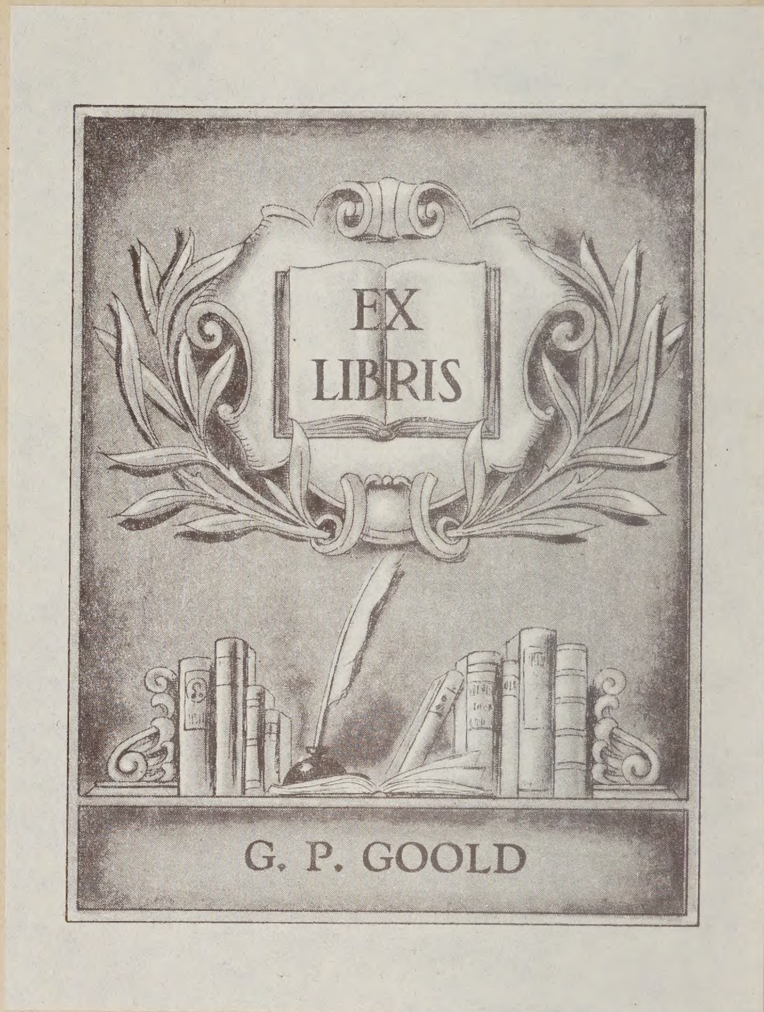

EX
LIBRIS
G. P. GOOLD

ΙΩΑΝΝΟΥ τοῦ ΑΝΤΙΟΧΕΩΣ

ΤΟΥ ΕΠΙΚΛΗΝ ΜΑΛΑΛΑ

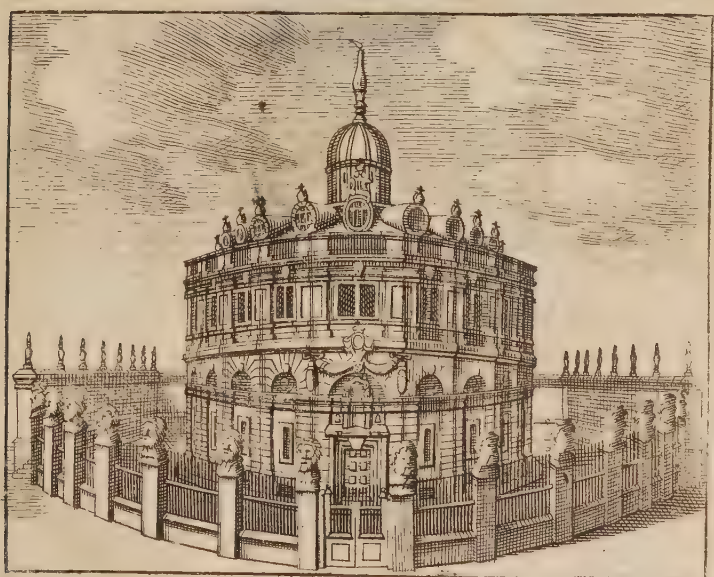
ΧΡΟΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ.

JOANNIS ANTIOCHENI

circa A D 800

COGNOMENTO MALALÆ

HISTORIA CHRONICA.

OXONII,
E THEATRO SHELDONIANO,
CIↃ IↃ CXCI.

JOANNIS ANTIOCHENI COGNOMENTO MALALÆ HISTORIA CHRONICA.

E MS° Cod. BIBLIOTHECÆ BODLEIANÆ *nunc primum edita.*

Cum Interpret. & Notis EDM. CHILMEADI. & triplice Indice Rerum, Autorum, & Vocum Barbararum.

PRÆMITTITUR

DISSERTATIO de AUTORE,

PER

HUMFREDUM HODIUM

S. T. B. Coll. Wadhami Socium.

ACCEDIT

EPISTOLA RICHARDI BENTLEII

AD Cl. V. *JO. MILLIUM S. T. P.*

Cum Indice Scriptorum, qui ibi emendantur.

OXONII,
E THEATRO SHELDONIANO,
CIϽ IϽ CXCI.

Imprimatur.

JONATH. EDWARDS

Vice-Can. Oxon.

June 16. 1691.

DE
AUTORIS COGNOMINE
PRÆMONITIO.

MALALA *Cognomen Syriacum. Ita scribi à Græcis potuisse: magis tamen convenire cum illorum Analogia ut* Μαλάλας *scribatur; sicque scriptum fuisse videri. Ab Autore Prolegomenorum præfertur Syrorum genuinum ac originarium Nomen* MALALA. *Quod ostenditur optime congruere usui linguæ Latinæ. Eo* RHETOREM *significari. Hoc multorum Literatorum fuisse Cognomen. Quo sensu sic Autor appellatus sit.*

IN verbis *Joannis* (quem appellant) *Damasceni* & *Constantini Porph.* è quibus conceptus est, qui præmittitur, Titulus, utrum Autoris Cognomen Μαλάλα (seu Μαλέλα) in *Casu*, ut loquuntur, *Genitivo*, à Μαλάλας (seu Μαλέλας) ut Βαρνάβα à Βαρνάβας, Σουίδα à Σουίδας, descendat; an, ut peregrinum & extraneum vocabulum, sit potius *Indeclinabile*, haud certo satis apparet. Nos secuti autoritatem Virorum maximorum, quotquot hactenus hujus Cognominis mentionem fecerunt, *Gerardi* & *Isaaci Vossiorum*, *Usserii*, *Dufresnii*, aliorumque complurimorum, pro *Indeclinabili* accepimus. Neque hoc sane temere. Nam quamvis videatur haud licere per Græcorum Analogiam Virilia Nomina apud eos in A terminari; non tamen abhorret ab eorum usu, ut Nomina Virorum *Orientalia* & *Barbara* absque ulla Græca Terminatione, aut *Casuum* variatione, Græco ore proferantur. Neque quisquam ignorat quam ament *Orientales* (e quibus erat noster *Chronographus*) sua Nomina & Cognomina in A formare. Id elucet istis Exemplis quæ exhibent passim monumenta S. Paginæ. Idem indicant Nomina & Cognomina Arabica, *Abdalla*, *Hanifa*, *Nabala*, *Taphala*, *Masballa*, aliaque id genus millia: Hinc Jesus illis est *Isa*, Darius *Dara*, Kosroes *Kezra*, Basilius *Basila*, ut apud *Said Ebn Batrik*. De *Syris* denique ipsis, popularibus nostri Autoris, quod eadem gaudeant terminatione, consulatur Catalogus *Scriptorum Syriacorum* à *Sobensi Metropolita* conscriptus. Celebrantur ibi *Maruta*, *Barsoma*, *Hanana*, *Dan. Resaina*, *Abrah. Catina*, *Greg. Suffatra*, cum multis aliis, pars magna Catalogi. Sed quorsum hæc? Monuisse sufficerit, esse plane *Syriacum* Autoris nostri Cognomen, & in A apud eos desinere constare. Quam soleant autem *Græci*, peregrina hujusmodi Nomina cum nativis Terminationibus in *Græciam* suam recipere, exemplorum demonstrat multitudo innumerabilis. In prima acie ex *Jo. Cantacuzeno* stat Ἰωάννης Περάλτα. Illene recentior, & non ex *Heroibus* antiquis? Cave agas de eo *Triumphos*. En quot & quantos Satellites habeat despicabilis hicce Περάλτα. Apud *Seriem Chronologicam*, perductam ad *Alexium Comnenum*, quam edidit doctissimus *Petavius*, occurrit Κωνςαντῖνος ὁ Δούκα Imp. Apud *Bartholomæum Edessenum* memoratur Μεσσία, & Arabicus *Hanifa* ab eodem dicitur Χανιφά, quod nomen quamvis habeatur apud eum in Casu Gen. tamen positum fuisse pro *Indeclinabili*, cum ex ipso *Accentu*, tum ex aliis Nominibus sequentibus, dilucide apparet. In Anonymi *Confut. Muhammedis*, hujus Asecla Βαρισὰ commemoratur: προσεκολλήθη δὲ τῷ Μουχαμὲτ τις Ἰακωβίτης ὀνόματι Βαρισά. Ibidem occurrunt ὁ Αὐδιὰ & Αὐδαλλὰ (*Abdalla*) Muhammedis alii Sodales. Hoc notent doctissimi Viri qui *pernegant* nomen *Abdalla* apud Græcos unquam cadere in A. Eidem rursus Autori, ut & *Nicetæ Choniatæ* in *Thesauro*, Angelorum 2. Muhammedis sunt Nomina Propria Τζάφα & Μαρυά. Sic *Euthymio Zigabeno* Τζιτζαφά (male) & Μαρουά. Audiatur *Agathias*, probatissimus Scriptor, de Rege Persarum *Vararane*, Σεγανσαὰ δὲ ἐπεκλήθη, & mox, εἰκότως ὁ παῖς Σεγανσαὰ ἐπωνόμαστο. Idem rursus de alio *Vararane*, Persarum itidem Rege, ὃς δὴ καὶ Κερμασαὰ ὀνομάζετο.

Accedat

Accedat his *Eratosthenes*, antiquissimus ille, Græcorumque Grammaticorum princeps; in cujus *Catalogo Regum Thebæorum* nobis militat Rex Κομαεφθά· vocabulum factum ex Φθά sive Φθᾶ (ne Librario id vitio vertatur,) quod Ægyptiis Nomen *Vulcani* fuit, sicque scribitur *Porphyrio* in *Casu Nominativo*. Addo insuper Ημȣ̃λα, cognomen fuisse apud ipsos Alexandrinos Patriarchæ. Audi testem luculentum *Theophanem* in *Chronographia*; Ιωάννης ὁ ἐπίκλην Ημȣ̃λα. Sic apud Victorem Tun. *Joannes cognomento Hemula*. Quam hoc illustre exemplum! Quî poteris istius vim evitare? Num culpam Librario impinges? Vah Effugium! Eidem *Theophani* Ελεσϐαὰ est Nomen Regis Æthiopum: quod quamvis legatur in *Casu* non *Recto*, esse tamen *Indeclinabile* fidem facit *Accentus*. At audias insuper alia. In Græca Scripturarum Versione quid apertius aut usitatius? Μαθȣσάλα, Σισάρα, Σάλα, Ιεδδȣ́α, Ράδα, Αζαρία, sexcenta alia. Neque ista solum in S. Scripturæ Versione hanc Terminationem sortita sunt, sed cum ea evolarunt ad omnes Græcos, & in usum vulgarem abierunt. Nonne A mutabatur apud posteros Græcos in ΑΣ? De aliquibus, concedo: de omnibus, pernego. Testimonium dicat *Matthæus Evangelista*. Celebrantur ab eo ὁ Ζαρὰ, ὁ Αβιὰ, ὁ Ασά. Præter *Fl. Josephum* qui ex Bibliorum Græca Versione sua non scripsit, cedo mihi vel unum, cui Patriarcharum annosissimus ille, Μαθȣσάλας non Μαθȣσάλα, appelletur, etsi Nomen illius apud tot Scriptores passim memoretur, &, propter longævitatem, vel in vulgi ore ubique terrarum ferebatur. Μαθουσάλα ille nominatur à *Theophilo Antioch. Africano*, *Eusebio*, *Syncello*, Autore *Chronici Pasch. Nicephoro* Patr. *Cedreno*, *Glyca*, *Hamartolo* nostro, Anonymo *Petaviano*, aliis. Post hocce exemplum, quid attinet alia afferre, quæ apud eosdem Autores, cum *Philone Jud. Joele* & *Theodoreto* in Hist. leguntur, Σισάρα, Σάλα, Θάῤῥα, Σεβαταχὰ, Σιβᾶ, Ανανία, cæteraque pleraque similia? Ita me Musæ ament, ut ex animo me tædet ac piget tam diu demorari in minutiis hisce puerilibus: tamen gratia eorum, qui dubitent, hic alia quædam exempla subjungam, quorum eadem est analogia ac ratio. Ο Παιωβῶ, ὁ Χαλὲ, ὁ Μαδι, & germana apud Ecclesiasticos Scriptores, ignorata sunt nullis nisi quibus sub ferula manus est. Αλέξιος ὁ Μωσηλὲ, magnatum Græcorum quidam, apud *Georgium Mon.* in Novis Impp. *Glycas*; ὁ μάρτυς Θεόφιλος γαμβρὸν εἶχεν Αλέξιον, ȣ̂ Μωσηλὲ τὸ ἐπώνυμον. Apud Continuatorem *Constantini Porph.* Historiæ Basilii Macedonis, memoratur Ρωμανὸς ὁ Μωσελὲ, ex Græcis magnatibus alius. Apud alium Ιζὶδ Μȣαλαβί. Sic apud *Codinum* & *Glycam* Μιχαὴλ ὁ Ραγγαβὲ, Græcorum ipse Imperator: *Cedreno*; Μιχ. ȣ̂ Ραγγαβὲ ἡ προσηγορία. Consimilia alia in vocales cadentia, quæ ex S. Scripturis in usum communem recepta sunt, non enumero, ne videar conscribere Judæorum *Exercitum* aliquem, *Solomonis* fortasse aut *Jehosophati*. Nec innumera ista recenseo, quæ passim apud Græcos Historicos præter normam sermonis Græcanici *Consonantibus* clauduntur. Hoc tantum observo de Pseudoprophetæ Turcarum Nomine, quod quamvis apud Græcos Scriptores tam frequens istius sit mentio, ne semel tamen, quod sciam, Græca terminatione donatur. Μȣάμεδ, Μωάμεθ, Μωάμετ, Μȣχȣμὲτ, Μȣχαμὲτ, Μάμεθ. &c.

Hæc lusimus (Lector erudite) in Grammaticis, non Grammatici; quippe Nos qui Μαλάλα pro *Indeclinabili* sumpsimus, *Erroris* ingentis contra Usum Græcorum insimulant Viri doctissimi: quem dicunt, non pati, ut Nomen *ullum* Virile, quantumvis *Barbaricum*, apud eos in A terminetur. Si ulterius instant (ut faciunt) & ab ipso *Accentu*, quod in syllaba *penultima* statuatur, posse duci argumentum existimant; convertantur retro oculi, ad, Μεβία, Περδάλα, Μαζȣα, Ημȣ̃λα, Ιεδδȣα, Σισάρα, Αζαρία, Ανανία, Μαθȣσάλα. Quibus addi & alia possint: Οχοζία, Αβδία, Σαραβία, centum alia in S. Scripturis germanissima. Neque alia est ratio exeuntium in alias Vocales, Ραμεσσεμένω in Serie quadam Regum Ægyptiorum, Ιεφθάε, Ιωδάε &c. aut terminatorum Consonantibus, Αβιμέλεχ, Ιαρεδ, Ιάφεθ, Ισσάχαρ, Γελίμερ, Τατιμερ, &c.

Sic

Sic liberos Nos,& prædictos ſummos Viros ab omni *peccato* contra uſum Græcorum, præſtitimus. Progrediamur ulterius: & ut fuit oſtenſum, repugnare nihil, quominus potuerit *Caſu Recto* ſcribi Μαλάλα, ſic breviter nunc inquiramus, an *reipſa* ita ſcribi conſueverit. Sane hæc etſi ita ſe habeant, & quamvis appareat *potuiſſe* ſcribi Μαλάλα; *Mihi* tamen non deeſt quod facile cuivis perſuadeat, non ita *revera*, ſed Μαλάλας ſcriptum fuiſſe. Nempe hoc id evincere videtur, quod à *Tzetze Chiliaſta*, qui pro a, e ubique ſubſtituit, non ut *Indeclinabile*, ſed prorſus ad exemplum & ingenium Græci ſermonis, Μελέλης ſcribatur. Idem inde videtur veriſimile admodum fieri, quod quamvis non *ſemper* peregrinis hujuſmodi Nominibus aſſumatur Græca Terminatio, conſtat tamen id uſu *ſæpiſſime* venire. Sic quoque inter Recentiores (ut miſſa faciamus infinita) Ἀλληλούϊα vocabulum, cum pro Nomine Virili, ut in Codice quodam MS. uſurpatur, ſcribi Ἀλληλουΐας nos animadvertimus. Δοῦλος τῶν δούλων τοῦ θεοῦ Μαρδάριος μοναχὸς ἐπίκλην ὁ Ἀλληλουΐας. Hæc (Lector) ſcripſimus olim ad Amicos eruditiſſimos: ii tamen (quod plane miramur) ita contra Nos inſtituunt Diſputationem, quaſi contendiſſemus, non modo *potuiſſe* in *Recto* ſcribi Μαλάλα, ſed & *reipſa* ſic ſcriptum fuiſſe, ſcribique ſic *debuiſſe*.

Hoc itaque ponatur de *Græcanica* Terminatione. Videamus jam de *Latinis*. An illi *Malalas* ſeu *Malelas* ſcribent cum Græcis? An potius ſequentur *Syrorum* Originariam? Certe Græcam *Ego* non moror, cum appareat *Originaria*, & iſta uſu vulgari non *jamjam* ſit ſtabilita. Mihi placet Syrorum *genuinum* vocabulum MALALA: nam eandem terminationem in Virorum Nominibus quam maxime amant Latini, ut in *Seneca*, *Naſica*, *Meſſala*, aliiſque ſexcentis. Cum certo nobis innoteſcat genuinum vocabulum MALALA, cum exacte id conveniat Linguarum noſtrarum Analogiæ, cum inſuper hæc Terminatio jam uſu communi obtinuerit; quid nobis, amabò, quid, precor, ſi *Græci* τῷ A *ſuum* Σ addebant? Quis aquam ex *rivulo* hauriet quando adeſt ipſa *fontana*, eaque & uſui & palato convenientior? Quis ſciens dicet *Abdallas* aut *Abdelas* (quæ Græcis eſt uſitatior Terminatio) & non cum Arabibus *Abdalla*? At objicis nobis: Cum arrideat uſque adeo Nomen *Syriacum*, cur à *Græcis*, non *Syris*, derivatur Autori *Prænomen*? cur dicitur Prænomine JOANNES, & non, ut ſe habet *Syriace*, JUHHANAN? Ne ſibi Trophæa hic aliquis temere ſtatuat: en tibi, Reſponſum: nempe, quia JOANNES Prænomen *Latinum* jam factum eſt. At quo me ferunt hæ nugæ? MALALA aut MALALAS pro arbitrio dicant Eruditi. Suam alii ſententiam ſequantur. Ego ſane non ero ſolicitus de ejuſmodi Ineptiis. Et qui iſtoc *Seldenianum*, Περὶ παντὸς τὴν ἐλευθερίαν, ſaltem in *Philologicis*, Mihi ipſimet vendico, æquum eſt ut aliis eandem *libertatem* concedam. Hoc tantum ſubmoneo; eo uſque, in *Nominibus Virorum*, A Terminatione delectatos fuiſſe *Latinos*, ut in illis ipſis, quæ à Græcis proxime acceperint, τὸ ΑΣ Græcorum in A frequentiſſime immutent. Hoc apparet fere ſemper feciſſe *Latinorum* antiquiores: Neque deſunt exempla poſt illa etiam tempora, quibus, *Græcia* tota in Romam ſe effundente, contrarius mos invaleſcere cœperat; neque ea profecto in Nominibus ſolum *Servorum* aut *Libertinorum*, vel *viventium in Latina civitate*, quod omnino precario ſtatuunt Viri docti. Hinc apud *Solinum*, *Juſtinum*, *Oroſium*, *Hieronymum* in *Chronico Euſebiano*, PERDICCA Rex Macedonum. (An ille Romanus *Libertinus*? an vixit in *Latina* civitate?) Hinc rurſus apud *Oroſium*, ARUBA Rex Moloſſorum, & ALCETA frater Perdiccæ. Hinc apud *Amm. Marcellinum*, HORMISDA, Nomen Regum aliquod Perſarum, quod Ὁρμίσδης tamen ſcribitur Græcis, quibus ferunt acceptum Latini; ut apud *Theophylactum Simocattam*, *Syncellum*, *Theophanem*, *Zonaram*, *Cedrenum*, *Nicephorum* in *Breviario*, alios. Hinc Papæ Nomen HORMISDA in *Pontificali* Anaſtaſii, & in ipſis ejus *Epiſtolis*. Liceret, cum compluribus aliis, τὸ MIDA, ex *D. Hieronymo*, aliiſque eo vetuſtioribus, ad hæc adjicere: ſed de lanâ *Grammaticorum* caprina, plus ſatis.

A Nominis *Terminatione* ad ipſum Nomen, è *cœno* in *flores*, mi Lector, jam tranſeamus. Hinc ſuum Cognomen ſortitus eſt noſter JOANNES, quod in *barbaro* ſuo ſeculo *Rhetoricam* Artem qualis qualis profitebatur; nempe eam docendo, *Pædagogus* ſuo ſeculo dignus; vel *Cauſas* in Foro agendo, *Scholaſticus* ſeu *Advocatus*. Nam MALALA (ſeu MALELA, ut ſcripſimus nos, ex pronunciatione aliquanto faciliori, & receptiori, ſed minus recta) in Lingua *Syriaca* eſt RHETOR ſeu ORA-

TOR

TOR, SOPHISTA five SCHOLASTICUS. Ex qua profecto Professione, animadvertere licet, permultis olim Literatis Viris consuevisse hærere *Cognomina*. Visne Exempla? Ecce nobis complura in promptu sunt. Claruere Cognomine RHETORUM, *Demochares*, *Priscus*, *Zacharias*, *Procopius*, *Diodorus*, & *Joannes* alius antiquior *Antiochenus*. SOPHISTARUM floruere Cognomine, *Callinicus*, *Abas*, *Eusebius*, *Metrophanes*, *Malchus*, *Eutropius*, *Eustochius*, *Nicostratus*, *Polemon*, *Bemarchius*, alii. Sic SCHOLASTICORUM Cognomento sunt insigniti, *Agathias*, *Evagrius*, *Epiphanius*, *Socrates*, & *Sozomenus*. Hi omnes, ut MALALA noster, (nam alios sciens prudensque taceo) Scriptores *Historiarum*. Eo usque convenit *Rhetoricæ* Professio cum studio *Historias* scribendi! Verum siste, Lector, paulisper! Nolim abeas de hisce ex omni parte securus. Quidni aliâ ex causâ Cognomen MALALÆ seu RHETORIS adeptus sit Noster? Non te celabo, fuisse etiam RHETOREM in Ecclesia Orientali sic dictum Officialem. Hinc Θεόδωρος Διάκονος Ῥήτωρ apud *S. Maximum Confess.* qui & *Rhetorem* eum simpliciter solet appellare. Hinc aucti quoque *Rhetorum* titulo *Michael Thessalonicensis* apud *Ephramium* in Chronico inedito; *Manuel Holobolus*, cujus extant in membranis Poemata in laudem *Michaelis Palæologi* Imp. *Joannes Diaconus*, Scriptor Vitæ *Josephi Hymnographi*; & (ut alios prætereamus) *Georgius Contis* (is nuperus erat) in Codd. manu exaratis: Γεώργιος Κόντης ὁ Ῥήτωρ τῆς Μητροπόλεως Αἴνου, καὶ ἔκδικος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. In Codd. aliis 2. Ὅπερ βιβλίον ἐστὶ Γεωργίου Ῥήτορος Αἴνου. Hinc quoque in Ecclesia Dignitas, τῶν ῥητόρων Μαΐστωρ, seu Διδάσκαλος· & Μέγας Ῥήτωρ. Μανουὴλ ὁ μέγας Ῥήτωρ, qui scripsit contra Latinos, celebratur in Volumine MS. Sic *Eustathius* ille celeberrimus, Archiep. postmodum *Thessalonicensis*, in titulo Orationis MS. ad Imp. appellatur Διδάσκαλος τῶν ῥητόρων· Idem in inscriptione Epistolæ, quæ ejus Commentariis in *Dionysii Periegesin* præfigitur, Μαΐστορος τῶν ῥητόρων titulo ornatur. *Rhetor* hoc sensu sumptus, appellatur quandoque *Sophista*. In *Scholiis* recentioribus ad *Pindarum*: Παρὰ τοῦ ἡμετέρου Σοφιστοῦ ἤτοι μυσταγωγοῦ, κυροῦ Δημητρίου τοῦ Τρικλινίου. Utrum hoc sensu, RHETORIS seu MALALÆ appellatione decoratus sit noster Chronographus, penes Doctos esto judicium.

Jam ad alia, Lector, procedas: At priusquam procedas, *Votorum* quorundam mihi Testis esto; & olim, si unquam violavero, Monitor: *Votorum* quorundam eruditis Viris, proh dolor! hucusque ignotorum; sed quæ Ego perpetuo à primis Literis, ut facio, feci ex Corde.

Faxit Numen,

Ut vel æterno Ego silentio inter non scribentes delitescam, vel semper ut Virum *Ingenuum*, *liberalis ac generosæ Educationis*, *veræque Philosophiæ studiosum* decet, scribam:
veritatis unicæ Indagator,
absque omni Styli acerbitate,
mitis, urbanus, candidus,
Ad id quod indecens est adeo non pronus, ut nec movendus:
Nugarum denique contemptor.

---

* In seqq. *Prolegomenis*, pro, MALELA, quod olim placebat, ex originali scriptura *Syriaca* & *Jo. Damasceno* legatur passim MALALA.

HUMFREDI HODII

DE AUTORE

PROLEGOMENA.

Syllabus Contentorum.

JOannes Antiochenus Malela *Chronog. eruditis tantum non ignotus. Extitisse alium* Jo. Antiochenum Chronographum, *cujus edidit Excerpta ex collectione Constantini Porphyrogenneti* Valesius, *qui male cum* Malela *confundi solet.* I, II. Jo. Antiochenus Chronog. *à quibus Autoribus citatus.* III. *Eum quem adducunt Scriptores Græci, à* Malela *diversum, & cum altero prædicto eundem videri.* IV. *Extare in quibusdam Bibliothecis* Jo. Antiocheni Collectanea *cum à Collectaneis Jo. Antiocheni* Valesianis, *tum etiam à* Malelæ *Chronographicis diversa. In Bibliotheca Paris. extare Excerpta ex* Chronico Jo. Antiocheni, *qui idem fuisse videtur cum* Joanne *Valesiano, sed Excerpta ista à* Valesianis *distincta sunt. De* Jo. Antiocheno περὶ ἀρχαιολογίας *Scriptore: etiamnum illum superesse, & eundem videri cum* Joanne *Valesiano, à* Malela *saltem esse diversum. Fama de* Jo. Malela *in* Gallia *delitescente. Exortam inde fuisse, quod cum altero illo* Jo. Antiocheno Chronographo *eruditi illum confuderint.* V. Jo. Antiochenum περὶ ἀρχαιολογίας *habere multa cum* Jo. Malela *communia.* VI. *De aliis* Joannibus Antiochenis Chronographis. *Ge. Vossius, & Phil. Labbæus notati.* VII. Jo. Malelam *non fuisse Patriarcham Antiochenum. Notantur Interpretes* Jo. Damasceni; Gothofredus, Baronius, *alii. De variis* Joannibus Antiochenis *Patriarchis. In Albo* Patriarcharum Antiochenorum *reperiri* Joannem *nullum, qui eadem ætate, qua vixit* Malela, *floruerit.* VII, VIII, IX. Fran. Combefisii *hallucinatio,* Malelam *nostrum confundentis cum* Jo.

Antiocheno *Presbytero, cujus meminit* Gennadius, *ac cum* Jo. Diacrinomeno. X, XI. *Videri eum inter* Orthodoxos *potius quam* Hæreticos *esse annumerandum*. XII. *Recensentur alii* Joannes Antiocheni. *De* Jo. Mela *Patriarcha Alexandrino*. XIII. *De* Jo. Malelæ *ætate*. *Non fuisse coævum* Justiniano *ejus nominis primo, quod volunt* Chilmeadus *&* *alii: sed ad seculum* nonum *esse potius conjiciendum, vel diu saltem post tempora* Justiniani *floruisse*. XIV. *ad* XXXIX. *Scripsisse post* Justinianum *exinde apparet, quod quot annos ille regnaret commemorat*. XV. *Quod nec in vivis sub* Justiniano *extiterit demonstratur ex citatione Actorum publicorum Civitatis suæ propriæ de re ibidem sub* Justiniano *gesta*. XVI. *ex erratis ejus multis & gravissimis de rebus Justinianæis*. XVII. *aliisque indiciis luculentis*. XVIII, XIX, XX. Malelam *cum* Justiniani Legato *non fuisse collocutum, quod existimat* Chilmeadus, *sed Librum tantum ejus legisse; & eum non alium fuisse à* Nonnoso. XXI. *Quod nec vixerit ante ætatem* septimam *exeuntem probatur ex citatione* Clementis Chronographi, *quem ostenditur scripsisse post annum* 685. XXII. *Quod nec floruerit ante initium seculi* noni *conficitur ulterius ex citatione* Theophili Chronographi, *quem probatur obiisse anno Christi* 785. XXIII. *Hunc male à nonnullis confundi cum* Theophilo Antiocheno, ad Autolycum *scriptore*. *Producitur Fragmentum MS. ex* Hesychio de Christi Nativitate, *in quo citantur* Clemens, Theophilus, *&* Timotheus Chronographi. Hesychium *illum ex ipso* Malela *scripsisse videri*. XXIV. Eusebii *Chronicon quod à* Malela *solet citari, non esse genuinum*. XXV. *Quod vixerit* Malela *non ante seculum* nonum, *confirmatur tum aliunde, tum ex locutionis barbarie*. XXV, XXVI, XXVII. *Proponuntur Argumenta quæ illius antiquitatem videantur astruere. Inter alia; citari eum in* Oratione tertia pro Imaginibus *Jo. Damasceno adscripta: & in multis Narrationibus cum* Chronico Paschali *sive* Alexandrino, *ante annum, ut creditur*, 630. *composito, ad verbum consonare, quæ à Chronici Autore è* Malela Chilmeado *& aliis videntur desumptæ*. XXIX. *Istarum Narrationum Index*. XXX. *Argumentis hisce respondetur*. XXXI, *&c. non satis constare Fragmentum illud* Malelæ *quod habetur apud* Orat: pro Imag. *prædictam, ab ipso* Orationis *Autore fuisse descriptam: & esse præterea cur suspicemur non fuisse* Jo. Damasceni *istam* Orationem. XXXII. *Ad Argumentum de* Chronico Paschali *sive* Alex. *respondetur*, 1° Chronicon *illud habere quamplurima interpolata*. XXXIII, XXXIV. *nec* 2°, *satis constare ex* Malela *fuisse desumpta ea quæ apud* Paschale *consonantia reperiuntur*. Malelam *ex aliis Historicis ad verbum exscribere solitum demonstratur ex ejus Tautologiis*. XXXV. *& citatione Scriptorum* Latinorum, *quorum quidem ne Linguam intellexerit. Illius errores spissi de rebus* Romanorum, XXXVI. *In plerisque præterea istarum Narrationum, quæ ex* Malela *depromptæ creduntur, apud* Paschale *haberi nonnulla quæ cum* Malelianis *minime concinunt*,

nunt, & quædam quæ plane repugnant. XXXVII. Malelam, *ubi loquitur de rebus antiquioribus tanquam ſua memoria exiſtentibus, verba ipsorum ſuorum Autorum proferre. Id Scriptoribus minorum gentium & ætatis ſequioris ſolenne eſſe.* XXXVIII.

De Anonymi Excerptis Chronographicis, *quæ in hac Editione* Malelæ *præmittuntur.*

Ea eſſe Georgii Hamartoli. *Excerpta alia ex Chronico* Hamartoli *ubi edita reperiantur.* XLI.

De Editione, & Edmundo Chilmeado *Interprete.* XLII, XLIII.

PROLEGOMENA.

JOANNES *ANTIOCHENUS Chronographus*, quem jam Tibi damus erudite Lector, ab Imp. *Conſtantino Porphyrog.* cognominatus MALELA, ab [1] alio MALALA, à [2] tertio MELELES; quis fuerit, aut qualis, aut quando demum vixerit, literatis Viris huc uſq; parum innotuit. Viris illis præclaris & eruditiſ. qui in hoc ſtudiorum genere ſingulari quodam honore emicuerunt, [3]*Ger. Jo. Voſſio*, [4]*Phil. Labbæo*, & *Leoni Allatio*, fuit notus nomine tenus: Neque amplius ſane de eo compertum habuere, niſi quod illius hoc Chronographicum opus evolviſſent, doctiſſimi illi Noſtrates, qui in eum ex profeſſo diligentiam ſuam & ſtudia impenderunt, *Edmundus Chilmeadus* & *Joannes Gregorius*.

II. Solent noſtræ gentis Scriptores, cum *Joannem Malelam* ex Bibliothecæ *Bodleianæ* MS. Codice adducunt,

1. In Orat. 3. de Imaginibus *Jo. Damaſceno* adſcripta.

2. *Jo. Tzetze* Chil. 5. Hiſt. 29. *Chilmeadus*, cujus Apographum ſecuti ſunt Editores, cum non legiſſet *Conſtantinum Porph.* qui *Malela* ſcribit, ſcriptionem *Damaſcenianam* retinet. Nos *Conſtantinianam* præferimus, quoniam in ſyllaba 2. cum ea convenit *Tzetziana*. Iſ. Voſſius in *Libro Variarum Obſerv.* ac alii, minus recte, & abſque Autore, *Mallela* ſcribunt.

3. de Hiſt. Græcis lib. 3.

4. Delineatione Apparatus Hiſtoriæ Byzantinæ.

ſub ſimplici titulo *Joannis Antiocheni*, quaſi nullus alius extaret *Joannes Antiochenus*, *Chronographus*, eum memorare: ſic Viri prædicti eruditi, *Chilmeadus* & *Gregorius*, ſic [1] *Stanleius*, [2] *Langbainius*, [3] *Seldenus*, [4] *Pearſonus*, [5] *Fellus*; eximia Nomina. Cæterum conſtat (quod ſalvo tantorum Virorum honore ſit dictum) plures olim extitiſſe *Joannes Antiochenos*, *Chronographos*, & ad hunc uſque diem, ex parte ſaltem ſupereſſe alium, qui *Joannes Antiochenus* ſimpliciter apud veteres Scriptores audire conſuevit, cum *Joannes* noſter *Malela* aut nunquam aut raro ſine ſui Cognominis adjectione commemoretur. Notaſſe hoc poterant Viri illi magni ex Imp. *Conſtantini Porphyrogenneti* præcitati Collectaneis *de Virtutibus & Vitiis*, quæ *Henricus Valeſius*, annis abhinc pluſquam 50. [6] in lucem edidit: in quorum *Proœmio*, ubi recenſentur Scriptores illi ex quibus deſumpta ſunt iſta Excerpta, *Joannes Malela Chronographus à Joanne Antiocheno Chronographo*, ſic vulgo dici ſolito, expreſſè diſtinguitur. Εἰσὶ δὲ ἐκ τῶν ὑποτεταγμένων χρονικῶν,

α΄. Ἰωσήπου ἀρχαιολογίας
β΄. Γεωργίου Μοναχοῦ
γ΄. Ἰωάννου τοῦ ἐπίκλην Μαλέλα χρονικῆς
δ΄. Ἰωάννου Ἀντιοχέως χρονικῆς &c.

Sunt autem hæc Excerpta ex Annalibus infra ſubjectis. 1. *ex Joſephi Antiquitatum libris.* 2. *ex Georgio Monacho.* 3. *ex Chronico Joannis cognomento Malelæ.* 4. *ex Joannis Antiocheni Chronico. &c.* Hoc miror fugiſſe doctiſſimum & diligentiſſimum *Ger. Voſſium*, qui, quamvis obſervet, in Librorum ſuorum *de Hiſtoricis Græcis* Editione poſteriore, *Joannem Malelam* ex illorum Scriptorum fuiſſe numero; de altero tamen *Joanne Antiocheno Chronographo*, tanquam in eodem Volumine celebrato, mentionem nullam facit.

---

1. In Hiſtoria Philoſophiæ, Thaletis vita.
2. In Schedis MSS.
3. De Synedriis l. 1. c. 8. p. 122.
4. Prolegomenis ad Hieroclem Philoſophum.
5. Præfatione ad Theophili Antiocheni Librorum ad Autolycum editionem Oxonienſem.
6. An. 1634.

poſte-

Posterioris hujus Excerpta satis ampla & prolixa in Volumine dicto sunt edita sub hoc titulo: Ἐκ τῆς Ἰωάννου Ἀντιοχέως ἱστορίας χρονικῆς ἀπὸ Ἀδάμ. *Ex Joannis Antiocheni Historia Chronica ab Adamo.* ad finem his verbis appositis. Τέλος τῆς ἱστορίας Ἰωάννου μοναχοῦ. *Finis Historiæ Joannis Monachi.* Sed desiderantur ista quæ ex *Joanne* nostro *Malela* excerpta sunt, a *Valesio* consulto rejecta, *eo quod* (ut ipse dicit) *præter tres quatuorve fabulas de Minoe, Antiopa, ac Bellerophonte, easque illepido sermone textas, nihil bonæ frugis continerent.* Quamvis in loco *Constantini Porphyrogenneti* citato *Joannem* nostrum *Malelam* ex urbe *Antiochensi* fuisse ne quidem innuatur, sed à *Joanne Antiocheno* distinguatur; illum tamen ex ea fuisse Civitate apertissime liquet ex *Oratione 3. pro Imaginibus, Joanni Damasceno* vulgo adscripta, ubi quidem disertim *Antiochenus* nuncupatur: neque solum ex ista Oratione, verum etiam ex ipsa *Chronographia*, quæ cum tota juxta *Æram Antiochenam* instituitur, ac res spectantes ad istam Civitatem speciatim præ omnibus aliis enarrat atque persequitur, Autorem *Antiochenum* manifesto videtur referre.

III. Ex *Joanne Antiocheno* de rebus ad Antiquitatem spectantibus apud alios Scriptores Græcos ævi recentioris non raro producuntur testimonia. *In* [1] *Georgio Codino de Originibus Constantinop.* de Portus Bosporii appellatione eum reperi citatum. Ab *Isaaco Tzetze* in locis duobus *Scholiorum* in *Lycophronem* advocatur; in [2] *primo*, de ratione cur Cecropi, Regi Athenarum, nomen Διφυὴς fuerit impositum; quod cum ante ejus tempora, conjugio nullo apud Atticos inito, Patres suos non noscerent Liberi, ille, lege de nuptiis sancita, effecerit, ut non solum *Matres* sed & *Patres* suos cognoscerent. ταῦτα γοῦν αὐτὸν λέγουσι Διφυῆ, ἢ ὡς εὗρον ἐν Ἰωάννῃ Ἀντιοχεῖ, ὅτι πρότερον &c. In [3] altero de *Palladio* Trojano ab Asio quodam Mathematico Telesmatice confecto, & Regi Troi ab eodem donato, ut, quamdiu in urbe Troja servaretur, inexpugna-

1. p. 57. 2. p. 24. 3. p. 64.

bilis ea tutaque permaneret. Illius verba in medium hic adducere non incommodum erit. Ἰωάννης δὲ ὁ Ἀντιοχεὺς ἐκ ἐξ οὐρανοῦ λέγει πεσεῖν τὸ Παλλάδιον, [1] Ἄσιον δέ τινα φιλόσοφον μαθηματικὸν τοῦτο ποιῆσαι ὡροσκοπίᾳ καλλίστῃ, εἰς τὸ ἀπόρθητον εἶναι τὴν πόλιν ἐκείνην, ἔνθα ἂν τοῦτο μένῃ πεφυλαγμένον καὶ ἄσυλον· χαρίσασθαι δὲ τὸ τοιοῦτον Παλλάδιον τῷ Τρωΐ. *Cæterum Joannes Antiochenus ſcribit, non ex cœlo Palladium decidiſſe, ſed Aſium quendam Philoſophum ac Mathematicum id egregio horoſcopo prædixiſſe, non expugnatum iri civitatem in qua Palladium cuſtodiretur: & tale Palladium Troi dono dediſſe.* His adde *Joannem Tzetzem, Iſaaci* citati Fratrem, qui in *Hiſtoriarum Chiliadibus, Chil. 2. Hiſt.* 33. inter illos Scriptores qui de Cleopatra Ægypti Regina in Operibus ſuis fuerint commentati, *Jo. Antiochenum* recenſet. Et rurſus in *Chil. 6. Hiſt.* 61. de Pentheo ab Agave occiſo, & iſtius fabulæ explicatione, eundem citat. Hiſtoriæ hujus *Tzetziana* titulus ſic ſe habet: Περὶ τοῦ ὁ Ἀντιοχεὺς Ἀγαυὴν, τὸν υἱὸν προδιδοῦσαν εἰς θάνατον. Quod Interpres ſic vertit: *De eo, quod Antiochenus Agavem filium prodentem in mortem.* Poſt verſus aliquot de Bacchis & Nepotibus Cadmi, hæc ſubnectuntur.

Ὁ Εὐριπίδης μυθικῶς οὕτω ταῖς Βάκχαις γράφει.
Ὁ δ' Ἰωάννης χρονικὸς ἀλληγορῶν πως, λέγει. &c.
Euripides fabuloſe ſic de Bacchis ſcribit
Joannes autem Chronicus fabulam exponens, ait,
Pentheus atque Labdacus, magis autem Pentheus,
Interfectis reliquis [2] Nepotibus Cadmi,
Actæone quidem ipſo à propriis canibus,
Learcho & Melicerta à Patre Matreque,
Habuit ſpem obtinendi ſceptra atque ſedes.
Ut autem audivit Bacchum Cadmi nepotem nothum,

1. Eadem fere repetuntur p. 66. ubi redundant, & abſunt à Cod. MS. Bibl. Bodl. quæ habentur de *Aſio* & *Apollodoro* lin. 5. à vocibus, ὡς Ἄσιος μαθ. ad lin. 14. *Bernardi Bertrandi* Latina verſio quæ redundant in Græcis agnoſcit; ſed ea quæ ſequuntur poſt voces ἐξ οὐρανοῦ τοῦτο πεσεῖν lin. 20. ad vocem καταπέπτωκεν, lin. 26. quæ revera à Tzetze ſcripta ſunt, in ea deſiderantur.

2. ἐγγόνων, quod Interpres ibi male vertit *filios*, ut & infra ἔγγονον, *filium*.

Regnum

Regnum affectare, comprehensum in vincula conjecit;
Solvens autem precibus matris suæ, occiditur ejus dolis.
Quapropter fabulam finxerunt, à Matre occisum fuisse.

Sic in alio Opere MS. quod habetur inter Codices *Baroccianos* Bibliothecæ *Bodleianæ*, in *Allegoricis* scil. *Fabularum Homericarum Expositionibus*, ab eodem citatur de Paridis Trojani inter Deas judicio, nempe fabulam istam inde ortam fuisse, quod de *Prudentia*, *Fortitudine*, & *Cupiditate*, earumque inter se comparatione, *Librum* quendam conscripserit Paris, oratoriæ artis peritus.

Καὶ [1] ῥήτωρ δὲ γυμνασμένος γράφει πολλὰ μὲν ἄλλα
Εἰς ἓν δὲ τοῦτο σύγγραμμα τὰς τρεῖς θεὰς συγκρίνει,
Τὴν Ἀθηνᾶν, τὴν φρόνησιν· τὴν Ἥραν, τὴν ἀνδρείαν.
Καὶ τὴν ἐπιθυμίαν δέ φημι τὴν Ἀφροδίτην.
Ἧ καὶ τὸ μῆλον δέδωκε, τὴν νίκην τὰ πρωτεῖα,
Ὡς Ἰωάννης χρονικὸς Ἀντιοχεύς που γράφει,
Αὐτὸ μόνον ἀλληγορῶν, τ᾽ ἄλλα παραλιμπάνων.
Γάμον Πηλέως, Θέτιδος, [2] Ἑρμῆν τε καὶ τὸν Δία,
Τὴν Ἴδην οὗπερ ἔκρινε θεὰς τὰς θρυλλουμένας.
Ὁ Τζέτζης δ᾽ ἅπαντα λεπτῶς ἀλληγορεῖ. Καὶ πρόσχες.

Quorum hic est sensus: *Et arte eloquentiæ pollens, cum alia multa scribit, tum comparationem Dearum trium, Minervæ Prudentiæ, Junonis Fortitudinis, & Veneris Cupiditatis; quarum ultimam cæteris prætulit: ut scribit Joannes Antiochenus Chronographus. Qui illud duntaxat allegorice exponit, alia missa faciens, nempe nuptias Pelei & Thetidis, Mercurium, & Jovem, & Idam ubi de Deabus illis judicium fecerit. Verum Tzetzes ea omnia subtiliter allegorizat. Et attende.*

IV. In locis hisce describendis, idcirco prolixi fuimus, ut exinde commodius (quod ex usu nostro fuerit,) ex-

1. Sic in Codice MS. Baroc. num. 24. & in alio qui habetur num. 194. In tertio quodam qui habetur num. 131. post mentionem, non Paridis, sed Eumeli Alcestidis F. occurrunt hi versus. Sed male ut ex reipsa apparet.

2. MSS. 24. & 194. Ἑρμῆτι MS. 131. Ἑρμᾶντι,

quiri

quiri possit, utrum iste *Jo. Antiochenus*, cujus Scriptores citati testimonio utuntur, sit idem cum nostro *Jo. Malela*, an potius cum altero illo, supra memorato, cujus extant apud Imp. *Constantinum Porphyrogennetum* Excerpta. *Ger. Vossius*, qui, ut supra monuimus, de Excerptis *Jo. Antiocheni* apud Imp. *Constantini Porph.* Collectanea extantibus, nihil omnino commemorat, *Jo. Antiochenum*, quem citat de [1] Ægypti Regina Cleopatra *Jo. Tzetzes*, eundem fuisse conjectatur cum *Jo. Malela*. In qua sententia eum sequitur [2] *Allatius*, & *Joannes* noster *Gregorius* in *Animadversionibus* MS. in Autorem nostrum. Ego potius in sententiam contrariam propendeo, & non solum eum, quem citat in loco illo, cæterisque supra adductis, *Jo. Tzetzes*, sed & eum, quem citant ejus Frater *Isaacus*, & *Geor. Codinus*, eundem fuisse cum altero illo, cujus extant [3] Excerpta, haud ægre mihi persuadeo. *De Codino* sane hoc satis constat. Nam locum istum, quem ex suo *Jo. Antiocheno* adducit, apud nostrum *Jo. Malelam* frustra quæsieris. Reperiuntur quidem apud *Malelam* [4] omnia ea loca, quæ ab utroque *Tzetze* ex *Jo. Antiocheno* citantur; & de Fabula insuper ista, quæ est de interitu Penthei, animadvertere licet, non solum proferri apud *Malelam* eandem illius allegoricam expositionem, verum etiam ab eo de fabula ista advocari *Euripidem* in *Bacchis*, ut etiam de eadem in loco prædicto citatur à *Tzetze* Chiliasta. Hinc cuivis in promptu esse possit argumentum sibi satis speciosum efformare, non alium quam nostrum *Joannem*, à duobus illis Scriptoribus per *Joannem Antiochenum* designari: argumentum (inquam) satis speciosum, & si alicui ista opinio probabilior videatur, cum eo non ego contendam: Me ta-

1. Nam de cæteris locis quæ supra à nobis citata sunt is nihil observarat.

2. Qui nec ipsi in loca quæ supra produximus cætera legendo inciderant.

3. In Excerptis illis habetur perioche bene magna de Paride Trojano, in qua tamen nihil occurrit de illius Libelli in Veneris Encomium scriptione, de qua allegat *Jo. Antiochenum* Jo. Tzetzes: sed dici ad hoc potest, solere in illis Excerptis *Constantinum Porph.* non omnia quæ ipsius Autores in singulis narrationibus scripsere, ad verbum exhibere, sed eorum enarrationes contrahere, & ex illis pro libitu nonnulla elidere.

4. De Cecrope p. 86. Palladio 137. Cleopatra 280. &c. Pentheo 51. Paridis Libris 115.

men non ita hæc movent quin potius in diverſa perſiſtam ſententia. Quis enim in Græciæ ſequioris & poſterioris monumentis tam parùm verſatus eſt, ut non ſciat illorum Scriptores ſere eadem ubique literis demandare, ſeque mutuo & alios Scriptores liberaliter admodum exſcribere atque expilare conſueſcere? Et quis non videt vel ex ipſis, quæ extant, *Jo. Antiocheni Monachi* Excerptis, eum multis in locis eadem cum *Joanne* noſtro *Malela* in literas retuliſſe? Quem latet illius Chronographiam de eiſdem plane cum *Maleliana* fabuloſis rebus tractaſſe? Hiſce inſuper addo, mihi eſſe exploratiſſimum, nihil aliud eſſe *Joannis* noſtri *Malelæ* Chronographiam quam ex aliis Autoribus decerptam rerum *farraginem*: ſolere eum verbatim ex aliis tranſcribere, & Autores etiam ab illis citatos, quaſi ipſe legiſſet, citare. Quid itaque mirùm ſi prædictæ Narrationes in illo reperiantur, licet ex alio aliquo Scriptore citatæ ſunt? Quominus autem exiſtimem illum à Scriptoribus prædictis intelligi, id certe obſtat, quod videtur colligendum ex Imp. *Conſtantini Porph.* Collectaneis toties laudatis, non ſolitum eum fuiſſe ſub ſimplici appellatione *Joannis Antiocheni* commemorari; ſed ab altero illo per ſuum *cognomen* ſejungi fuiſſe conſuetum. Accedit, quod & ipſe *Jo. Tzetzes* in alio [1] loco, ubi eum commemorat, non illum appellet *Joannem Antiochenum,* ſed *Joannem Melelem,* eodem prorſus modo quo ab Imp. *Couſtantino* præcitato nominatur ſimpliciter *Joannes Malela.* His adde, quod cum eum *Tzetzes* commemorat, mentionem de illo facere videatur tanquam de Autore à ſe non ante memorato; cum antea tamen in eodem Opere *Joannem Antiochenum* citaſſet: Ταῦτα μὲν Ἰωάννης τις (hoc noto) Μελέλης χρονογράφος. *Hæc tradit Joannes* quidam *Meleles Chronographus.*

V. Hæc cum ita ſe habeant, Lectori liberum eſto judicium, utrum idem ſit iſte *Jo. Antiochenus,* qui à *Tzetze* utroque citatur, cum *Joanne* noſtro *Malela,* an cum altero illo cujus extant Chronographica Excerpta. Si pla-

1. Chil. 5. Hiſt. 29.

cet poſtremum, tum dici oportet, Excerptorum iſtorum ſcriptorem poſt *Georgium Chronographum* vixiſſe, adeoque ſub imperio *Heraclii*, quod Viri eruditi hactenus ſtatuerunt, non floruiſſe: nam expreſſe aſſerit *Tzetzes* Chiliaſta *Jo. Antiochenum* à ſe memoratum poſt *Georgium Chronographum* (*Syncellum* intellige, vel *Hamartolum*) claruiſſe. Si prius arrideat; tum idem erit dicendum de *Malela* noſtro: de cujus ætate nos infra. Pro comperto eſt interim, non ſolum extare apud Imp. *Conſtantini Porphyrogenneti Collectanea* ex *J. Antiocheni Monachi* Chronographia Fragmenta; verum etiam hodieque in Bibliothecarum ſcriniis aſſervari, cum alia & omnino diverſa ex eo Excerpta, tum & ipſam alibi Chronographiam integram; vel aliud ſaltem Archæologicum opus *Joanni Antiocheno* tributum. A doctiſſimo *Alemanno*, in Notis Hiſtoricis ad *Hiſtoriam Arcanam Procopii*, proferuntur fragmenta duo de Imp. Juſtiniano ex *Jo. Antiocheni* (quæ appellat) *Collectaneis*: quæ quidem diverſa fuiſſe à *Jo. Antiocheni* Collectaneis *Conſtantinianis*, cum in illis de *Juſtiniano* nihil quicquam legatur, neceſſe eſt. In Volumine Græco MS. Bibliothecæ Regiæ *Pariſinæ* num. MMCCXVI. inter varios Tractatus diverſi argumenti occurrunt Excerpta ex *Jo. Antiocheni Chronico*: id quod colligitur ex Indice Tractatuum illius Voluminis, qui habetur Græce inter Stephani Le Moyne *Varia Sacra*, ſub titulo *Indicis Antonii Eparchi* (Corcyræi) *Legati*, ex cujus dono circa medium ſeculi præteriti in illuſtriſſimo illo Librorum MSS. Gazophylacio Volumen illud repoſitum eſt. In illo Indice num. LXIX. ſic legitur: Ιωάννου Αντιοχέως ἀπὸ τοῦ χρονικοῦ αὐτοῦ συντάγματος ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως κόσμου. *Jo. Antiocheni quædam ex illius Chronico quod incipit à principio creationis mundi.* Memorantur Excerpta eadem apud *Analecta* ex ejuſdem Bibliothecæ Catalogis *Labbæana*; & ab eruditiſſimo *Dufreſnio*, in Notis ad *Chronicon* (quod inſcribit) *Paſchale*, aliquoties laudantur. Ex cujus quidem citationibus, quæ Autoris exhibent verba, deprehenditur, cum diverſa eſſe Excerpta iſta ab Excerptis ſupradictis *Conſtantinianis*, tum etiam Chronographiam iſtam

à noſtra

à noſtra *Maleliana* fuiſſe diverſam. A Clariſ. *Salmaſio*, in Notis ad *Scriptores Hiſtoriæ Auguſtæ*, & in *Plinianis Exercitationibus in Solinum*, & ſimiliter à *Leone Allatio* in Notis ad *Euſtathii Antiocheni Hexaemeron*, producuntur complura loca ex *Jo. Antiocheno* (ſive *Antiochenſi*) περὶ ἀρχαιολογίας: hoc quoque diverſum fuiſſe à *Joannis* noſtri *Malelæ* Chronographia, quamvis & illa Περὶ Ἀρχαιολογίας non improprie poſſit inſcribi, ex locis, quæ ex eo in medium afferuntur, manifeſtum redditur. Ut omnino fallantur eruditi illi Viri, qui *integrum* Opus *Joannis* noſtri *Malelæ* in Gallia etiamnum ſervari (id enim ab aliquibus accepi) docuerunt. Id illis haud dubio fraudi erat, vel quod Opus Περὶ Ἀρχαιολογίας cum Chronico *Maleliano* idem eſſe putaverint, vel quod illa Excerpta, quæ extant in Codice Regis Galliarum, opus integrum fuiſſe, & noſtri Autoris, crediderint. Pro certo mehercule hoc conſtat, ne ipſi Gallorum doctiſſimo, percelebri illi *Dufreſnio*, τῷ χαλκεντέρῳ, in manus unquam veniſſe *Joannis* noſtri *Chronicon*; qui tamen fortaſſe in Codd. Græcis MSS. ſupra omnes hujus ævi mortales verſatus eſt. *Joannem Malelam* quotieſcunque is commemorat, (ut citat quidem aliquoties in Notis ad *Chronicon Paſchale*, & *Annales Joannis Zonaræ*, & in *Mediæ & Infimæ Græcitatis Gloſſario*) teſtimonia ejus aliunde non depromit, quam ex aliis Scriptoribus, qui Exemplar noſtrum *Oxonienſe* evolverant, & inde nonnulla excerpſerant: quod ipſe in aliquibus locis aperte profitetur. Utrum Opus prædictum *Joannis Antiocheni* Περὶ Ἀρχαιολογίας ſit idem cum Chronico toties memorato, cujus apud *Conſtantini Collectanea* jam extant Excerpta, ii melius poterunt judicare, quibus datur facultas cum hiſce illud conferendi. Eſt interim admodum veriſimile: ſic enim *Joſephus* Hiſtoriam ſuam Judaicam, & *D. Halicarnaſſenſis* Opus ſuum Hiſtoriæ Romanæ, Ἀρχαιολογίαν inſcripſerunt; quorum poſteriorem ſub titulo, *Dionyſii* Περὶ Ἀρχαιολογίας, eodem modo ab eodem *Salmaſio*, in Notis ad *Scriptores Auguſtos*, citatum legiſſe memini. Neque agit id Opus Περὶ Ἀρχαιολογίας de rebus ſolum vetuſtioribus & ævi fabuloſi, ſed & rerum recentiorum Hiſtoriam, &

 ipſorum

ipſorum Imperatorum Romanorum geſta complectitur. Hoc evincunt Excerpta iſta, quæ apud *Salmaſium*, in *Notis* noviſſime citatis, ex eo proferuntur; nimirum de morte [1] Imp. *Adriani*, & inſigni Mauſoleo in honorem illius erecto; de [2] *M. Antonino*, quod, ærario in bellis exhauſto, Ornamentorum Imperialium auctionem in foro fecerit; de *Numeriani* [3] Imp. excæcatione & interitu; deque [4] *Carini* inſigni crudelitate, quod eos, qui puerum olim pueri luſiſſent ac deriſiſſent, Imperator jam factus non dimiſerit inultos.

VI. Si aliud & diverſum fuiſſe comperiatur, tum locus erit ſuſpicioni, non Chronicon illud *Jo. Antiocheni* cujus extant Excerpta apud *Porphyrogennetum*, ſed ipſum id Opus à *G. Codino* & *Tzetze* utroque fuiſſe deſignatum ubi citant *Jo. Antiochenum.* Sin idem fuiſſe (quod omnino crediderim) evolventibus appareat, ex illis locis quæ ex eo adducunt *Salmaſius*, & *Allatius*, id ulterius & clarius aſtruetur, quod ſupra poſuimus, *Jo. Antiochenum Monachum* & *Joannem* noſtrum *Malelam* in eiſdem Narratiunculis ſolere concinere; & ideo nihil repugnare quo minus cum *Monacho* idem eſſet *Joannes* ille *Antiochenus* qui à *Tzetzis* Fratribus laudatur, quamvis reperiantur apud ipſum *Malelam* res illæ pro quibus citatur. A [5] *Leone Allatio* ex *Jo. Antiocheno* Περὶ Ἀρχαιολογίας, inter alia, citantur loca, de *Heſiodo* quodam, quod Græcos edocuerit literas; & de expoſitione Fabulæ ſuper Endymione, quod per myſticas quaſdam Orationes à Luna nomen Dei addiſcere voluerit, quodque illud per ſomnium edoctus non amplius eſt experrectus. Quæ ambæ Narrationes apud [6] *Malelam* quoque leguntur. A *Salmaſio* in [7] *Plinianis Exercitationibus* ex eodem Opere, inter alia loca, proferuntur fragmenta, de Hipprodromo Urbis Romæ à Romulo extructo; de ejuſdem diverſis partibus, & Populi diſtinctionibus; de Factionum in Circo per greges & pannos diſcolores diviſione ab Oenomao Rege inſti-

1. to. 1. p. 180. 2. p. 354. 3. to. 2. p. 791. 4. p. 795. 5. in Euſt. Hexaem. p. 300. & 303. 6. p. 70. & 73. 7. p. 902 903, 908.

tuta;

tuta; deque Circi, juxta numerum Planetarum, 7. ſpatiis, &, ad imitationem 12. Zodiaci Signorum, 12. oſtiis. Quæ omnia quoque apud [1] *Malelam* noſtrum fabuloſum occurrunt; ſicut & iſta quæ ex eodem citantur in Notis ad *Scriptores Hiſtoriæ Auguſtæ*, de Tabula luſoria à Palamede inventa, & de Palladio Trojano ab Aſio Philoſopho excogitato; quæ una eſt quidem ex iſtis Narratiunculis, pro quibus citatur ab Iſ. Tzetze *Jo. Antiochenus*. Illius verba ſic ſe habent: Τὸ ἐν Τροίᾳ Παλλάδιον ζώδιον ἦν μικρὸν ὑπὸ Ἀσίου τινὸς φιλοσόφου κατασκευασθὲν εἰς φυλακὴν τῆς πόλεως. Et ſi quis cupiat ejus verba de Tabula Palamedis luſoria cum [2] Malelianis componere, ea hæc ſunt. Ὁ Παλαμήδης διὰ τῆς τάβλας τὸν γήϊνον κόσμον ἠνίξατο· τὸν ζωδιακὸν κύκλον διὰ τῶν δώδεκα κάσων· διὰ τοῦ ψηφοβόλου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἑπτὰ κοκκίων, τὰ ἑπτὰ ἄστρα τῶν πλανήτων· διὰ δὲ τοῦ πύργου τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ, ἐξ οὗ δίδοται πᾶσι καλά τε καὶ φαῦλα. Sic citantur à [3] Dufreſnio *Excerpta MSS.* ex *Chronico Jo. Antiocheni*, inter alia, de variis rebus quæ in [4] Noſtro etiam comparent: de Homericæ fabulæ ſuper Marte & Venere à ſole deprehenſis expoſitione, ex *Palæphato*, qui idem à Noſtro etiam adducitur; de *Mercurii Triſm.* dictis de Divina Natura, ex ipſius Operibus; de Rege Ægyptiorum nominato *Karacho*, ſeu *Maracho*, Soſtri (ſive Seſoſtri) ſuccedente, & ab illo fuiſſe oriundos ſuccedaneos Ægyptiorum Reges; de Meduſa & Perſeo, docuiſſe hunc Perſas τὰς ἐπὶ Γόργονας τελετάς· de anno Ægyptiorum antiquo ſub Vulcani & Solis temporibus; de Soſe & Thuli (ſive Thuachi) aliiſque Ægyptiorum Regibus; de Oraculo denique de SS. Trinitate Regi Thuli in Africa dato. Citantur etiam ab [5] eodem eadem, de Pico Jove, de Regina Semirami, deque Nino & Thurra ei ſuccedente; quæ Narrationes, quamvis nunc in Noſtro, quippe deſunt in principio pleraque, non inveniantur, tamen non dubitandum videtur, quin in illis, quæ jam deſiderantur, repertæ fuerint, ut quidem occurrunt in illis quæ ex *Chronico Paſchali* ſive *Alexandrino* in [6] eo ſup-

---

1. p. 218. ad 223. 2. p. 129. 3. Notis ad Chron. Paſch. p. 498, 499. &c. 4. p. 25, 26, 27, 29, 30, 43. 5. p. 497. 6. p. 19, 20, 21.

 plentur.

plentur. Locum unum ex ſupra memoratis, de veteri Ægyptiorum anno, ut cum [1] *Maleliano* à Lectore curioſo (ſi placeat) conferantur, me non pigebit adſcribere. Ἐβασίλευσεν Αἰγυπτίων ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἥλιος ἡμέρας δυοζ'. ὡς εἶναι ἔτη ιβ'. καὶ ἡμέρας ϛζ'. οὔτε γὰρ εἴδησαν τότε Αἰγύπτιοι ἢ ἄλλοι τινὲς ἐνιαυτὸν ψηφίσαι· ἀλλ' οἱ μὲν τὰς περιόδους τῆς σελήνης ἐνιαυτοὺς ἐψήφιζον, οἱ δὲ τὰς περιόδους τῆς ἡμέρας· οἱ γὰρ τῶν ιβ' μηνῶν ἀριθμοὶ μετὰ ταῦτα ἐπενοήθησαν, ἐξ ὅτου ἐπενοήθη τὸ ὑποτελεῖς εἶναι τοὺς ἀνθρώπους τοῖς βασιλεῦσι.

VII. Atque hæc de diverſis *Joannibus Antiochenis, Chronographis*, ne temere, ut ſolet, cum altero illo *Joanne Antiocheno, Chronographo*, ſive *Archæologo*, confundatur *Malela* noſter, hic dicta ſunto. Extiterunt alii *Joannes Antiocheni, Chronographi*; ut *Joannes Rhetor*, qui Hiſtoriam ſuam ſub Imp. *Juſtino* Seniore terminavit; &, ſi fides *Arabibus*, *Joannes* ipſe *Chryſoſtomus*, ex Presbytero *Antiocheno* Patriarcha Conſtantinopolitanus, cujus nomine jam apud eos, & eorum lingua, circumfertur *Chronicon*. De quibus nos agimus in alio Opere. Celebratur à [2] *Ger. Voſſio*, & [3] *Phil. Labbæo*, alius *Joannes Antiochenus Chronographus* ſive *Hiſtoricus*, quem dicunt floruiſſe poſt tempora *Juſtiniani* ſenioris, & *Evagrio* Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ Scriptori coætaneum fuiſſe, & ab eo commemorari. At longe falluntur eruditi illi Viri; non enim ex urbe *Antiochiæ*, ſed ex *Epiphanienſi*, fuit iſte *Joannes* Hiſtoricus, ut demonſtrat in Notis ad *Evagrium* clariſſ. *Hen. Valeſius*, & plenius nos in [4] Opere alio modo memorato. Jam ut, hiſce omiſſis, ad cætera, quæ ſpectant ad noſtrum Autorem, procedamus, & de ejus Conditione ineamus diſquiſitionem: ſunt qui illum exiſtimant ipſius Epiſcopatus *Antiocheni* Infulis, dum vixit, fuiſſe ornatum. In hac opinione fuere interpretes *Jo. Damaſceni* (quem appellant) *Libri tertii pro Imaginibus*, quique illos ſunt ſecuti alii non exigui nominis. Fragmenti, quod in Libro citato ex Chronographo noſtro

1. p. 25. 2. De Hiſt. Græcis. 3. Delin. Apparatus Hiſt. Byz. 4. *Diatriba de Scriptoribus Græcis Variis, cum prophanis tum Eccleſiaſticis, maxime ex Codd. MSS.* nondum edita. cap. 1.

producitur,

producitur, inſcriptio ſic ſe habet: Ἐκ τῆς χρονογραφίας Ἰωάννου Ἀντιοχείας τοῦ καὶ Μαλάλα περὶ τῆς αἱμοῤῥοούσης &c. Quam in hunc modum vertit *Fran. Zinus*: *Ex temporum deſcriptione Joannis Antiochiæ Pontificis, qui & Malala dictus eſt, de muliere quæ ſanguinis fluxum perpeſſa fuerat.* Hujus Tituli interpretationem *Jac. Billius*, dum *Zini* Verſionem in aliis caſtigat, abſque reprehenſione præterit: ſic *Jac. Gothofredus*, ad [1] *Philoſtorgii Hiſtoriam Eccleſ.* de Chriſti ſtatua Paneadica verba faciens: *Quod* (inquit) *Joannes Damaſcenus de Imaginibus Orat.* 3. *refert ex Chronico Joannis Antiochiæ Epiſcopi, cognomento Malala.* Eandem ſententiam & interpretationem amplexi ſunt illuſtriſſimus [2] *Baronius* in *Annalibus*, & *Joannes* noſter *Gregorius* in Animadverſionibus *MSS.* ſuper *Malela*, ac alii.

VIII. Utrum ipſe *Orationis* prædictæ *de Imaginibus* Autor, per, Ἰωάννου Ἀντιοχείας, *Joannem* noſtrum *Antiochiæ* fuiſſe *Antiſtitem* voluerit, quod Autores citati arbitrati ſunt, pro certo haud facile ſtatuerim: hoc interim eſt admonendum, iſtiuſmodi loquendi formula non ſemper neceſſe eſſe ut *Epiſcopi* intelligantur, tametſi per illam in *Catalogis Conciliorum* deſignari *Epiſcopi* ſoleant; ſed poſſe etiam *Cives* alios quoſcunque per eam denotari. Hoc videtur exploratum habuiſſe *Godefridus Tilmannus*, qui in ſua *Orationis* prædictæ Verſione, *Joannis Antiocheni*, ſimpliciter habet. At quæcunque fuerit ſententia ipſius Autoris; nos tamen nullo pacto deſcendere poſſumus in eorum opinionem qui ex Sede *Antiochenorum* Patriarchali *Chronographum* noſtrum arceſſunt; verum ſuppetit nobis argumentum, idque quidem (ni fallor) firmiſſimum ac irrefragabile, ad illam dignitatem eum nunquam fuiſſe evectum. Non hic adnotabo citari illum à *Tzetze* Chiliaſta tanquam hominem obſcurum & ignotum: Ταῦτα μὲν Ἰωάννης τις Μαλέλης χρονογράφος· ubi illud vocabulum, τὶς, obſcuritatis nota & indicium videatur: hoc, inquam, non adnotabo, quippe vix negari poſſit quin de Viris etiam nominatiſſimis & maximis vox iſta interdum apud

1. l. 7. c. 3. 2. ad an. 31. num. 75.

veteres

veteres usurpata reperiatur. Sic (ut alios missos faciam) de *Theodoreto*, Episcopo Cyri doctissimo celebratissimoque, *Theodorus Abbas & Philosophus* in *Argumento Synodi Ephesinæ*: Εὑρέθη δὲ μετ' Ἰωάννου Θεοδώρητός τις, ἐλλογιμώτατος Κύῤῥου ἐπίσκοπος πόλεως ἀνατολικῆς. Sic ad verbum *Leontius Scholasticus* in [1] Libro *de Sectis*, ex *Abbate Theodoro* (ut opinor) exscribens: Εὑρέθη δὲ μετ' Ἰωάννου Θεοδώρητός τις, ἐλλόγιμος Κύρου ἐπίσκοπος ἀνατολῆς. Abunde erit, si ex ipso Patriarcharum Antiochenorum Catalogo demonstremus, fuisse nullum illius Civitatis Episcopum nominatum *Joannem*, qui in illa ætate, qua scripserit *Malela*, floruerit. Age itaque, videamus quot fuerunt *Joannes Antiocheni* Patriarchæ, & fuisse nullum eodem temporis intervallo, quo vixerit *Malela*, ostendamus. In *Nicephori* Patriarchæ CP. Patriarcharum *Antiochenorum* Catalogo, (qui *unum* numero supra *sexaginta* complectitur, & perducitur usque ad Patriarcham *Anastasium juniorem*, qui martyrium subiit circa annum incarnationis Dominicæ 608. seu, ut alii volunt, 611.) recensentur *Joannes* duo. Eorum *primus*, apud omnes Scriptores Ecclesiasticos propter Schisma in Synodo *Ephesina* commemoratus, & Epistolis aliquot suis notissimus, fuit ordine Patriarcharum 39*us*. & anno D. 438. è vivis excessit, postquam Patriarchatum per 18. annos gubernasset. *Secundus* fuit ordine 47*us*. successor *Petri Fullonis*, sub Zenone Imp. A. D. 476. post menses 3. ejectus. Post duos hos *Joannes*, quos nemo non videt *Joannem* nostrum *Malelam* ætate antecessisse, cum floruerint ante imperium *Justiniani* ejus nominis Primi cujus gesta à *Malela* celebrantur, non alius *Joannes* in Antistitum *Antiochenorum* serie occurrit ante seculum à nato Christo *undecimum*. In illo seculo, nimirum quo tempore recuperata fuit urbs *Antiochenorum*, expulsis Saracenis, à Christianis nostris Occidentalibus, id est A. D. 1098. Cathedram illam tenuisse *Joannem* quendam, sanctissimum Confessorem, apud [2] *Gul. Tyrium*, in *Historia Belli Sacri*, memoriæ proditur. Is, ut dicit idem *Tyrius*, evoluto vix

1. Act. 4. p. 509. 2. l. 6. c. 23.

biennio

biennio poſt Urbem recuperatam Sede ſua ſemet abdicavit & Conſtantinopolim abiit. Vergente ad exitum inſequente Seculo, nempe à Domini noſtri Nativitate *duodecimo*, Thronum Patriarchalem *Antiochiæ* tenebat *Joannes* alius; idem ille, qui olim in *Oxia*, Propontidis Inſula, *Monachicam* exercuerat vitam, cujuſque extat, inter clariſſ. *Cotelerii* Eccleſiæ Græcæ Monumenta, *Oratio in Monaſteriorum donationes Laicis factas*. In *Conciliorum* Voluminibus habetur Opuſculum *Joannis* cujuſdam *Patriarchæ Antiocheni de ſuperioritate inter Concilium & Papam*: at recens is fuit, & non ante ſeculum 15. neque Græcis eſt annumerandus, ſed Latinis, neque quidem revera, ſed titulo tantum fuit Patriarcha. Utrum inter hos duos *Joannes* poſteriores, currentibus ſeculis 13. & 14. in Throno *Antiocheno* ſederet ullus, necne, non habeo dicere; neque noſtra quicquam refert; *Joannem* enim *Malelam* ante ſeculum *decimum* floruiſſe, in liquido eſt. Itaque ut ante eum floruerunt illi duo quos primo memoravimus, ſic omnes hi noviſſime recenſiti eo longe fuerunt recentiores. In Scripto quodam manu exarato Bibliothecæ *Oxon*: Περὶ μεταθέσεως Ἀρχιερέων· *de tranſlatione Epiſcoporum*, quod anno circiter 1400. compoſitum eſt, fit mentio *Jo. Antiocheni* Patriarchæ cognomento *Codonati*, qui inde tranſlatus ſit ad Sedem Metropolitanam *Tyri*. Non alius hic fuit quam *ſecundus* illorum quos memorat *Nicephorus* Patriarcha CP. quem diximus ejectum à Zenone Imp. Eum enim *Codonatum* fuiſſe cognominatum, teſtimonium perhibet *Victor Tununenſis*. Ab *Anaſtaſio Cæſarienſi*, in Tractatu *De jejunio Deiparæ*, *Joannes* quidam *Patriarcha Antiochenus*, tanquam tunc cum ipſe ſcribebat Eccleſiam illam regens, celebratur: quo ſeculo is claruerit non habemus uſq; adeo exploratum, ut pro certo & indubitato decernere poſſimus: hoc tamen certiſſimum & exploratiſſimum, eum ante *undecimum* ſeculum, vel medium ſaltem præcedentis, in illius Eccleſiæ Cathedra non præſediſſe: nam autor eſt idem *Anaſtaſius*, excepiſſe eum in Sede iſta *Theodoſium*, *Petri* ſucceſſorem; at ante (ad minimum) medium *decimi* Seculi fuiſſe nullum in illa Eccleſia *Theodoſium* qui *Pe-*

tro ſucceſſerit, conſtat. Neque multum quidem videtur dubitandum, quin idem is fuerit, vel cum illo *Joanne* Patriarcha ſupradicto, cujus apud *Gul. Tyrium* habetur mentio, vel ſaltem (quod [1] minus arridet) cum *Monacho Oxienſi*.

IX. Si cui oboriatur ſuſpicio, inter *Anaſtaſium Juniorem* Patriarcham, in quo terminatur Catalogus *Nicephorianus*, & Seculum *decimum*, ante quod apparet floruiſſe *Malelam*, in Cathedra *Antiochenſi* ſediſſe *Joannem* aliquem, qui idem cum *Malela* potuerit eſſe: is adeat velim *Eutychii* Patr. Alexandrini *Annales*, illiſque præfixam Chronologiæ ejus *Synopſin*. Recenſitos ibi reperiet illius intervalli Patriarchas univerſos, *Joanne* nullo inter illos celebrato. Ejuſdem rei fidem facit *Catalogus* alius, quem, ex Arabico aliquo Autore (ut opinor) tranſcriptum, ab Amico noſtro multo nomine venerando, *Edvardo Bernardo*, Viro in omni doctrinæ genere ſingularis præcellentiæ, accepimus. Illius Patriarchas prædicti intervalli, quia diſcrepat aliquantulum ab *Eutychiano*, Lectoris oculis hic non gravabimur ſubjicere.

num.		an.	A. D. quo deſin.
58.	*Anaſtaſius alter*	9.	607.
59.	*Vacat ſub Perſis*	31.	638.
	& Macedonius.	8.	646.
60.	*Macarius*	5.	651.
61.	*Theophanes*	12.	663.
62.	*Thomas*	20.	683.
63.	*Georgius*	21.	704.
64.	*Vacat ſub Saracenis*	50.	754.
	& Theophylactus.	18.	772.
65.	*Theodorus.*	23.	795.

num.		an.	A. D. quo deſin.
66.	*Theodoretus*	17.	812.
67.	*Jobus*	31.	843.
68.	*Nicolaus*	26.	869.
69.	*Stephanus & Thaddæus*	22.	891.
70.	*Symeon*	12.	903.
71.	*Elias*	28.	931.
72.	*Vacat*	4.	935.
	Dein Theodoſius & alii Viri obſcuri.		

X. Ut errorem committunt Scriptores prænotati, cum *Malelam* noſtrum in Patriarcharum Antiochenorum Albo reponunt, ſic errorem plane diverſum de illo erravit *Franc. Combefiſius*. Is in *Manipulo de Originibus rerum Conſtantinopolitanarum*, Joannem noſtrum Antioche-

1. Vide Diatr. de Script. Græc. Var.

num

num Malelam, cujus nomen ex *Oratione*, quam vocant, *Jo. Damasceni de Imaginibus* supra citata ei innotuerat, eundem fuisse decernit cum *Joanne* illo *Antiocheno*, ex Grammatico Presbytero, quem tradunt [1] *Gennadius Mass.* & *Marcellinus Comes* [2] contra Hæret. *Eutychianos* librum condidisse. Qui error, ut facile refellitur, cum Chronicon *Malelianum* ultra tempus *Joannis* prædicti pertexatur; ita facile quoque illi condonatur, cum *Chronicon* ipsum videre ei nunquam datum est. Suum autem Chronicon composuit *Marcellinus* A. D. 534. id est imperii Justiniani ~~quarto~~; & 8° *Catalogum* suum *Scriptorum Ecclesiasticorum*, in quo mentionem facit prædicti *Jo. Antiocheni Presbyteri*, concinnavit *Gennadius*, imperium administrante *Anastasio* A. D. 495°, hoc est, annis ante imperii *Justiniani*, à *Malela* nostro celebrati, exitum circa LXX.

XI. Conjecturam aliam nihilo magis fœlicem eodem in loco de Chronographo nostro facit *Combefisius*; ut eundem eum fuisse cum prædicto *Joanne Presbytero*, sic & eundem omnino fuisse cum *Joanne* Historico cognomento *Diacrinomeno*, i. e. *Eutychiano*; sic enim Schismatici *Eutychiani* nuncupari consueverant. Floruit iste *Joannes* ὁ Διακρινόμενος ante nostrum *Joannem*, & ante ipsius *Justiniani* tempora sub prædicti *Anastasii* imperio, citante eum *Theodoro Lectore* in *Hist. Eccles.* qui ipse scripsit sub *Justino* seniore, decessore *Justiniani*, Anastasiique successore. Neque reperiuntur apud nostrum Chronographum quæ ex illo *Joanne* nominato *Diacrinomeno* à Scriptoribus Græcis proferuntur. De eo qui plura volet, is adeat nostram *Diatribam* (ad quam Lectorem jam sæpius amandavimus) *De Scriptoribus Græcis variis cum prophanis tum Ecclesiasticis, maxime ex Codd. MSS.* quæ lucem brevi visura est: ubi legere licebit nonnulla de eo haud vulgaria.

XII. Utrum omni *Hæreseos* labe immunis esset noster Chronographus, an potius faveret prædictorum *Eutychianorum* partibus, adeo ut mereatur, cum dicto *Joanne* Historico, ὁ Διακρινόμενος audire; si quidem inquirere operæ

1. De Script. Eccles. 2. Chronico.

 pretium,

pretium: non desunt quæ fidem faciunt, inter Scriptores eum *Orthodoxos* esse potius annumerandum. Imperatoris quippe *Justiniani* fidem, dogmatibus Hæreticorum, quos Edictis ille damnaverat, oppositam, *Orthodoxam* appellat. *Hæreseum* (inquit) *sectatores quoscunque Romani Imperii finibus excedere jussit, indulta tamen eis per tres menses licentia si qui per id tempus Fidem* Orthodoxam *amplecteretur.* Sic alio in loco de Justiniano: *Sub illius* (inquit) *imperio Hæresibus variis interdictum est.* Inter istas vero nominatim fuisse *Eutychianæ* interdictum, ex Edictis 5° & 6° apud *Codicem Justinianæum* in *Titulo* 1°. fit conspicuum. Datur alius quidem in eo locus, qui forsan nonnullis videatur argumentum subministrare, eum *Eutychianorum* opinionibus tinctum fuisse; locus scil. iste ubi habet sermonem de *Vitaliani* rebellione contra Imp. *Anastasium*, *Eutychianum*, in fidem *Catholicam* sævientem, & Episcopos *Orthodoxos* è Sedibus suis deturbantem; quem *Vitalianum* ait *Victor* Episcopus *Tununensis* contra illum arma cepisse propter *Fidei Catholicæ subversionem, & Synodi Chalcedonensis damnationem, remotionesque Orthodoxorum Episcoporum atque successiones Hæreticorum.* De illa Vitaliani rebellione verba faciens, & in fugam eum actum enarrans *Chronographus* noster sic subjungit: Καὶ ἐνίκησε ὁ Σωτὴρ Χριστὸς καὶ ἡ τοῦ βασιλέως τύχη. *Hanc vero victoriam conciliavit* Salvator Christus *& Imperatoris fortuna.* Quæ verba videantur indicare zelum ejus contra causam *Vitaliani*, & ipsius fuisse opinionem, pro Imperatore tanquam pro *Veritate* Christum dimicasse. At utcunque hoc nonnullis prima fronte videatur, exinde tamen nihil potest jure inferri; dici enim ista à *Malela* potuere, quia arma rebellia contra Principem suum *Vitalianus* sumpserat. Sic alii profecto Scriptores *Orthodoxi* de bello à *Vitaliano* moto, tanquam de re improbanda loquuntur, quamvis bene de eo sensisse videatur citatus *Victor*. Cyrillus Scythopolitanus in [1] *Vita S. Sabæ* illius rebellionem damnare videtur, sed aliquanto tectius; συνεχόμενος ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος ὑπὸ τῶν Βιταλιανοῦ βαρβαρικῶν ὀχλήσεων. *Detentus Imp. Anastasius à Vitaliani*

[1] cap. 57.

liani

liani barbaricis motibus. [1] *Evagrius* apertiſſime: Τυραννεῖ (inquit) τὸν Ἀναςάσιον Βιταλιανός. Et, eodem in loco, ait eum meditatum fuiſſe ut *imperium occuparet*.

XIII. Præter varios hoſce *Joannes Antiochenos* huc uſque memoratos, quos eſſe diverſos à *Joanne* noſtro ex dictis certiſſime cognoſcitur; obſervata ſunt nobis inter legendum nomina aliorum non paucorum. Eorum primus eſt *Jo. Antiochenus* Archipresbyter, Publiæ Diaconiſſæ & Abbatiſſæ Filius ſub Imp. Juliano Apoſtata clarus. Secundus eſt *Jo. Maxentius*, Presbyter (ut volunt) Eccleſiæ *Antiochenæ* ſub Juſtino ſeniore, cujus extant in *Bibliotheca Patrum* Opuſcula aliquot. Tertius eſt *Jo. Antiochenus* Presbyter, contra *Fauſtum* Semipelagianum Scriptor, ab *Adone Viennenſi* laudatus; niſi idem hic eſſet (quod facile quidem concedo) cum prædicto *Jo. Maxentio*. Quartus eſt *Jo. Antiochenus* Lauræ *S. Sabæ* in Palæſtina Monachus, Diaconus, & Canonarcha, ſecta Origeniſta, imperante Juſtiniano. Quintus eſt *Jo. Scholaſticus*, ex Presbytero *Antiocheno* Patriarcha Conſtantinopolitanus ſub ejuſdem Juſtiniani exitu; cujus extant *Collectio Canonum*, & *Capita Eccleſiaſtica*; quemque aliqui perperam confundunt cum *Jo. Antiocheno Chronographo*, cujus extant Excerpta in Collectione *Conſtantini Porphyrogenneti*. Sextus eſt *Joannes de Antiochia* vulgo dictus, Arrianus, unus ex Magiſtris *Muhammedis* Pſeudoprophetæ, quo tempore imperavit Heraclius. Hiſce adjiciendi ſunt, niſi iidem fortaſſe fuerint cum aliquo jam dictorum, *Joannes Monachus & Presbyter Antiochiæ*, cui in Codice quodam MS. attribuitur *Oratio de Domini Transfiguratione*, eadem cum illa, quam nomine *Jo. Damaſceni* in illius Operibus evulgatam habemus: & *Jo. Antiochenſis*, cujus nomen in alio quodam MS, Tractatui *De Conjurationibus* præfixum reperitur. De omnibus hiſce, ſicut & de illis pleriſque quos in ſuperioribus memoravimus, nos fuſius & plenius in *Diatriba* ſupra memorata *De Scriptoribus Græcis variis*, Capitibus duobus primis, ex profeſſo diſſeruimus.

1. Hiſt. Eccleſ. l. 3. c. 43.

mus. Hic eos recenſitos volui, ut quot & quinam extiterint illius nominis non neſcius ſit Lector, &, ſi quis ex illis cum Chronographo noſtro idem eſſe videatur, ei proprio ſuo judicio uti liceat, modo & mihi liceat uti meo. Nihil opus eſt ut hiſce ſubjiciam, à [1] *Diacono Liberato* memorari Epiſcopum quendam *Alexandriæ*, cujus nomen ſit noſtri Scriptoris quam ſimillimum, *Joannem cognomento Mela*; quem dicit fuiſſe *Dioſcoritam*, hoc eſt *Diacrinomenum* ſive Synodi *Chalcedonenſis* adverſarium. Eundem eum fuiſſe cum Noſtro *Jo. Malela* ſuſpicabitur nemo paulo eruditior. Floruit enim ante tempora Juſtiniani, &, ut autor eſt ipſe *Liberatus*, ſecundus erat in Antiſtitum *Alexandrinorum* ſucceſſione à *Petro Mongo*, Athanaſii Hæretici ſucceſſor, & alterius *Joannis Machiotæ* (ſive *Niciotæ*) cognominati deceſſor. Incœpit, juxta *Chronicon Orientale*, Eccleſiæ Alexandrinæ præſidere A. D. 488. & Sedem tenuit per annos 8. & quod excurrit. *Kircherus* in *Catalogo Patriarcharum Alexandrinorum* refert illius initium ad annum Chriſti 506. Ad quem annum ponitur à *Baronio* non initium ejus, ſed exitus.

XIV. De Chronographo noſtro (benigne Lector) quis fuit & qualis, vel potius ſane quis & qualis non fuit, inquiſivimus hactenus. Jam poſtulat ratio noſtri inſtituti, ut ad alia progrediamur, & qualis ſit Scriptor, deque ejus ætate, temporeque quo ſcripſit, ineamus diſquiſitionem. Floruiſſe eum ſub imperio *Juſtiniani* ejus nominis Primi, quod anno D. 527°. incœptum eſt, & 565° terminatum, inter illos eruditos Viros, qui Chronici ejus exemplar MS. pervolverint, inolevit hucuſque ſententia. Sic ſtatuunt pro certo & indubitato *Chilmeadus* ſimul Interpres & *Gregorius*; ſic quoque Vir ſummus *Gul. Lloydius*, Antiſtes *Aſaphenſis* hodiernus, qui & eum exiſtimat anno Juſtiniani circiter xxv. ſcribere deſiiſſe. Hoc edocti nos ſumus à Clariſſ. *Antonio Pagi* [2] *in Annales Card. Baronii:* in quo Opere eximio de Chronographo noſtro ex Patris prædicti Literis ad ſe miſſis mentionem

1. Breviario cap. 18. 2. ad an. D. 107.

faciens

faciens Vir ille eruditiſſimus; *Vixit,* inquit, *ſub Magno Juſtiniano & videtur anno ejus* XXV. *aut circiter ſcribere deſiiſſe. Ita clariſſimus Gul. Lloydius, Epiſcopus Aſaphenſis, è ſecta Proteſtantium, vir ſolidiſſimi Criterii.* In egregio perutilique Opere, de *Scriptoribus Eccleſiaſticis,* quo Orbem ſibi Literarium obſtrinxit Vir eruditiſſimus *Gul. Cavaus* noſtras, ad ætatem Juſtiniano ſequiorem demittitur, ita tamen ut eo imperante in vivis eſſe potuerit, & ad annum Chriſti 601. conjicitur.

XV. Cum ait celeberrimus *Pagius* certiorem ſe factum ab Epiſcopo *Aſaphenſi*, Chronographum noſtrum *anno Juſtiniani* XXV. *aut circiter ſcribere deſiiſſe*, eum non poſſum non ſuſpicari duabus in rebus memoria fuiſſe lapſum: nam 1°, mihi facile perſuadeo ſcripſiſſe doctiſſimum Præſulem de anno Juſtiniani, non XXV°. ſed XXXV°. Uſque enim ad annum illius Imperatoris XXXV^{m}. Chronographiam noſtram, prout jam in MS. habetur, perduci, tam certum eſt quam quod certiſſimum. Subeſt quoque ſuſpicio hoc tantum Eum ſibi voluiſſe, in iſto circiter anno *deſinere* noſtrum Exemplar, non illo anno Autorem *ſcribere* deſiiſſe: nam unde id colligi potuerit, nihil uſpiam, vel leve, occurrit, cum in *fine* Exemplar eſſe *mutilatum,* vel luce ipſa clarius appareat. Habetur Exemplar inter Codd. *Baroccianos*, Membrana, & manu antiqua annorum (ut fas eſt conjicere) pluſquam 600, exaratum. Ex Voluminis MS. craſſitie, colligendum facile videtur non multas Schedas in calce deſiderari, & vix id deductum fuiſſe ultra mortem *Juſtiniani*: ſed ad hoc Volumen non aliud olim pertinuiſſe, vel ipſum olim non fuiſſe in duo diviſum, unde liqueat? Certe conſtat opus totum multa olim paſſum fuiſſe, & *Schedas* omnes aliquando jacuiſſe per injuriam temporis à ſe invicem ſolutas. Hoc indicat præſens Voluminis conditio, *Schedis* variis in locis à poſteriore Bibliopego miſerrime ttanſpoſitis. Utcunque de hiſce res habeat: quod intra annos à *Domini* noſtri Nativitate 900. ſcripſit noſter *Chronographus,* extra omnem dubitandi aleam ponitur, cum extarent ex Opere illius excerpta, inter Collectanea *Conſtantini*

Por-

Porphyrog. Imp. qui natus eſt anno 905°. & anno circiter 959°. denatus: & non ſcripſiſſe ſub ipſo *Juſtiniani* imperio, ſed poſtquam ille diem ſuum ſupremum obiiſſet, hoc eſt poſt annum 565. eodem certitudinis gradu nobis eluceſcit, id aperte indicantibus verbis illis quæ de *Juſtiniano* in initio libri 18. leguntur: Ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Ἰουστινιανὸς ἔτη λη', καὶ μῆνας ζ', καὶ ἡμέρας ιγ'. *Imperium tenuit Diviniſſimus Juſtinianus annos* XXXVIII. *menſes* VII. *& dies* XIII. Hoc ſolum in controverſiam poteſt vocari, an ſub *Juſtiniano* floruerit, & paulo poſt ejus ætatem *Chronographiam* ſuam condiderit? Sunt quidem, quæ facile cuivis non ſatis attento poſſint perſuadere, eum paulo poſt *Juſtinianum* ſuum Opus concinnaſſe; ſed & alia ſunt multa à nobis obſervata, quæ ſuſpicionem non immerito creant eum ſeculo iſto fuiſſe recentiorem: Quin & ſunt quæ ſubindicent eum ad tempora longe ſequiora eſſe detrudendum. Ut de ejus ætate veritatem poſſit indagare Lector, deque ejus autoritate judicium facere, nos quicquid occurrit notarum & indiciorum ætatis, ob oculos hic congeremus, ac in trutina ſimul collocabimus. Et primum quidem ea, quæ contra illius vetuſtatem tantam videantur facere, afferamus & in lance ponamus; deinde quæ illam videantur aſtruere, ex adverſo ponderemus; & ſi quid admittant hæc reſponſionis, prout æquos rerum æſtimatores decet, videamus.

XVI. Quod Autor noſter ſub *Juſtiniano Seniore*, non ſolum non ſcripſerit, ſed & neque in vita extiterit, in primo loco, argumenti firmiſſimi vigorem id habere videtur, quod de Urbis ſuæ *Antiochiæ* nomine ſub *Juſtiniano* in *Theopolim* mutato, & de populi tunc temporis Acclamationibus, verba [1] faciens, de illorum Acclamationibus non loquitur ipſe ex ſua ſcientia & memoria, ſed ad publica ipſius Civitatis *Regiſtra* provocat. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς Χαρτίοις εὑρέθη παρὰ τὰ ἄκτα γραφόντων τῆς αὐτῆς πόλεως, ὅτι ἔκραζον κληδόνα διδόντες εἰς τὸ μετακληθῆναι τὴν αὐτὴν πόλιν. *Ad no-*

1. parte 2. p. 179.

vum

vum vero hoc nomen, in Chartis eorum qui Acta publica hujus Civitatis conscripsere, inventum est, quod bene eidem ominantes acclamarunt Incolæ. Sáne si ipsius memoria contigissent istæ Acclamationes, quamvis forsan memorare potuisset in *Registra* Civitatis publica fuisse relatas, illa tamen de eis hoc modo & forma non allegasset. Si vel ipse, vel sui Æquales istiusmodi Acclamationès suis propriis auribus percepissent, an *fuisse Acclamationes* Acta Publica citasset? Si quænam voces fuerunt acclamatæ, & quoties fuisset acclamatum, enarrasset, non fuisset mirandum eum [1] *Acta Publica* de illis appellasse. At simpliciter *fuisse à bene ominantibus acclamatum* si vel ipse, vel sui Coætanei, audissent, quî potuit *Registra* citare?

XVII. Argumentum 2m. exinde peto, quod de rebus gestis sub imperio *Justiniani*, tot & tanti errores in illius *Chronographia* committantur, ut omnino repugnet eum illis vixisse temporibus. Ut, multis præteritis, nonnullos hic loci, qui nobis sint majoris momenti, in medium producamus: Bellum illud quo Regi *Lazorum* contra *Persas* per Ducem *Irenæum* &c. suppetiæ latæ sunt, Is [2] refert ad imperium Justiniani, & ad ejus Consulatum 2m. Indictionemque 6m. quæ in annum illius imperii 2m incurrit; quod tamen non gestum fuisse ab Imp. *Justiniano*, sed ab ejus Decessore *Justino*, ex [3] *Procopio Cæsariensi*, ejusdem ævi probatissimo Scriptore, colligere licet. *Edictum* Justiniani de *Episcopis*, *Orphanotrophis*, *Oeconomis*, & *Xenodochiariis, ne nisi de iis quæ ante munus susceptum habuerint bonis, Testamentum emitterent*, conjicit Is ad annum Justiniani [4] 2m- errore non minus quam annorum 13. Designatur enim *Novella* [5] Justiniani cxxxia. quæ emissa est xv. *Kal. Aprilis* [6] *Basilio Cos.* ut ex ejus extremo conspicitur,

1. De Populi Acclamationibus in Acta Publica referendis, adi Casaubonum in *Vulcatii Gallicani* Avidium Cassium p. 466. &c. & Gretserum lib. 3. Observ. in Codinum de Officiis Urbis CP. c. 6. p. 215. ad 218.

2. p. 153.

3. De bello Pers. l. 1. c. 12.

4. Conferantur p. 159. cum 153, 155, 176, 180.

5. Vide Caput illius XIII.

6. Apud *Helvicum*, & alios Chronologos, annus iste Consularis qui incurrit in annum Justiniani 2. & 3. seu Indi-

 tio

ſpicitur, id eſt anno illius imperii xv^to jam deſinente. Ad annum [1] *Juſtiniani* 2^m. de Conſtitutionibus quibuſdam *Novellis* ab eo tunc temporis promulgatis mentionem Noſter faciens, inter eas recenſet Conſtitutionem *De jure hæreditario Liberis Naturalibus concedendo, juxta Legem ab Imp. Anaſtaſio latam*; quæ edita quidem eſt non ante imperii Juſtiniani annum XIII. Quamvis enim ſuper iſta materia habeatur Lex Juſtiniani in *Codice Tit.* XXVI. L. VIII. ipſius 2° Conſulatu, i. e. anno imperii 2° data; vix tamen videtur dubitandum quin à noſtro Autore deſignetur Lex alia de re eadem poſterior, amplior, & celebrior, quæ in *Authentico* inter *Novellas* numeratur LXXXIX^a, & anno illius Imperii XIII, *Conſulatum gerente Apione*, data eſt; in qua quidem expreſſa habetur mentio de Lege circa rem eandem ab Imp. *Anaſtaſio* emiſſa, ut de eo mentionem in Lege à ſe deſignata fuiſſe factam non obſcure ſubindicat *Autor*. Ad eundem annum de *Puellis* ex *Lenonum* turpiſſima ſervitute ab Imperatrice *Theodora* liberatis, prohibitiſque *Lenociniis*, [2] commemorat; quod tamen dubitaverit nemo, quin ſtatim contigerit ante tempus illud, quo *Lege* ab Imperatore adverſus *lenocinia* proviſum eſt: at *data eſt* Lex illa *Kal. Decemb. Beliſario Coſ.* Imperatoris anno *nono*; & inter *Novellas* numeratur XIV^a. Ad eundem annum, nempe Juſtiniani 2^m, & ante Conſulatum *Decii*, qui anno illo ad exitum vergente incœpit, refertur [3] à Noſtro *Codicis Juſtinianæi* Editio, qui editus tamen eſt ineunte Juſtiniani anno 3. ſub ipſo *Decii* Conſulatu, VI. *Idus Aprilis*; uti liquet ex *Conſtitutione* de eo *confirmando*. Ad prædicti *Decii* [4] Conſulatum conjicitur ad eo *Edictum* contra *Aleatores*; quod poſtea temporis fuiſſe evulgatum, ex eo licet colligere,

ctio 7. Conſulatu *Baſilii* inſignitur: at male. Conſul enim ſolitarius illius anni nominatus eſt non *Baſilius*, ſed *Decius*, uti patet ex Faſtis *Marcellini Comitis*, *Victoris Tun.* & *Chronici Paſchalis* ſive *Alexandrini*; atque ita nominatur ab Autore noſtro p. 186, 187. & ab ipſo Imp. *Juſtiniano* in *Conſtitutione de Emend. Codicis.*

1. Confer. p. 169. cum p. 153, 155, 174, 180.

2. Confer. p. 173. cum ſequente, ubi mentio Indictionis 7. & cum cæteris jam cit.

3. Conferatur p. 183. cum 153, 155, 176, 180, 186, 187. ubi commemoratur Conſulatus *Decii* tanquam initus poſt *Codicis* Editionem.

4. p. 186.

quod

quod inſcriptum ſit (extat illud in *Codice lib. 3. tit. 43.*) ad *Joannem* (*Cappadocem*) *Prætorio Præfectum*; nam ad eam dignitatem evectus eſt *Joannes Cappadox* non ante Conſulatum ſequentem, quem geſſere *Lampadius & Oreſtes*, vel præteritum vel exiturum: ſuffectus eſt enim in locum *Juliani*, quem *Prætorio Præfecti* Magiſtratum adminiſtraſſe exituro *Lampadii & Oreſtis* Conſulatu, comprobatur ex *Codicis libro* I. *tit. 5. Lege* XIX. quæ dirigitur *Juliano P. P. v. Kal. Decemb. Lampadio & Oreſte Coſſ.* Eidem rei ipſe Noſter teſtimonium adhibet, qui poſtquam locutus fuiſſet de Legatis Romanorum [1] *ſub exitu menſis Septembris, Lampadio & Oreſte* Coſſ. ex Perſide poſt pacem ſancitam redeuntibus, deque Romanorum & Perſarum in bellum iterum ruentium prælio commiſſo ad fluvium Euphratem [2] *Aprilis die* XIX, addit, tempore circiter [3] eodem [4] *Julianum Prætorio Præfectum dignitate ſua exutum fuiſſe, & Joannem Cappadocem in locum ejus ſuffectum.* De Antiochia à Rege Perſarum Choſroe expugnata menſe *Junio Indict.* 3. hoc eſt anno Juſtiniani 14° verba faciens, ſubnectit, [5] *eodem tempore Beliſarium contra Gothos emiſſum fuiſſe &c.* quod contigit tamen ante captam à Choſroe Antiochiam plus annis 4. ſolidis. Incœptum eſt enim à *Beliſario* Bellum *Gothicum* circa annum Juſtiniani *nonum* abſolutum ſive *decimum* inchoatum, ut annus illius 14*tus* & *Indictio* prædicta *tertia* cum anno iſtius belli *quinto* connectantur: id quod videre eſt in *Procopii* Hiſtoria de bello iſto concinnata. Circa quidem id tempus ex Italia reverſus eſt *Beliſarius* cum *Vitige* Rege Gothorum captivo facto, cujus rei ibidem Chronographus noſter meminit: atque hoc videtur erroris anſam ei præbuiſſe; putavit enim, ut videtur, intra paucos menſes & incœptum fuiſſe bellum & *Vitigem* Conſtantinopolim adductum. Hiſce omnibus erratis adde, quod *Cometa* inſignis, qui [6] *Procopio* teſte,

1. conferatur p. 190. cum 188.

2. p. 202.

3. *Prætorio Præfectum* fuiſſe *Joannem* illum anno poſt Conſulatum Lampadii & Oreſtis liquet ex *Cod.* l. 1. *Lege* XXI quæ dirigitur *Joanni P. P.* & data eſt *v. Kal. Aug. poſt Conſulatum Lampadii & Oreſtis.*

4. p. 205.

5. p. 222.

6. Conferatur Capitis 3. libri 1. de bello Perſico finis cum initio capitum 2. ſeqq.

anno Justiniani XIII apparuit, ad annum illius IV, Consulatum sc. *Lampadii & Orestis*, à *nostro* [1] prodatur: quo nec se nec suos Æquales *Cometam* istum vidisse liquidissimo demonstrat. Accedit quod *Nycteparchi* potestatem abrogatam & pro eo *Prætorem* creatum ad *Joannis Cappadocis Consulatum* (i. e. ad annum Imperatoris 12.) [2] conjiciat; quod tamen *triennio* ante, nempe *Cos. Belisario*, factum est, ut apparet ex *Novella* XIII. Quibus adjicienda est fabula ista, quam de Rege *Axumitarum* memoriæ [3] tradit, eum tempore Justiniani contra Regem *Homeritarum* in bellum profecturum, quia Negotiatores *Christianos* in Axumitarum regiones transeuntes bonis omnibus & vita is spoliaverat, vovisse, si *Homeritensem* bello superaverit *Christianum se futurum*; (*Pro Christianis enim, inquit, adversus eum arma sumo*;) & parta victoria Legatos ad Justinianum misisse, *ut Episcopus sibi Clericique darentur, à quibus Christianæ Religionis rudimentis & Mysteriis imbutus, sacro Baptismatis lavacro intingeretur*. Hoc totum à vero longissime abhorrere testatissimum fit ex *Procopio*: nam autor est ille, Regem *Axumitensem*, etiam ante id bellum Religionis *Christianæ* fuisse cultorem, idque quidem quam serventissimum; Χριστιανός τε ὢν καὶ δόξης τῆσδε ὡς μάλιστα ἐπιμελόμενος. Et ut constat esse alienum ab omni veritate, ita si quis penitius ad illud attendat, rationem & modum fabulandi apud recentiores Scriptores Græculos usitatum, resipere patebit. Committere non possum, quin hic subjungam quod in vita *Justini Thracis*, Justiniani Decessoris, annis paucis ante hujus initium de *Euphrasio* suæ Ciuitatis Patriarcha, scriptum reliquit; suffectum eum in locum defuncti *Pauli*, *Orthodoxos, quos vocant, graviter persecutum fuisse, plurimis eorum etiam neci traditis*. Quale hoc erroris portentum! quam absurdum, & ἀσύστατον! quam absurdum est, *Euphrasium Orthodoxum Orthodoxos* neci tradidisse! quam absurdum est eum, qui idcirco quod fuerit *Orthodoxus* ad Thronum illum promotus erat, sub *Orthodoxo* Imperatore *Orthodoxos* fuisse persecutum! Quis

1. Confer. p. 190. cum 188. 2. p. 221. 3. p. 164.

nescit

nescit *Hæreticos* istos quos Imp. *Anastasius* ad Sedium Episcopalium honorem evexerat, à *Justino* fuisse dejectos & deturbatos? Et quis non cognoscit sub eo solos floruisse *Orthodoxos* ? Sane talis & tantus error hic esse videtur, ut à nostro Autore de sua Civitate nullo modo potuisset committi, si vel ipse tunc temporis vixisset, vel cum aliis ullis, qui vixerant illa ætate, fuisset versatus. Neque alia quidem de causa id scriptum fuisse videtur, quam quod Narrationem ex Autore aliquo *Eutychiano* exscripserit; qui Autor, cum ipse esset *Eutychianus*, per *Orthodoxos* designarit, non illos qui revera fuerunt *Orthodoxi*, sed qui tales sunt habiti apud *Eutychianos*; hos namque ab *Euphrasio* persecutionem fuisse passos, ad verisimilitudinem quam proxime accedit.

XVIII. Quod in cæteris istis locis tam insigniter à vero deflexerit noster Chronographus, id in causa fuisse videtur, partim quod Scriptores malos atque recentiores sit secutus, partim quod ipse negligentius & incuriosius transcripserit, partim denique quod conjecturis suis & hariolationibus in temporibus rerum & gestorum statuendis usus sit. Secutum eum fuisse Autores alios non minus in rebus sub imperio *Justiniani* gestis enarrandis quam in gestis aliorum celebrandis, ut conficitur ex erroribus notatis, sic & aliis luculentis indiciis redditur confirmatum. Unde aliter factum est, quod à Mensibus unius anni, ad menses alius absque ulla annorum diversitatis significatione transgrediatur, nisi quod ex aliis Historicis suas Narrationes transcribens, intermedia quædam, quæ non fuerunt omittenda, oscitanter omiserit? Sic post mentionem [1] *Septembris Mensis* (sub Lampadii & Orestis consulatu) ad [2] *Aprilem* (sequentem) aliumque *Septembrem* [3] progreditur sine ulla diversi anni mentione. Unde aliter contigit quod in alio [4] loco res gestas *Septembris* mensis ante gesta *Augusti* ejusdem anni in literas retulerit, & mensem *Septembrem* ante *Augustum* ponat; unde, inquam, hoc potuit contingere,

1. p. 190. 2. p. 202. 3. Lege p. 188. ad 211. 4. p. 230. ad annum Justiniani 26.

niſi quod ex Autoribus diverſis dum ſua deſumebat, primo verba illius poſuerit qui *Septembris* menſis geſta celebrarat, & poſtea verba alterius, qui de actis menſis *Augusti* ſcripſerat? Unde fieri potuit, quod inepte de re eadem mentionem bis faciat, niſi quod ex Autoribus variis exſcripſerit, & de re eadem diverſorum expreſſerit verba? Sic profecto de *Codicis Juſtinianæi* compilatione [1] eadem, in uno [2] loco: *Idem Imp. renovavit antecedentium Imp. leges, & Novellas etiam ipſe edidit, quas in urbes emiſit.* Et [3] rurſus: *Eodem tempore Leges omnes veteres in Codicem unum coactæ ſunt, & alias ipſe de ſuo edidit, & per ſingulas urbes emiſit.* Sic etiam [4] eandem fabulam, quam ante poſuerat in libris præcedentibus, de urbe *Palmyra* à *fato* Goliathi nominata, repetit. Taceo hinc factum quod eundem montem, quem *Garizi* antea [5] nominarat, hic in Vita Juſtiniani nominaret [6] *Argarizin.*

XIX. Utut ſit de aliquibus notatorum locorum: id tamen pro quo contendimus ex aliis redditur manifeſtiſſimum; & ex dictis videtur ſatis demonſtrari, non ævi illius, quo floruit *Juſtinianus*, fuiſſe Scriptorem noſtrum. Quibus omnibus demum addatur, res quaſdam illius ætatis ab eo ſilentio penitus præteriri, ut *Concilium v. Generale*, & *Beliſarii* Expeditionem quandam perinſignem adverſus Choſroem Perſarum Regem in Oriente poſt captam *Antiochiam* ſævientem; quæ nullo pacto videtur omiſurus, ſi illis temporibus ipſe floruiſſet.

XX. Neque ſilentio hic prætereundum, quod quamvis de Patria ſua *Antiochia*, dum res deſcribit *Juſtini* & *Juſtiniani*, non pauca memoriæ tradit, nihil tamen, ne γρῦ, vel de *ſe* vel de ſua *Familia*, quo eum tunc tempo-

1. Fuit duplex *Codicis* Editio, ſed de una & eadem bis loquitur *Malela*.
2. p. 168.
3. p. 183.
4. p. 152.
5. p. 93.
6. Quomodo etiam ab aliis nuncupatur, ab הר *mons* & *Garizin*.
7. Ne quis ſuſpicetur potuiſſe *Malelam* in illis quæ deſiderantur, de iſtis ſcribere; deſinit Chronographia noſtra prout eam nunc habemus, in anno Juſtin. 37. & celebratum eſt *Conſilium v. Gen.* anno illius 27. *Indictione* 1. de qua p. 231. & contigit dicta *Beliſarii* expeditio circa annum Juſtiniani 14. illis circiter temporibus quæ tractantur p. 222, 223. De illa multa habet *Procopius* de Bel. Perſ. l. 2. c. 14, ad 21. pag. 122. ad 141.

ris

ris vixisse innuatur, comparet. Dum describit tremendum illum terræmotum, qui annis circiter 2. ante *Justiniani* initium contingebat, quo (ut dicit) *Antiochia desolatio facta est, cui nulla superfuit domus præterquam quæ ad montem fuerunt*, & quo *periere* CCL. *circiter mortalium millia*; dum alium describit terræmotum qui *Justiniani* anno 2. accidebat, quo (ut ait) *interiere animarum v. millia, & illi qui supererant in alias urbes sese receperunt*; hæc (in quam) describens, ut nihil de *seipso*, sic neque de *suis*, vel verbum unum habet. Cum admodum tamen videatur probabile, eum aliquid de *se suisve* mentionis in ejusmodi locis fuisse injecturum.

XXI. Haud me latet, *Edmundum Chilmeadum* in *Latina Versione* sic loca nonnulla interpretari quasi Malela se vixisse sub imperio *Justiniani* innuerit. De Legatione ab Imp. *Justiniano* ad Indorum *Axumitarum* Regem, ad annum *Justiniani* [1] 4^m^. vel 5^m^. sermonem habens *Malela*, describit habitum, quo indutus est Rex *Axumitarum* cum Legatus reciperetur, ex ipsius *Legati* narratione: ὡς δὲ ἐξηγήσατο ὁ αὐτὸς πρεσβευτὴς, ὅτε ἐδέξατο αὐτὸν ὁ τῶν Ἰνδῶν βασιλεὺς, ὑφηγήσατο τὸ σχῆμα τῆς βασιλικῆς τῶν Ἰνδῶν καταστάσεως, ὅτι γυμνὸς ὑπῆρχε. &c. Quæ sic in sua *Versione* reddidit *Chilmeadus*; *Habitus autem Regis Indici pompaque solennis, quibus Legatum Romanum* (uti ex ipsius ore didicimus) *excepit, erant hujusmodi. Nudus erat &c.* At gravissime laborat hæc *Chilmeadiana* interpretatio. Nihil aliud enim sibi voluit *Chronographus*, quam quod ista ex *ipsius Legati relatu* addidicerit. Illius verba nihil aliud sonant: & quod non ex *colloquio* cum *Legato*, sed ex *scripta* narratione, quæ tradit acceperit, ex verbis paulo post sequentibus demonstratum habemus. Post narratum enim quo modo Rex Indorum ornatus & stipatus fuerit, procedit *Chronographus* ad explicandum receptionis Legati modum, his verbis: Καὶ εἰσενεχθεὶς ὁ πρεσβευτὴς Ῥωμαίων, κλίνας τὸ γόνυ

1 Post mensem *Septembrem* Consulatus *Lampadii & Orestis*. conferantur p. 188. cum 190 & 194. Mentio fit postea de mense *Aprili* p. 202. & iterum de alio *Septembri* quo obiit Coades Rex Persarum p. 212. postea de Indictione 10. quæ incurrit in annum Justiniani 6. p. 213.

πρε-

προσεκύνησε· καὶ ἐκέλευσε ὁ βασιλεὺς Ἰνδῶν ἀναστῆναί με καὶ ἀναχθῆναι πρὸς αὐτόν. &c. *Introductus autem Legatus Romanus, in genua procidens, Regem veneratus eſt. Sed me ſurgere juſſit & propius accedere.* Dum ſcribit ex *Libro* Legati *Malela*, Pronomen, *Me*, quod, de *ſeſe* ſermonem habens, Legatus poſuerat, oſcitanter (pro more) retinet. Sed quid in re tam aperta prolixi ſumus? Fuit ipſe *Nonnoſus* Abrami F. qui prædictam obiit Legationem, neque *Malela* noſter aliunde ſua hauſit quam ex ejus *Hiſtoria ſuarum Legationum.* De qua vide *Photium* in *Bibliotheca Cod.* 3. In alio [1] loco, in vita *Juſtini* Deceſſoris *Juſtiniani*, de exundatione Scirti fluminis, qua urbs *Edeſſa* cum domibus & incolis abſorpta eſt, facta narratione, ſubjuncta ſunt hæc verba. Ἔλεγον δὲ οἱ περισωθέντες, καὶ οἰκοῦντες τὴν αὐτὴν πόλιν, ὅτι καὶ &c. Quæ perperam ſic interpretatur Chilmeadus: *dixerunt autem qui ſuperſtites* adhuc *urbem incoluerunt* &c.

XXII. Ut ex hiſce, quæ hactenus diſcuſſa ſunt, ſatis evidens & liquidum videtur, ſub Imperio Juſtiniani non vixiſſe noſtrum *Chronographum*; ita ſunt inter ea, quæ ſi quis attentius expendat & conſideret, haud ſibi perſuadere poterit; quin inter Scriptores multo recentiores ſit accenſendus. Hoc evincere quoque videntur argumenta alia. Ex eo quod *Clementem Chronographum* in teſtimonium advocat, eum non vixiſſe ante ſeculum *octavum*, non ſine magna probabilitate videtur conficiendum. Videtur enim iſte Clemens Chronographus vixiſſe non ante *Servatoris* annum 685. Atque hoc colligimus ex *Anonymi* Græci *Demonſtrationibus* (quas inſcribunt) *Chronographicis*, ſeu *Collectaneis de Antiquitatibus Conſtantinopolitanis*, à quo citatur (ut omnino videtur) de Imp. *Conſtantino Pogonato*, qui vitam cum morte commutavit anno Chriſti prædicto, nempe 685. [2] Scribens enim ille *Autor Anonymus* de ſtatua quadam in urbe C P. nuncupata *Tauro*, & dicens eam *Theodoſii Senioris* fuiſſe, ſubdit: Κλήμης δὲ τὰς ὁμοίας καὶ πολυμόρφους μαρμαρίνας Κωνσταντίνου εἶναι φάσκει, τοῦ υἱοῦ Κωνσταντίου. *Clemens vero ſimiles variaque formæ marmoreas ſtatuas Conſtantini, Conſtantii F. eſſe ait.* Qui-

1. p. 142. 2. p. 32.

bus

bus verbis, *Combefisius*, in *Notis*, designari existimat *Constantinum Pogonatum, Constantis* (ut vulgo solet nominari) *Filium*: atque ita mehercule appellatum eum ab aliis nos observavimus. *Constantinus Porphyrogennetus* [1] De *Administr. Imperii*: Ἐπὶ Κωνςαντίνε υἱε Κωνςαντίε τε κὴ Πωγωνάτε καλεμένε. *Constantino Constantii F. qui & Pogonatus nominatus est.* Fuit quidem, quod & omnibus notum, *Constantinus* ipse *Magnus* Constantii (Chlori) Filius: verum eum hic loci ne intelligamus hoc omnino obstare videtur, quod nusquam Is alibi à laudato Autore nominetur *Constantinus Constantii F.* quamvis de eo mentionem creberrime faciat, sed semper vel simpliciter *Constantinus*, vel *Constantinus Magnus*, Κωνςαντῖνος ὁ μέγας. Atque ita profecto sæpius nuncupatur intra paucas post locum citatum lineas; ut alium & diversum fuisse eum ab illo qui vocatur *Constantinus Constantii F.* quam clarissime subinnuatur.

XXIII. Ut ex hoc argumento Scriptorem nostrum ante seculi *Octavi* initium non floruisse videtur comprobari; ita quoque exinde videtur *probabiliter* inferri posse, vel eo tempore fuisse juniorem. Quamvis enim concedatur *Clementem* prædictum exeunte circiter Centuria *septima* monumenta sua literis consignasse: (nam vel illum etiam suspicari licet floruisse post tempus istud) illum tamen citare videtur *Chronographus* noster non tanquam sui temporis Scriptorem, sed ut antiquiorem. Ut hoc vel exinde videtur conficiendum, ita suppetit nobis argumentum aliud, ex quo, si vix aliquid aliud occurreret, videretur tamen posse demonstrari, eum illo tempore fuisse recentiorem, & non vixisse nisi post initium Centuriæ *nonæ*. Argumentum hoc duco ex ejus citatione *Theophili Chronographi* sive *Historici*. Claruisse enim *Theophilum Chronographum*, sive *Historicum*, paulo ante seculum *octavum* absolutum, constat ex *Abulpharajii* [2] Historia Arabica *Dynastiarum*, qui docet eum sub *Irenes* Imperatricis, uxoris *Leonis Porphyrogenneti*, temporibus, anno *Hegiræ* 169. hoc est, anno Christianorum 785. è vivis

1. cap. 48. p. 172. 2. p. 147, 148.

excessisse. Ait eum fuisse *Christianum, Thomæ F. Astrologum Rohensem* (i. e. Edessenum.) *Astrologorum Ahmodii Saracenorum Chalifæ principem, è secta Maronitarum qui in monte Libano sunt; & Historiam egregiam* condidisse. Sic in [1] alio loco *Historiam* ejus sive *Chronologiam* de annis ab O. C. ad initium usque *Seleucidarum* Epochæ, advocat. Hunc eundem fuisse cum *Theophilo* Historico sive Chronographo quem adducit *Chronographus* noster, non est, ut opinor, cur dubitet aliquis, præsertim cum floruerit in eadem circiter terrarum plaga. Et ne quis suspicetur *Theophilum Abulpharajianum* non *Græcum* fuisse Scriptorem, sed *Syriacum* (quod tamen si detur, nihil tamen obstaret quo minus idem esset cum *Maleliano*, cum illius Chronographia *Syriace* scripta, in *Græcum* sermonem traduci potuerit) jam extant in variis *Europæ* Bibliothecis *Astrologica* quædam illius Opera sermone *Græcanico* contexta, id docentibus *Catalogis* (quos vidi) MSS. codicum Bibliothecarum variarum; in quibus celebrari solent *Theophili Astrologica*. Qualia quidem scripsisse prædictum *Theophilum*, ut per se satis evidens videtur, cum *Astrologus* professione, uti tradit *Abulpharajius*, idque summus & clarissimus esset; ita constat autoritate [2] *Abumaschiris*, Scriptoris item Arabici, qui in Libro *de Mysteriis* inedito, inter varios *Græcos Astrologicos* Scriptores, *Alexandrum, Stephanum, Aristotelem*, & [3] *Hermetem*, annumerat *Theophilum Filium Thomæ*. Quid? quod *Theophilum* prædictum Chronographum *Edessenum* Sermonis Græci peritia polluisse, ex ipso edoceamur [4] *Abulpharajio*: ab eo enim additur eundem istum *Homeri Poetæ libros de Excidio urbis Ilii è Lingua Græca in Syriacam quam elegantissime vertisse*. Sic *Joannes Mansur Damascenus*, quamvis ipse similiter in Aula *Saracenorum Chalifæ* inter illius *Consiliarios* floruerit, ea tamen, quæ edidit, Opera sermone *Græcanico* adornavit.

XXIV. In proclivi fortasse fuerit suspicari, *Clemen-*

1. p. 63. 2. Apud Hottingerum de Bibliothecis orient. p. 255. 3. Suppositititii qui Græcus erat. 4. p. 148. & 26.

tem

tem ſupradictum *Chronographum* quem citat *Chronographus* noſter, non alium fuiſſe à *Clemente Alexandrino*, qui in Libris *Stromateων* in rebus *Hiſtoricis* atque *Chronologicis* multus eſt; atque ita *Theophilum Chronographum*, quem idem ſolet teſtem appellare, non alium fuiſſe quam *Theophilum* Epiſcopum *Antiochenum*, Librorum trium *ad Autolycum* Scriptorem: in quorum Librorum *ad Autolycum* tertio de rebus *Chronologicis* non pauca literis produntur, & ſeries annorum ab O.C. ad Autoris uſque ætatem perpetuo filo deducitur; quin & Liber ille à *Lactantio Firmiano* ſub Titulo *Libri de temporibus* (i. e. *Chronologici*) laudatur. Equidem ita eruditiſſimus *Oxonienſis* Editor dictorum *Librorum ad Autolycum*, ὁ νῦν ἐν ἁγίοις, in *Præfatione*, abſque ullo rei examine, pro conceſſo habet, à *Chronographo* noſtro deſignari illum, quotieſcunque ex *Theophilo Chronographo* teſtimonia proferuntur, quia ſc. nihil inaudierat de *Theophilo Chronographo* alio. Ut vero diluatur omnis hujuſmodi ſuſpicio, hoc unum impræſentiarum monebimus, res iſtas quas producit ex *Clemente* & *Theophilo Chronographis* Hiſtoricus noſter, in *Clementis Alex.* & *Theophili Antiocheni* Operibus non omnino reperiri. Hos eoſdem Scriptores, *Clementem* & *Theophilum Chronographos*, ab *Heſychio* quodam in *Homilia* ſive *Sermone De Nativitate Chriſti*, in Fragmento quod extat apud *Anaſtaſii Nicæni* (ſeu potius *Sinaitæ*) *Quæſtiones Theologicas* ex *Gentiani Herveti* Latina Interpretatione in *Bibliotheca Patrum* editas, citatos invenimus: at non eſt cur id contra illa, quæ ſupra poſuimus, de illorum *Chronographorum* ætate in argumentum à quoquam trahatur. Nulla enim neceſſitas poſtulat, ut *Heſychius* prædictus pro eodem habeatur cum *Heſychio* Patriarcha Hieroſolymitano, qui ſeculo *ſexto* exeunte ſive *ſeptimo* ineunte floruiſſe putatur; cum tot in *Eccleſia Græcorum* multo recentiores *Heſychii* claruerint. Imo vix mihi dubium, quin *Joanne* noſtro *Malela* recentior ſit iſte *Heſychius*, & ex illo ipſo exſcripſerit ea quæ citatum Fragmentum exhibet. Hoc ut penes ſit judicium Lectoris, & quia conducit ad numeros noſtri Exemplaris *Malelianos* aliquantulum emendandos, me non pigebit ob oculos

 hic

hic adducere; *Græcis* insuper attextis ex *Bibliotheca Bodleiana* † MS. Codice, quæ [1] nondum lucem aspexere.

Ἡσυχίου ἐκ τοῦ εἰς τὴν [2] Χριστοῦ γέννησιν.

Ἐν γὰρ τῷ μβ´ ἔτει τῆς βασιλείας Αὐγούστου, μηνὶ Δεκεμβρίῳ κε´, ἡμέρᾳ ϛ´, ὥρᾳ [4] ἑβδόμῃ τῆς ἡμέρας, ἐγεννήθη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου Μαρίας, ἔτους κατὰ Ἀντιοχεῖς ἀπὸ κλίσεως κόσμου ἕως τῆς Χριστοῦ γεννήσεως καὶ σταυρώσεως [5] ͵ϛ. συνάγεται γὰρ ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως Φαλὲκ υἱοῦ Ἔβερ, ἔτη ͵γ. καὶ ἀπὸ Φαλὲκ ἕως μβ´. ἔτους τῆς βασιλείας Αὐγούστου ἔτη [7] ͵αξζ´. καὶ λοιπὸν συνανεστράφη ὁ σωτὴρ τοῖς ἀνθρώποις ἔτη λγ´. ὡς γίνεσθαι ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τῆς Χριστοῦ γεννήσεως καὶ σταυρώσεως ἔτη ͵ϛ´ πλήρη. ὁ γὰρ Φαλὲκ κατὰ τὴν προφητείαν Μωσέως, τὸ ἥμισυ λέγεται τοῦ χρόνου τῆς Χριστοῦ ἐπιφανείας. ὥσπερ γὰρ τὸν ἄνθρωπον τῇ ϛ´ ἡμέρᾳ πλάσας ὁ Θεὸς καὶ ἐξ αὐτῆς ὑπέπεσεν τῇ ἁμαρτίᾳ, οὕτως καὶ τῇ [8] ϛ´ ἡμέρᾳ τῆς χιλιάδος, ἐπὶ τῆς γῆς ἦλθεν καὶ

Ex Hesychio in Christi Natalem.

Nam in [3] 42. anno Imperii Augusti, mensis Decembris 25. die 6. hora 7. diei, natus est Dominus noster Jesus Christus secundum carnem, ex Maria virgine; anno secundum Antiochenos à creatione mundi usque ad Natalem Christi & crucifixionem 6000. colliguntur enim ab Adam usque ad Phalec filium Heber anni 3000. & à Phalec usque ad [6] 42. annum regni Augusti, anni 1067. & deinde conversatus est Servator cum hominibus annos 33. adeo ut sint ab Adam usque ad Natalem Christi anni 6000 pleni. Phalec enim ex Prophetia Mosis dicitur dimidium temporis Christi apparitionis. Quomodo enim cum hominem sexto die finxisset Deus, is deinceps cecidit in peccatum; ita etiam sexto die millenario venit in terram & servavit eum.

† Membranaceo in folio, inter Codd. Baroc. num. 206. p. ριδ´.

1. Hæc postquam chartis illeveramus, mihi venit ad manus *Paschalis* sive *Alexandrini Chronici* Editio *Dufresniana* in Gallia nuperrime adornata, in cujus Appendice quam subtexuit *Dufresnius*, reperitur Græce hoc ipsum *Hesychii* fragmentum ex Codice Regis Galliarum, qui eosdem omnes Tractatus cum nostro Oxoniensi complectitur. Non viderat *Dufresnius* Latinam editionem Fragmenti *Hervetianam*, sed existimavit se prorsus ignotum edidisse.

2. Χριστοῦ] Agnoscitur quoque ab Hervetiana edit. sed in Dufresn. deest.

3. Sic quoque Dufresn. Sed Hervet. 22.

4. Sic Dufresn. Hervet. *Decembris 25, die Sexto, hora tertia.*

5. ͵ϛ. 6000.] Sic infra sæpius; concinente ubique *Dufresniana*. Hervetiana hic & ubique habet 5000.

6. Hervet. hic loci 32. ut *supra* 22.

7. ͵αξζ´. 1067.] Sic quoque Hervet. sed apud Dufresn. ͵εϡξζ´. 5967. Scribe ͵βϡξζ. 2967.

8. Καὶ τῇ ϛ´. ἡμέρᾳ τῆς χιλιάδος] Sic quoque *Dufresn.* at Hervet. *quinto die millenario.*

Hoc

Hoc enim oſtendit etiam divina Scriptura dicens; *Dies Domini ſicut mille anni.* Quæ quidem & Clemens & Theophilus, & Timotheus Dei amantiſſimi Chronographi expoſuerunt, conſentientes quod in ſexto millenario annorum apparuit Dominus, convenienter numero 6. dierum formationis Adam, & ſervavit genus hominum. Alii autem dicunt veniſſe Dominum anno 5500. Sed non multi in hoc conveniunt. In 6000. autem anno omnes accurati Scriptores conveniunt apparuiſſe Chriſtum. Nam etſi de eo nonnulli diſſentiunt, vox tamen Prophetica eſt vera, quæ magis docet apparuiſſe Dominum anno 6000.

καὶ ἔσωσεν αὐτόν. Τοῦτο γὰρ δηλοῖ καὶ ἡ θεία γραφὴ λέγουσα· ἡμέρα κυρίου ὡς χίλια ἔτη. ἅπερ καὶ Κλήμης, καὶ Θεόφιλος, καὶ Τιμόθεος, οἱ θεοφιλέστατοι χρονογράφοι ἐξέθεντο, ὁμοφωνήσαντες ὅτι τῇ [1] ϛʹ χιλιάδι τῶν ἐνιαυτῶν ἐφάνη ὁ κύριος κατὰ τὸν ἀριθμὸν [2] τῶν ϛʹ ἡμερῶν τῆς πλάσεως τοῦ Ἀδὰμ, ῥυσάμενος τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων. ἕτεροι δέ φασιν, τῷ ͵εφʹ ἔτει ἦλθεν ὁ κύριος. ἀλλ᾽ οὐ πολλοὶ συμφωνοῦσιν εἰς τοῦτο. ἐν δὲ τῷ ͵ϛʹ ἔτει πάντες οἱ ἀκριβεῖς συγγραφεῖς [3] συμφωνοῦσιν φανῆναι τὸν κύριον. εἰ γὰρ καὶ διαφωνοῦσιν περὶ τούτου τινὲς, ἀλλ᾽ ἡ προφητικὴ φωνὴ ἀληθεύει, μᾶλλον διδάσκουσα εἰς τὸ ͵ϛʹ ἔτους φανῆναι τὸν κύριον.

Hæc ſi quis committat cum illis quæ habet *Jo. Malela* in initio Libri 10mi, nihil prius mehercule ei comparebit, nihil manifeſtius, quam quod *Malelæ* ſint ipſiſſima verba in compendium redacta. Si placeat alicui, ex eodem Chronographo ſcripſiſſe cum *Jo. Malelam*, tum *Heſychium* illum, quicunque is ſit, eum verba Autoris ipſiſſima, hunc ſtylo contractiori; fruatur is, velim, judicio ſuo: nobis potius arridet ſententia prior, quippe hunc *Heſychium* non fuiſſe Scriptorem recentem, i. e. non vixiſſe poſt ſeculum *nonum*, nihil uſpiam librorum occurrit quod clarum faciat. Quod in *Anaſtaſii Quæſtionibus Theologicis* Fragmentum ſupra deſcriptum reperiatur, ne aliquem id in errorem inducat. Non enim ab ipſo *Anaſtaſio* in Opus

1. τῇ ϛʹ. χιλιάδι] Sic etiam Dufreſn. Hervet. *in quinto millenario.*

2 Τῶν ϛʹ ἡμερῶν] Apud Dufreſn. quoque leguntur ſed in Hervet. deſiderantur, quæ habet: *convenienter numero formationis Adam.*

3. συμφωνοῦσιν φανῆναι &c.] Sic quoque *Hervet.* apud *Dufreſn.* corrupte: συμφωνοῦσιν περὶ τούτου τινὲς, ἀλλ᾽ ἡ προφητικὴ φωνὴ, ἀληθεύει μᾶλλον διδάσκουσα &c.

ſuum

ſuum *Quæſtionum Theologicarum* tranſlatum fuit illud Fragmentum, ſed in Additamentis ſeu Appendice habetur; ut multa ſunt alia ex Scriptoribus recentioribus *Quæſtionibus Anaſtaſianis* cum adjecta, tum inſerta. Conſule noſtram *Diatribam de Scriptoribus Græcis variis*: ubi de prædictis *Anaſtaſii Quæſtionibus* fuſiſſime tractatum eſt, & *Quæſtiones* duntaxat 24. priores revera fuiſſe *Anaſtaſii*, cæteras omnes eſſe adjectitias; & in ipſis prioribus 24. permulta eſſe interpolata, ex Codd. MSS. luculenter eſt demonſtratum. Vide etiam ibidem de *Heſychio* prædicto, in Capite de *Heſychiis Variis*; necnon de *Clemente* & *Theophilo* ſupradictis, in Capitibus de variis *Clementibus* & *Theophilis*: ubi fuſius & plenius de illis diſſeruimus.

XXV. Argumentis hiſce de ætate Scriptoris noſtri, ex eo videtur accedere confirmatio, quod quotieſcunque *Chronologiam Euſebii Cæſarienſis* adducit, non verum citat ſive genuinum *Euſebii* Chronicon, ſed Chronicon quoddam *ſuppoſititium*, ſub *Euſebii* nomine circumferri ſolitum. Quod tale fuit apud Græcos recentiores *Chronicon* quod falſo *Euſebii* Nomen præ ſe ferebat, quamvis id à nullo virorum eruditorum ſit hactenus obſervatum, & quod illud, quo uſus eſt noſter *Chronographus*, non fuit genuinum *Euſebii* Opus, Nos in Libro citato, in Capite de *Euſebiis* variis, oſtendimus.

XXVI. Neque prorſus videtur contemnendum, quod in Actis *Concilii Nicæni ſecundi* anno Chriſti 778. celebrati, ubi è libris cujuſvis generis ſummo opere conquiruntur ab Epiſcopis *Iconolatris* quæcunque pro cultu ſuo conſerentur facere, & Scriptorum plurimorum ſententiæ & traditiones de *Imaginibus* congeruntur; quod, inquam, in illius *Concilii* Actis, ubi tot de *Imaginibus* Scriptores allegantur, de Autore [1] noſtro, qui in medium producit inſignem Narrationem, & ipſum (ſi fides) Fœminæ *Hæmorrhoûſæ* ad Herodem Regem de Statua *Chriſto* in urbe *Paneade* ponenda *Libellum* ſupplicem, ſilentium altiſſimum,

1. De Orat. 3. Pro Imaginibus *Jo. Damaſceno* qui paulo ante Concilium iſtud obiit aſcripta, in qua citatur Noſter de ſtatua Paneadica, Vide ſis quæ infra dicuntur.

mum agatur, idque quamvis de Statua iſta *Paneadica* proferantur ex Scriptoribus aliis Narratiunculæ minoris longe momenti.

XXVII. Conjecturam denique noſtram de ætate *Jo. Malelæ*, eum ſeculo *nono* ſcripſiſſe, vel ævo ſaltem *Juſtiniani* multo recentiorem fuiſſe, egregie confirmare videtur ipſum Hominis Ingenium & conditio. Quis enim Hiſtoricum tam nugacem, tam expertem judicio, ſibi ipſi tam inconſtantem, qui partibus Chronographiæ ſuæ pleriſque omnibus quæ Chriſtum præcedunt, & in aliis multis eum ſubſequentibus, nihil aliud eſt fere, quam, quod appellat *Cedrenum* Scaliger, *quiſquiliarum ſtabulum*: quis talem, inquam, tamque ineptum *Chronographum* eruditioribus illis *Juſtiniani*, aut *Juſtini junioris*, temporibus; *Procopii Cæſarienſis* & *Agathiæ*, probatiſſimorum Hiſtoricorum, temporibus, condignum cenſeat? Profecto ſi liceat ex ingenio Hominis & eruditione conjecturam & judicium facere; ſeculo iſto *nono*, miſerrimo omnium & tenebricoſiſſimo, perdignus Scriptor erit pronunciandus. Adjiciatur inſuper iſtius *Stylus* & ipſum loquendi genus, quod ab omni ſane elegantia nuſquam non abhorret; quodque locis quamplurimis plane *barbarum* eſſe illi fatebuntur qui eum perlegerint; indignum proculdubio ætate politiore *Juſtiniani*, prædicto *nono* ſeculo digniſſimum. Neque hoc mehercule affirmo, meopte ſolo judicio innixus. Sed accedit ſuffragium Viri longe eruditiſſimi *D. Edvardi Bernardi*: quem memini mihi dixiſſe plus abhinc *decennio*, quum ex occaſione de *Malela* noſtro, tunc mihi prorſus ignoto, injectus eſſet inter confabulandum ſermo, (nam ad *balbutientem* noſtram Eruditionem ſe demittere tunc temporis non recuſavit Vir ſummi Candoris & Humanitatis, ſed, *Socratis ſapientis* ad inſtar, cum *Puero* nonnunquam ludere gaviſus eſt) *mirari* ſe ſi *ſeculum Juſtiniani* tanta linguæ barbarie ab antiquis degenerarit.

XXVIII. Si cuipiam placeat eundem fuiſſe cum noſtro *Jo. Malela Jo.* illum *Antiochenum*, quem ſolent citare *Joannes* & *Izaacus Tzetzæ*, id ulterius erit confirmationi, ſive potius

tius demonſtrationi; cum affirmat (ut ſupra fuit notatum) *Jo. Tzetzes Joannem* illum, quem citat, *Antiochenum* poſt *Georgium Chronographum* ſcripſiſſe. Dixi ſupra, apud *Jo. Tzetzem* ibi eſſe intelligendum, vel *Georgium Syncellum Chronographum*, qui paulo ante finem *octavi* ſeculi è vivis exceſſit, vel ſaltem *Georgium Hamartolum*, qui paulo poſt medium ſeculi *noni* Chronographiam ſuam elucubravit. Non ignoro citari ab Anonymo quodam Græculo Chronographo inedito, Chronographiam *Georgii Piſidus*; neque neſcio floruiſſe *Georgium Piſidem* ſub ipſo Imp. Heraclio ante medium ſeculi *ſeptimi*: at vero cum ſtrictius ac accuratius rem perpendo, vix poſſum ſane ego dubitare, quin *Georgium* alium cum *Georgio Piſide* confuderit iſte Anonymus: nec videtur præterea *Jo. Tzetzes Georgium Piſidem* nominaturus ſimpliciter *Georgium Chronicum*. Nam ſolet ille cum ab aliis vulgo, tum ab ipſo eodem [1] *Tzetze* in eodem *Chiliadum* Opere, expreſſo cognomine, appellari *Georgius Piſides*. At de hiſce non ſumus in præſentia ſoliciti; nam (ut jamjam fuit indicatum) nos potius exiſtimamus, à *Joanne* noſtro *Malela* diverſum fuiſſe *Joannem* iſtum *Antiochenum*, qui à Tzetze utroque laudatur.

XXIX. Atque hæc ſunt illa argumenta varia, quibus nos haud ægre adducti fuimus, ut credamus Autorem noſtrum, non ſolum non vixiſſe ſub *Juſtiniano*, ſed illo fuiſſe multo ſequiorem; & ad ſeculum potius *nonum* quam *ſextum* eſſe referendum cenſeamus. Venitur jam ad iſta argumenta quæ illius antiquitatem videantur aſtruere: quorum *nodi* ſi ſolvi poſſunt ſine *vi* & *ſectione*, non ægre in noſtram ſententiam conceſſuri ſunt illi qui æqua velint veritatis lance res æſtimare. Argumentum *primum*, quo probari poſſe videatur illius Antiquitas, ex eo petendum videatur, quod res ſub imperio *Juſtiniani* geſtas fuſiori longe Minerva perſequatur; & in iis cele-

---

1. Vide Diatr. de Script. Gr. variis, ubi de *Jo. Antiocheno Monacho Chronographo*.

brandis,

brandis, non *annum* ſolum, ſed & *menſem* & *diem* menſis valde particulatim adhibeat. Arg. ſecundum ex eo quis arceſſierit, quod Impp. *Conſtantinum, Theodoſium*, & *Leonem Seniores*, ab illorum Nominum *junioribus* Imperatoribus, per Epitheta τ̃ μεγάλȣ i. e. *Senioris*, & τ̃ μικρȣ̃, id eſt *junioris*, diſtinguere ſolitus ſit; ſed de *Juſtiniano* ejus Nominis *primo*, τ̃ μεγάλȣ Epitheton non unquam uſurpat: quod eum ſcripſiſſe ante *Juſtinianum juniorem*, qui imperium eſt auſpicatus anno æræ Dominicæ 685°, videatur oſtendere. Ad hæc adjicias, quod (ut ſemel iterumque jamjam fuit obſervatum) ex eo nominatim citetur Fragmentum apud Librum *pro Imaginibus* tertium *Jo. Damaſceno* tributum; nam vita ſua defunctus eſt *Jo. Damaſcenus* circa annum D. DCCL. unde aſtrueretur *Autorem* noſtrum, ſi non ſcripſiſſe ante finem ſeculi *ſexti*, ante finem tamen *ſequentis* in vivis extitiſſe. Argumentum *quartum* ex eo conficiatur, quod in locis pleriſque verbatim ei cum *Chronico Paſchali* ſive *Alexandrino* (ut vulgo ſolet appellari) conveniat, adeo ut ex eo *Chronici* Compilator videatur exſcripſiſſe, demonſtrantibus variis indiciis non Noſtrum vice verſa ex *Chronico* iſta hauſiſſe. Sic ſane Autorem *Paſchalis* ex *Jo. Malela* ſcripſiſſe ea, in quibus conveniunt, decreverunt hactenus omnes eruditi, ſuffragante etiam celeberrimo *Dufreſnio* in Notis ad *Paſchale*, ubi *Malelæ* Narrationem de morte *Juliani Apoſtatæ*, quam legerat excerptam è noſtro Codice, cum *Paſchalis* Narratione confert. Vulgo autem à Viris eruditis creditur, compilatum ſive continuatum fuiſſe *Paſchale* ſub imperio *Heraclii*, ante annum D. 630. quod oſtenderet *Noſtrum* ante annos poſt mortem Juſtiniani 40. ſcripſiſſe, nempe ante exitum ſeculi *ſexti* vel in ipſo *ſeptimi* initio, ad quod refertur à clariſſ. *Cavæo*. Non rem ingratam erudito Lectori, nec à noſtro inſtituto alienam, me exiſtimo facturum, ſi Indicem iſtarum Narrationum, in quibus, vel totis vel ſaltem partim, inter *Noſtrum* & *Chronicon* prædictum ſit ad verbum convenientia, hic ſubtexam.

XXX. Occurrunt apud noſtrum Chronographum

 quæ

quæ habentur apud *Chronicon Paſchale* juxta editionem in Folio *Dufreſnianam*

Pag. 38. [a] de Danae & Perſeo à vocibus, ὁ Πῖκος ὁ καὶ Ζεὺς, ad p. 41. voces Βαβυλωνίων χώρας;

P. 41. [b] de Inacho, Jo, Tauro, Phœnice, Agenore, Hercule Tyrio &c. à vocibus, ἐν δὲ τοῖς, ad p. 44. voces, ὁ σοφώτατος ἐξέθετο;

P. 45. [c] de Sole Vulcani F. Seſoſtre, & Hermete Triſm. à vocibus Μετὰ δὲ τελευτὴν Ἡφαίστου, ad p. 48. voces ἐβασίλευσαν Αἰγυπτίων οἱ λοιποί; [ſic cuncta fere à p. 38. ad p. 48. cum *Malelianis* eadem ſunt, ſed non eodem ordine deſcripta. Neque dubium videtur quin iſta univerſa de Pici ſepulchro, Fauno, & Vulcano, quæ habentur p. [d] 44. & 45. apud Malelam etiam legerentur: id docet initium Malelæ mutilatum, quod recte ex Chronico Paſchali à *Chilmeado* ſuppletum eſt. Dicendum videtur idem de omnibus iſtis quæ habentur de Semo, Saturno, Pico, Zoroaſtre, Nino &c. p. 36, 37, 38. poſt voces Περὶ Ἀστρονομίας. Quæ ad eundem *Malelæ ſecundum* Librum videntur omnino pertinuiſſe.]

P. 109. ad 114. [e] de urbe Roma, Romulo & Remo, Ludiſque Circenſibus;

P. 117. [f] de Chlamydibus Romanorum;

P. 191. 192. [g] de Pharo turri, Mole extructa inter inſulam *Pharum* & urbem Alexandriam, Antonio contra Cleopatram miſſo, Soſibio Antiocheno, & Cæſaris Auguſti Titulis;

P. 246, 247. [h] de Tito Veſpaſiano Hieroſolymamu rbem devaſtante;

P. 250, 251. [i] de Apollonio Tyaneo, & Aſclepio ab Imp. Domitiano perempto, deque Domitiani interitu;

---

a Edit. Rader. p. 90. ad 96. Mal. p. 39. ad 45.

b Ed. Rad. p. 46. ad 102. Mal. p. 30. ad 39.

c Ed. Rad. p. 106. ad 110. Mal. 25. ad 30.

d Ed. Rad. p. 102. 104.

e Ed. Rad. p. 258. ad 268. Mal. p. 216. ad 229.

f Ed. Rad. p. 274. Mal. p. 38, 39.

g Ed. Rad. p. 456, 458. Mal. p. 280, 281. 290, 291.

h Ed. Rad. p. 582. 4. Mal. p. 336. 7.

i Ed. Rad. p. 590. 592. 4. Mal. p. 344. 5. 6.

P. 262. [k] de Marci Imp. Edicto de Liberis inteſtatis, & ingratis;

P. 263. [l] de Artabano Antiocheno;

P. 265. [m] de Byzantio condito, & balneo publico Zeuxippo nominato;

P. 275, 276. [n] de S. Gelaſino Martyre;

P. 284, 285. [o] de Conſtantini M. Operibus in urbe Conſtantinopoli, de illo primo omnium Impp. inſignito Diademate pretioſis ex lapillis facto, de urbis Natali & *Fortuna*, deque Conſtantinopoli avulſa ab Europæ provincia;

P. 297. ad 303. [p] de Martyrio S. Domitii, Juliani Imp. interitu, ejus morte S. Baſilio per ſomnum revelata, & imperio Joviano tradito, de Legatione ad hunc Perſarum Regis, Pace per Arintheum facta, urbe Niſibi Perſis dedita, vicoque Niſibeno condito, de Valentiniano in Olymbriam relegato, poſteaque Imperatore facto, deque publico contra Saluſtium Edicto, de Magnatibus injuriarum reis, Rhodano flammis tradito, Imperatrice proſcripta, & Valentiani obitu;

P. 310. ad 313. [q] de Theodoſii Imp. cum Eudocia nuptiis, hujus Fratribus ad honorem promotis, & dignitatibus Paulino conceſſis;

P. 316. ad 319 de [r] Paulino interfecto, & Eudociæ in urbibus Antiochiæ Hieroſolymæque geſtis, de Attila Hunnorum Rege, Cyro Patricio, terræmotu Conſtantinopoli, & morte Imp. Theodoſii;

P. 321. [t] ad 335. de morte S. Symeonis [u] Stylitæ, Iſocaſio [x] Philoſopho, Diebus Dominicis [y] pro ſacris haberi juſſis, Aſpare [z] & Ardaburio neci traditis, Arrianiſque à [a] Leone Imp. perſecutionem paſſis, [b] de imbre [c] Cineris;

k Mal. p. 369.
l Ed. Rad. p. 614 Mal. p. 381.
m Ed. Rad. p. 620. Mal. p. 384. 5.
n Ed. Rad. p. 642. Mal. p.
o Ed. Rad. 262. 4. 6. Mal. parte 2. p. 5. ad 9.
p Ed. Rad. p. 690. 692. 694. 698. 700. 702. Mal. p. 16. 22. 24. &c. 29. 31. &c.
q Ed. Rad. p. 720. 2. 4. 6. Mal. p 52. &c.
r Ed. Rad. p. 732. ad 738. Mal. p. 56. &c. ad 72.
t Ed. Rad. p. 742. ad 772.
u Mal. p. 75. *x* 77. *y* 78. *z* ib. *a* 79. *b* ib. *c* ib.

ris, [d] incendio Constantinopoli, Zenone [e] in imperii consortium à [f] Leone Juniore assumpto, Leonis obitu, Verina Zenonis [g] Socru, deque Basilisco [h] & Marco Imperatoribus, de Zenonis [i] & Basilisci bello, Armato, [k] Samaritanis, & Fæmina [l] Romana Juvenalia, & Theodorici morte, de [m] Comite Mauriano, Pelagio, & tumultu [n] Factionis Prasinorum, de urbe [o] Doras, [p] Areobindo, [q] Anastasii Imp. Visione, & Justino [r] ad imperium evecto, [s] de Amantio & Andrea è medio sublatis, Apione [t] &c. ab exilio revocatis, & de [v] Cometa, de Rege [x] Lazorum, Coadis [y] Persarum Regis ad Justinum Imp. legatione, & Hunnorum [z] Rege Zilgui sive Zilgibi, [a] de Justiniano denique in imperii consortium assumpto.

Sic omnes fere historiæ & *Narratiunculæ*, quæ in paginis circiter 80. apud *Paschale*, continentur, in hacce *Chronographia* nostra vel prorsus verbatim, vel pene, reperiuntur.

XXXI. Argumenta hæcce, quamvis leviter illa expendenti non exigua probabilitatis specie muniri omnia, & Demonstrationis vigorem obtinere aliqua videantur, ea tamen si propius inspiciamus, & ad examen revocata momento suo ponderemus, non tantum habere valoris videbuntur, ut illis compellamur in receptam opinionem pedibus concedere. Quod enim ad *primum* spectat; quid mirum si vita *Justiniani* resque gestæ sub ejus imperio, multo fusius, quam aliorum, memoriæ demandentur, cum tantam scribendi materiam præbuerint, & per annos ferme 39. is vitam suam protraxerit, Imperator longævus & percelebris? & quid mirandum si non solum *annos*, sed & *menses* & *dies*, gestorum plerisque adhibeat? Id scil. fecit, non quia tunc temporis vixit, & illis interfuit, sed quia sic fecerant sui Autores; quemadmodum etiam in illis, quæ præeunt, Imperatorum Vitis non raro facit. Quod ad *secundum* attinet: ut *Justinianum* à se celebratum nusquam vocat τὸ *μέγαν* sive *seniorem*, sic ne-

d ib. *e* p 84. *f* 85. *g* 87. *h* 88. *i* ib. *k* 93. *l* 95. *m* 103. *n* 108. *o* 115. *p* 126. *q* 127. *r* 130. *s* 131. *t* 132. *u* ib. *x* 134. *y* 136. *z* 137. *a* 147. 151.

que

que *Justinum* illius Decessorem eo titulo usquam donavit, quamvis certum sit eum non ante imperium *Justini Junioris* suum opus elucubrasse: ut itaque non valet argumentum hoc de *Justino Juniore*, sic neque repugnat quin Opus suum conscriberet post imperium *Justiniani junioris*.

XXXII. Ad *tertium* respondemus, quod si concedatur Librum *tertium pro Imaginibus*, qui *Jo. Damasceni* nomine præmunitur, revera ab eo fuisse contextum, de illius tamen argumenti valore non immerito possit dubitari. Etenim quis adeo in operibus antiquorum hospes, ut non cognoscat quam solent eorum Libri à Lectoribus interpolari? Quis nescit in more cum Lectorum tum Librariorum fuisse, cum in Libris testimonia aliorum congesta reperirent, de suo, si quid occurrerit, adjicere & inserere? Nonne docent hoc Scripta priscorum infinita, & ista præsertim in quibus coacervantur, ut in Libro prædicto *de Imaginibus tertio*, absque ulla orationis connexione, Antiquiorum fragmenta? Exemplo sint hujus rei *Anastasii Sinaitæ Theologicæ Quæstiones*, de quibus modo diximus; & (ut alia mittam) quæ tractant de eadem materia, de *Imaginum* sc. veneratione, *Concilii Nicæni secundi Acta*: in quorum *Actione* 4. ubi Scriptorum variorum pro *Imaginibus* congeruntur loca, in aliquibus Exemplaribus habentur Testimonia varia præter ea quæ revera in Synodo ista recitata sunt. Sic in Codice antiquo Bibliothecæ *Vaticanæ* (uti monitum [1] Nota marginali ad Concilii *Acta*) occurrunt Patrum pleræque *sententiæ*, quæ neque reperiuntur in ullo alio Codice, neque ordini Interlocutionum respondent. Sic quoque in Synodi istius Editione Græca reperitur *narratio* ex *Vita S. Jo. Jejunatoris*, Patr. CP. quam neque agnoscunt Exemplaria Græca alia, neque *Vetus* [2] *Editio Latina*. Dixi, *si concedatur Librum tertium pro Imaginibus qui Jo. Damasceni nomine præmunitur revera ab illo fuisse contextum*: quia (ut liceat mihi quod res est dicere) non desunt quæ mihi persua-

1. to. 7. p. 272. 2. p 767.

deant,

deant, Tractatum iſtum, *Jo. Damaſceni* nomine falſo prænotari; ut alii ſunt varii de eodem Argumento Tractatus ei falſo aſcripti; nempe Græculis ſequioribus illi tribuentibus quicquid fere habuerunt pro doctrina *Iconolatriæ* ab Autoribus anonymis conſcriptum, propter Nomen magnum quod *Imaginum* Defenſione is ſibi compararat. De Tractatibus iſtis Variis, & quid nobis ſuppetat argumenti peculiaris contra Librum prædictum, videatur in noſtra *Diatriba de Script. Græcis variis.*

XXXIII. Quod ad *ultimum* Argumentum de *Chronico Alexandrino*, cujus Autor vulgo cenſetur ſub Heraclio Imp. vixiſſe, & eorum quæ tradit pleraque ex noſtro Autore deprompſiſſe; id quoque admittit Reſponſum duplex. Nam primo, ſi demus, (quod aliqui tamen magni nominis Viri addubitant) ab Autore ſub Heraclio florente ad finem fuiſſe perductos *Paſchalis* Numeros, quis tamen præſtabit à Chronographo ipſo, & non ab illius Interpolatoribus, fuiſſe inſerta iſta quæ in *Noſtro* etiam reperiuntur? Quis non perſentit infinitis pene interpolationibus *Paſchale* illud *Chronicon* eſſe refertum? Nonne alte hoc *clamant* illius *Tautologiæ*? Nonne *dicunt* clariſſime *Contradictiones?* Si Editionem celeberrimi *Dufreſnii* inſpicias, docebit ea, apud Codicem *Holſtenianum* permulta deeſſe loca quæ in edito apparent, & inter iſta, deſiderari eorum multa quæ *Chronico Paſchali* edito cum Noſtro Autore conveniunt Sic omnia iſta abſunt à Codice *Holſteniano* quæ comprehenduntur inter pag. 25. à vocibus Ἐπεὶ οὖν τούτων ἐμνημονεύσαμεν, uſque ad pag. 48. ad voces Αἰγυπτίων οἱ λοιποί· in quibus ſunt omnia illa, quibus convenit noſtro Autori cum vulgato *Paſchalis* Exemplari, de rebus Græcorum & Ægyptiorum fabuloſis. Sic & deeſt pars magna illius loci qui agit de Urbe Roma, Romulo, & Remo, Ludiſque Circenſibus, pars ſc tota intermedia quæ tractat de Piſenſium Rege Oenomao, Ludiſque ab eo & Romulo inſtitutis, à vocibus, καὶ ἀπὸ τῶν τεσσάρων στοιχείων pag. 110. D. uſque ad illas, καὶ μεγάλην ἔχθραν εἶχον πρὸς ἀλλήλους τὰ μέρη pag. 112. D. quæ in noſtro Chronographo leguntur à pag. 218. lin. 28. ad pag. 223. lin.

lin. 20. Deeſt quoque in Codice *Holſteniano* pars major illius loci qui eſt de Hieroſolymorum per Titum expugnatione, quóque *Noſtrum* inter & *Paſchale* convenit; ſcil. omnia illa quæ habentur à vocibus, Πάσας δὲ ἐπαρχίας, ad ἕως τοῦ νῦν ἵσαται· apud Noſtrum p. 337. lin. 7. ad pag. ſeq. lin. 11. Neque ſolum Exemplar *Paſchalis* evulgatum fragmentis multis *addititiis* abundat, ſed & ipſum Exemplar *Holſtenianum* in aliis locis *inſititia* ſua habet. Ut omittam ea quæ non ſunt hujus loci: quod cætera iſta cuncta de *Romulo* & *Roma* in loco prædicto, quæ in Codice etiam Holſteniano leguntur quæque Noſter quoque Autor agnoſcit, *Paſchali* fuerunt inſerta, hinc ſatis probabile argumentum ducitur, quod dicatur in iſto loco, à *Romulo* & *Remo* ædificatum fuiſſe Romæ *Capitolium*, cum tamen in alio paulo poſt loco referatur prorſus contrarium, nempe *Numam Pompilium anno regni ſui quarto Capitolium à fundamentis extruxiſſe.* Νουμμᾶς Πομπίλιος τετάρτῳ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐν Ρώμῃ κτίζει τὸ Καπετώλιον ἐκ θεμελίων. Sic apparet *tres* iſtas *Periochas* quæ habentur apud *Paſchale* cum Noſtro concinentes, de *Cleopatra*, turri *Pharo*, *Soſibio Antiocheno*, & *Titulis* illis quibus *Cæſar Auguſtus* gaviſus eſt, uſque ad vocem, Αὐτοκράτωρ, ab Interpolatore aliquo fuiſſe infarctas. Hoc inde colligitur, quod neque cohærent inter ſe prout ibi leguntur, neque cum *Periocha* ſequente. In earum enim *prima* refertur contra *Cleopatram* & *Ægyptios* à Romanis miſſum fuiſſe cum exercitu *Antonium*; & in *ſecunda* mox ſubjungitur *Soſibium* quendam, Antiochenum Senatorem, *Auguſtum Cæſarem* Romam redeuntem fuiſſe comitatum: Romam unde redeuntem? nempe ab *Ægypti* debellatione, ut ex *Noſtro* Scriptore fit manifeſtum. At de ejus contra Ægyptios expeditione fit antea nihil mentionis. Sic in *tertia* periocha recenſentur Tituli *Auguſti Cæſaris tanquam jam ſolius* ſine ullo Collega imperium adminiſtrantis; & tamen in Paragraphe *ſequente* ſit mentio Illius in *Ægyptios* expeditionis eorumque expugnationis; à quo tempore ſupputata eſt ejus *Monarchia*, ut & ibidem agnoſcitur. Αὔγουστος ἐλθὼν εἰς Αἴγυπτον &c. *Auguſtus in Ægyptum veniens regionem*

gionem illam capit; extincto Ptolemaeorum regno, quod annis duraverat 296. Novi maximum *Jos. Scaligerum* pro *Antonii* Nomine, in loco notato, ubi dicitur eum contra *Cleop.* & *Ægyptios* missum, rescripsisse *Augustum*, adeoq; pro *Antonio Augustum* substitui in nova *Dufresnii* Latina versione. Verum temere id factum à Viris eruditis. Quamvis enim *Antonius* contra *Cleopatram* à Romanis nunquam missus est, ita legerat tamen apud suum Autorem *Paschalis* Interpolator. Hoc ex *Nostro* luculentissime apparet, in eo quippe, non solum idem Nomen *Antonii* habetur, sed & additur, eum in *Ægyptum descendentem*, & *Alexandriam obsidione cingentem, à Cleopatra, ipsi antea nota cum Julium Cæsarem in Ægyptum esset comitatus, adulatoriis literis solicitatum fuisse, & captum illius amore cum ea matrimonium iniiße, & suis Romanis bellum intulisse.*

XXXIV. Ex hisce liquet nullo pacto posse concludi, loca *ulla* ex illis in quibus conveniunt *Noster* & *Paschale*, à primo *Paschalis* Autore fuisse exarata. Nec omnino videtur ambigendum, quin in illa etiam parte quam addidit Continuator, quæ ab anno *Constantii* XVIII incipit, sint pleræque historiæ & Narrationes insertæ. Ne addam & esse suspicandum, illa ipsa loca ubi *Heraclius* Imp. *Imperator noster* nuncupatur, non alia fuisse quam Scriptoris alicujus, qui sub illo Imperatore floruerit, verba in *Chronicon* illud ab *Interpolatore* translata. Hoc solum videtur à quovis pro certo concludendum, ante annos plus minus DCC. in Chronico isto fuisse descripta quæ in *eo* simul & *Nostro* leguntur. Hoc quidem ex eo colligitur, quod reperiantur ea, prout in impressis jam exhibentur, in alio *Paschalis* Exemplari pervetusto Bibliothecæ *Vaticanæ*, quod ab annis DCC. Viris eruditissimis *Jo. Mabillonio* & *Michaeli Germano*, Benedictinis Gallis, videbatur scriptum, uti docet *Dufresnius* in *Præfatione*, qui eos, ut Codicem illum inspicerent, dum *Romæ* commorarentur, rogaverat. De *Chronico* hocce *Paschali* sive *Alexandrino*, de illius ætate, Autore, & Continuatore, & quænam existant in eo supposititia, occasionem nos habuimus ex professo differendi in alio Opere

nondum

nondum edito, *De Scriptoribus Rerum Ægyptiarum*, in Libro sc. illius *tertio*, in quo speciatim tractamus de Scriptoribus rerum *Alexandrinarum* sive *Ptolemaicarum*, ut agitur in libro *primo* de Scriptoribus rerum *Historicarum* illius Gentis vetustiorum, in *secundo* de illis qui res illorum *Theologicas* sive *Philosophicas*, *Visendas*, *Naturales*, & *Artificiales*, Scriptis suis ex professo celebrarunt, in *quarto* de Scriptoribus rerum illius Gentis ad *Judæos*, *Christianos* & *Muhammedanos* attinentium. In Libro hoc *quarto* ejusdem Operis (ut obiter hoc liceat monere, ne forsan minus prudentibus *silentium* nostrum pro *argumento* cedat) ad examen revocavimus ea, quæ adversus *Dissertationem* nostram *contra Historiam Aristeæ de* LXX. *Interpretibus*, Responsionis loco reposuit vir clarissimus & summus *Is. Vossius*, ὁ μακαρίτης· quamque *nihil* is respondit, ostendimus.

XXXV. Respondemus secundo, neque satis constare rem plusquam perfunctorie intuenti, Autori nostro accepta esse referenda ista, quæ in eo simul & Chronico *Paschali* comparent. Cui enim non liquet, *Autorem* nostrum ex Scriptoribus aliis verbatim exscribere solitum? Hoc ex illis clarissime elucescit quæ inepte *tautologus* repetit: hoc apparet ex aliis istis quæ supra protulimus, ubi ejus errores de rebus sub *Justiniano* gestis perstrinximus. Neque solum de rebus sub *Justiniano* transactis *tautologum* agit, sed & aliis in locis ejusdem oscitantiæ manifestus est. In Libro 13. de Constantini M. in urbe CP. Operibus sermonem habens, de *Hippodromi* extructione bis commemorat. Sic & scribit bis in libro 9. de Ægypto Romanorum ditioni ab Augusto Cæsare subjugata. Ait eum in prælio navali juxta Epirum Antonium interfecisse, & Reginam Ægypti Cleopatram in vincula conjecisse; solventem inde & in Ægyptum pergentem, regionem illam [1] *in potestatem suam redegisse, & victoriam triumpho celebrasse*: tum eum subjungit *Europam totam prætervectum*, *Byzantium venisse*, Galatiam, Lydiam, Pamphyliam, Phrygiam Pacatianam, & Lycaoniam Romanorum

1. p. 285, 286, 287.

imperio ſubjeciſſe: inde illum in Syriam profectum, *Antiochiam adiiſſe de Victoria ſua adverſus Antonium & Cleopatram ibidem triumphaturum*: Laodiceam hinc contendiſſe, & *ibidem* quoque *de Victoria ſua triumphum egiſſe*: deinde poſt pauca hæc ſequuntur: *A Palæſtina in Ægyptum progreſſus, eam ſubjugavit, cumque in Romanam ſervitutem ſubegiſset, Alexandriam ingreſſus, de Victoria ſua triumphavit. Civitati autem huic primum præfectum ex ſuis dedit, nomine Cornelium Gallum, quem & Auguſtalis dignitate, nominis ſui inſigni, cohoneſtavit.*

XXXVI. Apparet idem, vel ipſo ſole clarius, ex eo quod ſolet Scriptores Latinos, *Florum*, *Livium*, *Lucanum*, *Plinium*, *Servium*, *Saluſtium*, *Suetonium Tranquillum*, & *Virgilium*, in teſtimonium adducere, cum Opera tamen illorum eum oculis ſuis nunquam conſpexiſſe, & ne quidem *linguam* illorum intellexiſſe, ſit certiſſimum. Quod bonos illos & graves Romanorum Scriptores non legiſſet, apertiſſime convincunt ſupina ejus Romanarum rerum ignorantia, & errores pluſquam *aniles*. Ut *ſtabuli* ejus multa alia *ſtercora* relinquamus intacta, ne Lectorem offendant: quam ſuave eſt iſtud quod de *Cicerone* & Saluſtio ipſo, quem alibi citat, memoriæ tradit, fuiſſe illos *Romanos Poetas*! *Hiſce temporibus floruerunt Cicero & Saluſtius, ſapientiſſimi Romanorum Poetæ.* Quam lepidum eſt illud quod habet de Julio Cæſare, eum *Magnum Pompeium in Ægypto comprehendiſſe & interfeciſſe*! & iterum illud quod de duratione illius imperii ineptit; imperium Romanum illum tenuiſſe per *annos* XVIII! Quam illud ridiculum, quod habet de *M. Antonio*, eum miſſum fuiſſe à Senatu Romano contra Cleopatram Ægypti Reginam, & in Ægyptum deſcendentem, *Alexandriam* urbem obſidione cinxiſſe! Quam abſurdum, quod habet de *Lucullo*, eum miſſum fuiſſe adverſus *Tigranem* ab *Auguſto Cæſare*! Quam denique ſapit Lectorem prædictorum Scriptorum Romanorum, quod ſcribit de *Claudio Cæſare*, eum *Urbem Brettaniam, non procul ab Oceano condidiſſe*! Sic in *urbem* (ſi Superis placet) noſtro *Græculo* abiit magna noſtra *Britannia*, apud omnes

Scriptores

Scriptores *Romanos* Insularum celebratissima; ignorantia Hominibus *Orientalibus*, & illis quibus penitus ignoti sunt *Historici Latini*, propria & peculiari. Ita sane *Rabbi Abrahamus Zacuth*, *Salmanticensis*, in libro *Juchasin*, sive *Genealogiarum*, de *Angliæ extructione* mentionem facit. Eum adducit *Rabbi Ganzius* in *Germinis Davidis*, sive *Chronologiæ*, parte secunda ad annum Millenarii tertii 830 *Et scripsit Juchasin pag.* 136. *hoc tempore extructam esse Ausoniam, Paduam, & Angliam.* Ita [1] *Urbem England* appellant *Samaritani Sichemitæ* in Literis quas nuper miserunt ad *Populum Anglicanum*, per Virum dignissimum *Rob. Huntingtonum*, Collegii *Dubliniensis* in Hybernia Præsidem hodiernum. Quod præterea ne linguæ quidem *Latinæ* scientia ulla polluerit *Chronographus* noster, ut è Græcis fuerunt perpauci qui *Latinæ* linguæ peritia sese instruxerunt, ex duobus vel tribus locis dilucide conficitur. In uno ait vocem Latinam, *Consilia*, significare *diem largitionis*: Κονσίλια, ἅπερ ἑρμηνεύεται, παροχῆς ἡμέρα. Quam egregie & docte! In alio ubi verba facit de 4 Circi diversis Factionibus à Romulo (ut dicit sed falso) introductis, & diversis coloribus distinctis, nempe *Prasina*, *Veneta*, *Russea* & *Alba*; ait *Prasinam* (i. e. Viridem) à Romulo sic vocatam fuisse quasi *permanentem*; *Prasinum* enim, inquit, significat *permanens*, à verbo *præsenteuo* deductum, quod significat παραμένειν *permanere.* Præclare (Jupiter) ac perite! In eadem de *Romulo* narratione dicens eum cum *Remo* à *Lupa* nutritum vulgo perhiberi, addit fabulam istam exinde exortam, quod à muliere quadam agresti reperti fuerint & enutriti: *In ea enim regione*, inquit, *usque adhuc etiam rurestres illas ovium custodes*, lupas *vocitant*, *ut quæ inter* lupos *vitam suam transigunt.* At quis, quæso, hominum unquam audivit, vocem *Lupam* apud Latinos eo sensu usurpari? Et quis non persentit id à

1. Epigraphe literarum Hebraice conscriptarum, in hanc sententiam se habuit interprete doctiss. Edv. Bernardo: *Recte perveniat* σὺν Θεῷ *hoc scriptum in Angliam urbem & ad synagogam filiorum Israel*, *Samaritarum* (sic Anglos esse existimarunt) *quos conservet Dominus.* Et Arabice alia Epigraphe. *Tradatur domino Roberto Huntingtono*, *Europæo*, *cum cura*, *qui tradendum curet Synagogæ Filiorum Israel*, *Samaritarum*, *qui habitant in urbe England in Europæ regione.*

nescio

nescio quo Nugatore fuisse acceptum? Audiatur *Titus Livius*, quem noster Nugarum Consarcinator tanquam lectum à se in illa de *Romulo* Narratione, alibique locorum, adducit. *Sunt qui Laurentiam vulgato corpore* [1] *Lupam inter Pastores vocatam putent: inde locum fabulæ ac miraculo datum.*

XXXVII. Ut ex hisce apparet Autorem nostrum ex Scriptoribus aliis verbatim exscribere solere, adeoque non esse necessarium ut illa quæ habentur in *Chronico Pasc.* cum illius verbis consonantia, ex illo existimentur sumpta; sic alia sunt quædam peculiaria argumenta quæ illa speciatim non fuisse ex eo descripta, confirmant. Hoc in primis notandum, in aliquibus illorum locorum, quæ cum in *Nostro* tum in *Chronico Paschali* habentur, advocari Scriptores *Latinos*; quos ex dictis conspicuum redditur eum ipsum nunquam legisse. Sic in Narratione de *Romulo* & *Roma* prædicta citantur *Virgilius*, *Plinius*, *Livius*, itemque *Licinius Romanorum Chronographus*: pro quorum secundo & tertio apud *Chronicon Pasch.* ex corruptione leguntur *Apollonius* & *Silvius*. In loco qui agit de *Chlamydibus Romanorum* citatur (*Suetonius*) *Tranquillus*, qui & loco eodem apud *Chronicon Pasch.* adducitur, idque addito ~~præ~~nomine *Suetonio*, quod à Nostro non agnoscitur. Observandum secundo, quod in multis eorum locorum quæ in *Nostro* simul & *Paschali* occurrunt, quamvis partim ad verbum conveniant, habentur tamen apud *Paschale* nonnulla quæ nulla vel vi vel arte ex *Nostro* potuerint elici. In aliquibus Narrationi-

1. Hinc liquet non *mulieres rurestres*, sed *meretrices* appellatas fuisse *Lupas*. Sic sane apud *Plautum* vox ista pro *meretrice* reperitur usurpata, & inde *lupanar* & *lupanarium* pro *prostibulo*. ἡ δημοσιευθεῖσα ποτὲ τὴν τοῦ σώματος ὥραν, ait *D. Halicarnassensis*, οἱ περὶ τὸ Παλάντιον διατρίβοντες ἐπίκλησιν ἔθεντο Λούπαν. Ἔστι δὲ τοῦτο Ἑλληνικόν τε καὶ ἀρχαῖον ἐπὶ ταῖς μισθαρνούσαις τὰ Ἀφροδίσια τιθέμενον, αἳ νῦν εὐπρεπεστέρᾳ κλήσει ἑταῖραι προσαγορεύονται. *Cui* (Laurentiæ) *ob vulgatum quondam corpus Palatini montis incolæ cognomen Lupæ indiderunt. Ea Græcis prisca est appellatio venalem voluptatem corpore in prostituentium; quas nunc speciosiore vocabulo* ἑταίρας (quasi amicas & sodales) *vocare solent.* S. Hieronymus in Chronico Eusebiano; *Quæ* (Laurentia) *propter pulchritudinem & rapacitatem corporis quæstuosi* Lupa *à Vicinis appellabatur. Unde ad nostram memoriam meretricum cellulæ* Lupanaria *dicuntur.*

bus

bus, ut in illis de *Valentiniani* ad Imperium elevatione, de *pluvia Cinerum* ſub *Leone*, deque morte Imp. *Juſtini*, quo *menſe* quo *die* contigerint apud *Paſchale* memoriæ conſignatur, cum tamen de *tempore* apud *Noſtrum* mentio nulla. Quin & ſunt [1] quæ conjiciuntur apud *Paſchale* ad certos annos & certos Conſulatus, quas ad alios annos & alios Conſulatus fuiſſe referendas ex *Noſtro* quis facile collegiſſet. Sic exempli gratia, quæ habet *Noſter* de urbis Conſtantinopolis extructione, ea conjiciuntur apud *Paſchale* ad *Januarii & Juſti Conſulatum*, quæ tamen à Noſtro diſertim referuntur ad Conſulatum *Gallicani & Symmachi*. His adde, quod iſta Narratio quæ habetur de *Cyro Patricio*, quamvis aliis in partibus prorſus eadem verba exhibeat, à *Malelіana* tamen in aliquibus locis longiuſcule recedit. Sic plura, apud *Paſchale* quam in *Noſtro* leguntur de iſto *Terræmotu* Conſtantinopolitano, qui ſub imperio Theodoſii Junioris accidebat, & in iſta ſimiliter Narratione quæ habetur de Oppido *Daras*. De hac præterea Narratione animadvertere licet, hoc modo incipere periocham: Ὅτι ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος &c. ubi iſta particula, ὅτι, (ut & adnotat *Dufreſnius*) liquidiſſimo videtur demonſtrare. deſcriptam fuiſſe Periocham ex *Hiſtoriarum Collectione* aliqua, quæ loca ex *Hiſtoriographis* excerpta continebat: qualis eſt *Collectio Conſtantini Porphyrog.* Imp. *de Virtutibus & Vitiis*, &

1. Quæ habet *Noſter* de *Hieroſolymorum* per *Titum* expugnatione, ea conferuntur apud *Paſchale* ad annum Aſſumptionis Dominicæ XXXIX. & *Veſpaſiani ſolius Conſulatum*: Τελευταίῳ ἐνιάτῳ ἔτει &c. cum tamen in *Noſtro* expreſſe perhibeatur contigiſſe id geſtum anno poſt Chriſtum aſſumptum XXXVIII. *Commodo & Ruſo* Coſſ. qui quidem *Conſulatum* gerebant, autore *Caſſiodoro*, poſt captam Hieroſolymam *triennio*. De illis *Paſchale* omnino ſilet. Cujus Narrationis præterea pars magna in *Codice Holſteniano* (uti ante oſtenſum eſt) deſideratur. Ad eundem annum in *Paſchali* refertur cum *Cyri Patricii* dedecus, tum *terræmotus*, qui imperante *Theodoſio* juniore contigit, Conſtantinopolitanus, tum etiam Narratio alia de *Theodoſii* Imp. morte, quæ annis *diverſis* contigiſſe non obſcure ſubindicat *Noſter*. Narratio de *Zenone* Imp. ex Iſauria Conſtantinopolim redeunte in *Paſchali* conjicitur ad Conſulatum *Illi*: Τούτῳ τῷ ἔτει &c. quod tamen à *Noſtro* expreſſe dicitur contigiſſe *Theuderico* (ſive *Theodericho*) Conſulatum gerente, cujus Conſulatus juxta ipſum *Paſchale* in *ſextum* poſt annum incurrit. Sic Narratio iſta quæ habetur apud utrumque de *Tzathio Lazorum* Rege, refertur in *Paſchali* ad Conſulatum *Symmachi & Boethii* ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ &c. cum tamen in *Noſtro* ſtatim ante mentio habeatur Conſulatus *Vitaliani*, qui cum anno ante *ſecundo* apud ipſum *Paſchale* connectitur.

altera illa ejuſdem *de Legationibus*; qualia ſunt etiam Collectanea *Photiana* ex *Hiſtoria Eccleſ. Philoſtorgii*, aliiſque Antiquiorum Operibus apud ejus *Bibliothecam*; ut & illa *Nicephori Calliſti* quæ habentur MS[ta] inter Codices *Oxon.* aliaque complura: in quibus, præfixam particulam, ὅτι, fere ſingulæ habent *periochæ*. Hæc abunde ſufficiant Narrationum Exempla. Quæ alia [1] occurrunt plura ſuperſedeo hic deſcribere, ne Lectori judicii limatioris faſtidio ſim. Ex hujuſmodi ſane *Muſtaceis Laureolam* non quæro.

XXXVIII. Sic ex dictis (niſi maxime fallor) apertiſſime colligitur de ætate *Chronographi* noſtri nihil aſtrui poſſe ex eo quod reperiantur apud *Chronicon Paſchale* cum illius Narrationibus ad verbum conſonantia. Ne ab aliquo præterea trahatur in argumentum, quod de rebus quæ vetuſtiores videantur, tanquam uſque ad ſuam memoriam perdurantibus loquatur; hic monitum velim Lectorem, non illius ipſius, ſed *Autorum*, quos ille ſecutus eſt, eſſe omnia iſta, ἕως ἄρτι, & ἕως τῆς νῦν, & ſimilia, quæ toties repetita occurrunt. Hoc ex illis quæ jamjam diſſeruimus nemo eſt qui non facile collegerit, & idem ex pleriſque ipſorum locorum elicias. Sic hujuſmodi farinæ Scriptoribus aliis nihil magis uſitatum & ſolenne, quam ejuſmodi judicii mali indiciis Scripta ſua deturpare, riſuique & nauſeæ Lectorum cordatorum exponere. Hoc viris eruditis ſat notum (opinor) ac exploratum; ſed non ſolum ſcribo Eruditis: ſunt itaque quædam afferenda Exempla. Apud *Dorotheum* ſuppoſititium in *ſynopſi de Vita morteque Prophetarum*, de *Je-*

1. Quæ leguntur ad imperium Severi apud *Chronicon Paſchale* de urbe *Byzantio*, *Barbyſio*, *Phedalia*, & *Fortuna* Urbis *Ceroe*, quamvis maximam partem habeantur apud *Noſtrum* eadem, deſideratur tamen apud illum eorum pars prior ſatis prolixa. Habet quidem *Noſter* in alio loco, de *Barbyſio*, *Phedalia*, *Byza*, & Fortuna urbis *Ceroe* nonnulla, nimirum in regno *Conſtantini M.* cæterum ea quæ in *Paſchali* deſcribuntur, non fuiſſe ex iſtis deſumpta, perſpicue illi conſtabit, qui illa inter ſe contulerit: ſunt enim hæc & in verbis diſſimilia & in rebus copioſiora. Adde porro narrationem quæ habetur de *Diogeniano*, & *Philoxeno*, una cum Apione à Juſtino Imp. ab exilio revocatis; in qua apud *Paſchale* appellantur illi *Ex-Magiſtri*: cum tamen à *Malela Senatores* ſolum nuncupentur.

remia

remia in Ægypto sepulto, & ab Ægyptiis in magna veneratione habito quia eos per preces à Crocodilorum infestatione liberasset, verbis factis, subjungitur: *unde quotquot Deo sunt fideles*, usque hodie *illo in loco preces fundunt* &c. Quæ verba ipsissima reperiuntur apud *Chronicon Pasch.* ad Olymp. LXX. ubi totus fere *Dorothei* Libellus exscribitur, non tamen tanquam illius, sed nomine ejus suppresso; apud Libellum etiam *de Vitis prophetarum*, qui *S. Epiphanii* Nomen præfert; necnon apud alium *Anonymum* MS. *de* XVI. *Prophetis* in Bibliotheca Regia Parisina, & *Symeonem Logothetam* in Chronico MS. quorum verba in medium proferuntur à clariss. *Dufresnio* in *Notis ad Chronicon Pasch. Dorotheus* idem in loco eodem Ἡμεῖς δὲ (inquit) ἠκούσαμεν &c. *Nos vero ex Antigoni & Ptolemæi posteris, Viris ætate gravibus, accepimus, Alexandrum Macedonem* &c. Quæ & ipsissima reperiuntur, quasi singuli ipsi ista *audivissent*, apud *Chronicon Paschale*, Autorem citati Libelli MS. *de* XVI. *Prophetis*, & eundem *Symeonem Logothetam*. Apud eundem *Logothetam*, *Chronicon Pasch.* & *Pseudo-Epiphanium* inveniuntur & ista *Pseudo-Dorothei*, de Ægyptiis in eodem capite: *Quapropter* ad hunc usque diem *ut Deam colunt Virginem puerperam, & infantem in præsepi adorant*: ut & alia loca plura consimilia. Neque multum quidem videtur dubitandum quin & ipse *Pseudo-Dorotheus* prædicta loca ex Autoribus antiquioribus ad verbum exscripserit. Eum audi sis in vita *Isaiæ*, (Latine brevitatis causa.) *Quoties igitur una cum Isaia veniebant* (ad Siloam Judæi) *ut aquam haurirent, illa exibat, unde* ad hunc usque diem *in magni miraculi argumentum etiamnum subito erumpit. Postquam autem id per Isaiam peractum est, hunc magnifice ac studiose juxta Siloam Judæorum populus sepeliit, ut ejus precibus aquæ perinde copia iis suppeteret, cum præterea ut ita agerent, ex Oraculo iis præceptum esset. Jacet autem ejus sepulchrum juxta regum tumulos. Solomon quippe Davidis sepulchra ita constituit, ut Orienti Sion obversarentur, quæ aditum habet à Gabaon procul ab urbe, stadiis* XX. *quem quidem aditum obliquum ac occultum ita confecit ut à nemine perciperetur, adeo ut ejus introi-*

tus

tus etiam hodie *ignotus ſit pleriſque ſacerdotibus atque toti populo.* ἕως τοῦ σήμερον τοῖς πολλοῖς ἀγνοουμένη τῶν ἱερέων καὶ ὅλῳ τῷ λαῷ. Quæ verba Scriptorem, qui vixerit ante Judæorum è patria extirpationem, videntur referre. Habentur autem & verba iſta, *uſque hodie*, quæ in hoc quoque loco bis occurrunt, apud *Chronicon Paſchale*, *Pſeudo-Epiphanium*, & *Logothetam*; nempe locum ſimiliter iſtum ex *Pſeudo-Dorotheo*, ſed tacito Nomine, exſcribentes. Iſtiuſmodi Exempla ſexcenta alia apud *Suidam*, *Cedrenum*, alioſque Scriptores minorum gentium & ætatis ſequioris, illis paſſim ſe obvia dabunt qui Libros diligentius cum ſtudio & fructu evolvant: ut dubium ſit nullum quin idem de *Noſtro* dicendum ſit.

XXXIX. Ne alicui porro pro Autoris noſtri antiquitate argumento id eſſe videatur; quod illius *Chronographiam* uſque adeo dignatus ſit *Conſtantinus* Porph. Imp. ut excerpta ex illa inter Eclogas ſuas reponeret; hiſce omnibus denique addatur, quod conſtat Imp. *Conſtantinum Porphyrogennetum* non ſolum ex Scriptoribus probatæ antiquitatis, verum etiam ex iſtis qui tempora proxime ſua præcedebant, in Eclogis ſuis exſcribere fuiſſe ſolitum. Sic hauſit excerpta ex altero illo *Jo. Antiocheno Chronographo Monacho*, qui non videtur, meo ſaltem judicio, ante ſeculum *nonum*, vel medium vel ad exitum vergens, ſcripſiſſe. Sic etiam, in *Excerptis* illius *de Legationibus Romanorum ad Exteros*, quæ nondum vulgata ſunt, habentur quædam ejuſdem argumenti ex *Hiſtoria Georgii Monachi* Hamartoli, qui poſt medium ſeculi *noni* Hiſtoriam ſuam adornavit.

XL. Jamque Opus exegi, erudite Lector, de ætate *Chronographi* noſtri; quale ſane non audeam dicere, neque ante velim fidenter aliquid decernere, quam mihi ſint ſuffragatura doctiorum judicia. Longum (fateor) & prolixum exegi, quóque multo contractius fortaſſe tu optaſſes; at *triplicem* quidem ob cauſam conſultum duxi tam late & fuſe de illius ætate diſquiſitionem inſtituere. Primo, quia quæ nos ſtatuimus, cum receptæ ipſius *Interpretis* & Virorum aliorum doctorum ſententiæ refragentur, videbantur

bantur debere confirmari quanto maximo poſſent argumentorum robore: ne forſan nonnullis videremur, *arundineo* enſe *magnos* & *robuſtos* Viros impetiſſe, & *clypeo* mere *papyraceo* eorum *ictus* excepiſſe. Neque defuit porro ipſi *Autori*, quod maximam noſtram diligentiam & depoſcere & mereri videbatur; ſiquidem nullus ſit Scriptor Hiſtoricus, cujuſcunque ſubſellii, quin magni interſit, rerum ſcil. traditarum Scriptorumque citatorum cauſa, quod ad ſeculum ſit conferendus. Et *Turrim* ædificaturum quis ſapiens (precor) imprudentiæ poſtulat, quod de primo *fundamenti Lapide*, licet *vili* in ſua natura, ubi ſit *jaciendus*, ſolicitus eſt? Accedit quod illa quæ in medium à nobis allata ſunt, præterquam quod faciant ad ætatem ejus inveſtigandam, ſunt talia quæ alio nomine videbantur omnino mereri in hujuſmodi *Præfatoria Diſſertatione* locum obtinere, quippe quæ inſerviant ad illius autoritatem, quam exigua ſit, & qualis ſit Scriptor, demonſtrandum, & obſervationes non paucas contineant quæ aliàs ad eum ſatis ſpectant. Sic ſi nobis minus ſuccedat quod de ejus ætate contendimus, tamen nobis non minus fœliciter eſt ſucceſſurum quam *Chymicis* ſolet, qui non minus *quæſtus* ex ipſis *Mediis* adipiſci ſolent, quam ex illa ipſa re ad quam videntur præcipue collimaſſe: & quamvis illos id penitus fugiat, ad quod ſua ſtudia præſertim direxerint, multa tamen, quæ laboris & operæ ſit juſtum pretium, in ipſa via patefaciunt.

XLI. Jam reliquum eſt (Lector candidiſſime) ut, *Joanni Malelæ* vale dicto, ad Autorem alterum, qui ei in hac Editione, ex ordinatione doctiſſimi *Chilmeadi*, præfigitur, nos conferamus; & poſtea de hac Editione, & digniſſimo *Interprete* ipſo, te monitum pauca faciamus. Quod ſpectat ad iſta quæ huic Editioni præmittuntur *Chronologica*, ſub titulo *Autoris Anonymi Excerptorum Chronologicorum*: non alia ſunt ea quam *Chronici Georgii Monachi* cognominati *Hamartoli* ſive *Peccatoris* principium. Hoc nobis ſit compertiſſimum: nam idem eſt horum initium cum initio Chronographiæ *Georgii Hamartoli*, quod ex Codice MS. à *L. Allatio* in *Diatriba de Georgiis* exhi-

 betur

betur. Χρονικὸν σιώτομον ἐκ διαφόρων χρονογράφων τε καὶ ἐξηγητῶν συλλεγὲν, καὶ συντεθὲν ὑπὸ Γεωργίου Αμαρτωλοῦ Μοναχοῦ. Βίβλος γενέσεως ἀνθρώπων ἧ ἡμέρᾳ ἔπλασεν ὁ θεὸς τὸν Αδὰμ κατ' εἰκόνα, καὶ ὁμοίωσιν αὐτοῦ ὁ δὲ Αδὰμ ἐγέννησεν ὑιοὺς τρεῖς. *Breve Chron. è diversis Annalium Scriptoribus & expositoribus decerptum, concinnatumque à Georgio Monacho Peccatore. Liber generationis hominum ab eo die, quo Deus Adamum ad imaginem & similitudinem suam creavit, exorditur. Adamus tres suscepit Filios. &c.* Neque solum ex initio apparet, verum etiam ex *Præfatione* quæ Initio in Codice MS. [1] unde sua *Chilmeadus* descripsit, præmittitur; quæ eadem est omnino cum illa quam ibidem ponit *Allatius* ex *Georgio Hamartolo.* Extat integrum Opus in variis Europæ Bibliothecis, & scribit *Allatius* se illud Editioni parasse, & è Græca lingua in Latinam vertisse. Si quis cupiat alia illius legere, jam edita sunt ex eo excerpta à variis varia. *A Jac. Gretsero*, in libro *de Cruce*, publicatur ex eo Fragmentum Græce & Latine de *Cruce adinventa.* *A Dion. Petavio* in Appendice ad *Nicephori Constantinopolitani Breviarium Historicum*, evulgatur ex eodem *Græce* longiusculum fragmentum de imperio *Heraclii*, sub falso nomine *Georgii Syncelli.* Ex eodem Latine edidit *Syntagma* (quod inscribit) *de statu morientium* Matthæus Raderus, quod sen-

1. Volumen MS. quo usus est *Chilmeadus* (quamvis ille, ubi reperiatur, Lectorem non fecit certiorem) invenio inter volumina Græca MSS. *Barocciana* Bibliothecæ *Oxoniensis* Publicæ num. 194. Chartaceum est illud, & inter varia diversi argumenti *fol.* νγ'. absque ullo vel nomine Autoris vel Operis Titulo, sic incipit: Πολλοὶ τῶν ἔξω φιλόσοφοι καὶ φιλόλογοι &c. prout habet *Allatius.* Continentur in illo multa alia præter ea quæ exscripsit *Chilmeadus* In initio habentur quæ posuit in initio *Chilmeadus* usque ad pag. 6. voces ὡς φησιν Ἰώσηπος. Dein ea sequuntur quæ, â *Chilmeado* transposita, leguntur pag. 18. de Nebrodo &c. ab hisce verbis: Μετὰ ταῦτα γέγονέ τις γίγας, &c. (pro quibus de suo, ob loci transpositionem hæc scribere placuit *Chilmeado*: ἐν δὲ τοῖς προειρημένοις χρόνοις γέγονε) usque ad pag. 21. voces Νίνου μεγάλης βασιλεύσαντος. Post hæc prosequitur Autor Assyriorum, Ægyptiornm, & Græcorum antiqua tempora fabulosa, una cum origine Urbis *Romæ*, & *Alexandri M.* gestis; ejusdem farinæ omnia, nihil non fabulosum. Inde rursus ad Adamum recurritur, & positis de *Mose* nonnullis, quod omnibus Græcorum Sapientibus vetustior esset, proceditur ad ista quæ habentur in editis, â vocibus: Σὴθ δὲ γενόμενος ἐτῶν σε'. pag. 6. usque ad calcem paginæ 17. voces: τὰ πάντα ἔτη σε'. quæ claudunt nostrum Exemplar. quod folia tantum 5. comprehendit, supersedente (ut videtur) Librario reliqua transcribere,

tentias

tentias & fragmenta multorum antiquorum Patrum complectitur. Ab eodem *Radero* in alio opuſculo, nempe *Annotationibus* ad *Viridarium Sanctorum ex Menæis Græcorum*, ex eo *Latine* eruitur fragmentum aliud ſatis prolixum de *Miraculo* facto in urbe *Carthagine* ſub imperio *Heraclii*. Producitur ex eodem aliud, ſed breve, per *Petrum Lambecium* in lib. 2. *Comm. de Bibliotheca Vindobonenſi*, de Imp. *Theodoſio*. Ex eodem etiam Excerpta dederunt Leo Allatius in Libro *de Eccleſiarum Conſenſione*, Jo. Meurſius in *Gloſſario Græco-barbaro*, & *Dufreſnius* ὁ θαυμάσιος in *Gloſſario Mediæ & infimæ Græcitatis*, & (niſi me fallit memoria) in *Notis* ad *Annales Joannis Zonaræ*. De eo qui plura vellet, adeat is *Allatii* Opus *de Georgiis* præcitatum; & *Diatribam* noſtram *de Scriptoribus Græcis Variis*, ubi fuſe ac cumulate de eo diſſeritur, & multis in rebus caſtigantur *Allatiana*. De illo hic loci hoc ſolum ſubjungam, vixiſſe eum eodem cum *Malela* ſeculo, id eſt Chriſti incarnati *nono*, & Chronicon ſuum perduxiſſe non modo ad initium *Michaelis Theophili F.* quod decernunt doctorum nonnulli, ſed uſque ad ejus mortem, hoc eſt uſque ad annum 866.

XLII. Quod hanc Editionem *Joannis Malelæ* & Interpretem attinet; jam ætas fere integra elapſa eſt, nempe annus pluſquam 37tus, ex quo hoc ad prælum adornatum eſt Opus. De Opere tunc prælum expectante & de laudibus *Chilmeadi* Interpretis & Annotatoris, hæc habet *Edvardus Biſſæus* noſtras in *Notis* ad *Nic. Uptonum de Militari Officio*, anno D. 1654. excuſis, in quibus ex *Malela* Narrationem de Imp. *Juliani* interitu deſcripſit. *Qui Liber* (inquit) *apud me eſt, & annum jam integrum Typographum deſiderat: illum tranſtulit Vir doctiſſimus Edmundus Chilmeadus, cujus immatura mors eo nomine flebilior eſt, quod expectatiſſimis tanti ingenii laboribus nos privaverit.* Effulſit olim, dum vixit, *Edmundus Chilmeadus* inter illuſtriores literarum laude Academicos; præter rei Antiquariæ & Criticæ peritiam, quam fecit hoc Opus teſtatiſſimam, inſignis Mathematicus, Muſicus ornatiſſimus, Orator comptus, & linguarum complurimarum callentiſſimus,

cum

cum doctarum quas vocant tum [1] *Gallica* etiam & *Italica*. Natus fuit in Agro *Glocestriensi*, in pago *Stow super Woldam* dicto, & in hac Academia nostra in *Collegio Magdalenensi* tyrocinium suum posuit; post *Ædis* (sic *Collegium* vocamus) *Christi* Sacellanus evasit, adjuncto illi Sodali & Symmysta *Joanne Gregorio*, Viro alio pariter omnigena eruditione instructissimo. Inde anno MDCXLVIII. propter fidelitatem erga Regiam Majestatem *Parlimentaria* Visitatione ejectus, ad illas angustias est redactus, ut necesse habuerit ex *Musica* (heu! quam infœliciter *Musarum Alumnus*!) sibi tenuem victum comparare, ex stipe viz. conventus Hebdomadalis, quem, adscitis sibi sociis quibusdam Symphoniacis, *Londini* instituerat. Neque ei tamen defuit munificentia clarissimi viri, *Edvardi Bissæi*, Equestri honore postmodum insigniti, quem modo laudavimus; quam experti sunt etiam, & alii calamitate temporum afflicti, & *Joannes* prædictus *Gregorius*. Animam Deo reddidit XIX. Febr. anno MDCLIII. ætatis circiter XLIV. Hæc de eo traduntur ab Amico nostro, Viro Antiquitatum *Anglicarum*, & præsertim ad Scriptores attinentium, peritissimo, deque Matre sua *Academia* eximie merito, *Antonio à Woodo*, in *Historia & Antiquitatibus Academiæ* nostræ. Non opus est ut aliquid addatur de *Chronographo* nostro, ut Lectori & Orbi Literario commendatum faciamus: hoc solum dixisse suffecerit, in publicum jam Opus prodire, quod à viris eru-

1. E quibus in sermonem vernaculum libros aliquot dedit conversos. Ex *Italica* speciatim convertit quæ in Operum ejus Indiculo evulgato non accensetur, *Historiam Rituum, Consuetudinum, & rationis vitæ Judæorum hodiernorum per orbem terrarum*, conscriptam à *Leone Modena*, Rabbino *Veneto*; Ed Londini an. 1650. in 8. Scripsisse etiam perhibetur *de Sonis & de Musica Veterum*: quod opus prorsus idem fuisse nullus dubito: & extat id quidem, sub titulo, *De Musica antiqua Græca*, ad finem *Arati* Oxonii anno 1672. excusi; una cum ejusdem *Annotationibus* in *Odas Dionysii*. Ea transmisit ex Hibernia, ubi inter schedas Reverendissimi *Usserii* latuerunt, summus noster Amicus, celeber. *Hen. Dodwellus*, qui & misit una cum illis Latinam *Dionysii* Interpretationem ex eadem *Chilmeadi* manu: verum hanc omiserunt Editores, qui Græca solitaria malebant. Illius honorifica fit mentio apud *Præfationem* ad D. *Hen. Holcrofti*, Equitis, Versionem *Anglicanam* Historiarum *Procopii Cæsariensis*, ubi dicitur illius judicio & censuræ Versionem istam fuisse submissam, cumque Græcis collatam & correctam fuisse. Ei multum præterea debet *Bibliotheca* nostra *Oxoniensis* ob Catalogum quem adornavit Librorum Græcorum MSS. *Baroccianorum*.

ditis

ditis à totidem annis magnopere fuit expetitum ac exoptatum; Opus continens quamplurima, quæ, nisi in manus è latebris suis ederetur, vel Virorum maximorum scientiam fugissent omnino, inque tenebris prorsus latuissent. Et quis, quæso, *Literatorum*, *Saxum* antiquum quod multa ignota patefacit, idcirco quod *rude* & *scabrosum* sit, quod à minus perito *artifice* Characteres insculptos habeat, contemptui duceret? Quis potius non gauderet è *terra* jam *erui* tale? Et quis *eruenti* non gratè se obstrictum agnosceret?

XLIII. E memoria mihi pene exciderat quod innuimus in initio hujus Dissertationis, non solum prædictum *Edm. Chilmeadum*, sed & *Jo. Gregorium*, quem modo concelebravimus, in Chronographum nostrum diligentiam & studium collocasse; & quod alibi ejus in eundem *Animadversiones* commemoraverim. Hac denique de re monendus est Lector, quod antequam *Chilmeadus* adornandum hoc Opus in se suscepisset, præparaverat prælo [1] Excerpta quædam exinde collecta *Joannes* prædictus *Gregorius* (is obiit anno MDCXLVI.) adjectis quibusdam, quas in illa elucubravit, *Animadversionibus*. Illi soli refertur acceptum, quod, cum nostrum Exemplar Chronographiæ *Malelianæ* & principio & fine esset mutilatum, esse *Malelæ* tamen hoc Opus, jam nobis compareat. Hoc ei fœliciter compertum est ex collatione fragmenti de *Muliere Hæmorrhousa*, quod in *Oratione* 3. *pro Imaginibus Jo. Damasceno* tributa ex *Chronico Malaliano* producitur. Confirmatum est idem ex fabulis [2] istis, quas profert sub nomine *Jo. Melelis Chronici* Tzetzes Chiliasta in *Chil.* 5. *Hist.* 29. & 30. Quæ omnia quidem in hacce *Chronographia* nostra memoriæ consignantur. His de rebus agit *Gregorius* in Præfatiuncula quam *Animadversionibus* præmisit.

1. In illius vita quam *Anglice* habemus ejus posthumis Opusculis præfixam, falso subindicatur, Opus totum, cum Latina versione & perpetuis Commentariis, ab eo fuisse, ut typis committerentur, ornatum.

2. De *Sisypho Coo*, quod *Teucro* fuerit *Scriba*, & sub illo cum militasset, de illis quæ ipse viderat, *Iliada* conscripserit, quodque postea *Homerus* ex ea suam contexuerit; & de *Dicty Cretensi*, quod in bello Trojano comitatus sit *Idomenea*, & de belli gestis Historiam composuerit, quam etiam secutus sit *Homerus*.

gorius

De Autore nihil aliud habec. Hoc autem illius *Animadversionum* Opusculum videtur *Chilmeadus* in animo habuisse, loco Prolegomenorum, suæ Editioni præmittere; nam in loco quodam suarum *Annotationum*, ad *Jo. Gregorii de Auctore Prolegomena*, Lectorem amandat. Et idem quidem Rei nostræ *Typographicæ* hujusque Editionis *Curatoribus* in proposito primum erat; verùm tandem cum Typis fuisset absoluta pars magna Operis, placuit illis *Me* tanta dignatione, quanquam longe immerentissimum, decorare,ut rogarent, istis insuper habitis, in meipsum susciperem provinciam, & de meo *Prolegomena* nova prodeunti jam Operi procuderem. Hæc cedens (mi Lector) illorum hortatui, sum *audacter* aggressus, an *prudenter*, alii judicabunt: utcunque sit; si quid laudis mereatur in negotio arduo & prorsus intentato, operam navasse; Me veniam saltem à Doctis meriturum non prorsus despero. Sane in *Novum* quendam *Orbem*, & aliam quasi *Americam* (utinam & *divitem*!) navigium meum trajeci: si in *rupes* aut *salebras* offenderim, *Navigator* nondum *undarum* sciens, Me velim errantem peritiores corrigant, & in viam reducant, cupientem semper discere, semper auscultaturum.

——— Hæc si vera videtur,
Dede manus: aut si falsa est, accingere contra.

Errata & Addenda.

§. 11. *lin.* 20. scribe ὑποπεπασμένων. *In nota ad lin.* 17. §. IV*. *post voces*, nonnulla elidere, *adde*: Vide tamen quæ diximus in Diatribâ nostrâ De Scriptor: Græcis variis cap. 1. ubi de Jo. Antiocheno Chronog. Monacho. §. X. *lin.* 15. pro, *quarto*, lege, *octavo*. §. XIV. *lin.* 8. lege, *565*. §. XV. *lin.* 9. *post* certissimum: *adde*; & definit quidem in anno illius imperii vel XXXVIII. vel saltem XXXVII°. §. XVII. *lin.* 24. scr. *Anastasio*. Ibid. *lin.* 48. *lege*, ab eo. *In not. ad.* §. XIX. *b. lin.* 3. scr. *Concilium* V. §. XXIV. *lin.* 29. scr. argumentum. *In not. ad lin.* 51. §. XXIV*. *lege*, ubique habet 5000. §. XXVIII. *lin.* 21. *post*, Georgius Pisides; *adde*: vel, ut verius dicam, sine ullo Prænomine, simpliciter *Pisides*. §. XXXIII. *lin.* 6. scr. nominis. §. XXXIV. *lin.* 26. scr. *Ptolemaicarum* §. XXXVII. *lin.* 17. *in* Prænomine, *dele*, Præ. §. XXXIX. *lin.* 2. pro (;) pone (,) Quæ alia sunt levia, sibi corriget Lector humanus.

INDEX AUTORUM.

a. *Jo. Malelá* citatorum.

b Partem poster. designat; * *Hamartolum.*

ACTA Apostolorum (non Canonica) p. 329
Æschines p. 240
Africanus Chronog. p. 63, 74, 83, 88, 111, 112, 201, 351
Alexandrinarum rerum Scriptores p. 284
Apollonius Hist. — p. 97
Archilochus — p. 82
Arianus Chronog. p. 358
Aristoteles p. 240
Auleas p. 73
Berenicæ Hæmorrhousæ Libel. supplex ad Herodem p. 306
Brunichius Rom Chron. p. 239
Buttius (seu Bottius) Chronog. p. 39, 246, 340
Callimachi Etesia (Ser. Ætia) p. 221
Castor. p. 20
Cephalion p. 47, 52, 58, 111, 209.
Charax Hist. p. 99, 221
Clemens Chronog. p. 39, 295, 298, 312. *b.* 155
Cyrillus Episcopus p. 69
In libro contra Julianum p. 30, 240
* *Daniel (Porph. in Libro de Bel. & Dracone)* p. 20
Demarchus p. 52
Democritus p. 104
† *Deucalionis Historia Diluvii* p. 85
Dictys p. 134, 148, 168, 152, 155, 168, 172, 322
Didymus Hist. p. 99, 106, 212
Diodorus p. 64, 83
Dionysius p. 243
Dion. Areopagita p. 325
Domitianus Hist. p. 409
Domninus p. 109, 181, 265, 303, 345, 378, 392, 393
Esaias Porph. p. 183, &c.
Euripides de Europa &c. p. 35
de Danae p. 39
de Antiopa p. 58
de Pasiphae p. 106
in Bacchis p. 51
in Oedipo p. 63
(In Sthenebœa) p. 104
(In Hippolyto) p. 109
In Cyclope p. 148, 149
(In Iphigenia in Tauris) p. 174
In Meleagro p. 210
Eusebius Pamphili p. 63, 68, 85, 191, 243, 251, 265, 295, 330, 337. *b.* 155
Eustathius Chronog. *b.* p. 115
Eutropius Chronog. *b.* p. 24
Eutychianus Chronog. *b.* p. 21
Florus p. 270
Hermes Trism. p. 27
Herodotus p. 29, 200
Homerus p. 26, 152, 168
Joannes Episc. p. 69
Josephus in Antiq. p. 69, 319

De

De Bell. Jud. p. 337
Legatus Justiniani ad Indos (Nonnosus) b. p. 194
*Licinnius Rom.Chronog.*p.229
Livius p. 226, 233, 277
Lucanus Poeta p. 290
* *S. Lucas* p. 9
Lucianus p. 93
Magnus Carrensis Chronog. b. p. 17
Manetho p. 27. 71
Moses Proph. p. 6. 18. 80. 91
Nestorianus Chron. b. p. 11.85
Ninus p. 93
* *Origenes* p. 12
Orpheus p. 88
Orphei Interpres p. 91, 92
Palæphatus (alius ab edito) p. 26. 38. 48. 63. 75. 101. 267
† *Paridis Hymnus in venerem nuncupatus* Cestus; *& Oratio in eandem Encomiastica* p. 115
Pausanias (alius ab edito) p. 44. 251. 260. 320
Pharaoh Petissonius Comicus p. 76
Phidias, seu Phidalius, Corinthius p. 149. 152
Philochorus p. 52
Philostratus Hist. (alius ab editis) p. 393
Phlegon Athen. p. 310
Plato p. 105. 240
Plinius Rom. Hist. p. 226
Plutarchus p. 66
Polybius p. 200
Porphyrius p. 67
Priscus Thrax b. p. 60
Pythagoras Samius Hist. p. 201
Rheginus p. 64
Salustii Historia Catilinaria p. 266
S. Scriptura p. 73. 70. 203. 297
Servius Rom. (in Virgilium) p. 206. 229
Sisyphus Cous p. 148.152.167
Sophocles p. 47
Sotades Scriptor Astronomicus p. 27
**Symmachus (Interpres Biblii)* p. 7
Tatianus p. 312
Thales Hist. p. 200
Theophilus Chronog. p. 32. 71. 105. 269. 284. 295. 325 b. 155. 156
Tiberiani Epistola ad Trajanum p. 356
Timotheus Chronog. p. 92 200. 202. 295. b.155.156
Timotheus Persarum Bastagarius b p. 178
Tranquillus (Suet.) Hist. p. 39
Virgilius Poeta p. 168. 277
In Clypei Descriptione 283
Xenophon. p. 240

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΝΤΙΟΧΕΩΣ,
Τοῦ καὶ
Μ Α Λ Α Λ Α.

CHRONOGRAPHIA
JOANNIS ANTIOCHENI,
Cognomento
M A L A L Æ.

Cui, cum ſit ἀκέφαλος, præfixa ſunt Anonymi cujuſdam Excerpta Chronologica, ab Orbe Condito deducta, necdum edita.

ΒΙΒΛΟΣ γενέσεως ἀνθρώπων ᾗ ἡμέρᾳ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν Ἀδὰμ, κατ᾽ εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν αὐτοῦ. [1] οὕτω μὲν οὖν ὁ πρῶτος ἐγένετο ἄνθρωπος παρὰ θεῷ, ᾧ ὄνομα Ἀδὰμ, [2] καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Εβα· ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς ὁ θεός. Ο δὲ Ἀδὰμ ἐγέννη-

LIBER generationis hominum quo die creavit Deus Adamum, ad imaginem & ſimilitudinem ſuam. Hic ſcilicet primus hominum à Deo conditus eſt; Adamus autem vocatus eſt; uxorem vero habuit Evam: Maſculum & fœminam Deus creavit eos. Ada-

---

1. Οὕτω μὲν οὖν] Forte legendum οὗτος.

2. καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Εβα] Scr. Ευα.

mus autem ex uxore ſua tres genuit filios, Cainum, Abelum, & Sethum; filiaſque duas, Azuram & Aſuam. Adamus autem ex juſſu divino nomina indidit omnibus quadrupedibus, volatilibus, amphibiis, reptilibus, piſcibus, liberiſque ſuis. Ipſe vero, uxorque, nomina ſua à Dei angelo acceperunt. Cainus autem ſororem ſuam primogenitam, Azuram, uxorem habuit, Sethus vero Aſuam natu minorem. Cæterum Abelus virgo, juſtuſque erat, & paſtoriciam exercebat: de gregibus autem ſuis victimas Deo offerens, & ab eo acceptus, à fratre ſuo Caino per invidiam occiſus eſt.

Cainus autem agriculturæ intentus erat: poſt condemnationem vero deterior factus, menſuras, pondera & limites primus excogitavit. Urbe deinde in terra Naid, è regione Eden, extructa, Enos, à filii ſui nomine, vocavit eam: coactiſque in unum ſuis omnibus, bellis operam dedit. Ædis deinde ruina oppreſſum periiſſe eum volunt nonnulli: alii vero à Lamecho eum perhibent interemptum. Cæterum Cainus genuit Enoſum; Enoſus vero Gaidadum; Gaidadus Maleleelem; Maleleel Mathuſalam; à quo Lamechus

σεν [1] ἐκ τῆς γυναικὸς αὐτῆς υἱοὺς τρεῖς, τὸν Καΐν, τὸν Ἄβελ, καὶ τὸν Σὴθ, καὶ θυγατέρας δύο, τὴν Ἀζουρὰν, καὶ τὴν Ἀσουάμ. Καὶ ὁ μὲν Ἀδὰμ κατὰ κέλευσιν θεοῦ ἐπέθηκεν ὀνόματα πᾶσι τοῖς τετραπόδοις, καὶ πετεινοῖς καὶ ἀμφιβίοις, καὶ ἑρπετοῖς, καὶ ἰχθύσι, καὶ τοῖς ἑαυτοῦ τέκνοις· τὸ δὲ αὐτοῦ ὄνομα, καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἄγγελος κυρίου εἶπεν αὐτοῖς. Καὶ ὁ μὲν Κάϊν ἔλαβε γυναῖκα [2] τὴν πρώτην ἀδελφὴν αὐτῆς, Ἀζουρὰν, Σὴθ δὲ τὴν δευτέραν, Ἀσουάμ· καὶ ὁ μὲν Ἄβελ παρθένος τε, καὶ δίκαιος ὑπῆρχε, καὶ ποιμὴν προβάτων, ἐξ ὧν θυσίας προσαγαγὼν τῷ θεῷ, καὶ δεχθεὶς, ἀναιρεῖται, φθονηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Καΐν.

Ὁ δὲ Καῒν γεωργὸς τυγχάνων, καὶ μετὰ τὴν καταδίκην χειρόνως βιώσας, πρῶτος μέτρα, καὶ στάθμια, καὶ γῆς ὅρους ἐπενόησεν· εἶτα κτίσας ἐν γῇ Ναῒδ πόλιν, κατέναντι Ἐδὲμ, ἐπωνόμασεν αὐτὴν [3] εἰς ὄνομα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἐνώς· καὶ εἰς ἓν συναχθεῖν τοὺς οἰκείους αὐτοῦ ἀναγκάσας εἰς πολέμους ἑαυτὸν ἀπησχόλει. κατὰ δὲ ταῦτα τῆς οἰκίας ἐπ' αὐτὸν πεσούσης ἀπέθανεν, ὡς ἔνιοί φασιν· ἕτεροι δὲ, ὅτι Λαμὲχ αὐτὸν ἀπέκτεινεν. Ἀλλ' ὁ μὲν Κάϊν ἐγέννησε τὸν Ἐνὼς, ὁ δὲ Ἐνὼς, τὸν Γαϊδὰδ, ὁ δὲ Γαϊδὰδ τὸν Μαλελεὴλ, ὁ δὲ Μαλελεὴλ τὸν Μαθουσάλα, ὁ δὲ Μαθου-

1. ἐκ τῆς γυναικὸς αὐτῆς] Scr. αὐτοῦ.

2. τὴν πρώτην ἀδελφὴν αὐτῆς] Scr. αὐτοῦ.

3. εἰς ὄνομα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἐνὼς] Scr. Ἐνὼχ; uti habet LXX. ſeniorum interpretatio; quam Græci omnes ſequuntur.

σὺλα τοῦ Λαμὲχ, ὃς καὶ δύο γυναῖκας ἀγόμενος, Ελδὰν καὶ Σελὰν ἐγέννησε τὸν Ιωβὴλ, καὶ τὸν Ιουβὰλ, καὶ τὸν Θοβέλ. ὁ δὲ μὲν Ιωβὴλ κατέδειξε κτηνοτροφίαν, ὁ δὲ Ιουβὰλ κατέδειξε ψαλτήριον καὶ κιθάραν, ὁ δὲ Θοβὲλ σφυροκοπίαν χαλκοῦ καὶ σιδήρου. καὶ ὁ μὲν ἐν σκηναῖς κατοικεῖν, κτηνοτροφεῖν τε, καὶ γεωργεῖν ἠρετίσατο· ὁ δὲ κιθαρῳδίας, καὶ τραγῳδίας τοῖς δαιμονικοῖς ἐπιτηδεύμασι προσεπενόησεν. ὁ δὲ ξίφη τε, καὶ ὅπλα χορηγεῖν εἰς πολέμους ἐμηχανήσατο. Τὸ οὖν γένος Κάϊν, μέχρι τούτου ἀξιωθὲν μνήμης, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πατέρων ἀποκρίνεται, ἵνα μὴ καὶ τοῖς πρώτοις ᾖ συνταττόμενος, μηδὲ τῶν ἑξῆς ἀφηγούμενος. Τὸ τοίνυν, Πᾶς ὁ ἀποκτείνας Κάϊν ἑπτὰ ἐκδικούμενα παραλύσει, τοιαύτην ἔχει τὴν λύσιν. Εκαστος μὲν τῷ ἑαυτοῦ ἁμαρτήματι ἀποθανεῖται. σὺ δὲ, ὁ τοῦ φόνου κατάρξας, καὶ τοῖς ἄλλοις ὑφηγητὴς τοῦ ἁμαρτήματος γενόμενος, ἑπτὰ ἐκδικούμενα παραλύσεις, τουτέστιν, ἑπταπλασίως τιμωρηθήσῃ, καὶ πάμπολλα. Σύνηθες γὰρ τῇ γραφῇ [1] τὸν ἀριθμὸν τοῦτον ἑπταπλασίονα κεχρῆσθαι, καὶ ἔστιν ἀδιορίστου πλήθους σημαντικόν· ὡς τὸ, ἀπόδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν ἑπταπλασίονα· καὶ τὸ, ἡ στεῖρα ἔτεκεν ἑπτά· καὶ οὐ λέγω σοι, ἕως ἑπτάκις, ἀλλ' ἕως ἑβδομήκοντα ζ'. Εν μὲν γὰρ τοῖς παρὰ τοῦ Κάϊν

-genitus est; qui duabus ductis uxoribus, Elda, & Sela, Jobelum, Jubalum, & Thobelum progenuit. Jobelus autem armentarius fuit: Jubalus vero psalterium excogitavit, & Citharam, at Thobelus ære & ferro tractando occupatus fuit. Ille itaque in tentoriis degens, armentis nascendis atque agriculturæ sese devovit: alter tragœdiarum & Comœdiarum, dæmonicis addictus studiis, primus auctor fuit: Hic vero gladiis, armisque in belli usum fabricandis operam dedit. Atque hactenus quidem Caini progenies memoratu digna, à numero tamen Patriarcharum excluditur; adeo ut nec ipse primis Patribus annumeretur; nec, ceu generis sui auctor, deinceps recenseatur. Illud vero, *Omnis qui occiderit Cain septuplum punietur*, hoc modo intelligendum est. Unusquisque pro peccato suo morietur: Tu vero, qui homicidium primus patrasti, aliisque hujus sceleris auctor primus extitisti, septuplum punieris; id est, septemplices, gravesque dabis pœnas. Scripturis enim solenne est numerum hunc pro multipici ponere; indefiniti enim numeri nota est: ut in illo loco; *Redde vicinis nostris septuplum*: &, *Sterilis peperit septem*: &, *Non dico tibi, usque septies; sed*

1. τὸν ἀριθμὸν τοῦτον ἑπταπλασίονα κεχρῆσθαι] Lego, τῷ ἀριθμῷ τούτῳ ἑπταπλασίονι.

usque septuagies septies. In facinore vero hoc à Caino perpetrato, peccatum I, erat Invidia: II, Fraus: III, Homicidium: IV, Quod in fratrem commissum est: V, Quod homicidium primum erat: VI, Quod parentes luctu affecit: VII, Quod Deo mentitus est. Hæc quidem septem sunt Caini peccata. Pœnæ vero, quibus à Justitia Divina castigatus est, sunt istæ: I, *Maledicta terra propter te*: II, *Operaberis terram*: III, *Non dabit tibi vires suas*: IV, *Gemebundus, & pavefactus*; ibidemque V, *eris super terram*: VI, quam Cainus ipse indicavit his verbis; *si ejeceris me à te & à facie tua abscondar*: VII, Quod nec occulta fuit hæc pœna, sed signo notabili omnibus manifestata: dictum enim est; *Posuitq; Dominus in Cain signum, ut non interficeret eum omnis qui invenisset.*

Adamus autem, annos natus CCXXX genuit Sethum. Sethus vero iste primus invenit literas Hebraicas, & sapientiam, signa item cœlestia, annorumque conversiones, menses etiam, & septimanas: stellis etiam nomina indidit, & quinque Planetis, tantum ut ab hominibus dignoscerentur: quorum I, Saturnum nominavit; II, Jovem; III, Martem; IV, Venerem; V, Mercurium; duo-

τετολμημένοις πρῶτον ἁμάρτημα φθόνος, β΄, δόλος, γ΄, φόνος, δ΄, ὅτι ἀδελφοῦ, ε΄, ὅτι πρῶτος φόνος, ς΄, ὅτι γονεῦσι πένθος ἐποίησεν, ζ΄, ὅτι Θεῷ ἐψεύσατο· ταῦτα μὲν τὰ τοῦ Κάϊν ζ΄ ἁμαρτήματα. Αἱ δὲ εἰς κόλασιν αὐτοῦ παρὰ τῆς θείας δίκης ἐπενεχθεῖσαι τιμωρίαι εἰσὶν αὗται. α΄, ἐπικατάρατος ἡ γῆ ἀπό σου, β΄, ἐργᾷ τὴν γῆν, γ΄, οὐ προσθήσει τοῦ δοῦναί σοι τὴν ἰσχὺν αὐτῆς, δ΄, στένων καὶ τρέμων, [1] μετὰ τὴν ε΄, ὁμοῦ, ἔσῃ ἐπὶ τῆς γῆς, ς΄, ἣν αὐτὸς ἀπεκάλυψεν ὁ Κάϊν, εἰπών· εἰ ἐκβάλλῃς με νῦν ἀπό σου, καὶ ἀπὸ προσώπου σου κρυβήσομαι, ζ΄, τὸ μηδὲ κρύπτεσθαι τὴν τιμωρίαν, ἀλλὰ σημείῳ προδήλῳ πᾶσι [2] δηλοποιῆσθαι· ἔθετο γὰρ, φησὶ, κύριος ὁ Θεὸς τῷ Κάϊν σημεῖον, τοῦ μὴ ἀνελεῖν αὐτὸν πάντα τὸν εὑρίσκοντα αὐτόν.

Ο δὲ Ἀδὰμ σλ΄ ἐτῶν ἦν, ὅτε ἐγέννησε τὸν Σήθ. οὗτος ὁ Σὴθ πρῶτος ἐξεῦρε γράμματα Ἑβραϊκὰ, καὶ σοφίαν, καὶ τὰ σημεῖα τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὰς τροπὰς τῶν ἐνιαυτῶν, καὶ τοὺς μῆνας, καὶ τὰς ἑβδομάδας, καὶ τοῖς ἄστροις ἐπέθηκεν ὀνόματα, καὶ τοῖς πέντε πλανήταις, εἰς τὸ γνωρίζεσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ μόνον, καὶ τὸν μὲν α΄ πλανήτην ἀστέρα ἐκάλεσε Κρόνον, [3] τὸν δὲ β΄ Δίαν, τὸν

1. μετὰ τὴν ε΄] Forte legendum, μετὰ τῆς ε΄.

2. δηλοποιῆσθαι] Scr. δηλοποιεῖσθαι.

3. τὸν δὲ β΄ Δίαν] Scr. Δία.

δὲ

δὲ γ' Ἄρεα, τὸν δὲ δ' Ἀφροδίτην, τὸν δὲ ε' Ἑρμῆν· τοὺς γὰρ δύο φωστῆρας, ἥλιον, καὶ σελήνην ὁ θεὸς ἐκάλεσε.

Σὴθ δὲ ὢν ἐτῶν σε', [1] ἐγέννησε τὸν Ἐνὼς ἕτερον, [2] ὃς ἤλπισεν ἐπικαλεῖσθαι τὸν κύριον. Μετὰ τοῦτον οἱ αὐτοῦ ἀπόγονοι, καὶ ὁ Σὴθ, προμηνυθέντες ἄνωθεν, ἔγραφον τὰ μέλλοντα περὶ τοῦ κατακλυσμοῦ, ἐν λιθίναις, καὶ ὀστρακίναις πλαξὶ, σημαίνοντες ὅτι ἀναλωθῆναι καὶ φθαρῆναι μέλλει τὸ πᾶν, ἢ ὑπὸ πυρὸς, ἢ ὑπὸ ὕδατος· καὶ εἰ μὲν ὑπὸ πυρὸς, σωθήσονται τὰ γράμματα ἐν ὀστρακίναις πλαξί· εἰ δὲ ὑπὸ ὕδατος, ἐν λιθίναις. ἐλθόντος δὲ τοῦ κατακλυσμοῦ, [3] καὶ ἅπαντας ἀπολέσαις, μόνος ἐσώθη Νῶε, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ θυγατέρες πρὸς δευτέρου ἀνακαίνισιν κόσμου. Μετὰ δὲ τὸν κατακλυσμὸν, Καϊνὰν, ὁ υἱὸς Ἀρφαξὰδ, συνεγράψατο τὴν ἀστρονομίαν, εὑρηκὼς τὴν τοῦ Σὴθ, καὶ τῶν αὐτοῦ τέκνων τὴν ὀνομασίαν, ὡς εἴρηται, [4] καὶ τῶν ἀστέρων, ἐν πλακὶ λιθίνῃ γεγραμμένην· ἥτις στήλη μετὰ τὸν κατακλυσμὸν [5] εἰς

bus enim Luminaribus, Soli nempe, & Lunæ, Deus nomina imposuit.

Sethus vero, annum agens quintum supra ducentesimum, Enosum alterum genuit; qui speravit vocari Dominus. Hujus posteri, atque Sethus, cœlitus edocti, de futuro diluvio scripserunt in tabulis tum lapideis, tum latericiis, innuentes mundum universum consumptum iri, vel ab igne, vel ab aqua; & si ab igne, literas hasce tabulas latericias, sin ab aqua, lapideas incolumes præstituras. Superveniente itaque diluvio, cunctaque obruente, solus Noa, cum filiis & filiabus suis, in orbis novi instaurationem, servatus est. Post diluvium vero Cainan, filius Arphaxad, inventa hac Sethi, filiorumque ejus tabula lapidea astrorum, uti dictum est, nominibus inscripta, Astronomicam scientiam conscripsit. Columna vero hæc post diluvium in Sirido monte reperta est; superestque ad hnnc

1. ἐγέννησε τὸν Ἐνὼς ἕτερον] Errorem suum priorem hic prosequitur Auctor, dum Caini filium, cujus nomine urbem à se conditam pater insignivit, Enosum, non Enochum vocat.

2. ὃς ἤλπισεν ἐπικαλεῖσθαι τὸν κύριον] Legendum ex LXX. Interpret. τὸ ὄνομα κυρίου. Verba habentur Gen. c. 4. v. 26. Verum in loci hujus versione, non verborum sed Auctoris sensum, licet à veritate Hebraicæ Græcæque linguæ usu alienum utcunq; expressimus. Nam & infra demonstrare contendit, Enosum Domini Dei nomine vocatum fuisse. Atque in hoc etiam est Cedrenus: vide etiam Glycam, p. 2. Cæterum hæc nos non debent morari.

3. καὶ ἅπαντας ἀπολέσαις] Scr. ἀπολέσαντος.

4. καὶ τῶν ἀστέρων] καὶ hoc loco redundare videtur.

5. εἰς τὸ Σίριδος ὄρος Cedrenus habet, εἰς τὸ Σίριδον ὄρος: Glycas etiam *Siridum Montem* nobis profert; & uterque ex eodem Josepho; apud quem tamen legimus tantum, μένει δ' ἄχρι τοῦ δεῦρο κατὰ τὴν Συριάδα: ubi Syriæ regionis, non montis nescio cujus Siridi, mentio habetur.

uſque diem, uti Joſephus teſtatur.

Adamus itaque annos natus CCXXX, uti tradit ſapientiſſimus ac divinus Propheta Moſes, Sethum genuit: mortuus autem eſt ipſo tranſgreſſionis die. Quum enim dies apud Deum mille annorum ſit ſpatium, Adamus annis DCCCCXXX tantum exactis, diem ſuum obiit: ſepultum vero eum tradunt in regione Hieroſolymitana, uti teſtatur Joſephus.

Sethus autem annos natus CCV, genuit Enoſum; & deinceps vixit annos DCCVII, & mortuus eſt: omnes itaque anni ejus fuerunt DCCCCXII. De hoc dictum eſt: *Ingreſſi ſunt filii Dei ad filias hominum*; nempe ad mulieres à Caino oriundas. Deum enim eum appellarunt illius ævi homines, tum ob literas Hebraicas, & aſtrorum nomina ab illo excogitata; tum ob inſignem ejus pietatem. Hic etiam primus Dei nomine appellatus eſt; juxta illud quod Moiſi dicit Dominus: *Conſtitui te Deum Pharaonis.* De virtute etiam illuſtribus, & ſpiritualibus hominibus, & de Judicibus populi dixit, *Diis non detrahes, & principibus populi tui non maledices.* Merito

τὸ Σίειδος ὄρος ἔμεινε, καὶ ἔστιν ἕως ἄρτι, ὥς φησιν Ἰώσηπος.

Ἀδὰμ τοίνυν, κατὰ τὸν σοφώτατον καὶ θεῖον προφήτην Μωϋσῆν, γενόμενος ἐτῶν σλ', ἐγέννησε τὸν Σήθ, θνήσκει δὲ κατὰ τὴν παραβάσεως ἡμέραν· [1] χιλιονταετίας γὰρ τῆς τοῦ θεοῦ ἡμέρας ἐχούσης τὸ διάστημα, ϡλ' ἔτη μόνον ζήσας τελευτᾷ. Τοῦτον λέγεται ταφῆναι κατὰ τὴν τῶν Ἱεροσολύμων γῆν, ὥς φησιν Ἰώσηπος.

Σὴθ δὲ γενόμενος ἐτῶν σε', ἐγέννησε τὸν Ἐνὼς, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ψζ', καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡιβ'. περὶ οὗ εἴρηται, εἰσῆλθον οἱ υἱοὶ τοῦ θεοῦ πρὸς τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων, ἤτοι τὰς ἀπὸ τοῦ Κάϊν. θεὸν γὰρ αὐτὸν οἱ τότε ἄνθρωποι προσηγόρευον, διὰ τὸ ἐξευρεῖν τὰ Ἰουδαϊκὰ γράμματα, τὰς τῶν ἀστέρων ὀνομασίας, καὶ πρὸς τούτοις καὶ τὴν πολλὴν αὐτοῦ εὐσέβειαν θαυμάσαντες. [2] ὅς γε καὶ πρῶτος ἐπικαλεῖσθαι θεὸν καὶ ὀνομάζειν, καθὰ καὶ τὸ Μωϋσῇ λέγει κύριος· Θεὸν δέδωκά σε τῷ Φαραώ· καὶ περὶ τῶν ἐναρέτων, καὶ πνευματικῶν, καὶ τῶν κριτῶν ἔφη, Θεοὺς οὐ κακολογήσεις, καὶ ἄρχοντας τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς. Εἰκότως οἱ τοῦ Σὴθ τοῦ

1. χιλιονταετίας γὰρ &c.] Dixiſſet potius, χιλιετίας. ſcilicet reſpicit illa Apoſtoli verba, 2 Pet. 3. 8. μία ἡμέρα παρὰ Κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία.

2. ὅς γε καὶ πρῶτος ἐπικαλεῖσθαι θεὸν] Forte legendum, ὅς γε καὶ πρῶτος ἤλπισεν ἐπικαλεῖσθαι θεὸς, καὶ ὀνομάζεσθαι: Hæc enim Auctoris mens eſſe videtur; ut & eis quæ præcedunt, quæ ſequuntur etiam, apparet.

Ενὼς, καὶ Ενὼχ παῖδες, υἱοὶ θεοῦ, καὶ υἱοὶ τῶν θεῶν, κατὰ τὸν Σύμμαχον, νοείσθωσαν· [1] οἵτινες ἁλῶντες ἀκολασίᾳ, πρὸς τὰς θυγατέρας Κάϊν εἰσῆλθον, [2] ἐξ ὧν οἱ τῆς κατ᾽ ἀλλήλου μιαιγαμίας γίνονται γίγαντες, διὰ μὲν τὸν δίκαιον Σὴθ, ἰσχυροὶ, καὶ μέγισοι, διὰ δὲ τὸν ἄδικον καὶ βέβηλον Κάϊν, πονηροὶ, καὶ κάκισοι.

3 Ενὼς δὲ γενόμενος ἐτῶν ρμʹ, ἐγέννησε τὸν Καιναν· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ψμʹ, καὶ ἐγέννησε τὸν Μαλελεὴλ, καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡιʹ.

Μαλελεὴλ δὲ γενόμενος ἐτῶν ρξεʹ, ἐγέννησε τὸν Ἰάρεδ· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ψλʹ, καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη ωϟεʹ.

Ἰάρεδ δὲ γενόμενος ἐτῶν ρξβʹ, ἐγέννησε τὸν Ενώχ· 4 καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ωʹ, καὶ ἀπέθανε· (περὶ οὗ εἴρηται ἡ μετάθεσις·) ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡξβʹ.

Ενὼχ δὲ γενόμενος ἐτῶν ρξεʹ, ἐγέν-

itaque Sethi, Enosi, & Enochi filii, secundum Symmachum, filii Dei, & Deorum, dicti intelligantur; qui amore filiarum Caini flagrantes, ad eas ingressi sunt: ex quibus pollutis nuptiis Gigantes nati sunt, propter justum quidem Sethum, robusti, & procerissimi; propter Cainum vero iniquum & profanum, improbi, pessimique.

Enosus autem annos natus CXL, genuit Cainanum; & deinde vixit annos DCCXL, & genuit Maleleelem, & mortuus est, cum vixisset annos DCCCCX.

Maleleel vero annos natus CLXV, genuit Jaredum, & deinceps vixit annos DCCXXX, & mortuus est, cum vixisset annos DCCCXCV.

Jaredus autem annos natus CLXII, genuit Enochum, (qui translatus esse dicitur:) & deinde vixit annos DCCC, & mortuus est, cum vixisset annos DCCCCLXII.

Enochus vero annos natus

---

1. οἵτινες ἁλῶντες ἀκολασίᾳ] Scr. ἁλόντες.

2. ἐξ ὧν οἱ τῆς κατ᾽ ἀλλήλου μιαιγαμίας γίνονται γίγαντες] Locus iste mutilus est, quem ex Suida restituere licet, hoc modo: ἐξ ὧν οἱ ἐκ τῆς κατὰ ἀλλήλου μιαιγαμίας γίνονται γίγαντες.

3. Ενὼς δὲ γενόμενος ἐτῶν ρμʹ,] Omnia hic mendosa, & mutila: verisimile est hoc modo scripsisse Auctorem. Ενὼς γενόμενος ἐτῶν ϙʹ, ἐγέννησε τὸν Καινᾶν· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ψιεʹ, καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡεʹ. Καιναν δὲ γενόμενος ἐτῶν ροʹ, ἐγέννησε τὸν Μαλελεὴλ, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ψμʹ, καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡιʹ.

4. καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ωβʹ.] Iterum confusa omnia: locus tamen iste, ab oscitantibus librariis fœdissime mutilatus, hoc modo fortasse ex Eusebio restituendus. καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη σʹ, καὶ μετετέθη, ζήσας τὰ πάντα ἔτη τξεʹ. Μαθουσαλα δὲ γενόμενος ἐτῶν ρξζʹ, ἐγέννησε τὸν Λάμεχ, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ωβʹ, καὶ ἀπέθανε, ζήσας &c. Sed videamus etiam LXX. hoc loco.

clxv,

CLXV, genuit Mathusalam, & deinde vixit annos DCCCII, & mortuus est, cum vixisset annos DCCCCLXIX.

Lamechus autem annos natus CLXXXVIII, genuit Noam, & deinceps vixit annos DLXV, & mortuus est cum vixisset annos DCCLIX. Duorum vero Lamechorum meminit scriptura; unius, à Caino oriundi; alterius, qui Noæ pater erat. Noa enim natus est, non à Lamecho qui à Caino ortum duxit; qui etiam virum occidit, & adolescentulum; sed à posteriore, ejusdemque cognomine qui ex Sethi posteris erat. Ille enim dicit: "Occidi virum in vulnus me-"um, & adolescentulum in "livorem meum. Et quod duo homicidia perpetrasset, occisorumque uxores ambas, Eldam & Selam, sibi accepisset, ipse septuagies septemplicis punitionis se dignum profitetur. "Septuplum enim "(*inquit*) ultio dabitur de "Cain; de Lamech vero se-"ptuagies septies. Atque ideo majorum pœnarum dignus censebatur Lamechus, (quas etiam passus est) eo quod Enochi justi fratres è medio sustulisset; qui ex fide idcirco Deum precatus est, ne ipse tali morte periret: precibus itaque ejus auditis, translatus est. Eno-

γέννησε τὸν Μαθουσάλα· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ωβ', καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡξθ'.

Λάμεχ δὲ γενόμενος ρπη', ἐγέννησε τὸν Νῶε· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη φξε', καὶ ἀπέθανε, [1] ζήσας τὰ πάντα ἔτη ψνθ'. Δύο τοίνυν Λάμεχ ἡ γραφὴ μνημονεύει· ἕνα μὲν, τὸν ἀπὸ τοῦ Κάϊν· [2] ἕτερον δὲ, τοῦ πατρὸς Νῶε· Γεννᾶται γὰρ Νῶε διὰ Λάμεχ, οὐκ ἐκ τοῦ Κάϊν, τοῦ καὶ πεφονευκότος ἄνδρα καὶ νεανίσκον, ἀλλ' ἐκ μεταγενεστέρου, καὶ ἐξ ὁμωνύμου, τοῦ ἀπὸ Σήθ· "ἐκεῖνος γὰρ "λέγει, ἄνδρα ἀπέκτεινα εἰς τραῦ-"μα ἐμοὶ, καὶ νεανίσκον εἰς μώλωπα ἐμοί. Καὶ ὡς δύο φόνους πεποιηκὼς, καὶ τῶν δύο τὰς γυναῖκας εἰληφὼς, Ἐλδὰν, καὶ Σελὰν, ἑαυτὸν καταμέμφεται ἑβδομηκοντάκις ἑπτὰ ἄξιον εἶναι κολάσεως, ὅτι ἐκ Κάϊν μὲν, φησὶν, ἐκδικεῖται ἑπτάκις, ἐκ δὲ Λαμὲχ ἑβδομηκοντάκις ἑπτά· διὰ τοῦτο [3] μειζόνως κολάζηται, ὥσπερ καὶ ὁ [4] Λάμεχ οὕτως πέπονθε· τοῦ δικαίου γὰρ Ἐνὼχ ἀδελφοὺς ἀνεῖλε, τοῦ πίστει διὰ τούτων προσδεξαμένου, μὴ ἰδεῖν τοιοῦτον θάνατον [5] καὶ ἀκουσθεὶς μετατέθη. Ἦν δὲ Ἐνὼχ ἐκ τοῦ δικαίου Σὴθ, ἐξ οὗ Χριστὸς κατάγε-

1. ζήσας τὰ πάντα ἔτη ψνθ'] Numerus iste mendosus est: scribendum ψνγ', secundum Auctoris computum.

2. ἕτερον δὲ τοῦ πατρὸς Νῶε] Scr. τὸν πατέρα Νῶε.

3. μειζόνως κολάζηται] Scr. κολάζεται.

4. Λάμεχ οὕτως πέπονθ.] Forte legendum, οὗτος.

5. ἀκουσθεὶς μετατέθη] Scr. μετετέθη.

τω,

ται, γενεαλογούμενος κατὰ τὴν τοῦ θείου καὶ ἀσεβοῦς Λουκᾶ [1] ἀναπόδησιν ἕως τοῦ Σήθ, καὶ τοῦ Ἀδάμ, καὶ τοῦ Θεοῦ.

Νῶε δὲ γενόμενος ἐτῶν φ', ἐγέννησεν υἱοὺς τρεῖς, τὸν Σήμ, τὸν Χάμ, τὸν Ἰάφεθ. Μετὰ δὲ ἔτη ρ', [2] τοὺς ἑαυτοῦ τεχθῆναι υἱοὺς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν κιβωτὸν, ὑπάρχων ἐτῶν χ', καὶ οὕτω γίνεται ὁ κατακλυσμός. καὶ ἐν τῷ ἑνὶ [3] καὶ χ', ἔτη τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς κιβωτοῦ· καὶ [4] μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἔζησεν ἔτη τ', καὶ ἀπέθανεν, ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡν'. Ἐπειδὴ δέ ποτε ὁ κατακλυσμὸς ἐπαύσατο, ὁ μὲν φόβος ἐνεδίδου λοιπόν· ἐπετείνετο δὲ τὰ τῆς ἀθυμίας αὐτῷ σφόδρα, καὶ τὸ προφητικὸν ἔπαθεν, ὃ περὶ τῆς ἡμέρας κυρίου φησὶν Ἀμώς· Ὃν τρόπον ἐὰν ἐκφύγῃ ἄνθρωπος ἀπὸ προσώπου λέοντος, καὶ ἐμπέσῃ αὐτῷ ἡ ἄρκος, καὶ εἰσέλθοι εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ [5] καὶ ἀπερίσοι τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ δάκῃ αὐτὸν ὄφις· [6] οὕτω συνέβενε τότε. Καὶ γὰρ τῆς κιβωτοῦ προκύψαντα, καὶ τῆς δυσώδους καὶ στενοχωρουμένης

chus vero ortum duxit à justo Setho, à quo Christus oriundus est; cujus genealogiam divinus & sanctus Lucas recenset, retro eam deducens adusque Sethum, Adamum, & Deum.

Noa vero D annos natus, tres genuit filios, Semum, Chamum, & Japhetum. Exacto autem anno centesimo post filios hosce natos, Noa in arcam ingressus est, annos natus DC, propter aquas diluvii. Anno autem vitæ suæ DCI, ex arca egressus est: post diluvium vero vixit annos CCCL, & mortuus est, cum vixisset annos DCCCCL. Diluvio tandem cessante, timorem quidem omnem deinceps deposuit; cæterum maxima eum cepit animi dejectio; & Propheticum illud omnino passus est, quod de die Domini ab Amoso dictum est: "Quomodo si fugiat vir à facie leonis, & "occurrat ei ursus; & ingrediatur domum, & innitatur "manu sua super parietem, & "mordeat eum coluber: eodem modo tunc temporis evenit. Ex arca quippe egressum, & fœtido illo arctoque carcere liberatum, tempestas

1. ἀναπόδησιν ἕως Σήθ] Forte, scribendum, ἀναπόδισιν, ut enim ab ἀνακαινίζω, ἀνακαίνισις, ita ab ἀναποδίζω, ἀναπόδισις, formari potest: Græci tamen frequentius ἀναποδισμὸν dicunt.

2. τοὺς ἑαυτοῦ τεχθῆναι υἱοὺς] Articulus τοῦ hoc loco deesse videtur.

3. καὶ χ', ἔτη τῆς ζωῆς] Scr. ἔτει.

4. μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἔζησεν ἔτη τ',] Scribendum τν', ut ex Textu sacro & Auctoris ipsius computatione manifesto apparet.

5. καὶ ἀπερίσοι τὰς χεῖρας] Scr. ἀπερείσοι.

6. οὕτω συνέβενε τότε] Scr. συνέβαινε.

alia priore nequaquam mitior eum excepit; cum generis sui anguſtias, ipſamque adeo deletionem ob oculos jam haberet.

Semus vero, poſt annum ſecundum à diluvio, vitæ ſuæ anno CII, genuit Arphaxadum; & deinde vixit annos D, & mortuus eſt, ubi vixiſſet annos DCII.

Arphaxadus autem annos natus CXXXII, genuit Cainanum, & deinde vixit annos CCCC, & mortuus eſt, cum vixiſſet annos DXXXVIII.

Cainanus vero annum agens CIX, genuit Salam, & deinceps vixit annos CCCXXX, & mortuus eſt, cum vixiſſet annos CCClXVII. Cæterum Sala jam grandior factus literis à patre imbutus eſt. Egreſſus autem, ad explorandum habitandi locum, in Chaldeam venit: ubi incidens in tabulas quaſdam lapideas literis inſcriptas,

εἰρκτῆς ἀπαλλαγέντα, χειμὼν ἕτερος διεδέχετο, 1 τοῦ προτέρου οὐχ ἥττον, τὴν ἀπορίαν 2 καὶ ἀπώλειαν ἐννοήσας τοῦ γένους.

Σὴμ δὲ μετὰ δύο ἔτη τοῦ κατακλυσμοῦ, 3 γενόμενος ρβ′ ἐτῶν, ἐγέννησε τὸν Αρφαξάδ. καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη φ′, καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη χβ′.

4 Αρφαξὰδ δὲ γενόμενος ρλβ′, ἐγέννησε τὸν Καιναν· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη υ′, καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη φλη′.

5 Καιναν δὲ γενόμενος ἐτῶν ρθ′, ἐγέννησε τὸν Σάλα· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη τλ′, καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη τξζ′. τὸν δὲ Σάλα ὁ πατὴρ αὐξηθέντα γράμματα ἐξεπαίδευσε· καὶ δήποτε ὁ Σάλα πορευθεὶς ἀποικίαν κατασκέψασθαι, ἐλθὼν κατὰ τὴν Χαλδαίων 6 γράμματα ἐπί τινων διακεχαραγμένων πέτρων ἐντυχών· (τὰ δ᾽ ἦν ἄρα 7 τῶν Εγρηγόρων

---

1. τοῦ προτέρου οὐχ ἥττον] Lego, ἥττων.

2. ἀπώλειαν ἐννοήσας] Scr. ἐννοήσαντα.

3. γενόμενος ρβ′ ἐτῶν] Scr. ρ′. Semus enim C. tantum annorum erat, quando genuit Arphaxadum: poſt quod tempus ſuperfuit annis D. Cæterum errorem hunc proſequitur Auctor in proxime ſequentibus, ubi eum DCII, annis vixiſſe vult.

4. Αρφαξὰδ δὲ γενόμενος ρλβ′, &c.] Omnia hîc mendoſa: Legendum, Αρφ. δὲ γενόμενος ἐτῶν ρλε, ἐγέννησε &c. & deinde pro υ′. ſcribe υγ′. uti habet LXX verſio, quam Græci ubique ſequuntur; ex iſtis enim numeris rite conficitur numerus totalis annorum DXXXVIII, quem Auctor nobis exhibet. Cæterum de Cainan hoc inſititio nihil dicemus: Nodus iſte ſumma jamdudum exercuit ingenia, necdum explicatur.

5. Καιναν δὲ γενόμενος ἐτῶν ρθ′,] Nec aliis, nec ſibi in hiſce calculis conſtat Auctor noſter. LXX ſeniores Cainan CXXX, annorum fuiſſe cum Salam generaret, & deinde vixiſſe annis CCCXXX affirmant: quibus numeris compoſitis, annis CCCCLX, non CCCXVII, uti Noſter habet conficiuntur.

6. γράμματα ἐπί τινων &c.] Scr. γράμμασιν ἐντυγχάνω enim dativo ſemper jungitur.

7. τῶν Εγρηγόρων παραδόσεις]

De

ρων παραδόσεις·) ταῦτα δὲ ἐγγραψάμενος ὁ Σάλα, αὐτός τε ἐν αὐτοῖς ἐξημάρτανε, καὶ τοῖς ἄλλοις τὴν αὐτὴν ἀτοπίαν ἐξεπαίδευσεν. Ὁ δὲ Σάλα γενόμενος ἐτῶν ρλ', ἐγέννησε τὸν Ἔβερ· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη υ' τρία, καὶ ἀπέθανε, [1] ζήσας τὰ πάντα ἔτη φγ'.

Ἔβερ δὲ γενόμενος ρλδ', ἐγέννησε τὸν Ἰεκτὰν, καὶ τὸν Φαλέκ. ἐπὶ δὲ τοῦ Ἔβερ ἐννοοῦσιν οἱ ἄνθρωποι πύργον κατασκευάσαι οὐρανομήκη, πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ κατακλυσμοῦ, ὡς τοῦ Θεοῦ ἐπιβουλεύοντος αὐτοῖς. ἦσαν γὰρ πάντες μιᾷ φωνῇ. Νεβρὼδ δὲ ὁ γίγας, [2] Χουσὶ τοῦ Αἰθίοπος υἱὸς, προεστάτευε, καὶ εἰς βρῶσιν ἀγρεύων [3] ὀχορήγει ζῶα. ὁ δὲ Ἔβερ, ὁ τοῦ Σάλα υἱὸς, [4] ἐπείγειν ἐγκεχείρειστο τὴν οἰκοδομὴν τοῦ πύργου, καὶ τῆς Βαβυλῶνος, ὃ ἐστι σύγχυσις· τῶν δὲ πάντων ἐπὶ τὴν τοῦ πύργου καὶ τῆς πόλεως ὁρμησάντων οἰκοδομὴν, ἀρχηγοὺς εἶχεν οβ'· μόνος δὲ Ἔβερ οὐ συνέθετο τῇ τούτων ἀλογίστῳ ἐργασίᾳ, διὸ καὶ πάντων [5] αἱ γλῶσσαι συνεχήθησαν, τῶν συντεθειμένων εἰς οβ', γλώσσας διαιρεθέντων, κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀρχόντων αὐτῶν· τούτῳ

(ab Egregoris hæ traditæ sunt) easdem Sala describens & ipse in eis peccavit, & alios etiam iisdem imbuit ineptiis. Sala autem annos natus cxxx, genuit Heberum; & deinde vixit annos ccccIII, & mortuus est, cum vixisset annos DIII.

Heberus vero, annos natus cxxxIV, genuit Jectanum, & Phalecum. Heberi autem tempore consilium inierunt homines turris extruendæ, cujus culmen ad cœlum pertingeret, ad evitanda scilicet diluvia; ac si Deus eis insidias structurus esset: erant enim omnes labii unius. Nebrodus autem gigas, Chusi Æthiopis filius, cœpti hujus aliis auctor erat, feras etiam ex venatione captas eis in victum suppeditans. Extructionem vero tum turris, tum urbis Babyloniæ (quæ Confusionem sonat) urgere jussus est Heberus Salæ F. Populo autem universo ad turrim hanc, urbemque extruendas convenienti, Præfecti erant lxxII: solus scilicet Heberus istorum stulto conatui non est adsensus; unde cum reliquorum omnium sermo,

De Angelis hisce, *Egregoris* vocatis, vide quæ ex Enochi Apocryphi lib. primo aliisque profert Jos. Scaliger, in notis suis ap. Eusebii Chron. p. 243. Horum autem scripturam Cedrenus, non Salam, sed Cainanum inventorem facit.

1. ζήσας τὰ πάντα ἔτη φγ',] Scr. φλγ'.

2. Χουσὶ τοῦ Αἰθίοπος υἱὸς] Scr. Χοῦς.

3. ὀχορήγει ζῶα.] Scr. ἐχορήγει.

4. ἐπείγειν ἐγκεχείρειστο τὴν οἰκοδομὴν] Scr. ἐνεκεχείριστο.

5. αἱ γλῶσσαι συνεχήθησαν] Scr. συνεχέθησαν, vel συνεχύθησαν.

secundum præfectorum numerum, in linguas lxxii divisus esset, solum Heberum Deus antiqua lingua non privavit. Atque ideo qui linguam hanc retinuerunt, Hebræam eam vocarunt, juxta nomen Heberi, qui in genus Hebræorum eam propagavit, qui etiam appellatione patris nomini conveniente, Hebræi dicti sunt. Adami itaque posteri Hebræa lingua usi sunt. Abrahamum etiam, & Noæ filios, sed & Adamum etiam secundum Christum dico, eadem Hebræa lingua, qua Adamus primus, usum fuisse manifestum est; ut ex hisce verbis apparet: *Ephata*, *Talitha cumi*, *Lama sabachthani*, & similibus. Quin & ab antiquorum nominibus argumentum clarum peti potest, hanc esse linguam, qua usi sunt homines ante Confusionem. Siquando enim de horum quibusvis quæstio facta est, ex hac sola lingua solutionem habere potest: sicut Adami, aliorumque nomina ex nulla alia lingua quam Hebræa explicari possunt. Linguam hanc Syriacam etiam appellatam esse testatur doctissimus Origenes, in Commentariis suis super Biblia Syriaca; ubi Syriacam, dialectum Hebræorum esse

μόνῳ [1] τῷ Ἔβερ θεὸς οὐκ ὑστέρησε τὴν ἀρχαίαν φωνήν. ὅθεν οἱ ἀπομείναντες ἐν τῇ προτέρᾳ γλώσσῃ, Ἑβραΐς, αὐτὴν ἐπωνόμασαν, κατὰ τὴν τοῦ κρατήσαντος αὐτὴν ἐπωνυμίαν Ἔβερ εἰς τὸ γένος τῶν Ἑβραίων, [2] οἵτινες πατρονυμικῶς καὶ φερωνύμως Ἑβραῖοι καλοῦνται, διὸ καὶ τῇ τῶν Ἑβραίων γλώσσῃ ἐχρῶντο οἱ ἀπὸ τοῦ Ἀδάμ· καὶ τοὺς ἀμφὶ τὸν Ἀβραάμ, καὶ τὸν Νῶε καταγομένους, καὶ τὸν δεύτερον Ἀδάμ, τὸν Χριστὸν λέγω, τῇ τῶν Ἑβραίων φωνῇ δῆλον, κατὰ τὸν πρῶτον πάντων Ἀδάμ, χρώμενον· ὡς τό, [3] ἐφαθά, καὶ ταληθακούμη, [3] καὶ λιμάσα βαχθανή, καὶ τὰ ὅμοια· καὶ μέντοι καὶ πρὸς τούτοις καὶ τὰ τῶν παλαιῶν ὀνόματα [4] ἐναργὲς τεκμήεια τοῦ ταύτην εἶναι φωνὴν τὴν πρὸ τῆς συγχύσεως· καὶ ταύτῃ τὸ ζητούμενον ἑρμηνεύεται, ἐφ' ὧν κατ' οὐδεμίαν ἐπὶ γλῶσσαν τὸ σημαινόμενον ἐπιλύσασθαι· οἷον τοῦ Ἀδάμ, καὶ τῶν λοιπῶν αἱ προσηγορίαι δι' ἑτέρας οὐδεμίας ἑρμηνεύονται, εἰ μὴ διὰ τῆς Ἑβραϊκῆς, καὶ μόνης. Ταύτην γὰρ τὴν γλῶσσαν καὶ Συριακὴν λέγουσιν, ὡς ὁ πολυμαθὴς οὕτω μαρτυρεῖ Ὠριγένης, ἑρμηνεύων ἐκ τῆς Συριακῆς βίβλου, καὶ ἑξῆς Συριακὴν εἰπὼν τὴν Ἑβραίων διάλεκτον, ἐπειδὴ γὰρ Συρίαν

1. τῷ Ἔβερ θεὸς οὐκ ὑστέρησε τὴν ἀρχαίαν φωνήν] Verbum ὑστερέω, hoc sensu sumptum, haud temere alibi invenies.

2. οἵτινες πατρονυμικῶς] Scr. πατρωνυμικῶς.

3. ἐφαθά, καὶ ταληθακούμη, καὶ λιμάσα βαχθανή] Scr. ἐφφαθά, ταλιθὰ κοῦμι, λαμὰ σαβαχθανί.

4. ἐναργὲς τεκμήεια] Scr. τεκμήριον.

τὴν Ἰουδαίαν, καὶ Σύρους οἱ παλαιοὶ τοὺς Παλαιστίνους ὠνόμαζον. [1] Ὁ μὲν οὖν πύργος οἰκοδομήθη ἐπὶ Ἐβὲρ, ἐν ἔτεσι τεσσαράκοντα, [2] καὶ ἔστι κεχαλκωμένος ἴχνη αὐτοῦ φυλασσόμενα μόνον, ἀνὰ μέσον Ἀσοὺρ, καὶ Βαβυλῶνος. ἦν δὲ ͵ευλγʹ.

Φάλεκ δὲ γενόμενος ἐτῶν ρλʹ, [3] καὶ ἐγέννησε τὸν Ῥααύ· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη σθʹ, καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη τλθʹ.

Γίνονται οὖν ἀπὸ τοῦ Ἀδὰμ ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ ἔτη ͵βσξβʹ. καὶ ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἕως τῆς συγχύσεως τῆς πυργοποιΐας, [4] καὶ τῆς τελευτῆς Φάλεκ, (ὅ ἐστι μερισμὸς,) ἔτη φλςʹ.

Καὶ οὕτω γίνεται διαμερισμὸς, ἤτοι διασπορὰ τῶν υἱῶν Νῶε, καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν γεννηθέντων· διόπερ καὶ μέροπες ἐκλήθησαν, ἀπό τε τῆς μεμερισμένης φωνῆς, ἀπό τε τοῦ μερισμοῦ τῆς γῆς. Ὁ μέν τοι Σὴμ ἐγέννησε τὸν Ἐλὰμ, καὶ Ἀσοὺρ, καὶ τὸν Ἀρφαξὰδ, [5] καὶ τὸν Λοὺδ. Ὁ δὲ Χὰμ, τὸν Χοὺς, καὶ τὸν Μεσρὲμ, καὶ τὸν Φοὺδ, [6] καὶ τὸν Χανάν. Ὁ δὲ Ἰάφεθ τὸν Γάμερ, καὶ τὸν Μαγὼγ, καὶ τὸν Θηρὰν, καὶ τὸν Ἰωΐαν, [7] καὶ

asserit. Syriam enim, Judæam, & Syros, Palæstinos antiqui vocarunt. Turris itaque Heberi tempore quadraginta annorum spatio extructa est; cujus etiam adhuc supersunt vestigia quædam, ære compaginata, inter Assur & Babylonem sita: sunt autem numero IↃↃ CCCC XXXXIII.

Phalecus vero annos natus CXXX. genuit Ragauum; & deinde vixit annos CCIX, & mortuus est, cum vixisset annos CCCXXXIX.

Ab adamo itaque ad diluvium anni numerantur MMCCLXII: à diluvio, ad linguarum confusionem, obitumque Phaleci, (cujus nomen Divisionem sonat) anni DXXXVI:

Atque hoc modo dissipati sunt Noæ filii, eorumque posteri: unde & Μέροπες appellati sunt, tum ob vocem eorum divisam, tum ob terram inter eos distributam. A Semo nati sunt Elam, Assur, Arphaxad, & Lud. A Chamo, Chus, Mesraim, Phut, & Canan. A Japheto autem Gamer, Magog, Theras, Jovan, Jectan, Thobel, Mosoch, &

---

1. ὁ μὲν οὖν πύργος οἰκοδομήθη] Scr. ᾠκοδομήθη.

2. καὶ ἔστι κεχαλκωμένος ἴχνη] Lego κεχαλκωμένα.

3. καὶ ἐγέννησε τὸν Ῥααῦ] Scr. Ῥαγαῦ: ita enim vocatur Luc. 3. Cæterum particula καὶ hoc loco redundare videtur.

4. καὶ τῆς τελευτῆς Φάλεκ] Mendosus est iste Computus. Si enim Linguarum Confusio accidit anno DXXXVI. post diluvium, is erat Phaleci annus V, juxta LXX seniorum rationes, post quod tempus Phalecus annis CCCXXXIV supervixit. Confusio itaque Linguarum, & Phaleci obitus male ab Auctore in unum tempus conjiciuntur.

5. καὶ τὸν Λοὺδ] Aram hîc omittitur.

6. καὶ τὸν Χανάν] Scr. Χαναάν.

7. καὶ τὸν Ἰεκτάν] iste non habetur in Textu sacro: nec Jectan aliquis inter Japheti filios numeratur, vel ab Eusebio, Cedreno aut Chr. Alex.

 Madai,

Madai, à quo Medi orti ſunt, qui Babylonicum tenuerunt imperium: à quorum etiam nomine Media regio proprie dicta eſt.

τὸν Ιεκτὰν, καὶ τὸν Θόβελ, καὶ τὸν Μοσὸχ, καὶ τὸν Μαδαῒ, ἀφ᾽ οὗ Μῆδοι γενόμενοι, καὶ τῶν Βαβυλωνίων κρατήσαντες, ἡ χώρα Μηδία προσηγορεύθη κυρίως, [1] καὶ φερονύμως.

Poſt Confuſionem igitur, turriſque everſionem, Noæ filii tres, prognatis ſuis omnibus ad ſe vocatis, unicuique eorum loca, climata, regiones, inſulas, fluvioſque adſignarunt; ſingulis tribubus & familiis eorum facta diſtributione quam à patre Noa ſcriptis proditam acceperunt.

Μετὰ οὖν τὴν σύγχυσιν, καὶ τὴν τοῦ πύργου διάλυσιν, μεταστέλλονται οἱ τρεῖς υἱοὶ τοῦ Νῶε πάντας τοὺς ἐξ αὐτῶν γενομένους, καὶ διδόασιν αὐτοῖς ἔγγραφον τὸν τόπον, [2] τὴν καταvέμησιν ἣν ὑπὲρ ἐκ τοῦ πατρὸς Νῶε παρειλήφασι· καὶ λαγχάνουσιν ἑκάστῳ, καὶ ταῖς ἑκάστου φυλαῖς, [3] καὶ πατριὰς, τόπον, καὶ κλίματα, καὶ χώρας, [4] καὶ νέσους, καὶ ποταμοὺς, κατὰ τὴν ὑποκειμένην ἔκθεσιν.

Semo itaque, Noæ filio primogenito, ſorte obtigerunt regiones omnes orientales à Perſide, & Bactris, uſque ad Indiam, & Rhinocorutos.

Καὶ κατακληροῦται τῷ μὲν πρωτοτόκῳ υἱῷ Νῶε, Σὴμ, ἀπὸ Περσίδος, καὶ Βάκτρων, ἕως Ινδικῆς, [5] καὶ Ρινοκουρούτων, τὰ πρὸς ἀνατολήν.

Chamo vero partes Meridionales, à Rhinocorutis ad Gades uſque.

Τῷ δὲ Χάμ ἀπὸ Ρινοκουρούτων ἕως Γαδείρων, [6] τὰ πρὸς νῶτον.

Japheto autem obtigit, quicquid à Media eſt, ſeptentrionem verſus uſque ad Gades.

Τῷ δὲ Ιάφηθ, ἀπὸ Μηδίας ἕως Γαδείρων τὰ πρὸς βορρᾶν.

Regiones vero, quæ Semo ſorte obvenerunt, ſunt hæ: Perſis, Bactriana, Hyrcania,

Αἱ δὲ λαχοῦσαι χῶραι τῷ μὲν Σὴμ εἰσὶν αὗται. Πέρσις, Βακτριανὴ, Υρκανία, Βαβυλωνία, [7] Κόρ-

1. καὶ φερονύμως] Scr. φερωνύμως.

2. τὴν καταvέμησιν] Forte κατὰ ſupplendum.

3. καὶ πατριὰς] Lego, πατριαῖς.

4. καὶ νέσους] Scr. νήσους.

5. καὶ Ρινοκουρούτων] Euſebius habet Ρινοκορούρων, Cedrenus & Chronicon. Alex. Ρινοκουρούρων. Stephanus hos vocat Ρινοκουρουραίους, & Ρινοκουρουρείτας. Ρινοκούρουρα Urbs erat Ægypti, ſic dicta ab ejus incolis, qui naſos ſuos præcidebant, uti idem Stephanus teſtatur.

6. τὰ πρὸς νῶτον] Scr. νότον.

7. Κόρδυνα] Euſebius & Cedrenus habent, Κορδυαλία, Chr. Al: Κορδυλία.

δίνα,

δίωα, Ασσυρία, Μεσοποταμία, Αραβία ἡ ἀρχαία, Ελυμαΐς, Ινδική, Αραβία ἡ εὐδαίμων, Κοιλησυρία, [1] Κομμαγηνή, καὶ Φοινίκη πᾶσα, καὶ ποταμὸς Εὐφράτης.

Τῷ δὲ Χάμ, Αἴγυπτος, Αἰθιοπία, ἡ βλέπουσα κατ' Ινδοὺς, ἑτέρα Αἰθιοπία, ὅθεν ἐκπορεύεται ὁ ποταμὸς τῶν Αἰθιόπων, Ερυθρά, βλέπουσα κατ' ἀνατολάς, [2] Θήναις, Λιβύη [3] ἡ παρεκτείνουσα μέχρι Κυρήνης, Μαρμαρίς, Σύρτης, Λιβύη ἄλλη, [4] Νουμηδία, Μασουρὴς, Μαυριτανία ἡ κατέναντι Γαδείρων. [5] Εν δὲ τοῖς κατὰ Βοῤῥᾶν τὰ παρὰ θάλασσα ἔχει Κιλικίαν, Παμφυλίαν, [6] Πισηδίαν, Μυσίαν, [7] Λυκανίαν, Φρυγίαν, καὶ Μαλίαν, Λυκίαν, [8] Καρύαν, Λυδίαν, Μυσίαν ἄλλην, Τρῳάδα, Αἰολίδα, [9] Βηθυνίαν τὴν ἀρχαίαν, Φρυγίαν· καὶ νήσους ὁμοίως, [10] Σαρδανίαν, Κρήτην,

Babylonia, Cordena, Aſſyria, Meſopotamia, Arabia vetus, Elymais, India, Arabia Fœlix, Cœleſyria, Commagena, Phœnicia tota, & fluvius Euphrates.

Chamo obtigerunt Ægyptus, Æthiopia, quæ Indiam ſpectat, Æthiopia altera, unde profluit Æthiopum flumen, Erythra, quæ orientem reſpicit, Thebais, Libya ad Cyrenem protenſa, Marmaris, Syrtis, Libya altera, Numidia, Maſſyris, Mauritania, quæ Gadium eſt è regione. Boream autem verſus mari adjacentes regiones habuit Ciliciam, Pamphyliam, Piſidiam, Myſiam, Lycaoniam, Phrygiam, Camaliam, Lyciam, Cariam, Lydiam, Myſiam alteram, Troadem, Æoliam, Bithyniam veterem, Phrygiam: inſulas etiam has; Sardiniam,

---

1. Κομμαγηνή] Scr. Κομμαγηνή.

2. Θήναις] Lego Θηβαΐς, uti habent Cedrenus, & Chr. Alex. licet in hoc locus iſte hodie corrupte legitur.

3. ἡ παρεκτείνουσα μέχρι Κυρήνης] ex hoc loco corrigendi Cedrenus, & Chronici Alex. Auctor, quorum uterque habet Κορκυρίνης.

Ib. Σύρτης] Cedrenus & Chr. Al. habent Σύρτις.

4. Νουμηδία] Scr. Νουμιδία.

Ib. Μασουρὴς] Cedr. habet Μασσουις.

5. ἐν δὲ τοῖς κατὰ Βοῤῥᾶν τὰ παρὰ θάλασσα ἔχει &c.] Hæc ita legerem: ἐν δὲ τοῖς κ. β. τὰ παραθαλάσσια &c. Chr. Al. habet, ἔχει δὲ ἐν τοῖς κατὰ βοῤῥᾶν μέρεσιν τὰς παραθαλασσίας. &c.

6. Πισηδίαν] Scr. Πισιδίαν.

7. Λυκανίαν] Leg. Λυκαονίαν, ut habet Cedrenus.

Ib. καὶ Μαλίαν] Ita habet Codex MS. quo uſus ſum; conjunctim tamen legendum videntur. Cedrenus habet Καδαμιαν Chr. Al. Καμιλιαν.

8. Καρύαν] Scr. Καρίαν.

9. Βηθυνίαν] Scr. Βιθυνίαν. Auctor excerptorum utiliſſ. à Joſ. Scaligero una cum Euſebio editorum habet, *Bithyniam antiquam, quæ vocatur Phrygia.*

10. Σαρδανίαν] Scr. Σαρδινίαν. Cedrenus habet Σαρδώ. Σαρδὼν etiam dicta eſt hæc maxima Libyci maris inſula, uti teſtantur Stephanus de Urb. & Euſtathius in Dionyſ. Perieget.

Cretam

Cretam, Cyprum; & fluvium Geon, qui Nilus etiam dictus est.

Japheto obvenerunt Media, Albania, Armenia minor, majorque, Cappadocia, Paphlagonia, Galatia, Colchis, Bosporus, Malates, Derbe, Sarmatia, Tauriana, Butarna, Scythia, Thracia, Macedonia, Dalmatia, Molossia, Thessalia, Locris, Bœotia, Ætolia, Attica, Achaia, Pelena, quæ & Peloponnesus dicta est, Arcadia, Epirus, Illyricum, Lychnitis, Adria, unde mari Adriatico nomen factum. Insulas vero habuit Britanniam, Siciliam, Eubœam, Rhodum, Chium, Lesbum, Cytheram, Zacynthum, Cephaleniam, Ithacam, Corcyram, Asiæ quoque partem quæ Jonia vocatur fluvium vero habuit Tigrim, qui Mediam à Babylonia disterminat.

Facta itaque hac partitione, Chami filius Chanaan, animadverso terram Libano vicinam bonam esse, & fertilem,

Κρήτην, Κύπρον, καὶ ποταμὸν Γεῶν, τὸ καὶ Νεῖλον καλέμενον.

Τῷ δὲ Ἰάφεθ Μηδία, Αλβανία, Αρμηνία, μικρά τε, [1] μεγάλη, Καππαδοκία, [2] Παμφλαγονία, Γαλατία, Κολχὶς, Βόσπορος, [3] Μαλάτης, Δέρβη, Σαρματῆς, Ταυριανῆς, Βυταρνῆς, Σκυθία, Θράκη, Μακεδονία, Δαλματία, Μολοσσὴ, Θεσσαλία, Λοκρὶς, Βοιοτεία, Αἰτωλία, Αττικὴ, Αχαΐα, Πελλήνη, ἡ κληθεῖσα Πελοπόννησος, Αρκαδία, [4] Ηπειρώτης, Ιλλυρεὶς, [5] Λαχνίτης, Αδριακὴ, ἐξ ἧς τὸ Αδριακὸν πέλαγος. ἔχει δὲ καὶ νήσυς, Βρετλανίαν, Σικελίαν, [6] Εὔοιαν, Ρόδον, Χῖον, Λέσβον, [7] Κύθειραν, Ζάκινθον, Κεφαλληνίαν, Ιθάκην, [8] Κέρκυραν, καὶ μέρος τι τῆς Ασίας [9] τῆς καλεμένης Ιωνίας· [10] καὶ ποταμὸν Τίγρον, τὸν διορίζοντα μεταξὺ Μηδίας καὶ Βαβυλωνίας.

Τύτων ἐν τῶν κληροδοτηθέντων ὁ τῦ Χὰμ ὑὸς Χαναὰν, ἰδὼν τὴν πρὸς τὸ Λιβάνῳ γῆν, [11] ὡς ἀγαθή

1. μικρά τε, μεγάλη] Supple καὶ.
2. Παμφλαγονία] Scr. Παφλαγονία.
3. Μαλάτης, Δέρβη, Σαρματῆς, Ταυριανῆς, Βυταρνῆς,] Pro hisce vocibus, apud Cedrenum legimus, Ματῶτις, Δέρρις, Σαρματία, Ταυριανοὶ, Βακτρεανοί,
4. Ηπειρώτης] Cedrenus habet Ηπειρῶται, Chr. Al. Ηπειρῶτις.
5. Λαχνίτης] Scr. Λυχνίτης. Vide Stephanum de urb. in voce Λυνίδος. Cedrenus habet Λυχνῖται.
6. Εὔοιαν] Scr. Εὔβοιαν.
7. Κύθειραν] Scr. Κύθηραν Ib. Ζάκινθον. Scr. Ζάκυνθον.
8. Κέρκυραν] Scr. Κόρκυραν. Chr. Al. habet Κόρυρα.
9. τῆς καλεμένης Ιωνίας] Lego cum Cedreno, τὴν καλεμένην Ιωνίαν.
10. καὶ ποταμὸν Τίγρον] Lege Τίγριν.
11. ὡς ἀγαθή τε καὶ τὸ εὔφορος] Leg. ὡς ἀγαθήν τε καὶ εὔφορον: & deinde διαλάτλυσαν.

τε, καὶ εὔφορος, καὶ κατὰ πολὺ τῆς ἑαυτοῦ διαλλαττούσης γῆς, τυραννικῶς καθήρπασεν αὐτήν, καὶ τοὺς ἐκ τοῦ Σὴμ κλήρους ἐξήλασε, καὶ οὕτω πᾶσα ἡ γῆ τῆς ἐπαγγελίας τοῦ Χαναὰν προσηγόρευται. κἀντεῦθεν τοίνυν ὁ δίκαιος κρίτης μετὰ ταῦτα [1] τοὺς ἐκ τοῦ Σὴμ υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀπέδωκεν αὐτὴν διὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, καθῶς καὶ τῷ Ἀβραὰμ προεπηγγείλατο.

Ῥαγαῦ δὲ γενόμενος ἐτῶν ρλβʹ ἐγέννησε τὸν Σερούχ· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη σζʹ καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη τλθʹ.

Σεροὺχ δὲ γενόμενος ἐτῶν ρλʹ, ἐγέννησε τὸν Ναχώρ, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη σʹ, καὶ ἀπέθανεν, ἃ καὶ ζήσας τὰ πάντα τλʹ.

Ὁ δέ γε Ναχώρ, ὁ υἱὸς Σερούχ, γενόμενος ἐτῶν οθʹ, ἐγέννησε τὸν Θάῤῥα· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ρκθʹ, καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη σηʹ.

Θάῤῥα δὲ γενόμενος ἐτῶν οʹ, ἐγέννησε τὸν Ἀβραάμ, καὶ τὸν Ναχώρ, καὶ τὸν Ἀράν, τὸν πατέρα τοῦ Λὼτ [ὃς καὶ ἀπέθανε πρὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Θάῤῥα] καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ρλεʹ ὁ Θάῤῥας, καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη σεʹ.

ſuaque multo meliorem, per vim eam ſibi arripuit, Semique poſteros ex ea ejecit: quo factum, ut univerſa terra illa promiſſionis, Chanaanis regio vocaretur. Judex itaque juſtus eam poſtea Iſraelitis, qui à Semo oriundi erant, per Jeſum Navæ F. tradidit, ſicut Abrahamo promiſerat.

Ragauus autem annos natus CXXXII. genuit Seruchum; & deinde vixit annos CCVII, & mortuus eſt, cum vixiſſet annos CCCXXXIX.

Seruchus vero annos natus CXXX, genuit Nachorem, & deinde vixit annos CC, & mortuus eſt, cum vixiſſet annos CCCXXX.

Nachor autem Seruchi F. annos natus LXXIX, genuit Tharam; & deinde vixit annos CXXIX, & mortuus eſt, cum vixiſſet annos CCVIII.

Thara vero, annos natus LXX, genuit Abrahamum, Nachorem, & Aramum, patrem Loti: qui etiam ante patrem ſuum Tharam diem obiit. Thara autem vixit poſthæc annos CXXXV, & mortuus eſt, cum vixiſſet annos CCV.

1. τοὺς ἐκ τοῦ Σὴμ υἱοὺς] Scr. τοῖς ἐ. τ. Σ. υἱοῖς.

ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

LIBER SECUNDUS.

TEmporibus autem prædictis gigas erat, ex Chami posteris, nomine Nebrodus, Chusi Æthiopis filius. Babylonem urbem hic extruxit; arteque venandi, & Magia adinventis, ipse Persis primus imperavit, Astronomia & Astrologia eos imbuens, & motu cœlesti observato, omnia ex natali die mortalibus prædicens, à quibus Græci Genethlialogiam accipientes, de natalitiis, secundum astrorum motum judicare primum cœperunt. Astronomia itaque, & Astrologia, & Magia à Magusæis, seu Persis ortæ sunt. Persæ enim Magog ab indigenis appellantur: qui etiam Nebrodum in cœlitum ordinem relatum, eumque esse quem inter Sydera Orionem vocant asserunt. De hoc dicit Moses: *Principium regni ejus Babylon, & Chalane*

ΕΝ δὲ τοῖς προειρημένοις χρόνοις γέγονέ τις γίγας, τοὔνομα Νεβρὼδ, υἱὸς Χοὺς τοῦ Αἰθίοπος, ἐκ φυλῆς Χάμ· ὃς κτίσας τὴν Βαβυλῶνα πόλιν, καὶ πρῶτος καταδείξας κυνηγίαν, καὶ μαγείαν, Περσῶν ἐπρώτευσε, διδάξας αὐτοὺς ἀστρονομίαν, καὶ ἀστρολογίαν, τῇ οὐρανίῳ κινήσει τὰ περὶ τοὺς τικτομένους [1] πάντα δῆθεν σημαίνοντα· ἀφ' ὧν Ἕλληνες τὴν γενεθλιαλογίαν μαθόντες, [2] ἤρξαντο τοὺς γενομένους ὑπὸ τὴν τῶν ἄστρων κίνησιν διαφέρειν. Οὐκοῦν ἀστρονομία τε, καὶ ἀστρολογία, καὶ μαγεία [3] ἀπὸ Μαγουσάλων, ἤτοι Περσῶν ἤρξαντο. οἱ γὰρ Πέρσαι Μαγὼγ, ἀπὸ τῶν ἐγχωρίων προσαγορεύονται. οἵγε τὸν Νεβρὼδ λέγουσιν ἀποθεωθέντα, καὶ γενόμενον ἐν τοῖς ἄστροις τοῦ οὐρανοῦ [4] ὃν καλοῦσιν Ὠρίονα. περὶ οὗ φησι Μωσῆς, ὅτι γέγονεν ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

1. πάντα δῆθεν σημαίνοντα] Forte legendum σημαίνων.

2. ἤρξαντο τ. γ. ὑ. τ. τ. ἀ. κινησ. διαφέρειν] διαφέρω novam omnino hoc loco significationem habet.

3. ἀπὸ Μαγουσάλων, ἤτοι Περσῶν] Leg. Μαγουσαίων, uti habet Cedrenus p. 30. Ἀστρολογία γὰρ, καὶ μαγεία ἀπὸ Μαγουσαίων, ἤτοι Περσῶν, ἤρξατο. Hos etiam Magusæos vocat Glycas part. 2. 179.

4. ὃν καλοῦσιν Ὠρίονα] Scr. Ὠρίωνα.

Βαβυλὼν,

Βαβυλὼν, καὶ Χαλάνη, ἐν γῇ Σεναάρ. [1] ὅθεν ἐξῆλθε Φιλιστιεὶμ, ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Σὴμ τοῦ Ἀσσοὺρ, ἀφ' οὗ Ἀσσύριοι.

Καὶ κρατήσας τὴν Συρίαν, καὶ τὴν Περσίδα, [2] καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τῆς ἀνατολῆς, [3] ἀνεφάνη καὶ ἄλλος, υἱός τινος Οὐρανοῦ λεγομένου, καὶ Ἀφροδίτης, γυναικὸς αὐτοῦ, Γιγανταῖος, ὀνόματι Κρόνος, κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ πλανήτου ἀστέρος· γενόμενος δὲ καὶ αὐτὸς δυνατὸς πάνυ, καὶ πολλοὺς ὑποτάξας, καὶ κυριεύσας, πρῶτος κατέδειξε τὸ βασιλεύειν καὶ κρατεῖν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. ὃς καὶ βασιλεύσας πρῶτος Συρίας ἔτη νϛ', ὑπέταξε πᾶσαν τὴν Περσίδα, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Συρίας. ἔχων δὲ γυναῖκα [4] Σεμήραμιν, τὴν καὶ Ῥέαν καλουμένην παρὰ Ἀσσυρίοις ἔσχεν καὶ υἱοὺς δύο, καὶ [5] θυγατέραν μίαν· καὶ τὸν μὲν [6] προσηγόρευσε Δὰν, εἰς ὄνομα τοῦ πλανήτου ἀστέρος, τὸν δὲ ἐπωνόμασε Νῖνον, καὶ τὴν [5] θυγατέραν Ἥραν, ἣν καὶ ἔλαβεν εἰς γυναῖκα Πῖκος, ὁ καὶ Ζεὺς, τὴν ἰδίαν ἀδελφήν.

Μετὰ δὲ Κρόνον ἐβασίλευσε Νῖνος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἔτη νβ'. ὅς γε τὴν ἰδίαν μητέρα Σεμήραμιν λαβὼν εἰς γυναῖκα, νόμος ἐγένετο Πέρσαις λαμ-

in terra Sennaar: unde exivit Assur, Semi F. à quo Assyrii dicti sunt.

Extitit & alius gigantææ staturæ, Cœli cujusdam, & Veneris filius, Saturnus, à Planetæ nomine dictus: qui Syriam, Persidem, reliquasque Orientis regiones sibi subjectas habuit. Hic, cum ad potentiam magnam esset evectus, imperioque suo multos subjecisset, primus regnandi modum, aliosque sub jugum mittendi ostendit: Qui cum Syriæ regno primus per annos LVI potitus fuisset, Persidem sibi omnem facto à Syria initio subjecit. Uxor huic fuit Semiramis, apud Assyrios Rhea appellata: ex qua filios duos, & filiam habuit: illorum vero alterum Jovem, juxta Planetæ nomen, alterum Ninum vocavit: filiæ autem nomen erat Juno; quam etiam frater ejus Picus, qui & Jupiter dictus est, in uxorem duxit.

Post Saturnum regnavit filius ejus Ninus, annis LII, qui matrem suam Semiramidem habuit uxorem: unde Persis lex nata matres & sorores in

1. ὅθεν ἐξῆλθε Φιλιστιεὶμ &c.] Ista non sunt hujus loci, quem hoc modo legendum puto: ὅθεν ἐξῆλθεν ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Σὴμ ὁ Ἀσσοὺρ, ἀφ' οὗ Ἀσσύριοι. Vide Genes. cap. 10. ver. 10. & 11.

2. τὰ λοιπὰ μέλη τῆς ἀνατολῆς] Forte scribendum μέρη.

3. ἀνεφάνη καὶ ἄλλος &c. ὀνόματι Κρόνος.] Nemrodum & Saturnum eundem esse vult Cedrenus.

4. Σεμήραμιν] Scr. Σεμίραμιν.

5. καὶ θυγατέραν μίαν] Scr. θυγατέρα, & hic, & infra.

6. προσηγόρευσε Δὰν] suspicor Auctorem scripsisse Δίαν; ut supra θυγατέραν. Legendum Δία, uti & in sequentibus.

 tori

tori consortium ascíscendi; eo quod Jupiter Picus etiam sororem suam Junonem duxisset uxorem. Ninus autem Syriæ regno potitus, urbem condidit magnam itinere trium dierum, quam à nomine suo Niniven vocavit, in qua etiam primus regnavit. Ex hujus stirpe prodiit Zoroaster, celeberrimus ille Persarum Astronomus; qui moriturus votis expetebat, ut ab igne cœlesti exureretur; Persisque hæc præcepit: "Si me cœlestis ignis consumpserit, crematorum ossium meorum reliquias sumite, & servate; nec regnum à regione vestra tolletur quamdiu ossa mea custodietis. Invocato itaque Orione, ab igne cœlesti absumptus est: Persæ autem, quod ille præceperat executi, ossium ejus reliquias collegerunt; quas etiamnum custodiunt.

Post Ninum vero Assyriis imperavit Thuras quidam, annos XXX, quem etiam Martem, à Planetæ nomine, appellarunt. Huic Assyrii primam excitantes statuam, eumque etiamnum pro Deo colentes, lingua Persica Baalem deum vocant; id est, Martem bellatorem. Hunc etiam à Persis cultum, & pro Deo habitum fuisse, memorat Daniel.

βάνειν τὰς ἑαυτῶν μητέρας, καὶ ἀδελφὰς, διὰ τὸ καὶ τὸν Δὰν λαβεῖν τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἀδελφὴν Ἡρὰν, ὁ καὶ Πῖκος λεγόμενος. Ὁ δὲ Νῖνος ἐπικρατὴς γενόμενος τῆς Συρίας, καὶ κτίσας πόλιν μεγίστην σφόδρα, πορείας ὁδοῦ ἡμερῶν τριῶν, ἐκάλεσεν αὐτὴν εἰς ὄνομα αὐτοῦ Νινευὶ, καὶ πρῶτος ἐν αὐτῇ βασιλεύει. ἐξ οὗ ἐγένετο καὶ Ζωροάστρος, ὁ περιβόητος, καὶ Περσῶν ἀστρονόμος· ὃς μέλλων τελευτᾷν ηὔχετο ὑπὸ οὐρανίου πυρὸς ἀναλωθῆναι, εἰπὼν τοῖς Πέρσαις, ἐὰν καύσῃ με τὸ πῦρ, ἐκ τῶν καιομένων μου ὀστέων λάβετε, καὶ φυλάξατε, καὶ οὐκ ἐκλείψει τὸ βασίλειον ἐκ τῆς χώρας ὑμῶν, ἕως οὗ φυλάττεται τὰ ὀστᾶ μου. Καὶ [1] δεξάμενος τῷ Ὠρίονι, ὑπὸ ἀερίου πυρὸς ἀνηλώθη, καὶ λαβόντες οἱ Πέρσαι ἀπὸ [2] τῶν τεφροθέντων ὀστέων αὐτοῦ ἔχουσι φυλάττοντες ἕως ἄρτι.

Μετὰ δὲ Νῖνον ἐβασίλευσεν Ἀσσυρίων Θούρας τις τοὔνομα, ἔτη λ', ὃν καὶ μετωνόμασαν Ἄρεα, εἰς ὄνομα τοῦ πλανήτου ἀστέρος. ᾧτινι Ἀρεΐ [3] πρῶτον στήλην ἀναστήσαντες Ἀσσύριοι, καὶ ὡς θεὸν μέχρι τοῦ νῦν προσκυνοῦντες, καλοῦσι Περσιστὶ, Βάαλ Θεὸν, τουτέστιν, Ἄρης πολεμικός. οὗ καὶ Δανιὴλ μέμνηται, ὡς προσκυνουμένου παρὰ Περσῶν, καὶ λατρευομένου.

---

1. δεξάμενος τῷ Ὠρίονι] Scr. Ὠρίωνι.
2. ἀπὸ τῶν τεφροθέντων ὀστέων] Scr. τεφρωθέντων.
3. πρῶτον στήλην ἀναστήσαντες] Scr. πρωτίστην. στήλην vero statuam apud recentiores frequenter significare, non est quod moneamus.

Μετὰ δὲ Ἄρεα, ἐβασίλευσε Λάμης, ἔτη κ'. Μετὰ δὲ Λάμην, ἐβασίλευσε Σαρδανάπαλος ὁ μέγας, ἔτη λε', καὶ ἐσφάγη ὑπὸ τοῦ Περσέως. Οἱ δέ γε κόλακες, καὶ μιμηταὶ τῆς ἐκείνου φιλοσαρκίας, καὶ γαστριμαργίας καὶ οἰστρηλασίας, ἐπέγραψαν, ὡς ἐξ αὐτοῦ δῆθεν, τῷ τάφῳ αὐτοῦ τάδε. [1] Τόσ' ἔχω, ὅσ' ἐφύβρισα, καὶ ἔφαγόν τε, καὶ ἔπιον, καὶ μετ' ἔρωτος τερπνοῦ ἐπαλινδησάμην. Παθόντα δὲ πολλά, καὶ ὄλβια, πάντα λέλειπται· καὶ γὰρ νῦν σποδός εἰμι, Νίνου μεγάλης βασιλεύσας.

Ὁ δὲ ἀδελφὸς τοῦ Νίνου, [2] Πῆκος, ὁ καὶ Ζεὺς, βασιλεύων τῆς Ἰταλίας ἐπέμεινεν. Ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις οὔτε πόλις, οὔτε διοίκησίς τις ἦν ἐν τῇ δύσει· ἀλλὰ ἁπλῶς ᾤκεῖτο πᾶσα ἡ γῆ ἐκείνη ἀπὸ τῶν μετοικησάντων ἐκεῖ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰάφεθ, υἱοῦ Νῶε.

Ἔζησεν δὲ [2] Πῆκος, ὁ καὶ Ζεὺς, ἔτη ρκ', κρατῶν τὴν δύσιν, καὶ βασιλεύων αὐτῆς. καὶ ἔσχεν υἱοὺς πολ-

Post Martem regnavit Lames, annis xx: post hunc vero regnum habuit Sardanapalus ille magnus, per annos xxxv; qui à Perseo occisus est. Hujus adulatores, & carnalitatis ejus, ingluviei, libidinisque imitatores, tumulo ejus, tanquam ab ipso prolata, hæc inscripserunt. Ea habeo, quæ petulanter profudi, edi, bibi, dulcique amori indulsi: multa vero & beata expertus, omnibus destituor. Cinis enim nunc sum, qui Ninivæ olim imperavi.

Cæterum Jupiter Picus, Nini frater, Italiæ regnum tenuit. Ea tempestate nec urbs ulla, nec domicilium erat in occidente; sed simplicem, agrestemque vitam illarum partium incolæ, qui ex Japheti, Noæ filii, stirpe profecti erant, agebant.

Vixit autem Jupiter Picus annos cxx, Occidentis rex; multosque filios, ac filias,

---

1. Τόσ' ἔχω ὅσ' ἐφύβρισα &c.] Habemus hic Epigrammatis metrici partem in prosam conversam. Extat Epigramma hoc Epigram. l. 3. Ep. 152. cujus primum distichon sic se habet.

Τόσσ' ἔχω, ὅσσ' ἔφαγον, καὶ ἐφύβρισα, καὶ μετ' ἔρωτος
Τέρπν' ἔδαην· τὰ δὲ πολλὰ καὶ ὄλβια κεῖνα λέλειπται.

ubi pro ἔδαην, Scholiastes legit ἔπαθον, uti noster habet: & pro λέλειπται, Athenæus habet λέλυνται. Cæterum neutra harum lectionum Auctori nostro usui esse potest, cum dixisset potius λέλειφε, vel λέλοιπε. Atque huc usque habes (Lector) Excerptorum Chronologicorum Auctorem Anonymum; ex quo ea tantum mutuati sumus quæ apud Jo. Malalam desunt. Paginam sequentem ex Chr. Alex. descripsimus; scilicet ut omnia rite connectantur. Atque hoc facientes, non tam commodato accipimus, quam nostra reposcimus. Cum enim sequentia αὐτολεξεὶ ex nostro descripta videantur, non est quod de præcedentibus in eadem, saltem Pici Jovis, Mercurii, & Vulcani historia, dubitemus.

2. Πῆκος, ὁ καὶ Ζεὺς] Scr. Πῖκος.

ex præstantibus forma mulieribus suscepit: inter quos ei natus est filius, nomine Faunus, quem etiam à Planetæ nomine, Mercurium vocavit.

Defuncto vero Jove Pico, Italiæ regnum per annos XXXV administravit filius ejus Faunus, qui & Mercurius dictus est. Subtilis erat hic ingenii, artiumque Mathematicarum peritus; qui & aurum primus in Occidente reperit, ejusque conflandi rationem. Verum cum intellexisset se apud fratres suos, patri Jovi de variis pellicibus natos invidia laborare; (ejus enim interimendi consilium ceperant; ut qui numero essent circiter septuaginta: Jupiter enim cum plurimis consueverat mulieribus, liberosque multos ex eis susceperat) ingenti auri pondere convasato, Italiaque relicta, in Ægyptum se contulit, ad gentem à Chamo Noæ filio oriundam; à qua perhonorifice exceptus est. Qui dum ibi degeret, præ se contempsit omnes; vestemque ferens auream, philosophabatur apud Ægyptios, futuraque eis prædicebat: Natura enim perquam erat ingeniosus. Adorarunt itaque eum, & Deum Mercurium appellarunt; ut qui futura prænuntiaret, illisque à Deo responsa de futuris velut internuntius referret, opesque eis subministraret: unde & Opum Largitor, Aureusque Deus, vocatus est.

λοὺς, καὶ θυγατέρας, ἀπὸ τῶν εὐπρεπῶν γυναικῶν. Ἔσχεν δὲ αὐτὸς Πῆκος, ὁ καὶ Ζεὺς, υἱὸν, ὀνόματι Φαῦνον, ὃν καὶ Ἑρμῆν ἐκάλεσεν. εἰς ὄνομα τοῦ πλανήτου ἀστέρος.

Μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν τοῦ αὐτοῦ Πήκου, τοῦ καὶ Διὸς, ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Φαῦνος, ὁ καὶ Ἑρμῆς, τῆς Ἰταλίας, ἔτη τριάκοντα πέντε, ὃς ἦν ἀνὴρ πανοῦργος, καὶ μαθηματικός· ὅστις ἐφεῦρεν τὸ μέταλλον τοῦ χρυσίου ἐν τῇ δύσει πρῶτος, καὶ τὸ χωνεύειν. Γνοὺς δὲ ὅτι διαφθονοῦνται αὐτῷ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, οἱ ἀπὸ τῶν γυναικῶν ὧν ἔσχεν Πῆκος, ὁ καὶ Ζεὺς, ὁ αὐτοῦ πατὴρ· (ἠβούλοντο γὰρ αὐτὸν φονεῦσαι, ὡς ὄντες πολλοὶ, περί που ἑβδομήκοντα· μετὰ γὰρ πολλῶν συμμιγνύμενος γυναικῶν ἐτεκνοποίησεν ὁ Ζεύς·) πολὺ χρυσίον ἐγκολπωσάμενος εἰς ὑπερβολὴν, ἀνεχώρησεν, καὶ ἀπέρχεται εἰς τὴν Αἴγυπτον, πρὸς τὴν φυλὴν τοῦ Χὰμ, υἱοῦ Νῶε, οἵτινες ἐδέξαντο αὐτὸν ἐν τιμῇ. Καὶ διέτριβεν ἐκεῖ ὑπερηφανῶν πάντας, καὶ φορῶν τὴν χρυσῆν στολὴν ἐφιλοσόφει παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις, λέγων αὐτοῖς μαντείας μελλόντων· ἦν γὰρ φύσει σφόδρα λογικός· καὶ προσεκύνουν αὐτὸν, λέγοντες θεὸν Ἑρμῆν ὡς λέγοντα τὰ μέλλοντα, καὶ διακονοῦντα αὐτοῖς ἐκ τοῦ θεοῦ τῶν μελλόντων τὴν ἀπόκρισιν, καὶ παρέχοντα αὐτοῖς χρήματα. ὅντινα καὶ πλουτοδότην ἐκάλουν, ὡς τὸν χρυσὸν θεὸν ὀνομάζοντες.

Ὅτι

Ὅτε οὖν αὐτὸς Ἑρμῆς εἰς τὴν Αἴγυπτον ἦλθεν, [1] καὶ ἐβασίλευσε τῶν Αἰγυπτίων. τότε, ἐκ τοῦ γένους τοῦ Χάμ, ὁ Μεστρέμ. οὗτος τελευτήσαντος ἐποίησαν οἱ Αἰγύπτιοι τὸν Ἑρμῆν βασιλέα. καὶ ἐβασίλευσε, τῶν Αἰγυπτίων ἔτη λθ΄ ἐν ὑπερηφανίᾳ.

Mercurio vero in Ægyptum veniente, Ægyptiis regnavit Mesremus, ex Chami gente oriundus: cui fatis functo Ægyptii Mercurium suffecerunt regem: qui annis XXXIX superbe admodum imperitavit.

Καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσε τῶν Αἰγυπτίων ὁ Ἥφαιστος, ἡμέρας ͵αχπ΄, [2] ὡς γίνεσθαι ἔτη δ΄, μῆνας ἑπτὰ, ἡμέρας γ΄. [3] οὐκ εἴδησαν γὰρ τότε ἐνιαυτοὺς μετρεῖν οἱ Αἰγύπτιοι, ἀλλὰ τὴν περίοδον τῆς ἡμέρας ἐνιαυτοὺς ἔλεγον. Τὸν δὲ αὐτὸν Ἥφαιστον θεὸν ἐκάλουν· [4] ἦν γὰρ πολεμιστὴς, καὶ μυστικός. ὅστις ἐλθὼν εἰς πόλεμον, συνέπεσεν σὺν τῷ ἵππῳ αὐτοῦ, καὶ πληγεὶς ἔμεινε χωλεύων.

Post hunc Ægyptiis imperavit Vulcanus per dies CIↃ DC LXXX, sive annos IV, menses VII, & dies III. Nesciebant enim tum temporis Ægyptii annos definire; sed diei circuitus pro annis numerabant. Vulcanum porro hunc Deum appellarunt; bellicosus enim erat, & ingeniosus: qui in bellum profectus, cum una cum equo suo corruisset, exinde claudicavit.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἥφαιστος νόμον ἔθηκε τὰς Αἰγυπτίας γυναῖκας μονανδρεῖν, καὶ σωφρόνως διάγειν. [5] τὰς δὲ ἐπὶ μοιχείαν εὑρισκομένας τιμωρεῖσθαι. καὶ ηὐχαρίστησαν αὐτῷ οἱ Αἰγύπτιοι, διότι πρῶτον νόμον σωφροσύνης τοῦτον ἐδέξαντο.

Hic Vulcanus lege condita sanxit, uti fœminæ Ægyptiæ, unico contentæ viro vitam caste agerent; adulteræ autem deprensæ uti pœnas darent. Grataner hoc à Vulcano tulerunt Ægyptii, quod primam hanc continentiæ legem accepissent.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἥφαιστος ἀπὸ μυστικῆς τινος εὐχῆς [6] τὴν ὀξυλάβην

Idem Vulcanus mystica quadam precula forcipem ex aëre,

1. καὶ ἐβασίλευσε τῶν Αἰγυπτίων] καὶ redundare videtur.

2. ὡς γίνεσθαι ἔτη δ΄ &c.,] Annum 365, mensem vero 31. dierum facit; ut recte monet Raderus.

3. οὐκ εἴδησαν γὰρ] Scr. ᾔδεισαν.

4. ἦν γὰρ πολεμιστὴς καὶ μυστικὸς] μυστικὸς hoc loco à Chr. Alex. interprete redditur, *Religiosus*, haud recte: vox ista apud hujusmodi Auctores vafrum & subtilis ingenii hominem frequenter significat. In hoc sensu Cleopatra infra lib. 9. μυστικὴ vocatur. Ἦν δὲ κονδοειδὴς ἡ Κλεοπάτρα, εὐπρεπὴς δὲ πάνυ, καὶ μυστική: *Statura erat curta forma vero præcellente, ingenioque subtili.* Exempla hujusmodi ubique occurrunt.

5. τὰς δὲ ἐπὶ μοιχείαν εὑρησκομένας] Scr. εὑρισκομένας.

6. τὴν ὀξυλάβην ἐδέξατο] ὀξυλάβη inauditum omnino est vocabulum. Raderus vertit, *Opifex, & fabrile ingenium*; Xylander, *Forcipem*: quem potius sequi nobis visum est. Lectori tamen de hac re liberum sit judicium.

ad

ad arma è ferro fabricanda, impetravit: unde & Ferri Domitor in belli usum factus est. In Deorum itaque numerum, ob legem continentiæ latam, & quod mortalibus ex armorum fabricatione victus parandi rationem ostendisset, simul que ad potentiam in bellis victoriamque adipiscendam viam aperuisset, relatus est. Ante ipsum enim fustibus & lapidibus præliabantur.

ἐδέξατο ἐκ τοῦ ἀέρος [1] εἰς τὸ κατασκευάζειν ἐκ σιδήρου ὅπλα· ὅθεν καὶ ἐπικρατὴς σιδήρου εὑρέθη εἰς τοὺς πολέμους· ἀπεθέωσαν οὖν αὐτὸν, ὡς σωφροσύνην νομοθετήσαντα, καὶ τροφὴν ἀνθρώποις διὰ κατασκευῆς ὅπλων εὑρηκότα, καὶ ἐν τοῖς πολέμοις δύναμιν καὶ σωτηρίαν ποιήσαντα. Πρὸ γὰρ αὐτοῦ ῥοπάλοις καὶ λίθοις ἐπολέμουν.

1. εἰς τὸ κατασκυάζειν] Scr. κατασκευάζειν.

XPO-

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΑΛΑΛΑ.

CHRONOGRAPHIA

JOANNIS MALALÆ.

ΜΕΤΑ [1] δὲ τελευτὴν Ἡφαίστου, ἐβασίλευσεν Αἰγυπτίων ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἥλιος, [2] ἡμέρας ,δυζʹ. ὡς εἶναι ἔτη ιβʹ. καὶ ἡμέρας ζζʹ. οὐ γὰρ ἤδεισαν οἱ Αἰγύπτιοι τότε, [3] ἢ ἄλλοι τινὲς, ἀριθμὸν ψηφίσαι· ἀλλ' οἱ μὲν τὰς περιόδους τῆς σελήνης ἐψήφιζον εἰς ἐνιαυτούς· οἱ δὲ τὰς περιόδους τῶν ἡμερῶν εἰς ἔτη ἐψήφιζον. οἱ γὰρ τῶν ιβʹ. μηνῶν ἀριθμοὶ μετὰ ταῦτα ἐπενοήθησαν, ἐξότε ἐπωνομάσθη τὸ ὑποτελεῖς εἶναι τοὺς ἀνθρώπους τοῖς βασιλεῦσιν. Ὁ δὲ

POST mortem vero Vulcani, regnavit ad Ægyptum filius ejus Sol, per ſpatium 4407 dierum: ex quibus emergunt anni duodecim, cum diebus 97. Illis enim temporibus nec Ægyptii, nec alii ulli alium ab hoc habuere computandi modum: ſed revolutiones hi Lunares, illi vero dierum periodos pro annis enumerabant. Modus vero per duodecim menſes ſupputandi tum demum obtinuit, cum Regibus vectigales fieri cœperunt Mortales. Sol vero,

1. Μετὰ δὲ τελευτὴν Ἡφαίστου, ἐβασίλ.] Huc uſque Chr. Alex. Author; deinceps Antiochenum ipſum habes.

2. ἡμέρας ,δυζʹ.] Chronicon Alexandrinum habet, ἡμέρας ,δυοσʹ. quod & ipſa anni ratio poſtulat: Dies enim 4477. requiruntur ad annos XII. conficiendos, ita & ſuperſint etiam dies præterea XCVII. Cedrenus alium ab hoc calculum inſtituit; annos enim XX. cum ſemiſſe ſoli regnanti tribuit; pag. 19. Edit. Pariſ.

3. ἢ ἄλλοι τινὲς, ἀριθμὸν ψηφίσαι.] Omnino legendum cum Chron. Alex. ἄλλοι τινὰ ἀριθμὸν ψηφίσαι: interim tamen ex noſtro etiam mutuo ſupplendum eſt Chron. Alex. locuſque iſte ita legendus: οὐ γὰρ ᾔδεσαν οἱ Αἰγύπτιοι τότε, ἢ ἄλλοι τινὲς, ἄλλον τινὰ ἀριθμὸν ἐν τῷ ψηφίζειν. licet & in ſequentibus etiam mancum eſt.

Vulcani F. potens fuit, & gloriæ cupidus: Qui à quodam edoctus, fœminam quandam Ægyptiam, opibus & dignitate florentem, cum quodam amaſio ſuo adulterii conſuetudinem habere; in ſtudiis habuit illam prehendere, quo Legem à Patre latam præſtaret inviolatam. Certior itaque factus, tempus quo congreſſuri erant jam inſtare; delectis militibus ſtipatus, noctu illam adoritur: deprenſamque, per abſentiam viri cum Amaſio ſuo decumbentem, extraxit: & per omnem Ægyptum circumferri juſſit, graviter in illam animadvertens. Mœchum vero ipſum morte multavit: quo facto gratiam ſibi conciliavit; Ægyptii vero omnes uti Caſtitatem colerent, effecit. De his autem Homerus Poëta, more ſuo, fabulatur, ubi tradit; Solem deprehendiſſe Venerem cum Marte noctu cubantem. Per Venerem vero intelligit coëundi libidinem, à ſole rege reprehenſam: rem ipſam vero uti à nobis expoſita eſt, Palæphatus ſapientiſſimus Chronographus literis conſignavit.

Poſt mortem vero Solis Vulcani filii, Ægyptiis imperavit Soſis: poſt hunc regnavit Oſiris; Oſiridem excepit Horus: & Horum Thulis. Hic ingenti inſtructus exercitu, omnem circa regionem, uſque

αὐτὸς Ἥλιος, ὁ υἱὸς Ἡφαίστου, ὢν φιλότιμος δυνατός· ὅστις ἐδιδάχθη ὑπό τινος, ὡς γυνή τις Αἰγυπτία τῶν ἐν εὐπορείᾳ, [1] καὶ ἀξίᾳ οὖσα παρ' αὐτοῖς ἐρῶσά τινος, ἐμοιχεύετο ὑπ' αὐτοῦ. Καὶ ἀκούσας ἀπ' αὐτοῦ ὁ Ἥλιος, ἐζήτησεν αὐτὴν πιάσαι, διὰ τὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡφαίστου νομοθεσίαν, ἵνα μὴ λυθῇ· καὶ λαβὼν στρατιώτας ἐκ τοῦ ἰδίου στρατοῦ, μαθὼν τὸν καιρὸν τῆς μοιχείας αὐτῆς γίνεσθαι, νυκτῶν ἐπιῤῥίψας αὐτῇ, τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς μὴ ὄντος αὐτόθι, εὗρεν αὐτὴν μετ' ἄλλου καθεύδουσαν τοῦ ἐρωμένου παρ' αὐτῆς. ἤνεγκεν δὲ θέως καταγαγὼν, ἐπόμπευσεν ἐν πάσῃ τῇ χώρᾳ τῆς Αἰγύπτου τιμωρησάμενος· καὶ γέγονε σωφροσύνη μεγάλη ἐν τῇ γῇ τῆς Αἰγύπτου· κἀκεῖνον δὲ τὸν μοιχὸν ἀνεῖλε, καὶ εὐχαριστήθη. περὶ οὗ ἱστορεῖ ποιητικῶς Ὅμηρος ὁ ποιητὴς, ὡς ὁ Ἥλιος, φησίν, ἤλεγξε τὴν Ἀφροδίτην, συμμιγνυμένην νυκτὸς Ἄρει· Ἀφροδίτην δὲ ἐκάλεσε τὴν ἐπιθυμίαν τῆς πορνείας, ἀπὸ τοῦ Ἡλίου βασιλέως ἐλεγχθεῖσαν. Τὸ δὲ ἀληθὲς, ὡς προγέγραπται, Παλαίφατος ὁ σοφώτατος χρονογράφος συνεγράψατο.

Μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν Ἡλίου βασιλέως, υἱοῦ Ἡφαίστου, ἐβασίλευσε τῶν Αἰγυπτίων Σῶσις· καὶ μετὰ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, ἐβασίλευσεν Ὄσιρις· καὶ μετ' Ὄσιριν ἐβασίλευσεν Ὧρος· καὶ μετ' Ὧρον, ἐβασίλευσε Θοῦλις, ὃς παρέλαβε μετὰ δυνάμεως πολλῆς

---

4. καὶ ἀξίᾳ οὖσα.] Leg. καὶ ἐν ἀξίᾳ οὖσα.

πᾶσ

πᾶσαν τὴν γῆν ἕως τοῦ ὠκεανοῦ. Καὶ ἐν τῷ ὑποστρέφειν, ἦλθεν ἐπὶ τὴν Ἀφρικὴν χώραν εἰς τὸ μαντεῖον ἐν ὑπερηφανίᾳ· καὶ θυσιάσας, ἐπυνθάνετο λέγων· Φράσον μοι [1] πυριαθένη, ἀψευδὲς, μάκαρ, ὁ τὸν αἰθέριον μεταγκλίνων δρόμον· τίς, πρὸ τῆς ἐμῆς βασιλείας ἠδυνήθη ὑποτάξαι τὰ πάντα; ἢ, τίς μετ᾽ ἐμέ; Καὶ ἐδόθη αὐτῷ χρησμὸς οὗτος. Πρῶτα Θεός· μετέπειτα Λόγος· καὶ πνεῦμα σὺν αὐτοῖς. [2] Σύμφυτα δὲ πάντα, καὶ εἰς ἓν ἰόντα· οὗ κράτος αἰώνιον. Ὠκέσι πόσι βάδιζε θνητὲ, ἄδηλον διανύων βίον. καὶ εὐθέως ἐξελθὼν ἐκ τοῦ μαντείου, συσκευασθεὶς ὑπὸ τῶν ἰδίων, εὐθέως ἐσφάγη ἐν τῇ Ἀφρικῇ. Ταῦτα δὲ παλαιὰ, καὶ ἀρχαῖα βασίλεια τῶν αἰγυπτίων, Μανέθων συνεγράψατο· ἐν οἷς συγγράμμασιν αὐτοῦ ἐμφέρεται, ἄλλως λέγεσθαι τὰς ἐπωνυμίας τῶν πέντε πλανητῶν ἀστέρων. Τὸν γὰρ λεγόμενον Κρόνον ἀστέρα ἐκάλουν, τὸν λάμποντα· τὸν δὲ Διὸς, τὸν φαέθοντα· τὸν δὲ Ἄρεος, τὸν πυρόεν· τὸν δὲ Ἀφροδίτης, τὸν κάλλιστον· τὸν δὲ Ἑρμοῦ, τὸν στίλβοντα· ἅτινα μετὰ ταῦτα Σωτάτης ὁ σοφώτατος ἡρμήνευσε.

Καὶ λοιπὸν, ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις, ἐβασίλευσεν Αἰγυπτίων,

ad Oceanum, in poteſtatem ſuam redegit. In reditu autem ſuo per Africam iter faciens, Oraculum ſuperbus adiit; Sacriſque peractis, Pythium in hæc verba tentavit. "Dic mihi, Ignipotens, Veridice, Beate, ætherium curſum qui flectis; Quis, ante Me, omnia ſibi ſubjicere potuit; aut quis, poſt Me, poterit? Reſpondit Oraculum. "Primum Deus: deinde verbum; cumque his, Spiritus. "Congenita ſunt hæc omnia, in unumque fiunt; cujus poteſtas æterna eſt. Fac cito diſcedas Mortalis, quem Fata manent incerta. Ille vero ſtatim Fano egreſſus, per inſidias interremptus eſt à ſuis in Africa. Hæc autem de regibus Ægypti antiquiſſima Monumenta Manetho tradidit: cujus etiam ex ſcriptis apparet aliter olim appellatos fuiſſe quinque Planetas. Quem enim alii Saturnum, illi L m‑pontem nominabant: Jovem, Phaëthontem: Martem Pyroem: Venerem, Calliſtum & Mercurium, Stilbontem: quæ nomina poſt temporis ſapientiſſimus Sotates expoſuit.

Poſteris autem temporibus regnavit ad Ægyptum, ex

1. πυριαθένη, ἀψευδὲς] Chron. Al. legit πυριαθενὲς ἀψευδές· Verum cum noſtro corrigendum; legendumque; πυριαθενὴς, ἀψευδής. Porro Oraculum ſequens habes tum apud Chron. Al. tum Cedrenum; licet undique mutilum appareat; uti ex Metri ratione conſtat: quo tamen reſtituendo non eſt ut operam prodigamus.

2. σύμφυτα δὲ πάντα] Supple, ταῦτα, ſive τάδε, ex Autoribus citatis; ut ſenſus verborum utcunque ſit plenus.

Chami filiis, primum Soſtris. Hic expeditionem in Aſſyrios adornavit; quibus etiam, una cum Chaldæis, Perſiſque, Babylonem uſque, in poteſtatem ſuam redactis; Aſiam quoque, & Europam omnem, Scythiam etiam, Myſiamque ſubegit. Reverſurus autem à Scythis in Ægyptum, ſelegit ex flore juventutis eorum quindecim Millia: quos in Perſidem tranſlatos, ſedes ibi figere juſſit; data eis, quam ipſi delegiſſent, regione. Exinde vero ad hoc uſque tempus Scythæ Perſidem habitarunt: qui à Perſis etiam, Parthi, dicti ſunt: quod lingua Perſica, Scythæ, ſonat. Retinuerunt autem adhuc Parthi iſti veſtitum, linguam, legeſque Scy-

πρῶτος, [1] ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Χὰμ, Σῶστρις· ὅστις ὁπλισάμενος ἐπολέμησεν Ἀσσυρίοις, καὶ ὑπέταξεν αὐτοὺς καὶ τοὺς Χαλδαίους, καὶ Πέρσας, ἕως Βαβυλῶνος. Ὁμοίως δὲ ὑπέταξε καὶ τὴν Ἀσίαν, [2] καὶ τὴν Εὐρώπην πᾶσαν, καὶ τὴν Σκυθίαν, καὶ τὴν Μυσίαν. Καὶ ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτὸν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον, ἐκ τῆς χώρας τῆς Σκυθίας, ἐπελέξατο ἀνδρῶν νεανίσκων πολεμιστῶν χιλιάδας ιε'. οὕστινας μετανάστας ποιήσας, ἐκέλευσεν αὐτοὺς οἰκεῖν ἐν Περσίδι, [3] δόσας αὐτοῖς χώραν ἐκεῖ, οἵαν αὐτοὶ ἐπελέξαντο. Καὶ ἔμειναν ἐν Περσίδι οἱ αὐτοὶ Σκύθαι ἐξ ἐκείνου, ἕως τοῦ νῦν· οἵτινες ἐκλήθησαν ὑπὸ τῶν Περσῶν, Πάρθοι· ὅ ἐστιν ἑρμηνευόμενον Περσικῇ διαλέκτῳ, Σκύθαι· οἳ καὶ τὴν φορεσίαν, καὶ τὴν λαλιὰν,

---

1. ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Χὰμ Σῶστρις] Scr. Σέσωστρις, ut omnes alii habent.

2. καὶ τὴν Εὐρώπην πᾶσαν] Europa apud Autorem noſtrum, pro Græcia, regionibuſque adjacentibus frequenter uſurpatur. Ita infra in Auguſti vita, p. 194. ὁ δὲ Αὔγουστος Ὀκταβιανὸς παρελθὼν τὴν Εὐρώπην πᾶσαν, ἐπέρασεν ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου· Europam totam prætervectus, i. e. Græciam, Byzantium appulit. Et deinde in Conſtantino; p. 307. ὁ δὲ αὐτὸς Κωνσταντῖνος ἔμεινε βασιλεύων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀφελόμενος αὐτὴν ἀπὸ τῆς Εὐρώπης ἐπαρχίας: ubi Europam Provinciam tantum facit: atque in loquendi more frequentiſſimum ubique habebis. Europæ vero partes Occidentaliores, Italiæ nomine indigitat; uti inferius ſuo loco demonſtrabitur. Seſoſtrim vero (qui noſtro Soſtris corrupte dictus eſt) omnes haſce regiones IX annorum ſpatio in poteſtatem ſuam redegiſſe aſſerit Africanus, ex Manethone de Ægypt. Dynaſt. qui etiam eum ex populis hiſce, generoſioribus, virtutis, ignobilioribus vero, infamiæ notam inuſſiſſe teſtatur; ubique per regiones, horum, mulieribus, illorum vero virilibus pudendis inſculptas columnas erigendo. Eadem habes apud Herodotum lib. 2. Σέσωστρις, ὃς ἅπασαν ἐχειρώσατο τὴν Ἀσίαν ἐν ἐνιαυτοῖς θ', καὶ τῆς Εὐρώπης τὸ μέχρι Θράκης πανταχόσε μνημόσυνα ἐγείρας τῆς τῶν ἐθνῶν κατασχέσεως· ἐπὶ μὲν τοῖς γενναίοις, ἀνδρῶν, ἐπὶ δὲ τοῖς ἀγεννέσι, γυναικῶν μορία ταῖς στήλαις ἐγχαράττων. Vid. Euſeb. Scaliger.

3. δόσας αὐτοῖς χ.] Participium barbarum hîc habemus, tanquam ab ἔδοσα, aor. 1. verbi inuſitati, δόω, formatum: licet, ὀρθογραφικῶς, per ω ſcribi debuerit, δώσας. Verum, Lector, hujus farinæ vocabula quamplurima in hoc Autore tibi occurrent.

νῦν

καὶ τοὺς νόμους Σκυθῶν ἔχουσιν ἕως τῆς νῦν, καὶ εἰσὶ μαχιμώτατοι ἐν πολέμοις, [1] καθὼς Ηρόδοτος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο.

[2] Εν τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας τοῦ προειρημένου Σώστρου, ἦν Ερμῆς ὁ Τρισμέγιστος ὁ Αἰγύπτιος, ἀνὴρ φοβερὸς ἐν σοφίᾳ· ὃς ἔφρασε, τρεῖς μεγίστας ὑποστάσεις εἶναι τὸ τοῦ ἀῤῥήτου καὶ δημιουργοῦ ὄνομα, μίαν δὲ θεότητα εἶπε· διὸ καὶ ἐκλήθη, ἀπὸ τῶν Αἰγυπτίων, Τρισμέγιστος Ερμῆς· Εμφέρεται γὰρ ἐν διαφόροις αὐτοῦ λόγοις πρὸς Ασκλήπιον, εἰρηκὼς περὶ Θεοῦ φύσεως ταῦτα. Εἰ μὴ πρόνοιά τις ἦν τοῦ πάντων κυρίου, ὥστε μοὶ τὸν λόγον τοῦτον ἀποκαλύψαι, οὐδὲ ὑμᾶς τοιοῦτος ἔρως κατεῖχεν, ἵνα περὶ τούτου [3] ζητήσετε. Οὐ γὰρ ἐφικτόν ἐστιν, [4] ἀμυήτους τοιαῦτα μυστήρια παρέχεσθαι· ἀλλὰ τῷ νοῒ ἀκούσατε. Εν μόνον ἐστὶ τὸ φῶς νοερὸν πρὸ φωτὸς νοεροῦ· καὶ ἦν ἀεὶ νοῦς νόος [5] φωτινὸς, καὶ οὐδὲν ἕτερον ἦν [6] ἡ τούτου ἑνότης, ἀεὶ ἐν αὐτῷ

tharum; & in bello fortissimi sunt: sicuti scriptum reliquit sapientissimus Herodotus.

In diebus autem supradicti regis Sostris, floruit Mercurius Trismegistus, Ægyptius, vir eruditionis stupendæ, qui pronunciavit, Dei Creatoris ineffabile nomen tres esse maximas Personas, Deitatem vero unam. Unde & ab Ægyptiis, Mercurius *Trismegistus*, i. e. Termaximus appellatus est. Invenitur enim in variis ejus scriptis ad Æsculapium, de Dei natura verba faciens, in hunc modum. "Si non daretur Providentia Numinis "omnia gubernantis, per "quam hoc ipsum mihi revelatum esset; non utique tantus vos ardor incessisset de "hoc quærendi. Neque possibile est Profanos hujusmodi "proferre Mysteria: sed mentem advertite. Una tantum "est Lux intelligens, ante "Lucem intelligentem; & "semper erat Mens Mentis lu-

1. καθὼς Ηρόδοτος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο] De rebus hisce ne verbum quidem apud Herodotum.

2. ἐν τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας τοῦ προειρημένου Σώστρου ἦν Ερμῆς] Sostris hic Sesostris, ab aliis omnibus, uti supra monuimus, appellatur: lapsus est interim Chr. Al. interpres, ubi Sesostrim hunc, eundem facit cum Mercurio Trismegisto. Scilicet fraudem ei facere potuisset Codex vitiosus, qui pro verbis hisce ε. τ. χ. τῆς βασιλείας Σέσωστρις, ὃς ἦν Ερμῆς, forte habere debuisset, ε. τ. χ. τῆς βασ. Σεσώστριδος, ἦν Ερμῆς.

3. ζητήσετε] ζητήσεται legit Chr. Al. mendose.

4. ἀμυήτους τοιαῦτα μυστήρια παρέχεσθαι] Chr. Al. εἰς ἀμυήτους τοιαῦτα μ. π. cæterum mendosus penitus est locus iste, adeoque ex ipso Cyrillo, unde hæc omnia, cum nostro, desumpserunt Suidas, Cedrenus, Chr. Alex. Autor, restituendus.

5. φωτινὸς] Scr. φωτεινός.

6. ἡ τούτου ἑνότης] Scr. ἢ τούτου ἑνότης; vel, si mavis, cum Cedreno, ἢ ἡ τούτου ἑνότης.

« cida: & nihil aliud erat, quam « hujus unitas, in ſeipſo ſemper « exiſtens, eademque ſemper « Mente, luce, ac ſpiritu om« nia comprehendens. Extra « hanc, nec Deus, nec Ange« lus, nec dæmon, nec alia ali« qua Eſſentia. Omnium enim « Dominus, & Deus eſt; & « omnia ſub ipſo, & in ipſo « ſunt. Ejus enim verbum, « quod ab ipſo prodiit, undiq; « perfectum cum eſſet, & in « fœcunda natura opifex; in « genitalem incidens undam, « fœcundam undam effecit. His ita dictis, in hæc verba precatus eſt. « Adjuro te Cœ« lum, Magni Numinis ſapiens « opificium, propitiare. Adjuro « te Vocem illam Patris, quam « tum primum effatus eſt, cum « Mundum univerſum conſi« lio ſuo ſtabilivit: Vocem Pa« tris, quam primam edidit, « verbum ſuum unigenitum. Afferuntur vero iſta à ſanctiſſimo Cyrillo, in ſcriptis ſuis adverſus Julianum Imperatorem: nempe quod Mercurius Triſmegiſtus futuri licet ignarus, unam tamen Trinitatis Eſſentiam profeſſus ſit.

ὢν, ἀεὶ τῷ αὐτῷ νοῒ, καὶ φωτὶ, καὶ πνεύματι πάντα περιέχει· ἐκτὸς τούτου οὐ Θεὸς, οὐκ ἄγγελος, οὐ δαίμων, οὐκ οὐσία τις ἄλλη. Πάντων γὰρ κύριος καὶ Θεὸς, καὶ πάντα ὑπ᾽ αὐτὸν, καὶ ἐν αὐτῷ ἐστιν. Ο γὰρ λόγος αὐτοῦ προελθὼν, παντέλειος ὢν, καὶ γόνιμος, καὶ δημιουργὸς, ἐν γονίμῳ φύσει πεσὼν, ἐν γονίμῳ ὕδατι, ἔγκυον τὸ ὕδωρ ἐποίησε. Καὶ ταῦτα εἰρηκὼς, ηὔξατο λέγων· Ορκίζω σε, οὐρανὲ, Θεοῦ μεγάλου σοφὸν ἔργον, ἵλαος ἔσο· ὁρκίζω σε φωνὴ πατρὸς, ἣν ἐφθέγξατο πρώτην, ἡνίκα κόσμον ἅπαντα ἐστηρίξατο βουλῇ· φωνὴν πατρὸς ἣν ἐφθέγξατο πρώτην, τὸν μονογενῆ λόγον αὐτοῦ. Ταῦτα δὲ καὶ ἐν τοῖς κατὰ Ιουλιανοῦ τοῦ βασιλέως ὑπὸ τοῦ ὁσιωτάτου Κυρίλλου συναχθεῖσιν ἐμφέρεται· ὅτι, καὶ ὁ Τρισμέγιστος Ερμῆς, ἀγνοῶν τὸ μέλλον, τριάδα ὁμοούσιον ὡμολόγησεν.

Porro rex Soſtris, poſt victoriam partam, reverſus in Ægyptum, fato conceſſit. Poſt quem, Ægypti regnum obtinuit Pharaoh, qui & Maracho: ex quo oriundi ſunt ſuccedanei Ægyptiorum Reges.

Ο δὲ Σώστρις βασιλεὺς, μετὰ τὴν νίκην, καταλαβὼν τὴν Αἴγυπτον τελευτᾷ· καὶ ἐβασίλευσε μετ᾽ αὐτὸν τῆς Αἰγυπτίων χώρας Φαραὼ, ὁ καὶ Μαραχὼ καλούμενος. Καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ἐβασίλευσαν Αἰγυπτίων οἱ λοιποί.

Prædictis autem Pici Jovis temporibus ad occidentem regnantis, innoteſcere cœpit ex Argivorum regione quidam,

Εν δὲ τοῖς προειρημένοις τοῦ Πίκου Διὸς χρόνοις ἐπὶ τὰ δυτικὰ μέρη, ἀναφαίνεταί τις ἐκ τῆς φυλῆς

τ

τοῦ Ἰάφεθ ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἀργείων, ὀνόματι Ἴναχος· ὅστις πρῶτος ἐβασίλευσεν ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, καὶ κτίζει πόλιν ἐκεῖ εἰς ὄνομα τῆς σελήνης, [ἐτίμα γὰρ αὐτὴν] ἣν ἐκάλεσεν Ἰόπολιν. Οἱ γὰρ Ἀργεῖοι μυστικῶς τὸ ὄνομα τῆς σελήνης τὸ ἀπόκρυφον, Ἰὼ λέγουσιν ἕως ἄρτι. Ἔκτισε δὲ καὶ ἱερὸν ἐν τῇ πόλει τῇ σελήνῃ, ἀναστήσας αὐτῇ στήλην χαλκῆν, ἐν ᾗ ἐπέγραψεν· 1 Ἰὼ μάκειρα λαμπαδηφόρε. ὁ δὲ αὐτὸς Ἴναχος ἠγάγετο γυναῖκα, Μελίαν ὀνόματι· ἐξ ἧς ἔσχε παῖδας τρεῖς, 2 Κάσσον, καὶ Βῆλον, καὶ θυγατέρα ἣν ἐπωνόμασεν Ἰώ, εἰς ὄνομα τῆς σελήνης· ἦν γὰρ ἡ κόρη εὐπρεπεστάτη πάνυ. Τότε ὁ Πῆκος, ὁ καὶ Ζεύς, ἀκούσας περὶ τοῦ Ἰνάχου, ὅτι ἔχει θυγατέρα παρθένον εὐπρεπῆ, ὁ βασιλεὺς τῶν δυτικῶν μερῶν, πέμψας ἥρπασε τὴν Ἰώ, θυγατέρα τοῦ Ἰνάχου, καὶ ταύτην φθείρει· καὶ ἔγκυον ποιήσας, ἔσχεν ἐξ αὐτῆς θυγατέρα, ἥντινα ἐκάλεσε Λιβύην. Ἡ δὲ Ἰὼ ἐπαχθῶς ἔφερεν, ἐπὶ τῷ συμβάντι αὐτῇ· καὶ μὴ θέλουσα συνεῖναι τῷ Πήκῳ, διαλαθοῦσα αὐτὸν καὶ πάντας, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς ἐάσασα, καὶ τὸν πατέρα αὐτῆς Ἴναχον αἰσχυνομένη, ἔφυγεν, εἰς Αἴγυπτον καταπλεύσασα. Καὶ εἰσελθοῦσα ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Αἰγύπτου ἡ Ἰώ, ἐκεῖ διῆγε· καὶ μαθοῦσα μετὰ χρόνον, ὅτι

cui nomen Inachus, ex Japheti gente oriundus. Primus hic Argivis imperavit, urbemque condidit, quam à Lunæ nomine, cui cultum exhibuit, Jopolim vocavit. Argivis enim usque adhuc in Mysteriis suis reconditum Lunæ nomen, Jo est. Fanum quoque in ea urbe condidit, Lunæ sacrum; & ex ære statuam ei erexit, cum hac Inscriptione. *Jo, Beata, Lucifera.* Inachus autem iste in uxorem sibi accepit Meliam; ex qua tergeminam suscepit prolem, Cassum, Belum, filiamque, quam, à Lunæ nomine Jo vocavit; forma enim erat Virgo laudatissima. Picus interim, qui & Jupiter, qui partibus Occidentalibus imperavit, ubi inaudisset Inacho filiam esse, pulcherrimæ formæ virginem; per emissarios raptam compressit, gravidamque fecit; & ex ea filiam habuit, quam Lybiam nominavit. Jo autem illatam sibi injuriam indigne ferens, diutius cum Jove Pico consuetudinem habere dedignata est: derelictaque filia, Patris etiam conspectu ob pudorem evitato, clam omnibus in Ægyptum profuga navigavit, ibique sedem fixit. Ubi cum per aliquod tempus mansisset, edocta est, Regiam ibi potestatem habere Mercurium,

1. Ἰὼ μάκειρα] Scr. μάκαιρα.
2. Κάσσον, καὶ Βῆλον] Ἰάσονα καὶ Βῆλον, habet Chr. Alex. contra Historicorum fidem.

Jovis

Jovis Pici filium. Metuens igitur ſibi ab eo, ex Ægypto in Syriam fuga evaſit, ad Montem Silpium; ubi poſteris temporibus Seleucus Nicator Macedo urbem condidit, quam, à filii ſui nomine, Antiochiam Magnam appellavit. At vero Jo vitam ſuam in Syria, quo profugerat, finivit; ſicuti ſcriptum reliquit ſapientiſſimus Theophilus. Alii vero tradiderunt, in Ægypto eam obiiſſe. Inachus autem pater Jûs, ad eam inquirendam fratres ejus miſit, & propinquos, nec non & Triptolemum, cum Argivis aliis: qui eam ubique veſtigantes, non invenerunt. Edocti vero Argivi Jopolitæ, eam in Syria defunctam; illuc ventitantes, aliquandiu ibi commorati ſunt; domoſque ſingulas pulſantes, dixerunt: *Salva ſit* Jûs *Anima.* Acceptoque per inſomnium Oraculo, viſi ſunt ſibi videre buculam, humana voce ita ſe alloquentem: *Hic ego ſum Jo.* A ſomno vero excitati, vimque Viſionis ſecum reputantes, omnino cenſuerunt, eam in monte Silpio ſe-

Ερμῆς βασιλεύει τῆς Αἰγύπτου, ὁ ὑὸς Πήκου Διὸς, καὶ φοβηθεῖσα τὸν αὐτὸν Ερμῆν, φεύγει ἐκεῖθεν ἐπὶ τὴν Συρίαν, εἰς τὸ Σίλπιον ὄρος· εἰς ὅπερ Σέλευκος ὁ Νικάτωρ ὁ Μακεδὼν ἔκτισε πόλιν μετὰ χρόνους, καὶ ἐκάλεσεν, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ὑοῦ, Αντιοχείαν τὴν μεγάλην. Απελθοῦσα δὲ εἰς τὴν Συρίαν ἡ Ιῶ, ἐκεῖ ἐτελεύτησεν· ὡς Θεόφιλος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. ἕτεροι δὲ ἐξέθεντο, ὅτι ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἐτελεύτα ἡ Ιῶ. Ο δὲ Ιναχος, ὁ πατὴρ αὐτῆς, εἰς ἀναζήτησιν αὐτῆς ἔπεμψε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς συγγενεῖς, [1] καὶ τὸν Τειπτόλεμον, καὶ Αργείους μετ᾽ αὐτῶν· οἵτινες πανταχοῦ ζητήσαντες, οὐχ᾽ εὗρον αὐτήν· γνόντες δὲ οἱ Αργεῖοι Ιωπολῖται, ὅτι ἐτελεύτα εἰς τὴν Συρίαν ἡ Ιῶ· ἐλθόντες ἔμειναν ἐκεῖ πρὸς μικρὸν, [2] κρούοντες εἰς ἕκαστον οἶκον αὐτοῦ, καὶ λέγοντες· ψυχὴ Ιοῦς σωζέσθω. Καὶ ἐν ὁράματι χρηματισθέντες, εἶδον δάμαλιν, λέγουσαν αὐτοῖς ἀνθρωπίνῃ φωνῇ· ὅτι, ἐνταῦθα εἰμὶ ἐγὼ ἡ Ιῶ. καὶ διυπνισθέντες, τὴν τοῦ ὁράματος δύναμιν θαυμάζοντες ἔμειναν. Καὶ λογισάμενοι,

---

1. καὶ τὸν τειπτόλεμον] Quemnam tandem hic habemus Triptolemum? Atticum quidem illum, agriculturæ inventorem, nobis exhibent Hiſtorici; qui tamen Inacho CCCC, annis poſterior eſt, juxta Euſeb. in Chron.

2. κρούοντες εἰς ἕκαστον οἶκον αὐτοῦ, καὶ λέγοντες] Talis cujuſpiam conſuetudinis, qua peregrinationis ſocios, in terra aliena obeuntes, πατριῶται in reditu ſuo ter nominatim compellare ſolebant, ex Homero meminit Jo. Tzetzes, Chil. 5.

Τὸ πρότερον; τοὺς θνήσκοντας εἰς γῆν
τὴν ἀλλοτρίαν.
Αποδημοῦντες οἱ αὐτῶν τρισσάκις ἀνεκάλουν.
Ως Ομηρος ἐδίδαξε βίβλῳ τῆς Οδυσσείας.

ὅτι

ὅτι ἐν τῷ ὄρει αὐτῷ κεῖται ἡ Ἰῶ, κτίσαντες αὐτῇ ἱερὸν, ᾤκησαν ἐκεῖ εἰς τὸ Σίλπιόν ὄρος, κτίσαντες καὶ πόλιν ἑαυτοῖς, ἣν ἐκάλεσαν Ἰόπολιν· οἵτινες ἐκλήθησαν παρὰ τοῖς αὐτοῖς Σύροις Ἰωνῖται ἕως τῆς νῦν. Οἱ οὖν Σύροι Ἀντιοχεῖς, ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου ἀφ' οὗ οἱ Ἀργεῖοι ἐλθόντες ἐζήτησαν τὴν Ἰῶ, ποιοῦσιν οὖν τὴν μνήμην, κρούοντες τῷ καιρῷ αὐτῷ κατ' ἔτος εἰς τοὺς οἴκους τῶν Ἑλλήνων ἕως ἄρτι. Διὰ τοῦτο δὲ οἱ Ἀργεῖοι [1] ἔμειναν αὐτοῖς ἐκεῖ εἰς τὴν Συρίαν, ἐπειδὴ ἐκελεύσθησαν, ἀπολυόμενοι ἀπὸ τῆς Ἀργείων χώρας, ὑπὸ τοῦ Ἰνάχου βασιλέως, τοῦ πατρὸς τῆς Ἰῶ· ὅτι, εἰ μὴ ἀγάγητε τὴν θυγατέρα μου Ἰῶ, μὴ ὑποστρέψητε ἐπὶ τὴν Ἀργείων χώραν. Ἔκτισαν οὖν ἐκεῖ οἱ αὐτοὶ Ἰωνῖται ἱερὸν Κρόνου, εἰς τὸ Σίλπιον ὄρος.

Ἡ δὲ Λιβύη, ἡ θυγάτηρ τῆς Ἰῶ, καὶ τοῦ Πήκου τοῦ καὶ Διὸς, ἐγαμήθη τινὶ, ὀνόματι Ποσειδῶνι· ἐξ ὧν ἐτέχθησαν, ὁ Ἀγήνωρ, καὶ Βῆλος, καὶ Ἐνυάλιος, παῖδες τρεῖς. Ὁ δὲ Ἀγήνωρ, καὶ Βῆλος, κατέλαβον τὴν Συρίαν καὶ αὐτοὶ, εἰς ἀναζήτησιν τῆς Ἰοῦς, εἰ ἔτι ζῇ, καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς, εἴπερ εἰσίν. [2] ἦσαν γὰρ αὐτῶν συγγενεῖς. Καὶ μηδένα εὑρηκότες, ὑπέστρεψαν· καὶ ὁ μὲν Βῆλος ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἀπῆλθε, κἀκεῖ γαμήσας τὴν Σίδα, ἔσχεν υἱοὺς δύο, Αἴγυπτον,

pultam jacere. Extructo igitur ibi Fano, sedes illic posuere; urbemque condiderunt, quam Jopolim nominarunt: unde & ipsi à Syris, ad hunc usque diem, Jonitæ vocantur. Syri autem Antiocheni, ex eo tempore quo illuc advenerunt Argivi, Jo quæritantes, in perpetuam rei memoriam, ritu anniversario, domos Græcorum pulsant, in hunc usque diem. Quod autem Argivi illic in Syria sedes suas posuerint, in causa fuit rex Inachus, pater Jus; qui eis in mandata dederat, ex Argis soluturis; uti, non nisi Jo filia inventa, in Argivorum terras reverterentur. Itaque etiam condiderunt ibi Jonitæ templum Saturno, in monte Silpio.

Libya autem, Pici Jovis & Jus filia Neptuno cuidam nupta, tres ei filios peperit; quibus nomina, Agenor, Belus, & Enyalius: ex quibus, Agenor, & Belus in Syriam profecti sunt, exploraturi, an in vivis adhuc esset Jo, cum fratribus ejus; & qui illis sanguine conjuncti essent. Nemini autem invento, redierunt: & quidem Belus in Ægyptum profectus, in uxorem accepit sibi Sidam; ex qua duos suscepit filios Ægyptum, & Danaum. Agenor

---

1. ἔμειναν αὐτοῖς] Scr. αὐτοὶ, uti habet Chr. Alex.

2. ἦσαν γὰρ αὐτῶν συγγενεῖς] Corrige Chr. Alex. legit enim ἦσαν γὰρ αὐτῷ συγγενεῖς. mendose.

vero Phœniciam ſe recipiens, Tyro uxorem duxit: à cujus nomine, Civitatem ibi à ſe extructam, Tyrum vocavit. Ubi & imperium tenens ex Tyro filios ſuſcepit Cadmum, Phœnicem, Syrum, & Cilicem: filiamque unicam, cui Europæ nomen indidit. Regnavit autem Agenor in regionibus iis per annos LXIII. Poetæ vero Europam Phœnicis, Agenoris filii, filiam faciunt, à Chronologis diſſentientes. Taurus autem, rex Cretæ, Tyrum invaſit; commiſſoque navali prælio, urbem cepit, ad veſperam: qua ſpoliata, captivos inde abduxit plurimos; inter quos & Europa erat, Agenoris regis filia. Cum enim Agenor, filiique, ad limites bellis aliis diſtinerentur; Taurus interim, qui hoc reſcierat, per maris viam irrumpens. Tyrios inopinos opprimit. Me-

καὶ Δαναόν. Ο δὲ Αγήνωρ ἐπὶ τὴν Φοινίκην ἐλθὼν, ἠγάγετο τὴν Τυρῶ· καὶ κτίζει πόλιν, ἣν ἐκάλεσε Τύρον, εἰς ὄνομα τῆς ἑαυτοῦ γαμετῆς. Εβασίλευσεν οὖν ἐκεῖ, καὶ [1] ἔσχεν υἱοὺς ἐκ τῆς Τυρῶ, τὸν Κάδμον, καὶ τὸν Φοίνικα, καὶ τὸν Σύρον, καὶ τὸν Κίλικα· καὶ θυγατέρα, ἣν ἐκάλεσεν Εὐρώπην. Καὶ βασιλεύει ὁ Αγήνωρ τῶν μερῶν ἐκείνων ἔτη ξγʹ. Τὴν δὲ Εὐρώπην οἱ ποιηταὶ ἐξέθεντο θυγατέρα εἶναι τοῦ Φοίνικος, τοῦ υἱοῦ Αγήνορος βασιλέως, [2] μὴ ὁμοφωνήσαντες τοῖς χρονογράφοις. Επιῤῥίψας δὲ τῇ πόλει Τύρῳ Ταῦρος, ὁ τῆς Κρήτης βασιλεὺς, ναυμαχίᾳ πολεμήσας, παρέλαβε τὴν αὐτὴν Τύρον πόλιν ἑσπέρας· [3] καὶ πραιδεύσας, ἔλαβεν αἰχμαλώτους ἐκ τῆς πόλεως πολλούς· ἐν οἷς ἔλαβε καὶ τὴν Εὐρώπην, θυγατέρα τοῦ Αγήνορος βασιλέως. Ο δὲ Αγήνωρ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐπολέμουν [4] ἐπὶ τὸ λίμιτον· τοῦτο Ταῦρος, ὁ τῆς

1 καὶ ἔσχεν υἱοὺς ἐκ τῆς Τυρῶ, τὸν Κάδμον, καὶ τὸν Φοίνικα] Chr. Alex. legit, καὶ ἔσχεν υἱὸν ἐκ τῆς Τυρῶ, τὸν Κάδμον τὸν Φοίνικα &c. ac ſi Cadmus ac Phœnix idem eſſent: atque hunc ſenſum ſecutus eſt Interpres hæc vertendo, *ex Tyro ſuſcepit Cadmum illum Phœnicem*: quem etiam errorem proſequitur in ſequentibus, ubi Europam Cadmi Phœnicis filiam eſſe vult, contra Gr. Codicis fidem. Cæterum mendoſum utcunque eſſe hunc locum, tum ex Noſtro, tum ex Chr. Alex. pagina ſequente ſatis patet.

2. μὴ ὁμοφωνήσαντες τοῖς χρονογράφοις.] iterum Corrigendum Chr. Alex. ubi habes, καὶ ὁμοφωνήσαντες τ. χρ. ſenſu plane nullo. Interim non ſatis video, quos tandem Poetas Autor hîc nobis innuit. Palæphatus quidem, περὶ ἀπίστων, Europam Phœnicis F. facit; Poeta, quod ſciam, nullus.

3. καὶ πραιδεύσας] Chr. Alex. legit; καὶ παιδεύσας· corrupte.

4. ἐπὶ τὸ λίμιτον] Vocabulum hoc barbarum apud Græcos recentiores frequenter occurrit, pro Limitibus, ſeu Finibus uſurpatum: unde λιμιτάνεοι στρατιῶται, Milites Limitanei, ad Imperii fines tutandos collocati: in compoſitione etiam τὸ Ινδολίμιτον, pro Indiæ finibus, apud hunc noſtrum paſſim habes.

Ib. τοῦτο Ταῦρος] ſupple, ex Chr. Alex. καὶ γνοὺς τοῦτο Ταῦρος, aut aliquid tale.

Κρήτης

Κρήτης βασιλεὺς, ἐξαίφνης ἐπέῤῥιψε τῇ χώρᾳ διὰ θαλάττης· ἧστινος ἑσπέρας μνήμην ποιοῦνται οἱ Τύριοι ἕως τοῦ νῦν, [1] λέγοντες Κακὴν ὀψινήν. Απήγαγε δὲ τὴν Εὐρώπην εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα ὁ Ταῦρος, ἥντινα καὶ γυναῖκα ἔλαβε, παρθένον οὖσαν, καὶ εὐπρεπῆ· καὶ ἐκάλεσε τὰ μέρη ἐκεῖνα, εἰς ὄνομα αὐτῆς, Εὐρώπια. Εξ ἧς ἔσχεν υἱὸν, τὸν Μίνω, καθὼς καὶ Ευριπίδης ὁ σοφώτατος ποιητικῶς συνεγράψατο, [2] ὡς φησί· Ζεὺς, μεταβληθεὶς εἰς Ταῦρον, τὴν Εὐρώπην ἥρπασεν. Εκτισε δὲ ἐν τῇ αὐτῇ Κρήτῃ νήσῳ ὁ αὐτὸς Ταῦρος βασιλεὺς πόλιν μεγάλην, [3] ἣν ἐκάλεσε Γορτύναν, εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ μητρὸς, τῆς ἐκ γένους Πήκου Διός· [4] τὴν δὲ τῆς αὐτῆς πόλεως τύχην ἐκάλεσε Καλλινίκην, εἰς ὄνομα τῆς σφαγιασθείσης παρ' αὐτοῦ κόρης. Ο δὲ Αγήνωρ βασιλεὺς, ἐλθὼν ἐκ τοῦ πολέμου ἐν τῇ Τύρῳ, καὶ μαθὼν τὴν γενομένην παρὰ τοῦ Ταύρου ἐξαίφνης ἔφοδόν τε καὶ ἁρπαγὴν, εὐθέως ἐξέπεμψε τὸν Κάδμον, διὰ τὴν Εὐρώπην, μετὰ χρημάτων πολλῶν, καὶ στρατοῦ. Μέλλων δὲ τελευτᾶν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Αγήνωρ, διετάξατο πᾶσαν, ἣν ὑπέταξε γῆν, μερισα-

moriam autem vesperæ illius Tyrii usque adhuc recolentes, *Vesperam Infaustam* appellant. Taurus vero Europam in patriam suam abduxit: cumque Virgo esset egregie formæ, pro uxore eam habuit: regionesque eas omnes, ab ejus nomine, Europæas vocavit. Filium etiam ex ea habuit, cui Minos nomen. De his vero sapientissimus Euripides Poetice scribens, enarrat, raptam Europam fuisse à Jove in taurum verso. Idem rex Taurus urbem magnam condidit in Creta insula, cui nomen Gortynam dedit, à Matre sua, ex genere Pici Jovis oriunda: Urbis vero Fortunam à Virginis à se Mactatæ nomine, Callinicen vocavit. Agenor autem à bello redux, ubi de subitis Tauri incursionibus, urbisque direptione edoctus fuisset; sine mora Cadmum emisit, magna pecuniarum vi, & exercitu instructum, uti Europam curaret reducem. Moriturus deinde Rex Agenor mandavit, uti tota regio, quam sibi subjugaverat, inter tres filios suos distribueretur. Phœnix igitur Ty-

1. *λέγοντες, Κακὴν ὀψινήν*] Verba hæc reddimus, *Vesperam Infaustam appellantes.* Lexic. Græcolat. Vet. *ὀψινὴ ὥρα, ἡ μετὰ ἡλίου δυσμὰς, Crepusculum.* Corrigendum interea Chr. Alex. ubi legitur, *κακεῖ ὀψινῇ.*

2. *ὡς φησὶ*] Scr. *ὅς φησι.*

3. *ἣν ἐκάλεσε Γορτύναν*] Urbs hæc, *Γόρτυν*, à Stephano appellatur, qui etiam â Gorty Heroe nomen hoc eam accepisse tradit; cum primum, Larissa, deinde, Cremnia, vocata fuisset.

4. *τὴν δὲ τῆς αὐτῆς πόλεως τύχην*] Virginum in urbibus Condendis immolatarum, eisdem ut essent in Fortunas sive Genios, plurima in hoc Autore occurrunt exempla.

rum accepit, parteſque vicinas: regionemque omnem ſibi ſubditam, Phœniciam vocavit. Similiter etiam Syrus partim, quam ipſe ſortitus erat, à nomine ſuo Syriam appellavit. Cilix etiam ſortem ſuam à nomine ſuo, Ciliciam nuncupavit.

Phœnicis autem ſub regno floruit Hercules ille, Tyrius Philoſophus, qui purpuram invenit. Cum enim forte per littus Tyrium obambularet, paſtorium vidit canem, qui oſtreum, (quod Conchyle dicitur, parvumque genus eſt teſtudinis marinæ,) edebat. Paſtor interim ſanguinare canem exiſtimans; lana, ab ove rapta, quod ab ore ejus profluebat, abſterſit, lanamque tinxit. Hercules autem cum obſervaſſet, ſanguinem illud non eſſe; ſed peregrini ſcilicet alicujus liquoris vim, obſtupuit: & cum ex Conchyli tincturam illam lanæ expreſſam ſciret; exceptam à paſtore lanam, Phœnici, Ty-

δαι τοὺς τρεῖς αὐτοῦ υἱούς. Καὶ ἔλαβεν ὁ Φοίνιξ τὴν Τύρον, καὶ τὴν αὐτῆς ἐνόειαν, καλέσας τὴν ὑπ' αὐτὸν γενομένην γῆν, Φοινίκην. Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Σύρος, εἰς τὸ ἴδιον ὄνομα [1] καλέσας τὴν ἐπιλαχοῦσαν αὐτῷ χώραν, Συρίαν· ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ Κίλιξ [2] τὸ ἐπιλαγχάνων αὐτῷ κλίμα ἐκάλεσε, [3] Κιλικία, εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας [4] τοῦ Φοίνικος, Ἡρακλῆς ὁ φιλόσοφος, ὁ λεγόμενος Τύριος, ὅστις ἐφεῦρε τὴν κογχύλην· [5] ἐωριζόμενος γὰρ ἐπὶ τὸ παράλιον μέρος τῆς Τύρου πόλεως, εἶδε ποιμενικὸν κύνα ἐσθίοντα τὴν λεγομένην κογχύλην ὅπερ ἐστὶ μικρὸν εἶδος θαλάσσιον, [6] κοχλιοειδές· καὶ τὸν ποιμένα, νομίζοντα αἱμάσσειν τὸν κύνα, λαβόντα ἀπὸ τῶν προβάτων πόκον ἐρέας, καὶ καταμάσσοντα τὸ καταφερόμενον [7] ἐκ τοῦ πόματος τοῦ κυνὸς, καὶ βάπτοντα τὸν πόκον. Ὁ δὲ Ἡρακλῆς, προσεσχηκὼς μὴ εἶναι αὐτὸ αἷμα, ἀλλὰ βάμματος παραξένου ἀρετὴν, ἐθαύμασε· καὶ γνοὺς, ὅτι ἐκ τῆς κογχύλης ἐστὶ τὸ καινὸν βάμμα τοῦ πόκου, εἰληφὼς ἐκ τοῦ ποιμένος τὸν

1. καλέσας τὴν ἐπιλαχοῦσαν αὐτῷ χώραν Συρίαν] Syria non à Syro neſcio quo nomen habuit, ſed à Græcis Aſſyria corrupte ſic dicta eſt. Juſtinus Syros & Aſſyrios eoſdem eſſe teſtatur lib. 1. *Imperium Aſſyrii, qui poſtea Syri dicti ſunt, annos M.CCC. tenuere.* Herodotus etiam in Polymn. de Aſſyriis verba habens, Σύριοι· ὑπὸ δὲ τῶν Βαρβάρων Ἀσσύριοι ἐκλήθησαν.

2. τὸ ἐπιλαγχάνων αὐτῷ κλ.] Scr. ἐπιλαγχάνον, ſive ἐπιλαχόν.

3. Κιλικία] Scr. Κιλικίαν.

4. τοῦ Φοίνικος, Ἡρακλῆς] Scr. ἦν Ἡρακλῆς.

5. ἐωριζόμενος] ἐωριζόμενος, pro αἰωριζόμενος; ex αι vocalis in ε permutatione in Cod. Mſſ. uſitatiſſima. Cedren. habet μετεωριζόμενος & Noſter etiam infra, de Leda, lib. 4. p. 50.

6. κοχλιοειδὲς] Scr. κοχλιῶδες.

7. ἐκ τοῦ πόματος] legendum, ex Chron. Alex. στόματος.

πόκον, ὡς μέγα δῶρον, τοῦτο προσήγαγε τῷ βασιλεῖ τῆς Τύρου, Φοίνικι. Καὶ ἐκπλαγεὶς καὶ αὐτὸς [1] ἐπὶ τῇ θέαν τῆς ξένης χρόας τοῦ βάμματος, θαυμάζων τὴν τούτου εὕρεσιν, ἐκέλευσεν ἐξ αὐτοῦ τοῦ βάμματος κοχύλης βαφῆναι ἐρέαν, καὶ γενέσθαι αὐτῷ περιβόλαιον βασιλικόν· καὶ ἐφόρεσεν αὐτὸς πρῶτος ἐκ πορφύρας περιβόλαιον, καὶ πάντες ἐθαύμαζον τὴν αὐτοῦ βασιλικὴν ἐσθῆτα, ὡς ξένην θέαν. Καὶ ἔκτοτε ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Φοίνιξ, μηδένα τῶν ὑπὸ τὴν αὐτοῦ ὄντα βασιλείαν τολμᾷν φορεῖν τὴν τοιαύτην [2] ἐνάρεστον, ἐκ γῆς καὶ θαλάσσης οὖσαν, φορεσίαν, εἰ μή τι αὐτὸν, καὶ τοὺς μετ' αὐτὸν βασιλεύοντας τῆς Φοινίκης, διὰ τὸ γινώσκεσθαι τὸν βασιλέα τῷ στρατῷ, καὶ παντὶ τῷ πλήθει, ἐκ τῆς θαυμαστῆς καὶ παραξένου φορεσίας. Πρώην γὰρ οὐκ ἐγίνωσκον οἱ ἄνθρωποι βάπτειν χρόας ἱματίων· ἀλλὰ τὰς τῶν προβάτων ἐρέας, οἷαι κἂν ἦσαν, ταύτας ἐποίουν ἱμάτια, καὶ ἐφόρουν. Καὶ οἱ βασιλεῖς δὲ τὰς αὐτὰς χρόας τῆς τυχούσης ἐρέας ἱμάτια ἐφόρουν, καὶ οὐκ εὐχερῶς ἐγνωρίζοντο τῷ ὑπηκόῳ πλήθει οἱ βασιλεῖς. Λοιπὸν οὖν [3] οἱ κατὰ τόπον βασιλεῖς, ἤτοι ῥῆγες καὶ τοπάρχαι, ἀκηκοότες τοῦτο, οἱ μὲν περιβόλαια, οἱ δὲ φίβλας χρυσᾶς,

riorum regi, tanquam munus insigne, detulit. Qui & ipſe attonitus novi coloris aſpectu, ſimul etiam inventum admiratus, lanam Conchylis liquore tingi juſſit, ſibique regiam inde veſtem parari. Primus ergo ipſe purpuream Chlamydem geſtavit quæ quidem Veſtis Regia, tanquam inuſitatum ſpectaculum, omnibus in admirationem cedebat. Exinde vero edicto cavit rex Phœnix, ne quis ex ſuis ſubditis plæclaro hoc terræ, marique debito geſtamine uti præſumeret, præter ipſum Regem, & Regis ſucceſſores: ut ex novo hoc, & mirabili geſtamine, exercitus, omniſque adeo populus, Regem ſuam agnoſcerent. Namque ante hoc tempus, ignotum fuit Mortalibus tingendi artificium; ſed ex ovium vellere, quale à natura fuit ſimplici, veſtes conficiebant. Sed & Regiæ etiam veſtes velleris colorem ſimplicem referebant; neque facile erat populo Principem ſuum dignoſcere. Ex eo itaque tempore Imperatores alii, Regeſque, & Dynaſtæ, qui de his aliquid inaudierant, comparabant ſibi, hi quidem indumenta, alii fibulas aureas, & Mantela pur-

1. ἐπὶ τῇ θέαν] Scr. θέᾳ.
2. ἐνάρεστον] Leg. ἐνάρετον.
3. οἱ κατὰ τόπον βασιλεῖς] Verum corrige Chr. Alex. cujus autor ex noſtro hæc omnia κατὰ λέξιν deſumpſit; habet enim, οἱ κατὰ τόπον βασιλεῖς; quæ Codicis corruptela Interpretem etiam in errorem duxit.

purea, vel ruſſa, ſuccis herbarum infecta; quæ geſtare ſolebant, ut à populo dignoſcerentur: quemadmodum ſcriptis tradidit ſapientiſſimus Palæphatus. Longo autem poſt tempore, Romani, Phœnicia in poteſtatem ſuam reducta, ex vera illa, antiquituſque inventa purpura, regium ſibi amictum parabant; quem, lingua ſua, *Togam* dixere: quam & adhuc uſque Conſules Romani geſtare ſolent. Numa autem, qui & Pompeianus, qui poſt Romulum & Remum Romanis imperavit; cum ad eum Pelaſgorum Legati veniſſent, Chlamydas geſtantes clavis ruſſis dinſtinctas, (quales etiam Iſauri ferre conſueverunt;) ornatu delectatus, primus auctor fuit Romanis, uti Chlamydas geſtarent, Reges quidem purpureas, clavis aureis diſtinctas; Senatus vero, & Magiſtratus, militiæque Præfecti, purpuratos clavos; inſignia nempe Regii ornatus, quæ Romani Imperii dignitatem, & Subjectionem indigitarunt: edixitque, nequis Regiam poſtea non Chlamydatus ingrederetur. Sed

[1] καὶ μανδύας ἐπενόησαν ἑαυτοῖς, πορφύρεα, ἢ ῥούσεα βάπτοντες αὐτὰ, ἀπὸ βοτανῶν τινων· καὶ ἐφόρουν, διὰ τὸ γινώσκεσθαι τῷ ἰδίῳ πλήθει, καθὼς Παλαίφατος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. Μετὰ οὖν χρόνους πολλοὺς, οἱ Ρωμαῖοι τὴν Φοινίκην ὑποτάξαντες χώραν, τὸ ἐξ ἀρχῆς ἀναδειχθὲν ἐκ τῆς κοχύλης ἀληθινὸν σχῆμα βασιλικὸν ἐφόρεσαν, ὅπερ ἐκάλεσαν Ρωμαϊστὶ, τόγαν· ἥντινα καὶ ὕπατοι Ρωμαίων ἕως τοῦ νῦν φοροῦσι. Νουμμᾶς δὲ ὁ καὶ Πομπιλιανὸς, βασιλεύσας Ρωμαίων, μετὰ τὸν Ρῶμον καὶ τὸν Ρῆμον, δεξάμενος πρεσβευτὰς ἐκ τῆς χώρας τῶν λεγομένων Πελασγῶν, φοροῦντας χλαμύδας ἐχούσας ταβλία ῥούσεα, καθάπερ οἱ ἀπὸ τῆς τῶν Ισαύρων χώρας. καὶ τερφθεὶς τοῦ σχήματος, πρῶτος ἐν τῇ Ρώμῃ ἐπενόησε χλαμύδας φορεῖσθαι· τὰς μὲν βασιλικὰς πορφύρας, ἐχούσας ταβλία χρυσᾶ· τὰς δὲ τῶν συγκλητικῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ἐν ἀξίαις, καὶ στρατείαις, χλαμύδας ἐχούσας σήμαντρον τῆς βασιλικῆς φορεσίας, ταβλία πορφύρα, δηλοῦντα ἀξίαν Ρωμαϊκῆς πολιτείας, καὶ ὑποταγὴν κελεύσας, μηδένα συγχωρεῖσθαι εἰσελθεῖν εἰς τὸ παλάτιον πρὸς αὐτὸν,

---

1. καὶ μανδύας ἐπενόησαν·] μανδύη hoc loco ſignificat Pallium Regium, ſeu veſtem ſuperiorem: quod Itali, *Mantello* vocant, à Latino Mantelum, ſeu Mantellum. Jul. Pollux, lib. 7. c. 13. veſtem hanc Penulæ aliquantum ſimilem eſſe dicit: ἡ δὲ μανδύη ὅμοιόν τι τῇ καλουμένῃ φαινόλῃ. Chr. Alex. habet, μαντεῖα, quod Raderus, *Idola*, vertit; longe ſatis à propoſito. Μαντίον etiam infra vocat Auctor noſter lib. 17. p. 416. ubi de Juſtino Imp. cladem Antiochenſem ex terræ motu lugente hæc habet: δίχα διαδήματος εἰσῆλθεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, μετὰ πορφυροῦ μαντίου, κλαίων.

2. ὁ καὶ Πομπηϊανὸς] Scr. Πομπήλιος, uti habet Chr. Alex. ſive Πομπίλιος; de hoc enim loquitur Autor.

3. κελεύσαντας] Scr. κελεύσας.

δίχα

δίχα τοῦ σχήματος τῆς αὐτῆς χλαμύδος· καὶ οὐ συνεχώρουν τινὰ εἰσελθεῖν οἱ φυλάττοντες τὸ παλάτιον, εἰ μὴ ἐφόρει χλαμύδα, ἔχουσαν φιλοτιμίαν βασιλικῆς ἐσθῆτος· καθὼς ὁ σοφώτατος Τραγκύλλος, Ῥωμαίων ἱστορικὸς, ταῦτα συνεγράψατο.

[1] Ὁ δὲ Σύρος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀγήνορος, ἀνὴρ ἐγένετο σοφὸς, ὃς συνεγράψατο Φοινικικοῖς γράμμασι τὴν ἀριθμητικὴν φιλοσοφίαν· ὑπέθετο δὲ ἀσωμάτους εἶναι ἀρχὰς, καὶ σώματα μεταβάλλεσθαι καὶ τὰς ψυχὰς, εἰς ἀλλογενῆ ζῶα. Οὗτος πρῶτος ἐξέθετο ταῦτα· ὡς Κλήμιος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο.

Ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις ἐγένετο Φάλεκ, υἱὸς Ἐβερ, ἀνὴρ θεοσεβὴς καὶ σοφὸς, ζήσας ἔτη τλθ'. περὶ οὗ Μωσῆς ὁ προφήτης συνεγράψατο. Ἔστιν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως τοῦ Φάλεκ, ἔτη ,γ, κατὰ τὴν προφητείαν.

Ὁ δὲ προειρημένος Πῖκος, ὁ καὶ Ζεὺς, ἐν τοῖς ἀνωτέροις χρόνοις ἔσχε, κατὰ τὸν Ἑρμῆν, καὶ τὸν [2] Ἡρακλέαν, καὶ ἄλλον υἱὸν, τὸν Περσέα, ἀπὸ εὐπρεποῦς γυναικὸς, ὀνόματι Δανάης, θυγατρὸς τοῦ Ἀκρισίου, τοῦ κατηγορουμένου ἐκ τῆς Ἀργείων χώρας· περὶ ἧς ἐμυθολόγησεν Εὐριπίδης ὁ σοφώτατος, ἐν τῇ συντάξει τοῦ αὐτοῦ δράματος, ἐν κιβωτίῳ τινὶ βληθεῖσαν, καὶ ῥιφεῖσαν τὴν Δανάην, ὡς φθαρεῖσαν ὑπὸ Διὸς

neque Palatini satellites quenquam sine Chlamyde, insigne Regium præ se ferente, in Palatium intromittebant: sicuti hæc scriptis mandavit sapientissimus Tranquillus, Romanorum Historiographus.

Syrus vero, Agenoris filius, vir fuit sapiens. Hic Phœnicum lingua Philosophiam Arithmeticam conscripsit: Principia item corporea esse statuit; Corporea autem ipsa, sicut & animas in alia animantia migrare, primus docuit: uti prodidit sapientissimus Clemius.

Hisce temporibus erat Phalecus, Eberi filius qui vixit annos trecentos triginta novem: de quo Moses Propheta scripsit. Ab Adamo igitur ad Phalecum usque, secundum Prophetiam, anni numerantur MMM.

Prædictus autem Picus, qui & Jupiter, de quo superius, filium habuit præter Mercurium, atque Herculem, Perseum quoque, quem ex muliere formosa, cui nomen Danaë Acrisii Argivi filia, suscepit. De qua sapientissimus Euripides in Tragœdia fabulatur, vitiatam illam fuisse à Jove, in aurum transformato; ideoque arcula inclusam, in mare projectam fuisse. Buttius

1. Ὁ δὲ Σύρος &c.] Quæ noster Syro, Cedrenus Phœnici, adeoque verbis ipsissimis, tribuit: licet auctorem suum Cedrenus Clementem, quem noster Clemium, appellet.

2. Ἡρακλέαν] Scr. Ἡρακλέα.

autem

autem ſapientiſſimus Hiſtoriographus, in Chronico ſuo ſcriptum reliquit, Jovem Picum, in cubiculo quod mare ſpectabat commorantem eam, utpote pulcherrimam, vi auri magna, ſibi conciliaſſe; raptamque inde, compreſſiſſe; filiumque ex ea habuiſſe Perſeum, quem diximus. Hunc alatum perhibent, eo quod à pueris ſumma eſſet corporis agilitate: unde & pater ejus Jupiter Picus nefandi illius Scyphi parandi magicum ei artificium aperuit, quæque ad eum pertinent Myſticas illum, & impias edocuit impoſturas; Hujus ope, inquiens, vinces tuos inimicos, & adverſarios omnes: & quicunque Caput hoc aſpexerint, occæcati, & quaſi mortui à te percuſſi videbuntur. Perſeus igitur, Jovis Patris dicto audiens fuit: qui, poſt eum mortuum, adoleſcentior factus, regnum Aſſyriorum in animo habuit: quippe hoc invidebat patruelibus ſuis, Nini filiis. Ac-

μεταβληθέντος εἰς χρυσόν. [1] Ὁ δὲ σοφώτατος Βούττιος, ἱστορικὸς χρονογράφος, ἐξέθετο· ὡς, ὁ αὐτὸς Πῆκος, ὁ καὶ Ζεὺς, ἔσχεν ταύτην ἐν κουβουκλείῳ, παρακειμένῳ τῇ θαλάσσῃ, πολλῷ χρυσῷ πείσας, ἠδυνήθη περιτρεψάμενος· ἥντινα ἁρπάσας, ὡς πάνυ εὐπρεπῆ, ἔφθειρεν, καὶ ἐξ αὐτῆς ἔσχεν υἱὸν ὀνόματι Περσέα τὸν προειρημένον· ὅντινα πτερωτὸν γράφουσι, διὰ τὸ ἐκ παιδόθεν περίγοργον εἶναι τὸν παῖδα· ὅθεν καὶ ὁ τούτου πατὴρ Πῆκος, ὁ καὶ Ζεὺς, ἐδίδαξεν αὐτὸν πράττειν καὶ τελεῖν τὴν μαγγανείαν τοῦ μυσεροῦ σκύφους, διδάξας αὐτὸν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ μυστικὰ καὶ δυσσεβῆ πλανήματα· λέγων αὐτῷ, ὅτι, νικᾷς πάντας τοὺς πολέμους ἐξ αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἐχθροὺς σου, καὶ πάντα ἄνθρωπον, ἐναντίον καὶ πάντας τοὺς βλέποντας ἐν αὐτῷ τῷ προσώπῳ, τυφλουμένους, καὶ μένοντας ὡσεὶ νεκροὺς, καὶ κατασφαζομένους ὑπό σου. Καὶ λοιπὸν ὁ Περσεὺς, πεισθεὶς τῷ ἰδίῳ πατρὶ Πήκῳ, τῷ καὶ Διῒ, εἰς τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον, μετὰ τελευτὴν τοῦ αὐτοῦ πατρὸς Πήκου, τελείας ἡλικίας γενόμενος, ἐπεθύμησε τῆς τῶν

1. ὁ δὲ σοφώτατος Βούττιος] hunc Chr. Alex. Βρούπου appellat. Buttii, ſive Bottii, frequens apud noſtrum mentio; Brutii nulla. Brutii etiam Hiſtorici cujuſdam apud Euſeb. in Chronic. mentio occurrit.

2. ἠδυνήθη περιτρεψάμενος] δύναμαι apud auctorem hunc frequenter eodem ſenſu quo hîc uſurpatur, ſonatque voti compotem fieri, ſive, aliquid agendi opportunitatem nanciſci. ita infra, lib. 7. p. 155. δυνηθέντες δὲ οἱ συγκλητικοὶ ἔγραψαν δεόμενοι Μαλίου &c. & lib. 18. p. 470. τινὲς δὲ ἐκφυγεῖν δυνηθέντες, ἀπήγγειλαν τὰ γενόμενα.

3. τοῦ μυσεροῦ σκύφους] Scr. μυσαροῦ. ſed & σκύτους etiam reponendum docent ſequentia, fabulæque ipſius authoritas.

4. τοὺς πολέμους] repone πολεμίους, ex Chr. Alex. & Cedreno.

Ἀσσυρείων βασιλείας, [1] διαφθονούμενος τοῖς τέκνοις τοῦ Νίνου, τοῦ θείου αὐτοῦ, τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Καὶ χρηματισθεὶς, ἀπῆλθεν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Λιβύης· καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν, ὑπήντησε τῷ αὐτῷ Περσεῖ μία παρθένος, κόρη χωρικὴ, ἀγρίας ἔχουσα τὰς τρίχας, καὶ ὀφθαλμούς. Καὶ στήσας, ἐπερώτησεν αὐτὴν, λέγων. Τί σου τὸ ὄνομα; ἡ δὲ εἶπε μετὰ παῤῥησίας, Μέδουσα· καὶ κρατήσας αὐτῆς τὰς τρίχας, ᾧ ἐβάσταζε [2] λογχοδρεπάνῳ ξίφει ἀπέτεμεν αὐτῆς τὴν κάραν. Καὶ λαβὼν ὁ Περσεὺς, εὐθέως ἐτέλεσε τὴν αὐτὴν κάραν μυστικῶς, καθὼς ἐδιδάχθη, ὑπὸ τοῦ ἰδίου, πατρὸς Πήκου τῆς [3] μυσερᾶς μαγγανείας τὴν πλάνην· ἥντινα ἐβάσταζεν εἰς ἰδίαν βοήθειαν πρὸς πάντας ἐχθροὺς καὶ πολεμίους, εἰς τὸ ὑποτάσσειν καὶ ἀναιρεῖν. τὴν δὲ κάραν ἐκάλεσε Γόργονα, διὰ τὸ ὀξὺ τοῦ βοηθήματος, καὶ διὰ τὸ ἐνεργὲς πρὸς τοὺς ὑπεναντίους.

cepto autem oraculo, in Lybiam profectus est: per iter vero occurrit ei virgo quædam Indigena, oculis, capillisque fera. Constitit ad visum Perseus, & percontatus eam, Quod, inquit, tibi nomen est? Respondit illa imperterrita, Medusa. Tum Perseus, comprehensa verticis coma, falcato quem ferebat ense caput illi amputavit: quod arreptum, Incantamentis Magicis, & infandis, juxta ac à Patre edoctus fuerat, cæremoniis præparavit; sibique in auxilium habuit, ad inimicos, hostesque omnes devincendos, tollendosque. Caput autem hoc, *Gorgonem*, appellavit; ob auxiliandi celeritatem, & singularem quam habuit contra adversarios efficaciam.

Κἀκεῖθεν περάσας, ἦλθεν ἐπὶ τὴν τῆς Αἰθιοπίας χώραν, ἥτις ἐβασιλεύετο ὑπὸ τοῦ Κηφέως· καὶ εὑρηκὼς ἐκεῖ ἱερὸν Ποσειδῶνος, εἰσῆλθεν ἐν αὐτῷ καὶ εἶδεν ἐν τῷ ἱερῷ παραμένουσαν κόρην κατὰ τάγμα τοῦ ἰδίου αὐτῆς

Illinc autem discedens in Æthiopiam venit, quæ tum temporis Cepheo parabat; ubi repertum Neptuni templum ingressus virginem ibi vidit, Cephei patris jussu expositam, nomine Andromedam. Hanc

---

1. διαφθονούμενος τοῖς τέκνοις τοῦ Νίνου] διαφθονούμενος hîc active sumi videtur: ita etiam lib. 11. p. 254. μαθὼν, ὅτι διαφθονεῖται τῷ Σανατρουκίῳ &c. & lib. 5. p. 85. ἡ δὲ ταύτης ἀδελφὴ καλυψὼ διαφθονουμένη αὐτῇ, ἔχθραν εἶχε πρὸς αὐτὴν μεγάλην. Josephi etiam fratres, διαφθονούμενοι αὐτῷ, eum vendidisse dicuntur. lib. 3 p. 29.

2. λογχοδρεπάνῳ ξίφει] Novum hoc teli genus. Chr. Alex. disjunctim legit. λόγχῳ, δρεπάνῳ ξίφει: verum sensus ipse hoc recusare videtur: quomodo enim hasta, quam ferebat, verticis comam prehendere potuerit Perseus.

3. μυσερᾶς] Scr. μυσαρᾶς.

è fano extraxit; &, quod venusta esset, devirginavit, & in uxorem accepit. Inde vero solvens, & Assyriam versus iter faciens, in Lycaoniam devenit. Hoc autem Lycaonibus cognito, armis eum repellere conati sunt: quos tamen beneficio capitis Gorgonii profligavit: repertoque vico, cui Amandra nomen erat, ex eo civitatem condidit; & erecta sibi pro portis statua, Gorgonis effigiem ferente, sacrisque peractis, Urbis Fortunam, juxta nomen suum, Persidem vocavit: statua vero hæc etiam hodie ibi spectatur. Urbem hanc Iconium appellavit: ibi enim posuerat Icona, in signum primæ victoriæ, Gorgonis ope, à se partæ. Sed & alias etiam regiones subegit, nemine repugnante. Dumque per Isauriam, & Ciliciam iter moveret, hostiumque impetus varios sustineret, dabatur ei Oraculum hoc: *Ubi ex equo descendens, calcaneum pedis in terram defixeris, victoriam inde reportabis.* Ex equo itaque descendens, ad vicum dictum Andrasum, pedis ibi calcaneum fixit in terram: capiteque Gorgonio fretus, victoriam sibi comparavit. Ex vico igitur illo urbem ædi-

πατρὸς τοῦ Κηφέως ἐκδοθεῖσαν, τὴν λεγομένην Ἀνδρομέδαν παρθένον. Καὶ ταύτην ἀπέσπασεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, καὶ φθείρας αὐτὴν, ὡς εὐπρεπῆ, ἔλαβεν εἰς γυναῖκα. Καὶ καταπλεύσας, ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς χώρας ἐκείνης· ἐρχόμενος κατὰ τὴν Ἀσσυρίων χώραν, κατήντησεν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Λυκαονίας· καὶ γνόντες, εὐθέως ἀντιστάντες ἐπολέμησαν αὐτῷ· καὶ χρησάμενος τῇ βοηθείᾳ [1] τῆς κόρης τῆς Γοργόνης, ἐνίκησε τοὺς Λυκάονας. Καὶ εὑρηκὼς κώμην λεγομένην Ἀμανδραν, ἐποίησεν αὐτὴν πόλιν· καὶ ἔστησεν ἑαυτῷ στήλην ἔξω τῶν πυλῶν, βαστάζουσαν τὸ ἀπεικόνισμα τῆς Γοργόνος· καὶ θυσίαν ποιήσας, ἐκάλεσε τὴν τύχην τῆς πόλεως, Περσίδα, εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα· ἥτις στήλη ἕως τοῦ παρόντος ἵσταται ἐκεῖ. ἥντινα πόλιν ἐκάλεσε τὸ Ἰκόνιον, [2] διότι πρώτης νίκης εἰκόνα σὺν τῇ Γοργόνῃ ἐκεῖ ἔλαβε. Ὑπέταξε δὲ καὶ τὰς ἄλλας χώρας, μηδενὸς ἀνθισταμένου. Ἐρχόμενος δὲ ἐπὶ τὴν Ἰσαυρίαν, καὶ Κιλικίαν, καὶ ἀντιστάσεις αὐτοῦ πολεμίων ὑπομένοντος, ἐχρηματίσθη ταῦτα· ὅτι, ἀπὸ τοῦ ἰδίου ἵππου ἀποβὰς, τὸν ταρσὸν τοῦ ποδὸς εἰς τὴν χθόνα πήξας, νίκην λάβοις. Καὶ κατελθὼν ἐκ τοῦ ἰδίου ἵππου, ἐν τῇ λεγομένῃ κώμῃ Ἀνδρασῷ, ἐκεῖ τὸν ταρσὸν τοῦ ποδὸς ἔπηξεν· καὶ νικήσας

1. τῆς κόρης] Leg. τῆς κάρας, cum Chr. Alex.
2. διότι πρώτης νίκης εἰκόνα] Chr. Al. διὰ τί περὶ τῆς νίκης εἰκ. corrupte.

τῇ χρήσει τῆς Γοργόνος, ἐποίησε τὴν αὐτὴν κώμην, πόλιν, ἥντινα ἐκάλεσε Ταρσὸν, ἐκ τοῦ χρησμοῦ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ποδὸς, θυσιάσας κόρην ἀδαὴν, ὀνόματι Παρθενόπην, εἰς ἀποκαθαρισμὸν τῆς πόλεως. Καὶ εὐχαριστήσας, ὥρμησεν ἐκεῖθεν διὰ τοῦ Αργέου ὄρους κατὰ Ασσυρίων· καὶ νικήσας αὐτοὺς, καὶ φονεύσας τὸν Σαρδανάπαλον, βασιλέα αὐτῶν, [1] τὸν ἐκ τοῦ γένους αὐτῶν καταγόμενον, ὑπέταξεν αὐτούς. Καὶ ἐβασίλευσεν αὐτῶν ἔτη νγ', καὶ ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ ἐκάλεσεν αὐτοὺς Πέρσας, ἀφελόμενος ἀπὸ Ασσυρίων τὴν βασιλείαν, καὶ τὸ ὄνομα. Καὶ ἐφύτευσε δένδρα, καὶ ἐκάλεσε περσέας· οὐ μόνον δὲ ἐκεῖ, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς Αἰγυπτίοις μέρεσιν ἐφύτευσε τὰς περσέας, εἰς μνήμην ἑαυτοῦ. Εδίδαξε δὲ καὶ τοὺς Πέρσας τὴν τελετὴν τοῦ μυστηρίου καὶ ἀθέου σκύφους τῆς Μεδούσης· ὧντινων ἐκάλεσε τὴν χώραν, Μήδων, διὰ τὸ μάθημα.

Ο δὲ αὐτὸς Περσεὺς, μετὰ τὸ βασιλεῦσαι τῆς Περσικῆς χώρας ἔτη πολλὰ, μαθὼν ὅτι ἐν τῇ Συρίᾳ χώρᾳ διάγουσιν ἐκ τοῦ Αργους Ιωνῖται, ἦλθεν εἰς τὴν Συρίαν πρὸς αὐτοὺς, εἰς τὸ Σίλπιον ὄρος, ὡς πρὸς ἰδίους συγγενεῖς· οἵτινες δεξάμενοι αὐτὸν μετὰ πάσης τιμῆς, προσεκύνησαν· [2] γνόντες αὐτὸν οἱ αὐτοὶ Αργεῖοι Ιωπολεῖται, ὅτι καὶ αὐτὸς ἐκ τοῦ γένους τῶν Αργείων κατάγεται, χαρέντες ἀνύμνουν αὐτόν.

ficavit; nomenque ei, ex pedis sui oraculo, Tarſum indidit; mactata virgine illibata, Parthenope dicta: inurbis expiationem. Gratiis deinde perſolutis, in Aſſyrios arma movit, per Argeum montem; quos, occiſo rege eorum Sardanapalo, ex genere ejus oriundo, devictos in poteſtatem ſuam redegit: quibus imperavit per annos LIII. Quin & à nomine ſuo, Perſas eos vocavit; nomine pariter, regnoque Aſſyriis adempto. Arbores etiam illic ſevit, quas Perſicas vocavit: quas non ibi ſolum, ſed & per Ægyptum etiam, in ſui memoriam diſſeminavit. Docuit præterea Perſas infanda popu'i Medu ſæi myſteria; atque inde e Medos, regioneuque eoru Mediam, vocavit.

Perſeus autem cum per plures annos imperium perſidis tenuiſſet, certior factus Jonitas, ex Argivis oriundos, in Syria ſedes ſuas poſuiſſe, eo concedit ad Silpium montem, eos, tanquam ſanguine ſibi conjunctos, viſitaturos. Ab his autem honorifice exceptus eſt; ut qui ſcirent, eum genus ſuum ab Argivis Jopolitis duxiſſe: ſumma itaque lætitia affecti, Perſeum ſuum cele-

---

1. τὸν ἐκ τοῦ γένους αὐτῶν καταγόμενον] Leg. ε. τι γ. αὐτοῦ κ. cum Chr. Alex.

2. γνοντες αὐτόν] locus ſuſpectus: ſupplendum videtur καὶ, aut δέ.

brabant. Tempeſtate vero ingruente, cum Draco fluvius, qui & nunc Orontes, Jopolim præterfluens, ſupra modum imbribus auctus eſſet; Perſeus Jonitas, uti preces funderent, hortatus eſt: quibus precantibus, ſacraque peragentibus, globus ignis fulminalis, è cœlo delapſus, tempeſtatem ſedavit, fluminiſque impetum coercuit. Mirabundus ad hoc Perſeus ſtetit, & ex igne illo ignem ſtatim accendens, apud ſe religioſe aſſervavit: quem in Perſidem, regnum ſuum, ſecum tulit: Perſas etiam edocuit divinos honores eidem exhibere utpote; quem de cœlo ſe delapſum videre aſſerebat. Perſæ itaque ignem uſque adhuc colunt, pro Numine habentes. Ipſe autem Perſeus Jonitis fanum condidit, *igni Æterno* ſacrum. Aliud etiam templum in Perſide Igni extruxit; ubi illius Miniſtros poſuit ſanctos quoſdam viros, quos *Magos* nominavit. Scripta autem reliquit hæc Pauſanias, ſapientiſſimus Chronographus.

Poſtea temporis bellum movebat contra Perſeum Cepheus Rex Æthiopum, Andromedæ pater. Erat autem

Χειμῶνος δὲ γενομένου, καὶ πλημμυρήσαντος πολὺ τοῦ παρακειμένου ποταμοῦ τῇ Ἰωνιτῶν πόλει, τοῦ λεγομένου Δράκοντος [1] νυνὶ δὲ Ορόντου, ἤτησε τοὺς Ἰωνίτας εὔξασθαι· καὶ ἐν τῷ εὔχεσθαι αὐτοὺς, καὶ μυσταγωγεῖν, κατηνέχθη [2] σφαῖρα πυρὸς κεραυνοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἥτις ἐποίησε [3] καυθλῶσαι τὸν χειμῶνα, καὶ τὰ τοῦ ποταμοῦ ἐπισχεθῆναι ῥεῖθρα. Καὶ θαυμάσας [4] ἐπὶ τῷ γεγονὸς ὁ Περσεὺς, ἐξ ἐκείνου τοῦ πυρὸς εὐθέως ἀνῆψε πῦρ, καὶ εἶχε φυλαττόμενον μεθ' ἑαυτοῦ· ὅπερ πῦρ ἐβάσταζεν ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη, εἰς τὰ ἴδια βασίλεια. Καὶ ἐδίδαξεν αὐτοὺς τιμᾷν ἐκεῖνο τὸ πῦρ, ὅπερ ἔλεγεν αὐτοῖς ἑωρακέναι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατενεχθέντα· ὅπερ πῦρ ἕως τοῦ παρόντος [5] ἐν ὑμῖν ἔχουσιν οἱ Πέρσαι, ὡς θεῖον. Ο δὲ αὐτὸς Περσεὺς ἔκτισε τοῖς Ἰωνίταις ἱερὸν, ὃ ἐπωνόμασε, Πυρὸς Αθανάτου. Ομοίως δὲ καὶ εἰς τὰ Περσικὰ ἔκτισεν ἱερὸν πυρὸς, καταστήσας ἐκεῖ διακονεῖν αὐτῷ εὐλαβεῖς ἄνδρας, οὕστινας ἐκάλεσε μάγους. Ταῦτα δὲ Παυσανίας ὁ σοφώτατος χρονογράφος συνεγράψατο.

Καὶ μετὰ καιρὸν ἐλθὼν ὁ Κηφεὺς βασιλεὺς κατ' αὐτοῦ ἐκ τῆς Αἰθιοπίας, ὁ πατὴρ τῆς Ἀνδρομέδας, ἐπολέ-

1. νυνὶ δὲ Ορόντου] Chr. Alex. habet, νυνὶ δὲ ὅελσεν, mendoſe.

2. σφαῖρα πυρὸς κεραυνοῦ] Mallem κεραυνίου.

3. καυθλῶσαι τὸν ποταμὸν] Leg. παυθλῶσαι, ex Chr. Alex.

4. ἐπὶ τῷ γεγονὸς] Scr. ἐπὶ τὸ γεγονὸς, ſive potius, ἐπὶ τῷ γεγονότι: uti legit Chr. Alex.

5. ἐν ὑμῖν ἔχουσιν οἱ Πέρσαι] reſcribendum ex Chr. Alex. ἐν τιμῇ ἔ. ο. Π.

μησεν αὐτῷ· ἦν δὲ ὁ Κηφεὺς, ἐκ τοῦ γήρως, μὴ βλέπων. Καὶ ἀκούσας ὁ Περσεὺς, ὅτι πολεμεῖ αὐτῷ· ὀργισθεὶς πάνυ, ἐξῆλθε κατ᾽ αὐτοῦ, βαστάζων τὴν κάραν καὶ ὑπέδειξεν αὐτῷ αὐτήν. Καὶ ὁ Κηφεὺς μὴ βλέπων, ἐπέβαινεν αὐτῷ ἔφιππος· ὁ δὲ Περσεὺς ἀγνοῶν, ὅτι οὐ καθορᾷ, ἐλογίσατο μηκέτι ἐνεργεῖν τὴν κάραν ἧς κατεῖχε Γοργόνος· καὶ στρέψας αὐτὴν πρὸς ἑαυτὸν, προσέσχεν αὐτῇ· καὶ τυφλωθεὶς, ἔμεινεν ὡσεὶ νεκρὸς, καὶ ἀνῃρέθη. Καὶ λοιπὸν ἐβασίλευσε Περσῶν [1] ὁ υἱὸς τοῦ Περσέως καὶ τῆς Ἀνδρομέδας, προβληθεὶς ἐκ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ πάππου τοῦ Κηφέως, τοῦ βασιλέως τῆς Αἰθιοπίας ὅστις ἐκέλευσε, καὶ ἐκαύθη ἡ μυσερὰ κεφαλὴ τῆς Γοργόνος, καὶ ἀνεχώρησεν ἐπὶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ χώραν. Καὶ ἔμεινε λοιπὸν τὸ γένος τοῦ Περσέως [3] βασιλεύοντος τῆς Βαβυλωνίας χώρας.

Ἐν δὲ τοῖς προειρημένοις ἀνωτέροις χρόνοις, κατέλαβε τὴν Βοιωτείαν χώραν, ἐκ τῆς Φοινίκης, Κάδμος, ὁ Ἀγήνορος υἱός· ὅντινα ἔπεμψεν ὁ αὐτοῦ πατὴρ εἰς ἀναζήτησιν, καὶ ἀνάρρυσιν τῆς Εὐρώπης, ἀδελφῆς αὐτοῦ. Καὶ μαθὼν ὁ αὐτὸς Κάδμος, ὅτι βασιλεύει τῆς Κρήτης, ἐπὶ τὴν Βοι-

Cepheus, ex ſenio, oculorum acumine privatus: Perſeus vero ubi audiſſet, bello ſe ab eo peti, ingenti correptus ira, contra illum egreſſus, Gorgonium caput ſecum tulit, illique obvertit. Cepheus autem minime videns, concitato equo in ipſum irruit: Perſeus vero quem latebat Cepheum cæcutire, exiſtimans Gorgonium caput non ultra vires ſuas exerere, ſibimet illud obvertit: quod dum intuetur, occæcatus ipſe ſtetit atque ſic interemptus eſt. Perſarum deinde Rex, Perſei ex Andromeda filius, ab avo ſuo Cepheo factus eſt: qui etiam juſſit, ut abominandum illud Gorgonis caput igne abſumeretur: quo facto, regnum ſuum repetivit. Abhinc igitur Perſei genus Babylone regnavit.

Temporibus autem ſupradictis, Cadmus, Agenoris filius, Phœnicia relicta, Bœotiam occupavit: à patre enim miſſus fuerat, ut Europam ſororem inventam liberaret. Certior autem factus eam in Creta regnare, verſus Bœotiam properavit: ubi diutius

1. ὁ υἱὸς τοῦ Περσέως] Filius hic Perſei, Μέρως, à Cedreno vocatur: Chr. quoque Alex. legit, ὁ υἱὸς αὐτοῦ τοῦ Περσέως καὶ τῆς Ἀνδρομήδας Μέρος προβληθεὶς &c. ubi tamen Interpres, μέρος, pro nomine proprio nequaquam ſumit. Sed nec Auctoris ſui mentem in reliquis aſſequutus eſt.

2. ὅστις ἐκέλευσε] ο. ἐβασίλευσε, apud Chr. Alex. Cæterum locus iſte totus, peſſime à librariis habitus, ex noſtro ſanandus eſt.

3. βασιλεύοντος] Leg. βασιλεῦον.

commoratus, Phœnicum literas eos, illarum antea ignaros, docuit. Cadmum itaque summo in honore habuerunt, Regemque eum Bœotiæ constituerunt erat enim speciosus forma. Regnavit igitur ad Bœotiam Cadmus per annos LXII, ubi uxorem sibi sumpsit nomine Harmoniam; ex qua sex suscepit filias, quarum nomina, Ino, Agave, Semele, Eurinome, Cleantho, & Eurydice; quæ etiam, *Præcellentes forma Cadmiades*, vocabantur. Urbem etiam magnam in Bœotia condidit, quam ex nomine suo Cadmiam vocavit; ubi & sedem Regni posuit: Quin & Tiresiam, Bœotorum Philosophum, ab exilio revocavit. Erat hic Venationibus deditus, ditissimus opibus, vir sapiens item magnique nominis; qui & Græcos docuit, omnia fortuito ferri, Mundumque nulla Numinis providentia gubernari. Qua de causa conspiratione in illum à sacerdotibus facta, in Daphnæi Apollinis templum relegatus est: ut qui effæminati esset animi. Plus satis enim curiose rimabatur, quo pacto fæmina ex maris concubitu concipiat: quomodo item fieri potuit, ut sanguinis natura in ossa, carnes, venas, & nervos, in sanguinem denique ipsum distribuatur; &

ωτείαν ὥρμησε· καὶ διατρίψας εἰς τὴν Βοιωτείαν, ἐδίδαξεν αὐτοὺς τὰ Φοινικῶν ἀγνοοῦντας γράμματα. Καὶ ἐτίμησαν αὐτὸν, καὶ ἐποίησαν αὐτὸν, βασιλέα τῆς Βοιωτείας· [ἦν γὰρ καὶ εὐειδὴς τῇ θέᾳ] ὅστις βασιλεύει τῶν Βοιωτῶν ἔτη ξβ'. Καὶ ἠγάγετο γυναῖκα ἐκεῖθεν, ὀνόματι Αρμονίαν· ἐξ ἧς ἔσχε θυγατέρας ἕξ, Ινῶ, καὶ Αγαύην, καὶ Σεμέλην, καὶ Εὐρινόμην, καὶ Κλεανθῶ, καὶ Εὐειδίκην· αἵτινες ἐλέγοντο προέχουσαι αἱ Καδμιάδες. Κτίζει δὲ καὶ πόλιν ἐν τῇ Βοιωτείᾳ μεγάλην, ἥντινα ἐκάλεσεν εἰς ἴδιον ὄνομα, Καδμίαν. Καὶ βασιλεύει ὁ αὐτὸς Κάδμος ἐκεῖ· ἀνεκαλέσατο δὲ ἐκ τῆς ἐξορίας τὸν Τειρεσίαν, Βοιώτιον ὄντα φιλόσοφον, τὸν θηραλέτην, ὄντα πλούσιον καὶ χρήμασι, καὶ ἀξίᾳ, καὶ σοφίᾳ. ὅστις παρεισήγαγε δόγμα τοῖς Ελλησι, τὸ αὐτομάτως φέρεσθαι τὰ πάντα, καὶ ἀπρονόητον εἶναι τὸν κόσμον. καὶ οἱ ἱερεῖς συνεσκευάσαντο αὐτὸν, καὶ ἐξωρίσθη εἰς τὸ ἱερὸν [1] Δαφνέου Απόλλωνος, ὡς γυναικώδεις ἔχων φρένας, καὶ πολυπραγμονοῦντα, πῶς μιγνυμένη γυνὴ μετ' ἀνδρὸς συλλαμβάνει, καὶ ἡ φύσις τοῦ αἵματος μερίζεται εἰς ὀστέα, καὶ σάρκας, καὶ φλέβας, καὶ νεῦρα, [2] καὶ αἷμα καὶ ζωογονεῖται βρέφος, καὶ τίκτεται· ἅτινα ὁ σοφώτατος Κεφαλίων συνε-

1. Δαφνέου Απόλλωνος] Scr. Δαφναίου.

2. καὶ αἷμα] Cedrenus habet, καὶ τὰ λοιπὰ, rectius ut opinor.

γράψατο.

γράψατο. ὁ γὰρ σοφώτατος Σοφοκλῆς δρᾶμα ἐξέθετο, καὶ ποιητικῶς εἶπεν· ὅτι, τὴν Παλλάδα εἶδε λουομένην, καὶ γυνὴ ἐγένετο· ὁ Τειρεσίας, φησὶ, τὴν σοφίαν τοῦ δημιουργοῦ ἐζήτησε γνῶναι, καὶ οὐκ ἠδυνήθη· ὅθεν ἐξέθετο ὁ αὐτὸς Σοφοκλῆς ἐν τοῖς αὐτοῦ συγγράμμασι ταῦτα ἀληθείας εἶ)· “Εἷς ἐστιν ὁ Θεὸς, ὃς τὸν οὐρανὸν ἔτευξε, καὶ γαῖαν μακρὰν, “πόντου δὲ χαρωποῦ οἶδμα, καὶ “ἀνέμων βίας. Θνητοὶ δὲ πολὺ “καρδίᾳ πλανώμενοι, ἱδρυσάμεσθα “πημμάτων παραψυχὰς Θεῶν “ἀγάλματα ἐκ λίθων, καὶ ξύ-“λων, ἢ χρυσοτεύκτων ἐλεφαντί-“νων τύπους· θυσίας τε τούτοις, “καὶ κενὰς πανηγύρεις τεύχον-“τες, εὐσεβεῖν νομίζομεν. Μοναρχίαν γὰρ ἐδόκει δοξάζειν ὁ αὐτὸς Σοφοκλῆς.

quonam modo fœtus in utero vivus efformetur, & in lucem prodeat. Sicuti de eo prodidit ſapientiſſimus Cephalion. Poetice enim de eo locutus eſt in Dramate ſuo ſapientiſſimus Sophocles; nempe Tireſiam, Minervam lavantem cum vidiſſet, in mulierem converſam fuiſſe: Sed & addit, eundem Tireſiam Summi Opificis ſapientiam ſollicite indagaſſe; quam tamen aſſequi non potuit: unde & Sophocles ipſe, in ſcriptis ſuis, iſta pro veris protulit. *Eſt unus Deus, Qui Cœli machinam ſolique condidit; Cœruleaponti terga,& infrænes Notos: At nos miſelli, pectore errantes vago, Calamitatum finximus ſolati[a], Formas Deorum ſaxeas, ligneas, Aurove ductas fuſili, aut eburneas. His dum immolamus, dum ſtato Auguſtos die, Reddimus honores, eſſe nos remur pios.* Sophocles enim ſenſiſſe videtur, unum eſſe univerſi Imperatorem.

Ὁ δὲ Κάδμος ἐξέδωκε τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα τὴν Ἀγαύην [1] Αἰχίονί τινι συγκλητικῷ· ὅστις Αἰχίων ἔσχεν ἐξ αὐτῆς υἱὸν, ὀνόματι Πενθέα, ἄνδρα συνετὸν, καὶ ἐν φρονήσει, καὶ ἐν πᾶσι. Τὴν δὲ Σεμέλην, τὴν ἄλ-

Cadmus autem Agavem filiam Æchioni cuidam, viro nobili locavit: qui ex ea filium habuit nomine Pentheum, virum ſagacem, & in omnibus prudentem. Semelem vero, filiam alteram, egregiæ formæ

---

1. Αἰχίονί τινι συγκλητικῷ] licet συγκλητικὸς, per totam Hiſtoriam Romanorum, Senatorem denotet: apud Auctorem tamen noſtrum latiori ſenſu, pro quovis Nobili, ſumi videtur: omni enim tum genti, tum ætati, tum ſexui tribuit: ita lib. 18. p. 430. Auxumitarum Indorum rex, devicto rege Homeritenſe, συγκλητικοὺς αὐτοῦ δύο, καὶ μετ' αὐτῶν διακοσίους ad Alexandriam miſit, Epiſcopum à Juſtiniano petituros. Ita etiam lib. 3. p. 32. Perithous, Nobilis juvenis, Proſerpinæ, Aidæ regis F. amaſius, συγκλητικὸς appellatur. Lucretia etiam fœmina Nobilis Romana, Collatini uxor, συγκλητικὴ dicta eſt, lib. 7. p. 150.

virginem,

virginem, amavit quidam nomine Polymedon, Ætherionis F. ex Jovis Pici genere: qui eam in amorem ſuum illectam compreſſit, & ex ea filium habuit. Semele autem dum puerum in utero gereret, ingens accidit tempeſtas, horrendos cœli fragores, & fulgura emittens: quibus perterrefacta mulier, fœtum ſtatim edidit ſeptimeſtrem. Cumque puerperii dolores ſufferre non potuiſſet, expiravit ipſa: infantem vero Cadmus in Nyſiam regionem miſit enutriendum. Quoniam vero fœtus, ante legitimum tempus excluſus portionem aliquam vitæ ſuæ extra communem uſum à Deo ſortitus eſt; ideo fabulantur, eum, per reliquum tempus materno utero debitum, in ipſo Jovis ſinu aſſervatum fuiſſe: ſicuti ſcriptum reliquit ſapientiſſimus Palæphatus. Nomen autem puero avus ejus, Cadmus, Nyſium dedit: alii vero Dionyſum vocarunt, tanquam ex genere Jovis Patrii; & quod ex Carmine ſolari Magico mirabilia quædam efficeret. Quin & in Deorum numerum retulerunt eum, eo quod, ex vite, mortalibus alimentum ſuppeditaſſet: de cujus uſu, ſicut & de Agriculturæ legibus, nonnulla ex-

λην αὐτοῦ θυγατέρα, εὐπρεπεστάτην οὖσαν πάνυ, ἐφίλησέ τις, ὀνόματι Πολυμήδων, υἱὸς Αἰθερίωνος συγκλητικοῦ, ἐκ τοῦ γένους καταγομένου τοῦ Πίκου Διός· ἣν περιτρεψάμενος ἔφθειρεν, ἀφ' ἧς ἔσχεν υἱόν. καὶ ἐν τῷ ἔχειν αὐτὴν ἐν γαστρὶ τὸν παῖδα, χειμῶνος ὄντος, ἐγένοντο ἀστραπαὶ μεγάλαι, καὶ βρονταί· καὶ ἐθροήθη ἡ κόρη Σεμέλη, καὶ τὸ μὲν βρέφος παραυθὺς ἐγέννησε, μηνῶν ἑπτά. Αὐτὴ δὲ μὴ ὑπενέγκασα τοὺς πόνους, ἐτελεύτησε· καὶ ἔπεμψεν ὁ Κάδμος τὸ βρέφος εἰς τὴν Νυσίαν χώραν, κἀκεῖ ἐτράφη· [1] διὰ τοῦδε συνεγράψατο, ὅτι ὁ Ζεὺς τὸν λοιπὸν χρόνον τῆς μητρικῆς αὐτοῦ γαστρὸς ἐν τῷ ἰδίῳ κόλπῳ ἐφύλαξε· διότι μέρος ζωῆς ἔσχε, παρὰ τὸν χρόνον τῆς γεννήσεως αὐτοῦ ἐκτρωθείς· καθὼς Παλαίφατος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο· ὅντινα ὁ αὐτοῦ πάππος Κάδμος, Νύσιον ἐκάλεσεν. Ἀλλ' οἱ λοιποὶ, ὡς θαύματά τινα ποιοῦντα, ἐκ τῆς Ἡλιακῆς εὐχῆς Διονύσον μετεκάλεσαν, [2] ὡς ἐκ γένους ὄντα πατρῴου· καὶ ἀπεθέωσαν αὐτὸν εὑρηκότα δι' ἀμπέλου τροφὴν ἀνθρώποις. Ἐξέθετο γὰρ καὶ περὶ τῆς ἀμπέλου, καὶ τῆς γεωργικῆς τινα· ἔμαθε δὲ καὶ μυστικά τινα, καὶ ἐγένετο ἀνὴρ

1. διὰ τοῦδε συνεγράψατο,] διὰ τοῦτο δὲ, ſcribendum cenſeo. Fabulæ hujus auctoris nomen hic excidiſſe videtur; niſi forte συνεγράψαντο, in plurali legendum ſit; quod veriſimilius.

2. ὡς ἐκ γένους ὄντα πατρῴου] Cedrenus habet, ὡς ἐκ γένους ὄντα Διός.

σοφὸς καὶ ἐν μυσταγωγίαις ὁ αὐτὸς Διόνυσος· καὶ ἐποίει φαντασίας τινὰς θαυμάτων. Ὅστις καὶ πρὸς Πέρσας, καὶ πρὸς Ἰνδοὺς, καὶ εἰς πολλὰς χώρας ἀπῆλθε, [1] καὶ πολέμων φαντασίας τινὰς θαυμάτων ἐδείκνυεν, ἔχων καὶ στρατὸν μεθ' ἑαυτοῦ πολύν. Ὁ δὲ Κάδμος γεγηρακὼς, [2] παρεχώρησε τῆς διοίκησις τῆς βασιλείας τῶν Βοιωτῶν τῷ υἱῷ τοῦ Αἰχίονος, τῷ Πένθει, τῷ ἐκγόνῳ αὐτοῦ· ὅστις ἐπῃνεῖτο παρὰ τῶν συγκλητικῶν, καὶ παρὰ πάντων. Ὁ Κάδμος δὲ, λαβὼν τὸν Τειρεσίαν, διῆγεν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Βοιωτείας ἐπὶ τὸ Κιθερώνιον ὄρος τὸν πολὺν χρόνον. Τοῦτο δὲ ἀκούσας ὁ Διονύσος, ὅτι ἐγήρασεν ὁ αὐτοῦ πάππος, ἦλθεν ἐπὶ τὴν Καδμείαν πόλιν, μετὰ πολλῆς ἀξίας καὶ ὅπλων, ὀφείλων βασιλεῦσαι. [3] Καὶ ἑωρακὼς αὐτὸν φαντασίας τινὰς ποιοῦντα, καὶ ὁπλίτας ἔχοντα, καὶ προσκαλούμενον πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτοῦ, καὶ τὰς συγγενικὰς διδάσκοντα μυσταγωγίας ἡλιακῶν βακχευμάτων, ἃς ἔλεγον Βάκχας· ὡσαύτως δὲ καὶ τοὺς πολίτας καὶ τελετάς τινων εὐχῶν διδάσκοντα ἡλιακῶν, πρὸς τὸ πεῖσαι

posuit. Sed & Mysticis etiam rebus operam dedit, indeque vir sapiens, & Mysteriorum peritus evasit, & Imposturis suis Mortalium perstrinxit oculos. Profectus etiam ingenti cum exercitu, adversus Persas, Indosque, plurimas item regiones alias, admiranda quædam in præliis exhibuit Præstigiarum specimina. Cadmus autem ætate jam provectior factus, Bœotiæ regnum Pentheo Nepoti suo, Echionis filio, reliquit: hunc enim primores regni, omnisque adeo populus magna laude prosecuti sunt. Cadmus autem ipse comitem sibi adjungens Tiresiam, per tempus longum, ad Cithæronem montem, in Bœotorum regione vitam transegit, Dionysius vero ubi intellexisset Cadmum avum jam consenuisse, pervenit ipse in urbem Cadmiam, cum exercitu, & celebritate magna, Bœotiæ regnum sibi asserturus. Pentheus autem cum præstigias operantem, armatisque instructum observasset; & quod convocatis qui sanguine illi juncti fuerunt omnibus, cognatas docuerit Mysticos modos furorum Solarium, quas ideo *Bacchas* nominavit: similiter & Bœotis etiam precularum quarundam Solarium Initiationes tradiderit; quo persuasos haberet eos, posse se Bœotorum regnum sibi

1. καὶ πολέμων φαντασίας τινὰς θαυμάτων ἐδείκνυεν] Forte legendum, καὶ πολεμικῶν, φαντασίας τ. θ. ε. Cedrenus habet, καὶ φαντασίας τινὰς θαυμασίων ἔργων καὶ πολέμων &c.

2. παρεχώρησε τῆς διοίκησις] Scr. διοικήσεως Cedrenus habet, ᾧ καὶ τὴν διοίκησιν τῆς βασιλείας ὕστερον παρεχώρησε K.

3. καὶ ἑωρακὼς αὐτὸν] ὁ Πενθεὺς post hæc supplendum videtur.

afferre; ut qui inſtructus eſſet exercitu, & militibus ejuſmodi, quos ob corporis agilitatem, & ſaltandi peritiam, *Scirtos*, vocare ſe dixit: [erant enim ex gente Beſſica, & myſteriorum inſuper cognitione imbuti:] Pentheus inquam, certior de his factus; audiens etiam Bœotiæ regnum eum affectare, odio Dionyſium proſecutus eſt: & inimicitiis invicem contractis, in ipſa urbe ad pugnam deventum eſt. Pentheus autem prælio victor, Dionyſium comprehendit; inque vincula conjectum, in Cadmi avi adventum aſſervare ſtatuit. Agave autem Penthei mater, & Dionyſii matertera, precibus obtinuit à filio ſuo, ut captivum liberaret. Liberatus Dionyſius ſecum in animo volutat, quomodo Pentheum è medio tollat. Armis itaque paratis, Agavem accerſit; rogatque eam, ut in gratiam cum Pentheo rediens, Cadmum una adirent. Quod à filio Pentheo obtinuit tandem mater: quæ promiſit ſeſe etiam eis comitem fore, ad patrem demulcendum,

τοὺς Βοιωτοὺς, δυνάμενον αὐτὸν ἀντέχεσθαι τῆς βασιλείας, κεκοσμημένον ὅπλοις, καὶ στρατῷ, [1] οὓς, φησὶ, σκίρτους ἐκάλει, ὡς γοργοὺς καὶ ἐξαλλομένους· [ἦσαν γὰρ ἐκ τῆς Βεσσικῆς χώρας, καὶ σοφίᾳ μυστικῇ πεπαιδευμένοι·] ταῦτα γνοὺς ὁ Πενθεὺς, ἐφθόνει αὐτῷ, ἀκούσας, ὅτι καὶ τῆς βασιλείας τῶν Βοιωτῶν ἐπιθυμεῖ. Καὶ γενόμενοι ἐχθροὶ, συνέβαλον πόλεμον ἐν τῇ πόλει· καὶ ὁ Πενθεὺς νικήσας αὐτὸν, παρέλαβεν αὐτὸν, καὶ δήσας, ἐφύλαξεν αὐτὸν διὰ τὴν παρουσίαν τοῦ Κάδμου τοῦ πάππου αὐτῶν. Η δὲ Αγαύη, ὡς θεῖα αὐτοῦ, καὶ μήτηρ τοῦ Πενθέως, πείσασα τὸν ἴδιον υἱὸν, ἐποίησεν αὐτὸν ἀπολύσαι αὐτόν. Οστις ἀπολυθεὶς ἐβουλεύετο, πῶς ἀνέλῃ τὸν Πενθέα· καὶ ὁπλισάμενος, μετεστείλατο τὴν Αγαύην, καὶ [2] ᾔτησε φιλιωθῆναι αὐτὴν τοῦ Πενθεῖ, καὶ ἅμα αὐτῷ ἀπελθεῖν πρὸς τὸν Κάδμον. Η δὲ πολλὰ ποιήσασα τῷ Πενθεῖ, τῷ ἑαυτῆς υἱῷ, ἔπεισεν αὐτὸν φιλιωθῆναι αὐτῷ, καὶ ἀπελθεῖν πρὸς τὸν Κάδμον, [3] ὅτι ἐλυπήθη πρὸς αὐ-

1. σκίρτους ἐκάλει] Ita Cedrenus etiam: καὶ τοὺς μὲν ἄνδρας σκίρτους ἐκάλεσε, διὰ τὸ ἀλλεσθαι καὶ πηδᾷν· τὰς δὲ γυναῖκας, Βάκχας.

2. ᾔτησε φιλιωθῆναι αὐτὴν τῷ Πενθεῖ] Scribendum puto, φιλιωθῆναι αὐτὸν τ. Π.

3. ὅτι ἐλυπήθη πρὸς αὐτοὺς] λύπη, apud auctorem noſtrum non dolorem, aut mœſtitiam, ſed iracundiam, & indignationem ubique ſignificat. Ita Theodoſius Imperator, ubi reſciviſſet Eudoxiam filiam ſuam Romæ Vandalis proditæ auctorem fuiſſe, ἐλυπήθη πρὸς αὐτήν; ei infenſus erat, nullamque deinceps ejus rationem habuit: lib. 14. p. 353. Illus etiam Zenonis Imper. intimus, cum ex inſidiis in ſe à Verina Aug. ſtructis, præciſa ſaltem aure, evaſiſſet, atque Imperator ſe facinoris inſcium fuiſſe juraſſet; fidem ei nihilominus derogavit Illus, atque ἔχων τὴν λύπην, Imperatori exinde infenſus vindictam meditatus eſt: lib. 15. p. 377.

τοὺς· τῆς Ἀγαύης συνταξαμένης ἅμα αὐτοῖς ἀπιέναι, καὶ πείθειν τὸν ἴδιον πατέρα. Ὁ δὲ Διόνυσος ὠργίζετο κατὰ τοῦ Πενθέως, ὡς δεθείς, καὶ λοιδορούμενος παρ' αὐτοῦ· ἔλεγε γὰρ πᾶσιν, ὅτι ἐκ πορνείας ἐτέχθη ὁ αὐτὸς Διόνυσος. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ ὁ Εὐριπίδης, μετὰ χρόνους εὑρηκὼς τὸ τοιοῦτον σύγγραμμα, τὴν Βακχῶν ἐξέθετο δράμα, ὡς ἀπὸ Πενθέως εἰπὼν ταῦτα. Σεμέλη δὲ λοχευθεῖσα ἐκ βροτοῦ τινος, εἰς Ζῆνα φέρουσα [1] τὴν ἁμαρτίαν λέγει. Φιλιωθέντων δὲ αὐτῶν, ἐκέλευσε τῷ ἰδίῳ στρατῷ ὁ Διόνυσος περιλαβεῖν κατὰ τὴν ὁδὸν ἐν στενῷ τόπῳ, καὶ συσχεῖν τὸν Πενθέα. Ἐν δὲ τῷ μέλλειν αὐτοὺς ἐξιέναι, μετὰ ὀλίγων ἀνδρῶν ἦλθεν ὁ Διόνυσος πρὸς αὐτόν. Καὶ λοιπὸν ὁ Πενθεὺς, ἀγοῶν τὸ σκέμμα, καὶ αὐτὸς ὀλίγους μεθ' ἑαυτοῦ ἔλαβεν ἄνδρας· καὶ ἡ Ἀγαύη ἦν μετ' αὐτῶν. Ἐν δὲ τῷ αὐτοὺς ἀπιέναι, ἐπέρριψεν αὐτῷ ὁ στρατὸς τοῦ Διονύσου, καὶ συνέσχον τὸν Πενθέα· καὶ εὐθέως ἐκέλευσεν ὁ Διόνυσος ἀποτμηθῆναι αὐτόν, καὶ τὴν κεφαλὴν δοθῆναι τῇ μητρὶ αὐτοῦ, ὡς ὑβρίζουσῃ τὸν αὐτὸν Διόνυσον. Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Διόνυσος εἰς τὴν Καδμίαν, εἰς τὸ βασιλεῦσαι. Διὰ τοῦτο δὲ λέγουσι, τὴν Ἀγαύην ἀποκεφαλίσασαν τὸν ἴδιον αὐτῆς υἱὸν, διότι ἔπεισε τὸν Πενθέα φιλιωθῆναι τῷ Διονύσῳ, καὶ αἰτία γέγονε τοῦ θανάτου τοῦ ἰδίου

qui ab utroque, quod fecerant, moleſte tulit. Illud autem Dionyſio ſtomachum movit, quod in vincula à Pentheo conjectus, contumelioſe etiam exceptus fuiſſet. Sparſerat enim ille in populum, Spurium eſſe Dionyſium, ex adultera natum. Unde & longo poſt tempore Euripides, qui de Dionyſio tale quid ſcriptum invenerat; in Tragœdia quam, *Bacchas*, vocavit, iſta de Dionyſio profert, ſub Penthei perſona. *Sed Semele compreſſa ab aliquo Mortali, in Jovem retulit culpam ſtupri.* Pace igitur inter eos compoſita, Dionyſius mandavit militibus ſuis, uti præoccupatis viæ anguſtiis, parati eſſent Pentheum adoriri. Ad iter itaque eis ſe accingentibus, Dionyſius paucis ſtipatus ad Pentheum venit; qui, nihil inſidiarum ſuſpicatus, & ipſe modico inſtructus ſatellitio, cum Agave comite exibat. Dum vero iter faciunt, incidunt in Dionyſii exercitum; qui Pentheum adorti, comprehendunt: caputque ei, ex Dionyſii mandato, ſtatim detruncant, matrique ejus deferunt; ob contumeliam ſcilicet ab ea Dionyſio illatam. Quo facto in urbem Cadmiam revertitur Dionyſius regnum capeſſurus. Hinc Poetæ fabulantur, Agavem filio ſuo caput amputaſſe, eo quod Pentheum Dionyſio concilians, filii ſui necis cauſa fuiſſet. Cives

---

1. τὴν ἁμαρτίαν λέγει] Scr. λέχους, ex Euripide in Prolog. Bacch.

autem, Primoresq; urbis Cadmiæ Dionysium regem suum habere noluerunt; dicentes eum, qui, privatus dum esset, patruelem neci dedisset, si ad regni fastigia fuerit provectus, ipsam Bœotiam funditus eversurum. Lycurgum itaque, verum sapientem, cui, rem totam aperiunt, in auxilium suum vocant: qui contra Dionysium arma sumens, ex urbe illum, atque etiam ex Bœotorum finibus exterminat. Quod ubi Dionysius intellexisset, fuga rebus suis consuluit, & Delphos profectus, diem illic supremum obiit: ubi etiam reliquiæ ejus in loculo positæ sunt, in fano, ubi ipse arma sua suspenderat sicut memoriæ prodidit sapientissimus Demarchus, de hoc nostro Dionysio scribens. Eadem etiam habentur apud sapentissimum Philochorum; qui in scriptis suis testatur, Dionysii sepulchrum, suis etiam temporibus, Delphis extitisse, juxta Apollinem Aureum: pro loculo autem foveam quandam habuisse, in qua istiusmodi scriptum legere erat Epitaphium: *Dionysius, Semeles Filius, hic jacet sepultus.* Hæc autem ipsa, tradidit etiam in scriptis suis sapientissimus Cephalion.

αὐτῆς υἱϰ. Οἱ ἐν συγκλητικοὶ, καὶ πολῖται τῆς Καδμίας πόλεως, ἐκ ἐδέξαντο τὸν αὐτὸν Διόνυσον διοικῆσαι τὴν βασιλείαν αὐτῶν, λέγοντες· ὅτι τὸν ἴδιον ἐξάδελφον ἐφόνευσε μὴ ὢν βασιλεύς· ἐὰν βασιλεύσῃ, [1] ἀπωλεῖ τὴν Βοιωτείαν. Καὶ περιετρέψαντο παρακαλέσαντες τὸν Λυκοῦργον, ἄνδρα σοφὸν, εἰπόντες αὐτῷ τὰ συμβάντα· καὶ [2] ὡπλίσετο κατ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἐκβάλλει αὐτὸν ἐκ τῆς Καδμίας πόλεως, καὶ τῆς Βοιωτείας, [3] ὅτι ὡπλίσατο κατ᾽ αὐτοῦ. Καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ Διόνυσος, ἔφυγε τὸν Λυκοῦργον· καὶ εἰς Δέλφους ἀπελθὼν, ἐκεῖ τελευτᾷ. Καὶ ἐτέθη τὸ λείψανον τοῦ αὐτοῦ Διονύσου ἐκεῖ ἐν σορῷ· καὶ τὰ ὅπλα δὲ αὐτοῦ αὐτὸς ἐκεῖ εἰς τὸ ἱερὸν ἐκρέμασε, καθὼς Δήμαρχος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο περὶ τοῦ αὐτοῦ Διονύσου. Ωσαύτως δὲ καὶ ὁ σοφώτατος Φιλόχορος τὰ αὐτὰ συνεγράψατο· ἐν ᾗ ἐκθέσει εἶπε περὶ τοῦ αὐτοῦ Διονύσου· ἔστιν ἰδεῖν τὴν ταφὴν αὐτοῦ ἐν Δέλφοις, παρὰ τὸν Απόλλωνα τὸν χρυσοῦν. βόθρον δέ τι εἶναι ὑπονοεῖται ἡ σορὸς, ἐν ᾧ γράφει· Ενθάδε κεῖται θανὼν Διόνυσος, ἐκ Σεμέλης. Ομοίως δὲ καὶ ὁ σοφώτατος κεφαλίων τὰ αὐτὰ ἐν τῷ ἰδίῳ συγγράμματι ἐξέθετο.

1. ἀπωλεῖ τὴν Βοιωτείαν] Scr. ἀπολεῖ.

2. καὶ ὡπλίσετο] Scr. ὡπλίζετο, sive ὡπλισατο, uti infra habetur.

3. ὅτι ὡπλίσατο κατ᾽ αὐτοῦ] Verba ista transposita, locoque non suo apparent. Itaque legendum censeo: Καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ Διόνυσος, ὅτι ὡπλίσατο κατ᾽ αὐτοῦ, ἔφυγε &c.

Μετὰ οὖν τὴν τελευτὴν τοῦ Κάδμου, βασιλέως τῆς Βοιωτίας, ἐβασίλευσεν ὁ Νυκτεύς. [1] Οὗτος ἔχει θυγατέρα ἱέρειαν τοῦ ναοῦ Ἡλίου, ὀνόματι Ἀντιόπην· ἥτις ἐδιδάχθη τὴν Ἡλιακὴν ἀρχὴν, ἤτοι μυσταγωγίαν τῶν Διονυσιακῶν Βακχευμάτων· κἀκεῖθεν ἐλέγετο Βάκχη. Ὁ δὲ αὐτῆς πατὴρ ὁ Νυκτεὺς εἶχεν ἀδελφὸν, ὀνόματι Λύκον, βασιλέα τοῦ Ἄργους· ὅστις Λύκος βασιλεὺς εἶχε συγκλητικὸν, ὀνόματι Θεόβοον, [2] υἱὸν γενόμενον Βρόντονός τινος, ἐξαδέλφου τῆς Δίρκης, ἐκ τοῦ γένους τοῦ Πίκου Διὸς καταγομένου. Ὁ αὐτὸς δὲ Θεόβοος ὁ συγκλητικὸς, κατὰ τάγμα ἐλθὼν ἐκ τοῦ Ἄργους, [3] ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ

Cadmo autem Bœotorum rege defuncto, regnavit Nycteus: Erat ei filia, nomine Antiopa, solis in templo sacerdos, cujus etiam edocta preculas, Mysticos nempe illos Bacchandi ritus, exinde Baccha dicta est. Pater autem ejus Nycteus fratrem habuit, Lycum nomine, Argivorum regem. Habuit hic in regno suo virum Nobilem, nomine Theoboum Brontonis cujusdam Dirces patruelis, ex genere Pici Jovis oriundi, filium. Theobous autem iste, ex voto veniens ab Argis in templum solis ut ibi recubaret, Antiopam sacerdotem illic conspectam deperibat;

---

1. οὗτος ἔχει θυγατέρα] Forte, εἶχε θυγατ.

2. υἱὸν γενόμενον Βρόντονός τινος] Βράτονος, habet Cedrenus.

3. ἐν τῷ ἱερῷ Ἡλίου παρακοιμηθῆναι.] Veteribus de re quapiam Numina consulturis, aut aliquid ab eisdem petituris in more positum erat, Templa Deorum, locaque sacra intrare, ibique decubantibus, per quietem Oraculi responsum expectare. Moris hujus antiqui apud Lycophronem Mentio:

> Δοραῖς δὲ μήλων τύμβον ἐγκοιμωμένοις
> Χρήσει καθ' ὕπνον πᾶσι νημερτῆ φάτιν.

Ad quem locum Iz. Tzetzes Scoliastes testatur apud Daunos, sive Calabros morem invaluisse, Podalirii sepulchrum, pro morborum suorum medela, invisendi; ibique pellibus Ovinis, (ἐν μηλωταῖς) incumbendi; καὶ καθ' ὕπνους λαμβάνειν χρησμοὺς ἐξ αὐτοῦ. Virgilius etiam, Æneid. lib. 7. Latinum Regem Fauni oracula consulentem introducit, verbis hisce.

> Huc dona sacerdos
> Cum tulit, & cæsarum ovium sub nocte silenti
> Pellibus incubuit stratis, somnosque petivit:
> Multa modis simulachra videt volitantia miris,
> Et varias audit voces fruiturque Deorum
> Colloquio.

Ubi quod noster, παρακοιμηθῆναι, Virgilius, *incubare*, dixit: quod, Servio teste, proprie dicitur de his qui dormiunt ad accipienda Responsa. Unde est, *ille incubat Jovi*, id est, dormit in Capitolio, ut Responsa possit accipere. Consuetudo autem hæc usque ad Constantin. M. viguisse testatur auctor Noster, qui lib. 3. p. 46. Imperatorem hunc Sosthenium ab Argonautis conditum visitantem, deque statuæ ibidem positæ figura Angelica scitandi causa, τῷ τόπῳ παρακοιμώμενον introducit. Sed & Julianus etiam ὁ παραβάτης, suscepta in Persas expeditione, sacrisque ad Daphnem, Antiochense suburbium, Apollini peractis, παρακοιμηθεὶς, per quietem vidit puerulum flavum, qui mortis locum ei prænunciabat: lib. 13. p. 312.

ut quæ virgo esset forma, staturaque pulcherrima. Commoratus vero templo, tanquam sub specie religionis, ut qui virgini etiam sanguine esset conjunctus; in amorem suum illectam eam vitiavit gravidamque fecit. Metuens deinde sibi à Nycteo, Bœotorum rege, in patriam suam reversus est. Nycteus autem, virginis pater de his certior factus, filiam suam fano extractam examini subjecit; & compertum habens, vitiatam fuisse eam à Theoboo, qui Lyci fratris ex Primoribus erat, uxorique suæ sanguine conjunctus: filiam suam, nescius tamen eam jam tum prægnantem esse, ad Lycum fratrem, Argivorum regem, misit; ut ipse etiam, examine facto de stupro, inquireret nempe an Author ejus esset ex Argivis suis aliquis: quod ita esse si comperisset; ut Antiopa pœnas daret violatæ pudicitiæ, quod hoc sacerdos commisisset: in illum vero gravius ut decerneretur, qui tale aliquid in personam sacram ausus fuerit. Rex autem Lycus cum de Antiopa Questionem habere statuisset, observata ejus forma; & edoctus etiam gravidam

Ἡλίου παρακοιμηθῆναι· καὶ ἑωρακὼς τὴν ἱέρειαν Ἀντιόπην, εὐπρεπεστάτην οὖσαν καὶ εὐμήκη, ἐβλήθη εἰς ἔρωτα αὐτῆς. Καὶ παραμείνας ἐν τῷ ἱερῷ, προφάσει τοῦ τάγματος τῆς εὐχῆς, ὡς συγγενὴς αὐτῆς, ὑπονοθεύσας ἔφειρεν αὐτὴν, καὶ ἔγκυον ἐποίησε· καὶ φοβηθεὶς τὸν Νυκτέα, βασιλέα τῆς Βοιωτείας, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ χώραν. Μαθὼν δὲ ὁ Νυκτεὺς βασιλεὺς, ὁ ταύτης πατὴρ, ὅτι ἐφθάρη, ἔλαβεν αὐτὴν ἐκ τοῦ ἱεροῦ· καὶ ἐξετάσας αὐτὴν, ἔμαθε παρ' αὐτῆς τὸν φθορέα Θεόβοον, ὅτι ἐκ τῶν συγκλητικῶν ἐστι τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Λύκου, καὶ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς γένος. Ἀγνοῶν δὲ ὁ Νυκτεὺς, ὁ πατὴρ αὐτῆς, ὅτι ἔγκυός ἐστιν, ἔπεμψεν αὐτὴν εἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀδελφὸν τὸν Λύκον, βασιλέα τοῦ Ἄργους, ἵνα ἐξετάσῃ καὶ αὐτὸς τὸ πρᾶγμα τῆς φθορᾶς αὐτῆς· καὶ εἰ ἀληθές ἐστι, ὅτι ἐκ τοῦ Ἄργους ἐστὶν ὁ αὐτῆς φθορεὺς, καὶ αὐτὴν τιμωρήσηται, ὡς φθαρεῖσαν, ἱέρειαν οὖσαν· καὶ ἐκεῖνον δὲ ἀμυνήται, ὡς τοιοῦτόν τι τολμήσαντα κατὰ ἱερατικοῦ σώματος. Ὁ δὲ βασιλεὺς Λύκος, εἰσαγαγὼν τὴν αὐτὴν Ἀντιόπην εἰς ἐξέτασιν, καὶ ἑωρακὼς αὐτῆς τὴν εὐπρέπειαν, καὶ μαθὼν ὅτι

1. καὶ ἐκεῖνον δὲ ἀμυνήται] ἀμυνύω, auxilior, ἀμυνύομαι ulciscor, vel pœnas ab aliquo exigo, proprie significant. Hesychius: ἀμύνασθαι, ἀπαλεξῆσαι, τιμωρῆσαι. Ammonius de verb. simil. & differ. Ἀμυνύεσθαι, καὶ ἀμυνύειν διαφέρει· ἀμυνύεσθαι μὲν γάρ ἐστι τὸ κολάζειν, τοὺς προαδικήσαντας· ἀμυνύειν δὲ τὸ βοηθεῖν. Ad eundem sensum Moschopulus: ἀμυνύω, τὸ βοηθῶ· ἀμυνύομαι δὲ, τὸ τιμωροῦμαι, ἤγουν κολάζω.

ἔγκυός

ἔγκυός ἐστιν, ἠλέησεν αὐτήν, λέγων· ὅτι, δεῖ περιμεῖναι, ἄχεις οὗ τέκῃ, καὶ τότε τιμωρήσασθαι αὐτήν, ὡς ἱερατικὸν ὑβρίσασαν σχῆμα. Ο δὲ αὐτὸς Λύκος βασιλεὺς εἶχε γυναῖκα τὴν Δίρκην· καὶ παραδοὺς αὐτῇ τὴν Αντιόπην, εἶπεν αὐτὴν φυλάττεσθαι παρ' αὐτῇ, ἄχρις οὗ τέκῃ. Ο δὲ Λύκος βασιλεὺς ἦν θεῖος τῆς Αντιόπης· ἡ δὲ αὐτὴ Αντιόπη ἐγέννησε δίδυμα· οὕστινας ἐκάλεσεν Αμφίονα καὶ [1] Ζῆθαν. Καὶ ἐξέῤῥιφησαν γεννηθέντα τὰ βρέφη, κατὰ κέλευσιν τοῦ Λύκου βασιλέως, ἐν τῇ κώμῃ τῇ λεγομένῃ Ραθέα, πλησίον τοῦ Κιθερωνίου ὄρους. οὕστινας παῖδας, οἴκτου χάριν, ἔλαβε παρὰ τῶν [2] ῥυπτόντων τὰ αὐτὰ βρέφη Ορδίων τις [3] γενπόνος ἄπαις ὤν, γνοὺς ὅτι τέκνα ὑπῆρχον τῆς ἱερείας Αντιόπης· [ᾔδει γὰρ αὐτήν, ὡς ἱέρειαν·] καὶ ἀνεθρέψατο αὐτά. Μετὰ δὲ χρόνον, πολέμου [4] κλωνηθέντος τῇ Αργείων χώρᾳ, ἐξῆλθεν ὁ Λύκος βασιλεὺς ἐπὶ τὸν πόλεμον· καὶ ἐχρόνισε πολεμῶν. Η δὲ Δίρκη, τοῦ Λύκου βασιλέως γυνὴ λογισαμένη, ὅτι οὐκ ἔτι μετὰ τὸν τοκετὸν ἐτιμωρήσατο τὴν αὐτὴν Αντιόπην, ἀλλ' [5] ἔασεν αὐτήν, ὡς ἐρῶν αὐτῆς, καὶ λάθρα μιγνύμενος μετ' αὐτῆς, ὡς εὐπρεπεστάτης· λαβοῦσα αὐτὴν μετὰ ὀλίγων στρατιωτῶν, ὡς ἐπὶ χώραν, ἀπῆλθεν ἐπὶ τὸ Κιθερώνιον ὄρος, ἐν τῇ κώμῃ ὅπου οἱ αὐτῆς

eam eſſe, miſericordia motús, manere eam juſſit uſque dum partum edidiſſet; pœnas deinde laturam temerati ſacerdotii. Interim rex Lycus Antiopam, cujus etiam erat avunculus, Dirci uxori cuſtodiendam tradidit, uſque dum partum ederet. Parturiens autem Antiopa gemellos enixa eſt; quibus nomina dedit, Amphionem, & Zethum. Infantes autem in lucem editos exponi rex juſſit, in vico Raſthea dicto, non procul à Cithærone monte. Cæterum miſertus eorum Ordio quidam agricola, puerulos accepit ab eis, quibus eos exponendi cura commiſſa erat: cumque prole careret ipſe, atque etiam ſciret, eos matrem habere Antiopam, quam ſacerdotem eſſe cognoverat, ſuppeditavit ipſe infantibus alimoniam. Poſtea temporis graſſante bello per Argivorum regionem, rex Lycus in militiam profectus eſt: cumque bello longiuſcule detentus fuiſſet; uxor ejus Dirce exiſtimans, Antiopam, cum puerperii doloribus jam ſoluta, pœnas adhuc nullas luiſſet, conjugi ſuo (cui, ob formam gratiſſimam eſſe eam ſuſpicabatur,) in clandeſtinos reſervatam concubitus: paucis ſtipata militibus, eam ſibi ſumit comitem, tanquam in rus ſecederet; & ver-

1. Ζῆθαν] Scr. Ζῆθον.
2. παρὰ τῶν ῥυπτόντων] Scr. ῥιπτόντων.
3. γενπόνος] Scr. γηπόνος.
4. κλωνηθέντος] Leg. κινηθέντος.
5. ἀλλ' ἔασεν αὐτήν] Scr. εἴασεν.

ſus

ſus Cithæronem tendens montem, in vicum, ubi Antiopæ filii enutriti erant, devenit. Verum Dirce, cum hoc ignoraret, Taurum ſylveſtrem ex regione illa adduci juſſit; cujus cornibus facem adaptans, collo ejus fune circumligato, Antiopam ei alligari juſſit, ut à Tauro ſic diſtracta periret. Audientes vero, qui in vico illo habitabant, deſtinatum Antiopæ ſupplicium, ejuſque ejulatus; egreſſa eſt numeroſa ruſticorum turba, (quos plurimos Raſthea vicus habebat,) inter quos etiam erant Antiopæ filii ambo, & qui eos enutriverat, Ordio agricola. Cumque una omnes Dircem rogarent, uti Antiopa tali ſaltem fato non periret; inſtabat illa, Antiopam, cum ſolis ſacerdos eſſet, caſtitatem ſuam violaſſe, & ex illicito concubitu filios duos peperiſſe; atque adeo ſupplicii hujus dignam eſſe. Amphion autem, & Zethus, ubi ab altore ſuo Ordione didiciſſent, matrem ſuam eſſe Antiopam, quæ ſupplicio tradenda eſſet: collectis in unum ruſticis in circuitu omnibus, egreſſi ſunt cum eis: &

υἱεῖς ἦσαν ἀνατραφέντες. Τοῦτο δὲ ἀγνοοῦσα ἡ Δίρκη, καὶ ἐξαγαγοῦσα ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου ταῦρον ἄγριον, καὶ πήξασα δᾷδα ἐν τοῖς αὐτοῦ κέρασι, τὴν Ἀντιόπην ἐκέλευσε δεθῆναι, καὶ τὸν σχοῖνον εἰς τὸν τράχηλον τοῦ ταύρου εἱλιγῆναι, καὶ οὕτως συρῆναι τὴν Ἀντιόπην ὑπὸ τοῦ Ταύρου, καὶ ἀπωλέσθαι. Καὶ ἀκούσαντες πάντες [1] οἱ τοῦ αὐτοῦ κλήματος τὸν μέλλοντα γίνεσθαι τῆς Ἀντιόπης θάνατον, καὶ τοὺς αὐτῆς ὀλολυγμοὺς, ἐξῆλθον [2] ἐκ τοῦ Δέρας Θέας, χωρίου οὕτως λεγομένου· ἦσαν δὲ ἐν πλήθει πολλοὶ ἐν αὐτῷ ἄγροικοι· ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ δύο υἱοὶ τῆς Ἀντιόπης ἦσαν μετ' αὐτῶν, ἅμα τῷ ἀναθρεψαμένῳ αὐτοὺς Ὀρδίωνι γεωργῷ. καὶ παρεκάλουν τὴν Δίρκην, μὴ τοιούτῳ μόρῳ ἀνελεῖν αὐτήν· ἡ δὲ ἐξεῖπεν αὐτοῖς, ὅτι ἱέρεια ἦν τοῦ Ἡλίου, καὶ ἐφθάρη, καὶ ἐγγύνησε δύο παῖδας ἐκ πορνείας· καὶ δεῖ αὐτὴν τιμωρηθῆναι. Καὶ ἀκούσαντες οἱ τῆς Ἀντιόπης υἱοὶ, Ζῆθος καὶ Ἀμφίων, παρὰ τοῦ ἀναθρεψαμένου αὐτοὺς Ὀρδίωνος, ὅτι ἡ μήτηρ αὐτῶν ἐστὶν ἡ μέλλουσα τιμωρεῖσθαι ἡ Ἀντιόπη· συναθροίσαντες πᾶσαν τὴν ἀγροικικὴν χώραν, ἅμα αὐτοῖς ἀπελ-

1. οἱ τοῦ αὐτοῦ κλήματος] κλῆμα hoc loco, uti etiam infra, p. 23. pro vico, ſive villa ſumitur: unde apud Græcos recentiores, κλήτωρ, paganus, aut etiam vici, vel urbis alicujus incola. Exempla hujus generis apud hunc noſtrum frequenter occurrunt; quæ omnia ſuo loco videbimus. Idem videre eſt apud Chr. Alex. p. 914. οἱ γὰρ Βελασμάνας τῆς πόλεως τῶν Καυζάκων, καὶ πάντες οἱ κλήτορες αὐτῆς, ἡνίκα ἔμαθον &c. Atque hæc me movent, ut non aſſentiar Jo. Leunclaio, qui in Notis ſuis ad Conſtantini Porphyrogennetæ Novel. 1. pro, οἱ κλήτορες, οἰκήτορες. reponi vult.

2. ἐκ τοῦ Δέρας Θέας] ſupra Ραθέα, vocata eſt: forte legendum, ἐκ τοῦ δὴ Ραθέας χωρίου.

θόντες,

θόντες, ἐφόνευσαν τοὺς στρατιώτας. Καὶ λαβόντες τὴν Δίρκην, ἀφείλοντο ἃ ἐφόρει βασιλικὰ κοσμήματα, καὶ ἔλυσαν τὴν Ἀντιόπην· καὶ λυθεῖσα τῶν δεσμῶν ἡ Ἀντιόπη, ἐπέτρεψε τοῖς ἰδίοις αὐτῆς παισὶν, Ἀμφίονι καὶ Ζήθω, φονεῦσαι τὴν Δίρκην· καὶ λαβόντες τὴν Δίρκην, ἔδησαν εἰς τὸν αὐτὸν ἄγριον ταῦρον· καὶ συρεῖσα ὑπὸ τοῦ ταύρου ἡ Δίρκη ἀπώλετο. Ὁ δὲ ταῦρος ἐκ τῆς ἐλασίας ἐδίψησε, καὶ εὑρὼν πηγὴν, ἔστη πιεῖν· καὶ κοπεῖσα ἡ σχοῖνος, εἴασε πλησίον τῆς πηγῆς τὸ λείψανον τῆς Δίρκης· καὶ ἐκλήθη ἡ αὐτὴ πηγὴ ἐξ ἐκείνου ἕως τοῦ νῦν, ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, ἡ Δίρκη. Καὶ λοιπὸν ὁ Ζῆθος καὶ ὁ Ἀμφίων ἔλαβον τὴν ἑαυτῶν μητέρα τὴν Ἀντιόπην, καὶ ἔφυγον ἐπὶ τὴν ἰδίαν χώραν αὐτῶν, τὴν Βοιωτίαν· καὶ ἐκεῖ ἀναφανέντες, ἐγνώσθησαν τοῖς Βοιωτοῖς. Ὁ δὲ αὐτῶν πάππος ὁ Νυκτεὺς, ὁ βασιλεὺς τῆς αὐτῆς Βοιωτίας χώρας, γεγήρακε· καὶ νόσῳ βληθεὶς τελευτᾷ. Καὶ λοιπὸν, μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ Νυκτέως βασιλέως, οἱ τῆς Βοιωτίας πάντες ᾔτησαν αὐτοὺς βασιλεῦσαι αὐτῶν τὸν Ἀμφίονα καὶ τὸν Ζῆθον, ὡς ἐκ γένους βασιλικοῦ ὑπάρχοντας τοῦ Νυκτέως. Καὶ ἀνηγορεύθησαν βασιλεῖς, καὶ ἐβασίλευσαν ὁ Ἀμφίων καὶ ὁ Ζῆθος τῆς Βοιωτίας χώρας οἱ μουσικοί. Καὶ εὐθέως [1] Ἀμφίων ὁ λυρικὸς κτίζει πόλιν μεγάλην πάνυ, δωδεκάπυλον,

occisis militibus, comprehensam Dircem regalibus suis ornamentis spoliarunt, Antiopamque vinculis solvunt. Soluta illa, filiis suis, Amphioni & Zetho, imperat, uti Dircem è medio tollerent: illi vero correptam illam Tauro illi feroci alligant, à quo raptata, periit. Taurus autem, ex cursu, sitivit; & reperto fonte, bibiturus astitit. Contigit autem, ut rupto fune, Dirces cadaver prope fontem istum relictum jacuerit: unde ab indigenis fons iste, Dirce, usque adhuc vocatus est Post hæc Zethus & Amphion matrem Antiopam sibi sumentes, in Bœotiam patriam suam fugerunt: ubi deinde Bœotis innotuerunt. Nycteus autem, avus eorum, Bœotiæ rex, ætate jam grandior ex morbo interiit: post cujus obitum, Bœoti omnes Amphionem & Zethum rogabant, uti Nycteo regi, à quo genus ducebant, ipsi in regno succederent. Itaque Reges salutati Musici hi, Amphion & Zethus, Bœotis imperabant. Amphion autem Lyricus urbem statim amplissimam condidit, duodecim portas habentem, quæ antea

1. Ἀμφίων ὁ λυρικὸς] De Amphione lapides ad Thebas Condendas cantu trahente, nota Fabula. Jo. Tzetz. Chil. 1. eum lapidicidis lapides compingentibus lyra accinisse afferit: & postea Alexander, Thebarum mœnia effodiens, lugubribus cantilenis in hoc opere usus est: teste Callisthene apud eundem Tzetzem.

antea vicus erat, Enchilia, dictus. Urbem hanc matris ex jussu, à Theoboi patris nomine, Thebas vocarunt fratres: ubi etiam per multos annos regnarunt. Tota deinde in circuitu regio, ab Urbe, Thebæ, appellata est. Rex interim Lycus, Dirces conjux, & eorum avunculus, in bello mortuus est: sicuti ista secundum veritatem prodidit Cephalion. Sapientissimus enim Euripides, Poëtarum more scribit in Fabula, vitiatam fuisse Antiopam à Jove, in Satyrum verso; atque inde natos Zethum & Amphionem, Musicos. Jovem vero, in Satyrum conversum Antiopam vitiasse dicens, Metempsychosin refert; cujus juxta Transmigrationem, Theobous, gemellorum parens, ex Jove Pico oriundus fuit: *Satyrus* enim, Bœotorum dialecto, corpus aliquod vilius designat.

Amphionem vero, & Zethum exceperunt, in regno

τὴν πρώην μὲν οὖσαν κώμην λεγομένην Ἐγχιλίαν· ἣν ὠνόμασαν οἱ αὐτοὶ ἀδελφοὶ πόλιν Θήβας, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ αὐτῶν πατρὸς, κατὰ κέλευσιν τῆς αὐτῶν μητρὸς τῆς Ἀντιόπης· Καὶ ἐβασίλευσαν ἔτη πολλὰ τῶν Θηβῶν· καὶ λοιπὸν ἐκλήθη ἡ αὐτὴ χώρα, Θῆβαι. Ὁ δὲ Λύκος βασιλεὺς, ὁ τῆς Δίρκης ἀνὴρ, ὁ θεῖος αὐτῶν, ἐτελεύτα ἐν τῷ πολέμῳ· ἅτινα συνεγράψατο Κεφαλίων μετὰ ἀληθείας· ὁ γὰρ σοφώτατος Εὐριπίδης ποιητικῶς ἐξέθετο δράμα, ὡς ὅτι [1] ὁ Ζεὺς εἰς σάτυρον ἔφθειρε τὴν Ἀντιόπην, κἀκεῖθεν ἐγεννήθη ὁ Ζῆθος, καὶ ὁ Ἀμφίων, οἱ μουσικοί. Κατὰ δὲ μετάστασιν μετεμψυχώσεως καταχθέντα τὸν πατέρα αὐτῶν Θεόβοον ἐκ τοῦ Πίκου Διὸς εἶπεν, ὅτι ὁ Ζεὺς, μεταβληθεὶς εἰς σάτυρον, [2] ὅ ἐστι, κατὰ τὴν Βοιωτῶν γλῶσσαν, εἰς ἄλλο σῶμα εὐτελέστερον, ἔφθειρε τὴν Ἀντιόπην.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν τοῦ Ἀμφίονος καὶ τοῦ Ζήθου, ἐβασίλευσαν οἱ

--Ἀμφίων μὲν ἤδη κρατῶν τὴν λύραν
Οἱ λιθουργοὶ δ' ἐπείροδον, τοὺς λίθους συνωθέντες.
Ὡς ὕστερον Ἀλέξανδρος, ἐκείνας καὶ κατασκάπτων.
Θρηνῴδεσιν αὐλήμασιν ὡς Καλλισθένης γράφει.
Ὁ Ἰσμηνίας ηὔλει γὰρ, αἱ Θῆβαι δ' ἐπορθοῦντο.

1. ὁ Ζεὺς εἰς σάτυρον ἔφθειρε] μεταβληθεὶς, aut quid tale supplendum, legendumque, ὁ Ζεὺς εἰς σάτυρον μεταβληθεὶς, ἔφθειρε.

2. ὅ ἐστι, κατὰ τὴν Βοιωτῶν γλῶσσαν, εἰς ἄλλο σῶμα εὐτελέστερον·] Cedrenus hunc locum ex Nostro, uti conjectari in promptu est, describens, verborum tamen sensum, τὸ χωρήσειν interserendo, pervertit: adeo ut σάτυρος non amplius corpus aliquod vilius, uti noster vult; sed potius, mutationem, sive transmigrationem in corpus aliquod vilius significet. Apud Hesychium, σάτυροι, sunt μορφαὶ ἀπρεπεῖς.

ἐκ τοῦ γένους αὐτῶν τῶν Θηβῶν, ἕως τῆς βασιλείας τοῦ Οἰδίποδος, υἱοῦ Λαΐου καὶ τῆς Ἰωκάστης. Ὅστις Λάϊος βασιλεὺς Θηβῶν ἔσχεν υἱὸν Ἰώκκαν, μετακληθέντα τὸν αὐτὸν προειρημένον Οἰδίποδα· καὶ χρησμοδοτηθεὶς, ὅτι τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ μητρὶ Ἰωκάστῃ συμμιγήσεται, ἐκέλευσε τοῖς παραμένουσιν αὐτῷ στρατιώταις λαβεῖν τὸν αὐτὸν Οἰδίποδα εἰς τὰς ὕλας, καὶ βληθῆναι τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐν ξύλῳ γλυφέντι, καὶ ἔχοντι ὀπὰς, καὶ ἡλωθῆναι τὸ ξύλον· ἐξ αὐτοῦ οὖν ἐπινενόηται, ὁ λεγόμενος παρὰ τοῖς στρατιώταις, ἕως τῆς νῦν, [1] κοῦσπος· Καὶ ποιήσαντες, ὡς ἐκελεύσθησαν, οἱ στρατιῶται, εἴασαν τὸν Οἰδίποδα εἰς τὰς ὕλας, ὅπως θηριόβρωτος γένηται· καὶ ἐλθών τις ἄγροικος, ὀνόματι Μελίβοιος, ἐπὶ τὴν ὕλην κόψαι ξύλα, εὗρεν αὐτὸν συρόμενον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὀγκωθέντας. [2] Καὶ λαβὼν, ἐν ᾗ ἐβάσταζεν ἀξίνῃ ἔκλασε τὸ ξύλον [3] ὅπου ἐσφάλλωντο οἱ αὐτοῦ πόδες, καὶ λα-

Thebano, posteri eorum; usque ad Oedipum, Laii & Jocastæ filium. Laius enim, Thebanorum rex, filium habuit, nomine Joccam, eum nempe, qui postea vocatus est Oepidus. Laius autem oraculo monitus, eum cum propria matre rem habiturum esse, militibus adstantibus imperat, uti Oedipum filium in sylvas deportarent; pedesque ejus in foramina ligni perforati immittentes, clavis munitum redderent. Hinc autem habemus tormenti illius inventum, quod à militibus usque adhuc, *Cuspus*, vocatur. Milites autem regis dicto audientes, Oedipum in sylvis exposuerunt, à feris devorandum. In sylvam autem veniens Rusticus quidam nomine Melibæus, ut ligna cæderet; puellum invenit in terra volutantem, pedibusque tumefactum. Ille vero securi, quam in manu habebat, lignum illud, quo pueri pedes impediti erant, confringens; puerum

1. κοῦσπος] De hoc vide Jo. Meursii Glossar. & Fabroti in Cedren. Glossar. Istius vero ποδοκάκης, inter alias meminit Jo. Tzetz. Chil. 13.

Κοῦσποι δὲ, καὶ κλοιοπόδες, ὥσπερ φαμὲν καὶ κλάπους,
Καὶ ὅσα δὲ κακύνουσι τοὺς πόδας ποδοκάκαι.

Ubi vocabulum, ποδοκάκη, παρὰ τὸ τοὺς πόδας κακύνειν, deductum esse, innuere videtur. Hesychius tamen dictum vult, ποδοκάκη per syncopen, quasi ποδοκατόχη.

2. Καὶ λαβὼν, ἐν ᾗ ἐβάσταζεν ἀξίνῃ ἔκλασε] Nova hæc loquendi formula; nisi forte particula, ἐν, redundet.

3 ὅπου ἐσφάλλωντο οἱ αὐτοῦ πόδες] Quid hoc Barbarismi portentum! anne scriptum fuerit, ἠσφάλησαν, tanquam ab ἀσφάλλομαι? aut, ἠσφαλίσθησαν, ab ἀσφαλίζομαι potius, quod magis legitimum: certe autor noster hoc loco respexisse videtur ad illud Actor. cap. 16. v. 24. καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ἠσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον.

deduxit, domique ſecum enutrivit; Oedipum, à pedum tumore appellans: qui poſtea adoleſcentior factus, egregiam præ ſe ferebat indolem. Erat autem in regione illa mulier quædam agreſtis, nomine Sphinx; deformis illa quidem, & Mammoſa vidua: quæ, poſt mariti obitum, multitudinem coegerat latronum agreſtium, ſuique ſimilium, ex vico ſuo, Moabe, dicto; qui medius jacebat inter duos montes, inter quos unicus erat anguſtus aditus. Illa vero occupato altero montis vertice, cum prædonibus ſuis, negotiatores, & viatores quoſcunque, illac prætereuntes interfecit, quæque habuerunt omnia diripuit: unde fama illius per Thebas totas percrebuit. Itaque rex Laius duces ſuos primarios, cum copiis magnis contra Sphingem emittit. ſed fruſtra fuerunt omnes, tum propter inexpugnabiles montium anguſtias, cum propter latronum agreſtium multitudinem, quos civium, advenarumque ſpoliorum participes ipſa ſibi adjunxit. Oedipus autem jam adultior factus, ubi inaudiſſet mulierem quandam prædatricem, nomine Sphingem, infeſtiſſimam eſſe omnibus Thebas euntibus; adeoque urbem ipſam, unde

βὼν αὐτὸν ἀνεθρέψατο, καλέσας αὐτὸν Οἰδίποδα, διὰ τὸ οἰδάνειν τοὺς πόδας αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο γενναῖος, αὐξηθείς. Ἐν δὲ τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ ἀνεφάνη γυνή τις Χήρα, ὀνόματι Σφίγξ, δυσειδὴς, κατάμαστος, χωρική· ἥτις, μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ ἰδίου αὐτῆς ἀνδρὸς, συναγαγοῦσα πλῆθος ἀγροίκων λῃστῶν ὁμοφρόνων αὐτῇ, ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῆς κώμῃ τῇ λεγομένῃ Μωάβῃ, κειμένῃ δὲ μεταξὺ δύο ὀρέων, ἐχόντων ἐν μέσῳ στενὴν ὁδὸν μίαν μόνην, καὶ καθημένη ἐν τῇ μιᾷ κορυφῇ τοῦ ὄρους· ἔχουσα τὴν ἅμα αὐτῇ λῃστικὴν χεῖρα, καὶ πάντας τοὺς παριόντας ὁδοιπόρους, καὶ πραγματευτὰς ἐφόνευσε, καὶ τὰ αὐτῶν πάντα ἐκομίζετο· ἥτις περιβόητος ἐγένετο εἰς τὰς Θήβας. καὶ πολλῶν ἐξελθόντων τῶν στρατηγῶν, [1] καὶ μετ' αὐτῶν στρατὸς πολὺς ἐκ τοῦ Λαΐου βασιλέως· καὶ ταύτης οὐδεὶς ἠδυνήθη περιγενέσθαι, διὰ τὸ ἰσχυρὸν τῶν ὀρέων, καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀγροίκων λῃστῶν, τῶν μετ' αὐτῆς συμμεριζομένων τὰ τῶν παριόντων ξένων καὶ πολιτῶν. ὁ δὲ Οἰδίπους, τέλειος γενόμενος, ἔμαθεν, ὅτι ἀπὸ τῆς πόλεως κατάγεται τῶν Θηβῶν· καὶ ἀκούσας, ὅτι γυνή τις, ὀνόματι Σφίγξ, λῃστρὶς, ἐλυμαίνετο πάντας τοὺς ἐπὶ τὰς Θήβας ἐρχομένους, [2] καὶ στενὸν τὴν

1. καὶ μετ' αὐτῶν στρατὸς πολὺς] locus mutilus videtur. Scribe itaque vel, στρατοῦ πολλοῦ· aut ſupple, ἦν aut verbi quid tale.

2. καὶ στενὸν τὴν πόλιν] Forte καὶ στενῶν τὴν πόλιν· etiam urbem in anguſtias redigens. Cedren. ὡς ἀποστενοῦσα τὰς Θήβας δι' αὐτῆς.

πόλιν

πόλιν· σοφὸν οὖν τι βουλευσάμενος, εἰς τὸ ἀναιρεῖν τὴν Σφίγγα, ἔλαβεν ἐκ τοῦ κλήματος ὅπου ἀνετράφη ἀγροίκους γενναίους, ὥς φησι, θέλων ἅμα τῇ Σφιγγὶ λῃστεύειν. Καὶ ἀπῆλθε πρὸς αὐτὴν, αἰτῶν αὐτὴν συλλῃστεύειν αὐτῇ· ἥτις θεασαμένη τοῦ νεωτέρου τὴν θέαν, καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ, ἐδέξατο αὐτὸν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ, καὶ ἐπήρχετο καὶ αὐτὸς τοῖς παριοῦσιν. Εὑρηκὼς δὲ καιρὸν, ὅτε οὐκ εἶχεν ὄχλον λῃστῶν μετ' αὐτῆς· λαβὼν λόγχην, ἀνεῖλεν αὐτὴν, καὶ ἀφείλετο πάντα τὰ αὐτῆς, φονεύσας, ἅμα τοῖς αὐτῆς, πολλούς. Καὶ εἰσήγαγε τὸ λείψανον αὐτῆς ἐν τῇ τῶν Θηβῶν πόλει, ὡς ὀφείλων κομίσασθαι, ἅμα τοῖς αὐτοῦ, χρήματα ἀπὸ τοῦ βασιλέως Λαΐου. Καὶ θαυμάζοντες πάντες οἱ Θηβαῖοι πολῖται, ἀνύμνουν αὐτὸν, καὶ ἔκραζον αὐτὸν βασιλέα τῶν Θηβῶν γενέσθαι. Καὶ ἠγανάκτησεν ὁ βασιλεὺς κατὰ τ̃ τῆς πόλεως, καὶ ἔπεμψε στρατὸν κατ' αὐτῶν· καὶ γενομένου ἐμφυλίου πολέμου, ἐξῆλθεν ὁ Λάϊος ἀπολογήσασθαι αὐτοῖς. Καὶ ῥιφείσης κατ' αὐτοῦ σαγίττας, ἐφονεύθη ὁ Λάϊος· καὶ λοιπὸν ἡ Ἰωκάστη, μὴ θέλουσα ἐκβληθῆναι τῆς βασιλείας, εὐθέως ἀγαγοῦσα τὸν Οἰδίποδα, ἐποίησεν αὐτὸν βασιλέα, μαθοῦσα, ὅτι οὐκ ἔχει γυναῖκα. Καὶ ἐγαμήθη αὐτῷ, πρὸς θεραπείαν τῶν τῆς πόλεως, καὶ τῆς συγκλήτου· καὶ ἐβασίλευσε τῶν Θηβῶν ὁ Οἰδίπους ἔτη ιθ'. καὶ τῆς Ἰωκάστης

ipſe ſe oriundum intellexerat, in anguſtias redigere; vafrum quoddam protinus iniit conſilium, unde Sphingem è medio tolleret. Comparatis itaque ſibi ex vicinia illa, ubi educatus fuerat, ruſticorum generoſioribus, initurus, ut ipſe præ ſe ferebat, cum Sphinge latrocinandi ſocietatem; Sphingem adit, in latrocinii ſodalitium admitti petens. Illa vero conſpectο juvenis decore, & ſociorum ejus; ipſum, ſocioſque excipit, unde & ipſe Viatores etiam aggreſſus eſt. Sed oblata occaſione, abſente latronum turba, arrepta haſta ipſam confodit: pluribus etiam ex latronibus una interfectis, bona eorum omnia abripuit. Sphingis deinde cadaver Thebas adduxit; præmium facti à rege Laio, ſibi, ſuiſque expectans Et quidem Thebani, admiratione ducti, celebrabant eum, regnoque Thebanorum dignum prædicabant. Hoc autem à civibus Rex indigne ferens, exercitum contra eos emiſit. Graſſante autem bello civili, egreſſus ipſe eſt, uti purgatione aliqua cives demulceret: cum interim contorto in eum ſpiculo vulneratus interiit. Jocaſta vero, ne è regno dejiceretur in curis habens; inſuper etiam ut apud Primores, populumque gratiam iniret; Oedipum quem innuptum eſſe reſcierat, conjugem ſibi accipiens, regem deſignavit. Thebanorum itaque regnum tenuit Oepidus, per annos XIX, neſcientibus

h 3 ſcientibus

ſcientibus interim Jocaſta, Oedipoque, illam hujus eſſe matrem. Habuit autem ex ea duos filios, Eteoclem, & Polynicem; totidemque filias, Iſmenen, & Antigonam. Poſt vero tempus aliquod interjectum, quæſivit ab Oedipo Jocaſta, unde eſſet? Et à quo ortus parente? reſpondit ille de Enutritore ſuo, Melibæo. Hunc igitur accerſendum curat regina, diſcitque ab illo, nequaquam ejus eſſe filium Oedipum; ſed in ſylvis expoſitum, ab eo repertum. Illa vero de tempore ſciſcitata eum, Oedipum eſſe filium ſuum cognovit. Hæc ubi à Jocaſta accepiſſet Oedipus, ſumptis clavis, eos oculis ſuis impungens, mortem oppetiit: regnumque filiis duobus alternis annis adminiſtrandum reliquit. Sed fratribus, diu inter ſe concordes eſſe, Regnum non permiſit: itaque invicem belligerantes, ſingulari ex certamine mutuis vulneribus occu-

ἀγνοούσης, καὶ τοῦ Οἰδίποδος, ὅτι μήτηρ αὐτοῦ ὑπῆρχε· καὶ ἔσχε δύο υἱοὺς παρ' αὐτῆς, τὸν Ἐτεοκλέα, [1] καὶ τὸν Πολύνικον· καὶ θυγατέρας δύο, Ἰσμήνην, καὶ Ἀντιγόνην. Μετὰ δὲ χρόνον τινὰ ἐπερώτησεν ἡ αὐτὴ Ἰωκάστη τὸν Οἰδίποδα, πόθεν ἐστὶ, καὶ τίς αὐτοῦ πατήρ; ὁ δὲ εἶπε, [2] τὸν Μελίβοιον τὸν ἀναθρεψάμενον αὐτόν. Καὶ μεταστειλαμένη τὸν Μελίβοιον, τὸν [3] ἀνθρέψαντα αὐτὸν, ἔμαθε παρ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτοῦ υἱὸς, ἀλλ' εὗρεν αὐτὸν εἰς τὰς ὕλας. Καὶ ἐπερωτήσασα τὸν χρόνον, ἔγνω ὅτι υἱὸς αὐτῆς ἐστι· καὶ εἶπεν αὐτῷ. Καὶ ἀκούσας ὁ Οἰδίπους, ἔλαβεν ἥλους, καὶ πήξας τοῖς ἰδίοις αὐτοῦ ὀφθαλμοῖς τελευτᾷ, [4] ἐάσας τὸ βασίλειον τοῖς δυσὶν αὐτοῦ υἱοῖς, ἐνιαυτὸν παρ' ἐνιαυτὸν βασιλεύειν κελεύσας· οἵτινες εἰς ἔχθραν ἐλθόντες, διὰ τὴν βασιλείαν, ἐπολέμησαν μετ' ἀλλήλων, καὶ ἑαυτοὺς ἔσφαξαν μονομαχήσαντες. ὁ γὰρ Πολυνίκης, ἐκβλη-

1. καὶ τὸν Πολύνικον] Cedrenus habet Πολυνείκην, rectius: & noſter etiam paulo infra, Πολυνίκης· ſcriberem Πολυνείκης, ut à νεῖκος rixæ contentio; non νίκη, victoria deducatur.

2. τὸν Μελίβοιον] Μελίβιον, ſcribit ubique Cedrenus: nimirum τῆς οι dipthongi, & ι vocalis, idem ſonus pronuntiantibus; ſicut & τῆς αι dipthongi, & ε vocalis. Notandum enim βιβλιογράφους non ex πρωτοτύπῳ ipſo, ſed ex recitantis ore libros olim deſcripſiſſe: quod ex verbis hiſce ἀπὸ φωνῆς τοῦ δεῖνος, in MS. Cod. quandoque occurrentibus, ſatis liquet: ut exempli gratia, Ἐκ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἱστοριῶν Φιλοστοργίου ἐπιτομὴ, ἀπὸ φωνῆς Φωτίου τοῦ πατριάρχου. Atque hinc, adeo frequens in Cod. MS horum characterum permutatio.

3. ἀνθρέψαντα] Scr. ἀναθρέψαντα.

4. ἐάσας τὸ βασίλειον] βασίλειον frequenter apud hunc noſtrum ſumitur, pro βασιλεία regnum ſignificante. Ita lib. 18. p. 430. Auxumitarum rex, Homeritenſem injuriarum ſibi illatarum poſtulans, Romanorum Mercatorum cædem ei objicit, his verbis: κακῶς ἐποίησας, φονεύσας Ῥωμαίους χριστιανοὺς, πραγματευτὰς, καὶ ἔβλαψας τὰ ἐμὰ βασίλεια.

θεὶς

θεὶς ἀπὸ τῆς βασιλείας, καὶ διωχθεὶς ἀπὸ τῶν Θηβῶν [1] ἀπὸ τοῦ Ετεωκλέους, ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸ Αργος· καὶ ἠγάγετο γυναῖκα τὴν θυγατέρα Αδράστου, τοῦ βασιλέως τοῦ Αργους. Καὶ προτρεψάμενος τὸν Αδραστον βασιλέα, καὶ ἄλλους βασιλεῖς, μετὰ πλήθους στρατοῦ κατὰ τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ, ἦλθε κατὰ τῶν Θηβῶν. οἱ δὲ προστραπέντες, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ἐπιστρατεύσαντες ἦσαν αὐτοί, Αδραστος καὶ [2] ϖπανεύς, Αμφίαρος, Παρθενοπεύς, Ιππομέδων· καὶ τῶν δύο ἀδελφῶν, ὡς εἴρηται, τελευτησάντων, ἀνεχώρησαν οἱ βασιλεῖς μετὰ τῶν ἰδίων στρατευμάτων ἐπὶ τὰς αὐτῶν χώρας, καὶ ἐλύθη ἡ βασιλεία τῶν Θηβῶν, ἤτοι Βοιωτῶν, κατασχοῦσα ἔτη τξθʹ. Τὰ δὲ προγεγραμμένα ταῦτα πάντα ὁ σοφώτατος Παλαίφατος ἀληθῆ ἐξέθετο. ὁ γὰρ σοφώτατος Εὐριπίδης ποιητικῶς ἐξέθετο δράμα, περὶ τοῦ Οἰδίποδος, καὶ τῆς Ιοκάστης, καὶ τῆς Σφιγγός· τὰ γὰρ τῶν Θηβῶν βασίλεια Αφρικανὸς ὁ χρονογράφος ἐξέθετο.

Εν δὲ [3] τοῖς ἀνωτέρω προγεγραμμένοις, ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ιάφεθ ἐγεννήθη ὁ Σερούχ· ὅστις ἐνήρξατο πρῶτος τὸ τοῦ Ελληνισμοῦ δόγματος διὰ τῆς εἰδωλολατρείας, [καθὼς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου συνεγράψατο,]

buerunt. Polynices enim ab Eteocle fratre, regno pulſus, & ab ipſis etiam Thebis ejectus; Argos profectus, Argivorum regis, Adraſti filiam, in uxorem duxit. Quo etiam, unaque aliis regibus, in auxilium ſuum adſcitis; magno inſtructus exercitu, in fratrem, Thebaſque arma movit. Reges autem, quorum auxiliis in hoc bello uſus eſt, fuerunt Adraſtus, Capaneus, Amphiarus, Parthenopeus, & Hippomedon. Fratribus autem, uti ſupra dictum, pereuntibus; Reges cum exercitibus ſuis, quiſque in regionem ſuam, receſſerunt. Tales habuit exitus Thebanum, ſive Bœotorum regnum; cum duraſſet annos CCCLXIX. Iſta autem omnia ſuperius tradita, juxta rei veritatem, literis mandavit ſapientiſſimus Palæphatus. Quæ enim Euripides, in Dramate ſuo de Oedipo, Jocaſta, & Sphinge ſcripſit, Poetice intelligenda ſunt. De Thebanorum Dynaſtiis memoriam habes etiam, apud Africanum Chronographum.

Temporibus autem quæ ſuperius dicta ſunt extitit Seruchus, ex Japheti ſtirpe oriundus. Invexit hic cultum Idololatricum, dogmatiſque, Helleniſmi, dicti, auctor fuit: uti ſcriptis tradidit Euſebius Pam-

1. ἀπὸ τοῦ Ετεωκλέους] Mallem, ὑπὸ τοῦ E.

2. ϖπανεύς] Scr. Καπανεύς.

3. τοῖς ἀνωτέρω προγεγραμμένοις,] Supple, χρόνοις, ex Cedreno, qui narrationis ſequentis plurima, ὡς κατὰ λέξιν, ex noſtro deſcripſit; niſi uterque ex aliquo tertio.

phili.

phili. Majoribus enim ſuis, qui Imperatores, aut duces in bello fuiſſent; quique magnum aliquod ſive virtutis, ſeu artis ſpecimen, memoratu dignum edidiſſent; maxime autem eis, qui vi quadam occulta, myſticum aliquod operati fuiſſent; ſtatuas honoris cauſa erexerunt. Quin & ab omnibus ſumma in veneratione habitos, tanquam de Diis ipſis optime meritos; in Deorum numerum retulerunt, adorantes eos, & ſacra facientes; ut qui boni alicujus, vel ab arte ſua aut fabrica aliqua, ſive denique ſapientia, aut ſingulari aliqua virtute eorum comparati mortalibus authores fuerunt: ſicuti ſcripſit Rheginus, apud quem etiam Deorum Indigetum habentur nomina. Poſteri vero, eorum conſilium ignorantes; (nempe, ut eos, tanquam generis ſui auctores, & bonorum inventores, nec aliam ob cauſam, honoribus iſtiuſmodi proſecuti fuerint:) iſtos, non ut homines mortales, & iiſdem paſſionibus obnoxios venerati ſunt; ſed victmas immolantes, divinum illis cultum præſtiterunt. Atque huc referendum eſt, quod in ſcriptis ſuis habet ſapientiſſimus Diodorus, ubi dicit: *Homines ab Hominibus facti ſunt Dii, exiſtimantibus illos propter bona opera, immortalitatem conſecutos. Itaque eorum nonnullis nomina dederunt; & regionibus ſuis Tutelares Deos de-*

διὰ τὸ τοὺς πάλαι γενομένους πολεμιστὰς, ἡγεμόνας, ἢ πράξαντάς τι ἀνδρεῖον, ἢ ἀρετῆς ἐν τῷ βίῳ, τὸ μνημονεύεσθαι εἶναι ἄξιον, μάλιστα τοὺς ποιήσαντας διὰ δυνάμεώς τινος μυστήρια, ὡς ὄντας αὐτῶν προπάτορας, ἀνδριάσι στηλῶν ἐτίμησαν, καὶ πάντες ὡς εὐεργέτας εἰς θεὸν προσεκύνουν· καὶ ἐθυσίαζον, αὐτοὺς τιμῶντες, ὅτι ἀγαθὸν εὑρηκότες, ἢ διὰ τέχνης, ἢ διὰ κτίσματος, ἢ διὰ σοφίας, ἢ [1] διαλλαγῆς οἵας δήποτε ἀρετῆς ἐλθόντας, οὕστινας ἀπεθέωσαν, καθὼς Ῥηγῖνος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο τῶν ἀποθεωθέντων ὀνόματα. οἱ δὲ μετὰ ταῦτα ἄνθρωποι, ἀγνοοῦντες τὴν τῶν προγόνων γνώμην, ὅτι, ὡς προπάτορας, καὶ [2] ἀγαθῶν ἐπινοητὰς, ἐτίμησαν, μνήμης, καὶ μόνης, χάριν· ὡς θεοὺς ἐπουρανίους ἐτίμουν, καὶ ἐθυσίαζον αὐτοῖς, οὐχ ὡς γενομένους [3] ἀνθρώπους θνητῶν, καὶ ὁμοιοπαθεῖς. Περὶ ὧν ἐν ταῖς συγγραφαῖς αὐτοῦ λέγει καὶ ὁ Διόδωρος ὁ σοφώτατος ταῦτα· ὅτι, ἄνθρωποι γεγόνασιν οἱ θεοὶ, οὕστινας οἱ ἄνθρωποι ὡς νομίζοντες διὶ εὐεργεσίαν ἀθανάτους προσηγόρευον· τινὰς δὲ καὶ ὀνομάτων προσηγορίας

---

1. διαλλαγῆς οἵας δήποτε] Leg. δι᾽ ἄλλης οἵας δήποτε.

2. ἀγαθῶν ἐπινοητὰς] Cedren. ἀγαθῶν εὑρετάς.

3. ἀνθρώπους θνητῶν] Scr. θνητούς.

ἐσχηκέναι,

ἐξῃκέναι; καὶ κρατήσαντας χώρας. Τοῦτο δὲ ἐποίουν οἱ ἄνθρωποι, ἀγνοίᾳ πληθέντες· ἦν δὲ τὸ τῆς ἀποθεώσεως σχῆμα τοῦτο. [1] Ἐν τοῖς ἱερατικοῖς αὐτῶν βασιλείοις τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐτάσσετο, [2] ὅτι ἐτελεύτησαν. καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν, ἑορτὴν, καὶ θυσίαν αὐτῶν ἐπετέλουν ἐν οἷς ἔκειντο μνήμασι, λέγοντες, [3] εἰς τὰς τῶν μακάρων νήσους εἶναι τὰς αὐτῶν ψυχὰς, καὶ μηκέτι κρίνεσθαι, ἢ καίεσθαι πυρί. Καὶ διέμειναν ἕως τῶν χρόνων Θάῤῥα, τοῦ πατρὸς τοῦ Ἀβραάμ. ἦν γὰρ Θάῤῥα ἀγαλματοποιὸς, πλαστουργῶν ἀπὸ λίθων, καὶ ξύλων, θεοὺς ποιῶν, καὶ πιπράσκων· καὶ πλάνην

ſignarunt. Hoc autem ab hominibus, ignorantia plenis, factitatum eſt. Ritus autem homines in Deos referendi, iſte fuit. Statim poſt mortem, referebantur in ſacros Commentarios Defunctorum nomina: quo tempore etiam feſtum eis celebrabant, ſacrificia peragentes ad ſepulchra, quibus recondebantur: dicentes animas illorum in *Beatorum Inſulas* migraſſe; judicio, aut flammis deinde non obnoxias. Duravit autem mos iſte uſque ad Thara tempora, qui Abrahami pater fuit. Erat enim Thara ſtatuarius; qui ex lapidibus, & lignis Deos efformavit, & venales habuit: quique ex fabri-

---

1. ἐν τοῖς ἱερατικοῖς αὐτῶν βασιλείοις] repone ex Cedreno, ἐν ταῖς ἱερατικαῖς αὐτῶν βίβλοις.

2. ὅτι ἐτελεύτησαν] Forte, ὅτε.

3. εἰς τὰς τῶν μακάρων νήσους εἶναι] Beatorum inſularum meminit Lycophron, his verbis:

Νήσοις μακάρων δ' ἐγκατοικήσεις μέγας.

ad quem locum Scholiaſtes Poetam adulationis inſimulat, quod Thebis Beatorum inſulas aſſignaverit; atque in mari profundos gurgites habente, eas ſitas eſſe, autores plurimos, Heſiodum, Homerum, Euripidem, Plutarchum, Dionem, Procopium, Philoſtratum, &c. teſtes appellat. Deinde vero Britanniæ noſtræ eas aſſerere, Lepidiſſimum medius fidius Commentum, Græculoque quam digniſſimum, pluribus nititur. Quod quidem pluſquam anile figmentum, eo quod Lectori forte frontem exporrigat, ex Tzetze ipſo hîc proferre non gravabor. *In Oceano eſt Brettania inſula, inter occidentalem Brettaniam, & Thulem ortum ſpectantem. Illuc aiunt animas mortuorum tranſportari: nam in litore Oceani (in quo eſt Brettania inſula) piſcatores habitant, ſubditi quidem Francis tributum vero illis non pendentes, eo quod tranſmittant mortuorum animas, ut aiunt. Illi enim diſcedentes domi circa veſperam dormiunt: pulſantes vero paulo poſt, quoſdam in janua ſentiunt, & vocem audiunt, illos ad opus vocantem. Surgentes ad littus accedunt, ignorantes quæ illos ducat neceſſitas; videntque naves præparatas, ſed non ſuas, & vacuas hominibus: quas ingreſſi, remos movent, & pondus navium ſentiunt, ac ſi hominibus onerata eſſent, ſed neminem vident, impetu deinde uno in Brettaniam inſulam perveniunt, quum vix alias, ſuis navibus uſi unius noctis & diei navigatione illuc perveniant. Quum vero in inſulam pervenerunt, rurſus neminem vident; ſed vocem audiunt, recipientium illos qui in navibus ſunt, illoſque numerantium ex genere patris ac matris: præterea ſecundum dignitatem, artem, & nomen, ſingulos vocantium. Cæterum illi exonerata nave rurſus uno impetu domum revertuntur. Hinc multi exiſtimarunt, ibi eſſe Beatorum Inſulas, & mortuorum animas illuc migrare.* Eadem fere habes apud Procopium, Gothic. lib. 4. niſi quod inſulam hanc, quam Tzetzes Βρεττανίαν, Procopius Βριττίαν vocat. Sed de Nugis hujuſmodi plus ſatis.

factione imaginum, in Majorum memoriam, (illorum præcipue, qui literarum, atque artium inventores fuerunt;) ſimulachrorum, cultuſq; Idololatrici ſuperſtitionibus homines implicavit. Horum veſtigiis inſiſtebant Ægyptii, Babylonii, & in Græcia Phryges, qui & ipſi omnes erroribus hiſce dediti, fabricatores imaginum fuerunt; Initiatores item, & Myſteriorum Interpretes. Ab iſtis in Græciam dimanavit error, promovente Hellene quodam, Helladis incola; qui Myſta fuit, atque Jovis Pici filius, ex genere Japheti, Noæ filii tertii oriundus. Jones autem, quorum generis princeps fuit Jo, eorum duces erant: edocti vero ſunt à *Joane* Gygante, qui unus erat ex Turris Babylonicæ molimina tentantibus: quorum etiam diſpertitæ ſunt linguæ; unde & Meropes dicti ſunt homines, quod ſermo eorum in diverſos loquendi modos, atque idiotiſmos diviſus fuerit. Plutarchus autem Cherroneſius, ubi diſſerit, de Veteri

ἀγαλμάτων, καὶ εἰδωλολατρείας εἰσῆγε τοῖς ἀνθρώποις, διὰ ἀπεικονισμάτων τῶν προγόνων αὐτῶν, μάλιστα τῶν εὑρηκότων τὰ γράμματα, καὶ τὰς τέχνας· οἷς συνέβεχον σπουδαίως οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ Βαβυλώνιοι καὶ Φρύγες οἱ ἐκ τῆς Ἑλλάδος· ταύτης γὰρ τῆς θρησκείας ὑπῆρχον. Ἦσαν γὰρ καὶ αὐτοὶ ἀγαλμάτων ποιηταί, καὶ μυστηρίων ἐξηγηταί, καὶ τελεταί· ἀφ' ὧν μάλιστα εἰς Ἕλληνας ἤχθη ἡ αὐτὴ θρησκεία, ἀπό τινος, Ἕλληνος ὀνόματι, υἱοῦ καὶ αὐτοῦ Πίκου Διός, μυστικά τινα ποιοῦντος ἀνδρός, τῶν ἐν Ἑλλάδι κατοικησάντων, ἐκ τῆς φυλῆς ὄντος τοῦ Ἰάφεθ, υἱοῦ Νῶε τοῦ τρίτου· [1] Ἰωνὶ δέ, οἱ ἐκ τῆς Ἰῶ τούτων γὰρ ἀρχηγοὶ ἐγένοντο. ἦσαν γὰρ διδαχθέντες [2] ἐκ τοῦ Ἰωανέως γίγαντος, τοῦ οἰκοδομήσαντος σὺν τοῖς ἄλλοις τὸν πύργον· ὧντινων καὶ γλῶσσαι διεμερίσθησαν, [3] διὸ καὶ μέροπες κέκληνται οἱ ἄνθρωποι, διὰ τὸ μερισθῆναι αὐτῶν τὰς λαλιὰς εἰς πολλὰς γλώσσας καὶ φωνάς· οὕστινας μεμφόμενος ὁ [4] Χερονήσιος Πλούταρχος, [5] ἡ παλαιὰ φιλοσοφία παρ' Ἕλλησι

1. Ἰωνὶ δὲ] Cedren. Ἴωνες δέ. uti habet etiam Chr. Alex.

2. ἐκ τοῦ Ἰωανέως γίγαντος] Hunc, Ἰωνὰν, vocat Chr. Alex. Ἰωυνᾶν, Epiphanius.

3. διὸ καὶ μέροπες κέκληνται] Heſychius. Μέροπες, ἄνθρωποι, διὰ τὸ μεμερισμένην ἔχειν τὴν ὄπα, ἤγουν τὴν φωνήν. Idem alibi: ὄψ, ὄψις, ὀφθαλμός, ἡ φωνή· quando vero ὄψ, vocem ſignificat, ab inuſitato ἔπω deductum volunt.

4. Χερονήσιος] Χεῤῥονήσιος habet Cedrenus: verum Plutarchus, non χεῤῥονήσιος, Sed χαιρωνεὺς, Chæronenſis erat, ex Chæronia, Phocidis urbe.

5. ἡ παλαιὰ φιλοσοφία] forte, ἐν τῇ παλαιᾷ φιλοσοφίᾳ. Libri cujuſdam Titulus eſſe videtur: licet in Plutarchi librorum Catalogo, à Lampria, filio ſuo deſcripto, nil tale occurrat.

καὶ

καὶ βαρβάροις, ἐξέθετο, ὡς πλάνην ἀγαλμάτων τινὲς εἰσάγουσιν· αὐτὸς δὲ, φησὶ, τοὺς κατ' οὐρανὸν φωστῆρας θεοποιεῖν ἔδοξε, τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην παρεισάγων, ὡς ἡ τῶν Αἰγυπτίων θεολογία ἔχει, αὐτοὺς τὸν σύμπαντα κόσμον διοικεῖν, τρέφοντας, καὶ αὐξάνοντας τὰ πάντα, τῇ τρίτῃ κινήσει τῶν ε' πλανητῶν, καὶ τῆς λοιπῆς ἀστροθεσίας, κατὰ γένεσιν καὶ ἀέρα. Τὸν δὲ Πλούταρχον τὸν Χερονήσιον Πορφύριον ἐν τῇ φιλοσόφῳ αὐτοῦ χρονογραφίᾳ ἐδόξασε.

Græcorum, Barbarorumque Philoſophia, illos quidem reprehendit; utpote qui ſimulachrorum ſuperſtitiones introduxerunt. Ipſe autem Luminaria illa cœleſtia, ſolem, atque Lunam juxta Ægyptiorum Theologiam, pro Diis potius habenda cenſet, ab illis enim univerſum mundum adminiſtrari dixit; eadem etiam nutrimentum rebus omnibus, atque augmentum præbere; triplici illo quinque Planetarum motu, cæteriſque aſtrorum poſitionibus, ſecundum generationem, atq; aerem. Plutarchum autem hunc Cherroneſium Porphyrius in Philoſophica ſua Chronographia celebravit.

---

1. τῇ τρίτῃ κινήσει] Forte legend. τῇ τριμερεῖ κ. uti habet Cedrenus.

2. Πορφύριον] leg. Πορφύριος.

Ib. ἐν τῇ φιλοσόφῳ αὐτοῦ χρονογραφίᾳ.] Anne hæc Porphyrii Philoſophica Chronographia, eadem cum Hiſtoria illa Philoſophica quam refert doctiſſimus Lucas Holſtenius, in Diſſertatione ſua, de Vita, & ſcriptis Porphyrii. Verum ne hoc credam, Eunapius mihi impedimento eſt, qui Porphyrium quatuor tantum libros Hiſtoriæ iſtius Philoſophicæ perfeciſſe, nec ultra Platonem eandem perduxiſſe teſtatur: uti ab Holſtenio citatur, quem conſulas velim. Forte tamen, Πλούταρχον ὁ Πορφύριος ἐδόξασε, vertenda ſunt, *Plutarchi opinionem ſecutus eſt*, ſive, *ejuſdem cum Plutarcho ſententiæ fuit Porphyrius*, &c. hoc enim ſenſu, δοξάζω frequenter apud noſtrum uſurpatur: uti infra lib. 6. p 126. καὶ δόγμα παρεισήγαγεν Ἕλλησιν, δοξάζων, ἀσωμάτους εἶναι ἀρχάς; *Opinionem illam, de Principiis incorporeis, in Græciam introduxit.*

ΛΟΓΟΣ

ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

Χρόνων Θεογνωσίας Ἀβραάμ.

LIBER TERTIUS

De Abrahamo, ad Dei notitiam perveniente.

ABrahamus vero, cum ad Dei notitiam jam pervenisset, secumque reputasset, Imagines, à Thara patre fabricatas, hominum esse defunctorum; ideoque nec eos, pulvis cùm sint, cinisque, pro Diis cœlestibus esse colendos; talibus ipsum verbis increpare ausus est: *Ut quid* (inquiens) *turpis lucri causa, mortales in errorem Ducis? Unus quippe Deus est Cœlestis, qui ista formavit quæ videmus omnia.* Dictoque citius Imagines confregit omnes: patreque derelicto, Mesopotamiam versus ducit iter: uti Eusebius Pamphili, sapiens Chronographus scriptis tradidit.

Ὁ δὲ Ἀβραὰμ θεογνωσίαν ἐπιγνοὺς, καὶ λογισάμενος, ὅτι τὰ ἀγάλματα, ἃ ἐποίει ὁ πατὴρ αὐτοῦ Θάῤῥας, ἀνθρώπων τεθνηκότων ὑπάρχει, καὶ οὐκ ἔχρην τιμᾶσθαι αὐτοὺς, ὡς θεοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ, γενομένους γῆν καὶ κόνιν· κατεγίνωσκεν οὖν τῷ ἰδίῳ πατρὶ Θάῤῥᾳ, λέγων· τί πλανᾷς τοὺς ἀνθρώπους διὰ κέρδος; οὐκ ἔστι γὰρ ἄλλος θεὸς, εἰ μὴ ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὁ δημιουργήσας τὰ ὁρώμενα ταῦτα πάντα· Καὶ λαβὼν,, ἔκλασε τὰ ἀγάλματα πάντα, καὶ ἀνεχώρησεν ἐξ αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν· καθὼς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου, ὁ σοφὸς χρονογράφος ἐξέθετο.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ Ἀβραὰμ ἦν καὶ ὁ Μελχισεδὲκ, ἀνὴρ θεοσεβὴς, ἐθνικὸς, καταγόμενος ἐκ τοῦ γένους Σίδου, υἱοῦ Αἰγύπτου, βασιλέως τῆς Λιβύης χώρας· ἐξ οὗ Αἰγύπτιοι κέκληνται. Οὗτος Σίδος ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἐπελθὼν, παρέλαβε τὴν χώραν τῶν λεγομένων Χαναναίων, ἐθνικῶν· τοῦτ' ἔστι, τὴν νῦν λεγομένην Παλαιστίνην. Καὶ ὑποτάξας αὐτὴν, ᾤκησεν ἐκεῖ ἐν αὐτῇ· καὶ κτίζει πόλιν, ἣν ἐκάλεσε Σιδόνα, εἰς ὄνομα ἴδιον· ἥτις νῦν ἐστιν ὑπὸ τὴν Φοινίκην χώραν. Καὶ λοιπὸν [1] ἐκ τοῦ γένους τοῦ Σίδου κατήχθη ὁ Μέλχι, ὁ πατὴρ τοῦ Σεδὲκ, [2] γενόμενος ἱερεὺς καὶ βασιλεὺς ἐπεκλήθη Μελχισεδὲκ, ὡς προγέγραπται. οὗτος οὖν ὑπῆρχεν ἱερεὺς καὶ βασιλεὺς τῶν Χαναναίων, καὶ ἔκτισε πόλιν ἐν τῷ ὄρει τῷ λεγομένῳ Σιών· ἥντινα ἐκάλεσε Σαλὴμ, [3] ὅπερ ἐστὶν, εἰρήνης πόλις. Καὶ ἐβασίλευσεν ἐν αὐτῇ ἔτη ριγ', καὶ τελευτᾷ, δίκαιος, καὶ παρθένος· καθὼς Ἰώσηπος ἐν τῇ ἀρχαιολογίᾳ ἐξέθετο. καὶ Ἰωάννης δὲ καὶ Κύ-

Abrahami temporibus floruit Melchisedecus, inter gentes Dei cultor, ex stirpe Sidi, filii Ægypti Libyæ regis, à quo Ægyptii nomen sortiti sunt, oriundus. Sidus enim iste Ægyptius, Cananæorum regionem, quæ nunc Palæstina vocatur, bello aggressus, in potestatem suam redegit; Urbeque, quam in nomen suum, Sidonem appellavit, (quæ temporibus hisce Phœniciæ est ditionis,) extructa, ibidem sedes posuit. Ex posteris autem Sidi hujus erat Melchi, Sedeci pater: qui Rex cum esset, & Sacerdos; Melchisedecus cognominatus est, ut supra scriptum est. Cananæis igitur, quorum Rex, idemque sacerdos erat, urbem, quam Salem, id est, *Pacis urbem*, vocavit, in monte Sion condidit: ubi, cum annos CXIII regnasset, justus, & cælebs, diem suum obiit: sicuti Josephus in Antiquitatibus; Joannes item, & Cyrillus,

1. ἐκ τοῦ γένους τοῦ Σίδου κατήχθη ὁ Μέλχι] Cedrenus Melchisedecum Sidi regis Ægypti F. facit filium: υἱὸς δὲ ἦν ὁ Μελχισεδὲκ Σίδου βασιλέως, υἱοῦ Αἰγύπτου· Glycas tamen eum ex Sidi tantum genere oriundum vult; Annal. part. I. *Melchisedecus autem, licet in sacris literis patre matreque carere dicatur; generis tamen ortum habuit à Sido, Ægypti F. qui Sidonem condidit* Nec dubito, quin eum, τοῦ Σίδου ἔκγονον sive ἀπόγονον, appellaverit Glycas; quod noster dixisset, ἐκ τοῦ γένους Σίδου καταγόμενον. Multum autem inter se differunt, υἱὸς, & ἀπόγονος, sive ἔκγονος. Hesychius, ἔκγονα τέκνα τέκνων, Nepotes. Cæterum Auct. Noster Sedeci, (qui etiam Melchisedecus dictus est,) patrem Melchi fuisse, asserit.

2. γενόμενος ἱερεὺς] locus iste mutilus apparet; ὅστις, supplendum videtur; quod etiam, non ad Melchi, sed ad Sedecum referendum.

3. ὅπερ ἐστὶν, εἰρήνης πόλις] Auctor Ep. ad Hebræos, cap. 7. v. 2. eandem τοῦ Σαλὴμ affert interpretationem: ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς Σαλὴμ, ὅ ἐστι, βασιλεὺς εἰρήνης.

 sanctissimi

ſanctiſſimi Epiſcopi tradiderunt.

A Diluvio itaque, ad Abrahamum, anni numerantur octingenti nonaginta tres: à Turris autem Conſtructione, anni DXXIII. Ab Abrahamo denique; & Iſaaco filio & Jacobo nepote, ſemineque illorum, (ex quo Circumciſionis characterem ſuſcepit Abrahamus,) Ebræorum gens originem ſuam ductura eſt. Ab Adamo autem, ad Abrahamum, anni effluxerunt MMMDCCXLV.

Abrahamus vero, centum annos natus, genuit Iſaacum; Iſaacus vero Jacobum; qui & Iſrael dictus eſt. Judæi autem à Juda, ex XII Jacobi filiis quarto, cujus tandem tribum penes erat Ebræorum regnum, nomen habuerunt.

Hiſce temporibus Iſiodus quidam ex Japheti ſtirpe oriundus, Græcas literas invenit; atque in ordinem redigens, Græcos eas docuit primus.

ειλον, οἱ ὁσιώτατοι ἐπίσκοποι, τὰ αὐτὰ εἶπον.

Ἀπὸ οὖν τοῦ κατακλυσμοῦ, ἕως Ἀβραὰμ, ἔτη εἰσὶν ωϟγʹ. ἀπὸ δὲ τῆς πυργοποΐας, ἔτη εἰσὶ φκγʹ. [1] καὶ ἐγένετο μετέπειτα ἀπὸ Ἀβραὰμ, καὶ Ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ, καὶ Ἰακὼβ τοῦ ἐκγόνου αὐτοῦ, καὶ τοῦ σπέρματος αὐτῶν ἐξ ὧν εἰσιν Ἑβραῖοι, ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Ἀβραὰμ τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἔθνους διὰ περιτομῆς εἰληφότες. [2] Ἐστὶν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως τοῦ Ἀβραὰμ, ἔτη ͵γψμεʹ.

Ὁ δὲ Ἀβραὰμ ἦν ἐτῶν ρʹ, ὅτε ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ· καὶ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακὼβ, τὸν λεγόμενον Ἰσραήλ. Ἐκλήθησαν δὲ οἱ Ἰουδαῖοι ἀπὸ Ἰούδα, τοῦ τετάρτου υἱοῦ τοῦ Ἰακώβ· εἶχε γὰρ υἱοὺς δώδεκα. Ἡ δὲ τοῦ Ἰούδα φυλὴ ἐκράτει τῶν Ἰουδαίων, καὶ διῴκει· ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα ἔσχεν.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τούτοις, ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰάφεθ ἀνεφαίνετό τις, ὀνόματι Ἰσίοδος· [3] ὅστις ἐξεῦρε τὰ Ἑλλήνων γράμματα, καὶ συντάξας γράμματα, ἐξέθετο τοῖς Ἕλλησι πρῶτος.

---

1. Ἐ ἐγένετο μετέπειτα] aliquid hic deeſſe videtur, ad quod τὸ ἐγένετο referatur: forte ſcribendum, καὶ ἐγένετο Ἰουδαϊσμὸς μετέπειτα ἀπὸ Ἀβραὰμ &c. uti habet Chr. Alex. p. 150. Ἰουδαϊσμὸς ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Ἀβραὰμ, τὸν χαρακτῆρα τοῦ Ἀβραὰμ διὰ περιτομῆς εἰληφώς. Pro noſtri itaque εἰληφότες, leg. εἰληφότος.

2. ἔστιν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως τοῦ Ἀβραὰμ, ἔτη ͵γψμε] Forte ſcrib. ͵γψμε. Cedrenus enumerat ann. ͵γτιβʹ. MMMCCCXII. Chron. Alexdr. γυζʹ. MMMCCCCVII. LXX. Interpr. uti calculum inſtituit Euſebius, MMMCLXXXIV. Hebræi tamen numerant tantum annos 1948.

3. ὅστις ἐξεῦρε τὰ Ἑλλήνων γράμματα] Ergo nec Cadmus, nec Palamedes; quæ conſtans Græcorum eſt traditio. Et quidem Græcis, ante hos, fuiſſe literas, multis probare nititur Jo. Tzetzes, Chil. 12. quem conſule.

Ἐν

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ Ἀβραὰμ ἐβασίλευσεν Ἀσσυρίων ὁ ἐκ φυλῆς τοῦ Σὴμ, υἱοῦ Νῶε, Ἐνδελεχὸς, βασιλεύσας αὐτῶν πρῶτος, μετὰ τὸ ἐκλεῖψαι τὸ γένος τοῦ Περσέως. Καὶ ἦλθε πάλιν τὸ βασίλειον εἰς τοὺς Ἀσσυρίους.

Αἰγυπτίων δὲ ἐβασίλευσε πρῶτος βασιλεὺς τῆς φυλῆς τοῦ Χὰμ, υἱοῦ Νῶε, [1] Φαραὼ, ὁ καὶ Ναραχὼ καλούμενος. [2] Τὰ οὖν πρὸ τούτου παλαιὰ βασίλεια Αἰγυπτίων ἐξέθετο Μανεθὼν ὁ σοφώτατος, ὡς προείρηται. τὰ δὲ μεταγενέστερα βασίλεια Αἰγυπτίων, [λέγω δὲ ἀπὸ τοῦ Ναραχὼ, καὶ κάτω] συνεγράψατο οὖν ταῦτα Θεόφιλος ὁ σοφώτατος χρονογράφος.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ Ἀβραὰμ, [3] ἐβασίλευσεν Ἀσσυρίων ὁ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Σὴμ, Ναραχώ· ἠγόρασε δὲ ἀπὸ τῶν Σαρακηνῶν Πετεφρῆς, ὁ ἀρχιμάγειρος τοῦ αὐτοῦ Φαραὼ βασιλέως τὸν Ἰωσὴφ, υἱὸν τοῦ Ἰακώβ· ὅντινα ἐπώλησαν οἱ αὐτοῦ ἀδελφοὶ τοῖς Σαρακηνοῖς, διαφθονούμενοι αὐτῷ [4] ὡς φιλούμενον ὑπὸ τοῦ ἰδίου πατρός· Ἦν δὲ ὁ Ἰωσὴφ ὡραῖος τῇ θέᾳ· ὅστις Ἰωσὴφ ἡρμήνευσε τὸ ὅραμα τοῦ βασι-

Abrahami vero temporibus, Assyriis imperavit, primus post deletum Persei genus, Endelechus, ex posteris Semi Noæ filii: Imperiumque ad Assyrios tandem rediit.

Ægyptiorum autem regnum tenuit primus ex posteris Chami, Noæ filii, Pharaoh, qui & Naracho dictus est. Antiquas vero Ægyptiorum Dynastias ante hunc Narachonem, descripsit Manetho sapientissimus; uti supra dictum est: posteriores vero, ab hoc scilicet Narachone, & deinceps, à Theophilo sapientissimo Chronographo memoriæ traditæ sunt.

Abrahami igitur temporibus Ægyptiis imperavit, ex Chami posteris, Naracho: Petephres autem, Regis Pharaonis coquorum princeps, Josephum, Jacobi filium, à Saracenis, quibus fratres ejus, invidia moti quod patri charus esset, venum dederant, (erat enim forma pulcherrimus,) emit. Josephus vero cum Pharaonis de septenni

---

1. Φαραὼ, ὁ καὶ Ναραχὼ] Hunc, Νάχωρ, vocat Chr. Alex. auctor. Cedrenus, Ναρεχὼ: qui etiam ab hoc, Ægyptiorum Reges Pharaones, deinceps vocatos, asserit.

2. Τὰ οὖν πρὸ τούτου παλαιὰ βασίλεια Αἰγυπτίων ἐξέθετο Μανεθὼν] Haud satis mirari possum, quid Auctori nostro venerit in mentem, cum hæc scriberet: Ægyptiorum enim Dynastiæ omnes usque ad Regem ultimum Nectanebum, à Manethone descriptæ sunt; ut ex Eusebio videre licet, Chron. l. 1.

3. ἐβασίλευσεν Ἀσσυρίων, ὁ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Σημ, Ναραχώ·] Mendum manifestum: lego itaque; ἐβασίλευσεν Αἰγυπτίων, ὁ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Χὰμ Ναραχώ.

4. ὡς φιλούμενον ὑπὸ τοῦ ἰδίου πατρὸς] Scr. ὡς φιλούμενος.

fame,

fame, Ægyptum, omnemque penitus regionem invasura, somnium interpretatus esset, prudentiam hominis Rex admiratus, libertate prius donatum summo habuit in honore; filiamque Pontificis Heliopoleos, Ægypti urbis, in uxorem dedit; concessa etiam ei potestate, Ægyptum totam per septennium pro libitu administrandi. Extructis itaque horreis, Josephus septem annorum proventum iisdem condidit; curamque totius emptionis, venditionisque, ipse in se recepit. Fame autem per terram universam grassante, Josephi fratres è terra Chanaan in Ægyptum, frumenti coëmendi causa, descenderunt: quos ubi vidit Josephus, fratris usus fiducia, ipsos comprehendi jussit: missosque tandem faciens, uti Benjaminum fratrem suum natu minorem, & Jacobum patrem, totumque denique familitium eorum sibi adducerent, mandavit. Illique abeuntes, jussa ejus executi sunt; patremque suum, & Benjaminum fratrem, omnemque

λεῖ Φαραὼ, ὅπερ εἶδεν ἕνεκεν τοῦ μέλλοντος γίνεσθαι λιμοῦ εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ εἰς πᾶσαν χώραν, ἐπὶ ἔτη ζ'. Καὶ θαυμάσας ὁ βασιλεὺς, τὴν τοῦ Ιωσὴφ φρόνησιν, [1] ἐλευθέρωσεν αὐτὸν, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἀξίαν μεγάλην, [2] καὶ τὴν θυγατέρα τοῦ ἀρχιερέως Ηλιουπόλεως, τῆς οὔσης ἐν Αἰγύπτῳ, εἰς γυναῖκα· κελεύσας αὐτὸν διοικεῖν τὴν Αἴγυπτον πᾶσαν ἐπὶ ζ' ἔτη, καὶ ἔχειν ἐξουσίαν, ὡς βούλεται, πράττειν. Οστις Ιωσὴφ κτίζει ὡρεία, καὶ ἀποτίθεται σῖτον ἐν αὐτοῖς τῶν ἑπτὰ ἐνιαυτῶν καὶ ἐχορήγησε πανταχοῦ δι' ἑαυτοῦ τήν τε ἀγορασίαν, καὶ τὴν ἔξοδον τῆς πράσεως, ποιήσας ὡς ἠβουλήθη αὐτός. Καὶ τοῦ λιμοῦ γινομένης εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, ἦλθον οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς γῆς Χαναὰν εἰς Αἴγυπτον, ἀγοράσαι σῖτον. Καὶ ἐπιγνοὺς αὐτοὺς Ιωσὴφ, ἐκέλευσε κρατηθῆναι αὐτοὺς, καὶ ἐθάῤῥησεν αὐτοῖς, ὅτι ἀδελφὸς αὐτῶν ὑπάρχει· Καὶ ἠνάγκασεν αὐτοὺς ἀπελθεῖν, καὶ ἀγαγεῖν πρὸς αὐτὸν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν μικρότερον, τὸν Βενιαμὶν, καὶ τὸν πατέρα αὐτοῦ Ιακὼβ, καὶ τὴν συγγένειαν αὐτοῦ πᾶσαν. Οἱ δὲ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἀπελθόντες, ἤνεγκαν πρὸς τὸν Ιωσὴφ τὸν πατέρα αὐτῶν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν τὸν

1. ἐλευθέρωσεν αὐτὸν] Scr. ἠλευθέρωσεν.

2. καὶ τὴν θυγατέρα τοῦ ἀρχιερέως Ιλιουπόλεως] Scr. Ηλιοπόλεως. Josephus antiquit. Judaicarum lib. 2. ἄγεται γὰρ Πετεφρῆ θυγατέρα τῶν ἐν Ηλιοπόλει ἱερέων: Heliopolis vero, Ægypti urbs, ita etiam vocatur à. 70. interpret. Stephanus de urb. Ηλιούπολις, πόλις Αἰγύπτου, ἣν ἔκτισεν Ακτίς· Ægyptiis ⲱⲛ dicta est Hebraice און On, Ptolomæo ὄνιον. D. Athanasius, natione Ægyptius, ἥλιον eam vocat; quam à cultu solis sic dictam fuisse asserit Kircherus, Prodr. & Lex. Copt. supplem. qui etiam Hebræis בית שמש Bethsemas, eam quandoque vocari testatur.

Βενιαμὶν,

Βενιαμίν, καὶ τὴν συγγένειαν αὐτῶν πάσης ὀνόματα οε´, ἀῤῥενικῶν τε καὶ θηλυκῶν· [1] Καὶ ἐκράτησεν αὐτοὺς Ἰωσὴφ ἐκεῖ, καὶ ᾤκησε τὴν Αἴγυπτον ἐπὶ ἔτη πολλά· καὶ ἐγένετο πλῆθος ἄπειρον ἐξ αὐτῶν τῶν Ἑβραίων [2] οἰκοῦντα ἐν Αἰγύπτῳ, ἕως Μωσέως, τοῦ κελευσθέντος ὑπὸ Θεοῦ [3] ἐκβάλαι τὸν λαὸν τῶν Ἑβραίων ἐκ τῆς γῆς Αἰγύπτου· καθὼς ταῦτα πάντα ἐντέτακται ἀκριβῶς ἐν τοῖς Ἑβραϊκοῖς συγγράμμασιν.

adeo utriusque sexus cognationem, numero LXXV secum ducentes, à Josepho habitandi in Ægypto locum acceperunt. Unde cum post multos annos in immensam crevissent multitudinem; à Mose tandem, Dei jussu, edocti sunt: sicuti in Hebraicis scriptis ista verissime traduntur omnia.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τῶν βασιλέων τῶν προγεγραμμένων, ἀνεφάνη τις ἐν τῇ Καρίᾳ χώρᾳ γιγαντογενής, φιλόσοφος, ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰάφεθ, ὀνόματι Ἐνδυμίων· ὅστις μυστικὰς εὐχὰς λέγων εἰς σελήνην, ᾔτει αὐτὴν, μαθεῖν παρ' αὐτῆς τὸ θεϊκὸν ὄνομα ἐν ὁράματι. Καὶ ἐν τῷ αὐτὸν εὔχεσθαι, ἦλθεν εἰς ὕπνον, καὶ ἤκουσε τὸ θεϊκὸν ὄνομα ἐν ὁράματι· καὶ οὐκ ἔτι ἀνέστη, ἀλλ' ἔστι τὸ λείψανον αὐτοῦ ἕως τῆς νῦν εἰς τὴν Καρίαν, [4] οὕτως ὄντα νεκρὸν δονούμενον· καὶ καθ' ἕκαστον ἔτος ἀνοίγουσι τὴν αὐτοῦ σορὸν, ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ὁρῶσι τὸ λείψανον αὐτοῦ δονούμενον νεκρὸν, ὡς λέγουσιν· ἅπερ συνεγράψατο Αὐλέας ὁ σοφώτατος· περὶ οὗ φησι, τὴν σελήνην φιλεῖν τὸν Ἐνδυμίωνα ἱστοριογραφοῦσιν.

Temporibus autem Regum supradictorum, extitit in Caria Philosophus quidam, à Gigantibus ortum ducens, de stirpe Japeti, nomine Endymion. Lunam is precibus quibusdam Mysticis, nomen uti Divinum sibi per visionem aperiret, sollicitavit: interque precandum sopitus, Divinum nomen per somnum audivit; nec tamen amplius experrectus est. Cæterum cadaver ejus etiamnum in Caria habetur; ubi quotannis sepulchrum ejus aperientes, corpus ejus uti fama est, motu agitatum tuentur: sicut Auleas sapientissimus, scriptis tradidit. Atque hinc, Endymionis amore captam fuisse Lunam, orta est fabula.

---

1. καὶ ἐκράτησεν αὐτοὺς Ἰωσὴφ ἐκεῖ] durum hoc locutionis genus, id est, eos secum retinuit Joseph.

2. οἰκοῦντα ἐν Αἰγύπτῳ] οἰκούντων.

3. ἐκβάλαι τὸν λαὸν] Participium hic rursus habemus non Græcum; ἐκβαλεῖν itaque reponendum censeo.

4. οὕτως ὄντα νεκρὸν δονούμενον] Scr. οὕτως ὄν· verum verba hæc non habentur apud Cedrenum, qui fabulam hanc ex Nostro κατὰ λέ.. descripsit, licet haud pari ingenuitate: Noster enim Auctorem suum, Auleam, nominatim laudat; Cedrenus non item.

Ab Abrahamo itaq; ad populi Iſraëlitici, duce Moſe, ex Ægypto egreſſum, generationes quinque; anni vero numerantur CCCCXLIII. A Diluvio autem, ad Moſen natum, anni habentur MCCCCXXCIV. Ab Adamo vero, ad eundem natum, anni ſunt MMMMXXXVI. Moſes autem viceſimo ſupra centeſimum vitæ ſuæ anno mortuus eſt: poſt cujus obitum Reſpublica Iſraelitica à Jeſu, Nave F. & Phinee, adminiſtrata eſt. Ab Adamo igitur, ad Moſis, & Aaronis obitum, anni effluxerunt MMMMCLVI.

Joſuæ ætate in Attica regnavit, ex ſtirpe Japeti, Ogyges quidam indigena, annos XXXII: quo tempore ingens in ea regione accidit diluvium; quo Ogyges ipſe, omniſque adeo anima, per totam Atticam, ſolamque, fluctibus obruti, perierunt. Exinde vero, per annos CCLXX deſerta prorſuſque inhabitabilis remanſit Attica: ſicut Africanus ſcriptum reliquit.

Quo tempore vero Iſraelitæ ex Ægypto cum Moſe egreſſuri erant, Moloſſis imperavit Aides quidam, indigena: cui ex uxore Melindia, filia

Εἰσὶν οὖν ἀπὸ Ἀβραὰμ, ἕως τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ [1] μετὰ Μωσέα ἀπὸ Αἰγύπτου, γενεαὶ ε', ἔτη υμγ'. ἀπὸ δὲ τοῦ κατακλυσμοῦ, ἕως τῆς γενέσεως Μωσέως, εἰσὶν ἔτη ‚αυπδ'. ἀπὸ δὲ Ἀδὰμ, ἕως τῆς γεννήσεως Μωσέως, εἰσὶν ἔτη ‚δλς'. Ἔζησε δὲ Μωσῆς ἔτη ρκ'. καὶ διῴκουν τὸν Ἰσραὴλ, μετὰ Μωσῆν, Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυὴ, καὶ Φινεές. Ἀπὸ οὖν Ἀδὰμ, ἕως τῆς τελευτῆς Μωσέως, καὶ Ἀαρὼν, εἰσὶν ἔτη ‚δρνς'.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις Ἰησοῦ τοῦ Ναυὴ, ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰάφεθ ἐβασίλευσε τῆς Ἀττικῆς χώρας τὶς, [2] ὀνόματι Γυγώγης, αὐτόχθων, ἔτη λϐ'. καὶ γέγονε κατακλυσμὸς μέγας ἐν τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ, καὶ ἀπώλετο αὐτὸς, καὶ πᾶσα ἡ χώρα ἐκείνη, καὶ πᾶσα ψυχὴ οἰκοῦσα τὴν χώραν ἐκείνην τῆς Ἀττικῆς, καὶ μόνης. Καὶ ἔμεινεν ἐξ ἐκείνου ἔρημος, καὶ ἀοίκητος, ἡ αὐτὴ χώρα ἐπὶ ἔτη σο'. καθὼς ἐν τοῖς Ἀφρικανοῦ ἐμφέρεται συγγράμμασιν.

Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταῖς ἐξ Αἰγύπτου μελλούσης γίνεσθαι ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ μετὰ Μωσέως ἐβασίλευσε τῆς τῶν Μολοσσῶν χώρας αὐτόχθων

1. Μετὰ Μωσέα] Scr. Μωσέως.

2. ὀνόματι Γυγώγης] Ὠγύγην hunc appellat Cedrenus; qui etiam Attici hujus Diluvii meminit: uti & Euſebius ex Africano, Chron. l. 1. qui Atticam exinde per CLXXXIX. tantum annos deſertam jacuiſſe teſtatur. Μετὰ δὲ Ὤγυγον διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ πολλὴν φθορὰν, ἀβασίλευτος ἔμεινεν ἡ νῦν Ἀττικὴ, (Ἀκτὴ enim olim vocata eſt,) μέχρι Κέκροπος ἔτη ρωθ'. Per annos CC. deſertam jacuiſſe vult συναγωγὴ ἱστοριῶν Euſebio Scaligeriano annexa. Verum quomodo Ogyges Joſuæ temporibus fuiſſe dicitur, cum diluvium Ogygium CCXLV. annis Populi Iſraelitici Exodum præceſſerit, ut Euſebius putat?

τὶς [1] ὀνόματι Ἀΐδης· ὃς ἐγάμησε τὴν λεγομένην Μελινδίαν, ἔχεν ἐξ αὐτῆς θυγατέρα εὐπρεπῆ, ἣν ἐκάλεσε Περσεφόνην· τὰς δὲ εὐμόρφους γυναῖκας οἱ Μολοσσαῖοι τῇ ἰδίᾳ γλώσσῃ, [2] κόρας ἐκάλουν. Ταύτην δὲ ἔδοξε φιλεῖν ἔρωτι ὁ Περίθους, συγκλητικὸς τοῦ αὐτοῦ Ἀΐδου βασιλέως, νεώτερος ὤν, καὶ εὔπορος· καὶ κατὰ σύνταξιν τῆς κόρης, ἠβουλήθη νυκτὸς ἁρπάσαι αὐτήν. Καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ αὐτῆς πατὴρ, Ἀΐδης βασιλεὺς, ἐθυμώθη· καὶ βουλόμενος [3] ἐν τῷ λεληθότι [4] ἀμύνασθαι τῷ αὐτῷ Πειρίθῳ, ἵνα ἄγνοιαν προφασίσηται πρὸς πάντας· ὃν εἶχε, ποιμενικὸν κύνα ἄγριον μέγαν, [ὃν καὶ Τρικέρβερον ὠνόμαζον, διὰ τὸ τριῶν κυνῶν ἔχειν κεφαλὴν, καὶ μέγεθος σώματος] ἀπέκλεισεν ἔξω, ὅπου ἡ κόρη διῆγε. Μετὰ οὖν τὴν τελευτὴν τῆς αὐτῆς μητρὸς, ἀγνοούσης τοῦτο τῆς κόρης, καὶ τοῦ Περίθου παραγινομένου νυκτὸς, καὶ εἰσελθόντος εἰς ἁρπαγὴν τῆς κόρης, ὥρμησεν ὁ κύων, καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν. Ἀκούσασα δὲ καὶ αὐτὴ ἡ κόρη τῆς ταραχῆς, ἐξῆλθε· καὶ ἐφόνευσε καὶ αὐτὴν ὁ κύων· περὶ ἧς, φησὶ, λέγουσιν, ὅτι Πλούτων ἥρπασε τὴν κόρην· ἅτινα Παλαίφατος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο.

pulcherrima nata eſt, quam Proſerpinam vocavit. Moloſſi vero mulieres forma ſpecioſas, proprio idiomate, Κόρας vocitabant. Puellæ hujus amore captus Perithous ex Aidæ regni Primoribus quidam, juvenis opulentus; ipſam nec invitam, noctu ſurripere in animo habuit. Quo cognito Rex indignatus, in animo ſuo ſecum volvit, quonam pacto Perithoum, ipſe tamen, ut facti inſcius videretur omnibus, ulciſceretur. Canem itaque paſtoralem quem habuit ferocem, & ob corporis, capitiſque, trium inſtar canum, magnitudinem, Tricerberum nominatum, puellæ pro foribus conſtituit. Matre itaque ejus dudum mortua, puella rei totius penitus ignara, in Perithoum noctu virginis raptum aggredientem irruit canis, ipſumque interfecit. Proſerpinam quoque ipſam, ad tumultum excurrentem, dilaniavit, inde nata fabula, Plutonem Proſerpinam rapuiſſe: uti ſapientiſſimus Palæphatus iſta tradidit.

1. ὀνόματι Ἀΐδης ita eum vocat Cedrenus; Jo. Tzetzes vero ᾅδης Chil. 2. hiſtor. 51. qui idem eſt cum Plutone. Cæterum fabula Proſerpinæ omnino aliter ſe habet quam heic à Noſtro traditur. Proſerpinam enim Plutonis, non filiam ſed uxorem faciunt Mythologi.

2. κόρας ἐκάλουν] eadem habes apud Jo. Tzetzem, loco citato: τὰς γὰρ εὐμόρφους Μολοσσοὶ κόρας καλοῦσι πάσας.

3. ἐν τῷ λεληθότι] id eſt, λεληθότως, latenter; ita ut nemo animadvertat.

4. ἀμύνασθαι τῷ αὐτῷ Πειρίθῳ,] ἀμύνασθαι hoc loco, ulciſci, ſignificat; itaque ſcribendum, τὸν αὐτὸν Πειρίθουν.

Mosis autem temporibus Assyriis imperavit Erectheus; Ægyptius vero Petissonius, qui & Comœdus Pharaoh. Magos secum iste habuit præcellentes, Jannem & Jambrem. Eo autem regnante, Judæorum gens in Ægypto valde aucta erat, à Jacobi usque in Ægyptum ad Josephum F. descensu, ad eorum eductum per Mosem, fratremque Aaronem. Uxorem autem sibi duxit Moses Ægyptiam, Jothoris Græcorum Pontificis filiam, viri apud Pharaonem, Ægyptiosque omnes summo in honore habiti. Moses autem omni Ægyptiorum scientia institutus erat: Ægyptii vero Judæos, numerosiores jamjam factos, formidare cœperunt. Quod ubi Pharaoni notum fecissent; Judæos Ægyptiis operarios se præstare, lateritiamque exercere Rex jussit. Si quis igitur Ægyptiorum aut domum extruere, aut prædiolum adornare in animo habuit, à Ju-

Ἐν τοῖς χρόνοις δὲ τοῦ Μωσέως, ἐβασίλευσε τῶν Ἀσσυρίων Ἐρεχθεύς· τῶν δὲ Αἰγυπτίων ἐβασίλευσε [1] Πετισσώνιος ὁ κωμῳδὸς, Φαραώ. Οὗτος εἶχε μάγους μεθ' ἑαυτοῦ δυνατοὺς, τὸν Ἰαννὴν καὶ τὸν Ἰαμβρήν. Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐπληθύνθη τὸ γένος τῶν Ἰουδαίων ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, ἀπὸ τῆς γενεᾶς τοῦ Ἰακὼβ, τοῦ ἐλθόντος ἐν Αἰγύπτῳ πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἰωσὴφ, ἕως Μωσέως ἡγουμένου αὐτῶν, καὶ Ἀαρὼν ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Ὅστις Μωσῆς ἔλαβε γυναῖκα Αἰγυπτίαν, τὴν θυγατέρα Ἰοθὸρ, [2] τοῦ ἀρχιερέως τῶν Ἑλλήνων, ἀνδρὸς τιμωμένου ἀπὸ Φαραὼ βασιλέως, καὶ τῶν Αἰγυπτίων. Ὁ δὲ αὐτὸς Μωσῆς ἦν [3] πεπαιδευμένος πᾶσαν σοφίαν Αἰγύπτου· οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους, ὡς γενομένους πολλοὺς, καὶ ἀνήγαγον τῷ Φαραὼ περὶ αὐτῶν, καὶ ἐκέλευσε Φαραὼ βασιλεὺς ποιεῖν τοὺς Ἰουδαίους τοῖς Αἰγυπτίοις ἐργατείας, καὶ βάλλειν πλίνθους ἀνάγκῃ. [4] Εἴ τις οὖν ἐὰν ἐβούλετο τῶν Αἰγυπτίων κτίσαι, εἴ τε οἶκον, εἴ τε ἀγρὸν, αὐτοὺς ἠνάγκαζε

1. Πετισσώνιος ὁ κωμῳδὸς] τοῦ κωμῳδοῦ appellationem omittit Cedrenus, uti etiam συναγωγὴ ἱστοριῶν, à Scaligero cum Eusebio edita: τῶν δὲ Ἀσσυρίων ἐβασίλευσεν Ἐρεχθεύς· Αἰγυπτίων δὲ Πετισσώνιος, ὁ καὶ Φαραὼ, ὅστις εἶχε μάγους Ἰαννὴν καὶ Ἰαμβρήν.

2. τοῦ ἀρχιερέως τῶν Ἑλλήνων] Quare noster Jothonem, Græcorum pontificem, facit, cum Zonaras, Cedrenus, Chron. Alex. aliique, Textusque ipse, ἱερέα Μαδιὰμ, eum appellant. Madian vero, secundum Chr. Alex. autorem, duæ sunt, Major, & minor: quarum illa, cis mare rubrum posita est, Madian vero minor, ultra mare Erythræum, haud procul Ægypto, ὅπου ἐβασίλευσε Ῥαγουὴλ, ὁ πενθερὸς Μωσέως. Quod autem Jothor, qui & Raguel, quandoque ἱερεὺς, aliquando vero βασιλεὺς hic appelletur, ex Hebræi vocabuli sensu amphibolico exoritur. כהן enim tum sacerdotem, tum Præfectum aut Præsidem significat. Ita Potiphartes Præfectus Civitatis On, כהן און *Cohen On* appellatur, Gen. 41. 45.

3. πεπαιδευμένος πᾶσαν σοφίαν] πάσῃ σοφίᾳ, legit. Cedrenus.

4. εἴ τις οὖν ἐὰν ἐβούλετο] ἐὰν, παρέλκει: nisi forte, ἂν legendum sit.

5 ποιεῖν

[1] ποιεῖν ἐργατείαν, καὶ πλίνθους, καὶ ἐστέναζον κοπῶντες οἱ Ἰουδαῖοι πάντες. Καὶ προσεσχηκὼς Μωσῆς, καὶ ὁ τούτου ἀδελφὸς Ααρὼν, τὸν ἀναστεναγμὸν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ηὔξαντο τὸν Θεόν· Καὶ ἐκέλευσε Μωσεῖ κύριος ὁ Θεὸς εἰσελθεῖν πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, [2] καὶ εἶπεν αὐτῷ· Απόλυσον τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ, λατρεῦσαι αὐτῷ. Καὶ λαβὼν Μωσῆς τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀδελφὸν Ααρὼν, εἰσῆλθε πρὸς Πεπισσώνιον Φαραὼ, βασιλέα Αἰγύπτου· [εἶχε γὰρ παῤῥησίαν, ὡς ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ πενθεροῦ Ἰοθὸρ, τοῦ ἱερέως τῶν Ελλήνων, καὶ ὡς ἡγούμενος τῶν Ἰουδαίων·] καὶ ἀνήγγειλεν αὐτῷ τὴν τοῦ Θεοῦ κέλευσιν, καὶ ὅτι, λέγει ὁ Θεὸς, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, ἵνα ἀπολύσῃς τὸν λαὸν αὐτοῦ λατρεῦσαι αὐτῷ· Ο δὲ Φαραὼ ἀκούσας, λέγει αὐτῷ, εἰ ἀληθεύεις, ὅτι ὁ Θεός σου ἐκέλευσέ σοι εἰπεῖν μοι ταῦτα, ἰδοὺ εἰσὶν Αἰγύπτιοι μετ' ἐμοῦ, ποιοῦντες θαύματα. ἐὰν νικήσῃς αὐτοὺς, αἰτούμενος τὸν Θεόν σου, παρέχω σοὶ, ἅπερ ἐκέλευσέ σοι, ὡς λέγεις. Καὶ ἔστησεν ἐναντίον ἀλλήλων. τὸν Ἰαννῆν καὶ τὸν Ἰαμβρῆν, καὶ τὸν Μωσέα καὶ Ααρών. Καὶ ἐκάθητο Φαραὼ, καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ· καὶ ἐποίησαν οἱ περὶ Ἰαννὴν καὶ Ἰαμβρῆν διὰ γοη-

dæis lateres, operamque ſimul eorum exigebat. Cumque ſub oneribus ſuis ingemuiſſe totam Judæorum gentem animadvertiſſent Moſes, & frater ejus Aaron, Deum ſupplices adorabant. Præcepit autem Moſi Dominus, uti ad Pharaonem regem Ægypti introiret, ſuoque nomine mandaret, ut Populum Iſraëliticum, ut eum colat, dimitteret. Moſes igitur, cum fratre Aarone, ad Petiſſonium Pharaonem, Ægypti regem, ingreſſus, (iſtam enim libertatem & ut Jothoris Græcorum Pontificis gener, & Judæorum etiam dux, ſibi vendicavit:) Dei mandatum ei his verbis expoſuit. Deus, qui cœlum, terram, mareque, & quæcunque ſunt in illis formavit omnia, jubet, uti populum ſuum, ut illum colat, demittas. Reſpondit Pharaoh: ſi vere Deus tuus iſta mihi dicenda mandavit; ecce ſunt mihi Ægyptii mirifici, quos tu, ſi Dei tui ope viceris, mandata ejus executurus ſum. Ex adverſo itaque conſtitutis, hinc Janne & Jambre, illinc Moſe & Aarone, Pharaoh, nobilibus ſuis ſtipatus, conſedit. Jannes vero & Jambres, virgam ſuam in Serpentem, Præſtigiis ſuis, converterunt: qui,

1. ποιεῖν ἐργατείαν] ἐργάτης, operarius; inde Auctor noſter ἐργατείαν format, ad eorum hominum operam exprimendam: ἐργασία Græcis proprie dicitur.

2. Ϲ εἶπεν αὐτῷ] Scr. καὶ εἶπεν αὐτῷ.

cum

cum Mosem invasurus esset, Deum precatus, & ipse baculum suum, in terram projectum, in serpentem prægrandem, qui Jannis, Jambrisque illum alterum absorpsit penitus, commutavit: victoriaque, stupente Rege, satellitioque omni, penes Mosem erat. Jannes deinde, & Jambres, fluminum limpidissimorum aquas, coram Rege, omnibusque, in sanguinem verterunt: Moses vero, fusis in Deum precibus, pristinum nitorem eisdem restituit. Sed & alia quædam ad invicem operati sunt miracula; quibus tamen Moses vicit omnibus. Pharaonem itaque accedens Moses; Ecce, inquit, Potentiam Dei Israelis cum videris, missos nos facito, ut ipsum colamus. Pharaoh itaque fidem suam datam, cum tamen non præstiterit; Moses à Deo præcibus contendit, ut calamitatibus in ipsum, Ægyptiosque immissis, Regem ad populum Israeliticum dimittendum adigat. Immisit igitur Deus Ægyptiis septemplicem iram; adeo ut à Mose petiit Pharaoh, uti tantorum malorum liberationem à Deo impetraret; ita vivit, inquiens,

τείας τὴν ῥάβδον αὐτῶν ὄφιν, καὶ ἐπήρχετο τῷ Μωσεῖ. Καὶ δεξάμενος Μωσῆς, ἔῤῥιψε καὶ αὐτὸς ἣν κατεῖχε ῥάβδον εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐγένετο καὶ ἡ αὐτοῦ ῥάβδος ὄφις μέγας πάνυ, καὶ κατέπιε τὸν ὄφιν ὃν ἐποίησεν Ἰαννὴς καὶ Ἰαμβρής· καὶ ἐνίκησε Μωσῆς, καὶ ἐθαύμασεν ὁ βασιλεὺς, καὶ πάντες. Ὁμοίως δὲ καὶ [1] ποταμῶν ὑδάτων διαυγεστάτων ἐποίησεν ὁ Ἰαννὴς καὶ Ἰαμβρὴς γενέσθαι αἷμα, παρουσίᾳ τοῦ βασιλέως καὶ πάντων. Καὶ ηὔξατο Μωσῆς, καὶ πάλιν ἐγένετο ὕδατα καθαρὰ τὰ τοῦ ποταμοῦ ῥεύματα, ὡς ἦν πρώην. Ἐποίησεν δὲ καὶ ἄλλα τινὰ κατέναντι ἀλλήλων· καὶ ἐνίκησεν αὐτοὺς Μωσῆς. Καὶ λέγει τῷ Φαραὼ Μωσῆς· ἰδοὺ, εἶδες τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ Ἰσραήλ. ἀπόλυσον ἡμᾶς, ἵνα αὐτῷ λατρεύσωμεν. Ὁ δὲ Φαραὼ συνταξάμενος αὐτῷ, ἀνεβάλλετο· καὶ ηὔξατο Μωσῆς τὸν Θεὸν, ὥστε πέμψαι αὐτῷ πληγὰς, καὶ τοῖς Αἰγυπτίοις, ἵνα ἀναγκασθῇ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἀπολῦσαι τὸν Ἰσραήλ. Καὶ ἔπεμψεν ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ [2] ἑπτάπληγον ὀργὴν, ὥστε τὸν βασιλέα παρακαλέσαι τὸν Μωσέα, [3] καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὅτι εὖξαι τῷ Θεῷ σου, ἵνα ῥυσθῇ ἡ χώρα αὕτη τῶν τοσούτων κακῶν· καὶ ζῇ κύριος ὁ

---

1. ποταμῶν ὑδάτων διαυγεστάτων] forte ὕδατα. verum hic notandum, Autorem nostrum Miraculorum editorum modum & ordinem penitus pervertere: Moses enim & Aaron in Certaminibus hisce Mirificis primas semper habuerunt: quos deinde, pro viribus, secuti sunt Magi.

2. ἑπτάπληγον ὀργὴν] rectius Cedrenus, δεκάπληγον ὀργήν· decem enim Ægypti plagæ.

3. καὶ εἶπεν αὐτῷ.] γρ. εἰπεῖν.

Θεός σου, οὐ κωλύσω σε λαβεῖν τὸν λαόν σου, τὸν Ἰσραήλ, εἰς τὸ λατρεῦσαι ὑμᾶς αὐτῷ. Ταῦτα δὲ ἐν ταῖς Ἑβραϊκαῖς ἐμφέρεται γραφαῖς. Ὁ δὲ Μωσῆς, ἀκούσας ταῦτα παρὰ τοῦ βασιλέως, ἐξῆλθεν εὔξασθαι τῷ Θεῷ Ἰσραήλ· καὶ εἶπε τοῖς Ἰουδαίοις, ἀπέλυσεν ὑμᾶς πάντας ὁ βασιλεὺς, ἐξελθεῖν λατρεῦσαι τῷ Θεῷ. Ὁ δὲ Πετισσώνιος Φαραὼ βασιλεὺς εὐθέως ἀπῆλθεν [1] ἐν τῇ Μέμφῃ, εἰς τὸ μαντεῖον τὸ περιβόητον· καὶ ποιήσας θυσίαν, ἐπηρώτα τὴν Πυθίαν, λέγων· Σαφήνισόν μοι, τίς ἐστιν πρῶτος ὑμῶν καὶ μέγας Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ; Καὶ ἐδόθη αὐτῷ χρησμὸς οὗτος. "[2] Ἔσται κατ' οὐρανοῖο μεγάλοιο βεβηκὼς φλογὸς ὑπερβάλλον αἴθριον, ἀέναον, ἀθάνατον πῦρ. ὃ τρέμει πᾶν, οὐρανὸς, γαῖά τε, καὶ θάλασσα, [3] ταρτάρειοί τε βύθιοι δαίμονες ἐρίγησαν. Οὗτος ὁ Θεὸς αὐτοπάτωρ, ἀπάτωρ, πατὴρ υἱὸς αὐτὸς ἑαυτοῦ τρισόλβιος, εἰς μικρὸν δὲ μέρος [4] ἀγγέλων ἡμεῖς. μαθὼν, [5] ἄπειθι σιγῶν."

Ὁ δὲ βασιλεὺς Φαραὼ, ἀκούσας ταῦτα παρὰ τῆς μαντείας, ἐκέλευσε [6] πλάκα λιθίνην γλυφῆναι, τὰ παρὰ τοῦ χρησμοῦ δοθέντα αὐτῷ ῥήματα

Dominus Deus tuus, ut ego non impediam, quo minus tu populuſque tuus Iſraeliticus, Deo veſtro cultum præſtetis. His dictis, Moſes egreſſus, Deum Iſraelis precatus eſt: Judæiſque dein annunciat, habere eos omnes à Rege conceſſam, ad cultum Deo præſtandum, exeundi licentiam. Iſta autem in Hebraicis ſcriptis traduntur. Petiſſonius autem Pharaoh rex Memphim ſtatim, celeberrimum illud Oraculum conſulendi cauſa, profectus: ſacriſque peractis, Pythiam in hæc verba interrogat. "Effare mihi, quis inter vos primus eſt, magnuſque Deus Iſraelis? tulitque hoc reſponſum. "A cœlo deſcendet, flammam æthercam ſuperans, perennis, immortalis Ignis. Hunc tremunt omnia, cœlum, terra, mareque, Dæmoneſque Inferni. Deus iſte ſui pater, & ſine patre; filiuſque ipſe ſui pater beatiſſimus. Quantilli autem Nos ex Angelis? edoctus vero Tu, tacitus diſcede.

Hæc cum ab Oraculo audiſſet rex Pharaoh, tabulæ lapideæ inſcribi juſſit; extatque eidem inſculptum hoc reſpon

1. ἐν τῇ Μέμφῃ] Scr. Μέμφιδι.

2. ἔσται κατ' οὐρανοῖο] Cedren. ἔστι.

3. ταρτάρειοί τε βύθιοι] Scr. ταρτάρειοι, βύθιοί τε δ'.

Ib. ἐρίγησαν.] Scr. ἐρρίγησαν.

4. ἀγγέλων ἡμεῖς] Cedren. ὑμεῖς, mendoſe.

5. ἄπειθι] Scr. ἄπιθι.

6. πλάκα λιθίνην γλυφῆναι] Scr. πλακὶ λιθίνῃ, uti habet Cedrenus: aut ſupple, εἰς.

ſum

ſum, in Templo Memphitico, qua Nilus fluvius perfluit, in hunc uſque diem viſendum. Inde autem digreſſus Pharaoh, populum Iſraeliticum, cum Moſe & Aarone, ſtatim dimiſit; qui ornatum ab Ægyptiis, argentumque multum mutuati, univerſi ex Ægypto diſceſſerunt. Pharaoh autem Rex, ubi Ebræos, ab Ægyptiis ornamenta, argentum, divitiaſque mutuatos, effugiſſe intellexiſſet, facti eum pœnituit, acceptiſque curribus ſuis, militiaque omni eos inſecutus, juxta mare tandem aſſecutus eſt. Iſraelitæ itaque reſpicientes, cum ſe, à fronte, mari, à tergo, Pharaone, ejuſque exercitu cinctos vidiſſent; ſublato clamore magno, Dei opem implorarunt. Moſes vero eorum ductor, virga ſua mare percuſſit; ſtatimque aquæ ejus exaruerunt: expectanſque dum populus univerſus per ſiccum tranſiſſet; retrorſum tandem converſus, virga ſua terram avidam percuſſit iterum; quo facto, in locum ſuum redierunt maris fluctus; & Petiſſonium Pharaonem, Regem Ægyptiorum, cum omnibus ſuis, exercituque toto penitus obruerunt. Populum vero Judæorum,

ἅπινα ἕως τῦ νῦν ἐγκέχαπλαι ἐν τῇ πλακὶ γλυφέντα, ἄνω ἐν τῷ [1] ἱερῷ Μέμφης, ὅθεν ὁ Νεῖλος πόταμος πορεύεται. Ο δὲ βασιλεὺς Φαραὼ ἀπὸ τῆς μαντείας κατελθὼν, εὐθέως ἀπέλυσε τὸν Ισραὴλ, καὶ Μωσέα καὶ Ααρών. καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαὸς τῶν Ιουδαίων ἐξ Αἰγύπτου ἅπας, καὶ ἔλαβον ὡς [2] ἐξχρήσει ἀπὸ τῶν Αἰγυπτίων γυναικῶν, καὶ ἀνθρώπων, κόσμια, καὶ ἄργυρον ἄπειρον. Καὶ μετὰ τὸ ἐξελθεῖν αὐτοὺς, μετεμελήθη Φαραὼ, ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου, διδαχθεὶς, ὅτι καὶ κόσμια καὶ ἄργυρον, καὶ χρήματα ἐχρήσαντο, καὶ [3] ἔφυγαν. Καὶ κατεδίωξεν αὐτοὺς μετὰ τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ, καὶ πάσης τῆς ἐνόπλου δυνάμεως· καὶ κατέφθασεν αὐτοὺς παρὰ τὴν θάλασσαν. Καὶ στραφέντες οἱ Ισραηλῖται, καὶ ἑωρακότες τὸν βασίλεα Φαραὼ, καὶ τὸν στρατὸν αὐτοῦ ὄπισθεν ἐρχόμενον, καὶ τὴν θάλασσαν ἔμπροσθεν ἑαυτῶν, ἀνεβόησαν κραυγῇ μεγάλῃ πρὸς τὸν Θεόν· καὶ ὁ προηγούμενος Μωσῆς τὸν λαὸν, ἔκρουσε τῇ ῥάβδῳ τοῖς θαλασσίοις ὕδασι, καὶ ἐγένετο ξηρὰ, καὶ ἐβάδιζον. Καὶ ἀπομείνας Μωσῆς ὄπισθεν τοῦ λαοῦ παντὸς, καὶ στραφεὶς εἰς τὰ ὀπίσω αὐτοῦ, ἔκρουσε πάλιν τῇ ῥάβδῳ εἰς τὴν ξηρὰν γῆν· καὶ ἐγένετο θάλασσα κυμαινομένη. Καὶ κατεποντίσθη ὁ Πεπισσώνιος Φαραὼ, ὁ βασιλεὺς τῶν Αἰγυπτίων, ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ τὰ ἅρματα αὐτοῦ, καὶ πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ, καὶ πόντου κύματα ἐκάλυ-

1. ἱερῷ Μέμφης] Scr. Μέμφιος.
2. ἐξχρήσει] Scr. ἐν χρήσει.
3. ἔφυγαν] Scr. ἔφυγον.

ψεν

ψεν αὐτὸν, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ. Τὸν δὲ λαὸν τῶν Ἰουδαίων, μετὰ Μωσέως καὶ Ἀαρὼν διέσωσεν ὁ κύριος, βαδίζοντας ἐν θαλασσίοις κύμασιν, ὡς ἐν ξηρᾷ γῇ, ἐξ Αἰγύπτου φεύγοντα [1] μετὰ χιλιάδων χλ'. καθὼς καὶ ὁ αὐτὸς Μωσῆς συνεγράψατο ἐν τῇ σοφωτάτῃ αὐτοῦ χρονογραφίᾳ.

cum Mose & Aarone, ex Ægypto fugientem, per maris fluctus, ceu per terram aridam, transire incolumem fecit Dominus. Erant autem numero sexcenties tricies milleni; sicut Moses ipse, in sapientissima sua Chronographia, conscripsit.

---

1. μετὰ χιλιάδων χλ'.] numerus non convenit cum scriptura, Num. 1. v. 46. numerantur IↃↃↃ CCIↃↃ CIↃ CIↃ CIↃ DL. id est 603550.

ΛΟΓΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

Χρόνων Βασιλείας Ἀργείων χώρας.

LIBER QUARTUS

De Argivorum Regni temporibus.

ARgivorum regnum, post Inachum, Phoroneus obtinuit; & post eum plures alii, ad Lynceum usque, qui Hypermnestram, Danai filiam, in uxorem duxit: Lynceus enim Danao bellum inferens, ipsum & vita, & regno, filiaque spoliavit: sicuti scriptis tradidit sapientissimus Archilochus. Lynceo successit Trioppas; qui cum quinque tantum annos Argivorum regnum tenuisset, solutum tandem est, atque ad

ΤΩΝ δὲ Ἀργείων, μετὰ τὸν Ἴναχον, ἐβασίλευσεν ὁ Φορωνεὺς, καὶ ἄλλοι πολλοὶ, ἕως τῆς βασιλείας Λυγκέως, τοῦ ἀγαγομένου [1] τὴν ὑπὲρ μνήστραν γυναῖκα, τῶν Δαναοῦ θυγατέρων. Ὅστις Λυγκεὺς πολεμήσας τῷ Δαναῷ βασιλεῖ, τοῦτον ἐφόνευσε, καὶ ἔλαβε τὴν βασιλείαν, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, καθὼς Ἀρχίλοχος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. Καὶ μετὰ τὴν βασιλείαν Λυγκέως, [2] ἐβασίλευσε Τριόπας ἐν τῇ Ἀργείων χώρᾳ ἔτη ε΄. καὶ τῷ αὐτῷ πέμπτῳ

1. τὴν ὑπὲρ μνήστραν] leg. τὴν Ὑπερμνήστραν. Cedren. habet κλυταιμνήστραν, mendose.

2. ἐβασίλευσε Τελόπας] Cedren. Μερόπας habet.

ἔτει

ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, κατελύθη ἡ βασιλεία τῶν Ἀργείων, καὶ κατέσχον τὴν βασιλείαν αὐτῶν οἱ [1] Συκυώνιοι. Κατέσχεν οὖν ἡ βασιλεία, ἤτοι τοπαρχία τῶν Ἀργείων ἔτη φμθ΄. καθὼς καὶ Διόδωρος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. Τῶν δὲ Σικυωνίων, [2] τῶν νυνὶ λεγομένων Ἑλλαδικῶν, ἐβασίλευσε πρῶτος ὁ Αἰγιαλεὺς ἔτη νβ΄. καὶ λοιπὸν ἄλλοι βασιλεῖς κϛ΄. ἕως Ζευξίππου τοῦ βασιλεύσαντος αὐτῶν ἔτη λβ΄. καὶ λοιπὸν οἱ ἱερεῖς αὐτῶν [3] ἐδιοίκουν τὴν χώραν. καὶ κατέσχεν ἡ βασιλεία αὐτῶν ἔτη [4] ϡπε΄. καθὼς Ἀφρικανὸς ὁ σοφώτατος συνεγράψατο.

Η δὲ δύσις, [5] ὅ ἐστι τὰ ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν, ἦν τότε ἀβασίλευτος, διοικουμένη δὲ ἀπὸ τῶν υἱῶν Πίκου τοῦ καὶ Διὸς, καὶ τοῦ γένους αὐτῶν. [6] Ἐν οἷσι χρόνοις ἐτελεύτησε Μωσῆς, καὶ Ἀαρὼν, ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ [7] ἐδιοίκει τὸν Ἰσραὴλ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ, ὡς προείρηται· ὅστις πολεμῶν παρέλαβε

Sicyonios delatum; poſtquam DXLIX duraſſet annos; uti ſapientiſſimus Diodorus ſcriptum reliquit. Sicyoniis autem, qui nunc Helladici vocantur, Ægialeus primus imperavit, annos LII. Poſt hunc alii Reges fuerunt XXVI, uſque ad Zeuxippum; qui imperium tenuit annos XXXII. Deinde vero Reſpublica eorum à ſacerdotibus adminiſtrata eſt. Duravit hoc Regnum annos DCCCCXXCV, uti ſapientiſſimus Africanus literis prodidit.

Partes autem Occidentales, Italiaque, tunc temporis regem nullum habuerunt; ſed à Jovis Pici filiis, poſteriſque eorum adminiſtrabantur; quo tempore Moſes & Aaron, in deſerto fatis ceſſerunt, populoque Iſraelitico præfuit Jeſus, Nave F. ut ſupra dictum eſt. Hic Jerichuntem

1. Συκυώνιοι] Scr. Σικυώνιοι,

2. τῶν νυνὶ λεγομένων Ἑλλαδικῶν] Licet Ἑλλὰς apud Autores Græciam univerſam ut plurimum ſignificet, noſter tamen voce hac Peloponeſum tantum intelligi vult: ideoque Sicyonios, Helladicos interpretatur, Sicyone, quæ eſt in Peloponeſo Stephan. de urb. Σικυὼν, πόλις Πελοποννήσου.

3. ἐδιοίκουν τὴν χώραν] Scr. ἐδιῴκουν.

4. ἔτη ϡπε] annos 980. tantum numerat Cedren. Euſebius ex Caſtore annos numerat 983. ἕως τούτου Σικυωνίων, ἤτοι Πελοποννησίων, λεγομένη βασιλεία διαρκέσασα ἐν γενεαῖς, ἤτοι βασιλεῦσι υϛ΄. (κὴ κϛ΄.) κατεπαύθη &c. μεθ' οὓς, ὥς φασι, ἡγοῦντο αὐτῶν οἱ ἱερεῖς τοῦ Καρνείου ἔτη λγ΄. Ὁμοῦ τὰ πάντα τῆς Σικυωνίων ἔτη.

5. ὅ ἐστι, τὰ ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν] Italia ubique apud Auctorem hunc pro partibus Occidentalibus uſurpatur; uti ſupra monuimus. Ita lib. 8. p. 428. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ πόλει ἐκάθισεν ἀριθμὸν στρατιωτῶν Ῥωμαίων, ἤτοι Ἰταλῶν, λεγομένων Ἱσπανῶν: ubi Hiſpaniam ſub Italia, id eſt, ſub Occidente, complectitur.

6. ἐν οἷσι χρόνοις] Scr. οἷς.

7. ἐδιοίκει τὸν Ἰσραὴλ] ἐδιῴκει.

bello cepit, urbemque Jerusalem ante dictam; quam & Jebum vocavit: totaque circum regione in potestatem suam redacta, urbem Sychem ipse incoluit, Neapolim jam nominans. Post mortem Jesu, Nave F. qui, Deo jubente, populum Israeliticum, per Jordanem fluvium, in Palæstinam transire, tubaque mystica Jerechuntis mœnia corruere fecit; Israelitis præfuit Phinees: quem Judices tandem, numero XIII, è populo electi, subsequuti sunt.

τὴν Ἱεριχὼ, καὶ τὴν ἀνωτέρω εἰρημένην πόλιν Ἱερουσαλὴμ, ἥντινα μετεκάλεσεν ὁ αὐτὸς Ἰησοῦς, υἱὸς Ναυῆ, Ἰεβοῦν. Αὐτὸς δὲ παραλαβὼν τὴν χώραν, 1 ᾤκησε τὴν λεγομένην πόλιν Συχὲμ, μετακαλέσας αὐτὴν Νεάπολιν. Καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν Ἰησοῦ υἱοῦ Ναυῆ, τοῦ ποιήσαντος περᾶσαι τὸν λαὸν τῶν Ἰουδαίων τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν, κατὰ κέλευσιν Θεοῦ, 2 κατὰ ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν τῆς Παλαιστίνης χώραν, καὶ σάλπιγγι μυστικῇ λῦσαι τὰ τείχη Ἱεριχώ. Μετὰ δὲ τοῦτον ἡγεῖτο τοῦ Ἰσραὴλ Φινεές· μετὰ δὲ Φινεὲς ἐδιῴκουν τὸν Ἰσραὴλ 3 ιγ'. κριταὶ, ἐπιλεγόμενοι ἐκ τοῦ λαοῦ.

Temporibus hisce inter Græcos innotuerunt, Prometheus, Epimetheus, Atlas, Argusque perspicacissimus; (quem, ob oculorum, ingeniique acumine, vocarunt Centumoculum:) Deucalion item Heleni F. Pici nepos. Argus autem occidentalibus Technicam primus monstravit: Atlas Astronomicam tractavit scientiam; unde quod in Cœlestium contemplatione versatus esset, cœlum ab eo gestari, fabulati sunt. Prometheus Gammaticam invenit: hunc homines effinxisse fabulantur, eo quod,

Ἐν δὲ τοῖς τούτων χρόνοις ἦν παρ' Ἕλλησιν ὁ Προμηθεὺς, καὶ ὁ Ἐπιμηθεὺς, καὶ ὁ Ἄτλας, καὶ ὁ πανόπτης Ἄργος, [ὃν ἑκατοντόφθαλμον ἐκάλουν, διὰ τὸ περίβλεπτον εἶναι τὸν ἄνδρα καὶ γοργόν·] καὶ Δευκαλίων, ὁ υἱὸς Ἕλενος τοῦ Πίκου. Ὁ δὲ Ἄργος αὐτὸς 4 εὗρε τὴν τεχνικὴν ἐπὶ τὰ δυτικὰ μέρη· ὁ δὲ Ἄτλας ἡρμήνευσε τὴν ἀστρονομίαν· διὰ τοῦτο λέγουσιν, ὅτι τὸν οὐρανὸν βαστάζει, διότι τὰ οὐρανοῦ ἔχει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. Ὁ δὲ Προμηθεὺς τὴν γραμματικὴν ἐξεῦρε φιλοσοφίαν· περὶ οὗ λέγουσιν,

1. ᾤκησε τὴν λεγομένην πόλιν Συχὲμ] unde hæc? Josuæ enim libro omnia aliter.

2. κατὰ ἐλθεῖν] Scr. καὶ ἐλθεῖν.

3. ιγ'. κριταὶ] scilicet usque ad Eli sacerdotem, qui primus, ex sacerdotibus, post judices, remp. administravit. Judices vero hi tredecim à Chr. Alexan. autore enumerantur isti. Gothoniel, Audus, Semegar, Debora, Gedeon, Abimelechus, Thola, Jair, Jepthe, Essebon, Æalon, Labdon, & Samson.

4. εὗρε τὴν τεχνικὴν] Artes quum sint tam variæ, multiplicesque, cujusnam hic Argus Occidentalibus autor putandus? fortean legendum, τὴν τεκτονικὴν.

ὅτι

ὅτι ἀνθρώπους ἔπλαττε, καθ' ὃ ἰδιώτας ὄντας ἐποίησεν ἐπιγινώσκειν διὰ φιλοσοφίας, καὶ τῷ πρόσω χρόνῳ εἰδέναι τὰ συμβάντα. Ὁ δὲ Ἐπιμηθεὺς τὴν μουσικὴν ἐξεῦρεν· ὁ δὲ Δευκαλίων τὰ τοῦ κατακλυσμοῦ τοῦ μερικοῦ ἐξέθετο, καθὼς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου ὁ σοφώτατος συνεγράψατο.

Μετὰ δὲ τὸ ἀποθανεῖν τοὺς κριτὰς τῶν Ἰουδαίων, ἡγεῖτο τοῦ λαοῦ Βαρὰχ, [1] ὁ τοῦ Ἀμινοέμ. Ἦν δέ τις γυνὴ προφῆτις, ὀνόματι Δεββῶρα, ἥτις ἔλεγε τοῖς Ἰουδαίοις πάντα τὰ μέλλοντα.

Ἐν δὲ τοῖς καιροῖς ἐκείνοις ἦν καὶ παρ' Ἕλλησι [2] μάρτυς Σιβύλλα· καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς χρόνοις Αἰγυπτίων ἐβασίλευσε Φαραὼ, ὁ καὶ Ναραχώ· τῶν δὲ Ἀθηναίων ἐβασίλευσε Κέκροψ τις, ὅστις ἐξ Αἰγύπτου κατήγετο· ἦν γὰρ [3] πανμεγέθης, [4] διὸ καὶ διφυῆ αὐτὸν ἐκάλουν. Οὗτος δὲ πρῶτος βασιλεὺς ἐγένετο Ἀθηναίων μετὰ τὸν κατακλυσμὸν τῆς Ἀττικῆς· μετὰ δὲ τὸν κατακλυσμὸν τῆς Ἀττικῆς, εἰς Ἀθηναίους ἦλθε τὸ βασίλειον. Ἡ μόνον δὲ αὐτὸς ἐβασίλευσε Κέκροψ Ἀθηναίων, ἐκέλευσε νομοθετῆσαι τὰς γυναῖκας τὰς ὑπὸ τὴν βασι-

rudes cum fuerint, Philosophiæ ope ad eventuum futurorum præscientiam eos adduxerit. Epimetheum Musices autorem fuisse perhibent: Deucalion vero Diluvii particularis historiam contexit: uti Eusebius Pamphili literis tradidit.

Post extinctos Israelitarum judices, eis præfuit Barachus, Abinoami F. quo tempore etiam inter Judæos floruit Prophetissa quædam, nomine Debora; quæ ipsis futura omnia prædixit.

Temporibus etiam illis apud Græcos innotuit Sibylla, vaticinatrix; eodem etiam tempore Ægyptiis imperavit Pharaoh, qui & Naracho. Athenis autem, ubi post Atticum diluvium sedes erat Regia, primus Cecrops quidam, ab Ægypto oriundus regnavit: hunc, ob corporis magnitudinem, Duplicem, vocarunt. Is, quam primum regnare cœpit, legem tulit, uti mulieres, quæcunque virgines imperio suo subditæ erant, singulæ singulis nuberent viris. Nymphas autem, in sanctione sua, virgines hasce vocavit; eo quod, Fontium instar, per meatus corpo-

1. ὁ τοῦ Ἀμινοὲμ] Scr. Ἀβινοέμ. Quomodo tamen Barachus ab Auctore nostro, post extinctos Judices, populo Israelitico præfuisse dicitur, quum post ipsius tempora IX alii Judices numerentur?

2. μάρτυς Σιβύλλα] Scr. μάντις,

3. πανμεγέθης] Scr. παμμεγέθης.

4. διὸ καὶ διφυῆ αὐτὸν ἐκάλουν.] Prochorus apud Eusebium Chron. l. 1. Κέκροψ ὁ διφυὴς τῆς τότε Ἀκτῆς, νῦν δὲ Ἀττικῆς, ἐβασίλευσεν ἔτη ν'. διὰ μῆκος σώματος οὕτω καλούμενος, ὥς φησιν ὁ Φιλόχορος· ἢ ὅτι Αἰγύπτιος ὢν, τὰς δύο γλώσσας ἠπίστατο. aliam hujus appellationis causam profert Autor paulo infra, quam statim videbimus.

ris occultos, à partu lac emittunt. Ante hunc enim regem, mulieres Atticæ, conterminæque omnes, belluino more miscebantur, pro libitu suo, cum quibuscunq; cupientibus. Subinde vero vitiatæ mulieres, nullo proprio viro destinatæ, ad omnes æque ventitantes, cuilibet prostituerunt sese. Cuique etiam licitum erat, ut amasiam quotquot sibi visum esset diebus, domi secum retineret: pro arbitrio deinde suo, quibuscunque volentibus eam dimitteret. Cæterum Atticis deinceps prohibitus fuit mos iste, mulieres, cum quopiam volente, consuescere cogendi. Exinde enim factum est, ut nemo ibi hominum sciret, quis suus filius, aut quæ filia fuerit. Natum enim infantem, sive masculum, sive fœminam, mater, pro libitu, cuicunque deferebat ex amasiis suis: donumque is lætabundus accepit. Cecrops vero iste Ægyptius, legem supradictam sancivit; innuens ob hoc ipsum Atticam aquis olim obrutam fuisse. Exinde itaque castitatem coluerunt mulieres omnes; virginibus viris propriis se jungentibus: quæ vero ante vitiatæ fuerant, virum, quem vellent, sibi elegerunt. Hoc regis Edictum demirati sunt Athenienses; qui, ut nonnulli tradiderunt, ob hoc eti-

λείαν αὐτοῦ οὔσας, ἐν ᾧ εἰσι παρθένοι, γαμεῖσθαι ἑνὶ ἀνδρί· ἅστινας ἐκάλεσε νύμφας, ἐν τῇ νομοθεσίᾳ αὐτοῦ, διὰ τὸ πηγαῖς ἐοικέναι τὰς παρθένους κόρας, αἳ τίκτουσι, καὶ ἀπὸ ἀδήλων πόρων πηγάζουσι γάλα. Πρὸ γὰρ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πᾶσαι αἱ γυναῖκες τῶν Ἀττικῶν, καὶ τῶν Ἀθηναίων, καὶ τῆς πλησίον χώρας, 1 θηλειώδη μίξει ἐμίγνυντο, ἑκάστῳ συγγινόμεναι τῷ ἀρεσκομένῳ αὐταῖς, ἐὰν κἀκείνη ἠβούλετο· καὶ ἐκαλεῖτο ἡ ἁρπαζομένη γυνὴ οὐδενὸς, ἀλλὰ τοῖς πᾶσι προσήρχοντο, διδοῦσαι ἑαυτὰς εἰς πορνείαν. καὶ ὅσας ἠβουλήθη τὶς κρατῆσαι αὐτὰς ἡμέρας, κατ' οἶκον παρέμενον αὐτῷ τρεφόμεναι· καὶ εἰ ἤθελε, πάλιν ἀπέλυσεν αὐτὴν τοῖς βουλομένοις. Τοῦτο ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς εἴρχθη, τὸ μὴ ἀναγκάζεσθαι αὐτὰς συνεῖναι ἀνδρὶ, πρὸς ὃν βούλονται· οὐδεὶς οὖν ᾔδει, τίς ἦν υἱὸς ἢ θυγάτηρ· καὶ ἐδίδου τὸ τεχθὲν ᾧ ἠβούλετο ἀνδρὶ συμμιγέντι αὐτῇ, εἴτε ἄῤῥεν, εἴτε θῆλυ ἔτεκε, καὶ ἔχαιρον δεχόμενοι. Ὁ δὲ Κέκροψ ἐκ τῆς Αἰγύπτου καταγόμενος, ἐξεφώνησε τὸν νόμον τοῦτον, εἰρηκὼς, ὅτι ἡ Ἀττικὴ χώρα διὰ τοῦτο ἀπώλετο. Καὶ λοιπὸν ἐσωφρόνησαν πᾶσαι, καὶ ἀνδράσιν ἐζεύγνυον ἑαυτὰς αἱ ἄγαμοι παρθένοι· ἡ δὲ πορνευθεῖσα ἐγαμεῖτο ἑνὶ ᾧ ἠβούλετο ἀνδρί· καὶ ἐθαύμασαν οἱ Ἀθηναῖοι τὸν τοῦ βασιλέως νόμον· ὡς δὲ καί τινες

1. θηλειώδη μίξει] θηριώδει.

ἐξέθεντο, ὅτι [1] διὰ τοῦτο αὐτὸν οἱ Ἀθηναῖοι εἶπαν διφυῆ, ὅτι ἐξευγνύισε τὰ τέκνα, τοῦ εἰδέναι τοὺς ἑαυτῶν γονεῖς. Ἐβασίλευσε δὲ ὁ Κέκροψ τῶν Ἀθηναίων ἔτη ν'. καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσε Κραναὸς ἔτη θ'. Ἐν ἐκείνοις δὲ τοῖς χρόνοις Σαπφὼ, [2] πρώτη μουσικὴ ἐγνωρίζετο. Καὶ μετὰ Κραναὸν ἐβασίλευσε Φορωνεὺς, καὶ ἄλλοι, ἕως Κόδρωνος, βασιλεύσαντος αὐτῶν ἔτη κα'. Κατέσχεν οὖν ἡ βασιλεία αὐτῶν ἔτη υϟβ'.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τῶν ἀρχόντων ἐνομοθέτει Ἀθηναίους πρῶτος ὀνόματι Δράκων. καὶ μετ' αὐτὸν Σόλων, καὶ ἔλυσε τοὺς νόμους Δράκοντος Σόλων. Καὶ πάλιν ἐνομοθέτησε Θάλλης ὁ Μιλήσιος. Καὶ πάλιν ἐβασίλευσεν αὐτῶν πρῶτος [3] Αἰσχύλος

am illum Διφυῆ, sive Duplicem, vocarunt; eo quod prolem eis nobiliorem reddidisset, efficiendo, ut quilibet parentum suum utrumque dignosceret. Cecrops autem Athenis regnavit annos L. hunc excepit Cranaus, & imperavit is annos IX. Hisce autem temporibus Sappho, Poetria prima, innotuit. Post Cranaum regnavit Phoroneus, aliique, usque ad Codrum; qui regnum tenuit, per annos XXI. Duravit itaque regnum eorum annos CCCCXCII.

Archontum autem temporibus, Draco Athieniensibus leges primus dedit: quas Solon, successor ejus, abrogavit. Alias deinde condidit Thales Milelesius. Athenarum rursus regnum deinceps invasit primus Æschylus, per annum unum:

1. διὰ τοῦτο αὐτὸν οἱ Ἀθηναῖοι εἶπον διφυῆ] Athenæus lib. 13. Cecropem, quia primus marem fœminæ matrimonio junxit Διφυῆ vocatum testatur. Ἐν δὲ Ἀθήναις πρῶτος Κέκροψ μίαν ἑνὶ ἔζευξεν, ἀνέδην τὸ πρότερον οὐσῶν τῶν συνόδων, καὶ κοινογαμιῶν ὄντων. διὸ καὶ ἔδοξέ τισι, διφυὴς νομισθῆναι, οὐκ εἰδότων τῶν πρότερον διὰ τὸ πλῆθος τὸν πατέρα. Nominis hujus rationem exponit Isac. Tzetzes ad Lycophron. p. 24. ἐπεὶ γοῦν ἐκ τούτου οἱ παῖδες πατέρα καὶ μητέρα ἐγνώρισαν, τοὺς αἰτίους αὐτῶν τῆς φύσεως, δύο τυγχάνοντας φύσεων, διφυὴς καὶ ὁ Κέκροψ ἐκλήθη, ὡς τοῦτο ποιήσας αὐτός. Ita etiam Jo. Tzetz. Chil. 5. de Cecrope verba habens.

Νομοθετεῖ καὶ γυναιξὶ τοὺς γάμους τοὺς νομίμους,
Ἐξ ὧν παῖδες ἐγνώκεισαν τοὺς δύο φυτοσπόρους,
Τὸ πρὶν μόνην γινώσκοντες, ὡς ἔφην, τὴν μητέρα.
Ὅθεν ὁ Κέκροψ, διφυὴς νόμοις, ὡς δείξας ταῦτα.

2. πρώτη μουσική.] Musarum primam, illam appellat Cedrenus: ὅτε καὶ Σαπφὼ, ἡ καὶ πρώτη Μουσῶν, ἀνηγορεύετο.

3. Αἰσχύλος ἔτος κα'.] Scr. ἔτη Eusebius, ex Africano, Æschylum 23. annos regnasse asserit: licet Cedren. unicum tantum regni annum ei tribuit. καὶ πάλιν Αἰσχύλος τυραννήσας ἔτος ἕν, καὶ μόνας | qui etiam, post Æschylum Alcibiadem ponit, quem autor Noster Acmæontem vocat. Euseb. Chron. Can. Alcmæontem Æschyli successorem vocat; post quem, Ἀθηναίων ἐβασίλευσεν Ἀλκμαίων, ἔτη β'.

post

post Æschylum, regnavit Acmæon per biennium: de quo sapientissimus Euripides tragœdiam condidit. Post Acmæontem regnarunt octodecim alii; usque ad Arexionem, qui regnavit annos XII, & dissolutum est Regnum Atheniensium, cum durasset annos DCCCCVII, juxta traditionem Africani sapientissimi Chronographi.

Paulò post tempore Israeli dux fuit Gedeon: huic contemporaneus erat sapientissimus Orpheus Lyricus Odryssius ex Thracia, celebratissimus Poeta. Hic Deorum Origines, mundi etiam hominumque creationem exposuit: præfatus in principio Operis sui, se nihil, ex proprio instinctu, de Deo, aut Mundi opificio, protulisse; verum se precibus suis obtinuisse à Phœbo Apolline, uti hæc sibi aperiret; nempe *Theogoniam*, sive Deorum Natales, Universi etiam opificium: in quo ejus opere extant etiam hæc carmina sequentia.

Rex Phœbe, arcipotens Latonæ maxima proles. id est

O Domine, proles Diei, qui omnia è longinquo radiis tuis perstringis, Immaculate & Præpotens.

ἔτος κα'. καὶ μετὰ Αἰσχύλον ἐβασίλευσεν αὐτῶν Ακμαίων, ἔτη δύο· περὶ οὗ Εὐριπίδης ὁ σοφώτατος δράμα ἐξέθετο. καὶ μετὰ Ακμαίοντα ἐβασίλευσαν αὐτῶν ἄλλοι ιη'. [1] ἕως Αρεξίωνος, ὃς ἐβασίλευσεν αὐτῶν ἔτη ιβ'. καὶ κατελύθη ἡ βασιλεία τῶν Αθηναίων, κρατήσασα ἔτη ϡζ', καθὼς Αφρικανὸς ὁ σοφώτατος χρονογράφος ἐξέθετο.

Μετὰ δὲ βραχὺ ἡγήσατο τοῦ Ισραὴλ Γεδεών· ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἦν [2] Ορφεὺς ὁ Θρᾴξ, ὁ λυρικὸς Οδρυσαῖος, ὁ σοφώτατος καὶ περιβόητος ποιητής· ὅστις ἐξέθετο Θεογονίαν, καὶ κόσμου κτίσιν, καὶ ἀνθρώπων πλαστουργίαν· εἰρηκὼς ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ συντάγματος αὐτοῦ, ὅτι ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐνθυμήσεως οὐκ ἐξέθετό τι ποτὲ περὶ Θεοῦ, ἢ τῆς κοσμικῆς κτίσεως· ἀλλ' εἶπεν ὅτι ᾐτησάμην οὖν διὰ ἰδίας αὐτοῦ εὐχῆς μαθεῖν παρὰ τοῦ Φοίβου Τιτᾶνος ἡλίου τὴν Θεογονίαν, καὶ τὴν τοῦ κόσμου κτίσιν, καὶ τίς ἐποίησεν αὐτήν. ἐμφέρεται γὰρ ἐν τῇ αὐτοῦ ἐκθέσει διὰ ποιητικῶν στίχων οὕτως.

Ο ἄναξ, Λητοῦς υἱὲ ἑκατηβόλε, Φοῖβε κραταιέ.

Ω δέσποτα, ἡμέρας υἱὲ, ὁ τὰ πάντα πόῤῥωθεν ταῖς ἀκτῖσί σου τοξεύων, ἀμίαντε, καὶ δυνατέ.

---

1. ἕως Αρέξιωνος] Iste apud Eusebium, Ερυξιας, dictus est; qui regnavit annos decem tantummodo.

2. Ορφεὺς ὁ Θρᾴξ, ὁ λυρικὸς Οδρυσαῖος] Scr. Οδρύσιος. Steph. de urb. Οδρυσαι, ἔθνος Θρᾴκης. Jo. Tzetzes Chiliad. 1. Histor. 12. Ορφεὺς ἦν Θρᾴξ, ἐξ Οδρυσῶν πατρίδος Βισαλτίας. Cedrenus interim corrigendus, ubi legitur, ὁ Βρυώσιος.

Ορφεως εκθεσις

Πανδερκὲς, θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσων.

Ὁ τὰ πάντα ἐπιβλέπων, θνητῶν καὶ ἀθανάτων βασιλεύων.

Ἥλιε χρυσέοισιν ἀειρόμενε πτερύγεσσιν.

Ἥλιε, τιμίοις εἰς τὸν ἀέρα ὑψούμενε πτέρυξι.

Δωδεκάτην δὲ τήνδε παρὰ σεῖο ἔκλυον ὀμφήν.

Δωδεκάτην δὲ ταύτην παρὰ σοῦ ἤκουσα θείαν φωνήν.

σεῖο φαμένου, σὲ δ' αὐτὸν ἑκηβόλε μάρτυρα θείην.

Σοῦ εἰρηκότος μοι, σὲ δ' αὐτὸν τὸν ἀπὸ μακρόθεν λάμποντα τίθημι. Καὶ ἄλλους δὲ πολλοὺς περὶ τούτου εἶπε στίχους ὁ αὐτὸς Ὀρφεύς. Ἔφρασε δὲ, ὡς ἐκ τῶν προειρημένων στίχων ποιητικῶν ἐξέθετο· καὶ οὐκ ἐνεδέχετο ἐντάξαι τὸ πλῆθος τῶν στίχων ἐν τῇ συγγραφῇ ταύτῃ. Ἔστι δὲ ἅπερ ἐξέθετο Ὀρφεὺς ταῦτα. Ὅτι, ἐξ ἀρχῆς ἀνεδείχθη τῷ χρόνῳ ὁ αἰθήρ, ἀπὸ τοῦ Θεοῦ δημιουργηθείς· καὶ ἐντεῦθεν κἀκεῖθεν τοῦ αἰθέρος ἦν χάος, καὶ νὺξ ζοφερὰ πάντας κατεῖχε, καὶ ἐκάλυπτε τὰ ὑπὸ τὸν αἰθέρα· σημαίνων [1] τὴν νύκτα προτεύειν· εἰρηκὼς ἐν τῇ αὐτοῦ ἐκθέσει, ἀκατάληπτόν τινα, καὶ πάντων ὑπέρτατον εἶναι, καὶ προγενέστερον δὲ καὶ δημιουργὸν ἁπάντων, καὶ τοῦ αἰθέρος αὐτοῦ, καὶ τῆς νυκτὸς, καὶ πάσης τῆς ὑπὸ τὸν

Omnia qui lustras, hominesque Deosque gubernas. id est:

O tu, cui omnia visibilia sunt; & cui Mortales, & Immortales obtemperant.

O Sol, auratis qui dividis aera pennis. id est:

O Sol, qui pennis honorandis in sublime aeris eveheris.

Jam duodenum à Te ferit hoc præcordia verbum. id est:

Duodecies jam à Te exaudivi divinam vocem.

Dictique, Arcitenens, ipsum Te nuncupo testem. id est:

Tuorum verborum te quidem eminus irradiantem in testimonium pono. Plures etiam alios, hac de re, versus composuit Orpheus: loquitur autem eodem modo ac in recitatis versibus: versus autem ejus reliquos, propter eorum multitudinem, in opus hoc nostrum congerere, non licuit: sensus vero eorum istiusmodi est. Dicit Orpheus; à principio Deum Æthera condidisse; Ætherem autem Chaos undique cinxisse; obscuram etiam caliginem omnia, quæ sub Æthere erant, cooperuisse: hinc innuens, Noctem esse priorem. Insuper addit in Expositione illa, Quendam esse præterea Incomprehensibilem, omnibusq; superiorem, ac priorem; omniumque conditorem, tam

1. τὴν νύκτα προτεύειν] Scr. πρωτεύειν.

Ætheris ipsius, quam Noctis, totiusque fabricæ illius, quæ sub Æthere sepulta jacebat. Terram autem dicit, sub tenebris invisibilem jacuisse: Lucem vero, Æthere perrupto, terram, omnemque illam fabricam illuminasse. Lucem autem eam Æthera perrumpentem, Illum esse, quem superius diximus omnibus superiorem esse cujus nomen Orpheus, ex Oraculo edoctus,

αἰθέρα οὔσης καὶ καλυπτομένης κτίσεως· τὴν δὲ γῆν εἶπεν ὑπὸ τοῦ σκότους ἀόρατον οὖσαν· ἔφρασε δὲ, ὅτι τὸ φῶς, ῥῆξαν τὸν αἰθέρα, ἐφώτισε τὴν γῆν, καὶ πᾶσαν τὴν κτίσιν· εἰπὼν, ἐκεῖνο εἶναι τὸ φῶς τὸ ῥῆξαν τὸν αἰθέρα, τὸ προειρημένον, τὸ ὑπέρτατον πάντων· οὗ ὄνομα ὁ αὐτὸς Ὀρφεὺς ἀκούσας ἐκ τῆς μαντείας, [1] ἐξεῖπε, μή τινα φάναι, τὰ ἐρικεπεώ· ὅπερ

---

1. ἐξεῖπε μή τινα φᾶναι τὰ ἐρικεπεὼ] lego, φάναι. hæc etiam apud Cedrenum, licet mutila, habentur: legit enim, οὗ ὄνομα ὁ αὐτὸς Ορφεὺς ἀκούσας ἐκ τῆς μαντείας, ἐξεῖπε· μῆτις, ὅπερ ἑρμηνεύεται, βουλή, &c. prima scilicet Ophici responsi voce prolata, reliquis omissis. Quin vero τὰ ἐρικεπεὼ sibi vult, aut unde petitum hoc vocabulum, non adeo dictu facile: quum tamen nihil nobis adhuc probabilius occurrat, Gregorii nostri doctissimi conjecturam, in Not. & Observat. suis Anglice scriptis, in quædam S. Scripturæ loca propositam, hic proponam. *Hebræi* (inquit) *inter Arithmeticas suas Traditiones, etiam hanc nominis* Jehovah *numeralem habent notationem;* קפו Kepo *sive* Kepeo, *quam hoc modo deducunt.*

יהוה.

י׳ פעמים י׳ק: ה׳ פעמים ה׳

כה: הרי קכה:

ו׳ פעמים ו׳ לו: הרי קסא:

ה׳ פעמים ה׳ כה: הרי קפו:

י *id est* 10. *In sese multiplicatis, proveniunt* 100. 5, ה *in se multiplicatis, exeunt* 25. *Ecce* 125. ו 6. *in se multiplicatis, fiunt* 36. *Ecce* 161. 5. ה *in se multiplicatis, producuntur* 25. הרי Hare, *sive*, Heri, *ecce* קפו Kepo, *id est*, 186. *quæ Divini nominis* Hamphorash, *sive numeralis est Notatio, adeoque vocabuli hujus* ἐρικεπεὼ, *ab oraculo editi, significatio.* Hæc ille. Frustra itaque sunt cum Autore nostro Suidas in Orpheo. & Cedrenus, qui horum verborum interpretationem ex Græco fonte petere satagunt: Μῆτις quidem consilium sonat; & Φῶς, cum verbo φᾶναι, affinitatem quandam habere videtur: verum ubinam tandem invenietur τὰ ἐρικεπεὼ, quod Autores dicti, quod non intelligerent, omiserunt? Certe Orpheum Hebraicarum Scripturarum haud ignarum fuisse apparet ex Hymno ejus, de Deo, ubi inter multa Numinis redolentia, hæc habentur.

> Ἀρχὴν αὐτὸς ἔχων, ἅμα καὶ μέσον ἠδὲ τελευτήν.
> Ὡς λόγος ἀρχαίων, ὡς ὑδρογενὴς διέταξεν,
> Ἐκ θεόθεν γνώμαισι λαβὼν κατὰ δίπλακα θεσμόν.

ubi, τῷ ὑδρογενεῖ, Mosem eum innuere, ad nominis ejus originem respectu habito, perspicuum est. Quod enim ex aquis extractus fuerat, ideo Moyses vocatus est: uti testantur S. Scripturæ, Exod. 2. v. 10. Nominis autem hujus rationem ex Josepho, Antiq. Jud. l. 2. profert Glycas, Annal. part. 2. his verbis *Nomen* (inquiens) *ei fuisse datum ab eo quod acciderat: nam Ægyptios aquam* Moy

ὅπερ ἑρμηνεύεται τῇ κοινῇ γλώσσῃ, Βουλὴ, φῶς, ζωοδοτήρ. εἰπὼν ἐν τῇ αὐτοῦ ἐκθέσει, τὰς αὐτὰς τρεῖς θείας τῶν ὀνομάτων δυνάμεις, μίαν εἶναι δύναμιν καὶ κράτος τοῦ μόνου Θεοῦ, ὃν οὐδεὶς ὁρᾷ, ἧστινος δυνάμεως οὐδεὶς δύναται γνῶναι εἰδέαν, ἢ φύσιν· ἐξ αὐτῆς δὲ τῆς δυνάμεως τὰ πάντα γεγενῆσθαι, καὶ ἀρχὰς ἀσωμάτους, καὶ ἥλιον καὶ σελήνην, ἐξουσίας, καὶ ἄστρα πάντα, καὶ γῆν, καὶ θάλασσαν, τὰ ὁρώμενα ἐν αὐτοῖς πάντα, καὶ τὰ ἀόρατα. [1] Τὸ δὲ τὸν ἄνθρωπον εἶπεν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ πλασθέντα ἐκ γῆς, καὶ ψυχὴν [2] ὑπ' αὐτοῦ λαβόντα λογικήν· καθὼς Μωσῆς ὁ πάνσοφος ἐξέθετο ταῦτα. Ο δὲ αὐτὸς Ορφεὺς ἐν τῇ αὐτοῦ βίβλῳ συνέταξεν, ὅτι διὰ τῶν αὐτῶν τριῶν ὀνομάτων, μιᾶς δὲ θεότητος, τὰ πάντα ἐγένετο· καὶ αὐτὸς ἐστι τὰ πάντα.

Περὶ δὲ τοῦ ταλαιπώρου γένους τῶν ἀνθρώπων ὁ αὐτὸς Ορφεὺς ἐξέθετο ποιητικῶς στίχους πολλοὺς, ὧν μέρος εἰσὶν οὗτοι.

Θῆρές τε, οἰωνοί τε, βροτῶν ταλεῖτε οἷα φῦλα.

Ερμηνεία. Θηρεία, ὄρνεά τε τῶν ἀνθρώπων τὰ καταναλισκόμενα ἔθνη.

edixit, *Neminem effari*: Ericepeo. quod vulgari idiomate ſignat nobis, conſilium, Lumen, Vitæ-datorem. Dicit autem in eadem Expoſitione, tres illas divinas horum nominum Potentias, unam eſſe vim, & virtutem Dei unius Inviſibilis; cujus Potentiæ nemo unquam aſſequi potuit aut Ideam, aut naturam: ex illa autem omnia profluxiſſe, Principia nempe incorporea, Solem, Lunam Poteſtates, & Aſtra omnia, terram item, & mare, quæ in illis viſibilia ſunt, ac inviſibilia omnia. De Homine autem eodem modo, ac Moſes ipſe ſapientiſſimus, pronunciavit; dicens, hunc, ipſius Dei opera, ex terra efformatum, animam ab eo accepiſſe, Ratione præditam. Idem Orpheus in eodem libro ſcripſit, à tribus iſtis Nominibus, una vero natura Divina, omnia facta fuiſſe; Deumque ipſum eſſe omnia.

Miſerias autem generis Humani deſcripſit idem Orpheus verſibus quamplurimis; ex quibus hi ſunt.

Bruta volatilia, atque hominum nequiſſima turba.

Interpretatio. Bruta, & volatilia vocat mortuos.

Moy *dicere*: hiſes *autem illos, qui ex aqua ſint extracti liberatique, eadem etiam habentur apud Philon Jud.* Et quidem lingua Copta ⲠⲒⲘⲰⲨ, *pimoy*, aquam ſignificat: ubi ⲠⲒ, *pi*, ſignum eſt nominis Maſculini: ⲘⲞⲌⲞⲨϪ, item *Moyhoog*, aquam frigidam ſonat ⲘⲘϢⲨCHC vero *Extractus* ex aquis redditur, apud Kircher. Lexic. Copt.

1. τὸ δὲ τὸν ἄνθρωπον] Cedren. habet, τὸ δὲ τῶν ἀνθρώπων γένος εἶπεν &c.

2. ὑπ' αὐτοῦ λαβόντα] Scr. λαβόντα.

Idola effícta, & telluris inutile pondus.

Interpret. Terræ onus, simulachra quædam effícta, quæ nascendi ac moriendi leges, ac rationem prorsus ignorant.

Quique mala haud norunt sibi præsentire futura.

Interpret. Quibus malorum impendentium nullus est sensus.

Nec, longe amotæ quæ sunt, effugere noxas; id est.

Neque sciunt avertere infortunia, procul adhuc existentia.

Præsentisve Boni studiis attendere gnari. id est.

Neque uti bona obveniunt, quæ mala sunt declinare; &, quod pulchrum est amplecti.

Irrita sed cunctos agitant conamina.

Interpret. Sed temerario impetu, susque deque feruntur, nihil omnino præsentientes.

Plurimos item alios versus edidit sapientissimus iste Orpheus. Hæc autem omnia habemus, ex Timotheo, sapientissimo Chronographo; qui observavit, Orpheum, tot retro seculis pronunciasse, Trinitatem Consubstantialem omnia formasse.

Post Gedeonem Israeli præ-

Αχθεα γῆς, εἴδωλα τετυγμένα μὴ διὰ μηδέν.

Ἑρμηνεία. Τὸ βάρος τῆς γῆς, εἶδος κατασκευασμένον, μηδὲ διὰ τί ἐγεννήθησαν, μηδὲ διὰ τί ἀποθνήσκουσιν, εἰδότες.

Οὔτε κακοῖο προσερχομένοιο νοῆσαι, γινώσκοντες.

Ἑρμηνεία. Οὔτε κακοῦ ἐρχομένου κατ᾽ αὐτῶν αἰσθανόμενοι.

Φράδμονες οὔτε ποῖον μάλα περιτρέψαι κακότητος.

Ἀσφαλίσασθαι, οὔτε ἀπὸ μακρόθεν πολὺ ἀποστρέψαι ἐκ τοῦ κακοῦ.

Οὔτε ἀγαθοῦ παρεόντος ἐπιστρέψαι, καὶ εἶρξαι,

Οὔτε ἀγαθοῦ ἐρχομένου, ὑποστρέψαι ἐκ τοῦ κακοῦ, καὶ κρατῆσαι καλόν.

Ἴδριες· ἀλλὰ μάτην ἀδήμονες, ἀπρονόητοι.

Ἔμπφροι.

Ἑρμηνεία. ἀλλ᾽ ὡς ἔτυχεν, ἅμα ἀμαθεστάτως φέρονται, μηδὲν προεννοούμενοι.

Καὶ ἄλλους δὲ πολλοὺς στίχους ἐξέθετο ὁ αὐτὸς σοφώτατος Ὀρφεύς· ταῦτα δὲ πάντα ἐξέθετο ὁ σοφώτατος Τιμόθεος χρονογράφος, λέγων, τὸν αὐτὸν Ὀρφέα, πρὸ τοσούτων χρόνων εἰπόντα τριάδα ὁμοούσιον [1] δημιουργῆσαι τὰ πάντα.

[2] Μετὰ δὲ Γεδεὼν, ἡγεῖτο τοῦ

1. δημιουργῆσαν τὰ πάντα] lego, cum Cedreno, δημιουργῆσαι τ. π.

2. μετὰ δὲ Γεδεὼν ἡγεῖτο τοῦ Ἰσραὴλ Θωλᾶς] Post Gedeonem, populo Israelitico præfuit filius ejus Abimelechus: post eum vero Tholas, ut ex textu constat.

Ἰσραὴλ Θῶλας· ἐν δὲ τοῖς καιροῖς τοῦ Θῶλα, ἦν ἐν τῇ Φρυγίᾳ χώρᾳ Μαρσύας ὁ φιλόσοφος, ὅστις ἐφεῦρε διὰ μουσικῆς αὐλοὺς ἀπὸ καλάμων· καὶ [1] ἀπενοεῖτο ἀπὸ θεῶν ἑαυτὸν, καὶ λέγων· εὗρον τροφὴν ἀνθρώποις, διὰ τοῦ μέλους τῶν μουσικῶν καλάμων. Ὤκει δὲ ὁ αὐτὸς Μαρσύας εἰς τοὺς ἰδίους ἀγροὺς τὸν ἅπαντα χρόνον· ὅστις Μαρσύας θεοχολωτηθεὶς, ἐξέστη τοῦ ἰδίου νοὸς, καὶ παραφρονήσας ἔρριψεν ἑαυτὸν εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ ἀπώλετο· ὅντινα ποταμὸν οἱ τῆς αὐτῆς χώρας Μαρσύαν καλοῦσιν ἕως τῆς νῦν. Περὶ οὗ ἱστοροῦσιν οἱ ποιηταὶ, ὅτι πρὸς ἔριν τοῦ Ἀπόλλωνος ἦλθε· τοῦτο λέγουσι, φησὶν, ὅτι οὗτος βλασφημήσας, ἐξέστη τοῦ ἰδίου νοὸς, καὶ ἐφονεύθη· καθὰ καὶ ὁ σοφώτατος Νῖνος συνεγράψατο. Καὶ ὁ σοφώτατος δὲ Λουκιανὸς ἐμνημόνευσε τῆς ἱστορίας ταύτης· ὅστις εἶπεν, αὐτὸν [2] ἀπὸ χαλχίδος εἶναι.

Ἐν δὲ τοῖς καιροῖς τοῦ Θῶλα ἦν Ἡρακλῆς ὁ ἥρως, καὶ οἱ ἀργοναῦται, οἱ περὶ Ἰάσωνα τὸν Θέσσαλον, καὶ Κάστορα καὶ Πολυδεύκην, καὶ Ὕλαν, καὶ Τελαμῶνα, καὶ τοὺς λοιποὺς. οἱ-

fuit Tholas: cujus temporibus floruit in Phrygia Marſyas Philoſophus. Hic Muſicæ gnarus, fiſtularum fabricam ex calamis excogitavit. Inde elatior factus, ei nomen ſibi arrogavit: *Alimenta*, inquiens, *hominibus harmonica Fiſtularum modulatione inveni*. Hic vitam ſuam totam in prædiolis ſuis tranſegit: Cæterum Deo tandem infenſus cum eſſet, mente captus eſt; inſaniaque percitus in fluvium ſe projecit, ibique periit. Fluvium autem hunc incolæ, Marſyam, ad hunc uſque diem vocitant. Marſyam hunc cum Apolline certaſſe fabulantur Poëtæ; eo quod, ob blaſphemiam in Deum, veſania percitus interierit: uti ſcriptum reliquit ſapientiſſimus Ninus. Hiſtoriæ etiam hujus meminit ſapientiſſimus Lucianus; qui, à Chalcide eum fuiſſe, aſſerit.

Temporibus autem Tholæ, innotuerunt Hercules Heros, & Argonautæ; nempe Jaſon Theſſalus, Caſtor, & Pollux, Hylas, & Telamon, aliique: qui, Helleſponto trajecto, à

1. ἀπενοεῖτο ἀπὸ θεῶν ἑαυτὸν] lego, ἀπὸ θεῶν ἑαυτὸν, ut ſenſus verborum ſit; eoque audaciæ, ſive impudentiæ, devenit, ut ſe Deum prædicaret. Ἀπόνοια enim apud Autorem noſtrum ubique, pro confidentia, ſive Audacia, uſurpatur: unde infra, lib. 5. p. 71. habemus, ἀπονενοημένος πολεμιστής, in bello audax. Uliſſem etiam ad Circen ingredientem, μετὰ ἀπονοίας Ἀχαϊκῆς, Græca ſua fretum confidentia, introducit, p. 86. Eod. lib. verum hujuſmodi exempla hic frequenter tibi occurrent. Marſyæ fabulam, inter alios, late proſequitur Jo. Tzetz. Chil. 1. Hiſt. 15.

2. ἀπὸ Χαλχίδος εἶναι] Cedren. habet, Κολχίδος.

 Cyzico,

Cyzico, Hellesponti rege, bello statim impetiti sunt. Navali itaque pugna commissa; Cyzicum regem interfecerunt; noctuque egressi, primariam Hellespontiacæ ditionis urbem, Cyzicum, ceperunt. Edocti vero à Civibus, urbisque Primoribus, Cyzicum illum esse, quem interfecerant, summo affecti sunt dolore; eo quod sibi genere propinquus fuisset, & à regione sua oriundus. Erroris itaque mutui postulata venia, culpam deprecati sunt: fanum denique in urbe Cyzico condiderunt. Argonautæ vero Oraculum, ad Pythias Thermas situm, profecti, sacrisque rite peractis, Apollinem interrogarunt, dicentes. "Dic nobis Vates, Titan, "Phœbe, Apollo, cui dicandum est hoc Fanum; & quale erit. Hujusmodi autem à Pythia tulerunt responsum. "Vos "quidem, quæ ad virtutem, "& decorem incitant, prosequimini Ego itaque trinum "unum Deum, solum in alto "regnantem illum vobis de"nuncio. Cujus immortale

τινες [1] ἀνιόντες τὸν Ελλήσποντον, ἐπολεμήθησαν ἐξαίφνης ὑπὸ Κυζίκου, βασιλέως τοῦ Ελλησπόντου. Καὶ συγκρούσαντες ναυμαχίᾳ, ἐφόνευσαν τὸν Κύζικον βασιλέα· καὶ εἰσελθόντες νυκτὸς, παρέλαβον τὴν Κύζικον, μητρόπολιν τῆς Ελλησπόντου ἐπαρχίας. Καὶ μεμαθηκότες ἀπὸ τῶν πολιτῶν, καὶ τῶν συγκλητικῶν, ὅτι Κύζικός ἐστιν ὁ σφαγεὶς παρ᾽ αὐτῶν, ἐπένθησαν δι᾽ αὐτὸν, ὅτι συγγενὴς αὐτῶν ὑπῆρχε, καὶ ἐκ τῆς αὐτῶν χώρας ἔφερε τὸ γένος. Καὶ ᾔτουν συγγνώμην τῇ τῶν ἀμφοτέρων ἀγνοίᾳ, καὶ ἀπολογησάμενοι πρὸς τούτους, ἔκτισαν ἐν τῇ αὐτῇ Κυζίκῳ πόλει, μετὰ τὴν νίκην, ἱερόν· καὶ ἀπελθόντες οἱ ἀργοναῦται εἰς τὸ μαντεῖον, [2] ἔνθα λέγεται τὰ Πύθια θερμά· καὶ ποιήσαντες θυσίαν, ἐπερώτησαν λέγοντες ταῦτα. Προφήτευσον ἡμῖν προφῆτα, Τιτὰν, Φοῖβε Απόλλον, τίνος ἔσται δόμος οὗτος, [3] εἰ τί δὲ ἔσται; Καὶ ἐδόθη αὐτοῖς χρησμὸς παρὰ τῆς Πυθίας οὕτος. "Οσα μὲν πρὸς ἀρετὴν, καὶ κόσμον "ὄρωρε, ποιεῖτε. [4] Εγὼ δὲ ἐπιθυδῶ, "τρεῖς ἕνα, μοῦνον, ὑψιμέδοντα Θεὸν, "οὗ λόγος ἄφθιτος [5] ἐν ἀδαῆ κόρῃ

---

1. ἀνιόντες τὸν Ελλήσποντον] ὁ Ελλήσποντος, Mare, ἡ Ελλήσποντος regio, sic dicta. Stephan. de urb. Ελλήσποντος, ἡ χώρα, ἡ παρακειμένη τῷ κόλπῳ.

2. ἔνθα λέγεται τὰ Πύθια θερμά] Procopius de Justiniani Ædific. Πηγαὶ δὲ θερμῶν φύσει ἐν Βιθυνοῖς ὑδάτων ἀναβλυστάνουσιν, ἐν χώρῳ ὅνπερ ἐπονομάζουσι Πύθια. Oraculum vero ibi olim fuisse, unde forte locus nomen habuerit, tum ex Nostro, tum ex ipsa vocis notatione apparet.

3. εἰ τί δὲ ἔσται;] ἴσως, ἢ τί δ᾽ ἔσται;

4. Εγὼ δὲ ἐπιθυδῶ τρεῖς ἕνα] Cedren. ἐφετμέω τρεῖν ἕνα.

5. ἐν ἀδαῆ κόρῃ ἔγκυμος] leg. cum Cedreno ἀδαεῖ κόρῃ ἔγκυος.

"ἔγκυμος

"ἔδιμος ἐστι. Οὗτος, ὥσπερ τόξον πυριφόρον, μέσον διαδραμὼν ἅπαντα κόσμον, [1] ζωγρεύσας πατρὶ προσάξει δῶρον. Αὐτῆς ἐστι δόμος, Μαρία δὲ τοὔνομα αὐτῆς. Καὶ γράψαντες τὸ χρησμὸν οἱ ἥρωες ἐν λίθῳ, ἤτοι [2] μαρμύρῳ, χαλκέοις γράμμασιν, [3] ἔθηκαν αὐτὸ ὑπέρθυρον τοῦ ναοῦ, καλέσαντες τὸν οἶκον Ῥέας μητρὸς θεῶν. Ὅστις οἶκος μετὰ χρόνους πολλοὺς ἐγένετο ἐκκλησία τῆς ἁγίας καὶ θεοτόκου Μαρίας, ὑπὸ Ζήνωνος βασιλέως.

"verbum paritura est virgo intacta: quod, ceu sagitta flammifera, medium penetrabit orbem, totumque captivum obtinens, Patri dono dabit: Virgini huic sacranda est domus; Maria vero nomen ejus. Responsum hoc æreis literis marmore exaratum, illi in superiore portæ Fani limine posuerunt; Domumque ipsam, Rheæ, matris Deorum vocarunt. Quæ quidem Domus, longo post tempore, Zenone imperante, in Ecclesiam S. Virginis Deiparæ, Mariæ, facta est

Οἱ δὲ Ἀργοναῦται ἐκ τῆς Ἑλλησπόντου ἐξορμήσαντες, κατέπλευσαν ἐπὶ τὰς Πριγκιπίους νήσους· κἀκεῖθεν [4] ἀνῆλθον τὸν Χαλκηδόνος πλοῦν, περᾶσαι βουλόμενοι [5] τὸν ἀνάπλουν τῆς Ποντικῆς θαλάσσης. Καὶ ἐπολεμήθησαν πάλιν ὑπὸ τοῦ Ἀμύκου· καὶ φοβηθέντες τοῦ ἀνδρὸς τὴν δύναμιν, κατέφυγον ἐν κόλπῳ τινὶ κατάλσῳ, δασυτάτῳ πάνυ καὶ ἀγρίῳ· καὶ ἐθεάσαντο ἐν ὀπτασίᾳ δύναμίν τινα, ὡς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, προσπελάσασαν πρὸς αὐτοὺς, ἀνδρὸς φοβεροῦ, φέροντος τοῖς ὤμοις πτέρυγας ὡς ἀετοῦ. Ὅστις ἐχρημάτισεν αὐτοῖς τὴν κατὰ τοῦ Ἀμύκου νίκην. Οἵτινες θαρρήσαντες,

Argonautæ vero ex Hellesponto solventes, ad Principes Insulas iter direxerunt: hinc vero abeuntes, & Chalcedonensem Pontici maris Trajectum transire volentes, ab Amyco, ipsos armis petente, prohibiti sunt. Cujus quidem formidantes potentiam, in sinum quendam, desertum satis, atque incultum, nemoribusque obsitum, subduxerunt sese. Ecce autem spectrum quoddam cœlitus delapsum, visu terribile humerisque pennas gerens aquilinas, sibi appropinquare conspicati sunt. Ab hoc autem divinitus admoniti de victoria, quam ab

1. ζωγρεύσας] Scr. ζωγρήσας.
2. μαρμύρῳ] μαρμάρῳ.
3. ἔθηκαν αὐτὸ ὑπέρθυρον τοῦ ναοῦ] Cedren. habet, εἰς τὸ τοῦ ναοῦ ὑπέρθυρον.
4. ἀνῆλθον τὸν Χαλκηδόνος πλοῦν] ἐπὶ, aut præpositio hujusmodi alia hîc deesse videtur.
5. τὸν ἀνάπλουν τῆς Ποντικῆς θαλάσσης] De Anaplo Pontico, vide P. Gyllium, de Bosporo Thracio, l. 2.

Amyco

Amyco reportaturi erant, vires resumebant: prælioque cum eo commisso Amycum devictum interfecerunt. Grata deinde solventes, templum condiderunt, loco eodem, quo spectrum ipsis sese exhibuerat; statuam etiam erigentes quæ speciem vinæ à se potestatis referebat. Fanum autem ipsum, ab salute ibi parta, Sosthenium nominarunt quo nomine etiam ad hunc usque diem locus iste vocatur. Templum hoc deinde, cum Byzantium imperii sedes fieri cœpit, instauravit Constantinus M. Imperator qui Christianus factus, statuæ figuram ibi positæ, ubi, itinere illac iacto, forte observasset; Angeli speciem, in habitu Monachi Christiani statim agnovit. Attonitus vero ad loci, structuræque reverentiam; precibus scire petiit, qualisnam esset Angelicæ Virtutis Effigies. Discumbens vero in eo loco, per somnium edoctus est Angeli nomen: experrectus itaque, locum statim adornavit; fusisque ad Orientem versus precibus, locum

συνέβαλον τῷ Ἀμύκῳ· καὶ νικήσαντες αὐτόν. Καὶ εὐχαριστοῦντες ἔκτισαν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, [1] ὅπου τὴν δύναμιν ἑωράκασιν, ἱερόν· στήσαντες ἐκεῖ ἐκτύπωμα τῆς παρ' αὐτῶν θεαθείσης δυνάμεως, καλέσαντες τὸν αὐτὸν τόπον, ἢ τὸ ἱερὸν αὐτό, [2] Σωσθένιον, διότι ἐκεῖ φυγόντες ἐσώθησαν· ὅστις τόπος οὕτως κέκληται, ἕως τῆς νῦν. ὅπερ ἱερὸν μετὰ τὸ βασιλεῦσαι Βυζάντιον, ἐθεάσατο ἀπελθὼν ἀσφαλίσασθαι αὐτῷ Κωνσταντῖνος ὁ μέγας βασιλεύς· ὃς γενόμενος Χριστιανὸς, καὶ τῷ ἐκτυπώματι τῆς στήλης προσεσχηκὼς, τῷ ἑστῶτι ἐκεῖ, εἶπεν, ὅτι ἀγγέλου σημεῖον, σχήματι μοναχοῦ [3] παρὰ τοῦ δόγματος τῶν Χριστιανῶν. Καὶ ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῷ τόπῳ, καὶ τῷ κτίσματι· καὶ εὐξάμενος γνῶναι, ποίας ἐστὶ δυνάμεως ἀγγέλου τὸ ἐκτύπωμα, παρεκοιμήθη τῷ τόπῳ. Καὶ ἀκούσας ἐν ὁράματι τὸ ὄνομα τῆς δυνάμεως, εὐθέως ἐγερθεὶς ἐκόσμησε τὸν τόπον, [4] ποιήσας κατὰ ἀνατολὰς εὐχήν. καὶ ἐπωνόμασε τὸ εὐκτήριον,

1. ὅπου τὴν δύναμιν ἑωράκασιν] δύναμις, pro spectro, spiritu, Dæmone, seu apparitione quadam, apud hunc Autorem frequenter usurpatur.

2. Σωσθ[illegible] [illegible] Locum hunc Sosthenium corrupte vocari asserit P. Gyllius, de Bosp. Thrac. lib 2. cap 14. qui etiam Leosthenium, eum appellandum contendit. Ex ejusdem tamen locorum descriptione *Sosthenium* idem potius esse videtur cum vico *Michaelio*, quem ejusd. lib. c. 10. describit: ibi enim Michaeli Archangelo ædem olim extruxisse à Sozomeno perhibetur Constantinus M. de quo paulo infra Autor noster.

3. παρὰ τοῦ δόγματος τῶν Χριστιανῶν] locus mutilus: ἐστὶ, aut quid tale supplendum videtur.

4. ποιήσας κατὰ ἀνατολὰς εὐχήν] pro his, Cedrenus habet, καὶ τὸ μὲν θυσιαστήριον πρὸς ἀνατολὰς ὁρᾶν ἐτύπωσε.

ἤτοι

ἤτοι τὸν τόπον τοῦ ἁγίου ἀρχαγγέλου Μιχαήλ.

Οἱ δὲ Ἀργοναῦται, μετὰ τὴν νίκην τοῦ Ἀμύκου, ἐκεῖθεν ἐξορμήσαντες, [1] ἐπὶ τὸν Ποντικὸν ἀνέπλευσαν, διὰ τὸ χρύσεον δέρας. οἵτινες ἔλαβον αὐτὸ, καὶ τὴν Μηδίαν τὴν τοῦ Αἔτου θυγατέρα, βασιλέως τῆς Σκυθίας, ἀπὸ Κολχίδος χώρας· ὅθεν ἱστορεῖται τὰ κατὰ Ἰάσονα, καὶ [2] Γλαύκην, καὶ τοῦ Κρέοντος θυγατέρα, βασιλέως τῆς Θεσσαλίας, τὴν καὶ ἐμπρησθεῖσαν ἐκ συμβάντος τινὸς, ἅμα τῷ πατρὶ, ἐν τοῖς ὑμεναίοις· καὶ τὰ ἄλλα τῆς ἱστορίας, ἅτινα ὁ σοφώτατος Ἀπολλώνιος ὁ ἱστορικὸς συνεγράψατο.

[3] Μετὰ δὲ Θῶλαν, ἡγεῖτο τοῦ Ἰσραὴλ Αἰγλὼμ ὁ Ζαβουλωνίτης· ἐν ἐκείνοις δὲ τοῖς χρόνοις ἦν παρ' Ἕλλησι μάντις ἄλλη, Σιβύλλα ἡ Ἐρυθραία. Ἐν οἷς χρόνοις ἐβασίλευσε τῆς Φρυγίας ὁ Τρῶος, [4] ὃς ἐγένετο πατὴρ Ἰλίου, καὶ Γανυμήδους. οὗτος ἔκτισε πόλεις δύο, τὴν Τροΐαν, εἰς ὄνομα ἴδιον, καὶ τὸ Ἴλιον, εἰς ὄνομα Ἰλίου τοῦ μείζονος αὐτοῦ υἱοῦ. Ὅστις πληρώσας τὰ τείχη τῶν πό-

illum in Oratorium fecit, Sancto Michaeli Archangelo sacrum.

Argonautæ vero, post Amycum victum, illinc discedentes, in mare Ponticum advecti sunt, indeque ad Colchidem, aurei velleris causa: quod & inde secum reportarunt, una cum Medea, Aetæ Scytharum regis filia. Hinc orta sunt, quæ de Jasone, & Glauca, Creontis Thessalorum regis filia, traduntur, quæ casu quodam, cum patre suo, inter ipsa Nuptiarum solennia, igne consumpta periit: quæque alia huc faciunt nonnulla, quæ scripta nobis reliquit Apollonius, sapientissimus Historiographus.

Thola mortuo, Israeli præfuit Æglom Zabulonites. Illis autem temporibus apud Græcos floruit Sibylla alia, Erythræa dicta: quo tempore etiam Phrygiæ imperavit Tros, Ili, & Ganymedis pater. Hic vero duas condidit urbes; Troiam, à nomine suo, & Ilium, ab Ilo, filio natu majore vocatum. Ubi vero urbium mœnia ad exitum per-

1. ἐπὶ τὸν Ποντικὸν ἀνέπλευσαν] supple, θάλασσαν, ex Cedreno.

2. Γλαύκην, καὶ τοῦ Κρέοντος θυγατέρα] καὶ, hoc loco παρέλκει: Glauca enim ipsa Creontis fuit filia. Fabulam habes apud Apollonium Rhod. & apud Isac. Tzetzem in Lycophron.

3. μετὰ δὲ Θῶλαν ἡγεῖτο τοῦ Ἰσραὴλ Αἰγλὼμ ὁ Ζαβουλωνίτης] Post Tholam quidem, interjectis tamen Jairo, Jeptha, & Essebone, populum Israeliticum judicavit Elon Zabulonites, per annos decem: ut videre est Jud. cap. 12. v. 11. Verum hæc omnia subsultorie ab Auctore tradita sunt.

4. ὃς ἐγένετο πατὴρ Ἰλίου] Scr. Ἴλου. Scrib. etiam Τρὼς ubique, non Τρῶος, uti noster habet.

duxisset, Reges Europæos omnes, præter Tantalum, Mycenarum regem, ad se vocavit: quod ægre ferens Tantalus, Troem deinceps infensissimum habuit. Tros autem, ante jacta urbium fundamina, Jovis Europæi Templo victimas, & dona missurum se voverat. Biennio itaque post mœnia absoluta, filium suum minorem Ganymedem, (quem, quod formosus esset, & minorennis, valde charum sibi habuit,) L satellitibus stipatum mittit, ut Jovi Europæi dona adferret; &, ex voto Patris, sacra perageret. Ille igitur, mari trajecto ad Templum Jovis iter instituit. Quod ubi inaudisset Tantalus, suspicatus eum Europæ exploratorem supervenisse, plurimos statim armatos emisit, qui Ganymedem, sociosque rapuerunt, antequam Jovis Fanum attigissent. Ganymedes autem metu correptus, in morbum incidit: interrogatus autem à Tantalo, qua tandem spe fretus aliena regna exploratum venire ausus sit? respondit, suscepti itineris causam sibi, sociisque, solam esse, ut Jovi sacra fa-

λέων, τοὺς τοπαρχοῦντας, ἤτοι βασιλεύοντας τῆς Εὐρώπης χώρας [1] πάντας προετρέψατο, δίχα τοῦ Ταντάλου, βασιλέως τῆς Μυκηναίων χώρας. Καὶ πρὸς τοῦτο ἐλυπήθη ὁ Τάνταλος, καὶ ἔσχεν ἔχθραν μεγάλην πρὸς αὐτόν· ἦν δὲ ταξάμενος ὁ Τρῶος, [2] πρὸ τοῦ ἄρχεται κλίζειν τὰς πόλεις, δῶρα πέμπειν, καὶ θυσίας ποιεῖν ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Διὸς τοῦ εἰς τὴν Εὐρώπην χώραν· ὅστις πληρώσας τὰ τείχη, μετὰ δύο ἔτη ἔπεμψε [3] τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀδελφὸν τὸν μικρότερον, τὸν λεγόμενον Γανυμήδην, (ὃν ἠγάπα, ὡς εὐπρεπῆ, καὶ μικρότερον,) εἰς τὸ ἀπενέγκαι τὰ δῶρα εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Διὸς, καὶ πληρῶσαι τὴν θυσίαν τοῦ τάγματος· δεδωκὼς αὐτῷ ἄνδρας ν΄. καὶ ἀντιπεράσας τὴν θάλασσαν, ἀπήρχετο ἐπὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Διός. Μαθὼν δὲ ὁ Τάνταλος, νομίσας ὅτι κατασκοπῆσαι ἦλθε τὴν Εὐρώπην χώραν, ἔπεμψε πολλοὺς [4] ὁπλισμένους, καὶ ἥρπασε τὸν Γανυμήδην, πρὸ τοῦ φθάσαι τὸ ἱερὸν, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ Γανυμήδης ἐκ τῆς δειλίας ἠῤῥώστησεν· ἐπηρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ Τάνταλος, λέγων· Ἐν ἀλλοτρίοις βασιλείοις πῶς ἐτόλμησας ἐλθεῖν κατάσκοπος; Καὶ εἶπεν αὐτῷ, ὅτι, θυσίας χάριν τοῦ Διὸς ἦλθον ἐγώ,

---

1. πάντας προετρέψατο] ad se vovavit, sc. εἰς τὸν ἐξορκισμὸν, ut habet Cedrenus.

2. πρὸ τοῦ ἄρχεται κλίζειν] Scr. ἄρξασθαι.

3. τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀδελφὸν] memoria lapsus est librarius: Scr. υἱὸν. Cæterum de Tantalo, vide Euseb. Chron. l. post p. 84. & Scaliger. in locum: item Cedren. Jo. Tzetz. p. 87. Nat. Comit. p. 335. Helvic. p. 31.

4. ὁπλισμένους] Scr. ὡπλισμένους.

καὶ

καὶ οἱ μετ' ἐμοῦ. Καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ Τάνταλος, ἐκέλευσεν αὐτῷ περιμεῖναι, καὶ ἀνεθῆναι διὰ τὴν νόσον. Ὁ δὲ αὐτὸς Γανυμήδης, τρεῖς ἡμέρας ἀῤῥωστήσας, τελευτᾷ· καὶ ἐκέλευσεν ὁ Τάνταλος ἀποδοθῆναι ἃ ἤνεγκε δῶρα, καὶ τὴν θυσίαν, εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Διός· καὶ τὸ λείψανον δὲ τοῦ αὐτοῦ Γανυμήδους τεθῆναι ἔσω ἐν τῷ ναῷ τοῦ Διός, πρὸς τιμήν. οἱ δὲ μετ' αὐτοῦ ἀποσταλέντες, ποιήσαντες αὐτῷ σορὸν, ἔθηκαν αὐτὸν, ἐπιγράψαντες ἐν αὐτῷ· Τρῶος βασιλεὺς Ἀσίας, σὺν τῇ θυσίᾳ, τὸν ἐνταῦθα κείμενον Γανυμήδην, υἱὸν αὐτοῦ, ἀνέθετο Διΐ.

Τοῦτο δὲ ἐποίησεν ὁ Τάνταλος, πρὸς θεραπείαν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· οὐκ ἦν γὰρ ἔθος Ἕλλησι, θάπτειν ἔνδον ἱεροῦ οἴκου λείψανον θνητοῦ ἀνθρώπου, διὰ τὸ μὴ κοινοῦσθαι τὰ θεῖα. Ταῦτα δὲ συνεγράψατο ὁ σοφώτατος Δίδυμος, ὁ ἱστορικὸς χρονογράφος. Λέγουσιν οὖν τινες τὸν Γανυμήδην ἁρπαγέντα ὑπὸ ἀετοῦ διὰ τὸ συμβὰν αὐτῷ ὀξύτατον τοῦ θανάτου.

Μετὰ δὲ Τρῶον, ἐβασίλευσε τῶν Φρυγῶν ὁ Ἶλιος· ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ ἐλαλεῖτο ἡ νίκη τοῦ ἀγῶνος Πέλοπος τοῦ Λυδοῦ, καὶ Οἰνομάου τοῦ Πισαίου, ἐπιτελεσθεῖσα ἐν [1] τῇ Ἰλιακῇ ἑορτῇ· ἅπερ συνεγράψατο Χάραξ ὁ ἱστορικός.

Μετὰ δὲ τοὺς χρόνους τούτους ἦν

cerent. Quo audito, Tantalus manere illum jussit, morbique sui curam habere At vero Ganymedes, ubi triduum infirmitate sua laborasset, animam efflavit. Tantalus autem dona quæ attulerant, victimasque, ad Jovis fanum deportanda curavit: Ganymedis etiam reliquiis in eodem Jovis templo, honoris causa, inhumatis. Qui autem socii erant itineris, Monumentum ei extruxerunt, hoc inscriptum Epitaphio " Tros Rex Asiæ, " Ganymedem filium, heic " jacentem, cum victimis, " Jovi sacravit.

Hoc vero à Tantalo factum est, ut officiis hisce Patrem ejus sibi conciliaret: alias enim Græcis hominibus receptum non fuit, ut Mortalis cujusvis reliquiæ intra sacrum Ædem reconderentur; ne sic Divina polluerentur. Et ista quidem memoriæ mandavit Didymus sapientissimus HistoricusChronographus. Hinc nonnulli fabulantur, Ganymedem ab Aquila raptum fuisse, eo quod morte obierit repentina.

Post Troem, ad Phrygiam regnavit Ilus: quo tempore celebrabatur Triumphus ille Agonisticus Pelopis Lydii, contra Oenomaum Pisæum, in Festo solis agitatus: sicuti hæc nobis tradidit Charax Historiographus.

Post hæc Israeli Dux fuit,

---

1. τῇ Ἰλιακῇ ἑορτῇ] Scr. Ἡλιακῇ.

& Judex, Sampson; vir strenuus, & Mysticus, mirandaque faciens; uti habetur in Hebraicis Scriptis: Quo tempore etiam Ægyptiis imperavit Lapathus. Duos hic habuit filios; Achæum, & Laconem: moriturus itaque jussit, regnum suum, regionemque, filios duos inter se dividere. Achæus igitur, patre demortuo, regionem totam in duas partes distribuens, fratri suo Laconi alteram tradidit. Is vero regionis partem, quæ sibi obtigerat, à nomine suo, Laconiam vocavit: ubi & urbem maritimam condidit, quam Githilliam appellavit: & regnavit ibi per annos XXXIII. Post hunc ad Laconiam regnarunt plurimi alii, usque ad Thestium, Laconum regem; qui, juxta ripam fluminis Eurotæ, urbem extruxit; quam ex nomine suo, Thestiam vocavit. Habuit autem Thestius iste filias, admirandæ formæ, tres; Ledam scilicet, Clytiam, & Melanippen, quæ &, *pulcherrimæ Laconides*, appellabantur. Ex his Ledam pater locavit cuidam, nomine Tyndaro; qui, post mortem Thestii, Laconibus imperavit. Tindarus au-

κριτὴς καὶ ἡγούμενος τοῦ Ἰσραὴλ Σαμψὼν, ἀνὴρ γενναῖος, καὶ μυστικὸς, καὶ θαύματα ποιῶν· καθὰ ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ ἐμφέρεται συγγραφῇ. Ἐν οἷς χρόνοις [1] ἐβασίλευσε τῆς Αἰγύπτου χώρας ὁ Λάπαθος· ἔσχε δὲ υἱοὺς δύο, [2] τὸν Ἀχαὸν, καὶ τὸν Λάκωνα. Μέλλων δὲ τελευτᾷν, ἐκέλευσε τοῖς ἑαυτοῦ υἱοῖς, διαμερίσασθαι τὸ βασίλειον αὐτοῦ, καὶ τὴν χώραν, εἰς δύο· ὅστις Ἀχαὸν, μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ αὐτοῦ πατρὸς, ἀπομερίσας τὴν χώραν πᾶσαν εἰς δύο, ἔδωκε τῷ αὐτοῦ ἀδελφῷ Λάκωνι τὸ ἥμισυ τῆς χώρας ἐκ τῆς πατρικῆς αὐτῶν βασιλείας. Καὶ ἐκάλεσε τὴν ὑπ' αὐτοῦ βασιλευομένην χώραν, εἰς ὄνομα ἴδιον, Λακωνικήν· καὶ ἐβασίλευσε Λάκων ἔτη λγ', καὶ κτίζει πόλιν, [3] ὀνόματι Γιθιλλίαν, εἰς τὴν πάραλον. Καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσαν Λακώνων ἄλλοι πολλοὶ, ἕως τῆς βασιλείας τοῦ Θεστίου, βασιλέως Λακώνων· ὃς ἔκτισε πόλιν, εἰς ἴδιον ὄνομα, Θεστίαν, παρὰ τὸν ποταμὸν τὸν λεγόμενον Εὐρώταν. Καὶ ἔσχεν ὁ αὐτὸς Θέστιος θυγατέρας τρεῖς, [4] εὐπρεπεῖς πᾶσαι ὑπερβολὴν, τὴν Λήδαν, καὶ τὴν Κλυτίαν, καὶ τὴν Μελανίππην· αἵτινες ἐκαλοῦντο, περιοῦσαι Λακωνίδες. τὴν δὲ Λήδαν ἐξέδωκεν ὁ πατὴρ αὐτῆς Θέστιος πρὸς γάμον τινὶ ὀνόματι

1. ἐβασίλευσε τῆς Αἰγύπτου χώρας ὁ Λάπαθος] Scribend. cum Cedreno, τῆς Εὐρώπης χώρας.

2. τὸν Ἀχαὸν] Ita etiam infra. Cedrenus tamen eum Ἀχαιὸν vocat.

3. ὀνόματι Γιθιλλίαν] Cedrenus Γαθειωίαν vocat.

4. εὐπρεπεῖς πᾶσαι ὑπερβολὴν] præpositio hic excidit; supple εἰς, uti habet Cedren. εὐπρεπεῖς εἰς ὑπερβολήν.

[1] Τυνδαρίῳ· ὅστις, μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ Θεστίου, ἐβασίλευσε τῆς τῶν Λακώνων χώρας. Ἔσχε δὲ [2] θυγατέρας ἐκ τῆς Λήδας ὁ αὐτὸς Τύνδαρος, ὀνόματι Κλυταιμνήστραν· ἥντινα, μετὰ χρόνον αὐξηθεῖσαν, ἠγάγετο γυναῖκα Ἀγαμέμνων, ὁ βασιλεὺς τῆς Μυκηναίων χώρας. Ἡ δὲ ἐπορνεύθη, μοιχευθεῖσα ὑπό τινος νεωτέρου συγκλητικοῦ, ὀνόματι Κύκνου, υἱοῦ Ἐδερίωνος, βασιλέως τῆς Ἀχαΐας, τοῦ καταγομένου ἐκ τοῦ Πίκου Διὸς, Τυνδαρίου, τοῦ τῆς Λήδας ἀνδρὸς, ἀγνοοῦντος τὴν μοιχείαν. Ἡ δὲ Λήδα ἐπορνεύθη, μετεωριζομένη ἐν προαστείῳ ἰδίῳ, κειμένῳ παρὰ τὸν Εὐρώταν ποταμόν· καὶ ἔγκυος γενομένη ὑπὸ Κύκνου τοῦ μοιχοῦ, υἱοῦ Ἐδερίωνος βασιλέως, ἔτεκεν ἐν ἑνὶ τοκετῷ βρέφη τρία· Κάστορα, καὶ Πολυδεύκην, καὶ Ἑλένην. Ἥτις Ἑλένη εἶχε φοβερὸν κάλλος, ἣν ἐξέδωκε μετὰ ταῦτα ὁ αὐτὸς Τυνδάριος εἰς γάμον Μενελάῳ, τῷ βασιλεῖ τῶν Ἀργείων, [3] συντρόφῳ τοῦ Ἀγαμέμνονος· καθὼς Παλαίφατος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. ὅτι μάτην οἱ ποιηταὶ ἱστοροῦσι ποιητικῶς, λέγοντες, ὅτι ὁ Ζεὺς γέγονε Κύκνος, καὶ Λήδαν ἤχευε.

tem ex Leda filiam habuit, nomine Clytemnestram; quam post temporis adultiorem factam, in uxorem duxit Mycenarum rex, Agamemnon. At vero Leda, inscio marito, vitiata est à nobili quodam juvene, nomine Cygno, filio Ederionis, Achæorum regis, à Jove Pico oriundi. Vitiabatur autem Leda, in ædibus suis suburbanis, ad Eurotam fluvium sitis, ubi oblectationis causa tunc temporis morabatur. Gravida autem facta, à Cygno, Ederionis regis F. uno partu tres inde edidit infantes; Castorem, Pollucem, & Helenam, mirandæ formæ virginem: quam postea Tyndarus Menelao, Argivorum regi, Agamemnonis connutritio, in uxorem dedit: uti memoriæ prodidit sapientissimus Palæphatus: illud etiam testatus, frustra se Poetas habuisse, in fabula illa, de Leda, à Jove in Cygnum verso, compressa.

---

1. Τυνδαρίῳ] Scr. Τυνδάρῳ.
2. θυγατέρας] Scr. θυγατέρα.
3. συντρόφῳ τοῦ ἀγαμέμνονος] Σύντροφον Agamemnonis. Menelaum appellat, eo quod, ut ipse putavit, non fratres erant sed, apud Atreum, Agamemnonis patrem, Menelaus Plisthenis F. una cum Agamemnone enutritus fuerit; ut infra expresse dicit lib. 5. Cæterum an hæc etiam Palæphati, quem noster citat, mens fuerit, penitus nescimus: ex libris enim περὶ ἀπίστων quinque, quos Suida teste conscripsit, unicus tantum nunc extat, qui primus erat. Revera tamen & Agamemnon, & Menelaus Plisthenis filii, Atrei vero nepotes erant; adeoque non Connutritii tantum, sed fratres germani.

Sampſonis autem temporibus, in Phrygia regnavit Dardanus, Ili filius.

Eodem etiam tempore ad Græciam regnavit Abas quidam, per annos XXIII, poſt eum, Prœtus, annos XVII. Hujus uxor Stheneboea, quæ & Antia dicta eſt, Bellerophontem deperibat, mittit igitur qui eum ſollicitarent; ſed Bellerophon, votis ejus annuere nolens reſpondit, Prœtus, inquiens, antequam Rex eſſet, me expoſitum reperit, & apud ſe domi enutrivit; nec minus charum habuit convictorem, quam ſi filius ejus fuiſſem, Egone igitur, ut in hunc virum tale aliquid committerem? Abſit hoc ab homine Græco. Hæc ubi audiſſet Stheneboea (metuens, ne forte libertate, quam apud Prœtum, tanquam filius habuit, uſus, ſe ab uxore ejus ad amplexus ſuos ſollicitatum eſſe aperiret:) clam apud virum criminatur eum; Bellerophon, inquiens, perdite me amans, involat in amplexus: timeoque, ne ab ejus veneficio, brevi peritura ſim; dum tui amans, caſtitatem meam

Τῆς δὲ τῶν Φρυγῶν χώρας, ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Σαμψὼν, [1] ἐβασίλευσε Δάρδανος, υἱὸς Ιλίου.

Εν αὐτοῖς δὲ τοῖς χρόνοις ἐβασίλευσε [2] τῶν Ελλήνων, τοῦτ' ἔστι, τῆς Ελλάδος, τις ὀνόματι Αβας ἔτη κγ'. καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσεν ὁ Προῖτος ἔτη ιζ'. τούτου ἡ γυνὴ ἡ Σθενέβοια, ἡ καὶ Αντεία, ἐφίλησε τὸν Βελλεροφόντην· καὶ προσέπεμψεν αὐτῷ τινὰς, καὶ οὐκ ἐπείσθη. λέγων, ὅτι χαμαίρετόν με εὗρεν ὁ βασιλεὺς Προῖτος πρὸ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ ἀνεθρέψατο, καὶ τιμῆς με ἠξίωσεν υἱοῦ, συνεσθίειν αὐτῷ· καὶ πράξω τι τοιοῦτον κατ' αὐτοῦ; οὐκ ἔστι νόμος Ελλησι. Καὶ τοῦτο ἀκούσασα ἡ Σθενέβοια, (λογισαμένη μήποτε, ὡς ἔχων παῤῥησίαν υἱοῦ πρὸς αὐτὸν, εἴπῃ αὐτῷ ὅτι προσέπεμψεν αὐτῷ τινας, ὡς ἐρῶσα αὐτοῦ·) λάθρα εἶπε τῷ ἰδίῳ ἀνδρὶ, ὅτι ἐρᾷ μου ὁ Βελλεροφόντης, καὶ ἐπέρχεταί μοι· καὶ, μὴ φάρμακόν μοι δώσει, καὶ θάνω, φυλάττουσά σοι σωφροσύνην, ὡς ἀνδρὸς ἐρῶσα, [3] καὶ φοβοῦμαι. Καὶ λέγει αὐτῇ ὁ

---

1. ἐβασίλευσε Δάρδανος, υἱὸς Ιλίου] Scr. Ιλου, ut ſupra monuimus. Cæterum Dardanus Ili proavus erat, filius vero ejus, qui eum in regno ſucceſſit, Laomedon dictus eſt.

2. τῶν Ελλήνων, τοῦτ' ἔστι, τῆς Ελλάδος] Cedrenus habet, τῶν Ελλήνων, καὶ τῆς Ελλάδος, haud recte: Ελλὰς enim apud Autorem hunc ſtricte, pro particulari Græciæ regione ſumitur, uti ſupra monuimus: licet eum parum ſibi conſtantem obſervare poſſimus; ibi enim Sicyonios vocat Ελλαδικοὺς, hic Argivorum regnum τὴν Ελλάδα appellat. Abas enim, & Prœtus, Argivorum reges fuerunt.

3. καὶ φοβοῦμαι] καὶ, redundat.

Προῖτος,

Προῖτος, νόμος ἐστὶν Ἕλλησι, [1] μὴ ποιεῖν κακῶς τῷ συνεσθίοντι. ἀλλὰ [2] πέμπω αὐτὸν πρὸς τὸν ἴδιόν σου πατέρα Ἰωβάτην, μεθ' οὗ οὐδέποτε ἔφαγε, γράφων αὐτῷ φονεῦσαι αὐτὸν, ὡς ἐπίβουλον τῆς ἐμῆς βασιλείας, καὶ σοῦ αὐτῆς. Ὁ δὲ ποιήσας οὕτως, ἔδωκεν αὐτῷ γράμματα, σφραγίσας αὐτὰ βασιλικῇ σφραγῖδι. Καὶ λαβὼν τὰ γράμματα ὁ Βελλεροφόντης, ἀγνοῶν τὴν κατασκευὴν τὴν κατ' αὐτοῦ, ἀπῆλθε πρὸς τὸν Ἰωβάτην βασιλέα, καὶ εὗρεν αὐτὸν ἐν τῷ ἀρίστῳ. Καὶ μαθὼν ὁ Ἰωβάτης ὅτι ἦλθεν, ἐκάλεσεν αὐτὸν, καὶ ὡς φιλούμενον παρὰ τοῦ Προίτου, γαμβροῦ αὐτοῦ, ὡς υἱὸν, [3] ἐκέλευσε συνεσθίειν αὐτῷ. Καὶ δεξάμενος τὰ γράμματα, καὶ ἀναγνοὺς τὰ γραφέντα αὐτῷ, καὶ εἰδὼς ὁ Ἰωβάτης ὅτι συνέφαγεν αὐτῷ εἶπε καθ' ἑαυτόν· [4] ὅτι μᾶλλον κατηγορεῖται οὗτος· εἰ γὰρ συνήδει

tibi incolumem præsto. Prœtus vero respondens; Injuriam, inquit illis, quibuscum comederint, inferre, Græcis Religio est: cæterum Jobati, patri tuo, quicum nunquam comedit, eum mittam; per literas eum rogans, uti hunc è medio tollat; ut qui tibi, regnoque meo struxit insidias. Ad hunc igitur modum fecit Prœtus, & literas Bellerophonti tradidit, Regio sigillo obsignatas; quas ille nihil doli suspicatus, Jobati defert. Incidit autem in Jobatem, forte tum prandentem; qui, audito Bellerophontem advenisse, quem Prœtus gener filii loco charum habuit, illum in mensæ consortium adhibuit. Deinde literis acceptis, perlectisque, Jobates, cum in mensæ etiam consortium eum vocasset; Indubie (inquit apud se) homo iste inique insimulatur: si e-

1. *μὴ ποιεῖν κακῶς τῷ συνεσθίοντι.*] De hospitibus non violandis, vide Isac. Tzetzem, in Lycophron. qui Alexandro exprobrat, quod pro beneficiis in illum illatis, Menelaum, contra jus fasque, injuriis affecerit. Ubi etiam veteris hospitibus salem apponendi consuetudinis meminit: *ἅλα δὲ ἐπίθουν οἱ παλαιοὶ ἐν ταῖς τῶν ξενιῶν καταρχαῖς συμβολικῶς, ἐπευχόμενοι ὥσπερ ἅλς ἐκ δύο φύσεων, τῆς ὑδατώδους, καὶ ξηρᾶς, εἰς μίαν φύσιν ἐπάγη τὴν τοῦ ἁλὸς, οὕτω παγῆναι καὶ τούτους εἰς μίαν ὁμόνοιαν.*

2. *πέμπω αὐτὸν*] forte, *πέμψω.*

3. *ἐκέλευσε συνεσθίειν αὐτῷ*] Jo. Tzetzes Chil. 7. hist. 149. Jobaten cum per novem dies continuos conviviis excepisse asserit; decimo vero tandem die perlectis literis, cum tamen occidere non potuisse, ut qui socius fuerat mensæ.

Ἰδὼν ὁ Ἰοβάτης δὲ τὸ γράμμα τῇ δεκάτῃ,
Κατείνειν οὐκ εἶχεν οὐδ' αὐτὸς, συμμετασχὼν τραπέζης.

4. *ὅτι μᾶλλον κατηγορεῖται*] durum hoc locutionis genus: *κατηγορεῖται* enim, pro, *injuste accusatur*, hoc loco poni videtur, nisi *κακηγορεῖται*, potius legendum sit. *τὸ μᾶλλον* vero eodem modo usurpatum occurrit infra, lib. 10. p. 2, 3. *αὐτὸς δὲ μᾶλλον, ὡς προγνοὺς τῆς ἐμῆς καρδίας, ἀνέκραξε,* &c.

nim

nim alicujus in eo mali conſcia fuiſſet, communi uti menſa Juſtitia ipſa non ſiviſſet. Apud Græcos enim, injuriam ei, quicum comederint, inferre, nefas habetur. Juxta hæc igitur genero ſuo reſcripſit Jobates; & quæ ſequuntur apud Euripidem, qui hac de re Tragœdiam ſcripſit.

Prœto autem ſucceſſit in regno Acriſius ſecundus per annos XXXI. & deinde Pelops, poſt victoriam contra Oenomaum à ſe partam; qui regnavit annos XXXII. à quo Græci poſtea, Peloponeſii, dicti ſunt: qui & urbem quoque condidit, quam Peloponeſum vocavit: unde poſtea Græcorum regnum, Peloponeſiacum, vocabatur.

Eodem tempore floruit Democritus Philoſophus: qui etiam in ſcriptis ſuis Philoſophicis docuit debere eum, qui Philoſophus evadere cupit, exercere, temperare ſe, & ab omnibus vitiis abſtinere; omnia etiam recte intelligere, ac facere: ubi autem huc pervenerit, edocebitur Nomen illud novem literis ſcribendum; & videbit filium Dei verbum illud impaſſibile, olim etiam Paſſibile futurum. Ex-

κακῷ, ἐκ ἂν ἡ δίκη ἐποίησεν αὐτὸν φαγεῖν μετ' ἐμοῦ· ὅτι νόμος ἐστὶν Ἕλλησι, τῷ συνεσθίοντι μὴ ποιεῖν κακῶς. Καὶ τὰ αὐτὰ ἔγραψε τῷ ἰδίῳ γαμβρῷ, καὶ τὰ λοιπὰ, καθὼς συνεγράψατο Εὐριπίδης, ὁ τραγικὸς ποιητὴς, πληρώσας τὸ δρᾶμα.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν τοῦ Προίτου ἐβασίλευσεν ὁ δεύτερος Ἀκρίσιος ἔτη λα'· καὶ λοιπὸν, μετὰ τὴν νίκην τὴν κατὰ Οἰνομάου, ἐβασίλευσεν ὁ Πέλοψ ἔτη λβ'· [1] ἐξ οὗ καὶ Πελοποννήσιοι ἐκλήθησαν οἱ Ἑλλαδικοί. Ἔκτισε δὲ καὶ πόλιν, ἥντινα καὶ Πελοπόννησον ἐκάλεσεν· ἔκτοτε καὶ Πελοποννήσιον ἐκλήθη τὸ βασίλειον Ἑλλάδος.

Ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς χρόνοις ἦν ὁ Δημόκριτος, φιλοσοφούμενα διδάσκων· ὅστις καὶ ἐν τῇ φιλοσόφῳ αὐτοῦ συγγραφῇ ἐξέθετο ταῦτα· ὅτι, δεῖ τὸν θέλοντα φιλόσοφον γενέσθαι, ἀσκεῖν, σωφρονεῖν, πάντων ἀπέχεσθαι κακῶν, πάντα δὲ ὀρθῶς νοεῖν, καὶ πράττειν, καὶ ὅτε οὕτως φιλοσοφήσει, τότε μαθήσεται [2] τὸ ἐννάγραμμον ὄνομα, καὶ ὄψεται τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ λόγον τὸν ἀπαθῆ, [3] παθητὸν μελλοφανῆ. Φέρεται δὲ ταῦτα εἰς τὸ σύγ-

---

1. ἐξ οὗ καὶ Πελοποννήσιοι ἐκλήθησαν οἱ Ἑλλαδικοί] Stephan. de urb. triplicem hanc regionem habuiſſe appellationem teſtatur: *Apis enim, Phoronei F. temporibus, Apia vocata eſt; Pelaſgi vero Pelaſgia:* ἐπὶ δὲ τῶν Πελοπιδῶν, Πελοπόννησος: *ſub Pelopidis vero, Peloponeſus.*

2. τὸ ἐννάγραμμον ὄνομα] Scribendum, ex Cedreno ἐννεαγράμματον.

3. παθητὸν μελλοφανῆ] Cedrenus habet νεοφανῆ.

γραμμα

γραμμα Θεοφίλου τοῦ σοφωτάτου χρονογράφου.

Ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις [1] ἐφιλοσόφει Ἱπποκράτης, ἰατρικὴν φιλοσοφίαν ἐκπαιδευμένος.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Πέλοπος, ἐβασίλευσεν ὁ Ἀτρεὺς ἔτη κ'. καὶ μετ' αὐτὸν, [2] ὁ Θυέστης ἔτη ιϛ'. καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Ἀγαμέμνων ἔτη ιη'. καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσεν ὁ Αἴγισθος ἔτη ζ'. Κατέσχεν οὖν ἡ βασιλεία τῶν Ἑλλήνων, ἤτοι Πελοποννησίων, ἔτη ρξδ'.

Ἐν δὲ τοῖς προειρημένοις ἀνωτέρω χρόνοις, τῆς Κρήτης ἐβασίλευσε [3] πρῶτος ὁ Μίνωος, ὁ υἱὸς τῆς Εὐρώπης· ὅστις καὶ [4] ἐθαλλασσοκράτει, πολεμήσας Ἀθηναίοις, καὶ νόμους ἐπέθηκε περὶ οὗ, φησὶ, Πλάτων ὁ σοφώτατος, ἐν τοῖς περὶ νόμων ὑπομνήμασιν ἐμνημόνευσεν. Ἐν οἷς χρόνοις ἦσαν ὁ Δαίδαλος, καὶ ὁ Ἴκαρος, [5] θρυλέμενοι ἕνεκεν τῆς Πασιφάης, γυναικὸς τοῦ Μίνωος

tant autem hæc apud Theophilum, ſapientiſſimum Chronographum

Eiſdem temporibus etiam floruit Hippocrates Philoſophus, qui Medicinam docuit.

Poſt Pelopem, in regno ſucceſſit Atreus; & regnavit annos XX. Hunc excepit Thyeſtes, qui regnavit annos XVI. poſt hunc regnavit Agamemnon, annos XVIII. huic ſucceſſit Ægiſthus, & regnum tenuit, annos VI. Duravit itaque regnum Græcorum nempe Peloponneſiacum, annos CLXIV.

Supradictis autem temporibus, ad Cretam primus regnavit Minos, Europæ filius: qui, cum mari dominatus eſſet, Athenienſibus bellum intulit, legeſque illis impoſuit. Hujus vero ſapientiſſimus Plato meminit, in Libris ejus de Legibus. Circa eadem tempora celebres fuerunt Dædalus, & Icarus, ob Paſiphaen, Minois regis uxorem; Taurumque, ſcribam ejus; quo-

---

1. ἐφιλοσόφει Ἱπποκράτης.] Hippocrates duos medica arte celebres fuiſſe tradidit Jo. Tzetz. Chil. 8. Hiſt. 155. Gnoſidici filium, priorem; alterum vero, qui & Cous dictus eſt, hujus nepotem. Hippocrates vero iſte Cous, Librorum cuſtos in Coo deſignatus, antiquorum Medicorum omnium exuſſit libros; uti idem Tzetzes teſtatur.

Ἐν Κῷ βιβλιοφύλαξ δὲ δειχθεὶς ὁ Ἱπποκράτης,
Τὰ παλαιὰ τῶν ἰατρῶν ἐνέπρησε βιβλία,
Καὶ τὸ βιβλιοφυλάκιον. δι' ὃ φυγὼν ἐκεῖθεν,
Ἐν Ἠδωνοῖς διέτριβεν, Ἑλλάδι, Θετταλίᾳ,
Τῷ Ἀρταξέρξῃ σύγχρονος ὑπάρχων, καὶ Περδίκκᾳ.

Verum Pelopis ævo Hippocrates, ejuſque σύγχρονος Democritus, bene multis annorum centuriis poſteriores ſunt.

2 ὁ Θυέστης ἔτη ιϛ'.] Cedren. ἔτη δώδεκα, rectius: vide Euſebium.

3. πρῶτος ὁ Μίνωος] Scr. Μίνως.

4. ἐθαλλασσοκράτει] Scr. ἐθαλασσοκράτει

5. θρυλέμενοι] Scr. θρυλλούμενοι.

cum rem habuit Pasiphae, filiumque ex eo, Minotaurum, peperit; adulterii conſciis, atque illud etiam promoventibus, Dædalo & Icaro. Rex vero Minos uxorem ſuam in cubiculo, una cum duabus ancillis, victu neceſſario adhibito, includi juſſit; nec poſt illud temporis unquam in conſpectum viri venit. Cæterum, quod regia dignitate exuta eſſet, excrucians ſe, in morbum incidit, & ſic vitam finivit. Dædalus autem, & Icarus, deinde perierunt; hic quidem, rupto carcere, inter navigandum, mari demerſus eſt; Dædalus vero gladio occiſus. De Paſiphaë vero fabulam conſcripſit Euripides Poëta.

Iiſdem temporibus Hercules ille, ærumnis ſuis clarus, Initiator, & Myſta, Libyam profectus, cum Anteone, qui ipſe myſta fuit, Terreſtreſque quaſdam artes exercuit, congreſſus eſt. Quem cum viciſſet Hercules, occidit: poſt victoriam vero, morbo correptus, ſeipſum in ignem conjecit; ubi abſumptus periit. Hæc autem à Didymo ſapi-

βασιλέως, καὶ τοῦ Ταύρου, [1] τοῦ νοταρίου αὐτῆς· ἐξ οὗ ἔτεκε μοιχευθεῖσα υἱὸν, τὸν κληθέντα Μινώταυρον· [2] μεσάσαυλος τῇ μοιχείᾳ τῆς πορνείας τοῦ Δαιδάλου καὶ τοῦ Ικάρου. Ο δὲ Μίνωος βασιλεὺς τὴν Πασιφάην ἀποκλείσας [3] ἐν τῷ κουβουκλείῳ μετὰ δύο δουλίδων, παρεῖχεν αὐτῇ τροφὴν, καὶ εἴασιν αὐτὴν ἐκεῖ, μηκέτι ἑωρακὼς αὐτήν. Καὶ ἐκείνη θλιβομένη, ὡς λυθεῖσα τῆς βασιλικῆς ἀξίας, νόσῳ βληθεῖσα ἐτελεύτα· ὁ δὲ Δαίδαλος, καὶ ὁ Ικαρος, ἐφονεύθησαν, ὁ μὲν Ικαρος [4] φεύγων τῆς φρουρᾶς, ὡς ἔπλει, ἐποντίσθη· ὁ δὲ Δαίδαλος ἐσφάγη· περὶ δὲ τῆς Πασιφάης ἐξέθετο δρᾶμα ὁ Εὐριπίδης ὁ ποιητής.

Εν αὐτοῖς δὲ τοῖς χρόνοις Ηρακλῆς, ὁ τελεστὴς, ὁ μυστικὸς, ἄθλους ποιήσας, ἀπελθὼν ἐν τῇ Λιβύῃ χώρᾳ, συνέβαλε [5] τῷ Αντέωνι, καὶ αὐτῷ ὄντι μυστικῷ, ποιοῦντι δὲ γήϊνά τινα. Καὶ νικήσας αὐτὸν ὁ Ηρακλῆς, ἐφόνευσεν αὐτόν· ὅστις Ηρακλῆς, μετὰ τὴν νίκην νόσῳ βληθεὶς, ἑαυτὸν εἰς [6] πῦρ ἔβαλε, καὶ ἐτελεύτα· περὶ οὗ Δί-

1. τοῦ νοταρίου αὐτῆς] Notarii, ſive ſcribæ; dictio latina, apud Græcos recentiores frequenter uſurpata. Euſebius tamen Taurum τοῦ Μίνωος στρατηγὸν, Minois *Militiæ Præfectum fuiſſe vult*, *Chron. lib. poſter. ex Philochoro.*

2. μεσάσαυλος] pro μεσιτεύσαυλος, ſeu μεσιτευσαύλων, de utriſque enim dictum.

3. ἐν τῷ κουβουκλείῳ] ex Latino, Cubiculum, Vocabulum factum.

4. φεύγων τῆς φρουρᾶς] lego, ἐκ τῆς φρουρᾶς.

5. τῷ Αντέωνι] hic Anteus aliis eſt.

6. ἑαυτὸν εἰς πῦρ ἔβαλε] Ita etiam Euſebius Chron. l. 2. Ηρακλῆς νόσῳ λοιμώδει περιπεσὼν, εἰς πῦρ ἑαυτὸν ῥίψας τελευτᾷ.

δυμος

θυμος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. Τοῦ δὲ Ἰλίου τότε ἐβασίλευσε, μετὰ Δάρδανον, Λαομέδων, ὁ αὐτοῦ υἱός.

Μετὰ δὲ Σαμψὼν, ἡγεῖτο τοῦ Ἰσραὴλ Ηλὶ ὁ ἱερεύς.

Εν δὲ τοῖς ἀνωτέρω χρόνοις ἐτελεύτα ὁ Ανδρόγεως, ὁ υἱὸς τῆς Πασιφάης καὶ τοῦ Μίνωος, βασιλέως τῆς Κρήτης· ὡσαύτως δὲ καὶ αὐτὸς Μίνωος ἐτελεύτησε, καὶ ἐκέλευσε, μέλλων τελευτᾷν, βασιλεῦσαι τῆς Κρήτης τὸν Μινώταυρον. Καὶ μετὰ τὴν τούτου τελευτὴν τοῦ Μίνωος, ἐβασίλευσε τῆς Κρήτης ὁ Μινώταυρος, ὁ Πασιφάης υἱὸς καὶ Ταύρου, τοῦ νοταρίου αὐτῆς. Καὶ ὕβριν λογιζόμενοι οἱ συγκλητικοὶ τῆς Κρήτης, τὸ βασιλεύεσθαι ὑπὸ τοῦ Μινωταύρου, ὡς μοιχογεννήτου, συσκευάζονται αὐτῷ, καὶ προτρέπονται τὸν Θησέα, ὡς γενναῖον, τὸν υἱὸν τοῦ Αἰγέως, βασιλέως τῆς Θεσσαλίας, εἰς τὸ πολεμῆσαι αὐτῷ. συνταξάμενοι προδιδόναι τὸν Μινώταυρον, καὶ τὴν χώραν πᾶσαν, καὶ διδόναι αὐτῷ καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ εἰς γυναῖκα τὴν Αριάδνην, τὴν ἐκ Πασιφάης καὶ τοῦ Μίνωος βασιλέως. Εἶχε γὰρ ἀπὸ τῆς Πασιφάης καὶ τοῦ Μίνωος, τὸν Ανδρόγεων, καὶ τὴν Αριάδνην. Καὶ ἦλθε κατ' αὐτοῦ ὁ Θησεὺς εἰς τὴν Κρήτην ἐξαίφνης, καὶ πάντες ἐάσαντες τὸν Μινώταυρον οἱ συγκλητικοὶ, καὶ ὁ στρατὸς, ἔδοξαν φεύγειν τὴν πόλιν Γορτυνάν. Καὶ γνοὺς ὁ Μινώταυρος τὴν προδοσίαν, ἔφυγε καὶ αὐτὸς [1] εἰς τὴν Λαβύ-

entissimo conscripta sunt. Regnavit ad Ilium tunc temporis, post Dardanum, filius ejus Laomedon.

Israelem vero, post Sampsonem, judicavit Eli sacerdos.

Temporibus autem supradictis mortuus est Androgeus, Minois Cretæ regis ex Pasiphae filius. Mortuus est etiam Minos ipse: qui moriturus, successorem sibi in regno constituit Minotaurum. Post Minoem itaque mortuum, Cretæ regnum tenuit Minotaurus, Pasiphaes ex Tauro, Notario suo, filius. Verum regni primores probro sibi ducentes, si ex Adulterio natum regem haberent; in eum conspirarunt: Theseumque, Ægei Thessaliæ regis filium, virum strenuum, adhortati sunt promittentes se Minotaurum, regionemque totam prodituros; & Ariadnam, sororem ejus, Minois regis ex Pasiphae filiam in uxorem illi daturos. Susceperat enim ex Pasiphae rex Minos, Androgeum, & Ariadnam. Statim itaque Theseus in Cretam, adversus Minotaurum, proficiscitur. Proceres autem, cum exercitu toto, simulata fuga, Minotaurum, urbemque Gortynam deseruerunt. Minotaurus vero proditionem sentiens, & ipse fugit in Labyrinthum regionem:

ubi

1. εἰς τὴν Αχβούγινθον χώραν] Cedr. habet, εἰς τὴν Λαβύρινθον χώραν. Λαβύρινθον Hesychius interpretatur. κοχλιοειδῆ τόπον. Etymologici Magni au-

ctor

ubi cum ad montem perveniſſet, ſpeluncam quandam ſubintrans delituit. Theſeus autem eum inſecutus, & à quodam edoctus ubi latitavit; è latebris extractum ſtatim interfecit. Victor itaque in urbem Gortynam reverſus, triumphum de Minotauro egit, magnamque apud Proceres, ſubditoſque omnes comparavit ſibi gloriam. Proceres etiam rogavit, uti ad patrem Ægeum ſecum profecti, triumphum etiam illic celebrarent. Theſeum vero, antequam patriam verſus vela dediſſet, antevertit nauta quidam; qui Ægeo, Theſei patri nunciavit, Minotaurum ex urbe aufugiſſe. Suſpicatus itaque pater, doloſe cum eo egiſſe Cretenſes, (quorum fraudes etiam in proverbia abierant; *Cretenſes ſemper mendaces*:) ſeipſum in mare projecit, & periit. Theſeus itaque reverſus, patrem extinctum invenit & conſiliariis ſuis ita ſuadentibus, Cretenſium regno, cum Ariadna, ſpreto, (cum Patre defuncto, in Theſſaliæ regno jam ſucceſſurus eſſet,) uxorem ſibi accepit Iliam, quæ & Phædra dicta eſt. Ariadna vero, in Jovis templum ſe recipiens, ibi ad

ειν χώραν· καὶ ἀνελθὼν ἐν ὄρει, εἰσῆλθεν εἰς σπήλαιον κρυπτόμενος. Καὶ καταδιώξας αὐτὸν ὁ Θησεὺς, ἔμαθεν ὑπό τινος, ποῦ κέκρυπται· ὅντινα ἐκβαλὼν ἐφόνευσεν αὐθέως. Καὶ εἰσελθὼν ἐν τῇ πόλει Γορτυώῃ, ἐθριάμβευσε τὴν κατὰ τοῦ Μινωταύρου νίκην· καὶ ἐφημεῖτο ἀπὸ τῶν συγκλητικῶν, καὶ ἀπὸ πάσης τῆς χώρας. Καὶ ᾔτησεν αὐτοὺς ἀπελθεῖν πρὸς τὸν Αἰγέα, τὸν αὐτοῦ πατέρα, ἵνα καὶ πρὸς αὐτὸν θριαμβεύσῃ τὴν νίκην. Πρὸ τοῦ δὲ αὐτὸν καταπλεῦσαι πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ, ἀπελθών τις ναύτης ἀνήγγειλε τῷ βασιλεῖ Αἰγεῖ, τῷ πατρὶ τοῦ Θησέως, ὅτι ἐξέφυγεν ἐκ τῆς πόλεως ὁ Μινώταυρος· Καὶ ὑπέλαβεν, 1 ὅτι ἄλλην αὐτῷ ἐποίησαν οἱ Κρῆτες, (ἐξέθεντο γὰρ περὶ αὐτῶν· Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται·) καὶ ἔριψεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπώλετο. ἐλθὼν οὖν ὁ Θησεὺς, εὗρεν αὐτὸν τελευτήσαντα· καὶ πεισθεὶς τῇ ἰδίᾳ συγκλήτῳ, περιεφρόνησε τῆς βασιλείας τῆς Κρήτης, καὶ τῆς Αριάδνης, (βασιλεύσαντος τοῦ ἰδίου πατρὸς τῆς Θεσσαλίας·) καὶ ἠγάγετο γυναῖκα τὴν Ιλίαν, τὴν λεγομένην Φαίδραν. Η δὲ Αριάδνη εἰσελθοῦσα ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Διὸς

---

ctor Labyrinthum Creticum Montem fuiſſe ait, in quo antrum erat deſcenſu aſcenſuque moleſtum. Λαβύρινθος ἐν τῇ Κρήτῃ νήσῳ ἐστὶν ὄρος, ἐν ᾧ ἐστι σπήλαιον ἀντρῶδες, δύσκολον περὶ τὴν κάθοδον, καὶ δυσχερὲς περὶ τὴν ἄνοδον· ἐν ᾧ λέγεται ὁ Μινώταυρος ἐμπολῆσθαι.

1. ὅτι ἄλλην αὐτῷ ἐποίησαν οἱ Κρῆτες] locus mendoſus: ſuſpicor legendum, ὅτι ἄλην αὐτῷ ἐποίησαν, quod verto, *in errorem eum duxerant*.

2. ἔριψεν ἑαυτὸν] Scr. ἔρριψεν.

ἔμεινεν

ἔμεινεν ἱέρεια παρθένος, ἕως οὗ ἐκεῖ ἐτελεύτησε.

Ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς χρόνοις ἐθρυλλεῖτο ἐν τῇ Θεσσαλίᾳ ὁ ψεύστης πόθος τῆς Φαίδρας, ὁ πρὸς Ἱππόλυτον, [1] τὸν πρόγονον αὐτῆς, υἱὸν δὲ Θησέως ἐκ παλλακῆς· περὶ ἧς ὁ σοφώτατος Εὐριπίδης μετὰ ταῦτα συνεγράψατο δρᾶμα ποιητικῶς. Μετὰ οὖν νβ΄. ἔτη τοῦ τελευτῆσαι τὴν Πασιφάην, ὄντι τὰ κατὰ τὴν Φαίδραν, καθὼς ὁ σοφώτατος Δομνῖνος ὁ χρονογράφος ὑπεμνημάτισε. Τῇ δὲ θέᾳ ἦν ἡ Φαίδρα τελεία, εὔστολος, μακρόψις, σώφρων. Ὁ δὲ Ἱππόλυτος τῇ θέᾳ ἦν τέλειος, εὐσθενής, μελάγχρος, κονδόθριξ, ὑπόσιμος, πλατόψις, ὀδόντας ἔχων μεγάλους παρὰ τὸ γένειον, κυνηγετής, σώφρων δὲ, καὶ ἥσυχος. Ὁ δὲ Θησεὺς ὁ βασιλεὺς, ἀκούσας τὰ θρυλλούμενα ἐν τῇ πόλει περὶ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς Ἰλίας Φαίδρας, ἐλυπεῖτο πρὸς αὐτήν· καὶ ἀγανακτήσας κατὰ τοῦ ἰδίου υἱοῦ Ἱππολύτου, οὐκ ἔδειξεν αὐτοῖς· λαβὼν δὲ ταῦρον λευκὸν, ἔδωκεν αὐτὸν θυσίαν τῷ Ποσειδῶνι, [2] κατα-

mortem uſque virgo ſacris vacavit.

Illis temporibus increbuit fama mendax, de amoribus Phædræ & Hippolyti privigni, Theſei ex pellice filii: de quibus poſtea ſapientiſſimus Euripides Drama conſcripſit. Acciderunt autem ea, quæ de Phædra traduntur, LII annis, poſt mortuam Paſiphaen: ſicuti à ſapientiſſimo Domnino Chronographo memoriæ proditum eſt. Erat autem Phædra, formam quod ſpectat, ſtatura juſta, ornata, facie oblonga, moribus honeſtis: Hippolytus vero ſtatura etiam juſta, robuſtus, colore nigro, capillo brevi, ſubſimus, facie lata, dentibus grandioribus, barba rara, venationi deditus, animo ſapienti, & ſedato. Rex Theſeus vero, ubi audiſſet quæ de uxore Ilia Phædra diſſeminabantur in populum, moleſte hæc in ea tulit: commotus etiam ira in filium ſuum Hippolytum, illis quidem rem non aperit: cæterum ſumpto ſibi tauro albo Neptuno illum immolavit; filiumque Hippolytum

---

1. τὸν πρόγονον αὐτῆς] Πρόγονοι dicuntur, filii, ex nuptiis prioribus nati. Moſchopul. Attic. voc. Collect. Πρόγονοι καὶ οἱ ἀπὸ προτέρου γάμου γεγεννημένοι, ὧν ὁ πατὴρ ἢ μητὴρ εἰς δεύτερον ἦλθε γάμον. λέγονται δὲ πρόγονοι, πρὸς τοὺς ἀπὸ τοῦ δευτέρου γάμου γεγεννημένους. ἐπίγονοι δὲ λέγονται, οἱ ἀπὸ τοῦ δευτέρου γάμου.

2. καταρώμενος τὸν υἱὸν] Eadem habes apud Jo. Tzetzem, Chil. 6. Hiſt. 56

Τὰ Φαίδρας, Ἱππολύτου τε δῆλα τελεῖ τοῖς πᾶσιν,
Ὡς ἤρα τούτου Φαίδρα μὲν προγόνου πεφυκότος.
Αὐτοῦ δ' αὐτὴν ἀπωσαμένου, ψεύδεται τούτου βίαν
Θησεῖ, τῷ τούτου δὲ πατρὶ, θνήσκει δειναῖς κατάραις.

execra-

execratus, diris devovit. Hippolytus vero post tres menses venatum egressus, dum eques aprum insequitur, equo forte cæspitante excussus, ad terram pronus cadit; & habenis lævæ manus digitis implicatis, ab equo rapiebatur: caput vero inde vulneratum, servi ad urbem deferentes, in palatium duxerunt: ubi sexto post die, ex capitis vulnere interiit, annum agens vicesimum secundum. Rex vero Theseus lugens illum, dolores suos Phædræ aperit: Hippolytum etiam illi in os injicit, exprobrans ea, quæ de consuetudine illorum populus undique dictitabat. Phædra, ubi hæc audisset, juramento adhibito, sibi cum eo quid tale unquam intercessisse negavit: quin & rumores, ab imperito vulgo de Hippolyto jactatos, falsos esse, vanosque omnino adjuravit. Theseus autem fidem ei nequaquam adhibens; pudefactus etiam, quod Primores suos hæc latere non potuissent, è conspectu suo eam amovit, visumque suum fugere eam jussit in perpetuum. Ipse interim fatum filii sui, quem unice dilexit, misere lugebat. Phædra vero, innocentiæ

ρώμενος τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἱππόλυτον, καὶ αὐτὸ ἐρώμενος κακῶς αὐτὸν ἀπολέσῃ. Καὶ συνέβη μετὰ μῆνας τρεῖς ἐν τῷ ἐξελθεῖν τὸν Ἱππόλυτον εἰς θήραν ἐφ' ἵππον, καὶ διῶξαι σύαγρον, τοῦ ἵππου αὐτοῦ προσκόψαντος, ἐξεσελλίσθη, καὶ ἔπεσε χαμαὶ, κατέχων τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου, καὶ εἰλημμένος τοῦ λωρίου ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, ἐσύρη ὑπὸ τοῦ ἵππου· πληγὴν δὲ λαβὼν ἐν τῇ αὐτοῦ κεφαλῇ, εἰσηνέχθη ὑπὸ τῶν δούλων εἰς τὴν πόλιν ἐν τῷ παλατίῳ· καὶ τῇ ἕκτῃ ἡμέρᾳ ἐκ τῆς πληγῆς τῆς αὐτοῦ κεφαλῆς τελευτᾷ· ἦν δὲ ἐτῶν κβ'. Ὁ δὲ Θησεὺς βασιλεὺς πενθῶν αὐτὸν, ἐξεῖπε τῇ Φαίδρᾳ τὴν ἑαυτοῦ λύπην, ὀνειδίζων αὐτὴν, εἰρηκὼς αὐτῇ καὶ τὰ θρυλλούμενα ἐν τῇ πόλει καὶ τῇ χώρᾳ, ἕνεκεν τοῦ Ἱππολύτου καὶ αὐτῆς. Ἡ δὲ Φαίδρα ἀκούσασα ταῦτα, ἐξωμόσατο αὐτῷ, μὴ εἰδέναι τοιοῦτον· ἀλλὰ καὶ ἀποκειμένην αὐτῷ καὶ μάτην τὴν λοιδορίαν ταύτην τοὺς τῆς πόλεως φημίσαι ὑπονοήσαντας. Ὁ δὲ Θησεὺς μὴ πεισθεὶς αὐτῇ, αἰσχυνόμενος δὲ καὶ τὴν σύγκλητον αὐτοῦ ἐποίησεν αὐτὴν ἀπὸ ὄψεως, κελεύσας μηκέτι αὐτῷ ὁρᾶσθαι· λυπούμενος δὲ καὶ διὰ τὸν θάνατον τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ, ἐφίλει γὰρ αὐτόν. Ἡ δὲ Φαί-

1. ἐξεσελλίσθη] vox hybrida, ex particula Græca, ἐξ, verbo vero Latino, Græco more formato, conficta: à σέλλα enim seu, σέλλα, *Sella*, σελλίζομαι formatur, inde compositum, ἐξεσελλίσθη, ex *Sella*, seu sede excussus est.

2. εἰλημμένος τοῦ λωρίου] Scr. εἰλημμένος. λωρίον, λῶρον, & λῶρος, apud recentiores Græcos usurpata pro, Lorum, Habena.

δρα

δρα, ὡς πάνυ σώφρων, θλιβομένη δὲ καὶ διὰ τὴν ψευδῆ κατηγορίαν τῆς πόλεως καὶ τῆς χώρας, καὶ τὴν ἀνδρὸς ἀποδιωγμὸν αἰσχυνομένη, ἑαυτῇ ἀπεχρήσατο, καὶ τελευτᾷ, οὖσα ἐτῶν λθ'. καθὼς Κεφαλίων ὁ σοφώτατος συνεγράψατο ταῦτα, λέγων· ὅτι, μάτην περὶ τῆς σώφρονος Φαίδρας τὸ κατὰ Ἱππόλυτον πόθον ἐμυθολόγησαν, ποιητικῶς περὶ τῆς αὐτῆς πλασάμενοι.

Ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς χρόνοις ἐβασίλευσε τῶν Λακεδαιμονίων πρῶτος [1] Ἐρυσθεὺς ἔτη μβ'· καὶ ἄλλοι βασιλεῖς μετ' αὐτὸν η', ὁμοῦ ἐβασίλευσαν ἔτη σμς'. [2] Καὶ ὁ Αλκμαιν@ ἔτη λζ'. καὶ κατέσχεν ἡ βασιλεία Λακεδαιμονίων τὰ πάντα ἔτη τκε'· ὡς Ἀφρικανὸς ὁ σοφώτατος συνεγράψατο.

Μετὰ δὲ Ἠλεὶ τὸν προφήτην τῶν Ἰουδαίων, πρῶτος ἐβασίλευσε τῶν Ἰουδαίων Σαοὺλ, ὁ τοῦ Κὶς, ἐκ φυλῆς Βενιαμὶν, ἔτη κ', ἐν Γαβαὼν τῇ πόλει. Τῶν δὲ Κορινθίων, [3] μετὰ τοὺς Λακεδαιμονίους, ἐβασίλευσε τότε Ἀλέτης, ἔτη λε'. καὶ ἄλλοι βασιλεῖς ια', ἔτη σοζ'. [4] Καὶ ὕστερον ἐβασίλευσεν * ἔτος α'. Κατέσχε δὲ ἡ βασιλεία Κορινθίων τὰ πάντα ἔτη, τιγ'.

ſuæ ſibi conſcia; ægre etiam ferens, ſe, ob falſum popelli rumorem, à conjuge ſuo ejectam eſſe; pudore victa, ſibimet ipſi mortem conſcivit, annum agens trigeſimum nonum: ſicut iſta literis prodidit ſapientiſſimus Cephalion: qui Poëtas etiam perſtrinxit, ob ea quæ de caſtiſſimæ Phædræ & Hippolyti amoribus, vaniſſime fabulati ſunt.

Circa illa tempora Lacedæmoniis regnavit primus Euryſtheus, per annos XII. & poſt eum reges alii VIII, per CCXLVI annorum ſpatium: deinde Alcmænus, annos XXXVII. Duravit igitur regnum Lacedæmoniorum per annos CCCXXV, ſicut ſcriptum reliquit ſapientiſſimus Africanus.

Poſt Eli Prophetam, regnavit primus ad Judæam Saulus, filius Cis ex tribu Benjamin, annis XX. in urbe Gibeah. Everſo Lacedæmoniorum imperio, Corinthiis regnavit Aletes, per annos XXXV. aliique deinde reges XI, per annos CCLXXVII. poſtea etiam regnavit * per annum unum. Duravit igitur regnum Corinthiorum, annis CCCXIII.

1. Ἐρυσθεὺς] Scr. Εὐρυσθεὺς Euſeb. Chron. l. 2. Λακεδαιμονίων πρῶτος ἐβασίλευσεν Εὐρυσθεὺς ἔτη μβ'.

2. καὶ ὁ Ἀλκμαινος] Hic Ἀλκαμένης vocatur, apud Euſebium.

3. μετὰ τοὺς Λακεδαιμονίους] Forte ſcribendum, μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων: Corinthiorum enim, & Lacedæmoniorum regnum eodem anno cœpiſſe, ſub regibus ſcilicet Alete & Euriſtheo, teſtatur Euſebius in Chronicis: quem vide.

4. Καὶ ὕστερον ἐβασίλευσεν * ἔτος α'.] Supple, ex Euſebio, Αὐτομένης. Euſeb. Chron. Can. Κορινθίων ἐβασίλευσεν ιθ'. Αὐτομένης ἔτος ἕν. & deinde οἱ Κορινθίων βασιλεῖς ἕως τοῦδε τοῦ χρόνου μεθ' οὓς ἐνιαύσιοι Πρυτάνεις.

Iiſdem

Iiſdem Sauli temporibus, Piſæi primum Certamen Olympicum inſtituerunt; Jovi Olympio feſtivitatem illam univerſalem celebrantes. De his vero ſcripſit in Chronographia ſua ſapientiſſimus Africanus.

Eodem tempore Judæorum Sacerdos erat Samuel Propheta; qui ex præcepto Dei, Davidem, Jeſſe filium, Judæorum Regem conſtituit.

Ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Σαοὺλ ἐπενόησαν πρῶτον ἀγῶνα οἱ Πισαῖοι Ὀλυμπίων, τότε τὴν ἑορτὴν ἐπιτελέσαντες τὴν κοσμικὴν τῷ Διῒ Ὀλυμπίῳ· περὶ ὧν ὁ σοφώτατος Ἀφρικανὸς ἐχρονογράφησε.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ ἐγένετο ἱερεὺς τῶν Ἰουδαίων Σαμουὴλ, ὁ προφήτης· καὶ προεβάλλετο κατὰ κέλευσιν Θεοῦ βασιλέα τὸν Δαβὶδ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἔθνους, τὸν υἱὸν τοῦ Ἰεσσαί.

ΛΟΓΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ.

Χρόνων Τρωϊκῶν.

LIBER QUINTUS

De Troianis temporibus.

ΕΝ δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ Δαβὶδ, ἐβασίλευσε τοῦ Ἰλίου, ἤτοι τῆς Φρυγῶν χώρας, Πρίαμος, υἱὸς Λαομέδοντος. Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ, τότε καὶ τὸ Ἴλιον, καὶ τὸ Δάρδανον, καὶ ἡ Τροία, καὶ πᾶσα ἡ χώρα τῆς Φρυγίας πορθεῖται ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν· ἐν οἷς ἱστορεῖται Ἀγαμέμνων, καὶ Μενέλαος, καὶ οἱ λοιποί, σὺν τῷ Νεοπτολέμῳ Πύῤῥῳ, ὅσοι ἐπεστράτευσαν κατὰ τοῦ Ἰλίου, διὰ τὴν [1] ὑπὸ Πάρυδος, τοῦ καὶ Ἀλεξάνδρου, κλοπὴν τῆς Ἑλένης, [2] ἐτρώθη γὰρ εἰς αὐτήν. Ἡ γὰρ Ἑλένη ἦν τελεία, [3] εὔστολος, εὔμαστος,

DAvidis temporibus regnavit ad Ilium, ſive Phrygiam, Priamus, Laomedontis filius. Eo regnante, Ilium Dardanumque, Troia ſimul, omniſque Phrygum terra, à Græcis devaſtata ſunt: quorum duces celebriores fuerunt, Agamemnon, & Menelaus, cum Neoptolemo Pyrrho, cæteriſque, qui arma contra Ilium moverunt, ob Helenæ raptum, cujus amore Paris, qui & Alexander, captus fuerat. Erat enim Helena ſtatura juſta, decora, papillis formoſis, nivis inſtar

1. ὑπὸ Πάρυδος] Scr. Πάριδος.
2. ἐτρώθη γὰρ εἰς αὐτὴν] ſubaudiendum, τῷ ἔρωτι.
3. εὔστολος] vox hæc ad veſtium ornatum proprie referenda: licet hoc in Helenæ laudibus locum habere non debere quis exiſtimet. Leo Allat. in Iſac. Porphyrogen. de prætermiſſis ab Homero, *bene comptam*, vertit.

alba, pulchris superciliis, eleganti naso, vultu optimo, crine crispo & subflavo, oculis grandiusculis, gratiosa, voce suavi, stupendum denique ob formam inter fœminas spectaculum: annum autem tunc temporis agebat vigesimum sextum. Causa vero, quæ Troiæ, Phrygiæ regionibus, regnisque omnibus ruinam invexit, hujusmodi fuisse perhibetur.

Nato ex Hecuba Paride, pater ejus Priamus oraculum Apollinis consuluit, quid de filio sibi nato sperandum esset. Responsum vero vates hoc dedit. *Natus est tibi filius Paris puer infaustus: qui, tricesimum attingens annum, exitium regnis Phrygiis allaturus est.* Hæc ubi audisset pater, mutato statim nomine Alexandrum eum vocavit: & amandatum eum in agrum quendam, Amandram vocatam, agricolæ cuidam enutriendum tradidit, usque dum impleti essent anni illi xxx. Oraculo

λευκὴ ὡσεὶ χιὼν, εὔοφρυς, εὔρινος, [1] εὐχαράκτηρος, ὀλόθριξ, ὑπόξανθος, μεγάλους ἔχουσα ὀφθαλμοὺς, εὔχαρις, καλλίφωνος, φοβερὸν θέαμα εἰς γυναῖκας· ἦν δὲ ἐνιαυτῶν κϛ'. Η δὲ ἀρχὴ τῶν κακῶν τοῦ ἀπολέσθαι τὴν Τροίαν, καὶ πᾶσαν τὴν Φρυγῶν χώραν, καὶ τὰ βασίλεια αὐτῆς, εὑρέθη ἡ πρόφασις αὕτη.

Τοῦ Πάριδος γεννηθέντος ὑπὸ τῆς Εκάβης, Πρίαμος ὁ τούτου πατὴρ, ἀπελθὼν ἐν τῷ μαντείῳ τοῦ Φοίβου, ἐπυνθάνετο περὶ τοῦ τεχθέντος αὐτῷ υἱοῦ. Καὶ ἐδόθη αὐτῷ ὁ χρησμὸς οὕτως· Ετέχθη σοὶ υἱὸς Πάρις, παῖς δύσπαρις, τριακοντούτης γενόμενος, ὀλέσει τὰ βασίλεια Φρυγῶν. Καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ Πρίαμος, εὐθέως [2] μετωνόμασεν αὐτὸν Αλέξανδρον, καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν ἐν ἀγρῷ, [3] ὀνόματι Αμάνδρᾳ, γαλακτοτροφῆναι παρὰ [4] γεηπόνῳ τινὶ, ἄχρις οὗ διέλθῃ τὰ τριάκοντα ἔτη, ἅπερ ὁ χρησμὸς εἶπεν,

---

1. εὐχαράκτηρος] χαρακτὴρ, hic de facie tantum dici apparebit cuilibet locum hunc cum sequentibus conferenti. lib. enim 11. M. Antoninus Philos. λεπτοχαράκτηρος dicitur, cum prius κονδοειδὴς, curtus, & λεπτὸς, gracilis dictus fuisset. Verum S. Pauli Characterisma lib. 10. p. 235. datum, rem extra controversiam ponit. Ibi enim cum prius tum corporis totius lineamenta, tum vultus capillitiique color, descripta fuerant, tandem addit autor, ὑπογελῶντα ἔχων τὸν χαρακτῆρα, *vultum ridibundum ei tribuens*, μακροχαράκτηρος itaque, *facie longa*, λεπτοχαράκτηρος, *facie tenui*, seu *parva* necessario vertenda sunt.

2. μετωνόμασεν αὐτὸν Αλέξανδρον.] Isac. Porphyrog. περὶ τῶν καταλειφθ. ὑπὸ τοῦ Ομήρου, eum Alexandrum prius dictum fuisse asserit; Deinde vero Paridem, ἀπὸ τοῦ περιεῖναι, quod vitata morte, cum à matre expositus fuisset, adhuc superstes esset.

3. ὀνόματι Αμάνδρᾳ] Μανδρᾷ, habet Cedrenus.

4. γεηπόνῳ τινὶ] Scr. γηπόνῳ.

καὶ

ἐάσας τὸν αὐτὸν Ἀλέξανδρον, τὸν καὶ Πάριδα, Πρίαμος, ὁ αὐτοῦ πατὴρ, ἐν τῷ ἀγρῷ· [1] ποιήσας δὲ τεῖχος ἐν τῷ αὐτῷ ἀγρῷ μέγα, ἐκάλεσεν αὐτὸ πόλιν τὸ πάριον. Καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ὁ Πάρις ἀνατρεφόμενος, καὶ ἐν αὐτῷ διάγων, καὶ ἀναγινώσκων· ὅστις ἐλλόγιμος, καὶ εὐπαίδευτος ἐγένετο, καὶ ἐξέθετο λόγον ἐγκωμιαστικὸν εἰς τὴν Ἀφροδίτην, λέγων, [2] μήζονα αὐτῆς Θεὰν μὴ εἶναι, μήτε τὴν Ἥραν, μήτε τὴν Ἀθηνᾶν. Τὴν γὰρ Ἀφροδίτην, τὴν ἐπιθυμίαν εἶπεν εἶναι· ἐκ τῆς ἐπιθυμίας οὖν πάντα τίκτεσθαι εἶπεν, ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἐκθέσει. Διὰ τοῦτο ἱστοροῦσιν, ὅτι ὁ Πάρις ἔκρινε μεταξὺ Πάλλαδος, καὶ Ἥρας, καὶ Ἀφροδίτης, καὶ τῇ Ἀφροδίτῃ ἔδωκε τὸ μῆλον, ὅ ἐστι, τὴν νίκην, εἰπὼν ὅτι ἡ ἐπιθυμία, ὅ ἐστιν, ἡ Ἀφροδίτη, πάντα τίκτει, καὶ τέκνα, καὶ σοφίαν, καὶ σωφροσύνην, καὶ τέχνας, καὶ τὰ ἄλλα πάντα, ἐν λογικοῖς καὶ ἀλόγοις· μείζων δὲ αὐτῆς, καὶ βελτίων μὴ εἶναι. Ἐξέθετο δὲ καὶ ὕμνον εἰς αὐτὴν, τὸν [3] λεγόμενον, κεστὸν ὁ αὐτὸς Πάρις. Μετὰ δὲ τὸ διελθεῖν τὸ λβʹ ἔτος, λογισάμενος ὁ Πρίαμος ὅτι παρῆλθεν ὁ χρόνος τοῦ δο-

designati. Priamus itaque, filio in agro relicto, muro magno agrum hunc cinxit, urbemque Parium vocavit. Paris itaque hic educatus est, ætatem suam bonis artibus impendens. Ingeniosus itaque, & eruditus evasit, & Orationem Laudatoriam in Venerem composuit, prædicans eam Deabus omnibus superiorem, ne exceptis quidem Junone, aut Minerva. Cupiditatem enim Venerem esse dixit: ex Cupiditate autem omnia procreari. Inde de eo orta fabula, arbitrum illum constitutum fuisse, inter Palladem, Junonem, & Venerem; Veneri autem detulisse victoriam, dato illi malo aureo. Dixit enim Venerem, id est, cupiditatem, omnia procreare, liberos, sapientiam, temperantiam, artes, aliaque omnia, tam in brutis, quam ratione præditis; neque ea majus esse, nec melius quicquam. Sed & Hymnum etiam in laudem ejus composuit Paris, quem *Cestum* appellavit. Priamus itaque, exacto tandem anno post tricesimum secundo, præfinitum Oraculo tempus jam præte-

1. *ποιήσας δὲ τεῖχος ἐν τῷ αὐτῷ ἀγρῷ*] Vicus, muro cinctus, Urbis statim nomen ubique apud Autorem hunc sibi sumit: exempla hujus rei frequentia.

2. *μήζονα αὐτῆς θεὰν*] Scr. *μείζονα*.

3. *λεγόμενον κεστὸν*] *κεστὸν ἱμάντα* apud Homer. acu pictum lorum: significat etiam, Cingulum Nuptiale. Hesych. *Κεστὸν ἱμάντα, τὸν ποικίλον ἱμάντα, ἢ χιτῶνα ποικίλον, ἢ τὸν τῆς Ἀφροδίτης ἱμάντα.*

riiſſe ratus; mittit qui filium Alexandrum, quem apprime dilexit, ex agro illo honorifice educerent. Quin & rex ipſe Priamus, Proceribus, fratribus, & civibus ſuis omnibus ſtipatus, ad eum recipiendum exivit. Paris itaque Troiam ingreſſus eſt, anno ætatis ſuæ triceſimo tertio, menſe Xanthico, ſive Aprili. Quem cum vidit Priamus tam aſpectu, robore, & facundia ornatum, juſſit eum dona accipere, ut in Græciam proficiſcens, Daphnæo Apollini ſacra faceret: dicens; Deus ſenectutis meæ miſertus mala denunciata avertit: tempus enim Oraculi jam præterlapſum eſt. Priamus igitur Paridem demiſit, datis illi muneribus pro omnibus Europæ regibus; quos etiam per literas hortatus eſt, uti filium Paridem, ſive Alexandrum, Oraculum Apollinis adeuntem, ut ſacra ex voto faceret, pro dignitate exciperent. Paris itaque poſt LVII dies, quibus Troiæ commoratus eſt, decimo octavo Deſii, ſive Junii menſis die diſceдit, acceptiſque ſibi donis regis quamplurimis, & aſcitis, ex flore iuventutis Phrygiæ, C. comitibus, inde ſolvens navigavit. Pervenit vero ad

θέντος χρησμοῦ περὶ τοῦ Πάριδος τῶν λ΄ ἐνιαυτῶν· πέμψας ἤγαγεν ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τὸν αὐτὸν Αλέξανδρον, τὸν καὶ Πάριδα, μετὰ πάσης τιμῆς· ἐφίλει γὰρ αὐτόν. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ αὐτὸς Πρίαμος εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, καὶ οἱ συγκλητικοὶ αὐτοῦ μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ [1] οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πάντες, καὶ πάντες οἱ τῆς πόλεως. Καὶ εἰσῆλθεν ἐν τῇ Τροίᾳ ὁ αὐτὸς Πάρις τῷ λγ΄ αὐτοῦ ἔτει, μηνὶ ξανθικῷ, τῷ καὶ ἀπριλλίῳ. Καὶ ἑωρακὼς αὐτὸν ὁ Πρίαμος οὕτως εὐπρεπῆ, καὶ τῇ θέᾳ, καὶ τῷ σθένει, καὶ τῇ διαλέκτῳ, ἐκέλευσεν αὐτῷ λαβεῖν δῶρα, καὶ ἀπελθεῖν θυσιάσαι ἐν Ελλάδι, Δαφναίῳ Απόλλωνι· λέγων, ὅτι ἠλέησέ μου τὸ γῆρας, καὶ παρῃτήσατο τὰ κακά. Ιδοὺ γὰρ παρῆλθεν ὁ χρόνος τοῦ χρησμοῦ. Καὶ ποιήσας τῷ αὐτῷ Πάριδι πρὸς πάντας τοὺς βασιλεῖς, ἤτοι [2] τοπάρχας τῆς Εὐρώπης χώρας γράμματα ὁ Πρίαμος βασιλεὺς, ὥστε δέξασθαι τὸν αὐτοῦ υἱοῦ Πάριδα, τὸν καὶ Αλέξανδρον, ἀπιόντα εἰς εὐχὴν θυσιάσαι τῷ Απόλλωνι, ἀπέλυσε τὸν αὐτὸν Πάριδα, πέμψας καὶ τοῖς βασιλεῦσι, δι᾽ αὐτοῦ, δῶρα. Καὶ ἐξῆλθε τῷ δεσίῳ, τῷ καὶ Ιουνίῳ μηνὶ ιη΄. μετὰ ν΄ καὶ ζ΄ ἡμέρας τῆς ἐν τῇ Τροίᾳ παρουσίας αὐτοῦ· καὶ ἀποπλεύσας μετὰ πολλῶν δώρων βασιλικῶν, ἔχων μεθ᾽ ἑαυτοῦ ἄνδρας Φρύγας νεανίσκους ρ΄. Καὶ κα-

1. οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πάντες] αὐτοῦ, hoc loco ad Paridem referendum videtur.

2. τοπάρχας τῆς Εὐρώπης χώρας] Europam, pro Græcia, & Helladem, pro Peloponneſo, apud hunc noſtrum frequenter poni ſupra monuimus.

τευώτησεν

πλώτησεν ἐν τῇ πόλει τῇ λεγομένῃ Σπάρτῳ τῆς Ἑλλάδος, [1] τῇ βασιλευομένῃ, ἤτοι τοπαρχουμένῃ ὑπὸ Μενελάου, υἱοῦ Πλισθένους· ὅστις Μενέλαος ἀνετράφη εἰς τὰ βασίλεια τοῦ Ἀτρέως, βασιλέως τῶν Ἀργείων, ἅμα Ἀγαμέμνονι υἱῷ αὐτοῦ· κἀκεῖθεν ἐλέγοντο, οἱ δύο Ἀτρεῖδαι. Ὁ δὲ Μενέλαος ἕτοιμος ἦν ἀποπλέειν εὐθέως ἐν τῇ Κρήτῃ, ἅμα τοῖς συγγενεῦσιν αὐτοῦ, ὀφείλων θυσιάσαι τῷ Διΐ, καὶ τῇ Εὐρώπῃ, ἐν τῇ Γορτυνίῃ, πόλει τῆς Κρήτης, ὅτε ἦλθεν ὁ Πάρις [2] ἐν τῇ Σπάρτῳ πόλει πρὸς αὐτόν. Ἔθος γὰρ εἶχεν ὁ Μενέλαος ποιεῖν ἑορτὰς, καὶ θυσίας ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ κατ᾽ ἔτος, εἰς μνήμην τῆς Εὐρώπης, ὡς ἐκ γένους αὐτῆς. Δεξάμενος δὲ τὸν Ἀλέξανδρον, τὸν καὶ Πάριδα, καὶ γράμματα τοῦ βασιλέως Πριάμου τῆς Φρυγίας καὶ Ἀσίας, καὶ τὰ βασιλικὰ δῶρα τὰ παρ᾽ αὐτοῦ δοθέντα, περιεπλέξατο τὸν

urbem quandam Græciæ, nomine Spartam, ubi regnabat Menelaus, Plisthenis filius. Qui quidem Menelaus apud Astreum Argivorum regem, una cum Agamemnone, regis filio, enutritus fuerat, unde Atridæ ambo vocati sunt. In ipso enim Paridis adventu in Spartam urbem, expeditionem agitabat Menelaus, una cum consanguineis suis propediem soluturus, in Cretam insulam; ut ibi sacra Jovi, & Europæ faceret, in urbe Gortyna. Positum nempe hic in more sibi habuit, anniversarium uti Festum, & sacrificia, circa illud tempus quotannis institueret, Europæ in memoriam. Lectis itaque literis, muneribusq; acceptis, quæ Priamus rex Phrygiæ miserat; Alexandrum sive Paridem, amplexus est: nec minus honorifice eum excepit, quam si filius suus fuisset. Con-

1. τῇ βασιλευομένῃ, ἤτοι τοπαρχουμένῃ] Βασιλεύειν, Per vocem, τοπαρχεῖν, fere reponit Autor noster, quia jam olim, ante Scriptoris hujus ætatem, τοῦ βασιλέως appellatio, imperatori Romano appropriata fuerat; Reges autem alii, Principesque omnes, excepto, ut apparet ex eodem Luitprando, Legat. ad Niceph. Bulgaro, ῥῆγες, Reges vocabulo Latino, & τοπάρχαι, dicebantur. Imperatores etiam Romanos hujus nominis honorem aliis invidisse apparet ex Luitprando, qui Legation. ad Nicephorum Phocam pro Othone M. obiit; ubi Imperatoris fratrem habes hac de re cum Luitprando litigantem, verbis hisce. *Octavo autem, id est, Sabbato primo dierum Pentecostes, ante fratris ejus Leonis Curopalatæ, & Logothetæ præsentiam sum deductus; ubi de Imperiali vestro nomine magna sumus contentione fatigati. Ipse enim vos, non Imperatorem, id est,* βασιλέα, *sua lingua, sed ob indignationem,* ῥῆγα, *id est, Regem, nostra vocabat. Cui cum dicerem, quod significatur idem esse, quamvis quod significat diversum; Me, ait, non pacis, sed contentionis causa venisse: sicque iratus surgens, vestras literas, vere indignans, non per se, sed per interpretem suscepit.*

2. ἐν τῇ Σπάρτῳ πόλει] Cedren. Σπάρτη: Sparta vero tum urbem Laconicæ principem, tum Laconicam ipsam significare asserit Stephan. de Urb. ex Timagora, qui de Spartis loquens, Ἐκπεσόντας, (inquit) γὰρ αὐτοὺς εἰς τὴν Λακωνικὴν Σπάρτην ἀφ᾽ ἑαυτῶν ὀνομάσαι.

ſtituit itaque ex ſuis, qui miniſtrarent ei, ſociiſque; & pararent menſam, aliaque omnia neceſſaria, ſeorſim in Palatio ſuo. Quinetiam licentiam ei conceſſit, in urbe illa diebus quotquot vellet, commorandi; uſque dum vires ſuas, navigatione exhauſtas, reſumere potuerit: deinde vero & abiret, ad deſtinatum Sacrificium Apollinis templo ex voto peragendum. Paridem itaque cum rebus ita omnibus inſtructiſſimum in Palatio ſuo curaſſet Menelaus, navi conſcenſa, in Cretam profectus eſt.

Interim vero, dum Cretæ commoraretur Menelaus, Jovi Aſterio, & Europæ ſacra peragens in urbe Gortyna; quodam die contigit, Helenam in hortum Palatii ſui deſcendere, cum Æthra, Menelai cognata ex Pelope, & Clytemneſtra, ab Europa genus ducente, ut ſeſe ibi oblectaret. Paris autem in hortum forte deſpiciens, Helenam vidit; & obſervata forma ejus, juventutis flore, amore ejus

Πάριδα Ἀλέξανδρον· καὶ εὐμενῶς δεξάμενος αὐτὸν, ὡς ἴδιον υἱὸν, ἐν πάσῃ τιμῇ, ἀφώρισεν αὐτῷ ἐν τῷ ἰδίῳ παλατίῳ δίαιταν, καὶ παντοῖα ἀναλώματα, καὶ τοῖς αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν θεραπείαν· εἰρηκὼς αὐτῷ, διατρίψαι ἐν τῇ αὐτῇ πόλει, ὅσας ἐὰν βούληται ἡμέρας· αἰτῶν αὐτὸν μείναντα ἀνεθλῶσαι, διὰ τὴν τοῦ πλόος ἀθυμίαν, καὶ εἴθ' οὕτως ἀπελθεῖν, πληρῶσαι τὸ τάγμα τῆς θυσίας εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. καὶ εὐθέως ὁ Μενέλαος καταστήσας αὐτὸν ἐν πολλῇ θεραπείᾳ, ἀπέπλευσεν ἐπὶ τὴν Κρήτην, ἐάσας αὐτὸν εἰς τὸ ἴδιον παλάτιον.

Ἐν τῷ δὲ διάγειν τὸν Μενέλαον ἐπὶ τὴν Κρήτην, [1] θυσιάζοντα Διῒ Ἀστερίῳ, καὶ τῇ Εὐρώπῃ, ἐν τῇ Γορτυνῇ πόλει, συνέβη τὴν Ἑλένην κατελθεῖν ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ παλατίου αὐτῆς, εἰς τὸ ἐωρισθῆναι, μετὰ τῆς Αἴθρας, τῆς συγγενίδος τοῦ Μενελάου, ἐκ Πέλοπος καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας, ἐκ γένους τῆς Εὐρώπης. Ὁ δὲ Πάρις παρακύψας εἰς τὸν παράδεισον, καὶ προσεσχηκὼς τῷ κάλλει τῆς Ἑλένης, [2] καὶ τὴν νεότητα, βληθεὶς ἔρωτι εἰς αὐτὴν, καὶ διὰ τῆς

1. *θυσιάζοντα Διῒ Ἀστερίῳ.*] Jovi Aſterio, id eſt, Cretenſi; Heſych. Ἀστερίη, ἡ Κρήτη, καὶ ἡ Δῆλος οὕτως ἐκαλεῖτο. Jovem enim in Creta natum atque educatum fuiſſe teſtatur Lucianus, de ſacrific. οἱ δ' αὖ Κρῆτες οὐ γενέσθαι παρ' αὐτοῖς, οὐδὲ ταφῆναι μόνον τὸν Δία λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ τάφον αὐτοῦ δεικνύουσι. Dionyſ. Perieget. de ſitu. orbis:

> Κρήτη τιμήεσσα Διὸς μεγάλοιο τιθήνη.

Sic Virgil. etiam lib. 3. Æneid.

> *Creta Jovis magni medio jacet inſula ponto,*
> *Mons Idæus ubi, & gentis cunabula noſtræ.*

In Creta vero ſepultum fuiſſe teſtantur Cedr. Chr. Alex. Autor, Chronographus *ἀνώνυμος*, quem Autori huic præfiximus; qui omnes Pici Jovis Epitaphium proferunt, hiſce verbis ſcriptum. ΕΝΘΑΔΕ ΚΕΙΤΑΙ ΘΑΝΩΝ ΠΗΚΟΣ Ο ΚΑΙ ΖΕΥΣ ΟΝ ΚΑΙ ΔΙΑ ΚΑΛΟΥΣΙ.

2. *καὶ τὴν νεότητα,*] Scr. τῇ νεότητι.

Αἴθρας

Αἴθρας τῆς συγγενίδος Μενελάου, τῆς Πελοπίδος καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας, ἐκ γένους τῆς Εὐρώπης, ὑπονοθεύσας τὴν Ἑλένην, ἔλαβεν αὐτὴν, καὶ ἔφυγε, [1] διὰ τῶν εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ πλοίων ἐκ τῆς Τροίης, μετὰ χρημάτων λιτρῶν τριακοσίων, καὶ κόσμου πολλοῦ πολυτίμου, καὶ ἀργύρου, [2] ἅμα τῆς Αἴθρας τῆς ἐκ γένους τοῦ Πέλοπος καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας, τῆς ἐκ γένους Εὐρώπης, [3] καὶ ε΄ δουλίδων κουβικουλαρείων αὐτῆς. [4] Καὶ ἀντεπέρασεν εἰς τὴν Σιδῶνα, κἀκεῖθεν πρὸς τὸν Πρωτέα, βασιλέα τῆς Αἰγύπτου· μηκέτι ἀπελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Απόλλωνος, καὶ ποιήσας τὴν θυσίαν ἐν Ἑλλάδι. Μεμαθηκότες δὲ οἱ φυλάττοντες τὸ παλάτιον Μενελάου στρατιῶται τὴν τῆς Ἑλένης φυγὴν, φοβούμενοι, εὐθέως ἐξέπεμψαν στρατιώτας τρεῖς ἐκ τῆς πό-

captus est: atque Æthræ, Menelai cognatæ prædictæ, ope usus, Helenam corrupit: & fuga demum rebus suis consulens, navesque, quas à Troia secum adduxerat, conscendens; ipsam, cum CCC. pecuniarum libris, ornatuque multo pretioso, atque argento, comitante eam Æthra, Pelopis & Clytemnestræ cognata, ab Europa oriunda, cum quinque ancillis cubiculariis, avexit. Sacrificioque in Græcia destinato, & Apollinis templo insuper habitis, in adversam Sidonem navigavit; indeque solvens, in Ægyptum venit, ad regem Proteum. Milites vero, Menelai regis palatii custodes, ubi de Helenæ fuga edocti fuerant; animis consternati, sine mora tres milites, ab urbe Spar-

1. διὰ τῶν εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ πλοίων] Lego. διὰ τῶν ὧν εἶχε vel potius διὰ ὧν εἶχε &c.

2. ἅμα τῆς Αἴθρας] Æthra fuit Pithei filia, Thesei vero mater: quæ à Dioscuris, ob sororem Helenam à Theseo raptam, captiva abducta est; uti testatur Isac. Tzetz. in Lycophron. his verbis. Πειρίθους καὶ Θησεὺς, ὁ μὲν Διὸς ὢν, ὁ δὲ Ποσειδῶνος, φιλίαν ποιησάμενοι, ἁρπάσαι συνέθεντο Διὸς θυγατέρα. ἁρπάσαντες γοῦν τὴν Ἑλένην, παρατίθενται ἐν Ἀθήναις τῆς Ἀττικῆς Αἴθρα, τῇ Πιτθέως μὲν θυγατρὶ, μητρὶ δὲ Θησέως. Κάστωρ δὲ καὶ Πολυδεύκης οἱ Διοσκορίδαι, οἱ τῆς Ἑλένης ἀδελφοὶ, πορθήσαντες τὴν Ἀττικὴν, διὰ τὴν ἁρπαγὴν τῆς Ἑλένης, Αἴθραν λαμβάνουσιν αἰχμάλωτον πρὸς αἰσχύνην αὐτοῦ. ἥτις ἁρπαγείσης πάλιν, τῆς Ἑλένης ὑπ' Ἀλεξάνδρου, συναπεῖρεν αὐτῇ καὶ ἡ Αἴθρα ἐπὶ Τροίαν.

3. καὶ ε΄. δουλίδων κουβικουλαρίων] Κουβικουλάριος, uti ex hoc loco apparet, tam pro *Cubicularia*, quam pro *Cubiculario*, sumitur.

4. Καὶ ἀντεπέρασεν εἰς τὴν Σιδῶνα] Phœniciam versus iter direxit Paris, verum adversis ventis jactatus, Ægyptum tandem appulit. Constantinus Manasses.

Εἰς ναῦν ἐμβὰς ἁλίπλοον, ἀπαίρει
πρὸς Φοινίκην.

Et paulo infra:

Ὑποληφθεὶς δὲ πνεύμασι σφοδροῖς πολυταράχοις,
Μόλις εἰς ἓν ὡρμίσατο στομάτων τῶν τοῦ
Νείλου,
Κανωβικὸν ὀνομασθὲν ἐν χρόνοις τοῖς
ὑστέροις.

ta, in Gortinam Cretæ mittunt, qui regi Menelao nunciarent, raptam esse à Paride Helenam; unaque abductam Æthram, regis & Clytemnestræ cognatam. Hæc ubi audivit Menelaus, furore quasi quodam correptus est: ira etiam in Æthram vehementi commotus est; ut qui de illius castitate spem sane optimam sibi conceperat. Statim itaque navem conscendens, in Græciam revertitur; & Spartam veniens, in omnes partes dimittit, qui Helenam, cum Paride, cæterisque requirant, sed nusquam invenerunt.

Post aliquod vero temporis spatium, Paris ex Ægypto rediens Helenam cum pecuniis, divitiisque ejus omnibus, secum advexit. Priamus autem & Hecuba, ubi Helenam cum Paride conspexerunt, egregiam fœminæ formam mirati; quænam esset, & à quibus orta parentibus, eam sciscitati sunt; respondit Helena, se Alexandri, sive Paridis, cognatam esse; magisque ad Pri-

λεως Σπάρτου τῆς Ἑλλάδος, ἐν τῇ Γορτυνῇ πόλει τῆς Κρήτης, ἀπαγγέλλοντας τῷ Μενελάῳ βασιλεῖ τὴν κλοπὴν τῆς Ἑλένης τὴν ὑπὸ Πάριδος· καὶ ὅτι μετ' αὐτῆς ἔλαβε καὶ τὴν Αἴθραν, τὴν συγγενίδα αὐτοῦ, καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας. Καὶ ἀπέμψεν ἀκούσας ὁ Μενέλαος,[1] ὡς ἔξηχος· πολὺ δὲ ἐλυπήθη διὰ τὴν Αἴθραν, ἣν γὰρ ἔχουσα ὑπόληψιν παρ' αὐτῷ σώφρονος πάνυ. Καὶ εὐθέως καταπλεύσας, ὑπέστρεψεν ἐν τῇ Ἑλλάδι, ἐν πόλει Σπάρτῳ· πανταχοῦ πέμπων εἰς ἀναζήτησιν τῆς Ἑλένης, καὶ τοῦ Πάριδος, καὶ τῶν μετ' αὐτῆς, καὶ οὐχ εὗρον.

Μετὰ δὲ χρόνον ἦλθεν ἐκ τῆς Αἰγύπτου ὁ Πάρις, ἔχων τὴν Ἑλένην, καὶ τὰ χρήματα, καὶ τὸν πλοῦτον ὅλον τὸν αὐτῆς. Ὁ δὲ Πρίαμος καὶ ἡ Ἑκάβη ἑωρακότες τὴν Ἑλένην μετὰ Πάριδος, καὶ ὅτι τοιοῦτον εἶχε κάλλος, θαυμάζοντες ἐπυνθάνοντο παρ' αὐτῆς, τίς εἴη, ἢ τίνων ἀπόγονος; Ἡ δὲ Ἑλένη ἔφη Ἀλεξάνδρου, τοῦ καὶ Πάριδος, εἰμὶ συγγενής, [2] καὶ μᾶλλον προσήκειν

1. ὡς ἔξηχος] Infra etiam de Oreste in furorem acto Auctor habet εἰς ἐξιχίαν (Scrib. ἐξηχίαν) ἦλθεν ἀπὸ μανίας, παρ' ἑαυτὸν γενόμενος: id est, *furore correptus est*. Scilicet ἡ ἔξηχος διάνοια τῇ φρονίμῳ opposita est; ut ex Etymologico magno discere licet. Πυκνὰ, τὰ συνεχῆ καὶ συνετά· ἡ γὰρ φρόνιμος διάνοια πεπυκνωμένη ἐστίν: ὥσπερ τοὐναντίον ἡ ἔξηχος, ἠραιωμένη. Cedrenus in dicta Orestis historia, habet, ὃ πότε μὲν ἐν αὐτῷ διῆγε, ποτὲ δὲ τὰ ἐξόχων ἐπετέλει: ubi tamen ἐξήχων legendum suspicor. Infra etiam, de Oreste in furorem acto, autor habet, εἰς ἐξιχίαν ἦλθεν ἀπὸ τῆς μανίας παρ' ἑαυτὸν γενόμενος. p. 101. Cedr. ἐξόχως habet; quem vide.

2. καὶ μᾶλλον προσήκειν Πριάμῳ] incongrua ista sunt: itaque aut προσήκω, scribendum, aut præcedentia ita legenda viden-

κεν Πριάμῳ καὶ τῇ Εκάβῃ, καὶ οὐ τῷ Πλεισθένους υἱῷ Μενελάῳ. Δαναοῦ γὰρ, ἔφη, καὶ Αγήνορος, τῶν Σιδονίων, καὶ ἐκ γένους τοῦ Πριάμου, καὶ αὐτὴν ὑπάρχειν ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ. Εκ Πλησιώνης γὰρ τῆς Δαναοῦ θυγατρὸς, ἐγεννήθη ὁ Ατλας, καὶ ἡ Ηλέκτρα, ἐξ ἧς ὁ Δάρδανος βασιλεὺς, ἐξ οὗ ὁ Τρῶος, καὶ οἱ τοῦ Ιλίου βασιλεῖς. Καὶ διὰ Φοίνικα, τὸν Αγήνορος υἱὸν, οὗτινος ἐγένετο ἀπόγονος Δυώας βασιλεὺς, ὁ Εκάβης πατήρ· ἐκ τοῦ γένους δὲ τοῦ Δυώα καὶ [1] ἡ Λήδα ἔλεγεν εἶναι. Ταῦτα δὲ εἰποῦσα ἡ Ελένη τῷ Πριάμῳ, καὶ τῇ Εκάβῃ, ᾔτησεν αὐτοὺς ὁρκώσασα μὴ προδοθῆναι· καὶ λέγουσα, μηδὲν τῶν Μενελάου εἰληφέναι, ἀλλὰ τὰ ἴδια μόνα ἔλεγεν ἔχειν. Καὶ λοιπὸν ἡ Εκάβη περιλαβοῦσα αὐτὴν κατεφίλει, καὶ πλείω πάντων αὐτῆς ἀντείχετο.

Γνόντες δὲ οἱ περὶ Αγαμέμνονα καὶ Μενέλαον, τὴν τῆς Ελένης ἐπὶ τὴν Τροίαν μετὰ Πάριδος παρουσίαν, ἔπεμψαν πρέσβεις, ἀποδοθῆναι τὴν Ελένην· ὤχλει γὰρ καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς Κλυταιμνήστρα τῷ ἰδίῳ ἀνδρὶ Αγαμέμνονι, τῷ βασιλεῖ τοῦ Αργους, διὰ τὸ ἐλθεῖν τὴν Ελένην, τὴν αὐτῆς ἀδελφήν· ἥτις καὶ ἐποίησε

amum & Hecubam, quam ad Menelaum, Plisthenis filium, ſe pertinere. Quippe à Danao, & Agenore, Sidoniis, æque ac Priamum, ſe genus ducere affirmavit. Ex Pleſiona enim, Danai filia, nati ſunt Atlas, & Electra: Electræ autem filius fuit rex Dardanus; à quo Tros, & Toiani reges. Addidit præterea, regem, Dynam, Hecubæ patrem, genus ſuum repetere à Phœnice, Agenoris F. à Dyna autem, Ledam etiam ſuum traxiſſe originem. His itaque verbis Priamum & Hecubam alloquuta Helena, juramento ab eis confirmari petiit, ſe ab illis proditam non iri; juramento etiam teſtata eis, ſe nihil omnino à Menelao ſurripuiſſe, bona vero ſua ſolum ſecum tuliſſe. Tum vero Hecuba amplexa: eam, oſculata eſt, aliiſque omnibus deinde chariorem habuit.

Edocti vero Agamemnon & Menelaus, Helenam cum Paride ad Troiam perveniſſe; Legatos mittunt, qui reddi Helenam poſtularent. Et quidem ſoror ejus Clytemneſtra maxime hoc urgebat viro ſuo Agamemnoni, Argivorum regi: quin & literas etiam Menelao dedit, Helenæ tradendas, quibus reditum ejus ſuadere nite-

videntur: Η δὲ Ελένη ἔφη Αλεξάνδρου, τοῦ καὶ Πάριδος εἶναι συγγενής &c. Cæterum mutila ſunt etiam ſequentia; quorum tamen ſenſum utcunque expreſſimus.

1. ἡ Λήδα ἔλεγεν εἶναι] leg. τὴν Λήδαν ἔλεγεν εἶναι; aut, ἡ Λήδα ἔλεγεν, ἐστί.

batur. Ante bellum itaque susceptum, Menelaus ad Priamum contendit; uxorem Helenam sibi reddi postulans. Priamidæ autem cum eam reddere renuerent omnino, in Troianos arma protinus sumpserunt Atridæ; regulis etiam vicinis in belli societatem conductis. Sollicitatis itaque Peleo, & uxore ejus Thetide, Chironem etiam, Regem & Philosophum, Thetidis patrem exoratum habuerunt, ut Achilles, Pilei & Thetidis F. sibi daretur socius. Eum itaque Chiron accersit, ex Insula, ubi apud regem Lycomedem, socerum suum, Deidamiæ patrem, commorabatur. Achilles itaque comitem sese Atridis adjunxit; secum habens in exercitu suo MMM Myrmidonum: (ita olim dicti, qui nunc Bulgari) inter quos Nestor fuit, & Patroclus, castrorum præfectus: impetrantibus hoc ab his, Chirone, Pileo, & Thetide, ut Achillem comitarentur. Exivit igitur Achilles, Argivis, Myrmidonibusque suis solis stipatus, adversus Ilium. Sed & Atridæ quosque etiam undique per Europam

πρὸς αὐτὴν γράμματα, καὶ ἔδωκε Μενελάῳ, ὀφείλοντα πεῖσαι τὴν Ἑλένην. Καὶ ἦλθεν ὁ Μενέλαος πρὸς Πρίαμον, ζητῶν τὴν Ἑλένην, τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, πρὸ τοῦ πολέμου. Καὶ οὐκ ἐπείσθησαν οἱ Πριαμίδαι δοῦναι αὐτήν· καὶ λοιπὸν ἐπεστράτευσαν κατὰ τοῦ Ἰλίου οἱ Ἀτρεῖδαι βασιλεῖς, προμάχους, ἤτοι τοπάρχας προτρεπόμενοι. Καὶ ἐδυσώπησαν τὸν Πηλέα, καὶ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα, τὴν Θέτιν, καὶ τὸν αὐτῆς πατέρα Χείρωνα, τὸν φιλόσοφον βασιλέα, παρασχεῖν αὐτοῖς τὸν Ἀχιλλέα, υἱὸν τῆς Θέτιδος καὶ τοῦ αὐτοῦ Πηλέως, ἔκγονον δὲ Χείρωνος. Ὅστις Χείρων πέμψας ἤγαγεν αὐτόν· διῆγε γὰρ μετὰ Λυκομήδους βασιλέως, τοῦ πενθεροῦ τοῦ αὐτοῦ Ἀχιλλέως, πατρὸς δὲ τῆς Δηϊδαμείης, ἐν τῇ νήσῳ. Καὶ ἀπῆλθε μετὰ τῶν Ἀτρειδῶν ὁ αὐτὸς Ἀχιλλεύς, ἔχων ἴδιον στρατὸν τῶν λεγομένων [1]Μυρμιδόνων, τότε, νυνὶ δὲ λεγομένων Βουλγάρων, τριῶν χιλιάδων, ἅμα Πατρόκλῳ στρατοπεδάρχῃ, καὶ Νέστορι· οἵτινες ἐδυσωπήθησαν παρὰ Χείρωνος, καὶ Πηλέως, καὶ Θέτιδος, συνεῖναι τῷ Ἀχιλλεῖ. Ἀπῆλθε δὲ ὁ Ἀχιλλεὺς μόνος μετὰ τοῦ ἰδίου στρατοῦ ἐπὶ τὸ Ἴλιον, τῶν Ἀργείων, καὶ τῶν Μυρμιδόνων. Προετρέψαντο δὲ, ἤτοι ἐδυσώπησαν οἱ αὐτοὶ

1. *Μυρμιδόνων τότε*] Myrmidonas primo Æginetas dictos, Troiani vero belli temporibus Pthiotas asserit Eustathius in Hom. Ἰλ. α. *Μυρμιδόνες οἱ τῷ Ἀχιλλεῖ ὑποτεταγμένοι Φθιῶται ἐλέγοντο. κληθῆναι δέ φασι τὴν ἀρχὴν Μυρμιδόνας πρώτους τοὺς περὶ Αἴγιναν.* Pthia vero Thessaliæ pars, teste Stephano de urb. *Φθία, πόλις καὶ μοῖρα Θεσσαλίας*: in quatuor enim partes eam divibit Strabo, apud eundem. *Στράβων δὲ εἰς τέσσαρα διαιρεῖ τὴν Θεσσαλίαν, Φθιῶτιν, Ἑστιαιῶτιν, Θετταλιῶτιν, Πελασγιῶτιν.*

Ἀτρεῖδαι

Ατρεῖδαι βασιλεῖς, καὶ τοὺς λοιποὺς βασιλεῖς, ἤτοι τοπάρχας, καὶ προμάχους τοὺς ἀπὸ ἑκάστης χώρας τῆς Εὐρώπης, ἕκαστον μετὰ τοῦ ἰδίου στρατοῦ, καὶ τῶν νηῶν. Καὶ ἀπέπλευσαν πάντες, συναχθέντες ἐν Αὐλίδι, χώρᾳ οὕτω λεγομένῃ· χειμῶνος δὲ γινομένου, καὶ τοῦ μάντεως Κάλχαντος εἰρηκότος, θυσίαν ὀφείλειν δοῦναι τὸν Αγαμέμνονα Αρτέμιδι, τῇ Θεᾷ τῆς χώρας ἐκείνης, τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα· [1] ὁ δὲ Οδυσσεὺς ἀπελθὼν διὰ δόλου, ὡς ἀπὸ γραμμάτων τοῦ Αγαμέμνονος, εἰς τὸ Αργος, ἤνεγκε τὴν αὐτοῦ θυγατέρα Ιφιγένειαν. Καὶ ἑωρακὼς αὐτὴν ὁ Αγαμέμνων ἐλθοῦσαν, ἔκλαυσε πικρῶς· φοβηθεὶς δὲ τὸν στρατὸν, καὶ τοὺς τοπάρχας, ἐξέδωκεν αὐτὴν ἐπὶ θυσίαν Αρτέμιδι. Καὶ ἐν τῷ ἀπιέναι αὐτὴν εἰς τὸ ἱερὸν Αρτέμιδος καὶ σφαγιάσαι, ἔλαφος ἔκοψε τὴν ὁδὸν διαδραμοῦσα ἔμπροσθεν, ἐν μέσῳ τῶν βασιλέων, καὶ τοῦ στρατοῦ, καὶ τοῦ Ιερέως, καὶ τῆς παρθένου Ιφιγενείης. Καὶ ἑωρακὼς αὐτὴν ὁ Ιερεὺς καὶ μάντις τὴν ἔλαφον πιάσαντες, ἄξατε εἰς θυσίαν, ἀντὶ τῆς παρθένου, τῇ Αρτέμιδι. Καὶ ληφθεῖσα ἡ ἔλαφος, ἐσφάγη τῇ Αρτέμιδι· τὴν δὲ Ιφιγένειαν ἀποδέδωκε τῷ ἰδίῳ πατρὶ Αγαμέμνονι· ἥντινα ὁ ἀγαμέμνων εἴασαν ἐκεῖ ἐν τῷ ἱερῷ Αρτέμιδος ἱέρειαν. Καὶ λοιπὸν ἀνηγορεύθη βασιλεὺς ἐκεῖ ἐπὶ πάντων ὁ Αγαμέμνων, ἐκ τοῦ ἐξπεδίτου· κἀκεῖθεν ὁρμήσαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν Τροίαν.

Duces, atque reges solicitantes, hortati sunt, uti classibus suis, & exercitu instructi, in societatem belli hujus venirent. Congregati itaque sunt omnes in Aulide regione, indeque jam soluturi; cum, tempestate oborta, Calchas vates edixit, oportere Agamemnonem filiam suam loci istius Numini, Dianæ, immolare. Ulisses igitur, simulatis ab Agamemnone literis, Argos profectus est; atque inde filiam ejus, Iphigeniam, abduxit. Quam pater Agamemnon ubi vidit, acerbe flevit: metuens autem sibi ab exercitu, regibusque, tradit illam Dianæ Victimam. Cum autem duceretur virgo ad Dianæ templum, ut immolaretur; ecce, omnium in conspectu, regum, & sacerdotis, exercitus, virginisque, cerva viam scindebat mediam percurrens. Quam ubi vidit sacerdos; hanc (inquit) comprehensam, loco virginis, date Dianæ victimam. Cervam itaque captam, hostiam fecerunt; & Iphigeniam patri suo Agamemnoni reddiderunt: quam tamen pater ejus relictam, sacerdotem in Dianæ templo constituit. Exinde itaque, Rex ibi omnium, ab exercitu factus est agamemnon: illinc vero exinde abeuntes, in Troiam profecti sunt.

1. ὁ δὲ Οδυσσεὺς ἀπελθὼν] δὲ, videtur παρέλκειν

Græcos vero ad Troiam appropinquantes, Troiani erumpentes propulſabant, ut ad litus eorum ne appellerent. Multi igitur utrinque ceciderunt; inter quos fuit Proteſilaus, ex Græcorum auxiliariis. Cæterum Græci nihil cedentes, ſed oram Troiæ maritimam tandem occupantes, naves ſuas funibus alligarunt: nocte vero ingruente, Troiani urbem repetiverunt, portas ſuas obſirmantes. Nocte vero media Cygnus quidam, Priami cognatus, nec longe ab urbe habitans, audito Græcorum ad Troiam adventu; egreſſus ipſe ex urbe Neandro cum copiis magnis, Græcos adoritur: commiſſoque per noctem prælio, ab Achille occiſus eſt, profligatuſque eſt exercitus ejus, antequam dies illuxerat. Conſilium itaque Græci inierunt, Ilio, Troiæque in proximo circumiacentes urbes præoccupandi; ut quæ Priami partes ſuſcepiſſent. Juramentis itaque ſe invicem obſtringentes, ſpolia quæcunque in medium coram Regibus, exercituque univerſo ſe producturos; ſecernebantur in hoc Achilles, Ajax Telamonius, & Diomedes. Derepente igitur Diomedes Neandro Cygni Trojanorum propugnatoris urbe occupata, regionem

Ἐλθόντων δὲ τῶν αὐτῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τὴν Τροίαν, ἀντέστησαν αὐτοῖς οἱ Τρῶες, καὶ οὐ συνεχώρησαν αὐτοῖς παραβαδίζειν· καὶ πολλῶν σφαγέντων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ Πρωτεσίλαος ἐσφάγη, πρόμαχος Δαναῶν, καὶ οὐ παρεχώρησαν οἱ Δαναοὶ, ἕως οὗ περιεγένοντο. Καὶ κατέβησαν ἐπὶ τὴν παράλιον γῆν τῆς Τροίης, καὶ ἔδησαν τὰ πλοῖα σχοινίοις. Ἑσπέρας δὲ γενομένης, εἰσῆλθον οἱ Τρῶες ἐν τῇ πόλει, καὶ ἠσφαλίσαντο τὰς πόρτας· μέσῃ δὲ νυκτὶ Κύκνος τις ὀνόματι, ἐκ γένους ὑπάρχων τοῦ Πριάμου, ἐκ τοῦ πλησίον ὑπάρχων, ἀκούσας τὴν τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν Τροίαν παρουσίαν, ἐξελθὼν [1] ἐκ τῆς Νέαν Ἀνδροῦ πόλεως μετὰ πλήθους πολλοῦ πολεμικοῦ, ἐπέρριψεν αὐτοῖς· καὶ γενομένης συμβολῆς νυκτὸς, φονεύεται ὑπὸ Ἀχιλλέως ὁ αὐτὸς Κύκνος, καὶ ἔπεσαν οἱ μετ' αὐτοῦ πρὸ ἡμέρας. Καὶ λοιπὸν ἔδοξε τοῖς Δαναοῖς παραλαβεῖν τὰς πόλεις τὰς πλησίον τοῦ Ἰλίου, καὶ τῆς Τροίης, ὡς συμμαχούσας Πριάμῳ· καὶ ποιήσαντες συνωμοσίας, ὅτι πάντα τὰ παρ' αὐτῶν παραλαμβανόμενα ἄγουσιν εἰς μέσον τῶν βασιλέων, καὶ προμάχων, καὶ τοῦ στρατοπέδου, ἀφορίζουσι τὸν Ἀχιλλέα, καὶ τὸν Τελαμῶνος Αἴαντα, καὶ Διομήδην. Καὶ αὐθέως ἐξώρμησεν ὁ Διομήδης, καὶ παραλαμβάνει τὴν

1. ἐκ τῆς Νέαν ἄνδρου] Νεάνδρου legitur, apud Cedrenum. Stephan. de urb. Neandriam vocat, Νεάνδρεια, πόλις Τρῳάδος ἐν Ἑλλησπόντῳ, ὡς Χάραξ. Et deinde, λέγεται καὶ Νεάνδριον οὐδετέρως, ὡς Θεόπομπος.

πόλιν τοῦ αὐτοῦ Κύκνου περιμάχου. τὴν Νέαν Ανδρου, καὶ τὴν χώραν αὐτῆς περιΐδευε· παραλαβὼν δὲ καὶ τοὺς δύο αὐτοῦ υἱοὺς, [1] Κώβην, καὶ Κόκαρκον, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, ὀνόματι Γλαύκην, οὖσαν ἐνιαυτῶν ια', εὐπρεπῆ, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, καὶ τὰ τῆς χώρας, καὶ ἄγει ἐν μέσῳ τοῦ στρατοῦ παντός. Ο δὲ Αχιλλεὺς εὐθέως ἀπελθὼν μετὰ τῶν Αργείων καὶ τῶν Μυρμιδόνων, τουτ' ἔστι, τοῦ ἰδίου στρατοῦ, ἐπέρχεται τῇ Λέσβῳ πόλει, καὶ τῇ χώρᾳ αὐτῆς, τῇ βασιλευομένῃ [2] ὑπὸ Φόρβαντος, συγγενέως Πριάμου· ὅστις καὶ πολλὴν ἔχθραν εἶχε μετὰ τῶν Ελλάνων. Παραλαβὼν δὲ τὴν χώραν, καὶ τὴν πόλιν ὁ Αχιλλεὺς, τὸν Φόρβαντα φονεύει, καὶ λαμβάνει πάντα τὰ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Διομήδαν ἄγει· ἦν δὲ ἡ κόρη λευκὴ, στρογγυλόψις, γλαυκὴ, τελεία, ὑπόξανθος, ὑπόσιμος, οὖσα ἐνιαυτῶν κβ', παρθένος· ἦλθε κομίσας τὰ ἐκ Λέσβου πάντα εἰς τὸν στρατὸν τῶν Ελλήνων. Καὶ λοιπὸν ὁρμήσας πάλιν ἐξῆλθεν ἐπὶ τὸν Εὔξεινον πόντον, καὶ ἀφανίζει τὴν χώραν, περιΐδευων, καὶ παραλαμβάνει τὴν [3] Λυρνησὸν πόλιν, καὶ φονεύει κρατοῦντα αὐτῆς, τὸν Ηετίωνα βασιλέα, καὶ λαμβάνει τὴν γυναῖκα αὐτοῦ αἰχμάλωτον, τὴν Χρύσου θυγατέρα,

ejus deprædatur; filiiſque ejus duobus, Cobe, & Cocarcho, filiaque Glauca, (XI annorum virgine, egregiæ formæ,) captivis abductis, Regis, regioniſque ejus bona omnia abripuit, inque medium exercitum produxit. Achilles interim, cum Argivis & Myrmidonibus ſuis egreſſus, Lesbum urbem aggreditur, regionemque totam circumjacentem, quæ Phorbanti paruit, ex cognatis Priami, Græcis pariter infenſiſſimo. Occupatis autem urbe, regioneque, Achilles Phorbantem ipſum interfecit; regnoque ejus ſpoliato, filiam Diomedam captivam abduxit. Erat autem virgo candida, vultu rotundo, cæſiis oculis, ſtatura juſta, capellis ſubflavis, ſubſima, annos vero XXII nata. Redux vero Achilles, reportatam à Lesbo prædam ad Græcorum exercitum deferebat. Rurſus etiam egreſſus, ad Pontum Euxinum, regionem illam devaſtat, prædamque abigit. Quin & Lernefum urbem cepit; Eetione rege, qui loci dominus erat, è medio ſublato: cujus etiam uxorem Aſtynomen, (quæ & Chryſeis dicta eſt,) Chryſæ, Apollinis ſacerdotis, filiam, captivam abduxit: ab-

1. Κώβην καὶ Κόκαρκον] Cobim & Corianum, vocat Dictys Cretenſis.

2. ὑπὸ Φόρβαντος] Forgarita vocatur, apud Dict. Cret.

3. Λυρνησὸν πόλιν] Λυρνησσὸν ſcribit, cum duplici σ. Stephanus de urb. Λυρνησσὸς, πόλις Τρωϊκὴ, μία τῶν ἕνδεκα τῶν ἐν τῇ Τρωάδι.

reptas etiam regis ipsius, & regionis opes ad naves reportavit. Erat autem Astynome, quæ & Chryseis, statura curta, gracilis, candida, flavicoma, naso eleganti, mamillis parvis, annos vero XIX nata. Sed & Exercitum Cilicum, quem sibi asciverat, Trojanorum in auxilium, Eetion, Achilles profligavit. Exinde vero discedens, Legopolim petiit: agebant hic Brissaidæ, Brissi, Priami patruelis, filii. Vastata vero undique regione illa, urbi ipsi imminebat, obsidione eam cingens. Plurimis autem occisis, & occupata urbe, Hippodamiam, quæ & Briseis vocata est, Brissi filiam, Menetis Legopolitani regis uxorem, captivam abduxit; fratresque ejus, Andrum, & Thyantem è medio sustulit. Menetes autem ipse tunc temporis Legopoli quidem aberat, in auxiliis ex Lycia, & Lycaonia, pro bello Trojano comparandis, occupatus. Sta-

ἱερέως Ἀπόλλωνος, Ἀστυνόμην, τὴν μετακληθεῖσαν Χρυσηΐδα, καὶ τὸν αὐτοῦ πλοῦτον, καὶ τῆς χώρας, καὶ ἄγει εἰς τὰς ναῦς· ἦν δὲ ἡ αὐτὴ Ἀστυνόμη, ἡ καὶ Χρυσηΐς, [1] κονδοειδής, λεπτή, λευκή, ξανθόκομος, εὔρινος, μικρόμαστος, οὖσα ἐνιαυτῶν ιθʹ. Ἐφόνευσε δὲ καὶ ὃν περιετρέψατο στρατὸν ὁ Ἠετίων, τῶν λεγομένων Κιλικίων, τῶν ἐλθόντων εἰς συμμαχίαν αὐτοῦ καὶ τῶν Τρώων. Κἀκεῖθεν ἐξορμήσας, ἔρχεται πρὸς τοὺς παῖδας Βρίσου, γενομένου ἐξαδέλφου Πριάμου, [2] ἐν τῇ λεγομένῃ Λεγοπόλει· καὶ πραιδεύσας τὴν χώραν αὐτῆς πᾶσαν, μένει πολιορκῶν τὴν πόλιν· καὶ κτείνει πολλοὺς ἄνδρας, καὶ παραλαμβάνει τὴν πόλιν, καὶ τὴν Βρίσου θυγατέρα αἰχμάλωτον, τὴν Ἱπποδάμειαν, τὴν μετακληθεῖσαν Βρισηΐδα, [3] οὖσαν γυναῖκα τοῦ Μενέτου, βασιλέως τῆς Λεγουπόλεως· ἀνελὼν τοὺς αὐτῆς ἀδελφοὺς, Ἄνδρον, καὶ Θύαντα. Ὁ δὲ Μενέτης, ὁ τῆς Ἱπποδαμείας, τῆς καὶ Βρισηΐδος, ἀνὴρ οὐκ ἦν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει Λεγῶ· ἀλλὰ ἦν ἀπελθὼν περιστρέψασθαι βοήθειαν, εἰς συμμαχίαν Φρυγῶν, ἀπὸ τῆς Λυκίας, καὶ Λυκαονίας. Ὅστις Μενέτης βασιλεὺς κατέφθασεν εὐθέως

1. κονδοειδής] vocabulum Mixobarbarum: κονδὸς, sive κοντὸς, *Curtus*. vide Meurs. Glossar.

2. ἐν τῇ λεγομένῃ Λεγοπόλει] Brissi, seu Brisis urbem, Pedasum, vocat Dictys Cretens. Pedasus vero Idæ urbs, teste Steph. ἔστι δὲ ἑτέρα Πήδασος ὑπὲρ τὴν Ἴδην, ἣν Ἀχιλλεὺς ἐπόρθησε.

3. οὖσαν γυναῖκα τοῦ Μενέτου] Ἀμυώτου habet Cedrenus. Meneti, sive Amynti hujus, uti nec Andri & Thyannis, Hippodamiæ fratrum, nulla apud Dictyn Cretensem, qui hodie omnium est in manibus, occurrit mentio. Unde conjectare licet, aut alium Dictyn Autoris nostri ætate extitisse, aut saltem eum non ex Dicty, quæcunque profert de Bello Troiano, desumpsisse; uti paulo infra de se testatur.

ἐξάρχων

μετὰ τῆς βοηθείας τῶν Λυκίων καὶ Λυκαόνων, μετὰ τὸ παραληφθῆναι τὴν αὐτοῦ χώραν ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως, καὶ τὴν πόλιν, καὶ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα Ἱπποδάμειαν, τὴν καὶ Βρισηΐδα. Καὶ οὐ παρεχώρησεν, ἀλλ' εὐθέως ἀπὸ τοῦ κόπου τῆς ὁδοῦ, ἅμα τοῖς μετ' αὐτοῦ [1] συμβαλὼν οὖν μάχεται μετὰ Ἀχιλλέως πικρῶς, ἕως ἐβλήθη δόρατι ὑπὸ Εὐρυτίωνός τινος τῶν ὄντων μετὰ Ἀχιλλέως ἐξάρχων τοῦ [2] διαφέροντος αὐτῷ στρατοῦ, καὶ ἀπώλοντο οἱ μετ' αὐτοῦ τοῦ Μενέτου πάντες. Ἡ δὲ Ἱπποδάμεια, ἡ καὶ Βρισηῒς, ἦν μακρὴ, λευκὴ, καλλίμαστος, εὔστολος, σύνοφρυς, εὔρινος, μεγαλόφθαλμος, [3] κεχολλαϊσμένα ἔχουσα βλέφαρα, οὐλόθριξ, ὀπισθόκομος, φιλόγελως, οὖσα ἐνιαυτῶν κα'. ἥντινα ἑωρακὼς ὁ Ἀχιλλεὺς, ἐπόθησε· καὶ πεσὼν εἰς ἔρωτα αὐτῆς, λαβὼν [4] ἀποκρύβει αὐτὴν ἐν τῷ ἰδίῳ παπυλεῶνι, μὴ ἀγαγὼν αὐτὴν εἰς τὸ πλῆθος τῶν Ἑλλήνων· τὰ δὲ χρήματα, καὶ τὴν Ἀστυνόμην Χρυσηΐδα, καὶ πάντα τὰ ἄλλα ἤγαγεν ἔγγισα τῶν συμμάχων, καὶ τοῦ στρατοῦ, καὶ τῶν βασιλέων. Γνόντες δὲ πάντες διὰ τὴν Βρίσου θυγατέρα, γυναῖκα δὲ τοῦ Μενέτου, ὅτι ἀπέκρυψεν

tim vero à captis ab Achille regione, urbe, & uxore Hippodamia, Menetes cum copiis ſuis à Lyciis, & Lycaonibus redux; nihil itineri cedens, laborioſo licet, Achillem cum copiis ipſe defeſſus aggreditur; prælioque commiſſo fortiter cum eo dimicavit, uſque dum lancea percuſſus ab Eurytione quodam ex ducibus Achillei exercitus, interfectus eſt ipſe, cum toto exercitu. Erat autem Hippodamia, quæ & Briſeis, procera, candida, mamillis pulchris, decora, junctis ſuperciliis, naſo pulchro, oculis grandioribus, palpebris adhærentibus, criſpa, crinibus à tergo flexis, jocunda, annos nata XXI. Hujus amore captus Achilles, eam tentorio ſuo ſecreto ſibi habuit, nec ad exercitum adduxit. Cæterum opes, Aſtynomenque, quæ & Chryſeis eſt, aliaque omnia quæ bello ceperat, coram regibus, exercituque toto in medium protulit. Ubi vero omnibus innotuiſſet, Achillem Briſſi filiam

1. συμβαλὼν οὖν μάχεται] οὖν redundat: lege itaque, ἅμα τοῖς μετ' αὐτοῦ συμβαλὼν, μάχεται μετὰ Ἀχιλ.

2. τοῦ διαφέροντος αὐτῷ στρατοῦ] διαφέρων hîc, novo plane ſenſu, uſurpatur: uti etiam infra, lib. 8. p. 169. τὰ διαφέροντα, pro Bonis alicujus, aut quæcunque ad aliquem pertinent: ἔλαβε καὶ τὴν Ἀσίαν πᾶσαν, καὶ πάντα τὰ διαφέροντα τοῦ αὐτοῦ Ἀντιγόνου. item lib. 14. p. 359. Ὅθεν εἷς Γότθος τῶν διαφερόντων τῷ αὐτῷ Ἄσπαρι &c. *Gothus quidam, qui ex Aſparis aſſeclis erat.*

3. κεχολλαϊσμένα ἔχουσα βλέφαρα] forte ſcribendum, κεκολλαϊσμένα.

4. ἀποκρύβει αὐτὴν] Scr. ἀποκρύπτει.

liam, Menetis vero regis uxorem, cum ornatu ejus omni, apud se celasse; ægre hoc in eo tulerunt; itaque in eum commoti sunt, quod ob amorem, quam erga eam habuit, perjurus factus fuisset: quin & conviciis eum exceperunt, celatam amasiam ei exprobrantes. Sed & à congregatis in Concilio ducibus, interdictum est Achilli, ne amplius esset in urbibus vel occupandis, vel invadendis; neve regiones prædatum ut exiret: suffectis in locum ejus, Teucro, Ajacis Telamonii fratre, & Idomeneo: qui Cyprum, Isauriam, Lyciamque, captas, & vastatas, prædati sunt. Ajax vero Telamonius egressus, Thraces in Cherroneso regemque eorum, Polymestorem, aggreditur. Polymestor autem Ajacis vires reformidans, magnum auri pondus ei obtulit; tantumque frumenti, quantum Achaico exercitui in annum sufficeret, suppeditavit. Sed & Polydorum quoque, Priami filium natu minimum, quem pater ejus Polymestori, cum ingenti pecuniarum pondere, enutriendum commiserat, Ajaci tradidit. (Nempe rex Priamus Polydorum summopere sibi charum habuit;

αὐτὴν ὁ Ἀχιλλεὺς, [1] μετὰ τοῦ ἐφόρει κοσμίου, ἐλυπήθησαν πρὸς αὐτόν. καὶ ὠργίσθησαν κατ' αὐτοῦ, διότι ἐπιόρκησε, διὰ τὸν εἶχε πρὸς αὐτὴν ἔρωτα. Καὶ πάντες ἐλοιδόρουν αὐτὸν, ὅτι ἀπέκρυψεν αὐτήν· καὶ συναχθέντες ἐν κομβέντῳ, ἐκώλυσαν τὸν αὐτὸν Ἀχιλλέα τοῦ ἐπεξέπλειν, καὶ παραλαμβάνειν πόλεις, καὶ πραιδεύειν χώρας, ἄλλους ἀντ' αὐτοῦ καταστήσαντες, τὸν Τεῦκρον, τὸν ἀδελφὸν Αἴαντος τοῦ Τελαμωνίου, καὶ τὸν Ἰδομενέα. Οἵτινες παρέλαβον τὴν Κύπρον, καὶ τὴν Ἰσαυρείαν, καὶ τὴν Λυκίαν, πραιδεύσαντες, καὶ ἀπολέσαντες αὐτάς. Ὁ δὲ Τελαμώνιος Αἴας ὁρμήσας, [2] τοὺς Θρακὰς τοὺς ἐν Χερρονήσῳ ἐπολιόρκει, καὶ τὸν Πολυμήστορα, τὸν βασιλέα αὐτῶν. Ὁ δὲ Πολυμήστωρ φοβηθεὶς τὴν τοῦ ἀνδρὸς [3] ὁλκὴν, χρυσὸν αὐτῷ πολὺν δοὺς, καὶ σῖτον ἑνὸς ἐνιαυτοῦ, εἰς ἀνάλωμα τοῦ Ἀχαϊκοῦ στρατοῦ· καὶ ἔκδοτον δοὺς τὸν υἱὸν τοῦ Πριάμου τὸν μικρότερον πάντων, Πολύδωρον ὀνόματι, παρατεθέντα αὐτῷ παρὰ τοῦ Πριάμου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, μετὰ χρημάτων πολλῶν· (ἠγάπα γὰρ τὸν Πολύδωρον, ὡς μικρότερον πάντων, ὁ Πρίαμος, καὶ ὡς εὐπρεπῆ· διὰ γὰρ τοῦτο καὶ ἐν ἄλλῃ χώρᾳ αὐτὸν παρέθετο, ἵνα μὴ, ὡς παιδίον, ταράττηται, ἀκούων πολέμων·) ποιήσας ὁ αὐτὸς Πολυμήστωρ

1. μετὰ τοῦ ἐφόρει κοσμίου] ita paulo superius, de Paride Helenam abducente, διὰ τὸν εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ πλοίων: pro κοσμίου vero, lege κόσμου.

2. τοὺς Θρακὰς] Scr. Θρᾷκας.

3. τὴν τοῦ ἀνδρὸς ὁλκήν.] Scr. ἀλκήν.

συνθήκας

συνθήκας μετὰ τὸ Αἴαντος ἐγγράφως, μὴ συμμαχεῖν Πριάμῳ. Καὶ ἐκ τῶν ἐκεῖθεν ὁρμήσας ὁ Αἴας, ἦλθε πρὸς τὸν Τεύθραντα βασιλέα· καὶ συμβαλὼν αὐτῷ πόλεμον, ξίφει ἀναιρεῖ αὐτόν· ἐκπορθήσας δὲ τὴν τούτου πόλιν, καὶ τὰ αὐτὰ πάντα λαβὼν, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Τέκμησσαν ἄγει, καὶ τὸν αὐτοῦ πλοῦτον καὶ πάντα, νυκτὸς ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας. [1] Ἦν δὲ ἡ Τέκμησσα τῇ ἡλικίᾳ εὔστολος, μελάγχροος, εὐόφθαλμος, λεπτόριν[ος], μελάνθριξ, λεπτοχαρακτηρος, παρθένος, ἔτα ἐτῶν ιζ΄. Τὸν δὲ Πολύδωρον, τὸν υἱὸν τοῦ Πριάμου, οἱ Δαναοὶ στήσαντες κατέναντι τοῦ τείχους, ἐδήλωσαν τῷ Πριάμῳ, πέμψαι τὴν Ἑλένην, καὶ λαβεῖν τὸν Πολύδωρον υἱὸν αὐτοῦ, καὶ γενέσθαι εἰρήνην· ἐπεὶ φονεύομεν αὐτόν. [2] Καὶ οὐχ εἵλοντο * * * * * * [3] ρεν ἐκ τῆς κινήσεως τῶν ἑπτὰ πλανητῶν, κατὰ μοιρικὴν τύχην ἐπαγόντων τοῖς ἀνθρώποις χαρὰς καὶ λύπας· ὁρίσας τὴν τάβλαν, τὸν γήϊνον κόσμον· τοὺς δὲ δυοκαίδεκα κάσους, τὸν ζωδιακὸν ἀριθμόν· τὸ δὲ ψηφόβολον, καὶ

ut qui formosus esset, natuque minimus: itaque in aliena regione enutritum voluit, ne qui tenellus erat, armorum strepitu territaretur. Sed etiam Polymestor Ajaci fœdus scriptum pepigit, se Priamo opem non laturum. Inde discedens Ajax, in Regem Teuthrantem profectus est: quocum commisso prælio, gladio eum sustulit; urbeque ejus spoliata, opibus direptis omnibus, filiam ejus Tecmessam, divitiasque omnes, per noctem ad Græcorum castra devexit. Erat autem Tecmessa, formam quod spectat, bene ornata, colore nigro, oculis pulchris, naso tenuiori, capillo nigro, facie tenui, & virgo, XVII annos nata. Polydorum vero, Priami filium, è regione muri constituentes, Priamo significant, uti Helena reddita, & Polydoro vicissim accepto, pax mutua fieret: sin minus Polydorum se neci daturos. Abnuentibus autem * * * * * * invenit ex motu septem Planetarum; unde gaudia subinde ac dolores, juxta Fortunæ sortem, Mortalibus inducuntur. Instituit etiam, ut Tabula esset, Mundus terrestris; Casus vero duodecim, Zodiaci

1. ἦν δὲ Τέκμησσα τῇ ἡλικίᾳ εὔστολος] ἡλικία proprie de statura, hoc loco de forma corporis universaliter dicitur: interim observandum, vocabulum εὔστολος hic ad corporis ornatum, seu vestitum, commode referri non posse.

2. καὶ οὐχ εἵλοντο * *] Lacuna ista ex Cedreno, aliqua ex parte, & Isac. Porphyrogenneta, de prætermissis ab Homero, suppleri possit.

3. * ρεν ἐκ τῆς κινήσεως] de Palamede loquitur, Tabulaque Lusoria ab eodem inventa: de quibus, vide Suidam, Cedrenum, Isac. Porphyrogennetam, qui ex Autore nostro ista descripsisse videntur. De Ludo hoc vide etiam Xylandri, & Jacobi Goar' in Cedrenum Annotata.

numerus: Psephobolum vero, & quæ in eo fuerunt tesseræ septem, septem stellæ: Turris vero, Cœli altitudo; unde bona omnibus, & mala sua rependuntur.

Meriones erat curtus, latus, candidus, barbatus, oculis magnis, pupillis nigris, crispus, vultu lato, naso obunco, acer, magnanimus, bellator.

Idomeneus erat statura mediocrem superante, colore nigro, oculis pulchris, membris bene compositis, validus, naso eleganti, barba hirsuta, capite decoro, crine crispo, audax bellator.

Philoctetes, procerus, membris bene compositis, colore nigro, superciliis junctis, strenuus, oculis venustis, naso eleganti, capillo nigro, multoque, sapiens, jaculandi peritus, magnanimus.

Ajax Locrensis, procerus, robustus, flavus, strabus, eleganti naso, crispo, nigroque capillo, barba hispida, facie oblonga, audax bellator, magnanimus, mulierosus.

τὰ ἐν αὐτῷ ἑπτὰ κοκκία, τὰ ἑπτὰ ἄστρα· τὸν δὲ πύργον, τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ, ἐξ οὗ ἀνταποδίδοται πᾶσι καλὰ καὶ κακά.

Μηριόνης κονδοειδὴς, πλατὺς, λευκὸς, εὐπώγων, [1] μεγαλόφθαλμος, μελάγκορος, οὐλόθριξ, πλατόψις, στρεβλόρινος, ὀξύγοργος μεγαλόψυχος, πολεμιστής.

Ἰδομενεὺς [2] διμυριαῖος, μελάγχροος, εὐόφθαλμος, εὔθετος, ἰσχυρὸς, εὔρινος, δασυπώγων, εὐκέφαλος, οὐλόθριξ, ἀπονενοημένος πολεμιστής.

Φιλοκτήτης εὐμήκης, εὔθετος, μελάγχροος, σύνοφρυς, γενναῖος, εὐόφθαλμος, εὔρινος, μελάγθριξ, πολύθριξ, φρόνιμος, τοξότης εὔστοχος, μεγαλόψυχος.

Αἴας ὁ Λοκρὸς μακρὸς, εὐσθενὴς, μελίχρους, [3] στραβὸς, εὔρινος, οὐλόθριξ, μελάνθριξ, δασυπώγων, μακρόψις, τολμηρὸς πολεμιστὴς, μεγαλόψυχος, καταγύναιος.

---

1. μεγαλόφθαλμος] μελανόφθαλμος habet Isac. Porphyrog. verum ex nostro corrigendus, cum immediate sequatur μελάγκορος.

2. διμυριαῖος] διμοιριαῖος infra, sæpiuscule. verum legendum cum Isac. Porphyrog. Et Cedren. διμοιραῖος. ἦν δὲ Οὐάλης τὴν ἡλικίαν διμοιραίαν ἔχων, quod Xylander vertit: *erat Valens statura mediocri.* Leo Allatius vocabulum hoc reddit, *Duplarius*: Ego διμοιριαῖος, *statura Mediocrem superante, excedente*, reddidi, ad Bessem, Assisque partes respectu habito. Εὐμεγέθης enim, sive εὐμήκης, pro solido supponatur; cujus Semissis sit mediocris statura; atque infra hanc, omnes κονδοειδεῖς, & Curti. Juxta hunc calculum ὁ διμοιραῖος, qui Bessem habet, staturam mediocrem superabit. Atque eodem plane sensu Auctor infra, Tiberium Imp. διμοιριαῖον facit; quod Suetonio est, *Statura, quæ justam excederet*:

3. στραβὸς] pro hoc Isac. Porphyrog. habet, στρεβλόφθαλμος. in Tiberio, Tit. 68.

Πύῤῥος, ὁ καὶ Νεοπτόλεμος εὐήλιξ, εὐθώραξ, λεπτὸς, λευκὸς, εὔρινος, πυῤῥόθριξ, ὖλὸς, ὑπόγλαυκος, [1] μεγαλόφθαλμος, ξανθόφρυξ, ξανθοαρχιγένειος, στρογγυλόψις, προπετὴς, τολμηρὸς, [2] εὔσκυλτος, πικρὸς πολεμιστής. Οὗτος δὲ ὑπῆρχεν υἱὸς τοῦ Ἀχιλλέως ἐκ Δαϊδαμείης, θυγατρὸς Λυκομήδους, ὅστις, μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ ἰδίου πατρὸς, ἐξεπέμφθη ὑπὸ Θέτιδος, καὶ Πηλέως, ὡς πάππου αὐτοῦ, αἰτηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν, ὡς τοῦ Ἀχιλλέως δόλῳ φονευθέντος, 3 ἐκδηκῆσαι τὸ πατρῷον αἷμα. Καὶ ὁπλισάμενος ἐπεστράτευσεν εἰς τὸ Ἴλιον, σὺν ναυσὶν κβʹ, ἐκ τοῦ Πηλέως λαβὼν ἴδιον στρατὸν Μυρμιδόνων, τὸν ἀριθμὸν ͵αχνʹ. Καὶ ἀποπλεύσας κατέλαβε τὴν Τροίαν, καὶ εὗρεν εἰς τὰς σκηνὰς τοῦ ἰδίου πατρὸς Ἀχιλλέως Ἱπποδάμειαν τὴν καὶ Βρισηΐδα, [4] φήλακα τῶν τοῦ Ἀχιλλέως πάντων· ἥντινα ἀποδεξάμενος, εἶχεν ἐν πολλῇ τιμῇ, αἰτήσας αὐτὴν φύλακα εἶναι καὶ τῶν ἑαυτοῦ ἐν τῇ πατρῴᾳ σκηνῇ. Καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν τελευτᾷ ἡ Βρισηῒς νόσῳ βληθεῖσα.

Pyrrhus, qui & Neoptolemus, corpore magno, pectore firmo, gracilis, candidus, naſo eleganti, capillo rufo, & criſpo, oculis ſubcæſiis, grandiuſculiſque, flavis ſuperciliis, barbæ lanugine rufa, facie rotunda, præceps, audax, impatiens, bellator acerrimus. Filius erat hic Achillis, ex Deidamia, Lycomedis filia, qui patris poſt mortem, Græcis id efflagitantibus, ob Achillem fraude ſublatum, paterni ſanguinis in vindictam profectus eſt, à Thetide, atque Peleo avo, miſſus. Navibus itaque XXII, exercituque MDCL Myrmidonum, à Peleo inſtructus, adverſus Ilium arma movit: ſolvens autem; atque litus Trojanum appulſus, patris tentorium petivit; ubi Hippodamiam, ſive Briſeidem, rerum omnium, quæ Achillis fuerant, cuſtodem invenit. Hanc itaque amplexus, ſummo habuit in honore; eamque, uti ſuis etiam in tentorio paterno proſpiceret, obteſtatus eſt. Non longo autem poſt temporis Briſeis, in morbum incidens, interiit.

---

1. μεγαλόφθαλμος] μεγαλόψυχος legit Porphyrog.

Ib. ξανθόφρυξ] Scr. ξανθόφρυς.

2. εὔσκυλτος] vox iſta apud Lexicographos nullibi occurrit: Leo allatius reddit *peropportune adoriens*, tanquam à σκυλάω ortum: ego vero, cum à perfecto paſſivo alicujus verbi neceſſario deduci videtur, à σκύλλομαι eam deductam puto, cujus perfectum, ἔσκυλμαι, ἔσκυλσαι, ἔσκυλται, unde σκυλτὸς atque hoc modo εὔσκυλτος, *facile vexatus*, ſive *ad iram pronus*, *impatiens*, ſignificabit. Occurrit etiam infra, lib. 12. in Aureliani Imp. Characteriſmate, hominis trucis, ac Barbari, atque ad occidendos homines nati: ut de eo teſtatur, Flav. Vopiſcus, & Eutropius.

3. ἐκδηκῆσαι] Scr. ἐκδικῆσαι.

4. φήλακα] Scr. φύλακα.

Chalchas erat curta ſtatura, candidus, capite, mentoque canus, comatus, vates, atque augur optimus.

Trojanorum vero primarii erant hi.

Priamus, qui ſtatura erat procerus, corpore magno, formoſus, rubicundus, oculis ſubcæſiis, naſutus, ſuperciliis junctis, oculis venuſtis, canus, animo ſedato.

Hector erat colore nigro, procerus, mole corporis ingens, præſtans viribus, naſo eleganti, crine criſpo, barbatus, ſtrabus, blæſus, generoſus, voce graviori, in bello tremendus.

Deiphobus, ſtatura mediocrem ſuperante, pectoroſus, oculis venuſtis, ſubſimus, colore nigro, facie lata, vir ſtrenuus, barbatus.

Helenus, procerus, membris compoſitis, candidus, validus, flavus, oculis vini colorem referentibus, naſutus, lanuginem primam emittens, ſubcurvus, ſapiens, bellator.

Troilus, corpore magno, naſo pulchro, capillitio molli & porrecto, cute flava, oculis venuſtis, capillo nigro, barba hiſpida, robuſtus bellator & curſu velox.

Κάλχας κονδοειδὴς, λευκὸς, ὁλοπόλιος καὶ τὸ γένειον, πολύθριξ, μάντις, καὶ οἰωνοσκόπος ἄριστος.

Τῆς δὲ Τροίης οἱ ἄριστοι ἄνδρες οὗτοι.

Πρίαμος, τῇ ἡλικίᾳ εὐμήκης, μέγας, καλὸς, πυῤῥόχροος, ὑπόγλαυκος, μακρόρινος, σύνοφρυς, εὐόφθαλμος, πολιὸς, [1] κατεσταμένος.

Ἕκτωρ μελάγχροος, μακρὸς, πάνυ εὔογκος, δυνατὸς ἐν ἰσχύϊ, εὔρινος, οὐλὸς, εὐπώγων, στραβὸς, ψελλὸς, εὐγενὴς, [2] φοβερὸς πολεμιστὴς, καὶ βαρύφωνος.

[3] Δηΐφοβος, δημυριαῖος, εὐθώραξ, εὐόφθαλμος, ὑπόσιμος, μελάγχροος, πλατόψις, γενναῖος, εὐπώγων.

Ἕλενος μακρὸς, εὔθετος, λευκὸς, ἰσχυρὸς, ξανθὸς, οἰνοπαεῖς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχων, μακρόρινος, ἀρχιγένειος, ὑπόκυρτος, φρόνιμος, πολεμιστής.

Τρώϊλος μέγας, εὔρινος, ἁπλόθριξ, μελίχρους, εὐόφθαλμος, μελάνθριξ, δασυπώγων, ἰσχυρὸς, πολεμιστὴς, καὶ δρόμαξ.

---

1. κατεσταμένος] forte κατεσταλμένος.

2. φοβερὸς πολεμιστὴς καὶ βαρύφωνος] Iſac. Porphyrog. itaque hoc loco aliter interpungendus, quam hodie editur: ibi enim legitur φοβερὸς πολεμιστὴς, ἐν πολέμῳ βαρύφωνος: ac ſi, non niſi in bello, βαρύφωνος fuiſſet Hector.

3. Δηΐφοβος δημυριαῖος] Scr. δημοιριαῖος, ſive potius διμοιραῖος, uti ſupra monuimus.

Πάρις

Πάρις, ὁ καὶ Ἀλέξανδρος εὐήλιξ, εὐσθενὴς, λευκὸς, εὔρινος, εὐόφθαλμος, μελάγκορος, μελάνθριξ, ἀρχιγένειος, μακρόψις, κάτοφρυς, μεγαλόστομος, εὔχαρις, ἐλλόγιμος, εὐκίνητος, τοξότης εὔστοχος, δειλὸς, φιλήδονος.

Αἰνείας κονδοειδὴς, παχὺς, εὔστηθος, ἰσχυρὸς, πυῤῥάκης, πλατόψις, εὔρινος, λευκὸς, [1] ἀναφάλας, εὐπώγων.

Γλαῦκος, ἰσχυρὸς, φρόνιμος, εὐσεβής.

Ἀντήνωρ μακρὸς, λεπτὸς, λευκὸς, ξανθὸς, μικρόφθαλμος, ἀγκυλόρινος, δόλιος, δειλὸς, ἀσφαλὴς, πολυΐστωρ, ἐλλόγιμος.

Ἑκάβη μελίχροος, εὐόφθαλμος, τελεία, εὔρινος, ὡραία, φιλότιμος, εὐόμιλος, ἥσυχος.

Ἀνδρομάχη διμοιριαία, λεπτὴ, εὔστολος, [2] εὔριρος, εὔμαστος, εὐόφθαλμος, εὔοφρυς, οὔλη, ὑπόξανθος, ὀπισθόκομος, [3] μακροχαράκτηρος, εὐτράχηλος, [4] γελασίνας ἔ-

Paris, qui & Alexander, ſtatura procera, robuſtus, candidus, naſo eleganti, venuſtis oculis, pupillis nigricantibus, capillitio nigro, lanugine prima, facie oblonga, demiſſis ſuperciliis, ore patulo, lepidus, facundus, agilis, jaculandi peritus, meticuloſus, voluptatis amans.

Æneas, curtus, craſſus, pectoroſus, robuſtus, rufus, vultu lato, naſo eleganti, candidus, recalvaſter, barbatus.

Glaucus, robuſtus, prudens, pius.

Antenor, procerus, gracilis, candidus, crine flavo, oculis exiguis, naſo adunco, verſutus, timidus, cautus, multiſcius, facundus.

Hecuba erat crine flavo, oculis venuſtis, ſtatura juſta, eleganti naſo, formoſa, ambitioſa, affabilis, quieta.

Andromache, ſtatura erat mediocrem ſuperante, gracilis, decora, naſo elegante, mamillis pulchris, oculis, & ſuperciliis venuſtis, criſpa, ſubflava, occipite comato, facie oblon-

1. ἀναφάλας] vocabulum inuſitatum, pro, φαλακρὸς. Heſych. ἀναφαλαντώματι, φαλακρώματι. ἀναφάλαντος, idem ſignificat, apud ſeptuag. Levit. c. 13. & ἀναφαλαντίας, apud Lucian. ἀναφαλαντίασις etiam apud Ariſtotelem Hiſt. animal. l. 3. c. 11. calvitiem ſignificat, ſed proprie quæ in ſuperciliis, & fronte eſt. Suidas: Ἀνάσιλος, ἀναφαλαντίας· ἄκοσμος τὴν κεφαλήν· φάλαι γὰρ, κόσμος τις.

2. εὔριρος] Scr. εὔρινος, uti Noſter habet ubique; pro quo, Iſac. Porphyrog. εὔριν, magis Græce.

3. μακροχαράκτηρος] pro hoc, Iſac. Porphyrog. habet, μακροπρόσωπος; quod vocis hujus interpretationem noſtram confirmat.

4. γελασίνας ἔχουσα ἐν ταῖς παρειαῖς] forte legendum, γελασίνους. Γελασῖνοι dicti ſunt rugæ ſive ſurçuli illi, qui ridentium in ore fiunt. Suid. γελασίνοις. γραμμαῖς ταῖς ἐκ τοῦ γελᾶν γινομέναις. Martial. lib. 7.

Nec cibus ipſe juvat, morſu fraudatus aceti:
Nec grata eſt facies, cui gelaſinus *abeſt.*

Iſac. Porphyrogen. habet, γελασίνας ἔχουσα τὰς παρειάς.

ga, collo venusto, vultu ridibundo, lepida, & ingenii acuti.

Cassandra, curta, ore rotundo, candida, structura corporis virili, naso decoro, oculis venustis, pupillis nigricantibus, subflava, crispa, collo venusto, mammosa, pedibus parvis; quieta, ingenua, sacerdos, vates insignis, omniumque præscia, & virgo sacra.

Polyxena, procera, munda, candidissima, oculis grandibus, capillo nigro, & retrorsum detorto, naso pulchro, pulchris genis, subsima, labiis roseis, pedibus parvis, virgo suavis, & formosa admodum: quæ XVIII annos nata, occisa est; sicuti sapientissimus Dictis Cretensis quæ superius dicta sunt, quæque dicturi sumus omnia de rebus Græcorum ad Ilium gestis, fideliter descripta memoriæ mandavit. Erat enim Dictis iste Idomenei, (qui cum Græcis in bellum hoc descenderat,) amanuensis; atque, simul cum eo, bello interfuit: quarum itaque testis oculatus ipse fuerat, res gestas diligenter in historiam retulit. Qui vero ab Agamemnone, & Menelao regibus, Græcorum in partes vocati advenerunt, quisque cum exercitu, navibusque suis, à

χουσα ἐν ταῖς παρειαῖς, εὐχαρὴς, γοργή.

Κασσάνδρα, κονδοειδὴς, στρογγυλόψις, λευκὴ, ἀνδροειδὴς τὴν πλάσιν, εὔρινος, εὐόφθαλμος, μελάγκορος, ὑπόξανθος, οὐλὴ, εὐτράχηλος, ὀγκόμασθος, μικρόπους, ἥσυχος, εὐγενὴς, ἱερατικὴ, μαντὶς, ἀκριβὴς, καὶ πάντα προλέγουσα, ἀσκητικὴ, παρθένος.

Πολυξένη μακρὴ, καθαρεία, [1] λευκὴ πάνυ, μεγαλόφθαλμος, μελάνθριξ, ὀπισθόκομος, εὔρινος, εὐπάρειος, μικρόσιμος, ἀνθηρόχειλος μικρόπους, παρθένος, εὐχαρὴς, ὡραία πολὺ, οὖσα ἐνιαυτῶν ιη' ἐσφάγη, [2] καθὼς ὁ σοφώτατος Δίκτυς, ὁ ἐκ τῆς Κρήτης ὑπεμνημάτισε μετ' ἀληθείας τὰ προγεγραμμένα, καὶ τὰ λοιπὰ πάντα τῶν ἐπὶ τὸ Ἴλιον ἐπιστρατευσάντων Ἑλλήνων. Ἦν γὰρ μετὰ τοῦ Ἰδομενέως, τοῦ προμάχου τῶν Δαναῶν, τοῦ κατελθόντος εἰς τὸν πόλεμον ἅμα τοῖς ἄλλοις Ἀχαιοῖς· συγγραφεὺς γὰρ αὐτοῦ τοῦ Ἰδομενέως ἐτύγχανεν ὁ αὐτὸς Δίκτυς, καὶ ἑωρακὼς ἀκριβῶς τὰ τοῦ πολέμου, καὶ συγγραψάμενος, ὡς παρὼν τότε ἐν τοῖς χρόνοις ἐκείνοις μετὰ Ἑλλήνων. Ὅστις ἐξέθετο καὶ τοὺς προτραπέντας ὑπὸ Ἀγαμέμνονος καὶ Μενέλαου βασιλέων, καὶ τοὺς ὁπλισαμένους, καὶ κατελθόντας μετὰ τοῦ στόλου

1. λευκὴ πάνυ,] ista apud Isac. Porphyrog. mala interpunctione laborant; legenda sunt itaque hoc modo, λευκὴ πάνυ, ἀνδρώδης τὴν πλάσιν.

2. καθὼς ὁ σοφώτατος Δίκτυς] Characterismata quædam Græcorum, & Trojanorum, nostris licet parum affinia, apud Daretem Phrygium habentur: at in Dicti Cretensi, qui hodie extat, nil hujusmodi invenitur. Dicti ergo alio usus videtur Autor noster.

ἐπὶ τὸ Ἴλιον, ἕκαστον ἔχοντα ἴδιον στρατὸν καὶ ναῦς. Ὅστις πρὸ πάντων ἐξώρμησεν [1] Ἀγαμέμνων, υἱὸς Ἀτρέως, Μυκηνέων βασιλεὺς, σὺν νηυσὶν ρʹ. καὶ εἰς λόγον ἀποστροφῆς τῶν στρατοπέδων, νῆας λʹ. [2] Μενέλαος, καὶ Λήϊστος, καὶ Ἀρκεσίλαος, καὶ Προθοήνωρ, καὶ Κλόνιος, σὺν νηυσὶν νʹ. Ἐλεφήνωρ ἐξ Εὐβοίας, σὺν νηυσὶν ξʹ. Μενέλαος δὲ υἱὸς Πλεισθένους, ὁ τῆς Σπάρτης βασιλεὺς, σὺν νηυσὶν ξʹ. Διομήδης ἐξ Ἄργους, νηυσὶν πʹ. Ἀσκάλαφος, καὶ Ἰάλμενος, σὺν νηυσὶν λʹ. Σχέδιος, καὶ Ἐπίστροφος, σὺν νηυσὶ μʹ. Μέγης, ἐκ Δολίχης τῆς Ἑλλάδος, σὺν νηυσὶ μʹ. Αἴας Τελαμώνιος, ἐκ τῆς Σαλαμῖνος, σὺν νηυσὶ μʹ. Νέστωρ, σὺν νηυσὶν ζʹ. Θόας, σὺν νηυσὶ μʹ. Ἀγήνωρ, καὶ Τευθίδης, σὺν νηυσὶν ξʹ. Πρόθωος, καὶ Μαγνίτωρ, σὺν νηυσὶ μʹ. Εὔμηλος, σὺν νηυσὶν ιαʹ. Νηρεὺς, ἐκ Μυκήνης, σὺν νηυσὶ γʹ. Χαλίας, ἐκ Τρίκκης, σὺν νηυσὶ μʹ. Λεοντεὺς, καὶ Πολυπήτης, σὺν νηυσὶ μʹ. [3] Ἀμφιγενείας, ἐξ Ἰλίου, σὺν νηυσὶ μγʹ. Μενεσθεὺς, ἐξ Ἀθηνῶν, νηυσὶ νʹ. Ἰδομενεὺς, καὶ Μηριόνης, ἐκ Κρήτης, σὺν νηυσὶν πʹ. Ὀδυσσεὺς, ἐκ [4] Κεφα-

Dicti memorantur hunc in modum. Primus omnium erat Agamemnon, Atrei filius, Mycenarum rex, cum navibus centum, præter alias xxx onerarias. Menelaus, Leiſtus, Archeſilaus, Prothoenor, & Clonius, cum navibus L. Elpenor ex Eubœa, cum navibus LX. Menelaus, Pliſthenis filius ex Spartæ,cum navibus lx. Diomedis ex Argis, cum navibus XXC. Aſcalaphus, & Jalmenus, cum navibus XXX. Schedius, & Epiſtrophus, cum navibus XL. Meges ex Doliche Helladica, cum navibus XL. Ajax Telamonius ex Salamine,cum navibus XL. Neſtor, cum navibus XC. Thoas, cum navibus XL. Agenor & Teuthides cum navibus lx. Prothous, & Magnitor, cum navibus xl. Eumenus, navibus XI. Nereus, ex Mycene, cum navibus III. Chalias ex Tricca, cum navibus xl Leonteus, & Polypetes, cum navibus xl. Amphygenias, ex Ilio, cum navibus xlIII. Meneſtheus ex Athenis, cum navibus l. Idomeneus, & Meriones, ex Creta, cum navibus XXC. Uliſſes, ex Ithaca Cephaleniæ, cum navibus XII. Tlepo-

1. Ἀγαμέμνων υἱὸς Ἀτρέως] Imo Atrei nepos erat Agamemnon, Pliſthenis vero filius; uti ſupra monuimus. Quod mirum eſt non advertiſſe Auctorem noſtrum, ſi modo eodem qui hodie extat Dicti Cretenſi uſus eſt.

2. Μενέλαος, καὶ Λήϊστος] Peneleum illum vocat Dictis. Sed nec in navium numero cum noſtro convenit.

3. Ἀμφιγενείας, ἐξ Ἰλίου.] Hujus nec apud Dictim, nec Daretem mentio ulla. Ilii vero nomine vocatas urbes quinque enumerat Stephanus de Urb. quarum tertiam Macedoniæ, quartam Theſſaliæ, quintam Thraciæ eſſe teſtatur.

4. Κεφαλληνίας Ἰθάκης] Male hic conjunguntur iſtæ Inſulæ ac ſi una eſſent.

Tlepolemus, cum navibus IX. Ajax Locrensis, cum navibus IX. Achilles, & Patroclus, ex Argis Helladis, cum navibus L. Protesilaus, & Podarces, cum navibus XL. Palamedes, cum navibus XII. Philoctetes, ex Mothone, cum navibus XII. Nereus, ex Perrhebis, cum navibus XXII. Sorthes, Philippus, atque Antiphus, cum navibus LXXVIII. Sunt autem omnes Græcorum naves numero MCCL. Græci vero, juxta ac inter se decretum fuerat, navibus conscensis, in Aulidem regionem primum delati sunt: inde vero Phrygiam aggressi, vastatisque Phrygum regionibus, uti superius dictum, Priamum regem, Hecubamque reginam neci dederunt: liberisque eorum abductis, opibusque Phrygum direptis omnibus, reversi sunt quisque in regionem suam. Duravit itaque regnum Ephesinum, quod Troiæ Phrygianæ fuit, atque Asiæ totius, in universum annos CCMXIX.

λωνίας Ἰθάκης, σὺν νηυσὶν ιϐ'. Τληπόλεμος, σὺν νηυσὶν θ'. Αἴας ὁ Λοκρὸς, σὺν νηυσὶν θ'. [1] Ἀχιλλεὺς, ἐκ τοῦ Ἄργους τῆς Ἑλλάδος, σὺν Πατρόκλῳ, σὺν νηυσὶ ν'. Πρωτεσίλαος, καὶ Ποδάρκης, σὺν νηυσὶ μ'. Παλαμήδης, σὺν νηυσὶ ιϐ'. Φιλοκλήτης, ἐκ Μοθόνης, σὺν νηυσὶν κϐ'. Σώρθης, Φίλιππος, Ἄντιφος, σὺν νηυσὶν οη'. [2] Αἱ πᾶσαι νῆες τῶν Ἑλλήνων ασν'. οἱ ἀπέπλευσαν, κατὰ τὰ ἴδια μανδάτα, πρῶτον εἰς τὴν Αὐλίδα χώραν, κἀκεῖθεν ἐπιστάντες τῇ χώρᾳ τῶν Φρυγῶν, ἐξεπόρθησαν τὰ αὐτῶν βασίλεια, ὡς προγέγραπται, παραλαβόντες, Πρίαμον βασιλέα, καὶ φονεύσαντες αὐτὸν, καὶ Ἑκάβην βασιλίδα, τοὺς δὲ αὐτῶν παῖδας αἰχμαλώτους εἰληφότες, καὶ πάντα τὰ βασίλεια διαρπασάμενοι, ὑπέστρεψαν εἰς τὰς ἰδίας χώρας. Κατέσχεν οὖν ἡ βασιλεία Ἐφέσου τῆς Ἀσίας πάσης, καὶ Τροίης τῆς Φρυγίας, τὰ πάντα ἔτη ωιθ'.

Ulisses enim ex Ithaca, insula Cephaleniæ vicina. Stephan. de urb. Ἰθάκη νῆσος, πρὸς τῇ Κεφαλληνίᾳ, ἀπὸ Ἰθάκου, ἀφ' ἧς ὁ Ὀδυσσεύς. Hesychius item Cephaleniam juxta Ithacam ponit. Κεφαλλῆνες, ἔθνος παρὰ τὴν Ἰθάκην.

1. Ἀχιλλεὺς, ἐκ τοῦ Ἄργους τῆς Ἑλλάδος] Achilles non ex Argo Helladica, sive Peloponesiaca, sed Thessalica oriundus. Stephanus de urb. undecim urbes hoc nomine appallatas enumerans, tertiam Thessaliæ facit. Dictis Cretens. Græcorum Classem colligens, ex *Pelasgis quinquaginta*, inquit: Dares Phryg. etiam Achillem ex Pthia (*Pithia* codices impressi habent, mendose:) ducit, navibus numero L. instructum. Pelasgia vero, & Pthia, Thessaliæ partes sunt, uti supra diximus. Constantin. Manasses.

Ὁ δὲ φθιώτης Ἀχιλλεὺς ἔλαμπεν ὑπὲρ πάντας.

2. αἱ πᾶσαι νῆες τῶν Ἑλλήνων ασν.] Dictis Cretensis 1275. enumerat, Dares Phrygius, 1140. Tzetzes in Lycophron. 1186. nequaquam cum nostro, nec secum, convenientes.

Μετὰ

Μετὰ οὖν τὴν ἅλωσιν τῆς Τροίης, πάντες οἱ Ἀχαιοὶ, μερισάμενοι τὴν πραῖδαν, καὶ τὰ χρήματα, ἐξορμῆσαι βουλόμενοι ἐπὶ τὰς ἰδίας πατρίδας, τὰς ναῦς ἑαυτῶν ἑτοιμάσαντες, ἔνιοι μὲν ἀπέπλευσαν, [1] φανεροὶ δὲ προσέμειναν, Αἴαντος τοῦ Τελαμονίου, καὶ Ὀδυσσέως, καὶ Διομήδους εἰς μάχην ἐλθόντων. Ὁ γὰρ Τελαμώνιος Αἴας ἐζήτει λαβεῖν τὸ βρέτας, ὅπερ ἐστὶ τὸ Παλλάδιον, [2] ζώδιον τῆς Πάλλαδος μικρὸν ξύλινον, ὃ ἔλεγον εἶναι τετελεσμένον εἰς νίκην, [3] φυλάττοντα τὴν πόλιν ἔνθα ἀπόκειται ἀπαράληπτον. Τὸ δὲ αὐτὸ Παλλάδιον ἔδωκε τῷ Τρωῷ βασιλεῖ, μέλλοντι κτίζειν τὴν πόλιν, Ἀσιός τις, φιλόσο-

Troja capta, Argivi præda omni, pecuniisque inter se divisis classem adornabant, in patriam quisque suam reversuri. Solventibus igitur nonnullis, remanserunt tamen plurimi, ob contentionem inter Ajacem Telamonium, Ulissem, ac Diomedem, obortam. Ajax enim Telamonius Palladium quærebat sibi; nempe, parva illa Palladis statua lignea, quæ ritu (ut aiunt) mystico parabatur, in victoriam scilicet, & ut urbem in qua servabatur, inexpugnabilem præstaret. Palladium istud Asius quidam, Philosophus, ac Mysta, Troi regi obtulerat, urbis fundamenta jacturo: cu-

1. *φανεροὶ δὲ προσέμειναν*] Φανεροὶ ubique apud Autorem nostrum pro nomine multitudinis usurpatur; idemque sonat, quod πολλοὶ sive πλεῖστοι, ita infra lib. 7. pag. 155. καὶ φανεροὶ τῶν τῆς πόλεως λαμπρῶν. *ex urbis autem primariis plurimi.* item lib. 18. p. 496. de Trulla magnæ Ecclesiæ Constantinopolitanæ loquens hæc habet: ῥήξας γὰρ ἦν εἰς φανεροὺς τόπους, *pluribus in locis perrupta fuerat.* Cæterum hujusmodi exempla passim occurrunt.

2. *ζώδιον τῆς Πάλλαδος*] ita etiam Cedrenus: Verum Xylander ξόανον ibi legendum suspicatur; haud recte. Hesychius. Ἀκρωτήρια, τὰ ἐπάνω τῶν ναῶν ζώδια ἀνατιθέμενα. ζώδιον hoc loco idem sonat, quod ἀπεικόνισμα, sive ἄγαλμα. Pherecides apud Is. Tzetzem, Palladia vocat, τὰ ἀχειροποίητα μορφώματα, καὶ πᾶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ πρὸς γῆν παλλόμενον, *non manu fictas statuas, sed quicquid cœlitus in terram vibratur.* Apollodorus etiam apud eundem, tradit, *Ilum, postquam Ilium condidisset, vaccam sequutum: orasse ut videret signum, tuncque Palladium decidisse.* Cæterum Palladium hoc, τέλεσμα quoddam fuisse putat doctissimus Jac. Gaffarellus, *Curiositatum Inauditarum*, Gallice scriptarum, *part.* 2. *cap.* 6. cui ipse etiam libentissime accedo, Autoris nostri fretus testimonio, qui asserit Palladium fuisse τετελεσμένον τι εἰς νίκην, φυλάττον τὴν πόλιν ἔνθα ἀπόκειται ἀπαράληπτον· *Imagunculam, ritu Mystico præparatam, in Victoriam scilicet, & ut urbem, in qua servabatur, inexpugnabilem præstaret:* ubi habemus & Telesmatum præparandorum modum eorumque usum. De his vero Consulat Lector laudatum Gaffarellum, libro supra citato. Libro etiam 16. Alchemistam quendam Joannem Isthmeum nomine, introducit ζώδια ὄβρυζα, Imamine, introducit ζώδια ὄβρυζα; Imagunculas obryzas populo venditantem. Zodiaci vero signa peculiariter Ζώδια apud Athenæum, Aristotelem aliosque vocantur.

3. *φυλάττοντα τὴν πόλιν,*] Scr. φυλάττον.

jus in gratiam rex Tros, univerſam ditionem ſuam, Epitropum ante vocatam, Aſiam, Aſii Philoſophi in memoriam, denominavit. Palladium hoc Uliſſes, ac Diomedes, nocturno tempore Trojam ingreſſi, Palladis ad fanum obdormientes, interim dum à Græcis, Phrygibuſque Feſta Anathematum celebrarentur, clam abſtulerunt: hoc autem ex conſilio Antenoris, qui ex Trojanorum ducibus erat: & cujus uxor, Theano, ſacerdos Palladi inſerviebat, ubi Palladium hoc reponebatur. Nimirum Græci ex Oraculo edocti fuerant, Troiam non aliter occupari poſſe, niſi Palladium illud inde ſurriperetur. Depoſcebat autem hoc ſibi Telamonius Ajax, uti in patriam ſuam deportaret. Quippe mihi (inquit) merito debetur, qui pro Achivis tot ſuſtinui. Satis equidem mihi eſſet, cui Hector ſingulari certami-

φος, καὶ τελεστής. καὶ ὑπὲρ εὐχαριστίας ὁ Τρῶος βασιλεὺς, εἰς μνήμην αὐτοῦ, τὴν ὑπ' αὐτοῦ οὖσαν χώραν πᾶσαν, τὴν πρώην λεγομένην Ἐπίτροπον, [1] ἣν μετεκάλεσεν Ἀσίαν. Τοῦτο δὲ τὸ βρέτας Ὀδυσσεὺς καὶ Διομήδης ἔκλεψαν, κατὰ γνώμην τοῦ [2] Ἀντήνωρος, ἐξάρχου τῶν Τρώων, (οὗτινος ἡ γυνὴ, ὀνόματι Θεανὼ, ἦν ἱέρεια τῆς Παλλάδος, ὅπου τὸ αὐτὸ βρέτας ἀπέκειτο,) εἰσελθόντες νυκτὸς οἱ περὶ τὸν Ὀδυσσέα καὶ Διομήδην ἐν τῇ Τροίῃ, καὶ παρακοιμηθέντες εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Παλλάδος, [3] ὅτε τὰς ἑορτὰς τῶν Ἀναθημάτων εἶχον οἱ Φρύγες, καὶ οἱ Ἕλληνες. Ἐποίησαν δὲ τοῦτο οἱ Δαναοὶ, ἐπειδὴ ἐδόθη αὐτοῖς χρησμὸς, ὅτι οὐ δυνατὸν ὑμᾶς παραλαβεῖν τὴν Τροίαν, [4] εἰ μὴ τὸ Παλλάδιον ἀφέλεσθαι. Καὶ ἐζήτει λαβεῖν αὐτὸ ὁ Τελαμώνιος Αἴας εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πατρίδα, λέγων·
« [5] Ἐμοὶ ἐχρεώστηται· ἔκαμον γὰρ Ἀχαι-
« οῖς. Ἀρκεῖ μοὶ γὰρ ἡ παρὰ Ἕκτο-

1. ἣν μετεκάλεσεν Ἀσίαν] ἣν redundat.

Ib. Ἐπίτροπον] Ἐπίῤῥοπον habet Cedrenus. Orbis vero terræ in partes generales, Aſiam, Europam, Africam, diſtributionem non eſſe adeo antiquam apparet ex Stephano de Urb. qui Aſiam Homero, Europamque incognitas fuiſſe teſtatur: ἀγνοεῖ γὰρ Ὅμηρος τὴν Ἀσίαν, ὡς καὶ τὴν Εὐρώπην.

2. Ἀντήνωρος] Scr. Ἀντήνορος.

3. ὅτε τὰς ἑορτὰς τῶν Ἀναθημάτων εἶχον] Cedrenus habet, ἐν ἡμέραις τῶν ἑορτῶν ſolummodo. De hoc feſto τῶν Ἀναθημάτων apud Autores altum ubique ſilentium τὰ ἀναθήματα, donaria Diis ſacrata. Poll. l. 1. τὰ δὲ ἀναθήματα ὡς ἐπιπολὺ, στέφανοι, φιάλαι, ἐκπώματα, θυμιατήρια, χρυσίδες, ἀργυρίδες, οἰνοχόαι, ἀμφορίσκοι. Sunt etiam ornamenta alia quilibet, aut urbis, ut templa, Porticus Baſilicæ, teſte Strabone, l. 5. Convivii etiam, ap. Heſych. Ἀναθήματα, δαιτός· καὶ κοσμήματα τῆς εὐωχίας.

4. εἰ μὴ τὸ Παλλάδιον ἀφέλεσθαι] Scr. ἀφέλεσθε.

5. Ἐμοὶ ἐχρεώστηται] Scr. κεχρεώστηται.

« ος

‘ρος εἰς ἐμὲ [1] γινομένη παραίτησις, ‘ἐν τῇ παρ᾽ ἐμοῦ πρὸς αὐτὸν μονομαχίᾳ. Καὶ πάλιν ἐποίησα ἔφοδον ἐπὶ τὴν πύλην τοῦ Ιλίου, μόνος διώξας τοὺς Τρῶας, καὶ σώσας τὰς νῆας πάντων ὑμῶν Ἑλλήνων· καὶ πολλοὺς τῶν Τρώων ἥρωας ἄνδρας βαλὼν, οὐκ ἐβώθην. Αρκεῖ δέ μοι, νομίζω, καὶ τοῦτο πρὸς δόξαν, τὸ ἀγάγαι τὸ σῶμα τοῦ Αχιλλέως εἰς τὰς σκηνὰς ἐκ τοῦ ἱεροῦ [2] τοῦ Θρυμβίου Απόλλωνος.

ne congreſſurus, cedebat impar. Sed etiam propulſatis hoſtibus, ego Ilii ad portas viam ſolus aperui, veſtrûmque omnium navibus conſervatis, complures Trojanorum Heroas, necdum ſauciatus ipſe vulneravi. Sed & abunde mihi eſt in gloriam, quod Achillis corpus, Thymbræi Apollinis fano extractum, ad caſtra deduxi.

Ο δὲ Οδυσσεὺς ἀνθίστατο αὐτῷ, λέγων· ‘ὅτι ἐγὼ αὐτὸ λαμβάνω εἰς ‘τὴν ἐμὴν πόλιν· οὔτε γὰρ πλέον ‘μου κέκμηκας Ελλησιν. Εξ ἀρχῆς ‘γὰρ, μετὰ τὴν τῆς Ελένης ὑπὸ Πάριδος κλοπὴν, εἰς τὸ Ιλιον ἐξώρμησα, σὺν Παλαμήδῃ, καὶ Μενελάῳ βασιλεῖ. Ομοίως δὲ καὶ τοὺς βασιλεῖς, καὶ τοὺς ἥρωας ἐγὼ πανταχόθεν προσεκαλεσάμην. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸν θάνατον τοῦ Πάριδος ἐγὼ κατεργασάμην. Συμβολῆς γὰρ, ὡς ἴστε, Τρώων καὶ Ἑλλήνων γινομένης, καὶ πόλλων πεσόντων, ἱσταμένων τῶν τὰ πρῶτα φερόντων τῆς Τροίης, καὶ ὑμῶν τῶν ἡγεμόνων Ἑλλήνων, καὶ

Cæterum Uliſſes contra locutus: Quin potius hoc mihi debetur, quod in urbem meam deportarem. Laboribus enim Meis non Tu majoribus Argivos demeruiſti. Ab ipſis enim belli primordiis poſt raptam à Paride Helenam, ego adverſus Ilium, cum Palamede, & Menelao rege, arma movi. Reges ego, Heroaſque undique accerſitos, in partes vocavi: ſed & Paridi necis auctor ipſe fui. Cum enim, (uti noſtis) prælio inter Trojanos Græcoſque commiſſo, plurimi utrinque ceciderunt, inſtantibus interim, & urgentibus invicem

1. γινομένη παραίτησις] Scr. γινομένη.

2. τοῦ Θρυμβίου Απόλλωνος] Scr. Θυμβραίου, ſive Θυμβρίου. à Thymbra, Troadis urbe, ad Thymbrium, vel Thymbrim fluvium ſita, ſic dictus Apollo. Heſych. Θύμβρα, τόπος τῆς Ιλίου περὶ τὸν Θύμβρον λεγόμενον ποταμὸν, οὕτως ὀνομασθέντα τῆς ἀρχαίας πόλεως ἀπέχοντα σταδίους δέκα, ὅπου γε καὶ ἱερὸν, Απόλλωνος Θυμβραίου, (Scr. Θυμβραίου.) Euſtathius fluvium hunc Θύμβρην vocat, ἀφ᾽ οὗ Απόλλωνος Θυμβραίου ἱερὸν, ἐν ᾧ ἐτοξεύθη Αχιλλεύς. Stephano Θύμβρος dicitur. Θύμβρα, πόλις Τρωάδος, Δαρδάνου κτίσμα, ἀπὸ Θυμβραίου φίλου αὐτοῦ· ὁ ποταμὸς Θύμβριος, ἀφ᾽ οὗ Απόλλωνος Θυμβραίου ἱερόν.

utriusque aciei Ducibus, ut bellum decerneretur; Heroem Philocletem ego hortatus sum, uti Paridem ad singulare certamen sagittis tentandum provocaret. E vestigio igitur Regum per medium egressus Philocletes, ad pugnam sagittariam Paridem provocat: quo Paris audito, egressus & ipse est, una cum fratre Deiphobo sagittarius. Tum ego stationis intervallum illis dimensus sum. Paris itaque, cui sortito obvenerat, uti prior hoc faceret, sagittam emisit; sed à scopo aberravit. Philocletes autem, me interim adhortante, bono ut esset animo, sagitta vicissim, Paridem impetens, manum ejus sinistram transadigit: statimque alteram emittens sagittam, dextro eum oculo vulneravit. Ejulavit interim Paris, jam terga daturus, cum Philocletes, tertia sagitta emissa, pedes ejus juxta malleolos transfixit: ceciditque tandem Paris. Rapto igitur ejus corpore, fugam capessunt Trojani; in urbem vero delatus filios suos tres, quos ex Helena susceperat, Bunimum, Corythæum, & Ideum, ad se

‘πρὸς ἀλλήλους ἐπικειμένων, κρῖναι τὸν πόλεμον· ἐγὼ προετρεψάμην τὸν ἥρωα Φιλοκτήτην κατὰ Πάριδος προσκαλέσασθαι τοξικὴν μονομαχίαν. Καὶ ἐξαίφνης διὰ μέσου τῶν βασιλέων ὁ Φιλοκτήτης ἐξελθὼν, προσκαλεῖται τὸν Πάριδα εἰς μονομαχίαν τοξικήν. Ἀκούσας δὲ ὁ Πάρις, ἐξώρμησε καὶ αὐτὸς κατέναντι αὐτοῦ τοξότης, καὶ ἅμα Δηιφόβῳ, ἀδελφῷ αὐτοῦ. Ἐξελθὼν δὲ διεμέτρησα αὐτοῖς διαστήματος τόπον, ποῦ ἐχρῆν αὐτοὺς στῆναι. Καὶ λαβόντων αὐτῶν κλῆρον, ἔλαχε τῷ Πάριδι πρώτῳ τοξεῦσαι· Ῥίψας δὲ ὁ Πάρις, ἀποτυγχάνει· [1] θαρσεῖν δὲ Φιλοκτήτῃ, κράξας ἀντετόξευσεν ὁ Φιλοκτήτης, καὶ διαπείρει τοῦ Πάριδος τὴν ἀριστερὰν χεῖρα. Καὶ εὐθὺ δευτέραν ἀκοντίσας, τὸν δεξιὸν αὐτοῦ ὀφθαλμὸν ἐπήρωσεν· οἰμώζοντος δὲ αὐτοῦ, καὶ ἀποστραφέντος, πέμψας ἑτέραν σαγίτταν, τοὺς αὐτοῦ πόδας [2] φιβλοῖ ἐπὶ τὰ σφυρά· καὶ πίπτει ὁ Πάρις. Καὶ φεύγουσι πάντες, ἁρπάσαντες τὸ σῶμα Πάριδος· καὶ ἐν τῇ πόλει εἰσελθὼν, ἐκάλεσε τοὺς τρεῖς υἱοὺς αὐτοῦ, οὓς εἶχεν ἐκ τῆς Ἑλένης, [3] τὸν Βούνιμον, καὶ Κορυθαῖον,

1. Θαρσεῖν δὲ Φιλοκτήτῃ κράξας] locutio ἀσύντακτος. mallem, ἐμοῦ κράξαντος.

2. φιβλοῖ ἐπὶ τὰ σφυρά] Ita etiam Dictis Cretens. l. 4. *Et jam fugientem insecutus, tertio vulnere per utrumque pedem trajicit.* φιβλόω vero, *Fibulo*, & φίβλα, *Fibula*. Hesych. φίβλαι, πόρπη, φικίον, περόνη.

3. τὸν Βούνιμον, καὶ Κορυθαῖον, καὶ Ἰδέον] Scr. Ἰδαῖον Bunimus, Corinthus, atque Idus hi vocantur, apud Dictim. l. 5. Is. Tzetzes quatuor enumerat Βούνικον, Κόρυθον, Ἄγανον, καὶ Ἰδαῖον. ad Lycophron. p. 123.

‘ καὶ

‘ καὶ Ἴδεον.’ ὄντινας ἑωρακὼς μικρὺς, ‘ ἄπνοος ἔμεινε, καὶ διὰ μέσης νυκ- ‘ τὸς τὴν ψυχὴν ἔδωκε. 1 Καὶ ἑωρακῦσα ‘ αὐτὸν ἡ προτέρα γυνὴ αὐτῦ 2 Οἰ- ‘ νόη, 3 ἑαυτῇ ἀπεχρήσατο ἀγχόνῃ. ‘ Καὶ ἔλαβε τὴν Ἑλένην γυναῖκα Δηΐ- ‘ φοβος, ὁ ἄλλος υἱὸς τῦ Πριάμυ, ‘ ὃς 4 ἠκροτηριάσθη ὑπὸ Μενελάου ‘ βασιλέως, ὡς πάντες ἐπίςασθε. Καὶ ‘ Πολυξένην δὲ ἐγὼ συμβυλεύσας ‘ ἦξαι πρὸς τύμβον Ἀχιλλέως σφα- ‘ γιασθῆναι ὑπὸ τῦ ἥρωος Πύῤῥυ. ‘ Καὶ ἀνακράξας Ὀδυσσεὺς ἔφη· ‘ Τίνος ἀντάξιος εἰμὶ, κατασκευ- ‘ άσας ὀλέσθαι Πάριδα, πρὸς ἐκδί- ‘ κησιν Μενελάυ, καὶ Ἀχιλλέως, καὶ ‘ τῶν Ἑλλήνων πάντων;

Καὶ εὐφήμισεν αὐτὸν ὁ Ἀγα-μέμνων, καὶ πολλοὶ τοῦ ςρατοῦ. ‘ Καὶ πάλιν Ὀδυσσεὺς εἶπεν· Οὐ ‘ σιγήσομαι καὶ τὺς λοιπὺς μυ κιν- ‘ δύνυς, ὓς ἅμα Διομήδῃ ὑπέ- ‘ ςην, ὅτι τὸ θεῖον βρέτας ἀφελέσθαι ‘ ἠβυλήθημεν· πῶς ἐν Ἰλίῳ διατρί- ‘ βοντες σὺν τοῖς Βαρβάροις, καὶ τὰ ‘ συμβαίνοντα αὐτοῖς ἅπαντα, νυκ- ‘ τὸς εἰς τὸ ςρατόπεδον ἐξερχόμενοι, ‘ ἀπηγγείλαμεν ὑμῖν τοῖς βασιλεῦσι,

vocavit: quos ubi adſtare ſibi parvulos conſpexit, exanimis remanſit; ſub noctem vero mediam, ſpiritum efflavit. Quem videns uxor ejus, quam priorem habuit, Oenoë, mortem ſibi laqueo conſcivit. Helenam vero in uxorem ſibi accepit Deiphobus, alter Priami filius, qui extremis membris à Menelao rege mutilatus eſt: uti ſatis hoc vobis omnibus notum. Conſilium & id meum fuit, uti Pyrrhus Heros Polyxenam ad Achillis tumulum jugularet. Tum vero Uliſſes, elata voce, Quis mihi (inquit) æquiparandus eſt, qui Paridi exilium adſtruxi, in Menelai, Achillis, & Græcorum omnium vindictam?

Huic igitur Agamemnon, exercituſque pars magna acclamavit. Tum vero Uliſſes; ſed neque reticendum (inquit) mihi exiſtimo, quod ulterius periculorum ſubivimus, ego, ac Diomedes, Palladium ſurripientibus: quomodo (inquam) Trojæ cum Barbaris agentes quæcunque eis acciderant, de his omnibus, caſtra per noctem repetentes, vos Duces certiores fecerimus; quæ nunc

---

1. καὶ ἑωρακῦσα αὐτὸν ἡ προτέρα γυνὴ] Scr. ἑωρακυῖα.

2. Οἰνόη] Οἰνώνη, uti Cedreno, Tzetzi, aliiſque dicta eſt.

3. ἑαυτῇ ἀπεχρήσατο ἀγχόνῃ] ita etiam Cedrenus, & Iſac. Tzetzes, qui Dictim etiam autorem citat: ἢ κατὰ τὴν Δίκτυν, βροχαῖς ἀπαγχθεῖσα. Dictis tamen quem hodie habemus, eam ex mœrore mortuam hiſce teſtatur verbis. *Sed fertur Oenonem, viſo Alexandri cadavere, adeo commotam, uti amiſſa mente obſtupefieret, ac paulatim per mœrorem deficiente animo concideret: atque ita, uno eodemque funere cum Alexandro contegitur.*

4. ἠκροτηριάσθη] Scr. ἠκρωτηριάσθη. Heſych. Ἀκρωτηριάσας, τὰ ἄκρα ἀποτεμών.

etiam repetere libet. Trojanis pro tempore Feſta Anathematum celebrantibus, interim dum ſacra in urbe peragerentur, Apollinis ad aram portentum accidit hujuſmodi. Ignem altari, ſacrificio immolando, rite admovebant: illud vero non comburitur. Sæpiuſculeque repetitus ignis, non exarſit tamen: quin & ea, quæ altari imponebantur, omnia in terram deciderunt. Acceſſere his etiam alia prodigia quæ Trojani animadvertentes, adverſum ſibi aliquid denunciari dixerunt. Antenor itaque, Priamo rege, ducibus, exercituque Trojano id ab eo flagitantibus, ad vos Reges miſſus eſt legatus; nempe Danaos exoratum, uti pacem ipſis pretio conſtituto reddatis. Quorum omnium nos notitiam aſſequuti, caſtra repetentes vobis indicavimus. Antenor autem, Legatione ſuſcepta, Trojanorum, & Priami nomine, orationem hābuit hujuſmodi. Græcorum qui reges eſtis, non amplius quæ hoſtium, ſed amicorum quæ ſunt, facite. Delictorum noſtrorum, quas debuimus, pœnas dedimus. Pro injuria enim à Paride Menelao facta, luit Ilium: quod cæſorum in bello ſepulchra ſatis teſtantur. Ex vobis pretium, quo nos bello reſidui liberos

'διηγέμενοι ἅπινα καὶ νῦν εἴπω. [1] Θυσιῶν γὰρ τότε ἐπιτελέντων τῶν Τρώων κατὰ τὸν καιρὸν τῶν Ἀναθημάτων, συμβαίνει σημεῖον γενέσθαι τοιῦτον εἰς τὴν πόλιν, ἐπὶ τὸν βωμὸν τῦ Ἀπόλλωνος. Βάλλυσι πῦρ εἰς τὸν βωμὸν, διὰ τὴν θυσίαν· τὰ δὲ ὐκ ἐκαίοντο. Καὶ πολλάκις προσφερομένυ τῦ πυρὸς, καὶ μὴ καιομένυ, πίπτει τὰ ἐν τῷ βωμῷ πάντα εἰς τὸ ἔδαφος. γινομένων δὲ καὶ ἄλλων σημείων, οἱ Τρῶες εἰδότες λέγυσιν, ὐκ ἀγαθὸν αὐτοῖς εἶναι τὸν οἰωνόν. Καὶ ἀναγκάζυσι τὸν [2] Ἀντήνωρα οἱ ἔξαρχοι τῶν Τρώων, καὶ ὁ Πρίαμος, καὶ ὁ στρατὸς, ὥστε ἐξελθεῖν πρὸς ὑμᾶς τὺς βασιλεῖς, καὶ διὰ τῆς ἰδίας πρεσβείας πεῖσαι τὺς Δαναὺς ὑμᾶς λαβεῖν λύτρα, καὶ διαλύσαι τὸν πόλεμον. Καὶ ταῦτα πάντα ἱστορήσαντες ἡμεῖς, ἐξελθόντες ἀνηγγείλαμεν πᾶσιν ὑμῖν. Ὁ δὲ Ἀντήνωρ κατέφθασεν, ἐξελθὼν εἰς πρεσβείαν· καὶ ἔφη ταῦτα ὡς, ἐκ Πριάμου, καὶ τῶν λοιπῶν. Βασιλεῖς Ἑλλήνων ὄντες, φίλων ἔργα διαπράξασθε καὶ μὴ πολεμίων. Πάντα ἐπάθομεν, ὅσα ἐχρῆν παθεῖν τὺς ἡμαρτηκότας. Ἀνθ' ὧν γὰρ Ἀλέξανδρος, ὁ καὶ Πάρις, Μενελαὸν ἠδίκησε, δίκας δέδωκε τὸ Ἴλιον· καὶ μαρτυρῦσιν οἱ τάφοι τῶν [3] ἐν ταῖς μάχαις ἀπολωμένων. [4] Οἱ ὖν περιληφ-

1. θυσιῶν γὰρ τότε ἐπιτελέντων τῶν Τρώων] θυσίας Scribi Syntaxeos ratio poſtulat.

2. Ἀντήνωρα] Scr. Ἀντήνορα.

3. ἐν ταῖς μάχαις ἀπολωμένων] Scr. ἀπολυμένων.

4. οἱ ὖν περιληφθέντες] Scr. περιλειφθέντες.

'θέντες

‘θέντες ἡμεῖς λύτρα φέρομεν ὑμῖν, ὑπὲρ θεῶν, ὑπὲρ πατρίδος, ὑπὲρ παίδων. Ἀλλ' Ἕλληνες ὄντες, τοὺς τότε ἀπειθεῖς, νῦν δὲ ἱκέτας, σώσατε, χρημάτων τυπουμένων. [1] Πεισθέντες δὲ ἡμεῖς πάντες τοῦ Ἀντήνορος, ἐξεπέμψατέ με, καὶ σὺν ἐμοὶ τὸν Διομήδην, πρὸς Πρίαμον, τυπῶσαι τὴν ποσότητα τῶν χρημάτων. Εἰσελθόντων δὲ ἡμῶν ἐν τῇ Τροίῃ πρὸς Πρίαμον, καὶ πολλῶν κινηθέντων, ἐτυπώσαμεν δοθῆναι ὑμῖν [2] χρυσίου τάλαντα β', καὶ πρὸς τούτοις ἴσα ἀργύρου. Καὶ [3] ἐπανήλθαμεν πρὸς ὑμᾶς, ἀπαγγείλαντες τὰ δόξαντα. Καὶ ἐκομισάμεθα τὰ τυπωθέντα, πάντας ὑμᾶς ἐνορκώσας ἐν ταῖς θυσίαις, μὴ ἀποπλεῦσαι ἐξ Ἰλίου, πρὶν ἂν ποιήσαντες [4] τὸν δούρειον ἵππον ἁρμοδίοις ξύλοις, καὶ κοσμήσαντες αὐτὸν πάσῃ ἀρετῇ, [5] δόξομεν ἀποπλέειν ἄντικρυς εἰς τὴν Τένεδον, καίοντες τὰς σκηνὰς ἡμῶν· καὶ νομίσαντες οἱ Βάρβαροι, [6] ὅτι ἐξορμήσαμεν, μείνωσιν ἀνεικτοὶ

noſtros, patriam, Deoſque redempturi ſumus. Quin igitur, Græci cum ſitis, ſupplices nunc veſtros, olim qui contumaces, pretio liberetis. Nobis vero omnibus Antenori annuentibus, miſſi ſumus ad Priamum, ego, ac Diomedes, ut de pecuniarum pondere ſtatueremus. Trojam vero ad Priamum ingreſſi, multiſque invicem agitatis, decrevimus tandem uti auri talenta duo, totidemque præterea argenti, vobis darentur. Deinde vero ad caſtra reverſi, de pactis vos certiores fecimus, deſignato ſimul pecuniarum pondere vobis contradito. Quin etiam ſacrificia vobis peragentibus, juramento obſtrinxi univerſos, prius ab Ilio ne ſolveritis, quam Equo Durio, aptiſſimis lignorum juncturis, & artificio omni, affabre compacto, Tenedum verſus, inſulam appoſitam navigare videremur, tentoriis noſtris incendio datis: ut Barbari interim exiſtimantes diſceſſiſſe nos, ſe-

1. Πεισθέντες δὲ ἡμεῖς] Scr. ὑμεῖς & deinde τοῦ Ἀντήνορος, omnino legendum, τῷ Ἀντήνορι.

2. χρυσίου τάλαντα β'.] Cedrenus numerat duo millia talentorum, καὶ γὰρ ἐτύπωσαν χρυσίου τάλαντα δισχίλια: Dictis etiam eundem habet Talentorum numerum lib. 5. *ad poſtremum binis millibus talentorum auri atque argenti rem decidunt.* β'. itaque numerale, hoc loco Autoris noſtri, virgulam ſubſcriptam habere debuit, hoc modo, ͵β'. ad δισχίλια notanda.

3. ἐπανήλθαμεν πρὸς ὑμᾶς] Scr. ἐπανήλθομεν: niſi quis ἤλθαμεν per ſyncopen formatum, ab ἠλύθαμεν, Perfecto Med. ab inuſitato ἐλεύθω retinere malit.

4. τὸν δούρειον ἵππον] Equum Ligneum Heſych. δοῦρα. δῶρα, κόπας, καὶ ξύλα inde δούριος & δουράτεος apud eundem, ξύλινος.

5. δόξομεν ἀποπλέειν] Scr. δόξωμεν.

6. ὅτι ἐξορμήσαμεν] Scr. ἐξωρμήσαμεν.

cure agerent, Genio indulgentes: Nos vero, nocte ingruente, à Tenedo reversi, Trojam ingrederemur, urbeque in flammas versa, Priamoque rege sublato, Helenam, receptam in Plisthenis regna, tandem deduceremus. Consilio itaque meo ubique obtinente, Dii victoriam nobis in Barbaros dederunt. Proinde vos Reges, atque Heroes, rerum à nobis gestarum appello Judices.

Agamemnon itaque, & Diomedes, horumque exercitus, ab Ulissis parte steterunt: Pyrrhus autem Neoptolemus, cum suis, ab Ajacis Telamonii; utpote qui genere ei propinquus esset. Cæterum multis aliis inter duces ad vesperam usque agitatis, tandem visum est, uti Palladium Diomedes apud se depositum servaret, in mane proximum; uterque interim ut quiesceret, donec mane proximo decerneretur, cui pro meritis Palladium daretur. Ajax itaque Ulissi, Agamemnoni, ac Diomedi offensus, in tentorium suum se recepit: ubi per noctem gladio occisus est; invento ibi luce proxima cadavere. Ajacis itaque Pyrrhyque exercitus adversus Ulissem insurgebant, eum interfecturi. Verum is, diductis navibus suis, fugaque sibi consulens, in mare Ponticum cursum dirigit: ubi per aliquod tempus com-

‘εὐωχούμενοι· καὶ νυκτὸς ὑποστρέψαντες ἀπὸ τῆς Τενέδου, καὶ εἰσελθόντες, πυρίκαυστον τὴν πόλιν ποιήσαντες, καὶ Πρίαμον ἀνελόντες, [1] ἀποδώσομεν τὴν Ἑλένην εἰς τὰ βασίλεια τοῦ Πλεισθένους. Καὶ τῆς ἐμῆς βουλῆς κρατησάσης, παρέσχον ἡμῖν οἱ θεοὶ νίκην κατὰ τῶν Βαρβάρων. ὑμεῖς οὖν οἱ βασιλεῖς, καὶ ἥρωες, κριταὶ γένεσθε τῶν ἐμῶν καμάτων.

Καὶ ἀντεποιοῦντο περὶ τοῦ Ὀδυσσέως ὁ Ἀγαμέμνων, καὶ ὁ Διομήδης, καὶ ὁ τούτων στρατός· τοῦ δὲ Τελαμωνίου Αἴαντος, ἀντείχετο ὁ Νεοπτόλεμος Πύῤῥος, ὡς ἐκ γένους αὐτοῦ ὑπάρχων, καὶ ὁ τούτου στρατός. Πολλῶν δὲ ἄλλων κινηθέντων μεταξὺ αὐτῶν ἄχρις ἑσπέρας, τέλος ἔδοξεν, ὥστε λαβεῖν ἐν παραθήκῃ, ἕως τῆς ἐπιφωσκούσης ἡμέρας, τὸν Διομήδην τὸ Παλλάδιον, καὶ τοῦτο φυλάξαι, καὶ ἕκαστον αὐτῶν ἀνεθῆναι, ἵνα κατὰ τὴν ἑξῆς τύπος δοθῇ, τινι ἐξ αὐτῶν χρὴ δοθῆναι τὸ Παλλάδιον. Ὁ δὲ Αἴας, γενόμενος κατὰ τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ Ἀγαμέμνονος, καὶ Διομήδους, ἀνεχώρησεν εἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ παπυλεῶνα· καὶ διὰ νυκτὸς, σιδήρῳ ἐσφάγη ὁ Αἴας. Καὶ τῇ πρωῒ ηὑρέθη τὸ λείψανον αὐτοῦ. καὶ ἐστασίασεν ὁ στρατὸς αὐτοῦ, καὶ περὶ τοῦ Πύῤῥου, κατὰ τοῦ Ὀδυσσέως, θέλων αὐτὸν φονεῦσαι. Καὶ λαβὼν τὰ ἴδια πλοῖα ὁ Ὀδυσσεὺς, ἔφυγεν, ἀποπλεύσας ἐπὶ τὴν Ποντικὴν θάλασσαν. Καὶ διατρίψας ἐκεῖ και-

1. ἀποδώσομεν τὴν Ἑλένην] Scr. ἀποδώσωμεν.

ρὸν,

ρὸν, ἐπανῆλθεν ἐκεῖθεν, [1] βουλόμενος εἰς τὴν Ἰθάκην πόλιν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πατρίδα, μετὰ τῶν ἰδίων νηῶν αὐτοῦ καὶ τοῦ ἰδίου στρατοῦ. Καταντήσας δὲ [2] εἰς χώραν, λεγομένην Μαρωνίδα, ἀνθίστασιν ὑπέστη ἀπὸ τῶν τῆς χώρας. Καὶ πολεμήσας ἐνίκησεν αὐτοὺς, καὶ πολλῶν χρημάτων κύριος ἐγένετο. Καὶ ὑπολαβὼν, ὅτι εἰς οἱανδήποτε χώραν καταντήσει, πάντως ὅτι καὶ τοὺς τῆς αὐτῆς χώρας νικᾷ, καὶ τὸν πλοῦτον ἑκάστης αὐτῶν χώρας ἀπαντώσης κομίζεται· καταφθάσας τὴν Λωτοφάγων λεγομένην χώραν, συνέβαλε μετ' αὐτῶν πόλεμον. Καὶ ἐνίκησαν αὐτὸν οἱ τῆς αὐτῆς χώρας, μικροῦ δεῖν ὀλέσαι πάντας· κἀκεῖθεν φυγὼν, ἀνήχθη χειμαζόμενος, μετὰ πλεῖστον πλοῦν εἰς τὴν λεγομένην Σικίλαν νῆσον, τὴν νυνὶ λεγομένην Σικελίαν. Ἡ δὲ νῆσος αὕτη ἦν μεγάλη πάνυ, [3] διειρημένη εἰς τρεῖς ἀδελφοὺς, μεγάλους καὶ δυνατοὺς, καὶ τὰ ἀλλήλων φρονοῦντας, λέγω δὴ, εἰς Κύκλωπα, καὶ Ἀντιφάντην, καὶ Πολύφημον, [4] υἱοὺς γινομένους τοῦ Σικάνου, βασιλέως τῆς αὐτῆς νήσου. Ἦσαν δὲ οἱ αὐτοὶ τρεῖς ἀδελφοὶ ἄνδρες χαλεποὶ, καὶ μηδέποτε ξένους

moratus, in patriam deinde suam, urbemque Ithacam, cum classe & exercitu redire, in animo habuit. Per Maronidem vero regionem iter facienti, restiterunt incolæ: quos vicissim impetens Ulisses, devicit, atque opum multarum dominus evasit: spemque concipiens, quamcumque regionem appulerit, obvios quosque se debellaturum, divitiasque ipsorum deportaturum, cum Lotophagis quoque, in quorum regionem incidit, prœlia commisit. Sed ab iis devictus, cum non multum aberat, quin copiæ ejus ad unum omnes exciderentur, fugam capessit: & longa demum navigatione fractus Sicilam insulam quæ nunc, Sicilia vocatur, appulit. Amplissima erat hæc insula, quam inter se divisam tres fratres occuparunt, Cyclops, Antiphantes, & Polyphemus; qui Sicani, insulæ istius regis, filii, potentes fuerunt, & magni nominis viri, quique res suas curarunt mutuo. Erant autem tres hi moribus effe-

1. βουλόμενος εἰς τὴν Ἰθάκην πόλιν,] ἀποπλέειν, aut quid tale supplendum videtur. Cæterum Ithaca, non urbs, sed Insula erat, unde oriundus Ulisses. Stephan. de urb. Ἰθάκη νῆσος πρὸς τῇ Κεφαλληνίᾳ, ἀπὸ Ἰθάκου, ἀφ' ἧς Ὀδυσσεύς.

2. εἰς χώραν λεγομένην Μαρωνίδα.] Μαρώνειαν vocat Isac. Tzetz. ad Lycophron. μετὰ τὴν Ἰλίου πόρθησιν, Ὀδυσ[illegible]θεὶς ἀνέμοις, καταίρει πρὸς Κίκονας, καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν Ἴσμαρον πορθεῖ, τὴν νῦν λεγομένην Μαρώνειαν, &c. Stephan. de urb. Μαρώνεια, πόλις Κικονίας, κατὰ τὴν ἐν Θράκῃ χερρόνησον. Urbem vero quam Tzetzes Ismarum, Dictys Zimarum vocat lib. 6. *Quo pacto appulsus Zimarum, multa inde per bellum quæsita præda navigaverit.*

3. διειρημένη εἰς τρεῖς] Scr. διῃρημένη.

4. υἱοὺς γινομένους] Scr. γενομένους.

ris; nec peregrinis excipiendis, quin ipsis potius occidendis deditissimi. Ulisses autem, cum classe & exercitu appropinquans, in eam Insulæ partem incidit, quæ Antiphanti paruit; quocum, & Lestrigonibus ejus prœlio commisso, cum complures ex suis excisos vidisset Ulisses, navibus conscensis inde fugam capessit, aliam insulæ partem adorturus; eam scilicet, quæ Cyclopi subjecta, montes habet Cyclopios dictos. Hoc ubi audisset Cyclops, copiis collectis in illum profectus est: (Erat autem corporis mole prægrandi, & vultu deformi:) Ulissem vero ditionibus suis incubantem, ex improviso aggressus, exercitum ejus late prosternit, Ulissemque ipsum, & alios ex exercitu ejus nonnullos manu cepit. Inter quos, Miccalion erat quidam, generosi vir animi; quique strenuum sese ducem ad Trojam præstiterat. Hunc Cyclops, capillitio arreptum, Ulissis, omniumque sociorum in conspectu, gladio suo exenteravit, ut qui ausus est in Cyclopem arma movere. Reliquos autem custodiæ mandavit, quos singillatim conficere in animo habuit. Ulisses vero procidens ei ad

ὑποδεχόμενοι, ἀλλὰ καὶ ἀναιροῦντες. Καὶ καταντήσας σὺν ταῖς ναυσὶν αὐτοῦ, καὶ τῷ στρατῷ ὁ Οδυσσεὺς, εἰς τὸ διαφέρον μέρος τῷ Αντιφάντῃ, συνέβαλε πόλεμον μετὰ τοῦ Αντιφάντου, καὶ τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ, [1] τῶν λεγομένων Λεστρυγόνων. Καὶ κτείνουσιν ἱκανοὺς ἐκ τοῦ στρατοῦ τοῦ Οδυσσέως· καὶ λαβὼν τὰς ἑαυτοῦ ναῦς, ἀποπλεύσας ἔφυγεν ἐκεῖθεν εἰς ἄλλο μέρος τῆς νήσου, τὸ διαφέρον τῷ Κύκλωπι, ἔνθα τὰ Κυκλώπια λέγεται ὄρη. Καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ Κύκλωψ, ἦλθε κατ' αὐτοῦ μετὰ τῆς ἰδίας βοηθείας. (ἦν δὲ μέγας τοῖς σώμασι, καὶ δυσειδής·) καὶ ἐπελθὼν ἄφνω τῷ Οδυσσεῖ, παραβαλόντι ἐπὶ τὴν διαφέρουσαν αὐτῷ γῆν, κατέκοψεν αὐτοῦ πολλούς· καὶ συλλαβόμενος τὸν Οδυσσέα, καί τινας τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ ὁ Κύκλωψ, λαβὼν ἕνα τῶν ἅμα αὐτῷ συλληφθέντων, ὀνόματι Μικκαλίωνα, ἄνδρα γενναῖον, καὶ ἀριστεύσαντα ἐν τῇ Τροίῃ, καὶ ὄντα ἡγούμενον τοῦ στρατοῦ τοῦ Οδυσσέως, ὅντινα κρατήσας τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς, ἐπ' ὄψεσι τοῦ Οδυσσέως, καὶ πάντων τῶν μετ' αὐτοῦ, ᾧ ἐβάσταζε ξίφει ἀνεντέρισεν, ὡς μαχησάμενον αὐτῷ. Τοὺς δὲ λοιποὺς ἀπέκλεισε, βουλόμενος κατὰ μέρος τοὺς πάντας φονεῦσαι. Ο δὲ Οδυσσεὺς παραστὰς αὐτῷ, ἔπεισεν αὐτὸν διὰ χρη-

1. τῶν λεγομένων Λεστρυγόνων] Scr. Λαιστρυγόνων. Stephan. de urb. Λαιστρυγόνες, περὶ μετὰ Κυκλώπων ᾤκησαν Σικελίαν.

2. μέγας τοῖς σώμασι] pro τῷ σώματι, inusitata numeri ἐναλλαγῇ.

μάτων

ματων πολλῶν καὶ ξενίων, ἀπολῦσαι αὐτὸν, καὶ τοὺς ὑπολειφθέντας αὐτῷ ἄνδρας. Πεισθεὶς δὲ μόλις ὁ Κύκλωψ διὰ τῆς τῶν χρημάτων δόσεως, ἐπηγγείλατο περὶ ἑσπέραν ἀπολύειν αὐτόν· καὶ αὐτὸς βουλόμενος ἐν τῇ νυκτὶ αὐτῇ ἀπελθεῖν, καὶ φονεῦσαι αὐτὸν, καὶ τοὺς αὐτοῦ, καὶ ἀφελέσθαι πάντα ὃν ἐπιφέρεται πλοῦτον, καὶ τὰς ναῦς αὐτοῦ, περὶ ἑσπέραν ἀπέλυσεν αὐτὸν, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ. [1] Η μδμόν δὲ ἀπελύθη Οδυσσεὺς, [2] δειλυῶν τὴν τοῦ ἀνδρὸς ὠμότητα, εὐθέως ἀπέπλευσεν ἐκ τῶν μερῶν αὐτοῦ. Επεξελθὼν δὲ νυκτὸς ὁ Κύκλωψ, καὶ μὴ εὑρηκὼς τὰ πλοῖα· ἐκ τῆς μανίας, εἰς τὴν θάλασσαν ῥίπτεσθαι λίθους ἐκέλευσε, μήπως ἔνδον τῆς γῆς ἐμεθώρμησαν. Νυκτὸς δὲ βαθείας οὔσης, καὶ σκότους καλύπτοντος τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν· ἀγνοοῦντες δὲ καὶ τοὺς αὐτοὺς τόπους, παρέβαλον εἰς ἄλλα μέρη τῆς νήσου, διαφέροντα τῷ Πολυφήμῳ, ἀδελφῷ τοῦ Κύκλωπος, καὶ τοῦ Αντιφάντου. Οστις Πολύφημος μαθὼν, ὅτι τινὲς κατέπλευσαν νυκτὸς, καὶ παρέβαλον εἰς τὴν διαφέρουσαν αὐτῷ χώραν· εὐθέως λαβὼν τὴν ἑαυτοῦ βοήθειαν, ἐλθὼν κατὰ τοῦ Οδυσσέως, συνέβαλεν αὐτῷ πόλεμον. καὶ πᾶσαν τὴν νύκτα ἐπολέμουν, καὶ ἔπεσον ἀπὸ τοῦ Οδυσσέως πολλοί. πρωΐας δὲ γενομένης, προσήγαγεν ὁ Οδυσσεὺς καὶ τῷ Πολυφήμῳ ξένια, καὶ προσέπεσεν

pedes rogavit supplex, uti se, residuumque sibi exercitum, pretio magno, muneribusque interpositis, missos faceret. Sed vix eo ita adductus Cyclops, dimissionem promittebat, ubi advesperasceret: fidemque suam liberavit; animo tamen egrediendi per noctem intempestam, ut Ulisse, sociisque occisis, opum quodcunque attulerat cum navibus diriperet. Ulisses autem quamprimum liberatus est, à tam truculento homine misere sibi metuens, exinde solvens, ab oris ejus statim discessit. Cyclops vero per noctem adorturus eos, ubi evasisse naves percepisset, in furorem adactus, saxa in mare præcipitari jussit, ne forte interius alicubi stationem alteram occupassent. Nox autem erat intempesta, terraque tenebris involuta erat, cum Ulisses, sociique, locorum imperiti, in alteram illam insulæ partem, quæ Polyphemi erat, Cyclopis, & Antiphantis fratris, inciderunt. Polyphemus, audito ad terram suam nonnullos per noctem appulisse; collectis viribus suis, Ulissem aggressus est, prælioque inter eos per totam noctem commisso, ex Ulisseis ceciderunt quamplurimi. Mane autem facto, Ulisses etiam Polyphemo dona obtulit; procidensque ei ad pedes, Ego, inquit, Trojanis ab oris, ul-

1. ἢ μδμόν δὲ] ἢ μόνον. 2. δειλυῶν] Scr. δειλιῶν.

tima maris discrimina expertus, huc in partes vestras errabundus adveni: simulque enumeratis quæ sustinuerat periculis, Polyphemum ita delinibat, ut misertus ejus Ulissem, sociosque hospitio excepit; usque dum navigandi tempestas idonea instaret. At vero Polyphemi filia, Elpe dicta, Lionem quendam ex Ulissis sociis, virum formosum, adamavit. Secundos itaque nacti ventos, abrepta ea, inde ex Sicilia solverunt: uti hæc sapientissimus Sisyphus Cous scripta reliquit. Sapiens enim Euripides, in Dramate suo de Cyclope, fabulatur, tres eum oculos habuisse: nempe sic innuens nobis tres fratres illos, qui sui curam invicem habentes, singuli quæ omnium esset in Insula prospexerint, singulorum omnes vel in suppetias, vel vindictam paratissimi. Fabulatur idem, Ulissem, inebriato Cyclope, sic è manibus ejus evasisse: nempe inebriavit eum Ulisses ingenti pecuniarum pondere donisque; ne se, sociosque absumeret. Idem autor est, Ulissem stipite præusto oculum unicum Cyclopi eruisse: nempe quod fratris Polyphemi filiam virginem, quam unicam habuit, Cupi-

αὐτῷ, εἰπών· ὅτι ἀπὸ τῶν Τρωϊκῶν τόπων ἐλήλυθε πεπλανημένος ἀπὸ πολλῆς κυμάτων ἀνάγκης· ἀπαριθμήσας αὐτῷ καὶ τὰς συμβάσας αὐτῷ κατὰ θάλασσαν διαφόρους συμφοράς. Ὅστις Πολύφημος συμπαθήσας αὐτῷ, ἠλέησεν αὐτὸν, καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν, καὶ τοὺς αὐτοῦ, ἕως οὗ ἐγένετο ἐπιτήδειος ὁ πλοῦς. Ἡ δὲ θυγάτηρ τοῦ Πολυφήμου, [1] ὀνόματι Ελπη, ἐρωτικῶς διετέθη πρός τινα εὐπρεπῆ ἄνδρα τῶν μετὰ τοῦ Ὀδυσσέως, ὀνόματι Λεΐωνα· καὶ ἐπιτηδείου ἀνέμου πνεύσαντος, ταύτην ἀφαρπάσαντες, ἐξώρμησαν ἐκ τῆς Σικελίας νήσου. ἅτινα ὁ σοφώτατος Σίσυφος ὁ Κῷος ἐξέθετο. Ὁ γὰρ σοφὸς Εὐριπίδης δρᾶμα ἐξέθετο περὶ τοῦ Κύκλωπος, ὅτι τρεῖς εἶχεν ὀφθαλμοὺς, σημαίνων τοὺς τρεῖς ἀδελφοὺς, ὡς συμπαθοῦντας ἀλλήλοις, καὶ [2] διαβλεπομένων τοὺς ἀλλήλων τόπους τῆς νήσου, καὶ συμμαχοῦντας, καὶ ἐκδικοῦντας ἀλλήλους· καὶ ὅτι οἴνῳ μεθύσας τὸν Κύκλωπα, ἐκφυγεῖν ἠδυνήθη· διότι χρήμασι πολλοῖς, καὶ δώροις ἐμέθυσε τὸν αὐτὸν Κύκλωπα ὁ Ὀδυσσεὺς, πρὸς τὸ μὴ κατεσθίειν τοὺς μετ' αὐτοῦ. Καὶ ὅτι λαβὼν Ὀδυσσεὺς λαμπάδα πυρὸς, ἐτύφλωσε τὸν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ τὸν ἕνα. διότι τὴν θυγατέρα τὴν μονογενῆ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Πολυφήμου, Ελπην, παρθένον οὖσαν, λαμπάδα

1. ὀνόματι Ελπη] Hanc Polyphemi filiam, Arenen, & amasium ejus, Elpenorem vocat Dictys: ex quo licet Auctor noster, de Bello Trojanos inter Græcosque, hæc omnia se descripsisse supra afferat, autorem tamen hîc alium, Sisyphum Coum profert.

2. διαβλεπομένων τοὺς ἀλλήλων] Scr. διαβλεπομένους.

πυρὸς

πυρὸς ἐρωτικοῦ καυθεῖσα, ἥρπασε· τοῦτ᾽ ἔστιν, ἕνα τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Κύκλωπος ἐφλόγισε τὸν Πολύφημον, τὴν αὐτοῦ θυγατέρα ἀφελόμενος. Ἥντινα ἑρμηνείαν ὁ σοφώτατος Φειδίας ὁ Κορίνθιος ἐξέθετο, εἰρηκώς· ὅτι ὁ σοφὸς Εὐριπίδης ποιητικῶς πάντα μετέφρασε, μὴ συμφωνήσας τῷ σοφωτάτῳ Ὁμήρῳ, ἐκθεμένῳ τὴν Ὀδυσσέως πλάνην.

Ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς ἀπὸ τῆς Σικελίας ἦλθεν εἰς τὰς Αἰολίας νήσους· καὶ ἐδεξιώθη παρὰ τοῦ Αἰόλου, βασιλέως τῶν νήσων. Ὅστις μέλλων τελευτᾷν, διένειμε τὰς δύο νήσους [1] ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ· καὶ ἦσαν βασιλίδες τῶν δύο νήσων. Ἡ δὲ Κίρκη ὑπῆρχεν ἱέρεια Ἡλίου, δοθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἰδίου πατρὸς ἐκνηπιόθεν ἀνατραφῆναι εἰς τὸ ἱερὸν ἐν τῇ νήσῳ, [2] τῇ λεγομένῃ Εέᾳ· ἥτις αὐξηθεῖσα, ἐγένετο μυστικὴ μάγος· ἦν δὲ εὐπρεπὴς πάνυ. Ἡ δὲ ταύτης ἀδελφὴ Καλυψὼ διαφθονουμένη αὐτῇ, ἔχθραν εἶχε πρὸς αὐτὴν μεγάλην· λέγουσα, φησὶ, διὰ τί ἀρ-

dineis accensam flammis, abripuerit: ob hanc causam, unum Cyclopi (Polyphemo scilicet,) ex oculis extinxisse dicitur, uti hæc enarravit Sapientissimus Phidias Corinthius: qui semper etiam addit, Euripidem hæc omnia Poëtice tradidisse, nec eadem de Ulissis erroribus, ac sapientissimus Homerus, perhibuisse.

Ulisses vero, à Sicilia solvens, ad Æolias pervenit insulas: quarum Rex, Æolus, hospitio eum excepit. Hic vero moriturus, insulas illas duas filiabus suis distribuit, quæ Reginæ illis imperitabant. Erat autem Circe solis sacerdos; quam pater Æolus à teneris annis Deo sacraverat, in templo ejus, ad Eeam quod erat insulam, enutriendam: ubi adolescentior facta, Mysticam Hierophantam profecit, egregiæ formæ virgo. Huic vero soror Calypso infensissima erat, odioque summo eam prosecuta est: Quare, (inquiens) Atlantem patrem

1. ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ] Hæc nullo modo congruere videntur; ideoque locum mutilum existimo. Infra enim eas Atlantis facit filias: Æolum quidem duodena prole gaudentem prædicat Quintus Smyrnæus, Νοστῶν lib. his verbis.

δόμοι δ᾽ ἄγχιστα πέλοντο
Αἰόλου Ἱπποτάδαο· κίχεν δέ μιν ἔνδον ἐόντα.
Σὺν τῇ ἀλόχῳ, καὶ παισὶ δυοκαίδεκα.

2. τῇ λεγομένῃ Εέα] Scr. Αἰαίῃ. ita insulam hanc vocat Apollonius Rhod. Argonaut. l. 4.

Αὐσονίης ἀκτὰς Τυρσηνίδας εἰσορόωντες
Ἷξον δ᾽ Αἰαίης λιμένα κλυτόν. ἐκ δ᾽ ἄρα νηὸς
Πείσματ᾽ ἐπ᾽ ἠιόνων σχεδόθεν βάλον· ἔνθα δὲ Κίρκην
Εὗρον.

Æanam hanc vocat Tzetzes in Lycophron. κώπαις δὲ πλέοντες, ἦλθον εἰς τὴν Αἰαίαν, νῆσον τῆς Κίρκης, ἥτις ἐθηριοποίει τοὺς ἀνθρώπους.

suum

ſuum abnuens, Titanis ſolis ſcilicet filiam ſe venditat? Metuebat igitur Circe à Calypſone ſorore, ne quandò ab ea, ad iram commota, (ingens enim ei præſto erat in inſula ſua virorum ſtrenuorum multitudo,) impetita, peſſime haberetur. Itaque avens ſibi Circe, cum non aliter auxiliarios ſibi, cuſtodeſque adſciſcere potuiſſet, extractis herbarum quarundam viribus, Philtrum ſibi potentiſſimum vi venefica paravit; cujus magiſterium eſſet, ut hauſtu ſumentibus, patriæ ſuæ oblivionem, & commorandi illic deſiderium una incuteret. Pharmacum iſtud ubi eo convenientibus, quos plurimos hoſpitio excepit, advenis propinandum dediſſet; patriæ ſuæ quiſque oblitus, in inſula hac exinde commorati ſunt: Hoc igitur uſa artificio, mulier quam multos ad ſe pellexit. Ubi vero inaudiſſet, Uliſſis naves ad Inſulam ſuam appuliſſe; in mandata ſuis dedit, uti ipſum, exercitumque ejus honorifice tractarent. Uliſſem enim, ſocioſque, ut qui viri eſſent bellicoſi, in ſocietatem ſuam adſciſcere cupiebat. Uliſſes vero, ubi primum ad Circes inſulam appulit, multos ibi vidit, diverſarum gentium, homines peregrinos: quorum nonnullos,

νεῖται τὸν ἴδιον πατέρα τὸν Ατλαντα, καὶ λέγει ἑαυτὴν θυγατέρα Τιτᾶνος Ἡλίου; Καὶ ἐφοβεῖτο αὐτὴν ἡ Κίρκη, (ἐπειδὴ ἡ Καλυψὼ εἶχε πλῆθος ἀνδρῶν γενναίων ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῆς νήσῳ·) μήποτε ὀργιζομένη ἐπέλθοι, καὶ κακῶς αὐτῇ χρήσεται. Λοιπὸν ἡ Κίρκη, ὡς μὴ δυναμένη τινὰς προσδέξασθαι εἰς συμμαχίαν, καὶ παρὰ φυλακὴν ἑαυτῆς, κατασκευάσασα διὰ βοτανῶν τινῶν φάρμακον, τοὺς παριόντας, φησὶ, ξένους ἐδεξιοῦτο, καὶ διὰ ποτοῦ δόσεως [1] ὑποταγὴν φίλτρου δεινοῦ, καὶ παραμονῆς, καὶ λήθης πατρίδος ἰδίας, τοὺς πίνοντας ξένους ἐποίει συνεῖναι αὐτῇ· καὶ πάντες αὐτῇ εἰς ὑπερβολὴν παρέμεινον εἰς τὴν αὐτὴν νῆσον, ληθαργοῦντες τῆς ἑαυτῶν πατρίδος, καὶ συνῆγε πολλούς. Μαθοῦσα δὲ ἡ Κίρκη τὰ πλοῖα τοῦ Ὀδυσσέως ἐν τῇ αὐτῆς νήσῳ καταντῆσαι, ἐκέλευσε καὶ τοὺς ἰδίους δεξιώσασθαι σπουδαίως τὸν Ὀδυσσέα, καὶ τὸν αὐτοῦ στρατόν· ἠβούλετο γὰρ ἔχειν αὐτὸν, καὶ τοὺς αὐτοῦ, ὡς πολεμικοὺς, εἰς συμμαχίαν ἑαυτῆς. Ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς ἢ μόνον παρέλαβεν ἐν τῇ αὐτῇ νήσῳ, εἶδε πολλοὺς ἄνδρας ἐν τῇ αὐτῇ νήσῳ ἀπὸ διαφόρων πατρίδων· ἐπιγνοὺς δέ τινας ἄνδρας

1. ὑποταγὴν φίλτρου δεινοῦ] locus mutilus: ἐμποιῶν αὐτοῖς, aut quid tale deeſſe videtur, ut ſenſus plenus ſit.

ἐκ τοῦ Ἀχαϊκοῦ ὄντας στρατοῦ, πρὸς αὐτὸν ἐληλυθότας, ἐπηρώτησεν αὐτοὺς, λέγων· τίνος χάριν ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ οἰκεῖτε; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· ὅτι, ἐκ τοῦ Ἀχαϊκοῦ ὑπάρχομεν στρατοῦ· καὶ θαλαττίων κυμάτων βίᾳ προσεπελάσαμεν τῇ νήσῳ ταύτῃ, καὶ πόμα λαβόντες μαγικὸν ὑπὸ τῆς βασιλίδος Κίρκης, ἔρωτι δεινῷ βληθέντες εἰς αὐτὴν, ταύτην ἔχομεν νῦν πατρίδα· ἐξειπόντες καὶ ἄλλα τινά. Καὶ ταῦτα ἀκηκοὼς ὁ Ὀδυσσεὺς, συνάξας πάντας τοὺς ἰδίους αὐτοῦ, ἐκέλευσεν αὐτοὺς μηδενὸς μετασχεῖν τῶν ἐπιδιδομένων αὐτοῖς παρὰ τῆς Κίρκης, εἴτε βρωμάτων, εἴτε πομάτων, διὰ τὸ μαγγανείαν τινὰ ἔχειν αὐτά· ἀλλὰ ἐκ τῆς παρασχεθείσης αὐτῷ ἐκ τοῦ Αἰόλου βασιλέως σιταρχίας, καὶ τῶν πρώην ὄντων ἀποθέτων ἐν τοῖς πλοίοις βρωμάτων τε καὶ πομάτων, ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνειν. Τῆς δὲ Κίρκης προσενεγκούσης αὐτῷ, καὶ τῷ στρατῷ αὐτοῦ, καὶ τοῖς ναύταις τροφὰς βρωμάτων καὶ πομάτων οὐκ ἐδέξαντο παρ' αὐτῆς τὸ παράπαν. Καὶ μαθοῦσα τοῦτο ἡ Κίρκη, ὑπέλαβεν εἰδέναι τὸν Ὀδυσσέα τινὰς μυστικὰς μαγείας, καὶ προγνόντα αὐτῆς τὰ βουλεύματα· καὶ πέμψασα μετεστείλατο αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἦλθε πρὸς αὐτὴν, μετὰ ὁπλικῆς βοηθείας, καὶ ἀπονοίας Ἀχαϊκῆς, ἀγαγὼν αὐτῇ δῶρα Τρωϊκά. Ἡ δὲ ἑωρακυῖα αὐτὸν, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, ᾔτησεν αὐτὸν προσμεῖναι τῇ νήσῳ, ἄχρις οὗ διέλθῃ ὁ τοῦ χειμῶνος

qui ex Græcorum exercitu fuerunt, recognoſcens ſibi appropinquantes; Quid (inquit) vobis in cauſa eſſet, ut ſedes veſtras in hac inſula poneretis? Tum illi: Nos, inquiunt, ex Græcorum ſumus exercitu: verum tumultuoſis undarum procellis jactati, inſulam hanc appulimus; ubi ex hauſtu quodam Magico, quem Regina Circe nobis propinandum dedit, incredibili ejus amore correpti, inſulam hanc nunc habemus patriam. Hæc, atque alia retulerunt: quibus auditis, Uliſſes, convocatis ad ſe ſuis omnibus, in mandata illis dedit; ut de eo quod ſupererat annonæ, quam Rex Æolus illis ſuppeditaverat; commeatuque, quem navigiis olim repoſuerant, quiſque ſibi, ubi opus fuerit, ſumeret in victum: de iis autem, quæ, veneficiis incantata, comedenda illis, vel bibenda Circe traderet, omnino nihil deſumerent. Circe vero ubi hæc intellexiſſet, rata Uliſſem, artis Magicæ non ignarum, conſilia ſua præſenſiſſe; ad Fanum eum accerſendum curavit. Accerſitus ille, exercitu ſuo ſtipatus, Græcaque ſua fretus confidentia, accedit, munera Trojana Reginæ adferens. Circe vero, ubi Uliſſem, ſocioſque conſpexit; rogavit eum, uti inſulam hoſpes teneret, uſque dum tempus hibernum præſtiterit: interpoſito etiam ibidem juramento, inviolatum

le

ſe illum, ſocioſque præſtituram. Dictis ejus audiens Uliſſes, commorabatur illic per tempus aliquod; Circeſque conſuetudine (ipſa ſic volente,) uſus eſt: uti hæc de Circe ſapientiſſimi Siſyphus Cous & Dictys Cretenſis, memoriæ prodiderunt. Verum ſapientiſſimus Homerus, Poëtarum more fabulatur, Circem, poculi Magici hauſtu, concurrentes illuc advenas transformaſſe; Leonum aliis, aliis canum, eis vero ſuum, illis urſorum, nonnullis etiam porcorum formas, vel capita induentibus. Supradictus autem Phidalius Corinthius, fabulam hanc enarrans; Nequaquam (inquit) illud Circi in libidem ſuam ceſſiſſet, ſi concurſitantes hominum turbas in belluas mutaſſet: ſed amoris inſania correptos homines Poeta indigebat; quos belluarum more frendentes, pro libitu ſuo Circe furiis agitavit, ob deſiderium ipſius in rabiem efferatos. Ejuſmodi enim Amor habet impetum naturalem, ut in rem deſideratam, morte etiam ſpreta, præceps involet. Quippe Cupidinis ex vi, quaſi in Bruta migrant homines, nihil rationi conſentaneum agitantes;

καιρός· δεδωκυῖα αὐτῷ ἐν τῷ ἱερῷ ὅρκους, μηδὲν ποιεῖν εἰς βλάβην αὐτοῦ, ἤ τινος τῶν ἅμα αὐτῷ. Καὶ πεισθεὶς ὁ Οδυσσεὺς διέτριψε μετ' αὐτῆς ὀλίγον καιρὸν, συμμιγεὶς αὐτῇ πρὸς γάμον, ἐκείνης βουληθείσης· Περὶ ἧς Κίρκης ἐξέθεντο ταῦτα οἱ σοφώτατοι Σίσυφος Κῷος, καὶ Δίκτυς ἐκ τῆς Κρήτης. ὁ δὲ σοφώτατος Ομηρος ποιητικῶς ἔφρασεν, ὅτι διὰ πόματος μαγικοῦ, τοὺς συλλαμβανομένους πρὸς αὐτὴν ἄνδρας μετεμορφοῖ, ποιοῦσα τοὺς μὲν λεοντομόρφους, τοὺς δὲ κυνοκεφάλους, ἄλλους δὲ συομόρφους, ἑτέρους δὲ ἀρκομόρφους, καὶ χοιροκεφάλους. Ο δὲ προγεγραμμένος [1] σοφὸς Φειδαλίος ὁ Κορίνθιος ἐξέθετο τὴν ποιητικὴν ταύτην σύνταξιν, ἑρμηνεύσας οὕτως. Οτι τῇ Κίρκῃ οὐδὲν ἥρμοζε πρὸς ἣν ἐβούλετο ἐπιθυμίαν, πολυοχλίαν ποιεῖν τοὺς ἀνθρώπους θηριομόρφους· ἀλλὰ τρόπον σημαίνων ὁ ποιητὴς [2] τῶν ἀναιρέντων ἀνδρῶν, ὅτι, ὡς θηρεία, ἐποίει αὐτοὺς ἐκεῖ ἡ Κίρκη βρύχειν, καὶ μαίνεσθαι, καὶ λυσσᾷν ἐκ πόθου, καθὼς ἐκέλευσεν ἡ Κίρκη. [3] Φυσικὸν γὰρ τῶν ἐρώτων ἀντέχεσθαι τῆς ἐρωμένης, καὶ ὑπεραποθνήσκειν· τοιοῦτοι γὰρ ὑπάρχουσιν οἱ ἔρωτες. Εκ γὰρ τῆς ἐπιθυμίας ἀποθηριοῦνται, [4] μηδὲν ἔνφραινον λο-

---

1. Φιδαλίος ὁ Κόρινθος] Φιδίας ſupra dictus eſt.

2. τῶν ἀναιρέντων ἀνδρῶν] lego, ἀντερώντων, Rivalium.

3. Φυσικὸν γὰρ τῶν ἐρώτων].forte legendum, τῶν ἐρώντων.

4. μηδὲν ἔνφραινον] Vocabulum parum Græcum; quod ἔμφρον forte dixiſſet.

γιζόμενοι· ἀλλὰ ἀλλοιέμενοι τὰς μορφὰς, καὶ τῷ σώματι ὡς θηριόμορφοι γίνονται, καὶ τῇ θέᾳ, καὶ τοῖς τρόποις, ἐπερχόμενοι τοῖς ἀντεραςαῖς. Φυσικὸν γὰρ τὰς ἀντεραςὰς ὁρᾷν ἀλλήλους ὡς θηρία, καὶ πρὸς ἀλλήλους ἐπερχομένους ἄχρις φόνου. 1 Οἱ καὶ διαφόρους ἔχουσι πρὸς τοὺς τῆς τοιαύτης ἐπιθυμίας τρόπους· οἱ μὲν γὰρ, ὡς κύνες, ἐπέρχονται τῇ μίξει, πολλὰ συμμιγνύμενοι· οἱ δὲ, ὡς λέοντες, τὴν ὁρμὴν καὶ μόνην τὴν ἐπιθυμίαν ζητοῦσιν. ἄλλοι δὲ, ὡς ἄρκτοι, μιαρῶς κέχρηνται τῇ συνουσίᾳ. καὶ μᾶλλον σαφέστερον ἐστὶ, 2 καὶ ἀληθινότερον 3 ἑρμηνεύσεν ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐκθέσει.

sed humanam exuti speciem, corpora, formas, & mores etiam belluinos præ se ferunt, dum proci mulieribus inhiant. Illud etiam à Natura est, ut Rivales belluino impetu in se invicem ferantur, ad exilium usque se invicem impetentes. Verum cupiditatibus hisce non uno modo se habent, lascivientes: alii, enim, canum more, frequentius coeunt alii, leones quod solent, ipsum præsentis pruritus impetum solummodo explere sibi quærunt: alii denique, sicut ursi, turpiter coeunt, conspurcantes sese: uti hæc pluribus enarravit, juxta rei veritatem, Auctor iste, in scriptis suis.

Ἀπὸ δὲ τῆς νήσου τῆς Κίρκης 4 ἐξωρμήσας ὁ Ὀδυσσεὺς, ἀνήχθη εἰς τὴν ἄλλην νῆσον, ὑπὸ ἀνέμων ἐναντίων ἐκριφεὶς· ὅντινα ἐδέξατο καὶ ἡ Καλυψὼ, ἡ ἀδελφὴ τῆς Κίρκης· καὶ πολλῆς θεραπείας ἠξίωσεν αὐτὸν, συμμιγεῖσα αὐτῷ καὶ πρὸς γάμον. Κἀκεῖθεν ἀνήχθη, ἔνθα λίμνη ὑπῆρχε μεγάλη, πλησίον τῆς θαλάσσης, 5 λεγομένη ἡ Νεκυόπομπος· καὶ οἱ οἰ-

Ulisses vero à Circis insula solvens, adverso mari jactatus, in insulam illam alteram delatus est: ubi à Calypsone, Circis sorore, honorifice exceptus, consuetudinem etiam cum ea habuit. Delatus inde, ad stagnum ingens, Necyopompum vocatum, prope mare situm, pervenit. Hujus incolæ, qui vaticiniis præ-

1. οἱ καὶ διαφόρους ἔχουσι] Forte legendum, διαφόρως ἔχουσι.

2. καὶ ἀληθινότερον] Scr. ἀληθινώτερον

3. ἑρμηνεύσεν] Scr. ἡρμήνευσεν.

4. ἐξωρμήσας ὁ Ὀδυσσεὺς] Scr. ἐξορμήσας.

5. λεγομένη ἡ Νεκυόπομπος] Lacum hunc, Νεκύοπον, vocat Cedrenus: εἶτα εἰς λίμνην τὴν καλουμένην Νεκύοπον, ἐν ᾗ διὰ φαντασμάτων ἔγνω τὰ μέλλοντα συμβαίνειν αὐτῷ. Dictys Cret. rem narrans, de loci nomine silet. *Inde liberatus, pervenerit ad eum locum, in quo exhibitis quibusdam sacris futura defunctorum animis dignoscerentur.* Νέκυες, idem quod νεκροὶ, teste Hesychio. Mercurius etiam, Νεκροπομπὸς, id est, *Manium ductor*, Luciano dictus: quia Manibus ad inferos ducendis præest. Atque iste Ulissis cum magis hisce congressus, ejus ad Inferos descensus est apud Mythologos

cellebant, omnia quæ ei acciderant, quæque eventura erant aperuerunt. Inde solvens, sæviori maris impetu agitatus, ad Serenidas quas vocant rupes ferebatur: quæ fluctuum ex allisione, sonitum quendam peculiarem efficiunt. Has cum evasisset, ad Charybdin quem vocant sinum delatus, incidit ibi in loca prærupta, & scopulis aspera: ubi residuis navibus, exercituque in mari demersis, solus ipse navis tabulæ insidens, pelago fluctuabat, mortem miseram nunquam non expectans. Verum præternavigantes illac Phœnices, videntes illum marinis undis fluctuantem, misericordia moti, fluctibus eripuerunt: & in Cretam insulam adductum, Idomeneo, Græcorum ex ducibus, tradiderunt. Idomeneus ubi Ulissem conspexit, nudum, atque indignum; summopere misertus ejus, muneribus abunde donatum, Duce etiam exercituque, & navibus duabus, & satellitibus quibusdam instructum, Ithacam

κοιῦντες ἐν αὐτῇ ἄνδρες, μάντεις. οἵτινες ἐξεῖπον αὐτῷ πάντα τὰ συμβάντα αὐτῷ, καὶ τὰ μέλλοντα. Καὶ ἀναχθεὶς ἐκεῖθεν, χειμῶνος μεγάλου γενομένου θαλάσσης, ἐκείπεται [1] εἰς τὰς Σερενίδας οὕτω καλουμένας πέτρας· αἳ ἐκ τῶν κρουσμάτων τῶν κυμάτων, ἦχον ἀποτελοῦσιν ἴδιον. Κἀκεῖθεν ἐξειλήσας, ἦλθεν εἰς τὴν καλουμένην Χάρυβδιν, εἰς τόπους ἀγρίους καὶ ἀποτόμους· κἀκεῖ πάσας τὰς ὑπολειφθείσας αὐτῷ ναῦς, καὶ τὸν στρατὸν ἀπώλεσεν· αὐτὸς δὲ ὁ Ὀδυσσεὺς μόνος ἐν σανίδι τοῦ πλοίου ἐν τῷ πελάγει ἐφέρετο, ἀναμένων τὸν μετὰ βίας θάνατον. Τοῦτον δὲ ἑωρακότες τινὲς ἀποπλέοντες ναῦται Φοίνικες νηχόμενον ἐν τοῖς ὕδασιν, ἐλεήσαντες διέσωσαν, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐν τῇ Κρήτῃ νήσῳ, πρὸς τὸν Ἰδομενέα, ἔξαρχον Ἑλλήνων. Καὶ ἑωρακὼς τὸν Ὀδυσσέα ὁ Ἰδομενεὺς γυμνὸν, καὶ δεόμενον, συμπαθῶς φερόμενος, δῶρα αὐτῷ πλεῖστα δεδωκὼς, σὺν στρατῷ, καὶ στρατηγῷ αὐτοῦ, καὶ δύο νῆας, [2] καὶ διασώζοντας αὐτόν τινας, ἐξέπεμψεν

1. εἰς τὰς Σερενίδας] Σειρῆνας vocant Cedrenus, & Isac. Tzetzes.

2. καὶ διασώζοντας αὐτόν τινας,] διασώζοντες hic, pro ὁδηγοῖς, viæ ducibus, aut stipatoribus satellitibus custodibus, usurpatur: ita etiam infra, in Joviano Imp. p. 321. ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ ὁ βασιλεὺς Ἰοβιανὸς ἕνα τῶν σατραπῶν &c. εἰς τὸ διασῶσαι αὐτὸν, καὶ τὰ ἐξπέδιτα αὐτοῦ, ἐκ τῆς Περσικῆς χώρας. Constantin. Porphyrogen. de Administrand. Imper. cap. 7. ἡνίκα περάσῃ βασιλικὸς εἰς Χερσῶνα ἕνεκα τῆς τοιαύτης διακονίας, ὀφείλει εὐθὺς ἀποστεῖλαι εἰς Πατζινακίαν, καὶ ἐπιζητεῖν ὅμηρας παρ' αὐτῶν, καὶ διασώστας &c. Diasostes etiam à Latinis recentioribus, pro Itineris duce frequenter occurrit. Luitprand. Legat. ad Nicephor. ad finem: *Michael vocatus est & Diasostes meus, &c.*

αὐτὸν

αὐτὸν εἰς Ἰθάκην. ἅπινα καὶ ὁ σοφὸς Δίκτυς, παρὰ τοῦ Ὀδυσσέως ἀκηκοὼς, συνεγράψατο.

Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Διομήδης, λαβὼν τὸ Παλλάδιον, ἐξώρμησεν ἀπὸ τῆς Τροίας, εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα.

Ὁ δὲ Ἀγαμέμνων, ἔχων τὴν Κασσάνδραν ἣν ἐπόθει, ἐπέρασε τὸ τῆς Ῥόδου πέλαγος, βουλόμενος ἐπὶ Μυκηναίων πόλιν ὁρμῆσαι.

Λοιπὸν ὁ Πύῤῥος ἑωρακὼς πάντας ἀποπλεύσαντας, τεφρώσας τὸν Τελαμώνιον Αἴαντα, καὶ [1] λαβὼν ἐν ὑδρίαν, ἔθαψε μετὰ τιμῆς μεγάλης, πλησίον τοῦ τύμβου τοῦ Ἀχιλλέως τοῦ ἐξαδέλφου αὐτοῦ, πατρὸς δὲ τοῦ Πύῤῥου, [2] εἰς τόπον λεγόμενον Σίγειν.

Ὁ δὲ Τεῦκρος ὁ ἀδελφὸς τοῦ Αἴαντος τοῦ Τελαμωνίου, κατέφθασεν εὐθέως, ἐλθὼν ἀπὸ τῆς Σαλαμῖνος, πόλεως τῆς Κύπρου, πρὸς βοήθειαν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ εὗρε τὸν Πύῤῥον. Καὶ μεμαθηκὼς παρ' αὐτοῦ τὰ συμβάντα, ἀκούσας δὲ καὶ [3] τὴν γεναμένην τιμὴν τῶν λειψάνων τοῦ Αἴαντος, ἐπαινῶν, καὶ ἐπευχόμενος τῷ Πύῤῥῳ, ἔφη· οὐδὲν ξένον πεποίηκας· ἐκείνης γὰρ τῆς Ἀχιλλέως θείας φρενὸς ὑπάρχεις υἱός. Λείψανα γὰρ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἀφαιρεῖται ὁ χρόνος, ἡ δὲ ἀρετὴ καὶ θανοῦσα λάμπει. Καὶ παρακαλεῖ

demisit: uti hæc sapiens Dictys, ab Ulisse ipso edoctus, memoriæ mandavit.

Consimiliter etiam Diomedes, accepto secum Palladio, Trojam reliquit, in patriam suam reversurus.

Agamemnon vero Cassandra, quam amabat, potitus, trajecto Rhodiorum pelago, Mycenas suas repetivit.

Pyrrhus autem, ubi cæteros omnes discessisse animadvertit; ipse Ajacis Telamonii cineres in urnam repositos, ad Sigrin quam vocant, prope tumulum Achillis, Pyrrhi patris, Ajacis autem patruelis, honorifice recondidit.

Teucrus autem, Ajacis Telamonii frater, qui ejus in auxilium ex Salamine, Cypri urbe advenerat; in Pyrrhum incidens, edoctusque ab eo de eis quæ acciderant; certior etiam factus, quanto ille cum honore Ajacis reliquias terræ mandaverat, laudavit Pyrrhum; & Fausta ei omnia precatus, "Nihil, inquit, non te dig- "num fecisti; qui divinæ il- "lius Achillis Mentis hæres "es. Nempe Heroum Reli- "quias ævum absumit: ast "splendet post funera Virtus." Tum vero Pyrrhus Teucrum

---

1. καὶ λαβὼν ἐν ὑδρίαν] Scr. ὑδρίᾳ.

2. εἰς τόπον λεγόμενον Σίγειν] Rheteum vocat hunc locum Dictys Cret. *Interim Neoptolemus, advecta ligni materia, Ajacem cremat: reliquiasque urna conditas, in Rhetæo sepeliendas procurat.*

3. τὴν γεναμένην τιμὴν] Scr. γενομένην.

rogavit, uti secum cœnaret. Inter cœnandum vero eum rogavit Pyrrhus, (cui genere etiam conjunctus erat,) uti altius ab origine rem repetens, quæ patri suo acciderant enarraret omnia; nihil adhuc certi de his accepisse se asserens: His itaque Teucrus exorsus est.

Victoriam illam, quam Achilles de Hectore reportavit, nulla ætas oblivioni datura est: qui ubi audisset, Hectorem de nocte Penthesileæ Reginæ obviam iturum, præoccupato ejus itinere, se suosque in insidiis collocavit; Hectoremque, cum suis omnibus, flumen trajicientibus, internecioni dedit; unico dempto, quem stragi superesse voluit, manibus abscissis, Priamo remittendum, cui Hectoris mortem annunciaret. Pater autem tuus ante lucem, Græcis interim quæ acciderant omnia nescientibus, Hectoris intermortuum corpus, currui alligatum, & ab equis, quos ipse cum Automedonte agitavit, circumtractum, quam potuit maxime ad terram allisit. Priamus autem audito Hectoris fato, ejulare, cum suis omnibus: tantusque est in Trojano populo clamor editus, Græcis interim triumphum suum clamoribus reciprocis celebrantibus, ut Volucres etiam Cœli consternarentur. Tum vero statim obseratæ sunt Ilii portæ. Pater autem tuus, instituto certaminis festo, Duces,

ὁ Πύῤῥος τὸν Τεῦκρον ἅμα αὐτῷ μεταλαβεῖν βρωτοῦ καὶ πότου. Καὶ ἐν τῷ συμποσίῳ, ὡς ὄντα ἐκ τοῦ ἰδίου γένους, τὸν Τεῦκρον ὁ Πύῤῥος ᾔτει διηγεῖσθαι αὐτῷ πάντα ἐξ ἀρχῆς τὰ συμβάντα τῷ αὐτοῦ πατρὶ, φήσας ἀγνοεῖν τὸ ἀκριβές. Ὁ δὲ Τεῦκρος ἤρξατο λέγειν οὕτως.

Ὁ πᾶς αἰὼν οὐκ ἐξαλείψει τὴν Ἀχιλλέως κατὰ Ἕκτορος νίκην· ὃς μαθὼν Ἕκτορα νυκτὸς βουλόμενον ἀπαντῆσαι τῇ βασιλίδι Πενθεσιλείᾳ, προποιήσας λάθρα, ἅμα τῷ ἰδίῳ στρατῷ, καὶ ἑαυτὸν σὺν αὐτοῖς ἀποκρύψας, τὸν ποταμὸν διαβαίνοντα τὸν Ἕκτορα κτείνει, καὶ ἅπαντας τοὺς αὐτῷ ἑπομένους, ἕνα μόνον καταλιπὼν ζῶντα· ὅντινα χειροκοπήσας, Πριάμῳ ἔπεμψεν ἀγγέλουντα τὸν Ἕκτορος θάνατον. Καὶ τὰ συμβάντα μηδενὸς τῶν Ἑλλήνων γνόντος, ἤγαγε τὸ τοῦ Ἕκτορος λείψανον εἰς δάπεδον πρὸ αὔγους· καὶ ἐν δίφρῳ ἀναρτήσας αὐτὸν, τοὺς ἵππους ἐλαύνοντος Αὐτομέδοντος σὺν αὐτῷ, μαστιγόπληκτον αὐτοῦ τὸ σῶμα ὁ σὸς γενέτης ποιῶν οὐκ ἐπαύετο. Ἀκούσας δὲ Πρίαμος τὸν τοῦ Ἕκτορος μόρον, ὠλόλυξε, καὶ πάντες σὺν αὐτῷ· καὶ τοσαύτη βοὴ ἐγένετο ἐκ τοῦ πλήθους τῶν Τρώων, ὥστε καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ταραχθῆναι. Καὶ οἱ Ἕλληνες δὲ χαίροντες, ἀντεβόησαν ὁμοίως· καὶ κλείονται αἱ πύλαι τοῦ Ἰλίου. Ὁ σὸς γενέτης ἐπετέλεσεν ἀγῶνος ἑορτὴν, τοῖς βασιλεῦσι, καὶ πᾶσι, πολλὰ φιλοτιμη-

σάμενος

σάμενος. Τῇ δὲ ἑξῆς ἡμέρᾳ ὁ Πρίαμος πένθιμον φορῶν σχῆμα, ἄξας μεθ' ἑαυτοῦ Πολυξένην, τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, παρθένον, καὶ Ἀνδρομάχην, τὴν Ἕκτορος γυναῖκα, καὶ Ἀστυάνακτα, καὶ Λαοδάμαντα, υἱοὺς αὐτοῦ νηπίους, παραγίνεται πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ἀγαγὼν μεθ' ἑαυτοῦ καὶ κόσμον πολὺν, καὶ χρυσὸν, καὶ ἄργυρον, καὶ ἐσθῆτα. οὔσης δὲ σιγῆς ἐν τοῖς ἡγεμόσι τῶν Ἑλλήνων, πλησίον δὲ αὐτοῦ γινομένου, ἐθαύμαζον πάντες τὴν εὐτολμίαν τοῦ αὐτοῦ Πριάμου· καὶ ἀπαντῶσιν αὐτῷ, βουλόμενοι μαθεῖν τὴν αἰτίαν τῆς ἀφίξεως. Ἑωρακὼς δὲ αὐτοὺς ὁ Πρίαμος, [1] ἑαυτὸν εἰς τὸ ἔδαφος ῥίψας, κόνιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ φέρων, καὶ δεόμενος αὐτῶν, συνικέτας γενέσθαι πρὸς τὸν Ἀχιλλέα ὑπὲρ τοῦ σώματος τοῦ Ἕκτορος. Οἰκτείρει δὲ αὐτὸν Νέστωρ, καὶ Ἰδομενεὺς, αὐτῷ γενέσθαι συνικέτας πρὸς τὸν Ἀχιλλέα ὑπὲρ τοῦ σώματος τοῦ Ἕκτορος· οἵτινες ἐδυσώπησαν τὸν σὸν πατέρα περὶ τοῦ Πριάμου. Καὶ ἐκέλευσεν αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὴν σκηνὴν αὐτοῦ· ὁ δὲ Πρίαμος εἰσελθὼν [2] ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ πλωτὸς, ἱκετεύων· ὡσαύτως δὲ καὶ Ἀνδρομάχη, σὺν τοῖς παισίν· ἡ δὲ Πολυξένη, περι-

exercitumque totum muneribus plurimis donavit. Priamus autem die ſequente, veſte indutus lugubri, & aſſumpta ſecum filia Polyxena, virgine innupta, & Hectoris uxore Andromache, cum filiolis ejus duobus, Aſtyanacte, & Laodamante, Græcos adiit, adferens ſecum, præter veſtes, & Ornamenta, auri quoque, & argenti plurimum. Priamo autem appropinquante, ſilentium derepente Græcorum Ducibus oboriebatur, Priami fiduciam admirantibus. Tum vero obviam ei procedebant, adventus cauſam ſciſcitaturi: quos Priamus ubi conſpexit, ad terram procidens, pulveremque in capite geſtans, obteſtabatur eos, uti ſecum precatores Achillem interpellarent, de Hectoris corpore reddendo. Cujus miſerti Neſtor, & Idomeneus, precibus ejus annuerunt; Achillemque, uti Hectoris corpus redderent, ſollicitarunt. Pater vero tuus eorum precibus motus, Priamum in tentorium accerſit: ingreſſus autem Priamus, Achilli ſupplex ad pedes, una cum Andromache, filiiſque ejus, procidebat. Polyxena vero patris tui pedes amplexa, ul-

---

1. ἑαυτὸν εἰς τὸ ἔδαφος ῥίψας] mallem, ἔρριψε.

2. ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ πλωτὸς] *ad pedes ejus cecidit pronus*, id eſt, membris natantium more explicatis; duriuſcula licet vocabuli tranſlatione: niſi quis, πρηνῶς, reponendum cenſeat: quod & Gregorio noſtro viſum eſt. Cedrenus habet, πάντας ἱκέτας προκυλινδούμενος ad pedes eorum provolutus.

tro ſpondebat, ſe, modo fratris corpus redderet, in perpetuum ei ſubſervituram. Tum qui aderant Duces, Priami ſenectutis miſerti, pro eo fiunt ſupplices. Parens autem tuus; "Oportuerat, inquit, "Priamum filios ſuos maturius coercuiſſe, neque "ſe ſceleris eorum dediſſe "participem. Verum tenebat eum rerum alienarum "Cupido: nec tam Helenam "uxorem, quam Pelopis, & "& Atrei divitias appetebat "ſibi. Male igitur à vobis factorum pœnas date; veſtroque exemplo habeant hæc "ſibi Græci, Barbarique in "documentum.

Duces autem ſuadebant, uti accepto redemptionis pretio, cadaver illis concederet. Hic vero vitæ jucunda ſecum reputans, Priamum, Polyxenam, & Andromachen in pedes erigit; Priamo præterea mandans, ubi lavaſſet, uti panem, vinumque apud ſe ſumeret; non aliter ei corpus traditurum ſe, minatus. Priamus autem, inter ſpem metumque futuri ſuſpenſus; à Polyxena ſuſtentatus, humiliter intravit, cibum & potum cum patre tuo capturus: Ubi multis invicem ſermone agitatis, ſurgebant tandem; redemptioniſque pretium in medio poſitum eſt. Videns autem A-

πλακεῖσα τοῖς ποσὶ τοῦ σοῦ γενέτου περὶ τοῦ αὐτῆς ἀδελφοῦ Ἕκτορος, δουλεύειν ἐπαγγειλαμένη, καὶ μένειν σὺν αὐτῷ, εἰ ἀποδῷ τὸν νεκρόν. Οἱ δὲ βασιλεῖς τὸ γῆρας αὐτοῦ οἰκτείραντες, παρεκάλουν ὑπὲρ Πριάμου. Ὁ δὲ σὸς γενέτης Ἀχιλλεὺς πρὸς αὐτοὺς ἔφη· "κρατεῖν αὐτὸν ἐξ ἀρχῆς ἔδει τῶν παίδων, καὶ μὴ συνεξαμαρτάνειν· Ἀλλ' εἶχεν αὐτὸν "ἔρως τῶν ἀλλοτρίων χρημάτων· "οὐ γὰρ Ἑλένης γυναικὸς τὴν ἐπιθυμίαν εἶχεν, ἀλλὰ τῶν Ἀτρέως, "καὶ Πέλοπος χρημάτων τὸν πόθον "εἶχε. Δότε οὖν δίκας ἀνθ' ὧν ἠσεβήσατε· σωφρονιζέσθωσαν οὖν, δι' "ὑμᾶς, Ἕλληνες, καὶ Βάρβαροι.

Ὁ δὲ πείθουσιν αὐτὸν, λύτρα λαβόντα, τὸν νεκρὸν παραχωρῆσαι· ὁ δὲ, [1] τὰ τοῦ βίου τερπνὰ ἐννοήσας, τὸν Πρίαμον ἀνίστησι, καὶ Πολυξένην, καὶ Ἀνδρομάχην· καὶ κελεύει τῷ Πριάμῳ λούσασθαι, καὶ σίτου, καὶ οἴνου γεύσασθαι ἅμα αὐτῷ, ἄλλως γὰρ οὐκ ἂν παραχωρήσειεν αὐτῷ τὸν νεκρόν· ὁ δὲ Πρίαμος φόβῳ κατεχόμενος, καὶ ἐλπίδι τῶν μελλόντων, ταπεινῶς παραγίνεται, ὑπὸ Πολυξένης παρακρατούμενος, πρὸς Ἀχιλλέα τὸν σὸν γενέτην, καὶ βρωτοῦ καὶ ποτοῦ μετέσχε· καὶ πολλῶν λαληθέντων, ἀνέστησαν· καὶ τεθέντων τῶν λύτρων ἐπὶ τῆς γῆς, ἰδὼν ὁ Ἀχιλλεὺς τὸ πλῆθος τῶν δώρων, τόν τε χρυσὸν, καὶ

1. τὰ τοῦ βίου τερπνὰ ἐννοήσας] ita etiam infra, in Romulo: τῆς τοῦ βίου ἡδονῆς ἐπεθύμησε.

τὸν ἄργυρον δέχεται, καὶ ἐκ τοῦ ἱματισμοῦ μέρος· τὰ δὲ λοιπὰ Πολυξένῃ χαρισάμενος, ἀπέδωκε τὸν νεκρόν. ὁ δὲ Πρίαμος παρακαλεῖ τὸν Ἀχιλλέα, Πολυξένην παρ' αὐτῷ καταλιπεῖν· ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, εἰς τὸ Ἴλιον αὐτὴν ἀγαγεῖν, εἰς ἄλλον καιρὸν τὰ κατ' αὐτὴν ἀναβαλλόμενος.

Ὁ δὲ Πρίαμος ἀνελθὼν εἰς τὸ ὄχημα, ἔχων τὸ σῶμα τοῦ Ἕκτορος, ἅμα τοῖς σὺν αὐτῷ εἰς τὴν πόλιν εἰσῆλθε· καὶ τεφρώσαντες τὸ σῶμα τοῦ Ἕκτορος, θάπτουσιν αὐτὸν ἔξω παρὰ τὸ τεῖχος τοῦ Ἰλίου, πενθήσαντες αὐτὸν πικρῶς.

Καὶ ἐν τῷ μεταξὺ παραγίνεται ἡ Πενθεσίλεια, ἐκ [1] τῆς ἀντιπέραν Χερονήσου, πολὺ πλῆθος ἐπαγομένη Ἀμαζόνων, [2] κατ' ἀνδρῶν γυναίων. Μαθοῦσα δὲ Ἕκτορα ἀναιρεθέντα, ὑποστρέφειν ἠπείγετο· Πάρις δὲ τοῦτο μαθὼν, ἔπεισεν αὐτὴν μένειν, χρυσὸν δοὺς αὐτῇ πολύν. Ἀνεθεῖσα δὲ μετὰ τοῦ ἰδίου στρατοῦ, μεθ' ἡμέρας ὀλίγας ὁπλισαμένη σὺν τῷ πλήθει, ἐξέρχεται ἐπὶ τὸ δάπεδον. Διαιρεθέντος δὲ τοῦ στρατοῦ αὐτῆς εἰς δύο μέρη, ἵστανται οἱ μὲν τοξόται τὸ δεξιὸν λαβόντες μέρος, οἱ δὲ ὁπλῖται πεζοὶ, πλείω τῶν ἱππέων ὄντες, [3] τὸ μέσον ἔχοντες τόπον· ἡ δὲ Πεν-

chilles donorum multitudinem, acceptis sibi auro, & argento, vestibusque aliquot, reliqua Polyxenæ, una cum cadavere reddidit. Roganti autem Priamo, uti Polyxenam quoque sibi servaret; Achilles illam in urbem secum deducere jussit Priamum; hac de re cum eo alias acturus.

Priamus itaque currum conscendens, Hectorisque cadaver secum ferens, urbem cum suis repetit: ubi in cineres, conversum corpus, juxta Ilii muros extra urbem magno cum luctu, recondiderunt.

Interim vero, ex opposito Chersoneso aderat Penthesilea, Amazonum, & bellicosorum virorum exercitu numeroso stipata. Certior autem facta de Hectoris morte, in reditum protinus se parat: verum Paris, hoc audito, auro multo eam de instituto suo dimovebat. Illa igitur, cum se suosque paucos per dies refecisset; copiis tandem suis instructa, in campum progressa est. Diviso autem in partes duas exercitu, sagittarii ad dextram steterunt: pedites autem gravis armaturæ, quos Equitibus plures habuit, ad lævum collocavit; equitibus

1. τῆς ἀντιπέραν Χερονήσου] Scr. Χερρονήσου.

2. κατ' ἀνδρῶν γυναίων.] Scr. καὶ ἀνδρῶν γ'.

3. τὸ μέσον ἔχοντες τόπον] Scr. τὸν μέσον ἔχοντες τόπον: sed locum istum aliter mendosum suspicor, & pro, μέσον, λαιὸν reponendum censeo, uti habet Cedrenus: διχῇ δὲ τὴν αὐτῆς διελοῦσα στρατὸν, καὶ ἐν δεξιᾷ μὲν αὐτῆς τοὺς τοξότας, τῷ λαιῷ δὲ μέρει τοὺς ὁπλίτας πεζοὺς, πλείους τῶν ἱππέων ὄντας ἐκτάξασα, ἡ Πενθεσίλεια μέσον τῶν ἱππέων ἦν ἐν τῷ σίγνῳ.

in medio positis: inter quos ipsa, cum signo, constitit. Acies vero Græcorum ita ordinata est, ut sagittariis hostium Ego Teucrus Menelaus, Meriones, Ulisses; gravis au- autem armaturæ peditibus, Diomedes, Agamemnon, Tlepolemus, Jalmenus, & Ascalaphus opponeremur: Equitibus vero pater tuus Achilles, Ajax uterque, Idomeneus, Philocletes, cæterique Duces cum suis pugnam dederunt. Et quidem Ego Teucrus plurimos interfeci, adeo ut strenuum me virum omnes perhibuerint. Gravis autem armaturæ milites Ajaces, medii in eos irrumpentes, profligarunt. Pater autem tuus, medius inter eos, Reginæ ipsi invigilans, occasionem venabatur, quomodo eam, acriter sane pugnantem, è medio tolleret. Itaque propius ei accedens, hasta eam impetebat; & ex equo deturbatam, dum in casu erat, coma arreptam distrahebat. Cadentem vero eam videntes reliqui ex exercitu ejus, fugam omnes capessebant. Cumque urbis portæ à Trojanis obseratæ fuissent, uti omnem aufugiendi spem suis adimerent; nos, hostium reliquias insecuti, sub ipsis urbis mœnibus trucidavimus; ab Ama-

θεσίλεια μέσον τῶν ἱππέων ὑπῆρχε, σὺν τῷ σίγνῳ. Καὶ λοιπὸν μὲν Δαναοὶ τάξαντες ἑαυτοὺς, ἀνθίσανται· τοῖς μὲν τοξόταις ὁ Μενέλαος, κἀγὼ Τεῦκρος, καὶ Μηριόνης, καὶ Ὀδυσσεύς· τοῖς δὲ ὁπλίταις Διομήδης, Ἀγαμέμνων. Τληπόλεμος, καὶ Ἰάλμενος, καὶ Ἀσκάλαφος· τοῖς δὲ ἱππεῦσιν ὁ σὸς γενέτης Ἀχιλλεὺς, καὶ οἱ Αἴαντες οἱ δύο, καὶ ὁ Ἰδομενεὺς δὲ, καὶ ὁ Φιλοκτήτης, καὶ οἱ λοιποὶ ἡγεμόνες ἅμα τοῖς αὐτῶν στρατοῖς. Καὶ κτείνω ἐγὼ Τεῦκρος πολὺ πλῆθος, ὥστε ἐπαινεθῆναί με, ὡς ἀριστεύσαντα· [1]τοὺς δὲ ὁπλίτας ἀφανίζουσιν οἱ Αἴαντες, ἐν μέσῳ αὐτῶν εἰσελθόντες. ὁ δὲ σὸς πατὴρ Ἀχιλλεὺς μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχων, ἀπεβλέπετο τὴν Πενθεσίλειαν, ζητῶν ἀποκτεῖναι αὐτὴν, μαχομένην πικρῶς. Καὶ πλησίον ἵππου αὐτῆς φθάσας, δόρατι κρούσας αὐτὴν, ἀπὸ τοῦ ἵππου καταβάλλει· καὶ ἔτι ζῶσαν αὐτὴν ἕλκει πεσοῦσαν ἐκ τῆς κόμης. Καὶ ἑωρακότες αὐτὴν πεσοῦσαν οἱ λοιποὶ τοῦ στρατοῦ αὐτῆς, εἰς φυγὴν ἐτράπησαν· τῶν δὲ Τρώων τὰς πύλας κλεισάντων διὰ τοὺς φεύγοντας, οἱ Ἕλληνες ἡμεῖς τοὺς περιληφθέντας ἐπιδιώξαντες, παρὰ τὸ τεῖχος κτείνομεν, ἀποσχόμενοι τῶν γυναικῶν Ἀμαζό-

1. τοὺς δὲ ὁπλίτας ἀφανίζουσιν οἱ Αἴαντες] legendum ex præcedentibus videtur, τοὺς δὲ ἱππεῖς: Equitibus enim Ajaces opposuit. Dictys tamen, unde forte hæc sumpta, Peditibus eos adversos statuit: *Pedibus* (leg. Peditibus) Ajaces duo, *Diomedes*, *Agamemnon*, *&* *Tlepolemus*, *&* *cum Jalmeno Ascalaphus* *opponerentur*: de bel. Tro. l. 4.

γων· ἃς τινὰς ὁ στρατὸς ἅπας δεσμεύσας, ἐμερίσατο. Τῆς δὲ Πενθεσιλείας ἔτι ἐμπνεούσης, βουλὴ ἡμῖν ἐνέστη, ὥστε ζῶσαν εἰς τὸν ποταμὸν ῥιφθῆναι, ἢ κυσὶν εἰς βρῶσιν παραδοθῆναι· ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς ᾔτει ἡμᾶς θανοῦσαν ταφῆναι [1] καὶ γνῶντα τὰ πλήθη, ἐφώνησαν εἰς τὸν ποταμὸν ῥιφῆναι· Καὶ εὐθέως ὁ Διομήδης ἐπιλαβόμενος αὐτῆς τῶν ποδῶν, εἰς τὸν Σκάμανδρον ποταμὸν βάλλει· καὶ θνήσκει παραχρῆμα.

Μετὰ δὲ ὀλίγας ἡμέρας [2] ὁ Τιθὼν τις ὀνόματι, ὑπὸ τοῦ Πριάμου παρακληθεὶς, παραγίνεται, ἄγων Ἰνδοὺς, ἐφίππους, καὶ πεζοὺς, καὶ φοίνικας μαχιμωτάτους μετ᾽ αὐτῶν, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῶν Πολυδάμαντα. Καὶ τοσοῦτον ὑπῆρχε πλῆθος, ὅσον οὐδὲ τὸ Ἴλιον, οὔτε τὸ δάπεδον ἅπαν ἐδέχετο. Καὶ διὰ ναυτικοῦ στόλου ἦλθον πολλοὶ Ἰνδοὶ, καὶ οἱ αὐτῶν βασιλεῖς· ἐδιοικοῦντο δὲ ταοσόμενοι πάντες οἱ βασιλεῖς, καὶ πᾶς ὁ στρατὸς, ὑπὸ τοῦ δυνατοῦ Μέμνονος, βασιλέως Ἰνδῶν. Εἶχε δὲ ὁ Μέμνων μεθ᾽ ἑαυτοῦ καὶ πλοῦτον πολὺν εἰς τὰς ναῦς. Καὶ ἀναπαύσαντες ἑαυτοὺς ἐξῆλθον εἰς τὸ δάπεδον, ξίφη παράξενα φοροῦντες, [3] καὶ σφενδόβολα, καὶ ἀσπίδας τετραγώνους. Καὶ σὺν αὐτοῖς μιγέντες [4] οἱ τοῦ Ἰλίου σύμμαχοι, καὶ οἱ Πριάμου παῖδες,

zonibus interim abstinentes; quas, in vincula conjectas, exercitus omnis inter se divisit. De Penthesilea autem ipsa anhelante adhuc, decretum à nobis erat, uti vel in flumen projiceretur; vel dilanianda canibus objiceretur: Cæterum postulabat Achilles, mortuam sepulturæ tradi: quo audito, in fluctus projici eam instabat exercitus. Diomedes itaque pedibus arreptam, in Scamandrum præcipitavit; ubi statim suffocata periit.

Paucis autem post diebus, advenit in suppetias, à Priamo vocatus, Tithon quidam; cumque eo Indi, pedites, equitesque; Phœnices etiam bellicosissimi, cum rege eorum Polydamante. Tanta autem erat multitudo eorum, ut nec Ilium; nec totus undique campus eam capere potuerit. Sed & navium quoque apparatu supervenerunt Indorum quamplurimi, cum Regibus. Totus autem exercitus, regesque, Memnonis Indorum regis sub auspiciis militabat, viri potentissimi, quique plurimis divitiis naves suas onustas habuit. Hi, ubi paululum se refecissent, in campum descenderunt; enses quisque Barbaricos, fundas, & quadrata scuta gestantes: quibus etiam se adjunxerunt commilitones Trojani, Priamique filii. Mem-

1. καὶ γνῶντα τὰ πλήθη] Scr. γνόντα.

2. ὁ Τιθὼν τις ὀνόματι] Hunc Memnonem vocat Dictys Tithoni & Auroræ filium: ita etiam infra Auctor noster.

3. καὶ σφενδόβολα] magis Græce, σφενδόνας, dixerit.

4. οἱ τοῦ Ἰλείου.] Scr. Ἰλίου.

non autem ipse curru vectus, in campum procedebat. Nos etiam Græci arma sumentes, mala interim omnia nobismet ominantes, egredimur tamen; ad hostium enim conspectum ipsum, nosque Duces, exercitusque, consternati sumus. Clamore itaque sublato, Trojani, cum Memnone, reliquisque nos aggressi sunt quorum vim primam suscepimus; multis hinc inde vulneratis. Ubi vero quamplurimi ex nostris cecidissent, nec amplius Barbarorum impetui substinendo essemus ad naves recessimus. Sed & illas etiam, nisi nox superveniens inhibuisset, Barbari cremassent. Nocte autem ingruente, exercitum recolligentes, occisorum cadavera combussimus. Consilium quoque eadem nocte initum, quis inter Reges nostros par Memnoni congrederetur; cæteris interim copias ejus impigre adorientibus. Sortibus autem inter Duces omnes ductis, Ajaci Telamonio, fratri meo, hoc (satis ita volentibus) sortito obtigit. Ante igitur solis ortum, Græci in aciem armati omnes progredimur; sicut & Trojani, cum Indorum rege Memnone, exercituque omni. Prælio autem commisso, multisque cadentibus, frater meus Ajax; signo Græcorum ducibus dato, uti Trojanos, Indosque reliquos propulsarent; ipse Memnonem, Indorum regem, adortus est; Heroë interim Achille, patre tuo, clam eum à tergo corroborante.

καὶ ὁ Μέμνων ἦλθεν, ἐν ἅρματι ἐποχούμενος εἰς τὸ πεδίον. Ὁπλισθέντες δὲ καὶ ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες, προηρχόμεθα, πάντα δεινῶς ἔχοντες· ἰδόντες γὰρ καὶ ἡμεῖς οἱ ἡγεμόνες, καὶ ὁ ἡμῶν στρατὸς, ἐθαμβήθημεν. Καὶ μετὰ κραυγῆς οἱ Τρῶες, ἅμα τῷ Μέμνονι, καὶ τοῖς λοιποῖς, ἐπέρχονται ἡμῖν· καὶ δεχόμεθα τὴν ὁρμὴν αὐτῶν, καὶ πολλοὶ τραυματίζονται. Πιπτόντων δὲ πολλῶν ὄχλων ἐξ ἡμῶν, ἡμεῖς οἱ ἡγεμόνες Ἑλλήνων ἀνεχωροῦμεν, μὴ ὑποφέροντες τὴν τοῦ πλήθους βίαν· εἶχον δὲ καὶ τὰς ἡμῶν ναῦς καῦσαι οἱ Βάρβαροι, εἰ μὴ νὺξ ἐπῆλθε. Τῆς δὲ νυκτὸς γενομένης, συνελθόντων Ἑλλήνων, ἅμα τῷ ἰδίῳ στρατῷ, καὶ συναγαγόντες τὰ σώματα τεφροῦμεν. Τῇ δὲ αὐτῇ νυκτὶ βουλευόμεθα, τίς τῶν βασιλέων δύναται ἀντιστῆναι, καὶ ὁρμῆσαι κατὰ τοῦ Μέμνονος, τῶν ἄλλων εἰς τὰ πλήθη ἀσχολουμένων, καὶ μαχομένων. Κλήρου δὲ γενομένου πάντων ἡμῶν ἡγεμόνων, κληροῦται, κατά τινα τύχην, Αἴας ὁ Τελαμώνιος, ὁ ἐμὸς ἀδελφός. Καὶ πρὶν ἢ ἥλιον ἀνελθεῖν, ἐξερχόμεθα οἱ Ἕλληνες ὁπλισάμενοι πάντες· ὁμοίως δὲ καὶ οἱ Τρῶες, καὶ ὁ Μέμνων, βασιλεὺς Ἰνδῶν, καὶ πάντα τὰ πλήθη αὐτῶν. Καὶ συμβολῆς γενομένης, καὶ πολλῶν πεσόντων, ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς Αἴας, κελεύσας τοῖς βασιλεῦσι τῶν Ἑλλήνων τοὺς ἄλλους ἀμύνασθαι Ἰνδοὺς καὶ Τρῶας, ὁρμᾷ κατὰ τοῦ Μέμνονος, βασιλέως Ἰνδῶν, τοῦ ἥρωος Ἀχιλλέως, τοῦ σοῦ γενέτου, ὄπισθεν συνεπισχύοντες

τῷ

τῷ Αἴαντι, [1] ἑαυτὸν ἀποκρύπτων. Ὁ δὲ Μέμνων προσεσχηκὼς τῷ Αἴαντι κατ' αὐτοῦ ὁρμήσαντι, καταβὰς ἀπὸ τοῦ ἅρματος εὐθὺς, πλησίον ἐγένετο· καὶ ἀλλήλους τοῖς δόρασι πειράζουσιν. ὁ Αἴας δὲ πρῶτος [2] ἀναστρέπει τὴν ἀσπίδα αὐτοῦ τῷ δόρατι στρέψας, ἐπιπεσὼν αὐτῷ βαρέως. Τῶν δὲ ὄντων ἐγγὺς τοῦ Μέμνονος ἐπελθόντων τῷ Αἴαντι ἐν τῷ ἔχειν τὸν Μέμνονα, ἰδὼν ὁ σὸς πατὴρ Ἀχιλλεὺς, τὸ δόρυ αὐτοῦ βαλὼν εἰς τὸν τράχηλον τοῦ αὐτοῦ Μέμνονος, [3] γυμνωθέντος τοῦ τένοντος, κτείνει αὐτὸν ἀνελπίστως. Καὶ πεσόντος αὐτοῦ, αἰφνιδίως γίνεται θόρυβος, καὶ φυγὴ τῶν βαρβάρων· καὶ ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες γνόντες, καὶ πλησθέντες θάρσους, πάντας τοὺς Αἰθίοπας κτείνομεν. Πολυδάμαντος δὲ ἐπὶ τὸν Αἴαντα ἐπιβάντος, ὁρμήσας ὁ Τελαμώνιος Αἴας κατ' αὐτοῦ, δόρατι πλήξας τὸν βουβῶνα αὐτοῦ, ἀναιρεῖ αὐτόν. Θανόντος δὲ κἀκείνου, καὶ ἄλλων πολ-

Memnon vero, ubi Ajacem sibi appropinquantem animadvertit, è curru statim descendens, propius accessit. Tum vero hastis se invicem petebant: primusque Ajax peracriter eum aggressus, scutum ejus, hasta impulsum, obliquavit. Derepente igitur qui Memnoni proximi erant, Ajacem, eum urgentem, adorti sunt: quod ubi vidit pater tuus Achilles, denudatum Memnonis jugulum hasta trajecit; ipsumque, omnium præter spem, occidit. Memnone sic prostrato, tumultus ingens in Barbaris ortus est, fugam sine mora capessentibus: nos contra, revocatis animis, Æthiopas ad unum omnes excidimus. Tum vero Polydamantem, Ajacem adorientem, Ajax vicissim petebat: juxtaque inguina confossum, de medio sustulit. Occisis vero eo, plurimisque aliis, Æthiopes in ipsa fuga perie-

1. ἑαυτὸν ἀποκρύπτων] Scr. ἀποκρύπτοντος.

2. ἀνατρέπει τὴν ἀσπίδα αὐτοῦ] Dictys Cret. l. 4. *Tum dux noster summa vi Umbonem scuti ejus telo aliquantum perforatum viribus ingruens, impulit, vertitque ei latus.*

3. γυμνωθέντος τοῦ τένοντος] Cedrenus: τὸ δόρυ βαλὼν εἰς τὸν Μέμνονος τράχηλον γυμνωθέντα. Dictis etiam; *& nudatum scuto hostis jugulum hasta transfigit.* Τένων etiam, pro cervice usurpatur, apud Lucian. in Cataplo: καὶ τὸν τένοντα τοῦ Τυράννου καταπατεῖ. Hesych. Τένων τὸ ἐν τῷ τραχήλῳ νεῦρον. Suidas etiam τοὺς Τένοντας vocat, τοῦ τραχήλου τὰ διατεταμένα νεῦρα· Ταύρου βαθὺν τένοντα. ὁ δὲ ταῦρος πλαγεὶς, καὶ διακοπεὶς τοὺς τένοντας, ἡσυχῇ καὶ κοσμίως κατηνέχθη. Sibyllina Orac. lib. 5. ad fin. Αἰγόκερως ἔπληξε νέου ταύροιο τένοντα. Galenus in Isagoge, cervicis posteriorem partem hoc nomine appellari asserit: τοῦ τραχήλου τὰ μὲν ὄπισθεν ἰδίως τένοντες ὀνομάζονται. Hippocrates tamen τένοντας appellare solet musculorum fines, quos ἀπονευρώσεις nominant Anatomici. *Tendines*, Latinis dicti sunt.

runt, Equitibus eos proculcantibus: totusque campus cadaveribus plenus est. Nocte vero ingruente, Trojani nobiscum, de Mortuis sepeliendis egerunt: nobis autem illis annuentibus, rogos utrinque extruximus, mortuosque cremavimus, Trojani autem Ilii portis obseratis, ducum suorum, Memnonisque fatum deflerunt. Paucis itaque diebus interjectis, patre tuo Achille, nobisque Achivis, Trojanos ad prælium provocantibus; egressi sunt, Paridis, Deiphobique sub auspiciis: cumque his Lycaon, Troilusque, & ipsi Priami filii, in aciem devenerunt. Pater itaque tuus Achilles, cum nobis omnibus, in prælium descendens, Barbaros profligavit; quorum plurimi inter fugiendum, inscamandrum fluvium delapsi, interierunt; plurimi etiam vivi capti sunt. At vero Priami filii, Troilus, & Lycaon, Achillis manu ceciderunt: reliqui à nobis interfecti Ingens autem Trojanis, Troili ob casum, luctus incessit; ut qui juvenis admodum, magnique animi fuit, & formæ eximiæ

Post aliquot vero dies bellum intermissum est utrinque; ob Anathematum, quod imminebat, festum quo Græci pariter, ac Trojani, in luco, qui prope aberat ab urbe, A-

λῶν, οἱ Αἰθίοπες φεύγοντες ἀνῃροῦντο, τῶν ἱππέων αὐτοὺς καταπατούντων. Καὶ ἐπλήσθη τὸ δάπεδον νεκρῶν, καὶ γέγονεν ἑσπέρα· ᾔτησαν οὖν οἱ Τρῶες περὶ τῶν νεκρῶν ἔνδοσιν. Καὶ ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων συνθεμένων, ἀμφότεροι ἐποιήσαμεν πυρὰς, καὶ ἐτεφρώσαμεν τοὺς νεκρούς. Καὶ ἀσφαλισάμενοι οἱ Τρῶες τὰς πύλας, ἔμειναν πενθοῦντες διὰ τοὺς αὐτῶν προμάχους, καὶ διὰ Μέμνονα. Ὀλίγων δὲ ἡμερῶν διαδραμουσῶν, τοῦ σοῦ γενέτου Ἀχιλλέως προκαλουμένου, ἅμα ἡμῖν τοῖς Ἀχαιοῖς, τοὺς Τρῶας, ἐξῆλθεν ἡγούμενος τῶν Βαρβάρων ὁ Πάρις, καὶ Δηΐφοβος, ἀδελφοί· ἦσαν δὲ μετ' αὐτῶν, σὺν τῷ πλήθει Λυκάων, καὶ Τρωΐλος, παῖδες καὶ αὐτοὶ Πριάμου. Καὶ ὁρμήσας πάλιν Ἀχιλλεὺς ὁ σὸς γενέτης, μεθ' ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων πάντων, καταδιώκει τοὺς Βαρβάρους· καὶ φεύγοντες ἔπεσον εἰς τὸν Σκάμανδρον ποταμὸν πολλοὶ, καὶ ἀπώλοντο· καὶ ζῶντες δὲ φανεροὶ, ἐλήφθησαν. Ἀναιρεῖ δὲ Ἀχιλλεὺς τοὺς Πριάμου παῖδας, Τρωΐλον, καὶ Λυκάονα· τοὺς δὲ λοιποὺς ἡμεῖς οἱ Ἀχαιοί. Καὶ μέγα πένθος ἐν τῷ Ἰλίῳ, περὶ Τρωΐλον· ἦν γὰρ ἔτι νέος, καὶ γενναῖος, καὶ ὡραῖος.

Μετὰ δέ τινας ἡμέρας ἐνίσταται ἡ τῶν Ἀναθημάτων ἑορτὴ, καὶ [1] ἀνωχὴ γέγονε τοῦ πολέμου, θυσιῶν γινομένων, θυόντων τῷ Θυμβρίῳ Ἀπόλλωνι, (ἐν τῷ ἄλσει, τῷ [2] ἀπῶ μικροῦ ὄντι τῆς

1. ἀνωχὴ γέγονε τοῦ πολέμου] γρ. ἀνοχή. 2. τῷ ἀπῶ μικροῦ ὄντι] Scr. ἀπὸ μικροῦ.

πόλεως,

πόλεως,) τῶν Δαναῶν, καὶ τῶν Τρώων. Καὶ ἐξελθούσης Πολυξένης μετὰ Ἑκάβης εἰς τὸ ἱερὸν, Ἀχιλλεὺς ταύτην ἐθαύμασεν ἑωρακώς. Πρίαμος δὲ ἑωρακὼς τὸν Ἀχιλλέα, [1] πέμποντά τινα Ἰδαῖον ὀνόματι, πρὸς αὐτὸν, λόγους φέροντα περὶ τῆς Πολυξένης, ἐν τῷ ἀναπατεῖν τὸν Ἀχιλλέα ἐν [2] τῷ ἄλσει τοῦ Ἀπόλλωνος μόνον. Καὶ ἀκούσας ὁ Ἀχιλλεὺς τὸν περὶ αὐτῆς λόγον, ἀνήφθη· ἑωρακότες δὲ ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες τὸν Ἰδαῖον ἰδιάζοντα τῷ Ἀχιλλεῖ, ἐν θορύβῳ πολλῷ ἐγενόμεθα, ὡς τοῦ σου γενέτου Ἀχιλλέως προδιδόντος ἡμᾶς. Καὶ ἐπέμψαμεν πρὸς αὐτὸν ἀπόκρισιν διὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου Αἴαντος, καὶ Διομήδους καὶ Ὀδυσσέως, ἵνα αὐτῷ παραγγείλωσι, μὴ θαῤῥεῖν ἑαυτὸν τοῖς Βαρβάροις μόνον. οἱ δὲ ἀπελθόντες, περιέμειναν αὐτὸν ἔξω τοῦ ἄλσους, ἵνα αὐτῷ εἴπωσι τὴν ἀπόκρισιν. ὁ δὲ σὸς πατὴρ Ἀχιλλεὺς συντάσσεται τῷ Ἰδαίῳ, λαμβάνειν Πολυξένην πρὸς γάμον. Καὶ μετ᾽ ὀλίγον ὁ Πάρις παραγίνεται πρὸς τὸν Ἀχιλλέα κρύφα, καὶ ὁ Δηΐφοβος, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, παρακαλοῦντες αὐτὸν περὶ τοῦ γάμου τῆς Πολυξένης. καὶ δέχεται αὐτοὺς ὁ Ἀχιλλεὺς κατ᾽ ἰδίαν ἀγνώστως, μηδὲν ὑποπτεύσας φαῦλον, διὰ τὸ ἐν τῷ τοῦ Ἀπόλλωνος ἄλσει εἶναι. Καὶ ὁ μὲν

pollini Thymbrio ſacra faciebant. Polyxenam ibi, templum una cum Hecuba ingredientem, conſpicatus Achilles, formam ejus obſtupuit. Videns autem Priamus Achillem, qui per lucum ſolum obambulabat; Idæum quendam miſit, qui cùm Achille de Polyxena ſermones haberet. Achilles autem, Idæi nuncium ubi audiſſet, Polyxenæ amore accenſus eſt: Nos autem Idæum obſervantes cum Achille ſecreto agentem, conturbati animis, à parente tuo nobis metuere cœpimus; ne forte proditionem agitaret. Miſſi ſunt igitur, cum fratre meo, Diomedes, & Uliſſes, qui innuerent ei, ne ita fidenter ſe Barbaris committeret ſolum. Illi autem abeuntes, adventum ejus ex luco præſtolabantur, nuncium illud ei allaturi. Interim pater tuus Achilles promiſſum dederat, de Polyxena ducenda: cui paulo etiam poſt, Paris, cum fratre Deiphobo, clam intervenit; nempe de nuptiis eum interpellaturus: quos & ſeorſim excepit Achilles, doli ignarus, nihilque mali ſuſpicatus, eo quod Apollinis eſſent in luco. Et quidem Paris ad Aram conſtitit, tanquam quæ inter ſe pacta fuerant, jura-

1. πέμποντά τινα] Scr. πέμπει. Cedrenus: Ἑωρακὼς δὲ ὁ Πρίαμος τὸν Ἀχιλλέα, πέμπει τὸν Ἰδαῖον πρὸς αὐτὸν ἐν ἄλσει, &c.

2. τῷ ἄλσει τοῦ Ἀπόλλωνος μόνον] Scr. μόνον.

mento

mento firmaturus. Interim vero dum se mutuo tenebant amplexu Deiphobus, & Achilles; Paris à latere veniens, Achillem gladio quem ferebat transadigit. Se.l & repetito vulnere confossus, dum à Deiphobo distineretur, Achilles, concidit exanimis. Paris aute.n, & Deiphobus, per diverticulum luci viam sibi invenientes, clam omnibus evaserunt: paululumque progressi, citato cursu iter in urbem accelerabant. Quos cum conspexit Ulisses, Ajacem, ac Diomedem allocutus; "Non "est (inquit) boni aliquod, "quo occupati sunt isti: quin "igitur Achilli prospiciamus. Lucum itaque ingressi, patrem tuum vident cruentatum, humi juxta altare postratum, & extremos jam spiritus anhelantem. "Dixit autem ei frater "meus Ajax; Quisquamne igi"tur te, mortalium fortissime, "interficere poterat? Quin "potius tua tibi temeritas ex"itio fuit. Immo, inquit A"chilles, Paris me, Deipho"busque, Polyxenam præ"texentes, dolo circumvenere. Nec plura locutus, ex-

Πάρις, ὡς ὅρκῳ βεβαιῶν τὰ μετ' αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἀχιλλέως εἰρημένα, παρὰ τὸν βωμὸν ἵσταται. Περιπλακέντος δὲ τοῦ Δηϊφόβου τῷ Ἀχιλλεῖ, καὶ ὁ Πάρις, ἀπὸ τῶν πλευρῶν, αὐτοῦ καταφιλοῦντος αὐτὸν, ἐβάπτισεν ὃ ἐπεφέρετο ξίφος. Τοῦ δὲ Δηϊφόβου κατασχόντος τὸν Ἀχιλλέα, δευτέραν ἐπιφέρεται πληγὴν ὁ Πάρις τῷ Ἀχιλλεῖ, καὶ λοιπὸν ἔκλυτος ἐγένετο, καὶ ἔπεσε. Καὶ ἐξέρχονται οἱ περὶ Πάριδα καὶ Δηΐφοβον ἀνυπόπτως δι' ἄλλης ἐξόδου τοῦ ἄλσους· ὡς δὲ μικρὸν ἀπεῖχον, δρόμῳ πολλῷ χρησάμενοι, ἀπῆλθον εἰς τὴν πόλιν. Ἰδὼν δὲ αὐτοὺς ὁ Ὀδυσσεὺς, ἔφη πρὸς Αἴαντα, καὶ Διομήδην, ὅτι, οὐκ ἀγαθόν τι [1]εἰσὶν εἰργασάμενοι οὗτοι· εἰσέλθωμεν πρὸς τὸν Ἀχιλλέα. Εἰσελθόντες οὖν εἰς τὸ ἄλσος, ὁρῶσι τὸν σὸν γενέτην Ἀχιλλέα κείμενον παρὰ τὸν βωμὸν εἰς τὸ ἔδαφος [2]κατημαγμένον, καὶ ἔτι ἐμπνέοντα. "Εἶπεν οὖν πρὸς αὐτὸν ὁ "ἐμὸς ἀδελφὸς Αἴας· ἦν ἄρα ἀλη"θῶς ὅστις ἀνθρώπων ἠδύνατο κλεί"ναι σε, ἀλκῇ διαφέροντα πάν"των; ἀλλ' ἡ σὴ προπέτεια ἀπώ"λεσέ σε. Ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς εἶπε· [3]Δόλῳ εἰργάσαντό με Πάρις, καὶ Δηΐ-

1. εἰσὶν εἰργασάμενοι οὗτοι] ἐργασάμενοι.

2. κατημαγμένον] Scr. καθημαγμένον.

3. δόλῳ εἰργάσαντό με] *fraudem mihi fecerunt.* forte scribendum, δόλον εἰργάσαντό με, cum duplici accusativo, quo pacto ἐργάζομαι, frequenter usurpatum tradit Moschopulus, voc. Atticar. Collect: ἐργάζομαί σε κακὸν, μετὰ δύο αἰτιῶν· καὶ, ποιῶ σε κακόν. Adverbium etiam quandoque, loco Accusativi alterius, eodem teste ponitur: καὶ μετὰ ἐπιῤῥήματος, ποιῶ σε κακῶς, τὸ ἐργάζομαί σε κακῶς.

φοϐος,

φορος, διὰ Πολυξένην. καὶ ἐτελεύτησε. Νέκρον δὲ γενόμενον, βαστάσαντος αὐτοῦ τὸ σῶμα τοῦ ἐμοῦ ἀδελφοῦ Αἴαντος ἐπ' ὤμων, φέρουσιν εἰς τὰς σκηνάς. Ιδόντες δὲ οἱ Τρῶες, ἐξέρχονται, ἵνα ἁρπάσαντες αὐτοῦ τὸ σῶμα, αἰκίσωνται. Ημεῖς δὲ οἱ Ελληνες ἰδόντες τὸ γενόμενον, ἐν ἀμηχανίᾳ πολλῇ ἐγενόμεθα· καὶ τεφρούμενον αὐτοῦ τὸ σῶμα, καὶ βαλόντες ἐν ὕδριᾳ, θάπτομεν σιγῇ.

Ο δὲ Πύῤῥος ἀκούσας, ἐστέναξε πικρῶς· καὶ προσεσχηκὼς ὁ Τεῦκρος, ἐπαινῶν αὐτὸν, ἔφη· Τίς δυνατὸς ἐστι τὰς σὰς ἀρετὰς ἐξειπεῖν; Εκ πατρὸς αἷμα φέρεις Πηλέως βασιλέως, πόλεως μὲν Φθίας, χώρας δὲ Θετταλίας· ἐκ μητρὸς δὲ αἷμα φέρεις Λυκομήδους, βασιλέως τῶν Σκυρείων. Εἰς ἐκδίκησιν δὲ πατρὸς, ἅπαν τὸ Ιλιον, καὶ τὴν Τροίαν ἀπώλεσας. Καὶ ἀναστὰς, περιεπλάκη τῷ Πύῤῥῳ ὁ Τεῦκρος· καὶ ᾔτησεν αὐτὸν, τοὺς τοῦ Αἴαντος, τοῦ αὐτοῦ ἀδελφοῦ, λαβεῖν υἱοὺς, τὸν Αἰαντίδην, τὸν ἀπὸ Γλαύκης, τῆς προτέρας γυναικὸς Αἴαντος, καὶ τὸν Εὐρυσάκην, τὸν ἀπὸ [1] τῆς Τεκμίσσης, καὶ αὐτὴν Τέκμησσαν· καὶ παρέσχεν αὐτῷ ὁ Πύῤῥος. Καὶ λαβὼν ὁ Τεῦκρος, εὐθὺς ἀπέπλευσεν ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα.

Ομοίως δὲ καὶ ὁ Πύῤῥος, λαβὼν τὸν ἴδιον στόλον, ἀπέπλευσε· καὶ πᾶς ὁ Αχαϊκὸς στρατὸς, καὶ οἱ ἥρωες ἀπῆλθον εἰς τὰς ἰδίας πατρίδας. Ταῦτα δὲ Σίσυφος ὁ Κῶος συνε-

piravit. Mortuum itaque, humeris suis impositum, ad castra deferebat frater meus Ajax: quo viso, erumpunt continuo Trojani, Achillis corpus, uti in id sævirent, abrepturi. Cæterum nos, casu hoc, summis in angustiis positi, cadaver pyris exustum, urnaque recon'dit'm, terræ taciti mandamus.

Adhuc Pyrrhus profunde ingemuit: sed laudavit eum Teucrus: intentisque in eum oculis: Quisnam (inquit) par tuis virtutibus prædicandis videtur; qui à patre, Pelei, Pthiæ Thessalorum regis; à matre vero, Lycomedis, Scyri regis, sanguinem ostentas? quique, Patris in vindictam, Trojam, totumque Ilium exitio dedisti? Surgens deinde Teucrus, Pyrrhum amplexus est; qui eum vicissim rogavit, uti fratris sui Ajacis filios, Aiantidem, ex Glauca, priore Ajacis uxore, & Eurysacem, ex Tecmessa; Tecmessamque ipsam sibi acciperet. Eos itaque à Pyrrho sibi traditos, in Salaminem insulam, statim solvens, Teucrus devexit.

Pyrrhus itidem, omnisque Græcorum exercitus, & Heroes, cum classe quisque sua, patriam suam repetierunt. Ista vero scriptis tradidit Sisyphus Cous, qui, cum Teucro, bello

1. τῆς Τεκμίσσης] Scr. Τεκμήσσης.

inter-

interfuit: cujus in Historiam Homerus Poëta post temporis incidens, Iliadem suam condidit; sicuti & suam quoque postea Virgilius Æneidem. Hæc eadem Dictys etiam Cretensis memoriæ prodidit: cujus Scripta, longe ab Homeri, & Virgilii seculis, Claudii Neronis sub temporibus, in arcula reperta traduntur.

Clytemnestra autem, Agamemnonis uxor, audito Conjugis sui erga Cassandram amore; occasione oblata, & ipsa etiam cum Ægistho, viro nobili, Thyestis F. consuetudinem habuit. Certior autem facta, jam instare Agamemnonis in Mycenas reducis adventum; consilium cum Ægistho habuit, quonam pacto adveniens, ab Ægistho è medio, dolo toleretur. Agamemnon itaque ad Mycenas reversus, à civibus suis, Primoribus, ipsoque Ægistho acceptus est: palatium vero suum ingressus, occisus est. Uxor itaque ejus regem statim salutat Ægisthum; cui juxta leges nupta, filiam ei peperit, quam Erigonem vocavit: quæ, patris sui & matris post mortem, ab Oreste metuens sibi, laqueo sibi mortem conscivit. Senatus vero, omnisque adeo

γράψατο, ἐν τῷ πολέμῳ ὑπάρχων σὺν τῷ Τεύκρῳ. ἥντινα συγγραφὴν εὑρηκὼς Ὅμηρος ὁ ποιητὴς, τὴν Ἰλιάδα ἐξέθετο, καὶ Βεργίλλιος τὰ λοιπά. ἅτινα καὶ ἐν ταῖς τοῦ Δίκτυος ἐμφέρεται συγγραφαῖς. Ὅπερ πόνημα μετὰ πολλὰ ἔτη Ὁμήρου, καὶ Βεργιλλίου, [1] ηὑρέθη ἐπὶ Κλαυδίου Νέρωνος βασιλέως, ἐν κιβωτίῳ.

Ἡ δὲ Κλυταιμνήστρα, ἡ γυνὴ τοῦ Ἀγαμέμνονος, πρώην ἀκούσασα διὰ τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα, ὅτι τὴν Κασσάνδραν φιλεῖ, καὶ ἀφορμὴν εὑρηκυῖα, δέδωκεν ἑαυτὴν εἰς μοιχείαν τῷ Αἰγίσθῳ τῷ συγκλητικῷ, υἱῷ τοῦ Θυέστου. Καὶ ἀκούσασα τὴν τοῦ Ἀγαμέμνονος μέλλουσαν [2] ἐπὶ τὴν Μυκηναίων παρουσίαν· ἐβουλεύσατο μετὰ τοῦ Αἰγίσθου, πῶς ὀφείλει δόλῳ φονευθῆναι ἐρχόμενος ὁ Ἀγαμέμνων ὑπὸ τοῦ Αἰγίσθου. Καὶ καταφθάσαντος τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐν τῇ Μυκηναίων πόλει, καὶ δεχθέντος ὑπὸ τῆς πόλεως, καὶ τῆς συγκλήτου, καὶ τοῦ Αἰγίσθου, εἰσελθὼν εἰς τὸ ἴδιον παλάτιον, ἐσφάγη. Καὶ ἐποίησεν εὐθέως ἡ γυνὴ αὐτοῦ βασιλέα τὸν Αἴγισθον, καὶ ἐγαμήθη αὐτῷ νόμῳ. καὶ ἔσχεν ἐξ αὐτοῦ θυγατέρα, [3] ἣν ἐκάλεσεν Ἐνιγόνην· ἥτις μετὰ θάνατον τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς, φοβηθεῖσα τὸν Ὀρέστην, ἑαυτὴν ἀγχόνῃ ἀναιρεῖ. Ἡ δὲ σύγκλητος, καὶ

1. ηὑρέθη ἐπὶ Κλαυδίου Νέρωνος] Ista tamen infra referuntur, non ad Neronis, sed ad Claudii Neronis decessoris annum XIII.

2. ἐπὶ τὴν Μυκηναίων] supple πόλιν; uti habet paulo inferius.

3. ἣν ἐκάλεσεν Ἐνιγόνην] lego, Ἠριγόνην ita enim eam vocat Dictys Cretensis, unde ista desumpta magna ex parte videntur.

ἡ πόλις

ἡ πόλις, καὶ ὁ στρατὸς ἐμίσει τὸν Αἴγισθον· ἀκούσας δὲ ὁ Ορέστης, ὁ τοῦ Αγαμέμνονος υἱὸς τὴν τοῦ ἰδίου πατρὸς ἐπὶ τὴν Μυκηναίων πόλιν παρουσίαν, ἦλθεν [1] ἀπὸ τοῦ Σχυνέως, ᾧτινι ἐδώκει αὐτὸν, μέλλων ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐλθεῖν, ὁ Αγαμέμνων, ἀναστραφῆναι ὑπ' αὐτοῦ, καὶ παιδευθῆναι. Καὶ λαβοῦσα αὐτὸν ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ κρύφα, ἐξεῖπεν αὐτῷ, ὅτι βουλεύεται ὁ Αἴγισθος ἀνελεῖν αὐτόν. Καὶ βουλομένου τοῦ Ορέστου τί δεῖ αὐτὸν πρᾶξαι, ἐν τῷ μεταξὺ παραγίνεται ὁ Στρόφιος εἰς τὴν Μυκήνην, ἐκ γένους ὑπάρχων τοῦ Αγαμέμνονος, ἅμα τῷ υἱῷ αὐτοῦ Πυλάδῃ τῷ [2] συναναγνωκότι. Καὶ μαθὼν ὁ Στρόφιος τὰ συμβάντα, τῷ Αγαμέμνονι, συνεβουλεύετο τῷ Ορέστῃ, πόλεμον ποιῆσαι πρὸς τὸν Αἴγισθον. Καὶ λαβὼν Ορέστην, ἔρχεται εἰς τὸ Απόλλωνος μαντεῖον, μαθεῖν περὶ τοῦ Ορέστου. Καὶ λαμβάνει χρησμὸν, ὅτι, δεῖ τὸν Ορέστην κλεῖναι τὴν μητέρα, καὶ τὸν Αἴγισθον. Εἶτα ᾔτει μαθεῖν καὶ Ορέστης, εἰ περισώζεται κλείνας αὐτούς· καὶ ἐῤῥέθη αὐτῷ· ὅτι, κρατήσει τῶν πατρῴων, καὶ τῆς Πελοποννήσου πάσης.

Καὶ παρεκάλεσε τὸν Στρόφιον ὑποστρέψαι εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πα-

cum exercitu populus Ægyſthum odio habuerunt. Cæterum Oreſtes, Agamemnonis filius, ubi inaudiſſet patrem ſuum Mycenas reverſum eſſe; Schyneo relicto, (cui pater, in bellum profecturus; enutriendum eum, & inſtituendum tradiderat,) Mycenas repetiit. Reverſo clam ei ſoror ejus indicavit, paratas vitæ ejus ab Ægiſtho fuiſſe inſidias. Oreſti autem volventi ſecum quomodo ab inſidiis iſtis præcaveret ſibi, intervenit Strophius, Agamemnoni cognatus; qui Mycenas advenerat cum Pylade, filio ſuo, qui cum Oreſte enutritus ſimul, literiſque imbutus fuerat. Strophius autem certior factus de eis quæ Agamemnoni acciderant; conſilium cum Oreſte habuit, de armis adverſus Ægiſthum ſumendis, Una igitur Apollinis oraculum adeuntes, quid de Oreſte futurum eſſet, ſciſcitantur. Vates reſpondit: Oportere Oreſtem matrem ſuam, & Ægiſthum de medio tollere. Præterea interrogante Oreſte, an Parricidiis ſuis ſupervicturus eſſet? Immo, reſpondit Oraculum; Paternas etiam ditiones, Peloponneſumque totam occupabit Oreſtes.

Strophium itaque rogavit, uti Pylade filio ſecum relicto,

1. ἀπὸ τοῦ Σχυνέως] Hunc, Σχοινέα, vocat Cedrenus.

2. συναναγνωκότι,] Eodem ſenſu uſurpatum habes hoc vocabulum infra, lib. 14. in Theodoſio jun. ἀνεγίνωσκεν ἔσω εἰς τὸ παλάτιον: *in Palatio interiore literis imbutus eſt*; & deinde: συναναγίνωσκεν αὐτῷ ἄλλος νεώτερος, *ſtudiorum ſocium habuit juvenem alium, &c.*

ipſe in patriam ſuam rediret. Annuente vero Strophio, Oreſtes, poſt Oraculum acceptum, una cum Pylade, Mycenas reverſus eſt. Ad ſororem vero Electram clam ingreſſus, ab ea petivit, uti Clytemneſtram matrem in gratiam ſecum redire ſuaderet. Hoc ei effectum dedit ſoror: quin & Clytemneſtra, precibus ejus ad id adducta, Ægyſthum etiam, ut Oreſtem exciperet, obnixe rogavit. Ab Ægiſtho autem, receptus Oreſtes, furore tamen correptus eſt, Paterni ſanguinis vindictam totus agitans; regnumque, illud ſuum eſſe, omnibus oſtentans. Tempus vero nactus opportunum, matrem ſuam, Ægiſthumque de medio ſuſtulit: quo facto, in inſaniam prolapſus eſt. Cæterum cum furor ejus quandoque remitteret, per vices vero vehementius eum vexaret; ſacerdotes ſenatui, populoque, (qui magni Oreſtem habuerunt, regemque ſibi ſummopere expetebant,) rem gratam facturi, purgarunt eum;

τεῖδα, ἐάσαντα αὐτῷ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν Πυλάδην· καὶ πεισθεὶς ὁ Στρόφιος, ἐποίησεν οὕτως. Καὶ λοιπὸν ἦλθον εἰς τὴν Μυκηναίων πόλιν ὁ Ορέστης καὶ ὁ Πυλάδης, μετὰ τὸν χρησμόν· καὶ λάθρα εἰσῆλθε πρὸς τὴν Ηλέκτραν, ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ παρακαλεῖ αὐτὴν πεῖσαι τὴν μητέρα αὐτοῦ Κλυταιμνήστραν, δέξασθαι αὐτόν· ἥτις Ηλέκτρα ἔπεισε τὴν ἰδίαν μητέρα, καὶ ἐδέξατο τὸν Ορέστην. Καὶ παρακληθεῖσα ἡ Κλυταιμνήστρα, ἐδυσώπησε τὸν Αἴγισθον· καὶ δεχθεὶς παρὰ τοῦ Αἰγίσθου ὁ Ορέστης, μαινόμενος ἐκαρτέρει, βουλόμενος ἐκδικῆσαι τὸ τοῦ ἰδίου πατρὸς τὸ αἷμα· λέγων πᾶσιν· ὅτι, ἐμόν ἐστι τὸ βασίλειον. Καὶ εὑρηκὼς καιρὸν, ἔσφαξε τὴν ἰδίαν μητέρα, καὶ τὸν Αἴγισθον βασιλέα, τὸν αὐτοῦ πατρῷον. Καὶ [1] εἰς ἐξιχίαν ἦλθεν ἀπὸ τῆς μανίας παρ' ἑαυτὸν γενόμενος· καὶ ποτὲ μὲν ἐφρόνει, καὶ διῆγεν ἐν ἀνέσει, ποτὲ δὲ ἐμαίνετο· [2] πρὸς θεραπείαν τῶν τῆς πόλεως, καὶ τῆς συγκλήτου, ὅτι ἐφίλουν τὸν Ορέστην, καὶ αὐτὸν ἠβούλοντο βασιλεῦσαι, [3] οἱ ἱερεῖς ἁγνίσαντες

---

1. εἰς ἐξιχίαν ἦλθεν] ſenſus loci iſtius, ex Hiſtoria ipſa, ſatis notus: unde vero hoc monſtroſum vocabulum, ἐξιχία, non habeo dicere. Supra etiam quid tale occurrit, de Menelaö Helenæ raptæ nuncium accipiente: καὶ ἀπέμεινεν ἀκούσας ὁ Μενέλαος, ὡς ἔξηχος. Cedrenus, de Oreſtis inſania loquens; hæc habet; καὶ ποτὲ μὲν ἐν ἀνέσει διῆγε, ποτὲ δὲ τὰ ἐξόχων ἐπετέλει: ubi ἐξιχίαν noſtram, per, τὰ τῶν ἐξόχων, exprimere videtur. Ego vero pro, *mentis alienatione*, ἐξιχίαν hic poni exiſtimo: adeo ut horum verborum εἰς ἐξιχίαν ἦλθεν ἀπὸ τῆς μανίας παρ' ἑαυτὸν γενόμενος, ſenſus ad verbum ſit; *in mentis alienationem devenit propter furorem, præter ſe exiſtens.*

2. πρὸς θεραπείαν τῶν τῆς πόλεως] locus iſte haud uſquequaque ſanus apparet: ego legendum cenſeo, πρὸς θεραπείαν οὖν τῶν τῆς πόλεως; uti ſenſus ſit connexio.

3. οἱ ἱερεῖς ἁγνίσαντες τὸν Ορέστην] Omnia

τες τὸν Ορέστην, καὶ ἀποκαθαρίσαντες, ἐξιλεώσαντο αὐτὸν [1] τοῦ μητρῴου φόνου τοῦ μαίνεσθαι· καὶ ἀπαγαγόντες ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Αθηνᾶς τὸν Ορέστην, [2] ἐφ' ᾧ ὁ Αρειος πάγος ὑπῆρχε, [3] τῆς δίκης ἀκούσαντος μεταξὺ Υακος, τοῦ μετὰ τοῦ Τυνδαρίου τῆς Κλυταιμνήστρας, καὶ τοῦ Ορέστου. ὅστις

& expiato Parricidii crimine, Deos ei propitios reddiderunt. Quin & deducto eo ad Minervæ templum, juxta quod Areopagus ſitus erat; coram judice Meneſtheo cauſa agitata eſt; inter Hyacem, qui Tyndarii, & Clytemneſtræ partes egit, & Oreſtem. Meneſtheus autem ſententiam pro

---

Omnino legendum; ἁγνίσαντες τὸν Ορέστην: eadem habes apud Dictyn: *Mneſtheus liberatum Oreſtem à Parricidii crimine, purgatumque more patrio cunctis remediis quæ ad oblivionem hujuſmodi facinoris, adhiberi ſolita erant, Mycenas remittit.*

1. τοῦ μητρῴου φόνου τοῦ μαίνεσθαι] τοῦ μαίνεσθαι ſuperflua videntur, nec hujus eſſe loci: Inſaniam enim nondum ſuam depoſiturus erat Oreſtes; uti ex ſequentibus patet.

2. ἐφ' ᾧ ὁ Αρειος πάγος ὑπῆρχε] Αρειος πάγος erat Forum Athenienſe, in Acropoli, ſeu urbis parte ſuperiore poſitum. Heſych. Αρειος πάγος· ἐν Αθήναις δικαστήριον ἐν τῇ Ακροπόλει. Urbs enim, εἰς τὴν ἄνω, καὶ τὴν κάτω πόλιν, dividebatur. Stephano etiam, ἀκρωτήριον Αθήνησιν dicitur, ex Apollodoro, ἐν ᾧ τὰς φονικὰς κρίσεις ἐδίκαζον, διὰ τὰς ἀπὸ τοῦ σιδήρου γινομένας μιαιφονίας: uti, licet ad cædes gladio tantum perpetratas Areopagitarum cenſuram reſtringat Stephanus, ad alias tamen quaſcunque voluntarias eam extendere infra videbimus. Forum hoc erat in Quarta urbis regione, in colle Tritonii Montis; uti nos docet Hilduinus, Dionyſii Areopagitæ vita, apud Jo. Meurſ. de Fort. Athen. his verbis. *Quarta regio in eadem urbe eſt, ubi Idolum Martis, & ſimulachrum Herculis, in colle Tritonii montis, in medio urbis poſiti ſteterat, ad colendum multis immolationibus, & deluſionibus, Martem & Herculem; quos illi deos maximos, & fortiſſimos, adorabant. Ubi etiam exercebantur judicia, & docebantur fora, ingeniique omnis ſolertia &c.* Cognoſcebat autem Areopagus de Incendiis, veneficiis, vulneribus, cædibuſque præmeditatis: teſte Jul. Polluce, lib. 8. cap. 10. Δικαστήρια Αθήνησιν, Αρειος πάγος· ἐδίκαζε δὲ φόνου, καὶ τραύματος, ἐκ προνοίας, καὶ πυρκαϊᾶς, καὶ φαρμάκων, ἐάν τις ἀποκτείνῃ δούς. De cædibus itaque quibuſcunque voluntariis Athenienſes coram Areopagitis cauſam dicebant; idque tribus diebus continuis per ſingulos menſes: uti Idem teſtatur, loco citato: καθ' ἕκαστον δὲ μῆνα, τριῶν ἡμερῶν ἐδίκαζον ἐφεξῆς, τετάρτῃ φθίνοντος, τρίτῃ, δευτέρᾳ: id eſt, XXVII. XXVIII. XXIX. cujuſque menſis diebus. Attici enim ultimi menſis δεχημέρου dies, Latinorum more, ordine retrogrado numerabant; diem menſis ultimum, ἕνην καὶ νέαν, penultimum, φθίνοντος δευτέραν, antepenultimum, φθίνοντος τρίτην, & ſic deinceps ad menſis diem viceſimum primum incluſive, vocantes. Fori hujus judices ὑπαίθριοι, ſub Dio jus dicebant noctu etiam, non interdiu forum illic agi teſtatur Lucianus: ὡς μὴ ἐς τοὺς λέγοντας, ἀλλ' ἐς τὰ λεγόμενα ἀποβλέποιεν: ideoque Exordiis uti Oratoriis, aut affectuum commotione, non licebat, teſte Jul. Polluce lib. 8. cap. 10. προοιμιάζεσθαι δὲ οὐκ ἐξῆν· οὐδὲ οἰκτίζεσθαι.

3. τῆς δίκης ἀκούσαντος μεταξὺ Υάκος] locus mutilus: judicis enim nomen manifeſto deeſt: legendum itaque. τῆς δίκης ἀκούσαντος τοῦ Μενεσθέως, μεταξὺ Υάκος &c. Meneſtheus enim infra cauſam hanc audiviſſe dicitur.

Oreste tulit; justissime eum Patris cædem vindicasse, affirmans: uti exemplo hoc ab hujusmodi facinoribus mulieres in posterum absterreantur. Ista vero à Dicty scripta, in Rhapsodia ejus sexta, habentur.

Porro sacerdotes Orestem, tribunali Areopagitico exemptum, Delphos etiam, Apollinis ad templum deduxerunt; uti commoratus ibi aliquod temporis, insaniam deponeret, regnoque suo par redderetur. Orestes autem una cum Pylade, Apollinis templum ingressus, tumque compos sui, sacra peregit; Pythiam precatus, uti insaniæ morbo liberaretur. Responsum vero tulit hujusmodi, metro datum: quod communi oratione sic se habet. ‘Orestes, non aliunde ‘est, ut ab insaniæ tuæ morbo convalescas, nisi trajectis ‘Ponti fluctibus, Oras Scythi‘cas appuleris. Ubi Aulidis ‘ad terram in Dianæ templo ‘captus, destinatum altari sa‘crificium, evades tamen: o‘risque Barbaricis ereptus, ‘mari transmisso, tremulam‘que Syriæ regionem pertin-

Μενεσθέως ἐξεῖπε ψῆφον, δικαίως τὸν Ὀρέστην ἐκδικῆσαι τὸν φόνον τοῦ ἰδίου πατρός· μάλιστα καὶ διὰ τὰς ἄλλας γυναῖκας, ὅπως μή τις ἑτέρα γυνὴ τοιοῦτόν τι δεινὸν ἐργάσηται. [1] Ταῦτα Δίκτυς, ἐν τῇ ἕκτῃ αὐτοῦ ῥαψῳδίᾳ ἐξέθετο.

Οἱ οὖν ἱερεῖς, λαβόντες τὸν Ὀρέστην ἐκ τῆς κρίσεως τοῦ Ἀρείου πάγου, μετὰ τὴν ψῆφον ἀπήγαγον ἐν Δελφοῖς, εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος παραμεῖναι, ἵνα τὴν μανίαν ἀποθέμενος βασιλεύσῃ. Ὁ δὲ Ὀρέστης ἀπελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν, ἔχων τὰς ἰδίας φρένας, ἅμα τῷ Πυλάδῃ, καὶ ποιήσας θυσίαν, ᾔτει τὴν Πυθίαν ἐκφυγεῖν τῆς μανιώδους νόσου. Καὶ ἐδόθη αὐτῷ διὰ τῆς Πυθίας χρησμὸς διὰ στίχων· ὅ ἐστι τῇ κοινῇ διαλέκτῳ οὕτως. ‘Ὀρέστα, οὐκ ἄλλως ‘σὲ δεῖ [2] ἀργαλέως νόσου μανίαν ἀπο‘θέσθαι, εἰ μὴ περάσας Πόντου κύ‘ματα, [3] Σκυθίης τε γαῖαν κα‘ταλάβοις, [4] Λύσαιδος δὲ χώραν, ‘ἐν ἱερῷ Ἀρτέμιδος ληφθεὶς, σω‘θήσῃ ἐκ βωμῶν. Κἀκεῖθεν ἐκ‘φυγὼν [5] ἐκ χθονίης Βαρβάρων, χθό‘να περάσας καταλάβῃς [6] Συρίης

‘γαῖαν

1. Ταῦτα Δίκτυς] Hujus Mnesthei pro Oreste latæ sententiæ apud Dictyn. lib. 6. Hyacis vero ibi mentio nulla.

2. ἀργαλέως νόσου Scr. ἀργαλέης: uti habet Cedrenus.

3. Σκυθίης τε γαῖαν καταλάβοις] Scr. καταλάβῃς, cum Cedreno.

4. Λύσαιδος δὲ χώραν] Cedrenus, Αὐλίδος τε χώραν, uti & ipse infra habet. Ταυρική, & Ταῦροι, aliis regio hæc dicta: Isac. Tzetzes. ἔχρησε δ' ὁ θεὸς τῆς μανίας αὐτὸν ἀπαλλαγῆναι, εἰ τὸ ἐν Ταύροις ξόανον τῆς Ἀρτέμιδος μετακομίσει· οἱ δὲ Ταῦροι μοῖρα Σκυθῶν. Tauri vero Scythiæ pars.

5. ἐκ χθονίης Βαρβάρων] ἐκ χθονὸς βαρβ. Cedrenus.

6. Συρίης γαῖαν σφοδρὴν] σφοδρὴν non habetur apud Cedrenum: & deinde,

φωλάνος

'γαῖαν σειομένην, αὐλῶνος Σιλπῆς τε ὄρους ἄντικρυς εὑρήσεις 'Μελάντιον τοὔνομα ἔχον ὄρος, 'ἔνθα μέγας ἐστὶ ναὸς Ἑστίας. ἐκεῖ 'λυσσώδη μανίαν ἀποτίθει· [1] θᾶττον ἴθι. Ταῦτα ἔφη, ἃ γίνεται.

Καὶ τοῦτο χρησμοδοτηθεὶς ὁ Ορέστης ἐσημειώσατο· καὶ εὐθέως καταπλεύσας ἅμα τῷ Πυλάδῃ, κατέφθασεν ἐπὶ τὴν Αὐλίδα, χώραν τῆς Σκυθίας. Καὶ ἀνελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου, [2] προσέσχεν ὁ Ορέστης ἱερὸν, ἑστὼς ὡς ἀπὸ μιλίων δύο τῆς θαλάττης, καὶ θανόντων ἀνθρώπων ἐῤῥιμμένα ὀστέα. Καὶ 'λέγει Πυλάδῃ ὁ Ορέστης· Δοκεῖ σοι 'Θεᾶς εἶναι τάδε μέλαθρα, ἔνθα σὺν 'γνωσὶν ἥκομεν; ὁρῶ δὲ καὶ τῶν θα'νόντων ξένων τὰ ὀστέα. Καὶ προσ'εσχηκὼς Πυλάδης, λέγει τῷ Ορέστῃ· 'φύγωμεν, ἐὰν σωθησόμεθα. ὁ δὲ 'Ορέστης ἔφη· οὐ φεύγομεν· οὔτε γὰρ 'φεύγειν εἰώθαμεν· οὐδὲ τὸν χρησμὸν 'κακιστεύσομεν.

Τούτους δὲ ἑωρακότες βουκόλοι, ἔδραμον πρὸς τὴν Ιφιγένειαν, λέγοντες αὐτῇ· Αγαμέμνονος καὶ Κλυταιμνήστρης κόρη, ἥκασι δύο νεανίσκοι παρὰ τὴν κυανέαν· Η δὲ πρὸς

'gens, Silpioque monti op-'positam planitiem, Melanti-'um ad montem pervenies; 'ubi Fanum extat Vestæ ma-'gnum. Rabiosam ibi insani-'am depositurus es: fac cito 'discedas. Quæ te manent 'Fata, diximus.

Oreste autem Oraculo annotato, sine mora solvit inde: Aulidem Scythiæ,una cum Pylade, profecturus. Ubi quamprimum appulissent, pedestrique itinere duo circiter milliaria progressi fuissent; Orestes fanum conspexit, circaque mortuorum hominum ossa projecta. Pyladem itaque Ore-'stes compellans; Hæccine, 'inquit, tibi Deæ quam peti-'mus delubra esse videntur? 'Quin advenarum hic occiso-'rum ossa plane conspicimus. 'Imo video, inquit Pylades; '& capessenda hinc fuga est, 'si salvi esse velimus. Ne-'quaquam, respondit Orestes: 'nec enim fugere consuevi-'mus. Sed nec Oraculum im-'probare licet.

Accurrentes interim qui forte conspexerant illos bubulci ad Iphigeniam: O virgo, (inquiunt) Agamemnone & Clytemnestra prognata, adsunt duo Juvenes, mari advecti. Il'a

αὐλῶνος Σιλπίου ὄρος, legit. Porro Oraculum, Syriam vocat σειομένην, ob frequentes ad montem Silpium, partesque vicinas, terræ tremores, quos plurimos enumerat deinceps Auctor noster.

1. θᾶττον ἴθι. Ταῦτα ἔφη, ἃ γίνεται.] Mallem legere, cum Cedreno, ταῦτα ἔφην,

2. προσέσχεν ὁ Ορέστης ἱερὸν, ἑστὼς] Scr. ἑστός· προσέσχεν hic, pro ἑώρα ponitur locutione Barbara: Forte scribendum, προσέσχεν ὁ Ορέστης ἱερῷ ἑστῶτι. Infra etiam in Orestis historia, p. 109. οἱ δὲ Σύροι προσεσχηκότες τὸ σχῆμα τῆς στήλης.

vero de nomine, qui, quales, & unde essent, interrogavit. Solebat enim Iphigenia comprehensos, & ad sacrificia ducendos hospites, prius quam aliquis mactaretur, de patria interrogare, nempe si sic de patre suo Agamemnone, fuisque, ut etiam de Trojano bello quid factum esset, edisceret aliquid. Interroganti autem respondebant bubulci; Alter '(dicentes,) alterum vocavit, ' Pyladem: socii vero ejus ' nomen ignoramus nec enim ' indicavit ipse. Scilicet (in- ' quit Iphigenia) quid vobis ' bubulcis cum mari negotii ' intercessit? Nos (responde- ' runt) boves illuc deduximus, ' uti rore marino abluerentur. Tum vero Scythas quosdam mittit Iphigenia, qui comprehensos illos, ad sacrificium vinctos ducerent: uti hæc sapientissimus Euripides in Dramate suo poëtice conscripsit: unde nos pauca ista desumpsimus.

Vinctis autem ambobus, unum eorum Iphigenia seponi jussit, alterum vero ad sacrificia duci. Scythæ igitur Oreste seorsim posito, Pyladem ad Dianæ altare deduxerunt. Interroganti autem Iphigeniæ, cujas esset? ' Infœlix, ' inquit, patria Græcus sum, ' urbe Mycenensis. Illa vero,

αὐτούς· ποταποί; τίνος γῆς; τί τοὔνομα ἔχουσιν οἱ ξένοι; [1] (ἐπερώτα γὰρ πάντας ἡ Ιφιγένεια τοὺς συλλαμβανομένους, καὶ ἀγομένους εἰς θυσίαν ἀπὸ οἵας εἰσὶ χώρας, καὶ τότε αὐτοὺς ἔσφαξε· βουλομένη μαθεῖν περὶ τοῦ ἰδίου πατρὸς αὐτῆς Αγαμέμνονος, καὶ τὴν αὐτοῦ καὶ περὶ τοῦ κατὰ Φρυγῶν πολέμου τί ἐγένετο·) οἱ δὲ βουκόλοι λέγουσιν αὐτῇ· ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον ἔφη· Πυλάδη. τοῦ δὲ συζύγου τὸ ὄνομα οὐκ ἴσμεν· οὐδὲ γὰρ ἔφη. Η δὲ πρὸς αὐτούς. τί γὰρ κοινὸν βουκόλου ἐν θαλάττῃ; οἱ δὲ εἶπον· Βοῦς ἤκαμεν νίψαι ἐν ἁλίᾳ δρόσῳ. Καὶ πέμψασα Σκύθας, συνέσχεν αὐτούς· καὶ ἤχθησαν εἰς θυσίαν δέσμιοι· καθὼς ὁ σοφώτατος Εὐριπίδης [2] ἐξέθετο δράμμα ποιητικῶς, ὧν μέρος ὀλίγον ἐστὶ ταῦτα.

Καὶ δεσμουθέντων αὐτῶν, ἐκέλευσεν ἀφορισθῆναι τὸν ἕνα, καὶ ἀχθῆναι τὸν ἄλλον εἰς θυσίαν. [3] Καὶ ἀφώρισαν παραμίαν οἱ Σκύθαι τὸν Ορέστην· τὸν δὲ Πυλάδην ἤγαγον πρὸς θυσίαν παρὰ τὸν βωμὸν τῆς Αρτέμιδος. Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ἡ Ιφιγένεια, ποίας ἂν εἴη χώρας· ὁ δὲ ἔφη· χώρας μὲν ἑλλάδος, πόλεως δὲ

1. ἐπερώτα γὰρ πάντας] Scr. ἐπηρώτα.

2. ἐξέθετο δράμμα ποιητικῶς] Scr. δρᾶμα.

3. καὶ ἀφώρισαν παραμίαν] vocabulum barbarum, pro καθ' αὐτόν, seorsim.

Μυκήνης,

Μυκλώνς, ὁ δυςυχὴς πάρειμι· Η δὲ ἀκέσασα τὴν χώραν, καὶ τὴν πόλιν, ἔνθα ἐβασίλευσεν ὁ αὐτῆς πατὴρ, ἐδάκρυσε. Νομίσασα δὲ, ὅτι ὑπὸ τῶν βουκόλων ἐδιδάχθης, λέγει αὐτῷ· Εἰ ἐκ Μυκήνης παρεγένου, οἶδας καὶ τίς ἐν αὐτῇ βασιλεύς. ὁ δὲ εἶπεν· Αγαμέμνων ἦν πρώην· Η δὲ πάλιν πρὸς αὐτόν· εἰ [1] τὸν Αγαμέμνονα ἠκρίβωσαι, τίς ἡ τούτου γυνή; καὶ τίνας ἐξ αὐτῆς παῖδας ἔχει; ὁ δὲ εἶπεν· Εἶχεν ἐκ Κλυταιμνήστρας Ορέστην, καὶ Ηλέκτραν, καὶ Ιφιγένειαν· ἥτις, ὡς λέγουσι, θυσία προσηνέχθη Αρτέμιδι, καὶ ἡ θεὸς ἐρρύσατο αὐτήν· καὶ οὐκ ἐγνώσθη πῶς ὑπάρχει. Εἶχε δὲ καὶ Χρυσοθέμιν, καὶ Λαοδίκην, θυγατέρας. Η δὲ ἀκέσασα ταῦτα, ἐκέλευσεν αὐτὸν λυθῆναι τῶν δεσμῶν· καὶ [2] γράψας εἰς δίπτυχον, ἐπιδέδωκεν αὐτῷ, εἰποῦσα· Ιδοὺ, τὸ

ad regionis, urbiſque, ubi pater ſuus regnavit, nomen auditum, illachrymavit: Exiſtimans tamen, hæc eum à bubulcis edoctum, interrogavit ‘porro: ſi modo (dicens) My‘cenarum ex urbe huc adve‘niſti, utique non te latet ‘Regis nomen. Imo (inquit) ‘Agamemnon is erat olim. ‘Tum illa: Agamemnon ſi ‘bene noveris, dic (inquit) ‘uxoris nomen; quoſque ex ‘ea liberos ſuſcepit. Reſpon‘dit ille: uxorem habuit Cly‘temneſtram; ex qua Oreſtem ‘ſuſcepit, Electram, & Iphi‘geniam; quæ Dianæ (uti fer‘tur) in victimam deſtinata, à ‘Dea liberata eſt; nec, ubi ‘nunc agit, cuiquam notum ‘eſt. Habuit etiam Agamem‘non filias alias, Chryſothe‘min, & Laodicen. Hæc ubi audiſſet Iphigenia, juſſit eum vinculis ſolvi: literiſque interim ſcriptis dixit ei: Vitam

---

1. τὸν Αγαμέμνονα ἠκρίβωσαι] Scr. ἠκρίβωσας.

2. γράψας εἰς δίπτυχον] Diptycha apud Scriptores Eccleſiaſticos ſunt Tabulæ illæ duplices, quibus Defunctorum, vivorumque nomina inſcribebantur: Apud Auctorem etiam noſtrum quandoque eundem habet ſenſum: ut infra, lib. 17. Juſtinus Imperator, 1. Imperii anno Paulum quendam in Patriarchatum Antiochenſem promovit, ὅστις τοὺς τῆς συνόδου Χαλκηδόνος ἐξακοσίους τριάκοντα ἐπισκόπους ἐνέβαλε τοῖς διπτύχοις τῶν ἐκκλησιῶν ἑκάστης πόλεως. Δίπτυχον vero, ſingulari numero, apud autorem noſtrum ubique, fortaſſe etiam apud alios, *Tabulas ſcriptorias* communes denotat: ita in hoc loco: ut & infra, lib. 10. ubi Apollonius Tyaneus, ab Antiochenſibus rogatus uti Teleſma eis faceret adverſus terræ motus, λαβὼν δίπτυχον, ἔγραψε τοῦτο· *Sumptis tabulis iſta ſcripſit*: &c. Cedrenus etiam in hac Oreſtis hiſtoria, eodem utitur vocabulo: εἰληφὼς δὲ τὸ δίπτυχον, ἐξῆλθε τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἐλθὼν ὅπου Ορέστης ἐφρουρεῖτο, ᾐτήσατο τοὺς φρουροὺς Σκύθας, καὶ εἰσελθὼν ἐπεδίδου τὴν πυκτὴν, οὕτως εἰπών· &c. ubi, quod prius, δίπτυχον dixerat, poſtea πυκτὴν, Pugillares vocat. Δίπτυχα etiam aliquando plurali numero, tabulas etiam ſcriptorias communes denotat. uti infra lib. 6. de Crœſo, Oraculum Delphicum conſulente, habetur: καὶ ἐπιδέδωκεν αὐτοῖς γράψας τὸν χρησμὸν ἐν διπτύχοις.

‘ecce

'ecce tibi, per me, Dea in-'dulſit: per eandem itaque ju-'rabis, te literis hiſce Oreſti 'traditis, reſponſum ab eo mi-'hi reportaturum. Ille vero, 'juramento interpoſito, Lite-'ras (inquit) has Oreſti pro-'prias in manus tradam: ipſum-'que ad te huc adducam. Simulque literis acceptis, egreditur ad locum, ubi pro templo ſeorſim aſſervabatur Oreſtes; & impetrata à Scythis colloquendi venia, literiſque ei traditis, Quin etiam (inquit) ad ſororem tuam ingredere. Scythæ autem ſuper his attoniti, Oreſtem una cum Pylade introduxerunt. Tum vero Pylades Iphigeniæ, Ecce tibi, inquit, Oreſtem. Illa vero fratrem non agnovit; ipſumque non eſſe ſuſpicata; 'Meus, inquit, frater olivam 'humeris ſignatam, Pelopei 'generis inſigne, uti habeat, oportet. Humeris itaque inſpectis, & in dextra ſcapula Pelopidarum charactere deprehenſo, Oreſtem arripuit in amplexus; jubenſque ſimul, nautæ ut appellerent, naveſque in navale ſubducerentur, per hyemem totam eos hoſpitio excepit.

Æſtate autem ineunte, Oreſtes, una cum Pylade, clam abreptis Iphigenia, & Dianæ quod ex auro ſolido erat ſimulachro, conſcenſis navibus,

ζῆν ἡ θεός σοι παρέσχε δι' ἐμοῦ. Ἐπομόσαι κατ' αὐτῆς, ὅτι τὸ δίπτυχον τοῦτο ἐπιδίδως τῷ Ὀρέστῃ, καὶ κομίζεις μοὶ παρ' αὐτοῦ γράμματα. Ὁ δὲ ἐπωμόσατο αὐτῇ· ὅτι εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ δίδωμι αὐτὸ, καὶ πρός σε αὐτὸν φέρω. Καὶ λαβὼν τὸ δίπτυχον, ἐξῆλθε πρὸ τοῦ ἱεροῦ, ὅπου ἐφυλάττετο ὁ Ὀρέστης· καὶ ᾔτησε τοὺς Σκύθας, λαλῆσαι αὐτῷ. Καὶ ἐπιδέδωκεν αὐτῷ τὸ δίπτυχον, εἰπὼν αὐτῷ· ἔλθε πρὸς τὴν σὴν ἀδελφήν. Καὶ ἔμειναν οἱ Σκύθαι θαυμάζοντες τὸ συμβάν· καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν, ἅμα τῷ Πυλάδῃ, πρὸς τὴν Ἰφιγένειαν. Καὶ λέγει αὐτῇ ὁ Πυλάδης· Ἰδὲ, ὁ Ὀρέστης· καὶ οὐκ ἐγνώρισεν αὐτόν. Νομίσασα δὲ, ὅτε οὐκ ἔστιν αὐτὸς, λέγει, ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς τοῦ Πελοπείου γένους σήμαντρον ἔχει, ἐλαίαν ἐν τῷ ὤμῳ. Προσεσχηκυῖα δὲ [1] ἐπὶ τὸν ὠμοπλάτην αὐτοῦ τὸ δεξιὸν, εἶδε τὸ Πελόπειον σύσσημον ἔχοντα αὐτόν. Καὶ περιεπλύξατο τὸν Ὀρέστην, καὶ ἐκέλευσεν ἀνενεχθῆναι τὰ πλοῖα εἰς τὴν γῆν, καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς ναύτας· καὶ νεωλκήσαντες αὐτὰ, ἔμειναν τὸν χειμῶνα.

Τοῦ δὲ θέρους καταφθάσαντος, τὴν Ἰφιγένειαν, καὶ τὸ ὁλόχρυσον ἄγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος λάθρα λαμβάνων ὁ Ὀρέστης, καὶ ὁ Πυλάδης,

1. ἐπὶ τὸν ὠμοπλάτην αὐτοῦ τὸ δεξιόν] Scr. τὴν ὠμοπλάτην αὐτοῦ τὴν δεξιάν. Jul. Poll. l. 2. τὰς δὲ ὠμοπλάτας, εἰσὶν οἳ καὶ ἐπινωτίους, καὶ πλάτας ἐκάλεσαν.

ἔφυγον

ἔφυγον διὰ ὧν εἶχον ἰδίων πλοίων· καὶ ἀντεπέρασαν ἐπὶ τὴν χώραν τῶν Αδιαβηνῶν. Κἀκεῖθεν ἦλθον εἰς τὴν ἀνατολὴν, [1] εἰς τὸ Σαρακηνικὸν λίμιτον· καὶ ἀνῆλθον εἰς τὴν χώραν τῆς Παλαιςίνης, ἐπὶ τὴν Τεικωμίαν. Καὶ προσεσχηκότης οἱ τῆς Τεικωμίας τὸ ἱερατικὸν τῆς Ιφιγενείας σχῆμα, ἐδέξαντο αὐτὴν ἐν τιμῇ· καὶ διέτριβον ἐκεῖ, τοῦ Ορέςου ληφθέντος ἐκεῖ, καὶ μαινομένου. Κτίσαντες δὲ οἱ Τρικωμῖται ἱερὸν Αρτέμιδος μέγα, παρεκάλεσαν τὴν Ιφιγένειαν, θυσιάσαι Αρτέμιδι κόρην παρθένον, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐπιθεῖναι τῇ κώμῃ· ἥντινα κόρην, ὀνόματι Νύσσαν, προσαγαγόντες αὐτῇ, ἐποίησαν θυσίαν Αρτέμιδι· καὶ ποιήσαντες τῆς σφαγιασθείσης κόρης [2] ςήλην χαλκῆν τυχέας, ἐκάλεσε τὴν πόλιν, τὴν πρῴην οὖσαν κώμην, πόλιν Νύσσαν ἡ Ιφιγένεια, εἰς ὄνομα τῆς ὑπ' αὐτῆς σφαγιασθείσης κόρης· ποιήσασα αὐτῇ καὶ βωμὸν, ἐν ᾧ ἐπέγραψε ταῦτα. Τοὺς ἐκ Σκυθίης φεύγοντας [3] δέχνυσο θεὰ πόα Νύσσα. ἅτινα ἕως νῦν ἐγγέγραπται.

fuga inde suaserunt, in terram Adiabenem trajicientes. Inde vero Orientem versus, ad Saracenicos fines, tandemque in Palæstinæ regionem, ad Tricomiam pervenerunt. Tricomitæ vero Sacerdotalem Iphigeniæ habitum ubi conspexerunt, honorifice illam exceperunt: Oreste vero in insaniam suam relapso, per tempus aliquod ibi commorati sunt. Tricomitæ vero fanum ingens Dianæ extruentes, Iphigeniam rogabant, uti virginem quam destinaverant, Dianæ victimam faceret; nomenque ejus, quod Nyssam, habuit, vico imponeret. Sacris itaque rite peractis, immolatæ Virgini statuam æream posuerunt, urbis in *Fortunam*: quique vicus ante fuerat, in urbem factum, Iphigenia, Sacratæ Virginis in nomen, *Nyssam* vocavit: Altari etiam eidem extructo, inscripsit ista. *Ex Scytharum terra fugientes excepit, Dea Poa Nyssa*. quæ quidem ibidem inscripta adhuc videntur.

Oreste

1. εἰς τὸ Σαρακηνικὸν λίμητον] ad Saracenicos fines: de voce, λίμητον, quod quandoque per ι scribitur, λίμιτον, pauca supra notavimus: consule etiam J. Meursium, Interim Cedrenus corrigendus, qui, ex Librariorum oscitantia, Regionem nescio quam Saracenicam, *Emet* dictam, nobis profert vocabulo scilicet ex, λιμιτω corrupto: ἦλθον πρὸς ἀνατολὴν, ἐπὶ τὸ Σαρακηνικὸν Εμέτ: scribendum, ἐπὶ τὸ Σαρακηνικὸν λίμητον.

2. ςήλην χαλκῆν τυχέας] forte scribendum, τύχης, aut εἰς τύχην.

3. δέχνυσο θεὰ πόα Νύσσα] Ita habebat Codex MS. quo unico usi sumus: nec loco huic obscuriori enucleando lucem aliquam nobis præstitit Cedrenus, qui Auctoris nostri vestigiis alioqui, per totam hanc Orestis historiam,

Z diligenter

Oreſte vero, in ſanam mentem reverſo, Iphigeniæ per inſomnium obverſabatur cerva, quæ dicebat ei: *Fuge ex regione iſta.* Primo itaque mane ſurgens, una cum Pylade & Oreſte, in maritima Palæſtinæ fugam adornavit: abinde vero, morem oraculo gerentes, in Syriam navigarunt.

Scytharum autem rex Thoas, ubi audiſſet, Iphigeniam abrepto ſecum Dianæ ſimulachro aureo aufugiſſe; Scythas multos emittit, qui eam inſequerentur; præterea interminatur, in Scythiam, niſi reportato ſecum Dianæ ſimulachro aureo, ne redirent unquam. Egreſſi igitur, Iphigeniam ubique requirebant; & Palæſtinam tandem appulſi, ad urbem Nyſſam; Tricomiam antea vocatam, pervenerunt. Edocti vero, Iphigeniam cum Oreſte, in maritima fugientes, abinde vela dediſſe; loci illius Dianæ templi, Nyſſæque urbis amœni-

Τοῦ δὲ Ὀρέστου ἀναλαβόντος τὰς ἰδίας φρένας, ἡ Ἰφιγένεια εἶδεν ἐν ὁράματι ἔλαφον, λέγουσαν αὐτῇ· φεῦγε [1] ἐκ τῆς χώρας ἐκείνης. Καὶ ἀναστᾶσα τὸ πρωῒ, ἅμα τῷ Ὀρέστῃ, καὶ τῷ Πυλάδῃ, ἔφυγεν ἐπὶ τὴν πάραλον τῆς Παλαιστίνης· κἀκεῖθεν ἀποπλεύσαντες, ἦλθον ἐπὶ τὴν Συρίαν, κατὰ τὸν χρησμόν.

Ὁ δὲ [2] βασιλεὺς τῆς Σκυθείας, ὀνόματι Θόας, ἀκούσας ὅτι τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος τὸ ὁλόχρυσον ἔλαβεν ἡ Ἰφιγένεια, καὶ ἔφυγεν· ἐξέπεμψε Σκύθας πολλοὺς καταδιώκοντας αὐτήν, εἰρηκὼς αὐτοῖς· ὅτι, μὴ ὑποστρέψητε εἰς τὴν Σκυθίαν, εἰ μὴ τὸ ἄγαλμα τὸ ὁλόχρυσον τῆς Ἀρτέμιδος ἀγάγητέ μοι μεθ' ἑαυτῶν. οἱ δὲ καταδιώκοντες, καὶ ἐπιζητήσαντες πανταχῆ, ἔφθασαν τὴν Παλαιστίνην χώραν, καὶ τὴν πρώην λεγομένην Τρικωμίαν, πόλιν Νύσσαν. Καὶ μαθόντες, ὅτι κατῆλθον οἱ περὶ τὴν Ἰφιγένειαν, καὶ τὸν Ὀρέστην, [3] ἐπὶ τὴν παράλαβον, εὐθέως ἀπέπλευσαν· τερφθέντες τῆς τοποθεσίας, καὶ τῆς

diligenter ſatis inſiſtit. Inveſtiganti itaque mihi, quodnam vocabuli ſit hoc πτοα, ſubiit tandem ſuſpicari, πτώα, forte legendum eſſe. Certe hoc nomine vocatam fuiſſe tum Latonam, tum filium ejus Apollinem, filiamque Dianam, teſtatur Iſac. Tzetzes in Lycophron. his verbis: Λητοῖ ἐν Δήλῳ γεννώσῃ Ἄρτεμιν, καὶ Ἀπόλλωνα, σῦς μέγας ἄγριος ἐφάνη. ἰδοῦσα δὲ τοῦτον ἐπτοήθη, καὶ πτῶα ἐκλήθη, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ Ἄρτεμις, καὶ ὁ Ἀπόλλων Πτῷος. Iphigeniam itaque, Dianæ ſacerdotem, Numini huic novo à ſeipſa ſacrato, Divæ ſuæ ritus peragentem, etiam nomen ejus Πτώα, adhibuiſſe haud prorſus incredibile eſt; quodque olim, Πτῶα Ἄρτεμις, Πτῶα Νύσσα nunc dixiſſe.

1. ἐκ τῆς χώρας ἐκείνης] ἐκ τῆς χώρας ταύτης: rectius.

2. βασιλεὺς τῆς Σκυθείας] Scr. Σκυθίας.

3. ἐπὶ τὴν παράλαβον εὐθέως ἀπέπλευσαν· τερφθέντες τῆς τοποθεσίας] locum hunc mendoſum ita reſtituendum cenſeo: ἐπὶ τὴν πάραλον, καὶ εὐθέως ἀπέπλευσαν· τερφθέντες τῆς τοποθ.

πόλεως

πόλεως Νύσσης, καὶ τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀρτέμιδος, καὶ τὸν βασιλέα δὲ αὐτῶν φοβούμενοι. ἔμειναν αὐτοὶ ἐκεῖ οἰκοῦντες, μετακαλέσαντες τὴν πόλιν εἰς ἴδιον ὄνομα, [1] Σκυθῶν πόλιν.

Ὁ δὲ Ὀρέστης, ἅμα τοῖς σὺν αὐτῷ, κατέλαβε τὴν Συρίαν· καὶ ἀνελθὼν ἐκ τοῦ πλοίου, ἐπηρώτα, ποῦ ἐστὶ τὸ Μελάντιον ὄρος, καὶ τὸ ἱερὸν τῆς Ἑστίας; Καὶ εὑρηκὼς, εἰσῆλθεν ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ θυσίαν ποιήσας, παρέμεινεν ἐκεῖ παρακοιμώμενος. Καὶ ἀπαλλαγεὶς ὁ Ὀρέστης τῆς [2] χαλαιπωτάτης νόσου, ἀνεχώρησεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ· καὶ κατελθὼν ἐν τοῖς ῥείθροις τῶν δύο ποταμῶν, τῶν λεγομένων Μελάντων ὑπὸ τῶν Σύρων, (διότι ἐκ τοῦ Μελαντίου ὄρους κατέρχονται,) ἀπελέσατο. Καὶ περάσας ὁ αὐτὸς Ὀρέστης τὸν Τυφῶνα ποταμὸν, τὸν νυνὶ λεγόμενον Ὀρόντην, ἦλθεν ἐπὶ τὸ Σίλπιον ὄρος, προσκυνῆσαι τοὺς Ἰωνίτας. Οἱ δὲ τὴν Συρίαν οἰκοῦντες Ἀργεῖοι Ἰωνῖται, ἀκηκοότες ὅτι τῆς νόσου ἀπηλλάγη ὁ Ὀρέστης, ἀπῆλθον πρὸς αὐτὸν, ἐπειδὴ ἐκ τῆς χώρας κατήγετο, καὶ ἐξ αἵματος βασιλικοῦ ὑπῆρχε. Καὶ ἀπαντήσαντες αὐτῷ, ἐγνώρισαν τοὺς ὄντας μετ᾽ αὐτοῦ,

tate capti, prætereaque metuentes sibi à Rege suo, sedes ibi posuerunt; urbemque, à nomine suo, Scythopolim vocarunt.

Orestes vero, una cum suis, Syriam appulsus est; navibusque egressus, de Melantio monte, deque Vestæ templo, incolas interrogabat. Quo invento, templum ingressus est; sacrisque peractis, per tempus aliquod commoratus est illic discumbens, donec à morbo suo gravissimo liberatus est. Tum vero egressus, in fluenta descendit fluminum duorum, (quæ, Syris, *Melantia* dicta sunt; quod à Melantio monte scaturiant,) abluturus se. Trajecto autem post Typhone fluvio, nunc Orontis vocatur, ad montem Silpium pervenit, Jonitis salutem dicturus. Argivi autem Jonitæ, Syriam incolentes, ubi audissent ex morbo convaluisse, eum adierunt: ut qui eadem qua illi gente oriundus esset, regioque prognatus sanguine. Obviam vero procedentes ei, cum quosdam ex comitibus è Vestæ templo agnovissent; illos allocuti,

---

1. Σκυθῶν πόλιν] Cedrenus Σκυθόπολιν vocat, qui eam Βασὰν olim dictam fuisse testatur. p. 51. Stephan. de urb. Nyssæ, prioris urbis nominis mentionem facit, his verbis. Σκυθόπολις, Παλαιστίνης πόλις, ἢ Νύσσης κοίλης Συρίας, Σκυθῶν πόλις πρότερον λεγομένων Βαίσων ὑπὸ τῶν Βαρβάρων Ogi fuisse regiam olim, asserit Xilander, in Cedreni locum citatum; quem vide. urbs hæc. 600. stadiis distabat ab Hierosolymis, uti apparet ex Maccabæor lib. 2. cap. 12. ver. 29.

2. χαλαιπωτάτης νόσου] χαλεπωτάτης.

‘Quiſnam (inquiunt) hic eſt? reſpondent illi: Oreſtes eſt; quem huc ad vos perduximus. Jonitæ vero, cum illum ſalutaſſent; Dic nobis (inquiunt) Oreſtes, ubi veſaniam tuam exuiſti? Oreſtes vero morbi illius rabiem adhuc horreſcens, non convertens ſeſe, montem, & templum ſalutis monſtravit: ſed manu dextra ſuper caput levata, loca illis iſta ita indigitavit; in illo (inquiens) monte, in Veſtæ templo, rabiem gravem depoſui. Jonitæ igitur ſtatuam æream, Oreſtis ad figuram, qua loca iſta eis indicans ſteterat, columnæ ſuperimpoſuerunt; regionis illius, Veſtæque in honorem, perpetuamque rei memoriam. Quæ ſtatua ærea etiam ad hunc uſque diem ibidem viſitur. Sed & Jonitæ Montem quoque Melantium *Amanum*, dixere: poſteri ſcilicet uti ſcirent, ubinam Oreſtis rabioſam ſuam inſaniam depoſuerat. Oreſtes autem, Jonitis ſalutatis, in maritima Seleuciæ (quæ Palæopolis olim dicta) deſcendit: ubi navibus inventis, una cum Iphigenia, Pyladeque in Græciam rever-

ἐκ τοῦ ἱεροῦ τῆς Εστίας· καὶ ἐπερωτήσαντες αὐτοὺς, τίς ἐστιν οὗτος; εἶπον αὐτοῖς, ὅτι ὁ Ορέστης ἐστὶ, καὶ πρὸς ὑμᾶς αὐτὸν φέρομεν. οἱ δὲ Ιωνῖται εὐθέως ἠσπάσαντο αὐτὸν, εἰρηκότες αὐτῷ· Ορέστα, ποῦ τὴν μανίαν ἀπέθου; ὁ δὲ Ορέστης, φοβούμενος ἔτι τῆς νόσου τὴν ὀργὴν, οὐκ ἀπεστράφη καὶ ὑπέδειξεν αὐτοῖς τὸ ἱερὸν, ἢ τὸ ὄρος ὅπου ἐξερρύσθη τῆς νόσου· ἀλλὰ κουφίσας τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα [1] ὑπεράνω τῆς αὐτοῦ κορυφῆς, τῷ δακτύλῳ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὑπέδειξεν αὐτοῖς τὸ ὄρος, καὶ τὸ ἱερὸν, εἰρηκὼς αὐτοῖς· ὅτι, ἐν ἐκείνῳ τῷ ὄρει, εἰς τὸ ἱερὸν τῆς θείας Εστίας, τὴν χαλεπὴν μανίαν ἀπεθέμην. Καὶ εὐθέως οἱ Ιωνῖται ποιήσαντες τῷ αὐτῷ Ορέστῃ στήλην χαλκῆν τῷ σχήματι αὐτοῦ, ᾧ ὑπέδειξεν αὐτοῖς, ὑπεράνω κίονος ἵσταται, εἰς μνήμην καὶ δόξαν τῆς χώρας, καὶ τοῦ ἱεροῦ, καὶ τῆς Εστίας· σημαίνοντες τοῖς μετὰ ταῦτα, ποῦ ὁ Ορέστης τὴν λυσσώδη μανίαν ἀπέθετο. Η τις στήλη χαλκῆ ἕως τοῦ νῦν ἵσταται. μετακαλέσαντες οἱ Ιωνῖται καὶ τοῦ [2] Μελαντίου ὄρους τὸ ὄνομα, Αμανόν. ὁ δὲ Ορέστης προσκυνήσας τοὺς Ιωνίτας, κατῆλθεν εἰς τὴν πάραλον τῆς λεγομένης πρώην Παλαιοπόλεως, νυνὶ δὲ Σελευκείας· καὶ εὑρηκὼς νῆας ἐκεῖ, ἀπέπλευσε μετὰ τῆς Ιφιγενείας, καὶ τοῦ Πυλάδου ἐπὶ τὴν Ελλάδα. Καὶ

1. ὑπεράνω κίονος ἵσταται] Scr. ἔστ. ἔστησαν.

2. τοῦ Μελαντίου ὄρους τὸ ὄνομα Αμανόν.] ita etiam Iſac. Tzetz. in Lycophron. Oreſtis hiſtoriam recitans: Χειμασθέντες δὲ, ἐξώκειλαν περὶ τὰ τῆς Σελευκείας νῦν λεγομένης μέρη, καὶ περὶ Αντιόχειαν, καὶ τὸ Μελάντιον ὄρος, ὃ ἀπὸ τοῦ παυθῆναι τὸν Ορέστην ἐκεῖ τῆς μανίας, Αμανὸν ἐκλήθη. Eadem habentur apud Stephan. de urb.

ζεύξας

ζεύξας πρὸς γάμον τῷ ἑαυτοῦ ἀδελφῷ Ηλέκτραν τῷ Πυλάδῃ, κατεῖχε τῆς Μυκηναίων χώρας, ἕως θανάτου. Οἱ δὲ Σύροι [1] προσεσχηκότες τὸ σχῆμα τῆς στήλης τοῦ Ορέστου, καὶ μαθόντες παρὰ τῶν Ιωνιτῶν, τὸν τρόπον· ὀργισθέντες, ἐπεκάλεσαν αὐτὸν, Δραπέτην· διότι τοιούτου ἀγαθοῦ συμβάντος αὐτῷ ἐν τῇ αὐτῶν χώρᾳ, καὶ ἐκφυγόντος τὴν τοιαύτην ἀπειλὴν, σταφεὶς, καὶ προσεσχηκὼς, καὶ ἀνυμνήσας τὰ θεῖα, καὶ εὐχαριστῶν οὐχ ὑπέδειξε τοῖς Ιωνίταις τὸ ἱερὸν τῆς Εστίας· ἀλλὰ δραπετεύσας τὸν λογισμὸν, ἀντ' εὐχαριστίας, ἀποστρεφόμενος, τῷ δακτύλῳ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὑπέδειξε τὸ ἱερὸν, καὶ τὸ ὄρος, ὅπου τῆς ἀνημέρου μανίης ἀπαλλαγεὶς, ἐσώθη. Ητις στήλη τοῦ Ορέστου, ὁ Δραπέτης, καλεῖται παρὰ τοῖς Αντιοχεῦσιν, ἕως τοῦ παρόντος· πρὸ γὰρ μικροῦ τῆς πόλεως ἐστὶν ὁ αὐτὸς ἀνδριὰς τοῦ Ορέστου. Ταῦτα δὲ ὁ σοφὸς Δομνῖνος συνεγράψατο.

Εν τοῖς χρόνοις δὲ τοῖς μετὰ τὴν ἅλωσιν Τροίας, παρ' Ελλησιν ἐθαυμάζετο πρῶτος Θέμις ὀνόματι· ἐξηῦρε γὰρ οὗτος τραγικὰς μελῳδίας, καὶ ἐξέθετο πρῶτος δράματα. Καὶ μετὰ τοῦτο, Μίνως· καὶ μετὰ Μίνωα, Αὐλέας τραγικοὺς [2] χοροὺς δραμάτων συνεγράψατο. Καὶ λοιπὸν τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον, ἐξ

ſus eſt. Ibi vero tradita in uxorem Pyladi ſorore Electra, Mycenis ipſe ad mortem uſque imperabat. Syri autem Oreſtis ſtatuam advertentes, cauſamque ab Jonitis edocti; Indigne ab eo ferentes, *Fugitivum*, vocitabant; eo quod, qui tantum beneficium in terra illorum affecutus fuerat, ejuſmodi malis ereptus, non Deo gratias agens, acceptum illud Numini retuliſſet; nec redire dignatus, Veſtæ templum Jonitis attentior commonſtraſſet: ſed quam recolere ſemper debuit, rei memoriam turpiter averſatus, Montem, templumque, ubi efferatam ſuam inſaniam depoſuerat, digito tantum à tergo monſtraſſet. Statua vero Oreſtis iſta, non procul ab urbe poſita, *Drapetes*, ſive, Fugitivus, ab Antiochenis ad hunc uſque diem appellatur: uti hæc ſapiens Domninus conſcripta reliquit.

Secutis vero poſt Trojam captam temporibus, apud Græcos floruit Themis quidam; qui de Cantilenis Tragicis, & Dramatibus inveniendis, primus magnam ſibi nominis gloriam comparavit. Illum ſequebatur Minos, hunc Auleas; qui Tragicos quoque Fabularum Choros conſcripſit. Poſterius demum Euripides,

1. προσεσχηκότες τὸ σχῆμα] hoc locutionis genus occurrit ſupra, p. 102.

2. χορὰς δραμμάτων] Scr. δραμάτων.

in plurima ab his ſcripta incidens, & ipſe etiam Tragœdiis operam dedit.

Iſraëli autem imperavit David, Ieſſe filius, annos XL, cum II menſibus. Urbem hic quæ Salem imprimis, deinceps vero Jebus dicta eſt, inſtauratam, Hieroſolymas nominavit.

Cæterum ab Adamo, ad Davidem, interceſſerunt anni MMMMDCCLV.

Poſt Davidem regnavit filius ejus Salomon, annos XL. Primus hic Judæis templum, cujuſmodi aliquid necdum habuerant, extruxit; defixis inibi Cherubinis, & Seraphinis æreis. Extruxit etiam in finibus Judææ urbem, quam *Palmiram* appellavit; nimirum quod locus iſte Goliatho fatalis olim fuiſſet, quem pater ejus ibi proſtraverat. Ab Adamo igitur, ad Salomonem anni ſunt MMMMDCCXCV.

Salomoni in regno ſucceſſit, poſt alios, Achabus; cujus per

αὐτῆς Εὐριπίδης εὑρὼν πολλὰς ἱστορίας δραμάτων, συνεγράψατο.

Καὶ λοιπὸν ἐβασίλευσε Δαβὶδ, ὁ τοῦ Ἰεσσαὶ, ἐπὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἔτη τεσσαράκοντα, καὶ μῆνας δύο· ὅστις ἀνενέωσε τὴν πρώην πόλιν λεγομένην Σαλὴμ, καὶ μετὰ Ἰεβοὺς· μετακαλέσας αὐτὴν, Ἱερουσαλήμ.

Ἔστιν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως Δαβὶδ, ἔτη ,δψνε΄.

Μετὰ δὲ Δαβὶδ, ἐβασίλευσε Σολομὼν ὁ υἱὸς Δαβὶδ, ἔτη μ΄. Ὅστις ἔκτισε τὸ ἱερὸν ἐν Ἱεροσολύμοις, πήξας τὰ Χερουβὶμ καὶ Σεραφὶμ ἐν αὐτῷ τῷ ναῷ χαλκᾶ· ὃς ἐνήρξατο πρῶτος κτίζειν Ἰουδαίοις ἱερά· οὐκ εἶχον γάρ. Ἔκτισε δὲ καὶ ἐν τῷ λιμίτῳ πόλιν, [1] ἣν ἐκάλεσε Παλμοίραν διὰ τὸ πάλαι μοῖραν γενέσθαι τὴν κώμην τῷ Γολιὰθ, τῷ παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ φονευθέντι. Ἔστιν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως Σολομῶντος, ἔτη ,δψϟε΄.

Καὶ μετὰ τὴν βασιλείαν Σολομῶντος, ἐβασίλευσαν ἄλλοι· [2] ἐν οἷς ἐβα-

---

1. ἣν ἐκάλεσε Παλμοίραν] Πάλμυραν, Stephano, noſtroque etiam infra, lib. 18. ubi hæc ipſa repetita ſunt, dicta eſt: verum quam abſurde hîc urbis à Salomone conditæ nominis originem à Græco fonte petit Auctor noſter? Sed nec Goliathum hoc in loco proſtravit David, ſed in Judæ partibus, ab Hieroſolymis haud procul diſſitis. Urbs vero hæc, à Salomone quidem condita eſt, in deſerto Syriæ vicino, à Syria ſuperiore dierum 2. itineris ſpatio, ab Euphrate unius, à Babylone ſex dierum itineris ſpatio diſſita: nomenque à Salamone datum habuit Thadamoram; licet Græcis, Palmira, dicta eſſet, Joſepho teſte Ant. Jud. l. 8. c. 2. *ταύτην οὖν τὴν πόλιν οἰκοδομήσας, καὶ τείχεσιν ὀχυρωτάτοις περιβαλὼν, Θαδαμόραν ὀνόμασε, καὶ τοῦτ' ἔτι νῦν καλεῖται παρὰ τοῖς Σύροις· οἱ δὲ Ἕλληνες αὐτὴν προσαγορεύουσι, Παλμιράν.* Hebraice dicitur תדמר *Tadmor* & *Thadmor*, 1 Reg. 9. & 2. Paralip. 8. item תמר, *Tamar*, Ezechiel. 47. Quidam hoc nomine urbem hanc vocatam volunt, quod eo loci Palmeta plurima ſint, uti tradit Hieronymus de Loc. Hebr. תמר, *Tamar* enim *Palmam*, ſignificat.

Ib. ἐν οἷς ἐβασίλευσεν Ἀχαὰβ, βασιλεὺς Ἰουδαίων] Ante hoc tempus regnum diviſum fuerat in regnum Juda, & regnum Iſrael: in hoc vero, non in illo Salomonis ſucceſſor erat Achabus.

σίλευσεν

πλάσειν Ἀχαάβ, βασιλεὺς Ἰουδαίων. Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἦν ὁ προφήτης Ἡλίας ὁ Θεσβίτης ὅστις ἀνελήφθη.

Ἐβασίλευσαν δὲ καὶ ἕτεροι, ἕως Ἐζεκίου· ἐν οἷς χρόνοις ἤκμαζεν ὁ σοφὸς Ὅμηρος ὁ ποιητὴς, ὁ συγγραψάμενος τὸν πόλεμον τῶν Τρώων καὶ Δαναῶν.

Ἔστιν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως Ἐζεκίου, βασιλέως Ἰουδαίων, ἔτη ,εσξϛ΄. Ἦν δὲ τότε, ἐπὶ Ἐζεκίου, προφήτης τις τῶν Ἰουδαίων, Ἡσαΐας.

'Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Ἐζεκίου, βασιλέως Ἰουδαίων, ἀνέβη Σεναχηρεὶμ, βασιλεὺς Ἀσσυρίων, ἐπὶ τὰς πόλεις τῆς Ἰουδαίας τὰς ὀχυράς· καὶ ἔλαβεν αὐτάς. Καὶ ἀπέστειλε βασιλεὺς Ἀσσυρίων Ῥαψάκην, ἐκ Λάχεις, εἰς Ἱερουσαλὴμ, πρὸς βασιλέα Ἐζεκίαν, μετὰ δυνάμεως πολλῆς. Καὶ ἔστη ἐν τῷ ὑδραγωγῷ τῆς κολυμβήθρας τῆς ἄνω, ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἀγροῦ τοῦ κναφέως. Καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτὸν Ἐλιακεὶμ, ὁ τοῦ Χελκίου, ὁ οἰκονόμος, καὶ Σομνᾶς ὁ γραμματεὺς, καὶ Ἰωὰς, ὁ τοῦ Ἀσὰφ, ὁ ὑπομνηματογράφος· καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ῥαψάκης· Εἴπατε Ἐζεκίᾳ, τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων. Τίνι πεποιθὼς εἶ; μὴ ἐν βουλῇ, ἢ ἐν λόγοις χειλέων παράταξις γίνεται; Καὶ ἐπὶ τὴν ῥάβδον τὴν καλαμίνην τὴν τεθλασμένην ταύτην ἐπ' Αἴγυπτον· ὃς ἐὰν ἐπ' αὐτὴν ἐπιστηριχθῇ, εἰσελεύσεται εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ.

imperium floruit Elias Thisbites Propheta; qui & in cœlum assumptus est.

Achabo succedebant reges alii, ad Ezechiam usque: quo tempore claruit Homerus poëta, bellorum inter Trojanos, Græcosque conscriptor.

Ab Adamo autem ad Ezechiam, anni numerantur MMMMMCCLXVI. Ezechiæ temporibus, apud Judæos prophetavit Isaias quidam.

Et factum est in decimo & quarto anno regnantis Ezechiæ, ascendit Senacherim, rex Assyriorum, super civitates Judææ munitas, & cepit eas. Et misit rex Assyriorum Rabsacen, de Laches, in Hierusalem, & regem Ezechiam, cum vi magna. Et stetit in aquæductu piscinæ superioris, in via agri fullonis. Et egressus est ad eum Eliachim, filius Chelciæ, œconomus; & Somnas, scriba; & Joas, filius Asaph, à commentariis. Et dixit eis Rabsaces: dicite Ezechiæ; Hæc dicit Rex Assyriorum. In quo fiduciam ponis? Numquid in consilio, & sermonibus labiorum prælium fit? & nunc super quem confidisti? nempe super virgam arundineam confractam illam, super Ægyptum: quæ, si innitatur aliquis super eam, intrabit in manum ejus. Sic est Pharaoh, rex Ægypti, & omnes qui confidunt in eo.

Sin

Sin autem dicitis, ſuper Dominum Deum noſtrum confidimus: nunc admiſcemini Domino meo, regi Aſſyriorum; & dabit vobis duo millia equorum, ſi poteritis præbere aſcenſores ſuper eos. Et quomodo poteſtis aſpicere in faciem unius Toparchæ? Servi ſunt, qui confiderunt in Ægyptiis, in equum, & aſcenſorem. Et nunc, num ſine Domino aſcendimus ſuper regionem hanc, ad oppugnandam eam? Et dixit ad eum Eliacim, & Somnas, & Joas: Loquere ad ſervos tuos Syriace; intelligimus enim nos: & ne loquaris ad nos Judaice: & ut quid loqueris in aures hominum ſuper murum? Et dixit ad eos Rabſaces: Numquid ad Dominum veſtrum, vel ad vos miſit me Dominus meus, loqui verba hæc? nonne ad homines, qui ſedent ſuper murum, ut[ne] comedant ſtercus, & bibant urinam vobiſcum: & ſtetit Rabſaces, & exclamavit voce magna Judaice, & dixit. Audite verba magni regis Aſſyriorum. Non ſeducat vos Ezechias; quia eruet vos Deus, & non tradetur civitas hæc in manus regis Aſſyriorum. Nolite audire Ezechiam: Hæc

‘ [1] Οὗτός ἐστι Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ. Εἰ δὲ λέγετε· ὅτι Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν πεποίθαμεν· νυνὶ μίχθητε τῷ κυρίῳ μου, τῷ βασιλεῖ Ἀσσυρίων· καὶ δώσει ὑμῖν δισχιλίους ἵππους, εἰ δυνήσεσθε ἀναβάτας ἐπ' αὐτοὺς δοῦναι. Καὶ πῶς δυνήσεσθε ἀποβλέψαι εἰς πρόσωπον τοπάρχου ἑνός; οἰκέται εἰσὶν, οἱ πεποιθότες ἐπ' Αἴγυπτον, εἰς ἵππον καὶ ἀναβάτην. Καὶ νῦν μὴ ἄνευ Κυρίου ὑμῶν ἀνέβημεν ἐπὶ τὴν χώραν ταύτην, πολεμῆσαι αὐτήν; Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ελιακεὶμ, ὁ τοῦ Χελκίου, καὶ Σομνᾶς, ὁ γραμματεὺς, καὶ Ιωάς· Λάλησον πρὸς τοὺς παῖδάς σου Συριστί· καὶ ἵνα τί λαλεῖτε εἰς τὰ ὦτα τῶν ἀνθρώπων τῶν ἐπὶ τῷ τείχει; Καὶ εἶπε Ραψάκης πρὸς αὐτούς· Μὴ πρὸς κύριον ὑμῶν, ἢ πρὸς ὑμᾶς ἀπέσταλκέ με ὁ κύριός μου, λαλῆσαι τοὺς λόγους τούτους; οὐχὶ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς καθημένους ἐπὶ τῷ τείχει· [2] ἵνα [μὴ] φάγωσι κόπρον, καὶ πίωσιν οὖρον [3] μεθ' ὑμῶν ἄρα; Καὶ ἔστη Ραψάκης, καὶ ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ Ιουδαϊστὶ, καὶ εἶπεν· ἀκούσατε τοὺς λόγους τοῦ μεγάλου βασιλέως Ἀσσυρίων. Τάδε λέγει ὁ βασιλεύς. Μὴ ἀπατάτω ὑμᾶς Θεὸς, καὶ οὐ μὴ παραδοθῇ ἡ πόλις αὕτη εἰς χειρὸς βασιλέως Ἀσσυρίων. Μὴ ἀκούετε Εζεκίου·

1. οὗτός ἐστι Φαραὼ] Scr. οὕτως habet ſeptuag.

2. ἵνα μὴ φάγωσι] μὴ particula non habetur in textu ſacro.

3. μεθ' ὑμῶν ἄρα] Scr. ἅμα.

‘ τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων·
‘ [1] βουλεύσασθε εὐλογηθῆναι· ἐκπορεύε-
‘ σθε πρός με, καὶ [2] φάγεται ἕκαστος τὴν
‘ ἄμπελον αὐτοῦ, καὶ τὰ σῦκα αὐτοῦ.
‘ καὶ πίεσθε ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου ὑμῶν,
‘ [3] ἕως ἂν θέλω, καὶ λάβω ὑμᾶς εἰς
‘ γῆν, ὡς ἡ γῆ ὑμῶν, γῆ σίτου, καὶ
‘ οἴνου, καὶ ἄρτου, καὶ ἀμπέλων. Μὴ οὖν
‘ ὑμᾶς ἀπατάτω Ἐζεκίας, λέγων·
‘ ὁ Θεὸς ὑμᾶς ῥύσεται. Μὴ ἐῤῥύ-
‘ σαντο οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν ἕκαστος τὴν
‘ ἑαυτοῦ χώραν ἐκ χειρὸς βασιλέως
‘ Ἀσσυρίων; Ποῦ ἐστιν ὁ θεὸς Αἰθὰμ,
‘ καὶ Ἀρφάδ; καὶ ποῦ ἐστιν ὁ θεὸς
‘ Σεπφαρωθείμ; μὴ ἠδυνήθη Σα-
‘ μάρεια ῥυσθῆναι ἐκ τῆς χειρός
‘ μου; τίς τῶν θεῶν πάντων τῶν ἐθνῶν
‘ τούτων ἐῤῥύσατο τὴν ἑαυτοῦ γῆν
‘ ἐκ τῆς χειρός μου; ὅτι λέγει· Ῥύ-
‘ σεταί σε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ἐκ
‘ χειρός μου.

Καὶ ἐσιώπησε, καὶ οὐδεὶς ἀπεκρίθη αὐτῷ, διὰ τὸ προστάξαι τὸν βασιλέα, μηδένα ἀποκριθῆναι αὐτῷ. Καὶ εἰσῆλθεν Ἐλιακεὶμ ὁ τοῦ Χελκίου, ὁ οἰκονόμος, καὶ Σομνᾶς ὁ γραμματεὺς, καὶ Ἰωὰς ὁ τοῦ Ἀσὰφ, ὁ ὑπομνηματογράφος πρὸς Ἐζεκίαν, ἐσχισμένοι τοὺς χιτῶνας, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ τοὺς λόγους Ῥαψάκου. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαι τὸν βασιλέα Ἐζεκίαν, ἔσχισε τὰ ἱμάτια, καὶ σάκκον περιεβάλετο, καὶ ἀνέβη εἰς

dicit rex Assyriorum: consultate, ut fœlices sitis: egredimini ad me, & comedite quisque vitem suam, & ficus suas: & bibite aquam de cisterna vestra; quoadusque veniam, & ducam vos in terram, quæ est sicut terra vestra, terra frumenti, & vini, & panis, & vitium. Ne seducat igitur vos Ezechias, dicens: Deus liberabit vos. Numquid liberaverunt Dii gentium unusquisque regionem suam, de manu regis Assyriorum? Ubi est Deus Ætham, & Arphad? & ubi est Deus Sepharothim? Nunquid erui potuit Samaria de manu mea? Quis est ex omnibus Diis gentium istarum, qui eruerit terram suam de manu mea? Quia dicit: liberabit te Dominus Deus Israel de manu mea.

Et siluerunt, & nemo respondit ei: quia mandaverat Rex, neminem ei respondere. Et ingressus est Eliacim, filius Chelciæ, œconomus, & Somnas, & Joas, filius Asaph, à commentariis, ad Ezechiam, scissis tunicis, & nunciaverunt ei verba Rabsacis. Et factum est, cum audisset rex Ezechias, scidit vestimenta, & obvolutus est sacco, & ascendit in templum Domini. Et misit

1. βουλεύσασθε εὐλογηθῆναι] forte, βουλεύσατε Septuag. leg. ποιήσατε μετ' ἐμοῦ εὐλογίαν.

2. καὶ φάγεται] Scr. φάγετε.

3. ἕως ἂν θέλω] Scr. ἔλθω.

Eliachim, œconomum; & Somnam, scribam; & seniores sacerdotum, saccis indutos, ad Esaiam, filium Amos, Prophetam. Et dixerunt ei: Hæc dicit Ezechias: Dies tribulationis, & vinculi, & correptionis, & iræ, hodierna dies: quia venit dolor parturienti; virtutem autem non habet pariendi. Exaudiat Dominus Deus tuus verba Rabsacis, quæ misit rex Assyriorum, ad exprobrandum Deum viventem, & ad exprobrandum sermonibus, quos audivit Dominus Deus tuus. Et orabis Dominum Deum tuum, pro derelictis his. Et venerunt servi regis ad Isaiam: & dixit eis Isaias; sic dicetis ad Dominum vestrum: hæc dicit Dominus: ne timeas à verbis quæ audisti, quibus exprobraverunt me legati regis Assyriorum. Ecce ego immitto in eum spiritum: & audiens nuncium, revertetur in regionem suam; & cadet gladio in terra sua. Et revertit Rabsaces, & invenit regem Assyriorum oppugnantem regem Lomnam. Et audivit rex Assyriorum, quod egressus est Thara, rex Æthiopum, ad oppugnandum eum. Et audiens, misit in occursum ei Rabsacem, cum copiis multis: & manens ipse,

τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου· καὶ ἀπέστειλεν Ελιακεὶμ τὸν οἰκονόμον, καὶ Σομνᾶν τὸν γραμματέα, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῶν ἱερέων, περιβεβλημένους σάκκους, πρὸς Ησαΐαν, υἱὸν Αμὼς, τὸν προφήτην, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ‘Τάδε λέγει Εζεκίας· 1 ἡμέρα θλί‑ ‘ψεως, δεσμοῦ, καὶ ἐλεγμοῦ, καὶ ‘ὀργῆς, ἡ σήμερον ἡμέρα. ὅτι ἥκει ἡ ‘ὠδὶν τῇ τικτούσῃ. ἰσχὺν δὲ οὐκ ἔχει τοῦ ‘τεκεῖν. Εἰσακούσῃ Κύριος ὁ Θεός ‘σου τοὺς λόγους Ραψάκου, οὓς ἀπέ‑ ‘στειλε, βασιλεὺς Ασυρίων ὀνειδίζειν ‘Θεὸν ζῶντα, καὶ ὀνειδίζειν λόγοις, ‘οἷς ἤκουσε Κύριος ὁ Θεός σου. Καὶ δεηθήσῃ πρὸς Κύριον τὸν Θεόν σου περὶ τῶν καταλελειμμένων τούτων. Καὶ ἦλθον οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως πρὸς Ησαΐαν· καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ησαΐας· οὕτως ‘ἐρεῖτε πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν· τάδε ‘λέγει Κύριος· Μὴ φοβηθῇς ἀπὸ τῶν ‘λόγων, ὧν ἤκουσας, οὓς ὠνείδισάν με ‘οἱ πρέσβεις βασιλέως Ασυρίων. Καὶ ‘ἰδοὺ, ἐγὼ ἐμβαλῶ εἰς αὐτὸν πνεῦ‑ ‘μα, καὶ ἀκούσας ἀγγελίαν, ἀποστραφήσεται εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ, καὶ πε‑ ‘σεῖται μαχαίρᾳ ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ. Καὶ ‘ἀπέστρεψε Ραψάκης, καὶ κατέλαβε τὸν ‘βασιλέα Ασυρίων, πολιορκοῦντα βα‑ ‘σιλέα Λομνᾶ. Καὶ ἤκουσε βασιλεὺς ‘Ασυρίων, ὅτι ἐξῆλθε Θάρα, βασι‑ ‘λεὺς Αἰθιόπων, πολιορκῆσαι αὐτόν. ‘Καὶ ἀκούσας, ἀπέστειλεν εἰς ἀπάν‑ ‘τησιν αὐτοῦ τὸν Ραψάκην, μετὰ δυνάμεως πολλῆς· καὶ αὐτὸς μείνας, ἀπέ‑

1. ἡμέρα θλίψεως, δεσμοῦ &c.]Septuag. ἡμέρα θλίψεως, καὶ ἐλεγμοῦ, καὶ παροργισμοῦ ἡ ἡμέρα αὕτη.

στειλεν

στειλεν ἀγγέλους πρὸς Ἐζεκίαν, λέγων· Οὕτως ἐρεῖτε Ἐζεκίᾳ, βασιλεῖ τῆς Ἰουδαίας· Μή σε ἀπατάτω ὁ Θεός σου, ἐφ' ᾧ πεποιθὼς εἶ ἐπ' αὐτῷ, λέγων· οὐ μὴ παραδοθῇ Ἱερουσαλὴμ εἰς χεῖρας βασιλέως Ἀσσυρίων. Ἢ οὐκ ἤκουσας, ἃ ἐποίησαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων πάσῃ τῇ γῇ; καὶ μὴ ἐρρύσαντο αὐτοὺς οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν. Οὐχὶ οἱ πατέρες μου ἀπώλεσαν τήν τε Γωζὰν καὶ Χαρὰν, καὶ Ῥαφεῖς, αἵ εἰσιν ἐν χώρᾳ Θαιμᾶν; Ποῦ εἰσιν οἱ βασιλεῖς Αἰμὰρ, καὶ Ἀρφὰδ, καὶ πόλεως Σεπφαρείμ.

Καὶ ἔλαβεν Ἐζεκίας τὸ βιβλίον παρὰ τῶν ἀγγέλων, καὶ ἀνέγνω αὐτὸ ἐναντίον Κυρίου· καὶ προσηύξατο πρὸς Κύριον Ἐζεκίας, λέγων· Ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ, ὅτι σὺ Θεὸς μόνος εἶ βασιλεὺς τῆς οἰκουμένης, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν· εἰσάκουσον Κύριε, ἐπίβλεψον Κύριε, καὶ εἶδε τοὺς λόγους, οὓς ἀπέστειλε Σενναχηρεὶμ, ὀνειδίζων Θεὸν ζῶντα· Ἐπ' ἀληθείας γὰρ [1] ἐρήμωσαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων τὴν οἰκουμένην ὅλην, καὶ τὰς χώρας αὐτῆς· καὶ ἔβαλον τὰ εἴδωλα αὐτῶν εἰς τὸ πῦρ· οὐ γὰρ θεοὶ ἦσαν, ἀλλ' ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων, ξύλα καὶ λίθοι· καὶ ἀπώλεσαν αὐτούς. Καὶ νῦν Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, σῶσον ἡμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτῶν, ἵνα γνῷ πᾶσα βασιλεία τῆς γῆς ὅτι σὺ εἶ Θεὸς μόνος.

misit nuncios ad Ezechiam, dicens: Sic dicetis Ezechiæ regi Judææ: Non te decipiat Deus tuus, in quo confidisti in eo, dicens; Non tradetur Jerusalem in manus regis Assyriorum. Aut non audivisti, quæ fecerunt Reges Assyriorum omni terræ? & non liberaverunt eos Dii gentium. An non patres mei disperdiderunt Gozam, & Charam, & Raphes, quæ sunt in regione, Thæman? Ubi sunt reges Æmar, & Arphad, & civitatis Seppharim?

Et accepit Ezechias libellum à nunciis, & legit eum ante Dominum. Et oravit Ezechias ad Dominum, dicens. O Deus Israel, qui sedes super Cherubim: quia tu Deus solus es rex orbis terrarum, qui cœlum fecisti, & terram. Exaudi Domine, inspice Domine verba, quæ misit Sennacherim, ad exprobrandum Deum viventem. In veritate enim desolaverunt reges Assyriorum orbem terræ totum, & regiones ejus: & injecerunt idola eorum in ignem. Non enim Dii erant, sed opera manuum humanarum, ligna, & lapides; & disperdiderunt eos. Et nunc Domine Deus noster, salva nos de manu eorum; & cognoscat omne regnum terræ, quia tu es Deus solus.

1. ἐρήμωσαν βασιλεῖς] Scr. ἠρήμωσαν.

Et missus est Esaias, filius Amos, ad Ezechiam: & dixit ei. Hæc dicit Dominus, Deus Israel: Audivi quæ orasti ad me, de Sennacherim, rege Assyriorum. Sic dicit Dominus, de rege Assyriorum. Non ingredietur in urbem hanc, neque jaciet in eam sagittam, neque scutum ei opponet, neque eam vallo circumdabit: sed via, qua venit, in ea revertetur. Quia hæc dicit Dominus: protegam urbem hanc, ad salvandam eam, propter me, & propter Davidem, servum meum.

Καὶ ἀπεστάλη Ἡσαΐας, υἱὸς Ἀμὼς, πρὸς Ἐζεκίαν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· ἤκουσα, ἃ προσηύξω πρός με, περὶ Σενναχηρεὶμ βασιλέως Ἀσσυρίων· οὕτως λέγει Κύριος ἐπὶ βασιλέα Ἀσσυρίων· οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς τὴν πόλιν ταύτην, οὐδὲ μὴ βάλῃ ἐπ᾽ αὐτὴν βέλος, οὐδὲ μὴ στήσῃ [1] ἐπ᾽ αὐτὴν θυραιὸν, οὐδὲ μὴ κυκλώσῃ ἐπ᾽ αὐτὴν χάρακα· ἀλλὰ τῇ ὁδῷ ᾗ ἦλθεν, ἐν αὐτῇ ἀποστραφήσεται· ὅτι τάδε λέγει Κύριος· ὑπερασπιῶ τῆς πόλεως ταύτης, τοῦ σῶσαι αὐτὴν, δι᾽ ἐμὲ, καὶ διὰ Δαβὶδ, τὸν παῖδά μου.

Et egressus est Angelus Domini per noctem, & occidit de castris Assyriorum CLXXXV millia. Et surgentes mane, invenerunt omnia corpora mortua. Et Rex Assyriorum reversus, abiit, & habitavit in Nineve: & cum ipse adorabat in domo Sarach, Dei sui Patrii, Adramelech, & Sarsar, filii ejus percusserunt eum gladiis: ipsi autem salvi evaserunt in Armeniam. Et regnavit Assyriis alter filius ejus, Nachordan.

Καὶ ἐξῆλθεν ἄγγελος Κυρίου νυκτὸς, καὶ ἀνεῖλεν ἐκ τῆς παρεμβολῆς τῶν Ἀσσυρίων ρπε´ χιλιάδας. Καὶ ἀναστάντες τὸ πρωῒ, εὗρον πάντα τὰ σώματα νεκρά· καὶ ἀποστραφεὶς ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ᾤκησε τὴν Νινευή· καὶ ἐν τῷ αὐτὸν προσκυνεῖν ἐν οἴκῳ [2] Σαρὰχ τῶν πατριάρχων, Ἀδραμέλεχ, καὶ Σαρσὰρ, υἱοὶ αὐτοῦ, ἐπάταξαν αὐτὸν μαχαίραις· αὐτοὶ δὲ διεσώθησαν εἰς Ἀρμενίαν. Καὶ ἐβασίλευσε Ναχορδὰν, ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄλλος, Ἀσσυρίων.

Ezechiam excepit in regno Judæorum Manasses, qui regnavit annos LV. Ab Adamo igitur, ad Manassem usque, anni sunt MMMMMCCCXXI.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἐζεκίου, ἐβασίλευσε τῶν Ἰουδαίων Μανασσῆς, ἔτη νε´. εἰσὶν οὖν τὰ πάντα ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως Μανασσῆ, ἔτη ͵ετκα´.

Per id autem tempus Rho-

Ἐν τοῖς ἔτεσι δὲ τούτοις οἱ Ῥό-

1. ἐπ᾽ αὐτὴν θυραιὸν] Scr. θυρεόν.

2. Σαρὰχ τῶν πατριάρχων] Scr. τοῦ πατριάρχου, habet Chron. Alexandrinum. Septuag. ἐν οἴκῳ Νεσεραχ θεοῦ αὐτοῦ.

διοι

δῖοι, (ὡς μηδενὶ ὑποταγέντες ἐν πολέμοις, ἀλλ᾽ αὐτονομοῦντες, καὶ θαλασσοκρατοῦντες,) εὐχαρίστως φερόμενοι, ἀνέστησαν ἐν τῇ αὐτῇ νήσῳ [1] στήλην χαλκῆν τῷ ἡλίῳ μεγάλην πάνυ· [2] ἥντινα ἐκάλεσαν Κολοσσὸν, ὡς φοβερὸν θέαμα, καὶ ἐχρημάτισαν ἑαυτοὺς ἔκτοτε Κολοσσαεῖς.

dii, (nullius in poteſtatem redacti, ſed ſui juris, & Maris Domini,) tantæ fœlicitatis in gratiam, ſtatuam in inſula ſua ex ære ingentem Soli poſuerunt: quam, quod ſtupendæ eſſet magnitudinis, *Coloſſum* dixere; exinde etiam ſeipſo, Coloſſenſem denominantes.

Μετὰ δὲ Μανασσῆν, [3] ἐβασίλευσε τῆς Ἰουδαίας Ἐλιακεὶμ, καὶ Ἰωακεὶμ, ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἔτη μδ΄. Γίνεται οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ τὰ πάντα ἔτη ,ετξε΄.

Poſt Manaſſem; Judæorum regnum tenuerunt fratres ejus, Eliakim, & Joakim, per annos XLIIII. Ab Adamo igitur in totum numerantur anni MMMMMCCCLXV.

---

1. στήλην χαλκῆν τῷ ἡλίῳ] στήλη, pro ſtatua, frequenter occurrit apud recentiores: apud noſtrum vero exemplis hujuſmodi nihil uſitatius. Inter alios vero Jo. Tzetzes, de Alexandri ſtatua à Lyſippo facta, verba faciens, hæc habet, Chil. 8. Hiſt. 200.

Καὶ γὰρ καὶ παρατραχηλον ἐποίησεν ἐκεῖνον,
Δοκοῦντα βλέπειν οὐρανὸν, καὶ πᾶν ἠκριβωμένως,
Ὁποῖος ἦν Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ἐκεῖνος,
Ὥστε δοκεῖν τοὺς βλέποντας, Ἀλέξανδρον, οὐ στήλην.

2. ἥντινα ἐκάλεσαν Κολόσσον ὡς φοβερὸν θέαμα] Κολοσσοὶ ſtatuæ ſunt prægrandes, atque inuſitatæ, ſtupendæque magnitudinis, teſte Heſychio. Κολοσσοὶ, ἀγάλματα ὑπερμεγέθη. Erat autem Coloſſus iſte 70. Cubitorum altitudine, uti teſtatur Philo Byzantius de 7. Orb. Spectacul. Ἐν ταύτῃ Κολοσσός ἐστι πηχέων ἑβδομήκοντα διεσκευασμένος εἰς Ἥλιον: licet de cubitorum numero non convenit inter Auctores: de quo vide Leon. Allatii in Philon. Not. ubi obiter notandum, injuſte ab Allatio vapulare Dalecampium, eo quod, *Septuaginta cubitorum*, &, *pedum centum, & quinque*, idem eſſe aſſerere auſus ſit. Licet enim pedes CV. nec cubitorum Geometricorum (ſi tamen Cubitus iſte locum uſpiam, præterquam apud Origenem, habuerit:) nec regiorum, nec communium; Cubitorum tamen Minorum, ſive Seſquipedalium, (qui etiam Herodoto communis eſt) numerum exactiſſime implent. Herodot. l. 2 ἑξαπόδου μὲν τῆς ὀργυιῆς μετρεομένης, καὶ τετραπήχεος· τῶν ποδῶν μὲν τετραπαλαίστων ἐόντων, τοῦ δὲ πήχεος, ἑξαπαλαίστου. *Paſſus*, inquit, *menſura ſex pedum, ſive quatuor cubitorum: pedes autem, quatuor palmorum: Cubiti vero ſex palmorum.* Cubitum etiam Seſquipedalem facit Heſychius: Πῆχυς, ὁ εἷς καὶ ἥμισυ ποῦς.

3. ἐβασίλευσε τῆς Ἰουδαίας Ἐλιακεὶμ, καὶ Ἰωακεὶμ, ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἔτη μδ΄.] Quam aliena à vero ſunt iſta! Manaſſi enim ſucceſſit fil. ejus Amon, per an. 2. Amoni ſucceſſit fil. ejus Joſias, per an. 31. Joſiæ ſucceſſit fil. ejus Joachaz, per Menſ. 3. poſt quem, à Pharaone Nechaone rex conſtitutus eſt Eliakim, qui & Joakim dictus eſt; Joſiæ vero & hic erat filius: regnavit vero hic annis 11. adeo ut à Manaſſe rege ad ultimum horum annum anni quidem intercefferint 45. atque hæc forſan Auctoris noſtri mens eſt, infœliciter licet expreſſa: pro ἀδελφοὶ ideo legendum ἀδελφός.

LIBER SEXTUS

De temporibus regni Assyriorum; & Æneæ, Ascanii Patris.

ΛΟΓΟΣ ΕΚΤΟΣ.

Χρόνων βασιλείας Ἀσσυρίων, καὶ Αἰνείου Ἀσκανίου.

JOachimo autem regnante, Nabuchodonosor Assyriorum rex, cum exercitu veniens contra Judæos, Hierosolymam cepit, Judæamque omnem: juxta ac à Prophetis Israeli prædictum fuerat. Regem autem ipsum Joachimum, populumque omnem captivos habuit, & in mancipia fecit: omnemque regium apparatum deportavit: nec in posterum populus Israeliticus re-

1 ΕΠΙ οὖν τῆς βασιλείας Ἰωακεὶμ βασιλέως, ὁπλισάμενος κατὰ Ἰουδαίων ἀνῆλθε Ναβουχοδονόσορ, βασιλεὺς Ἀσσυρίων· καὶ παρέλαβε τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν τῆς Ἰουδαίας· καθὼς οἱ προφῆται προέλεγον τοῦ Ἰσραήλ. Καὶ ἀπήγαγε τὸν Ἰωακεὶμ, βασιλέα τῶν Ἰουδαίων, αἰχμάλωτον, καὶ πάντα τὰ βασιλικὰ σκεύη, καὶ πάντας δοριαλώτους ἐποίησε, καὶ οὐκ ἔτι ἐβασίλευσε τῶν

1. Ἐπὶ οὖν τῆς βασιλείας Ἰωακεὶμ βασιλέως] Joakim iste, qui & Jechonias dictus est, quique Babylonem captivus abductus est Joakimi prioris filius erat. Vide 4. Reg. cap. 24.

Ἰουδαίων, οὔτε Ἱερουσαλὴμ, πόλις τῆς Ἰουδαίας, οὔτε Σαμάρεια. Καὶ λοιπὸν παρεδόθη ἡ βασιλεία τῶν Ἰουδαίων εἰς χεῖρας Ἀσσυρίων, καὶ ἐκυρίευσαν αὐτῶν. Ἐν δὲ τῷ πέμπτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ναβουχοδονόσορ, πᾶσα ἡ αἰχμαλωσία τῶν Ἰουδαίων ἐγένετο ἐν Βαβυλῶνι· καθὼς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου ἐχρονογράφησεν.

Ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις οἱ Λυδοὶ ἔλαβον τὰς βασιλείας, ἤτοι τοπαρχίας, δυνάμει, [1] ἀπὸ τῶν πλησίων ὄντων ἄλλων ἐθνῶν. Καὶ ἐβασίλευσε τῶν Λυδῶν [2] πρῶτος ὁ Ἀρδεὺς, ἔτη λϛʹ. ὅστις καὶ ὑπέταξε τὰ πλησίον ἔθνη, καὶ βασίλεια, καὶ διῆγεν ἐν ὑπερηφανίᾳ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ναβουχοδονόσορ, βασιλέως Ἀσσυρίων, ἐβασίλευσε Βαλτάσαρ, ὁ υἱὸς αὐτοῦ· ὅστις εἰς τὰ ἱερατικὰ σκεύη τῶν Ἰουδαίων ὑπηρετεῖτο· ἐκίρνα δὲ καὶ ταῖς παλλακαῖς αὐτοῦ εἰς αὐτὰ, καὶ πᾶσι τοῖς συνεσθίουσιν αὐτῷ, ἐνυβρίζων αὐτά. Καὶ ἐν τῷ ἀνακεῖσθαι αὐτὸν ἐν ἀπονοίᾳ, καὶ δειπνεῖν, ἑώρα ἔνθα ἀνέκειτο, ἐν τῷ κατέναντι τοίχῳ τοῦ παλατίου, ἐξαίφνης [3] ἀστράγαλον χει-

gem sibi amplius habuit, aut Samariæ, aut Hierosolymis regnantem. Sed imperium gentis Judaicæ Assyriis delatum, deinceps penes eos remansit. Accidit autem Captivitas illa universalis Babylonica, ad quintum annum Nabuchodonosoris: uti Eusebius Pamphili in Chronico suo tradidit.

Circa hæc tempora Lydi, vicinis gentibus armis subactis, dominari cœperunt. Lydorum rex primus Ardeus fuit; qui XXXVI annos regnavit. Subegit hic ditiones undique adjacentes, atque regna: atque inde elatior factus, in summo fastu vitam egit.

Nabuchodonosoro autem successit, in regno Assyriorum, filius ejus, Baltasar: qui Judæorum vasa sacra mensæ suæ in ministerium adhibuit: Quibus etiam, per ludibrium, misceri jussit vinum concubinis suis, & convivis omnibus. Interim vero dum Rex Genio suo cum omni insolentia indulgeret; ecce articulus manus humanæ, ex opposito cœnaculi pariete subito

1. ἀπὸ τῶν πλησίων ὄντων] Scr. τῶν πλησίον ὄντων.

2. πρῶτος ὁ Ἀρδεὺς] Ἄρδυσος, hic Eusebio dictus est.

3. ἀστράγαλον χειρὸς ἀνθρώπου] ita etiam ex septuag. versione, Cedren. διὰ τοῦτο ἀπεστάλη ἀστράγαλος χειρὸς &c. Chron. Alex. καὶ ὁ βασιλεὺς ἐθεώρει τοὺς ἀστραγάλους τῆς χειρός. Constant. Manass.

Ἀστράγαλον ἑώρακε γράφοντα πρὸς τῷ τοίχῳ.

apud quos omnes ἀστράγαλος improprie sumitur, pro manus digito, seu articulo: apud Anatomicos enim Spinæ vertebram, sive spondylum significat: pro Talo etiam quandoque ponitur, teste Hesychio: Ἀστράγαλον, τὸν σφόνδυλον, καὶ τὸ ὑποκάτω τοῦ σκέλους. Jul. Pollux, lib. 2. c. 4· ἀστραγάλους Talos interiores esse testatur: οἱ δὲ ἀστράγαλοι, οὐ τὰ προέχοντα, ἀλλὰ τὰ ἔνδοθεν κρυπτόμενα ὑπὸ τῶν σφυρῶν.

emer-

emergens scribebat: *Mane*, *Thecel*, *Phares*. Scripsit hæc manus articulus, & evanuit. Baltasar autem, perlecta scriptura, vocavit ad se Incantatores, Magos, Astrologos, & Somniorum interpretes, qui in Babylone fuerunt, omnes: & quæsivit ab iis: Quidnam sibi vellet Digitus visus; aut quale haberet ab illo scriptum interpretamentum? Cæterum nemo ista interpretari potuit. Rex autem certior factus, Danielem quendam, ex captivis Hebræorum, summa in veneratione apud patrem suum fuisse, ob interpretationem Somniorum, Danielem accersit; & edixit ei: Quandoquidem Dei gratia in te est, interpretare mihi, quod oculis meis vidi; notumque mihi facito scripturæ sensum. Daniel vero his auditis, ubi vim Scripturæ hujus percepisset, dixit Regi: 'Si modo veniam mihi dabis, 'O Rex, nec iratus eris; verborum sensum ego tibi expediam. Respondens rex, juramento confirmavit, nihil mali eventurum illi ex interpretatione. Tum Regi Daniel; 'Deus (inquit) Cœli, & terræ, infensus tibi, regnum 'tuum ad exitum perduxit. Hæc ubi audisset Rex, dimittit illum, prædictionis eventum expectaturus. Paucis vero post diebus, Darius Medus,

ρὸς ἀνθρώπȣ, γράφοντα, Μανῆ, Θεκὲλ, Φαρές. καὶ ταῦτα γράψας ὁ ἀστράγαλος τῆς χειρὸς, ἀφανὴς ἐγένετο. ὁ δὲ Βαλτάσαρ ἀναγνȣ̀ς τὰ γράμματα, ἐκάλεσε πάντας τȣ̀ς ἐπαοιδȣ̀ς, καὶ μάγȣς, καὶ ἀστρονόμȣς, καὶ ὀνειροκρίτας τῆς χώρας αὐτȣ̃, ἐπερωτῶν αὐτȣ́ς· τίς ἐστιν ἡ δύναμις αὕτη τȣ̃ ἀστραγάλȣ; ἢ τίς ἡ ἑρμηνεία τῶν γραφέντων ὑπ᾽ αὐτȣ̃; καὶ ȣ̓δεὶς ἠδυνήθη ἑρμηνεῦσαι αὐτῷ· καὶ ἀκȣ́σας, ὅτι ὁ αὐτȣ̃ πατὴρ ἐν πολλῇ τιμῇ εἶχε τὸν Δανιὴλ, ὄντα ἐκ τῆς Εβραίων αἰχμαλωσίας, ὅστις [1] τὰ ὁράματα αὐτοῦ ἑρμήνευε· μετεστείλατο τὸν Δανιὴλ, καὶ λέγει αὐτῷ· Επειδὴ χάρις ἐστὶ Θεȣ̃ περὶ σοι, ἑρμήνευσόν μοι ὅπερ εἶδον τοῖς ἐμοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τὴν τῶν γραμμάτων δύναμιν σαφήνισόν μοι. ὁ δὲ Δανιὴλ ἀκούσας, καὶ ἑωρακὼς τὴν δύναμιν τῶν γραμμάτων, λέγει αὐτῷ· Μακροθύμησον ἐπ᾽ ἐμοὶ βασιλεῦ, καὶ μὴ ὀργισθῇς, καὶ ἑρμηνεύσω σοι τὴν τῶν γραμμάτων δύναμιν. Ο δὲ ἐπωμόσατο μὴ ποιεῖν αὐτῷ κακὸν, ἑρμηνεύοντι. Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Δανιήλ. Ο Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τῆς γῆς ἀγανακτήσας κατά σου, ἐπλήρωσε τὴν βασιλείαν σου. καὶ τοῦτο ἀκȣ́σας, ἀπέλυσεν αὐτὸν, ἰδεῖν εἰ ἀληθεύει.

1. ὁράματα αὐτȣ̃ ἑρμήνευε.] ἡρμήνευε.

Καὶ

[1] Καὶ μεθ' ἡμέρας Δαρεῖος ὁ μῆδος, ὢν ἐτῶν ξ', τυραννήσας ἐπῆλθε, καὶ ἔσφαξεν αὐτὸν, καὶ ἔλαβε τὴν βασιλείαν αὐτοῦ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Δαρείου, ἐβασίλευσαν ἕτεροι βασιλεῖς Ἀσσυρίων, ἕως Ἀστυάγους. Καὶ λοιπὸν ὁ Ἀστυάγης ἐβασίλευσε Περσῶν, ὃς ἐπεστράτευσε κατὰ τῶν Λυδῶν, ἀνελθὼν μετὰ δυνάμεως πολλῆς· ἐν ᾧ χρόνῳ ὁ ἥλιος ἐξέκλειψεν ἐπὶ πολλὰς ὥρας τῆς ἡμέρας, [2] προειπόντος Θαλοῦ τοῦ φιλοσόφου τὴν ἔκλειψιν τοῦ ἡλίου. Ἐν τοῖς αὐτοῖς χρόνοις [3] Πεισίστρατος πολεμῶν δημαγωγεῖ, τῶν Λυδῶν μὴ ἡττηθέντων τῷ πολέμῳ, ἀλλὰ τοῦ Ἀστυάγους ἀφ' ἑαυτοῦ ἀναχωρήσαντος. Τότε [4] τοῦτο γνόντες οἱ Πεισαῖοι, δευτέραν ἑορτὴν ἐπετέλεσαν ἀγῶνος, Πυθίῳ εὐχαριστοῦντες τῷ Ἡλίῳ, παραθέμενοι ἑαυτοὺς Λυδοῖς, καὶ [5] τῷ κράτει τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

Καὶ λοιπὸν ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα

cum annum ageret sexagesimum, contra regem arma movit: eoque interfecto, regnum sibi vendicavit.

Darium autem exceperunt cæteri Assyriorum reges usque ad Astiagem qui deinceps Persis regnavit. Movebat hic bellum contra Lydos, ingenti veniens cum exercitu. Accidit autem eodem tempore solis defectio, quæ per multas diei horas duravit; hanc vero Thales Philosophus prædixerat. Eodem tempore Pisistratus se belli ducem Lydis præbuit; qui cum Persis æquo Marte pugnantes, saltem non sunt devicti. Quin & Astyages ultro retrocessit. Quod cum intellexissent Pisæi, Solemnitatem illam alteram *Pythii* certaminis, solis in honorem, celebrarunt; subjicientes sese Lydorum imperio, & potestati ejus.

Posteris deinde temporibus,

---

1. *καὶ μεθ' ἡμέρας Δαρεῖος &c.*] Imo eadem nocte occisum fuisse Baltazarem, Assyriorum regem, testatur sacra Pagina Dan. cap. 5. Sed nec alias cum sacro textu concordat Auctor noster, in hac Baltazaris historia: inter alia vero cum Darius, apud Danielem, LXII. annos natus, regnum obtinuisse dicatur, noster sexagenarium tantum eum facit.

2. *προειπόντος Θαλοῦ τοῦ φιλοσόφου τὴν ἔκλειψιν*] De Thalete Eclipsim hanc prædicente, vide Herodotum lib. 1. Cedrenus asserit Thaletem Defectus solis, Lunæque, & Æquinoctia primum deprendisse: *καὶ πρῶτος τὴν ψυχὴν εἶπεν ἀθάνατον, ἐκλείψεις τε καὶ ἰσημερίας κατείληφε.*

3. *Πεισίστρατος πολεμῶν δημαγωγεῖ.*] locum hunc suspectum habeo: Quid enim Pisistrato cum bello Astyagen inter Lydosque.

4. *τοῦτο γνόντες οἱ Πεισαῖοι*] Scr. *Πισαῖοι*. Stephan. de urb. *Πίσα, πόλις καὶ κρήνη τῆς Ὀλυμπίας· ἔστι καὶ χωρίον, ἐν ᾧ ὁ τοῦ Διὸς ναὸς ἵδρυται, καὶ ὁ Ὀλυμπιακὸς ἀγὼν τελεῖται.*

5. *τῷ κράτει τῆς δυνάμεως αὐτοῦ*] *αὐτοῦ*, hoc loco, ad Solem referendum est; cujus Tutelæ Pisæi se, resque suas commiserunt, Certamina hæc Pythia ejus in honorem instituentes.

iidem Piſæi tertiam Solennitatem indixerunt, *Iſthmia* Plutoni celebrantes. Quartam denique addiderunt iidem Piſæi; *Nemea* ſcilicet: & hæc in Bacchi honorem.

Ardeo ſucceſſerunt, in regno Lydorum, reges alii VIII, uſque ad Crœſum illum ſuperbum; qui regnavit annos XV. In univerſum itaque duravit Lydorum regnum annos CCXXXII.

Crœſus autem imperium tenens, ditiones omnes, non vicinas tantum, ſed & longe etiam diſſitas, in poteſtatem ſuam redegit: tributa autem, ab eis qui dederunt ſe, exegit: repugnantibus vero, & regna & libertatem ademit. Itaque reformidarunt eum omnes, tanquam hominem fortunatum, victoremque: inde rex elatior factus. Hoc tempore claruit Solon Philoſophus.

Aſtyagi, in regno Perſarum, ſuccedebat Cyrus, Perſa: qui & uxorem Darii regis, Anteceſſoris ſui, Bardanem, quam amavit, in uxorem ſibi accepit. Decimoquarto autem anno regnantis Cyri, Crœſus, à Primoribus ſuis edoctus, de hoſtili illa irruptione, quam in Lydiam ſuperioribus annis fecerat Aſty-

ἐφήμερον ἑορτὴν ἀγῶνος τρίτου οἱ αὐτοὶ Πεισαῖοι, [1] τὰ Ἴσθμια τῷ Πλούτωνι. Τετάρτην δὲ ἑορτὴν ἐφήμερον ἀγῶνος οἱ αὐτοὶ Πεισαῖοι, καὶ ἐπετέλεσαν τὰ Νέμεια τῷ Διονύσῳ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν τοῦ Ἀρδέως, ἐβασίλευσαν Λυδῶν ὀκτὼ, ἕως Κροίσου τοῦ ὑπερηφάνου· ἐβασίλευσε δὲ ὁ αὐτὸς Κροῖσος ἔτη ιε'. Κατέσχεν οὖν ἡ βασιλεία Λυδῶν τὰ πάντα ἔτη σλβ'.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ὁ αὐτὸς Κροῖσος ὑπέταξε πάσας τὰς ἐπαρχίας, ἤτοι βασιλείας, τὰς πλησίον αὐτοῦ, καὶ τὰς πόῤῥωθεν· λαμβάνων, ἀπὸ μὲν τῶν πειθομένων αὐτῷ, φόρους, ἀπὸ δὲ τῶν ἀνθισταμένων αὐτῷ, αὐτοὺς, καὶ τὰς βασιλείας αὐτῶν. Καὶ εἶχε φόβον πολὺν, ὡς εὐτυχὴς, καὶ νικητής· καὶ ὑπελιώθη. Ἐν οἷς χρόνοις Σόλων ἐφιλοσόφει.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀστυάγους, βασιλέως Περσῶν, ἐγένετο βασιλεὺς Κῦρος, ὁ Πέρσης· ὅστις ἐφίλησε τὴν γυναῖκα τοῦ πρὸ αὐτοῦ βασιλέως Δαρείου, Βαρδάνην· καὶ ἔλαβεν αὐτήν. Τῷ δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Κύρου, Κροῖσος ὁ βασιλεὺς τῶν Λυδῶν, διδαχθεὶς ἀπὸ τῶν συγκλητικῶν αὐτοῦ τὴν πεῖραν τοῦ Ἀστυάγους, βασιλέως Περσῶν ἐπὶ τὴν Λυδίαν πο-

---

1. τὰ Ἴσθμια τῷ Πλούτωνι] Certamina Iſthmia, poſt Nemæa, inſtituta tradunt alii; ab Iſthmo Corinthiaco, ubi primum celebrata ſunt, ſic dicta: nec Plutonis, ut Noſter, ſed Neptuni in honorem, qui Iſthmius etiam inde vocatus: Stephan. de urb. in Ἰσθμός· ἔστι καὶ Κορίνθου ἰσθμός, ἐν ᾗ Ἴσθμιος ὁ Ποσειδῶν.

λεμικὴν

λεμικὴν παρουσίαν, ἠγανάκτησε. [1] Καὶ δηλοῖ Κύρῳ, τῷ βασιλεῖ Περσῶν, παραχωρῆσαι αὐτῷ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ἀναχωρῆσαι, ἢ δέξασθαι τὴν παρουσίαν τῆς εὐτυχεστάτης αὐτοῦ βασιλείας πολεμοῦσαν. Ὁ δὲ Κῦρος βασιλεὺς Περσῶν δεξάμενος τοὺς σταλέντας πρέσβεις, καὶ ἀναγνοὺς τὰ παρ' αὐτοῦ γραφέντα, εἶπε τοῖς πρεσβευταῖς· 'Τί γὰρ ἠδίκηται παρ' 'ἐμοῦ Κροῖσος, [2] τοσαύτην γῆν ἀφε'στηκὼς ἀπ' ἐμοῦ, καὶ τῶν ἐμῶν βα'σιλειῶν; Η πῶς τοσούτων διαδρα'μόντων χρόνων, βλάβην χώρας δι'εκδικεῖ; Καὶ ἀδημονῶν, ἠβούλετο φυγεῖν ἐπὶ τὴν Ινδικὴν χώραν. ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν ἀθυμοῦντα ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ ἐπερωτήσασα, καὶ μαθοῦσα παρ' αὐτοῦ τὸ πρᾶγμα, λέγει αὐτῷ· ὅτι, ἐπὶ Δαρείου, τοῦ προτέρου μου ἀνδρὸς, ἦν ἀνήρ τις Εβραῖος, προφήτης, σοφίαν ἔχων Θεοῦ, ᾧ ὄνομα Δανιὴλ, ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῶν υἱῶν Ισραὴλ· ὅντινα ἐν πολλῇ τιμῇ εἶχεν ὁ βασιλεὺς Δαρεῖος, καὶ δίχα αὐτοῦ, οὐδὲν ἔπραττεν ἐν τοῖς πολέμοις. Καὶ ἐπερωτῶν αὐτὸν, ἡνίκα εἶχε πόλεμον, κατεπο-

ages, Perſarum rex; ira commotus eſt: atque ad Cyrum Perſarum regem mittit, qui ab eo poſtularent, uti vel regno ſuo decedat; aut cum fœliciſſimo rege congreſſurus, belli fortunam expectaret. Cyrus autem, legatis exceptis, & perlectis Crœſi literis, reſpondit eis. 'Ecquid injuriæ 'à me Crœſo illatum eſt, qui 'à me, meiſque regnis tanto 'terrarum ſpatio disjunctus 'eſt? Aut quomodo, tot jam 'elapſis annis, finium invaſo'rum injurias nunc demum 'exigit? Et quidem Cyrus, anxius animi, in Indiam fugere in animo habuit: uxor vero eum tam perturbatum videns, quidnam ei in cauſa eſſet inquirit: & edocta rem, ita deinde eum effatur, Regnante Dario, marito meo priore, vates quidam erat Ebræus, ex captivitate Iſraelitica, nomine Daniel: fuit hic Divina ſapientia præditus; quemque rex Darius ſummo habuit in honore, nec, niſi cum eo prius communicata re, hoſtile aliquid aggreſſus eſt. Bellum autem ſuſcepturus, ubi

1. καὶ δηλοῖ Κύρῳ] id eſt, *Literas Cyro mittit*: hoc ſenſu enim δηλῶσαι paſſim apud hunc noſtrum uſurpatur. Ita infra, lib. 14. p. 353. Theodoſius Junior Eudoxiæ filiæ, ob Romam ab ea Vandalis proditam, adeo infenſus erat, ut nullam omnino deinceps rationem ejus habuerit, ſed nec per literas eam compellare voluerit; καὶ ἔασεν αὐτὴν ἐν τῇ Αφρικῇ, παρὰ Ζινζιρίχῳ, μηδὲν αὐτῇ δηλώσας. Exempla hujuſmodi paſſim occurrunt.

2. τοσαύτην γῆν ἀφεστηκὼς ἀπ' ἐμοῦ, καὶ τῶν ἐμῶν βασιλειῶν] Miror quid Xilandro venerit in mentem ut hæc ita redderet, apud Cedrenum: *qui à me & regno meo tantum terræ abſtulit.* ἀφεστηκὼς enim *diſitus*, ſive *disjunctus eſt*, hoc loco ſignificat; *abſtulit* vero nullibi ſignificare poterit.

Danielem consuluerat, hostes ubique debellavit. Daniel autem iste, ætate jam grandior factus, & opibus abundans, post Darii obitum, in Marabitidem regionem privatam vitam acturus, recessit. Hæc ubi audisset Cyrus, mittit ex Primoribus suis, qui Danielem honorifice adducerent. Legati interim, qui à Crœso ad Cyrum missi fuerant, Lydiam reversi, Cyri responsum regi suo retulerunt.

Crœsus autem, Lydorum rex, fidos quosdam ex suis delegit, quos donis tum vilibus, tum regiis instructos, Delphos, ad Oraculum dimisit; dicentes eis: 'Habitu vestro mutato, 'Ægyptium vobis sumite: & 'Oraculum adeuntes, viliora 'illa dona sacerdoti tradite; 'dicentes ei: Ægyptii sumus, '& Oraculum consulturi venimus: ex itineris autem longitudine, omnino nobis excidit, quod sciscitaturi essemus. Itaque ipse Deam rogato; quamnam ob causam 'nos huc advenimus. Si autem dicat vobis, quorsum venistis; tum dona etiam regia illi dabitis; insuper eum rogantes, ut ab Apolline ediscat; utrum ego Cyrum, Persarum regem, superaturus sim. Legati itaque, donis acceptis, Delphos, ad Oraculum proficiscuntur: dona autem viliora Sacerdoti offerentes, dicunt se

λέμει τοὺς ἐναντίους· ὅστις μετὰ τὴν τελευτὴν ἐκείνου, πλούσιος ὢν, καὶ γεγηρακώς, ἰδιάζει εἰς τὴν Μαραβίτιδα χώραν. Ὁ δὲ Κῦρος ἀκούσας ταῦτα, ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν τοὺς μεγιστᾶνας αὐτοῦ, ὅπως μετὰ τιμῆς ἀγάγωσιν αὐτόν. Οἱ δὲ ἀποσταλέντες ἀπὸ Κροίσου πρὸς Κῦρον, ἀποστρέψαντες εἰς τὴν Λυδῶν χώραν, τὴν ἀπόκρισιν, τὴν δοθεῖσαν αὐτοῖς ἀπὸ Κύρου, τῷ ἰδίῳ βασιλεῖ ἀπήγαγον.

Ὁ δὲ Κροῖσος βασιλεὺς Λυδῶν, ἐπιλεξάμενός τινας ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀνθρώπων πιστοὺς, καὶ δοὺς αὐτοῖς δῶρα εὐτελῆ, καὶ ἕτερα δῶρα βασιλικὰ, ἀποστέλλει εἰς Δέλφους, εἰς τὸ μαντεῖον εἰρηκὼς αὐτοῖς· ὅτι, ἀλλάξατε τὸ σχῆμα ὑμῶν, καὶ φορέσατε Αἰγύπτιον σχῆμα· καὶ ἀνελθόντες εἰς τὸ μαντεῖον, ἐπίδοτε τὰ εὐτελῆ δῶρα τῷ ἱερεῖ, λέγοντες αὐτῷ· ὅτι, Αἰγύπτιοι ἐσμὲν, καὶ ἤλθομεν ἐπερωτῆσαι τὴν Πυθίαν, καὶ ἐκ τοῦ μήκους τῆς ὁδοῦ ἐληθαργήσαμεν διὰ τί ἤλθομεν ἐπερωτῆσαι, ἢ αἰτῆσαι· ἀλλ' εὖξαι, καὶ ἐπερώτησον τὴν θεὰν, διὰ τί ἤλθομεν. Καὶ εἰ μὲν εἴπῃ ὑμῖν διὰ τί ἤλθετε, [1] δῶρα καὶ τὰ βασιλικὰ δῶρα· καὶ εἴπατε τῷ ἱερεῖ, μαθεῖν, εἰ νικῶ τὸν βασιλέα Περσῶν τὸν Κῦρον. οἱ δὲ λαβόντες τὰ δῶρα, ἀπῆλθον εἰς Δέλφους εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ ἔδωκαν τὰ δῶρα τὰ εὐτελῆ, καὶ εἶπον ἑαυτοὺς Αἰγυπτίους, καὶ, ὅτι ἐληθαργή-

1. δῶρα καὶ τὰ βασιλικὰ δῶρα] Scr. δότε καὶ τὰ βασ.

σάμενοι διὸ ἤλθομεν. Καὶ ἀκούσας ὁ ἱερεὺς, ἐξεπλάγη· καὶ δεξάμενος τὰ δῶρα εὐτελῆ, εἰσελθὼν ηὔξατο· καὶ ἔλαβε τὴν ἀπόκρισιν ταύτην παρὰ τῆς Πυθίας. ‘Οἶδα ψάμμου τὸν ‘ἀριθμὸν, καὶ μέτρα θαλάττης· οὐ λα‘λέοντος τ' ἀκούω, καὶ κωφοῦ ξυνίη‘μι· [1] Παίζειν δέ με πειρᾶται Κροῖ‘σος ὁ βασιλεὺς, καὶ οἱ τούτου Λυδοί; Καὶ ἐξελθὼν ὁ ἱερεὺς, εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἐστὲ Αἰγύπτιοι, ἀλλὰ Λυδοί· καὶ οὐκ ἐληθαργήσατε, ἀλλὰ παίζοντες τὰ θεῖα, εἰρήκατε ταῦτα. Καὶ ἐπιδέδωκεν αὐτοῖς γράψας τὸν χρησμὸν ἐν διπτύχοις, εἰς τὸ εἰδέναι Κροῖσον τὸ θαῦμα. Ἐκπλαγέντες δὲ οἱ ἀπελθόντες, ἐπιδεδώκασι καὶ τὰ ἄλλα βασιλικὰ δῶρα τῷ ἱερεῖ, εἰπόντες αὐτῷ· ὅτι, Κροῖσος ὁ βασιλεὺς ἡμᾶς ἔπεμψεν, ἐπειδὴ πόλεμον ἔχει πρὸς Κῦρον, τὸν Περσῶν βασιλέα· ἀλλὰ μάθε, εἰ νικᾷ αὐτόν. Καὶ εἰσελθὼν πάλιν ὁ ἱερεὺς, καὶ εὐξάμενος, ἔλαβε τὸν χρησμὸν τοῦτον. [2] Κροῖσος Ἅλυν [πο-

Ægyptios eſſe; itineris vero cauſam ſibi excidiſſe. Hoc audito, obſtupuit Sacerdos; dona autem vilia accipiens, fanum ingreditur: votiſque conceptis, à Pythia tulit hoc reſponſum. ‘Novi ego arenæ ‘numerum, & maris men‘ſuram. Audio etiam non lo‘quentem, tacentemque intel‘ligo. Egone ut à Crœſo, & ‘Lydis ejus illudor dolis? Egreſſus autem ſacerdos. Vos, inquit, Ægyptii non eſtis, ſed Lydi; nec oblivione capti, ſed Numini illudentes, hæc dixiſtis. Oraculi vero reſponſum, Diptychis exaratum, Sacerdos eis tradidit; ut Crœſus Miraculum inde ſciret. Legati autem attoniti, dona etiam pretioſiora illa ſacerdoti obtulerunt, dicentes: Crœſus rex noſter cum Cyro, Perſarum rege, bellum habiturus eſt: nos itaque miſit conſultum, an ſuperior evaſurus ſit. Sacerdos itaque iterum ingreſſus, & precatus, hoc tulit reſponſum. ‘Crœſus, Hali

---

1. Παίζειν δέ με πειρᾶται] Scr. παίζειν.] Oraculum hoc integrum habetur apud Herodotum lib. 1. his verbis.

Οἶδα δ' ἐγὼ ψάμμου τ' ἀριθμόν, καὶ
  μέτρα θαλάσσης,
Καὶ κωφοῦ συνίημι, καὶ οὐ φωνεῦντος
  ἀκούω.
Ὀδμή μ' ἐς φρένας ἦλθε κραταιρίνοιο
  χελώνης
Ἑψομένης ἐν χαλκῷ ἅμ' ἀρνείοισι
  κρέεσσιν,
Ἡ χαλκὸς μὲν ὑπέστρωται, χαλκὸς δ'
  ἐπίεσται,

Æquoris eſt ſpatium, & numerus mihi
  notus arenæ:
Mutum percipio, fantis nihil audio vocem.
Venit ad hos ſenſus nidor teſtudinis a-
  cris
Quæ ſimul agnina coquitur cum carne le-
  bete,
Ære infra ſtrato, & ſtratum cui deſuper
  æs eſt.

2. Κροῖσος Ἅλυν ποταμὸν διαβὰς] ποταμὸν, hîc fruſtra inſeritur, metrique rationem interturbat: Oraculum hoc intra Oracula Metrica, à Jo. Opſopæo collecta, ſic ſe habet.

Κροῖσος Ἅλυν διαβὰς μεγάλην ἀρ-
  χὴν καταλύσει.

'fluvio trajecto, imperium 'magnum evertit. Sacerdos autem responsum etiam hoc, tabulis inscriptum, dedit eis, regi Crœso deferendum: eosque sic dimisit.

Daniel autem propheta ingressus est ad Cyrum, Persarum regem; qui dixit ei: Scire 'à te vellem, utrum ego Crœ'sum, Lydorum regem, de'victurus sum, necne. Cumque Daniel responsum differret, iratus rex, projici eum jussit in foveam leonum. Edo'ctus vero, eum nihil à Leo'nibus perpessum; educi eum jussit; & ad pedes ejus proci'dens, in te (inquit) pecca'vi: sed Deum tuum invo'cato, & dicas mihi; an ego 'vires sustinere possim rapacis 'hujus, & superbi Crœsi, qui 'terra tota occupata, necdum 'satiatus est. Daniel itaque 'Deum precatus, respondit ei: 'Et Crœsum vinces, & ipsum 'captivum habebis. De Te 'enim Deus, qui visibilia hæc 'omnia condidit, per Pro'phetam suum Esaiam, ista 'locutus est. Sic dicit Domi'nus uncto meo Cyro, cujus 'apprehendi dexteram, ut o'bediant ante faciem ejus gen'tes: & robur regum diffrin-

ταμὸν] διαβὰς, μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει. Καὶ γράψας καὶ τοῦτον τὸν χρησμὸν ἐν διπτύχοις, δέδωκεν αὐτοῖς, ἀπενεγκεῖν τῷ βασιλεῖ Κροίσῳ· καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς.

Ὁ δὲ προφήτης Δανιὴλ εἰσῆλθε πρὸς τὸν βασιλέα Περσῶν Κῦρον, καὶ λέγει αὐτῷ· Εἰπέ μοι, εἰ νικῶ Κροῖσον τὸν βασιλέα Λυδῶν. Καὶ ἀνεβάλετο τοῦ εἰπεῖν ὁ Δανιήλ· καὶ ἀγανακτήσας κατ' αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς, [1] ἔβαλεν αὐτὸν εἰς λάκκον λεόντων. Καὶ μαθὼν ὅτι οὐδὲν ἔπαθεν ὑπὸ τῶν θηρίων, ἀνήνεγκεν αὐτὸν, καὶ προσέπεσεν αὐτῷ, λέγων· ἥμαρτον εἰς σέ· [2] ἀλλ' εὖξαι τὸν Θεὸν σου, καὶ εἰπέ μοι, εἰ δύναμαι ἀντιστῆναι τῷ ἅρπαγι τούτῳ, καὶ ὑπερηφάνῳ Κροίσῳ· ὅτι πᾶσαν τὴν γῆν ὑπέταξε, καὶ οὐκ ἐκορέσθη. καὶ ὁ Δανιὴλ εὐξάμενος, εἶπεν αὐτῷ· ὅτι, νικᾷς τὸν Κροῖσον, καὶ λαμβάνεις αὐτὸν αἰχμάλωτον. Περὶ σοῦ γὰρ εἶπεν ὁ Θεὸς, [3] ἐποίησα πάντα τὰ ὁρώμενα ταῦτα, διὰ τοῦ προφήτου Ἡσαΐου· οὕτως λέγει Κύριος ὁ Θεὸς [4] τῷ χρηστῷ μου Κύρῳ, οὗ ἐκράτησα τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ, τοῦ ἐπακοῦσαι ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἔθνη· καὶ ἰσχὺν βασιλέων διαῤῥήξω· ἀνοίξω

1. ἔβαλεν αὐτὸν εἰς λάκκον λεόντων] Imo nec ob hanc causam, nec ab hoc rege, sed à Dario Medo, Babyloniæ rege, in foveam Leonum conjectus est Daniel. vide Dan. cap. 5.

2. ἀλλ' εὖξαι τὸν θεὸν σου] Scr. τῷ θεῷ σου.

3. ἐποίησα πάντα τὰ ὁρώμενα] Cedrenus, ὁ ποιήσας πάντα: rectius.

4. τῷ χρηστῷ μου Κύρῳ] Scr. τῷ χριστῷ μου.

ἔμπροσθεν

ἔμπροσθεν αὐτοῦ θύρας, καὶ πόλεις οὐ συγκλεισθήσονται· ἐγὼ ἔμπροσθεν αὐτοῦ προπορεύσομαι, καὶ ὄρη ὁμαλιῶ, καὶ θύρας χαλκᾶς συντρίψω, καὶ μοχλοὺς σιδηροῦς συγκλάσω, καὶ δώσω σοὶ θησαυροὺς σκοτεινοὺς, ἀποκρύφους, ἀοράτους ἀνοίξω σοί· ἵνα γνῷς, ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός. Ἐγὼ ἐγείρω αὐτὸν μετὰ δικαιοσύνης· πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ εὐθεῖαι. Αὐτὸς οἰκοδομήσει τὴν πόλιν μου, καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ μου ἐπιστρέψει, οὐ μετὰ λύτρων, οὐδὲ μετὰ δώρων· εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς σαβαώθ.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Κῦρος ἀκούσας ταῦτα, ἔπεσε πρὸς τοὺς πόδας τοῦ Δανιὴλ, λέγων· Ζῇ Κύριος ὁ Θεός σου, ἐγὼ ἀπολύσω ἐκ τῆς ἐμῆς γῆς τὸν Ἰσραὴλ, ἵνα λατρεύσωσι τῷ Θεῷ αὐτῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ὁπλισάμενος παρετάξατο τῷ Κροίσῳ.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Κροῖσος, ἀκούσας τὴν τοῦ χρησμοῦ ἀπόκρισιν, ἐξῆλθε κατὰ Κύρου μετὰ δυνάμεως πολλῆς· καὶ παρῆλθε τὸν Ἅλυν, ποταμὸν τῆς Καππαδοκίας. καὶ συνέκρουσε Κύρῳ, χειμῶνος ὄντος μεγάλου· καὶ ἡττηθεὶς, ἠθέλησε φυγεῖν αὐτὸς, καὶ τὰ πλήθη αὐτοῦ· καὶ πλημμυρήσαντος τοῦ ποταμοῦ ἐκ τοῦ χειμῶνος, οὐκ ἠδυνήθη φυγεῖν, οὐδὲ περᾶσαι· καὶ [1] ἐλήφθη αἰχμάλωτος αὐτὸς, καὶ τὰ πλήθη αὐτοῦ, χιλιάδες υʹ. τοὺς δὲ ζήσαντας ἐξ αὐτῶν ἔλαβεν

'gam; aperiam ante eum portas, & urbes non claudentur. Ego ante illum ibo, & montes complanabo, portas æreas conteram, & vectes ferreos confringam: & dabo tibi thesauros tenebrosos, absconditos & invisibiles aperiam tibi; ut scias, quia Ego Dominus Deus. Ego suscito illum cum justitia: omnes viæ ejus rectæ. Ipse ædificabit urbem meam, & Captivitatem populi mei dimittet, sine pretio, aut muneribus: dixit Dominus Sabaoth.'

Hæc ubi audisset rex Cyrus, Danielis ad pedes procidit: &, vivit, inquit, Dominus Deus tuus; ego dimittam ex regno meo populum Israeliticum; ut Deum suum colant Hierosolymis. Tum exercitum suum contra Crœsum eduxit.

Crœsus autem, audito Oraculi responso, in Cyrum egressus est, ingenti cum exercitu. Trajecto autem Hali, Cappadociæ fluvio, cum Cyro congressus est, multa tum hyeme: ab eo vero devictus, fuga sibi, suisque consulere, in animo habuit: verum ab amnis exundatione impeditus, nec fugere potuit, nec trajicere. Ipse itaque vivus captus est; quadringenta etiam millia militum ceciderunt: superstites vero Cyrus, cum

1. ἐλήφθη αἰχμάλωτος αὐτὸς, καὶ τὰ πλήθη αὐτοῦ] Cedrenus habet, καὶ ἀπώλετο τὰ πλήθη αὐτοῦ, quod & in nostro supplendum videtur.

Crœso

Crœſo ipſo, captivos adduxit. Eum verò in tripode ligneo poſitum, exercitui ſuo triumphandum præbuit: deinde in Perſidem eum abduxit. Iſta vero ſcriptis mandarunt Thales, Caſtor, & Polybius, Scriptores ſapientiſſimi: & poſt hos, Herodotus Hiſtoriographus: ſicut & ſapiens Theophilus in Chronographia ſua tradidit.

Cyrus autem, rex Perſarum, in regnum ſuum reverſus, quoſcunque ex populo Iſraelitico captivos habuit, liberos eſſe juſſit, & Zorobabele duce, Hieroſolymam repetere. Duæ autem tribus, cum dimidia, virorum ſcilicet, cum uxoribus, liberiſque quinquaginta millia, (quia ita ipſæ voluerant, nempe metuentes ſibi à circumvicinis gentibus:) in Perſide remanſerunt. Reliquæ autem tribus novem, cum dimidia, in patriam ſuam redierunt: ſicuti ſcripſit Timotheus Chronographus. Liberati autem ſunt Judæi, Daniele impetrante.

Everſo autem Lydorum regno, Samii, maris imperio potiti, regionibus iſtis impe-

αἰχμαλώτους ὁ Κῦρος, ἅμα Κροίσῳ. καὶ στήσας αὐτὸν ἐν ξυλίνῳ τρίποδι, ἐν ὕψει δεδεμένον, ἐθριάμβευσεν αὐτὸν τῷ στρατῷ αὐτοῦ. καὶ ἔλαβεν αὐτὸν, καὶ κατήγαγεν ἐν Περσίδι. ταῦτα δὲ ἱστόρησαν οἱ σοφώτατοι Θάλης, καὶ Κάστωρ, καὶ Πολύβιος συγγραψάμενοι· [1] καὶ μετ' αὐτοὺς Ἡρόδοτος ὁ ἱστοριογράφος· ἅπινα καὶ ὁ σοφὸς Θεόφιλος ἐχρονογράφησεν.

Ὁ δὲ Κῦρος, ὁ βασιλεὺς Περσῶν, ἀπέλυσεν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ πάντας, (ἅμα τῷ δεθέως ἢ μόνον τὰ βασίλεια αὐτοῦ κατέλαβεν,) ἐπὶ Ἱεροσόλυμα μετὰ Ζοροβάβελ ἐξελθεῖν· [2] σκῆπτρον δὲ δύο ἥμισυ, ἄνδρες, καὶ γυναῖκες, καὶ παιδία, τὸν ἀριθμὸν μυριάδες πέντε, ἔμειναν εἰς τὰ Περσικὰ ἰδίᾳ προαιρέσει, φοβηθέντες τὰ ὄντα ἔθνη πέριξ. [3] Τὰ δὲ ἐννέα ἥμισυ ἐπανῆλθον. καθὼς Τιμόθεος ὁ χρονογράφος συνεγράψατο. Ἀπέλυσε δὲ αὐτοὺς, τοῦ Δανιὴλ αἰτησαμένου αὐτόν.

Μετὰ δὲ τὸ ἀπολέσθαι τὴν βασιλείαν τῶν Λυδῶν, οἱ Σάμιοι θαλασσοκρατήσαντες, ἐβασίλευσαν τῶν μερῶν ἐκεί-

1. καὶ μετ' αὐτοὺς Ἡρόδοτος] Forte ſcribendum, μετ' αὐτοῖς: Herodotus enim Polybio ſaltem Caſtoreque antiquior; forte etiam Auctoris noſtri Thalete hoc, ſi modo idem ſit hujus Thales cum Thallo illo ab Africano citato; quod facile crediderim. vid. Voſſ. de Hiſt. Græcis.

2. σκῆπτρον δὲ δύο] Scr. σκῆπτρα.

3. τὰ δὲ ἐννέα ἥμισυ ἐπανῆλθον] Imo duæ tantum tribus, Judæ ſcilicet & Benjamini, Judæam repetierunt; reliquæ X. in Perſide remanſerunt; uti teſtatur Joſephus, Antiquitat. Judaicar. lib. 11. διὸ καὶ δύο φυλὰς εἶναι συμβέβηκεν ἐπί τε τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης Ῥωμαίοις ὑπακουούσας· αἱ δὲ δέκα φυλαὶ πέραν εἰσὶν Εὐφράτου ἕως δεῦρο μυριάδες ἄπειροι &c.

νων. Καὶ ἀκούσας μετὰ χρόνους Κῦρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν, ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν· καὶ συμβαλὼν αὐτοῖς, ναυμαχίᾳ πολεμήσας ἡττήθη, καὶ ἔφυγε· [1] καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ, ἐσφάγη· περὶ τοῦ πολέμου Κύρου καὶ τῶν Σαμίων, ὁ σοφώτατος Πυθαγόρας ὁ Σάμιος συνεγράψατο· ὅστις καὶ εἶπεν, αὐτὸν Κῦρον τεθνάναι εἰς τὸν πόλεμον. Ταῦτα δὲ πάντα καὶ ὁ σοφὸς Ἀφρικανὸς ἐχρονογράφησε.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κύρου, ὁ υἱὸς αὐτοῦ Δαρεῖος, ὁ καὶ Καμβύσης, καὶ [2] ἄλλοι πολλοὶ ἐβασίλευσαν Ἀσσυρίων. Ἐπὶ δὲ τῶν χρόνων τῆς βασιλείας Δαρείου, τοῦ υἱοῦ Κύρου, ἐφιλοσόφει παρ' Ἕλλησιν Ἀναξίμανδρος· ὅστις εἶπε τὴν γῆν μέσην εἶναι τοῦ παντὸς κόσμου· καὶ τὸν ἥλιον οὐκ ἐλάττω τῆς γῆς ὑπάρχειν· ἀρχὴν δὲ τῶν πάντων, ἀέρα· ἐξ αὐτοῦ γενέσθαι, καὶ τὰ πάντα εἰς αὐτὸν ἀναλύεσθαι. καὶ τὴν τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴν, ἀερίαν, καὶ τὸ πᾶν πνεῦμα ἀπεφήνατο; μάταιον λογισμὸν πλάνης παρεισάγων. καὶ τὰς ἰσημερίας δὲ, καὶ τὰς τροπὰς αὐτὸς ἐξέθετο. Καὶ ὁ προειρημένος δὲ Πυθαγόρας ὁ Σάμιος τὴν Ἀριθμητικὴν συνεγράψατο· καὶ δόγμα παρεισήγαγεν Ἕλλησιν δοξάζων, ἀσωμάτους τινὰς

nitarunt: quod cum postea temporis Cyrus, Persarum rex, intellexisset, arma contra eos movit, commissoque cum iis prælio navali, victus, in fugam vertitur: & in terram suam reversus, interemptus est. Cujus inter Cyrum & Samios belli historiam, sapientissimus Pythagoras Samius contexuit: qui & autor est, Cyrum in ipso bello occubuisse. Hæc autem omnia Africanus, in Chronographia sua, scripta reliquit.

Cyro successit in regno Assyriorum filius ejus Darius, qui & Cambyses: & hunc, alii plures. Temporibus autem regis Darii, filii Cyri, floruit inter Græcos Anaximander Philosophus. Docuit is, Terram mundi totius esse Centrum: Solem vero ipsa terra nihilo minorem esse: Aerem autem rerum omnium esse Principium; ex quo omnia ortum ducunt, & in quem resolvuntur. Spiritum præterea quemcunque, ipsamque adeo Animam Humanam Aeriam esse, affirmavit; futiliter satis, & inepte philosophatus. Æquinoctia etiam, Solstitiaque exposuit. Antedictus Pythagoras Samius, Arithmeticam conscripsit: Dogma etiam illud, de Principiis in-

1. καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ, ἐσφάγη] Alii Cyrum, illato Messagetis Scythis bello, à Tomyride, eorum regina interfectum volunt. Vide Justin. & Herodot. lib. 1. Euseb. alios.

2. ἄλλοι πολλοὶ ἐβασίλευσαν Ἀσσυρίων] Scr. Περσῶν. à Cyro enim regnum ad Persas translatum est.

corporeis, in Græciam introduxit. Scripta autem reliquit iſta ſapiens Timotheus, in Commentariis ſuis.

Eodem regnante Dario, Cyri filio, bella contra eum movebant Æthiopes, ipſumque graviter vexabant: quod ubi reſciviſſent Judæi, Mediam incolentes, (quorum quidem ingens erat multitudo,) Media relicta, Hieroſolymam repetebant. Hoc autem ubi Dario nunciatum eſt, Holophernem, ducem ſuum, magno cum exercitu, adverſus Hieroſolymam miſit; qui & urbem obſidione cinxit. Accidit eo tempore admirandum quoddam facinus. Mulier quædam erat Hebræa, nomine Judith, quæ Holopherni, Perſarum Duci, ſtruxit inſidias. Mulier autem præ ſe ferebat, prodere ſe ei velle Judæorum gentem: Ideoque ſecreto eum adiit. Holophernes vero, forma ejus conſpecta, amore illius captus eſt. Juditha vero eum monuit, ne quem ſuorum circa ſe ipſam eſſe permitteret: caſtitatis ſuæ ab iis periculum cauſata. Holophernes itaque fidem ei adhibens, ſolus cum ea vixit. Cumque per tres dies apud eum commorata fuiſſet, inter dormiendum cum illo, mulier aſſurgens, caput ei amputavit: media deinde nocte per poſti-

εἶναι ἀρχάς. Ταῦτα δὲ ὁ σοφὸς Τιμόθεος ἐν τοῖς συγγράμμασιν αὐτοῦ ἀπεμνημόνευσεν.

Ἐν δὲ τῇ βασιλείᾳ Δαρείου, υἱοῦ Κύρου, πόλεμος ἐκινήθη ἀπὸ Αἰθιόπων κατ' αὐτοῦ· οἵτινες κακῶς αὐτὸν ἔφερον. Τοῦτο δὲ γνόντες οἱ ἐν τῇ Μήδων χώρᾳ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἀφέντες, κατέλαβον τὴν Ἱερουσαλήμ· ἦν δὲ πλῆθος πολὺ Ἰουδαίων. καὶ μαθὼν τοῦτο Δαρεῖος, ὁ Κύρου, ἀπέστειλε τὸν στράτηγον αὐτοῦ κατ' αὐτῶν, ὀνόματι Ὀλοφέρνην, μετὰ δυνάμεως πολλῆς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. καὶ ἐπολιόρκει τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ συνέβη τι φοβερὸν γενέσθαι τότε. Ἰουδὶθ γάρ τις ἦν, γυνὴ Ἑβραία, καὶ ἐμηχανήσατο κατὰ τοῦ ἐξάρχου Περσῶν Ὀλοφέρνου, προσποιητὴ οὖσα, ὡς τὸ ἔθνος, φησὶ, τῶν Ἰουδαίων θέλουσα προδοῦναι. καὶ παρεγένετο πρὸς αὐτὸν, κρυπτομένη· καὶ ἑωρακὼς αὐτῆς τὴν εὐμορφίαν ὁ Ὀλοφέρνης, εἰς ἔρωτα αὐτῆς ἐνέπεσε· καὶ λέγει αὐτῷ, ὅτι μηδένα ἐάσῃς ἐνταῦθα εἶναι ἐγγύς μου, δι' ἐμέ· ὅτι ἐπέρχονταί μοι, πορνεῦσαί με βουλόμενοι· καὶ πεισθεὶς, μόνος μετ' αὐτῆς διῆγε. Τρεῖς δὲ αὐτῇ προσκαρτερήσασα αὐτῷ ἡμέρας, [1] ὡς καθεύδει μετ' αὐτοῦ νυκτὸς, ἐγερθεῖσα, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀφείλετο· καὶ μέσης νυκτὸς ἐξελθοῦσα διὰ τοῦ παραπυλίου, εἰσῆλθεν εἰς τὰ Ἱεροσό-

1. ὡς καθεύδει μετ' αὐτοῦ νυκτὸς] Hæc aliter narrantur Judithæ lib. cap. 13.

λυμα,

κυμα, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ βαστάζουσα. Καὶ ἐπέστρεψε τοῦ κρεμασθῆναι αὐτήν· πλησίον γὰρ τοῦ τείχους, δι' αὐτήν, τὸν παπυλεῶνα αὐτοῦ ἔστησεν ὁ Ολοφέρνης. Λαβόντες οὖν οἱ Ἰουδαῖοι παρ' αὐτῆς τὴν κεφαλήν, εἰς κοντὸν ἐπάνω τοῦ τείχους ἔπηξαν πρὸ αὐγῆς, ἐπιδεικνῦντες αὐτὴν τῷ στρατῷ αὐτοῦ. Πρωΐας δὲ γενομένης, ἑωρακότες οἱ Πέρσαι τὴν κεφαλὴν Ολοφέρνου κοντῷ ἀνατεθεῖσαν, ὑπενόησαν ὅτι [1] διὰ δυνάμεώς τινος τοῦτο ἐγένετο, καὶ ἔφυγον· καὶ διελύθη ὁ πόλεμος, καὶ νίκην ἔλαβον οἱ Ἰουδαῖοι κατὰ Περσῶν. Ταῦτα δὲ [2] ἐν ταῖς Ἑβραϊκαῖς ἐμφέρεται γραφαῖς. Ταῦτα δὲ Εἰρηναῖος ὁ σοφὸς συνεγράψατο.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Δαρείου, [3] ἐβασίλευσεν Ἀσσυρίων Ἀρταξέρξης· καὶ Νεεμίας ὁ ἱερεὺς, ὁ ὢν ἐκ τοῦ σπέρματος Δαβίδ, παῤῥησίαν ἔχων πρὸς αὐτὸν, ἐδυσώπησε τὸν Ἀρταξέρξην· ἠγάπα γὰρ αὐτὸν, ὅστις [4] καὶ ἄρχειν αὐτὸν τῶν εὐνούχων ἐποίησε· καὶ λαβὼν χρήματα πολλὰ, ἐποίησεν

cam egressa, caput ejus Hierosolymas secum deportavit. Prope enim ipsius urbis mœnia, Judithæ causa, tentorium suum fixerat Holophernes. Judæi autem caput ab ea accipientes, conto impactum, è muro anteluculo extulerunt, ostentantes illud Holophernis exercitui. Aurora autem illucescente, Persæ Holophernis caput conto impositum conspicientes, effectumque hoc à Numine quodam existimantes, terga dederunt: atque sic dissolutum est bellum, Judæis contra Persas victoria potitis: uti hoc constat ex scriptura Hebraica. Hæc etiam sapiens Irenæus memoriæ mandavit.

Dario successit in regno Assyriorum Artaxerxes. Neemias autem Sacerdos, ex semine Davidis, qui apud regem plurimum poterat, (summe enim sibi charum habuit, ipsumque adeo Eunuchis suis præfecerat;) impetravit ab eo, uti libertati suæ restitutus,

---

1. διὰ δυνάμεώς τινος τοῦτο ἐγένετο.] δύναμις pro spiritu quodam, seu Dæmone, uti alias sæpius apud nostrum, hoc loco sumitur.

2. ἐν ταῖς Ἑβραϊκαῖς ἐμφέρεται γραφαῖς] Nihil minus: Librum enim Judith Hebræum Judæi nullum unquam habuerunt. vide Scalig. in Euseb. Chron. p. 89.

3. ἐβασίλευσεν Ἀσσυρίων Ἀρταξέρξης] Ἀσσυρίων etiam supra, pro Περσῶν ponit. Cæterum Artaxerxes ille, cujus Pincerna Nehemias erat, qui & Mnemon cognominatus est, post Cambysem quidem, quem noster Darium hîc vocat, Persis imperavit, non tamen immediate, sed interjectis regibus aliis sex.

4. καὶ ἄρχειν αὐτὸν τῶν εὐνούχων ἐποίησε] Ita etiam Cedrenus; nisi quod, pro nostri ἄρχειν, ibi ἀρχὴν legatur; mendose. Unde tamen Eunuchorum præfecturam adeptus est Nehemias? Artaxerxis quidem οἰνοχόος, *Pincerna*, vel fortassis ἀρχιοινοχόος, ut Cedrenus alibi eum vocat, *Princeps Pincernarum* erat, atque hinc proculdubio Nehemiæ præfectura à Græculis recentioribus efficta est.

& pecuniis instructus, mitteretur ad Hierosolymarum ruinas instaurandas. Erat enim hæc prima urbis Hierosolymitanæ captivitas; prima etiam Templi eversio. Neemias itaque dimissus, Hierosolymas rediit; & ruinas ejus excitavit; plateas ejus ampliores fecit, urbemque adeo totam in melius redegit: quæ quidem deserta erat per annos LXX. Tum etiam & Templum instauratum est: cujus secunda fabrica spatio XL annorum absoluta est. Sed & Artaxerxes etiam Primoribus suis quibusdam ad id adductus, Judæos etiam reliquos in patriam suam remisit. Liberum itaque cuique fuit, Hierosolymas redire, cum Esdra Propheta; quem & Ducem habuerunt: quin etiam sacra reddebantur vasa; libri etiam Sacerdotales, quicunque inveniri poterant: eorum vero qui non inventi erant, Esdras ipse, ex Memoria sua, describendi copiam fecit.

Illis temporibus Macedonia Regi parere cœpit. Regnavit illic primus Cranaus, annis XXVIII, & post eum alii XXIII, usque ad Philippum. Circa idem tempus floruerunt apud Græcos, Philosophi, & Poetæ, Sophocles, Heraclides, Euripides, Herodotus, Socrates etiam, & Magnus Pythagoras. Temporibus autem su-

ἀπολυθῆναι αὐτὸν, καὶ ἀπελθεῖν, τοῦ κτίσαι τὴν Ἱερουσαλὴμ τὴν πορθηθεῖσαν· Πρώτη γὰρ αὕτη τῆς Ἱερουσαλὴμ ἅλωσις, καὶ τοῦ ἱεροῦ καταστροφή. Ὁ δὲ Νεεμίας ἀπολυθεὶς, ἀνῆλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀνήγειρεν αὐτὴν, καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως, καὶ τὰς πλατείας αὐτῆς ἐποίησεν εὐρυχώρους, καὶ βελτίω αὐτὴν κατέστησεν· ἦν γὰρ ἔρημος ἐπὶ ἔτη ο'. Αὕτη ἦν ἡ δευτέρα τοῦ ἱεροῦ ἀνοικοδομή. Ἐπληρώθη δὲ τὸ ἱερὸν δι' ἐτῶν μ'. Ὁ δὲ αὐτὸς Ἀρταξέρξης παρακληθεὶς ὑπό τινων τῆς συγκλήτου αὐτοῦ, καὶ τοὺς ὑπολοίποις Ἰουδαίοις ἀπέλυσε· καὶ εἴ τις ἐὰν ἠβουλήθη τότε ἀνελθεῖν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, ἀνῆλθε μετὰ Ἔσδρα τοῦ προφήτου, καὶ ἡγουμένου· ᾧτινι καὶ τὰ ἱερὰ σκεύη ἔδωκε, καὶ τὰς βίβλους τὰς ἱερατικὰς τὰς εὑρεθείσας· ὁ δὲ αὐτὸς Ἔσδρας τῶν μὴ εὑρεθέντων βιβλίων ἀπὸ ὑπομνήσεως αὐτοῦ γράφεσθαι τὰ ὑπομνήματα ἐποίησεν.

Ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις ἐβασίλευσεν ἡ Μακεδονία χώρα· ἐν ᾗ [1] πρῶτος ἐβασίλευσεν ὁ Κραναὸς, ἔτη κη'. Καὶ λοιπὸν ἐβασίλευσαν ἄλλοι κγ', ἕως Φιλίππου. Ἦσαν δὲ τότε τὰ τῶν Ἑλλήνων διδάσκοντες φιλόσοφοι, καὶ ποιηταὶ, Σοφοκλῆς, καὶ Ἡρακλείδης, καὶ Εὐριπίδης, καὶ Ἡρόδοτος, καὶ Σωκράτης, καὶ ὁ μέγας Πυθαγόρας. Ἦν δὲ Ἡρακλῆς

1. πρῶτος ἐβασίλευσεν ὁ Κραναὸς] Scr. Καρανός. Caranus enim, non Cranaus regni Macedonici prima jecit fundamenta.

γηρυνθεὶς

γεννηθεὶς ἐν τοῖς προειρημένοις ἀνωτέρω χρόνοις ἐν Λατῷ τῆς Θηβαΐδος, [1] ἐκ γένους ὑπάρχων τοῦ Ἡρακλέος τοῦ ἐκ τῆς Ἀλκμήνης καὶ τοῦ Πήκου Διός· ὅστις ἀνετράφη ἐν τῇ Ἱσπανίᾳ χώρᾳ, καὶ ἀνδρεῖος γενόμενος, ἦλθε τότε ἀπὸ τῆς Ἱσπανίας ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν, φυγὼν τὸν Εὐρυσθέα βασιλέα· καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη λη΄. Ὅστις ἔλαβε γυναῖκα [2] τὴν Αὐγὴν, τὴν Ἀλέου θυγατέρα βασιλέως. ἐβασίλευσε δὲ, ὡς ἐκ τοῦ γένους καταγόμενος τοῦ Πήκου Διός. ὅθεν καὶ στήλας αὐτῷ χρυσᾶς, καὶ πορφυρᾶς ἀνέστησαν οἱ Ἰταλοὶ, καὶ βασιλεῖς, ἤτοι ῥῆγες, ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ βασιλεύσαντες ἐν τοῖς ἐσχάτοις τῆς δύσεως μέρεσιν· αἵτινες στῆλαι ἕως τοῦ παρόντος ἵστανται.

Εἰσὶν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως τῶν χρόνων τούτων, ἔτη ͵ετξβ΄.

Καὶ μετὰ Ἀρταξέρξην ἐβασίλευσαν τῶν Ἀσσυρίων [3] ἄλλοι πολλοὶ, ἕως Δαρείου τοῦ νεωτέρου.

Τῆς δὲ Ἰταλίας ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς τοῦ Ἡρακλέος, ὁ ἀπὸ τῆς Αὐγῆς, ὁ Τήλεφος. καὶ μετ᾽ αὐτὸν ἐβασίλευσεν ὁμοίως ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὅντινα Λατῖνον ἐκάλεσεν· ἐβασίλευσε δὲ ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, αὐτὸς Λατῖνος, ἔτη ιη΄, καὶ ἐκ τοῦ ἰδίου ὀνόματος, [4] τοὺς Σκιτίνους καλουμένους, ἐπωνόμασε Λατίνους.

pra memoratis, natus est Hercules, in Lato Thebarum: genus ducebat is ab Hercule, Pici Jovis, & Alcmenæ filio. In Hispania enutritus est; unde, cum virilior factus esset, in Italiam, cavens sibi ab Euristheo rege, se recepit: ubi regnavit per annos 38. uxorem habuit Augen, Alei regis filiam, Italiæ vero regnum vendicavit sibi, ut qui ex Jove Pico oriundus esset. Unde &, qui eum secuti sunt, ex genere ipsius, Italiæ reges, statuas ei aureas, & Porphyreticas, & in Occidentis finibus posuerunt: quæ & etiamnum stantes visuntur.

Ab Adamo autem, usque ad hæc tempora, anni effluxerunt MMMMMCCCLXII.

Post Artaxerxem vero Assyriis imperaverunt alii plurimi usque ad Darium secundum.

Italiæ autem regnavit Telephus, Herculis ex Auge filius. Telepho etiam successit filius ejus, nomine Latinus. Regnum hic tenuit, per annos XVIII; quique antea Scitini vocabantnr, Latinos eos, à nomine suo appellavit.

---

1. ἐκ γένους ὑπάρχων [τοῦ Ἡρακλέος, τοῦ ἐκ] τῆς Ἀλκμήνης καὶ τοῦ Πήκου Διός.] Ista, quæ uncis inclusa sunt, desiderantur apud Cedrenum.

2. τὴν Αὐγὴν, τὴν Ἀλέου θυγατέρα] Cedrenus habet τὴν Αὔτβην, τὴν Ἀτλέτου θυγατέρα, mendose.

3. ἄλλοι πολλοὶ ἕως Δαρείου τοῦ νεωτέρου] Δαρεῖος ὁ νεώτερος nostro est Darius Nothus, ut infra apparet: inter quem tamen & Artaxerxem intervenerunt tantum Xerxes, qui mens. 2. & Sogdianus, qui mens. 7. regnarunt. vide Euseb. & Helvic.

4. τοὺς Σκιτίνους καλουμένους] Hos Κηττταίους vocat Cedrenus, nomine uterque æque ignoto.

Eodem tempore Æneas Phryx, Anchisæ filius, post Ilii excidium, bellumque Trojanum, fuga sibi prospiciens, Lybiam profectus est, ad Didonem, quæ & Elissa dicta est, à Phœnicibus oriundam. Non diu autem ibi commoratus, Didone relicta, clam aufugit; nempe metuens sibi ab Jarba, rege Africæ: sicut Virgilius, sapiens Romanorum Poeta scriptum reliquit. Juxta autem ac Servius sapientissimus Romanus, in scriptis suis tradidit, ita hoc modo se res habet. Longo post Æneam mortuum tempore, Dido erat; oriunda quidem ex Chartima, exigua, & maritima Phœniciæ urbe, quæ fines Tyri & Sidonis interjacet. Erat autem hæc opulentissima; sicuti & fuerat etiam Sichæus, maritus ejus: cui Didonis frater, Pygmalion, invidens, (tum quod ditissimus esset, tum etiam quod omnem in exercitu regionem sibi subjectam teneret:) eum, inter venandum, trucidavit. Cum enim duæ isti, venabulis instructi, equites aprum persequerentur; Pygmalion, tergo veniens, Si-

[1] Τότε δὲ Αἰνίας ὁ Ἀγχίσου, ὁ Φρὺξ, φεύγων ἐκ τῆς πορθήσεως τοῦ Ἰλίου, ἤτοι τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, ἀπῆλθεν ἐπὶ τὴν Λιβύην, πρὸς τὴν Φοίνισσαν Διδὼ, τὴν καὶ Ἐλισσάν. Καὶ ἐνδιατρίψας ἐκεῖ, λάθρα ἐάσας αὐτὴν, ἔφυγεν, ὡς φοβηθεὶς τὸν Ἰάρβα, βασιλέα τῆς Ἀφρικῆς· καθὰ Βεργίλλιος ὁ σοφὸς Ῥωμαίων ποιητὴς συνεγράψατο. Ὁ δὲ σοφώτατος Σέρβιος, ὁ Ῥωμαῖος, ἐν τοῖς αὐτοῦ συγγράμμασιν ἐξέθετο, εἰπών. Ὅτι, Μετὰ τὸ τελευτῆσαι τὸν Αἰνείαν ἔτη πολλὰ ἦν ἡ Διδὼ, [2] ἀπὸ πόλεως μικρᾶς, λεγομένης Χαρτίμας, οὔσης τῆς παράλου Φοινίκης, μεταξὺ τῶν ὁρίων Τύρου καὶ Σιδῶνος. Ἥτις Διδὼ ἦν πλουσιωτάτη· εἶχε δὲ ἄνδρα τινὰ, ὀνόματι Συχαῖον, ὄντα καὶ αὐτὸν πλούσιον σφόδρα. Τὸν δὲ αὐτὸν Συχαῖον ἐφόνευσεν, ὡς κυνηγοῦντα, ὁ ἀδελφὸς τῆς Διδὼ, ὀνόματι Πυγμαλίων, διαφθονούμενος αὐτῷ, ὡς πολὺ εὐπόρῳ, καὶ κελεύοντι πάσῃ τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ. Ἦσαν γὰρ οἱ δύο ἔφιπποι, καταδιώκοντες σύαγρον, [3] καὶ βαστάζοντες βήναβλα· ἐκ τῶν ὀπισθίων οὖν ἐλθὼν ὁ Πυγμαλίων, δέδωκε τῷ Συ-

1. Τότε δὲ Αἰνίας] Scr. Αἰνείας.

2. ἀπὸ πόλεως μικρᾶς, λεγομένης Χαρτίμας] Cedrenus, ἐκ μικρᾶς πόλεως Χαρτικῆς. hanc urbem Chartam, vocat, de Carthagine verba habens, qui eam ita dictam asserit *à Cartha oppido, unde fuit Dido, inter Tyron & Berithon*: atque hoc etiam ex historia Pœnorum, uti ipse alibi testatur.

3. καὶ βαστάζοντες βήναβλα.] βήναβλον *Venabulum*, ut, βηνάτωρ, *Venator*: atque hæc recta est vocis hujus scriptura. Græci tamen recentiores Μέναυλον scribunt, ex Vocabuli scilicet originis ignorantia, atque etiam ex Characterum horum, μ, & β, similitudine; in MS. enim Codicibus, præsertim antiquioribus, vix inter se distingui possunt.

χαίῳ

χαίῳ κατὰ τοῦ νώτου αὐτοῦ τῇ λόγχῃ, καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν· (ἦν γὰρ γενναῖος·) καὶ λαβὼν τὸ λείψανον αὐτοῦ, ἔῤῥιψεν εἰς κρημνόν. Καὶ ὑποστρέψας, εἶπε τοῖς διαφέρουσιν αὐτῷ, καὶ τῇ γαμετῇ αὐτοῦ, ὅτι, ὡς κατεδίωκε τὸν σύαγρον, κατεκρημνίσθη. Ἠβούλετο δὲ ὁ αὐτὸς Πυγμαλίων καὶ τὴν αὐτοῦ ἀδελφὴν φονεῦσαι, καὶ λαβεῖν τὰ χρήματα πάντα. Ἥτινι Διδῶ ἐφάνη ἐν ὁράματι ὁ αὐτῆς ἀνὴρ Συχαῖος, καὶ εἶπεν αὐτῇ· φύγε, μή σε φονεύσῃ Πυγμαλίων· δείξας αὐτῇ καὶ τὸν τόπον τῆς πληγῆς. Καὶ λοιπὸν ἡ αὐτὴ Διδὼ λαθοῦσα τὸν ἑαυτῆς ἀδελφὸν Πυγμαλίωνα, καὶ εὑροῦσα καιρὸν, ἔλαβε πάντα τὰ χρήματα τὰ ἑαυτῆς· καὶ βαλοῦσα εἰς πλοῖα, μετὰ τῶν ἰδίων ἀνθρώπων αὐτῆς φυγοῦσα, ἀπέπλευσεν ἐκ τῆς Φοινίκης, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Λιβύην, χώραν τῆς Ἀφρικῆς. Καὶ κτίζει ἐκεῖ πόλιν μεγάλην πάνυ, ἣν ἐκάλεσε Χαρτάγενναν· καὶ ἐβασίλευσεν ἐν αὐτῇ, καὶ ἐκεῖ τελευτᾷ, σωφρόνως ζήσασα.

Ὁ δὲ Αἰνείας χρησμὸν λαβὼν, ἀπέπλευσεν ἀπὸ τῆς Λιβύης βουλόμενος ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν ἐλθεῖν. Ἀνέμων δὲ ἐναντίων γενομένων, ἐξεῤῥίφη μετὰ τῶν ἰδίων πλοίων, πλησίον τῆς Σικελίας, εἰς τὴν Καλαβρίαν, ἐν πόλει λεγομένῃ Ἀργυρίππῃ, τῇ κτισθείσῃ, ὑπὸ Διομήδους, τοῦ Τυδέως. Ὅστις ὑπῆρχεν Αἰτωλὸς τῷ γένει, φέρων τὴν συγγένειαν ἐκ τοῦ Οἰνέως, βασιλέως τῆς Αἰτωλίας· ὅστις Οἰνεὺς ἀγαγόμενος γυναῖκα, ὀνόματι Ἐρίβοιαν, ἔσχεν ἐξ αὐτῆς τὸν Τυδέα. Καὶ ἐτελεύτησεν ἡ Ἐρίβοια, καὶ ἠγά-

chæum, (qui vir erat ſtrenuus,) dorſo haſta transfixo, interfecit; corpuſque ejus correptum, in præceps dedit. Reverſus autem à venatione, neceſſariis, & uxori ejus retulit: eum, dum aprum inſequeretur, præcipitem actum periiſſe. Habuit etiam in animo Pygmalion ſororem ſuam è medio tollere, divitiaſque ejus omnes occupare. Sed apparuit per inſomnium Didoni Sichæus conjux; qui monuit eam; Fuge, (inquiens,) ne te Pygmalion occidat: ſimulque ei vulneris locum oſtendit. Dido itaque, tempus nacta opportunum, clam fratre, divitias ſuas omnes congerit: quibus in naves conjectis, ſimul cum ſuis ex Phœnicia fugiens, in Lybiam, Africæ regionem, pervenit: ubi urbe maxima extructa, Carthaginem appellavit: ibique ſedem regni conſtituens, vitam pudice actam abſolvit.

Æneas autem Oraculo monitus à Libya ſolvit, in Italiam navigaturus: ſed adverſis jactatus ventis, delatus eſt cum claſſe ſua ad Argyrippam, Calabriæ urbem, non procul à Sicilia ſitam. Conditorem habuit urbs iſta Diomedem, Tydei filium: Tydeus autem, Ætolia oriundus, ab Oeneo, Ætolorum rege genus ducebat: qui uxorem habuit Eribœam, Tydei matrem. Eribœa autem fatis defuncta, uxorem duxit alteram, nomine Althæam: ex qua filium

um ſuſcepit Meleagrum; filiamque Deianiram. Hanc juvenis quidam, Achelous, Poſidonii filius, qui Tydei ex conſiliariis fuit, deſponſatam ſibi habens, ante nuptias clanculum vitiavit: deinde vero Oeneo, patri ejus, dixit, filiam illius ſe non alia conditione ducturum, niſi & regni adminiſtrationem etiam ſibi concederet. Oenoe vero renuente, Achelous, cum patre ſuo, bellum ei infert. Neceſſitate igitur adactus Oeneus, in auxilium ſibi, ex Pthia regione, ducem ſtrenuum, Herculem quendam, qui & Polyphemus dictus eſt, vocavit: cui etiam in uxorem dare Deianiram filiam promiſit. Polyphemus itaque, cum exercitu veniens, in Poſidonium, filiumque ejus Achelou̇m, arma movit. In ipſo autem congreſſu, Polyphemus Poſidonium, Acheloi patrem, gladio peremit. Unde Poetæ fabulantur, Herculem Acheloi cornu avulſiſſe; Paternum ſcilicet auxilium. Achelous autem, ubi patrem cæſum vidit, fugam eques capeſſit, unde & eum, Hippocentaurum, fuiſſe fingunt. Fugientem autem Acheloum dum Polyphe-

γετο ἑτέραν γυναῖκα, ὀνόματι Αλθαίαν· καὶ ἔσχεν ἐξ αὐτῆς τὸν Μελέαγρον, καὶ θυγατέρα, ὀνόματι Δηϊάνειραν. [1] νεώτερός τις, ὀνόματι Αχελῷος, υἱὸς Ποσειδωνίου, συγκλητικοῦ, τοῦ Τυδέως, ἐμνηστεύσατο. ὁ δὲ Αχελῷος πρὸ τοῦ γάμου, ἔφθειρε τὴν Δηϊάνειραν λάθρα· καὶ μετὰ ταῦτα λέγει τῷ πατρὶ αὐτῆς, τῷ Οἰνεῖ· οὐκ ἄλλως λαμβάνω τὴν θυγατέρα σου, εἰ μὴ παραχωρήσεις μοι τὸ βασίλειόν σου διοικεῖν. ὁ δὲ οὐκ ἐπείσθη αὐτῷ· καὶ λοιπὸν σὺν τῷ ἰδίῳ πατρὶ ἀντῆρεν ὁ Αχελῷος τῷ Οἰνεῖ, καὶ ἐπολέμησεν αὐτῷ. Καὶ ἠναγκάσθη ὁ Οἰνεὺς προτρέψασθαι, ἐκ τῆς Φθίας χώρας, στρατηγὸν γενναῖον, Ηρακλέα, τὸν λεγόμενον Πολύφημον· συνταξάμενος διδόναι αὐτῷ τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα, τὴν Δηϊάνειραν. ὅστις κατελθὼν μετὰ τῆς ἐνόπλου αὐτοῦ στρατείας, συνέβαλε πόλεμον μετὰ Ποσειδωνίου, καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Αχελῴου. καὶ εἰς τὴν συμβολὴν, ξίφει ὁ Πολύφημος τὸν Ποσειδώνιον ἀνεῖλε, τὸν πατέρα Αχελῴου· διὰ τοῦτο δὲ ἐξέθεντο οἱ ποιηταὶ, ὅτι τὸ κέρας τοῦ Αχελῴου ἀπέσπασεν ὁ Ηρακλῆς, ὅπερ ἐστὶ, τὴν πατρικὴν αὐτοῦ δύναμιν. Καὶ ἑωρακὼς τὸν ἴδιον αὐτοῦ πατέρα πεσόντα, φεύγει ἔφιππος· διὸ καὶ γράφουσιν αὐτὸν Ιπποκένταυρον. Καὶ ἐν τῷ καταδιώκειν αὐτὸν τὸν Πολύφημον Ηρακλέα, στραφεὶς τοξεύει αὐτὸν

1. νεώτερός τις, ὀνόματι Αχελῷος] Legendum ἥντινα νεώτερός τις Cedrenus, ἐξ ἧς ἔσχε τὸν Μελέαγρον, καὶ τὴν Δηϊάνειραν, ἥντινα ἡρμόζετο Αχελῷος πρὸ τοῦ γάμου.

κατὰ τοῦ μαστοῦ· καὶ εὐθέως ὁ Ηρακλῆς ἀντετόξευσε τὸν Αχελῶον, ὡς περᾷ τὸν ποταμὸν, [1] ὀνόματι Φορβάν· [2] καὶ φιβλωθεὶς ὁ Αχελῶος, κατηνέχθη ἀπὸ τοῦ ἵππου, εἰς τὰ ῥεῖθρα τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἀπώλετο. καὶ μετεκλήθη ἔκτοτε ὁ αὐτὸς ποταμὸς, ἀπὸ τῶν τῆς Αἰτωλίας χώρας, Αχελῶος, ἕως τῆς νῦν· καθὰ Κεφαλίων ὁ σοφὸς ἐξέθετο. ὁ δὲ Πολύφημος Ηρακλῆς, ἐκ τῆς πληγῆς τοῦ μαστοῦ, μεθ' ἡμέρας τινὰς τελευτᾷ.

Μελέαγρος δὲ ὁ τοῦ Οἰνέως υἱὸς, ἀδελφὸς δὲ τοῦ Τυδέως, καὶ Δηϊανείρας, ἐποίησεν ἆθλον μέλαν, ἐν τῇ Καλυδωνίᾳ χώρᾳ, φονεύσας κάπρον φοβερὸν, τῆς Αταλάντης, τῆς θυγατρὸς τοῦ Σχοινέως, οὔσης μετ' αὐτοῦ· [3] ἥτις προποιήσασα, τοξεύει τὸν σύαγρον. (Ελυμαίνετο γὰρ οὗτος ὁ θὴρ πᾶσαν τὴν χώραν ἐκείνην.) Καὶ μετὰ τὴν ἀναίρησιν τοῦ θηρὸς, τὸ δέρμα αὐτοῦ ἐχαρίσατο ὁ Μελέαγρος τῇ Αταλάντῃ, εἰς ἔρωτα αὐτῆς βληθείς. Απελθὼν δὲ ὁ Μελέαγρος

mus insequitur, conversus Achelous, sagitta in eum emissa, juxta mamillam vulnerat. Polyphemus autem Acheloum, dum Phorbam fluvium trajicit, sagitta vicissim petivit: quo confossus Achelous, ex equo in flumen deturbatus, ibidem periit. Flumen itaque istum Ætoli Acheloum, ad huncusque diem vocant: sicut auctor est sapiens Cephalion. Polyphemus etiam, paucos post dies, ex vulnere in mamilla accepto, interiit.

Meleager autem, Oenei filius, Tydei, & Deianiræ frater, egregium sane certamen obivit, aprum horrendum prosternens, in terra Calydonia. Sociam vero facinoris habuit Atalantam, Schœnei filiam: quæ & ipsa aprum sagittis prius percusserat: regionem enim eam omnem vastabat fera ista. Meleager autem apri interfecti exuvium Atalantæ, cujus amore captus erat, dono dedit. Meleagro vero, ad Oeneum patrem re-

---

1. ὀνόματι Φορβάν] Fluvium hunc, Εὔηνον, antea dictum asserit Cedrenus; Plutarchus, Thestium, à Thestio, Martis & Pisidices F. Stephanus, Thoas: Stephan. de urb. Αχελῶος ποταμὸς Ακαρνανίας, ἀπὸ Αχελώου ἐλθόντος ἐκ Θετταλίας μετὰ Αλκμαίωνος· ἐκαλεῖτο δὲ Θόας ὁ ποταμός.

2. καὶ φιβλωθεὶς ὁ Αχελῶος] vocabulum Græcobarbarum, apud Græcos recentiores frequenter usurpatum, à φίβλα, Latinis Fibula. φιβλωθεὶς, *transfixus*: φιβλοῶ, pro *transfigere*, supra habuimus, in Paridis à Philoclete occisi historia, lib. 5. p. 77. τοὺς αὐτοῦ πόδας φιβλοῖ ἐπὶ τὰ σφυρά, *pedes ejus juxta malleolos transfixit.*

3. ἥτις προποιήσασα τοξεύει τὸν σύαγρον] ita etiam Jo. Tzetz. Chil. 7. Hist. 102.

Πολλῶν συναθροισθέντων ἤτοι συναχθέντων ἐκεῖσε,
Η Αταλάντη πρώτη μὲν ἐκεῖνον ἐκτοξεύει·
Εἶτα βαλὼν Μελέαγρος κλείνει τοῦ συοκτόνα.

verso occisi apri spolia sibi dari ab eo postulabat: ubi vero audisset, Atalantæ illa filium dedisse; ira correptus, olivæ frondem, quam uxor sua, Meleagri mater, apud se servaverat, in ignem projecit. Althæa enim uterum ferens, olivæ frondem summopere expetivit: & fronde devorata, simul cum Meleagro, frondem olivæ è vestigio enixa est. Oeneus vero, infantis pater, ab Oraculo accepit, filium tam diu in vivis futurum esse, quam asservatam habuerit olivæ frondem, eodem partu editam. Hanc autem pater, ira in filium concitatus, in ignem conjecit: qua ignibus absumpta, Meleager statim efflavit animam: uti in Dramate suo, de Meleagro isto, scriptum tradidit Euripides.

Oeneo successit, in Ætolorum regno filius alter, Tydeus, pater Diomedis. Diomedes vero, patre defuncto, Argivorum regnum obtinuit; uxore Argiva ducta nomine Ægialia: cæterum insania concitus, contra Ætolos arma movens, propriam ditionem subegit: Ætoliæque regno dissoluto, Argivorum eam, quo ipse potitus fuerat, imperio

πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα Οἰνέα, ἀπῃτήθη παρ' αὐτοῦ τὰ νικητήρια τοῦ θηρός· καὶ μαθὼν, ὅτι τῇ Ἀταλάντῃ τὸ δέρμα ἐχαρίσατο, ὀργισθεὶς κατὰ τοῦ ἰδίου υἱοῦ, ὃν εἶχε θαλλὸν ἐλαίας, φυλαττόμενον παρὰ τῇ Ἀλθαίᾳ, τῇ ἑαυτοῦ μὲν γυναικὶ, μητρὶ δὲ τοῦ Μελεάγρου (ὅντινα θαλλὸν τῆς ἐλαίας ἡ Ἀλθαία, ἔγκυος οὖσα, ἐπιθυμήσασα ἔφαγε. καὶ καταπιοῦσα τὸ φύλλον τῆς ἐλαίας, εὐθέως τεκοῦσα συνεγέννησε τὸ τῆς Ἐλαίας φύλλον σὺν τῷ Μελεάγρῳ. Περὶ οὗ χρησμὸς ἐδόθη τῷ Πατρὶ αὐτοῦ τῷ Οἰνεῖ, τοσοῦτον χρόνον ζῆν τὸν Μελέαγρον, [1] ὅσον χρόνον φυλάττετο τὸ φύλλον τῆς ἐλαίας τὸ μετ' αὐτοῦ γεννηθέν· ὅπερ φύλλον, ὀργισθεὶς ὁ Οἰνεὺς,) εἰς πῦρ ἔβαλε, καὶ ἐκαύθη, ἀγανακτήσας κατὰ τοῦ ἰδίου υἱοῦ· καὶ παραχρῆμα ὁ Μελέαγρος ἐτελεύτησεν· ὡς ὁ σοφὸς Εὐριπίδης [2] δράμμα περὶ τοῦ αὐτοῦ Μελεάγρου ἐξέθετο.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν τοῦ Οἰνέως, ἐβασίλευσε τῆς Αἰτωλίας ὁ ἄλλος υἱὸς αὐτοῦ, ὁ Τυδεὺς, ὁ πατὴρ τοῦ Διομήδους. ὁ δὲ Διομήδης, μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ ἰδίου πατρὸς Τυδέως, ἐβασίλευσε τῆς Ἀργείων χώρας, ἀγαγόμενος ἐκ τοῦ Ἄργους γυναῖκα, ὀνόματι Αἰγιάλειαν. Καὶ ἀπονοηθεὶς ὑπέταξε τὴν ἑαυτοῦ χώραν τὴν Αἰτωλίαν, πολεμήσας αὐτούς· καὶ καταλύσας τὸ βασίλειον αὐτῆς, καὶ ποιήσας αὐτὴν ὑπὸ τὴν Ἀργείων βασιλείαν, τοῦτ' ἔστιν, ὑπὸ τὸ ἴδιον κρά-

1. ὅσον χρόνον φυλάττετο] Scr. ἐφυλάττετο.

2. δράμμα περὶ τοῦ αὐτοῦ] Scr. δρᾶμα.

τοῦ

τος· καὶ εὐθέως μετὰ τῶν Ἀχαιῶν ἐξώρμησεν ἐπὶ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον. Καὶ ἐπανελθὼν, μετὰ τὴν νίκην τῆς Τροίας, ἐπὶ τὸ ἴδιον αὐτοῦ βασίλειον, οὐκ ἐδέχθη ὑπὸ τῆς ἰδίας πόλεως, ἢ τῆς συγκλήτου αὐτοῦ· ἀλλ' ἀντέστησαν αὐτῷ ἐν δυνάμει πολεμοῦντες. Μαθὼν δὲ ὅτι ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡ Αἰγιάλεια κατασκευάζει αὐτῷ θάνατον, ὡς πορνευθεῖσα ὑπό τινος συγκλητικοῦ αὐτοῦ, ὅστις καὶ ἀνθίστατο αὐτῷ κραταιῶς. ὁμοίως δὲ ἀκούσας, ὅτι ἐπορνεύθη [1] ὑπὸ τοῦ Ὑακος, υἱοῦ τοῦ Ναυπλίου, (οἵτινες διὰ τὸν πρὸς αὐτὴν ἔρωτα, πολλῷ σθένει ἀντεμάχοντο αὐτῷ· καθὼς ὁ σοφὸς Δίδυμος ἐξέθετο.) προεσχηκὼς δὲ ὁ Διομήδης τοὺς ἡγεμόνας, καὶ πᾶσαν τὴν Ἀργείων χώραν ἀνθισταμένην αὐτῷ· μὴ δυνάμενος δὲ ἀπελθεῖν μήτε ἐπὶ τὴν Αἰτωλίαν, τὴν ἰδίαν αὐτοῦ βασιλείαν, ὡς λύσας αὐτῆς τὸ βασίλειον· παραχωρήσας τὴν ἰδίαν αὐτοῦ βασιλείαν, ἀνεχώρησεν, ἀποπλεύσας ἐπὶ τὴν Καλαβρίων χώραν· καὶ κτίζει πόλιν ἐκεῖ παραλίαν, ἣν ὠνόμασεν, Ἀργυρίππην, ὡς προγέγραπται, [2] τὴν μετακληθεῖσαν

subjecit. Inde cum Achæis, in bellum Trojanum, profectus est. Troia autem eversa, in regnum suum reversum, nec populus, nec Primores eum receperunt; sed & armis etiam eum depulerunt. Ubi autem didicisset, uxorem Ægialiam vitæ suæ insidias struxisse: (stuprata enim ea fuerat à quodam ex Nobilibus ejus; qui, una cum Hiace, Nauplii filio, ejusdem etiam criminis participe, ob Ægialiæ amorem, summis viribus Diomedi obsistebat;) insuper etiam apud se recogitans, Argivorum Duces, totumque adeo populum hostes se habere; neque integrum sibi esse, in patriam suam Ætoliam redire, cujus imperium ipse dissolverat: regno suo relicto, in Calabriam navigavit; ubi urbem condidit maritimam, quam Argyrippam; uti diximus, appellavit; Beneventum hæc nunc vocatur: sicuti hæc

1. ὑπὸ τοῦ Ὑακος] Cedrenus hunc Αἴακα, vocat: de Nauplio vero Græcorum Principum uxores uti mœcharentur instigante, filii sui Palamedis in ultionem, vide Isac. Tzetzem in Lycophron.

2. τὴν μετακληθεῖσαν Βενέβεντον] ita etiam Cedrenus. Stephanus urbem hanc à Diomede, Ἄργος ἵππιον, dictam asserit. Διομήδης, μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Ἰλίου, ἐπετείχισε, καὶ μετωνόμασεν, Ἄργος Ἵππιον: à Diomede itaque non condita, sed muro cincta tantum fuit. Procopius tamen Beneventum à Diomede conditam fuisse testatur, Gothicor. lib. 1. ταύτην Διομήδης ποτὲ ὁ Τυδέως ἐδείματο: qui etiam apri Calydonii dentes, tres spithamas in circuitu habentes avunculi sui Meleagri in memoriam à Diomede ibidem repositos, ad sua usque tempora in spectaculum asservatos fuisse testatur. οἳ καὶ εἰς ἐμὲ ἐνταῦθα εἰσι, θέαμα λόγου πολλοῦ ἄξιον, περίμετρον οὐχ ἧσσον ἢ τρισπιθάμων ἐν μηνοειδεῖ σχήματι ἔχοντες.

à ſapiente Didymo narrantur. Ad hanc ipſam urbem ventis jactatum Æneam Diomedes humaniter, & honorifice excepit: cujus etiam hoſpitio uſus eſt Æneas per totam Hyemem.

Diomedem autem Æneas affatus; Novi, inquit, divinum Palladium, Trojæ olim religioſe aſſervatum, & à Te exinde delatum, ex Inſcriptione mihi Ænææ deberi. Adhæc Diomedes; ex quo, inquit, Palladium hoc ab Uliſſe accepi, multas ego, exercituſque meus calamitates experti ſumus. Coactus itaque Oraculum de hac re conſulere, reſponſum tuli; Palladium Trojanis reddendum eſſe. Mihi itaque reddas: inquit Æneas. Diomedes igitur, ſacris rite peractis, Palladium Æneæ tradidit. Æneas autem, Palladio accepto, æſtate tum ineunte, in Italiam, ad Latinum, profectus eſt: & ſocietate cum eo inita, exercitum, quem ex Phrygis armatum habuit, contra Rutulos duxit. In hoc bello Latinus, Telephi filius, cecidit; victoriaque penes Rutulos erat.

Æneas autem deinde profectus eſt ad Evandrum, & filium ejus Pallantem, viros bellicoſos; qui provinciam Italicam tenentes, in vico quodam Valentia, dicto, ſedes ha-

Βενέβεντον νῦν. Καὶ δεξάμενος τὸν Αἰνείαν, ἐκριφέντα ἐν τῇ αὐτῇ πόλει, κατέσχεν, ἐν πολλῇ τιμῇ, καὶ θεραπείᾳ ἔχων αὐτόν· καὶ συνδιῆξεν αὐτῷ ὁ Αἰνείας τὸν χειμῶνα.

Καὶ λέγει τῷ Διομήδει ὁ Αἰνείας· Ἔγνων, ὅτι τὸ θεῖον Παλλάδιον, τὸ ἐν τῇ Τροίῃ ἀποκείμενον ἐκομίσω, ὅπως ἐπιγραφῇ δίδοται τὸ Παλλάδιον τῷ Αἰνείᾳ. Ὁ δὲ Διομήδης εἶπεν αὐτῷ, ὅτι ἐξ οὗ τοῦτο μετὰ τοῦ Ὀδυσσέως ἀφειλόμην, οὐκ ἔλειψάν μοι συμφοραὶ, οὔτε τῷ ἐμῷ στρατῷ· ὅθεν ἠναγκάσθην αἰτῆσαι τὴν Πυθίαν περὶ αὐτοῦ· καὶ ἐδόθη μοι χρησμὸς, ἀποδοῦναι αὐτῷ τοῖς Τρωσί. Καὶ εἶπεν ὁ Αἰνείας· δός μοι αὐτό. Καὶ εὐθέως ποιήσας θυσίαν ὁ Διομήδης, παρέσχε τὸ Παλλάδιον τῷ Αἰνείᾳ. Καὶ λαβὼν αὐτὸ ὁ Αἰνείας, καταφθάσαντος τοῦ θέρους, ἐξώρμησεν ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν, πρὸς τὸν Λατῖνον· καὶ ἑαυτὸν συμμάξας αὐτῷ μεθ᾽ ἧς εἶχε βοηθείας ἐνόπλου στρατοῦ τῶν Φρυγῶν, ἐπολέμησε τοῖς Ῥουστούλοις· καὶ εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον ὁ Λατῖνος, ὁ τοῦ Τηλέφου υἱὸς, ἐσφάγη, [1] καὶ ἤνεγκαν οἱ Ῥουστοῦλοι τὰς ἐπάνω.

Καὶ ἀπῆλθεν ὁ Αἰνείας πρὸς τὸν Εὔανδρον, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Πάλλαντα, ἄνδρας πολεμικωτάτους· οἵτινες διῆγον εἰς τὴν Ἰταλίαν, οἰκοῦντες κώμην λεγομένην Βαλεντίαν, ἰθύνοντες ἐπαρ-

1. Καὶ ἤνεγκαν οἱ Ῥουστοῦλοι τὰς ἐπάνω] id eſt, & *Rutuli ſuperiores evaſerunt.* Eodem rudi locutionis genere utitur, ad finem lib. 8. ἰδὼν ὁ Ἀννίβαλ τὴν τοῦ Σκιπίωνος δύναμιν, καὶ ὅτι τὰς ἐπάνω φέρει &c.

χίαν

χίαν μίαν. Ἐν ᾗ κώμῃ καὶ ἔκτισεν ὁ Πάλλας οἶκον μέγαν πάνυ, οἷον οὐκ εἶχεν ἡ περίχωρος ἐκείνη· [1] ὅστις οἶκος ἐκλήθη τὸ Παλλάντιν, καὶ [2] ἀπὸ τότε ἐκλήθη τὰ βασιλικὰ κατοικητήρια, Παλλάντιον, ἐκ τοῦ Πάλλαντος. Καὶ ᾔτησεν αὐτοὺς λαβεῖν παρ' αὐτῶν ὁ Αἰνείας βοήθειαν στρατοῦ· ᾧτινι παρέσχεν ὁ αὐτὸς Πάλλας, ὁ αὐτοῦ πατὴρ Εὔανδρος, γενναίους πολεμιστὰς ἄνδρας υ'. Καὶ πάλιν ἀπελθὼν ὁ αὐτὸς Αἰνείας πρὸς ἄλλους τοπάρχας, ἔλαβε πολλὴν βοήθειαν στρατοῦ. ἐπειδὴ πᾶσα ἡ χώρα ἐκείνη· ἐναντιοῦτο τοῖς Ρουτούλοις, καὶ τῷ Τούρνῳ, βασιλεῖ αὐτῶν. Καὶ συνέβαλεν αὐτοῖς ὁ Αἰνείας πόλεμον, καὶ ἐνικήθησαν τὸν πόλεμον οἱ Ρούτουλοι ὑπὸ τοῦ Αἰνείου, σφαγέντος τοῦ Τούρνου· καὶ ἔλαβεν ὁ Αἰνείας, μετὰ τὴν νίκην, τὴν βασιλείαν, καὶ [3] τὴν θυγατέρα τοῦ Λατίνου, Ἀλβανίαν. Καὶ κτίζει ἐκεῖ πόλιν ὁ αὐτὸς Αἰνείας μεγάλην, ἥντινα ἐπωνόμασεν, Ἀλβανίαν· καὶ ἀποτίθεται ὁ Αἰνείας ὃ ἔλαβε, Παλλάδιον, ἀπὸ τοῦ Διομήδους, ἐν τῇ αὐτῇ πόλει Ἀλβανίᾳ. Ἐβασίλευσε δὲ ὁ Αἰνείας, μετὰ τὸν Λατῖνον, ἔτη ιθ'.

buerunt: ubi ædes plane magnificas, & in ea regione omnium ſplendidiſſimas extruxerat ſibi Pallas; quas etiam *Pallantium* vocavit. Unde & Regiæ domus deinceps, à Pallante, *Pallantia* dicta ſunt. Æneas autem ab Evandro, & filio Pallante exercitu cccc virorum fortium & bellicoſorum, inſtructus; impetratis etiam ab aliis Italiæ regulis, (qui Turno omnes, Rutuliſque inimiciſſimi fuerunt) auxiliarium virorum copiis ingentibus; Rutulus iterum aggreſſus eſt: Turnoque, rege eorum, occiſo, in eos victoria potitus eſt. Æneas autem exinde Latini regnum, filiamque Albaniam uxorem conſecutus, urbem magnam condidit, quam Albaniam nominavit: ubi etiam Palladium, à Diomede receptum, repoſuit. Regnavit autem Æneas, poſt Latinum, annos XIX.

1. ὅστις οἶκος ἐκλήθη τὸ Παλλάντιν] Παλλάντιν, pro Παλλάντιον; ut στηθάριν, pro στηθάριον, Librariorum ex recitantis ore ſcribentium errore frequentiſſimo.

2. ἀπὸ τότε ἐκλήθη τὰ βασιλικὰ κατοικητήρια, Παλλάντιον.] Eadem habes apud Cedrenum, & Glycam, part. 2. Zonaras autem, Palatium, Domum Imperatoriam dictam vult, eo quod in Monte Palatino poſita fuerit: ἡ δὲ τῶν αὐτοκρατόρων κατοικία παλάτιον ὠνομάσθη, ὅτι ἐν τῷ Παλατίῳ λεγομένῳ ὄρει, ἐν ᾧ Φαυστοῦλος ᾤκει, καὶ ἐκεῖ τὸ στρατήγιον εἶχε.

3. τὴν θυγατέρα τοῦ Λατίνου Ἀλβανίαν] Scr. Λαουινίαν, & hic, & in ſequentibus: Lavinia enim dicta fuit Latino filia; Laviniumque, urbs ab Ænea à nomine ejus condita. Verum cum noſtro, in hac Æneæ hiſtoria, Romaniſque primordiis ineptit etiam Cedrenus.

Æneam excepit Ascanius Julus, Æneæ filius, ex Creusa Trojana, uxore priore. Regnavit autem Ascanius per annos XXV, urbemque ipse condidit, nomine Laviniam: ubi & sedem regni posuit; Palladiumque, ab Albanis delatum, in urbe illa, à se condita, collocavit.

Eo tempore Pontifex maximus Hierosolymis fuit, post reditum à Babylone tribuum duarum cum dimidia, Eliachimus, Jesu filius.

Iisdem temporibus floruit Hippasius, philosophus Pythagoricus; qui Cœlestem sphæram primus composuit, ex duodecim signis: in mari autem deinde naufragus periit. Eodem tempore etiam claruerunt Isocrates, Pericles, & Thucydides, belli Attici & Peloponesiaci scriptor. Æquales huic fuerunt Phidias statuarius, Stesichorus, & Bacchylides, Poetæ, & Saltatoriæ artis inventores. Cæterum hi, prædictorum Philosophorum temporibus ali-

Μετὰ δὲ τὸν Αἰνείαν ἐβασίλευσεν ἐκεῖ [1] Ἀσκάνιος Ἴουλιος, ὁ υἱὸς τοῦ Αἰνείου, ἀπὸ τῆς Κρεούσης, τῆς Τρωάδος, τῆς πρώτης γυναικὸς τοῦ αὐτοῦ Αἰνείου, ἔτη κε΄. [2] Καὶ ἔκτισε τὴν Ἀλβανίαν πόλιν, καὶ τὸ βασίλειον τοῖς Λαβινισίοις ἐπέθηκε, μεταγαγὼν ὁ αὐτὸς Ἀσκάνιος ἐκ τῆς Ἀλβανίας πόλεως τὸ Παλλάδιον, εἰς τὴν αὐτοῦ κτισθεῖσαν πόλιν Ἀλβανίαν.

Ἐν τῷ καιρῷ δὲ τῷ αὐτῷ ἀρχιερεύς τις ἦν τῆς Ἱερουσαλήμ, μετὰ τὴν ἐπάνοδον τὴν ἐκ Βαβυλῶνος τῶν δύο ἡμίσεος σκήπτρων, τῶν ἀνελθόντων ἐν τῇ Ἱερουσαλήμ, [3] Ἐλιακεὶμ, ὁ υἱὸς Ἰησοῦ.

Ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις ἦν [4] Ἱππάσιος, φιλόσοφος Πυθαγορεικός· ὅστις τὴν σφαῖραν τοῦ οὐρανοῦ πρῶτος ἐξήνεγκεν ἐκ τῶν δεκαδύο ζωδίων, καὶ κατὰ θάλασσαν ναυαγήσας, ἐτελεύτα. Ἦν δὲ καὶ Ἰσοκράτης τότε, καὶ Περικλῆς, καὶ Θουκυδίδης, ὁ συγγραψάμενος τὸν πόλεμον τῶν Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων. Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις Θουκυδίδου ἦν καὶ Φειδίας, ὁ ἀγαλματοποιός· καὶ Στησίχορος, καὶ Βακχυλίδης, οἳ ἦσαν ὀρχήσεως εὑρεταὶ, καὶ ποιηταὶ, [5] μετὰ τοὺς προειρημένους φιλοσόφους

1. Ἀσκάνιος Ἴουλιος] Cedrenus habet, Ἴουλος, rectius.

2. καὶ ἔκτισε τὴν Ἀλβανίαν] Alba, dicta est hæc urbs ab Ascanio condita: cæterum cum quæ profert hic Author Noster à vero ut plurimum aliena sint, atque alias etiam omibus satis nota, errores singulos notare supersedebo.

3. Ἐλιακεὶμ, ὁ υἱὸς Ἰησοῦ] Jesuæ Pontif. qui cum Zorobabel Hierosylamas reversus est, filius quidem erat Joacimus, non Eliachimus: de hoc tamen Auctorem intelligendum esse puto.

4. Ἱππάσιος φιλόσοφος] Forte hic idem est, quem Hesychius Illustr. περὶ σοφῶν, Ἵππασον vocat: quem vide.

5. μετὰ τοὺς προειρημένους φιλοσόφους &c.] locus iste adeo mendosus est, ut sanus aliquis sensus exinde elici vix poterit. Stesichori duo fuerunt: quorum primus Thucydide multo antiquior: nec tamen Stesichorus alter ei contemporaneus erat; sed aliquanto junior; de quo vide Cl. Seldeni Marmor. Arundel.

ἄνδρας

ἄνδρας· μετὰ δὲ χρόνον οἱ προεξηχθέντες τῶν Ἑλλήνων ἦσαν παιδευταί. Ἀναφαίνεται δὲ μετὰ ταῦτα καὶ Δημοσθένης, καὶ Ἀριστοφάνης ὁ κωμῳδός.

quanto poſteriores, doctores deinde inter Græcos emerſerunt. Poſthæc floruerunt etiam Demoſthenes, & Ariſtophanes Comicus.

[1] Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Δαρείου τοῦ νεωτέρου, ἐβασίλευσε Περσῶν Ἀρταξέρξης, ὁ Μνήμων καλούμενος, ἔτη λθʹ.

Dario autem juniori ſucceſſit in regno Perſarum Artaxerxès, qui & Mnemon vocatus eſt: & regnavit per annos XXXIX.

Ἀλβανῶν δὲ ἐβασίλευσεν Ἄλβας, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀσκανίου, ἔτη λϛʹ. Καὶ κτίζει [2] τὴν Σίλπιν πόλιν, (ἀπὸ τότε οἱ βασιλεῖς, Σίλβιοι ἐκαλοῦντο·) μεταγαγὼν ἐν τῇ αὐτῇ Σίλβει πόλει καὶ τὸ Παλλάδιον ὁ αὐτὸς Ἄλβας βασιλεύς. Καὶ ἐβασίλευσαν λοιπὸν οἱ [3] ἐκ τοῦ γένους τοῦ Αἰανείου, οἱ λεγόμενοι Αἰνειάδες, ἔτη τλαʹ.

Albanis vero regnavit Albas, Aſcanii filius, annos XXXVI, qui & urbem Silviam condidit: unde & reges eorum deinceps, Silvii, vocati ſunt: Palladium vero & is quoque in Silviam tranſtulit. Regnarunt autem Æneæ poſteri, qui & Æneadæ vocabantur, per annos CCCXXXI.

---

1. Μετὰ δὲ τὴν βασίλειαν Δαρείου τοῦ νεωτέρου,] Ochus hic primo dictus, deinde Dariæus, teſte Cteſia: Βασιλεύει Ὦχος, ὃς μετονομάζεται Δαρειαῖος· cui in regno ſucceſſit filius ejus, Arſaces, Artoxerxes poſtea dictus: βασιλεύει δὲ Ἀρσάκης, ὁ μετονομασθεὶς Ἀρτοξέρξης.

2. τὴν Σίλπιν πόλιν] Nugæ: urbem hanc ſtatim, Σίλβιν, vocat; μεταγαγὼν ἐν τῇ Σίλβει πόλει καὶ τὸ Παλλάδιον: Cedrenus, Σίλβαν appellat. Silvii Latinorum reges dicti ſunt, non ab Alba neſcio quo, urbeve ab eo condita; ſed à Silvio, Æneæ ex Lavinia filio. Sed nec Albam regem agnoſcit Hiſtoria Romana; Alba quidem urbs erat, ab Aſcanio, Æneæ ex Creuſa F. condita; ut ſupra diximus.

3. ἐκ τοῦ γένους τοῦ Αἰανείου] Scr. Αἰνείου.

LIBER SEPTIMUS.

De Roma condita.

Regnavit posthæc Romulus, Romæ conditor, cum Remo fratre: unde & Romani nomen acceperunt. Hi arma Herculis, à Jove Pico oriundi, inventa, Romæ urbis, à se conditæ, (quæ prius Valentia dicebatur,) in Templo Pici Jovis, ad forum Boarium, ubi adhuc visuntur, reposuerunt. Porro fratres isti Palatium, regiam nempe domum à Pallante conditam, instaurarunt: Jovi etiam Templum ingens, excitantes, quod Romana lingua, *Capitolium*, vocabant, (quasi diceres, *Caput urbis*:) Simulachrum etiam, quod Palladium dicebatur, ex urbe Silvia, in Romam suam transtu-

ΛΟΓΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ.

Περὶ Κτίσεως Ῥώμης.

Καὶ λοιπὸν ἐβασίλευσε Ῥῶμος, ὁ κτίστης τῆς Ῥώμης, καὶ Ῥῆμος, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ. ὅθεν μετεκλήθησαν Ῥωμαῖοι. οἵτινες καὶ τὰ ὅπλα τοῦ Ἡρακλέος, τοῦ ἐκ τοῦ γένους τοῦ Πίκου Διὸς, εὑρηκότες, ἀπέθεντο ἐν τῇ παρ' αὐτῶν κτισθείσῃ πόλει Ῥώμῃ, τῇ πρώην λεγομένῃ κώμῃ Βαλεντία, ἐν τῷ Βοαρείῳ φόρῳ, εἰς τὸν ναὸν τοῦ Πίκου Διὸς, ἀποκλείσαντες αὐτὰ ἐκεῖ ἕως ἄρτι. Οἱ δὲ αὐτοὶ ἀδελφοὶ ἀνενέωσαν τὸ λεγόμενον Παλάντιον, τὸν βασιλικὸν οἶκον, τὸν τοῦ Πάλλαντος· καὶ ναὸν μέγαν τῷ Διῒ κτίσαντες, ἐκάλεσαν αὐτὸν Καπετώλιον, Ῥωμαϊστί· ὅ ἐστιν, ἡ κεφαλὴ τῆς πόλεως· ἀγαγόντες καὶ τὸ Παλλάδιον τὸ ξόανον ἀπὸ πόλεως Σίλβης

ἀπέθεντο αὐτὸ ἐν τῇ Ῥώμῃ. Οἵτινες ἀδελφοὶ ἐν τῷ βασιλεύειν, εἰς ἔχθραν ἦλθον πρὸς ἀλλήλους· καὶ ἐφονεύθη ὁ Ῥῆμος ὑπὸ τοῦ Ῥώμου, καὶ ἐβασίλευσε μόνος ὁ Ῥῶμος.

lerunt. Fratres autem communiter regnantes, mutuis laborarunt odiis: Remoque adeo à fratre interfecto, Romulus regnavit solus.

Ἐξότε δὲ ἀπέκτεινε τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀδελφὸν, ἐσείετο ἡ πόλις πᾶσα Ῥώμη, καὶ ἐγίνοντο πόλεμοι ἐμφύλιοι, ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας. Καὶ ἀπελθὼν ὁ αὐτὸς Ῥῶμος εἰς τὸ μαντεῖον, ἐπηρώτησε· Διὰ τί γίνεται ἐπὶ τῆς ἐμῆς μόνης βασιλείας ταῦτα; Καὶ ἐρρέθη αὐτῷ ἐκ τῆς Πυθίας· 'ὅτι, εἰ μὴ συγκαθεσθῇ σοι ὁ 'σὸς ἀδελφὸς ἐν τῷ βασιλικῷ θρό'νῳ, οὐ μὴ σταθῇ ἡ πόλις σου Ῥώμη, 'οὔτε ἡσυχάσει ὁ δῆμος, οὔτε ὁ πό'λεμος. Καὶ ποιήσας ἐκ τῆς εἰκόνος τοῦ αὐτοῦ ἀδελφοῦ ἐκτύπωμα τοῦ προσώπου, ἤτοι χαρακτῆρος αὐτοῦ [1] χρυσοῦν στηθάριον στήλην, ἔθηκεν ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ, ἔνθα ἐκάθητο. Καὶ οὕτως ἐβασίλευσε τὸν ὑπόλοιπον χρόνον, συγκαθημένου αὐτῷ τοῦ ὁλοχρύσου ἐκτυπώματος τοῦ αὐτοῦ ἀδελφοῦ Ῥήμου· καὶ ἐπαύσατο ὁ σεισμὸς τῆς πόλεως, καὶ ἡσύχασεν ἡ δημοτικὴ ταραχή. Καὶ εἴτι δὲ ἂν ἐκέλευσε θεσπίζων, ἔλεγεν ὡς ἀφ' ἑαυ-

Exinde autem post cædem fratris, tota motibus agitata est urbs Roma; regnumque ejus intestinis seditionibus tumultuabatur. Ad Oraculum itaque profectus, rogavit: Undenam (inquiens,) cum ego nunc solus regno, fiunt ista? 'Respondit Pythia: Nisi tu 'fratrem in regio solio tibi 'assessorem constituas, urbs 'Roma à motibus liberari 'non poterit, neque populi 'tumultuum, nec bellorum 'finis erit. Statuam itaque, quæ fratris formam & vultum exprimeret, ex auro fabricari jussit: quam eodem, quo sedebat ipse, throno collocavit. Deinceps igitur regnanti illi assidebat fratris ex auro solido statua: atque ita conquieverunt urbis motus, & seditiones populi consopitæ sunt. Rex autem, si quid ediceret, tanquam suo, fratrisque nomine id faceret, hac formula utebatur; *Jussi-*

1. χρυσοῦν στηθάριον στήλην] Meurs. Glossar. Στηθάριον. *Pectorale. Armatura pectoris equorum.* Apud nostrum tamen, & Chron. Alex. auctorem, pro *statua* ubique ponitur. Hujusmodi Imagines Græcis recentioribus etiam, θώρακες, & θωράκια dictæ sunt, scilicet umbilico tenus ductæ: has Græcia purior προτομὰς dixit. Hesychius: Προτομή· εἰκὼν βασιλικὴ, ἕως τοῦ ὀμφαλοῦ τοῦ σώματος εἶδος. Hæc vero de Romulo omnia habentur, tum apud Chr. Alex. tum apud Cedrenum, qui ex nostro descripsisse videntur, Chron. quidem Alex. auctor ipsa verba, Cedrenus sensum tantum secutus.

mus, & *Sancivimus*. Unde mos iste dimanavit, qui apud Reges etiamnum obtinuit, Edicta proponendi sub hac formula; *Jussimus*, & *Sancivimus*. Exinde vero ad civitates Romanæ ditionis singulas, sui, fratrisque, ex auro solido, statuas transmisit; ut juxta urbis magistratus collocarentur.

Idem rex Romulus, urbe mœnibus cincta, & ornata, Marti quoque Ædem erexit: mensemque eum, qui antea, Primus, vocabatur, à Marte, Martium nominavit. Festum etiam solenne eodem mense instituit, in quo sacra Marti peragebantur: quod & Romani, ritu anniversario usque adhuc celebrant; vocantes diem illum, *Festum solennitatis in Campo Martio*. Necdiu ab incœpto desistens, Circum in urbe extruxit; uti tumultuantis populi motus dissiparet: adhuc enim, ob cæsum fratrem, seditiones in eum identidem moliebantur. Primus itaque Romulus, in ditione Romana, Circensia instituit, in honorem solis, (ut dixit,) & quatuor illi subjectorum Elementorum; Terræ nimirum, Maris, Ignis, & Aeris. Quippe existimavit, Persarum regibus expeditiones bellicas fœliciter ideo semper cessisse; quod quatuor ista Elementa in Veneratione habuissent. Oenomaus enim, Pisarum rex, certamen Europæis in regionibus instituit, Dystri, sive

τοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, λέγων· ἐκελεύσαμεν, καὶ ἐθεσπίσαμεν. ὅπερ ἔθος κατέσχεν ἐξ ἐκείνου παρὰ τοῖς βασιλεῦσιν, ἕως τοῦ παρόντος, τὸ λέγειν· ἐκελεύσαμεν, καὶ ἐθεσπίσαμεν. Εκτότε καὶ εἰς τὰς πόλεις, τὰς ὑπὸ Ρωμαίων, ἔπεμψε στηθάρια ὁλόχρυσα αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὥστε τίθεσθαι πλησία τῶν ἀρχόντων.

Ο δὲ αὐτὸς Ρῶμος βασιλεὺς μετὰ τὸ πληρῶσαι τὰ τείχη, καὶ κοσμῆσαι τὴν πόλιν, ἔκτισε καὶ τῷ Αρηῒ ναόν· καὶ ἐν αὐτῷ τῷ μηνὶ ἐποίησεν ἑορτὴν μεγάλην θυσίας τῷ Αρηῒ, καλέσας καὶ τὸν μῆνα αὐτὸν, Μάρτιον, (τὸν πρῴην λεγόμενον Πρῖμον·) ὅπερ ἑρμηνεύεται, Αρεως. Ην περ ἑορτὴν κατ᾽ ἔθος οἱ Ρωμαῖοι πάντες ἐπιτελοῦσιν, ἕως τῆς νῦν, καλοῦντες τὴν ἡμέραν τῆς πανηγύρεως, Μάρτιος ἐν κάμπῳ. Καὶ εὐθέως πάλιν ἀρξάμενος, ἔκτισε τὸ Ιππικὸν ἐν τῇ Ρώμῃ, θέλων διασχεδάσαι τὸ πλῆθος τοῦ δήμου τῶν Ρωμαίων· ὅτι ἐστασίαζον, καὶ ἐπήρχοντο αὐτῷ, διὰ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Καὶ ἐπετέλεσε πρῶτος Ιπποδρόμιον ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Ρώμης, εἰς ἑορτὴν τοῦ Ηλίου, φησὶ, καὶ εἰς τιμὴν τῶν ὑπ᾽ αὐτοῦ τεσσάρων στοιχείων, τοῦτ᾽ ἔστι, τῆς γῆς, καὶ τῆς θαλάσσης, καὶ τοῦ πυρὸς, καὶ τοῦ ἀέρος. Λογισάμενος καὶ τοῦτο, ὅτι εὐτυχῶς φέρονται οἱ τῶν Περσῶν βασιλεῖς εἰς τοὺς πολέμους, ὡς τιμῶντες τὰ αὐτὰ τέσσαρα στοιχεῖα. Ο γὰρ τῆς Πισσαίων χώρας βασιλεὺς Οἰνόμαος ἀγῶνα ἐπιτελεῖ ἐπὶ τὰ Εὐρώπια μέ-

ρη, [1] μηνὶ Δύστρῳ, τῷ καὶ Μαρτίῳ, κε'. [2] τῷ Ἡλίῳ Τιτᾶνι, ὡς ὑψουμένῳ ἀγωνιζομένης, φησὶ, τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης, ὅ ἐστι, Δημήτρας καὶ Ποσειδῶνος, τῶν ὑποκειμένων στοιχείων τῷ Ἡλίῳ. Καὶ ἐβάλλετο κλῆρος μεταξὺ τοῦ αὐτοῦ Οἰνομάου βασιλέως, καὶ τοῦ ἐρχομένου ἀπὸ οἱασδήποτε χώρας [3] καταγωνίσασθαι αὐτόν· καὶ ὅτε μὲν ὁ κλῆρος ἐκάλει τὸν Οἰνόμαον ἀγωνίσασθαι ὑπὲρ τοῦ Ποσειδῶνος, ἐφόρει σχῆμα ἱματίων κυανῶν, ὅ ἐστι, τῶν ὑδάτων· καὶ ὁ ἀνταγωνιζόμενος κατ' αὐτοῦ, ἐφόρει τὸ χλοῶδες σχῆμα, ὅ ἐστι, τῆς γῆς. Καὶ πάλιν εἰ ἤνεγκεν ὁ κλῆρος τῷ Οἰνομάῳ, φορῆσαι

Martii xxv celebrandum, solis Titanis in honorem, tanquam jam exaltati: certantibus (inquit) inter se, Terra, Marique, id est, Cybele, & Neptuno, soli subjectis Elementis. Sors vero mittebatur inter Oenomaum, & alterum, à quacunque ille orbis parte venisset, qui cum eo certaturus erat. Et si forte data Oenomaus pro Neptuno certaturus erat; habitum sumebat cœruleum, aquis respondentem: Antagonista autem ejus viridi ornatu utebatur; ut qui Terram repræsentaret. Sin autem Cybelis habitum sumere Oenomaum sors voluisset; tum vi-

---

1. *μηνὶ Δύστρῳ,*] Chr. Alex. *μηνὶ Σύστρῳ*, Mendose. Mensibus Macedonicis passim utitur Auctor noster, quorum hæc nomina.

Δύστρος	*Martius*
Ξάνθικος	*Aprilis*
Ἀρτεμίσιος	*Maius*
Δέσιος	*Junius*
Πάνεμος	*Julius*
Λῷος	*Augustus*
Γορπιαῖος	*September*
Ὑπερβερεταῖος	*October*
Δίος	*November*
Ἀπελλαῖος	*December*
Αὐδυναῖος	*Januarius*
Περίτιος	*Februarius.*

2. τῷ Ἡλίῳ Τιτᾶνι, ὡς ὑψουμένῳ] Raderus ista vertit, apud Chr. Alex. *in solis, ut Titanis excelsi, cultum*: male omnino. ὑψούμενος enim hîc dictus sol, id est, *Exaltatus* (non *Excelsus*) eo quod ad Æquatorem provectus, mediam jam altitudinem suam, septentrionem versus attigerit. Sol enim semper *Excelsus* dici potest; *Exaltatus* vero eo magis, Septentrionalibus, quo à Tropico Capricorni longius dicessit. Martii itaque XXV. id est, Æquinoctio verno, Certamina hæc ab Oenomao, solis jam sic satis Exaltati in honorem, instituta dicuntur.

3. *καταγωνίσασθαι αὐτὸν*] Chr. Alex. *καταγωνίζεσθαι αὐτοῦ*: *καταγωνίζομαι* hîc, pro, *ἀνταγωνίζομαι*, ponitur: *καταγωνίζομαι* enim proprie significat, *Certamine vinco*: Hesychius: *καταγωνίζεται, νικᾷ.*

ridi habitu ipse usus est; & qui contra certabat, Neptuni, cœruleo, juxta speciem Aquarum. Victus autem neci dabatur. Ad hoc regium & anniversarium Certamen infinita hominum multitudo, ex regionibus, atque urbibus omnibus confluebat: Et maritimi quidem, ac insulani, qui vicos litorales incolebant, nautæque, vovebant illi victoriam, qui cœruleum, sive Neptuni habitum ferebat: quod existimarent, magnam, si vinceretur is, futuram piscium omnifariorum caritatem, maris naufragia, & ventorum adversorum necessitates. Contra, qui continentem habitabant, mediterranei cives, & agricolæ, tota etiam agrestium turba, illum vincere optabant, qui viridem gerebat habitum: rati, magnam annonæ caritatem, ac famem, vinique, & olei, frugumque omnium inopiam, secuturam, si vinceretur is, qui pro Cybele, id est, Terra decertabat. Superior omnibus in hoc certamine, per multos annos, Oenomaus evasit: ut qui aurigandi artem ab Apsyrto edoctus esset. Tandem vero ipse, à Pelope Lydo victus, morte multatus est.

Equestris autem Certaminis auctor primus erat Enyalius quidam filius Neptuni illius, qui Libyam, Jovis Pici ex Jo filiam, in uxorem duxit; quique regiones ad meridiem vergentes in potestatem suam redactas, ab uxoris nomine,

τὸ τῆς Δημήτρας σχῆμα, ἐφόρει τὸ χλοῶδες σχῆμα· καὶ ὁ ἀνταγωνιστὴς αὐτοῦ ἐφόρει τὸ σχῆμα τοῦ Ποσειδῶνος, ὅ ἐστι, τῶν ὑδάτων, τὸ κυανόν· καὶ ὁ ἡττώμενος ἐφονεύετο. Καὶ πλῆθος ἄπειρον ἤρχετο θεωρῆσαι τὸν ἐτήσιον βασιλικὸν ἀγῶνα, ἀπὸ ἑκάστης χώρας, καὶ πόλεως· καὶ οἱ μὲν τὰς παραλίους πόλεις οἰκοῦντες, καὶ τὰς νήσους, πολῖται, καὶ τὰς κώμας τὰς παραλίους, καὶ ναῦται, ηὔχοντο νικῆσαι τὸν φοροῦντα τὸ κυανὸν σχῆμα, τοῦτ᾽ ἔστι, τὸ τοῦ Ποσειδῶνος· οἰωνιζόμενοι, ὅτι ἐὰν ἡττηθῇ ὁ ὑπὲρ τοῦ Ποσειδῶνος ἀγωνιζόμενος, ἔκλειψις ἰχθύων γίνεται παντοίων, καὶ ναυάγια θαλάσσης, καὶ ἀνέμων βιαίων ἀνάγκαι. Οἱ δὲ τὰς μεσογείους οἰκοῦντες πολῖται, καὶ ἐπιχώριοι ἀγροικοί, καὶ πάντες οἱ ἐν τῇ γεωργίᾳ κάμνοντες, ηὔχοντο νικῆσαι τὸν φοροῦντα τὸ χλοῶδες σχῆμα, οἰωνιζόμενοι, ὅτι εἰ ἡττηθῇ ὁ ὑπὲρ τῆς Δημήτρας ἀγωνιζόμενος, ὅ ἐστιν, ὑπὲρ τῆς γῆς, λιμὸς σίτου, καὶ σπάνις οἴνου, καὶ ἐλαίου, καὶ τῶν ἄλλων καρπῶν γίνεται. Καὶ ἐνίκησε πολλοὺς ὁ Οἰνόμαος ἀνταγωνιστὰς, καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη· εἶχε γὰρ καὶ τὸν Ἄψυρτον διδάσκοντα αὐτὸν τὴν ἡνιοχικὴν τέχνην. ὅστις Οἰνόμαος ἡττηθεὶς ὑπὸ Πέλοπος, τοῦ Λυδοῦ, ἐφονεύθη.

Τὸν δὲ ἱππικὸν ἀγῶνα τοῦτον ἐπενόησε πρῶτος Ενυάλιός τις ὀνόματι, υἱὸς Ποσειδῶνος, τοῦ ἀγαγομένου τὴν Λιβύην, θυγατέρα τῆς Ἰοῦς καὶ τοῦ Πίκου Διὸς, ὃς κρατήσας τὰ μεσημβρινὰ μέρη, ἐκάλεσε τὴν αὐτὴν χώραν ἐν ᾗ ἐβασίλευσε, Λιβύην,

εἰς

εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ γυναικός. Τὸν δὲ αὐτὸν ἱππικὸν ἀγῶνα [1] ὁ Ενυάλιος ἅρμασι διπώλοις ἐφεῦρε· καθὼς ταῦτα συνεγράψατο Καλλίμαχος ὁ σοφὸς, ἐν [2] τοῖς Ετησίοις αὐτοῦ.

Καὶ λοιπὸν μετ' αὐτὸν ὁ Εριχθόνιος ἐπετέλεσε τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἅρμασι τετραπώλοις· διὸ καὶ περιβόητος ἐγένετο, καθὰ ἐν ταῖς Χάρακος ἐμφέρεται ἱστορίαις· ὃς συνεγράψατο καὶ ταῦτα, ὅτι, τοῦ Ἱπποδρομίου τὸ κτίσμα εἰς τὴν τοῦ κόσμου διοίκησιν ᾠκοδομήθη, τοῦτ' ἔστι, τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τῆς γῆς, καὶ τῆς θαλάσσης· τὰς δὲ δεκαδύο θύρας, τοὺς δώδεκα οἴκους ἱστόρησε τοῦ Ζωδιακοῦ, τοῦ διοικοῦντος τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ τῶν ἀνθρώπων τὸν παροδικὸν τοῦ βίου δρόμον. τὸ δὲ πέλμα τοῦ Ἱππικοῦ, τὴν γῆν πᾶσαν εἶναι· τὸν δὲ εὔριπον, τὴν θάλασσαν, ὑπὸ τῆς γῆς μεσαζομένην· τὸν δὲ ἐπὶ τὰς θύρας καμπτὸν, τὴν ἀνατολήν· τὸν δὲ ἐπὶ τὴν σφενδόνην, τὴν δύσιν [3] τὰ δὲ ἑπτὰ σπαδία, τὸν δρόμον, καὶ [4] τὴν κίνησιν τῆς ἀστρονομίας τῶν ἑπτὰ ἀστέρων τῆς μεγάλης ἄρκτου.

Libyam appellavit. Equeſtre autem hoc certamen Bigis primum celebravit Enyalius: uti memoriæ prodidit, in Anniverſariis ſuis, ſapiens Callimachus.

Hunc ſecutus eſt Ericthonius, qui certamen hoc Equeſtre Quadrigis peregit: unde magnum ſibi nomen comparavit: ſicuti ſcriptum reliquit Charax, in Hiſtoriis: Qui præterea addit, extructum fuiſſe Hippodromum ad formam Univerſi; nempe ut Cœlum, terram, & Mare repræſentaret. Oſtia enim duodena, ad Zodiaci domus duodecim retulit, qui terras, & maria gubernat, vitamque Mortalium tranſitoriam: Area Hippodromi, terram; Euripus, Mare, à terra media interceptum, referebat: flexus qui ad oſtia Orientem, qui ad fundam, occaſum deſignavit: ſeptem denique ſpatia, Septentrionum motus, & curſum Aſtronomicum indicarunt.

Romulus

1. ὁ Ενυάλιος ἅρμασι διπώλοις Εφεῦρε] Chr. Αλεξ. ἅρμασι δὴ ἀπωλοῖς: mendoſe.

2. ἐν τοῖς Ετησίοις αὐτοῦ,] Iterum forte Corrigendum Chr. Alex. ubi pro, Ετησίοις, habet Αἰτησίοις: quod interpres. *Aëtiis*, vertit. Αἴτια quidem inſcripti Callimachi operis, quo fabularum origines & cauſas expoſuerat Poeta, meminit Servius in 7. Æneid. & Martial. l. 10. *Epigr.* 4. Callimachnm autem libros quamplurimos ſcripſiſſe, 800. numero, teſtis eſt Suidas; qui tamen multos eorum enumerans, nec noſtri Ετήσια, nec dicta Αἴτια habet.

3. τὰ δὲ ἑπτὰ σπαθία] ita etiam Chr. Alex. mendoſe: σπαθίον enim, *Gladiolum*, ſignificat: Legendum itaque cum Cedreno, σπάτια, quod vocabulum pure Latinum eſt. De Circi vero conſtructione, vide Onuphrium Panvinium, & Cl. Salmaſii in Solinum Plinian. Exercitation.

4. τὴν κίνησιν τῆς ἀστρονομίας τῶν ἑπτὰ ἀστέρων τῆς μεγάλης ἄρκτου.] Hæc aliter leguntur apud Chr. Alex.

hoc

Romulus porro & ipſe, ad cultum ſolis, &, quæ illi ſubjecta ſunt, Elementorum quatuor, Certamen hoc in Romam primus introduxit: primus etiam in Occidente, id eſt, in Italia, Quadrigis illud peregit, Terræ, Mari, Igni, atque Aeri, reſpondentibus. Indidit etiam Romulus quatuor iſtis Elementis nomina, à Terra, Praſinam Factionem appellavit, propter colorem viridem: à Mari, Venetam, ob aquarum colorem cœruleum: ab Igne, Ruſſeam, ob colorem rubentem: ab Aere vero, Albam, propter coloris albedinem. Inde quatuor illæ in Roma Factiones. Praſinam autem factionem ideo vocavit, quia terra virens, cum nemoribus ſuis firma ſtat ſemper. Praſinum enim Latinis, Permanens eſt. Venetam autem factionem appellavit, quod ex Veneta provincia, Romæ ſubjecta, cujus Metropolis eſt Aquileia, panni Veneti, id eſt, cœruleo

Ο δὲ Ῥῶμος βασιλεὺς, πρὸς τιμὴν καὶ αὐτὸς τοῦ Ἡλίου, καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν τεσσάρων στοιχείων, τὸν ἀγῶνα ἐν τῇ Ῥώμῃ, πρῶτος ἐφεῦρε, καὶ ἐπετέλεσεν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς δύσεως, ἤτοι τῆς Ἰταλίας, ἅρμασι τετραπώλοις, τοῦτ' ἔστι, τῇ γῇ, καὶ τῇ θαλάσσῃ, καὶ τῷ πυρὶ, καὶ τῷ ἀέρι. καὶ ἐπέθηκεν ὁ Ῥῶμος τοῖς αὐτοῖς τέτρασι στοιχείοις τὰ ὀνόματα· τῇ γῇ, τὸ Πράσινον μέρος, ὅ ἐστι, τὸ χλοῶδες· τῇ δὲ θαλάσσῃ, ὅ ἐστι, τοῖς ὕδασιν, τὸ Βένετον μέρος, ὡς κυανόν· τῷ δὲ πυρὶ, τὸ Ῥούσιον μέρος, ὡς ἐρυθρόν· τῷ δὲ ἀέρι, τὸ Ἄλβον μέρος, ὡς λευκόν· κἀκεῖθεν ἐπενοήθη τὰ τέσσαρα μέρη ἐν Ῥώμῃ. ἐκάλεσε δὲ τὸ Πράσινον μέρος, ὅ ἐστι Ῥωμαϊστὶ, τὸ ἐμπαραμένον· [1] πρασιντεύειν γὰρ λέγεται τὸ παραμένειν· διότι ἡ [2] χλοῶδες γῆ διαπαντὸς ἵσταται, σὺν τοῖς ἄλσεσι. [3] Τὸ δὲ Βένετον ἐκάλεσεν, ἐκ τοῦ εἶναι ὑπὸ τὴν Ῥώμην ἐπαρχίαν μεγάλην χώραν λεγομένην Βενετζίαν, ἧστινος μητρόπολίς ἐστιν Ἀκυλήϊα, κἀκεῖθεν

---

hoc modo: *τὴν κίνησιν τῆς ἀστρῴας* (fort. *τὴν ἀστρῴαν*) *τῶν ἑπτὰ ἀστέρων, καὶ τῆς μεγάλης ἄρκτου.* Cedrenus habet tantum, *τὸν δρόμον τῶν ἑπτὰ πλανητῶν.*

1. *πρασιντεύειν γὰρ λέγεται τὸ παραμένειν.*] Cum Noſtro etiam hîc ineptiunt Cedrenus, & Chr. Alex. Auctor, *πράσινον*, à *πρασιντεύειν*, derivantes. *Πράσινος* enim eſt, Porraceus, ſive Color viridis, qualis porri eſt.

2. *ἡ χλοῶδες γῆ.*] Scr. *χλοώδης.*

3. *τὸ δὲ Βένετον ἐκάλεσεν*] Factiones haſce coloribus diſpares, à Romulo inſtitutas, Circumque ipſum ab eo extructum fuiſſe, negant eruditi. Spectacula enim hæc, Conſualia, primo à Romulo; deinde, Circo à Tarquinio Priſco extructo, Circenſia dicta ſunt. Quin & apertis campis à Romulo celebrata fuiſſe teſtatur Caſſiodorus, qui de Oenomai Ludis locutus, *Quos ludos* (inquit) *poſtea Romulus in raptu Sabinarum, necdum fundatis ædificiis, ruraliter oſtentavit Italiæ*, &c.

ἐξέρχεται τὰ κυανὰ, τοῦτ' ἔστι, τὰ Βενέτζια βάμματα τῶν ἱματίων. καὶ [1] προσεκόλλησε τὸ Πρασίνῳ μέρει, ὅ ἐστι, τῇ γῇ, τὸ λευκὸν, φησὶ, τὸν ἀέρα, καθότι καὶ βρέχει, καὶ ὑπουργεῖ, καὶ ἁρμόττει τῇ γῇ· καὶ τῷ Βενέτῳ μέρει, ὅ ἐστι, τοῖς ὕδασι, προσεκόλλησε συμμίξας τὸ Ῥούσιον μέρος, ὅ ἐστι, τὸ πῦρ· καθ' ὅτι σβέννυσι τὸ ὕδωρ τὸ πῦρ, ὡς ὑποτεταγμένον αὐτῷ. Καὶ λοιπὸν οἱ τὴν Ῥώμην οἰκοῦντες διεμερίσθησαν εἰς τὰ μέρη, καὶ οὐκέτι ὡμονόησαν πρὸς ἀλλήλους, διὰ τὸ ὁρᾷν λοιπὸν τῆς ἰδίας νίκης, καὶ ἀντιποιεῖσθαι τοῦ ἰδίου μέρους, ὥσπερ θρησκείας τινός. Καὶ ἐγένετο μέγα σχίσμα ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ μεγάλην ἔχθραν εἶχον πρὸς ἀλλήλους ἐν τῇ Ῥώμῃ τὰ μέρη, [2] ἀπότε ἐπενόησεν αὐτοῖς τὴν τοῦ Ἱππικοῦ θέαν ὁ Ῥῶμος. Καὶ ὅτε ἐν οἱῳδήποτε μέρει εἶδεν ὁ Ῥῶμος φιλοῦντας τοὺς λελυπημένους, καὶ ἀνθισταμένους αὐτῷ δήμους, ἢ συγκλητικοὺς, διὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἢ δι' ἄλλην αἰτίαν οἱανδήποτε, ἐδόκει ἀντέχεσθαι τοῦ ἄλλου μέρους· καὶ εἶχεν αὐτοὺς εὐμενεῖς, καὶ ἐναντιουμένους τῷ σκοπῷ τῶν ἐναντίων αὐτοῦ. Ἐξ ἐκείνου καὶ οἱ μετ' αὐτὸν βασιλεῖς τῆς Ῥώμης τῷ αὐτῷ κανόνι ἐχρήσαντο.

colore tincti, afferuntur. Prasinæ autem Factioni, sive Terræ Albam, sive Aerem conjunxit; ex eo quod Aer Terræ sit accommodatus, eam irrigans, eique subserviens. Factioni autem Venetæ, sive aquis, Russeam, id est, Ignem assignavit; eo quod Aqua ignem, tanquam sibi subjectum, extinguat. Cæterum Romani hoc modo in Factiones distracti, propter studia Partium; dum quisque eam cupivit superiorem esse, cui ipse maxime favebat; non amplius inter se concordes fuerunt. Quisque enim pro Factione sua tanquam pro Religione propugnavit: inde odia intestina gravissimaque diffidia inter factiones in urbe extiterunt, ex quo tempore Romulus primum Equestris illius certaminis spectaculum exhibuit. Romulus etiam, si quando advertisset ex populo, vel senatoribus quoscunque, hujus, vel illius factionis, in partes eorum euntes, qui odio ipsum habuerunt atque adversabantur ei, vel ob fratris cædem, vel aliam ob causam quamcunque; statim contrariæ factionis hominibus adhærere visus est; unde illos conciliavit sibi effecitque, ut adversantibus sibi & ipsi forent adversarii. Exinde, qui eum secuti sunt, reges Romani Eodem usi sunt artificio.

---

1. προσεκόλλησε τὸ Πρασίνῳ] Scr. τῷ Πρασίνῳ.

2. ἀπότε ἐπενόησεν αὐτοῖς τὴν τοῦ Ἱππικοῦ θέαν ὁ Ῥῶμος.] Scr. ἀφότε ἐπενόησεν, &c. Cæterum hæc mendose leguntur apud Chr. Alex. Lectio itaque, uti & interpunctio, ex nostro restituenda.

Romulo

Romulo autem regnante, crevit admodum exercitus ejus, undequaque confluens; eratque in urbe ingens agrestium militum copia, quibus pro tanto numero deerant uxores. Cumque libidinis pruritu correptæ essent juvenum cohortes, passim in foro mulieres contrectabant: inde seditio orta est, & civile bellum. Cumque Romulus inops consilii quid ageret, animi penderet; (dedignabantur enim fœminæ cum rurestribus & barbaris militibus rem habere:) edixit tandem, ut miles virgines illas quas Brutidas vocavit, in uxores duceret. Nemo autem erat, qui militibus filiam suam tradere dignatus est: quisque enim dicebat, eos in diem tantum vivere, quibuscunque belli casibus obnoxios. Itaque Romanis civibus filias suas locabant omnes. Conturbatus ad hoc Romulus, Oraculum consuluit: responsumque tulit, Equestris Certaminis spectaculum fœminis exhiberet; quo exercitus uxores sibi utcunque

Ἐν δὲ τῇ βασιλείᾳ τοῦ αὐτοῦ Ῥώμου, ὁ στρατὸς αὐτοῦ ἐγένετο πολὺς ἐπείσακτος, καὶ πλῆθος ἦν ἐν τῇ Ῥώμῃ τῶν ἀγρίων ἀνθρώπων, καὶ οὐκ ἦσαν πρὸς τὰ πλήθη τῶν ἀνδρῶν γυναῖκες. Καὶ ἐπεθύμουν τῆς τοῦ βίου ἡδονῆς τὰ τῶν νεανιῶν στρατεύματα· καὶ ἐπήρχοντο κατὰ τὴν ἀγορὰν ταῖς γυναιξὶ, καὶ ἐγένετο ταραχὴ, καὶ ἐμφύλιος πόλεμος. Καὶ ἠθύμει ὁ Ῥῶμος, ἀμηχανῶν, τί πράξει· [1] οὐδεὶς γὰρ ἠνείχετο τῶν γυναικῶν καταμίξαι τοῖς στρατιώταις, ὡς ἀγρίοις καὶ βαρβάροις. Καὶ ἐξεφώνησε νόμον, ὥστε λαμβάνειν τοὺς στρατιώτας πρὸς γάμον παρθένους, [2] ἃς ἐκάλεσε Βρυτίδας· καὶ οὐδεὶς εἵλετο δοῦναι αὐτοῖς τὴν ἰδίαν θυγατέρα· ἀλλ' ἔλεγον, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτοῖς καθ' ἑκάστην ἐλπὶς ζωῆς, διὰ τοὺς πολέμους· ἀλλὰ πάντες τοῖς τῆς πόλεως ἐζεύγνυον τὰς ἑαυτῶν θυγατέρας. Καὶ ἀθυμῶν ὁ Ῥῶμος, ἀπῆλθεν εἰς τὸ μαντεῖον· καὶ [3] ἐδόθη αὐτῷ χρησμὸς, ὥστε ἐπιτελέσαι ταῖς γυναιξὶ

1. οὐδεὶς γὰρ ἠνείχετο τῶν γυναικῶν] Ita etiam Chr. Alex. scribendum, οὐδεμία γὰρ τῶν γυναικῶν &c.

2. ἃς ἐκάλεσε Βρυτίδας] Βρέτιδας Legit. Chr. Alex. Has ego servas fœminas esse dixerim, à gente Brutiorum, sic dicta, quod eorum plerique omnes fugitivi servi initio fuerint, ac bruta gens, hominum colluvione circa Lucaniam confluente; uti asserit Diodor. Sicul Bib. Hist. l. 16. *Brutides* autem mulieres dicuntur; ut, Prophetides; teste Suida: Βρέτιδες. γυναῖκες οὕτω καλούμεναι; οἱονεὶ Σίβυλλαι, καὶ προφήτιδες.

3. ἐδόθη αὐτῷ ὁ χρησμὸς, ὥστε ἐπιτελέσαι] ob hoc Consilium ab Oraculo Romulo, hisce angustiis posito, datum, Consualia hæc certamina Consi, id est, Consilii Dei in honorem celebravit. Valerius l. 2. c. 1. de Institut. antiq. *Circense spectaculum primus Romulus, raptis Virginibus Sabinis, Consualium nomine celebravit.* Consus vero, idem qui Neptunus: haud recte itaque Auctor noster, Solis in honorem à Romulo instituta fuisse hæc certamina, supra affirmat.

θέαν

θέαν Ἱππικοῦ, ἵνα ἀγάγηται ἑαυτῷ ὁ στρατὸς γυναῖκας. Καὶ συνάξας τὸ πλῆθος τοῦ στρατοῦ ἐν τῷ παλατίῳ, ἐπετέλεσεν Ἱππικόν· κελεύσας μόνον γυναῖκας θεωρῆσαι τὸ Ἱπποδρόμιον. Καὶ ὡς [1] παρὰ ξένου τινὸς θέας μελλούσης γίνεσθαι, ἀπὸ πάσης τῆς περιχώρου, καὶ τῶν πόῤῥωθεν πόλεων καὶ κωμῶν, ἦλθον ἐν τῇ πόλει Ῥώμῃ πλήθη γυναικῶν, καὶ ἀνεπλήρωσαν τὸ Ἱππικὸν γυναῖκες ὕπανδροι, καὶ νεώτεραι παρθένοι· ἦλθον δὲ καὶ αἱ θυγατέρες τῶν λεγομένων Σαβίνων χώρας πλησίον τῆς Ῥώμης οὔσης, γυναῖκες εὐπρεπεῖς. Καὶ δοὺς ὁ Ῥῶμος μανδάτα λάθρα γυναῖκα ὕπανδρον οὖσαν Ῥωμαίαν πολίτιδα μὴ θεωρῆσαι, κελεύσας καὶ ἰδίῳ στρατῷ, ὥστε ὑπάνδρου γυναικὸς μὴ τολμῆσαι ἅψασθαι, ἀλλὰ τὰς παρθένους ἁρπάσαι, καὶ τὰς μὴ ἐχούσας ἄνδρας· καὶ μόνος ἀνελθὼν ἐν τῷ Ἱππικῷ ὁ Ῥῶμος, ἐθεώρει. Καὶ ἐν τῷ ἐπιτελεῖσθαι τὸ Ἱπποδρόμιον, ἀπολυθεὶς ὁ στρατὸς ἐκ τοῦ παλατίου, ὥρμησαν ἐν τῷ Ἱππικῷ, καὶ ἐκ τῶν βάθρων ἀνέσπασαν τὰς παρθένους γυναῖκας, καὶ τὰς μὴ ἐχούσας ἄνδρας· καὶ ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκας. Τοῦτο δὲ πρὸς ἅπαξ ἐποίησεν ὁ Ῥῶμος γενέσθαι· καθὼς [2] ὁ σοφώτατος Βελγίλλιος ἐξέθετο· [3] ὡσαύτως δὲ

compararent. Romulus igitur coacto in Palatium exercitu, certamen equeſtre celebravit: juſſitque, fœminas ſolum ad ſpectaculum admitti. Itaque numeroſa fœminarum turba, veluti ad inuſitatum quoddam ſpectaculum, ex omni in circuitu vicinia, urbibuſque, & viculis etiam longe remotis ad urbem Romam concurſitabat; Circumque implebant matronæ, virgineſque innuptæ: inter quas & Sabinorum forma præcellentes adfuerunt filiæ; quorum regio ab urbe propius aberat. Dederat porro Romulus clam in mandatis, ne cujuſquam civis Romani uxor in ſpactaculo, adeſſet: Militique itidem ſuo edixit, ut Matronam nullam contingerent; ſolas raperent virgines, & quæ viris omnino carerent. Solus autem in Circum Romulus venit, ut certamina ſpectaret. Interim autem dum ferverent aurigationes, emiſſus ex Palatio miles, in Circum erumpit, virgineſque, & quæ viris carerent fœminas, ex gradibus raptas, in uxores ſibi duxit. Hoc autem ſemel duntaxat fieri voluit Romulus: uti ſapientiſſimus Virgilius teſtatus eſt: cui accinit quo-

1. παρὰ ξένου τινὸς θέας] Scr. παραξένου.
2. ὁ σοφώτατος Βελγίλλιος] Scr. Βεργίλιος.
3. ὡσαύτως δὲ καὶ Πλίνιος, &c. ὁμοίως δὲ καὶ Λίβιος. Latinorum Scriptorum nomina iſta Chr. Alex. auctori parum nota fuiſſe videntur; ideoque pro Plinio Apollonium, pro Livio, Silvium, neſcio quos ſuppoſuit.

que Plinius Romanus Historiographus, uti & Livius etiam. Cæteri vero tradiderunt, primos ludos Equestres burdonibus à Romulo celebratos.

Romulum vero, & Remum fratres, à Lupa lactatos fuisse, fama est: cum rex Amulius, avus eorum, tanquam nothos, eos in silvas exponi jusserat. Mater enim illorum Ilia Martis sacerdos, à milite quodam compressa fuerat, unde eam à Marte gravidam fuisse factam, fabulantur. Gemellos autem edidit: quos, propterea ab avo in silvis expositos, reperit mulier quædam agrestis, quæ greges ovium pascebat: hæc vero miserata puerulos elegantes, eos lacte suo enutrivit. In ea autem regione usque adhuc etiam rurestres illas ovium custodes, Lupas, vocitant: ut quæ inter lupos vitam suam transigunt.

καὶ Πλίνιος, ὁ Ῥωμαίων ἱστοριογράφος συνεγράψατο, ὁμοίως δὲ καὶ Λίβιος. Ἕτεροι δὲ ἱστορικοὶ συνεγράψαντο, πρῶτον Ἱπποδρόμιον ἐπιτελέσαι αὐτοῖς τὸν Ῥῶμον [1] εἰς βούρδωνας.

Τὸν δὲ Ῥῶμον, καὶ τὸν Ῥῆμον τοὺς ἀδελφοὺς ἱστοροῦσιν ὑπὸ Λυκαίνης γαλακτοτροφέντας, ὅτε βασιλεὺς ὁ [2] Ἀμούλιος, ὁ αὐτῶν πάππος, ἐκέλευσεν αὐτοὺς ῥιφῆναι εἰς τὰς ὕλας, ὡς πορνογεννήτους· ἐπειδὴ ἡ Ιλια, ἡ μήτηρ αὐτῶν, [3] ἱέρεια οὖσα τοῦ Ἄρεως, ἐφθάρη, πορνευθεῖσα ὑπό τινος στρατιώτου. Περὶ οὗ λέγουσι, μυθολογοῦντες, τὸν Ἄρεα ἐγγαστρῶσαι αὐτὴν, καὶ ἐγέννησε αὐτοὺς διδύμους· καὶ διὰ τοῦτο ὁ πάππος αὐτῶν ἔρριψεν αὐτοὺς εἰς τὰς ὕλας· καὶ εὗρε τοὺς αὐτοὺς παῖδας χωρική τις, βόσκουσα πρόβατα· καὶ σπλαγχνισθεῖσα, ὅτι ἦσαν εὔμορφα, λαβοῦσα ἔθρεψεν αὐτοὺς τῷ ἰδίῳ γάλακτι. Εἰς δὲ τὴν χώραν ἐκείνην λυκαίνας καλοῦσιν, ἕως ἄρτι, τὰς χωρικὰς, τὰς βοσκούσας πρόβατα, ἐχούσας μετὰ λύκων. Τούτου οὖν ἕνεκεν

ὡς ἀεὶ τὸν βίον, καὶ τὴν διαγωγὴν

1. εἰς Βούρδωνας.] *In Burdone*, vertit Rader. ac si nomen loci esset. Ego vero vocabulum hoc Latinum esse puto, & ἡμιόνους, Græcis sonare, id est, *Mulis* sicut 2. Reg. 5. 17. ubi vulgaris translatio habet, *obsecro concede mihi, ut tollam onus duorum burdonum*; septuag. habet: δοθήτω τῷ δούλῳ σου γόμος ζεύγους ἡμιόνων. Probabile autem est, Auctorem nostrum ad locum illum Servii in Virgil. Æneid. l. 8. respexisse; ubi in hæc verba *Magnis Circensibus actis*, hæc habet Scholiastes: *Magnis, quantum ad paupertatem pristinam pertinet. Nam legimus, propter equorum inopiam, diversis eos hinc usos animantibus.*

2. Ἀμούλιος, ὁ αὐτῶν πάππος] ita etiam Chr. Alex. auctor, contra Historiæ Romanæ fidem: non enim Amulius, sed Numitor avus erat Gemellorum.

3. ἱέρεια οὖσα τοῦ Ἄρεως,] Chr. Alex. habet ἱερῶσα τοῦ Ἄρεως, mendose, Iliam vero hanc; quæ & Rhea Sylvia dicta est, non Martis, sed Vestæ sacerdotem fuisse tradunt Historici Latini.

ὁ Ῥῶμος

ὁ Ῥῶμος ἐπενόησε [1] τὰ λεγόμενα, Βρουμάλια· εἰρηκὼς, φησὶν, ἀναγκαῖον εἶναι, τὸ τρέφειν τὸν κατὰ καιρὸν βασιλέα τὴν ἑαυτοῦ σύγκλητον πᾶσαν, καὶ τοὺς ἐν ἀξίᾳ, καὶ πάσας τὰς ἔνδον τοῦ Παλατίου οὔσας στρατείας ὡς ἐντίμους, ἐν τῷ καιρῷ τοῦ χειμῶνος, ὅτε τὰ πολεμικὰ ἔνδοσιν ἔχει. Καὶ ἤρξατο πρῶτος καλεῖν, καὶ τρέφειν τοὺς ἀπὸ τοῦ ἄλφα ἔχοντας τὸ ὄνομα· καὶ λοιπὸν ἀκολούθως, ἕως τοῦ τελευταίου γράμματος· κελεύσας καὶ τὴν ἑαυτοῦ σύγκλητον θρέψαι τῷ αὐτῷ σχήματι. Καὶ ἔθρεψαν καὶ αὐτοὶ τὸν στρατὸν ἅπαντα, καὶ οὓς ἐβούλοντο. [2] Οἱ οὖν ἑκάστου ἀριθμοῦ πανδοῦροι ἀπὸ ἑσπέρας ἀπιόντες εἰς τοὺς οἴκους τῶν καλεσάντων αὐτοὺς ἐπ' ἀρίστῳ, εἰς τὴν ἑξῆς ηὔλουν· πρὸς τὸ γνῶναι ἐκεῖνον, ὅτι παρ' αὐτῷ τρέφονται αὔριον. Καὶ

Brumalia autem quæ dicuntur instituit Romulus, hanc ob causam: eo quod necessarium duxit, ut hyberno tempore, cum bellorum induciæ sunt, Rex pro tempore, quicunque fuerit, senatum omnem, Proceresque, Palatinos item milites, honoris causa, conviviis exciperet. Primos itaque ad convivium vocavit, qui, nomina sua ab Alpha exordiebantur; & sic deinceps, suo quosque ordine, usque ad ultimam Alphabeti literam. Jussit etiam, ut Senatus populum eodem modo invitaret. Itaque vocabant etiam hi exercitum omnem, & quoscunque præterea volebant. Singularum vero turmarum Panduristæ, pridie ad vesperam ibant ad convivatorum ædes, ibidemq; canebant, usque ad sequentem

---

1. τὰ λεγόμενα Βρουμάλια] *Hinc Romulus appellavit, Brumalia, seu Saturnalia*: vertit Raderus, haud recte. Festum enim hoc non Saturno, sed Baccho celebrari solitum, bruma, sive hyberno tempore: uti testatur Ovidius, Fastor l. 1.

Sacra Corymbiferi celebrabat Græcia Bacchi,
Tertia, quæ solito tempore bruma refert.

Brumus etiam à Romanis Bacchus dictus est, unde Brumalia nomine accepisse vult Tzetzes ad Hesiod. op. & d. τῷ τῶν ληναίων αἰτίᾳ Διονύσῳ ἑορτὴν τὴν λεγομένην ἀμβροσίαν ἐτέλουν, ἡ παρὰ Ῥωμαίοις Βρουμάλια καλεῖται. Βροῦμος γὰρ αὐτοῖς ὁ Διόνυσος.

2. οἱ οὖν ἑκάστου ἀριθμοῦ πανδοῦροι] & deinceps, εἰς τὴν ἑξῆς ηὔλουν, *ad sequentem usque lucem tibiis canebant*: ideoque Raderus, ob hanc nominis inconstantiam, πανδούρους, *Tibicines*, vertit. Panduram tamen instrumentum τρίχορδον fuisse, tribus tantum Chordis instructum, Assyriorum inventum asserit Jul. Poll. lib. 4. cap. 9. τρίχορδον δὲ ὅπερ Ἀσσύριοι πανδοῦραν ὠνόμαζον. Verum Hesychius ἔμπνευστον eam facit, adeoque Syringem, sive fistulam esse vult, in Σύριγγες· Σύριγγες, ἐκ καλάμων πανδοῦρα: cui etiam accinit Mart. Capella de Nupt. Philolog. lib. 9. Instrumentum hoc Hircipedi sive Pani, Fistularum inventori attribuens his verbis. *Verum per medium quidam agrestes canorique Semidei, quorum hircipedem Pandura, Silvanum harundinis enodis fistula sibilatrix, rurestris Faunum tibia decuerunt.* & quidem obstreperum quoddam ut esset, ideoque armorum strepitibus magis conveniens, ratio ipsa postulare videtur.

diem, uti ſcirent apud quem eſſent poſtridie epulaturi: qui quidem Brumalia in Repub. Romana celebrantur ad hunc uſque diem. Hoc autem eo animo fecit Romulus, ut maculam deleret, quam Romani, qui ei infenſi erant, oderantque, contra eum contumeliæ cauſa objectabant, indignum ſcilicet eum eſſe qui regnaret, affirmantes; eo quod infamis eſſet nominis: ut qui, cum fratre, aliena quadra vixiſſet; & ab incunabulis, ad perfectam uſque ætatem, quoad regnare cœpiſſet, aliorum victu enutritus fuiſſet: nempe innuentes, eum apud Fauſtum colonum, & Lupam uxorem ejus, ex alieno enutritum fuiſſe: uti antea dictum eſt. Apud Romanos enim; veteres etiam omnes, vitio vertebatur, ſi quis alieno pane veſceretur. Unde & in Sympoſiis, quæ *Amicalia* dicta ſunt, ſinguli ex convivis cibum potumque ſuum proferentes, in commune conferunt; morem antiquum uſque adhuc ſervantes, ne forte, *Alienivori*, audirent. Ob hanc igitur cauſam, nempe ad contumeliam illam a ſe amoven-

κατέχει τὸ ἔθος τῶν Βρυμαλίων ἐν τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ, ἕως τοῦ νῦν. Τοῦτο δὲ ἐποίησεν ὁ αὐτὸς Ῥῶμος, θέλων ἐξαλεῖψαι τὴν ἑαυτοῦ ὕβριν. Ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι, ἐχθροὶ αὐτοῦ ὄντες, καὶ μισοῦντες αὐτὸν, καὶ λοιδοροῦντες, ἔλεγον· ὅτι, οὐκ ἔχρην αὐτὸν βασιλεῦσαι, ἐνυβρισμένον ὄντα· διότι ἐξ ἀλλοτρείων ἐτράφησαν οἱ δύο ἀδελφοὶ, ἕως οὗ τελείας ἡλικίας ἐγένοντο, καὶ βασιλεῦσαι· σημαίνοντες, ὅτι ὑπὸ τοῦ Φαύστου τοῦ γεωργοῦ, καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ λυκαίνης, ἐξανεθρέφησαν, ἐκ τῶν ἀλλοτρείων ἐσθίοντες, ὡς προγέγραπται. Ὄνειδος γὰρ ὑπῆρχε παρὰ Ῥωμαίοις, καὶ πᾶσι τοῖς ἀρχαίοις ποτὲ, τὸ ἐκ τῶν ἀλλοτρείων τρέφεσθαί τινα. Ὅθεν καὶ ἐν τοῖς συμποσίοις, 1 τοῖς λεγομένοις φιλικοῖς, ἕκαστος τῶν συνερχομένων εἰς τὸ συμπόσιον, τὸ ἴδιον αὐτοῦ βρῶμα, καὶ πόμα μεθ' ἑαυτοῦ κομίζει, καὶ εἰς τὸ κοινὸν πάντα παρατίθεται· καὶ ἐσθίουσι, κρατήσαντες τὸ ἀρχαῖον ἔθος ἕως τῆς νῦν, τὸ μὴ ἀκούειν, ἀλλοτρειοφάγοι. Τούτου χάριν ἐπενόησε τοῦτο ὁ αὐτὸς Ῥῶμος, πρὸς τὸ ἐξιλεώσασθαι τὴν ὕβριν

1. τοῖς λεγομένοις φιλικοῖς] Convivia hæc φιλικὰ ab eis quæ συγγενικὰ dicta ſunt, ita diſtinguit Plutarchus, ut illa eorum qui ejuſdem ſunt generis, ſeu ſanguinis, hæc vero, eorum qui affinitate tantum ſibi juncti ſunt, eſſe videntur. Plutarch. Sympoſ. lib. 4. ubi in Quæſtione, *Cur in nuptiis plurimi ad cœnam vocantur*, hæc habet: κἀκεῖνο πρόσθες εἰ βούλει, τὰς τοιαύτας ἑστιάσεις μὴ μόνον φιλικὰς, ἀλλὰ καὶ συγγενικὰς εἶναι, καταμιγνυμένης εἰς τὸ γένος ἑτέρας οἰκειότητος.

ἑαυτοῦ

ἑαυτοῦ [1] καλέσας καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀρίστου Ῥωμαϊστὶ, Βρουμάλιουμ· καθὼς ὁ σοφώτατος Λικίννιος, ὁ Ῥωμαίων χρονογράφος ἐξέθετο.

Μετὰ δὲ Ῥῶμον, καὶ Ῥῆμον, τοὺς ἀδελφοὺς, ἐβασίλευσαν ἄλλοι ἓξ τῆς Ῥώμης, ἕως τοῦ Ταρκυνίου Σουπέρβου, τοῦ ἀδίκου. Ἕβδομος γὰρ βασιλεὺς τῆς Ῥώμης, μετὰ τὸ κτισθῆναι αὐτὴν, ἐγένετο· καὶ ἐπήρθη τὸ βασίλειον παρ' αὐτοῦ.

Ἐπὶ δὲ τῶν χρόνων τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἦν Σίβυλλα ἡ Κυμαία μάντις.

Ἔσχε δὲ ὁ αὐτὸς Ταρκύνιος υἱὸν, ὀνόματι Ἄῤῥουνς, δι' ὃν ἐξεβλήθη τῆς βασιλείας· ὅτι βιασάμενος τὴν Λουκρητίαν συγκλητικὴν, [2] ἐμοίχευσεν ὁ υἱὸς τοῦ Ταρκυνίου, ὁ Ἄῤῥουνς. κἀκείνη ἔσφαξεν ἑαυτὴν, ὡς σώφρων. Καὶ ἐγένετο ἐμφύλιος πόλεμος μέγας ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐπὶ χρόνων, καὶ πολλοὶ ἐσφάγησαν. Ταῦτα δὲ συνεγράψατο ὁ σοφὸς Σέρβιος, ὁ Ῥωμαίων συγγραφεύς.

Ὁ δὲ Ταρκύνιος ἐξεβλήθη τῆς βασιλείας, τῷ τρόπῳ τούτῳ. Πολέμου κινηθέντος ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐκ τοῦ ἔθνους τῶν λεγομένων Ἀρδουῶν, λαβὼν βοήθειαν ὁ Ταρκύνιος βασιλεὺς,

dam, genus hoc convivii Romulus inſtituit; & Latina lingua, *Brumalium*, vocavit: uti hæc tradidit ſapientiſſimus Licinius, Romanorum Chronographus.

Poſt Romulum & Remum fratres, reges VI alii Romæ regnarunt; ad injuſtum uſque illum Tarquinium ſuperbum. Ab urbe enim condita Romanorum rex ſeptimus fuit iſte: à quo etiam ablatum eſt regium imperium.

Hujus ſub regno floruit Cumæa Sibylla, vaticinatrix.

Tarquinius iſte filium habuit, qui Aruns dictus eſt: qui in cauſa fuit, quod Tarquinius pater regno deturbatus fuerit; eo quod Lucretiæ, matronæ nobili vim intulerat: illa vero, ut caſtam ſe argueret, mortem ſibi conſcivit. Inde bellum civile ingens Romæ coortum eſt: in quo plurimi ceciderunt. Hæc autem Servius, ſapiens Romanorum ſcriptor, memoriæ mandavit.

Ejectus autem fuit è regno ſuo Tarquinius, hoc modo. Bellum Romanis intulerunt Ardeani: Tarquinius igitur rex, copiis collectis, regionem eorum invaſit. Tempus

1. καλέσας καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀρίστου Ῥωμαϊστὶ, Βρουμάλιουμ· καθὼς &c.] Chr. Alex. habet καλέσας καὶ τὸ ὄνομα τῆς κλήσεως αὐτοῦ Ῥωμαϊστὶ Βρουμάλια. [ὅ ἐστιν, τραφῆναι ἐκ τῶν ἀλλοτρίων] καθὼς &c. ubi verba illa uncis incluſa, ab auctore de ſuo inſerta ſunt, inepte; & contra tum verbi ſenſum, tum Auctoris noſtri, ex quo iſta deſumpſit, mentem.

2. ἐμοίχευσεν ὁ υἱὸς τοῦ Ταρκυνίου ὁ Ἄῤῥουνς] Lucretia, non ab Arunte, ſed a Tarquinio Sexto, Superbi F. natu minore ſtuprata fuit.

itaque nacti opportunum, qui ei infensi erant, Brutus, Lucretiæ avunculus, & Collatinus ejusdem maritus, Senatorii ordinis viri; una cum senatoribus reliquis, populoque adeo omni, consilium inierunt, quomodo Tarquinium è regno deturbarent. Conjurationis etiam socios habuerunt Flexumines illos, qui *Celeriani* vocabantur; bellicosos viros, Palatii, atque urbis custodes; à quibus obtinuerunt, ne Tarquinium regem deinceps in urbem admitterent. Tarquinius autem certior factus de his, quæ contra se senatus, exercitus, omnisque adeo populus, machinabantur: Bruti filium, Aruntis filii sui amicum, & a pueris sodalem, in partes suas corrupit; ipsumque pasciscentem habuit, uti venienti Tarquinio contra Romam, urbem ipse proderet; Brutum etiam, patrem suum, neci daret. Hæc vero ubi intellexisset Bruti servus, qui filium affectabatur, nomine Vindicius; conspirationem totam, quam in eum filius

ἦλθε πολεμῆσαι τὴν Ἀρδηνῶν χώραν. Καὶ εὑρόντες καιρὸν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ οἱ συγκλητικοὶ, Βροῦτος, ὁ θεῖος τῆς Λουκρητίας, καὶ Κολλατῖνος, ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, κατεσκεύασαν αὐτῷ, συμποιησαμένων αὐτοῖς καὶ τῶν ἄλλων συγκλητικῶν, καὶ τῶν τῆς πόλεως πάντων, εἰς τὸ αὐτὸν ἐκβληθῆναι τῆς βασιλείας πείσαντες συμμαχεῖν αὐτοῖς, εἰς τὸ μὴ δέξασθαι τοῦ λοιποῦ τὸν Ταρκυίνιον βασιλέα, εἰς τὴν Ῥώμην ὑποστρέφοντα, τὸν στρατὸν τὸν φυλάττοντα τὸ παλάτιον, καὶ τὴν πόλιν Ῥώμην [1] τῶν λεγομένων Κελερειανῶν, ἀνδρῶν μαχιμωτάτων ἐν πολέμοις. Καὶ γνόντος τοῦ Ταρκυνίου [2] τὸ τρακτευθὲν κατ' αὐτοῦ παρὰ τῆς συγκλήτου, καὶ τοῦ στρατοῦ, καὶ τοῦ δήμου· πέμψας αὐτὸς ὑπενόθευσε καὶ αὐτὸν τὸν υἱὸν τοῦ Βρούτου, τὸν φίλον ὄντα, καὶ συννεώτερον τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἄῤῥουνς. Καὶ πεισθεὶς, συνετάξατο, ἐρχομένου τοῦ αὐτοῦ Ταρκυνίου κατὰ τῆς Ῥώμης, προδοῦναι τὴν πόλιν, καὶ τὸν ἴδιον πατέρα φονεύειν, τὸν Βροῦτον. Τοῦτο δὲ γνοὺς [3] ὁ δοῦλος τοῦ Βρούτου, Βινδίκιος, ὁ συνδιάγων

---

1. τῶν λεγομένων Κελεριανῶν] Κελεριανοὺς vocat, quos Plinius, *Celeres*, *Flexumines*, id est, Levis armaturæ Equites.

2. τὸ τρακτευθὲν κατ' αὐτοῦ] τρακτεύομαι, & τρακταΐζω, à Latino *Tracto*, Consilium de re quapiam ineo: occurrit sæpiuscule infra apud Auctorem nostrum, ut lib. 12. p. 289. κἀκεῖ αὐτοῦ διάγοντος, καὶ τὰ τοῦ πολέμου τρακταΐζοντος, συνέβη &c. *Ubi per hyemem commoranti, quaque ad bellum spectabant pertractanti*, sive, de eis consultanti, *accidit* &c.

3. ὁ δοῦλος τοῦ Βρούτου Βινδίκιος] Non Bruti, sed Aquiliorum conjuratorum servus erat Vindicius. Vide Plutarch. in Poblicola.

τῶν

τῷ υἱῷ αὐτοῦ, ἀνήγγειλε λάθρα τῷ ἰδίῳ δεσπότῃ Βρούτῳ τὴν μέλλουσαν γίνεσθαι κατ' αὐτοῦ ἐπιβουλὴν παρὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. Καὶ εὐθέως ἀκούσας ὁ Βροῦτος, συνέσχε τὸν ἴδιον αὐτοῦ υἱόν· καὶ ἐν τῷ φόρῳ Ῥώμης ἐπὶ πάντων ἐξετάσας αὐτὸν, ἠνάγκαζεν αὐτὸν ἐξειπεῖν τὰ αὐτῷ καὶ τῷ Ταρκυνίῳ βεβουλευμένα. Ὁ δὲ ὡμολόγησε τῷ ἰδίῳ πατρὶ τὴν γενομένην παρ' αὐτοῦ σύνταξιν τῆς προδοσίας πρὸς τὸν Ταρκύνιον. Καὶ εὐθέως ἐφόνευσε τὸν ἴδιον υἱόν· καὶ λοιπὸν συναθροισθεῖσα ἡ σύγκλητος Ῥώμης πᾶσα, ἀπεκήρυξε τὸν Ταρκύνιον τῆς βασιλείας, ἐγγράφως τὴν καθαίρεσιν αὐτοῦ ποιήσαντες· [1] ψηφισάμενοι ἐν πρώτοις, καὶ δεσιγνιτεύσαντες ὑπάτους δύο, τὸν Βροῦτον τὸν μέγαν, καὶ τὸν Κολλατῖνον, τὸν ἄνδρα τῆς Λουκρητίας, διοικεῖν τὴν πολιτείαν Ῥωμαίων, προβαλλομένους κατὰ ἰδίαν δοκιμασίαν ἄρχοντας· καὶ μὴ εἶναι τοῦ λοιποῦ βασιλέα ἐν τῇ Ῥώμῃ· γράψαντες καὶ τῷ στρατῷ τῷ ὄντι μετ' αὐτοῦ Ταρκυνίου, ἀπολιπεῖν αὐτόν· καὶ ἀπέστη εὐθέως. Ἡ μόνον δὲ προῆλθεν ὕπατος ὁ Βροῦτος, εὐθέως ἐπὶ τῆς συγκλήτου καὶ τοῦ δήμου, ἀγαγὼν τὸν ἴδιον δοῦλον τὸν Βινδίκιον, ὑπὲρ εὐχαριστίας, ὅτι πιστὰ ἐφύλαξε τῷ ἰδίῳ δεσπότῃ· καὶ ἐπιτελέσας ἑορτὴν πανηγυρικὴν τῇ Δίκῃ, καὶ καθίσας

machinatus eſt, Domino aperuit. Brutus, his auditis, ſtatim comprehendit filium ſuum; eumque in foro, coram omnibus, examini ſubjecit; totumque Tarquinii conſilium detegere cogit. Filius itaque patri conjurationis omnem ſeriem indicavit: pater inde illico filium neci tradidit. Senatus deinde Romanus omnis in unum congregatus, Tarquinium regno abdicavit, ejectione ejus in Acta publica etiam relata: cum prius Conſules duos conſtituiſſent Brutum magnum, & Collatinum, Lucretiæ conjugem. His itaque communi conſenſu Reipublicæ adminiſtratoribus deſignatis; cautum deinde erat, ne unquam Poteſtas Regia in Romam denuo admitteretur. Exercitum etiam, quem ſecum habuit Tarquinius, per literas hortati ſunt, uti regem deſererent: quod & factum eſt. Brutus vero Conſul factus, ſervum ſuum Vindicium Senatus & populi in conſpectum adduxit, ob fidem ejus Domino præſtitam, beneficium ei repenſaturus. Feſtivitatem itaque ſolennem *Juſtitiæ* indixit: & conſcenſo throno

1. ψηφισάμενοι ἐν πρώτοις] ἐν πρώτοις, & ſæpe etiam, πρώτοις, infra apud auctorem noſtrum, *inprimis*; deinde, δεσιγνιτεύσαντες, deſignantes; δεσιγνατεύεσθαι ſcribitur, in Gloſſ. Baſilicor.

ex-

excelso, servum suum Vindicium loco etiam sublimiore sibi è regione collocavit: deinde manum dextram protendens, tres ei alapas palma impegit super faciem, elata hac voce locutus. 'Excusso, Vindicie, 'servitutis tuæ jugo, servilem 'conditionem tuam exuas; & 'Romanæ libertatis thorace 'deinceps indutus, quamdiu 'vixeris incedas. Anulum deinde aureum suo digito detractum, dexteræ ejus imposuit: & concessa etiam ei facultatum suarum portione aliqua, Comitem fecit. Diem autem Celebritatis hujus, vocavit *Consilia*: ac si diceres, *Diem Largitionis*. Insuper etiam Proconsulibus omnibus Provinciarum Præfectis imperavit, uti eodem die sacrum pervigilium, & Festum anniversarium *Justitiæ* celebrarent; in memoriam ejecti Tarquinii, & Libertatis pro meritis Vindicio concessæ: ut hinc nimirum servi omnes documenta sibi sumerent, debitam Dominis fidem præ-

ἐν τῷ ὑψηλῷ βήματι, ἀνήγαγε τὸν Βινδίκιον ἐν ὕψει ἄντικρυς αὐτοῦ· καὶ ἐκτείνας τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα, καὶ τῇ παλάμῃ αὐτοῦ πληγὰς τρεῖς ἐπὶ τὴν αὐτοῦ παρειὰν ἐπαγαγών, μετὰ κραυγῆς ἔφη ταῦτα· Ἀποτιναξάμενος τὸν τῆς σῆς δουλείας τύχην, ὦ Βινδίκιε, καὶ τὸν ταύτης ἐκδυσάμενος ζυγόν, ἔνδυσαι Ῥωμαϊκῆς ἐλευθερίας θώρακα, τὸν ἅπαντα τῆς ζωῆς σου χρόνον. Καὶ ἀφελόμενος ἐκ τῆς ἰδίας χειρὸς δακτύλιον χρυσοῦν, ἐπέβαλεν εἰς τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα, δεδωκὼς αὐτῷ καὶ ἀξίαν Κόμητος, καὶ μέρος τῆς αὐτοῦ περιουσίας· καλέσας τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, [2] Κονσίλια, ἅπερ ἑρμηνεύεται, παροχῆς ἡμέρα. Προστάξας καὶ τοῖς παρ' αὐτοῦ προβληθεῖσιν ὑπατικοῖς ἄρχουσι τῶν ἐπαρχιῶν, τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ κατ' ἔτος ἱερὰν παννυχίδα, καὶ ἑορτὴν τῇ Δίκῃ ἐπιτελεῖν, εἰς μνημόσυνον τῆς κατὰ τοῦ Ταρκυνίου νίκης, καὶ τῆς κατ' ἀξίαν ἐλευθερίας τοῦ Βινδικίου· εἰς τὸ προτρέψασθαι τοὺς λοιποὺς τοὺς πανταχοῦ οἰκέτας, εὐγνωμονεῖν τοῖς ἰδίοις δεσπόταις, καὶ

---

1. *δεδωκὼς αὐτῷ καὶ ἀξίαν κόμητος* &c.] Vides Lector, quam honorifice cum Vindicio agit auctor noster: miror tamen quo auctore, ista protulerit. Libertate quidem donatum, pecuniaque ex ærario remuneratum legimus, apud Latinos auctores; nec aliquid amplius. Livius, l. 2. *Secundum pœnam nocentium, ut in utramque partem arcendis sceleribus exemplum nobile esset, præmium indici, pecunia ex ærario, libertas, & civitas donata:* & deinde; *post illum observatum, ut qui ita liberati essent, in civitatem accepti viderentur.*

2. Κονσίλια, ἅπερ ἑρμηνεύεται, παροχῆς ἡμέρα.] Nova hæc vocabuli hujus interpretatio, Romanisque incognita. Quid si *παροχὴ*, non à *παρέχω*, sed à *πάροχος* deductum vellet auctor noster? adeo ut non, *Largitionem*, sed *Confessionem*, significet: throno enim eodem excelso collocatum Vindicium, Bruto assidere facit. Atque in hoc sensu, *Consilium* aliquanto melius quadrabit cum data interpretatione. Verum de hoc videant eruditi.

τοιαύτης

τοιαύτης ἐλευθερίας ἀξιοῦσθαι, καὶ τιμῆς. Αὐτὰ Κονσίλια οἱ ὑπατικοὶ ἄρχοντες τῶν ἐπαρχιῶν, ἕως τοῦ νῦν ἐπιτελοῦσι πανηγυρίζοντες. περὶ ὧν καὶ Λίβιος ὁ σοφὸς, καὶ ἕτεροι πολλοὶ συνεγράψαντο.

Μετὰ δὲ χρόνους πολλοὺς [1] τυραννήσαντες οἱ Γάλλοι ἐκίνησαν πόλεμον Ῥωμαίοις· καὶ τοῦτο γνοῦσα ἡ σύγκλητος Ῥώμης, προεχειρίσατο κατ' αὐτῶν στρατηγὸν δυνατὸν, [2] ὀνόματι Μαλλίων Καπιτωλῖνον· ὅστις ὁπλισάμενος, καὶ λαβὼν στρατὸν πολεμικώτατον, ὥρμησεν εἰς τοὺς Γαλλίους· καὶ συμβαλὼν πόλεμον, ἐνίκησε κατὰ κράτος. Καὶ ὑποστρέψας, ἐθριάμβευσε τὴν νίκην ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ εἰσῆλθεν ἀπονενοημένος κατὰ τῆς συγκλήτου, καὶ τοῦ στρατοῦ, καὶ τοῦ δήμου· καὶ διὰ τοῦτο ἐλυπήθη ἡ σύγκλητος, καὶ πάντες. Φθονηθεὶς δὲ ὑπό τινος ἐχθροῦ αὐτοῦ, συγκλητικοῦ, ὄντος ἐν δυνάμει, ὀνόματι Φεβρουαρίου, [3] καταγομένου ἐκ γένους τῶν Γάλλων, κα-

standi; libertatem, & honores tantos pro meritis reportaturi. Itaque etiam Proconsules ubique Provinciarum, Solennitates illas usque adhuc pompa maxima celebrant. De his autem sapiens Livius, aliique plurimi scripserunt.

Longo autem post tempore, Galli in Romanos insurgentes, bellum eis intulerunt: quod ubi intellexisset Senatus Romanus, missus est contra eos Manlius Capitolinus, dux fortissimus. Paravit hic sibi exercitum bellicosissimum; & in Galliam profectus, commissoque cum Gallis prælio, eos profligavit. Romam deinde reversus, triumphum de illis egit. Urbem vero ingressus, senatum, exercitum, populumque fastidire animo visus est: quod senatus quidem, cæterique omnes ægre tulerunt. In eum etiam machinatus est Februarius quidam, adversarius potens, Senatorii

1. *τυραννήσαντες οἱ Γάλλοι*] *τυραννῆσαι* apud nostrum, pro, *arma in aliquem sumere* sive *in aliquem insurgere*, passim usurpari, hîc semel monuisse satis sit: exemplum unicum hic proferam, ex lib. 16. p. 392. ubi de Alexandrinis, qui tumultuantes Præfectum suum interfecerant verba faciens, deinde addit; *ἀγανακτήσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, πολλοὺς ἐτιμωρήσατο ἐξ αὐτῶν τῶν Ἀλεξανδρέων, ὡς τυραννήσαντας τῷ ἄρχοντι αὐτῶν.* *Hoc facto commotus Imperator, à multis eorum, ob vim Præfecto suo illatam, pœnas exegit.*

2. *ὀνόματι Μαλλίων Καπιτωλῖνον*] Manlii, & Camilli gesta auctor hic misere confundit: non enim Manlius, sed Camillus in Gallos Senones cum exercitu dux missus est. Quæ vero deinceps refert, de Regno affectato, Senatuque spreto, hæc Manlii sunt.

3. *καταγομένου ἐκ γένους τῶν Γάλλων*] Infra etiam habet, *οὗτος ἐκ γένους ἐστὶ τῶν Γάλλων.* Cedrenus habet, *ἐκ τοῦ μέρους τῶν Γάλλων καταγόμενος.* ubi interpres Xilander, *nescio*, inquit, *quid sit istud καταγόμενος*: in quem tamen recte animadvertit doctissimus Jac. Goar. in Notis suis Posterioribus ad Cedren. *κατάγομαι* enim nihil aliud est quam *descendo*, & *καταγόμενος ἀπὸ γένους*, *à genere descendens*: quod nos An-

natorii ordinis vir, & ex Gallis oriundus. Convocato enim Consilio, cum Comitium intraret Manlius Capitolinus, Februarius exurgens, reliquis senatoribus assidentibus, ita eum allocutus est. 'Quorsum 'tu, Manli, tam te superbe 'geris; quasi, tua sola virtute, parta esset hæc in Gallos victoria? Nos Romanam Fortunam ubique victricem agnoscimus. Sed neque nos latet hujus tui fastus causa: nempe affectati regni spes tua. Sed 'frustra eris. Hæc ubi audissent senatus, exercitus, & populus, insurgebant una omnes in Manlium Capitolinum: & populus quidem, senatu etiam assentiente, elatis vocibus, eum ex urbe ejici postulabat. Manlius itaque cavens sibi ab exercitu, populoque, secessit in prædia sua, non procul ab Apulia sita; ubi deinde latitavit. Fuga autem ejus Romæ nota, domum ejus populus invasit, bonaque ejus omnia diripuit.

Galli interim, ubi audissent Manlium ex urbe pulsum esse,

πεσκευάσθη. [1] Ἐν κομβεντίῳ γὰρ εἰσελθόντος τοῦ Μαλλίανος καπιτωλίνου, καὶ τοῦ κοινοῦ τῆς συγκλήτου καθεζομένου, ἐξαναστὰς ὁ Φεβρουάριος συγκλητικὸς, λέγει τῷ Μαλλίωνι. 'Τοῦ στρατοῦ Ῥωμαίων νικήσαντος τοὺς Γάλλους σὺ τί 'ὑπεραίρῃ, ὡς μονομαχήσας; Ἡ τύ'χη Ῥωμαίων ἀεὶ νικᾷ τοὺς πολε'μίους· οὐ διέλαθε δὲ ἡμᾶς καὶ τοῦτο 'ὅτι διὰ τοῦτο ἐν ἀπονοίᾳ τοσαύτῃ 'ὑπάρχεις, ὡς βουλόμενος καὶ σὺ τυ'ραννῆσαι τοὺς Ῥωμαίους· ὅπερ οὐκ ἐγ'γίνεταί σοι. Καὶ ἀκούσασα ταῦτα ἡ σύγκλητος, καὶ ὁ στρατὸς, καὶ ὁ δῆμος, ἐπῆλθε τῷ Μαλλίωνι Καπιτωλίνῳ. Ὁ δὲ δῆμος ἐπαναστὰς κατὰ γνώμην τῆς συγκλήτου, ἐβόησε ἐκβληθῆναι ἀπὸ τῆς πόλεως Ῥώμης τὸν αὐτὸν Μαλλίωνα Καπιτωλῖνον· ὅστις εὐλαβηθεὶς τὸν στρατὸν, καὶ τὸν δῆμον, ἐξῆλθεν ἐν τοῖς ἰδίοις κτήμασι, πλησίον τῆς λεγομένης Ἀπουληΐας χώρας, κἀκεῖ διῆγεν ἡσυχάζων. Ἐκείνου δὲ φυγόντος, ἐπῆλθεν ὁ δῆμος Ῥωμαίων τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ διαφέροντα αὐτῷ διήρπασε.

Οἱ δὲ Γάλλοι προεχφρισάμενοι αὐτοῖς ἔργα δυνατὸν ἐν πολέμοις, ὀνό-

glice etiam dicimus, *Descended from such a Stock*. Hujus autem exempla sexcenta ex hoc nostro proferre licet: uti lib. 2. p. 13. de Perseo Jonitas visente hæc habet: *γνόντες αὐτὸν οἱ αὐτοὶ Ἀργεῖοι Ἰωπολῖται, ὅτι καὶ οὗτος ἐκ τοῦ γένους τῶν Ἀργείων κατάγεται, χαρέντες ἀνύμνουν αὐτόν.* Ita etiam lib. 4. p. 39. de Cecrope verba habens, τῶν δὲ Ἀθηναίων ἐβασίλευσε Κέκροψ τις, ὅστις ἐξ Αἰγύπτου κατήγετο: *Athenis regnavit Cecrops quidam, ab Ægyptiis originem ducens.* Cecropem autem Ægyptium fuisse, testes habemus Suidam, Eusebium, aliosque.

1. Ἐν κομβεντίῳ γὰρ εἰσελθόντος] Κομέντῳ habet Cedrenus mendose. Κόμβεντον, & κομβέντιον, *Conventus*, sive *Consilium*, apud nostrum habemus frequenter.

μαπ

ματι [1] Βρῆνον, ἐπεστράτευσαν εὐθέως ἐπὶ τῆς Ῥώμης· ἀκούσαντες καὶ διὰ τὸν Μαλλίωνα, ὅτι ἐξεβλήθη ἀπὸ τῆς Ῥώμης. Καὶ ὁρμήσας ὁ Βρῆνος ῥὴξ, ἐξαίφνης εἰσῆλθεν ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ παρέλαβεν αὐτὴν [2] νυκτὸς ἐν χειμῶνι, τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ Ἐξτιλλίου μηνός· προπέμψας λάθρα τοὺς ὀφείλοντας φονεῦσαι τοὺς πορταρίους, καὶ ἀνοῖξαι αὐτῷ τὴν πόρταν. Καὶ τούτων φονευομένων, [3] ἐγένετο πλύρμα· καὶ γνόντες οἱ συγκλητικοὶ τὴν παράληψιν τῆς πόλεως, ἔφυγον πάντες, καὶ φανεροὶ τῶν τῆς πόλεως λαμπροὶ, σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, εἰσῆλθον ἐν τῷ Καπετωλίῳ, εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Διὸς, μετὰ τῶν ἰδίων χρημάτων. Παραλαβὼν δὲ ὁ Βρῆνος ῥὴξ τὴν πόλιν Ῥώμην, κατασφάζει πολλοὺς πολίτας, καί τινας τῶν στρατιωτῶν, καὶ αἰχμαλωτίζει· καὶ ἔμενε πολιορκῶν τὸ Καπετώλιον, διὰ τοὺς ὄντας ἐν αὐτῷ συγκλητικοὺς, καὶ διὰ τὰ χρήματα αὐτῶν. Δυνηθέντες δὲ οἱ συγκλητικοὶ ἔγραψαν, δεόμενοι τοῦ Μαλλίωνος Καπιτωλίνου συνάξαι τὸ

bellum contra Romanos instaurant, Ducem constituentes sibi strenuum, Brennum nomine. Hic itaque, missis inprimis qui Janitores urbis clanculo interficerent, portasque sibi aperirent; Romam repente ingressus, urbem nocte tempestuosa cepit, mensis sextilis die XV. Custodibus autem interfectis, ingens consternatio facta est: Senatores vero certiores facti urbem captam esse, fuga rebus suis consuluerunt: ex urbis autem primariis plurimi, cum uxoribus, & liberis, bonisque suis omnibus, in templum Jovis Capitolini se receperunt. Urbe autem a Brenno capta, multi ex civibus, ex militibus etiam nonnulli gladio perierunt, captivique abducti sunt. Capitolium etiam obsidione cingebat; ut Senatores illic congregatos, una cum divitiis ipsorum occuparet. Senatores vero qui opportunitatem habuerunt hoc faciendi, Manlium per literas implorarunt, uti copiis,

---

1. *ῥῆγα δυνατὸν ἐν πολέμοις*] Reges, Principesque omnes minores, *ῥῆγας*, Imperatorem vero solum *βασιλέα*, vocatos supra monuimus: sed & Duces suos *ῥῆγας* vocasse Barbaros, tum ex hoc auctoris loco tum ex Procopio apparet, Goth l. 1. ubi de Theuderico loquens, qui Gothorum, Italiæque copias sibi subjecerat, *βασιλέως* tamen nomen, aut habitum sibi assumere noluit; deinde addit, *ἀλλὰ ῥὴξ τε διεβίω καλούμενος· οὕτω γὰρ σφῶν τοὺς ἡγεμόνας οἱ βάρβαροι καλεῖν νενομίκασι.* Sed ῥὴξ *deinceps vocatus est; quo nomine Barbari Duces suos appellare solent.*

2. *νυκτὸς ἐν χειμῶνι*] *χειμὼν* hîc tempus, non hybernum, sed tempestuosum significat; uti patebit ex sequentibus cæterum suavissimæ hujus de Februario Narratiunculæ medullam excerpserunt etiam Suidas, & Cedrenus, hic, de Manlio, ille vero de Camillo; instituta fabula. Unde vero hauserint, jam vides Lector.

3. *ἐγένετο πλύρμα*] *πλύρμος*, habet Hesychius: *Πλύρμος φρίκη, καὶ τὰ ὅμοια.*

quæ per urbes, regionesque Romanas distributæ erant, in unum collectis, in auxilium sibi veniret. Manlius, acceptis senatus literis, atque inde Romam captam, Capitoliumque obsessum esse à Brenno Gallorum duce edoctus, animo turbatus est. Sine mora itaque copiis undequaque collectis, in Brennum proficiscitur ipsumque ex improviso aggressus, exercitumque suum noctu ducens per urbis plateas, Brennum, exercitumque ejus, medius inter eos, adoritur. Galli autem ignari locorum, gladio ceciderunt: Brennoque ipsi comprehenso Manlius caput amputavit, contoque affixit. Exercitu itaque, ducibusque etiam ejus omnibus excisis, captivos Romanos liberavit omnes; bonis etiam, quæ diripuerant Galli, recuperatis omnibus. Senatus autem Romanus, post victoriam à Manlio Capitolino adeptam, ex Capitolio descendens, Romanæ Reipublicæ administrationem totam uni Manlio concesserunt; exercitu etiam, populoque residuo suffragantibus. Manlius igitur Capitolinus Roma sua iterum potitus, ob urbis pro-

κατὰ πόλιν καὶ χώραν Ῥωμαίων ὄντα [1] ἐγκάθετον στρατὸν, καὶ ἐλθεῖν εἰς ἐκδίκησιν τῆς Ῥώμης, καὶ εἰς βοήθειαν αὐτῶν. Καὶ δεξάμενος τὰ τῆς συγκλήτου γράμματα ὁ Μαλλίων Καπιτωλῖνος, γνοὺς ὅτι ἐλήφθη ἡ Ῥώμη, καὶ τὸ Καπετώλιον φρουρεῖται ὑπὸ τοῦ Βρήνου, ῥηγὸς τῶν Γάλλων, ἐταράχθη· καὶ συναγαγὼν εὐθέως πάντοθεν πλῆθος στρατοῦ, καὶ ὁρμήσας, ἦλθε κατὰ τοῦ Βρήνου ῥηγὸς ἐξαίφνης ἀπροσδοκήτως εἰς τὴν Ῥώμην· καὶ αὐτὸς νυκτὸς καταξας τὸν ἴδιον στρατὸν ἐν ταῖς ῥύμαις τῆς πόλεως, καὶ μεσάσας τὸν Βρῆνον ῥῆγα· καὶ τοὺς αὐτοῦ πάντας, ὡς ξένους, ἀνεῖλε. Καὶ περιγενόμενος, συνελάβετο τὸν αὐτὸν Βρῆνον ῥῆγα· καὶ εὐθέως ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν, καὶ ἔπηξεν ἐν κόντῳ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Καὶ τὰ πλήθη δὲ αὐτοῦ, [2] καὶ τοὺς κόμητας αὐτοῦ κατακόψας, ἐῤῥύσατο πάντας οὓς συνελάβετο Ῥωμαίους αἰχμαλώτους ἀφελόμενος, καὶ πάντα τὰ παρ' αὐτῶν πραιδευθέντα. Καὶ ἐξελθοῦσα ἡ σύγκλητος Ῥωμαίων ἐκ τοῦ Καπετωλίου μετὰ τὴν νίκην τοῦ Μαλλίωνος Καπιτωλίνου, εὐθέως ἐψηφίσατο αὐτὸν, ἅμα τῷ στρατῷ, καὶ τῷ δήμῳ τῷ περιλειφθέντι αὐτῷ, αὐτὸν μόνον διοικεῖν τὰ Ῥωμαίων πράγματα.

Καὶ κρατήσας πάλιν τῆς Ῥώμης ὁ Μαλλίων Καπιτωλῖνος, εὐθέως ἐλυ-

1. ἐγκάθετον στρατὸν] Scribendum, ἐγκάθετον à verbo κάθημαι, sedeo: ut de Præsidiariis intelligatur.

2. καὶ τοὺς κόμητας αὐτοῦ] Hesychius: Κόμης ἄρχων, ἡγεμών. Verum Comitum varia erant, diversaque munera, de quibus Vide Meursii Glossar.

πάθη

πάθη διὰ τὴν περίληψιν τῆς πόλεως Ῥώμης, καὶ τὴν ὕβριν, καὶ τὴν ἧτταν Ῥωμαίων. Ἐν δὲ τῷ λεγομένῳ μηνὶ Ἐξτιλλίῳ, [1] τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τὰς ἡμέρας ἐκολόβωσεν, ὡς δυσοιωνίστου γενομένου τῇ πόλει Ῥώμῃ ἀποχαράξας καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, μηκέτι καλεῖσθαι οὕτως. Συσχὼν δὲ καὶ τὸν συγκλητικόν, τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ, τὸν κατασκευάσαντα αὐτῷ, ὀνόματι Φεβρουάριον, τὸν καὶ ποιήσαντα αὐτὸν ἐκβληθῆναι ἔξω τῆς πόλεως Ῥώμης, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ ἀφελόμενος, εὐθέως ἐπ' ὄψεσιν αὐτοῦ ἐξεόγδασε τῷ ἐλθόντι στρατῷ μετ' αὐτοῦ εἰς ἐκδίκησιν τῆς πόλεως Ῥώμης· προσφωνήσας τῇ συγκλήτῳ, καὶ τῷ στρατῷ, ὅτι, οὗτος ἐκ γένους ἐστὶ τῶν Γάλλων, ὡς καὶ ὑμεῖς ἐπίστασθε· κἀκείνους ἐκδικῶν, κατεσκεύασέ μοι. Ἔχει δὲ καὶ ἐνυβρισμένον βίον· ἔστι γὰρ κίναιδος, καὶ οὐκ ἔχρην αὐτὸν οἰκεῖν ἐν τῇ Ῥώμῃ· ἀλλὰ χρὴ ἐκβληθῆναι αὐτὸν ἀτίμως, καὶ ἐν τῇ αὐτοῦ ζωῇ ἀφαιρεθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ δοθῆναι αὐτὸν εἰς θυσίαν τοῖς καταχθονίοις θεοῖς. Καὶ συνῄνεσεν ἡ σύγκλητος, καὶ ὁ στρατός· καὶ εὐθέως ἀφελόμενος αὐτοῦ ἀξίαν, ἀπέδυσεν αὐτὸν γυμνόν· καὶ περιειλήσας αὐτὸν ψίαθον, [2] καὶ περιζώσας αὐτὸν σχοῖνον μάστινον,

tinus direptiones, Romanorumque victorum ignominiam, indignatione commotus est. Mensis vero Sextilis nomen immutari voluit; & tanquam Rebus Romanis infausti, dierum ejus numerum decurtavit. Comprehenso deinde Februario senatore, inimico suo, qui machinationibus suis auctor fuit, ut ex urbe ejiceretur Manlius; bona ejus omnia diripit, ipsiusque in conspectu, militibus suis, qui urbis Romæ ultionem secum advenerant, distribuit. Senatum porro, exercitumque his affatus; 'Februarius, inquit, 'iste à Gallis oriundus est, 'uti vos probe nostis: quo-'rum etiam in vindictam ista 'in me machinatus est. Sed '& vitam agit ignominiosam: 'est enim Cinœdus; nec 'in urbe Roma degere jure 'potest. Quin potius ejicia-'tur inglorius, nomenque e-'jus, etiam vivente ipso, de-'leatur. Vos vero ipsum Diis 'Manibus devovete. Annuente senatu, cum exercitu, Februarius statim insignibus omnibus exutus est, nudusque factus. Tum vero storea indutum, funiculoque præcinctum, vernaculis eum, sive Excubitoribus tradiderunt, uti virgis

1. τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τὰς ἡμέρας ἐκολόβωσεν] hanc dierum mensis hujus decurtationis causam reperisse se in quibusdam Dionis Excerptis MS. refert Cl. Salmasius Plinian. Exercit. in Solin. ubi tamen hæc omnia de Camillo, sicut & apud Suidam, non autem de Manlio, narrantur.

2. καὶ περιζώσας αὐτὸν σχοῖνον μάστινον] Quid hoc vocabulum, μάστινον, sit, non habeo dicere: nec enim invenitur apud Suidam, nec Cedrenum; qui

virgis cædentes, clamarent: *Exi Februari*: quod Græcis idem est, ac si diceres, ἔκβα περίτλιε. Atque hunc in modum senator iste Februarius, ejectus ex urbe, periit, Diis Manibus Sacratus. Cavebat etiam Edicto Manlius, ut Mensis Sextilis in posterum, Februarius, à Senatore isto diceretur: uti mensis infaustus nomen etiam inauspicatum, & inhonorandum haberet. Sacerdotibus etiam Sacrificia indixit Manlius, eodem mense peragenda, Quinetiam urbibus Romanæ ditionis universis imperavit; uti, anniversario ritu, simulachrum quoddam, storea, funiculoque circumcinctum, eodem quo Februarius modo, virgis extra urbem cæderetur: nempe hoc facientes, in odium mensis Februarii; in memoriam vero Brenni, cum Gallis suis, profligati, Manliique in adversarium vindictæ. Durat autem mos iste, singulis Romanorum urbibus observatus, in hunc usque diem. Ista autem desumpta sunt ex codice quodam, quem

ἐπιθεὶς τὸ ὄνομα τοῦ αὐτοῦ συγκλητικοῦ, δι' ἐγγράφου προστάξεως αὐτοῦ, τῷ μηνὶ τῷ Εξπιλλίῳ, ποιήσας λέγεσθαι τὸν αὐτὸν μῆνα ἐξ ἐκείνου Φεβρουάριον, ὡς ἀξίου ὄντος τοῦ ὀνόματος τοῦ μηνὸς δυσοιωνίστου, καὶ ἀτίμου· κελεύσας [1] τοῖς βεργάκλοις, τοῦτ' ἔστι, περιπόλοις [2] βαλιοστηνοῖς βάκλοις τύπτειν αὐτὸν, καὶ κράζειν. Εξιθι Φεβρουάρι, ὅπερ ἐστὶ τῇ Ελληνίδι γλώσσῃ, Εκβα περίτλιε. Καὶ οὕτως ἐκβληθεὶς ἀπὸ τῆς πόλεως Ρώμης ὁ αὐτὸς συγκλητικὸς, ἐτελεύτα, θυσιασθεὶς τοῖς καταχθονίοις θεοῖς. Καὶ ἐπιτρέψας τοῖς ἱερεῦσιν ὁ αὐτὸς Μαλλίων ποιεῖν θυσίαν ἐν τῷ αὐτῷ μηνὶ Φεβρουαρίῳ· κελεύσας ἐν ἑκάστῃ πόλει Ρωμαίων τὸ αὐτὸ [3] σχῆμα τοῦ φορέματος τοῦ ψιαθίου γίνεσθαι, καὶ τὰ λοιπὰ, κατ' ἔτος· καὶ διώκεσθαι τὸν Φεβρουάριον, τὸν καὶ Περίτλιον μῆνα, πρὸ τῆς πόλεως τυπτόμενον· τὴν κατὰ τοῦ Βρήνου, καὶ τῶν Γάλλων, σημαίνων νίκην, καὶ τὴν τοῦ ἐχθροῦ τοῦ Μαλλίωνος ἐκδίκησιν· ὅπερ γίνεται ἕως τῆς νῦν, εἰς ἑκάστην πόλιν Ρωμαίων. Ηντινα ἔκθεσιν ηὗρον ἐν Θεσσαλονίκῃ πόλει·

---

tamen uterque hanc Februarii narrant historiolam: Suidas, καὶ διὰ τοῦτο γυμνωθέντα αὐτὸν τῆς ἐσθῆτος, καὶ θρυίνῃ περιβληθέντα ψιάθῳ, &c. Cedrenus, καὶ ἐκβαλὼν ἔξω τῆς πόλεως γυμνὸν, ψιάθῳ θρυΐνῳ περιβεβλημένον καὶ χοινίῳ τὴν ὀσφὺν περιεζωσμένον, &c. forte vocabuli vim ignorantes, omiserunt.

1. τοῖς βεργάκλοις, τοῦτ' ἔστι, περιπόλοις,] βέργακλοι isti apud Suidam sunt οἱ ὑπηρετοῦντες τῷ δημάρχῳ, *Tribuni Ministri*: ὑπὸ τῶν ὑπηρετούντων τῷ δημάρχῳ τῶν καλουμένων βεργάκλων.

2. βαλιοστηνοῖς βάκλοις τύπτειν αὐτὸν,] βάκλον, *Baculus*, frequenter occurrit apud Græcos recentiores; quid βαλιοστηνοῖς vero sit, videant doctiores.

3. τὸ αὐτὸ σχῆμα τοῦ φορέματος] Scr. φορήματος.

καὶ

καὶ ἀναγνοὺς, εὗρον ἐπιγεγραμμένην τὴν βίβλον· [1] Ἔκθεσις Βρουνιχίου Ῥωμαίου χρονογράφου.

[2] Μετὰ δὲ τὸ διοικῆσαι τοὺς ὑπάτους ἔτη πολλὰ, πάλιν ἐβασίλευσε πρῶτος Ὀκταβιανὸς Αὔγουστος. ὃς ἐπεμέμφετο τῷ Μαλλίωνι Καπιτωλίνῳ. ὡς τάξαντι τὸν ἀκοινώνιστον Φεβρουάριον μῆνα μέσον· καὶ μεταγαγὼν εὐθέως ὁ αὐτὸς Αὔγουστος, διὰ θείας αὐτοῦ κελεύσεως, τὸ ὄνομα τοῦ Φεβρουαρίου μηνὸς ὕστερον πάντων τῶν μηνῶν ἔταξε· καὶ ἀντ' αὐτοῦ, τὸ ἴδιον ἑαυτοῦ ὄνομα Αὔγουστον, τὸν ἕκτον τὸν ἀπὸ τοῦ πρίμου· καὶ τὸν πρὸ τοῦ Αὐγούστου μηνὸς, [3] ἐκάλεσεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ θείου αὐτοῦ, Ιουλίου Καίσαρος.

Μετὰ δὲ τὸ ἐκβληθῆναι τὸν Ταρκυΐνιον τῆς βασιλείας, διῴκουν τὴν πόλιν οἱ προειρημένοι ὕπατοι δύο, Βροῦτος ὁ μέγας, [4] καὶ ὁ Καλλατῖνος, ὁ ἀνὴρ τῆς Λουκρητίας· καὶ ἄλλοι ὕπατοι πολλοὶ, ἕως Καίσαρος Ιουλίου, ἐπὶ ἔτη υξδ'.

Ἐν δὲ τοῖς προειρημένοις χρόνοις, μετὰ Ιωακεὶμ, [5] Ἀδδοῦς· ὅστις ἱερεὺς

in urbe Theſſalonica inveni; cujus iſte fuit Titulus: *Brunichii, Chronographi Romani, Hiſtoria.*

Poſtea vero quam Conſules Romanam Rempub. plures per annos adminiſtraſſent, regium rurſus imperium primus introduxit Octavianus Auguſtus: qui Manlium Capitolinum culpavit, quod inauſpicatum menſem Februarium inter menſes medium poſuiſſet. Itaque divino ſuo Edicto cavit, uti in poſterum Februarius in ſerie menſium ultimus eſſet: ejus autem in loco, menſem à primo ſextum, ſuo nomine, *Auguſtum* vocari juſſit: antecedentem vero menſem, à Cæſaris avunculi nomine, *Julium*, vocari voluit.

Poſt Tarquinium vero regno ejectum, Rempublicam adminiſtrarunt ſupradicti duo Conſules, Brutus magnus, & Collatinus, Lucretiæ conjux; &, poſt hos, alii multi, uſque ad Cæſarem Julium; per ſpatium annorum CCCCLXIV,

Temporibus autem ſupradictis, poſt Joachimum, Judæo-

---

1. Ἔκθεσις Βρουνιχίου Ῥωμαίου χρ.] En tibi fontem ſacrum, ex quo fabulam hanc pulcherrimam hauſit Auctor noſter.

2. μετὰ δὲ τοῦ διοικῆσαι] Scr. τὸ διοικῆσαι.

3. ἐκάλεσεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ θείου αὐτοῦ] Quintilem menſem, Julium, ab Antonio nominatum ideo, quod iſto menſe C. Julius natus fuerat, aſſerit Cedrenus: ὁ Ιούλιος μὴν Κυντήλιος ἐλέγετο· μετωνομάσθη δὲ παρὰ Ἀντωνίου, διὰ τὸ γεννηθῆναι αὐτῷ Γάϊον Ιούλιον.

4. καὶ ὁ Καλλατῖνος] Scr. Κολλατῖνος.

5. Ἀδδοῦς· ὅστις ἱερεὺς ἦν] aliquid hic deeſſe videtur; aut ὅστις redundat: deinde ſcribendum, Ιαδδοῦς; qui ſextus erat Judæorum Pontifex, & Jannæum, non Joachimum, ſecutus eſt, teſte Chr. Alex. Auctore.

rum

rum Pontifex maximus erat Addus. Floruit eodem tempore, apud Græcos, Plato Philosophus. Hic ad Timæum de Deo scribens, ista protu‘lit: nempe, Essentiæ Divinæ ‘tria quidem esse Nomina; ‘Potentiam vero, & Deita‘tem unam. Causam vero primam dixit, *Bonum*; quod omnibus est propitium: secundam vero Causam dixit, *Mentem*, rerum omnium Opificem: Tertiam autem, *Spiritum Vivificum*, omnia vivificantem. Tres itaque Potentias, unam esse Deitatem, confessus est. Hæc Cyrillus, sanctissimus Alexandriæ Episcopus, in suis protulit scriptis, contra Apostatam Julianum Imperatorem: qui etiam asserit, Trinitatis Sanctæ Unitatem Divinam prædixisse omnes, futuri licet ignaros.

Platonis autem tempore, Philosophiam etiam apud Græcos docuerunt, Xenophon, Æschines, & Aristoteles: qui introduxerunt in mundum Errorem illum, de *Transmigratione Animarum*. Ferunt inde, Callisthus, Lycaonis filiæ, animam, in ursam; Hippomanis, Megarei filiæ, in Leonem; Jus, Inachi filiæ, in Juvencam; Atalantæ, Schœnei filiam, in Pavonem; Phi-

ἦν τῶν Ἰουδαίων. Τῶν δὲ Ἑλλήνων φιλόσοφος παιδευτὴς Πλάτων· ὅστις γράφων πρὸς Τίμαιον περὶ Θεοῦ, εἶπεν· ὅτι, τὸ θεῖον ἐν τρισὶν ὀνόμασι, μία δὲ δύναμις, καὶ θεότης· εἰπὼν εἶναι αἴτιον, τὸ ἀγαθὸν, τὸ οἰκτεῖρον τὰ πάντα· δεύτερον αἴτιον, νοῦς, ὁ δημιουργήσας τὰ πάντα· τρίτον αἴτιον, ἡ ζωοποιὸς ψυχὴ, ἥτις ἐζωογόνησε τὰ πάντα. Τὰς οὖν τρεῖς δυνάμεις μίαν ὑπάρχειν θεότητα ὡμολόγησε. Ταῦτα Κύριλλος, ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας, ἐν τοῖς συγγράμμασιν αὐτοῦ ἐνέταξε, τοῖς κατὰ Ἰουλιανοῦ τοῦ βασιλέως τοῦ παραβάτου, λέγων· ὅτι τὴν ἁγίαν Τριάδα, εἰς μονάδα θεότητος, πάντας προειπεῖν, ἀγνοοῦντας τὸ μέλλον.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ αὐτοῦ Πλάτωνος, ἦσαν καὶ ἄλλοι φολόσοφοι, Ἑλλήνων παιδευταὶ, Ξενοφῶν καὶ Αἰσχίνης, καὶ Ἀριστοτέλης. Οἵτινες πλάνην μετεμψυχώσεως παρεισήγαγον τοῖς ἀνθρώποις· καὶ τὴν μὲν Καλλίστην, θυγατέρα τοῦ Λυκάονος, μετεμψυχωθεῖσαν εἰς ἄρκον· [1] τὴν δὲ Ἱππομένην, θυγατέρα τοῦ Μεγαρέως, εἰς Λέοντα· τὴν δὲ Ἰω, θυγατέρα τοῦ Ἰνάχου εἰς δάμαλιν· καὶ [2] τὴν Ἀταλάντην, θυγατέρα τοῦ Σχοινέως, εἰς ταῶνα· καὶ τὴν

1. τὴν δὲ Ἱππομένην] Hippomenem, Macharei, non filiam, sed filium, cum Atalanta in matris Deorum templo rem habere ausum, in Leonem, amasiam vero Atalantam in leænam, commutatos perhibent Mythologi Latini.

2. τὴν Ἀταλάντην &c. εἰς ταῶνα] Argum quidem in Pavonem conversum legimus.

Φιλο-

[1] Φιλομήλαν, θυγατέρα Πανδίωνος, εἰς χελιδόνα· καὶ τὴν Πρόκνην, τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς, εἰς ἀηδόνα· καὶ [2] τὴν Ἰώβην, θυγατέρα τοῦ Ταλάντου, [3] εἰς λίθον μετεμψυχωθῆναι. Καὶ ἄλλα τοιαῦτά τινα ἐμυθολόγησαν αὐτοὶ, καὶ οἱ μετ᾽ αὐτούς.

Μετὰ δὲ τὸ τὸν εἰρημένον Αρταξέρξην, βασιλέα Περσῶν, ἀποθανεῖν, [4] ἐβασίλευσεν Ωχος, υἱὸς αὐτοῦ· ὅστις ἐπολέμησεν Αἰγυπτίοις, καὶ παρέλαβε πᾶσαν τὴν γῆν Αἰγύπτου, καὶ ἀπώλεσεν αὐτήν· βασιλεύοντος τῶν Αἰγυπτίων τότε τοῦ Νεκτανεβὼ, [5] τοῦ ποιήσαντος λεκανομαντείαν, καὶ γνόντος, ὅτι δεῖ [6] τὸν Χόον, βασιλέα Περσῶν, παραλαβεῖν τὴν Αἴγυπτον. Os καὶ κουρευσάμενος τὴν ἰδίαν κόμην τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἀλλάξας αὐτοῦ τὰ βασιλικὰ ἱμάτια, ἔφυγε διὰ τοῦ Πηλουσίου ὁ αὐτὸς Νεκτανεβὼ, [7] καὶ εἰς Πέλλην, πόλιν τῆς Μακεδονίας, διέτριβεν.

lomelæ, Pandionis filiæ, in hirundinem; Prognes vero, ſororis ejus, in Luſciniam; Niobes, Tantali filiæ, in ſaxum tranſmigraſſe. Cujuſmodi alia plurima fabulati ſunt iſti, & qui eos ſecuti ſunt.

Poſt antedictum vero Artaxerxem Perſarum regem demortuum, regnum ſuſcepit Ochus, filius ejus. Ægyptiis hic bellum intulit; regionemque eorum totam ſubactam, devaſtavit. Ægyptiis eo tempore imperabat Nectanabus: qui, cum ex Divinatione per Pelvim intellexiſſet, Ægyptum ab Ocho, Perſarum rege, occupatam iri; tonſa coma, mutatoque veſtitu Regio, per Peluſium, ad Pellam, Macedoniæ urbem, transfugit; ubi deinde vixit.

---

1. *φιλομήλαν θυγατέρα πανδίωνος εἰς χελιδόνα*] Imo in Luſciniam, Progne vero ſoror in Hirundinem mutatæ dicuntur.

2. *τὴν Ἰώβην, θυγατέρα τοῦ Ταλάντου*] Scr. *τὴν Νιόβην, θυγατέρα τοῦ Ταντάλου.*

3. *εἰς λίθον μετεμψυχωθῆναι*] Auctoris dictionem ſecuti, de Animæ tantum Tranſmigratione, iſta reddidimus: pro *μετεμψυχωθῆναι* tamen rectius dixiſſet, *μεταμορφωθῆναι*: de corporis enim tranſmutatione, non de Pythagorica animarum tranſmigratione, loquuntur Fabularum iſtarum auctores.

4. *ἐβασίλευσεν Ωχος, υἱὸς αὐτοῦ*] Artaxerxis filius quidem erat Ochus, ſed Spurius. vide Cteſiam.

5. *τοῦ ποιήσαντος λεκανομαντείαν*] Ita etiam Glycas, Annal part. 2. *Quum autem per vaticinationem, quæ pelvi ſolet fieri, futurum cognoviſſet, ut Ægyptus in hoſtium poteſtatem veniret*, &c. Hujus præſtigiarum etiam meminerunt Euſebius, Cedrenus, Chr. Alex. auctor, aliique.

6. *τὸν Χόον, βασιλέα Περσῶν*] Scr. *Ωχον.*

7. *καὶ εἰς Πέλλην*] Nectanebum alii Æthiopiam, alii Macedoniam ſe recepiſſe aſſerunt, teſte Euſebio *χρόν. λογ. α´. φυγόντος Νεκτανεβῶ, ὡς τινες, εἰς Αἰθιοπίαν, ὡς δὲ ἕτεροι, εἰς Μακεδονίαν, ἡνίκα καὶ Ολυμπιάδι μιχθεὶς διὰ γοητείας υἱὸν ἔσχεν Αλέξανδρον* &c.

Eodem tempore increbuit fama Nectanabum cum Olympiade, illusionis cujusdam ope, concubuisse, & ex ea genuisse Alexandrum; quem ferunt, Jovis Ammonis esse filium. Duravit autem prima Thebanorum Ægypti Dynastia, per annos CIƆCCCCXCIII. Hæc vero sapiens Irenæus, in Chronicis suis scripta reliquit.

Iisdem temporibus Pontifex Judæorum maximus fuit Judas. Sacerdotium autem Judaicum duravit annos, CIƆCCII.

Circa idem tempus, Rhodus insula, mense Octobri, nocturno tempore, tota terræ motibus conquassata est: quo tremore Colossus etiam ad terram collapsus est. Eo tempore Pontifices maximi Judæorum, totaque gens, tributa Assyriis pendebant. Assyrii autem, cum Ocho, rege suo, elatiores facti, in terram universam imperium exercuerunt. Regnumque traditum est in manus Assyriorum, Persarum, Medorum, & Parthorum.

Macedoniæ vero imperavit Philippus, per annos XX: qui cum Thessaliam armis subegisset, vicum, Thermas, an-

Εν τῷ χρόνῳ οὖν τῷ αὐτῷ, οὖν τὰ κατὰ τὴν Ολυμπιάδα, καὶ τὸν αὐτὸν Νεκταναβῶ θρυλλέμενα, ὡς διὰ χλεύης τινὸς ἐπορνεύθη ὑπ' αὐτοῦ, καὶ συνέλαβε τὸν Αλέξανδρον, ὃν λέγουσιν [1] ὑπὸ Διὸς Αμμωνος συληφθῆναι. Κατέσχεν οὖν ἡ βασιλεία τῶν Αἰγυπτίων, καὶ Θηβαίων, ἡ πρώτη, ἔτη ͵αυϟγʹ. ταῦτα δὲ Εἰρηναῖος ὁ σοφὸς χρονογράφος ἐξέθετο.

Εν τῷ αὐτῷ δὲ καιρῷ [2] ἀρχιερεὺς ἦν τῶν Ιουδαίων Ιούδας· [3] κατέσχεν οὖν ἡ Εβραϊκὴ ἀρχιερωσύνη ἔτη ͵ασβʹ.

Εν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις ἡ Ρόδος ἡ νῆσος, ὑπὸ θεομηνίας σεισμοῦ κατηνέχθη πᾶσα, ἐν μηνὶ Οκτωβρίῳ νυκτός· καὶ [4] ἔπεσεν ἡ στήλη τοῦ Κολοσσοῦ, καὶ ἔκειτο χαμαί. Τότε δὲ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ιουδαίων, καὶ τὸ ἔθνος ὅλον, φόρους ἐδίδουν Ασσυρίοις. Υπηλιώθησαν δὲ τότε οἱ Ασσύριοι, [5] καὶ ὁ Χῶος, βασιλεὺς αὐτῶν· καὶ ἐτυράννησαν πάσης τῆς γῆς, καὶ παρεδόθη ἡ βασιλεία εἰς χεῖρας Ασσυρίων, καὶ Περσῶν, καὶ μήδων, καὶ Πάρθων.

Τῆς δὲ Μακεδονίας ἐβασίλευσε Φίλιππος ἔτη κʹ. ὅστις νικήσας, ὑπέταξε τὴν Θεσσαλίαν, καὶ κτίζει

1. ὑπὸ Διὸς Αμμωνος συληφθῆναι] Scr. συλληφθῆναι.

2. ἀρχιερεὺς ἦν τῶν Ιουδαίων Ιούδας.] Omnino legendum, Ιαδδοῦς: sub his temporibus enim floruit Jaddus, Judæorum Pontifex sextus à cœpto Pontificatu, post Captivitatem Judæorum ex Babylone remissam. vide Chr. Alex. & Eusebium.

3. κατέσχεν οὖν ἡ Εβραϊκὴ ἀρχιερωσύνη ἔτη ͵ασβʹ.] scilicet ab Israelitarum ex Ægypto egressu.

4. ἔπεσεν ἡ στήλη τοῦ Κολοσσοῦ] Sub Antiocho Magno, Syriæ rege, accidisse hoc testatur Eusebius.

5. καὶ ὁ Χῶος,] Scr. Ωχος, ut supra.

πόλιν

πόλιν εἰς τὴν Μακεδονίαν, ἣν ἐκάλεσε Θεσσαλονίκην, τὴν πρώην λεγομένην, [1] κώμην Θέρμας. Διονύσιος δὲ ἐξέθετο, ὅτι εἰς ὄνομα βασιλίσσης μιᾶς τοῦ γένους Φιλίππου μετὰ ταῦτα ἐκλήθη Θεσσαλονίκη. [2] Κατέχεν οὖν ἡ βασιλεία, ἤτοι τοπαρχία Μακεδόνων, ἔτη χβ', ἕως τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Φιλίππου. καθὼς ὁ σοφώτατος Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου χρονογραφεῖ.

Καὶ μετὰ Φίλιππον ἐβασίλευσε τῆς Μακεδονίας Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου. Τῶν δὲ Βαβυλωνίων, [3] μετὰ τὸν Χώον, ἐβασίλευσε Δαρεῖος [4] ὁ Μῆδος ὁ Ασσαλάμου· καὶ κατεκυρίευσε πάντων.

Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι, ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, περιγινόμενοι, περιελάβοντο τὴν περιοχὴν τῆς αὐτῶν γῆς· καὶ περιβαλλόμενοι δυνατοὺς ὑπάτους, χώρας ἀπεσπῶν.

tea dictum, in urbem factum, Thessalonicam nominavit. Dionysius autem auctor est, Thessalonicam, post temporis vocatam fuisse, à reginæ cujusdam, à Philippo ortum ducentis, nomine. Regnum vero, sive Dynastia Macedonum, duravit annos DCII, ad Philippi regnum numeratos: sicut in Chronico suo tradidit sapientissimus Eusebius Pamphili.

Philippo successit, in regno Macedonico, Alexander, Philippi F. Babyloniis autem, post Ochum, imperavit Darius Medus, Assalami F. & imperium mundi tenuit.

Eo regnante, Romani potentiores facti, imperii sui fines ampliare cœperunt: virosque bellicosos in Consulatum promoventes, regiones subinde totas sibi asseruerunt.

---

1. κώμην Θέρμας] Ita etiam Jo. Tzetz. Chil. 10.

Η νῦν Θεσσαλονίκη μὲν πόλις ἡ λαμπροτάτη.
Υπῆρχε κώμη, Θερμὴ δὲ τὴν κλῆσιν ἐκαλεῖτο.
Καὶ μέχρι νῦν τὸ πέλαγος τὸ τῆς Θεσσαλονίκης,
Θερμαῖος κόλπος λέγεται, ἀπὸ τῆς Θέρμης κώμης.

Αλίαν primum dictam fuisse testatur Stephanus: Θεσσαλονίκη, πόλις Μακεδονίας, ἥτις ἄρα ἐκαλεῖτο Αλία, Κασσάνδρου κτίσμα· ubi etiam diversum à Nostro nominis Thessalonicæ originem, ex Lucillo Tarræo profert.

2. Κατέχεν οὖν ἡ βασιλεία, ἤτοι τοπαρχία τῶν Μακεδόνων ἔτη χβ'] Error hîc in numero: Carano enim primo Macedonum Rege, usque ad Philippum hunc, CCCCLI tantum annos enumerat Eusebius.

3. μετὰ τὸν Χόον] Scr. Ωχον. Ochum vero excepit Arses, Ochi F. qui regnum tenuit annos II. cui successit Darius, Arsami F. teste Eusebio.

4. ὁ Μῆδος, ὁ Ασσαλάμου] Scr. ὁ Αρσάμου, uti habent Eusebius Cedrenus, Glycas: auctor tamen noster ubique, ὁ Ασσαλάμου, habet.

LIBER OCTAVUS.

De Regni Macedonici Temporibus.

ΛΟΓΟΣ ΟΓΔΟΟΣ.

Χρόνων Μακεδόνων.

ANNO autem quarto regnantis Darii Medi, Affalami F. excitavit Deus contra Afsyrios, Perfas, Parthos, atque Medos, Alexandrum, Philippi filium, Macedoniæ regem. Vicum hic quendam, Racuftim olim vocatum, in urbem magnam condidit; quam à nomine fuo Alexandriam appellavit, mactata virgine intacta, cui nomen ipfe dederat, Macedoniam. Fanum etiam Serapidi Soli; balneum item publicum, nomine, Hip-

ΤΩ δὲ τετάρτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Δαρείου τοῦ Μήδου, τοῦ Ἀσσαλάμου, ἐξανέστησεν ὁ Θεὸς τοῖς Ἀσσυρίοις, καὶ Πέρσαις, καὶ Πάρθοις, καὶ Μήδοις, Ἀλέξανδρον, τὸν τῆς Μακεδονίας τοπάρχην, ἤτοι βασιλέα, τοῦ Φιλίππου. Ὅστις καὶ τὴν μεγάλην Ἀλεξάνδρειαν ἔκτισε, τὴν [1] πρώην λεγομένην κώμην Ῥακοῦστιν· ἣν αὐτὸς ἐκάλεσεν εἰς ἴδιον ὄνομα, Ἀλεξάνδρειαν, θυσιάσας κόρην παρθένον, Μακεδονίαν παρ' αὐτοῦ κληθεῖσαν. Ἔκτισε δὲ καὶ ἱερὸν, τῷ Σέραπι ἡλίῳ,

1. πρώην λεγομένην κώμην Ῥακοῦστιν] Ῥακώτην prius dictam afferit Stephanus: Ῥακώτης, οὕτως ἡ Ἀλεξανδρεία πρότερον ἐκαλεῖτο: vide eundem etiam in Ἀλεξάνδρεια.

καὶ

[1] καὶ δημόσιον, ὃ καλεῖται ὁ Ἵππος· καὶ ἄλλα ἱερά. Ὅστις βασιλεὺς Ἀλέξανδρος περιστρεψάμενος ὁμόφρονας γενναίους στρατηγοὺς, κατὰ τῆς ἀπονοίας Ἀσσυρίων ὀργισθεὶς, πρῶτος παρετάξατο Δαρείῳ, τῷ βασιλεῖ Περσῶν. Καὶ ἐλθὼν εἰς Βυζούπολιν τῆς Εὐρώπης, ἔκτισεν ἐκεῖ τόπον [2] ὅντινα ἐκάλεσε τὸ Στρατήγιον· ἐκεῖ γὰρ στρατηγήσας τὰ τοῦ πολέμου, μετὰ τοῦ ἰδίου στρατοῦ, καὶ τῶν συμμάχων αὐτοῦ, ἐπέρασεν ἐκεῖθεν σὺν τῷ ἰδίῳ πλήθει, ἄντικρυς εἰς ἐμπόριον τῆς Βιθυνίας, λεγόμενον, Δίσκοι. Βουλόμενος δὲ προτρέψασθαι τὸ ἴδιον στράτευμα, ἐῤῥόγευσεν αὐτοῖς ἐκεῖ πολὺν χρυσόν· [3] καὶ μετεκάλεσε τὸ αὐτὸ ἐμπόριον, χρυσόπολιν· ὅπερ οὕτως κα-

pum; templaque alia nonnulla extruxit. Idem Alexander in Aſſyriorum faſtum ſtomachatus, comparatis ſibi Ducibus ſtrenuis, concordibuſque, primus cum Dario, Perſarum rege, fortunam belli tentavit. Byzopolim itaque Europæ veniens, Strategium illic conſtruxit: quem locum ideo ſic vocavit, quod, cum prius ibi de iis, quæ ad bellum propoſitum ſpectarent, cum exercitu, & commilitonibus communicaſſet; exercitum inde tranſmiſit in oppoſitum Bithyniæ Emporium, Diſcos, vocatum. Ubi, quo milites ſuos ad bellum redderet paratiores, ingenti eos auri pondere donavit: itaque Emporinm iſtud, Chryſopo-

---

1. τὸ δημόσιον] δημόσιον, ſimpliciter poſitum apud noſtrum ubique ſignificat δημόσιον λουτρὸν, Balneum publicum: atque hoc ſatis apparebit ex lib. 10. pag. 243. ubi quod prius δημόσιον λουτρὸν vocaverat, deinde δημόσιον tantum dicit: καὶ οὕτως αὐτὸ τὸ δημόσιον λουτρὸν ἐκάλουν, &c. primo; habet; deinde, τὸ δὲ αὐτὸ δημόσιον ἦν κεκλεισμένον, &c. ita etiam lib. 13. p. 302. λύσας τὸ λεγόμενον Φιλίππου βασιλέως δημόσιον, λουτρὸν γὰρ παλαιὸν ἦν, καὶ τῷ χρόνον φθαρὲν, καὶ μὴ λοῦον. Cæterum exempla hujuſmodi ubique occurrunt. Itaque apud Chr. Alex. auctorem in Hadriano, Hieroſolymas occupante; urbiſque nomen immutante, ἔκτισε τὰ δύο δημόσια, quod Interpres vertit, *condidit duplex forum*, Ego potius vertendum cenſeo, *condidit duo Balnea publica.*

2. ὅντινα ἐκάλεσε τὸ Στρατήγιον] Chr. Alex. auctor de Severo Imp. locum reficiente, verba habens, Στρατήγιν vocat: καὶ ἐκάλεσε τὸν τόπον, στρατήγιν, recentioribus ſcilicet Græcis uſitata ſcriptionis corruptela. *Pratorium* à Latinis hunc locum dictum aſſerit P. Gyllius, de Topograph. Conſtantin. lib. 3. quem vide. Heſychius Mileſ. in Patr. Conſtantinop. *Forum vocat*: καθὰ καὶ ἐν τῷ Στρατηγίῳ λεγομένῳ φόρῳ, ἔνθα ποτὲ οἱ στρατηγοῦντες τῆς πόλεως ἄνδρες τὰς τιμὰς ὑπεδέχοντο, ἐπὶ λιθίνης ἀνεγράφη στήλης.

3. καὶ μετεκάλεσε τὸ αὐτὸ ἐμπόριον, Χρυσόπολιν.] Dionyſius Byzantius apud Stephanum de urb. aliam nominis originem tradit, his verbis: Κέκληται δὲ Χρυσόπολις, ὡς μὲν ἔνιοι φασὶν, ἐπὶ τῆς Περσῶν ἡγεμονίας, ἐνταῦθα ποιουμένων τοῦ προσιόντος ἀπὸ τῶν πόλεων χρυσοῦ τὸν ἀθροισμόν· οἱ δὲ πλείους, ἀπὸ Χρύσου παιδὸς Χρυσηΐδος καὶ Ἀγαμέμνονος.

lim, vocavit: quo nomine etiam adhuc appellatur. Inde vero movens, Trojam venit: ubi ſacra faciens ad Achillis tumulum (ex quo etiam oriundus erat,) rogavit, uti Genium ejus haberet in bellis ſibi auxiliarem. Olympias enim, Alexandri Macedonis mater, originem duxit à Moloſſo, Pyrrhi ex Andromacha filio. Alexander autem, cum Ducibus ſuis, tanquam pardus, inde properans; regiones omnes undique ſubegit. Quin & Dario quoque, Aſſalami F. Perſarum rege, ſuperato, ipſum comprehendit, imperiumque ejus totum, Aſſyriorum, Medorum, Parthorum, Babyloniorum, Perſarum, omneſque adeo mundi ditiones, occupavit: uti hæc ſcripta reliquit ſapientiſſimus Bottius. Quinetiam idem Alexander ab Aſſyriæ ſervitutis jugo liberavit omnes Romanorum, Græcorum, Ægyptiorumque urbes, regiones, terraſque; Romanis etiam, quæcunque amiſerant, reſtituens.

Ab Adamo autem, ad Alexandri Macedonis Victoriam, anni numerantur IↃↃDLVII. Quo tempore etiam Judæorum Pontifex maximus erat Addus.

λεῖται, ἕως τοῦ νῦν. Καὶ ἐξορμήσας ἐκεῖθεν, ἐν τῇ Τροίᾳ ἦλθε· καὶ ποιήσας θυσίαν εἰς τὸν τύμβον τοῦ Ἀχιλλέως, ὡς ἐκ γένους αὐτοῦ καταγόμενος, ᾔτησε τὸ πνεῦμα αὐτοῦ συμμαχεῖν αὐτῷ ἐν τῷ πολέμῳ. Ἐκ τοῦ γὰρ Μολοσσοῦ, τοῦ υἱοῦ Πύῤῥου καὶ τῆς Ἀνδρομάχης, κατήχθη ἡ Ὀλυμπιὰς, ἡ μήτηρ τοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος. Καὶ εὐθέως, ὡς πάρδαλις, ἐκεῖθεν ὁρμήσας ὁ Ἀλέξανδρος, ἅμα τοῖς σὺν αὐτῷ στρατηγοῖς, παρέλαβε πάσας τὰς χώρας. Καὶ νικήσας τὸν Δαρεῖον, βασιλέα Περσῶν, τὸν Ἀσσαλάμου, παρέλαβεν αὐτὸν, καὶ πᾶσαν τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν χώραν Ἀσσυρίων, καὶ Μήδων, καὶ Πάρθων, καὶ Βαβυλωνίων, καὶ Περσῶν, καὶ πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς [1] καθὼς Βόττιος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. Ἐλευθερώσας ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος καὶ τὰς πόλεις, καὶ τὰς χώρας, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν τῶν Ῥωμαίων, καὶ Ἑλλήνων, καὶ Αἰγυπτίων, ἐκ τῆς Ἀσσυρίων καὶ Περσῶν, καὶ Πάρθων, καὶ Μήδων ὑποταγῆς καὶ δουλείας· ἀποδοὺς Ῥωμαίοις πάντα ἃ ἀπώλεσαν.

Γίνεται οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ, [2] ἕως τῆς Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος νίκης, ἔτη ,εφνζ'. Ἦν δὲ τότε [3] ἀρχιερεὺς τῶν Ἰουδαίων ὁ Ἀδδοῦς.

---

1. καθὼς Βόττιος ὁ σοφώτατος] Βούττιος ſupra dicitur, lib. 2. p. 10:

2. ἕως τῆς Ἀλεξάνδρου νίκης, ἔτη ,εφνζ'.] Hæc ſibi *non conſtant.* Auctor enim infra ab *Adamo ad* Alexandri *mortem annos* putat IↃↃDXCIII: *ubi etiam eum* XXXVI annos vixiſſe aſſerit. XXXVI autem ex IↃↃDXCIII deductis, manent IↃↃDDLVII. Annus itaque iſte Alexandri, non Victoriam, ſed Natalem nobis exhibet.

3. ἀρχιερεὺς τῶν Ἰουδαίων ὁ Ἀδδοῦς] Ἰαδδοῦς Scribendum, ſupra monuimus, ex Euſebio, & Chronico Alex. Zonaras, Ἰαδδ, vocat.

Ἐλύθε

Ἐλύθη δὲ τότε τὰ Περσικὰ μέρη, καὶ τὰ βασίλεια αὐτῆς, καὶ κατεδυνάστευσαν οἱ Μακεδόνες, καὶ Ἀλέξανδρος, μετὰ τῶν ἅμα αὐτῷ συμμάχων, τῆς γῆς Χαλδαίων, καὶ Μήδων, καὶ Περσῶν, καὶ Πάρθων· καὶ νικήσαντες, καὶ φονεύσαντες τὸν Δαρεῖον, εἰσῆλθον εἰς τὰ βασίλεια τοῦ αὐτοῦ Δαρείου. Καὶ ἐνομοθέτησεν ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος τὴν χώραν αὐτῶν, καὶ ἐβασίλευσεν αὐτῶν· καὶ ἤγειραν αὐτῷ οἱ Πέρσαι στήλην ἔφιππον χαλκῆν εἰς Βαβυλῶνα, ἥτις ἵσταται ἕως τοῦ νῦν.

Solutum sic fuit regnum Persicum; cessitque Alexandro Macedoni, Commilitonibusque, Chaldæorum, Medorum, Persarum, Parthorumque Imperium. Devicto itaque, & Occiso Dario; regnum ejus invasit Alexander, & regionibus ejus jura dedit: cui & Persæ Equestrem ex ære statuam erexerunt; qui in Babylone adhuc visitur.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἀλέξανδρος [1] τὴν θυγατέρα Δαρείου τοῦ βασιλέως Περσῶν, Ρωξάνην, λαβὼν αἰχμάλωτον, παρθένον οὖσαν, ἠγάγετο εἰς γυναῖκα. Παρέλαβε δὲ καὶ πάντα τὰ ἰνδικὰ μέρη, καὶ τὰ βασίλεια αὐτῶν, ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος· λαβὼν καὶ Πῶρον, τὸν βασιλέα Ἰνδῶν, αἰχμάλωτον· καὶ τὰ ἄλλα πάντα τὰ τῶν ἐθνῶν βασίλεια, δίχα τῆς βασιλείας τῆς Κανδάκης, τῆς χήρας, τῆς βασιλευούσης τῶν Ἐνδοτέρων Ἰνδῶν· ἥτις συνελάβετο τὸν αὐτὸν Ἀλέξανδρον, τῷ τρόπῳ τούτῳ.

Item Alexander, Darii Persarum regis filiam Roxanem, virginem, captivam habens, in uxorem duxit, sed & Indica etiam regna, & regiones omnes subjugavit: Porumque, regem eorum, captivum abduxit Gentium præterea regna subegit omnia; præter unicum Candacis, interioris Indiæ reginæ, mulieris viduæ: hæc enim Alexandrum ipsum cepit, hoc modo.

Ἔθος εἶχεν ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος μετὰ τῶν πεμπομένων παρ' αὐτοῦ πρεσβευτῶν πρὸς τοὺς ἐναντίους βασιλεῖς εἰσέρχεσθαι ἐν σχήματι στρατιώτου, καὶ ὁρᾷν, ὁποῖός ἐστιν ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος. Ἡ δὲ Κανδάκη βασίλισσα μαθοῦσα τοῦτο, περιειργάσατο ὁποίας ἐστὶ θέας καὶ τί ἔχει σύσσημον. Καὶ ἐρρέθη αὐτῇ, ὅτι ἐστὶ χθαμαλὸς, ὀδόντας

Alexandri mos erat, uti ipse, veste militari indutus, Proceribus suis, in Legationibus ad reges adversarios obeundis, se comitem adjungeret: nempe ut sic, quales essent reges, edisceret. Candace vero regina, hoc cognito, solicite inquisivit, qualis esset forma Alexander, & quas habuit insigniores

1. τὴν θυγατέρα Δαρείου] Roxanem quidem; non Darii sed Oxyartis Bactriani, Darii fratris, filiam, uxorem habuisse Alexandrum, testatur Arrianus.

notas

notas. Edocta vero eum depressioris esse staturæ, dentes autem magnos habere, & prominentes; oculum præterea unum habere cæsium, nigricantem alterum: has notas memoriæ mandat. Ingressum itaque ad Candacem, cum Legatis suis, Alexandrum, regina statim ex indiciis agnovit, & comprehendens eum; 'Tu, inquit, Rex Alexan'der, Mundum universum; 'Te vero, mulier una cepit. 'Respondit ei Alexander: Ego 'vero Te, ob hanc ingenii 'tui sagacitatem, incolumem 'præstabo, una cum liberis, 'terraque tua omni. Sed & in uxorem Te accipio. Candace, his auditis, se ei obtulit. Alexander itaque, assumpta sibi Candace, inde in Æthiopiam, terrasque alias profectus est.

Moriturus autem Alexander, Ducibus suis, & Commilitonibus edixit; omnibus eisdem uti imperarent regionibus, quibus ipse eos præfecerat. Vixit autem Alexander annos XXXVI; regnavit vero, omnia in potestatem

ἔχων μεγάλους καὶ φαινομένους, ἔχων δὲ ὀφθαλμὸν γλαυκὸν ἕνα, καὶ ἕνα μέλανα· καὶ ἐσημειώσατο καθ' ἑαυτὴν ταῦτα· καὶ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὴν, ἅμα τοῖς πεμφθεῖσι παρ' αὐτοῦ πρεσβευταῖς, γνωρίσασα οὖν αὐτὸν ἐκ τῶν συσσημάτων, συνέσχεν αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· 'Αλέξανδρε βασιλεῦ, τὸν 'κόσμον ὅλον παρέλαβες· καὶ γυνή 'σε μία παρέλαβεν. Ὁ δὲ Ἀλέξ'ανδρος εἶπεν αὐτῇ· Διὰ τὸ 'σπουδαῖον καὶ ὀξύγοργον τῆς 'φρονήσεώς σου, ἀβλαβῆ σε φυλάξω, 'καὶ τὴν σὴν γῆν, καὶ τοὺς σοὺς 'υἱεῖς· ἀγάγομαι δέ σε εἰς γυναῖκα. [1] Ἥτις Κανδάκη ἀκούσασα, δέδωκεν ἑαυτήν· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εὐθέως ἔλαβεν αὐτὴν μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν ἐπὶ τὴν Αἰθιοπίαν, καὶ εἰς ἄλλας χώρας.

Μέλλων δὲ τελευτᾷν ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος, διετάξατο, ὥστε πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ ὑπασπιστὰς, καὶ συμμάχους, βασιλεύειν τῆς αὐτῆς χώρας, ὅπου ἦν αὐτοὺς ἐάσας, καὶ κρατεῖν τῶν ἐκεῖσε τόπων. [2] Ἔζησε δὲ ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἔτη λϛ'.

1. ἥτις Κανδάκη ἀκούσασα] De Alexandri gestis vide, Arianum, Q. Curtium &c. Apud Arrianum, de Candace, nihil omnino.

2. ἔζησε δὲ ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἔτη λϛ'.] Eusebius Alexandrum annos XXXII. tantum vixisse asserit: χρον. καν. Ἀλέξανδρος λβ', ἔτος ἄγων, ἀναιρεθεὶς φαρμάκῳ τελευτᾷ ἐν Βαβυλῶνι. Cæterum ab Eusebio in omnibus his numeris dissentit auctor Noster Eusebius enim Alex. XII. tantum annos, Noster XVII. regnasse vult: Eusebius eum in Asia belligerantem regnantemque introducit. annos V. Noster. annos IX. ex quatuor scilicet vitæ ejus annis superadditis orta differentia. Nicephorus Patriarcha Computum ab his diversum instituit; Alexandrum enim annos XXXV. vel ut alii, XXXVI. vixisse; an. XVIII. regnasse, VI. nimirum ante devictum Darium, XII. vero postea, asserit, in Chronographia sua.

ἐβασίλευσε δὲ ὑποτάξας τὰ πάντα ἔτη ιζ΄. ὁ δὲ πόλεμος αὐτοῦ ἐκράτησεν ἔτη θ΄. ὑπέταξε δὲ Βαρβάρων ἔθνη κβ΄. Ἑλλήνων φυλὰς ιγ΄. καὶ ἔκτισε πόλεις αὐτὸς, καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ, πολλάς. Ἔστιν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως τῆς τελευτῆς Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος, [1] ἔτη ͵εφϟγ΄. καθὼς συνεγράψατο Θεόφιλος ὁ χρονογράφος.

ſuam ſubigens; annos XVII: durarunt bella ejus annos IX, ſubjugavit Barbarorum gentes XXII, Græcorum XIII, Urbes ipſe, ſociique, condiderunt quamplurimas. Ab Adamo igitur, ad mortem Alexandri Macedonis anni ſunt IↃↃↃDXCIII, ſicut ſcriptum reliquit Theophilus Chronographus.

Μετὰ οὖν τὴν τελευτὴν Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος, ἐμερίσθησαν εἰς τέσσαρας τοπαρχίας, ἤτοι βασιλείας, αἱ χῶραι, ἃς ὑπέταξεν ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος, ἅμα τοῖς συμμάχοις αὐτοῦ· καὶ ἐβασίλευσαν αὐτῶν οἱ Μακεδόνες, οἱ συνασπισταὶ τοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου, καθὼς διετάξατο, οὕτως· Τῆς Μακεδονίας, καὶ τῆς Εὐρώπης πάσης κρατεῖν, καὶ βασιλεύειν [2] Φίλιππον, τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν ἴδιον τὸν μείζονα. Καὶ ἐβασίλευσεν ὁ Φίλιππος· καὶ μετὰ Φίλιππον, ἐβασίλευσε Κάσσανδρος· καὶ μετὰ Κάσσανδρον, ἐβασίλευσαν [3] οἱ παῖδες τοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου· καὶ μετ᾽ αὐτοὺς, ἐβασίλευσε Δημήτριος· καὶ μετὰ Δημήτριον, ἐβασίλευσεν ὁ Ἠπειρώτης Πύῤῥος· καὶ μετὰ Πύῤῥον τὸν Ἠπειρώτην, ἐβασίλευσε Μελέαγρος, καὶ ἄλλοι βασιλεῖς ἓξ ἐβασίλευσαν, ἕως τῆς βασιλείας Περσέως τοῦ Ἠπειρώτου. Καὶ ἐκράτησεν ἡ βα-

Mortuo Alexandro Macedone, regiones quas ipſe, cum commilitonibus ſuis, ſubjugaverat, in regna quatuor diviſæ ſunt omnes, quibus præerant Alexandri Duces; uti ipſe moriens ſtatuerat, hoc modo, Macedoniam, omnemque adeo Europam, occupavit Philippus, Alexandri frater natu major. Philippo ſucceſſit Caſſander: hunc exceperunt Alexandri filii: poſt hos regnavit Demetrius: poſt Demetrium, Pyrrhus Epirota: Pyrrhum excepit in regno Meleager; Meleagrum reges alii VI, uſque ad regnum Pyrrhi Epirotæ. Duravit itaque eorum imperium,

1. ἔτη ͵εφϟγ΄.] Nicephorus annos ab Adamo uſque ad Alexandri obitum, enumerat IↃↃↃCLXVII.

2. Φίλιππον, τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ] Philippus hic, Aridæus dictus, Philippi ex pellice filius erat: γεγενημένος μὲν ἐκ γυναικὸς ἀδόξου καὶ κοινῆς, dicit Zonaras. Philinam vocat Dexippus, gente Theſſalam: Ἀῤῥιδαῖος, ἀδελφὸς αὐτοῦ πρὸς πατρὸς, ἐκ Φιλίννης τῆς Θεσσαλῆς. Philippum, autem eum nuncuparunt Macedones, Philippi regis, patris ejus in honorem: uti idem Dexippus teſtatur, apud Euſeb. χρ. λόγ. α.

3. οἱ παῖδες τοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου] ſcribendum, Κασσάνδρου Caſſandrum enim in regno exceperunt Antigonus, & Alexander, ejus filii. Vide Euſebium.

post mortem Alexandri, annos CLVII.

σιλεία αὐτῶν, μετὰ τὴν τελευτὴν Ἀλεξάνδρου, ἔτη ρνζʹ.

Ægypti autem omnis, atque Libyæ regem constituerat Alexander Ptolomæum Astronomum, Lagi filium: qui regnavit Ægyptiis, jure regni Macedonico, annos XLII. Huic in regno successit Ptolomæus secundus, ejus filius.

Τῆς δὲ Αἰγύπτου πάσης, καὶ τῆς Λιβύης, ἣν διαταξάμενος ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος κρατεῖν, καὶ βασιλεύειν [1] Πτολομαῖον τὸν Λάγου, τὸν ἀστρονόμον· ὃς ἐβασίλευσεν Αἰγυπτίων, ἐν τῷ τῶν Μακεδόνων κράτει [2] ἔτη μβʹ. Δεύτερος δὲ βασιλεὺς Πτολεμαῖος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ.

Temporibus autem Ptolomæi regis, Lagi filii, sacras Judæorum scripturas in Græcam linguam transtulerunt LXXII Doctores, intra spatium dierum LXXII. Lingua enim Hebræa scripta fuerunt Biblia illa: quorum vim præhendere cupiens Ptolomæus, in Græcam linguam ea transferri curavit.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, τοῦ αὐτοῦ Πτολεμαίου τοῦ υἱοῦ Λάγου, ἡρμηνεύθησαν αἱ βίβλοι τῶν Ἰουδαίων Ἑλληνιστὶ, παρὰ τῶν οβʹ διδασκάλων, δι' ἡμερῶν οβʹ. (ἦσαν γὰρ γεγραμμέναι Ἑβραϊστί·) οἷα τοῦ αὐτοῦ Πτολεμαίου βουληθέντος ἀναγνῶναι, δι' Ἑλληνικῆς φράσεως, τὴν δύναμιν τῶν Ἰουδαϊκῶν βιβλίων.

Post hujus mortem, tertius regnavit Ptolomæus Philadelphus, annos XXXVII: hunc excepit quartus Ptolomæus Evergetes, & regnavit annos XXV: post hunc quintus Ptolomæus Philopator, annos XVII. Excepit illum sextus

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, ἐβασίλευσε [3] τρίτος Πτολεμαῖος, ὁ Φιλάδελφος, ἔτη λζʹ. καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσε τέταρτος Πτολεμαῖος ὁ Εὐεργέτης, ἔτη κεʹ. καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσε εʹ Πτολεμαῖος ὁ Φιλοπάτωρ, ἔτη ιζʹ. καὶ μετ' αὐτὸν ἐβα-

1. Πτολεμαῖον τὸν Λάγου, τὸν ἀστρονόμον] De hujus in Astronomicis peritia apud alios mentio nulla: Historicum quidem fuisse eum, videtur ex Arriani Præfat. Histor. Alex. qui eum Alexandri M. res gestas scripsisse testatur; ex cujus præcipue, & Aristobuli Scriptis, ipse suam se compilasse historiam, professus est. Ptolomæus ille Astronomus insignis tempore Marci Aurelii Imp. floruit; uti asserit Suidas. Nec tamen Ægypti rex erat; sed Philosophus.

2. ἔτη μβʹ.] Quadraginta tantum annos eum regnasse testantur Eusebius, Nicephor. Patriar. Histor. Synag. Scaliger. aliique præter nostrum omnes.

3. Τρίτος Πτολεμαῖος, ὁ Φιλάδελφος] Imo Secundus hic erat Ptolomæus, idemque cum Auctoris nostri Ptolomæo secundo, Ptolomæi Lagi filio; cujus etiam jussu Biblia sacra Hebraica in linguam Græcam à LXXII. Interpretibus translata fuerunt. Huic autem regnanti annos tribuunt XXXVIII. Eusebius, aliique; quos videsis: Noster enim regni annos in plurimis prætermittit, quos vero habet, numeri annorum, ut plurimum corrupti sunt.

σίλευσεν ς' Πτολεμαῖος, ὁ Ἐπιφανής· καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσε ζ' Πτολεμαῖος, ὁ Φιλομήτωρ, ἔτη ια'. Καὶ ἕτεροι Πτολεμαῖοι βασιλεῖς πέντε ἐβασίλευσαν ἔτη ϛβ'. δωδέκατος δὲ Πτολεμαῖος ἐβασίλευσεν ὀνόματι Διονύσιος ἔτη κθ'. ὃς ἔσχε θυγατέρα, ὀνόματι Κλεοπάτραν, καὶ υἱὸν, ὀνόματι Πτολεμαῖον· Καὶ λοιπὸν [1] τρισκαιδεκάτη βασίλισσα τῶν Πτολεμαίων Κλεοπάτρα· ἐβασίλευσε δὲ ἡ αὐτὴ Κλεοπάτρα, ἡ θυγάτηρ τοῦ αὐτοῦ Διονυσίου, ἔτη κβ'. ἐβασίλευσαν οὖν οἱ ιγ' Πτολεμαῖοι, οἱ Μακεδόνες, τῆς Αἰγυπτιακῆς χώρας ἁπάσης, ἀπὸ τοῦ Πτολεμαίου τοῦ Λάγου, ἕως Κλεοπάτρας, τῆς Διονυσίου θυγατρὸς, [2] ἔτη τ', ἕως τοῦ ιε' ἔτους τῆς βασιλείας Αὐγούστου Καίσαρος, τοῦ καὶ Οκταβιανοῦ, Σεβαστοῦ, Ιμπεράτορος, τοῦ νικήσαντος τὸν Αντώνιον, καὶ τὴν αὐτὴν Κλεοπάτραν, ἐν τῇ ἐπὶ χώρᾳ ναυμαχίᾳ εἰς τὸν Λευκάτην τόπον, καὶ φονεύσαντος αὐτοὺς, καὶ ὑποτάξαντος τὴν Αἴγυπτον πᾶσαν· καθὼς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου, καὶ Παυσανίας, καὶ χρονογράφοι συνεγράψαντο.

Τῆς δὲ Ἀσίας διετάξατο κρατεῖν καὶ βασιλεύειν Αντίγονον, καὶ λεγόμενον Πολιορκητὴν, ἕως τῆς Κιλικίας,

Ptolomæus Epiphanes: poſt quem Ptolomæus ſeptimus, cognomine Philometor, regnavit annos XI. Poſt hunc Ptolomæi alii V. regnarunt, per annos XCII. Ptolomæus autem duodecimus, Dionyſius vocatus, regnavit annos XXIX. Habuit hic filium, nomine Ptolomæum; filiamque, Cleopatram dictam: Hæc, decimatertia in ſerie Ptolomæorum, regnavit annos XXII. Tredecim itaque Ptolomæi Macedones Ægypti univerſæ imperium tenuerunt, à Ptolomæo ſcilicet, Lagi F. uſque ad Cleopatram, Dionyſii filiam, per ſpatium annorum CCC: nempe ad annum decimum quintum Imperatoris Auguſti Cæſaris Octaviani; qui Antonium, atque ipſam etiam Cleopatram, navali prælio vicit, ad locum, Leucadem, dictum, & occiſis eis Ægyptum omnem ſubjugavit: uti ſcriptum reliquerunt in Chronicis ſuis, Euſebius Pamphili, & Pauſanias.

Aſiæ vero Dominum conſtituerat Alexander Antigonum, Poliorcetem dictum; uſque ad Ciliciam, & Dra-

1. *τρισκαιδεκάτη βασίλισσα τῶν Πτολεμαίων*] Cleopatra in ſerie Ptolomæorum duodecima eſt, ſecundum Euſebium, & Nicephor. Patriarch. Chr. Alexandr.

2. *ἔτη τ'.*] Numerus hic Africani computum duobus tantum annis ſuperat; à Macedonici ſcilicet Imperii, Lagidarumque, origine numerando, ad XV. Auguſti annum: *μέχρι τοῦδε οἱ Λαγίδαι καὶ σύμπας ὁ Μακεδονικῆς ἡγεμονίας χρόνος μετὰ ἔτη τ'. τῆς Περσῶν καθαιρέσεως δυοῖν δέοντα.* Africanus apud Euſeb. *χρον. λόγ. α'.*

conem fluvium, qui Syriam à Cilicia dirimens, Orontes hodie, olim vero Typhon, & Ophites, dictus est.

Syriæ vero Babyloniæ & Palæstinæ præfecit Seleucum Nicanorem: qui, Antigono occiso, Asiæ etiam regnum occupavit. Bellum enim ei intulit, eo quod prope stagnum, & fluvium Draconem, urbem extruxerat, quam Antigoniam nominavit. Devicto autem Antigono, totam invasit Asiam Seleucus, & bona Antigoni omnia diripuit. Præfectos autem totius Asiæ constituit Seleucus Nicomedem, & Nicanorem, consanguineos suos, sororis suæ Didymeæ filios. Seleucus autem Nicator uxorem sibi acceperat in bello virginem Parthicam, nomine Apamen: quam inde occiso patre ejus, Pythamene vocato, magni nominis inter Parthos duce, secum abduxit. Ex ea

καὶ τοῦ Δράκοντος ποταμοῦ, τοῦ νυνὶ λεγομένου Ὀρόντου, τοῦ διορίζοντος τὴν Κιλικίαν χώραν, καὶ τὴν Συρίαν· ὅστις Τυφῶν, καὶ Ὀφίτης καλεῖται.

Τῆς δὲ Συρίας, καὶ Βαβυλωνίας, καὶ Παλαιστίνης διετάξατο κρατεῖν, καὶ βασιλεύειν [1] Σέλευκον, τὸν Νικάνορα· ὅστις καὶ τῆς Ἀσίας ἐβασίλευσε, φονεύσας τὸν Ἀντίγονον. Πόλεμον γὰρ συνέβαλε μετ' αὐτοῦ, διότι ἔκτισε πόλιν πλησίον τῆς λίμνης, καὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Δράκοντος, ἥντινα ἐκάλεσεν Ἀντιγονίαν. καὶ νικήσας αὐτὸν ὁ Σέλευκος, ἔλαβε καὶ τὴν Ἀσίαν πᾶσαν, καὶ πάντα τὰ διαφέροντα τοῦ αὐτοῦ Ἀντιγόνου. Ὅστις Σέλευκος ἐπέτρεψε [2] τῆς Σατραπίας τὴν φροντίδα πάσης τῆς Ἀσίας ἔχειν Νικομήδην, καὶ Νικάνορα, τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ, υἱοὺς δὲ Διδυμέας, ἀδελφῆς τοῦ αὐτοῦ Σελεύκου. Ὁ δὲ αὐτὸς Σέλευκος ὁ Νικάτωρ ἔλαβε γυναῖκα ἐν τῷ πολέμῳ ἀπὸ Πάρθων, ὀνόματι Ἀπάμαν, παρθένον· ἥντινα ἐπῆρεν ἀνελὼν τὸν πατέρα αὐτῆς, Πιθαμένην, ὄντα στρατηγὸν Πάρθων μέγαν. Ἀφ'

1. Σέλευκον, τὸν Νικάνορα] In Seleuci hujus cognomine scribendo magna est inter Auctores varietas, aliis Νικάτωρ, aliis Νικάνωρ, scribentibus. Νικάτωρ, deinceps Auctori nostro ubique dictus est; quam scriptionem esse veriorem facillime crediderim, utpote Græco Idiomati magis consonam: ex victoriis enim suis hoc cognomen adeptus est Seleucus, teste Dexippo, apud Eusebium: Σέλευκος δὲ ἀναβὰς μέχρι Βαβυλῶνος, καὶ κρατήσας τῶν Βαρβάρων, βασιλεύει ἔτη λβ'. διὸ καὶ Νικάνωρ ἐπεκλήθη. scribendum Νικάτωρ: ita enim ubique antea eum vocaverat. Hujus enim testem luculentissimum habemus Appianum Alexandrin. de bel. Syr. ubi de Seleuco verba faciens, hæc habet. γενομένῳ δὲ αὐτῷ τὰ ἐς πολέμους ἐπιτυχεστάτῳ, Νικάτωρ ἐπώνυμον γίνεται. Atque hanc rectam esse nominis hujus scripturam clarissime apparet ex Numismate hoc, Seleuci Nicatoris nomine inscripto, apud J. Tristan. ad fin. Tom. 1. Σελεύκου Βασιλέως Νικάτορος Ἐπιφανοῦς. ΝΕΙΣΙ. quem vide, & Scaliger. in Euseb. p. 119.

2. τῆς σατραπίας τὴν φροντίδα] Scr. σατραπείας. Σατράπης, Præfectus, Dux, vox Persica est, teste Hesychio. Σατράπαι, ἄρχοντες, στρατηλάται.

τῆς

ἧς Ἀπάμας ἔσχεν ὁ αὐτὸς Σέλευκος θυγατέρας δύο, Ἀπάμαν, καὶ Λαοδίκην. Καὶ τελευτησάσης τῆς αὐτοῦ γυναικὸς Ἀπάμας, τῆς ἐκ Πάρθων, ἑωρακὼς ἐφίλησεν ἄλλην, Στρατονίκην ὀνόματι, κόρην εὐπρεπῆ πάνυ, θυγατέρα Δημητρίου, υἱοῦ Ἀντιγόνου τοῦ λεγομένου Πολιορκήτου, τοῦ φονευθέντος ὑπ' αὐτοῦ· ἥντινα εὗρεν ὁ Σέλευκος ἐν Ῥώσῳ, κρυπτομένην μετὰ Δημητρίου τοῦ πατρὸς αὐτῆς· τὴν δὲ Ῥῶσον πόλιν ἔκτισε Κίλιξ, ὁ υἱὸς Ἀγήνορος. Ὁ δὲ Σέλευκος ἔσχε θυγατέρα ἐξ αὐτῆς τῆς Στρατονίκης, ὀνόματι Φίλαν. Καὶ λοιπὸν ἐβασίλευσεν ὁ αὐτὸς Σέλευκος τῆς Συρίας, καὶ τῆς Ἀσίας πάσης, καὶ τῆς Βαβυλῶνος, καὶ Παλαιστίνης, [1] ἔτη μγ΄.

Ὁ δὲ Νικάτωρ Σέλευκος, εὐθέως μετὰ τὴν νίκην Ἀντιγόνου τοῦ Πολιορκήτου, βουλόμενος κτίσαι πόλεις διαφόρους, ἤρξατο κτίζειν πρῶτον εἰς τὴν πάραλον τῆς Συρίας. Καὶ κατελθὼν παρὰ τὴν θάλασσαν, εἶδεν ἐν τῷ ὄρει κειμένην πόλιν μικρὰν, ἥντινα ἔκτισε Σύρος, ὁ υἱὸς Ἀγήνορος. Τῇ δὲ κγ΄ τοῦ Ξανθικοῦ μηνὸς ἦλθε θυσιάσαι, [2] εἰς τὸ ὄρος τὸ Κάσιον, Διῒ Κασίῳ· καὶ πληρώσας τὴν θυσίαν, καὶ κόψας τὰ κρέα, ηὔξατο περὶ τοῦ χρὴ κτίσαι πόλιν. Καὶ ἐξαίφνης ἥρπασεν ἀετὸς ἀπὸ τῆς θυ-

Seleucus duas habuit filias Apamam, & Laodicen. Apama autem uxore, quam ex Parthis tulit, fatis defuncta, alterius statim puellæ amore correptus est, nomine Stratonices, elegantis formæ virginis. Filia erat hæc Demetrii, Antigoni Poliorcetis, quem Seleucus interfecerat, filii. Virginem hanc invenerat Seleucus in urbe Rhoso, (quam condidit Cilix, Agenoris filius) cum patre Demetrio latitantem. Habuit autem ex ea filiam Seleucus, nomine Philam. Cæterum Seleucus Syriæ imperavit, Asiæque omni, Babyloni, & Palæstinæ, annos XLIII.

Seleucus autem Nicator, statim post victum Antigonum Poliorcetem, urbes nonnullas condere in animo habens, initium condendi sumpsit ab oris Syriæ maritimis. Itaque per mare descendens, urbem conspexit exiguam, in monte sitam, à Syro, Agenoris F. olim conditam. Aprilis itaque XXIII die, Casium montem conscendit, Jovi Casio Sacra facturus: quibus rite peractis, & carnibus in frustula concisis, precibus rogavit, ubinam loci condenda esset urbs. Dere-

---

1. ἔτη μγ΄.] Eusebius Seleucum annos XXXII. tantum regnasse, affirmat:

2. εἰς τὸ ὄρος τὸ Κάσιον] Κάσος una est ex Cycladibus insulis: ex hinc vero deducta Colonia Montem hunc Syriæ inhabitavit, Casiumque ab insula unde exierat, appellavit, uti asserit Stephanus de Urb. Κάσος, μία τῶν Κυκλάδων· Et postea, ἀπῴκισται δὲ τῆς νήσου καὶ τὸ ἐν Συρίᾳ ὄρος Κάσιον.

pente vero Aquila, ex ſacrificio carnis offulam ſurripiens, detulit eam Palæopolim: quam inſecuti Seleucus, quique cum eo erant, Auſpices, projectam invenerunt offulam, ad Emporium, Pieriæ vocatæ, prope mare, infra Palæopolim. Deſignato itaque muro, urbis ſtatim jecit fundamenta; quam, ex nomine ſuo, Seleuciam vocavit. Inde Deo gratiis actis, Jopolim contendit, urbem in monte Silpio ſitam: ubi Fanum erat, à Perſeo, Pici ex Danae filio extructum: Hic, poſt tres dies, feſtum Jovi Ceraunio celebravit; ſacrificium faciens, Menſis Maii 1. Antigoniam deinde profectus, urbem ab Antigono Poliorcete conditam, (quæ inter paludem, Arceuthamque fluvium (qui & Japhtha dictus,) ex ea emanantem, media interjacens, ſitu gaudebat tutiſſimo) ſacra illic Jovi fecit, ſuper altaribus, quæ erexerat ibi Antigonus: & exciſis offulis, una cum ſacerdote Amphione, Numen exoravit, uti ſigno aliquo dato ediſceret, utrum ibi in Antigonia, mutato loci nomine, ſedem poneret, necne; an potius alio in loco nova urbis fundamina jaceret. Repente igitur ex aëre deſcendens Aquila ingens, &

σίας, καὶ κατήγαγεν ἐπὶ τὴν παλαιὰν πόλιν· καὶ κατεδίωξεν ὀπίσω Σέλευκος, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ὀρνεοσκόποι, καὶ εὗρε τὸ κρέας ῥιφὲν παρὰ θάλασσαν, κάτω τῆς παλαιᾶς πόλεως, ἐν τὸ ἐμπορίῳ [1] τῆς λεγομένης Πιερίας. Καὶ περιχαράξας τὰ τείχη, εὐθέως ἔβαλε θεμελίους, καλέσας αὐτὴν Σελεύκειαν πόλιν, εἰς ἴδιον ὄνομα. Καὶ εὐχαριστῶν, ἀνῆλθεν εἰς Ἰώπολιν, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας, ἐπετέλεσεν ἑορτὴν ἐκεῖ τῷ Κεραυνίῳ Διΐ, ἐν τῷ ἱερῷ τῷ κτισθέντι ὑπὸ Περσέως, τοῦ υἱοῦ Πίκου καὶ Δανάης, τῷ ὄντι εἰς τὸ Σίλπιον ὄρος, ἔνθα κεῖται ἡ Ἰώπολις· ποιήσας τὴν θυσίαν τῇ πρώτῃ τοῦ Ἀρτεμισίου μηνός. Καὶ ἐν τῇ πόλει ἐλθὼν Ἀντιγονίᾳ, τῇ κτισθείσῃ ὑπὸ Ἀντιγόνου τοῦ Πολιορκητοῦ, (ἀπὸ γὰρ τῆς λίμνης ἐξερχομένου ἄλλου ποταμοῦ, Ἀρχευθᾶ, τοῦ καὶ Ἰάφθα, ἐμεσάζετο ἡ πόλις Ἀντιγονία, καὶ ἐν ἀσφαλείᾳ ἐκαθέζετο·) καὶ ποιήσας ἐκεῖ θυσίαν τῷ Διΐ, εἰς τοὺς βωμοὺς τοὺς ἀπὸ Ἀντιγόνου κτισθέντας, ἔκοψε τὰ κρέα· καὶ ηὔξατο, ἅμα τῷ ἱερεῖ Ἀμφίονι, μαθεῖν διὰ διδομένου σημείου, καὶ εἰ αὐτὴν ὀφείλει οἰκῆσαι πόλιν Ἀντιγονίαν, μετονομάζων αὐτὴν, ἢ οὐκ ὀφείλει αὐτὴν οἰκῆσαι, ἀλλὰ κτίσαι πόλιν ἄλλην ἐν ἄλλῳ τόπῳ. Καὶ ἐξαίφνης ἐκ τοῦ ἀέρος κατῆλθεν ἀετὸς μέγας, καὶ ἐπῆρεν ἐκ τοῦ βωμοῦ

1. τῆς λεγομένης Πιερίας] de Seleucia ἐν Πιερίᾳ, vide Triſtan. Tom. 1. p. 425.

τοῦ

τοῦ πυρὸς τοῦ ὁλοκαυτώσεως κρέα, καὶ ἀπῆλθε περὶ τὸ ὄρος τὸ Σίλπιον. Καὶ καταδιώξας [1] ἅμα τοῖς αὐτῷ, εὗρε τὸ κρέας τὸ ἱερατικὸν, καὶ τὸν ἀετὸν ἐπάνω ἑστῶτα. Τοῦ δὲ ἱερέως, καὶ τῶν ὀρνοσκόπων, καὶ τοῦ αὐτοῦ Σελεύκου, ἑωρακότων τὸ θαῦμα, εἶπον· ὅτι, Ἐνταῦθα δεῖ ὑμᾶς οἰκῆσαι, ἐν τῇ δὲ Ἀντιγονίᾳ οὐ δεῖ ἡμᾶς οἰκῆσαι, οὔτε γὰρ γενέσθαι αὐτὴν πόλιν, ὅτι οὐ βούλονται τὰ θεῖα. Καὶ λοιπὸν ἐβουλεύετο ἅμα αὐτοῖς, ἐν ποίῳ [2] τόπῳ ἀσφαλῆ ποιήσει τὴν πόλιν. Καὶ φοβηθεὶς τὰς ῥύσεις τοῦ Σιλπίου ὄρους, καὶ τοὺς κατερχομένους ἐξ αὐτοῦ χειμάῤῥους· ἐν τῇ πεδιάδι τοῦ αὐλῶνος κατέναντι τοῦ ὄρους, πλησίον τοῦ Δράκοντος ποταμοῦ τοῦ μεγάλου, τοῦ μετακληθέντος Ὀρόντου, ὅπου ἦν ἡ κώμη ἡ καλουμένη Βωττία, ἄντικρυς τῆς Ἰωπόλεως, ἐκεῖ διεχάραξαν τὰ θεμέλια τοῦ τείχους, θυσιάσας δὶ Ἀμφίονος, ἀρχιερέως καὶ τελεστοῦ, κόρην παρθένον, ὀνόματι Αἰμάθην, κατὰ μέσου τῆς πόλεως καὶ τοῦ ποταμοῦ, μηνὶ Ἀρτεμισίῳ, τῷ καὶ Μαΐῳ κβ΄. ὥρᾳ ἡμερινῇ α΄, [3] τοῦ ἡλίου ἀνατέλοντος· καλέσας αὐτὴν Ἀντιόχειαν, εἰς ὄνομα τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ, τοῦ λεγομένου Ἀντιόχου Σωτῆρος· κτίσας εὐθέως καὶ ἱερὸν, ὃ ἐκάλεσε Βωττίου Διός· [4] ἀναγείρας καὶ τὰ τείχη σπουδαίως

arreptis ex ara ignescentibus victimæ carnibus; inde per aëra fertur in montem Silpium. Hanc itaque Seleucus, & qui cum illo fuerunt, insecuti, sacratam offulam in monte invenerunt, aquilamque ei incubantem. Sacerdos autem atque Auspices, ipse etiam Seleucus, portentum hoc videntes, dixerunt omnes: 'Hic sedes nobis 'ponendæ sunt: Antigoniam 'vero nec incoli, nec in urbem fieri, fas est: quippe 'sic Numini visum. Consilium itaque cum eis inibat Seleucus, quo tandem in loco urbis fundamenta tuto ponerentur. Cavens autem sibi ab Effluviis montis Silpii, & ab aquis hyberno tempore inde exundantibus; fundamenta urbis molitur in planitie convallis, ex opposito montis, juxta Draconem fluvium magnum, (qui postea Orontes vocatus est,) ubi & vicus fuit, nomine Bottia, è regione Jopolis. Rem vero divinam fecit, via inter urbem & flumen media; victimam immolante Amphione, Sacerdote & Mysta, virginem, nomine Æmathen, Mensis Maii die XXII, hora die prima, sub ortum solis: urbem vero, ab Antiocho Sotere, filio suo, Antiochiam vocavit. Fanum deinde extruxit, Jovi Bottio sacrum: Mœniaque urbis

1. ἅμα τοῖς αὐτῷ] Scr. αὐτοῦ· aut supplendum, σὺν.

2. τόπῳ ἀσφαλῆ] Scr. ἀσφαλεῖ.

3. τοῦ ἡλίου ἀνατέλοντος] Scr. ἀνατέλλοντος.

4. ἀναγείρας] Scr. ἀνεγείρας.

excitavit

excitavit, ſpecioſa illa quidem, & ſtupenda, Xenario uſus Architecto. Statuam præterea immolatæ virginis æream, urbis in Fortunam, erexit: cui, juxta fluvium collocatæ, ſacra ſtatim peregit. Antigoniam deinde repetens, eam funditus evertit, utilemque ruinarum materiem flumine inde deportavit. Antigoniæ autem urbis Fortunæ ſtatuam æream erexit, Amalthææ cornu manu tenentem. Quin & in ſublimi poſuit Fortunam illam, quatuor ſupra columnas collocatam; ara etiam excelſa coram illa extructa. Hanc Fortunæ urbis ſtatuam, poſt Seleuci mortem, Demetrius, Antigoni Poliorcetis filius, devexit in Rhoſum, Ciliciæ urbem à Cilice, Agenoris F. conditam.

Seleucus vero, poſt Antigoniam everſam, Athenienſes, qui eam incoluerunt, relictos ibi ab Antigono, cum Demetrio filio, præterea etiam & Macedonas, (quorum omnium numerus fuit IↃↃCCC virorum) in Antiochiam magnam, à ſe conditam, tranſtulit: ubi ſtatuam etiam æream plane ſtupendam Minervæ poſuit; propter Athenienſes, qui eam coluerunt. Cretenſes etiam deduxit Seleucus, quos arcem, ſummaſ-

φοβερὰ διὰ Ξεναίου, ἀρχιτέκτονος· στήσας ἀνδριάντος στήλην χαλκῆν τῆς σφαγιασθείσης κόρης, τύχην τῇ πόλει, ὑπεράνω τοῦ ποταμοῦ, εὐθέως ποιήσας αὐτῇ τῇ τύχῃ θυσίαν. Καὶ ἀπελθὼν, κατέστρεψε τὴν Ἀντιγονίαν πόλιν πᾶσαν ἕως ἐδάφους, μετενεγκὼν καὶ τὰς ὕλας ἐκεῖθεν διὰ τοῦ ποταμοῦ· καὶ ποιήσας καὶ τῇ Τύχῃ Ἀντιγονίᾳ ἀνδριάντα στήλης χαλκῆς, ἐχούσης Ἀμαλθείας κέρας ἔμπροσθεν αὐτῆς. Καὶ [1] ποιήσας ἐκεῖ τετρακιόνιν, ἐν ὕψει ἔστησεν αὐτὴν τὴν τύχην, καταστήσας ἔμπροσθεν αὐτῆς βωμὸν ὑψηλόν· ἥντινα στήλην τῆς τύχης, μετὰ τελευτὴν Σελεύκου, Δημήτριος, ὁ υἱὸς Ἀντιγόνου τοῦ Πολιορκήτου, ἀπήγαγεν ἐν Ῥώσῳ. ἐν τῇ πόλει τῆς Κιλικίας. ἡ δὲ αὐτὴ πόλις Ῥῶσος ἐκτίσθη ὑπὸ Κίλικος τοῦ υἱοῦ Ἀγήνορος.

Ὁ δὲ Σέλευκος, μετὰ τὸ καταστρέψαι τὴν Ἀντιγονίαν, ἐποίησε μετοικῆσαι τοὺς Ἀθηναίους εἰς ἣν ἔκτισε πόλιν Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην, τοὺς οἰκοῦντας τὴν Ἀντιγονίαν· οὕστινας ἦν ἐκεῖ ἐάσας Ἀντίγονος μετὰ Δημητρίου υἱοῦ αὐτοῦ· καὶ ἄλλους δὲ ἄνδρας Μακεδόνας, τοὺς πάντας ἄνδρας ,ετʹ· ποιήσας ὁ αὐτὸς Σέλευκος, ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἀνδριάντα χαλκοῦν φοβερὰν τῆς Ἀθήνης, διὰ τοὺς Ἀθηναίους, ὡς αὐτὴν σεβομένους. Κατήγαγε δὲ καὶ τοὺς Κρῆτας ἀπὸ τῆς

1. ποιήσας ἐκεῖ τετρακιόνιν] τετρακιόνιν, pro τετρακιόνιον, ut στηθάριν, pro στηθάριον, &c.

ἀκρο-

ἀκροπόλεως, [1] οὓς ἔασεν ὁ Κάσος, ὁ υἱὸς Ἰνάχου, ἄνω οἰκεῖν· [2] οἵτινες μετοικήσαντες εἰς τὴν αὐτὴν Ἀντιόχειαν, μετὰ καὶ τῶν Κυπρίων· ἐπειδὴ ὁ Κάσος βασιλεὺς ἠγάγετο Ἀμύκην, τὴν καὶ Κιττίαν, [3] θυγατέρα Σασαλαμίνου, τοῦ Κυπρίων βασιλέως· καὶ ἦλθον μετ' αὐτῆς Κύπριοι, καὶ ᾤκησαν τὴν ἀκρόπολιν· καὶ τελευτᾷ ἡ Ἀμύκη, καὶ ἐτάφη ἀπὸ σταδίων τῆς πόλεως ρ'. δι' ἣν ἐκλήθη ἡ χώρα, Ἀμύκη. Προετρέψατο δὲ ὁ αὐτὸς Σέλευκος καὶ τοὺς Ἀργείους Ἰωνίτας, καὶ κατήγαγε καὶ αὐτοὺς, ἐκ τῆς Ἰωπόλεως, ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ οἰκεῖν· οὕστινας, ὡς ἱερατικοὺς, καὶ εὐγενεῖς, πολιτευομένους ἐποίησεν. Ἔστησε δὲ ὁ αὐτὸς Σέλευκος καὶ πρὸ τῆς πόλεως ἄγαλμα λίθινον τοῦ ἀετοῦ. Ἐκέλευσε δὲ ὁ αὐτὸς καὶ τοὺς μῆνας τῆς Συρίας, κατὰ Μακεδόνας ὀνομάζεσθαι, Διότι εὗρεν ἐν τῇ αὐτῇ χώρᾳ γίγαντας οἰκήσαντας· ἀπὸ γὰρ δύο μιλίων τῆς πόλεως Ἀντιοχείας ἐστὶ τόπος, ἔχων σώματα ἀνθρώπων ἀπολιθωθέντων, τῶν κατὰ ἀγανάκτησιν Θεοῦ· οὕστινας ἕως τῆς νῦν καλοῦσι γίγαντας, ὡσαύτως δὲ καὶ Παγρᾶν τινα, οὕτω καλούμενον γίγαντα [4] ἐν τῇ αὐτῇ οἰκοῦντι γῇ κεραυνωθῆναι

que urbis partes habitare fecit olim Casus Inachi filius: & cum his Cyprios etiam in eandem Antiochiam traduxit. Casus enim rex uxorem habuit Amycen, quæ & Cittia vocata est, Sasalamini, Cypriorum regis, filiam: cum hac Cyprii venientes, urbis summitates incoluerunt. Amyce deinde mortua, centum ab urbe stadiis sepulta est; à qua regio ea Amyca dicta est. Argivos etiam Jonitas hortatus est, uti Jopoli relicta, in Antiochiam migrarent: Quos, cum natalibus clari, sacrisque essent instituti, in urbis Administrationem designavit. Idem Seleucus lapideum simulachrum Aquilæ, ante urbem posuit. Menses item Syrorum, Macedonum mensium nominibus vocari jussit. Syros autem Antiochenses in terra Gigantum habitare, manifestum inde est; quod, duobus ab Antiochiæ passuum millibus locus est, ubi humana corpora inveniuntur: ira Dei in lapides conversa, quos, in hunc usque diem, Gigantes vocant. Sed & Pagram quendam gigantem, loci illius incolam, igne cœ-

1. οὓς ἔασεν ὁ Κάσος] Scr. εἴασεν. Hi vero Casii montis, urbisque in eo positæ incolæ, censendi sunt: quos tamen Stephanus à Caso, una ex Cycladibus, huc devenisse inquit: uti supra monuimus.

2. οἵτινες μετοικήσαντες] aliquid hic deesse videtur ad sensum explendum: forte legendum, οὕστινας μετῴκισεν.

3. θυγατέρα Σασαλαμίνου] Vocabulum suspectum: forte legendum, Σαλαμίνου.

4. ἐν τῇ αὐτῇ οἰκοῦντι γῇ] Scr. οἰκοῦντα.

lesti consumptum, ibi periisse ferunt. Ante urbem vero, ad ripam fluminis ulteriorem, Seleucus aliud etiam posuit simulachrum, Capitis scilicet Equini; juxtaque, cassidem deauratam; quibus hæc inscripta sunt. ‘ Huic (insi‘dens) Seleucus, Antigonum ‘fugiens, evasit: & deinde ‘reversus, eum è medio sustulit. Amphioni etiam sacerdoti, quicum auspicia ipse captaverat, Seleucus columnam posuit marmoream, in tra portam, Romanesiam dictam. Seleucus etiam Nicator urbem etiam condidit in Syria Maritimam, quam à filia sua Laodiceam nominavit: (Vicus hic antea fuit Mazabda vocatus:) sacris autem Jovi, pro more peractis, Numineque rogato ubi urbs condenda esset, advolans Aquila, ut antea, offulam ex ara surripit: quam dum rex insequitur, ecce ei in occur-

ὑπὸ πυρός· ὡς δῆλον, ὅτι οἱ Αντιοχεῖς τῆς Συρίας [1] ἐν τῇ γῇ οἰκοῦσι τῶν γιγάντων. Εποίησε δὲ ὁ αὐτὸς Σέλευκος πρὸ τῆς πόλεως, πέραν τοῦ ποταμοῦ, ἄλλο ἄγαλμα κεφαλῆς ἵππου, [2] καὶ κασσίδα κεχρυσωμένην πλησίον, ἐπιγράψας ἐν αὐτοῖς. ‘ Εφ᾽ οὗ φυγὼν ὁ Σέλευκος ‘ τὸν Αντίγονον, ὁ διεσώθη· καὶ ὑπο‘στρέψας ἐκεῖθεν, ἀνεῖλεν αὐτόν. Ανήγειρε δὲ ὁ αὐτὸς Σέλευκος καὶ τῷ Αμφίονι στήλην μαρμαρίνην, ἔσω τῆς λεγομένης,, Ρωμανησίας πόρτας, [3] ὀρνεοθυσίαν ποιοῦντα ἅμα αὐτῷ. Εκτισε δὲ ὁ αὐτὸς Σέλευκος ὁ Νικάτωρ καὶ ἄλλην παραλίαν πόλιν ἐν τῇ Συρίᾳ, ὀνόματι Λαοδίκειαν, [4] εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς, πρότερον οὖσαν κώμην, ὀνόματι Μαζαβδὰν, ποιήσας, κατὰ τὸ ἔθος, θυσίαν τῷ Διΐ. [5] καὶ αἰτησάμενος, ποῦ κτίσει τὴν πόλιν, ἦλθεν ἀετὸς πάλιν, καὶ ἥρπασεν ἀπὸ τῆς θυσίας· καὶ ἐν τῷ καταδιώκειν αὐ-

1. ἐν τῇ γῇ οἰκοῦσι τῶν γιγάντων] Procopius etiam Cæsariensis Damascum, Syriæ urbem, Jovis adversus Gigantes Trophæum fuisse, asserit, apud Isac. Tzetzem in Lycophr. ὁ μὲν Καισαρεὺς Περικόπιος, τὴν Δαμασκόν φησι Διὸς τρόπαιον κατὰ γιγάντων.. Cæterum ossa prodigiosæ magnitudinis in ipsis terræ visceribus,. naturaliter quandoque producta, se vidisse testatur Goropius Becanus: atque exhinc Gigantum fabulam ortum ducere potuisse suspicatur doctissimus Jacobus Gaffarellus, *Curiositez Inouyes part.* 2.

2. καὶ κασσίδα κεχρυσωμένην] Κάσσις, κασσίδιον, & κασσίδα, pro *Caßide*, sive Galea, apud Græcos Recentiores usurpantur. Vide Nec. Riqult. & Jo. Meurs. Glossar.

3. ὀρνεοθυσίαν ποιοῦντα] Scr. ποιοῦντι.

4. εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς] Stephan. de urb. Laodiceam nomen accepisse dicit à Laodice, Seleuci Nicatoris non filia, sed matre. Λέγεται δὲ ἀπὸ Λαοδίκης, τῆς μητρὸς Σελεύκου τοῦ Νικάτορος; *Ramitham* vero primo, deinde *Leucam Acten*, vocatam fuisse.

5. καὶ αἰτησάμενος ποῦ κτίσει] forte, αἰτησαμένου.

τὸν τὸν ἀετόν, ὑπηλώτησεν αὐτῷ σύαγρος μέγας, ἐξελθὼν ἀπὸ καλαμῶνος, ὅντινα ἀνεῖλεν ᾧτινι κατεῖχε δόρατι· καὶ φονεύσας τὸν σύαγρον, καὶ σύρας τὸ λείψανον αὐτοῦ, ἐκ τοῦ αἵματος αὐτοῦ διεχάραξε τὰ τείχη, ἐάσας τὸν ἀετόν· καὶ οὕτως τὴν αὐτὴν πόλιν ἔκτισεν ἐπάνω τοῦ αἵματος τοῦ συάγρου, θυσιάσας κόρην ἀδαῆ, ὀνόματι Ἀγαυήν· ποιήσας αὐτῇ στήλην χαλκῆν, εἰς τύχην τῆς αὐτῆς πόλεως. Ἔκτισε δὲ ὁ αὐτὸς Σέλευκος ὁ Νικάτωρ καὶ ἄλλην πόλιν, εἰς τὴν Συρίαν, μεγάλην, [1] εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς Ἀπάμας, εὑρηκὼς κώμην πρῴην λεγομένην Φαρνάκην· καὶ τειχίσας αὐτὴν ὁ αὐτὸς Σέλευκος, ἐπωνόμασε πόλιν, καλέσας αὐτὴν Ἀπάμειαν, θυσίαν ποιήσας· ἣν αὐτὸς [2] μετεκάλεσεν ὀνόματι Πέλλαν, διὰ τὸ ἔχειν τὴν τύχην τῆς αὐτῆς Ἀπαμείας πόλεως τὸ ὄνομα τοῦτο· ἦν γὰρ ὁ αὐτὸς Σέλευκος ἀπὸ Πέλλης, τῆς πόλεως Μακεδονίας. Ἐποίησε δὲ θυσίαν, ταῦρον, καὶ τράγον· καὶ ἐλθὼν πάλιν ὁ ἀετὸς, ἐπῆρε τὰς κεφαλὰς τοῦ ταύρου, καὶ τοῦ τράγου· καὶ περιεχάραξεν ἐκ τοῦ αἵματος τὰ τείχη. Ἔκτισε δὲ καὶ ἄλλας διαφόρους πόλεις εἰς ἄλλας ἐπαρχίας, καὶ εἰς τὰ Περσικὰ μέρη, ὁ αὐτὸς Σέλευκος, πολλάς, (ὧν ἀριθμός ἐστιν οε΄, καθὼς ὁ σοφὸς Παυ-

ſum, ex arundineto, aper ingens: hunc Seleucus haſta, quam ferebat, interfecit: & occiſi apri circumtrahens cadaver, miſſoque aquilæ augurio, ſanguine ejus deſignatis mœnibus fundamenta urbis in illo poſuit: parata in victimam virgine intacta, nomine Agave; cui etiam ſtatuam æream erexit, in Fortunam urbis. Idem Seleucus Nicator incidens in vicum quendam Syriæ, Pharnacen dictum, mœnibus eum cingit, urbemque fecit magnam; à filiæ ſuæ Apamæ nomine, Apamiam vocans. Quam etiam Seleucus deinde, mutato nomine, Pellam, ab urbis Fortunæ nomine, (ſic dictæ, eo quod à Pella Macedoniæ urbe, ipſe oriundus erat,) appellavit. In ſacrificium porro habuit Taurum, & Hircum: & Aquila rurſus advolans, Tauri Hircique capita abripuit: quorum ex ſanguine, mœnia urbis deſignavit. Sed & alias quamplurimas Seleucus urbes condidit, in aliis regionibus, & in Perſide etiam, numero LXXV, uti ſa-

1. εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς Ἀπάμας] Hanc etiam urbem ab Apama, Seleuci matre, nomen accepiſſe vult Stephanus. Quot interim matres habebit Seleucus? Cæterum de iſtis, vide etiam Scaliger. in Euſeb. p. 120. ubi à noſtro longe diſſentit.

2. μετεκάλεσεν ὀνόματι Πέλλαν] Ita etiam Stephan. in Ἀπάμεια. ἐκλήθη καὶ Χερρόνησος, ἀπὸ τῆς περιοχῆς τῶν ὑδάτων· καὶ Πέλλα, ἀπὸ τῆς ἐν Μακεδονίᾳ.

piens Pauſanias, in Chronicis ſuis, memoriæ prodidit: quas omnes, vel nomine ſuo, vel filiorum ſuorum, pro libitu, Seleucus inſignivit. Sapiens autem Pauſanias tradidit, Seleucum Antiochiæ magnæ nomen dediſſe, à patre ſuo Antiocho. Verum nemo urbis Conditor, eam in demortui nomen vocare ſolet: abſurdum enim hoc eſſet: ſed viventis alicujus, & ſuperſtitis nomen ei indit. Itaque & urbem hanc Seleucus, Antiochi filii ſui nomine, Antiochiam vocavit: uti in prioribus dictum. Cæterum multa etiam alia, Poëtice ſcripta nobis reliquit ſapientiſſimus Pauſanias.

Idem Seleucus Cupreſſos plantavit, ad urbem Heraclidem olim vocatam, quæ Daphne nunc appellatur, juxta Fanum Apollinis; ubi ante eum cupreſſos etiam plantaverat Hercules Myſta; qui Daphnem iſtam olim condidit, & à nomine ſuo, Heraclidem vocavit. Urbs autem hæc extra lucum condita fuit, juxta Minervæ templum:

σανίας ὁ Χρονογράφος συνεγράψατο· ὧντινων πόλεων καὶ τὰ ὀνόματα ἐξέθετο,) εἰς ὄνομα ἴδιον, καὶ τῶν αὐτοῦ τέκνων, [1] ὡς ἔδοξεν αὐτῷ, ὁ Σέλευκος. Ὁ δὲ σοφὸς Παυσανίας ἐξέθετο, εἰς ὄνομα τοῦ ἑαυτοῦ πατρὸς ἔθηκε τὸ ὄνομα τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας ὁ αὐτὸς Σέλευκος, ἐπειδὴ καὶ ὁ αὐτοῦ πατὴρ Ἀντίοχος ἐλέγετο. Οὐδεὶς δὲ κτίζων πόλιν, εἰς ὄνομα τεθνηκότος αὐτὴν καλεῖ· ἔστι γὰρ λῆρον· ἀλλ' εἰς ὄνομα ζῶντος, καὶ ἑστῶτος καλεῖ. ἥντινα πόλιν εἰς ὄνομα Ἀντιόχου, τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ, ὡς προείρηται, ἐκάλεσε. Πολλὰ δὲ, καὶ ἄλλα ὁ αὐτὸς σοφώτατος Παυσανίας ποιητικῶς συνεγράψατο.

Ὁ δὲ αὐτὸς Σέλευκος καὶ εἰς τὴν Ἡρακλεῖδα τὴν ποτε πόλιν, νυνὶ δὲ λεγομένην Δάφνην, ἐφύτευσε τὰς Κυπαρίσσους, πλησίον τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, μετὰ τὰς φυτευθείσας Κυπαρίσσους ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέως τοῦ τελεστοῦ, τοῦ κτίσαντος τὴν Δάφνην εἰς ὄνομα ἑαυτοῦ, καὶ καλέσαντος αὐτὴν Ἡρακλεῖδα πόλιν· αὕτη δὲ ἔξω τοῦ ἄλσους [2] ἦν κεκτισμένη, ἐπὶ τοῦ

1. ὡς ἔδοξεν αὐτῷ, ὁ Σέλευκος] ὁ Σέλευκος, redundat.

2. ἦν κεκτισμένη] Scr. ἐκτισμένη. Atque hîc obiter notandus eſt Inſtitutionis Græcæ Grammaticæ noſtræ Weſtmonaſterienſis auctor, Camdenus; qui in regulis ſuis de formatione præteriti perfecti, verba à κτ, incipientia primam literam thematis repetere aſſerens, verbi κτάομαι κέκτημαι, exemplo hoc confirmare nititur: cum verbum, κτάομαι, unicum ſit, quod hoc facit; reliquis omnibus à ſimplici ε incipientibus: unde à κτείνω, occido, ἔκτακα habemus, à κτῆμι, occido, inuſitato, ἔκταμαι, & particip. ἐκταμένος, poſt κταμένος: à κτενίζω, pecto, ἐκτένικα, unde partic. ἐκτενισμένος, à κτίζω, condo, partic. paſ. ἐκτισμένος, pro quo poetæ dicunt, κτίμενος: à κτιλόω, cicuro, ἐκτιλωμένος: & ſiqua ſint alia hujuſmodi, eandem ſequuntur formam.

ναὸν

ναὸν τῆς Ἀθήνης· τὸ γὰρ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν Δαφνέων ἐλέγετο, [1] μέσον ὄντα τοῦ ἄλσους. Ὅστις Ἡρακλῆς, καὶ τὴν τῆς πάλης ἐξέθετο τέχνην πρῶτος.

Καὶ λοιπὸν ἐτελεύτησεν ὁ αὐτὸς Σέλευκος ἐν τῷ Ἑλλησπόντῳ, ὢν ἐνιαυτῶν οβ'. καὶ ἐτάφη ἐν Σελευκείᾳ τῆς Συρίας.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Σελεύκου, ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀντίοχος, ὁ ἐπικληθεὶς Σωτὴρ, [2] ἔτη εἴκοσι· ὅστις Ἀντίοχος ἐφίλησε τὴν ἰδίαν μητρυιὰν Στρατονίκην, τὴν θυγατέρα Δημητρίου· καὶ ἔλαβεν αὐτὴν γυναῖκα, ἀφ' ἧς εἶχεν υἱοὺς δύο, Σέλευκον, ὅστις μικρὸς ἐτελεύτησε, καὶ Ἀντίοχον, [3] τὸν ἐπικληθέντα Θεοειδῆ. Καὶ ἐτελεύτησεν Ἀντίοχος ὁ Σελεύκου, καὶ ἐβασίλευσε μετ' αὐτὸν Ἀντίοχος ὁ Θεοειδὴς, ἔτη ιε'. Καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ ἐκ Βερνίκης, Σέλευκος [4] ὁ Καλλίνικος, ἔτη κδ'. καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Νικάτωρ, ἔτη λς'. καὶ Σέλευκος ὁ Φιλοπάτωρ, ἔτη δέκα. καὶ Ἀντίοχος ὁ Ἐπιφανὴς, ἔτη ιβ'.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας λοιμοῦ γινομένου, καὶ πολλῶν διαφθαρέντων τῆς πόλεως, Λήϊός τις, τελε-

Apollinis enim fanum, quod Daphnæum dicebatur; mediam luci partem occupavit. Hercules autem is fuit, qui Palæstræ artes primus docuit.

Post hæc mortuus est Seleucus in Hellesponto annos natus LXXII, & sepultus est in Seleucia Syriæ.

Seleuco successit in regno filius Antiochus, cognomine Soter; regnavit annos XX. Hic novercam suam, quam deperibat, Stratonicen, Demetrii filiam, in uxorem sibi accepit: ex qua filios duos suscepit; Seleucum, qui parvulus interiit; & Antiochum, cognomento Theoidem. Mortuo autem Antiocho, Seleuci F. in regno successit Antiochus Theoides; regnavitque annos XV. Hunc excepit filius ejus ex Bernice, Seleucus Callinicus & regnavit annos XXIV: deinde Alexander Nicator, qui regnavit annos XXXVI. post hunc Seleucus Philopator, annos X: deinde Antiochus Epiphanes, annos XII.

Hujus sub imperio, peste grassante, plurimisque ex urbe pereuntibus, Leius quidam,

1. μέσον ὄντα τοῦ ἄλσους] μέσον ὄν.

2. ἔτη εἴκοσι] Eusebium, & ἱστοριῶν συναγ. Scaligeriana, XIX. tantum annos enumerant Antiochi Soteris.

3. τὸν ἐπικληθέντα Θεοειδῆ] Θεὸς, hic non Θεοειδὴς, Eusebio, Zonaræ, aliisque dictus est.

4. ὁ Καλλίνικος ἔτη κδ'.] ἔτη κ'. habet Eusebius: qui etiam inter Seleucum Callinicum, & Seleucum Philopatorem, reges duos ponit, Seleucum Ceraunum, & Antiochum Magnum; cum Noster Alexandrum Nicatorem tantum habeat. Sed nec in numero annorum conveniunt inter se.

qui Mysteriorum peritus fuit, lapidem ex monte urbi imminente exculpi jussit, in quo caput ingens, corona cinctum, exarari curavit, urbi, convallique obversum. Tum capiti quædam inscribens, pestem repressit. Caput autem hoc Antiocheni, *Charonium*, usque adhuc vocant. Idem rex Antiochus, cognomine Epiphanes, Senaculum primus Antiochensibus extra urbem extruxit: uti in unum convenirent viri senatorii, Magistratus, Primoresque urbis omnes; atqui ibi de Reipublicæ necessitatibus consulentes, ad se tandem referrent. Quædam etiam alia extra urbem ædificia erexit; locumque deinde, à cognomine suo Epiphaniam vocavit: quam tamen incolis, mœnibus nullis cinctam, reliquit.

στὴς, ἐκέλευσε πέτραν ἐκ τοῦ ὄρους τοῦ ὑπεράνω τῆς πόλεως γλυφῆναι, ἔχουσαν προσώπιον μέγα πάνυ, ἐστεμμένον, [1] προσέχοντα ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ τὸν αὐλῶνα· καὶ γράψας ἐν αὐτῷ τινα, ἔπαυσε τὴν λοιμικὴν θνῆσιν· ὅπερ προσωπεῖον [2] καλοῦσιν, ἕως τοῦ νῦν, οἱ Αντιοχεῖς Χαρώνιον. Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Αντίοχος, ὁ λεγόμενος Επιφανὴς, ἔκτισε πρῶτον ἐν Αντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἔξω τῆς πόλεως τὸ λεγόμενον βουλευτήριον, εἰς τὸ ἐκεῖσε συνάγεσθαι πάντας τοὺς συγκλητικοὺς αὐτοῦ, μετὰ τῶν πολιτευομένων, καὶ τῆς πόλεως πάντων τῶν κτητόρων, καὶ βουλεύεσθαι, τί δεῖ γίνεσθαι περὶ τῶν ἀνακυπτόντων, καὶ τότε ἀναφέρειν ἐπὶ αὐτὸν τὰ συμφέροντα. Εκτισε δὲ καὶ ἄλλα τινα ἔξω τῆς πόλεως, καλέσας τὰ αὐτὰ μέρη εἰς τὸ ἐπώνυμον αὐτοῦ, Επιφανίαν πόλιν· μὴ κτίσας αὐτῇ τεῖχος, ἀλλ' οὕτως ἦν ἡ οἴκησις αὐτῆς ἐπὶ τὸ ὄρος.

---

1 προσέχοντα ἐπὶ τὴν πόλιν] Scr. προσέχον.

2. καλοῦσιν ἕως τοῦ νῦν οἱ Αντιοχεῖς Χαρώνιον.] Charonis hanc faciem fuisse asserit Jo. Tzetz. Chil. 2. Hist. 59.

Ακοῦσός τις φιλόσοφος ἐν χρόνοις Αντιόχου,
Καὶ τελεστὴς, καὶ μυστικὸς, καὶ τερατοεργάτης,
Λιμοῦ τὴν Αντιόχειαν μεγάλου καταχέοντος,
Ξέσας ἐν πέτρᾳ πρόσωπον Χάρωνος, θείς τε πόλει,
Τὴν νόσον ἐξωστράκισε μακρὰν Αντιοχέων.

Narratiunculam hanc ex nostro desumpsisse videtur Tzetzes: interim versu tertio, pro λιμοῦ, legendum, λοιμοῦ. & versu ultimo, ἐξωστράκισε. Χαρώνεια etiam, sive Χαρνεῖα, sunt specus pestiferum halitum evomentes: Est & Χαρωνεῖον, apud Polluc. lib. 8. *Una Carceris janua, per quam ad mortem ducebatur.* De quo etiam Hesych. Χαρώνιον, θύρα μία τοῦ νομοφυλακίου, δι' ἧς οἱ καταδίκοι τὴν ἀπὸ θανάτου (Scr. θανάτῳ] ἐξήγοντο.

Strabo lib. 16. Antiochiam τετράπολιν fuisse scribit, & in modum 4. urbium distinctarum extructam: quarum I. Nicatoris erat. II. multitudinis habitatorum. III. Seleuci Callinici. IV. Antiochi Epiphanis. Harum vero singulæ suo, & omnes communi muro circundatæ erant,

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἀντίοχος ὁ Ἐπιφανὴς ἠγανάκτησε κατὰ Πτολεμαίου, βασιλέως Αἰγύπτου, διότι τέλη ἀπῄτησε τοὺς ἐκ τῆς ὑπ' αὐτὸν ὄντας χώρας Ἰουδαίους. Τῶν γὰρ αὐτῶν Ἰουδαίων ἐκ τῆς Παλαιστίνης ἐλθόντων ἐν Ἀντιοχείᾳ, καὶ αἰτησάντων τὸν αὐτὸν Ἀντίοχον γράψαι Πτολεμαίῳ, τῷ τῆς Αἰγύπτου τοπάρχῃ καὶ βασιλεῖ, μὴ ἀπαιτεῖν αὐτοὺς τέλος, μετακομίζοντας σῖτον εἰς ἀποτροφὰς αὐτῶν, μεγάλου λοιμοῦ τότε γενομένου ἐν τῇ Παλαιστίνῃ. (ἀπὸ γὰρ τῆς Αἰγυπτιακῆς χώρας μετεκόμιζον σῖτον οἱ Ἰουδαῖοι·) ὅστις Πτολεμαῖος δεξάμενος τὰ γράμματα Ἀντιόχου, πλέον αὐτοὺς ἐκέλευσεν ἀπαιτεῖσθαι. Καὶ λοιπὸν Ἀντίοχος ὁ Ἐπιφανὴς ἐπεστράτευσε κατὰ Πτολεμαίου, διότι οὐκ ἐπείσθη τοῖς γράμμασιν αὐτοῦ· καὶ συμβολῆς γενομένης μεταξὺ αὐτῶν, ἔπεσε πλῆθος τοῦ αὐτοῦ Ἀντιόχου πολύ, [1] καὶ φυγὼν ἀπῆλθεν ἐπὶ τὸ λιμιτόν. Τοῦτο δὲ γνόντες οἱ τῆς Ἱερουσαλὴμ Ἰουδαῖοι, ἐξάψεις ἐποίησαν, πρὸς χάριν τοῦ Πτολεμαίου, νομίσαντες τεθνάναι τὸν Ἀντίοχον, ἑαυτοὺς παρατιθέμενοι. Ὁ δὲ Ἀντίοχος ὁ Ἐπιφανὴς συνάξας πλῆθος, ἐπέρριψε τῷ Πτολεμαίῳ, καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν, κόψας καὶ τὰ πλήθη αὐτοῦ. Καὶ γνοὺς περὶ τῶν Ἰουδαίων τῆς Ἱερουσαλὴμ τό, τί πεπράχαν κατ' αὐτοῦ, ὡς συγχαρέντες τῇ αὐτοῦ ἥττᾳ, ὡπλίσατο κατὰ τῆς Ἱερουσαλήμ· καὶ πο-

Idem Antiochus Epiphanes infensus fuit Ptolomæo, Ægyptiorum regi; eo quod à Judæis, regno suo subjectis, tributa exigeret. Grassante enim per Palæstinam fame maxima, Judæi ex Ægypto frumentum emere coacti sunt. Antiochiam itaque profecti, Antiochum regem exoratum habuerunt, uti Ptolomæum, Ægypti regem, per literas hortaretur, uti vectigalia à Judæis non exigeret, qui non nisi in victum necessarium frumenta Ægypto exportabant. Ptolomæus autem, acceptis Antiochi literis, tributa à Judæis eo strictius exigebat. Itaque adversus eum arma movit Antiochus: prælioque commisso, ingens ex Antiochi partibus cecidit multitudo; rex autem ipse fuga in fines suos evasit. Judæi interim Hierosolymitani his auditis, Antiochum in prælio cecidisse rati, Ptolomæo sese dederunt; pyrasque, illi congratulantes, accenderunt. Antiochus autem Epiphanes, collecto iterum exercitu, Ptolomæum adoritur; eoque occiso, copias ejus profligavit. Audito vero, quid contra se fecissent Judæi Hierosolymitani, cladem à Ptolomæo illatam gratulantes, in Hierosolymas arma movit, easque obsidione cinxit;

1. καὶ φυγὼν ἀπῆλθεν ἐπὶ τὸ λιμιτὸν] **Hæc aliter omnino narrantur, 1. Maccab. 1.**

captas

captas deinde vastavit, Judæis internecioni datis omnibus. Eleazarum autem Pontificem Maximum, & Maccabæos, Antiochiam abductos, morte multavit. Sacerdotium etiam Judæorum subvertit, Templumque Salomonis Jovi Olympio, & Minervæ, dicavit. Sed & Dei domum porcinis carnibus conspurcavit; Judæis etiam interdicta religione patria, Græcorum ritus, per tres annos, eos observare coegit.

Mortuus deinde est Antiochus; post quem regnavit filius ejus, Antiochus Glaucus, Hierax vocatus, annis II.

Hunc excepit Demetrianus, Seleuci F. qui regnavit annos VIII. Judæus vero quidam, nomine Judas, Antiochiam veniens, à Demetriano precibus suis obtinuit, ut templum sibi iterum, & Maccabæorum concederentur reliquiæ; quas Judas in Antiochia magna sepelivit, in loco qui dicitur, Cerateum: ubi etiam erat synagoga Judæorum. Hos enim prope ab urbe, è regione

λιορκήσας αὐτὴν ἐπολέμησε, καὶ παρέλαβεν αὐτὴν, καὶ κατέσφαξε πάντας· τὸν δὲ Ἐλεάζαρ τὸν ἀρχιερέα τῶν Ἰουδαίων, [1] καὶ τοὺς Μακκαβεῖς, ἐν Ἀντιοχείᾳ ἀγαγὼν, κολάσας ἐφόνευσε. Καὶ καθεῖλε τὴν ἀρχιερωσύνην τῆς Ἰουδαίας, καὶ τὸ ἱερὸν, [2] Σολομῶντος ὄντα, τῶν Ἰουδαίων, ἐποίησε [3] Διὸς Ὀλύμπου, καὶ Ἀθήνας, μιάνας τὸν οἶκον χοιρείοις κρέασι· καὶ ἐκώλυσε τοὺς Ἰουδαίους τῆς πατρῴας θρησκείας, καὶ ἑλληνίζειν αὐτοὺς ἐβιάζετο, ἐπὶ ἔτη τρία.

Καὶ τελευτᾷ ὁ αὐτὸς Ἀντίοχος, καὶ ἐβασίλευσεν ὁ αὐτοῦ υἱὸς, [4] Ἀντίοχος ὁ Γλαυκὸς, ὁ λεγόμενος Ἱέραξ, ἔτη δύο.

Καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσεν [5] ὁ Δεμητριανὸς, ὁ Σελεύκου, [6] ἔτη η'. καὶ ἐλθὼν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ Ἰούδας τὶς ὀνόματι, Ἰουδαῖος τῷ ἔθνει, ἐδυσώπησε Δημητριανὸν τὸν βασιλέα, παρακαλέσας αὐτὸν, καὶ παρέσχεν αὐτῷ τὸ ἱερὸν, καὶ τὰ λείψανα τῶν Μακκαβαίων· καὶ ἔθαψαν αὐτὰ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἐν τῷ λεγομένῳ Κερατέῳ· ἦν γὰρ συναγωγὴ ἐκεῖ τῶν Ἰουδαίων· πρὸ μικροῦ γὰρ τῆς

1. καὶ τοὺς Μακκαβεῖς] Ita etiam Cedrenus; ἐφ' οὗ καὶ οἱ Μακκαβαῖοι ἐμαρτύρησαν. Maccabæus licet uni Judæ, Mattathiæ F. cognomen fuerit, auctores tamen promiscue quibuslibet ex Judæis, pro religione Patria dira passis, idem tribuere visi sunt: uti annotavit doctissim. Jos. Scaliger, in Euseb. Quos autem hîc Maccabæos vocat auctor noster, Eleazarus, septemque illi fratres qui una cum matre sua eodem die neci dati sunt, fuisse videntur. Vid. 2. Maccab. c. 6, & 7.

2. Σολομῶντος ὄντα] Scr. ὄν.

3. Διὸς Ὀλύμπου] Scr. Ὀλυμπίου.

. Ἀντίοχος ὁ Γλαυκὸς] Hic Antiochus Eupator, aliis autoribus omnibus dictus est..

5. ὁ Δημητριανὸς ὁ Σελεύκου] Demetrium alii vocant.

6. ἔτη η'.] Annos XII. huic assignant Euseb. Et ἱστοριῶν συναγ. Scaliger.

πόλεως

πόλεως Ἀντιοχείας ἐτιμωρήσατο αὐτοὺς Ἀντίοχος, ἐν τῷ ἀεὶ κλαίοντι ὄρει, κατέναντι τοῦ Κασίου Διός. Τὸν δὲ ναὸν ἁγνεύσας ὁ Ἰούδας, καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ κτίσας, τὸ πάσχα ἐτέλεσε τῷ Θεῷ. Αὕτη β' ἦν τῆς Ἱερουσαλὴμ ἡ ἅλωσις, καθὼς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου ἐχρονογράφησε.

Μετὰ δὲ Δημητριανὸν, ἐγένετο βασιλεὺς [1] Ἀντίοχος, ὁ ἔκγονος τοῦ Γρύπου, υἱὸς Λαοδίκης, θυγατρὸς Ἀριαράθου, βασιλέως Καππαδόκων, ἔτη θ'. Καὶ ἔπαθε τότε ὑπὸ θεομηνίας Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη, τῷ ὀγδόῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐπὶ τῶν αὐτῶν Μακεδόνων, μετὰ τὸ ἐξ ἀρχῆς τεθῆναι θεμέλιον τείχους ὑπὸ Σελεύκου τοῦ Νικάτορος, [2] μετ' ἄλλα ἔτη ρνβ', ὥραν ἡμερινὴν ι', μηνὶ Περιτίῳ, τῷ καὶ Φεβρουαρίῳ, κα'. Καὶ ἀνενεώθη πᾶσα, [καθὼς Δόμνος, ὁ χρονογράφος συνεγράψατο· μετὰ δὲ τὸ πληρωθῆναι τὰ τείχη, καὶ τὴν πόλιν πᾶσαν, μετὰ ρκβ' ἔτη ἔπαθε·] καὶ βελτίω ἐγένετο.

Μετὰ δὲ Ἀντίοχον, ἔκγονον τοῦ Γρύπου, ἐβασίλευσεν [3] Ἀντίοχος ὁ Εὐεργέτης· ὅστις ἐτυραννήθη ὑπὸ Πάρθων, καὶ ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν μεγάλως. Καὶ μετὰ τὸ πολλοὺς ἀπολέσθαι Πάρθους,

Jovis Caſſii, neci dederat Antiochus, in Monte ſemper lachrymanti. Judas autem repurgato Templo, urbeque inſtaurata, Paſcham Deo celebravit. Erat hæc ſecunda Judæorum captivitas: uti in Chronicis tradidit Euſebius Pamphili.

Demetriano ſucceſſit in regno Antiochus, Grypi nepos, filius Laodices, Ariarathi Cappadocum regis filiæ; Et regnavit annos XI. Anno autem octavo imperii ejus Macedonici, terræ motum paſſa eſt Antiochia Magna. Accidit hoc ad horam X diei XXI menſis *Perittii*, ſive Februarii; anno poſt jacta à Seleuco Nicatore prima mœniorum fundamenta CLII, poſt mœnia autem abſoluta, ipſamque urbem totam, annis CXXII. Tum vero de integro reſtituta eſt, tota in melius redacta: ſicuti Domnus Chronographus ſcriptum reliquit.

Antiocho Grypi ſucceſſit in regno Antiochus Evergetes. Hic in Parthos rebellantes arma movit: cumque Parthorum plurimi in bello cecidiſſent; in gratiam de-

1. Ἀντίοχος ὁ ἔκγονος τοῦ Γρύπου] Hic Euſebio, Ἀλέξανδρος· ἱστοριῶν συναγωγῆς auctori, Ἀλέξανδρος, ὁ τοῦ Βαλᾶ, dictus eſt.

2. μετ' ἄλλα ἔτη ρνβ'.] ἄλλα, omnino redundat: cæterum locus iſte totus mendoſus eſſe videtur. A primo Seleuci regis anno, ad hujus annum octavum, Euſebius CLXIX. annos enumerat.

3. Ἀντίοχος ὁ Εὐεργέτης] Hic Demetrius, Euſebio, & ἱστοριῶν συναγ. dictus eſt: à quibus maxime diſſona ſunt, quæ hic profert Auctor noſter. Quiſnam vero ſit Antiochus iſte Dionicus, ſive Dionicis F. quem proxime producit auctor, fateor me neſcire.

inde cum eis rediens, filiam Arſacis Parthi, adverſarii ſui, nomine Brittanen, Antiocho Cyziceno in uxorem accepit: atque hic belli finis fuit.

Poſt Antiochum vero Evergetem, regnarunt ex genere ejus reges alii IX, uſque ad Antiochum Dionicum Leproſum, Cleopatræ & Antiochidis patrem.

Temporibus autem eorum, qui Antiochum Dionicum anteceſſerunt, Romanos invaſit Epiri rex Pyrrhus; oraculo fretus, futurum eſſe, ut à muliere periret. Congreſſus itaque cum eo Curius, Conſul Romanus, bello ſuperior evaſit: Pyrrhus autem in fugam verſus, urbem quandam venit, ædificia extra muros habentem: ubi mulier quædam, tegula in caput ejus vibrata, illum occidit.

Poſtea temporibus Conſul Romanus fuit Magnus; qui & Paulus Macedonicus. Perſem hic, Macedoniæ regem, bello interfecit; Macedoniamque ipſam Romano ſubjugavit Imperio. Hujus meminit in Hiſtoria ſua Catilinaria Salu-

εἰς φιλίαν ἦλθον· καὶ ἔλαβε γυναῖκα Ἀντιόχῳ, τῷ υἱῷ αὐτοῦ, τῷ λεγομένῳ Κυζικηνῷ, τὴν θυγατέρα Ἀρσάκου τοῦ Πάρθου, τοῦ τυραννήσαντος αὐτὸν, ὀνόματι Βριττάνην· καὶ ἐπαύθη ὁ πόλεμος.

Μετὰ δὲ Ἀντίοχον τὸν Εὐεργέτην, ἐβασίλευσαν [1] ἐκ τοῦ γένους αὐτῶν ἄλλοι θʹ βασιλεῖς, ἕως τῆς βασιλείας Ἀντιόχου τοῦ Διονίκου, τοῦ λεπροῦ, τοῦ πατρὸς Κλεοπάτρας, καὶ Ἀντιοχίδος.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας τῶν πρὸ Ἀντιόχου τοῦ Διονίκου, τῶν προειρημένων, ἐτυράννησε Ῥωμαίους ὁ βασιλεὺς, ἤτοι τοπάρχης Πύρρος, ὁ Ἠπειρώτης, λαβὼν χρησμὸν, ὅτι ὑπὸ γυναικὸς ἀποθνήσκει. Καὶ συμβάλλων αὐτῷ πόλεμον ὁ Κύριος, ὕπατος Ῥωμαίων, ἐνίκησεν αὐτόν· καὶ [2] φυγὼν ὁ Πύρρος, ἦλθε πλησίον πόλεως, ἐχούσης ἔξω τειχῶν οἰκήματα· καὶ ῥίψασα γυνὴ κεραμίδα κατὰ τῆς κορυφῆς αὐτοῦ, ἐφόνευσεν αὐτόν.

Μετὰ ταῦτα δὲ ἐγένετο ὕπατος Μάγνος, [3] ὁ καὶ Παῦλος, ὁ Μακεδών· [4] ὅστις ἐφόνευσεν ἐν πολέμῳ τὸν βασιλέα τῆς Μακεδονίας, ὀνόματι Πέρσην, καὶ παραλαβὼν τὴν Μακεδονίαν χώραν ἐποίησεν αὐτὴν ὑπὸ Ῥωμαίους. [5] Περὶ οὗ Σαλούστιος μέμνη-

1. ἐκ τοῦ γένους αὐτῶν] forte αὐτοῦ.

2. φυγὼν ὁ Πύῤῥος, ἦλθε πλησίον πόλεως &c.] In his diſcrepat auctor à recepta Pyrrhi hiſtoria: non enim in Italia, belloque à Curio in Pyrrhum facto; ſed apud Argos Græciæ hoc accidiſſe teſtantur Juſtinus, & Plutarchus: quos vide.

3. ὁ καὶ Παῦλος, ὁ Μακεδών] Hic, Paulus Æmilius eſt, qui à Macedonibus, Perſeque rege eorum ſuperatis, Macedonicus dictus eſt. Μακεδών autem hîc habet auctor, pro Μακεδονικός· quo ſenſu ſæpe uſurpari aſſerit Stephanus de urb. in Μακεδονία.

4. ὅστις ἐφόνευσεν ἐν πολέμῳ &c.] Imo Captivum abduxit, Triumphumque celeberrimum de eo egit: uti ſcribunt Hiſtorici Romani omnes.

5. περὶ οὗ Σαλούστιος μέμνηται] Nominat quidem, in C. Cæſaris oratione; nec aliquid amplius.

ται,

ται, εἰς τὴν Κατιλιναρείαν ἔκθεσιν, μνημονεύων τῆς δημηγορίας τοῦ Καίσαρος. Καὶ μετὰ ταῦτα βασιλεύει τῆς ἰδίας χώρας [1] Περσεὺς ὁ Ηπειρώτης, ὁ νεομάχος, καὶ τοπάρχης Θεσσαλίας· ὅντινα Περσέα ὀνόμασε τῇ ἰδίᾳ ἐκθέσει Εὐτρόπιος, ὁ συγγραφεὺς Ρωμαίων, ἐν τῇ μεταφράσει αὐτοῦ. Τούτου δὲ καὶ Παλαίφατος μέμνηται. Τὸν δὲ αὐτὸν Περσέα πολέμῳ ἀνεῖλε Λούκιος Παῦλος, ὕπατος Ρωμαίων.

Εν οἷς χρόνοις Αννιβὰλ τις ὀνόματι, [2] ῥὴξ τῶν Αφρων, ἐτυράννησε τὴν Ρώμην, ἐπὶ ἔτη εἴκοσιν, ἀβασίλευτον οὖσαν, διοικουμένην δὲ ὑπὸ τῶν ὑπάτων. Οστις τῆς Ιταλίας πάσης τὸ πολὺ μέρος ἀπώλεσεν, ὑποτάξας πολέμοις, [3] καὶ σφάζει τὸν προειρημένον Παῦλον. Καὶ λοιπὸν προεβάλλετο ἡ σύγκλητος Ρώμης ὕπατον δυνατὸν ἐν πᾶσι, μάλιστα δὲ ἐν

stius; ubi concionem à Cæsare habitam recitat. Post hæc regioni suæ imperavit Perses Epirota, Thessaliæ regulus, navalibus pugnis celebris. Hujus etiam in Historia sua, in Græcam linguam traducta, meminit Europius, Romanorum Historiographus. Ejusdem etiam mentionem fecit Palæphatus. Hunc itaque bello devictum, neci dedit Lucius Paulus, Consul Romanus.

Illis temporibus, bellum cum Romanis gessit, per annos XX, Hannibal quidam, Afrorum Rex, quo tempore, Regibus dudum exactis, Romana Resp. à Consulibus administrata est. Hic potiorem Italiæ partem, bello subactam, vastavit; interfecto etiam Paulo illo, de quo superius. Senatus itaque Romanus Consulem designavit Scipionem illum ma-

1. Περσεὺς ὁ Ηπειρώτης, ὁ νεομάχος,] Quisnam tandem sit hic Perseus? Si Macedonicum illum supradictum vult, (qui quidem maximam Epiri, Thessaliæque partem sibi subjugaverat,) unde nunc revixit? supra enim à P. Æmilio occisus traditur: aut quare hæc repetita sunt? Neque enim Persem alium ullum memorat Eutropius, quem citat Auctor noster. Deinde cur Νεομάχος diceretur, non satis video: vocabulum enim hoc nullibi apud Scriptores, quod sciam, occurrit. Persem quidem classe sua Romanos crebris detrimentis affecisse testatur Zonaras, Tom. 2. καὶ αὖθις ὁ Περσεὺς ἐφθάρησαν, καὶ ἃ κατεῖχεν ὁ Φίλιππος, ἀνεκτήσατο, καὶ τῷ ναυτικῷ συχνὰ τοὺς Ρωμαίους ἐλύπει, &c. Persei etiam navis Celeberrimæ meminit Eutropius, lib. 4. his verbis: *Romam* (Paulus) *cum ingenti pompa rediit, in nave Persei, quæ inusitatæ magnitudinis fuisse traditur, adeo ut* XVI. *ordines dicatur habuisse remorum.* His itaque adductus, pro νεομάχος, ναυμάχος lego, aut forte, νηομάχος, vertoque, *Navalibus pugnis celebris.*

2. ῥὴξ τῶν Αφρων] Afrorum Rex, sive Dux: hoc nomine enim Barbaros Duces suos appellare solitos esse, supra monuimus.

3. καὶ σφάζει τὸν προειρημένον Παῦλον] Imo supradicti Pauli Æmilii Macedonici pater fuit Paulus ille, qui ab Hannibale occisus est. Bellum enim Punicum secundum, quod Hannibale duce cum Carthagine habuit Roma, bellum Macedonicum secundum, quo cecidit Perses, L. circiter annos præcessit.

gnum; virum certe in omnibus, maxime vero in bellis clarum. Scipio hic, interim dum in Italia moras trahebat Hannibal, magnis instructus copiis, in Africam, Hannibalis patriam, maturavit iter: ubi regionibus undique vastatis, Carthaginem ipsam, ubi regnabat Hannibal, incendio dedit: & abductis incolis omnibus, ipsum etiam Senatum Carthaginensem captivum Romam abduxit.

De his autem certior factus Hannibal, Bithyniam profectus est, ad Antiochum, Nicomedis F. Asiæ regem: à quo auxilium adversus Romanos petiit. Fœdera autem amicitiæ cum Romanis habuerunt Macedones, inde ab Alexandri temporibus; eo quod exercitu Romano instructus fuisset Alexander, bello Darium aggressurus. Antiochus vero rex Asiæ, copiis suis confisus, adjungit se Hannibali: atque exercitu ex Bithynia educto, contra Romanos cum eo profectus est. Senatus autem Romanus, hoc audito, Consulem designavit Scipionem se-

πολέμοις, τὸν λεγόμενον Σκηπίωνα τὸν μέγαν. Ὅστις Σκηπίων, ἐν ᾧ ἦν διατρίβων ὁ Ἀννιβὰλ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ, ἔλαβε πλῆθος στρατοῦ, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν χώραν τοῦ Ἀννιβαάλ, εἰς τὴν Ἀφρικήν, καὶ ἀπώλεσεν αὐτήν, 1 ἐμπρήσας τὴν πόλιν, ἔνθα ἦν ῥὴξ ὁ Ἀννιβαάλ, τὴν Καρθαγένναν, καὶ αἰχμαλωτίσας αὐτήν, καὶ λαβὼν τοὺς αὐτοῦ πάντας, μετὰ τῆς συγκλήτου αὐτοῦ, ὑπέστην εἰς τὴν Ῥώμην.

Καὶ τοῦτο γνοὺς ὁ Ἀννιβαάλ, ἀπῆλθεν εἰς τὴν Βιθυνίαν, πρὸς τὸν Ἀντίοχον, τὸν Νικομήδους, βασιλέα τῆς Ἀσίας· καὶ παρακαλεῖ αὐτόν, συμμαχῆσαι αὐτῷ. 2 Εἶχον δέ, ἀπὸ Ἀλεξάνδρου, τοῦ Μακεδόνος, οἱ Μακεδόνες συνωμοσίας μετὰ τῶν Ῥωμαίων φιλίας, ὅτι καὶ στράτον ἔδωκαν τῷ Ἀλεξάνδρῳ κατὰ Δαρείου. Ὁ Ἀντίοχος, ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεύς, πεισθεὶς τῷ Ἀννιβαάλ, συνέμιξε, καὶ ἀπῆλθε μετ' αὐτοῦ κατὰ Ῥωμαίων, θαῤῥῶν τῷ ἰδίῳ στρατῷ, ἐκ τῆς Βιθυνίας ἐξορμήσας. Καὶ ἀκούσαντες οἱ Ῥώμης συγκλητικοὶ τοῦτο, προεβάλλοντο ὕπατον δυνατόν, τὸν δεύτερον Σκηπίωνα, 3 τὸν ἀδελφὸν τοῦ

1. *ἐμπρήσας τὴν πόλιν* &c. *καὶ αἰχμαλωτίσας αὐτήν*] Imo minus; obsidione enim eam cinxisse Scipionem, vix dici potest: *denique non jam à tertio lapide, sed ipsas Carthaginis portas obsidione quatiebat*: inquit Florus, lib. 2.

2. *εἶχον δέ, ἀπὸ Ἀλεξάνδρου* &c.] Eodem modo nugatur etiam libri hujus 8. initio, de Alexandro verba faciens, Romanis ditiones eorum, ex Persarum manibus extortas, reddente: quum Romani, non nisi longo post Alexandrum M. tempore, post Italiam sero tandem totam subactam, in exteros arma movere cœperint.

3. *τὸν ἀδελφὸν τοῦ πρώτου Σκηπίωνος*] Ut Scipio alter Africanus, ob Africam subactam, ita hic Asiaticus, ab Asiatico bello à se prospere gesto, cognominatus est, ut testatur Eutropius: lib. 4. *Scipio Romam rediit, ingenti gloria triumphavit. Nomen & ipse, ad imitationem fratris, Asiatici accepit, quia Asiam vicerat; sicut frater ipsius propter Africam domitam Africanus appellabatur.*

πρώτου Σκηπίονος· καὶ ἔπεμψαν αὐτὸν κατὰ τῶν δύο, Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως Ἀσίας, καὶ Ἀννιβαὰλ τοῦ ῥηγὸς τῆς Ἀφρικῆς. Καὶ ἀπαντήσας αὐτοῖς συνέβαλε πόλεμον μέγαν μετ' αὐτῶν· καὶ σφαγέντων πολλῶν, [1] ἴδεν ὁ Ἀννιβαὰλ τὴν τοῦ Σκηπίονος δύναμιν, καὶ ὅτι τὰς ἐπάνω φέρει, ἔφυγε· καὶ [2] ἑαυτῷ παραχρησάμενος, πιπίσας ἀπέθανε. καὶ ἑωρακὼς ὁ Ἀντίοχος τὸν Ἀννιβαὰλ φυγόντα, ἔδωκε νῶτα· καὶ κατεδίωξεν αὐτὸν ὁ Σκηπίων, ἕως τοῦ ὄρους τῆς Ἰσαυρίας, τοῦ λεγομένου Ταύρου· καὶ ἀνελθὼν ἐκεῖ ὁ Ἀντίοχος, ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν πρέσβεις, παρακαλῶν αὐτὸν, ὡς μηδεμίαν ἔχθραν ἔχων κατὰ Ῥωμαίων, ἀλλ' ὑπὲρ ἄλλου πολεμῶν. Καὶ ἐδέξατο αὐτὸν ὁ Σκηπίων, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ὑπὸ Ῥωμαίους, κατὰ γνώμην τῆς συγκλήτου Ῥώμης, πρὸς τὸ παρέχειν αὐτὸν καθ' ἕκαστον ἔτος Ῥωμαίοις [3] χρυσοῦ τάλαντα τέσσαρα, καὶ ἀργυροῦ, καὶ

cundum, Scipionis prioris fratrem, virum strenuum: qui missus à Senatu contra duos illos, Antiochum Asiæ, & Hannibalem Africæ reges, obviam eis processit: prælioque utrinque acriter commisso, plurimi ceciderunt. Videns autem Hannibal, quantæ essent Scipionis vires, & quod ubique superior evasisset, in fugam vertitur; & veneno hausto, mortem sibi consciscit. Antiochus autem ubi Hannibalem fugientem vidit, & ipse terga dedit: quem Scipio insecutus est Isauriam usque, ad montem Taurum. Quo cum venisset Antiochus, Scipionem per legatos exoratum habuit, uti in gratiam se reciperet: ut qui partes tantum alienas egisset; contra Romanos autem nihil hostile cogitasset. Accepit igitur eum Scipio, & ex Senatusconsulto Romanis tributarium fecit; ea scilicet conditione, ut quotannis, quandiu vi-

1. ἴδεν ὁ Ἀννιβαὰλ] Scr. ἰδών.

2. ἑαυτῷ παραχρησάμενος, πιπίσας ἀπέθανε] ἑαυτῷ παραχρήσασθαι apud nostrum, pro, *Manus sibi inferre*, usurpatur: supra ἀπεχρήσατο eodem sensu usurpavit, in Oenone, Paridis uxore priore, mortem laqueo sibi consciscente, ἑαυτῇ ἀπεχρήσατο ἀγχόνῃ. lib. 5. p. 77: deinde πιπίσας, subaudiend. φάρμακον: ita Eutrop. lib. 4. *& cum tradendus esset Romanis, venenum bibit &c.* quod à Pæanio, Eutropii Græco Metaphraste, redditur, φάρμακον πιάσας ἀποθνήσκει. Appianus tamen, de Bel. Syr. Annibalem ait à Flaminio, legatione ob aliam causam fungente, apud Prusiam, Bythiniæ regem, veneno sublatum fuisse. πιπίσας vero, à πιπίζω, quod aliquando dicitur, pro πιπίσκω, uti tradit Hesychius: Πιπίζειν καταμίμησιν (lego disjunctim, κατὰ μίμησιν) ἡ λέξις πεποίηται τῆς τῶν ὀρνέων φωνῆς. Λέγουσι δὲ τὸ ποτίζειν, ἢ πιπίσκειν.

3. χρυσοῦ τάλαντα τέσσαρα, καὶ ἀργυροῦ] Pacis conditiones, uti asserit Eutropius lib. 4. hæ fuerunt; *ut ex Europa & Asia* (Antiochus) *recederet; atque intra Taurum se contineret; Hannibalem concitatorem belli dederet.* Livius tamen X. millia talentum Romanos ab Antiocho exegisse scribit: quem vide.

veret, auri talanta IV, argentique totidem, præter alia quædam, persolveret. Scipio autem convivium exhibens, Antiochum vocavit: cui etiam, tanquam Regi superiorem locum concessit. Sic honoribus auctus Scipio, Romam reversus est: uti hæc sapientissimus Florus, ex Livii monumentis, memoriæ prodidit.

Decimo quinto autem anno Antiochi Dionici, Leprosi, Syriæ regis, (de quo superius diximus;) Tigranes, quidam, Armeniæ rex, Antiocho eidem grave bellum intulit: & bello superior factus Tigranes, Armeniæ rex, Antiochiam magnam cepit, regnumque ejus, bona etiam quæ habuit omnia ei ademit; Antiocho ipso in regiones Persicas fugiente. Pompeius autem Magnus, Roma propter Cæsarem relicta, contra Cilices, Romani imperii hostes, cum exercitu veniens, profligatis illis, in Tigranem, Armeniorum regem, arma movit: quo devicto, Armeniam cepit; Ciliciam quoque, Syriamque: & dissolutis eorum regnis, Antiochenos vindicavit. Antiochiam vero ingressus, illam Romano subjecit imperio. Multa etiam eis indulsit; reparato etiam,

ἄλλα τινὰ, ἄχρι τῆς αὐτοῦ ζωῆς. Καὶ ποιήσας ἄριστον ὁ Σκηπίων, ἐκάλεσεν αὐτὸν, καὶ παρέσχεν αὐτῷ τὸν πρῶτον τόπον, τιμήσας αὐτὸν, ὡς βασιλέα. Καὶ μετὰ δόξης ἀνῆλθεν ὁ Σκηπίων ἐν τῇ Ῥώμῃ, καθὼς ὁ σοφώτατος Φλῶρος ὑπεμνημάτισεν ἐκ τῶν Λιβίου συγγραμμάτων.

Τῷ δὲ πεντεκαιδεκάτῳ ἔτει τοῦ προειρημένου Ἀντιόχου τοῦ Διονίκου, βασιλέως τῆς Συρίας, τοῦ λεπροῦ, Τιγράνης τις, βασιλεὺς Ἀρμενίων, ἐλθὼν ἐπολέμησε τῷ αὐτῷ Ἀντιόχῳ, πόλεμον μέγαν. Καὶ νικήσας τὸν αὐτὸν Ἀντίοχον ὁ Τιγράνης, βασιλεὺς Ἀρμενίων, παρέλαβε τὴν Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην, καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ· ἀφελόμενος πάντα παρ' αὐτοῦ ἃ εἶχε, [1] φυγότος τοῦ αὐτοῦ Ἀντιόχου βασιλέως ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη τὸν αὐτὸν Τιγράνην. Κατελθόντος δὲ ἀπὸ τῆς Ῥώμης Πομπηΐου, τοῦ καὶ Μάγνου, [2] διὰ τὸν Καίσαρα, καὶ ἐλθόντος κατὰ Κιλίκων, τυραννησάντων τὸν αὐτὸν Πομπήϊον, καὶ νικήσαντος αὐτοῦ τοὺς Κίλικας, ἐπολέμησε καὶ τῷ Τιγράνῃ, βασιλεῖ τῶν Ἀρμενίων· καὶ νικήσας αὐτὸν, παρέλαβε καὶ τὴν Ἀρμενίαν, καὶ τὴν Κιλικίαν, καὶ τὴν Συρίαν· λύσας καὶ τὰς τοπαρχίας αὐτάς. καὶ ἐξεδίκησε τοὺς Ἀντιοχεῖς, καὶ εἰσῆλθεν ἐν τῇ αὐτῇ Ἀν-

1. φυγότος τοῦ αὐτοῦ Ἀντιόχου] Scr. φυγόντος.

2. διὰ τὸν Καίσαρα] Imo Tigranes à Ptolomæo in deditionem acceptus, longe ante Pompeii & Cæsaris discordiam. Verum infinitum esset Auctoris Rerum Romanarum imperitiam ubique notare.

τιοχέων πόλει, ποιήσας αὐτὴν ὑπὸ Ῥωμαίους· [1] χαρισάμενος αὐτοῖς πολλὰ, καὶ κλίσας τὸ βουλευτήριον, [2] πεσόντα γὰρ ἦν· ἐτίμησε δὲ αὐτοὺς, ὡς ἐκ γένους Ἀθηναίους ὄντας.

quod collapſum fuerat, foro judicii publico. Magno autem honore eos proſecutus eſt, eo quod ortum ſuum ab Athenienſibus ducebant.

Βύβλος δέ τις, στρατηγὸς δυνατὸς, (ὃς καὶ ἐν τῇ παραλίᾳ Φοινίκῃ εὗρε κώμην, καὶ ἐποίησε πόλιν, τειχίσας αὐτήν· ἣν [3] ἐκάλεσε Βύβλον, εἰς ὄνομα αὐτοῦ·) [4] οὕτως γὰρ τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνῆς, τὸ παρὰ Σελεύκου γενόμενον, [5] φοβερὸν ὄντα, καὶ τὸ ἄγαλμα τοῦ Κεραυνίου Διὸς, παρὰ τοῦ αὐτοῦ Σελεύκου γενόμενον, καὶ αὐτὸ φοβερὸν, αἰτησάμενος χάριν τοὺς Ἀντιοχεῖς, ἐπῆρε, καὶ ἐν Ῥώμῃ ἔπεμψεν, εἰς τὸ Καπετώλιον, ὡς μεγάλης ὄντα θέας, καὶ ὡς ὑποταγέντα Ῥωμαίοις. (ἅτινα ἀγάλματα ἕως τοῦ νῦν εἰσί·) καὶ ἐπιγράφει· ‘Δῆμος Ἀντιοχείας ‘τῆς μεγάλης ἐτίμησε Ῥωμαίους, ‘ἀγάλματα εὐχαριστῶν.

Byblus autem quidam, dux in bello ſtrenuus, (qui in maritimum Phœniciæ vicum incidens, mœnibus eum cinctum, urbem fecit, & à nomine ſuo Byblum appellavit:) hic inquam, ſtatuas illas mirandas, quas olim Seleucus Jovi Ceraunio, & Minervæ poſuerat, ab Antiochenis impetratas, Romam tranſmiſit, ibi in Capitolio collocandas: ut quæ ſpectatu admirandæ eſſent, Romanarumque Victoriarum Monumenta. Statuæ autem iſtæ uſque adhuc Romæ viſuntur, hunc in modum à Byblo inſcriptæ. *Romanis gratificans, ſtatuis hiſce eos donavit populus Antiochenus.*

Ἀντίοχος δὲ, ὁ Διονίκους, βασιλεὺς, ἀκούσας τὴν τοῦ Τιγράνου, Ἀρμενίων βασιλέως, ἀπώλειαν, καὶ τὴν τοῦ Πομπηίου Μάγνου κατ' αὐτοῦ

Antiochus vero Dionicus, ubi inaudiſſet Tigranem, Armeniorum regem, à Pompeio magno profligatum fuiſſe,

1. χαριστάμενος αὐτοῖς πολλὰ] Eutropius lib. 6. de Pompeio M. *Et cum veniſſet in Syriam, Seleuciam vicinam Antiochiæ civitatem libertate donavit, quod regem Tigranem non recepiſſet. Antiochenſibus obſides reddidit: aliquantum agrorum Daphnenſibus dedit, quo locus ibi ſpatioſior fieret: delectatus amœnitate loci, & aquarum abundantia.*

2. πεσόντα γὰρ ἦν] Puto Auctorem ſcripſiſſe, πεσόντα· itaque repono, πεσὸν, *lapſum*: ὄντα enim, pro ὂν frequentiſſime hic occurrit.

3. ἐκάλεσε Βύβλον, εἰς ὄνομα αὐτοῦ] Byblum, antiquiſſimam Phœniciæ urbem, à Saturno conditam fuiſſe, teſtatur Stephanus de urb. Βύβλος. πόλις Φοινίκης ἀρχαιοτάτη πασῶν, Κρόνου κλίσμα; Byblumque dictam, vel à Bybli, Mileti cretenſis Filia; aut, ἐκ τοῦ πάσης ἀρχαίας βίβλου φυλακὴν ἀσινέα ἐν ταύτῃ γενέσθαι, *ob libros omnes antiquos ibidem tutiſſime ſervatos*: aut denique, *quod Iſis, Oſirim deflens, Diadema ſuum ibi depoſuerit*; τοῦτο δὲ ἦν βιβλίον: *hoc autem Biblion erat, à Byblo Ægypti* &c.

4. οὕτως γὰρ] Scr. οὗτος.

5. φοβερὸν ὄντα] Scr. ὄν.

Pom-

Pompeium adit; & procidens ei ad pedes, rogavit, uti regnum ſibi ſuum redderet. Annuit votis ejus Pompeius: & conceſſo ei iterum Syriæ regno, Ciliciam etiam, ſuaque omnia ei reſtituit. Menſis igitur Junii die XIX, diſcedente ab Antiochia in Ægyptum Pompeio, rurſus regnavit Antiochus Dionicus Macedo.

Hiſce temporibus floruerunt Cicero, & Saluſtius, ſapientiſſimi Romanorum Poetæ.

Moriturus autem Antiochus Dionicus imperium, facultateſque ſuas omnes, Romanis legavit. Eo itaque demortuo, Romano imperio ceſſit An-

νίκην, ἐλθὼν πρὸς τὸν Πομπήϊον, προσέπεσεν αὐτῷ, αἰτήσας αὐτὸν ἀναδοῦναι αὐτῷ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. Ὅστις [1] Πομπήϊος παρακληθεὶς, ἀνέδωκεν αὐτῷ πάλιν τὴν βασιλείαν τῆς Συρίας, καὶ τὴν Κιλικίαν, καὶ πάντα ὅσα κατεῖχε πρότερον ὁ αὐτὸς Ἀντίοχος. Καὶ τῇ ιθ΄ τοῦ Δεσίου μηνὸς ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἀπὸ Ἀντιοχείας ὁ Πομπήϊος· καὶ ἐβασίλευσε πάλιν ὁ αὐτὸς Ἀντίοχος, ὁ Μακεδὼν, ὁ Διονύσιος.

Ἐν τοῖς αὐτοῖς οὖν χρόνοις ἦν ὁ Κικέρων, καὶ ὁ Σαλλούστιος, [2] οἱ σοφώτατοι Ῥωμαίων ποιηταί.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀντίοχος ὁ Διονύσιος, μέλλων τελευτᾷν, κατέλιπε πάντα τὰ ὑπ᾽ αὐτὸν Ῥωμαίοις, [3] μετὰ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν. Μετὰ οὖν τὴν

---

1. Πομπήϊος παρακληθεὶς ἀνέδωκεν αὐτῷ] Imo Antiochus, licet rogandi habuit audaciam, repulſam tamen tulit: ἐτόλμησε μὲν γὰρ Ἀντίοχος ἀπαιτῆσαι αὐτοὺς, οὐκ ἀπέλαβε δέ. Xiphilin. Epit. Dion. vide & Appian. Alexandr. in Syriacis.

2. οἱ σοφώτατοι Ῥωμαίων ποιηταὶ] Jo. Gregorius, *Scriptores*, vertit; hoc ſcilicet Auctori indulgens: ego tamen vocabuli interpretationem genuinam retinere malui, nec enim tanti eſt, ut, in hoc Auctoris famæ conſulatur, in aliis majoris momenti tam graviter peccantis. Saluſtium autem Poetam, nemo unquam dixerit: de Cicerone vero hoc ei concedi fortaſſe poterit: Poetam enim eum fuiſſe, licet vix laurea dignum, teſtem habemus Juvenalem, Sat. 10. ubi hunc ejus verſiculum citat.

O fortunatam natam me Conſule Romam.

Deinde addens:

Antoni gladios potuit contemnere, ſi ſic Omnia dixiſſet. Ridenda poemata malo, &c.

Certe Ciceronem Poeticæ operam, juniorem, impendiſſe, negari non poteſt; ſed & etiam carmina ſcripſit: ex quibus Limonem, poema ejus ſic dictum, citat Donatus, Pontium Glaucam aliud ita appellatum, Plutarchus; ipſe etiam, de ſuis temporibus tres libros carmine ſe ſcripſiſſe teſtatur. Sed & multa ex Græco tranſtulit; ut Arati Phœnomena: cujus etiam nunc pars extat, aliaque præterea. Attamen Poetæ nomine an dignus cenſendus ſit, dubitari poteſt. Tacitus enim *Carmina Ciceronis forum redolere, potius quam Caſtaliam,* aſſerit, Caſſii etiam Severi apud Senecam poeſeos Ciceronianæ cenſura hæc eſt, *Virgilium illa felicitas ingenii, oratione ſoluta, reliquit: Ciceronem eloquentia ſua in carminibus deſtituit.* Vide Gregor. Gyraldum. de Poetar. hiſtor. dialog.

3. μετὰ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν] Scr. αὐτοῦ. atque hic ignoti hujus Antiochi finis eſto.

τελευτὴν

τελευτὴν Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως, γέγονεν ἡ Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη ὑπὸ Ῥωμαίους, καὶ πᾶσα ἡ χώρα τῆς Συρίας, καὶ Κιλικίας, καὶ ὅσα κατεῖχον οἱ Μακεδόνες. Ἐβασίλευσαν οὖν Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, ἤτοι τῆς Συρίας, καὶ Κιλικίας, καὶ ἄλλων χώρων οἱ Μακεδόνες, ἀπὸ Σελεύκου τοῦ Νικάτορος, ἕως οὗ ἐδόθη Ῥωμαίοις ἡ βασιλεία, [1] ἔτη σξγ΄.

tiochia magna, omnisque Syria, & Cilicia; insuper etiam quodcunque Macedones possederunt. Macedones itaque Antiochiæ magnæ regnarunt, Syriam, Ciliciam, aliasque regiones sibi subjectas tenentes, à Seleuco Nicatore, usque ad hoc tempus, quo Romanis traditum est imperium, per annos CCLXIII.

1. ἔτη σξγ΄.] Syriæ regnum Macedonicum CCL. tantum annos durasse, atque post Philippum, Antiochi Dionysii fratrem, defecisse, testes habemus Eusebium, & ἱστοριῶν συναγωγῆς Auctorem.

LIBER NONUS.

De Temporibus Conſulum Romanorum.

ΛΟΓΟΣ ΕΝΝΑΤΟΣ.

Χρόνων Ὑπάτων Ῥώμης.

RESpublica Romana à Conſulibus primum adminiſtrata fuit, per annos CCCCLXIV, uſque ad Julium Cæſarem Dictatorem. Hic natus non erat, ſed, matre menſe nono mortua, diſſectaque, ex utero ejus exertus eſt: unde Cæſar dictus, quod Romanis, *Diſſectio*, ſonat. Adultus tandem, virque

ΤΑ οὖν Ῥωμαίων πράγματα πρῶτον διῳκεῖτο ὑπὸ τῶν ὑπάτων, [1] ἐπὶ ἔτη υξδʹ, ἕως Καίσαρος Ἰουλίου τοῦ Δικτάτορος· ὃς οὐκ ἐγεννήθη, ἀλλὰ τῆς αὐτοῦ μητρὸς τελευτησάσης τῷ ἐννάτῳ μηνὶ, ἀνέκειραν αὐτὴν, καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν βρέφος, [2] διὸ Καίσαρ ἐλέγετο· (Καίσαρ λέγεται Ῥωμαϊστὶ, ἡ ἀνα-

---

1. ἐπὶ ἔτη υξδʹ.] De Conſulatus duratione, à Regibus ſcilicet expulſis, ad C. J. Cæſarem Dictatorem, magna eſt inter auctores opinionum diverſitas. Chr. Alex. auctor annos enumerat tantum CCCXCIII. Euſebius, CCCCLXXIII: Excerptiones Chronologicæ ad Florum, an. DLXII. quod incidit in an. ab urb. Cond. DCCVI. vid. Scal. de Emend. Temp.

2. διὸ Καίσαρ ἐλέγετο.] Ita etiam Cedrenus, Chr. Alexandr. Glycas, & Conſtantinus Manaſſes, qui tamen etiam alias nominis rationes profert. Zonaras

vero

ἡ ἀνατομή.) Ἀνατραφεὶς δὲ, καὶ ἀνδρεῖος γενόμενος, προεβλήθη Τριομβυράτωρ, μετὰ Πομπηΐου Μάγνου, καὶ Κράσσου· ὑπὸ γὰρ τῶν τριῶν τούτων ἐδιῳκεῖτο τὰ Ῥωμαίων. Ὁ δὲ Καῖσαρ ὁ Δικτάτωρ, μετὰ τὸ φονευθῆναι τὸν Κράσσον, [1] παραληφθέντα ὑπὸ Περσῶν πολέμῳ ἐν τοῖς Περσικοῖς μέρεσιν, ἔμεινε πολεμῶν μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ ἐν τοῖς μέρεσι τῆς δύσεως. Καὶ [2] διαδεχθεὶς τῆς ὑπατείας, ἤτοι τῆς Τριομβυρατορίας, κατὰ δοκιμασίαν τινὰ τῆς συγκλήτου Ῥώμης, καὶ Πομπηΐου Μάγνου, [3] τοῦ αὐτοῦ πενθεροῦ, ὁ αὐτὸς Καῖσαρ Ἰούλιος λυπηθεὶς, ἐτυράννησε Ῥωμαίους· καὶ προτρεψάμενος τοὺς κατὰ Ῥωμαίων πολεμίους, ἐπεστράτευσε μετὰ τῆς συγ-

ſtrenuus factus, cum Pompeio Magno, Craſſoque, Triumvir creatus eſt. Poſt Craſſum vero à Perſis captum, occiſumque, Cæſar Dictator, cum copiis ſuis, in regionibus Occidentalibus bellum proſecutus eſt: donec à Senatu, Pompeioque Magno, genero ſuo, Conſulatu, ſive Triumviratu exutus, ægre hoc ferens, in Romanos arma ſumpſit. Aſcitis itaque ſibi Romanorum hoſtibus, Senatui, Pompeioque Magno bellum intulit: Romaque occupata, Senato-

---

vero vulgatam hanc nominis hujus rationem falſam eſſe aſſerit, his verbis, Tom. 2. Ἐλέγετο δὲ Καῖσαρ, ὥς τινες οἴονται, οἷα δὴ πάλαι τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ τίκτειν θανούσης, καὶ αὐτοῦ διὰ ἀνατομῆς προαχθέντος εἰς φῶς· οὐκ ἀληθὲς δὲ τοῦτό ἐστι. Deinde ad hoc confirmandum, Matrem eum, ad virilem uſque ætatem, habuiſſe affirmat: rectiſſime. Hujus rei teſtem habemus Suetonium, in J. Cæſares, cap. 26. *Eodem temporis ſpatio matrem primo, deinde filiam, nec multo poſt neptem amiſit.* Sed & ante J. Cæſarem multi etiam alii fuerunt Cæſares: quorum catalogum nobis exhibet Jo. Glandorpius, in *Notitia familiæ Caii Julii Cæſaris* &c. J. Cæſar itaque Cæſareæ quidem dignitatis auctor fuit; nominis non item. Licet autem probabile ſatis ſit, primum Cæſarem ab iſtiuſmodi caſu nomen habuiſſe, noſtro tamen hoc competere non poſſe manifeſtum eſt. Vide Iſ. Cauſabon. in Sueton.

1. παραληφθέντα ὑπὸ Περσῶν] omnino ſcribendum Πάρθων: Craſſus enim bello Parthico interiit.

2. διαδεχθεὶς τῆς ὑπατείας, ἤτοι τῆς Τριομβ.] Hæc vertit Chr. Alex. Interpres; *Conſulatu, ſeu Triumviratu donatus*, male. Διαδέχομαι enim hîc paſſive, improprie licet, pro, διάδοχον ἔχων ponitur. Ita etiam infra frequentius, ut in Valentiniano Imp. Ἡ μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, εὐθέως διεδέξατο τὸν αὐτὸν ἔπαρχον Σαλούστιον, &c. In Zenone etiam Imp. Ὁ δὲ βασιλεὺς Ζήνων πεισθεὶς, διεδέξατο αὐτὸν ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ μαγίστρου, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν στρατηλάτην ἀνατολῆς. Atque huic interpretationi ſuffragatur Florus, lib. 4. *De ſucceſſione Cæſaris Senatus, id eſt, Pompeius, agitabat, nec ille abnuebat, ſi ratio ſui proximis comitiis haberetur. Conſulatus abſenti, quem decem tribuni plebis, favente Pompeio, nuper decreverant, tum, diſſimulante eodem, negabatur.* Veniret, & peteret more majorum: *ille contra flagitare decreta, ac,* niſi in fide permanerent, non ſe remittere exercitum. *Ergo ut in hoſtem decernitur.* Apud Chr. Alex. vero Τελουμβιράτωρ ſcribitur, *Triumvir*; & Τελουμβιρατορία, Triumviratus p. 438. Noſter infra etiam habet, Τελομβυρεία.

3. τοῦ αὐτοῦ πενθεροῦ] reponendum γαμβροῦ: Pompeius enim J. Cæſaris filiam, Juliam, uxorem habuit. Sed & Cæſar etiam Pompeii filiam in matrimonium petierat. Vide Sueton. in Julio, cap. 27.

res omnes è medio ſuſtulit. Pompeius autem, cum Cæſari propulſando imparem ſe ſenſiſſet, relicta Italia, Regiones Orientales occupare in animo habuit. Dictator itaque Julius Cæſar, Romæ ipſius, totiuſque Occidentis imperio potitus; adverſus Pompeium arma movit: ipſumque in Ægypto comprehenſum, interfecit: uti de eo ſapientiſſimus Lucanus ſcriptum reliquit. Cæſar igitur iſte ſolitarium in Romanos exercuit imperium, ſummoque omnium cum timore, ſupremam rerum poteſtatem ſibi vindicavit. Macedones enim, qui Seleucum Nicatorem ſecuti ſunt, viribus diminuti, Babylonicæ regionis curam neglexerunt; regem ſibi eligendi copia Perſis inde conceſſa.

κλήτου Ῥώμης, καὶ Πομπηΐου Μάγνου καὶ παραγενόμενος ἐν Ῥώμῃ, παραλαμβάνει αὐτὴν [1] ἀνελὼν πάντας τοὺς συγκλητικούς. Ὁ δὲ Πομπήϊος ἐξελθὼν κατ' αὐτοῦ, καὶ ἑωρακὼς ἑαυτὸν μὴ δυνάμενον πολεμῆσαι αὐτῷ, καταλιπὼν τὰ δυτικὰ μέρη, ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν ἐξώρμησε, βουλόμενος διακρατῆσαι τὰ αὐτὰ μέρη. Ὁ οὖν Ἰούλιος Καῖσαρ ὁ Δικτάτωρ κατ' αὐθεντίαν ἐγκρατὴς γενόμενος τῆς Ῥώμης, καὶ πάντων τῶν δυτικῶν μερῶν, ἐπεστράτευσε κατὰ Πομπηΐου Μάγνου· καὶ καταφθάσας αὐτὸν, [2] ἀνεῖλεν αὐτὸν εἰς τὴν Αἴγυπτον χώραν, καθὼς περὶ αὐτοῦ ὁ σοφώτατος Λουκανὸς συνεγράψατο. Οὗτος οὖν ὁ Καῖσαρ πρῶτος, καὶ μόνος ἐκράτησε τῶν Ῥωμαίων, μετὰ πολλοῦ φόβου· καὶ πάντα ἐξεδίκησεν. Οἱ γὰρ Μακεδόνες, οἱ μετὰ Σέλευκον τὸν Νικάτορα, [3] ἀνδρανεῖς ὄντες, περιεφρόνησαν τῆς Βαβυλωνίας χώρας, συγχωρήσαντες τοῖς Πέρσαις ποιεῖν ἑαυτοῖς βασιλέα.

Judæis ſimiliter, à Senatu Romano Tetrarchas, Rempublicam adminiſtrantes, accipere permiſerunt.

Ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς Ἰουδαίοις παρεχωρήθη λαβεῖν ἀπὸ τῆς συγκλήτου Ῥώμης [4] τετραρχίας βασιλείας.

Temporibus hiſce floruit Livius Hiſtoricus, qui res ge-

Ἐν τοῖς αὐτοῖς οὖν χρόνοις Λίβιος, ὁ σοφὸς Ῥωμαίων ὑπῆρχεν

1. ἀνελὼν πάντας τοὺς συγκλητικοὺς] Imo, Senatoribus fuga elapſis, urbem potius vacuam invenit. Ita Florus, lib. 4. *Nec Pompeius ab Italia, quam Senatus ab urbe, fugatur prior, quam pene vacuam metu Cæſar ingreſſus, Conſulem ſe ipſe facit.*

2. ἀνεῖλεν αὐτὸν εἰς τὴν Αἴγυπτον] Pompeius à Cæſare devictus in Ægyptum fuga evaſit, auxilium à Ptolomæo rege petiturus; ubi à regis miniſtris Achilla, Pothino, aliiſque, occiſus eſt. Atque in hoc, cum hiſtoricis aliis omnibus, concordat etiam Lucanus, à noſtro citatus. Pharſal. lib. 8.

3. ἀνδρανεῖς ὄντες] Lego, ἀδρανεῖς.

4. τετραρχίας βασιλείας] Scr. τετράρχας.

Ἐν

ἱστορικὸς, ὃς ἐξέθετο πολλὰ περὶ Ῥωμαίων.

Ὁ δὲ Καίσαρ Ἰούλιος ὁ Δικτάτωρ, ὅ ἐστι, μονάρχης, μετὰ ταῦτα τῶν πάντων ἐκράτησεν, ἐν ὑπερηφανίᾳ, καὶ τυραννίδι, [1] ἐπὶ ἔτη ιη'. Ὅστις καὶ [2] τὸ Βίσεξτον ἐφεῦρε, καὶ νόμους Ῥωμαίοις ἔδωκε, καὶ μῆνας ἐπωνόμασε Ῥωμαίοις· καὶ ὑπάτους δὲ αὐτὸς προεβάλετο καθ' ἕκαστον ἔτος, οὓς ἠβούλετο.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ καιρῷ Βεργίλλιος, ὁ σοφὸς Ῥωμαίων ποιητὴς, συνεγράψατο τὴν τοῦ Αἰνείου ἱστορίαν, καὶ τῆς Διδὼ, τῆς ἐκ Φοινίκης καταγομένης, καὶ τὸν δούριον ἵππον καὶ τῆς Τροίης τὴν ἅλωσιν.

Καὶ εὐθέως ἐμηνύθη ἡ παρουσία Ἰουλίου Καίσαρος Δικτάτορος, ὅ ἐστι, μονάρχου, τοῦ τυραννήσαντος, καὶ παραλαβόντος τὴν Ῥώμην, καὶ φονεύσαντος τὴν σύγκλητον, καὶ γενομένου μονάρχου. Καὶ κατέφθασε τὸ πρόθεμα ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ πόλει, τῇ ιβ' τοῦ Ἀρτεμισίου, τοῦ καὶ Μαΐου μηνὸς, [3] τῆς μετὰ ταῦτα ἐπινεμήσεως. καὶ

ſtas Romanorum pluribus conſcripſit.

Poſt hæc Julius Cæſar Dictator, ſive Monarcha, per annos XVIII. imperium, ſummo cum faſtu, tenuit. Biſſexti hic Romanis auctor fuit: quibus etiam & Leges dedit, Menſiumque appellationes novas: Conſules etiam ipſe, pro libitu ſuo, quotannis deſignavit.

Hoc tempore Virgilius, ſapiens Romanorum Poeta, Æneæ, & Didonis Phœniciæ hiſtoriam, Equum item Ligneum, captamque Troiam, cecinit.

Romæ itaque à Julio Cæſare Dictatore captæ, Senatorumque è medio ſublatorum, imperiique ſibi arrepti fama ſtatim percrebuit: menſis autem Artemiſii, ſive Maii XII, Indictione, quæ deinceps prima vocabatur, Antiochiæ facta eſt ejuſdem Promulgatio. Die autem XX ejuſdem

1. ἐπὶ ἔτη ιη'.] Ita etiam Excerptorum Latinorum ex 1. lib. Chronolog. Euſebii &c. Auctor. *Quo tempore Romanorum primus Monarcha C. Jul. Cæſar. Regnavit autem annos* XVIII. Glycas XII. annos enumerat. J. Cæſar tamen V. imperii anno occiſus eſt.

2. τὸ Βισεξτον ἐφεῦρε] Suetonius in Jul. cap. 40. *Converſus hinc ad ordinandum Reip. ſtatum, faſtos correxit,* &c. *Annumque ad curſum ſolis accommodavit, ut* CCCLXV. *dierum eſſet, & intercalario menſe ſublato, unus dies quarto quoque anno intercalaretur.* Dies autem hic quarto quoque intercalandus, *Biſextus* dictus eſt, eo quod ad XXIV. Februarii, ſive ad VI. Kal. Martii, interponeretur; adeoque duplex eſſet Sextus Kalendas Martii, XXIV. ſcilicet, & XXV. Februarii.

3. τῆς μετὰ ταῦτα ἐπινεμήσεως] A primo Jul. Cæſaris anno, & Æra Antiochena, & Indictiones Antiochenæ, omnium antiquiſſimæ, initium ſuum habuerunt. Chr. Alex. Χρηματίζει οὖν τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας, εἰς τὴν αὐτῆς, ἔτος α', καὶ πρῶτον ἔτος τῆς ε'. καὶ δεκαετηρίδος τῶν Ἰνδίκτων, ἀπὸ πρώτου ἔτους Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος.

ejuſdem Menſis, Antiochiam urbem, quum Romanis ſubjecta eſſet, Julius Cæſar, miſſo Edicto ſuo, liberam eſſe juſſit. Verba autem Edicti ſic ſe habent. *In Antiochia Metropoli, ſacroſancta, inviolabili, libera, principe, Orientiſque Præſide, Julius Caius Cæſar, &c.* Maii autem XXIII idem Julius Cæſar Dictator Antiochiam venit: ubi Baſilicam extruxit, quam à nomine ſuo Cæſarium, vocavit; è regione templi Martis, Macelli poſtea vocati, poſitam: æreamque ibi ſtatuam erexit, Fortunæ urbis Romæ. Condidit etiam ad Acropolim, quam vocant, in eminentiore Antiochiæ magnæ parte ſitam, Balneum publicum, in ejuſdem incolarum uſum; aqua, à fontibus Viæ Laodicenæ dictis, per aquæductum à ſe extructum, illuc perdu-

προετέθη ἐν Ἀντιοχείᾳ ἡ ἐλευθερία αὐτῆς, ὅτε ἐγένετο ὑπὸ Ῥωμαίους, τῇ εἰκάδι τοῦ Ἀρτεμισίου μηνὸς, πεμφθεῖσα παρὰ τοῦ αὐτοῦ Καίσαρος Ἰουλίου. Τὸ οὖν ἤδικτον προετέθη, περιέχον οὕτως. Ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μητροπόλει, ἱερᾷ καὶ ἀσύλῳ, καὶ αὐτονόμῳ, καὶ ἀρχούσῃ, καὶ προκαθημένῃ τῆς ἀνατολῆς, Ἰούλιος Γάϊος Καίσαρ, καὶ τὰ λοιπά.[1] Καὶ εἰσῆλθεν ὁ αὐτὸς Ἰούλιος Καίσαρ ὁ Δικτάτωρ ἐν Ἀντιοχείᾳ, τῇ κγ΄ τοῦ Ἀρτεμισίου μηνός· καὶ ἔκτισε βασιλικὴν, ἣν ἐκάλεσε τὸ Καισάριον, κατέναντι τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἄρεως, τοῦ μετακληθέντος Μακέλλου· στήσας ἐκεῖ στήλην χαλκῆν τῇ τύχῃ Ῥώμης. Ἔκτισε δὲ ὡσαύτως καὶ ἄνω, εἰς τὴν καλουμένην ἀκρόπολιν, εἰς τὸ ὄρος τῆς αὐτῆς Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, δημόσιον λουτρὸν τοῖς αὐτοῖς ἀκροπολίταις, ἐνεγκὼν τὸ ὕδωρ, ἀπὸ τῶν λεγομένων ὑδάτων τῆς Λαοδικηνῆς ὁδοῦ,

---

Æra tamen Antiochena, Menſis Maii XII. Indictiones vero à primo Septembris die numerabantur. Chr. Alexand. Ἀπὸ πρώτου ἔτους τοῦ Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος, καὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων, Λεπίδου καὶ Πλάγκου, ἤγουν ιβ΄. καὶ αὐτῆς τοῦ Ἀρτεμισίου μηνὸς, Ἀντιοχεῖς τοὺς ἑαυτῶν χρόνους ἀριθμοῦσι· καὶ αἱ Ἰνδικτοι χρηματίζειν ἤρξαντο, ἀπὸ πρώτης καὶ αὐτῆς τοῦ Γορπιαίου μηνός. Cedrenus hæc, Biſſextique inventum, ad II. Auguſti Cæſ. annum refert; falſo: apud quem etiam ridiculum habes Indictionum nominis originem. καλεῖται δὲ Ἰνδικτιὼν, τουτέστιν Ἰνακτιὼν. ἡ περὶ τὸ Ἄκτιον νίκη. Auguſtus quidem Biſſextum reformavit, non tamen invenit. vide Joſ. Scaligeri Canon Iſagog. lib. 3.

1. καὶ εἰσῆλθεν ὁ αὐτὸς Ἰούλιος Καίσαρ ὁ Δικτάτωρ ἐν Ἀντιοχείᾳ] Chr. Alex. legit: καὶ ἐκλήθη ὁ αὐτὸς Καίσαρ Ἰούλιος Δικτάτωρ ἐν Ἀντιοχείᾳ. Ex his tamen, quæ in noſtro ſequuntur, εἰσῆλθεν retinendum videtur, licet Cæſarem Ægyptum prius, poſt victoriam Pharſalicam, Syriam deinde, adverſus Pharnacem Mithridatis F. arma moventem petiiſſe conſtet. Sueton. in Jul. cap. 35. *Ab Alexandria in Syriam, & inde Pontum tranſiit, urgentibus de Pharnace nunciis.* Sed nec eum, hiſce difficultatibus poſitum, ædificationibus vacaſſe, probabile eſt. Verum, Auctori noſtro ſolenne eſt, neminem Antiochiam venientem, niſi aliquo extructo, inde dimittere.

διὰ

διὰ τῆς παρ' αὐτοῦ κτισθέντος ἀγωγοῦ. Ἔκτισε δὲ ἐκεῖ [1] ἄνω καὶ μονάχιον, καὶ θέατρον· ἀνενέωσε δὲ καὶ τὸ Πάνθεον, [2] μέλλοντα συμπίπτειν, ἀνεγείρας τὸν βωμόν.

cta. Condidit etiam ibidem Gladiatorium, & Theatrum; Pantheum item, ruinæ proximum, instauravit; ara etiam excitata.

Καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ ἀπελθὼν, ἔκτισεν ἐκεῖ ὁ αὐτὸς Καῖσαρ, εἰς ὄνομα τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ, οὗ ἔσχεν ἀπὸ Κλεοπάτρας, ἧς ἐφίλησεν, ὡς δι' ἀρετὴν οὖσαν· (ἥν τινα ηὗρεν εἰς τὴν Θηβαΐδα διωχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἰδίου αὐτῆς ἀδελφοῦ Πτολεμαίου, λυπηθέντος πρὸς αὐτήν·) ταύτην ὁ Καῖσαρ φθείρας, ἔγκυον ἐποίησε, καὶ ἐγέννησεν υἱὸν, ὃν [3] ἐπεκάλεσε Καισάριον. Εἰς ὄνομα οὖν τοῦ ἰδίου υἱοῦ καὶ τὸ Καισάριον ἔκτισεν ὁ αὐτὸς Ἰούλιος ὁ Καῖσαρ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ. Καὶ ἐκβαλὼν τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς Πτολεμαῖον ἐκ τῆς βασιλείας τῶν Αἰγυπτίων, ἔδωκεν αὐτῇ τὴν βασιλείαν Αἰγυπτίων· φονεύσας καὶ τοὺς δύο εὐνούχους, τοὺς εἰσάξαντας τὸν Πτολεμαῖον εἰς Θηβαΐδα ἐξορίσαι τὴν Κλεοπάτραν. Ὁ δὲ υἱὸς τῆς Κλεοπάτρας, καὶ τοῦ αὐτοῦ Καίσαρος, ἐτελεύτα μικρός.

Inde Alexandriam magnam profectus, Cæsarium etiam, à nomine sui ex Cleopatra filii, ibidem extruxit. Cum enim Thebaidi in Cleopatram, à fratre suo Ptolomæo ira in eam accenso, expulsam, forte incidisset; amore ejus (forma enim erat venusta) correptus, compressit ipsam, filiumque ex ea habuit, quem Cæsarium appellavit. Ptolomæo deinde Cleopatræ fratre, regno Ægyptiorum pulso; Eunuchis etiam illis duobus, qui Ptolomæo Cleopatræ Thebaidem relegandæ auctores fuerant, interfectis; ei Ægyptiorum regnum concessit. Filius vero Cæsaris, & Cleopatræ, parvulus interiit.

Ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ ἐλθὼν ὁ αὐτὸς Καῖσαρ ἐσφάγη ὑπὸ τοῦ δευτέρου Βρούτου, καὶ ἄλλων μετ' αὐτοῦ συμποιησαμένων συγκλητικῶν, [4] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Χρυσαυρίκου, καὶ Ἀντωνίου τὸ

Cæterum Romam reversus Cæsar, à Bruto secundo, aliisque conjuratis ex Senatoribus, occisus est: Chrysaurico, & Antonio iterum Coss. Incipit igitur Æra Antiochena,

1. ἄνω καὶ μονάχιον] Scr. μονομάχιον.

2. μέλλοντα συμπίπτειν] Scr. μέλλον.

3. ὃν ἐπεκάλεσε Καισάριον] Cæsarionem hunc alii vocant: quem licet Auctor Noster parvulum interiisse asserat, Suetonius tamen eum ab Augusto (post victoriam Actiacam, quo tempore 17. minimum annos natus fuit,) retractum è fuga, supplicio affectum fuisse, testatur; in Octavio, cap. 17.

4. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Χρυσαυρίκου καὶ Ἀντωνίου] Antonium quidem, & Isauricum ponit Coss. Chr. Alex. auctor; sed ad Jul. Cæs. an. II.

tiochena, in illustrem urbis ejus memoriam, à C. Julii Cæsaris anno I.

C. Julio Cæsare defuncto, Senatus Romanus Augustum Octavianum, Cæsaris cognatum, & Antonium, Sororis Augusti maritum, & Lepidum delegit; qui Triumviri creati, Remp. Romanam administrarunt, Consulesque quotannis designarunt.

Anno autem Augusti Octaviani Triumviratus decimo quinto, Ægypti rebellare cœperunt. Cleopatra etiam, Alexandriæ Pharo magna, in insula quam vocant *Ardente*, duobus milliaribus ab Alexan-

δεύτερον. Χρηματίζει οὖν ἡ μεγάλη Αντιόχεια, κατὰ τιμὴν, ἔτος πρῶτον ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ Καίσαρος Γαΐου Ιουλίου.

Μετὰ δὲ τὸν Καίσαρα Γάϊον Ιούλιον, ἐπελέξατο ἡ σύγκλητος Ρώμης τὸν Αὔγουστον Οκταβιανὸν, τὸν συγγενῆ τοῦ Καίσαρος, καὶ τὸν Αντώνιον, 1 τὸν τοῦ Αὐγούστου γαμβρὸν ἐπ' ἀδελφῇ, καὶ τὸν Λεπίδιον, καὶ ἐγένοντο οἱ τρεῖς Τριομβυράτορες· καὶ αὐτοὶ διώκουν τὰ Ρωμαίων πράγματα, προβαλλόμενοι κατ' ἔτος ὑπάτους.

Τῷ δὲ πεντεκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς Τριομβυρίας τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου Οκταβιανοῦ, τυραννησάντων τῶν Αἰγυπτίων, καὶ τῆς Κλεοπάτρας, τῆς κτισάσης 2 ἐν Αλεξανδρείᾳ τὸν μεγάλην τὸν Φαρὸν, εἰς τὴν νῆσον 3 τὴν λεγομένην Καίουσαν,

---

1. τὸν τοῦ Αὐγούστου γαμβρὸν ἐπ' ἀδελφῇ] γαμβρὸς ἐπ' ἀδελφῇ, *sororis maritus* est: Antonius enim Octaviam, Augusti sororem in uxorem duxerat. Ita etiam eum vocat Jo. Tzetz. Chil. 9. hist. 253.

Αὔγουστος Οκταούϊος Ρώμης κρατῶν τὰ σκῆπτρα,
Ανεψιὸς ὢν Καίσαρος Γαΐου Ιουλίου,
Τὴν ἀντάρσιαν οὐδαμῶς τῶν Αἰγυπτίων φέρων,
Επ' ἀδελφῇ τῇ ἑαυτοῦ κλῆσιν Οκταουΐα,
Εχων γαμβρὸν Αντώνιον, στέλλει κατ' Αἰγυπτίων.

2. ἐν Αλεξανδρείᾳ τὴν μεγάλην τὴν Φαρὸν] Scr. τῇ μεγάλῃ: constans enim hoc, apud Nostrum, urbis hujus ἐπίθετον. Πόλις etiam, per excellentiam, dicta est, teste Stephano: ἐλέγετο δὲ κατ' ἐξοχὴν πόλις, καὶ πολῖται ἐξ αὐτῆς. sicut Athenæ etiam ἄστυ, & Roma, *Urbs*, vocatæ sunt: nisi quis secundum, τὴν, superfluum esse putaverit. Cæterum à quo, quove tempore, Pharos insula continenti Isthmo, ex ingentibus in altum molibus terræ jactis facto, conjuncta fuerit, non convenit inter auctores. Ammianus Marcellinus, Chr. Alex. auctor, Jo. Tzetzes, cum nostro, Cleopatram hujus operis Auctorem statuunt, adeoque ipsius Phari turris, ab insulæ nomine sic dictæ, conditricem. Verum & Pharon turrim, Isthmumque ante Cleopatræ tempora extructa fuisse, ex J. Cæsaris & Strabonis testimoniis probare nititur Joseph. Scaliger, in Euseb. Chron. Animadversion. ad annum Eusebianum MDCCXXXIII. quem vide.

3. τὴν λεγομένην Καίουσαν] Pharos Καίουσα forte dicta fuerit, à luminibus ibidem nocturno tempore, navigantium in directionem, accendi solitis. Chr. Alex. *Protei insulam*, vocat; εἰς τὴν νῆσον τὴν λεγομένην Πρωτέως. Ita etiam Ammianus Marcellin. lib. 22. *Insula Pharos, ibi Protea cum Phocarum gregibus diversatum Homerus fabulatur inflatius, à civitatis littore mille passibus disparata.* Vide Homer. Odyss. δ'.

κατέ-

κατέναντι Ἀλεξανδρείας, [1] ἀπὸ μιλίων δύο, καὶ περιχωσάσης γῆν, καὶ λίθους εἰς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τοσοῦτο διάστημα, εἰς τὸ βαδίζεσθαι τὴν θάλασσαν, ἕως τῆς νήσου αὐτῆς, καὶ τοῦ φάρου, ὑπὸ ἀνθρώπων, καὶ ἀλόγων. (ὅπερ φοβερὸν ἐποίησεν ἔργον ἡ αὐτὴ Κλεοπάτρα, [2] διὰ Δεξιφάνους Κνιδίου μηχανικοῦ, ὡς τὴν θάλασσαν ἐποίησε χθόνα.) Τῆς δὲ τυραννίδος τῶν Αἰγυπτίων, καὶ τῆς Κλεοπάτρας βασιλίσσης αὐτῶν γνωσθείσης Ῥωμαίοις, ἐξῆλθεν ἀπὸ Ῥώμης Ἀντώνιος, [3] ὁπλισάμενος κατὰ τῆς Κλεοπάτρας, καὶ τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη, [4] ὅτι ἐτάρασσον τὴν ἀνατολήν. Καὶ κατῆλθεν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον μετὰ πολλῆς δυνάμεως στρατευμάτων ὁ Ἀντώνιος· καὶ φθάσας Ἀλεξάνδρειαν τὴν μεγάλην, παρεκάθητο πολιορκῶν αὐτὴν δηλώσας τῇ Κλεοπάτρᾳ, δοῦναι τὴν πόλιν· [5] ἤδη γὰρ αὐ-

dria diſtante, conſtructa, intercapedinem totam, opere Dexiphanis Cnidii Mechanici, terra, lapidibuſque ingeſtis, ſiccavit; fecitque, ut per mare ipſum (ſtupendum plane opus!) ceu per continentem, hominibus, jumentiſque, ad inſulam uſque liber pateret aditus. Cæterum cum Cleopatram, Ægyptioſque, rebellionem moliri, Romani accepiſſent: Antonius, exercitu inſtructus, contra Cleopatram, & Ægyptios, oraſque Perſicas, eo quod Orientem perturbabant, miſſus eſt. Is itaque maximis cum copiis in Ægyptum deſcendit; Alexandriaque obſidione cincta, urbis deditionem à Cleopatra poſtulabat. Illa vero Antonio antea, cum Cæſarem in Ægyptum comitatus eſt, ſatis nota, literis adula-

1. ἀπὸ μιλίων δύο] Chr. Alex. habet, ὡς ἀπὸ μιλίων δ΄. uterque falſo: non enim milliare integrum à littore diſtabat. Jo. Tzetzes in contrarium lapſus eſt errorem, τετραστάδιον, ſpatium hoc vocans. Cæterum Ἑπταστάδιον dictum fuiſſe, apparet ex Joſepho, Antiq. Jud. l. 12. c. 2. ubi de LXX. Interpret. loquens, hæc habet. παραλαβὼν αὐτοὺς ὁ Δημήτριος, καὶ διελθὼν τὸ ἑπταστάδιον χῶμα τῆς θαλάσσης πρὸς τὴν νῆσον, καὶ διαβὰς τὴν γέφυραν &c.

2. διὰ Δεξιφάνους Κνιδίου] Κνησίου, habet Chr. Alex. mendoſe. Opus tamen hoc, non Dexiphanis fuiſſe apparet, tum ex Euſebii Chron. ad an. MDCCXXXIII. tum ex turris ipſius inſcriptione, apud Strabonem. ΣΩΣΤΡΑΤΟΣ. ΚΝΙΔΙΟΣ. ΔΕΞΙΦΑΝΟΥΣ. ΘΕΟΙΣ. ΣΟΤΗΡΣΙΝ. ΥΠΕΡ. ΤΩΝ. ΠΛΩΙΖΟΜΕΝΩΝ. Hujus etiam rei teſtem habemus Stephanum de Urb. in Φάρος· ἔστι καὶ νῆσος, ἡ πρὸς τῇ Ἀλεξανδρείᾳ, ἐφ᾽ ἧς ὁ Σωστράτου τοῦ Δεξιφάνους πύργος, ὁμωνύμως λεγόμενος Φάρος.

3. ὁπλισάμενος κατὰ τῆς Κλεοπάτρας] Imo à Parthis repulſus, Ægyptum ſe tandem recepit, ubi Cleopatræ ſe totum dedidit. Flor. lib. 4. cap. 11. *Quippe poſt Parthos, quum exoſus arma in otio ageret, captus amore Cleopatræ, quaſi bene geſtis rebus, in regio ſe ſinu reficiebat.* Nugæ itaque ſunt, quæ deinceps de Antonio & Cleopatra profert Auctor noſter.

4. ὅτι ἐτάρασσον τὴν ἀνατολήν] Scr. ἐτάρασσον.

5. ἤδη γὰρ αὐτὴν πρότερον] Lego, ᾔδει.

toriis eum sollicitavit; suique amore tandem captum, sibique subditum habuit. Erat autem Cleopatra statura curta, forma vero præcellente, ingenioque subtili. Antonium itaque, exercitumque ejus in urbem recipiens, ipsum sibi accepit conjugem; novique deinceps eam fecit Antonius imperii consortem; uxore priore, Augusti sorore, spreta, repudiataque. Antonius deinde, coactis undique copiis quas potuit maximis, Persis quoque in belli societatem, liberis suis pollicitationibus adductis; confectis plurimis navibus, classem sibi adornat. Alexandria vero, una cum Cleopatra, solvens, in Romanas ditiones impetum fecit: urbisque ipsius potiundæ spe fretus, per Epirum regionem cursum suum ducere instituit.

τὴν περίαν, μετὰ τοῦ Καίσαρος Ἰουλίου ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἐλθών. Ἡ δὲ Κλεοπάτρα ἀντεδήλωσεν αὐτῷ, [1]ὑπονοθεύσασα αὐτὸν, ὡς ἐρῶσα αὐτοῦ. Ὁ οὖν Ἀντώνιος ἠπατήθη, καὶ ἔρωτι βληθεὶς, ἐφίλησεν αὐτὴν, καὶ ὑπετάγη αὐτῇ. Ἦν δὲ κονδοειδὴς ἡ Κλεοπάτρα, εὐπρεπὴς δὲ πάνυ, [2] καὶ μυστική. Καὶ δεξαμένη τὸν Ἀντώνιον ἐν τῇ πόλει, καὶ τὰ πλήθη αὐτοῦ, [3] ἠγαμήθη αὐτῷ. Καὶ λοιπὸν ὁ αὐτὸς Ἀντώνιος λαβὼν αὐτὴν γυναῖκα, ἐτυράννησεν ἅμα αὐτῇ Ῥωμαίους. Καὶ καταφρονήσας, καὶ ἀποταξάμενος τῇ αὐτοῦ γυναικὶ, τῇ ἀδελφῇ τοῦ Αὐγούστου Ὀκταβιανοῦ, καὶ συναγαγὼν ἄλλο πλῆθος πολὺ, προτρεψάμενος δὲ καὶ Πέρσας, καὶ πολλὰ αὐτοῖς συνταξάμενος [4] ποιήσας πλοῖα δρομόνων πολλῶν· καταπλεύσας ἀπὸ Ἀλεξανδρείας, ὥρμησε κατὰ Ῥωμαίων, μετὰ τῆς Κλεοπάτρας, παραλαβεῖν τὴν αὐτὴν Ῥώμην βουλόμενος, διὰ τῆς λεγομένης Ἠπείρου χώρας, θέλων ἀνελθεῖν ἐν Ῥώμῃ.

1. ὑπονοθεύσασα αὐτὸν] forte, ὑπονοθεύουσα. Hesychius: Νοθεύει· ἀπατᾷ, κολακεύει. ... ἀπαλλοτριοῖ, ἀπατᾷ, κολακεύει.

2. καὶ μυστικὴ] μυστικὴ hic verto, *ingenio subtili*, seu solerti; præter communem vocabuli usum: generosam vero ejus indolem & Jul. Cæsar, & Augustus deinde, ille, ab exilio, stragulo involutæ ad se introductæ; hic, Triumphi sui spem maximam eludentis, admirati sunt. vide Zonar. Tom. 2. Jo. Tzetz. Chil. 9. hist. 253.

Καὶ Πτολεμαίου σύνευνος δέσποινα Κλεοπάτρα,
Οὖσα σοφὴ, καὶ εὔγλωττος, πανευμορφοτάτη, &c.

3. ἠγαμήθη αὐτῷ] Scr. ἐγαμήθη.

4. ποιήσας πλοῖα δρομόνων πολλῶν] Dromonibus, seu Liburnis Antonio Classem adornat Auctor noster: Florus tamen navium ejus magnitudinem prædicat lib. 4. his verbis. *Nobis quadringentæ amplius naves; ducentæ non minus hostium: sed numerum magnitudo pensabat. Quippe à senis in novenos remorum ordinibus, ad hoc turribus, atque tabulatis allevatæ, castellorum & urbium specie, non sine gemitu maris, & labore ventorum ferebantur.*

Καὶ

Καὶ γνωσθείσης τῆς τοιαύτης τυραννίδος Ἀντωνίου καὶ τῆς Κλεοπάτρας ἐν τῇ Ῥώμῃ, εὐθέως ὁ αὐτὸς Ὀκταβιανὸς ὁπλίσατο κατ' αὐτῶν, καὶ διὰ τὴν ἀτέλειαν τῆς αὐτοῦ ἀδελφῆς· ὅτι περιεφρόνησεν αὐτὴν ὁ αὐτὸς Ἀντώνιος. Καὶ ἔλαβεν ὁ αὐτὸς Αὔγουστος στρατηγὸν δυνατὸν, ἐκ τῆς συγκλήτου ἐπιλεξάμενος Μάρκον Ἀγρίππαν ὀνόματι. καὶ ἔζευξεν αὐτῷ τὴν ἑαυτοῦ ἀδελφὴν Ὀκταβίαν. Καὶ ὥρμησεν ἀπὸ τῆς Ῥώμης, ἅμα τῷ αὐτῷ Ἀγρίππα στρατηγῷ, [1] καὶ στρατιωτικῶν δυνάμεων αὐτοῦ. καὶ φθάσας τὴν Ἤπειρον χώραν, εἰς τόπον λεγόμενον Λευκάτην, συνέκρουσε τῷ Ἀντωνίῳ καὶ τῇ Κλεοπάτρᾳ πόλεμον ναυμαχίας μέγαν, καθὼς Βεργίλλιος ὁ σοφὸς, ἐν τῇ αὐτοῦ Ἀσπιδοποιΐᾳ συνεγράψατο, εἰς τὸν ὄγδοον αὐτοῦ λόγον. Τὸ δὲ πλῆθος τῶν ἀμφοτέρων στρατευμάτων ἐσκέπασε τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν. καὶ ἐσφάγη τοῦ Ἀντωνίου καὶ τῆς Κλεοπάτρας πλῆθος ἐν τῇ Ναυμαχίᾳ, [2] ὥστε τὰ ὕδατα τῆς θαλάσσης αἵμασι μηγνύντα κυμάτων, καὶ μόνον, φαίνεσθαι. Καὶ νικήσας ὁ Αὔγουστος Ὀκταβιανὸς, [3] ἐφόνευσε τὸν Ἀντώνιον· τὴν δὲ Κλεοπάτραν παραλαβὼν, καὶ δήσας, ἐθριάμβευσε· κελεύσας αὐτὴν φυλαχθῆναι,

Auguſtus autem cognito Antonii, & Cleopatræ conſilio; & urbis conſervandæ, ſororiſque, ab Antonio ſpretæ, vindicandæ cauſa, & ipſe arma ſumit. Delecto itaque ſibi Duce ex Senatoribus M. Agrippa, viro ſtrenuo, ſororeque Octavia ei in uxorem data, Roma relicta, cum exercitu contra Antonium movit. Cumque Leucatem, Epiri promontorium, appuliſſet; cum Antonio & Cleopatra navali prælio congreſſus eſt: ſicuti Virgilius ſapiens, in Clypei deſcriptione, (Æneidos) libro octavo tradidit. Ea vero erat utriuſque exercitus militum multitudo, ut terra, mareque eiſdem operirentur. Ex Antonii autem & Cleopatræ partibus tanta fuit ſtrages, ut cæſorum ſanguine ipſum mare cruentatum penitus videretur. Auguſtus vero victoria potitus, Antonium interfecit: Cleopatram autem captivam habens, & in vincula conjiciens; in Triumphum

1. καὶ στρατιωτικῶν δυνάμεων αὐτοῦ] Scr. στρατιωτικαῖς δυνάμεσιν.

2. ὥστε τὰ ὕδατα τῆς θαλάσσης αἵμασι μηγνύντα] Scr. μιγνύντα. hæc vero ex Æneæ Clypei, Vulcani operis, deſcriptione, Æn. lib. 8. deſumpſit:

In medio claſſes æratas, Actia bella,
Cernere erat, totumque inſtructo Marte videres
Fervere Leucaten, auroque effulgere fluctus &c.

& paulo poſt,

Stupea flamma manu, teliſque volatile ferrum
Spargitur: arva nova Neptunia cæde rubeſcunt.

3. ἐφόνευσε τὸν Ἀντώνιον] Imo Antonius ab Auguſto navali prælio devictus, in Ægptum fuga evaſit; ubi ſeipſum interfecit.

 ſuum

suum, Romæ celebrandum, asservari jussit. Cæterum illa, dum Militum esset sub custodia, cavens sibi ne viva Romam deportaretur; aspidi (horum enim, aliorumque id genus serpentum copiam, in bellum profectnra sibi comparaverat) occulte sese mordendam præbens, spontaneam sibi conscivit mortem. Attamen corpus ejus mortuum, unguentis conditum, læsæ Octaviæ placandæ causa, Romam delatum est: uti Theophilus sapiens Chronographus literis mandavit. Verum Alexandrinarum rerum scriptores Cleopatram in Ægypto relictam fuisse, nonnulla item alia, à Romanis Historicis absona, tradiderunt.

Post partam hanc victoriam, Augustus Octavianus, una cum Duce Agrippa, suo

εἰς τὸ ἀνενεγκεῖν ἐν τῇ Ῥώμῃ αἰχμάλωτον, καὶ πομπεῦσαι· Ἥτις Κλεοπάτρα ἀπεχρήσατο ἑαυτῇ· [1] ἀπὸ ἀσπίδος κρουσθεῖσα, ἐτελεύτα· ἐβάσταζε γὰρ ἀσπίδας, καὶ ἄλλα ἑρπετὰ, εἰς τὰ πλοῖα, διὰ τὸν πόλεμον· ὡς φυλάττεται οὖν ὑπὸ στρατιωτῶν, κρύφα δηχθεῖσα ὑπὸ ἀσπίδος, τελευτᾷ, διὰ τὸ μὴ ζῶσαν αὐτὴν ἀνενεχθῆναι ἐν τῇ Ῥώμῃ. Μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν αὐτῆς, ἀπηνέχθη τὸ λείψανον αὐτῆς [2] ἐν τῇ Ῥώμῃ σμυρνιασθέντα, πρὸς θεραπείαν τῆς ἀδελφῆς τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου Οκταβιανοῦ· καθὰ Θεόφιλος ὁ σοφὸς χρονογράφος συνεγράψατο. Οἱ δὲ ἐκθέμενοι τὰ πατρία Ἀλεξανδρείας τῆς μεγάλης, τὴν Κλεοπάτραν ἐν [3] Αἰγύπτῳ εἶπαν ληφθεῖσαν, καὶ ἄλλα δέ τινα, [4] μὴ συμφωνοῦντα τοῖς Ῥωμαίων συγγραφεῦσι.

Μετὰ δὲ τὴν τοιαύτην νίκην ὁ αὐτὸς Αὔγουστος Οκταβιανὸς ἅμα Ἀγρίππα τῷ στρατηγῷ, [5] καὶ γαμβρῷ αὐτοῦ,

1. ἀπὸ ἀσπίδος κρουσθεῖσα] Locus mutilus: γὰρ, aut quid tale supplendum videtur.

2. ἐν τῇ Ῥώμῃ σμυρνιασθέντα.] Scr. σμυρνιασθέν. Auctoris nostri σμυρνιάζω, Jo. Tzetzes per ταριχεύω reddit. Chil. 9. hist. 253.

Ὁ Καῖσαρ δ' Ὀκτάβιος ἐκείνην ταριχεύσας,
Τῇ ἀδελφῇ τῇ ἑαυτοῦ κατήγαγεν εἰς Ῥώμην.

3. Αἰγύπτῳ εἶπαν ληφθεῖσαν] Scr. λειφθεῖσαν.

4. μὴ συμφωνοῦντα &c.] Quosnam tandem scriptores Romanos, ab Alexandrinis de Cleopatræ cadavere hac in re discrepantes, hîc Auctor noster intelligat, non video. Statuam quidem ejus, aspide brachio inhærente, lecto traductam fuisse ab Augusto triumphante, asserit Zonaras: ἱστορῶν etiam συναγωγῆς auctor, in Augusto; οὗ ἦν διαπρεπεστάτη ἡ πομπὴ, ἐν ᾗ καὶ ἡ Κλεοπάτρα ἐπὶ κλίνης, ἐν τῷ τοῦ θανάτου μιμήματι, παρεκομίσθη, ὡς πομπεῖον. ipsam tamen eodem cum Antonio Sepulchro conditam fuisse, testem habemus Suetonium, in Octavio, cap. 17. *Ambobus communem sepulturæ honorem tribuit, ac tumulum ab ipsis inchoatum perfici jussit.*

5. καὶ γαμβρῷ αὐτοῦ] Supra Agrippam Octaviani γαμβρὸν ἐπ' ἀδελφῇ,

sororis

αὐτοῦ, ἀπὸ [1] τῆς κώμης Ἠπείρου ἐξορμήσας, καὶ ἦλθεν ὑποτάξας τὴν Αἰγύπτιον χώραν, καὶ θριαμβεύσας τὴν ἑαυτοῦ νίκην.

Καὶ κατιὼν μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ, ὑπέταξε τὰς ἄλλας χώρας, καταλύων [2] τὰς τοπαρχΐας αὐτῶν. Ἦν δὲ ἐνιαυτῶν ιη', ὅτε Τριουμβυράτωρ ἐγένετο. [3] Ἐκράτησε δὲ ὁ τῆς Αἰγύπτου πόλεμος ἔτη πολλά.

Ὁ δὲ Αὔγουστος Ὀκταβιανὸς παρελθὼν τὴν Εὐρώπην πᾶσαν, ἐπέρασεν ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου, ἐπὶ τὴν Χαλκηδόνα, πόλιν τῆς Ἀσίας. Καὶ ἐποίησεν εὐθέως ἄρχοντα, ὃν ἠβουλήθη, ἐν τῇ Βιθυνίᾳ, [4] ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀνθρώπων, ὀνόματι Λαῦσον· διαδεξάμενος τὸν ἰθύνοντα τὴν αὐτὴν χώραν, Διήναρον, τὸν προβληθέντα ὑπὸ τοῦ Καίσαρος, τοῦ θείου αὐτοῦ· ἦν γὰρ ἤδη ἡ Βιθυνία ἔχουσα ἄρχοντα· ἐπειδὴ πρὸ αὐτοῦ, ὁ Πομπήϊος Μάγνος ἦν λαβὼν τὴν αὐτὴν Βιθυνίαν, τελευτήσαντος Νικομήδους, τοπαρχοῦντος αὐτὴν τοῦ ὄντος ἐκ τοῦ γένους τῶν Μακεδόνων· ὅστις τελευτῶν, εἴασεν αὐτὴν Ῥωμαίοις.

genero, Epiro ſolvens, Ægyptum perrexit: quam cum in poteſtatem ſuam redegiſſet, victoriam Triumpho celebravit.

Inde vero cum exercitu movens, aliis itidem regionibus ſubactis, principatus earum abrogavit. Annum autem agens decimum octavum, Triumvir deſignatus eſt; bellum vero Ægyptiacum per multos duravit annos.

Auguſtus Octavianus inde, Europam totam prætervectus, Byzantium venit: atque inde in Aſiam trajiciens, Chalcedonem appulit: ubi Dienaro, quem Cæſar avunculus Bithyniæ præfecerat, ſummoto; ipſe ſtatim, è Ducibus ſuis, Lauſum quendam ſucceſſorem conſtituit. Bithynia enim jampridem Romanæ erat ditionis; ex quo Nicomedes rex, ex Macedonum ſtirpe oriundus, ipſam moriturus Romanis legavit: quo demortuo, Pompeio magno ceſſit ea Provincia.

ſororis maritum, vocavit: ſororem enim ejus Octaviam uxorem habuit. Quia tamen Auguſti γαμβρὸς hoc loco vocatur ſimpliciter Agrippa, quæ vox *Generum* ut plurimum ſonat, ideo γαμβρῷ αὐτοῦ, *Genero ſuo*, reddimus. Agrippa enim, relicta tandem uxore Octavia, Auguſti ſorore, Juliam, ejus filiam in uxorem habuit, Auguſto ipſo eum in hoc cogente.

1. ἀπὸ τῆς κώμης Ἠπείρου] forte legend. χώρας.

2. τὰς τοπαρχΐας αὐτῶν] Scr. τοπαρχίας.

3. ἐκράτησε δὲ ὁ τῆς Αἰγύπτου πόλεμος ἔτη πολλὰ] Imo uno prælio Actiaco & cœptum & finitum eſt hoc bellum: deinceps enim Ægyptus tributaria facta eſt.

4. ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀνθρώπων] ἄνθρωποι, pro *Militibus*, apud noſtrum frequenter uſurpatur. Ita lib. 16. καὶ ὥρμησεν εἰς τὸ πέραν, κατὰ Βιτελλιανοῦ, καὶ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ.

 Porro

Porro Auguſtus Octavianus, Galatiam quoque, devicto Deiotaro ejus regulo, in poteſtatem ſuam redegit: Vicumque Arſinem dictum mœnibus cingens, urbem fecit: quam quod duobus maribus, Pontico, atque Aſiano, interjaceret, Ancyram nominavit: puellaque Virgine, nomine Gregoria, in loci luſtrationem immolata, & regione in Provinciæ formam redacta, Milites ibi Gallos, regionis urbiſque in præſidium, collocat: & à nomine illorum, Provinciam ipſam, (Galatiam,) fluviumque Gallum appellavit. Lydiam item, Pamphiliamque, Deiotaro ſubjectas, Curione duce, cum exercitu magno in eas miſſo, in Romanorum redegit poteſtatem. Quin & Phrygiam

Τὴν δὲ Γαλατίαν ὑπέταξεν ὁ αὐτὸς Αὔγουστος, ὁ καὶ Οκταβιανὸς, νικήσας Δηϊόταρον, [1] τετράρχην αὐτῆς· καὶ τειχίσας κώμην, τὴν λεγομένην Αρσίνην, ἐποίησε πόλιν, [2] ἥντινα ἐκάλεσεν Ἄγκυραν· διὰ τὸ μέσην αὐτὴν εἶναι δύο θαλασσῶν, τῆς τε Ποντικῆς, καὶ τῆς Ασιανῆς θαλάσσης. Θυσιάσας δὲ κόρην παρθένον, ὀνόματι Γρηγορίαν, εἰς ἀποκαθαρισμὸν, ποιήσας αὐτὴν ἐπαρχίαν, ἐάσας ἐκεῖ Γάλλους στρατιώτας, διὰ τὸ φυλάττειν τὴν χώραν, καὶ τὴν πόλιν, καλέσας εἰς ὄνομα αὐτῶν, καὶ τὴν ἐπαρχίαν, [3] καὶ τὸν ποταμὸν, Γάλλον. Ομοίως δὲ καὶ τὴν Λυδίαν, καὶ Παμφυλίαν τὰς ἐπαρχίας ἀπὸ [4] τοῦ αὐτοῦ Διηνιοτάρου ἐπαρχουμένας, παρέλαβε, καὶ ἐποίησεν ὑπὸ Ρωμαίους· πέμψας Κουρίωνα ὀνόματι, στρατηγὸν αὐτοῦ, μετὰ βοηθείας πολλῆς. [5] Φρυγίαν δὲ Πακατιανὴν, ὑπὸ τὴν τετραρχίαν

---

1. τετράρχην αὐτῆς.] τετράρχην hîc, pro βασιλέα, ponit; Heſychius: Τετράρχαι, οἱ βασιλεῖς: ſcribendum τετράρχαι. Τετράρχαι tamen proprie ſunt, regni τετράδας, ſeu partem quartam adminiſtrantes.

2. ἥντινα ἐκάλεσεν Ἄγκυραν] Stephanus, ex Apollonio in Caricis, Ancyram à Mithridate & Ariobarzane extructam fuiſſe tradit. Alii à Mida conditam volunt: verum hoc, de altera illa Phrygiæ Ancyra, forte intelligendum. Jo. Tzetzes Chil. 1. cum noſtro, Auguſtum Ancyræ Galatæ ſtatuit conditorem.

Τὴν Ἄγκυραν δ' ἣν ἔφημεν, τῆς Γαλατίας, εὗρον.
Κτίσαι τὸν Οκταούϊον Καίσαρα τὸν Ρωμαῖον,
Κτείναντα Δηϊόταρον τετράρχην Γαλατίας.
Οὐδ' ἐξ ἀγκύρας σιδηρᾶς ἅρματος τοῦ Μίδου, χρυσῆς,
Κληθῆναι ταύτην Ἄγκυραν· ἀλλ' ὅτι μέση κεῖται
Ασιανῆς καὶ Ποντικῆς τῶν θαλασσῶν τῶν δύο.

Ancyra tamen hæc, alterutro mari, longo ſatis diſtat intervallo.

3. καὶ τὸν ποταμὸν, Γάλλον.] Galatia provincia, Galluſque fluvius, ſive à Gallo quodam, ſive à Gallis Celticis, qui relicta patria ſedes ibi fixerunt, uti vult Stephanus de urb. ſic dicta fuerint; longe ante Auguſti tempora ſic appellata fuiſſe manifeſtum eſt.

4. τοῦ αὐτοῦ Διηνιοτάρου] Scr. Δηϊοτάρου, uti ſupra habuit.

5. Φρυγίαν δὲ Πακατιανὴν] Phrygia Major in Salutarem, & Pacatianam, diſtributa eſt. Conſtantin. Porphyr. de Themat.

ἐπαρχίαν τῆς αὐτῆς οὖσαν, ὑπὸ Ῥωμαίους ἐποίησε· πέμψας μετὰ βοηθείας Πακατιανὸν στρατηγὸν αὐτοῦ. Καὶ τὴν Λυκαονίαν δὲ παρέλαβε, τοπαρχουμένην ὑπὸ Λυκάονος, 1 υἱοῦ τοῦ Κάπνος, ὅστις προσέπεσε τῷ αὐτῷ Αὐγούστῳ. Καὶ περιτρεψάμενος αὐτὸν ὁ Αὔγουστος, ὡς γενναῖον, ἔλαβεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον. Συρία δὲ, καὶ Κιλικία, πρώην, ἐπὶ τοῦ Καίσαρος Ἰουλίου, ἐγένετο ὑπὸ Ῥωμαίους.

Pacatianam, eidem ſubditam, Pacatiani ducis illuc cum exercitu miſſi ope, Romano adjecit imperio. Lycaoniam etiam, regemque ejus Lycaonem, Capnis filium, in deditione accepit: Quem cum virum ſtrenuum eſſe percepiſſet Auguſtus, eum ſibi comitem adjunxit. Syria vero, & Cilicia jam olim, Julii Cæſaris ſub imperio, Romanæ fuerant ditionis.

Καταλαβὼν δὲ ὁ Αὔγουστος τὴν Συρίαν, εἰσῆλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, θριαμβεῦσαι τὴν κατὰ Ἀντωνίου νίκην, καὶ Κλεοπάτρας, μετὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ γαμβροῦ Ἀγρίππα. Ὅστις Ἀγρίππας τερφθεὶς τῆς τοποθεσίας τῆς πόλεως Ἀντιοχείας, κτίζει ἐκεῖ δημόσιον λουτρὸν ἔξω τῆς πόλεως, παρὰ τὸ ὄρος, εὑρὼν ἐκεῖ πηγήν· ὅπερ ἐκάλεσεν εἰς ὄνομα ἴδιον, τὸ Ἀγριππιανὸν, τὸ νυνὶ λεγόμενον Ἀμπελινὸν λουτρόν. Κτίζει δὲ 2 καὶ δίαιταν οἰκημάτων, καὶ 3 βανιάριν, καλέσας τὴν

Syriam vero profectus Auguſtus, Antiochiam adit; de victoria ſua adverſus Antonium, & Cleopatram, cum genere ſuo Agrippa, ibidem triumphaturus. Agrippa vero urbis Antiochiæ ſitu captus, extra urbem, ad montem, fonte ibi reperto, Balneum Publicum extruxit: quod, à nomine ſuo, *Agrippianum*, ipſe nuncupavit: hodie vero, *Ampelinum* Balneum vocatur. Condidit etiam ædificiorum ſeriem, & Balneum; vicum

---

Themat. Anatol. φρυγίαν Καπατιανῆς, vocat, literarum tranſpoſitione: τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ Κεραμοῦ καὶ μέχρι τοῦ Ἀμωρίου, καλεῖται φρυγία Καπατιανῆς: Cæterum hanc Phrygiæ diſtributionem Auguſto longe poſteriorem eſſe non eſt dubitandum.

1. υἱοῦ τοῦ Κάπνος, forte legend. Κάπνους. Verum, unde hæc?

2. καὶ δίαιταν οἰκημάτων] Iſta reddo, *ædificiorum ſeriem*, ſive vicum; infra enim, γειτνίαν vocat. Δίαιτα vero pro οἰκήματα, frequentius uſurpatum occurrit: Menandri Protector. Eclog. Legation. τῇ ἑξῆς ἐν ἑτέρᾳ ἐγένοντο διαίτῃ, ἔνθα ξύλινοι κίονες ἦσαν τινὲς, ἐνδεδυμένοι χρυσῷ. Et paulo poſt: κατὰ δὲ τὸ ἐμπρόσθιον τῆς διαίτης ἐπὶ πολὺ, παρετέταντο ἅμαξαι, ἐν αἷς πολύ τι χρῆμα ἀργύρου ἐπῆν, &c.

3. βανικάριν] βανιάριν, pro βανιάριον, hîc ſcribi, nullus dubito. Sed quid tandem erit βανιάριον? Suſpicor legendum Βαλνιάριον, *Balnearium*; quod tamen vix alibi inter Græcos occurrit. Nullorum autem quam Balneorum publicorum ædificatorum apud noſtrum, mentio frequentior.

Agrip-

Agrippinum vocans. Sed & ob populi Antiocheni frequentiam, Theatri priori circo, secundum superaddidit.

Inde vero discedens Augustus, Laodiceam, Syriæ urbem, contendit: ubi Theatro magnifico extructo, statuam Marmoream sibi erexit. Tetrapylum etiam in eadem urbe, parvulum quod erat, ubi amplum effecisset, columnisque marmoreis, & & Musivo adornasset; posita in eodem ænea statua, cum quatuor equis, ibidem quoque de victoria sua triumphum egit.

Inde Lucullo, & Pontio ducibus, adversus Tigranem, Phœniciæ regem, cum exercitu missis; ipsum profligavit, regionemque ejus Provinciam fecit. Arabiam etiam, quæ Arabi, Barbarorum Saracenorum regi paruit, sibi, id est, Romano imperio subjugavit. Vicum etiam quendam muro cingens, Bostram vovavit, in nomen Bostri ducis, in Arabes à se missi. Similiter etiam & in

γειτνίαν Αγριππιτῶν. Προσέθηκε δὲ κλίσας ἐν τῷ θεάτρῳ Αντιοχείας [1] ἄλλην ζωὴν ἐπάνω τῆς προτέρας, διὰ τὸ πολὺ δῆμον ὁ Αγρίππας.

Εκεῖθεν δὲ ἐξελθὼν ὁ Αὔγουστος, κατέλαβε τὴν Λαοδικέων πόλιν τῆς Συρίας· καὶ ἔκτισεν ἐν αὐτῇ τῇ πόλει θέατρον μέγα πάνυ, στήσας ἑαυτῷ ἐκεῖ στήλην μαρμαρίνην. Εκτισε δὲ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει καὶ τὸ μέγα τετράπυλον, [2] ὄντα μικρόν· καὶ κοσμήσας αὐτὸ κίοσι, καὶ μαρμάροις, ἀνοικοδομήσας, καὶ μουσώσας, ἐθριάμβευσεν ἐν αὐτῷ τὴν ἑαυτοῦ νίκην· στήσας ἐν τῷ αὐτῷ τετραπύλῳ στήλην χαλκῆν μετὰ τεσσάρων ἵππων.

Καὶ τὴν Φοινίκην δὲ ὑπέταξε· καὶ πέμψας στρατηγοὺς μετὰ βοηθείας, Λούκουλλον, καὶ Πόντιον· [3] οἵτινες ἐνίκησαν Τιγράνον, τοπαρχοῦντα αὐτῆς, καὶ ἐποίησεν αὐτὴν ἐπαρχίαν. Καὶ τὴν λεγομένην δὲ Αραβίαν ὑφ᾽ ἑαυτὸν, ἤτοι, ὑπὸ Ρωμαίους ἐποίησε, κρατουμένην ὑπὸ Αραβα, βασιλέως Βαρβάρων Σαρακηνῶν. Καὶ ἐτείχισε κώμην, ἣν ἐκάλεσε Βόστραν, εἰς ὄνομα Βόστρου, τοῦ πεμφθέντος ὑπ᾽ αὐτοῦ στρατηγοῦ· καὶ τὰς λοιπὰς δὲ τοπαρχίας τῆς Καπ-

1. ἄλλην ζωὴν ἐπάνω] Lego ζώνην.

2. ὄντα μικρὸν] Scr. ὄν.

3. οἵτινες ἐνίκησαν Τιγράνον, τοπαρχοῦντα αὐτῆς] Lego. Τιγράνην. Verum bella hæc, à Lucullo, adversus Mithridatem & Tigranem, Cæs. Augusto vix adhuc nato, gesta sunt. Tigranes vero, Armeniæ rex, à Pompeio deinde devictus, se ei dedidit, ac diadema suum ad genua Pompeii procidens, in manus ejus tradidit: *quod ei Pompeius reposuit*, (inquit Eutropius, lib. 6.) *honorificeque eum habitum, regni tamen parte mulctavit, & grandi pecunia: adempta est & Syria, Phœnice, Sophene.* Zonaras tamen hæc illi à Lucullo adempta fuisse scribit, Tom. 2.

παδοκίας,

ποδοκίας, [1] τῆς τοπαρχουμένης ὑπὸ Ἀρχελάου· δίχα τῆς τετραρχίας Ἡρώδου, τοῦ τετραρχοῦντος τῆς Ἰουδαίας χώρας· ἐπειδὴ προσήνεγκαν αὐτῷ ἀμφότεροι δῶρα μεγάλα.

reliquis fecit Principatibus; Cappadocia Archelai, & Judæa Herodis regno, exceptis: amplis enim illum uterque muneribus donaverat.

Ὁ δὲ Ἡρώδης, βασιλεὺς τῆς Ἰουδαίας, πρὸς τιμὴν αὐτοῦ ἐποίησε καὶ τὴν ὁδοστρωσίαν τὴν ἔξω τῆς πόλεως Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης· (ἦν γὰρ δύσβατος·) [2] στρώσας αὐτὴν λευκαῖς πλάκαις. Ἐκάλεσαν δὲ ἀμφότεροι τοπάρχαι τὰς μητροπόλεις αὐτῶν, πρὸς τιμὴν αὐτοῦ, εἰς ὄνομα τοῦ Καίσαρος· ὁ μὲν Ἡρώδης βασιλεὺς, καὶ τοπάρχης, ἐκάλεσε [3] Καισάρειαν Παλαιστίνην, τὴν πρώην λεγομένην, Στράτωνος πύργον· ὁ δὲ Ἀρχέλαος βασιλεὺς, καὶ τοπάρχης, ἐκάλεσε Καισάρειαν Καππαδοκίας, [4] τὴν πρώην λεγομένην Μάζακαν. [5] Ἦν γὰρ ὁ Καίσαρ θεῖος τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου, τοῦ

Herodes autem, Judææ rex, illius etiam in honorem, viam publicam extra Antiochiam urbem tranſitu difficilem, albis lapidibus ſtravit. Uterque vero principem regni ſui urbem, Cæſaris nomine, Auguſti in honorem, nominavit. Herodes rex Stratonis Turrim, antea dictam, Cæſaream Palæſtinæ: Archelaus vero rex, Mazaca quæ fuit, Cæſaream Cappadociæ vocavit. Auguſti enim, qui utri-

1. τῆς τοπαρχουμένης ὑπὸ Ἀρχελάου] Locus iſte manifeſto mendoſus: itaque ſuſpicor legendum; Καὶ τὰς λοιπὰς δὲ τοπαρχίας (κατέλυσε, ſive ὑπέταξε,) δίχα τῆς Καππαδοκίας, τῆς τοπαρχουμένης ὑπὸ Ἀρχελάου· καὶ τῆς τετραρχίας Ἡρώδου, &c.

2. στρώσας αὐτὴν λευκαῖς πλάκαις] πλάκαις, tanquam à πλάκη, pro πλαξίν.

3. Καισάρειαν Παλαιστίνην] Scr. Παλαιστίνης.

4. τὴν πρώην λεγομένην Μάζακαν] Jornandes etiam de Regn. ſucceſſ. eam à Cappadocibus Cæſaream dictam fuiſſe ſcribit: *Cappadoces quoque ſub Epaphra rege conſtituti, primum per Legatos ſuos Romanorum amicitias petierunt: dehinc Ariobarzane rege ſuccedente, & à Mithridate expulſo, ultro ſe Romano ſervitio tradiderunt, magnamque civitatem ſuam Mazacam, in honorem Cæſaris, Cæſaream appellaverunt.* Eutropius tamen, & ex eo etiam poſtea Jornandes ipſe, Suidaſque, nomen hoc Mazacæ urbi à Tiberio Imp. poſt temporis impoſitum fuiſſe prodiderunt. Eutrop. lib. 7. de Tiberio hæc habet. *Quoſdam reges per blanditias evocatos, nunquam remiſit; in quibus Archelaum Cappadocem. Cujus etiam regnum in Provinciæ formam redegit, & maximam civitatem appellari nomine ſuo juſſit, quæ nunc Cæſarea dicitur, cum Mazaca antea vocaretur.* Urbs hæc etiam Euſebeia antea dicta fuerat, teſte Strabone apud Stephanum: Καισάρεια, μητρόπολις τῆς Καππαδοκίας, ἡ πρὶν Εὐσέβεια, καὶ Μάζα, ὡς Στράβων. Scribendum, Μάζακα, uti poſtea etiam habet Stephanus: Μάζακα, πόλις Καππαδοκίας, ἡ νῦν Καισάρεια.

5. ἦν γὰρ Καίσαρ θεῖος τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου] Auguſti avunculus major erat J. Cæſar. Sueton. *Poſtea C. Cæſaris, & deinde Auguſti cognomen aſſumpſit: alterum, teſtamento majoris avunculi: &c.* Parentes enim habuit Octaviam & Atiam, M. Atio Balbo, & Julia, ſorore C. Cæſaris, genitam: eodem Suetonio teſte.

que

que Principatum suum durante eorum vita, concesserat, Cæsar avunculus fuit.

A Palæstina, in Ægyptum progressus, eam subjugavit: cumque in Romanam servitutem redegisset, Alexandriam ingressus, de victoria sua triumphavit. Civitati autem huic primus Præfectum ex suis dedit, nomine Cornelium Gallum: quem & *Augustalis* dignitate, nominis sui insigni, cohonestavit.

Augustus deinde Ægypto solvens, Romam reversus est; summa fretus, ob orbem domitum, & fiducia, & securitate. Senatum vero sibi habens in omnibus obedientem, pro arbitratu suo omnia disposuit. Brutum etiam, Cæsaris avunculi percussorem, qui Thessaliam armis sumptis occupaverat, comprehensum, capite multavit, Calvisiano, & Pollione Coss. uti Lucanus, sapiens Romanorum Poeta, memoriæ prodidit.

Hac tempestate Sosibius quidam, Senator Antiochensis, Romam cum Augusto veniens, diem suum obiit: Te-

παρεσχηκότος αὐτοῖς ἔχειν τὴν τετραρχίας τὴν βασιλείαν, ἐπὶ τὸν τῆς ζωῆς αὐτῶν χρόνον.

Καὶ ἐξορμήσας ἐκ τῆς Παλαιστίνης, παρέλαβε καὶ τὴν Αἴγυπτον· καὶ ὑποτάξας αὐτὴν εἰσῆλθεν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ, καὶ ἐκεῖ ἐθριάμβευσε τὴν ἰδίαν νίκην· ποιήσας καὶ τὴν Αἴγυπτον ὑπὸ Ῥωμαίους. Καὶ ἔδωκεν ἄρχειν αὐτῶν τῶν Αἰγυπτίων ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ ἐν πρώτοις ἄρχοντα ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀνθρώπων, [1] ὀνόματι Κορνήλιον Γάλλον· ᾧτινι ἔδωκεν ἀξίαν Αὐγουσταλίου, τοῦ ἰδίου ὀνόματος σήμαντρον.

Καὶ ἐκ τῆς Αἰγύπτου περάσας ὁ αὐτὸς Αὔγουστος, ἀνῆλθεν ἐπὶ τὴν Ῥώμην, ὑψωθεὶς, καὶ ἀπονενοημένος, ὡς ὑποτάξας τὸν κόσμον· καὶ τυραννήσας τὴν σύγκλητον, ἐβασίλευσεν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐν ὑπερηφανείᾳ ὤν· ἀνελὼν καὶ τὸν Βροῦτον, τὸν φονεύσαντα τὸν Καίσαρα, τὸν αὐτοῦ θεῖον. Ὅντινα Βροῦτον [2] φυλάττοντα τὴν Θεσαλίαν μετὰ βουθείας, πέμψας ἀπεκεφάλισεν, [3] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Καλβισιανοῦ, καὶ Πολλίωνος· καθὼς Λουκανὸς, ὁ σοφὸς Ῥωμαίων ποιητὴς, συνεγράψατο.

Ἦν δὲ τοῖς χρόνοις τούτοις Σωσίβιός τις, Ἀντιοχεὺς συγκλητικὸς, ἀνελθὼν μετὰ τοῦ Αὐγούστου ἐν τῇ Ῥω-

1. ὀνόματι Κορνήλιον Γάλλον] Eutropius, in Augusto. *Ægyptus per Octavianum Augustum Imperio Ro. adjecta est, præpositusque Cn. Cornelius Gallus. Hunc primum Ægyptus Romanum Judicem habuit.* Αὐγουστάλιος autem Ægypti Præfectus peculiariter appellatur.

2. φυλάττοντα τὴν Θεσαλίαν] Scr. Θεσσαλίαν.

3. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Καλβισιανοῦ καὶ Πολλίωνος] Consules hi nusquam apparent, per totum Aug. imperium, nec apud Eusebium, nec fastos Siculos.

μη

μη· καὶ τελευτᾷ, καταλιπὼν τὴν πρόσοδον αὐτοῦ τῇ ἰδίᾳ πόλει εἰς τὸ ἐπιτελεῖσθαι ἐν αὐτῇ κατὰ πενταετηρίδα, τριάκοντα ἡμέρας [1] τοῦ Ὑπερβερεταίου μηνὸς, ἀγῶνας ἀκροαμάτων, καὶ θυμελικῶν σκηνικῶν πάντων, καὶ ἀθλητῶν, καὶ ἱππικὸν ἀγῶνα.

ſtamento vero facultates omnes urbi ſuæ addixerat; uti ſingulis luſtris, menſe Octobri, per dies totos xxx Ludi omnifarii, Thymelici, Scenici, Athletici, & Equeſtres, populo exhiberentur.

Καὶ κατέφθασεν ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν τῇ δευτέρᾳ παρουσίᾳ αὐτοῦ, ὁ γαμβρὸς τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου, Ἀγρίππας· καὶ ἐξεχόϊσε τοῦ παλαιοῦ ἱππικοῦ τὰ χώματα, ἅπερ εἶχεν [2] ἐκ τῶν πρῴην φόβων· καὶ ἐθεώρησε τὴν πολύτροπον θέαν ὁ αὐτός· καὶ θαυμάσας, ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν. Ἔκτισε δὲ πρῴην τὸ αὐτὸ παλαιὸν Ἱππικὸν, καὶ τὸ παλαιὸν παλάτιον, ἐκ τῶν ἰδίων, [3] Κοΐντος ὁ Μαρκιανὸς ῥὴξ Ῥωμαίων, κατελθὼν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας πρὸς Φίλιππον τὸν βαρύπουν, τὸν Μακεδόνα, τὸν βασιλεύοντα ἐν Ἀντιοχείᾳ, τυπῶσαι φόρους, διδόναι αὐτὸν Ῥωμαίοις.

Agrippa vero, Auguſti gener, Antiochiam ſecundo viſens, Circum veterem, à ruderibus ruinarum prioribus terræ motibus factarum, repurgari curavit: ubi cum Ludos hoſce varios, ſumma cum admiratione ſpectaſſet, exinde diſceſſit. Circum autem hunc veterem olim condidit Quintus Marcianus, Dux Romanus, cum Antiochiam Syriæ, vectigal Romanis pendendum Philippo Barypo, Macedoni, ad Antiochiam regnanti indicendi cauſa adveniſſet.

Ἐγένετο βασιλεὺς Ῥωμαίων πρῶτος, καὶ μόνος, καὶ ὀργιοφάντης, ὁ αὐτὸς θειότατος Αὔγουστος· καὶ ἐχρημάτιζεν ἑαυτὸν οὕτως· Αὔγουστος, Καῖσαρ, Ὀκταβιανὸς, τροπαι-

Idem diviniſſimus Auguſtus, Romanorum imperator, & Monarcha primus, Sacrorumque Antiſtes erat: Cognomenta autem iſta ſibi arrogavit. *Auguſtus Cæſar Octavia-*

1. τοῦ Ὑπερβερεταίου μηνὸς] Ad noſtrum corrigendum eſt Chr. Alex. ubi pro Ὑπερβερεταίου, Περιτίου habemus. Vides autem nunc Lector, unde Chron. illius compilator, Auctoris ſui nomen licet ubique ſupprimat, narrationem hanc de Soſibio, uti & plurima alia, deſumpſerit.

2. ἐκ τῶν πρῴην φόβων] φόβος, pro terræ motu, calamitateve alia tali, frequenter apud noſtrum ſumitur.

3. Κοΐντος δὲ Μαρκιανὸς ῥὴξ Ῥωμαίων. Locus mendoſus; ὁ, mihi omnino περιέλκειν videtur. Quinam vero ſint, quos hic memorat, Quintus Marcianus, & Philippus Barypus, doctioribus inquirendum permitto. Forte Ῥωμαίων redundat, & ῥὴξ, cognomen eſt. Certe Marcium Regem habemus Coſ. in Faſtis Siculis, ad finem Olympiadis CLXXVI.

pus, victor augustus invictus, imperator, quod (Græcis) ſonat, αὐτοκράτωρ. Imperavit autem Auguſtus in univerſum annos LVI. Erat vero ſtatura curta, gracilis, capillitio lento, ac porrecto, pulchris oculis, naſo eleganti.

Eo imperante Jovis Fanum extructum eſt, Capitoliumque inſtauratum: utrumque ædificium plane ſtupendum.

Anno autem regni XXXIX, menſe X, Agrippa II, & Donato Coſſ. edicto juſſit, ut regiones omnes Imperio Romano ſubditæ, tam eæ quas ipſe ſubjugaverat, quam quas antea tenuerunt Romani, cenſerentur. Factus eſt autem iſte Cenſus, per totum imperium Romanum, ab Eumene, & Attalo, Senatorii ordinis hominibus. Magnam enim apud omnes habuit reverentiam; ut qui ad iram proniſſimus erat.

Exacto autem regni ejus anno XLI, menſeque VI, Martii XXV, hora diei II, die Dominico, Beata virgo, ac Deipara, Maria, ab Archangelo Gabriele, in urbe Nazareth, lætum nuncium acepit; Quinto, & Longino Coſſ. Vitellio autem Syriæ Præfecto, ab Agusto Cæſare recens conſtituto.

οὖχος, σέβαστος, κραταιὸς, Ιμπεράτωρ, ὅπερ ἐστὶν, αὐτοκράτωρ. Καὶ ἐβασίλευσεν ὁ αὐτὸς Αὔγουστος τὰ πάντα ἔτη νς′. τῇ δὲ θέᾳ [1] ὑπῆρχε κονδοειδὴς, λεπτὸς, ἁπλόθριξ, εὐόφθαλμος, εὔρινος.

Εν δὲ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἔκτισε τὸ ἱερὸν τοῦ Διὸς ἐν τῇ Ρώμῃ· ἀνανεώσας καὶ τὸ Καπετώλιον· ποιήσας τὰ ἀμφότερα, φοβερὰ κτίσματα.

[2] Τῷ δὲ λθ′ ἔτει, καὶ μηνὶ τῷ δεκάτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐθέσπισεν ἐκφωνήσας δόγμα, ὥστε ἀπογραφῆναι πᾶσαν τὴν ὑπ᾽ αὐτὸν γενομένην γῆν, καὶ ἣν πρώην εἶχον οἱ Ρωμαῖοι, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Αγρίππου τὸ δεύτερον, καὶ Δονάτου. Καὶ ἀπεγράφη πᾶσα ἡ ὑπὸ Ρωμαίους γῆ, διὰ Εὐμένους καὶ Ατἀλου, συγκλητικῶν Ρωμαίων. Εἶχε γὰρ πολὺν φόβον· ὀργίλος γὰρ ἦν πάνυ.

Μετὰ δὲ τὸ διελθεῖν τὸ μα′. ἔτος, καὶ μῆνα τὸν ἕκτον τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν τῷ Δύστρῳ μηνὶ κε′, ὥραν ἡμερινὴν δευτέραν, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, εὐηγγελίσατο ἐν Ναζαρὲτ τῇ πόλει ὁ Αρχάγγελος Γαβριὴλ τὴν ἁγίαν παρθένον, καὶ Θεοτόκον Μαρίαν, [3] ἐν ὑπατείᾳ Κυϊντίου, καὶ Λογγίνου· [4] ἡγεμονεύοντος δὲ τῆς Συρίας Οὐπιλλίου, τοῦ καὶ προβαχθέντος νεωστὶ, ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου Καίσαρος.

1. ὑπῆρχε κονδοειδὴς] De Auguſti ſtatura, vide Sueton. in Octavio Tit. 79.

2. τῷ δὲ λθ′. ἔτει] Απογραφὴ hæc facta eſt XLII. Auguſti Imp. anno, Auguſto XIII. & M. Plautio Coſſ. teſte Euſebio. Quos vero hic Auctor Conſules nominat, nuſquam apparet.

3 ἐν ὑπατείᾳ Κυϊντίου καὶ Λογγίνου] Novos uſque & inauditos Conſules nobis exhibet Auctor.

4. ἡγεμονεύοντος δὲ τῆς Συρίας Οὐϊλλίου] Scr. Ουιτελλίου.

ΛΟΓΟΣ

LIBER X.

De Temporibus Augusti Imperatoris, & Dei Incarnatione.

ΛΟΓΟΣ Ιʹ.

Χρόνων Βασιλείας Αὐγούστου, καὶ Ἐνανθρωπήσεως Θεοῦ.

EN δὲ τῷ μβʹ ἔτει, καὶ μηνὶ τῷ δʹ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου, ἐγεννήθη ὁ Κύριος ἡμῶν, καὶ Θεὸς, Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς, τῇ πρὸ ηʹ καλανδῶν [1] Ἰαννουαρίων, μηνὶ Δεκεμβρίῳ κεʹ, ὥραν ἡμερινὴν ἑβδόμην, ἐν πόλει τῆς Ἰουδαίας, ὀνόματι Βηθλεέμ, [2] πλησίον οὔσαν τῆς Ἱερουσαλήμ· [3] ἔτους κατὰ Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην χρηματίζοντος μβʹ. ἡγεμο-

ANNO autem XLII, mense IV, Augusti imperantis, VIII, Kal. Januarias, Decembris XXV, hora diei VII, natus est Dominus Deus noster, Jesus Christus, in civitate Judææ, nomine Bethleem, Hierosolymis vicina: (erat

1. καλανδῶν Ἰαννουαρίων] Scr. Ἰανουαρίων.

2. πλησίον οὔσαν τῆς Ἱερουσαλήμ] Scr. οὔσῃ.

3. ἔτους κατὰ Ἀντιόχειαν τὴν μεγ. χρηματίζοντος μζʹ.] Annus Augusti XLII incidit in Æræ Antiochenæ annum XLVII: ab anno enim primo J. Cæsaris, qui V. annos regnavit, incipit Æra hæc; uti etiam Auctor noster supra.

is annus Æræ Antiochenæ XLII,) Cyrenio, viro Consulari, Syriæ tunc temporis Præfecto, Octaviano ipso, & Silvano Coss. Herode vero Judææ regnum tenente.

Numerantur ergo ab Adamo, ad Phalecum usque, Eberi F. anni MMDXXXIII; à Phaleco vero, ad Augusti Cæsaris regni annum XLII, anni sunt MMDCCCClXVII: adeo ut ab Adamo, primo homine, ad Incarnationem D. N. Jesu Christi, id est, ad Agusti Cæsaris Imperantis annum xlii, anni effluxerint MMMMMD.

Conversationem suam denique habuit in terra cum hominibus per annos XXXIII; sicut testantur S. Scripturæ. Ab Adamo igitur, ad D. N. Jesum Christum in carne Crucifixum, anni habentur MMMMMDXXXIII. Phalecus enim, secundum Mosis Prophetiam, dimidium dicitur temporis Christi futuri adventus. Quemadmodum enim hominem Deus die sexto formavit, uti Moses scriptis suis testatus est; (qui etiam & hoc addit, apud Dominum, scilicet, unum diem idem esse, ac Mille annos: die vero sexto, ut antea diximus ex scriptura, Deus

νεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου, τοῦ ἀπὸ ὑπάτων, [1] ὑπατεύοντος δὲ τοῦ αὐτοῦ Οκταβιανοῦ, καὶ Σιλβανοῦ, τοπαρχοῦντος δὲ, ἤτοι βασιλεύοντος τῆς Ιουδαίας Ηρώδου τοῦ βασιλέως.

Συνάγεται οὖν ἀπὸ Αδὰμ, ἕως τοῦ Φαλὲκ, υἱοῦ Εβερ, ἔτη ͵βφλγʹ. καὶ ἀπὸ Φαλὲκ, ἕως τοῦ μβʹ ἔτους τῆς βασιλείας Αὐγούστου Καίσαρος, ἔτη ͵βωξζʹ. ὡς συνάγεσθαι ἀπὸ Αδὰμ τοῦ πρωτοπλάστου, ἕως τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ιησοῦ Χριστοῦ, καὶ τοῦ μβʹ ἔτους τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου Καίσαρος, ἔτη ͵εφʹ.

Καὶ λοιπὸν συνανεστράφη ἐπὶ τῆς γῆς τοῖς ἀνθρώποις ὁ Κύριος ἡμῶν, καὶ Θεὸς, ὡς ἐν ταῖς γραφαῖς ἐμφέρεται, ἔτη λγʹ. ὡς γίνεσθαι ἀπὸ Αδὰμ, ἕως τῆς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ιησοῦ Χριστοῦ κατὰ σάρκα γεννήσεως, καὶ σταυρώσεως, ἔτη ͵εφλγʹ. Ο γὰρ Φαλὲκ, κατὰ τὴν προφητικὴν φωνὴν Μωσέως, τὸ ἥμισυ λέγεται τοῦ χρόνου τῆς μελλούσης τοῦ Χριστοῦ παρουσίας. ὥσπερ γὰρ τὸν ἄνθρωπον τῇ ἕκτῃ ἡμέρᾳ ἔπλασεν, ὡς Μωσῆς ἐξέθετο· [2] (συντάξας ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν αὐτοῦ καὶ τοῦτο· καὶ ἐστὶν ἡ μία ἡμέρα Κυρίου, ὡσεὶ χίλια ἔτη· τῇ δὲ ἕκτῃ ἡμέρᾳ, ὡς προεῖπεν ἡ γραφὴ, ἔπλασεν ὁ Θεὸς

1. ὑπατεύοντος δὲ τοῦ αὐτοῦ Οκταβιανοῦ καὶ Σιλουανοῦ] Eusebius etiam hoc anno Coss. habet Agustum XIII & M. Plautium: Hunc M. Plautium Silvanum vocant Fasti Capitolini.

2. συντάξας ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν αὐτοῦ] Hæc Mosis verba habentur in hymno ejus, inter Psalmos Davidicos numero XC. quæ etiam repetuntur, Petri Epist. II. cap. III. ver. VIII. Εν δὲ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς ἀγαπητοὶ, ὅτι μία ἡμέρα παρὰ Κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ὡς μία ἡμέρα.

τοῦ

τὸν ἄνθρωπον, καὶ ὑπέπεσε τῇ ἁμαρτίᾳ ὁ ἄνθρωπος·) ὡς δῆλον ἐστὶ, ὅτι οὕτω καὶ τῇ ἕκτῃ ἡμέρᾳ τῆς χιλιάδος, ἐπὶ τῆς γῆς ἐφάνη ὁ Δεσπότης ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς· καὶ ἔσωσε τὸν ἄνθρωπον, διὰ τοῦ σταυροῦ, καὶ τῆς ἀναστάσεως· Ἅπινα συνεγράψατο Κλήμης, Θεόφιλος, καὶ Τιμόθεος, οἱ σοφοὶ χρονογράφοι, ὁμοφωνήσαντες. Ὁ δὲ θεοφιλέστατος χρονογράφος Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου, ὁ γενόμενος ἐπίσκοπος Καισαρείας Παλαιστίνης, τῇ μὲν γὰρ ἕκτῃ χιλιάδι τῶν ἐνιαυτῶν λέγει καὶ αὐτὸς φανῆναι τὸν ὅλων σωτῆρα, καὶ Κύριον, Ἰησοῦν Χριστὸν, κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἓξ ἡμερῶν τῆς πλάσεως τοῦ Ἀδάμ· πρὸ τοῦ δὲ πληρωθῆναι τὸ ἑξακισχιλιοστὸν ἔτος εἶπεν, ὅτι ἐφάνη ἐπὶ τῆς γῆς ὁ Κύριος ἡμῶν, καὶ Θεὸς, Ἰησοῦς Χριστὸς, ῥυσάμενος τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων· καὶ ἐγεννήθη, [1] καὶ ἐνηνθρώπησε, φησὶ, τῷ ͵εφ' ἔτει· ἔπαθε, καὶ ἀνέστη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς, καὶ ἀνελήφθη, τῷ ͵εφλγ' ἔτει. Ἐν δὲ τῷ ἑξακισχιλιοστῷ ἔτει συμφωνοῦσιν ἅπαντες φανῆναι τὸν Κύριον. κἂν οὖν πλέον, κἂν ἔλασσον, εἰς τὸ ς' ἔτος εἶπαν φανῆναι, κατὰ τὴν προφητικὴν φωνήν· καὶ μὴ ὁμοφωνοῦσιν, ἐκθέμενοι [2] περὶ τῶν ἀριθμὸν τῶν ἐνιαυτῶν· ἐν ἐσχάτοις καιροῖς ἐφάνη, ὡς ἡ θεία γραφὴ σημαίνει.

hominem formavit; qui deinde in peccatum lapsus est:) consentaneum omnino videtur, ut sexto etiam die Millenario in terris appareret D. N. Jesus Christus, Passione, & resurrectione sua hominem salvaturus. Hæc vero à sapientissimis Chronographis Clemente, Theophilo, & Timotheo, inter se consentientibus, accepimus. Eusebius autem Pamphili, Cæsareæ Palestinæ Episcopus, & ipse omnium Dominum & Salvatorem, Jesum Christum, sexto annorum Millenario, secundum numerum diei, quo factus est Adamus, apparuisse fatetur: 'ante impletum, inquiens, sextum Millenarium annorum 'terris sese exhibuit D. N. 'Jesus Christus; uti genus humanum liberaret. Natum autem esse, & incarnatum anno Mundi MMMMMD, esse etiam passum, & resurrexisse, inque cœlos assumptum anno MMMMMDXXXIII, affirmat idem. Utcunque igitur inter Scriptores haud convenit, de numero annorum adventus Domini, aliis plures, pauciores aliis numerantibus, in hoc tamen sunt omnes, illum ætate Mundi sexta, juxta dictum Propheticum, apparuisse. Ultimis enim temporibus venisse, testatur S. Scriptura.

---

1. καὶ ἐνανθρώπησε φησὶ τῷ ͵εφ' ἔτει] Ubinam tandem hoc dicit Eusebius? certe in Chronicis suis ad Adamo ad Christum natum annos putat tantum 5199. Si autem ita ut Auctor vult calculum suum institueret, ubi fuerit inter illum & Theophilum aliosque memoratos discrepantia?

2. περὶ τῶν ἀριθμὸν] Scr. τόν.

Augusti

Augusti Cæsaris sub imperio, iram divinam experta est Salamine, Palæstinæ urbs. Hanc Augustus refecit, & Diospolim vocavit.

Sub hoc tempus Herodes, Judæorum rex, Magos quosdam, Judæam explorandi causa advenisse edoctus, eos comprehendi jussit. Magi enim hi, Mysteriorum haud ignari, cum ex stella in oriente visa, Christum in carne venisse intellexissent; dona secum ferentes, eum, tanquam regem magnum, & victorem, veneraturi advenerant. Orientem itaque versus cursum suum dirigentes, ubi natus esset Judæorum Rex, sciscitati sunt. Fama autem eorum inter Judæos passim ferebatur; donec noti tandem, comprehensique, ad Herodem regem perducerentur. Ei vero, quamobrem Judæam explorandi causa advenerant, interroganti, responderunt; se, stella mirabili in Oriente visa monitos, Regem Magnum mundo natum esse, dona ei, ceu Regi Magno oblaturos, illumque ut Deum veneraturos, advenisse. His auditis, Herodes admirabundus obstupuit, se-

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου Καίσαρος Σεβαστοῦ, ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας πόλις τῆς Παλαιστίνης, ὀνόματι Σαλαμίνη. ἥντινα πόλιν ἐγείρας ὁ αὐτὸς Αὔγουστος, ἐπεκάλεσε Διὸς πόλιν.

Ἡρώδης δὲ ὁ τοπάρχης, ἤτοι βασιλεὺς τῆς Ἰουδαίας, ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ ἐδιδάχθη, ὅτι κατάσκοποι Μάγοι ἀπὸ Περσίδος εἰσῆλθον εἰς τὴν Ἰουδαίαν χώραν· καὶ ἐκέλευσεν αὐτοὺς συσχεθῆναι. ἦλθον γὰρ ἀπὸ τῆς Περσίδος Μάγοι, γνόντες, ὡς μυστικοὶ, διὰ τοῦ φανέντος ἀστέρος, τοῦ μηνύσαντος εἰς τὴν ἀνατολὴν,[1] τὴν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ἐνανθρωπήσεως· δῶρα φέροντες αὐτῷ, ὡς βασιλεῖ μεγάλῳ, καὶ νικητῇ. οἵτινες [2] εἰς τὴν ἀνατολὴν ἐλθόντες, ἐπηρώτων· Ποῦ ἐστιν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; καὶ ἐθρυλλήθησαν τοῖς Ἰουδαίοις. οἵτινες Μάγοι γνωσθέντες, συνεσχέθησαν, καὶ εἰσηνέχθησαν τῷ Ἡρώδῃ βασιλεῖ. Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτούς· Διὰ τί ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν χώραν ἐγένεσθε κατάσκοποι; Καὶ ἀνήγαγον αὐτῷ οἱ Μάγοι τὸ τοῦ ἀστέρος θαῦμα, καὶ ὅτι μέγας βασιλεὺς ἐγεννήθη τῷ κόσμῳ· καὶ ὅτι δῶρα αὐτῷ ἐνέγκοντες, παραγενόμεθα ὡς βασιλεῖ μεγάλῳ προσενέγκαι αὐτῷ, ἃ ἐπιφερόμεθα δῶρα, ὡς Θεῷ. Εἴδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα, ἐν τῇ ἀνατολῇ· καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. ὁ δὲ Ἡρώδης ἀκούσας ταῦτα, ἔκθαμβος ἔμεινε· λογιζόμενος, ὅτι μετὰ Αὔγουστον Καί-

---

1. τὴν τοῦ σωτῆρος χριστοῦ ἐνανθρωπήσεως] Scr. ἐνανθρώπησιν.

2. εἰς τὴν ἀνατολὴν ἐλθόντες] Imo ἀπὸ ἀνατολῶν, *ex regionibus Orientalibus*, advenisse Magos testatur S. Scriptura, Mat.

σαρα,

σαρα, ποίας ἐστὶ δυνάμεως ὁ γεννηθεὶς βασιλεύς. Ἦσαν οὖν ἐλθόντες οἱ Μάγοι ἐν Ἱεροσολύμοις, [1] ἐν ὑπατείᾳ Οὐινδικίου, καὶ Οὐαλερίου. Ἠκριβώσατο οὖν παρ' αὐτῶν ὁ Ἡρώδης τὸν χρόνον τοῦ φανέντος ἀστέρος· καὶ εἶπεν αὐτοῖς τοῖς Μάγοις, ὅτι ἐὰν εὕρητε αὐτόν, ἐλθόντες ἀπαγγείλατέ μοι· ὅπως κἀγὼ ἐλθὼν, προσκυνήσω αὐτῷ. Καὶ ἀπελθόντες οἱ Μάγοι, ὁδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ ἀστέρος, οὗ ἑωράκασιν ἐν τῇ ἀνατολῇ, εὗρον τὸν Ἰησοῦν, καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, ἐν Βηθλεὲμ τῇ πόλει. Καὶ πεσόντες εἰς τὸ ἔδαφος τῆς γῆς, προσεκύνησαν τῷ Σωτῆρι Χριστῷ· ἔλεγον γὰρ ἐν ἑαυτοῖς· ὅτι, τὸν μείζονα αὐτοῦ Θεὸν ὑποδεικνύει ἡμῖν οὗτος ὁ ἀστὴρ, ὃν ἡμεῖς τιμῶμεν, ὡς θεόν. Καὶ προσενέγκαντες αὐτῷ δῶρα ἅπερ ἐβάσταζον, ὡς Θεῷ, καὶ χρηματισθέντες, δι' ἄλλης ὁδοῦ, τῆς τοῦ λιμίτου, ἀνῆλθον εἰς τὰ Περσικὰ μέρη, καταφρονήσαντες τοῦ Ἡρώδου βασιλέως.

Καὶ ὡς παιχθεὶς ὁ αὐτὸς Ἡρώδης βασιλεὺς ὑπὸ τῶν Μάγων, [2] ἐθυμιώθη· καὶ περιεργασάμενος ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων τῶν Ἰουδαίων, ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται, ἔμαθε. καὶ πέμψας τοὺς στρατιώτας, ἔσφαξε πάντα τὰ νήπια ἐν Βηθλεὲμ τῇ πόλει τῆς Ἰουδαίας· καθὼς ἡ θεία λέγει γραφή. Καὶ ληφθεὶς εὐθέως ὁ Ἡρώδης πάθει

cum reputans, secundum Cæsarem quantæ potestatis esse potuerit Rex iste. Magi autem isti Hierosolymas venerunt, Vindicio & Valerio Coss. Herodes vero tempus, quo stella apparuit, à Magis diligenter exquirens, dimisit eos, dicens; si inveniatis eum, mihi renuncietis vellem, ut & ego adiens, illum venerer. Magi itaque abeuntes, & ipsam, quam in Oriente viderant, stellam viæ ducem habentes, Jesum & matrem ejus, in urbe Bethleem invenerunt. Inter se vero dicentes; ‘stella ista, quam nos ‘pro Deo habemus, Deum ‘certe se majorem nobis ex‘hibet: in terram proni cadentes, donaque, quæ attulerant, ei, ceu Deo, offerentes, Christum salvatorem venerati sunt. Divinitus vero admoniti, Herode Rege insuper habito, ad limites divertentes, per avia tandem ad Persidem evaserunt.

Herodes ubi se à Magis delusum esse sensisset, ira commotus est: curiosius itaque à Pontificibus Judæorum inquirens, ubi Christus nasceretur; & Bethleem Judææ, locum esse edoctus; missis illuc militibus, infantes omnes neci dedit: sicuti sacræ testantur Scripturæ. Herodes vero mor-

---

1. ἐν ὑπατείᾳ Οὐινδικίου καὶ Οὐαλερίου] Chr. Alex. hos vocat, Indicium, & Varium. verum Coss. hos ponit ad an. Augusti XLII. quo anno noster supra Augustum XIII. & Silvanum Coss. fecit.

2. ἐθυμιώθη] Scr. ἐθυμώθη.

bo incurabili ſtatim correptus, à vermibus exeſus interiit. Hunc in regno Judæorum excepit Archelaus, ejus filius, Lamia, & Serelliano Coſſ. regnavitque annos IX, ſicuti Clemens, ſapientiſſimus Chronographus ſcriptum reliquit.

Auguſtus vero Cæſar Octavianus, imperii ſui anno LV, menſe Hyperberetæo, ſive Octobri, Oraculum adit: factaque Hecatombe, Pythiam rogavit, dicendo. ‘Quis, poſt ‘Me, Romana tenebit ſceptra? Vate vero nihil reſpondente, ſacra iterum peregit, & ſecunda vice ſciſcitatus eſt: ‘Quare, inquiens, Oraculum ‘ſilet, nec mihi dat reſponſum? Tum demum à Pythia accepit hæc.

Me puer Hebræus, ſummi moderator Olympi,

Migrare hinc mandat, Stygiaſque revertere ad umbras.

Vade igitur, noſtrum neve ultra altare fatiges.

ανιάτῳ, σκωληκόβροτος ἐγένετο, καὶ ἀπέθανε· καὶ ἐγένετο βασιλεὺς, ἤτοι τοπάρχης τοῦ Ιουδαϊκοῦ ἔθνους, Αρχέλαος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἔτη θʹ, [1] ἐν ὑπατείᾳ Λαμία, καὶ Σερελλιανοῦ· καθὼς ὁ σοφώτατος Κλήμης ὁ Χρονογράφος ἐξέθετο.

Ο δὲ Αὔγουστος Καίσαρ Οκταβιανὸς, τῷ νεʹ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, μηνὶ Οκτωβρίῳ, τῷ καὶ ὑπερβερεταίῳ, ἀπῆλθεν εἰς τὸ μαντεῖον· καὶ ποιήσας ἑκατόμβην θυσίαν, ἐπηρώτησε· Τίς μετ᾽ ἐμὲ βασιλεύσει τῆς Ρωμαϊκῆς πολιτείας; Καὶ οὐκ ἐδόθη αὐτῷ ἀπόκρισις ἐκ τῆς Πυθίας. Καὶ πάλιν ἐποίησεν ἄλλην θυσίαν, καὶ ἐπηρώτησε τὴν Πυθίαν τὸ, διὰ τί οὐκ ἐδόθη αὐτῷ ἀπόκρισις, ἀλλὰ σιγᾷ τὸ μαντεῖον; Καὶ ἐῤῥέθη αὐτῷ ἀπὸ τῆς Πυθίας ταῦτα.

Παῖς Εβραῖος κέλεταί με Θεὸς μακάρεσσιν ἀνάσσων,

Τόνδε δόμον προλιπεῖν, [2] καὶ ἄϊδος αὖθις ἱκέσθαι.

Καὶ λοιπὸν ἄπιθι ἐκ προδόμων ἡμετέρων.

1. ἐν ὑπατείᾳ Λαμίᾳ καὶ Σερελλιανοῦ] Lamiam, & Servitium Coſſ. habent Euſebius, & Chr. Alex. Auctor; ut hic, anno Auguſti XLIV. ille, anno ejuſdem XLVI. uterque tamen annum integrum ponit, inter hos Coſſ. & Herodis obitum.

2. καὶ ἄϊδος αὖθις ἱκέσθαι.] Cedrenus habet, καὶ ὁδὸν αὖθις &c. & verſu ſequente, ἐκ δόμων ἡμετέρων· uti habet etiam Euſebius. Habes vero hoc Oraculum inter Oracula vetera, à Jo. Opſopœo edita, ubi hoc modo legitur.

Παῖς Εβραῖος κέλεταί με θεοῖς μακάρεσσιν ἀνάσσων,

Τόνδε δόμον προλιπεῖν, καὶ ἀΐδην αὖθις ἱκέσθαι.

Λοιπὸν ἄπιθι, σιγῶν ἐκ βωμῶν ἡμετέρων.

Ubi tamen verſus ultimus claudicat: forte legendum ἡμετεράων.

Καὶ

Καὶ ἐξελθὼν ἐκ τοῦ μαντείου ὁ Αὔγουστος Καίσαρ, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸ Καπετώλιον, ἔκτισεν ἐκεῖ βωμὸν μέγαν, ὑψηλὸν, ἐν ᾧ ἐπέγραψε Ῥωμαϊκοῖς γράμμασιν. Ο βωμὸς οὗτός ἐστι τοῦ πρωτογόνου Θεοῦ· Ὅστις βωμὸς ἐστὶν εἰς τὸ Καπετώλιον ἕως τῆς νῦν· καθὼς Τιμόθεος ὁ σοφὸς συνεγράψατο.

Augustus itaque inde ex Oraculo discedens, in Capitolium venit; ubi altari excelso erecto, ei literis Latinis inscribi jussit: *Hæc est Ara Primogeniti Dei.* Quæ Ara adhuc usque visitur, in Capitolio: uti sapiens Timotheus memoriæ prodidit.

Ο δὲ αὐτὸς Καίσαρ Οκταβιανὸς νόσῳ βληθεὶς, [1] ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐτελεύτησε, γέρων, ὢν ἐτῶν οε', [2] ἄπαις, [3] καὶ σωφρονήσας ἀπὸ σωματικῆς ἁμαρτίας. Ἦν γὰρ μυστικὸς ἀρχιερεὺς, καὶ βασιλεύς.

Cæsar autem Octavianus in morbum incidens, Romæ moritur, senex, annorum LXXV, sine prole, & ab omni labe corporis liber; ut qui non Rex solum, sed & Ponti ex Maximus fuit, mysteriorumque peritus.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Αὐγούστου Καίσαρος, ἐπὶ ὑπατείας [4] Σέξτου, καὶ Σεκτικιανοῦ, [5] ἐβασίλευσε Τιβέριος Καίσαρ, ἔτη κβ'. [6] Ἦν δὲ διμοιριαῖος, γέρων, [7] λεπτακινὸς, εὐόφθαλμος, με-

Post Cæsarem Augustum, Imperator factus est Tiberius, Sexto, & Sexticiano Coss. & regnavit annos XXII: Erat vero statura mediocrem superante, ætate vergente, gracilis,

1. ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐτελεύτησε] Hieronymus in versione sua Eusebiana Augustum Atellæ in Campania mortuum asserit: uterque falso. Nolæ enim diem suum obiit. Vide Suetonium, alios.

2. ἄπαις,] An de prole mascula intelligendus est Auctor? Filiam enim Juliam ex uxore Scribonia suscepisse eum, nemini non notum.

3. καὶ σωφρονήσας ἀπὸ σωματικῆς ἁμαρτίας] Itane vero? Audiamus tamen Suetonium in Octavio, Tit. 69. *Adulteria quidem exercuisse, ne amici quidem negant &c.* Et paulo post. *L. Antonius super festinatas Liviæ nuptias objecit; & fœminam Consularem è triclinio viri coram in cubiculum abductam, rursus in convivium rubentibus auriculis, incomptiore capillo reductam.* Quem Paragraphum etiam petulantissima ejusdem Epistola claudit Suetonius: quam videsis. Sed & uxorem etiam suam sibi habuit lenam, eodem Suetonio teste Tit. 71. *circa libidines hæsit; postea quoque, ut ferunt, ad vitiandas virgines promptior; quæ sibi undique etiam ab uxore conquirerentur.*

4. Σέξτου καὶ Σεκτικιανοῦ] Eusebius ad ultimum Augusti annum habet Sext. Pompeium, & Sext. Apuleium, Coss. Chr. vero Alex. ad annum Augusti antepenultimum, id est, LIV. (annos enim LVI. tantum eum imperare facit;) Sextum & Sextum Coss. habet; anno vero sequenti, sive penultimo, Pompeium & Apuleium ponit, ac si diversi essent.

5. ἐβασίλευσε Τιβέριος Καίσαρ ἔτη κβ'.] Ita etiam Chr. Alex. Eusebius tamen annos Imperii XXIII. ei tribuit.

6. ἦν δὲ διμοιριαῖος] Ita etiam Suetonius in Tiberio, Tit. 68. *Corpore fuit amplo atque robusto; statura, quæ justam excederet.* Reliquo tamen ejus Characterismo parum cum Suetonio congruit Auctor noster.

7. λεπτακινὸς] vocabulum hoc nusquam mihi occurrit: fortescribendum λεπτακικός· cui tamen scriptioni adversatur Suetonii Characterismus Tiberii.

oculis pulchris, niger, capillitio brevi, crispoque, subsimus, ædificationi deditissimus. Hic contra Persas arma movebat; res vero ad pugnam non devenerunt; verum Cæsar oblatas ab eis pacis conditiones accepit.

Inde Romam reversurus, Antiochiam magnam venit; ubi extra urbem juxta montem Silpium, porticus duas extruxit magnificas, desuper contignatas, & splendide ornatas, quatuor Milliarium intervallo distantes inter se. Tetrapyla etiam contignata vicatim extruxit, quæ & marmore, & musivo adornavit: ipsam vero urbis plateam statuis, & columnis æreis splendidam fecit. Insuper etiam mœnibus urbis olim à Seleuco factis, nova adjecit, intra quæ, non solum Porticus illas duas clausit, sed & montem etiam ipsum, Acropolim quoque, & Jopolim. Senatus itaque, populusque Antiochenus, Tiberio Cæsari statuam æream posuit, supra columnam magnam Thebanam, in platea, inter porticus illas duas ab ipso extructas mediam: qui quidem locus, Umbilicus urbis vocatur: ubi &

λάγχεος, κονδόθριξ, ἐλὸς, ὑπόσιμος, φιλοκτίστης. Ὅστις ἐπεστράτευσε κατὰ Περσῶν, καὶ μὴ πολεμήσας, ἀλλὰ παρακληθεὶς παρ᾽ αὐτῶν πάκτα εἰρήνης ἐποίησε.

Καὶ ἀνιὼν ἐπὶ τὴν Ῥώμην, ἦλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ· καὶ ἔκτισεν, ἔξω τῆς πόλεως, ἐμβόλους δύο μεγάλους, πρὸς τῷ ὄρει τῷ λεγομένῳ Σιλπίῳ, [1] ἔχοντας διαστήματα μιλίων δ′, ὑπορόφους, καὶ πανδαπρεπεῖς. Καὶ κατὰ ῥύμην κτίσας τετράπυλα διὰ εἰλημάτων, φιλοκαλλήσας αὐτὰ μουσώσει, καὶ μαρμάροις· καὶ τὴν πλατεῖαν δὲ [2] χαλκουργήμασι, καὶ ἀγάλμασι κοσμήσας, καὶ τειχίσας τοὺς αὐτοὺς ἐμβόλους, καὶ τὸ ὄρος ἀποκλείσας ἔσωθεν, περιεκόλλησε [3] τῷ αὐτῷ τείχει τὸ νέον τῷ παλαιῷ τείχει τῆς πόλεως, τῷ ὑπὸ Σελεύκου γενομένῳ· ἀποκλείσας, διὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ τείχους, καὶ τὴν Ἀκρόπολιν, καὶ τὴν Ἰώπολιν. Καὶ ἀνέστησε τῷ αὐτῷ Τιβερίῳ Καίσαρι ἡ βουλὴ, καὶ ὁ δῆμος τῶν Ἀντιοχέων, στήλην χαλκῆν, ὑπεράνω μεγάλου κίονος Θηβαίου, ἐν τῇ πλατείᾳ, κατὰ τὸ μέσον τῶν ἐμβόλων, τῶν ὑπ᾽ αὐτοῦ κτισθέντων. Ὅστις τόπος κέκλη-

---

1. ἔχοντας διαστήματα μιλίων δ′.] longissimam hic Plateam memorat; nisi forte error sit in numero. Quid si, pro μιλίων, legamus σταδίων.

2. χαλκουργήμασι καὶ ἀγάλμασι κοσμήσας] χαλκουργήματα ponit, pro statuis æreis. Ita infra lib. 14. ἦν γὰρ ἐν αὐτῷ χαλκουργήματα δύο, ἅτινα καὶ αὐτά εἰσι τῶν θεαμάτων ὁ Ἴκαρος, καὶ ὁ Δαίδαλος; id est, Icari, & Dædali statuæ æreæ.

3. τῷ αὐτῷ τείχει τὸ νέον τῷ παλαιῷ &c.] forte scribend. τὸ αὐτὸ τεῖχος τὸ νέον τῷ παλαιῷ τείχει τῆς πόλεως.

του, ὁ ὀμφαλὸς τῆς πόλεως, ἔχων καὶ τύπον ἐγκεγλυμμένον ἐν λίθῳ, ὀφθαλμοῦ. Ητις στήλη ἵσταται ἕως τοῦ νῦν.

Ο δὲ αὐτὸς Τιβέριος Καῖσαρ μαθὼν, ὅτι ὁ Σέλευκος ὁ βασιλεὺς, φοβηθεὶς τὰς ῥύσεις τῶν ὑδάτων καπιόντων ἐκ τοῦ ὄρους χειμῶνος, καὶ λιμναζόντων, ἀποφυγὼν τὸ ὄρος, ἐν τῇ πεδιάδι τὴν πόλιν ἔκτισε· καὶ ἔθηκε τῇ αὐτοῦ στήλῃ κιβώτιον λίθινον, ἐν ᾧ ἐποίησε τέλεσμα διὰ Ἀβλάκκωνος, τελεστοῦ, καὶ ἱερέως, διὰ τὰς ῥύσεις τοῦ Παρμενίου χειμάῤῥου ποταμοῦ, καὶ τῶν κατερχομένων ῥυάκων ἐκ τοῦ ὄρους, πρὸς τὸ μὴ βλάπτεσθαι τὸ αὐτὸ μέρος τῆς πόλεως, ἢ πορθεῖσθαι τοὺς ὑπ' αὐτοῦ κτισθέντας δύο ἐμβόλους μεγάλους· ὅπερ κιβώτιον λίθινον λέγουσιν εἶναι οἱ Αντιοχεῖς πολῖται, τὰ ὠνιακὰ τῆς πόλεως αὐτῶν, διότι ἐξηγόρακε τὸ μέρος αὐτὸ τῆς πόλεως, διὰ τῆς ἀσφαλείας τοῦ κτισθέντος παρ' αὐτοῦ τείχους, ἐκ τῶν Βαρβάρων Σαρακηνῶν καὶ Περσῶν ἐπιδρομῆς, καὶ ἁλώσεως. ᾤκεῖτο γὰρ δίχα τείχους πρότερον τὸ παρὰ τὸ ὄρος μέρος τῆς πόλεως, κτισθὲν [1] ὑπὸ Αντιόχου τοῦ ἐπιφανεστάτου βασιλέως· [2] ὅτι καὶ τὸ βουλευτήριον ἔκτισε, καὶ ἄλλα ἱερά. Ὁμοίως δὲ καὶ Αντίοχος ὁ βασιλεὺς πάλιν, [3] ὁ λεγόμενος Φιλάδελ-

oculi effigiem, lapidi insculptam, videre est. Statua autem illa ibi adhuc visitur.

Tiberius autem Cæsar, ubi intellexisset, Seleucum regem, caventem sibi à torrentibus aquarum, quæ per hybernum tempus è monte exundantes restagnabant, monte relicto, in planicie urbem condidisse; & ipse, opera usus Ablacconis cujusdam, sacerdotis, & mystæ, juxta statuam suam, capsulam lapideam collocavit, mystice præparatam: nempe ut Parmenii torrentis eluviones, & aquarum è Monte cataractas, hoc fascino propelleret, ne pars illa urbis læderetur, aut Porticus à se extructæ averterentur. Capsulam vero hanc lapideam Antiocheni dicunt esse *Redemptorium* urbis suæ: nimirum, quod hæc murum, à Tiberio factum, inexpugnabilem reddens, eam urbis partem quasi redemit ab incursionibus, & rapinis Barbarorum Saracenorum, & Persarum. Olim enim ea pars urbis, quæ ad montem sita, ab illustri illo Antiocho condita est, (Senaculum nempe publicum, aliaque loca sacra,) nequaquam mœnibus cincta habitabatur. Similiter etiam

1. ὑπὸ Αντιόχου τοῦ ἐπιφανεστάτου βασιλέως] Antiochum Epiphanem dicit, qui ædificia quædam à se extra urbem extructa, à nomine suo, Epiphaniam vocavit: uti Auctor supra lib. 8.

2. ὅτι καὶ τὸ βουλευτήριον] forte legendum, ὅτε aut ὅστις.

3. ὁ λεγόμενος Φιλάδελφος] Antiochi hujus Philadelphi apud alios mentio nulla.

Antiochus Philadelphus extra urbem multa extruxit: qui & ad Daphnen, in Luco, Fana duo condidit, Apollini unum, alterum Dianæ: in quibus etiam ſtatuas duas aureas collocavit, Aſylorum eis jura concedens; ut ne quis noxius, ad ea confugiens, inde extraheretur. Hæc vero extructa ſunt, ſub Regibus Macedonicis.

Extruxit etiam Tiberius Cæſar, in eadem Antiochia, templum ingens Jovi Capitolino: Balneum quoque publicum extruxit, prope fontem illum, quem olim condidit Alexander Macedo, nomenque ei dedit, à Matre ſua, Olympiadem. Alexander enim eo veniens, & aquas de ſcaturigine illa bibens; videor (inquit) mihi lac maternum hauſiſſe. Fons autem iſte juxta montem ſitus eſt; quem & intra urbis ambitum mœnibus ſuis Tiberius incluſerat. Idem etiam Baccho fanum extruxit juxta montem; poſitis etiam exterius ad templum ſtatuis duabus, Amphionis & Zethi, Dioſcurorum ex Antiopa prognatorum in honorem. Fluvium etiam, urbem alluentem, qui Draco olim vocabatur, Orontem, quaſi Orientalem, Romana

φος, ἔκτισεν ἔξω τῆς πόλεως πολλά· ὅστις καὶ ἐν Δάφνῃ ἔκτισεν, ἐν τῷ ἄλσει, ἱερὰ δύο, Απόλλωνος, καὶ Αρτέμιδος· στήσας ἐν αὐτοῖς ἀγάλματα δύο χρυσᾶ, [1] παραχῶν προσνόμια τοῖς καταφεύγουσιν ἐκεῖ, πρὸς τὸ μὴ ἐκβάλλεσθαί τινα [2] ἐκ τῶν αὐτῶν ἱερέων. Ταῦτα δὲ ἔκτισαν, ὅτε τὰ Μακεδονικὰ βασίλεια ὑπῆρχεν.

Ο δὲ Τιβέριος Καίσαρ ἔκτισεν ἐν τῇ αὐτῇ Αντιοχείᾳ πόλει ἱερὸν μέγα Διὸς Καπετωλίου. Ομοίως δὲ ἔκτισεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ δημόσιον λουτρὸν, πλησίον τῆς Ολυμπιάδος πηγῆς, τῆς κτισθείσης ὑπὸ Αλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος, εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ μητρός· ἐπειδὴ γὰρ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὕδατος Αλέξανδρος, ἐλθὼν ἐκεῖ, καὶ εἶπεν· ὅτι, ἔπια γάλα τῆς ἐμῆς μητρός. Κεῖται δὲ ἡ πηγὴ παρὰ τὸ ὄρος· ἥντινα ὁ αὐτὸς Τιβέριος ἔσω τοῦ τείχους ἀπέκλεισεν. Εκτισε δὲ καὶ ἱερὸν τῷ Διονύσῳ, πρὸς τῷ ὄρει, ὁ αὐτὸς Τιβέριος βασιλεὺς, στήσας δύο στήλας μεγάλας τῶν ἐξ Αντιόπης γεννηθέντων Διοσκούρων, ἔξω τοῦ ναοῦ, εἰς τιμὴν αὐτῶν, Αμφίονός τε, καὶ Ζήθου. Ο αὐτὸς Τιβέριος καὶ τὸν ποταμὸν τῆς πόλεως, τὸν πρώην λεγόμενον Δράκοντα, [3] μετεκάλεσεν Ορόντην τῇ Ρωμαϊκῇ λέξει. ὅπερ ἑρμηνεύεται,

---

1. παραχῶν προσνόμια τοῖς καταφεύγουσιν] Heſych. Προσνόμια, τὰ ὀφειλόμενα τῷ ἀξιώματι.

2. ἐκ τῶν αὐτῶν ἱερέων] Scr. ἱερῶν.

3. μετεκάλεσεν Ορόντην τῇ Ρωμαϊκῇ λέξει] Ita etiam Euſtathius, ad Dionyſii περιηγητοῦ locum hunc;

Τῆς

ἑρμηνεύεται, ἀνατολικός. Ἔκτισε δὲ καὶ τὸ θέατρον, προσθεὶς ἄλλην ζώνην, πρὸς τῷ ὄρει, καὶ θυσιάσας κόρην παρθένον, Ἀντιγόνην ὀνόματι· [1] ὅθεν θέατρον οὐκ ἐπλήρωσεν εἰς τέλειον. Ἔστησε δὲ ἐπάνω τῆς ἀνατολικῆς πόρτας, ἧς αὐτὸς ἔκτισε, στήλην λιθίνην τῇ λυκαίνῃ, τρεφούσῃ τὸν Ῥῶμον, καὶ τὸν Ῥῆμον· σημαίνων, Ῥωμαῖον εἶναι κτίσμα τοῦ προστεθέντος τείχους τῇ αὐτῇ Ἀντιόχου πόλει. Ἔκτισε δὲ καὶ ὄπισθεν τοῦ θεάτρου, ἱερὸν τοῦ Πανός. Ταῦτα δὲ Δομνῖνος, ὁ σοφὸς χρονογράφος, ἐξέθετο.

Ἔκτισε δὲ ὁ αὐτὸς Τιβέριος, ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ χώρᾳ, παρὰ τὴν λίμνην, πόλιν, ἥντινα ἐκάλεσε Τιβεριάδα, εὑρηκὼς ἐν τῷ τόπῳ ὕδατα θερμά· κτίσας τῇ πόλει καὶ δημόσιον λουτρὸν, μὴ ὑποκαιόμενον, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν τῶν θερμῶν [2] παρέχοντα τὴν χρῆσιν τῇ

lingua vocavit. Theatrum quoque extruxit, circumque alium priori, prope montem; adjecit; immolata etiam virgine, nomine Antigone: quod quidem opus ad exitum non perduxit. Portæ etiam Orientali, à se extructæ, statuam superimposuit lapideam Lupæ, & Remi nutricis; nempe sic nova illa urbis mœnia Romanum opus fuisse, significans. Præterea etiam Pani templum extruxit, Theatrum à tergo respiciens. Hæc vero Domninus, sapiens Chronographus, literis prodidit.

In Judæa etiam Tiberius urbem prope Lacum, extruxit, quam Tiberiadem vocavit. Aquas vero calidas ibi inveniens, Balneum etiam publicum extruxit, quod natura sua Thermarum usum urbi suppeditavit. Archelao autem

fatis

Τῆς δὲ πρὸς ἀντολίην κατασύρεται ὑγρὸς Ὀρόντης.

ubi Scholiastes post aliam nominis rationem assignatam, hæc addit. Ἄλλοι δέ φασιν, ὅτι Καῖσαρ Τιβέριος ἐκ Δράκοντος αὐτὸν Ὀρόντην μετωνόμασεν, ὃ σημαίνει Ῥωμαϊστὶ τὸ ἀνατολικόν. ὅτι πᾶσαν ἡ περὶ Ἀντιόχειαν χώραν λιπαράν τε καὶ εὔβοτον, καὶ ἀγαθὴν μῆλα τρέφειν, καὶ δένδρεσι καρπὸν αὔξειν. Cæterum meras ineptias esse has, apparet ex Polybio, lib. 5. ubi Seleuciam, & Antiochiam describens, Orontis etiam mentionem facit. Ὁ δὲ καλούμενος Ὀρόντης ποταμὸς οὐ μακρὰν αὐτῆς ποιεῖται τὰς ἐκβολάς· ὃς τὴν ἀρχὴν τοῦ ῥεύματος λαμβάνων ἀπὸ τῶν κατὰ τὸν Λίβανον, καὶ τὸν Ἀντιλίβανον τόπων, καὶ διανύσας τὸ καλούμενον Ἀμύκης πεδίον, ἐπ' αὐτὴν ἱκεῖται τὴν Ἀντιόχειαν &c. Polybius vero diem suum obiit, ante Tiberium Imp. anno circiter CXXXVI. anno nempe XVII. ante natum Ciceronem. Vide doctissim. J. Vossium de Histor. Gr. Strabo etiam, qui Tiberii σύγχρονος fuit, fluvium hunc ab Oronte quodam, qui pontem ei induxit, nomen accepisse testatur. Vid. Strab.

1. ὅθεν θέατρον οὐκ ἐπλήρωσεν] lego, ὅπερ θέατρον.

2. παρέχοντα τὴν χρῆσιν] Scr. παρέχον. Verum urbs hæc, non à Tiberio, sed ab Herode Tetrarcha, Tiberii Imp. in honorem extructa est. Audi Eusebium:

sebium:

fatis defuncto, Tiberius Cappadociam, ejus regnum, Romano adjecit imperio.

πόλει. Ἐποίησε δὲ καὶ τὴν Καππαδοκίαν ὑπὸ Ῥωμαίους μετὰ τὴν τελευτὴν Ἀρχελάου, τοῦ τοπάρχου αὐτῆς.

Tiberii hujus temporibus anno urbis sui juris factæ lxxii, incendium accidit Antiochiæ Syriæ, quod per silentium noctis majorem Fori partem, & Senaculum consumsit. Conflagrarunt etiam eo tempore Musarum ædes, quas extruxerat Antiochus Philopator, ex pecuniis quas in hoc testamento suo legaverat Maro quidam Antiochenus: qui, mutatis sedibus, Athenas commigrans, ex facultatibus suis Musarum templum, & Bibliothecam extrui jusserat. Tiberius autem urbem quoque aliam in Thracia condidit, quam Tiberiam appellavit.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ αὐτοῦ Τιβερίου, ἐμπρησμὸς ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας, τῷ οβ΄. ἔτει τῆς αὐτονομίας αὐτῆς, ἐν νυκτὶ, ἀδήλως καύσας τὸ πλέον μέρος τῆς ἀγορᾶς, καὶ τὸ βουλευτήριον, καὶ τὸ ἱερὸν τῶν Μουσῶν, τὸ κτισθὲν ὑπὸ Ἀντιόχου τοῦ Φιλοπάτορος, [1] ἐκ τῶν ἐαθὲν χρημάτων κατὰ διαθήκας ὑπὸ Μάρωνος Ἀντιοχέως, μετοικήσαντος εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ κελεύσαντος τότε, ἐκ τῶν αὐτοῦ κτισθῆναι τὸ τῶν Μουσῶν ἱερὸν, καὶ βιβλιοθήκην. Ἔκτισε δὲ καὶ ὁ Τιβέριος πόλιν ἐν τῇ Θρᾴκῃ ἄλλην, ἣν ἐκάλεσε Τιβερείαν.

Anno autem xv imperantis Tiberii, Albano & Nerva Coss. S. Joannes Præcursor Baptismum Resipiscentiæ prædicare cœpit, & baptizare: ac à Prophetis prædictum fuerat. Exibat autem ad eum

[2] Τῷ δὲ ιε΄ ἔτει τῆς ὑπατείας αὐτοῦ, ἐν ὑπατείᾳ Ἀλβανοῦ, καὶ Νερούα, ἤρξατο ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ πρόδρομος κηρύσσειν βάπτισμα μετανοίας, βαπτίζων, κατὰ τὴν προφητικὴν φωνήν· καὶ ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν

sebium: Chron. l. 1. Ἡρώδης ἔκτισε Τιβεριάδα, εἰς ὄνομα Τιβερίου Καίσαρος. Stephanus etiam de Urb. Τιβεριὰς πόλις τῆς Ἰουδαίας, πρὸς τῇ Γεννησαρίτιδι λίμνῃ· ἐκτίσθη δὲ ὑπὸ Ἡρώδου.

1. ἐκ τῶν ἐαθὲν χρημάτων] Ita habet Cod. MS. verum Librarius, mentem habens in aliis occupatam, vocabulum hoc ultima syllaba mutilavit: scribe ἐαθέντων.

2. τῷ δὲ ιε΄. ἔτει τῆς ὑπατείας αὐτοῦ] ἴσ. βασιλείας. Ad annum vero Tiberii XIII. Coss. invenio Silanum & Nervam, apud Chr. Alex. Eusebius ibi ponit A. Pisonem, & M. Crassum; anno autem sequente, Silanum & Silium. Infra tamen Auctor Christum baptizatum asserit, Rufo & Rubellione Coss. recte: Hos enim Coss. proferunt ad an. Tiberii XV. & Chr. Alex. & Eusebius. Numerus itaque hîc assignatus, atque ejus loco, τῷ ζ ιϑ. ἔτει, legendum: quo tempore Joannes Baptismum suum, supradictis etiam sub Coss. forte incepisset. Verum Fastorum in Coss. designandis errores ubique persequi, labor esset & infinitus & inutilis: manum itaque de tabula.

πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα. Καὶ λοιπὸν ἀρχὴν ἐποιήσατο τῆς σωτηρίας ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, βαπτισθεὶς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ἰωάννου τοῦ προδρόμου, γενόμενος ἐνιαυτῶν περίπου λ', καὶ θαυματουργῶν. Ἐβαπτίσθη δὲ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, ποταμῷ τῆς Παλαιστίνης, μηνὶ Αὐδυναίῳ, τῷ καὶ Ἰαννουαρίῳ ἕκτῃ, [1] ὥρᾳ νυκτερινῇ ι', ἐν ὑπατείᾳ Ῥούφου, καὶ Ῥουβελλίωνος. Ἀπὸ τότε καὶ ὁ Βαπτιστὴς Ἰωάννης δῆλος ἐγένετο τοῖς ἀνθρώποις· καὶ ἀπέτεμεν αὐτὸν [2] Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς, ὁ Φιλίππου, ὁ τοπαρχῶν, ἤτοι βασιλεύων τῆς Τραχωνίτιδος χώρας, ἐν Σεβαστῇ πόλει, τῇ πρὸ η' καλανδῶν Ἰουνίων, ἐν ὑπατείᾳ Φλάκωνος καὶ Ῥουφίνου, διὰ Ἡρωδιάδα, τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· ὅτι ἤλεγχεν αὐτῷ ὁ Ἰωάννης, οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. καθὼς ἐν ταῖς θείαις ἐμφέρεται γραφαῖς ταῦτα. Καὶ λυπούμενος διὰ τὸν Ἰωάννην ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἡρώδης ὁ δεύτερος, ὁ Φιλίππου, ἀνῆλθεν ἀπὸ τῆς πόλεως Σεβαστῆς ἐν Πανεάδι πόλει τῆς Ἰουδαίας. Καὶ προσῆλθεν αὐτῷ γυνή τις εὐπορωτάτη, οἰκοῦσα τὴν αὐτὴν Πανεάδα πόλιν, [3] ὀνόματι Βερονίκη,

omnis Judæa regio: tum demum primordia salutis Humanæ statuit D. N. Jesus Christus, ab eodem Joanne Præcursore baptisatus, cum annum ageret XXX, aut eo circiter, miracula tum primum faciens. Baptizatus autem fuit in Jordane, Palæstinæ fluvio, Mensis Audynæi, sive Januarii VI, ad horam noctis X, Rufo & Rubellione Coss. Ex eo tempore innotescere hominibus cœpit Joannes Baptista; cui rex Herodes, frater Philippi, regis Trachonitidis, caput amputavit, in urbe Sebaste, VIII Kal. Junias, Flaccone & Rufino Coss. propter uxorem Herodiadem. Dixerat enim Herodi Joannes; Non licet tibi fratris tui uxorem habere: uti hæc in sacris Literis enarrantur. Herodes autem rex, ejus nominis secundus, Philippi frater, ob Joannem contristatus, Sebaste relicta, Paneadem, Judææ urbem, se recepit. Accessit autem ad eum, ejusdem urbis incola, mulier quædam opulenta, nomine Veronica. Huic in animo erat, statuam eri-

1. ὥρα νυκτερινῇ ι'.] Chr. Alex. ὥρα ι'. τῆς νυκτός· quam tamen lectionem Raderus rejicit, Librariique vitio imputat: idque merito. Nec enim verisimile est, officium hoc Salvatori Nostro à Baptista nocturno tempore præstitum fuisse.

2. Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς, ὁ Φιλίππου ὁ τοπαρχῶν, ἤτοι βασιλεύων τῆς Τραχωνίτιδος &c.] Scr. τοῦ τοπαρχοῦντος, ἤτοι βασιλεύοντος τῆς Τραχωνίτιδος. Herodes enim Tetrarcha Galilæam; Philippus autem, frater ejus, Ituream & Trachonitidem regionem, sibi subjectas habuerunt; uti apparet ex Sacris literis, Luc. 3. cap. 1.

3. ὀνόματι Βερονίκη] Βερνίκη, Jo. Damasceno est. Vide Jo. Gregorii de Auctore Prolegomena.

gere Jesu in honorem, qui eam à morbo liberaverat. At hoc non ausa facere, nisi prius impetrata regis venia, libellum supplicem Herodi obtulit, Christo Salvatori statuam in ea urbe erigendi licentiam petens. Libellus autem iste sic se habet.

Augustissimum Herodem, Toparcham, Judæis pariter & Gentibus Legislatorem, Trachonitidis Regem, Veronica, honorabilis urbis Paneadis incola, humillime precatur.

'Justitia, & erga homines 'benignitas, & quodcunque 'est virtutum omnium, divi'num caput vestrum, ceu co'rona cingunt. Quod ego neu'tiquam ignorans, ad te ac'cedo; spem optimam con'cipiens vota mea omnino 'obtinendi. Quid vero sibi 'vult hæc Præfatiuncula, se'quens te docebit oratio: Ego 'quidem ab ætate puerili 'fluxu sanguinis laborans, fa'cultates meas omnes, & for'tunas in medicos profudi; 'remedium vero inveni nul'lum. Ubi vero ad me per'venisset Christi illius fama, 'qui in Miraculis tantus erat, 'ut mortuos resuscitare, visum 'cœcis restituere, dæmonas è 'mortalium corporibus ejice-

βουλομένη, ὡς ἰαθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ, στήλην αὐτῷ ἀναστῆσαι. Καὶ μὴ τολμῶσα, δίχα βασιλικῆς κελεύσεως, τοῦτο ποιῆσαι, δέησιν ἐπέδωκε τῷ αὐτῷ Ἡρώδῃ βασιλεῖ, αἰτοῦσα ἀναστῆσαι στήλην τῷ σωτῆρι Χριστῷ, ἐν τῇ αὐτῇ πόλει. Ἥτις δέησις ἔχει οὕτως.

Σεβαστῷ Ἡρώδῃ, τοπάρχῃ, καὶ θεσμοδότῃ Ἰουδαίων τε, καὶ Ἑλλήνων, βασιλεῖ τῆς Τραχωνίτιδος χώρας, ἱκεσίας δεήσεις [1] παρὰ Βερονίκης, ἀξιωματικῆς πόλεως Πανεάδος.

Δικαιοσύνη, καὶ φιλανθρωπία, καὶ αἱ λοιπαὶ τῶν ἀρετῶν πασῶν περιστέφουσι [2] τὴν ἡμετέραν θείαν κορυφήν. ὅθεν κἀγὼ ταῦτα εἰδυῖα, ἧκον σὺν ἀγαθαῖς ταῖς ἐλπίσι, πάντως τῶν αἰτουμένων τεύξομένη. Τίς δὲ ἡ τοῦ παρόντος προοιμίου κρηπὶς, προϊὼν ὁ λόγος σὲ διδάξει. ἐκ παιδόθεν ληφθεῖσα πάθει αἱμοῤῥοίας, ὀχετῶν εἰς ἰατροὺς, κατανάλωσά μου τὸν βίον, καὶ τὸν πλοῦτον· καὶ ἴασιν οὐχ ηὗρον. Ἀκηκοῦια δὲ τὸν θαυμαζομένου Χριστοῦ τὰ ἰάματα, ὃς νεκροὺς ἐξανίστησι, καὶ τυφλοὺς πάλιν εἰς φάος ἕλκων, καὶ δαίμονας ἐκ βροτῶν ἀπελαύνων, καὶ πάντας τοὺς ἐν νόσοις μαραινομένους, λόγῳ θεραπεύει· πρὸς αὐτὸν οὖν κἀγὼ, ὡς πρὸς

---

1. *παρὰ Βερνίκης, ἀξιωματικῆς πόλεως Πανεάδος*] *ἀξιωματικῆς* ad Bernicen, non ad urbem referendum; uti Godefredus Tilmannus, Jo. Damasceni interpres, sensisse videtur. Ἀξιωματικοὶ sunt, qui in dignitate aliqua constituti sunt, & à plebe remoti.

2. *τὴν ἡμετέραν θείαν κορυφὴν*] Scr. *ὑμετέραν*.

Θεὸν

Θεὸν, ἔδραμον. [1] Καὶ περιεσχηκυῖα τὸ περιέχον αὐτὸν πλῆθος, δειλιάσασα δὲ ἐξειπεῖν αὐτῷ καὶ τὴν ἀνίατόν μου νόσον, μή πως τὸν μολυσμὸν τοῦ πάθους ἀποστρεφόμενος, ὀργισθῇ κατ' ἐμοῦ, καὶ πλέον μοι ἐπέλθῃ ἡ πληγὴ τῆς νόσου· καθ' ἐμαυτὴν ἐλογισάμην, ὅτι, εἰ δυνηθείην ἅψασθαι τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, πάντως ἰαθήσομαι· καὶ λάθρα εἰς τὸ περὶ αὐτὸν εἰσδύσασα πλῆθος, ἐσύλησα τὴν ἴασιν, τοῦ κρασπέδου αὐτοῦ ἁψαμένη· [2] καὶ σταλείσης μου τῆς πηγῆς τοῦ αἵματος, γέγονα παραχρῆμα ὑγιής. Αὐτὸς δὲ μᾶλλον, ὡς προγνοὺς τῆς ἐμῆς καρδίας τὸ βούλευμα, ἀνέκραξε· Τίς μου ἥψατο; δύναμις γὰρ ἐξῆλθεν ἀπ' ἐμοῦ. Ἐγὼ δὲ ὠχειῶσα, καὶ στένουσα, τὴν νόσον θρασυτέραν ὑποστρέφειν ἐπ' ἐμὲ λογιζομένη, προσπεσοῦσα αὐτῷ, τὴν γῆν ἐπλήρωσα δακρύων, τὴν τόλμαν ἐξειποῦσα. Ὁ δὲ, ὡς ἀγαθὸς, σπλαγχνισθεὶς ἐπ' ἐμὲ, ἐπεσφράγισέ μοι τὴν ἴασιν, εἰρηκώς· Θάρσει θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς εἰρήνην. Οὕτως καὶ ὑ-

‘re, quoſcunque denique mor-
‘bos verbo ſolo ſanare po-
‘tuerit; ipſa quoque ad il-
‘lum, tanquam Numen, con-
‘fugi. Turbam autem ani-
‘madvertens circumſtantem,
‘verebar illi morbum meum
‘inſanabilem enarrare; ne for-
‘te ſpurcitiem mali averſa-
‘tus, ira in me commo-
‘veretur; & morbus me in-
‘de ſævior affligeret. Me-
‘cum igitur in animo re-
‘putans, quod ſi liceret vel
‘fimbriam veſtimenti attinge-
‘re, ſtatim convaleſcerem, oc-
‘culte memet turbæ immiſ-
‘cebam; & fimbria ejus tacta,
‘medelam ſuffurata ſum, ſub-
‘ſtitit enim ſanguinis mei flu-
‘xus, & protinus ſanata fui.
‘ille vero cordis mei conſilia
‘præſentiſcens, elata voce,
‘Quis, inquit, me tetigit? Vir-
‘tus enim ex me prodiit. Ego
‘vero pallore ſuffuſa, inge-
‘miſcens; reverita, ne in me
‘repetitis viribus graſſaretur
‘morbus; ad pedes ejus pro-
‘voluta, & terram lachrymis
‘complens, audaciam meam
‘profitebar. At ille, pro be-
‘nignitate ſua mei miſertus,
‘præſtitam mihi valetudinem
‘corroboravit, hoc dicto: Con-
fide filia, fides tua te ſalvam fecit: Vade in pace. Similiter

1. Καὶ περιεσχηκυῖα τὸ περιέχον αὐτὸν πλῆθος] Jo. Damaſcenus habet, τῷ περιέχοντι αὐτὴν πλήθει, rectius: cæterum hoc ipſum loquendi genus barbarum apud noſtrum frequenter occurrit.

2. καὶ σταλείσης μου τῆς πηγῆς] Damaſcenus habet, σταθήσης, (pro σταθείσης) haud recte. Στέλλω hoc loco, *reprimo*, ſive *ſiſto*, ſignificat: unde habemus apud Alexandr. Aphrodiſ. τὰ στέλλοντα τὴν κοιλίαν, quæ alvum ſiſtunt, ſive adſtringunt.

' & vos, Auguſtiſſimi, uti voto
' meo annuatis, obnixe peto.

Hæc ubi ex libello ſupplici intellexiſſet Herodes, ad famam miraculi attonitus ſtetit; myſterium curationis horreſcens, petenti reſpondit: ' Hæc ' in te, O Mulier, facta ſanatio, maximi ſane digna eſt ' monumenti. Abi igitur, & ' ſtatuam ei erige qualem vis, ' honorem optatum illi exhi- ' bens, qui te ſanam reddidit.

Statim itaque Veronica, quæ antehac Hæmorrhuſa fuerat, in media urbe ſua Paneade, Domino Deoque Noſtro, Jeſu Chriſto, ſtatuam erexit, ex ære ductili conflatam, auri etiam aliquantulum, & argenti admiſcens. Quæ quidem ſtatua adhuc viſitur in urbe Paneade, jam olim, ab eo loco ubi ſtetit, urbis in meditullio, tranſlata in ſanctam Ædem Oratoriam. Monumentum vero hoc inveni, in dicta urbe Paneade, apud Baſſum quendam, qui à Judaiſmo ad Chriſtianiſmum tranſierat; qui in eodem etiam libro antiquorum Judææ regum omnium res geſtas conſcriptas habuit.

Idem Rex Herodes, Philippi frater; ex repletione ægrotans, decubuit, per ſpatium

μεῖς, Σεβαστοί, τὴν δέησιν ὀξεῖαν τῇ δεομένῃ παράσχετε.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Ἡρώδης, ἀκηκοὼς ταῦτα διὰ τῆς δεήσεως, ἐξεπλάγη διὰ τὸ θαῦμα· καὶ φοβηθεὶς τὸ μυστήριον τῆς ἰάσεως, εἶπεν· Αὕτη ἡ εἰς σὲ γενομένη ἴασις, ὦ γύναι, μείζονος στήλης ἐστὶν ἀξία. Πορευθεῖσα τοίνυν, οἵαν βούλει, ἀνάστησον αὐτῷ στήλην, προθέσει δοξάζουσα τὸν ἰασάμενον.

Καὶ εὐθέως ἡ αὐτὴ Βερονίκη, ἡ πρώην αἱμόῤῥους, ἐν μέσῳ τῆς ἰδίας αὐτῆς πόλεως Πανεάδος, ἀνέστησε τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, καὶ Θεῷ Ἰησοῦ Χριστῷ στήλην χαλκῆν [1] ἐκ χαλκοῦ θερμελάτου, συμμίξασα βραχύ τι μέρος χρυσοῦ, καὶ ἀργύρου. Ἥτις στήλη μένει ἐν Πανεάδι πόλει, ἕως τοῦ νῦν, [2] πρὸ πολλοῦ χρόνου μετενεχθεῖσα ἀφ' οὗ ἵστατο ἐν μέσῳ τῆς πόλεως τόπου, εἰς ἅγιον εὐκτήριον οἶκον. Ὅπερ ὑπόμνημα ηὗρον ἐν τῇ αὐτῇ Πανεάδι πόλει παρὰ Βάσσῳ τινὶ, γενομένῳ ἀπὸ Ἰουδαίων χριστιανῷ. Ἐν οἷς ὑπῆρχεν ὁ βίος πάντων τῶν βασιλέων τῶν βασιλευσάντων πρώην τῆς Ἰουδαϊκῆς χώρας.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ἡρώδης, ὁ Φιλίππου, γενόμενος ἐμπληθής, [3] ἐκρίνετο ἐπὶ μῆνας η'. καὶ ἐσφάγη

1. ἐκ χαλκοῦ θερμελάτου] Scr. θερμηλάτου, uti habet Damaſcenus.

2. πρὸ πολλοῦ χρόνου] Damaſcenus legit, οὐ πρὸ πολλοῦ χρόνου.

3. ἐκρίνετο ἐπὶ μῆνας η'.] ſuſpicor legendum, ἐκλίνετο· aliter enim, nullus ſanus ſenſus ex verbis hiſce elici poterit. Herodem vero iſtum in exilio diem ſuum obiiſſe, quo tamen mortis genere incertum, dubitandum non eſt; nec enim eum unquam inde revocatum legimus. Vide Joſeph. Antiquit lib. 18.

ἐν τῷ κουβικλείῳ αὐτοῦ, μετὰ τοὺς η' μῆνας, συνειδυίας καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ· καθὼς ὁ σοφώτατος Κλήμης συνεγράψατο.

Τῷ δὲ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Τιβερίου Καίσαρος, καὶ μηνὶ τῷ ζ', γενόμενος ἐνιαυτῶν περίπου λγ' ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, παρεδόθη ὑπὸ Ἰούδα Ἰσκαριώτου, μαθητοῦ αὐτοῦ, ὁ αὐτὸς Κύριος καὶ σωτὴρ ἡμῶν, μηνὶ Δύστρῳ, τῷ καὶ [1] Μαρτίῳ, κγ', τῆς σελήνης ἐχούσης ἡμέραν ιγ'· ἦν δὲ ἡμέρα πέμπτη, ὥρα νυκτερινὴ πέμπτη. Καὶ ἀπηνέχθη πρὸς τὸν Καϊάφαν ἀρχιερέα, κἀκεῖθεν ἐξεδόθη Ποντίῳ Πιλάτῳ ἡγεμόνι· καὶ εὐθέως ἡ γυνὴ τοῦ αὐτοῦ Πιλάτου, Πρόκλα, ἐδήλωσεν αὐτῷ. Μηδέν σοι καὶ τῷ δικαίῳ τούτῳ· πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν· Καὶ γνόντες τοῦτο οἱ Ἰουδαῖοι, ἐστασίαζον, κράζοντες· ἆρον, ἆρον, σταύρωσον αὐτόν. Καὶ ἐσταυρώθη Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς [2] τῇ πρὸ η' καλανδῶν Ἀπριλλίων, μηνὶ Μαρτίῳ κδ', τῆς σελήνης ἐχούσης ἡμέραν ιδ'· ἦν δὲ

VIII mensium: quibus exactis, in cubiculo suo, conscia etiam uxore, occisus est: sicut sapientissimus Clemens scriptis prodidit.

Anno autem XVIII, & mense VII, Imperantis Tiberii, Jesus Christus, Deus & Servator Noster, annos circiter XXXIII natus, à Juda Iscariota, discipulo suo, proditus est; Martii XXIII, die Lunæ, feria V, hora nocturna V. Abductus vero fuit ad Caiapham, Pontificem Maximum: exinde autem Pontio Pilato Præsidi traditus fuit. Procla vero Pilati uxor, misso statim nuncio, eum monuit, ne quid tentaret adversus justum illum hominem: 'Multa enim, inquit, 'hodie per somnium passa 'sum propter eum. Judæi vero, hoc cognito, tumultuantes exclamarunt: *Tolle, Tolle; Crucifige eum.* Crucifixus est itaque D. N. Jesus Christus VIII Kal. Apriles, Martii XXIV, die Lunæ XIV, hora die VI, cum esset Parasceve, sive, dies Præpara-

1. Μαρτίῳ κγ', τῆς σελήνης ἐχούσης ἡμέραν κγ'.] Cedrenus, & Chr. Alexand. Auctor, Salvatorem nostrum Martii XXIII. crucifixum, XXV. vero resurrexisse, & ex consequentia, XXII. à Juda proditum, volunt: noster tamen horum numero, diem alium in his omnibus addit; in lunæ tantum die cum eis conveniens.

2. τῇ πρὸ η'. καλανδῶν Ἀπριλλίων.] Hic non sibi constat Auctor: VIII. enim Calendas Apriles incidit, non in Martii XXIV. sed XXV. Quod enim Romani computantes, VIII. Calendas (subaudi, *ante*,) Apriles, dicunt, Græci recentiores, τῇ πρὸ η'. καλανδῶν Ἀπριλλίων, efferunt. Ita etiam Auctor noster supra, Christi nativitatem assignans, τῇ πρὸ η'. καλανδῶν Ἰανουαρίων, μηνὶ Δεκεμβρίῳ κε'. ad VIII. Kal. Januarias, id est, Decembris XXV. eam ponit; recte.

tionis.

tionis. Sol vero lumine orbatus est, & tenebræ factæ sunt super terram universam. Harum autem tenebrarum in scriptis suis meminit sapientissimus Phlegon Atheniensis, hisce verbis. 'Anno regni 'Tiberii Cæsaris decimo o'ctavo, Eclipsis solis erat ma'xima, qualem priora secula 'videre nullam. Hora enim 'diei sexta nox erat tanta, ut 'etiam stellæ apparerent.

Dominus vero noster Jesus Christus filius Dei viventis, circiter ejusdem Parasceves horam IX, animam efflavit. Protinus per totum orbem terræ motus ingens exortus est, sepulchra etiam aperta sunt, & rupes dissilierunt, mortuique resurrexerunt: adeo ut Judæi ipsi dicerent; *Dei certe filius erat, quem crucifiximus*: uti hæc omnia in S. Scripturis verissime tradita habemus.

Hora vero X ejusdem diei sepultus est Jesus Christus, Sulpitio & Sylla Coss. anno Æræ Antiochenæ lxxix, Syriam tum procurante Cassio, quem Tiberius Cæsar regioni ei præfecerat.

ἡμερινὴ ὥρα ἕκτη, τῆς ἡμέρας οὔσης παρασκευῆς.[1] Καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἴλιος, καὶ ἦν εἰς τὸν κόσμον σκότος· περὶ οὗ σκότους συνεγράψατο ὁ σοφώτατος Φλέγων ὁ Ἀθηναῖος, εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ συγγραφὴν ταῦτα. Τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Τιβερίου Καίσαρος, ἐγένετο ἔκλειψις ἡλίου μεγίστη [2] πλέον τῶν ἐγνωσμένων πρότερον· καὶ νὺξ ὑπῆρχεν ὥρα ἕκτη τῆς ἡμέρας, ὥστε καὶ τοὺς ἀστέρας φαίνεσθαι.

Ὁ δὲ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ἔδωκε τὸ πνεῦμα τῇ αὐτῇ παρασκευῇ, ὥρα ἦν ὡς θ΄. καὶ εὐθέως ἐγένετο εἰς πάντα τὸν κόσμον σεισμὸς μέγας, καὶ τάφοι ἀνεῴχθησαν, καὶ πέτραι ἐσχίσθησαν, καὶ νεκροὶ ἀνέστησαν. (καθὰ ἐν ταῖς θείαις γραφαῖς ἐμφέρεται πάντα μετ' ἀληθείας·) ὥστε λέγειν τοὺς Ἰουδαίους, ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος, ὃν ἐσταυρώσαμεν.

Καὶ ἐτάφη ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς [3] ὥραν δεκάτῃ τῆς αὐτῆς παρασκευῆς ἡμέρας, [4] ἐν ὑπατείᾳ Σουλπικίου καὶ Σώλα, τοῦ ἑβδομηκοστοῦ ἐννάτου ἔτους χρηματίζοντος κατὰ Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην· ἡγεμονεύοντος δὲ τότε τῆς Συρίας Κασσίου, τοῦ καὶ προαχθέντος ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Τιβερίου Καίσαρος.

1. ἐσκοτίσθη ὁ ἴλιος] Scr. ἥλιος.

2. πλέον τῶν ἐγνωσμένων πρότερον] πλέον hoc loco redundat. Cæterum ipsa Phlegontis verba non producit Auctor noster; quæ tamen habes apud Eusebium Chronic. lib. 1. Cum tamen alii Phlegontem hunc Trallianum appellent. unde Nostro Atheniensis dictus est; Phlegontem enim illum, qui Hadriani libertus erat, quique Olympionica, & Chronica scripsit, hoc loco intelligere eum, non est quod dubitemus.

3. ὥραν δεκάτῃ] Scr. ὥρᾳ.

4. ὑπατείᾳ Σουλπικίου καὶ Σώλα] Scr. Σύλλα. Sulpicium Galbam, & Syllam Coss. habent & Chr. Alex. & Eusebius; sed ad annum XIX. Tiberii, anno scil. Christi passionem sequente.

Ἀνέστη

Ἀνέστη δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν, καὶ Θεὸς, Ἰησοῦς, μηνὶ Δύστρῳ, τῷ καὶ Μαρτίῳ, κε΄, ὥρᾳ νυκτερινῇ δεκάτῃ, ἐπιφωσκούσης ἡμέρας Κυριακῆς, τοῦ αὐτοῦ Μαρτίου μηνὸς ἕκτης εἰκάδος, ἐχούσης τῆς σελήνης [1] ἡμέραν ἑξκαιδεκάτῃ· καὶ ἐφάνη τοῖς Ἀποστόλοις, καὶ ἄλλοις ἁγίοις πολλοῖς, καὶ συνανεστράφη αὐτοῖς ἐπὶ τῆς γῆς, μετὰ τὴν ἀνάστασιν, ἡμέρας μ΄. καὶ ἀνελήφθη εἰς τοὺς οὐρανοὺς ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ Θεὸς, Ἰησοῦς Χριστὸς, μηνὶ Ἀρτεμισίῳ, τῷ καὶ Μαΐῳ δ΄, ὥρᾳ ἡμερινῇ β΄, ἡμέρᾳ ε΄. Τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ὁρώντων, καὶ πολλοῦ πλήθους ἄλλου, πῶς ὑπὸ νεφελῶν ἀνελήφθη· καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων λεγόντων· Τί ἀτενίζετε εἰς τοὺς οὐρανοὺς, Γαλιλαῖοι ἄνδρες; οὗτός ἐστιν ὁ Ἰησοῦς.

Καὶ κατῆλθε τὸ ἅγιον, καὶ ζωοποιὸν πνεῦμα εἰς τοὺς ἁγίους αὐτοῦ Ἀποστόλους, μηνὶ Ἀρτεμισίῳ, τῷ καὶ Μαΐῳ ιδ΄, ἡμέρᾳ κυριακῇ, ὥραν γ΄ ἡμερινήν· ἡγεμονεύοντος τῆς Ἰουδαίας τοῦ αὐτοῦ Ποντίου Πιλάτου· ὅστις περιεβλήθη ἀρχὴν τοῦ ἔθνους, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Τιβερίου Καίσαρος, τοῦ καταλύσαντος τὴν βασιλείαν τῶν Ἰουδαίων, καὶ [2] προχειρισάμενον αὐτοῖς ἄρχοντα, ὃν ἠβουλήθη αὐτὸς, ἀρχιερατευόντων δὲ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἔθνους Ἄννα καὶ Καϊάφα.

Μετὰ δὲ ἔτη τέσσαρα τῆς ἀναστάσεως, καὶ ἀναλήψεως τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐπὶ τῆς βασιλείας

Resurrexit vero Dominus Deus noster Jesus, Dystri, sive Martii Mensis XXV, hora noctis X, illucescente ejusdem Martii XXVI, qui dies erat Dominicus; die vero Lunæ XVI, Apostolis etiam suis, aliisque sanctis pluribus visus est; cum quibus etiam conversatus est, post resurrectionem suam, per dies XL. Artemisii vero, sive Maii mensis IV, hora diei II, feria V, in cœlum assumptus est Dominus Deus Noster Jesus Christus, S. Apostolis, turbaque alia magna, una videntibus illum per nubes in Cœlos receptum; Sanctis Angelis interim dicentibus 'Viri 'Galilæi, quid intentos oculos in Cœlum habetis? Iste Jesus est &c.

Mensis autem Artemisii, sive Maii XIV, die Dominico, hora diei III, Spiritus Sanctus, & vivificus, in Sanctos ejus Apostolos descendit; Judæam tum procurante dicto Pontio Pilato; qui, post dissolutum à Tiberio Cæsare Judæorum regnum, ab eodem, Præsides pro arbitratu suo ubique constituente, huic Genti præfectus fuerat; sub Pontificatu vero Annæ & Caiphæ.

Eodem autem regnante Tiberio Cæsare, quatuor post annis quam salvator noster

---

1. ἡμέραν ἑξκαιδεκάτῃ] Scr. ἑξκαιδεκάτην.

2. προχειρισάμενον αὐτοῖς ἄρχοντα] Scr. προχειρισαμένου.

Jesus

Jeſus Chriſtus, ſurrectus à Mortuis, in Cœlum aſſumptus fuerat, (quo etiam tempore Paulus in Ciliciam tranſmigraverat, relicta Antiochia magna, ubi verbum Dei primus cum Barnaba, prædicaſſet, prope Pantheum, in vico Singonio:) eo, inquam, tempore Petrus ab Hieroſolymis diſcedens, Antiochiam venit: ubi promulgato Evangelio, Epiſcopi munus ſuſcepit. Chriſtianorum vero, qui ex Judæis facti fuerant, perſuaſionibus adductus, qui ex Ethnicis erant fideles, non recepit; ſed eorum nulla ratione habita, inde diſceſſit. Divus autem Paulus Antiochiam magnam reverſus, & de his certior factus; ſcandalum hoc ubique de medio ſuſtulit, omneſque ſine diſcrimine amplexus, ad ſalutem perducere conatus eſt: uti hæc Clemens, & Tatianus, ſapientiſſimi Chronographi literis prodiderunt.

Tiberius autem naturæ cedens, diem ſuum obiit in Palatio, annos natus LXXVIII.

Tiberium in imperio excepit Ælius Caius Caligula. Hic privatus adhuc, Barbaris gentibus terrori fuit maximo: itaque & Senatus eum imperatorem deſignavit, Gallo & Non-

τῆς αὐτῦ Τιβερίυ Καίσαρος, μετὰ τ[ὸ] ἐξελθεῖν τὸν ἅγιον Παῦλον ἀπὸ Αντι-οχείας τῆς μεγάλης, (κηρύξαντ[ος] ἐκεῖ πρῶτον τὸν λόγον, ἐν τῇ ῥύμ[ῃ] τῇ πλησίον τῦ Πανθέυ, τῇ καλυ-μένῃ τῦ Σίνγωνος,) ἅμα Βαρνάβα[ς] καὶ ἐπὶ τὴν Κιλικίαν ἐξελθεῖν· ὁ Πέ[τ]ρος ἀπὸ Ιερυσολύμων, ἐν τῇ αὐτ[ῇ] Αντιοχείᾳ παρεγένετο, καὶ τὸν λόγο[ν] ἐδίδασκε. Καὶ ἐκεῖ αὐτὸν ἐνθρο-νίσας, πεισθεὶς τοῖς ἀπὸ Ιυδαίω[ν] γενομένοις χριστιανοῖς, τὺς ἐξ ἐθνῶ[ν] πιστὺς ὐκ ἐδέξατο, ὔτε ἠγάπα· ἀλλ[ὰ] ὕτως ἐάσας αὐτὺς, ἐξῆλθεν ἐκεῖ-θεν. Ο δὲ ἅγιος Παῦλος μετὰ ταῦ-τα ἐλθὼν ἐν Αντιοχείᾳ τῇ με-γάλῃ, καὶ μαθὼν ταῦτα περὶ τ[ῦ] ἁγίυ Πέτρυ, πανταχῦ τὸ σκάν-δαλον περιεῖλε, [1] καὶ πάντας εἴσω[ς] ἐδέξατο, καὶ ἠγάπα, προβιβαζόμενο[ς] ἅπαντας· καθὼς συνεγράψαντο ταῦτ[α] οἱ σοφώτατοι, Κλήμης καὶ Τατιανὸς οἱ χρονογράφοι.

Ο δὲ Τιβέριος βασιλεὺς τελευ-τᾷ ἰδίῳ θανάτῳ [2] ἐν τῷ παλατίῳ [3] ὢν ἐνιαυτῶν οη´.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Τιβερί[υ] Καίσαρος, [4] ἐβασίλευσεν Ηλιος Γάϊος ὁ καὶ Καλλιγυλᾶς· ὃς εἶχε φόβον πο-λὺν πρὸς ἅπαντα τὰ τῶν Βαρβάρω[ν] ἔθνη, πρὸ τῦ βασιλεῦσαι· καὶ διὰ

---

1. καὶ πάντας εἴσως ἐδέξατο] Scr. ἴσως.

2. ἐν τῷ παλατίῳ,] Imo in villa Luculliana mortem obiit, teſte Suetonio.

3. ὢν ἐνιαυτῶν οη´.] Ita etiam Suetonius. Corrigendum itaque Chr. Alex. ubi hæc ipſa ex noſtro, corrupte licet deſumpta habes.

4. ἐβασίλευσεν Ηλιος Γάϊος.] Helium, ſive Ælium, dictum Caligulam nullibi invenio.

ὑπατείας

τοῦτο ἡ σύγκλητος βασιλέα ἀνηγόρευσεν αὐτόν. Ἐβασίλευσε δὲ [1] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Γάλλου, καὶ Νοννιανοῦ. καὶ [2] ἐκράτησεν ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἔτη δ´, καὶ μῆνας ἑπτά. Ἦν δὲ εὐμήκης, εὔθετος, λεπτοχαράκτηρος, [3] εὔχρους, ἀρχιγένειος, ἁπλόθριξ, μικρόφθαλμος, ὀξύοργος, ὀργίλος, μεγαλόψυχος. Ἐν δὲ τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη, μηνὶ Δύστρῳ, τῷ καὶ Μαρτίῳ, κγ´, περὶ τὸ αὖγος· τὸ δεύτερον αὐτῆς πάθος τοῦτο, τὸ μετὰ τοὺς Μακεδόνας, ἔτους χρηματίζοντος πε´, κατὰ τοὺς Ἀντιοχεῖς. Ἔπαθε δὲ καὶ μέρος Δάφνης· καὶ πολλὰ χρήματα παρέσχεν ὁ βασιλεὺς Γάϊος τῇ αὐτῇ πόλει, καὶ τοῖς ζήσασι πολίταις. Καὶ ἔκτισεν ἐκεῖ δημόσιον λουτρὸν, [4] πλησίον τοῦ ὄρους Γαΐου Καίσαρος, πέμψας ἀπὸ Ῥώμης, ἐν αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ, ἵνα κτίσῃ τὸ δημόσιον λουτρὸν, Σαλιανὸν ἔπαρχον· ὅστις καὶ ἀγωγὸν ἐποίησε μέγαν, ἀπὸ Δάφνης γλύψας τὸ ὄρος, καὶ ἐξαγαγὼν τὰ ὕδατα ἐν τῷ κτισθέντι παρ' αὐτοῦ δημοσίῳ, λουτρῷ. Ἔκτισε δὲ καὶ ἱερά.

niano Coss. imperavit vero annos IV, & menses VII. Erat autem procerus, membris bene compositis, facie tenui, colore pulchro, lanuginem primam emittens, capillitio molli & demisso, oculis parvis, ingenio acri, iracundus, & magnanimus. Hujus Imperantis anno primo Antiochia Magna, una cum parte aliqua suburbii Daphnæi, divinam iram secundo, post tempora Macedonum, passa est, mensis Dystri, sive Mar-Martii XXIII, matutino tempore, Æræ Antiochenæ anno LXXXV. Itaque ingentes pecuniarum largitiones in urbem, incolasque superstites Caius Imperator erogavit. Balneum quoque publicum extruxit, prope montem C. Cæsaris; à Roma Antiochiam misso, qui opus hoc effectum daret, Saliano Præfecto: qui, monte abscisso, magnum ibi Aquæductum condidit, per quem aquas ex Daphne in Balneum hoc novum introduxit. Templa etiam quædam extruxit.

1. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Γάλλου καὶ Νοννιανοῦ] Gallum & Nonianum quidem Coss. invenio apud Chr. Alex. & Eusebium etiam: sed ad annum Tiberii XXI. biennio scilicet ante Caligulam Imp.

2. ἐκράτησεν ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἔτη δ´, καὶ μῆνας ἑπτά.] Imperavit Caius Caligula triennio, & X. mensibus, diebusque VIII. uti testatur Suetonius, Tit. 59.

3. εὔχρους] Pallido colore fuisse ait Suetonius; qui etiam Characterem, à nostro longe diversum, ei tribuit.

4. πλησίον τοῦ ὄρους Γαΐου Καίσαρος.] Prope montem C. Cæsaris; id est juxta eam montis partem, ubi J. Cæsar Balneum publicum, Gladiatorium, Theatrum, aliaque Antiochensibus olim extruxerat; de quibus Auctor supra lib. 9.

Misit præterea Caius Cæsar duos etiam alios Senatores Romanos prædivites, Pontoum, & Varium, qui Antiochiæ prospicerent, & non solum ex iis quæ Imperator Antiochenis abunde largitus est, sed ex propriis etiam sumptibus urbem instaurarent, instauratamque incolerent. Duo itaque Senatores hi quamplurima per urbem domicilia, propriis ex sumptibus, ædificarunt: insuper etiam inferius ad urbis mœnia, juxta fluvium, Balneum ingens publicum, Varium vocatum, extruxerunt; proxime quod ædes etiam privatas suas extructas habuerunt. Trinymphum quoque, statuis hinc inde splendidissime ornatum, condiderunt; uti virginibus Antiochenis quibuscunque, nuptialia sua celebrantibus, inserviret. Sed & alia etiam per urbem plurima ædificia, Imperatoriis ex sumptibus, erexerunt dicti duo Senatores, urbemque ita instauratam incoluerunt: Cives vero superstites, Caius Cæsar etiam honoribus auxit.

Favebat autem Caius Cæsar factioni Prasinæ: itaque ea, licentiam inde sibi sumens, à primo Imperii ejus

Ἀπέστειλε δὲ ὁ αὐτὸς Γάϊος Καίσαρ καὶ δύο συγκλητικοὺς ἄλλους πάλι ἀπὸ Ῥώμης πλουσιωτάτους, ὧντινων τὰ ὀνόματα ταῦτα, Πόντος, καὶ Οὐάριος, ἐπὶ τὸ καὶ φυλάττειν τὴν πόλιν, καὶ κτίσαι αὐτὴν, ἐκ τῶν φιλοτιμηθέντων ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως, ὡσαύτως δὲ καὶ ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῶν παρασχεῖν τῇ αὐτῇ πόλει, καὶ οἰκεῖν ἐν αὐτῇ· οἵτινες πολλὰ πάνυ οἰκήματα ἐκ τῶν ἰδίων ἔκτισαν· πρὸς δὲ τοῖς οἰκήμασι καὶ ἄλλα πάλιν ἔκτισαν οἱ αὐτοὶ συγκλητικοὶ ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ πόλει ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῶν χρημάτων, δημόσιον λουτρὸν μέγα, τὸ λεγόμενον Οὐάριον, κάτω παρὰ τὸ τεῖχος, πλησίον τοῦ ποταμοῦ· ἔνθα καὶ τὰ οἰκήματα αὐτῶν ἔκτισαν, πλησίον τοῦ δημοσίου· [1] καὶ Τρίνυμφον εὐπρεπέστατον πάνυ· κοσμήσαντες αὐτὸ ἀγάλμασιν, εἰς τὸ γαμοστολεῖσθαι τὰς πολίτιδας παρθένους πάσας. Καὶ ἐκ τῶν δὲ φιλοτιμηθέντων ἀνήγειραν πολλὰ κτίσματα ἐν αὐτῇ τῇ Ἀντιοχέων πόλει. Καὶ ἔμειναν οἰκοῦντες ἐν αὐτῇ τῇ πόλει οἱ αὐτοὶ συγκλητικοί· καὶ τοὺς ὑπολειφθέντας δὲ κτήτορας ἀξίως ἐτίμησεν ὁ αὐτὸς Γάϊος Καῖσαρ.

Ἀπὸ δὲ τοῦ πρώτου ἔτους Γαΐου Καίσαρος, παῤῥησίαν λαβὸν παρ' αὐτοῦ, τὸ Πράσινον μέρος ἐδημοκρά-

1. καὶ Τρίνυμφον εὐπρεπέστατον] Trinymphum hîc vocat, quod postea sæpius νυμφαγωγίαν, & νυμφαῖον, nuptiis quibuscunque celebrandis destinatum ædificium, ut ipse vult: Cedrenus tamen pauperibus solum virginibus, quæque domibus propriis carebant, eorum tribuit usum, in Leone Magno: καὶ τὸ νυμφαῖον, τὸ τοῦδε τοῦ οἴκου κείμενον ἀντικρὺ, ἐν ᾧπερ οἱ γάμοι ἐγίνοντο τῶν οὐκ ἐχόντων οἴκους.

τησε

τησεν ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ κατὰ πόλιν, ἐπὶ ἔτη γ΄, ἄχρι τῆς βασιλείας αὐτοῦ· χαῖρε γὰρ αὐτοῖς. Τῷ δὲ τρίτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἔκραξαν ἐν Αντιοχείᾳ τῆς Συρίας, οἱ ἐκ Βενέτου μέρους τῆς αὐτῆς πόλεως, τοῖς αὐτόθι Πρασίνοις ἐν τῷ θεάτρῳ· Καιρὸς ἀνάγει, καὶ κατάγει· Πράσινοι μάχοι· θεωροῦντος τότε τοῦ Προνόου, ἄρχοντος ὑπατικοῦ. Καὶ ἐγένετο δημοτικὴ ἀταξία μεγάλη, καὶ συμφορὰ τῇ πόλει συνέβη. Οἱ γὰρ Αντιοχεῖς Ἕλληνες, μετὰ τῶν αὐτόθι Ἰουδαίων συμβαλόντες δημοτικὴν μάχην, ἐφόνευσαν πολλοὺς Ἰουδαίους, καὶ τὰς συναγωγὰς αὐτῶν ἔκαυσαν. Καὶ ἀκούσας ἐν Παλαιστίνῃ ὁ ἱερεὺς τῶν αὐτῶν Ἰουδαίων, ὀνόματι Φινεὲς, συναθροίσας πλῆθος Ἰουδαίων, καὶ Γαλιλαίων, πολιτῶν ὄντων, ὡς λ΄ χιλιάδας ἔχων μεθ᾿ ἑαυτοῦ, ἦλθεν ἐξαίφνης ἐν τῇ αὐτῇ Αντιόχου πόλει, ἀπὸ Τιβεριάδος πόλεως· καὶ ἐφόνευσε πολλοὺς, ὡς ἅπαξ αἰφνίδιον εἰσελθὼν μετὰ ὡπλισμένων ἀνδρῶν· καὶ ἐάσας, πάλιν ἀπῆλθεν ἐν Θιβεριάδι ὁ αὐτὸς Φινεές. Καὶ ταῦτα μαθὼν ὁ βασιλεὺς Γάϊος, ἠγανάκτησε κατὰ τῶν συγκλητικῶν, τῶν ὄντων ἐν τῇ αὐτῇ Αντιοχείᾳ πόλει, Ποντοῦ, καὶ Οὐαείου· καὶ πέμψας ἐδήμευσεν αὐτοὺς, ἐπάρας πᾶσαν τὴν περιουσίαν αὐτῶν, καὶ τοὺς διαφέροντας αὐτοῖς ἐν Αντιοχείᾳ [1] οἴκους ἐπίτλωσεν· (ἅτινα οἰ-

anno, per totum triennium, Romæ, omnibusque aliis urbibus, dominabatur. Tertio autem imperii ejus anno Antiochiæ Syriæ in Theatro, spectante etiam tum ludos Pronœo Præfecto; qui ex Veneta erant Factione, alta voce Prasinis exclamarunt: *Tempus extollit, & deorsum agit: Jam* Prasinæ *pugnæ.* Et coorta est in populo conturbatio ingens; cujus eventus urbi cessit in incommodum. Græci enim Antiocheni cum Judæis, qui ibi habitarunt, ad pugnam popularem pervenientes, ex Judæis plurimos interfecerunt, & Synagogas eorum incendio devastarunt. Cujus rei famam, cum in Palæstina Judæorum ibi sacerdos, nomine Phineas accepisset; collecta Judæorum, & Galilæorum copiosa multitudine, nempe triginta circiter millibus, ab urbe Tiberiade exercitum hunc ducens, Antiochiam subito adoritur: cujus incolas inopinatos opprimens, quamplurimos eorum internecioni dedit; strageque finita, Tiberiadem statim repetit. Hæc ubi audisset Caius Imperator, in Pontoum, & Varium Senatores, qui Antiochiæ habitabant, ira commotus est. Missis itaque qui bona eorum publicarent, domosque eorum omnes fisco addicerent; (quæ proinde ab Antiochenis, *Basilicæ*, i. e. domus Regiæ vocan-

1. οἴκους ἐπίτλωσεν] id est, Regio Fisco a:dixit, Titulorum tabellis, quas σανίδας vocat Agathias lib. 5. eisdem pro more affixis. Hoc vero privato nemini

vocantur:) ipsos etiam ferreis compedibus vinctos adduci jussit; eo quod neque Antiochenos tumultuantes compescuissent; nec Phineæ sacerdoti urbem vastanti, obviam ivissent.

Misit etiam Tiberiadem Palæstinæ, qui Phineam sacerdotem comprehensum, tanquam rebellionis reum, capite multarent. Multos etiam Judæos, & Galilæos, neci dedit. Phineæ autem sacerdotis caput, in Orontis fluvii ripa opposita, extra urbem Antiochiam, conto affixum erigebatur. Quæ vero in urbe ignibus absumpta fuerant, missis pecuniis ipse instauravit.

Eodem vero anno Caius Imperator à Cubiculariis Eunuchis, Satellitibus suis, Senatu factum approbante, cum annum ageret XXXIX, occisus est.

Caio successit in imperio Claudius Cæsar, Germanicus, Cassio & Solone Coss. & reg-

κήματα ἐκλήθη τὰ βασιλικὰ ἐξ ἐκείνου ἐν τῇ αὐτῇ Αντιοχείᾳ τῆς Συρίας·) ἀγαγὼν καὶ αὐτοὺς σιδηροδεσμίους· διότι οὔτε τὴν ταραχὴν τῆς πόλεως ἔπαυσαν· οὔτε τῷ ἱερεῖ Φινεὲς, [1] πορθοῦντα τὴν πόλιν ἀντέστησαν.

Επεμψε δὲ καὶ ἐν Τιβεριάδι πόλει τῆς Παλαιστίνης, καὶ παρέλαβε τὸν αὐτὸν Φινεὲς, ἱερέα τῶν Ιουδαίων, καὶ ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν, ὡς Τύραννον· καὶ πολλοὺς Ιουδαίους, καὶ Γαλιλαίους ἀπώλεσε. Καὶ τὴν κεφαλὴν δὲ τοῦ Ιερέως Φινεὲς [2] ἐκόντωσεν ἔξω τῆς πόλεως Αντιοχείας, [3] πέραν τοῦ Ορέντου ποταμοῦ· Καὶ τὰ καυθέντα ἐν τῇ πόλει ἀνενέωσε, πέμψας χρήματα.

Καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἔτει ἐσφάγη ὁ αὐτὸς Γάϊος βασιλεὺς, ἔσω ἐν τῷ παλατίῳ, ὑπὸ τῶν ἰδίων σπαθαρίων τῶν κουβικουλαρίων εὐνούχων, κατὰ γνώμην τῆς συγκλήτου, ὢν ἐτῶν λθ'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Γαΐου Καίσαρος, ἐβασίλευσε Κλαύδιος Καῖσαρ, ὁ Γερμανικὸς, [4] ἐπὶ τῆς ὑπα-

mini licitum, uti ex Justiniani Novella XXVIII. videre est: Τὸ δὲ μάλιστα ἐπὶ τοῦ Πόντου πλημμελούμενον φυλάξει, τὸ μηδενὶ δοῦναι παῤῥησίαν ἢ τίτλους ἐπιτιθέναι χωρίοις, ἢ οἰκήμασιν ἀλλοτρίοις· μόνον γὰρ ἴδιον τοῦτο τοῦ τε δημοσίου, τῶν τε βασιλικῶν οἴκων ἐστὶ, τῶν τε ἡμετέρων, τῶν τε τῆς εὐσεβεστάτης Αὐγούστης, Εἰ δὲ εἰς ἑτέρου τινὸς εὕροι προσηγορίας σανίδας ἀνατεθείσας, αὐτὰς αὐτὸς καθαιρήσει, ἀνιχνεύσει δὲ τοὺς ταύτας καταπήξαντας.

1 πορθοῦντα τὴν πόλιν] Scr. πορθοῦντι. Unde vero Historiolam hanc petierit Auctor non habeo dicere.

2. ἐκόντωσεν ἔξω τῆς πόλεως] Κόντος, & κοντάριον, Contus: inde κοντοῦν, Conto affigere.

3. πέραν τοῦ Ορέντου ποταμοῦ.] Scr. Ορόντου.

4. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Κασίου καὶ Σόλωνος] Coss. hi nusquam apparent.

πείας Κασίου, καὶ Σόλωνος. [1] Ἐβασίλευσε δὲ ὁ αὐτὸς Κλαύδιος Καῖσαρ ἔτη ιδ΄. καὶ μῆνας θ΄. Ἦν δὲ κονδοειδὴς, εὔογκος, γλαυκόφθαλμος, μιξοπόλιος, λευκὸς, μακρόψις, γαληνότατος. Ἔκτισε δὲ πόλιν, ἣν ἐκάλεσεν, εἰς ἴδιον ὄνομα, Κλαυδιούπολιν. [2] Ἔκτισε δὲ καὶ Βρεττανίαν πόλιν, πλησίον τοῦ ὠκεανοῦ.

Ὁ δὲ αὐτὸς Κλαύδιος βασιλεὺς καὶ τῇ δημοκρατίᾳ τῶν Πρασίνων κατάστασιν ἔδωκεν. Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἡ Ἔφεσος, καὶ ἡ Σμύρνα, καὶ πολλαὶ ἄλλαι πόλεις τῆς Ἀσίας. αἷστισιν ἐχαρίσατο πολλὰ εἰς ἀνανέωσιν. Ἐσείσθη δὲ τότε καὶ ἡ μεγάλη Ἀντιόχεια πόλις, καὶ διεῤῥάγη ὁ ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος, καὶ τοῦ Ἄρεως, καὶ τοῦ Ἡρακλέως· καὶ οἶκοι φανεροὶ ἔπεσαν. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Κλαύδιος ἐκούφισεν ἀπὸ τῶν συνεργιῶν, ἤτοι συστημάτων τῆς Ἀντιοχέων πόλεως τῆς Συρίας, τὴν λειτουργίαν [3] ἣν παρεῖχον

navit annos XIV. & menſes IX. Erat hic ſtatura curta, corpore craſſo, oculis cœſiis, ſubcanus, colore candido, facie oblonga, ingenio mitiſſimo. Urbem hic condidit, quam à nomine ſuo Claudiopolim, vocavit. Brettaniam quoque urbem condidit, non procul ab Oceano.

Claudius autem Imperator Praſinis dominationem ſuam confirmavit. Hujus autem ſub imperio Epheſus, & Smyrna, cum plurimis aliis Aſiæ urbibus, iram divinam expertæ ſunt: quibus inſtaurandis Imperator plurima ſuppeditavit. Eodem concuſſa eſt etiam Antiochia magna, templaque Dianæ, Martis, atque Herculis per medium dirupta ſunt; ædeſque plurimæ corruerunt. Itaque Claudius Imperator Tributum Fumarium, à Sodalitiis Antiochenis ſibi pendi ſolitum, in Porticuum contignata.

1. ἐβασίλευσε δὲ ὁ αὐτὸς Κλαύδιος Καῖσαρ ἔτη ιδ΄, καὶ μῆνας θ΄.] Claudium annos XIII. & menſes IX. imperaſſe ait, à vero non procul: Nono enim Kalendas Februarii, id eſt, Januarii XXIV. Caligula occiſo, Claudius imperare cœpit; qui etiam XIV. imperii anno, III. idus Octobris, ſive menſe ſupra annum XIII. Octava, diem ſuum obiit: teſte Suetonio.

2. Ἔκτισε δὲ καὶ Βρεττανίαν πόλιν] Ubinam tandem terrarum? Britanniam quidem noſtram, nulli poſt Jul. Cæſarem tentatam, Claudium Imp. armis ſuis petiiſſe, deque ea deinceps triumphum egiſſe maximum legimus: de Bretannia vero urbe maritima, ab eodem extructa, nihil omnino accepimus.

3. ἣν παρεῖχον ὑπὲρ καπνοῦ] Tributum hoc καπνικὸν aliis dicitur, quod pro numero fumariorum pendebatur. Quo tempore vero primum populo impoſitum fuit haud temere dixero: longe tamen poſt Claudium inſtitutum fuiſſe, non eſt dubitandum. Tributi hujus inventum peſſimum Nicephoro Logothetæ tribuit Zonaras, Tom. 3. Τούτου καὶ ἡ τοῦ καπνικοῦ, ἐπίθεσις, ἐννόημα κάκιστον, ἐπαχθέντος τοῖς τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ πτωχείων γηροκομείων τε, καὶ μοναστηρίων παροίκοις, καὶ πάντῃ μήτε γῆν

tignatarum, à Tiberio Cæsare extructarum, instaurationem remisit.

Sub initiis autem Imperantis Claudii Cæsaris, decem post annis quam Dominus Deus N. Jesus Christus in Cœlum assumptus fuit, primus post Sanctum Petrum Apostolum Antiochiæ Magnæ, quæ in Syria est, Episcopus factus est Evodius: sub quo, qui *Nazoræi* antea, & *Galilæi* vocitabantur, *Christianorum* nomen acceperunt; imponente hoc illis, simul & inter illos Evangelium prædicante, Evodio ipso Episcopo.

Anno autem Claudii Cæsaris VIII, Judæi Apostolos, atque eorum discipulos insectari cœperunt: quin & rebellionem adversus Romanos meditabantur. Tum primum itaque contra eos missus est Festus Chiliarchus; exinde vero exitium Judæis imminere visum est. Præfecerat enim illis Claudius Imperator Felicem quendam; qui magnas

ὑπὲρ καπνοῦ, εἰς ἀνανέωσιν τῶν ὑπορόφων ἐμβόλων αὐτῆς, τῶν κτισθέντων ὑπὸ Τιβερίου Καίσαρος.

Ἐν δὲ ταῖς ἀρχαῖς τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Κλαυδίου Καίσαρος, μετὰ τὸ ἀναληφθῆναι τὸν Κύριον ἡμῶν καὶ Θεὸν, Ἰησοῦν Χριστὸν, μετὰ ἔτη δέκα, πρῶτος μετὰ τὸν ἅγιον Πέτρον τὸν Ἀπόστολον, τὴν χειροτονίαν τῆς ἐπισκοπῆς τῆς Ἀντιοχέων μεγάλης πόλεως τῆς Συρίας [1] ἔλαβεν Εὔοδος, γενόμενος πατριάρχης. Καὶ ἐπὶ αὐτοῦ Χριστιανοὶ ὠνομάσθησαν, τοῦ αὐτοῦ ἐπισκόπου Εὐόδου [2] προσομιλήσαντος αὐτοῖς, καὶ ἐπιθήσαντος αὐτοῖς τὸ ὄνομα τοῦτο. πρώην γὰρ Ναζωραῖοι ἐκαλοῦντο, καὶ Γαλιλαῖοι ἐκαλοῦντο οἱ Χριστιανοί.

Τῷ δὲ ὀγδόῳ ἔτει τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Κλαυδίου Καίσαρος, διωγμὸν μέγαν ἐποίησαν οἱ Ἰουδαῖοι κατὰ τῶν Ἀποστόλων, καὶ τῶν μαθητῶν αὐτῶν· καὶ τυραννίδα κατὰ Ῥωμαίων ἐμελέτουν. Ὅθεν πρῶτος ἐπέμφθη κατ' αὐτῶν χιλίαρχος, [3] ὀνόματι Φῆστος· καὶ ἐξ ἐκείνου ὄλεθρος αὐτοῖς ἐγένετο. Καὶ ἄρχοντα γὰρ [4] προεχειρίσαντο αὐτοῖς ὁ αὐτὸς Κλαύδιος

ἔχοντι, μήτε τέλος. Imperatore tamen hoc antiquius esse inde manifestum est, eo quod ab Auctore nostro memoratur, quem Nicephorum hunc 200. ad minimum annis præcessisse, nos alibi probaturos non dubitamus.

1. ἔλαβεν Εὔοδος] Scr. Εὔοδιος.

2. προσομιλήσαντος αὐτοῖς] Ομιλία hoc loco accipio, eodem sensu quo Scriptores Ecclesiastici, pro concione, sive oratione in cœtu fidelium habita. Cæterum Christianos dictos fuisse ante Claudium Imp. dum S. Petrus adhuc Antiochiæ versaretur, ex Actor 11. manifesto apparet.

3. ὀνόματι Φῆστος] Festus in Judæam Procurator missus est, non à Claudio, sed à Nerone, Imperii sui anno II. vide Josephum, lib. 20. cap. 7.

4. προεχειρίσαντο αὐτοῖς] Scr. προεχειρίσατο.

βασιλεὺς, Φίλικα ὀνόματι, ταράσσοντα αὐτούς.

Μετὰ δὲ ιη' ἔτη τοῦ ἀναληφθῆναι ἐν τοῖς οὐρανοῖς τὸν Κύριον ἡμῶν, καὶ Θεὸν, Ἰησοῦν Χριστὸν, ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Πεντηκοστῆς τῶν αὐτῶν Ἰουδαίων, οἱ ἱερεῖς ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἤκουσαν φωνῆς ἀνθρωπίνης, λεγούσης, ἀπὸ τοῦ ἐσωτέρου ἱεροῦ, τοῦ λεγομένου, Ἅγιον τῶν ἁγίων, 1 Μεθιστάμεθα ἐντεῦθεν. Τὴν δὲ φωνὴν ταύτην τρίτον ἐνηχθεῖσαν ἤκουσαν, ὡς θυσιάζουσιν, οἱ αὐτοὶ ἱερεῖς, καὶ ἐγνώσθη τοῦτο παντὶ τῷ ἔθνει. Καὶ ἐξ ἐκείνου ὄλεθρος ἤρξατο τοῖς Ἰουδαίοις· καθὼς Ἰώσηπος, ὁ Ἑβραίων φιλόσοφος, ταῦτα συνεγράψατο, εἰρηκὼς καὶ τοῦτο· ὅτι ἐξότε Ἰουδαῖοι ἐσταύρωσαν Ἰησοῦν, ὃς ἦν ἄνθρωπος ἀγαθὸς, καὶ δίκαιος· (εἴπερ ἄρα τὸν τοιοῦτον, ἄνθρωπον δεῖ λέγειν, καὶ μὴ Θεόν·) 2 οὐκ ἐξέλιπεν ὀδύνη ἐκ τῆς Ἰουδαίας χώρας. Ταῦτα ἐν τοῖς Ἰουδαϊκοῖς συγγράμμασιν αὐτοῦ ἐξέθετο ὁ αὐτὸς 3 Ἰώσηπος Ἰουδαίοις.

in Judæa tragœdias excitabat.

Anno vero XVIII post Dominum ac Deum nostrum Jesum Christum in cœlos assumptum, ipso Judæorum Festi Pentecostes die, sacerdotibus ab Interiore Templi Adyto, quod *Sanctum Sanctorum* dictum est, Humana vox subito audita est, hisce verbis: *Migremus hinc.* Vox autem hæc tertia vice repetita, sacerdotibus audita fuit, sacra tum peragentibus: cujus rei fama toti Judæorum genti innotuit: Hinc Fatalia Judæorum tempora initium habuerunt: uti scriptis suis testatus est Josephus; Hebræorum Philosophus; qui & ista insuper tradidit: 'Judæos nunquam à calamitatibus suis respirasse quidem, 'ex quo Cruci Jesum fixerunt; 'hominem illum bonum, ac justum: si modo Hominem (inquit) illum fas sit dicere, & 'non Deum potius, qui talis fuerit. Hæc Josephus ille Judæus in Libris suis de Judæorum Antiquitatibus scripta reliquit.

---

1. μεθιστάμεθα ἐντεῦθεν] forte, μεθιστώμεθα. verba apud Josephum, de bel. Jud. l. 7. sunt ista. ΜΕΤΑΒΑΙΝΩΜΕΝ ΕΝΤΕΥΘΕΝ. Corrigendus interim ἱστορικῶν συναγωγῆς Scaligerianæ Auctor, qui ipso Dominicæ Passionis die prodigium hoc accidisse asserit: deque hoc Josephum appellat testem; qui tamen Pentecostes festo accidisse hoc clare testatur. Suspicor etiam mendosam esse numerum annorum post Ascensionem Domini, à nostro positum, quo hoc accidisse scribit. Licet enim annum ipsum Josephus non ponit expresse, manifestum tamen est non longo temporis spatio templi devastationem hoc antecessisse. Hierosolyma autem capta est anno II Vespasiani Imp. anno scilicet XXXIX. post Ascensionem Domini, uti Eusebius Auctor est. Scaliger hoc accidisse vult anno Christi LXV, sexennio scilicet ante Jerosolymas captas, triginta duobus vero annis post Domini Ascensionem. Scalig. in Euseb. Chron. pag. 171.

2. οὐκ ἐξέλιψεν ὀδυνή] Scr. ἐξέλειψεν.

3. Ἰώσηπος Ἰουδαίοις] Scr. Ἰουδαῖος.

Eodem

Eodem imperante Claudio, Primores, & populus Antiochenus ad imperatorem referebant, ab eo petentes, uti, divino ejus ex Edicto, facultatem sibi haberent, Olympia à Pisæis redimendi ex annuis illis reditibus, urbi suæ, à Sosibio quodam, Cive & Senatore Antiocheno, olim legatis. Facultatem itaque Olympia redimendi concessit eis Claudius Imperator, anno Æræ Antiochenæ XCII. Factum nempe hoc ab Antiochenis, quod ægre ferrent in Magistratibus suis ea quæ de supradictis Sosibii reditibus factitata essent. Sosibius enim uti scriptum reliquit in Chronographia sua sapiens Pausanias, Antiochiæ Magnæ legavit moriens XV auri talenta, annuatim urbi solvenda; sicuti superius in Augusti Octaviani temporibus memoratum est. Reditum vero hunc annuum Sosibius Antiochenis legaverat, ut haberent unde sumptus facerent in varium illud spectaculum, Scenicorum, Thymelicorum, Tragicorum, Athleticorum ludorum, Gladiatorum quoque, & Certaminum Equestrium; quod quinto quoque anno, Hyperberetæo, sive Octobri mense, per XXX dies celebrari solebat: Et primitus quidem

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Κλαυδίου, οἱ αὐτοὶ Ἀντιοχεῖς, Κτήτορες, καὶ πολῖται, ἀναφορὰν ἔπεμψαν, δεόμενοι, ὥστε παρασχεθῆναι αὐτοῖς, ἀπὸ θείας αὐτοῦ κελεύσεως, ἀγορασθῆναι τὰ Ὀλύμπια [1] ἀπὸ τῶν Πισέων τῆς Ἑλλάδος χώρας, ἀπὸ τῶν ἐτησίων προσόδων, τῶν ἐαθέντων χρημάτων παρὰ Σωσιβίου τινὸς, συγκλητικοῦ, συμπολίτου αὐτῶν. Καὶ [2] παρέσχεν αὐτοὺς ἀγοράσαι τὰ Ὀλύμπια ὁ αὐτὸς Κλαύδιος βασιλεὺς, ἔτους χρηματίζοντος, κατὰ τοὺς Ἀντιοχεῖς Σύρους, ϟβ΄. Τοῦτο δὲ ἐποίησαν οἱ αὐτοὶ Ἀντιοχεῖς, λυπηθέντες πρὸς τοὺς πολιτευομένους τῆς αὐτῆς πόλεως, διὰ τὰς προσόδους τὰς προειρημένας, παρὰ Σωσιβίου ἐαθείσας τῇ πόλει αὐτῶν· περὶ οὗ Σωσιβίου ὁ σοφὸς χρονογράφος Παυσανίας ἐξέθετο, ὅτι εἴασε τελευτῶν, κατὰ διαθήκας, τῇ τῶν Ἀντιοχέων μεγάλῃ πόλει, Σωσίβιός τις ἐτησίαν πρόσοδον χρυσίου τάλαντα δεκαπέντε· ἅτινα ἐν τοῖς ἀνωτέρω χρόνοις τοῦ Αὐγούστου Ὀκταβιανοῦ προγέγραπται. Τὰ δὲ τῆς προσόδου εἴαθη, εἰς τὸ ἐπιτελεῖσθαι τοῖς αὐτοῖς συμπολίταις, κατὰ πενταετῆ χρόνον, πολύτροπον θέαν, ἐπὶ ἡμέρας λ΄, μηνὶ Ὑπερβερεταίῳ, τῷ καὶ Ὀκτωβρίῳ, σκηνικῶν, θυμελικῶν, καὶ Τραγικῶν, καὶ ἀθλητῶν ἀγῶνα, καὶ ἱππικῶν, 3 καὶ μοναχῶν. Καὶ τὰς μὲν

1. ἀπὸ τῶν Πισέων] Scr. Πισαίων· secundum Stephanum tamen scriberetur, Πισαιεων: à Πισα enim, gentile facit, Πισαίτης, & Πισαιεύς.

2. παρέσχεν αὐτοὺς ἀγοράσαι] Lego, αὐτοῖς.

3. καὶ μοναχῶν] Scr. μονομάχων.

ἀρχὰς

ἀρχὰς ἐπετέλεσαν [1] οἱ αὐτοὶ πολιτευόμενοι· μετὰ δὲ ταῦτα ὑπερετίθεντο, τὰς προσόδους ἀποκερδαίνοντες ἀπὸ θείας κελεύσεως, οἱ αὐτοὶ πολιτευόμενοι Αντιοχείας, μετὰ καὶ τῶν κτητόρων, ἠγόρασαν τὰ Ολύμπια ἀπὸ τῶν Πισέων· καὶ ᾔτησαν οἱ αὐτοὶ βουλευταὶ τοὺς τῆς πόλεως πάντας, (ὡς ἂν ἕτοιμοι ὄντες ἐνδῦναι αὐτοῖς,) ἐν τῷ τέως τὴν τῶν Ολυμπίων ἑορτὴν ἐπιτελεῖσθαι αὐτοῖς· Καὶ πεισθέντων τῶν κλητόρων, καὶ τοῦ δήμου παντὸς, καὶ τῶν ἱερέων, ἐνεδόθη αὐτοῖς· καὶ ἐπετέλεσαν οἱ αὐτοὶ πολιτευόμενοι, κατὰ τὸ πρότερον ἔθος, πάλιν [2] τῆς τῶν σκηνικῶν, καὶ ἀθλητῶν, θυμελικῶν, καὶ τραγικῶν, καὶ ἱππικῶν ἀγῶνα· καὶ λοιπὸν τὰς λ' ἡμέρας, ἀπὸ τῆς νεομηνίας τοῦ Υπερβερεταίου μηνὸς, κατὰ πέντε ἔτη, ἕως τοῦ καιροῦ τῆς πενταετοῦς φθάσαντος.

Καὶ πάλιν εὑρίσκοντες ἀφορμὴν εὔλογον οἱ αὐτοὶ πολιτευόμενοι, διαφόρων πολέμων κινηθέντων ἐν τῇ ἀνατολῇ· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῆς αὐτῆς πόλεως Αντιοχείας ληφθείσης ὑπὸ ἐναντίων· ὡσαύτως δὲ καὶ θεομηνίας γινομένης, καὶ διαφόρων σεισμῶν, καὶ ἐμπρησμῶν, ἀνεβάλοντο καὶ [3] τὸν κατὰ πενταετῆ χρόνον πάλιν ἐπιτελεῖν αὐτοῖς πολύτροπον ἀγῶνος θέαν· ἀλλ' ἐπετέλεσαν ἄλλας διαφό-

Ludos hoſce Gymnaſiarchæ rite celebrabant: deinceps vero, lucellum captantes, celebrationem hanc penitus omittebant; donec tandem, divino Imperatoris Edicto, Primoribuſque urbis poſtulantibus, ad id coacti, Olympia à Piſæis redimebant. Tum vero cives univerſos monebant, ſé Solennia Olympica, (quæ antea fuerant) illis exhibere paratos eſſe; quibus eos ſe accingere hortabantur. Annuentibus itaque urbis Primoribus, cum ſacerdotibus, omnique populo, Ludi illi Scenici, Athletici, Thymelici, Tragici, Equeſtriaque Certamina, ſicut olim, per xxx dies celebrata ſunt: facto initio à Novilunio menſis Octobris ſingulis Luſtris recurrentibus.

Rurſus autem variis bellorum motibus in Oriente excitatis, cum Antiochia & ipſa vel ab hoſtibus occupata, aut etiam iram Divinam paſſa, crebris terræmotibus, & incendiis labefactata fuiſſet; oblata inde apta occaſione, iidem Magiſtratus omnigenum illud ſpectaculum Quinquennale intermittebant; nec deinceps ſtatis, ut antea, temporibus, ſed XV puta, aut

1. οἱ αὐτοὶ πολιτευόμενοι] πολιτευόμενοι licet *Magiſtratus* generatim ſignificet, hoc loco tamen per *Gymnaſiarchas* reddimus; Magiſtratus nempe eos dicentes, quibus Ludos hoſce curare committebatur.

2. τῆς τῶν σκηνικῶν] Scr. τὸν τῶν σκ.

3. τὸν κατὰ πενταετῆ χρόνον] Scr. τὴν κατὰ π.

etiam XX quoque anno, pro arbitrio ſuo, (idque ſexies tantum,) celebrabant; etiam & tunc quoque, cum Antiochia urbs, malis illis defuncta, pace ſua priſtina gauderet.

Anno autem XIII Imperantis Claudii, Creta inſula, divinam iram paſſa, tota terræ motibus agitata eſt. Eodem tempore Dictys Cretenſis in tumulo reperta eſt, pyxide ſtannea incluſa, Troiani belli hiſtoria, ab eodem Dicty, ſecundum rerum geſtarum veritatem expoſita. Pyxidem hanc, quæ ad ſepulti caput jacebat, theſaurum rati qui illac tranſibant; ad Imperatorem Claudium deferunt: qui, pyxide aperta, reque cognita, Hiſtoriam hanc deſcribendam dedit; deſcriptamque, in Bibliotheca publica reponendam curavit.

Claudius autem Cretenſibus plurima, in ruinarum inſtaurationem, largitus eſt: morboque deinde correptus, poſt biduum in Palatio diem ſuum obiit, annum agens LXV.

Claudium Cæſarem in imperio excepit filius ejus Nero;

ρους περιόδους ἐξ τὴν αὐτὴν προειρημένην πανήγυρειν, δὶ ἐνιαυτῶν ιέ, ἢ καὶ κ'· [1] ὡς ἐὰν αὐτοῖς ἔδοξε, μετὰ τὸ τὴν πόλιν τῶν ἀντιοχέων τῶν κακῶν ἀπαλλαγῆναι, καὶ ἐν εἰρήνῃ διάγειν.

Τῷ δὲ ιγ' ἔτει τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Κλαυδίου Καίσαρος, ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἡ Κρήτη νῆσος πᾶσα· ἐν οἷς χρόνοις ηὑρέθη, ἐν τῷ μνήματι τοῦ Δίκτυος, [2] ἐν κασσιτερείνῳ κιβωτείῳ, [3] ἡ ἔκθεσις τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, μετ' ἀληθείας παρ' αὐτοῦ συγγραφεῖσα πᾶσα. Ἔκειτο δὲ προσκέφαλα τοῦ λειψάνου τοῦ Δίκτυος· καὶ νομίσαντες τὸ αὐτὸ κιβώτιον θησαυρον εἶναι, προσήνεγκαν αὐτὸ τῷ βασιλεῖ Κλαυδίῳ· καὶ ἐκέλευσε, μετὰ τὸ ἀνοῖξαι, καὶ γνῶναι, τί ἐστι, μεταγραφῆναι αὐτὰ, καὶ ἐν τῇ δημοσίᾳ βιβλιοθήκῃ ἀποτεθῆναι αὐτά.

Καὶ ἐτελεύτα ὁ Κλαύδιος, πολλὰ ἐν τῇ Κρήτῃ χαρισάμενος εἰς ἐπανόρθωσιν. Ἐτελεύτησεν οὖν ὁ αὐτὸς Κλαύδιος ἰδίῳ θανάτῳ, ἐν τῷ παλατίῳ, [4] ἀῤῥωστήσας ἡμέρας δύο, ὢν ἐνιαυτῶν ξέ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κλαυδίου Καίσαρος, ἐβασίλευσε [5] Νέρων, ὁ

1. ὡς ἐὰν αὐτοῖς ἔδοξε] ὡς ἐὰν, pro ὡς ἄν.

2. ἐν κασσιτερίνῳ κιβωτείῳ] ita & infra, κιβώτειον; Scribendum κιβωτίῳ, & κιβώτιον.

3. ἡ ἔκθεσις τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου] Septimius, qui vitam Dictys Cretenſis ſcripſit, hos belli Trojani annales XIII Neronis anno repertos aſſerit.

4. ἀῤῥωστήσας ἡμέρας δύο] Veneno extinctus eſt Claudius, teſte Suetonio; Tit. 44. *Et veneno quidem occiſum convenit: ubi autem, & per quem dato diſcrepat.* Diem vero ſupremum obiit, LXIV. ætatis anno, eodem referente.

5. Νέρων, ὁ υἱὸς αὐτοῦ] Nero filius fuit Domitii & Agrippinæ Germanici, Claudii fratris, filiæ: quem Claudius, matre ejus Agrippina in uxorem accepta, filium adoptione deſignavit.

υἱὸς

υἱὸς αὐτοῦ, [1] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Σιλουανοῦ, καὶ Ἀντωνίνου· ὅστις ἐβασίλευσεν ἔτη ιγ', καὶ μῆνας δύο. Ἦν δὲ μακρὸς, λεπτὸς, εὔμορφος, εὔρινος, ἀνθηροπρόσωπος, μεγαλόφθαλμος, ἁπλόθριξ, [2] ὁλοπόλιος, δασυπώγων, εὔτακτος. Ἡ μόνον δὲ ἐβασίλευσε, ἐξεζήτησε τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ· καὶ [3] ἀγνοήσας ὅτι ἐσταυρώθη, ἐζήτησεν αὐτὸν ἀνενέγκαι ἐν Ῥώμῃ, ὡς φιλόσοφον μέγαν, καὶ θαύματα ποιοῦντα. ἤκουσε γὰρ, πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι, περὶ αὐτοῦ τοιαῦτα. Θέλων δὲ ἐπερωτῆσαι αὐτόν τινα, ἐζήτει ἀναγάγαι αὐτόν. Ἦν γὰρ ὁ αὐτὸς Νέρων βασιλεὺς τοῦ δόγματος τῶν λεγομένων Ἐπικουρείων, ὅ ἐστι, τῶν αὐτοματιστῶν, τῶν λεγόντων, ἀπρονόητα εἶναι τὰ πάντα. Καὶ μαθὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Νέρων, ὅτι πρὸ πολλοῦ χρόνου ἐσταύρωσαν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, ζήλῳ φερόμενοι, καὶ μόνον, ἐν μηδενὶ μεμφθέντα, ἠγανάκτησε· καὶ ἐκέλευσε, καὶ ἀνηνέχθη-

Silvano & Antonino Coff. qui regnavit annos XIII, & Menfes II. Erat hic procerus, gracilis, decorus, nafo eleganti, vultu florido, oculis grandioribus, capillo lento & porrecto, canus, barba hifpida, moribus compofitis. Quamprimum vero regnare cœpit, de Jefu percontatus eft; de quo, privatus adhuc, acceperat magnum eum effe Philofophum, & virum Mirificum. Nefcius itaque eum jam Crucifixum fuiffe, Romam adduci eum voluit, de quibufdam illum interrogaturus. Nero enim Imperator Epicureorum Dogmati favebat; qui omnia fortuito fieri, nulla interveniente Providentia, affirmarunt. Certior autem factus Imperator Nero, eum, inculpatum licet, à Judæis, invidia fola impulfis, cruci jampridem fuiffe affixum, ira commotus eft. Miffo itaque in Judæam Maximo, juf-

1. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Σιλουανοῦ καὶ Ἀντωνίνου] Silanum & Antoninum Coff. invenio apud Eufebium; fed biennio ante Neronem Imperatorem: nempe ad an. VII Claudii Imp.

2. ὁλοπόλιος] Nero fufflavo erat capillo, tefte Suetonio: anno enim ætatis fuæ fecundo & tricefimo mortuus eft. Quis vero δασυπώγωνα eum fuiffe crediderit, cum nondum moris erat barbam alere? Hadrianus enim Imp. Romanorum primus barbam aluit, uti Dio teftatur. in Traiano: Ἀδριανὸς γὰρ πρῶτος γενειάδα κατέδειξε. Neque hoc ornatus caufa; fed ut faciem maculofam diffimularet; referente Æl. Spartiano, in Adriano: *Statura fuit procerus* &c. *promiffa barba, ut vulnera; quæ in facie naturalia erant, tegeret.* verum Characterem Neronis hîc profert auctor à Suetonii penitus diverfum; nifi quod ἀνθηροπρόσωπον eum facit, uti & Suetonius in Tit. 51: vultu pulchro magis quam venufto.

3. ἀγνοήσας ὅτι ἐσταυρώθη] ineptiæ: quomodo enim Chriftum neci traditum ignorare potuerit, cum jam olim Pilatus ad Tiberium, Tiberius vero ad Senatum de Chriftianorum dogmate, nimirum ut inter cætera facra reciperetur, retuliffent? ut teftatur Eufebius, χρονικῶν. Πιλάτου Τιβερίῳ τὰ κατὰ τοῦ Σωτῆρος ἀναγαγόντος, καὶ τοῦ Χριστιανῶν δόγματος, Τιβέριος πρὸς τὴν σύγκλητον ἐκοινολογήσατο περὶ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως.

ſit Romam adduci Annam, & Caiapham; Pontium quoque Pilatum, qui Præfectura ſua defunctus, in Palæſtina tum degebat. Cumque Pilatum Annas & Caiphas multorum non recte factorum poſtularent, inſuper & hoc addiderunt, ſe quidem Legibus Jeſum judicandum tradidiſſe. Datis itaque ubi interfuit pecuniis, Annas & Caiphas, rebus ſuis proſpere actis, dimiſſi ſunt.

Eodem imperante Nerone, Athenas, Græciæ urbem, venit D. Paulus: ubi incidit in Philoſophum Athenienſem celeberrimum, Dionyſium Areopagitam, Philoſophiæ Dogmata ibi pandentem. Affirmavit hic Solem ex Divinæ Lucis Effluvio emanaſſe: alia item nonnulla, de Rerum fabrica, philoſophatus eſt. Hunc Paulus videns, allocutus eſt: cui Dionyſius; Qualem inquit, tu Deum prædicas, garrule. At vero ubi D. Pauli doctrinam attentius percepiſſet; ei ad pedes procidens, ut Baptiſmi lavacro immerſus, Chriſtianus ipſe fieret, rogavit. Paulus itaque eum baptizans, Chriſtianum fecit: perſpectoque fidei ejus fervore, Epiſco-

σαν ἐν τῇ Ῥώμῃ διὰ μαξίμου ὅ, τε Ἄννας, καὶ Καϊάφας· Καὶ Πιλάτον δὲ, οἰκοῦντα τὴν Παλαιστίνην, μετὰ διαδοχὰς τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ [1] ἀνήγαγε δὶ Ἀξιμον. Πολλὰ δὲ εἰπόντες περὶ τοῦ Πιλάτου κακὰ οἱ περὶ τὸν Ἄνναν, καὶ Καϊάφαν, [2] ἐδίδασκαν καὶ τοῦτο. Ὅτι, ἡμεῖς τοῖς νόμοις αὐτὸν παρεδώκαμεν. Καὶ πολλοῖς παρασχόντες χρήματα οἱ περὶ τὸν Ἄνναν καὶ Καϊάφαν, κατορθώσαντες ἀπελύθησαν.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Νέρωνος, ὁ ἅγιος Παῦλος ἀπῆλθεν ἐν Ἀθήναις, τῇ πόλει τῆς Ἑλλάδος· καὶ ηὗρεν ἐκεῖ φιλόσοφον, ὀνόματι Διονύσιον, τὸν Ἀρεωπαγείτην, τὸν Ἀθηναῖον, τὸν περιβόητον, βρύοντα φιλοσοφίας δόγματα· ὃς ἐξέθετο περὶ τοῦ ἡλίου, ὅτι [3] ἀπὸ τῆς ἀποῤῥύας τοῦ φωτὸς τοῦ Θεοῦ ἐστι· καὶ ἄλλα τινὰ εἰπὼν, περὶ τοῦ δημιουργήματος. Ὅντινα ἑωρακὼς ὁ ἅγιος Παῦλος, προσηγόρευσε· καὶ ἐπηρώτα τὸν ἅγιον Παῦλον ὁ Διονύσιος· Τίνα κηρύσσεις Θεὸν, σπερμολόγε; Καὶ ἀκούσας τοῦ ἁγίου Παύλου ὁ αὐτὸς Διονύσιος διδάσκοντος αὐτὸν, προσέπεσεν αὐτῷ, αἰτῶν αὐτὸν φωτισθῆναι, καὶ γενέσθαι χριστιανόν. Καὶ βαπτίσας αὐτὸν ὁ ἅγιος Παῦλος,

---

1. ἀνήγαγε δὶ Ἀξιμον] Ita habuit Cod. MS. forte legendum, διὰ Μαξίμου, uti ſupra. Verum hæ nugæ ſunt: Pilatus enim, Caligula adhuc imperante, ſibi mortem conſciverat. Helvic. ex Joſepho: quem vide.

2. ἐδίδασκαν καὶ τοῦτο] Scr. ἐδίδασκον.

3. ἀπὸ τῆς ἀποῤῥύας] forte ſcribendum ἀποῤῥοίας.

ἐποίησε

ἐποίησε χριστιανόν. Καὶ ἑωρακὼς ὁ ἅγιος Παῦλος τὸ θερμὸν τῆς πίστεως τοῦ αὐτοῦ Διονυσίου, ἐποίησεν αὐτὸν ἐπίσκοπον ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ· ὅστις Διονύσιος, [1] ὁ ἀπὸ φιλοσόφων, καὶ βίβλους καθ' Ἑλλήνων ἐξέθετο. Ὁ δὲ ἅγιος Παῦλος ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Νέρωνος, ἀνῆλθεν ἐν Ῥώμῃ Σίμων τις ὀνόματι, Αἰγύπτιος μάγος, ποιῶν διὰ γοητείας φαντασίας τινὰς, καὶ λέγων ἑαυτὸν χριστόν. Ἀκούσας δὲ ὁ ἅγιος Πέτρος, ὁ Ἀπόστολος περὶ αὐτοῦ, [2] ἀνήρχετο ἐν τῇ Ῥώμῃ. Ἐν τῷ δὲ ἀνιέναι αὐτὸν ἐν τῇ Ῥώμῃ, διερχομένου αὐτοῦ δι' Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, συνέβη τελευτῆσαι [3] Εὔοδον τὸν ἐπίσκοπον, καὶ πατριάρχην Ἀντιοχείας· καὶ ἔλαβε τὸ σχῆμα τῆς ἐπισκοπῆς Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης Ἰγνάτιος, τοῦ ἁγίου Πέτρου τοῦ Ἀποστόλου χειροτονήσαντος. Συνέβη δὲ ἐν τοῖς αὐτοῖς χρόνοις τελευτῆσαι καὶ Μάρκον, τὸν Ἀπόστολον, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἐπίσκοπον ὄντα ἐκεῖ, καὶ πατριάρχην. Καὶ παρέλαβε τὴν ἐπισκοπὴν παρ' αὐτοῦ Ἀνιανὸς, μαθητὴς αὐτοῦ· καθὼς ὁ σοφὸς Θεόφιλος ὁ χρονογράφος συνεγράψατο.

pum regionis ejus constituit Dionysium. Et hic quidem Dionysius, qui ex Philosophorum numero fuerat, adversus Græcos libros scripsit. Paulus vero Hierosolymas reversus est.

Temporibus etiam Neronis Romam venit Magus quidam Ægyptius, nomine Simon; qui Præstigiis quibusdam Magicis usus, Christum se esse venditavit. D. Petrus, hoc audito, Romam contendit: dumque per Antiochiam magnam iter faceret, contigit Evodium mori, Episcopum, & Patriarcham Antiochensem: cujus in locum D. Petrus Apostolus Ignatium surrogavit. Eodem tempore mori etiam contigit Marcum Apostolum, & Patriarcham Alexandriæ Magnæ. Moriturus autem, discipulum suum Anianum suffecit sibi: sicut sapiens Theophilus Chronographus scriptum reliquit.

1. ὁ ἀπὸ φιλοσόφων] *Qui Philosophus fuerat:* eodem modo dicitur, ὁ ἀπὸ ὑπάτων, apud recentiores, de viro Consulari; & ὁ ἀπὸ νοταρίων, infra apud nostrum, lib. 18. eodem etiam libro de Eulalio quodam, qui ex divite pauper factus fuerat, auctor verba habens, eum ἀπὸ εὐπόρων vocat. Simili etiam locutionis genere apud Cedrenum Didymus cæcus, ὁ ἀπὸ ὀμμάτων, dictus est, in Constantio & Constante Impp. Τούτῳ τῷ ἔτει Δίδυμός τις, ἐλλόγιμος ἀνὴρ, ἀπὸ ὀμμάτων, ἐγνωρίζετο.

2. ἀνήρχετο ἐν τῇ Ῥώμῃ] Sub Claudio imp. Romam venisse Petrum asserunt Eusebius, & Zonaras.

3. Εὔοδον τὸν ἐπίσκοπον] Ita etiam supra eum vocavit: scribendum tamen, Εὐόδιον: uti ex Eusebio, & Nicephoro Patriarcha apparet.

 Petrus

Petrus autem Apoſtolus Romam veniens, edoctuſque, ubi Simon Magus commorabatur, ad eum profectus eſt. Simon autem, ne injuſſu ſui Petro vel cuivis alii ad ſe pateret aditus; pro foribus Canem Paſtoralem prægrandem, catena vinctum habuit: qui, niſi ſigno à Simone prius dato, advenientibus quibuſcunque ingreſſum prohibebat. Atque hoc omnibus, Magum adeuntibus, Miraculum antehac habebatur. Cæterum Petrus, viſo Cane illo prægrandi, & efferato; præmonitus etiam ab eis, qui extra fores adſtabant, non poſſe illum introire; ut pote in quem canis, niſi contrarium ei Simon ſignificaret, more ſuo irruens, protinus dilaceraret, intrepide acceſſit; ſolutaque catena, Canem ingredi ad Simonem juſſit, eique humana ‘voce ſignificare, Petrum, ſer‘vum Dei altiſſimi, introire velle. Canis adhæc propere accurrens, Simonem de præſtigiis quibuſdam Magicis diſſerentem coram omnibus humana voce alloquitur, ei dicens: ‘Petrus ſervus Dei Al‘tiſſimi te conventum vult. Audientes autem, qui aderant, Canem humana voce loquentem, attoniti dixerunt: Quiſ-

Καταφθάσαντος δὲ τοῦ ἁγίου Πέτρου τοῦ Ἀποστόλου τὴν Ῥώμην, καὶ μαθόντος, ποῦ μένει Σίμων ὁ μάγος, ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν ἔνθα κατέμεινε· καὶ εὗρεν ἐκεῖ κύνα μέγαν ἐν τῷ πυλεῶνι ποιμενικὸν, ὅπου κατέμεινε Σίμων ὁ μάγος, ἁλύσεσι δεδεμένον, ὅντινα ὁ Σίμων, διὰ τὸν Πέτρον, καὶ τοὺς θέλοντας ἀνιέναι πρὸς αὐτὸν, ἐδέσμησεν· εἰς τὸ μηδένα, ὡς ἔτυχεν, δίχα τοῦ τὸν Σίμωνα κελεύειν τῷ κυνὶ, καὶ συγχωρεῖν τὸν κύνα παριέναι, οὓς ἠβούλετο ὁ Σίμων· καὶ τοῦτο ἦν πρώην θαῦμα τῷ μέλλοντι ἀνιέναι πρὸς τὸν αὐτὸν Σίμωνα. Ο δὲ Πέτρος ἑωρακὼς τὸν κύνα, οὕτω μέγαν καὶ φοβερόν· καὶ μαθὼν παρὰ τῶν ἑστηκότων ἔξω τοῦ αὐτοῦ πυλῶνος, ὅτι εἰ μὴ κελεύσει ὁ Σίμων τῷ κυνὶ, οὐ συγχωρεῖ ὁ αὐτὸς κύων τινὰ ἀνελθεῖν· ἀλλ' ἐπερχόμενος, φονεύει τὸν πλησιάζοντα αὐτῷ. κρατήσας οὖν ὁ Πέτρος τὴν ἅλυσιν τοῦ κυνὸς, ἔλυσεν αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ανελθε πρὸς Σίμωνα, καὶ εἰπὲ αὐτῷ, ἀνθρωπίνῃ φωνῇ· Πέτρος, ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ἀνελθεῖν θέλει. Ο δὲ αὐτὸς κύων [1] ἀνῆλθεν εὐθέως δρομέως· καὶ ἐν τῷ ἐκεῖνον διδάσκειν τινὰ μαγικὰ πλανήματα, ἔστη ἐν μέσῳ ὁ κύων, καὶ ἀνθρωπίνῃ φωνῇ λέγει τῷ Σίμωνι· Πέτρος, ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ἀνελθεῖν θέλει πρός σε. Ο δὲ ἀκούσαντες τοῦ κυνὸς λαλοῦντες ἀνθρωπίνῃ φωνῇ, ἐθαύμαζον, λέ-

1. ἀνῆλθεν εὐθέως δρομέως] Scr. δρομαίως.

γοντες

γοντες· Τίς ἐστι Πέτρος, ἢ ἡ δύναμις αὐτοῦ Πέτρου, οὗ εἶπεν ὁ κύων; ὅτι ἐποίησε τὸν κύνα ἀνθρωπιστὶ λαλῆσαι, [1] καὶ ποιῆσαι αὐτῷ τὴν ἀπόκεισιν. Καὶ λέγει ὁ Σίμων τοῖς ἑστῶσι καὶ θαυμάζουσι τὸν Πέτρον τοῖς ἀνθρώποις· τοῦτο ὑμᾶς μὴ ξενίσῃ· ἰδοὺ γὰρ κἀγὼ λέγω αὐτῷ τῷ κυνὶ, τῇ αὐτῇ ἀνθρωπίνῃ φωνῇ ἀπόκεισιν αὐτῷ κατενέγκαι. Καὶ λέγει ὁ Σίμων τῷ κυνί· κελεύω σοι ἀπελθεῖν, καὶ εἰπεῖν τῷ Πέτρῳ, ἀνθρωπίνῃ φωνῇ ὅτι,, εἶπεν ὁ Σίμων, ἄνελθε. Καὶ ἀνῆλθε πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Πέτρος, καὶ συνέβαλε μετὰ Σίμωνος τοῦ Αἰγυπτίου, ποιῶν καὶ αὐτὸς θαυμάσια· καὶ ἐνίκησε τὸν Σίμωνα τὸν μάγον, ποιῶν ἰάσεις. Καὶ ἐπίστευσαν τῷ Πέτρῳ πολλοὶ, καὶ ἐφωτίσθησαν.

Καὶ ἦν ἐν τῇ Ῥώμῃ ταραχὴ μεγάλη, καὶ θρύλλος, ἕνεκεν τοῦ Σίμωνος, καὶ τοῦ Πέτρου, ὅτι κατέναντι ἀλλήλων ἐποίουν θαύματα. Καὶ ἀκούσας τὴν ταραχὴν Ἀγρίππας, ὁ ἔπαρχος, ἀνήγαγε τῷ βασιλεῖ Νέρωνι, ὅτι εἰσί τινες, ἐν ταύτῃ τῇ βασιλευούσῃ πόλει, θαύματα ποιοῦντες κατέναντι ἀλλήλων, καὶ ὁ μὲν εἷς λέγει αὐτὸν Χριστόν· ὁ δὲ ἕτερος λέγει, οὐκ ἔστιν αὐτὸς, ἀλλὰ μάγος ἐστίν· Ἐγὼ γὰρ τοῦ Χριστοῦ μαθητὴς

nam Petrus iste? aut qualis Petri hujus, de quo canis loquitur, vis tanta, quæ efficere potuit, ut Canis humana voce locutus nuncium ei ferret? Stupentibus autem ad id, quod a Petro factum fuerat omnibus, dixit Simon, 'ne 'hoc vos adeo reddat attoni-'tos: ecce enim ego quo-'que efficiam, ut Canis hu-'mana voce responsum Petro referat. Cani deinde dixit Simon: 'Jubeo ut egressus Pe-'tro voce humana dicas, Si-'monem velle eum ingredi. Petrus igitur intravit; & cum Simone Ægyptio congressus, miracula & ipse edidit, morbosque sanavit, Simonem Magum in omnibus superans. Unde Petro plurimi fidem habuerunt, & ab eo baptizati sunt.

Magnus autem Romæ erat tumultus in populo, ob Simonem & Petrum inter se de Miraculis edendis certantes. Hoc cognito Agrippa, urbis præfectus, Neroni rem detulit; 'Sunt, inquiens, in urbe hac 'imperatrice, qui de Miraculis 'faciundis inter se certant: 'quorum alter Christum se esse 'venditat; alter vero, non Chri-'stum, sed Magum esse eum, 'dicit: se enim Christi disci-'pulum fuisse asserit. Jubet itaque Nero Imperator, coram

1. καὶ ποιῆσαι αὐτῷ τὴν ἀπόκρισιν] ἀπόκρισις, ut plurimum, *Responsum*, hoc tamen loco *nuncium* significat; uti & alibi etiam apud nostrum: hinc ἀποκρισιάριος, apud recentiores, pro Legato. Ecclesiæ primum hi, postea vero etiam privatorum, ministri sic dicti, quibus negotiorum quorumcunque tractandorum cura commissa fuit.

ſe adduci Simonem, & Petrum: Pontium etiam Pilatum è carcere accerſit: Hi itaque coram Imperatore ſiſtebantur. Nero autem Simoni, Tune, inquit, es, quem Chriſtum vocant homines? Imo, reſpondit ille. Tum Nero Petrum interrogavit: Eſtne, inquiens, hic revera Chriſtus? reſpondit Petrus; Non eſt: Ego enim Chriſti ex Diſcipulis fui; atque oculis hiſce in cœlos aſſumptum eum vidi. Tum Nero Pilatum interrogans; Hiccine, inquit, eſt, quem tu cruci affigendum tradidiſti? Pilatus, intentis in eum oculis, Nequaquam, reſpondit: Comatus enim hic eſt, atque obeſus. De Petro autem eum interrogans Nero; Aſt hunc, inquit, Chriſti diſcipulum agnoviſti? Maxime; reſpondit Pilatus: in Prætorium enim introductum eum, tanquam Chriſti affectatorem, cum, de hoc à me interrogatus, omnino negaret, dimiſi protinus. Nero itaque utrumque, tum Simonem, Chriſtum ſeſe falſo venditantem, tum Petrum, qui à Pilato Chriſti abnegati convictus fuerat, ex palatio ejici juſſit.

εἰμί. Καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Νέρων εἰσαχθῆναι πρὸς αὐτὸν τὸν Σίμωνα, καὶ τὸν Πέτρον· καὶ τὸν Πιλάτον δὲ ἀχθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμωτηρίου. Καὶ εἰσηνέχθησαν πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ ἐπηρώτησε τὸν Σίμωνα ὁ Νέρων, λέγων· Σὺ εἶ, ὃν λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι Χριστόν; Ὁ δὲ εἶπε· ναί. Καὶ ἐπηρώτησε καὶ τὸν Πέτρον ὁ Νέρων λέγων· Ἀκριβῶς οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός; Ὁ δὲ Πέτρος ἔφη· οὐκ ἔστιν αὐτός· Ἐγὼ γὰρ ἐκείνου μαθητής εἰμι, καὶ ἐπ' ἐμοῦ εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἀνελήφθη. Καὶ καλέσας τὸν Πιλάτον, εἶπεν αὐτῷ περὶ τοῦ Σίμωνος· ὅτι, Οὗτός ἐστιν, ὃν ἐξέδωκας εἰς τὸ σταυρωθῆναι; Καὶ προσεσχηκὼς αὐτῷ ὁ Πιλάτος, εἶπεν· οὐκ ἔστιν αὐτός· ἐκεῖνος γὰρ καὶ [1] καρηκομόων ἐστι, καὶ περιπληθής. Περὶ δὲ τοῦ Πέτρου ἐπηρώτησεν αὐτόν· Τοῦτον δὲ μαθητὴν αὐτοῦ οἶδας; ὁ δὲ εἶπε, ναί. εἰσήγαγον γάρ μοι αὐτὸν, ὡς μαθητὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπηρώτησα αὐτὸν, καὶ ἠρνήσατο, λέγων, μὴ εἶναι αὐτοῦ μαθητής· καὶ ἀπέλυσα αὐτόν. Καὶ λοιπὸν Νέρων, ὡς ψευσαμένου τοῦ Σίμωνος, [2] καὶ εἰπόντα ἑαυτὸν Χριστὸν, ὅπερ οὐκ ἦν· καὶ τοῦ Πέτρου πάλιν ἐλεγχθέντος ὑπὸ τοῦ Πιλάτου, καὶ ἀρνησαμένου τὸν Χριστόν· ἐκέλευσε, καὶ ἐξεβλήθησαν ἀμφότεροι ἐκ τοῦ παλατίου.

---

1. καρηκομώων ἐστὶ] Scr. καρηκομόων.

2. καὶ εἰπόντα ἑαυτὸν Χριστὸν] Scr. εἰπόντος.

Καὶ

Καὶ διῆγον ἐν τῇ Ῥώμῃ, ποιοῦντες θαύματα ἀπέναντι ἀλλήλων· καὶ ὁ μὲν Σίμων ὁ μάγος, ἀχθέντος ταύρου μεγάλου, εἶπεν εἰς τὸ ὠτίον αὐτοῦ λόγον, καὶ εὐθέως ὁ ταῦρος ἀπέθανε, καὶ ἐθαυμάζετο ὁ Σίμων. Ὁ δὲ Πέτρος εὐθέως εὐξάμενος ἐπὶ πάντων, ἐποίησεν ἀναζῆσαι τὸν Ταῦρον· καὶ ἀπεδόθη τῷ ἰδίῳ δεσπότῃ ὁ αὐτὸς ταῦρος. Καὶ πάντες ἐπῄνουν τὸν Πέτρον, λέγοντες· ὅτι, τὸ ποιῆσαι τεθνεῶτα ζῆσαι, μεῖζόν ἐστι θαῦμα. Καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ ἐποίησαν σημεῖα κατέναντι ἀλλήλων· ἅτινα [1] ἐν ταῖς πράξεσι τῶν ἁγίων Ἀποστόλων συγγέγραπται. Ὁ δὲ Ἀπόστολος Πέτρος, δι᾽ εὐχῆς αὐτοῦ ἐφόνευσε τὸν Σίμωνα τὸν μάγον, θελήσαντα ἀναληφθῆναι. Εἶπε γὰρ ὁ Σίμων τῷ Πέτρῳ, [2] ὅτι εἶπεν, ὅτι Χριστὸς ὁ Θεός σου ἀνελήφθη. ἰδοὺ κἀγὼ ἀναλαμβάνομαι. Καὶ εἶδεν αὐτὸν ὁ Πέτρος κουφιζόμενον, διὰ τῆς μαγείας, εἰς τὸν ἀέρα, ἐν μέσῳ τῆς πόλεως Ῥώμης· καὶ ηὔξατο ὁ Πέτρος, καὶ κατηνέχθη Σίμων ὁ μάγος ἐκ τοῦ ἀέρος εἰς τὴν γῆν, [3] ἐπὶ τὴν πλατείαν, καὶ ἐψόφησε. Καὶ τὸ λείψανον αὐτοῦ κεῖται ἐκεῖ, ἕως ἄρτι, ὅπου ἔπεσε, καὶ ἔχει πέριξ κάγκελλον λίθινον· καὶ ἀκούει ὁ τόπος ἐκεῖνος ἔκτοτε, τὸ Σιμώνιον.

Deinceps itaque Romæ commorati ſunt, de Miraculis edendis invicem certantes. Et quidem Simon Magus, Tauro magno in medium adducto, cum ei in aurem aliquid immuſſitaſſet, expiravit ſtatim Taurus; admirantibus Simonem omnibus. Petrus vero, Deum precatus, Taurum, in vitam revocatum, domino reſtituit. Petro itaque primas dederunt omnes, dicentes, Mortuum vitæ reſtituere, majus eſſe miraculum. Sed & plurima etiam alia miracula ediderunt, invicem certantes; quæ quidem ſcripta ſunt in Actis Sanctorum Apoſtolorum. Cæterum Simon Magus, in cœlos aſcenſurum ſe venditans, Petri Apoſtoli precibus occubuit. Dixerat enim Petro Simon; Tu dicis, Chriſtum Deum tuum in Cœlos aſſumptum fuiſſe: ecce me quoque in Cœlos aſſumptum. Petrus itaque, cum in medio urbis Romæ Magicis artibus ſublimem eum in aërem efferri videret, Deum ipſe precatus eſt: & repente Simon, magno cum ſonitu in plateam decidens, [interiit.] Reliquiæ autem ejus, eodem quo decidit loco, recondebantur; qui cancellis lapideis undique ſeptus, exinde *Simonium* adhuc uſque appellatur.

---

1. ἐν ταῖς πράξεσι τῶν ἁγίων Ἀποστόλων] Acta Apoſtolorum dicit ea, quæ ſub Clementis nomine prodeunt.

2. ὅτι εἶπεν, ὅτι Χριστὸς ὁ Θεός σου ἀνελήφθη] Lego, ἔφης, ὅτι Χριστὸς &c. uti habet Cedrenus.

3. ἐπὶ τὴν πλατίαν] Scr. πλατείαν.

Nero autem Imperator, audito Simonem à Petro interfectum esse, ira commotus, Petrum quoque comprehensum occidi jussit. Petrus autem quamprimum comprehensus esset, successorem in Episcopatu Romano designavit Linum quendam, ex discipulis suis: quem tum quoque, cum prehensus fuit, sectatorem habuit. Erat autem D. Petrus ætate provectior, statura quæ mediocrem excederet, recalvaster, crine curto, capite & mento canus, colore pallente, oculis vini colorem referentibus, barbatus, nasutus, junctis superciliis, proclivis, prudens, ad iram pronus, mutabilis, meticulosus, à spiritu S. loquens, & miracula edens.

Linum vero post S. Petrum, Romanæ sedis Episcopum, sive Patriarcham fuisse, Eusebius Pamphili in Chronicis suis scriptum reliquit.

Sanctus autem Petrus Apostolus Martyrium passus est, in crucem actus, capite ad terram verso: Præfectum enim juramento adstrinxerat, ne eodem quo Dominus modo cru-

Ἀκούσας δὲ Νέρων ὁ βασιλεὺς, ὅτι ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Πέτρου ὁ Σίμων, ἠγανάκτησε· καὶ ἐκέλευσεν αὐτὸν συλληφθέντα ἀποθανεῖν. Καὶ ἡνίκα μόνον ἐκρατήθη ὁ ἅγιος Πέτρος, ἐπέδωκε τὸ ἔνδυμα τῆς ἐπισκοπῆς Ῥώμης [1] Λένῳ ὀνόματι, μαθητῇ αὐτοῦ· ἠκολούθει γὰρ αὐτῷ, ὅτε ἐκρατήθη· ὁ δὲ αὐτὸς ἅγιος Πέτρος γέρων ὑπῆρχε, τῇ ἡλικίᾳ διμοιριαῖος, ἀναφαλλὰς, κονδόθριξ, ὁλοπόλιος τὴν κάραν καὶ γένειον, λευκὸς, ὑπόχλωρος, οἰνοπαὴς τοὺς ὀφθαλμοὺς, εὐπώγων, μακρόρινος, σύνοφρυς, ἀνακαθήμενος, φρόνιμος, ὀξύχολος, εὐμετάβλητος, δειλὸς, φθεγγόμενος ὑπὸ πνεύματος ἁγίου, καὶ θαυματουργῶν.

Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸν ἅγιον Πέτρον τὸν ἐπίσκοπον, ἤτοι πατριάρχην Ῥώμης, ὀνόματι Λῖνος· καθὼς ὁ σοφὸς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου ἐχρονογράφησεν.

Ὁ δὲ ἅγιος Πέτρος ὁ Ἀπόστολος ἐμαρτύρησε, [2] σταυρωθεὶς κατακέφαλα, τὸν αὐτοῦ Ἀποστόλου ὁρκώσαντος τοῦτο τὸν ἔπαρχον, ὅτι μὴ ὡς ὁ Κύριός μου σταυρωθῶ. Καὶ ἐτελειώθη ὁ ἅγιος

1. Λένῳ ὀνόματι] Scr. Λίνῳ, ex Eusebio, & Nicephoro Patriarcha; uti & Auctor ipse infra habet.

2. σταυρωθεὶς κατακέφαλα] id est, *capite deorsum verso*: κατακέφαλα hoc idem est, ac κατὰ τῆς κεφαλῆς. Lucian. κατὰ τῆς κεφαλῆς ἀπῆλθη, præceps abiit. Hujusmodi vero compositionibus gaudet Auctor noster. Ita supra, Dictys de belli Trojani historia, in tumulo ejus reperta, verba faciens, ἔκειτο δὲ προσκέφαλα τοῦ λειψάνου τοῦ Δίκτυος, inquit: ubi προσκέφαλα poni videtur, pro, προσκεφάλαιον, *Cervical*, seu *pulvinar*; quod forte officium cadaveri præstiterit volumen hoc.

Πέτρος, [1] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ἀπρωνιανοῦ, καὶ Καπίτωνος.

cifigeretur. Factum vero hoc, Aproniano & Capitone Coss.

Ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τοῦ Πιλάτου ἠγανάκτησεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Νέρων· καὶ [2] ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀποκεφαλισθῆναι, λέγων· Διὰ τί ἐξέδωκε τὸν δεσπότην Χριστὸν τοῖς Ἰουδαίοις, ἄνδρα ἄμεμπτον, καὶ δυνάμεις ποιοῦντα; εἰ γὰρ ὁ αὐτοῦ μαθητὴς τοιαῦτα θαυμάσια ἐποίει, ὁποῖος ὑπῆρχεν ἐκεῖνος δυνατός;

Pilato quoque iratus Imperator Nero, caput ei amputari jussit; eo quod Dominum Christum, virum inculpatum, & mirificum, Judæis tradidisset. Si enim, inquit, discipulus talia potuerit, quam potens tandem fuerit ipse.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας κατέφθασεν αὐθέως ἐν τῇ Ῥώμῃ καὶ ὁ ἅγιος Παῦλος, πεμφθεὶς ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας χώρας παραστάσιμος· καὶ ἐμαρτύρησε καὶ αὐτός, ἀποτμηθεὶς τὴν κεφαλήν, [3] τῇ πρὸ γ' καλανδῶν Ἰουλίων, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Νέρωνος, καὶ Λεντούλλου. Καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Νέρων, τὰ σώματα τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ταφῇ μὴ παραδοθῆναι, ἀλλ' ἄταφα μεῖναι. Ὑπῆρχε δὲ ὁ Παῦλος, ἔτι περιὼν, τῇ ἡλικίᾳ

Ejusdem sub imperio S. Paulus etiam ex Judæa Romam mittitur, ibi causam dicturus: Martyrium vero & ipse passus est, capite multatus, III Kal. Julias, Nerone & Lentulo Coss. Corpora autem Sanctorum Apostolorum insepulta projici mandavit Nero Imperator. Paulus vero, dum in vivis esset, statura erat curta, calvus, subcanus capite mentoque, naso decoro, subcæsius, superci-

---

1. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ἀπρωνιανοῦ καὶ Καπίτωνος] Apronianum Coss. sub Nerone non invenio: apud Eusebium quidem ad an. Neronis XIII. Capitonem & Rufum Coss. habemus: verum Persecutionem Christianorum idem rejicit in annum sequentem, id est, Neronis ultimum. Jos. Scaliger ante quinquennium accidisse contendit; nempe ad Neronis annum IX. Memmio & Virginio Coss. quem vide, ad numerum Eusebianum MMLXXXIV.

2. ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀποκεφαλισθῆναι] Ita etiam Chr. Alex. p. 580. Glycas etiam, Annal. par. 3. qui tamen Pilatum non à Nerone, sed à Tiberio Imp. capitis damnatum vult. Cedrenus, & Zonaras, & ante eos Eusebius, (qui etiam se hoc ex Romanorum Historicis accepisse asserit,) eum multis circumseptum calamitatibus manus sibi intulisse, testantur; idque sub C. Caligula Imp.

3. τῇ πρὸ γ' καλανδῶν Ἰουλίων] Eodem nempe ipso die, quo D. Petrus cruci affixus est: quæ constans ubique est Traditio. Quidam vero Petrum & Paulum eodem die, & anno, Martyrio coronatos aiunt; ex quibus etiam est Eusebius, qui Dionysium, Corinthiorum Episcopum, hujus rei testem appellat. Euseb. Ecclesiast. Hist. lib. 2. cap. 24. Alii tamen eodem quidem hoc die, anno vero diverso, factum volunt: è quorum numero Auctor noster esse videtur; ubi diversos etiam profert Coss. Neronem & Lentulum, qui Consulatum scilicet una gesserunt Neronis Imp. an. 7. secundum Helvicum.

liis junctis, cute candida, vultu florido, barbatus, aspectu ridibundo, prudens, moribus probis, affabilis, blandus, Spiritu Sancto afflatus, morbosque sanandi potentia donatus.

κονδοειδὴς, φαρακλὸς, μιξοπόλιος τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον, εὔρινος, ὑπόγλαυκος, σύνοφρυς, [1] λευκόχλους, ἀνθηροπρόσωπος, εὐπώγων, ὑπογελῶντα ἔχων τὸν χαρακτῆρα, φρόνιμος, ἠθικὸς, εὐόμιλος, γλυκὺς, ὑπὸ πνεύματος ἁγίου ἐνθουσιαζόμενος, καὶ ἰώμενος.

Nero autem Imperator, exercitu adversus Judæos & Hierosolymam misso, pessime illos tractavit; plurimos etiam neci dedit: ad hoc incitatus, quod rebelles, ipsum opprobriis lacessissent, ob Pilatum, Christi in vindictam, capite multatum: sed & pro certo etiam acceperat, Præfectum, Judæorum ipsorum importunitate impulsum, Christum cruci affixisse. Hac Judæorum strage perierunt Annas & Caiphas.

Επεμψε δὲ κατὰ τῆς Ιουδαίας, καὶ τῆς Ιερουσαλὴμ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Νέρων, καὶ πᾶσι κακῶς ἐχρήσατο, πολλοὺς φονεύσας στρατιωτικῇ συμβολῇ· ὅτι τυραννίδι φερόμενοι, ἐξεφώνησαν ὑβριστικὰς φωνὰς κατὰ τοῦ Νέρωνος, [2] διότι ἀπεκεφάλισε τὸν Πιλάτον, ὡς εἰς ἐκδίκησιν Χριστοῦ· καὶ ἦλθεν εἰς αὐτὸν οὐ μὴν ἀλλὰ, ὅτι καὶ αὐθεντήσαντες τὸν ἡγεμόνα, ἐσταύρωσαν τὸν Χριστόν· καὶ διὰ τοῦτο ἠγανάκτει κατ' αὐτῶν, ὡς τυράννων, καὶ ἐσφάγησαν τότε ὑπὸ στρατιωτῶν, ἐν τῇ συμβολῇ, ὅ, τε Αννας καὶ ὁ Καϊάφας.

Idem Imperator Nero, misso ex Ducibus suis Polemone, aliam Ponti regionem captam, in Provinciæ formam redegit, & Pontum Polemoniacum appellavit.

Παρέλαβε δὲ ὁ αὐτὸς Νέρων, ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν [3] χώραν ἄλλην ἐν τῷ Πόντῳ, πέμψας Πολέμωνα στρατηγὸν αὐτοῦ· καὶ ἐποίησεν αὐτὴν ἐπαρχίαν, καλέσας αὐτὴν, [4] Πόντον Πολεμονιακόν.

1. λευκόχλους] forte scribend. λευκόχρους.

2. διότι ἀπεκεφάλισε τὸν Πιλάτον &c.] Ridicula hæc omnia: Judæis, rebellionis ansam præbuit Cestii sive Gessii Flori, Judææ Præfecti, avaritia. vide Joseph. Antiquit. Judaic. lib. 20. & Cor. Tacitum, Hist. 5.

3. χώραν ἄλλην ἐν τῷ Πόντῳ] Forte legendum ἄλλῳ. Duæ Provinciæ à Nerone Imperio Romano adjectæ memorantur ab Eutropio, & Suetonio; Pontus, & Alpes Cottiæ: prior, concedente rege Polemone; non à Polemone nescio quo Neronis Duci subjugata, Tit. 18. *Augendi, propagandique Imperii, neque voluntate ulla, neque spe motus unquam, &c. Ponti modo regnum concedente Polemone, item Alpium, defuncto Cottio, in provinciæ formam redegit.* χώραν vero ἄλλην forsan vocat, respectu habito ad Judæam, quæ etiam à Vespasiano, in illam à Nerone misso, tandem penitus subacta est.

4. Πόντον Πολεμονιακόν] Scr. Πολεμωνιακόν. Stephanus, in Πόντος, ἔστι καὶ Πόντος Πολεμωνιακὸς ἐπαρχία.

O

Ὁ δὲ αὐτὸς Νέρων [1] ἔχαιρε τῷ Βενέτῳ μέρει πολύ.

Nero autem Factioni Venetæ multum favebat

Ἐπὶ δὲ τῶν χρόνων τῆς βασιλείας αὐτοῦ, Λουκανὸς ὁ σοφώτατος ἦν παρὰ Ῥωμαίοις μέγας, καὶ ἐπωνύμος. Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπατείας [2] Ἰτορικοῦ, καὶ Τολπιλλιανοῦ, τοῦ καὶ Τροχέλου, ἀφανὴς ἐγένετο Νέρων ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐτελεύτα, [3] τῶν ἱερέων τῶν Ἑλλήνων κατασκευασάντων αὐτῷ, διὰ πότου δόσεως· ὄντος τοῦ δόγματος τῶν Ἐπικουρείων τοῦ μετ' αὐτὸν λαβόντος παρὰ τῶν ἱερέων σύνταξιν τῆς βασιλείας, καὶ εἰσελθόντος ἰδεῖν αὐτὸν, ὡς ἄῤῥωστον, καὶ κεντήσαντος αὐτὸν, ἐν τῷ παλατίῳ· Καὶ τελευτᾷ ὁ αὐτὸς Νέρων, [4] ὢν ἐνιαυτῶν ξθ'.

Temporibus autem Neronis imperantis, floruit sapientissimus Lucanus, Poeta magni nominis apud Romanos. Cæterum Itorico & Tolpilliano, sive Trochelo Coss. Nero Imperator, è medio sublatus, interiit: Conjurationem adversus eum agitantibus, ex haustu veneni Græcorum sacerdotibus. Is enim, quem in regno successorem sacerdotes designaverant, dogmatis erat Epicureorum; qui palatium ingressus, tanquam visurus Imperatorem ægrotantem, eum confodit. Nero itaque diem supremum obiit, annos natus LXIX.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Νέρωνος, ἐβασίλευσε Γάλβας Αὔγουστος, μῆνας ζ'. Ἦν δὲ μακρὸς, γενναῖος, λευκόχρους, ὑπόστραβος, [5] γρυπόρυγχος, μιξοπόλιος, μανικός. Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Γάλβα, [6] ταφῇ παρεδόθησαν τὰ σώματα τῶν ἁγίων

Excepit Neronem Galba, qui regnavit menses VII. Erat autem procerus, generosus, colore candido, substrabus, ungues habens aduncos, subcanus, ad insaniam pronus. Hujus autem sub Imperio, Sanctorum Apostolorum cor-

1. ἔχαιρε τῷ Βενέτῳ μέρει] Contrarium ex Suetonio colligi posse videtur, Tit. 22.

2. Ἰτορικοῦ καὶ Τολπιλλιανοῦ, τοῦ καὶ Τροχέλου] Chr. Alex. habet, Ἰταλικοῦ καὶ Τραχάλου. Nero è medio sublatus est, C. Galerio Trachalo Turpiliano, & C. Silio Italico Coss. scribendum itaque, Ἰταλικοῦ, καὶ Τυρπιλλιανοῦ, τοῦ καὶ Τραχάλου.

3. τῶν ἱερέων τῶν Ἑλλήνων κατασκευασάντων αὐτῷ] Imo nihil minus: vide Suetonium.

4. ὢν ἐνιαυτῶν ξθ'.] Ita etiam Chr. Alex. verum numerus in utroque mendosus: Anno enim ætatis suæ XXXII. è vivis excessit Nero, teste Suetonio.

5. γρυπόρυγχος] vocabulum novum! forte auctor scripserit, γρυπώνυχος; itaque reddidi, *ungues habens aduncos*: si quis tamen γρυπόῤῥινος legere malit, Suetonium sibi habebit astipulantem, qui eum *adunco naso fuisse* scribit. Alias etiam idem eum *acrem, vehementem, & in coercendis delictis vel immodicum*, fuisse idem perhibet: atque ob hoc forsan noster eum, μανικὸν vocat.

6. ταφῇ παρεδόθησαν τὰ σώματα &c.] Hoc à Vespasiano Imp. factum vult Chr. Alex. auctor.

pora, juſſu ipſius Imperatoris ſepulturæ tradita ſunt: per inſomnium enim, ut hoc faceret, monitus eſt. Galba autem, annum agens XLIX, ex venæ ſectione, ſubito mortuus eſt.

Galbam excepit Lucius Otho; qui imperavit Menſes III. Erat hic ſtatura brevi, lato corpore, fortis, crine molli & porrecto, oculis parvis, ſubſimus, balbus. Hujus ſub Imperio D. Jacobus Apoſtolus, Hieroſolymarum Epiſcopus & Patriarcha, à B. Petro, cum Romam abiit, ſui in locum ſubſtitutus, interiit: Hieroſolymarum vero Epiſcopatum ſuſcepit Symeon, qui & Simon, ibique ſedit Patriarcha.

Otho vero morbo correptus, interiit; annos natus LIII.

Othoni ſucceſſit in Imperio Vitellius Auguſtus: qui regnavit annos IX, & Men-

Ἀποστόλων κατὰ κέλευσιν τοῦ αὐτοῦ βασιλέως· ἐν ὁράματι γὰρ ἐκελεύσθη δοῦναι τὰ σώματα τῶν ἁγίων Ἀποστόλων εἰς ταφήν. Καὶ τελευτᾷ ὁ Γάλβας [1] ἰδίῳ θανάτῳ ἐξαίφνης, φλεβοτομηθείς· [2] ὢν ἐνιαυτῶν μθʹ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Γάλβα, ἐβασίλευσε Λεύκιος Ὄθων, μῆνας γʹ. Ἦν δὲ κονδοειδὴς, πλατὺς, γενναῖος, ἁπλόθριξ, μικρόφθαλμος [3] ὑπόσημος, ψελλός. Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ὁ ἅγιος Ἰάκωβος ὁ Ἀπόστολος, ὁ ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων, καὶ πατριάρχης, ὃν ἐνεθρόνισεν ὁ ἅγιος Πέτρος ἀντὶ ἑαυτοῦ [4] ἀνιὼν ἐπὶ Ῥώμην, ἐτελεύτησε· καὶ παρέλαβε τὸ σχῆμα τῆς ἐπισκοπῆς Ἱεροσολύμων, Συμεὼν, ὁ καὶ Σίμων, καὶ ἐγένετο πατριάρχης.

Τελευτᾷ δὲ ὁ αὐτὸς Ὄθων, [5] ἐτῶν νγʹ, ἀῤῥωστήσας.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ὄθωνος, ἐβασίλευσε [6] Βιτέλλιος Αὔγουστος, ἔτη θʹ, καὶ μῆνας ηʹ. Ἦν δὲ δι-

1. ἰδίῳ θανάτῳ ἐξαίφνης φλεβοτομηθείς] Præciſo ſcilicet à militibus jugulo: audi Suetonium in Galba Tit. 20. *Plures autem prodiderunt, obtuliſſe ultro jugulum, & ut hoc agerent, ac ferirent, quando ita videretur, hortatum.*

2. ὢν ἐνιαυτῶν μθʹ.] numerus mendoſus: Galba periit tertio & ſeptuageſimo ætatis anno: teſte Suetonio.

3. ὑπόσημος, ψελλός.] Scr. ὑπόσιμος, ψελλός.

4. ἀνιὼν ἐπὶ Ῥώμην.] Locus iſte, quem Chr. Alex. auctor ex noſtro deſcripſit, vitioſa interpunctione in Latinis laborat: interpres enim verba hæc, ἀνιὼν ἐπὶ Ῥώμην, quæ ad Petrum referenda ſunt, Jacobum reſpicere facit; male, penituſque contra mentem auctoris. Jacobus vero iſte, lapidibus à Judæis obrutus, interiit, annö Neronis ſeptimo; ſeptem ſcilicet annis ante Othonem Imp. vid. Euſeb. Joſeph.

5. ἐτῶν νγʹ, ἀῤῥωστήσας] Otho XXXVIII. ætatis anno, & XCV. Imperii die, mortem ſibi conſcivit: vide Suetonium.

6. Βιτέλλιος Αὔγουστος ἔτη θʹ. καὶ μῆνας ηʹ.] Imo VIII. tantum menſibus imperium tenuit: τὰ ἔτη θʹ, igitur auctori noſtro reponimus

μοιριαῖος

μοιριαῖος, εὔστηθος, γλαυκὸς, πυῤῥάκης, δασυπώγων, εὐόφθαλμος, δειλός. Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας, εὐθέως ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Νικομήδεια, πόλις μεγάλη, τῆς Βιθυνίας μητρόπολις. Καὶ πολλὰ αὐτοῖς τοῖς περισωθεῖσιν ἐχαρίσατο, καὶ τῇ πόλει, εἰς ἀνανέωσιν, ὁ αὐτὸς βασιλεύς· ἦν γὰρ καὶ πρώην παθοῦσα ὑπὸ θεομηνίας, καὶ ἐσταμμένη· καὶ ἀνήγειρεν αὐτήν.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Βιτελλίου Καίσαρος, ἐτυραννήσαντο οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ [1] ἐφόνευσαν Κυρηναῖον, τὸν ἄρχοντα αὐτῶν, λιθοβολήσαντες αὐτόν. Τῷ δὲ λε΄ ἔτει μετὰ τὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ Θεοῦ ἀνάληψιν, ἐπεστράτευσε κατ᾽ αὐτῶν ὁ Βιτέλλιος βασιλεὺς, [2] πέμψας στράτηγον ἑαυτοῦ, Οὐεσπασιανὸν καὶ Τίτον, υἱὸν αὐτοῦ· καὶ ἐπέστησαν τῇ Ἰουδαίᾳ χώρᾳ, πολεμοῦντες αὐτὴν, καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸν, ἀπέθανεν ἐν τῇ Ῥώμῃ ὁ Βιτέλλιος βασιλεὺς, [3] νόσῳ βληθεὶς, ὢν ἐνιαυτῶν μη΄.

ſes VIII. Erat vero ſtatura mediocrem ſuperante, pectore firmo, oculis cæſiis & pulchris, rufus, barba hirſuta, meticuloſus. Hujus imperii ſub initio divinam iram rurſus experta eſt Nicomedia, urbs magna, & Bithyniæ Metropolis: cum prius terræ motibus concuſſa, fere everſa funditus fuiſſet. Imperator autem incolis ſuperſtitibus, & urbi de novo inſtaurandæ, pecuniam plurimam largitus eſt.

Vitellio autem imperante, Judæi novis rebus ſtudentes, Præfectum Cyrenæum, lapidibus obrutum, neci dederunt. Imperator itaque, anno XXXV poſt Deum & Salvatorem noſtrum in cœlos aſſumptum, contra eos arma movit, miſſis Veſpaſiano, & filio ejus Tito, ducibus; qui terram Judæam, & Hieroſolymas hoſtiliter invadentes, devaſtarunt. Vitellius interim, poſt bellum hoc cœptum, morbo correptus, Romæ moritur, annum agens XLVIII.

1. ἐφόνευσαν Κυρηναῖον] Quis Cyrenæus iſte? Si Cyrenium, ſive Quirinium illum intelligit, qui ad Deſcriptionem faciendam in Judæam ab Auguſto miſſus eſt, toto cœlo errat: namque poſt hujus Romam reditum, ante belli Judaici initium, multi miſſi ſunt Præfecti, uſque ad Geſſium Florum; cujus oppreſſionibus, Judæi tandem irritati, arma in Romanos ſumpſerunt; uti ſupra monuimus.

2. πέμψας στράτηγον ἑαυτοῦ Οὐεσπασιανὸν] Veſpaſianus, non à Vitellio, ſed Nerone, in Judæos miſſus eſt.

3. νόσῳ βληθεὶς, ὢν ἐνιαυτῶν μη΄.] Vitellius, religatis poſt terga manibus, injecto cervicibus laqueo, veſte diſciſſa, ſeminudus in forum tractus eſt; tandem apud Gemonias minutiſſimis ictibus excarnificatus atque confectus eſt, & inde unco tractus in Tiberim; ætatis anno LVII. vide Sueton. in Vitel.

poſt

Post hunc Imperator ab exercitu salutatus est divinissimus Vespasianus; Rufo & Capitiano Coss. Erat hic statura curta, calvus, ventriosus, canus, colore ruso, oculis vini colorem referentibus, vultu patulo, iracundus. Belli autem Judaici cura Tito filio commissa, ipse Romam profectus est: ubi imperavit annos IX, & Menses X. Hujus sub imperio, Christiani persecutionem gravem perpessi sunt, Decio & Rusticio Coss. Anno autem XXXVIII post Christum Salvatorem in Cœlos assumptum, Commodo & Rufo Coss. Imperatoris Vespasiani filius Titus, Judæam, Hierosolymas, totamque adeo Palæstinam occupatam vastavit; urbeque ipso Festi die capta, Judæorum templum evertit: undecies autem centena millia Judæorum gladio interfecit; centum vero & quinquaginta millia juniorum utriusque sexus hastæ subjecit; Judææ

Καὶ μετ' αὐτὸν ἀνηγορεύθη βασιλεὺς ὁ θειότατος Οὐεσπασιανός καὶ ἔστεψεν αὐτὸν ὁ στρατὸς, [1] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ῥέφου καὶ Καπιτιανοῦ. Ἦν δὲ κονδοειδὴς, φαλακρὸς, προγάστωρ, πολιὸς, πυῤῥάκης, ἔχων οἰνοπαεῖς ὀφθαλμοὺς, πλάτοψις, ὀργίλος. Καὶ ἐάσας Τίτον, τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν, πολεμεῖν τὴν Ἰουδαίαν χώραν, ἦλθεν ἐπὶ τὴν Ῥώμην, καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη θ', καὶ μῆνας ι'. [2] Ἐπὶ δὲ τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας, ἐγένετο διωγμὸς μέγας τῶν Χριστιανῶν, [3] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Δεκίου, καὶ Ῥουσκίου. Τῷ δὲ λη' ἔτει μετὰ τὸ ἀναληφθῆναι τὸν σωτῆρα Χριστὸν, ὁ δὲ Τίτος τὴν Ἰουδαίαν παρέλαβε, καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ, [4] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Κομμόδου, καὶ Ῥέου, βασιλεύοντος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Οὐεσπασιανοῦ· καὶ ἐπόρθησε τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ πᾶσαν τὴν Παλαιστίνην, καὶ τὸ ἱερὸν τῶν Ἰουδαίων κατέστρεψεν, ἐν τῇ αὐτῇ τῆς ἑορτῆς ἡμέρᾳ, ὅτε παρέλαβε τὴν πόλιν· καὶ ἀπώλεσε ψυχῶν μυριάδας ρι', [5] ξίφεσιν αὐτοὺς κατακόψας.

ἄλλας

---

1. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ῥέφου καὶ Καπιτιανοῦ] Rufum & Capitonem habemus Coss. apud Eusebium, sed ad annum Neronis XIII. qui ad an. Vespasiani I. Galbam Aug. II. & Vinium ponit; uti & Fasti Capitolini. Chr. Alex. hoc anno habet Galbam & Titum Rufinum Coss.

2. ἐπὶ δὲ τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας] Scr. αὐτοῦ.

3. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Δεκίου καὶ Ῥουσικίου] Consules hi nusquam apparent: Persecutionem autem secundam Domitiani Imp. an. XIII. factam esse tradunt alii.

4. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Κομμόδου καὶ Ῥέου] Scr. Ῥέφου: Commodum enim, & Rufum Consules invenio apud Cassiodorum; sed ad Vespasiani annum VI. quadriennio scilicet post captas Hierosolymas. Anno enim Vespasiani II. capta est hæc urbs; quo anno Eusebius ponit Vespasianum Aug. II. & Titum Coss. Chron. Alex. Vespasianum solum.

5. ξίφεσιν αὐτοὺς κατακόψας] Ita etiam Chr. Alex. Verba Josephi apud Eusebium Chr. lib. I. hæc sunt: φησὶ δὲ Ἰώσηππος, λιμῷ καὶ μαχαίρᾳ ρι', μυριάδας ἀπολέσθαι, καὶ ἄλλας τρεῖς μυριάδας διαπεπρᾶσθαι αἰχμαλώτων.

λιμῷ

ἄλλας δὲ μυριάδας ιε΄ διαπέπρακεν αἰχμαλώτων, νεανίσκων, καὶ παίδων ἀῤῥενικῶν, καὶ παρθένων κορασίων· καθὼς καὶ Ἰώσηππος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο· Ἑβραῖος γὰρ ὑπῆρχε, καὶ παρῆν ἐν τῷ πολέμῳ. Καὶ πάσας δὲ τὰς ἐπαρχίας τῆς Ἰουδαίας ἀπώλεσεν ὁ Τίτος. ὁ δὲ σοφὸς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου συνεγράψατο οὕτως· ὅτι, ἐν τῇ ἑορτῇ αὐτῇ τὸν Χριστὸν ἐσταύρωσαν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἐν τῇ αὐτῇ ἑορτῇ πάντες ἀπώλοντο, τοῦ σωτῆρος ἐκδεδωκότος αὐτούς· τρὶς δὲ [1] μετὰ ταύτης πορθηθείσης τῆς Ἱερουσαλήμ· καθὼς ὁ σοφώτατος Εὐσέβιος συνεγράψατο.

Ὁ δὲ Τίτος, θριαμβεύσας τὴν νίκην, ἀπῆλθεν ἐπὶ τὴν Ῥώμην· Οὐεσπασιανὸς δὲ ἐκ τῆς Ἰουδαϊκῆς πραίδας, ἔκτισεν ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ τὰ λεγόμενα Χερουβὶμ, πρὸ τῆς πύλης τῆς πόλεως. Ἐκεῖ γὰρ ἔπηξε τὰ χερουβὶμ τὰ χαλκᾶ, ἃ εὗρε Τίτος, ὁ αὐτοῦ υἱὸς, ἐν τῷ ναῷ Σολομῶντος πεπηγμένα· καὶ ὅτε τὸν ναὸν ἔστρεψεν, ἀφείλατο αὐτὰ ἐκεῖθεν, καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ αὐτὰ ἤνεγκε, σὺν τοῖς Σεραφὶμ, θριαμβεύων τὴν κατὰ Ἰουδαίων γενομένην νίκην, ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας· [2] εἰς τιμὴν τῇ σελήνῃ, μετὰ

quoque Præfecturas omnes ſuſtulit: uti teſtatur ſapientiſſimus Joſephus Judæus, qui & ipſe huic bello interfuit. Sed & memoriæ prodidit etiam ſapiens Euſebius Pamphili, Judæos omnes, eodem ipſo Feſto, exitio datos fuiſſe, quo Chriſtum cruci affixerant; Salvatore noſtro illos in manus hoſtium ſuorum tradente. Tertia vero hæc eſt Hieroſolymarum devaſtatio; uti idem ſapientiſſimus Euſebius memoriæ prodidit.

Titus autem, triumpho de Judæis celebrato, Romam reverſus eſt. Veſpaſianus autem, ex præda Judaica, ante Antiochiæ magnæ portam, fabricam illam, quæ *Cherubim* appellatur, erexit. Ibi enim poſuit Cherubinos illos æreos, quos una cum Seraphinis, everſo Salomonis templo, Titus filius inde avexerat, & ad Antiochiam, de Judæis devictis triumphum ibi acturus deportaverat: ſed & columnam etiam æream Lunæ poſuit, cum Tauris quatuor Hieroſolymam reſpici-

λιμῷ itaque apud noſtrum deſideratur: deinde cum noſter ιε΄ μυριάδας αἰχμαλώτων. Captivorum CL. Millia, habet, Joſephus XXX. tantum Millia numerat.

1. μετὰ ταύτης πορθηθείσης] poſt ταύτης, ſubaudi πορθήσεως, aut aliquid tale, quod cum vocabulo ταύτης conveniat. Devaſtationes enim tres, quas auctor memorat, ſunt, I. ſub Nabuchodonoſore. II. Sub Antiocho Epiphane, temporibus Maccabæorum. III. vero atque ultima hæc, ſub Veſpaſiano, & Tito ejus F.

2. εἰς τιμὴν τῇ σελήνῃ] ſupplendum ex Chr. Alex. στήσας ἄνω στήλην χαλκῆν, εἰς τιμὴν τῆς σελήνης.

entibus: eo quod urbem internoctu cepiſſet, Luna illuceſcente. Daphnes etiam Theatrum condidit, cum hac Inſcriptione: *Ex præda Judæa.* Quo vero loco Theatrum condidit, olim ſtetit Synagoga Judæorum; qua everſa, Theatrum ibidem per contumeliam excitavit; ſtatua etiam ſua eodem loco ex Marmore erecta; quæ ad hunc uſque diem ibi viſitur.

Idem Veſpaſianus in Cæſaræa quoque Palæſtinæ Odeum plane amplum, & Theatri inſtar, ex Judæorum ſpoliis, eodem etiam loco, quo Judæorum antea ſteterat Synagoga, extruxit.

Macedoniam vero ſecundam, à prima ſeparans, in Provinciam fecit.

Ejuſdem ſub Imperio, divinam iram paſſa eſt Corinthus, Helladis Metropolis, Deſii, ſive Junii XX, nocte intempeſta: incolis itaque ſuperſtitibus, urbique inſtaurandæ, multa largitus eſt. Multa etiam per Pannoniam & Comagenam Provincias, extruxit; Europam etiam à Thracia ſejungens, ex Perintho

τεσσάρων ταύρων προσεχόντων ἐπὶ τὴν Ἱερουσαλήμ· νυκτὸς γὰρ αὐτὴν παρέλαβε, λαμπούσης τῆς σελήνης. Ἔκτισε δὲ καὶ τὸ θέατρον Δάφνης, ἐπιγράψας ἐν αὐτῷ. [1] Ἐξ πραίδα Ἰουδαία. Ἦν δὲ πρῴην, ὁ τοῦ αὐτοῦ θεάτρου τόπος, συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων· καὶ πρὸς ὕβριν αὐτῶν, τὴν συναγωγὴν αὐτῶν λύσας, ἐποίησε θέατρον, στήσας ἑαυτῷ ἄγαλμα μαρμάρινον ἐκεῖ, ὅπερ ἕως τοῦ νῦν ἵσταται.

Ἔκτισε δὲ καὶ ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης, ἐκ τῆς αὐτῆς Ἰουδαϊκῆς πραίδας, ὁ αὐτὸς Οὐεσπασιανὸς ᾠδεῖον μέγα πάνυ, [2] θεάτρου ἔχοντος διάστημα μέγα, ὄντος καὶ αὐτοῦ τοῦ τόπου πρῴην συναγωγῆς τῶν Ἰουδαίων.

Ἐποίησε δὲ καὶ ἐπαρχίαν Μακεδονίαν δευτέραν, ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτὴν ἀπομερίσας.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἡ Κόρινθος, μητρόπολις τῆς Ἑλλάδος, μηνὶ Ἰουνίῳ, τῷ καὶ Δεσίῳ κ', ἑσπέρας βαθείας. Καὶ ἐχαρίσατο τοῖς ζήσασι, καὶ τῇ πόλει, πολλά. Ἔκτισε δὲ καὶ εἰς Παννονίαν, καὶ εἰς Κομμαγηνίαν, τὰς ἐπαρχίας, πολλά. Καὶ τὴν [3] Εὐρώπην δὲ ἀπὸ Θράκης ἐμέρισε, κτίσας Ἡράκλειαν

1. Ἐξ πραίδα Ἰουδαία] Hæc ipſa Latina Inſcriptio fuiſſe videtur, Romanis Characteribus ſic ſe habens: EX PRÆDA JUDÆA: quod apud Chr. Alex. Ita Græce dicitur: Ἐκ τῆς πραίδης τῶν Ἰουδαίων.

2. θεάτρου ἔχοντος διάστημα] forte Scr. ἔχον.

3. Εὐρώπην δὲ ἀπὸ Θράκης ἐμέρισε] Idem ex veteribus aſſerit Euſtathius, in Dionyſ. Perieg. Οἱ δὲ παλαιοί φασιν, ὅτι Οὐεσπασιανὸς ἐχώρισε τὴν Θρᾴκην ἀπ' αὐτῆς, nempe ab Europa: quæ generali ſenſu accepta, omnes ab Helleſponto provincias occidentales continet. Idem: κἀκεῖνο δὲ γνωστέον, ὅτι Εὐρώπη

Ἡράκλειαν πόλιν, [1] τὴν πρώην λεγομένην, Πείρινθον· ἥντινα ἐποίησε μητρόπολιν, δοὺς αὐτῇ ἄρχοντα. Ἔκτισε δὲ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, πλησίον τοῦ θεάτρου, ἱερὸν, ὃ ἐπεκάλεσε, τῶν Ἀνέμων.

Νόσῳ δὲ βληθεὶς, καὶ [2] πάρειτος γενόμενος, ἐτελεύτα, ὢν [3] ἐνιαυτῶν οα΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, ἐβασίλευσε Τίτος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἔτη

antea vocata, Heracleam urbem condidit; Præfectoque ei dato, Metropolim esse voluit. Templum etiam Antiochiæ Magnæ, quod *Ventorum* appellavit, juxta Theatrum extruxit.

Morbo deinde correptus, membrorum vi jam resoluta, diem suum obiit, annos natus LXXI.

Hunc excepit Titus filius; qui imperavit annos II. Erat

Εὐρώπη μὲν πάντα τὰ κατὰ δύσιν, ἀρξαμένοις ἀπὸ Ἑλλησπόντου. Est & pars etiam quædam Europæ generalis, totius nomine appellata, eodem Eustathio teste: Σημειωτέον δὲ, ὅτι καὶ μέρος τι τῆς Λιβύης τῆς χώρας ἐστὶν ἰδίως οὕτω καλούμενον Λιβύη. &c. deinde: τοιοῦτον δέ τι καὶ περὶ τῆς Ἀσίας ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται· ἐπὶ μέντοι τῆς Εὐρώπης ἔμπαλιν γέγονεν· ἐκείνης γὰρ μέρος τι ἐξῃρέθη, ὃ λέγεται Εὐρώπη. Quænam vero sit pars hæc, non docet: probabile tamen est, sicut Africa minor, ea Africæ pars quæ Hispaniæ obversa est; & Asia minor, ea Asiæ pars, quæ Europæ ex opposio sita est, peculiari nomine dicta sunt; Græciam etiam, Macedoniam, Thraciamque, ex adverso Asiæ jacentes, Europam peculiariter dictas fuisse. Atque hoc confirmare videtur Auctor noster, in superioribus, de Augusto post bellum Actiacum Byzantium petente, his verbis. Ὁ δὲ Αὔγουστος Ὀκταβιανὸς παρελθὼν τὴν Εὐρώπην πᾶσαν, ἐπέρασεν ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου ἐπὶ τὴν Χαλκηδόνα &c. Vid. Scalig. in Euseb. Chr. p. 183.

1. τὴν πρώην λεγομένην Πείρινθον] Scr. Πέρινθον. Eustathius in Dionys. Perieget. οἱ δὲ μέρος τι αὐτῆς τὸ ἐντὸς Περίνθου, ἤτοι Ἡρακλείας, τῷ Ἑλλησπόντῳ ἀπένειμαν.

2. πάρειτος γενόμενος] Quid hoc πάρειτος sit? Zonaras habet πυρετοῖς;

Οὐεσπασιανὸς δὲ νοσήσας πυρετοῖς μετήλλαξεν. Verum febri eum extinctum non fuisse, testem habemus Suetonium; qui ex nimia alvi solutione eum interiisse dicit. Chr. Alex. auctor ipsissima nostri verba habet, sed corrupta, & pro πάρειτος, legit πυρέξας. Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ νόσῳ κλιθεὶς [Scr. βληθεὶς] ὁ Οὐεσπασιανὸς ὁ βασιλεὺς, πυρέξας τελευτᾷ. Suspicor itaque Auctorem nostrum scripsisse, πάρετος; ex quo nutans Librarius, τοῦ ε, in αι, mutatione frequentissima, πάραιτος fecit. πάρετος autem reddo, *membrorum vi soluta.* Suetonius, *Alvo repente usque ad defectionem soluta, Imperatorem ait stantem mori oportere, dumque consurgit; ac nititur, inter manus sublevantium extinctus est.* Lectionem vero hanc confirmat Constantinus Manasses, in Vespasiano, ubi hæc habet:

> Παρέτου γινομένου δὲ τοῦ κράτορος ἐκ γήρους,
> Καὶ νόσῳ καταλύσαντος τὸν βίον, καὶ τὸ κράτος,
> Ἔτεσι βασιλεύσαντος οὐ πλείω τῶν ἐννέα,
> Τίτος παρῆλθεν εἰς αὐτὸ, &c.

3. ὢν ἐνιαυτῶν οα΄.] Sueton. Extinctus est VIII. Kalend. Julii *annum gerens ætatis sexagesimum ac nonum, superque mensem ac diem septimum.*

vero procerus, gracilis, colore venusto, crine lento, brevique, & raro, oculis parvis. Morbo autem insanabili correptus, fatis concessit, annum agens XLII.

Post Titum in Imperio successit divinissimus Domitianus; qui regnavit annos XV, & menses II. Erat hic statura procera, gracilis, candidus, crine rufo curtoque, oculis cæsiis, subcurvus, summusque Philosophus. Hujus sub imperio, Christianorum erat Persecutio: Imperator autem Romam adduci jussit D. Joannem Theologum; uti examini eum subjiceret: miratus autem Apostoli sapientiam, Ephesum redeundi clam ei copiam fecit, dicendo: Ad locum unde venisti in pace redeas. Ob hoc autem exprobratus, in Patmum eum relegavit. Sed & alios etiam ex Christianis quamplurimos suppliciis affecit: itaque fuga sibi consulentes, in Pontum se receperunt: sicut hæc à Bottio sapiente Chronographo literis tradita sunt.

ϛ'. Ην δὲ μακρὸς, λεπτὸς, εὔχροος, [1] ἁπλόθριξ, σπανὸς, μικρόφθαλμος, κονδόθριξ. Καὶ πάθει ἀνιάτῳ βληθεὶς, ἀπέθανεν, ὢν ἐνιαυτῶν μϛ'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Τίτου, ἐβασίλευσεν [2] ὁ θειότατος Δομετιανὸς, ἔτη ιε', καὶ μῆνας ϛ'. Ην δὲ μακρὸς, λεπτὸς, λευκὸς, ξανθὸς, κονδόθριξ, γλαυκὸς, ὑπόκυρτος, [3] φιλόσοφος ἄκρος. Επὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, διωγμὸς χριστιανῶν ἐγένετο· ὅστις καὶ τὸν ἅγιον Ιωάννην, τὸν θεολόγον, ἀνήνεγκεν ἐν τῇ Ρώμῃ, [4] καὶ ἐξαίτασεν αὐτόν. Καὶ θαυμάσας τὴν αὐτοῦ Αποστόλου τὴν σοφίαν, ἀπέλυσεν αὐτὸν λάθρα, ἀπελθεῖν εἰς Εφεσον· εἰπὼν αὐτῷ, Απέλθε, καὶ ἡσύχασον, ὅθεν ἦλθες. Καὶ ἐλοιδορήθη· καὶ ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς Πάτμον. Πολλοὺς δὲ ἄλλους χριστιανοὺς ἐτιμωρήσατο· ὥστε φυγεῖν ἐξ αὐτῶν πλῆθος ἐπὶ τὸν Πόντον· καθὼς Βούττιος, ὁ σοφὸς χρονογράφος συνεγράψατο κατ' αὐτῶν.

1. ἁπλόθριξ, σπανὸς.] σπανὸς ad crinem referendum existimo, & τὸ γένειον, aut quid tale subaudiendum: σπανὸς τὸ γένειον supra habuit, de Hippolyto.

2. θειότατος Δομετιανὸς] Quidni? seipsum enim ἀπεθέωσε. Cum enim omni flagitiorum genere polluisset, ἑαυτὸν ὁ ἄθεος τελευταῖον ἀπεθέωσε, inquit Cedrenus; *Deum seipsum postremo appellari jussit.*

3. Φιλόσοφος ἄκρος] Imo μισοθήρας solertissimus. Bibliothecas tamen impensissime reparandas curavit, licet libros neglexerit. Vide Suetonium in Domitiano, Tit. 20.

4. καὶ ἐξαίτασεν αὐτὸν] Scr. ἐξήτασεν. Joannnem Apostolum sub Domitiano Patmum insulam relegatum scribit Irenæus, apud Eusebium; Romam vero accersitum fuisse nullibi invenio.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Δομετιανὸς [1] ἐφίλει τὸν ὀρχηστὴν τοῦ πρασίνου μέρους τῆς Ῥώμης, τὸν λεγόμενον Πάριδα. περὶ οὗ καὶ ἐλοιδορεῖτο ἀπὸ τῆς συγκλήτου Ῥώμης, καὶ Ἰουβεναλίου, τοῦ ποιητοῦ τῶν Ῥωμαίων, ὡς χαίρων εἰς τὸ Πράσινον. [2] Ὅστις βασιλεὺς ἐξώρισε τὸν αὐτὸν Ἰουβενάλιον τὸν ποιητὴν ἐν Πενταπόλει, ἐπὶ τὴν Λιβύην· τὸν δὲ ὀρχηστὴν πλουτήσας, ἔπεμψεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἐπὶ τὸ ἐκεῖ αὐτὸν οἰκεῖν, ἔξω τῆς πόλεως. Ὅστις Πάρις ὀρχηστὴς ἐκεῖ ἀπελθὼν, ᾤκει ἔξω τῆς αὐτῆς πόλεως, κτίσας ἑαυτῷ οἶκον προάστειον, καὶ λουτρὸν, ὅπερ ἐστὶν ἕως τῆς νῦν, τὸ λεγόμενον, Παράδεισος, καὶ ὁ Οἶκος· κἀκεῖ τελευτήσας, κεῖται ἐν σορῷ, ὄπισθεν τοῦ οἴκου, ἐν τοῖς κήποις αὐτοῦ.

Ὁ δὲ αὐτὸς Δομετιανὸς ἔκτισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ δημόσιον λουτρὸν, τὸ λεγόμενον, τῆς Μηδείας· διότι ἄγαλμα ἔστησεν ἐν αὐτῷ

Imperator autem Domitianus summe charum sibi habuit Paridem quendam, Prasinæ Factionis Saltatorem: cumque ob hoc à Senatu, ipsoque etiam Juvenale Poeta probris lacessitus esset, Juvenalem in Pentapolim Libyæ relegavit; Saltatorem vero muneribus onustum, Antiochiam magnam adire, ibique extra urbem habitare jussit. Paris itaque Saltator Antiochiam profectus est, extraque urbem extructis sibi suburbicanis ædibus Balneoque, ibi habitavit. Ædes autem hæ usque adhuc visuntur; *Paradisus* & *Domus*, vocatæ. Ibi etiam in hortis, ædes illas à tergo respicientibus, mortuus Paris tumulo jacet conditus.

Idem Domitianus Antiochiæ magnæ publicum extruxit Balneum, *Medeæ*, dictum: eo quod stupendum ibi Medeæ simulachrum in medio

1. ἐφίλει τὸν ὀρχηστὴν] uxori quidem ejus Domitiæ percharus fuisse perhibetur Paris Iste Histrio: hoc itaque occiso, eam repudiavit Domitianus, teste Dione, & Zonara. Noster tamen de Paride à Domitiano muneribus aucto, & ad Antiochiam incolendam ab eodem misso, ubi tandem mortuus & sepultus est, suavissimam statim profert narratiunculam. Paridem tamen istum Pantomimum, & Palatio, & urbi universæ olim gratissimum, Romæ sepultum jacere, testem habemus locupletem Martialem, in hoc in eundem Epigrammate.

Quisquis Flaminiam teris viator,
Noli nobile præterire Marmor.
Urbis deliciæ, Salesque Nili,
Ars, & gratia, lusus, & voluptas,
Romani decus, & dolor Theatri:
Atque omnes veneres, Cupidinesque,
Hoc sunt condita, quo Paris, sepulchro.

2. ὅστις βασιλεὺς ἐξώρισε τὸν αὐτὸν Ἰουβενάλιον] Ipsissima hæc habes apud Suidam, de Juvenale, in Pentapolim Libyæ, vel ut alii, in Oasim Ægypti, ob Paridem, relegato. Unde eum, *Histrionis Exulem*, vocat Sidonius Apollinar. Carm. 9.

Nec qui consimili deinde casu,
Ad vulgi tenuem strepentis auram,
Irati fuit Histrionis Exul.

collocasset. Hujus itaque à nomine Antiochenses, non autem *Domitianum* appellitarunt. Balneum autem hoc juxta Monomachium, Venerisque templum positum est. Extruxit etiam Imperator idem Antiochiæ templum Æsculapio.

Domitiani sub Imperio floruit sapientissimus ille Apollonius Tyanensis; qui peragratis omnibus fere regionibus atque urbibus, Telesmata ubique fecit. Hic Roma relicta, Byzantium pervenit: & ingressus illam olim Byzi urbem, nunc vero majori sua Fortuna, Constantinopolim, Civium rogatu, Telesmata ibi plurima confecit; nempe adversus Ciconias, & Lycum fluvium, qui urbem secat mediam, Testudines item, & equos [ferocientes:] alia etiam mirabilia operatus est. Byzantio deinde discedens, aliis etiam in urbibus Telesmata confecit. Tyana vero Syriam profectus, Antiochiam Magnam pervenit, ubi à

θαυμαστὸν τῇ Μηδείᾳ· καὶ οὕτως αὐτὸ τὸ δημόσιον λουτρὸν ἐκάλουν οἱ πολῖται, καὶ οὐκ ἔτι, τὸ Δομετιανόν· Τὸ δὲ αὐτὸ δημόσιον [1] ἦν κεκτισμένον παρὰ τὸ ὄρος, πλησίον τοῦ μονομαχίου, καὶ τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀφροδίτης. Ἔκτισε δὲ ἐκεῖ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ ἱερὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ.

Ἦν δὲ τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Δομετιανοῦ, ὁ σοφώτατος Ἀπολλώνιος ὁ Τυανεύς· καὶ ἤκμαζε περιπολεύων, καὶ [2] πανταχοῦ ποιῶν τελέσματα, εἰς τὰς πόλεις, καὶ εἰς τὰς χώρας. Ὅστις ἀπὸ τῆς Ῥώμης ἐξελθὼν, κατέλαβε τὸ Βυζάντιον· καὶ εἰσελθὼν [3] εἰς Βυζούπολιν, τὴν νῦν λεγομένην εὐτυχῶς, Κωνσταντινούπολιν· ἐποίησε καὶ ἐκεῖ πολλὰ τελέσματα, παρακληθεὶς ὑπὸ τῶν Βυζαντίων, τὸ τῶν πελάργων, καὶ τὸ τοῦ Λύκου ποταμοῦ, τοῦ κατὰ μέσου τῆς πόλεως παρερχομένου, [4] καὶ τοῦ τῆς χελώνης, [5] καὶ τὸ τῶν ἵππων, καὶ ἄλλα τινὰ θαυμαστά· Καὶ λοιπὸν ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου ἐξελθὼν, ἐποίει εἰς τὰς ἄλλας πόλεις ὁ αὐτὸς Ἀπολλώνιος τελέσματα. Καὶ ἦλθεν ἐπὶ τὴν

---

1. ἦν κεκτισμένον] Scr. ἐκτισμένον.

2. πανταχοῦ ποιῶν τελέσματα] Locum hunc ex nostro descripsit Chr. Alex. auctor; cujus Interpres τελέσματα reddit *Vectigalia*; ridicule. De Apollonio vero hoc Telesta plurima etiam habes apud Jo. Tzetzem, Centur. 2. Hist. 60. de Telesmatum vero conficiendorum modo, eorumque viribus, vide doctissimi Jac. Gaffarelli *Curiositates Inauditas*, ab ipso Gallice Scriptas.

3. εἰς Βυζούπολιν] Chr. Alex. legit disjunctim, Βυζοῦ πόλιν: Cedrenus etiam urbem hanc à Byzo rege conditam vult; male: Byzantem enim, non Byzum, habuit conditorem.

4. καὶ τοῦ τῆς χελώνης] Scr. τὸ τῆς χ.

5. καὶ τὸ τῶν ἵππων] *Ferocientes*, hoc loco supplevimus, ex Glyca, & Cedreno. Glycas Annal. par. 3. de Apollonio Telesta: *Et equos indomitos frænis coercuit*. Cedrenus de eodem: καὶ τῶν ἵππων τὴν ἀγρίαν χαλινώσας, ἐν ταῖς συνελεύσεσι τῶν ἀρχόντων.

Συρίαν,

Συρίαν, ἀπὸ Τυάνων, καὶ εἰσῆλθεν ἐν Αντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ· καὶ ᾔτησαν αὐτὸν οἱ Αντιοχεῖς κτήτορες ποιῆσαι κἀκεῖ τελέσματα, περὶ ὧν ἐδέοντο. Καὶ ἐποίησεν εἰς τὸν Βοῤῥᾶν ἄνεμον, θήσας τὸ αὐτὸ τέλεσμα, κατὰ τὴν ἀνατολικὴν πόρταν. Ομοίως δὲ ἐποίησε τέλεσμα, ἐν αὐτῇ τῇ πόλει, καὶ διὰ τοὺς σκορπίους, πρὸς τὸ μὴ τολμᾷν αὐτοὺς πλησιάζειν τῇ χώρᾳ· καὶ ἔθηκε τὸ αὐτὸ τέλεσμα ἐν μέσῳ τῆς πόλεως, ποιήσας χαλκοῦν σκορπίον, καὶ χώσας αὐτὸν, πήξας ἐπάνω κίονα μικρόν. καὶ ἐγένοντο ἀφανεῖς οἱ σκορπίοι ἐκ τῆς ἐνορίας Αντιοχείας πάσης. Εποίησε δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ἐκεῖ. Ητήθη δὲ αὐτὸν οἱ πολῖται, ἵνα ποιήσῃ τέλεσμα πρὸς τοὺς κώνωπας, εἰς τὸ μὴ ἔχειν κώνωπας τὴν αὐτὴν πόλιν Αντιόχειαν. Καὶ ἐποίησε· κελεύσας αὐτοῖς, ἵνα τῇ ἑβδόμῃ τοῦ Δεσίου, τοῦ καὶ Ιουνίου μηνὸς, ἐπιτελῆται ἐν αὐτῇ Αντιοχείᾳ τῆς Συρίας τὸ ἱππικὸν τὸ ἀπὸ Γράστης, τοῦ αὐτοῦ Δεσίου μηνός· ἀλλὰ τῇ νεομηνίᾳ τοῦ Δεσίου μηνὸς θήσας τὸ τέλεσμα, τῇ ἑβδόμῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐπιτρέψας, ἵνα πάντες ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἱπποδρομίου τῆς Γράστης, βαστάζουσιν ἐπάνω καλάμων, ὁλόσφυρον. [1] στηθάειν μολιβοῦν, ἔχοντα λεμὶν τοῦ Αρεως, καὶ ὑπο-

Primoribus urbis rogatus est, uti illic etiam Telesmata contra quædam urbis incommoda conficeret. Unum itaque adversus Ventum Aquilonarem paravit; quod ad portam urbis Orientalem collocavit. Telesma etiam aliud eadem urbe adversus Scorpios effecit, ad eosdem à regione illa propellendos. Fuso enim Scorpio æreo, & urbe media, sub terra recondito, columnam ei parvam superimposuit; quo facto evanuerunt Scorpii, nec urbem partesve vicinas ultra infestarunt. Plurima item alia ibidem confecit. Rogatus vero à civibus Antiochenis; uti Telesma adversus Culices, urbem suam infestantes, conficeret; votis eorum annuit. Telesmate itaque, ipso Novilunii die mensis Junii, confecto; uti mensis ejusdem die septimo, Equestre Certamen, Grastense dictum, menseque Junio agitari solitum, celebraretur, ad hunc modum. Dicto Solennitatis Grastensis die, mandavit, ut unusquisque civium plumbeam imagunculam solidam, Martis vultus referentem, calamo affixam gestaret; hinc vero scutum à calamo demissum, pelli ruffeæ alligatum; illinc

1. στηθάειν μολιβοῦν, ἔχοντα λεμὶν τοῦ Αρεως] Mendose hæc omnia; quæ ita restituenda videntur. στηθάριον μολυβοῦν, ἔχων λεμίον τοῦ Αρεως. Λεμὸς enim, idem quod λαιμὸς, apud Hesychium: Λεμὸς, λάρυξ; φάρυγξ, & supra; λαιμὸς, ὁ φάρυγξ, ὁ τράχηλος, ὁ λάρυγξ, ὁ βρόγχος. λεμίον vero diminutivum, à λεμὸς: unde corrupta scriptione: λεμὶν: ut à στηθάριον, στηθάειν

illinc gladiolum, filo lineo similiter annexum haberet: ad hunc autem modum instructi omnes, inter equitandum inclamarent; *Vacet urbs Culicibus*: Peracta vero Celebritate, domi apud se imagunculam reponeret unusquisque. Hoc factum est; nec deinceps Antiochiæ culex apparuit unquam.

Apollonius autem Tyanensis, dum primoribus comitatus, Antiochiam urbem perlustraret, ejus situm observaturus, in columnam incidit porphyreticam, urbis in medio positam; vidensque nihil ei impositum esse, sed & ipsam quoque columnam typhonicis ignibus tactam fuisse; Quid hoc sibi vellet, ab eis interrogavit. 'Responderunt illi; 'Debborium quendam, Philosophum, & telestam, post 'urbem Caii Cæsaris sub imperio terræ motibus concussam, Columnam eam ibi statuisse, simulachro marmoreo 'ei superimposito; cujus pectori hæc inscripsit: *Immota, Inconcussa*. Hoc autem fecit, 'urbis in tutelam; ne terræ-'motibus agitata corrueret.

κάτω τῆς καλάμης, [1] σκυτάλιον κρεμμάμενον ἀπὸ δέρματος ῥουσίου ἐντεῦθεν, κἀκεῖθεν δὲ [2] παραμήριν, ἀπὸ καλαμίου κρεμμάμενον, ὡσαύτως [3] λινῷ ῥάμματι δεδεμμένα· εἰρηκὼς αὐτοῖς κράζειν εἰσελαύνοντας, καὶ λέγειν· Ἀκώνωπα τῇ πόλει. Καὶ μετὰ τὸ ἀπολῦσαι τὸ ἱπποδρόμιον, ἕκαστον ἀποτίθεσθαι αὐτὸ εἰς τὸν ἴδιον οἶκον. Καὶ οὐκέτι ἐφάνη ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ κώνωψ.

Ἐν τῷ δὲ περιέρχεσθαι τὸν αὐτὸν Ἀπολλώνιον τὸν Τυανέα, καὶ ἱστορεῖν τὴν αὐτὴν Ἀντιόχειαν, μετὰ τῶν κτητόρων, τῆς πόλεως τοποθεσίαν· εἶδεν ἐν μέσῳ τῆς αὐτῆς πόλεως κίονα ἑστῶτα πορφυροῦν, καὶ μὴ ἔχοντα ἐπάνω τί ποτε, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν κίονα ὑπὸ τυφωνικοῦ πυρὸς φλογισθέντα. Καὶ ἐπερωτήσας περὶ αὐτοῦ, τί ἐστι τοῦτο; ἔμαθε παρ' αὐτῶν, ὅτι μετὰ τὸ πάθος τῆς πόλεως, τὸ ἐπὶ Γαΐου Καίσαρος, Δεββόριός τις, φιλόσοφος τελεστὴς, ἐποίησε τὸ τέλεσμα τοῦτο, ὥστε δονουμένην τὴν πόλιν ὑπὸ σεισμοῦ μὴ πίπτειν· στήσας τὸν κίονα, καὶ ὑπεράνω αὐτοῦ, στηθάριν μαρμάρινον, καὶ ἐν τῷ στήθει αὐτοῦ

θύριν. λαιμὸς vero, licet, *Guttur*, proprie significet, pro *Stomacho* tamen ab Homero usurpatum tradit Jul. Pollux, lib. 2. cap. 4. Ὅμηρος μέντοι τὸν στόμαχον, καὶ λαιμὸν, καὶ λαυκανίαν καλεῖ. Hoc vero in loco *vultum*, seu *Effigiem*, sonare videtur.

1. σκυτάλιον κρεμμαμένον] Scr. κρεμώμενον.

2. παραμήριν ἀπὸ καλαμίου κρεμμάμενον] Scr. iterum, κρεμώμενον, sive κρεμάμενον, à κρέμαμαι. παραμήριν vero, pro παραμήριον: quo vocabulo Græci recentiores, Gladiolum, designant; eo quod à femore pendeat.

3. λινῷ ῥάμματι δεδεμμένα] Scr. δεδεμένα.

ἔγραφεν·

ἔγραφεν· Ασειστα, ἄπτωτα. καὶ τυφωνικοῦ πυρὸς ὑπὸ τῆς ἀστραπῆς γινομένου, καυθὲν τὸ ἐπάνω τοῦ κίονος στηθάριν, ἔπεσε· καὶ δεδοίκαμεν, μὴ πάλιν πάθῃ ἡ πόλις ἡμῶν. ἀλλὰ παρακλήθητι, καὶ ποίησον σὺ αὐτὸς τέλεσμα, ἵνα μὴ πάθῃ ἔτι ταρασσομένη ἡ πόλις. Ο δὲ Απολλώνιος στενάξας, ἀνεβάλετο τοῦ ποιῆσαι ἄλλο τέλεσμα περὶ σεισμῶν. Καὶ ἑωρακότες αὐτὸν στενάξαντα, ἐπέμειναν παρακαλοῦντες αὐτόν· καὶ λαβὼν δίπτυχον, ἔγραψε ταῦτα. Καὶ σὺ τάλαινα Αντιόχεια δὶς πάθοις· ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐλεύσεται καιρὸς, ὅτε δὴ [1] ἐπὶ πήμασι κεῖσε σεισμοῖς· δὶς δ' αὖθ' [2] πυρὶ καύσαι ὁ παρ' αἰγιαλοῖς Αρέντησι· εἰ μὴ πάλιν πάθοις. Καὶ ἐπιδέδωκε τὸ δίπτυχον τοῖς αὐτοῖς Αντιοχεῦσι κλήτορσι. Καὶ ἐξορμήσας ἀπὸ τῆς Αντιόχου πόλεως κατῆλθεν εἰς Σελεύκειαν τῆς Συρίας· καὶ ἀπέπλευσεν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον. Εζησε δὲ ὁ αὐτὸς Απολλώνιος ἔτη τριάκοντα καὶ τέσσαρα καὶ μῆνας ὀκτώ· καθὼς Δομνῖνος, ὁ σοφώτατος χρονογράφος συνεγράψατο ταῦτα.

Ο δὲ αὐτὸς θειότατος Δομετιανὸς βασιλεὺς ἔκτισεν, εἰς τὴν

'Cæterum Typhonicis deinde 'ignibus ex fulgure accidentibus, ſimulachrum columnæ 'impoſitum, ignibus correp- 'tum, in terram corruit: nos 'vero de urbe noſtra metui- 'mus, ne eadem rurſus paſ- 'ſura ſit. Te itaque exora- 'tum habeamus, uti parato 'Teleſmate, urbem in poſte- 'rum inconcuſſam nobis præ- 'ſtare digneris. Apollonius 'autem ingemiſcens, de Teleſmate adverſus terræmotus conficiendo reſponſum hæſitabundus ſuſpendit. Videntes autem eum ſuſpiria trahentem, inſtabant etiam atque etiam rogantes. Is itaque, acceptis tabulis, iſta inſcripſit. *At Tu, miſera Antiochia, bis infelix futura! iterumque veniet tempus, quo gravia à terræ tremoribus paſſura es. Bis etiam, ſi modo bis tantum, ad Orontis ripas conflagrabis.* Tabulas deinde haſce primoribus eiſdem Antiochenſibus tradidit. Antiochiâ vero diſcedens, Seleuciam profectus eſt: atque inde in Ægyptum navigavit. Vixit autem Apollonius annos XXXIV, menſeſque VIII, ſicuti hæc ſapientiſſimus Chronographus Domninus literis tradidit.

Idem diviniſſimus Domitianus Imperator urbem in

---

1. ἐπὶ πήμασι κεῖσε σεισμοῖς] Scr. κείσῃ.

2. πυρὶ καύσαι ὁ παρ' αἰγιαλοῖς Αρέντησι] Locus iſte peſſime à Librario habitus eſt. Forte legendum, πυρὶ καύσεται ὁ παρ' αἰγιαλοῖς Ορόντης. Cedrenus legit: κλαύσεται δέ σε καὶ ὁ παρ' αἰγιαλοῖς Ορρόντης.

Isauria condidit, quam Domitianopolim nominavit. Idem etiam celeberrimum illum Asclepionem neci dedit, eo quod prædixerat, eum gladio esse periturum. Cæterum Domitianus, paulo post temporis Jovis templum, sacrificandi causa, ingressus, insidiis in eum à senatu structis, è medio sublatus est, cum annum ageret XLV; rumore tamen in populum sparso, raptum eum in cœlum fuisse, tanquam Philosophum. Verum ille in Jovis æde, à senatu occisus est; ut qui fastuosissimam in eos tyrannidem exercuisset. Jussit autem senatus Chlamydem quam gestabat purpuream in Templo suspendi, ab una catenarum, à quibus Candelæ appendebantur. Quicunque itaque templum ingressi, decepti sunt, existimantes eum Cœlos sublatum. Ubi vero innotuit

Ισαυρίαν, πόλιν, [1] ἥντινα ἐκάλεσε Δομετιανούπολιν. Ἐφόνευσε δὲ ἀγανακτήσας ὁ αὐτὸς Δομετιανὸς [2] τὸν περιβόητον Ἀσκληπίονα, εἰπόντα αὐτῷ ὅτι, σφαζόμενος τελευτᾷς. Καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν κατασκευασθεὶς ὑπὸ τῆς συγκλήτου ὁ αὐτὸς Δομετιανὸς, [3] ὡς εἰσῆλθεν ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Διὸς θυσιάσαι, καὶ ἀφανὴς γενόμενος, τελευτᾷ, ἐστῶν μὲν εἰπόντων πάντων ὅτι ἐπήρθη ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τὸν ἀέρα, ὡς φιλόσοφος. Ἐφονεύθη δὲ, σφαγεὶς ἐν τῷ αὐτῷ ἱερῷ τοῦ Διὸς, ὑπὸ τῆς συγκλήτου, ὡς ὑπερήφανος, καὶ ἐνυβρίζων αὐτούς. οἵτινες συγκλητικοὶ, ἐποίησαν, ἣν ἐφόρει χλαμύδα πορφύραν, κρεμασθῆναι εἰς μίαν ἅλυσιν [4] τῶν ὄντων ἐν τῷ ἱερῷ κανδήλων· καὶ πάντες οἱ [5] εἰσιόντες εἰς τὸ ἱερὸν ἠπατεῦντο, νομίζοντες ὅτι ἐπήρθη εἰς τὸν ἀέρα. Ἐγνώσθη δὲ μετὰ ταῦ-

1. ἥντινα ἐκάλεσε Δομετιανούπολιν] Corrigendus itaque Stephanus de Urbibus, qui Δομετιούπολιν habet; Δομετιούπολις, Ἰσαυρίας πόλις. Δομετιούπολις enim à Domitio, Δομετιανούπολις vero à Domitiano nomen suum necessario accepit.

2. τὸν περιβόητον Ἀσκληπίονα] Ita etiam Chr. Alex. Auctor, qui narratiunculam sequentem etiam, de Domitiani Imp. cæde, ex nostro descripsit: nisi quod noster, Ἀσκληπίονα, ille Ἀσκλήπιον dicit; uterque vitiose. Reponendum Ἀσκληταρίωνα, ex Suetonio, in Domit. Tit. 15.

3. ὡς εἰσῆλθεν ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Διὸς θυσιάσαι,] Fabulosa hæc omnia; in cubiculo enim suo à Stephano Domitillæ procuratore, aliisque conjuratis, occisus est: vide Suetonium.

4. τῶν ὄντων ἐν τῷ ἱερῷ κανδήλων] Chr. Alex. legit: τῶν ἔσω ἐν τῷ ἱερῷ κανδήλων. Si tamen κανδήλα hic, fœminino genere, pro *Candela* ponitur, κανδηλῶν genitivo plurali scriberetur. Forte itaque vel neutrum est, vel masculinum; idemque signat, Græcis recentioribus, κανδηλάστριον, *Candelabrum*. Exempla tamen hujusmodi haud temere occurrunt. κανδήλων, etiam infra habemus, lib. 12. in Commodo Imp. pro *Candelis* positum: λόγῳ λαμπάδων, καὶ κανδήλων, &c.

5. εἰσιόντες εἰς τὸ ἱερὸν ἠπατεῦντο] Scr. ἠπατῶντο.

τα, ὅτι ἐσφάγη· καὶ ἐγένετο ταραχὴ μεγάλη, διότι εἰς τὸ ἱερὸν ἐσφάγη.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Δομετιανοῦ, ἐβασίλευσε Νερβᾶς Αὔγουστος, ἔτος α', καὶ μῆνα α'. Ην δὲ διμοιριαῖος, γέρων, εὐόφθαλμος, μακρόρινος, εὔσωμος, μιξοπόλιος, μελάγχροος, οὖλος, δασυπώγων, ἀγαθός. Επὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας τὸ τρίτον αὐτῆς πάθος Διοκαισάρεια, πόλις τῆς Κιλικίας, καὶ Νικόπολις, καὶ ἡ χώρα αὐτῆς. Καὶ εὐθέως ἔπεμψέ τινα ἐκεῖ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς συγκλητικὸν Ρωμαῖον, ὀνόματι Ζάρβον, εἰς τὸ κτίσαι αὐτήν· 1 παρασχὼν αὐτῷ ὀκτὼ κεντηνάρια. Καὶ καταλαβὼν τὴν Κιλικίαν ὁ αὐτὸς Ζάρβος ὁ συγκλητικὸς, καὶ ἑωρακὼς τὰ πεπτωκότα· πολλὴν

tandem occisum fuisse, ingens in urbe erat tumultus; nempe quod in Templo interfectus esset.

Domitianum in imperio excepit Nerva Augustus: qui regnavit annum 1, & mensem 1. Erat hic statura justam excedente, senex, oculis pulchris, nasutus, corpore bene composito, subcanus, cute nigra, crispus, barba hirsuta, moribus probis. Hujus sub imperio divinam iram passa est vice tertia Diocæsarea, Ciliciæ urbs; Nicopolis etiam, regioque circumvicina. Itaque eo misit Imperator virum senatorium, nomine Zarbum; traditis ei, in urbis instaurationem, VIII centenariis. Zarbus itaque in Ciliciam veniens, ubi urbis ruinas inspexisset, summa qua potuit cura, eam instaura-

1. παρασχὼν αὐτῷ ὀκτὼ κεντηνάρια] Modus iste per Centenaria numerandi ubique apud Græcos recentiores occurrit; quantum vero Centenarium sit, in incerto relinquit Suidas: Κεντηνάριον, νομισμάτων ποσότης. Procopius de bel. Perf. l. 1. Centenarium, Centum libras continere ait: ἕλκει λίτρας τὸ κεντηνάριον ἑκατὸν, ἀφ' οὗ δὴ καὶ ὠνόμασται. κεντὸν γὰρ τὰ ἑκατὸν καλοῦσι Ρωμαῖοι. Et à *Centum* quidem, vocabulo Romano, nomen traxisse manifestum est: centum tamen Pondo præcise non valuisse, ex Glyca apparet, Annal. p. 2. pag. 256. Ubi de Æthiopum regina Salomoni munera offerente verba faciens, hæc habet. *Simul ei largita* CXX *auri talenta cum aromatibus &c. ad suos est reversa. Talentum vero libras* CXXV. *continet. De quo colligi potest, eum à regina Centenarios auri nostros centum accepisse.* Si ergo CXX talentis æquipollent C. Centenarii; talentum vero CXXV. libras continet; exhinc apparet Centenarium libras CL. continere, adeoque Centenarium Procopianum semisse superare. Anne igitur Centenarius duplex? Minor, de quo Procopius, qui Centum libras continet: & Major ille, à Glyca positus, qui Minoris sesquialter est, librasque habet CL, secundum itaque hunc computum Imperator in urbis hujus instaurationem, si de Minore Centenario, eoque aureo, (aliter enim pecuniarum summa condendæ urbi longe impar videbitur:) intelligatur, Monetæ nostræ Anglicanæ, quam *Sterling* vulgo dicimus, 33600. libras; si secundum Glycæ vero Centenarium numeremus, 50400. libras, largitus est: posito scilicet, argenti unciam V. Solidos valere; aurum vero ita se habere ad argentum, sicut L. ad XIV. qualis hodie est monetæ nostræ valor.

vit, & in melius refecit. Itaque etiam cives, gratias ei rependentes ab ejus nomine urbem appellari voluerunt. Senator enim eam antea ab Imperatoris nomine, Nervam denominaverat.

Cæterum Imperatore è vivis excedente, priusquam absoluta esset urbs; mutato nomine, Anazarbum, vocarunt; Tabulariis etiam cura commissa, in Acta Publica eam sub eodem nomine referendi. Primitus enim urbs hæc, Scynta, vocata est: de cœlo autem tacta primum sub Consulibus Romanis, de integro instaurata est, & Ciscus vocata. Rursus etiam Julio Cæs. Imperante, terræ motibus eversa, nova iterum facta est, & Diocæsarea nominata. Sub Nerva vero Imperatore denuo passa, uti dictum est, Anazarbus appellata est. Zarbus autem, parata in victimam virgine indigena, nomine Cepara, statuam ei æneam erexit, urbis in Fortunam. Imperator autem, per Zarbi literas, de incolarum calamitatibus certior factus, plurima eis, qui à ruinis erant superstites, honorifice suppeditavit. Idem Nerva D. Joannem Apostolum ab

σπουδὴν θέμενος, ἀνενέωσε τὴν πόλιν, βελτίω αὐτὴν ποιήσας. Ὅθεν καὶ εἰς τὸ αὐτοῦ ὄνομα ἐκλήθη ἡ πόλις, τῶν πολιτῶν εὐχαριστούντων αὐτῷ. Ὁ γὰρ συγκλητικὸς, εἰς ὄνομα τοῦ βασιλέως Νερβᾶ, ἐκάλεσεν αὐτὴν, πόλιν Νερβάν.

Συνέβη δὲ τελευτῆσαι τὸν βασιλέα, πρὸ τοῦ πληρωθῆναι αὐτήν· [1] καὶ μετεκάλεσεν αὐτὴν [2] Ἀνάζαρβον, ἐπιστρέψαντες τοῖς συμβολαιογράφοις, οὕτως αὐτὴν χρηματίζειν. Ἐλέγετο γὰρ ἐξ ἀρχῆς ἡ αὐτὴ πόλις, Σκοῦντα· καὶ ἔπαθε πρῶτον πάθος ἐπὶ τῶν ὑπάτων Ῥώμης· καὶ ἀνενεώθη, καὶ μετεκλήθη, Κίσκος πόλις. Καὶ πάλιν ἔπαθεν, ἐπὶ τοῦ Καίσαρος Ἰουλίου, τὸ β' αὐτῆς πάθος· καὶ ἀνενεώθη, καὶ μετεκλήθη Διοκαισάρεια· καὶ παθοῦσα, ὡς προείρηται, ἐπὶ Νερβᾶ βασιλέως, μετωνομάσθη Ἀνάζαρβος. Ποιήσας δὲ θυσίαν κόρην ὁ Ζάρβος, ὀνόματι Κηπάραν, χωρικὴν, ἐποίησεν αὐτῇ στήλην χαλκῆν, εἰς τύχην τῆς πόλεως. Ἐμήνυσε δὲ τῷ αὐτῷ βασιλεῖ ὁ Ζάρβος περὶ τῶν πολιτῶν [3] καὶ τοῖς σωθεῖσι πολίταις ἐχαρίσατο, ὡς φιλότιμος, πολλὰ ὁ αὐτὸς βασιλεύς. Ὅστις Νερβᾶς ἀνεκαλέσατο τὸν Ἀπόστολον τὸν ἅγιον Ἰωάννην· καὶ

1. καὶ μετεκάλεσεν αὐτὴν] Scr. μετεκάλεσαν, ut ad Cives referatur, & cum ἐπιστρέψαντες congruat.

2. Ἀνάζαρβον] Anazarban vocat Stephanus, qui ab Azarba conditore eam sic dictam innuit. Stephanus de urb. Ἀναζαρβὰ, πόλις Κιλικίας κέκληται ἀπὸ τοῦ παρακειμένου, ἢ ἀπὸ Ἀζάρβα τοῦ κτίσαντος.

3. καὶ τοῖς σωθεῖσι] Scr. σωθεῖσι.

ἦλθεν

ἦλθεν ἐν Εφέσῳ πάλιν ἀπὸ Πάτμων.

Επὶ δὲ τ͂ αὐτῦ βασιλείας ἀνεφάνη Μάνης, δογματίζων, ϗ διδάσκων, ὀχλαγωγῶν. ὡσαύτως δὲ ἐπὶ τῆς αὐτῦ βασιλείας ἐκωλύθησαν οἱ μονομάχοι, ϗ αἱ θέαι αὐτῶν· ϗ [1] ἐπενοήθησαν ἀντ᾽ αὐτῶν, τῶν κυνηγίων ἡ θέα.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς νοσήσας, καὶ φθαρεὶς, τελευτᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν οα´.

exilio revocavit: qui ex Patmo Ephesum rediens, ibidem degebat.

Hujus ſub Imperio Manes cœpit dogmata ſua ſpargere; populumque ad ſe allectare. Hoc etiam imperante, Ludi Gladiatorii populo interdicti ſunt: in quorum locum ſubſtituta ſunt ſpectacula Cynegetica.

Nerva vero Imperator in morbum incidens, naturæ debitum exolvit, annos natus lxxi.

---

1. ϗ ἐπενοήθησαν ἀντ᾽ αὐτῶν, τῶν κυνηγίων ἡ θέα.] Ludis quidem Gladiatoriis interdixit Nerva: Cynegetica tamen abſurde in eorum locum ſubſtituiſſe dicitur Nerva; ſpectacula jam olim populo exhiberi ſolita.

LIBER XI.

De Temporibus Trajani Imperatoris, & Antiochensi Passione tertia.

ΛΟΓΟΣ ΙΑʹ.

Χρόνων Τραϊανοῦ Βασιλέως καὶ πάθους Αντιοχείας τρίτου.

NErvæ in Imperio successit divinissimus Trajanus: imperavit hic annos XIX, & menses VI. Erat autem procerus, corpore tenui, colore nigro, facie parva, capillitio curto, canoque, oculos habens subsidentes. Ad secundum vero usque Trajani Imperatoris annum, palam exhibebat se Ecclesiæ Ephesinæ doctorem, ubi Episcopus fuit, & Patriarcha, D. Joannes, Aposto-

ΜΕτὰ δὲ τὴν βασιλείαν Νερβᾶ, ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Τραϊανὸς ἔτη ιθʹ, καὶ μῆνας ἕξ. Ην δὲ μακρὸς, ξηρὸς τῷ σώματι, μελάγχροος, λεπτοχαράκτηρος, κονδόθριξ, πολιὸς, βαθεῖς ἔχων ὀφθαλμούς. Εως δὲ τοῦ δευτέρου ἔτους τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἦν φαινόμενος, καὶ διδάσκων ἐν Εφέσῳ, ἐπίσκοπος, καὶ πατριάρχης ὢν, ὁ ἅγιος Ιωάννης, ὁ Από-

στολος,

στυλος, καὶ θεολόγος· καὶ [1] ἀφανῆ ἑαυτὸν ποιήσας, οὐκέτι ὤφθη τινὶ, καὶ οὐδεὶς ἔγνω, τί ἐγένετο, ἕως τοῦ νῦν· καθὼς Ἀφρικανὸς, καὶ Εἰρηναῖος, οἱ σοφώτατοι συνεγράψαντο.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Τραϊανοῦ, διωγμὸς μέγας τῶν Χριστιανῶν ἐγένετο, καὶ [2] πολλοὶ ἐπιμορήθησαν. Ἐν ᾧ χρόνῳ ἐπιστρατεύσας [3] ἀνῆλθε πολεμὸν μετὰ δυνάμεως πολλῆς κατὰ Ῥωμανίας, ἐκ γένους Παρθῶν, βασιλεὺς Περσῶν, ὁ ἀδελφὸς Ὀσδρόου, βασιλέως Ἀρμενίων. Καὶ παρέλαβε πόλεις, καὶ ἐπραίδευσε χώρας πολλὰς, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ τὸν ἴδιον αὐτοῦ υἱὸν, Σανατρούκιον. Καὶ ὡς πραιδεύει ὁ Μεερδότης βασιλεὺς [4] τὴν Ἐφραλησίαν χώραν, ἐλαύνων κατηνέχθη ἀπὸ τοῦ ἵππου, καὶ ἐκλάσθη κακῶς, καὶ ἐτελεύτησεν ἰδίῳ θανάτῳ. Ἐν τῷ δὲ μέλλειν αὐτὸν τελευτᾷν, ἐποίησε τὸν υἱὸν αὐτοῦ, τὸν Σανατρούκιον, [5] Ἀρσάκην, ὅ ἐστι, βασιλέα ἀντ' αὐτοῦ· Περσιστὶ δὲ, Τορκίμ, βασιλεὺς ἑρμηνεύεται. Καὶ ἐπέμψε-

lus, & Theologus. Poftea vero fubtrahens fefe, difparuit: neque adhuc conftat, quid de eo factum eft: ficuti fcriptis tradiderunt, Africanus, & Irenæus, fapientiffimi Chronographi.

Eodem imperante Trajano, Chriftianorum gravis Perfecutio facta eft, & plurimi fupplicio affecti funt. Circa idem tempus contra Romanos arma movebat Perfarum rex Meerdotes, genere Parthus, Ofdrois, Armeniorum regis, frater: qui maximis inftructus copiis, filium quoque Sanatrucium fecum habens plurimas tum urbes, tum regiones captas, fpoliavit. Dumque regionem Euphratefiam deprædatur, curfum præcipitans ex equo dejicitur; cafuque graviter confractus, diem fuum obiit. Moriturus autem, Sanatrucium filium, *Arfacem*, id eft, Regem, fui in locum fubftituit: Perfice autem, *Torcim*, regem fonat. Sanatru-

1. ἀφανῆ ἑαυτὸν ποιήσας] Opinionem hanc irridet Cedrenus, pag. 248. Edition. Parif. quem videfis.

2. πολλοὶ ἐπιμορήθησαν] Scr. ἐπιμωρήθησαν.

3. ἀνῆλθε πολεμὸν] Scr. πολεμῶν.

4. τὴν Ἐφρατησίαν χώραν] Scr. Εὐφρατησίαν.

5. Ἀρσάκην, ὅ ἐστι βασιλέα] Hefychius. Ἀρσάκες, οἱ βασιλεῖς Περσῶν. Inde eft quod habemus infra, in Juliano Imp. Σαβουραρσάκης, quod disjunctim fcriberetur, Σάπωρ Ἀρσάκης, Sapor Rex. Pro Περσῶν tamen, apud Hefychium, fufpicor legendum Πάρθων: Parthici enim reges, *Arfacidæ* dicti funt. Procop. de bel. Perf. l. 2. εἰσὶ μὲν ἡμῖν πολλοὶ Ἀρσακίδαι, ὦ δέσποτα, ἐκείνου Ἀρσάκου ἀπόγονοι· ὃς δὴ ἔτι τῆς Πάρθων βασιλείας ἀλλότριος ἐτύγχανεν ὢν, ἡνίκα ὑπὸ Πάρθοις ἔκειτο τὰ Περσῶν πράγματα. Perfis vero Rex, Τορκίμ, fonat; ut ex noftro difcimus.

cius

cius autem, Perſarum rex factus, bellum Romanum perſequitur: interim Oſdroes, rex Armeniæ, audita Meerdotis fratris morte, filium ſuum Parathemaſphatem, patruelis ſui Sanatrucii, Perſarum regis in auxilium, magno exercitu inſtructum, contra Romanos protinus emiſit. Imperator autem diviniſſimus Trajanus de his certior factus, ſine mora bellum parat; & ingenti inſtructus exercitu, Senatoribns etiam ſtipatus, inter quos quoque erat Adrianus, neptis maritus, anno imperii ſui XII, menſe Hyperberetæo, ſive Octobri, cum ſuis Roma ſolvit, Perſas bello aggreſſurus. Ad partes vero Orientales appulſus, menſe Appellæo, ſive Decembri, ad Seleuciam Syriæ, à ſtativis, Bytyllii, dictis, (qui portus eſt nativus prope Seleuciam,)

νεν ὁ αὐτὸς Σαναβρούκιος, βασιλεὺς Περσῶν, λυμαινόμενος τὴν Ῥωμανίαν. Ὁ δὲ Ὀσδρόης, βασιλεὺς Ἀρμενίων, ὁ τοῦ Μεερδότου ἀδελφὸς, ἀκούσας τὸν αὐτοῦ θάνατον, ἔπεμψε καὶ αὐτὸς εὐθέως τὸν ἴδιον αὐτοῦ υἱὸν ἀπ' αὐτῆς τῆς Ἀρμενίας, μετὰ πολλοῦ στρατοῦ, [1] τὸν Παραθεμασπάτην, πρὸς βοήθειαν τοῦ ἑαυτοῦ ἐξαδέλφου Σανατρουκίου βασιλέως Περσῶν, κατὰ Ῥωμαίων. Καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ θειότατος Τραϊανὸς βασιλεὺς, εὐθέως ἐπεστράτευσε [2] τῷ ιβ' ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐξελθὼν κατ' αὐτῶν, μηνὶ Ὀκτωβρίῳ, τῷ καὶ Ὑπερβερεταίῳ, ἀπὸ Ῥώμης· καὶ φθασάντων, πρῶτον κατέπλευσεν ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν, ὁρμήσας μετὰ δυνάμεως πολλῆς στρατοῦ, καὶ συγκλητικῶν· ἐν οἷς ἦν καὶ Ἀδριανὸς, [3] ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ἐπὶ ἀδελφῇ. Καὶ κατέφθασεν ἐν Σελευκείᾳ τῆς Συρίας, [4] μηνὶ Ἀπελλέῳ, τῷ καὶ Δεκεμβρίῳ, [5] εἰς δρόμον, ἀπὸ τοῦ λεγομένου, Βυτυλλίου ὁρμητηρίου,

1. τὸν παραθεμασπάτην] Dio Παρθαμασίριν eum primo, deinde Παρθαμασπάτην vocat; uti & noſter etiam infra.

2. τῷ ιδ' ἔτει τῆς βασιλείας] Hieronymus apud Euſebium, bella hæc Orientalia à Trajano geſta, ad annum ejuſdem V. refert.

3. ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ἐπ' ἀδελφῇ] Scr. ἀδελφιδῇ, Conſobrinæ. Trajano & ſanguine, & affinitate junctus erat Adrianus, teſte Æl. Spartiano, in Adrian.. *Adriano pater Ælius Adrianus, cognomento Afer, fuit, conſobrinus Trajani Imp.* Et paulo poſt. *Deniqve ſtatim ſuffragante Sura, ad amicitiam Trajani pleniorem rediit, nepte per ſororem Trajani uxore accepta.* Eadem fere habes apud Dionem in Adriano: Ἀδριανὸς δὲ ὑπὸ μὲν Τραϊανοῦ οὐκ ἐσεποιήθη· ἦν μὲν γὰρ πολίτης αὐτοῦ, καὶ ἐπετροπεύθη ὑπ' αὐτοῦ, γένους τε ἐκοινώνει καὶ ἀδελφιδῆν αὐτοῦ ἐγεγαμήκει.

4. μηνὶ Ἀπριλλέῳ] Scr. Ἀπελλαίῳ.

5. εἰς δρόμον] Omnino legendum, εἰς δρόμωνα, ut ex ſequentibus apparet. Curſum autem publicum & Equis, vehiculiſque, & Navigiis etiam ſtetiſſe, apparet ex Sidonio Apollin. Epiſtol. lib. 1. Ep. 5. *Ticini Curſoriam (ſic navigio nomen) aſcendi; qua in Eridanum brevi delatus:* &c. Ubi Sidonius *Curſoriam*, (ſubaudi

πλεῖν, ὄντος αὐτοφυοῦς λιμένος, πλησίον Σελευκείας τῆς Συρίας. οἱ δὲ Πέρσαι ἦσαν παραλαβόντες Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην, δίχα μέντοι πολέμου· κατὰ σύνταξιν φιλικήν, καὶ πάκτα, ἐκάθηντο ἐν αὐτῇ, κρατοῦντες αὐτήν, καὶ φυλάττοντες τῷ βασιλεῖ Περσῶν Σανατρουκίῳ, τῶν Ἀντιοχέων ἀξιωματικῶν, κατὰ ἰδίαν προαίρεσιν, πάκτα εἰρήνης, καὶ ὑποταγῆς αἰτησάντων, διὰ πρεσβείας αὐτῶν πρὸς τὸν βασιλέα Περσῶν. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Περσῶν, πεισθεὶς, [1] ἔπεμψε δύο βαρζαμαράτας, ὧντινων τὰ ὀνόματά ἐστι ταῦτα, Φούρτων, καὶ Γάργαρις, μετὰ βοηθείας πολλῆς Περσικῆς, χιλιάδων γʹ. ὁ δὲ βασιλεὺς Τραϊανὸς, ἢ μόνον κατέφθασε τῷ δρόμωνι τὴν Σελευκέων πόλιν τῆς Συρίας, ἔγραψε λάθρα τοῖς Ἀντιοχεῦσιν ἀξιωματικοῖς, καὶ τοῖς πολίταις πᾶσι, σημαίνων τὴν ἑαυτοῦ παρουσίαν, καὶ ταῦτα· ὅτι, Ἐγνώκαμεν τὴν ὑμετέραν πόλιν ἔχειν ἴδιον πλῆθος ἀνδρῶν πολὺ, δίχα τῶν ἱδρυμένων αὐτόθι στατιωτικῶν ἀριθμῶν. οἱ δὲ πολέμιοι Πέρσαι, οἱ ἐν ὑμετέρᾳ πόλει ὄντες, ὀλίγοι ὑπάρχουσι, πρὸς τὸ ὑμέτερον πλῆθος. [2] Ἀναιρεῖ οὖν ἕκαστος οὓς ἔχει Πέρσας εἰς ἴδιον αὐτοῦ

ipse, celoci vectus, maturavit iter suum. Persæ autem Antiochiam magnam tum occupantes, eam Regi suo asseruerunt, domini ejus facti, non armis, sed mutuo & amico fœdere intercedente. Primores enim Antiochiæ, sponte sua Sanatrucio Persarum regi sese dedentes, per legatos, pacis conditiones postulaverant. Quibus Rex Persarum annuens, misit eo Barzamanatas duos, Phurtunum, & Gargarim, tribus millibus militum Persicorum instructos. Trajanus autem Imperator, quamprimum celocis ope Seleuciam Syriæ appulisset, nuncium Antiochiam clam expedivit, qui Primoribns, civibusque omnibus, adventum ejus notum faceret: quibus etiam & ista scripsit. ‘Novimus vos præter milites vestros Stationarios, ex civibus etiam frequentem numerare populum; quorum præ multitudine, Persæ isti, civitatem vestram tenentes, pauci existimandi sunt. Quisque igitur vestrum, nostra fretus

(subaudi navem,) quam Græci δρόμωνα, vocant. Harum vero Remiges δρομωνάριοι, Latinis etiam Dromonarii dicti: quibus Theodorici scripta Epistola extat, apud Cassiodorum, Variar. lib. 2. ex qua paucula hæc, ad propositum nostrum spectantia, proferre non gravabor. *Et ideo Comiti Sacrarum Largitionum nostra precepit auctoritas, ut in hostiliensi loco constitui debeatis; quatenus fiscali humanitate recreati, excursus cum veredariis per alveum Padi more solito faciatis, ut diviso labore, equis publicis debeat subveniri:* &c. Hujusmodi autem navigio, relicta post se classe reliqua, celeritatis causa hic usum fuisse Trajanum, innuit Auctor.

1. ἔπεμψε δύο βαρζαμαράτας] βαρσαμανάτας, infra vocat Duces hos Persicos.

2. ἀναιρεῖ οὖν ἕκαστος] Scr. ἀναιρείτω, sive ἀναιρῇ.

'præsentia, quos apud se Persas habet è medio tollat. Advenimus enim Romanis injurias illatas ulturi.

Antiochenses igitur, super hoc admoniti, per silentium noctis Persas omnes, insomnes ipsi, exciderunt. Persarum autem Duces illos duos, Barsamanatas dictos, Phurtunum, & Gargarim, comprehensos interfecerunt: & cadavera eorum per totam urbem raptantes, exclamarunt: *Ecce, Domini Trajani in victoriam, Phurtunum & Gargarim tractos! age, age Phurtune, & Gargari.* Interim vero, dum hi à populo distrahebantur, qui ex Persis evadere potuerunt, stragi sese eripientes, ignem urbi per noctem injecerunt: pars itaque ejus, licet non magna, ad Scepinum vicum, conflagravit. His auditis, Imperator Trajanus intrepidos Antiochensium animos summe prædicavit; classeque à Seleucia solvente, ad sacram Daphnem cum exercitu ducens iter, sacrâ ibi, in Apollinis templo peregit. Per nuncios autem à Daphne missos Antiochenses monuit, uti occisorum Persarum cadavera ex urbe ejicerentur, & procul inde exportata con-

οἶκον, θαῤῥῶν εἰς τὴν ἡμετέραν παρουσίαν· διότι ἐληλύθαμεν ἐκδικοῦντες τὰ Ῥωμαίων.

Καὶ ταῦτα γνόντες οἱ αὐτοὶ Ἀντιοχεῖς, νυκτὸς ὥρμησαν κατὰ τῶν ὄντων ἐν τῇ αὐτῶν πόλει Περσῶν, καὶ ἀγρυπνήσαντες, ἀνεῖλον πάντας. Καὶ συλλαβόμενοι τοὺς δύο στρατηγοὺς Περσῶν, τοὺς λεγομένους βαρσαμανάτας, καὶ φονεύσαντες καὶ αὐτοὺς, ἔσυραν καὶ τὰ λείψανα αὐτῶν κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν [1] Φουρτούνου καὶ Γάργαρη, φωνὴν κράζοντες περὶ αὐτῶν ταύτην. Εἰς τὴν νίκην Τραϊανοῦ τοῦ δεσπότου, ἴδε σύρονται Φουρτοῦνος καὶ Γάργαρις· ἄγε, ἄγε, Γάργαρη, Φουρτοῦνε. Οἱ δὲ δυνηθέντες Πέρσαι ἐξειλῆσαι ἐν τῷ σύρεσθαι ἐκείνους ὑπὸ τοῦ πλήθους, ἐξερχόμενοι καὶ φεύγοντες, ἔβαλον πῦρ τῇ αὐτῇ νυκτὶ, καὶ ἐκαύθη μέρος μικρὸν τῆς πόλεως, ἐπὶ τὴν λεγομένην, Σκεπινοῦ γειτονίαν. Ὁ δὲ βασιλεὺς Τραϊανὸς ἀκούσας ταῦτα, ἐπῄνεσε τὸ ἀνδρεῖον τῶν Ἀντιοχέων πολιτῶν· καὶ τῶν δὲ πλοίων τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ καταφθασάντων ἀπὸ Σελευκείας, ἀνῆλθον ἐπὶ τὴν ἱερὰν Δάφνην, εὔξασθαι, καὶ θυσιάσαι, εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. Καὶ ἐδήλωσε τοῖς Ἀντιοχεῦσιν ἀπὸ Δάφνης, κελεύσας ἐπαρθῆναι ἀπὸ τῆς πόλεως τὰ λείψανα τῶν φονευθέντων Περσῶν, καὶ ἀπὸ διαστήματος τῆς αὐτῆς πόλεως ἐκβληθέντα, καυθῆναι· ἁγνισθῆναι δὲ καὶ τὴν πόλιν πᾶσαν, καὶ γενέ-

1. Φουρτούνου, καὶ Γάργαρην] Ex Græcorum formatione nominum, Γαργάριος, scribendum esset: sed nec vocalis longa in ultima, accentum in antepenultima hoc loco pati potest.

θαι

διὰ πυρὰς κατὰ τόπον καὶ πυλῶνα τῆς αὐτῆς πόλεως, δαφνίνων δένδρων· καὶ βαλλέσθαι ἐν τῷ πυρὶ τῶν φυλλοδαφνῶν λίβανον πολὺ, καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν [1] ταυρέας ἐκτυπεῖν, πρὸς τὸ ἀποδιωχθῆναι τὰ πνεύματα τὰ ἄδικα τῶν σφαγέντων Περσῶν· καὶ ἐγένετο οὕτως. Καὶ κατῆλθεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Τραϊανὸς ἀπὸ Δάφνης, καὶ εἰσῆλθεν ἐν Αντιοχείᾳ τῆς Συρίας, [2] διὰ τῆς χρυσέας τῆς λεγομένης, τοῦτ' ἔστι, τῆς Δαφνητικῆς, φορῶν ἐν τῇ αὐτοῦ κεφαλῇ στέφανον ἀπὸ ἐλαιοκλά-

concremarentur. Juſſit etiam luſtrari urbem pyris hinc inde, & ad portas, ex ramuſculis laureis accenſis, & thure ignibus largiter injecto; Tympana quoque ubique per urbem pulſari, ad abigendos Perſarum interfectorum noxios ſpiritus: quod etiam factum eſt. Menſis autem Audynei, ſive Januarii VII, feria V, hora diei IV, Trajanus Imperator per portam Auream, ſive Daphneticam, ex Daphne veniens, Antiochiam Syriæ ingreſſus eſt, co-

1. *ταυρέας ἐκτυπεῖν*] *ταυρέαν*, ſeu *ταυρέην*, (ſubaudi, *δορὰ*] Pellis eſt Taurina: ſumiturque pro quovis ex ea facto ſcutica, Clypeo, Caſſide, &c. Hoc vero hoc loco, Tympanum quod ex pelle etiam taurina factum, ſignare videtur: quo etiam ſenſu habes apud Leonem Imp Conſtitut. 7. & Mauricium, ſtrategic. lib. 1. vide Nic. Rigaltii, & Jo. Meurſii Gloſſaria in *Ταυρέα*. Non itaque aſſentiri poſſum Reineſio, Var. Lect. l. 3. ubi animadvertit in Palladii Hiſt. Lauſ. interpretem Gent. Hervetum, eo quod *Ταυρέαν* non *Scuticam*, ſed *Taurinam pellem*, vertit. Palladii verba hæc ſunt, c. de Nathanaele abbate: *Παραγίνεται ὁ δαίμων ἐν νυκτὶ, ταυρέαν κατέχων ὥσπερ οἱ δήμιοι, σχῆμα ἔχων στρατιώτου ῥακοδυτοῦντος, ψόφους ἐργαζόμενος τῇ ταυρέᾳ.* Quo in loco *ταυρέα*, manifeſte ponitur pro Tympano, uti apparet ex iſtis, *σχῆμα ἔχων στρατιώτου*: quid enim Militi cum Scuticis, & flagellis, Lictoris armis? cui Tympano ſuo, præſertim terrorem alicui incuſſuro nihil convenientius. Aeris autem purgandi virtutem pulſatis Tympanis, Campanis, & hujuſmodi ſonoris ineſſe, jam olim invaluit opinio. Hujus rei exemplum habemus, apud Menandrum Protector. Excerpt. de Legationib. de Turcis Zemarchum, Juſtini minoris Legatum, excipientibus, verba habentem: haud multum huc facientibus præmiſſis, dedeinde addit: *Επιπαταγοῦντες δὲ κώδωνί τινι, καὶ τυμπάνῳ ὑπερθεν τοῦ φόρτου, περιέφερον τὸ φυλλῶδες τοῦ λιβάνου τῇ φλογὶ λακιζόμενον· καὶ ἅμα γινόμενοι μανιώδεις, καὶ ἐμβριμούμενοι, τὰ πονηρὰ ἀπελαύνειν ἐδόκουν. οὕτω γὰρ ἀποτρόπαιοί τινες εἶναι, καὶ ἀλεξίκακοι ἐδόκουν.* Vide etiam Pomponatium de Incantat. cap. 12. Hieron. Magium Miſcellaneor. lib 4. cap. 14. & Angel. Roccham de Campanis.

2. *διὰ τῆς χρυσέας τῆς λεγομένης*] Subaudi, *πόρτας*; uti infra habet, in Theodoſio Jun. Prochroniſmo autem hîc utitur Auctor noſter, Portam hanc nomine quod nondum habuit appellans: à Theodoſio enim prædicto, auro tandem obducta Porta ærea Daphnetica, Aurea deinceps dicta fuit: uti nos docet auctor noſter in Theodoſio Min. his verbis. *Ο δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος ἐχρύσωσε Δαφνητικῆς πόρτας δύο θύρας τὰς χαλκᾶς· καθ' ὁμοιότητα ἧς ἐχρύσωσε πόρτας ἐν Κωνσταντινουπόλει· ἥτις καλεῖται ἕως ἄρτι, ἡ Χρυσέα πόρτα.*

ronam capite geſtans, ex ramuſculis oleaginis contextam. Tympana etiam pulſari juſſit, ſingulis noctibus, per XXX dies: idem etiam menſe hoc quotannis fieri mandans, Perſarum occiſorum in memoriam. Hæc autem Domninus Chronographus literis prodidit.

Interim vero, dum Trajanus Antiochiæ Syriæ commorabatur, de rebus belli conſilium agitans, à Tyberiano, Palæſtinæ Primæ Præfecto, literas accepit, hiſce verbis ſcriptas. ‘Imperatori ‘invicto, Cæſari, diviniſſi‘mo Trajano. Mandatum ve‘ſtrum, de puniendis Gali‘læis, qui nobis veniunt ſub‘nomine *Chriſtianorum*, quan‘tum in me eſt, effectum dedi. ‘At hi ſeſe ultro ſuppliciis, ‘& morti dedunt: & multus ‘licet fuerim hortationibus, ‘& minis, illud agens, ut ‘à ſe mihi prodendo eos de‘terrerem; fruſtra tamen ha‘ctenus fui. Vos itaque juxta ‘ac Majeſtati V. Invictiſſimæ ‘viſum fuerit, de his rebus ‘decernatis. Edixit autem Trajanus Tiberiano, cæteriſque Præfectis; uti in poſterum à Chriſtianorum cædibus abſtinerent: exinde ita-

δων, μηνὶ Αὐδυναίῳ, τῷ καὶ Ἰανουαρίῳ ἑβδόμῃ, ἡμέρᾳ ε', ὥρᾳ ἡμερινῇ δ'. Τὰς δὲ ταυρέας [1] ἐκέλευσε βάλεσθαι ἄχρι ἡμερῶν λ', καθ' ἑκάστην νύκτα· κελεύσας καὶ τοῦτο, ὥστε κατ' ἔτος, τῷ αὐτῷ χρόνῳ γίνεσθαι, μνήμης χάριν τῆς τῶν Περσῶν ἀπωλείας. ἅπινα Δομνῖνος ὁ χρονογράφος συνεγράψατο.

Ἐν τῷ δὲ διατρίβειν τὸν αὐτὸν Τραϊανὸν βασιλέα ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας, βουλευόμενον τὰ περὶ τοῦ πολέμου, [2] ἐμήνυσεν αὐτὸν Τιβεριανὸς, ἡγεμὼν τοῦ πρώτου Παλαιστινῶν ἔθνους, ταῦτα. Αὐτοκράτορι, νικητῇ, Καίσαρι, θειοτάτῳ Τραϊανῷ. Ἀπέκαμον τιμωρούμενος, καὶ φονεύων τοὺς Γαλιλαίους, τοὺς τοῦ δόγματος τῶν λεγομένων Χριστιανῶν, κατὰ τὰ ὑμέτερα θεσπίσματα· καὶ οὐ παύονται ἑαυτοὺς μηνύοντες, εἰς τὸ ἀναιρεῖσθαι. Ὅθεν ἐκοπίασα, τούτοις παραινῶν, καὶ ἀπειλῶν, μὴ τολμᾷν αὐτοὺς μηνύειν μοι, ὑπάρχοντας ἐκ τοῦ προειρημένου δόγματος· καὶ διωκόμενοι, οὐ παύονται. Θεσπίσαι μοι οὖν καταξιώσατε τὰ παριστάμενα [3] τῷ ὑμετέρῳ κράτει τροπαιοῦχοι. Καὶ ἐκέλευσεν αὐτῷ ὁ αὐτὸς Τραϊανὸς παύσασθαι τοῦ φονεύειν τοὺς Χριστιανούς. Ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς πανταχοῦ ἄρχουσι

1. ἐκέλευσε βάλεσθαι] Scr. βάλλεσθαι: *feriri, ſive pulſari.*

2. ἐμήνυσεν αὐτὸν ταῦτα.] *Eum per literas de his monuit*; vel, *literas has ei miſit*: quo ſenſu, μηνύω, apud noſtrum frequenter uſurpatur. Mallem tamen, ἐμήνυσεν αὐτῷ.

3. τῷ ὑμετέρῳ κράτει τροπαιοῦχοι] forte legendum, τροπαιούχῳ, ut referatur ad κράτει: licet Principes plurali numero frequentiſſime compellatos, vel pueri norunt.

τοῦτο

τοῦτο ἐκέλευσε, μὴ φονεύειν τοῦ λοιποῦ τοὺς λεγομένους χριστιανούς. Καὶ ἐγένετο ἔνδοσις μικρὰ τοῖς χριστιανοῖς.

Καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ Αντιοχείας τῆς μεγάλης, πόλεμον κατὰ Περσῶν κινήσας ὁ αὐτὸς Τραϊανός· καὶ ἐνίκησεν αὐτοὺς κατὰ κράτος, τῷ τρόπῳ τούτῳ. Μαθὼν ὅτι διαφθονεῖται τῷ Σανατρουκίῳ, βασιλεῖ Περσῶν, ὁ ἴδιος αὐτοῦ ἐξάδελφος, Παρθεμασπάτης· πέμψας πρὸς αὐτὸν, ὑπενόθευσεν αὐτὸν Τραϊανὸς βασιλεὺς, ταξάμενος δοῦναι αὐτῷ τὴν βασιλείαν Περσῶν, ἐὰν συμμαχήσῃ αὐτῷ. Καὶ ὑπονοθευθεὶς, ἦλθε πρὸς αὐτὸν νυκτός· καὶ λαβὼν αὐτὸν εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ μέρος, [1] μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ, ὁ αὐτὸς θειότατος Τραϊανὸς, ὥρμησε κατὰ τοῦ Σανατρουκίου, βασιλέως Περσῶν· καὶ πολλῶν Περσῶν πεσόντων, συνελάβετο τὸν Σανατρούκιον, βασιλέα Περσῶν, φεύγοντα· καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν. Καὶ ἐποίησεν ἀντ' αὐτοῦ βασιλέα Περσῶν, (τοῖς ὑπολειφθεῖσι καὶ προσπεσοῦσιν αὐτῷ Πέρσαις,) ὁ αὐτὸς Τραϊανὸς, κατὰ τὰς συντάξεις, ὀνόματι Παρθεμασπάτην, υἱὸν Οσδρόου· γράψας τῇ συγκλήτῳ, τῇ ἐν Ρώμῃ, ὅτι τοσαύτην, καὶ ἄπειρον γῆν, καὶ [2] ἄμετρα διαστήματα ἀφεστηκότα τῆς Ρώμης, διοικεῖν οὐκ ἀντεχόμεθα· ἀλλὰ παράσχωμεν αὐτοῖς βασιλέα, ὑποτε-

que aliquantum temporis à calamitatibus suis respirarunt Christiani.

Trajanus autem Antiochia discedens, contra Persas arma movit; quos tali commento penitus profligavit. Graves intercedebant inimicitiæ inter Sanatrucium, Persarum regem, & patruelem ejus, Parthemaspatem. Trajanus itaque Imperator, ubi hoc resciverat, in partes suas Parthemaspatem sollicitavit; pollicitus, se ei, si se belli socium adjungeret, Persarum regnum daturum. Accepit conditionem Parthemaspates, noctuque cum suis ad Trajanum accessit. Hunc itaque sibi adjungens, Sanatrucium, Persarum regem, adoritur: Persisque plurimis in prælio cadentibus, Sanatrucius rex fugam capessit, captusque tandem interficitur. Huic itaque in regno Persarum Imperator Parthemaspatem, Osdrois filium, ex pacto Regem suffecit; Persis, qui supererant, ad pedes ei procidentibus. Senatum vero Romanum de his certiorem faciens; 'Has, inquit, regiones, tantæ cum 'sint, tantoque à Roma inter'vallo dissitæ, tenere non 'possumus: Regem itaque po'tius eis constituamus, im-

1. μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ] πλῆθος, pro exercitu, supra habuimus, in August. Imp. καὶ καπιὼν μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ, ὑπέταξε τὰς ἄλλας χώρας.

2. ἄμετρα διαστήματα ἀφεστηκότα] forte scribendum, ἀφεστηκυῖαν.

'perio

'perio Romano 'subjectum. 'rescripsit ei senatus: Imperatori integrum esse, pro 'arbitrio suo de rebus omnibus 'decernere, juxtaque ac ipse 'Romaniæ utile fore judicaverit. Sic itaque Parthemaspates Persarum rex factus est. Hæc autem de bello Persico, & divinissimi Trajani victoria, conscripta reliquit sapientissimus Arianus Chronographus; qui ista omnia accurate exposuit.

Idem Imperator Amidam in Metropolim fecit; & Mesopotamiam, ab Osdroina sejunctam, in Provinciæ formam redegit: Præfecto, Jureque Metropolitico, ei concessis. Provinciam etiam aliam fecit, ad Danubium flumen; quam Daciam Parapotamiam nominavit.

Eodem divinissimo Trajano Imperante, divinam iram passa est, vice tertia, Antiochia magna, quæ ad Daphnem sita est, Apellæi, sive Decembris XIII, feria prima, post gallicinium, Æræ Antiochenæ

ταγμένον τῷ τῶν Ρωμαίων κράτει. Καὶ ἀντέγραψεν αὐτῷ ἡ σύγκλητος ἀπὸ Ρώμης, ἅπαντα ποιῆσαι, ὡς δ' ἂν βούληται, καὶ αὐτὸς συνείδοι συμφέρειν τῇ Ρωμανίᾳ. Καὶ ἐβασίλευσε Περσῶν ὁ Παθεμασπάτης. τὸν δὲ πόλεμον, καὶ τὴν κατὰ Περσῶν νίκην τοῦ θειοτάτου Τραϊανοῦ, ὁ σοφώτατος Αρειανὸς ὁ χρονογράφος ἐξέθετο, ἱστορήσας, καὶ συγγραψάμενος πάντα ἀκριβῶς.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἐποίησε καὶ τὴν Αμιδαν μητρόπολιν, καλέσας ἐπαρχίαν Μεσοποταμίαν, ἀπομερίσας αὐτὴν ἀπὸ Οσδροΐνης, δοὺς καὶ ἄρχοντα αὐτῇ, καὶ δίκαιον μητροπόλεως. Εποίησε δὲ καὶ ἄλλην ἐπαρχίαν [1] εἰς τὸν Δάνυβιν ποταμὸν, ἣν ἐκάλεσε Δακίαν παραποταμίαν.

Επὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ θειοτάτου Τραϊανοῦ, ἔπαθεν Αντιόχεια ἡ μεγάλη, ἡ πρὸς Δάφνην, τὸ τρίτον αὐτῆς πάθος, [2] μηνὶ Απριλλέῳ, τῷ καὶ Δεκεμβρίῳ ιγ', ἡμέρᾳ α', μετὰ ἀλεκτρυόνα, [3] ἔτους χρηματίζοντος ρξδ' κατὰ τοὺς αὐτοὺς Αντιο-

1. εἰς τὸν Δάνουβιν ποταμὸν] Δάνουβιν pro Δανούβιον. Eutropius, lib. 8. in Trajano: *Daciam Decebalo victo subegit, provincia trans Danubium facta, in his agris quos nunc Taiphali tenent, & Victophali, & Theruingi habent. Ea provincia decies centena millia passuum in circuitu tenuit,*

2. μηνὶ Απριλλέῳ] Scr. Απηλλέῳ, sive Απηλλαίῳ.

3. ἔτους χρηματίζοντος ρξδ'.] Terræmotus iste Antiochensis contigit Trajani Imp. anno XVIII, nempe ad numerum Eusebianum MMXXXI. ut apparet ex Dione, de eis qui hac clade perierunt mentionem faciente, ὧν εἷς ὁ Πέδων ὁ ὕπατος ἐγένετο: *ex quorum numero erat Pedo Consul.* M. autem Valerius Messala, & C. Popillius Caro Pedo Coss. fuerunt ad annum Trajani, Imp. penultimum, nempe Fastis Capitolin. XVII. Eusebio vero, & Chr. Alex. auctori XVIII. qui obiter corrigendus: Ποδῶνος enim habet, pro Πέδωνος. Hæc cum ita sint, manifestum est hæc contigisse ad annum Æræ Antiochenæ CLXIII.

Ἀντιοχεῖς, μετὰ δὲ β' ἔτη τῆς παρουσίας τοῦ θειοτάτου βασιλέως Τραϊανοῦ τῆς ἐπὶ τὴν ἀνατολήν. Οἱ δὲ Ἀντιοχεῖς οἱ ἀπομείναντες, καὶ ζήσαντες τότε, [1] ἱερὸν ἔκτισαν ἐν Δάφνῃ, ἐν ᾧ ἐπέγραψαν· Οἱ σωθέντες ἀνέστησαν Διῒ Σωτῆρι.

Ἐν δὲ τῇ αὐτῇ νυκτὶ, ὅτε ἔπαθεν ἡ αὐτὴ Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη, ἔπαθε τότε καὶ [2] ἡ Ῥόδος πόλις νῆσος οὖσα τῆς Ἑξαπόλεως, ὑπὸ θεομηνίας, τὸ δεύτερον αὐτῆς πάθος. ὁ δὲ αὐτὸς εὐσεβέστατος Τραϊανὸς ἔκτισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἀρξάμενος πρῶτον κτίσμα, τὴν λεγομένην, μέσην πύλην, πλησίον τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἄρεως, ὅπου ὁ Παρμένιος ὁ χείμαῤῥος κατέρχεται, ἔγγιστα τοῦ

anno CLXIV, post Trajani divinissimi in Partes Orientales adventum, annis II. Qui autem ex Antiochensibus superstites manserunt, templum in Daphne condebant, cum hac inscriptione: *Jovi Servatori sacrarunt sospites.*

Eadem vero nocte, qua Antiochia magna, divinam quoque iram secundo passa est Rhodus insula, sex habens urbes. At vero pientissimus Imperator Trajanus, Antiochiam magnam instauraturus, Portam Mediam dictam inprimis extruxit, prope Martis ædem, ad Parmenium fluentum, non procul à Macello, hodie appellato. Su-

---

CLXIII. adeoque anno post Trajani in Antiochiam adventum VI. si modo, uti vult auctor noster, Imperii sui anno XII. Antiochiam venerit Trajanus; & non, ut ipse ait, anno post ejus adventum II. unus itaque anni Metachronismus est. Evagrius etiam falsus est, Hist. Eccles. lib. 2. cap. 12. ubi cladem hanc Antiochensem contigisse asserit, ἔννατον καὶ πεντηκοστὸν καὶ ἑκατοστὸν ἄγουσης τῆς πόλεως ἔτος τῆς αὐτονομίας· Urbis αὐτονομίας anno CLIX, totius quadriennii prochronismo peccans.

1. ἱερὸν ἔκτησαν] Scr. ἔκτισαν.

2. ἡ Ῥόδος πόλις νῆσος οὖσα τῆς ἑξαπόλεως] Locus proculdubio mendosus: Rhodus quidem urbs est Iberiæ, sive Hispaniæ, à Rhodiis condita, teste Eustathio in Dionys. Perieg. ex Strabone: ὁ δὲ γεωγράφος φησὶ καὶ ὅτι πλεύσαντες οἱ Ῥόδιοι μέχρις Ἰβηρίας, ἔκτισαν ἐκεῖ πόλιν Ῥόδον. Est etiam Rhodopolis, urbs Lazica, de qua Procopius, de bell. Pers. lib. 2. & Goth. l. 4. Verum hæc verba, νῆσος οὖσα, de Rhodo Insula loqui auctorem, clare docent. In Rhodo vero urbem etiam ejusdem nominis fuisse discimus ex Pomponio Mela de situ Orbis lib. 2. Locus itaque iste auctoris nostri hoc modo fortasse restituendus: ἔπαθε τότε καὶ ἡ Ῥόδος, πόλις Ῥόδου νήσου οὔσης τῆς ἑξαπόλεως. *Eodem tempore passa est etiam Rhodus, urbs Rhodi insulæ sex urbibus insignis.* vel forte sic: ἔπαθε τότε καὶ ἡ Ῥόδος, sed quare ἑξάπολιν vocat Rhodum, cum, ut ex Scylace Caryandensi habemus, in Periplo, τρίπολις tantum fuerit? Ῥόδος κατὰ τοῦτο νῆσος τρίπολις ἀρχαία πόλις· καὶ ἐν αὐτῇ πόλεις αἵδε, Ἰάλυσος, Λίνδος, Κάμειρος; idem etiam testatur Eustath. in Dionys. loc. citat. Pomponius etiam Mela, l. 2. ubi post enumeratas maris Mediterranei insulas, deinde addit: *in Lycia Rhodos. in illis singulæ iisdem nominibus urbes. In Rhodo tres quondam erant, Lindos, Camiros, Jalysos, quæ & Rhodus dicta est, teste Plinio Hist. Nat. l. 5. de hoc videant eruditi.*

perius

perius autem insculpsit effigiem Lupæ, Romuli & Remi nutricis: uti scirent posteri, Romanorum hoc esse opus. Virginem etiam Antiochenam, formosam, nomine Calliopem, immolavit, in expiationem, & lustrationem urbis; cujus etiam in honorem Nymphæum extruxit. Porticus etiam duas ingentes deinde excitavit: inter alia vero plurima, quæ Antiochiæ extruxit, Balneum etiam Publicum, & Aquæductum condidit, aquam è fontibus Daphnicis emanantem, in Agrias diducens: operi vero utrique nomen suum imposuit. Theatrum quoque Antiochense, imperfectum antea, ad exitum perduxit: cujus etiam Proscenii in medio, urbis scilicet in fortunam, Virginis à se immolatæ statuam æneam deauratam, Oronti fluvio incidentem, & à Seleuco & Antiocho regibus coronatam, quatuor columnis erectam collocavit. Quo tempore autem terræmotus Antiochiæ accidit, Imperatore ibi etiam adhuc commorante, martyrio coronatus est S. Ignatius, Episcopus An-

νυμὶ λεγομένου Μακέλλου· γλύψας ἄνω ἄγαλμα λυκαίνης, τρεφούσης τὸν Ῥῶμον, καὶ τὸν Ῥῆμον· διὰ τὸ γινώσκεσθαι, ὅτι Ῥωμαϊόν ἐστι τὸ κτίσμα. Θυσιάσας ἐκεῖ παρθένον κόρην εὐπρεπῆ, πολιτίδα, ὀνόματι Καλλιόπην, ὑπὲρ λύτρου, καὶ ἀποκαθαρισμοῦ τῆς πόλεως, [1] νυμφαγωγίαν αὐτῇ ποιήσας. Καὶ εὐθέως ἀνήγειρε τοὺς δύο ἐμβόλους τοὺς μεγάλους· καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ ἔκτισεν ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιόχου πόλει, καὶ δημόσιον, καὶ ἀγωγόν· ἀποστρέψας τὸ ὕδωρ τὸ ἀπὸ τῶν πηγῶν Δάφνης ἐκχεόμενον, εἰς τὰς λεγομένας, Ἀγρίας· ἐπιθήσας καὶ τῷ δημοσίῳ, καὶ τῷ ἀγωγῷ εἰς τὸ ἴδιον, ὄνομα. Καὶ τὸ θέατρον δὲ τῆς αὐτῆς Ἀντιοχείας ἀνεπλήρωσεν, [2] ἀτελὲς ὄν· στήσας ἐν αὐτῷ ὑπεράνω τεσσάρων κιόνων, [3] ἐν μέσῳ τοῦ νυμφαίου τοῦ προσκηνίου, τῆς σφαγιασθείσης ὑπ' αὐτοῦ κόρης στήλην χαλκῆν κεχρυσωμένην, καθημένην ἐπάνω τοῦ Ὀρόντου ποταμοῦ, εἰς λόγον τύχης τῆς αὐτῆς πόλεως, στεφομένην ὑπὸ Σελεύκου, καὶ Ἀντιόχου βασιλέων. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Τραϊανὸς ἐν τῇ αὐτῇ πόλει διῆγεν, ὅτε ἡ θεομηνία ἐγένετο [4] ἐμαρτύρησε δὲ ἐπὶ αὐτοῦ τότε ὁ ἅγιος

1. *νυμφαγωγίαν αὐτῇ ποιήσας*] *Νυμφαγωγίαν* hîc, quod alibi *Νυμφαῖον* vocat ædificium, virginum pauperiorum nuptiis celebrandis destinatum: uti supra monuimus.

2. *ἀτελὲς ὄν*,] opus hoc à Tiberio incœptum ait Auctor supra, in Tiberio Imp.

3. *ἐν μέσῳ τοῦ νυμφαίου τοῦ προσκηνίου*] *τοῦ νυμφαίου* omnino *παρέλκειν* videntur.

4. *ἐμαρτύρησε δὲ ἐπὶ αὐτοῦ τότε ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος*] Ignatium, Episcopum Antiochenum, ex Syria Romam missum, ibique bestiis prædam projectum fuisse constans scriptorum est traditio.

ἅγιος Ἰγνάτιος, ὁ ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Ἀντιοχείας· ἠγανάκτησε γὰρ κατ' αὐτοῦ, ὅτι ἐλοιδόρει αὐτόν. Συνέσχε δὲ τότε καὶ πέντε ὀνόματα χριστιανῶν γυναικῶν Ἀντιοχισσῶν, [1] καὶ ἐξαίτασεν αὐτὰς, λέγων· Τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς ὑμῶν, ὅτι οὕτως ἐκδίδοτε ἑαυτὰς εἰς θάνατον; Αἱ δὲ ἀπεκρίθησαν, λέγουσαι· ὅτι, φονευομένας ἡμᾶς παρ' ὑμῶν, ἀνίσταται ἡμᾶς πάλιν, ὡς ἔχομεν σώματι, εἰς αἰωνίαν ζωήν. Καὶ ἐκέλευσεν αὐτὰς πυρικαύστους γενέσθαι, [2] καὶ τῶν χοῦν τῶν ὀστέων αὐτῶν συνέμιξε χαλκῷ, καὶ ἐποίησε τὸν χαλκὸν εἰς ὃ ἐποίησε δημόσιον χαλκία τοῦ θερμοῦ. Καὶ ὅτε ἤρξατο παρέχειν τὸ δημόσιον, εἴ τις ἐὰν ἐλούετο εἰς αὐτὸ τὸ δημόσιον, ἐσκοτοῦτο, καὶ ἔπιπτε, καὶ [3] ἐξήρχετο βασταγμῷ.

Καὶ μαθὼν ὁ βασιλεὺς Τραϊανὸς τοῦτο, ἤλλαξε τὰ αὐτὰ χαλκία, καὶ ἐποίησεν ἄλλα, ἀπὸ καθαροῦ χαλκοῦ, λέγων· ὅτι, οὐ καλῶς ἐποίησα, χοῦν σωμάτων συμμίξας αὐτοῖς, καὶ κοινώσας τὰ θερμὰ ὕδατα. Ταῦτα δὲ ἔλεγεν, ἐπειδὴ οἱ χριστιανοὶ [4] ὑπέξιζον τοῖς Ἕλλησι, καυχώμενοι.

tiochenſis; cui Trajanus iraſcebatur, ab eo increpatus. Eodem tempore Imperator comprehenſis quinque Chriſtianis mulieribus Antiochenis, interrogavit eas; 'qua 'tandem, inquiens, ſpe fre'tæ, ſic voſmet morti objici'tis? Reſpondent mulieres; 'Nos equidem, à vobis neci 'traditæ, iterum, atque hiſdem 'corporibus, in æternam vitam reſurgemus. Tum vero imperator eas ignibus comburi juſſit, oſſiumque combuſtorum cineres æri commiſceri: ex hoc vero vaſa ahenea, in uſum Lavacri, fabricavit. Quamprimum autem populo Balneum exhibuit, ſi quis lavatum ingrederetur, vertigine ſtatim correptus cecidit, nec niſi ab aliis ſuſtentatus exire inde potuit.

Trajanus vero Imperator, de his certior factus, vaſa illa ahenea tranſmutavit, aliaque ex ære puro conflari juſſit, dicens: 'Male equidem à me 'factum, qui Corporum ci'neres vaſis immiſcens, Bal'neum contaminavi. Hoc autem ideo dicebat, eo quod Chriſtiani ſuper hoc glorian-

ditio. Doctiſſimus tamen Joſephus Scaliger in Euſebii Chron. certiora hujus rei teſtimonia, quam quæ adhuc habentur, deſiderat: atque equidem hic Auctoris noſtri locus contrarium aſtruere videtur. Sed nec de Ignatii Martyrii tempore convenit inter Noſtrum & Euſebium: hic enim ponit ad annum Trajani Imp. X. ſeptem nempe annis, ante dictum terræmotum Antiochenſem; quo tempore noſter Ignatium Martyrio coronatum aſſerit.

1. Καὶ ἐξαίτασεν αὐτὰς] Scr. ἐξήτασεν.

2. καὶ τῶν χοῦν τῶν ὀστέων] Scr. τὸν χοῦν.

3. ἐξήρχετο βασταγμῷ] Tanquam onus à portatoribus, ſublatus exiit.

4. ὑπέξιζον τοῖς Ἕλλησι] Forte legendum, ὑπώξιζον.

tes, Græcos ſubinde laceſſerunt. Vaſa autem priora ahenea refundens, ſtatuas inde quinque mulieribus prædictis erexit; dicens: Ecce ego eas, non autem Deus eorum, (uti dixerunt ipſæ,) excitavi. Statuæ vero hæ, Balneo eodem Publico poſitæ, etiam adhuc viſuntur. Fornacem quoque ignitum paravit; juſſitque, ut Chriſtiani, quibuſcunque ſic viſum eſſet, in flammas ultro ſe injicerent. Multi itaque ſeſe injicientes, martyrium ſubierunt: cujus numeri fuerunt S. Droſina, virgineſque aliæ complures.

Extruxit autem Imperator idem Dianæ templum in Daphne, in luco medio poſitum. Provincias etiam duas ultra Danubium flumen, in partibus Occidentalibus, conſtituit, quas Daciam primam, & ſecundam vocavit.

Morbo deinde correptus, diem obiit, annos natus LXVI.

Trajanum excepit Ælius Adrianus, Aproniano & Nigro Coſſ. qui regnavit annos

Τὰ δὲ πρῶτα χαλκία ἀναχώσας, ἐποίησε στήλας χαλκᾶς πέντε ταῖς αὐταῖς γυναιξὶ, λέγων· ὅτι, ἰδοὺ ἐγὼ αὐτὰς ἀνέστησα, καθὼς εἶπον, καὶ οὐχὶ ὁ Θεὸς αὐτῶν. Αἵτινες στῆλαι εἰς αὐτὸ τὸ δημόσιον λουτρὸν ἵστανται ἕως ἄρτι. Ἐποίησε δὲ καὶ κάμινον πυρὸς, καὶ ἐκέλευσε τοὺς βουλομένους Χριστιανοὺς βάλλειν ἑαυτοὺς ἐν προθέσει. καὶ πολλοὶ ἔβαλλον ἑαυτοὺς, καὶ ἐμαρτύρησαν. Ἐμαρτύρησε δὲ τότε ἡ ἁγία Δροσινὴ, καὶ ἄλλαι παρθένοι πολλαί.

Ἔκτισε δὲ ἐν Δάφνῃ ἱερὸν Ἀρτέμιδος, ἐν μέσῳ τοῦ ἄλσους. Ἐποίησε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ πέραν τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ, ἐπὶ τὰ δυτικὰ μέρη, ἐπαρχίας δύο, ἅστινας ἐκάλεσε, Δακίαν πρώτην καὶ δευτέραν.

Καὶ εὐθέως νόσῳ βληθεὶς, ἐτελεύτα, [1] ὢν ἐνιαυτῶν ξς'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Τραϊανοῦ, ἐβασίλευσεν [2] Ἴλιος Ἀδριανὸς, [3] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ἀπερνιανοῦ, καὶ

1. ὢν ἐνιαυτῶν ξς'.] Annos hîc plus juſto tres addidit: non totos enim LXIII. vixit Trajanus; teſte Eutropio, lib. 8. *Obiit autem ætatis anno* LXII. *Menſe* IX. *& die quarto*; niſi forte error ſit in numero. Hieronymus enim, apud Euſebium, qui iſta ex Eutropio deſcripſiſſe videtur, habet; anno LXIII. menſe IX. die IV. Euſebii tamen Græca habent, ἐτῶν ξε', uti & Chron. Alex. Cæterum de hujus Imp. ætate nullo modo inter Auctores convenit: Sext. Aurel. Victor. enim Trajanum LXIV. annos vixiſſe affirmat; Dion. tamen LXI an. menſ. VI, dies XV. tantum ei attribuit.

2. Ἴλιος Ἀδριανὸς] Ælii nomen Græci frequenter Ἤλιον, reddunt; ſicut infra noſter, in Ælio Antonino Pio; quem vocat, Ἤλιον Ἀντωνῖνον Πίον: frequentius tamen Αἴλιος occurrit; quomodo etiam infra Ælium Adrianum ſcriptum habemus.

3. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ἀπερνιανοῦ] Scr. Ἀπρωνιανοῦ, uti habent Euſebius, & Chr. Alex.

Νίγρου.

Νίγρε. [1] ἐβασίλευσε δὲ ἔτη κβ΄, καὶ μῆνας ε΄. Ἦν δὲ διμοιριαῖος, εὔογκος, [2] λευκόχλοος, μιξοπόλιος, εὐειδὴς, δασυπώγων, γλαυκόφθαλμος, ἥσυχος, ἐλλόγιμος, ἱερατικός. Ἔκτισε δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ καὶ αὐτὸς δημόσιον λουτρὸν, καὶ ἀγωγὸν, ἐπ' ὄνομα αὐτοῦ· καὶ τὸ θέατρον τῶν πηγῶν Δάφνης αὐτὸς ἐποίησε, καὶ τὰ ἐκχεόμενα ὕδατα ἐν ταῖς Ἀγρίαις ταῖς λεγομέναις φάραγξιν ἀπέστρεψε, [3] ποιήσας πίλας, καὶ οἰκοδομήσας στερεὰς, καὶ πολυδαπανήτους, πρὸς τὸ νικῆσαι τὰς ὁρμὰς τῶν ὑδάτων, καὶ διὰ τοῦ γενομένου παρ' αὐτοῦ ἀγωγοῦ ἀχθῆναι εἰς τὴν αὐτὴν Ἀντιόχου πόλιν, εἰς ἀφνίαν τῆς πόλεως. Ἔκτισε δὲ καὶ τὸν ναὸν τῶν αὐτῶν πηγῶν, ὅθεν ἐξέρχονται τὰ ῥεῖθρα ἐν τῇ αὐτῇ Δάφνῃ· ἐγείρας, ἐν τῷ αὐτῷ ναῷ τῶν Νυμφῶν, ἄγαλμα μέγα, καθήμενον, καὶ κρατοῦν πῶλον τοῦ Διὸς, εἰς τιμὴν τῶν Ναϊάδων, ὅτι ἐτελείωσε τὸ τοιοῦτο φοβερὸν ἔργον, ὑπὲρ εὐχαριστίας. Ἐποίησε δὲ καὶ τὸ βλύζον ὕδωρ τῆς λεγομένης Σαραμάννας πηγῆς δι' ὁλκοῦ ἐξιέναι, καὶ ἐκχεῖσθαι εἰς αὐτὸν τὸν τῆς πηγῆς ὁλκὸν ἐν τῷ θεατριδίῳ τὸ ἐκ τοῦ ναοῦ ἐξιὸν ὕδωρ, ἐν διαφόροις χεύμασι ε΄· ἅπερ ἐκάλεσεν ὁ αὐτὸς, πενταμόδιον, τετραμόδιον, τριμόδιον,

XXII, & menſes V. Erat autem ſtatura juſtam excedente, corpore craſſo, candidus, ſubcanus, pulcher, barba hiſpida, oculis cæſiis, quietus, eloquens, ſacrorumque peritus. Extruxit etiam iſte Antiochiæ magnæ Balneum publicum, & Aquæductum; à nomine ſuo vocatum utrumque. Theatrum quoque Daphnes ad fontes erexit; & aquas inde per Agrias quas vocant Pharanges defluentes divertit, pilis in terram defixis, eiſque firmiter impactis, & ſumptuoſiori opere aggeſtis; uti aquarum decurrentium vim repellerent, & affluentem aquarum copiam per aquæductum, urbis in uſum diducerent. Fontium etiam Fanum in Daphne, unde aquæ ſcaturiunt, extruxit: quo eodem Nympharum Fano ſimulachrum ingens, ſedens, & Jovis alitem manu tenens, collocavit; Naiadum nempe in honorem, grateſque perſolvens, ob ſtupendum hoc opus ad exitum perductum. Scaturiginem quoque fontis Saramanni per canalem in Theatridium tranſire fecit; quo & aquas, ex Fano dimanantes, per meatus V. diverſos, deduxit, quibus nomina dedit, Pentamodium, Tetramodium, Trimodium, Di-

1. ἐβασίλευσε δὲ ἔτη κβ΄. καὶ μῆνας ε΄.] Eutropius eum regnaſſe inquit annos XXI. menſes X. dies XXIX. Euſebius & Chr. Alex. an. XXI. Zonaras huic numero menſem adimit.

2. λευκόχλοος, Scr. λευκόχροος

3. ποιήσας πίλας] πίλα, vocabulum Latinum; *Pila*.

modium, Modium. Adrianus etiam Fontibus festum quoque diem instituit, Desii sive Junii XXIII, sacrificiis rite celebrandum. Fontem vero qui in Agriis est, Palladis dictum, ruinosum fanum, septo muniens, Aquæductum fecit, in usum sacram Daphnem incolentium.

Adrianus autem Imperator, dum privatus adhuc esset, & Senator, cum Trajano Imperatore, (cujus nempe gener erat,) Antiochiæ magnæ commorabatur, quo tempore urbs iram divinam passa est. Quin & ex Senatoribus Romanis alii etiam plurimi eodem tempore adfuerunt; qui, jussu Imperatoris, plurima Antiochiæ ædificia, & Balnea construxerunt. Imperante vero eodem divinissimo Adriano, mensis Novembris x, divinam iram experta est Cyzicus Hellesponti Metropolis inclyta, tempore nocturno tremoribus agitata. Imperator autem urbi instaurandæ plurimum suppeditavit, incolasque superstites pecuniis, & dignitatibus donavit. Extruxit etiam Adrianus, in eadem urbe Cyzico, templum plane

διμόδιον, μόδιον. Καὶ ἐπετέλεσεν ὁ αὐτὸς Αδριανὸς ἑορτὴν τῶν πηγῶν, μηνὶ Δεσίῳ, τῷ καὶ Ιουνίῳ, κγ'. καὶ τὰς θυσίας δὲ ὡσαύτως γίνεσθαι. Τὴν δὲ πηγὴν, τὴν εἰς τὰς Αγρίας [1] τὴν λεγομένην Παλάδος, ἀπολλυμένην, περισφίγξας, ἐποίησεν ἀγωγὸν, εἰς μετάληψιν τοῖς οἰκοῦσι τὴν ἱερὰν Δάφνην.

Ο δὲ αὐτὸς Αδριανὸς βασιλεὺς, πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι ἦν μετὰ Τραϊανοῦ τοῦ βασιλέως, [2] ὡς γαμβρὸς αὐτοῦ, ὅτε ἔπαθεν ἡ αὐτὴ Αντιόχου πόλις ἡ μεγάλη ὑπὸ τῆς θεομηνίας, τότε συγκλητικὸς ὑπάρχων. Ησαν δὲ καὶ πολλοὶ συγκλητικοὶ ἀπὸ Ρώμης ὄντες ἐν τῇ αὐτῇ πόλει Αντιοχείᾳ· οἵτινες καὶ ἐκελεύσθησαν παρ' αὐτοῦ, καὶ ἔκτισαν ἐν Αντιοχείᾳ οἴκους πολλοὺς, καὶ λουτρά. Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ θειοτάτου Αδριανοῦ, ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας σεισμοῦ ἡ Κύζικος, ἥτις ἐστὶ μητρόπολις μεγάλη τῆς Ελλησπόντου ἐπαρχίας, μηνὶ Νοεμβρίῳ ι', νυκτός· Καὶ πολλὰ τῇ αὐτῇ πόλει ἐχαρίσατο, καὶ ἀνήγειρεν αὐτήν· καὶ τοῖς ὑπολειφθεῖσι πολίταις ἐχαρίσατο χρήματα, καὶ ἀξίας. Εκτισε δὲ ὁ αὐτὸς Αδριανὸς ἐν τῇ αὐτῇ Κυζίκῳ ναὸν μέγαν πάνυ, [3] ἕνα ὄντα τῶν θαυμάτων·

1. τὴν λεγομένην Παλαδος] Scr. Παλλάδος.

2. ὡς γαμβρὸς αὐτοῦ] Generum Trajani eum vocat, quod Neptem ejus uxorem habuit.

3. ἕνα ὄντα τῶν θαυμάτων] Orbis Spectacula vulgo septem numerantur; verum ex horum numero non est Cyzicenum hoc Adriani templum. De Miraculis hisce scripsit Philo Byzantius: apud quem ista sunt: *Horti pensiles, Pyramides Ægyptiæ, Jovis Olympii simulachrum, Colossus Rhodius, Muri Babylonici, Dianæ Ephesiæ templum,* & *Mausoli Sepulchrum.* Alii alia his annumerant; de quibus vide Leonis Allatii Not. in Philon. Byzant.

στήσας ἑαυτῷ στήλην μαρμαρίνην στηθαρίου μεγάλου πάνυ ἐκεῖ, εἰς τὴν ὀροφὴν τοῦ ναοῦ· ἐν ᾧ ἐπιγράφη. Θείου Αδριανοῦ. ὅπερ ἐστὶν ἕως τῆς νῦν.

Ο δὲ αὐτὸς Αδριανὸς, ὀργισθεὶς κατὰ Ιουδαίων, ἐκέλευσεν εἰς τὴν Ιερουσαλὴμ οἰκεῖν Ελληνας, μετονομάσας αὐτὴν πόλιν Αἰλίαν. Εν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ὁ αὐτὸς Αδριανὸς ἀνήγειρε καὶ τὸν Κολοσσὸν Ρόδου, πεσόντα ὑπὸ σεισμοῦ θεομηνίας, ὅτε καὶ [1] ἡ πόλις Ρόδος νῆσος ἔπαθεν, ἐν τοῖς προφόνην χρόνοις, [2] κείμενον χαμαὶ ἔτη τιβ', [3] μὴ ἀπολομένου ἐξ αὐτοῦ τινος. ἀναλώσας εἰς τὸ ἀναστῆσαι, καὶ στῆσαι εἰς τὸν ἴδιον τόπον, εἰς μηχανὰς [4] καὶ χοῖνα, καὶ τεχνίτας, κεντηνάρια γ'· ὡς ὑποκάτω ἔγραψε τὸν χρόνον, καὶ τὰ δαπανήματα.

Επὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Αδριανοῦ, [5] Μαρκίων τὶς ὀνόματι, τὸ

ingens, & Mundi Miraculis annumerandum cujus in summo, ſtatuam ſibi marmoream ingentem poſuit; quæ uſque adhuc ibi viſitur, hanc habens Inſcriptionem, *Divi Adriani.*

Idem Adrianus Judæis infenſus, Hieroſolymorum nomine in Æliam mutato, Græcos ibi habitare juſſit. Coloſſum quoque Rhodium, qui, inſula terræmotibus olim concuſſa, in terram collapſus, per annos CCCXII, undequa[que] que tamen integer, humi jacuiſſet, idem Imperator in locum ſuum priſtinum excitavit. Inſumpſit autem in hoc, machinis, funibus, & Artificibus parandis, Centenaria III, uti inferius ad Baſim legere erat; ubi tempus, ſumptuſque operis inſcribi curavit.

Ejuſdem Adriani ſub imperio, Marcion quidam, Ma-

1. ἡ πόλις Ρόδος νῆσος ἔπαθε] Ita etiam ſupra ſcribit Auctor: verum πόλις, aut νῆσος, uti monuimus, redundare videtur.

2. κείμενον χαμαὶ ἔτη τιβ'.] Coloſſus Rhodius ruit, Antiochi Mag. Syr. Regis anno I. nempe ad annum Euſebianum MDCCXCIV. Olymp. CXXXIX. aſſerente Euſebio. Si itaque poſt CCCXII. annos tandem erectus fuerit, hoc factum fuiſſet non ab Hadriano, ſed Domitiani Imp. anno X. Chron. Alex. auctor. Coloſſum Rhodium excitatum fuiſſe ſcribit, Veſpaſiani Imp. an. VII. Veſpaſiano V & Tito III. Coſſ. Επὶ τούτων των ὑπάτων ἐν Ρόδῳ ὁ Κολοσσὸς ἀνεστάθη, μῆκος ἔχων ποδῶν ρζ'. Euſebius hoc factum ait eodem Veſpaſiani Imperat. anno VI, Titi IV conſulatu. Ad hunc vero Veſpaſiani Imperat. annum ab Olympiadis CXXXIX. anno II. quo corruit Coloſſus, anni ſunt CCXCVII. Joſ. Scaliger eum à Nerone erectum vult, capite ſuo eidem impoſito; à Veſpaſiano vero refectum, dempto Neronis capite, ſolique dicatum. Joſ. Scalig. Annot. ad Chron. Euſebian. ad annum MMXCI. Chron. Alex. auctor Coloſſum Rhod. Hadriani ſub imperio primum motum eſſe ſcribit.

3. μὴ ἀπολομένου ἐξ αὐτοῦ] Strabo aliter: κεῖται δὲ νῦν ὑπὸ σεισμοῦ πεσὼν, περικλασθεὶς ἀπὸ τῶν γονάτων. Ad eundem etiam ſenſum Plinius lib. 34 cap. 7. *Vaſti ſpecus biant, defractis membris, &c.*

4. καὶ χοῖνα] Scr. χοινία.

 nichæorum

nichæorum Dogma impium disseminavit; dicens, Terrestrem hanc fabricam ab Auctore quodam malo ortum suum habuisse. Multos itaque ex Græcis, Judæis, & Christianis, perversos ad se attraxit: sicut sapientissimus Clemens memoriæ mandavit.

[1]Μανιχαϊκὸν μυστηρὸν δόγματα ἐπλάτυνε· λέγων, ἐκ τοῦ πονηροῦ τινος τὴν γηΐνην κτίσιν γεγενῆσθαι. καὶ πολλοὺς ἀνατρέψας, Ἕλληνας, καὶ Ἰουδαίους, καὶ χριστιανοὺς, εἰς ἑαυτὸν προσελάβετο· καθὼς ὁ σοφώτατος Κλήμης ἐξέθετο.

Idem Adrianus urbem in Thracia condidit, quam Adrianopolim vocavit: aliam quoque urbem condidit; &, *Adriani Venationes*, nominavit. In Ægypto etiam urbem extruxit, nomine Antinoen. Aqua autem intercute laborans Adrianus, Baiis mortuus est, ætatis LXV anno.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἀδριανὸς ἔκτισε πόλιν ἐν τῇ Θρᾴκῃ, ἣν ἐπεκάλεσεν Ἀδριανούπολιν· καὶ ἄλλην δὲ ἔκτισε πόλιν, ἣν ἐκάλεσεν [2] Ἀδριανοῦ θήρας. Ἔκτισε δὲ πόλιν ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, [3] ἣν ἐκάλεσεν Ἀντίνω. [4] Ὑδροπιάσας δὲ ὁ αὐτὸς Ἀδριανὸς, [5] τελευτᾷ ἐν Βάταις, ὢν ἐνιαυτῶν ξε΄.

Adrianum excepit religiosissimus Imperator Ælius Antoninus Pius; qui regnavit annos XXIII. Erat autem statura justa, decorus, candidus, canus capite, mentoque, naso eleganti, facie lata, oculis rubentibus, rubicundus, vultu ridibundo, valdeque magnanimus. Extruxit* hic Heliopoli,

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀδριανοῦ, ἐβασίλευσεν Ἥλιος Ἀντωνῖνος Πῖος, εὐσεβὴς, ἔτη κγ΄. Ἦν δὲ εὐῆλιξ, εὔστολος, λευκὸς, πολιὸς καὶ τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον, εὔρινος, πλατόψις, οἰνοπαὴς τοὺς ὀφθαλμοὺς, [6] πυρακὴς, ὑπογελῶν ἀεὶ, μεγαλόψυχος πάνυ· ὅστις ἔκτισεν ἐν Ἡλι-

* rectius de Elagabalo hoc dictum est.

1. Μανιχαϊκὸν μυστηρὸν δόγματα] Scr. μυστηρὸν δόγμα. Manichæorum tamen nomen nondum auditum est.

2. Ἀδριανοῦ θήρας] Mysiæ urbs hæc est; & à Cedreno, Ἀδριανοῦ θῆραι ἐν τοῖς μιτάτοις Cedrenus in Adriano: οὗτος ἐν Μυσίᾳ θηράσας, ᾠκοδόμησε πόλιν, καὶ μετωνόμασεν αὐτὴν, Ἀδριανοῦ θήρας ἐν τοῖς μιτάτοις.

3. ἣν ἐκάλεσεν Ἀντίνω] Ἀντινόεια Stephano est, ab Antinoi, pueri Adriano in deliciis, nomine sic dicta. Stephan. de urb. Ἀντινόεια, πόλις Αἰγύπτου, Ἀντινόου παιδὸς, Ib. ἐκλήθη ἡ πόλις ἢ Ἀδριανούπολις. Hieronymus apud Euseb. Chr. lib. 2. *Antinous puer regius eximiæ pulchritudinis in Ægypto moritur: quem Hadrianus vehementer deperiens, (nam in deliciis habuerat) in Deos refert: ex cujus nomine etiam urbs appellata est.*

4. ὑδροπιάσας ὁ] Scr. ὑδρωπιάσας: Participium aor. 1. ab ὑδρωπιάω, ὑδρωπιῶ, *Hydrope laboro.*

5. τελευτᾷ ἐν Βάταις] Ita Cod. MS. rescribo, ἐν Βαΐαις, ex Euseb. Chr. Can. Ἀδριανὸς ὕδρωπι τελευτᾷ ἐν Βαΐαις τῆς Ἰταλίας.

6. πυρακὴς] Scr. πυῤῥάκης.

ἐπόλει τῆς Φοινίκης τοῦ Λιβάνου ναὸν τῷ Διῒ μέγαν, ἕνα καὶ αὐτὸν ὄντα τῶν θεαμάτων. Ἔκτισε δὲ καὶ ἐν Λαοδικείᾳ τῆς Συρίας τὸν φόρον, [1] μέγαν θέαμα, καὶ τὸ Ἀντωνιανὸν δημόσιον λουτρόν.

Ἐπεστράτευσε δὲ κατὰ Αἰγυπτίων τυραννησάντων, καὶ φονευσάντων τὸν Αὐγουστάλιον Δίναρχον· καὶ μετὰ τὴν ἐκδίκησιν, καὶ τὴν νίκην, ἔκτισεν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ κατελθὼν, τὴν Ἡλιακὴν πύλην, καὶ τὴν Σεληνιακὴν, καὶ τὸν δρόμον.

Ἐλθὼν δὲ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἐποίησε τὴν πλάκωσιν τῆς πλατείας τῶν μεγάλων ἐμβόλων, τῶν ὑπὸ Τιβερίου κτισθέντων, καὶ πάσης δὲ τῆς πόλεως,. [2] στρώσας τὴν διὰ μυλίτου λίθου, ἐκ τῶν ἰδίων ἀγαθῶν, λίθους ἀπὸ Θηβαΐδος, καὶ τὰ δὲ λοιπὰ ἀναλώματα ἐκ τῶν ἰδίων φιλοτιμησάμενος. καθὼς καὶ ἐν λιθίνῃ πλακὶ γράψας ταύτην τὴν φιλοτιμίαν, ἔστησεν αὐτὴν ἐν τῇ πύλῃ, τῇ λεγομένῃ, τῶν Χερουβίμ· ἐκεῖθεν γὰρ ἤρξατο. Ἥτις στήλη ἐστὶν ἕως τοῦ νῦν ἐκεῖ, ὡς μεγάλης οὔσης τῆς φιλοτιμίας.

Ἔκτισε δὲ καὶ ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης λουτρόν· καὶ ἐν Νικομηδείᾳ τῆς Βιθυνίας· καὶ [3] ἐν Ἐφέσῳ τῆς

quæ urbs eſt Phœniciæ Libani, templum Jovi magnum; inter mundi Miracula & hoc numerandum. Extruxit etiam Laodicææ Syriæ Forum, opus magnum & ſpectabile: Balneum etiam Publicum, Antonianum dictum.

Contra Ægyptios vero, qui in Dinarchum Ægypti Auguſtalem inſurgentes, eum neci dederant, arma movit: quos ubi ultus fuerat, victor Alexandriam magnam venit: ubi Solis, & Lunæ Portas, Curſum etiam extruxit.

Antiochiam quoque magnam veniens, plateam inter Porticus illas ingentes, à Tiberio extructas; urbem etiam totam lapide molari ex Thebaide exportato, ſumptibus propriis ſtratuminavit: uti conſtat ex Tabula lapidea, quam, titulo magnificentiæ hujus inſcriptam, ad Cherubinorum portam, unde incœpit opus, erexit: quod quidem monumentum etiam adhuc ibi viſitur, in tanti operis memoriam.

Idem etiam Cæſareæ Palæſtinæ, Balneum publicum extruxit: Nicomediæ etiam Bithyniæ, aliud; etiam aliud Epheſi

1. μέγαν θέαμα] Scr. μέγα.

2. στρώσας τὴν διὰ μυλίτου λίθου] forte legendum, στρώσας αὐτήν· de Porticubus vero iſtis vide ſupra in Tiberio.

3. ἐν Ἐφέσῳ τῆς Ἀσίας] Aſiam hîc intelligit proprie ſic dictam, quæ pars eſt Aſiæ Minoris, Europæ proxime oppoſita: quo ſenſu etiam, Europæ nomine, Græciam frequenter indigetat. Troadem autem, parteſque vicinas, ab Aſio quodam Philoſopho Aſiæ nomen accepiſſe, ſupra lib. 5. oſtendit: ubi eti-

am

Ephesi in Asia; omnia in nomen suum vocitata.

Romam autem reversus, magnum ibi Aquæductum condidit. Legem autem à Julio Cæsare olim latam, qua cautum erat, ne cujus Senatorii ordinis viri ratum esset de bonis suis Testamentum, nisi si dimidiam eorum partem Imperatori pro tempore legasset, pientissimus Antoninus abrogavit; Syngraphas etiam Fiscales, quibus ad hoc Senatum obstrinxerat, comburendas dedit; divino suo Edicto, omnibus facultatum suarum liberum usum, & dispensationem concedens.

Antoninus autem, dum Loriis commorabatur, morbo correptus, paucis post diebus interiit, annum agens. LXXVII.

Excepit hunc Marcus Antoninus, Philosophus, ejus filius; qui regnavit annos XVIII;

Ἀσίας· ἅπερ δημόσια λουτρὰ εἰς τὸ ἴδιον ἐπεκάλεσεν ὄνομα.

Καὶ ἀνελθὼν ἐπὶ Ῥώμην, ἔκτισεν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἀγωγὸν μέγαν· καὶ [1] ἔκαυσε τοὺς χάρτας τοῦ ταμείου, ἐφ' οἷς ἡ σύγκλητος ἐγγράφως ὡμολόγησεν, ἐπὶ τοῦ Καίσαρος Ἰουλίου Γαΐου παρ' αὐτοῦ κελευσθέντες, μὴ ἐξεῖναι συγκλητικὸν διαθήκην ποιεῖν εἰς τοὺς ἰδίους, εἰ μὴ [2] τὸ ἥμισυ μέρος τῆς αὐτοῦ περιουσίας διατίθεται εἰς τὸν κατὰ καιρὸν βασιλέα· εἰρηκὼς ὁ αὐτὸς εὐσεβέστατος Ἀντωνῖνος, διὰ θείου αὐτοῦ τύπου, ἕκαστον ἀπολαύειν τῶν ἰδίων, καὶ βουλεύεσθαι, ὡς θέλει.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἀντωνῖνος, [3] ὡς ἔστιν ἐν Δωρείῳ, νοσήσας ἡμέρας ὀλίγας, ἀπέθανεν, ὢν ἐνιαυτῶν οζ΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀντωνίνου, ἐβασίλευσε Μάρκος Ἀντωνῖνος, ὁ φιλόσοφος, [4] ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἔτη ιη΄,

---

am regnum Trojanum, & Ephesinum, idem esse statuit. Plinius, ex Agrippa, Asiam proprie dictam in duas partes divisit, quarum prima Paphlagonia à septentrione, Phrygia & Lycaonia ab oriente, mari ab occidente, à meridie vero mari Ægyptio terminatur. Plin. Nat. Hist. lib. *6*.

1. *ἔκαυσε τοὺς χάρτας τοῦ ταμείου*] Factum hoc Antonini Imp. anno X. Largo & Messalino Coss. uti asserit Chr. Alex. Auctor. *Τούτοις τοῖς ὑπάτοις ἄφεσις ἐγένετο τῶν χρεωφειλετῶν παρὰ Ἀντωνίνου Εὐσεβοῦς, καὶ οἱ ταμιακοὶ χάρται δωρεὰν ἐκαύθησαν.*

2. *τὸ ἥμισυ μέρος τῆς αὐτοῦ περιουσίας*] Zonoras non dimidiam, sed aliquam bonorum certam partem ex Senatus consulto fisco adjudicatam, testatur, Tom. 2. in Antonino Pio: *Περὶ τούτου τοῦ αὐτοκράτορος ᾄδεται, ὅτι καὶ τὸ τῆς συγκλήτου κατέκαυσε ψήφισμα, ὃ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ Ἰουλίου γέγονε Καίσαρος, θεσπίζον, μηδενὶ ἐφεῖσθαι διαθήκην ποιεῖν, εἰ μὴ μέρος ὡρισμένον τῷ κοινῷ καταλείψει ταμιείῳ· ὅθεν νομίζεται καὶ μέχρι τοῦδε ταῖς διαθήκαις ἐγγράφεσθαι, ὅτι καὶ τῷ βασιλικῷ ταμιείῳ καταλιμπάνω τόδε.*

3. *ὡς ἐστὶν ἐν Δωρείῳ*] repono *Λωρίῳ*, ex Eutropio, lib. 8. in Antonio *Pio*: *Obiit apud Lorios, villam suam, milliario ab urbe* XII. Hæc ipsa ex Eutropio describens Hieronymus, *Lorium*, vocat villam, ubi mortuus est Antoninus.

4. *ὁ υἱὸς αὐτοῦ*] Adoptitius erat filius; & filiam etiam ejus Galeriam Faustinam, uxorem habuit.

καὶ

καὶ μῆνας θ'. Ἦν δὲ κονδοειδὴς, λεπτὸς, λευκὸς, μιξοπόλιος, κονδόθριξ, εὐόφθαλμος, εὐπώγων, λεπτοχαράκτηρος, μακρόρινος. Ὁ δὲ αὐτὸς Μάρκος βασιλεὺς ἐξεφώνησε τὸν δικαιότατον νόμον, [1] ὥστε καὶ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομεῖν τὸν πατέρα τὰ τέκνα· καὶ [2] τῷ ἀχαριστουμένῳ παιδὶ τὸ τέταρτον μέρος δίδοσθαι τῆς πατρικῆς περιουσίας.

& menses IX. Erat autem statura curta, corpore tenui, colore candido, subcanus, capillitio brevi, oculis pulchris, barbatus, facie parva, nasutus. Marcus iste Imperator, æquissimo suo edicto jussit, ut intestatis liberis, in bonis pater succederet: & ingratus etiam filius, ex quadrante tamen, hæres esset.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ὑπέταξε τὸ ἔθνος τῶν Γερμανῶν. ὡσαύτως δὲ ἐπὶ τῶν χρόνων τῆς βασιλείας αὐτοῦ, τὰ κατὰ Ἰουλιανὸν τὸν Χαλδαῖον τὸν μέγαν ἐθαυμάζετο.

Eodem Imperante Germanorum gens Romanis subjugata est; cujus etiam sub imperio floruit Julianus Chaldæus, vir magni nominis.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Μάρκος ἔκτισεν, ἤτοι ἀνενέωσεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ τὸ δημόσιον, [3] τὸ λεγόμενον Κεντηνάρειον· ἦν γὰρ ἐν τῷ χρόνῳ Τραϊανοῦ πεσὸν, ἐν τῇ θεομηνίᾳ. Ἔκτισε δὲ καὶ τὸ Μουσεῖον,

Marcus autem Imperator Balneum Publicum, *Centenarium* dictum, Antiochiæ magnæ, Trajani temporibus terræmotibus concussum, redintegravit. Idem quoque Musæum extruxit, & Trajani

1. ὥστε καὶ ἐξ ἀδιαθέτου &c.] Scr. ἀδιαθέτου. Hanc Marci Imp. legem habes apud Chr. Alex. ipsissimis fere verbis descriptam: ubi Interpres, non patres liberis, sed liberos patribus, ex hoc Edicto Imperat. Succedere debere vult. Et quidem verba utrumque sensum præ se ferre videntur: Zonaræ tamen auctoritate ductus, qui hæc aliter exprimit; (atque Edictum etiam hoc, non Marco, sed Antonino Pio attribuit:) de Patrum in bonis liberorum, ex intestato morientium successione intellexi. Zonaræ verba hæc sunt, Tom. 2. in Antonino Pio. Τοῦτο λέγεται νομοθέτημα εἶναι, τὸ τῶν τέκνων ἀδιαθέτων τελευτώντων κληρονόμους ἀναφαίνεσθαι τοὺς γονεῖς· καὶ διατιθεμένοις τοῖς παισὶν ἐν ἀπαιδίᾳ, ἀνάγκην εἶναι τὸ νόμιμον μέρος τοῖς γονεῦσι καταλιμπάνειν. *Hujus lex esse fertur, ut parentes liberorum intestatorum hæredes sint: & qui testamento facto orbi decedant, necessario legitimam partem parentibus relinquant.*

2. τῷ ἀχαριστουμένῳ παιδὶ τὸ τέταρτον μέρος δίδοσθαι,] Chr. Alex. auctor legit, τῷ ἀχαρίστῳ παιδὶ, melius: quod vero noster, τὸ τέταρτον μέρος, vocat, Chr. Alex. reddit, τὸ τετραούγκιον. quod *Raderus* vertit *Quadrantem*; male. τετραούγκιον enim id est, IV. unciæ, Assis non *Quadrans*, sed *Triens* est.

3. τὸ λεγόμενον Κεντηνάριον] Ita dictum fortasse, ab ædificationis impensa: qua eadem causa etiam Κεντηνάριον, dicta fuit Turris maxima Curiæ Constantinopolitanæ, à Constantino M. extructa.

Nymphæum, *Oceanum* vocatum. Factioni autem Prasinæ studebat Marcus Antoninus Imperator.

καὶ τὸ Νυμφαῖον αὐτοῦ [1] τὸ λεγόμενον ὠκεανόν. Ὁ δὲ αὐτὸς Μάρκος Ἀντωνῖνος βασιλεὺς ἔχαιρε τῷ Πρασίνῳ μέρει.

Pannoniam deinde profectus, ex morbo interiit.

Ἀπελθὼν δὲ ἐν τῇ Παννονίᾳ χώρᾳ, νόσῳ τελευτᾷ.

M. Antoninum in Imperio excepit filius ejus, Antoninus Verus; qui regnavit annos VIII. Erat autem procerus, crassus, naso adunco, pulchris oculis, colore nigro, crine crispo, curtoque, barbatus, mulieribus addictissimus. Hic, una Hunnorum gente superata, & reportata inde victoria, plurimas etiam alias gentes in deditione accepit: munificus enim erat. Tandem vero in Proconeso interfectus est, annum agens XXXIX.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Μάρκου Ἀντωνίνου, ἐβασίλευσεν [2] Ἀντωνῖνος Βῆρος, υἱὸς αὐτοῦ, ἔτη η'. Ἦν δὲ εὐμήκης, παχὺς, στρεβλόρινος, εὐόφθαλμος, μελάγχρους, οὐλόθριξ, κονδόθριξ, γενείτης, καταγυναιος πολύ. Ὅστις πολεμήσας [3] κατὰ ἑνὸς ἔθνους Οὔννων, καὶ νικήσας αὐτοὺς, πολλὰ ἄλλα ἔθνη, δίχα πολέμου, ὑπέταξεν· ἦν γὰρ καὶ φιλότιμος. [4] Ὅστις ἐσφάγη ἐν Προκοννήσῳ, ὢν ἐνιαυτῶν λθ'.

---

1. τὸ λεγόμενον, ὠκεανόν] Nomen hoc Nymphæo huic datum fuit, non à Marco instauratore, sed post temporis à Probo Imp. qui id musivo opere, Oceanum imitante, adornavit: uti infra apparet ex nostro, in Probo Imp. Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐπεκόσμησεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ τὸ λεγόμενον Μουσεῖον, καὶ τὸ ἐν αὐτῷ Νυμφαῖον τὸ συμπιτοειδὲς, γράψας ἐν αὐτῷ διὰ μουσαρίου τὸν ὠκεανόν. ubi, pro μουσαρίου, forte legendum, μουσαικίου, uti aliis scriptum habetur.

2. Ἀντωνῖνος Βῆρος, υἱὸς αὐτοῦ ἔτη η'.] Marcus Antoninus Verum generum imperii consortem habuit per annos XI. ut Julius Capitolinus vult, eosque Imperii sui primos: successorem itaque eum non habuit, sed Commodum filium.

3. κατὰ ἑνὸς ἔθνους Οὔννων] Bellum Marcomanicum forte intelligit periculosissimum illud, à Marco Imp. solo, idque non ἀκονιτὶ, & ut auctor vult, δίχα πολέμου, sed sudore, sanguineque multo peractum.

4. ὅστις ἐσφάγη ἐν Προκοννήσῳ] Nihil minus: Altini enim ex Apoplexi mortuus est, ætatis anno XLII. uti testatur Jul. Capitolinus.

ΛΟΓΟΣ

ΛΟΓΟΣ ΙΒ'.

Χρόνων Κομόδου Βασιλέως ϗ Παροχῆς Ολυμπίων.

LIBER XII.

De Temporibus Commodi Imperatoris, Ludisque Olympicis Antiochiæ Magnæ exhibitis.

META δὲ τὴν βασιλείαν Αντωνίνου Βήρου, ἐβασίλευσε Κόμοδος ὁ Αὔγουστος [1] ἔτη κβ', ϗ μῆνας η'. Ην δὲ τὴν ἡλικίαν διμοιριαῖος, λευκὸς, ὑπόγλαυκος, πλατόψις, σιμὸς, εὔστη-

POST Antoninum Verum, imperavit Commodus Augustus, annos XXII, & menses VIII. Erat autem statura mediocrem superante, candidus, subcæsiis oculis, vultu patulo, simus, pectorosus,

1. ἔτη κβ'. ϗ μῆνας η'.] Error manifestus in numero: suspicor legendum, ἔτη ιβ', κ. μ. η'. Ita enim Eutropius, lib. 8. in Commodo. *Obiit morte subita, adeo ut strangulatus, vel veneno interfectus putaretur, cum annis XII. post patrem, & octo mensibus imperasset.* Ex quo noster hæc forte descripserit: auctorem enim hunc ei non incognitum fuisse supra apparet.

crine flavo, criſpoque, mento lanuginem emittente, ædificandi ſtudioſus, & ſacrorum peritus. Extruxit hic Antiochiæ magnæ Balneum publicum, quod *Commodium* vocavit: Dianæ etiam ædem, huic è regione ſitam, inſtauravit. Medium autem inter hæc duo, *Xyſtum* condidit; extructis etiam gradibus, & porticibus: inferius autem, Xyſti ad introitum, Jovi Olympio Fanum erexit.

Hujus autem ſub Imperio Primores, & populus Antiochenſis ad Imperatorem referebant de reditibus illis, quos Soſibius ſupradictus Antiochiæ legaverat, in ludos agoniſticos, & cujuſque generis ſpectacula ibidem celebranda; ſupplices eum rogantes, uti Edicto ſuo divino caveret, ne in poſterum Magiſtratus reditus hoſce in proprium uſum converterent; ſed, ut ærario publico aſſerti, Ludorum Olympiorum aliorumque, qui ad Antiochenſem populum oblectandum exhibendi eſſent, ſumptibus faciendis inſervirent. Commodus itaque Imperator, reditibus iſtis, divino ſuo Edicto, ærario publico vendicatis, Jovis Olympii in honorem, Ludos Olympicos

θος, ἀρχιγένειος, φιλοκτίστης, ἱερός. Ὅστις ἔκτισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ δημόσιον λουτρὸν, ὅπερ ἐκάλεσε Κομόδιον. καὶ τὸ ἱερὸν δὲ τῆς Ἀθλώνης, τὸ κατέναντι αὐτοῦ, ἀνενέωσε, καὶ εἰς τὸ μέσον αὐτῶν ἐποίησε [1] τὸ λεγόμενον, Ξυστὸν, κτίσας βάθρα, καὶ τοὺς ἐμβόλους. Καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν δὲ τὴν κάτω τοῦ Ξυστοῦ, ἔκτισεν ἱερὸν τῷ Ὀλυμπίῳ Διΐ.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας οἱ Ἀντιοχεῖς, κτήτορες, καὶ πολῖται, μήνυσιν ποιήσαντες, ἐδεήθησαν τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Κομόδου, ἵνα ἀπὸ θείας αὐτοῦ κελεύσεως προσκυρώσῃ τῷ δημοσίῳ τὰς προσόδους, ἃς εἴασε τῇ τῶν Ἀντιοχέων πόλει Σωσίβιος ὁ προειρημένος, λόγῳ θεωριῶν πολυτρόπων, καὶ διαφόρων ἀγώνων, ἐπιτελουμένων τῇ αὐτῇ πόλει· καὶ ἵνα μὴ ποείζωνται τὰς προσόδους οἱ πολιτευόμενοι, ἀλλὰ τὸ δημόσιον· [2] καὶ αὐτὸ χορηγεῖ λόγῳ τῶν ἐπιτελουμένων πρὸς τέρψιν τῆς πόλεως Ὀλυμπίων, καὶ ἄλλων τινῶν θεωριῶν, ἐν τῇ αὐτῇ πόλει τῶν Ἀντιοχέων. Καὶ εὐθέως ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Κόμοδος, διὰ θείας αὐτοῦ κελεύσεως, προσεκύρωσε τῷ δημοσίῳ τὰς προσόδους, [3] θεσπίσας τὰ Ὀλύμπια ἐπιτελεῖσθαι, καὶ

1. τὸ λεγόμενον Ξυστὸν] Ξυστὸς, locus eſt Athleticis certaminibus deſtinatus. Heſychius: Ξυστὸς ὁμοίως ἀνδρῷος ἀλητεῦς τόπος. De Xyſti vero fabrica, vide doctiſſimum Onuphr. Panvin. de Lud. Circenſ.

2. καὶ αὐτὸ χορηγεῖ] Scr. χορηγῇ.

3. θεσπίσας τὰ Ὀλύμπια ἐπιτελεῖσθαι] Reditus hi à Soſibio Antiochenſibus dati

ſunt

καὶ ἀφορίσας ἐκ τοῦ δημοσίου παρέχεσθαι, εἰς λόγον ἀναλωμάτων τῶν ὑπουργέντων τῇ τῶν Ολυμπίων ἱερᾷ καὶ κοσμικῇ ἑορτῇ φανερὰ χρήματα· νομοθετήσας, κατὰ τετραετῆ χρόνον ἐπιτελεῖσθαι ἀμέμπτως ἐν ταῖς ἑορταῖς τῶν Αναθημάτων, ἤτοι θυσιῶν, τὸ ἐξ ἔθους, τοῦτ᾽ ἔστι, τῷ Πανέμῳ, ἤτοι Ιουλίῳ μηνὶ, καὶ τῷ Λοῷ, τῷ λεγομένῳ Αὐγούστῳ μηνὶ, ἐπὶ ἡμέρας με´, εἰς ἑορτὴν τοῦ Ολυμπίου Διός. Ωσαύτως ἀφορίσας καὶ εἰς λόγον ἱπποδρομίου ἀμέμπτως ἐπιτελουμένου κατὰ τὴν Ηλίου ἡμέραν, τοῦτ᾽ ἔστι κατὰ Κυριακὴν, ἄλλην ἐξ αὐτῶν φανερὰν χρυσίου ποσότητα. Ομοίως δὲ καὶ εἰς λόγον σκηνικῆς ἑορτῆς νυκτερινῆς ἐπιτελουμένης κατὰ ἔτη γ´, τῶν λεγομένων Ορɣίων, ὅπερ ἐστὶ, μυστηρίων Διονύσου, καὶ Αφροδίτης, τοῦτ᾽ ἔστι, [1] τοῦ λεγομένου Μαϊουμᾶ, διὰ τὸ ἐν τῷ Μαΐῳ, τῷ καὶ Αρτεμισίῳ μηνὶ ἐπιτελεῖσθαι τὴν αὐτὴν ἑορτὴν, ἀφώρισε φανερὰν χρυσίου ποσότητα, λόγῳ λαμπάδων, καὶ κανδήλων καὶ τῶν ἄλλων [2] τῶν προχορέντων ἐπὶ τὴν

indixit. quarto quoque anno, per XLV dies continuos, rite celebrandos, in Festis Anathematum, sive sacrificiorum; quæ ex consuetudine peragi solebant, *Panemo*, sive Julio, & *Loo*, sive Augusto mensibus: separata in hoc, ex ærario publico, pecuniarum summa satis ampla, in ministros, officium suum in Olympiorum sacra, universalique celebritate præstantes, eroganda. Similiter etiam eisdem reditibus, auri satis amplam seposuit quantitatem, in Certamina Equestria, singulis Solis, id est, Dominicis diebus, rite peragenda. Præterea etiam in usum Festi illius Triennalis, nocturno tempore tentoriis celebrari soliti, auri portionem sufficientem assignavit; ad lampades, candelasque parandas; quæque aliæ res necessariæ essent ad solennitatem illam, qua per spacium XXX dierum, totis noctibus Genio indulgebant.

sunt, in Ludos omnifarios. quinto quoque anno Mense Octobri celebrandos: uti ex Auctore discimus, lib. 9. ad finem. Hic vero Commodus Imper. eos in sumptus ad Olympicorum celebrationem, Julio & Augusto Mensibus, faciendos decernit: mutato scilicet anni tempore, servata tamen eadem celebrationum recurrentium periodo. Auctoris enim χρόνος τετραετὴς, intelligendus est de Ludorum post quartum annum expletum, quinto vero ineunte, celebratione: quod spatium etiam supra, in Claudio Imp. vocat τὸν καιρὸν τὸν πενταετῆ· quo modo etiam Olympica celebrari solita erant.

1. τοῦ λεγομένου Μαιουμᾶ] Maiumæ Festum, à Suida memoratum, de quo Jo. Meursius, Glossar. Græcobar. à Nostri diversum fuisse videtur. Suidæ enim annuum erat; Nostri Triennale. Diversorum etiam in honorem celebratæ sunt hæ solennitates: illa Maiæ, Nostri vero, Bacchi & Veneris in honorem. Mense etiam eodem licet agitatæ fuerint, Suid. Μαιουμᾶς πανήγυρις ἐγίνετο ἐν τῇ Ρώμῃ, κατὰ τὸν Μάϊον μῆνα. Maiuma tamen, de quo ille loquitur, Diuma Celebratio, eaque Maii Kalend. celebranda, fuisse videtur: Nostri vero nocturna erat, & πανήγυρις τῶν λ´. ἡμερῶν τερπνῶν παννυχίδων. per totas XXX noctes continuas agitanda.

2. τῶν προχορέντων] Scr. προχωρέντων.

Maiuma

Sunt autem hæc, *Orgia*, vocata; nempe Myſteria Veneris & Bacchi in honorem agitata: quæ, quod menſe Maio celebrari ea mos erat, *Majumæ* nomen habuerunt. Feſtivitatis autem ejus nocturnæ meminit ſapientiſſimus Romanorum Poëta Virg. l. IV, ubi iſta Latina lingua hiſce prodidit verbis.

. . . . *Trieterica Baccho* Orgia; *nocturnuſque vocat clamore Cithæron.*

. . . . quod Græco idiomate ſonat: τῷ τριετηρικῷ ἔτει &c.

Imperator etiam pecunias ſatis amplas Cynegiis deſtinavit; quæ quidem in quatuor annos, ex vetuſto ritu, celebrari ſolita, ipſe XXXII menſibus tantum agitari voluit: nempe ut VI menſibus aliis à venatione abſtinendo, ferarum collectio fieret, in diem feſtum Dianæ & Marti ſacrum.

Tum primum *Syriarcha*, à Primoribus, populoque con-

πανήγυριν τῶν λ' ἡμερῶν τερπνῶν παννυχίδων. περὶ ἧς νυκτερινῆς ἑορτῆς μέμνηται Βεργίλλιος ὁ σοφώτατος Ῥωμαίων ποιητὴς, ἐν τῷ δ' αὐτοῦ λόγῳ, τῇ Ῥωμαϊκῇ γλώσσῃ ἐκθέμενος ταῦτα.

[1] Τειετηειχὼ Βακχετίχω ὀργίαν ὀκτυργυς κυς βωσκαν κλαμορε κιθαιρων. Ὃ ἐστι τῇ Ἑλληνίδι γλώσσῃ· τῷ τριετηρικῷ ἔτει, [2] ὅτε ὁ Διόνυς ἐν νυκτὶ τῇ φωνῇ τὴν ἑορτὴν τῶν ὀργίων ἐν τῷ Κιθαιρωνίῳ ὄρει.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀφώρισε φανερὰ χρήματα καὶ εἰς λόγον Κυνηγίων, ὀφειλόντων ἐπιτελεῖσθαι ἐπὶ ἔτη δ'. ἤτως ἄγεσθαι μὲν, [3] ἐπὶ μῆνας λϐ', [4] ἕως τῆς ἀποσφαγῆς· ἀργεῖν δὲ τοὺς ὑπολείπους μῆνας ς', εἰς τὴν συλλογὴν τῶν θηρίων εἰς ἑορτὴν θεραπείας Ἄρεως καὶ Ἀρτέμιδος.

Καὶ εὐθέως τότε [5] ὠνομάσθη Συριάρχης πρῶτος Ἀρταβάνιος πολιτευόμενος,

1. Τριετηρικὼ Βακχετίχω ὀργίαν ὀκτυργυς κυς βωσκαν κλαμορε κιθαιρων.] Locus iſte Virgilii, ab imperitis Librariis Græculis, ob Linguæ Latinæ ut videtur ignorantiam, peſſime habitus, ab Auctore noſtro hoc modo fortaſſe Græcis characteribus fuerit expre us.

. . . . . Τριετηρικὰ Βάκχω
Οργια, νυκτυργυς κε βοκατ κλαμωρε Κιθαιρών.

Quæ apud Virgilium ita leguntur, Æneid. lib. 4.

Trieterica Baccho
Orgia; Nocturnuſque vocat clamore Cithæron.

2. ὅτε ὁ Διόνυς] forte legendum, ὁ Διόνυσος. Periodus vero hæc mutila apparet, ex verbi alicujus defectu.

3. ἐπὶ μῆνας λϐ'.] Omnino legendum, μϐ'. ut VI. menſium reliquorum adjectione expleantur Menſes XLVIII. ſive anni IV.

4. ἕως τῆς ἀποσφαγῆς] ἀποσφαγὴ hoc loco non ſenſu vocabuli proprio, ſed eodem quo, ἀπόκρεως, uſurpari videtur; nempe pro tempore, quo à mactatione abſtinetur.

5. ὠνομάσθη Συριάρχης πρῶτος Ἀρταβάνιος] Hujus munus erat, populo Ludos Theatrales edere, nempe

Syriarcha,

Syriarcha

ταδόμενος, προβληθεὶς ἀπὸ τῶν κτητόρων, καὶ τοῦ δήμου παντός.

Ἀφώρισε δὲ καὶ τὰ λοιπὰ χρήματα εἰς λόγον μίμων, καὶ ὀρχηστικῶν, καὶ τῶν λοιπῶν τέρψεων τῶν ἐν Πανδήμοις ἐπιτελουμένων. Καὶ ἔκτοτε παρεσχέθη τῇ αὐτῇ τῶν Ἀντιοχέων πόλει, παρὰ τοῦ δημοσίου ἀμέμπτως τὰ χορηγούμενα, λόγῳ τῶν προειρημένων θεωριῶν πάντα. Καὶ ἀνέστησαν τῷ βασιλεῖ Κομόδῳ οἱ Ἀντιοχεῖς στήλην χαλκῆν κατὰ μέσου τῆς πόλεως αὐτῶν. Ἐπὶ οὖν τῆς αὐτοῦ βασιλείας πρώτοις, ἐπετελέσθη τὰ Ὀλύμπια τοῖς Ἀντιοχεῦσι Σύροις, ἀπὸ θείας αὐτοῦ, ὡς προείρηται, κελεύσεως, [1] ἔτους σξ' χρηματίζοντος κατὰ τοὺς αὐτοὺς Ἀντιοχεῖς Σύρους, ἐν τῷ παρ' αὐτοῦ κτισθέντι Ξυστῷ. [2] Ἠγόρασαν δὲ τὰ αὐτὰ Ὀλύμπια οἱ Ἀντιοχεῖς παρὰ τῶν Πισαίων τῆς Ἑλλάδος, ἐπ' ϟ περιόδους ἀγῶνος Ὀλυμπίων· ὡς εἶναι ἐπὶ ἔτη τξ', ἀγράφῳ πάκτῳ.

Καὶ ἐγένετο ἐν αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ [3] Ἀλιτάρχης, ἐν τῇ αὐτῇ θείᾳ κε-

stitutus est Artabanius, Magistratus Antiochensis.

Pecuniarum vero quod reliquum fuit, in Mimos, & Saltatriculos erogavit; cæteraque id genus ludicra, populo exhiberi solita. Quæcunque igitur ad Ludos illos antedictos necessaria erant, ea omnia in posterum Antiochenis, ex ærario publico, rite suppeditata sunt. Antiochenses itaque Imperatori Commodo statuam æream, urbis in medio, erexerunt. Anno autem Æræ Antiochenæ cclx, divino Imperatoris ex Edicto, uti superius dictum, Ludi Olympici Antiochiæ, in Xysto, à Commodo extructo, primum celebrata sunt. Ludos vero hosce Olympicos Antiochenses à Pisæis pretio dato, ex pacto non scripto, habuerunt sibi, per xc Olympiades celebrandos, hoc est, in annos CCCLX.

Eodem ex Edicto Imperatorio, *Alitarcha* tum primum designatus

Syriarcha, Antiochiæ Syriæ: ut etiam Ἀσιάρχαι dicti sunt, qui eodem munere Ephesi, Asiæ urbis, fungebantur: quorum mentio occurrit, Actor. cap. 19. 31. Asiæ etiam Præfectus, Ἀσιάρχης olim dictus est, uti testatur Constantin. Porphyrog. De Themat. lib. 1. cap. 3. Τὸ δὲ νῦν καλούμενον τῶν Θρακησίων θέμα, πάλαι μὲν, καὶ κατ' ἀρχὰς, Ἀσία μικρὰ ὠνομάζετο· καὶ ὁ ταύτης κρατῶν ἀνθύπατος, Ἀσιάρχης ἐλέγετο.

1. ἔτους σξ'. χρηματίζοντος κατὰ τοὺς αὐτοὺς Ἀντιοχεῖς] Error manifestus est in numero: CCLX. enim Æræ Antiochenæ annus respondet Caracallæ Imper. anno II, ut Eusebius putat; annorum scilicet ad minimum XX. facto metachronismo.

2. ἠγόρασαν δὲ τὰ αὐτὰ Ὀλύμπια] Facultatem hanc Olympicos Ludos à Pisæis redimendi à Claudio Imp. Antiochensibus concessam legimus supra lib. 10. in Claudio.

3. Ἀλιτάρχης] Infra scribitur, in Diocletiano, Ἀλυτάρχης, rectius. Est autem Alitarcha in Ludis Olympicis *De-*

cori

designatus est Aphronius, Expræfectus, civis Antiochenus: cui, quamdiu habitum *Alitarchæ* gestaret, honores divini ab omnibus deferebantur, tanquam Jovi ipsi. At neque, per totum illud tempus, domum aliquam subiit, neque lecto sese reclinavit: sed humi, sub dio dormiens, substratis ei stragulis mundis, & storea juncea, super lapidibus recumbebat. Gestavit autem stolam inauratam, & nivis instar candidam; caput corona, Lychnitibus, Margaritis, aliisque lapillis pretiosis insignita, cinctus: manu vero gestavit Sceptrum Ebeninum, pedibusque sandalia alba. Diebus autem hisce sub dio dormivit, in Hypæthro Cæsario Basilicæ, à Julio Cæsare Dictatore extructo: ubi etiam stetit ejus statua, extra concham Basilicæ collocata. Cæsareum vero illud Martis fani è regione situm erat; quo loco nunc stat Macellum, sic di-

λεύσει ὀνομασθεὶς πρῶτος Ἀφρόνιος, ὁ ἀπὸ ἐπάρχων, πολίτης Ἀντιοχεύς. Ὅστις φορέσας τὸ σχῆμα τοῦ Ἀλιτάρχου, τὰς μ΄ ἡμέρας ἐτιμᾶτο, καὶ προσεκυνεῖτο ὡς αὐτὸς ὁ Ζεύς· μὴ ἀνιὼν δὲ εἰς οἶκον τὰς αὐτὰς ἡμέρας, μήτε εἰς κλίνην ἀναπίπτων, [1] ἀλλ' εἰς ἐξάερον καθεύδων εἰς ἔδαφος, ὑπεράνω λίθων, καὶ καθαρῶν στρωμάτων, καὶ θρυΐνης ψιάθου. Ἐφόρει δὲ [2] στολὴν διάχρυσον, ἄσπρην, ὡσεὶ χιών· καὶ στέφανον ἀπὸ λυχνιτῶν, καὶ ἄλλων τιμίων, καὶ [3] κατεῖχε ῥάβδον ἐβελλίνην, φορῶν εἰς τοὺς ἰδίους πόδας σανδάλια ἄσπρα. Ἐκάθευδε δὲ τὰς αὐτὰς ἡμέρας εἰς τὸ ἐξάερον τῆς λεγομένης βασιλικῆς τὸ Καισάριον, τὸ κτισθὲν ὑπὸ τοῦ Καίσαρος Ἰουλίου τοῦ Δικτάτορος, ὅπου ἵσταται ὁ ἀνδριὰς τοῦ αὐτοῦ Καίσαρος ὁ ἔξω τῆς κόγχης τῆς βασιλικῆς. Τὸ δὲ αὐτὸ Καισάριον κατέναντι τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἄρεως ὑπῆρχεν, ὅπου τὸ λεγόμενον Μάκελλον, διὰ τὸ ἐκεῖ τὰ

cori *Moderator*; uti ex Phavorino discimus. Ἀλυτάρχης, ὁ τῆς ἐν τῷ Ὀλυμπιακῷ ἀγῶνι εὐκοσμίας ἄρχων. Ita etiam Etymologici magni Auctor; qui præterea addit, Ἀλυτάρχην sonare, *Lictorum Principem*: Ἀλύται enim Eleis, *Lictores*, dicuntur. Ἠλεῖοι δὲ, τοὺς ῥαβδοφόρους, ἢ μαστιγοφόρους, παρὰ τοῖς ἄλλοις καλουμένους, ἀλύτας καλοῦσι· καὶ τὸν τούτων ἄρχοντα, Ἀλυτάρχην. Etymolog. Mag. in Ἀλυτάρχης.

1. ἀλλ' εἰς ἐξάερον καθεύδων] Ἐξάερον dicit, quod aliter ὕπαιθρον Locus subdialis, sive aeri expositus.

2. στολὴν διάχρυσον ἄσπρην] forte legendum, στολὴν ὁλοσηρικὸν ἄσπρον; quem Alytarchæ habitum infra facit, in Diocletiano: Τὴν στολὴν ὁ Ἀλύταρχος ἄσπρον, ὁλοσηρικὸν ἐφόρει· ὁ δὲ βασιλεὺς, ἀντὶ τοῦ ἄσπρου, ἐφόρεσε πορφυροῦν.

3. κατεῖχε ῥάβδον ἐβελλίνην.] Scr. ἐβελίνην. ἔβελος, sive ἔβενος, Ebenus; unde ἐβέλινος, & ἐβένινος· cujus lignum omnium gravissimum est, & colore nigro. Plinius, lib. 12. cap. 4. Duo ejus facit genera: alterum quidem rarum, *Enodi materia nigri splendoris, ac vel sine arte protinus jucundi: alterum fruticosum*, &c.

χοίρεια κρέα κόπτεσθαι μόνον, πλησίον τοῦ Ἄρεως τοῦ ἱεροῦ.

[1] Ὁ δὲ γραμματεὺς προεχειρίσθη πρῶτοις, ἀπὸ τῆς βουλῆς, καὶ τοῦ δήμου, ὀνόματι Πομπηιανὸς Κοιαίστωρ, ὃς ἐκ γένους συγκλητικῶν Ῥώμης ὑπάρχων, φορέσας καὶ αὐτὸς στολὴν ἄσπρον, καὶ στεφανὸν ὁλόχρυσον, τύπῳ φυλλοδαφνῶν. Ὅντινα ἐτίμων, καὶ προσεκύνουν, ὥς τινα, φησὶν, Ἀπόλλωνα.

Ἡ αὐτὴ δὲ βουλὴ, καὶ ὁ δῆμος πάλιν προεβάλλοντο Ἀμφιθαλὴν, [2] ὀνόματι Κάσιον Ἰλλούστριον, φοροῦντα ὡσαύτως στολὴν ἄσπρον, ὁλοσηρικὸν, καὶ στέφανον πεπλεγμένον ἀπὸ δαφνίνων φύλλων, καὶ ἐν τῷ μέσῳ, στηθάριν χρυσοῦν, ἔχον τὸν Δία. ὅντινα Ἀμφιθαλὴν ἐτίμων, καὶ προσεκύνουν, ὡς τὸν Ἑρμῆν. καθὼς ὁ σοφὸς Δομ-

ctum, à porcinis carnibus, quæ ibi folæ venales cæduntur, nec procul à Martis fano fitum.

Scriba quoque tum primum, à fenatu, populoque, defignatus eft Pompeianus Quæftor, à Senatoribus Romanis oriundus: qui & ipfe ftolam quoque candidam geftabat, & coronam ex auro folido, in Laureæ effigiem fabrefactam. Hunc vero, tanquam Apollinem, habuerunt.

Senatus infuper, populufque, Amphithalem defignarunt, nomine Cafium Illuftrem; qui ftola fimiliter candida, holoferica, indutus incedebat, coronam geftans, ex lauri foliis contextam, cujus in medio figillum erat Jovis aureum. *Amphithali* autem huic, ceu Mercurio, divinos deferebant honores: ficuti hæc

1. Ὁ δὲ γραμματεὺς προεχειρίσθη] Gregorius nofter Γραμματέα illum, Actor. cap. 19. v. 35. memoratum, non urbis fcribam Ordinarium, fed hunc Auctoris Noftri, Olympicorum fcribam, cujus forte munus fuerit, τὰ γράμματα τῶν ἱερονεικῶν curare, fuiffe vult: in Not. & Obfervat. in quædam Scriptur. loca. Anglice fcripta: quem videfis.

2. ὀνόματι Κάσιον Ἰλλούστριον] Eruditiffimus Jo. Meurfius in Gloffario fuo Græcobarb. Et Notis ad Hefychium, Illuftris, de Viris Claris, notam effe, non autem cognomentum; argumentatione fane fatis probabili. Quod enim Latini, *Vir Illuftris*, Græci Ἰλλούστριος reddidiffe videntur: unde habemus, Πραιπόσιτος Ἰλλούστριος, Ἡσύχιος Ἰλλούστριος, Χρυσόδωρος Ἰλλούστριος, Εὐτόλμιος Ἰλλούστριος· exemplo fcilicet à Latinis fumpto, apud quos, *Illuftris*, appellatio in operum infcriptionibus & alibi etiam, frequenter occurrit: unde *Marcellus*, *Vir Illuftris*; Macrobius, *Vir Clariffimus, & Inluftris*; Boethius, *Vir Clariffimus & Inluftris*. Victor de perfecut. Vandal. lib. 11. *Mittit ergo tunc ad Ecclefiam Alexandrum Illuftrem, hujufmodi legationem deferentem.* Ex Latino vero, *Illuftris*, fit Ἰλλούστριος, eadem forma, qua Αὐγουστάλιος, ab *Auguftalis*. Verum contra hoc facere videtur locus ifte Auctoris noftri, ubi, ὀνόματι Κάσιον Ἰλλούστριον, nullo alio modo reddi poteft, quam, *nomine Cafium Illuftrem*; adeo ut Ἰλλούστριος hîc Cafii cognomentum fuiffe videtur. Nec enim penitus improbabile eft, Dignitatis notaculum quod primo fuit, in cognomentum quandoque tranfire potuiffe: nifi forte quis, ὀνόματι, ad Κάσιον tantum refpicere velit.

omnia sapiens Domninus Chronographus literis prodidit.

Ad sacra vero hæc Ludorum Olympicorum certamina, undique conveniebat, quicquid erat Juventutis nobilioris; qui in partes sese distrahentes, inter se invicem certamina inierunt. Et hi quidem, (inter quos etiam, virgines fuerunt, plurimæ;) summa sane temperantia, & moderatione ibi degebant; nulla ex parte aliorum indigi, ut qui ipsi copiosi essent, atque auri vim magnam, ex patria quisque sua attulerant: quin unusquisque etiam eorum, pro facultate, famulitio suo stipatus incedebat; nec, nisi rogati, aut ex pacto, certabant, & ut honores inde in patria sua consequerentur. Itaque certaminibus hi strenue se exercuerunt, & venerationi etiam omnibus fuerunt; hi quidem palæstria, illi cursu, alii in-

νῖνος ὁ χρονογράφος πάντα ταῦτα συνεγράψατο.

Εἰς δὲ τὸν αὐτὸν ἱερὸν ἀγῶνα τῶν Ὀλυμπίων ἤρχοντο ἀπὸ ἑκάστης πόλεως, καὶ χώρας, νεώτεροι εὐγενεῖς κατὰ τάγμα ἀγωνιζόμενοι· καὶ ἐμέριζον αὐτοὺς κατέναντι ἀλλήλων. Μετὰ δὲ πολλῆς σωφροσύνης, καὶ ἐπιεικείας διῆγον, μηδαμόθεν μηδὲν κομιζόμενοι· ἦσαν γὰρ εὔποροι, ἔχοντες καὶ δούλους ἰδίους εἰς ὑπηρεσίαν, ἕκαστος κατὰ τὸν ἴδιον πλοῦτον. Οἱ δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν καὶ παρθένοι ὑπῆρχον· ἦσαν δὲ ἐπιφερόμενοι καὶ πολὺν χρυσὸν ἐκ τῆς ἰδίας πατρίδος· ἀλλ' εὐχῆς χάριν, καὶ τάγματος, ἠγωνίζοντο, καὶ διὰ τὸ ἔχειν δόξας εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα. Πολὺν οὖν εἶχον ἀγῶνα, καὶ φόβον, ἐρχόμενοι· καὶ οἱ μὲν ἐπάλαιον, οἱ δὲ ἔτρεχον, [1] οἱ δὲ ἐσάλπιζον, οἱ δὲ ἐπαγκρατίαζον, ἕτεροι δὲ [2] ἐπύκτευον πυξίνοις δακτύλοις πυκτι-

κῶς

1. Οἱ δὲ ἐσάλπιζον] Licet σαλπίζειν, *Tuba canere*, proprie significet; latiore tamen sensu hoc loco, pro Instrumentis Musicis quibusvis certamine dictum puto.

2. ἐπύκτευον πυξίνοις δακτύλοις] Pugillatus erat alius Gymnasticus; Hostilis alius: Hic cæstibus crudis certabatur, crudo scilicet corio confectis, nodisque ferreis, plumbeisve munitis: Græcisque præcipue usitatum hoc Pugillatus genus. Virgil. Georg. lib. 3.

Crudo decernet Gracia Castu.

Cruentus utplurimum hic pugillatus, cum non nisi auribus, nasisque mutilati, fere unquam recedebant Pugiles: adeoque tandem, ob spectaculi crudelitatem, legibus vetitus fuit: uti testatur Ammianus Marcellinus, lib. 14. Mitius illud alterum Pugillatus genus Mollioribus loris, ἐπὶ ἱμάντων μαλακωτέρων, uti inquit Pausanias Eliacor. lib. 2. apud Græcos; Sacculis vero, vel tomento farctis, aut alia re plenis, quæ gravem ictum reddere non potuit, apud Latinos peragebatur. Unde habemus apud Trebellium Pollion. in Gallienis: *Pugiles sacculis, non veritate pugnantes.* Molliorem hanc Pugilum armaturam Pausanias in Arcad. μειλίχας, à Mollitie, vocat; quarum etiam formam exactam ibidem profert, his verbis. τοῖς δὲ πυκτεύουσιν οὐκ ἦν πω τηνικαῦτα ἱμὰς ὀξὺς ἐπὶ τῷ καρπῷ τῆς χειρὸς ἑκα-

τέρας,

κατὰ συμβολὰς, ἄλλοι δὲ ἡνιόχουν [1] ἵπποις πρωτοβόλοις, οἱ δὲ ἐφωνάσκουν τραγικὰ μέλη. Ἦσαν δὲ καὶ παρθένοι κόραι φιλοσοφοῦσαι, καὶ κατὰ τάγμα σωφροσύνης ἐρχόμεναι, καὶ ἀγωνιζόμεναι, καὶ παλαίουσαι, [2] μετὰ βομβωναείων, καὶ τρέχουσαι, καὶ τραγῳδοῦσαι, καὶ λέγουσαι ὕμνους τινὰς Ἑλληνικούς· αἵτινες γυναῖκες μετὰ γυναικῶν ἐμάχοντο, ἀγωνιζόμεναι πικρῶς, καὶ περὶ τὰ παλαίσματα, καὶ περὶ τοὺς δρόμους, καὶ τὸ φώνημα. Καὶ εἴ τις ἐξ αὐτῶν, εἴτε γυνὴ, εἴτε νέος, τοῦ ἱεροῦ, φησὶ, δήμου κράζοντος, ἐστέφθη, ὁ στεφανούμενος, ὡς νικητὴς, σώφρων ἔμενεν ἕως τῆς τελευτῆς αὐτοῦ· ἐσφραγίζετο γὰρ εὐθέως μετὰ τὸν ἀγῶνα, καὶ ἐγίνετο ἱερεύς. Ὡσαύτως δὲ καὶ παρθένοι φιλόσοφοι, αἱ στεφανούμεναι, ἐγίνοντο μετὰ τὸν ἀγῶνα ἱέρειαι· κἀκεῖθεν ἀπεστρέφοντο πάντες. Οἱ δὲ ἔχοντες κλήσεις χωρίων, οὐ συνετέλουν, ἀλλὰ ἀσυν-

strumentis musicis, alii Pancratio, pugillatu alii, digitis buxo armatis, certantes: nonnulli equis injugibus aurigabantur; alii Tragicis Modulationibus certabant. Quinetiam & Virgines quoque, Philosophiæ Candidatæ, ex voto quodam castitatis, eo conveniebant; & hæ quidem certabant aliæ colluctantes, (cum bombonariis) aliæ currentes, aliæ Tragœdias, & Græcas quasdam cantilenas modulantes. Cum mulieribus autem non nisi mulieres decertabant; & hæ, sive lucta, sive cursu, sive voce contendentes, acria quoque inter se certamina commiserunt. Si quis autem alterutrius sexus, sacro populo acclamante, tanquam certamine superior, coronatus fuerit; hic, finito certamine, statim in sacerdotem obsignatus, adusque mortem castus remansit. Virgines quoque, Philosophiæ candidatæ, coronam victricis adeptæ, sacerdotio addicebantur. Tum

τέρας, ἀλλὰ ταῖς μειλίχαις ἔτι ἐπύκτευον, ὑπὸ τὸ κοῖλον δέοντες τῆς χειρὸς, ἵνα οἱ δάκτυλοι σφίσιν ἀπολείπωνται γυμνοί· οἱ δὲ ἐκ βοείας ὠμῆς ἱμάντες λεπτοὶ, τρόπον τινὰ ἀρχαῖον πεπλεγμένοι δι' ἀλλήλων, ἦσαν αἱ μειλίχαι. Pugiles vero *Digitis Buxeis*, sive Buxo munitis, certantes nusquam alibi invenio.

1. ἵπποις πρωτοβόλοις] ἵππος πρωτόβολος, *Pullus Equinus*, seu Equulus, qui primos dentes emittit; παρὰ τὸ πρώτους βαλεῖν ὀδόντας, uti ex Aristotele tradit Eustathius, in Ιλ. ε. καὶ τὸ βαλεῖν δὲ ὀδόντας· τοιοῦτόν τι παρὰ Ἀριστοτέλει, ὅτε λέγει, βάλλειν ἄνθρωπον τοὺς ὀδόντας, ἤτοι ἐκβάλλειν, καὶ ῥίπτειν. ἀφ' οὗ καὶ ἡ τοῦ πρωτοβόλου λέξις ἐπὶ ἀλόγων. Hoc vero loco, ἵππους πρωτοβόλους, pro Equis injugibus, necdum subactis, poni existimamus.

2. μετὰ βουβωναρείων] Ignotum mihi penitus hoc vocabulum: vestis tamen genus quoddam signare videtur, exercitiis hisce proprium; quale erat Campestre, aut subligar, apud Romanos.

vero inde discedentes, sedes quisque suas repetierunt. Si quis autem ex coronatis fundi fuit dominus, vectigalia deinceps pendebat nulla; nempe, dum ipse viveret. Si quibus etiam Opificum sodalitiis præfuit Agonista, ab omni servitio immunia, durante ejus vita, & ipsa erant futura. Athletarum vero frequentia, tanta quanta fuerit, impedimento non erat, quo minus illis omnibus utriusque sexus, qui ex pacto eo convenerant, daretur certandi locus. Et erat quidem, cum plures venerunt; erat etiam, ubi pauciores; pro tempestate nimirum, & ventorum ad navigationem accommodatorum opportunitate.

τελεῖς ἔμενον, ἀφ' οὗ ἐστέφθησαν, [1] ἡ κλίσις αὐτοῦ, τὸν χρόνον, καὶ μόνον, τῆς ζωῆς τοῦ στεφθέντος. Εἰ δὲ καὶ ἐργαστηρείων τινῶν ἐδέσποζεν, ἀλειτούργητα ἔμενε, τὸν χρόνον τῆς ζωῆς αὐτοῦ μόνου, ἃ εἶχεν ἐργαστήρια ὁ ἀγωνισάμενος. Τοσοῦτοι δὲ ἦσαν οἱ ἐρχόμενοι ἀγωνίσασθαι, ὅτι [2] οὐχ' ὑπερβάλλοντο ἀριθμῷ· ἀλλ' ὅσους συνέβη ἐλθεῖν κατὰ τάγμα, καὶ εἴτε νέους, εἴ τε παρθένους κόρας, πάντας ἐθεώρουν. Καὶ ποτὲ μὲν πλῆθος ἤρχετο πολὺ, ποτὲ οὐκ ἤρχετο, πρὸς τοὺς χρόνους, καὶ τοὺς ἀνέμους τῆς θαλάσσης.

Ejusdem Commodi sub imperio, divinam iram tertium passa est Nicomedia, Bithyniæ Metropolis; grassante etiam ulterius terræ motu, Mydopolim usque, & Sangarim fluvium, locaque vicina, Maii

Ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ αὐτοῦ Κομόδου βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Νικομήδεια, μητρόπολις τῆς Βιθυνίας, τὸ τρίτον αὐτῆς πάθος, [3] ἕως τῆς Μουδουπόλεως, καὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Σαγγάρεως τὰ πέριξ, μηνὶ Μαΐῳ, τῷ καὶ Αρτε-

1. ἡ κλίσις αὐτοῦ &c.] Scr. κλῆσις. Enallagen vero hic numeri habemus sermoni soluto inusitatam: forte legendum, αἱ κλήσεις αὐτῶν, τ. χ. κ. μ. τῆς ζωῆς τῶν στεφθέντων.

2. οὐχ ὑπερβάλλοντο ἀριθμῷ] Scr. ὑπερεβάλλοντο.

3. ἕως τῆς Μουδουπόλεως, καὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Σαγάρεως] Mydopolis, sive Mudopolis urbs nullibi, quod sciam, occurrit: forte legendum Μιδουπόλεως; Auctorque intelligat urbem illam, quæ Straboni Μιδάιον, Stephano, Μιδάειον, & Μιδαὶ; dicta, Phrygiæ, Midæ olim regni, urbs erat. Pro Σαγάρεως vero, legerem Σαγγαρίου. Stephan. de Urb. Σαγγάριος, ποταμὸς τῆς κάτω Φρυγίας. Eustathius in Dionys. Perieget. Sangarium Maximum vocat Bithyniæ fluvium: ὃς δὴ Σαγγάριος καὶ ναυσίπορός ἐστι, καὶ μέγιστος τῶν ἐν Βιθυνίᾳ ποταμῶν· uterque recte: utramque enim regionem irrigans, in Euxinum effunditur. Procopius tamen de Justinian. Ædific. flumen hoc, Σάγγαριν vocat: Σάγγαρις itaque genitivum format, Σαγγάριος, & Attice Σαγγάρεως, ut à πόλις πόλεως· quomodo Noster fortasse scripserit. Jul. Solinus, Sagarin, habet: uti & Ovidius, de Ponto:

Huc Lycus, huc Sagaris, Peniusque
Hypanisque, Cratesque.

μισίῳ

μησίῳ γʹ, εἰς τὸ αὔγουστον. Καὶ πολλὰ ἐχαρίσατο ὁ βασιλεὺς τῇ αὐτῇ πόλει, καὶ ἀνήγειρεν αὐτήν.

Ἐπὶ δὲ τοῦ αὐτοῦ Κομμόδου κτήτωρ τις, καὶ πολιτευόμενος Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, [1] ὀνόματι Ἀρταβάνης, Ἀλυτάρχης, μετὰ τὸ πληρῶσαι τὸ στεφάνιον τῶν Ὀλυμπίων ἐν Δάφνῃ, ἐφιλοτιμήσατο ῥίψας, ἐν τῇ ἱερᾷ Δάφνῃ, τῷ δήμῳ [2] καλαμίων συντόμια πολλά, ἄρτων διαιωνιζόντων, καλέσας τοὺς αὐτοὺς ἄρτους, Πολιτικούς, διὰ τὸ τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ πόλει τούτους χαρίσασθαι· ἀφορίσας ἐκ τῶν ἰδίων χωρίων [3] πρόσοδον ἀντιλογουμένην, εἰς λόγον τῶν αὐτῶν ἄρτων. Καὶ ἀνήγειραν αὐτῷ οἱ Ἀντιοχεῖς στήλην ἐν Δάφνῃ μαρμαρίνην, ἐπιγράψαντες· [4] Ἀρταβάνης αἰωνία μνήμη.

Ὁ δὲ αὐτὸς Κόμμοδος βασιλεύς, ἀπελθὼν εἰς τὸν οἶκον Φαυστίνου, συγγενοῦς αὐτοῦ, [5] ἀπὸ αἱματικοῦ χυμοῦ ἀθρόως ἐτελεύτησε.

III, sub ortum solis. Multa autem Imperator, in urbis instaurationem, largitus est.

Eodem Imperante Commodo, Artabanes quidam, ex Civibus, & Magistratibus Antiochiæ magnæ, Syriarcha, post Coronationem Olympicam in Daphne finitam, magnificentiam suam populo præstiturus, sparsit in eum, ad sacram Daphnem, tesseras quamplurimas Panis Perpetui; destinatis etiam ex prædiis suis, ad Congiarii hujus sumptus faciendos, reditibus annuis proportionalibus. Panes vero istos, *Civicos*, vocavit, quod Civitatem suam eis donasset. Huic itaque Antiochenses statuam Marmoream ad Daphnem posuerunt, cum hac Inscriptione: *Artabanis memoria sempiterna.*

Commodus autem Imperator, dum apud Faustinum, consanguineum suum, commorabatur, sanguinis fluxu subito correptus, interiit.

Defuncto

1. ὀνόματι Ἀρταβάνης, Ἀλυτάρχης] Imo, Συριάρχης· Ita enim supra libri hujus initio, eum vocat: καὶ εὐθέως τότε ὠνομάσθη Συριάρχης πρῶτος Ἀρταβάνιος, πολιτευόμενος, &c. Alytarcha enim eodem tempore designatus est Aphronius, uti ex loco citato videre est. Artabani vero hujus nominis scriptione magnam varietatem observare licet: Nostro enim Ἀρταβάνιος, & Ἀρταβάνης. Chr. Alex. Auctori, Ἀρτάβανος etiam dictus est.

2. καλαμίων συντόμια πόλλα ἄρτων διαιωνιζόντων.] Chr. Alex. habet, καλάμια συντόμια διαιωνιζόντων· mendose: ex nostro restituendus locus iste.

3. πρόσοδον ἀντιλογουμένην] Lego, ἀναλογουμένην. Chr. Alex. legit, ἀναλογοῦσαν.

4. Ἀρταβάνης αἰωνία μνήμη] forte legendum, Ἀρταβάνους. Chr. Alex. habet: Ἀρταβάνει ἡ μνήμη αἰωνία.

5. ἀπὸ αἱματικοῦ χυμοῦ ἀθρόως ἐτελεύτησε] Nihil minus: Ælius Lamprid. *Quintus Ælius Latus Præfectus, & Martiæ concubina ejus inierunt conjurationem ad occidendum eum. Primum ei vene-*

num

Defuncto Commodo, imperium obtinuit Lucius Pertinax Augustus, menses II, & dies XVIII. Erat autem procerus, pectore firmo, naso adunco, capillitio plano, oculis grandibus, senex, totusque canus. A militibus autem occisus est, dum ex palatio in Campum Martium procedit, ætatis suæ anno LXX.

Post hunc, imperavit Didius Julianus, qui & Silvius, menses VII. Erat autem procerus, subcanus, capillitio crispo, junctis superciliis, substrabus, facie tenui, colore flavo.

Extruxit hic Antiochiæ Magnæ *Plethrum* quod vocant. Cum enim antea, quæ in Ludis Olympicis fieri solebant, Palæstræ in Theatro agitatæ fuissent; Didius, rogatu civium urbis Antiochiæ, pecunias populo largitus est, ad *Plethrum* conficiendum.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κομόδου, ἐβασίλευσε Περτίναξ, [1] ὁ καὶ Λούκιος Αὔγουστος, μῆνας β', καὶ ἡμέρας ιη'. Ἦν δὲ μακρὸς, εὐθώραξ, [2] ἐπίρινος, ἁπλόθριξ, μεγαλόφθαλμος, γέρων, ὁλοπόλιος. Τελευτᾷ δὲ σφαγεὶς ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, ὡς ἐξήρχετο ἐκ τοῦ παλατίου εἰς τὸ Μάρτιον, ὢν ἐτῶν ο'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Περτίνακος, ἐβασίλευσε [3] Δίδιος Ἰουλιανὸς, ὁ καὶ Σίλβιος, μῆνας ζ'. Ἦν δὲ μακρὸς, μιξοπόλιος, οὐλόθριξ, σύνοφρυς, ὑπόστραβος, λεπτοχαράκτηρος, μελίχρους.

Ἔκτισε δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ [4] τὸ λεγόμενον Πλεθρὶν, ἐπειδὴ εἰς τὸ θέατρον ἐπετέλουν τὰς πάλας ἐν τοῖς Ὀλυμπίοις. Καὶ διὰ μηνύσεως τῶν τῆς πόλεως Ἀντιοχείας [5] κτητόρων θεηθέντων, παρέσχεν αὐτοῖς χρήματα, εἰς τὸ κτίσαι τὸ αὐτὸ Πλεθρίν· καὶ ἔκτισαν αὐτὸ

num dederunt: quod cum minus operaretur, per Athletam, cum quo exerceri solebat, eum strangulaverunt. Athleta iste, Narcissus, dictus fuit; ut ex Dione discimus, in Commodo.

1. ὁ καὶ Λούκιος Αὔγουστος] Ita etiam Chr. Alex. Ῥωμαίων ις' ἐβασίλευσε Λούκιος Περτίναξ· uterque de nomine falso: Eusebius in Chronic. Helvium Pertinacem vocat: recte: uti ex ejusdem aurei nummi inscriptione apparet, ubi hæc leguntur. IMP. CÆS. P. HELV. PERTIN. AUG. id est, *Imperator Cæsar Publius Helvius Pertinax Augustus.*

2. ἐπίρινος] Suis frequenter vocabulis utitur Auctor noster: è quorum numero hoc esse suspicor. Forte itaque scripserit, ἐπίῤῥινος, quo Nasum aduncum signare voluerit.

3. Δίδιος Ἰουλιανὸς, ὁ καὶ Σίλβιος] Legendum, Σάλβιος. Eutropius lib. 8. *Post eum,* (Pertinacem) *Salvius Julianus remp. invasit,* &c.

4. τὸ λεγόμενον Πλεθρὶν] Πλεθρὶν pro Πλεθρίον, ut Σοφάριν, pro στηθάριον· diminutivum à πλέθρον, *Jugerum*. Locus fuisse videtur Palæstræ destinatus; forte etiam & Cursui. Hesych. Πελέθρισμα, τὸ δρόμημα. Πέλεθρον autem more Poetico dicitur, pro πλέθρον· adeoque πελέθρισμα, pro πλέθρισμα.

5. κτητόρων θεηθέντων Scr. δεηθέντων.

πλησίον

πλησίον τοῦ Καισαρίου, ἀγοράσαντες τὴν οἰκίαν Ἀσαβίνου, πολιτευομένου, Ἰουδαίου τὴν θρησκείαν, πλησίον τοῦ ξυστοῦ, καὶ τοῦ Κομμοδίου δημοσίου. Ἐσφάγη δὲ ὁ αὐτὸς Ἰουλιανὸς Δίδιος [1] ὑπὸ κουβικουλαρίου, εἰς τὴν πηγὴν τοῦ παλατίου Ῥώμης ἔσω, ὡς προσέχει τοῖς ἰχθύσι, [2] κατὰ συσκευὴν τοῦ μετ᾽ αὐτόν. ἦν δὲ ἐνιαυτῶν ξ΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Διδίου Ἰουλιανοῦ, ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Σέβηρος, ὁ καὶ Σεπτίμιος, ὑπὸ τῆς συγκλήτου Ῥώμης ψηφισθεὶς, ἐπὶ τῆς ὑπατείας [3] Φλάκωνος, καὶ Κλάρου. Ἐβασίλευσε δὲ [4] ἔτη ιζ΄, καὶ μῆνας θ΄. Ἦν δὲ διμοιριαῖος τῇ ἡλικίᾳ, λεπτὸς, εὔστηθος, μακρόρινος, εὐόφθαλμος, μελάγχροος, οὐλόθριξ, ὁλοπόλιος, μεγαλοπώγων, [5] τοὺς πόδας συφόρμιος, μεγαλόψυχος, ὀργίλος.

Quod & factum eſt, non procul à Cæſario; Pretio comparatis in id ædibus Aſabini, Judæi profeſſione, qui etiam ex urbis Magiſtratibus fuit, prope Xyſtum, & Balneum Commodianum ſitis. Didius autem Julianus, dum ad fontem intra palatium piſcibus intendit, à cubiculario ſuo, à ſucceſſore ad id ſubornato, occiſus eſt, annum agens LX.

Didium Julianum excepit diviniſſimus Severus, qui & Septimius, à Senatu Romano Imperator ſalutatus, Flaccone, & Claro Coſſ: & regnavit annos XVII, & menſes novem. Erat vero ſtatura mediocrem ſuperante, gracilis, pectore firmo, naſutus, oculis venuſtis, niger, criſpus, canus, barbatus, æger pedibus, magnanimus, & ad iram pronus.

Hujus

1. ὑπὸ κουβικουλαρίου] Julianus ab omnibus derelictus, à Tribuno quodam, εἷς τῶν χιλιαρχούντων Herodiano dicitur, à Senatu ad id miſſo, in Palatio occiſus eſt: teſte Herodiano, lib. 2. Ælius tamen Spartianus eum per militem gregarium à ſenatu miſſum, interfectum tradit.

2. κατὰ συσκευὴν τοῦ μετ᾽ αὐτὸν] Chr. Alex. habet τῶν μετ᾽ αὐτοῦ. Eutropius: *Victus eſt à Severo apud Milvium pontem, interfectus in palatio.*

3. Φλάκωνος καὶ Κλάρου] Chr. Alex. legit, Φλάκκου καὶ Κλάρου. Euſebius ad an. Severi I. Coſſ. ponit Falconem & Clarum; uti & Faſti Capitolini, pro Φλάκωνος. Itaque apud noſtrum, legendum Φάλκωνος, facili literarum tranſpoſitione.

4. ἔτη ιζ΄, καὶ μῆνας θ΄.] Euſebius Severo Imperanti annos tribuit ſolidos XVIII, uti & Herodianus: Eutropius tantum XVI, & menſes IV. Chr. Alex. an. XIX. Zonaras, an. XVI. menſ. VIII. dies III. Dio eum Imperare facit, annos XVII. menſ. VIII. & dies III. cui computo proxime accedit Auctor noſter.

5. τοὺς πόδας συφόρμιος] Quænam hæc pedum ſit affectio, non ſatis video, σύφω enim adſtringo proprie ſonat, diciturque de rebus aſtringendi vim habentibus. Itaque συφόρμιον τοὺς πόδας, *pedibus ægrum*, ſenſu licet liberiore, reddimus. Atque Severum pedum infirmitate laboraſſe teſtem habemus Æl. Spartianum in Severo, *Idem cum pedibus æger bellum moraretur, idque milites anxie ferrent, ejuſque filium Baſſianum, qui una erat, Auguſtum feciſſent, tolli ſe atque in*

Tribunal

Hujus ſub imperio novis rebus ſtudebat Albinus, Senator; quem cum Gepidibus (in quos à Didio miſſus fuerat) bella gerentem exercitus, ſpreta Senatus autoritate, Imperatorem ſalutaverat. Hunc autem inſecutus Severus, in Thracia comprehenſum, neci dedit.

Severus autem Byzantium veniens, cum ſitum ejus amœnum obſervaſſet, urbem inſtauravit; Balneo etiam Publico ibidem extructo, cui, *Zeuxippus*, nomen; ex eo, quod ibi olim ſteterat, in Tetraſtoi meditullio, ærea Solis ſtatua; cujus ad Baſim Solis nomen Myſticum inſcribebatur, his

Επὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐτυράννησεν Αλβῖνος ὁ συγκλητικός· ὅντινα ὁ στρατὸς, [1] ὡς πολεμοῦντα τοῖς Γιπέσι, πεμφθεὶς παρὰ τοῦ πρὸ αὐτοῦ βασιλέως Διδίου, ἀνηγόρευσε βασιλέα, [2] αὐθεντήσας τὴν σύγκλητον. Καὶ [3] κατεδίωξεν αὐτὸν ὁ Σέβηρος ἐν τῇ Θράκῃ, καὶ παραλαβὼν αὐτὸν, ἐφόνευσεν.

Ελθὼν δὲ ὁ Σέβηρος ἐπὶ τὸ Βυζάντιον, καὶ ἑωρακὼς τὴν τοποθεσίαν τῆς πόλεως καλὴν, ἀνήγειρε τὴν Βυζούπολιν, καὶ ἔκτισε δημόσιον λουτρὸν, τὸ λεγόμενον Ζεύξιππον, διότι ἐκεῖ ἵστατο, ἐν μέσῳ τοῦ τετραστώου, στήλη χαλκῆ τοῦ Ηλίου· καὶ [4] ὑποκάτω αὐτῆς ἔγραψε τὸ μυστικὸν ὄνο-

---

Tribunal ferri juſsit. Quod vero ſpartianus, *pedibus ager*, Dio, τοὺς ταρσοὺς ὑποτετμηκὼς, dicit, *articulis pedum præciſis.* Idem tamen alibi morbum ejus Podagram diſtinctim vocat, his verbis: ἦν δὲ τὸ σῶμα βραδὺς μὲν, ἰσχυρὸς δὲ, καίπερ ἀσθενέστατος ὑπὸ τῆς ποδάγρας γινόμενος.

1. ὡς πολεμεῖ τοῖς Γιπέσι] Scr. Γήπαισι, vel Γήπεσι Gepædes vero Gens Gothica erat, ſive Getica juxta Danubium ſedes habens, ut ex Procopio habemus, de bell. Vandal. lib. 1. Γοτθικὰ ἔθνη πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα πρότερόν τε ἦν, καὶ τανῦν ἐστί· τὰ δὲ δὴ πάντων μέγιστά τε καὶ ἀξιολογώτατα, Γότθοί τε εἰσί, καὶ Βανδίλοι, Ουϊσίγοτθοι, καὶ Γήπαιδες. Et paulo poſt: οὗτος ὁ λεὼς (dictæ nempe gentes Gothicæ, quas nomine tantum inter ſe differre, ipſe loco citato, teſtatur:) ὑπὲρ ποταμὸν Ιστρον ἐκ παλαιοῦ ᾤκουν. ἔπειτα Γήπαιδες μὲν τὰ ἀμφὶ Σιγγηδόνα τε καὶ Σίρμιον χωρία ἔχον, ἐντός τε καὶ ἐκτὸς ποταμοῦ Ιστρου, ἔνθα δὴ καὶ εἰς ἐμὲ ἵδρυνται. Ex Gepidibus vero iſtis Longobardi, atque Avares deinde ortum ſuum duxerunt: uti tradit Conſtantinus Porphyrogen. de adminiſtrand. Imp. cap. 25. καὶ οἱ μὲν Γήπεδες, ἐξ ὧν ὕστερον διῃρέθησαν Λογγίβαρδοι, καὶ Αβάρεις, τὰ περὶ Σιγγιδῶνα καὶ Σερμίων χωρία ᾤκησαν.

2. αὐθεντήσας τὴν σύγκλητον] αὐθεντεῖν Auctori noſtro ſignat, *poteſtate* ſive *autoritate ſua aliquid agere*; & αὐθεντεῖν τινα de eo dicitur, qui alium in ſuam cogit ſententiam. Hujus locutionis exempla adeo frequenter hîc occurrunt, ut ulla eorum huc adducendi opus non eſt.

3. κατεδίωξεν αὐτὸν ὁ Σέβηρος ἐν τῇ Θράκῃ] Imo in Gallia; ubi etiam Albinus interfectus eſt. Eutropius in Severo lib. 8. *Sub eo etiam Clodius Albinus, qui in occidendo Pertinace ſocius fuerit Juliano, Cæſarem ſe in Gallia fecit, victuſque apud Lugdunum, eſt interfectus.*

4. ὑποκάτω αὐτῆς ἔγραψε] Chr. Alex. habet, ἔγραφε· forte legendum in utroque, ἐγράφη· inſcriptionem enim hanc primitus habuiſſe ſtatuam iſtam, manifeſtum eſt.

μια

μα τοῦ ἡλίου· Ζευξίππῳ Θεῷ. [1] Οἱ γὰρ Θρᾷκες οὕτως ἔλεγον τὸν ἥλιον. [2] Οἱ δὲ τῆς πόλεως Βύζης οὕτως ὠνόμαζον τὸ αὐτὸ δημόσιον, Ζεύξιππον, κατὰ τὸ ὄνομα ὅπερ εἶχε τὸ πρότερον ὁ τόπος· καὶ οὐκέτι, ὡς εἶπεν ὁ βασιλεὺς, εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα ἐκάλουν αὐτὸ, Σεβήριον. Ὁ δὲ βασιλεὺς Σέβηρος τὸ Τετράστωον, [3] ὅπερ ἐν μέσῳ ἵστατο ἡ στήλη τοῦ ἡλίου, προσέθηκε τὸ δημόσιον, ὃ ἔκτισεν αὐτός· ἀντ' αὐτοῦ κτίσας ἐν τῇ ἀκροπόλεως τῆς αὐτῆς Βυζοπόλεως ναὸν, ἤτοι ἱερὸν τῷ Ἡλίῳ, [4] πλησίον τῶν ὄντων ἐκεῖ ἄλλων δύο ἱερῶν, τῶν κτισθέντων πρώην, ὑπὸ μὲν Βύζου, τῇ Ἀρτέμιδι σὺν τῇ ἐλάφῳ, ὑπὸ δὲ Φιδαλίας, Ἀφροδίτῃ· καὶ ἀναγαγὼν ἐκ τοῦ Τετραστώου ὁ Σέβηρος τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἡλίου, ἔστησεν ἄνωθεν τοῦ ἱεροῦ· καὶ κτίσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ κατέναντι τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀρτέμιδος κυνήγιον μέγα πάνυ, καὶ κατέναντι τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀφροδίτης, θέατρον. Τὸ δὲ Ἱππικὸν ἔστησεν εἰς τὸ αὐτὸ Βυζάντιον ὁ αὐτὸς θειότατος

verbis: *Deo Zeuxippo.* vocabulo enim hoc Thraces, Solem indigetant. Balneum itaque hoc Byzantini, non ut Imperator id vocari voluit, *Severianum*, ſed à loci nomine antiquo, *Zeuxippum* vocitabant. Imperator autem Severus Tetraſtoum hoc, cujus in medio ſita fuerat Solis ſtatua, Balneo publico à ſe extructo adjecit: cujus in locum, in ipſa urbis ſummitate, templum quoque Soli erexit, (cujus in ſummo Solis ſtatuam, ex Tetraſtoo detractam collocavit:) in propinquo duobus illis, quæ olim ibi erecta fuerant, hoc quidem à Byzo, *Dianæ Cervinæ* ſacrum, illud à Phidalia, Veneris in honorem. E regione autem Dianæ templo, Cynegium plane magnum, Veneris autem fani ex oppoſito Theatrum condidit. Idem diviniſſimus Severus, ædibus coemptis, hortoque

1. οἱ γὰρ Θρᾷκες οὕτως ἔλεγον τὸν ἥλιον] Heſychius Illuſtris, Patr. Conſtant. Zeuxippi nomen balneo huic inditum fuiſſe aſſerit, non à ſole, ſed ab Hercule, ob Diomedis equos ab eo ibi domitos: Heraclitus de Incredibil. cap. 31. de Diomedis Equis loquens, hæc habet. φασὶ ταύτας ἀνθρωποφάγους εἶναι· ἄζρειαι δὲ ἦσαν νομάδες· οὐ δυναμένους δέ τινος αὐτὰς ὑφ' ἅρμα ζεῦξαι, ὁ Ἡρακλῆς ἔζευξεν. unde Ζεύξιππος dictus eſt.

2. οἱ δὲ τῆς πόλεως Βύζης] Chr. Alex. Βυζάντιοι· rectius dixiſſet, Βυζάντιος· Byzantium enim Byzantem, non Byzum, aut Byzem, conditorem habuit. vide Scaliger. in Euſeb. Chron. p. 75.

3. ὅπερ ἐν μέσῳ ἵστατο] Locus iſte mendoſiſſimus habetur apud Chr. Alex. Sed nec adeo uſque quaque ſanus in noſtro apparet: itaque reponendum cenſeo, οὗπερ ἐν μέσῳ, &c. Et deinde, pro, προσέθηκε τὸ δημόσιον, lego προσέθηκε τῷ δημοσίῳ.

4. πλησίον τῶν ὄντων ἐκεῖ δύο ἱερῶν.] Chr. Alex. pro his, habet, καὶ ἀντὶ τῶν ἄλλων δύο ἱερῶν· leg. κατέναντι τῶν ἄλλων δ. ι.

adjacente arboribus denudato, Hippodromum ibi Byzantinis extruxit: quem tamen ad exitum non perduxit. Strategium quoque Severus instauravit, ab Alexandro Macedone olim, cum adversus Darium arma movit, extructum: hoc nomine eidem indito, eo quod exhinc, ubi in bellum Persicum sese parasset, trajecit exercitum.

Ejusdem Severi temporibus, imperium sibi arripuit Senator alius, nomine Niger, in Persas exercitum ducens: quibuscum pacis conditionibus initis, exercitus, audito eum à quibusdam ex Senatu Romano Imperatorem nominatum fuisse, Nigrum Imperatorem dicebat. Hic itaque Orientem omnem, ad Ægyptum usque, occupavit: quem tamen Laodicenses Syri nequaquam recipiebant, sed ei etiam resistebant. Laodiceam itaque obsidione cinxit; captamque funditus evertit, incolis etiam internecioni datis.

Hunc itaque bello petens Severus, in Thebaide Ægypti adoritur: tandemque bello

Σέβηρος, ἀγοράσας οἰκήματα, καὶ τὸν κῆπον τὸν ὄντα ἐκδενδρώσας, ἐποίησε τὸ Ἱππικὸν τοῖς Βυζαντίοις· ὅπερ οὐκ ἔφθασε πληρῶσαι· καὶ τὸ δὲ λεγόμενον Στρατήγιον ἀνενέωσεν ὁ αὐτὸς Σέβηρος· πεδίον γὰρ ἦν κτισθὲν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος, ὅτε κατὰ Δαρείου ἐπεστράτευσεν, ὃς καὶ ἐκάλεσε τὸν τόπον, στρατήγιον, ἐκεῖ γὰρ στρατηγήσας τὰ τοῦ πολέμου, ὥρμησεν εἰς τὸ πέραν κατὰ Περσῶν.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Σεβήρου ἐτυράννησε καὶ ἄλλος συγκλητικὸς, Νίγερ τις ὀνόματι, κατελθὼν κατὰ Περσῶν· καὶ μετὰ τὸ ποιῆσαι πάκτα εἰρήνης πρὸς Πέρσας, ἀκούσας ὁ στρατὸς, ὅτι τινὲς τῆς συγκλήτου Ῥώμης αὐτὸν ὠνόμασαν βασιλέα, ἀνηγόρευσαν τὸν αὐτὸν [1] Νίγερτα βασιλέα. Καὶ παρέλαβε πᾶσαν τὴν ἀνατολὴν, ἕως τῆς Αἰγύπτου· ὅντινα οὐκ ἐδέξαντο οἱ Λαοδικεῖς Σύροι, ἀλλ' ἀντέστησαν αὐτῷ. [2] Καὶ φοσατεύσας, παρέλαβε Λαοδίκειαν, καὶ ἔστρεψεν αὐτὴν, καὶ κατέσφαξε πάντας.

Καὶ ἐπεστράτευσε κατ' αὐτοῦ ὁ αὐτὸς Σέβηρος, καὶ καταδιώξας ἔφθασεν αὐτὸν [3] ἐν Θηβαΐδι τῆς Αἰ-

1. Νίγερτα βασιλέα] Infra etiam Νίγερτον habet barbare satis: scribend. Νίγερα, accusat. à Νίγερ, Νίγερος, quam vocabuli hujus formationem esse, ex sequentibus apparet.

2. καὶ φωσατεύσας] φοσσατεύω, Et apud nostrum φοσσεύω, *Fossa munio*, vel obsidione cingo: φοσσατεύω plerumque scribitur cum duplici σ. ut & φοσσάτον, *Castra fossa munita, exercitus.*

3. ἐν Θηβαΐδι τῆς Αἰγύπτου] Niger, uti tradit Zonaras, apud Issum Ciliciæ; ut Eutropius vero, apud Cyzicum, Propontidis urbem, à Severo interfectus est. Eutropius in Severo: *Pescennium Nigrum, qui in Ægypto & Syria rebellaverat, apud Cyzicum interfecit.*

γύπτου.

γύπτου. ὅντινα πολέμῳ συλλαμβανόμενος, ἐφόνευσεν. καὶ ὑποστρέψας ἀπὸ τῆς Θηβαΐδος μετὰ τὴν νίκην, ἠγανάκτει κατὰ τῶν Ἀλεξανδρέων, διότι ἐδέξαντο τὸν Νίγερτον τύραννον, καὶ ἐπέγραψαν εἰς τὰς πόρτας αὐτῶν· 1 Τοῦ Κυροῦ Νίγερος ἡ πόλις. Καὶ ἀπαντήσαντες τῷ αὐτῷ βασιλεῖ Σεβήρῳ οἱ δῆμοι τῆς αὐτῆς Ἀλεξανδρέων μεγάλης πόλεως, ἔκραζον ταῦτα· Οἴδαμεν, εἰρήκαμεν, τοῦ κυροῦ Νίγερος ἡ πόλις· Σὺ ἤδα ὁ κύρις αὐτοῦ. Καὶ δεξάμενος τὸ ἕτοιμον τῆς ἀπολογίας, συνεχώρησεν αὐτοῖς τὸ πταῖσμα, καὶ ἰνδουλγεντίας αὐτοῖς παραχὼν, ἐδέξατο αὐτούς. Καὶ ἔκτισεν αὐτοῖς δημόσιον λουτρὸν, ὃ ἐπεκάλεσε Σεβήριον· ἔκτισε δὲ καὶ ἱερὸν τῆς Ῥέας. Ἐν τῷ δὲ μέλλειν αὐτὸν ἐξιέναι, συνέσχε Θερμόν τινα ὀνόματι, ὅστις ὑπῆρχε τῶν πρώτων ἀξιωματικῶν Ἀλεξανδρείας τῆς μεγάλης, καὶ ἀγαπώμενος ἀπὸ τῶν πολιτῶν· ὅστις Θερμὸς ἦν κτίσας ἐν τῇ πόλει, ἐκ τῶν ἰδίων, δημόσιον λουτρὸν, ὃ ἐπεκάλεσε Θέρμα, εἰς ὄνομα ἑαυτοῦ. ὅντινα Θερμὸν ἐδήμευσεν Σέβηρος, ὡς φίλον τοῦ Νίγερος. ἀπὸ δὲ Ἀλεξανδρείας ἐξελθὼν ἦλθεν ἐν Λαοδικείᾳ τῆς Συρίας, καὶ ἐπῄνησε τοὺς ὑπολειφθέντας Λαοδικεῖς, καὶ πολλὰ αὐτοῖς ἐχαρίσατο, καὶ δίκαιον μητροπόλεως παρέσχε τῇ αὐτῇ πόλει, τὸν χρόνον τῆς βασιλείας αὐ-

captum, interfecit. Victoria autem potitus Imperator, à Thebaide Alexandriam contendit. Alexandrinis autem infenſus erat, quod Nigrum rebellantem admittentes, portis etiam ſuis inſcripſerant: *Domini Nigri eſt hæc urbs.* Populus itaque Alexandrinus Severo Imperatori procedens obviam, alta voce exclamavit. *Fatemur dixiſſe nos urbis hujus Dominus Niger eſt: Tu autem Ni.ri dominus eras.* Imperator autem, ſubita hac Alexandrinorum apologia captus, condonavit hoc eis; datiſque indulgentiis, in gratiam cum illis rediit. Extruxit etiam ibi Balneum publicum, cui nomen dedit, Severianum. Magnæ matri etiam ædem ſacravit. Inde vero diſceſſurus, Thermum quendam, quod Nigri ſtudioſus fuerat, comprehendi juſſit, bonaque ejus publicari. Erat hic Thermus ex primariis Alexandriæ Optimatibus, & civibus ſuis ſumme charus; ut qui propriis ſumptibus Balneum Publicum extruxerat, quod à nomine ſuo, *Therma*, vocavit. Inde autem diſcedens Imperator, Laodicæam Syriæ venit; ubi laudatis qui ſupererant Laodicenſibus, plurima eis largitus eſt; jure etiam Metropolitico urbi, dum Imperator ipſe viveret, conceſſo.

---

1. τοῦ κυροῦ Νίγερος] κυροῦ, pro κυρίου· ut paulo poſt, κύρις, pro κύριος; recentiorum Græcorum ſcribendi forma uſitatiſſima.

Sed & à nomine etiam ſuo, Laodicenſes, *Septimios*, appellari voluit; urbiſque Laodicenæ cives ſuperſtites Senatoria dignitate cohoneſtavit: nempe quod Nigrum rebellem rejicientes, etiam armis impetiverant. Pecunias etiam illis Frumentarias plena manu dedit: Civicas quoque, quas in urbis inſtaurationem, annuatim ſolvendas, Edicto decrevit. Niger enim, urbem captam, funditus evertit, incendioque vaſtavit; civibus etiam omnibus, ſe ei opponentibus, internecioni datis. Severus autem Hippodromum, & Cynegium Laodicenſibus condidit; fonteque inferius, prope urbis portum reperto, Balneum quoque Publicum extruxit. Hexaſtoon etiam, quod vocant, ibidem excitavit.

Antiochiam magnam deinde veniens, plurima etiam civibus dedit; ut qui exeunti ei adverſus Nigrum in Ægyptum, elatis vocibus, victoriam ominati fuerant. Extruxit autem ibi ad montem Balneum Publicum, quod à nomine ſuo Severianum vocavit: Mandato etiam Magiſtratibus Antiochenis dato, uti ex

τοῦ, καὶ μόνον· καὶ Σεπτιμίους ἐκέλευσεν αὐτοὺς χρηματίζειν, εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ἐπώνυμον, καὶ ἀξίας συγκλητικῶν παρέχει τοῖς περισωθεῖσιν ἀξιωματικοῖς τῆς αὐτῆς Λαοδικέων πόλεως, διότι οὐκ ἐδέξαντο τὸν τύραννον Νίγερα, ἀλλ' ἐπολέμησαν αὐτῷ. Καὶ παρέσχεν αὐτοῖς καὶ σιτωνικὰ χρήματα πολλὰ καὶ πολιτικὰ χρήματα πολλὰ, ἐτήσια θεσπίσας ἔχειν αὐτοὺς, εἰς ἐπανόρθωσιν τῆς πόλεως αὐτῶν· ὅτι ὅτε ἦν παραλαβὼν αὐτὴν ὁ Νίγερ, ἔκαυσε, καὶ ἔστρεψε, καὶ πάντας κατέσφαξε τοὺς ἀντιστάθέντας, καὶ πολεμήσαντας αὐτῷ. ἔκτισε δὲ [1] τοῖς αὐτοῖς Λαοδικεῦσιν ὁ Σέβηρος καὶ Ἱππικὸν, καὶ Κυνήγιον, καὶ δημόσιον λουτρὸν, πλησίον κάτω τοῦ λιμένος, εὑρηκὼς ἐκεῖ πηγήν. Ἔκτισε δὲ ἐκεῖ καὶ τὸ λεγόμενον Ἑξάστωον.

Ἐλθὼν δὲ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, πολλὰ καὶ αὐτοῖς ἐχαρίσατο· [2] κληδόνα γὰρ νίκης ἔδωκαν αὐτῷ, κράζοντες, ἐξιόντι εἰς Αἴγυπτον κατὰ Νίγερος. Ἔκτισε δὲ τοῖς αὐτοῖς Ἀντιοχεῦσι δημόσιον λουτρὸν μέγα παρὰ τὸ ὄρος, ὃ ἐπεκάλεσεν εἰς ὄνομα αὐτοῦ, Σεβηριανόν. Ἐκέλευσε δὲ τοῖς αὐτόθι πολιτευομένοις, [3] ἐκ τῆς περι-

---

1. τοῖς αὐτοῖς Λαοδικεῖς] Scr. Λαοδικεῦσιν.

2. κληδόνα γὰρ νίκης ἔδωκαν αὐτῷ.] κληδὼν, à κληΐζω· *Omen*, generaliter ſignificat: ut plurimum tamen, *Omen fauſtum*. Glycas vero ex aliorum quorundam ſententia, *Geniorum per excantationes certas attractionem, & è ſublimi deductionem*, ſonare vult: Annal. par. II. p. 273. atque hoc ſenſu, à verbo κλῶ, quod idem ſit cum καλέω, ſignificationem evocandi habente, deductum volunt vocabulum.

3. ἐκ τῆς περιουσείας] Scr. περιουσίας.

σείας τῶν ὑπομεινάντων ἐγκαυστικῶν χρημάτων ἐκ τῶν δημοσίων τῶν πεσόντων, κτίσαι τῇ πόλει δημόσιον λουτρὸν ἄλλο· οἵτινες πολιτευόμενοι ἀγοράσαντες τὴν οἰκίαν πᾶσαν τῆς Λιβίας, τῆς πολιτίσσης, καὶ τὸ λουτρὸν αὐτῆς, καὶ τὸν κῆπον, ἔκτισαν ἐκεῖ δημόσιον λουτρὸν εἰς τὰ πεδιάδα τῆς πόλεως. Ὅπερ δημόσιον πληρώσαντες, ἐπωνόμασαν, διαφθονούμενοι ἀλλήλοις, Λιβιανὸν, εἰς ὄνομα τῆς πωλησάσης τὸν τόπον. Ο δὲ αὐτὸς Σέβηρος ἐξελθὼν εἰς ἄλλον πόλεμον, ἐτελεύτησεν [1] εἰς τὸ Βαρβαρικὸν, ἐπὶ τὴν δύσιν, ὢν ἐνιαυτῶν ξε΄.

materie Encaustica, ex Balneorum collapsorum ruinis residua, Balneum aliud Publicum extruerent. Domo itaque Liviæ cujusdam, civis Antiochenæ, Balneo item, hortoque ejus, pretio coemptis, urbis in planitie Balneum aliud Publicum erexerunt iidem Magistratus. Quod ubi ad exitum perduxissent, nominis imponendi honorem sibi mutuo invidentibus, *Livianum*, à dominæ prioris nomine, appellatum est. Severus autem, in gentes Barbaras Occidentales bello alio suscepto, ibidem mortuus est, annum agens LXV.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Σεβήρου, [2] ἐβασίλευσεν Ἀντωνῖνος Γέτας, ἔτος α΄. Ἦν δὲ κονδοειδὴς, πλατόψις, σιμὸς, ὑποφάλακρος, μιξοπόλιος, προγάστωρ μεγαλόστομος, λευκόχρους, μικρόφθαλμος. Ἀνεῖλεν δὲ αὐτὸν ὁ στρατὸς, καὶ τελευτᾷ, [3] ὢν ἐνιαυτῶν να΄.

Post Severum imperavit Antoninus Geta, annum unicum. Erat hic statura curta, vultu lato, simus, subcalvus, capillitio canescente, ventriosus, ore patulo, cute alba, oculis parvis. Ab exercitu autem sublatus periit, annos natus LI.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀντωνίνου Γέτα, ἐβασίλευσεν Ἀντωνῖνος ὁ Καράκαλλος, υἱὸς Σεβήρου ἔτη ς΄, καὶ ἡμέρας κβ΄. Ἦν δὲ εὐμήκης, καὶ εὐσθενὴς, εὔχρους, στρεβλόρινος, δασυπώγων, μιξοπόλιος, οὐλόθριξ. Ἐφιλεῖτο δὲ ὑπὸ τοῦ δήμου Ῥώμης

Hunc excepit Antoninus Caracalla, Severi filius; qui regnavit annos sex, & dies XXII. Erat hic procerus, robustus, colore florido, naso obtorto, barba hirsuta, crine canescente, crispoque. Populo hic Romano universo

1. εἰς τὸ Βαρβαρικὸν] Novissimo bello in Britannia nostra suscepto, Eboraci mortuus est Severus: teste Eutropio.

2. ἐβασίλευσεν Ἀντωνῖνος Γέτας] Antoninus Caracallus, & frater Geta, haud longe post imperium susceptum, ac fratre in ipso matris sinu occiso, Antoninus Caracallus dominationem sibi solam arripuit.

3. ὢν ἐνιαυτῶν να΄.] Maximus hic in numero error: forte Auctor scripserit, ἐνιαυτῶν κα΄. sic enim vero propius accederet: annos enim XXII, tantum mensesque IX natus, Geta occisus est, teste Zonara.

charus

charus erat; Factioni autem Prasinæ studebat. A Palatio autem ad Templum procedens, occisus est anno ætatis XLVII.

Post Antoninum Caracallam, imperavit Valerianus, annos VI. Statura erat curta, gracilis, crine lento, canus, subsimus, barba spissa, pupillis nigris, oculis magnis, timidus, parcus. Hujus sub Imperio Mariades quidam ex Magistratibus Antiochenis, communi Senatus, populique suffragio, ex Concilio ejectus est. Cuicunque enim Factioni præfectus fuerat, is nunquam equos coemit; nummo Publico, ad Circensia destinato, in loculos suos collecto. Hic itaque Persidem abiit; ubi Sapori, Persarum regi, ultro se obtulit urbis suæ Antiochiæ magnæ proditorem. Sapores itaque Persarum rex, copiis ingentibus instructus, per Chalcidis limites ducit iter; to-

παντός· ἔχαιρε δὲ εἰς τὸ Πράσινον μέρος. [1] Ἐσφάγη δὲ ἐν τῷ Παλατίῳ, ὡς ἐξήρχετο εἰς τὸ ἱερὸν, [2] ὢν ἐνιαυτῶν μζ΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀντωνίνου Καρακάλλου, [3] ἐβασίλευσε Βαλεριανὸς ἔτη ς΄. Ἦν δὲ κονδοειδὴς, λεπτὸς, ἁπλόθριξ, πολιὸς, ὑπόσιμος, δασυπώγων, μελάγκορος, μεγαλόφθαλμος, δειλὸς, [4] σκνιφός. Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, εἷς τῶν πολιτευομένων Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, ὀνόματι Μαριάδης, ἐκβληθεὶς ἐκ τῆς βουλῆς, κατὰ συσκευὴν τοῦ παντὸς βουλευτηρίου, καὶ τοῦ δήμου, [ἐλείπετο γὰρ εἰς τὰ Ἱππικά, εἰς οἷον δήποτε μέρος ἐστατήγησε, μὴ ἀγοράζων ἵππους, ἀλλὰ τὰ τοῦ ἱππικοῦ δημόσια ἀποκερδαίνων·] ἀπῆλθεν εἰς τὴν Περσίδα, καὶ ἐπηγγείλατο τῷ βασιλεῖ Περσῶν Σάπωρι, [5] προδιδεῖν αὐτῷ Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην, τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πόλιν. Καὶ ἦλθεν ὁ αὐτὸς Σαπώρης, βασιλεὺς Περσῶν, μετὰ δυνάμεως στρατοῦ πολλοῦ, [6] διὰ τοῦ λιμίτου Χαλκίδος, καὶ παρα-

1. ἐσφάγη δὲ ἐν τῷ παλατίῳ] Nihil minus, Edessa enim Syriæ, Carras proficiscens, à milite quodam, à tribunis in id misso, cum ventris exonerandi causa equo, ut quidam volunt, descendisset, occisus est.

2. ὢν ἐνιαυτῶν μζ΄] Alii XLIII annos ei tribuunt, Chr. Alex. LX. Dio tamen, qui eodem tempore vixit, & post eum Zonaras, XXIX tantum annis eum vixisse tradunt.

3. ἐβασίλευσε Βαλεριανὸς ἔτη ς΄.] Miror, unde tot Imperatores Auctori nostro excidissent! ab Antonino enim Caracalla, usque ad Valerianum Imp. alii VIII minimum intercesserunt. Quod autem Valerianum an. VI. Gallienum vero ejus successorem, an. XIV. regnare facit Auctor, notandum est annos hos non separatim computandos esse. Valerianus enim, Gallienum filium collegam habens, à Persis captivus VI Imperii anno abductus est; Gallieno interim annum XIV, sive ut alii, XV. explente.

4. σκνιφὸς] ἴσ. σκνιπός.

5. προδιδεῖν αὐτῷ Ἀντιόχειαν] Scr. προδιδόναι, sive προδοῦναι.

6. διὰ τοῦ λιμίτου Χαλκίδος] Chalcis Syriæ urbs est, à Monico Arabe condita,

παραλαμβάνει τὴν Συρίαν πᾶσαν, καὶ πραιδεύει αὐτήν. Καὶ παραλαμβάνει Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην πόλιν ἐν ἑσπέρᾳ, καὶ πραιδεύει αὐτήν· καὶ στρέφει, καὶ καίει αὐτήν, [1] χρηματιζούσης τότε τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας δτι΄. Ἀπεκεφάλισε δὲ καὶ τὸν πολιτευόμενον, ὡς προδότην ὄντα πατρίδος ἰδίας. Παρέλαβε δὲ καὶ πάντα τὰ ἀνατολικὰ μέρη, καὶ στρέφει, καὶ καίει, καὶ πραιδεύει αὐτά, καὶ ἐφόνευσε πάντας, ἕως πόλεως Ἐμίσης, τῆς τῶν Λιβάνου Φοινίκης. Καὶ ἐξελθὼν [2] ὁ ἱερεὺς τῆς Ἀφροδίτης, ὀνόματι Σαμψιγέραμος, μετὰ βοηθείας ἀγροικικῆς, καὶ σφενδοβόλων, ὑπήντησεν αὐτῷ. Καὶ προσεσχηκὼς ὁ Σαπώρης βασιλεὺς Περσῶν ἱερατικὸν σχῆμα, παρήγγειλε τῷ στρατῷ τῷ ἰδίῳ, μὴ τοξεῦσαι κατ᾽ αὐτῶν, [3] μήτε ἀπελθεῖν αὐτοῖς, μήτε πολεμῆσαι αὐτοῖς, εἰς πρεσβείαν δεχόμενος τὸν ἱερέα· προεδήλωσε γὰρ αὐτῷ ὁ ἱερεύς,

tamque Syriam occupatam vastavit. Magnam quoque Antiochiam, vespere captam, diripuit; eversa etiam urbe, & flammis absumpta. Annus tunc erat Æræ Antiochenæ CCCXIV. Mariadem vero Magistratum Antiochenum, tanquam patriæ suæ proditorem, capite multavit. Per omnem quoque Orientem grassatus, adusque Emisam, quæ Phœniciæ Libanisiæ urbs est, occisis ubique incolis, omnia cepit, vastavit, combussit. Egressus autem Sampsigeramus quidam, Veneris sacerdos, rustica fundatorum manu stipatus, sapori procedebat obviam. Rex autem Sapores, observato habitu sacerdotali, imperavit suis, nequis sagittam emitteret, aut in turbam illam arma sua moveret: Sacer-

---

condita, teste Stephano, in Χαλκίς· τετάρτη, πόλις ἐν Συρίᾳ, κτισθεῖσα ὑπὸ Μονικοῦ τοῦ Ἄραβος. Hujus etiam meminit Procopius, de Justin. Ædif. l. 2. inter Syriæ urbes à Justiniano instauratas etiam hanc enumerans: ubi, quod post Antiochiam magnam ab eodem instauratam, pluribusque ædificiis de novo adornatam, de hac nostra statim addit, οὕτω δὴ καὶ Χαλκίδος πόλεως τὸν περίβολον, ὑπὸ τῶν ἐτῶν καταῤῥακωμένον, σὺν τῷ προτειχίσματι ἀνανεωσάμενος, πολλῷ ἐχυρώτερον κατεστήσατο, ab Antiochia haud procul dissitam fuisse eam, colligimus. Urbem hanc montanam fuisse discimus ex Strabone lib. 16. Μετὰ δὲ τὴν Μάκραν ἐστὶν ὁ Μαρσύας ἔχων τινὰ καὶ ὀρεινά, ἐν οἷς ἡ Χαλκίς, ὥσπερ ἀκρόπολις τοῦ Μαρσύου· ἀρχὴ δ᾽ αὐτοῦ Λαοδίκεια ἡ πρὸς Λιβάνῳ. *Chalcis ad Belum*, Plinio dicitur, atque inter Cœlosyriæ urbes enumerata. Plin. Nat. Hist. l. 5. c. 23.

1. χρηματιζούσης τότε τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας δτι΄.] Numerus inversus est: legendum τιδ΄. Æræ enim Antiochenæ annus CCCXIV. Valeriani & Gallieni Imp. anno XII, quo tempore Sapores Syria pulsus est, respondet.

2. ὁ ἱερεὺς τῆς Ἀφροδίτης ὀνόματι Σαμψιγέραμος] Narratiunculam hanc ex Domnino se descripsisse, paulo infra fatetur Auctor.

3. μήτε ἀπελθεῖν αὐτοῖς] Lego, ἐπελθεῖν.

dotem

dotem etiam, pro patria sua se legatum advenire dicentem, accepit. Interim vero dum Sapores rex, altari excelso insidens, cum sacerdote sermones haberet, ex rusticis quidam, vibrato in regem lapide, fronte eum percussit; qui statim mortuus cecidit. Tumultu inde exorto, exercitus Regis ob mortem factum esse intellexerunt. Romanos itaque venisse existimantes, in fugam se conjiciunt omnes; prædaque tota relicta, fines suos repetunt; Sampsigeramo sacerdote interim, cum turba sua rustica, illos persequente. Per limites vero redeuntes eos adortus est Enathus (Odenath), Romanorum socius, Rex Barbarorum Sarracenorum, & Arabiæ dominus: qui uxorem habuit Zenobiam, reginam Sarracenicam. Hic Saporis Persarum regis copias profligavit omnes; uti hæc tradidit sapiens Dom-

δέξασθαι αὐτὸν πρεσβεύοντα ὑπὲρ τῆς ἰδίας χώρας. Ἐν τῷ δὲ διαλέγεσθαι αὐτὸν τῷ ἱερεῖ, [1] ἐν ὑψηλῷ βωμῷ καθημένου [2] τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Σαπώρη, [3] ἔῤῥιψεν εἷς τῶν ἀγροίκων σφενδοβόλῳ λίθον, καὶ ἔδωκε τῷ αὐτῷ Σαπώρῃ βασιλεῖ κατὰ τοῦ μετώπου, καὶ εὐθέως ἀπέθανεν ἐπὶ τὸν τόπον. Καὶ ταραχῆς γενομένης, ἤκουσεν ὁ στρατὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀπέθανε· καὶ ὑπολαβόντες Ῥωμαίους καταφθάσαι, ἔφυγον ἐπὶ τὸ λίμιτον πάντες, διωκόμενοι ὑπὸ τῶν ἀγροίκων, καὶ τοῦ ἱερέως Σαμψιγεράμου· ἐάσαντες τὰ τῆς πραίδας πάντα, ἀφανεῖς ἐγένοντο. Ὑπήντησε δὲ αὐτοῖς διὰ τοῦ λιμίτου, ἀντιποιούμενος Ῥωμαίων, [4] Ἔναθος, βασιλεὺς Σαρακηνῶν Βαρβάρων, ὁ κρατῶν τὴν Ἀραβίαν χώραν· ὅστις εἶχε γυναῖκα, Ζηνοβίαν ὀνόματι, Σαρακηνὴν βασίλισσαν. Καὶ πάντας τοὺς Πέρσας, [5] τοὺς τῆς βοηθείας Σαπώρη, ἀνήλωσεν Ἔναθος, βασιλεὺς Σαρακηνῶν· καθὼς

---

1. ἐν ὑψηλῷ βωμῷ καθημένου] βωμὸς hîc, locum signat editiorem, in quem ascendere, atque expatiari quis potest. Eustathio est, κλίσμά τι ἁπλῶς καὶ ἀνάστημα, ἐφ' οὗ ἐστὶ βῆναι καὶ τεθῆναι. *suggestum*, reddere possumus.

2. τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Σαπώρη] Scr. Σαπώρου, tanquam à Σαπώρης; aut Σάπωρος, à Σάπωρ, uti mox habebimus.

3. ἔῤῥιψεν εἷς τῶν ἀγροίκων σφενδοβόλῳ] Anne σφενδοβόλῳ, ponitur, pro σφενδόνῃ, Funda? au potius σφενδοβόλων habemus pro σφενδονοβόλων· quo vocabulo Auctor *Fundatores* forte expresserit? vox tamen & hæc penitus inaudita.

4. Ἔναθος, βασιλεὺς Σαρακηνῶν] Scr. Ὀδέναθος. Hic vero Princeps erat Palmyrenorum, & Romanorum Socius. Trebellius Poll. *Nisi Odenatus Princeps Palmyrenorum, capto Valeriano, fessis Rom. Reip. viribus, sumpsisset imperium, in Oriente res perditæ essent.* Saporem itaque Syria Odenathus expulit, atque ad Ctesiphontem usque insecutus est: ob hæc vero præclara ejus gesta, Augustus ab Imp. Gallieno deinde salutatus, totius etiam orientis imperium obtinuit.

5. τοὺς τῆς βοηθείας Σαπώρη] Scr. Σαπώρου.

Δομνῖνος

Δομνῖνος, ὁ Σοφὸς χρονογράφος ἐξέθετο. Ὁ δὲ σοφώτατος Φιλόστρατος ἄλλως συνεγράψατο τὰ περὶ Σάπωρος βασιλέως Περσῶν· εἰπὼν, ὅτι καὶ τὴν Συρίαν πᾶσαν παρέλαβε, καὶ ἔκαυσε σὺν τῇ μεγάλῃ Αντιοχείᾳ, καὶ ἄλλας πόλεις πολλάς· Ὁμοίως δὲ καὶ τὴν Κιλικίαν παρέλαβε, καύσας Αλεξάνδρειαν τὴν μικρὰν, καὶ Ρωσσὸν, καὶ Ανάζαρβον, καὶ Αἴγας, καὶ Νικόπολιν, καὶ ἄλλας πολλὰς πόλεις τῆς Κιλικίας, καὶ διὰ τῆς Καππαδοκίας κατῆλθεν ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη· καὶ ὅτι ἀπήντησεν αὐτῷ Εναθος, βασιλεὺς Σαρακηνῶν, εἰς συμμαχίαν αὐτοῦ, φησὶν, ἐλθὼν, καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν. Δομνῖνος δὲ ἀληθέστερον μᾶλλον ἐξέθετο, εἰρηκὼς, ὅτι ἐπὶ τὴν Κιλικίαν, Σπάτην, τὸν σατράπην αὐτοῦ, ἐξέπεμψε μετὰ πλήθους.

Ὁ δὲ Βαλεριανὸς [1] βασιλεὺς ἐξελθὼν ἀπὸ Ρώμης, ἦν ἀπελθὼν εἰς πόλεμον [2] εἰς Μιζουλανόν· καὶ ἐγνώσθη αὐτῷ διὰ τὴν ἀνατολὴν, καὶ ἤθελεν ὑποστρέψαι, καὶ κατελθεῖν εἰς τὴν ἀνατολὴν, καὶ οὐκ ἠδυνήθη· ἀλλὰ μεσαθεὶς ἐσφάγη ἐκεῖ εἰς Μιζουλανὸν, ὢν ἐνιαυτῶν ξα΄.

ninus Chronographus. Aliter autem iſta de Sapore, Perſarum rege, ſcriptis ſuis tradidit ſapientiſſimus Philoſtratus, affirmans Syriam nempe eum omnem, Antiochiam item magnam, aliaſque urbes plurimas incendio devaſtaſſe. Cilicia etiam, ejuſque urbibus, Alexandria minore, Rhoſo, Anazarbo, Ægis, Nicopoli, aliiſque plurimis ignibus abſumptis, Perſidem ſuam per Cappadociam repetenti, Enathum, Saracenorum regem, ceu belli ſocium, ei obviam proceſſiſſe, tandemque interfeciſſe. Cæterum his veriora ſunt, quæ apud Domninum habentur; qui Spatem Satrapam à Sapore in Ciliciam cum exercitu miſſum fuiſſe, teſtatur.

Imperator autem Valerianus, Roma profectus, in Mediolanum arma movit: ubi de motibus Orientalibus certior factus, ab incœpto opere deſiſtere voluit, in Orientem profectus: Verum ab hoſtibus undique obſeſſus, per eos non potuit; ſed Mediolani occiſus interiit, annum agens LXI.

---

1. Βαλεριανὸς βασιλεὺς ἐξελθὼν ἀπὸ Ρώμης] Qualis eſt hæc ἀνιστορησία· Valerianus enim Imp. jam olim à Sapore in Perſidem abductus, ignominioſiſſima ſervitute vitam tranſegit; vel, ut quidam, pelle detracta, ibidem mortem obiit. Hæc vero de bello Mediolanenſi, ac Imperatore ibi interfecto, ad Collegam ſuperſtitem magis ſpectant: hunc enim vitæ exitum habuerunt Gallienus Imp. & frater ejus, Valerianus, Valeriani Majoris filii.

2. εἰς Μιζουλανὸν] Μεδιόλανο dicta eſt hæc urbs Procopio, Μεδιολάνιο Euſtathio.

Valerianum excepit Galienus, qui & Licinianus; qui imperavit annos XIV. Erat hic ſtatura juſta, ſtrenuus, niger, criſpus, barba hiſpida, naſo eleganti, oculis grandibus, magnanimus: Venetæ autem Factioni ſtudebat. HIC, imperio ſuſcepto, in Perſas arma movit; injurias Romanis illatas ulturus. Urbibus autem ab eis ſpoliatis, civibuſque ſuperſtitibus, plurima largitus eſt; quæque ignibus abſumpta fuerant, inſtauravit; tributis etiam in quadriennium alleviatis. Templum quoque ingens Emeſſæ extruxit. Prælio autem cum Perſis commiſſo, plurimi utrinque ceciderunt: itaque datis invicem pacis conditionibus, imperator inde in Arabiam ducit iter. Ubi cum Enatho, Barbarorum Saracenorum rege prælio inito, ipſum interfecit, atque Arabiam occupavit. Romam autem reverſus ex morbo interiit, annum agens L.

Poſt Gallienum Licinianum, imperavit Claudius Apollianus, annos IX. Erat au-

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Βαλεριανοῦ, 1 ἐβασίλευσε Γαλιηνὸς, ὁ καὶ Λικινιανὸς, ἔτη ιδ'. Ην δὲ τῇ ἡλικίᾳ τέλειος, καὶ γεναῖος, μελάγχροος, οὐλόθριξ, δασυπώγων, εὔρινος, μεγαλόφθαλμος, μεγαλόψυχος· ἐφίλει δὲ τὸ Βένετον μέρος. Καὶ ἡ μόνον ἐβασίλευσεν, ἐπεστράτευσε κατὰ Περσῶν, καὶ κατῆλθεν εἰς ἐκδίκησιν Ῥωμαίων· καὶ πολλὰ παρέσχε τοῖς περισωθεῖσι, καὶ ζήσασι, καὶ ἀνήγειρε τὰ καυθέντα, καὶ ἐκούφισε τὰς συντελείας, ἐπὶ ἔτη δ'. Εκτισε δὲ καὶ ἱερὸν ἐν Εμίσῃ μέγα. Καὶ συμβαλὼν πόλεμον πρὸς τοὺς Πέρσας, καὶ πολλῶν πεσόντων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἐποίησεν εἰρήνης πάκτα. Κἀκεῖθεν ὑποστρέψας, ἀπῆλθεν εἰς τὴν Αραβίαν, καὶ 2 συνέβαλε πόλεμον τῷ Ενάθῳ, βασιλεῖ Σαρακηνῶν Βαρβάρων, καὶ ἐφόνευσεν αὐτὸν, καὶ παρέλαβε τὴν Αραβίαν· καὶ ὑπέστρεψεν ἐν Ῥώμῃ, καὶ νόσῳ βληθεὶς, τελευτᾷ, 3 ὢν ἐνιαυτῶν ν'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Γαλλιένου, τοῦ καὶ Λικινιανοῦ. ἐβασίλευσε 4 Κλαύδιος Απολλιανὸς

---

1. ἐβασίλευσε Γαλιηνὸς, ὁ καὶ Λικινιανὸς] Scr. Λικίνιος. Gallienus enim Licinius, non Licinianus dictus eſt, ut ex nummis ejus videre eſt.

συνέβαλε πόλεμον τῷ Ενάθῳ] Nugaciſſima ſunt hæc omnia, quæ de Gallieno Odenathum armis petente, profert Auctor: nec enim ab Imperatore, ſed à fratris ſui filio interfectus eſt Denathus, teſte Zonara.

3. ὢν ἐνιαυτῶν ν'.] hoc nullo modo poteſt eſſe: novem enim tantum annos regnavit, ut Eutropius vult: aut ſi imperii ſui anno 1. patre collega aſſumptus fuiſſet, adeo ut totos 14. annos regnaſſet; cum tamen Auguſtus adoleſcens factus eſſet, uti teſtatur idem Eutropius, quinquageſimum ætatis ſuæ annum attingere non potuit.

4. Κλαύδιος Απολλιανὸς] Infra etiam Απουλιανὸς dictus eſt Claudius iſte: quomodo cognominatum eum alibi non invenio.

δὲ

[1] ἔτη θ'. Ἦν δὲ διμοιριαῖος, λευκός, προκοίλιος, ἁπλόθριξ, πλατόψις, ὑπόσιμος, ὑπόγλαυκος, ὑπόξανθος, στρεβλόστομος, μικρὸν ὑπότραυλος, μεγαλόψυχος· ἔχαιρε δὲ τῷ Πρασίνῳ μέρει.

tem ſtatura juſtam ſuperante, candidus, ventroſus, crine plano, vultu patulo, ſubſimus, ſubcæſius, ſubflavus, ore detorto, aliquantum balbus, magnanimuſque: Praſinæ autem Factioni favebat.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἔπαθε Νικομήδεια, μητρόπολις τῆς Βιθυνίας, τὸ τέταρτον αὐτῆς πάθος, ἀπὸ θεομηνίας, [2] ἕως ποταμῶν, καὶ Δακιβίζης. Καὶ ἐφιλοτιμήσατο τοῖς ζήσασι πολλά, καὶ τῇ πόλει.

Hujus ſub imperio Nicomedia, Bithyniæ Metropolis, divinam iram quarta vice experta eſt; terræ motibus aduſque flumina, & Dacibizem invaleſcentibus Imperator autem urbi, civibuſque ſuperſtitibus, plurima largitus eſt.

Ἐν αὐτῷ χρόνῳ Ζηνοβία, ἡ Σαρακηνή, ἡ Ἐνάθου γυνή, ἐκδικοῦσα τὸν θάνατον τοῦ ἰδίου αὐτῆς ἀνδρός, λαβοῦσα τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ, παρέλαβε τὴν Ἀραβίαν, κατεχομένην τότε ὑπὸ Ῥωμαίων, φονεύσασα καὶ τὸν δοῦκα Ῥωμαίων, Τρασσόν, καὶ πᾶσαν τὴν σὺν αὐτῷ βοήθειαν, ἐπὶ τῆς αὐτοῦ Ἀπουλλιανοῦ, τοῦ καὶ Κλαυδίου, βασιλείας. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Κλαύδιος ἐν τῷ Σιρμίῳ ἦν πολεμῶν, κἀκεῖσε τελευτᾷ, ὢν ἐτῶν νϛ'.

Eiſdem temporibus Zenobia illa Saracenica, Enathi conjugis cædem ultura, adſcitis ſibi, qui ſanguine illi conjuncti erant, Arabiam, quæ tum Romanis paruit, occupavit, occiſo Traſſo, Romanorum Duce, copiiſque ejus omnibus profligatis; Imperatore ipſo Claudio Apolliano tum Sirmii bellum gerente: Ubi etiam diem ſuum obiit, annum agens lvi.

---

1. ἔτη θ'.] Claudium imperaſſe annum I. menſeſque IX teſtatur Euſebius. Et quidem biennium non expleviſſe, auctorem habemus Eutropium, lib. 9. Forte itaque ſcribendum, ἔτη β'.

2. ἕως ποταμῶν καὶ Δακιβίζης] Δακιβίζη urbs quædam, ſive oppidum maritimum Bithyniæ, à Nicomedia haud longe ſitum eſſe videtur. Colligo ex Zonara, Tom. III. in Valente Imp. ubi hæc habet. Καί ποτε ἐν Νικομηδείᾳ διάγοντι, προσῆλθον αὐτῷ εἰς πρεσβείαν ἐκ τοῦ τῶν ὀρθοδόξων συστήματος, ἄνδρες ἱερατικοὶ ὀγδοήκοντα· οὓς ἅπαντας σὺν τῷ πλοίῳ δι' οὗ ἐκομίζοντο, καυθῆναι προσέταξε. καὶ κατεφλέχθησαν πάντες ἐν μέσῃ τῇ θαλάσσῃ σὺν τῇ νηΐ, ἄχρι Δακυβίζης διακινήσασῃ. Inter Bithyniæ etiam fluvios qui una ſe in mare effundunt, Bizem fluvium habemus, apud Ammian. Marcellin. l. 22. *Dextram igitur inflexionem Boſphori Thracii excipit Bithyniæ latus &c. per quæ littora in ſinus oblongos curvata, Sangarius, & Phyllis, & Bizes, & Rhebas fluvii funduntur in maria.* Hæc itaque flumina fuiſſe puto, de quibus hic loquitur Auctor.

Post Claudium Apollianum, imperavit Quintilianus, dies XVII. Erat autem statura quæ mediocrem excederet, gracilis, facie oblonga, nasutus, colore nigro, crine demisso, oculis pulchris, capite mentoque canescentibus. In palatio mortuus est, ætatis anno XLI, cum & quo tempore, pro summa rerum necessitate, Imperator factus esset, graviter ægrotaret.

Quintilianum excepit divinissimus Aurelianus ille bellicosus, qui imperavit annos VI. Erat hic procerus, gracilis, subcalvus, parvis oculis, canus, magnanimus, impatiens Diadema vero stella adornatum gestavit. Hic quamprimum imperare cœpit, mœnia urbis Romæ vetustate collapsa instauravit, minutissimaque fecit. Operi autem ipse institit; quæque in Roma erant operariorum sodalitia, in structura hac operam suam navare coegit. Muro itaque

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν [1] Ἀπολλιανοῦ Κλαύδιος [2] ἐβασίλευσε Κυιντιλλιανὸς, ἡμέρας ιζʹ. Ἦν δὲ διμοιριαῖος, λεπτὸς, μακρόψις, μακρόρινος, μελάγχροος, ἁπλόθριξ, εὐόφθαλμος, μιξοπόλιος τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον. Καὶ τελευτᾷ ἐν τῷ παλατίῳ· [3] ἠῤῥώστει γὰρ, ὅτε ἀνηγορεύθη βασιλεὺς δεινῇ ἀνάγκῃ, ὢν ἐνιαυτῶν μαʹ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κυιντιλλιανοῦ, ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Αὐρηλιανὸς ὁ πολεμικὸς, [4] ἔτη ϛʹ. Ἦν δὲ μακρὸς, λεπτὸς, ὑποφάλακρος, μικρόφθαλμος, ὁλοπόλιος, μεγαλόψυχος, εὔσκυλτος· [5] Ἐφόρει δὲ διάδημα ἔχον ἀστέρα. Ἡ μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, ἤρξατο τὰ τείχη Ῥώμης κτίζειν, γυναῖα· ἦν γὰρ τῷ χρόνῳ φθαρέντα. Αὐτὸς δὲ ἐφέστηκε τῷ ἔργῳ, καὶ ἠνάγκαζε τὰ συνέργεια Ῥώμης ὑπουργεῖν τῷ κτίσματι, καὶ [6] πληρῶσαι τὰ τείχη ἐν ὀλίγῳ πάνυ χρόνῳ,

---

1. Ἀπολλιανοῦ Κλαύδιος] forte, Κλαυδίου.

2. ἐβασίλευσε Κυιντιλλιανὸς] Ita etiam Zonaræ dictus est: Eutropius tamen & Eusebius Quintilium eum vocant; quidam Quintillum; quam scriptionem confirmant hujus Imp. Nummi.

3. ἠῤῥώστει γὰρ ὅτε ἀνηγορεύθη] Claudii Morte Romæ audita, Senatus Quintilium, ejus fratrem, Imperatorem elegit: Exercitus tamen Aurelianum Augustum salutavit. Quod ubi audisset Quintilius, vena soluta, mortem sibi voluntariam conscivit, diebus tantum XVII imperio potitus.

4. ἔτη ϛʹ.] Aurelianus imperavit an. V. Mense VI. teste Eutropio l. 9.

5. ἐφόρει δὲ διάδημα ἔχον ἀστέρα.] Aureliani Mater erat solis sacerdos; quamobrem præcipuum stellæ huic cultum semper exhibuit. Imperator ejus etiam effigiem Clypeo ferens insculptam, uti nummi ejus testantur: quibus etiam solem nudi forma expressum, capiteque corona radiata insignito, cum hac inscriptione, SOLI INVICTO, observare licet.

6. καὶ πληρῶσαι τὰ τείχη] Lego, καὶ πληρώσας τ. τ. Anno vero imperii sui II. Tacito & Placidiano Coss. Aurelianum hanc Murorum Romanorum instau-

χρόνῳ, ἐποίησε θείαν αὐτοῦ κέλευσιν, ἵνα ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου, οἱ τῆς πόλεως πάσης ἐργαστηριακοὶ, [1] Αὐρηλιανοὶ χρηματίζουσι, τοῦ βασιλικοῦ ὀνόματος λαβόντες τὴν ἀξίαν, ὑπὲρ τιμῆς, καὶ κόπων. Ὁ δὲ αὐτὸς Αὐρηλιανὸς δεξάμενος μήνυσιν, ἐπεστράτευσε κατὰ Ζηνοβίας, βασιλίσσης Σαρακηνῶν, εἰς τὴν ἀνατολὴν ἀπελθών. Ἐμηνύθη γὰρ περὶ αὐτῆς, ὅτι ἐπραίδευσε, καὶ ἔκαυσε τὰ ἀνατολικὰ μέρη, ἕως τῶν ὁρίων Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, πλησίον τοῦ Ὀρόντου ποταμοῦ κατασκηνώσασα. Ἡ μόνον δὲ κατέφθασεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Αὐρηλιανὸς Ἀντιόχειαν, εὐθέως ὥρμησεν, ὡς εἶχε, κατ᾽ αὐτῆς ἐξελθών· καὶ συγκρούσας, κατέκοψε τὰ πλήθη αὐτῆς πάντα. Παραλαβὼν δὲ αὐτὴν Ζηνοβίαν, ἐκάθισεν εἰς δρομοναρίαν κάμηλον· καὶ πομπεύσας αὐτὴν εἰς τὰς ἀνατολικὰς χώρας πάσας, εἰσήγαγεν αὐτὴν καὶ εἰς Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην. Καὶ θεωρήσας ἐκεῖ ἱπποδρόμιον, εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς δρομοναρίαν κάμηλον. Καὶ κλίσας ἐν αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ τόπον, ἔστησεν αὐτὴν ἄνω δεδεμένην, ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς· ὅντινα τόπον κλίσας, ἐκάλεσε, θρίαμβον. Κἀκεῖθεν κατενεγκὼν αὐτὴν, ἀπήγαγεν ἐν τῇ Ῥώμῃ, ὡς βασίλισσαν

exiguo temporis ſpatio ad exitum perducto, Edicto ſuo Imperatorio decrevit, ut quotquot Romæ erant Operariorum in Mechanicis hiſce ſodalitiis, ab Imperatorio nomine, *Aureliani*, exinde vocarentur nempe mercedem hanc, pro exantlatis laboribus, reportantes. Aurelianus vero per literas edoctus Zenobiam, Saracenorum reginam, partes orientales incendiis vaſtare, direptis omnibus, aduſque Antiochiæ magnæ fines; & Orontem prope fluvium caſtra ſua poſuiſſe; in Orientem contra ipſam cum exercitu profectus eſt. Quamprimum autem Antiochiam appulſus fuerat, educto exercitu, ſine mora reginam adortus eſt; prælioque commiſſo, & copiis ejus omnibus profligatis, ipſam quoque captivam habuit; & Camelo Dromadi ſuperimpoſitam, per Orientem omnem in Triumpho diduxit. Antiochiam vero perductam, dum ſpectabat ipſe Circenſia, in Circum eam introduci juſſit, dromadi inſidentem. Pegmate quoque erecto, quod ob hoc *Triumphum* vocavit, in eo devinctam per triduum eam collocari juſſit. Romam vero inde deportatam, ceu Regi-

instaurationem aggreſſum eſſe teſtatur Chr. Alex. Auctor: non autem, uti Noſter, ipſis imperii initiis. Euſebius tamen hoc ab Aureliano factum aſſerit, ſub dictis quidem Coſſ. anno tamen ſequente, nempe imperii ejus III.

1. Αὐρηλιανοὶ χρηματίζουσι] Scr. χρηματίζωσι.

nam Barbarorum Saracenorum, ubi eadem qua Antiochiæ pompa triumphandam ibi dediſſet, caput ei amputavit.

Porro Imperator Aurelianus, illis Enathi cognatis interfectis, Arabiam, ab illis occupatam, Romano imperio rurſus aſſeruit.

Imperatore autem ab Antiochia magna diſceſſuro, *Monetarii* Antiochenſes, qui dicuntur, tumultuantes, veteres quaſdam conſuetudines re poſcebant ſibi. His vero infenſus Aurelianus, pœnis eos compeſcuit.

Idem Aurelianus Daciam quoque Parapotamiam, Danubio fluvio adjacentem, in Provinciæ formam redegit. Aurelianus etiam in aliud bellum exivit: ubi per inſidias

Βαρβάρων Σαρακηνῶν· καὶ θριαμβεύσας αὐτὴν ἐν τῇ Ῥώμῃ, τῷ περσίῳ σχήματι, [1] ἀπεκεφάλισεν αὐτήν.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Αὐρηλιανὸς καὶ τὴν Ἀραβίαν, κατεχομένην ὑπὸ Βαρβάρων Σαρακηνῶν, συγγενῶν Ἐνάθου Σαρακηνοῦ, φονεύσας πάντας, ἐποίησεν αὐτὴν ὑπὸ Ῥωμαίους εἶναι ἐπαρχίαν.

Ἐν δὲ τῷ μέλλειν αὐτὸν ἐξιέναι ἀπὸ Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, ἐστασίασαν οἱ λεγόμενοι, [2] Μονιτάειοι Ἀντιοχείας ἐπὶ αὐτοῦ, κράζοντες διὰ συνηθείας τινάς. Καὶ ἀγανακτήσας κατ᾽ αὐτῶν, ἐτιμωρήσατο αὐτούς.

Ὁ δὲ αὐτὸς Αὐρηλιανὸς καὶ [3] Δακίαν ἐποίησεν ἐπαρχίαν, τὴν παραποταμίαν, πλησίον οὖσαν τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ. Συνέβαλε δὲ ὁ αὐτὸς Αὐρηλιανὸς ἄλλον πόλεμον· καὶ [4] ὑπὸ τοῦ

1. *ἀπεκεφάλισεν αὐτήν.*] Hoc nemo alius unquam dixit. Zozimus quidem eam itinere mortuam tradit, falſiſſime: Et Romam enim perducta eſt, & ibidem etiam cum liberis Romanarum more matronarum, vitam agens, ſummo honore conſenuit: cujus rei teſtes habemus Trebellium Pollionem, Eutropium, alioſque.

2. *Μονιτάειοι Ἀντιοχείας*] Μονῆτα, & Μονίτα *Moneta*: unde Μονητάειος, & apud noſtrum etiam Μονιτάειος, *Monetarius.* Inſurrectio etiam Romæ à Monetariis facta eſt; gravis illa quidem, & periculi plena; & quam non niſi poſt ſeptem ſuorum millia cæſa Aurelianus compeſcere potuit; uti ipſe fatetur in Epiſtola ſua ad Ulpium patrem, apud Flav. Vopiſcum.

3. *Δακίαν ἐποίησεν ἐπαρχίαν*] Provinciam potius tranſtulit, quam fecit. Vopiſcus, in Aureliano: *Quum vaſtatum Illyricum, ac Mœſiam deperditam videret, Provinciam trans Danubium Daciam à Trajano conſtitutam, ſublato exercitu, & provincialibus, reliquit, deſperans eam poſſe retineri; abductoſque ex ea populos in Mœſia collocavit, appellavitque ſuam Daciam: quæ nunc duas Mœſias dividit.* Ita enim Eutropius, lib. IX. in Aureliano: *Provinciam Daciam, quam Trajanus ultra Danubium fecerat, intermiſit, vaſtato omni Illyrico, & in Mœſia collocavit: & eſt in dextera Danubio in mare fluenti, cum antea fuerit in læva.*

4. *ὑπὸ τοῦ ἰδίου στρατοῦ ἐδολοφονήθη*] Mneſthei, ſervi ſui fraude, libellum Cæſaris manu ſcriptum fingentis quo multa neci deſtinatorum nomina continebantur, occiſus eſt: uti rem habes copioſius narratam apud Vopiſcum.

ἰδίου

ἰδίου στρατοῦ ἐδολοφονήθη, [1] ἐν τόπῳ καλουμένῳ, Κενῷ Φρουρίῳ, ὡς κακῶς στρατηγήσας τὸν στρατόν. Καὶ τελευτᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν ξα΄.

à suis interfectus, (in loco, quod *Castrum Novum* appellatur,) ob Ducis officium male præstitum; diem suum obiit, annos natus LXI.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Αὐρηλιανοῦ, ἐβασίλευσε Τακίτος Αὔγουστος, [2] μῆνας ζ΄. Ἦν δὲ διμοιριαῖος, λεπτὸς, ὑποφάλακρος, ἐλλόγιμος, κονδόθριξ, ὁλοπόλιος, λεπτόρινος, φρόνιμος. Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἀνεφάνη [3] Μανιχαῖός τις, ὀνόματι Κερδὼν, δογματίζων, καὶ διδάσκων, καὶ συνάγων ὄχλους. Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Τακίτου, ἐγένετο πόλεμος ἐν τῇ Ποντικῇ· καὶ κατῆλθεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς πολεμῶν, καὶ ἐσφάγη ἐν Ζτανικῇ τοῦ Πόντου, ὢν ἐνιαυτῶν οε΄.

Post Aurelianum imperavit Tacitus Augustus, menses VII. Erat hic statura justam superante, corpore tenui, subcalvus, eloquens, crine curto, canus, naso tenuiore, prudens. Hujus sub imperio extitit Cerdo quidam nomine, Manichæus; qui factis Conciliabulis, dogmata sua in vulgus disseminavit. Sub eodem Tacito, bellum in regione Pontica gestum est; in quod Imrator ipse profectus, occisus est in Ztannica Ponti, annum agens lxxv.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Τακίτου, ἐβασίλευσε Φλωριανὸς Αὔγουστος, μῆνας β΄. Ἦν δὲ κονδοειδὴς, παχὺς, ἀναφάλας, λευκὸς, οἰνοπαὴς τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὑπόσιμος, μιξοπόλιος τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον, πάνυ

Hunc excepit Florianus Augustus; qui regnavit menses II. Erat autem statura curta, crassus, recalvaster, colore candido, lippus, subsimus, capillitio, mentoque canescentibus, ingenii acutissimi.

---

1. ἐν τόπῳ καλουμένῳ, Κενῷ Φρουρίῳ] Ita etiam Eutropius, lib. 9. *Interfectus est in itineris medio quod inter Constantinopolim & Heracleam est, strata veteris locus Cenophrurium appellatur:* Ubi tamen scribendum, *Cænophrurium*: & apud nostrum, καινῷ Φρουρίῳ, uti habet Eusebius, & Cedrenus; qui etiam Castellum hoc ab incolis, Κενοφρούριον, vocari testatur.

2. μῆνας ζ΄.] Imo intra sextum Imperii sui mensem, militari tumultu oppressus, interiit. vide Eutrop.

3. Μανιχαῖός τις, ὀνόματι Κερδὼν] Ita etiam Chr. Alex. Auctor. Verum Quot Cerdones nobis proferunt scriptores isti? Supra enim habuimus Marcionem Hæreticum, sub Hadriano Imperat. Marcion autem iste Cerdonis illius unici, quem producunt Historici, nominis hujus Hæresiarchæ discipulus erat. Manichæus itaque, quem hic Noster indigetat forte est Manes ipse, Manichæorum Choregus, nominisque Auctor: quem circa hæc tempora, impia sua dogmata disseminasse, ex scriptoribus Ecclesiasticis constat. Vide Eusebium, Hist. Eccles. l. 7. cap. 25. Cedren. Glycam, Annal. part. 3. Zonar. Tom. 2. Socrat. Scholast. Hist. Eccles. lib. 1. cap. 17. aliosque, Chr. tamen Alex. Auctor, unicus quod sciam, Manetem Hæresiarcham sub Nerva Imp. ponit.

Perſis hic bellum intulit: per Tarſum vero iter faciens, à ſuis interficitur, annos natus lxv.

Poſt Florianum, imperavit Ælius Probus, annos III, & menſes III. Erat hic ſtatura juſtam ſuperante, ventricoſus, crine plano, detonſoque, barba hirſuta, cute nigra, rufus, oculis pulchris, ſumme prudens Factioni autem Praſinæ ſtudebat. Hic Muſæum, quod vocant, Antiochiæ Magnæ, & Nymphæum, ſigmatis forma extructum, adornavit; cælato ibi Oceano, opere Muſivo. Inſuper etiam Edicto Imperatorio juſſit, uti ex ærario Publico Antiochenſi, ſtipendia annua, pro juventute urbis, literis gratis inſtituenda, exhiberentur.

Idem Imperator Probus bellum adverſus Gothos, in Sirmio habuit; quo tempore fames ingens per totum orbem graſſata eſt. Annona autem deficiente, ſeditione in exercitu excitata, à militibus interfectus eſt, annos L. natus.

δὲ δριμύτατος. Ἐπεστράτευσε δὲ κατὰ Περσῶν, καὶ ὡς κατέρχεται ἐν Ταρσῷ, ἐσφάγη ὑπὸ τῶν ἰδίων, ὢν ἐνιαυτῶν ξε΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Φλωριανοῦ, ἐβασίλευσε 1 Ἥλιος Πρόβος 2 ἔτη γ΄, καὶ μῆνας γ΄. Ἦν δὲ διμοιριαῖος, προγάστωρ, ἁπλόθριξ, ἀπόκουρος, δασυπώγων, μελάγχρους, πυρρακής, εὐόφθαλμος, σοφὸς πάνυ· ἐφίλει δὲ τὸ Πράσινον μέρος. Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐπεκόσμησεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ 3 τὸ λεγόμενον Μουσίον, καὶ τὸ ἐν αὐτῷ Νυμφαῖον τὸ σιγματοειδής· γράψας ἐν αὐτῷ διὰ μουσαρίου τὸν ὠκεανόν. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ τὰς σιτήσεις τῆς αὐτῆς πόλεως Ἀντιοχείας, ἐκ τοῦ δημοσίου ἔταξεν, ἵνα δωρεὰν παιδεύωσι διὰ θείας αὐτοῦ προστάξεως θεσπίσας.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Πρόβος ἐπολέμησε τοῖς Γότθοις, ἐν τῷ Σιρμίῳ· καὶ ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸν, ἐγένετο λιμὸς κοσμικὸς μέγας, καὶ μὴ εὑρεθέντων ἀναλωμάτων, ἐστασίασεν ὁ στρατός· καὶ ἐπελθόντες 4 ἔσφαξαν αὐτὸν, ἐν τῷ Σιρμίῳ, ὄντα ἐνιαυτῶν ν΄.

Μετὰ

1. Ἥλιος Πρόβος] Probum Imp. Helium, ſive Ælium dictum nullibi invenio. Sed nec nomen hoc agnoſcunt Imp. hujus nummi, qui ita inſcribuntur: IMP. C. M. AUR. PROBUS P. F. AUG. id eſt; *Imperator Cæſar Marcus Aurelius Probus, Pius, Fœlix, Auguſtus.* Antonius Piſo, in Tractatu ſuo *de Nummis Antiq.* Gallice ſcripto, Imperatorem hunc, *Marcum Aurelianum Valerianum Probum*, appellat.

2. ἔτη γ΄, καὶ μῆνας γ΄,] Cedrenus, & Glycas, Probo Imperanti annos II, & menſes IV tantum tribuunt: Eutropius tamen, & poſt eum Jornandes, VI annos & IV menſes eum imperaſſe teſtantur; cui numero Euſebius menſem unicum adimit. Itaque apud Noſtrum ſcribendum videtur, ἔτη ϛ΄, καὶ μ. γ.

3. τὸ λεγόμενον Μουσίον] Scr. Μουσεῖον.

4. ἔσφαξαν αὐτὸν ἐν τῷ Σιρμίῳ] De loco, & mortis genere, Noſtro cum aliis

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Πρόβου, [1] ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Κάρος, ἔτη β'. Ἦν δὲ κονδοειδής, εὔστηθος, λευκός, ἁπλόθριξ, μιξοπόλιος, ὑπόγλαυκος, πλατόψις, εὔρινος, παχύχειλος, ὑπερήφανος. Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας [2] ὑπέταξε χώραν, ἥντινα ἐκάλεσε, Καρίαν, ποιήσας αὐτὴν ἐπαρχίαν. Ἐπεστράτευσε δὲ κατὰ Περσῶν, καὶ εἰσελθὼν παρέλαβε τὰ Περσικὰ μέρη, ἕως Κτησιφῶντος πόλεως, καὶ ὑπέστρεψεν. Ἐτείχισε δὲ ἐν τῷ λιμιτῷ κάστρον, ὅπερ ἐποίησε πόλιν, δοὺς αὐτῇ καὶ δίκαιον πόλεως, [3] ὃ ἐκάλεσεν εἰς ἴδιον ὄνομα, Κάρας. Ὑποστρέψας δὲ ἐν Ῥώμῃ, ἐξῆλθεν ἐν ἄλλῳ πολέμῳ Οὔννους, [4] καὶ ἐσφάγη, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μαξίμου, Ἰαννουαρίου, ὢν ἐτῶν ξ' ἥμισυ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κάρου [5] ἐβασίλευσε Νουμεριανὸς Αὔγουστος,

Post Probum imperavit divinissimus Carus, annos II. Erat autem statura brevi, pectore firmo, candidus, crine plano, subcanus, oculis subcæsiis, vultu lato, naso decoro, labiosus, superbus. Imperator iste regionem quandam Subjugavit, quam in Provinciæ formam redactam, *Cariam*, vocavit. Contra Persas etiam arma movit; eorumque regiones, ad Ctesiphontem usque urbem, occupavit. Inde vero reversus Castrum ibi, in limitibus situm muro cinxit: datoque eidem Civitatis jure, à nomine suo, *Caras*, vocavit. Romam deinde reversus, belloque alio adversus Hunnos suscepto, interfectus est; Maximo, & Januario, Coss. annos LX, cum semisse natus.

Hunc excepit Numerianus Augustus, & regnavit annos

---

aliis convenit Scriptoribus; de causa non item. Fl. Vopiscus tres Probi cædis profert causas: 1. quod milites nunquam ociosos permisit: 2. quod dixerat, brevi fore, ut nullis militibus opus sit: 3. quod in patria sua amplianda ad sordida, ac servilia ministeria milites coegisset.

1. ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Κάρος ἔτη β'.] Caro imperanti annos II tribuit Auctor noster; singulisque filiis ejus successive, totidem: Cum tamen Carus pater, & filii duo, una imperarint, nec imperii annum tertium expleverint, omnes.

2. ὑπέταξε χώραν, ἥντινα ἐκάλεσε Καρίαν] Ubinam tandem terrarum hæc regio? Cariam quidem agnoscimus, Asiæ minoris regionem; sed longe ante Carum Imp. hoc nomine vocatam.

3. ὃ ἐκάλεσεν εις ἴδιον ὄνομα, Κάρας] Κάραι, ut cum nostro Cedrenus, & Procopius, sive Κάῤῥαι, ut Stephanus, urbs est Mesopotamiæ, quæ Hebræis חרן *Charan.*

4. καὶ ἐσφάγη, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μαξίμου καὶ Ἰαννουαρίου] Alii Carum, in Perside fulmine ictum interiisse scribunt; Verum his Coss. hoc fieri non potuit. Maximianum quidem, & Januarium Coss. habemus, apud Eusebium, & Chr. Alex. Auctorem; quos tamen hic ad Diocletiani annum IV. ille ad ejusdem an. III. ponit.

5. ἐβασίλευσε Νουμεριανὸς] Carus expeditione in Persas suscepta, Numerianum,

annos 11. Erat hic procerus, gracilis, crine lento, facie longa, tenuique, barbatus, subcanus, naso decoro, oculis pulchris, colore nigro. Hujus sub Imperio, Christiani gravem Persecutionem perpessi sunt: quo tempore martyrium subierunt S. Georgius Cappadox, & S. Babylas: erat enim hic Episcopus Antiochiæ Magnæ.

Numerianus enim Imperator, expeditione in Persas suscepta, [per Antiochiam] Iter faciens, & Christianorum sacra Mysteria inspiciendi desiderio captus; Ecclesiam Sanctam, ubi Christiani congregati fuerunt, uti cujusmodi eorum essent Mysteria intelligeret, ingredi voluit: Audierat enim, Galilæos in occulto, Litanias suas celebrare. Propiùs autem, accedenti, occurrebat S. Babylas, ingressum ejus prohibens, verbis hisce: '*At ego* non finam 'te, Idolothytis conspurcatum, in Mysteria Dei viventis introspicere. Ad hoc indignatus Numerianus Imperator, eum absque mora neci tradidit. Antiochia deinde discedens adversus Persas proficiscitur. Persæ autem, prælio cum eo commisso, gravi-

ἔτη δύο. Ἦν δὲ μακρὸς, λεπτὸς, ἁπλόθριξ, μακρόψις, λεπτοχαράκτηρος, εὐπώγων, μιξοπόλιος, εὔρινος, εὐόφθαλμος, μελάγχροος. Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας διωγμὸς χριστιανῶν μέγας ἐγένετο· ἐν οἷς ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Γεώργιος ὁ Καππάδοξ, 1 καὶ ὁ ἅγιος Βαβυλᾶς· ἦν γὰρ ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης.

Καὶ κατέφθασεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Νουμεριανὸς, ἀπιὼν πολεμῆσαι κατὰ Περσῶν. καὶ θέλων κατασκοπῆσαι τῶν χριστιανῶν τὰ θεῖα μυστήρια, ἐβουλήθη εἰσελθεῖν ἐν τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ, ὅπου συνήγοντο οἱ χριστιανοὶ, εἰς τὸ θεάσασθαι, τί ἐστιν, ἃ ποιοῦσι μυστήρια, ἀκούσας, ὅτι κρυπτόμενοι τελοῦσι τὰς λειτουργίας αὐτῶν οἱ αὐτοὶ Γαλιλαῖοι. Καὶ ἐλθὼν πλησίον, ἐξαίφνης ὑπηντήθη ὑπὸ τοῦ ἁγίου Βαβυλᾶ· καὶ ἐκώλυσεν αὐτὸν, λέγων αὐτῷ, ὅτι μεμιαμμένος ὑπάρχεις ἐκ τῶν θυσιῶν τῶν εἰδώλων· καὶ οὐ συγχωρῶ σοι ἰδεῖν μυστήρια Θεοῦ ζῶντος. Καὶ ἀγανακτήσας ὁ βασιλεὺς Νουμεριανὸς, ἐφόνευσεν αὐτὸν εὐθέως· καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ Ἀντιοχείας, καὶ ἐπεστράτευσε κατὰ Περσῶν· ἐν τῷ δὲ συγκροῦσαι αὐτὸν τὸν πόλεμον, ἐπετέθησαν αὐτῷ οἱ

rianum, filium natu minorem, optimæ spei adolescentem, illuc secum duxit: Carino interim, filio natu majori, rerum Occidentalium cura commissa. Caro autem patri fatis functo, Numerianus haud longe superfuit, Apri soceri insidiis interfectus.

1. Καὶ ὁ ἅγιος Βαβυλᾶς] Persecutione sub Decio Imp. facta martyrium subiisse S. Babylam, testatur Eusebius, & post eum Zonaras: verum quæ hîc de S. Babylæ Martyrio profert Auctor, ab Eusebii narratione longe recedunt.

Πέρσαι,

Πέρσαι, 1 καὶ ἀνεῖλαν τὸ πολὺ πλῆθος τῆς βοηθείας αὐτοῦ, καὶ ἔφυγεν ἐν Κάραις τῇ πόλει· καὶ φοσσεύσαντες οἱ Πέρσαι, παρέλαβον. αὐτὸν αἰχμάλωτον καὶ εὐθέως ἐφόνευσαν αὐτόν· 2 καὶ ἐκδείραντες τὸ δέρμα αὐτοῦ, ἐποίησαν ἀσκόν· καὶ σμυρνιάσαντες, ἐφύλαξαν αὐτὸν εἰς ἰδίαν δόξαν. Τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος αὐτοῦ κατέκοψαν. τελευτᾷ δὲ ὁ βασιλεὺς Νουμεριανὸς, ὢν ἐνιαυτῶν λϛʹ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Νουμεριανοῦ, ἐβασίλευσε Καρῖνος Αὔγουστος, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἔτη βʹ. Ἦν δὲ κονδοειδὴς, παχὺς, πλατόψις, λευκὸς, οὐλόθριξ, ἀναφάλας, σπανὸς, μεγαλόψυχος. ἐφίλει δὲ τὸ Πράσινον μέρος.

Ἡ μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, ἐπεστράτευσε κατὰ Περσῶν, εἰς ἐκδίκησιν τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ἀδελφοῦ, Νουμεριανοῦ· καὶ περιεγένετο αὐτῶν κατὰ κράτος. Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ἐτελεύτησαν οἱ ἅγιοι, Κοσμᾶς, καὶ Δαμιανὸς, τῷ τρόπῳ τούτῳ, φθονηθέντες ὑπὸ τοῦ ἰδίου αὐτῶν δεσπότου. Ἦσαν γὰρ ἰατροὶ τὴν ἐπιστήμην, ἠγαπῶντο δὲ ὑπὸ τοῦ βασιλέως Καρίνου, ὡς ποιοῦντες ἰάσεις· συνέβη γὰρ τοῦτο γενέσθαι τῷ αὐτῷ Καρίνῳ

ter ei incubuerunt; maximaque exercitus Imperatorii parte excisa; ipse fuga in Caras evasit. Persæ vero urbem obsidione cingentes, captivum eum habuerunt; necique statim traditum, excoriarunt: detractamque ei pellem, in utrem efformarunt: unguentisq; conditam, gloriæ causa asservarunt: Reliquum vero quod fuit exercitus ejus penitus delerunt. Numerianus autem Imperator è vivis excessit annos natus XXXVI.

Post Numerianum imperavit Carinus Augustus, frater ejus, annos II. Erat autem statura curta, crassus, vultu lato, candidus, crine crispo, recalvaster, parcus, magnanimus: Factioni autem Prasinæ studebat.

Hic, suscepto Imperio, absque mora Persis bellum intulit, Numeriani fratris in Vindictam: eosque penitus profligavit. Eodem imperante, Sancti illi, Cosmas, & Damianus, domino suo invisi, neci traditi sunt, hoc modo. Erant hi professione Medici; quos Imperator etiam, ob curationes ab eis effectas, magni habuit: cui etiam ipsi hujusmodi quid contigerat. Post Persas prælio devictos & infinitam eorum multitudinem

1. καὶ ἀνεῖλαν τὸ πολὺ πλῆθος &c] Ἀνεῖλα, aor. 1. inusit. ab ἕλω· cujusmodi frequenter utitur Auctor noster.

2. καὶ ἐκδείραντες τὸ δέρμα αὐτοῦ &c.] Tale quid de Valeriano factum memorant scriptores nonnulli: Numeriano vero hæc non accidisse, ex probatis scriptoribus satis constat.

excisam, Persæ trium mensium inducias petierunt. Imperator itaque, ob hyemis intemperiem, exercitus etiam sui bellis attriti rationem habens, conditiones pacis in tres menses concessit. Ipse interim in Cyrrhesticam, quam vocant, regionem contendit, ob exercitum suum reficiendum, & ut vulnerati sanarentur. Ubi per hyemem commoranti, quæque ad bellum spectabant, pertractanti, subito accidit faciem ejus in aversum detorqueri. Cumque ii, qui plurimi eum sequebantur, Medici nihil omnino proficerent, regionis illius Medici ad Imperatorem vocati sunt; ut qui regionis suæ aëris vim penitus introspectam haberent. Quos inter, ad Imperatorem accesserant cum domino suo Sancti illi, Cosmas & Damianus. Cumque in Imperatore sanando frustra fuissent Medici omnes;

βασιλεῖ. [1] Μετὰ τὸ συγκρῦσαι τοῖς Πέρσαις, καὶ τοὺς ἐπάνω ἐνέγκαι, καὶ κόψαι ἐξ αὐτῶν ἄπειρον πλῆθος, χειμῶνος βαρυτάτου γινομένου, ᾔτησαν οἱ Πέρσαι μηνῶν τριῶν ἔνδοσιν γενέσθαι· καὶ διὰ τὸ ἐπαχθὲς τοῦ χειμῶνος, φειδόμενος τοῦ ἰδίου στρατοῦ, [2] ὡς κοπωθέντι, ἐνέδωκε τὴν τριῶν μηνῶν τὴν αἴτησιν τῆς εἰρήνης. Καὶ λαβὼν τὸ ἴδιον πλῆθος, ἦλθεν ἐπὶ τὴν λεγομένην [3] χώραν τῶν Κηρυστικῶν, βουλόμενος καὶ τὸν ἴδιον στρατὸν ἀναπαῦσαι, καὶ τοὺς πληγάτους θεραπευθῆναι. Ελθόντος δὲ αὐτοῦ ἐν τοῖς Κηρυστικοῖς, ἐν τῷ χειμῶνι, κἀκεῖ αὐτοῦ διάγοντος καὶ τὰ τοῦ πολέμου πρακταΐζοντος, συνέβη ἐξαίφνης τὴν ὄψιν αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω στραφῆναι. Καὶ πολλῶν ἰατρῶν ἀκολουθέντων τῷ αὐτῷ βασιλεῖ, καὶ μηδὲν αὐτὸν ὠφελησάντων, ἐκελεύσθησαν οἱ τῆς χώρας ἰατροὶ εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, ὡς εἰδότες τοὺς ἀέρας τῆς ἑαυτῶν χώρας. Εν οἷς εἰσῆλθε καὶ ὁ Επιστάτης τῶν ἁγίων, Κοσμᾶ, καὶ Δαμιανοῦ, πρὸς τὸν βασιλέα· [4] καὶ συνεισῆλθαν ἅμα αὐτῷ οἱ ἅγιοι. Καὶ μηδὲν δυνη-

---

1. μετὰ τὸ συγκροῦσαι τοῖς Πέρσαις] Quas hîc aniles fabulas profert Auctor? in Persas enim nunquam Carinus Imp. profectus est; utpote cui à Patre Caro in Persas proficiscente, imperii Occidentalis cura commissa est.

2. ὡς κοπωθέντι] Scr. κωπηθέντος.

3. χώραν τῶν Κηρυστικῶν] Scr. Κυῤῥεστικῶν Cyrrhestica, regio Syriæ, Antiochiæ contermina, à Cyrrho urbe sic dicta. Stephan. Κύῤῥος, πόλις Συρίας, ἡ ἀκρόπολις· Σίνδαρος ὁ πολίτης Κυῤῥεστης, ὡς Πολύβιος πέμπτῳ· καὶ Κυῤῥεστις ἡ Αθηνᾶ, καὶ ἡ χώρα, Κυῤῥεστική. Pro Σίνδαρος tamen repono Γίνδαρος, ex Strabone, lib. 16. Qui etiam Κυρηστικὴ scribit cum η', quandoque etiam cum ι', & simplici ρ'. εἶτα ἡ Κυρηστικὴ μέχρι Αντιοχίδος. Et paulo infra: Ενταῦθα δ' ἐστὶ πόλις Γίνδαρος, ἀκρόπολις τῆς Κυρρηστικῆς. Plinius lib. Nat. Hist. lib. 5. cap. 23 de Cœlesyria verba faciens, Cyrrhesticam vocat: *Et inde Cyrrhistica regio Cyrrhum, &c.*

4. καὶ συνεισῆλθαν ἅμα] ἦλθα, aor. 1. inusitat. ἔλθω, & paulo supra, εἶλα ab ἔλω.

θέντων

θέντων τῶν ἰατρῶν ὠφελῆσαι τὸν βασιλέα Καρῖνον, οἱ ἅγιοι Κοσμᾶς καὶ Δαμιανὸς λαθρέως διελέχθησάν τισι τῶν μεγιστάνων τοῦ βασιλέως, ἵνα ἰάσωνται αὐτόν. Καὶ εἰσηνέχθησαν οἱ ἅγιοι τῷ βασιλεῖ ἐν νυκτὶ, καὶ αὐτοὶ ἰάσαντο αὐτὸν διὰ τῆς ἰδίας προσευχῆς. Καὶ ἐπίστευσεν αὐτοῖς, λέγων· ὅτι, οὗτοι οἱ ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ Θεοῦ, τοῦ ὑψίστου εἰσί. Καὶ ὑγιάνας, καὶ ἀποκατασταθεὶς, ὡς ἦν τὸ πρότερον, εἶχεν αὐτοὺς ἐν τιμῇ, καὶ πάντες οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ. Παρακληθεὶς δὲ παρ᾽ αὐτῶν τῶν ἁγίων, ἐποίησεν εὐθέως θείαν αὐτοῦ διάταξιν εἰς πᾶσαν τὴν Ρωμαϊκὴν πολιτείαν, ὥστε μηδένα τῶν λεγομένων χριστιανῶν ὑπομεῖναί τι κακὸν, μήτε δὲ κωλύεσθαι θρησκεύειν, ὡς βούλονται.

Ὁ δὲ ἐπιστάτης αὐτῶν, εἰσαχθεὶς ἀπὸ τῶν ἄλλων ἀξιωματικῶν ἰατρῶν, τῶν ἀκολουθέντων τῷ αὐτῷ βασιλεῖ· καὶ ἑωρακὼς τὴν πρὸς τοὺς ἁγίους ἀγάπην, ἣν εἶχεν ὁ βασιλεὺς πρὸς αὐτοὺς, φθονῶν αὐτοῖς ἐκαρτέρησε. Καὶ μετὰ τὸ ἐξελθεῖν τὸν αὐτὸν Βασιλέα Καρῖνον ἐκ τῶν Κηρυστικῶν εἰς τὰ Περσικὰ, [1] δόλου ὁ ἐπιστάτης τῶν ἁγίων, Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, λαβὼν αὐτοὺς μετὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀνθρώπων ἐν τοῖς ὄρεσιν, [2] ἐκρέμνισεν αὐτοὺς, ὡς ὄντας ἐκ τοῦ δόγματος τῶν χριστιανῶν· καὶ οὕτως οἱ δίκαιοι ἐτελειώθησαν.

Ἐν δὲ τῷ μέσῳ χρόνῳ τοῦ πο-

Sancti, Cosmas, & Damianus, quosdam ex Primoribus Imperatoris clanculum alloquuti, rogabant, uti eum sanandi licentiam ipsi haberent. Per noctem itaque intromissi Sancti hi, precibus suis Imperatorem sanabant: qui fidem deinceps eis habens, dicebat; 'Homines isti 'Servi sunt Dei altissimi. Imperator itaque, pristinæ sanctitati restitutus, Sanctos hosce & ipse, & Optimates ejus, in honore habuerunt. Quin & rogatu eorum divino suo Edicto per totum Imperium Romanum protinus promulgato, cavebat; ne quis deinceps Christianos, quos vocant, violaret, aut à cultu suo prohiberet.

Cæterum eorum Dominus, ubi intellexerat quanto Sanctos hosce amore prosequebatur Imperator; à Primariis Medicis Imperatoris in id adductus summe eos invisos habuit: Quam primum vero Imperator ex Cyrrestica regione in Persidem discesserat, servis suis stipatus, per dolum Sanctos illos ad montes abductos, tanquam Christiani dogmatis sectatores, præcipites dedit. Talem itaque vitæ exitum Justi hi habuerunt.

Imperator autem Carinus,

1. δόλου ὁ ἐπιστάτης] Scr. δόλῳ. 2. ἐκρέμνισεν αὐτοὺς] Scr. ἐκρήμνισεν.

 medio

medio belli tempore, naturæ concessit, annos natus XXXII.

Carinum excepit Diocletianus; qui imperavit annos XX, & menses IX. Erat hic procerus, gracilis, facie macilenta, capite, barbaque canus, colore corporis pallente, oculis cæsiis, naso crasso, subcurvus, summe magnanimus, ædificandique studiosissimus. Imperator vero designatus est, Basso, & Quintiano, Coss.

Hoc Imperante, tenebræ profundæ per diem integrum, orbi incubuerunt. Tertio autem imperii anno exacto, Maximianum filium, qui & Herculianus, Cæsarem creavit. Persis autem arma sumentibus, Diocletianus, cum Maximiano, in eos profectus est. Per Antiochiam vero magnam facto itinere, Diocletianus, Maximiano contra Persas misso, ibidem commoratus est: ubi etiam Palatium ingens extruxit, inventis ibi jactis olim à Gallieno Licinniano fundamentis. Balneum etiam Publicum urbis in planicie extruxit, prope Cir-

λέμου, ὁ αὐτὸς [1] Καεῖνος τελευτᾷ ἰδίῳ θανάτῳ, ὢν ἐνιαυτῶν λβ'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Καρίνου, ἐβασίλευσε Διοκλητιανὸς, ἔτη κ', καὶ μῆνας θ'. Ἦν δὲ μακρὸς, λεπτὸς, ξηρόψις, ὁλοπόλιος τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον, λευκὸς τῷ σώματι, γλαυκὸς, παχύρινος, ὑπόκυρτος, μεγαλόψυχος πάνυ, καὶ φιλοκτίστης. Ἀνηγορεύθη δὲ βασιλεὺς, ἐπὶ [2] τῆς ὑπατείας Βάσσου, καὶ Κωντιανοῦ.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας [3] ἐγένετο σκότος μέγα πᾶσαν τὴν ἡμέραν· μετὰ δὲ τρία ἔτη τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐποίησε Καίσαρα [4] τὸν υἱὸν αὐτοῦ Μαξιμιανὸν, [5] τὸν καὶ Ἑρκουλλιανόν. Τῶν δὲ Περσῶν κινησάντων, ἐπλισάμενος ὁ Διοκλητιανὸς ἐπεστράτευσεν ἅμα τῷ Μαξιμιανῷ. Καὶ φθασάντων τὴν αὐτῶν Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην, ἔπεμψεν ὁ αὐτὸς Διοκλητιανὸς Μαξιμιανὸν τὸν Καίσαρα κατὰ Περσῶν, καὶ ἔμεινεν ὁ αὐτὸς Διοκλητιανὸς ἐν Ἀντιοχείᾳ. Καὶ ἔκτισεν ἐκεῖ παλάτιον μέγα, εὑρὼν θεμελίους τεθέντας πρώην μὲν ὑπὸ Γαλλιηνοῦ, τοῦ καὶ Λικιννιανοῦ. Ἔκτισε δὲ ὁ αὐτὸς

1. Καεῖνος τελευτᾷ τῷ ἰδίῳ θανάτῳ [Imo à Diocletiano multis præliis tentatus, ab eodem tandem victus interficitur, teste Fl. Vopisco.

2. τῆς ὑπατείας Βάσσου καὶ Κωντιανοῦ] Bassum & Quintianum Coss. Eusebius ad Diocletiani Imp. annum IV. ponit; Chr. Alex. auctor, ad ejusdem annum V.

3. ἐγένετο σκότος μέγα.] De tenebris hisce apud alios altum silentium.

4. τὸν υἱὸν αὐτοῦ Μαξιμιανὸν] Diocletiani gener, non filius erat Maximianus. vide Cedrenum.

5. τὸν καὶ Ἑρκουλλιανόν] Ἑρκούλιος, aliis omnibus, tam Græcis, quam Latinis, atque etiam Nostro infra dictus est.

Διοκλη-

Διοκλητιανὸς καὶ δημόσιον λουτρὸν, εἰς τὴν πεδιάδα, πλησίον τοῦ παλαιοῦ Ἱππικοῦ, ὅπερ ἐκάλεσε τὸ Διοκλητιανόν. Ἔκτισε δὲ καὶ ὥρεια, [1] λόγῳ ἀποθετῶν σίτου· καὶ μέτρα δὲ σίτου πᾶσιν ἔδωκε, καὶ τῶν πωλουμένων ἄλλων πάντων· διὰ τὸ μὴ ἐπηρεάζεσθαί τινα τῶν ἀγοραίων ἀπὸ τῶν στρατιωτῶν· Ἔκτισε δὲ καὶ τὸ Στάδιον τὸ λεγόμενον ἐν Δάφνῃ, διὰ τοὺς Ὀλυμπικοὺς, καὶ τοὺς λοιποὺς ἀγωνιστάς· ὥστε μὴ [2] ἀπιέναι ἐν κοτείγαις καὶ στεφανοῦσθαι ἐν Ἀργυρῷ ποταμῷ· ἀλλὰ μετὰ τὸ ἀγωνίσασθαι πάντας ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἀνιέναι αὐτοὺς ἐν τῇ λεγομένῃ Δάφνῃ, καὶ μὴ ἵνα τοσοῦτον διάστημα ὁδοῦ ἀπέρχωνται, ἐν τῷ Ἀργυρῷ ποταμῷ, [2] ἐν κοτείγαις τῆς Κιλικίας, καὶ οἱ Ὀλυμπικοὶ καὶ οἱ Ἀντιοχεῖς, ἀπιόντες κατὰ τὰ Ὀλύμπια· καθὼς καὶ ἐν τῇ θείᾳ αὐτοῦ διατάξει ἐκέλευσεν, ἐν Δάφνῃ [3] δαφνοῦσθαι τοὺς ἀγωνιζομένους ἐν τῷ ἀγῶνι τῶν Ὀλυμπίων. Ἔκτισε δὲ, ἐν αὐτῷ τῷ Σταδίῳ Δάφνης, ἱερὸν Ὀλυμπίου Διός· καὶ ἐν τῇ σφενδόνῃ, τοῦ αὐτοῦ Σταδίου, [4] ἔκτισεν ἱερὸν τῇ Νεμέσῃ. Ἀνενέωσε δὲ καὶ τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν, κοσμήσας διαφόροις μαρμάροις. Ἔκτισε δὲ

cum veterem; quod Diocletianum vocavit. Horrea quoque, pro frumentis condendis, extruxit: menſuris etiam frumenti, aliorumque venalium omnium publice conſtitutis: ne, qui mercaturam exercerent, à milite damno aliquo afficerentur. Stadium quoque, quod vocant, in Daphne extruxit, propter Olympicos, alioſque Agoniſtas; ſcilicet ne quadrigis vecti, ad Argyrum fluvium proficiſci tenerentur, ad Coronationem: poſt certamina Antiochiæ magnæ finita, Daphnem peterent; neque in poſterum tantum itineris intervallum emetirentur, ad Argyrum fluvium quadrigis devecti Cilicibus, Antiochenſes, quique in Olympicis Agoniſtæ fuiſſent. Poſt ludos itaque finitos, juxta Edictum Imperatorium, Daphnem deinceps petebant, uti ibi coronarentur. Condidit etiam, in hoc Daphnes ſtadio, fanum Jovis Olympii: & in ejuſdem ſtadii funda, templum Nemeſi erexit. Apollinis quoque fanum inſtauravit; variiſque Marmoribus exornavit. Tem-

1. λόγῳ ἀποθετῶν] forte ſcribendum, ἀποθηκῶν

2. ἐν κοτείγαις] Ita etiam infra: καὶ μὴ ἵνα τοσοῦτον διάστημα ὁδοῦ ἀπέρχωνται ἐν τῷ Ἀργυρῷ ποταμῷ ἐν κοτείγαις τῆς Κιλικίας. Locus iſte difficilis eſt, & cui enucleando me fateor imparem. Κοτείγαις, *Quadrigis*, vertimus, nempe ob vocum ſimilitudinem: nec enim vocabulum hoc uſquam alibi invenire potui. Quid tamen Quadrigis cum fluvio? De hoc videant eruditi.

3. Δαφνοῦσθαι τοὺς ἀγωνιζομένους] forte στεφανοῦσθαι.

4. ἔκτισεν ἱερὸν τῇ Νεμέσῃ] Scr. Νεμέσει.

plum

plum etiam subterraneum Hecate sacravit; in quod per gradus CCCLXV descendebatur. Palatium insuper in Daphne extruxit; ubi Imperatores, illuc adventantes, commorarentur: cum antea tentoriis solum, ad Lucum defixis, uterentur. Quinetiam fabricas ibi erexit, in quibus arma, in exercitus usum, fabricarentur. Edessæ etiam fabricas erexit, uti armamenta belli ad manum haberent. Similiter etiam in Damasco fabricas extruxit; ob frequentes Saracenorum incursiones. Antiochiæ etiam Monetarum officinam, qua nummi cuderentur, terræmotibus collapsam, redintegravit. Balneum etiam, præter alia tria à se condita, quartum quoque extruxit, quod Senatorium nominavit.

Maximianus interim Cæsar, Persis penitus debellatis, Antiochiam revertitur; Captivam secum ducens Persici regis uxorem: quam paucis stipatam, (exercitu reliquo funditus deleto,) ad Indiæ limites, una cum Rege Marito fugientem, assecutus fuerat. Regina autem Persarum, Arsane, Diocletiani Romani Imperatoris jussu, in Daphne

καὶ τῇ Εκάτῃ ἱερὸν καταχθόνιον, βαθμῶν τξε'. Εκτισε δὲ ἐν Δάφνῃ καὶ παλάτιον, εἰς τὸ τοὺς ἀνιόντας βασιλεῖς, ἐκεῖ καταμένειν· ἐπειδὴ πρὸ τούτου εἰς τὸ ἄλσος ἐποίουν παπυλεῶνας, καὶ κατέμενον. [1] Εκτισε δὲ καὶ φαβρικὰς τρεῖς, πρὸς τὸ κατασκευάζεσθαι ὅπλα τῷ στρατῷ. Εκτισε δὲ καὶ ἐν Εδέσῃ φαβρικὰ, διὰ τὸ τὰ ὅπλα ἐγγὺς χορηγεῖσθαι· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐν Δαμασκῷ ἔκτισε φαβρικὰ, ἐννοήσας τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Σαρακηνῶν. Εκτισε δὲ καὶ ἐν Αντιοχείᾳ Μόνηταν, ὥστε χαράττεσθαι ἐκεῖ νομίσματα· ἦν γὰρ ἡ αὐτὴ Μόνητα ἀπὸ σεισμοῦ καταστραφεῖσα· καὶ ἀνενεώθη. Εκτισε δὲ καὶ λουτρὸν, ὅπερ ἐκάλεσε Συγκλητικόν· ὁμοίως δὲ καὶ ἄλλα γ' λουτρά.

Ο δὲ Καῖσαρ Μαξιμιανὸς ἀπελθὼν κατὰ Περσῶν, καὶ νικήσας αὐτοὺς κατὰ κράτος, ἐπανῆλθεν ἐν Αντιοχείᾳ, λαβὼν αἰχμάλωτον τὴν τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν γυναῖκα, ἐκείνων φυγόντων, μετὰ ὀλίγων ἀνδρῶν, εἰς τὸ Ινδολιμιτὸν, τοῦ πλήθους αὐτῶν ἀναλωθέντος. Η δὲ βασίλισσα τῶν Περσῶν Αρσανὴ ᾤκησεν ἐν Δάφνῃ, φυλαττομένη κατὰ κέλευσιν

1. ἔκτισε δὲ καὶ φαβρικὰς] φαβρικὸν etiam neutrum infra habemus; ἔκτισε δὲ καὶ ἐν Εδέσῃ φαβρικά. Justiniani Novell. 85. habet, φάβρικες ὥστε διὰ θείας ἡμῶν ἀντιγραφῆς ἐν ἐκείνοις αὐτοὺς κατατάττεσθαι τοῖς τόποις, ἐν οἷς εἰσὶ δημόσιαι φάβρικες. *Fabricæ* autem hæ loci erant publici, armis conficiendis destinati; artificibus etiam ex publico stipe constituta, ut ex sequentibus, Justinian. Novel. citat. apparet: ἐφ' ᾧ δημόσια αὐτοὺς ἐργαζομένους ὅπλα, καὶ τὰς ἐκ τοῦ δημοσίου σιτήσεις κομίζεσθαι.

τοῦ

τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων Διοκλητιανοῦ, μετὰ τιμῆς, ἐπὶ χρόνων. Καὶ μετὰ ταῦτα, πάκτων εἰρήνης γενομένων, ἀπεδόθη. Πέρσαις, τῷ ἰδίῳ αὐτῆς ἀνδρὶ, φυλαχθεῖσα μετὰ τιμῆς.

annis aliquot, omni cum honore, custodiebatur. Post vero, pacis conditionibus invicem initis, Regina, in Persidem missa, conjugi suo restituta est.

Εν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ δωρεαὶ παρεσχέθησαν, παρὰ τοῦ βασιλέως, πάσῃ τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ, ὑπὲρ τῶν Ἐπινικίων.

Eodem tempore Imperator, ob partam victoriam, ubique per imperium Romanum Largitiones distribuit.

Εκτισε δὲ καὶ εἰς τὰ λίμιτα κάστρα ὁ αὐτὸς Διοκλητιανὸς, ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου, ἕως τῶν Περσικῶν ὅρων, τάξας ἐν αὐτοῖς στρατιώτας λιμιτανέους· προχειρισάμενος καὶ δοῦκας κατὰ ἐπαρχίαν, ἐνδοτέρω τῶν κάστρων καθέζεσθαι, μετὰ πολλῆς βοηθείας, πρὸς παραφυλακήν. Καὶ ἀνήνεγκαν τῷ βασιλεῖ, καὶ τῷ Καίσαρι, στήλας ἐν τῷ λιμίτῳ τῆς Συρίας.

Idem Diocletianus Castra passim per confinia extruxit, ab Ægypto, usque ad fines Persicos; collocatis ibi Limitaneis militibus, Ducibus etiam per provincias constitutis, qui Castris hisce cum armata manu insidentes, loca custodirent. Imperatori itaque, & Cæsari, stativas ubique, per confinia Syriæ, posuerunt.

Εν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἐτυράννησαν οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἐφόνευσαν τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν. Καὶ ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν ὁ αὐτὸς Διοκλητιανὸς, καὶ ἐπολέμησεν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ, πολιορκήσας αὐτὴν, καὶ ποιήσας φοσσάτα, κόψας τὸν ἀγωγὸν, καὶ στρέψας αὐτὸν, ἀπὸ τοῦ λεγομένου Κανώπου, καὶ παρέχοντα χρῆσιν τῇ πόλει. Παραλαβὼν δὲ Ἀλεξάνδρειαν, ἐνέπρησεν αὐτήν· εἰσῆλθε δὲ ἐν αὐτῇ ἔφιππος, τοῦ ἵππου αὐτοῦ περιπατοῦντος ἐπάνω τῶν λειψάνων. Ην δὲ κελεύσας τῷ ἐξπεδίτῳ, μὴ φείσασθαι τοῦ φονεύειν, ἕως οὗ ἀνέλθῃ τὰ αἵματα τῶν σφαζομένων [1] ἕως

Sub hoc tempus Ægyptii in Præfectos suos insurgentes, eos interfecerunt. Imperator itaque in eos arma movit, Alexandriamque Magnam obsidione cinxit: & fossa egesta, rescissoque qui ibi urbis in usum erat, aquæductu, cursuque aquarum per aliam à Canopo viam diverso, urbem tandem cepit, captamque incendiis vastavit. Imperator autem, equo insidens, urbem ingressus est; equo interim occisorum cadavera calcante. Exercitui vero in mandata dederat, uti non prius à cædibus abstinerent, quam ad equi cui insidebat genua san-

1. ἕως τὸ γόνυ τοῦ ἵππου] ἕως, accusativo junctum, alibi haud temere invenies.

guis occisorum pertingeret. Contigit autem, (Deo ita volente,) Imperatore urbem ingrediente, à Portis ipsis non procul, equum ejus, dum per cadavera incedit, trunco hominis impingere; equique, ex casu illo labascentis, genu sanguine tinctum esse. Quo viso, imperator militem repressit; & venia data non ulterius in Alexandrinos sævire permisit. Alexandrini itaque statuam æream Equo grati posuerunt; locumque eum, *Diocletiani Equum*, usque adhuc appellant. Insuper etiam Alexandrini annum suum primum exinde numerabant. Hoc itaque initium est Æræ Alexandrinorum in Ægypto.

Hujus sub imperio, prodiit Romæ Manichæus quidam, nomine Bundus: qui neglectis Manichæorum Placitis, Dogmata sua invexit. ‘Docebat ‘hic, Bonum Deum cum malo ‘bellum habuisse; Malumque ‘à Bono superatum; honorem ‘proinde Victori tribuendum. In Persidem quoque profectus, ibi etiam dogmata sua disseminavit. Manichæorum vero dogma hoc Persæ, idiomate suo, *Daristhenorum* vocant: quasi dicas, *Dei Boni* dogma.

τὸ γόνυ τοῦ ἵππου οὗ ἐκάθητο. Συνέβη δὲ, κατὰ κέλευσιν Θεοῦ πλησίον τῆς πόρτας [1] εἰσελθότος αὐτοῦ, τὸν ἵππον ἐν ᾧ ἐκάθητο ὁ βασιλεὺς πατῆσαι λείψανον ἀνθρώπου, [2] καὶ κονδάψαντα εἰς αὐτὸ γονατίσαι, καὶ αἱματωθῆναι τὸ γόνυ τοῦ ἵππου· Καὶ περιστεχηκὼς, [3] ἔδωκεν ἰνδουλπεντίας, καὶ ἐπαύσαντο οἱ στρατιῶται κόπτοντες τοὺς πολίτας Ἀλεξανδρείας. Καὶ ἀνέστησαν οἱ αὐτοὶ Ἀλεξανδρεῖς στήλην χαλκῆν τῷ ἵππῳ, ὑπὲρ εὐχαριστίας· ὅστις τόπος οὕτως ὀνομάζεται ἕως τῆς σήμερον, ὁ ἵππος Διοκλητιανοῦ· Καὶ ἔκτοτε ἐχρημάτισεν ὀνομάζεσθαι πρῶτον ἔτος Ἀλεξανδρείας. Ἐστιν οὖν ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου ὁ χρηματισμὸς τῆς πρὸς Αἴγυπτον Ἀλεξανδρείας.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἀνεφάνη τις Μανιχαῖος ἐν Ῥώμῃ τῇ πόλει, ὀνόματι Βοῦνδος· ὅστις ἀπέσχισεν ἐκ τοῦ δόγματος τῶν Μανιχαίων, παρεισαγαγὼν ἴδιον δόγμα, καὶ διδάσκων, ὅτι ὁ ἀγαθὸς Θεὸς ἐπολέμησε τῷ πονηρῷ, καὶ ἐνίκησεν αὐτόν· καὶ δεῖ τὴν νικητὴν τιμᾶν. Ἀπῆλθε δὲ καὶ ἐν Περσίδι διδάσκων. ὅπερ δόγμα Μανιχαϊκὸν παρὰ Πέρσαις καλεῖται, κατὰ τὴν αὐτῶν γλῶσσαν, τὸ τῶν Δαρισθενῶν· ὃ ἑρμηνεύεται, τὸ τοῦ ἀγαθοῦ.

---

1. εἰσελθότος αὐτοῦ] Scr. εἰσελθόντος.

2. καὶ κονδάψαντα εἰς αὐτὸ] Novum plane, mihique inauditum hoc vocabulum.

3. ἔδωκεν ἰνγουλπεντίας] Scr. ἰνδουλγεντίας.

Ο δὲ αὐτὸς Διοκλητιανὸς βασιλεὺς ἐποίησε Διωγμὸν χριστιανῶν· καὶ ἐτιμωρήθησαν πολλοὶ μαρτυρήσαντες· Εν οἷς ἐμαρτύρησε καὶ ὁ ἅγιος Μηνᾶς· καὶ αἱ ἐκκλησίαι δὲ καθῃρέθησαν, καὶ ἀπειλαὶ δὲ, καὶ φόβος ἦν πολύς.

Εν δὲ τῷ χρόνῳ τῶν Ολυμπίων κατέφθασεν ἐν Αντιοχείᾳ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Διοκλητιανὸς, ἐλθὼν ἐξ Αἰγύπτου. Καὶ τοῦ Ολυμπικοῦ ἀγῶνος μέλλοντος ἐπιτελεῖσθαι, ἐφόρεσε τὸ σχῆμα τὸ τοῦ Αλυτάρχου ὁ βασιλεὺς Διοκλητιανὸς. Τὴν δὲ στολὴν ὁ Αλύταρχος ἄσπρον, ὁλοσηρικὸν ἐφόρει· ὁ δὲ βασιλεὺς, ἀντὶ τοῦ ἀσπρου, ἐφόρεσε πορφυροῦν· τὰ δὲ ἄλλα πάντα, ὡς ἦν ἔθος τῷ Αλυτάρχῃ φορεῖν· κρατῶν τὴν ἱερὰν ῥάβδον, καὶ προσκυνῶν τὸν δῆμον, ἐθεώρησε τὸν Ολυμπικὸν ἀγῶνα, τὰς νενομισμένας πάσας ἡμέρας. Καὶ ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν αὐτοῦ κατήρχοντό τινες ἐν τοῖς Ολυμπικοῖς ἀγῶσιν, ἐπιδεικνύμενοι ἀρετῆς χάριν· καὶ οἱ μὲν ἐπάλαιον, οἱ δὲ ἐπύκτευον, οἱ δὲ ἐπαγκρατίαζον, οἱ δὲ ἔτρεχον· καὶ [1] τοῖς νικῶσι παρεῖχε σάκρας, καὶ πᾶσι πολλὰ ἐφιλοτιμήσατο. [2] καθὼς Δομετιανὸς ὁ σοφώ-

Idem Diocletianus Imperator Christianos persecutus est; quorum multi Martyrio coronati sunt: inter quos fuit Sanctus Menas. Quin & templa eorum à fundamentis eversa sunt: graves insuper minæ, terroresque Christianis incussi.

Olympicis autem appropinquantibus, Imperator Diocletianus, ex Ægypto Antiochiam venit: Ludisque celebratis, ipse Alytarchæ habitum suscepit. Moris autem erat, ut Alytarcha stolam albam, holosericam gestaret: imperator vero, pro alba, purpuream sibi sumpsit; in cæteris, habitum Alytarchæ per omnia referebat: sacramque manu ferens virgam, & populum pro more veneratus, per dies constitutos omnes, Olympica Certamina spectabat. Itaque ex Optimatibus etiam ejus nonnulli eo ad Certamina convenerunt, virtutis suæ specimina exhibituri: quorum hi palæstra, illi pugillatu, alii Pancratio, cursu vero alii decertabant. Victoribus autem *Sacras* dedit; omnibusque munera affatim dispertivit uti sapientissimus Dometianus hæc scripta reliquit. Diocletianus autem Aly-

1. τοῖς νικῶσι παρεῖχε σάκρας] Σάκραι *Rescripta* sunt, sive *Literæ Imperatoriæ*: hoc vero loco Diplomata Imperatoria, sive Literas quas vocant *Patentes*, Victoribus Honores quosdam, sive dignitates confirmantes intelligi puto.

2. καθὼς Δομετιανὸς ὁ σοφώτατος] Forte legendum, Δομνῖνος ὁ σ. De Ludis enim hisce Olympicis Antiochiæ celebratis, quicquid profert Auctor noster, Domnino Chronographo id omne se accepisse supra fatetur, lib. 12. in Commodo.

tarcha Antiochiæ factus, Imperatorium habitum depoſuit: nec amplius, finitis Olympicis, Imperatorio fungi munere voluit; dicens: *Imperio memet abdicavi; Joviſque immortalis habitum geſtavi.* Hunc itaque vitæ ſtatum deinceps amplexus eſt: naturæque tandem ceſſit, annos natus LXXII.

Poſt depoſitum vero à Diocletiano Imperium, à Maximiano Herculeo ſuſceptum eſt; qui imperavit annos XIX. Hic Romam reverſus, de Perſis, & Ægyptiis devictis, triumphum egit. Erat autem procerus, robuſtus, capite caneſcente, crine plano, barbatus, colore nigro, naſo eleganti, oculis pulchris, eloquens. Infenſus & hic quoque Chriſtianis fuit; plurimoſque Sanctos neci dedit; ex quibus fuerunt S. Pantaleo, S. Heſychius, S. Hermippus, S. Hermolaus, & S. Hermocrates, Martyres.

Accidit autem etiam hujus ſub imperio, Olympica celebrari, quo tempore Armenios, adverſus Romanum imperium rebellantes, exercitu in Orientem ducto, penitus ſubegerat. Certior autem factus, Olympicorum celeberrimam jam inſtare Panegyrin,

τατος συνεγράψατο. Καὶ Αλυτάρχης ἐν Αντιοχείᾳ ὁ αὐτὸς Διοκλητιανὸς, καὶ ἀποθέμενος τὸ βασιλικὸν σχῆμα, καὶ μετὰ τὸ πληρῶσαι τὰ Ολύμπια, οὐκ εἵλετο βασιλεῦσαι, λέγων· ὅτι, ἀπεθέμην τὴν βασιλείαν, καὶ ἐφόρεσα σχῆμα τοῦ ἀθανάτου Διός. καὶ ἔκτοτε ἔμεινεν οὕτως. Τελευτᾷ δὲ ἰδίῳ θανάτῳ, ὢν ἐνιαυτῶν οβ'.

Μετὰ δὲ τὸ ἀποθέσθαι τὸν Διοκλητιανὸν τὴν βασιλείαν, 1 ἐβασίλευσε Μαξιμιανὸς, ὁ καὶ ἐπίκλην Ερκούλιος, ἔτη ιθ'. Καὶ ἀνελθὼν ἐν Ρώμῃ, ἐθριάμβευσε τὴν κατὰ Περσῶν, καὶ Αἰγυπτίων νίκην. Ην δὲ μακρὸς, εὐσθενὴς, μιξοπόλιος τὴν κάραν, ἁπλόθριξ, τελειοπώγων, μελάγχροος, εὔρινος, εὐόφθαλμος, ἐλλόγιμος. Ηγωνίσατο δὲ καὶ αὐτὸς κατὰ Χριστιανῶν, καὶ ἐτιμωρήσατο πολλοὺς ἁγίους· ἐν οἷς ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Πανταλέων, καὶ ὁ ἅγιος Ησύχιος, καὶ ὁ ἅγιος Ερμιππος, καὶ ὁ ἅγιος Ερμόλαος, καὶ ὁ ἅγιος Ερμοκράτης.

Καὶ πάλιν Ολυμπίων ἀγομένων ἐν τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ, ἐλθόντος αὐτοῦ ἐν τῇ ἀνατολῇ κατὰ Αρμενίων, τυραννησάντων Ρωμαίους, νικήσας αὐτοὺς κατὰ κράτος, καὶ ὑποτάξας αὐτούς· μαθὼν δὲ τὸν καιρὸν τῶν Ολυμπίων ὑπάρχειν, παρεγένετο ἐν Αντιοχείᾳ, διὰ τὰς ἐπισήμους ἡμέ-

---

1. ἐβασίλευσε Μαξιμιανὸς, ὁ καὶ ἐπίκλην Ερκούλιος, ἔτη ιθ'.] Diocletianus & Maximianus collegæ imperium una tenuerunt, unoque deinceps die, imperio abdicato, habitum privatum ſumpſerunt. Eutropius lib. 10. ad finem: *uterque uno die privato habitu imperii inſigne mutavit, Nicomediæ Diocletianus, Herculeus Mediolani, &c.*

…ιας τοῦ ἀγῶνος. Καὶ φορέσας καὶ αὐτὸς τὸ σχῆμα τοῦ Αλυτάρχου, [1] ἀλυτάρχησε· καὶ ἠγωνίσαντο καὶ ἐπὶ αὐτοῦ, ἐκ τοῦ δήμου, τέκνα συγκλητικῶν, καὶ συγκλητικοὶ νεώτεροι· καὶ οἱ μὲν ἐπάλαιον, οἱ δὲ ἔτρεχον, οἱ δὲ ἐπαγκρατίαζον, οἱ δὲ ἡνιόχουν, οἱ δὲ ἐπύκτευον [2] οἱ δὲ ἐφωνάσκων· καὶ οἱ νικῶντες ἐλάμβανον μείζους ἀξίας, οἱ δὲ προέκοπτον ἐν ταῖς στρατείαις, δίχα τῶν διδομένων αὐτοῖς φιλοτιμιῶν. ἀπέθετο δὲ καὶ αὐτὸς Μαξιμιανὸς τὴν βασιλείαν, καὶ τὴν πορφύραν, καὶ πᾶσαν τὴν βασιλικὴν φορεσίαν· καὶ ἐφόρεσε τὰ Αλυταρχικά. Καὶ μετὰ τὸ πληρωθῆναι τὰς ἡμέρας τῶν Ολυμπίων, οὐχ εἵλετο οὐδὲ αὐτὸς βασιλεῦσαι· ἀλλ' ἐπανελθὼν ἐν τῇ Ρώμῃ, ἀπετάξατο τῆς βασιλείας, καὶ ἔμεινεν οὕτως, ἕως θανάτου. [3] Καὶ μετὰ χρόνον τελευτᾷ ἰδίῳ θανάτῳ, ὢν ἐνιαυτῶν νζ'.

Καὶ μετὰ τὸ ἀποθέσθαι τὴν βασιλείαν Μαξιμιανὸν, [4] ἐβασίλευσε Μαξέντιος, ὁ καὶ Γαλέριος, ἔτη γ'. Ἦν κονδοειδὴς, πλατὺς, οὐλόθριξ, λευκὸς, εὐπώγων, ὑπόστραβος, σι-

Antiochiam venit: ubi & ipſe, Alytarchæ habitum geſtans, munia ejus executus eſt. Qui autem ibi convenerant Senatorum filii, Senatores etiam Juniores ipſi, coram eo decertabant; hi quidem palæſtra, illi curſu, alii Pancratio, aurigatione alii, alii Pugillatu, nonnulli etiam voce certantes. Victorum autem (præter munera quæ eis largitus eſt,) hos quidem majoribus auxit honoribus, illos vero ad Militares provexit dignitates. Maximianus autem ipſe, poſito Imperio, purpura, regioque ornatu omni exuebat ſeſe; habitumque Alytarchæ geſtans, peractis Olympicorum diebus, non amplius imperatorio fungi munere dignatus eſt: ſed Romam reverſus, regno ſeſe abdicavit, privatam deinceps vitam agens. Non longe autem poſt, annum agens LVII, fatis conceſſit.

Imperium à Maximiano poſitum ſuſcepit Maxentius, qui & Galerius: regnavitque annos III. Erat vero curtus, corpore lato, criſpus, candi-

1. ἀλυτάρχησε] Scr. ἠλυτάρχησε.
2. οἱ δὲ ἐφωνάσκων] ἐφωνάσκουν, uti etiam ſupra habet, in Commodo.
3. καὶ μετὰ χρόνον τελευτᾷ] Scr. καὶ μ. χ.
4. ἐβασίλευσε Μαξέντιος, ὁ καὶ Γαλέριος] Scr. Μαξιμιανὸς, ὁ καὶ Γαλέριος· Maxentius enim Galerii cognomentum non habuit. Diocletianus autem, & Maximianus Herculius Imp. poſito imperio, hic quidem ſibi ſucceſſorem deſignat Conſtantium Chlorum, Imperii parte occidentali ei commiſſa: Diocletianus vero Maximianum Galerium Orientalibus regionibus, ſui in locum, præfecit. Maxentium tamen Maximiani Herculei filium Romani, ſua auctoritate, Cæſarem crearunt: contra quem Conſtantinus M. Conſtantii Chlori ex Helena filius, V. imperii ſui anno arma movit, tandemque penitus devicit, ad Milvium pontem, teſte Eutropio, lib. 10. Cæterum tempora hæc, in ſe perplexa ſatis, implicatiſſima reddit Auctor noſter.

dus, barbatus, ſubſtrabus, ſimus, iracundus: Factioni autem Venetæ ſtudebat.

Hujus ſub imperio floruit Iamblichus Philoſophus; qui in Daphne vitam ſuam tranſegit.

Eodem tempore Perſæ, junctis cum Armenia viribus, Romanas ditiones invaſerunt, eaſque deprædarunt. Maxentius itaque, per Armeniam iter ducens, Perſas bello petit; quibus debellatis, regiones etiam ibi Perſarmeniis abreptas, Romano addidit Imperio; quas in Armeniam primam, & ſecundam Romanorum diſtribuit. Interim vero, dum Perſarmeniæ Maxentius commorabatur, Perſæ Oſdroinam invadentes, urbem ibi captam, & incendiis vaſtatam, funditus everterunt; ſpoliiſque ingentibus onuſti, abſque mora receſſerunt: Nomen autem urbi ab eis captæ, Maximianopolis. Urbem hanc Imperator Maxentius, mœnibus excitatis, de integro inſtauravit; civeſ-

μὸς, ὀργίλος· ἐφίλει δὲ τὸ Βένετον μέρος.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, [1] Ἰάμβλικος ὁ φιλόσοφος ἐδίδασκεν, οἰκῶν ἐν Δάφνῃ, ἕως τῆς τελευτῆς αὐτοῦ.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ οἱ Πέρσαι συμμαχοῦντες Ἀρμενίοις πολεμηθεῖσιν ἅμα αὐτοῖς, ἐπελθόντες ἐν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς, ἐπραίδευσαν χώρας. Καὶ [2] ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν ὁ αὐτὸς Μαξέντιος, καὶ ἐπολέμησε Πέρσας, καὶ ἀνήλωσεν αὐτοὺς, διὰ τῆς Ἀρμενίας κατελθὼν κατ' αὐτῶν· καὶ ἀπέσπασε χώρας [3] ἐκ τῶν Περσαρμενίων, καὶ ἐποίησεν ὑπὸ Ῥωμαίους· ἥντινα ἐκάλεσε πρώτην, καὶ δευτέραν Ἀρμενίαν, Ῥωμαίων. Ἐν τῷ δὲ εἶναι τὸν αὐτὸν Μαξέντιον εἰς Περσαρμενίαν, ἐπέῤῥιψαν οἱ Πέρσαι εἰς τὴν Ὀσδροΐνην, καὶ παρέλαβον πόλιν, καὶ ἔκαυσαν, καὶ ἔστρεψαν, καὶ λαβόντες πολλὴν πραῖδαν, ἐξαίφνης ἀνεχώρησαν· ἐλέγετο δὲ ἡ παραληφθεῖσα ὑπ' αὐτῶν πόλις Μαξιμιανούπολις. Οἱ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Μαξέντιος ἀνήγειρεν αὐτὴν κτίσας καὶ

1. Ἰάμβλιχος ὁ φιλόσοφος ἐδίδασκε] Jamblichi duo fuerunt: alter Libertus; ita enim, ἀπὸ δούλων, apud Suidam, vertere poſſimus. Ἰάμβλιχος οὗτος, ὥς φασιν ἀπὸ δούλων ἦν. Suid. Floruit hic ſub Antonino Pio, uti inquit Voſſius: ſcripſit vero Babylonica, ſive Rhodinis & Sinonidis Amores, lib. 39. teſte Suida. Iamblichum alterum Chalcidenſem, Philoſophum, Porphyrii auditorem, de quo hoc loco noſter, Suidas ſub Conſtantino Imp. alii aliquanto ſequius ponunt, Valentiniano & Valente Impp.

2. ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν ὁ αὐτὸς Μαξέντιος] Bellum hoc in Perſas à Galerio Maximiano, Diocletiani Imp. anno XVII. geſtum eſt. Vide Euſebii Chron.

3. ἐκ τῶν Περσαρμενίων] Perſarmenii dicti ſunt, qui Armeniam majorem incolunt; Romano Imperio olim ſubditam, à Philippo vero, qui Gordiano ſucceſſit, Sapori Perſarum regi proditam: uti teſtatur Evagrius, Eccleſ. Hiſt. l. 5. cap. 7.

τὰ τείχη· καὶ πολλὰ φιλοτιμησάμενος τοῖς ζήσασιν, ἐκούφισεν αὐτοὺς τῆς συντελείας ἐπὶ ἔτη γ'. Καὶ [1] ἐπανελθὼν ἐν τῇ Ῥώμῃ, ἀνῃρέθη, ὢν ἐνιαυτῶν νγ'.

[2] Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Μαξεντίου, ἐβασίλευσε Κωνστάντιος ὁ χλωρὸς ἔτη ιγ'. Ην δὲ μακρὸς, λεπτὸς, μιξοπόλιος, εὔχροος τὸ σῶμα καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς, εὔρινος, σπανὸς, ἥσυχος, μεγαλόψυχος.

Εν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας [3] Σαλαμιὰς, πόλις τῆς Κύπρου, ὑπὸ σεισμοῦ καταποντισθεῖσα εἰς τὴν θάλασσαν τὸ πολὺ αὐτῆς μέρος· τὸ δὲ λοιπὸν ἕως ἐδάφους ἔπεσεν. Ηντινα ἀνεγείρας ὁ αὐτὸς Κωνστάντιος, καὶ πολλὰ πάνυ φιλοτιμησάμενος, καὶ κτίσας καὶ τοῖς ζήσασι πολίταις, συγχωρήσας συντελείας ἐπὶ ἔτη τέσσαρα. καὶ κτίσας διαφόροις κτίσμασι τὴν πρώην μὲν λεγομένην, Σαλαμιάδα, ἐξ ἐκείνου δὲ μετακληθεῖσαν Κωνστάντιαν· ἥτις ἐστὶ νῦν μητρόπολις τῆς Κύπρου.

Εν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ

que ſuperſtites multis donavit, tributis etiam illis in triennium remiſſis. Romam deinde reverſus, è medio ſublatus eſt, ætatis anno LIII.

Maxentium excepit Conſtantius Chlorus; qui imperavit annos XIII. Erat hic procerus, gracilis, ſubcanus, colore corporis, oculorumque, pulchro, naſo eleganti, parcus, quietus, magnanimis.

Hujus ſub imperio, Salamias, urbs Cypri, divinam iram paſſa eſt: maxima enim ejus pars terræmotu in mare disjuncta eſt: reliquum vero urbis ſolo adæquatum corruit. Hanc itaque Conſtantius excitavit, & pecuniarum plurimum civibus ſuperſtitibus largitus, tributa etiam illis in quadriennium remiſit. Urbem vero hanc, quæ antea Salamias vocata fuit, variis ædificiis à ſe ornatam, Conſtantiam, à ſuo nomine nuncupari voluit: quæ etiam Cypri metropolis eſt, in hunc uſque diem.

Eodem imperante miſſus

1. ἐπανελθὼν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἀνῃρέθη] Mortis genus hoc Galerio non convenit.

2. Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Μαξεντίου &c.] Conſtantius, & Galerius Maximianus, quem hîc Auctor intelligit, eodem tempore Cæſares creati ſunt, & in Reip. adminiſtrationem aſſumpti, à Diocletiano, & Maximiano Herculio: uti ſupra dictum: ſolique deinceps, poſt purpuram ab his poſitam, ſimul imperarunt; Conſtantius quidem Gallis, Britanniiſque contentus, reliquo imperio omni Galerio conceſſo.

3. Σαλαμιὰς, πόλις Κύπρου] forte, Σαλαμίς. Pomponius Mela, de ſitu Orb. l. 2. cap. 7. de Cypro inſula, ejuſque magnitudine verba habens, hæc addit: *ut quæ aliquando novem regna ceperit, & nunc aliquot urbes ferat; quarum clariſſima, Salamis, & Paphos,* &c. Stephanus etiam, de urb. Κωνστάντεια, ἡ ἐν Κύπρῳ Σαλαμίς.

eſt

eſt, ingenti cum exercitu, Maximus Licinianus, ad Partes Orientales vindicandas ab incurſionibus Perſarum, & Saracenorum, qui antehac Orientem, ad Ægyptum uſque perturbaverant. Accidit autem eodem tempore. Imperatorem Conſtantium in morbum incidere; ex quo, quadrageſimo poſt die, interiit; ætatis anno ſexageſimo.

Conſtantio fatis defuncto, Maximus Licianus ab exercitu in Oriente Imperator ſalutatus eſt. Pheſtiano itaque Exarcho, ibi cum copiis relicto, qui Orientem cuſtodiret, ipſe Romam proficiſcitur. Antequam vero ex Antiochia diſcederet, Circenſia ſpectare voluit: ubi populus Antiochenſis dicteriis eum laceſſebant, quod urbem nullis Largitionibus donaſſet, cum tamen ibidem Imperator primum renunciatus fuiſſet. Imperator itaque ſuper his indignatus, milites armatos adver-

[1] ἀπέστειλε Μάξιμον τὸν Καλλικιανὸν μετὰ πολλοῦ στρατοῦ, ἐπὶ τὸ φυλάττειν τὰ μέρη τῆς ἀνατολῆς, διὰ τοὺς Πέρσας, καὶ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Σαρακηνῶν· ἐτάρασσον γὰρ περὶ τὴν ἀνατολὴν, ἕως Αἰγύπτου. Συνέβη δὲ ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ τὸν βασιλέα Κωνστάντιον, ἀῤῥωστήσαντα ἡμέρας μʹ, τελευτῆσαι· ἦν δὲ ἐνιαυτῶν ἑξήκοντα.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κωνσταντίου, ἀνηγόρευσεν ὁ στρατὸς, ἐν τῇ ἀνατολῇ, [2] Μάξιμον Λικινιανὸν αὐτοκράτορα. Καὶ ἐάσας ἐν αὐτῇ τῇ ἀνατολῇ Φεστιανὸν ἔξαρχον, μετὰ βοηθείας, εἰς τὸ φυλάττειν τὴν ἀνατολὴν, ἀπῆλθεν ἐν Ῥώμῃ. Ἐν τῷ δὲ μέλλειν αὐτὸν ἐξιέναι ἀπὸ Ἀντιοχείας, ἐθεώρησεν Ἱπποδρόμιον· καὶ ὕβρισαν αὐτὸν οἱ δῆμοι τῆς πόλεως, ὅτι οὐδὲν ἐφιλοτιμήσατο τῇ πόλει, ἐκεῖ ἀναγορευθεὶς βασιλεύς. Καὶ ἀγανακτήσας, [3] ἐκέλευσεν ἅρμα κατ᾽ αὐτῶν ἐξελθεῖν·

1. ἀπέστειλε Μάξιμον τὸν Καλλικιανὸν] Scr. τὸν καὶ Λικινιανὸν uti infra; ſive Λικινιόν· utroque enim nomine appellatus eſt: *Maximum*, tamen hunc dictum, nuſquam reperio. Nummi ejus Græce ita inſcribuntur: ΑΥ. Κ. ΟΥΑΛ. ΛΙΚΙΝΙΑΝ. ΛΙΚΙΑΝΟΣ. ΣΕΒ. Αὐτοκράτωρ Καίσαρ Οὐαλέριος Λικινιανὸς Λικινιὸς Σέβαστος &c. & Latine: IMP. C. VAL. LICIN. LICINIUS P. F. AVG. *Imperator Cæſar Valerius Licinianus Licinius Pius Fœlix Auguſtus.* Licinius vero non à Conſtantio, ſed à Galerio Imperator factus, ideoque probabiliter in bella iſta Orientalia miſſus eſt. Eutropius lib. 10. *Per hoc tempus Licinius à Galerio Imperator eſt factus, Dacia oriundus, natus ei antiqua conſuetudine, & in bello, quod adverſum Narſeum geſſerat; ſtrenuus laboribus, & officiis acceptus.*

2. Μάξιμον Λικινιανὸν αὐτοκράτωρα] Scr. αὐτοκράτορα.

3. ἐκέλευσεν ἅρμα κατ᾽ αὐτῶν ἐξελθεῖν] Ἅρμα, Singul. Num. & ἅρματα, plural. pro *Armis*, frequenter occurrunt apud recentiores: hoc tamen loco pro *Exercitu*, ſive, *Armatis*, poni videtur.

καὶ

καὶ ἐτόξευσαν αὐτοὺς οἱ στρατιῶται ἐν τῷ Ιπποδρομίῳ, καὶ ἀπώλοντο χιλιάδες δύο. Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Μάξιμος, ἐλθὼν ἐν τῇ Ρώμῃ, ἐβασίλευσεν ἔτη ζ'. Ην δὲ εὔστηθος, μελάνθριξ, εὔθετος, δασυπώγων, εὐόφθαλμος, καμπυλόρινος, φιλοστρατιώτης, ὀργίλος, [1] τρακταϊστής.

Εν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ [2] ἐχαρίσατο ἐλευθερίαν τοῖς χριστιανοῖς, εἰς τὸ μὴ κρύπτεσθαι αὐτοὺς, ἀλλὰ δημοσιεύειν. Συνέβη δὲ ἐν τῷ χρόνῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ἐν Ηλιουπόλει τῆς Φοινίκης μαρτυρῆσαι τὸν ἅγιον Γελάσινον· [3] ἦν γὰρ μῖμος δεύτερος, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ παιγνίδιον, πανδήμου ἀγομένου. καὶ πλήθους θεωροῦντος, ἔβαλον αὐτὸν [4] εἰς βοῦτλιν μεγάλην βαλανείου, γέμουσαν ὕδατος χλιαροῦ, καταγελῶντες τοῦ χριστιανικοῦ δόγματος καὶ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος. Ο δὲ αὐτὸς Γαλάσινος ὁ μῖμος βαπτι-

sus eos exire jussit: populum itaque sagittis in Circo petebant, millibus duobus excidio datis. Maximus autem Imperator, Romam veniens, ibidem imperavit annos VII. Erat hic pectore firmo, capellitio nigro, membris compositis, barba hirsuta, oculis pulchris, naso adunco militum studiosus, iracundus, negotiis tractandis idoneus.

Sub hoc Imperatore, Christianis indultum est, uti non amplius latitantes, in publicum prodirent. Contigit autem Hujus sub imperio martyrium subire S. Gelasinum, Heliopoli Phœnicum. Erat hic mimus secundi ordinis; qui, spectante populo universo, Theatrum ingressus, in solum Balnei magnum, aquis tepentibus plenum, injectus est; nempe Christianæ religionis, & sancti Baptismatis in Ludibrium. Gelasinus autem iste Mimus, ubi ba-

1. τρακταϊστής] Cyrilli Lex. τρακταϊστέα. σκωπτέα, ἐξεταστέα· à verbo τρακταΐζω, *Tracto*. Infra etiam lib. 16. habemus τρακτεύειν & τρακτευτής, ab eodem fonte.

2. ἐχαρίσατο ἐλευθερίαν τοῖς χριστιανοῖς] Vide Euseb. Eccles. Hist. l. 10. cap. 5.

3. ἦν γὰρ μῖμος δεύτερος] Μῖμον δεύτερον vocat, quem Cicero, *Auctorem secundarum partium*. Cic. in Verr. *Ut in Auctoribus Græcis fieri videmus, sæpe illum qui est secundarum, aut terti[illegible]n partium, quum possit aliquanto Cla[illegible]re, quam ipse Primarum multum submittere, ut ille princeps quam maxime excellat.* &c. Primarum nimirum partium actori, præcipuum fabulæ recitandæ onus incubuit. Histriones trium horum ordinum, πρωταγωνιστής, δευτεραγωνιστής, Græcis dicti sunt: ἀγὼν enim, etiam actionem Fabulæ in Scena significat: unde apud Hesychium, Αγωνισταὶ, οἱ ὑποκριταὶ, id est, *Mimi*, sive *Histriones*.

4. εἰς βοῦτλιν μεγάλην βαλανείου] Βοῦτλις, Βουτλίον, βουτζίον, & Βουτζὶ, *Butta*, *Dolium*: hîc, pro *Labro*, ponitur.

ptizatus ex labro, veſtibus albis indutus, egrederetur; Mimum agere amplius detrectavit; populumque allocutus univerſum, *Ego*, inquit, *Chriſtianus ſum; vidi enim in Lavacro tremendam Dei Majeſtatem; & Chriſtianus moriar.* Hæc ubi audierat omnis qui in Theatro ſpectabat populus, furore ſummo commotus eſt: confeſtim itaque omnes ex gradibus in ſcenam irruentes, comprehenſum Gelaſinum, & Theatro extractum, in albo quem ferebat amictu, lapidibus obrutum interfecerunt. Atque hic juſti viri exitus fuit. Reliquias vero ejus, qui genere ei conjuncti erant, in vicum unde ipſe oriundus erat, Mariammen dictum, milliarii dimidia parte à Damaſco urbe remotum, deportarunt. Huic etiam Oratoriam domum extruxerunt.

Imperator autem maximus Licinnianus, à Chirurgorum ſectionibus interiit, annos natus XLVI.

θεὶς, καὶ ἀνελθὼν ἐκ τοῦ βότλου, καὶ φορέσας ἱματία λευκὰ, οὐκέτι ἠνέσχετο θεατρείσαι, λέγων ἐπὶ τοῦ δήμου, ὅτι χριστιανός εἰμι· εἶδον γὰρ δύναμιν Θεοῦ φοβερὰν, ἐν τῷ βαπτίζεσθαί με ἐν τῷ βουτλίῳ, καὶ χριστιανὸς ἀποθνήσκω. Καὶ ἀκούσας ταῦτα ὁ δῆμος ὅλος, ὁ θεωρῶν ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς πόλεως, ἐμάνη σφόδρα· καὶ ὁρμήσαντες ἐκ τῶν βάθρων εἰς τὴν θυμέλην, ἐκράτησαν αὐτὸν, καὶ σύραντες αὐτὸν ἔξω τοῦ θεάτρου, ὡς φορεῖ τὰ λευκὰ ἱμάτια αὐτοῦ, [1] λιθοβολίσαντες ἐφόνευσαν αὐτόν· καὶ οὕτως ἐτελειώθη ὁ δίκαιος. καὶ λαβόντες τὸ λείψανον αὐτοῦ, ἀπήγαγον αὐτὸ εἰς τὴν κώμην τὴν λεγομένην Μαριάμμην, ὅθεν ὑπῆρχεν, [2] ἔξω οὖσαν Δαμασκοῦ τῆς πόλεως ἀπὸ ἑνὸς ἡμίσεος μιλίου. Καὶ ἐκτίσθη αὐτῷ εὐκτήριος οἶκος.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Λικιννιανὸς Μάξιμος, [3] χειρουργηθεὶς τελευτᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν μϛ΄.

1. λιθοβολίσαντες ἐφόνευσαν] Scr. λιθοβολήσαντες.

2. ἔξω οὖσαν Δαμασκοῦ τῆς πόλεως] Chr. Alex. habet, ἔξω Ἡλίου πόλεως, veriſimilius: Mariamme enim vicus uti & Heliopolis, Phœniciæ; Damaſcus vero, Syriæ urbs eſt. Mariammia Stephano dicitur: Μαριαμμία, πόλις Φοινίκων.

3. χειρουργηθεὶς τελευτᾷ] Licinius, à Conſtantino multis præliis tentatus, ab eodem tandem penitus devictus, ſeſe dedidit: deinde vero, ut Eutropius teſtatur, religionem ſacramenti, Theſſalonicæ privatus occiſus eſt.

JOANNIS ANTIOCHENI
Cognomento MALALÆ
CHRONOGRAPHIÆ.

Pars Altera
DE
Imperatoribus Christianis.

ΛΟΓΟΣ ΙΓʹ.

ΧΡΟΝΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ.

LIBER XIII.

DE TEMPORIBUS CONSTANTINI IMPERATORIS.

ΜΕΤΑ δὲ τὴν βασιλείαν Μαξίμου Λικιννίου, ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος, καὶ πιστότατος, ὁ υἱὸς Κωνσταντίου τοῦ Χλωροῦ, Κωνσταντῖνος ὁ μέγας, τῇ πρὸ ὀκτὼ καλανδῶν Αὐγούστων, [1] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Σεβήρου, καὶ Μαξιμιανοῦ· καὶ ἔμεινε βασιλεύων ἔτη λβʹ. Ην δὲ μακρὸς, [2] πυρὸς, μεγαλόψυχος, ἥσυχος, θεοφιλής.

Εν δὲ τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας αὐτοῦ, πόλεμος ἐγένετο ἐν τῇ δύσει μέγας· καὶ ἐξῆλθε κατ' αὐτῶν ὁ θειότατος Κωνσταντῖνος, 3 καὶ ἡττηθεὶς, ἐφροσεύετο ὑπὸ τῶν Βαρβάρων. Καὶ θλιβόμενος, ἐν τῷ μέλλειν αὐτὸν

MAXIMUM Licinnium excepit in Imperio Constantinus Magnus, Constantii Chlori F. Imperator Fidelissimus, & pientissimus: qui regnare cœpit VIII Kal. Augusti, Severo, & Maximiano Coss. & regnavit annos XXXII. Erat autem procerus, rufus, magnanimus, ingenii sedati, & Deo charus.

Hujus sub Imperio, bellum grave in Occidente exortum est; ad quod reprimendum divinissimus Constantinus cum exercitu profectus est: cæterum devictus Imperator, à Barbaris undique cingebatur. His

---

1 Ἐπὶ τῆς ὑπατείας Σεβήρου καὶ Μαξιμιανοῦ.] Chr. Alex. ad Constantini annum I. Constantium Cæs. & Maximianum Jovium V. Coss. ponit; Eusebius vero nullos.

2 πυρὸς.] Scr. πυῤῥός.

3 Καὶ ἡττηθεὶς ἐφροσεύετο ὑπὸ τῶν Βαρβάρων] Alii omnino aliter ista narrant. Vide Euseb. de vit. Constant lib. 1. qui hæc Constantino, Maxentium Romæ imperantem armis petenti, accidisse testatur: Cujus etiam rei narrationem se ab Imperatore ipso posthac accepisse, loco citato profitetur.

itaque positus angustiis, ad somnum decubiturus, Deo precibus expetivit his malis liberari. Somno deinde correptus, per quietem vidit Crucem in Cœlo, cui inscriptum erat: *In Hoc vince.* Perlecta autem Inscriptione, è somno expergefactus est. Surgens itaque, & effigie Crucis, quam in Cœlo vidit, effigie; eam in pugnam præferri jussit: simul etiam exercitui sui addens animos, victoriam eis pollicitus est. Tum vero egressus, prælioque cum Barbaris commisso, illos eo usque profligavit, ut ad unum omnes perierint. Victor deinde Romam repetit cum Triumpho magno, Crucis signum prælatum habens: cujus quoque vim, simul & Visionem suam omnibus aperuit; testatus, *Hoc signum esse Dei Galilæorum qui Christiani vocantur.* Absque mora igitur Gentilium Templa, atque fana funditus evertit: missisque ubique per Imperium Literis suis Imperatoriis, Christianorum Ecclesias aperiri jussit. Tum vero, ubi jejunasset, & rudimentis Christianæ Religionis imbutus fuisset, baptizatus est ipse, cum matre Helena, à Silvestro Episcopo Romano: baptizati etiam sunt propinqui ejus omnes, & amici; Romanorumque insuper aliorum multitudo ingens. Sic itaque Imperator Constantinus Christianus factus est.

καθεύδειν, ηὔχετο ῥυσθῆναι ἀπ' αὐτῶν· καὶ ἑλκυσθεὶς εἰς ὕπνον, εἶδε καθ' ὄναρ, ἐν τῷ οὐρανῷ, σταυρὸν, ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο· Εν τούτῳ νίκα. Καὶ ἀναγνοὺς τὸ ἐπιγεγραμμένον ἐν τῷ σταυρῷ, διυπνίσθη· καὶ ἀναστὰς, ἐποίησε σίγνον σταυροῦ, ὡς εἶδεν ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ προηγεῖτο αὐτοῦ. καὶ προτρεψάμενος τὸν ἴδιον στρατὸν, λέγων, ὅτι νικῶμεν· καὶ ὁρμήσας, καὶ συμβαλὼν τοῖς Βαρβάροις, ἐνίκησε τὸν πόλεμον κατὰ κράτος, ὥστε μηδένα τῶν Βαρβάρων σωθῆναι, ἀλλὰ πάντας ἀπολέσθαι. Καὶ ἐπανῆλθεν ἐν τῇ Ρώμῃ μετὰ νίκης, καὶ χαρᾶς μεγάλης, ἔχων ἔμπροσθεν αὐτοῦ τὸ σίγνον τοῦ σταυροῦ. ἐξηγεῖτο δὲ πᾶσι τὴν τοῦ ὁράματος, καὶ τὴν σίγνου τοῦ σταυροῦ δύναμιν, λέγων· ὅτι τοῦτο τὸ σημεῖόν ἐστι τοῦ Θεοῦ τῶν Γαλιλαίων, τῶν λεγομένων Χριστιανῶν. Καὶ εὐθέως τὰ ἱερὰ, καὶ πάντας τοὺς ναοὺς τῶν Ελλήνων κατέστρεψε, καὶ τὰς ἐκκλησίας τῶν Χριστιανῶν ἀνέῳξε, πανταχοῦ σάκρας καταπέμψας, ὥστε τὰς ἐκκλησίας τῶν Χριστιανῶν ἀνοιχθῆναι. Καὶ νηστεύσας, καὶ κατηχηθεὶς, ἐβαπτίσθη ὑπὸ Σιλβέστρου ἐπισκόπου Ρώμης, αὐτὸς, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ Ελένη, καὶ πάντες οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ, καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ, καὶ πλῆθος ἄλλων πολλῶν Ρωμαίων. Καὶ ἐγένετο Χριστιανὸς ὁ αὐτὸς Κωνσταντῖνος βασιλεύς.

Posthæc vero contra Persas arma movens, bello superior

Καὶ ἐπεστράτευσε κατὰ Περσῶν, καὶ ἐνίκησεν, καὶ ἐποίησε πάκτα

εἰρήνης

εἰρήνης μετὰ [1] Σαραβάρου, βασιλέως Περσῶν, τοῦ Πέρσου αἰτήσαντος εἰρήνην ἔχειν μετὰ Ῥωμαίων. ὁ δὲ αὐτὸς Κωνσταντῖνος βασιλεὺς καὶ τὴν Ευφρατησίαν ἐποίησεν ἐπαρχίαν, ἀπὸ Συρίας, καὶ Οσροϊνῆς μερίσας, καὶ δοὺς δίκαιον μητροπόλεως ἐν Ιεραπόλει. Καὶ ὑποστρέψας, ἦλθεν ἐν Αντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ· καὶ ἔκτισεν ἐκεῖ τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, μέγιστον κτίσμα, λύσας τὸ λεγόμενον Φιλίππου βασιλέως δημόσιον, λουτρὸν γὰρ παλαιὸν ἦν, καὶ τῷ χρόνῳ φθαρὲν, καὶ μὴ λοῦον. Εκτισε δὲ καὶ ξενῶνα πλησίον· ὁμοίως δὲ ἔκτισε καὶ τὴν λεγομένην Ρουφίνου βασιλικήν· ἦν γὰρ τοῦτο ἱερὸν τοῦ Ερμοῦ, καὶ ἔλυσεν αὐτὸ Ρουφῖνος, ὁ ἔπαρχος τῶν ἱερῶν πραιτωρίων. Απελθὼν δὲ μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν τῷ πολέμῳ, ἐκελεύσθη ὑπ᾽ αὐτοῦ περιμεῖναι ἐν Αντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ· καὶ ἐπλήρωσε τὴν αὐτὴν βασιλικὴν, ἐπανερχομένου τοῦ αὐτοῦ βασιλέως ἐπὶ Ρώμην. ἐν τῷ δὲ μέλλειν ἐξέρχεσθαι τὸν βασιλέα Κωνσταντῖνον ἀπὸ τῆς αὐτῆς Αντιοχείας, ἐποίησε πρῶτος αὐτὸς ἄρχοντα Αντιοχείας τῆς Συρίας Πλούταρχον ὀνόματι, χριστιανόν· ὅστις καὶ εἰς τὸ κτίσμα τῆς ἐκκλησίας, καὶ τῆς βασιλικῆς, ἐκελεύσθη ἐργοδιωκτεῖν. ὁ δὲ αὐτὸς Πλούταρχος, ἐν τῷ κτίζειν τὸν ξενῶνα, εὑρηκὼς τὸ χαλκούργημα τοῦ Ποσειδῶνος, τὸ [2] ἐστὼς τετελεσμένον, ἕνεκεν τοῦ μὴ πάσχειν σειομένην

evaſit; datis etiam Perſis pacis conditionibus, flagitante hoc ab eo Sarabaro, Perſarum rege. Idem Conſtantinus Imperator, Euphrateſiam, à Syria, & Oſdroïna ſejungens, Provinciam fecit; jure etiam Metropolitico Hierapoli conceſſo. In reditu vero Antiochiam veniens, Eccleſiam Magnam, opus plane magnificum, ibidem condidit, diſſoluto Philippi regis Balneo Publico: quod, pervetuſtum cum eſſet, & tempore collapſum, inutile prorſus fuit. Prope Eccleſiam quoque Hoſpitium extruxit: Rufini etiam Baſilicam condidit. Fuerat hæc olim Mercurii fanum; quod Rufinus, Prætoriorum ſacrorum Præfectus, demolitus fuerat; eodem in loco inchoata ante bellum Baſilica; quam poſtea, à bello redux, Imperatoris juſſu, Romam repetentis, Antiochiæ relictus, ad exitum perduxit. Conſtantinus autem Imperator ab Antiochia diſcedens, Syriæ Præfectum Chriſtianum primus conſtituit, Plutarchum nomine: cujus etiam cura, in Eccleſia, & Baſilica, extruendis, uſus eſt. Plutarchus vero iſte, inter condendum Hoſpitium, reperta ibidem Neptuni ſtatua ærea, Teleſmatice præparata, adverſus terræ mo-

1. Σαραβάρου.] Conſtantinus adverſus Parthos, ut Eutropius, vel Perſas, ut Hieronymus, qui jam Meſopotamiam fatigabant, ultimo vitæ anno bellum moliens, Achyrone, Nicomediæ ſuburbio, fatis conceſſit. Quo tempore Sapor, ſive Sapores, Perſarum erat Rex: qui etiam, anno ſequente, Niſibim obſedit, vaſtata Meſopotamia. Sed & Cedrenus teſtatur, anno XXI. Conſtantini Imp. pacem inter Saporem, Perſarum regem, & Romanos ruptam fuiſſe. Itaque pro Σαραβάρου, hoc loco, legendum Σαπώρου.

2 Εστὼς.] Scr. ἑστὼς.

tus, ne deinceps ab his urbs pateretur; eam extractam inde, refundit, statuamque ex ea effictam, Constantino Imperatori erexit: quam & extra Prætorium suum excitavit, cum hac Inscriptione, *Bono Constantino*. Quæ quidem statua ibi usque adhuc visitur.

Idem Imperator Antiochiæ Magnæ primus Comitem Orientis, qui Præfecti Prætorio locum teneret, constituit Christianum, nomine Felicianum: cui etiam, in Prætorium ei ut esset, Musarum Fanum assignavit. Factum hoc, Illo, & Albino, Coss. Concessis etiam Antiochensibus, divino Imperatoris ex Edicto, Dignitate ac Jure Comitatus Secundi, anno Æræ Antiochenæ CCCLXXXIII; cum ante illud tempus Orientis Comes Antiochiæ Magnæ sedem suam non habuerit: sed moto aliquo bello, Delegatus ibi pro tempore sedebat; quo finito, desiit & ejus Delegatio. Constantinus autem Imperator, Antiochia discedens, Rufinum ibi Præfectum reliquit: qui, sedulo operam suam impendens, Basilicam absolvit. Ob hanc itaque causam, *Rufini Basilica* vocata est.

τὴν πόλιν, ἐπάρας τοῦτο, ἐχώνευσε, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ στήλην τῷ αὐτοῦ Κωνσταντίνῳ τῷ βασιλεῖ· στήσας αὐτὴν ἔξω τοῦ πραιτωρίου αὐτοῦ, γράψας ὑποκάτω αὐτῆς· Βόνῳ Κωνσταντίνῳ. Ἥτις στήλη χαλκῆ ἵσταται ἕως τῆς νῦν.

Προηγάγετο δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἐν τῇ αὐτῇ μεγάλῃ πόλει τῶν Αντιοχέων, πρώτοις κόμητα ἀνατολῆς, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ἴλλου, καὶ Αλβίνου, ποιήσας αὐτῷ πραιτώριον, τὸ ἱερὸν τῶν Μουσῶν, πληροῦντα τὸν τόπον ἐν τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἐπάρχου τῶν πραιτωρίων, ὀνόματι Φιλικιανὸν, χριστιανόν· χαρισάμενος τῇ αὐτῇ πόλει τῶν Αντιοχέων, διὰ θείου αὐτοῦ τύπου, δικαιώματα ἀξίας δευτέρου κομητάτου, [1] τοῦ τπγ΄ ἔτους χρηματίζοντος, κατὰ τὴν μεγάλην τῶν Αντιοχέων πόλιν. Οὐκ ἦν γὰρ πρότερον, ἐν τῇ αὐτῇ μεγάλῃ Αντιοχείᾳ, κόμης ἀνατολῆς [2] ἐγκάθετος· ἀλλὰ κατὰ πόλεμον κινούμενον, [3] δηληγάτωρ ἐκάθητο ἐν Αντιοχείᾳ τῆς Συρίας· καὶ ὅτε ἐπαύθη ὁ πόλεμος, ἐκουφίζετο ὁ δηληγάτωρ. ὁ δὲ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἐξῆλθεν ἀπὸ Αντιοχείας, ἐάσας Ρουφῖνον τὸν ἔπαρχον· ὅστις Ρουφῖνος σπουδάσας, ἀνεπλήρωσε τὴν βασιλικήν· καὶ διὰ τοῦτο ἐκλήθη ἡ Ρουφίνου.

1 Τοῦ τπγ΄ ἔτους χρηματίζοντος.] Æræ Antiochenæ annus CCCLXXXIII. respondet anno Christi Eusebiano CCCXXXVI, sive Dionysiano vulgari CCCXXXV, qui Constantini Imp. secundum eundem Eusebium, annus erat XXIX. qui quidem annus in Chr. Alex à Radero edito deest: idem tamen Chr. à Scaligero editum, ad hunc Constantini annum, Constantium Cæs. VI. & Albinum Coss. exhibet, anno sequente ἄνευ ὑπάτων relicto. Eodem etiam anno dictos Coss. ponunt Fasti Capitolini.

2 Εγκάθετος.] Scr. ἐγκάθητος.

3 Δηληγάτωρ ἐκάθητο.] Δηληγάτωρ, *Delegatus*; uti & δηληγατίων, *Delegatio* apud Suidam. Hesychius etiam, δηληγατίων, ἀφορίζων, qui causis determinandis præest.

ὁ δὲ

Ὁ δὲ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἔπεμψε τὴν ἑαυτοῦ μητέρα, τὴν [1] κυρὰν Ἑλένην, εἰς Ἱεροσόλυμα, εἰς ἀναζήτησιν τοῦ τιμίου σταυροῦ· ἥτις καὶ εὑροῦσα, ἀνήγαγε τὸν αὐτὸν τίμιον σταυρὸν, μετὰ τῶν πέντε ἥλων· καὶ ηὐξήθη ἐξ ἐκείνου τὰ τῶν χριστιανῶν πάντα.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ τρίτην Παλαιστίνην ἐποίησεν ἐπαρχίαν. καὶ ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας [2] ἀνεκαινίσθη τό ποτε Βυζάντιον, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Γαλλιανοῦ, καὶ Συμμάχου, τοῦ αὐτοῦ δὲ βασιλέως Κωνσταντίνου [3] ποιήσαντος πρόκεσσον ἐπὶ πολὺν χρόνον, ἀπὸ Ῥώμης ἐλθόντος ἐν τῷ Βυζαντίῳ· ὅστις καὶ τὸ πρῴην τεῖχος τῆς αὐτῆς πόλεως ἀνενέωσε τοῦ Βύζου, καὶ προσθεὶς ἄλλο διάστημα πολὺ τῷ τείχει, καὶ συνάψας τῷ παλαιῷ τείχει τῆς αὐτῆς πόλεως, ἐκέλευσεν αὐτὴν Κωνσταντινούπολιν λέγεσθαι· ἀναπληρώσας

Idem Constantinus Imperator matrem suam, Dominam Helenam, Hierosolymas misit, ad exquirendam Crucem Venerabilem: quam una cum quinque clavis repertam, Helena inde reportavit. Ex eo tempore res Christianorum melius se indies habuere.

Idem Imperator, tertiam quoque Palæstinam, Provinciam fecit. Hujus etiam sub Imperio Byzantium instaurata est, Galliano & Symmacho Coss. Cum enim Imperator, processu ad longum tempus suscepto, Byzantium Roma profectus esset; veterem urbis murum, Byzi opus, instauravit; muroque alio de novo extructo, & ad murum veterem adjecto, urbem ipsam, Constantinopolim, vocari jussit. Hippodro-

---

1 Κύραν Ἑλένην.] Κύρα, pro κυρία, *Domina*, apud recentiores frequenter.

2 Ἀνεκαινίσθη τὸ ποτὲ Βυζάντιον ἐπὶ τῆς ὑπατείας Γαλλιανοῦ καὶ Συμμάχου] Mallem ἐνεκαινίσθη: Urbs enim hæc licet annis ante aliquot, sub aliis Coss. exædificari cœpta fuerit, sub his tamen ad exitum tandem perducta est, atque dedicata; uti etiam testatur Chr. Alex. auctor: qui Coss. hos ponit ad annum Constantini M. XXV. quo anno Hesychius Illustris in Patr. Constant. urbem dedicatam tradit: annus vero hic erat Christi vulgari CCCXXXI, Æræ vero Antiochenæ annus CCCLXXIX. Auctor tamen noster infra, urbis hujus dedicationem confert in ejusdem Æræ annum CCCLXXVIII. id est in annum Christi vulgarem CCCXXX. qui Constantini Imp. est XXIV. Hieronymus etiam in supplemento suo ad Chr. Euseb. Encænia hæc ponit ad Constantini annum XXIV. quo anno Fasti Capitolini Gallicanum & Symmachum habent Coss. Verum de hac Urbis Constantinopolitanæ encæniorum Epocha, vide Jos. Scaliger de Emend. temp. lib V. & ejusdem Can. Isagog. l. III. Pro Γαλλιανοῦ scr. Γαλλικανοῦ.

3 Ποιήσαντος πρόκεσσον ἐπὶ πολὺν χρόνον.] Πρόκεσσος, & πρόκενσος, *Processus*: Quocunque Imperator, relicto palatio, proficiscitur apud recentiores πρόκεσσον ποιεῖν dicitur, sive terra, sive mari, sive voluptatis tantum, aut etiam religionis causa iter susceptum sit. Peregrinationes vero, sive secessus remotiores, longioresque, μακρόκενσα vocabant, id est, μακρότερα πρόκενσα. Constantinus de Administr. Imp. cap. 51. καὶ γὰρ εἰς μακρόκενσα ἀπῄει ὁ μακάριος οὗτος βασιλεὺς, οἷον εἰς Νικομήδειαν, εἰς τὸν Ὄλυμπον, εἰς Πύθια· καὶ διὰ τοῦτο ἐπετηδεύσατο τὰ δύο δρομώνια, εἰς ὑπηρεσίαν καὶ ἀνάπαυσιν αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ.

mum quoque inſtauravit, ſtatuiſque æreis, ornatuque omnimodo ſplendidiorem reddidit: extructa etiam ibi, ad formam ejus quæ Romæ eſt, ſella Imperatoria, unde Ludos Imperator ſpectaret. Palatium quoque magnum, & ſpecioſum, quale Romæ habetur, prope Hippodromum, Cochleum dictum, extruxit: Forum etiam amplum, & ſpectabile, cujus in medio Columnam poſuit, Porphyreticam totam, penituſque mirandam: cui etiam ſtatuam ſibi impoſuit, capite ſeptem radiis coronato: quod ſimulachrum æreum, Imperator ex Ilio, ubi olim ſteterat, urbe Phrygiæ, advexit. Idem etiam Conſtantinus, ablatum clanculum Roma Palladium, quod vocant, in foro à ſe condito, infra columnam ſtatuæ ſuæ collocavit: ſicut Byzantini nonnulli aſſerunt, ipſum ibidem recondi affirmantes. Urbis vero à ſe inſtauratæ, & à nomine ſuo vocatæ, Fortunam, *Anthuſam*, appellari voluit; ſacrificium incruentum Deo peragens. Urbis hujus prima fundamina poſuit Phidalia; quæ urbis Fortunæ tunc temporis, Ceroen nomen impoſuit. Phidaliam hanc Byzas, Thraciæ

δὲ τὸ Ἱππικὸν, καὶ κοσμήσας αὐτὸ χαλκουργήμασι, καὶ πάσῃ ἀρετῇ· κτίσας ἐν αὐτῷ καὶ κάθισμα θεωρίου βασιλικοῦ, καθ' ὁμοιότητα τοῦ ἐν Ῥώμῃ ὄντος. ἔκτισε δὲ καὶ παλάτιον μέγα, καὶ εὐπρεπὲς, καθ' ὁμοιότητα ὡσαύτως τῆς Ῥώμης, πλησίον τοῦ Ἱππικοῦ, τοῦ λεγομένου Κοχλίου· [1] κτίσας καὶ φόρον μέγα καὶ εὐπρεπῆ πάνυ, καὶ στήσας ἐν τῷ μέσῳ κίονα ὁλοπόρφυρον, ἄξιον θαύματος, καὶ ἐπάνω τοῦ αὐτοῦ κίονος, ἑαυτῷ ἔστησεν ἀνδριάντα, ἔχοντα ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ ἀκτῖνας ἑπτά· ὅπερ χαλκούργημα ἤγαγεν, [2] εἰς τὸ Ἴλιον ἑστηκὼς, πόλιν τῆς Φρυγίας. Ὁ δὲ αὐτὸς Κωνσταντῖνος ἀφελόμενος ἀπὸ Ῥώμης κρύφα τὸ λεγόμενον Παλλάδιον ξόανον, ἔθηκεν αὐτὸ εἰς τὸν ὑπ' αὐτοῦ κτισθέντα φόρον, ὑποκάτω τοῦ κίονος τῆς στήλης αὐτοῦ· ὥς τινες λέγουσι τῶν Βυζαντίων, ὅτι ἐκεῖ κεῖται. Τὴν δὲ τύχην τῆς πόλεως, τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀνανεωθείσης, καὶ εἰς ὄνομα αὐτοῦ κτισθείσης, ποιήσας τῷ Θεῷ θυσίαν ἀναίμακτον, ἐκάλεσεν, Ἄνθουσαν. Ἥτις πόλις ἐκτίσθη ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ Φιδαλίας· καὶ ἐκάλεσε τότε τὴν Τύχην αὐτῆς, Κηρώην. Τὴν δὲ αὐτὴν Φιδαλίαν ἠγάγετο Βύζας, ὁ τῆς Θρᾴκης βασιλεὺς, μετὰ τὴν

1 Κτίσας καὶ φόρον μέγα.] Scr. μέγαν. ὁ φόρος, Forum, recentioribus.

2 Εἰς τὸ Ἴλιον ἑστηκώς.] Scr. ἑστηκός. Hieronymus in ſupplemento ſuo ad Chron. Euſeb. numero MMCCCXLVI. *Conſtantinopolis dedicatur, pene omnium urbium nuditate.* Statuam vero hanc, Apollinis Iliaci fuiſſe aſſerit Zonaras: λέγεται δὲ τοῦ Ἀπόλλωνος εἶναι στήλην τὸ ἄγαλμα, καὶ μετενεχθῆναι ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Φρυγίᾳ πόλεως τοῦ Ἰλίου. Statuæ huic Conſtantinus nomen ſuum indidit, clavis etiam quibuſdam Dominicæ crucis capiti inſertis: uti idem Zonaras teſtatur, qui etiam eam ad ſuum uſque tempus duraſſe aſſerit, Tom. 3. in Conſtantino.

τελευτὴν

τελευτὴν Βαρβυσίου, τοῦ πατρὸς αὐτῆς, τοῦ τοπάρχου, καὶ φύλακος τοῦ αὐτοῦ ἐμπορίου. [1] ὅστις Βάρβυσος μέλλων τελευτᾷν, ἐκέλευσε τὴν Φιδαλίαν ποιῆσαι τεῖχος τῷ τόπῳ, ἕως θαλάσσης. ὁ δὲ Βύζας εἰς τὸ ἑαυτοῦ ὄνομα καλέσας τὴν χώραν, ἐβασίλευσεν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει.

Ἔκτισε δὲ δύο ἐμβόλους, ἀπὸ τῆς εἰσόδου τοῦ παλατίου, ἕως τοῦ αὐτοῦ φόρου, εὐπρεπεῖς, καὶ κεκοσμημένους ἀνδριᾶσι, καὶ μαρμάροις διαφόροις, καλέσας τὸν τόπον τῶν ἐμβόλων, Ῥηγίαν· [2] κτίσας ἐγγὺς καὶ βασιλικὴν, καὶ ἔξω, μεγάλους κίονας, καὶ ἀνδριάντας, ἥντινα ἐκάλεσε, Σενάτον· κατέναντι στήσας τῇ ἰδίᾳ μητρὶ, Ἑλένῃ, στήλην Αὐγούστας, ἐν πορφυρῷ μικρῷ κίονι· [3] καλέσας τὸν τόπον, Αὐγουστιῶνα. Ὁμοίως δὲ ἀνεπλήρωσε καὶ τὸ λεγόμενον Ζεύξιππον, δημόσιον λουτρὸν, κοσμήσας κίοσι, καὶ μαρμάροις ποικίλοις, καὶ χαλκουργήμασιν· εὗρε γὰρ αὐτὸ ἀπλήρωτον, ἀρχθὲν μὲν πρώην ὑπὸ Σεβήρου βασιλέως τὸ αὐτὸ δημόσιον. Ἔκτισε δὲ καὶ τὸ Ἱππικὸν, καὶ ἄλλα πολλά· καὶ ὅτε πάντα ἐπλήρωσεν, ἐπετέλεσεν Ἱππικὸν, ἐν πρώτοις θεωρήσας ἐκεῖ, καὶ φορέσας τότε ἐν πρώτοις, ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ κορυφῇ, διάδημα διὰ μαργαριτῶν, καὶ λίθων τιμίων· βουλόμενος πληρῶσαι τὴν προφητικὴν φωνὴν, τὴν λέγουσαν·

rex, in uxorem duxit, post mortem Barbysii, patris ejus; qui loci illius Dominus fuit, & Emporii Custos. Hic vero moriturus, Phidaliæ in mandatis reliquit, uti muro ad mare perducto locum illum circumdaret. Byzas itaque, loco illo in nomen suum vocato, sedem illic regni posuit.

Porro [Constantinus] ab introitu Palatii, ad Forum usque, Porticus duas extruxit speciosas, variis statuis, columnisque marmoreis ornatas: Locum vero hunc, *Regiam*, vocavit: cui vicinam etiam Basilicam condidit; statuis, & columnis ingentibus exterius ornatam: quam &, *Senatum*, vocavit. Huic ex adverso matris Helenæ, Augustæ, statuam, columnellæ Porphyreticæ impositam, collocavit: locum vero hunc, *Augustæum*, nominavit. Similiter quoque Balneum Publicum, *Zeuxippum* dictum, à Severo Imperatore inchoatum, ipse ad exitum perduxit; variisque illud columnis, statuisque marmoreis, æreisque exornavit. Hippodromum quoque extruxit, atque alia plurima. Omnibus vero hisce absolutis, Certamina Equestria indixit; quos ipse in Circo suo primus spectavit. Tum primum quoque Coronam, Margaritis, & lapillis pretiosis insignitam, Imperator capite gestavit: animo scilicet explendi dictum illud Propheti-

1 Ὅστις Βάρβυσος.] Scr. Βαρβύσιος.

2 Κτίσας ἐγγὺς καὶ βασιλικήν.] Βασιλικὴν, proprie eadem est, quæ Latinis, Regia: sumitur tamen pro structura quavis ampla, & Regali, sive publici sive privati usus: Hoc loco, *Senaculum*, signat.

3 Καλέσας τὸν τόπον, Αὐγουστιῶνα.] Forum hoc Αὐγουσταῖον vocat Procopius: Codino Αὐγουστεὼν dicitur.

cum: *Imposuisti capiti ejus coronam ex lapide pretioso*: Imperatorum enim præcedentium nemo talem gestavit. Artemisii vero, sive Maii XI, anno Æræ Antiochenæ CCCLXXVIII, Festivitatem celeberrimam agitari jussit: Divino etiam Edicto suo sancivit, uti eodem die Natales Urbis celebrarentur. Zeuxippum quoque, Balneum Publicum, quod propter Circum, Regiam, & Palatium situm est, eodem Maii XI. aperiri jussit. Fecit autem sibi Imperator statuam quoque aliam inauratam, urbis Fortunam, quam *Anthusam* vocavit, & ipsam quoque inauratam, manu dextra gestantem. Statuam hanc, eodem die Genethliacorum Circensium, introduci jussit à militibus Chlamydes & campagos indutis, & cereos portantibus omnibus. Jussit vero, uti milites isti, Pompam introducentes, superiorem Hippodromi flexum circumeant; cumque ad sedile Imperatoriæ sedi oppositum perventum erit, assurgens qui pro tempore Imperator fuerit, visas Fortunæ urbis, & Constantini statuas veneretur: qui mos ad hunc usque diem observatur.

Ἔθηκας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφανον ἐκ λίθου τιμίου· οὐδεὶς γὰρ τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλευσάντων, τοιοῦτόν τι ποτὲ ἐφόρεσε. καὶ ἐπετέλεσεν ἑορτὴν μεγάλην, μηνὶ Μαΐῳ, τῷ καὶ Ἀρτεμισίῳ, ιαʹ, ἔτους κατὰ Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην χρηματίζοντος ΤΟΗʹ. κελεύσας, διὰ θείου αὐτοῦ τύπου, τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐπιτελεῖσθαι τὴν ἑορτὴν τῶν Γενεθλίου τῆς πόλεως αὐτοῦ· καὶ ἀνοίγειν τῇ αὐτῇ ιαʹ τοῦ Μαΐου μηνὸς τὸ δημόσιον λουτρὸν, τὸ Ζεύξιππον, πλησίον ὂν τοῦ Ἱππικοῦ, καὶ τῆς Ῥηγίας, καὶ τοῦ παλατίου· ποιήσας ἑαυτῷ ἄλλην στήλην ξοάνου κεχρυσωμένην, βαστάζουσαν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ χειρὶ τὴν τύχην τῆς αὐτῆς πόλεως, καὶ αὐτὴν κεχρυσωμένην ἐκάλεσεν Ἄνθουσαν. Κελεύσας κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τοῦ Γενεθλιακοῦ Ἱππικοῦ, εἰσιέναι τὴν αὐτὴν τοῦ ξοάνου στήλην, [1] διριγευομένην ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, μετὰ χλαμύδων, [2] καὶ καμπαγίων, πάντων κατεχόντων κηρούς· καὶ περιέρχεσθαι τὸ σχῆμα τὸ ἄνω καμπτὸν, καὶ ἔρχεσθαι εἰς τὸ [3] σκάμα, κατέναντι τοῦ βασιλικοῦ καθίσματος, καὶ [4] ἐγείρεσθαι τὸν κατὰ καιρὸν βασιλέα, καὶ προσκυνεῖν, ὡς θεωρεῖ τὴν αὐτὴν στήλην Κωνσταντίνου, καὶ τῆς Τύχης τῆς πόλεως. καὶ πεφύλακται τοῦτο τὸ ἔθος, ἕως τοῦ νῦν.

1 Διριγευομένην ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν.] Chr. Alex. habet δηριγευομένην. δηριγεύειν, & δηριγεύειν, vel ut noster habet διριγεύειν, *Dirigere* sonat; vocabulo Latino Græcanicam formam induente. Hinc δηριγευόμενος, & διριγευόμενος.

2 Καὶ καμπαγίων.] Καμπάγια, & καμπάκια, Calceamenti quoddam genus: de quo vide Jo. Vossium, de vitiis Serm. & Meursium in Glossario, & Ben. Baldwinum, de Calceo antiq. & Myst. Chr. Alex. habet ζαμβαγίων; pro quo Raderus, λαμπαδίων, reponit; male. Verum locus iste ibidem pessime corruptus, ex nostro restituendus est.

3 Σκάμα.] Scr. Σκάμμα.

4 Ἐγείρεσθαι.] Ἐγείρεσθαι hic, pro ἀναστῆναι, *assurgere*. Hesychius, Ἐγείρω, ἐγέρθητι, ἀνάστηθι.

Ὁ δὲ

Ὁ δὲ θειότατος Κωνσταντῖνος, [1] ἐν τῇ συμπληρώσει τῆς αὐτοῦ ὑπατείας, ἔῤῥιψεν ἐν Κωνσταντινουπόλει χάρισμα τοῖς Βυζαντίοις, καλαμῶν συντομία ἄρτων ἡμερησίων [2] διωνειζόντων· οὓς τινας ἄρτους ἐκάλεσε, Παλατίνους, διὰ τὸ ἐν τῷ παλατίῳ ξογίνεσθαι τοὺς αὐτοὺς ἄρτους, ἑκάστου ἄρτου [3] ἀφορίσας οἰνοκρέα, καὶ βεστία· ἀφορίσας πρόσοδον ὑπὲρ αὐτῶν, ἐκ τῶν ἰδίων, καὶ καλέσας αὐτοὺς, Πολιτικούς.

Diviniſſimus etiam Conſtantinus, in ipſo Conſulatus ſui exitu, congiarium Byzantinis Conſtantinopoli largitus eſt; ſparſis in populum calamorum teſſeris panis Quotidiani perpetui: ſingulis etiam, præter panem, carnibus, vino, & veſti aſſignatis. Panes vero hos, *Palatinos*, vocavit; quod ex Palatio darentur; ſepoſitis ex proprio in hoc reditibus. Panes etiam hi, *Politici*, dicti ſunt.

Ὁ δὲ αὐτὸς Κωνσταντῖνος ἔμεινε βασιλεύων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀφελόμενος αὐτὴν ἀπὸ τῆς Εὐρώπης ἐπαρχίας, ὑπὸ Ἡρακλείας τῆς μητροπόλεως αὐτῆς· δοὺς αὐτῇ ὑπὸ Θεοῦ δίκαιον βασιλείας· προβαλόμενος ἐν αὐτῇ ἔπαρχον πραιτωρίων, καὶ ἔπαρχον πόλεως, καὶ τοὺς λοιποὺς μεγάλους ἄρχοντας, χριστιανοὺς πάντας ποιήσας· καὶ ἔμεινεν ἐξ ἐκείνου εὐτυχῶς βασιλεύουσα.

Idem vero Conſtantinus Imperii ſedem Conſtantinopoli poſuit; eamque, cum antea Europæ ſub ditione eſſet, & Heracleæ Metropoli ſubjecta, ſui juris fecit: conceſſo ei à Deo, jure imperandi: conſtitutis etiam Urbi, & Prætorio Præfectis, aliiſque primariis Magiſtratibus, eiſque Chriſtianis omnibus. Itaque ex eo tempore urbs illa feliciter imperitavit.

Ὁ δὲ αὐτὸς Κωνσταντῖνος βασιλεὺς καὶ τὴν Φρυγίαν Σαλουταρίαν ἐποίησεν ἐπαρχίαν. Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἡ σύνοδος ἐγένετο τῶν τιη' ἐπισκόπων, κατὰ Ἀρείου, περὶ τῆς πίστεως τῶν χριστιανῶν. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ συνόδῳ ὑπῆρχε καὶ ὁ ὁσιώτατος ἐπισκο-

Idem Conſtantinus Imperator Phrygiam Salutarem Provinciam fecit. Ejuſdem ſub imperio Synodus CCCXVIII. Epiſcoporum celebrata eſt, contra Arium, de rebus ad Chriſtianam fidem pertinentibus: cui interfuit etiam ſan-

1 Ἐν τῇ συμπληρώσει τῆς αὐτοῦ ὑπατείας.] Conſules initio Magiſtratus ſui, pecunias in populum ſpargere, mos erat: quod & Imperatores etiam facere conſueverunt: idque non ſolum in coronatione, aut etiam conſulatum ineuntes, ſed quandoque deponentes etiam: ut ex hoc loco apparet: Forte hoc factum, ob tam inſigne opus ad exitum perductum, quale erat inſtaurata, ac dedicata Conſtantinopolis.

2 διωνειζόντων.] Scr. διαιωνιζόντων.

3 Ἀφορίσας οἰνοκρέα, καὶ βεστία.] Lego, οἶνον, κρέα, καὶ βεστία. βέστης, & βέστιον, *Veſtis*: & βεστιάριον, *Res Veſtiaria*, ſive *Veſtiarium*: βεστιάριος, βεστιάρχης, *Veſtiarius*. Heſychius βιστιάριον habet, per ι. Βιστιάριον, τόπος ἐν ᾧ τὰ χρήματα τίθενται, καὶ τὰ ἱμάτια τοῦ κοινοῦ.

ctissimus Episcopus Eusebius Pamphili, Chronographus.

Constantino imperante, divinam iram passa est Maximianopolis, Osdroenæ urbs, vice secunda, post ipsam à Persis captam. Imperator itaque Constantinus urbem de integro instauravit; mœnia quoque collapsa excitavit, & superstitibus incolis plurima largitus est; vocata deinceps urbe, à nomine suo, Constantina. Vicum etiam quendam in Bithynia, nomine Sugam, de novo extructum, civitatis jure donavit, & à matris suæ nomine Helenopolim appellavit: cujus etiam à nomine, Provinciam quoque ipsam, Helenopontum vocavit.

Eodem etiam tempore Constantinus Imperator, fana illa tria, quæ in eo loco, qui Acropolis olim dicebatur, posita erant, Solis nempe, Dianæ, Lunæ, & Veneris, reditibus exuta deinceps manere jussit.

Non longo autem post tempore Imperator Constantinus, in Nicomediam Bithyniæ itinere facto, in morbum incidit; à quo cum per sex dies decubuerat, in ejusdem civitatis suburbio quodam, Achyrone dicto, non procul ab urbe, diem suum obiit, antequam opus illud magnificum, & inter orbis Miracula censendum, Ecclesiæ nempe Antiochenæ

πος Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου, ὁ χρονογράφος.

Ἔπαθε δὲ, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου, ὑπὸ θεομηνίας, Μαξιμιανούπολις τῆς Ὀσδροϊνῆς, τὸ δεύτερον αὐτῆς πάθος, τὸ μετὰ τὸ ληφθῆναι ὑπὸ τῶν Περσῶν. Καὶ ἀνήγειρεν αὐτὴν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Κωνσταντῖνος, καὶ τὰ τείχη αὐτῆς· ἦσαν γὰρ πεσόντα· καὶ τοῖς περισωθεῖσι πολλὰ ἐχαρίσατο· καὶ μετεκάλεσεν αὐτὴν, εἰς τὸ ἴδιον ὄνομα, Κωνσταντίναν· Ἔκτισε δὲ καὶ εἰς τὴν Βιθυνίαν, τὴν πρώην οὖσαν [1] κώμην, λεγομένην Σουγάν· δοὺς αὐτῇ καὶ δίκαιον πόλεως, καὶ καλέσας αὐτὴν εἰς ὄνομα τῆς ἰδίας αὐτοῦ μητρὸς, Ἑλενούπολιν. Καὶ εἰς ὄνομα δὲ τῆς αὐτοῦ μητρὸς, ἐκάλεσε καὶ ἐπαρχίαν, Ἑλενούποντον.

Καὶ ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Κωνσταντῖνος τοὺς ὄντας ἐν Κωνσταντινουπόλει τρεῖς ναοὺς, ἐν τῇ πρώην λεγομένῃ ἀκροπόλει, τοῦ Ἡλίου, καὶ τῆς Ἀρτέμιδος, σελήνης, καὶ τῆς Ἀφροδίτης, ἐκέλευσεν ἀχρηματίστους τοῦ λοιποῦ διαμεῖναι.

Μετὰ δὲ ὀλίγον καιρὸν ἐτελεύτησεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Κωνσταντῖνος, ἐν Νικομηδείᾳ τῆς Βιθυνίας, ὡς ἔστιν ἐν προκένσῳ, ἐν προαστείῳ τινὶ, [2] λεγομένῳ Ἀχυρῶνι, πρὸ ὀλίγου διαστήματος τῆς πόλεως, ἀῤῥωστήσας ἡμέρας ἕξ, πρὸ τοῦ πληρωθῆναι τὸ κτίσμα ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς Συρίας, τὸ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τὸ μέ-

1 Κώμην λεγομένην Σουγάν.] Drepanum, vel ut Stephanus & Cedrenus, Drepana, aliis omnibus dicta est urbs ista.

2 Λεγομένῳ Ἀχυρῶνι.] Ita Hieronymus, Chr. Alex. alii. Eutropius villam publicam vocat: *Nicomedia in villa publica obiit.*

χεσον, καὶ ἓν ὂν τῶν θεαμάτων. Τελευτᾷ δὲ, [1] ὢν ἐνιαυτῶν ξ', καὶ μηνῶν γ'· ὡς ταῦτα συνεγράψατο, καὶ τοὺς χρόνους πάντας τῶν προγεγραμμένων βασιλέων, ὁ σοφώτατος Νεστοριανὸς, ὁ χρονογράφος.

Magnæ fabricam ad exitum perduxiſſet. Mortuus autem eſt, annos natus LX, cum menſibus tribus: uti hæc memoriæ prodidit ſapientiſſimus Neſtorianus, Chronographus; qui prædictorum quoque Imperatorum res geſtas Chronico deſcripſit.

CONSTANTINUS JUNIOR,

ROM. IMPERATOR.

ΜΕτὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, [2] ηὑρέθη βασιλεὺς ὢν ἐν Ῥώμῃ, Κωνσταντῖνος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ· ὅν τινα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ ἐποίησε βασιλέα Ῥώμης, [3] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Οὔρσου, καὶ Πολυβίου.

Ὁ δὲ αὐτὸς Κωνσταντῖνος βασιλεὺς ὁ μικρὸς [4] ἐβασίλευσεν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἔτη ιβ'. ὅστις μετὰ τελευτὴν τοῦ πατρὸς, ἐξῆλθεν εἰς πρόκεσσον, καὶ [5] ἐσφάγη ἐν Μοθώνῃ, ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὢν ἐνιαυτῶν κ'.

POſt mortuum vero Conſtantinum, Romæ regnum tenuit Conſtantinus filius; quem pater, dum adhuc ipſe in vivis eſſet, regem ibi conſtituerat; Urſo, & Polybio; Coſs.

Hic autem Conſtantinus Junior, per annos XII. Romæ regnavit, Patris vero poſt obitum, dum in Proceſſum exiret, à fratris ſui militibus Mothone occiſus eſt, annum agens XX.

---

1 *Ὢν ἐνιαυτῶν ξ', καὶ μηνῶν γ'.*] Conſtantinum M. ætatis ſuæ anno LXVI. obiiſſe aſſerit Eutropius, lib. 10. *Bellum adverſus Parthos moliens, qui jam Meſopotamiam fatigabant, uno & trigeſimo anno Imperii, ætatis ſexto & ſexageſimo, Nicomediæ in villa publica obiit.*

2 *Ηὑρέθη βασιλεὺς ὢν ἐν Ῥώμῃ Κωνσταντῖνος.*] Conſtantino M. fatis defuncto, imperium inter tres ejus filios diſtributum eſt, hoc modo. Conſtantino, filio natu maximo, Occidentis imperium obtigit, id eſt Galliæ, Hiſpaniæ & Britanniæ: Conſtanti, Italia & Illyricum: Conſtantio, Thracia, & Orientis totius imperium.

3 *Ἐπὶ τῆς ὑπατείας Οὔρσου καὶ Πολυβίου.*] Chr. Alex. habet Οὔρσου καὶ Πολεμίου. Faſti etiam Capitolini hoc anno Urſum, & Polemium Coſs. exhibent.

4 *Ἐβασίλευσεν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἔτη ιβ'.*] Hæc Conſtanti potius, Romæ imperanti competunt. Conſtantinus enim junior imperii ſui anno III. occiſus eſt, uti teſtatur Hieronymus

5 *Ἐσφάγη ἐν Μοθώνῃ.*] Quemnam hic locum memorat Auctor? Methonem quidem, Thraciæ urbem, habemus apud Stephanum: aliam item ejuſdem nominis in Macedonia, apud eundem: Laconiæ, tertiam: Perſidis, quartam: Eubœæ denique quintam: Italiæ tamen nullam: qua regione Conſtantinum juniorem interemptum fuiſſe, tradunt Scriptores. Eutropius: *Conſtantinum porro bellum fratri inferentem, & apud Aquileiam inconſultius prælium aggreſſum, Conſtantis duces interemerunt.* Eadem habes apud Hieronymum.

CONSTANS
ROM. IMPERATOR.

CONſtantinum Juniorem excepit, in regno Romano Conſtans, frater ejus: qui, cum annos ibi XVI. regnaverat, ex Dyſenteria interiit, annos natus XXVII.

ΜΕτὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κωνσταντίνου τοῦ μικροῦ, ἐβασίλευσεν ἐν τῇ Ῥώμῃ Κώνστας, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, [1] ἔτη ιϛ΄. [2] ὅστις ἀῤῥωστήσας ἀπὸ δυσεντερείας, ἐτελεύτα, ὢν ἐνιαυτῶν κζ΄.

CONSTANTIUS
IMP. CONSTANTINOPOLITANUS.

CONſtantino autem Magno ſuccedebat, in Imperio Conſtantinopolitano, Conſtantius, filiorum natu minimus: qui imperavit annos XXX. Erat autem hic vir magni animi, atque *Exocionita*, id eſt, Arrianus. Hujus ſub imperio motus ciebant Perſæ,

ΜΕτὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, ἐβασίλευσε Κωνσταντινουπόλεως Κωνστάντιος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ μικρότερος, [3] ἔτη λ΄. ἦν δὲ μεγαλόψυχος, [4] ἐξακιονίτης, ὅ ἐστιν, Ἀρειανός. ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐκίνησαν οἱ Πέρσαι, ἤτοι

---

1 ἔτη ιϛ΄.] Eutropius Conſtanti Imperanti annos tribuit XVII; ſcriptores tamen alii XIII: aut XII. tantum.

2 ὅστις ἀῤῥωστήσας ἀπὸ δυσεντερείας ἐτελεύτα.] Scr. δυσεντερίας. Valetudine quidem parum proſpera uſus eſt Conſtans, ut qui morbo articulari obnoxius erat: ex quo tamen non interiit: Magnentii enim factione occiſus eſt, in caſtro cui Helenæ nomen, haud longe ab Hiſpania, ætatis anno XXX. uti, præter noſtrum, alii omnes.

3 ἔτη λ΄.] Conſtantius obiit XXIV. anno poſt Conſtantinum patrem mortuum: annis autem IV. ante mortem patris ad regnum provectus eſt: teſte Hieronymo. Anni itaque imperii ejus omnes ſunt XXVIII: ideoque ubi apud Eutropium dicitur, Conſtantium obiiſſe *anno imperii octavo & trigeſimo*, legendum, *octavo & vigeſimo*.

4 Ἐξακιονίτης.] Ita etiam infra, lib. 15. de Atalaricho: ἦν δὲ Ἀρειανὸς τῷ δόγματι, ὅ ἐστιν, ἐξακιονίτης· ap. Chr. Alex. ſcribitur, ἐξωκιονίτης, rectius, ut Jo. Meurſio videtur, qui ἐξωκιόνιον, Monaſterium fuiſſe putat, idque Arrianorum: quod ex his Noſtri locis confirmari videtur. Pro quibuſvis vero Arrianis vocabulum hoc poſtea poſitum fuiſſe videtur: unde legimus apud Chr. Alex. Theodoſium Imp. templa Catholicis reddidiſſe, *Numeris Exocionitis ubique expulſis*, διώξαντα ἐξ αὐτῶν τοὺς λεγομένους ἀριθμοὺς Ἐξωκιονίτας.

Ἀβ-

[1] Ἀββουραρσάκιος ὁ βασιλεύς· καὶ ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν, ποιήσας Καίσαρα Ἰουλιανὸν, συγγενέα αὐτοῦ. Καὶ γενόμενος ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἐπλήρωσε τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, ἐπιγράψας ταῦτα.

Χριστῷ [2] Κωνστάντιος ἐπέραιστον οἶκον ἔτευξεν,
Οὐρανίαις ἁψῖσι πανείκελα, [3] πανφανόεντα·
Κωνσταντίου ἄνακτος [4] ὑποδρήσσοντος ἐφετμαῖς·
Γοργόνιος δὲ κόμης [5] θαλάμη πόλον ἔργον ὕφανε.

Καὶ κατελθὼν ἐπὶ τὰ Περσικὰ, ἐποίησε πάκτα εἰρήνης μετὰ Περσῶν ἐπὶ φανερὸν χρόνον, πολλῶν πεσόντων ἐξ ἀμφοτέρων ἐν τῇ συμβολῇ. Καὶ ὑποστρέψας, ἐποίησε τὰ ἐγκαίνια τῆς αὐτῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἐν Ἀντιοχείᾳ. Καὶ ἐξελθὼν ὁ αὐτὸς Κωνστάντιος ἀπὸ Ἀντιοχείας, ἀνιὼν ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν, ἔφθασε τὴν Κιλικίαν· καὶ ἔκτισεν ἐκεῖ τὴν γέφυραν [6] τοῦ Πυράμου

ab Abburarſacio rege eorum ducti. Imperator itaque, Juliano cognato ſuo Cæſare creato, in eos arma movit.

Magnam autem Antiochiam veniens, Eccleſiam ibi magnam abſolvit: cui iſta inſcripſit.

Extruxit ſacras Chriſto Conſtantius ædes,
Cœlo conſimiles, ſummo ſplendore nitentes:
Sic Conſtantini regis pia juſſa ſequutus.
Gorgonio Comiti ſtructuræ cura relicta eſt.

In Perſidem deinde profectus eſt; prælioque cum eis inito, multiſque utrinque cæſis, induciæ ad tempus ſatis longum factæ ſunt. Imperator itaque Antiochiam reverſus, Magnæ Eccleſiæ dedicationem celebravit. Hinc vero Conſtantinopolim profecturus, per Ciliciam iter ducit: ubi Pyrami fluvii pontem, opus magnificum, extruxit. Ab inde

---

1 Ἀββουραρσάκιος ὁ βασιλεύς.] Scribendum, Σαβουραρσάκιος, ſive Σαβουραρσάκης, uti habetur infra, in Juliano. Compoſitum vero vocabulum eſt, quod disjunctim legitur, Σάπωρ Ἀρσάκης, id eſt, *Sapor Rex*, Perſarum ſcil. Ἀρσάκης enim, *Rex* ſonat: uti ſupra edocti ſumus, lib. XI.

2 Κωνστάντιος ἐπέραιστον οἶκον.] Scr. ἐπήρατον. Cæterum verſus hi haud ſani ſunt. Forte legendum, Κωνσταντῖνος, ut & verſu tertio Κωνσταντίνου, uti metri ratio poſtulare videtur. Conſtantinus enim Magnus Eccleſiam hanc inchoavit, maximamque ejus partem abſolvit: cui tandem ſub Conſtantio F. ad exitum perductæ, iſta inſcripta ſunt.

3 πανφανόεντα.] Lego, παμφανόωντα. Hom. Il. Θ.

Ἅρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα.

4 ὑποδρήσσοντος ἐφετμαῖς.] Forte legendum, ὑποδρήσσοντος.

5 θαλάμη πόλον.] Lego, θαλαμηπόλος. θαλαμηπόλος, qui circa cubiculum verſatur, Cubicularius.

6 Τοῦ Πυράμου ποταμοῦ.] Leucoſyrus olim dictus eſt, teſte Stephano: Πύραμος, ποταμὸς ἐν Μαλλῷ τῆς Κιλικίας. ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Λευκόσυρος.

vero Mopsuestiam, Ciliciæ urbem veniens, ex morbo ibi interiit, annum agens quadragesimum.

ποταμοῦ, ἔργον μέγιστον. Καὶ [1] εἰσελθὼν ἐν Μαμψουεστίᾳ, πόλει τῆς Κιλικίας, ἀῤῥωστήσας τελευτᾷ ἐκεῖ, [2] ὢν ἐνιαυτῶν μ΄.

JULIANUS
IMPERATOR.

Constantium in imperio excepit Julianus, Apostata, Consanguineus ejus; quem ipse Cæsarem antea creaverat; Marmentio, & Neveta, Coss. & imperavit annos II. Erat hic eloquentia celebris: Apostata autem dictus est, quod Majorum suorum fide Christiana renunciata, in Paganismum transisset. Amicum autem, & coævum habuit Libanium, celeberrimum Sophistam Antiochensem.

Hujus sub Imperio S. Domitius martyrium passus est. Julianus enim, copiis ingentibus collectis, in Persas arma movit. Itinere vero per Antio-

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κωνσταντίου, ἐβασίλευσεν [3] Ἰουλιανὸς, ὁ παραβάτης, ὁ πρώην γενόμενος Καῖσαρ, ὁ συγγενὴς τοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίου, ἐπὶ ὑπατείας [4] Μαρμεντίου, καὶ Νεβήτα· [5] ὅστις ἐβασίλευσεν ἔτη β΄· ἦν δὲ ἐλλόγιμος· ὅστις ἐκλήθη παραβάτης, διότι ἀρνησάμενος τὸ δόγμα τῶν αὐτοῦ προγόνων, τὸ τῶν χριστιανῶν, γέγονεν Ἕλλην. Ἦν δὲ φίλος, καὶ ὁμόχρονος Λιβανίου, τοῦ περιβοήτου σοφιστοῦ Ἀντιοχείας.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Δομέτιος. Ἐπεστράτευσε γὰρ κατὰ Περσῶν δυνατὴν στρατείαν, καὶ κατελθὼν κατέλαβεν Ἀντιό-

---

1 Εἰσελθὼν ἐν Μαμψουεστίᾳ.] Scr. Μοψουεστίᾳ. Stephanus: Μόψου ἑστία, Κιλικίας, ἐπὶ τῷ Πυράμῳ ποταμῷ, ἀπὸ Μόψου τοῦ μάντεως. Urbs hæc etiam Μόψου κρῆναι dicta est: Cedren. in Constantio: καὶ ἐλθὼν ἐν Μόψου κρήναις, τελευτᾷ μηνὶ Νοεμβρίῳ γ΄. Hieronymus etiam. *Constantius Mopsocrenis, inter Ciliciam Cappadociamque moritur, anno ætatis suæ XLV.*

2 ὢν ἐνιαυτῶν μ΄.] Scribendi με΄. ætatis enim XLV. mortem obiit, teste Eutropio: quem etiam sequitur Hieronymus.

3 Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης.] Julianus iste Græcis Scriptor. παραβάτης, id est, *Transgressor*, passim vocatur: quod tamen nos, Epitheto æque frequenter Juliano à Latinis imposito, *Apostatam*, reddimus.

4 Μαρμεντίου καὶ Νεβήτα.] Chr. Alex. habet Μαμερτίνου καὶ Νεβήτ]α; rectius: hoc anno enim Fasti Capitolini Fl. Mamertinum, & Fl. Nevittam, Coss. habent.

5 ὅστις ἐβασίλευσεν ἔτη β΄.] Julianus post Constantii mortem, imperium solus tenuit anno uno, & mensibus VIII. uti Hieronymus, & post eum Jornandes. Eutropius tamen, eum imperium sui anno VII. mortem obiisse testatur: nempe annos illos V, quibus, à Constantio Cæsar renunciatus, in imperii consortium adscitus est, annumerans.

χειανῶ

χειαν· καὶ ἀνελθὼν ἐν τῷ ὄρει τῷ λεγομένῳ Κασίῳ, ἐποίησεν ἐκεῖ θυσίαν ἑκατόμβην τῷ Διῒ Κασίῳ· καὶ κατελθὼν ἐκεῖθεν, καὶ ἐλθὼν εἰς Δάφνην, ἐποίησε κἀκεῖ θυσίαν τῷ Ἀπόλλωνι. καὶ παρακοιμηθεὶς, εἶδεν ἐν ὁράματι παῖδα ξανθὸν, λέγοντα αὐτῷ· Ἐν Ἀσίᾳ δεῖ σε τεθνάναι. εἰσερχόμενος δὲ ἀπὸ Δάφνης ἐν Ἀντιοχείᾳ, ὑπηντήθη ὑπὸ τῶν συγκλητικῶν αὐτοῦ, καὶ τῶν ἀξιωματικῶν αὐτοῦ, καὶ τοῦ δήμου. καὶ ἔκραξαν αὐτῷ οἱ δημόται Ἀντιοχείας ὑβριστικὰς φωνὰς, ὡς χριστιανοὶ θερμοὶ ὄντες· δεδωκότες αὐτῷ, ἐν τῇ αὐτῶν φωνῇ, κληδόνα μὴ ὑποστρέψαι. ἀπὸ δὲ τῶν πλησίον αὐτοῦ, δύο κανδιδάτοι χριστιανοὶ, ὧν τὰ ὀνόματα ἐστὶ ταῦτα, Ἰουβεντῖνος, καὶ Μαξιμιανὸς, ἀποσχίσαντες συνέμιξαν τοῖς ὑβρίζουσιν αὐτὸν ὄχλοις, πλέον ἀνεγείροντες τὸν δῆμον εἰς ὕβρεις. καὶ ἑωρακὼς αὐτοὺς Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς, ἐκέλευσεν αὐτοὺς συσχεθῆναι· καὶ εὐθέως αὐτοὺς ἀπεκεφάλισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ, καὶ ἐτέθησαν τὰ λείψανα αὐτῶν ἐν τῷ μαρτυρίῳ, τῷ λεγομένῳ Κοιμητηρίῳ· οὕστινας καλοῦσιν οἱ Ἀντιοχεῖς, Γεντιλίους. Καὶ ἀγανακτήσας κατὰ τῶν Ἀντιοχέων, ἠπείλει αὐτοῖς, λέγων ὑποστρέφειν, καὶ τιμωρεῖσθαι αὐτοὺς, ὡς μὴ ἔχοντας κληδόνα· [1] εἰπὼν περὶ τῶν αὐτῶν Ἀντιοχέων λόγον, διαβάλλων αὐτοὺς ὡς τυράννους. καὶ προσέθηκε τὸν κατ' αὐτῶν ῥηθέντα παρ' αὐτοῦ λόγον, ἔξω τοῦ παλατίου τῆς αὐτῆς πόλεως, εἰς τὸ

chiam facto, ad Montem Caſium profectus eſt, ubi Jovi Caſio Hecatomben fecit: inde in Daphnem deſcendens, Apollini quoque ſacra peregit: ubi cum ad ſomnum recumberet, per quietem vidit puerulum quendam flavum, qui dicebat ei: *In Aſia moriturus es.* Ex Daphne autem Antiochiam adventanti, procedebant ei obviam Primores ejus, & Conciliarii, cum populo. Populus autem Antiochenus, qui Chriſtianiſmi zelo fervebat, Imperatorem contumelioſis dicteriis excepit; à Perſico etiam bello eum non reverſurum ominatus. Inter hos duo etiam erant ex familiaribus ejus, Chriſtianiſmi Candidati; quorum nomina, Juventinus, & Maximianus; qui ex Comitatu Imperatorio diſcedentes, immiſcuerunt ſeſe convicianti populo; multoque magis eos ad opprobria concitarunt. Hos videns Imperator Julianus, abſque mora comprehenſos capite multavit Antiochiæ: ubi etiam reliquiæ eorum in Martyrio, quod *Cœmeterium* vocant, recondebantur: Hos vero Antiochenſes, *Gentiles*, appellant. Julianus autem Antiochenis infenſus, interminatus eſt illis, dicens ſe redeuntem pœnas ab illis exacturum, eo quod adverſa ſibi ominati eſſent. Quin & Orationem contra Antiochenſes condidit; in qua rebellionis eos reos peragit: quam quidem Orationem extra Palatium Antiochenum, ad Elephantorum

1 Εἰπὼν περὶ τῶν αὐτῶν Ἀντιοχέων λόγον.] Λόγος iste à Juliano in Antiochenos ſcriptus, Μισοπώγων inſcribitur.

Tetra-

Tetrapylum, quod prope Regiam est, palam appendi jussit.

Tum vero contra Persas arma movens, per Cyrrhesticam ducit iter. Cyrrhum autem, regionis illius urbem, præteriens, turbam conspexit ad S. Domitii Cellam astantium, qui ab eo morborum sanationem petebant. Interrogatis autem quibusdam, quid sibi vellet iste populi concursus, responsum tulit; Monachum montis in spelunca degere, ad quem turba ista congregata est, uti morborum suorum medelam, & benedictionem ab illo accipiant. Julianus itaque Imperator, per Referendarium Christianum, S. Domitium monuit, verbis hisce: *Speluncam intrasti, ut Deo tuo placeres: ne igitur de hominibus placendis sis solicitus; sed solitariam agas vitam.* Respondens ei S. Domitius: *Ego*, inquit, *Deo, qui corpus mihi, animumque dedit, in hac spelunca memet includendo jampridem consecravi; Populum vero, ex fide ad me venientem, arcere non possum.* Cæterum Julianus Imperator, speluncæ os, aggestis lapidibus ingentibus, occludi jussit, viro justo intus incluso. Atque hunc vitæ finem habuit S. Domitius.

λεγόμενον Τετράπυλον τῶν ἐλεφάντων, πλησίον τῆς Ῥηγίας.

Καὶ ἐξελθὼν διὰ τῶν Κηρυσικῶν, ἀπῆλθε κατὰ Περσῶν· παρερχόμενος δὲ [1] διὰ Κύρου τῆς πόλεως ἐν τῇ χώρᾳ, εἶδεν ὄχλον ἑστῶτα ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ ἁγίου Δομετίου, καὶ ἰώμενον παρ' αὐτοῦ. καὶ ἐρωτᾷ τινας, τίς ἐστιν ἐκεῖνος ὁ συναγόμενος ὄχλος; καὶ ἔμαθεν, ὅτι ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ ὄρους ἐστὶ μοναχὸς, καὶ πρὸς αὐτὸν συνάγεται ὁ ἑστὼς ὄχλος, θέλων ἰαθῆναι, καὶ εὐλογηθῆναι παρ' αὐτοῦ. καὶ ἐδήλωσε τῷ ἁγίῳ Δομετίῳ ὁ βασιλεὺς Ἰουλιανὸς, [2] διὰ Ῥεφερενδαρίου χριστιανοῦ, ταῦτα· "Διὰ τὸ ἀρέσαι τῷ Θεῷ σου εἰς τὸ σπήλαιον εἰσῆλθες· ἀνθρώποις μὴ θέλε ἀρέσκειν, ἀλλὰ ἰδίαζε. καὶ ἀντεδήλωσεν αὐτῷ ὁ ἅγιος Δομέτιος· "ὅτι, ὡς τοῦ Θεοῦ ἐκδόσαντος μου τὴν ψυχὴν, καὶ τὸ σῶμα, ἐκ πολλοῦ χρόνου ἐν τῷ σπηλαίῳ τούτῳ ἐμαυτὸν ἀπέκλεισα· τὸν δὲ πρός με ἐρχόμενον ὄχλον ἐν πίστει, ἀποδιώκειν οὐ δύναμαι. καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Ἰουλιανὸς [3] ἀναφραγῆναι τὸ σπήλαιον λίθοις μεγάλοις, καὶ εἶναι αὐτὸν τὸν δίκαιον ἔσω· καὶ ἐκ τούτου ἐτελειώθη ὁ ἅγιος Δομέτιος.

---

1 Διὰ Κύρου τῆς πόλεως.] Scr. Κύῤῥου: à Cyrrho enim urbe, Cyrrhestica regio dicta est; uti supra monuimus.

2 διὰ ῥεφερενδαρίου χριστιανοῦ.] Ῥεφερενδάριος, sive ῥαιφερενδάριος, à Suida exponitur ἀναφορεὺς, *Relator*. Vide Jo. Meurs. Glossar. & Jo. Vossium, de vit. Serm.

3 ἀναφραγῆναι τὸ σπήλαιον.] Ita etiam Chr. Alex. ἀναφράσσω tamen, *aperio*, significat, sensu plane opposito. Hesychius: ἀναφοράξαντες (leg. ἀναφράξαντες) ἀναπλύξαντες, ἀναπετάσαντες. Forte itaque legendum, ἀποφραγῆναι.

Καὶ

Καὶ κατιὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουλιανὸς κατὰ Σαββουραρσάκου, βασιλέως Περσῶν, κατέφθασεν ἐν Ἱεραπόλει· καὶ πέμψας κατεσκεύασε πλοῖα ἐν Σαμοσάτοις, πόλεως τῆς Εὐφρατησίας, τὰ μὲν, διὰ ξύλων, τὰ δὲ, διὰ βυρσῶν· ὡς ὁ σοφώτατος Μάγνος ὁ χρονογράφος [1] ὁ Καρηνὸς, ὁ συνὼν αὐτῷ Ἰουλιανῷ βασιλεῖ, συνεγράψατο. Ἀπὸ δὲ Ἱεραπόλεως ἐξελθὼν, ἦλθεν ἐν Κάραις τῇ πόλει· κἀκεῖθεν εὗρε δύο ὁδοὺς, μίαν ἀπάγουσαν εἰς τὴν Νίσιβιν, πόλιν οὖσάν ποτε Ῥωμαίων, καὶ ἄλλην ἐπὶ τὸ Ῥωμαϊκὸν κάστρον, [2] τὸ λεγόμενον Κιρκίσιον, κείμενον εἰς τὸ μέσον τῶν δύο ποταμῶν, τοῦ Εὐφράτου, [3] καὶ τοῦ Ἀββορᾶ· ὅπερ ἔκτισε Διοκλητιανὸς, βασιλεὺς Ῥωμαίων. καὶ μερίσας τὸν στρατὸν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, πέμπει ἐπὶ τὴν Νίσιβιν ὁπλίτας ἄνδρας μυρίους ἑξακισχιλίους, μετὰ δύο ἐξάρχων, Σεβαστιανοῦ, καὶ Προκοπίου. καὶ κατέφθασεν ὁ αὐτὸς Ἰουλιανὸς τὸ Κιρκίσιον κάστρον· καὶ ἐάσας καὶ ἐν τῷ Κιρκισίῳ κάστρῳ οὓς εὗρεν ἐγκαθέτους στρατιώτας ἑξακισχιλίους, προσθεὶς αὐτοῖς καὶ ἄλλους ὁπλίτας ἄνδρας τετρακισχιλίους, μετὰ ἐξάρχων δύο, Ἀκκαμέου, καὶ Μαύρου. καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ παρῆλθε τὸν Ἀββορὰν ποταμὸν, διὰ τῆς [4] γεφύρης, τῶν πλοίων φθασάντων εἰς τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, ὧντινων πλοίων ὑπῆρχεν ὁ ἀριθμὸς, χιλίων

Imperator autem Julianus, in Sabburarsacem, Persarum regem exercitum ducens, Hierapolim venit; missis in Samosatam, Euphratesiæ urbem, qui navigia fabricarent, lignea quædam, quædam vero coriacea; uti habet sapientissimus Magnus Carrensis, Chronographus, qui hoc bello sub Juliano militavit. Hierapoli autem discedens Imperator, Carras venit; unde via sese in partes duas findit, quarum una in Nisibim abducit, urbem Romanis olim subjectam; altera in Circesium tendit, Castrum Romanum, quod Euphratem inter & Abboram fluvios medium, à Diocletiano Imperatore extructum est. Julianus itaque diviso exercitu, armatorum XVI. millia Nisibim versus expedivit, sub Sebastiani, & Procopii ductu: Ipse autem ad Circesium castrum ducit iter. Ubi militum stationariorum VI millibus, quos ibi invenit, ipse IV millia militum alia adjecit, Accameo & Mauro Ducibus constitutis. Inde autem discedens, ipse, cum Anatolio Magistro, Salustio, Præfecto Prætorio, cæterisque Ducibus, Abboræ fluminis ponte trajecto, classem suam, MCCL. naves numero habentem, per Euphratem adventantem, præsto-

1 ὁ Καρηνὸς.] Lego, Καῤῥηνός. Stephanus: Κάῤῥαι, πόλις Μεσοποταμίας &c. τὸ ἐθνικὸν, Καῤῥηνός. Pro Κάραι etiam, uti noster semper habet, scribendum, Κάῤῥαι.

2 τὸ λεγόμενον Κιρκίσιον.] Scr. Κιρκήσιον. De Castello hoc vide Procopium, Pers. lib. 2.

3 καὶ τὸ Ἀββορᾶ.] Ἀβόῤῥας Procopio vocatur fluvius iste.

4 γεφύρης.] Scr. γεφύρας.

latus est. Tum vero coactis in unum copiis, locum editiorem conscendit ipse, unde exercitum allocutus est: & cujusque fortia facta deprædicans, uti paratissimo, optimoque animo contra Persas in aciem descenderent hortatus est. Posthæc navigia conscendere jussis omnibus, ipse quoque in paratam sibi navem ingressus est; præmissis, qui exploratores essent, MD. ex numero Lancceariorum, & Mattiariorum, fortissimis viris. Vexillum etiam suum sibi præferri jussit: Lucianum vero Comitem, virum bellicosissimum, Imperator secum habuit: qui plurima Persarum castra, Euphrati confinia, & quæ, medias inter aquas, in insulis etiam sita erant, vastavit, Persis eorum custodibus deletis omnibus. Extremæ vero classis curam Victori, & Dagalaipho demandavit. Solvens autem cum exercitu omni Imperator, copias

διακοσίων πεντήκοντα. καὶ συναθροίσας τὸν ἴδιον αὐτοῦ στρατὸν, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ Ανατόλιον μάγιστρον, καὶ Σαλλέστιον ἔπαρχον πραιτωρίων, καὶ τοὺς στρατηλάτας αὐτοῦ, ἀνελθὼν ἐν ὑψηλῷ βήματι, δι' ἑαυτοῦ, προσεφώνησε τῷ στρατῷ, ἐπαινῶν αὐτοὺς, καὶ προτρεπόμενος, προθύμως, καὶ σωφρόνως ἀγωνίσασθαι κατὰ Περσῶν. καὶ εὐθέως ἐμβαίνειν εἰς τὰ πλοῖα ἐπέτρεψεν, εἰσελθὼν καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ εὐτρεπισθὲν αὐτῷ πλοῖον· καὶ [1] προηγεῖσθαι αὐτῶν πρὸς κουλκάτορας προσέταξεν ἄνδρας γενναίους, ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ [2] τῶν λασκιαρίων, καὶ ματτιαρίων, χιλίους πεντακοσίους· κελεύσας βαστάζεσθαι καὶ τὰ σίγνα αὐτοῦ, καὶ τὸν κόμητα Λουκιανὸν, ἄνδρα πολεμικώτατον εἶναι σὺν αὐτῷ. ὅστις καὶ πολλὰ κάστρα Περσικὰ, παρὰ τὸν Ευφράτην κείμενα, καὶ ἐν μέσῳ τῶν ὑδάτων ἐν νήσοις ὄντα, ἐπόρθησε, καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς ὄντας Πέρσας ἀνεῖλε. Βίκτορα δὲ, καὶ Δαγαλάϊφον κατέταξεν ὄπισθεν τῶν λοιπῶν πλοίων εἶναι, φυλάττειν τὰ πλήθη. καὶ κατῆλθεν ὁ βασιλεὺς, μετὰ τοῦ στρατοῦ παντὸς,

1 προηγεῖσθαι αὐτῶν πρὸς κουλκάτορας.] Scr. προσκουλκάτορας, conjunctim. προσκουλκεύειν, & ἐξκουλκεύειν, *excubias agere, explorare*: inde προσκουλκάτορες, & ἐξκουλκάτορες, *Excubitores, Exploratores*. Vide J. Vossium de vit. Serm. & Jo. Meurs. Glossar. His adde Nic. Rigalt. Glossar. in Σκοῦλται, & Σκουλτάτωρες: licet enim voces hæ diversam agnoscant originem, eandem tamen rem signare videntur.

2 Τῶν λασκιαρίων, καὶ ματτιαρίων.] Λασκιάριοι sunt *Lancearii*: verum quinam sint Mattiarii hi, non adeo facile est dictu. Vocabulum occurrit aliquoties apud Ammianum Marcellinum, & Zozimum: quod tamen non explicant interpretes. Certe Mattiarios cum Lancneariis ubique junctos invenimus: *Mater* autem, sive *Materis*, aut *Mataris*, teli quoddam genus erat, cujus meminerunt inter antiquos J. Cæsar, & Livius; quod etiam Lanceæ longioris genus fuisse, conjicit doctissimus J. Vossius, de vit. Serm. An igitur *Matari* armatus fuerit Mattiarius noster, aliis inquirendum propono. Militum vero genus hoc Explorationibus idoneum fuisse, etiam ex Ammiano Marcellino colligere licet: qui lib. 21. de Constantio Imp. hæc habet: *Qua gratia in lætitiam Imperator versus, ex metu, concione mox absoluta, Arbelionem ante alios faustum ad intestina bella sedanda ex anteactis jam sciens, iter suum praire eum Lancneariis, & Mattiariis, & catervis expeditorum præcepit,*

διὰ

διὰ τῆς μεγάλης διόρυγος τοῦ Εὐφράτου, τῆς μισγούσης τῷ Τίγρητι ποταμῷ· καὶ εἰσῆλθεν [1] εἰς τὸν αὐτὸν Τίγρηνα ποταμὸν, ὅπου μίγνυνται οἱ δύο ποταμοὶ, καὶ ἀποτελοῦσι λίμνην μεγάλην. καὶ παρέλαβεν εἰς τὰ Περσικὰ, ἐν τῇ χώρᾳ τῶν λεγομένων Μαυζανιτῶν, πλησίον Κτησιφῶντος πόλεως, ἔνθα ὑπῆρχε τὸ Περσικὸν βασίλειον· καὶ ἐπικρατὴς γενόμενος Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς, ἐσκήνωσεν ἐν τῇ πεδιάδι τῆς αὐτῆς πόλεως Κτησιφῶντος, βουλόμενος μετὰ τῆς ἰδίας συγκλήτου καὶ ἕως Βαβυλῶνος εἰσελθεῖν, καὶ παραλαβεῖν τὰ ἐκεῖσε.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Σαββουραρσάκιος, ὑπονοήσας ὅτι διὰ τῆς Νισίβεως ἤρχετο ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων Ἰουλιανὸς, ὥρμησε κατ' αὐτοῦ μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ παντός. Ἀπαγγελθέντος δὲ αὐτῷ, ὅτι ὄπισθεν αὐτοῦ ἐστιν ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων Ἰουλιανὸς, παραλαβὼν τὰ Περσικὰ μέρη, καὶ ὅτι ἔμπροσθεν αὐτῷ ἀπαντῶσιν οἱ στρατηγοὶ τῶν Ῥωμαίων, καὶ πλήθη πολλὰ, καὶ γνοὺς ὅτι ἐμεσάσθη, φεύγει ἐπὶ τὴν Περσαρμενίαν· δόλῳ πέμψας δύο συγκλητικοὺς αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς κατ' ἰδίαν βούλησιν ῥινοτομήσας, πρὸς Ἰουλιανὸν τὸν βασιλέα Ῥωμαίων, ἵνα πλανήσωσιν αὐτὸν, πρὸς τὸ μὴ καταδιωχθέντα [2] αὐτὸν φθασθῆναι. οἱ δὲ ῥινοτομηθέντες [3] Πέρσες ἦλθον πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων, προδοῦναι, [4] φησὶν, θέλοντες τὸν βασιλέα Περσῶν, ὡς τιμωρησάμενον αὐτούς·

suas per eum locum trajecit, ubi Tigris & Euphrates concurrentes, ingentem alveum efficiunt. Exinde per Tigrim vectus, in Persidis regionem perrexit, quæ Mauzanitarum vocatur, à Ctesiphonte non procul, ubi Reges Persarum sedes suas habuerunt. Figebat autem tentoria sua Victoriosus Imperator Julianus in ipsa Ctesiphontis planicie; in animo etiam habens, ad Babylonem usque cum Primoribus suis penetrare, ipsamque subjugare.

Persarum vero Rex Sabborarsacius, existimans Imperatorem Romanum per Nisibim iter suum instituisse; copiis suis omnibus instructus, adversus eum proficiscitur. Certior autem factus Julianum sibi à tergo esse, regiones Persicas occupantem, à fronte autem Romanos Duces, cum exercitu magno se adorturos instare; mediis se hostibus inclusum sentiens, in Persameniam fugit. Cavensque sibi ne ab hostibus prehenderetur, ex Primoribus suis duos, naribus proprio illorum ex consensu abscissis, dolose mittit, qui Julianum in avia abducerent. Duo itaque hi Imperatorem Romanum adeuntes, Persarum ei regem, ob illatas sibi injurias, se prodituros esse dicebant. Cumque juramento

1 Εἰς τὸν αὐτὸν Τίγρηνα ποταμόν.] Scr. Τίγρητα, à Τίγρης, Τίγρητος: de qua vocis hujus formatione, vide Eustathium in Dionys. Periegesi.

2 αὐτὸν φθασθῆναι.] φθασθῆναι, aor. 1. pass. infinit. modi, à φθάζω inusitato: quam tamen vocem passive usurpatam, alibi haud temere invenies.

3 Πέρσες.] Scr. Πέρσαι.

4 φησίν.] Scr. φασίν.

ſeſe in hoc obſtrinxiſſent, Imperator dolis eorum deluſus, ipſe cum exercitu hos itineris duces ſecutus eſt. Menſis autem Deſii, ſive Junii, dies erat XXV, cum à Transfugis hiſce in locum deſertum, & aquis carentem, per milliaria CL. per errorem ducti, invenerunt ibi mœnia quædam antiqua & collapſa urbis, olim Bubionis; villam etiam aliam, quæ domicilia quædam adhuc ſtantia habens, deſerta tamen fuit, nomine Aſiam. Imperator hic, cum exercitu conſidens, caſtra poſuit: ſed nec militi cibum, nec jumentis pabulum in tam deſerto loco invenire potuit. Exercitus itaque totus, percepto demum ab Imperatore Transfugarum dolis deluſo ſe in loca illa horrida & inculta adductum eſſe, tumultus ſtatim ciebat maximos. Die autem ſequente, nempe Junii XXVI, Imperator deceptores illos coram adduci juſſit: qui interrogati, fatebantur; *Se quidem, ob Regem Patriamque ſuam ſervandos, fraudem illis feciſſe; Ecce etiam,* dicentes, *ad mortem parati ſervi tui.* Accepit eos Imperator, ſalvoſque fore fide data promiſit, modo exercitum ſuum ex deſerto illo deducerent.

Circa horam vero diei ſecundam, Julianus interim

ἀπατηθεὶς δὲ παρ᾽ αὐτῶν ἐπομνυμένων ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουλιανὸς, ἠκολούθησεν αὐτοῖς, μετὰ τοῦ ἰδίου στρατεύματος· καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἄνυδρον, ἐπὶ μίλια ρν´, πλανήσαντες αὐτοὺς, τῇ εἰκάδι πέμπτῃ τοῦ Δεσίου, τοῦ καὶ Ἰουνίου μηνὸς· καὶ εὑρὼν ἐκεῖ τείχη παλαιὰ πεπτωκότα πόλεως λεγομένης Βουβίων, καὶ ἄλλο δὲ χωρίον, ἑστώτων μὲν τῶν οἰκημάτων, ἔρημον δὲ ὄν, ὅπερ ἐλέγετο Ἀσία· ἔνθα ἐλθὼν ὁ βασιλεὺς Ἰουλιανὸς, καὶ ὁ πᾶς στρατὸς τῶν Ῥωμαίων, ἐκεῖ ἐσκήνωσεν. Ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς τόποις γενόμενοι ἐλίποντο τροφῶν, καὶ οὐδὲ τοῖς ἀλόγοις ὑπῆρχε βοτάνη· ἦν γὰρ ἐρημία· καὶ γνοὺς ὁ πᾶς στρατὸς Ῥωμαίων, ὅτι ἀπατηθεὶς ὁ βασιλεὺς, ἐπλάνησεν αὐτοὺς, καὶ εἰς ἐρήμους ἤγαγε τόπους, εἰς πολλὴν ἀταξίαν ἐτράπησαν. Τῇ δὲ ἑξῆς ἡμέρᾳ, μηνὶ Ἰουνίῳ κς´, ἀγαγὼν τοὺς πλανήσαντας αὐτὸν Πέρσας, ἐξήτασεν αὐτούς· "καὶ ὡμολόγησαν, λέγοντες, ὅτι ὑπὲρ πατρίδος, καὶ τοῦ βασιλέως ἡμῶν, ἵνα σωθῇ, ἐδώκαμεν ἡμᾶς ἑαυτοὺς εἰς θάνατον, καὶ ἐπλανήσαμεν ὑμᾶς· ἰδοὺ οἱ δοῦλοί σου ἀποθάνομεν. Καὶ ἀπεδέξατο αὐτοὺς, μὴ φονεύσας αὐτούς· ἀλλὰ δοὺς λόγον αὐτοῖς, ἵνα ἐκβάλωσι τὸν στρατὸν ἐκ τῆς ἐρήμου χώρας.

Καὶ περὶ ὥραν δευτέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ὁ βασιλεὺς Ἰουλιανὸς παριὼν

1 Δοὺς λόγον αὐτοῖς.] λόγος hoc loco, *Indemnitatis cautionem* ſignificat: quo ſenſu aliquoties etiam infra occurrit; ut lib. 14. de Eudocia Imperatrice fratres ſuos accerſente: *ἤνεγκεν αὐτοὺς ἐκ τῆς πόλεως Ἀθηνῶν, ὑπὸ λόγον, ἐν* Κωνσταντινουπόλει: & lib. 15. in Zenone: καὶ ἐκβαλὼν αὐτὸν, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ, ὑπὸ λόγον ὅτι οὔτε ἀποκεφαλίζονται, οὔτε σφαγιάζονται, &c.

τὸ στράτευμα, καὶ δυσωπῶν αὐτοὺς, μὴ ἀτάκτως φέρεσθαι, ἐτρώθη ἀδήλως· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἴδιον παπυλεῶνα, διὰ τῆς νυκτὸς τελευτᾷ· ὡς ὁ προγεγραμμένος Μάγνος ἐξέθετο. Εὐτυχιανὸς δὲ ὁ χρονογράφος, ὁ Καππάδοξ, στρατιώτης ὢν, καὶ 1 βικάριος τοῦ ἰδίου ἀριθμοῦ τῶν Πριμοαρμενιακῶν, παρὼν καὶ αὐτὸς ἐν τῷ πολέμῳ, συνεγράψατο, ὅτι κατελθὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουλιανὸς, 2 μονὰς ιε' ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη, διὰ τοῦ Εὐφράτου εἰσῆλθε, καὶ ἐπικρατὴς γενόμενος, καὶ νικήσας, πάντας παρέλαβεν, ἕως πόλεως λεγομένης Κτησιφῶντος, ἔνθα ὁ βασιλεὺς Περσῶν ἐκάθητο, ἐκείνου

dum lustrato exercitu militem se continere hortaretur, ab incerta manu vulneratus est: & in tentorium suum se recipiens, eadem nocte mortuus est: uti scriptis prodidit Magnus supradictus. Eutychianus autem Chronographus, Cappadox, qui & Miles, & Vicarius cohortem suam Primoarmeniorum bello hoc duxit, scriptum reliquit; Imperatorem Julianum. emenso xv. dierum itinere, in regiones Persicas, per Euphratem penetrasse: ubi bello superior factus, & ubique victor, omnia subegit, adusque Ctesiphontem urbem, regni Persici sedem Regiam;

1 Βικάριος τοῦ ἰδίου ἀριθμοῦ.] Quod Nostro ἀριθμὸς, aliis recentiorum νούμερον est; *Numerus*; *Cohors* scilicet: Suidas, Νούμερα, σπεῖραι, πλήθη στρατευμάτων, φάλαγγες, νούμερα, λεγόμενα. *Numerus* vero quantus fuit, ex Cedreno, cum Nostro collato, colligere licet. Ubi enim Noster, de Tzitta, à Justiniano in Armeniam misso Præfecto, habet, ἀριθμοὺς τέσσαρας· Cedrenus hæc reddit, χιλιάδας τέσσαρας. Βικάριος vero, *Vicarius*; qui duplex erat, Politicus, & Militaris: βικάριος ἀριθμοῦ, *Vicarius cohortis*, quem Galli, *Lieutenant*, appellant.

2 Μονὰς ιε' ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη.] Ita etiam infra lib. 18. αἰχμαλωτίσαντες ἐπὶ μονὰς δέκα. Μονὴ, *Mansio*, sive *statio* est. Vocabulum hoc sensu usurpatum occurrit etiam apud Theophanem, in Justiniano: ὥστε ἀπὸ δ' μονῶν τῆς θαλάσσης τὸν Γελίμερα αὐλίζεσθαι: quo loco Anastasius Bibliothecar. μονὰς, *Mansiones* vertit. *Et asseverabat omnem securitatem habere illos, & haud metuere quenquam illorum, quod adversus se moveretur exercitus, ita ut à quatuor* mansionibus *malis (l. maris) Gelimer moraretur.* Quod vero Theophani, ἀπὸ δ' μονῶν, Anastasio *à quatuor mansionibus*, est, apud Procopium scribitur, ἡμερῶν τεττάρων ὁδῷ. Lib. enim 1. de bell. Vandal. unde hæc ipsa nobis protulit Theophanes, de Belisarii in Gelimerem expeditione verba faciens Procopius, hæc habet: καὶ διὰ ταῦτα Γελίμερα πολέμιον, οὐδὲν ἐννοοῦντα, Καρχηδόνος τε καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων ὀλιγωρηκότα τῶν ἐπὶ θαλάσσῃ χωρίων, ἐν Ἑρμιόνῃ διατριβὴν ἔχειν, ἣ ἐστιν ἐν Βυζακίῳ, ἡμερῶν τεττάρων ὁδῷ τῆς ἠϊόνος διέχουσα· ὥστε πάρεστιν αὐτοῖς πλεῖν οὐδὲν δειμαίνουσι δύσκολον, καὶ προσορμίζεσθαι ἔνθα ἂν αὐτοὺς τὸ πνεῦμα καλοίη. Itaque δ' μοναὶ Theophanis, & Anastasii *Quatuor Mansiones*, sunt *Quatuor dierum itinera*; & Nostri idcirco μοναὶ ιε', sunt, quod nos Anglice diceremus, **Fifteen daies march**, sive spatium illud quod exercitus diebus XV. emetiri solet. In Cursibus etiam Publicis Veredariorum erant σταθμοὶ, id est, *stationes*, sive *mansiones*, Ubi iter facientes Veredos sibi paratos habuerunt. Quæ Persis etiam Parasangæ erant, à Lazis ἀνάπαυλαι, sive *mansiones* vocatæ sunt: uti nos docet Agathias lib.2. Harum tamen *mansionum* neutra ad nostrum propositum facere videtur.

Rege ipſo in Perſarmeniam fuga elapſo. Sequente autem die, Primoribus, & exercitu ſtipatus, Babylonem uſque penetrare deſtinaverat, urbem eam de nocte aggreſſurus. Inter dormiendum vero, per ſomnum vidit virum quendam adultum, lorica indutum, qui tentorium Regium in Aſia, urbe Cteſiphonti vicina, erectum ingreſſus, haſta eum percuſſit. Ipſe autem, horrore expergefactus, exclamitare: confeſtim itaque conſurgentes Cubicularii Eunuchi, & Spatharii, quique ad tentorium regis excubias agebant milites, cum lampadibus regiis ad eum ingreſſi ſunt. Julianus autem Imperator, ubi animadvertiſſet ſe ſub axilla lethale vulnus accepiſſe, de Vici nomine, ubi poſitum erat tentorium, ſciſcitatus eſt. Aſiam vero vocari, reſpondentibus eis; elata ſtatim voce, exclamavit: *O Sol, Julianum perdidiſti!* Et effuſo ſanguine ejus omni, animam efflavit, hora noctis V, anno Æræ Antiochenæ CCCCXI.

φυγόντος ἐπὶ τὰ μέρη τῶν Περσαρμενίων. καὶ βουλομένου μετὰ τῆς ἰδίας συγκλήτου, καὶ τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ, ἄχρι τῆς Βαβυλῶνος τῇ ἑξῆς ὁρμῆσαι, καὶ ταύτην παραλαβεῖν διὰ τῆς νυκτός· καὶ ὡς καθεύδει, εἶδεν ἐν ὁράματί τινα τέλειον ἄνδρα, [1] ἐνδεδυμένον ζάβαν, καὶ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν εἰς τὸν παπυλεῶνα αὐτοῦ, πλησίον τῆς πόλεως Κτησιφῶντος, [2] ἐν πόλει λεγομένῃ Ἀσίᾳ, καὶ κρούσαντα αὐτὸν λόγχῃ· καὶ πτοηθεὶς, ἐξυπνίσθη κράξας· καὶ ἐξανέστησαν οἱ κουβικουλάριοι εὐνοῦχοι, καὶ σπαθάριοι, καὶ ὁ στρατὸς, ὁ φυλάττων τὸν παπυλεῶνα· καὶ εἰσελθόντες πρὸς αὐτὸν μετὰ λαμπάδων βασιλικῶν· καὶ περισσευθεὶς Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς ἑαυτὸν σφαγέντα κατὰ τῆς μασχάλης, ἐπηρώτησεν αὐτούς· πῶς λέγεται ἡ κώμη, ὅπου ἐστὶν ὁ παπυλεών μου; καὶ εἶπον αὐτῷ, ὅτι Ἀσία λέγεται. καὶ εὐθέως ἔκραξεν· [3] "ὦ Ἥλιε, ἀπώλεσας Ἰουλιανόν. καὶ ἐκχυθεὶς τὸ αἷμα, παρέδωκε τὴν ψυχὴν, ὥραν νυκτερινὴν πέμπτην, ἔτους κατὰ [4] Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην χρηματίζοντος υιά.

Exercitus itaque abſque mora, priuſquam id hoſtes reſci-

Καὶ εὐθέως ὁ στρατὸς, πρὸ τοῦ γνῶναι τοὺς πολεμίους Πέρσας, ἀπῆλ-

1 Ενδεδυμένον ζάβαν.] Chr. Alex. habet, ἐνδεδυμένον ὑπάτου σχῆμα. Ζάβα tamen indumentum eſt Militare, quod *Loricam*, reddit Suidas, in Ζαβαρεῖον. Ζαβαρεῖον, ἐν ᾧ αἱ ζάβαι, αἵ εἰσιν ὅπλα πολεμικὰ ἀπόκεινται· ζάβα γὰρ τὸ λωρίκιον. Juſtinianus etiam Novell. LXXXV. κωλύομεν γὰρ τοὺς ἰδιώτας ἐργάζεσθαι καὶ ὠνεῖσθαι τόξα καὶ βέλη, σπάθας τε καὶ ξίφη, (ἅπερ καλεῖν εἰώθασι παραμήρια,) καὶ τὰς λεγομένας ζάβας, ἤτοι λωρίκια, &c.

2 Εν πόλει λεγομένῃ Ἀσίᾳ.] Chr. Alex. habet, ἐν κώμῃ λεγομένῃ Ῥαδίᾳ.

3 ὦ Ἥλιε, ἀπώλεσας Ἰουλιανόν.] Alii eum blaſphemam animam hiſce tradunt evomuiſſe: ΝΕΝΙΚΗΚΑΣ ΓΑΛΙΛΑΙΕ, *Viciſti Galilae.*

4 ἔτους κατὰ Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην χρηματίζοντος υιά.] Annus Æræ Antiochenæ CCCCXI, anno Chriſti vulgari CCCLXII. reſpondet, id eſt anno Chriſti Euſebiano CCCLXIV: quo etiam anno Hieronymus Juliani ponit obitum.

θεν

θον εἰς τὸν παπυλεῶνα Ἰοβιανοῦ, [1] κόμητος τῶν δομεστίκων, καὶ στρατηλάτου τὴν ἀξίαν ἔχοντος· καὶ ἀγνοοῦντα ἤγαγον αὐτὸν εἰς τὸν βασιλικὸν παπυλεῶνα, ὡς δῆθεν τοῦ βασιλέως Ἰουλιανοῦ ζητήσαντος αὐτόν. καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸν παπυλεῶνα, συσχόντες αὐτὸν, ἀνηγόρευσαν βασιλέα, τῇ κζ' τοῦ Δεσίου, τοῦ καὶ Ἰουνίου μηνὸς, [2] πρὸ τοῦ διαφαύσει. τὸ δὲ πλῆθος τοῦ στρατοῦ τὸ ἐπὶ Κτησιφῶντα, καὶ [3] τὸ ἀπὸ πολλοῦ διαστήματος ἀπληκεῦον, οὐκ ἔγνω τὰ συμβάντα, ἕως ἀνατολῆς ἡλίου, ὡς ἀπὸ διαστήματος ὄντες. Ἐτελεύτα οὖν ὁ αὐτὸς Ἰουλιανὸς βασιλεὺς, [4] ὢν ἐνιαυτῶν λγ'.

Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ νυκτὶ εἶδεν ἐν ὁράματι καὶ ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος Βασίλειος, ὁ Καισαρείας Καππαδοκίας, τοὺς οὐρανοὺς [5] ἠνεῳγμένους, καὶ τὸν σωτῆρα Χριστὸν ἐπὶ θρόνου καθήμενον, καὶ εἰπόντα κραυγῇ· Μερκούριε, ἀπελθὼν φόνευσον Ἰουλιανὸν τὸν βασιλέα, τὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν. Ὁ δὲ ἅγιος Μερκούριος, ἑστὼς ἔμπροσθεν τοῦ Κυρίου, ἐφόρει θώρακα σιδηροῦν ἀποστίλβοντα·

rent, tentorium Joviani, Comitis Domesticorum, & Tribuni militum, adeuntes, ipsum, nil tale cogitantem, Regis ad tentorium, tanquam à Juliano accersitum, deduxerunt: statimque ut ingressus est, tenentes eum, Imperatorem salutarunt, Desii, sive Junii XXVII, tempore antelucano. Reliquus autem exercitus, qui ad Ctesiphontem castra posuerat, quique longo aberat intervallo, de his quæ acciderant, usque ad ortum Solis, nihil cognovit. Mortuus est itaque Julianus Imperator, ætatis suæ anno XXXIII.

Porro eadem ipsa nocte sanctissimus Basilius, Cæsariensis in Cappadocia Episcopus, per somnum vidit cœlos apertos, Christumque Salvatorem solio insidentem, magnoque clamore dicentem: *Mercuri! egressus, Julianum Imperatorem, Christianorum hostem, interfice.* Aderat coram Domino S. Mercurius, thorace ferreo coruscante armatus: acceptoque

1 Κόμητος τῶν δομεστίκων.] Δομέστικοι, præter alias multas significationes, etiam cohortem significat, Imperatoris custodiæ destinatam, ex equitibus utplurimum constantem; unde Suidas: Δομέστικοι, οἱ τῶν Ῥωμαίων ἱππεῖς· οἱ κατὰ Ῥωμαίους οἰκειακοὶ στρατιῶται. Zonaras etiam Annal. Tom. 2. de Diocletiani patre: ἄλλοι δὲ κόμητα δομεστίκων αὐτὸν γενέσθαι φασί· δομεστίκους δέ τινες τοὺς ἱππέας νομίζουσιν· adeo ut Jovianus, Imperatorii satellitii Præfectus fuisse videatur. Hieronymus, *Primicerium Domesticorum*, vocat.

2 Πρὸ τοῦ διαφαύσει.] Lego, διαφαῦσαι. Chr. Alex. διασαφῶσαι, mendose.

3 τὸ ἀπὸ πολλοῦ διαστήματος ἀπληκεῦον.] Ἀπληκεύειν, *applicare*, Castra metari: & ἄπληκτα, *Fossata*, *Castra*: vocabula hæc à Latino *applico* formata, hoc sensu passim occurrunt apud recentiores.

4 ὢν ἐνιαυτῶν λγ'.] Legendum, λα'. Eutropius, lib. 10. testatur Julianum interfectum esse, *anno ætatis altero & trigesimo*. Chr. Alex. interim corrigendum, quod habet, ὢν ἐτῶν λϛ'. Hieronymus tamen longissime omnium à vero abest, annos XL. ei tribuens.

5 Ηνεῳγμένους.] Scr. ἀνεῳγμένους.

mandato,

mandato, disparuit protinus. Rursus autem coram Domino comparere visus, exclamavit: *Occisus est Imperator Julianus, uti imperasti, Domine.* Clamore tanto perterritus Basilius Episcopus, è somno excitatus est. Colebat enim eum Julianus Imperator, ut eruditum, & studiorum suorum socium: frequentesque ad illum litteras mittebat. S. itaque Basilius in templum, ad Preces matutinas descendens, clero que universo ad se vocato, Visionis arcanum illis aperuit, & quod Julianus Imperator eadem nocte interfectus esset. Illi vero Episcopum, uti taceret, nec quid tale evulgaret, rogarunt omnes. Verum Eutropius Chronographus ex his nonnulla in Scriptis suis aliter tradidit.

καὶ ἀκούσας τὴν κέλευσιν, ἀφανὴς ἐγένετο. καὶ πάλιν εὑρέθη ἑστὼς ἔμπροσθεν τοῦ Κυρίου, καὶ ἔκραξεν· Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς σφαγεὶς ἀπέθανεν, ὡς ἐκέλευσας, Κύριε. καὶ πτοηθεὶς ἐκ τῆς κραυγῆς [1] ὁ ἐπίσκοπος Βασίλειος, διυπνίσθη τεταραγμένος. ἐτίμα γὰρ αὐτὸν Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς, καὶ ὡς ἐλλόγιμον, καὶ [2] ὡς συμπράκτορα αὐτοῦ· καὶ ἔγραφεν αὐτῷ συχνῶς. καὶ κατελθὼν ὁ ἅγιος Βασίλειος διὰ τὰ ἑωθινὰ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καλέσας πάντα τὸν κλῆρον αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς τὸ τοῦ ὁράματος μυστήριον, καὶ ὅτι ἐσφάγη Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς, καὶ τελευτᾷ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ. καὶ πάντες παρεκάλουν αὐτὸν σιγᾷν, καὶ μηδενὶ λέγειν τι [3] τοσοῦτον. ὁ δὲ σοφώτατος [4] Εὐτρόπιος ὁ χρονογράφος, ἔν τισι τούτων οὐχ ὡμοφώνησεν ἐν τῇ αὐτοῦ συγγραφῇ.

1 Ὁ ἐπίσκοπος Βασίλειος διυπνίσθη.] Narratiunculam hanc habes etiam apud Chron. Alex. Verum futilia sunt hæc omnia: Basilius enim, Juliano superstite, presbyter tantum erat; sub Valente vero Episcopus tandem factus est; cujus rei testes habemus locupletes Niceph. Hist. Eccles. lib. 11. cap. 17, & 18. Sozomen. l.6. cap.15. Socrat. l.4. cap. 21.

2 Ὡς συμπράκτορα αὐτοῦ.] Raderus apud Chr. Alex. συμπράκτορα etiam vertit, *studiorum socium*: atque hanc interpretationem confirmare videntur, quæ infra habentur in Chr. Alex. de Theodosio Jun. & Paulino, qui ibidem vocatur Theodosii συμπράκτωρ καὶ φίλος· non modo enim familiaritate conjuncti, sed & literis etiam una imbuti fuerant. Vide etiam Niceph. l.10. c.1.

3 τοσοῦτον.] Scr. τοιοῦτον.

4 Εὐτρόπιος ὁ χρονογράφος ἔν τισι τούτων οὐχ ὡμοφώνησεν.] Nec mirum; Paganus enim erat Eutropius.

JOVIA-

JOVIANUS IMPERATOR.

ΜΕτὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου, ἐβασίλευσεν [1] Ἰουβιανὸς, ὁ υἱὸς Οὐρανιανοῦ, στεφθεὶς ὑπὸ τοῦ στρατοῦ ἐκεῖ [2] ὑπὸ τὰ Περσικὰ μέρη, [3] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Σαλουστίου· ἦν δὲ χριστιανὸς πάνυ· ἐβασίλευσε δὲ μῆνας ζʹ.

Ἢ μόνον δὲ ἐβασίλευσε, προσεφώνησε παντὶ τῷ στρατῷ, καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ συγκλητικοῖς, δι' ἑαυτοῦ κράξας· εἰ θέλετέ με βασιλεύειν ὑμῶν, ἵνα πάντες χριστιανοὶ ἐστέ· καὶ εὐφήμησεν αὐτὸν ἅπας ὁ στρατὸς, καὶ οἱ συγκλητικοί. καὶ ἐξελθὼν ὁ αὐτὸς Ἰοβιανὸς, ἅμα τῷ στρατῷ, ἐκ τῆς ἐρήμου, εἰς τὴν εὐθαλῆ γῆν τὴν Περσικὴν, ἐμερίμνα πῶς ἂν ἐξέλθοι ἐκ τῶν Περσικῶν μερῶν. ὁ δὲ βασιλεὺς Περσῶν Σαββουραρσάκιος, [4] μαθὼν τὴν τοῦ βασιλέως Ἰουλιανοῦ τελευτὴν, φόβῳ

MOrtuo Juliano Apoſtata, imperium ſuſcepit Jovianus, Uraniani F. qui regnavit menſes VII: Diadema capiti ejus imponente exercitu ibi in Perſicis regionibus, ſub Conſulatu Saluſtii.

Hic, cum Chriſtiani nominis ſtudioſiſſimus eſſet, quamprimum imperare cœpit, exercitum omnem, Primoreſque allocutus, ipſe voce ſua proclamavit; *Si me veſtrum vultis Imperatorem, ſitis Chriſtiani omnes.* Fauſtis ad hæc eum celebrarunt acclamationibus Exercitus totus, & Senatores. Egreſſus deinde Jovianus cum exercitu ſuo ex ſolitudine in virentes Perſidis campos, ſollicite perquiſivit quo pacto ex Perſarum finibus ſeſe expediret. At vero Perſarum rex Sabborarſacius, morte Juliani

---

1 Ἰουβιανὸς, ὁ υἱὸς Οὐρανιανοῦ.] Zonaras habet, υἱὸς Βαρρωνιανοῦ, rectius: Varroniani enim filius erat: Varronianum etiam ipſe filium habuit, quem Cæſarem creavit: Οὐαρρωνιανοῦ, itaque forte noſter ſcripſerit. Imperator vero iſte Eutropio Jovinianus dictus eſt; Ammiano Marcellino, Juvianus dictus fuiſſe videtur: qui hoc nomen ideo exercitui arriſiſſe ſcribit, eo quod unica tantum litera à Juliano diſcriminatum erat: Marcellinus lib. 25. Scriptorum Græcorum, Latinorumque plurimi, Ἰοβιανὸν vocant: noſter Ἰουβιανὸν, & Ἰοβιανόν.

2 ὑπό.] Forte, ἐπί.

3 Ἐπὶ τῆς ὑπατείας Σαλουστίου.] Julianus enim Imp. Saluſtii collega, jam mortuus eſt.

4 Βασιλεὺς Περσῶν Σαββουραρσάκιος.] Qui aliis Σάπωρ, & Σαπώρης. Noſtro utplurimum Σαββουραρσάκιος eſt, id eſt, Σάπωρ ἀρσάκης, *Sapor Rex*, uti ſupra monuimus. Chr. Alex. habet, Λαβουαρσάκιος, mendoſe.

5 Μαθὼν τὴν τοῦ βασιλέως Ἰουλιανοῦ τελευτήν.] Chr. Alex. legit, μήπω μαθών· μήπω itaque hic excidiſſe ſuſpicor. Perſarum enim rex, audita Juliani morte, Romanorumque neceſſitate, animoſior inde factus, ipſos inſecutus eſt. Vide Ammianum Marcellinum.

Imperatoris [nondum] audita, pavore ingenti perculſus, ex Perſarmenia Surenam quendam ex Optimatibus ſuis legatum miſit ad Imperatorem Romanum, pacis conditiones obnixe petiturum. Hunc amice accepit diviniſſimus Jovianus Imperator; annuitque, ſe pacis petitionem libenter acceptare: viciſſimque dixit, ſe Legatum ad Perſarum Regem miſſurum. Quod ubi audierat Surenas, Perſarum Legatus, Jovianum Imperatorem rogavit, uti abſque mora ulla pacis fœdera ferirentur. Jovianus itaque, infra dignitatem ſuam eſſe exiſtimans, ſi Imperator cum Senatorio viro, Perſarum nempe Legato, ipſe de pacis conditionibus ageret; deſignavit ad hoc munus obeundum Arintheum Patricium, ex Conſiliariis ſuis; interpoſita fide de firmandis eis omnibus, de quibus ipſi cum Perſarum Legato conveniret: conceſſis inſuper trium dierum induciis, quibus de pace conſilia agitarentur. Pactum eſt itaque inter Arintheum Patricium Romanum, & Surenam Senatorem & Legatum Perſarum, uti Perſis Romani totam Mygdoniam Provinciam, Niſibimque, ejus Metropolim,

πολλῷ συνεχόμενος, ἐκ τῆς Περσαρμενίας χώρας πρεσβευτὴν ἐξέπεμψεν, αἰτῶν περὶ εἰρήνης καὶ δεόμενος, ἕνα τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ, [1] ὀνόματι Σουρραειναν, πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων· ὅντινα ἐδέξατο ἀσμένως ὁ θειότατος Ἰοβιανὸς βασιλεὺς, καὶ ἐπένευσε δέχεσθαι τὴν πρεσβείαν τῆς εἰρήνης· [2] εἰρηνικῶς πέμπειν καὶ αὐτὸς πρεσβευτὴν πρὸς τὸν βασιλέα Περσῶν. 3 ἤτησε τὸν βασιλέα Ἰοβιανὸν, τυπῶσαι εὐθὺς καὶ παραχρῆμα εἰρήνης πάκτα. καὶ ἀφορίσας συγκλητικὸν αὐτοῦ, τὸν Πατρίκιον Ἀρίνθεον, δέδωκεν αὐτῷ τὸ πᾶν· συνταξάμενος ἐμμένειν τοῖς παρ' αὐτοῦ δοκιμαζομένοις, ἤτοι τυπουμένοις· [οἷα τοῦ βασιλέως αὐτοῦ ὑπερηφανοῦντος, μετὰ τοῦ συγκλητικοῦ, ἤτοι πρεσβευτοῦ Περσῶν, ποιῆσαι εἰρήνης πάκτα.] καὶ παρασχόντος ἔνδοσιν τοῦ πολέμου ἡμέρας τρεῖς, ἐν τῇ περὶ τῆς εἰρήνης βουλῇ. καὶ ἐτυπώθη μεταξὺ τοῦ 4 Πατρικίου Ἀρινθέου τοῦ Ῥωμαίου, καὶ Σουρραεινᾶ, συγκλητικοῦ καὶ πρεσβευτοῦ Περσῶν, 5 δοῦναι Ῥωμαῖοι Πέρσαις πᾶσαν τὴν ἐπαρχίαν τὴν λεγομένην Μυγδονίαν, καὶ τὴν μητρόπολιν αὐτῆς, 6 τὴν λεγομένην Νιζτίβιος, γυμνὴν,

---

1 ὀνόματι Σερρχειναν.] Chr. Alex. hunc, Σουρέναν, vocat.

2 Εἰρηνικῶς πέμπειν καὶ αὐτός.] Repono, εἰρηκὼς, ex Chr. Alex.

3 ἤτησε βασιλέα τὸν Ἰοβιανόν.] Locus mutilus: ſupple ex Chr. Alex. Ἀκούσας δὲ τοῦτο Σουρένας, πρεσβευτὴς Περσῶν, ἤτησε &c.

4 Πατρικίου Ἀρινθέτου.] Scr. Ἀρινθέου, ſive Ἀρινθαίου, uti habet Chr. Alex.

5 δοῦναι Ῥωμαῖοι Πέρσαις.] Chr. Alex. δοῦναι Ῥωμαίους, rectius.

6 τὴν λεγομένην Νιζτίβιος.] Νίζτιβις, pro Νίσιβις; corrupta recentiorum ſcriptura. Niſibis vero à quibuſdam, Antio-

σὺν τείχεσι μόνοις, ἄνευ ἀνδρῶν τῶν οἰκούντων αὐτήν. καὶ τούτου στηριχθέντος, καὶ εἰρήνης ἐγγράφου γενομένης, ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ ὁ βασιλεὺς Ἰοβιανὸς ἕνα τῶν σατραπῶν, Πέρσην ὄντα μετὰ τοῦ πρεσβευτοῦ, ὀνόματι Ἰούνιον, εἰς τὸ διασῶσαι αὐτὸν, καὶ τὰ ἐξπέδιτα αὐτοῦ, ἐκ τῆς Περσικῆς χώρας, καὶ παραλαβεῖν τὴν ἐπαρχίαν, καὶ τὴν μητρόπολιν αὐτῆς.

[1] Καὶ καταφθάσας ὁ βασιλεὺς Ἰοβιανὸς τὸ Νιζτίβιος πόλιν, οὐκ εἰσῆλθεν ἐν αὐτῇ, ἀλλ' ἔξω τῶν τειχέων κατεσκήνωσεν. ὁ δὲ Ἰούνιος, ὁ τῶν Περσῶν σατράπης, εἰσελθὼν εἰς τὴν πόλιν, κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως, εἰς ἕνα τῶν πύργων σημεῖον Περσικὸν ἔθηκε· τοῦ δὲ βασιλέως Ῥωμαίων κελεύσαντος τοὺς πολίτας πάντας, σὺν πᾶσι τοῖς διαφέρουσιν αὐτοῖς, ἕως ἑνὸς, ἐξελθεῖν. καὶ ἐξελθὼν πρὸς αὐτὸν Σιλουανὸς, κόμης τῇ ἀξίᾳ, καὶ πολιτευόμενος τῆς αὐτῆς πόλεως, προσέπεσεν αὐτῷ τῷ βασιλεῖ, δεόμενος αὐτοῦ, μὴ προδοῦναι τὴν πόλιν Πέρσαις· καὶ οὐκ ἔπεισεν αὐτόν. ὀμωμοκέναι γὰρ, [φησὶν,] ἔφασκε, καὶ μὴ βούλεσθαι [2] δόξαν ἐπίορκον παρὰ πᾶσιν ἔχειν. καὶ τειχίσας πόλιν ἔξω τοῦ τείχους τῆς πόλεως Ἀμίδης, καλέσας τὴν κώμην Νισίβεως, ἐκεῖ πάντας τοὺς ἐκ τῆς Μυγδωνίας χώρας οἰκεῖν ἐποίησε, καὶ Σιλουανὸν τὸν πολιτευόμενον.

polim, cum solis mœnibus, incolis vero denudatam, concederent. Quo confirmato, paceque tabulis consignata, Jovianus Imperator sibi assumpsit ex Persarum Satrapis Junium quendam, qui cum Legato venerat, qui ipsum, exercitumque, ex Persarum finibus educeret; & Provinciam, ejusque urbem Principem acciperet.

Imperator autem Jovianus Nisibim veniens, urbem non ingressus est; sed tentoriis extra mœnia defixis, Junium, Persarum Satrapam, ingredi jussit. Hic itaque ingressus, turrim conscendit; à cujus summitate, signum Persicum extulit; Imperatore, incolas urbis ad unum omnes, cum bonis suis, excedere jubente. Egressus autem Silvanus Comes, & Præfectus urbis, procidens Imperatori ad pedes, deditionem urbis deprecatus est. Renuit Imperator, caussatus fidem se suam interposuisse, nec perjurii de se opinionem apud omnes excitare velle. Itaque extra mœnia urbis Amidæ, vicum quendam muro cingens, vicum Nisibenum vocavit; Mygdoniosque omnes, ipsumque Silvanum Præfectum, ibidem habitare jussit.

Antiochia Mygdoniæ dicta est; asserente Theodorito Hist. Eccles. lib. 2. cap. 30. Νίσιβις, ἣν Ἀντιόχειαν Μυγδονίας τινὲς ὀνομάζουσιν, ἐν μεθορίῳ κεῖται τῶν Περσῶν καὶ Ῥωμαίων ἡγεμονίας. Pro Nostri vero Νιζτίβιος, Chr. Alex. habet Νησιβέων.

1 Καὶ καταφθάσας ὁ βασιλεὺς Ἰουβιανὸς τὸ Νιζτίβιος πόλιν.] Scr. τὴν N. πόλιν· Ista vero supplenda sunt, apud Chr. Alex.

2 δόξαν ἐπίορκον.] Forte scribend. ἐπιόρκου, uti Chr. Alex. habet.

Tum vero per Mesopotamiam instituto itinere, templa Christianorum excitavit, rerumque gerendarum curam eis commisit; Christianis etiam ubique Præfectis, & Exarchis, per Orientem omnem constitutis. Imperator autem Jovianus, pace cum Persis ad breve tempus confecta, Oriente relicto propter Hyemem, quæ gravis incumbebat, cum copiis suis Constantinopolim versus maturavit iter. Galatarum autem regionem in reditu suo appulsus, in vico Didastana diem suum obiit, annum agens sexagesimum.

Καὶ περάσας ἐπὶ τὴν Μεσοποταμίαν, εὐθέως πάντα τὰ χριστιανῶν ἀνήγειρε, καὶ [1] χριστιανοῖς ἐνεχείριζε τὰ πράγματα, καὶ ἄρχοντας χριστιανοὺς εἰς τὴν ἀνατολὴν πᾶσαν προηγάγετο, καὶ ἐξάρχους. καὶ ἀπολιπὼν τὴν ἀνατολὴν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰοβιανὸς, μετὰ τὸ ποιῆσαι πάκτα εἰρήνης μετὰ Περσῶν πρὸς ὀλίγον χρόνον, ἐξώρμησεν ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν σπουδαίως, μετὰ τοῦ αὐτοῦ στρατοῦ, διὰ τὸν χειμῶνα· ἦν γὰρ βαρύς. καὶ ἐν τῷ ἀνιέναι αὐτὸν, κατέφθασε τὴν Γαλατῶν χώραν· καὶ τελευτᾷ ἰδίῳ θανάτῳ, [2] ἐν κώμῃ λεγομένῃ Διδάστανα, [3] ὢν ἐνιαυτῶν ξ΄.

VALENTINIANUS IMPERATOR.

JOvianum excepit in regno Valentinianus, cognomento Severus; qui Imperator Nicææ factus, regnavit annos XVI. Christianus hic erat, ad imperium à Senatu provectus:

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἰοβιανοῦ, [4] ἐβασίλευσε Βαλεντινιανὸς, ἐν Νικαίᾳ πόλει, ὁ ἀπότομος, [5] ἔτη ις΄. ἦν δὲ χριστιανός. οὗτος δὲ ὑπὸ τῆς συγκλήτου προήχθη, καὶ

1 χριστιανοῖς ἐνεχείριζε τὰ πράγματα.] Chr. Alex. habet, ἐνεχείρησε, mendose. Verum ista, quæ ibi depravatissime leguntur, ex nostro restituenda sunt.

2 Ἐν κώμῃ λεγομένῃ Διδάστανα.] Scr. Δαδαστανᾷ. Hieronymus: *Jovianus cruditate, sive odore prunarum, quas nimias adoleri jusserat, Dadastanæ moritur.* Vide & Socratem, Theodoritum, Zozomenum, alios.

3 ὢν ἐνιαυτῶν ξ΄.] Mortuus est Jovianus anno ætatis suæ XXXII. teste Eutropio, lib. 10. ad finem: *Decessit imperii mense septimo, tertio decimo Kal. Martias: ætatis, ut qui plurimum, ac minimum tradunt, tertio & trigesimo anno.*

4 Ἐβασίλευσε Βαλεντινιανὸς, ἐν Νικαίᾳ πόλει.] ἀναγορευθεὶς supplendum videtur. Cedren. Οὐαλεντινιανὸς ἀνηγορεύθη ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνίας, &c.

5 ἔτη ις΄.] Valentinianus Imp. salutatus, fratrem Valentem in imperii consortium statim adscivit. Valens tamen iste, quo superstite diem suum obiit Valentinianus, XIII. tantum annos imperasse infra dicitur: numerus itaque hic corruptus. Forte itaque scribendum, ἔτη ια΄. XI. enim imperii anno mortuum Valentinianum tradit Hieronymus.

ἐστέφθη

ἐστέφθη βασιλεὺς ὑπὸ Σαλουστίου, τοῦ ἐπάρχου, τῶν πραιτωρίων, ἐπιλεξαμένου αὐτὸν, καὶ καταναγκάσαντος αὐτὸν βασιλεῦσαι. τὸν γὰρ αὐτὸν βασιλέα Βαλεντινιανὸν Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς, ὁ παραβάτης, ὡς χριστιανὸν πάνυ, [1] ἔπεμψεν εἰς Σαλαβρίαν, ποιήσας τριβοῦνον ἀριθμοῦ· ἔγνω γὰρ ἐν ὁράματι, ὅτι, μετ' αὐτὸν, αὐτὸς βασιλεύει. ὁ δὲ ἔπαρχος Σαλούστιος, πέμψας ἤνεγκεν αὐτὸν ἀπὸ Σαλαμβρίας, καὶ εἶπε τῷ στρατῷ· ὅτι, οὐδεὶς ποιεῖ βασιλέα Ῥωμαίων, ὡς οὗτος.

Η μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, εὐθέως [2] διεδέξατο τὸν αὐτὸν ἔπαρχον Σαλούστιον, καὶ ὑπὸ ἐγγύας ποιήσας, ἔθηκε πρόθεμα κατ' αὐτοῦ, ἵνα εἴ τις ἠδικήθη τι παρ' αὐτοῦ, προσέλθῃ τῷ βασιλεῖ. καὶ οὐδεὶς προσῆλθε κατὰ Σαλουστίου, ἦν γὰρ ἁγνότατος.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Βαλεντινιανὸς ἔκτισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ πολλά. ἐπεστράτευσε δὲ κατὰ Περσῶν, πέμψας τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀδελφὸν Βάλεντα, ποιήσας αὐτὸν Καίσαρα, μηνὶ Ἀπριλλίῳ πρώτῃ· καὶ οὐκ

Diadema autem ei impoſuit, qui & eum Imperatorem nominavit, & quaſi imperium ſuſcipere coëgit, Saluſtius, Prætorio Præfectus. Imperator enim Julianus Apoſtata, Valentinianum, ceu Chriſtiani nominis ſtudioſiſſimum, in Salabriam relegaverat, conſtituens eum cohortis tribunum: ut qui viſo quodam præſenſerat, eum poſt ſe regnaturum. Hunc itaque ex Salabria accerſendum curat Saluſtius Præfectus, exercitumque concione habita monuit, neminem ad imperium Romanum æque idoneum eſſe ac hunc.

Hic vero quamprimum regnare cœpit, Saluſtium Præfectura abdicavit, & ſtipulatis qui pro eo reſponderent fidejuſſoribus, publico contra eum Edicto denunciavit, uti ſi quis ab eo læſus fuiſſet, ad Imperatorem accederet. Nemo autem contra Saluſtium prodiit: erat enim vir ſumma integritate.

Valentinianus Imperator plurima Antiochiæ condidit. Contra Perſas quoque arma movit, miſſo Valente, fratre ſuo; quem Cæſarem creaverat, Aprilis 1.

1 Ἔπεμψεν εἰς Σαλαβρίαν.] Chr. Alex. habet, Ὀλυμβρίαν· Cæterum Valentinianus, cum Juliano Imp. Præfectus cohortis eſſet, ob ſpretos ejuſdem ritus Gentilitios, militia exutus, & in Melitinam, Armeniæ urbem, exul miſſus eſt: uti teſtatur Zozomenus, Hiſt. Eccleſ. lib. 4. cap. 6.

2 διεδέξατο τὸν αὐτὸν ἔπαρχον Σαλούστιον.] Hæc ita reddit Chr. Alexandrini Interpres: *Saluſtium Præfectum prætorio recepit*: male omnino, contraque verborum vim. Διαδέχεσθαι enim apud Authores hoſce, ſonat, διάδοχόν τινι δοῦναι, *Succeſſorem alicui dare*, ſive, Magiſtratu abdicare. Hoc maximum nimirum ſeveritatis ſuæ τεκμήριον exhibuit Imperator Valentinianus, cum nec amico ſuo chariſſimo, modo injuſti quid in illum objiceretur, parci voluiſſet. Non itaque Valentinianus Vadimonium pro Saluſtio promiſit; hoc enim accuſatorum omnium propulſandorum occaſio proculdubio extitiſſet: ſed vadimonium ab eo, criminationibus quibuſcunque reſpondendis, exegit.

Non tamen ad prælia deventum eſt: Valens enim pacis conditiones iniit cum eis; hoc ab eo Perſis flagitantibus: utpote quem penes, fratris ſub perſona, ſumma rerum eſſet poteſtas.

Valens autem, cum exercitu ſuo, Novembris x, Indictione xiv, Antiochiam Syriæ veniens, ibi de pace cum Perſis agendi cauſa commoratus eſt. Fœdera autem firmavit in Septennium, Perſis ei dimidiam Niſibis partem reddentibus. Valens autem ſitu urbis Antiochenæ, tum ob aërem, tum ob aquas amœniſſimo delectatus, Forum ibi, opus magnificum extruxit; diſſoluta, uſque ad Plethrium, Baſilica, quæ Cæſarium olim vocata, juxta Horologium ſita erat, & Commodi Balneum, quod nunc in Syriæ Comitis Prætorium converſum eſt. Concham quoque ejus inſtauravit. Fornicatum item opus Parmenio torrenti, qui ex monte hiberno tempore ſcaturiens, urbem percurrit medius, ſuperinduxit. Aliam quoque Baſilicam extruxit, è regione Balnei Commodiani. Inſuper etiam Baſilicas quatuor columnis ingentibus Saloniticis exornavit; quarum tecta laqueata cælaturis, marmore vario,

ἐπολέμησεν ὁ αὐτὸς Βάλης, ἀλλὰ κατελθὼν ἐποίησεν εἰρήνης πάκτα, (εἶχε γὰρ πᾶσαν ἐξουσίαν, εἰς πρόσωπον τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ·) κατελθόντων Περσῶν, καὶ αἰτησάντων εἰρήνην.

Γενόμενος οὖν ὁ αὐτὸς Βάλης ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας, μετὰ τοῦ πλήθους τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως, μηνὶ Νοεμβρίῳ δεκάτῃ, Ἰνδικτιῶνι ιδ', [1] διέσυρεν ἐκεῖ, ἕνεκεν τοῦ ποιῆσαι μετὰ Περσῶν τὰ πάκτα τῆς εἰρήνης· καὶ ἐποίησε τὰ πάκτα, ἐπὶ ἔτη ἑπτὰ, τῶν Περσῶν αἰτησάντων εἰρήνην, καὶ παραχωρησάντων τὸ ἥμισυ τοῦ Νιζιπίβιος. καὶ ἔκτισεν ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχέων πόλει, τερφθεὶς τῆς τοποθεσίας, καὶ τῶν ἀέρων, καὶ τῶν ὑδάτων, πρῶτον τὸ φόρον ἐπιβαλόμενος, μέγα κτίσμα, λύσας τὴν βασιλικὴν, τὴν λεγομένην πρώην τὸ Καισάρειον, τὴν οὖσαν πλησίον τοῦ ὡρολογίου, καὶ τοῦ Κομμοδίου δημοσίου, τοῦ νυνὶ ὄντος πραιτωρίου ὑπατικοῦ Συρίας ἄρχοντος, ἕως τοῦ λεγομένου Πλεθρίου, καὶ τὴν κόγχην ἀνανεώσας αὐτῆς· καὶ εἰλήσας ἀψίδας ἐπάνω τοῦ λεγομένου Παρμενίου χειμάῤῥου ποταμοῦ, κατερχομένου ἀπὸ τοῦ ὄρους, κατὰ μέσον τῆς πόλεως Ἀντιοχείας. καὶ ποιήσας ἄλλην βασιλικὴν κατέναντι τοῦ Κομμοδίου, καὶ κοσμήσας τὰς τέσσαρας βασιλικὰς κίοσι μεγάλοις Σαλωνιτικοῖς· καλαθώσας δὲ τὰς [2] ὑποροφώσεις, καὶ καλλωπίσας γραφαῖς, καὶ μαρμάροις

1 διέσυρεν ἐκεῖ.] Διασύρω, apud Noſtrum, ſignificat *Moras traho*; uti etiam paulo infra: καὶ διατρίψαντος ἐν Ῥώμῃ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἀρκαδίου πρὸς τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν, βασιλέα Ὀνώριον· ὡσαύτως δὲ καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν διασύραντος, &c.

2 ὑποραφώσεις.] Scr. ὑπωροφώσεις.

Διαφόροις,

διαφόροις, καὶ μουσώσει· μαρμαρώσας δὲ ἐπάνω τῶν εἰλημάτων τῶν χειμάῤῥου πᾶν τὸ μέσαυλον, ἐπλήρωσε τὸν φόρον αὐτοῦ· καὶ τὰς τέτρασι βασιλικαῖς διαφόρους ἀρετὰς χαρισάμενος, καὶ ἀνδριάντας στήσας. ἐν δὲ τῷ μέσῳ [1] στήσας μέγα πάνυ κίονα, ἔχουσαν στήλην Βαλεντινιανοῦ βασιλέως, ἀδελφοῦ αὐτοῦ· καὶ στήλην δὲ μαρμαρίνην ἐν τῷ Σινάτῳ τῆς Κόγχης, καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐν τῇ Κόγχῃ βασιλικῆς ἄλλην στήλην, διὰ τιμίου λίθου, ἀνέθηκε καθεζομένην τῷ αὐτῷ θειοτάτῳ βασιλεῖ Βαλεντινιανῷ. ἔκτισε δὲ καὶ τὰς δύο σφενδόνας τοῦ Κυνηγίου, εἰλήσας αὐτὰς, καὶ πληρώσας βάθρων· ἐπειδὴ πρότερον Μονομαχεῖον ἦν. ἔκτισε δὲ καὶ τὸ δημόσιον λουτρὸν, πλησίον τοῦ Ἱππικοῦ. ἔκτισε δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ θαυμαστὰ ἔργα, ἐν τῇ αὐτῇ πόλει.

Ὁ δὲ θειότατος βασιλεὺς Βαλεντινιανὸς πολλοὺς συγκλητικοὺς, καὶ ἄρχοντας ἐπαρχιῶν ἐφόνευσεν, ὡς ἀδικοῦντας, καὶ κλέπτοντας, καὶ ἁρπάζοντας. τὸν δὲ [2] Πραιπόσιτον τοῦ παλατίου αὐτοῦ, ὀνόματι Ροδανὸν, ἄνδρα δυνατώτατον, καὶ εὔπορον, καὶ διοικοῦντα τὸ παλάτιον, ὡς πρῶτον

& muſivo opere decoravit. Meſaulum quoque Parmenii fornicibus ſuperimpoſitum, marmore totum adornans, Forum ſuum abſolvit. Quatuor etiam Baſilicas ornamentis variis, ſtatuiſque poſitis inſignivit: quarum in medio, ingenti Columnæ impoſitam fratris ſui Valentiniani Imperatoris ſtatuam collocavit. Statuam quoque aliam, in Conchæ Senaculo, marmoream; tertiam inſuper ex lapillis pretioſis, ad ſedentis formam factam, in medio Baſilicæ in Concha poſitæ, eidem Imperatori Valentiniano dicavit. Duas etiam Cynegii Fundas extruxit; quas etiam, tecto ſuperinductas, ſedibus complevit; cum prius Monomachium fuiſſet. Balneum quoque Publicum, prope Circum extruxit; præter alia etiam, in eadem urbe, admiranda plurima.

Diviniſſimus autem Imperator multos ex Senatoribus, & Provinciarum Præſides, propter rapinas, extortiones, aliaque injuſta ab eis commiſſa, morte multavit. Rhodanum vero, palatii Præpoſitum, virum potentem, & copioſum, &

1 στήσας μέγα πάνυ κίονα.] μεγάλην ſcribendum eſſe, apparet ex ſequentibus.

2 Πραιπόσιτον τοῦ παλατίου.] *Præpoſiti*, imperio Græco-Romano plurimi fuerunt: hic vero πραιπόσιτος τοῦ παλατίου, idem erat, qui & ἔπαρχος, ſive ὕπαρχος πραιτωρίων, quo duplici nomine Procopio dictus eſt, Goth. 2. & 3. Evagrius ὕπαρχον τῆς αὐλῆς vocat: quem etiam ſummum fuiſſe magiſtratum aſſerit: τοὺς καλουμένους βίνδικας ἐφ' ἑκάστῃ πόλει προεστάμενος, ἐσηγήσατο φασὶ Μαρίνου τοῦ Σύρου, τὴν κορυφαίαν διέποντος τῶν ἀρχῶν, ὃν οἱ πάλαι ὕπαρχον τῆς αὐλῆς ἐκάλουν. Evagrius Hiſt. Eccleſ. lib. 3. cap. 42. Idem πραιπόσιτος τῆς αὐλῆς, Simeoni Metaphraſti dictus eſt. Latinis, *Cura Palatii*, vocabatur, & *Curopalates*: Græcis etiam, mutuato vocabulo, Κουροπαλάτης. Vide Jo. Meurſii Gloſſar. & doctiſſimi Fabroti Gloſſar. ad Cedren. ubi etiam ipſiſſimum hunc Auctoris noſtri locum habes.

pala-

palatium curantem, (ut qui Eunuchorum Præfectus esset, magnaque dignitate cultus,) in funda Hippodromi, interim dum ipse Circensia spectabat, vivum cremiis comburi jussit. Rhodanus enim iste Præpositus, viduæ cuidam, Veronicæ nomine, dolo velut à potentiore circumventæ, bona sua eripuerat. Mulier Valentinianum Imperatorem de his appellat: qui statim litis arbitrum illis dedit Salustium Patricium: qui etiam Rhodanum Præpositum reum peregit. Imperator, ut Salustii sententiam intellexit, Præposito edixit, uti ablata viduæ restitueret: quod tamen adduci non potuit ut faceret Rhodanus; sed ab Salustio Patricio provocavit. Imperator super his indignatus, mulieri præcepit, uti ad se accederet, dum Circensia spectaret. Mulier itaque Imperatorem accessit, ad Certamen quintum Matutinum [finitum;] cum Rhodanus Præpositus illi à dextra astaret: quem tamen compre-

ὄντα ἀρχιδεύνουχον, καὶ ἐν μεγάλῃ τιμῇ ὄντα, ζῶντα ἔκαυσεν εἰς τὴν σφενδόνην τοῦ Ἱππικοῦ φρυγάνοις, ὡς θεωρεῖ τὸ Ἱππικὸν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Βαλεντινιανός. ὁ γὰρ πραιπόσιτος αὐτοῦ Ῥοδανὸς ἥρπασεν οὐσίαν ἀπό τινος χήρας γυναικὸς καλουμένης Βερονίκης, [1] πλέξας αὐτῇ ὡς ἐν δυνάμει ὤν· [2] καὶ προσῆλθεν ἐκείνη τῷ αὐτῷ Βαλεντινιανῷ βασιλεῖ. ἡ μόνον δὲ ἐβασίλευσε, καί [3] αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δικαστὴν, τὸν πατρίκιον Σαλούστιον· ὅστις κατέκρινε τὸν αὐτὸν πραιπόσιτον Ῥοδανόν. καὶ μαθὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τὸν ὅρον παρὰ τοῦ πατρικίου Σαλουστίου, ἐκέλευσε τῷ αὐτῷ πραιποσίτῳ, ἀναδοῦναι τῇ χήρᾳ, ἅπερ ἥρπασε παρ' αὐτῆς. καὶ οὐκ ἐπείσθη ὁ αὐτὸς Ῥοδανὸς, καὶ ἀνέδωκεν αὐτῇ· ἀλλ' ἐξεκαλέσατο τὸν πατρίκιον Σαλούστιον· καὶ [3] ἀγανακτήσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ἐκέλευσε τῇ αὐτῇ γυναικὶ προσελθεῖν αὐτῷ, ὡς θεωρεῖ τὸ Ἱππικόν· καὶ προσῆλθεν αὐτῷ ἡ γυνὴ [4] τῷ πέμπτῳ βαίῳ πρωΐας· καὶ ὡς ἵσταται ἔγγιστα αὐτοῦ εἰς τὰ δεξιὰ ὁ αὐτὸς Ῥοδανὸς πραιπόσιτος, ἐκέλευσεν ὁ αὐτὸς βα-

---

1 πλέξας αὐτῇ.] Hesychius: Πλέκει, μηχανᾶται. Infra etiam lib. 14. de Cyro Præfecto: καὶ κατεσκευάσθη λοιπὸν, καὶ ἐπλάκη ὡς Ἕλλην ὁ αὐτὸς Κῦρος, &c.

2 Καὶ προσῆλθεν ἐκείνη τῷ αὐτῷ Βαλεντινιανῷ βασιλεῖ· ἡ μόνον δὲ ἐβασίλευσε, κατ' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς &c] Locus mutilus: qui ex Chr. Alex. ita restituendus. Καὶ προσῆλθεν ἐκείνη τῷ αὐτῷ Βαλεντινιανῷ βασιλεῖ, κατ' αὐτοῦ τοῦ πραιποσίτου· καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς &c.

3 ἀγανακτήσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ἐκέλευσε τῇ αὐτῇ γυναικὶ προσελθεῖν αὐτῷ.] Chr. Alex. habet: καὶ ἀγανακτήσας ὁ Σαλούστιος, ἐκέλευσε τῇ γυναικὶ προσελθεῖν τῷ βασιλεῖ, &c.

4 τῷ πέμπτῳ βαίῳ πρωΐας.] Chr. Alex. habet, τῷ βαίῳ πρωΐ· ubi Interpres, βαίον, solum, vertit: qua tamen ratione ductus, non video. Quomodo enim Imperator, dum Circensia spectaret, solus esse diceretur? πέμπτῳ, itaque supplendum, ex nostro. Βαίω

vero

βασιλεὺς, καὶ κατεχέθη ἀπὸ τοῦ καθίσματος, ἐπὶ πάσης τῆς πόλεως, καὶ ἀπηνέχθη εἰς τὴν σφενδόνην τοῦ Ἱππικοῦ, καὶ ἐκαύθη. καὶ ἐχαρίσατο τῇ αὐτῇ χήρᾳ γυναικὶ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Βαλεντινιανὸς πᾶσαν τὴν περιουσίαν τοῦ αὐτοῦ πραιποσίτου Ῥοδανοῦ· καὶ εὐφημίσθη ὑπὸ τοῦ δήμου παντὸς, καὶ τῆς συγκλήτου, ὡς δίκαιος, καὶ ἀπότομος· καὶ ἐγένετο φόβος πολὺς εἰς τοὺς κακοπράγμονας, καὶ εἰς τοὺς ἁρπάζοντας τὰ ἀλλότρια, καὶ ἡ δικαιοσύνη ἐκράτει.

Ὁμοίως δὲ καὶ τὴν δέσποιναν [1] Μαριανὴν, τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, ἀγοράσασαν προάστειον ἔχον πρόσοδον, καὶ [2] δοῦσαι παρ' ὃ ἦν τὸ προάστειον ἄξιον, καὶ τιμηθεῖσαν, ὡς Αὐγοῦσταν·

henſum, & à ſella in Circi fundam deturbatum, ſpectante populo univerſo, concremavit. Imperator porro Valentinianus Rhodani Præpoſiti bona Viduæ addixit omnia: Senatu interim, populoque univerſo eum acclamationibus celebrantibus, ceu Judicem juſtum, & ſeverum. Terror itaque inde ingens injurios homines, & aliena diripientes invaſit omnes, Juſtitia interim invaleſcente.

Pari exemplo Imperator, audito Imperatricem Marianam, conjugem ſuam, prædium Suburbanum pretio, ſed viliori quam erat, coëmiſſe, (nempe, quod æſtimatio ei, tanquam Auguſtæ, facta fue-

vero Munera erant, non ab Imperatore, aut Patriarcha, ſeptimana ante diem tantum Palmarum quotannis diſtributa; quod Jo. Meurſio viſum eſt; unde & nomen ſumpſiſſe putat: ſed etiam ἔπαθλα, βραβεῖα, Munera ſive præmia quæcunque victoribus data. Βαΐς enim, ſive βαΐον, *Palma ramus*: Palma autem victores olim coronatos fuiſſe, omnibus notum. Hinc pro Dono, ſive munere quocunque, vocabulum deinceps uſurpatum. Male itaque Landulphum corrigit J. Meurſius, Notis ſuis in Conſtantin. Porphyrog. de Adminiſtr. Imp. pag. 21. ubi in his verbis, *uſque ad ſolutionem primi* bravii *calcavit*: pro *bravii*, *baii*, reponendum contendit. *Brabium* enim hoc loco, τοῦ βαΐου Cedreni ſenſum optime exprimit: utrumque enim, tum βραβεῖον, tum βαΐον *Præmium victori datum*, ſenſu primo: metaphorice vero, id tempus, quo, certamine finito, præmium victori deferendum erat, ſignificat. Atque hic vocabuli hujus ſenſus ubique eſt, apud noſtrum. Certamen vero quodlibet ubi finiebatur, victori Bravium ſtatim datum erat: unde habemus, apud Cedrenum, τοῦ πρώτου βαΐου· apud Noſtrum hoc loco, τῷ πέμπτῳ βαΐῳ· & infra, lib. 18. ἕως τοῦ εἰκοστοῦ δευτέρου βαΐου· id eſt, *uſque ad vigeſimum ſecundum Certamen finitum*. Præmia vero hæc à Principe Victores petere ſolitos fuiſſe apparet ex noſtro infra, lib. 18. ubi de Juliano Samarita, Tyranno, Circenſia ſpectante verba faciens, hæc habet: καὶ τὸ πρῶτον βαΐον ἐνίκησε Νικέας τις, ἡνίοχος χελσιανός· & paulo poſt: καὶ ἐλθὼν πρὸς τὸν τύραννον, ὀφείλων τιμηθῆναι, ---- εὐθέως πέμψας ἀπεκεφάλισε τὸν ἡνίοχον ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ.

1 Μαριανὴν, τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα.] Valentinianus Imp. duas ſimul uxores habuit; priorem hanc, quam Chr. Alex. *Marinam* Jornandes & Zonaras, *Severam* vocant: ex qua, privatus adhuc, Gratianum filium habuit: alteram deinde, uxore ſua eum ad id incitante, ſibi ſumpſit, nomine Juſtinam: uti teſtatur Paulus Diaconus: *Valentinianus, dudum laudante uxore ſua pulchritudinem Juſtinæ, ſibi eam ſociavit in matrimonio.*

2 δοῦσαι.] Scr. δοῦσαν.

rat:) mittit qui juramento obſtricti bona fide prædium æſtimarent. Cumque intellexiſſet illud multo pluris eſſe, quam quod Auguſta ſolverat, indignatus adverſus Imperatricem, eam proſcripſit; prædiumque Suburbanum mulieri, quæ vendiderat, reſtituit.

Imperator autem Gratianum filium Auguſtum creavit. Gratianus vero, à patre ſuo Romanorum Imperator conſtitutus, Marianam matrem ab exilio revocavit.

At vero diviniſſimus Valentinianus, morbo correptus, non longo poſt tempore mortuus eſt; in caſtro Birgitinorum, annum agens LV.

ἀκούσας, ἔπεμψε καὶ διετιμήσατο τὸ αὐτὸ προάστειον, ὁρκώσας τοὺς διατιμησαμένους. καὶ μαθὼν, ὅτι πλείονος τιμῆς πολὺ ἄξιόν ἐστι τῆς ἀγορασίας, ἠγανάκτησε κατὰ τῆς βασιλίσσης, καὶ ἐξώρισεν αὐτὴν τῆς πόλεως· ἀναδοὺς τῇ πωλησάσῃ γυναικὶ τὸ προάστειον.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀνηγόρευσε βασιλέα, Γρατιανὸν, τὸν υἱὸν αὐτοῦ· τὴν δὲ αὐτὴν δέσποιναν Μαριανὴν ἀνεκαλέσατο ὁ υἱὸς αὐτῆς, [1] Βαλεριανὸς, μετὰ τὸ γενέσθαι αὐτὸν βασιλέα ἐν τῇ Ῥώμῃ παρὰ τοῦ αὐτοῦ πατρός.

Ὁ δὲ θειότατος Βαλεντινιανὸς νόσῳ βληθεὶς, μετὰ χρόνον ἐτελεύτα, [2] ἐν καστελλίῳ Βιργιτίνων, ὢν ἐνιαυτῶν νε΄.

EUGENIUS
IMPERATOR.

MOrtuo Valentiniano Magno, Severo dicto, exercitus, ſpreta Senatus auctoritate, Eugenium quendam Imperatorem ſalutavit: qui cum imperaſſet dies XXII, ſtatim interfectus eſt.

ΜΕτὰ δὲ τὴν βασιλείαν Βαλεντινιανοῦ τοῦ μεγάλου, τοῦ ἀποτόμου, [3] ἐποίησεν ὁ στρατὸς βασιλέα, αὐθεντήσας τὴν σύγκλητον, Εὐγένιον ὀνόματι· καὶ ἐβασίλευσεν ἡμέρας εἴκοσι δύο, καὶ ἐσφάγη εὐθέως.

1 Βαλεριανός.] Scr. Γρατιανός.

2 Ἐν καστελλίῳ Βιργιτίνων.] Locum hunc, Brigionem vocat Paulus Diacon. qui etiam Quadorum oppidum fuiſſe aſſerit: *Dum apud Brigionem, oppidum Quadorum, legationi reſponderet, anno ætatis quinto & quinquageſimo, ſubita effuſione ſanguinis, quæ Græce* ἀπόπληξις *vocatur, voce amiſſa, ſenſu integer, expiravit.* Eadem habemus apud Hieronymum; qui tamen locum hunc, *Brigitionem*, vocat; Sext. Aurel. Victor, *Bergentionem*.

3 Ἐποίησεν ὁ στρατὸς βασιλέα -- Εὐγένιον.] Eugenius anno tandem XVI, poſt Valentinianum mortuum, Valentiniani minoris ſcil. anno XIII, imperium ſibimet uſurpavit; quod ad ejuſdem uſque an. XVII. tenuit: quo tempore à Theodoſio Imp. victus, & interemptus eſt; uti teſtatur Proſper Aquitanus. Vide etiam Marcellinum Comitem.

VA-

VALENS IMPERATOR.

ΚΑὶ ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Βάλης, ὁ ἀδελφὸς Βαλεντινιανοῦ τοῦ ἀποσόμου, ὁ γενναῖος ἐν πολέμοις, ὑπὸ τῆς συγκλήτου Κωνσταντινουπόλεως ἀναγορευθείς, [1] ἔτους τκϛʹ κατὰ Ἀντιόχειαν. ὅτε γὰρ ἐτελεύτα Βαλεντινιανὸς, ὁ αὐτοῦ ἀδελφὸς οὐκ ἦν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὁ Βάλης· ἀλλ' ἦν πέμψας αὐτὸν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ, πολεμῆσαι εἰς τὸ Σίρμιον, πρὸς τοὺς Γότθους. οὕστινας νικήσας κατὰ κράτος, ὑπέστρεψε· καὶ στεφθεὶς, ἐβασίλευσεν ἔτη ιγʹ. ἦν δὲ τῷ δόγματι Ἐξακιονίτης, πολεμιστὴς, καὶ μεγαλόψυχος, καὶ φιλοκτίστης.

Ἡ μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, ἔδωκε τοῖς Ἀρειανοῖς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν ἐν Κωνσταντινουπόλει· καὶ εἰς τὰς ἄλλας πόλεις τὸ αὐτὸ πεποιηκώς. καὶ πάνυ ἐκάκωσε τοὺς χριστιανοὺς, ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

Ὁ δὲ αὐτὸς Βάλης καὶ τὴν δευτέραν Καππαδοκίαν ἐποίησεν ἐπαρχίαν, ἀπομερίσας αὐτὴν ἀπὸ τῆς πρώτης.

IMperium deinde suscepit diviniſſimus Valens, frater Valentiniani Severi, vir in bello ſtrenuus, à Senatu Conſtantinopolitano Imperator renunciatus; anno Æræ Antiochenæ CCCXXVI. Valens enim Conſtantinopoli aberat, quo tempore Valentinianus mortuus eſt: ſed Sirmiis, quo frater dum in vivis eſſet eum miſerat, cum Gothis bellum gerebat: quibus penitus devictis, reverſus eſt; Diademateque ſuſcepto, regnavit annos XIII. Erat hic dogmate Exocionita, vir in bello ſtrenuus, magnanimus, & ædificiis extruendis deditiſſimus.

Quamprimum vero imperare cœpit, Eccleſiam magnam Conſtantinopolitanam Arianis conceſſit; quod & aliis etiam in urbibus ab eo factum eſt: Chriſtiani vero per imperium ejus ubique peſſime habiti.

Idem Valens, Cappadociam Secundam à Prima dirimens, Provinciam fecit.

---

1 ἔτους τκϛʹ κατὰ Ἀντιόχειαν.] Numerus mendoſus: forte ſcribendum, υκϛʹ. Sed nec ſic hiſtoriæ veritati congruit. Annus enim Æræ Antiochenæ CCCCXXVI reſpondet anno Valentis Imp. ultimo, ſive Chriſti anno Dionyſiaco vulgari CCCLXXVIII, qui annus III erat ab exitu Valentiniani Imp. Ineptit autem Auctor, dum Valentem, poſt fratrem tandem mortuum, Imperium ſuſcipientem introducit: niſi forte intelligendus ſit de triennio illo, quo, poſt fratrem Valentinianum mortuum, ipſe Orientis imperium ſolus adminiſtravit: Ubi vero ſtatim addit, Valentem XIII annis imperaſſe, de toto illo tempore, quo cum fratre imperavit, loqui eum putandum eſt. Verum ἀσύστατα hæc omnia: vide Ammianum Marcellinum, lib. 26.

Hujus ſub imperio, divinam iram experta eſt Nicæa, Bithyniæ urbs; menſe Septembri, Indictionis XI. Valens autem, ad Adrianopolim, Thraciæ urbem itinere ſuſcepto; uti Fabricam ibi extrueret, ipſo in itinere ſublatus eſt. In agro conſederat, ædificiorum vacuo; qui ex cauſa incognita conflagravit; unde & ſcalis per noctem accenſis, Imperator, cum Cubiculariis, & Spathariis ſuis, abſumptus eſt: annos natus XLIX.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ [1] ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Νίκαια, πόλις τῆς Βιθυνίας, μηνὶ Σεπτεμβρίῳ, Ἰνδικτιῶνος ιαʹ· ἐτελεύτησε δὲ ὁ αὐτὸς Βάλης, ποιήσας πρόκενσον εἰς Ἀδριανούπολιν τῆς Θράκης, [2] ἀπελθὼν κτίσαι φαβρίκα ἐκεῖ οἶκον πρὸ τῆς πόλεως, ἐν ἀγρῷ ἑτέρῳ τῶν οἰκήματος, τοῦ ἀγροῦ ἀδήλως ἀναφθέντος, καὶ ἀναφθέντων τῶν σκαλῶν νυκτὸς, ἀπώλετο, μετὰ τῶν κουβικουλαρίων, καὶ σπαθαρίων αὐτοῦ, ὢν ἐνιαυτῶν μθʹ.

GRATIANUS
IMPERATOR.

POſt Valentem, imperium ſuſcepit pientiſſimus Gratianus, Valentiniani filius natu major; Auſoniano, & Hermogene Coſs. & regnavit per annos XVII. Erat autem ingenii

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Βάλεντος, ἐβασίλευσεν ὁ εὐσεβέστατος Γρατιανὸς, ὁ υἱὸς Βαλεντινιανοῦ ὁ μείζων, [3] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Αὐσονιανοῦ, καὶ Ἑρμογένους· ἐβασί-

---

1 ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Νίκαια.] Accidit terræmotus iſte tremendus, (quo, ut Hieronymus ait, *Nicæa, quæ ſæpe corruerat, terræ motu funditus everſa*;) Valentiniani & Valentis Impp. anno IV, an. Chriſti vulgari CCCLXVIII, Indictione XI, ut Noſter recte, Valentiniano Aug. II, & Valente Aug. II. Coſs. Teſtem habemus Chr. Alexandrini Auctorem, qui terræ motum hunc accidiſſe aſſerit, μηνὶ Γορπιέῳ, πρὸ εʹ ἰδῶν Ὀκτωβρίων, (repono, Σεπτεμβρίων) V. idus Septembres, ſive Septembris die IX.

2 Ἀπελθὼν κτίσαι φαβρίκα ἐκεῖ οἶκον.] Nugæ! Valens commiſſo cum Gothis bello illo in Thracia, quod Paulus Diaconus, Hieronymus, aliique, *lachrymabile*, nuncupant, penitus debellatus, in viliſſimam quandam caſulam, vulnere accepto, à ſuis deportatus eſt: ubi deinde, Gothis ſupervenientibus, igneque ſuppoſito concrematus eſt. Vide Ammianum Marcellinum, lib. 31. Hieronymum, & Paulum Diacon. lib. 11. ſupplem. ad Eutrop. Hiſtor. Cæterum Auctoris noſtri locus iſte aliter etiam ſatis perplexus eſt, nec adeo facilis explicatu.

3 Ἐπὶ τῆς ὑπατείας Αὐσονιανοῦ καὶ Ἑρμογένους.] Scr. Αὐσονίου καὶ Ἑρμογενιανοῦ. Ad annum enim Valentis ultimum, Faſti Capitolini *D. Auſonium Magnum Pœnium Gallum*, & *Q. Claudium Hermogenianum* Coſs. habent. Chr. Alex. Gratiani Imp. anno primo, poſt patruum ſcil. Valentem mortuum, Auſonium & Olybrium habet Coſs. uti & Socrates etiam Hiſt. Eccleſ. lib. 5. cap. 2. & Proſper Aquitan. in ſupplement. ad Euſeb. Chron.

λασε δὲ [1] ἔτη ιζʹ. ἦν δὲ ἥσυχος, καὶ τιμητικός.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, [2] Θέων, ὁ σοφώτατος φιλόσοφος ἐδίδασκε, καὶ ἡρμήνευε τὰ Ἀστρονομικὰ, καὶ τὰ Ἑρμοῦ τοῦ Τεισμεγίστου συγγράμματα, καὶ τὰ Ὀρφέως.

ſedati, & honorum largitor facilis.

Hujus ſub Imperio Theon, ſapientiſſimus Philoſophus, Aſtronomiam docuit: Mercurii etiam Triſmegiſti, atque Orphei Scripta expoſuit.

THEODOSIUS

IMPERATOR.

Τῷ δὲ ἕκτῳ ἔτει τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Γρατιανοῦ, ἀνηγορεύθη ὑπ' αὐτοῦ βασιλεὺς [3] Θεοδόσιος ὁ Σπανὸς, γαμήσας Πλακιδίαν, ἀδελφὴν Γρατιανοῦ.

Πρὸ δὲ τῆς βασιλείας Γρατιανοῦ, [4] ἐτελεύτησε Βαλεριανὸς, βασιλεὺς Ῥώμης, ὁ υἱὸς Βαλεντινιανοῦ, ὁ ἀδελφὸς Γρατιανοῦ ὁ μείζων, βασιλεύσας τῆς Ῥώμης ἔτη ὀλίγα πάνυ· καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ βασιλεὺς ἐν τῇ Ῥώμῃ [5] ὁ συγγενὴς αὐτοῦ Βαλεντινιανός.

Gratianus autem Imperator, imperii ſui anno VI. Theodoſium Hiſpanum, qui Placidiam ſororem in uxorem habuit, Imperii Socium ſibi accepit.

Ante Imperium vero à Gratiano ſuſceptum, è vivis exceſſerat Valerianus, qui Romæ imperavit, Valentiniani filius, & frater Gratiani natu major, qui paucis admodum annis imperium tenuit: cui ſucceſſit in regno Romano conſanguineus ejus, Valentinianus.

---

1 ἔτη ιζʹ.] Ab anno ſcil. patris Valentiniani III, quo in Imperii conſortium ab eo aſſumptus fuit.

2 Θέων ὁ σοφώτατος φιλόσοφος.] De ſeptem, quos Suidas enumerat, *Theonibus*, unum ſub Theodoſio M. ponit: cujus etiam ſcripta enumerat iſta. Μαθηματικά· Ἀριθμητικά· περὶ σημείων, καὶ σκοπῆς ὀρνέων, καὶ τῆς τῶν κοράκων φωνῆς· περὶ τῆς κυνὸς ἐπιτολῆς· περὶ τῆς τοῦ Νείλου ἀναβάσεως· εἰς τὸν Πτολεμαῖον πρόχειρον κανόνα, καὶ εἰς τὸν μικρὸν ἀστρολάβον. Theonem itaque hunc, noſtrum eſſe, ſuſpicor.

3 Θεοδόσιος ὁ Σπανός.] Scr. Ἰσπανός. Hiſpanus enim gente erat Theodoſius, uti & noſter infra habet: atque à Gratiano Imperator renunciatus, non ut Noſter, imperii ſui anno VI, ſed (poſt Valentem patruum mortuum) primo, uti Proſper vult: Cedrenus tamen Gratianum tres annos ſolum imperaſſe, deinde Theodoſium ſibi imperii ſocium adſciviſſe aſſerit.

4 Ἐτελεύτησε Βαλεριανός.] Quemnam tandem hic habemus Valerianum, Gratiani fratrem natu majorem? Supra enim ab ipſo Auctore noſtro Gratianus, ὁ υἱὸς Βαλεντινιανοῦ ὁ μείζων, vocatur, uti revera erat: ſed nec filium ullum, Valerianum vocatum, habuit Valentinianus Imp.

5 Ὁ συγγενὴς αὐτοῦ Βαλεντινιανός.] Valentinianus iſte Gratiani frater Conſanguineus erat; ut qui ex eodem patre natus fuit.

Imperator autem Gratianus, ſplenis doloribus correptus, diu ægrotavit: quem in Hippodromum aſcendentem per Cochleam Conſtantinopoli, Ludos ſpectandi cauſa, ad Portam *Decimi* dictam, interfectus eſt, annum agens XXVIII.

Gratiano ſucceſſorem in regno Senatus Conſtantinopolitanus Theodoſium renunciavit; (ut qui genere ei junctus fuit) ex Hiſpania oriundum, ſacratiſſimus itaque Theodoſius Magnus, Hiſpanus, Gratiani ſororis maritus, Senatuſconſulto ad Imperium evectus, regnavit annos XVII. Chriſtianus hic erat, vir prudens, & pius, rebuſque agendis aptiſſimus. Quamprimum vero regnare cœpit, literis ſuis per imperium miſſis, Eccleſias ubique Orthodoxis reddidit, ejectis Arianis. Idem duos quos ex uxore priore Galla ſuſcepe-

Ο δὲ βασιλεὺς Γρατιανὸς νόσῳ περιπεσὼν τὴν σπλῆνα, ἔμεινεν ἐπὶ πολὺν χρόνον νοσῶν· καὶ ἐν τῷ ἀνιέναι αὐτὸν ἐν τῷ Ἱππικῷ Κωνσταντινουπόλεως, θεωρῆσαι, διὰ τοῦ Κοχλίου, κατὰ τὴν θύραν τοῦ λεγομένου Δεκίμου, [1] ἐσφάγη, καὶ τελευτᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν κη'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Γρατιανοῦ, ἡ σύγκλητος Κωνσταντινουπόλεως ἀνηγόρευσε βασιλέα Θεοδόσιον, [2] ὡς ἐκ τοῦ γένους αὐτῶν, ὄντα ἐκ τῆς Ἱσπανίας χώρας. καὶ ἀναγορευθεὶς ὑπὸ τῆς συγκλήτου, ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Θεοδόσιος, ὁ Σπανὸς, ὁ μέγας, [3] γαμβρὸς Γρατιανοῦ, [4] ἔτη ιζ'. ἦν δὲ χριστιανὸς, καὶ φρόνιμος, καὶ εὐσεβὴς, καὶ ἐνδρανής· ἡ μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, εὐθέως ἀνέδωκε τὰς ἐκκλησίας τοῖς ὀρθοδόξοις, [5] πανταχοῦ ποιήσας σάκρας, καὶ διώξας τοὺς Αρειανούς. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἔστεψε τοὺς δύο [6] αὐτοὺς υἱοὺς, οὓς ἔσχεν

1 Ἐσφάγη, καὶ τελευτᾷ.] Eodem modo periiſſe Gratianum etiam tradit Chr. Alex. Auctor, falſo uterque: à Maximo enim Tyranno, Andragathium ad id mittente, in Galliis interfectus eſt. Vide Zozimum, Proſperum, Paulum Diaconum, Zonaram, Cedrenum, alios.

2 ὡς ἐκ τοῦ γένους αὐτῶν.] Forte ſcribendum αὐτοῦ, ut ad affinitatem inter Gratianum & Theodoſium, ex Gallæ Gratiani ſorore, à Theodoſio in uxorem acceptæ, contractam reſpicere putetur Auctor. Quomodo enim Theodoſius Senatui toto Conſtantinopolitano genere junctus diceretur.

3 Γαμβρὸς Γρατιανοῦ.] Γαμβροὶ, ſecundum Jul. Pollucem, lib. III. ſunt οἱ ἐκ τοῦ γήμαντος οἰκίας, qui ex Sponſi ſunt familia. Heſychius ad *Generum* vocabulum reſtringit; Γαμβρὸς, ὁ ἀνὴρ τῆς θυγατρός. Hoc loco, pro *Sororis Marito* ponitur; qui etiam Noſtro, aliiſque aliter, γαμβρὸς ἐπ' ἀδελφῇ, dicitur.

4 ἔτη ιζ'.] Theodoſius in imperii conſortium à Gratiano Imp. aſſumptus, una cum eo, & Valentiniano fratre ejus, XIII. deinceps annis imperavit: quo utroque defuncto, cum filiis ſuis Arcadio & Honorio, III. annis amplius regnat. Vide Proſper. Aquitan. & Marcellin. Comitem.

5 Πανταχοῦ ποιήσας σάκρας.] Eadem habemus apud Chr. Alex. quæ Raderus ita vertit: *Imperator reddidit templa Catholicis, ubique repurgata*: male. Quænam Σάκραι ſunt, omnibus jam ſatis notum.

6 αὐτούς.] Scr. αὐτοῦ.

[1] ἀπὸ τῆς δευτέρας αὐτοῦ γυναικὸς Γάλλης· καὶ τὸν μὲν Ἀρκάδιον ἐποίησε βασιλέα ἐν Κωνσταντινουπόλει· τὸν δὲ Ὀνώριον, ἐν Ῥώμῃ. τοὺς δὲ ναοὺς τῶν Ἑλλήνων πάντας κατέστρεψεν ἕως ἐδάφους ὁ αὐτὸς Θεοδόσιος βασιλεύς· κατέλυσε δὲ καὶ [2] τὸ ἱερὸν Ἡλιουπόλεως τὸ μέγα καὶ περιβόητον, τὸ λεγόμενον Τρίλιθον, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ ἐκκλησίαν Χριστιανοῖς. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἱερὸν Δαμασκοῦ ἐποίησεν ἐκκλησίαν Χριστιανῶν· καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ ἱερὰ ἐποίησεν ἐκκλησίας, καὶ ηὐξήθη τὰ τῶν Χριστιανῶν πλέον, ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

rat filios, Diademate insignitos, Arcadium Constantinopoli, Honorium Romæ imperare fecit. At vero Ethnicorum templa funditus evertit omnia. Quod vero Heliopoli erat, Trilithum vocatum, ingens illud, & celebratissimum; templum quoque Damascenum, aliaque plurima, in Ecclesias conversa, Christianis donavit: Unde & res Christianorum, hujus sub imperio, plurimum auctæ sunt.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀπεμέρισε καὶ [3] τὴν Φοινίκην Λιβανησίαν ἀπὸ τῆς παράλου, καὶ ἐποίησεν ἐπαρχίαν, δοὺς δίκαια μητροπόλεως, καὶ ἄρχοντα ὀρδινάριον Ἐμέζῃ τῇ πόλει. ὁ αὐτὸς δὲ βασιλεὺς καὶ τὸν Πόντον μερίσας, ἐποίησεν ἐπαρχίαν, [4] ἥντινα ἐκάλεσεν Ἡμίμοντον.

Idem Imperator Phœniciam Libanesiam à Maritimo dirimens, Provinciam fecit; Jure Metropolitico, & Præfecto ordinario Emessæ urbi concessis. Idem etiam Pontum dividens, Provinciam fecit, quam *Hemimontum* vocavit.

Hujus

1 Ἀπὸ τῆς δευτέρας αὐτοῦ γυναικὸς Γάλλης.] Gallam quidem, Valentiniani majoris & Justinæ filiam, uxore priore defuncta, conjugem habuit Theodosius: Arcadium tamen & Honorium filios ex Flacilla, ut Paulo Diacono, sive Flaccilla, uti in Nummis dicitur, ex uxore priore, susceperat. Hanc Placillam, vocant Zonaras, & Cedrenus, male: ad quorum etiam mentem Chr. Alexandrini Interpres Auctorem suum pervertit, pag. 709. in margine.

2 Τὸ ἱερὸν Ἡλιουπόλεως τὸ μέγα καὶ περιβόητον, τὸ λεγόμενον Τρίλιθον.] Heliopoleis multas enumerat Stephanus, inter quas Phœniciæ una est: atque hujus templum hoc loco ab Auctore indigetari ut credam, inducor ex Sozomeni lib. 7. cap. 15. ubi hæc habet. Εἰσέτι δὲ κατὰ πόλεις τινὰς προθύμως ὑπερεμάχοντο τῶν ναῶν οἱ Ἕλληνες, παρὰ μὲν Ἀραβίοις, Πετραῖοι, καὶ Ἀρεοπολῖται· παρὰ δὲ Παλαιστινοῖς, Ῥαφιᾶται, καὶ Γαζαῖοι· παρὰ δὲ Φοίνιξιν, οἱ τὴν Ἡλίου πόλιν οἰκοῦντες, &c. *Balanii* templum hoc vocatur apud Chr. Alex. Οὗτος ὁ Θεοδόσιος καὶ κατέλυσεν καὶ τὸ ἱερὸν Ἡλιουπόλεως, τὸ τοῦ Βαλανίου τὸ μέγα καὶ περιβόητον, καὶ τὸ Τρίλιθον, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ ἐκκλησίαν Χριστιανῶν.

3 Τὴν Φοινίκην Λιβανησίαν.] Stephano, Λιβανησία, dicta est: Ἔμισα, πόλις Φοινίκης Λιβανησίας· ubi Emessæ nominis variantem scriptionem observare est: quandoque enim etiam Ἔμεσα, eodem teste, scribitur. Verum Ἐμέζῃ, uti hoc loco habemus, recentiorum sapit barbariem.

4 ἥντινα ἐκάλεσεν Ἡμίμοντον.] Scr. Αἱμίμοντον. Procopius de Justiniani ædific. lib. 4. Ζῶντα μὲν οὖν Ἰουστινιανὸ

Hujus ſub imperio, dominium ſibi capeſſens Albinus quidam, Iſaurus, Anazarbum, Irenopolim, & Caſtabalam, Ciliciæ urbes, vaſtavit: qui à Rufo, militum magiſtro comprehenſus, interfectus eſt.

Eodem tempore Theodoſius Imperator, tria quæ Conſtantinopoli fuerunt Templa, ad Acropolim olim dictam ſita, diſſolvit; quorum Solis quod fuit, in contubernium converſum, magnæ Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ conceſſit: qui quidem locus uſque adhuc à Sole nomen habet: Dianæ vero Fanum, in Tabloparochium, Aleatoribus aſſignavit: verum locus iſte, *Templum*, vicuſque vicinus, *Cervinus*, uſque vocantur. Veneris autem Fanum in Carrucarium fecit Præfecto Prætorio; conſtructiſque in circuitu Hoſpitiis, pauperculas ibi meretrices gratis commorari juſſit. Idem Theodoſius vicum, Rophinam prius dictum, in urbem exædificavit, quam à nomine ſuo Theodoſiopolim vocavit; ad-

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐτυράννησε Βαλβῖνος ὁ Ἴσαυρος, καὶ ἔστρεψεν Ἀνάζαρβον τὴν πόλιν, καὶ Εἰρηνούπολιν, καὶ Καστάβαλαν, τῆς Κιλικίας πόλεις. καὶ συλληφθεὶς ὑπὸ Ῥούφου στρατηλάτου, ἀνῃρέθη.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Θεοδόσιος, ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ, τοὺς τρεῖς ναοὺς, τοὺς ὄντας ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς τὴν παρ' ἐκείνην λεγομένην Ἀκρόπολιν, καταλύσας, ἐποίησε τὸν τοῦ Ἡλίου ναὸν, αὐλὴν οἰκημάτων, καὶ ἐδωρήσατο αὐτὴν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ Κωνσταντινουπόλεως· ἥτις αὐλὴ κέκληται, ἕως τοῦ νῦν, τοῦ Ἡλίου· τὸν δὲ τῆς Ἀρτέμιδος ναὸν [1] ἐποίησε ταβλοπαρόχιον τοῖς κοττίζουσιν· ὅστις τόπος κέκληται, ἕως τῆς νῦν, ὁ ναός· ἡ δὲ πλησίον ῥύμη, [2] τὸ ἐλάφιν. τὸν δὲ τῆς Ἀφροδίτης ναὸν, [3] ἐποίησε καρουχαρεῖον τοῦ ἐπάρχου τῶν πραιτωρίων· [4] κτίσας πέριξ ὁσπήτια, καὶ κελεύσας δωρεὰν μένειν ἐν αὐτοῖς τὰς πάνυ πενιχρὰς πόρνας. ἐποίησε δὲ ὁ αὐτὸς Θεοδόσιος καὶ τὴν λεγομένην παρ' ἐκείνην κώμην Ῥοφαεινᾶν, πόλιν· ἥτις μετεκλήθη Θεοδοσιούπολις, λαβοῦσα ἐκ-

---

στινιανῷ τῇδε πεποίηται· ὅσα δὲ αὐτῷ ὀχυρώματα εἴργασται ἀμφί τε τὴν ἄλλην Θρᾴκην, καὶ τὴν νῦν καλουμένην Αἱμίμοντον, ἐγὼ δηλώσω. Αἷμος vero mons Thraciæ eſt; qui eam à Mœſia diſterminans, ad Pontum uſque Euxinum protenditur. A monte itaque iſto, Provincia contermina, Hæmimontus dicta videtur.

1 Ἐποίησε ταβλοπαρόχιον τοῖς κοττίζουσιν.] Ταβλοπάροχος eſt, qui tabulam Luſoribus exhibet: inde ταβλοπαρόχιον, *Aleatorium*, ſive locus Aleatoriæ exercendæ deſtinatus: Κόττος vero recentioribus, idem quod κύβος, *Alea*: unde κοττίζειν, *aleam ludere*.

2 τὸ Ἐλάφιν.] Ἐλάφιν, pro Ἐλάφιον· diminutivum hoc eſt ab ἔλαφος, *Cerva*; quæ beſtia Dianæ propria erat.

3 ἐποίησε καρουχαρεῖον.] Καροῦχα, *Currus* eſt, ſive Carruca: Heſychius, Ἅρμα, ὄχημα, καροῦχα, δίφρος· inde καρουχάριος, *Carrucharius*: καρουχαρεῖον, *Carrucharium*, ſive locus Carrucis recipiendis deſtinatus.

4 κτίσας πέριξ ὁσπήτια.] ὁσπήτιον, & ὁσπίτιον quandoque legitur; à Latino, *Hoſpitium*.

ΤΟΤΕ

ποτε ἡ αὐτὴ κώμη καὶ δίκαιον πόλεως, ἕως τοῦ νῦν· [1] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μηροβαύδου, καὶ Σατουρνίνου.

Ὁ δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος ἐπὶ τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας, ἐποίησε τὴν σύνοδον τῶν ρν΄ ἐπισκόπων, τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἕνεκεν τοῦ ὁμουσίου τοῦ ἁγίου πνεύματος. ὡσαύτως δὲ ὁ αὐτὸς Θεοδόσιος βασιλεὺς προήγαγε τὸν ἔπαρχον πραιτωρίων Ἀντίοχον, τὸν ἐπίκλην Χούζωνα τὸν μέγαν, καταγόμενον ἀπὸ Ἀντειοχείας τῆς μεγάλης. ἡ μόνον δὲ προήχθη ἔπαρχος, ἀνήγαγε τῷ αὐτῷ Θεοδοσίῳ βασιλεῖ, ὅτι ἐπλατύνθη καὶ ηὐξήθη ἡ αὐτὴ μεγάλη πόλις Ἀντιόχεια τῆς Συρίας, καὶ ἔχει πολλὰ οἰκήματα ἔξω τειχέων, [2] ἐπὶ μίλιον ἕνα. καὶ ἐκέλευσεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Θεοδόσιος περιτειχισθῆναι καὶ τὰ ἔξω τῆς πόλεως ὄντα οἰκήματα· καὶ ἐγένετο τεῖχος ἀπὸ τῆς πόρτας [3] τοῦ λεγομένου φίλον αὐτοῦ, ἕως τοῦ λεγομένου Ῥοδίωνος· καὶ περιέλαβε τὸ ὄρος τὸ νέον τεῖχος, ἕως τοῦ παλαιοῦ τείχους, τοῦ κτισθέντος ὑπὸ Τιβερίου Καίσαρος· καὶ προσεκόλλησε τὸ νέον τεῖχος ἕως τοῦ ῥύακος τοῦ λεγομένου Φυρμίνου, τοῦ κατερχομένου ἐκ τῆς διασφαγῆς τοῦ ὄρους· ἐνέγκων τοὺς λίθους ἐκ τοῦ μονομαχείου τοῦ παλαιοῦ, τοῦ ὄντος εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἄνω· λύσας καὶ τὸν ἀγω-

dito etiam, quod & adhuc retinet, Metropolis jure; Merobaudo, & Saturnino Coſs.

Idem Theodoſius Imperator Synodum Conſtantinopoli convocavit CL Epiſcoporum: in qua de Conſubſtantialitate Spiritus Sancti agebatur. Porro Theodoſius Imperator Prætorio Præfectum conſtituit Antiochum Magnum cognomento Chuzonem, ex Antiochia oriundum. Hic vero ſtatim à munere ſuſcepto, ad Imperatorem Theodoſium retulit, de Antiochia Magna Syriæ; ad molem nempe tantam creviſſe eam, ut ab ipſis urbis mœnibus, ad diſtantiam milliarii unius, in ſuburbia excurreret. Imperator itaque juſſit, uti ædificia etiam quæ extra urbem poſita erant muro cingerentur: murus itaque factus eſt, à Philonauta quam vocant Porta, Rhodionem uſque dictum locum; ita ut murus iſte novus montem includeret, uſque ad murum veterem, à Tiberio Cæſare extructum. Murum vero novum perduxerunt etiam ad Phurminum, quod vocant, fluentum, ex montis cavernis emanans; comportatis eo lapidibus ex Monomachio veteri, quod ſuperius ad Acropolim ſtetit. Dirutus eſt etiam, quem

1 Ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μηροβαύδου καὶ Σατουρνίνου.] Ad Theodoſii Imp. annum V Coſs. hoſce nobis exhibent Proſper Aquitan. Marcellin. Com. & Chr. Alex. hujus tamen poſterioris Codices impreſſi, Μηρωβάνδου habent, perperam.

2 ἐπὶ μίλιον ἕνα.] Scr. ἕν. μίλιον, & μιλιάριον dicunt Græci recentiores, quod Latinis *Milliarium* eſt, ſive ſpatium mille paſſuum.

3 τοῦ λεγομένου φίλον αὐτοῦ.] Ita habuit Cod. MS. forte tamen legendum Φιλοναύτου.

Julius Cæſar extruxerat, Aquæductus, aquas ex via Laodicena ad Acropolim deferens, ad Balneum aquis ſupplendum, quod ad montem extruxerat, in uſum Acropolitarum, qui ſedes ibi olim poſuerant, reliquique fuerunt ex eis, quos Nicator Seleucus, in planiciem deductos, adhortatus eſt, uti ſedes, ubi & ipſe, ponentes, urbem à ſe conditam, Antiochiam magnam incolerent. Eodem tempore Gindarus, Lytargus, plurimaque alia Syriæ oppida ruſticana mœnibus cincta fuerunt.

Hujus ſub imperio Tzanni trajicientes, Cappadociam, Ciliciam, Syriamque diripuerunt; prædaque arrepta, regiones ſuas repetierunt.

Idem Theodoſius Imperator, novam à veteri dirimens Epirum, Provinciam fecit, Jure Metropolitico, & Præfecto urbi Dyrrhachio conceſſis. Similiter etiam Palæſtinam ſecundam à Prima ſejungens, Provinciam fecit; Metropolis jure, & Præfecto Scythopoli datis.

Theodoſius autem Imperator Conſtantinopoli Romam proficiſcens, per Theſſalonicam fecit iter: ubi militibus

γὸν τὸν ἐρχόμενον εἰς τὴν αὐτὴν ἀκρόπολιν ἀπὸ τῶν λεγομένων ὑδάτων ἐκ τῆς Λαοδικηνῆς ὁδοῦ· ὅντινα ἀγωγὸν ἐποίησεν [1] Ἰουλιανὸς ὁ Καῖσαρ· κτίσας τὸ δημόσιον ἄνω εἰς τὸ ὄρος, τοῖς λεγομένοις ἀκροπολίταις, τοῖς ἀπομείνασι καὶ οἰκήσασιν ἄνω, μεθ᾽ οὓς κατήγαγε Σέλευκος ὁ Μακεδὼν, ὁ Νικάτωρ, ἐν τῇ πόλει τῇ κτισθείσῃ ὑπ᾽ αὐτοῦ, ἐν τῷ λεγομένῳ αὐλῶνι· οὕστινας καὶ παρεκάλεσεν οἰκεῖν ἅμα αὐτῷ τὴν κάτω πόλιν Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην. ἐν ἐκείνῳ δὲ τῷ καιρῷ ἔλαβε τεῖχος καὶ Γίνδαρος, καὶ τὸ Λύταργον, καὶ ἄλλαι πολλαὶ κωμοπόλεις τῆς Συρίας.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας [2] οἱ Τζάννοι περάσαντες, ἦλθον εἰς τὴν Καππαδοκίαν, καὶ Κιλικίαν, καὶ Συρίαν· καὶ ἐπραίδευσαν, καὶ ἀπῆλθον.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Θεοδόσιος ἐμέρισε τὴν νέαν Ἤπειρον ἀπὸ τῆς παλαιᾶς, καὶ ἐποίησεν ἐπαρχίαν, δοὺς δίκαιον πόλεως καὶ ἄρχοντα [3] Δορραχείῳ πόλει· ὁμοίως δὲ καὶ δευτέραν Παλαιστίνην ἐμέρισεν ἀπὸ τῆς πρώτης, καὶ ἐποίησεν [4] ἄρχοντα· δοὺς δίκαιον μητροπόλεως, καὶ ἄρχοντα, τῇ λεγομένῃ Σκυθῶν πόλει.

Ὁ δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος βασιλεὺς, ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἐξελθὼν ἐπὶ Ῥώμην, εἰσῆλθεν ἐν Θεσσαλονίκῃ πό-

1 Ἰουλιανὸς ὁ Κ.] Scr. Ἰούλιος ὁ Κ. vide ſupra lib. IX.

2 οἱ Τζάννοι περάσαντες.] Pontica gens hi ſunt, Macrones olim dicti; uti aſſerit Euſtathius in Dionyſ. Perieg. qui Σάννους etiam, & Τζάνους eos vocari juſſit.

3 Δορραχείῳ πόλει.] Δορράχιον aliis dicitur: Euſtath. in Dionyſ. περὶ ὃ κεῖται καὶ ἡ τῆς νέας Ἠπείρου μητρόπολις, ἡ ποτὲ καλουμένη Ἐπίδαμνος, ἤτοι τὸ Δυρράχιον. Alexander apud Stephan. de urb. Δυσράχιον eam vocat.

4 ἄρχοντα.] Lego, ἐπαρχίαν.

λει

λει· καὶ τοῦ ὄντος μετ᾽ αὐτοῦ στρατιωτικοῦ πλήθους [1] διὰ μιτάτα ταράξαντος τὴν πόλιν, ἐστασίασαν, καὶ ὕβρισαν τὸν βασιλέα οἱ Θεσσαλονικεῖς. καὶ θεωρήσας Ἱππικὸν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει, γέμοντος τοῦ Ἱππικοῦ, ἐκέλευσε τοξευθῆναι· καὶ [2] ἀπώλετο πλῆθος χιλιάδων δεκαπέντε. καὶ διὰ τοῦτο ἀγανακτήσας κατ᾽ αὐτοῦ Ἀμβρόσιος ὁ ἐπίσκοπος, ἐποίησεν αὐτὸν ἀποκώλυμα· καὶ [3] ἔμεινεν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας μὴ εἰσερχόμενος εἰς τὴν ἐκκλησίαν· ἕως οὗ παρακληθεὶς ὁ ἐπίσκοπος, εἰς τὰ ἅγια γενέθλια ἐδέξατο αὐτόν. οὐκ ἄλλως δὲ ἐδέξατο αὐτὸν, ἕως οὗ ἐποίησε σάκραν, ἵνα οἱασδήποτε ἀγανακτήσεως παρὰ βασιλέως γινομένης, ἔνδοσιν δίδοσθαι ἀπὸ τῶν ἐπιτρεπομένων τριάκοντα ἡμερῶν, καὶ εἶθ᾽ οὕτως γενέσθαι τὸ προσταχθέν.

ob metationes tumultum cientibus, populus Thessalonicensis, concitata seditione, Imperatorem conviciis impetebat. Imperator autem, qui tum Circensia spectabat, ad quæ frequens multitudo convenerat, militem sagittis populum petere jussit: unde & quindecim millia capitum ceciderunt. Ob hoc indignatus Ambrosius Episcopus, Imperatori Ecclesia interdixit, neque ingredi eum passus est, per dies plurimos; donec exoratus tandem recepit eum, in Festo Theophaniorum; ea tamen conditione, si per *Sacram* Imperatoriam ediceret, ut qualiscunque incideret occasio, quæ Imperatorem commotum redderet, Judicum sententiæ, non nisi interposito xxx dierum spatio, ratæ essent.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ τὴν δευτέραν Γαλατίαν ἀπὸ τῆς προτέρας μερίσας, ἐποίησεν ἐπαρχίαν· δοὺς δίκαιον πόλεως, καὶ ἄρχοντα, [4] Πισινοῦντι τῇ πόλει.

Idem Theodosius Galatiam quoque secundam à prima dirimens, Provinciam fecit; Metropolis jure, & Præfecto Pessinunti concessis.

---

1 διὰ μιτάτα ταράξαντος τὴν πόλιν] Ita etiam Cedrenus in Theodosio: τῶν δὲ στρατιωτῶν αὐτοῦ ταραξάντων τὴν πόλιν διὰ μιτάτα, ἐστασίασαν οἱ Θεσσαλονικεῖς. Theophanes etiam motum hunc Thessalonicæ ortum scribit, διὰ τὰ μιτάτα τοῦ στρατοῦ. Μιτάτα, sive Μετάτα, *Metationes* sunt; id est loca, & hospitia exercitui excipiendo designata. Nos Anglice **Quarters** dicimus. Tumultus vero hujus mentionem etiam faciunt Theodoritus lib. 5. cap. 17. & Zonaras, Tom. III. qui tamen de causa silent. Sozomenus etiam, lib. 7. cap. 24. aliam tamen hic à nostro ejus profert originem: quem vide.

2 ἀπώλετο πλῆθος χιλιάδων δεκαπέντε.] Ita etiam Zonaras: De numero tamen Thessalonicensium, à Theodosio neci datorum non convenit inter Scriptores: Theodoritus, & Glycas, VII tantum hominum millia hac clade cecidisse asserit: Cedrenus utrumque numerum exhibet: κατέκτεινε χιλιάδας ἑπτὰ, ὡς δέ τινες, πεντεκαίδεκα.

3 ἔμεινεν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας μὴ εἰσερχόμενος εἰς τὴν ἐκκλησίαν.] Totos menses VIII à cœtu Christianorum publico secretum fuisse testantur Glycas, & Zonaras.

4 Πισινοῦντι τῇ πόλει.] Πεσσινοῦς, Stephano scribitur. Πεσσινοῦς, πόλις Γαλατίας.

Porro Theodosius Imperator, expeditione quadam suscepta, Mediolani in morbum incidens, fato ibi succubuit, annos natus LXV; reliquiis ejus inde Constantinopolim deportatis. Moriens autem Theodosius, Arcadium (quem Romam venisse rescierat, ut Honorium fratrem viseret, tunc temporis ex morbo decumbentem) per literas hortatus est, uti Constantinopolim repetens, Orienti prospiceret. Arcadio autem Romæ cum fratre Honorio longius commorante; quin & per viam quoque moras trahente, citius Constantinopolim attingere non potuit, quam Gainas quidam ex Senatoribus imperium invasisset. Tandem vero Arcadius, Constantinopolim veniens, Gainam istum rebellem è medio sustulit.

Ὁ δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος βασιλεύς, ποιήσας πρόκενσον ἀπιὼν ἐπὶ πόλεμον, [1] ἐν Μιζουλάνῳ ἠῤῥώστησε, καὶ τελευτᾷ ἐκεῖ ἐν Μιζουλάνῳ, [2] ὢν ἐνιαυτῶν ξε'· καὶ ἀπηνέχθη τὸ λείψανον αὐτοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει. ὅτε δὲ ἔμελλε τελευτᾷν Θεοδόσιος, μαθὼν [3] ὅτι εἰς Ῥώμην ἦλθεν ὁ Ἀρκάδιος πρὸς Ὀνώριον τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν ἀῤῥωστήσαντα· ἔγραψεν αὐτῷ ὑποστρέψαι εἰς Κωνσταντινούπολιν, διὰ τὴν ἀνατολήν. καὶ διατρίψαντος ἐν Ῥώμῃ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἀρκαδίου πρὸς τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν, βασιλέα Ὀνώριον· ὡσαύτως δὲ καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν διασύραντος, ἐν ὅσῳ ἔρχεται ὁ Ἀρκάδιος ἐν Κωνσταντινουπόλει, Γαϊνὰς ἐτυράννησεν, ὁ συγκλητικός, θέλων βασιλεῦσαι. καὶ κατέφθασεν ὁ Ἀρκάδιος ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐφόνευσε τὸν τύραννον Γαϊνάν.

---

1 ἐν Μιζουλάνῳ ἠῤῥώστησε.] Μεδιόλανον Procopio, Stephano, aliisque dicta est hæc urbs. Expeditio autem hæc, de qua Auctor noster, in Eugenium Tyrannum à Theodosio suscepta est: post quem devictum, Mediolanum se recipiens Imperator, ibidem haud longe post diem suum obiit. Vide Sozomenum l. 7. cap. 28. Theodoritum lib. 5. cap. 25. & Socratem lib. 5. cap. 24. & 25.

2 ὢν ἐνιαυτῶν ξε'.] De numero annorum quibus vixit Theodosius, discrepant Auctores: Chr. Alex. cum nostro, annos LXV ei tribuit: Socrates, Sozomenus & Cedrenus, LX; Paulus Diaconus L tantum.

3 ὅτι εἰς Ῥώμην ἦλθεν ὁ Ἀρκάδιος πρὸς Ὀνώριον &c.] Alii hæc aliter omnino narrant; Theodosium nempe, morti proximum jam se sentientem, Honorium filium Constantinopoli accersivisse, atque imperii Occidentalis curam ei commendasse. Vide Socratem, lib. 5. cap. 25. & Sozomen. lib. 7. cap. 28.

ARCA-

ARCADIUS IMPERATOR.

Μετὰ οὖν τὴν βασιλείαν Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, [1] τοῦ Σπανοῦ, ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀρκάδιος ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐλθὼν ἀπὸ Ῥώμης, [2] τὰ πάντα ἔτη εἰκοσιτρία, ἐάσας ἐν Ῥώμῃ Ὀνώριον, τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν μικρότερον. ἦν δὲ περίγοργος, καὶ ἐνδρανής. καὶ εὐθέως ἐλθὼν, ἐποίησε βασιλέα τὸν υἱὸν αὐτοῦ, Θεοδόσιον τὸν μικρὸν, ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἀρκάδιος ἐποίησε καὶ ἴδιον ἀριθμὸν, [3] οὓς ἐκάλεσεν Ἀρκαδιακούς. Ἀῤῥωστήσας δὲ, ἐξαίφνης τελευτᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν λα΄.

Magnum itaque Theodosium Hispanum excepit in Imperio filius ejus Arcadius, Roma Constantinopolim veniens: ubi regnavit annos XXIII, Honorio fratre suo natu minore Romæ relicto. Erat autem [Arcadius] vir ingenii acerrimi, & rebus agendis idoneus: qui quamprimum Constantinopolim reversus fuerat, filium suum, Theodosium juniorem, imperii socium sibi accepit.

Idem Arcadius agmen quoque proprium instituit; quod & *Arcadiacum* vocavit. In morbum vero incidens, subito mortuus est, ætatis anno XXXI.

HONORIUS IMPERATOR.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀρκαδίου, [4] ἐβασίλευσεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ὀνώριος ἐν Ῥώμῃ ἔτη λα΄. ἦν δὲ ὀργίλος, καὶ σώφρων.

Post Arcadium mortuum, Romæ imperavit Honorius, annos XXXI. Iracundiæ hic deditus erat, sed vir sanæ mentis.

Hic

1 τοῦ Σπανοῦ.] Legendum, Ἰσπανοῦ, uti supra monuimus.

2 τὰ πάντα ἔτη εἰκοσιτρία.] Annos nempe XII cum Theodosio patre, annosque XIII post ejus excessum. Vide Prosper Aquitan. & Jornandem.

3 οὓς ἐκάλεσεν Ἀρκαδιακούς.] Numeri hujus infra etiam mentio, lib. 15. apud Cedrenum item in Arcadio: ποιεῖ δὲ καὶ ἴδιον ἀριθμὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει, οὓς ἐκάλεσεν Ἀρκαδιακούς.

4 ἐβασίλευσεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ὀνώριος ἐν Ῥώμῃ ἔτη λα΄.] Post Arcadium fratrem mortuum, annos tantum XV impe-

Hic fanum Serapidis Solis, quod Alexandriæ magnæ fuit, occludi juſſit.

Romæ vero magna ſeditione coorta, Imperator in Ravennam urbem indignabundus ſeceſſit; accerſito ex Gallia Alaricho Duce, cum copiis ejus, ad Romam deprædandam. Alarichus autem Romam veniens, civibus, & Senatoribus, Honorii hoſtibus, ſeſe adjunxit; & omnino nihil in Romanos hoſtile perpetrans, Imperatoris ipſius in Palatium irrumpit; univerſoque Theſauro Regio, Imperatoris etiam à Patre ſorore, Placidia, virguncula, ſecum abreptis, in Galliam reverſus eſt, tyrannidem uſque agitans. Conſtantius autem quidam Comes, qui Alarichum ſecutus, Placidiam virginem ſibi concreditam habuit; arrepta occaſione, Alarichum effugit, eamque Honorio Imperatori reducem dedit. Cujus facti in gratiam, Honorius Conſtantium ad Senatoriam dignitatem provexit:

Ο δ᾽ αὐτὸς βασιλεὺς [1] ἔκλεισε τὸ ἱερὸν τοῦ Σεράπιδος Ηλίου, τοῦ ἐν Αλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ.

Επὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ταραχῆς γενομένης δημοτικῆς ἐν τῇ Ρώμῃ μεγάλης, ἀγανακτήσας ἀπῆλθεν εἰς Ράβενναν πόλιν· [2] καὶ πέμψας, ἤγαγεν Αλάριχον στρατηλάτην [3] ἀπὸ τῶν Γαλίων μετὰ πλήθους, ἵνα πραιδεύσῃ τὴν Ρώμην. καὶ ἐλθὼν ὁ Αλάριχος ἐν τῇ πόλει, παρέθετο αὐτὸν τῇ πόλει, καὶ τοῖς συγκλητικοῖς, τοῖς ἐχθροῖς Ονωρίου, καί τινα τῆς πόλεως οὐκ ἔβλαψεν· ἀλλὰ ὁρμήσας εἰς τὸ παλάτιον, ἐπῆρε πάντα τὰ τοῦ παλατίου χρήματα, καὶ [4] τὴν ἀδελφὴν Ονωρίου ἀπὸ πατρὸς, Πλακιδίαν, μικρὰν οὖσαν παρθένον· καὶ πάλιν ἀπῆλθεν αὐτὸς εἰς τὰς Γαλλίας τυραννήσας. Κωνστάντιος δὲ, ἔτι κόμης ὢν μετὰ Αλαρίχου, πιστευθεὶς παρ᾽ αὐτοῦ τὴν κόρην Πλακιδίαν, δυνηθεὶς ἔλαβεν αὐτήν· καὶ φυγὼν τὸν Αλάριχον, ἤγαγεν αὐτὴν πρὸς τὸν βασιλέα Ονώριον. καὶ εὐχαριστῶν αὐτῷ ὁ Ονώριος, ἐποίησεν αὐτὸν συγκλητικὸν, καὶ ἐξέδωκεν

imperavit Honorius: Auctor itaque hoc loco de toto annorum numero, quibus una cum patre Theodoſio, & Arcadio fratre, imperium tenuit, intelligendus eſt.

1 ἔκλεισε τὸ ἱερὸν τοῦ Σεράπιδος Ηλίου.] Templum hoc à Theodoſio M. everſum fuiſſe teſtantur Socrates, Sozomenus, alii: falſo itaque hic ab Honorio clauſum tantum fuiſſe dicitur.

2 καὶ πέμψας ἤγαγεν Αλάριχον.] Eadem habet etiam Zonaras; qui tamen Hiſtoricorum hac in re diſſentionem recte notat. Vide Paulum Diacon. lib. 13. Socratem lib. 7. cap. 10. Sozomenum lib. 9. cap. 6, 7, 8, & 9. & Jornandem de Regn. ſucceſſ.

3 ἀπὸ τῶν Γαλίων.] Scr. Γαλλίων, cum duplici λ, uti ipſe infra habet: Stephano tamen, & Procopio, Γαλλία, ſive Γαλλίαι, *Gallia* eſt; & Γάλλοι, *Galli.*

4 Τὴν ἀδελφὴν Ονωρίου ἀπὸ πατρὸς, Πλακιδίαν] Ex uxoribus enim diverſis eos ſuſcepit Theodoſius; nempe ex Placcilla, uxore priore, Arcadium & Honorium: ex Galla vero poſteriore, Valentiniani M. filio, Placidiam. Cæterum Placidiam hanc, poſt Alarichum jam mortuum, Athaulfus, affinis ejus, Gothorum rex conſtitutus, capta iterum Roma, inde abduxit, ſibique connubio copulavit: quæ poſtea Honorio fratri, poſt mariti obitum, Conſtantio id exigente, à Wallia Gothorum rege reddita eſt. Vide Paul. Diacon. lib. 14.

αὐτῷ

αὐτῷ τὴν Πλακιδίαν εἰς γυναῖκα, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν βασιλέα ἐν Ῥώμῃ. ἐξ ἧς ἔσχεν υἱὸν ὁ αὐτὸς Κωνστάντιος, ὃν ἐκάλεσε Βαλεντινιανόν. καὶ ἅμα Κωνσταντίῳ γενόμενος ὁ Ονώριος, ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἀνεῖλε τοὺς τέσσαρας τυράννους, Ἄτταλον, καὶ Σεβαστιανὸν, καὶ Μάξιμον, [1] καὶ Κώνσταν, τοὺς συγκλητικούς· οἵτινες ἀντῆραν αὐτῷ, ὑπονοθεύσαντες τὸν δῆμον. μετὰ δὲ τὸ φονευθῆναι αὐτοὺς, καὶ τὰς οὐσίας αὐτῶν δημευθῆναι, ἐάσας τὸν Κωνστάντιον ἐν τῇ Ῥώμῃ βασιλεύειν, [2] ἦλθεν ὁ αὐτὸς Ονώριος ἐν Κωνσταντινουπόλει, βασιλεύων μετὰ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ.

quin & Placidia ei in uxorem data, in imperii etiam consortium eum admisit. Constantio ex Placidia natus est filius, nomine Valentinianus. Honorius itaque, Constantio in regni societatem adscito, quatuor rebelles illos Senatores, Attalum, Sebastianum, Maximum, & Constantem, qui plebem in partes suas allicientes, Imperatori negotium facesserunt, è medio sustulit; bonis eorum publicatis. Honorius autem, imperio Occidentis Constantio tradito, ipse Constantinopolim contendens, Theodosio Juniori sese Imperii socium adjunxit.

Ο δὲ Κωνστάντιος, βασιλεὺς Ῥώμης τελευτᾷ ἰδίῳ θανάτῳ, ἐπὶ τῆς βασιλείας, καὶ ζωῆς Ονωρίου· καὶ τυραννήσας συγκλητικός τις, ὀνόματι Ιωάννης, τῶν ἄλλων συγκλητικῶν συμποιησαμένων μετ' αὐτοῦ, βασιλεύει ἐν τῇ Ῥώμῃ. [3] καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ Ονώριος, ἐμάνη· καὶ νόσῳ βληθεὶς,

Contigit autem, vivente adhuc, & regnante Honorio, Constantium Romanum Imperatorem è vivis excedere: post quem, Joannes quidam Senator, tyrannidem arripiens, Senatorum reliquorum ope fretus, Imperium Occidentis invasit. Quo audito, Honorius in furorem actus est; & ex a-

1 καὶ Κώνσταν.] Mallem Κώνσταντα. Constans iste Constantini cujusdam filius erat: qui ex infima militia cum esset, ob solam speciem nominis in Britannia tyrannus exortus est: indeque in Galliam transiens, Constantem hunc filium suum ex Monacho Cæsarem fecit. Quomodo ergo inter Senatorii ordinis viros eum Auctor enumerat? Vide Paul. Diacon. & Prosper. Aquitan.

2 ἦλθεν ὁ αὐτὸς Ονώριος ἐν Κωνσταντινουπόλει.] Nihil minus: Occidentis enim imperium, ad vitæ suæ exitum tenuit. Falso etiam Honorio superstite imperium sibi arripuisse infra dicitur Joannes tyrannus. Vide Jornandem, Paul. Diacon. & Marcellinum Comitem.

3 καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ Ονώριος, ἐμάνη.] Ineptiæ: audi Paulum Diaconum, lib. 14. *Honorius vero postquam cum minore, de quo præmissum est, Theodosio, Arcadii Germani sui filio annis XV imperasset; cum jam antea eum fratre XIII annis, ac sub patre XII regnasset: Remp. ut cupierat pacatam relinquens, apud urbem Romam vita exemptus.* Vide Prosper. Aquitan. & Jornandem.

qua

qua intercute laborans, mortuus eſt, ætatis anno XLII.

[1] ὑδροπάσας τελευτᾷ, [2] ὢν ἐνιαυτῶν μβ'.

---

1 ὑδροπιάσας.] Scr. ὑδρωπιάσας.

2 ὢν ἐνιαυτῶν μβ'.] Alii annos XL tantum eum vixiſſe ſcribunt: Zonar. ὕδερῳ δὲ περιπεπτωκὼς ὁ Ὀνώριος, θνήσκει, ζήσας μὲν ἐνιαυτοὺς τεσσαράκοντα. Vide etiam Marcellin. Comit. & Proſper. Aquitan.

ΛΟΓΟΣ ΙΔʹ.

ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ, ΕΩΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΛΕΩΝΤΟΣ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ.

LIBER XIV.

De Temporibus Theodosii Junioris, Usque ad Imperium Leonis Junioris.

ΜΕΤΑ δὲ τὴν βασιλείαν Ονωρίου, ἐβασίλευσε μόνος ὁ θειότατος Θεοδόσιος, ὁ νέος, ὁ υἱὸς Αρκαδίου βασιλέως, ἀδελφοῦ Ονωρίου, [1] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Στελίχωνος, καὶ Αβελλιανοῦ, ὑπὸ τοῦ ἰδίου πατρὸς στεφθείς.

POST Honorium, imperavit solus divinissimus Theodosius Junior; qui à patre Arcadio, Honorii fratre, Imperator renunciatus fuerat, Stilicone & Aureliano Coss. Imperium vero tenuit annos L, &

1 Επὶ τῆς ὑπατείας Στελίχωνος, καὶ Αβελλιανοῦ.] Imo nondum natus erat Theodosius Jun. Stiliconem enim & Aurelianum Coss. habemus ad Arcadii an. V, ut Prosper, & Marcellinus Comes, vel ad an. VI, secundum Chr. Alex. Theodosius vero anno sequente, Vincentio & Fravita Coss. uti Auctores dicti testantur, Arcadio natus est. Hujus etiam rei testem locupletem habemus Socratem, lib. 6. cap. 6. ubi de Gainæ Gotthi rebellione verba faciens, hæc addit: τέλος δὲ ἔσχεν οὗτος ὁ πόλεμος ἐν τῇ ὑπατείᾳ Στελίχωνος καὶ Αυρηλιανοῦ· τὴν δὲ ἑξῆς ὑπατείαν ἐδίδου Φραΐτος, Γότθος μὲν αὐτὸς τῷ γένει, μεγάλῃ δὲ εὐνοίᾳ τῇ πρὸς Ρωμαίους χρησά-

& menſes VII. Factioni hic Praſinæ ſtudebat; cujus etiam partes egit ubique per imperium. Conſtantinopoli vero Praſinos, qui à dextra ejus ſedentes antea ſpectabant Ludos, gradus à ſiniſtra deinceps occupare juſſit: militeſque Pedaturæ, qui ex adverſo ſellæ Imperatoriæ ſpectabant, ad Venetam partem tranſtulit. Praſinis autem Gradus dedit, ſex habentes Meſoſtylia; Cyro Præfecto ſubindicans, velle ſe, quos charos ſibi habuit, è regione ſui eos ſpectare. Tum vero qui Praſinæ Factionis erant Conſtantinopolitani Imperatori inclamabant: *Suum cuique*. Theodoſius autem, miſſo Protocurſore, eos monuit; ſe, in honorem eorum, ad ſiniſtram ſellæ ſuæ, unde ſpectabat ipſe, tranſtuliſſe eos. Tum vero fauſtis acclamationibus eum celebrarunt. Edixit etiam Imperator, ubique per imperium, uti Praſini ad ſini-

ἐβασίλευσε δὲ [1] τὰ πάντα ἔτη ν', καὶ μῆνας ζ'. ὅστις ἔχαιρε τῷ Πρασίνῳ μέρει, καὶ ἀντεποιεῖτο αὐτοῦ κατὰ πόλιν. ἐν δὲ Κωνσταντινουπόλει μετήγαγεν αὐτοὺς, θεωροῦντας πρότερον εἰς τὰ δεξιὰ αὐτοῦ μέρη, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς θεωρεῖν εἰς τὰ ἀριστερὰ βάθρα· καὶ [2] τοὺς τῶν πεδατούρας στρατιώτας, τοὺς κατέναντι τοῦ καθίσματος θεωροῦντας, μετέστησεν ἐπὶ τὸ Βένετον μέρος· καὶ τὰ βάθρα ἔδωκε τοῖς τοῦ Πρασίνου μέρους, [3] ἔχοντα μεσόστυλα ἕξ· εἰρηκὼς τῷ ἐπάρχῳ Κύρῳ, ὅτι, οὓς φιλῶ, κατέναντί μου θέλω θεωρεῖν. καὶ ἔκραξαν ἐν Κωνσταντινουπόλει οἱ ἐκ τοῦ Πρασίνου μέρους, τῷ αὐτῷ βασιλεῖ· τὰ ἴδια τοῖς ἰδίοις. καὶ [4] ἔπεμψεν αὐτοῖς μανδάτα, διὰ τοῦ προτοκούρσορος, λέγων· ὅτι, ἐγὼ, ὡς τιμῶν ὑμᾶς, εἰς τὰ ἀριστερὰ τοῦ καθίσματος, ἔνθα θεωρῶ, μετέστησα ὑμᾶς· καὶ εὐφήμησαν αὐτόν. καὶ ἐκέλευσε κατὰ πόλιν εἰς τὰ ἀριστερὰ

χρηστευόμενος, μεγάλα δὲ καὶ ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ ἀγωνισάμενος· διὸ καὶ τῆς τοῦ ὑπάτου ἀξίας μετέχεν, καθ' ἣν τίκτεται τῷ βασιλεῖ Ἀρκαδίῳ υἱὸς, ὁ ἀγαθὸς Θεοδόσιος, τῇ δεκάτῃ τοῦ Ἀπριλλίου μηνός. Marcellinus tamen, & Chr. Alex. eum, non Aprilis X, ſed IV idus menſis ejuſdem, ſive Aprilis die IX, natum volunt. Anno vero ſequente, id eſt, ætatis ſuæ ſecundo, Theodoſius ab Arcadio patre Auguſtus creatus eſt, Arcadio Aug. V. & Honorio Aug. V. Coſs. uti Marcellin. Com. & Chr. Alex. teſtantur. Biennii itaque hic Prochroniſmus eſt.

1 τὰ πάντα ἔτη ν'.] Id eſt, VIII cum patre Arcadio, & XLII poſt ejus exitum. Vide Marcellin. Comit.

2 τοὺς τῆς πεδατούρας στρατιώτας.] Quid πεδατοῦρα hoc loco ſignet, haud temere dixero: Vocabulum hoc, plurali licet numero, profert ex Mauricio Strateg. XI, cap. 3. & Leone, Conſtitut. XV, Nic. Rigaltius in Gloſſario ſuo; & ex eo, J. Meurſius, Gloſſ. Græcobarb. nec tamen vocis vim explicant. Gloſſ. vet. apud Rigaltium: Πεδατοῦραι, *Pedatura*, *Podiſmi*. Cæterum videſis locos ex dictis Auctoribus ab eiſdem citatos.

3 ἔχοντα μεσόστυλα ἕξ.] Scr. μεσοστύλια. μεσοστύλιον, *Intercolumnium* eſt, ſive ſpatium inter duas columnas.

4 ἔπεμψεν αὐτοῖς μανδάτα διὰ τοῦ προτοκούρσορος.] Μανδάτον, *Mandatum*: hoc loco *Nuncium* ſonat: ut ſenſus verborum ſit; *Per Protocurſorem eis nuncium miſit*, ſive, *eis notum fecit*, &c. Protocurſor vero, Curſorum Præfectus eſt: voce hybrida, ex Græco πρῶτος, & Latino *Curſor*, conficta.

τῶν ἀρχόντων θεωρεῖν τοὺς Πρασίνους.

Ἐβασίλευσε δὲ παιδίον ὅτε δὲ προέκοψε τῇ ἡλικίᾳ ὁ αὐτὸς Θεοδόσιος βασιλεὺς, ἀνεγίνωσκεν ἔσω εἰς τὸ παλάτιον, ἐν τῇ ζωῇ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς Ἀρκαδίου. καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, συνανεγίνωσκεν αὐτῷ ἄλλος νεώτερος εὐφυέστατος, ὀνόματι Παυλῖνος, υἱὸς κόμητος δομεστίκων. μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν τοῦ αὐτοῦ πατρὸς, ἀνδρωθεὶς Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς, ἐζήτει λαβεῖν γυναῖκα εἰς γάμον· καὶ ὤχλει τῇ αὐτοῦ ἀδελφῇ Πουλχερίᾳ τῇ δεσποίνῃ, οὔσῃ παρθένῳ, ἥτις, ὡς φιλοῦσα τὸν ἴδιον αὐτῆς ἀδελφὸν, οὐκ [1] εἵλατο γαμηθῆναί τινι· καὶ δὴ περιεργασαμένη περὶ παρθένων πολλῶν κορασίων, θυγατέρων πατρικίων, ἢ ἐξ αἵματος βασιλικοῦ· εἰπὼν τῷ αὐτῷ Θεοδοσίῳ βασιλεῖ, ἀδελφῷ αὐτῆς, [2] συνδιάγουσα αὐτῷ ἐν τῷ παλατίῳ. καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Θεοδόσιος, ὅτι· "ἐγὼ θέλω, εἰ εὕρεις μοι νεωτέραν, εὔμορφον πάνυ, ἵνα τοιοῦτον κάλλος μὴ ἔχῃ γυνὴ εἰς Κωνσταντινούπολιν, εἴτε ἐξ αἵματός ἐστι βασιλικοῦ, εἴτε ἐξ αἵματός ἐστι συγκλητικοῦ προσώπου. εἰ δὲ μὴ ἐστι καλὴ εἰς ὑπερβολὴν, [3] οὐ χρείαν ἔχω, οὔτε ἀξιωματικὴν, οὔτε ἐκ βασιλικοῦ αἵματος, οὔτε πλοῦτον·

ſtram Præfectorum ſedentes, Ludos ſpectarent.

Imperator autem renunciatus eſt, dum puer admodum erat: adoleſcentior autem factus, in Palatio literis imbutus eſt, patre Arcadio adhuc vivente. Patris autem poſt obitum, in literis percipiendis ſocius ei adjunctus eſt juvenis quidam nobilis, nomine Paulinus, Comitis Domeſticorum filius. Theodoſius autem Imperator, cum jam in virum adoleviſſet, uxorem ducere in animo habuit: atque eo nomine Pulcheriam Auguſtam, ſororem ſuam, ſæpiuſcule interpellaverat; quæ, virgo licet eſſet, fratrem ſuum adeo charum ſibi habuit, ut à nuptiis ipſa abſtinuerit. Pulcheria itaque inquirendis quæcunque ex Regio, vel Patricio ſanguine prognatæ eſſent, virginibus ſedulam navans operam, ad Theodoſium Imperatorem fratrem ſuum, qui cum in Palatio convixit, de illis referebat. Cui Theodoſius, "Tu modo, inquit, ſi conciliare mihi poſſis teneram virginem, formaque talem, qualem Conſtantinopolis præterea nullam datura eſt, Regiis illam, vel Patriciis claram natalibus, hanc volo. At ſi forma non ſit abſolutiſſima, Regio licet ſit, an Patricio prognata ſan-

1 εἵλατο.] Scr. εἵλετο.

2 συνδιάγουσα αὐτῷ ἐν τῷ παλατίῳ.] Corrupta hæc habentur apud Chr. Alex. Auctorem, qui totam hanc hiſtoriam ex noſtro deſcripſit.

3 οὐ χρείαν ἔχω, οὔτε ἀξιωματικὴν, &c.] Locus mendoſus: Chr. Alex. habet, οὐ χρείαν ἔχω οὔτε βασιλικοῦ αἵματος, οὔτε πλουσίαν, ἀλλὰ καὶ εἴτινος, &c. Forte legendum, οὐ χρείαν ἔχω οὔτε ἀξιωματικοῦ, οὔτε βασιλικοῦ αἵματος, οὔτε πλούτου.

"guine, divesque, non moror "ista. Quinimo, quacunque "tandem stirpe edita sit, virgo "modo sit, omnibusque pul"chritudinis palmam præri"piat, illam expeto. His auditis Pulcheria, emissis ubique nunciis, hujusmodi virginem sollicite anquisivit. Paulinus etiam, uti ei hac ex parte gratificaretur, undiquaque cursitabat.

Contigit interim Constantinopolim cum cognatis suis advenire Virginem quandam Græcanicam, forma singulari, & doctrina præstantem, cui nomen Athenaïs; (quæ & postea Eudocia vocata est) Leontii, Philosophi Atheniensis, viri ditissimi filiam. Hæc Imperatricem urbem petere, amitæ suæ visendæ gratia coacta est, hac ex causa. Leontius Philosophus, ejus pater, filios duos adultos habuit, Valerium, & Gesium. Hos moriturus testamento instituit ex asse hæredes: "Athenaidi autem, (in "Testamento scripsit) filiæ "meæ desideratissimæ C. Nu"mismata tantum dari volo: "sufficit enim illi Fortuna sua, "qua universum sexum suum

"ἀλλὰ καὶ εἴ τινος δή ποτέ ἐστι θυ"γάτηρ, [1] μόνον παρθένον, καὶ εὐ"πρεπεστάτην πάνυ, ταύτην λαμ"βάνω. καὶ [2] ἀκηκοῶσα ταῦτα ἡ δέσποινα Πουλχερία, πανταχοῦ ἔπεμψε περιεργαζομένη· καὶ Παυλῖνος δὲ περιέτρεχεν, ἀρέσαι αὐτῇ.

Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ συνέβη ἐλθεῖν ἐν Κωνσταντινουπόλει, μετὰ τῶν ἰδίων συγγενῶν, κόρην εὐπρεπῆ, ἐλλόγιμον, ἑλλαδικὴν, ὀνόματι Ἀθηναΐδα, τὴν καὶ Εὐδοκίαν μετακληθεῖσαν, [3] θυγατέρα γενομένην Λεοντίου τοῦ φιλοσόφου, Ἀθηναίου, εὐπορωτάτου· ἥτις Ἀθηναῒς, ἡ καὶ Εὐδοκία, ἠναγκάσθη καταλαβεῖν τὴν βασιλεύουσαν πόλιν, πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῆς θείαν, διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην. ὁ φιλόσοφος Λεόντιος, ὁ αὐτῆς πατὴρ, ἔχων υἱοὺς τελείους δύο, μέλλων τελευτᾷν, διέθετο· τάξας ἐν τῇ ἑαυτοῦ διαθήκῃ, τοὺς δύο αὐτοῦ υἱοὺς κληρονόμους πάσης τῆς ὑπ' αὐτοῦ καταλιμπανομένης περιουσίας, 4 Οὐαλέριον, καὶ Γέσιον· εἰρηκὼς ἐν τῇ αὐτοῦ διαθήκῃ· "Ἀθηναΐδι, "τῇ ποθεινοτάτῃ μου γνησίᾳ θυγατρὶ "δοθῆναι βούλομαι νομίσματα ἑκα"τὸν, καὶ μόνον· ἀρκεῖ γὰρ αὐτῇ ἡ αὐ"τῆς τύχη, ἡ ὑπερέχουσα πᾶσαν

---

1 μόνον παρθένον, καὶ εὐπρεπεστάτην πάνυ.] Legerem, μόνον παρθένος, καὶ εὐπρεπεστάτη πάνυ. Chr. Alex. habet tantum, μόνον εὐπρεπὴς πάνυ.

2 ἀκηκοῶσα.] Scr. ἀκηκοῦια.

3 θυγατέρα γενομένην Λεοντίου τοῦ φιλοσόφου.] Ita dictus est Philosophus iste ab omnibus Scriptoribus, præter unum Chr. Alexandrini Auctorem, qui Heraclitum eum vocat. Cæterum lectio hæc nostra stabiliri potest ex Photio, Biblioth. num. CLXXXIII, ubi de Imperatricis Eudociæ Octateuchi Metaphrasi metrica verba habens, distichon hoc exinde profert.

Δευτέρην καὶ τήνδε θεοῦ θέμιδος κάμε βίβλον
Εὐδοκίη βασίλεια Λεοντιὰς εὐπατέρεια.

4 Οὐαλέριον καὶ Γέσιον.] Fratres hosce Zonaras, Valerium & Genesium, vocat; Chr. Alex. Valerianum & Gesium.

"γυναι-

"γυναικείαν τύχην. καὶ ἐτελεύτησεν ὁ αὐτὸς Λεόντιος ὁ φιλόσοφος ἐν Ἀθήναις. μετὰ οὖν τὴν αὐτοῦ ἀποβίωσιν, ἐδυσώπει ἡ αὐτὴ Ἀθηναΐς, ἡ καὶ Εὐδοκία, τοὺς ἰδίους ἀδελφοὺς, ὡς μείζονας, προσπίπτουσα αὐτοῖς, καὶ αἰτοῦσα, μὴ προσέχειν τῇ αὐτῇ διαθήκῃ· ἀλλὰ κατὰ τὸ τρίτον μέρος μερίσασθαι μετ' αὐτῶν τὰ πατρῷα· λέγουσα, "μηδὲν ἡμαρτηκέναι, (ὡς καὶ "ὑμεῖς οἴδατε) πρὸς τὸν ἴδιον [1] ὑμῶν "πατέρα· καὶ οὐκ οἶδα, διὰ τί ἄπορόν "με κατέλιπε, μέλλων τελευτᾷν, [2] εὐ-"πορίας τύχην, μετὰ τὴν αὐτοῦ νέκρωσιν, "ἐχαρίσατο. οἱ δὲ αὐτῆς ἀδελφοὶ "ἔμειναν ἀπειθεῖς, καὶ ὀργισθέντες ἐδί-"ωξαν αὐτὴν καὶ ἐκ τοῦ πατρῴου αὐτῆς "οἴκου, ἔνθα συνέμενεν αὐτοῖς. καὶ ἐδέξατο αὐτὴν ἡ ἀδελφὴ τῆς γενομένης αὐτῆς μητρὸς, ὡς ὀρφανὴν, καὶ ὡς παρθένον ἐφύλαξεν αὐτήν. ἥντινα λαβοῦσα, ἀνῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, πρὸς τὴν ἄλλην ἀδελφὴν τοῦ αὐτῆς πατρὸς, καὶ θείαν αὐτῆς. καὶ [3] λαβοῦσαι αὐτὴν ποιῆσαι ἀξίωσιν

"antecellit. Atque ita Leontius Philoſophus Athenis deceſſit: poſt cujus obitum Athenaïs, quæ & Eudocia, fratres ſuos, utpote natu majores, pedibus illorum provoluta, ſupplex rogavit, uti Teſtamenti illius rationem non adeo habentes, Paternæ Hæreditatis partem tertiam ſibi aſſignarent. "Ego enim, inquit, in communem noſtrum Parentem "nihil commiſi, uti vos probe "noſtis: nec ſatis ſcio, qua "tandem cauſa adductus, moriturus pater, nulla mihi vobiſcum conceſſa Patrimonii "ſorte, proſpera me mea frui "Fortuna, poſt ſe mortuum, "juberet. At fratres in ſententia perſtiterunt; iratique etiam ex ædibus paternis, ubi cum eis convixerat, ejecerunt. Itaque accepit illam ſibi matertera ejus; atque, ceu parentibus orbam, & virginem, tutata eſt. Conſtantinopolim deinde adduxit, ad cognatam aliam, virginis amitam, patris ejus ſororem. Hæ vero, cauſa

1 ὑμῶν.] Leg. ἡμῶν, uti habet Chr. Alex.

2 εὐπορίας τύχην.] Supple, καὶ εὐπορ. τύχ. ex Chr. Alex. ubi etiam εὐπορίας τυχεῖν legitur; forte rectius. Interim Interpres, in ſequentibus particulam οὐκ, deſiderari, fruſtra ſuſpicatur; abſque hac enim expoſtulatio virginis multo eſt elegantior.

3 λαβοῦσαι αὐτὴν ποιῆσαι ἀξίωσιν.] ποιῆσαι ἀξίωσιν κατὰ τῶν αὐτῆς ἀδελφῶν, *Fratres ejus poſtulare*, ſive, *contra fratres ejus actionem intendere*, cum Radero vertimus: forte tamen ποιεῖν ἀξίωσιν hoc loco, *Petitionem*, ſive, *Libellum ſupplicem exhibere*, rectius interpretaremur. Ἀξιόω enim, *oro, peto*: Heſychius. Ἀξιῶν, παρακαλῶν· unde ἀξίωσις, *Petitio, Libellus ſupplex*. Ἀξιοῦμαι etiam infra ſenſu haud multum abſimili uſurpatur, lib. 18. ubi de Indorum Auxumitarum Rege Romanorum Legatum excipiente narratione facta, verba hæc à Rege prolata dicuntur: διὰ πολλῶν χρόνων ἠξιώθην μετὰ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων κτήσασθαι φιλίαν· quo loco ἠξιώθην, *petivi*, ſive *deſideravi*, ſonare videtur. Actorum etiam cap. 28. ver. 22. Ἀξιοῦμεν δὲ παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι ἃ φρονεῖς. Cæterum quod hoc loco ἀξίωσις, infra & apud Noſtrum, & Chr. Alex. etiam, δέησις dicitur: adeo ut non ſit amplius, hac de re dubitandi locus.

illius suscepta, ad Pulcheriam Augustam, Theodosii Imperatoris sororem pientissimam, fratres suos [de bonis paternis] postulaturam, adduci curaverunt. Illa vero ad Pulcheriam adducta, oratione disertissima exposuit, quo pacto à fratribus suis injuriose habita fuerit. Videns autem Pulcheria Athenaidem, forma tali, & eruditione præditam, cognatas ejus interrogavit, virgo esset, necne? Dicebant hæ, virginem esse intactam, à patre suo Philosopho Græco custoditam, & Philosophiæ præceptis abunde satis imbutam. Cognatis itaque ejus, una cum virgine, Cubiculariorum sub cura ibidem manere jussis, Pulcheria acceptum ab ea Libellum supplicem ad Theodosium fratrem deferebat; cui etiam dixit: "Inveni tibi virginem Græcanicam, Philosophi cujusdam filiam, teneram, & formosissimam, intactam, egregie ornatam, & eruditione præstantem. Quo audito, Imperator, uti Juvenis, exarsit: accersito itaque socio suo & amico Paulino, Pulcheriam sororem rogavit, uti per speciem alicujus negotii, Athenaidem in suum ipsius cubiculum introduceret, unde

κατὰ τῶν αὐτῆς ἀδελφῶν, παρεσκεύασαν αὐτὴν προσελθεῖν τῇ εὐσεβεστάτῃ δεσποίνῃ Πουλχερίᾳ, ἀδελφῇ Θεοδοσίου βασιλέως. καὶ δὴ προσελθοῦσα ἐδίδαξεν, ὡς βιαζομένη παρὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς ἀδελφῶν, διαλεγομένη ἐλλογίμως. καὶ ἑωρακυῖα αὐτὴν ἡ αὐτὴ Πουλχερία εὐπρεπῆ, καὶ ἐλλόγιμον, ἐπηρώτησε τὰς αὐτῆς θείας, εἰ ἔστι παρθένος. καὶ ἐδιδάχθη παρ' αὐτῶν, ὅτι παρθένος ἐστὶν ἁγνὴ, φυλαχθεῖσα ὑπὸ τοῦ αὐτῆς πατρὸς, φιλοσόφου [1] γεναμένου ἐν Ἑλλάδι, καὶ [2] διὰ λόγων πολλῶν φιλοσοφίας ἀναχθεῖσα. καὶ [3] κελεύσας αὐτὴν, ἅμα ταῖς αὐταῖς θείαις, διὰ κουβικουλαρίων φυλαχθῆναι, καὶ παραμεῖναι· λαβοῦσα, φησὶ, τὴν δέησιν παρ' αὐτῆς, εἰσῆλθε πρὸς τὸν ἴδιον αὐτῆς ἀδελφὸν τὸν βασιλέα Θεοδόσιον, καὶ εἶπεν αὐτῷ, "ὅτι, ηὗρον νεωτέραν, πάνυ εὔμορφον, καθαρίαν, εὔστολον, ἐλλόγιμον, ἑλλαδικὴν παρθένον, θυγατέρα φιλοσόφου. ὁ δὲ ἀκούσας, ὡς νεώτερος, ἀνήφθη· καὶ μεταστειλάμενος τὸν συμπράκτορα αὐτοῦ καὶ φίλον Παυλῖνον, ᾔτησε τὴν ἑαυτοῦ ἀδελφὴν, ὡς ἐπ' ἄλλῳ τινὶ εἰσαγαγεῖν τὴν Ἀθηναΐδα, τὴν καὶ Εὐδοκίαν, [4] ἐν τῷ αὐτῆς κουβικλείῳ, ἵνα διὰ τοῦ βήλου θεάσηται

1 γεναμένου.] Scr. γενομένου.

2 διὰ λόγων πολλῶν φιλοσοφίας ἀναχθεῖσα.] Imperatricis hujus eruditionis testimonia habentur plurima: quorum nonnulla extant Gr. & Lat. in Bibliotheca Patr. Tom. 8. Photius etiam Eudociæ Imp. Metaphrasin Octateuchi metricam laudat, & ejusdem etiam Zachariæ, & Danielis Prophetarum Metaphrasin. De Christo etiam Homero-centones, à Patricio quodam inchoati, sed non ad exitum perducti, uti Zonaras testatur, ab eadem deinde absoluti, digestique, in omnium manibus sunt.

3 κελεύσας.] Scr. κελεύσασα.

4 ἐν τῷ αὐτῆς κουβικλείῳ.] κουβικλεῖον, & κουβουκλεῖον, sive κουβούκλιον, vel ut apud Chr. Alex. scribitur, κουβικούλιον, *Cubiculum* est: unde κουβικουλάριος, *Cubicularius*, & κουβικουλαρέα, *Cubicularia*, apud Græcos recentiores.

αὐτὴν,

αὐτὴν, ἅμα Παυλίνῳ. καὶ εἰσήχθη· καὶ ἑωρακὼς αὐτὴν, ἠράσθη αὐτῆς· καὶ Παυλίνου δὲ θαυμάσαντος αὐτήν. καὶ κρατήσας αὐτὴν, καὶ Χριστιανὴν ποιήσας, (ἦν γὰρ Ἕλλην) καὶ μετονομάσας αὐτὴν Εὐδοκίαν, ἔλαβεν αὐτὴν εἰς γυναῖκα, ποιήσας αὐτῇ βασιλικοὺς γάμους. καὶ ἔσχεν ἐξ αὐτῆς θυγατέρα, ὀνόματι Εὐδοξίαν.

Ἀκούσαντες δὲ οἱ τῆς Αὐγούστας Εὐδοκίας ἀδελφοὶ, ὅτι βασιλεύει, προσέφυγον ἐν τῇ Ἑλλάδι φοβηθέντες· καὶ πέμψασα, ἤνεγκεν αὐτοὺς ἐκ τῆς πόλεως Ἀθηνῶν, [1] ὑπὸ λόγον, ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς ἀξιωματικοὺς, προσαγαγόντος αὐτοὺς τοῦ βασιλέως τὸν μὲν λεγόμενον Γέσιον [2] ἔπαρχον πραιτωρίων τοῦ Ἰλλυρίων ἔθνους, τὸν δὲ Οὐαλέριον μάγιστρον· εἰρηκυίας αὐτοῖς τῆς αὐτῆς βασιλίσσης Εὐδοκίας, ἀδελφῆς αὐτῶν· "ὅτι, εἰ μὴ ὑμεῖς κακῶς ἐχρήσασθέ "μοι, οὐκ ἠναγκαζόμην ἐλθεῖν, καὶ "βασιλεῦσαι. [3] τὴν οὖν ἐκ τῆς γενέ-"σεώς μου βασιλείαν, ὑμεῖς μοι "ἐχαρίσασθε· ἡ γὰρ ἐμὴ ἀγαθὴ τύ-"χη ἐποίησεν ὑμᾶς [4] ἀτυχεῖς εἰς

ipſe eam, cum Paulino, per velum ſpectaret. Introductam itaque virginem, Paulino quidem eam admirante, Imperator anxie deperibat: Chriſtianam itaque eam ubi feciſſet, (Pagana enim fuerat) nomine in Eudociam mutato, in uxorem habuit; nuptiis etiam Regiis, illius in honorem, celebratis. Filiam vero ex ea ſuſcepit, nomine Eudoxiam.

At vero fratres Eudociæ Imperatricis, ubi ſororem ſuam regnare intellexiſſent metu perculſi, in Helladem profugerunt: Quo Eudocia, Cautione Indemnitatis data, Conſtantinopolim ex Athenis accerſitos, ſummos ibi ad honores provexit. Geſium enim Imperator Præfectum Prætorio gentis Illyricæ, Valerium vero Magiſtrum conſtituit; dicente fratribus ſuis Eudocia Imperatrice, "Quod niſi vos male me tractaſſetis, ego non "Conſtantinopolim petere, "indeque Imperatrix fieri, coacta fuiſſem. Regnum itaque, quod extra naſcendi ſortem mihi obtigit, vos dediſtis: quod enim votis meis "non æquiores ſtetiſtis, illud

1 ὑπὸ λόγον.] Chr. Alex. à Radero editum, habet ὑπόλογον, conjunctim, mendoſe: ſed nec vocabuli ſenſum aſſecutus eſt Interpres. De hoc Auctoris loquendi genere, vide quæ nos ſupra notavimus lib. 13. in Juliano Imp.

2 ἔπαρχον πραιτωρίων τοῦ Ἰλλυρίων ἔθνους, τὸν δὲ Οὐαλέριον μάγιστρον.] Quænam fuerint dignitates iſtæ, in Gloſſariis, doctorumque virorum in Auctores Annotatis, copioſe ſatis dictum eſt; ad quæ Lectorem mittere potius, quam toties dicta hic inculcare malo.

3 τὴν οὖν ἐκ τῆς γενέσεώς μου βασιλείαν.] ἐκ, pro ἐκτὸς hoc loco poni putamus; itaque ἐκ τῆς γενέσεώς μου, *extra naſcendi ſortem*, vertimus: Chr. Alexandrini tamen Interpres iſta reddit, *ab ipſo natali meo*: quam quidem interpretationem omnino improbare haud auſim; rem itaque in medio relinquo.

4 ἀτυχεῖς.] Chr. Alex. habet, ἀπειθεῖς, rectius.

"non

“non malo vestro in me animo, sed bonæ meæ Fortunæ acceptum refero.

“ἐμέ· οὐχὶ ἡ ὑμετέρα πρὸς ἐμὲ “γνώμη.

Imperator autem Theodosius, Paulinum, ut amicum, convictorem, & nuptiarum conciliatorem, per omnes honorum gradus ad dignitates evexit; deinde etiam Magistri dignitate insignivit. Sic honoribus auctus est Paulinus; qui cum plurimum potuerit apud Imperatorem, ut qui Paranymphus ejus fuerit, sæpiuscule etiam, ut qui Magister erat, ad Imperatricem Eudociam intromissus est.

Ο δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος καὶ Παυλῖνον, ὡς φίλον αὐτοῦ, καὶ μεσάσαντα τῷ γάμῳ, καὶ συναειστοῦντα αὐτοῖς, ἐποίησε διὰ πάσης ἀξίας ἐλθεῖν· καὶ μετὰ ταῦτα προηγάγετο αὐτὸν μάγιστρον· καὶ ηὐξήθη. ὡς ἔχων δὲ παῤῥησίαν πρὸς τὸν βασιλέα Θεοδόσιον, ὡς παράνυμφος, καὶ πρὸς τὴν Αὐγοῦσταν Εὐδοκίαν εἰσῄει συχνῶς ὁ αὐτὸς Παυλῖνος, ὡς μάγιστρος.

Imperator autem Theodosius Asparem quendam, virum Patricium, cum exercitu magno Romam versus emisit, contra Joannem illum rebellem. Hunc itaque Aspar bello superavit, regnoque Romano deturbatum, neci tradidit: Romanus vero Imperator à Theodosio renunciatus est Valentinianus Junior, consanguineus ejus, Constantii Imperatoris, & Placidiæ magnæ filius: cui etiam in uxorem dedit filiam Eudoxiam, quam ex Eudocia Augusta, Philosophi filia, susceperat. Ex ea vero filias duas habuit Valentinianus, Eudociam & Placidiam.

Ο δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος βασιλεὺς ἔπεμψεν ἐν τῇ Ῥώμῃ Ἄσπαρα, τὸν πατρίκιον, μετὰ δυνάμεως πολλῆς στρατοῦ, κατὰ Ἰωάννου τοῦ Τυράννου. καὶ ἐνίκησε τὸν αὐτὸν Ἰωάννην ὁ Ἄσπαρ, καὶ ἐξέβαλεν αὐτὸν τῆς βασιλείας Ῥώμης, καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν. καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος βασιλέα ἐν τῇ Ῥώμῃ Βαλεντινιανὸν τὸν μικρὸν, τὸν υἱὸν Πλακιδίας τῆς μεγάλης, καὶ Κωνσταντίου βασιλέως, τὸν ἴδιον αὐτοῦ συγγενέα. καὶ ἐκδίδωσιν αὐτῷ τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα, ἣν εἶχεν ἀπὸ Εὐδοκίας Αὐγούστας, θυγατρὸς τοῦ φιλοσόφου, ὀνόματι Εὐδοξίαν· ἀφ᾽ ἧς ἔσχεν ὁ αὐτὸς Βαλεντινιανὸς θυγατέρας δύο, Εὐδοκίαν, καὶ Πλακιδίαν.

Accidit autem post temporis, cum Imperator Theodosius in Sanctis Theophaniis ad Ecclesiam exiret, Paulinum Magistrum domi manere; æger enim ex pede decumbens,

Συνέβη δὲ μετὰ χρόνον, ἐν τῷ προϊέναι τὸν βασιλέα Θεοδόσιον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἐν τοῖς ἁγίοις Θεοφανίοις, τὸν μάγιστρον Παυλῖνον, ἀνδιαθέντα ἐκ τοῦ ποδὸς, ἀπρόϊτον μεῖναι,

μεῖναι, [1] καὶ ἐκκουσεῦσαι. προσήνεγκε δὲ τῷ αὐτῷ Θεοδοσίῳ βασιλεῖ πένης τὶς μῆλον Φρυγιάτικον παμμεγεθὲς πολὺ, εἰς πᾶσαν ὑπερβολήν· καὶ ἐξενίσθη ὁ βασιλεὺς, καὶ πᾶσα ἡ σύγκλητος αὐτοῦ· καὶ εὐθέως ὁ βασιλεὺς, δεδωκὼς τῷ προσαγαγόντι τὸ μῆλον, νομίσματα ἑκατὸν πεντήκοντα, ἔπεμψεν αὐτὸ τῇ Αὐγούστῃ Εὐδοκίᾳ· καὶ ἡ Αὐγοῦστα ἔπεμψεν αὐτὸ Παυλίνῳ μαγίστρῳ, ὡς φίλῳ τοῦ βασιλέως· ὁ δὲ μάγιστρος Παυλῖνος, ἀγνοῶν ὅτι ὁ βασιλεὺς ἔπεμψεν [2] αὐτῷ τῇ Αὐγούστῃ, λαβὼν ἔπεμψεν αὐτὸ τῷ βασιλεῖ Θεοδοσίῳ, ὡς εἰσέρχεται εἰς τὸ παλάτιον. καὶ δεξάμενος αὐτὸ ὁ βασιλεὺς, ἐγνώρισεν αὐτὸ, καὶ ἀπέκρυψεν αὐτό· καὶ καλέσας τὴν Αὐγοῦσταν, ἐπηρώτησεν αὐτὴν, λέγων· « ποῦ ἐστὶ τὸ μῆλον, ὃ ἔπεμψά σοι; « ἡ δὲ εἶπεν, ὅτι ἔφαγον αὐτό. καὶ ὥρκωσεν αὐτὴν κατὰ τῆς αὐτοῦ σωτηρίας, εἰ ἔφαγεν αὐτὸ, ἢ τινι αὐτὸ ἔπεμψε. καὶ ἐπωμόσατο, [3] ὅτι οὐδενὶ αὐτὸ ἔπεμψα· ἀλλ' ὅτι αὐτὴ αὐτὸ ἔφαγε. καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς ἐνεχθῆναι τὸ μῆλον, καὶ ἔδειξεν αὐτῇ αὐτό. καὶ ἠγανάκτησε κατ' αὐτῆς, ὑπονοήσας, ὅτι ὡς ἐρῶσα [4] τῷ αὐτῷ Παυλίνῳ, ἔπεμψεν αὐτῷ τὸ μῆλον, καὶ ἠρνήσατο. καὶ διὰ τοῦτο ἀνεῖλε τὸν αὐτὸν Παυλῖνον ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος· καὶ λυπηθεῖσα ἡ Αὐγοῦστα Ευ-

morbum excuſavit. Obtulit interim pauper quidam Theodoſio pomum Phrygium, prægrande illud, & inuſitatæ magnitudinis; Imperatore ipſo, Proceribuſque ejus omnibus, magnitudine illius ſtupeſcentibus. Imperator autem, datis ei qui obtulerat CL nummis, pomum Eudociæ Auguſtæ dono miſit: quo eodem ipſa Paulinum Magiſtrum, ceu Imperatoris amicum, donavit. Paulinus vero Magiſter, ignorans illud Imperatorem jam antea Auguſtæ dediſſe, Imperatori Theodoſio, cum Palatium intraret, remiſit. Acceptum vero munus Imperator agnoſcit, & ſecreto apud ſe ſervat: vocatamque deinde Auguſtam interrogat: "Ubi eſt pomum, inquiens, "quod tibi miſi? "Comedi; inquit Illa. Adjuravit illam Theodoſius per ſalutem ſuam uti diceret, an malum illud ediſſet ipſa, an vero alteri dono miſiſſet. Juravit illa comediſſe ſe, nec illud alicui dediſſe. Tum vero Imperator pomum adferri juſſit, allatumque Auguſtæ oſtendit; ſimulque ei iraſcitur, ſuſpicatus eam Paulino, ceu Amaſio ſuo, pomum miſiſſe, ideoque factum negaſſe. Paulinum itaque Imperator de medio ſuſtulit: quod factum Imperatoris, tanquam in ſe injurioſum, indigne tulit Auguſta Eudocia:

---

1 καὶ ἐκκουσεῦσαι.] Chr. Alex habet, καὶ ἐξκουσεῦσαι, ſcriptione Latino vocabulo, magis conveniente: ἐξκουσεύειν enim, & ἐξκουσατεύειν, *excuſare*, dicunt recentiores.

2 αὐτῷ.] Scr. αὐτό.

3 ὅτι οὐδενὶ αὐτὸ ἔπεμψα.] Vel ἔπεμψεν hoc loco ſcribendum, vel in ſequentibus, ἔφαγον.

4 τῷ αὐτῷ Παυλίνῳ.] Scr. τοῦ αὐτοῦ Παυλίνου.

cujus ob causam Paulinum periisse, (Juvenis enim erat formosus) in omnium erat ore. Augusta itaque Theodosium Imperatorem exoratum habuit, uti sibi liceret loca sancta adire, orationis ergo: facultateque impetrata, Eudocia inde ex Constantinopoli Hierosolymam perrexit, orandi causa: Ubi quamplurimis extructis ædificiis, mœnia quoque urbis instauravit. Dicebat enim hoc voluisse Davidem Prophetam, in istis: *In bona voluntate tua, Domine, ædificabuntur muri Hierusalem.* Ibi autem sede posita, Mausolæum sibi regium extruxit: & naturæ cedens, ibidem sepulta est. Moritura autem juravit, se extra crimen esse, de quo Paulini causa accusata fuerat.

Erat autem Theodosius Imperator doctrina insigniter instructus, populoque suo universo, Senatuique summe charus. Eo autem, & Valentiniano Imperantibus, Attilas quidam, Gepidum ex genere oriundus, contra Romam, & Constantinopolim etiam, exercitum myriadum multarum secum duxit. Hic, per Legatum suum Gothum, Valentiniano, Romæ imperanti, edixit: *Imperat tibi per me Domi-*

δοκία, ὡς ὑβρισθεῖσα, (ἐγνώσθη γὰρ πανταχοῦ, ὅτι δι' αὐτὴν ἐσφάγη ὁ Παυλῖνος· ἦν γὰρ πάνυ εὔμορφος νεώτερος) [1] ἠτήσατο δὲ ἡ Αὐγοῦστα τὸν βασιλέα Θεοδόσιον, τοῦ κατελθεῖν εἰς τοὺς ἁγίους τόπους, εἰς εὐχήν· καὶ παρέσχεν αὐτῇ. καὶ κατῆλθεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, ἐπὶ Ἱεροσόλυμα, εὔξασθαι· καὶ ἔκτισεν ἐν Ἱεροσολύμοις πολλά, καὶ τὸ τεῖχος ἀνενέωσε τῆς Ἱερουσαλήμ, εἰποῦσα· ὅτι, δι' ἐμὲ εἶπε Δαβὶδ ὁ προφήτης, ὅτι "καὶ [2] ἐν "τῇ εὐδοκίᾳ σου οἰκοδομηθήσεται "τὰ τείχη Ἱερουσαλήμ, Κύριε. καὶ μείνασα ἐκεῖ, καὶ κτίσασα ἑαυτῇ μνῆμα βασιλικόν, ἐτελεύτησε, καὶ ἐτέθη ἐν Ἱεροσολύμοις. ἐν δὲ τῷ μέλλειν αὐτὴν τελευτᾶν, ἐπωμόσατο, [3] μὴ συνειδέναι τῇ κατηγορίᾳ τῆς ἕνεκεν Παυλίνου.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος ἦν ἐλλόγιμος, παρὰ παντὸς τοῦ δήμου φιλούμενος, καὶ τῆς συγκλήτου. ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ Βαλεντινιανοῦ, ἐπεστράτευσε κατὰ Ῥώμης, καὶ κατὰ Κωνσταντινουπόλεως, Ἀττιλᾶς, ἐκ τοῦ γένους τῶν Γηπαίδων, πλῆθος ἔχων μυριάδων πολλῶν. δηλώσας, διὰ Γότθου ἑνὸς πρεσβευτοῦ, τῷ Βαλεντινιανῷ, βασιλεῖ Ῥώμης· "ἐκέλευσέ "σοι δι' ἐμοῦ ὁ δεσπότης μου, καὶ δε-

1 ἠτήσατο δὲ ἡ Αὐγοῦστα.] δὲ redundat; nec habetur in Chr. Alex.

2 ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου οἰκοδομηθήσεται &c.] Optime! si modo Græce Davidus prophetatus fuisset, prætextum speciosiorem ista fingendi habuissent Græculi hi.

3 μὴ συνειδέναι τῇ κατηγορίᾳ τῆς ἕνεκεν Παυλίνου.] Locus mutilus: forte legendum τῇ, vel αὐτῆς· aut etiam supplendum, τῇ γενομένῃ κατ' αὐτῆς ἕνεκεν Παυλίνου, uti ista leguntur in Chr. Alex.

" σπότης

“ὁ δεσπότης σοῦ, Ἀττίλας, [1] ἵνα εὐτρεπίσῃς αὐτῷ τὸ παλάτιόν σου. ὁμοίως δὲ καὶ Θεοδοσίῳ βασιλεῖ τὰ αὐτὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐδήλωσε, δι' ἑνὸς Γότθου πρεσβευτοῦ. καὶ ἀκηκοὼς Ἀέτιος, ὁ πρῶτος συγκλητικὸς Ῥώμης, τὴν ὑπερβάλλουσαν τόλμαν τῆς ἀπονενοημένης ἀποκρίσεως Ἀττίλα, [2] ἀπῆλθε πρὸς Ἀλάριχον, πρὸς τοὺς Γάλλους, ὄντα ἐχθρὸν Ῥωμαίων· καὶ προετρέψατο αὐτὸν, καὶ ἤνεγκεν αὐτὸν ἅμα αὐτῷ, κατὰ Ἀττίλα· [3] ἐπολέμησε γὰρ πόλεις πολλὰς τῆς Ῥώμης. καὶ ἐξαίφνης ἐπιρρίψαντες αὐτῷ, ὡς ἔστιν ἀπληκεύων πλησίον τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ, ἔκοψαν αὐτοῦ χιλιάδας πολλάς. [4] εἰς δὲ τὴν συμβολὴν, πληγὴν λαβὼν ὁ Ἀλάριχος [5] ἀπὸ σαγίτας, ἐτελεύτησεν. ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ Ἀττίλας ἐτελεύτησε καταφορᾷ αἵματος [6] διὰ τῶν ῥινῶν ἐνεχθεῖσα νυκτὸς, μετὰ Οὕννας παλλακίδος αὐτοῦ καθεύδων· ἥτις κόρη καὶ ὑπενοήθη,

nus meus, & Dominus tuus, Attilas, *uti Palatium tuum ſibi paratum efficias.* Eadem plane verba Theodoſio etiam Imperatori, Conſtantinopoli denuncianda, Legato cuidam Gotho demandavit. Cæterum Aetius, princeps Senatus Romani, ubi hanc tam inſani mandati Attilæ audaciam intolerandam audiſſet, profectus in Galliam, ad Alarichum, Romanorum hoſtem, in belli ſocietatem adverſus Attilam, qui plurimas Romani Imperii urbes vaſtaverat, hortando adduxit. Hi itaque, junctis copiis, Attilam ex improviſo, ad Danubium caſtra ponentem, adorti, millia multa de exercitu ejus exciderunt. Alarichus autem, in congreſſu ipſo, ictu ſagittæ vulneratus, interiit. Similiter quoque Attilas, cum Hunna pellice concumbens, ſanguinis fluxu, ex naribus per noctem prorumpente, mortuus

---

1 ἵνα εὐτρεπίσῃς αὐτῷ.] Chr. Alex. habet, ἐντρεπήσῃς· mendoſe. Cæterum legationis hujuſmodi apud Priſcum Rhetorem, (quem eundem fuiſſe cum Priſco illo Thrace, qui bella hæc inter Attilam & Romanos deſcripſiſſe ab Auctore infra dicitur, probabile eſt) mentio extat nulla, in Legation. Excerpt. Theodoſium quidem de Transfugis, & Tributis poſtulandi anſam frequentiſſime eum arripuiſſe, ibidem teſtatur Priſcus: à Valentiniano vero Imperatore, ſororem ejus Honoriam in uxorem, regnumque Occidentale, vel ſaltem dimidiam ejus partem, dotis nomine, ſibi popoſciſſe.

2 ἀπῆλθε πρὸς Ἀλάριχον, πρὸς τοὺς Γάλλους, ὄντα ἐχθρὸν Ῥωμαίων] Eadem habes apud Chr. Alexandrini Auctorem, qui etiam addit, διὰ Ὀνώριον. Cæterum hæc à vero aliena ſunt: Alarichus enim, Honorio adhuc ſuperſtite, fatis defunctus eſt. Forte itaque de Theoderico, Gothorum rege, iſta intelligenda ſunt: hunc enim Aetius in Romanorum adverſus Attilam ſocietatem legatis ſuis adduxit. Vide Paul. Diacon. & Idacii Chron.

3 ἐπολέμησε.] Chr. Alex. habet ἀπώλεσε, rectius.

4 εἰς δὲ τὴν συμβολήν.] Raderus iſta vertit, *atque ad fidem faciendam*; male omnino.

5 ἀπὸ σαγίτας.] Σαγίττα, & σαγίττα, & temporibus etiam ſequioribus, σαΐτα, *Sagitta* dicta eſt.

6 διὰ τῶν ῥινῶν ἐνεχθεῖσα.] Scr. ἐνεχθείσῃ· niſi quis legere mallet, καταφορᾶς αἵματος διὰ τῶν ῥινῶν ἐνεχθείσης. Chr. Alex. habet, καταφορᾷ αἵματος διὰ τῶν ῥινῶν ἐνεχθείς. Cæterum de Attilæ mortis genere non convenit inter Scriptores.

est, à pellice ista, uti vulgo credebatur, è medio sublatus. De hoc bello scripsit sapientissimus Priscus Thrax. Alii autem tradiderunt, Attilæ spatharium, ab Aëtio Patricio corruptum, Dominum suum confodisse; atque ita Aëtium, victoria potitum, Romam rediisse.

Iisdem temporibus Theodosius Ecclesiam magnam Alexandriæ extruxit; quæ Theodosii usque adhuc vocatur Ecclesia: Cyrillum enim, Episcopum Alexandrinum, summo prosecutus est amore.

Circa eadem hæc tempora Alexandrini, Episcopo suo freti, licentiam quidvis agendi sibi sumentes, Hypatiam, matronam grandævam, Philosopham insignem, omniumque ore celebratissimam, vivam cremiis combusserunt. Hujus etiam sub imperio divinam iram passa est Creta insula, quæ centum in medio mari positas urbes habuit; uti de hac olim insula cecinit sapientissimus

ὅτι αὐτὴ αὐτὸν ἀνεῖλε. περὶ τοῦ πολέμου συνεγράψατο ὁ σοφώτατος Πρίσκος ὁ Θρᾷξ. ἕτεροι δὲ συνεγράψαντο, ὅτι Αέτιος ὁ πατρίκιος τὸν σπαθάριον αὐτοῦ ὑπενόθευσε, καὶ αὐτὸς κεντήσας ἀνεῖλεν αὐτόν· καὶ ὑπέστρεψεν ἐν Ῥώμῃ ὁ πατρίκιος Αέτιος νικήσας.

Ο δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος, ἐν τοῖς αὐτοῖς χρόνοις, ἔκτισε τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ· ἥτις λέγεται, ἕως τοῦ νῦν, ἡ Θεοδοσίου· ἐφίλει γὰρ Κύριλλον, τὸν ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας.

Κατ᾽ ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν παῤῥησίαν λαβόντες ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου οἱ Ἀλεξανδρεῖς, ἔκαυσαν φρυγάνοις αὐθεντήσαντες [1] Ὑπατείαν, τὴν περιβόητον φιλόσοφον, περὶ ἧς μεγάλα ἐφέρετο· ἦν δὲ παλαιὰ γυνή. ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἡ Κρήτη νῆσος, [2] ἥτις εἶχεν ἐν μέσῳ θαλάσσης ὑπαρχούσας πόλεις ἑκατόν· [3] καθὼς περὶ τῆς αὐτῆς

1 Ὑπατείαν, τὴν περιβόητον φιλόσοφον &c.] Theonis Alexandri Philosophi filia hæc fuit, quæ ob eximiæ suæ rerum Astronomicarum peritiæ invidiam, ab Alexandrinis discerpta est, uti testatur Hesychius Illustris, de Vir. Clar. his verbis: Ὑπατία, ἡ Θέωνος θυγάτηρ τοῦ Ἀλεξανδρέως φιλοσόφου, καὶ αὐτὴ φιλόσοφος, διεσπάσθη ὑπὸ Ἀλεξανδρέων, καὶ τὸ σῶμα αὐτῆς ἐνυβρισθὲν, καθ᾽ ὅλης τῆς πόλεως διεσπάρη. τοῦτο δὲ πέπονθε, διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν σοφίαν, καὶ μάλιστα εἰς τὰ περὶ ἀστρονομίας. Sed vidè etiam Socratem lib. 7. cap. 15. ubi plenior Hypatiæ hujus cædis narratio habetur.

2 ἥτις εἶχεν ἐν μέσῳ θαλάσσης ὑπαρχούσας πόλεις ἑκατόν.] Pomponius Mela de sit. Orb. lib. 2. cap. 7. *Super eas jam in medio mari, ingens, & centum quondam urbibus habitata, Crete, ad orientem promontorium Samonium, ad occidentem κριοῦ μέτωπον immittit,* &c. Scylax etiam Caryendens. de hac insula verba habens; & quibusdam ejus urbibus enumeratis, addit; εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι πόλεις ἐν Κρήτῃ· λέγεται δὲ εἶναι ἑκατόμπολις. Unde Homerus Iliad. β'.

Ἄλλοι θ᾽ οἳ Κρήτην ἑκατόμπολιν ἀμφενέμοντο.

3 καθὼς περὶ τῆς αὐτῆς νήσου ἐξέθετο ὁ σοφώτατος Εὐριπίδης.] Nil tale apparet apud Euripidem quem habemus hodie.

νήσου

νήσου ἐξέθετο ὁ σοφώτατος Ευριπίδης. ἔπαθε δὲ καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος αὐτῆς. ἔπεσε δὲ ἐν τῇ αὐτῇ Κρήτῃ τὸ δημόσιον τῆς μητροπόλεως Γορτύνης, τὸ κτισθὲν ὑπὸ τοῦ Καίσαρος Ιουλίου, [1] ἔχον ἰδιάζοντα θόλα ιβʹ, καὶ ἐν ἑκάστῳ μηνὶ [2] μία διοίκησις θόλων παρεῖχεν. ἦν δὲ τὸ δημόσιον τέλειον, ὑπὸ δὲ [3] ἑνὸς καμινίου μόνου τὰ δώδεκα θόλα ὑπεκαίοντο· καὶ ἦν ἰδεῖν ξένον θέαμα. καὶ ἀνήγειρεν ἐξ αὐτῶν ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος, ὅ ἐστι, δύο σχήματα τοῦ δημοσίου, θερινοῦ, καὶ χειμερινοῦ· τῶν κτητόρων τῆς αὐτῆς πόλεως αἰτησάντων αὐτόν. παρέσχε δὲ καὶ λόγῳ κτισμάτων, ὑπὲρ τῆς πόλεως, καὶ χώρας, πολλά.

Εκτισε δὲ καὶ ἐν Αντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ βασιλικὴν διάφωτον μεγάλην, πάνυ εὐπρεπῆ, κατέναντι οὔσαν τῶν λεγομένων Αθλων· ἥντινα οἱ Αντιοχεῖς καλοῦσι, τὴν Ανατολίου, διότι Ανατόλιος στρατηλάτης ἐπέστη τῷ κτίσματι, λαβὼν τὰ χρήματα ἀπὸ τοῦ βασιλέως, ὅτε ἐγένετο παρ' αὐτοῦ στρατηλάτης ἀνατολῆς· διὰ τοῦτο καὶ ὅτε ἐπλήρωσε τὸ αὐτὸ ἔργον τῆς βασιλικῆς, ἐπέγραψεν ἐν αὐτῇ, διὰ χρυσέου μουσαρίου ταῦτα· "Ἔργον Θεοδοσίου βασιλέως· ὥσπερ

Euripides. Sed & quodcunque ei in circuitu terrarum adjacebat, conquaſſatum eſt; corruente quoque eodem tempore Balneo Publico, quod Cretenſibus in Gortyna Metropoli extruxerat Julius Cæſar. Balnei hujus unicum licet eſſet ædificium, duodecim tamen Tholos diſtinctos, ad ſingulorum menſium uſum deſtinatos ſingulos, unica tamen fornace (mirum ſpectatu) univerſos calefactos, intra ſe continebat. Horum vero Tholorum ſex, in utriuſque lavationis, hybernæ ſcilicet, & æſtivæ uſum, petentibus civitatis ejuſdem primoribus, reædificavit Theodoſius Imperator. Plurima etiam eidem urbi, inſulæque reſarciendæ, ultro largitus eſt.

Extruxit etiam Imperator Antiochiæ magnæ Baſilicam, è regione loci Athlorum vocati, ingentem illam, & ſplendidiſſimam, prælucidamque: quam & Antiocheni, Anatolii Baſilicam vocant. Anatolius enim, Magiſter militum Orientis ab Imperatore conſtitutus, acceptis ab eo pecuniis, ædificium hoc urgebat operi præpoſitus: cui etiam ad exitum perducto, inſcribi curavit, (nec immerito) artificio muſivario inaurato; *Opus Theodoſii Imperatoris.* Deſuper au-

1 ἔχον ἰδιάζοντα θόλα ιβʹ.] τὸ θόλον, neutrum, haud temere alibi invenies. Tholus vero ædificium eſt forma rotunda extructum, & in acutum faſtigium deſinens. Heſychius: Θόλος, στρογγυλοειδὴς οἶκος, δι' ὀστράκων εἰλημμένος. Cæterum de his plura tibi ſuppeditabit Lexicon Vitruvianum, à Joanne de Laet recens editum.

2 μία διοίκησις θόλων παρεῖχεν.] Locus mendoſus: forte legendum, μίαν διοίκησιν &c.

3 ἑνὸς καμινίου μόνου.] Κάμινος, καμίνη, & apud noſtrum καμίνιον, *Caminus* eſt, ſive Fornax.

 tem

tem collocabantur Imperatoris ambo, Theodosius, & cognatus ejus, Valentinianus, qui Romæ regnavit. Idem Theodosius Daphneticæ Portæ valuas æreas auro superinduxit, ad instar ejus, quæ Constantinopoli ab ipso deaurata, *Aurea* adhuc Porta vocatur: quo nomine etiam appellatur hæc Antiochena, ad hunc usque diem, quam auro etiam obduxit, curante hoc ei Nymphidiano, viro Consulari: quo tempore etiam nuncium allatum fuit, Maximum Senatorem, occiso rege Valentiniano, Occidentis imperium invasisse.

Imperator autem Theodosius Antiochum Præpositum, virum Patricium, qui in Palatio plurimum potuit, & omnia pro arbitrio suo ibi disposuit, pessime tractavit. Hic enim, Cubicularius cum fuerit, Theodosium, à Patre ejus adhuc vivente, enutriendum, ipsumque adeo Imperium administrandum acceperat. Quin & Patricia fretus dignitate, in Theodosium jam adultum, licentiam suam exercere non desiit. Imperator vero hæc in eo minime ferens, bona ejus publicavit, comaque detonsa, magnæ Ecclesiæ Constantino-

ἄξιον. ἐπάνω δὲ ἦσαν βασιλεῖς δύο, Θεοδόσιος, καὶ ὁ συγγενὴς αὐτοῦ, Βαλεντινιανὸς, ὁ ἐν Ῥώμῃ βασιλεύων. ὁ δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος ἐχρύσωσε καὶ τῆς Δαφνητικῆς πόρτας δύο θύρας τὰς χαλκᾶς· καθ' ὁμοιότητα ἧς ἐχρύσωσε πόρτας ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἥτις καλεῖται ἕως ἄρτι, ἡ χρυσέα πόρτα· ὁμοίως δὲ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ καλεῖται, ἕως τοῦ νῦν, ἡ χρυσέα πόρτα, χρυσωθεῖσα διὰ Νυμφιδιανοῦ ὑπατικοῦ. [1] ἐν ᾧ χρόνῳ ἀπηγγέλθη ὁ θάνατος Βαλεντινιανοῦ βασιλέως Ῥώμης, σφαγέντος ὑπὸ Μαξίμου συγκλητικοῦ, καὶ κρατήσαντος, καὶ βασιλεύσαντος ἐν Ῥώμῃ.

Ὁ δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος βασιλεὺς ἐποίησε κακῶς Ἀντιόχῳ τῷ πραιποσίτῳ, καὶ πατρικίῳ, δυναμένῳ ἐν τῷ παλατίῳ, καὶ κρατήσαντι τῶν πραγμάτων. ἦν γὰρ καὶ ἀναθρεψάμενος τὸν αὐτὸν Θεοδόσιον [2] ἐν τῇ ζωῇ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς, ὡς κουβικουλάριος, καὶ διοικῶν, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς Ἀρκαδίου, τὴν πολιτείαν Ῥωμαίων. καὶ ἔμεινε, μετὰ τὸ πληρῶσαι αὐτὸν, ὡς πατρίκιος, καταυθεντῶν τοῦ αὐτοῦ Θεοδοσίου. καὶ ἀγανακτήσας κατ' αὐτοῦ, ἐδήμευσεν αὐτὸν, καὶ κουρεύσας, [3] ἐποίησε παπᾶν τῆς μεγάλης

ἐκκλη-

---

1 ἐν ᾧ χρόνῳ ἀπηγγέλθη ὁ θάνατος Βαλεντινιανοῦ.] Quænam habemus hic portenta? Valentinianus enim, post mortuum Theodosium, IV annis superstes erat. Consule, si placet, Prosperum Aquitan. & Marcellinum Comitem.

2 ἐν τῇ ζωῇ τοῦ αὐτοῦ πατρός.] Alii hæc aliter narrant; Antiochumque ab Isdigerde Persarum Rege, quem Arcadius Imp. moriturus, filii sui parvuli Theodosii Tutorem testamento constituerat, ad Imperatoris teneri curam suscipiendam missum volunt. Vide Zonaram, & Cedrenum.

3 ἐποίησε παπᾶν τῆς μεγάλης ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως.] Zonaras Antiochum Ecclesiæ Chalcedonensis clericum factum vult, in æde S. Martyris

Euphe-

ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως· ποιήσας διάταξιν, μὴ εἰσέρχεσθαι εἰς ἀξίας συγκλητικῶν, ἢ πατρικίων, τοὺς εὐνούχους κουβικουλαρίους, [1] μετὰ τὸ πλήρωμα τῆς αὐτῶν στρατείας, τοῦτ᾽ ἔστι, τοὺς ἀπὸ πραιποσίτων παλατίου. καὶ ἐτελεύτα ὁ αὐτὸς Ἀντίοχος, ὢν πρεσβύτερος.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς προεβάλετο ἔπαρχον πραιτωρίων, καὶ ἔπαρχον πόλεως, τὸν πατρίκιον Κῦρον, τὸν φιλόσοφον, ἄνδρα σοφώτατον ἐν πᾶσι. καὶ ἦρξεν ἔχων τὰς δύο ἀρχὰς ἔτη τέσσαρα, προϊὼν εἰς τὴν καροῦχαν τῆς ἐπάρχου τῆς πόλεως, καὶ φροντίζων τῶν κτισμάτων, καὶ ἀνανεώσας πᾶσαν Κωνσταντινούπολιν· [3] ἦν γὰρ καθαριώτατος. περὶ οὗ ἔκραξαν οἱ Βυζάντιοι εἰς τὸ Ἱππικὸν, πᾶσαν τὴν ἡμέραν, θεωροῦντος Θεοδοσίου, ταῦτα. "Κωνσταντῖνος ἔκτισε· "Κῦρος ἀνενέωσεν· [[3] αὐτὸν ἐπὶ τόπον, Αὔγουστε·] Κῦρος δὲ ἐκπλα-

politanæ clericum fecit. Quin & Legem quoque tulit, qua cautum eſt, nequis in poſterum ex Cubiculariis Eunuchis, poſt militiam hanc exactam in Præpoſitum Palatii factus, ad Senatoriam, vel Patriciam dignitatem eveheretur. At vero Antiochus paulo poſt moritur, ſenio confectus.

Imperator autem Prætorio, Urbique Præfectum conſtituit Cyrum Patricium, virum Philoſophum, & in omnibus ſolertiſſimum: qui & munus utrumque, per quadriennium integrum obivit; carrucaque vectus Præfectoria, ædificiorum per urbem omnium curam ſuſcepit; ipſamque adeo Conſtantinopolim omnem de integro renovavit: decoris enim erat ſtudioſiſſimus. Itaque etiam de eo Byzantini, per totam diem acclamantes, iſta in Circo extulerunt: *Conſtantinus extruxit, Cyrus inſtauravit*: Imperatore ipſo Ludos interim ſpectante. At vero Cyrus, ſuper his atto-

Euphemiæ: ἀφαιρεῖται δὲ καὶ πᾶσαν τὴν ὕπαρξιν, αὐτὸς δὲ κείρεται κληρικὸς εἰς τὸν ἐν Χαλκηδόνι ναὸν τῆς πανευφήμου μάρτυρος Εὐφημίας· καὶ θνήσκει μετ᾽ οὐ πολύ.

1 μετὰ τὸ πλήρωμα τῆς αὐτῶν στρατείας.] Στρατεία hoc loco, uti & aliquoties etiam infra, pro Ordine, ſive Dignitate quacunque, qua ab imo uſque ad ſupremum ejus gradum, ſive Primiceratum, ordine aſcendebatur: atque hoc, τὸ πλήρωμα τῆς στρατείας, vocat Auctor noſter. Vide infra, lib. 15. in Zenone: Καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς Ζήνων, συνέσχε τὸν πατρίκιον Πελάγιον, τὸν ἀπὸ Σιλεντιαρίων, πληρώσαντα, (ſubaudi, τὴν στρατείαν αὐτοῦ) καὶ ἐλθόντα εἰς τὴν τοῦ πατρικίου ἀξίαν, &c. Lib. etiam 18. in Juſtiniano: Εἰδδὶ δὲ ὀνομάζονται, διότι πάντας τοὺς προκόπτοντας ἐν ταῖς στρατείαις ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων ἐν ἀρεστοδείπνοις τρέφει ἐν τῷ αὐτοῦ παλατίῳ, χαριζόμενος ἑκάστῳ τὰ τοῦ πριμικηράτου. Dorotheus etiam, Doctr. XXIII. Ἐν τῷ παλατίῳ εἰσὶ μεγάλαι καὶ λαμπραὶ στρατιαὶ, ὑπόθου τὴν σύγκλητον, τοὺς πατρικίους, τοὺς στρατηλάτας, τοὺς ἐπάρχους, τοὺς σιλεντιαρίους· εἰσὶ γὰρ αὗται πολύτιμοι στρατιαί.

2 ἦν γὰρ καθαριώτατος.] Chr. Alex. habet, διότι καθαρὸς ἦν πάνυ· Verum ab Auctore noſtro longiuſcule in hac narratione in aliis etiam diſcedit.

3 αὐτὸν ἐπὶ τόπον Αὔγουστε.] Iſta vocabula, uncis incluſa, omnino redundant.

nitus,

nitus, sententiam istam protulit: *Displicet Fortuna nimis blanda.* Imperator autem iratus ad hæc, Cyrumque, urbis Instauratorem, pari acclamantium plausu cum Constantino celebrari dedignatus; eum, tanquam Græcum hominem, religionis postulavit: & honoribus omnibus exutum, bonis etiam publicatis, ipsum asylum petentem comprehendit, clericumque fieri coëgit. In Phrygiam deinde Episcopus, ad Cotyæum, Phrygiæ Salutaris urbem, missus est: cujus urbis incolæ quatuor jamiam Episcopos suos è medio sustulerant. Instabant tum Sancti Natales, cum Cyrus Episcopus Cotyæum advenit. Clerus autem, populusque Cotyæensis, probe scientes Cyrum Episcopum eo ab Imperatore missum ideo, uti tanquam Græcus homo interficeretur, ipso Genethliorum die derepente omnes in Ecclesia voce alta exclamantes, concionem ab eo fieri petiverunt. Coactus itaque ab eis, in Concionem ascendit: & pacem prius populo precatus, hujusmodi ad eos Concio-

γεὶς, ἀπεφθέγξατο· οὐκ ἀρέσκει μοι τύχη, πολλὰ γελῶσα. καὶ [1] ἐχόλεσεν ὁ βασιλεὺς, ὅτι ἔκραξαν περὶ Κύρου, καὶ μετὰ Κωνσταντίνου αὐτὸν ἔκραξαν, ὡς ἀνανεώσαντα τὴν πόλιν· καὶ κατεσκευάσθη λοιπὸν, καὶ ἐπλάκη ὡς Ἕλλην ὁ αὐτὸς Κῦρος, καὶ ἐδημεύθη, παυθεὶς τῆς ἀρχῆς. καὶ προσφυγὼν, ἐγένετο καὶ αὐτὸς παπᾶς, καὶ ἐπέμφθη εἰς τὴν Φρυγίαν, [2] ἐπίσκοπος γενάμενος εἰς τὸ λεγόμενον Κοτυάειον. ἦσαν γὰρ οἱ αὐτοὶ Κοτιαεῖς πολῖται φονεύσαντες ἐπισκόπους τέσσαρας· [3] τὸ δὲ Κοτυάειον πόλις ἐστὶ τῆς Φρυγίας ἐπαρχίας Σαλουταρίας. καὶ κατέλαβε τὴν Κοτυαέων πόλιν, ἐπίσκοπος ὢν, ὁ αὐτὸς Κῦρος, πρὸ τῶν ἁγίων Γενεθλίων. γνόντες δὲ οἱ τῆς πόλεως κληρικοὶ, καὶ πολῖται, ὅτι ὡς Ἕλληνα ἔπεμψεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς ἵνα ἀποθάνῃ, ἐν τοῖς ἁγίοις Γενεθλίοις ἐξαίφνης ὁμοῦ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ [4] ἔκραξαν αὐτῷ προσομιλῆσαι. καὶ ἀναγκασθεὶς, ἀνῆλθεν ὁμιλῆσαι· καὶ μετὰ τὸ δοῦναι εἰρήνην,

1 ἐχόλεσεν.] Scr. ἐχόλησεν.

2 ἐπίσκοπος γενάμενος εἰς τὸ λεγόμενον Κοτυάειον.] Scr. γενόμενος. Alii vero Cyrum hunc, non Cotyæensibus, sed Smyrnensibus Episcopum datum volunt. Vide Zonar. Cedren. & Chr. Alex.

3 τὸ δὲ Κοτυάειον πόλις ἐστὶ τῆς Φρυγίας ἐπαρχίας Σαλουταρίας.] Κατιυάειον, urbs hæc Eustathio in Dionys. Perieget. dicta est: qui etiam Phrygiæ tertiæ, Ἐπικτήτου, vocatæ eam facit. Phrygia enim Antiquis triplex erat; Phrygia Major, ubi Midas regnavit; Phrygia Minor, Hellesponto contermina; καὶ τρίτη, ἡ λεγομένη Ἐπίκτητος, ἐν ᾗ τὸ Κατιυάειον, καὶ τὸ Δορύλαιον, ὡς ὁ γεωγράφος ἱστορεῖ. Stephanus tamen, qui etiam ex Strabone urbis hujus nomen profert, Κοτυάειον vocat: Κοτυάειον, πόλις τῆς Ἐπικτήτου Φρυγίας· Στράβων ιβ'. Itaque Κοτυάειον apud Eustathium omnino reponendum: uti hodie legitur apud Strabon. ipsum, l. 12. τῆς δ' Ἐπικτήτου Φρυγίας Ἀζανοί τε εἰσι, καὶ Νακόλεια, καὶ Κοτυάειον, &c.

4 ἔκραξαν αὐτῷ προσομιλῆσαι.] προσομιλεῖν, & ὁμιλεῖν, recentioribus *concionem habere*, sonat: unde, *Homilia*, etiam Latinis Concio est.

προσω-

προσωμίλησεν οὕτως. « Ἀδελφοί, « ἡ γέννησις τοῦ Θεοῦ, καὶ σω« τῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ σιωπῇ « τιμάσθω, ὅτι ἀκοῇ μόνῃ [1] συνε« λήφθη ἐν τῇ ἁγίᾳ παρθένῳ, λόγῳ· « αὐτῷ ἡ δόξα, εἰς τοὺς αἰῶνας· « Ἀμήν. καὶ εὐφημηθεὶς κατῆλθε, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ἕως θανάτου. καὶ προηγάγετο ἔπαρχον, Ἀντίοχον τὸν Χούζωνα, τὸν ἔγγονον Ἀντιόχου τοῦ Χούζωνος τοῦ μεγάλου, ὃς παρέσχεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ προσθήκην χρημάτων, εἰς τὸ Ἱππικὸν, καὶ τὰ Ὀλύμπια, καὶ τὸ Μαϊουμᾶν. καὶ μετ' αὐτὸν προήχθη ἔπαρχος Ῥουφῖνος, ὁ συγγενὴς τοῦ αὐτοῦ βασιλέως· [2] καὶ ἐφονεύθη, ὡς μελετήσας τυραννίδα.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Θεοδόσιος ἐφίλει ἔρωτι Χρυσάφιον, τὸν κουβικουλάριον, [3] τὸν λεγόμενον Ζτουμμᾶν, ὡς πάνυ εὐπρεπῆ ὄντα· καὶ παρεῖχεν αὐτῷ πολλὰ, ὅσα ἂν ᾐτήσατο αὐτὸν, καὶ εἶχε παρρησίαν πρὸς αὐτὸν, καὶ κατῆρχε πάντων τῶν πραγμάτων, καὶ ἥρπαζε πάντας· ἦν γὰρ πάτρων, καὶ προστάτης τῶν Πρασίνων.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Νικομήδεια,

nem habuit. *Fratres, Natales Dei, & Salvatoris nostri Jesu Christi, par est, uti silentio recolantur; eo quod, auditu solo, in Sancta Virgine, conceptum est Verbum. Cui sit gloria, in sæcula sæculorum Amen.* Omnium deinde plausibus acceptus, descendit; ibique ad mortem usque remansit. Præfectus autem constitutus est Antiochus Chuzon, magni Antiochi Chuzonis, qui Antiochenis in auctarium pecunias dedit, sumptibus in Circensia, Olympia, & Majumæ festum faciendis, nepos. Post hunc Imperator Præfectum constituit Rufinum, cognatum suum, qui imperium sibi arripere tentans, interfectus est.

Adamavit autem Theodosius Chrysaphium quendam, Cubicularium, cognomento Ztummam: egregia enim forma præditus erat. Huic plurima largitus est, nihilque ei non indulsit: tantumque apud Imperatorem potuit, ut cujusque bona arripiens sibi, pro arbitrio suo omnia agitaret. Prasinæ quoque Factionis Patrocinium susceperat.

Hujus sub imperio Nicomedia, Bithyniæ Metropolis,

---

1 συνελήφθη ἐν τῇ ἁγίᾳ παρθένῳ λόγῳ.] Lego, λόγος, sive potius, ὁ λόγος. Chr. Alex. habet, συνελήφθη ἐν τῇ ἁ. παρθένῳ· λόγος γὰρ ἦν. αὐτῷ ἡ δόξα, &c.

2 καὶ ἐφονεύθη, ὡς μελετήσας τυραννίδα.] Quemnam hic memorat Rufinum Auctor noster? Rufinus quidem Præfectus Prætorio, ut Chr. [illegible] Auctori, sive Præfectus Orientis, [illegible] ἀνατολῆς ὕπαρχος, uti Evagrio dictus est, Arcadii Imperii sub initio, ob affectatæ tyrannidis suspicionem, à militibus occisus est: uti legimus apud Marcellinum Comitem, Prosper. Aquitan. Pauli Diacon. & Evagrium: nec Rufinum illum alium, res novas sub Theodosio minore molientem, proferunt nobis Historici.

3 [illegible] cum cognomento [illegible]

quintam cœlestis iræ vicissitudinem perpessa est hocte intempesta, eversa funditus, & mari obruta. Plurima itaque ibi extruxit, Balnea, Porticus, Portum, Theoria: Sancti item Anthimi Martyrium, cæterasque Ecclesias omnes denuo excitavit.

Eodem Imperante ab Isauria prædones, per montes viam capessentes, Seleuciam Syriæ vi occupatam spoliarunt; regioneque tota devastata, abreptisque omnibus, Isauriam suam repetierunt. Factum hoc Februario mense, Theodosio ipso, & Romorido, Coss.

Hujus sub imperio, Constantinopolis divinam iram primum experta est, Januarii XXVI, nocturno tempore; à Troadensibus, quas vocant, Porticibus, adusque Tetrapylum æreum terræ tremoribus concussa. Imperator itaque, cum Senatu, populoque & clero universo, nudus pedes, per dies multos Deum precibus propitiatus est.

Circa idem tempus, Persarum Rex Blasses adversus Romanos arma movit. Quo au-

μητρόπολις τῆς Βιθυνίας, τὸ πέμπτον αὐτῆς πάθος, ἑσπέρας βαθείας, καὶ ἀπώλετο εἰς γῆν, καὶ εἰς θάλασσαν καταποντισθεῖσα· καὶ πολλὰ ἔκτισεν ἐκεῖ, καὶ τὰ δημόσια, καὶ τοὺς ἐμβόλους, καὶ τὸν λιμένα, [1] καὶ τὰ θεώρια, καὶ τὸ Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ανθίμου, καὶ πάσας τὰς ἐκκλησίας αὐτῆς.

Επὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, παρέλαβον οἱ Ισαυροι λῃσταρχοῦντες Σελεύκειαν τῆς Συρίας, μηνὶ [2] Περιτίῳ, [3] ἐπὶ τῆς ὑπατείας τοῦ αὐτοῦ Θεοδοσίου, καὶ Ρομορίδου· καὶ ἐπραίδευσαν, καὶ ἔστρεψαν τὴν χώραν, ἐλθόντες διὰ τῶν ὀρέων· καὶ πάντα λαβόντες, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Ισαυρίαν.

Επὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας πρώτοις Κωνσταντινούπολις ὑπὸ σεισμοῦ, μηνὶ Ιανουαρίῳ κϛʹ, ἐν νυκτὶ, [4] ἀπὸ τῶν λεγομένων Τροαδησίων συμβόλων, ἕως τοῦ χαλκοῦ τετραπύλου. ὅστις βασιλεὺς ἐλιτάνευε, μετὰ τῆς συγκλήτου, καὶ τοῦ ὄχλου, καὶ τοῦ κλήρου, ἀνυπόδητος, ἐπὶ ἡμέρας πολλάς.

Εν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἦλθε πολεμῶν Ρωμαίοις Βλάσης, βασιλεὺς Περσῶν· καὶ γνοὺς ὁ βασιλεὺς Ρωμαίων,

1 καὶ τὰ θεώρια.] Per θεώρια intelligo loca Ludis spectandis destinata, sive Theatra, Circos, aut hujusmodi. Quandoque etiam ponitur pro Spectaculis ipsis; ut infra, lib. 17. in Justino Imp. καὶ ἐπήρθησαν τὰ θεώρια, καὶ οἱ ὀρχησταὶ ἐκ τῆς ἀνατολῆς, &c.

2 Περιτίῳ.] Scr. Περιτίῳ.

3 ἐπὶ τῆς ὑπατείας τοῦ αὐτοῦ Θεοδοσίου καὶ Ρομορίδου.] Si modo his Coss. invasio hæc ab Isauris facta est, ad Arcadii potius imperium referri debuit. Theodosius enim junior, bimus tantum, cum Rumorido Consulatum iniit, patris sui Arcadii Imp. anno VIII, secundum Marcellinum Comit. vel IX, ut putat Chr. Alex. Auctor.

4 ἀπὸ τῶν λεγομένων Τρωαδησίων συμβόλων.] Repono ἐμβόλων, ex Chr. Alex. Porticus vero hæ Troadenses duæ erant, ut ex Marcellino discimus, ad annum 448: *Utramque Porticum Troiadensem, turresque portarum utrasque, ignis subditus exussit.*

ἐποίησε

ἐποίησε στρατηλάτην ἀνατολῆς τὸν πατρίκιον Προκόπιον, καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν [1] μετὰ ἐξπεδίτου πολεμῆσαι. Μέλλοντος δὲ αὐτοῦ συμβάλλειν, ἐδήλωσεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Περσῶν, ὅτι, "εἰ ἔχει τὸ ἐξπέδιτόν σου ὅλον ἄνδρα δυνάμενον μονομαχῆσαι, καὶ νικῆσαι ἕνα Πέρσην προβαλλόμενον παρ' ἐμοῦ, εὐθέως ποιῶ τὰ πάκτα τῆς εἰρήνης ἐπὶ ἔτη ν', καὶ τὰ ἐξ ἔθους παρεχόμενα δῶρα. καὶ τούτων δοξάντων, προεβάλετο ὁ βασιλεὺς Περσῶν, [2] ἐκ τοῦ τάγματος τῶν λεγομένων ἀθανάτων, Πέρσην, ὀνόματι Ἀρδαζάνην· οἱ δὲ Ῥωμαῖοι, [3] Ἀρεόβινδόν τινα Γότθον, [4] κόμητα φοιδεράτων. καὶ ἐξῆλθον οἱ δύο ἔφιπποι, καὶ ἔνοπλοι· [5] ὁ δὲ Ἀρεόβινδος

dito, Imperator Procopium Patricium, magistrum militum Orientis constitutum, contra Persam cum exercitu misit. Cumque jam prælium initurus erat, Rex Persarum illi denunciavit his verbis: "Si modo "per totum exercitum tuum "inveniri possit, qui Persam, "quem Ego in certamen datu-"rus sum, prælio singulari de-"vicerit, Ego protinus pacis "conditiones in annos L vobis "daturus sum, & pro more "munera. Cumque de hoc utrinque conventum fuisset, Persa ex suis quendam produxit, nomine Ardazanem, ex cohorte quam vocant *Immortalium*; cui Romani opposuerunt Areobindum quendam Gothum, comitem Fœderatorum. Hi itaque duo armati, & equis insidentes, egressi sunt: Areobindo, pro more gentis

1 *μετὰ ἐξπεδίτου πολεμῆσαι.*] Ἐξπέδιτον, *Expeditum*, exercitus: frequenter occurrit apud recentiores.

2 *ἐκ τοῦ τάγματος τῶν λεγομένων Ἀθανάτων.*] Equites lectissimi erant hi; totumque agmen, CCIↃↃ in se continebat. Ἀθάνατοι. τάγμα ἱππέων παρὰ Πέρσαις μυρίων ἀνδρῶν. Socrates etiam, lib. 7. cap. 20. παρελθόντες οἱ καλούμενοι παρ' αὐτοῖς ἀθάνατοι, (ἀριθμὸς δὲ ἦν οὗτος μυρίων γενναίων ἀνδρῶν) μὴ πρότερον ἔφασαν τὴν εἰρήνην προσδέξασθαι, πρὶν ἂν αὐτοῖς (ἴσ. αὐτοὶ) ἀφυλάκτοις οὖσιν τοῖς Ῥωμαίοις ἐπιθῶνται. Cæterum Immortales hi, sub Theodosio Juniore, penitus excisi sunt. Vide Socratem loco citato. Sed nec Romani ab inani hoc titulo, imperio etiam jam languescente, temperabant sibi: unde apud Joannem Curopalat. in Michaele Ducæ F. cognomento Parapinacio, ἀθανάτους hosce habemus. εἰ μὴ γὰρ ἦν τοῦτο, εὐκόλως ἂν τὸν Βρυέννιον κατηγωνίσατο· στρατόν τε ἰδιαίτατον ἔχων, οὓς ὀνομάζουσιν ἀθανάτους, καὶ ἕτερον ἐκ ἀγεννῆ ἀπὸ συγκλύδων ἀνδρῶν συγκείμενον.

3 *Ἀρεόβινδόν τινα Γότθον.*] De singulari hoc inter Areobindum & Persam certamine, paucis licet, meminit tamen Socrates, lib. 7. cap. 18.

4 *κόμητα φοιδεράτων.*] Φοιδεράτοι, *Fœderati*: hoc vero nomine dicti sunt Gothi, sub Romanis militantes: ut apparet ex Jornande de Reb. Get. cap. 21. *Nam & dum famosissimam & Romæ æmulam in suo nomine (Constantinus) conderet civitatem, Gothorum interfuit operatio; qui fœdere inito cum Imperatore XL suorum millia illi in solatia contra gentes varias obtulere; quorum & numerus, & millia usque ad præsens in Rep. nominantur, id est,* Fœderati.

5 *ὁ δὲ Ἀρεόβινδος ἐβάσταζε καὶ σωκάρην.*] σωκάρην, pro σοκάριν, hic poni suspicor: σοκάρην vero ex σοκάριν fit, usitatissima scriptionis corruptela.

gentis suæ, socarem ferente. Prior autem Persa Gothum conto petit: cujus ictum Areobindus, corpore dextrorsum

ἐβάσαζε καὶ σωκάριον, κατὰ τὸ Γοτθικὸν ἔθος. πρῶτος δὲ ὁ Πέρσης ὥρμησε, μετὰ τοῦ κόντου· καὶ πλαγιάσας ὁ Αρεόβινδος ἐπὶ τὸ δεξιὸν αὐτοῦ

Sic Σωθένην apud nostrum habemus, pro Σωθένην, & hoc pro Σωθένιον. Cæterum quid tandem sit σωκάριν, sive σωκάριον; aut vocabula illa alia ejusdem familiæ, quæ infra occurrunt, scil. σῶκος, & σωκεύω, libentissime ab aliquo discerem. Certe adeo inauditæ sunt hæ voces, ut etiam eas suspectas habeant viri eruditissimi, atque ex Auctoribus expungant. Ita in hoc Olympiodori loco apud Photium: Ἀδάουλφος τοῦτο μαθὼν, παραλαβὼν χιλιάδας δέκα συνεπαγόμενος στρατιώτας, ἔχοντι ἄνδρας περὶ αὐτὸν Σάρῳ ὀκτωκαίδεκα, ἢ καὶ εἴκοσιν· ὃν ἔργα ἡρωϊκὰ καὶ θαυμάσια ἄξια ἐπιδεικνύμενον, μόλις * σάκκοις ἐζώγρησαν, καὶ ὕστερον ἀνεῖλον. *Adaulphus, cognita re, collectis decem millibus militum, occurrit Saro, viros octodecim aut viginti apud se habenti; quem gesta heroica, & stupore digna edentem, * scutis adhibitis, vivum ægre capere potuerunt, tandemque occidunt.* Pro σάκκοις hoc loco, doctissimus Hœschelius, licet, ut ipse fatetur, in H. Stephani codice veteri, σώκοις scriptum invenerit, si quid aliud, σακκίοις tamen reponendum censet. Andr. Schottus, σάκεσι, vel σάκεσι, omnino legi vult: Scuta scilicet, quam sacculos, hostibus vivis capiendis accommodatiora existimans. Ista quidem parum arrident; verum unde saniora expectabimus? Mihi certe rem strictius perpendenti subiit tandem suspicari, σωκάριον, sive σῶκον, Laquei quoddam genus esse, hostibus irretiendis, & ex equis deturbandis, idoneum, atque à Gothis, aliisque gentibus barbaris in bella ferri solitum. Atque conjecturam hanc nostram quodammodo stabilire videtur, quod legimus apud Isidorum de Originib. lib. 18. cap. 56. de Laqueariis Romanis, verbis hisce. *Laqueariorum pugna erat, fugientes in ludo homines injecto laqueo impeditos, consecutosque prostrare, &c.* A σῶκος vero, sive σῶκος, fit σωκεύω, *Illaqueo*, laqueo impedio, seu implico. Atque huic vocabuli significationi astipulatur Hesychius, ubi σοκᾶ, interpretat, βροχίζει, ὀχλεύει· βρόχος enim *Laqueus* est; ὀχλεύς etiam, *Vinculum, Ligamen.* Hesychius: Οχλεύς· μοχλὸς, στρόφιγξ, δεσμὸς, &c. Forte & his cognata est Latino-barbara vox ista, *Soga*, quæ *Funis* explicatur à Glossar. Legg. Longobard. lib. 1. tit. 25. leg. 33. *Si quis sogas furatus fuerit de bove junctorio* &c. uti nos monet doctissimus Jo. Vossius de Vitiis sermonis. Vocabuli autem interpretatio ista loco huic Auctoris nostri optime convenit: ut & alteri illi, lib. 18. pag. 435. ubi hæc habemus: καὶ πολλάκις ἐπαξαντες οἱ Οὖννοι, ἐσόκευσαν φεύγοντας τοὺς ἐξάρχους Ῥωμαίων· ὧν ἀπὸ Γοδιλᾶς, ἀποσπάσας τὸ ἴδιον ξίφος, ἔκοψε τὸ σῶκον, καὶ ἐξείλησεν. Habemus hic Duces fugientes laqueis hisce irretitos; unumque eorum Godilam, stricto gladio laqueum discindentem, atque hoc pacto effugientem: nec omnino dubito, quin Adaulphi milites non sacculis, nec scutis, sed Laqueis hisce adhibitis, Sarum tandem vivum ceperint. Pro σάκκοις itaque, in Olympiodori excerptis Photianis, σώκοις loco suo omnino restituendum. Nec me quicquam movet, quod locus iste aliter se habet apud Cedrenum, ubi hæc legimus: ὃς Σώκιστρον κατέχων τὸν Πέρσην, ἐσώκισε, καὶ κατενεγκὼν ἐκ τοῦ ἵππου ἀπέκτεινε· mendosa enim esse hæc, nullus dubito, & pro Σώκιστρον, (quod ab imperitis Librariis in Nomen proprium factum est; idque pari jure, quo supra apud eundem in Orestis historia, τὸ Σαρακηνικὸν λίμιτον, in Σαρακηνικὸν Εμετ, (nomen si Dis placet, loci nescio cujusdam) transformarunt) σωκίστρῳ, quo vocabulo Cedrenus, pro Nostri σωκαρίῳ, usus videtur, reponendum. Quid enim aliter de ἐσώκισε, quod proxime sequitur, quodque Xylander adeo caute missum fecit, statuendum est? Sed de his plus satis.

μέρος,

μέρος, ἐσόκκευσεν αὐτόν· καὶ κατενεγκὼν ἐκ τοῦ ἵππου, ἔσφαξε. καὶ λοιπὸν ὁ βασιλεὺς Περσῶν ἐποίησε πάκτα εἰρήνης· καὶ ἀνελθὼν μετὰ τὴν νίκην ὁ αὐτὸς Ἀρεόβινδος ἐν Κωνσταντινουπόλει, σὺν τῷ στρατηλάτῃ Προκοπίῳ, καὶ εὐχαριστηθεὶς παρὰ τοῦ βασιλέως, προήχθη ὕπατος.

Ὁ αὐτὸς δὲ βασιλεὺς ἐποίησεν ἐπαρχίαν, ἀπομερίσας ἀπὸ τῆς Λυκαονίας, ἥντινα ἐκάλεσε Λυκίαν, δοὺς δίκαιον μητροπόλεως, καὶ ἄρχοντα, τῇ λεγομένῃ πόλει Μύρα, τῆς αὐτῆς Λυκίας, [1] ἔνθα ἐστὶ Θεοῦ μυστήριον, πῦρ αὐτόματον. ὁμοίως δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ Συρίαν δευτέραν [2] ἀπομερίσας ἀπὸ τῆς πρώτης ἐπαρχίας, δοὺς δίκαιον μητροπόλεως, καὶ ἄρχοντα τῇ Απαμείᾳ τῇ πόλει· καὶ Κιλικίαν δευτέραν ἀπομερίσας ἀπὸ τῆς πρώτης, ἐποίησεν ἐπαρχίαν, δοὺς δίκαιον μητροπόλεως, καὶ ἄρχοντα Ἀναζάρβῳ τῇ πόλει· ἐποίησε δὲ καὶ ἄλλην ἐπαρχίαν, ἀπομερίσας ἀπὸ τῆς Βιθυνίας, ἥντινα ἐκάλεσεν Ὀνωριάδα, εἰς ὄνομα τοῦ αὐτοῦ θείου Ὀνωρίου, δοὺς δίκαιον μητροπόλεως, καὶ ἄρχοντα Ἡρακλείᾳ, πόλει τοῦ Πόντου.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἀκμὴν Νεστόριος ἤκμαζεν· ὅστις ἐπίσκοπος μετὰ ταῦτα ἐγένετο Κωνσταν-

obliquato, declinans, ipsum laqueo implicavit, ex equoque deturbatum, interfecit. Tum vero Rex Persarum pacis conditiones dedit. Areobindus autem, post partam victoriam, Constantinopolim rediens cum Procopio Militum magistro, qualem promeruit ab Imperatore gratiam reportavit, ad Consularem dignitatem provectus.

Idem Imperator Lyciam à Lycaonia dirimens, Provinciam fecit; datis Præfecto, & Metropolis jure, Myræ, urbi Lyciæ: ubi & divinum est Miraculum, ignis sponte è terra erumpentis. Idem etiam Syriam secundam à prima sejungens, in Provinciam fecit; Apamiæ Præfecto, & jure Metropolitico, concessis. Ciliciam præterea secundam à prima dirimens, Provinciam fecit; urbe Anazarbo, Metropolitico jure, & Præfecto donata. Bithyniæ quoque partem abscindens, Provinciam fecit; quam, à patrui nomine, Honoriadem appellavit: cujus etiam primariam urbem, Heracleam Ponti, Præfecto, jureque Metropolitico donavit.

Hujus sub Imperio Nestorius floruit; Erat hic Ecclesiæ

---

1 ἔνθα ἐστὶ Θεοῦ μυστήριον, πῦρ αὐτόματον.] De hoc igne in Lycia & terra sponte erumpente Cedrenus, ex B. Patricio, de Thermis & Inferis: ὅτι δὲ πῦρ ἐστιν ὑποκάτω τῆς γῆς, πειθέτω σε τὸ ἐν Σικελίᾳ, καὶ ἐν Λυκίᾳ προφανῶς ἀναδιδόμενον, &c. Eustathius etiam in Dionys. Perieget. ἱστορεῖται δὲ καὶ ὄρος εἶναι περὶ Λυκίαν, ὅπου πῦρ αὐτόματον· τοῦτο δὲ μέχρι καὶ εἰσάρτι φαίνεται. Mons iste Chimæra dictus est, ut ex Solino discimus, cap. 42: *Quod in Campania Vesuvius, in Sicilia Ætna, hoc in Lycia mons Chimara est. Hic mons nocturnis æstibus fumidum exhalat: unde fabula triformis monstri in vulgum data est, quod Chimaram animal putaverunt.*

2 ἀπομερίσας.] Forte scribendum, ἀπεμέρισεν.

Constantinopolitanæ posthæc Episcopus: in quem concionantem cum tumultus à populo cierentur, Imperator Ephesinam contra eum Synodum CCXL Episcoporum convocare coactus est, eumque Episcopatu deturbare. Synodo huic præfuit Cyrillus, Alexandriæ magnæ Episcopus.

Circa id tempus Eudoxia Augusta, Valentiniani Regis Vidua, & Theodosii Imperatoris ex Eudocia filia, Romæ degens mœsta, & Maximo Tyranno, ob conjugis sui cædem, infensa, Zinzerichum Vandalum, Africæ regem, adversus Maximum, Romæ imperantem, incitavit: qui derepente cum copiis suis Romam veniens, eam cepit; Maximoque cum copiis ejus omnibus deleto, cuncta ex Palatio usque ad æneas statuas diripuit. Senatores etiam superstites, δεύσας πάντα τὰ τοῦ παλατίου, [4] ἕως

νουπόλεως· καὶ ταραχῆς γενομένης ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐτόν, ἠναγκάσθη ὁ αὐτὸς Θεοδόσιος προσκαλέσασθαι [1] τὴν σύνοδον τῶν σμ' ἐπισκόπων ἐν Ἐφέσῳ, κατὰ τοῦ αὐτοῦ Νεστορίου, καὶ καθελεῖν αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἐπισκοπῆς. ἡγεῖτο δὲ τῆς συνόδου Κύριλλος, ὁ ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας τῆς μεγάλης.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ ἐν τῇ Ῥώμῃ διάγουσα ἡ δέσποινα Εὐδοξία, γενομένη χήρα, γυνὴ Βαλεντινιανοῦ βασιλέως, θυγάτηρ δὲ Θεοδοσίου βασιλέως καὶ Εὐδοκίας, [2] λυπουμένης κατὰ Μαξίμου τοῦ τυράννου, τοῦ φονεύσαντος τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ βασιλεύσαντος, [3] προετρέψατο δὲ Ζινζίριχον τὸν Οὐάνδαλον, τὸν ῥῆγα τῆς Ἀφρικῆς, ἐλθεῖν κατὰ Μαξίμου βασιλέως τῆς Ῥώμης. ὅστις ἐξαίφνης ἦλθεν ἐν τῇ Ῥώμῃ πόλει μετὰ πλήθους, καὶ παρέλαβε τὴν Ῥώμην, καὶ ἐφόνευσε τὸν Μάξιμον βασιλέα, καὶ πάντας ἀπώλεσε, πραι- τῶν χαλκουργημάτων· [5] λαβὼν αἰχμαλώτους

---

1 τὴν σύνοδον τῶν σμ' ἐπισκόπων ἐν Ἐφέσῳ.] De numero Episcoporum in hac Synodo congregatorum, non convenit inter Scriptores: Cedrenus CCXXX enumerat; Noster CCXL: alii tamen, licet omnes plus ducentorum hanc Synodum faciant, numerum tamen in incerto relinquunt. Codex Conciliorum, à Binio editus, CLIV tantum nomina hodie exhibet.

2 λυπουμένης κατὰ Μαξίμου.] Locus mendosus: forte scribendum, λυπουμένη κ. Μ.

3 προετρέψατο δὲ Ζινζίριχον.] Γιζέριχος aliis Græcorum dictus est; & Latinis etiam Geizerichus, Gizerichus, & Genserichus. Vide Procopium de bel. Vandal. l. 1. Cedrenum, Glycam, Jornandem, Paul. Diacon. Prosper. Aquitan. &c. δὲ vero omnino redundat.

4 ἕως τῶν χαλκουργημάτων.] χαλκουργήματα hoc loco, *æneas statuas*, vertimus; quo sensu etiam vocabulo hoc infra utitur Auctor noster. Vox tamen etiam opus aliud quodcunque æneum significat: sed nec ab his abstinuit prædo iste, teste Procopio, de bel. Vandal. l. 1. οὔτε χαλκοῦ, οὔτε ἄλλου ὁτουοῦν, ἐν τοῖς βασιλείοις φεισάμενος. ἐσύλησε δὲ καὶ τὸν τοῦ Διὸς τοῦ Καπιτωλίου νεών, καὶ τοῦ τέγους τὴν ἡμισείαν ἀφείλετο μοῖραν. τοῦτο δὲ τὸ τέγος χαλκοῦ μὲν τοῦ ἀρίστου ἐτύγχανεν ὄν, χρυσοῦ δὲ αὐτῷ ὑπερχυθέντος ἀδροῦ, ὡς μάλιστα μεγαλοπρεπές τε καὶ θαύματος πολλοῦ ἄξιον διαφαίνετο. τῶν δὲ μετὰ Γιζερίχου νεῶν μίαν μὲν ἣ τὰς εἰκόνας ἔφερε, φασὶν ἀπολέσθαι, &c.

5 λαβὼν αἰχμαλώτους τοὺς περιλειφθέντας

μαλώτους τοὺς περιλειφθέντας συγκλητικοὺς, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν· ἐν οἷς ἔλαβε καὶ τὴν προτρεψαμένην αὐτὸν, τὴν δέσποιναν Εὐδοξίαν, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς Πλακιδίαν, τὴν γυναῖκα τοῦ πατρικίου Ὀλυβρίου, (αὐτοῦ διάγοντος ἐν Κωνσταντινουπόλει) καὶ Εὐδοκίαν δὲ τὴν παρθένον, αἰχμαλώτους· καὶ ἀπήγαγε πάντας ἐν τῇ Ἀφρικῇ, ἐν Χαρταγένῃ πόλει. ὅστις Ζινζίριχος εὐθέως ἐξέδωκε τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ υἱῷ Ὀνορίχῳ τὴν θυγατέρα Εὐδοξίας τῆς δεσποίνης, τὴν παρθένον [1] Εὐδοκίαν τὴν μικράν· καὶ εἶχεν αὐτὰς ἐν τιμῇ μεθ' ἑαυτοῦ.

Ὁ δὲ βασιλεὺς [2] Θεοδόσιος μαθὼν ὅτι κατὰ γνώμην Εὐδοξίας, τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς, παρεδόθη ἡ Ῥώμη, ἐλυπήθη πρὸς αὐτὴν, καὶ εἴασεν αὐτὴν ἐν τῇ Ἀφρικῇ παρὰ Ζινζιρίχῳ, μηδὲν αὐτῷ δηλώσας. ἀλλὰ ποιήσας πρόκενσον, ἐξῆλθεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Ἔφεσον, πόλιν τῆς Ἀσίας· καὶ ηὔξατο εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Θεολόγον, αἰτῶν αὐτὸν, τίς ἄρα μετ' αὐτὸν βασιλεύει; καὶ ἐν ὁράματι ἔμαθε· καὶ ἦλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει. μετὰ δὲ ὀλίγον καιρὸν ἐξῆλθεν ἱππασθῆναι· καὶ ἐν τῷ ἱππάζεσθαι αὐτὸν, συνέπεσεν ἐκ τοῦ ἵππου· καὶ

cum uxoribus, captivos abduxit: inter quas, & Eudoxiam quoque Augustam, quæ illum accersiverat, filiamque ejus Placidiam, Olybrii Patricii (qui tum Constantinopoli commorabatur) uxorem, & Eudociam etiam, virginem, in Africam ad Carthaginem captivas duxit. Reversus itaque Zinzerichus, Eudociam minorem, virginem, Eudoxiæ Augustæ filiam, filio suo Honorio in uxorem dedit: utrisque, & matre & filia, apud se in honore habitis.

Imperator autem Theodosius, ubi rescivisset filiam suam Eudoxiam Romæ proditæ auctorem fuisse, ei infensus erat; captivamque eam in Africa apud Zinzerichum, nec verbo de ea ullo apud eum habito, manere sivit. Ipse vero Processu facto, ex Constantinopoli in Ephesum, Asiæ urbem, devenit: ubi S. Joannis Theologi ædem ingressus, fusis precibus, rogavit eum; quisnam post se Imperium suscepturus esset? Quod ubi per somnium edoctus fuisset, Constantinopolim repetiit. Non multo autem post temporis equitatum egressus, inter equitan-

---

λειφθέντας συγκλητικούς.] Captivorum quidem multa millia inde abduxisse Gensericum, memorant Scriptores; Nobiles tamen omnes effugisse, testem habemus Paul. Diacon. l. 15. *Percussis itaque Romanis tam terribili nuntio, nobilibusque simul, aut popularibus ex urbe fugientibus, urbem omni præsidio vacuam Gensericus obtinuit.*

1 Εὐδοκίαν τὴν μικράν.] Eudocia Minor, hæc dicta est, respectu habito ad Eudociam Imperatricem, Theodosii minoris uxorem, hujus vero aviam: Eudocia enim Valentiniani filia erat natu major.

2 Θεοδόσιος μαθὼν ὅτι κατὰ γνώμην Εὐδοξίας] Imo quinto tandem post Theodosium mortuum anno accidit hæc Romæ direptio. Vide Marcellin. Comit. & Chr. Alex.

dum

dum equo excussus est; luxataque ex casu spinæ vertebra, in Palatium lectica delatus est. Tum vero vocata ad se sorore Pulcheria Augusta, de Marciano, qui sibi in imperio successurus erat, cum ea sermones habuit. Accersito etiam Marciano, qui ex Tribunis fuerat, dixit ei, præsentibus Aspare, Senatuque omni: "Divinitus "mihi ostensum est, Te post "Me imperaturum. Secundo autem post die Theodosius è vivis excessit, annum agens LI.

πλαγεὶς τὸν σφόνδυλον αὐτοῦ, [1] εἰσῆλθε λεκτικτίῳ. καὶ καλέσας τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, τὴν δέσποιναν Πουλχερίαν, εἶπεν αὐτῇ διὰ Μαρκιανὸν, τὸν ἔχοντα μετ' αὐτὸν βασιλεῦσαι. καὶ μεταστειλάμενος Μαρκιανὸν, τὸν ἀπὸ Τριβούνων, εἶπεν αὐτῷ, ὄντος Ἄσπαρος καὶ τῆς συγκλήτου πάντων, "ὅτι ἐφάνη "μοι, ὅτι σὲ δεῖ γενέσθαι βασιλέα "μετ' ἐμέ. καὶ μεθ' ἡμέρας δύο τελευτᾷ ὁ αὐτὸς Θεοδόσιος, ὢν ἐνιαυτῶν να'.

1 εἰσῆλθε λεκτικτίῳ.] Scr. λεκτικίῳ, uti habet Chr. Alexandrini. λεκτίκιον, *Lectica* est.

MARCIANUS IMPERATOR.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν τοῦ αὐτοῦ Θεοδοσίου, ἐβασίλευσεν, ἀπὸ τῆς συγκλήτου στεφθεὶς, ὁ θειότατος Μαρκιανός· ἦν δὲ μακρὸς, ἁπλόθριξ, πολιὸς, [1] συφόμενος τοὺς πόδας· ἔτους κατὰ Ἀντιόχειαν υϟθ΄, ἰνδικτιῶνος δ΄. ἡ μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, ἐγάμησε τὴν ἀδελφὴν Θεοδοσίου τοῦ βασιλέως, τὴν δέσποιναν Πουλχερίαν, οὖσαν παρθένον ἐνιαυτῶν ιδ΄· ἐβασίλευσε δὲ ἔτη ς΄, καὶ μῆνας ε΄.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἡ λεγομένη Τρίπολις, τῆς Φοινίκης παράλου, μηνὶ Γορπιαίῳ, ἐν νυκτί. καὶ ἀνήγειρε τὸ δημόσιον τὸ θερινὸν [2] πεσόντα, τὸ λεγόμενον, ὁ Ἴκαρος. ἦν γὰρ ἐν αὐτῷ χαλκουργήματα δύο, ἅτινα καὶ αὐτά εἰσι τῶν θεαμάτων, ὁ Ἴκαρος, καὶ ὁ Δαίδαλος· καὶ ὁ Βελλεροφῶν, καὶ ὁ Πήγασος ἵππος. καὶ τὸ Φακίδιον δὲ ἀνενέωσε, καὶ ἄλλα φανερὰ τῆς πόλεως αὐτῆς, σὺν τῷ ἀγωγῷ.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας προσεκαλέσατο τὴν σύνοδον Χαλκηδόνος, τῶν χλ΄ ἐπισκόπων.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἀνεδόθη αἱ δέσποιναι, Εὐδοξία, καὶ Πλακιδία, καὶ ἦλθον ἐν Κωνσταντινου-

Theodosio demortuo, imperium habuit sacratissimus Marcianus, à Senatu Diademate insignitus. Annus erat Æræ Antiochenæ CCCCXCIX, Indictionis IV. Erat autem hic procerus, crine lento, canus, pedibus infirmis. Statim vero à suscepto Imperio, in uxorem sibi sumpsit Pulcheriam Augustam, Theodosii Imperatoris sororem; quæ virgo erat annorum LIV. Imperavit vero Marcianus annos VI, & menses V.

Sub hujus autem Imperio Tripolis, Phœniciæ maritimæ urbs, divinam iram passa est, mense Septembri, tempore nocturno: cujus Balneum æstivum, terræ motibus collapsum, Imperator instauravit. Nomen huic, *Icarium*, erat: à statuis nempe æreis, quæ ibi positæ erant, Icari, atque Dædali; (quas inter mundi Miracula connumeres) & præterea etiam Bellerophontis, & Pegasi equi. Phacidium etiam, & Aquæductum, aliaque plurima ejusdem urbis ædificia, instauravit.

Imperator etiam iste Synodum Chalcedonensem DCXXX Episcoporum convocavit.

Ejusdem sub imperio, Eudoxia, & Placidia, Augustæ, ad

1 συφόμενος τοὺς πόδας.] Vide quæ supra notavimus ad hæc verba, lib. 12. in Severo.

2 πεσόντα] Scr. πεσόν.

ſuos remiſſæ, Conſtantinopolim redierunt; ſuamque rurſus uxorem ſibi habuit Placidiam Olybrius: ex qua Julianum Conſtantinopoli ſuſcepit.

Idem Imperator Chryſaphium cubicularium, cognomine Ztummam, quem Theodoſius Imperator adeo charum ſibi habuit, capite multavit, bonis ejus publicatis: ut qui à multis, ab eo læſis, accuſatus fuiſſet, & Factionis etiam Praſinæ partes, & patrocinium ſuſcepiſſet.

Porro autem Marcianus filiam, ex priore uxore ſibi natam, Anthimio in uxorem dedit; tradito etiam ei Romano Imperio. Ex hac, Anthemius quoque filiam habuit, quam Recimero, militum magiſtro, locavit.

Marcianus autem, ubique per Imperium, Factionis Venetæ partes egit: itaque etiam, cum à Praſinis tumultus excitatus fuerat, Edicto ſuo Imperatorio cavit, ne quis ex Factione Praſina Magiſtratu, vel Militia intra triennium fungeretur. Ob excitatum vero tumultum plus juſto iratus, ſolita inde pedum infirmitate correptus eſt: ex qua cum per

πόλει· καὶ ἔλαβεν Ολύβριος τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, Πλακιδίαν· [1] καὶ ἔτεκεν Ιουλιανὸν, εἰς τὸ Βυζάντιον.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ Χρυσάφιον τὸν Ζτουμμὰν, τὸν κουβικουλάριον, ἀπεκεφάλισε καὶ ἐδήμευσε, τὸν φιλούμενον παρὰ τοῦ πρὸ αὐτοῦ βασιλέως, ὡς πολλοὺς ἐπηρεάσαντα, καὶ προσελθόντας κατ' αὐτοῦ, καὶ ὡς προστάτην, καὶ πάτρωνα τῶν Πρασίνων.

Ο δὲ αὐτὸς Μαρκιανὸς ἔδωκε τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, τὴν ἀπὸ προτέρας γαμετῆς, Ανθιμίῳ· [2] καὶ ἐποίησεν αὐτὸν βασιλέα ἐν τῇ Ρώμῃ· ἐξ ἧς ἔσχε θυγατέρα Ανθίμιος, ἣν ἐξέδωκε τῷ στρατηλάτῃ Ρεκίμερ.

Ο δὲ αὐτὸς Μαρκιανὸς ἔχαιρε τῷ Βενέτῳ μέρει κατὰ πόλιν· ὅστις καὶ διάταξιν αὐτοῦ θείαν ἐξεφώνησε, (ταραχῆς γενομένης παρὰ τοῦ τῶν Πρασίνου μέρους) [3] μὴ πολιτεύεσθαι Πρασίνους ἐκέλευσε, μήτε στρατεύεσθαι, ἐπὶ ἔτη τρία. καὶ ὀργισθεὶς διὰ τὴν ταραχὴν, ἐσύφθη τοὺς πόδας αὐτοῦ· [4] καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀῤῥωστήσας ἐπὶ

1 καὶ ἔτεκεν Ιουλιανόν.] Ιουλιάναν, Julianam quidem, Olybrio filiam ex Placidia Conſtantinopoli natam, memorat Chr. Alex. Forte itaque Ιουλιαναν etiam apud Noſtrum legendum.

2 καὶ ἐποίησεν αὐτὸν βασιλέα ἐν τῇ Ρώμῃ.] Imo hoc, Marciano Imp. jam defuncto, à Leone M. ſucceſſore ejus factum eſt. Vide Evagr. lib. 2. cap. 16.

3 μὴ πολιτεύεσθαι Πρασίνους ἐκέλευσε.] Locus mendoſus: forte legendum, μὴ πολ. Πρ. κελεύσας· aut ὃς μὴ πολ. Πρ. ἐκέλευσε, μήτε στρ. &c.

4 καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀῤῥωστήσας.] Morbone aliquo, an ex veneno, Aſparis nutu ei dato, interierit Marcianus, dubium relinquit Zonaras: Μαρκιανὸς δὲ θνήσκει ἓξ βασιλεύσας ἔτη καὶ μῆνάς τινας, ὡς μὲν τινες λέγουσι, νοσήσας· ὡς δέ τινες, φαρμαχθεὶς νεύσει τοῦ πατρικίου Ασπαρος.

μῆνας πέντε, καὶ σαπεὶς, ἐτελεύτα, ὢν ἐνιαυτῶν ξε΄. Πουλχερία δὲ ἡ δέσποινα ἐτελεύτα πρὸ αὐτοῦ, πρὸ ἐνιαυτῶν δύο.

menses v decubuisset, putredine demum contracta, diem suum obiit, annos natus LXV; duobus post annis, quam Pulcheria Augusta è vivis excesserat.

LEO MAGNUS IMPERATOR.

ΜΕτὰ δὲ τὴν βασιλείαν Μαρκιανοῦ, ἐστέφθη ὑπὸ τῆς συγκλήτου ὁ θειότατος [1] Λέων ὁ μέγας, ὁ Βέσσος, ἔτη ις΄, καὶ μῆνας ια΄.

HUnc excepit in imperio sacratissimus Leo Magnus, Bessus natione; à Senatu Diademate insignitus: Regnavit autem annos XVI, & menses XI.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐβασίλευσεν ἐν Ῥώμῃ Ἀνθίμιος, [2] ὁ ὑπὸ Μαρκιανοῦ στεφθείς.

Hoc Imperium tenente, Romæ regnavit Anthemius, quem ad hanc dignitatem Marcianus evexerat.

Ἐν δὲ τῇ βασιλείᾳ Λέοντος, ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη τὸ τέταρτον αὐτῆς πάθος, μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ιγ΄, διαφαυούσης κυριακῆς, ἔτους κατὰ τὴν αὐτὴν Ἀντιόχειαν χρηματίζοντος φς΄, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Πατρικίου· καὶ ἐχαρίσατο τοῖς Ἀντιοχεῦσι καὶ τῇ πόλει [3] λόγον κτισμάτων ὁ αὐτὸς βασιλεὺς πολλά.

Imperante autem Leone, quartam cœlestis iræ vicissitudinem passa est Antiochia magna, Septembris XIII, sub primam lucem: Dies erat Dominicus, annus autem Æræ Antiochenæ 506, Patricii sub Consulatu. Imperator autem civibus, atque urbi instaurandæ, multa largitus est.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐτελεύτα ὁ ἅγιος [4] Συμεὼν ὁ στυλίτης, ὄντος τότε Ἀρδαβουρίου τοῦ πατρικίου, τοῦ υἱοῦ Ἄσπαρος, στρατηλάτου ἀνατο-

Eodem Imperante, sanctus Symeon stylita è vivis excessit; quo tempore magister Militum Orientis erat Ardaburius Patricius, Asparis filius. An-

1 Λέων ὁ μέγας, ὁ Βέσσος.] Ita etiam Jornandes, de Regnor. Success. *Leo Bessica ortus progenie, Asparis patricii potentia ex tribuno militum factus est Imperator.* Bessi autem Thraciæ populus: vide Solinum, cap. 16. Strabo Bessos Illyrico adjudicat, Æmique montis partem maximam eos occupare scribit. Strabo lib. 7. Deinde vero, ὃς ἐβασίλευσε, aut quid tale deesse videtur.

2 ὁ ὑπὸ Μαρκιανοῦ στεφθείς.] Hoc falsum esse, supra notavimus.

3 λογον.] Scr. λόγῳ

4 Συμεὼν ὁ στυλίτης.] De Symeone hoc Stylita, vide Evagrium lib. 1. cap. 13, & 14.

tiochensibus autem clamitantibus, & Justi illius reliquias sibi petentibus, Ardaburius, missa Gothorum armata manu, S. Symeonis corpus Antiochiam magnam deportavit. Antiochenses itaque Martyrium ei magnum extruxerunt; ubi Sanctus ille jacet, capulo reconditus.

Leonis hujus sub Imperio, Isocasius, vir Quæstorius, Philosophus, ex Ægis in Cilicia oriundus, apud Imperatorem delatus, Paganismi postulatus est. Erat hic civis Antiochiæ magnæ, qui multos magistratus cum laude gesserat: summæ enim erat prudentiæ. Cæterum jussu Imperatoris comprehensus, & exauctoratus, à Constantinopoli, ubi tum degebat, Chalcedonem missus est, ad Theophilum, Bithyniæ Præfectum; qui & examina-

λῆς. καὶ κραξάντων τῶν Αντιοχέων, καὶ αἰτησάντων τὸ σῶμα τοῦ δικαίου, ἔπεμψεν ὁ αὐτὸς Αρδαβούριος Γοτθικὴν βοήθειαν, καὶ ἤνεγκε τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Συμεῶνος ἐν Αντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ· καὶ ἐκτίσθη αὐτῷ μαρτύριον οἶκος μέγας, καὶ ἐτέθη ἐν αὐτῷ εἰς σορόν.

Εν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ Λέοντος, [1] κατηξέθη Ισοκάσιος ὁ Κοιαιςώριος, ὁ φιλόσοφος, ὡς Ελλην· ὅστις κατήγετο ἐκ γένους [2] Αιγεώτης τῆς Κιλικίας· ἦν δὲ κτήτωρ Αντιοχείας τῆς μεγάλης. ὅστις διήνυσεν ἀρχὰς πολλὰς μετὰ δόξης· ἦν γὰρ σφόδρα λογικός· καὶ συσχεθεὶς κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως, διάγων τότε ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἀποζωσθεὶς τῆς ἀξίας αὐτοῦ, παρεπέμφθη ἐν Χαλκηδόνι ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, τῷ ἄρχοντι Βιθυνίας Θεοφίλῳ, ὅστις καὶ

---

1 κατηῤῥέθη Ισοκάσιος ὁ Κοιαιςώριος.] Forte scripserit Auctor, κατερρήθη, à κατερέομαι, passive sumpto: κατηρέω enim est, *Accuso.* Mallem tamen κατηγορήθη, uti habet Chr. Alex. Κοιαιςώριος vero, sive, ut habet Chr. Alex. Κυαιστόριος, non *Quæstor* est, uti vertit Raderus; sed *Vir Quæstorius*, id est, qui Quæstoris munere aliquando functus est. Isocasium vero munere hoc defunctum fuisse apparet ex paulo infra sequentibus; ubi Jacobus Archiatrus ab Imperatore petit, uti Isocasius Constantinopoli, coram Senatu, & Præfecto Prætorio, non autem Provinciæ Præfecto, causam diceret, ἐπειδὴ Κοιαίστωρος εἶχεν ἀξίας, *quoniam Munere Quæstorio functus fuerat.* Si enim hoc tempore Quæstor fuisset, non εἶχεν, sed ἔχει potius scripsisset Auctor. Confirmantur hæc ex ipsius etiam verbis hisce; ἀλλὰ δίκη καθαρᾷ δίκασον ἐπ' ἐμοὶ, ὡς ἐδίκαζες σὺν ἐμοί. Ex quibus verbis apparet Isocasium Pulæi Κοιαίστωρα, sive πάρεδρον, id est, *Assessorem* aliquando fuisse. Quæstor enim iste Principis, vel etiam Magistratuum minorum Assessor erat. Procopius Goth. lib. 1. Φιδέλιόν τε πέμψαντες, ἄνδρα ἐκ Μεδιολάνων ὁρμώμενον, ἢ ἐν Λιβέροις, (lego, Λιγύροις) κεῖται, ὃς δὴ Ἀταλαρίχῳ παρήδρευε πρότερον, (Κοιαίστωρα δὲ τὴν ἀρχὴν ταύτην καλοῦσι Ῥωμαῖοι) Βελισάριον εἰς Ῥώμην ἐκάλουν, &c. *Misso itaque Fidelio, ex Mediolano, quæ Liguriæ urbs est, oriundo, hic vero Atalarichi olim assessor fuerat, (quam dignitatem Romani Quæstorem vocant) Belisarium ad Romam vocant.* Belisarii vero Assessor erat Procopius iste, ex quo ista protulimus. Cedrenus tamen Isocasium hunc, Antiochiæ Quæstorem facit.

2 Αιγεώτης.] Scr. Αιγεάτης, ex Stephano.

[1] τὰς φωνὰς αὐτοῦ ἔλαβεν. Ἰακώβου δὲ τοῦ κόμητος, καὶ ἀρχιατροῦ, τοῦ λεγομένου Ψυχίστου, παρακαλέσαντος τὸν βασιλέα· (ἐφίλει γὰρ ὁ βασιλεὺς τὸν αὐτὸν Ἰάκωβον, καὶ πᾶσα δὲ ἡ σύγκλητος, καὶ ἡ πόλις, ὡς ἄριστον ἰατρὸν, καὶ φιλόσοφον· ᾧτινι καὶ ἡ σύγκλητος εἰκόνα συνεστήσατο ἐν τῷ Ζευξίππῳ·) ὅστις Ἰάκωβος ἐδυσώπησε τὸν βασιλέα, [2] αἰτῶν αὐτῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐξαιτασθῆναι τὸν αὐτὸν Ἰσοκάσιον, παρὰ τῆς συγκλήτου, καὶ τοῦ ἐπάρχου τῶν πραιτωρίων, καὶ μὴ παρὰ ἄρχοντι ἐπαρχίας· ἐπειδὴ Κοιαίστωρος εἶχεν ἀξίας. καὶ πεισθεὶς ὁ βασιλεὺς Λέων, ἐκέλευσεν ἐνεχθῆναι ἀπὸ Χαλκηδόνος τὸν αὐτὸν Ἰσοκάσιον· καὶ ἐνεχθεὶς εἰς τὸν Ζεύξιππον, [3] ἐξαιτάζετο παρὰ τοῦ ἐπάρχου τῶν πραιτωρίων, Πουσαίου· καὶ ἐλάλησεν ὁ αὐτὸς Πουσαῖος κατὰ αὐτοῦ Ἰσοκασίου, [4] εἰσελθόντος πρὸ βήματος γυμνοῦ, καὶ [5] δεδεμένα ὀπισθάγκωνα· "Ὁρᾷς "σαυτὸν, Ἰσοκάσιε, ἐν ποίῳ σχήματι "καθέστηκας; Ἀποκριθεὶς ὁ Ἰσο"κάσιος, εἶπεν· ὁρῶ, καὶ οὐ ξενί"ζομαι. Ἄνθρωπος γὰρ ὢν, ἀνθρω"πίναις περιέπεσα συμφοραῖς. ἀλ"λὰ δίκῃ καθαρᾷ δίκασον ἐπ' "ἐμοὶ, ὡς ἐδίκαζες σὺν ἐμοί. καὶ ἀκούσας τοῦ Ἰσοκασίου ὁ δῆμος τῶν Βυζαντίων, ὁ ἑστὼς καὶ θεωρῶν, εὐφήμησε τὸν βασιλέα Λέοντα πολλά· καὶ

tionem ejus accepit. Jacobus autem erat quidam, cognomine Pſychiſtrus, Comes, & Archiatrus, Imperatori ipſi, Senatuique, totique adeo populo percharus : cui etiam, tanquam Philoſopho, & Medico eximio, Senatus in Zeuxippo ſtatuam poſuerat. Jacobus hic Imperatorem rogavit, uti Conſtantinopoli, coram Senatu, & Præfecto Prætorio, non autem Provinciæ Præfecto, cauſam diceret Iſocaſius; ob dignitatem quam habuerat Quæſtoriam. Exoratus Imperator, Iſocaſium Chalcedone reduci juſſit : qui in Zeuxippum deductus, Puſæi, Præfecti Prætorio, examini ſubjectus eſt. Cumque nudus, & poſt terga revinctis lacertis, pro Tribunali accederet, exprobrans eum Puſæus : "Videſne, (inquit) "Iſocaſi, quo habitu adſtes? "Cui Iſocaſius; Video, (inquit) "nec demiror. Homo "enim cum ſim, in humanas "incidi calamitates. Tu vero ita de Me judica, uti me"cum de aliis judicaſti. Hæc ubi ab Iſocaſio audivit populus Byzantinus, qui eventum expectans circumſtitit; Imperatorem Leonem, fauſtis acclamationibus repetitis, celebrabat; & abſtractum inde

1 τὰς φωνὰς αὐτοῦ ἔλαβεν.] Raderus vertit, *accuſationem ejus accepit* : ego potius, *Examinationem*, vertendum, judicavi.

2 αἰτῶν αὐτῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐξαιτασθῆναι.] Scr. αἰτῶν αὐτὸν ἐν Κ. ἐξετασθῆναι. De Jacobo vero hoc Medico, vide Marcellinum, in Leone.

3 ἐξαιτάζετο.] Scr. ἐξητάζετο.

4 εἰσελθόντος πρὸ βήματος γυμνοῦ.] Corrige Chr. Alex. ubi ſcribitur, εἰσ. προδήλου γυμνοῦ.

5 δεδεμένα] Chr. Alex. habet, δεδεμένους, rectius.

Iſocaſium, à Zeuxippo ad Magnam Eccleſiam deduxerunt: ubi in Chriſtianorum album relatus, & elementa fidei edoctus, ſacroque fonte luſtratus, in regionem ſuam remiſſus eſt.

Idem diviniſſimus Leo Imperator diebus Dominicis ab omni opere ceſſari juſſit; promulgato ſuper hoc Edicto Imperatorio, ne quis die Dominico tibia caneret, aliudve Inſtrumentum Muſicum tractaret; ſed quibuſcunque negotiis abſtinerent. Deinceps itaque ab omni opere feriatum eſt.

Circa id tempus Imperator Aſparem Patricium, quem Tyrannidem moliri ſuſpicabatur, (ut qui princeps Senatus eſſet) occidi juſſit, intra Palatium: Ardaburium quoque, & Patricium, filios ejus, & ipſos etiam Senatores, in Conventu neci dedit, corporibus eorum in fruſta conciſis. Concitatus inde Conſtantinopoli tumultus: occiſorum enim ex partibus ibi erat ingens Gothorum multitudo, præter Comites, miniſtros alios, atque affectatores

ἀποσπάσαντες αὐτὸν, ἀπήγαγον ἀπὸ τοῦ Ζευξίππου εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν· καὶ δοὺς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, κατηχήθη, καὶ ἐφωτίσθη· καὶ ἐπέμφθη εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ.

Ο δὲ αὐτὸς θειότατος Λέων βασιλεὺς [1] τὰς κυριακὰς ἀπράκτους εἶναι ἐκέλευσεν· ἐκφωνήσας περὶ τούτου θεῖον αὐτοῦ νόμον, ἵνα μήτε αὐλῶσι κιθάρα, ἢ ἄλλο τι μουσικὸν λέγειν ἐν κυριακῇ, ἀλλὰ πάντας ἀργεῖν· καὶ πᾶς ἄνθρωπος ὑπέκειτο.

Επὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ὑπονοήσας τυραννίδα μελετᾶν Ασπαρα τὸν πατρίκιον, ὡς πρῶτον τῆς συγκλήτου, ἐφόνευσεν ἐν τῷ παλατίῳ, καὶ [2] Αρδαβούριον, καὶ Πατρίκιον, τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, ἐν κομβέντῳ, καὶ αὐτοὺς ὄντας συγκλητικοὺς, κατακόψας τὰ σώματα αὐτῶν. καὶ ἐγένετο ἐν Κωνσταντινουπόλει ταραχή· εἶχον γὰρ πλῆθος Γότθων, καὶ κόμητας, καὶ ἄλλους παῖδας, καὶ προσμένοντας αὐτοῖς ἀν-

1 τὰς κυριακὰς ἀπράκτους εἶναι.] Eadem habes apud Glycam, part. 4. in Leone I. Imp.

2 Αρδαβούριον, καὶ Πατρίκιον, τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ.] Corrige Zonaram, ejuſque interpretationem; ubi Patricius, non pro nomine proprio, ſed pro Dignitate, accipitur. Verba hæc ſunt: μέχρι δὲ τέλους ἀντέχειν μὴ οἷός τε ὢν, εἴκων ἀνάγκῃ, Καίσαρα ποιεῖ, ἀπὸ πατρικίου, τὸν τοῦ Ασπαρος παῖδα, Αρδαβουρίου δὲ ἀδελφόν· Omnino legendum, Καίσαρα ποιεῖ τὸν Πατρίκιον, τὸν τοῦ Ασπαρος παῖδα &c. *Patricius* enim, ſive *Patriciolus*, dictus eſt Aſparis filius natu minor. Habemus ex Jornande, de Reb. Get. & Marcellino Com. quorum utriuſque hæc verba ſunt: *Aſpar primus Patriciorum, cum Ardabure & Patriciolo filiis, illo quidem olim Patricio, hoc autem Cæſare, generoque Leonis appellato, Arrianus cum Arriana prole Spadonum enſibus in palatio vulneratus interiit.* Eodem modo peccat & Cedrenus olim Patricium fuiſſe ait Marcellinus, inde eſt, quia ad hunc Leonis Imp. annum XIV, (quo Marcellinus hoc factum vult) anni elapſi fuerant XXV, ex quo Conſulatum geſſerat Ardabures. Corrigendum etiam Chr. Alex. ubi hæc mendoſiſſima habentur. Chriſtophorſonus etiam, Evagrii Interpres, Auctorem ſuum corrupit, ubi verba ejus pervertens, non Patricium, natu minorem, ſed Ardaburium Aſparis F. natu majorem, eum creare facit.

θρώπους

θρώπους πολλούς. ὅθεν εἷς Γότθος τῶν διαφερόντων τῷ αὐτῷ Ασπαρι, ὀνόματι Οστρυς, κόμης, εἰσῆλθεν εἰς τὸ παλάτιον τοξεύων, μετὰ ἄλλων Γότθων· [1] καὶ συμβολῆς γενομένης μετὰ τῶν ἐξκουβιτόρων καὶ αὐτοῦ Οστρυ, πολλοὶ ἐκόπησαν. καὶ μεσωθεὶς, εἶδεν ὅτι ἡττήθη, καὶ ἔφυγε· λαβὼν τὴν παλλακίδα Ασπαρος, Γότθαν εὐπρεπῆ, ἥτις ἔφιππος ἐξῆλθεν ἅμα αὐτῷ ἐπὶ τὴν Θρᾴκην· καὶ ἐπραίδευσε τὰ χωρία. περὶ οὗ ἔκραξαν οἱ Βυζάντιοι· "Νεκροῦ φίλος οὐδεὶς, "εἰ μὴ μόνος Οστρυς.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Λέων διωγμὸν ἐποίησε τῶν Αρειανιτῶν Εξακιονιτῶν, διὰ Ασπαρα, καὶ Αρδαβούριον, [2] διὰ τάξεις πανταχοῦ καταπέμψας, μὴ ἔχειν αὐτοὺς ἐκκλησίας, ἢ συνάγεσθαι.

Επὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας [3] ἔβρεξεν ἐν Κωνσταντινουπόλει κονίαν ἀντὶ βροχῆς, καὶ ἐπὶ παλαιστῇ ὕψους ἔστηκεν εἰς τοὺς κεράμους ἡ κονία· καὶ πάντες ἔτρεμον, λιτανεύοντες, καὶ λέγοντες· "ὅτι πῦρ ἦν, καὶ ἐσβέσθη, "καὶ εὑρέθη κονία, τοῦ Θεοῦ φιλαν-"θρωπευσαμένου.

Εγένετο δὲ ἐν τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐμπρησμὸς μέγας ἐν Κωνσταντινουπόλει, οἷος οὐδέποτε· ἐκαύθη γὰρ ἀπὸ

eorum quamplurimos. Unde & Gothus quidam, Oſtrys nomine, Comes, & Aſparis ex Aſſeclis, in Palatium cum Gothis aliis irrumpens, ſpicula in Excubitores emiſit: inter quos & Oſtrym pugna commiſſa, plurimi ceciderunt. At vero Oſtrys, ubi ſe hoſtibus undique cinctum, viribuſque imparem vidiſſet, fugam capeſſit: abductaque ſecum Aſparis pellice, Gothica quadam fœmina formoſa, cum ea in equum poſita in Thraciam evaſit; ubi & agros deprædatus eſt. De hoc Byzantini diverbium habuerunt, dicendo: *Mortui amicus nemo, niſi ſolus Oſtrys.*

Idem Leo Imperator, Aſparis atque Ardaburii cauſa, Arianos Exocionitas perſecutus eſt: publicatis ubique Edictis, quibus Eccleſias habere eos, conventuſve ullos, vetuit.

Hujus temporibus Conſtantinopoli, pro imbre, cinis depluit, & quatuor digitos altus tegulis incubuit. Tremore inde perculſi omnes, in preces ſe dederunt, dicentes invicem: "Utique ignis erat; quo Di-"vina Miſericordia extincto, "cinis inventus eſt.

Eodem imperante, tantum Conſtantinopoli extitit incendium, quantum antea nunquam: à mari enim ad mare

1 καὶ συμβολῆς γενομένης μετὰ τῶν ἐξκουβιτόρων.] Iſta vertit hoc modo Chr. Alex. Interpres: *& communicato cum Excubitoribus conſilio*; peſſime: nec in hoc ipſo errore hic tantum eſt.

2 διὰ τάξεις.] Scr. διατάξεις.

3 ἔβρεξεν ἐν Κωνσταντινουπόλει κονίαν.] Accidit hoc Leonis Imp. anno XV, ex Veſuvii montis ignitis eruptionibus: uti ex Marcellino Comite diſcimus, ad dictum annum. *Veſuvius Mons Campaniæ torridus inteſtinis ignibus æſtuans, exuſta vomit viſcera, nocturniſque in die tenebris omnem Europæ faciem minuto contexit pulvere. Hujus metuendi memoriam cineris Byzantii annue celebrant VIII Idus Novemb.*

con-

conflagravit urbs. Leo itaque Imperator Palatium, de eo metuens ne ab ignibus corriperetur, deseruit: flumineque trajecto, D. Mamantem se contulit: ubi per sex menses in Processu commorabatur; extructis interim ibi portu, & Porticu, quam *Porticum Novam* appellavit; quo nomine usque adhuc vocatur.

Idem Imperator Leo navali prælio formidabili Sinzerichum Vandalum, Afrorum regem, impetebat, misso in eum cum classe ingenti Basilisco Patricio, Verinæ Augustæ, Leonis uxoris, fratre. Hic vero, pecuniis à Zinzericho Vandalorum rege acceptis, classem, cum Exarchis, & comitibus, exercituque omni, prodidit; solusque ipse, cum liburna sua, fugam primus capessens, evasit; cæteris navibus omnibus, cum exercitu, mari submersis. Inter quos Damonicus dux fuit, Antiochia magna oriundus; qui & exercitum ducebat, & ipse strenue contra Afros pugnabat: solus autem in mediis hostibus cum esset, correptus est, & armatus sicut erat, in mare disjectus. Basiliscus interim, bello superatus, Constantinopolim reversus est.

Eodem imperante Leone

θαλάσσης, ἕως θαλάσσης· καὶ φοβηθεὶς τὸ παλάτιον, ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς Λέων πέραν εἰς τὸν ἅγιον Μάμαντα· καὶ ἐποίησεν ἐκεῖ μῆνας ἓξ ἐν προκέσσῳ· καὶ ἔκτισεν ἐκεῖ λιμένα καὶ ἔμβολον, [1] ὅπερ ἐκάλεσε, νέον ἔμβολον· ὅστις οὕτω καλεῖται ἕως τῆς νῦν.

Επεστράτευσε δὲ ὁ αὐτὸς Λέων, ἐν τοῖς χρόνοις τῆς αὐτοῦ βασιλείας, [2] κατὰ Σινζηρίχου Ουανδαλέριγος τῶν Αφρων, πόλεμον ναυμαχίας φοβερόν· καὶ ἔπεμψε στόλον μέγαν, καὶ Βασιλίσκον τὸν Πατρίκιον, τὸν ἀδελφὸν Βηρίνης τῆς Αυγούστας, τῆς γυναικὸς τοῦ αὐτοῦ Λέοντος. ὅστις Βασιλίσκος λαβὼν χρήματα παρὰ Ζινζηρίχου ῥηγὸς τῶν Ουανδάλων, καὶ προέδωκε τὰ πλοῖα, καὶ τοὺς ἐξάρχους, καὶ τοὺς κόμητας, καὶ τὸν στρατὸν πάντα· καὶ μόνος, μετὰ τοῦ ἰδίου πλοίου, [3] ἤτοι λιβέρνου, πρῶτος ἔφυγε· τὰ δ᾽ ἄλλα πλοῖα πάντα, καὶ ὁ στρατὸς ἀπώλετο, ἐν τῇ θαλάσσῃ βυθισθέντα. ἐν οἷς καὶ Δαμονικὸς, ὁ ἀπὸ δουκῶν, γενόμενος στρατηλάτης ἐξπεδίτου, καταγόμενος ἐκ τῆς Αντιοχέων μεγάλης πόλεως, ἀνδραγαθήσας κατὰ τῶν Αφρων, καὶ μοναθεὶς ἐμεσάσθη, καὶ συνελήφθη καὶ ἐῤῥίφη εἰς τὸν βυθὸν ἔνοπλος. καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Βασιλίσκος ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἡττηθείς.

Επὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ

1 ὅπερ ἐκάλεσε νέον ἔμβολον.] Scr. ὄνπερ. De incendio hoc, vide Zon. & Cedren.

2 κατὰ Σινζηρίχου Ουανδαλέριγος τῶν Αφρων.] Lego, Ουανδάλου, ῥηγὸς τῶν Αφρων. De prælio vero hoc navali inter Gizerichum (ita enim aliis dictus est) & Basiliscum, vide Procopium, de bello Vandal. lib. 8.

3 ἤτοι λιβέρνου.] Λίβερνον, sive λίβυρνον, uti aliis scribitur, *Liburna*, est.

Λέοντος ἐσφάγη Ἀνθίμιος, ὁ βασιλεὺς ἐν Ῥώμῃ· ἐν ἔχθρᾳ γὰρ γενόμενος τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ υἱοῦ γαμβροῦ Ῥεκίμερ, τῷ στρατηλάτου, φοβηθεὶς αὐτὸν, ὡς Γότθον, ἀπῆλθεν εἰς τὸν ἅγιον Πέτρον προσφύγων ὁ βασιλεὺς Ἀνθίμιος, φησὶν, ὡς ἄῤῥωστος. καὶ γνοὺς Λέων ὁ βασιλεὺς, ἔπεμψεν ἐν Ῥώμῃ τὸν πατρίκιον Ὀλύβριον [1] τῶν Ῥωμαίων, [2] μετὰ τὴν ὑπατείαν αὐτοῦ, ἣν δέδωκεν ἅμα Ῥουστικίῳ, εἰς τὸ, φησὶ, ποιῆσαι φίλους τὸν βασιλέα Ἀνθίμιον, καὶ τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ Ῥεκίμερ, ὡς ὄντας ἐκ τῆς συγκλήτου Ῥώμης· καὶ κελεύσας αὐτῷ, ὅτι, μετὰ τὸ γενέσθαι Ἀνθίμιον καὶ Ῥεκίμερ φίλους, ἐκ τῆς Ῥώμης ἔξελθε, καὶ ἄπελθε πρὸς Ζινζήριχον Οὐάνδαλον, τὸν ῥῆγα τῆς Ἀφρικῆς, ὡς ἔχων παῤῥησίαν πρὸς αὐτὸν, διότι [3] τὴν γαμετὴν τῆς σῆς ἀδελφῆς Πλακιδίας ἔχει νύμφην τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ· καὶ πεῖσον αὐτὸν φίλον μου γενέσθαι. ὑπελάμβανε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Λέων τὸν αὐτὸν Ὀλύβριον, ὅτι ἀντείχετο Ζινζηρίχου, καὶ ὅτι τῶν μέρους αὐτοῦ ὑπῆρχε· καὶ παρεφυλάττετο αὐτὸν ὁ Λέων, μὴ ἐὰν νικήσῃ κατὰ Λέοντος Ζινζήριχος πόλεμον, προδώσει ὁ αὐτὸς Ὀλύβριος Κων-

Anthemius, rex Romanus, è medio ſublatus eſt. Huic interceſſerunt cum genero ſuo Recimere graves inimicitiæ; à quo, tanquam Gotho, metuebat ſibi. Itaque templum D Petri, aſylum quærens, ſed valetudinem prætendens, Anthemius ſe recepit. Hæc ubi audiviſſet Leo Imperator, Olybrium, Patricium Romanum, poſt munera Conſularia ab eo & Ruſticio, in populum ſparſa, Romam miſit; uti,quæ inter Anthemium & generum ejus Recimerem, Senatorem utrumque Romanum,interceſſerant, inimicitias conſopiret. Inſuper etiam ei in mandato dedit, poſtquam Anthemium & Recimerem conciliaſſet, uti Roma diſcedens,Zinzerichum Vandalum, Africæ regem, adiret; (apud quem, quod uxoris ejus Placidiæ ſororem filio ſuo deſponſatam haberet, plurimum eum poſſe non dubitavit:) illumque in gratiam ſecum redire ſuaderet. Suſpicatus quippe eſt Leo Imperator, Olybrium pro Zinzericho ſtare, & partes ejus ſecreto agere. Cavebat itaque ſibi ab eo, ne ſi forte Zinzerichus in ſe bella moveret, Olybrius, ut qui ei af-

---

1 τῶν Ῥωμαίων.] Forte ſcribend. τὸν Ῥωμαῖον.

2 μετὰ τὴν ὑπατείαν αὐτοῦ, ἣν δέδωκεν ἅμα Ῥουστικίῳ] Ὑπατεία nummus dicitur, à Magiſtratibus in populum ſparſus: uti ſupra dictum eſt. Verum hæc diſſona ſunt ab aliis hiſtoricis: Olybrius enim & Ruſticius Conſulatum geſſerunt, Leonis Imp. anno VII; cum tamen Anthemius à Leone Romanus Imperator non conſtitutus fuerit, ante imperii ſui annum X. Vide Marcellinum Comit. & Chr. Alex.

3 τὴν γαμετὴν τῆς σῆς ἀδελφῆς.] Manifeſtam vocabulorum ἀταξίαν hic habemus: legendum, τὴν ἀδελφὴν τῆς σῆς γαμετῆς Πλακιδίας. Placidiam enim, Valentiniani Imp. filiam alteram, uxorem habuit Olybrius; alteram vero, nomine Eudociam, Genſerichus F. ſuo Honoricho matrimonio junxerat.

finitate junctus esset, Constantinopolim Zinzericho proderet; Imperiumque inde sibi comparaturus esset. Post itaque quam Olybrius Romam versus abierat, relictis Constantinopoli filia sua, uxoreque Placidia, sacratissimus Imperator Leo Magistriano literas Anthemio Romanorum regi deferendas dedit, in hæc verba: "Ego (inquit) Asparem, atque "Ardaburium è medio sustuli; "ne quis superesset, qui mihi "imperanti adversaretur. Sed "& Tu quoque Recimerem "generum tuum occidito; ne "sit, qui tibi imperitet. Quin "& Olybrium quoque Patri-"cium ad te misi; ipsum etiam "occidas, velim: nempe ut "regnes, aliis imperans, non "subserviens. Collocaverat autem Recimer ad portum, portasque Romæ singulas, præsidium Gothicum: nec prius cuiquam patebat aditus, quam quid haberet apud se aperuisset. Modestus itaque Magistrianus, qui à Leone missus fuerat ad Anthemium, ubi Romam venit, exploratione statim facta, Literæ Imperatoriæ, à Leone ad Anthemium missæ, ei ablatæ sunt: quas Recimeri

σαντινέπολιν τῷ Ζινζηρίχῳ, ὡς συγγενής, καὶ ὅτι [1] βασιλεύει ὁ αὐτὸς Ολύβριος ἐν Κωνσταντινουπόλει. καὶ μετὰ τὸ ὁδεῦσαι Ολύβριον ἐπὶ τὴν Ῥώμην, ἐάσαντα τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα Πλακιδίαν, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει· ἔγραψεν [2] ὁ θειότατος θεῖος βασιλεὺς Λέων [3] διὰ μαγιστριανοῦ Ἀνθημίῳ βασιλεῖ τῆς Ῥώμης ταῦτα· "ὅτι, ἐγὼ ἐφό-"νευσα Ἄσπαρα, καὶ Ἀρδαβούριον, "ἵνα μηδείς μοι [4] ἐναντιοῦται κελεύ-"οντι· ἀλλὰ καὶ σὺ φόνευσον τὸν γαμ-"βρόν σου, Ῥεκίμερ· ἵνα μὴ ἐπάνω "σου κελεύῃ. ἰδοὺ, ἀπέστειλά σοι καὶ "Ολύβριον τὸν πατρίκιον· φόνευσον "καὶ αὐτὸν, καὶ βασίλευσον κελεύων, "καὶ μὴ κελευόμενος. τῶ δὲ ἀφορίσας ὁ Ῥεκίμερ εἰς ἑκάστην πόρταν Ῥώμης, καὶ εἰς τὸν λιμένα, βοήθειαν Γοτθικήν· καὶ εἴ τις εἰσήρχετο ἐν Ῥώμῃ, ἐρευνᾶτο, τί ἐπεφέρετο. καὶ ἀπελθόντος [5] τοῦ μαγίστρου Ἀνεμοδέστου, τοῦ πεμφθέντος ἀπὸ Λέοντος πρὸς Ἀνθήμιον βασιλέα, καὶ ἐρευνηθέντος, ἐπήρθησαν αἱ σάκραι Λέοντος, αἱ πρὸς Ἀνθήμιον, καὶ εἰσηνέχθησαν τῷ Ῥε-

1 βασιλεύει.] Forte scribend. βασιλεύσῃ.

2 ὁ θειότατος θεῖος βασιλεύς.] Epithetorum horum alterum omnino redundat.

3 διὰ μαγιστριανοῦ.] Μαγιστριανὸς, *Magistriani*, dicti sunt, Officiales Magistri Officiorum. Vide doctissimi Fabroti Glossar. ad Cedrenum. Apud Nostrum tamen sensu latiore pro Legato quolibet, sive nuncio Regio accipi videtur: ita infra lib. 18. Persis Officiales hujusmodi attribuit. ὅτι δὲ ἀνηγορεύθη βασιλεὺς Περσῶν Χοσρόης, ἐδήλωσε τοῖς πρεσβευταῖς Ῥωμαίων, διὰ Πέρσου Μαγιστριανοῦ, εἰσελθεῖν ἐν τοῖς Περσικοῖς, &c. *Chosroes vero Persarum Rex factus, Romanorum Legatos per Magistrianum Persam monet, uti in Persidem venirent, &c.*

4 ἐναντιοῦται.] Scr. ἐναντιῶται.

5 τοῦ μαγίστρου Ἀνεμοδέστου.] Ita Cod. MS. Lego, τοῦ μαγιστριανοῦ Μοδέστου.

κίμερ· καὶ ἔδειξεν αὐτὰς Ολυβρίῳ. καὶ λοιπὸν ἔπεμψεν ὁ Ρεκίμερ πρὸς Γουνδαβάρειον, τὸν υἱὸν τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν Γαλλιῶν· ἐκεῖ γὰρ ἦν στρατηλάτης. ὅστις ἐλθὼν, ἐφόνευσε τὸν Ανθίμιον βασιλέα, [1] ὃς ἐστιν εἰς τὸν ἅγιον οἶκον τοῦ Αποστόλου Πέτρου· καὶ εὐθέως ἀπῆλθεν εἰς τὰς Γαλλίας ὁ αὐτὸς Γουνδαβάριος. καὶ ἔστεψεν ὁ Ρεκίμερ βασιλέα Ολύβριον, μετὰ γνώμης τῆς συγκλήτου Ρώμης· καὶ ἐβασίλευσεν ὁ αὐτὸς Ολύβριος τῆς Ρώμης μῆνας ὀλίγους· καὶ ἀῤῥωστήσας, ἐτελεύτα. καὶ [2] ἐποίησε πάλιν ἄλλον βασιλέα ὁ Ρεκίμερ, ἀπὸ τῆς συγκλήτου τῆς αὐτῆς Ρώμης, Μαιουεῖνον· καὶ ἐφόνευσαν καὶ αὐτὸν, ὡς φιλήσαντα Ζινζήριχον, ῥῆγα τῶν Αφρων. καὶ ἐποίησεν ἀντ᾽ αὐτοῦ πάλιν ἄλλον βασιλέα ἐν τῇ Ρώμῃ, ἀπὸ τῆς συγκλήτου, ὀνόματι Νέπον, ὁ αὐτὸς Ρεκίμερ· καὶ τελευτᾷ ὁ Ρεκίμερ.

Ο δὲ αὐτὸς Λέων βασιλεὺς ἔλαβε γαμβροὺς δύο ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ· Λεοντίᾳ, τῇ μείζονι, Μαρκιανὸν τὸν πατρίκιον, τὸν υἱὸν [3] γενομένου Ανθιμίου, βασιλέως Ρώμης· καὶ Αριάδνῃ, Ζήνωνα τὸν Ισαυρον, τὸν Κοδισσέον· καὶ

traditas, ipſe Olybrio communicavit. Statim itaque Recimer Gundabarium, ſororis filium, ex Galliis, ubi Magiſter Militum erat, accerſit. Gundabarius itaque Romam venit, & Anthemio Rege in ipſo templo S. Apoſtoli Petri, quo ſe receperat, occiſo, Gallias deinceps repetivit. Tum vero Recimer Olybrium, Senatu approbante, Romæ regem conſtituit: qui, ubi menſibus paucis regnaſſet, in morbum incidens, fato ſuccubuit. Cui Recimer Majorinum quendam, ex Senatoribus Romanis, ſucceſſorem deſignavit. Hic vero, tanquam Zinzerichi Afrorum Regis ſtudioſus, è medio ſublatus eſt: Senatore etiam alio, Nepote vocato, ad Occidentis imperium à Recimere provecto. Tandem vero Recimer diem ſuum obiit.

Cæterum Leo Imperator filiæ utrique virum comparavit, natu majori Leontiæ Marcianum Patricium, Anthemii Romani Regis filium; Ariadnæ vero Zenonem Iſaurum, Codiſſeum: quorum utrumque

---

1 ὅς ἐστιν.] Scr. ὡς ἐστιν.

2 ἐποίησε πάλιν ἄλλον βασιλέα ὁ Ρεκίμερ ἀπὸ τῆς συγκλήτου τῆς αὐτῆς Ρώμης Μαιουεῖνον.] Omnia hic peſſime confundit Auctor noſter: Maioranus enim, ſive Majorinus, (ut noſter, Græcique alii eum vocant) ante Olybrium, Occidentale habuit imperium; inter hos etiam duobus aliis intervenientibus. Regum horum Romanorum ſeries hæc eſt, ex Marcellino, & Jornande: *Maioranus*, à Marciano Imp. rex factus; *Severus*; *Anthemius*, à Leone Romam miſſus Imperator: *Olybrius*; *Glycerius*; *Nepos*; qui Glycerium, à regno dejectum, Epiſcopum fecit. Hunc Νέπον, infra vocat Auctor, tanquam à Νέπος, Νέπου· eumque à Recimere Regem creatum aſſerit, falſiſſimè: Recimer enim ante Olybrium, fatis conceſſit, teſte Paulo Diacono, lib. 16. *Poſt menſem tertium* (occiſi Anthemii) *excruciatus languoribus & ipſe* (Recimer) *interiit. Mortuo Recimere, Olimbrius Imperator Gundibarum, ejus nepotem, Patritium effecit.*

3 γενομένου.] Scr. γενόμενον.

Patricia dignitate, & Præsentis Militiæ Præfectura honestavit. Masculum vero primogenitum edidit Illustrissima Ariadna, quam Leonem vocavit: Clarissima enim Leontia fœminas tantum produxit.

ἐποίησεν ἀμφοτέρους στρατηλάτας Πραισέντου, καὶ πατρικίους. ἔτεκε δὲ ἡ περιφανεστάτη Ἀριάδνη πρωτότοκον ἄῤῥενα, ὃν ἐπεκάλεσε Λέοντα· ἡ γὰρ Λεοντία ἡ ἐμφανεστάτη θηλείας ἔσχε μόνον.

LEO JUNIOR IMPERATOR.

Leo autem Imperator nepotem suum, Leonem Juniorem, Zenonis filium, in Imperii consortium assumpsit, quem & Constantinopoli Diademate insignivit. Cæsar itaque factus Leo Minor, Consulatum inibat, mense Januario Indictionis XII, Æræ Antiochenæ anno DXXII. Sequentis autem Februarii die 3. Leo Magnus ex Dysenteria mortuus est, ætatis anno LXXIII.

Leone Magno demortuo, imperium tenuit Leo Junior, annum I, & dies XXIII. Hic, cum puer esset tenellus, matris suæ Illustrissimæ Ariadnæ monitu, patris sui Zenonis, Militum Magistri, & Patricii, (dum ipsum, ceu Imperatorem veneraretur) capiti regium Diadema imposuit, Februarii IX, Indict. XII; simulque deinceps regnarunt.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Λέων ἔστεψεν ἐν Κωνσταντινουπόλει Λέοντα τὸν μικρὸν, τὸν ἔγγονον αὐτοῦ, υἱὸν δὲ Ζήνωνος, ποιήσας αὐτὸν βασιλέα ἅμα αὐτῷ. καὶ προῆλθεν ὕπατος ὁ αὐτὸς Καῖσαρ Λέων ὁ μικρὸς, τῷ Ἰαννουαρίῳ μηνὶ, τῆς δωδεκάτης ἐπινεμήσεως, τοῦ φκβ' ἔτους κατὰ Ἀντιόχειαν. τῷ δὲ μετ' αὐτὸν Φεβρουαρίῳ μηνὶ γ', νόσῳ βληθεὶς ὁ βασιλεὺς Λέων ὁ μέγας [1] δυσεντερείας, τελευτᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν ογ'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Λέοντος τοῦ μεγάλου, ἐβασίλευσε Λέων ὁ μικρὸς ἔτος α', καὶ ἡμέρας εἰκοσιτρεῖς· ἦν δὲ παιδίον μικρόν. ὑπεβλήθη δὲ ὑπὸ τῆς ἰδίας αὐτοῦ μητρὸς, τῆς ἐπιφανεστάτης Ἀριάδνης· καὶ ὡς προσκυνεῖ αὐτὸν ὡς βασιλέα Ζήνων ὁ στρατηλάτης, ὁ πατρίκιος, [2] ὁ αὐτοῦ πατὴρ, ἐπέθηκε στέφανον βασιλικὸν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, τῇ ἐννάτῃ τοῦ [3] Περιτίου μηνὸς, τῆς δωδεκάτης ἐπινεμήσεως· καὶ ἐβασίλευσαν ἅμα.

---

1 δυσεντερείας.] Scr. δυσεντερίας. De hoc vero Leonis morbo stupendo, vide quæ Cedrenus habet.

2 ὁ αὐτοῦ πατήρ.] Chr. Alex. habet, ὁ αὐτοῦ πάππος, mendose: non enim avus, sed pater Leonis erat Zeno.

3 Περιτίου.] Scr. Περιτλίου.

ZENO
IMPERATOR.

Ἐβασίλευσε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ζήνων, ὁ Κοδισσέος, ὁ Ἴσαυρος, μετὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ Λέοντος ὀλίγον χρόνον· καὶ προῆλθεν ὕπατος ὁ θειότατος Λέων ὁ μικρὸς, ἔτους κατὰ Ἀντιόχειαν φκβʹ, ἰνδικτιῶνος δωδεκάτης· καὶ τῷ ἑνδεκάτῳ μηνὶ τῆς αὐτοῦ ὑπατείας ἠῤῥώστησε, καὶ τελευτᾷ ὁ θειότατος Λέων ὁ μικρὸς, μηνὶ Νοεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ιγʹ, ἔτους χρηματίζοντος κατὰ Ἀντιόχειαν φκγʹ, [1] ὢν ἐνιαυτῶν ζʹ· καθὼς συνεγράψατο Νεστοριανὸς ὁ σοφώτατος χρονογράφος, ἕως Λέοντος τοῦ μικροῦ.

Imperator itaque Zeno Isaurus, Codisseus, cum filio suo Leone, ad breve licet tempus, imperavit. Sacratissimus enim Leo Junior, cum Consulatum suum inivisset anno Æræ Antiochenæ DXXII, Indict. XII, Consulatus sui mense XI; in morbum incidens, è vivis excessit, mense Novembri, Indict. XIII, anno Æræ Antiochenæ DXXIII, annum agens septimum: sicuti scriptum reliquit Nestorianus, sapientissimus Chronographus; qui historiam suam ad Leonem usque Juniorem perduxit.

1 ὢν ἐνιαυτῶν ζʹ] Quomodo hoc esse potuit, haud video: Chr. Alexand. tamen annos XVII eum vixisse asserit: uterque proculdubio falsò; uterque tamen Nestorianum eundem auctorem habet. Procopius enim eum, haud multos dies natum, Imperatorem salutatum fuisse, scribit: Τελευτήσαντος δὲ καὶ Λέοντος ἐν Βυζαντίῳ, παρέλαβε τὴν βασιλείαν Λέων ὁ Ζήνωνός τε καὶ Ἀριάδνης τῆς Λέοντος θυγατρὸς, ἐς ἡμερῶν ἔτι ὀλίγων τὴν ἡλικίαν ἥκων. Auctor etiam noster supra, eum παιδίον μικρὸν fuisse testatur. Imperium verò tenuit non anno toto uno. Procop. de bel. Vandal. lib. 1.

ΛΟΓΟΣ ΙΕ΄.

ΧΡΟΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΖΗΝΩΝΟΣ, ΕΩΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ.

LIBER XV.

De Temporibus Zenonis Imperatoris, Adusque Anastasii Imperium.

POST mortuum autem Leonem Juniorem, Imperium tenuit Sacratissimus Zeno, per annos XV. Mense autem Imperii sui octavo, Petrum, S. Euphemiæ Chalcedonensis Paramonarium, Episcopum, sive Patriarcham Antiochensem constitutum, Antiochiam misit. Post vero quam duobus annis & decem mensibus regnasset,

ΜΕΤΑ δὲ τὴν βασιλείαν Λέοντος τοῦ μικροῦ, ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Ζήνων, ἔτη ιε΄. καὶ τῷ μηνὶ τῷ ὀγδόῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ἐποίησεν ἐπίσκοπον πατριάρχην ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ Πέτρον, [1] τὸν παραμονάριον τῆς ἁγίας Εὐφημίας τῆς ἐν Χαλκηδόνι· καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν ἐν Ἀντιοχείᾳ. μετὰ δὲ δύο ἔτη, καὶ μῆνας δέκα τῆς

1 τὸν παραμονάριον τῆς ἁγίας Εὐφημίας.] Μονὴ recentioribus idem quod *Monasterium*; inde Παραμονάριος, *Monasterii Minister*; *Mansionarium*, vocat Anastasius. Petrum vero hunc, cognomento Κναφέα, sive *Fullonem*, non *Euphemiæ*, sed *S. Bassæ* Presbyterum fuisse; nec à Zenone Imp. Episcopum creatum, sed Leonis I. anno septimo Episcopatum Antiochenum sibi arripuisse testatur Cedrenus.

βασι-

βασιλείας αὐτοῦ, ἐν λύπῃ γενόμενος διὰ πρᾶγμα αἰτηθὲν παρὰ τῆς αὐτοῦ πενθερᾶς Βερίνης, καὶ μὴ παρασχεθὲν αὐτῇ παρ᾽ αὐτοῦ, κατεσκευάσθη παρὰ τῆς δεσποίνης Βερίνης, τῆς αὐτοῦ πενθερᾶς. καὶ φοβηθεὶς, μὴ σφαγῇ ὑπό τινος τῶν τοῦ παλατίου, ὡς συνοικούσης τῆς πενθερᾶς αὐτοῦ ἐν τῷ παλατίῳ, ποιήσας πρόκεσον ἐν Χαλκηδόνι, ἔφυγεν ἐκεῖθεν βερέδοις, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ισαυρίαν, [1] ὡς ἐστι βασιλεύς. ὅντινα κατέλαβε, φυγοῦσα τὴν ἰδίαν αὐτῆς μητέρα λάθρα, καὶ ἡ βασίλισσα Αριάδνη, εἰς τὴν Ισαυρίαν· καὶ διῆγεν ἅμα τῷ ἰδίῳ αὐτῆς ἀνδρί.

cum Verina Auguſta, ſocrus ejus, ob negatam ſibi quam ab eo poſtulaverat rem quampiam, inſidias ei ſtruxiſſet; ſuper his anxius animi, verituſque ne ab aliquo Palatinorum interficeretur, (ſocrus enim in Palatio cum genero ſuo ſimul habitabat) Chalcedonem ſe contulit: inde vero veredis, (Imperator licet eſſet) in Iſauriam fugit. Quem Imperatrix quoque Ariadna, matrem ſuam clam fugiens, in Iſauriam ſecuta eſt; ubi etiam cum viro ſuo degit.

BASILISCUS
IMPERATOR.

Καὶ μετὰ τὸ φυγεῖν Ζήνωνα τὸν βασιλέα, καὶ Αριάδνην, εὐθέως περιεχειρίσατο ἡ αὐτὴ δέσποινα Βηρίνα βασιλέα, στέψασα Βασιλίσκον, τὸν ἴδιον αὐτῆς ἀδελφόν· καὶ ἐβασίλευσεν ὁ αὐτὸς Βασιλίσκος, ὁ ἀδελφὸς Βερίνης τῆς πενθερᾶς Ζήνωνος, ἔτη β΄. ἡ δὲ αὐτὴ Βερίνα ὅτε αὐτὸν βασιλέα, ὠνόμασε καὶ ὕπατον, μετὰ Αρμάτου, προαχθέντος παρὰ Βασιλίσκου στρατηλάτου τοῦ μεγά-

STatim vero poſt Zenonis & Ariadnæ fugam, Verina Auguſta Baſiliſcum, fratrem ſuum, Diademate inſignitum, Imperatorem renunciavit. Imperium autem tenuit Baſiliſcus, Verinæ Zenonis ſocrus frater, annis 2. Conſulem quoque eodem, quo Imperatorem, tempore deſignavit Verina, una cum Armato, quem Baſiliſcus ipſe Magni Præſentis Militiæ Magiſtrum conſtituerat:

1 ὡς ἐστι βασιλεύς.] Chr. Alexandrini Interpres ita vertit: *atque inde Veredis, velut Imperator, properavit in Iſauriam*: ac ſi Imperatorium fuiſſet, nec exercitu, nec ſatellitio ſtipatum eum Veredis fugere. Immo ſummæ potius Zenonis μικροψυχίας argumentum hoc ponit Auctor, eo quod, Imperator licet eſſet, ad laborioſum hunc, vilemque Curſum deſcenderet, atque ἵπποις ταχυδρόμοις, ſive Veredis, à ſocrûs ſuæ inſidiis etiam ſe ſubduceret.

duo itaque hi Consulatum una gesserunt.

Basiliscus vero simul ac imperare cœpit, Marcum filium suum Imperatorem renunciavit; amboque simul regnarunt.

Imperantibus autem Basilisco, & Marco filio, divinam iram passa est Syriæ Primæ urbs, nomine Gabala, mense Septembri, sub ortum Solis: cui de novo instaurandæ, Basiliscus Imperator libras auri L largitus est.

λου Πραισέντου· καὶ ὑπάτευσαν οἱ δύο.

Ὁ δὲ αὐτὸς Βασιλίσκος ἡ μόνον ἐβασίλευσεν, ἔστεψε τὸν υἱὸν αὐτοῦ βασιλέα, ὀνόματι Μάρκον· καὶ ἐβασίλευσαν οἱ δύο.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας Βασιλίσκου, καὶ Μάρκου, τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας πόλις τῆς πρώτης Συρίας, ὀνόματι Γάβαλα, μηνὶ Γορπιαίῳ, εἰς τὸ αὔγος· καὶ ἐχαρίσατο τῇ αὐτῇ πόλει ὁ βασιλεὺς Βασιλίσκος, εἰς ἀνανέωσιν, χρυσίου λίτρας ν´.

ZENO
IMPERATOR.

INter hæc Zeno Imperator, numeroso milite stipatus, ex Isauria Constantinopolim rediit; missis Antiochiam Magnam Militibus Præsidiariis, sub Troconde Duce. Petrus autem Patriarcha, qui Episcopus à Zenone creatus fuerat, ubi de his accepisset, Basilisci tamen partibus adhæsit. Basiliscus vero, audito Zenonis Imperatoris adventu, misit Armatum, Præsentis Militiæ Magistrum, omnibus, quas habuit in Thracia, Constantinopoli, & Palatio, copiis instructum: quem etiam adjuraverat per

ΚΑὶ ἐπανῆλθε Ζήνων ὁ βασιλεὺς μετὰ πλήθους πολλοῦ ἐκ τῆς Ισαυρίας ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν, πέμψας εἰς Αντιόχειαν τὴν μεγάλην παραφύλακας Ισαύρους, καὶ στρατηλάτην Τροκόνδην. ἀκούσας οὖν Πέτρος ὁ πατριάρχης, ὁ ὑπ᾽ αὐτοῦ δεξάμενος τὴν ἐπισκοπῆς τὴν χειροτονίαν· ὑπὲρ τοῦ μέρους Βασιλίσκου ἐποίει. ὁ δὲ Βασιλίσκος μαθὼν τὴν τοῦ βασιλέως Ζήνωνος ἐπάνοδον, ἔπεμψεν Αρμάτον τὸν στρατηλάτην τοῦ Πραισέντου, μετὰ πάσης ἧς εἶχε βοηθείας στρατοῦ ἐν Θρᾴκῃ, καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει, [1] καὶ εἰς τὸ παλάτιον· ὁρκώ-

[1] καὶ εἰς τὸ παλάτιον.] Verba hæc, & præcedentia à Radero pessime vertuntur, cui in mentem non venit, εἰς, cum accusativo, hoc loco, ut & alibi frequentissime pro ἐν poni.

σας αὐτὸν εἰς ἅγιον βάπτισμα [1] νεωφωτίστου, μὴ προδοῦναι. καὶ λαβὼν τὸ πλῆθος τοῦ στρατοῦ ὁ Ἀρμάτος, ἐπέρασε· καὶ τοῦτο προμαθὼν Ζήνων ὁ βασιλεὺς, ἔπεμψε πρὸς [2] τὸν αὐτὸν Ἀρμάτιον, ἐπαγγειλάμενος αὐτῷ πολλὰ, καὶ [3] τὴν στρατηλασίαν τῆς αὐτοῦ ζωῆς, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ποιεῖν Καίσαρα. καὶ προτραπεὶς ὁ αὐτὸς Ἀρμάτος ὑπὸ Ζήνωνος βασιλέως, προέδωκεν, εὑρεθεὶς εἰς τὸ μέρος Ζήνωνος τοῦ βασιλέως· καὶ οὐκέτι ὑπήντησε Ζήνωνι ἐρχομένῳ ὁ αὐτὸς Ἀρμάτος· ἀλλὰ δι᾽ ἄλλης ἔδοξεν ἀπιέναι ὁδοῦ τῆς Ἰσαυρείας.

Ἐξορμήσας δὲ Ζήνων, ἐπέρασεν ἀπὸ τῶν λεγομένων Πυλῶν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ παλάτιον, μετὰ τῶν ἰδίων ὁπλιτῶν, ἰνδικτιῶνι ιδ´· καὶ ἐδέχθη ὑπὸ τῶν στρατευμάτων, καὶ τῆς συγκλήτου. ἐθάῤῥει δὲ εἰς τὸ Πράσινον μέρος, ὅτι ἐφιλεῖτο παρ᾽ αὐτῶν· ἔχαιρε γὰρ καὶ αὐτὸς Ζήνων ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ Πράσινον μέρος.

Ἀκούσας δὲ ἐξαίφνης Βασιλίσκος, ὅτι Ζήνων ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ παλάτιον ὥρμησε, καὶ εἰσῆλθε· καὶ ὅτι ἐδέξαντο αὐτὸν πάντες, καὶ Βηρεῖνα ἡ δέσποινα, ἡ πενθερὰ αὐτοῦ· λαβὼν σὺν Βασιλίσκος τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα, ἔφυγεν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως, εἰς τὸ μέγα φωτιστήριον, προδοθεὶς

sanctum Baptismum, cujus lavacro recenter intinctus fuerat, ne se Zenoni proderet. Armatus itaque copiis acceptis, trajecit; quod ubi Imperator Zeno intellexit, misso ad Armatum Legato, multa ei pollicitus est, Præsentis Militiæ Præfecturam perpetuam, filiumque ejus Cæsarem futurum. Armatus itaque Promissis hisce Zenonis allectus, [Basiliscum] prodidit, in Zenonis partes discedens: nec Zenoni venienti cum exercitu occurrit, sed via alia Isauriam petere statuit.

Zeno autem, cum exercitu suo, per *Pylas*, quas vocant, trajecit; Palatiumque cum militibus suis ingressus, ab exercitibus, & Senatu receptus est, Indictione XIV. De Prasinis vero satis securus erat; quippe hi Zenonem, ut qui partibus eorum faveret, percharum sibi habuerunt.

Basiliscus interim ubi audivisset, Imperatorem Zenonem venisse, Palatiumque occupasse, ab omnibus, ipsa etiam Verina Augusta, socru ejus, receptum; ipse, proditum se ab Armato videns, arreptis secum liberis, & uxore sua, ad magnum protinus Baptisterium Ecclesiæ magnæ Constantinopolitanæ se rece-

1 νεωφωτίστου.] Scr. νεοφωτίστου.
2 τὸν αὐτὸν Ἀρμάτιον.] Armatus iste, & Harmatius, à Scriptoribus varie dictus est.
3 τὴν στρατηλασίαν τῆς αὐτοῦ ζωῆς.] Chr. Alex. habet, ἕως τῆς αὐτοῦ ζωῆς, rectius.

pit, Theudericho tum Consulatum gerente.

Sacratissimus autem Imperator Zeno, velo in usum Circi exhibito, statim ascendit, Ludosque spectavit; urbe tota reditum ei gratulante. Sic itaque receptus à suis, inter ipsa Circensia, magnam ad Ecclesiam misit, & à Basilisco, & uxore ejus, filioque, insignia Imperatoria abstulit: extractumque inde eum, cum uxore, liberisque, data cautione nec capitibus multatum, nec neci eos traditum iri, amandavit eum cum suis in Limnas, Cappadociæ Castellum: in cujus turrim quandam conjectus, porta ejus muro obstructa, castelloque à præsidio militari Isaurico custodito, ipse tandem, cum uxore, liberisque, fame necatus interiit, turrim hanc pro sepulchro consecutus.

Zeno autem Imperator post reditum suum annos XII regnavit: in universum itaque complevit annos XV, & menses 2: quibus etiam nonnulli duos illos, quibus Basiliscus imperavit, annos annumerant. Cæterum Zeno Imperator, sta-

ὑπὸ Ἀρματου· [1] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Θευδερίχου.

Ὁ δὲ θειότατος Ζήνων βασιλεὺς, παραχὼν τὸ βῆλον τοῦ Ἱππικοῦ, εὐθέως ἐλθὼν ἐθεώρησε. καὶ ἐδέχθη ἀπὸ πάσης τῆς πόλεως. καὶ μετὰ τὸ δεχθῆναι, ἐν ὅσῳ θεωρεῖ, ἔπεμψεν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, καὶ ἐπῆρε παρὰ Βασιλίσκου, καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, τὸ σχῆμα τῆς βασιλείας· καὶ ἐκβαλὼν αὐτὸν, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ, ὑπὸ λόγον ὅτι οὔτε ἀποκεφαλίζονται, οὔτε σφαγιάζονται· ἔπεμψεν αὐτὸν, καὶ τοὺς αὐτοῦ, εἰς Λίμνας κάστρον ἐν Καππαδοκίᾳ. καὶ ἐβλήθησαν εἰς ἕνα πύργον τοῦ κάστρου, [2] καὶ ἀνεκρίθη ἡ θύρα, καὶ ἐφύλαττον τὸν πύργον καὶ τὸ κάστρον Λίμνας πλῆθος στρατιωτῶν Ἰσαύρων πολὺ, ἕως λιμοκτονηθεὶς ὁ αὐτὸς Βασιλίσκος, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ, ἀπέδωκαν τὰς ψυχάς· καὶ ἐτάφησαν ἐκεῖ εἰς τὸν αὐτὸν πύργον ἐν Καππαδοκίᾳ.

Καὶ ἐβασίλευσε Ζήνων μετὰ τὴν ἐπάνοδον αὐτοῦ ἄλλα ἔτη ιβ'· τοῦτ' ἔστι, τὰ πάντα ἔτη ἐβασίλευσε ιε', καὶ μῆνας δύο· τινὲς δὲ καὶ τὰ δύο ἔτη Βασιλίσκου εἰς τὴν αὐτοῦ τάσσουσι βασιλείαν. ὁ δὲ αὐτὸς Ζήνων βασιλεὺς

1 Ἐπὶ τῆς ὑπατείας Θευδερίχου] Nihil minus: Zeno enim ad Constantinopolim reversus est, vel Basilisco & Armato Coss. vel anno sequente, quo vel nulli erant Consules, ut Marcellinus Comes, vel Armatus solus Consulatum gessit, ut Victor vult; quum Theodoricus non ante septimum posthæc, vel octavum annum ad Consulatum provectus fuerit. Vide Chr. Alex. Victorem, & Marcellinum.

2 καὶ ἀνεχρίθη ἡ θύρα.] ἀναχρίω hoc loco novo plane sensu accipitur, pro, *obturo*: quo etiam modo παραχρίω fere usurpatur à Jo. Tzetze Chil. 1. Hist. 14.

Μόνον δὲ ταύτας παρελθεῖν φασὶ τὸν Ὀδυσσέα,
Κηρῷ μὲν παραχρίσαντα τὰ τῶν ἑταίρων ὦτα.

ἐπανελ-

ἐπανελθὼν, εὐθέως καθεῖλε Πέτρον τὸν ἐπίσκοπον καὶ πατριάρχην Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, ὡς φίλον Βασιλίσκου· καὶ ἐξώρισεν αὐτὸν [1] εἰς Εὐχάϊτα εἰς τὴν Ποντικήν· καὶ ἐποίησεν ἀντ' αὐτοῦ Στέφανον ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας. ἔδωκε δὲ ὑπὲρ τῆς ἐπανόδου αὐτοῦ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ζήνων δωρεὰς πᾶσι τοῖς ὑποτελέσιν αὐτοῦ. ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ [2] ἐσφάγη ὁ ἐπίσκοπος Στέφανος Ἀντιοχείας εἰς καλάμια ὀξυνθέντα ὑπὸ τῶν κλήρου τῶν ἰδίου, ἔξω τῆς αὐτῆς πόλεως, εἰσελθὼν εἰς τὴν σύναξιν τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα, εἰς τὰ λεγόμενα, Βαρλαῆ, ὡς Νεστοριανός· καὶ ἐῤῥίφη τὸ λείψανον αὐτοῦ εἰς τὸν Ὀρόντην ποταμόν. καὶ μαθὼν Ζήνων ὁ βασιλεὺς, ἐποίησεν ἐπίσκοπον καὶ πατριάρχην ἄλλον, ὀνόματι Καλανδίωνα, ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχέων πόλει τῆς Συρίας· καὶ ἐξωρίσθη καὶ αὐτὸς, ὡς Νεστοριανός. καὶ ἀνεκλήθη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος βασιλέως ὁ ἐπίσκοπος Πέτρος ἐκ τῆς ἐξορίας; τοῦ δήμου τῶν Ἀντιοχέων αἰτησάντων, καὶ τοῦ κλήρου· καὶ ἐλθὼν ἀπὸ Εὐχαΐτων, ἐγένετο πάλιν πατριάρχης, καὶ ἀπέθανεν εἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ θρόνον ἐν Ἀντιοχείᾳ.

Ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ Ζήνωνος βασι-

tim à reditu ſuo, Petrum Epiſcopum & Patriarcham Antiochiæ Magnæ, tanquam qui Baſiliſci partibus adhæſerat, Epiſcopatu ejectum, in Euchaita, Ponti urbem, relegavit; Stephano in locum ejus ſuffecto. Tributariis autem ſuis omnibus, ob reditum ſuum felicem, munera largitus eſt Zeno Imperator. Eodem imperante Zenone, Clerus Antiochenſis Stephanum, Epiſcopum ſuum, quod Neſtorii eſſet ſectator, extra urbem, Quadraginta Sanctorum ad Synaxim, quæ Barlais (uti vocant) habebatur, ingredientem, calamis præacutis confecerunt; corpuſque ejus mortuum in Orontem fluvium projecerunt. Imperator autem Zeno de his certior factus, Calandionem quendam, Epiſcopum & Patriarcham Antiochiæ Syriæ conſtituit: Verum hic quoque, quod Neſtorianus eſſet, exterminatus eſt. Tum vero Imperator, Clero, populoque Antiochenſi hoc ab eo flagitantibus, Petrum Epiſcopum ab exilio revocavit. Hic itaque ab Euchaitis revocatus, & in Patriarchatum reſtitutus, in ſede ſua Antiochenſi finivit vitam.

Cæterum Imperator Zeno

1 Εἰς Εὐχάϊτα εἰς τὴν Ποντικήν.] Urbs hæc varie dicta eſt, τὰ Εὐχάϊτα, ut hoc loco, & apud Cedrenum: ἡ Εὐχαΐτα, & Εὐχάνια etiam legitur, apud Zonaram. Theodoropolis autem alio nomine deinceps vocata eſt, uti idem teſtatur Tom. 3. in Joanne Zimiſca. Cæterum Cedrenus Petrum Fullonem à Zenone in Pityos relegatum, ad S. Theodorum vero in Euchaitis clam confugiſſe aſſerit.

2 ἐσφάγη ὁ ἐπίσκοπος Στέφανος.] Eadem refert Evagrius, & ex eo Nicephorus; niſi quod, ubi Noſter à Clero, illi à populo Antiocheno Stephanum occiſum tradunt. Ubi obiter notandum, Nicephori Interpretem παῖδες Ἀντιοχέων, qua voce Nicephorus cum Evagrio uſus eſt, *Antiocheni pueri*, inepte reddidiſſe.

Baſiliſcum, Armati Præſentis militiæ Magiſtri filium, ex pacto Cæſarem renunciavit. Zenoni itaque Circenſia ſpectanti, Baſiliſcus etiam aſſidebat; Cæſarque ſimul, cum Imperatore, aurigantibus præmia exhibuit. At vero Imperator, Armati, Præſentis militiæ Magiſtri, Cæſaris patris, perjurium animo ſuo recogitans; & quod per ſacrum Baptiſmum Baſiliſco juraverit, ſe eum non proditurum eſſe; "hortatu tamen meo, inquit, adductus, "prodidit eum, & mortis ei "auctor fuit, Imperio meo (uti "ait ipſe) ſe præſtans fidelem. "Quin & ubi primum adoleverit Cæſar filius ejus, omnino & fidem ſuam erga me "violabit: At ego illi fidem "meam liberavi; ipſum Patricium protinus, Militiæque Præfectum conſtituendo; filium etiam ejus Cæſarem renunciando. Imperator itaque Armatum, tanquam perjurum, occidi juſſit: quod & factum eſt, interim dum Decimum pertranſiens, Circum ingrederetur Ludos ſpectaturus. Poſt cædem Armati, Baſiliſcum filium ejus, adoleſcen-

λείας, προεχειρίσθη παρ' αὐτοῦ κατὰ συντάξεις, καὶ ἐγένετο Καῖσαρ ὁ υἱὸς Αρμάτου, τοῦ στρατηλάτου Πραισέντου, ὀνόματι Βασιλίσκος· καὶ συνεκάθητο τῷ αὐτῷ Ζήνωνι Βασιλίσκος εἰς τὸ Ιππικὸν θεωροῦντι, καὶ ἐπίμα τοὺς ἡνιόχους ὁ βασιλεὺς, καὶ ὁ Καῖσαρ. ὁ δὲ Ζήνων [1] λογησάμενος, ὅτι ἐπιόρκησεν Αρμάτος ὁ στρατηλάτης τοῦ Πραισέντου, ὁ πατὴρ τοῦ Καίσαρος, ἐπομοσάμενος εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα Βασιλίσκῳ τῷ βασιλεῖ, μὴ προδοῦναι [2] αὐτῷ· "καὶ προτραπεὶς παρ' "ἐμοῦ, προέδωκεν αὐτὸν, καὶ ἀπέ- "θανεν, [3] ὡς τῇ ἐμῇ, φησὶ, βασι- "λείᾳ πιστὰ φυλάξας· μικρὸν γὰρ, "ἐὰν ἀνδριωθῇ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Καῖ- "σαρ, πάντως καὶ ἐμὲ παραβαίνει· "ἐγὼ δὲ οὐ παρέβην αὐτὸν, ἀλλὰ "καὶ αὐτὸν ἐποίησα, ἐπὶ τόπῳ πα- "τρίκιον, καὶ στρατηλάτην, καὶ τὸν υἱὸν "αὐτοῦ Καίσαρα· ἐκέλευσεν οὖν σφαγῆναι τὸν Αρμάτον, ὡς ἐπίορκον, καὶ ἐσφάγη, ὡς ἀνέρχεται [4] κατὰ τὸ Δέκιμον εἰς τὸ Ιππικὸν θεωρῆσαι. καὶ μετὰ τὸ φονευθῆναι Αρμάτον, τὸν υἱὸν αὐτοῦ Βασιλίσκον τὸν Καίσαρα, παιδίον ὄντα, ἐχειροτόνησεν ἐπί-

1 λογησάμενος.] Scr. λογισάμενος.

2 αὐτῷ.] Scr. αὐτόν.

3 ὡς τῇ ἐμῇ βασιλείᾳ, φησὶ, πιστὰ φυλάξας.] Chr. Alex. habet, πῶς τῇ ἐμῇ βασ. πιστὰ φυλάξει· ad quam lectionem Codicem etiam noſtrum MS. recenti manu correctum inveni. Cæterum ubi ſenſus aliquis inde elici poterit, lectionem veterem retinere ſatius eſt.

4 κατὰ τὸ Δέκιμον.] Chr. Alex. habet, κατὰ τὸ δόκιμον, corrupte: quod à Radero redditur, *in ſpeciem* &c. Cæterum τὸ Δέκιμον loci cujuſdam Circo vicini nomen fuiſſe videtur. Occurrit iterum infra, ubi de Illo ab Imperatrice inſidiis petito mentio facta eſt: καὶ Ιππικοῦ ἀγομένου, ὡς ἀνέρχεται διὰ τῶν πυλπιτῶν ἐπὶ τὸ Δέκιμον, ἔκρουσεν αὐτὸν ὁ προτραπεὶς χολιάρος, &c.

σκοπον ἐν Κυζίκῳ, τῇ μητροπόλει τοῦ Ἑλλησπόντου.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, τυραννήσαντες οἱ Σαμαρεῖται ἐν Παλαιστίνῃ, ἔστεψαν λῄσταρχον, ὀνόματι Ἰουστασάν, Σαμαρείτην· καὶ εἰσῆλθεν ἐν Καισαρείᾳ, καὶ ἐθεώρησεν Ἱππικὸν, καὶ ἐφόνευσε πολλοὺς Χριστιανοὺς, ἡγεμονεύοντος τῆς πρώτης Παλαιστίνης Πορφυρίου. ὁ δὲ αὐτὸς Ἰουστασὰς ἔκαυσε τὸν ἅγιον Προκόπιον, ἐπὶ Τιμοθέου ἐπισκόπου Καισαρείας. καὶ ἐλθὼν ὁ δοὺξ Παλαιστίνης Ἀσκληπιάδης μετὰ τῆς αὐτοῦ βοηθείας, καὶ ὁ λῃστοδιώκτης Ῥήγης, ὁ ἀξιωματικὸς [1] Καισαρείας, μετὰ τῶν Ἀρκαδιακῶν· ὁρμήσαντες κατ᾽ αὐτοῦ, συνέβαλον αὐτῷ, καὶ παρέλαβον αὐτόν· καὶ ἀπεκεφάλισαν τὸν αὐτὸν Ἰουστασὰν, καὶ ἐπέμφθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ, μετὰ τοῦ διαδήματος, τῷ βασιλεῖ Ζήνωνι. καὶ εὐθέως ὁ βασιλεὺς Ζήνων ἐποίησε τὴν συναγωγὴν αὐτῶν, τὴν οὖσαν [2] εἰς τὸ Γαργαζὶ ὄρος, εὐκτήριον οἶκον τῆς ἁγίας θεοτόκου Μαρίας· ἀνανεώσας καὶ τὸν ἅγιον Προκόπιον·

tulum, Cyzici, quæ Hellespon-ti Metropolis est, Episcopum designavit.

Hujus sub imperio Samaritani, Palæstinam incolentes; tyrannidem capessentes, Justasam quendam, Samaritanum, Latronum Principem, Diademate cinxerunt. Hic itaque Cæsaream ingressus, Circensia spectavit; multosque Christianos interfecit; Porphyrio tunc temporis Syriæ Primæ Præfecturam tenente. Quin & S. Procopii quoque templum concremavit; Timotheo tum sedem Cæsariensem occupante. Supervenientes autem ei Palæstinæ Dux Asclepiades cum copiis suis, & Rheges Latronum insectator, Cæsariensis Axiomaticus cum Arcadiacis, Justasam adorti sunt: prælioque commisso, comprehensum tyrannum capite multarunt, caputque ejus, regiumque Diadema, Zenoni Imperatori miserunt. Zeno itaque Synagogam Samariticam, quam in monte *Gargazi* habuerunt, in Oratoriam Ædem convertit, Sanctæ Deiparæ Mariæ sacratam; instaurato etiam S. Proco-

1 Καισαρίας.] Scr. Καισαρείας.

2 εἰς τὸ Γαργαζὶ ὄρος.] Chr. Alex. legit, εἰς τὸ καλούμενον Γαργαρίδην· Suspicor legendum τὸ Γαριζὶν ὄρος. Mons enim Garizin Samariæ imminet; in quo celeberrimum erat templum illud, à Samaritanis sacrificii, & Orationis causa frequentatum, atque causa tali extructum. Tempore Alexandri Macedonis Manasses, Jaddi Pontificis Judæorum frater, eo quod alienigenam duxisset uxorem, Nicasam nempe, Sanabelletis Samariæ ducis filiam, ab altari pulsus est. Socero Manasses rem defert, qui ei pollicetur, si filiam suam retineret, se ei & sacerdotium conservaturum, atque etiam Pontificem, & ducem eorum locorum quibus ipse imperaret, eum creaturum. Annuit Manasses: extructo itaque in Garizino monte templo, Sanabellet generum suum Pontificem ibidem constituit, cui exinde adhæsit populus Samaritanus. Vide Josephi Antiquit. Judaic. lib. 11. c. 8. Ad hunc montem respexit Samaritana, Joh. c. 4. dicendo, *Patres nostri in hoc monte adorarunt*, &c.

pii Templo. Quinetiam & Samaritarum potentiorum bonis publicatis, Edicto cavit, ne quis ex Samaritis deinceps militaret. Sic itaque res ad pacem redacta eſt.

Eodem Imperante, Theuderichus quidam, Exconſul, Valemeris filius, (qui Conſtantinopoli enutritus, literiſque imbutus fuerat, & Præſentis Militiæ tandem Magiſter conſtitutus) cum Armati fatum apud ſe reputaſſet, metuens ſibi ab Imperatore Zenone, relicta Conſtantinopoli, & aſſumptis ſecum copiis ſuis, in Salabriam devenit, ob numeros Militares ibi collocatos. Tyrannidem vero arripiens, Thraciam univerſam occupavit: quin & contra Zenonem Imperatorem arma movens, aduſque Sycenum trajectum, Conſtantinopoli è regione ſitum, penetravit; Aquæductu etiam urbis exciſo. Cumque per multos dies urbi incubuiſſet, nihil tamen Imperatorem lædere potuerit; inde movens, Romam tendit, Odoacri, Barbarorum regi tum parentem. Quicum inito prælio, ex Senatorum conſenſu, & proditione urbem Romam, ipſumque Odoacrem, nullo ne-

ποιήσας διάταξιν, [1] μὴ στρατεύεσθαι Σαμαρείτας, δημεύσας καὶ τοὺς εὐπόρους αὐτῶν· καὶ ἐγένετο κατάστασις.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας Θεοδέριχος, ὁ ἀπὸ ὑπάτων, [2] ὁ υἱὸς Οὐαλέμερος, ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀνατραφεὶς καὶ ἀναγνοὺς, στρατηλάτης ὢν Πραισέντου, καὶ ἑωρακὼς τί ὑπέστη Ἀρμάτος, φοβηθεὶς τὸν βασιλέα Ζήνωνα, ἔλαβε τὴν ἰδίαν βοήθειαν, καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, ἐπὶ Σαλαβείαν ἀπιὼν, διὰ τοὺς ἐκεῖ καθεζομένους ἀριθμούς. καὶ τυραννήσας, παρέλαβε τὴν Θρᾴκην πᾶσαν· καὶ ἦλθε κατὰ τοῦ βασιλέως Ζήνωνος, ἕως Συκῶν πέραν κατέναντι Κωνσταντινουπόλεως, κόψας καὶ τὸν ἀγωγὸν τῆς πόλεως. καὶ ποιήσας ἡμέρας πολλὰς, καὶ μὴ δυνηθεὶς βλάψαι τὸν βασιλέα, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν, [3] ὁρμήσας ἐπὶ τὴν Ῥώμην, τότε κατεχομένην ὑπὸ τοῦ Ὀδοάκρου, ῥηγὸς τῶν Βαρβάρων. καὶ πολεμήσας αὐτῷ, κατὰ γνώμην καὶ προδοσίαν τῆς συγκλήτου Ῥώμης, παρέλαβεν [4] ἀνεπερεάστως τὴν αὐτὴν Ῥώμην, καὶ τὸν Ὀδόακρον ῥῆγα· καὶ

1 μὴ στρατεύεσθαι Σαμαρείτας.] Pœnæ hujus, qua Criminalibus aliquando Civili, quandoque Militari tantum, eſt & ubi alterutro munere fungendo interdictum fuit, frequens apud Auctores occurrit mentio. Noſter etiam ſupra hæc habet, in Marciano, qui tumultuantes Praſinos pœna hujuſmodi coercuit: ὅστις καὶ διάταξιν αὐτοῦ θείαν ἐξεφώνησε, (ταραχῆς γενομένης παρὰ τῶν τοῦ Πρασίνου μέρους) μὴ πολιτεύεσθαι Πρασίνους, μήτε στρατεύεσθαι, ἐπὶ ἔτη τρία.

2 ὁ υἱὸς Οὐαλέμερος.] Theuderichus, ſive Theodericus, Theodemiris erat filius, Valemir vero ejus patruus erat. Vide Paul. Diac. lib. 16. & Jornand. de Reb. Get. cap. 52.

3 ὁρμήσας ἐπὶ τὴν Ῥώμην.] Iſta à vero aliena ſunt: non Romam enim, ſed Ravennam tenuit Odoacer: qua poſt triennalem tandem obſidionem capta, Theudericus Odoacrem, dolo licet, interemit tamen: uti teſtantur Procopius Gotthic. lib. 1. Paul. Diacon. lib. 16. Jornand. de rebus Geticis, cap. 57.

4 ἀνεπερεάστως.] Scr. ἀνεπηρεάστως.

ἐφόνευ-

ἐφόνευσεν αὐτὸν, καὶ κατέσχε τῆς Ῥώμης, γενόμενος ἀντ' αὐτοῦ, ῥὴξ ἐν αὐτῇ, [1] ἔτη μζ'. καὶ ἐφιλιώθη Ζήνωνι μετὰ ταῦτα τῷ βασιλεῖ, καὶ πάντα ὅσα ἔπραττε κατὰ γνώμην αὐτοῦ, καὶ τοὺς ὑπάτους χρηματίζων Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τοὺς ἐπάρχους τῶν πραιτωρίων, καὶ τὰ [2] κωδικιάλλια μετὰ τῶν αὐτοῦ ἀρχόντων τῶν μεγάλων, ἀπὸ τοῦ βασιλέως Ζήνωνος ἐδέχετο, μηνύων αὐτῷ τίνα ἤθελε προαχθῆναι· [3] καὶ τοὺς σκηπίονας δὲ τῶν ὑπάτων ἐπὶ τοῦ βασιλέως αὐτοῦ ἐλάμβανε· μόνον δὲ ῥὴξ ἐγένετο ὁ αὐτὸς Θευδέριχος.

Προσῆλθεν αὐτῷ μία χήρα, συγκλητικὴ Ῥώμης, ὀνόματι Ἰουβεναλία, διδάσκουσα αὐτὸν, "ὅτι [4] τριάκοντα "ἔτη ἔχω δικαζομένη μετὰ τοῦ πατρι-"κίου Φίρμου· ἀλλὰ εὐλύτωσόν με. καὶ ἐνέγκων τοὺς δικολόγους τῶν ἀμφοτέρων μερῶν, εἶπεν αὐτοῖς· "εἰ μὴ "διὰ τὸ αὔριον καὶ τὸ [5] μεθ' αὐτῆς δώ-"σετε αὐτοῖς τὸν ὅρον, καὶ ἀπαλλά-"ξετε [6] αὐτοῖς, ἀποκεφαλίζω ὑμᾶς. καὶ καθίσαντες διὰ τῶν δύο ἡμερῶν, εἶπαν τὰ δοκοῦντα τοῖς νόμοις, δεδωκότες αὐτοῖς ὅρον, καὶ ἀπαλλάξαντες αὐτούς. καὶ ἅψασα κηροὺς Ἰουβεναλία προσῆλθεν αὐτῷ, [7] εὐχαριστῶσα ὅτι εὐλυτώθην τῆς δίκης·

gotio cepit. Quo occiso, ipse Romanum regnum sibi vendicavit; regnavitque ibi, per annos XLVII. Theuderichus autem, posthæc in gratiam cum Zenone rediens, omnia ad mentem ejus agitabat: Consules etiam ipse Constantinopolitanos, & Prætorio Præfectos designans; à Zenone Imperatore itidem Magistratuum suorum primariorum omnium Codicillos, Consulum etiam scipiones, (indicatis prius, quos ad dignitatem ullam provectos ipse vellet) accepit. Jus vero Regium apud Theuderichum solum remansit.

Accedit autem ad eum Patricia quædam Romana, nomine Juvenalia, fœmina vidua, his verbis eum interpellans: "Causam, [ô Rex] quæ mihi "cum Patricio Firmo inter-"cessit totis jam XXX annis, Tu "mihi expedi. Accersitis itaque utriusque Partis Causidicis; "Nisi (inquit eis) intra "biduum litibus istis ad exi-"tum perductis, Clientes hos-"ce dimiseritis, capite vos ple-"ctam. Causa itaque per biduum agitata, Causidici sententiam juxta leges ferebant, & litigantes dimiserunt. Juvenalia itaque cereis accensis, ad Regem venit; gratiasque ei e-

1 ἔτη μζ'.] Triginta tantum annos eum regnasse asserit Jornandes, de Regn. Success. in Zenone.

2 καὶ τὰ κωδικιάλλια.] Scr. κωδικίλλια. κωδίκελλος, & κωδικίλλιον, *codicillus*.

3 καὶ τοὺς σκηπίονας δὲ τῶν ὑπάτων.] σκηπίων, & σκιπίων Scipio est; quo vocabulo Auctor Symbolum, sive Insigne Consulare signare videtur.

4 τριάκοντα ἔτη.] Chr. Alex. habet, τρία ἔτη.

5 μεθ' αὐτῆς δώσετε.] Scr. μεθ' αὐτὴν δώσετε.

6 αὐτοῖς.] Scr. αὐτούς.

7 εὐχαριστῶσα ὅτι εὐλυτώθην.] Scr. εὐχαριστοῦσα ὅτι εὐλυτώθη.

git,

git, quod à Lite absoluta esset. Theuderichus autem Causidicis indignatus est, accersitisque dixit: "Quorsum, quam uno "biduo extricastis, causam in "totos triginta annos traxistis? Causidicos itaque utriusque Partis capite truncavit: metusque inde reliquis incessit ingens. Decretum etiam de singulis Legibus edidit

Deinde Roma relicta, Ravennæ, urbi maritimæ, ad vitæ exitum habitavit. Post quem demortuum, Romanum regnum obtinuit Alarichus, ejus nepos. Arianus vero erat, id est, *Exocionita.*

Imperante autem Zenone, secundas divinæ iræ vices perpessa est Constantinopolis; parva urbis parte, ad Taurum usque, terræ tremoribus concussa. Quo tempore etiam sexta vice passa est Nicomedia, Bithyniæ Metropolis; Hellenopolis etiam, ejusdem Provinciæ urbs. Quibus instaurandis Imperator plurima largitus est.

Iisdem temporibus adversus Imperatorem insurgebat Illus Patricius, Isaurus natione, Imperatoris etiam amicus, quique eum ex Isauria, quo confugerat Imperator, Constantinopolim reduxerat. Quo ubi

καὶ ἠγανάκτησεν ὁ αὐτὸς Θευδέριχος μετὰ τῶν δικολόγων, καὶ ἀγαγὼν αὐτοὺς εἶπεν αὐτοῖς· "Διὰ τί, ὃ ἐ"ποιήσατε εἰς δύο ἡμέρας, καὶ ἀπηλ"λάξατε αὐτοὺς, εἰς τριάκοντα ἔτη "οὐκ ἐποιήσατε; καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισε τοὺς δικολόγους τῶν ἀμφοτέρων μερῶν, καὶ ἐγένετο φόβος πολύς. καὶ ἐποίησε διάταξιν περὶ ἑκάστου νόμου.

Καὶ ἐξελθὼν ἀπὸ τῆς Ῥώμης, ᾤκησε τὴν Ῥαβεννὰν, πόλιν παράλιον, ἕως θανάτου αὐτοῦ. καὶ μετὰ θάνατον αὐτοῦ, ἐγένετο ῥὴξ Ῥώμης [1] ὁ ἔκγονος αὐτοῦ, Ἀλάριχος. ἦν δὲ Ἀρειανὸς τῷ δόγματι, [2] ὅ ἐστιν, Ἐξακιονίτης.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας Ζήνωνος ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας σεισμοῦ τὸ δεύτερον αὐτῆς πάθος Κωνσταντινούπολις, ἐπὶ ὀλίγον διάστημα, ἕως τοῦ Ταύρου. ἔπαθε δὲ τότε καὶ Νικομήδεια, μητρόπολις τῆς Βιθυνίας, τὸ ἕκτον αὐτῆς πάθος· ὁμοίως δὲ καὶ Ἑλληνούπολις, τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας· καὶ πολλὰ παρέσχεν αὐτοῖς ὁ αὐτὸς Ζήνων.

Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἀντῆρεν ὁ πατρίκιος Ἰλλοῦς ὁ Ἴσαυρος, ὁ φίλος τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ζήνωνος, ὁ ἀναγαγὼν τὸν αὐτὸν βασιλέα Ζήνωνα μετὰ βοηθείας πολλῆς τὴν δευτέραν αὐτοῦ ἐπάνοδον ἀπὸ τῆς Ἰσαυρείας,

---

1 ὁ ἔκγονος αὐτοῦ Ἀλάριχος.] Scr. Ἀταλάριχος. Theuderichum enim in regno excepit nepos ejus Athalaricus, Amalasuenthæ filiæ, & Eutarici filius. Vide Jornand. de reb. Getic. cap. 69. Procopium etiam, Gotthicor. l. 1.

2 ὅ ἐστιν, Ἐξακιονίτης.] Legendum, Ἐξωκιονίτης, uti supra monuimus. Chr. Alexandrini Interpres ista Atalaricum respicere vult: Ego vero ad Theudericum potius referenda existimo, qui quidem Arianus erat: quum Athalaricus, ob ætatem teneram, (octennis enim tantum, ut Procopius Gotthic. l. 1. vel saltem vix decennis, ut Jornandes vult, ad regnum evectus est) de controversiis fidei Articulis ut parum sollicitus fuerit, necesse est.

ὅτε ἔφυγεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως βασιλεύων. ὅστις Ἴλλους ἀνῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, μετὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ζήνωνος· καὶ ὡς θαῤῥούμενος παρ' αὐτοῦ, καὶ θαῤῥῶν αὐτῷ, ἐβουλεύσατο μετὰ τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος ὁ Ἴλλους, ὥστε ἐκβληθῆναι τὴν πενθερὰν τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, ἵνα μὴ πάλιν ἐπιβουλεύσῃ ὡς πρότερον. καὶ πέμπει τὸν αὐτὸν Ἴλλον ὁ Ζήνων εἰς τὴν Ἰσαυρίαν, ἵνα ἐνέγκῃ Λογγῖνον, τὸν ἀδελφὸν Ζήνωνος. καὶ κατελθὼν ὁ αὐτὸς Ἴλλους, ἀπέμεινεν εἰς τὴν Ἰσαυρίαν, γράφων φησὶ Ζήνωνι, ὥστε λαβεῖν αὐτὸν λόγον διὰ Βερίνης τῆς δεσποίνης, τῆς πενθερᾶς τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος βασιλέως, ὡς φοβούμενος τὸν βασιλέα Ζήνωνα. καὶ ἔπεισε τὴν αὐτὴν δέσποιναν Βηρίναν ὁ βασιλεὺς Ζήνων, ὁ γαμβρὸς αὐτῆς, κατὰ τὰ δόξαντα μεταξὺ Ἴλλου καὶ τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος, ὥστε κατελθεῖν καὶ δοῦναι Ἴλλου λόγον ἀπαθείας, ὡς φοβουμένου Ζήνωνα, καὶ ἀνενέγκαι αὐτὸν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Λογγῖνον. καὶ κατῆλθεν ἡ αὐτὴ Βηρίνα εἰς τὴν Ἰσαυρίαν· καὶ δεξάμενος αὐτὴν Ἴλλους, ἀπέκλεισεν εἰς καστέλλιον ἐν τῇ Ἰσαυρίᾳ [1] ἔχων βοήθειαν πολλήν· καὶ κελεύσας αὐτὴν διὰ στρατιωτῶν φυλάττεσθαι, καὶ λαβὼν Λογγῖνον, τὸν ἀδελφὸν τοῦ βασιλέως, ἀνῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει. καὶ ἐγένετο ὁ αὐτὸς Ἴλλους συγκλητικὸς, καὶ ὕπατος, καὶ μάγιστρος, καὶ πατρίκιος, διοικῶν τὴν πᾶσαν πολιτείαν. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Λογγῖνος, ὁ ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως,

cum Imperatore advenisset, consiliis invicem communicatis, Zenonem fidenter hortatus est Illus, uti Socrum suam ex urbe ejiceret; ne deinceps ei, ut antea, insidiaretur. Imperator itaque Illum in Isauriam remisit, uti Longinum fratrem suum inde abduceret. Descendens itaque Illus in Isauriam, commorabatur ibi; Imperatori interim rescribens, velle se per Verinam Augustam, Zenonis Imperatoris socrum, Libellum Indemnitatis à Zenone Imperatore, à quo metuebat sibi, accipere. Suadebat itaque Zeno Verinam Augustam socrum suam in ea de quibus ipse cum Illo consilium habuerat; nempe uti in Isauriam descendens, Illo Libellum Indemnitatis ab Imperatore, quem metuebat, concederet; simul etiam inde eum cum Longino, Zenonis fratre, abduceret. Verina itaque in Isauriam descendens, ab Illo accepta est: qui deinde eam in castrum quoddam Isauricum, à præsidio numeroso custoditum, inclusit. Ipse interim, accepto secum Longino, Imperatoris fratre, Constantinopolim revertitur. Porro autem Illus ad Senatoriam, Patriciamque dignitatem evectus, Consul quoque factus, & Magister, omnem ubique Remp. administravit. Longinus etiam, Imperatoris frater, Consul

1 ἔχων.] Scr. ἔχον.

creatus est, & Præsentis Militiæ Magister. Hic vero Constantinopolitanis quatuor Factionibus saltatores quatuor *Emmalos* minores distribuit: quippe qui tum fuerunt saltatores celebres, veterani admodum erant; quos largitionibus abunde donatos, liberos esse jussit. Prasinis vero Autocyonem quendam Alexandrinum dedit Emmalum, *Caramallum* vocatum: Venetis vero *Chrysomallum* dedit Rhodum quen-

ἐγένετο στρατηλάτης Πραισέντου, καὶ ὕπατος· καὶ παρέσχεν εἰς τὰ τέσσαρα μέρη Κωνσταντινουπόλεως [1] ὀρχιστὰς ἐμμάλους μικροὺς τέσσαρας· ἦσαν γὰρ οἱ ὀρχούμενοι ἐν Κωνσταντινουπόλει εὔφημοι παλαιοὶ, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς λῦσαι, πολλὰ χαρισάμενος αὐτοῖς. ἔδωκε δὲ τοῖς Πρασίνοις ἔμμαλον τὸν Αὐτοκύονα, τὸν λεγόμενον Καράμαλλον, ἀπὸ Ἀλεξανδρείας τῆς μεγάλης· καὶ τῷ Ῥόδον, τὸν λεγόμενον Χρυσόμαλλον, καὶ αὐτὸν Ἀλεξανδρέα, εἰς τὸ

---

1 ὀρχιστὰς ἐμμάλους μικροὺς τέσσαρας] Scr. ὀρχηστὰς ἐμμάλλους; ut infra etiam habemus Χρυσόμαλλον, & Καράμαλλον· quæ omnia à μαλλὸς, *vellus*, *Coma promissa*, composita videntur. Verum unde nomina ista saltatoribus, sive Pantomimis hisce indita fuerint, libenter ab aliquo ediscerem, utrum ab Insignis, sive Indumenti genere quodam, necne: propria enim eorum nomina hæc non fuisse, ex Auctoris verbis satis apparet, & quod unicuique eorum vocem ἔμμαλλον attribuit. Caramallum tamen, Pantomimum nobilem, à Scriptoribus variis memoratum invenio: inter quos Apollinaris Sidonius, Carm. 23. ad Consentium Narbonens. hæc habet:

Coram te Caramallus, aut Phabaton,
Clausis faucibus, & loquente gestu,
Nutu, crure, genu, manu, rotatu,
Toto in schemate vel semel latebit.

De altero illo χειρονόμῳ nihil alibi inveni; verum Caramallum hunc ipsum Auctoris nostri saltatriculum fuisse facile crediderim hisce enim ipsis Zenonis Imp. temporibus, quo Caramallus Constantinopolim adductus est, floruit Apollinaris. Anne hunc etiam intelligat Speusippus, ad Panaretam Pantomimam scribens, apud Aristænetum Epist. lib. 1. ep. 26. his verbis: ἕνα δὲ μόνον προσφυῶς μιμούμενον τὸν Καράμαλλον τὸ πάνυ ἁπάντων ἔχεις τὴν μίμησιν ἀκριβῆ, videant Eruditi. Leontius etiam Epigrammatista Antholog. lib. 4. Caramallum quendam ὀρχηστὴν hoc celebrat carmine:

Μουσάων δεκάτη, χαρίτων Καράμαλλε τετάρτη,
Τερπωλὴ μερόπων, ἄστεος ἀγλαΐη.
Ὄμματά σοι, καὶ ταρσὰ ποδήνεμα, καὶ σοφὰ χειρῶν
Δάκτυλα, καὶ μουσῶν κρείσσονα, καὶ χαρίτων.

De Chrysomallo Saltatore nihil mihi alibi occurrit: Chrysomallam tamen saltatriculam quandam habemus, Theodoræ Imperatricis, Justiniani uxoris, amicam familiarem, apud Procopium Cæsariens. in Histor. Arcan. Χρυσομαλλὼ δὲ αὕτη πάλαι μὲν ὀρχηστρὶς ἐγεγόνει, καὶ αὖθις ἑταίρα, &c. Eadem habes apud Suidam: Χρυσομαλλὼ ὄνομα ὀρχηστρίδος, εἶτα ἑταίρας· ἤκμαζεν ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ καὶ Θεοδώρας. Saltatorum autem horum usus erat ad populi oblectationem, sed præcipue ad sedandos Factionum tumultuantium frequentissimos motus. Discimus ex Theodorici Regis ad Agapitum Urb. Præf. epistola, apud Cassiodorum Variar. lib. 1. ep. 32. ubi hæc habentur: *Verum ne posthac ulla possit iterum furiosa contentio provenire, Helladius de medio voluptatem populo præstaturus introeat; habiturus æqualitatem menstrui cum cæteris Prasini pantomimus.* Vide & ejusdem lib. 1. ep. 20. ubi Helladium & Theodorum, Pantomimorum par, populi electioni proponit Theodoricus

τὸ Βένετον· καὶ Ἑλλάδιον, τὸν ἀπὸ Ἐμέζης τῆς πόλεως, εἰς τὸ Ῥούσιον μέρος· ἔδωκε δὲ καὶ τὸ λεγόμενον Μαργαρίτην, τὸν Κατζάμυν, τὸν ἀπὸ Κυζίκου ἐνεγκὼν, τοῖς Λευκοῖς. καὶ ἀπέθετο τὴν δευτέραν αὐτοῦ ὑπατείαν Λογγῖνος.

Ἡ δὲ βασίλισσα Ἀριάδνη, ἡ τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος γυνὴ, δεξαμένη παρὰ τῆς ἰδίας αὐτῆς μητρὸς γράμματα λάθρα, καὶ παρεκάλεσε τὸν βασιλέα Ζήνωνα, ἵνα ἀπολυθῇ ἀπὸ [1] καστελίου ὅπου ἦν ἀποκεκλεισμένη ἡ δέσποινα Βηρίνα. καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς Ζήνων, ἵνα αἰτήσῃ τὸν πατρίκιον Ἴλλουν περὶ αὐτῆς. καὶ μεταστειλαμένη ἡ βασίλισσα Ἀριάδνη Ἴλλουν, ᾔτησεν αὐτὸν μετὰ δακρύων, διὰ τὴν αὐτῆς μητέρα Βηρίναν, ἵνα ἀπολυθῇ· καὶ οὐκ ἐπείσθη Ἴλλους, ἀλλὰ λέγει αὐτῇ· "Τί "αὐτὴν ζητεῖς; ἵνα ποιήσῃ πάλιν "ἄλλον βασιλέα κατὰ τοῦ σοῦ ἀνδρός; καὶ πάλιν εἶπεν ἡ Ἀριάδνη τῷ βασιλεῖ Ζήνωνι· "ὅτι, Ἴλλους ἐστὶν εἰς τὸ "παλάτιον, ἢ ἐγώ; καὶ λέγει αὐτῇ ὁ βασιλεὺς, "ὅτι, εἴ τι δύνῃ, πρᾶ-"ξον· ἐγὼ σε θέλω. καὶ λοιπὸν ἡ Ἀριάδνη κατεσκεύασε τὸν φονεῦσαι τὸν Ἴλλουν· καὶ Ἱππικοῦ ἀγομένου, ὡς ἀνέρχεται διὰ τῶν πουλπίτων, ἐπὶ τὸ Δέ-

dam, & ipſum Alexandrinum: Ruſſatis vero, Helladium quendam, Emiſenum: Albatis denique *Margaritam* quem vocant, Catzamyn dedit quendam, Cyzicenum. Tum vero Longinus Conſulatum ſuum ſecundum depoſuit.

Ariadna autem Imperatrix, Zenonis uxor, clam acceptis à matre literis, Imperatorem oravit, uti Verina Auguſta Caſtello, ubi concluſa erat, eximeretur. Jubet eam Imperator, uti Patricium Illum ſuper ea re interpellaret. Illum itaque accerſitum Regina Ariadna lachrymans obſecravit, uti Verinam matrem ſuam liberaret. Verum Illus petentem averſatus, "Quare, inquit, Ve-"rinam tibi quæris? an ut, "ſublato viro tuo, Imperato-"rem alium ſufficiat? Ariadna itaque Imperatorem rurſus compellans; "Ergone, in-"quit, Illus iſte, an Ego po-"tius in Palatio dominor? Reſpondens ei Imperator, "Age, dixit, ſi quid poſſis, "quid moraris? Ego Tuus "ſum. Exinde igitur Ariadna Illo inſidias ſtruit: Circenſibus autem celebratis, dum ad Decimum per Pulpita tranſi-

cus Rex. Helladius autem iſte idem forſan fuerit cum hoc ejuſdem nominis ſaltatriculo, quem Auctor noſter infra Ruſſatis à Longino datum fuiſſe ſcribit: qui poſt Zenonem mortuum Romam ſe recipere potuerit: peregrinum enim eum illuc adveniſſe apparet ex dicta Theodorici Regis Epiſtola Caſſiodor. Variar. lib. 1. ep. 20. Theodoricus autem Gothus hoc ipſo erat tempore: Conſtantinopoli enim educatus, & à Zenone Imp. filius etiam adoptatus, ab eodem ad Italiam ab Odoacris, ejuſque Barbarorum manibus liberandam miſſus eſt; quo bello poſt triennium abſoluto, regnum Italiæ longo deinde tempore tenuit: uti teſtatur Jornandes de Reb. Get. cap. 57. & 59. Vide etiam Paul. Diacon. lib. 16. de Geſt. Roman.

1 καστελίου.] Scr. καστελλίου. κάστελλος, & καστέλλιον, pro *Caſtello* dixere Græci recentiores.

ret Illus, Sporacius quidam Scholarius, ad hoc conductus, gladio caput ejus impetivit, animo eum per medium dissecandi. Illo autem Spatharius forte adstitit; qui supervenientem gladium animadvertens, dextra manu ictum ejus excepit: cujus tamen mucro, ipso in descensu ad Illi caput allisus, dextram ei aurem præcidit: Scholaris autem è vestigio interfectus est. At vero Illum satellites ejus, humeris suis levatum, domum deportabant. Imperator autem, his auditis, juravit se istarum in Illum insidiarum inscium esse: sed fidem ei Illus derogavit. Exinde itaque ei infensus, vindictam meditatus est: melius vero aliquanto sese habens, sinum trajecit, facinus aliquod patrandi animo. Ad extremum vero cum integer esset, & vulnus jam cicatrice obductum esset, Imperatorem adiit, in Orientem ad tempus aliquod secedendi licentiam impetrans: nempe ob aëris, ut ipse præ se ferebat, mutationem: nondum enim, dixit, satis se à vulnere revaluisse. Imperator autem votis annuens, Magistri eum munere liberavit, Militumque in Oriente Magistrum constituit, potestate ei omni concessa. Praeterea quo-

κιμον, [1] ἔκρουσεν αὐτῷ ὁ στρατιώτης σχολάριος σπαθίῳ κατὰ τῆς κεφαλῆς, ὀνόματι Σποράκιος, βουλόμενος εἰς δύο αὐτὸν κόψαι· καὶ εὑρέθη [2] ὁ σπαθάριος τοῦ Ἴλλου ἐγγὺς, καὶ προσεσχηκὼς τὸ ξίφος κατερχόμενον τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ χειρὶ ἐδέξατο· καὶ κατελθοῦσα ἡ ἀρχὴ τοῦ ξίφους εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ἔκοψε τὸ ὠτίον τοῦ αὐτοῦ Ἴλλου τὸ δεξιόν· καὶ ἐσφάγη ὁ σχολάριος ἐπὶ τὸν τόπον. ὁ δὲ Ἴλλους κουφισθεὶς ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ, ἀπηνέχθη εἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ οἶκον βασταζόμενος. ὁ δὲ Ζήνων ἀκούσας, ἐπωμόσατο λέγων ἀγνοεῖν τὴν κατὰ Ἰλλου κατασκευὴν, καὶ οὐκ ἐπείσθη ὁ Ἴλλους· ἀλλὰ ἔχων τὴν λύπην, περιωδεύετο· καὶ [3] καλλίων ἐσχηκὼς, ἀπῆλθε πέραν, βουλόμενός τι πρᾶξαι· εἰς τέλειον δὲ ὑγιάνας, ἔμεινεν ἔχων τῆς πληγῆς τὴν ὠτειλήν. καὶ εἰσελθὼν πρὸς τὸν βασιλέα Ζήνωνα, ᾔτησεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν ἀπολυθῆναι πρὸς ὀλίγον χρόνον, διὰ τὸ τοὺς ἀέρας, φησὶν, ἀλλάξαι, ἐπειδὴ ἠσθένει ἀπὸ τῆς πληγῆς. ὁ δὲ βασιλεὺς Ζήνων πεισθεὶς, διεδέξατο αὐτὸν ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ μαγίστρου, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν στρατηλάτην ἀνατολῆς, δοὺς αὐτῷ πᾶσαν ἐξουσίαν. καὶ αὐτὸς δὲ Ἴλλους ᾔτησεν αὐτὸν λαβεῖν μεθ' ἑαυτοῦ, πρὸς θεραπείαν

1 ἔκρουσεν αὐτῷ ὁ στρατιώτης σχολάριος.] Leg. αὐτόν. *Scholarios* vero, sive *Scholares* dictos fuisse militum manipulos quosdam, ad Imperatoris, & Palatii custodiam destinatos, non est, post tam multas doctorum virorum de hac re observationes, quod ego hic monerem.

2 ὁ σπαθάριος τοῦ Ἴλλου.] σπάθη, & σπαθίον, *Spatha*, sive *Ensis* est: inde σπαθάριος, *ensifer*, *satelles*: ubique occurrit apud recentiores tum Græcos, tum Latinos.

3 καλλίων.] Scr. κάλλιον.

τὴν Αὐγούστας, τὸν πατρίκιον Λεόντιον, τὸν Παυλίνης, εἰς τὸ δοῦναι αὐτῷ τὴν δέσποιναν Βηρίναν, τὴν μητέρα τῆς βασιλίσσης Ἀριάδνης, ἵνα ἀναγάγῃ αὐτὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει. ἤτησε δὲ τὸν βασιλέα ὁ αὐτὸς Ἴλλους λαβεῖν καὶ ἄλλους συγκλητικοὺς, πρὸς ἰδίαν ὑπόληψιν· καὶ παρέσχεν αὐτῷ. [1] καὶ κατῆλθεν ὁ πατρίκιος Ἴλλους, λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ τὸν πατρίκιον Λεόντιον, καὶ τοὺς ἄλλους συγκλητικούς· καὶ κατῆλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ποιήσας ὀλίγον χρόνον, [2] χαρισάμενος αὐτοῖς πολλὰ, ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν Ἰσαυρίαν· καὶ καταγαγὼν τὴν δέσποιναν Βηρίναν ἀπὸ τοῦ καστελλίου, ἐποίησεν αὐτὴν στέψαι βασιλέα, εἰς τὸν ἅγιον Πέτρον, ἔξω τῆς πόλεως Ταρσοῦ τῆς Κιλικίας, τὸν πατρίκιον Λεόντιον, πείσας αὐτὸν στεφθῆναι, ὄντα ἄνδρα ἐλεύθερον. καὶ ἐποίησεν ἡ αὐτὴ Βηρίνα θείας κελεύσεις κατὰ πόλιν, καὶ σάκρας πρὸς τοὺς ἄρχοντας, καὶ πρὸς τοὺς στρατιώτας, ὥστε δέξασθαι αὐτὸν, καὶ μὴ ἐναντιωθῆναί τινα, γράψασα δὲ σάκραν ἔχουσαν πολλὰ κακὰ περὶ Ζήνωνος. καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Ἀντιοχείᾳ ὀλίγας ἡμέρας.

Καὶ γνοὺς Ζήνων ὁ βασιλεὺς, ἔπεμψε βοήθειαν πολλὴν, καὶ στρατηλάτην Ἰωάννην τὸν Σκύθην. καὶ ἀκούσας Λεόντιος, καὶ Ἴλλους, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ,

que Illus Leontium Patricium Paulinæ F. dari ſibi comitem petiit; nempe cui Verinam Auguſtam, Ariadnæ Imperatricis matrem, traderet Conſtantinopolim deducendam. Quin & ab Imperatore etiam licentiam petivit, itineris comites alios, quos ipſe voluit, ex Senatu delegendi: Hoc etiam ei conceſſit Imperator. Illus itaque, adjunctis ſibi Leontio Patricio, aliiſque ex Senatoribus, Antiochiam magnam contendit: ubi ad tempus exiguum commoratus, multaque civibus largitus, inde in Iſauriam ducit iter. Ubi Verinam Auguſtam ex caſtro educens, ſtatim hoc ei negotium dedit, uti Leontium Patricium (quem ad hoc, utpote virum liberum, adduxerat) Diademate inſigniret. Quod & factum eſt, ad templum D. Petri, extra Tarſum Ciliciæ ſitum. Quin & Verina, Edictis Imperatoriis, *Sacriſque* ubique per Imperium emiſſis; à Præfectis undique, & militibus poſtulavit, uti nihil obnitentes, Leontium Imperatorem ſuum agnoſcerent. Sed & *Sacram* etiam quandam, opprobriis in Zenonem refertam, divulgavit. Paucis itaque diebus Antiochiæ imperavit Leontius.

Imperator vero Zeno, his auditis, ingentem adverſus eos exercitum emiſit, ſub ductu Joannis Scythæ. Quod ubi Leontio, Illo, cæteriſque eorum conſciis, notum fuit; in Papy-

1 καὶ κατῆλθεν ὁ πατρίκιος Ἴλλους.] Mallem, καὶ ἀπῆλθεν.

2 χαρισάμενος αὐτοῖς πολλά.] καὶ, vel δὲ, alicubi deſiderari videtur.

rium Castellum omnes, una cum Verina, se receperunt: Ubi Verina, naturæ concedens, diem suum obiit. Pamprepius vero quidam, ob [Castelli] proditionem meditatam, in summa ejus parte occisus est, cadavere ejus in montes projecto. Illus vero, & Leontius, obsidione cincti, capti sunt. Dumque in itinere sunt ad Seleuciæ Isauriæ Præfectum, ob maledicentiam suam capite multati sunt. Capita vero eorum, Constantinopolim delata, ad D. Cononem in opposito litore Syceno, turbis interim innumeris ad spectaculum concursitantibus, à Zenone contis affixa sunt.

Ejusdem sub Imperio Perozes Persis regnavit, quo tempore etiam Prasini tumultus Antiochiæ maximos excitarunt, Judæis ad unum omnibus internecioni datis. Quod in Theodoro Orientis Comite non ferens Imperator, eum di-

[1] καὶ ἀνῆλθαν μετὰ Βηρίνης [2] εἰς τὸ Παπύρις κασέλλιον· καὶ Βηρίνα μὲν ἰδίῳ θανάτῳ τελευτᾷ. Παμπρέπιος δέ τις, ὡς προδότης, μετ' αὐτῶν ὤν, ἐσφάγη ἄνω, καὶ ἐῤῥίφη τὸ λείψανον αὐτοῦ εἰς τὰ ὄρη. Ἴλλους δὲ, καὶ Λεόντιος, φοσσατευθέντες παρελήφθησαν. [3] καὶ πρόοδον δεδωκότες παρὰ τῷ ἄρχοντι Σελευκείας τῆς Ἰσαυρίας, ἀπὸ διαλαλιᾶς ἀπεκεφαλίσθησαν· καὶ αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν εἰσηνέχθησαν Ζήνωνι ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἰς κόντον πεπηγμέναι· καὶ πολὺς ὄχλος ἀπῄει θεωρῶν αὐτάς· ἦσαν γὰρ ἀπενεχθεῖσαι πέραν ἐν Σύκαις, ἐπὶ τὸν ἅγιον Κόνωνα.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ἐβασίλευσε Περσῶν Περοζής· πολλὰς δὲ ταραχὰς, καὶ φόνους ἐν τῷ αὐτῷ καιρῷ ἐποίησαν οἱ Πράσινοι ἐν Ἀντιοχείᾳ· ἐφόνευσαν γὰρ, φησὶν, Ἰουδαίους, μηδενὸς φειδόμενοι. καὶ διεδέχθη ὁ τότε κόμης τῆς ἀνατολῆς Θεόδωρος, [4] ἀγανακτηθείς· καὶ εἰρήνευσαν τὰ

1 καὶ ἀνῆλθαν μετὰ Βηρίνης.] καὶ omnino redundat.

2 εἰς τὸ Παπύρις κασέλλιον.] Evagrius Eccles. Hist. lib. 3. cap. 27. rebelles hosce πρὸς τὸ Παπιρίου λεγόμενον Φρούριον se contulisse scribit. Jornandes etiam de Regn. Success. castellum hoc Papyrium vocat: *Additoque superfolito Isaurus dono, omnes simul conspirant contra Zenonem, cujus thesauris in Papyrio castello munitissimo repertis desæviunt.* Marcellinus item: *Leontius interrex, & Illus Tyrannus in Papyrio Isauriæ castello capti decollatique sunt.* Forte itaque Auctor noster scripserit, εἰς τὸ Παπύριον κασέλλιον.

3 καὶ πρόοδον δεδωκότες &c.] Locum hunc pessime suspectum habeo, nec video quinam sensus clarus inde elici poterit: doctis itaq; enucleandum permitto.

4 ἀγανακτηθείς.] Vocabulum hoc à nostro frequenter usurpatur, diciturque de eo qui in iram, sive offensam alicujus incidit. Ut lib. 18. μηνὶ Ἰουνίῳ ἰνδικτιῶνι τῇ αὐτῇ ἐδέχθη ὁ ἐπίσκοπος Ῥώμης, Βιγίλιος, ὑπὸ τοῦ βασιλέως· ἦν γὰρ ἀγανακτηθεὶς, καὶ προσφυγίῳ χρησάμενος εἰς τὸν ἅγιον Σέργιον &c. Exempla passim occurrunt. Quod autem hoc loco dicit, ἦν ἀγανακτηθεὶς, ad finem ejusdem lib. 18. inquit, ὑπὸ ἀγανάκτησιν γέγονεν, de Belisario verba habens: καὶ ἀμφοτέρων συγχυθέντων, &c. κατέπιπτον Βελισαρίου τοῦ πατρικίου· καὶ ἐκ τούτου ὑπὸ ἀγανάκτησιν γέγονεν.

δημοτικά.

δημοτικά. καὶ ἀνηνέχθη τῷ αὐτῷ βασιλεῖ Ζήνωνι τὸ γενόμενον ὑπὸ τῶν Πρασίνων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους ἀσέβημα· καὶ ἠγανάκτησε κατὰ τῶν Πρασίνων τῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ, λέγων· "Διὰ τί "τοὺς νεκροὺς μόνον τῶν Ἰουδαίων ἔκαυ"σαν; ἐχρῆν γὰρ αὐτοὺς καὶ τοὺς ζῶν"τας Ἰουδαίους καῦσαι. καὶ ἐσιωπήθη τὸ πρᾶγμα.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ζήνων ἐρωτήσας Μαυριανὸν τὸν σοφώτατον κόμητα, ὅστις πολλὰ αὐτῷ προέλεγεν, (ἦν γὰρ καὶ μυστικά τινα εἰδὼς) "καὶ τίς μετ' αὐτὸν βασιλεύει; προ"εῖπεν, ὅτι, καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, "καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ [1] διαδέ"χεταί τις ἀπὸ Σιλεντιαρίων. [[2] καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς Ζήνων, συνέσχε τὸν πατρίκιον Πελάγιον, τὸν ἀπὸ Σιλεντιαρίων] πληρώσαντα, καὶ ἐλθόντα εἰς τὴν τῆς πατρικίου ἀξίαν, ἄνδρα σοφόν· [3] ἐκέλευσε, δημεύσας, φυλάττεσθαι· ὅντινα νυκτὸς οἱ φυλάσσοντες ἔπνιξαν, καὶ ἔρριψαν εἰς θάλασσαν τὸ λείψανον αὐτοῦ, κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως. καὶ ἀκούσας τοῦτο ὁ ἔπαρχος τῶν πραιτωρίων Ἀρκάδιος, ἐλοιδόρει τὸν βασιλέα Ζήνωνα, διὰ Πελάγιον· καὶ ἦλθεν εἰς

gnitate exuit; Tumultusque inde in populo consopitus. Imperator autem Zeno certior factus de eo quod à Prasinis in Judæos patratum fuerat, iratus eis, "Quorsum, inquit, Ju"dæos mortuos tantum igni"bus mandarunt, quos etiam "vivos concremare oportuit? Res vero inde silentio sepulta est.

Idem vero Imperator Zeno Maurianum Comitem, virum sapientissimum, (qui multa ei prædixerat; norat enim occulta quædam Mysteria) interrogavit; "Quis post se impera"turus esset? Respondit ille; "Imperium simul, & uxorem "tuam accipiet quidam ex Si"lentiariis. [Hoc audito, Imperator comprehendit Pelagium Patricium, qui jam olim Silentiariorum] gradum supremum ascenderat, & ad dignitatem Patriciam provectus fuerat, virum sapientem: bonisque ejus publicatis, ipsum custodiæ tradidit. Hunc vero, Imperatoris ipsius ex mandato, Custodes per noctem strangularunt, corpusque in mare projecerunt. Arcadius autem Prætorio Præfectus ubi hoc audierat, Imperatorem ob

1 Διαδέχεταί τις ἀπὸ Σιλεντιαρίων.] Verba hæc sonant, ac si Anastasius Silentiarii officio dudum functus fuisset: quomodo etiam invenimus ὁ ἀπὸ ὑπάτων, ἀπὸ νοταρίων, de eis scilicet dictum, qui muneribus istis jamiam defuncti sunt: quod & proprie etiam in sequentibus dictum est de Pelagio Patricio, qui Silentiariorum gradus omnes prætervectus, ad Patriciam jam dignitatem ascendisset. Omnes tamen Scriptores alii eum ex Silentiario Imperatorem salutatum tradunt. Vide Marcellin. Zonar. Cedren. Chr. Alex. Victor. Tununens. alios.

2 καὶ ταῦτα ἀκούσας &c.] Quæ uncis inclusa sunt, ex Chr. Alex. supplevimus, qui hæc ipsa ex nostro, vel uterque ex tertio quodam, transcripsit.

3 ἐκέλευσε, δημεύσας, φυλάττεσθαι.] Chr. Alex. habet, καὶ δημεύσας αὐτὸν ἐκέλευσε φυλάττεσθαι rectius; καὶ enim particula apud nostrum desideratur.

Pela-

Pelagii cædem conviciis insectatus est: quod ubi ad Zenonis aures pervenisset, jussit illum, simulac palatium ingrederetur, occidi. Hoc ubi rescierat Arcadius, cum ab Imperatore accersitus Ecclesiam pertransiret, ex curru descendens, simulavit velle se precari: Ecclesiamque Magnam Constantinopoli ingressus, ibi mansit, à morte sic liberatus; bonis interim ejus omnibus à Zenone Imperatore publicatis. Non multo autem post temporis Imperator Zeno, Dysenteria correptus, fato succubuit, annos natus LX, & menses IX, Aprilis die IX, Æræ Antiochenæ anno DXXXIX, Indictionis XIV.

Ab Adamo igitur, adusque Zenonis exitum, anni sunt MMMMMDCCCCXXCIII.

τὰς ἀκοὰς Ζήνωνος, καὶ ἐκέλευσεν εἰσερχόμενον εἰς τὸ παλάτιον σφαγῆναι. ὁ δὲ Ἀρκάδιος μαθὼν τοῦτο, ὡς μετεστάλη ἀπὸ τοῦ βασιλέως, [1] παρερχόμενος ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας, ἐποίησεν ὡς θέλων εὔξασθαι· καὶ καταελθὼν ἐκ τοῦ ὀχήματος, εἰσῆλθεν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως· καὶ ἔμεινεν ἔσω, καὶ ἐῤῥύσθη θανάτου. καὶ ὡς ἔστιν ἐκεῖ, ἐδήμευσεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Ζήνων. μετὰ δὲ ὀλίγον καιρὸν [2] δυσεντερείᾳ ληφθεὶς ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ζήνων ἐτελεύτησεν, ὢν ἐνιαυτῶν ξ', καὶ μηνῶν θ', μηνὶ Ξανθικῷ θ', ἔτους κατὰ Ἀντιόχειαν φλθ', ἰνδικτιῶνος ιδ'.

Ἔστιν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως τῆς τελευτῆς Ζήνωνος βασιλέως, ἔτη ͵εϡπγ'.

1 παρερχόμενος ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας.] Mallem διὰ τῆς ἐκκλ. uti habet Chr. Alex.

2 δυσεντερίᾳ ληφθεὶς.] Ita etiam Chr. Alex. Evagrius tamen Zenonem Imp. Comitiali morbo correptum diem suum obiisse perhibet: τοῦ Ζήνωνος τοίνυν ἄπαιδος τελευτήσαντος ἐπιληψείας νόσῳ μετὰ ἕβδομον καὶ δέκατον ἔτος τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ἤλπισε μὲν Λογγῖνος &c. Cedrenus tamen eum miro quodam modo sublatum perhibet.

ΛΟΓΟΣ Ιϛʹ.

ΧΡΟΝΩΝ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ.

LIBER XVI.

DE TEMPORIBUS ANASTASII IMPERATORIS.

ΜΕΤΑ δὲ τὴν βασιλείαν Ζήνωνος ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Ἀναστάσιος ὁ Δίκορος, ὁ Δυῤῥαχηνὸς, ὁ ἀπὸ τῆς νέας Ἠπείρου, ἀπὸ Σιλεντιαρίων, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ὀλυβρίου τοῦ υἱοῦ Ἀρεοβίνδου· ὅστις ἐβασίλευσεν ἔτη κζʹ, καὶ μῆνας γʹ, στεφθεὶς ἐν μηνὶ Ἀπριλλίῳ, τῇ ἁγίᾳ πέμπτῃ τῆς μεγάλης ἑβδομάδος. καὶ ἠγάγετο Ἀριάδνην, τὴν τοῦ Ζήνωνος τοῦ πρὸ αὐτοῦ βασιλεύσαντος γενομένην γυναῖκα. ἦν δὲ μακρὸς πάνυ, κονδόθριξ, εὔστολος, στρογγυλόψις, μιξοπόλιος τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον, [1] ἐν τῷ δεξιῷ ὀφθαλμῷ ἔχων τὴν κόρην γλαυκὴν,

ZENONEM excepit in Imperio diviniſſimus Anaſtaſius Dicorus, qui ex Silentiariis fuerat, ex Dyrrachio Novæ Epiri oriundus, Conſule Olybrio, Ariobindi filio. Inauguratus eſt menſe Aprili, feria ſancta v magnæ Hebdomadæ; duxitque in uxorem Ariadnam, Zenonis deceſſoris ſui viduam: Imperavit autem annos XXVII, & menſes tres. Erat hic ſtatura valde procera, capillitio brevi, decorus, facie rotunda, capite, mentoque ſubcaneſcentibus, oculorum pupilla dextra cæſia, ſiniſtra vero nigricante,

1 Ἐν τῷ δεξιῷ ὀφθαλμῷ ἔχων τὴν κόρην γλαυκήν.] Eandem Anaſtaſii τοῦ δικόρου appellati cauſam aſſignat Zonaras, licet ſingulo oculo colorem ſuum aſſignando

gricante, oculis nihilominus pulcherrimis; barbam vero frequenter tondebat.

Hic Imperator factus Prætorio Præfectum constituit Hierium Patricium; qui Calliopium, cognatum suum, Orientis Comitem designavit. Hic vero ad Principatum evectus, cum adversus eum insurgerent Prasini Antiochenses, fuga salvus evasit. Hoc audito, Hierius Præfectus Imperatori rem detulit: qui statim Orientis Comitem designavit Constantium Tarsensem, concessa etiam ei in omnes potestate plena; ex eo quod Prasini Antiochiæ dominantes, in Præfectos frequenter insurgerent. Illud igitur in populo Antiochensi Constantius egit, ut Magistratibus suis deinceps morem gererent. Annus erat Æræ Antiochenæ DXLIII.

At vero Imperator Russatis Constantinopolitanis admodum studebat; Prasinos vero, & Venetos, tumultuantes ubique compescuit.

Audito autem quod Isauri, in regione ipsorum copiis collectis, tyrannidem sibi arripere in animo haberent; adversus eos arma movit, missis in expeditionem hanc, cum copiis Scythicis, Gothicis, & Bessicis, Joanne cognomine Gibbo, Præsentis Militiæ Magistro; & Diogeniano Patri-

καὶ ἐν τῷ ἀριστερῷ μέλαιναν, τελείους ἔχων ὀφθαλμοὺς, τὸ δὲ γένειον αὐτοῦ πυκνῶς ἐκείρετο.

Εν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐποίησεν ἔπαρχον πραιτωρίων τὸν πατρίκιον Ἱέρειον· ὅστις ἐποίησε κόμητα ἀνατολῆς Καλλιόπιον, τὸν ἴδιον συγγενέα. καὶ ὡς ἄρχει, ἐπῆλθον τῷ αὐτῷ Καλλιοπίῳ οἱ Πράσινοι Αντιοχείας ἐν τῷ πραιτωρίῳ· καὶ φυγὼν διεσώθη. Τοῦτο δὲ γνοὺς ὁ ἔπαρχος Ἱέριος, ἀνήγαγε τῷ βασιλεῖ Αναστασίῳ· καὶ εὐθέως προηγάγετο ὁ αὐτὸς βασιλεὺς κόμητα ἀνατολῆς Κωνστάντιον τὸν Ταρσέα, δοὺς αὐτῷ ἐξουσίαν [1] κατὰ πάσης ζώνης, ἐπειδὴ τὸ Πράσινον μέρος Αντιοχείας δημοκρατοῦν, ἐπήρχετο τοῖς ἄρχουσιν· ὅστις Κωνστάντιος, ἐποίησε τὸν δῆμον Αντιοχείας εἴκειν κελεύσμασιν ἀρχόντων, ἔτους χρηματίζοντος κατὰ Αντιόχειαν φμγʹ.

Εφίλει δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τὸ Ρούσιον μέρος Κωνσταντινουπόλεως, τοῖς δὲ Πρασίνοις, καὶ Βενέτοις πανταχῆ ἐπεξήρχετο στασιάζουσιν.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀκούσας ὅτι συνάγονται οἱ Ισαυροι εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν χώραν, τυραννῆσαι βουλόμενοι, εὐθέως ἐπεστράτευσε κατ᾽ αὐτῶν· καὶ ἐπολέμησεν αὐτοῖς πέμψας στρατηγοὺς Ιωάννην, τὸν ἐπίκλην κυρτὸν, στρατηλάτην Πραισέντου, καὶ Διογενιανὸν τὸν πατρίκιον, τὸν συγ-

---

assignando à Nostro discrepet. Zonaras enim hæc habet: δίκορος δ᾽ ἐκαλεῖτο ὁ Αναστάσιος, ὅτι ἀνομοίας ἀλλήλαις εἶχε τὰς κόρας τῶν ὀφθαλμῶν· τῇ μὲν γὰρ ἦν τὸ χρῶμα μελάντερον, ἡ δὲ λαιὰ πρὸς τὸ γλαυκότερον ἐκεχρωμάτιστο.

1 κατὰ πάσης ζώνης.] Suspicor scribendum, ζωῆς.

γγενέα

γυνέα τῆς Αὐγούστας, καὶ ἄλλους, μετὰ πλήθους Σκυθῶν, καὶ Γοτθικῆς, καὶ Βεσσικῆς χειρός. καὶ ἀνήλωσε τοὺς αὐτοὺς Ἰσαύρους, καὶ ἀπώλεσε τὴν χώραν αὐτῶν, καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν κατέστρεψε, καὶ πυρίκαυστα ἐποίησε τὰ καστέλλια αὐτῶν, λαβὼν αἰχμαλώτους τοὺς ἐξάρχους αὐτῶν, εἰς τὴν αὐτῶν τυραννίδα, Λογγῖνον, τὸν ἀπὸ μαγίστρων, τὸν φαλακρὸν, καὶ Ἀθηνόδωρον τὸν νεώτερον, [1] καὶ Λογγινίνην τὸν χωλὸν, [2] καὶ Κόνωνα τὸν Φουσκιανοῦ, τὸν ἀπὸ ἐπισκόπων Ἀπαμείας· ὁ δὲ Λογγινίνης πρῶτος ἀπώλετο ἐν τῇ συμβολῇ τοῦ πολέμου, [3] ὅτε ὑπλώτησαν ἀλλήλοις τὰ ἐξέρκετα εἰς τὸ Κοτυάειον, πόλιν τῆς Φρυγίας, ἐκεῖ ἐσφάγη· καὶ μετ' αὐτὸν Κόνων ὁ Φουσκιανοῦ, λόγχῃ βληθεὶς, ἔπεσε. καὶ τραπέντες οἱ Ἴσαυροι εἰς φυγὴν, συνελήφθησαν τότε καὶ οἱ λοιποὶ ἔξαρχοι ζῶντες· καὶ ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ ἀνηνέχθησαν αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν τῷ αὐτῷ Ἀναστασίῳ βασιλεῖ. καὶ μετὰ τὴν αὐτὴν νίκην ἔδωκε δωρεὰς τοῖς ὑποτελέσι πᾶσι, τοῖς ὑπὸ τὴν αὐτοῦ βασιλείαν.

Ὁ δὲ θειότατος βασιλεὺς Ανα-

cio, Augustæ cognato, aliisque ducibus. Hi vero Isauros istos profligarunt; & regionibus eorum vastatis, eversis etiam urbibus, Castellisque ignibus absumptis, Rebellionis etiam istius Duces primarios, Longinum nempe Calvum, Exmagistrum, Athenodorum Juniorem, Longininem Claudum, & Cononem Fusciani F. Exepiscopum Apamensem, [aut occiderunt, aut] captivos abduxerunt. Primus itaque Longinines, ad Cotyæum, urbem Phrygiæ, ubi exercitus inter se commissi primum conflictati sunt, ipso in congressu occisus periit. Post quem Conon, Fusciani F. cecidit, hasta transfixus. Cæteri autem Duces, Isauris in fugam versis, vivi comprehensi sunt, capiteque multati; capitibus eorum ad Anastasium Imperatorem deportatis: qui hac victoria potitus, omnibus per Imperium Tributariis munera transmisit.

Divinissimus autem Imperator Anastasius tributum au-

1 καὶ Λογγινίνην τὸν χωλόν.] Lilingis iste à Marcellino dictus est: *Dum bellum paratur Isauricum, dumque Isaurici imperium sibi vindicare nituntur, in Phrygia juxta Coteiaum civitatem, unde confluunt, Lilingis, segnis quidem pedes, sed eques in bello acerrimus à Romanis primus in prælio trucidatus*: &c.

2 καὶ Κόνωνα τὸν Φουσκιανοῦ τὸν ἀπὸ ἐπισκόπων Ἀπαμείας.] Cononem hunc τὸν ἀπὸ ἐπισκόπων Ἀπαμείας ideo vocat Auctor, quia Episcopali functione militari munere commutata, Longino Isauro, Isaurus & ipse belli hujus socium sese adjunxerat: vide Evagr. Histor. Eccles. lib. 3. cap. 35. & Nicephor. lib. 16. cap. 36. Conon vero iste & Longinines, sive Lilingis, de quo supra, inter captivos numerandi non sunt; proximis enim verbis prælio eos cecidisse scribit Auctor noster: in versione itaque nostra verba hæc, [*aut occiderunt, aut*] omnino supplenda judicavimus, quo Auctoris mentem clariorem redderemus.

3 ὅτε ὑπλώτησαν.] Forte scribendum, ὅτε γὰρ ὑπλώτησαν sensus enim aliter claudicare videtur.

reum, pro ſingulis jugis per imperium, pendendum inſtituit: ne ſcilicet ab Exactoribus, in ſpecie, militibus in victum erogandum, colligeretur.

Eodem Imperante, qui ex Praſinis erant in populo Conſtantinopolitano, ipſum inter Circenſia rogarunt, uti qui ob lapides in Circo jactos à Præfecto urbis comprehenſi fuerant, vinculis liberarentur. Imperator votis eorum haud annuens, etiam eis iraſcebatur; juſſitque, uti miles eos adoriretur. Coortus inde ingens in populo tumultus; turbaque adverſus Excubitores deſcendente, ubi ad ſedem Imperatoriam perventum fuiſſet, in Imperatorem ipſum lapis emiſſus eſt. Surgens autem Imperator, ictum declinavit. Videntes itaque Excubitores hominis audaciam, impetu in illum facto, membratim conciderunt; qui ſic animam edidit. Popellus

ςασιος [1] ἐποίησε χρυσοτέλειαν τῶν ἰούγων τοῖς συντελεσταῖς πᾶσι, διὰ τὸ μὴ ἀπαιτεῖσθαι τὰ εἴδη, [2] καὶ διατρέφεσθαι ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας οἱ δῆμοι Κωνσταντινουπόλεως τῶν Πρασίνων, Ἱππικοῦ ἀγομένου, παρεκάλουν τὸν βασιλέα ἀπολυθῆναί τινας, συσχεθέντας παρὰ τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως, ὡς [3] λιθοβολίσαντας· καὶ οὐ παρεκλήθη ὑπὸ τῶν δήμου ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ἀλλὰ ἀγανακτήσας [4] ἐκέλευσεν ἄρμα κατ' αὐτῶν ἐξελθεῖν, καὶ ἐγένετο μεγάλη ἀταξία. καὶ κατῆλθον οἱ δῆμοι κατὰ τῶν ἐξκουβιτόρων, καὶ ἐλθόντες ἐπὶ τὸ κάθισμα, ἔρριψαν λίθον κατὰ τοῦ βασιλέως· καὶ ἀναστὰς ὁ βασιλεὺς, ἐξέφυγε τὸν λίθον. καὶ θεασάμενοι οἱ ἐξκουβίτορες [5] τὴν τοῦ ἀνδρὸς τόλμαν, ὥρμησαν κατ' αὐτοῦ, καὶ ἔκοψαν αὐτὸν κατὰ μέλος· καὶ οὕτως ἀπέδωκε τὴν ψυχήν. ὁ δὲ δῆμος [6] θενωθεὶς

1 ἐποίησε χρυσοτέλειαν τῶν ἰούγων.] Χρυσοτέλεια τῶν ἰούγων auri quantitas quædam, pro jugeris ſingulis per imperium à Vectigalibus penſa fuiſſe videtur. De Tributo hoc, vide Evagr. Hiſtor. Eccleſ. lib. 3. cap. 42. & Nicephor. lib. 16. cap. 44. Juſtiniani temporibus quandoque in ſpecie, quandoque auro pro loci cujuſque conſuetudine, pendebatur; ut apparet ex ejuſdem Novell. XVII. Ἀναγκάσεις δὲ τοὺς δημοσίους πράκτορας, ἤτοι τοὺς ἀπαιτητὰς, ἐν ταῖς ἑαυτῶν ἀποχαῖς φανερὰ ποιεῖν ἅπαντα ἐφ' οἷς αὐτὰς διδόασι, τουτέστι τότε ποσὸν τῶν ζυγοκεφάλων, ἢ ἰούγων, ἢ ἰουγαλίων, ἢ ὁπωσδήποτε ἂν αὐτὰ κατὰ χώραν καλοῖεν, καὶ ὑπὲρ τίνων αὐτὰ καὶ ποίων χωρίων ἀπαιτοῦσι, καὶ τὸ τῶν δεδομένων ποσὸν, εἴτε ἐν εἴδεσιν, εἴτε ἐν χρυσίῳ.

2 καὶ διατρέφεσθαι ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν] Novum prorſus locutionis genus; pro, καὶ ἀναλίσκεσθαι ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, ſive, καὶ ἀπ' αὐτῶν διατρέφεσθαι τοὺς στρατιώτας, aut quo ſimili.

3 λιθοβολίσαντας.] Scr. λιθοβολήσαντας.

4 ἐκέλευσεν ἄρμα κατ' αὐτῶν ἐξελθεῖν.] τὸ ἄρμα, & τὰ ἅρματα plurali numero apud recentiores frequentiſſime occurrunt: hoc tamen loco ἄρμα pro *Exercitu*, ſeu, *Militibus armis inſtructis*, ponitur.

5 τὴν τοῦ ἀνδρὸς τόλμαν.] Unum reliquis omnibus audaciorem hic innuere videtur Auctor: & quidem, Maurum, hunc dictum ait Chr. Alexandrini Auctor, his verbis: ἐν οἷς εἷς Μαῦρος ἔρριψεν ἐπάνω τοῦ βασιλέως· καὶ ἐξέφ. &c. quæ verba apud noſtrum deſiderari videntur.

6 θενωθεὶς.] Mallem στενωθεὶς, uti habet Chron. Alex.

ἔβαλε

ἔβαλε πῦρ εἰς τὴν λεγομένην Χαλκὴν τοῦ Ἱππικοῦ, καὶ ὁ ἔμβολος ἐκαύθη ἕως τοῦ βασιλικοῦ καθίσματος, καὶ ὁ ἔμβολος δὲ ὁ δημόσιος ἕως τοῦ Ἐξαϊππίου, καὶ τοῦ φόρου Κωνσταντίνου ἅπας καυθεὶς κατηνέχθη, πανταχῇ διακοπῶν γινομένων. Πολλῶν δὲ συσχεθέντων καὶ τιμωρηθέντων, ἐγένετο ἡσυχία, [1] προαχθέντος ἐπάρχου πόλεως Πλάτωνος, ὃς ὑπῆρχε πάτρων τοῦ Πρασίνου μέρους.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἀνεφάνη τις ἀνὴρ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ὢν ἀπὸ πόλεως Ἀμίδης, ὀνόματι Ἰωάννης Ἰσθμέος, [2] χειμευτὴς ὑπάρχων, καὶ φοβερὸς ἐπιθέτης· καὶ λάθρα εἰσήρχετο εἰς τὰ ἀργυροπρατεῖα, καὶ ὑπεδείκνυεν αὐτοῖς χεῖρας ἀνδριάντων, καὶ πόδας χρυσοῦς, [3] καὶ ἄλλα ζῶδια, λέγων· ὅτι [4] θησαυρὸν γέμοντα τοιαῦτα ζώδια ὄβρυζα εὗρον. καὶ ἐκ τούτου ἠπάτησε πολλοὺς, [5] καὶ ἐκόμβωσε πολλὰ χρή-

autem in anguſtias redactus, ignes in Circi Chalcam, quam vocant, injecit; unde Porticus, uſque ad ſedem Imperatoriam, conflagravit. Porticus item Publica, Hexaippum uſque, & Conſtantini Forum, tota in cineres verſa, corruit, cædibus undique factis. Plurimis autem comprehenſis, & punitis, turba demum conquievit: at non, niſi Platone quodam, Praſinorum Patrono, ad urbis Præfecturam provecto.

Eodem Imperante, prodiit Antiochiæ Joannes quidam Iſthmeus, Amidenſis Chemiſta, & impoſtor inſignis. Vafre hic Argentariorum officinas ingreſſus, obtulit illis ſtatuarum manus, pedeſque, totos aureos; imagunculas etiam alias; dicendo ſe Theſaurum reperiſſe, ſimulachris hujuſmodi obryzis refertum. Hiſce malis artibus fucum plurimis fecerat, pecuniaſque abunde ſibi corraſerat: quem

1 προαχθέντος ἐπάρχου πόλεως.] Chr. Alexandrini Interpres hæc vertit, *Producto urbi Præfecto* &c. male. Cæterum textus ipſius lacuna ex hoc noſtri loco ſuppleri poteſt.

2 χειμευτὴς ὑπάρχων.] Ita etiam Cedrenus: τότε καὶ ἀνήρ τις χειμευτὴς, ἐκ τῶν τῆς χείμης τεχνῶν, &c. utrobique per ει dipthongum. Salmaſius tamen Plinian. Exercit. in Solin. per η ſcribendum contendit.

3 καὶ ἄλλα ζῶδια.] Scr. ζώδια, uti ipſe etiam infra habet. Cedrenus legit, καὶ ἕτερα εἴδη χρυσᾶ. ζώδια vero hoc loco Idola, vel Imagunculas ſignificat.

4 θησαυρὸν γέμοντα τοιαῦτα ζώδια ὄβρυζα.] Ita etiam infra habemus, καὶ ἐγέμωσεν αὐτὰ Οὐννικῶν καὶ Γοτθικῶν χειρῶν. Verum iſta ἀσύντακτα ſunt: dicendum, γεμόντα τοιούτων ζωδίων ὀβρύζων.

5 καὶ ἐκόμβωσε πολλὰ χρήματα.] Infra habemus, καὶ ἐκόμβωσε κἀκεῖ πολλοὺς ἀργυροπράτας· à κόμβος, κομβόω formatur. Κόμβος vero habemus apud Jo. Meurſ. Gloſſar. Græco-barb. qui tamen non explicat. Heſychio κόμβος, eſt, κόσυμβος, ἔκπωμα, *Nodus*, *Poculum*: *Crumenam* quoque quandoque ſignificare ex eodem colligere licet, unde Κομβολύτης, βαλαντιοτόμος, *Crumeniſeca*, apud eundem. κομβώσασθαι tamen idem reddit στολίσασθαι, *Veſtire*, ornare: quo ſenſu etiam occurrit 1 Pet. 5. 5. Πάντες δὲ ἀλλήλοις ὑποτασσόμενοι, τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε. Hoc Auctoris noſtri loco κομβόω, *Emungo*, *malis artibus lucrifacio*, ſonare videtur.

ideo

ideo Antiochenses *Bagulam* appellarunt, id est, versutissimum Impostorem. Inde vero Constantinopolim, clam omnibus, profectus, multos etiam ibi Argentarios emunxit: unde & Imperatori ipsi demum innotuit. Comprehensus autem, & coram eo adductus, frænum equestre, cum curcuma ex auro solido, & Margaritis intertexta, ei obtulit. Quod Anastasius Imperator manu accipiens; "At mihi, inquit, "haud impones. Itaque ad Petras eum relegavit; ubi diem suum obiit.

Eodem tempore, Anastasio Imperatore ipso tum tertium Consule, Calliopas quidam, ex Factionariis Constantinopolitanis, Auriga, magnam Antiochiam veniens, Prasinis datus est, Basilio Edesseno tum Comite. Hic itaque vacuum

ματα· [1] ᾧτινι παρονύμιον ἔθηκαν οἱ Ἀντιοχεῖς, Βαγουλᾶν, ὅ ἐστι, γοργὸς ἐπιθέτης. καὶ λαθὼν πάντας, ἔφυγεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐκόμβωσε κἀκεῖ πολλοὺς ἀργυροπράτας· ὥστε γνωσθῆναι τῷ βασιλεῖ. καὶ συσχεθεὶς εἰσήχθη πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ προσήνεγκεν αὐτῷ χαλινὸν ἵππου ὁλόχρυσον, [2] διὰ μαργαριτῶν ὢν τὸ κούρκωμον αὐτοῦ. καὶ λαβὼν αὐτὸ ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος, λέγει αὐτῷ, "ἐμὲ οὐ κομβώσεις· [3] καὶ ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς Πέτρας, κἀκεῖ τελευτᾷ.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ἐπὶ τῆς ὑπατείας τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἀναστασίου ὡς τὸ τρίτον, κατῆλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ Καλλιόπας τις ἡνίοχος, [4] ἀπὸ φακτιοναρίων Κωνσταντινουπόλεως· καὶ ἐδόθη εἰς τὸ Πράσινον μέρος Ἀντιοχείας, ἐπὶ Βασιλείου κόμητος

1 ᾧτινι παρονύμιον ἔθηκαν οἱ Ἀντιοχεῖς Βαγουλᾶν.] παρονύμιον dicit, pro παρωνυμίαν. Quidnam vero vocabuli sit Βαγουλᾶν; Gregorius noster *Bajulum*, reddendum existimavit: quid si, *Vagulum*, legeremus, i. e. Circitorem, Circumforaneum? V, enim in B, frequentissime mutant Græci, in dictionibus à Latinis mutuatis: unde βαγεύειν dicunt, pro *Vagari*; βῆλον, pro *Velum*, βέντος, *Ventus*, βίγλα, *Vigilia*, aliaque similia quamplurima. Verum de his videant Eruditi.

2 διὰ μαργαριτῶν ὢν τὸ κούρκωμον αὐτοῦ.] Scr. ἐν κούρκωμον, vel, ut alii habent, κούρκουμον, *Capistrum* est, sive *Frænum*: Hesychius, ἐν κημῷ, ἐν κουρκούμῳ· κημὸς vero species fræni est, apud eundem: Κημὸς, πλεκτὸν ἀγγεῖον, &c. καὶ γυναικεῖον περικόσμημα, καὶ εἶδος χαλινοῦ· hoc tamen loco eam tantum fræni partem significat, quod *Capistrum* vocant.

3 καὶ ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς Πέτρας] Palæstinæ Tertiæ est hæc urbs, uti ex Auctore nostro discimus infra; Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ πατριάρχης Ἀντιοχείας Φλαβιανὸς, ὡς Νεστοριανὸς, ἐξωρίσθη εἰς Πέτρας, πόλιν οὕτω καλουμένην, οὖσαν τῆς τρίτης Παλαιστίνης. Evagrius etiam Eccles. Histor. lib. 3. cap. 31. ὁ Φλαβιανὸς ἐκβάλλεται καταδικασθεὶς Πέτρας οἰκεῖν, πρὸς ταῖς ἐσχατιαῖς τῶν Παλαιστινῶν κειμένας.

4 ἀπὸ φακτιοναρίων Κωνσταντινουπόλεως.] Φακτιονάριοι, *Factionarii*, sunt Aurigæ, qui Factionibus in Certaminibus Circensibus currus agitantes officium suum præstabant.

Al-

[1] Αἰδεσινοῦ· καὶ παρέλαβε τὸ [2] σταῦλον τοῦ Πρασίνου μέρους λιπόμενον, καὶ ἐνίκησε κατὰ κράτος. καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν ἐπετελέσθη ἐν τῇ Δάφνῃ Ἀντιοχείας, κατὰ τὸ ἔθος, ἡ συνήθεια τῶν Ὀλυμπίων ἡ λεγομένη· καὶ τοῦ πλήθους τῶν Ἀντιοχέων ἀνελθόντος ἐν Δάφνῃ, οἱ ἐκ τῶν εἰς [3] ἐλασίας ὁρμήσαντες, μετὰ τοῦ ἡνιόχου Καλλιόπα, κατελθόντες ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν Ἰουδαίων τῇ οὔσῃ ἐν τῇ αὐτῇ Δάφνῃ, ἐνέπρησαν αὐτὴν, περιδύσαντες πάντα ὅσα ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ, καὶ ἐφόνευσαν πολλοὺς, μηνὶ Ἰουλίῳ θ', ἰνδικτιῶνος ιε'· καὶ πήξαντες ἐκεῖ τὸν τίμιον σταυρὸν, ἐποίησαν γενέσθαι μαρτύριον τοῦ ἁγίου Λεοντίου. τούτων δὲ γνωσθέντων τῷ αὐτῷ Ἀναστασίῳ βασιλεῖ, προηγάγετο κόμητα ἀνατολῆς [4] τῶν ἀπὸ κομμερκιαρίων Προκόπιον τὸν Ἀντιοχέα· ὅστις κατήνεγκε μεθ' ἑαυτοῦ [5] ἀπὸ θείου τύπου νυκτέπαρχον, Μηνᾶν ὀνόματι, Βυζάντιον. καὶ ταραχῆς γενομένης παρὰ τοῦ τοῦ Πρασίνου μέρους, ἐβουλήθη ὁ αὐτὸς Μηνᾶς κατασχεῖν τινας τῶν ἀτάκτων· καὶ γνόντες ἐκεῖνοι, προσέφυγον εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην, ἔξω τῆς πόλεως. καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ νυκτέπαρχος, ἐν τῷ μεσημβρείῳ

eo tempore Prasinorum stabulum occupavit, Aurigantium ubique Victor. Paulo autem post temporis Olympicorum, quæ vocant, Solennia Daphne Antiochensi pro more celebrata sunt. Cumque populus Antiochensis numerosior ad Daphnem convenisset; qui ex Equitatu erant, una cum Calliopa Auriga, Synagogam Judæorum ad Daphnem sitam invadentes, incendiis vastarunt, occisis plurimis, abreptisque quæ in Synagoga erant omnibus. Factum hoc Julii die IX, Indictionis XV. Tum vero defixa ibi Cruce venerabili, in D. Leontii Martyrium converterunt. Imperator autem Anastasius, his auditis, Orientis Comitem constituit, ex Commerciariis, Procopium quendam Antiochensem; qui & Byzantinum quendam, nomine Menam, divino Imperatoris ex Edicto, Nycteparchum sibi habuit. Tumultu autem à Prasinis in populo excitato, quosdam ex seditiosis comprehendere statuit Menas: quod ubi seditiosi isti intellexissent, ad D. Joannis Ædem, extra urbem sitam, confugerunt. Nycteparchus autem de hoc cer-

1 Αἰδεσινοῦ.] Forte Ἐδεσσηνοῦ.

2 σταῦλον.] σταῦλος, & σταῦλον, *Stabulum*. Vide Meursium.

3 ἐλασίας.] Scr. εἰσελασίας.

4 τῶν ἀπὸ κομμερκιαρίων Προκόπιον.] Lego, τὸν ἀπὸ κομμερκιαρίων. κομμέρκιον, *Commercium*, Tributum: inde κομμερκιάριος, *Commerciarius*, qui Tributa colligit.

5 ἀπὸ θείου τύπου νυκτέπαρχον.] Νυκτέπαρχος, Præfectus erat Vigilum: Hujus potestas postea à Justiniano abrogata est, & pro eo Prætor substitutus; uti Auctor infra, lib. 18. περιῃρέθη δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἡ τοῦ Νυκτεπάρχου ἀρχὴ, καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ Πραίτωρ. Nycteparchi nomen Justinianus reprobans, eum πραίτωρα τοῦ δήμου, *Prætorem plebis* vocare voluit. Vide Novell. Constitution. XIII.

tior

tior factus, sumpto sibi Gothico præsidio, eo contendit tempore meridiano: templumque subito ingressus, ex seditiosis quendam, nomine Eleutherium, sub sacra Altaris mensa latitantem, ibidem transfixit; truncoque inde extracto, caput ei amputavit: adeo ut sanctum quoque Altare exinde totum sanguine conspurcaretur. Arrepto deinde capite, in urbem Antiochiam reversus est: Cumque ad Orontis pontem pervenisset, caput in flumen projecit. Tum vero ad Procopium Comitem ingressus, rem ei totam, sicut acciderat, enarravit. Tempore autem pomeridiano, ubi hujus rei fama Prasinis innotuerat, D. Joannis Ædem adeuntes, Eleutherii truncum ibi invenerunt: quem lecticæ impositum in urbem detulerunt. Balneo autem *Olbio* dicto appropinquantes, è regione Rufini Basilicæ, Nyctéparchus eos adortus est, copiis suis, Civibusque ex Veneta Factione, stipatus: pugnaque in *Nauticorum* vico commissa, Prasini superiores evaserunt. Rufini itaque, & Zenodoti Basilicis occupatis, ignes injecerunt: unde Rufini Basilica tota conflagravit, una cum duobus, quæ utrinque steterunt Tetrapylis, & Prætorio Comitis Orientis; quæ vastata incendiis omnia corruerunt. Comes interim

ἀπῆλθε μετὰ Γοτθικῆς βοηθείας εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην· καὶ ἐξαίφνης εἰσῆλθεν εἰς τὸν ἅγιον οἶκον, καὶ εὗρεν ἐκεῖ ὑποκάτω τῆς ἁγίας τραπέζης τοῦ θυσιαστηρίου τινὰ τῶν ἀτάκτων, ὀνόματι Ἐλευθέριον· καὶ κεντήσας αὐτὸν ξίφει ἐκεῖ, σύρας ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου τὸ λείψανον αὐτοῦ, ἀπεκεφάλισεν· ὥστε τὸ ἅγιον θυσιαστήριον πληρωθῆναι αἵματος. καὶ λαβὼν τὴν κεφαλὴν, εἰσήρχετο ἐπὶ τὴν πόλιν Ἀντιόχειαν· καὶ ἐλθὼν ἕως τῆς γεφύρης τοῦ Ὀρόντου ποταμοῦ, ἔῤῥιψε τὴν κεφαλὴν εἰς τὸν ποταμόν. καὶ εἰσῆλθεν ἔσω εἰς Προκοπίου τοῦ κόμητος τῆς ἀνατολῆς, διηγούμενος αὐτῷ τὰ συμβάντα. καὶ μετὰ τὸ μεσημβρινὸν ἐγνώσθη τοῦτο τοῖς Πρασίνοις· καὶ ἐξελθόντες εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην, εὗρον τὸν κορμὸν Ἐλευθερίου. καὶ [1] λαβόντες εἰς κραβαταρέαν τὸ λείψανον αὐτοῦ, εἰσήγαγον εἰς τὴν πόλιν βαστάζοντες αὐτό. καὶ ὑπηντήθησαν κατέναντι τῆς λεγομένης Ῥουφίνου βασιλικῆς, ἐπὶ τὸ λουτρὸν τὸ λεγόμενον τῶν Ὀλβίνης· καὶ συμβαλόντες εἰς τὴν ῥύμην τῶν θαλασσίων μετὰ τῆς βοηθείας καὶ τοῦ νυκτεπάρχου καὶ τῶν τοῦ Βενέτου μέρους δημοτῶν μάχην, περιεγένετο ὁ δῆμος τοῦ Πρασίνου μέρους· καὶ παραλαβόντες τὴν Ῥουφίνου βασιλικὴν, καὶ τὴν λεγομένην Ζηνοδότου, ἔβαλον πῦρ, καὶ ἐκαύθη πᾶσα ἡ Ῥουφίνου, καὶ τὰ δύο τετράπυλα τὰ ἐντεῦθεν κἀκεῖθεν, καὶ τὸ πραιτώριον τοῦ κόμητος τῆς ἀνατολῆς, καὶ πάντα κατηνέχθη ὑπὸ τοῦ πυρὸς διαφθαρέντα. καὶ ἔφυγεν ὁ

1 λαβόντες εἰς κραβαταρέαν.] Infra etiam, lib. 18. τὸν δὲ Ἀλέξανδρον καυλοτομήσας, ἐπόμπευσεν εἰς κραβαταρέαν· κραβαταρέα, sive κραβαταρεία, *Lecticula* est, à κράβατος.

κόμης

κόμης τῆς ἀνατολῆς [1] εἰς Ἀλεξάνδρειαν τὴν Καμβύσου. [2] καὶ πιάσαντες ἀπὸ τοῦ Πρασίνου μέρους τὸν νυκτέπαρχον Μηνᾶν, καὶ ἀνακείραντες αὐτὸν, [3] ἐξέβαλον τὰ συκόπια αὐτοῦ. καὶ μετὰ τὸ σῦραι τὸ λείψανον αὐτοῦ, ἐκρέμασαν αὐτὸ ἐν τῷ ἔσωθι χαλκῷ ἀνδριάντι τῷ λεγομένῳ Κολονισίῳ τὸ μέσον τοῦ ἀντιφόρου· καὶ μεταγαγόντες τὸ λείψανον, σύραντες ἔξω τῆς πόλεως Ἀντιοχείας, ἔκαυσαν φρυγάνοις. ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀναστάσιος διδαχθεὶς, προεχειρίσατο κόμητα ἀνατολῆς [4] Εἰρηναῖον τὸν Πενταδιαστὴν, Ἀντιοχέα· καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν, καὶ φόβον ἐν τῇ πόλει.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἐκούφισε [5] τὴν λειτουργίαν τοῦ λεγομένου χρυσαργύρου πᾶσαν διαιωνίζουσαν ἀπὸ θείου τύπου, ἥτις ἐστὶ μεγάλη καὶ φοβερὰ φιλοτιμία, [6] ἀντεισάξας τοῖς θείαις λαργιτιῶσι πρόσοδον ἀντ' αὐτοῦ ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ.

Orientis in Alexandriam Cambysis fuga evasit: Menam vero Nycteparchum Prasini prehendentes, caputque ei detondentes, testiculos ejus execarunt; ipsumque passim per urbem tractum, de ænea tandem statua, *Colonisia* vocata, ex opposito medii Fori sita, suspenderunt: Cadaverque ejus, extra Antiochiam urbem projectum, cremiis combusserunt. Imperator autem Anastasius, ubi hæc audierat, Orientis Comitem constituit Irenæum Pentadiastem, Antiochenum: qui pœnis populum coercens, terrorem omnibus incussit.

Idem Imperator, divino suo Edicto, perpetuum illud *Chrysarguri* Tributum penitus sustulit: sacrisque Largitionibus, in locum ejus, reditus de proprio subministravit. Egregium hoc Regiæ magnificentiæ, & mirandum plane exemplum.

1 εἰς Ἀλεξάνδρειαν τὴν Καμβύσου.] Ubinam tandem terrarum sita erat hæc urbs? Alexandrias XII enumerat Chr. Alexandrini Auctor, XVIII Stephanus de Urbibus; hujus tamen Nostræ ibidem mentio nulla.

2 καὶ πιάσαντες ἀπὸ τοῦ Πρασίνου μέρους.] Lego, οἱ ἀπὸ τοῦ Πρασίνου μέρους.

3 ἐξέβαλον τὰ συκόπια αὐτοῦ.] Vocabulum hoc nullibi mihi occurrit; ob eam tamen, quæ inter hæc est, similitudinem, τὰ συκόπια *Testiculos* vertere ausus sum. Certe Bacchum *Ficulna Pudenda*, sive *Testiculos*, & mentulam ex pelle cervina confectam sibimet applicasse testatur Isai. Tzetzes in Lycophron. de Baccho, Polyhymno cuidam sui copiam facere, post inventam matrem suam, promittente, mentionem faciens his verbis: πληρωτήσαντος δὲ Πολυύμνου, Διόνυσος θέλων πληρῶσαι τὴν ὑπόσχεσιν, σύκινα αἰδοῖα περιῆψεν ἑαυτῷ, καὶ φαλλοὺς δερματίνους ἐλάφων.

4 Εἰρηναῖον τὸν Πενταδιαστήν.] Irenæus iste, ὁ Πενταδίας, à Theophane, & Chr. Alexandrini Auctore appellatur: Τούτῳ τῷ ἔτει (anno scil. Justiniani Imp. III) Σαμαρειτῶν στασιασάντων, καὶ ποιησάντων ἑαυτοῖς βασιλέα καὶ Καίσαρα, ἐπέμφθη Εἰρηναῖος ὁ Πενταδίας στρατηλάτης, καὶ ἐθανάτωσε πολλοὺς, &c. Chr. Alex. in Justiniano.

5 τὴν λειτουργίαν τοῦ λεγομένου Χρυσαργύρου.] De Tributo hoc, ab Anastasio Imp. abolito copiose Evagrius, Eccles. Hist. lib. 3. cap. 38. & post eum Nicephor. lib. 16. cap. 40. Zonar. in Anastasio, & Cedrenus.

6 ἀντεισάξας ταῖς θείαις λαργιτιῶσι

Idem etiam Antiochiæ Rufini Baſilicam inſtauravit: varia etiam Romaniæ per urbes ædificia excitavit.

Eodem Imperante, Perſarum rex Coades, ingenti exercitu inſtructus, Theodoſiopolim, atque Amidam, munitiſſimam Meſopotamiæ Metropolim, bello cepit. Conſtantinum quoque, Ducem Romanorum fortiſſimum, & urbis Theodoſiopolitanæ Cuſtodem, cum pluribus aliis, captivum abduxit; qui diem ſuum omnes in Perſide obierunt. Imperator itaque Anaſtaſius bellum Perſis intulit, in expeditionem hanc miſſis Areobindo Dagalaiphi filio, Julianæ conjuge, & militum in Oriente Magiſtro; Patricio etiam, Magni Præſentis Militiæ Magiſtro; & Hypatio, Secundini Patricii filio, Præſentis Militiæ Magiſtro; Appione quoque Patricio, quem & Prætorio Præfectum Orientis conſtituit: horum vero ſub ductu, exercitum emiſit, ex Equeſtribus, & Pedeſtribus Copiis, inſtructiſſimum. Prælio autem com-

Εκτισε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἐν Αντιοχείᾳ καὶ τὴν λεγομένην Ρουφίνου, καὶ [1] κατὰ πόλιν τῆς Ρωμανίας διάφορα κτίσματα.

Επὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας παρελήφθη Αμιδὰ, μητρόπολις ὀχυρὰ πάνυ τῆς Μεσοποταμίας, καὶ Θεοδοσιούπολις, πολέμῳ ληφθεῖσα [2] ὑπὸ Κωάδου βασιλέως Περσῶν, ἐπελθόντος τοῦ βασιλέως μετὰ δυνάμεως πολλῆς. Ελαβε δὲ αἰχμαλώτους ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Περσῶν Κωνσταντῖνον, στρατηγὸν Ρωμαίων δυνατὸν, φυλάττοντα τὴν αὐτὴν Θεοδοσιούπολιν, καὶ ἄλλους δὲ πολλούς· οἵτινες καὶ ἐτελεύτησαν ἐν τοῖς Περσικοῖς μέρεσι. καὶ ἐπεστράτευσε κατὰ Περσῶν ὁ αὐτὸς Αναστάσιος βασιλεὺς, πέμψας Αρεόβινδον, τὸν Δαγαλαΐφου υἱὸν, στρατηλάτην ἀνατολῆς, τὸν ἄνδρα Ιουλιάνας, [3] καὶ Πατρίκιν στρατηλάτην τοῦ μεγάλου Πραισέντου, καὶ Υπάτιον στρατηλάτην Πραισέντου, τὸν υἱὸν Σεκουνδίνου τοῦ πατρικίου, καὶ τὸν πατρίκιον Αππίονα, ποιήσας αὐτὸν ἔπαρχον πραιτωρίων ἀνατολῆς, καὶ πλῆθος ἄπειρον στρατιᾶς μετ᾽ αὐτῶν πεζικῆς καὶ ἱππικῆς δυνάμεως. καὶ συνέβαλον

πρόσοδον ἀντ᾽ αὐτοῦ.] Θεῖαι λαργιτίωνες iſtæ Fiſcus erat, ſive Theſaurus Imperatorius, ex quo ſumptus in publicum impendebantur. Reditus enim Imperatoris trium erant generum, uti nos docet Scholiaſtes Baſilic. Eclog. 7. πατριμώνια, *Patrimoniales*, ut Domus, Prædia, & quæcunque Jure hæreditario ei obtigerunt; πριβάτα, *Privati*, ubi proventus publici Imperatori ceſſerunt in uſum privatum; & Λαργιτίωνες, τουτέστιν ὅτου αἱ δημόσιαι εἴσοδοι εἰς δημοσίας ἀναλίσκονται χρείας, καὶ τοῦ κοινοῦ· Et *Largitiones*, ubi Proventus Publici in uſum Publicum impendebantur.

1 κατὰ πόλιν τῆς Ρωμανίας.] Ut Conſtantinopolis, *Nova Roma*, ita etiam Imperium Conſtantinopolitanum, *Romania*, dicebatur: & Imperio Orientali ſubditi omnes *Romanos* ſeſe appellarunt.

2 ὑπὸ Κωάδου βασιλέως Περσῶν.] Procopio, Cedreno, & quibuſdam aliis, *Cabades*, dicitur.

3 καὶ Πατρίκιν στρατηλάτην --- καὶ Υπάτιον.] Scr. Πατρίκιον, --- καὶ Υπάτιον. Vide Procop. Gothic. lib. 1. & Marcellini Chron.

μετ᾽

μετ' ἀλλήλων τὰ ἀμφότερα τάγματα, καὶ ἐσφάγησαν πολλοὶ, καὶ ἔπεσαν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν· περὶ τοῦ πολέμου Εὐστάθιος ὁ σοφώτατος χρονογράφος συνεγράψατο· ὅστις καὶ εὐθέως ἐτελεύτησε, μήτε εἰς τέλειον τὴν ἔκθεσιν αὐτοῦ συντάξας. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀναστάσιος μετεστείλατο τὸν στρατηλάτην Ὑπάτιον τὸν Σεκουνδίνου ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἔπεμψεν ἀντ' αὐτοῦ τὸν ἐνδοξότατον Κέλερα [1] τὸν Ἰλύριον, ἄνδρα σοφόν· καὶ ἀνεδόθησαν αἱ πόλεις αἱ κατεχόμεναι ὑπὸ Περσῶν, διὰ τοῦ αὐτοῦ Κέλερος μαγίστρου. καὶ ἐγένετο εἰρήνη καὶ ἔνδοσις τοῦ πολέμου, καὶ ἀνεχώρησαν τὰ ἐξέρκετα, καὶ ὁ στρατὸς ὅλος Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν.

missò, quamplurimi utrinque ceciderunt: Belli autem hujus historiam exorsus est sapientissimus Chronographus Eustathius; quam tamen, morte præoccupatus, ad exitum non perduxit. Anastasius vero Imperator Hypatium, Secundini filium, [Præsentis] Militiæ Magistrum, ex Perside Constantinopolim revocavit; suffecto in locum ejus Celere Illyrico, viro illustrissimo, & prudentissimo; cujus sub auspiciis occupatæ à Persis urbes iterum redditæ sunt; pacisque conditionibus initis, & induciis belli factis, exercitus utrinque se subduxerunt.

Ὁ δὲ θειότατος Ἀναστάσιος εὐθέως [2] ἐτείχισε τὸ Δορᾶς, χωρίον ὄντα τῆς Μεσοποταμίας, μέγα δὲ ὄντα πάνυ, καὶ ὀχυρὸν, κείμενον μέσον τῶν [3] ὀρέων Ῥωμαίων τε, καὶ Περσῶν· καὶ ἐποίησεν ἐν αὐτῷ δημόσια λουτρὰ δύο, καὶ ἐκκλησίας, καὶ ἐμβόλους, καὶ ὡρεῖα εἰς ἀπόθετα σίτου, καὶ κιστέρνας ὑδάτων. τὸ δὲ αὐτὸ χωρίον διὰ τοῦτο ἐκλήθη Δορᾶς ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος, διότι τὸν βασιλέα Περσῶν ἐκεῖ συνελάβετο, [4] κἀκεῖθεν ἔχει τὸ ὄνομα· νυνὶ δὲ [5] λαβόντα δίκαιον πόλεως, μετεκλήθη Ἀναστασιούπολις. καὶ στήλας τοῦ αὐτοῦ Ἀναστασίου ἀνέστησαν ἐκεῖ.

Tum vero diviniſſimus Anastasius *Doras*, oppidum Mesopotamiæ magnum, & munitiſſimum, in Romani & Persici Imperii finibus situm, muro statim cinxit: ubi etiam Balnea duo Publica, Ecclesias, Porticus, Horrea etiam ad frumentum recondendum, & cisternas aquarum extruxit. Oppidum autem hoc ab Alexandro Macedone ideo, *Doras* appellatum tradunt; quod ibi Persarum Regem bello ceperit. Nunc vero demum civitatis jure donata, Anastasiopolis vocata est; statuis etiam eidem Anastasio à civibus excitatis.

1 τὸν Ἰλύριον.] Scr. Ἰλλύριον.

2 ἐτείχισε τὸ Δορᾶς, χωρίον ὄντα &c.] Scr. ὂν, uti & infra: Urbs vero Δαρᾶς Procopio, Evagrio, Nicephoro, Cedreno, aliisque, præter Chr. Alexandr. Auctorem, omnibus dicta est.

3 ὀρέων.] Scr. ὁρίων.

4 κἀκεῖθεν ἔχει τὸ ὄνομα.] Eandem nominis hujus occasionem assignat, præter alios, Evagrius etiam, Hist. Eccles. lib. 3. cap. 37.

5 λαβόντα] Legendum, λαβόν.

Eodem Imperante Euphemius Patriarcha Conſtantinopolitanus, ut qui Neſtorii partibus adhæſerat, ſede ſua deturbatus, in Euchaitam Ponti relegatus eſt, ſuffecto in locum ejus Macedonio; qui & ipſe ob hæreſim Neſtorianam ejectus eſt. Conſimiliter quoque Flavianus Patriarcha Antiochenus, tanquam Neſtorianus, ad *Petras* Palæſtinæ Tertiæ urbem, relegatus eſt: cui in Patriarchatu Antiochenſi ſuffectus eſt Severus, Monachus, Novembris VI, anno Æræ Antiochenæ DLXI.

Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ [1] καθαιρέθη Εὐφήμιος, ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως· καὶ ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς Εὐχαΐταν ἐπὶ τὸν Πόντον, ὡς Νεστοριανόν· καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Μακεδόνιος, [2] ὅστις καὶ αὐτὸς καθαιρέθη ὡς Νεστοριανός. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ πατριάρχης Ἀντιοχείας Φλαβιανὸς ὡς Νεστοριανὸς ἐξωρίσθη εἰς Πέτρας, πόλιν οὕτω καλουμένην, οὖσαν τῆς τρίτης Παλαιστίνης. καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ Σέβηρος πατριάρχης ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, [3] ἀπὸ μοναζόντων, μηνὶ Νοεμβρίῳ ς', ἔτους χρηματίζοντος κατὰ τοὺς Ἀντιοχεῖς φξα'.

Idem Imperator Joannem Paphlagonem, publicas Prætorii Præfecti chartas tractandi munere liberatum, Exconſulem fecit: & in locum ejus Tractatorem, & Logothetam ſubſtituit Marinum Syrum. Idem etiam Magiſtratus Senatorii ordinis omnes muneribus ſuis levavit; *Vindicibus*, quos vocant, per ſingulas Romaniæ

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς κουφίσας Ἰωάννην τὸν Παφλαγόνα ἐκ τοῦ τρακτεύειν τὰ δημόσια χαρτία τοῦ πραιτωρίου τῶν ἐπάρχων, [4] ἐποίησεν αὐτὸν ἀπὸ ὑπάτων, ἀντ' αὐτοῦ ποιήσας τρακτευτὴν, καὶ λογοθέτην, Μαρῖνον τὸν Σύρον· ὅστις τοὺς πολιτευομένους ἅπαντας ἐπῆρε τῆς βουλῆς, [5] καὶ ἐποίησεν ἀντ' αὐτῶν τοὺς λεγομένους Βίνδικας, εἰς

1 καθαιρέθη Εὐφήμιος.] Scr. καθῃρέθη, uti & in ſequentibus: hunc vero *Euthymium* vocat Cedrenus, falſo.

2 ὅστις καὶ αὐτὸς καθαιρέθη ὡς Νεστοριανός.] Imo tres hi Epiſcopi Orthodoxi, Euphemius, Macedonius, & Flavianus, ab Imperatore Hæretico, (Synchyticorum enim ſectator erat) ut Synodi Chalcedonenſis defenſores, thronis ſuis deturbati, & in exilium miſſi ſunt. Vide Victor. Turonenſ. Marcellin. Zonaram, & Cedrenum.

3 ἀπὸ μοναζόντων.] Marcellinus: *Severus Eutychetis perfidiæ, Anaſtaſio Cæſare volente, ſedem Flaviani Antiſtitis, ex Monacho Epiſcopus, occupavit.* Annus hic erat Chriſti vulgaris DXIII, Clemente & Probo Coſs.

4 ἐποίησεν αὐτὸν ἀπὸ ὑπάτων.] Notandum eſt, hanc dicendi formulam, ἀπὸ ὑπάτων, quandoque Conſulem *Ordinarium*, eum ſcilicet qui jamdudum hac functus fuerit dignitate; quandoque vero *Codicillarem* tantum, ſive Honorarium ſignare Conſulem: uti nos monet doctiſſimus Alemannus, in Notis ſuis ad Procopii Hiſtor. Arcan. quem vide.

5 καὶ ἐποίησεν ἀντ' αὐτῶν τοὺς λεγομένους Βίνδικας.] Βίνδιξ, *Vindex*, Vectigalium exactor. Inter ea quæ ab Anaſtaſio Imp. male geſta ſunt, *Vindices* hoſce in Remp. introductos, cum Vectigalium exactiones antea à Curialibus per ſingulas civitates fierent, ponit Evagrius, lib.

εἰς πᾶσαν πόλιν τῆς Ῥωμανίας. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς [1] προεχειρίσατο κόμητα λαργιτιόνων ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸν ἀπὸ ὑπάτων Ἰωάννην τὸν Παφλαγόνα, τὸν λεγόμενον Καϊάφαν· ὅστις ἅπαν τὸ προχωροῦν κέρμα τὸ λεπτὸν [2] ἐποίησε φολλερὰ προχωρεῖν, εἰς πᾶσαν τὴν Ῥωμαϊκὴν κατάστασιν ἔκτοτε.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἰωάννης τὰ χαλκουργήματα τῆς πλατείας Κωνσταντινουπόλεως ἐχώνευσεν· ἅπερ ὁ θειότατος βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ὡς καλλιστεύοντα, ἀπὸ ἑκάστης πόλεως συναγαγὼν, ἔστησεν, εἰς κόσμησιν τῆς αὐτῆς Κωνσταντινουπόλεως δι' ἀρετῆς. ὁ δὲ αὐτὸς Ἰωάννης χωνεύσας αὐτὰ, ἐποίησεν ἐξ αὐτῶν στήλην μεγάλην εἰς πᾶσαν ὑπερβολὴν τῷ αὐτῷ Ἀναστασίῳ βασιλεῖ· ἥντινα ἔστησεν εἰς τὸν κίονα τὸν μέγαν ἑστῶτα ἀργὸν εἰς τὸν φόρον τοῦ Ταύρου τοῦ λεγομένου· ὅστις [3] κίον πρότερον μὲν εἶχε στήλην Θεοδο-

urbes, in locum eorum suffectis. Idem Imperator Joannem Paphlagonem, Exconsulem, cognomine Caipham, Comitem Largitionum Constantinopoli constituit. Nummos hic, ***Minutos***, dictos, in *Follerales* commutatos, exinde per totum imperium signari jussit.

Idem etiam Joannes statuas æreas omnes, à divinissimo Constantino Imperatore Constantinopolitanæ urbis ad ornatum ex omnibus undique urbibus advectas, refudit; statuamque exinde magnitudinis plane stupendæ Anastasii ejusdem Imperatoris conflavit; columnæque ingenti, quæ in Tauri Foro stetit vacua, imposuit: Quæ quidem Columna Theodosii Magni statuam, terræmotuum priorum vi jam

lib. 3. cap. 42. περιεῖλε δὲ καὶ τὴν τῶν φόρων εἴσπραξιν ἐκ τῶν βουλευτηρίων, τοὺς καλουμένους Βίνδικας ἐφ' ἑκάστῃ πόλει προβαλλόμενος, ἐσηγήσει φασὶ Μαρίνου τοῦ Σύρου, τὴν κορυφαίαν διέποντος τῶν ἀρχῶν, ὃν οἱ πάλαι ὕπαρχον τῆς αὐλῆς ἐκάλουν· ὅθεν καὶ τὰ πολὺ οἵ τε φόροι διερρύησαν, τό τε ἄνθος τῶν πόλεων διέπεσε, &c. Vide etiam Nicephorum, lib. 16. cap. 44.

1 προεχειρίσατο κόμητα λαργιτιόνων.] Comitum in Imperio Orientali multiplex erat dignitas: Vox autem Primarium quendam in re unaquaque signare videtur. Quæ vero Λαργιτίωνες sint, supra diximus.

2 ἐποίησε φολλερὰ προχωρεῖν.] De hoc Marcellinus, ad Anastasii Imp. annum 7. *Nummis, quos Romani Terentianos* (leg. Teruntianos) *Græci Phollerates vocant, Anastasius Princeps suo nomine figuratis, placabilem plebi commutationem distraxit.* φόλις autem, sive φόλλις, uti infra lib. 18. scribitur, idem est, quod ὀβολός. Suidas: ὀβολοί εἰσιν αἱ καλοῦσι φόλλεις· Procop. etiam Arcan. Hist. ἃ δὲ καὶ ἐς τὰ κέρματα τοῖς βασιλεῦσιν εἴργασται, οὐ μοι παρετέον οἴομαι εἶναι. τῶν γὰρ ἀργυραμοιβῶν πρότερον δέκα καὶ διακοσίους ὀβολοὺς, οὓς φόλλεις καλοῦσιν, ὑπὲρ ἑνὸς στατῆρος χρυσοῦ προΐεσθαι τοῖς ξυμβάλλουσιν εἰωθότων, αὐτοὶ ἐπιτεχνώμενοι κέρδη οἰκεῖα, ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατὸν μόνους ὑπὲρ τοῦ στατῆρος δίδοσθαι τοὺς ὀβολοὺς διεπράξαντο. Erat autem Follis XII pars Siliquæ: Siliqua vero Nomismatis, sive Aurei Solidi pars est XXIV. Vide Scholiasten Basilic. Eclog. 23. apud Meurs. in voce μιλιαρίσιον.

3 κίον.] Scr. κίων.

exinde

exinde excuſſam, olim ſuſtinuerat.

Eodem tempore Edicto ſuo cavit Imperator Anaſtaſius, ne quis *Copidermiæ* Chirographum faceret: ſed nec *Copidermum*, vel nomine tenus, uſpiam vigere voluit. Edicti autem verba ſic ſe habent: "Quoniam nobis in votis eſt, "uti omnes à Jugo ſervitutis "eſſent liberi; quonam igi-"tur pacto liberos homines in "Conditionem ſervilem in-"duci patiamur? Idem etiam Imperator, divino ſuo Edicto ſancivit, ne quis, abſque Literis Imperatoriis, quoſcunque, ſive mares, ſive fœminas, in Liberos ſibi adoptaret: ex eo, quod Liberi Adoptitii Legitimorum jus habeant, in bonis Adoptantis, etiam ex Inteſtato, ſuccedendi.

Eodem imperii ejus tempore, tumultu in populo Alexandrino, ob olei defectum, concitato, Theodoſius, Auguſtalis eorum, ex Antiochia oriundus, Calliopii Patricii filius, interfectus eſt, anno Æræ An-

σίου τοῦ μεγάλου, καὶ τὴν πεσοῦσαν εἰς τοὺς φόβους ἡ αὐτὴ στήλη μόνη.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἐξεφώνησεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς διάταξιν, ὥστε [1] μὴ ποιεῖν τινα ἔγγραφον Κοπιδερμίας· μήτε δὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ Κοπιδέρμου ὀνομάζεσθαι, μήτε τὸ πρᾶγμα γίνεσθαι· τῆς αὐτοῦ νομοθεσίας ἐχούσης οὕτως· "ὅτι ἡμῖν ἐστιν εὐχὴ, "τοὺς ἐν ζυγῷ δουλείας ἐλευθεροῦν· "πῶς οὖν ἀνεξόμεθα, τοὺς ἐν ἐλευ-"θερίᾳ ὄντας ἄγεσθαι εἰς δουλικὴν "τύχην; ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἕτερον ἐξέθετο θεῖον τύπον, ὥστε μηδένα, δίχα σάκρας, τινὰ τεκνοποιεῖσθαι, μήτε ἄῤῥεν, μήτε θῆλυ, ἀλλὰ ἀπὸ θείας σάκρας· διὰ τὸ, καὶ τὸ τεκνοποιούμενον ἔχειν δίκαιον υἱοῦ νομίμου, καὶ θυγατρὸς, εἰς τὸ καὶ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομεῖν τὴν οὐσίαν τοῦ τεκνοποιουμένου αὐτόν.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, οἱ δῆμοι Ἀλεξανδρείας τῆς μεγάλης ἐστασίασαν, καὶ ἐφόνευσαν τὸν Αὐγουστάλιον αὐτῶν, Θεοδόσιον ὀνόματι, τὸν καταγόμενον ἀπὸ Ἀντιοχείας, τὸν υἱὸν Καλλιοπίου τοῦ πατρικίου, διὰ λεῖψιν ἐλαίου, ἔτους χρηματίζοντος κατὰ

---

1 μὴ ποιεῖν τινα ἔγγραφον κοπιδερμίας.] Et in proximis, μήτε δὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ κοπιδέρμου ὀνομάζεσθαι. Nova prorſus, mihique inaudita ſunt hæc vocabula: à δέρμα tamen, quod *Cutem* ſignat, & κοπὴ, *Sectio*, *Inciſio*, compoſita videntur: adeo ut κοπιδερμία, *Cuticidium*, reddi poſſe videatur. Quoniam vero Lege hac cautum fuit, ne quis *Liber* homo *Servus* fieret, Judæos præcipue eam reſpicere exiſtimo. Hos enim Servos emere, eoſque circumcidere conſueviſſe, colligimus ex Lege quadam de hac re à Conſtantio & Conſtante Impp. lata, quam nobis exhibet Cedrenus, his verbis: Κωνστάντιος δὲ καὶ Κώνστας ἐνομοθέτησαν, Ἰουδαῖον μὴ ὠνεῖσθαι δοῦλον· ἐπεὶ ἀφαιρεῖσθαι αὐτὸν εἰς τὸν δημόσιον λόγον. εἰ δὲ καὶ περιτεμεῖν τολμήσει δοῦλον, ξίφει τιμωρεῖσθαι, καὶ τὴν τούτου δημοσιεύεσθαι οὐσίαν. *Conſtantius & Conſtans legem tulerunt, Ne quis Judæus ſervum emeret: Emptum publicari juſſerunt. Si quis circumcidere Servum auſus eſſet, gladio feriri, & bona ejus publicari.* Lex itaque iſta, à Conſtantio & Conſtante Impp. primitus lata, ab Anaſtaſio tandem denuo forte propoſita fuerit.

τῆς Ἀντιοχείας φξδ΄, ἰνδικτιῶνος θ΄. καὶ ἀγανακτήσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, πολλοὺς ἐτιμωρήσατο ἐξ αὐτῶν τῶν Ἀλεξανδρέων, ὡς τυραννήσαντας τὸν ἄρχοντα αὐτῶν.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας [1] ἐτυράννησε Βιταλιανὸς ὁ Θρὰξ, διὰ πρόφασίν τινα, φησὶ, λέγων, ὅτι διὰ τοὺς ἐξορισθέντας ἐπισκόπους. καὶ παρέλαβε τὴν Θρᾴκην, καὶ Σκυθίαν, [2] καὶ Μυσσίαν, ἕως Ὀδύσσου καὶ Ἀγχιάλου, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ πλῆθος Οὔννων καὶ Βουλγάρων. καὶ ἔπεμψεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ὑπάτιον, τὸν στρατηλάτην Θρᾴκης, καὶ παρετάξατο αὐτῷ· καὶ προδοθεὶς παρελήφθη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Βιταλιανοῦ· καὶ δοθέντων χρημάτων πολλῶν, ἀνεδόθη Ῥωμαίοις· καὶ διαδεχθέντος τοῦ αὐτοῦ Ὑπατίου, μετὰ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπάνοδον αὐτοῦ, προήχθη ἀντ' αὐτοῦ στρατηλάτης Θρᾴκης Κύριλλος [3] Ἰουλλιρυκιανός. καὶ εὐθέως ἀπελθὼν παρετάξατο τῷ αὐτῷ Βιταλιανῷ· καὶ συνέκρουσε, καὶ ἔπεσον πολλοὶ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν· καὶ περιγενόμενος ὁ Κύριλλος, εἰσῆλθεν ἐν Ὀδύσσῳ τῇ πόλει, καὶ διῆγεν ἐκεῖ, Βιταλιανοῦ ἀναχωρήσαντος ἐκ τῶν μερῶν ἐκείνων. διὰ δόσεως δὲ χρημάτων ἐξηγόρασεν ὁ αὐτὸς Βιταλιανὸς τοὺς φυλάττοντας τῆς αὐτῆς Ὀδύσσου

tiochenæ DLXIV, Indict. IX. Quo Alexandrinorum facto commotus Imperator, à multis eorum, ob vim Præfecto suo illatam, pœnas exegit.

Ejusdem sub Imperio Vitalianus Thrax, vindictam prætexens Episcoporum exulantium, arma sumpsit; & collecto sibi Hunnorum, & Bulgarorum numeroso exercitu, Thraciam, Scythiam, Mysiamque, Odyssum usque, & Anchialum, occupavit. Adversus hunc Imperator Hypatium, Thraciæ militum Magistrum, emisit: qui, prælio cum eo commisso, proditione quadam captus, in Vitaliani manus devenit: numeratoque pecuniarum ingenti pondere, Romanis iterum restitutus est. Constantinopolim vero post reversum, Imperator magistratu abdicavit; subrogato in locum ejus Cyrillo Illyriciano; qui & ipse cum Vitaliano armis decertabat. Prælio autem commisso, plurimi utrinque ceciderunt: Cyrillus autem superior factus, Odyssum urbem se recepit; Vitaliano etiam ex regionibus illis recedente. Vitalianus interim, missis per cognatos eorum qui ad portas Odyssi excubias agebant

1 ἐτυράννησε Βιταλιανὸς ὁ Θρᾷξ.] Thracem hunc faciunt etiam Evagr. lib. 43. Nicephor. lib. 16. cap. 38. & Zonaras: Marcellinus tamen in Chronico, & Jornandes de Regn. Successf. Scytham eum fuisse volunt.

2 καὶ Μυσσίαν.] Scr. Μυσίαν· Evagrius interim corrigendus, lib. 3. cap. 43. ubi legitur καὶ Μυδίαν.

3 Κύριλλος Ἰουλλιρυκιανός.] Forte scribendum, ὁ Ἰλλυρικιανὸς, *Illyricus*, vel *Illyricianus*, quomodo recentiores locuti sunt. Ita habemus apud Marcellinum in Chron. ad annum 499. *Aristus Illyricianæ ductor militiæ*: & ad an. 530. *Mundo, Illyricianæ militiæ ductor*, &c.

pecu-

pecuniis, factiſque etiam pollicitationibus aliis quibuſdam, Cuſtodes corruperat. Proditione itaque facta, Vitalianus urbem noctu ingreditur, captumque ibi Thraciæ Militum Magiſtrum, Cyrillum interfecit. Tum vero Thraciam rurſus omnem, & Europam deprædabatur, ad Sycas etiam ipſas perveniens, Trajectumque Conſtantinopolitanum; urbem etiam ipſam invadere, in animo habens. Itaque in Trajectu ipſo, ad S. Michaelis Archangeli, quæ in Soſthenio eſt, Ædem Oratoriam, cum ſuis conſedit. Imperator autem, accerſito prius per Marinum Proclo, Philoſopho Athenienſi, magni nominis viro: "Dic Philoſophe, inquit ei Anaſtaſius Imperator, "quid "de Cane hoc facturus ſum, "qui ſic Me, Rempublicam"que perturbat? Reſpondet ei Proclus: "Animum ne de"ſpondeas Imperator; quam"primum enim armatos ali"quot in illum emiſeris, fu"gam ſine mora capeſſurus eſt. Edixit itaque Imperator Marino Syro, Expræfecto, qui ei cum Proclo verba facienti adſtabat, uti ipſe Vitalianum, qui è regione Conſtantinopolis cum copiis ſuis conſederat, adoriretur. Proclus autem Phi-

πόλεως τὰς πόρτας, πέμψας διά τινων συγγενῶν τῶν αὐτῶν [1] πορταρείων χρήματα, καί τινας ἐπαγγελίας. προδοσίας δὲ γενομένης, εἰσῆλθε νυκτὸς εἰς τὴν Ὀδυσσὸν πόλιν ὁ αὐτὸς Βιταλιανὸς, [2] καὶ παρέλαβε τὸν στρατηλάτην Θρᾴκης Κύριλλον, καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν. καὶ ἦλθε πραιδεύων πάλιν πᾶσαν τὴν Θρᾴκην, καὶ τὴν Εὐρώπην, ἕως οὗ ἦλθεν ἐν Σύκαις, καὶ ἐπὶ τὸν ἀνάπλουν πέραν Κωνσταντινουπόλεως, βουλόμενος καὶ αὐτὴν Κωνσταντινούπολιν λαβεῖν. καὶ ἐκάθητο ἐν τῷ ἀνάπλῳ, ἐπὶ τὸ λεγόμενον [3] Σωσθένην, ἐν τῷ Εὐκτηρίῳ τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ. ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀναστάσιος προφθάσας μετὰ ταῦτα μεταστειλάμενος, διὰ Μαρίνου, τὸν φιλόσοφον Πρόκλον, τὸν Ἀθηναῖον, ἄνδρα περιβόητον. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος· "Τί ἔχω ποιῆσαι τῷ κυνὶ τούτῳ, "ὅτι οὕτως ταράσσει με καὶ τὴν πολι"τείαν, φιλόσοφε; ὁ δὲ Πρόκλος εἶπεν αὐτῷ· "Μὴ ἀθυμήσεις βασι"λεῦ· φεύγει γὰρ, καὶ ἀπέρχεται, ἢ "μόνον πέμψεις κατ' αὐτοῦ τινας. καὶ εὐθέως ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος εἶπε Μαρίνῳ τῷ Σύρῳ τῷ ἀπὸ ἐπάρχων, ἑστῶτι πλησίον ὅτε διελέγετο ὁ βασιλεὺς τῷ φιλοσόφῳ Πρόκλῳ, ὁπλίσασθαι κατὰ τοῦ αὐτοῦ Βιταλιανοῦ, ὄντι εἰς τὸ πέραν Κωνσταντινουπόλεως. καὶ λέγει Πρόκλος ὁ φιλόσοφος, ἔμπροσθεν τοῦ

1 πορταρείων.] πόρτα, *Porta*; inde πορτάριος, *Portarius*, qui portam cuſtodit.

2 καὶ παρέλαβεν τὸν στρατηλάτην Θρᾴκης Κύριλλον, καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν.] Marcellinus in Chronico: *Cyrillum loquacem magis, quam ſtrenuum militiæ ductorem, inter duas pellices Vitalianus reperit dormientem, eumque mox abſtractum cultro Getico jugulavit.* Vide tamen Evagrium etiam, lib. 3. cap. 43. & Nicephorum lib. 16. cap. 38. qui rem aliter narrant.

3 Σωσθένην.] Scr. Σωσθένιον· de loco hoc vide quæ ſupra annot. ad lib. 4.

βασι-

βασιλέως, Μαρίνῳ τῷ Σύρῳ· "ὃ "δίδωμί σοι λάβε, καὶ ἔξελθε κατὰ τοῦ "αὐτοῦ Βιταλιανοῦ. καὶ ἐκέλευσεν ὁ αὐτὸς φιλόσοφος ἐνεχθῆναι τὸ λεγόμενον, θεῖον ἄπυρον, πολὺ, εἰπὼν τριβῆναι αὐτὸ ὡς εἰς μίγμα λεπτὸν, καὶ δέδωκε τῷ αὐτῷ Μαρίνῳ, εἰρηκὼς αὐτῷ· "ὅτι, ὅπου ῥίψεις ἐξ αὐτοῦ, "εἴτε εἰς οἶκον, εἴτε ἐν πλοίῳ, μετὰ τὸ "ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον, εὐθέως ἅπτεται "ὁ οἶκος, ἢ τὸ πλοῖον, καὶ ὑπὸ πυρὸς "ἀναλίσκεται. ὁ δὲ Μαρῖνος παρεκάλεσε τὸν βασιλέα, ἵνα ἕνα τῶν στρατηλάτων αὐτοῦ πέμψῃ, λαμβάνοντα τὸ βοήθημα· καὶ εὐθέως μετεστείλατο ὁ βασιλεὺς Πατρίκιον τὸν Φρύγα, τὸν στρατηλάτην, καὶ Ἰωάννην τὸν Βαλεριανῆς· καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁπλίσασθαι κατὰ τοῦ αὐτοῦ Βιταλιανοῦ, εἰς τὸ πέραν, λαμβάνοντας πλοῖα δρομόνων, καὶ στρατιώτας. καὶ ἔπεσον ἐπὶ τοὺς πόδας τοῦ βασιλέως, λέγοντες· "ὅτι, καὶ αὐτοῦ, καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ "οἱ δύο ἡμεῖς φίλοι ἤμεθα· καὶ μὴ "συμβῇ, τινὰ ἀποτυχίαν γενέσθαι, καὶ "ὑπονοηθῶμεν ὡς προδόται. καὶ ἀγανακτήσας κατ' αὐτῶν ὁ βασιλεὺς, ἔβαλεν αὐτοὺς ἔξω τοῦ παλατίου· καὶ κελεύσας Μαρίνῳ τῷ Σύρῳ λαβεῖν τοὺς δρόμωνας, καὶ τὸ θεῖον ἄπυρον, καὶ τὴν στρατιωτικὴν βοήθειαν ὁπλισαμένην, καὶ ἐξελθεῖν κατὰ τοῦ αὐτοῦ Βιταλιανοῦ. ἀκούσας δὲ Βιταλιανὸς ὅτι μετὰ πολλῆς βοηθείας ἐξέρχεται ὁ Μαρῖνος κατ' αὐτοῦ, ὅσα εὗρε πλοῖα ἐκράτησε, καὶ ἐγόμωσεν αὐτὰ Οὐννικὴν καὶ Γοτθικὴν χεῖρα, ὡπλισμένους. καὶ ὥρμησεν εἰσελθεῖν εἰς

losophus Marinum Syrum, coram Imperatore, in hunc modum allocutus; "Tu, inquit, "Vitalianum adorturus, quod "tibi dabo, modo sumas velim. Jussit itaque Philosophus ingens vivi sulphuris pondus adduci; quod in partes minutissimas contritum, Marino dedit: "Hoc, inquiens, qui"buscunque tu tectis, aut na"vigiis superinjeceris, ea sta"tim ab exortu solis accensa "conflagrare videbis, adeoque "ab ignibus absumi. Sed Marinus quoque Imperatorem adhortatus est, uti aliquem ex Magistris Militum, armata manu instructum, belli socium sibi daret. Accersitis itaque Patricio Phryge, Militum Magistro, & Joanne, Valerianæ F. edixit illis Imperator; uti cum militum & navigiorum apparatu trajicientes, Vitalianum adorirentur. Ad pedes itaque ejus hi procidentes; "Nos, inquiunt, "Tui ipsius Patris"que tui amicissimi semper "fuimus: [veremur autem] "ne, si quid secius acciderit, "Nos proditionis postulare"mur. Sed movebant hæc Imperatori stomachum: itaque duobus illis ex Palatio ejectis, Marino Syro negotium dedit; uti dromonibus, & armata manu acceptis, & assumpto secum vivo sulphure, Vitalianum ipse aggrederetur. Vitalianus autem ubi audierat Marinum, copiis magnis instructum, sibi imminere adversarium; navigiorum quodcunq; potuit corrasit: quibus Gothicis Hunnicisque co_

piis onuſtis, Conſtantinopolim ipſam aggredi in animo habuit; inani ſcilicet ſpe fretus ipſam occupandi, Marinumque obviam ſibi prodeuntem, cum copiis ejus omnibus, opprimendi. Marinus autem de vivo illo Sulphure, quod à Philoſopho acceperat, navigiis undique diſtribuit; Nautis inſuper indicans, & militibus, nil armis opus eſſe; modo ut de vivo illo ſulphure acciperent juſſit, navibuſque in adverſum occurrentibus immitterent; quæ exinde ſtatim conflagraturæ eſſent. Quod ſi ulteriorem etiam ripam occupare potuerint, hoc ipſum tectis hoſtium Imperatoris uti injicerent, in mandatis dedit. Marinus itaque, ubi præceptum quod à Philoſopho acceperat, de navigiis hoc modo comburendis, vectoribuſque ſubmergendis, militibus ſuis tradidiſſet, ulteriorem Trajectus ripam petit, Vitalianum aggreſſurus. Sed & Vitalianus quoque Marino ſeſe obviam dedit; propiuſque jam à ſe invicem claſſes abfuerunt, è regione Templi S. Teclæ, quod Sycis eſt, juxta ſinus locum qui *Bytharium* dicitur. Ubi ad horam diei tertiam, navali prælio commiſſo, dere-

Κωνσαντινέπολιν, θαῤῥῶν ὅτι πάντως αὐτὴν λαμβάνει, καὶ Μαρῖνον δὲ ἀπαντῶντα ἀναλίσκει, μεθ' ἧς ἔχει βοηθείας. ὁ δὲ Μαρῖνος [1] ἐρόγευσε τὸ θεῖον ἄπυρον ὃ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ φιλόσοφος εἰς ὅλα τὰ πλοῖα τῶν δρομόνων, εἰρηκὼς τοῖς ναύταις καὶ τοῖς στρατιώταις, ὅτι οὐ χρεία ὅπλων, ἀλλ' ἵνα [2] ῥίπτετε ἐκ τούτου εἰς τὰ ἐρχόμενα κατέναντι ὑμῶν πλοῖα, καὶ καίονται. εἰ δὲ πέραν ἀπέλθωμεν εἰς τοὺς οἴκους ἔνθα εἰσὶν οἱ ἐχθροὶ τοῦ βασιλέως, ἐκεῖ ῥίψατε. ὁ δὲ Μαρῖνος, καθὼς εἶπεν αὐτῷ ὁ φιλόσοφος, ὅτι ἀνάπτονται ὑπὸ τοῦ πυρὸς τὰ πλοῖα, [3] καὶ ποντίζονται αὔτανδρα, παρήγγειλεν αὐτοῖς ῥίπτειν· καὶ ὥρμησεν εἰς τὸ πέραν, κατὰ Βιταλιανοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ. καὶ κατέλαβον καὶ τὰ πλοῖα Βιταλιανοῦ, καὶ εὑρέθησαν ἔγγιστα ἀλλήλων, κατέναντι τῆς ἁγίας Θέκλης τῆς ἐν Συκαῖς, εἰς τὸν τόπον τοῦ ῥεύματος, [4] ὅπου λέγεται τὸ Βυθάριν. καὶ γίνεται ἐκεῖ ἡ ναυμαχία, ὥραν τρίτην τῆς ἡμέρας· καὶ ἀνήφθησαν ἐξαίφνης ὑπὸ πυρὸς τὰ

1 ἐρόγευσε.] Scr. ἐῤῥόγευσε.

2 ῥίπτετε.] Scr. ῥίπτητε.

3 καὶ ποντίζονται αὔτανδρα.] Heſychius: Αὔτανδρον, σὺν αὐτοῖς τοῖς ἀνδράσιν.

4 ὅπου λέγεται τὸ Βυθάριν.] Scr. Βυθάριον. Evagrius de hac navali pugna verba habens, lib. 3. cap. 43. καὶ πρῶτα μὲν ἀνεκώχευον· εἶτα μετὰ τοὺς ἔκπλους καὶ τοὺς ἀκροβολισμοὺς μεταξὺ τοῖν δυοῖν στρατοπέδοιν, ναυμαχίας καρτερᾶς συστάσης περὶ τὰ καλούμενα Βυθάρια, φεύγει μὲν προτροπάδην τρεῖς μόνας κρουσάμενος ὁ Βιταλιανὸς, &c. *Bythias* etiam dictus eſt locus iſte, ut ex Dionyſii Anaplo nos docet Petr. Gyllius de Boſp. Thrac. l. 2. cap. 9. *Deinde eſt Calamus, & Bythias: ille à Calamorum multitudine, hic ab alta protectione promontoriorum circumſurgentium nominatur.* Idem tamen ſui oblitus, de Topograph. Conſtantin. lib. 4. cap. 10, *Vitharia* locum hunc vocat, Vitaliani profligati hiſtoriam ex Evagrio recitans.

πλοῖα

πλοῖα ἅπαντα Βιταλιανοῦ τοῦ τυράννου, καὶ ἐποντίσθησαν εἰς τὸν βυθὸν τοῦ ῥεύματος, μεθ' ὧν εἶχον Γότθων, καὶ Οὔννων, καὶ Σκυθῶν στρατιωτῶν συνεπομένων αὐτῷ. ὁ δὲ Βιταλιανὸς, καὶ οἱ εἰς τὰ ἄλλα πλοῖα, προσεσχηκότες τὸ γεγονὸς, [1] ὅτι ὑπὸ πυρὸς αἰφνίδιον ἀνάπτονται τὰ ἑαυτῶν πλοῖα, ἔφυγον, καὶ ὑπέστρεψαν ἐπὶ τὸν ἀνάπλουν. Μαρῖνος δὲ ὁ ἀπὸ ἐπάρχων, περάσας ἐν Σύκαις, ὅσους εὗρε τῶν Βιταλιανοῦ εἰς τὰ προάστεια, ἢ εἰς οἴκους ἀνεῖλε, καταδιώκων αὐτοὺς ἕως τοῦ ἁγίου Μάμαντος· καὶ γενομένης ἑσπέρας ἔμεινε Μαρῖνος, καὶ ἡ βοήθεια αὐτοῦ φυλάττουσα τὰ ἐκεῖ. ὁ δὲ Βιταλιανὸς ἔφυγε νυκτὸς, μετὰ τῶν ὑπολειφθέντων αὐτῷ, ἐκ τοῦ ἀνάπλου, ὁδεύσας ἐν τῇ αὐτῇ νυκτὶ μίλια ξ'· καὶ πρωΐας γενομένης, οὐδεὶς εὑρέθη εἰς τὸ πέραν, ἐκ τοῦ αὐτοῦ Βι-

pente Tyranni Vitaliani claſſis conflagrans, una cum Gothorum, Hunnorum, & Scytharum, quos ſibi adſciverat, copiis, profundo mari demerſa eſt. Vitalianus autem ipſe, quique in reliquis erant navibus, claſſem ab ignibus ſic abſumptam videntes; in fugam verſi, Trajectum repetierunt. Marinus itaque copiis trajectis, quotquot eorum qui à Vitaliani partibus ſteterant, Sycarum in ſuburbiis, vel domibus invenit, omnes è medio ſuſtulit, inſectatus eos uſque ad D. Mamantis templum: Ubi nocte jam ingruente, ipſe cum copiis ſuis conſedens excubias agebat. Vitalianus interim cum ſuis, qui ex clade ſuperfuerunt, omnibus noctu ex Trajectu fugit, milliaria per eam noctem LX emenſus: adeo ut mane proximo Vitaliani ex militibus, ad ulteriorem ripam, nec unus

1 ὅτι ὑπὸ πυρὸς αἰφνίδιον ἀνάπτονται τὰ ἑαυτῶν πλοῖα.] Navalis hujus victoriæ, quam Anaſtaſius Imp. Procli Mathematici ope adverſus Vitalianum adeptus eſt, meminit etiam Zonaras: qui tamen non ſulphure vivo navibus injecto, ſed ſpeculis Uſtoriis eam effectam tradit: κάτοπτρα γὰρ ἄδεται χαλκεῦσαι πυρφόρα ὁ Πρόκλος, καὶ ἐκ τοῦ τείχους ταῦτα ἀπαιωρῆσαι κατέναντι τῶν πολεμίων νεῶν· τούτοις τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων προσβαλουσῶν, πῦρ ἐκεῖθεν ἐκκεραυνοῦσθαι, καταφλέγειν τὴν νηΐτην τῶν ἐναντίων στρατόν. *Nam ſpecula ex ære fabricaſſe uſtoria fertur Proclus, eaque de muro è regione hoſtilium navium ſuſpendiſſe: in quæ cum ſolares radii impegiſſent, ignem inde fulminis inſtar erumpentem claſſiarios, ipſaſque naves hoſtium combuſſiſſe.* Verum non ſatis video, quo pacto fidem iſtis adhibere poſſimus, Marcellinum legentes, hujuſce ævi ſcriptorem; Juſtiniani enim adhuc Patricii cancellos ſe egiſſe, teſtatur ipſe. Hic itaque, de hac Vitaliani invaſione verba faciens, hæc habet: *Miſſi ſunt ad Vitalianum Senatores, qui pacis cum eo leges componerent: nonaginta auri pondera, exceptis regalibus muneribus, pro precio tunc accepit Hypatii.* Et paulo poſt: *Magiſter militum Vitalianus per Thraciam factus, Hypatium quem captivum catenatumque apud Acres caſtellum tenebat, reverſus ſuo remiſit avunculo.* Victor etiam Turonenſis, hujus æqualis, licet non precio Vitalianum amotum dicat, armis tamen propulſatum omnino negat: *Vitalianus Comes cum manu valida Barbarorum Conſtantinopolim veniens, in Soſthene ſedit: qui non aliter poſtulatus pacem Anaſtaſio Imperatori promittit, niſi prius defenſores Synodi Chalcedonenſis relegatos exilio ſedibus propriis reddat,* &c. Verum cum Victor hæc Anaſtaſii Imp. an. XXIV. geſta narret, Marcellinus ad annum ſequentem, Anthemio & Florentio Coſs. ea refert.

quidem inventus eſſet. Hanc vero Imperio victoriam conciliavit Salvator Chriſtus, & Fortuna Imperatoris. Anaſtaſius itaque Imperator, ad Soſthenium Proceſſum faciens, in templo S. Michaelis Archangeli, gratias Deo, per plures dies, ſolennes habuit. Proclus autem Philoſophus Athenienſis, diſcedendi facultate ab Imperatore impetrata, dimiſſus eſt, quatuor Centenaria accipere ab ipſo juſſus: Quibus tamen non acceptis, vacuus in urbem ſuam diſcedere maluit; ubi paulo poſt diem obiit. Dixerunt autem ex Conſtantinopolitanis nonnulli, Sulphur hoc vivum, in aërem projectum, ſubtiliſſimum cum ſit, radiis ſolaribus accendi; & Naturæ etiam viribus hæc perfici potuiſſe. Cæterum Vitalianus, in Anchialum ſecedens, illic demum acquievit.

Ejuſdem Anaſtaſii ſub Imperio Hunni Sabiri, gens bellicoſiſſima, Portis Caſpiis trajectis, Cappadociam aduſque penetrarunt: quam, una cum iis etiam omnibus, quas præteribant, regionibus Romanorum deprædantes, quamplurimos occiſioni dederunt: & poſſeſſionibus eorum ignibus devaſtatis, cum præda ingenti receſſerunt. Accedentibus itaque ad Imperatorem à ſingulis ſuis urbibus qui bonis ſuis exuti

ταλιανοῦ· καὶ ἐνίκησεν ὁ σωτὴρ Χριστὸς, καὶ ἡ τοῦ βασιλέως τύχη. καὶ ἐποίησε πρόκεσσον ὁ βασιλεὺς Αναστάσιος εἰς τὸ Σωσθένιν, ἐν τῷ ἀρχαγγέλῳ Μιχαὴλ εὐχαριστῶν ἐπὶ ἡμέρας πολλάς. ὁ δὲ φιλόσοφος Πρόκλος ὁ Αθηναῖος, αἰτήσας τὸν βασιλέα, ἀπελύθη, μηδὲν ἀναχόμενος λαβεῖν παρὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως· καίτοι κελεύσας αὐτὸν λαβεῖν κεντηνάρια τέσσαρα· ὅστις φιλόσοφος ἀπελθὼν ἐν Αθήναις, εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν, εὐθέως ἐτελεύτησεν. ἔλεγον δέ τινες ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὅτι ἀπὸ τῆς θέρμης τοῦ ἡλίου, ὡς λεπτότατον [1] ὄντα, τὸ θεῖον ἄπυρον ῥιπτόμενον εἰς τὸν ἀέρα ἅπτεται· καὶ φυσικόν ἐστι τοῦτο. ὁ δὲ Βιταλιανὸς ἀπελθὼν ἐν Αγχιάλῳ, ἐκάθητο ἐκεῖ ἡσυχάζων.

Εν δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ αὐτοῦ Αναστασίου βασιλέως, οἱ Οὖννοι Σάβειροι, περάσαντες τὰς Κασπίας πύλας, [2] ἔθνος πολεμικότατον, ἦλθον ἕως Καππαδοκίας, καὶ πραιδεύσαντες αὐτὴν, καὶ ὅσας παρῆλθον χώρας Ρωμαίων, καὶ ἐφόνευσαν πολλοὺς, καὶ ἔκαυσαν τὰ κλήματα, καὶ λαβόντες αἰχμαλωσίαν πολλὴν, ἀνεχώρησαν. ἦλθον δὲ οἱ ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας πραιδευθέντες, καὶ πολλὰ παρέσχεν ὁ βασιλεὺς τοῖς

1 ὄντα.] Scr. ὄν.

2 ἔθνος πολεμικότατον.] Scr. πολεμικώτατον de hac vero Hunnorum Sabirorum irruptione, vide Marcellinum, Victorem Turonenſ. Evagrium lib. 3. cap. 43. Nicephor. lib. 16. cap. 38. & Cedrenum. Munificentiæ tamen hujus Imperatoris in Vectigales ſpoliatos, de qua Auctor paulo infra, apud iſtos ne verbum quidem.

πραιδευ-

περιδωθεῖσιν ἑκάστης πόλεως. ἔκτισε δὲ καὶ τείχη ταῖς μεγάλαις κώμαις Καππαδοκίας, καὶ ἠσφαλίσατο τὰς δύο Καππαδοκίας· καὶ συνεχώρησε πάσαις ταῖς περιδευθείσαις ἐπαρχίαις τὰς συντελείας εἰς τέλειον ἐπὶ ἔτη γ΄.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἡ Ῥόδος νῆσος τὸ τρίτον αὐτῆς πάθος, νυκτός· καὶ πολλὰ αὐτοῖς τοῖς περιλειφθεῖσιν ἐχαρίσατο, καὶ τῇ πόλει, λόγῳ κτισμάτων.

Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐγένετο δημοτικὴ ἐπανάστασις, περὶ τοῦ χριστιανικοῦ δόγματος, παρὰ τῶν Βυζαντίων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὡς βουληθέντος τοῦ αὐτοῦ βασιλέως προσθεῖναι εἰς τὸ Τρισάγιον, τὸ, “[1] Ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, ἐλέησον “ ἡμᾶς· καθὼς ἐν ταῖς ἀνατολικαῖς πόλεσι λέγουσι. καὶ συναθροισθὲν τὸ πλῆθος τῆς πόλεως ἐστασίασε δυνατῶς, ὡς τινος παραξένου προστιθεμένου τῇ πίστει τῶν χριστιανῶν. καὶ θρύλλος ἐγένετο ἐν τῷ παλατίῳ, ὥστε τὸν ἔπαρ-

fuerant, abunde eis ſuppeditatum eſt. Quin & grandiores Cappadociæ pagos Imperator mœnibus cinxit; Cappadociam quoque utramque propugnaculis munivit, ſpoliatas etiam Provincias à tributis quibuſcunque pendendis, per triennium, immunes eſſe juſſit.

Eodem Imperante, tertiam Cœleſtis iræ viciſſitudinem, nocturno tempore paſſa eſt Rhodus inſula: ad quam reſarciendam, ſuperſtitibus incolis Imperator plurima largitus eſt.

Ejuſdem ſub imperio, tumultus in populo Byzantino, Religionis cauſa, inde coortus eſt, quod Imperator Hymno *Triſagio* adjici voluit clauſulam hanc; [“ Qui Crucifixus es “ pro nobis, Miſerere Noſtri] in Eccleſiis Orientalibus recitari ſolitam. Coacta itaque in unum multitudine, perturbatio rerum ingens facta eſt, ac ſi novitium aliquod Chriſtianæ Fidei aſſutum eſſet. In Palatio etiam tumultus erat adeo

1 ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, ἐλέησον ἡμᾶς.] Τρισάγιος, Hymnus eſt, Græca Eccleſia decantari ſolita. Verba autem erant hæc: Ἅγιος ὁ θεὸς, ἅγιος ἰσχυρὸς; ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς· his Petrus Fullo, Eccleſiæ Antiochenæ ſub Leone Imp. antiſtes, clauſulam hanc poſt ἅγιος ἀθάνατος, addidit; Χριστὲ βασιλεῦ, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς· poſtea vero in exilium pulſus, cum tandem denuo à *Zenone* Epiſcopatui ſuo reſtitutus fuiſſet, his omiſſis, Χριστὲ βασιλεῦ, reliqua retinuit, nempe ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς. Cedrenus: πρότερον δὲ προσέθηκε [Πέτρος ὁ Κναφεὺς] τῷ τρισαγίῳ, Χριστὲ βασιλεῦ, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς. ὕστερον δὲ ἐλθὼν. περιεῖλε τὸ, Χριστὲ βασιλεῦ. Deinceps itaque clauſulæ hujus additio apud Antiochenſes, Eccleſiaſque Orientales obtinebat; unde à Conſtantinopolitanis, & Occidentalibus, *Theopaſchitæ*, dicti ſunt Orientales. *Paſſianos* eos vocat Marcellinus: *Die Dominico, dum jubente Anaſtaſio Cæſare per Platonem in Eccleſia pulpito inſiſtentem in hymnum Trinitatis Dei* Paſſianorum Quaternitas *additur, multi Orthodoxorum priſtina voce pſallentes, perfidoſque præcones clamoribus objurgantes, in ejuſdem Eccleſiæ gremio cæſi ſunt.* Vide Evagrium lib. 3. cap. 44. Nicephorum lib. 16. cap. 45. Victorem, & Cedrenum.

gravis, ut Plato urbis Præfectus fuga sibi consulens, latebras quæsierit, ubi à furore populi tutus delitesceret. Populus enim tumultuans, "Imperatorem alium Romaniæ "poscebat. Quin & in ædes Marini Syri, Expræfecti, irruentes, ignem tectis injiciebant, bonaque ejus diripiebant omnia. Sed & æraria quoque ejus expilabant, argentumque inibi inventum, securibus dissecantes, distribuebant. Marinum vero ipsum non invenerunt; quippe hic, fama turbæ numerosioris ædes suas adorturæ accepta, subduxerat sese. Existimabat enim popellus, Marinum, quod Orientalis esset, clausulæ hujus Trisagio adjiciendæ, Imperatori auctorem fuisse. Monachum vero Orientalem, ædibus Marini repertum, comprehendentes interemerunt; contoque affixum caput circumferentes, exclamabant: "Ecce Trinitatis in-"sidiatorem. Tum vero Julianæ nobilissimæ Patriciæ ædes advenientes, virum ejus Areobindum Imperatorem Romanum exclamantes deposcebant. Areobindus itaque fuga evadens, in Trajectu latuit.

χον τὴν πόλιν Πλάτωνα εἰσδραμόντα φυγεῖν, καὶ ἀποκρυβῆναι τὴν τοῦ δήμου ὀργήν. ἔκραζον γὰρ στασιάζοντες· "ἄλλον βασιλέα τῇ Ρωμανίᾳ. καὶ ἀπελθόντες εἰς τὰ Μαρίνου τοῦ Σύρου τοῦ ἀπὸ ἐπάρχων, ἔκαυσαν τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐπραίδευσαν τὰ αὐτοῦ πάντα· αὐτὸν γὰρ οὐχ εὗρον. ἀκούσας γὰρ, ὅτι εἰς τὸν αὐτοῦ τὸ πολὺ πλῆθος τοῦ δήμου ἔρχεται, ἔφυγεν· ἔλεγον γὰρ, ὅτι, ὡς ἀνατολικὸς, αὐτὸς τῷ βασιλεῖ ὑπέβαλε λέγεσθαι τοῦτο. καὶ [1] πραιδεύσαντες τὰ αὐτοῦ δημόσια, τὸν ἄργυρον αὐτοῦ εἰς ἀξίνας ἔκοπτον, καὶ ἐμερίζοντο. εὗρον δὲ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ μονάζοντα ἀνατολικὸν, καὶ τοῦτον συλλαβόντες, ἐφόνευσαν, καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ εἰς κόντον βαστάζοντες, ἔκραζον· "οὗτός ἐστιν ὁ ἐπί-"βουλος τῆς Τριάδος. καὶ ἐλθόντες εἰς τὰ Ἰουλιανῆς τῆς ἐπιφανεστάτης πατρικίας, ἔκραζον διὰ τὸν ἄνδρα αὐτῆς Ἀρεόβινδον βασιλέα τῇ Ρωμανίᾳ· καὶ ἔφυγεν Ἀρεόβινδος ἐν περάματι κρυβείς. [2] καὶ ἀνελθὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀναστάσιος ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ, εἰς τὸ κάθισμα, δίχα διαδήματος· καὶ τοῦτο γνοὺς ὁ

Cæterum Imperator Anastasius in Circum veniens, in Regiam sedem sine Diademate ascendit. Quod ubi populo no-

1 πραιδεύσαντες τὰ αὐτοῦ δημόσια.] δημόσια hic Æraria, vertimus: Τρακτευτὴς enim, & Λογοθέτης, id est, *Publicarum Rationum Minister*, sive *Vectigalium Curator*, erat Marinus, uti Auctor noster supra: ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς κουφίσας Ἰωάννην τὸν Παφλαγόνα ἐκ τοῦ τρακτεύειν τὰ δημόσια χαρτία τοῦ πραιτωρίου τῶν ἐπάρχων, ἐποίησεν αὐτὸν ἀπὸ ὑπάτων, ἀντ' αὐτοῦ ποιήσας τρακτευτὴν, καὶ λογοθέτην Μαρῖνον τὸν Σύρον.

2 καὶ ἀνελθών.] Scr. ἀνῆλθεν; uti habet Chr. Alex.

δῆμος,

δῆμος, εἰσῆλθεν ἐν τῷ Ἱππικῷ· καὶ διὰ θείας προσφωνήσεως αὐτοῦ μετεχειρίσατο τὰ πλήθη τῆς πόλεως, παραγγείλας αὐτοῖς μὴ ὡς ἔτυχε φονεύειν, ἢ ἐπέρχεσθαί τισι· καὶ ἡσύχασεν ἅπαν τὸ πλῆθος, αἰτήσαντες αὐτὸν φορέσαι τὸ στέμμα. καὶ ἐξ ὅτε ἡσύχασε, καὶ ἀνεχώρησε τοῦ συναθροίζεσθαι, ἐκέλευσε κατοχὴν γενέσθαι· καὶ πολλῶν κρατηθέντων, τοὺς μὲν ἐτιμωρήσατο, [1] τοὺς δὲ ἐρυμάτισε διὰ τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως. ταῦτα δὲ ἔπραχον ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, καὶ πλήθους ἀπείρου φονευθέντος, εὐταξία ἐγένετο μεγάλη, καὶ φόβος οὐκ ὀλίγος ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐν ἑκάστῃ πόλει τῆς Ῥωμανίας.

Μετὰ δὲ ὀλίγον καιρὸν εἶδεν ἐν ὁράματι ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀναστάσιος, ὅτι ἔστη ἐναντίον αὐτοῦ ἀνήρ τις τέλειος, [2] εὐσχήμων, βαστάζων κώδικα γεγραμμένον, καὶ ἀναγινώσκων· καὶ ἀναπτύξας τοῦ κώδικος φύλλα πέντε, καὶ ἀναγνοὺς τὸ τοῦ βασιλέως ὄνομα, εἶπεν αὐτῷ· « Ἰδὲ, « διὰ τὴν [3] ἀπληστίαν σου, [4] ἀπα« λείφω δεκατέσσαρα· καὶ τῷ ἰδίῳ

tum fuit, in Hippodromum omnes se contulerunt: turbamque tandem totam, divinis suis sermonibus, Imperator sibi conciliavit: eos insuper hortatus, ne sic temere in quosvis irruentes, ultra cædes patrarent. Tum vero tumultus omnis acquievit; obtestante etiam ipsum popello, uti resumptum Diadema rursus gestaret. Ubi primum autem tumultu sedato, populus domum suam quisque se receperat, seditiosos comprehendi jussit Imperator; quorum nonnullos suppliciis subjecit, alios vero Urbi Præfecto in custodiam tradidit. Hæc autem cum per plures dies perpessi fuissent, infinita hominum multitudine neci data, secuta est inde tranquilla maxime rerum facies; metusque ingens Constantinopoli, omnibusque adeo Romaniæ urbibus, hominum animis incussus est.

Imperator autem Anastasius, non multo post tempore, per somnum vidit, è regione sibi adstantem, virum quendam adultum, ornatumque; qui codicem scriptum ferens, legebat: foliis autem quinque pervolutis, lectoque Imperatoris nomine; ‘Ecce, (inquit) ob in« satietatem tuam, [annos] quatuordecim deleo: simulque

1 τοὺς δὲ ἐρυμάτισε.] Scr. ἠρυμάτισε ἐρύομαι, & ἔρυμαι, *Custodio*; unde ἔρυμα, *Custodia salva*, sive Carcer. Hesychius: ἔρυμα, ὀχύρωμα. φυλακή, κάλυμμα, φύλαξμα· ab ἔρυμα vero Auctor noster verbum ἐρυματίζω formavit.

2 εὐσχήμων.] Chr. Alex. à Radero editum habet λευχήμων, corrupte: Chr. idem ex Jos. Scaligeri editione legit λευχείμων· ad quam lectionem nostram emendandam censeo.

3 ἀπληστίαν σου.] Cedrenus habet, κακοηθιστίαν σου.

4 ἀπαλείφω δεκατέσσαρα.] Ita etiam Chr. Alexandr. Cedrenus legit, τεσσαρεσκαίδεκα ἔτη. Constantinus Manasses:

Σὺν

que eos digito expunxit. A ſomno vero experrectus Imperator, & perterrefactus, Amantium Cubicularium, & Præpoſitum ad ſe vocavit, cui quod per ſomnum viderat aperuit. Amantius ei, "In æternum, inquit, "vivas Imperator. Inſomnium & ego quoque hac ipſa nocte habui. Dum enim Majeſtate Veſtra coram ſtarem, porcus quidam, ingentis apri ſpeciem præ ſe ferens, à tergo mihi venire viſus eſt; qui extremam chlamydis oram in os arripiens, vellicabat mordicus; meque ipſum deorſum agens, dentibus lacerabat, & proculcatum pedibus totum devorabat. Accerſitus igitur ab Imperatore Proclus, Aſianus Philoſophus, ſagaciſſimus ſomniorum conjector, viſionis vim Imperatori expoſuit; brevi ſcilicet eos interituros eſſe.

Imperator autem Anaſtaſius, præter ea quæ ſupra memoravimus; etiam alia vectigalibus ſuis omnibus munera diſtribuit. Quin &, per ſingulas etiam Romaniæ urbes, varia erexit ædificia, mœnia, & aquæductus; portus etiam repurgavit; & Balnea publica

δακτύλῳ αὐτοῦ ἀπήλειψε, φησί. [1] καὶ διυπνίσθη ταραχθεὶς ὁ αὐτὸς Αναστάσιος βασιλεὺς, καὶ προσκαλεσάμενος Αμάντιον τὸν κουβικουλάριον, καὶ πραιπόσιτον, διηγήσατο αὐτῷ τὴν τοῦ ὁράματος ὀπτασίαν. ὅστις Αμάντιος εἶπεν αὐτῷ· "Εἰς τὸν αἰῶνα ζῆθι, "βασιλεῦ· ἐνύπνιον γὰρ εἶδον κἀγὼ, "ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ, ὅτι ὡς ἑστηκὼς "κἀγὼ ἐναντίον τοῦ ὑμετέρου κράτους, "[2] ὄπισθέν μου ἐλθὼν χοῖρος, ὥσπερ "σύαγρος μέγας, καὶ δραξάμενος τῷ "στόματι τὴν ἀρχὴν τῆς χλαμύδος, "καὶ τινάξας κατήγαγέ με εἰς τὸ "ἔδαφος τῆς γῆς, καὶ ἀνήλωσέ με, "κατεσθίων καὶ καταπατῶν. καὶ προσκαλεσάμενος ὁ βασιλεὺς Πρόκλον, τὸν Ασιανὸν φιλόσοφον, τὸν ὀνειροκρίτην, ὄντα πάνυ ἐπιτήδειον, εἶπεν αὐτῷ τὴν τοῦ ὁράματος δύναμιν, καὶ ὅτι μετὰ χρόνον τελειοῦνται.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Αναστάσιος, μετὰ τὰς προρρηθείσας αὐτοῦ δωρεὰς, πάλιν ἄλλας κατέπεμψε πᾶσι τοῖς ὑποτελέσι τῆς αὐτοῦ πολιτείας. ἔκτισε δὲ καὶ εἰς ἑκάστην πόλιν τῆς Ρωμανίας διάφορα κτίσματα, καὶ τείχη, καὶ ἀγωγοὺς, καὶ λιμένας ἀνακαθάρας, καὶ δημόσια λουτρὰ ἐκ

Σὴν δὲ κακίαν μυσαχθεὶς καὶ βεβηλοτροπίαν,
Εκκόπτων ὑπεξέκοψε τοὺς χρόνους τῆς ζωῆς σου,
Καὶ χρόνους ἐκολόβωσε τέσσαρας πρὸς τοὺς δέκα·
Καὶ ταῦτ᾽ εἰπὼν, ἀπήλειψε τούτους ἀπὸ τοῦ χάρτου.

1 καὶ διυπνίσθη ταραχθείς.] Chr. Alex. habet, καταῤῥαγείς· mendoſe.

2 ὄπισθέν μου ἐλθὼν χοῖρος.] Juſtinum, Anaſtaſii in imperio ſucceſſorem, iſta notant: quem συφορβὸν, *ſubulcum* fuiſſe vult Zonaras: Ανεῤῥήθη δὲ βασιλεὺς Ιουστῖνος ὁ Θρᾲξ, γονέων μὲν ἐκφὺς ἀσήμων καὶ ἀφανῶν, αὐτὸς τὸ πρότερον αὐτουργῶν, ἢ βουκόλος τυγχάνων ἢ συφορβός. Certe loco humili, imo ſordido natum, agriſque exercendis tantum aſſuetum fuiſſe eum, aſſerit Procopius, Arcan, Hiſtor.

θεμελίων

θεμελίων οἰκοδομήσας, καὶ ἄλλα πολλὰ ἐν ἑκάστῃ παρέσχε [1] πόλιν.

Καὶ μετ' ὀλίγον χρόνον ἀῤῥωστήσας ἀνέκειτο, καὶ ἀστραπῆς καὶ βροντῆς γενομένης μεγάλης πάνυ, θροηθεὶς ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀναστάσιος, ἀπέδωκε τὸ πνεῦμα, [2] ὢν ἐνιαυτῶν ἐννενήκοντα, καὶ μηνῶν πέντε.

ab ipſis etiam fundamentis excitavit; plurimaque per urbes alia paſſim donavit.

Haud longo autem poſt tempore, ex morbo decubuit; tonitruque ingenti facto, fulmineque, conſternatus inde Imperator Anaſtaſius ſpiritum efflavit, ann. natus xc, & menſ. v.

---

1 πόλιν.] Scr. πόλει.

2 ὢν ἐνιαυτῶν ἐννενήκοντα.] Zonaras dicit Anaſtaſium octoginta octo tantum annos vixiſſe: uti etiam & Victor Turonenſ. *Anaſtaſius Imperator intra palatium ſuum tonitruorum terrore fugatus, & coruſcationis jaculo percuſſus, in cubiculo, quo abſconſus fuerat, moritur: & cum ignominia abſque conſuetis exequiis ad tumulum ducitur, anno vitæ ſuæ XXCIIX.* Marcellinus vitæ ejus annorum numerum incertum relinquit; octogenario tamen majorem obiiſſe teſtatur.

ΛΟΓΟΣ ΙΖʹ.

ΧΡΟΝΩΝ ΙΟΥΣΤΙΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ.

LIBER XVII.

DE TEMPORIBUS JUSTINI IMPERATORIS.

ANASTASII post exitum imperium suscepit sacratissimus Justinus, ex Bederiana Thracum oriundus, sub Magni Consulatu, Julii IX, Indictione undecima: quem exercitus Excubitorum Palatium custodientium, una cum populo, nutu Divino, diademate insignitum, Imperatorem creavere: Erat enim Comes Excubito-

ΜΕΤΑ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀναστασίου ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Ἰουστῖνος, ἀπὸ Βεδεριάνας ὢν Θρᾷξ, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μάγνου, μηνὶ Ἰουλίῳ θʹ, ἰνδικτιῶνι ἑνδεκάτῃ· [1] ὅντινα ὁ στρατὸς τῶν φυλαττόντων τὸ παλάτιον, κελεύσει Θεοῦ, ἐξκουβιτόρων, ἅμα τῷ δήμῳ, στέψαντες, ἐποίησαν βασιλέα· ἦν γὰρ κόμης ἐξκουβιτόρων.

1 ὅντινα ὁ στρατὸς τῶν φυλαττόντων τὸ παλάτιον κελεύσει Θεοῦ, ἐξκουβιτόρων.] Ita etiam Chr. Alexandr. Ἐξκουβίτορες, *Excubitores*, Milites erant Prætoriani, Palatio, atque Imperatori tutando destinati; atque ideo ὁ στρατὸς τῶν ἐξκουβιτόρων &c. ab Auctore dicuntur. Græcis σωματοφύλακες vocantur. Horum vero Præfectus erat Justinus. Evagrius lib. 4. cap. I. de Justino Imp. hæc habet: ὑπὸ τῶν βασιλικῶν σωματοφυλάκων ἀναῤῥηθεὶς, ὧνπερ καὶ ἦρχεν, ἡγεμὼν τῶν ἐν τῇ αὐλῇ τάξεων καθεστώς· infra etiam nostro κόμης ἐξκουβιτόρων dicitur.

ἐβα-

[1] ἐβασίλευσε δὲ ἔτη θ', καὶ ἡμέρας εἰκοσιδύο. τῇ δὲ ἡλικίᾳ ἦν διμοιραῖος, εὔστηθος, οὖλος, ὁλοπόλιος, εὔρινος, ὑπόπυῤῥος, εὔμορφος, ἐν πολέμοις κοπωθεὶς, φιλότιμος, [2] ἀγράμματος δέ. ἡ μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, ἀνεῖλεν Ἀμάντιον τὸν πραιπόσιτον αὐτοῦ, καὶ Ἀνδρέα τὸν κουβικουλάριον αὐτοῦ, τὸν Λαυσιακὸν, καὶ Θεόκριτον τὸν κόμητα, [3] τὸν τοῦ αὐτοῦ Ἀμαντίου δομέστικον· ὅντινα ἐβουλεύετο ποιῆσαι βασιλέα ὁ αὐτὸς Ἀμάντιος, δοὺς τῷ αὐτῷ Ἰουστίνῳ χρήματα ἐρογεῦσαι, ἵνα γένηται Θεόκριτος βασιλεύς· καὶ ἐξεῤῥόγευσεν. ὁ στρατὸς οὖν,

rum. Imperavit autem annos IX, & dies XXII. Erat hic statura mediocrem excedente, pectore firmo, crine crispo canoque, naso decoro, facie rubicunda & formosa, in bellis exercitatus, magnificus, cæterum literarum rudis. Quamprimum autem imperare cœpit, è medio sustulit Amantium Præpositum, & Andream Lausiacum, cubicularium; Theocritum etiam Comitem, Amantii familiarem, quem Amantius Imperatorem creare statuerat; qui etiam Justino ipsi pecunias dedit erogandas, ut Theocritus fieret Imperator. Quin

1 ἐβασίλευσε δὲ ἔτη θ', καὶ ἡμέρας εἰκοσιδύο.] Victor Turonens. annos VIII, & menses IX. Justinum regnasse asserit: forte de annorum numero quibus solus imperavit intelligendus est: cum enim Justinus annos octo, menses novem, & dies tres regnasset, Justinianum sororis filium in Imperii societatem adscivit: ut Evagrius testatur, lib. 4. cap. 9. Post quod tempus menses etiam quatuor superfuit, ut ex eodem Evagrio discimus, loco citato; ubi etiam eum annos IX integros, cum tribus tantum diebus, regnasse affirmat: sibi scilicet hac in re parum constans. Julii enim die IX, Æræ Antiochenæ DLXVI anno, Indictione scilicet XI, secundum Evagrium ipsum Imperator renunciatus est Justinus: Kalendis autem Augusti Æræ Antiochenæ DLXXV, id est, Indictione V, secundum eundem, diem obiit. Totum itaque regni ejus tempus IX annos, diesque insuper XXII, uti Noster recte, complexum est. Marcellinus tamen ad novem imperii ejus annos, menses etiam duos addit.

2 ἀγράμματος δέ.] Hujus rei testem locupletem habemus Procopium, Justini coævum, Arcan. Histor. ἐπειδή τε ὁ βασιλεὺς [Ἀναστάσιος] ἐξ ἀνθρώπων ἠφάνιστο, αὐτὸς [Ἰουστῖνος] τῇ τῆς ἀρχῆς δυνάμει τὴν βασιλείαν παρέλαβε, τυμβογέρων μὲν γεγονὼς ἤδη, ἀμάθητος δὲ γραμμάτων ἁπάντων, καὶ τὸ δὴ λεγόμενον ἀναλφάβητος ὤν.

3 τὸν τοῦ αὐτοῦ Ἀμαντίου δομέστικον.] Δομέστικος, *Domesticus*: licet vero vocabulum hoc dignitatis etiam erat, hoc tamen loco οἰκεῖον sonare puto, uti habet Zonaras: μετὰ δέ γε τὴν τελευτὴν Ἀναστασίου, βουλῆς γινομένης περὶ προχειρίσεως βασιλέως ὁ εὐνοῦχος Ἀμάντιος &c. θέλων Θεοκριτιανόν τινα [Θεόκριτον alii] οἰκεῖον αὐτῷ ὄντα βασιλεῦσαι, χρήματα τῷ Ἰουστίνῳ παρέσχε διανέμειν τοῖς στρατιώταις, &c. Constantinus Manasses Theocritum Amantii consanguineum fuisse vult, de Justino ista præferens:

Λαβὼν γὰρ, ὥς φασι, πολὺν χρυσὸν ἐξ Ἀμαντίου,
Ὑπῆρχε δὲ πραιπόσιτος Ἀμάντιος ἐκεῖνος,
Καὶ κελευσθεὶς τοῖς τάγμασι τοῦτον κατασκευᾶσαι,
Ὡς ἂν περιποιήσαιντο τὸ κράτος Θεοκρίτῳ,
Τῷ κοινωνοῦντι τῶν αὐτῶν αἱμάτων Ἀμαντίῳ,
Ἐκ τῶν ὀθνείων ἑαυτῷ κτᾶται τὴν βασιλείαν.

Vide etiam Evagrium, lib. 4. cap. 2.

& Justinus eas erogavit: quibus acceptis, exercitus populusque non Theocritum, sed Justinum, Deo ita volente, Imperatorem dixere. Imperio itaque potitus, eos qui Imperio suo insidiati fuissent, intra palatium occidit.

Idem Imperator Appionem Patricium, Diogenianum, & Philoxenum, Senatores ab Anastasio Imperatore in exilium missos, revocavit. Atque Appionem constituit Prætorio Præfectum, Diogenianum vero Militum in Oriente Magistrum, & Philoxenum, haud longe post, Consulem designavit.

Hujus imperii sub initio tremendum in Oriente Astrum apparuit, *Cometa* vocatum, radium deorsum emittens, *Barbatum* quem vocant; cujus ad conspectum trepidarunt homines.

Idem Imperator sine mora Vitalianum, qui contra Anastasium, Rempublicamque rebellia moverat arma, sibi conciliavit; Præsentisque Militiæ Magistrum constituit.

Ejusdem Imperantis anno primo, Severus Patriarcha Antiochenus, Vitalianum fugiens, in Ægyptum se recepit: cujus in locum Patriarcha creatus

καὶ ὁ δῆμος λαβὼν, οὐκ [1] εἵλατο Θεόκριτον ποιῆσαι βασιλέα, ἀλλὰ θελήσει Θεοῦ ἐποίησαν Ἰουστῖνον βασιλέα· μετὰ δὲ τὸ βασιλεῦσαι αὐτὸν, τοὺς βουληθέντας ἐπιβουλεῦσαι τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ, ἐφόνευσεν ἔσω ἐν τῷ παλατίῳ.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀνεκαλέσατο τὸν πατρίκιον Ἀππίονα, καὶ Διογενιανὸν, καὶ Φιλόξενον, ὄντας συγκλητικοὺς ἐν ἐξορίᾳ, καὶ πεμφθέντας παρὰ τοῦ πρὸ αὐτοῦ βασιλέως· καὶ ἐποίησεν Ἀππίονα ἔπαρχον πραιτωρίων, καὶ Διογενιανὸν στρατηλάτην ἀνατολῆς, καὶ Φιλόξενον δὲ μετὰ χρόνον ἐποίησεν ὕπατον.

Ἐν δὲ τῇ ἀρχῇ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἀνῆλθεν ἐν τῇ ἀνατολῇ φοβερὸς ἀστὴρ, ὀνόματι κομήτης, ὃς εἶχεν ἀκτῖνα πέμπουσαν ἐπὶ τὰ κάτω, ὃν ἔλεγον εἶναι πωγωνίαν· καὶ ἐφοβοῦντο.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς εὐθέως προετρέψατο καὶ Βιταλιανὸν, τὸν τυραννήσαντα Ἀναστασίῳ τῷ βασιλεῖ, καὶ τῇ πολιτείᾳ· καὶ ἐποίησεν αὐτὸν στρατηλάτην Πραισέντου.

[2] Τῷ δὲ πρώτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἔφυγε Σεβῆρος, ὁ πατριάρχης Ἀντιοχείας, εἰς Αἴγυπτον, φοβηθεὶς Βιταλιανόν· καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ

---

1 εἵλατο.] Lego, εἵλοντο, uti habet Chr. Alex.

2 τῷ δὲ πρώτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἔφυγε Σεβῆρος.] Victor Tur. Severum Justini Imper. anno tandem VI, Justino & Appione Coss. asserit: *Antiochenæ Ecclesiæ Severus, Chalcedonensis Synodi obtrectator, quum à Justino Imperatore quæreretur ad pœnas, fugit: & in ejus locum substituitur Paulus.* Evagrius tamen, & post eum Nicephorus, Severum Justini anno I, pœnas dedisse, lingua ejus abscissa, testantur Evagr. lib. 4. cap. 4. Nicephor. lib. 17. cap. 2. Vide etiam Cedrenum, & Zonaram.

Παῦλος

Παῦλος πατριάρχης, ὁ ἀπὸ ξενοδόχων τοῦ Εὐβούλου. ὅστις τοὺς τῆς συνόδου Χαλκηδόνος ἑξακοσίους τριάκοντα ἐπισκόπους ἐνέταξε τοῖς διπτύχοις τῶν ἐκκλησιῶν ἑκάστης πόλεως· καὶ διὰ τοῦτο ἐγένετο σχίσμα μέγα, καὶ οὐκ ἐκοινώνουν αὐτῷ πολλοὶ, λέγοντες, ὅτι [1] οἱ τῆς συνόδου ἀκολουθοῦντες τὰ Νεστορίου φρονοῦσιν.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, τὰ Ἱπποδρόμια παρεσχέθη τοῖς Σελευκέσι, καὶ Ἰσαύροις. καὶ ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ ἀνεφάνη γυνή τις, ἐκ τῆς χώρας τῆς Κιλικίας, γιγαντογενὴς ὑπάρχουσα τὴν ἡλικίαν, εἰς μῆκός τε καὶ πλάτος [2] ἄνθρωπον ὑπερτέλειον πῆχυν ἕνα· ἥτις περιοδεύουσα περιῆλθε πᾶσαν τὴν Ῥωμαίων πολιτείαν· εὑρέθη δὲ ἡ αὐτὴ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ· ἥτις ἐκομίζετο ἀπὸ ἑκάστου ἐργαστηρίου φόλλιν μίαν.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἰουστῖνος βασιλεὺς [3] ἐδεσιγνάτευσεν ὕπατον στρατηλάτην Πραισέντου, Βιταλιανὸν, ὅστις προῆλθεν ὕπατος Ῥωμαίων· καὶ [4] ἐν τῷ ὑπατεύειν αὐτὸν, μετὰ τὴν πρώτην

est Paulus, qui Hospitii Eubuliani Præfectus fuerat. Hic DCXXX Synodi Chalcedonensis Episcoporum nomina, in Ecclesiarum Diptychas, per singulas Urbes, retulit: Schisma inde magnum factum est, multis ab eo secedentibus, quibus Synodi illius fautores Nestorianismum sapere videbantur.

Hujus sub imperio Circensia certamina Seleucensibus, & Isauris, exhibita sunt: quo tempore etiam innotescere cœpit mulier quædam à Cilicia, statura plane Gigantea, quæ & proceritate & magnitudine, justam hominis staturam cubito uno superavit. Hæc universum per imperium vagabunda, stipem petebat: Antiochiam quoque magnam veniens, ex officina quaque erogatum sibi habuit follem unum.

Idem Imperator Justinus Vitalianum, Præsentis Militiæ Magistrum, ad dignitatem quoque Consularem evexit. Consul itaque Romanis datus Vitalianus, dum populo hypatiam

---

1 οἱ τῆς συνόδου.] Forte scribendum, τῇ συνόδῳ.

2 ἄνθρωπον ὑπερτέλειον πῆχυν ἕνα.] Locus proculdubio mendosus: forte legendum, ἄνθρωπον ὑπερέχουσα τέλειον πῆχυν ἕνα. Cedrenus: Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει [Justini VII] ἐφάνη γυνή τις ἐκ τῆς Κιλικίας γιγαντογενής, ὑπερέχουσα τῇ ἡλικίᾳ πάντα ἄνθρωπον τέλειον πῆχυν ἕνα, καὶ πλατεῖα σφόδρα. Mulieris hujus Giganteæ meminerunt etiam Nicephorus, lib. 17. cap. 3. & Zonaras in Justino.

3 ἐδεσιγνάτευσεν ὕπατον.] Δεσιγνατεύω, & δεσιγνατεύω, *Designo*, apud recentiores.

4 ἐν τῷ ὑπατεύειν αὐτόν.] Hypatiæ hæ, sive Munera Consularia initio Consulatus cujusque populo exhibebantur: verum Vitalianus septimo Consulatus sui mense interfectus est; cujus rei testem habemus, hujusce temporis hominem, Marcellinum, in Chronico: *Indictione XIII, Vitaliano & Rustico Coss. Vitalianus bis Coss. VII mense Consulatus sui XVII Vulneribus confossus in Palatio, cum Cleriano & Paulo satellitibus interemptus est.* Factum hoc Justiniani Patricii factione; ut ex Procopio discimus, Arcan. Histor. Victore etiam Turonens. qui tamen sub Maximi

tiam facit, post primam à se Mappam emissam, occisus est in palatio; ut qui in Imperium arma moverat rebellia, plurimasque Romaniæ urbes, ac regiones devastaverat.

αὐτοῦ [1] μάππαν, ἐσφάγη ὁ αὐτὸς Βιταλιανὸς ἐν τῷ παλατίῳ, ὡς τυραννήσας Ῥωμαίους, καὶ πολλὰς πόλεις καὶ χώρας τῆς Ῥωμανίας περιοδεύσας.

Eodem Imperante Ztathius, Lazorum rex, Persarum imperium cum diutius non ferret, è regionibus Persicis discessit. Persis imperavit eo tempore Coades, Ztathii etiam ipsius olim amicus. Nempe Persarum imperio paruit Lazorum Rex: cui, quandocunque eum mori contigerit, in Regno Successor à Persarum rege, sed Lazis oriundus, designabatur. Lazorum itaque Rex iste Paganismi pertæsus, cavensque ne si à Coade Persarum Rege diademate insigniretur, sacrificia ritusque alios omnes more Persico peragere necesse haberet; statim ac pater Damnazes è vivis excesserat, Byzantium venit, ad Justinum Imperatorem: suique deditione facta, Lazorum Rex ab eo inaugurari petivit. Receptus itaque à Justino, & sacro fonte lustratus, Christianus factus est; fœmina etiam Romana in uxorem ducta, Nomi Patricii filia,

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας [2] Ζτάθιος, ὁ τῶν Λαζῶν βασιλεὺς, μισήσας, καὶ ἀναχωρήσας ἀπὸ τῶν Περσικῶν μερῶν, (βασιλεύοντος Περσῶν Κωάδου, καὶ φίλου ὄντος τοῦ αὐτοῦ Ζταθίου βασιλέως Λαζῶν, ὡς ἅπαξ ὑποκειμένου τῇ βασιλείᾳ τοῦ αὐτοῦ Κωάδου· διὸ καὶ εἰ συνέβη τινὰ τελευτῆσαι τῶν βασιλέων Λαζῶν, ὑπὸ τοῦ Περσῶν βασιλέως προεχειρίζετο, καὶ ἐστέφετο, ἐκ τοῦ γένους μὲν τοῦ αὐτῶν Λαζῶν) ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Λαζῶν φυγὼν τὸ τῶν Ἑλλήνων δόγμα, διὰ τὸ μὴ προχειρισθέντα αὐτὸν ἀπὸ Κωάδου βασιλέως Περσῶν ποιῆσαι καὶ θυσίας, καὶ πάντα τὰ ἔθη τὰ Περσικά· ἡ μόνον ἐτελεύτησεν [3] ὁ αὐτοῦ πατὴρ Δαμνάζης, εὐθέως ἀνῆλθε πρὸς τὸν βασιλέα Ἰουστῖνον ἐν τῷ Βυζαντίῳ, καὶ αὐτὸν ἐκδοὺς, παρεκάλεσεν αὐτὸν ἀναγορευθῆναι βασιλέα Λαζῶν. καὶ δεχθεὶς παρὰ τοῦ βασιλέως ἐφωτίσθη, καὶ χριστιανὸς γενόμενος ἠγάγετο γυναῖκα Ῥωμαίαν, [4] τὴν ἐκγόνην Νόμου τοῦ πατρικίου, ὀνό-

Maximi Consulatu, anno nempe Justini Imp. V, hoc factum vult: quod omnino falsum est: Consulatu enim suo, quem una cum Rustico, Justini Imp. anno II, gessit, interemptus est Vitalianus.

1 μαππαν.] Μαππα, Mappa, & μαππάριος, Mapparius, qui Mappam mittit; sive signum in Circo dat Aurigantibus. De Mappa vide, inter alios, doctissimum Jo. Vossium de Vitiis Sermon. lib. 1, cap. 4.

2 Ζτάθιος.] Cedreno, & Zonaræ, Τζάθος, Chronico Alex. Τζάθιος; dicitur.

3 ὁ αὐτοῦ πατὴρ Δαμνάζης.] Chr. Alex. Tzathium facit τὸν υἱὸν Ζαμνάξου, Xamnaxi filium.

4 τὴν ἐκγόνην Νόμου.] Chr. Alex. habet, ἔκγονον Ὀνίνου.

ματι Οὐαλεριανῇ. καὶ ἔλαβεν αὐτὴν μεθ' ἑαυτοῦ εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ χώραν, στεφθεὶς παρὰ Ἰουστίνου βασιλέως Ῥωμαίων, καὶ φορέσας στεφάνιον Ῥωμαϊκὸν βασιλικὸν, καὶ χλαμύδα ἄσπρον ὁλοσήρικον, [1] ἔχον ἀντὶ πορφυροῦ ταβλίου χρυσοῦν βασιλικὸν ταβλίον, ἐν ᾧ ὑπῆρχεν ἐν μέσῳ στηθάριον, [2] ἀληθινὸν ἔχοντα τὸν χαρακτῆρα τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἰουστίνου· [3] καὶ στιχάριον δὲ ἄσπρον [4] παραγαύδιον, καὶ αὐτὸ [5] ἔχον χρυσᾶ πλουμία βασιλικὰ, ὡσαύτως ἔχοντα τὸν χαρακτῆρα τοῦ αὐτοῦ βασιλέως· [6] τὰ γὰρ ζταγγία [7] ἃ ἐφόρει, ἣν ἀγαγὼν ἀπὸ

nomine Valeriana : quam etiam in regionem suam secum abduxit. A Justino autem Imperatore Romano Diademate Regio more Romano insignitus est, Chlamydeque alba holoserica, pro purpureo Clavum aureum Regium habente, cujus in medio sigillum fuit, Imperatoris Justini expressam referens effigiem. Tunicam quoque albam Paragaudiam gestabat, aureis pro more Regio Clavis adornatam, & ipsis etiam Imperatoris effigiem præ se ferentibus : quas autem ferebat Tzangas, ex regione sua

1 ἔχον ἀντὶ πορφυροῦ ταβλίου] Chr. Alex. habet ἔχων, ac si Regem spectaret : si vero ad Chlamydem referatur, legendum, ἔχουσαν. Ταβλία autem *Clavi* sunt : voce supra usus est Auctor, lib. 2. τὰς μὲν βασιλικὰς πορφύρας, ἐχούσας ταβλία χρυσᾶ, τὰς δὲ τῶν συγκλητικῶν, &c. χλαμύδας ἐχούσας σημαντρον τῆς βασιλικῆς φορεσίας ταβλία πορφυρᾶ.

2 ἀληθινὸν ἔχοντα τὸν χαρακτῆρα.] Scr. ἔχον· Cæterum ex nostro corrigendum Chr. Alex. uti habetur, ἀληθεινὸν, reponendum, ἀληθινόν.

3 καὶ στιχάριον δὲ ἄσπρον.] Στιχάριον proprie erat vestis Sacerdotalis, albi coloris : uti nos docet Symeon Archiepiscop. Thessalonicens. de Templo, &c. ὁ δὴ στιχάριον τὴν φωτεινὴν τῶν ἀγγέλων ἐμφαίνει περιβολήν· οὕτω γὰρ πολλάκις φωτεινὴν ἐσθῆτα περιβεβλημένοι ὤφθησαν ἄγγελοι, ὡς καὶ ὁ ἐν τῷ μνήματι λευκὴν ἐσθῆτα ἐνδεδυμένος. Hoc loco *Tunicam* simpliciter sonat.

4 Παραγαύδιον.] Trebell. Pollio in D. Claudio : *Albam subsericam paragaudem triuncem unam.* Parthica erat hæc vestis. Hesychius : Παραγώδας [corrupte hodie additur, παραγωγάς, uti nos monet doctissimus Salmasius,] χιτὼν παρὰ Πάρθοις *Paragaudæ*, lora sunt ; *Paragaudiæ* vero Vestes, quæ *loris auratis* circumtexebantur. Vide Clarissimi Viri Cl. Salmasii notas in Trebell. Poll. & in Flav. Vopisc.

5 ἔχον χρυσᾶ πλουμία βασιλικά.] πλουμίον, & πλούμμιν, *Pluma* : *Clavus* hic est. Procopius de Ædific. Justiniani lib. 3. χιτὼν ἐκ μετάξης ἐγχαλλωπίσματι [Scr. ἐγκαλλωπισμάτι] χρυσοῖς πανταχόθεν ὡραϊσμένος, ἃ δὴ νενομίκασι πλουμμία καλεῖν. Sed vide etiam Salmas. loc. citatis.

6 τὰ γὰρ ζταγγία.] Scr. τζαγγία, uti habet Chr. Alex. addito litera T, verbis plerisque à ζ incipientibus, more recentiorum barbarico ; ut τζικούριον, *Securis* ; τζακκίζειν, quod Itali *Sacchegiare* dicunt. Τζάγγια vero, sive τζαγγία, *Calceamenta* erant Regia : Latinis *Zanchæ* dictæ sunt : Trebellius Poll. in D. Claudio : *Zanchas de nostris Parthicis paria duo* : id est, Calceos ex Parthica pelle confectos.

7 ἃ ἐφόρει, ἣν ἀγαγών.] Lego, ἃ ἐφόρει, ἣν ἀγαγὼν, &c. Sensus aliter mutilus est.

secum

ſecum adductas, more Perſico Margaritis, uti & Zonam, diſtinctas habuit. Sed & aliis etiam muneribus plurimis & ipſe, & uxor Valeriana, ab Imperatore Juſtino donati ſunt.

Quamprimum vero hæc Coadi Perſarum Regi innotuerant, per Legatum Juſtino literas miſit, in hæc verba ſcriptas: " Tu, amicitia & pace " inter nos facta, hoſtilia ta- " men agis. Ecce enim La- " zorum Regem, mihi ſubdi- " tum, inaugurasti; cum ſub " Romanorum nunquam, ſub " Perſarum vero Imperio ſem- " per fuerit. Ad hæc Juſtinus Romanorum Imperator per Legatum ei reſcripſit, hiſce verbis: " Nos ſubditorum tuo- " rum Imperio noſtro adſcri- " pſimus neminem, vel in par- " tes noſtras pelleximus: Ve- " rum in ditiones noſtras ve- " nit Ztathius quidam, ſuppli- " citer nos precatus, uti ab " Ethnica religione, ſacrificiis " impuris, & errore Diabolico " liberatus, in Chriſtianum " fieret, æternique Dei, rerum " omnium Opificis, Gratia " dignus cenſeretur. Ad me-

τῆς ἰδίας αὐτοῦ χώρας, εἶχον μαργαρίτας Περσικῷ σχήματι· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ ζώνη αὐτοῦ ὑπῆρχε διὰ μαργαρίτων. καὶ ἄλλα δὲ ἔλαβε δῶρα πολλὰ, παρὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἰουστίνου καὶ αὐτὸς, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Οὐαλεριανή.

Καὶ γνοὺς τοῦτο Κωάδης ὁ βασιλεὺς Περσῶν, ἐδήλωσε τῷ βασιλεῖ Ἰουστίνῳ διὰ πρεσβευτοῦ ταῦτα· " ὅτι, " φιλίας καὶ εἰρήνης ἀναμεταξὺ ἡμῶν " λαλουμένης καὶ γινομένης, τὰ ἐχθρῶν " πράττεις. Ἰδοὺ γὰρ τὸν ὑποκείμενόν " μοι βασιλέα Λαζῶν αὐτὸς προε- " χειρίσω, μὴ ὄντα ὑπὸ τὴν " Ῥωμαίων διοίκησιν, ἀλλ᾽ ὑπὸ τὴν " Περσῶν πολιτείαν ἐξ αἰῶνος. καὶ πρὸς ταῦτα ἀντεδήλωσεν ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων Ἰουστῖνος διὰ πρεσβευτοῦ· " ἡμεῖς τινὰ τῶν ὑποκειμένων τῇ " ὑμετέρᾳ βασιλείᾳ οὔτε προσελα- " βόμεθα, οὔτε προετρεψάμεθα· ἀλλ᾽ " ἐλθὼν πρός ἡμᾶς τις, ὀνόματι " Ζτάθιος, [1] εἰς τὰ ἡμέτερα βα- " σίλεια, ἐδεήθη προσπίπτων ἡμῖν " ῥυσθῆναι τοῦ Ἑλληνικοῦ δόγματος, " καὶ θυσιῶν ἀσεβῶν, καὶ δαιμόνων " πλάνης, καὶ γενέσθαι χριστιανὸς, " [2] ἀξιούμενον τῆς δυνάμεως τοῦ αἰωνίου " Θεοῦ, καὶ δημιουργοῦ τῶν ἁπάντων.

1 εἰς τὰ ἡμέτερα βασίλεια.] Βασίλειον proprie eſt *Regia*: apud noſtrum, *Regnum*, ubique ſignificat. Uti lib. 2. de Oedipode: καὶ ἀκούσας ὁ Οἰδίπους, ἔλαβεν ἥλους, καὶ πήξας τοῖς ἰδίοις αὐτοῦ ὀφθαλμοῖς τελευτᾷ, ἐάσας τὸ βασίλειον τοῖς δυσὶν αὐτοῦ υἱοῖς, &c. Et lib. 18. de Auxumitarum Rege, Homeritenſem de injuriis regno ſuo ab eo illatis poſtulante, hæc habemus: ὁ δὲ τῶν Αὐξουμιτῶν βασιλεὺς ἐδήλωσε τῷ βασιλεῖ Ἀμεριτῶν, ὅτι, κακῶς ἐποίησας, φονεύσας Ῥωμαίους Χριστιανοὺς πραγματευτὰς, καὶ ἔπαυσας τὰ ἐμὰ βασίλεια.

2 ἀξιούμενον τῆς δυνάμεως.] Scr. ἀξιούμενος.

" 1 καὶ

"[1] καὶ κωλῦσαι τὸν βουλόμενον εἰς "βελτίονα τάξιν ἐλθεῖν, καὶ γνῶ- "ναι Θεὸν ἀληθινὸν ἡμεῖς προτρε- "πόμεθα· ὥστε χριστιανὸν αὐτὸν γε- "νόμενον, καὶ ἀξιωθέντα τῶν ἐπου- "ρανίων μυστηρίων, εἰς τὴν ἰδίαν "ἀπελύσαμεν χώραν. Καὶ ἐγένετο ἐκ τούτου ἔχθρα μεταξὺ Ρωμαίων, καὶ Περσῶν.

Καὶ προετρέψατο ὁ βασιλεὺς Περσῶν ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ῥῆγα τῶν Οὔννων, ὀνόματι Ζιλγιβί· περὶ οὗ ἀκούσας Ιουστῖνος ὁ βασιλεὺς, (ὅτι πρότερον μὲν αὐτὸς τὸν προτρεψάμενος αὐτὸν πρὸς βοήθειαν Ρωμαίων· πέμψας γὰρ τὸν αὐτῷ καὶ δῶρα πολλὰ, καὶ συνταξιν παρ' αὐτοῦ λαβὼν, μεθ' ὅρκου.) ἀκούσας ὅτι προσερρύη τῷ βασιλεῖ Περσῶν, ἐλυπήθη σφόδρα. Ο δὲ αὐτὸς Οὖννος, προτραπεὶς ὑπὸ Κωάδου βασιλέως Περσῶν, ἦλθε κατὰ Ρωμαίων [2] μετ' εἰκοσιχιλιάδων, ὀφείλων πολεμῆσαι Ρωμαίοις. Ο δὲ θειότατος Ιουστῖνος ἐδήλωσε διὰ πρεσβευτοῦ τῷ βασιλεῖ Κωάδῃ, μετὰ φιλικῆς αὐτοῦ ἀποκρίσεως ἕνεκεν εἰρήνης, ὡς ἐπ' ἄλλῳ τινὶ γράψας φησὶ τὴν τοῦ αὐτοῦ Ζιλγιβὶ ῥηγὸς παραβασίαν καὶ ἐπιορκίαν, καὶ ὅτι παρὰ Ρωμαίων ἐκομίσατο χρήματα κατὰ Περσῶν, ὀφείλων αὐτοὺς προδοῦναι, καὶ τῷ καιρῷ τῆς συμβολῆς ὑπὲρ Ρωμαίων συμμαχεῖν· "καὶ, ὅτι δεῖ ἡμᾶς,

"liorem itaque vitæ conditio- "nem venire volentem pro- "hibere nostrum non erat: "Quin & Dei cognitionem "ut amplecteretur, eum hor- "tati sumus. Christianum de- "nique factum, cœlestibusque "Mysteriis initiatum, in regio- "nem suam remisimus. Cæterum exinde Persis cum Romanis inimicitæ intercesserunt.

Eodem tempore Rex Persarum Zilgibim, Hunnorum regem, in partes suas sollicitavit. Quod cum Justinus Imperator audisset, (eum scilicet, quem ipse prius ad Romanorum societatem, missis donis quamplurimis invitaverat, fœdusque juramento firmaverat, ad Persarum regem nunc descivisse;) ingenti irâ correptus est. Cæterum Hunnus iste, à Coade rege sollicitatus, exercitu viginti Millium armatorum instructus, adversus Romanos arma movit. Sacratissimus autem Justinus, pacis conditiones amicâ interpellatione conciliaturus, quasi de aliâ quapiam re scribens, per Legatum suum missis ad Coadem regem literis, de perfidiâ, & perjurio Regis Hunnorum certiorem fecit; nempe eum à Romanis pecunias accepisse, uti Persas eis proderet; ipsoque in congressu Romanorum partes suscepturum. 'Quin "& Nos, inquit, fratres cum

1 καὶ κωλῦσαι τὸν βουλόμενον εἰς βελτίονα τάξιν ἐλθεῖν, καὶ γνῶναι θεόν.] Locum mutilum ex Chr. Alex. ita restituimus: καὶ κωλῦσαι τὸν βουλόμενον εἰς βελτίονα τάξιν ἐλθεῖν οὐκ ἐνεδέχετο· καὶ γνῶναι θεὸν &c.

2 μετ' εἰκοσιχιλιάδων.] Leg. disiunctè, εἴκοσι χιλιάδων.

S "simus,

"simus, amicitiam invicem "colere oportet, neque com"mittere, ut canibus istis in "ludibrium cedamus. His auditis, Persarum Rex Zitgibim amice interrogavit, an à Romanis ipse pecunias accepisset, contra Persas sollicitatus. "Immo, inquit Zitgi"bis, me accepisse fateor. Ad hæc iratus Persarum Rex, credensque Hunnum per dolum venisse, occidit illum; multos etiam ex exercitu ejus per noctem interfecit; plane nescientibus Hunnis, hoc à Persarum Rege provenire, sed tanquam ab alia quapiam regione in se, Regemque suum, impetum factum fuisse existimantibus. Qui vero à cæde reliqui fuerunt Hunni, profugerunt. Tum demum Coadi Regi visum est de Pacis conditionibus tractare, missis hac de re literis per Legatum, Labroium nomine, ad Justinum Romanum Imperatorem.

Circa hoc tempus Paulus, Patriarcha Antiochenus, è vivis excessit: cujus in locum Euphrasius Hierosolymitanus suffectus est: qui & *Orthodoxos*, quos vocant, graviter persecutus est, plurimis eorum etiam neci traditis.

Iisdem temporibus Veneta Factio commotiones ubique

"ἀδελφὺς ὄντας, εἰς φιλίαν λα"λεῖν, καὶ μὴ ὑπὸ τῶν κυνῶν τούτων "παίζεσθαι. Καὶ ἐπιγνοὺς ταῦτα ὁ βασιλεὺς Περσῶν, [1] ἐπηρώτησε τὸν Ζιλγιβὶν εἰρηνικῶς, ὅτι Δῶρα ἔλαβες παρὰ Ρωμαίων, προτραπεὶς κατὰ Περσῶν; "καὶ εἶπεν ὁ Ζιλγιβὶς "τὸ ἀληθὲς, καὶ ὡμολόγησε. Καὶ ὠργίσθη ὁ βασιλεὺς Περσῶν Κωάδης, καὶ ἐφόνευσεν αὐτὸν, ὑπονοήσας ὅτι δόλῳ ἦλθε πρὸς αὐτόν· καὶ πολλοὺς τοῦ ὄχλου αὐτοῦ νυκτὸς ἀνεῖλε, πέμψας κατ᾽ αὐτῶν πλῆθος πολὺ, ἀγνοούντων ὅτι ἀπὸ τοῦ βασιλέως Περσῶν ἐπέμφθη κατ᾽ αὐτῶν τὸ πλῆθος· ἀλλὰ ὡς ἀπὸ ἄλλης χώρας, φησὶν, ἐπελθόντων τοῖς Οὔννοις, καὶ τῷ ῥηγὶ αὐτῶν· οἱ δὲ λοιποὶ τῶν Οὔννων οἱ περισωθέντες ἔφυγον. Καὶ ἔδοξε λοιπὸν ὁ βασιλεὺς Κωάδης λαλεῖν περὶ πάκτων εἰρήνης, [2] δηλώσας διὰ Λαβροίου πρεσβευτοῦ τῷ βασιλεῖ Ρωμαίων Ιουστίνῳ.

Εν ᾧ χρόνῳ τελευτᾷ Παῦλος ὁ Πατριάρχης Αντιοχείας, καὶ ἐγένετο ἀντ᾽ αὐτοῦ Ευφράσιος, ὁ Ιεροσολυμίτης· ὅστις μέγαν ἐποίησε διωγμὸν κατὰ τῶν λεγομένων Ορθοδόξων, πολλοὺς φονεύσας.

Εν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις τὸ Βένετον μέρος ἐν πάσαις ταῖς πό-

1 ἐπηρώτησε τὸν Ζιλγιβιμ εἰρηνικῶς, ὅτι, δῶρα &c.] Chr. Alex. habet, ἐπηρώτησεν τὸν Ζιλγβιμ εἰρηνικῶς αὐτῷ, ὅτι δῶρα &c Verum cum alterutro modo locum hunc legere possimus, nihil omnino mutare statui. Hunc vero Anastasius Bibliothec. Zelicben vocat.

2 δηλώσας διὰ Λαβροίου πρεσβευτοῦ.] Chr. Alex. Raderianum habet, διὰ Βεὶου; Scal. διὰ Βροίου: ubi etiam πρεσβυτέρου corrupte legitur, pro πρεσβυτοῦ.

λεσιν

λέσιν ἠτάκτει, καὶ ἐτάρασσον τὰς πόλεις λιθασμοῖς, καὶ καταβασίαις, καὶ φόνοις· ἐπήρχοντο γὰρ καὶ τοῖς κατὰ πόλιν ἄρχουσιν, ἀρξάμενοι ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου. Ταῦτα δὲ ἐπράττοντο, ἕως τῆς γενομένης προαγωγῆς τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει γενομένου [1] Θεοδότου ὑπάρχου πόλεως, τοῦ ἀπὸ κομήτων τῆς ἀνατολῆς· ὅστις προεβλήθη ἐπὶ τῆς πρώτης Ινδικτιῶνος, καὶ κατεδυνάστευσε τῆς δημοκρατίας τῶν Βυζαντίων, τιμωρησάμενος πολλοὺς τῶν ἀτάκτων, κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως Ιουστίνου. Εν οἷς συνελάβετο Θεοδόσιόν τινα, τὸν ἐπίκλην Ζτικκᾶν, ὅστις ἐν πολλῇ εὐπορίᾳ ὑπῆρχε, καὶ τῇ ἀξίᾳ ὢν Ιλλούστριος· καὶ τοῦτον αὐθεντήσας ἀνεῖλε, μὴ ἀναγαγὼν τῷ βασιλεῖ. Καὶ ἀγανακτηθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ἐπαύθη τῆς ἀρχῆς, καὶ ἀπεζώσθη τῆς ἀξίας, [2] κελευσθεὶς ἐξελθεῖν ἐπὶ τὴν ἀνατολήν. Καὶ μετὰ τὸ καταλαβεῖν αὐτὸν τὴν ἀνατολὴν, ἔφυγε φοβηθεὶς, ἐν τῇ τρίτῃ Ινδικτιῶνι, προσφυγὼν ἐν Ιεροσολύμοις, καὶ ἀπεκρύβη ἐκεῖ· καὶ ἀντ' αὐτοῦ προήχθη ἔπαρχος πόλεως Θεόδωρος ὁ ἀπὸ ὑπάτων, ὁ ἐπίκλην Τηγανιστής. Προήχθη δὲ ἐν Αντιοχείᾳ Εφραίμιος, ὁ Αμιδηνός· ὅστις ἠγωνίσατο κατὰ τῶν δημοκρατούντων Βενέτων· καὶ λοιπὸν ἡσύχασεν ἡ δημοκρατία τοῦ Βενέτου μέρους, τοῦ ποιεῖν ταρα-

per urbes excitabat, Lapidationibus, tumultibus, cædibusque, omnia miſcens. Quin & adverſus urbium etiam præfectos ubique inſurgebant [Veneti,] initium rebellionis à Conſtantinopoli ſumentes. Nec deſierunt tumultuantes, uſque dum Theodotus, excomes Orientis, urbi Præfectus conſtitutus fuerit; quod factum eſt Indictione Prima. Hic itaque inſurrectionem populi Byzantini compeſcuit, ſeditioſorum permultis, Imperatoris ipſius ex juſſu, in ſupplicium adactis. Inter quos cum Theodoſium quendam, cognomine Zticcam, virum locupletiſſimum, & dignitate Illuſtrem, à ſe comprehenſum, non expectato Imperatoris Mandato, ipſe autoritate propria fretus, neci dediſſet, hoc in eo non ferens Imperator, Magiſtratu eum abdicavit, & honoribus exutum, in Orientem ablegavit. Quo cum adveniſſet, de ſalute ſua necdum ſatis ſecurus, fugam inde capeſſit, Indictione 3, & Hieroſolymam veniens, ibi delituit. In locum vero iſtius, Theodorus Exconſul, cognomento Teganiſtes, urbi Præfectus conſtitutus eſt. Antiochiæ vero Præfectus eſt Ephræmius, Amidenus: qui Venetarum Partium tumultibus obviam eundo, uſque adeo coercuit eos, ut acquieſcentes demum Veneti commotio-

1 Θεοδότου ὑπάρχου πόλεως.] Mallem ἐπάρχου: De Theodoto vero hoc, Urbis Præfecto, vide Procopium, Arcan. Hiſtor. pag. 43.

2 κελευσθεὶς ἐξελθεῖν ἐπὶ τὴν ἀνατολήν] Procopius eum Hieroſolymam relegatum ſcribit; loco citato.

nibus omnino abſtinerent. Sed & tum quoque ſpectacula prohibita fuerunt; & ſaltatores ex Oriente toto, excepta Alexandria Magna in Ægypto, ejecti ſunt.

Idem Imperator etiam Certamina Olympica prohibuit, ne deinceps Antiochiæ, ab Indictione XIV, celebrarentur. Ab Afranio autem, ad uſque DLXVIII [annum Æræ Antiochenæ,] quo tempore Ludis illis interdictum eſt, Alytarchæ LXXVII numerantur.

Eodem tempore, Anatolio, Carini filio Orientis tum Comite, Antiochia Cœleſti ex irâ tremendo more conflagravit; quæ quidem conflagratio, certum futuræ ultionis divinæ erat indicium. Incendia enim à S. Stephani Martyrio, uſque ad Magiſtri Militum Prætorium graſſabantur. Acciderunt etiam poſt hæc, diverſos Antiochiæ per vicos, incendia varia; à quibus quamplurimæ abſumptæ ſunt ædes, animæque permultæ perierunt: ſed nec ſciri unquam potuit, undenam ignes iſti accendebantur. Imperator autem, Ephræ-

χὰς ἐν ταῖς πόλεσι· καὶ ἐπήρθησαν τὰ θεώρια, καὶ οἱ ὀρχισταὶ ἐκ τῆς ἀνατολῆς, καὶ πάντες ἐξωρίσθησαν, δίχα μόνου τῆς μεγάλης Ἀλεξανδρείας τῆς πρὸς Αἴγυπτον.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἐκώλυσε τὸν ἀγῶνα τῶν Ὀλυμπίων, πρὸς τὸ μὴ ἐπιτελεῖσθαι ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἀπὸ Ἰνδικτιῶνος ιδʹ. [1] Ἀλυτάρχησαν δὲ [2] ἀπὸ Ἀφρανίου, [3] ἕως ὀγδόου ἑξηκοστοῦ πεντακοσιοστοῦ, ἀφ᾽ οὗ ἐκωλύθη τὰ Ὀλύμπια, Ἀλύταρχοι οζʹ.

Τῷ δὲ αὐτῷ χρόνῳ, Ἀνατολίου τοῦ Καρίνου ὄντος κόμητος ἀνατολῆς, συνέβη ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐμπρησμὸν μέγαν γενέσθαι, ὑπὸ θεϊκῆς ὀργῆς· ὅστις ἐμπρησμὸς προεμήνυσε τὴν τοῦ Θεοῦ μέλλουσαν ἔσεσθαι ἀγανάκτησιν. Ἐκαύθη γὰρ ἀπὸ τοῦ Μαρτυρίου τοῦ ἁγίου Στεφάνου ἕως τοῦ πραιτωρίου τοῦ στρατηλάτου. Ἐγένοντο δὲ καὶ μετὰ ταῦτα ἐμπρησμοὶ πολλοὶ, εἰς διαφόρους γειτονίας τῆς αὐτῆς πόλεως, καὶ ἐκαύθησαν πολλοὶ οἶκοι, καὶ ἀπώλοντο πολλαὶ ψυχαί· καὶ οὐδεὶς ἐγίνωσκε, πόθεν τὸ πῦρ ἀνήπτετο. [4] Κατὰ πρεσβείαν Ἐφραι-

---

1 ἀλυτάρχησαν δὲ.] Scr. ἠλυτάρχησαν.

2 ἀπὸ Ἀφρανίου.] Lib. 12. Ἀφρόνιος iſte dicitur.

3 ἕως ὀγδόου ἑξηκοστοῦ πεντακοσιοστοῦ, ἀφ᾽ οὗ &c.] Annus hic deſideratur: ſuſpicor legendum, ἕως οϛ. ἑξη. πεντ. ἔτους κατὰ τοὺς αὐτοὺς Ἀντιοχεῖς. [uti vulgo loquitur Auctor noſter,] ἀφ᾽ οὗ ἐκωλύθη, &c. Incidit hoc in Juſtini Imp. annum III, qui erat Indictio XIII; ita ut à ſequente Indictione XIV, Olympicorum Inhibitio iſta deinceps locum habuerit: uti Auctor ſuprà.

4 κατὰ πρεσβείαν Ἐφραιμίου τοῦ Πατριάρχου.] δὲ, particula, aut quid tale deeſſe videtur. Cæterum Ephræmius, licet poſtea, Euphraſio ruinis Antiochenſibus obruto, Patriarcha creatus fuerit, adhuc tamen Antiochæ Præfectus tantum erat. Itaque omnino legendum, Εὐφρασίου τοῦ Πατριάρχου; niſi quis maluerit, Ἐφραιμίου, καὶ τοῦ Πατριάρχου Ἀντιοχείας.

μίου,

μίου, τοῦ πατριάρχου Αντιοχείας, ἐφιλοτιμήσατο ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, διὰ τοὺς καυθέντας τόπους, χρυσοῦ κεντηνάρια δύο.

Εν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ συνέβη παθεῖν ὑπὸ θεομηνίας [1] τὸ λεγόμενον Δορράχιον, πόλιν τῆς νέας Ηπείρου ἐπαρχίας, ἐξ ἧς ὑπῆρχεν Αναστάσιος ὁ βασιλεύς· ὅστις καὶ πολλὰ ἔκτισεν ἐκεῖ, παρεσχηκὼς αὐτοῖς καὶ τὸ Ιπποδρόμιον. Ο δὲ βασιλεὺς Ιουστῖνος πολλὰ παρέσχεν εἰς ἀνανέωσιν τῇ αὐτῇ Δορραχηνῶν πόλει, [2] ἥτις πρότερον μὲν ἐλέγετο Επίδαυρος· ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς περιλειφθεῖσιν ἐφιλοτιμήσατο. Εν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ καὶ ἡ Κόρινθος τῆς Ελλάδος ἔπαθε· καὶ πολλὰ κἀκεῖ ἐχαρίσατο ὁ αὐτὸς βασιλεύς. Εν δὲ τῷ μεταξὺ χρόνῳ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Ανάζαρβος, πόλις τῆς Κιλικίας, τὸ τέταρτον αὐτῆς πάθος· ἀνήγειρε δὲ αὐτὴν ὁ αὐτὸς βασιλεύς. Εν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ κατεπόθη ὑπὸ θεομηνίας [3] ὑδάτων ποταμιαίων Εδεσα, πόλις μεγάλη τῆς Οσδροΐνης ἐπαρχίας, ἐν ἑσπέρᾳ, τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ κατὰ μέσον τῆς πόλεως παρερχομένου, τοῦ λεγομένου Σκίρτου, [4] αὔτανδροι σὺν τοῖς οἴκοις ἀπώλοντο.

1 τὸ λεγόμενον Δορράχιον.] Scr. Δυρράχιον.

2 ἥτις πρότερον μὲν ἐλέγετο Επίδαυρος.] Scribo, Επίδαμνος. Stephanus de Urb. Δυρράχιον, πόλις Ιλλυρικὴ, Επίδαμνος κληθεῖσα. Patria erat hæc Anaſtaſii Imp. uti teſtatur Evagrius, lib. 3. cap. 29. οὗτος ὁ Αναστάσιος πατρίδα τὴν Επίδαμνον ἔχων, Δυρράχιον νῦν προσαγορεύεται, &c. Epidaurus quidem Urbs eſt, ſed alia. De hiſce vero Cladibus, vide Evagrium, lib.4. cap. 5, & 8. Nicephorum, lib. 17. cap.3. Cedrenum etiam, & Zonaram; apud quem tamen, pro Ανάζαρβος, mendosè ſcribitur, Ανάβαρζος, ſive Ανάβαρζα.

3 ὑδάτων ποταμιαίων.] Forte Scribendum, ποταμείων.

4 αὔτανδροι σὺν τοῖς οἴκοις ἀπώλοντο.] Nova plane hæc locutionis forma.

mii Patriarchæ Antiochenſis precibus ad hoc incitatus, ad locos exuſtos reficiendos, auri Centenaria duo largitus eſt.

Contigit autem eodem tempore divinam ſubire vindictam Dyrrachium, Epiri Novæ Urbem; unde ortum ſuum habuit Anaſtaſius Imperator: qui, præter alia quæ ibi extruxit plurima, circum quoque excitavit. Juſtinus vero Imperator, urbi Dyrrachio (quæ Epidamnus olim vocabatur,) inſtaurandæ, incoliſque ſuperſtitibus, plurima largitus eſt. Eodem tempore divinam quoque iram perpeſſa eſt Corinthus, Græciæ urbs: cui item inſtaurandæ Imperator plurima dedit. Inter hæc etiam quartam iræ divinæ viciſſitudinem experta eſt Anazarbus, Ciliciæ urbs: quam & ipſam quoque Imperator de integro excitavit. Eodem tempore Oſdroenæ provinciæ urbs Magna, Edeſſa, exundationibus Scirti fluminis, quod urbem mediam perfluit, cum domibus incoliſque ſuis, tempore veſpertino, tota abſorpta eſt. Dixerunt autem, qui

superſtites adhuc urbem incoluerunt, hujuſmodi aliquid olim temporibus urbi accidiſſe, ſeque à Majoribus accepiſſe, alias etiam urbem ſuam, ab exundante fluvio, licet non ut nunc totam, aquis immerſam fuiſſe: ceſſante autem poſt ira cœleſti, juxta ædes quaſdam ſpecioſas, ad fluminis ripam poſitas, Tabulam magnam Lapideam repertam eſſe, cui hæc inſculpta fuerunt: *Scirtus fluvius male omnino Civibus ſaltabit.* Cæterum urbs Edeſſa à Seleuco Nicatore, Macedone, extructa primum, & mœnibus cincta, nomen habuit, à Conditore inditum, *Antiochiam Mixobarbaram.* Poſt vero quam primam ejus perpeſſa eſt ruinam, Edeſa vocabatur. Plurima vero Imperator urbibus ſingulis inſtaurandis, ornandiſque, largitus eſt; uti & incolis ſuperſtitibus: Edeſſam vero Juſtinopolim vocavit.

Ejuſdem autem Imperatoris anno ſeptimo, Menſe Maio, Olybrio tum Conſule, quintam divinæ iræ viciſſitudinem perpeſſa eſt Antiochia Magna.

Ἔλεγον δὲ οἱ περισωθέντες, καὶ οἰκοῦντες τὴν αὐτὴν πόλιν, ὅτι καὶ ἐν ἄλλῳ καιρῷ κατέκλυσε τὴν αὐτὴν πόλιν ὁ αὐτὸς ποταμός, ἀλλ' οὐχ οὕτως ἀπώλεσεν· ἐπεὶ μεμαθήκαμεν, ὅτι καὶ ἐν ἄλλοις χρόνοις ἐγένετο τὸ αὐτὸ σχῆμα, μετὰ δὲ τὸ παυθῆναι τὴν ὀργὴν, [1] τὰ πλησίον τῶν θεμελίων τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ οἰκήματα, φιλοκαλίας τυγχάνοντα, εὑρέθη πλὰξ λιθίνη μεγάλη, ἐν ᾗ ἐπεγέγραπτο ἐν γλυφῇ ταῦτα. “ Σκιρτὸς ποταμὸς
“ Σκιρτήσει κακὰ Σκιρτήματα πο-
“ λίταις. Ἡ δὲ αὐτὴ Ἔδεσα πόλις ἐκτίσθη ὑπὸ Σελεύκου τοῦ Νικάτορος, λαβοῦσα τείχη· ἥντινα ὠνόμασεν ὁ αὐτὸς Σέλευκος ὁ Μακεδὼν, “ [2] Ἀντιό-
“ χειαν τὴν Μιξοβάρβαρον· καὶ ὅτε ἔπαθε τὸ πρῶτον αὐτῆς πάθος, μετεκλήθη Ἔδεσα. Πολλὰ δὲ παρέσχεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἐν ἑκάστῃ πόλει, ἀνακαινίσας ἐν πολλαῖς εὐπρεπείαις, καὶ τοῖς σωθεῖσι πολλὰ χαρισάμενος· [3] τὴν δὲ Ἔδεσαν μετωνόμασεν, Ἰουστινούπολιν.

Τῷ δὲ ἑβδόμῳ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη τὸ πέμπτον αὐτῆς πάθος, [4] ἐν μηνὶ Μαΐῳ, ὑπατείας Ὀλυβρίου·

1 τὰ πλησίον τῶν θεμελίων &c.] Lego, κατὰ τὰ πλησίον &c.

2 Ἀντιόχειαν τὴν Μιξοβάρβαρος.] Scr. Μιξοβάρβαρον.

3 τὴν δὲ Ἔδεσαν μετωνόμασεν, Ἰουστινούπολιν.] Tam Anazarbum, quam Edeſſam hoc nomine inſignivit: Evagrius lib. 4. cap. 8. μετεκλήθησαν τοίνυν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ἰουστίνου ἡ Ἔδεσσα, καὶ τούτων ἑκατέρα τῇ αὐτοῦ προσηγορίᾳ κατεκοσμήθησαν.

4 ἐν μηνὶ Μαΐῳ ὑπατείας Ὀλυβρίου.] Accidit tremendus iſte Terræmotus Juſtini Imp. anno VII, & menſe decimo, id eſt, VIII ejuſdem anno currente; quo Conſulatum ſolus geſſit Olybrius; ut ex Marcellino diſcimus. Itaque apud Auctorem noſtrum, poſt, τῷ δὲ ἑβδόμῳ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας, addendum, καὶ μηνὶ δεκάτῳ: Uti habet Evagrius, lib.4. cap.5. Nicephorus etiam, lib.17. cap.3. Juſtinus enim Imperator renunciatus eſt Julii die IX, Æræ Antiochenæ anni DLXVI,

id

βρίου. [1] πολλὺς γὰρ ἦν ὁ φόβος ὁ τοῦ Θεοῦ γενόμενος κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, ὥστε τοὺς συλληφθέντας ὑπὸ τῶν οἰκημάτων ἐν τῇ γῇ καὶ πυρικαύστους γενέσθαι, καὶ ἐκ τοῦ ἀέρος δὲ [2] σπινθῆρος πυρὸς φαίνεσθαι· καὶ ἔκαιον ὡς ἀπὸ ἀστραπῆς τὸν εὑρισκόμενον, καὶ ἐκόχλαζε τὸ ἔδαφος τῆς γῆς, καὶ ἐκεραυνοῦντο οἱ θεμέλιοι, κουφιζόμενοι ὑπὸ τῶν σεισμῶν, καὶ ὑπὸ τοῦ πυρὸς τεφρούμενοι, ὥστε καὶ τοῖς φεύγουσιν ὑπήντα τὸ πῦρ. Καὶ ἦν ἰδεῖν θαῦμα φοβερὸν, καὶ παράδοξον· πῦρ ἐρευγόμενον ὄμβρον, ὄμβρος καμίνων φοβερῶν, φλὸξ εἰς ὑετὸν λυομένη, καὶ ὑετὸς, ὡς φλὸξ, ἐξαπτόμενος καὶ τοὺς βοῶντας ἐν τῇ γῇ κατανήλισκε. Καὶ ἐκ τούτου Αντιόχεια ἄχρηστος ἐγένετο· οὐκ ἔμεινε γὰρ, εἰ μὴ τὰ πρὸς ὄρος μόνον, παροικούμενα οἰκήματα. Οὐκ ἔμεινε δὲ οὔτε ἅγιος οἶκος εὐκτηρίου, ἢ μοναστηρίου, ἢ ἄλλου ἁγίου τόπου, ἀδιάῤῥηκτος· τὰ γὰρ ἄλλα συνετελέσθησαν εἰς τὸ παντελές· ἡ δὲ μεγάλη ἐκκλησία Αντιοχείας, ἡ κτισθεῖσα ὑπὸ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου βασιλέως, τῆς θεομηνίας γενομένης, καὶ πάντων πεπτωκότων εἰς τὸ ἔδαφος, ἔστη ἐπὶ ἡμέρας β', μετὰ τὸ γενέσθαι τὴν τοῦ Θεοῦ φοβερὰν ἀπειλήν· καὶ αὐτὴ ὑπὸ πυρὸς ληφθεῖσα, κατηνέχθη ἕως ἐδάφους. Καὶ ἕτεροι δὲ οἶκοι μὴ πεπτωκότες ὑπὸ

Tanta enim per id tempus ab irato Numine consternatio Mortalibus incessit,ut & ædium ruinis obruti ab igne ex terra exiliente absumerentur : ex aere etiam ignis, scintillarum instar decidens, obvios quosque, Fulminis in morem,combussit. Sed & ipsis etiam pavimentis ebullientibus,ædificiorum fundamina subtus concussa, & fulminibus tacta , conflagrarunt. Prorumpentibus vero, ut se eriperent, hominibus obversatæ sunt undique occursitantes flammæ. Imo spectaculum videre erat plane tremendum, & præter hominum fidem ignes imbrem eructantes, imbres caminorum horrescentium, ignes in imbrem solutos, imbresque, flammarum instar accensos,miseros sub terra ejulantes absumentes. Exinde Antiochia desolatio facta est : nec enim ædes Oratoria ulla,nec Monasterium,nec sacer aliquis locus, sed nec domus,præterquam quæ ad montem fuerunt, ulla non disrupta supererat; cætera quidem omnia tota absumebantur. Magna autem Ecclesia Antiochensis, quam ibi olim extruxit Constantinus M. Imperator, corruentibus aliis omnibus, sola aliquandiu stetit,Numinisque tremendam iram per dies duos sustinuit: tandem vero & ipsa flammis correpta, tota absumpta est. Quæque alia terræ tre-

id est, anno Christi Vulgaris DXVIII : decimus autem mensis, post expletum Justini annum VII, erat Maius, Æræ Antiochenæ anni DLXXIV, anni Christi Vulgaris DXXVI , quo anno Olybrius Consulatum solus gessit.

1 πολλὺς γὰρ ἦν ὁ φόβος.] Scr. πολὺς.

2 σπινθῆρος πυρὸς φαίνεσθαι.] Scr. σπινθῆρες.

moribus

moribus ſupererant ædificia, ignibus abſumpta funditus ruebant: pereuntibus ab excidio hoc CCL circiter mortalium Millibus. Ob magni enim Feſti Aſſumptionis Chriſti Dei Noſtri Celebrationem, frequentia ibidem erat advenarum maxima. Ex hac autem Numinis ira conjicere licet, quam numeroſus erat Populus Antiochenſis. Sed & complures etiam, qui ruderibus obruti, vivi effodiebantur, derepente ſpiritum efflabant. Quin & civium quoque qui eripuerant ſeſe, nonnulli, bonorum ſuorum, ſi quid poterant, corradentes, fuga rebus ſuis conſuluerunt: ſed à ruſticis, in quos per viam inciderant, expilati bonis, etiam Vitâ ſpoliabantur. Cæterum inde Dei erga homines miſericordia apparuit. Eorum enim, qui rapinas haſce exercuerant, nonnulli in putredinem ſoluti, occæcati alii, ſub Chirurgorum inciſionibus alii, infeliciter omnes, interierunt; & facinora ſua deprecantes, reddiderunt animas. Ex quorum numero eodem tempore erat Thomas quidam, Silentiarius. Hic à Numinis ira cavens ſibi, aufugerat; & ad tertium, vel eo circiter, ab urbe lapidem, juxta S. Juliani quam vocant Por-

τοῦ πάθους τοῦ θείκου, ὑπὸ τοῦ πυρὸς διελύθησαν ἕως θεμελίων. Καὶ ἀπώλοντο ἐν αὐτῷ τῷ φόβῳ ἄχει χιλιάδων διακοσίων πεντήκοντα· [1] ἦν γὰρ ἡ μεγάλη ἑορτὴ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡ τῆς ἀναλήψεως· καὶ πολὺ πλῆθος ἦν τῶν ξένων ἐπιδημῆσαν· ἐπὶ δὲ τῆς αὐτῆς θεομηνίας ἐδείχθη καὶ τὸ τῶν πολιτῶν πλῆθος, ὁπόσον ὑπῆρχε. Πολλοὶ δὲ τῶν χωσθέντων ζήσαντες, μετὰ τὸ ἀνενεχθῆναι αὐτοὺς ζῶντας, ἀπέθανον. Τινὲς δὲ ἐκ τῶν πολιτῶν τῶν σωθέντων, εἴπερ ἠδυνήθησαν, ἀφείλαντο, καὶ ἔφυγον· [2] καὶ ἠπλούτουν αὐτοῖς γεωργοὶ, καὶ [3] ἀπέσπον παρ' αὐτῶν, φονεύοντες αὐτούς. Εδείχθη δὲ καὶ ἐν τούτῳ ἡ τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπία· ὅσοι γὰρ ἀπέσπον, ἀπέθνησκον βιαίως, οἱ μὲν σηπόμενοι, οἱ δὲ τυφλούμενοι, οἱ δὲ χειρουργίαις κοπτόμενοι, καὶ ὁμολογοῦντες τὰ πλημμελήματα ἑαυτῶν παρεδίδουν τὰς ψυχάς. Εν οἷς ἦν ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἁρπαγῇ χρησάμενος Θωμᾶς τις σιλεντιάριος, ὅστις ἐξῆλθε φεύγων ἐκ τῆς θεομηνίας· καὶ ἔξω τῆς πόλεως, ὡς ἀπὸ μιλίων τριῶν, ἐπὶ τὴν πόρταν τὴν λεγομένην τοῦ ἁγίου Ιουλιανοῦ [4] οἰ-

1 ἦν γὰρ ἡ μεγάλη ἑορτὴ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡ τῆς ἀναλήψεως.] Non erat ipſa Aſſumptionis dies; hæc enim perpetuo feria quinta eſt: ſed poſtridie accidit tremendus iſte terræ-motus, nempe Maii die XXIX, qui tum feria ſexta rat, ſive dies Veneris: cujus rei teſtem habemus Evagrium, lib. 4. cap. 5.

2 καὶ ἠπλούτουν αὐτοῖς γεωργοί.] Scribo, ἀπήντων.

3 καὶ ἀπέσπον παρ' αὐτῶν.] Scr. ἀπέσπων, uti & infra.

4 οἴκει, καὶ ἀπέσπα πάντα.] Scr. ᾤκει.

κει,

κει, καὶ ἀπέσσα πάντα ἐκ τῶν φευγόντων διὰ τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ. Τοῦτο δὲ διεπράξατο ἐπὶ ἡμέρας τέσσαρας· καὶ ὡς λυμαίνεται πάντα, ἐξαίφνης, ὑγιὴς ὤν, ἐτελεύτησε· καὶ πάντες ἐδόξαζον τὸν Θεόν. Η δὲ αὐτοῦ περιουσία ἁρπαγεῖσα ἀπώλετο· καὶ ἐν ᾧ τόπῳ ἐτελεύτησεν, ἐκεῖ καὶ ἐτάφη. Εδείχθη γὰρ καὶ ἄλλα τινὰ μυστήρια τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ· ἔγκυοι γὰρ γυναῖκες, δι' εἴκοσι ἡμερῶν, ἢ καὶ τριάκοντα, ἀνῆλθον ἐκ τῶν χωσθέντων ὑγιεῖς· πολλαὶ δὲ γεννήσασαι εἰς τὴν γῆν κάτω, ὑπὸ τὰ χώματα, ἀνῆλθον σὺν νηπίοις ἀβλαβεῖς, καὶ ἔζησαν μετὰ τῶν τεχθέντων ἐξ αὐτῶν. Καὶ ἄλλα δὲ παιδία ὡσαύτως διεσώθησαν, μεθ' ἡμέρας λ'. καὶ πολλὰ φοβερώτερα τούτων ἐγένετο. Τῇ δὲ τρίτῃ ἡμέρᾳ μετὰ τὴν πτῶσιν ἐφάνη ἐν τῷ οὐρανῷ ὁ τίμιος σταυρὸς διὰ νεφέλης, κατὰ τὸ ἀρκτῷον μέρος τῆς αὐτῆς πόλεως· καὶ πάντες θεασάμενοι αὐτόν, ἔμειναν κλαίοντες, καὶ εὐχόμενοι, ἐπὶ μίαν ὥραν. Εγένοντο δὲ μετὰ τὴν πτῶσιν τῆς πόλεως καὶ ἄλλοι σεισμοὶ πολλοί, ὡς ἐπὶ χρόνον ἐνιαυτοῦ καὶ μηνῶν ἕξ. Σελευκείας δὲ, καὶ Δάφνης, ὡς ἐπὶ μίλια εἴκοσι, πτῶσις ἐγένετο· πολλὰ δὲ χρήματα παρέσχε ταῖς παθούσαις πόλεσιν ὁ αὐτὸς βασιλεύς. Ακούσας γὰρ τὴν γενομένην ὑπὸ τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίαν, λύπῃ συσχε-

tam sedibus positis, per ministros ibi suos, bona eorum qui evaserant omnia diripuit. Ubi vero per dies quatuor rapinas hasce exercuisset, omnia deprædans, morte obiit, nullo etiam interveniente morbo, repentinâ. Laus inde Deo ab omnibus tributa est. Quoque in loco mortuus, eodem & sepultus est; direptis etiam, quæ corraserat, bonis ejus omnibus. Sed & verenda magis adhuc Divinæ erga homines misericordiæ extiterunt indicia: Mulieres etenim prægnantes, XX post, vel etiam XXX dies, illæsæ ex ruderibus effodiebantur: quorum plurimæ quoque, solutis corruentium ædificiorum sub ruinis puerperii doloribus, una cum infantibus suis illæsæ emergentes, Numinis iræ supervixerunt. Quin & pueruli quoque alii, tricesimum post diem, incolumes reperiebantur: multaque his stupendiora contigerunt. Tertio autem post cladem hanc die, Venerandæ Crucis imago de cælo comparuit in nubibus, urbi ad septentriones imminens: quâ visâ, in lachrymas soluti omnes, preces unius horæ per spatium effundebant. Acciderunt autem, post urbis casum, plures etiam alii terræ motus, per spatium anni unius & VI mensium: quibus etiam Seleuciæ, Daphnesque, quæque ad vicesimum fere lapidem distabant, ædificia concussa corruebant. Urbibus autem, calamitates hasce perpessis, Imperator abunde pecuniarum suppeditavit. Dei enim quanta erga homines Misericordia

ricordia fuiſſet, edoctus, & ipſe clades has acerbiſſime tulit; nec Byzantii pro more edita ſunt ſpectacula. Pentecoſtes etiam ſacro Feſto tum exiſtente, Diademate poſito, ipſe, Senatoreſque omnes, veſtibus pullis induti, templum lachrymantes petebant.

Eodem etiam tempore, Carinum Comitem eo centenariis v inſtructum miſit; cumque eo, Phocam Patricium, & Aſterium, viros prudentes: tradito etiam illis pecuniarum ingenti pondere, quod urbi eſſet, Aquæductibus, fluviique pontibus inſtaurandis. Agnovit enim urbem hanc, ex quo una cum Ducibus in bellum Perſicum & ipſe deſcendens, ibidem per tempus aliquod commoratus eſt. Patricios autem dictos, urbis curam ſuſcipere, frequentibus ſuis literis hortatus eſt.

θεὶς οὐ μικρᾷ, θεωρειῶν μὴ ἀγομένων ἐν Βυζαντίῳ, καὶ ἁγίας Πεντηκοστῆς καταλαβούσης, δίχα διαδήματος εἰσῆλθεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μετὰ πορφυροῦ μαντίου κλαίων· σὺν αὐτῷ δὲ [1] καὶ πάντες οἱ συγκλητικοὶ καὶ πορφυρᾶ ἐφόρουν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἀπέστειλεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Καρῖνον κόμητα μετὰ κεντηναρίων πέντε· συναπέστειλε δὲ καὶ Φωκᾶν τὸν Πατρίκιον, καὶ Ἀστέριον, ἄνδρας σοφούς· δοὺς καὶ αὐτοῖς χρήματα πολλὰ, εἰς ἐπανόρθωσιν τῆς πόλεως, καὶ τῶν ἀγωγῶν, καὶ τῶν γεφυρῶν τοῦ ποταμοῦ, ὡς ἐπιστάμενος τὴν αὐτὴν πόλιν· ἦν γὰρ οἰκήσας ἐν αὐτῇ χρόνον τινὰ, ὅτε κατῆλθε μετὰ τῶν στρατηλατῶν ἐν τῷ Περσικῷ πολέμῳ. Καὶ πυκνῶς ἔγραφε τοῖς αὐτοῖς πατρικίοις, τοῦ φροντίσαι τὴν πόλιν.

---

1 καὶ πάντες οἱ συγκλητικοὶ καὶ πορφυρᾶ ἐφόρουν.] Quod noſter πορφυρᾶ φοροῦντες, Cedrenus dicit, φαιὰν στολὴν ἐνδυσάμενοι, *Pullati*, ſive Veſtibus nigricantibus induti. Purpura quidem Regum, & Magiſtratuum Inſigne eſt: etiam & Luctui appropriatus color: nempe quod ad nigrum colorem propius accedat: ſed & quibuſdam πορφύρεον, *Nigrum* eſt. Heſychius: Πορφύρεον πορφυροῦν, μέλαν· Πορφύρει, μελανίζει.

JUSTINIANUS IMPERATOR.

Μετὰ δὲ τὸ ὄγδοον ἔτος τῆς αὐτοῦ Ἰουστίνου βασιλείας, [1] καὶ μηνῶν θ', συνεβασίλευσεν αὐτῷ ὁ θειότατος Ἰουστινιανὸς, μετὰ τῆς Αὐγούστας Θεοδώρας, στεφθεὶς ὑπὸ τοῦ θειοτάτου αὐτοῦ θείου, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μαβορτίου. Ὅστις βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς πολλὰ ἐχαρίσατο τῇ αὐτῇ τῶν Ἀντιοχέων πόλει· καὶ εἰς πᾶσαν πόλιν τῆς Ῥωμαϊκῆς πολιτείας ποιήσας μεγάλην κατάστασιν· καὶ ἐν ἑκάστῃ δὲ πόλει κατέπεμψε θείας σάκρας, ὥστε τιμωρηθῆναι τοὺς ἀταξίας ἢ φόνους ποιοῦντας, [2] ὁποίου δ' ἂν ὑπάρχωσι μέρους· ὥστε μὴ τολμᾶν τινα τοῦ λοιποῦ τὴν οἱανδήποτε ἀταξίαν ποιῆσαι· φόβον ἐνδειξάμενος εἰς πάσας τὰς ἐπαρχίας.

Exacto autem Imperantis Juſtini anno VIII, menſeque inſuper IX, imperii ſocium ſibi ſumpſit diviniſſimum Juſtinianum, una cum Theodora Auguſta; quem ſacratiſſimus avunculus ejus, Mavortio Coſ. Diademate inſignivit. Hic vero Juſtinianus Imperator urbem Antiochiam magno pecuniarum pondere donavit: Res etiam Romanas, ubique per imperium, egregie compoſuit. Per *Sacras* enim, quas ſingulis in urbibus promulgandas emiſerat, cavit, cædis, vel ſeditionum autores, quibuſcunque demum à partibus ſteterint, uti pœnas darent. Metus inde Provincialibus undique incuſſus, nec deinceps erat, qui omnino tumultus excitare auſus eſt.

Ἐν δὲ Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ πρὸς ὀλίγον καιρὸν ἐγένοντο ἐν φιλίᾳ οἱ δῆμοι.

Quinetiam populus Antiochenus, per aliquantillum temporis, inter ſe conveniebant.

---

1 καὶ μηνῶν θ'.] Juſtinus Imperator ſalutatus eſt Julii die IX, uti ſupra diximus: Aprili itaque Juſtinianus in Imperii ſocietatem à Juſtino adſcitus eſt; is enim à Julio menſis erat nonus. Atque hujus rei teſtem habemus Marcellinum: *Anno Regiæ urbis conditæ CXCVII Juſtinus Imperator, Juſtinianum ex ſorore ſua nepotem, jamdudum à ſe Nobiliſſimum deſignatum, regni quoque ſui ſucceſſorem creavit, Kal. Aprilis.* Evagrium etiam, lib. 4. cap. 9. Nicephor. lib. 17. cap. 7. & Chr. Alexandr.

2 ὁποίου δ' ἂν ὑπάρχωσι μέρους.] Immo inſaniſſimum ei fuiſſe Venetorum ſtudium, luculenter ſatis teſtatur Evagrius, lib. 4. cap. 31. Procopius etiam, in Arcana Hiſt. quos vide.

Extruxit etiam, Antiochiæ ædem oratoriam, è regione Basilicæ, Rufini dictæ, D. Mariæ Deiparæ ſemper Virgini ſacram: cui etiam in propinquo alteram Ædem, SS. Coſmæ, & Damiano excitavit. Conſimiliter quoque Hoſpitium, Balnea, & Ciſternas extruxit. Quin & religioſiſſima Theodora urbem eandem multis donavit: Ædem etiam ſplendidiſſimam extruxit, Michaeli Archangelo ſacram; Anatolii etiam, quam vocant, Baſilicam condidit, columnis eo ex Conſtantinopoli tranſmiſſis. Eadem Theodora Auguſta, pretioſiſſimam Crucis effigiem, ex Margaritis elaboratam, Hyeroſolymas miſit. Idem Juſtinianus Vectigalibus per Imperium Romanum omnibus dona tranſmiſit.

Iidem Imperatores militum in Oriente Magiſtrum dixerunt Hypatium Patricium, qui partes Orientales à Saracenorum iucurſionibus tueretur.

Cæterum per id tempus Manichæi paſſim per urbes plurimi pœnas dederunt: ex quorum numero erat Erythrii Senatoris Uxor, unaque cum illa plures aliæ.

Quo tempore autem terræ motus acciderat, Comes erat Orientis, Ephræmius; qui

Εκτισε δὲ ἐν τῇ αὐτῇ Αντιοχείᾳ εὐκτήριον οἶκον τῆς ἁγίας θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ἄντικρυς τῆς λεγομένης Ρουφίνου βασιλικῆς· κτίσας πλησίον καὶ ἕτερον οἶκον τῶν ἁγίων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ. Ωσαύτως δὲ ἔκτισε καὶ ξενῶνα, καὶ λουτρὰ, [1] καὶ κιγστέρνας. Ομοίως δὲ καὶ ἡ εὐσεβεστάτη Θεοδώρα καὶ αὐτὴ πολλὰ τῇ πόλει παρέσχεν· ἔκτισε δὲ καὶ οἶκον τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ, εὐπρεπέστατον πάνυ· Εκτισε δὲ καὶ τὴν λεγομένην Ανατολίου βασιλικὴν, πέμψας τοὺς κίονας ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως. Η δὲ αὐτὴ Αὐγοῦστα Θεοδώρα, ποιήσασα σταυρὸν πολύτιμον διὰ μαργαρίτων, ἔπεμψεν ἐν Ιεροσολύμοις. Ο δὲ αὐτὸς Ιουστινιανὸς δωρεὰς κατέπεμψε πᾶσι τοῖς ὑποτελέσι τῆς Ρωμαϊκῆς πολιτείας.

Οἱ δὲ αὐτοὶ βασιλεῖς προεχειρίσαντο τὸν πατρίκιον Υπάτιον στρατηλάτην ἀνατολῆς, εἰς τὸ φυλάξαι τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Σαρακηνῶν διὰ τὰ ἀνατολικὰ μέρη.

Εν δὲ τῷ αὐτῷ καιρῷ κατὰ πόλιν πολλοὶ ἐτιμωρήθησαν Μανιχαῖοι, ἐν οἷς ἐτιμωρήθη καὶ ἡ γυνὴ Ερυθρίου τοῦ συγκλητικοῦ, καὶ ἄλλαι ἅμα αὐτῇ.

Τῆς δὲ θεομηνίας συμβάσης, κόμης ἀνατολῆς ὑπῆρχεν Εφραίμιος·

---

1 καὶ κιγστέρνας.] κιγστέρνα, κινστέρνα, ſive, ut Heſychius habet κιστέρνα, Ciſterna eſt: Κιστέρνα, λάκκος φρέατος, βάραθρα, ἢ βυθός.

ὅστις μετ' ὀλίγον χρόνον [1] ἀναγκασθεὶς προεχειρίσθη Πατριάρχης Ἀντιοχείας· ὁ γὰρ πρὸ αὐτοῦ γεγονὼς Εὐφράσιος ἐν τῇ θεομηνίᾳ πυρίκαυστος ἐγένετο. Γνόντες δὲ οἱ εὐσεβεῖς βασιλεῖς, ὅτι ὁ κόμης τῆς ἀνατολῆς, Εὐφραίμιος, ὑπὸ τοῦ κλήρου κανονικῶς ἐχειροτονήθη Πατριάρχης, προηγάγοντο ἀντ' αὐτοῦ κόμητα ἀνατολῆς Ζαχαρίαν, ὅστις ὑπῆρχε Τύριος. Ὁ δὲ αὐτὸς Ζαχαρίας, ἰδὼν [2] τὴν γενομένην ἅλωσιν τῆς πόλεως, ᾐτήσατο τοὺς αὐτοὺς εὐσεβεῖς βασιλεῖς, διὰ μηνύσεως αὐτοῦ ἀνελθεῖν ἐν Βυζαντίῳ, καὶ πρεσβεῦσαι ὑπὲρ τῆς Ἀντιοχέων πόλεως. Καὶ ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τὸν ἐπίσκοπον Ἀμιδείας, ἄνδρα εὐλαβῆ, καὶ ἄλλους κληρικούς· καὶ ἀνῆλθον ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ πολλὰ κατορθώσαντες, ὑπέστρεψαν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, μετὰ δωρεῶν βασιλικῶν, λαβόντες χρυσοῦ κεντηνάρια λ', καὶ τύπους περὶ διαφόρων κεφαλαίων, τοῦ ἄγεσθαι ἐν τῇ αὐτῇ πόλει τὰ πάτρια. Οἱ δὲ αὐτοὶ βασιλεῖς μετ' ὀλίγον καιρὸν ἐδωρήσαντο τῇ αὐτῇ πόλει καὶ ἄλλα κεντηνάρια δέκα.

paulo post Patriarchatum Antiochensem suscipere coactus est. Euphrasius enim, decessor ejus, conflagratione Cœlesti absumptus perierat. Imperatores autem religiosissimi, audito Ephræmium Orientis Comitem à Clero Canonice Patriarcham institutum fuisse, Zacharium quendam, Tyrium, in ejus locum Orientis Comitem suffecerunt. Qui quidem Zacharius, ubi tantam hanc Antiochiæ desolationem vidisset, per literas ab Imperatoribus religiosissimis petivit, uti ipse Byzantium vocatus Antiochensium causam Legatus ibi ageret. Itaque ascitis sibi in hoc Episcopo Amidensi, viro pio, aliisque ex Clero; Constantinopolim veniunt. Ubi cum felici successu negotium egissent, Antiochiam magnam reversi sunt, donis instructi regiis, & ferentes secum auri centenaria XXX, cum sancitis etiam Imperatoriis de variis Capitulis, eo facientibus, ut in Antiochensium urbe pristinæ consuetudines observarentur. Quinetiam paulo post temporis iidem Impp. urbi etiam alia Centenaria X dederunt.

---

1 ἀναγκασθεὶς προεχειρίσθη πατριάρχης.] Evagrius longe aliter, lib. 4. cap. 6. ὃν [Ἐφραίμιον] κἀντεῦθεν ἀγασάμενοι Ἀντιοχέων παῖδες, ἐς ἱερέα ψηφίζονται· καὶ τὸν ἀποστολικὸν λαγχάνει θρόνον, ὥσπερ μισθὸν καὶ γέρας τῆς τοσαύτης προνοίας τοῦτον κληρωσάμενος: nempe ob summam ejus in urbe instauranda curam, Patriarchatum, tanquam benevolentiæ, Providentiæque suæ mercedem, ab Antiochensibus Episcopus delectus, reportavit. Vide & Nicephor. lib. 17. cap. 3. & Cedrenum.

2 τὴν γενομένην ἅλωσιν τῆς πόλεως.] Forte scribendum, πτῶσιν, uti supra habet.

Contigit autem inter hæc, diviniſſimum Juſtinum ex ulcere pedis, in quo à ſagitta in prælio vulnus olim acceperat, decumbentem, è vivis excedere, Auguſti I, Indict. V, ætatis anno LXXV. In univerſum itaque imperavit annos IX, & dies XXII, annumeratis etiam menſibus illis IV, quibus Nepotem habuit Imperii ſocium.

Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ συνέβη ἀσθενῆσαι τὸν θειότατον Ἰουστῖνον ἐκ τοῦ ἕλκους οὗ εἶχεν ἐν τῷ ποδί, (ἦν γὰρ λαβὼν ἐν τῷ τόπῳ σαγίτταν ἐν πολέμῳ, καὶ ἐξ αὐτοῦ ὁ κίνδυνος τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἐγένετο,) μηνὶ Αὐγούστῳ α΄, Ἰνδικτιῶνος πέμπτης· [1] τελευτᾷ δὲ ἐνιαυτῶν οε΄. Ὡς εἶναι τὸν πάντα χρόνον τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔτη θ΄, καὶ ἡμέρας εἰκοσιδύο, μετὰ καὶ τῶν τεσσάρων μηνῶν τοῦ αὐτοῦ ἀνεψιοῦ.

---

1 τελευτᾷ δὲ ἐνιαυτῶν οε΄.] Chr. Alex. duos præterea vitæ ejus addit annos: τελευτᾷ δὲ ἐτῶν οζ΄. *Moritur anno ætatis ſuæ LXXVII.*

ΛΟΓΟΣ

ΛΟΓΟΣ ΙΗ'.

ΧΡΟΝΩΝ ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ.

LIBER XVIII.

DE TEMPORIBUS JUSTINIANI IMPERATORIS.

ΜΕΤΑ δὲ τὴν βασιλείαν Ιουστίνου, ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Ιουστινιανὸς ἔτη λη', καὶ μῆνας ζ', καὶ ἡμέρας ιγ', ἐν μηνὶ Απριλλίῳ πρώτῃ, Ινδικτιῶνι πέμπτῃ, ἔτους χρηματίζοντος κατὰ Αντιόχειαν πεντακοσιοστοῦ ἑβδομηκοστοῦ πέμπτου, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μαβορτίου. [1] Ην δὲ τῇ ἰδέᾳ κοντοειδής, εὔστηθος, εὔρινος, λευκός, οὐλόθριξ, στρογγυλόψις, εὔμορφος, ἀναφάλας, ἀνθη-

POST Justinum Mortuum imperium tenuit divinissimus Justinianus, annos XXXVIII, menses VII, & dies XIII, inauguratus Aprilis die I, Indictione V, Mavortio tum Cos. anno autem Æræ Antiochensis DLXXV. Erat hic statura curta, pectore firmo, naso justo, candidus, capillo crispo, facie rotunda, formosus, recalvaster, vultu florido, capite

1 Ην δὲ τῇ ἰδέᾳ κοντοειδής.] Fasti Alexandrini à Scaligero editi habent κονδοιδὴς Scr. κονδοειδής: nempe κοντός, vel κονδός, *Curtus* est recentioribus: Fasti dicti à Radero editi κωνοειδὴς habent, mendosè: quomodo enim τῇ ἰδέᾳ κωνοειδὴς quis esse possit? statura quidem erat curta, ut Noster; vel ut Procopius, non procera, nec pusilla nimis. Τὸ μὲν οὖν σῶμα [Justiniani] οὔτε μακρὸς, οὔτε κολοβὸς ἄγαν, ἀλλὰ μέτριος ἦν. *Corpore neque procero fuit, neque pusillo nimis, sed quo staturam justam non excederet.*

mentoque

mentoque ſubcaneſcentibus, & Chriſtianæ religionis ſtrenuus propugnator. Factioni autem *Praſinæ* ſtudebat; ex Bederiana vero Thracum & ipſe ortum ſuum habuit.

Idem Imperator menſe Octobri, Indict. VI, Comitem Orientis Antiochiæ deſignavit, Patricium Armenium nomine: traditaque ei pecuniarum vi magna, mandavit uti profectus ipſe urbem Phœniciæ, Palmyram vocatam, ad Imperii fines ſitam, & collapſas inibi eccleſias, & ædificia publica, de novo excitaret: Numerum etiam Militum Limitaneis adiici juſſit, qui ſub Duce Emiſſeno ibi conſiderent, in Hieroſolymorum, Romanique Imperii finium cuſtodiam. Erat autem Palmyra olim urbs magna: hoc enim in loco, ante jacta ibi urbis fundamina, Davidus Goliam armatum ſingulari aggreſſus certamine lapillo proſtravit, accurrenſque caput Goliæ ſui ipſius gladio amputavit. Quod ſibi ſumens, per aliquod tempus ſecum habuit: contoque deinde affixum, in Victoriæ ſignum, Hieroſolymis, ſibi præferri voluit. Rex itaque Salomon, in memoriam Victoriæ hujus, à Davide patre reportatæ, ſpecioſam ibi urbem condidit: nomenque ei, à Goliæ fato, Palmyram

ροπρόσωπος, μιξοπόλιος τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον, μεγαλόψυχος Χριστιανός. Ἔχαιρε δὲ τῷ Βενέτῳ μέρει, [1] καὶ αὐτὸς δὲ ὢν Θρᾷξ ἀπὸ Βεδεριανᾶς.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἐπὶ τῆς ἕκτης ἐπινεμήσεως, τῷ Ὀκτωβρίῳ μηνὶ, προηγάγετο κόμητα ἀνατολῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ, ὀνόματι Πατρίκιον Ἀρμένιον· ᾧτινι δέδωκε χρήματα πολλὰ, κελεύσας αὐτῷ ἀπελθεῖν, καὶ ἀνανεῶσαι πόλιν τῆς Φοινίκης εἰς τὸ λίμιτον, τὴν λεγομένην Παλμυρὰν, καὶ τὰς ἐκκλησίας, καὶ τὰ δημόσια· κελεύσας καὶ ἀριθμὸν στρατιωτῶν, μετὰ τῶν λιμιτανέων, καθέζεσθαι ἐκεῖ, καὶ τὸν δοῦκα Ἐμίσης, πρὸς τὸ φυλάττεσθαι τὰ Ῥωμαϊκὰ, καὶ Ἱεροσόλυμα. Ἡ δὲ Παλμυρὰ πρότερον μὲν μεγάλη ὑπῆρχεν· ἐπειδὴ ὁ Δαβὶδ ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ, πρὸ τοῦ κτισθῆναι πόλιν, ἐμονομάχησε μετὰ τοῦ Γολιὰθ, ὡπλισμένου ὄντος· [2] ὅστις Γολιὰθ λίθῳ λαβὼν ἔπεσε, καὶ δραμὼν ὁ Δαβὶδ ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν εἰς ὃ ἐπεφέρετο ὁ Γολιὰθ ξίφος· καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ λαβὼν, κατέσχεν ἐπὶ ἡμέρας, καὶ εἶθ᾽ οὕτως ἐν Ἱεροσολύμοις εἰσήγαγεν αὐτὴν μετὰ νίκης ἔμπροσθεν αὐτοῦ εἰς κόντον βασταζομένην. Διὰ τοῦτο Σολομὼν ὁ βασιλεὺς, ὑπὲρ τῆς νίκης τοῦ αὐτοῦ πατρὸς Δαβὶδ, ἐποίησεν αὐτὴν πόλιν μεγάλην, ἐπιθεὶς αὐτῆς τὸ ὄνομα, Παλμυρὰν,

1 καὶ αὐτὸς δὲ ὢν Θρᾷξ ἀπὸ Βεδεριανᾶς.] Juſtinus enim Imp. avunculus ejus, Thrax etiam erat, ab urbe Bederiana ortum ſuum ducens.

2 ὅστις Γολιὰθ λίθῳ λαβὼν.] Subaudi, πληγήν.

[1] ὡς γινομένην μοῖραν τοῦ Γολιάθ. Τὸ δὲ πρώην ἐφύλαττεν ἡ αὐτὴ πόλις καὶ τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅθεν καὶ Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Περσῶν δι' αὐτῆς παρελθὼν, πρῶτον αὐτὴν παρέλαβε πολλῷ κόπῳ· ἐφοβεῖτο γὰρ ὄπισθεν αὐτὴν ἐᾶσαι, πλῆθος γὰρ στρατιωτῶν Ἰουδαίων ἐκάθητο ἐκεῖ· ἥντινα παραλαβὼν, καύσας ἔστρεψε, καὶ οὕτως τὴν Ἱερουσαλὴμ παρέλαβεν.

Ὁ δὲ αὐτὸς [2] Ἰουστινιανὸς δέδωκεν ὑπατείαν τῇ ἕκτῃ ἐπινεμήσει, τῷ Ἰανουαρίῳ μηνί.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ὁ Πέρσης ἐπολέμησε τῷ Λαζῶν βασιλεῖ Ζταθίῳ, ὡς προσρυέντι Ῥωμαίοις. Ὁ δὲ Λαζῶν βασιλεὺς πέμψας ἐδεήθη τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων, αἰτῶν βοήθειαν παρ' αὐτοῦ λαβεῖν· καὶ πέμψας αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς στρατηλάτας τρεῖς, [3] Γιλδέριχ, καὶ Κήρυκον, καὶ Εἰρηναῖον, μετὰ πολλῆς βοηθείας Ῥωμαϊκῆς, καὶ συγκρούσαντες πόλεμον, ἔπεσον ἐξ ἀμφοτέρων πολλοί. Καὶ ἀκούσας ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων, ἠγανάκτησε κατὰ τῶν στρατηλατῶν· ὅτι φθόνῳ φερόμενοι πρὸς ἑαυτοὺς οἱ στρατηλάται Ῥωμαίων, προδεδώκασιν ἀλλήλους. Καὶ ἀγανακτήσας ὁ βασιλεὺς κατ' αὐτῶν, διεδέξατο αὐτούς· καὶ

dedit. Antehac enim urbs ista Hierosolymis cedebat in propugnaculum : unde Rex Persarum Nabuchadonosorus, Hierosolymam bello petens, urbemque hanc, numeroso Judæorum præsidio instructam, à tergo relinquere haud tutum existimans, ipsam prius, multo licet labore, cepit, captamque incendiis vastavit : Hierosolymas vero ipsas deinde occupavit.

Justinianus autem mense Januario, Indict. VI, nummos Consulares in populum spargebat.

Eodem tempore Persa Lazorum Regi Ztathio, quod Romanorum in partes discessisset, bellum intulit. Auxilium itaque Lazorum rex petit à Justiniano, Romanorum Imperatore; qui etiam votis ejus annuens, tres Duces, Gilderichum, Cerycum, & Irenæum, magnis instructos copiis Romanis, ei in auxilium mittit. Prælio deinde commisso, multi utrinque ceciderunt. Imperator autem edoctus Duces hosce, mutuo flagrantes odio, sese invicem hosti prodidisse, ira commotus, Magistratibus eos abdicavit;

1 ὡς γινομένην μοῖραν τοῦ Γολιάθ.] De ridiculo hoc commento, vide quæ supra notavimus ad lib. 5. ubi hæc etiam habentur.

2 Ἰουστινιανὸς δέδωκεν ὑπατείαν τῇ ἕκτῃ ἐπινεμήσει.] Secundus hic erat Justiniani Consulatus: priorem enim cum Valerio gesserat, Justini Imp. anno IV.

3 Γιλδέριχ, καὶ Κήρυκον, καὶ Εἰρηναῖον.] Duces in hoc bello missos fuisse Belisarium, Cerycum, & Irenæum asserit Chr. Alex. in Auctor. Cedrenus vero, Belisarium, Cerycum, & Petrum : Gilderichi autem hujus ibidem mentio nulla.

Petrumque misit, qui profectus, dignitate eos amovit; & Copiarum ipse Dux factus, abinde recessit.

Idem Imperator Martyropolim, Armeniæ urbem, instauravit, murisque ejus, & porticibus vetustate collapsis, de integro excitatis, collocatoque ibi Numero Orientali, nomen Urbi Justinianopolim dedit. Sub id tempus Herulorum Rex Grepes, Societatem cum Romanis initurus, exercitu proprio stipatus, Byzantium venit, supplexque ab Imperatore petit, uti Christianus ipse fieret. Sanctis itaque Theophaniis ipse, cum proceribus suis, & Cognatis duodecim, sacro Baptismatis lavacro illuminatus est, Imperatore ipso Justiniano eum ex immaculato fonte suscipiente. Tum vero Imperator abunde muneribus donatum eum in patriam suam, cum exercitu suo, remisit. Discessuro autem Imperator dixit: "sicubi te velim, per literas certiorem te faciam.

Ejusdem sub Imperio Hæresibus variis interdictum est,

καὶ ἐλθόντος Πέτρου στρατηλάτου, καὶ ἀποκινήσαντος αὐτοὺς τῆς ἐξαρχίας, [1] καὶ λαβόντος τὰ ἐξπέδιτα παρ᾽ αὐτῶν, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀνενέωσε πόλιν τῆς Αρμενίας ὀνόματι Μαρτυρόπολιν, μετονομάσας αὐτὴν Ιουστινιανόπολιν, ποιήσας τὰ τείχη αὐτῆς, καὶ τοὺς ἐμβόλους, ἦσαν γὰρ τῷ χρόνῳ φθαρέντες· μετενέγκας ἐκεῖ καὶ ἀνατολικὸν ἀριθμόν. Εν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ προσερρύη Ρωμαίοις [2] ὁ ῥὴξ τῶν Ερούλων, ὀνόματι Γρέπης· καὶ ἦλθεν ἐν Βυζαντίῳ, μετὰ ἰδικῆς βοηθείας, καὶ προσεκύνησε τὸν βασιλέα Ιουστινιανὸν, καὶ [3] ἤτησεν ἑαυτὸν γενέσθαι Χριστιανόν. Καὶ βαπτισθεὶς ἐν ἁγίοις Θεοφανίοις, ἀνάδοχος αὐτοῦ ἐγένετο τοῦ ἀχράντου βαπτίσματος ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ιουστινιανός· ἐφωτίσθησαν δὲ σὺν αὐτῷ καὶ οἱ συγκλητικοὶ αὐτοῦ, καὶ συγγενεῖς αὐτοῦ δώδεκα. Καὶ πολλὰ χαρισάμενος αὐτῷ, ἀπέλυσεν αὐτὸν, καὶ ὥδευσεν ἐπὶ τὴν ἰδίαν χώραν, μετὰ τῆς ἑαυτοῦ βοηθείας· εἰπόντος αὐτῷ τοῦ βασιλέως Ρωμαίων, ὅτι, ὅτ᾽ ἂν βουληθῶ δηλῶ σοι.

Εν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐκωλύθησαν αἱρέσεις διάφοροι, καὶ ἀπεστά-

1. καὶ λαβόντος τὰ ἐξπέδιτα] Chr. Alex. habet τὰ ἐξπομδίτα: scribendum, ἐξπέδιτα: ἐξπέδιτον, *Expeditum*: *Exercitus*.

2. ὁ ῥὴξ τῶν Ερούλων, ὀνόματι Γρέπης] Γρέτης, Cedreno dicitur. Ερούλων vero scribendum, uti Procopius habet, Gothic. lib. 2. οἱ τινες δὲ ἀνθρώπων εἰσὶν Ερουλοι, καὶ ὅθεν Ρωμαίοις ἐς ξυμμαχίαν καθέστησαν, ἐρῶν ἔρχομαι, &c.

3. ἤτησεν ἑαυτὸν γενέσθαι Χριστιανόν.] Imo maximis muneribus à Justiniano ad id allecti, Christianismum susceperunt: ut ex eodem Procopio discimus, Goth. lib. 2. Επεὶ δὲ Ιουστινιανὸς τὴν βασιλείαν παρέλαβε, χώρᾳ τε ἀγαθῇ, καὶ ἄλλοις χρήμασιν αὐτοὺς [Ερούλους] δωρησάμενος, ἑταιρίαν λέγεσθαί τε παντελῶς ἴσχυσε, καὶ Χριστιανοὺς γενέσθαι ἅπαντας ἔπεισε. Vide etiam Evagrium, lib. 4. cap. 19. Nicephorum lib. 17. cap. 13. & Cedrenum.

θησαν

ἀπῃρέθησαν αἱ ἐκκλησίαι παρ' αὐτῶν, δίχα [1] τῶν λεγομένων Ἐξακιονιτῶν Ἀρειανῶν.

Γίνεται οὖν ὁ πᾶς χρόνος ἀπὸ τῆς ἀρχῆς [2] Αὐγούστου, καὶ Ὀκταβιανοῦ, Ἰμπεράτορος, ἕως τῆς συμπληρώσεως τῆς δευτέρας ὑπατείας τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, ἰνδικτιῶνος ζ', [3] ἔτη φνθ'. ὡς εἶναι τὰ πάντα ἔτη ἀπὸ τοῦ Ἀδὰμ, ἕως τῆς αὐτῆς ἰνδικτιῶνος, [4] ἔτη ϛ,υζζ'. καθὼς εὗρον τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐνιαυτῶν ἐν τοῖς συντάγμασι Κλήμεντος, καὶ Θεοφίλου, καὶ Τιμοθέου, τῶν χρονογράφων ὁμοφωνησάντων. [5] ἐν δὲ τοῖς χρόνοις Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου εὗρον τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐτῶν ἀπὸ Ἀδὰμ [6] ἕως τῆς ὑπατείας Ἰουστινιανοῦ βασιλέως, τῆς

ademptis etiam Hæreticorum templis, Exocionitis Arianis solis exceptis.

Cæterum ab Augusti Octaviani imperii initio, ad secundum usq; Justiniani Consulatum Indict. VII. absolutum, anni numerantur DLIX. Itaque ab Adamo, ad eandem Indictionem VII. in universum intercesserunt anni MMMMMMMCCCCXCVII, juxta annorum Computum, quem in Clementis, Theophili, ac Timothei, Chronographorum inter se concordium, scriptis inveni. Eusebii enim Pamphili si ratiocinia sequamur, ab Adamo ad secundum Justiniani Consulatum, Indict. VII, anni habentur MMMMMMMCCCCXXXII. Sed

1. Τῶν λεγομένων Ἐξακιονιτῶν Ἀρειανῶν] Ita etiam Cedrenus. Ἐξωκιονιτῶν vero scribendum, uti supra notavimus, ad lib. XIII.

2. Αὐγούστου, καὶ Ὀκταβιανοῦ.] Lego, Αὐγούστου, τοῦ καὶ Ὀκταβιανοῦ.

3. ἔτη φνθ'.] Annus DLIX. à Justiniani Consulatu II, retrorsum numerando, coincidit cum anno post I. Cæsarem interfectum Decimotertio: qui tamen anni Augusto Imperanti à nonnullis attribuuntur; licet quidam ab Actiaca victoria, quæ XII. post I. Cæs. mortuum anno accidit imperium ejus initium sumunt, e quorum numero Auctor noster esse videtur.

4. ἔτη ϛ,υζζ'.] Numerus iste pessime corruptus est: Auctorem enim adeo sui oblitum esse potuisse vix credibile est. Supra enim, libro X, dicit Christum natum fuisse Augusti Imp. anno XXII. sive anno mundi IↃↃ, D, quomodo Græci vulgo computant: quibus annis si DXXIX, alios à Christo nato ad hunc Justiniani Consulatum II. elapsos addas colliges tantum IↃↃ CIↃ XXIX: adeo ut CCCCLXVIII. annos plus justo hic poni manifestum sit.

5. ἐν δὲ τοῖς χρόνοις Εὐσεβίου] Forte scribendum χρονικοῖς.

6. ἕως τῆς ὑπατείας Ἰουστινιανοῦ] Supplendum, δευτέρας. Verum quomodo Eusebius computum annorum ad Justiniani Consulatum deduxisse dicitur, cum ducentis circiter annis Justinianum præcesserit? Itaque puto Auctorem intelligendum esse de calculo ab Eusebio ad Christi tantum Natalitia instituto: à quo tempore reliquus annorum numerus à quoquam nullo negotio deduci potest. Sed in istis nihil omnino sani est. Eusebius enim ab Abrahamo ad Christum Natum annos numerat MMXV, ab Adamo vero ad Abrahamum, secundum LXX, seniorum, quæ omnium maximæ sunt, rationes, MMMCLXXXIV. quibus si addas DXXIX, in quem Christi annum incidit Justiniani Consulatus II, anni tantum colliguntur IↃↃ, DCCXXVIII. Atque hic est verus calculus Eusebianus; qui tamen DCCIV. annis ab hoc Auctoris nostri Eusebiano superatur.

longe accuratior is est, quem Theophilus, ac Timotheus instituerunt, rationum calculus. Ut ut in eo omnes conveniunt, exitum suum habuisse sextum Mundi Millenarium. Ab urbe autem condita, ad secundum usque sacratissimi Justiniani Consulatum, anni plus minus intercesserunt MCCLXXX. A condita autem Constantinopoli, ad eundem Justiniani Consulatum, & indictionis VII. exitum, enumerantur anni CXCIX. Imperatorum porro antecedentium tempora non est ut conficias tibi ex antedictis, per quæ singuli regnarunt intervallis, ex eo quod nonnulli sceptrum bini tenuerint, filiosque, ab infantia prima diademate insignitos, in imperii societatem parentes asciverint. Et quidem Chronographum decet, quot quisque imperator annos regnaverit, exponere. At interim Chronica hujusmodi legentes, solis decurrentium annorum intervallis, per singula antecedentium imperatorum regna, attendere oportet.

ἑβδόμης ἰνδικτιῶνος, ἔτη ,ϛ,υλβʹ. Ἀκριβέστερον δὲ μᾶλλον οἱ περὶ Θεόφιλον, καὶ Τιμόθεον, ψηφίσαντες τοὺς χρόνους ἐξέθεντο. [1] Πάντων οὖν τὰ συγγράμματα φέρει ἕκτην χιλιάδα ἐνιαυτὸν περαιωθεῖσαν. Ἔστι δὲ καὶ [2] ἀπὸ κτίσεως Ῥώμης, τῆς δευτέρας ὑπατείας τοῦ θειοτάτου Ἰουστινιανοῦ, ἔτη ‚ασπʹ, μικρῷ πλέον ἢ ἔλασσον. Ἀπὸ δὲ τῆς κτίσεως Κωνσταντινουπόλεως, ἕως τῆς προγεγραμμένης ὑπατείας Ἰουστινιανοῦ, καὶ τῆς συμπληρώσεως τῆς ἑβδόμης ἰνδικτιῶνος, [3] ἔτη ρϟθʹ. Τῶν ἀρχαίων δὲ βασιλέων τοὺς χρόνους οὐδεὶ ψηφίζειν, κατὰ τὸν προειρημένον ἀριθμὸν τῆς βασιλείας αὐτῶν, διὰ τὸ καὶ δύο ἅμα βασιλεῦσαι. ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἐκπαιδόθεν ἔστεφον οἱ πατέρες, καὶ μετ' αὐτῶν ἐβασίλευον. [4] Ὁ οὖν χρονογράφος ἀνάγκην ἔχει γράφειν τοὺς χρόνους, ὅσους ἐβασίλευσεν ἕκαστος βασιλεύς. δεῖ οὖν τοὺς ἀναγινώσκοντας χρονικὰ συγγράμματα τῇ ποσότητι προσέχειν τῶν διαδραμόντων χρόνων καὶ μόνον, ἐπὶ τῆς τῶν προγεγραμμένων πάντων βασιλείας.

---

1. *πάντων οὖν τὰ συγγράμματα, φέρει ἕκτην χιλιάδα ἐνιαυτόν*] Scribo, *ἐνιαυτῶν*. Auctores vero suos supra prodidit, nempe Clementem, Theophilum & Timotheum. Cæterum non est, quod Græcorum ab Orbe Condito annorum Computatio nos moretur.

2. *ἀπὸ κτίσεως Ῥώμης τῆς δευτέρας ὑπατείας*] Lego, *ἕως τῆς δευτέρας ὑπ.*

3. *ἔτης ϟθʹ.*] Encænia urbis Constantinopolitanæ, secundum nostrum, celebrata sunt Æræ Antiochenæ anno CCCLXXVIII, id est, anno Christi vulgari CCCXXX, nempe Constantini Imp. anno XXIV. ex quo tempore ad hunc secundi Justiani Consulatum anni excurrunt CXCIX; uti Auctor recte. Vide quæ supra notavimus ad librum XIII.

4. *ὁ οὖν χρονογράφος ἀνάγκην ἔχει*] Mallem, *ὁ γὰρ χρονογράφος.*

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τούτοις, ὡς προεῖπον, ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Ἰουστινιανός· τῶν δὲ Περσῶν βασιλεὺς Κωάδης ὁ Δαράθενος, ὁ υἱὸς Περόζου.

Ἐν δὲ Ῥώμῃ [1] Ἀλλάειχος, ἔκγονος τοῦ Οὐαλεμεριακοῦ· τῆς δὲ Ἀφρικῆς ῥὴξ [2] Γιλδέριχ, ὁ ἔκγονος Γιζιρίχου· τῶν δὲ Ἰνδῶν Αὐξουμίτων ἐβασίλευσεν Ἄνδας, ὁ γεγονὼς χριστιανός· τῶν δὲ Ἰβήρων, Σαμαναζός.

Ἐν δὲ τῷ προγεγραμμένῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ, κατεπέμφθη στρατηλάτης Ἀρμενίας, [3] ὀνόματι Ζτίτλας. ἐν γὰρ τοῖς παρελθοῦσι χρόνοις οὐκ εἶχεν ἡ αὐτὴ Ἀρμενία στρατηλάτην, ἀλλὰ δοῦκας, καὶ ἄρχοντας, καὶ κόμητας. Δέδωκε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τῷ αὐτῷ στρατηλάτῃ ἀριθμοὺς στρατιωτῶν, ἐκ τῶν δύο Πραισέντων, καὶ ἀνατολῆς [4] καὶ στρατεύσας ἐντοπίους σκρινιαρίους, ἐποίησεν ἑαυτῷ σκρινιαρίους στρατηλατιανοὺς ἀπὸ θείας σάκρας, αἰτησάμενος τὸν βασιλέα αὐτόχθονας στρατεῦσαι, ὡς εἰδότας τὰ μέρη τῆς Ἀρμενίας. Καὶ παρέσχεν αὐτῷ τοῦτο, καὶ τὰ δίκαια τῶν Ἀρμενίων τῶν δουκῶν, καὶ τῶν κομήτων, [5] καὶ τοὺς

Quo autem tempore sacratissimus Justinianus imperium tenuit, Persarum Rex fuit Coades Darasthenus, Perozi filius.

Romanum vero regnum habuit Alarichus, Africanum, Gilderichus; ille Valemeriaci, hic Gensirici nepos. Indis autem Auxumitis regnavit Andas, qui Christianus factus est; Iberis vero Zamanazus.

Supradicto autem anno imperii Justiniani Ztittas, in Armenia Militum Magister constitutus est; quippe quæ antehac Ducibus, Præfectis, & Comitibus paruit; Militum vero Magistrum non habuit. Quinetiam ei dedit Imperator Militum Numeros, quos duobus Præsentibus Militiis, Orientalique subtraxit. Tzittas autem, Magistratu suscepto, Scriniarios indigenas sibi accepit: Imperatorem etiam exoratum habuit, uti Divino suo ex Edicto, Scriniarii Militiæ inservientes, ex indigenis (ut qui Armeniæ regiones penitius callerent,) deinceps deligerentur. Et quidem Imperator ei

1. Ἀλλάειχος, ἔκγονος τοῦ Οὐαλεμεριακοῦ] Scribendum, Ἀταλάριχος. Athalaricus vero Eutharici erat filius, ex Amalasuontha, Theoderici filia: uti supra monuimus, ad libr. 15. Vide Jorandem de Reb. Get. Cap. 59.

2. Γιλδέριχ, ὁ ἔκγονος Γινζιρίχου] ἔκγονος, apud nostrum, quandoque Filium, aliquando etiam Nepotem significat. Gilderichus enim sive Ilderichus, ut habet Procopius, Honorici filius erat, Gensirichi vero, sive Gizerichi Nepos. vide Procopium, de Bel. Vandal. lib. 1.

3. ὀνόματι Ζτίτλας.] Σίτλας Procopio dicitur.

4. καὶ στρατεύσας ἐντοπίους σκρινιαρίους] σκρινιάριος, *Scriniarius.* Suidas: Σκρινιάριος, ὁ χαρτουλάριος τοῦ ἐπάρχου, ὁ αἴρων τὸ σκρίνιον, ἤτοι τὸ κιβώτιον.

5. καὶ τοὺς ὑπάτους αὐτῶν] Forte legendum ἀνθυπάτους. Armenia enim à Pro-

ei non hoc solum, sed Armeniorum quoque Ducum, Comitumque jura, sicuti & Consulum, qui prius Castrenses fuerant Milites, dicendorum concessit: qui olim enim ibi obtinuerunt, Principatus in posterum exoluerunt. Sed & à Militum & Orientis Magistro Numeros etiam quatuor accepit: cessitque deinceps magnum Romanis in præsidium. Erat hic vir in bello strenuus; in uxorem autem duxit Theodoræ Augustæ sororem, nomine Comitonam, quam in ædibus Antiochi, prope Circum Constantinopolitanum sitis, sibi desponsatam habuit.

Sed idem tempus Imperator sacro suo Edicto de Episcopis, Orphanotrophis Oeconomis, & Xenodochiariis cavit, ne nisi de iis quæ ante munus susceptum habuerint bonis, testamentum emitterent; à munere vero suscepto

ὑπάτους αὐτῶν, πρότερον μὲν ὄντας καστρισιανοὺς στρατιώτας· ἦσαν γὰρ καταλυθεῖσαι αἱ πρότερον οὖσαι ἀρχαί. ἔλαβε δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ στρατηλάτου ἀνατολῆς [1] ἀριθμοὺς τέσσαρας· καὶ γέγονεν ἔκτοτε μεγάλη παραφυλακὴ Ῥωμαίοις. Ην δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ πολεμικός· ὅστις καὶ τὴν ἀδελφὴν Θεοδώρας τῆς Αὐγούστας ἠγάγετο πρὸς γάμον, [2] ὀνόματι Κομιντῶ, νυμφευθεῖσα ἐν τοῖς Ἀντιόχου, πλησίον τοῦ Ἱππικοῦ Κωνσταντινουπόλεως.

Εν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐξεφώνησεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς θεῖον τύπον περὶ ἐπισκόπων, καὶ ὀρφανοτρόφων, καὶ οἰκονόμων, καὶ ξενοδόχων, [3] εἰ μὴ ὅσα πρὸ τοῦ γενέσθαι ἕκαστος τῶν προειρημένων εἶχεν ἐν ὑποστάσει περιουσίας, εἰς ταῦτα καὶ μόνα ἵνα διατίθηται, καὶ

Proconsulibus administrata fuit; ut apparet ex Justiniani Constitutione XXI, hanc habente Inscriptionem: Ο αὐτὸς βασιλεὺς Ἀκακίῳ τῷ μεγαλοπρεπεστάτῳ ἀνθυπάτῳ Ἀρμενίας. Ejusdem etiam Constitutione XXXI. hæc leguntur: ὥστε τεσσάρων Ἀρμενιῶν οὐσῶν, δύο μὲν εἶναι περιβλεπτικίας τήν τε τοῦ ἀνθυπάτου, τήν τε τοῦ κόμητος· καὶ ἀνθύπατον μὲν εἶναι τὸν τῆς προτέρης ἡγούμενον Ἀρμενίας, κόμητα δὲ τὸν τῆς τρίτης· τὸν δὲ τῆς δευτέρας, καὶ τετάρτης, ὀρδινάριους καθεστάναι.

1. ἀριθμοὺς τέσσαρας.] Quod Nostro ἀριθμὸς aliis recentioribus plerumque νούμερον dicitur, vocabulo Latino. Suidas: Σπεῖραι, πλήθη στρατευμάτων, Φάλαγγες, νούμερα, λεγεῶν: quot vero militibus constabat, numerus non docet. Mille in se habuisse colligimus ex Cedreno: quod enim Auctor noster ἀριθμοὺς τέσσαρας, Cedrenus χιλιάδας τέσσαρας, vocat, de Sitta duce verba habens: δέδωκε δὲ αὐτῷ καὶ ἀπὸ ἀνατολῆς στρατὸν χιλιάδας τέσσαρας, καὶ γέγονε μεγάλη φυλακὴ καὶ βοήθεια Ῥωμαίων.

2. ὀνόματι Κομιντῷ] Scr. Κομιτῶ: Theodoræ Augustæ soror erat natu major. De utriusque vero ortu, atque Educatione qui certior fieri vult, consulat Procopium, in Arcan. Histor.

3. εἰ μὴ ὅσα πρὸ τοῦ γενέσθαι ἕκαστος] Sensus imperfectus videtur: supplendum censeo ὥστε μὴ κληρονομεῖσθαι, εἰ μὴ ὅσα πρὸ τοῦ γενέσθαι ἕκαστος: quæ verba apud Cedrenum habentur, atque hoc loco omnino desiderantur.

διαθέως,

εὐθέως, ἢ μόνον παρεχωρίσθη, ἐδηλοῦτο ἡ αὐτοῦ περιουσία.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἀνενεώθη τὰ μέρη Συκῶν, καὶ τὸ θέατρον, καὶ τὰ τείχη, 1 μετονομάσας αὐτὴν Ἰουστινιανούπολιν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ προσερρύη Ῥωμαίοις ῥήγισσα, ἐκ τῶν Σαβείρων Οὔννων, γυνή τις ἀνδρεία καὶ πλήθει καὶ φρονήσει, ὀνόματι Βώα, χήρα, ἔχουσα δὲ μικροὺς υἱοὺς δύο, 2 καὶ ὑπ' αὐτὴν χιλιάδες ἑκατόν· ἥτις ἐδυνάστευσε τῶν Οὐννικῶν μερῶν, μετὰ τὴν τοῦ ἰδίου ἀνδρὸς Βλὰχ ἀποβίωσιν. Καὶ προτραπεῖσα ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ ξενίοις πολλοῖς βασιλικῆς φορεσίας, καὶ σκευῶν διαφόρων ἐν ἀργύρῳ, καὶ χρημάτων οὐκ ὀλίγων, συνελάβετο δορυαλώτους καὶ ἄλλους ῥῆγας δύο Οὔννους, οὕστινας ἦν προτρεψάμενος Κωάδης, ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, εἰς τὸ συμμαχῆσαι αὐτῷ κατὰ Ῥωμαίων. Καὶ παραλαβοῦσα αὐτοὺς ἡ αὐτὴ Βώα ῥήγισσα παριόντας ἐπὶ τὰ Περσικὰ πρὸς Κωάδην, βασιλέα Περσῶν, μετὰ πλήθους βοηθείας χιλιάδων κ'. (ὧντινων τὰ πλήθη κατεσφάγη ἐν τῇ συμβολῇ,) τὸν δὲ ἕνα ῥῆγα αὐτῶν, ὀνόματι Τύραγξ, συλλαβομένη δέσμιον ἔπεμψεν ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ

ſtatim ut bonorum ſuorum tabulæ producerentur.

Eodem tempore Imperator Sycarum ruinas excitavit; & inſtauratis ibi Theatro, mœnibuſque, Juſtinianopolim vocavit?

Circa id etiam tempus Romanis adjunxit ſeſe vidua quædam mulier; Hunnorum Sabirorum regina, nomine Boa, viribus prudentiaque præpollens. Mater erat hæc filiorum duorum parvulorum; quæ exercitum cccIↃↃↃ militum ſub ſe habens, regionibus Hunnicis, poſt Blach conjugis ſui obitum imperabat. Hæc, quam Juſtinianus Imperator ampliſſimis Ornatus Regii muneribus, vaſiſque ex argento diverſis, nec non pecuniarum vi maxima, ſibi conciliaverat, alios duos Hunnorum Reges, quos Perſarum Rex Coades in belli ſocietatem adverſus Romanos aſciverat, captivos habuit, nempe eos in Perſidem proficiſcentes, ad Coadem Perſarum regem, cum xx armatorum Millibus, ipſa adorta eſt; prælioque commiſſo, copias eorum totas delevit; unumque etiam ex Regibus, cui Tyranx nomen, in vincula conjectum, Conſtantinopolim Juſtiniano Imperatori tranſmi-

1. *μετονομάσας αὐτὴν Ἰουστινιανούπολιν*] Chr. Alex. Stephanus, ſive potius ejus breviator Hermolaus, *Juſtinianas*, vocat: *Συκαί, πόλις ἀντικρὺ τῆς νέας Ῥώμης, ἡ καθ' ἡμᾶς Ἰουστινιαναὶ προσαγορευθεῖσα.*

2. *καὶ ὑπ' αὐτὴν χιλιάδες ἑκατόν*] Scr. *χιλιάδας*. De Hiſtoria vero hac convenit ſatis inter Auctorem Noſtrum & Cedrenum: de nominibus non item. Regina enim hæc vidua Cedreno *Βαρὴζ*, maritus vero ejus *Μαλὰχ*, dicuntur. Ex regibus vero Hunnicis ab eadem profligatis alterum *Στύρακα*, alterum *Γλώνην* vocat.

ſit: qui etiam eum, in ripa ulteriore, juxta S. Cononem, in furcam egit. Alter enim Hunnorum rex, nomine Glom, in prælio ab Reginæ copiis occiſus eſt.

Eodem tempore ſocietatem etiam cum Romanis iniit Hunnorum Rex quidam, qui prope Boſporum regnavit, nomine Grod. Hic Conſtantinopolim veniens illuminatus eſt Imperatore ipſo eum ſuſcipiente: à quo muneribus etiam abunde donatus, in patriam ſuam remiſſus eſt; ut Res ibi Romanas, Boſporumque cuſtodiret. Urbem hanc Hercules ille Hiſpanus olim

βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ [1] καὶ ἐφούλκισεν αὐτὸν πέραν ἐν τῷ ἁγίῳ Κόνωνι. Ὁ γὰρ Γλώμ, ὁ ἄλλος ῥὴξ τῶν αὐτῶν Οὔννων, ἐσφάγη ἐν τῇ συμβολῇ ὑπὸ τῶν πολεμίων τῆς ῥηγίσσης.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ καὶ ὁ πλησίον Βοσπόρου ῥὴξ τῶν Οὔννων, [2] ὀνόματι Γρώδ, προσερρύη τῷ αὐτῷ βασιλεῖ· καὶ ἦλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐφωτίσθη, ὅντινα ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἐδέξατο εἰς φώτισμα, καὶ πολλὰ χαρισάμενος αὐτῷ, ἀπέλυσεν αὐτὸν εἰς τὴν ἰδίαν χώραν, εἰς τὸ φυλάττειν τὰ Ῥωμαϊκά, [3] καὶ τὸν Βόσπορον. ἥν τινα πόλιν Ἡρακλῆς ὁ ἀπὸ Ἱσπανίων ἔκτισε, καὶ ἐποί-

1. καὶ ἐφούλκισεν αὐτὸν] Infra etiam lib. 18. habemus τοὺς μὲν ἐφούλκισε, ἑτέρας δὲ ἀπεκεφάλισε. Φουρκίζειν, ſive φουλκίζειν, utroque enim modo legitur, *in furcam agere*, ſignificat. Nec enim doctiſſimo Meurſio accedere poſſum, qui vocabula hæc diſtinguit, & φουρκίζειν quidem *in furcam agere*, φουλκίζειν vero, *Strangulare*, ſignificare contendit. Qua enim de cauſa Hunnus iſte ad Sycas mitteretur, ut ibi tam privato mortis genere periret? Imo potius in oppoſito urbi litore Syceno in furcam agebantur; ut ibi in omnium oculis poſiti, ſi cives erant ſeditioſi, vel flagitii cujuſcunque alius rei, cæteris in terrorem, ſi hoſtes in bello capti, eiſdem jucundum eſſent in ſpectaculum. Exempla paſſim occurrunt, tum apud noſtrum, tum apud alios. Cedrenus, in Conſtant. Pogon. καὶ ἀποστείλας, ἐκράτησε τοὺς πρώτους αὐτῶν, καὶ ἐφούλκισεν ἐν Συκαῖς. ſed nec toti tantum Malefici hoc in loco furcæ ſubjiciebantur, verum & capita etiam eorum contis affixa populo in ſpectacula proponebantur. Exemplum habemus ex Evagrio, de Longino & Theodoro in Anaſtaſium Imp. rebellantibus: τῶν δὲ κεφαλῶν Λογγίνου, καὶ Θεοδώρου πρὸς Ἰωάννου τοῦ Σκύθου σταλεισῶν ἀνὰ τὴν βασιλέως πόλιν, ἃς καὶ ἐν κόντοις περιαρτήσας ὁ βασιλεὺς ἐν ταῖς καλουμέναις Συκαῖς, ἀντιπέραν τῆς Κωνσταντίνου κειμένης ἐπηώρησεν, ἡδὺ θέαμα τοῖς Βυζαντίοις, ἀνθ᾽ ὧν κακῶς πρὸς Ζήνωνος καὶ τῶν Ἰσαύρων ἐπεπόνθεσαν. *Longini vero, & Theodori capita, à Joanne Scytha Conſtantinopolim miſſa, Imperator palis alligata, in loco cui Sycæ nomen eſt, è regione Conſtantinopolis in ulteriore maris litore ſito ſuſpendit: gratum ſane ſpectaculum propterea Conſtantinopolitanis, quod ipſi à Zenone & Iſauris gravibus ante affecti fuiſſent incommodis.*

2. ὀνόματι Γρώδ] Cedrenus habet; Γορδᾶς λεγόμενος.

3. καὶ τὸν Βόσπορον· ἥντινα πόλιν Ἡρακλῆς ὁ ἀπὸ Ἱσπανίων ἔκτισε] Scribo, καὶ τὴν Βόσπορον: Urbis enim nomen eſt hoc loco; eſt etiam & Freti. Stephanus de urb. Βόσπορος, πόλις Πόντου, κατὰ τὸν Κιμμέριον κόλπον, ὡς Φίλων· καὶ πορθμὸς ὁ ὁμώνυμος. Boſporus vero duplex eſt, Thracius, & Cimmerius.

ησε

πρὸς συντελεῖν Ῥωμαίοις, ἀντὶ χρημάτων, βόας κατ' ἔτος, [1] δεδωκὼς αὐτῇ τῇ πόλει ὄνομα, βοῶν φόρος, ὅπερ καὶ συντελεῖν αὐτὴν ἐκέλευσεν. ἐν αὐτῇ δὲ τῇ πόλει ἐκάθισεν ἀριθμὸν στρατιωτῶν Ῥωμαίων, [2] ἤτοι Ἰταλῶν, λεγομένων Ἱσπανῶν· δοὺς αὐτοῖς καὶ τριβοῦνον, σὺν αὐτοῖς φυλάττοντα. [3] ἦν δὲ ἐν τῇ πόλει συναλλαγαὶ Ῥωμαίων τε καὶ Οὔννων.

Ο δὲ αὐτὸς ῥὴξ, ὁ γενόμενος χριστιανὸς, ἀπελθὼν ἐπὶ τὴν ἰδίαν χώραν πλησίον Βοσπόρου, εὗρε τὸν ἴδιον ἀδελφόν· καὶ ἐάσας αὐτὸν μετὰ βοηθείας Οὐννικῆς, ἀνεχώρησεν. Ἐσέβον δὲ οἱ αὐτοὶ Οὖννοι ἀγάλματα· καὶ λαβόντες αὐτὰ, ἐχώνευσαν· ἦσαν γὰρ ἀργυρᾶ, [4] καὶ ἠλέκτρινα.

condidit; impoſito ei, pecuniæ loco, Boum tributo, Romanis quotannis pendendo: unde & nomen urbi, à Tributo Boario, Boſphorum dedit. In hac autem urbe Militum Romanorum, nempe Italorum, qui Hiſpani vocantur, Numerum collocavit; cui Tribunum quoque præfecit, qui cum illis una [urbem] cuſtodiret. Itaque in eadem urbe Romanis cum Hunnis commercia interceſſerunt.

Prædictus autem Hunnorum Rex, Chriſtianus factus, in patriam ſuam Boſphoro vicinam remeavit: ubi cum in fratrem ſuum incidiſſet copiis Hunnicis ei commiſſis, inde diſceſſit ipſe. Erant autem Hunni Idolorum Cultores; hæc itaque ſibi ſumentes, (ex argento cum fuerint, &

---

1. δεδωκὼς αὐτῇ τῇ πόλει ὄνομα, βοῶν φόρος] Ridiculum hoc commentum nobis obtrudit etiam Cedrenus; niſi quod ſuaviſſimam urbis hujus Conditoris, eandemque Romano imperio (quod tamen nondum erat in rerum natura,) tributariam facientis fabulam, prætermittat.

2. ἤτοι Ἰταλῶν λεγομένων Ἱσπανῶν] Italos, apud Auctorem noſtrum, pro Europæ partium Occidentaliorum incolis frequenter uſurpari, ſupra notavimus, ad lib. 2.

3. ἦν δὲ ἐν τῇ πόλει συναλλαγαὶ] Lego, συναλλαγὴ, ut cum verbo ἦν congruat.

4 καὶ ἠλέκτρινα] Electrum Metalli ſpecies quædam eſt, ex Argenti cum Auro mixtione, confecta: ἤλεκτρος, & ἤλεκτρον dixerunt: Heſychius. Ἤλεκτρον, ἀλλότυπον χρυσίον: & deinde; Ἤλεκτρος, μεμιγμένον χρυσίον. Electrum vero proprie dicebatur, quod Auri partibus tribus Argenti quartam admixtam habuit; ut inquit Iſidorus: vel ut Plinius Nat. Hiſt. lib. 33. cap. 4. quod Auri portionibus quatuor Argenti quintam additam habuit. Metalli hujus apud veteres copia magna erat; eo quod eis (uti doctis videtur) Argenti ab Auro ſeparandi modus ſaltem abſque Argenti jactura, quæ utique nimis magna fuiſſet, penitus ignotus fuerit. Si vero quæratur, unde igitur illis tantum auri puri erat quantum ſufficeret ad nummos conficiendos; reſpondemus, tum fodinas, tum flumina aurifera id illis ſuppeditaſſe; adeoque puri auri quam impuri majorem copiam inde eos hauſiſſe. Atque in hac etiam ſententia eſt Georg. Agricola, de Natura foſſilium lib. 1. cap. 2. *Certe quoties animum refero ad eorum ſcripta,* (de veteribus loquitur,) *adducor ut credam, plus pari auri ſemper repertum*

& electro) refundunt: massasque eorum Bospori pro Miliarisiis permutarunt. Sacerdotes interim ob hoc in furorem conversi, Regem suum è medio tollunt: & in ejus locum, Muget, fratrem ejus sufficiunt. Sed & à Romanis sibi metuentes, Bosphorum veniunt; Urbisque ibi Custodes interficiunt.

Imperator vero de his certior factus Comitem Angustiarum Pontici Maris Johannem Exconsulem creavit; quem Gothica manu instructum, ad Hierum quod vocant, in ipsis Ponti faucibus consedere jussit. Quinetiam Imperator, adversus Hunnos hosce arma moturus, per mare Ponticum naves Militibus instructas, Classisque Præfectum

καὶ κατήλλαξαν αὐτὰ ἐν Βοσπόρῳ, λαβόντες ἀντ' αὐτῶν μιλιαρέσια. Καὶ μανέντες οἱ ἱερεῖς τῶν αὐτῶν Οὔννων, καὶ ἔσφαξαν τὸν ῥῆγα, καὶ ἐποίησαν ἀντ' αὐτοῦ [2] τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν, Μούγελ. Καὶ [3] πτοηθέντες Ρωμαίους, ἦλθον ἐν Βοσπόρῳ, καὶ ἐφόνευσαν τοὺς φυλάττοντας τὴν πόλιν.

Καὶ ἀκούσας ταῦτα ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ἐποίησε κόμητα στενῶν τῆς Ποντικῆς θαλάσσης, ὃν ἐκέλευσε καθῆσθαι [4] ἐν τῷ λεγομένῳ Ἱερῷ, εἰς αὐτὸ τὸ στόμιον τοῦ Πόντου, Ἰωάννην, τὸν ἀπὸ ὑπάτων, ἀποστείλας αὐτὸν μετὰ βοηθείας Γοτθικῆς. Καὶ ἐπεστράτευσε κατὰ τῶν αὐτῶν Οὔννων ὁ αὐτὸς βασιλεὺς πέμψας διὰ τῆς αὐτῆς Ποντικῆς θαλάσσης πλοῖα

repertum esse, quam confectum è terrarum, vel lapidum generibus, cum quibus solet esse permixtum, &c. Sed vide Auctorem ipsum. Vel si hoc satis ad nummos feriendos haud fuisset, aurum habebant metallis vilioribus, ære, plumbo, &c. permixtum, quod in hunc usum purgare potuissent. Ubicunque vero in eam metallorum mixturam, quod Electrum dicebatur, inciderunt, impurgatam omnino usui suo accommodarunt. Sed & virtutes quasdam peculiares, easque Electro genuino quam auro puro ipso majores attribuerunt. Ex eo enim, quod Naturaliter tale est, Venena deprehendi testatur Plinius, lib. 33. cap. 4. cui etiam concinit Isidorus de Origin. *Defæcatius est* (inquit ille) *hoc metallum omnibus metallis*: & paulo post: *Si ei infundas venenum, stridorem edit, & colores varios in modum arcus cœlestis emittit.*

1. λαβόντες ἀντ' αὐτῶν μιλιαρέσια] Μιλιαρέσιον *Miliarisium* Nummi genus est à Militia sic dictum, uti vult Cedrenus, p. 168. Μιλιαρέσια δὲ ἀπὸ τῆς μιλιτίας, ἤγουν στρατείας. Argenteum erat, atque duas siliquas, id est, partem duodecimam valebat. Scholiastes Basilic. Eclog. 23. χρὴ γινώσκειν, ὅτι τὸ ἓν κεράτιον φόλλεις εἰσὶ δώδεκα, ἤτοι μιλιαρισίου τὸ ἥμισυ. τὰ οὖν ιβ'. κεράτιά εἰσι νομίσματος ἥμισυ. τὸ γὰρ ἀκέραιον νόμισμα ἔχει μιλιαρέσια ιβ', ἤτοι κεράτια. κδ'. *Sciendum est, siliquam unam folles XII. valere, sive Miliarisii dimidiam partem: siliquæ igitur* XII. *Solidi aurei dimidia pars sunt. Solidus enim justus Miliarisia* XII, *sive siliquas* XXIV. *valet.*

2. τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν Μούγελ] Hunc, Μοαγέραν, vocat Cedrenus.

3. πτοηθέντες Ρωμαίους] Inauditum hoc locutionis genus.

4. ἐν τῷ λεγομένῳ Ἱερῷ] Ἱερὸν, *Hierum*, Fanum est antiquissimum, Jovi Urio sacrum ad fauces Ponti Euxini in terra Asiatica positum. De hoc vide P. Gyllium de Bosporo Thrasio lib. 1. cap. 2. Et l. 2. cap. 19.

γέμοντα στρατιωτῶν, καὶ ἔξαρχον· ὁμοίως δὲ καὶ διὰ γῆς πέμψας πολλὴν βοήθειαν καὶ στρατηγὸν Βαδουάριον. Καὶ ἀκούσαντες οἱ Βάρβαροι, ἔφυγον, καὶ γέγονεν ἐν εἰρήνῃ ὁ Βόσπορος, ὑπὸ Ῥωμαίων οἰκούμενη.

[1] Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ συνέβη Ἰνδοὺς πολεμῆσαι πρὸς ἑαυτοὺς οἱ ὀνομαζόμενοι Αὐξουμῖται, καὶ οἱ Ὀμηρῖται· ἡ δὲ αἰτία τοῦ πολέμου αὕτη.

Ὁ τῶν Αὐξουμιτῶν βασιλεὺς [2] ἐνδότερός ἐστι τῶν Ἀμεριτῶν, ὁ δὲ τῶν Ὀμηριτῶν πλησίον ἐστὶ τῆς Αἰγύπτου. οἱ δὲ πραγματευταὶ Ῥωμαίων διὰ τῶν Ὀμηριτῶν εἰσέρχονται εἰς τὴν Αὔξουμιν, καὶ ἐπὶ τὰ ἐνδότερα βασίλεια τῶν Ἰνδῶν. εἰσὶ γὰρ Ἰνδῶν, καὶ Αἰθιόπων, [3] βασιλεῖαι ἑπτά· τρία μὲν Ἰνδῶν, τέσσαρα δὲ Αἰθιόπων, τὰ πλησίον ὄντα τοῦ ὠκεανοῦ, ἐπὶ τὰ ἀνατολικὰ μέρη. Τῶν οὖν πραγματευτῶν εἰσελθόντων εἰς τὴν χώραν τῶν Ἀμεριτῶν, ἐπὶ τὸ ποιήσασθαι πραγματείαν, ἐγνωκὼς Δίμνος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀμεριτῶν, ἐφόνευσεν αὐτοὺς, καὶ πάντα τὰ αὐτῶν ἀφείλετο, λέγων· ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι οἱ χριστιανοὶ κακῶς ποιοῦσι

emittit terrestrem quoque exercitum ingentem, Baduarii sub ductu expedit. Cæterum Barbari his auditis fugam capessunt; Bosporumque Romani tranquille deinceps incoluerunt.

Contigit autem eodem tempore bellum Auxumitis cum Homeritis Indis mutuum intercedere, ex causa scilicet ista.

Homeritarum Rex cum propius ab Ægypto absit quam qui interiora occupat rex Auxumitarum, Negotiatores Romani Auxumam, interioraque Indorum regna petentes, iter suum per Homeritas faciunt. Indorum enim, & Æthiopum, septem sunt regna, quorum tria Indorum sunt, quatuor vero, quæ Oceano contermina in Orientem vergunt, Æthiopicæ sunt ditionis. Negotiatores itaque Romanos ob mercaturam exercendam Partes Homeritarum pertranseuntes Dimnus, Homeritarum rex, aggressus, bonis eos omnibus, vitaque spoliavit: Quippe, dicebat, Judæi à Romanis

1. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ συνέβη Ἰνδοὺς πολεμῆσαι πρὸς ἑαυτοὺς] Bellum hoc Indorum Cedrenus refert ad Justiniani Imp. An. XV.; Anastasius vero ad ejusdem annum XVI.: qui etiam Regum horum alterum Damianum, Homeritarum, alterum vero, Adadum, Auxumitarum Regem, vocant; quam tamen Procopius Persicor. lib. 1. Ἐλλησθεαῖον vocat.

2. ἐνδότερός ἐστι τῶν Ἀμεριτῶν] Scr. Ὀμηριτῶν. Homeritæ Arabiæ fælicis incolæ erant, Auxumitæ vero Æthiopiæ; qui etiam ab Homeritis sinu Arabico disterminabantur. Vide Procopium, Persicor. lib. 1. & Nicephor. Eccl. Hist. lib. 9. cap. 18. & lib. 17. cap. 32.

3. βασιλειαι ἑπτά] Scr. βασίλεια: βασίλειον vero, pro Regno, ubique ponit Auctor noster.

Christianis

Chriſtianis, proprios etiam intra fines, male habiti ſunt, plurimis eorum quotannis occiſioni datis: Exinde igitur Negotiatoribus interdictum eſt. Rex vero Auxumitarum Homeritenſem regem per litteras interpellans, "Male, inquit, egiſti, quod Romanorum Chriſtianorum Negotiatores occideris: quod & meo pariter regno detrimentum ceſſurum eſt. Exinde vero odium inter eos ortum eſt: quod in bellum tandem mutuum prorupit. Cæterum rex Auxumitarum in bellum profecturus vovebat, ſi Dimnum Homeritenſem regem bello ſuperaverit, Chriſtianum ſe futurum. Pro Chriſtianis enim, inquit, adverſus eum arma ſumo. Auxumitarum vero rex victoria tandem potitus, Homeritarum regem bello captum occidit, deleto exercitu ejus toto regionibus etiam regniſque ejus occupatis.

Poſt partam vero victoriam duos, ex proceribus ſuis ducentis aliis ſtipatos, Alexandriam miſit; per quos Juſtinianum Imperatorem rogatum habuit, uti Epiſcopus ſibi Clericique darentur, à quibus Chriſtianæ Religionis rudimentis & Myſteriis imbutus, ſacro Baptiſmatis lavacro in-

τοῖς Ἰουδαίοις ἐν τοῖς μέρεσιν αὐτῶν, καὶ πολλοὺς κατ' ἔτος φονεύουσι· καὶ ἐκ τούτου ἐκωλύθη ἡ πραγματεία. ὁ δὲ τῶν Αὐξουμιτῶν βασιλεὺς ἐδήλωσε τῷ βασιλεῖ τῶν Ἀμεριτῶν· ὅτι, "κακῶς ἐποίησας, φονεύσας Ῥωμαίους χριστιανοὺς πραγματευτάς, καὶ ἔβλαψας τὰ ἐμὰ βασίλεια. Καὶ ἐκ τούτου εἰς ἔχθραν ἐτράπησαν μεγάλην, καὶ συνέβαλον πρὸς ἀλλήλους πόλεμον. ἐν τῷ δὲ μέλλειν τὸν βασιλέα τῶν Αὐξουμιτῶν πολεμεῖν, συνετάξατο λέγων, ὅτι [1] ἐὰν νικήσω Δίμνον τὸν βασιλέα τῶν Ἀμεριτῶν, χριστιανὸς γίνομαι· ὑπὲρ γὰρ τῶν χριστιανῶν πολεμῶ αὐτῷ. Καὶ νικήσας ὁ βασιλεὺς τῶν Αὐξουμιτῶν, καὶ παραλαβὼν αὐτὸν αἰχμάλωτον, ἀνεῖλεν αὐτόν, καὶ πᾶσαν τὴν βοήθειαν αὐτοῦ, καὶ τὴν χώραν καὶ τὰ βασίλεια αὐτοῦ ἔλαβε.

Καὶ μετὰ τὴν νίκην ἔπεμψε συγκλητικοὺς αὐτοῦ δύο, καὶ μετ' αὐτῶν διακοσίους ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, δεόμενος τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, ὥστε λαβεῖν αὐτὸν ἐπίσκοπον καὶ κληρικούς, καὶ κατηχηθῆναι καὶ διδαχθῆναι τὰ χριστιανῶν μυστήρια, καὶ φωτισθῆναι, καὶ πᾶσαν τὴν Ἰνδικὴν χώραν ὑπὸ

1. ἐὰν νικήσω Δίμνον &c. χριστιανὸς γίνομαι] Ita etiam Nicephorus lib. 17. cap. 32. Et Cedrenus. Rex tamen, Auxumitenſis, etiam ante hoc bellum, Chriſtianus fuit, idque ferventiſſimus, χριστιανός τε ὤν, καὶ δόξης τῆσδε ὡς μάλιστα ἐπιμελούμενος, uti teſtatur hujuſce ævi ſcriptor Procopius, Perſicor. lib. 1.

Ῥωμαίους

Ῥωμαίους γενέσθαι. Καὶ ἐμηνύθη τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ πάντα διὰ Λικινίου, Αὐγουσταλίου Ἀλεξανδρείας· καὶ ἐθέσπισεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ὅντινα βούλονται ἐπίσκοπον λαβεῖν αὐτούς. Καὶ ἐπελέξαντο οἱ αὐτοὶ πρεσβευταὶ Ἰνδοὶ τὸν παραμονάριον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἄνδρα εὐλαβῆ, παρθένον, ὀνόματι Ἰωάννην, ὄντα ἐνιαυτῶν ὡς ἑξήκοντα δύο. Καὶ λαβόντες τὸν ἐπίσκοπον, καὶ τοὺς κληρικοὺς, οὓς αὐτὸς ἐπελέξατο, ἀπήγαγον εἰς τὴν Ἰνδικὴν χώραν, πρὸς Ἄνδαν τὸν βασιλέα αὐτῶν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ συνέβη ἔχθραν γενέσθαι τοῦ δουκὸς Παλαιστίνης Διομήδους, σιλεντιαρίου, μετὰ τοῦ φυλάρχου Ἀρέθα· ὁ δὲ Ἀρέθας φοβηθεὶς, εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐνδότερον λίμιτον, ἐπὶ τὰ Ἰνδικά. Καὶ μαθὼν τοῦτο ὁ [1] Ἀλαμούνδαρος, ὁ Σαρακηνὸς τῶν Περσῶν, [2] ἐπιρρίψας αὐτῷ τῷ φιλάρχῳ Ῥωμαίων, παραλαβὼν ἐφόνευσεν αὐτόν· ἦν γὰρ μετὰ χιλιάδων τριάκοντα. Καὶ μαθὼν ταῦτα ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς, γράφει τοῖς δουξὶ Φοινίκης, καὶ

tingeretur: inſuper etiam petens, uti tota Indorum regio ſub Romano eſſet imperio. Imperator autem à Licinnio, Auguſtatæ Alexandriæ, per literas de his certior factus, Reſcripto ſuo juſſit, Epiſcopum quemcunque vellent ſibi acciperent. Deligebant itaque Indorum Legati Joannem, S. Joannis in Alexandria Paramonarium, virum pium, & cælibem, annoſque circiter LXII. natum. Hunc igitur, una cum Clericis Epiſcopum Legati ſumentes ſecum, in Indiam ad Regem ſuum Andam abduxerunt.

Contigit autem per id tempus Diomedi ſilentiario, Palæſtinæ Duci, cum Aretha Phylarcho inimicitias intercedere. Arethas autem ſibi metuens, in interiores Indiæ fines ſe recepit, quod ubi Alamundaro Saraceno, Perſarum Duci, nunciatum fuit, Phylarchum ipſe Romanorum adortus eſt, captumque trucidavit: numerabat enim in exercitu ſuo XXX Millia Militum: Imperator vero Juſtinianus ubi hæc audiſſet,

1. Ἀλαμούνδαρος ὁ Σαρακηνὸς τῶν Περσῶν] Infra Alamundarum vocat βασιλίσκον Σαρακηνῶν: nempe Saracenicarum copiarum, quæ à Perſarum partibus ſteterunt, Dux erat Alamundarus iſte. Vide Procopium, Perſic. lib. 1.

2. ἐπιρρίψας αὐτῷ τῷ φιλάρχῳ Ῥωμαίων] Scr. φυλάρχῳ: infra etiam ἀρχίφυλος dicitur. Φύλαρχοι vero, Provinciarum confœderatarum Præfecti erant: Procopius Perſic. lib. 1. Οὐδεὶς δὲ οὔτε Ῥωμαίων στρατιωτῶν ἄρχων, οὓς δοῦκας καλοῦσιν, οὔτε Σαρακηνῶν τῶν Ῥωμαίοις ἐνσπόνδων ἡγούμενος, οἳ φύλαρχοι ἐπικαλοῦνται, ξὺν τοῖς ἑπομένοις Ἀλαμουνδάρῳ ἀντιτάξασθαι, ἱκανῶς εἶχεν. In ſequentibus etiam habemus καὶ τοῖς τῶν ἐπαρχιῶν φυλάρχοις; item, τὸν φύλαρχον Παλαιστίνης.

 Phœniciæ,

Phœniciæ, Arabiæ, & Mesopotamiæ Ducibus, Provinciarum etiam Phylarchis, per literas imperavit, uti egressi omnes Alamundarum, exercitumque ejus insequerentur. Sine mora igitur Arethas Phylarcha, Gnuphas, cum Naamane, Dionysius etiam Phœniciæ Dux, & Joannes Dux Euphratesiæ, cum Sebastiano Chiliarcho, copiis suis junctis omnibus exierunt. Quod ubi audivisset Alamundarus Saracenus, in regiones Indicas, una cum copiis quas habuit Saracenicis, se recepit: Quem Duces & Phylarchæ Romani cum copiis suis insecuti cum prehendere non poterant, iter inde suum in Persidem ducunt: ubi Alamundari tentoriis direptis, ingentem etiam virorum, mulierum, puerorumque turbam captivam inde abduxerunt: camelos etiam dromades jumentaque alia diversa, quotquot inveniri poterant, pro præda habuerunt. Quinetiam Castellis Persarum quatuor incendio datis, captisque qui in eis erant Persis & Saracenis, victores domum revertuntur.

Porro Imperator Dagisthei quod vocant Balneum Publi-

Αραβίας, καὶ Μεσοποταμίας, καὶ τοῖς τῶν ἐπαρχιῶν φυλάρχοις ἀπελθεῖν κατ' αὐτοῦ, καὶ καταδιῶξαι αὐτὸν καὶ τὸ πλῆθος αὐτοῦ. [1] Καὶ εὐθέως ἀπελθόντες Αρέθας ὁ φύλαρχος, καὶ Γνούφας, καὶ Ναμὰν, καὶ Διονύσιος ὁ δοὺξ Φοινίκης, ὁ Ιωάννης ὁ τῆς Εὐφρατησίας, καὶ Σεβαστιανὸς ὁ χιλίαρχος, μετὰ τῆς στρατιωτικῆς βοηθείας, (καὶ μαθὼν Αλαμούνδαρος ὁ Σαρακηνὸς, ἔφυγεν εἰς τὰ Ινδικὰ μέρη, μεθ' ἧς εἶχε βοηθείας Σαρακηνικῆς·) καὶ εἰσελθόντες οἱ δοῦκες Ρωμαίων, καὶ οἱ φύλαρχοι, μετὰ βοηθείας συνεπομένης, καὶ μηδαμοῦ αὐτὸν καταλαβόντες, ὥρμησαν ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη, καὶ παρέλαβον τὰς σκηνὰς αὐτοῦ, καὶ αἰχμαλώτους δὲ ἔλαβον πλῆθος ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ παιδίων, καὶ ὅσας εὗρον [2] καμήλους δρομοναρίας, καὶ ἄλλα διάφορα κτήνη. Εκαυσαν δὲ καὶ κάστρα Περσικὰ τέσσαρα παραλαβόντες, καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς ὄντας Σαρακηνούς τε καὶ Πέρσας, καὶ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ Ρωμαϊκὰ μετὰ νίκης.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς [3] ἀνεπλήρωσε καὶ τὸ δημόσιον τὸ ἐν Κων-

1. εὐθέως ἀπελθόντες Αρέθας ὁ φύλαρχος, &c.] An à mortuis revixit. modo enim ab Alamundaro interfectum Aretham Phylarchum tradidit.

2. καμήλους δρομοναρίας] δρομοναρίας vocat Auctor, quo δρομάδας.

3. ἀνεπλήρωσε καὶ τὸ δημόσιον] Chr. Alex. habet τὸ δημόσιον λουτρόν. δημόσιον tamen absolute, pro Balneo Publico, apud nostrum frequentissime occurrit.

σαντινουπόλει, ὃ ἤρξατο κτίζειν Ἀναστάσιος ὁ βασιλεὺς, τὸ ἐπίκλην Δαγισθέου. ἔκτισε δὲ καὶ τὸ [1] μεσίαυλον τῆς βασιλικῆς κιγστέρνας, βουλόμενος εἰσαγαγεῖν ἐν αὐτῇ τὸ ὕδωρ τὸ Ἀδριάνιον. ἀνενέωσε δὲ καὶ τὸν ἀγωγὸν τῆς πόλεως.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ διεβλήθησάν τινες τῶν ἐπισκόπων, ἀπὸ διαφόρων ἐπαρχιῶν, ὡς κακῶς βιοῦντες περὶ τὰ σωματικὰ, καὶ ἀρσενοκοιτοῦντες. ἐν οἷς ἦν Ἡσαΐας ὁ τῆς Ῥόδου, καὶ ὁ ἀπὸ νυκτεπάρχων Κωνσταντινουπόλεως. Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ [2] ἀπὸ Διὸς πόλεως τῆς Θρᾴκης, ὀνόματι Ἀλέξανδρος. οἵτινες κατὰ θείαν πρόσταξιν ἠνέχθησαν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐξετασθέντες καθῃρέθησαν ὑπὸ Βίκτορος ἐπάρχου πόλεως, ὅστις ἐτιμωρήσατο αὐτούς. Καὶ τὸν μὲν Ἡσαΐαν πικρῶς βασανίσας, ἐξώρισε· τὸν δὲ Ἀλέξανδρον καυλοτομήσας, [3] ἐπόμπευσεν εἰς κρα-

cum, Constantinopoli olim ab Anastasio inchoatum, exædificavit. Extruxit etiam Mesaulum Cisternæ Basilicæ, Adriani aquas in eam immittere volens. Urbis etiam Aquæductum renovavit.

Iisdem temporibus diversarum provinciarum Episcopi libidinis nefandæ, cumque Masculis impurissimi concubitus rei peragebantur: inter quos Isaias Rhodi, Constantinopolitanus olim Nyctéparchus, & Alexander Diospolis in Thracia Episcopi fuerunt. Hi itaque divino Imperatoris ex Edicto Constantinopolim adducti, post examen initum, à Victore Urbis Præfecto gradu suo deturbati, pœnas dederunt. Et Isaias quidem, graves cruciatus perpessus, in exilium missus est. Alexander vero, veretro amputato, lecticæ impositus, populo

1 τὸ μεσίαυλον τῆς βασιλικῆς κιγστέρνας] μεσίαυλον etiam habet Chr Alex. & nostrum iterum infra. At lib. 13. μέσαυλον scribitur; rectius: καμαρώσας δὲ ἐπάνω τῶν εἰλημμάτων τοῦ χειμάρρου πᾶν τὸ μέσαυλον, ἐπλήρωσε τὸν φόρον αὐτοῦ. Μέσαυλον vero proprie locum quendam in media casa esse volunt; aut etiam januam, inter duas domus: ex hisce tamen locis inter se collatis ab auctore poni videtur pro Fornicatione quadam, sive opere Fornicario aquarum canaliculis, vel Cisternis superinducto. μεσικωλον habet Scaligeri Editio Fastorum Aleandrinorum mendose.

2. ἀπὸ Διὸς πόλεως] Leg. conjunctim, Διοσπόλεως.

3. ἐπόμπευσεν εἰς κραββατωρίαν.] Cedrenus habet, περιστέψας καὶ γυμνοὺς κατὰ τὴν ἀγορὰν θριαμβεῦσαι. Quod vero Theophanes in Justiniano II dicit, πομπευθῆναι πεποίηκεν, Anastasius reddit, *Pompis fecit dehonestari.* Nempe mos iste maleficos populo per ludibrium spectandos per urbem circumferendi Justiniani temporibus, & deinceps frequentissimus erat. Cæterum vox & varie à nostro effertur: infra enim uno loco habemus, χειροκοπηθέντες περιεβομβήθησαν ἐν καμήλοις: altero, καὶ περιβομισθέντων αὐτῶν ἀνὰ πᾶσαν τὴν

pulo in ſpectaculum datus eſt. Quin & Legem quoque dein Imperator tulit, Libidinis Maſculæ reos quoſcunque virilibus mutilari. Multique eodem tempore Maſculi concubitus rei deprenſi ſunt, qui virilibus execti perierunt. Metus hinc malo hoc laborantibus incuſſus eſt.

Circa hæc tempora divinam iram perpeſſa eſt Pompeiopolis, urbs Myſiæ. Ex tremoribus enim terra ſubito dehiſcente, dimidia civitas una cum incolis abſorpta eſt: obrutorum interim clamoribus ad ſuperſtitum aures pervenientibus. Imperator autem effodiendis, qui ſub terra erant, urbique inſtaurandæ, ejuſque incolis plurima largitus eſt.

Idem Juſtinianus, renovatis antecedentium Imperatorum Legibus, *Novellas* etiam *Conſtitutiones* ipſe edidit: quas in urbes emiſit: quibus “etiam cavit; Ne Præfectorum aliquis, intra Præfecturam ſuam, vel domum extrueret, vel agrum niſi à cognatis ſuis, ſibi acquireret: ſcilicet ne quo mo-

βαταρείαν. Καὶ εὐθέως προσέταξεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, τοὺς ἐν παιδεραστίαις εὑρισκομένους, καυλοτομεῖσθαι. Καὶ συνεσχέθησαν ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ πολλοὶ ἀνδροκοῖται, καὶ καυλοτομηθέντες ἀπέθανον· καὶ ἐγένετο ἔκτοτε φόβος κατὰ τῶν νοσούντων τὴν τῶν ἀῤῥένων ἐπιθυμίαν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἐν τῇ Μυσίᾳ Πομπηιούπολις· τῆς γὰρ κινήσεως γενομένης, ἐξαίφνης ἐχίσθη ἡ γῆ, 1 καὶ ἐχαώθη τὸ ἥμισυ τῆς πόλεως, μετὰ τῶν οἰκούντων, καὶ ἦσαν ὑπὸ τὴν γῆν, καὶ τὸ ἦχος αὐτῶν ἐφέρετο τοῖς περισωθεῖσι. Καὶ πολλὰ ἐφιλοτιμήσατο ὁ αὐτὸς βασιλεὺς εἰς τὴν ἐκχόνησιν, τοῦ περισωθῆναι τοὺς ὄντας ὑπὸ τὴν γῆν· ὡσαύτως δὲ καὶ τοῖς ζήσασι, καὶ τῇ πόλει, εἰς ἀνανέωσιν.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀνενέωσε τοὺς νόμους, τοὺς ἐκ τῶν προλαβόντων βασιλέων θεσπισθέντας· καὶ ποιήσας νεαροὺς νόμους, ἔπεμψε κατὰ πόλιν· ὥστε τὸν ἄρχοντα, ἐν ᾧ τὴν ἀρχὴν ἔχει, μὴ κτίζειν οἶκον, ἢ ἀγοράζειν κτῆμα (εἰ μή τις συγγενὴς αὐτοῦ ὑπάρχει·) διὰ

τὴν πόλιν; & iterum, *συσχεθέντες Ἕλληνες περιεβωμίσθησαν*: ubi *περιβωμίζομαι*, & *περιβωμβέομαι*, pro *περιπομπεύομαι* corrupte poni nullus dubito. Hac vero ſeveritate non in omnes *ἀῤῥενοκοίτας*, ſed Praſinos tantum, & divites, eoſque quicunque apud eum in offenſa erant, initio uſus eſt Juſtinianus: ut Prococius teſtatur in Arcan. Hiſt. *τοὺς δὲ οὕτως ἁλισκομένους, τὰ αἰδοῖα περιῃρημένους ἐπόμπευον· οὐκ ἐς πάντας μέντοι τὸ κακὸν κατ' ἀρχὰς ἤγετο· ἀλλ' ὅσοι ἢ Πράσινοι εἶναι ἢ μεγάλα περιβεβλῆσθαι χρήματα ἔδοξαν.*

1. καὶ ἐχαώθη τὸ ἥμισυ τῆς πόλεως.] A *χάος*, Hiatus, verbum format *χαόω*, *hiſco*; unde Aor. 1. paſſ. *ἐχαώθην*. Cedrenus hunc terræ motum ad Juſtini Imp. annum ultimum refert.

τὸ μὴ βιάζεσθαι τοὺς συγκεκληρωμένους ἢ ἀναγκάζεσθαί τινα, διὰ τὴν ἀρχικὴν προστασίαν, εἰς αὐτὸν διαπίθεσθαι.

Ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τῶν φυσικῶν παίδων, ὥστε κληρονομεῖν, κατὰ τὸν Ἀναστασίου τοῦ βασιλέως νόμον.

Καὶ περὶ τοῦ κληρονομοῦντος, ὥστε ἐξεῖναι αὐτῷ παραιτεῖσθαι τὴν κληρονομίαν ὅτε δ' ἂν βούληται, καὶ μὴ ἀποκλείεσθαι χρόνῳ.

Περὶ δὲ τῶν μαρτύρων, ὥστε ἀναγκάζεσθαι τοὺς ἰδιώτας καὶ ἄκοντας μαρτυρεῖν.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς [1] ἐδωρήσατο τὸ Γοτθικὸν ξυλέλαιον, κουφίσας τοὺς ὑποτελεῖς ἐκ τοῦ βάρους.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, δύο στρατηγοὶ Οὔννων [2] ἐπιῤῥίψαντες μετὰ πλήθους εἰς τὴν Σκυθίαν, καὶ τὴν Μυσίαν, ὄντος ἐκεῖ στρατηλάτου Ῥωμαίων Βαδουαρίου, καὶ Ἰουστίνου· καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν κατὰ τῶν Οὔννων, καὶ συμβολῆς γενομένης, ἐσφάγη Ἰουστῖνος ἐν τῷ πολέμῳ· καὶ ἐγένετο

"do violarentur agrorum possessores; vel cogeretur aliquis invitus, Præfectum, ob Præfectoriam ejus autoritatem hæredem scribere.

"Similiter etiam jus Hæreditarium liberis Naturalibus concessit; juxta Legem ab Anastasio Imperatore latam.

"Statuit etiam, Hæredi licere sortem suam quandocunque vellet deposcere; nec tempore ullo excludi debere.

"Ad Testimonium autem ferendum Privatos, etiam invitos, cogi voluit.

Idem etiam Imperator donavit Xylelæum Gothicum; tributariis suis hoc onere levatis.

Eodem Imperante, duo Hunnorum Duces, cum magno exercitu, Scythiam, Mysiamque invaserunt: quibus occursum iverunt Baduarius, Militum Magister, & Justinus: prælioque commisso, Justinus occisus est. Itaque in ejus locum Magister Militum in Mysia suffectus est

1. ἐδωρήσατο τὸ Γοτθικὸν ξυλέλαιον] Quid hoc ξυλέλαιον sit, doctioribus inquirendum relinquimus. nos in hoc scrutinio frustra adhuc sumus: stipendium quoddam fuisse videtur Gothis pendi solitum. Certe Justinianum Imp. imperium Romanum Barbaris tributarium fecisse, testem locupletem habemus Procopium, Arcan. Hist. idque Gothis præcipue, ut apparet ex Petro Patric. Excerpt. de Legation. ubi Carporum Legatus apud Monophilum, Mysiæ Ducem, introducit de hac re querentes, idemque sibi fieri postulantes, his verbis: Διὰ τί οἱ Γότθοι τοσαῦτα χρήματα παρ' ὑμῶν λαμβάνουσιν, καὶ ἡμεῖς οὐ λαμβάνομεν; &c. & paulo post: καὶ δότω ἡμῖν τοσαῦτα· ἡμεῖς γὰρ κρείττονες ἐκείνων ἐσμέν. Quid autem, si συνέλεον legeremus? ξ, pro ς.

2. ἐπιῤῥίψαντες μετὰ πλήθους] sensus hoc loco imperfectus est: forte legendum ἐπέῤῥιψαν: ἐπιῤῥίψαντες enim non habet verbum cum quo cohæreat. Cæterum hujusmodi ἀσυνταξία apud hunc Auctorem frequenter occurrit.

Constantiolus, Florentii filius. Cæterum grassantes interim Hunni, regiones undique ad usque Thraciam deprædati sunt: adversus quos egressi sunt Constantiolus Militum Magister, & Godilas, Illyricique Magister Militum Ascum, Hunnus, quem Justinianus Imperator è sacro Baptismatis lavacro susceperat. Hunnorum itaque ab his undique cinctorum, plurimi in prælio ceciderunt; prædaque omnis dilapsa est: Ducemque eorum utrumque Romani, superiores facti, interfecerunt. Reversuris autem cum nova vis Hunnorum supervenisset, Romani Duces, jamjam viribus lassati, nec alterius prælii impetum qui essent sustinendo, terga dederunt. Hunni itaque fugientes insecuti, Romanorum Duces laqueis implicantes ceperunt. Ex quibus Godilas, stricto gladio laqueum discindens, ex manibus eorum evasit; Constantiolum vero, equo excussum, Ascumque, captivos habuerunt: quorum illum Romanus Imperator X. Millibus nummorum redemit. Ascum vero Hunnum, cum pluribus aliis mancipiis, in regionem suam captivum abduxerunt. Pax deinde erat Thracum ditionibus.

ἀντ' αὐτοῦ Κωνσταντίολος ὁ Φλωρεντίου, στρατηλάτης τῆς Μυσίας. Καὶ ἦλθον οἱ Οὖννοι πραιδεύοντες ἕως τῆς Θρᾴκης· καὶ ἐξελθὼν κατ' αὐτῶν ὁ στρατηλάτης Κωνσταντίολος, καὶ Γοδιλᾶς, καὶ ὁ τοῦ Ἰλλυρικοῦ στρατηλάτης Ἀσκοὺμ ὁ Οὖννος, (ὃν ἐδέξατο ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἐν ἁγίῳ βαπτίσματι,) καὶ μεσολαβηθέντων τῶν Οὔννων ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ πολλῶν ἐξ αὐτῶν πεσόντων, ἀπέφυγεν ἡ πραῖδα πᾶσα, καὶ ἐγένοντο Ῥωμαῖοι ἐπικρατέστεροι, φονεύσαντες καὶ τοὺς δύο ῥῆγας. Καὶ ὡς ὑπέστρεφον, ὑπηντήθησαν ὑπὸ ἄλλων Οὔννων· καὶ συμβαλόντες ἀπὸ κόπου, καὶ ἀσθενέστεροι ὄντες [1] οἱ Ῥωμαίων στρατηγοὶ δέδωκε νῶτα· καὶ καταδιώξαντες οἱ Οὖννοι, ἐσόκευσαν φεύγοντας τοὺς ἐξάρχους Ῥωμαίων. Καὶ ὁ μὲν Γοδιλᾶς, ἀποσπάσας τὸ ἴδιον ξίφος, ἔκοψε τὸ σόκον, καὶ ἐξείλησεν. ὁ δὲ Κωνσταντίολος ἠνέχθη ἀπὸ τοῦ ἵππου ἐπὶ τὸ ἔδαφος· καὶ ὁ Ἀσκοὺμ δὲ συνελήφθη. Καὶ λαβόντες τοὺς δύο αἰχμαλώτους, τὸν μὲν Κωνσταντίολον ἀνέδωκαν, λαβόντες παρὰ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων νομίσματα μύρια· καὶ ἀνῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει. τὸν δὲ Ἀσκοὺμ τὸν Οὖννον κρατήσαντες, ἀνεχώρησαν ἐπὶ τὴν χώραν αὐτῶν, μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν αἰχμαλώτων· καὶ εἰρήνευσε λοιπὸν τὰ Θρᾳκικὰ μέρη.

---

1. οἱ Ῥωμαίων στρατηγοὶ δέδωκε νῶτα] Scr. ἔδωκαν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἠγανακτήθη ὁ πατρίκιος Πρόβος, ὅστις συγγενὴς ἦν Ἀναστασίου τοῦ βασιλέως, ὡς λοιδορήσας τὸν αὐτὸν βασιλέα Ἰουστινιανόν. [1] Καὶ γενομένου σιλεντίου κομβέντου ἐπὶ πράξεως ὑπομνημάτων ἐγγράφως, καὶ τῶν πεπραγμένων πάντων ὑπαναγνωσθέντων τῷ βασιλεῖ μετὰ τὸ ἐλεγχθῆναι τὸν αὐτὸν Πρόβον ἐπὶ κοινοῦ τῆς συγκλήτου, λαβὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τὰ πεπραγμένα, ἔσχισεν, εἰπὼν τῷ αὐτῷ Πρόβῳ, ὅτι, ἐγὼ "τὸ ἁμάρτημα συγχωρῶ σοι, ὃ "κατ' ἐμοῦ ἔπραξας· εὖξαι οὖν ἵνα "καὶ ὁ Θεὸς συγχωρήσῃ σοι. Καὶ ἀνυμνήθη ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ὑπὸ τῆς συγκλήτου.

Eodem ipſo tempore delatio in Probum Patricium, Imperatoris Anaſtaſii cognatum, inſtituta eſt; eo quod Juſtinianum Imperatorem convitiis inceſſiſſet. Facto igitur ſuper hac re Silentio Conventuali, quæque hinc inde in cauſa agitabantur in ſcripta relatis, & coram Imperatore perlectis; Probus communi Concilii ſuffragio, reus peragebatur. Cæterum Imperator, Decreta in manus ſumens, reſcidit. Ego, inquiens, Probe, "quod in me commiſſum eſt, "ignoſco tibi: Deum itaque "precare, ut ipſe etiam tibi "condonet. Quod Imperatoris factum totus Conceſſus magnopere prædicavit.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ, Εὐλάλιός τις, κόμης δομεστίκων, ἀπὸ εὐπόρων πένης γενόμενος, τῷ τρόπῳ τούτῳ. ἐμπρησμοῦ γενομένου ἔνθα ἔμενε, γυμνὸς ἔφυγε, μετὰ καὶ τῶν τριῶν αὐτοῦ τέκνων. οὐκ ὀλίγοις δὲ δανείοις ὑποκείμενος, καὶ μέλλων τελευτᾷν, διαθήκας συνεστήσατο εἰς τὸν αὐτὸν βασιλέα, εἰπὼν ἐν "τῇ διαθήκῃ, ὥστε τὸν εὐσεβέστατον "Ἰουστινιανὸν παρέχειν ταῖς ἐμαῖς "θυγατράσιν [2] ἡμερισίας ἀνὰ φό-"λεις ιε'. Καὶ γενομένης αὐτῆς τε-

Eodem tempore Eulalius quidam, Comes Domeſticorum, de divite pauper factus, ab incendio in habitatione ejus facto, unde ipſe, cum tribus liberis ſuis nudus evaſerat; cumque multus eſſet in ære alieno, moriturus Imperatorem ipſum Heredem ſibi, in hæc verba, conſcripſit: "Teſtamento hoc "meo volo, religioſiſſimum "Juſtinianum ſingulis filia-"bus meis, ſingulos per dies; "XV. folles annumerare: "Ubi vero juſtam in æta-

1. καὶ γενομένου σιλεντίου κομβέντου] Utraque vox Latina eſt: κόμβεντος eſt *Conventus*: cui τὸ Σιλέντιον additum, innuit Conventum hunc factum eſſe in Palatio, in Imperatoris anteriore cubiculo, ob cujus reverentiam magnum ibi ſervabatur ſilentium. Cubicularii quibus hæc cura commiſſa erat, Σιλεντιάριοι, & ἡσυχοποιοὶ dicti ſunt. Vide Jo. Meurſ. Gloſſar. & Aleman. in Procop. Arcan. p. 103.

2. ἡμερισίας ἀνὰ φόλεις ιε'.] Scr. ἡμερησίας. Cæterum Cedrenus factum hoc Juſtino Imp. tribuit.

"tem adoleverint, virisque "maturæ fuerint, auri li- "bras X. pro dote singulæ ut "accipiant. Insuper volo, Hæ- "redem meum debita mea "omnia Creditoribus persol- vere. Deinde vero diem suum obiit Eulalius. Hujus itaque Testamentum Imperatori detulit Curator; cui etiam Imperator mandavit, hæreditatem ut adiret. Curator itaque Eulalii ædes petens, & inito facultatum ejus Catalogo, invenit eum in bonis esse ad valorem DLXIV. nummorum. Reversus itaque, Justinianum de facultatum ejus æstimatione, sicut etiam de iis, quæ Testamento legaverat Eulalius, certiorem fecit. Jubenti autem rursus Imperatori, Hæreditatem ut adiret, respondit Macedonius Curator tenuiores esse demortui opes, quam quæ Legatariis sufficiant. Cui Imperator; Quor- "sum, inquit, tu me impe- "dis, quo minus pium hoc "Hæredis officium perfici- "am? Age vero, Creditori- "bus ejus omnibus satisfacias; "Legataque etiam omnia per- "solvas. Tres autem filiæ e- "jus jubeo ad Theodoram

"λείας ἡλικίας, καὶ ἐρχομένας ἐπὶ "γάμον, λαμβάνειν προῖκα ἑκάστην "δέκα χρυσίου λιτρῶν. Ἀποπληρω- "θῆναι δὲ καὶ τοὺς ἐμοὺς δανειστὰς, "παρὰ τοῦ ἐμοῦ κληρονόμου. Καὶ ἐπὶ τούτοις ἐτελεύτα ὁ αὐτὸς Εὐλάλιος· καὶ ἀνηνέχθη ἡ διαθήκη τῷ βασιλεῖ, [1] διὰ τοῦ κουράτωρος. Καὶ ἐκέλευσεν αὐτὸν ὑπεισελθεῖν τῇ κληρονομίᾳ· ὅστις ἀπελθὼν εἰς τὸν οἶκον, ἔνθα κατέμενεν ὁ αὐτὸς Εὐλάλιος, καὶ ποιήσας ἀναγραφὴν τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, εὑρέθη ἡ περιουσία αὐτοῦ ἄχρι νομισμάτων φξδʹ. Καὶ ἀπελθὼν, ἀνήγαγε τῷ βασιλεῖ τὴν διατίμησιν τῆς ὑποστάσεως, καὶ τὰ ὑπ' αὐτοῦ καταλειφθέντα ληγάτα. Καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ἐπιτρέπει τῷ κουράτωρι Μακεδονίῳ, ὑπεισελθεῖν τῇ κληρονομίᾳ. Καὶ δὴ τοῦ κουράτωρος ἀντειπόντος τῷ αὐτῷ βασιλεῖ, μὴ αὐταρκεῖν τὰ τῶν ληγάτων πρὸς τὰ τῆς διαθήκης· ἐπέτρεψεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, "εἰπών. τί με κωλύεις ὑπεισελ- "θεῖν τῇ κληρονομίᾳ, εὐσεβὲς θέ- "λοντα ποιῆσαι; ἄπελθε, ἀποπλή- "ρωσον πάντας τοὺς δανειστὰς αὐτοῦ, "καὶ τὰ ληγάτα, τὰ ὑπ' αὐτοῦ δια- "τυπωθέντα· τὰς δὲ τρεῖς θυγα-

1. διὰ τοῦ κουράτωρος] Curatorum duo erant genera; alter, cui juniorum educandorum cura commissa erat. Hesych. Κουράτωρ, τροφεύς, παιδοκράτωρ: alter erat, qui Regiarum domorum atque possessionum præfecturam habuit. Unde infra legimus p. . . . . . Μηνὶ Μαΐῳ ἀπεζώσθη Ζήμαρχος, ὁ ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ κουράτωρ τοῦ δεσποτικοῦ οἴκου τῶν Πλακιδίας. *Mense Maio Zemarchus Exprafectus, & Curator domus Augustæ Placidiæ exauctoratus est.* Κουράτωρ τοῦ βασιλέως, hic dictus est; quem postea etiam τὸν λογοθέτην vocarunt; ut ex Harmenopulo notant viri docti. Atque hic est : de quo hoc loco Auctor noster.

"τέρας

« τέρας αὐτοῦ ἀχθῆναι κελεύω παρὰ
« τῇ Αὐγούστῃ Θεοδώρᾳ, τοῦ φυλάτ-
« τεσθαι αὐτὰς ἐν τῷ δεσποτικῷ κου-
« βικλείῳ· [1] κελεύσας τε δοθῆναι αὐ-
« τὰς, χάριν προικὸς, ἀνὰ χρυσίου
« λίτρων εἴκοσι, καὶ πᾶσαν τὴν ὑπόστασιν,
« ἣν εἴασεν αὐταῖς ὁ αὐτῶν πατήρ.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ ἡ εὐσεβὴς Θεοδώρα, μετὰ καὶ τῶν ἄλλων αὐτῆς ἀγαθῶν, ἐποίησε καὶ τοῦτο. οἱ γὰρ ὀνομαζόμενοι, πορνοβοσκοὶ, περιῆγον ἐν ἑκάστῳ τόπῳ περιβλεπόμενοι [2] πένητας, ἐχούσας θυγατέρας, καὶ διδόντες αὐτοῖς, φησὶν, ὅρκους, καὶ ὀλίγα νομίσματα, ἐλάμβανον αὐτὰς, ὡς ἐπὶ συγκροτήσει. καὶ προΐστων αὐτὰς δημοσίᾳ, κατακοτμοῦντες ἐκ τῆς αὐτῶν ἀτυχίας, κομιζόμενοι παρ' αὐτῶν τὸ τοῦ σώματος αὐτῶν δυστυχὲς κέρδος, καὶ ἠνάγκαζον αὐτὰς τὸ προΐστασθαι. Καὶ τοὺς τοιούτους πορνοβοσκοὺς ἐκέλευσε συσχεθῆναι, μετὰ πάσης ἀνάγκης· καὶ ἀχθέντων αὐτῶν, μετὰ τῶν κορασίων, ἐκέλευσεν εἰπεῖν ἕκαστον αὐτῶν μεθ' ὅρκου δόσεως, τί παρέσχον τοῖς αὐτῶν γονεῦσι· καὶ εἶπον δεδωκέναι, ἀνὰ πέντε νομίσματα. καὶ πάντων ἐπιδεδωκότων γνῶσιν μεθ' ὅρκου, δεδωκυῖα τὰ χρήματα ἡ αὐτὴ εὐσεβὴς βασίλισσα, ἠλευθέρωσεν αὐτὰς τοῦ ζυγοῦ τῆς δυστυχοῦς δου-

" Auguftam ut deducantur,
" Auguftali cubiculo cuftodi-
" endæ, quibus etiam fin-
" gulis, Dotis nomine, li-
" bras auri XX. dari volo;
" & præterea, quodcunque eft
" facultatum, quas pater mo-
" riens illis legavit.

Eodem tempore religiofiffima Theodora, aliis egregie à fe factis, etiam hoc adjecit. Per id tempus Lenones qui vocantur paffim per urbes agebant Circumforanei, perquirentes undique pauperum filias; quas à parentibus ftipulatione cum eis facta, numulifque paucis datis, acceptas, fecum abducebant; ornatafque, publice proftituebant, etiam invitas; turpiffimum hoc lucrum, ex illarum infortuniis, fibi comparantes. Hujufmodi vero Lenones Imperatrix juffit omnino omnes comprehendi; comcomprenfofque, cum puellis una coram adduci; adductofque, juramento adhibito, profiteri, quanti puellas à parentibus acceperant. Nummofque quinque pro fingulis eis dediffe fe juramento fidem facientibus, pecunias reddidit pientiffima Imperatrix, ipfafque à fervitutis turpiffimæ jugo liberavit; Prohibitis etiam in pofte-

1. κελεύσας τε δοθῆναι αὐτάς] Scr. αὐταῖς.
2. πένητας ἐχούσας θυγατέρας] Scr. ἔχοντας. De hoc Juftiniani & Theodoræ Imp. facto copiofe, Procopius, de Juftin. Ædific. lib. 1. cap. 3. Sed & Novellam etiam edidit Juftinianus, περὶ τοῦ μὴ εἶναι πορνοβοσκοὺς ἐν μηδενὶ τόπῳ τῆς Ῥωμαίων πολιτείας. Eft hæc Novella decima quarta.

rum Lenociniis quibufcunque. Quin & veftitu illis integro de propriis fumptibus fuppeditato, puellas demum demifit.

Cæterum Indictionis hujus fub exitum, Theodora Augufta, Patriciis, cubiculariis, & IV. millibus virorum ftipata, Pythium profecta eft: Cunctifque, in quas inciderat, Ecclefiis magnifice donatis, Conftantinopolim reverfa eft.

Eodem tempore ad Juftinianum Imperatorem nuncium allatum eft de prælio inter Romanos & Perfas commiffo; qui XXX millibus armatorum inftructi, Xerxis, Coadis Perfarum regis filii, fub aufpiciis, Mefopotamiam invaferant. Perozes enim, Coadis filius natu major, eodem tempore Lazicam, & Perfarmeniam, numerofo cum exercitu petebat; nec pater ipfe Coades hoc tempore in Romanas prodiit ditiones. Xerxi autem, & Meran in occurfum iverunt Damafci Ex-

λείας, κελεύσασα τοῦ λοιποῦ, μὴ εἶναι πορνοβοσκούς. Ἀλλὰ χαρισαμένη ταῖς αὐταῖς κόραις τὴν τοῦ σώματος ἔνδυσιν καὶ ἀπὸ νομίσματος ἑνὸς, ἀπέλυσεν αὐτάς.

Ἐν δὲ τῇ συμπληρώσει τῆς αὐτῆς ἰνδικτιῶνος, ἐξώρμησεν ἡ αὐτὴ Αὐγοῦστα Θεοδώρα [1] εἰς τὸ λεγόμενον Πύθιον, μετὰ πατρικίων, καὶ κουβικουλαρείων, ὄντα σὺν χιλιάσι τέτρασι. καὶ πολλὰ χαρισαμένη ταῖς κατὰ τόπον ἐκκλησίαις, ὑπέστρεψεν ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ, ἀπηγγέλθη Ἰουστινιανῷ τῷ βασιλεῖ, ὅτι συμβολῆς γενομένης μεταξὺ Περσῶν καὶ Ῥωμαίων, ἐπὶ τὴν Μεσοποταμίαν ἐπιρριψάντων τῶν Περσῶν, μετὰ χιλιάδων λ'. καὶ Ξέρξου, τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως Κωάδου· ὁ γὰρ [2] Περόζης, ὁ μείζων ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἐπὶ τὴν Λαζικὴν, καὶ τὴν Περσαρμενίαν ἐπολέμει, μετὰ βοηθείας πολλῆς. Ὁ γὰρ πατὴρ αὐτῶν, Κωάδης, ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ οὐκ ἦλθεν ἐπὶ τὰ Ῥωμαϊκά. ἐξῆλθον δὲ κατὰ τὸν Μέραν, καὶ Ξέρξου ὁ ἀπὸ δουκῶν Δαμασκοῦ Κουζτὴς, ὁ

---

1. εἰς τὸ λεγόμενον Πύθιον] Pythium quidem Macedoniæ oppidum eft; ut ex Stephano difcimus: nonne igitur Auctor hoc loco Thermas illas intelligit potius, quas fupra lib. 3. vocat, τὰ Πύθια θερμά. Thermæ vero hæ in Bythynia, à Byzantio haud procul fitæ erant: Procop. de Juftin. Ædific. lib. 5. Πηγαὶ δὲ θερμῶν φύσει ἐν Βιθυνοῖς ὑδάτων ἀναβλυστάνουσιν, ἐν χώρῳ ὅπερ ἐπονομάζουσι Πύθια· ταύτας ἔχουσι παραψυχὴν ἄλλοι τε πολλοὶ, καὶ διαφερόντως Βυζάντιοι.

2. Περόζης, ὁ μείζων ὁ υἱὸς αὐτοῦ] fecundum ὁ redundat. Cæterum inter Coadis, five Cabadis filios, quos Procopius tres enumerat, neuter horum apparet. Hic enim natu majorem Κάοσην vocat, filium fecundum Ζάμην, minimum Χοσρόην: qui etiam regno Perfico patri fucceffit. Procop. de Bel. Perfic. l. 1.

Βιταλιανοῦ,

Βιταλιανοῦ, ἀνὴρ μαχιμώτατος, καὶ Σεβαστιανὸς, μετὰ τῆς Ισαυρικῆς χειρὸς, καὶ Προκλιανὸς ὁ δοὺξ Φοινίκης, καὶ Βασίλειος, ὁ κόμης· ἦν δὲ καὶ Βελισάριος μετ' αὐτῶν, καὶ Ταφαρᾶς, ὁ φύλαρχος. Τοῦ δὲ ἵππου Ταφαρᾶ προσκόψαντος, [1] κατενεγχεὶς ἐπὶ τὴν γῆν ἐσφάγη. ὁμοίως δὲ καὶ Προκλιανός· Σεβαστιανὸς δὲ, καὶ Βασίλειος ἐλήφθησαν αἰχμάλωτοι. Κουτζὴς δὲ, πληγάτος γενόμενος, παρελήφθη. Βελισάριος δὲ, φυγῇ χρησάμενος, διεσώθη. Καὶ ἀπηγγέλθη τὰ γενόμενα τῷ βασιλεῖ Ιουστινιανῷ, καὶ ἐλυπήθη σφόδρα. Επεσον δὲ καὶ ἐκ τῶν Περσῶν στρατηγοὶ, μετὰ βοηθείας αὐτῶν πολλῆς· καὶ ὑπέστρεψαν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν χώραν.

Επεμψε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς συγκλητικοὺς ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, φυλάττειν τὰς πόλεις τῆς ἀνατολῆς, μετὰ τῆς αὐτῶν βοηθείας, τὸν μὲν πατρίκιον Πλάτωνα ἐν Αμιδίᾳ, τὸν δὲ Θεόδωρον τὸν πατρίκιον ἐν Εδέσῃ, Αλέξανδρον δὲ, τὸν Ιερέου, ἐν Βεροίᾳ· καὶ ἄλλους δὲ συγκλητικοὺς, [2] ἐπὶ τὸ Σοῦρον, καὶ Κωνσταντῖναν, εἰς τὸ φυλάττειν τὰς πόλεις. Επέμφθη δὲ ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ καὶ ὁ πατρίκιος Πόμπιος, μετὰ πολλῆς βοηθείας, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ Ιλλυρικιανοὺς, καὶ Σκύθας καὶ Ισαύρους, καὶ Θρᾶκας· καὶ

dux Cuztis, Vitaliani F. vir bellicosissimus; & Sebastianus, copiis Isauricis instructi: Phoeniciæ etiam Dux, Proclianus, cum Basilio Comite: Præter hos etiam aderant Belisarius, & Tapharas Phylarcha. Tapharas vero equo impingente excussus, interfectus est: simili etiam modo periit & Proclianus. Sebastianus, & Basilius, ab hostibus capti sunt: Cuztis etiam, vulnere accepto, in manus hostium devenit: cæterum Belisarius fuga evasit. Imperator autem Justinianus, ubi hæc audisset, ingenti ira commotus est. Sed etiam ex Persarum quoque Ducibus, & Exercitu, ceciderunt quamplurimi; cæteris regionem suam repetentibus.

Porro Imperator ex Proceribus suis à Constantinopoli in Orientem emisit quosdam, qui urbibus ibi prospicerent: ex quibus Amida Platoni, Edessa Theodoro Patriciis; Alexandro autem, Hierii filio, Beroea; cæterisque aliis, Suron[illegible] urbs, & Constantina tuendæ cesserunt. Eodem tempore Pompius etiam Patricius, cum ingenti Illyriorum, Scytharum, Isaurorum, Thracumque exercitu, emissus est; sed ob gravissimas quæ ingruebant Hy-

---

1. κατενεγχεὶς ἐπὶ τὴν γῆν] Scr. κατενεχθείς.

2. ἐπὶ τὸ Σοῦρον] Scribend. τὸ Σούρων, nempe πόλισμα subauditur; ut ex Procopio discimus, qui urbem hanc semper vocat τὸ Σούρων πόλισμα, vel πόλιν Σούρων, Σύρων sive Σουρωνῶν, nullo proprio nomine eidem adhibito.

emes,

emes, ex pacto Romanos inter Perſaſque inito, induciæ factæ ſunt.

Contigit autem per id tempus Antiochiam irati Numinus viciſſitudinem ſextam ſubire, per unius horæ ſpacium terræ tremoribus concuſſam: quos etiam rugitus ingens inſecutus eſt; corruentibus interim, quæ à prioribus terræ motibus de novo excitata fuerant, ædificiis, mœniis, Eccleſiiſque nonnullis. Hujus vero cladis fama per urbes ſeſe ſpargente, lugentes omnes litaniis Deum propitiabant. Divinam etiam iram expertæ ſunt partes urbem circumjacentes: perierunt vero ab excidio hoc animarum V. Millia recipientibus ſeſe, qui ſupererant, in alias urbes: ſed & plurimi etiam montes incoluerunt. Quæ quidem omnia, ab Ephræmio Patriarcha Imperatori nunciata, Byzantini quamprimum accepiſſent, ſupplicationes Deo multos per dies fundebant.

Contigit autem eodem tempora Laodicæam etiam terræ motibus tum primum trepidare, dimidia urbis parte collabente, una cum Judæorum ſynagogis. In hac clade perierunt VII. Mortalium millia, cum ſemiſſe: inter quos He-

ἔνδοσις, ἐγένετο τοῦ πολέμου, κατὰ σύνταξιν Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν, διὰ τὸ γενέσθαι χειμῶνας βαρεῖς.

Συνέβη δὲ ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ὑπὸ θεομηνίας παθεῖν Ἀντιόχειαν, τὸ ἕκτον αὐτῆς πάθος· ὁ δὲ γεγονὼς σεισμὸς κατέσχεν ἐπὶ μίαν ὥραν, καὶ μετὰ τούτου βρυγμὸς φοβερός· ὥστε τὰ ἀνανεωθέντα κτίσματα, ὑπὸ τῶν προτέρων γενομένων φόβων, καταπεσεῖν, καὶ τὰ τείχη, [1] καί τινες ἐκκλησίαι. Τὰ δὲ συμβάντα ἠκούσθη καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσι, καὶ πᾶσαι πενθοῦσαι ἐλιτάνευον. Ἔπαθε δὲ καὶ μέρη τῶν πέριξ τῆς πόλεως· τελευτῶσι δὲ ἐν αὐτῷ τῷ σεισμῷ ἄχρι ψυχῶν πεντακισχιλίων. Οἱ δὲ περισωθέντες πολῖται εἰς τὰς ἄλλας πόλεις, φανεροὶ δὲ ἐν τοῖς ὄρεσιν ᾤκουν. Ὁ δὲ πατριάρχης Ἐφραίμιος πάντα τὰ γενόμενα ἀνήγαγε τῷ βασιλεῖ· καὶ ἀκούσαντες οἱ ἐν τῷ Βυζαντίῳ τὰ συμβάντα, ἐλιτάνευον ἐπὶ ἡμέρας ἱκανάς.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ συνέβη παθεῖν, ὑπὸ σεισμοῦ, Λαοδίκειαν, τὸ πρῶτον αὐτῆς πάθος· [2] κατηνέχθη δὲ ὑπὸ τοῦ φόβου τὸ ἥμισυ τῆς αὐτῆς πόλεως, καὶ αἱ συναγωγαὶ τῶν Ἰουδαίων. Ἀπώλοντο δὲ ἐν αὐτῷ τῷ φόβῳ χιλιάδες ἑπτὰ ἡμι-

1. καί τινες ἐκκλησίαι] Scr. καί τινας ἐκκλησίας.

2. κατηνέχθη δὲ] Scr. κατηνέχθη.

συ,

σου, Ἑβραίων τε πλῆθος, καὶ Χριστιανῶν ὀλίγοι· αἱ δὲ ἐκκλησίαι τῆς αὐτῆς πόλεως ἔμειναν ἀῤῥαγεῖς, περισωθεῖσαι ὑπὸ Θεοῦ. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἐχαρίσατο τοῖς Λαοδικεῦσιν, εἰς ἐκχόνησιν τῆς αὐτῆς πόλεως, κεντηνάρια δύο.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ [1] μετεκλήθη Ἀντιόχεια, Θεούπολις, κατὰ κέλευσιν τοῦ ἁγίου Συμεὼν τοῦ θαυματέργου. εὑρέθη δὲ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ χρησμὸς ἀναγεγραμμένος, περιέχων οὕτως· Καὶ σὺ τάλαινα πόλις, Ἀντιόχου οὐ κληθήσῃ. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς χαρτίοις εὑρέθη τῶν τὰ ἄκτα γραφόντων τῆς αὐτῆς πόλεως, ὅτι ἔκραζον, κληδόνα διδοῦντες, εἰς τὸ μετακληθῆναι τὴν αὐτὴν πόλιν. Καὶ ἀνηνέχθη ταῦτα τῷ αὐτῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ. καὶ ἐδωρήσατο θείαν φιλοτιμίαν τοῖς Ἀντιοχεῦσι, καὶ Λαοδικεῦσι, καὶ Σελευκεῦσιν ὥστε κουφισθῆναι τῆς αὐτῶν συντέλειαν ἐπὶ ἔτη τρία, χαρισάμενος ταῖς αὐταῖς πόλεσι λίτρας διακοσίας, καὶ τοῖς κτήτορσιν ἀξίας Ἰλλουστρίων.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἀνεφάνη, ἐν τοῖς Περσικοῖς μέρεσι, δόγμα Μανιχαϊκόν· καὶ μαθὼν ὁ τῶν Περ-

Hebræorum plurimi, Christianorum quoque nonnulli, interierunt. Christianorum vero Ecclesiæ, nutu Divino, inconcussæ steterunt. Cæterum Imperator Laodicenses, in urbem à ruderibus repurgandam, centenariis duobus donavit.

Iisdem temporibus Antiochia, mutato nomine, Theopolis vocata est; imponente hoc eidem S. Symeone Thaumaturgo: nempe ob repertum ibi Oraculum, quod sic se "habuit. Erit, cum tu infœ-"lix urbs, Antiochi non vo-"caberis. Ad novum vero nomen, urbi inditum, acclamarunt incolæ, bene eidem ominantes: uti proditum est ab iis, qui Acta Publica hujus Urbis conscripserunt. Justinianus autem de his omnibus certior factus, pro divina sua munificentia, Antiochensibus, Laodicenis, & Seleucensibus tributa omnia in triennium remisit: concessis etiam, in urbium harum [singularum] instaurationem, libris ducentis; Primoribus etiam urbium singularum Illustrium dignitate auctis.

Eodem tempore Manichæorum Dogma, in Persicis regionibus repullulans, radices

1. μετεκλήθη Ἀντιόχεια Θεούπολις] Accidit terræ motus iste Justiniani Imp. anno II. uti testatur Evagrius, lib. 4. cap. 6. Cedrenus etiam in Justiniano: quorum uterque de nominis etiam urbis mutatione mentionem fecit.

2. κατὰ κέλευσιν τοῦ ἁγίου Συμεὼν τοῦ θαυματέργου] Symeones Miraculis clari duo fuerunt; alter στυλίτης ille, qui Leonis M. anno IV. diem obiit; alter sub Justiniano floruit; quem Auctor noster hoc loco indicare videtur. Vide Evagr. lib. 4. c. 33.

eo uſque egerat, ut Epiſcopum etiam ſibi, nomine Indarazar, conſtituerent. Quod Rex Perſarum ubi reſciviſſet; & ipſe Archimagique ejus, ira commoti ſunt. Rex itaque ſilentio convocato, Manichæos omnes, una cum Epiſcopo ſuo comprehendi juſſit: quibus coram adductis, exercitui, in procinctu aſtanti in mandatis dedit, uti eos neci darent. Milites itaque Manichæos omnes cum Epiſcopo, cleroque ejus gladio peremerunt; rege ipſo, & Chriſtianorum Epiſcopo ſpectantibus. Quin & publicatis etiam facultatibus eorum, libriſque igni traditis, Eccleſias quoque Chriſtianis addixit: ſacris inſuper undique promulgatis; ſi quis, per imperium Perſicum, Manichæus inveniretur, uti igne abſumeretur: ſicuti hæc narravit Perſarum Baſtagarius, qui poſt ſuſceptum Baptiſmum, Timotheus dictus eſt.

Eodem tempore Romanus Imperator Caſtrum Anaſarthum, civitatis jure donatum, ab Auguſtæ nomine, Theodoriadem vocavit. Conſimi-

σῶν βασιλεὺς, ἠγανάκτησεν· ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἀρχιμάγοι τῶν Περσῶν· ἦσαν γὰρ ποιήσαντες οἱ αὐτοὶ Μανιχαῖοι καὶ ἐπίσκοπον, ὀνόματι Ινδαράζαρ. Ο δὲ βασιλεὺς Περσῶν σιλέντιον ποιήσας, καὶ πάντας αὐτοὺς κατεσχηκὼς, καὶ τὸν ἐπίσκοπον τῶν Μανιχαίων, κελεύει τῇ παρεστώσῃ αὐτῷ ἐνόπλῳ στρατιᾷ, καὶ κατέκοψαν ξίφεσι πάντας τοὺς Μανιχαίους, καὶ τὸν ἐπίσκοπον αὐτῶν, σὺν τῷ κλήρῳ αὐτοῦ· καὶ ἐφονεύθησαν πάντες ἐπ᾽ ὄψεσι τοῦ αὐτοῦ βασιλέως, [1] καὶ τοῦ ἐπισκόπου τῶν Χριστιανῶν. ἐδημεύθησαν δὲ καὶ αἱ ὑποστάσεις αὐτῶν, καὶ τὰς ἐκκλησίας αὐτῶν δέδωκε τοῖς Χριστιανοῖς, ἐκπέμψας θείας αὐτοῦ σάκρας ἐν τῇ ὑπ᾽ αὐτοῦ διοικουμένῃ πολιτείᾳ, ὥστε τὸν εὑρισκόμενον Μανιχαῖον πυρίκαυστον γενέσθαι· καὶ τὰς βίβλους δὲ αὐτῶν πάσας κατέκαυσεν. Απινα διηγήσατο [2] βασταγάριος Περσῶν, ὅστις βαπτισθεὶς, μετεκλήθη Τιμόθεος.

Εν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ὁ Ρωμαίων βασιλεὺς τὸ κάστρον, τὸ λεγόμενον Ανάσαρθον, μετεκάλεσε Θεοδωριάδα, εἰς τὸ ὄνομα τῆς Αὐγούστας παρεσχηκὼς καὶ δίκαια πόλεως.

---

1. καὶ τοῦ ἐπισκόπου τῶν Χριστιανῶν] Miranda profecto eſt hæc Baſtagarii Perſici, quam profert Auctor, Narratiuncula, de Manichæis igni traditis, idque præſente Chriſtianorum Epiſcopo: ſed nec fide omnino ulla digna videtur. Perſæ enim jamdudum, Theodoſii II. Imp. tempore, Chriſtianæ religionis hoſtes ſeſe profeſſi fuerant: Quin & hoc ipſo tempore cum Manichæis in quibuſdam eos conveniſſe teſtatur Agathias, iſtiu ævi ſcriptor, quique ex Archivis Perſicis plurima ſe deſumpſiſſe affirmat. Agath. lib. 2. & 4. vide etiam Nicephor. Hiſt. Eccl. lib. 14. cap. 19, & 21.

2. Βασταγάριος Περσῶν] βασταγὴ, *Onus* eſt: Heſychius, Βασταγὴ βάρος. Hinc βασταγάριος, βασταγάρης ſive βασταγιάριος, *Baſtagarius, Bajulus.*

ὁμο ω

ὁμοίως δὲ τὸ ἐν Σούσοις κάστρον μετωνόμασεν, Ἰουστινιανούπολιν.

Τῷ δὲ αὐτῷ χρόνῳ Ἀλαμούνδαρος, ὁ τῶν Περσῶν Σαρακηνὸς, ἐλθὼν μετὰ Περσικῆς, καὶ Σαρακηνικῆς βοηθείας ἐπραίδευσε τὴν πρώτην Συρίαν, ἕως τῶν ὅρων Ἀντιοχείας· καύσας καὶ τόπους τῆς αὐτῆς χώρας. Καὶ ἀκούσαντες τὰ γεγονότα οἱ ἔξαρχοι Ῥωμαίων, ἐξῆλθον κατ᾽ αὐτῶν· καὶ γνόντες οἱ Σαρακηνοὶ, λαβόντες πᾶσαν τὴν πραῖδαν, διὰ τοῦ ἐξωτέρου λιμίτου ἔφυγον.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ καὶ ὁ ἀγωγὸς Ἀλεξανδρείας τῆς μεγάλης ἀνενεώθη, ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ.

Ἀκούσας δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τὰ γενόμενα ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν, πέμψας οὐκ ὀλίγην βοήθειαν πεζικὴν ἐκ τῆς Φρυγῶν χώρας, [1] τοὺς λεγομένους Λυκοκρανίτας, ἀπῆλθεν ἐπὶ τὰ Σαρακηνικὰ, καὶ τὰ Περσικὰ μέρη. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ προεβλήθη ἔξαρχος Ῥωμαίων Βελισάριος ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως· ἦν γὰρ διαδεχθεὶς Ὑπάτιος ὁ πατρίκιος, ὁ πρὸ αὐτοῦ ὢν στρατηλάτης, καταπιστευθεὶς δὲ Βελισάριος τὰ ἐξέρκετα, καὶ τοὺς δοῦκας, εἰς τὴν κατὰ Περσῶν μάχην. Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἐπέμφθη εἰς τὰ Περσικὰ Ἑρμογένης, ὁ ἀπὸ μαγίστρων,

liter quoque Susianum Castrum Justinianopolim vocavit.

Eisdem temporibus, Alamundarus Saracenus, Persarum [socius] copiis Persicis, & Saracenicis instructus, Syriam Primam deprædatus est; adusque Antiochiæ fines omnia vastans. Hæc ubi audivissent Romanorum Duces, contra eum egressi sunt: quo cognito, Saraceni, arrepta præda, per limitem exteriorem evaserunt.

Eorum tempore Justinianus Imperator Aquæductum Alexandriæ magnæ instauravit.

Imperator vero certior factus de Saracenorum Incursionibus; pedestribus copiis ingentibus collectis ex Phrygum Lycocranitarum regione dicta, in Persarum, & Saracenorum partes eas emittit. Eodem tempore, Hypatio Patricio, Militum Magistro, dignitate exuto, Belisarius ab Imperatore in locum ejus suffectus est, qui exercitus Romanos, Ducesque, & totum Belli Persici negotium sibi commissum habuit. Eodem etiam tempore in Persidem missus est Hermogenes Scytha, Exmagister, vir prudentissimus. Mense autem Junio,

1. τοὺς λεγομένους Λυκοκρανίτας.] Non Phrygiæ, sed Pisidiæ populus iste erat, à monte quodam, cui λύκου κράνος nomen, ita appellatus, uti testatur Procopius de reb. Goth. l. 3. ἀλλὰ καὶ Λυκοκρανίτας καλοῦσι τῶν Πισιδῶν τινάς· οὐχ ὅτι λύκων κεφαλὰς ἔχουσιν, ἀλλ᾽ ὅτι λύκου κράνα τὸ ὄρος ἐκλήθη, ὃ ταύτῃ ἀνέχει.

nio, Indictionis VII, tumultus Gentilis exortus est: Samaritanis enim, Judæisque, cum Christianis confligantibus quamplurima in Scythopoli ædificia à Samaritanis combusta sunt. Imperator autem de his certior factus Basso Præfecto iratus, officio eum abdicavit: caputque etiam ei, eadem ipsa in regione, amputavit. Samaritæ interim ubi intellexissent, Imperatorem, sibi infensum esse, res novas moliti sunt; & Julianum quendam, Samaritam, Latronum principem, corona adornantes, prædiis passim, & Ecclesiis ignes injecerunt; quamplurimis etiam Christianis è medio sublatis. Quin & Neapolim ingressus Julianus numerosa Samaritarum turba stipatus, Circensia etiam spectabat ubi Niceas quidam, Christianus auriga Palmam primam tulit: qui cæteris etiam qui ibi aderant omnibus, tam Samaritis, quam Judæis aurigis, superior factus est. Tyrannum itaque adientem, victoriæ præmium ab eo ut acciperet; Tyrannus, cujus sectæ esset, eum interrogavit. Cumque Christianum esse intellexisset, (pro malo in se omine habens, Christianos primam statim palmam suis præripere; quod & factum est:) misso carnifice, Aurigæ in ipso Circo caput amputavit.

ὁ Σκύθης, ἀνὴρ σοφός. Τῷ δὲ Ἰουνίῳ μηνὶ, τῆς ἑβδόμης ἰνδικτιῶνος, ταραχῆς γενομένης ἐθνικῆς· συμβαλόντων γὰρ τῶν Σαμαρειτῶν μεταξὺ χριστιανῶν, καὶ Ἰουδαίων, πολλοὶ τόποι ἐνεπρήσθησαν ἐν Σκυθοπόλει ἐκ τῶν αὐτῶν Σαμαρειτῶν. Καὶ τοῦτο ἀκούσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ἠγανάκτησε κατὰ τοῦ ἄρχοντος Βάσσου· ὅντινα διαδεξάμενος, ἀπεκεφάλισεν, ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ. οἱ δὲ Σαμαρεῖται γνόντες τὴν καθ' ἑαυτῶν ἀγανάκτησιν, ἐτυράννησαν, καὶ ἔστεψαν λῄσταρχον, ὀνόματι Ἰουλιανὸν, Σαμαρείτην, καὶ ἔκαυσαν κτήματα, καὶ ἐκκλησίας, καὶ ἐφόνευσαν πολλοὺς χριστιανούς. καὶ εἰσελθὼν ἐν Νεαπόλει, ἐθεώρησεν Ἱπποδρόμιον, μετὰ πλήθους Σαμαρειτῶν· καὶ τὸ πρῶτον βαΐον ἐνίκησε Νικέας τις, ἡνίοχος χριστιανός. Ἦσαν δὲ καὶ ἄλλοι ἐν τῇ αὐτῇ Νεαπόλει ἡνίοχοι, Σαμαρεῖται, καὶ Ἰουδαῖοι· οὕστινας ἐνίκησεν ὁ αὐτὸς Νικέας ὁ ἡνίοχος. καὶ ἐλθὼν πρὸς τὸν τύραννον, ὀφείλων τιμηθῆναι, ([1] ἐπερώτησε δὲ αὐτὸν, ποίας ὑπάρχει θρησκείας; καὶ μαθὼν, ὅτι χριστιανός ἐστι· καὶ εἰς σύμβολον δεξάμενος, τὴν τῶν χριστιανῶν εὐθέως πρώτην νίκην κατ' αὐτοῦ· ὅπερ καὶ γέγονεν.) εὐθέως πέμψας, ἀπεκεφάλισε τὸν ἡνίοχον ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ. ἐχρήσατο κακῶς καὶ τῷ ἐπισκόπῳ τῆς αὐτῆς πόλεως. τοῦτο δὲ γνόντες οἱ

1. ἐπερώτησε δὲ αὐτὸν] Scr. ἐπηρώτησε.

ἄρχοντες Παλαιστίνης, καὶ ὁ δοὺξ Θεόδωρος ὁ σιμὸς, τὸ τῆς τυραννίδος τόλμημα. [1] ἐμήνυσεν εὐθέως τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ· καὶ ἀπελθὼν ὁ δοὺξ κατ' αὐτοῦ μετὰ πολλῆς βοηθείας, λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸν φύλαρχον Παλαιστίνης. καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ τύραννος Ἰουλιανὸς ὁ Σαμαρείτης, φυγὼν ἐξῆλθεν ἀπὸ Νεαπόλεως. Καὶ κατεδίωξεν αὐτὸν ὁ δοὺξ μετὰ τῆς ἑαυτοῦ βοηθείας, καὶ συνέκρουσε πόλεμον· καὶ ἔκοψεν ὁ δοὺξ ἐκ τῶν Σαμαρειτῶν, πλῆθος, καὶ παρέλαβεν αὐτὸν Σαμαρείτην Ἰουλιανὸν, τοῦ Θεοῦ παραδόντος αὐτόν. καὶ ἀποκεφαλίσας αὐτὸν, ἔπεμψε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, μετὰ τοῦ διαδήματος, τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ. Καὶ ὅτε ἐγνώσθη τῷ αὐτῷ βασιλεῖ τὰ γενόμενα, τὸ τῆς τυραννίδος τῶν Σαμαρειτῶν καὶ τοῦ δυστυχοῦς Ἰουλιανοῦ, ἡ παρὰ τῶν ἀρχόντων μήνυσις εὐθέως κατέλαβεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἡ τοῦ τυράννου κεφαλή. ἔπεσον δὲ ἐκ τῶν Σαμαρειτῶν ἐν τῷ πολέμῳ χιλιάδες εἴκοσι· καὶ οἱ μὲν ἔφυγον εἰς τὸ ὄρος [2] τὸ λε-

ſed & Epiſcopum quoque ejuſdem urbis peſſime habuit. Palæſtinæ autem Præfecti, cum Theodoro Simo Duce, de his certiores facti; Tyranni hujus impudentem audaciam Juſtiniano Imperatori protinus per litteras repræſentant. Contra eum vero, ingenti cum exercitu, egreditur Theodorus Dux; qui Phylarcham etiam Palæſtinæ ſibi ſocium adjunxit. Quo audito, Julianus Samarita, Tyrannus, Neapoli relicta, fugam capeſſit: quem Paleſtinæ Dux cum copiis ſuis inſecutus, cumque eo prælio congreſſus, Samaritas: late proſternit; comprehenſum quoque Julianum ipſum, Deo tradente eum, capite truncat; caputque ejus, una cum Diademate, Juſtiniano Imperatori mittit. Quo tempore vero miſeri Juliani, Samaritarumque Tyrannidis fama prima innotuerat; continuo etiam rerum à Ducibus in illos geſtarum nuncium, Tyrannique caput, Conſtantinopolim perlata ſunt. Ceciderunt autem ex Samaritis, in hoc bello, XX. Millia hominum:

1. ἐμήνυσεν εὐθέως τῷ βασιλεῖ] Forte ſcribend. ἐμήνυσαν.

2. τὸ λεγόμενον Ἀρπαρίζιν] Suſpicor Auctorem ſcripſiſſe Ἀργαρίζιν; nempe pro Γαρίζιν: hunc enim montem hic intelligere eum non eſt quod dubitemus. Occurrit eadem vocis hujus corruptio apud Photium 564, 19. ὅτι ὁ διάδοχος Πρόκλου, φησίν, ὁ Μαρῖνος γένος ἦν ἀπὸ τῆς ἐν Παλαιστίνῃ Νέας πόλεως πρὸς ὄρει κατῳκισμένης τῷ Ἀργαρίζῳ καλουμένῳ· ἐν ᾧ Διὸς ὑψίστου ἁγιώτατον ἱερὸν, ᾧ καθιέρωτο Ἀβραμος ὁ τῶν πάλαι Ἑβραίων πρόγονος. In itinerario Burdegalenſi ſcribitur, *Agareſen.* NEAPOLIS. *Ibi eſt Mons Agariſen. Ibi dicunt Samaritani Abraham ſacrificium obtuliſſe.* &c. Utroque corruptio manifeſta eſt à voce Garizim.

cæteri nonnulli in montem Argarizim vocatum, alii in Trachonitidem, ad Ferreum montem recipientes ſeſe, evaſerunt. Saracenus etiam Romanorum Phylarcha XX Millia juniorum utriuſque ſexus ex eis pro præda cepit; quos captivos abducens, in regionibus Perſicis, Indiciſque vendidit.

Cæterum Imperator, audito Samaritas ſub ipſis agitatæ Tyrannidis initiis plurima per Palæſtinam prædiola ignibus abſumpſiſſe, illud in Palæſtinæ Duce indigne tulit; eo quod non eos, antequam prædia hæc urbemque occupaſſent, quamque primum in unum coactos ſubintellexerat, ſine mora aggreſſus, diſſipaſſet. Ducem itaque hunc munere ſuo turpiter abdicatum, arcte cuſtodiri juſſit; ſuffecto in locum ejus Irenæo, Antiochenſi: qui Samaritarum reliquias, montibus incubantes, acrius inſecutus, late exitio dedit, graviter in eos animadvertens.

Menſe autem Julio Coades, Perſarum Rex, Hermogenem Magiſtrum, ab Imperatore Juſtiniano, cum Legatione, doniſque ſalutatoriis miſſum, peramice excepit.

γόμενον, Αρπαρίζιν· ἄλλοι δὲ, εἰς τὸν Τραχῶνα, εἰς τὸ λεγόμενον, σιδηροῦν ὄρος. ἔλαβε δὲ καὶ ὁ φύλαρχος Σαρακηνὸς, ὁ τῶν Ρωμαίων, πραῖδαν ἐξ αὐτῶν, χιλιάδας εἴκοσι παίδων, καὶ κορασίων· οὕστινας λαβὼν αἰχμαλώτους, ἐπώλησεν, ἐν τοῖς Περσικοῖς, καὶ Ινδικοῖς μέρεσιν.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς γνοὺς, ὅτι πολλὰ κλήματα τῆς Παλαιστίνης ἔκαυσαν οἱ Σαμαρεῖται τὴν ἀρχὴν ὅτε ἐτυράννησαν, ἠγανάκτησε κατὰ τοῦ δουκὸς Παλαιστίνης, διότι [1] πρὸ τοῦ ἐπιρίψωσιν εἰς τὰ κλήματα, ἢ εἰς τὴν πόλιν, ἢ μόνον ἤκουσεν ὅτι συνάγονται, οὐχ ὥρμησε κατ᾽ αὐτῶν, καὶ ἐσκορπίζοντο. καὶ [2] διαδεξάμενος τὸν αὐτὸν δοῦκα ἀσχήμως, ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀσφαλισθέντα φυλάττεσθαι. Καὶ ἐπέμφθη ἀντ᾽ αὐτοῦ δοὺξ, εἰρηναῖος, Αντιοχεύς· ὅστις ὁρμήσας κατὰ τῶν ἀπομεινάντων Σαμαρειτῶν ἐν τοῖς ὄρεσι, πολλοὺς ἀπώλεσε, πικρῶς τιμωρησάμενος.

Ο δὲ τῶν Περσῶν βασιλεὺς Κωάδης, [3] δεξάμενος Ερμογένην μάγιστρον, ἐν φιλίᾳ πρεσβείας πεμφθέντα, μετὰ καὶ δώρων τῆς ἀναγορεύσεως τοῦ βασιλέως Ιουστινιανοῦ, ἐν μηνὶ Ιουλίῳ.

---

1. περὶ τοῦ ἐπιρίψωσιν] Scrib. ἐπιρρίψωσιν. Cæterum nova prorſus eſt hæc loquendi forma: magis Græce dixiſſet πρὸ τοῦ ἐπιρρίψασθαι αὐτοὺς &c.

2. Διαδεξάμενος τὸν αὐτὸν δοῦκα ἀσχήμως] Scr. ἀσχημόνως.

3. δεξάμενος Ερμογένην] Senſus imperfectus eſt: verbum ἦν deeſſe videtur. vel potius legendum ἐδέξατο.

Συνέβη

Συνέβη δὲ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ παθεῖν ὑπὸ θεομηνίας, Ἀμάσειαν, ἐν τῇ Ποντικῇ, καὶ αὐτῆς τῆς περιχώρου μέρη. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς τῇ αὐτῇ πόλει πολλὰ ἐχαρίσατο.

Contigit autem per id tempus, Amasiam, Ponticæ ditionis urbem, una cum regionibus circumvicinis, divinam iram subire: cui etiam urbi Imperator plurima largitus est.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἀνακωδίκευσις ἐγένετο τῶν παλαιῶν νόμων· καὶ ποιήσας ἰδίους νόμους, κατέπεμψεν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι, πρὸς τὸ τοὺς δικαζομένους μὴ περιπίπτειν θλίψεσι, καὶ ζημίαις· ἀλλὰ ταχεῖαν ἔχειν τὴν ἀπαλλαγήν· ὅπερ μονόβιβλον κατασκευάσας, ἔπεμψεν ἐν Ἀθήναις, καὶ ἐν Βηρυτῷ.

Eodem tempore Leges omnes veteres in Codicem unum coactæ sunt: quin & Leges à se latas, per singulas Imperii urbes Justinianus emisit, nempe, ut in jus vocati, celerius, & minori cum dispendio, Caussidicis sese expedirent. Leges vero has, in volumen unum digestas, Athenas, & Berytum transmisit.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀπεμέρισεν ἀπὸ Ἀντιοχείας τῆς πρώτης Συρίας, Λαοδίκειαν, καὶ Δαβαλὰ, καὶ Πάλτον, τὰς πόλεις· καὶ ἀπὸ Ἀπαμείας τῆς δευτέρας Συρίας, Βαλανέας πόλιν· καὶ ἐποίησεν ἐπαρχίαν, ἥντινα ἐπωνόμασε Θεοδωριάδα, δοὺς αὐτῇ καὶ μητροπολιτικὸν δίκαιον. τὸν δὲ ἐπίσκοπον Λαοδικείας οὐκ ἠλευθέρωσε τοῦ ὑποκεῖσθαι τῷ πατριάρχῃ τῆς Ἀντιοχέων πόλεως.

Idem Imperator Laodicæam, Gabalam, Paltumque urbes ab Antiochia Syriæ primæ, ab Apamia autem Syriæ secundæ Balaneas urbem dirimens, in Provinciæ formam redegit; quam etiam jure Metropolitico donatam, Theodoriadem nominavit. Episcopum tamen Laodicensem Antiocheno Patriarchæ nihilo secius, uti antea, subesse voluit.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας μητρόπολις τῆς Λυκίας, τὰ Μύρα· καὶ πολλὰ ἐχαρίσατο τοῖς ὑπολειφθεῖσι, καὶ τῇ πόλει, εἰς κτίσματα, ὁ αὐτὸς βασιλεύς.

Eodem tempore divinam iram perpessa est Myra, Lyciæ Metropolis; cui instaurandæ, ut etiam civibus superstitibus, Imperator plurima suppeditavit.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐγένετο ταραχὴ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἐν τῷ θεάτρῳ. καὶ τὰ τῆς ταραχῆς ἀνηνέχθη τῷ αὐτῷ βασιλεῖ. καὶ ἀγανακτήσας, ἐξ ἐκείνου ἐκώλυσε τὴν θέαν τοῦ θεάτρου, πρὸς τὸ μὴ ἐπιτελεῖσθαι τοῦ λοιποῦ ἐν τῇ τῶν Ἀντιοχέων πόλει.

Sub id ipsum tempus Antiochiæ magnæ Tumultus ingens in Theatro obortus est; de quo certior factus Imperator, exinde in iram commotus, Ludi Theatrici deinceps, Antiochiæ ne amplius ederentur, prohibuit.

Eodem tempore Græcæ religionis homines perſecutionem gravem perpeſſi ſunt, publicatis etiam quamplurimorum facultatibus; inter quos Macedonius, Aſclepiodotus, Phocas etiam Crateri F. cum Thoma Quæſtore, diem ſuum interea obierunt: Exinde vero metus ingens omnibus inceſſit. Quin & edicto Imperatorio cautum eſt, Græciſſantes in poſterum ne publicum aliquod in Rep. munus obirent. Reliquarum vero Hæreſium ſectatores quoſcunque Romani Imperii finibus excedere juſſit Imperator; indulta tamen eis per tres menſes licentia, ſi qui per id tempus fidem Orthodoxam amplecterentur. Quod quidem Edictum in omnibus urbibus extraneis promulgatum eſt.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ διωγμὸς γέγονεν Ἑλλήνων μέγας, καὶ πολλοὶ ἐδημεύθησαν· ἐν οἷς ἐτελεύτησαν Μακεδόνιος, Ἀσκληπιόδοτος, Φωκᾶς ὁ Κρατεροῦ, καὶ Θωμᾶς ὁ Κοιαίστωρ· καὶ ἐκ τούτου πολὺς φόβος γέγονεν. Ἐθέσπισε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ὥστε μὴ πολιτεύεσθαι τοὺς Ἑλληνίζοντας· τοὺς δὲ τῶν ἄλλων αἱρέσεων ὄντας, ἀφανεῖς γενέσθαι τῆς Ῥωμαϊκῆς πολιτείας, [1] προθεσμίαν τειῶν μηνιῶν λαβόντες, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτοὺς κοινωνοὺς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. Ὅστις θεῖος τύπος ἐνεφανίσθη ἐν πάσαις ταῖς ἐξωτικαῖς πόλεσιν.

Eodem tempore Priſcus quidam, Exconſul, & Imperatoris hujus olim Notarius; qui in Imperatoris iram inciderat, bonis publicatis, Diaconus factus eſt, Cyzicumque relegatus.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ [2] ἠγανακτήθη ὁ ἀπὸ ὑπάτων Πεῖσκος, ὁ ἀπὸ νοταρίων τοῦ αὐτοῦ βασιλέως· καὶ δημευθεὶς, ἐγένετο διάκονος, καὶ ἐπέμφθη ἐν Κυζίκῳ.

Iiſdem Temporibus Hermogenes Magiſter, ex Perſide redux, munera ſecum, & Coadis Perſarum Regis Juſtiniano Imperatori Reſponſum retulit, his verbis conſcriptum:

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ Ἑρμογένης ὁ μάγιστρος, ὑποστρέψας ἐκ τῶν Περσικῶν, δοὺς τὰ δῶρα, ἀνήγαγεν ἀποκρίσεις παρὰ Κωάδου βασιλέως Περσῶν, πρὸς Ἰουστινιανὸν βασιλέα Ῥωμαίων ἐπιφερόμενος σάκρας περιεχούσας οὕτως·

« Coades, Rex Regum, ſo-

« Κωάδης, βασιλεὺς βασιλε-

1. προθεσμίαν τριῶν μηνῶν λαβόντες] Scr. λαβόντας.

2. ἠγανακτήθη ὁ ἀπὸ ὑπάτων Πρίσκος] De Priſco hoc vide quid Procopius habet, Arcan. Hiſt. p. 71.

« ὄντων»,

"ὄντων, ἡλίου, ἀνατολῆς, φλαβίῳ Ἰουστινιανῷ Καίσαρι, σελήνης δύσεως.

"Εὕραμεν ἐν τοῖς ἡμετέροις ἀρχαίοις ἀναγεγραμμένα, ἀδελφοὺς ἡμᾶς ἀλλήλων εἶναι· καὶ ἐάν τις ἐπιδεηθῇ σωμάτων, ἢ χρημάτων, παρέχειν τὸν ἕτερον. Καὶ μεμενήκαμεν ἐξ ἐκείνου καὶ μέχρι τοῦ παρόντος οὕτως διατελοῦντες· καί ποτε μὲν ἐθνῶν ἡμῖν ἐπανισταμένων, τοῖς μὲν παρατάξασθαι ἠναγκάσθημεν· τοὺς δὲ καὶ διὰ δόσεως χρημάτων ὑποταγῆναι ἐπείσαμεν. ὡς δῆλον εἶναι, πάντα τὰ ἐν τοῖς ἡμετέροις θησαυροῖς ἀναλωθῆναι. Ταῦτα δὲ καὶ Ἀναστασίῳ, καὶ Ἰουστίνῳ τοῖς βασιλεῦσι γεγραφήκαμεν, καὶ ἠνύσαμεν πλέον οὐδέν· ὅθεν ἠναγκάσθημεν παρατάξασθαι πολέμου χάριν, καὶ πλησίον τῶν Ῥωμαϊκῶν γενόμενοι, τοὺς ἐν μέσῳ, μηδὲν ἁμαρτήσαντας, [1] προφάσει τῆς ἐκείνου ἀπειθείας ἀπολέσθαι. Ἀλλ', ὡς χριστιανοί, καὶ εὐσεβεῖς, [2] φείσασθαι ψυχῶν, καὶ σωμάτων, καὶ μεταδότε ἡμῖν χρυσίου. Εἰ δὲ μὴ τοῦτο ποιεῖτε, ἀντρεπίσατε ἑαυτοὺς πρὸς πόλεμον, προθεσμίαν ἔχοντες ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἵνα μὴ νομισθῶμεν κλέπτειν τὴν νίκην,

"lis, Orientis, Flavio Juſtiniano, Cæſari, Lunæ, Occidentis.

"Priſcis Archivorum regni Noſtri ex Monumentis compertum habuimus, Nos Fratres eſſe: & quod, ſi cuivis Noſtrum vel hominibus, vel pecuniis opus fuerit, ab altero ſubminiſtrandos eſſe. Quam quidem Nos Fidem, in præſentem hunc uſque diem, vobis integram præſtitimus. Cæterum ab hoſtibus quandoque impetiti, in prælium cum nonnullis eorum deſcendere coacti fuimus: reliqui vero, datis pecuniis, Imperium Noſtrum ut admitterent, effecimus. Unde Fiſcum Noſtrum penitus exhauſtum eſſe, ſat liquido conſtat. Super his vero cum ad Imperatores, Anaſtaſium, ac Juſtinum, referentes nihil ita profecerimus, arma deinde ſumere neceſſe habuimus. Propius itaque à finibus veſtris cum abfuerimus, intermedios quoſque, licet innoxios, è medio ſuſtulimus, violatæ à vobis fidei ſub prætextu. Vos vero, Chriſtiani, cum ſatis & pietatem colatis; parcite potius hominibus veſtris, & pecunias date. Sin aliter, ad bellum vos accingite: cujus tamen inducias vobis in annum integrum permittimus, ne ſuf-

1. προφάσει τῆς ἐκείνου ἀπειθείας] Lego, ἐκείνων, ut ad Anaſtaſium & Juſtinianum Impp. referatur.

2. φείσασθαι ψυχῶν] Scr. φείσασθε.]

« furari victoriam, vel ea per « dolum potiri videremur.

Eodem tempore Justinianus Imperator Togam suam, regiis lapillis insignitam, Antiochenis dono transmisit; quam Antiocheni S. Cassiani in Ecclesia suspenderunt explicatam.

Cæterum Decii sub Consulatu Romanis sese adjunxit Mundus quidam, Gepidis oriundus, & regio sanguine prognatus. Hic patris sui post obitum, apud Thraustilam, avunculum suum, Sirmii degebat: quod Romæ Rex, Valemeriacus; qui & Theuderichus, ubi intellexisset, per literas eum hortatus vel ad se uti veniret. Persuasus itaque Mundus, ad Theuderichum suis profectus est; ubi diutius degens propugnatorem se ei in omnibus exhibuit. Tandem vero inde discedens, Danubium fluvium accessit, Imperatorem Justinianum exoratum habens, uti sibi liceret ejus subesse Imperio. Imperator Mundum excepit; Militumque in Illyrio Magistrum factum, in demandatum ei munus, cum suis demisit. Quamprimum autem Illyricam regionem occupasset Mundus, ab Hunnis, numerosum diversorum Barbarorum exercitum

« καὶ δόλῳ περιγίνεσθαι τοῦ πο-« λέμου.

Τῷ δὲ αὐτῷ χρόνῳ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἐδωρήσατο τοῖς Ἀντιοχεῦσι τὴν ἰδίαν τόγαν, ἔχουσαν καὶ λίθους βασιλικούς· καὶ ἡπλώθη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τῇ λεγομένῃ, Κασιανοῦ.

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπατείας Δεκίου προσεῤῥύη Ῥωμαίοις Μοῦνδος, ὁ ἐκ γένους τῶν Γηπεδῶν καταγόμενος, υἱὸς ὢν ῥηγὸς, μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ ἰδίου αὐτοῦ πατρὸς, [1] πρὸς Θραυστίλαν θεῖον αὐτοῦ γεγονότα, καὶ διῆγεν ἐν τῷ Σιρμίῳ. Καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ ῥὴξ Ῥώμης, ὁ Οὐαλεμεριακὸς, ὁ καὶ Θευδέριχος, πέμψας προετρέψατο τὸν αὐτὸν Μοῦνδον· [2] καὶ πεισθεὶς, ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν μετὰ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ καὶ διέτριψε πρὸς αὐτὸν, [3] ὑπερμαχὴν ὑπὲρ τοῦ Οὐαλεμεριακοῦ, τοῦ καὶ Θευδερίχου. Ἀναχωρήσας δὲ Μοῦνδος ἀπὸ Ῥώμης, ἀνῆλθεν ἐπὶ τὸν Δανούβιον ποταμόν· καὶ πέμψας πρὸς τὸν βασιλέα Ἰουστινιανὸν πρεσβευτὰς, ᾔτησεν αὐτὸν ὑπὸ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ γενέσθαι. καὶ ἐδέξατο αὐτὸν σὺν τοῖς ἀνθρώποις αὐτοῦ, ποιήσας αὐτὸν στρατηλάτην τῶν Ἰλλυρίων ἔθνους, καὶ ἀπέλυσεν αὐτὸν ἐν τῇ ἰδίᾳ στρατηλασίᾳ. Καὶ καταλαβόντος αὐτοῦ

1. πρὸς Θραυστίλαν θεῖον αὐτοῦ γεγονότα] Scriptum velim γεγονώς.

2. καὶ πεισθεὶς ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν] Mundi, sive Mundonis hujus historiam aliter omnino narrat Jornandes de Reb. Get. cap 58. quem videsis.

3. ὑπερμαχὴν ὑπὲρ τοῦ Οὐαλεμεριακοῦ] Scr. ὑπερμαχῶν.

τὴν

τὴν χώραν τῆς Ἰλλυρικῆς, ἐπέῤῥιψαν αὐτῷ Οὖννοι, μετὰ πολλοῦ πλήθους διαφόρων Βαρβάρων· καὶ ἐξελθὼν, ὥρμησε κατ' αὐτῶν, καὶ πάντας κατανήλωσε· καὶ ἔπεμψε πραῖδαν ἐξ αὐτῶν, καὶ ἕνα ῥῆγα αὐτῶν· καὶ ἐγένετο εἰρήνη ἐν τῇ Θρᾴκῃ, καὶ ἐκ τούτου φόβος κατεῖχε τὰ Βάρβαρα ἔθνη.

"Επὶ δὲ τῆς ὑπατείας τοῦ "αὐτοῦ Δεκίου, ὁ αὐτὸς βασιλεὺς "θεσπίσας πρόσταξιν ἔπεμψεν ἐν "Ἀθήναις, [1] κελεύσας μηδένα δι-"δάσκειν φιλοσοφίαν, μήτε νό-"μιμα ἐξηγεῖσθαι, μήτε κόττον ἐν "μιᾷ τῶν πόλεων γίνεσθαι· ἐπειδὴ ἐν Βυζαντίῳ εὑρεθέντες τινὲς τῶν κοττιστῶν, καὶ βλασφημίαις δειναῖς ἑαυτοὺς περιβαλόντες, [2] χειροκοπηθέντες περιεβωμβήθησαν ἐν καμήλοις.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ παρεσχέθη ἐτησία πρόσοδος, ἐν τῷ Ξενῶνι Ἀντιοχείας, νομισμάτων τετρακισχιλίων, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως.

Εὑρέθη δὲ ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ καὶ τὸ τίμιον λείψανον τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μαρίνου, εἰς τὴν πρώτην Συρίαν, ἔξω τῆς λεγομένης Γινδαρουπόλεως, [3] τοῦ πε-

ducentibus, bello petitus est. Hos vero Mundus bello aggressus, ad unum omnes delevit; quin & prædam quoque, comprehensumque ex Regulis unum, [Constantinopolim] transmisit. Exinde pax Thraciæ reddita, timorque Magnus Barbaris gentibus incussus est.

"Ejusdem Decii sub Con-"sulatu, Edicto Athenas mis-"so, Imperator sancivit, ne "cui licere Philosophiam pu-"blice profiteri, aut Leges in-"terpretari. Sed & Aleatori-"am etiam exerceri, univer-"sum per imperium, prohi-"buit. Quin & Aleatores quidam Byzantii comprehensi, qui diris Blasphemiis sese immerserant, manibus truncati, camelis imponebantur, & per urbem quasi in triumpho, ferebantur.

Eodem tempore pius Imperator Hospitium Antiochenum reditu annuo IV. nummorum millibus donavit.

Eisdem etiam temporibus venerandæ S. Marini Martyris Reliquiæ, (cujus sepulturæ locus regionis istius Circitori, sæpiusculè

1. κελεύσας μηδένα διδάσκειν φιλοσοφίαν] ejusdem omnino sensus sunt, quæ ex Chronographo quodam Anonymo profert Alemannus, in Not. suis in Hist. Arcan. Procop. Hist. verbis: ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς πέμψας εἰς Ἀθήνας ἐκέλευσε μηδένα τολμᾶν διδάσκειν φιλοσοφίαν καὶ ἀστρονομίαν. Sed vide quæ habet Scaliger. in Euseb. p. 121.

2. χειροκοπηθέντες περιεβωμβήθησαν] Lego, περιεπομπεύθησαν.

3. τοῦ περιοδεύτου τῆς χώρας] Περιοδευτὴς, qui & ἔξαρχος postea vocabatur, is erat, cui Ecclesiarum nium regionis, uniuscujusque vis-

ſæpiuſculè per ſomnium obverſatus eſt,) extra Gindaropolim Syriæ Primæ urbem repertæ ſunt. Exciſum huic erat in petra ſepulchrum, ubi totus ſuper aſſerem explicatus jacebat, clavis ei ferreis per totum corpus ejus actis affixus. Sublatas autem inde Martyris hujus reliquias, ad S. Julianum, extra Antiochiam urbem repoſuerunt.

Eodem tempore, Lampadio & Oreſte Coſſ. Romanorum Legati, Hermogenes, & Rufinus, Militum Magiſter, in Perſidem miſſi ſunt. Hi itaque Doras olim, Anaſtaſiopolim nunc vocatam urbem advenientes, adventum ſuum Coadi Perſarum Regi notum fecerunt: quorum tamen admiſſionem Rex procraſtinavit. Interim vero dum Legati ad Doras, una cum Beliſario Militum Magiſtro, cæteriſque Romanorum Exarchis, & exercitu, qui caſtra ſua extra urbem poſuerant, commorantes; Reſponſa Regis Perſarum expectarent;

εισδόντος, τῆς χώρας ἐν ὀπτασίᾳ πλειστάκις ἑωρακότος τὸν τόπον, ἔνθα ἔκειτο ὁ ἅγιος, ἔχων ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, κατὰ παντὸς τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἥλους σιδηροῦς, [1] εἰς σανίδα παραπλωθεὶς προσηλώθη, καὶ ἐτέθη εἰς πέτραν γλυφεῖσαν αὐτῷ τάφον. Καὶ ἐπήρθη, τὸ λείψανον αὐτοῦ, καὶ ἠνέχθη, καὶ κατετέθη ἔξω τῆς Αντιοχέων πόλεως, ἐν τῷ ἁγίῳ Ιουλιανῷ.

Εν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ κατεπέμφθησαν πρέσβεις Ρωμαίων ἐν τοῖς Περσικοῖς μέρεσιν, Ερμογένης, καὶ Ρουφῖνος ὁ στρατηλάτης, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Λαμπαδίου, καὶ Ορέστου. Καὶ φθασάντων αὐτῶν τὸ Δόρας, [2] τὸ μετακληθὲν, Ανασταστιούπολις, μήνυσιν κατέπεμψαν τῷ βασιλεῖ Περσῶν, Κωάδῃ· καὶ ὑπερέθετο ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τοῦ δέξασθαι αὐτούς. Καὶ ἐν τῷ διάγειν αὐτοὺς εἰς τὸ Δόρας, ἅμα Βελισαρίῳ τῷ στρατηλάτῃ, σὺν τοῖς ἄλλοις ἐξάρχοις, καὶ τῇ στρατιωτικῇ βοηθείᾳ· καὶ ἀπληκευόντων αὐτῶν ἔξω τοῦ Δόρας, [3] τὴν ἀπόκρισιν τοῦ βασιλέως Περσῶν δεχόμενοι· ὁ Μηρὰμ, ὁ πρῶτος ἔξαρχος

---

darum cura ac munus committebatur. Auctorem inter alios habeo Alexium Ariſtænum, (quem apud me habeo ineditum,) in comment. ſuis in Canon. Concil. Græcor. Ubi ad Synodi Laodic. Can. LVII. hæc habet. Εν κώμῃ τινὶ, ἢ καὶ βραχείᾳ πόλει, ἐν ᾗ καὶ εἷς πρεσβύτερος ἐπαρκεῖ, οὐκ ἀναγκαῖον ἐπίσκοπον γίνεσθαι, ἵνα μὴ τὸ τοῦ ἐπισκόπου καταυτελίζηται ὄνομα· ἀλλὰ περιοδευτὰς, οὓς καὶ ἐξάρχους σήμερον ὀνομάζουσιν, εἰς διόρθωσιν τῶν ψυχικῶν σφαλμάτων στέλλεσθαι εἰς αὐτούς.

1. εἰς σανίδα παραπλωθεὶς προσηλώθη] Particula καὶ hoc loco deeſſe videtur.

2. τὸ μετακληθὲν Ανασταστιούπολις] Scr. Αναστασιούπολις. Cæterum omnia barbare dicta ſunt.

3. τὴν ἀπόκρισιν τοῦ βασιλέως Περσῶν δεχόμενοι] Omnino ſcribendum, δεχομένων.

Περσῶν

Περσῶν, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως Περσῶν, σὺν ἄλλοις ἐξάρχοις Περσῶν, καθήμενοι εἰς τὸ Νίσιβι, καὶ γνόντες ὅτι ἔξω τοῦ Δόρας ἀπληκεύουσιν οἱ Ρωμαῖοι, ἐπέξεισαν Πέρσαι μετὰ ἑβδομήκοντα χιλιάδων, διελόντες αὐτοὺς εἰς τρεῖς ἀρχάς.

Καὶ γνόντες οἱ ἔξαρχοι Ρωμαίων, ὁρμήσαντες κατὰ Περσῶν, ἀντεκρατησαν· καὶ συμβολῆς γενομένης, ἐμίγησαν τὰ Περσῶν καὶ Ρωμαίων στρατόπεδα, καὶ ἔκοψαν Ρωμαῖοι Πέρσας κατὰ κράτος, λαβόντες καὶ σίγνον Περσικόν. ὁ δὲ Μηρὰμ μετὰ ὀλίγων φυγὼν, σὺν τῷ υἱῷ τοῦ βασιλέως, διεσώθη εἰς τὸ Νισίβιον. Εν αὐτῇ δὲ τῇ συμβολῇ καὶ ἔξαρχος Περσῶν κατεσφάγη, ὀνόματι Σάγος, Συνίκα, τοῦ δουκός, καὶ ἐξάρχου Ρωμαίων, εἰς μονομαχίαν αὐτὸν προτρεψαμένου· καὶ ἦν ἰδεῖν νίκην Περσικῆς ἀπονοίας, εἰς ἔδαφος ἡπλωμένων νεκρῶν.

Καὶ γνοὺς τοῦτο Κωάδης, ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ἐπέτρεψεν εἰσελθεῖν τὸν πατρίκιον Ρουφῖνον, ἅμα τῷ κόμητι Αλεξάνδρῳ, εἰς τὴν πρεσβείαν.

Εν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἀνεφάνη τὶς, ἐκ τῆς Ιταλῶν χώρας, κωμοδρομῶν, [1] ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ κύνα ξανθόν· ὅστις κελευόμενος ὑπὸ τοῦ ἀναθρεψαμένου, ἐποίει τινὰ θαυμα-

Meram, primarius Persarum filius, Ducesque qui, ad Nisibim concedentes, Romanos extra Doras castrametatos esse intellexerant; cum septuaginta Persarum Millibus, in tres partes divisis, in illos egressi sunt.

Quod ubi Romanis Ducibus notum fuit, & ipsi in impetum Persarum suscipiendum sese parant; prælioque commisso, & exercitibus Romano Persicoque inter se confusis, Romani Persas penitus fuderunt; vexillo etiam Persico ablato. Cæterum Meram, Regisque filius paucis admodum stipati, fuga sibi consulentes, ad Nisibim evaserunt. Hac autem pugna cecidit Sagus quidam, Persarum Exarchus; quem Sunica, Dux Romanus, singulare ad certamen provocatum, prostravit. Atque diffusis ibi per terram undique cadaveribus, videre erat Confidentiæ Persicæ triumphum.

Certior autem de his factus Persarum Rex Coades, Rufinum Patricium, Comitemque Alexandrum, Legationem suam obire jussit.

Iisdem temporibus Italus quidam circumforaneus innotuit; qui canem fulvum circumduxit, qui domini ad nutum miranda quædam perficeret. Dominus enim in foro

---

1. ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ κύνα ξανθὸν] καὶ τυφλὸν, addit Cedrenus. Canis hujus mirandi mentionem etiam facit Zonaras.

ſtans, & circumſtante undique ſpectaculum populo clam cane, adſtantium annulos accipiebat, quos in ſolo depoſitos, terra aggeſta tegebat: Canem deinde eos tollere, & ſuum cuique reddere jubebat. Canis itaque indagatos annulos ore prehendens, cuique ſuum redhibuit. Idem etiam Canis diverſorum quoque Imperatorum Numiſmata quotquot producta, ad cujuſque nomen, reddidit: Quinimo turba virorum, mulierumque adſtante, interrogatus de ea gravidas, Lenones, ſcortatores, ſordidos, magnanimoſque demonſtrabat. Sed & hæc omnia pro rei veritate Canis iſte prodebat; multis ideo, Pythonis eum ſpiritu præditum, affirmantibus.

Eodem Imperante ſtella ingens, & tremenda, in Occidente comparuit; radium album ſurſum emittens quam, quod fulguris emiſſionem præ ſe ferebat, *Facem Ardentem*, nonnulli vocitabant. Per dies autem XX. refulſit; unde ſiccitates, & ubique per Imperium in populo cædes, aliaque plurima Mortalibus infauſta, inſequuta ſunt.

Menſis autem Septembris ſub exitum, Legati Romanorum, qui in Perſidem miſſi

τος ἄξια. Ὁ γὰρ αὐτὸν ἀναθρεψάμενος, ἑστὼς ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ ὄχλου περιεστῶτος εἰς τὸ θεάσασθαι, λάθρα τοῦ κυνὸς, ἐκομίζετο παρὰ τῶν ἑστώτων δακτυλίδια, καὶ ἐτίθει εἰς τὸ ἔδαφος, περισκέπων αὐτὰ ἐν χώματι. Καὶ ἐπέτρεπε τῷ κυνὶ ἐπᾶραι, καὶ δοῦναι ἑκάστῳ τὸ ἴδιον· καὶ ἐρευνῶν ὁ κύων, τῷ στόματι ἐπεδίδου, ἑκάστῳ, τὸ γνωριζόμενον. Ὁ δὲ αὐτὸς κύων καὶ διαφόρων φασιλέων νομίσματα μυρία ἐπεδίδου, κατ' ὄνομα. Παρεστῶτος δὲ ὄχλου ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, ἐπερωτώμενος, ἐδείκνυε τὰς ἐν γαστρὶ ἐχούσας καὶ τοὺς ὄντας πορνοβοσκοὺς, καὶ μοιχοὺς, καὶ κνιποὺς καὶ μεγαλοψύχους· καὶ ἀπεδείκνυε πάντα μετὰ ἀληθείας. Ὅθεν ἔλεγον πολλοὶ, ὅτι πνεῦμα Πύθωνος ἔχει.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτῆς βασιλείας ἐφάνη ἀστὴρ μέγας καὶ φοβερὸς, [1] κατὰ τὸ δυσικὸν μέρος, πέμπων ἐπὶ τὴν ἄνω ἀκτῖνα λευκὴν, ὁ δὲ χαρακτὴρ αὐτοῦ ἀστραπὰς ἀπέπεμπεν· ὃν ἔλεγόν τινες εἶναι, λαμπαδίαν. Ἔμεινε δὲ ἐπὶ ἡμέρας εἴκοσι ἐκλάμπων, καὶ ἐγένοντο ἀνυδρίαι, καὶ κατὰ πόλιν δημοτικοὶ φόνοι, καὶ ἄλλα πολλὰ ἀπειλῆς πεπληρωμένα.

Τῇ δὲ συμπληρώσει τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς, οἱ πρέσβεις Ῥωμαίων, οἱ πεμφθέντες ἐν τοῖς Περσικοῖς,

1. κατὰ τὸ δυσικὸν μέρος] Scr. δυτικόν. Cometa vero hic apparuit Juſtiniani Imp. anno IV, ſecundum Cedrenum; vel ut Zonaras vult, V. ſed Procopius, cui fides hac in re potius eſt adhibenda, ad ejuſdem annum XIII. eum ponit, De bell. Perſ. lib. 2.

ὑπέστρεψαν,

ὑπέστρεψαν, ποιήσαντες πάκτα. Καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς, ὅτι [1] εἰρήνην ἔχει πρὸς Ῥωμαίους, χαρᾶς ἐπλήσθη. δεξάμενος γὰρ τὰ γράμματα τῶν πάκτων, καὶ ἀναγνοὺς, εὗρε περιέχοντα οὕτως.

“ Ἀνελθόντες πρὸς ἡμᾶς οἱ
“ ἡμέτεροι πρεσβευταὶ, οἱ πρὸς
“ τὴν σὴν σταλέντες ἡμερότητα,
“ ἀπήγγειλαν ἡμῖν τὴν ἀγαθὴν
“ προαίρεσιν τῆς πατρικῆς ὑμῶν
“ διαθέσεως. Καὶ ἐπὶ πᾶσιν εὐ-
“ χαριστήσαμεν τῷ δεσπότῃ Θεῷ,
“ ὅτι πρέπον τῇ αὐτοῦ ἀγαθότητι
“ πρᾶγμα γέγονε, καὶ προέβη,
“ σὺν Θεῷ, εἰρήνη, εἰς ὠφέλειαν
“ τῶν δύο πολιτειῶν. Ὅτι δὲ με-
“ γάλη δόξα, ἔπαινός ἐστιν ἐν πά-
“ σῃ τῇ γῇ, παρὰ Θεῷ, καὶ ἀν-
“ θρώποις, τὸ εἰρήνην γενέσθαι με-
“ ταξὺ τῶν δύο κόσμων, ἐπὶ τῆς
“ σῆς ἡμερότητος, καὶ ἡμῶν, τῶν
“ γνησίως ὑμᾶς ἀγαπώντων, πρό-
“ δηλόν ἐστι. καὶ οἱ ἐχθροὶ δὲ ἑκα-
“ τέρας πολιτείας καταπεσοῦνται,
“ ταύτης, σὺν Θεῷ, γινομένης.
“ Διὰ τάχους τοίνυν ἐπικατα-
“ λήψονται οἱ ἡμέτεροι πρεσβευ-
“ ταὶ, ὀφείλοντες ἀναπληρῶσαι τὰ
“ πρὸς ἀσφάλειαν τῆς εἰρήνης. Εὐ-
“ χόμεθα γοῦν ἐν πολλοῖς χρόνοις
“ τὴν πατρικὴν ὑμῶν διάθεσιν πε-
“ ριοσώζεσθαι.

Καὶ ἐκπεμφθεὶς ὑπὸ Ῥωμαίων πάλιν Ῥουφῖνος, δι᾽ ἑτέρας ἀποκεί-

fuerant, pace facta reverſi ſunt. Quo audito Imperator Juſtinianus ſummo gaudio affectus eſt. Acceptis enim de Pace literis, perlectiſque, eas in hæc verba conſcriptas invenit.

“ Propenſum paterni veſtri
“ in Nos animi ſtudium redu-
“ ces Noſtri, quos ad Cle-
“ mentiam veſtram miſimus,
“ Legati nobis renunciarunt.
“ Domino autem Deo gratias
“ ubique agimus, quod Boni-
“ tate ejus Conſentaneum O-
“ pus effectum eſt;paxq; mutua
“ quæ in utriuſque Reip. Emo-
“ lumentum, & Noſtram utri-
“ uſque laudem ceſſura eſt,
“ ſtabilitur. Rem enimvero
“ ſumme glorioſam eſſe, &
“ apud Deum, homineſque u-
“ niverſos laude dignam, quod
“ Clementiæ Veſtræ Noſtri-
“ que, (qui Vos unice diligi-
“ mus,) temporibus, inter
“ orbem utrumque Pax facta
“ fuerit, omnibus manife-
“ ſtum eſt. Quod & favente
“ Deo utriuſque Noſtrum ini-
“ micis exitium futurum eſt.
“ Legati itaque Noſtri primo
“ quoque tempore aderunt,
“ quo ad Pacis confirmatio-
“ nem, quodcunque neceſſari-
“ um erit, Effectum dent. No-
“ bis vero uti Paterna veſtra
“ affectione quam diutiſſime
“ frui liceat, precamur.

Miſſus autem ſecundis cum literis Imperatoriis in Perſi-

1. εἰρήνην ἔχει πρὸς Ῥωμαίους] Omnino ſcribendum πρὸς Πέρσας.

dem

dem Rufinus, Regem invenit circa pacis illas conditiones invicem ineundas longe aliter se habentem. Inter hæc enim Samaritæ, quibus Imperator, uti superius dictum est, infensus erat, ad Persas transfugæ, (eorum autem numerabantur L. Millia) auxilia sua adversus Romanos Coadi Regi obtulerunt; in se insuper recipientes Palæstinæ totius proditionem Locorumque ibi Sanctorum faciendam; in qua urbe diversorum Regum recondita erant Anathemata; ubi etiam auri, & argenti vis maxima, lapillorumque pretiosorum infinita erat congeries. Hæc ubi audisset Persarum Rex, illorum dictis fidem habens pacem confirmare detrectavit, arrepta etiam de Aurifodinis occasiuncula, quæ Anastasii olim temporibus inventæ, exinde Romano cesserant imperio; cum prius montes isti juris Persici fuissent. Montes autem hi auriferi, Armeniæ Romanæ Persarmeniæque in finibus siti sunt: uti tradunt ii, quibus hoc compertum est. Qui quidem montes magnam ferunt auri copiam: ex pluviis enim, imbribusque cadentibus, terra de Montibus deorsum acta, Auri quasi laminæ scaturiunt. Cæterum Montes hosce antea temporis, æque à Persis, ac Romanis, quidam CC. auri libris conduxerunt. Ex quo vero in potestatem sacratissi-

σεως καταπεμφθείσης ἐν τοῖς Περσικοῖς μέρεσιν, εὗρε τὸν βασιλέα Περσῶν ἀναδυέντα πρὸς τὰ δόξαντα μεταξὺ αὐτῶν ἕνεκεν τῆς εἰρήνης. Φημισθέντος γὰρ τούτου, ὡς τῶν Σαμαρειτῶν Ῥωμαίων ἀγανακτηθέντων ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, ὡς προγέγραπται, φυγόντων καὶ ἀπελθόντων πρὸς Κωάδην βασιλέα Περσῶν, ἀπὸ τῆς ἑαυτῶν χώρας Παλαιστίνης, καὶ ἐπαγγειλαμένων αὐτῷ συμμαχεῖν. (τὸ δὲ πλῆθος αὐτῶν ἦν χιλιάδες πεντήκοντα, ἐπηγγείλαντο δὲ τῷ Περσῶν βασιλεῖ, προδιδόναι τὴν ἑαυτῶν χώραν, τὴν Παλαιστίνην πᾶσαν, καὶ τοὺς ἁγίους τόπους, πόλιν ἔχουσαν διαφόρων βασιλέων χαρίσματα, χρυσοῦ τε γὰρ πλῆθος πολὺ, καὶ λίθων τιμίων ἀναρίθμητος ποσότης.) καὶ ἀκούσας ταῦτα ὁ βασιλεὺς Περσῶν, καὶ πεισθεὶς τοῖς παρ' αὐτῶν λεγομένοις, ἀνεδύη περὶ τὸ ποιῆσαι τὰ πάκτα. Ἀφορμὴν δὲ λαβὼν περὶ τῶν χρυσορρύτων, τῶν εὑρεθέντων πρῴην ἐπὶ Ἀναστασίου τοῦ βασιλέως, ὄντων ὑπὸ Ῥωμαίους. ἦν γὰρ πρῴην τὰ αὐτὰ ὄρη ὑπὸ τὴν Περσῶν πολιτείαν· (τὰ δὲ χρυσόρρυτα ὄρη ὑπάρχει μεταξὺ τῶν ὅρων Ἀρμενίων Ῥωμαίων, καὶ Περσαρμενίων, ὡς εἰδότες λέγουσιν·) ἅτινα ὄρη φέρουσι χρυσὸν πολύν. Ὅτε γὰρ βροχαὶ καὶ ὄμβροι γίνονται, κατασύρεται ἡ γῆ τῶν αὐτῶν ὀρέων, λεπίδας ἀναβλύζουσα χρυσοῦ. Τὰ δὲ αὐτὰ ὄρη ἐμισθοῦντο τὸ πρότερόν τινες ἀπὸ Ῥωμαίων καὶ Περσῶν, χρυσοῦ λιτρῶν διακοσίων· ἐξ οὗ δὲ παρελήφθησαν τὰ αὐτὰ

τὰ ὄρη ὑπὸ τοῦ θειοτάτου Ἀναστασίου, [1] Ῥωμαῖοι μόνοι κομίζονται τὴν θεσπισθεῖσαν συντέλειαν. καὶ ἐκ τούτου ἐγίνετο διαστροφὴ περὶ τὰ πάκτα.

Ἡ δὲ τῶν Σαμαρειτῶν προδοσία ἐγνώσθη Ῥωμαίοις ὥς τινων ἐξ αὐτῶν ἀπόρων συσχεθέντων ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν Περσικῶν μερῶν, καὶ γνωρισθέντων μετὰ τὸ ἀπελθεῖν αὐτοὺς πρὸς Κωάδην βασιλέα Περσῶν, καὶ συντάξασθαι αὐτῷ ποιεῖν τὴν προδοσίαν τῆς ἰδίας χώρας, ὡς προείρηται. (ἦσαν δὲ οἱ γνωρισθέντες Σαμαρεῖται ὀνόματα πέντε·) καὶ συσχεθέντες, ἀπηνέχθησαν πρὸς τὸν στρατηλάτην τῆς ἀνατολῆς, καὶ ἐξητάσθησαν παρ᾽ αὐτῷ, καὶ ὡμολόγησαν τὴν προδοσίαν ἣν ἐμελέτων. [2] τὰ δὲ πεπραγμένα αὐτῶν ἀνεγνώσθη τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἐγίνοντο σεισμοὶ κατὰ τόπον, καὶ λιταῖς ἐσχόλαζον ἐν ἑκάστῃ πόλει.

Τῷ δὲ αὐτῷ καιρῷ καὶ πρεσβευτὴς ἐπέμφθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως Περσῶν, πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων· καὶ ἐπιδοὺς ἃς ἐπεφέρετο σάκρας, ἀπελύθη, κομισάμενος δῶρα.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Ῥωμαίων ἀκούσας παρὰ τοῦ πατρικίου Ῥουφίνου τὴν παρὰ Κωάδου βασιλέως Περσῶν παράβα-

mi Anaſtaſii devenerunt mercedem condictam exinde Romani ſoli perceperunt. Cæterum hinc Pactis rumpendis oblata occaſio.

In Proditionis vero, quam Samaritæ moliebantur, notitiam Romani hoc modo pervenerunt. Quinque enim ex illorum primariis viris, (qui, paulo poſt iter ſuſceptum ſupradictæ Proditionis cum Coade Perſa ineundæ cauſa, innotuerant,) in reditu ſuo ex Perſide comprehenſi, coram Militum in Oriente Magiſtro adducti ſunt: Quos Proditionis agitatæ ubi poſtulaſſet, confitentes habuit ſtatim reos. Quæ vero de his acta ſunt Juſtiniano imperatori legenda mittebantur.

Eodem tempore terræ motus ubique graſſabantur; hominibus interim Litaniis ubique urbium vacantibus.

Eodem etiam tempore Perſarum Rex Legatum miſit ad Imperatorem Romanum; qui traditis literis & muneribus donatus, dimiſſus eſt.

Sed interim Imperator de Coadis Perſarum Regis prævaricatione certior à Rufino Patricio factus; Auxumita-

1. Ῥωμαῖοι μόνοι κομίζον.) &c.] Procopius rem aliter narrat, de Bel. Perſ. l. 1. ubi reditus ex aurifodinis hiſce non Romanorum, ſed Perſarum fuiſſe plane teſtatur.

2. τὰ δὲ πεπραγμένα αὐτῶν ἀνεγνώσθη &c.] τὰ πεπραγμένα ſunt Acta, vel Decreta ſuper cauſa qualibet in Conventu agitata. Itaque paulo ſupra etiam habuimus, p. .... λαβὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τὰ πεπραγμένα, ἐχάσεν &c.

rum regem ſuper his per ſacras interpellavit. Regem hic Homeritarum Indorum, prælio cum eo commiſſo, penitus debellaverat; & regno ejus regioneque occupatis, regem ibi, ex genere ſuo Anganem conſtituerat; eo quod Homeritarum Indorum etiam regnum jam ſibi ſubjectum haberet. Cæterum Legatus Romanorum, nave conſcenſa; Alexandriam verſus curſum dirigit: Niloque flumine & Mari Indico trajectis, Indorum ad regiones pervenit. Cujus ad ingreſſum, Rex Indorum, ſummo ex gaudio, „obſtupuit: Diu (inquiens) „eſt, quod ſocietatem cum „Romanis ineundi me tenuit „deſiderium. Habitus autem Regis Indici, pompaque ſolennis, quibus Legatum Romanum (*uti ex ipſius ore didicimus*,) excepit erant hujuſmodi. Nudus erat; à Zona vero circa lumbos veſtis linea auro intertexta demittebatur; ab humeris autem ad ventrem pendebat tunica ſoluta, margaritis, & claneis, per quiniones diſtributis inſignita: manibuſque armillas au-

σιν, ποιήσας θείας κελεύσεις, κατέπεμψε πρὸς τὸν βασιλέα τῶν Αὐξουμιτῶν· (ὅστις βασιλεὺς Ινδῶν συμβολὴν ποιήσας μετὰ τοῦ βασιλέως τῶν Αμεριτῶν Ινδῶν, κατὰ κράτος νικήσας, παρέλαβε τὰ βασίλεια αὐτοῦ, καὶ τὴν χώραν αὐτοῦ πᾶσαν, καὶ ἐποίησεν ἀντ᾽ αὐτοῦ βασιλέα τῶν Αμεριτῶν Ινδῶν, ἐκ τοῦ ἰδίου γένους, Αγγάνην, διὰ τὸ εἶναι καὶ τὸ τῶν Αμεριτῶν Ινδῶν βασίλειον ὑπ᾽ αὐτόν.) καὶ ἀποπλεύσας ὁ πρεσβευτὴς Ρωμαίων ἐπὶ Αλεξάνδρειαν, διὰ τοῦ Νείλου ποταμοῦ, καὶ τῆς Ινδικῆς θαλάσσης, κατέφθασε τὰ Ινδικὰ μέρη. Καὶ εἰσελθὼν παρὰ τῷ βασιλεῖ τῶν Ινδῶν, μετὰ χαρᾶς πολλῆς ἐξενίσθη ὁ βασιλεὺς Ινδῶν· ὅτι, [1] διὰ πολλῶν χρόνων ἠξιώθην μετὰ τοῦ βασιλέως Ρωμαίων κλήσασθαι φιλίαν. Ως δὲ ἐξηγήσατο ὁ αὐτὸς πρεσβευτὴς, ὅτε ἐδέξατο αὐτὸν ὁ τῶν Ινδῶν βασιλεὺς, ὑφηγήσατο τὸ σχῆμα τῆς βασιλικῆς τῶν Ινδῶν καταστάσεως, ὅτι γυμνὸς ὑπῆρχε, καὶ κατὰ τοῦ ζώσματος εἰς τὰς ψύας αὐτοῦ [2] λινὰ χρυσᾶ ἱμάτια· κατὰ δὲ τῆς γαστρὸς καὶ τῶν ὤμων, [3] φορῶν σχιαστὰς διὰ μαργαριτῶν, καὶ κλανία ἀνὰ πέντε, [4] καὶ χρυσᾶ ψέλια εἰς τὰς χεῖρας

1. διὰ πολλῶν χρόνων ἠξιώθην &c.] Hæc Regis Indici verba ſunt; verum, εἰπὼν, aut quid ſimile deeſſe videtur.

2. λινὰ χρυσᾶ ἱμάτια] Lege conjunctim λινόχρυσα.

3. φορῶν σχιαστὰς διὰ μαργαριτῶν] Puto legendum σχιστοὺς. Nam σχιστὸς χιτὼν erat *Tunica ſoluta*, ab humeris ad lumbos demiſſa, quam ſuperne fibula connectebat. Heſychius: Σχιλὸς, [Lego, σχιστὸς] χιτών τις ποιὸς γυναικεῖος, κατὰ τὸ στῆθος πόρπῃ συνεχόμενος. Jul. Poll. lib. 7. cap. 13. ὁ δὲ σχιστὸς χιτὼν περόναις κατὰ τοὺς ὤμους διῄρετο· ἡ δὲ πόρπη κατὰ τὰ στέρνα ἐνήπτετο.

4. καὶ χρυσᾶ ψέλια] Scr. ψέλλια.

αὐτοῦ·

αὐτοῦ· ἐν δὲ τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ 1 λινόχρυσον φακιόλιν ἐσφενδονισμένον, ἔχον ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν σείρας τέσσαρας, καὶ μανιάκιν χρυσοῦν ἐν τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ· καὶ ἵστατο ὑπεράνω τεσσάρων ἐλεφάντων, ἐχόντων ζυγὸν, καὶ τροχοὺς δ', καὶ ἐπάνω, ὡς ὄχημα ὑψηλὸν, ἠμφιεσμένον χρυσέοις πετάλοις, ὥσπερ ἐπὶ τὰ τῶν ἀρχόντων τῶν ἐπαρχιῶν ὀχήματα ἀργύρῳ ἠμφιεσμένα. Καὶ ἵστατο ἐπάνω ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰνδῶν, βαστάζων σκουτάριον μικρὸν κεχρυσωμένον, καὶ δύο λαγκίδια καὶ αὐτὰ κεχρυσωμένα κατέχων ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. Καὶ οὕτως ἵστατο πᾶσα ἡ σύγκλητος αὐτοῦ, μεθ' ὅπλων, καὶ αὐλοὶ ᾄδοντες μέλη μουσικά.

Καὶ εἰσενεχθεὶς ὁ πρεσβευτὴς Ῥωμαίων, κλίνας τὸ γόνυ, προσεκύνησε· καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Ἰνδῶν, 2 ἀναστῆναί με, καὶ ἀναχθῆναι πρὸς αὐτόν. Καὶ δεξάμενος τὴν τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων σάκραν, κατεφίλησε τὴν σφραγῖδα. Δεξάμενος δὲ καὶ τὰ δῶρα τὰ πεμφθέντα ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ἐξεπλάγη. λύσας δὲ, καὶ ἀναγνοὺς διὰ ἑρμηνέως τὰ γράμματα, εὗρε περιέχοντα, ὥστε ὁπλίσασθαι αὐτὸν κατὰ Κωάδου βασιλέως Περσῶν, καὶ τὴν πλησιάζουσαν αὐτῷ χώραν ἀπολέσαι, καὶ τοῦ λοιποῦ μηκέτι

reas geſtabat. Caput ejus pileo lineo, auro intertexto, & contortuplicato, IV. catenulas utrinque demittente; collum vero monili aureo, ornabantur. Currui vero inſedebat alto, quatuor rotis ſuffulto, quatuorque Elephantis tracto; qui petalis quatuor aureis, (qualibus argenteis Provinciarum Præfecti utuntur) circumdabatur: Huic inſidens Indorum Rex, ſcutum parvum deauratum, lanceolaſque duas, & ipſas deauratas, manibus geſtabat. Stipatus autem erat à Primoribus ſuis, & ipſis ſimiliter armatis, Choroque ad tibias carmina muſica modulante.

Introductus autem Legatus Romanus, in genu procidens, Regem veneratus eſt: ſed Me [dixit Legatus] Rex ſurgere juſſit, & propius accedere. Acceptis autem Romani Imperatoris literis, ſigillum deoſculatus eſt: Donis etiam ab Imperatore miſſis acceptis; ſcilicet obſtupuit. Apertis deinde literis Imperatoriis, perque Interpretem lectis, id Imperatorem Romanum à ſe poſcere intellexit, uti Coadem bello aggrederetur; diſperditiſque Perſarum vicinis regionibus, commercia cum illis non amplius haberet: ſed per Home-

1. λινόχρυσον φακιόλιν] φακιόλιν, pro φακιόλιον, uti & in proxime ſequentibus, μανιάκιν pro μανιάκιον, ſecundum ſcribendi morem recentioribus uſitatum. Eſt vero φακιόλιον pilei genus vide I. Meurſ. Gloſſar.

2. ἀναστῆναί με] Hæc Legati ipſius verba eſſe videntur.

ritarum quam sibi subjugaverat regionem, perque Nilum Ægyptum petens, Alexandriæ potius mercaturam exerceret. Sine mora igitur Indorum Rex Elesboas, Legati ipsius in conspectu, adversus Persas arma movet; præmissisque quos sub se habuit Saracenis Indis, Persidem statim, Romanorum causa, invasit; simul Regem Persarum per literas monens, hostem uti sibi expectaret Indorum Regem, Romanorum partes agentem, Persicique quodcunque esset imperii devastantem. Succedentibus itaque ad hunc modum omnibus, Indorum Rex Legatum Romanum, capite ejus prehenso, datoque ei pacis osculo, perquam honorifice dimisit; missis etiam Imperatori Romano, per Legatum Indorum, literis Regis, & muneribus.

Eodem tempore supplex Imperatorem suppetias rogavit Theuderichus, Afrorum Rex; patruelis sui de tyrannide conquestus. Quippe Maurusii cum Afris bello congredien-

συνάλλαγμα ποιῆσαι μετ᾽ αὐτο ἀλλὰ δι᾽ ἧς ὑπέταξε χώρας τῶν Αμεριτῶν Ινδῶν, διὰ τοῦ Νείλου ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον, ἐν Αλεξανδρείᾳ τὴν πραγματείαν ποιεῖσθαι. Καὶ εὐθέως [1] ὁ βασιλεὺς Ινδῶν Ελεσβόας, ἐπ᾽ ὄψεσι τοῦ πρεσβευτοῦ Ρωμαίων, ἐκίνησε πόλεμον κατὰ Περσῶν· προπέμψας καὶ [2] τοὺς ὑπ᾽ αὐτῶν Ινδοὺς Σαρακηνοὺς, ἐπῆλθε τῇ Περσικῇ χώρᾳ ὑπὲρ Ρωμαίων, δηλώσας τῷ βασιλεῖ Περσῶν, τοῦ δέξασθαι τὸν βασιλέα Ινδῶν πολεμοῦντα αὐτῷ, [3] καὶ ἐκπορθῆσαι πᾶσαν τὴν ὑπ᾽ αὐτοῦ βασιλευομένην γῆν. Καὶ πάντων οὕτως προβάντων, ὁ βασιλεὺς Ινδῶν κρατήσας τὴν κεφαλὴν τοῦ πρεσβευτοῦ Ρωμαίων, δεδωκὼς εἰρήνης φίλημα, ἀπέλυσεν ἐν πολλῇ θεραπείᾳ. Κατέπεμψε γὰρ καὶ σάκρας διὰ Ινδοῦ πρεσβευτοῦ, καὶ δῶρα τῷ βασιλεῖ Ρωμαίων.

Εν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ [4] κατεπέμφθη δέησις παρὰ Θευδερίχου ῥηγὸς τῶν Αφρῶν, ὡς τυραννήσαντος τοῦ ἰδίου ἐξαδέλφου κατ᾽ αὐτοῦ· [5] καὶ πόλεμον τῶν Μαυρουσίων κατὰ τῶν Α-

1. ὁ βασιλεὺς Ινδῶν Ελεσβόας] Supra Ανδοῦς vocatur Rex iste Auxumitarum.

2. τοὺς ὑπ᾽ αὐτῶν] Scr. αὐτόν.

3. καὶ ἐκπορθῆσαι πᾶσαν &c.] ἀσύντακτα sunt ista. Forte scribendum, ἐκπορθοῦντα.

4. κατεπέμφθη δέησις παρὰ Θευδερίχου] scribendum Γιλδερίχου, ut ex sequentibus patet: vel potius Ιλδερίχου, uti Procopius habet, de Bell. Vandal. lib. 1.

5. καὶ πόλεμον τῶν Μαυρουσίων κατὰ τῶν Αφρῶν συμβαλόντων] Quos Auctor Afros vocat, Vandali sunt; qui Africam hoc tempore in potestate sua habuerunt. Maurusii vero, qui & Mauri dicti sunt, ortum duxerunt à Phœnicibus illis, Israelitico Palæstinam invadente, sedibus propriis relictis, in Africam se contulerunt; ubi arce constructa columnas duas erexerunt, quibus lingua Phœnicia hæc inscripserunt. Ημεῖς ἐσμὲν οἱ φυγόντες ἀπὸ προσώπου Ιησοῦ τοῦ λῃστοῦ υἱοῦ Ναυῆ. Nos sumus qui fugimus à facie Jesu prædonis Navæ F. Procop. de Bell. Vandal. lib. 2.

φρῶν

φρῶν συμβαλόντων, παρέλαβον πολλὴν αὐτοῦ χώραν. Ἐν οἷς παρελήφθη ἡ παρ' αὐτοῖς λεγομένη Τρίπολις, καὶ [1] Λεπτωμά, καὶ Σαβαθά, καὶ τὸ Βιζάκιν, αἰχμαλωτίσαντες ἐπὶ μονὰς δέκα. Καὶ ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν ὁ αὐτὸς ῥὴξ τῶν Ἀφρῶν Θιλδερίχος, πλῆθος ἔχων πολὺ, σὺν στρατηγῷ ὀνόματι Γελίμερ· ὅστις συμβαλὼν κατὰ Μαυρουσίων, περιεγένετο κατὰ κράτος. Καὶ συνάψας φιλίαν μετ' αὐτῶν, ἔλαβεν αὐτοὺς εἰς συμμαχίαν· καὶ τυραννήσας, εἰσῆλθε κατὰ τοῦ αὐτοῦ Γιλδερίχου ἐν Καρταγένῃ, καὶ συνέλαβεν αὐτὸν, [2] καὶ ἀποκλείσαντες αὐτὸν ἐν οἴκῳ, μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ, φονεύσας καὶ τοὺς συγκλητικούς. Καὶ ἔπεμψεν ὁ αὐτὸς Γελίμερ διὰ τοῦ ἰδίου πρεσβευτοῦ, δῶρα τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ· καὶ μηνυθέντων τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων, ἠγανάκτησε κατ' αὐτῶν, ἕνεκεν τοῦ ῥηγὸς τῶν Ἀφρῶν· ἦν γὰρ μαθὼν τὴν γενομένην τυραννίδα κατὰ Γιλδερίχου· [3] καὶ ἀπέλυσεν αὐτοὺς μεθ' ὕβρεως πολλῆς. Καὶ ἐκπέμψας μαγιστριανὸν ἐν Ῥώμῃ, [4] πρὸς τὸν ῥῆγα Ἀθαλάριχον,

tes, bene multas eorum urbes occupaverant; quas inter Tripolis, (uti illis vocatur,) Leptoma, Sabatha, & Byzacium fuere; sed & per X. dierum itineris spatium, e regionibus undique Captivos abduxerunt. Theudericus itaque, Afrorum Rex, eos bello vicissim aggreditur, numeroso exercitu instructus, quem Gelimer ducebat: qui prælio cum Maurusiis commisso, eos penitus profligavit. Cæterum fœdere deinde cum eis inito, belli socios eosdem sibi adjunxit; tyrannidemque capessens, in Gilderichum ipsum arma movit; Carthaginemque veniens, ipsum cum uxore liberisque comprehensum incarceravit; primoribus interim regni de medio sublatis. Deinde Gelimer Justiniano Imperatori, per Legatum suum, munera mittit: de quibus ubi audivisset Imperator, eis offensus est Gilderici scilicet Afrorum Regis causa: (de Tyrannide enim in illum agitata jamjam resciverat:) Legatum vero omni cum opprobrio dimisit. Quin & Magistrianum quoque Ro-

1. Λεπτωμά, καὶ Σαβαθά, καὶ τὸ Βιζάκιν scribo Βιζάκιον, ex Procopio, de Justin. Ædif. lib. 6. ubi etiam Λεπτιμάγναν, & Σαβαθρὰν inter Africæ urbes recenset; quas easdem esse puto cum Nostri Λεπτωμά, & Σαβαθά. Leptis magna

2. καὶ ἀποκλείσαντες αὐτὸν ἐν οἴκῳ] Scr. ἀποκλείσας.

3. καὶ ἀπέλυσεν αὐτοὺς μεθ' ὕβρεως] Forte legendum, αὐτὸν, ut Legato, qui unicus erat, aptius conveniat.

4. πρὸς τὸν ῥῆγα Ἀθαλάριχον] Procopius hunc vocat Ἀταλάριχον. Erat hic Theuderici (quem Auctor noster supra Valemeriacum hic Alemeriacum, nescio, qua causa, vocat,) ex Amalasuentha filia nepos.

mam misit, qui regem Athalaricum, Alemeriaci F. moneret; ne Legatos à Gelimere missos omnino exciperet; sed nec Regem eum, ut qui Tyrannus esset appellaret. Cui etiam Athalarichus, acceptis ejus literis & perlectis, morem gessit; nec Gelimeris Afri Legatos excipere dignatus est.

Iisdem temporibus Imperator Persas terra marique bello aggressurus, exercitum emisit, qui res interim Imperii ubique præstaret integras.

Eodem tempore, qui supererant in bello captorum ab Alamundaro Saraceno, supplices ad Ephræmium Patriarcham referebant; utpote in quos Alamundarus graviter animadverterat: eorum enim nonnullis capita, cavens sibi à Proditionibus, amputaverat. Cæteri procidentes ei ad pedes, paucorum dierum inducias sibi dari petebant, interim dum ad Romanos suos mittere poterant, qui pecunias sibi redimendis impetratum irent. Exoratus Alamundarus, (ut cui ista satis arriderent;) licentiam illis in LX. dies concessit; Expromissorem pro eis se præstante Taizane, Saracenorum Archiphylo. Libellus itaque supplex Antiochiam delatus, ubi coram populo perlectus est, illachrymantes omnes, pro re quisque sua, singulas per Ecclesias, in Gazophylacia stipem conjecerunt. Præibat a-

ἔκγονον τοῦ Αλεμεριακοῦ, δηλώσας αὐτῷ, τοῦ μὴ δέξασθαι πρεσβευτὰς παρὰ Γελίμερ ἐκπεμπομένους πρὸς αὐτόν. μήτε δὲ τὴν ὀνομασίαν αὐτοῦ εἰς ῥῆγα, διότι ἐστὶ τύραννος. Καὶ δεξάμενος τὰ ἐκπεμφθέντα γράμματα παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ στοιχήσας, οὐκ ἐδέξατο πρεσβευτὰς παρὰ Γελίμαρ τοῦ Αφρου.

Εν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἀγωνίσασθαι βουλόμενος κατὰ Περσῶν, διὰ γῆς τε, καὶ θαλάσσης, ἐκπέμπει στράτευμα, τοῦ φυλάξαι ἀτάραχον τὴν πολιτείαν Ρωμαίων.

Τῷ δὲ αὐτῷ χρόνῳ δέησις κατεπέμφθη Εφραιμίῳ πατριάρχῃ, παρὰ τῶν ἀπομεινάντων ἐν αἰχμαλωσίᾳ ὑπὸ Αλαμουνδάρου Σαρακηνοῦ, ὡς πικραῖς τιμωρίαις δεδέσθαι αὐτούς. τινὰς γὰρ καὶ ἀπεκεφάλισεν ἐξ αὐτῶν, φοβούμενος μήπως καὶ προδοσία ἐξ αὐτῶν γένηται. Καί τινες προσπεσόντες αὐτῷ, παρεκάλεσαν ὀλίγων ἡμερῶν ἔνδοσιν γενέσθαι αὐτοῖς, πρὸς τὸ πέμψας δέησιν ἐν τῇ Ρωμαίων πολιτείᾳ, τοῦ ἐκπεμφθῆναι χρήματα εἰς ἀνάρρυσιν αὐτῶν. Καὶ ταῦτα ἀκούσας Αλαμουνδαρος, χαίρων, φησὶ, παρεκλήθη· καὶ δεδωκὼς προθεσμίαν ἡμερῶν ἑξήκοντα, ἀντιφωνητοῦ γενομένου ὑπὲρ αὐτῶν Ταϊζάνου, τοῦ ἀρχιφύλου Σαρακηνῶν· καὶ τῆς δεήσεως ἐκπεμφθείσης, ἀνεγνώσθη ἐν Αντιοχείᾳ, καὶ μετὰ δακρύων πάντες εἰς τὰ λεγόμενα γαζοφυλάκια ἐν ἑκάστῃ ἐκκλησίᾳ, καθ' ὃ ηὐπόρει τὶς, μετεδίδου. Εν οἷς

προῆτος

πρεῶτος κατανυχθεὶς ὁ πατριάρχης, σὺν τοῖς κληρικοῖς καὶ τοῖς ἄρχουσιν, ἐξ οἰκείας προαιρέσεως μετέδωκαν. Καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς δεήσεως, τῆς παρὰ τῶν αἰχμαλώτων πεμφθείσης, [1] αἴτησε πᾶς ὁ δῆμος, τοῦ ἀχθῆναι πάνδημον· καὶ τοῦ πανδήμου ἀχθέντος, καὶ τάπητος ἁπλωθέντος, ἕκαστος καθ' ὃ ηὐπόρει ἔρριπτεν ἐν τῷ τάπητι. Καὶ συναχθέντων πάντων, καὶ ἐκπεμφθέντων ἀνερρύσθησαν οἱ αἰχμάλωτοι.

liis, misertus eorum, Patriarcha; qui cum Clero suo, Magistratibusque, pecunias libera manu impertivit. Quinetiam ubi captivorum Libellum supplicem lectum audivisset populus Antiochenus, singulis id efflagitantibus; publicus populi universi Conventus indictus est: ad diem itaque constitutum tapete explicato, symbolum suum quisque, pro facultatum suarum ratione, porrigebat. Collectis demum pecuniis, & Alamundaro transmissis, Captivi liberati sunt.

Τῷ δὲ αὐτῷ χρόνῳ κατεπέμφθη ὁ μάγιστρος Ἑρμογένης ἐν τοῖς ἀνατολικοῖς μέρεσιν, ἕνεκεν τοῦ Περσικοῦ πολέμου· ἦν γὰρ ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων μαθὼν, ὅτι στρατηλάτης Περσῶν, Ἐξαρὰθ ὀνόματι, μετὰ Περσικῆς βοηθείας, [2] ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ βάνδον βασιλικὸν, ὥρμησεν ἐπὶ τὰ Ῥωμαϊκά. Καὶ Ἀλαμούνδαρος δὲ, βασιλίσκος Σαρακηνῶν, μετὰ πολλῆς ἐνόπλου βοηθείας, [3] διὰ τοῦ Κιρκισίου ἐλθὼν, ἀνεφάνη εἰς Καλλίνικον, πόλιν τῆς Ὀσδροΐνης.

Eodem tempore missus est in Orientem Hermogenes Magister, Belli Persici curam suscepturus: Quippe Imperatori nunciatum fuerat, Exarath, Parsarum Ducem, Persica manu simul & Vexillo regio instructum, Romanas invasisse ditiones, Quin & Alamundarus, Saracenorum regulus, copiis quamplurimis instructus, Circesium prætergressus, Callinicum adusque, Osdroinæ urbem, pervenerat.

Καὶ γνοὺς ταῦτα Βελισάριος ὁ στρατηλάτης, [4] ἀπῆλθων εἰς συμμαχίαν τῶν δουκῶν μετὰ χιλιάδων ὀκτώ. ἐν οἷς ηὑρέθη καὶ Ἀρέθας ὁ

Certior autem de his factus Belisarius, octo cum millibus armatorum Ducibus in suppetias exit: quos inter Are-

---

1. αἴτησε πᾶς ὁ δῆμος.] Scr. ᾔτησε.

2. ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ βάνδον βασιλικὸν] βάνδον *Vexillum* est, ut Eruditi ubique nos monent.

3. διὰ τοῦ Κιρκισίου ἐλθὼν] Κιρκίσιον, scribit Procopius: erat autem Castellum Romanorum munitissimum, in extremis imperii finibus, altera Euphratis parte situm.

4. ἀπελθὼν εἰς συμμαχίαν]. Forte legendum, ἀπῆλθεν ε. σ. sensus enim aliter imperfectus est.

thas

thas fuit, Phylarchus; cujus in exercitu V. millia numerabantur. Egressi vero cum Saracenis suis per noctem Persæ, juxta Gobbulorum Castellum, quod fluviolus præterfluebat, Castra posuerunt; fossatoque ibi facto, murices ferreos undique ad oram ejus, magno satis intervallo, dispergebant, unico loco, per quem exirent ipsi, vacuo relicto. Interim à tergo superveniens illis Sunica Dux, IV. Millibus armatorum stipatus, in Persas quosdam incidit, qui villas circumjacentes deprædabantur: quos insecutus, eorum nonnullis occisioni traditis, ab aliis quos comprehendi jussit, Consilia Persarum explorata habuit.

Romanorum autem Militum Magister, Hierapolim veniens, edoctusque Persas intra Romaniæ fines castra po-

φύλαρχος, μετὰ χιλιάδων πέντε. Ορμήσαντες δὲ οἱ Πέρσαι, μετὰ τῶν ἰδίων Σαρακηνῶν νυκτὸς, κατεσκήνωσαν πλησίον τοῦ κάστρου Γαββουλῶν, [1] ἔχον παρακείμενον καὶ μικρὸν ποταμόν· καὶ ποιήσαντες ἐκεῖ φοσσάτον, ἐσκόρπισαν [2] πέριξ τοῦ φοσσάτου τριβόλους σιδηροῦς ἐπὶ πολὺ διάστημα, μίαν ἑαυτοῖς ἐάσαντες εἴσοδον. Καὶ ἐλθόντος ὄπισθεν αὐτῶν Συνίκα τοῦ δουκὸς, μετὰ χιλιάδων τεσσάρων, καὶ εὑρηκώς τινας ἐκ τῶν Περσῶν, καὶ Σαρακηνῶν, περιοδεύοντας τὰ παρακείμενα χωρία, καὶ καταδιώξας, ἐφόνευσεν ἐξ αὐτῶν ὀλίγους, συλλαβόμενος καί τινας ἐξ αὐτῶν· [3] οὕστινας ἐξαιτάσας, ἔμαθε περὶ τῶν βεβουλευμένων.

Ο δὲ μάγιστρος Ρωμαίων καταλαβὼν τὴν Ιεράπολιν, καὶ μαθὼν ὅτι εἰς τὰ Ρωμαϊκὰ ἐσκήνωσαν οἱ Πέρσαι· [4] ἐξελθὼν πρὸς Βελισάριον,

1. ἔχον παρακείμενον] Scr. ἔχοντος.

2. πέριξ τοῦ φοσσάτου τριβόλους σιδηροῦς] De *Fossato* supra diximus, ad lib. 12 Tribolus vero erat machina quædam figuræ triangularis, ex quatuor acutis clavis ferreis constans, ita compositis, ut quacunque projiceretur, erectam semper cuspidem unam haberet, atque hoc modo impedimento erat tum peditum, tum equitum incursionibus. Horum descriptionem acuratam habemus apud Procopium, Gothic. lib. 3. his verbis. Οἱ δὲ τρίβολοι τοιοίδε εἰσίν· σκολόπων τεττάρων ἰσομήκων μάλιστα τὰ ὄπισθε πρὸς ἄλληλα ἐναρμοσάμενοι τριγώνου σχῆμα ταῖς αὐτῶν εὐθείαις πανταχόθεν ἐργάζονται· καὶ αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ὅπου παρατύχῃ ῥίπτουσι. Ταύτῃ τε τῶν σκολόπων οἱ μὲν τρεῖς ἐς τὸ ἔδαφος ἰσχυρότατα ἑστήκασι πάντες, ὁ δὲ λειπόμενος ἀνέχων μόνος, ἐμπόδιον ἀνδράσι τέ καὶ ἵπποις ἐσαεὶ γίγνεται. Οσάκις δέ τις τοῦτον δὴ κυλινδεῖ τὸν τρίβολον, ὁ μὲν τέως ἐκ τῶν σκολόπων τὴν εὐθὺ τοῦ ἀέρος ὄρθιον κληρωσάμενος χώραν, ἐς τὸ ἔδαφος ἕστηκεν· ἄλλος δ' ἀντ' αὐτοῦ γινόμενος ἄνω, τοῖς ἐπιέναι βουλομένοις ἐμπόδιόν ἐστιν.

3. οὕστινας ἐξαιτάσας] Scr. ἐξετάσας.

4. ἐξελθὼν πρὸς Βελισάριον] Forte legendum, ἐξῆλθον.

πλησίον

πλησίον ὄντα τῶν Περσῶν, μετὰ Στεφάνου καὶ Ἀψικὰλ ἐξάρχων, καὶ Σίμμα τοῦ δουκὸς, μετὰ χιλιάδων τεσσάρων, ἐπὶ [1] Βαρβαισισσὸν τὴν πόλιν· Καὶ ἀγανακτήσαντος Βελισαρίου κατὰ Σουνίκα, διότι αὐθεντήσας ἐπῆλθε τῷ Περσικῷ στρατῷ· καὶ φθάσαντος τοῦ μαγίστρου, ἐποίησεν αὐτοὺς γενέσθαι φίλους, προτρεψάμενος ὁρμῆσαι κατὰ Περσῶν. Καὶ μεσολαβηθέντων τῶν Περσῶν, σὺν τοῖς Σαρακηνοῖς, ἐπὶ τὴν κώμην τὴν λεγομένην Βεσελαθὼν, καὶ Βατνῶν, καὶ τῶν πέριξ πόλεων· καὶ ποιήσαντες οἱ Πέρσαι διὰ ξύλων μηχανήματα, καὶ διορύξαντες, ἔστρεψαν τὸ τεῖχος Γαββουλῶν, καὶ εἰσελθόντες ὅσους ηὗρον ἐφόνευσαν, ἐπάροντες καὶ αἰχμαλώτους. Καὶ ἄλλους δὲ τόπους παρέλαβον, ποιήσαντες αἰφνιδίους καταδρομάς.

Οἱ δὲ Ἀντιοχεῖς ἀκούσαντες τὰ γενόμενα, ἔφυγον ἐπὶ τὴν πάραλον τῆς Συρίας. τῶν δὲ στρατηγῶν Ῥωμαίων δηλωσάντων ἑαυτοῖς, τοῦ ἑτοίμως ἔχειν συγκροῦσαι μετ᾽ αὐτῶν. ἦν γὰρ δηλωθὲν ἐκ τῶν Περσῶν, τοῦ συναφθῆναι τὸν πόλεμον, καὶ παραλαβόντες πᾶσαν τὴν πραῖδαν, νυκτὸς ἔφυγον. Καὶ μαθὼν ταῦτα Βελισάριος, καὶ οἱ ἔξαρχοι Ῥωμαίων, ἐπιδιώξαντες κατέλαβον αὐτούς· καὶ στρα-

ſuiſſe; IV. Millibus Militum ſtipatus, urbem Barbaſiſſum ad Beliſarium acceſſit; qui ibi una cum Stephano & Apſcal Exarchis, & Simma Duce, non procul à Perſis, conſederat. Quinetiam Magiſter, Beliſario (qui Sunicæ, quod Perſas injuſſus adortus fuiſſet, iraſcebatur,) in cauſa fuit, ut in gratiam cum eo rediret; Perſas ſimul omnes aggredi hortatus. Cæterum Perſæ jam Saracenis ſuis vicum inter, quem Beſelathon vocant, & Batnas, quæque circumjacent urbes, medii à Romanis occupati, Machinis, quas fabricarunt ſibi, ligneis, perfoſſos Gabbulorum muros everterunt: tum vero irrumpentes, obvios ibi quoſque interfecerunt, vel captivos habuerunt. Quin & ex ſubito factis incurſionibus, loca etiam alia occuparunt.

His auditis, Antiochenſes in Maritimam Syriam ſe recipiebant. Duces interim Romani ſuos hortantur, in prælium ſe parent: ut qui, per nuncios à Perſis miſſos, eos quoque pugnæ aleam tentaturos intellexiſſent. Cæterum Perſæ, abducta ſecum præda omni, noctu fugam capeſſunt. Quæ Beliſarius & exarchi Romanorum ubi reſcierunt, inſecuti præterverterunt eos. Converſi itaque Perſæ reſtite-

1. Βαρβαισισσὸν τὴν πόλιν] τοῦ Βαρβαλισσοῦ φρουρίου in hiſce partibus meminit Procopius, de Bell. Perſ. lib. 2. & de Juſtin. Ædific. Lib. 2. Forte hoc Caſtellum idem ſit cum Auctoris noſtri Βαρβαισισσῷ urbecula.

runt; copiisque in ordinem coactis, ad ulteriorem Euphratis ripam juxta limites, castra posuerunt, quæ ad bellum referebant consilia inituri. Consimiliter etiam Romani Duces, exercitum suum recolligentes, Persis in opposito steterunt, ordinatis ita agminibus, ut à tergo Euphrate relicto, (cujus ad ripas navigiorum stationem Belisarius constituerat,) Meridiem versus Arethas, cum Dorotheo, & Manente, Ducibus Isauris, castra poneret; à Septentrione vero Sunicas, & Simmas, suum ducerent exercitum. Sabbato autem sancto Paschali, quod in Aprilis XIX. incidit, acies invicem committebantur. Persis igitur in Sunicam & Simmam irruentibus, Romani ubi restitissent, Persæ, per dolum terga dantes, ad suos recesserunt. Tum vero in unum redacti ubi advertissent Romanos Euphratem à tergo habere, Saracenis suis irruentes, manus rursum conseruerunt, pluribus utrinque prælio cadentibus: ex quibus erant à Persis Andrazes Chiliarchus, Naaman, Alamundari filius; à Romanis vero Saracenis Dux Abrus captus est, Stephanacius vero ex vulnere cecidit. Cæterum Apscal, exercitibus mixtim pugnantibus, in

φέντες οἱ Πέρσαι ἔστησαν, καὶ τάξαντες ἑαυτοὺς, ἐσκήνωσαν ἐπὶ τὸ λίμιτον, πέραν τοῦ Εὐφράτου, βουλόμενοι. Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἔξαρχοι Ῥωμαίων στρατολογήσαντες, ἔστησαν κατέναντι τῶν Περσῶν, κατὰ νώτου ἑαυτῶν τάξαντες τὸν Εὐφράτην, Βελισαρίου ἐπιτρέψαντος τὰ πλοῖα παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ ἱστάναι. Εἰς δὲ τὸ κατὰ μεσημβρίαν μέρος ἐσκήνωσεν Ἀρέθας, μετὰ Δωροθέου, καὶ Μάμαντος, ἐξάρχων Ἰσαύρων· εἰς δὲ τὸ ἀρκτῷον Σουνίκας, καὶ Σίμμας, ἔχοντες στρατόν. Καὶ τῇ ιθʹ. τοῦ Ἀπριλλίου, ἐν ἁγίῳ σαββάτῳ τοῦ Πάσχα, ἐγένετο ἡ συμβολὴ τοῦ πολέμου. Ὁρμησάντων γὰρ τῶν Περσῶν κατὰ Σουνίκα, καὶ Σίμμα, καὶ ἀντιστάντων Ῥωμαίων, δόλῳ δέδωκαν οἱ Πέρσαι νῶτα ἐπὶ τοὺς ἰδίους ἑαυτῶν. καὶ ὑφ' ἓν γενόμενοι Πέρσαι, προσεσχηκότες ὅτι Ῥωμαῖοι κατὰ νώτου ἔχουσι τὸν Εὐφράτην, ὁρμήσαντες σὺν τοῖς Σαρακηνοῖς, συνέκρουσαν τὸν πόλεμον, καὶ πολλῶν πεσόντων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν· ἐν οἷς ἔπεσον, ἀπὸ μὲν Περσῶν, Ἀνδράζης χιλίαρχος, καὶ Νααμὰν, υἱὸς Ἀλαμουνδάρου. ἐκ δὲ Ῥωμαίων Σαρακηνῶν, ἐλήφθη Ἄβρος ὀνόματι, δοὺξ· καὶ Στεφανάκιος δὲ πληγεὶς, ἔπεσε. [1] Τῆς γὰρ

---

1. Τῆς γὰρ ἀμιξίας γενομένης] Forte scribendum ἀμμιξίας. Legimus enim ἄμμιγα, pro ἀνάμιγα; & ἀμμίξας, pro ἀναμίξας: atque hinc ἀμμιξία, pro ἀναμιξία, quod *Commixtionem*, sive *Confusionem* sonat, formari potest.

ἀμιξίας γινομένης, ὁ Ἀψιχὰλ εἰς μέσον Περσῶν ὁρμήσας, καὶ τοῦ ἵππου αὐτοῦ πατήσαντος λείψανον, εἰς μέσον αὐτῶν ἀπώλετο. Οἱ δὲ Φρύγες ἑωρακότες τὸν ἔξαρχον ἑαυτῶν πεσόντα, καὶ τὸ βάνδον αὐτοῦ ὑπὸ Περσῶν συλληφθέντα, εἰς φυγὴν ἐτράπησαν. σὺν αὐτοῖς δὲ καὶ οἱ Σαρακηνοὶ Ῥωμαίων. ἄλλοι δὲ ἐπέμειναν, σὺν Ἀρέθα μαχόμενοι. Ὑπέλαβον δέ τινες, ὅτι κατὰ προδοσίαν τῶν φυλάρχων αὐτῶν, [1] δέδωκαν νῶτα φανεροὶ τῶν Σαρακηνῶν. Ἴσαυροι δὲ πλησίον αὐτῶν ἑστῶτες, καὶ εἰδότες τοὺς Σαρακηνοὺς φεύγοντας, ἔῤῥιψαν ἑαυτοὺς ἐν τῷ Εὐφράτῃ, νομίζοντες περᾷν. Βελισάριος δὲ ἑωρακὼς τὸ γινόμενον, λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ τὸ ἴδιον βάνδον, ἀνῆλθεν ἐν πλοίῳ· καὶ περάσας τὸν Εὐφράτην, ἦλθεν εἰς Καλλίνικον. Συνηκολούθησε δὲ αὐτῷ καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ· καὶ οἱ μὲν εἰς πλοῖα ἐμβάντες, οἱ δὲ μετὰ τῶν ἵππων ἐκκολυμβῆσαι βουλόμενοι, ἐπληρώθη ὁ ποταμὸς λειψάνων. Σουνίκας δὲ, καὶ Σίμμας, ἐπέμειναν μετὰ Περσῶν μαχόμενοι· καὶ [2] οἱ δύο ἔξαρχοι ἐπεμείναντες μετὰ τοῦ περιλειφθέντος στρατοῦ ἀποβάντες τῶν ἵππων, πεζικὴν μάχην ἐμάχοντο γενναίως· καὶ τακτικῶς χρησάμενοι, πολλοὺς ἀπώλεσαν ἐκ Περσῶν. οὐ συνεχώρησε δὲ αὐτοῖς [illegible]

Perſarum medium delatus, equo ſuo cadaver offendente deturbatus, in mediis hoſtibus periit. Phryges autem, Ducis ſui caſum ſpectantes, vexillumque ejus à Perſis ablatum, in fugam ipſi, unaque Saraceni Romani ſeſe dederunt: cæteri, cum Aretha conſiſtentes, pugnarunt. Saracenorum vero plurimi quod in fugam ſe dederint, Phylarchorum ſuorum proditionibus deberi id, nonnulli ſuſpicati ſunt. Qui autem illis proxime adſtiterunt, Iſauri, Saracenos videntes in fugam converſos, in Euphratem ſe conjecerunt, tranandi ſpe freti. Hæc vero ubi vidit Beliſarius, arrepto vexillo ſuo, navem conſcendit; trajectoque flumine, Callinicum acceſſit. Hunc ſecutus exercitus ejus; quorum nonnullis intempeſtive in navigia irruentibus, aliis vero equorum ope flumen trajicere fruſtra tentantibus, Euphrates cadaveribus impletus eſt. Interim Sunicas, & Simmas, Exarchi, Perſis oppugnandis non deſtiterunt: quin equis etiam deſilientes, exercituique ſuperſtiti ſeſe immiſcentes; pedeſterque fortiter dimicarunt: agminibuſque perite ordinatis, complures Perſarum diſperdiderunt; nec eos Romanos fugientes ulterius inſequi ſive-

1. δέδωκαν νῶτα] Scr. ἔδωκαν.
2. οἱ δύο ἔξαρχοι ἐπεμείναντες] Scr. ἐπιμείναντες.

runt. Quinimo tres ipsorum quoque Duces intercipientes, duos eorum interfecerunt; tertium vero, virum bellicosissimum, Amerdachum nomine, cui dextram cubito tenus præciderat Sunicas, vivum comprehenderunt. Exarchi autem Romani cum exercitu suo dimicantes perstiterunt; Persarum vestigiis insistentes ad Milliaria duo: verum ingruente demum vespera, Callinicum urbem concesserunt. Luce autem proxima, solis sub ortum, cum exercitu, civibusque, ex urbe egressi sunt; Euphrateque trajecto; cadaveribus Persarum exuvias detraxerunt. At vero Magister, belli eventu audito, Imperatorem de eo per literas certiorem fecit. Justinianus autem Imperator, literis acceptis, perlectisque, Tzittæ, præsentis Militiæ Magistro, in Armenia degenti, per literas imperat, in Orientem profectus, belli se socium ut adjungeret: qui & regiones Persicas occupavit; Armeniæque montibus superatis, ad Samosata pervenit. Quinetiam Imperator Constantiolum expedivit in Orientem; qui rerum in bello gestarum seriem certius exploraret. Hic itaque Antiochiam veniens, Romanorum Exarchos versus inde ducit iter; rem omnem, uti

καταδιῶξαι τοὺς φεύγοντας, ἀλλὰ καὶ μεσολαβήσαντες τρεῖς ἐκ τῶν ἐξάρχων αὐτῶν, δύο μὲν ἐφόνευσαν, ἕνα δὲ ζῶντα συνέλαβον, τῷ ὀνόματι Ἀμερδάχ, ἄνδρα πολεμικὸν, τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος τμηθείσης ὑπὸ Σουνίκα. Καὶ ἐπέμειναν μαχόμενοι μετὰ τοῦ ἰδίου στρατοῦ· καὶ ἐπιλαβομένης ἑσπέρας, τῶν Περσῶν διωχθέντων ἐπὶ μίλια δύο, οἱ ἔξαρχοι Ῥωμαίων σὺν τῷ στρατῷ εἰσῆλθον εἰς Καλλίνικον πόλιν. Καὶ τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ, ἡλίου ἀνατείλαντος, ἐξῆλθον ἀπὸ Καλλινίκου πόλεως, περάσαντες τὸν Εὐφράτην, μετὰ τοῦ ἰδίου στρατοῦ, καὶ τῶν πολιτῶν. καὶ ἐσκύλευσαν τὰ λείψανα τῶν Περσῶν. Καὶ μαθὼν πάντα τὰ γενόμενα ἐν τῷ πολέμῳ ὁ μάγιστρος, ἐδήλωσε τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων. Καὶ ἐντυχὼν τοῖς γράμμασιν ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς, [1] κελεύσας διὰ γραμμάτων Τζίτα, τῷ στρατηλάτῃ Πραισέντου, ἐν Ἀρμενίᾳ διάγοντι, καταλαβεῖν τὴν ἀνατολὴν πρὸς συμμαχίαν, ὅστις Τζίττας καὶ Περσικὰς χώρας παρέλαβε. Παρελθὼν δὲ διὰ τῶν Ἀρμενίων ὀρέων, εἰσῆλθεν εἰς Σαμόσατα· ἐξεπέμφθη δὲ καὶ Κωνσταντίολος καταλαβεῖν τὴν ἀνατολὴν, [μαθεῖν?]ῶναι τὴν ἀλήθειαν τοῦ πολέμου. Κ[αὶ] καταλαβόντος αὐτοῦ Ἀντιόχειαν, [2] ἐξώρμησε πρὸς τοὺς ἐξάρχους

1. κελεύσας διὰ γραμμάτων Τζίττα] Forte scribendum ἐκέλευσε.

Ῥωμαίων, ὀφείλων τὴν πᾶσαν ἀλήθειαν μαθεῖν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ διεδέχθη Ἰουλιανὸς, ἔπαρχος πραιτωρίων, καὶ ἐγένετο ἀντ᾽ αὐτοῦ Ἰωάννης ὁ Καππάδοξ.

Ἐγνώσθη δὲ Ῥωμαίοις, ὅτι ἔξαρχοι Περσῶν, μετὰ Περσικῆς βοηθείας, καὶ Σαρακηνῶν, ἦλθαν ἐπὶ τὴν Οσδροϊνὴν, φοσσεύσαντες τὸ κάστρον τὸ λεγόμενον Αβγερσάτον, τὸ κτισθὲν ὑπὸ Αβγάρου, τοπάρχου τῆς Οσδροϊνῶν πόλεως. Εἶχε δὲ παλαιὸν τεῖχος πλίνθινον. οἱ δὲ ἔνδοθεν φύλακες βέλεσι κατατοξεύσαντες, ἐθανάτωσαν ἐκ τῶν Περσῶν ἄνδρας χιλίους· καὶ ἀπορήσαντες βελῶν, σφενδόναις χρησάμενοι πολλοὺς ἐξ αὐτῶν ἐθανάτωσαν. Ὅθεν οἱ Πέρσαι στενούμενοι, καὶ διαφόροις χρησάμενοι μηχαναῖς, ὀρύξαντες τὸ πλίνθινον τεῖχος τοῦ κάστρου, [1] ὑπεισέρχοντο. Γνόντες δὲ οἱ ἐκ τοῦ τείχους τὴν γενομένην ὑπὸ Βαρβάρων διορυγὴν, κατελθόντες ἐκ τοῦ τείχους, τοὺς ὑπεισερχομένους Πέρσας ξίφεσι κατανήλισκον. Καὶ γνόντες οἱ Πέρσαι, ἐν τῷ ἀσχολεῖσθαι τοὺς στρατιώτας Ῥωμαίων εἰς τὴν διορυγὴν, λαβόντες σκάλας, προσήγγισαν τῷ τείχει νυκτός· καὶ εἰσελθόντες, παρέλαβον τὸ κάστρον, καὶ πάντας ἀνεῖλον· τινὲς δὲ, ἐκφυγεῖν δυνηθέντες, ἀπήγγειλαν τὰ γενόμενα· κἀκεῖθεν οἱ Πέρσαι ἐξορμήσαντες, ἀνεχώρησαν εἰς τὰ Περσικά.

gesta fuerit, pro veritate ejus investigaturus.

Eodem tempore Julianus, Prætorio Præfectus, dignitate sua exutus est: & Joannes Cappadox in locum ejus suffectus.

Cæterum Persarum Duces, Copiis Persicis, & Saracenicis instructi, Osdroenam invaserunt; Castelloque ibi Abgersato (quod extruxerat olim Abgarus, Osdroenorum urbis Toparcha, muroque cinxerat latericio,) incubantes fossatum duxerunt. Qui autem intra castellum agebant, telis desuper emissis, Mille Persarum neci dederunt: spiculis vero demum deficientibus, fundis usi, vel sic etiam benè multos confecerunt. In angustias igitur Persæ redacti, varias capessunt machinas; suffossoque latericio castri muro, jamjam subintraturi erant. Resciscentes autem qui de muro fuerunt Barbarorum cuniculos, de Muro descendunt; Persasque, subtus irrepentes, gladiis conficiunt. Quod Persæ videntes, arrepta occasione, interim dum Romani suffossionibus tutandis toti incumbebant, scalis adhibitis murum per noctem aggressi sunt, ingressique castrum occuparunt, cunctis è medio sublatis præter paucos, qui evadentes, quæ acciderant enarrabant. Tum vero Persæ, recedentes illinc, regiones suas repetierunt.

1. ὑπεισέρχοντο] Scr. ὑπεισήρχοντο.

Abgar-sat.

De

De horum autem omnium veritate Conftantiolus à Magiftro, cæterifque Ducibus edoctus, ad Byzantium redux, Imperatori nunciavit. Imperator autem de rebus priore prælio geftis à Conftantiolo certior redditus, Belifarium Magiftratu abdicavit; Mundumque, in ejus locum fuffectum, Militum in Oriente Magiftrum defignavit. Menfe autem Junio, Duces Romani dum ad belli Perfici profecutionem fefe pararent, Saracenorum regulus Alamundarus per literas ab eis poftulavit, ut ad fe mitteretur Sergius quidam, Diaconus, per quem pacis conditiones Imperatori nunciaret. Expeditus itaque Sergius Romano Imperatori literas ab Alamundaro tradidit; quibus Imperator acceptis, ab incepto fuo de Perfis aggrediendis nihilo defiftebat minus. Quin Rufino quoque, quem Legatum in Perfidem miferat, per literas innuebat, Concordiam efficere ftuderet: Gloriofum (dicens) hoc eft, & laude dignum; fi Rebufpublicis duabus pacem præftare poteris. Sin hoc averfabitur Perfa, in regiones ejus ipfe defcendam.

Porro Sergius etiam Diaconus, eodem tempore Alamundaro miffus, munera ei Imperatoria detulit: Quo tempore etiam Imperator Romanorum regi Perfarum, ficut & reginæ forori ejus Augufta, munera tranfimiferunt. Cæterum Rufinus, & Strategius

Καὶ μαθὼν Κωνσταντίολος τὰ συμβάντα παρὰ τοῦ μαγίστρου, καὶ τῶν λοιπῶν ἐξάρχων, ἐξώρμησεν ἐν Βυζαντίῳ, καὶ ἀνήγαγε τὰ συμβάντα τῷ βασιλεῖ. Ἀκηκοὼς δὲ παρὰ Κωνσταντιόλου τὰ περὶ τῆς συμβολῆς τοῦ πολέμου, διεδέξατο μὲν Βελισάριον τῆς στρατηλασίας· προαγαγὼν δὲ Μοῦνδον, ἐποίησεν αὐτὸν στρατηλάτην ἀνατολῆς. Τῷ δὲ Ἰουνίῳ μηνὶ τῶν στρατηλατῶν Ῥωμαίων κατὰ Περσῶν ἀντεπιζομένων, Ἀλαμούνδαρος, ὁ τῶν Σαρακηνῶν βασιλίσκος, γράψας Ῥωμαίοις, διὰ Σέργιόν τινα διάκονον, ὥστε πεμφθῆναι αὐτὸν πρὸς αὐτόν, ἵνα δι' αὐτοῦ μηνύσῃ τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων πάντα εἰρήνης. Καὶ Σεργίου καταπεμφθέντος πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων, μετὰ καὶ τῶν γραμμάτων, τῶν ὑπὸ Ἀλαμουνδάρου πεμφθέντων· καὶ ἐντυχὼν τοῖς γράμμασιν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, οὐκ ἐπαύσατο ἐπιστρατεύειν κατὰ Περσῶν. Καὶ πέμψας Ῥουφῖνον ἐν Περσίδι πρεσβευτὴν; γράψας αὐτῷ, τοῦ ἀγαπῆσαι φιλίαν. Τιμὴ γάρ ἐστι, καὶ δόξα, ποιῆσαι τὰς δύο πολιτείας ἐν εἰρήνῃ διάγειν. Εἰ δὲ μὴ τοῦτο ποιήσει, τὴν Περσικὴν γῆν δι' ἐμαυτοῦ καταλήψομαι.

Ἐν τῷ αὐτῷ δὲ κατεπέμφθη καὶ Σέργιος διάκονος πρὸς Ἀλαμούνδαρον βασιλέα, μετὰ δώρων βασιλικῶν. Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ κατεπέμφθησαν δῶρα, παρὰ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων, τῷ βασιλεῖ Περσῶν. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ Αὐγοῦστα κατέπεμψε τῇ βασιλίσσῃ Περσῶν, τῇ οὔσῃ αὐτοῦ ἀδελφῇ.

ἀδελφῇ. Καὶ καταλαβόντες Ῥουφῖνος, καὶ Στρατήγιος τὴν Ἐδεσσηνῶν πόλιν, ἐμήνυσαν Κωάδῃ βασιλεῖ Περσῶν. καὶ ἀνεβάλετο τοῦ δέξασθαι αὐτοὺς, ὅτι ἦν πέμψας κατὰ Ῥωμαίων λαθραίων.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ καὶ ἐμπρησμὸς ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ· τινὸς γὰρ ὑφάψαντος κηροὺς ἐν τῷ θεάτρῳ, καὶ τοῦ κηροῦ στάξαντος ἐπάνω τῶν ξύλων, [1] ὑφῆψαν τὰ ξύλα· καὶ συνδρομῆς γενομένης, ἐσβέσθη.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ κατεπέμφθη εἰς τὰ ἀνατολικὰ Δημοσθένης, ἐπιφερόμενος καὶ χρήματα οὐκ ὀλίγα, εἰς τὸ εὐτρεπίσαι κατὰ πόλιν ἀποθέτα σίτου, ἕνεκεν τῆς κατὰ Περσῶν συμβολῆς· καὶ καταλαβόντος αὐτοῦ Ἀντιόχειαν, ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν Ὀσδροΐνην.

Κατεπέμφθησαν δὲ σάκραι ἐν ταῖς πόλεσιν, ὥστε τοὺς μὴ κοινωνοῦντας ταῖς ἁγίαις ἐκκλησίαις, ἐν ἐξορίαις καταπέμπεσθαι, ὡς προφασιζομένους τοῦ ὀνομάζεσθαι τὴν σύνοδον Χαλκηδόνος, τῶν ἑξακοσίων τριάκοντα. Καὶ γενομένης ταραχῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ, ὥρμησαν οἱ δῆμοι [2] ἐν τῷ Ἐπισκοπείῳ, λιθοβολοῦντες, καὶ φωνὰς ὑβριστικὰς κατακράζοντες. Καὶ ἐξελθόντες οἱ παραμένοντες ἐν

Edeſſam venientes, adventum ſuum Coadi Perſarum regi notum fecerunt. Hic vero eorum admiſſionem comperendinavit; quippe qui adverſum Romanos exercitum clanculo expediverat.

Eiſdem temporibus incendium Antiochiæ contigit: in Theatro enim cereis à quodam accenſis, & alicubi in ligna deſuper ſtillantibus, ligna conflagrabant; ſed concurrente ſtatim populo, ignis extinguebatur.

Eodem tempore in orientem miſſus eſt Demoſthenes, vim auri magnam apportans, unde ſingulas per urbes repoſitoria frumento in bellum Perſicum inſtrueret. Iter itaque ejus per Antiochiam inſtituens, Oſdroenam pervenit.

Porro etiam Sacræ per urbes emittebantur, id exigentes, uti S. Eccleſiarum à communione qui abſtinerent, exterminarentur; quippe qui ſubtrahebant ſeſe, prætexentes ſibi Synodum Chalcedonenſem DCXXX. Epiſcoporum, quam nec nominari voluerunt. Obortus inde Antiochiæ tumultus, irrumpentibus in Epiſcopium popelli turbis, ſaxa etiam vibrantibus, & convicia evomentibus. Una au-

1. ὑφῆψαν τὰ ξύλα] Scr. ὑφῆψαντο, ſive ὑφήψατο.

2. ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ] Ἐπισκοπεῖον dictum eſt Epiſcopi palatium : quod in proxime ſequentibus πατριαρχεῖον etiam vocatur ; ſcilicet quia Epiſcopus Antiochenus etiam Patriarchæ titulo inſignitus erat.

tem

tem exeuntes; cum Orientis Comite, qui in Patriarchalibus ædibus commorabantur, turbamque telis & faxis impetentes; seditiosorum quamplurimos è medio sustulerunt. Quæ ubi Imperatori delata fuerant; à plurimis seditiosorum pœnas exegit.

Eodem tempore prælii alîus Persas inter Romanosque commissi relatio, ab Hermogene [Constantinopolim] missa est. Persarum enim Duces, sex armatorum Millibus instructi, imminebant, quasi Martyropolim adorturi: castra enim in regione Amidensi, juxta Nymphium fluvium, posuerant. Romani itaque in eos moventes, Persas primo impetu propellere non potuerunt: iterato autem congressu, fugam ipsi simulantes, terga dederunt; quos, tanquam in fugam actos, confertim Persæ insecuti, ordines suas solvebant. Tum vero convertentes sese Romani, duo Persarum millia exciderunt; exarchorum nonnullis etiam manu captis: quos, ablatis eorum vexillis, captivos habuerunt. Cæteri vero qui fugam capessebant, Nymphium fluvium tranaturi, vestigia eorum prementibus Romanis, fluctibus obruti sunt. Cæterum Romani Martyropolim victores repetierunt: Dux autem Romanorum, una cum primoribus urbis, egressus, spolia cadaveribus detraxit, Exarchis Persarum custodiæ traditis.

τῷ Πατριαρχείῳ, ἅμα τῷ κόμητι τῆς ἀνατολῆς, βέλεσι καὶ λίθοις ἀνθιστάντες, πολλοὺς τῶν στασιαζόντων ἀνεῖλον. τὰ δὲ πραχθέντα ἀνηνέχθη τῷ βασιλεῖ· καὶ ἐκέλευσε τιμωρηθῆναι πολλούς.

Εν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ καὶ μήνυσις κατεπέμφθη παρὰ Ερμογένους, ἕνεκεν τῆς συμβολῆς τοῦ πολέμου Ρωμαίων τε, καὶ Περσῶν. Στρατηγοὶ γὰρ Περσῶν καταδραμόντες μετὰ βοηθείας χιλιάδων ἕξ, ὡς ὀφείλοντες παραλαβεῖν Μαρτυρόπολιν. ἦσαν γὰρ σκηνώσαντες εἰς τὰ μέρη Αμίδης, παρὰ τῷ λεγομένῳ Νυμφίῳ ποταμῷ. ἀντικαταστάντες δὲ Ρωμαῖοι Πέρσαις, οὐκ ἐδυνήθησαν τρέψαι αὐτούς. Καὶ δευτέραν σύγκρουσιν συμβαλόντες, καὶ τρακτάτῳ φυγῆς χρησάμενοι Ρωμαῖοι, ἐδόκουν φεύγειν. Οἱ δὲ Πέρσαι καταδραμόντες, νομίσαντες αὐτοὺς διώκειν, ἔλυσαν τὰ ἑαυτῶν τάγματα· στραφέντες δὲ Ρωμαῖοι, ἔκοψαν ἐκ τῶν Περσῶν χιλιάδας δύο, χειρὶ λαβόντες καί τινας ἐξάρχους αὐτῶν αἰχμαλώτους, ἀφειλάμενοι ἐξ αὐτῶν καὶ βάνδα. Τῶν δὲ λοιπῶν ἐκφευγόντων ἐκπερᾶν τὸν Νυμφίον ποταμὸν, ἐν τοῖς ῥεύμασι τοῦ ποταμοῦ ἀπώλοντο διωκόμενοι· Ρωμαῖοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς Μαρτυρόπολιν. Ο δὲ δοὺξ Ρωμαίων, σὺν τοῖς κλήτορσιν, ἐξελθὼν, ἐσκύλευσε τὰ λείψανα τῶν Περσῶν, τοὺς ἐξάρχους αὐτῶν ἐν φρουρᾷ ἀποθέμενοι.

Εν

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ καὶ Δωρόθεος, ὁ τῆς Ἀρμενίας στρατηλάτης, ἔχων Ῥωμαϊκὴν χεῖρα πολεμικὴν, ὥρμησε κατὰ Περσῶν· καὶ περιγενόμενος, ἀπώλεσε Περσαρμενίους, καὶ Πέρσας, πικρῶς αὐτοῖς χρησάμενος. Παρέλαβε δὲ καὶ πολλὰ καστέλλια Περσικά· ἐν οἷς παρέλαβε καστέλλιον ὀχυρὸν, κείμενον ἐπάνω ὄρους, μίαν ὁδὸν ἔχον μονοπατίου, ὅθεν κατιόντες οἱ ἐκεῖσε ὑδρεύοντο ἐκ τοῦ παραῤῥέοντος ποταμοῦ. Οἱ δὲ πραγματευταὶ τῶν Περσῶν πάντα ὅσα ἐπεφέροντο ἐν τῇ πραγματείᾳ, ἐκεῖσε ἀπετίθουν, ὡς ἀσφαλοῦς τοῦ τόπου ὄντος. [1] Καὶ μηνυθὲν τῷ αὐτῷ Δωροθέῳ, [2] παρεφόσσευσε τῷ κάστρῳ, φυλάττων τὴν ἄνοδον αὐτοῦ· καὶ λιμώξαντες οἱ ἔνδοθεν Πέρσαι ὅρκοις πεισθέντες, παρέδωκαν. Καὶ καταπεμφθείσης μηνύσεως ὑπὸ Δωροθέου τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ, περὶ τῶν εὑρεθέντων ἐν τῷ καστελλίῳ, [3] ἐξέπεμψεν Ἀρσὴν κουβικουλάριον, ἐπὶ τῷ παραλαβεῖν τὰ ἀποκείμενα ἐν τῷ καστελλίῳ. Καὶ κατελθόντος Νάρσου, παρέδωκαν πάντα.

Eodem tempore Dorotheus, militum in Armenia Magiſter, bellica Romanorum manu inſtructus, Perſas aggreſſus eſt: ſuperiorque factus, Perſarmenios, Perſaſque devictos peſſime tractavit. Sed & Caſtella quoque Perſarum plurima cepit: in quibus erat unum munitiſſimum; ad quod, in monte ſitum, aſcenſus patebat unicus, & ſingulari homini tantum pervius; per quem Caſtellani deſcendebant aquas de flumine præterfluente hauſturi. Perſarum quoque Mercatores, quicquid mercantes lucrifecerant ſibi, id omne in hoc caſtello, tanquam in loco munitiſſimo, repoſuerant. Quod ubi Dorotheo nunciatum eſt, caſtellum obſidione cinxit, aſcenſu illo anguſto per cuſtodes intercluſo. Obſeſſi itaque Perſæ mediis exhauſti, ſalutis cautione ſub juramenti fide illis conceſſa, caſtellum dederunt. Imperator autem Juſtinianus, à Dorotheo per literas certior factus de repertis in Caſtello theſauris, Narſetem Cubicularium, qui eos deportandos curaret, expedivit; cui advenienti quæcunque in Caſtello recondebantur tradita ſunt omnia.

---

1. καὶ μηνυθὲν τῷ αὐτῷ Δωροθέῳ] Forte ſcribendum καὶ τούτου μηνυθέντος τῷ αὐτῷ Δ.

2. παρεφόσσευσε τῷ κάστρῳ] Scr. περιεφόσσευσε.

3. ἐξέπεμψεν Ἀρσὴν κουβικουλάριον] Ita habet Cod. MS. Forte tamen legendum, ἐξέπεμψε Νάρσην κ. Narſes enim Eunuchus & cubicularius, καὶ τῶν βασιλικῶν χρημάτων ταμίας, & Quæſtor Regius erat: teſte Procopio, de Bell. Goth. lib. 2.

Duces autem Perſarum, quæ acciderant, Regi ſuo deferebant: qui numeroſo exercitu emiſſo, Ducibus inſuper imperavit, ne Perſidem repeterent unquam, niſi Caſtellum illud prius recuperaſſent. Martyropolim itaque prope accedentes, locum appetebant: caſtelloque incubantes, quod poterant armis, aut cuniculis, experti ſunt, ſcalas etiam fabricantes, muroque adhibentes. Quin demum quoque turrim excelſam, ex lignis fabricatam, excitabant: ſed fruſtra hæc omnia; ex obſeſſis enim erat quidam, Mechanicæ etiam artis peritus, qui Perſarum technis contra technas opponendo, turrim excelſiorem intus extruxerat. Interim vero, dum è turribus utrique ſuis ſe invicem impetebant, Perſæ quidem foris, intus autem Romani; ex machina quadam emiſſa eſt columna, quæ adverſam turrim funditus ſubvertens, ruina etiam Perſarum quamplurimos oppreſſit. Cæteri igitur, ubi quod factum eſt vidiſſent, & viribus etiam ipſi fracti; audientes præterea Zittam, Romanorum Ducem, Caſtellanis ſuppetias advenire; receſſerunt inde, metuentes ſibi ne ab hoſtibus circumdarentur. De his autem certior factus Juſtinus Imperator, Legatis ſuis

Οἱ δὲ ἔξαρχοι Περσῶν ἀνήγαγον τὰ γινόμενα τῷ αὐτῶν βασιλεῖ· [1] καὶ ἐκπεμφθέντος πλῆθος στρατοῦ Περσικοῦ, ἦλθον πλησίον Μαρτυρουπόλεως· ἣν γὰρ λαβόντες ἀπόκεισιν ὑπὸ τοῦ αὐτῶν βασιλέως, μὴ ὑποστρέψαι ἐν Περσίδι, ἕως οὗ τὸ αὐτὸ καστέλλιον ἀντιπαραλάβωσι. Καὶ ἐπιστάντες τῷ τόπῳ, παρεκάθισαν πολεμοῦντες, καὶ [2] κατορύσσαντες, κλίμακάς τε ποιοῦντες, καὶ τῷ τείχει ἐπανορθοῦντες. Ὕστερον δὲ πύργον ὑψηλὸν διὰ ξύλων μηχανησάμενοι, οὐδὲν ἠδυνήθησαν ὠφελῆσαι· ἦν γὰρ ἐκεῖσε φρουρωθεὶς ἀνὴρ σοφὸς, ὅστις ἀντιμηχανησάμενος ταῖς τῶν Περσῶν ἐπιβουλαῖς, ποιήσας ἔσωθεν ὑψηλότερον πύργον, καὶ τῶν Περσῶν ἐκ τοῦ πύργου ἔξωθεν μαχομένων, τῶν δὲ Ῥωμαίων ἔσωθεν ἐκ τοῦ πύργου ἀντιμαχομένων, κίων ἀπελύθη ὑπὸ μηχανήματος, καὶ πάντα κατέστρεψεν ἕως ἐδάφους, καὶ Πέρσας δὲ πολλοὺς συναπώλεσεν. Ὡς οὖν εἶδον τὸ γεγονὸς οἱ λοιποὶ Πέρσαι, φθειρόμενοι, καὶ ἀκηκοότες, ὡς Ζίττα στρατηλάτου Ῥωμαίων κατερχομένου πρὸς βοήθειαν τῶν ὄντων ἐν τῷ καστελλίῳ, ἀνεχώρησαν οἱ αὐτοὶ Πέρσαι, φοβούμενοι μήπως καὶ κυκλωθῶσιν. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς, διεκώλυσε

1. καὶ ἐκπεμφθέντος πλῆθος στρατοῦ] Leg. πλήθους.

2. κατορύσσαντες] Scr. κατορύσσοντες.

τὰς

τοὺς ἑαυτοῦ πρεσβευτὰς τοῦ εἰσελθεῖν ἐν Περσίδι, ἄχρι δευτέρας αὐτοῦ μηνύσεως· [1] ἀλλ' ἔμειναν εἰς τὰ Ῥωμαϊκὰ, σὺν τοῖς δώροις.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς κατέπεμψεν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι νόμους, ἕνεκεν τῶν δικαζομένων, περὶ τῶν παρεχομένων δαπανημάτων ἐν ταῖς διαγνώσεσιν. Ὁμοίως δὲ καὶ [2] περὶ τῶν παρεχομένων σπορτούλων, θεσπίσας μηδένα τολμᾶν λαμβάνειν περαιτέρω τῆς παρ' αὐτοῦ τυπωθείσης ποσότητος· ἐν δὲ τῇ Ἀντιοχέων πόλει, ἐν πίτλοις σανίδων ἐπεγράφη διὰ Ἑλληνικῶν γραμμάτων. Ἐν [3] τ' αὐτῷ δὲ καὶ τὸ θέατρον τῆς πόλεως ἐχρημάτισε.

Τῇ δὲ ὀγδόῃ τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς, ὁ βασιλεὺς Περσῶν Κωάδης, ἀκηκοὼς τὰ συμβάντα Πέρσαις κακὰ ὑπὸ Ῥωμαίων, καὶ αἰφνίδιον παρεθεὶς τὰ δεξιὰ μέρη· καὶ ἀγαγὼν τὸν δεύτερον αὐτοῦ υἱὸν, Χοσδρόην, ἀνηγόρευσε βασιλέα, ἐπιθεὶς αὐτῷ στέφανον τῇ κορυφῇ· καὶ ἀῤῥωστήσας ἡμέρας πέντε ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς Κωάδης, τελευτᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν πβ', καὶ μηνῶν τριῶν· ἐβασίλευσε δὲ ἔτη μγ', καὶ μῆνας δύο.

Ὅτε δὲ ἀνηγορεύθη βασιλεὺς

edixit, ne ante in Persidem proficiscerentur, quam secundo hoc illis innueret ipse; sed cum muneribus suis intra fines Romanos sese continerent.

Idem imperator, in gratiam eorum qui in jus vocati sunt, leges quæ sumptibus in dijudicationes litium faciendis, modum præscriberent, singulas Imperii per urbes emisit. Consimiliter quoque de sportulis solvendis Edicto cavit, ne quis ultra dimensum suum, legibus sibi præfinitum, sumere auderet. Edictum vero hoc Antiocheni, Græcis inscriptum literis, in Tabularum titulos relatum habuerunt. Eodem etiam tempore urbis Theatro nomen impositum est.

Mensis autem Septembris VIII. Coades, Persarum Rex, quæ Persis suis à Romanis obvenerant, cladibus auditis, de repente Paralysi dextra corporis parte correptus est. Convocato itaque ad se Chosroë, filio suo secundo genito, diademateque capiti ejus imposito, Regem eum renunciavit. Quinto autem post die quam decubuerat Coades, Persarum Rex, diem suum obiit, cum vixisset annos XXCII, & menses III, regnasset vero annos XLIII, mensesque II.

Chosroës vero Persarum Rex

---

1. ἀλλ' ἔμειναν εἰς τὰ Ῥωμαϊκὰ] Forte scribendum, ἀλλὰ μένειν.

2. περὶ τῶν παρεχομένων σπορτούλων] De *Sportulis* Romanorum non est quod hic aliquid dicamus. Auctoris nostri *Sportulæ* erant Præmium à Clientibus Advocatis suis dari solitum.

3. τ' αὐτῷ δὲ καὶ τὸ θέατρον &c.] Quid hæc sibi volunt hoc in loco, non video.

factus, Romanorum Legatos per Magistrianum Persam monet, uti in Persidem venirent; de pace Romanos inter Persasque ineunda agendi causa. Legati vero Romani; quorum id arbitrii non erat, pro libitu suo Persidem petere, Persarum Regi renunciantes, mandatum Imperatoris causati sunt. Quod Persarum Rex ubi rescierat, Imperatorem Justinianum per literas, quas Magistro Hermogeni deferendas tradidit, amicitiæ plenas, adhortabatur, Legatis suis impedimento ne esset, quominus in Persidem venirent, pacis fœdera percussuri. Quibus literis acceptis, Imperator Persarum Regi rescripsit, hunc in modum. "Legatos "Nostros ad te venire non "permittimus: nec enim Per"sarum regem Te agnosci"mus.

Per id tempus Persarum Rex Manichæis, per Imperium ejus degentibus, Hæresim suam indulgebat: quod non ferentes in eo Magi, cum Proceribus regni consilium inierunt, Regem imperio suo deturbandi, fratremque in locum ejus sufficiendi: Hoc ubi intellexisset Persarum Rex, fratri suo caput amputavit; & Magis etiam, quique sceleris conscii fuerunt Proceribus neci traditis, inducias per tres menses Imperatori Romano per literas ultro concessit. Imperator vero Magistro rescribens, jussit, obsidibus invicem

Περσῶν Χοσδρόης, ἐδήλωσε τοῖς πρεσβευταῖς Ῥωμαίων, διὰ Περσοῦ μαγιστριανοῦ, εἰσελθεῖν ἐν τοῖς Περσικοῖς, καὶ ποιῆσαι εἰρήνης πάκτα μεταξὺ Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν· τῶν δὲ πρεσβευτῶν Ῥωμαίων μὴ ἀνασχεθέντων εἰσελθεῖν εἰς τὰ Περσικὰ, δίχα κελεύσεως βασιλικῆς, ἀπολογούμενοι· Οὐ τολμῶμεν τὰ πρὸς ὑμᾶς καταφθάσαι. Καὶ γνοὺς ταῦτα ὁ Περσῶν βασιλεὺς, γράψας ἐπιστολὴν, ἔπεμψε πρὸς τὸν βασιλέα Ἰουστινιανὸν, αἰτῶν ἐπιτρέψαι τοὺς πρεσβευτὰς Ῥωμαίων εἰσελθεῖν ἐν Περσίδι, καὶ πάκτα ποιῆσαι. Καὶ γράψας φιλικὴν ἐπιστολὴν ὁ βασιλεὺς Περσῶν, ἀπέστειλε διὰ Ἑρμογένους μαγίστρου· ἥντινα μηνύσιν δεξάμενος ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων, ἀντέγραψεν. "Ἡμεῖς οὐκ ἐπιτρέπομεν "τοῖς ἡμετέροις πρεσβευταῖς πρὸς "ὑμᾶς καταλαβεῖν, οὔτε γὰρ ἐπιστά"μεθά σε βασιλέα Περσῶν.

Καὶ αὐτῷ τῷ χρόνῳ ὁ βασιλεὺς Περσῶν τοὺς ὄντας ὑπὸ τὴν αὐτοῦ πολιτείαν Μανιχαίους ἐκέλευσε θρησκεύειν, ὡς βούλονται. Οἱ δὲ μάγοι Περσῶν, λυπηθέντες ἐπὶ τῷ συμβάντι, βουλευσάμενοι μετὰ τῶν συγκλητικῶν, ἠβουλήθησαν ἐκβαλεῖν αὐτὸν τῆς βασιλείας, καὶ ποιῆσαι ἀντ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Καὶ γνοὺς ταῦτα ὁ βασιλεὺς Περσῶν, τὸν μὲν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀπεκεφάλισε· συγκλητικοὺς δὲ, καὶ μάγους φονεύσας, γράφει τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων ἐπιστολὴν, παρέχουσαν τριῶν μηνῶν ἔνδοσιν πολέμου. Καὶ ἀντέγραψεν ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς τῷ

μαγίστρῳ, τοῦ δέξασθαι τὴν τῶν τριῶν μηνῶν ἔνδοσιν, καὶ δοῦναι ὁμήρους, καὶ λαβεῖν ἀπὸ Περσῶν, κελεύσας Στρατηγίῳ, καὶ Ρουφίνῳ, τοῖς πρεσβευταῖς, ἀνελθεῖν ἐν Βυζαντίῳ.

Καὶ αὐτῷ τῷ χρόνῳ [1] Οὖννοι Σάβηρες, περάσαντες διὰ τῶν Κασπίων πυλῶν, ἀνεφάνησαν ἐν τοῖς Ρωμαϊκοῖς μέρεσι, πραιδεύοντες ἐπὶ τὴν Αρμενίων χώραν· καὶ ἁπλώσαντες ἑαυτοὺς, κατέτρεχον ἕως τῆς Εὐφρατησίας, καὶ τῆς δευτέρας Κιλικίας, [2] καὶ τῶν Κηρυστικῶν. Καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ βασιλεὺς Ρωμαίων, μεταστειλάμενος τὸν πατρίκιον Ρουφῖνον, ἐκέλευσεν αὐτῷ ἐξελθεῖν ἐπὶ τὰ ἀνατολικὰ μέρη, καὶ μαθεῖν εἰ ἀπὸ τοῦ βασιλέως Περσῶν ἦλθον κατὰ Ρωμαίων. Καὶ ἐξελθὼν Ρουφῖνος, καὶ μηνύσας τῷ βασιλεῖ Περσῶν, εὗρεν ὅτι οὐ κατὰ γνώμην τοῦ βασιλέως Περσῶν οἱ αὐτοὶ Οὖννοι παρῆλθον· καὶ γράψας Δωροθέῳ, τῷ στρατηλάτῃ Αρμενίας, ὁπλίσασθαι κατὰ τῶν αὐτῶν Οὔννων· καὶ ἀκούσαντες οἱ Οὖννοι, λαβόντες τὴν πραῖδαν πᾶσαν, ὑπέστρεψαν δι' ὧν ἐπανῆλθον τόπων. Καὶ καταδιώξας αὐτοὺς ὁ στρατηλάτης Δωρόθεος, ἀφείλατο παρ' αὐτῶν οὐκ ὀλίγην πραῖδαν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ τῆς δεκάτης ἰνδικτιῶνος, συνέβη ὑπό τινων ἀλαστόρων δαιμόνων πρόφασιν γενέσθαι ταραχῆς ἐν Βυζαντίῳ Εὐδαίμονος ἐπάρχου πόλεως ὄντος,

datis acceptiſque, trium menſium inducias acciperent. Quin Legatos quoque, ſtrategium, & Rufinum, Byzantium revocavit.

Iiſdem temporibus Hunni Sabiri, portis Caſpiis trajectis, in ditiones Romanas irruperunt, regiones undique, Armeniam uſque deprædantes. Quin & longe lateque excurrentes, per Euphrateſiam quoque, Ciliciam ſecundam, & Cyrreſticam graſſati ſunt. Quo audito, Imperator Romanus Rufinum Patricium in Orientem expedivit exploratum an à Perſarum rege adverſus Romanos miſſi fuerant, necne. Profectus itaque Rufinus cumque Perſarum rege per literas de his agens; omnino hujus præter conſilium advenisse Hunnos, compertum habuit. Protinus igitur Dorotheo, militum in Armenia Magiſtro, per literas innuit, Hunnos aggrederetur: quod Hunni ubi intellexiſſent; abducta ſecum præda omni, per quam ingreſſi ſunt, eadem via revertuntur. Cæterum inſecutus eos Dorotheus Magiſter Militum, detractum illis prædæ non minimum reportavit.

Contigit autem per id tempus, Indict. X, tumultum Conſtantinopoli (pernicioſis neſcio quibus dæmoniis eum promoventibus,) concitari. Eudæ-

1. Οὖννοι Σάβηρες] Σάβειροι Procopio, Agathiæ, aliis vocantur.

2. καὶ τῶν Κηρυστικῶν] Scribend. Κυῤῥεστικῶν, uti ſupra monuimus ad lib. 13.

mon

mon enim, urbis Præfectus, Factionis utriusque seditiosos quosdam incarceratos habuit; multisque examini subjectis, septem præcipue eorum cædium patratarum rei deprensi sunt. E quibus quatuor capite plecti, tres vero patibulo affigi decrevit. Per urbem itaque omnem ubi in pompa circumducti fuissent, sinu trajecto, in ulteriore ripa morti traduntur. Quorum qui suspendio adjudicati sunt duo, effractis patibulis, in terram delapsi sunt: Ex quibus unus Venetæ, alter Prasinæ fuerat Factionis. Quo viso, circumfusa turba Imperatori protinus omnia fausta precari. Exeuntes autem, qui de his acceperant, prope S. Cononem degentes Monachi, eorum qui patibulo destinati sunt duos vivos adhuc, humi jacentes invenerunt. Hos Monachi, ad mare inde deductos, navigioque impositos, S. Laurentii ad Asylum deportarunt. Certior autem de his factus Præfectus, armatam eo manum expedivit quæ sontes ibi arcte custodiret. Tertio autem post die Certamina Equestria, *Iduum* vocata, celebrata sunt. *Idus* autem dictæ sunt, eo quod ad

καὶ ἔχοντος ἀτάκτους ἐν φρουρᾷ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, καὶ ἐξαιτάσαντος διάφορα πρόσωπα, εὗρεν ἐξ αὐτῶν ὀνόματα ἑπτὰ αἰτίους φόνων· καὶ ψηφισάμενος τῶν μὲν τεσσάρων καρατόμησιν, τῶν δὲ τριῶν ἀνασκολοπισμόν. [1] Καὶ περιβωμιαθέντων αὐτῶν ἀνὰ πᾶσαν τὴν πόλιν, καὶ περασάντων αὐτῶν, καὶ τῶν μὲν κρεμαθέντων ἐξέπεσαν δύο, τῶν ξύλων ῥαγέντων, ἑνὸς μὲν Βενέτου, καὶ ἑτέρου Πρασίνου. Καὶ ἑωρακὼς ὁ περιεστὼς λαὸς τὸ συμβὰν, ἐφήμησαν τὸν βασιλέα· Ἀκηκοότες δὲ οἱ πλησίον τοῦ ἁγίου Κόνωνος μοναχοὶ, καὶ ἐξελθόντες εὗρον ἐκ τῶν κρεμαθέντων δύο ζῶντας, κειμένους εἰς τὸ ἔδαφος. Καὶ καταγαγόντες αὐτοὺς πλησίον θαλάσσης, καὶ ἐμβαλόντες ἐν πλοίῳ, ἔπεμψαν αὐτοὺς ἐν τῷ ἁγίῳ Λαυρεντίῳ, [2] ἐν ἀδύλοις τόποις. Καὶ γνοὺς ταῦτα ὁ τῆς πόλεως ἔπαρχος, πέμψας στρατιωτικὴν βοήθειαν, ἐφύλαττεν αὐτοὺς, ἐκεῖσε ὄντας. Καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἤχθη τὸ Ἱπποδρόμιον τὸ ὀνομαζόμενον τῶν εἰδῶν. ([3] εἰδοὶ δὲ ὀνομάζονται, διότι πάντας τοὺς προσκόπτοντας ἐν ταῖς στατείαις ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων ἐν ἀεισοδεί-

1. καὶ περιβωμιαθέντων αὐτῶν] Scr. περιπομπευθέντων uti de hoc vocabulo supra monuimus.

2. ἐν ἀδύλοις τόποις] Scribend. ἀσύλοις.

3. Εἰδοὶ δὲ ὀνομάζονται, διότι &c.] Quam suaviter hîc ineptit Auctor. Quin & Socios hac in re habet Jo. Tzetzem Græculum illum nugacissimum simul & confidentissimum (uti recte monet doctiss. Is. Casaubonus) & Balsamonem etiam. Certe mira est Latinarum rerum imperitia, qua Scriptores Græci, præsertim recentiores laborarunt; uti cuiquam observare obvium est.

πνοις τρέφει ἐν τῷ αὐτοῦ παλατίῳ, χαριζόμενος ἑκάστῳ [1] τὰ τοῦ πριμικηράτου.) Τοῦ δὲ Ἱπποδρομίου ἀγομένου, [2] τῇ τρεισκαιδεκάτῃ τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς, τὰ ἀμφότερα μέρη παρεκάλουν τὸν βασιλέα φιλανθρωπευθῆναι. Ἐπέμενον δὲ κράζοντες, ἕως τοῦ εἰκοστοῦ δευτέρου βαΐου, καὶ ἀποκρίσεως οὐκ ἠξιώθησαν. Τοῦ δὲ διαβόλου ἐμβαλόντος αὐτοῖς λογισμὸν πονηρὸν, ἔκραζον πρὸς ἀλλήλους· Φιλανθρώπων Πρασίνων καὶ Βενέτων πολλὰ τὰ ἔτη. Καὶ τοῦ Ἱππικοῦ ἀπολύσαντες, κατῆλθον τὰ πλήθη φιλιάσαντα, δεδωκότες ἑαυτοῖς μανδάτα, [3] ἐκ τοῦ λέγειν, Νίκα, διὰ τὸ μὴ ἀναμιγῆναι αὐτοῖς στρατιώτας, ἢ ἐξκουβίτορας· καὶ οὕτως εἰσέλαυνον. Βραδείας δὲ γενομένης ὥρας, ἦλθον ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως, αἰτοῦντες ἀπόκρισιν περὶ τῶν προσφύγων, τῶν ὄντων ἐν τῷ ἁγίῳ Λαυρεντίῳ. Καὶ μὴ τυχόντες ἀποκρίσεως, ὑφῆψαν πῦρ ἐν τῷ αὐτῷ πραιτωρίῳ· ἐκαύθη δὲ τὸ πραιτώριον, καὶ [4] ἡ Χαλκὴ τοῦ παλατίου, ἕως τῶν Σχολῶν, καὶ ἡ μεγάλη ἐκ-

supremum in Militia sua gradum provectos quoscunque, Imperator Romanus in Palatio conviviis excipit, *Primicerii* etiam dignitate singulis concessa. Januarii autem XIII, inter Circensia, utraque Factio Imperatorem propitius ut esset, obtestata est. Exclamantes autem perstiterunt, adusque XXII Certamen finitum; nec responsione interim digni habiti sunt. Verum diabolo scelestos animorum impetus illis suggerente, sibi ipsis acclamabant invicem: "Prasinorum & Venetorum Misericordium plurimi sint anni. Finitis autem Circensibus, conspiratione invicem facta, descendunt turbæ; voceque, *Vince*, pro tessera data, ne quis forte Militum, aut excubitorum de illis immisceret, per urbem in hunc modum discursitarunt. Cumque jam serum diei esset; in præfecti urbis Prætorium irruentes, eum de Profugis ad S. Laurentium postulant. Sed Responsum ab eo nullum ferentes, Prætorio flammas injici-

1. τὰ τοῦ πριμικηράτου] Πριμικήριος dictus est, cujusque ordinis primus, cujus scilicet nomen loco primo in tabulis ceratis scriptum erat. Inde πριμικηράτος apud Nostrum, *Primiceratus*, sive Primatus. Uti supra notavimus ad lib. 14.

2. τῇ τρεισκαιδεκάτῃ τοῦ Ἰανουαρίου] Scr. τρισκαιδεκάτῃ.

3. ἐκ τοῦ λέγειν, Νίκα.] De victoriatorum seditione hac, quæ ἡ τοῦ NIKA στάσις vocata est, à vocabulo scilicet hoc à seditiosis, pro tessera, sibi invicem dato, abunde Procopius, de Bell. Pers. lib. 1. & ex eo Evagrius, lib. 4. cap. 13.

4. καὶ ἡ χαλκὴ τοῦ παλατίου] Chalca hæc Regiæ vestibulum erat; sic dictum, quod tegulis æreis & inauratis tectum erat. Hujus descriptionem accuratam habes apud Procop. de Justin. Ædif. lib. 1.

ciunt

ciunt quod una cum Chalca Scholas adusque, magna insuper Ecclesia, porticuque publica conflagravit, seditiosis adhuc sursum omnia ac deorsum ferentibus. Luce autem sequente Imperator Circensia agi jussit; proque more suspenso Velo, seditiosis interim Hippodromi Gradibus ignem injicientibus, Porticus publica, usque ad Zeuxippum in cineres versa est. Exclamavit autem turba adversus Joannem Cappadocem, Tribonianum, Quæstorem, Præfectumq; urbis Eudæmonem. Quod ubi audissent, qui jussu Imperatoris cum armata manu ad tumultuantem populum coercendum egressi fuerant, Mundus, Constantiolus, & Basilides, rem Imperatori detulerunt. Itaque e vestigio Joannes, Tribonianus, & Eudæmon, dignitatibus quisque suis abdicati sunt. Egressus autem Belisarius, Gothica manu stipatus, seditiosos adortus est, plurimis eorum occisis. Sed in furorem acta plebs, ædificiis passim ignes injiciebat; nonnullis etiam per fas & nefas interfectis. Die autem XVIII, ejusdem mensis, Imperator ingressus est, Sacrosanctum manu sua gestans Evangelii Codicem: popellumque, qui hoc rescierat, concursitantem, di-

κλησία, καὶ ὁ δημόσιος ἔμβολος· καὶ ἐπέμεινεν ὁ δῆμος εἰσελαύνων ἀτάκτως. Καὶ περφίας γινομένης, τοῦ βασιλέως κελεύσαντος ἀχθῆναι Ἱπποδρόμιον, καὶ κρεμασθέντος τοῦ ἐξ ἔθους βήλου, ὑφῆψαν πάλιν οἱ αὐτοὶ δημόται ἐν τῇ ἀναβάθρᾳ τοῦ Ἱππικοῦ· καὶ ἐκαύθη μέρος καὶ τοῦ δημοσίου ἐμβόλου, ἕως τοῦ Ζευξίππου. Καὶ ἐξελθόντες οἱ περὶ Μοῦνδον καὶ Κωνσταντίολον, καὶ Βασιλίδην, μετὰ βοηθείας, κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως, βουλόμενοι κατασιγῆσαι τὰ στασιάζοντα πλήθη. κατέκραζε γὰρ τὸ πλῆθος Ἰωάννου, τοῦ ἐπίκλην Καππάδοκος, καὶ Τριβουνιανοῦ τοῦ Κοιαίστωρος, καὶ τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως Εὐδαίμονος. Καὶ ταῦτα παρ' αὐτῶν ἀκηκοότες οἱ ἐκπεμφθέντες συγκλητικοὶ, ἀνήγαγον τῷ βασιλεῖ· καὶ εὐθέως διεδέχθησαν τῆς ἀρχῆς ὅ, τε Ἰωάννης, καὶ Τριβουνιανὸς, καὶ Εὐδαίμων. Καὶ ἐξελθόντος Βελισαρίου μετὰ πλήθους Γοτθικοῦ, καὶ συμβολῆς γινομένης, πολλοὶ ἐκ τῶν δημοτῶν κατεσφάγησαν. Θυμωθὲν δὲ τὸ πλῆθος, καὶ ἐν ἄλλοις τόποις ἔβαλον πῦρ, καὶ τινας ἀτάκτως ἐφόνευον. Τῇ δὲ ὀκτωκαιδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ἀνῆλθεν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ Ἱππικῷ, [1] βαστάζων τὸ ἅγιον μεγαλεῖον· καὶ μαθόντες οἱ ὄχλοι, ἀνῆλθον, καὶ προσεφώνησεν αὐτοῖς μεθ' ὅρκων μανδάτα· καὶ πολλοὶ μὲν τοῦ δήμου ἔκραζον αὐ-

1. βαστάζων τὸ ἅγιον μεγαλεῖον] Ita etiam pag. ultima habemus Εὐτυχίου τοῦ πατριάρχου κατέχοντος τὸ ἅγιον μεγαλεῖον. Quod Noster μεγαλεῖον, Chr. Al. Auctor vocat τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, Sacrosanctum Evangelii Codicem.

τὸν

τὸν βασιλέα· ἕτεροι δὲ ἐστασίαζον, κράζοντες Ὑπάτιον. Καὶ λαβόντες οἱ δῆμοι τὸν αὐτὸν Ὑπάτιον, ἀπήγαγον αὐτὸν ἐν τῷ λεγομένῳ φόρῳ Κωνσταντίνου· καὶ στήσαντες αὐτὸν ἐν ὕψει, εἰς τοὺς βαθμοὺς, καὶ ἀφελόμενοι ἐκ τοῦ παλατίου σίγνα, καὶ μανιάκιον χρυσοῦν, περιέθηκαν αὐτῷ ἐν τῇ κεφαλῇ. Καὶ λαβόντες αὐτὸν, ἀπήγαγον ἐν τῷ Ἱππικῷ, βουλόμενοι ἀναγαγεῖν αὐτὸν ἐν τῷ βασιλικῷ καθίσματι. ἔσπουδε γὰρ τὸ πλῆθος φορεσίαν βασιλικὴν ἐκβαλεῖν αὐτῷ ἐκ τοῦ παλατίου· (ἦν γὰρ μαθὼν ὁ Ὑπάτιος, ὅτι ὁ βασιλεὺς ἀνεχώρησε·) καὶ καθεσθεὶς ἐν τῷ καθίσματι, μετὰ θράσους ἐτυράννει.

Ἀνελθόντων δὲ διὰ τοῦ καθίσματος ὄπισθεν Μούνδου καὶ Κωνσταντιόλου, καὶ Βελισαρίου, καὶ ἄλλων συγκλητικῶν, καὶ βοηθείας ἐνόπλου, λαθραίως ἐξελθὼν Ναρσῆς, κουβικουλάριος, καὶ σπαθάριος, ὑπέκλεψέ τινας, τοὺς τοῦ Βενέτου μέρους, ῥογδίσας αὐτοῖς χρήματα. Καὶ στασιάσαντές τινες ἐκ τοῦ πλήθους ἔκραζον, Ἰουστινιανὸν βασιλέα τῇ πόλει· διχονοήσαν δὲ τὸ πλῆθος, ὥρμησεν κατ' ἀλλήλων. Τῶν δὲ στρατηλατῶν εἰσελθόντων μετὰ βοηθείας ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ, ἐξ ἀμφοτέρων τῶν εἰσόδων ἤρξαντο κόπτειν τὰ πλήθη· καὶ ἄλλοι μὲν ἐτόξευον, ἕτεροι δὲ κατέσφαζον. Κρυφῇ δὲ ἐξελθὼν Βελισάριος, τὸν μὲν Ὑπάτιον, καὶ Πομπήϊον, χειρὶ συνελάβετο, καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ. Καὶ προσέπεσαν ὑπὸ τοὺς πόδας

ctis, & fide sua interposita, demulcere studebat. Magna itaque turbæ pars ipsum dicebant Imperatorem: tumultuantes autem alii, Hypatium poscebant: quem etiam arreptum, in Constantini Forum deduxerunt: sublimeque in Gradibus locatum, Insignibus Imperatoriis, ex Palatio ablatis, torqueque aureo ipsum ornarunt. Sed etiam, ornatu indutum Imperatorio, quem ex Palatio maturantes exportaverant, in Circum deduxerunt, sede eum Imperatoria collocaturi. Hypatius itaque qui recessisse Imperatorem rescierat, throno ejus occupato, Imperium fidenter suscepit.

Cæterum Mundus, Constantiolus, & Belisarius, quique Procerum alii cum armata manu in procinctu stabant, clam Circum ingressi, sedis Imperatoriæ à parte posteriore delituerunt: cum interim Narses Cubicularius, & Spatharius, Venetæ Factionis nonnullos Imperatoris in partes pecuniarum interventu perduxerat. Nonnulli itaque seditiosorum exclamantes, Justianum urbi reddi Imperatorem deposcebant. Divisa itaque turba se invicem impetebat. Militum vero Magistri cum satellitio interim suo armato Circum intrantes, ad utrumque ejus ingressum turbam excindere cœperunt, hos gladiis, illos spiculis petentes. Belisarius autem clam egressus, Hypatium, Pompeiumque prehensos ad Imperatorem Justinianum

num perduxit: cui ad pedes procidentes, factique excusationem aggredientes: "Tandem, inquiunt, Domine, "Imperii tui hostes, nec nullo "adeo labore in Theatrum "coëgimus. Quibus Imperator: Bene fecistis, inquit, "sed si eos dictis vestris audientes habuistis, quare non hoc "fecistis prius quam urbs tota flammis absumeretur? Tum vero Spatharii, Imperatore jubente, Hypatium, & Pompeium in carcerem cogebant: ubi postridie interfecti sunt, cadaveraque eorum in mare deturbata. Ceciderunt autem in circo hoc tempore XXXV. circiter hominum Millia. Porro Imperator suam de seditiosis victoriam Tyrannorumque occisionem, per Imperium universum notam fecit. Quin & vastata ignibus ædificia de integro excitare occæpit: Horreo etiam, & aquarum Cisternis prope palatium extructis; ut, ubi res postularet, repositoria hæc haberet.

Eodem tempore Rufinus, mandatis Imperatoriis acceptis, Persidem profectus est, Pacem cum Persis ineundi causa.

Eodem etiam tempore Indorum Legatus cum muneri-

τοῦ αὐτοῦ βασιλέως ἀπολογούμενοι καὶ λέγοντες. "Δέσποτα, πολὺς ἡμῖν "κόπος ἐγένετο, ὥστε συναγάγαι "τοὺς ἐχθροὺς τοῦ κράτους ὑμῶν ἐν "τῷ Ἱπποδρομίῳ. Καὶ ἀποκριθεὶς "πρὸς αὐτοὺς ὁ βασιλεύς· εἰ Καλῶς μὲν πεποιήκατε· [1] εἰ δὲ ἐπείθεντο ὑμῖν περιστατοῦσι, διὰ τί "μὴ [2] τοῦτο ἐποιήκατε, πρὸ τοῦ "καυθῆναι πᾶσαν τὴν πόλιν; Καὶ ἐπιτραπέντες οἱ σπαθάριοι ὑπὸ τοῦ βασιλέως παρέλαβον, καὶ ἀπέκλεισαν Ὑπάτιον, καὶ Πομπήϊον. Οἱ δὲ ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ σφαγέντες ἦσαν χιλιάδες τριάκοντα πέντε, μικρῷ πλέον, ἢ ἔλασσον. Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐσφάγησαν Ὑπάτιος, καὶ Πομπήϊος, καὶ ἐρρίφησαν τὰ λείψανα αὐτῶν ἐν θαλάσσῃ. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἐσήμανε τὴν ἑαυτοῦ νίκην ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι, καὶ τὴν ἀναίρεσιν τῶν τυράννων, ἐπιβαλλόμενος [3] κλίζειν τοὺς καυθέντας τόποις. Ἔκτισε δὲ, πλησίον τοῦ παλατίου, καὶ ὡρεῖον, καὶ κιστέρνας ὑδάτων· διὰ τὸ ἐν περιστάσεσιν ἔχειν ἀπόθετα.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἐξῆλθε Ρουφῖνος ἐν τοῖς Περσικοῖς μέρεσι, μετὰ θείων ὑπομνηστικῶν, τοῦ ποιῆσαι μετὰ Περσῶν πάκτα εἰρήνης.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ καὶ πρεσβευτὴς Ἰνδῶν, μετὰ δώρων, κατε-

1. εἰ δὲ ἐπείθεντο ὑμῖν] Scr. ἐπείθοντο
2. τοῦτο ἐποιήκατε] Scr. ἐποιήσατε.]
3. κλίζειν τοὺς καυθέντας τόπους] Scr. καυθέντας.

πέμφθη ἐν Κωνσταντινουπόλει. Καὶ αὐτῷ τῷ χρόνῳ Ἰωάννης ὁ Καππάδοξ ἐγένετο ἔπαρχος πραιτωρίων.

Καὶ ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ ἐγένετο δρόμος ἀστέρων πολὺς, ἀπὸ ἑσπέρας ἕως αὔγους· ὥστε πάντας ἐκπλήττεσθαι, καὶ λέγειν, ὅτι· Οὐδέποτε οἴδαμεν τοιοῦτόν τι γεγονός.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ὑπέστρεψαν ἐκ τῶν Περσικῶν Ἑρμογένης, καὶ Ῥουφῖνος, ἐπιφερόμενοι μεθ᾽ ἑαυτῶν καὶ πάκτα εἰρήνης [1] τῶν δύο πολιτειῶν, Ῥωμαίων τε, καὶ Περσῶν, τῶν δύο πολιτειῶν, ἄχρι τῆς τῶν ἀμφοτέρων ζωῆς ἀναδοθέντων μέν. Πέρσαις [2] τὸ μέρος τῶν φαραγγίων, μετὰ πάντων τῶν αἰχμαλώτων· Ῥωμαίοις δὲ, τὰ κάστρα τὰ παραληφθέντα ὑπὸ Περσῶν, σὺν τοῖς παραληφθεῖσι· Συνθεμένων τῶν δύο βασιλέων, καὶ ὀνομασάντων, ἐν τοῖς πάκτοις, ἑαυτοὺς ἀδελφοὺς εἶναι, κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἔθος· καὶ ἵνα εἴ τις δεηθῇ ἑαυτῶν ἢ χρημάτων, ἢ σωμάτων εἰς συμμαχίαν, ἀφιλονείκως παράσχωσι. Καὶ τούτων προβάντων,

bus Constantinopolim missus est; quo tempore etiam Joannes Cappadox Prætorio Præfectus factus est.

Eodem tempore stellarum discursus, à vespera ad auroram usque, horrendi apparuerunt; quos qui conspexerunt, attoniti omnes, nil tale antea unquam vidisse se, affirmarunt.

Eodem tempore Hermogenes, & Rufinus, ex Perside reduces, pacis conditiones inter Romanam Persicamque Resp. initas, durante etiam Regum ipsorum vita observandas, retulerunt. Pactum autem est, uti Persis Pharangiorum pars, cum captivis omnibus, Romanis autem castella sua à Persis occupata cum castellanis redderentur. Quinetiam Reges, pro vetusto more, Fratres se invicem in Pactis appellabant: æque insuper in se utrisque recipientibus, sicubi Copiis ad bellum, vel pecuniis alterutri opus fuerit, ultro ei suppeditaturum alterum. Hisce autem expeditis, recesserunt à

1. τῶν δύο πολιτειῶν, &c. ἄχρι] Locus iste manifesto mutilus est: Forte scripsit Auctor, τῶν δύο βασιλέων τὰ πάκτα ἐμβεβαιωσάντων, ἄχρι &c. aut quid tale.

2. τὸ μέρος τῶν φαραγγίων] Φαράγγιον erat locus præruptus, Persarmeniæ Montibus conterminus, ubi aurifodinæ erant, cæterum Persis subditus, quibus etiam pace hac inita à Romanis restitutus est, teste Procopio de Reb. Pers. lib. 1. Τότε καὶ Περσῶν χωρία ἐν Περσαρμενίοις Ῥωμαῖοι ἔχον, φρούριόν τε τὸ Βῶλον, καὶ τὸ Φαράγγιον καλούμενον, ὅθεν δὴ τὸν χρυσὸν Πέρσαι ὀρύσσοντες βασιλεῖ ἔφερον. Et paulo infra: οὕτω τοίνυν τὴν τε ἀπέραντον καλουμένην εἰρήνην ἐσπείσαντο, ἔκτον ἤδη ἔτος τὴν βασιλείαν Ἰουστινιανοῦ ἔχοντος· καὶ Ῥωμαῖοι μὲν τότε Φαράγγιον, καὶ Βῶλον τὸ φρούριον, σὺν τοῖς χρήμασι Πέρσαις ἔδοσαν· Πέρσαι δὲ Ῥωμαίοις τὰ Λαζικῆς φρούρια, &c.

se invicem utriusque Imperii exercitus, totis jam XXXI. annis belli hujus exhaustis, inde ab Anastasii temporibus, quo regnante, uti supra dictum, Coades rex Persarum res Romanas adoriri cœperit; capta interim à Persis, & Romanis iterum restituta, Amida; Saracenis etiam hic illic per Imperium subinde grassantibus.

Eodem tempore nocte intempesta, adeo intremuit Byzantium, ut universa civitas Constantini Forum concurreret, supplicationibus & Vigiliis noctem ibidem terentes.

Iisdem temporibus Justinianus Imperator Constitutiones sacras, ubique per Imperium emisit, Titulum hunc ferentes. *Edictum De Orthodoxa Fide, adversus impia Hæreticorum Dogmata.* Quod quidem Edictum singularum urbium in Ecclesiis appendebatur.

Non multo autem post temporis terræ motus Antiochiam Magnam tremendus, sed innocens invasit.

Eodem etiam tempore Imperator tertii Consulatus sui congiarium in populo spargebat; Olybrio etiam, Proboque, Patriciis, ab exilio revocatis, restitutis etiam facultatibus eorum omnibus.

Indictione XII. Belisarius Regem Africæ, & reginam,

ἀνεχώρησε τὰ ἀμφότερα ἐξπέδιτα, Ῥωμαίων τε, καὶ Περσῶν, τοῦ πολέμου κατασχόντος λ΄. καὶ ἕνα ἐνιαυτὸν, ἀφ' οὗ ἦν αὐξηθὼν ἐν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς Κωάδης ὁ Περσῶν βασιλεὺς πολεμεῖν, ὡς προγέγραπται, ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀναστασίου, καὶ τὴν παράληψιν Ἀμίδης, ὡς προγέγραπται, καὶ τὴν πρὸς Ῥωμαίους ἀποκατάστασιν τῆς αὐτῆς πόλεως Ἀμίδης, καὶ τοὺς μερικοὺς πολέμους τῶν Σαρακηνῶν ἐπιδρομῶν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ γέγονε σεισμὸς ἐν Βυζαντίῳ ἑσπέρας βαθείας, ὥστε πᾶσαν τὴν πόλιν συναχθῆναι ἐν τῷ λεγομένῳ φόρῳ Κωνσταντίνου, ἐν λιταῖς, καὶ δεήσεσι, καὶ ἀγρυπνίαις συναγόμενοι.

Ἐν αὐταῖς δὲ ταῖς ἡμέραις ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἐν ἑκάστῃ πόλει κατέπεμψε θείας προστάξεις, περιεχούσας οὕτως. "Ἤδικτον, περιέ-"χον περὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ "κατὰ ἀσεβῶν αἱρετικῶν. Καὶ προσετέθη ἐν ἑκάστῃ πόλει, ἐν ταῖς ἐκκλησίαις.

Καὶ μετ' οὐ πολὺ, σεισμὸς ἐγένετο φοβερὸς ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἀβλαβής.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἔρριψε καὶ τὴν τρίτην ὑπατείαν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ἀνακαλεσάμενος τοὺς πατρικίους, Ὀλύβριον, καὶ Πρόβον, ὄντας ἐν ἐξορίᾳ, δεδωκὼς αὐτοῖς πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν.

Ἰνδικτιῶνος ιβ΄. παρελήφθη ὁ ῥὴξ Ἀφρικῆς, [1] μετὰ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς,

1. μετὰ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς] Gelimerem dicit Vandalorum Regem: de cujus tamen uxore, Constantinopolim captiva missa, apud alios mentio nulla.

ὑπὸ Βελισαρίου· καὶ εἰσηνέχθησαν ἐν Κωνσταντινουπόλει. Καὶ Ἱπποδρομίου ἀγομένου, εἰσηνέχθησαν αἰχμάλωτοι, μετὰ καὶ τῶν λαφύρων.

Τῷ αὐτῷ δὲ χρόνῳ ἔπεσεν ἡ στήλη Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου, ἡ σταθεῖσα μέσον τοῦ Ἰουλιανοῦ λιμένος· καὶ ἔπηξαν, ἀντὶ τῆς αὐτῆς στήλης, σταυρόν.

Καὶ μετὰ τὴν ὑπατείαν Βελισαρίου, ἐγένετο σύνοδος ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου Ῥώμης, Ἀγαπητοῦ· καὶ καθῄρεν Ἀνθέμιον, τὸν πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως. Καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει τελευτᾷ ἐν Βυζαντίῳ ὁ ἐπίσκοπος Ῥώμης· καὶ γέγονε πατριάρχης ἐν Κωνσταντινουπόλει Μηνᾶς, ὁ ἀπὸ ξενοδοχῶν τῶν Σαμψών.

Ἐν δὲ τῇ ὑπατείᾳ Ἰωάννου τοῦ Καππάδοκος, ἐπήρθησαν αἱ ἐκκλησίαι τῶν Ἀρειανῶν.

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐπληρώθη ἡ χαλκὴ τοῦ παλατίου Κωνσταντινουπόλεως, κοσμηθεῖσα διαφόροις μαρμάροις, καὶ μουσίῳ. Μετηνέχθη δὲ καὶ τὸ ὡρολογεῖον, τὸ πλησίον τοῦ Αὐγουστίου, καὶ τῆς βασιλικῆς. [1] Περιηρέθη δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἡ τοῦ νυκτεπάρχου ἀρχὴ, καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ πραίτωρ. καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει προεβλήθη κοιαίστωρ.

bello captos, Conſtantinopolim adduxit: Circenſibuſque celebratis, Captivi, cum ſpoliis, in Circum producti ſunt.

Eodem tempore Juliani Apoſtatæ ſtatua, quæ Juliani portus in medio ſtetit, ad terram collapſa eſt: in cujus locum Crux defixa eſt.

Exacto autem Beliſarii Conſulatu, Synodus Conſtantinopoli habita eſt, ab Agapeto, Epiſcopo Romano, convocata: à qua Anthemius, Patriarcha Conſtantinopolitanus dignitate ſua exutus eſt. Eodem etiam anno Epiſcopus Romanus Conſtantinopoli diem ſuum obiit: Patriarchatum autem Conſtantinopolitanum ſuſcepit Menas, qui Hoſpitii Sampſonis Præfectus fuerat.

Joannis autem Cappadocis ſub Conſulatu Eccleſiæ ſuæ ab Arianis ademptæ ſunt.

Eodem anno Chalca Palatii Conſtantinopolitani Marmoreis ſtatuis variis, & Muſivo opere ornata, abſoluta eſt. Horologium etiam quod Auguſtæum juxta, & Baſilicam ſteterat, illuc tranſlatum eſt. Nycteparchi poteſtas; in cujus locum Prætor creatus eſt. Quo etiam anno Quæſtor inſtitutus eſt.

1. περιῃρέθη δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἡ τοῦ Νυκτεπάρχου ἀρχὴ] Nycteparchi poteſtas abrogata eſt, & pro eo Prætor creatus, Beliſario Conſ. ut apparet ex Juſtin. Novell. 13. Ergo factum eſt hoc triennio ante Joannis Cappadocis Conſulatum. Κοιαίστωρ, vero ſive Κυαισίτωρ, uti eum vocat Procopius, Hiſt. Arc. non eodem anno, ut Noſter vult in ſequentibus, ſed triennio poſt, XII. ſcilicet Juſtiniani Imp. anno inſtitutus eſt: uti videre eſt Novell. LXXX.

Eodem

Eodem Consule, Magnæ Ecclesiæ Encœnia celebrata sunt.

Mense Junio, Indictionis III, Antiochia magna à Chosroe, Persarum rege, capta est. Contra quem, Germanus, Militum Magister factus, una cum Justino filio, cum exercitu missus est: qui nihil efficiens, Antiochiam se recepit; ubi desidens, argentum ab Antiochenis, pro libris singulis, nummis II, aut III. datis mercatus est.

Persarum autem Rex Apamiam, aliasque Orientis urbes occupavit.

Emissus eodem tempore Belisarius, Romam, Siciliam, quasque in circuitu jacentes urbes Gothorum Rex Vitiges occupaverat, Bello recepit. Quin & Regem ipsum, cum uxore, filioque, comprehensum, Belisarius Constantinopolim abduxit.

Non multo autem post temporis, Narses Cubicularius, ingenti instructus exercitu Romam adversus eosdem Gothos, ab Imperatore missus est.

Mense Augusto Joannes cognomento Cappadox qui secunda jam vice Præfecturæ munus objisset, & exauctoratus demum bonisque publicatis, in Cyzicum relega-

Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὑπατείᾳ γέγονε τὰ ἐγκαίνια τῆς μεγάλης ἐκκλησίας.

Μηνὶ Ἰουνίῳ, Ἰνδικτιῶνος γ', παρελήφθη Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη ὑπὸ Χοσρόου, βασιλέως Περσῶν· καὶ ἐπέμφθη εἰς τὸ πολεμῆσαι Γερμανὸς, ζωσθεὶς στρατηλάτης, μετὰ καὶ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ Ἰουστίνου. [1] Καὶ μηδὲν ὠφειλήσας, ἐκάθητο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἀγοράζων τὸν ἄργυρον, νομισμάτων β', ἢ τριῶν, τὴν λίτραν, ἐκ τῶν αὐτῶν Ἀντιοχέων.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Περσῶν εἰσῆλθε καὶ ἐν Ἀπαμείᾳ, καὶ ἐν ἑτέραις πόλεσι τῆς ἀνατολῆς.

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ κατεπέμφθη Βελισάριος ἐν Ῥώμῃ· καὶ πολεμήσας, παρέλαβε τήν τε Ῥώμην, καὶ Σικελίαν, καὶ τὰς πέριξ πόλεις, κρατουμένας ὑπὸ Οὐιτίγη, ῥηγὸς τῶν Γότθων. Καὶ πολεμήσας, καὶ παραλαβὼν τὸν αὐτὸν Οὐιτίγην, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἤγαγεν ἐν Βυζαντίῳ.

Καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἔπεμψε Ναρσῆν τὸν κουβικουλάριον, μετὰ πολλῆς βοηθείας, ἐν Ῥώμῃ, κατὰ τῶν αὐτῶν Γότθων.

Μηνὶ Αὐγούστῳ ἀπεζώσθη Ἰωάννης, ὁ ἐπίκλην Καππάδοξ δὶς διανύσας τὴν τῶν ἐπάρχων ἀρχήν. καὶ δημευθεὶς, ἐπέμφθη ἐν Κυζίκῳ, κληρωθεὶς διάκονος ἐν Ἀρτά-

1. καὶ μηδὲν ὠφειλήσας] Scr. ὠφελήσας.

κη· κἀκεῖσε [1] φρατριάσας, μετὰ τινῶν κλητόρων, [2] ἀνεῖλον Εὐσέβιον, τὸν ἐπίσκοπον τῆς αὐτῆς [3] Κυζικηνῶν πόλεως. Μαθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς, καὶ ἀγανακτήσας κατὰ τοῦ αὐτοῦ Ἰωάννου, πέμψας ἐξήτασεν αὐτὸν ἐκεῖ, διὰ τὸν γενόμενον φόνον. Καὶ κατὰ κέλευσιν τοῦ αὐτοῦ βασιλέως, ἐκεῖθεν [4] ἐξωρίσθη ἐν Ἀντινῷ. καὶ μετὰ χρόνον ἀνακληθεὶς, τελευτᾷ ἐν Βυζαντίῳ.

[5] Ἰνδικτιῶνος ε', συνέβη γενέσθαι τοιοῦτον πρᾶγμα. Γυνή τις, καταμένουσα πλησίον τῆς λεγομένης Χρυσῆς πόρτας, [6] χρεμαθεῖσα ἐν μιᾷ νυκτὶ ἐφλυάρησε πολλά· ὥστε συνδραμεῖν τὰ πλήθη Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἀπελθεῖν λιτανεύοντα εἰς τὸν ἅγιον Διομήδην εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ καταγαγεῖν τὴν γυναῖκα ἐκ τοῦ οἴκου αὐτῆς, καὶ εἰσαγαγεῖν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Διομήδους. Ἔλεγε γὰρ, ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέρχεται ἡ θάλασσα, καὶ πάντας λαμβάνει. καὶ πάντων λιτανευόντων, καὶ κραζόντων, τὸ, Κύριε ἐλέησον· ἠκούετο γὰρ, ὅτι καὶ πόλεις πολλαὶ κατεπό-

tus eſt; & Artacæ Diaconus factus. Heic vero cum quibuſdam civibus inita conſpiratione, Euſebium, Epiſcopum Cyzicenum, de medio ſuſtulit. Quo audito indignatus Imperator mittit qui Joannem Cappadocem iſtius cædis poſtularent: qui deinde, juſſu Imperatoris, in Antinoem ablegatus eſt; unde poſtea revocatus, Byzantii diem ſuum obiit.

Indictione v, novum quid accidit hujuſmodi. Muliercula quædam, quæ ad Portam aureaem, quam vocant, agebat, nocte quadam afflatu quaſi fatidico correpta, neſcio quæ Nugarum præſagiebat; Mare ſcilicet, poſtriduum erumpens, univerſos abſorpturum. Revera per id ipſum tempus, multæ urbes aquis obrutæ ſunt: quin Alexandriæ quoque, cæteramque per Ægyptum, lues hominum late graſſata eſt. Popellus itaque Conſtantinopolitanus qui hæc audierat, concurſitans exclamavit; *Miſerere Domine*: extractamque ædibus ſuis Mulierculam Hieroſolymam, S. Diome-

1. φρατριάσας μετὰ τινῶν κλητόρων] A Juvenibus quibuſdam conjuratis cædes hæc perpetrata eſt, ſceleris etiam neſcio (ut hominum opinio erat) Joanne Cappadoce. Hujus hiſtoriam totam tibi exhibet Procopius ad calcem lib. 1. de Bell. Perſ. Hæc vero Juſtiniani Imp. anno XIV. acta ſunt.

2. ἀνεῖλον Εὐσέβιον] Scr. ἀνεῖλεν.

3. Κυζικηνῶν πόλεως] Scr. Κυζικηνῶν.

4. ἐξωρίσθη ἐν Ἀντινῷ] Procopius, loco citato habet: ἐς τὴν Ἀντινόου κομίζει.

5. Ἰνδικτιῶνος ε'. συνέβη γενέσθαι] Hic annus erat Juſtiniani XVI. cæterum de Muliercula hac Fatidica, quam memorat Auctor noſter, nihil omnino alibi, quod ſciam, occurrit.

6. χρεμαθεῖσα ἐν μιᾷ νυκτὶ] Ita etiam infra habemus iterum χρεμαθείσης. Verum χρηματισθεῖσα, & χρηματισθείσης legendum eſſe, haud dubitari poteſt.

dis

dis ad templum deduxerunt, litanias ibi una agitaturi. Imperator itaque Narseti Cubiculario, aliisque emissis negotium dedit, uti dromonibus conscensis exirent, an hæc ita se haberent exploratum. Ex Narsetis itaque pedissequis ad hæc emissi quidam, ubi ad S. Diomedis templum advenissent, & quæ mulier effutierat à congregato ibi populo edocti fuissent, reversi Narseti renunciabant. Quin seipsos quoque à Fatidica illa audivisse perhibebant, futurum esse, post tres dies, ut mare superveniens cunctos obrueret. Turba autem adventantium ad hæc mulieris dicta consternata recedebat.

Eodem tempore Longinus, Urbis præfectus constitutus, Basilicæ Cisternæ Mesiaulum pavimento stravit: porticibus etiam ejusdem Basilicæ magnifice instauratis.

Videns autem Dominus Deus Multiplicatas esse hominum iniquitates pestem immisit, quæ per singulas Orbis regiones, urbesque, ad extremam pene humani generis deletionem invaluit; usque adeo ingravescens, ut nec sepulturæ mortuorum satis essent sandapilarii. Quin aliqui etiam ægrotos suos grabbatis ligneis ex ædibus suis efferebant, tabernaculis includendos. Sed neque sic pares mortuis sepeliendis extitere; quorum satis

θηκε· τότε δὲ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, θνῆσις ἀνθρώπων γέγονεν. Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς πέμψας Ναρσῆν τὸν κουβικουλάριον μετὰ δρομώνων, καὶ ἄλλους τινὰς, μαθεῖν τὰ γινόμενα· καὶ ἀπελθόντων τῶν παίδων Ναρσοῦ, μετ' ἐπιτροπὴν αὐτοῦ, εἰς τὸν ἅγιον Διομήδην, καὶ μαθόντων παρὰ τοῦ συναχθέντος ὄχλου τὰ λεγόμενα ὑπὸ τῆς γυναικὸς, ἐλθόντες ἀπήγγειλαν Ναρσῇ τὰ γινόμενα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· καὶ ὅτι ἤκουσαν ὑπὸ τῆς γυναικὸς τῆς κρεμαθείσης, ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέρχεται ἡ θάλασσα, καὶ κατακλύζει πάντας. Καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι τῶν λεγομένων παρ' αὐτῆς, ἀνεχώρουν πτοούμενοι.

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ Λογγῖνος ἔπαρχος πόλεως παρεβλήθη· ὅστις ἔστρωσε τὸ μεσίαυλον τῆς βασιλικῆς κισέρνης. Εκτισε δὲ καὶ τοὺς ἐμβόλους τῆς αὐτῆς βασιλικῆς εὐπρεπῶς.

Ιδὼν δὲ κύριος ὁ Θεὸς, ὅτι ἐπληθύνθησαν αἱ ἀνομίαι τῶν ἀνθρώπων ἐπήγαγε πλῶσιν ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἐξάλειψιν, ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι, καὶ ἐν ταῖς χώραις. Επεκράτησε γὰρ ἡ θνῆσις ἐπὶ χρόνον, ὥστε μὴ αὐταρκεῖν τοὺς θάπτοντας. Τινὲς γὰρ καὶ ἐκ τῶν ἰδίων οἴκων [1] ἐν ξυλίνοις κραβάττοις ἐξέφερον· καὶ οὐδὲ οὕτως ἐξήρκουν. Ἔμενον γὰρ καί τινα τῶν σκηνωμάτων ἐπὶ ἡμέρας ἄταφα· τινὲς γὰρ καὶ τῶν

1. Εν ξυλίνοις κραβάττοις] Scr. κραβάτοις.

ἰδίων προσηκόντων τὴν ταφὴν οὐκ ἔβλεπον. Ἐπεκράτησε δὲ [1] ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ ἐν Βυζαντίῳ ἐπὶ μῆνας δύο.

Μηνὶ Σεπτεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ζ', ἐγένετο σεισμὸς ἐν Κυζίκῳ· καὶ τὸ ἥμισυ τῆς αὐτῆς πόλεως ἔπεσε.

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἀνηνέχθη ἔφιππος στήλη τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, πλησίον τοῦ παλατίου, ἐν τῷ λεγομένῳ Αὐγουστέων, (ἥτις στήλη ἦν Ἀρκαδίου βασιλέως·) [2] πρώην οὖσα ἐν τῷ Ταύρῳ ἐν βωμίσκῳ.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ καὶ σπάνις οἴνου ἐγένετο.

Τῷ δὲ Νοεμβρίῳ μηνὶ [3] διαστροφὴ ἐγένετο περὶ τῆς Ἀποκρεωσίμου· ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς προσέταξεν ἑτέραν ἑβδομάδα πραθῆναι κρέα· καὶ πάντες μὲν οἱ κρεωπῶλαι ἔσφαξαν, καὶ προέθηκαν, οὐδεὶς δὲ ἤσθιεν·

multi, per dies aliquot, insepulti jacuerunt: plurimis etiam nec Cognatis suis suprema solventibus. Byzantii autem, per menses duos, obtinuit Misericordia Divina.

Mense Septembri, Indict. VII. urbis Cyzici dimidia pars, terræ motibus agitata, corruit.

Eodem etiam tempore Equestris statua Justiniani Imperatoris, (quæ Arcadii Imperatoris olim fuerat,) à Tauri Bomisco tralata, in Augustæo prope palatium excitata est.

Eodem tempore vini etiam erat penuria.

Mense autem Novembri, Imperator Carnis-privii tempus inversurus, per alteram adhuc septimanam carnes venum exponi jussit. Laniones itaque omnes mactavere, & venum carnes proposuere: nemo vero

1. ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ] Alibi etiam Divinam Castigationem τὴν τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίαν, vocat. Quod Auctoris nostri locutionis gennus imitatus est etiam Chr. Alex. Auctor. ad Justiniani Imp. annum II. τούτῳ τῷ ἔτει κατὰ θεοῦ φιλανθρωπίαν γέγονε τὸ μέγα θανατικόν. Ubi Interpres locum hunc suspectum habens, pro φιλανθρωπίαν, θεομηνίαν legi vult; sed frustrà. Cedrenus etiam eodem loquendi genere usus est, ad Justiniani Imp. an. XXXI. ubi hæc habet; καὶ ἐσείετο ἡ γῆ μετὰ φιλανίας ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ ἐπὶ ἡμέρας δέκα. ubi φιλανίας contracte scribitur pro φιλανθρωπίας, ut ἄνος ubique itidem occurrit pro ἄνθρωπος in Codicibus MS. recentioribus. Hæc tamen ut videtur, Xylandro in mentem non venerunt; ideoque vocabulum hoc in tralatione sua prætermisit. Locum illum fortasse respexerunt Apostoli ad Hebr. cap. 12. ver. 6. ὃν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος παιδεύει. *Quem enim diligit Dominus, castigat.*

2. πρώην οὖσα ἐν τῷ Ταύρῳ] *Taurus*, locus erat quidam Constantinopoli. Zonaras, in Nicephoro Boton. καὶ ἕως τοῦ Ταύρου γενόμενοι προσωτέρω ἀπιέναι οὐκ ἀπεθάρρουν Locus hic erat in undecima urbis regione: de quo vide Pet. Gyllium, de Topograph. Constantinop. lib. 4. c. 2.

3. διαστροφὴ ἐγένετο περὶ τῆς ἀποκρεωσίμου] Factum hoc anno Justiniani Imp. XIX, uti testantur Theophanes, & Cedrenus.

vescebatur.

vefcebatur. Cæterum Chrifti Dei noftri Paffionis fancta folennitas, juxta quod Imperator edixerat, celebrata eft.

Menfe Februario, Indict. X. Vigilius, Epifcopus Romanus, Conftantinopolim venit: quo etiam tempore Roma à Gothis capta eft.

Eodem anno Menas, Patriarcha Conftantinopolitanus, Canonicis quibufdam de caufis, à Romano Papa excommunicatus eft.

Eadem Indictione, Thoma Præfecturam urbis gerente, dum Conftantinopolitanæ urbis Natalitia celebrabantur, tumultus inter duas Factiones exortus eft. Quo vifo, excubitores Imperator in turbam irruere juffit; quorum alii fugientes fuffocati funt, alii vero gladio perierunt.

Eadem Indictione Menas, Archiepifcopus Conftantinopolitanus, Epifcopatui fuo reftitutus eft: qui protinus ad S. Apoftolorum monafterium in muro fe recepit.

ἐγένετο δὲ καὶ πάσχα Χριστοῦ, τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καθὼς ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἠβουλήθη.

Μηνὶ [1] Φεβρουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος δεκάτης, ὁ ἐπίσκοπος Ῥώμης Βιγίλιος παρεγένετο ἐν Κωνσταντινουπόλει· καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ παρελήφθη Ῥώμη ὑπὸ Γότθων.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ ἔτει Μηνᾶς, ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, [2] καθῃρέθη ὑπὸ τοῦ Πάπα Ῥώμης, διά τινας αἰτίας κανονικάς.

Καὶ τῇ αὐτῇ Ἰνδικτιῶνι, γενεθλίου ἀγομένου ἐν Βυζαντίῳ, ὄντος ἐπάρχου πόλεως Θωμᾶ, [3] ἀμιξία ἐγένετο ἐν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν· καὶ θεωρήσας ὁ βασιλεὺς τὸ γεγονὸς, κελεύσας τοῖς ἐξκουβίτορσιν, ἐπέβησαν κατὰ τοῦ πλήθους· καὶ οἱ μὲν φεύγοντες ἀπεπνίγησαν, ἕτεροι δὲ κατεσφάγησαν.

Τῇ δὲ αὐτῇ ἰνδικτιῶνι ἐδέχθη Μηνᾶς, ὁ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, εἰς τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ· καὶ ἀπῆλθεν [4] εἰς τὴν ἄθλησιν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ἐν τῷ περιτειχίσματι.

Καὶ

---

1. *Μηνὶ Φεβρουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος δεκάτης* &c.] Non in Februario menfe, fed VIII. Kalend. Februarii, five Januarii die XXV. Conftantinopolim ingreffus eft Papa Vigilius; uti teftatur Marcellinus in Chronico, idemque iftiufce ævi fcriptor.

2. *καθῃρέθη ὑπὸ τοῦ Πάπα Ῥώμης*] Anaftaf. Bibliothec. inquit: *Excommunicationem 4. Menf. dedit* [Vigilius] *Menna Conftantinopolitano Epifcopo in Epitimium.* Addit Theophanes: *καὶ Μηνᾶς δὲ αὐτῷ τὸ αὐτὸ ἐπιτίμιον δέδωκεν* *Menas vero & illi eandem pœnam inflixit.* Vide quæ de hac re literis prodidit Nicephorus Callifti, Ecclef. Hift. lib. 17. cap. 26.

3. *ἀμιξία ἐγένετο*] Scribo *ἀμμιξία*, ut fupra.

Ib. *ἐν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν*] Forte fcribendum, *ἐξ ἀμφ᾽ τ. μ.* vel *ἐν ἀμφοτέροις τοῖς μέρεσι.*

4. *εἰς τὴν ἄθλησιν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων* &c.] Locus ifte mihi valde obfcurus videtur; nec omnino conjectari poffum, quid *ἄθλησις* hic fignificet.

Quia

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ, ὄντος κόμητος πραιτωρος, τοῦ ἐπίκλην Διπουνδιαρίου, δημοσίᾳ [1] ἐξαιτάθησαν οἱ εὑρεθέντες ἐν τῷ φόνῳ τοῦ ἐπισκόπου Κυζίκου, Ανδρέας, καὶ Ιωάννης, ὁ ἐπίκλην Δάνδαξ· καὶ [2] μετὰ τὴν ἐξαίτασιν, ἐπήρθησαν τὰς δύο αἱ δεξιαί. Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐγίνοντο σεισμοὶ συνεχεῖς.

Eodem tempore Dipundiaristo Comite Prætoris munus obeunte, de Cyziceni Epiſcopi cæde pro tribunali poſtulati ſunt Andreas, & Joannes, cognomine Dandax: qui criminis rei ex inquiſitione deprenſi manu uterque dextra truncati ſunt. Eodem tempore terræ tremores perpetim graſſabantur.

Μηνὶ Ιουνίῳ, Ινδικτιῶνι τῇ αὐτῇ, ἐγίνοντο βρονταὶ, καὶ ἀστραπαὶ φοβεραὶ πάνυ· ὥστε καὶ ἀνθρώπους καθεύδοντας ἐκ τῶν ἀστραπῶν βλαβῆναι. Εν αὐτοῖς δὲ τοῖς φόβοις καὶ τοῦ κίονος τοῦ ἐν τῷ Ξηρολόφῳ [3] ἀπεπλελώθη μέρος.

Menſe Junio, indictionis ejuſdem, fulgura cum tonitruis adeo tremenda extiterunt, ut etiam dormientes homines à coruſcationibus læderentur. Terroribus autem hiſce Columnæ etiam ejus pars, quæ in Xerolopho ſtetit, abrupta corruit.

Καὶ τῇ κη′ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ἰνδικτιῶνος δεκάτης, [4] τελευτᾷ ἡ Αὐγοῦστα Θεοδώρα.

Ejuſdem menſis XXVIII, Indict. X, Theodora Auguſta è vivis exceſſit.

Καὶ τῷ Ιουλίῳ μηνὶ, συμβολῆς

Menſe autem Julio, Factio-

Quia tamen aliquid utcunque dicendum erat, *Monaſterium*, meo licet periculo, reddidi. Fortaſſe enim ἄθλησις pro ἄσκησις hîc ponitur, uti frequenter; & ἄσκησις pro ἀσκητήριον, quod *Monaſterium* ſignat. Certe Apoſtolorum templum magnificum à Conſtantino M. extructum fuiſſe teſtes habemus multos, ex quibus Pet. Gyllius de Topogr. Conſtant. lib. 4. cap. 2. de eodem hæc habet. *Circa Templum* (hoc Auctoris noſtri περιτείχισμα eſſe ſuſpicor) *aula illuſtris erat in aerem purum & apertum patens, cujus porticus diſpcſitæ in quadrum circumdabant aream ſub dio expoſitam. Juxta porticus diſtendebantur regiæ ædes & balnea, &* ἀνακάμπτηρια, *aliaque permulta domicilia æditimorum, aliorumque miniſtrorum Templi commode ædificata.*

1. ἐξαιτάθησαν οἱ εὑρεθέντες] Scr. ἐξητάσθησαν.

2. μετὰ τὴν ἐξαίτασιν] Scr. ἐξέτασιν.

3. ἀπεπλελώθη μέρος] Vocabuli hujus, ἀπεπλελώθη ſenſum capere ex præcedentibus haud eſt difficile; originem non item. Anne ἀπεπτιλώθη ſcripſerit Auctor, πτίλωσις eſt, *Defluvium pilorum è ciliis*: Forte itaque metaphoram hîc, duriuſculam licet, habemus. Niſi quis, ἀπεπλώθη, legere mallet.

4. τελευτᾷ ἡ Αὐγοῦστα Θεοδώρα] Vigeſimus primus erat hic Juſtiniani annus, ut etiam teſtatur Procop. de bel. Goth. lib. 3. ἡ δὲ βασιλὶς Θεοδώρα νοσήσασα, ἐξ ἀνθρώπων ἠφάνιστο, ἐνιαυτοὺς ἕνα τε καὶ εἴκοσι τῇ βασιλείᾳ ἐπιβιώσασα. Victor tamen Turunenſis aſſerit eum obiiſſe poſt Conſulatum Baſilii anno IX, id eſt, Juſtiniani anno XXIV. Cedrenus tamen Theodoram non Junio menſe, ſed Julii die XI. mortuam eſſe tradit.

nis utriusque Partibus invicem concertantibus, ignes ædibus Pardi dictis injecti sunt; plurimis ædificiis incendio absumptis, hominibusque internecioni traditis.

Indictione XIII. Indorum Legatus, Elephantem secum ducens, Constantinopolim venit.

Eodem etiam tempore, Menæ Archiepiscopi, Vigiliique, Papæ Romani, nomina sacris diptychis expungebantur.

Mense Aprili conflictabantur in circo seditiosi, nullis interim Circensibus habitis; Multique utrinque occisi sunt.

Junii XXVIII, Indictionis ejusdem, S. Apostolorum ædis dedicatio Constantinopoli peragebatur; venerandis Andreæ, Lucæ, ac Timothei repositis ibi reliquiis; quas Episcopus Menas, curru vectus Imperatorio, illuc deportavit.

Eodem tempore Narses Cubicularius Romam versus missus est, ad bellum Gothis inferendum; qui post urbem à

γινομένης ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἐμπρησμὸς γέγονεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τῇ λεγομένῃ, τὰ Πάρδου· καὶ ἐκαύθησαν πολλὰ, καὶ ἔπεσαν φόνοι πολλοί.

Ινδικτιῶνος ιγ', πρεσβευτὴς Ινδῶν κατεπέμφθη, μετὰ καὶ ἐλέφαντος, ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ [1] περιῃρέθη τὸ ὄνομα Μηνᾶ, τοῦ ἀρχιεπισκόπου, ἐκ τῶν ἁγίων διπτύχων, καὶ τὸ ὄνομα Βιγιλίου, τοῦ Πάπα Ρώμης.

Μηνὶ Απριλλίῳ [2] ἐγένετο συμβολὴ δημωτικὴ ἐν τῷ Ιπποδρομίῳ, [3] μὴ ἀγομένου τοῦ Ιππικοῦ· καὶ πολλοὶ ἀπέθανον ἐξ ἀμφοτέρων.

Μηνὶ Ιουνίῳ κη', ἰνδικτιῶνι τῇ αὐτῇ, ἐγένετο τὰ ἐγκαίνια τῶν ἁγίων Αποστόλων, καὶ ἡ κατάθεσις τῶν τιμίων λειψάνων Ανδρέου, Λουκᾶ, καὶ Τιμοθέου ἐν Κωνσταντινουπόλει· καὶ διῆλθεν ὁ ἐπίσκοπος Μηνᾶς, μετὰ τῶν αὐτῶν ἁγίων λειψάνων καθήμενος ἐν ὀχήματι βασιλικῷ.

Εν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ κατεπέμφθη καὶ Ναρσῆς, ὁ κουβικουλάριος, ἐν Ρώμῃ, ἐπὶ τὸ πολεμῆσαι τοῖς Γότθοις· ὅτι, [4] μετὰ τὸ περιλαβεῖν Βελισα-

1. περιῃρέθη τὸ ὄνομα Μηνᾶ &c.] Hæc à Theophane aliter narrantur his verbis: καθυπεβιβάσθη τὸ ὄνομα Μηνᾶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως· καὶ προεβιβάσθη τὸ ὄνομα τοῦ Βιγιλίου προτασσομένου ἐν τοῖς διπτύχοις. Quæ sic vertit Anastasius: *Suppositum est nomen Mennæ Patriarchæ Constantinopolitani & Propositum est nomen Vigilii præcellens in Diptychis.*

2. ἐγένετο συμβολὴ δημωτικὴ] Scr. δημοτική.

3. μὴ ἀγομένου τοῦ Ιππικοῦ] Cedrenus habet, ἱππικοῦ γινομένου.

4. μετὰ τὸ περιλαβεῖν Βελισαρίου] Forte scribendum, παραλαβεῖν.

είον Ῥώμην, πάλιν παρελήφθη ὑπὸ τῶν Γότθων.

Μηνὶ Ἰουνίῳ κϛ', ἰνδικτιῶνι τῇ αὐτῇ, ἐδέχθη ὁ ἐπίσκοπος Ῥώμης, Βιγίλιος, ὑπὸ τοῦ βασιλέως· ἦν γὰρ ἀγανακτηθεὶς, [1] καὶ προσφυγίῳ χρησάμενος, εἰς τὸν ἅγιον Σέργιον, τοῖς ἐπίκλην τῶν Ορμοδίου.

Ἰνδικτιῶνος ιδ', ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ φοβερὸς, ἐν πάσῃ τῇ χώρᾳ τῆς Παλαιστίνης, ἔν τε Ἀραβίᾳ, καὶ ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Μεσοποταμίας, καὶ Ἀντιοχείας, καὶ Φοινίκης παραλίου, καὶ Λιβανισίας. Καὶ ἐν αὐτῷ τῷ φόβῳ ἔπαθον αἱ πόλεις, τοῦτ' ἔστι, Τύρος, Σιδὼν, Βηρυτὸς, Τρίπολις, [2] Βίβλος, Βότρυς, καὶ ἄλλων πόλεων μέρη. κατελήφθησαν δὲ ἐν αὐταῖς καὶ πλήθη ἀνθρώπων. Ἐν δὲ τῇ πόλει Βότρυος ἀπεσπάσθη ἀπὸ τοῦ παρακειμένου τῇ θαλάσσῃ ὄρους, [3] τοῦ ἐπίκλην Λιθοπροσώπου, μέρος, καὶ κατέπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπετέλεσε λιμένα· [4] ὡς δύνασθαι ὁρμεῖν ἐν τῷ λιμένι τοῦ ἀποσπασθέντος ὄρους πλοῖα παμμεγέθη, οὐκ εἶχε γὰρ ἡ αὐτὴ πόλις τὸ πάλαι λιμένα. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀπέστειλε χρήματα ἐν πάσαις ταῖς ἐπαρχίαις, καὶ ἀνήγειρε φανερὰ τῶν αὐτῶν πόλεων. Ἐν δὲ τῷ καιρῷ

Belisario recuperatam, eam rursus occupaverant.

Mensis Junii XXVI, Indictionis ejusdem, Imperator in gratiam cum Vigilio, Episcopo Romano, rediit: qui, quod Imperatorem sibi infensum habuerit, ad S. Sergium confugerat, Ormodiorum ibi in ædibus latitans.

Indictione XIV, terræ motus ingens, planeque tremendus, per Palæstinam omnem, Arabiam Mesopotamiam, Antiochiam, Phœniciam utramque, Maritimam, & Libanesiam, grassata est: cujus ab horrore Tyrus cum Sidone, Beritus, Tripolis, Byblus etiem, Botrysque, aliarum quoque urbium partes succussatæ corruerunt; compluribus insuper hominibus ruinarum molibus oppressis. Ad urbem vero Botrym, Montis mari imminentis, Lithoprosopi dicti, divulsa pars, & in mare deturbata, Portum effecit, navibus maximis recipiendis idoneum, cum antea urbs ea Portu caruisset. Cæterum Imperator pecuniis in Provincias singulas transmissis, plurimas ex his urbes instauravit. Durante autem hoc terræ motu, mare etiam in

1. καὶ προσφυγίῳ χρησάμενος] De hoc vide quæ Nicephorus habet Hist. Eccles. lib. 17. cap. 26.

2. Βίβλος] Scr. Βύβλος.

3. τοῦ ἐπίκλην Λιθοπροσώπου] Eadem omnino habes apud Cedrenum. Verum Pomponius Mela promontorium hoc, *Euprosopon*, vocare videtur, de situ Orb. lib. 1. cap. 12. *Ab ea ad promontorium* Euprosopon *duo sunt oppida, Byblos & Botrys.*

4. ὡς δύνασθαι ὁρμεῖν] Scr. ὁρμεῖν.

altum, ad Mille passus, recessit; navibus interim multis exinde pereuntibus; rursumque, jussu Divino, in pristinum alveum reversum est.

Mense Septembri, Indictionis xv, S. Irenes templum ad ulteriorem ripam in Justinianis positum, dedicatum est. Sanctas autem reliquias exportabant, magna ex Ecclesia, Patriarchæ duo, Menas Constantinopolitanus, & Apollinarius Alexandrinus; qui currui Imperatorio devecti, reliquias genibus suis compositas gestabant.

Eodem tempore portus, Secundianorum palatio vicinus, aquis exhaustis, repurgatus est.

Mense Augusto, Indict. xv, Menas, Archiepiscopus Constantinopolitanus, diem suum obiit; reliquiis ejus Magnæ Ecclesiæ juxta sacrum Altare repositis: cujus in locum Eutychius, Amasiæ Apocrisiarius, suffectus est.

Mense eodem Narses Cubicularius, Romanorum Exarchus, de victoria sua nuncium Româ misit: prælio enim cum Totila Gotho com-

ρῷ τοῦ σεισμοῦ ἔφυγε θάλασσα εἰς τὸ πέλαγος ἐπὶ μίλιον ἕν, καὶ ἀπώλοντο πλοῖα πολλά· καὶ πάλιν, τῇ τοῦ Θεοῦ κελεύσει, ἀπεκατέστη ἡ θάλασσα εἰς τὴν ἀρχαίαν κοίτην.

Μηνὶ Σεπτεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ιε', γέγονε τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγίας Εἰρήνης, [1] τῆς ὄσης πέραν ἐν Ιουστινιαναῖς· καὶ ἐξῆλθον τὰ ἅγια λείψανα ἐκ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, μετὰ καὶ τῶν δύο πατριαρχῶν, λέγω δὴ Μηνᾶ, τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ [2]Απολιναρίου, τοῦ Πάπα Αλεξανδρείας· καὶ ἐκάθηντο ἀμφότεροι ἐν τῷ βασιλικῷ ὀχήματι, κατέχοντες ἐν τοῖς γόνασιν αὐτῶν τὰ τίμια λείψανα.

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐξηντλήθη, καὶ ἐκαθαρίσθη ὁ λιμὴν, ὁ πλησίον τοῦ παλατίου Σεκουνδιανῶν.

Μηνὶ Αὐγούστῳ, ἰνδικτιῶνος ιε', τελευτᾷ Μηνᾶς, ὁ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως· καὶ κειμένου τοῦ λειψάνου εἰς τὸ ἅγιον θυσιαστήριον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας γέγονε πατριάρχης Εὐτύχιος, ὁ ἀποκρισιάριος Αμασείας.

Καὶ τῷ αὐτῷ μηνὶ ἐπινίκια ἦλθον ἀπὸ Ρώμης, ἀπὸ Ναρσοῦ τοῦ κουβικουλαρίου, καὶ ἐξάρχου Ρωμαίων. Συμβαλόντος γὰρ αὐτοῦ πόλεμον μετὰ

1. τῆς ὄσης πέραν ἐν Ιουστινιαναῖς] Suburbia hæc litore Constantinopoli adverso sita, Συχαὶ olim dicta sunt. Stephan. de urb. Συκαὶ, πόλις ἀντικρὺ τῆς νέας Ρώμης, ἡ καθ' ἡμᾶς Ιουστινιαναὶ προσαγορευθεῖσαι. Procopio tamen, Ιουστινιαναὶ, vocantur, de Ædif. Justin. lib. 1. nisi error Librarii sit. Hodie, *Galata*, vocatur hoc oppidum: de quo vide Pet. Gyllium de Topogr. Constant. lib. 4. cap. 10.

2. Απολιναρίου] Scr. Απολλιναρίου.

Τότιλα, ῥηγὸς τῶν Γότθων. [1] κατὰ κράτος γὰρ νικήσας τὸν πόλεμον, καὶ αὐτὸν κατέσφαξε· καὶ ἐπέμφθη τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἡμαγμένα ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Μηνὶ Μαρτίῳ, ἰνδικτιῶνος α', ἐγένετο διαστροφὴ τοῦ κέρματος· καὶ ἐκ τῶν πτωχῶν στάσεως γενομένης, καὶ θορύβου, ἀνηνέχθη τῷ αὐτῷ βασιλεῖ· καὶ ἐκέλευσε τὴν κατάστασιν τοῦ κέρματος κρατῆσαι, κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἔθος.

Ἐν δὲ τῷ Αὐγούστῳ μηνὶ, τῆς δευτέρας ἰνδικτιῶνος, ἐγένετο σεισμὸς φοβερὸς, ὥστε παθεῖν οἴκους πολλοὺς, καὶ λουτρὰ, καὶ ἐκκλησίας, καὶ μέρη τῶν τειχέων παθεῖν ἐν Βυζαντίῳ. Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ φόβῳ ἔπεσεν ἡ λόγχη, ἣν ἐκράτει τὸ ἄγαλμα, τὸ ἐν τῷ φόρῳ Κωνσταντίνου, [2] καὶ κατεπάρη ἐν τῇ γῇ ἐπὶ πήχεις τρεῖς. Ἐν δὲ τοῖς συμπτώμασι, πολλοὶ συνελήφθησαν. Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ φόβῳ καὶ ἄλλαι πόλεις ἔπαθον, ἐν οἷς καὶ [3] Νικομηδείας μέρος καταπεσεῖν. Ἐν δὲ τοῖς συμπτώμασι πολλοὶ συνελήφθησαν. Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ φόβῳ καὶ ἄλλαι πόλεις ἔπαθον, ἐν οἷς καὶ Νικομηδείας μέρος καταπεσεῖν· ἐκ δὲ τῶν συμπτωμάτων Νικομηδείας, καὶ μεθ' ἡμέρας, τινὲς ζῶντες ἀνηνέχθησαν. ἐπεκράτησε δὲ ὁ αὐτὸς σεισμὸς ἡμέρας μ'.

Μηνὶ Ἰουλίῳ, ἰνδικτιῶνος δ', στασιάσαντες οἱ Σαμαρεῖται, καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, ἐν Καισαρείᾳ Παλαιστίνης, ποιήσαντες τὸ ἓν εἰς ἀλλήλους, ὡς

miſſo, Narſes ſuperior factus eum occidit, veſteſque ejus cruentatas Conſtantinopolim tranſmiſit.

Menſe Martio, Indictionis I, commotio ab infimæ ſortis hominibus, ob nummum diminutum, coorta eſt: qua re ad Imperatorem delata, nummum valorem ſuum priſtinum obtinere juſſit.

Menſe Auguſto, Indictionis II, terræ motus horrendus extitit, à quo ædificia quampluríma, Balnea etiam, & Eccleſiæ, Byzantini quoque muri pars, concuſſa corruerunt; Cujus etiam vi Lancea illa, quam ſtatua in foro Conſtantini poſita geſtabat, deturbata, ad tres cubitos in terram penetravit. Corruentium autem ædificiorum à ruinis Mortalium plurimi perierunt. Eandem Conſternationem ſenſerunt urbes inſuper aliæ; quas inter Nicomediæ quoque pars delapſa eſt: cujus etiam ruderibus obruti nonnulli, diebus aliquot, vivi effodiebantur. Invaluit autem terræ motus iſte per. XL. dies.

Menſe Julio, Indictionis IV, Samaritæ Judæique in Cæſarea Palæſtinæ, inter ſe conſpirati, ſeditionem moliti ſunt; & Fa-

1. κατὰ κράτος γὰρ νικήσας] γὰρ redundat.

2. καὶ κατεπάρη ἐν τῇ γῇ] κατεπάρη aor. 2. Paſſivæ vocis eſt à verbo πείρω: ideoque huic loco nullo modo convenire poteſt. Forte itaque legendum, κατέπειρε, *penetravit*: hoc enim Auctor dicere voluit.

3. Νικομηδείας μέρος καταπεσεῖν] συνέβη, aut quid tale, deeſſe videtur.

ctionum conflictus præ se ferentis, Christianos Cæsarienses una adorti sunt, plurimosque interfecerunt, Ecclesiis etiam eorum direptis. Quin Stephanum quoque, urbis Præfectum, qui Christianis advenerat suppetias, adorti, in Prætorio occiderunt; bonis etiam ejus ereptis omnibus. Uxor itaque ejus Constantinopolim petens, quod à Samaritis patratum fuerat, Imperatori detulit: qui super his indignatus, Amantio, Orientis Comiti, negotium dedit, uti re certius explorata, Stephani cædem ab iis exigeret. Amantius itaque Mandatis Imperatoriis acceptis, Cæsariam profectus est; & perquisitos ibi cædis auctores ubi invenerat, hos in furcam egit, his capita, illis dextras amputavit; quosdam etiam bonorum publicatione multavit. Metus inde ingens Cæsariensibus, totique adeo Orienti, incussus est.

Mense Decembri, Indictionis ejusdem, pestis diversas Imperii per urbes grassata est.

Mense Maio, Indictionis ejusdem, panis penuria laboravit Constantinopolis; & ad dimensum modicum reducebantur homines. Natalitiis autem agitatis, interim dum

ἐν τάξει μερικῶν, ἐπῆλθον τοῖς χριστιανοῖς τῆς αὐτῆς πόλεως, καὶ πολλοὺς κατέσφαξαν τῶν χριστιανῶν. Ἐπῆλθον δὲ, καὶ ἐπόρθησαν τὰς ἐκκλησίας. καὶ τοῦ ἄρχοντος τῆς αὐτῆς πόλεως ἐξελθόντος πρὸς βοήθειαν τῶν χριστιανῶν, ἐπῆλθον οἱ αὐτοὶ Σαμαρεῖται, κἀκεῖνον κατέσφαξαν ἐν τῷ πραιτωρίῳ, καὶ τὰ πράγματα αὐτοῦ πάντα καθήρπασαν. Ἡ δὲ γυνὴ τοῦ αὐτοῦ ἄρχοντος Στεφάνου, ἀνελθοῦσα ἐν Κωνσταντινουπόλει, προσῆλθε τῷ αὐτῷ βασιλεῖ. Καὶ ἀκούσας ὁ βασιλεὺς τὰ γεγονότα ὑπὸ τῶν Σαμαρειτῶν, καὶ θυμωθεὶς, ἐκέλευσε τῷ ὄντι τότε ἄρχοντι τῆς ἀνατολῆς, Ἀμαντίῳ, ἐκζητῆσαι τὰ γενόμενα, καὶ τὸν φόνον τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου. Ὅστις Ἀμάντιος δεξάμενος ἀποκρίσεις βασιλικὰς, καὶ ἀπελθὼν ἐν Καισαρείᾳ, καὶ ἀναζητήσας τοὺς πεποιηκότας τοὺς φόνους, καὶ εὑρὼν, [1] τοὺς μὲν ἐφούρκισε, ἑτέρους δὲ ἀπεκεφάλισε, καὶ ἄλλους ἐδεξιοκόπησε, καὶ τινὰς ἐδήμευσε· καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐν τῇ πόλει Καισαρείας, καὶ ἐν τοῖς ἀνατολικοῖς μέρεσι.

Μηνὶ Δεκεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνι τῇ αὐτῇ, ἐγένετο θνῆσις ἀνθρώπων ἐν διαφόροις πόλεσι.

Μηνὶ Μαΐου, τῆς αὐτῆς ἰνδικτιῶνος, ἐγένετο σπάνις ἄρτου ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ πρὸς μὲν ὀλίγον ἐστενώθησαν οἱ ἄνθρωποι. Καὶ ἔκραξαν τῷ αὐτῷ βασιλεῖ, [2] ἐν Γενεθλίῳ,

1. τοὺς μὲν ἐφούρκισε] Cedren. habet, ἐφούλκισε. Vide quæ de hoc vocabulo supra notavimus; ad pag. 427.

2. ἐν Γενεθλίῳ] De urbis Natalitiis loquitur, quæ quotannis Maii XI, jam olim à Constantini M. temporibus, celebrari solita sunt. Vide supra lib. 13.

συνθεωροῦντος

συνθεωροῦντος τῷ αὐτῷ βασιλεῖ πρεσβευτοῦ Περσῶν· καὶ ἀγανακτήσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, κελεύει Μουσωνίῳ, τῷ ὄντι ἐπάρχῳ πόλεως, καὶ κατεσχέθησαν ἐκ τοῦ Βενέτου μέρους, καὶ ἐκολάσθησάν τινες τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν. Κατέσχε δὲ ἡ αὐτὴ σπάνις τοῦ ἄρτου ἐπὶ μῆνας τρεῖς. Καὶ μετ᾽ ὀλίγας ἡμέρας ἐγένοντο ἀστραπαὶ, καὶ βρονταὶ φοβεραὶ, ἐν διαφόροις πόλεσιν, ὥστε καὶ πολλοὺς βλαβῆναι.

Μηνὶ Νοεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ε′, ἐφάνη πῦρ ἐν τῷ οὐρανῷ, ὡς εἶδος λόγχης, ἀπὸ τῶν ἀνατολικῶν μερῶν ἐκτεταμένον ἕως δυσμῶν.

Μηνὶ Απριλλίῳ, ἰνδικτιῶνι τῇ αὐτῇ γέγονε σεισμὸς φοβερὸς, καὶ ἀβλαβής.

Μηνὶ Δεκεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ς′, γέγονεν ἕτερος σεισμὸς, ἐν μεσονυκτίῳ, φοβερὸς πάνυ· ὥστε παθεῖν τὰ δύο τείχη Κωνσταντινουπόλεως, τό, τε παλαιὸν, τὸ γενόμενον ὑπὸ Κωνσταντίνου, καὶ τὸ κτισθὲν ὑπὸ Θεοδοσίου, καὶ ἐκκλησιῶν δὲ μέρη κατέπεσον· ἐξαιρέτως δὲ, [1] τὰ ἐπέκεινα τοῦ Εβδόμου· καὶ ὁ κίων δὲ, ὢν ἐν Σεκουνδιαναῖς, σὺν τῇ στήλῃ, κατηνέχθη· [2] τοῦ δὲ Ριγίου πάνυ πολλὰ

Circenſia, una cum Perſarum Legato, ſpectaret Imperator, eum de his interpellavit populus. Quod indigne ferens Imperator, Muſonium urbis Præfectum juſſit, uti murmurantes compeſceret; qui primariis Venetæ Factionis nonnullis comprenſis, ab iis pœnas exegit. Cæterum iſta panis penuria per tres menſes ingraveſcebat. Paucis vero poſt diebus fulgura tonitruaque horrenda, diverſis in locis contigerunt; à quibus etiam multi lædebantur.

Menſe Novembri, Indictionis v, ignis in cœlo apparuit, qui haſtæ ad inſtar, ab Oriente ad Occidentem porrectus, elongabatur.

Menſe Aprili, Indictionis ejuſdem, terræmotus horrendus, ſed innoxius, extitit.

Menſe Decembri, Indictionis vi, terræ motus alter, plane tremendus, nocte media ingruebat; quem utraque Conſtantinopolis mœnia ſenſerunt, tam vetera Conſtantini, quam quæ à Theodoſio extructa ſunt. Quin Eccleſiarum quoque partes disjectæ ſunt: cum primis vero, quæ ultra Hebdomum ſita erant ædificia, corruerunt. Columna etiam in Secundianis poſita una cum ſtatua ſuperimpoſita, Regii

1. τὰ ἐπέκεινα τοῦ Εβδόμου] Εβδομον Suburbium erat Conſtantinopolitanum, ſeptimo ab urbe lapide diſſitum: uti jamjam monuerunt viri docti, ex Procopio, aliiſque.

2. τοῦ δὲ Ριγίου πάνυ πολλὰ] Scr. Ρηγίου, uti habet Cedrenus. Procop. de Ædific. Juſtin. l. 4. τοῦ δὲ Ρηγίου ἐπέκεινα πόλις ἐστὶ που; Αθύρας ὄνομα. Stephan de Urb. Ρήγιον, πόλις Ελλάδος.

item pars magna ceciderunt. Homines etiam plurimi ruinis obruti ſunt; quorum tamen nonnulli, aliquot poſt diebus, vivi extracti ſunt. Quin & ab eodem terræ motu aliarum quoque remotarum urbium ædificia quamplurima corruerunt. Invaluit autem tremenda illa conſternatio diebus x; hominibus interim, quorum hæc animos aliquandiu pupugerunt, litaniis, & ſupplicationibus in Eccleſia invigilantibus. Cæterum Imperator Juſtinianus Diadema ſuum per xxx dies non geſtavit.

Iiſdem temporibus Abares, Hunnorum gens quædam peregrina, Conſtantinopolim venerunt.

Hoc tempore etiam Epiſcopus Cæſarienſis in Cappadocia Byzantii obiit; cujus in locum ſuffectus eſt Theocritus.

Menſe Februario, Indictionis VI, lues Conſtantinopoli graſſata eſt, hominibus à bubonibus pereuntibus. Vigente vero hac calamitate confinia

κατέπεσον. Πολλοὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς συμπλώμασι· τινὲς δὲ καὶ μεθ' ἡμέρας, ἐκ τῶν καταληφθέντων ὑπὸ τῶν συμπλωμάτων, διεσώθησαν. Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ φόβῳ, καὶ ἐν ταῖς ἔξω πόλεσι, πολλοὶ τόποι πεπλώκασιν. Ἡ δὲ αὐτὴ φοβερὰ ἀπειλὴ ἐπεκράτησεν ἐπὶ ἡμέρας δέκα· καὶ πρὸς ὀλίγον κατενύγησαν οἱ ἄνθρωποι, λιταῖς, καὶ δεήσεσι προσκαρτεροῦντες ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς οὐκ ἐφόρεσε στέμμα, ἐπὶ ἡμέρας τριάκοντα.

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ εἰσῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔθνος Οὔννων παράξενον, [1] τῶν λεγομένων, Ἀβάρων.

Ἐν αὐταῖς δὲ ταῖς ἡμέραις τελευτᾷ ὁ ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας ἐν Βυζαντίῳ· καὶ ἐγένετο, ἀντ' αὐτοῦ, Θεόκριτος.

Μηνὶ φεβρουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος ς', γέγονε [2] θνῆσις ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπὸ βουβόνων. Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ φόβῳ [3] τὰ μεθόδια πάντα κραβ-βάτους

---

1. τῶν λεγομένων Ἀβάρων] De Abaribus, ſive Avaribus hiſce, eorumque origine, vide Nicephor. Hiſt. Eccleſ. lib. 18. cap. 30.

2. θνῆσις ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπὸ βουβόνων] De morbo hoc peſtilente, qui per LII, annorum ſpatium per orbem univerſum graſſata eſt, vide Evagrium, lib. 4. cap. 28. & Procop. de Bell. Perſic. lib. 2. quorum uterque exactiſſimam ejus deſcriptionem tibi exhibet.

3. τὰ μεθόδια πάντα κραββάτους ἀργυροῦς ἐποίησαν] locus iſte peſſime corruptus eſt: neque, ut nunc ſe habet, ſenſus exinde commodus ullus elici poteſt. Pro μεθόδια itaque, μεθόρια· & pro ἀργυροῦς, ἀργοὺς, legendum omnino judico. Certe durante hac lue adeo numeroſa erat morientium multitudo, ut ad cadavera efferenda ſandapilis non ſufficientibus, Imperator mille alias fieri curaverit: Neque hæ tamen mortuis ſepeliendis ſatis fuerunt, uti teſtatur Cedrenus in Juſtiniano. τῷ δὲ φεβρουαρίῳ μηνὶ γέγονε θνῆσις ἀνθρώπων, καὶ μάλιστα τῶν νέων, ἐν Κωνσταντινουπόλει

βάτους ἀργυροῦς ἐποίησε. Ἐπεκράτησε δὲ ἡ αὐτὴ φοβερὰ τοῦ Θεοῦ ἀπειλὴ ἐπὶ μῆνας ἕξ.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ, [1] φιλοκαλλουμένου τοῦ τρούλλου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ([2] ῥήξας γὰρ ἦν εἰς φανεροὺς τόπους, ἐκ τῶν γεγονότων, κατὰ φιλανθρωπίαν Θεοῦ, φόβων·) αἰφνιδίως, [3] ἐργαζομένων τῶν Ἰσαύρων, ἔπεσε τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς προσυποστολῆς, καὶ συνέτριψε τὸ κιβώριον, σὺν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ. Κατηνέχθη δὲ καὶ τὸ λοιπὸν μέρος τὸ ἀπομεῖναν, καὶ αὐτὰ τὰ εἰλήματα· ἐκτίσθη δὲ ὁ αὐτὸς τροῦλλος, ὑψωθεὶς ἐπὶ πόδας εἴκοσι.

Μηνὶ Μαρτίῳ, ἰνδικτιῶνος ζ', [4] ἐπανέστησαν οἱ Οὖννοι, καὶ οἱ Σκλάβοι, τῇ Θρᾴκῃ· καὶ πολεμήσαντες, πολλοὺς ἀπέκτειναν, καί τινας ἐπραίδευσαν· τὸν δὲ υἱὸν Βάκχου, Σέργιον, τὸν στρατηλάτην, καὶ Ἔδερμαν,

omnia ſandapilas vacantes fecerunt. Invaluit autem tremenda hæc Dei minitatio per menſes ſex.

Eodem tempore, cum magnæ Eccleſiæ Trulla, quæ ex prioribus à Deo miſericordi immiſſis terroribus, pluribus in locis perrupta fuerat inſtauraretur; fornicis pars orientalis, interim dum Iſauri in hoc opere eſſent, derepente collapſa eſt, & caſu ſuo Ciborium, ſanctamque Menſam contrivit. Cæterum parte ejus ſuperſtite tectoque toto demolitis, Juſtinianus eam de integro excitavit, & xx pedibus altiorem fecit.

Menſe Martio, Indictionis VII, Hunni, Sclavique Thraciam invaſerunt: belloque incolas petentes, plurimos neci dederunt; nonnullos etiam expilarunt. Quin Sergium quoque, Bacchi filium, militum

---

σταντινουπόλει, ὥστε μένειν ἀτάφους τοὺς ἀποθνήσκοντας ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς, διὰ τὸ μὴ ἐξαρκεῖν τοὺς κραββάτους τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ τῶν διακονῶν οἴκων, πρὸς τὸ ἐκφέρειν τοὺς τελευτῶντας· ὅθεν ποιήσας ὁ βασιλεὺς ἕτερα κραββάτια χίλια, καὶ μηδὲ οὕτως ἐξαρκούντων ἁμάξας προσέταξε πλείστας εὐτρεπισθῆναι, καὶ ἄλογα δέδωκε μυρία πρὸς τὸ ἐκφέρειν τοὺς νεκρούς. &c.

1. φιλοκαλλουμένου τοῦ τρούλλου] Scr. φιλοκαλουμένου, uti habet Cedrenus. De Trullo vero, & Ciborio, vide quæ doctiſſimus Jac. Goar. ad hunc locum apud Cedrenum annotavit.

2. ῥήξας γὰρ ἦν] Omnino legendum, διερρηγμένος, uti habet Cedrenus.

3. ἐργαζομένων τῶν Ἰσαύρων] Iſauros ædificationibus exercitatiſſimos fuiſſe colligere licet ex Procopio de Bell. Goth. l. 2. Ἐν τούτῳ δὲ Βελισάριος Ἰσαύρους πέντε, τοὺς ἐς τὰς οἰκοδομίας ἐμπείρους, ξύν τε πελέκεσι καὶ ἄλλοις ὀργάνοις εἰς λίθων ἐκτομὰς ἐπιτηδείους, εἰς τὴν δεξαμενὴν ἀσπίδων πλήθει κρυπτομένους ἐσήγαγε.

4. ἐπανέστησαν οἱ Οὖννοι, καὶ οἱ Σκλάβοι τῇ Θρᾴκῃ] Cedrenus habet, οἱ Οὖννοι, οἱ καὶ Σκλαβῖνοι &c. ac ſi eadem gens eſſet. Eos tamen diſtinguit Procopius de Bell. Goth. l. 1. καὶ αὐτῶν οἱ πλεῖστοι Οὖννοί τε ἦσαν, καὶ Σκλαβηνοί, καὶ Ἄνται, οἳ ὑπὲρ ποταμὸν Ἴστρον οὐ μακρὰν τῆς ἐκείνης ὄχθης ἵδρυνται). De hac Barbarorum in Thraciam irruptione vide quæ Agathias literis prodidit lib. 5.

Magiſtrum, Edermamque, Calopodii filium natu majorem, ſpoliatos, etiam captivos abduxerunt. Conſtantinopolim quoque, per diſrupta murorum in quæ inciderant loca, intrantes; aduſque S. Stratoni * penetrarunt. * * * * * * Orthodoxam fidem.

Menſe Maio Zemarchus, Expræfectus, & Curator Domus Auguſtæ Placidiæ, exauctoratus eſt, Theodoro Nicomedienſi in locum ejus ſuffecto.

Menſis ejuſdem XIII, non autem die ſolito, Genethlia celebrata ſunt: quibus peractis, recedentibus Praſinis, porticumque Moſchianorum pertranſeuntibus, cum Appianorum ex Domeſticis nonnulli ex improviſo contumeliis eos afficerent, Veneti protinus & ipſi Praſinos adorti ſunt; pluribuſque etiam in locis à Partibus conflictum eſt. Veneti autem, à Sycis trajecto ſinu, Repoſitoriis maritimis ignes injicere cœperunt, eadem comburendi animo: quos ſi quis extinguere tentabat, à Venetis ſpiculis petebatur: quibus & ipſi officinatores opem etiam ſuam ſubinde ſuppeditaruut. Quin & ad con certationem uſque proruentes, Andreæ quas vocant ædes ad

μειζότερον Καλοποδίου, ἐπραίδευσαν, λαβόντες αὐτοὺς αἰχμαλώτους. [1] εὗρον δὲ τοῦ τείχους Κωνσταντινουπόλεως τόπους καταπεπτωκότας, κἀκεῖθεν εἰσελθόντες, κατέδραμον ἕως τοῦ ἁγίου Στρατονί * * * * * * τὴν ὀρθόδοξον πίστιν.

Μηνὶ Μαΐῳ [2] ἀπεζώσθη Ζήμαρχος, ὁ ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ κουράτωρ τοῦ δεσποτικοῦ οἴκου τῆς Πλακιδίας· καὶ γέγονεν ἀντ' αὐτοῦ Θεόδωρος, ὁ ἐπίκλην Νικομηδεύς.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ οὐκ ἤχθη τὸ Γενέθλιον, τὸ ἐξ ἔθους ἐπιτελούμενον· ἀλλ' ἤχθη τῇ τρεισκαιδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός. Καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Ἱπποδρομίου, ἀναχωρούντων τῶν Πρασίνων, καὶ κατερχομένων τὸ ἔμβολον τοῦ Μοσχιανοῦ μετὰ παραφυλακῆς, ἐξαίφνης ὑβρισθέντες οἱ αὐτοὶ Πράσινοι, ἔκ τινων τῶν τῆς οἰκίας τῆς λεγομένης τοῦ Ἀππίωνος, ἐπέβησαν τοῖς Πρασίνοις οἱ τοῦ Βενέτου μέρους, καὶ ἐγένετο συμβολὴ ἐν διαφόροις τόποις. Καὶ περάσαντες οἱ Βένετοι ἀπὸ Συκῶν, ἤρξαντο βάλλειν πῦρ, καὶ καίειν τὰς παραθαλασσίους ἀποθήκας· καὶ εἰ ἐπεχείρησέ τις τοῦ σβέσαι, ἐτοξεύετο ἐκ τῶν τοῦ Βενέτου μέρους. εἶχον γὰρ τὸ αὐτῶν ἐργαστηριακῶν διαφόρους ἀμοιβάς. Καὶ τῇ ἔρειδι συναχθέντες, ἔκαυσαν τὴν οἰκίαν τὴν

---

1. εὗρον δὲ τοῦ τείχους Κωνσταντινουπόλεως τόπους] Cedrenus habet, τοῦ Ἀναστασιακοῦ τείχους; rectius: per muri longi enim, ab Anaſtaſio Imp. extructi, ruinas vetuſtate, negligentiaque factas, viam invenerunt.

2. ἀπεζώσθη Ζήμαρχος] Ζιμαρχὸς hic Procopio dictus eſt; Hiſt. Arcan. Fuit autem Juſtini ſenioris commilito.

λεγομένην

λεγομένῳ τοῦ Ἀνδρέου, τοῦ ὄντος ἐν τῷ νεωρείῳ· ὁμοίως δὲ [1] συνέβαλον καὶ ἐν τῇ Μέσῃ· κἀκεῖσε ἔβαλον πῦρ εἰς τὴν οἰκίαν τὴν λεγομένην τοῦ Βαρσυμίου, τότε διανύοντος τοῦ τῶν ἐπάρχων ἀρχήν· καὶ ἐκαύθη ἕως τοῦ χαλκοῦ Τετραπύλου, καὶ ὁ ἄντικρυς ἔμβολος· καὶ ἐπεκράτησεν ἡ μάχη ἡμέρας δύο. Καὶ ἐξελθόντος τοῦ κόμητος τῶν ἐξκουβιτόρων Μαρίνου, μετὰ πολλῆς βοηθείας στρατιωτικῆς, καὶ Ἰουστίνου, [2] τοῦ ἐνδοξατάτου Κουροπαλάτου, μόλις ἠδυνήθησαν καταπαῦσαι τὰ ἀμφότερα μέρη.

Τῷ δὲ αὐτῷ χρόνῳ, ἐπάρχου πόλεως ὄντος Γεροντίου, ἐμπρησμοὶ πολλοὶ γεγόνασιν ἐν διαφόροις μέρεσι Κωνσταντινουπόλεως. καὶ γενομένης κατοχῆς, ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν πολλοὶ μὲν ἐσωφρονίσθησαν, τινὲς δὲ καὶ ἀπετμήθησαν· καὶ ἐπεκράτησεν ἡ αὐτὴ κατοχὴ ἐπὶ ἡμέρας ἑβδομήκοντα.

Μηνὶ Ἰουνίῳ, ἰνδικτιῶνι τῇ αὐτῇ, [3] συσχεθέντες Ἕλληνες περιεβωμίσθησαν καὶ τὰ βιβλία αὐτῶν κατε-

Navale ſitas, combuſſerunt. In foro etiam pugna commiſſa, flammas ibi in Barſumii, tunc temporis Præfecti, domum conjecerunt: quæ una eum oppoſita porticu, æreum aduſque Tetrapylum conflagravit. Conflictatione autem hac per biduum invaleſcente, Marinus, Excubitorum Comes, Juſtinuſque, Illuſtriſſimus Curopalata numeroſo militum ſatellitio ſtipati, univerſas Factiones emiſſi, vix tandem compeſcere potuerunt.

Eodem tempore, Gerontio urbis Præfecturam gerente, diverſa per Conſtantinopolim loca conflagrarunt. Ex utraque autem Factione ſeditioſis comprehenſis, plurimi eorum pœnas dederunt; nonnullis etiam capite multatis. Duravit autem Inquiſitio hæc per dies ſeptuaginta.

Menſe Junio, Indictionis ejuſdem, comprehenſi ex Græcis nonnullis per urbem publice circumferebantur: quin

---

1. συνέβαλον καὶ ἐν τῇ Μέσῃ] Μέση, *Forum* eſt ut ex Gloſſis Græco-barbaris notat Jo. Meurſius. ἀγορά, ἡ μέση. & deinde, εἰς τὴν μέσην, ἢ ἀγοράν, ἢ φόρον. Ita autem dictum vult ille, quia plerumque in medio urbium ſitum erat. Verum cum plura Conſtantinopoli Fora fuerint, quodnam ex illis hic intelligit Auctor? Anne Theodoſii, ſive Tauri Forum? Huic enim vicinum erat Æreum Tetrapylum. De his vide Pet. Gyllium, de Topogr. Conſtantinop, lib. 3. cap. 6.

2. τοῦ ἐνδοξατάτου] Scr. ἐνδοξοτάτου. Κουροπαλάτης erat, qui Palatii curam ſibi commiſſam habuit. A Latinis, *Cura Palatii*, dictus eſt: unde factum, Κουροπαλάτη. Juſtinus vero iſte Curopalata, Juſtiniani Imp. à Sorore nepos erat; qui etiam eidem in Imperio ſucceſſit.

3. συσχεθέντες Ἕλληνες περιεβωμίσθησαν] Lego, περιεπομπεύθησαν. Vide quæ de hac voce ſupra notavimus, haud procul hujus libri 18. initio.

&

& libri eorum Deorumque ſceleſtorum ſimulachra, & Imagunculæ in Cynegio concremabantur.

Menſe eodem Papæ Romani Synodica allata ſunt.

Eodem menſe, commiſſo Partium in Cyzico certamine, plurimi utrinque ceciderunt; ædificiis, quoque nonnullis, inter velitationem illam, demolitis.

Menſe Auguſto, Indictionis X, dedicatum eſt templum S. Theodoræ Martyris, prope pontem ſitum. Ex juſſu autem ipſius Imperatoris, Argentorii officinas aperientes, vaſa ſua expoſuerunt, luminaque per urbem plurima accenſa ſunt.

Octobri menſe, Indict. XI, inter Venetos Conſtantinopoli orta eſt commotio: qui in partes diſtracti, in Pittaciis inter ſe conflictabantur: diſtrictiſque gladiis, Clericus

καύθη ἐν τῷ Κυνηγίῳ, καὶ [1] εἰκόνες τῶν μυσερῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ ἀγάλματα.

Καὶ τῷ αὐτῷ μηνὶ ἠνέχθησαν [2] τὰ συνοδικὰ τοῦ Πάπα Ῥωμης.

Καὶ τῷ αὐτῷ μηνὶ συνήφθη δημοτικὴ μάχη ἐν Κυζίκῳ, ὥστε πολλοὺς πεσεῖν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ μάχῃ καί τινα τῶν ἐκεῖσε κατεστράφη.

Μηνὶ Αὐγούστῳ, ἰνδικτιῶνος δεκάτης, ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγίας μάρτυρος Θεοδώρας, τῆς οὔσης [3] πλησίον τῆς γεφύρης. Κατὰ κέλευσιν δὲ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως, [4] καὶ πρόβλησις ἐκ τῶν ἀργυροπρατῶν, καὶ φῶτα πάμπολλα ἐγένετο.

Μηνὶ Ὀκτωβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ιά, διμερὲς γέγονεν ἐκ τῶν Βενέτων ἐν Βυζαντίῳ· καὶ γενομένης συμβολῆς πρὸς ἀλλήλους, [5] ἐν τοῖς ἐπίκλην Πιττακίοις, ξιφῶν συρέντων,

1. εἰκόνες τῶν μυσερῶν θεῶν] Scr. μυσαρῶν.

2. τὰ συνοδικὰ τοῦ Πάπα Ῥώμης] De Synodicis, ſive Synodalibus Epiſtolis, vide Bernardum Ferrarium de antiquo Eccleſiaſticar. Epiſtolar. genere.

3. πλησίον τῆς γεφύρης] Scr. γεφύρας.

4. καὶ πρόβλησις ἐκ τῶν ἀργυροπρατῶν, καὶ φῶτα πάμπολλα ἐγένετο] Hujus rei occaſionem narrat Cedrenus ad annum Juſtiniani Imp. XXXIV, his verbis ἐφημίσθη ἐν τῇ πόλει, ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐτελεύτησε, διὰ τὸ κεφαλαλγεῖν, καὶ μηδένα θεωρεῖν· καὶ ἦν ταραχὴ, καὶ ἁρπαγαὶ εἴς τε τοὺς προβολὰς, καὶ τὰ μαγκιπεῖα. καὶ περὶ ὥραν θ', προσέταξε τῷ ἐπάρχῳ, καὶ ἀνῆψε φῶτα εἰς ὅλην τὴν πόλιν, ὅτι ὑγιαίνει ὁ βασιλεὺς, καὶ συνεστάλη τὰ τῆς ταραχῆς.

5. ἐν τοῖς ἐπίκλην Πιττακίοις] Locus quidam erat Conſtantinopoleos, cujus ſemel atque iterum meminit etiam Cedrenus: ita fortaſſis dictus, quod Tabulæ Scriptoriæ ibi vænum expoſitæ fuerint. Πιττάκιον enim Tabula eſt, è fuſili pice ad exarandum confecta. Pro Tabula etiam ſimpliciter quandoque ſumitur. Auctor Lexici Græcolat. vet. *Brevem* interpretatur. Πιττάκιον *Pittacium, Brevis.*

ἀπεχειρίσθη

ἐπεχείρηθη κληρικὸς, ὡς μάχεται, υἱὸς ὢν Ἰωάννου Κομενταρισίου, [1] τὸ ἐπίκλην Γύλου.

Μηνὶ Νοεμβρίῳ πολλὴ ἀβροχία ἐγένετο ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὡς καὶ πολλὰς μάχας γενέσθαι ἐν τοῖς ὑδρίοις, καὶ βορεῖς δὲ πολλοὺς φυσῆσαι. ἀπὸ γὰρ τῆς ἀρχῆς τοῦ Αὐγούστου μηνὸς, οὐκ ἐφύσησε νότος, [2] καὶ ὁ τρίτος δὲ στόλος τῶν πλοίων οὐκ εἰσῆλθεν. [3] ὥστε καὶ λιτανείους Εὐτύχιον τὸν πατριάρχην ἐπιτρέψαι γενέσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ.

Καὶ τῷ αὐτῷ μηνὶ ἐπινίκια ἦλθον ἀπὸ Ῥώμης, ἀπὸ Ναρσοῦ, τοῦ πατρικίου, ὡς ὅτι παρέλαβε πόλεις ὀχυρὰς τῶν Γότθων, τοῦτ' ἔστι, [4] Βεροίαν, καὶ Βρίνκας. Ἔπεμψε καὶ τὰς τῶν αὐτῶν πόλεων κλεῖς, μετὰ καὶ τῶν λαφύρων.

Μηνὶ Νοεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ια', ἐμελετήθη δόλον τινὲς κατὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, τοῦ φονεῦσαι αὐτὸν, ὡς κάθηται ἐν τῷ παλατίῳ. Ἐν [5] ἑσπέρας δὲ τὴν σκέ-

quidam, Joannis Commentariensis, cognomine Gyli, filius, manibus inter pugnandum truncatus eſt.

Menſe Novembri ingenti imbrium defectu laboravit Conſtantinopolis, adeo ut ſæpiuſcule pugnatum eſſet ad fontes, ab iis qui aquatum convenerant: Quin venti quoque Boreales crebri, Auſtrales vero, Auguſti menſis ab initio, nulli ſpiraverunt; adeo ut nec tertia claſſis in portum advenire potuerit. Itaque etiam Eutychius Patriarcha Litanias Hieroſolymis habendas inſtituit.

Eodem menſe Conſtantinopolim allatus eſt nuncius, de Narſetis Patricii Victoriis; qui *Berœam Brincaſque*, munitas Gothorum urbes, occupaverat: quarum una cum ſpoliis, & ipſas quoque urbium claves tranſmiſit.

Menſe Novembri Indictionis XI, conſcii nonnulli conſilium inierunt, ut Juſtinianum, in palatio ſedentem, inſidiis præoccupatum, è medio tollerent. Conjurationem

1. τὸ ἐπίκλην Γύλου] Scr. τοῦ.

2. καὶ ὁ τρίτος δὲ στόλος τῶν πλοίων οὐκ εἰσῆλθεν] τὸν σιταγωγὸν στόλον, Claſſem hanc vocat Procopius, quæ Frumenti ab Alexandria importandi cauſa quotannis emiſſa eſt; quæque niſi à contrariis ventis impediretur, ſecundum, aut etiam tertium per æſtatem reditum perficere conſueverat. Vide Procopium de Ædific. Juſtin. lib. 5. haud procul ab initio.

3. ὥστε καὶ λιτανείους] Scr. λιτανείας.

4. Βεροίαν, καὶ Βρίνκας] Cedrenus etiam habet Βερίαν καὶ Βρίσκας. Corrupte uterque: nec enim urbes tales Italia habuit ullas. Cæterum pro his Anaſtaſius Bibliothecarius habet, *Veronam & Briniam Triceſimo ſexto imperii Juſtiniani anno trophæa venerunt à Roma Narſis patricii: ſignificantia comprehendiſſe illum urbes munitas Gothorum duas, Veronam ſcilicet, & Brixiam.* Atque hanc genuinam hujus loci lectionem eſſe facile crediderim.

5. ἑσπέρας δὲ] Scr. ἑσπέρᾳ.

vero

vero ſub veſperam agitabant; & de nomine fuerunt, Ablabius Miltiadis F. & Marcellus Argentarius, & Sergius, Ætherii Curatoris nepos; ſuſcepti autem facinoris hæc methodus erat; ut, trahente veſpera, Imperatorem, in Triclinio ſuo pro more conſidentem, adorti conficerent: collocatis inſuper in locis opportunis quibuſdam ex ſuis, qui poſt perpetratum facinus, plebem è veſtigio concitaret. Ablabius autem dictus in conjurationis ſocietatem à Marcello, L. circiter auri libris datis, conductus fuerat. Cæterum, Deo ita volente, Ablabius, Miltiadis F. unus ex Conjuratis, conſilium ſuum Euſebio, Comiti Fœderatorum, & Joanni, Domitioli F. communicavit: "Hac ipſa veſpera, inquiens, "religioſum Imperatorem, "dum ſedet in Triclinio, ado-"riri in animo habemus. Conjuratione itaque patefacta, Marcellus Argentarius, eadem ipſa veſpera, qua perduellionem perficere decreverat, pugione armatus; Ablabius etiam, qui Conjurationem patefecerat, gladio cinctus, palatium intrare viſi ſunt. Cæterum cum jam notum eſſet Conſilium eorum, Marcellus ſtatim comprenſus eſt: qui,

ψιν τῆς ἐπιβουλῆς μελετήσαντες, ἦσαν οὗτοι. Ἀβλάβιος, Μελτιάδου, καὶ Μάρκελλος, ὁ ἀργυροπράτης, καὶ Σέργιος, ὁ ἀνεψιὸς Αἰθερίου τοῦ κουράτωρος. Ἡ δὲ μελέτη αὐτῶν ἦν αὕτη· ἵνα, ὡς κάθηται ἐν τῷ τρικλίνῳ ἑσπέρας, εἰσέλθωσι, καὶ σφάξωσι τὸν αὐτὸν βασιλέα. ἦσαν γὰρ καὶ ἰδίους ἀνθρώπους στήσαντες κατὰ τόπον, ἵνα γινομένης τῆς αὐτῆς ἐπιβουλῆς, ταραχὴν ποιήσωσιν. Ὁ δὲ αὐτὸς Ἀβλάβιος ἦν λαβὼν καὶ χρυσίον παρὰ Μαρκέλλου, (περὶ τὰς πεντήκοντα τοῦ χρυσίου λίτρας,) εἰς τὸ συνεπαμῦναι. Καὶ δὴ, τοῦ Θεοῦ οὕτως εὐδοκήσαντος, εἷς ἐξ αὐτῶν τῶν τὴν ἐπιβουλὴν μελετησάντων, Ἀβλάβιος, ὁ Μιλτιάδου, ἐθριάμβευσεν Εὐσεβίῳ, τῷ κόμητι τῶν φοιδεράτων, καὶ Ἰωάννῃ τῷ Δομετιόλου, τὴν σκέψιν· "Ὅτι ἐν τῇ ἑσπέρᾳ βουλό-"μεθα ἐπιβῆναι τῷ εὐσεβεῖ βασιλεῖ, "ὡς κάθηται ἐν τῷ τρικλίνῳ. Καὶ φανερωθείσης τῆς ἐπιβουλῆς, εὑρέθη Μάρκελλος, ὁ ἀργυροπράτης, τῇ αὐτῇ ἑσπέρᾳ, ἐν ᾗ τὴν σκέψιν τῆς ἐπιβουλῆς ἔμελλε ποιεῖν, εἰσερχόμενος ἐν τῷ παλατίῳ, 1 φορῶν βούγλιν· καὶ ὁ τὴν ἐπιβουλὴν φανερώσας, Ἀβλάβιος, ὁμοίως ἀπὸ σπαθίου. Καὶ ὡς προεγνωσθέντες, συνεσχέθη μὲν Μάρκελλος· καὶ ἀστοχήσας τοῦ προσδοκωμένου, σύ-

1. *φορῶν βούγλιν*] Et deinde, *σύρας τὸ βούγλιν ὃ ἐφόρει*, &c. Vocabulum hoc nullibi mihi occurrit. *Pugionem* tamen verto; unde etiam forte corrupta vox eſt, Anaſtaſius Bibliothec. reddit, *Gladium. Et Marcellus quidem argenti venditor ſpe fruſtratus, & exempto gladio quem portabat, dedit ſibi tres ictus, in triclinio comprehenſus, & moritur.*

ρας

ὡς τὸ βέγλιν ὃ ἐφόρει, ἑαυτῷ ἐπήγαγε πληγὰς τρεῖς, καὶ οὕτως ἐτελεύτησε. Σέργιος δὲ, ὁ ἀνεψιὸς Αἰθερίου, προσφυγίῳ ἐχρήσατο ἐν τῇ Δεσποίνῃ ἡμῶν τῇ Θεοτόκῳ ἐν Βλαχέρναις. Καὶ ἐκβληθεὶς ἐκ τῶν ὅρων, ὡς οἷα κατὰ βασιλέως σκεψάμενος· καὶ [1] ἐξαιταθεὶς, κατέθετο, ὅτι καὶ Ἰσάκιος ὁ ἀργυροπράτης, ὁ κατὰ Βελισάριον τὸν πατρίκιον, καὶ αὐτὸς συνοῖδε τῇ αὐτῇ ἐπιβουλῇ· καὶ Βίτος δὲ, ὁ ἀργυροπράτης, καὶ Παῦλος, [2] ὁ ὑποπτίων Βελισαρίου. Καὶ ἀμφοτέρων συσχεθέντων, καὶ ἐκδοθέντων Προκοπίῳ, ἐπάρχῳ πόλεως, συγκαθημένων αὐτῷ, [3] καὶ συνεξαιταζόντων Κωνσταντίνου κοιαίστωρος, καὶ Ἰουλιανοῦ ἀντιγραφέως, [4] καὶ Ζηνοδώρου ἀσεκρῆτις ἐκλαμβάνοντος τὰς αὐτῶν ἀποκρίσεις, κατεῖπον Βελισαρίου τοῦ πατρικίου· καὶ ἐκ τούτου ὑπὸ ἀγανάκλησιν γέγονεν. Ἄλλοι δέ τινες τῶν ἐξονομασθέντων φυγῇ ἐχρήσαντο. Καὶ τῇ πέμπτῃ τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς, ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ποιήσας σιλέντιον κόμβεντον, ἐκέλευσε πάντας τοὺς ἄρχοντας εἰσελθεῖν, καὶ τὸν πατριάρχην Εὐτύχιον, καί τινας ἐκ τῶν

cum frustra se esse percepisset, stricto quem ferebat pugione, vulnera tria sibi intulit, atque ita mortuus est. Sergius vero, Ætherii nepos, fuga sibi consulens, in S. Deiparæ dominæ Nostræ Ædes in Blachernis se recepit. Verum Asyli hujus finibus ejectus, (ut qui læsæ Majestatis reus esset,) examinique subjectus, affirmavit, Isacium etiam Argentarium, Belisarii Patricii familiarem, Conjurationis hujus conscium esse: uti etiam & Vitum Argentarium, & Paulum, Belisarii Suboptionem. Hi vero ambo comprehensi, Procopio, urbi Præfecto, traditi sunt: à quo, & Constantino Quæstore, & Juliano Antigraphario, assessoribus ejus, & Zenodoro Asecreta, responsa eorum notante, examinati, Belisarium Patricium accusarunt: qui exinde Imperatorem sibi infensum habuit. Alii vero nonnulli, ab his indicati fuga se subduxerunt. Decembris autem die v, Silentio ab Imperatore indicto, Primores omnes, Eutychiumque Patriarcham, nonnullos etiam ex

---

1. καὶ ἐξαιταθεὶς] Scr. ἐξεταθείς.

2 ὁ ὑποπτίων Βελισσαρίου] Ὀπτίωνες dicti quibus annonæ militibus erogandæ cura commissa erat. Procopius de Bel. Vandal. lib. 1. τῶν δὲ ὑπασπιστῶν τριακοσίους ἀπολέξας ἄνδρας, ἀγαθοὺς τὰ πολέμια, Ἰωάννῃ παρέδωκεν, ὃς οἱ ἐπεμελεῖτο τῆς περὶ τὴν ἀκίαν (ita legendum contendit Jo. Meursius, non οἰκίαν] δαπάνης· ὀπτίωνα τοῦτον καλοῦσι Ῥωμαῖοι. *Curatorem* Belisarii, eum vocat Anastasius Bibliothecar.

3. συνεξαιταζόντων] συνεξεταζόντων.

4. καὶ Ζηνοδώρου ἀσεκρῆτις, &c.] Ἀσεκρῆτις, sive ἀσηκρῆτις, & ἀσηκρήτης, à Latino *A secretis* facta sunt. Pro quo Latini recentiores etiam Asecreta, unico vocabulo, quandoque dixerunt. Carolus M. de cultu Imag. lib. 4. c. 9. *Mox ut Leontius Asecreta conspexit, magnum se sui erroris emolumentum invenisse putavit*

ſcholis adeſſe juſſit: quibus in Triclinium convocatis, deſignatam in ſe conjurationem palam fieri, Sergiique, Ætherii nepotis, & Euſebii Argentarii, Pauli item Suboptionis, Vitique Confeſſiones coram omnibus legi mandavit. Quibus perlectis, Imperatoris animus in Beliſarium Patricium commotus eſt: ſtatimque miſſi ſunt, qui ab eo ſatellites amoverent omnes: nec omnino ad hæc renixus eſt Beliſarius. Cæterum cum Conſtantinus Quæſtor, & Julianus Antigrapharius, Ætherio, quem etiam Conjurationis conſcium fuiſſe ſuſpicio erat, favere nimis putarentur; Conjuratores rurſus, poſt ſex dies, à Marino Comite Excubitorum, & Conſtantiano, Militum Magiſtro, ad examen vocati ſunt. Verum Beliſarius Imperatorem ſibi offenſum uſque habuit.

Menſe eodem Imperator, Edicto ſuo in Eccleſiis variis propoſito, decrevit, Haud „licere poteſt unionem, unam „Naturam dicere, ſed duas „confiteri.

Indictione eadem feſtum Dedicatione ſanctiſſimæ Ma-

σχολῶν· καὶ δεξάμενος αὐτοὺς ἐν τῷ τρικλίνῳ, κελεύει τὰς τούτων καταθέσεις ἀναγνωσθῆναι, καὶ φανερωθῆναι πᾶσι τὰ τῆς ἐπιβουλῆς, λέγω δὴ Σεργίου τοῦ ἀνεψιοῦ Αἰθερίου, καὶ Εὐσεβίου τοῦ ἀργυροπράτου, καὶ Παύλου τοῦ ὑποπτίωνος, καὶ Βίτου. Καὶ ἀνεγνώσθησαν αἱ καταθέσεις αὐτῶν, καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν καταθέσεων ἠγανακτήθη ὁ πατρίκιος Βελισάριος· καὶ πέμψας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ἐπῆρε πάντας τοὺς ἀνθρώπους Βελισαρίου, καὶ ἐν οὐδενὶ ἀντέστη ὁ αὐτὸς ἀνήρ. Καὶ ὑπονοηθεὶς Κωνσταντῖνος ὁ κοιαίστωρ, καὶ Ιουλιανὸς ὁ ἀντιγραφεὺς, ὡς, φησὶν, ὑπὲρ Αἰθερίου ποιήσαντες· (ὡς οἷα καὶ αὐτοῦ Αἰθερίου συνειδότος τῇ ἐπιβουλῇ·) καὶ μεθ' ἡμέρας ἓξ [1] πάλιν ἐξαιτιάσθησαν οἱ τὴν αὐτὴν ἐπιβουλὴν μελετήσαντες, ὑπὸ Μαρίνου τοῦ κόμητος τῶν ἐξκουβιτόρων, καὶ Κωνσταντιανοῦ τοῦ στρατηλάτου· καὶ ἔμεινεν ὁ αὐτὸς Βελισάριος ὑπὸ ἀγανάκτησιν.

Καὶ τῷ αὐτῷ μηνὶ προετέθη ἴδικτον, περὶ τῶν διακρινομένων, ἐν διαφόροις ἐκκλησίαις, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως [2] ὅτι, Οὐ χρὴ, μετὰ τὴν ἕνωσιν, λέγειν μίαν φύσιν ἀλλὰ δύο ὁμολογεῖν.

Καὶ τῇ αὐτῇ ἰνδικτιῶνι ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγιωτάτης μεγά-

---

1. πάλιν ἐξαιτιάσθησαν] Ser. ἐξητάσθησαν.

2. ὅτι, Οὐ χρὴ μέτα τὴν ἕνωσιν &c.] Hæc Juſtiniani Confeſſio fidei, De Naturarum in Chriſto diſtinctione, non hoc tempore, ſed ſub Synodo V. Conſtantinopolitano Edicto Imperatorio promulgata eſt. Scilicet ſub extrema vitæ ſuæ tempora in Aphthartodocitarum Hæreſin delapſus eſt Juſtinianus: uti teſtantur Evagrius. lib. 4. cap. 38. Nicephorus Call. lib. 17. cap. 29. Glycas Annal. part. 4. & Cedrenus; qui etiam eodem anno, de quo Auctor noſter hic loquitur, Imperatorem Edictum ſuum *De Corruptibili & Incorruptibili*, propoſuiſſe aſſerit: cui aſtipulatur Glycas, loco citato.

λης ἐκκλησίας τὸ δεύτερον. Προσετέθη δὲ τῷ τρούλλῳ, κατὰ τὸ παλαιὸν σχῆμα, [1] πόδες λ', καὶ [2] τὰς δύο καμάρας ἐκ προσθήκης ποιήσαντες, τήν τε ἀρκτῴαν, καὶ τὴν μεσημβρινήν· Ἐν δὲ τῇ συμπληρώσει τοῦ εἰλήματος Εὐτυχίου τοῦ πατριάρχου κατέχοντος τὸ ἅγιον μεγαλεῖον, καὶ τοῦ ὄχλου παρισταμένου, ἐψάλλετο. "Ἄρατε πύλας "οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, καὶ ἐπάρθητε πύλαι αἰώνιοι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης· καὶ τὰ λοιπά.

Μηνὶ Ἰαννουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος ια', Ἱπποδρομίου ἀγομένου, συρεὶς Ἰουλιανικὸς ὁ ἡνίοχος ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ τελευτᾷ.

Καὶ τῷ αὐτῷ μηνὶ, παρελήφθη μέρη τινὰ τῆς Ἀφρικῆς, ὑπὸ τῶν Μαυριτανῶν· Κουτζίνης γὰρ, ὁ ἔξαρχος τοῦ αὐτοῦ ἔθνους, ἔθος εἶχε λαμβάνειν ἀπὸ Ῥωμαίων, διὰ τοῦ κατὰ καιρὸν ἄρχοντος, πόσον τι χρυσίον, ἐπειδὴ ἦρχε τοῦ ἔθνους τῶν Μαύρων. Καὶ κατελθόντος Ἰωάννου, τοῦ ἐπίκλην Ῥογαθίνου, καὶ μηδὲν αὐτῷ δεδωκότος, κατὰ τὸ πρῴην ἔθος, ἀλλὰ τοὐναντίον καὶ δολοφονήσαντος αὐτόν· ἀνέστησαν τὰ τέκνα τοῦ αὐτοῦ Κουζτίνη, ἐκδικοῦντες τὸ πατρῷον αἷμα. Καὶ ἐπαναστάντες τοῖς μέρεσι τῆς Ἀφρικῆς, παρέλαβόν τινας τόπους, φονεύσαντες, καὶ πραιδεύσαντες. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἔπεμψε Μαρκιανὸν, τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀνεψιὸν * * * * * * *

gnæ Ecclesiæ secundo celebratum est. Trullæ autem XXX pedibus, secundum formam veterum, superadditis, ex additione hac Cameræ duæ, Septentrionalis, & Meridionalis, effectæ sunt. Tecto autem ad exitum jam perducto, Eutychius Patriarcha, Sanctum Evangelii Codicem manu tenens, populo circumstante, "cecinit; Attollite portas Prin"cipes vestras, & attollimini "portæ sempiternæ, & intrabit Rex Gloriæ: &c.

Mense Januario, Indictionis XI, Equestri Certamine celebrato Julianicus auriga; [curru deturbatus, &] per Circum raptatus interiit.

Mense eodem Africæ quædam regiones à Mauritanis occupatæ sunt, Cutzines enim, gentis ejus Exarchus, ex quo Maurorum dominium susceperat, auri quantitatem quandam à Romanorum pro tempore Præfecto accipere solitus fuerat. Cæterum Joanne, cognomine Rogathino, [in Africam] adveniente, nec pecuniam ei pro more solvente, quin è contra dolo illum interficiente; Cutzinæ ipsius filii, paternam cædem ulturi, arma sumpserunt: Africæque regiones quasdam invadentes, loca nonnulla occuparunt, incolis interfectis expilatisque. Imperator itaque Justinianus nepotem suum Marcianum expedivit. * * * * * * * *

1. πόδες λ',] πόδας εἴκοσι, dicit supra; sicut & Cedrenus habet.

2. τὰς δύο καμάρας] κάμαρα, sive κάμερα, *Camera* est Recentioribus; & καμεράριος, *Camerarius*, Præfectus Cubiculi.

AD

AD ANNOTATIONES
APPENDIX.

p. 1 l. 7 ΘΕΩ minus recte legit Transcriptor, quisquis is fuerit: in MS. nos legimus θεȣ͂ (θῦ.)

p. 2 l. 4 Ασȣὰμ. in MS. hic loci Ασονὰμ; inferius Ασȣὰμ. in Eclogis aliis MSS. ex Hamartolo, quæ in eadem Bibliotheca Bodl. servantur, ubique Σȣάμ

p. 6 l. ult. τȣ͂ Ενὼς. MS. καὶ τοῦ Ενὼς

p. 8 l. 24 κολάζηται. κολάζεται corrigit Chilmeadus; neq; aliter legitur in MS. sic alia sunt complura à Chilmeado correcta, quæ non MS. Codici, licet minime bono, sed ipsi exscriptori non satis attento sunt imputanda. Quod semel monendum duxi

p. l. 8 29 μεζαστήθη. MS. μετεστέθη

p. 9. l. 2. ἀναπόδησιν. MS. ἀναπόδοσιν

Ibid. στενοχορȣμένης. MS. στενοχωρημένης

p. 10 l. 1 in MS. inter εἱρκτὴς & ἀπαλλαγῆς inseritur ἐκείνης.

p. 11 l. 18 ὀχορήγει. MS. ἐχορήγει

p. 11 l. 27 συντελεσμένων. MS. συντεθημένων

p. 12 l. 1 ὑστέρησε τὴν ἀρχαῖαν φωνήν. verbum ὑστερέω hoc sensu, quamvis alibi haud temere invenies, uti monet *Chilmeadus*, reperitur tamen postea apud eundem Scriptorem, in MS. ubi de Aristotele providentiam negante, ἔτος (inquit) τὴν γῆν τῆς θείας κη... ὑστέρησε

p. 12 l. 14 πάντων. MS. πάντως

p. 12 l. 29 Ωριγένης, ἑρμηνεύων ἐκ τῆς Συριακῆς Βίβλȣ. suspecta hujus loci interpretatio Chilmeadiana: videtur Autor non designasse *commentarios* ullos *Origenis super Biblia Syriaca*, sed tantum voluisse Origenem Hebræam linguam Syriacam etiam appellatam fuisse attestari in loco quodam Commentariorum ubi textum Hebræum citarit & ex eo S. Scripturæ locum interpretatus sit

p. 13 l. 4 κεχαληκαμένος ἴχνη. MS. κεχαλαγμένος τὰ ἴχνη

l. 9 Ρααῦ. MS. Ραγαῦ

l. 26 Ιάφεδ. MS. Ιάφεθ

p. 14 l. 6 ȣ͂ν. MS. γȣ͂ν

l. 15 νέσȣς. MS. νήσȣς

l. 23 Ιάφηθ. MS. Ιάφεθ

p. 15 l. 20 Βηθυνίαν τὴν ἀρχαίαν, Φρυγίαν. MS. Βηθυνίαν, τὴν ἀρχαίαν Φρυγίαν *Bithyniam, veterem Phrygiam*

p. 16 l. 4 MS. μικρότε καὶ μεγάλη.

l. 20 Τίγρον. MS. Τίγριν.

p. 17 l. 21 ἔτη ρκθ'. MS. ρκϐ'. 122.

p. 18 l. 15 Μαγȣσαίλων. MS. Μαγȣσαίων

l. 17 ἀπὸ. MS. ὑπὸ

p. 19 l. 2 φιλιστεὶμ. MS. Φιλιστιὶμ

l. 6 μέλη. MS. μέρη

l. 21 Δὰν. MS. Διαν ut & in sequentibus

l. 23. Ηράν. MS. Ἥραν

p. 20 l. 2 Δάν. MS. Διαν

l. 3 Ἡρᾶν. MS. Ἥραν

p. 25 *l.* 5 Chron. Paſch. ſive Alexand. ἡμέρας δυοζ' ὡς εἶναι ἔτη ϛ'. μῆνας γ'. ἡμέρας δ'.

l. 13 Ἐπωνομάσθη. Chron. ὠνομάσθη

p. 26 *l.* 4 ὄντα. lege ὄντων· ſic Chron

l. 18 τιμωρησάμενος. Chron. addit αὐτὴν

l. 23 Σῶσις. Chron. Σώσης, alii Σώσης

l. 26 Θοῦλις. ſic Chr. alii Θούλης alii Θουάχης

p. 28 *l.* 11 μεταναστάς. Chron. μεταναστὰς pro quo Dufreſnius in ſua editione repoſuit μεταναστάσαι

l. 17 Πάρθοι. Chron. corrupte παρθίδιοι, in Dufreſnii verſione *Parthidis*

l. 19 Σκύθαι. Chron. mendoſe Σκύθες

p. 30 *l.* 30 Φαραὼ, ὁ καὶ Μαραχὼ καλούμενος. Chron. ὁ καὶ Νάχωρ καλ. Jo. Antiochenus MS. (annotante Dufreſnio) ὁ καὶ Καραχὼ καλ. Euſebius Scaligeranus Chr. l. 1. & Cedrenus ὁ καὶ Ναρεχὼ καλ. Georgius Hamartolus MS. ὁ καὶ Ναραχώ. Theophilus Antioch. ad Autolicum lib. 2. Φαραὼ, ὃς καὶ Νεχαὼθ κατ' Αἰγυπτίους ὠνομάσθη. Difficile dictu quænam verior ſit lectio; utrum Ναραχὼ ſeu Ναρεχὼ vel Νάχωρ ſeu Νεχαώθ. Maleliana enim Ναραχὼ & Joannis Antiocheni Καραχὼ procul dubio falſa eſt. Magis placet Νάχωρ ſeu Νεχαώθ. ſic enim apud Joſephum de bell. Jud. l. 6. c. 26. Pharaonem illum qui Abrahami uxorem Saram ſurripuit & idem omnino videtur cum illo quem deſignant Autores citati, cognominatum fuiſſe Νεχαὼς perhibetur. In Græco Codice quo uſus eſt Joſephi Interpres ſcribebatur Νεχίας vel Νεχείας; in aliis exemplaribus legitur Νεχώθ. Sic in ſerie Ægypt. Regum occurrunt alia nomina quæ propius τῷ Νάχωρ ſeu Νεχαὼθ, quam nomini Ναραχὼ ſeu Ναραχὼ accedunt. Φαραὼ Νεχαὼ in S. Script. Apud Manethonem (in Syncello p. 75, 26æ. & Euſebii Chronico) Dynaſtiæ 2æ. Reges duo occurrunt nominati Νεχαώ. In ſerie Regum Ægypt. apud Syncellum p. 210. Reges iidem dicuntur Νεχαάβ. Apud Manethonem juxta Editionem Africani (in Sync. p. 56.) primus Rex Dynaſtiæ tertiæ nuncupatur Νεχερόφης, juxta Editionem Euſebii (ibid. p. 57.) Ναχέρωχις. In prædicta Serie Rex 5us. appellatur Νακεψὼς, 8us. Νεκεψός. Paulinus

Quique magos docuit myſteria vana
Necepſus.

p. 31 *l.* 6 ἣν ἐκάλεσεν Ἰόπολιν. Chron. Ἰώπολιν. G. Hamartolus MS. qui lineas 7. præcedentes ad verbum habet: ἐν ἣ πόλιν εἰς ὄνομα τοῦ ἡλίου κτίσας, ἐκάλεσεν Ἡλιούπολιν.

l. 12 μάκαιρα λαμπαδηφόρε. Chr. μάκαιρα λαμπαδηφόρος

p. 33 *l.* 3 Σίλπιον. Chron. Σήλπιον ſic inferius

l. 4 Ἰόπολιν. Chron. Ἰώπολιν

l. 20 Κρόνου. Chron. Κρονίωνος

l. 23 Ποσειδῶνι. Hamart. MS. Σιδόνη

l. 24 Βῆλος. Hamart. MS. Βήλ.

l. 25 Ενυάλιος. ab Hamartolo omittitur

l. 28 τῆς Ἰοῦς. Chron. τῆς Ἰῶ

l. ult. Σίδα. Hamart. MS. Σίδαν

Ibid. δύο. de Ægypto tantum meminit Hamartolus

p. 34 *l.* 2 Τυρῶ. ſic Hamart.

l. 6 τὸν Κάδμον. hunc omittit *Hamart.* tres tantum Agenoris filios recenſens

l. ult. λίμιτον. Chron. λίμητον

p. 35 *l.* 4 καλὼ ὀψινώ. Chron.

κάκεῖ

Κακῶ ὀψινῆ. *Et ibi sero sapit*, vertente Dutresnio, qui monet legendum ὀψινοί.

l. 10 Εὐρώπια. C. Εὐρώπεια

ibid. τ̃ Μίνω. C. τ̃ Μῆνον

p. 36 *l.* 3 ἐνόειαν. C. συνοεἰαν

ibid. αὐτόν. C. αὐτῶν

l. 7 Συρίαν. sic Hamart. qui addit: ἀφ' ȣ̃ Σύροι μετωνομάσθησαν οἱ πρῴην Ιȣδαῖοι καὶ Παλαιςηνοὶ καλȣ́μενοι, καὶ Συρία ἡ Ιȣδαία κέκληται.

l. 7 Κίλιξ. C. Κῆλιξ

l. 11 Ηρακλῆς. hæc omnia de Hercule verbatim habet, quam paucissimis immutatis, *Hamartolus* MS. usque ad pag. seq. lin. 28

l. 13 ἐωριζόμενος. Hamart. cum Cedreno μετεωριζόμενος

l. 21 πόμαιος. Hamart. σόμαιτος.

p. 37 *l.* 4 χρόας. C. χροιάς.

l. 22 χρόας. C. χρωὰς

l. ult. φίβλας χρυσᾶς. *Dufresnius* vertit *fibulatas vestes*

p. 38 *l.* 17 ῥέσεα. C. ῥέσσηκ

p. 39 *l.* 6 Τράγκυλλος. C. Σȣετώνιος Στραγκύαλος mendose. Intelligi videtur illius Liber *de Re vestiaria*, cujus meminit Suidas

p. 39 *l.* 25 κατὰ. C. μετὰ *post*

p. 40 *l.* 15 σκύφȣς. σκύτȣς reponit *Chilmeadus*. σκύφȣ habet C. ubi Dufresnius: *videtur* σκύφος *hoc loco scutum seu clypeum sonare*. Σκύφȣ non σκύτȣς habent *Symeon Logotheta*, eodem citante, & *Cedrenus*. Sic & infra p. 43 τὴν τελετὴν τὴν μυσαρȣ̃ καὶ ἀθέȣ σκύφȣς

p. 41 *l.* 21 Γοργόνα. C. Γοργόνην

l. 23 ὑπεναντίȣς. C. ἐναντίȣς

p. 42 *l.* 2 Ανδρομέδαν. C. Ανδρομήδαν

l. 9 Λυκαονίας. C. Λυκαωνίας

ibid. γνόντες. adde, οἱ Λυκάωνες, quæ in C. habentur

l. 12 Λυκάονας. C. Λυκάωνας

l. 16 Γοργόνος. C. Γοργονίας pro Γοργόνης

l. 21 Ικόνιον. C. Εἰκώνιον

l. 22 διότι περὶ τῆς νίκης εἰκόνα σὺν τῇ Γοργόνῃ ἐκεῖ ἔλαβε. C. ex edit. Dufres. διότι περὶ τ̃ νίκης εἰκόνα τὴν τ̃ γοργόνης ἐκεῖ ἔλαβεν, quæ reddit Dufresnius: *quod per Gorgonis imaginem ac figuram victoriam ibi esset adeptus*;

p. 43 *l.* 2 Γοργόνος. C. Γοργόνης

l. 5 ᾀδὴν. C. ᾀδῇ

l. 10 τ̃ ἐκ τ̃ &c. locum hunc sic scribunt Symeon Logotheta MS. & Cedrenus annotante Dufresnio: καὶ τ̃ Σαρδανάπαλον, καὶ τȣ̀ς τ̃ γένȣς αὐτȣ̃ ἀπεκτονὼς, &c.

l. 22 Μήδων. sic C. pro quo ex Cedreno Dufresnius reposuit Μηδίαν quo modo habet etiam Hamartolus

l. 30 γνόντες αὐτὸν &c. Minus accurate hæc redduntur: verte; *Argivi quippe Jopolitæ eum ex Argivis genus ducere certiores facti summa cum lætitia eum celebrarunt*

p. 44 *l.* 1 C. πλημμυρίσαντες.

l. 4 Ορόντȣ. Cedreno Ορρόντȣ, Logothetæ Ορόντος, Chronico ὄρισεν. ubi Dufresnius *Quod addit Autor Chronici Orontem nunc* Ορισεν *appellari spectare videtur eorum sententiam, qui Orientem etiam dictum volunt, in quibus est Hegesippus l. 3 & Isidorus l. 13 c. 21 unde facilis hic emendatio, si ex* Ορισεν *conficiatur* Ορισνς, *quomodo appellatur à Lactantio lib. de mort. Perseq. p.* 50 Non audio. ex nostro repone Ορόντȣ

l. 12 ἀθέως ἀνῆψε πῦρ. germana habet G. Hamart. MS.

l. 15 εἰς τὰ ἴδια βασίλεια. hæc male vertit Dufresnius: *in Palatium*

l. 21 Ιωνίτας. C. Ιωπολίτας

l. ult. C. Ανδρομήδας

p. 45 *l.* 10 C. Γοργόνης ut & infra.

p. 7

p. 78 *l.* 17 Ἐστι κατ' &c. Oraculum hoc mendosissimum sic corrigit *Galæus* noster eruditiss. Notis ad *Iambl. de Myst.* sect. 8. c. 12

Ἐστι καὶ οὐρανίοιο Θεοῦ μεγάλοιο βεβηκὸς
Φέγγος ὑπερβάλλον, καὶ ἀέναον, ἀθάνατον πῦρ·
Ὃ τρομέει πᾶν, γαῖα καὶ οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα
Ταρτάρεοί τε βυθοὶ, καὶ δαίμονες ἐρρίγησαν
Αὐτοπάτωρ, ἀπάτωρ τε, πατὴρ, υἱὸς αὐτὸς ἑαυτοῦ,
Αὐτοφυὴς, ἀδίδακτος, ἀμήτωρ, ἀσυφύλακτος
Οὔνομα μηδὲ λόγῳ χωρούμενον ἐν πυρὶ ναίων
Τοῦτο Θεὸς, μικρὸν δὲ Θεοῦ μέρος Ἄγγελοι ἡμεῖς.
Λοιπὸν ἄπιθι σιγῶν, ἐκ βωμῶν ἡμετερείων.

p. 116 *l.* 11 μῆλον ξανθικοῦ. præcise! si superis placet. sic alius Nugator Jo. Tzetzes in allegoricâ Homericarum Fabularum Expos. MS. ait Paridem postquam in Pario exul egerat, in Trojam denuo receptum fuisse 22° Apr. & in Græciam missum à Patre Junii 18°. quod & scribit infra Noster.

p. 120 *l.* 19 τῶν πλεῦν ὅλον] σὺν χρήμασι ποσότητι τριῶν κεντηναρίων, ait Jo. Tzetzes in MS. cit.

p. 122 *l.* 22 Μυρμιδόνων τότε, νῦν δὲ λεγομένων Βουλγάρων Sic Jo. Tzetzes in Opere MS. cit. ait Achillem in Trojam duxisse Οὔννων Βουλγάρων στράτευμα τῶν Μυρμηδόνων. ita legitur in Codd. 2. MSS. Bibl. Oxon. obscurius vero in Cod. quodam tertio: Tzetzes ipse fortasse scripsit τῶν νῦν. Idem postea in eodem Opere.

Πυραίχμης τῶν Παιόνων δὲ τουτέστι τῶν Βουλγάρων
Τῶν ἐξ Ἀσίου ποταμοῦ, τουτέστι τοῦ Βαρδάρη.

p. 129 *l.* 22 ρεῖν ἐκ τῆς κινήσεως. hic desiderantur quorundam descriptiones, ut Agamemnonis, Menelai, Achillis, Diomedis, Ajacis, &c. de quibus, si placeant nugæ, videre possit, præter alios, *Jo.* Tzetzes in Opere MS. supra cit: qui à reliquis multum descrepat. De Achille inter alia sic habet: λευκὸς, ξανθότριξ, καὶ σγουρὸς, δασύθριξ, καὶ μακρόρριν· ubi vox σγουρὸς, quæ non occurrit apud Cedrenum, Malelam, aut Is. Porphyrogennetum notatu digna. Apud Tzetzem occurrit ista sæpius in illis descriptionibus. Ait Merionem fuisse εὔθριχα, σγουρὸν, εὐπώγωνα &c. Thoantem λεπτὸν, σγουρὸν, ὑπόγλαυκον &c. Protesilaum εὐσυνθετον, σγουρόθριχα, ξανθόθριχα &c. Ajacem Locrensem σγουρομελάνθριχα καὶ στραβὸν καὶ τῶν μακροπροσώπων. Diomedem dicit respectu reliquorum Heroum brevis staturæ fuisse; deinde subnectit.

Ἐπεὶ τούτου χωρίκιον ὕστερον ἐφευρέθη
Ἔσωθεν λάρνακός τινος ἐν τῇ Λογγιβαρδίᾳ
Ἀνδρὸς μεγάλου μέγεθος, οὗ τῶν κομῶν τὸ πάχος
Εἰς ὄγκον ἦν ἰσόμερον κονδύλῳ μεταιπάτῳ
Ὃ ἱερῷ τῆς Ἀθηνᾶς ἐκρέμασαν ὡς θαῦμα

p. 132 *l.* 3 μάντις, καὶ οἰωνοσκόπος ἄριστος. De Chalcante, quod magus fuerit & astrologus, & de ejus Virga prophetica audi sis Tzetzem ex eodem libro.

Τὴν μίαν ῥάβδον μαντικὴν, χρυσῆν γὰρ οὐχ ὑπῆρχεν
Ἀλλὰ ξυλίνη καὶ κυρτὴ, χρήσιμος δὲ μαντείαις
Κατὰ τῆς γῆς γὰρ χέοντες τέφραν ἐκ τῆς ἑστίας
Τῇ ῥάβδῳ ταύτῃ τεχνικῶς ἔγραφον τὰς μαντείας

Βλέποντες πρὸς τὸν ἥλιον καὶ λέγοντες τὸ μέλλον.
Ταύτην τὴν ῥάβδον πλέθαρχος λύπον ὀνομάζει,
Λιτοὺς δὲ Κοκκειανὸς Κάσσιος Δίος (l. Δίων) λέγει

p. 133 *l.* 1 Πάρις &c. De Paridis forma, ut qui ſub Venere Planeta natus fuerat, neſcio quid Aſtrologicum nugatur Jo. Tzetzes op. cit.

l. 10 ἀναφάλας. C. de Juſtiniano ἀναφαλάς

p. 135 *l.* 6 νῆας λ. de numero navium adi ſi libet Jo. Tzetzem in op. cit.

p. 161 *l.* 30 σφενδόβολα. aliis σφενδόβολα

p. 196 *l.* 3 ἰδιάζει εἰς τὴν Μαραβίπδην χώραν. Habetur hæc fabula apud Hamart. MS. qui in hoc loco ſcribit εἰς τὴν Ινδικὴν ἰδιάζει χώραν

p. 198 *l.* 26 Ησαΐου. ſic quoque Hamartolus

p. 200 *l.* 9 καὶ μετ' αὐτοὺς Ηρόδοτος ὁ ἱστοριογράφος. Chilmeadus corrigit μετ' αὐτῆς. Verum nihil mutandum, floruit enim longe poſt Polybium *Herodotus* quidam ab antiquo alius Hiſtoricus

p. 116 *l.* 10 Βαλεντία. Dufreſn. in C. reponit Βαλεντζία

l. 14 Παλαντίον. παλάτιον apud Hamartolum qui & fabulas ſequentes fere omnes, ſed contractius, habet

l. ult. Σίλβης Ita C[ci]. editio Rader. & Codex MS. Vat. Dufreſnius tamen ſubſtituit Αλβης.

p. 217 *l.* 14 συνηθεσθῇ. C. συνηθήσῃ

l. 16 σταθῇ. C. στῇ

p. 218 *l.* 14 Αρηϊ. lege Αρεϊ

l. 16 λεγ. Πείμενον. Hamart. Πείμενον, ὅ ἐστιν Αρεος

l. 17 Αρέως. C. Αρεος

l. 20 Μαρτιος Hamart. Μάρτιον.

l. penult. ὁ γὰρ τῶν Πισαίων. Hæc & quæ ſequuntur de Oenomao & Erichthonio apud Hamartolum non leguntur

p. 219 *l.* 1 μὴν Δύστρῳ. C. Σύστρῳ, & in Dufreſnii Verſ. *Syſtro*; quod mirum eum non correxiſſe

l. 2 ὡς ὑψουμένῳ hunc locum non intellexit Dufreſnius, ſic vertens: *in ſolis Titanis, vel excelſi, honorem*

l. 4 Δημήτρας. C. Δήμητρος

p. 221 τῆς ἀστρονομίας. C. τῆς ἀστρώας pro quo Dufreſnius repoſuit τῆς ἀστρωθεσίας ex Anonymo MS. & ex Chronico MS. ab Adamo ad Anaſtaſium

p. 222 *l.* 20 πραισεντεύειν. Ecloge MS. citante Dufreſnio, ὅ ἐστι ἑρμηνευόμενον ἐκ τοῦ παρουσιάζειν, ὃ λέγεται τὸ παραμένειν. Sic quoque Chron. MS. ab Adamo ad Anaſt.

l. penult. Βενέτζιαν. C Βενέτιαν

l. ult. Ακυλήϊα. C. Ακυλυια

p. 226 *l.* 11 Ιλία. C[ci.] Editio Rader. & Codex Var. Σιλβία, ubi tamen Ηλία corrigendum duxit Dufreſnius

p. 233 *l.* 23 Φεβρουαρίου. eandem fabulam legere eſt apud Hamart.

p. 239 *l.* 22 Βροῦτος ὁ μέγας. *Brutus magnus* ut vertit Interpres: malim *ſenior*

p. 241 *l.* 10 Ωχος G. Hamart. χός, ut & Autor infra *p.* 243

l. 14 Νεκτανάβω eandem fabulam Hamartolus MS. & alii multi.

p. 243 Θεσσαλονίκην G. Hamart. Καὶ ἐν τῷ Ιλλυρικῷ πόλιν κτίσας (Φίλιππος) ἐκάλεσεν αὐτὴν Θεσσαλονίκην· καὶ τὴν Θετταλίαν ὑποτάξας, κατεκράτησε

p. 245 *l.* 9 τὸ στρατήγιον. G. Hamart. στρατήγιον

l. 18 Χρυσόπολιν. Hamart. Χρυσόπολιν

p. 247 *l.* 23 τῶν Ενδοτέρων Ινδῶν. ſic Hamart.

l. 26 Ἔθος εἶχεν. hæc integra periocha apud Hamart. ad verbum legitur

l. 33 σύστημον. Hamart. σύστημον· sic infra συστήμων, pro eo quod habet Noster, συστημάτων

p. 248 *l.* ult. λς'. Hamart. λδ' 32

p. 249 *l.* 2 ιζ'. Hamart. ιβ' 12

p. 249 *l.* 2 ιζ'. Hamart. ιβ' 12

p. 250 *l.* 6 Πτολεμαῖον τ̃ Λάγε, τ̃ Ἀστρονόμον. confusum cum Claudio Ptolemæo Astronomo: sic Arabes & alii eos solent confundere

p. 256 *l.* 13 πετρακιόνιν. apud Epiphanium Hagiopol. de locis SS. πετρακιόνιν

l. 15 τῆς τύχης. de Tycheo, delubro *Fortunæ* seu Genii publici Civitatis Antioch. in Ecclesiam S. Ignatii ab Imp. Theodosio mutato, meminit *Evagrius* Hist. Eccles. l. 1 c. 16

p. 280 *l.* 12 πεντεκαιδεκάτῳ. C. δωδεκάτῳ

l. 13 Τελομβυείας. C. Τελεμβιςατείας

l. 14 τυραννησάντων. C. τυραννισάντων

l. ult. Καίσαρι. C. Πρώτως

p. 281 *l.* 1 ἀπὸ μιλίων δύο.] ex eo quod in C. legatur ἀπὸ μιλίων δ' & à *Jo. Tzetze* spatium illud appelletur τετραστάδιον, conficit *Dufresnius* per μίλιον hoc loco designari non *milliare* sed *stadium*. At hoc significatu nusquam alibi legitur vox ista: nisi forsan in quodam MS. cui titulus; Ὁδοιπορίαι ἀπὸ Ἐδὲμ τ̃ παραδείσε εἰς τὴν Ῥωμαίαν, his verbis: Ἀπὸ Ἀντιοχείας εἰς Κωνσταντινόπολιν μοναὶ λδ'. Ἀπὸ Κωνσταντινεπόλεως ἕως Ῥώμης μοναὶ πς'. ἀπὸ Ῥώμης εἰς Γαλλίαν μοναὶ κζ'. ἡ μονὴ ἔχει μίλια ξ'. Apud *Strabonem* lib. 6 p. 277 ubi dicitur *Gaudum* à *Melite* distare π' καὶ η' μίλια, *Xylander* in Latina Versione ponit 88 *Stadiis*; interpretationem approbante doctiss. *Casaubono*. Male; ut liquet testimonio *Juliani Architecti* nondum editi, qui de ipso *Strabone* hoc scribit: κατὰ ἢ τ̃ Ἐρατοσθένην καὶ Στράβωνα γεωγράφες τὸ μίλιον ἔχει σαδίες η', ς' sive 8⅓ ἤτοι ὀργυὰς ωλγ'. Apud *Malelam* nostram p. 300 l. 11 per μίλιον *stadium* designari quis facile crediderit: sed p. 257 lin. 10 & 24. στάδιον & μίλιον aperte distinguuntur. Scriptorum quamplurimorum testimonia, de eo quod μίλιον *milliare* seu multorum stadiorum mensuram significat, vide apud Dufresnii Gloss. Græco-barb. & clariss. Bernardi nostri Opus pereruditum *de Mens. & Pond.* Μήλιον *habet stadia* ζ~ *pedes* 4500. *pes digitos* 16. ait incertus quidam Græcus in Cod. MS. Oxon.

l. 13 Αντώνιος. sic C. ubi male *Dufresnius* ex *Scaligeri* autoritate substituit Αὔγεςος vide Præf. §. 33.

p. 285 *l.* 10 ἔτη πολλά. peccat Malela in excessu, in defectu *Chilmeadus*; qui *uno prælio Actiaco & cœptum & finitum fuisse bellum* inter Augustum & Antonium affirmat. Flagrare cœpit hoc bellum *Domitio Ænobarbo* & C. *Sossio* Coss. Anno seq. Coss. *Augusto* & *Messala*, IV. Nonas Sept. ad Actium pugnatum est, & anno proximo in Ægypto ab illis duo prælia commissa fuere

p. 290 *l.* 28 Σωσίβιός τις. C. omisso autoris nomine, quicunque is fuerit, Λέγει Σωσίβιόν τινα &c. Ubi vidit *Raderus* deesse Autoris citati Nomen, *Dufresnius* perperam corrigit Σωσί..., id nomen Autoris fuisse existimans

p. 294 *l.* 7 ,ςφλγ'. corrupti... se habent & hic & in sequentibus

hac pagina numeri. *Si* recte se habent; quomodo à nostro Autore discreparunt *Eusebii* (suppofititii) calculi, quem dicit annos ad Christum natum numerasse 5500? non enim audiendus *Chilmeadus* qui in *Eusebiano* esse mendum putavit. Nam constat aliunde, *Eusebium* istum quem designat *Autor* (suppofititium) ad Christum natum posuisse annos 5500. Deinde si ad *Phalecum* numerentur anni 2533 & ab eo ad Christum natum supputentur anni 2967. qui fuerit *Phalecus*, quod hic asseritur, *temporis Christi futuri adventus dimidium*? Conferatur hic locus cum *Hesychii* fragmento quod producitur cum variis lectionibus in *Prolegomenis* sect. 24.

p. 305 *l*. 10 *ἀπὸ πότε*. ab hisce verbis incipit frag. productum in *Orat*. 3 *pro Imag*. Jo. Damasceno ascripta. De quo adisis *Is. Casaubonum* Exercit ad Annal. Baronii XIII cap. 38

l. 13 *Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς*. &c. frag. Damasc. *Ἡρώδης ὁ τοπάρχης εἰς τὸ βασίλειον τῆς Τραχων.* &c.

l. 17 *διὰ Ἡρωδιάδα*. Damasc. intermediis omissis. *διὰ τοῦτο λυπούμενος ὁ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς ὁ Φιλίππου ἀνῆλθεν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἀπεστάλθη αὐτῷ* &c.

p. 306 *l*. 10 *θεσμοθέτη*. Dam. *θεσμοθέτη*

l. 11 *τῆς Τραχωνίτιδος χώρας*. &c. Dam. *Τραχωνίτιδος, δέησις καὶ ἱκεσία παρ᾽ ἐμοῦ*

l. 17 *ταῦτα* &c. Dam. *τοῦτο εἰδυῖα, σὺν ἀγαθαῖς ταῖς ἐλπίσι πάντως τευξομένη σοι γράφω ἥτις ἡ τοῦ*

l. 22 *πάθει*. Dam. *πάθη*

l. 23 *καταναλῶσαι*. Dam. *ἀναλώσασα*

l. 27 *καὶ τυφλοὺς*. Dam. perperam desunt

l. 30 *θεραπεύει*. rectius Dam. *θεραπεύων*

p. 307 *l*. 2 *ἐλπίζουσα*. &c. Dam. *ἐλπ. μὴ τὸν ἐκ τοῦ πάθους μολυσμὸν ἀποσπ.*

l. 6 *πλέον*. Dam. *πλείων*

l. 10 *πάντως ἰαθ*. &c. Dam. *σωθήσομαι· οὗ καὶ ἁψαμένη καὶ σωθήσης μου*

l. 19 *ὠχριῶσα*. Dam. *ὠχριάσασα*

p. 308 *l*. 1 *ὀξείαν*. Dam. *ἀξίαν*.

l. 5 *διὰ* Dam. deest.

l. 10 *προθέσει* Dam. deest.

l. 13 *αἱμοῤῥοῦς*. Dam. *αἱμοῤῥοοῦσα*.

l. 16 *θερμελάτου* &c. *θερμηλάτου, μίξασα χρυσὸν καὶ ἀργ.*

l. 21 *πόλεως*. &c. Dam. *πόλεως Πανεάδος εἰς ἅγιον τόπον, εἰς οἶκον εὐκτήριον*

l. 23 *ηὗρον*. Dam. quod notatu dignum. *εὑρέθη* *inventum est*

l. 25 *ἐν οἷς*. Dam. *ἐν ᾧ*.

l. 26 *ὁ βίος*. &c. Dam. *ὁ βίος τῶν βασιλευσάντων πάντων τοῦ Ἰουδ.*

p. 333 *l*. 22 *γρυπόρυγχος*. nihil mutandum; licet voluit *Chilmeadus*, *γρυπώνυχος* *ungues habens aduncos*, vel *γρυπόῤῥινος* *aduncum habens nasum* scribendum esse. Isto enim vocabulo denotatur *γρυπόῤῥινος*, à voce *ῥύγχος*, quæ proprie *rostrum porci* significat, uti tradit Schol. Aristoph. *Acharn*. p. 407 & *Avibus* p. 558. ad vultum seu nasum hominis translata: id quod etiam fit in *Græco Epigr*.

p. 336 *l*. 22 *ἐν τῇ αὐτῇ τῆς ἑορτῆς ἡμέρᾳ ὅτε*. C. rectius: *ἦν δὲ ἡμέρα τῆς ἑορτῆς ὅτε*

p. 337 *l*. 21 *τῆς πύλης*. Ita C. ubi tamen *Dufresnius* *ταῖς πύλαις* sive *τῇ πύλῃ* reponendum censet.

p. 339 *l*. 7 *πάραλος*. lege *πάρετος* *mente captus*, non ut *Chilmeadus* & alii interpretantur, *membrorum vi soluta*

p. 355 *Αὐτοκράτορ*. &c. Epistola spuria, uti probat doctiss. *Dodwellus*

lus Differt. Cyprian. XI §. 23, 24

p. 365 *l.* 18 χοῖνα. χοινία scribendum monet *Annotator*. Dubito: nam & χοινὴ apud alios occurrit

p. 336 *l.* 14 ἐδεσμίνλω. sic cum duplici λ. apud alios scribitur: nihil itaque temerè mutandum, quamvis *Annotatori* placuit ἐδελίνλω esse scribendum

p. 384 *l.* 11 ἑωρακὼς τὴν ὑποθεσίαν τῆς πόλεως καλλήν.] de urbis Byzantii situs præstantia & amœnitate audi sis Scriptorem anonymum nondum editum cujus extant Epistolæ non inelegantes num. 24. in Cod. MS. Baroc. 131. Epistola 7. sic se habet. Ὀφθαλμὸς ἄρα τῆς οἰκουμένης ἐστὶ τὸ Βυζάντιον, καὶ οὐκ ἄν τις οὕτω τοῦτο γνοίη, εἰ μὴ πέριξ διαδράμοι τὴν οἰκουμένην· παραλλάττει γὰρ εὐθὺς τούτῳ ἑκάστη τῶν ὡρῶν· ἀήρ, ἐπειδὰν βραχύ τι τῶν ὁρίων παρέλθοι τῆς μητροπόλεως, οὐκ ἐπὶ τὸ κρεῖττον, ἀλλ' ἐπὶ τὸ χεῖρον μεταβαλλόμενος. ὥσπερ γάρ ἐστί τις μεσαίτατος τόπος τῆς γῆς, (τοῦτο δὲ οὐδεὶς τῶν πάντων ἠκρίβωσεν, ἀλλὰ ψεύδονται οἱ τοῦ Διὸς ἀετοί, καὶ οἱ Δελφοὶ μάτην αὐχοῦσιν ἐπὶ τῷ πλάσματι) οὕτως ἐστί τις καὶ κάλλιστος οἷον ἐξῃρημένος τέμενος τῷ θεῷ· ἐσπείσαντο γοῦν τῇ πόλει, καὶ αἱ τῶν ἀνέμων φοραί, αἰγιαλοί τε, καὶ θάλαττα· καὶ ὁ ἀὴρ ταῖς ἀλύποις τῶν ὡρῶν ποιότησι συγκραθεὶς περιττῶς αὐτῇ περικέχυται. ἔστι δὲ καὶ μίμημα τοῦ παντός, ἀνατολαί τε γὰρ καὶ δύσεις, καὶ ἄρκτοι καὶ νότοι, οἱ ἀφ' ἑκάστων κλιμάτων, θαυμασίως ἐν ταύτῃ συνδεδραμήκασι, ἢ μᾶλλον ἕκαστον τῶν μερῶν τῷ οἰκείῳ καὶ ἀκριβεῖ πρὸς ταύτην συμπεπρεσβεύκασιν. ἡ δὲ βασιλὶς οὐχ τὴν δορυφορίαν ἥρερ μαπρεσίεται, (lege ἥρεμα πρ.) καὶ ἡ μὲν θάλασσα δεχομένη τὸν Ἀλφειὸν οὐ νοθεύει τῷ ἁλμυρῷ κύματι τὴν τούτου κρᾶσιν. ἡ δὲ καλλίους τοὺς Ἀποστόλους τῶν πρεσβειῶν παρὰ τὴν ἑαυτῆς φύσιν ἐργάζεται.

p. 385 *l.* 17 τῇ Ἀρτέμιδι σὺν τῇ ἐλάφῳ. C. Ἀρτεμίδος ἐλάφῳ, ubi Ἀρτέμιδος Ἐλαφιαίας substitui placet *Dufresnio*. Vide ejus CP. *Christ.* sect. 14

p. 411 *l.* ult. Δομεστικός. Scriptor hactenus ignotus, sed eundem citatum legimus in alio quodam MS. Oxon. non itaque corrigendum Δομνῖνος, quod arrisit *Chilmeado*.

Ad Partem II.

p. 5 *l.* 16 τὸ περὶ τὸ τεῖχος. de muro hoc & omnibus aliis seu partibus seu Antiquitatibus Urbis Constantinopolis, quæ in sequentibus commemorantur, vide omnino Dufresnium in CP. *Christ.* *lib.* 2 & 2 ubi multa de singulis legenda

l. 8 *l.* 17 Καὶ τὴν κεχρυσωμένην ἐκάλεσεν Ἀνθοῦσαν. hæc videntur elidenda, cum antea idem referatur, nec apud C. hoc in loco compareant

p. 12 *l.* 10 ἐξακιονίτης. Sic alii, & ipse *Autor* alibi: rectius vero Ἐξωκιονίτης, quod & *Chronicon Pas.* & alii complures habent. Minus recte hariolatur *Meursius*, consentiente *Chilmeado*, ἐξωκιόνιον fuisse Monasterium *Arrianorum* & inde postea pro quibusvis Arrianis vocabulum hoc positum fuisse. Sic enim appellati sunt Arriani, quod in *Exocionium*, locum ita appellatum extra muros Constantinopolis, una cum Demophilo Patr. à Theodosio Seniore exacti sese recepissent. Consulendus Dufresnius in *Constantinopoli Christ.* l. 2. sect. 16 n. 38 & in *Gloss. mediæ & infimæ Græc.*

p. 16 *l.* 3 Κηρυστικῶν. Scr. Κυρεστικῶν uti habet C.

p. 18 *l.* 13 προσκουλκάτορας· σκούλκαι *Excubiæ*, unde & σκουλκεύειν *Excubias agere*; & πανυ...

Sculcatores

Sculcatoriæ; ut & Anglicum fortaſſe **to skulk** *velociter ſe adſcondere, aufugere*

p. 22 *l.* 10 Ασία. C. Ραδία Ita hoc loco præfert Cod. Vat. at infra Ρασία, ad quam lectionem propius accedit Noſter. *Zonaras* habet Φρυγία

p. 23 *l.* 8 τῆ κζ´ τ̃ Δεσίυ. C. περὶ ς´ Καλανδῶν Ιυλίων

p. 25 *l.* 4 ὑπό. C. εἰς

p. 29 *l.* 7 Σαλαβερίαν. C. Ολυμβερίαν· ubi *Dufreſ.* Σηλυμβρίαν reponit. dicitur ab aliis Σηλυβρία

p. 32 *l.* 3 σφενδόνην. C. σφενδόνα

l. 24 πέμπτῳ βαΐῳ περίας. in C. ubi legitur τῷ βαΐῳ περὶ, Dufreſnius ex conjectura pro περὶ repoſuit πρώτῳ, & vertit *circa tempus primi Bravii*. Vide ejus Gloſſ. Græco-barb.

p. 34 *l.* 16 Βιργίτονων. C. Βεργιτινῶν

l. 19 Βαλεντινιανῦ τ̃ μεγάλυ. *Val. Magno* ponit Interpres. Ego potius vertiſſem *Seniore*. Neque placet ſane vulgaris conſuetudo, qua *Theodoſius*, *Leo*, *Juſtinianus* &c. *Seniores*, *Magnorum* titulo ſolent donari: cum enim à Græcis antiquioribus μεγάλοι appellantur, deſignatur tantum illorum *ſenioritas*, reſpectu habito ad illorum Nominum *Juniores* Impp. τὺς μικρύς. Neque aliter quidem quam ex hujuſmodi errore videtur apud Latinos & Græcos recentiores invaluiſſe mos iſte *Conſtantinum Seniorem* cognomine *Magni* honorandi. Quod & monitum alicubi à clariſſ. *Dodwello*

p. 43 *l.* 2 μίτατα. nonnullis μιτάτα

p. 46 *l.* 1 ἔκλεισε τὸ ἱερὸν τ̃ Σεράπιδος Ηλίυ. fallitur omnino *Chilmeadus*, cum aliis, qui ex *Socratis*, *Sozomeni*, & aliorum, auctoritate, templum hoc à Theodoſio ſeniore *funditus everſum* fuiſſe contendit. Lege Evag. hiſt. Eccleſ. l. 2 c. 5 cui adjungi & alii complures poſſint. Sed id erit alterius loci

p. 50 *l.* 8 τὺς τ̃ πεδατύρας στρατ. vim vocis *pedaturæ* non intellexit Interpres. Sunt vero *Pedaturæ milites*, cohortes illæ quibus aſſignabatur caſtrum aut alius locus, ubi conſiderent; & ſunt *pedaturæ* certa quædam loca ſeu locorum ſpatia, quæ ad cuſtodiam militibus aſſignari ſolebant

l. 12 μεσόσυλα. ſic alii ſcribunt: non itaque reponendum μεσοσύλια, quod placet *Chilmeado*

p. 64 *l* 9 παπᾶς. *Clericus*. ſic Græci hodierni & *Ruſſi* Clericum quemvis *papam* appellant

p. 76 *l.* 12 Αἰγιώτης. male corrigit *Annotator* Αἰγεάτης. Quamvis enim apud Stephanum & alios Αἰγεάτης ſcribatur, apud alios tamen, præter *Malelam*, legitur Αἰγιώτης

l. 13 κλήτωρ. ſic C. ubi male *Holſtenius* κοιάστωρ repoſuit

p. 77 *l.* 11 ἐξαιταθῆναι C. recte ἐξεταθῆναι

l. 29 ἀλλὰ δίκη. ſic ſcribendum in C. ubi deeſt vox δίκη

p. 79 *l.* 7 πολλοὶ ἐκόπησαν. ſic C. ubi Dufreſnius ἐκοπήσαντο mavult.

l. 14 Ορυς. In C. ubique Ορ@. Theophani Ορις

p. 80 *l.* 3 Μάμαντα. C. Μαμᾶν.

l. 11 Σινζηρίχυ. C. Δινζίριχ@

p. 83 *l.* ult. βασιλέως. *Regis* in Lat. Verſ. Magis appoſite, *Imperatoris*

p. 85 *l.* 2 κοδιστέ@. ſic paulo ante *p.* 83 C. Κοδιστδύς, ubi Κυκυσδύς corrigit *Holſtenius* quomodo ab aliis appellatur

p. 87 *l.* 3 Βερίνης. C. Βηρίνης

l. 12 ὡς ἔςι βασιλδύς. C. ὡς ἦν βασ. ubi *Dufreſnio* videtur legendum ἀφ᾽ ἧς, ut eſt apud *Procopium*

l. 1

l. 1 Vandal. c. 7 εἰς Ἰσαυρίαν ἀφ' ἧς δὴ ὡρμᾶτο διαφυγόντος. i. e. unde ortus fuerat, ut ſcribit *Victor Tun.*

p. 90 *l.* 15 Λίμνας. ſic C. Ubi vide Dufreſ.

l. 17 ἀνεκρίθη. C. ἀνῳκοδομήθη

p. 92 *l.* 25 Δέκιμον. de decimo vide Dufreſn. in CP. Chriſti l. 2 ſect. 1 n. 5

p. 93 *l.* 6 Ἰουστῖνον. C. Ἰουστῖνον Editio Scal. Ἰουστινιανὸν ſemel ac iterum præfert. Mox in C. Οὐιστιανοῦ corrupte, & ſtatim Ἰουστινιανοῦ

l. 11 τὸν ἅγιον Προκόπιον. C. τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Πρόβου, mendoſe ut patet ex ſeq. ubi Noſtro convenienter ἀνανεώσας καὶ τὸν οἶκον τοῦ ἁγίου Προκοπίου

l. 14 ὁ Ληστοδιώκτης. C. ὡς Ληστ. ubi legi placet Dufreſnio καὶ Ληστ. vel ὡς καὶ Ληστ. de hoc Magiſtratu vide eundem in Gloſſ. Med. Græcit.

l. 16 Αρκαδιακῶν. C. Αρκαδιανῶν Sed Cod. Var. cum noſtro concinit

p. 95 *l.* 21 δικολόγους. *Cauſidicos* vertit Interpres noſter: hæret Dufreſnius, nam ſi Advocati, inquit, ſeu Cauſidici ſive Patroni, quæ vis eſt vocabuli, intelligantur, ii non judicant; ſi judices ipſi, numerus videtur obſiſtere, tametſi ii ſatis indicantur voce καθίσαντες. Eum vide

l. 29 κηροῦς. cum cereis accenſis Theodoricum convenit Senatrix illa, quo ampliorem ei honorem exhiberet. De quo more Videatur Dufreſ. ad locum

p. 96 *l.* 15 Αλάελχος. C. Απαλλάελχος

l. 16 Εξακιονίτης C. hoc loco Εξωκιονίτης

p. 108 *l.* 12 ἅρμα. ſic C. ubi *Holſtenius* αὐτὸν perperam ſubſtituit, *Dufreſnius* mavult ἁρμάτους· nihil mutandum

p. 109 χαλκῆν *l.* 1 Vide Dufreſ. Chriſti l. 2 ſect. 4. n. 2

l. 4 ἔμβολος. V. ibid. ſect. 3 n. 2

l. 5 Εξαίππιν. V. ib. ſect. 16 n. 46

ibid. φόρου Κ.] V. ibid ſect. 24 n. 1 &c.

p. 113 *l.* ult. τοῖς θείαις λαργιτιῶσι. MS. quoddam *Oxon.* Πρίβατά ἐστι, τὰ τῇ βασιλείᾳ ἰδιαζόντως διαφέροντα ἄλλα δή ἐστι τὰ δημόσια. οἷα τελῆ ὑπὸ τὸν Κόμητα τῶν λαργιτιώνων τοῖς δημοσίαις ὑπουργοῦντα χρείαις. Αἱ λαργιτιονές (ſic hoc in loco MS.) εἰσι δύο· τὰ σάκρα καὶ τὰ πρίβατα. δύο γάρ εἰσι βασιλικοὶ θησαυροί, ὁ ἰδιάζων αὐτῆς βασιλείας οἷον ὁ τῶν λαργιτιόνων· καὶ δημόσιος, ὁ τοῦ φίσκου.

p. 115 *l.* 19 Δόρας χωρίον ὄντα. ſic C. niſi quod Δωρὰς ſcribatur ut & infra. Cod. Vat. Δωρεχώριον· Scalig. Δωραχὼ ὄντα

p. 126 *l.* 21 Ἰουλιανῆς. cum hac voce incipit Narratio apud C. p. 330 in princ. mutila.

p. 330 *l.* 4 ἀπὸ Βενδεριάνας ὁ Θρᾷξ. C. ὁ Βενδαρίτης ὁ Θρᾷξ. Erat urbs *Bederina* ſeu *Bederiana* in limitaneis Illyriæ Thraciæque agris ſita, hinc dicitur *Juſtinus* ab aliis *Thrax*, ab aliis ex *Illyria* fuiſſe.

p. 131 *l.* 10 Θεόκριτον &c. Apud C. mutilate habetur hic locus: ἀνεῖλεν Αμάντιον τὸν Πραιπόσιτον αὐτοῦ καὶ Ανδρέαν τὸν Κουβικουλάριον, τὸν τοῦ ῥηθέντος Αμαντίου δομεστικόν· ὃν ἠβούλετον (Cod. Vat. ἐβούλετο) ποιῆσαι βασιλέα ὁ αὐτὸς Αμάντιος. Ubi non pro ὃν ſubſtituendum ὅτι, quod *Dufreſnio* placitum, ſed poſt vocem κουβικουλάριον, inſerenda ſunt hæc verba, καὶ Θεόκριτον τὸν κόμητα.

p. 132 *l.* 9 Αππιονα. C. Απίωνα

l. 14 Διογενιανὸν στρατηλάτην ἀνατολῆς. Ita apud Theophanem: & ſic legendum apud C. pro eo quod imbi habetur ἀπὸ στρατηλατῶν ἀνατολῆς· vel locus ſaltem ſic interpun-

pungendus: καὶ ἐποίησεν Ἀπίωνα μὲν ἔπαρχον πραιτωρίων, Διογενιανὸν δὲ ἀπὸ Στρατηλατῶν ἀνατολῆς· atque ita reddendus: *& fecit quidem Apionem Præfectum Prætorio; Diogenianum vero Ex-Magiſtrum militum,* (ſive *qui fuerat Magiſter militum*) *Præfectum Orientis*, non ut vertit Dufreſnius: *Diogenianum Ex-magiſtrum militum per orientem dixit.* Non enim ab Imperatore dicitur ſeu creatur aliquis *Ex-magiſter militum*, ſed ita is appellatur qui *Magiſter Militum aliquando fuerat.* Sic antea ſane de eo in exilium miſſo, & à Juſtino revocato, loquens, *Ex-magiſtrum Militum* eum appellat. Ανεκαλέσατο τὸ Πατρίκιον Ἀπίωνα, καὶ Διογενιανὸν ἀπὸ Στρατηλατῶν, καὶ Φιλόξενον, καὶ αὐτὸν ἀπὸ Στρατηλατῶν

p. 134 *l.* 20 Κωάδου. ſic C. p. 333 quamvis p. 332 Καυάδης. *Procopio, Theophani*, aliis, Καβάδης

l. 23 Δαμνάζης. Cci. Cod. Vat. & Editio Scalig. Ζαμνάξης

l. ult. Νόμου. *Theoph.* Ομοῦ· Cci. Editio *Rader.* Οὐίνου, Cod. Vat. Νομοῦ. Symeon *Logotheta*, citante *Dufreſnio*, Ρώμου

p. 135 *l.* 5 χλαμύδα. C. χλαμύδιν vel χλαμύδιν· Editio Scal. χλανίδιν· *Theophani* χλανύδιν

l. 12 πλουμία. C. πλουμμία

p. 137 *l.* 12 Ζιλγιβί. C. Ζιλγβι. Edit. Scal. Ζιλγβι. Infra apud C. Ζιάγβιρος. ubi eadem Editio Scal. Τζιάγβιρος. *Theoph.* & alii Ζιλιγδης

p. 138 *l.* 2 κοινῶν. ſic *Theoph.* at C. κοινὸν· quod correxit ex Theophane *Dufreſnius. Holſtenius* Οὔννων ſubſtitui voluit. Sed nihil mutandum: notum enim militare convicium, *Canis.* Adi Dufreſ. p. 591

l. 5 εἰρηνικῶς. C. εἰρηκὼς *dicens*

l. 22 Λαβροίου C. Βροίου

p. 147 *l.* 13 ὥστε. C. εἴτε, ſed Edit. Scal. ὥστε

p. 151 *l.* 8 Μαβοργίου. ſic C. ubi perperam delevit *Holſtenius*

p. 153 *l.* 17 προσφυέντι. C. προσφυέντι

p. 155 *l.* 1 δίχα τῶν &c. Conſtitutio fortaſſe, quæ habetur *Cod.* l. 1 tit. v. num. 12 qua Gothi, qui ſecta fuere Arriani, excipiuntur.

p. 159 *l.* 4 Συκῶν. V. Dufreſ. CP. Chriſt. l. 1 ſect. 22

p. 163 *l.* 9 Αὐξουμῖται, καὶ οἱ Ομηρῖται. de illis videndus omnino Gothofredus ad Cod. Theod. to. 4 p. 582 &c.

p. 167 *l.* . Δαγισθέου. C. Δαγισθαίου. De eo vide Dufreſn. CP. Chriſt. l. ſect. 27. n. 13.

p. 167 *l.* 3 μεσίαυλον. ſic C. ubi perperam μεσίκωλον Edit. Scalig. Infra p. 21 μέσαυλον

l. 4 βασιλικῆς κινστέρνης. V. Dufreſ. CP. Chriſt. l. 1 ſect. 28. n. 11 & lib. 2. ſect. 9 n. 14

l. 7 τὸ ἀγωγόν. V. ibid. l. 1 ſect. 25 n. 2.

p. 169 *l.* 12 περὶ δὲ τῶν μετρ. Extat hoc decretum Cod. tit. 20 & in Baſilicis lib. 21 tit. 1 L. 39

p. 184 *l.* 14 θεῖος τύπος. Decretum, ni fallor, deperditum

p. 211 *l.* 10 θεσπίσας· forte deſignatur *Novella* 82 cap. 7 quæ data eſt aliquot annis poſt tempus ab Autore deſignatum viz. Apione Coſ. Cæterum & alia fuit ante ſuper re eadem Conſtitutio, quæ ibid. & in *Inſtitut.* l. 4. Tit. 6. §. 24 memoratur, ſed quæ jam deperdita

p. 220 *l.* 20 θείας προστάξεις. Edictum 6 Libri 1mi. *Codicis*, quod ſub ipſo *tertio* Juſtiniani Conſulatu emiſſum eſt, non paulo ante quod Autor videtur innuere. Promulgarat antea Juſtinianus Edictum aliud ejuſdem tenoris, quod in Codice proxime præcedit, ſed editum id erat ſub ipſis

imperii

imperii primordiis, uti ipſe in Edicto prædicto reſtatur

p. 242 *l.* 25 περὶ τῶν Διακρινομένων. hæc omiſit Interpres, nec videtur intellexiſſe, verte; *De Diacrinomenis* ſive *Eutychianis*: ſic enim appellari ſolebant Sectarii Eutychiani, tanquam ab Eccleſiæ communione *ſegregati*, vel, ut alii volunt, tanquam *hæſitantes* cum Eccleſia communicare.

Non incommodum erit ſubjungere hic Synopſin Chronographiæ Malelianæ de Vita & rebus geſtis Juſtiniani, ut dignoſcat Lector ad quem annum illius imperii quæ in ſingulis paginis conſcribuntur pertineant.

An. 1		Pag. 151	An.	menſ. Jun.	Pag. 227
2	Indict. 6. menſ Oct.	152		Jul.	228
	Jan.	153	24	Ind. 13. menſ. Apr.	ibid.
	Indictionis ſub exitu	174		Jun.	ibid.
3	Indict. 7. menſ. Jun.	180	25	Ind. 14	229
	Jul.	182	26	Ind. 15. menſ. Sept.	230
	Decio Coſ.	186		Aug.	ibid.
4	Lampadio & Oreſte Coſ.	188	27	Ind. 1. menſ. Mart.	ibid.
	Menſ. Sept.	190	28	Ind. 2. menſ. Aug.	231
	Apr.	199	30	Ind. 4. menſ. Jul.	232
5	Menſis Sept.	211		Dec.	233
6	Indictio 10. menſis Jan.	213	31	Ind. 5. menſ. Nov.	ibid.
7	Juſtin. 3. Coſ.	220		Apr.	ibid.
8	Indict. 12.	220	32	Ind. 6. menſ. Dec.	ibid.
	Poſt Conſul. Beliſarii	221		Feb.	234
	Jo. Cappadoce Coſ.	221	33	Ind. 7. menſ. Mart.	235
14	Indic. 3. menſ. Jun.	222		Mai.	236
	Aug.	ibid.		Jun.	238
16	Ind. 5.	223	36	Ind. 10. menſ. Aug.	ibid.
18.	7. menſ. Sept.	225	37	Ind. 11. menſ. Oct.	ibid.
	Nov.	ibid.		Nov.	239
21	Ind. 10 menſ. Feb.	226		Jan.	243

INDEX
VOCUM & DICTIONUM
quarundam

Barbararum, uſus rarioris, aut novatæ ſignificationis, à *Jo. Malela* uſurpatarum, quæ in Car. Dufreſnii *Gloſſario Græcitatis mediæ & infimæ*, nuperrime edito, non reperiuntur.

Quæ ſignantur hac nota † *reperiuntur quidem apud* Dufreſninm, *ſed ignota ei ſignificatione.*

b Partem poſteriorem deſignat.

Ἄθλησις monaſterium. V. notas p. b 226, 7
ἀλυταρχέω Alytarchæ officio fungor p. 413
ἀλυτάρχης Alytarcha; in Ludis Ol. decori moderator p. 375. &c.
ἀμιξία (ſive ἀμμιξία) pugna, tumultus b 203, 226
ἀναγινώσκω literis erudior V. Notas p. 169
ἀναπόδοσις V. lin. 2. p. 9
ἀναφραγίσσομαι occludor b 16
ἀναχείομαι obturor b 90
ἀνεῖλα aor. 1 inuſit. ab ἕλω 403
ἀνῆλθαν aſcenderunt b 102
ἄνθρωποι milites V. Not. 285
ὁ ἀπὸ φιλοσόφων qui Profeſſor Philoſophiæ fuerat ὁ ἀπὸ Νοταρίων qui Notarius fuerat. ὁ ἀπὸ ὑπάτων Exconſul & alia ſimilia
ἀπίκελσις nuncium 327
ἀποσφαγὴ tempus quo à mactatione ſeu eſu carnium abſtinetur 374
ἀποχειρίσασθαι ἑαυτῷ manus ſibi inferre V. Not. p. 269
Ἀρκαδιακοὶ numerus quidam, ſeu cohors, militum ab Arcadio Imp. inſtitutus b 47
ἄρμα exercitus b 108
ἀστράγαλος manûs digitus, ſeu articulus 191
† αὐθεντεῖν poteſtate ſive autoritate ſua aliquid agere V. Not. p. 384
† αὐθεντεῖν τινα aliquem in ſuam cogere ſententiam 384
αὔτανδρα ipſi homines b 122
αὔτανδροι *idem* b 141
ἀξίωσιν ποιεῖν *actionem contra aliquem intendere* ſeu *petitionem exhibere* vide Not. b 53
βαγκλὰν *verſutiſſimus impoſtor*, vagulum i. e. circitor, circumforaneus. V. Not. b 10
† βαΐον munus. V. Not. b 32
βαλιστῆνοι 238
βανιάριν balnearium 287

βαρσα-

βαρσαμανάτης ſeu Βαρζαμανάτης dignitas quædam in exercitu Perſarum 553, 4
βέρνακλος 238
βλώαυλον venabulum 206
βοήθεια exercitus 203
βομβωνάριον veſtis genus 379
βούγλιν ſeu βούγλιον pugio V. Not. 240
† γαμβρὸς ſororis maritus b 38
γαμβρὸς ἐπ' ἀδελφῇ idem 280, 252
γελασῖναι rugæ ſeu ſurculi illi qui ridentium in ore fiunt 133
† γενέθλιον urbis (CP.) natalitia b 232
† Γραμματεὺς officiarius in Ludis Olympicis 377
γρυπόρυγχος homo naſi adunci 333
δαφνοῦσθαι coronari 407
δηλόω literis (aliquem) compello V. p. 245
† δίαιτα οἰκημάτων, ædificiorum ſeries, vicus 287
διασύρω moras traho b 30
Διατρέφεσθαι ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, pro, ἀναλίσκεσθαι ὑπὸ τῶν στρ. ſive, καὶ ἀπ' αὐτῶν διατρ. τοὺς στρατιώτας aut quo ſimili 108
διαφέρειν γενομένους de natalitiis judicare 18
διαφέρειν τινὶ opponi alicui, adverſari 12
τὰ διαφέροντα quæ ad aliquem pertinent, Bona &c. 252
διαφθονούμενος invidens 41
διμοιραῖος qui ſtaturam mediocrem excedit 130, 132
† δίπτυχον pro tabula ſcriptoria communi 175
δόσας particip. 28
δύναμαι Voti compos fio, ſive aliquid agendi opportunitatem nanciſcor. V. Not. 40
δύναμις, ſpiritus, dæmon, 203
ἐγκάθετος στρατὸς exercitus præſidiarius 236
ἐξσελλίζομαι è ſede excutior 110
Ἑλλαδικοί, pro Pelopenneſiis 83, 104
ἔμμελοι ſaltatores, ſive Pantomimi quidam V. Not. b 98
ἔνφρονον rationi conſentaneum 152
ἐξιχία mentis alienatio 170
ἐπίρρινος naſum aduncum habens 382
ἐρδουματίζω in cuſtodiam trado b 127
Εὐρώπη pro *Græcia* 28, 116, 238
εὔσκυλτος ad iram pronus 131
εὐσπλαγχνία (ſicut & φιλανθρωπία) τοῦ Θεοῦ, pro θεομηνία, ira & caſtigatio Divina b 225
εὔστολος de forma corporis uſurp. 113, 129, 133
ἐωριζόμενος obambulans 36
ἕως cum accuſativo 409
† ἡλικία de forma corporis univerſaliter 129
† θεωρία theatra b 66
θόλον ædificium forma rotunda extructum, & in acutum faſtigium deſinens. Aliis θόλος b 61
Ἰταλία pro *occidente* 83
† κάπνος tributum quod pro numero fumariorum pendebatur 317
καρόμαλλος V. Not. b 98
καρουχαρεῖον locus carrucis recipiendis deſtinatus b 40
κατάγομαι (ex genere alicujus) deſcendo 233
καταγωνίζομαι pro, συναγωνίζομαι 219
† κατάστασις imperium, ditio 117
κατερρέομαι (ſive κατερέομαι) accuſor b 76
† κεντηνάριον de centenariis duobus V. Not. 347
κομβέντον conventus 234
† κομβόω emungo, malis artibus lucrifacio b 109

κονδέψας V. p. 409
κοντοειδὴς seu κονδοειδὴς homo staturæ curtæ 126 b 151
κοπιδερμία cuticidium V. Not. b 338
κοπίδερμος cuticida, (Judæus) V. Not. b 118
κοτρίγα V. Not. 407
κοττίζω alea ludo b 40
κούρκωμον capistrum fræni, aliis κούρκουμον b 110
κούφιζω libero b 116
† κλῆμα, vicus, villa, 56
λαγκιάριοι lancearii b 18
λεμὶν seu λεμίον, *vultus* seu *effigies* 343
λεπτακινὸς gracilis 299
λογχοδρέπανον teli genus 41
λυπέομαι περὶ τινα irascor, indignor V. Not. 50
λύπη indignatio 50
† μαγιστριανὸς usurp. pro legato quolibet sive nuncio regio b 82
μάστινον. 237
ματτιάριοι militum quoddam genus b 18
μελλοφανὴς (παθητὸς) (passibilis) futurus 104
μεσιάσας facti conscius, promovens 106
μετεμψυχωθῆναι pro μεταμορφωθῆναι 241
μηνύω per literas moneo 356
Μιζουλανὸν pro Μεδιόλανον Mediolanum urbs 293 b 44
μίλιον an pro *Stadio* unquam usurpetur V. Append. ad Notas ad p. 281
μῖμος δεύτερος actor secundarum partium in theatro
† μυστικὸς vafer & subtilis ingenii 23. 282
νεομάχος pro ναυμάχος 267
νυμφαγωγία nuptiis celebrandis destinatum ædificium 360
νυμφαῖον *idem* 370
ξυρέλαιον stipendium quoddam Gothis pendi solitum b 169
ξυστὸς locus certaminibus athleticis destinatus 372
παλάντιν (seu παλάντιον) palatium 213
παραγαύδιον Parthica quædam vestis, aliis παραγαῦδις, sive per scriptoris contractionem παραγαύδιν b 135
παραμίαν seorsim 174
παρωνύμη pro παρωνυμία cognomen b 110
παραχειρήσασθαι ἑαυτῷ manus sibi inferre 269
περιβωμίζομαι v. b. 214. 239
πιπίζειν bibere 269
πλεθρὶν seu πλεθρίον locus palæstræ seu cursui destinatus 382
πλέκω dolos necto b 32
πλῆθος exercitus 357
πλωτὸς pronus (membris natantium more explicatis) 157
πολιτεύομαι de quibusvis negotium aliquod ordinantibus seu curantibus 321
πραιποσιτεύειν 222
πριμικήριατος primatus b 214
πρὸ τοῦ ἐπιρρίψωσιν εἰς τὰ κλήματα, antequam prædia occupassent; pro, πρὸ τοῦ ἐπιρρίψασθαι b 182
† πρόγονος filius ex nuptiis prioribus natus 109
προσκουλκάτωρ excubitor b 18
† προσβόλιος ἵππος equus injugis, necdum subactus 379
πρῶτις & ἐν πρώτοις *in primis* 231
πτοεῖσθαί τινα metuere sibi ab aliquo b 162
πτύρμα consternatio 235
σαλπίζειν usurp. de certamine per instrumenta Musica cujusvis generis 378
σκίρτοι v. p. 50
† σκύφος scutum v. Append. ad not. ad p. 40
σμυρνιάζω unguentis condio 284
συφόρβος τοὺς πόδας 382 b 73

συγκλητικὴ

συγκλητικὴ nobilis (quævis) mulier 47
συκώτιον teſticulus hominis 113
συμπράκτωρ ſtudiotum ſocius b 24
συναναγινώσκω τινὶ una cum aliquo literis imbuor, ſtudiorum ſocium habeo aliquem 162
σφάλλομαι impedior v. not. 59
ταβλοπαρόχιον aleatorium b 40
† ταυρέη tympanum 355
τένων cervix 163
τετράρχης pro βασιλεὺς 286
† τιτλόω regio fiſco (aliquid) addico 315
τοπαρχεύομαι de loco ubi regnat aliquis 117
τρακτευτὴς negotiis tractandis idoneus
τρίνυμφον ædificium nuptiis celebrandis deſtinatum 314
τυραννεῖν arma in aliquem ſumere 233
ὑστερέω privo vide Append. ad Notas ad p. 12
φαβρικαὶ & φαβρικὸν *fabricæ*, loci publici armis conficiendis deſtinati 408
φακτιονάριοι *factionarii* aurigæ qui Factionibus in Certaminibus Circenſibus currus agitantibus officium ſuum præſtabant 110
φανεροὶ multi, plurimi, 137
† φιβλόω transfigo, confodio 40
† φιβλωθεὶς confoſſus, (telo) transfixus 209
φόβος uſurp. pro *terræ motu*, calamitateve alia tali 291
φολλερὸν nummi quoddam genus, 12ª pars ſiliquæ b 117
φοσσατεύω obſidione cingo 386
† φοσσεύω idem b 1
φρατριάζω μετά τινων aliquos mihi ſocios aſſumo, cum quibuſdam conſpirationem ineo b 223
φωνάσκω voce certo
τὰς φωνάς τινος λαμβάνειν examinationem alicujus accipere 6 77
χαλκὴ τῆς παλατίου Regiæ veſtibulum, ſic dictum quod tegulis æreis & inauratis tectum erat b 115
χαλκούργημα ænea ſtatua b 70
χαόομαι dehiſco b 168

INDEX RERUM.

b *Partem posteriorem designat.*

ABbas Græciæ rex 112
Abares Hunnorum gens Constantinopolim veniunt b 234
Abbora fluvius b 17
Abburarsacius Persarum rex b 13
Abgersatum Castellum captum b 205
Ablabius b 240
Achæus filius Lapathi 100
Achillis Thetidis filius 122
à Paride confossus 166
Achelous bellum Oeneo infert 208
unde dictus Hippocentaurus 208
ad Hercule Polyphemo occisus 209
Achyron suburbia Nicomediæ b 10
Acmæon Athenarum rex 88
Acrisius Græciæ rex 104
Adami filiæ Azura & Asua 2
Ejus sepultura in regione Hierosol. 6
Adriani Venationes urbs 366
Adrianopolis condita 366
Ægæus rex Thess. in mare se projicit 108
Ægyptii computandi per mens. ignari 25
suos præfectos occidunt 409
Ægyalia Diomedis uxor vitiata 210
Ælii Adriani Imp. descriptio 363
mors 366
Ælii Antonini Pii descriptio 366
contra Ægyptios arma movet 367
Legem latam ab Augusto de testamento abrogat 368
Syngraphas fiscales comburit, obit 368
Ælii Probi Imp. descriptio 400
bellum contra Gothos, Interitus ib.
Ælia nomen Hierosolymis ab Adriano datum 365
Æneas ad Didonem profectus 206
ejus descriptio 133
Palladium à Diomede acceptum in Italiam portat 212
Contra Rutulos bellum gerit 212
Æneadæ qui, unde dicti 215
Æra Antiochena unde incœpit 280
Æræ Alexandrinæ initium 410
Æschines quando vixit 240
Æschylus Athenarum rex 87
Æthra Menelai cognata 118
Aetius quis, Attilam adoritur b 59
Africæ rex & regina captivi Constantinopolim adducuntur 220
Agamemnon dux contra Trojanos 113
ab Ægistho & Clytemn. occisus 168
Agenor Neptuni filius 34
Quæsitum Jô profectus 33
Agmen Immortalium b 67
Agrippa gener Augusti 287
ejus Edictum 292
Agrippianum balneum 287
Agriculturæ leges docuit Bacchus 48
Ajacis descriptio 130
ejus oratio pro Palladio 139
Interitus 144
Aides rex Molossorum 74
Alarichus Honorii hostibus se adjungit b 46
Thesaurum regium & Placidiam avehit b 46
Alamundarus Saracenus Syriam primam deprædatus b 179
Albania condita 213
Albus Albanorum rex 215
Albinus Senator rebellis, imperator salutatus, interfectus. 384
Aletes Corinthi rex 111
Alexandri Philippi filius 243
Alexandria ante Racustis dicta, ab eo condita 244
Romanis quæcunque amiserant reddit 246
Roxanen ducit 247
ejus discriptio 248
Barbarorum gentes subjugat 22 249
Romano instructus exercitu 268
Moritur 248
Imperium ejus inter principes divisum 249
Aleatores 40
eorum quidam blasphemi occisi 187
Alitarcha qualis 376
quali habitu indutus 411
Althæa ab Acheloo vitiata 208
Amandra vicus Lycaoniæ 42
Amazones à Græcis fusæ 160
Amantius quis, ejus visio b 128
Amantius orientis comes b 232
Amasia urbs Ponticæ ditionis motu terræ concussa, instaurata b 183
Ambrosius episcopus b 43
Amida Metropolis facta 358
Amicaliorum mos 228
Amphion & Zethus expositi 55
ab Ordione educati 55

reges

reges Bœotiæ constituti 57
Amphion Lyricus 57
Amphithalis quali honore habitus 377
Amycus 95
Amyca regio unde dicta 257
Anaximander Philos. ejus placita 201
Anazarbus urbs unde dicta 348
motu terræ concussa b 141
Anaroli Basilica ubi b 61
Anastasius Dicorus Imp. ejus descr. b 105
Bellum infert Persis b 114
ejus edicta b 118
vitio b 127
quænam extruxit b 128. 9
diem obit b 129
Anastasiopolis quæ b 115
Anchialus urbs b 124
Andas Indorum rex Christianus factus b 157
Andreas Lausiacus occisus b 131
Andromeda quæ 45
stuprata 42
Andromaches descriptio 133
Anganes rex Homeritarum b 194
Antiochia à quo condita 32. 255
In terra gigantum sita 257
à Tigrane capta 270
Rom. Imperio subjicitur 270
Terræ motu concussa, instaurata 313
rursus 358
rursus 176, 7
vastata à Phinea Judæo 314, 15
à Sanatrucio capta 353
Cœlesti igne correpta, instaurata b 140
rursus b 142, 3, 4, 5, 6
rursus b 126
aliud ejus incendium b 304
Theopolis nominatur b 177
à Chosroe capta b 222
columna & inscriptio ejus 344
Ecclesia magna b 3
Antiochenses Persas noctu trucidant 354
Templum Jovi Salvatori condunt 359
Antiochenses senatores pullati b 146
Antioch. captivi ab Alamundaro redempti b 198, 9
Antiochus soter, novercam ducit 261
Epiphanes 261
Senaculum Antioch. extruit 262
ejus mors 264
Hierax 264
Grypi nepos 265
Evergetes, in Parthos arma movet 265
Dionicus Leprosus 266
moriturus facultates suas legat Romanis 272
Nicomedis filius à Scipione victus 269
tributarius fit 269
Chuzo magnus b 41
Antiopa solis sacerdos 53
vitiata in templo Solis 54
Enixa Amphionem & Zethum 55
Antæon quis 106
Antenoris descriptio 133
Antiphantes 145
Antigonus Poliorcetes 251
occisus 252
Antigonia condita. 252
Ab Atheniensibus habitata 256
Eversa 256
Antonius Triumvir 280
contra Cleopatram missus ejus amore capitur 281
in Romanos arma convertit 282
ab Augusto interfectus 283
Antoninus Verus Imp. 370
ejus regnum & descriptio 370
Interfectus 370
Antoninus Geta Imp. 389
ejus regnum & descriptio 389
interfectus 390
Antinoe condita 366
S. Anthimus b 66
Anthemius Rom. Imp. b 74
interfectus b 83
Anthemius Patriarchatu CP. exutus à Synodo CP. b 221
Apamia condita Pella vocatur 259
Aphronius Alitatcha 376
Apotheoseos ritus 65
Apostolorum corpora sepulta 334
quando affligi a Judæis cœperunt 318
Apollonius Tyan. ejus Telesmata 242. 3
quamdiu vixit 345
Appio Patric. ab exilio rev. b 132
Apscal vir fortis occisus b 203
Arabia à Zenobia occupata 395
Romano imperio resubjecta 398
Arceuthas fluvius Japtha dictus 254
Arcadius Constant. Imp. regnum ejus & mors b 45
Ardeus Lydorum rex primus 191
Ardens insula 280
Ardazanes quis b 67
interfectus b 69
Ardaburius occisus b 78
Areopagus ubi situs 171
Areobindus quis b 67
Arethas Phylarcha b 166
Argeus mons 43
Argus Centumoculus dictus 84
Technicam occidenti monstravit 84
Argonautarum nomina 93
illis oraculum de Trinitate & B. Maria datum 94
Illorum visio 95
Colchidis vellus aur. surripiunt 97
Argivi Jô pro luna colunt 93
Argyrippa Beneventum dicitur 211

Argyrus fluvius 407
Ariadne Minois filia 107
Aristophanes quando floruit 215
Aristoteles quando vixit 240
Arius b 9
Ariani & Christiani distincti b 35,38
Ariani ejecti b 38
ab illis Ecclesiæ ademptæ b 221
Ariadne Imperatrix Zenonis uxor b 99
Armatus contra Zenonem missus b 88
Basiliscum Imp. prodit b 89
Occisus b 92
Armenii rebelles subacti
Arpanizis mons b 182
Arsine urbs Ancyra dicitur 286
Artaxerxes Assyriorum imp. 203
Mnemon appellatus 215
Artabanus Syriarcha 374
Aruns Tarquinii Sup. F. 229
Ascanius Æneæ F. 214
Asclepio neci datus 346
Ascum dux ab Hunnis captus b 170
Asius Philosophus 137
Asiæ unde nomen, antiquum ejus nomen 138
Aspar quis b 56
interfectus b 78
Astronomiam quis adinvenerit 4
Astyanax Hectoris F. 157
Astyages Persarum rex contra Lydos bellum movet 193
Asterius Patricius b 146
Atalanta quæ 209
Athenæ post diluv. Att. sedes regia 85
Atheniens. quis leges dedit primus 87
Athenais mulier quæ & Eudocia b 52
ejus à fratribus fuga b 53
Theodosio juniori nupta b 53,4,5
Christiana facta b 55
Athenienses Antiochiam translati 256
Athalerichus rex quis b 198
Atlas Astron. unde cœlum gestare dicitur 84
Atridarum exped. in Troj. 122
Atticum diluvium 74
Attica quam diu deserta 74
Attalus Senator rebellis 47
Attilæ invasio b 58
Ejus superbus ad Theodosium Juniorem nuncius b 59
Fuga & mors b 59
Augustus post Cons. regium imperium inducit 239
Cleopatram & Antonium vincit 283
aram primogenito deo extruit 299
quas regiones subegit 286, 7, 8
illi datum oraculum de successore sciscitanti 228
Ejus tituli & descriptio 292
mors 299
Augustus mensis ab eo institutus 239
Auleas poeta Tragicus 181
Aurum ejusq; conflandi ratio inventa 22
Aureus deus quis 22
Aurea porta Antiochena b 62
Aureliani Imp. descriptio 396
Mœnia Romæ instaurat 396
Aurelianos quos appellat 397
Interfectus 399
Aurifodinæ Pers. quando inventæ b 192
Romanis cedunt b 192
Anxumitarum cum Homer. bell. b 163
Eorum rex Christianæ religionis rudimenta petit b 164

B.

Baal quis 20
Babylonicæ turris extruendæ præfecti 72 11
Ejus vestigia ubi 13
Babylon à quo condita 18
S. Babylas Martyrium passus 402
Bacchus Dionysius & Nysius dictus 48
Carmine Magico mira efficit 48
captus & vinctus 50
Bœotia à Lycurgo expulsus 52
Bacchæ institutæ 49
Bagula quis dictus b 110
Balaneæ ab Apamia divisæ & provincia factæ b 183
Barsamanates ab Antioch. occisi 354
Basilicæ domus quæ 315
Basilica Rufini condita, unde dicta b 3,4
incensa b 112
instaurata b 114
S. Basilii Epis. Cæs. visio de Juliano b 23,4
Basiliscus Patricius b 80
à Zinzericho pecunia corruptus b 80
Imperator fit b 87
Proditus b 89
Imperatoriis insignibus privatur b 20
in Limnas cum suis amandatus b 90
Basilius comes captus b 175
Bastagarius post baptismum Timotheus dictus b 178
Bassus præfectura abdicatus b 180
Belus 33
Belisarius à Persis bis victus b 175, 203
Magistratu exutus b 206
quas regiones à Gothis diripuit b 222
Bellerophon 102, 3
Beræa & Brincæ urbes à Narsete captæ b 239
Bessica gens 50

Biblus

Biblus à Biblo exſtructa 271
Biblus ſtatuas Antiochenas Romam advehit 271
Blach Hunnorum rex b 159
Blaſſes Perſarum rex contra Romanos arma movet b 66
Boa Hunnorum Sabirorum regina ſe Romanis jungit b 159
Boſtra urbs ab Augusto condita 288
Boſphorus urbs à quo condita, & unde dicta b 161
Botrys urbs ubi b 229
Bottia vicus 255
Brennus dux Gall. occiſus 236
Briſeis captiva 126
Brumalia cur inſtituta 228
Brutus filium ſuum occidit 231
Brutus ſecundus Jul. Cæſ. jugulat 279
ab Auguſto capite mulctatus 290
Byzas fundator Byzantii b 6, 7
Byzantium Conſtantinopolis dicitur b 5
Heracleæ Metropoli aliquando ſubjectum b 9
terræ motu concuſſum b 220

C.

Cadmus Bœotiam occupat 45
Bœotos Phœnicum literas docet 46
Cadmia urbs condita 46
Cæſarius J. Cæſaris ex Cleop. F. 279
Cæſarea urbs Cappadociæ eadem cum Mazaca 189
Cæſarium Antioch. conditum 278
Alexandrinum conditum 279
Cainus quænam excogitavit 2
quo genere mortis occubuit. 2
Ejus ſeptemplex peccatum & pœna 3, 4
Caii Caligulæ Imp. deſcriptio 312
mors 316
Calchas vates 123
Ejus deſcriptio 132
Calypſo quæ 153
Calandio Ep. Antioc. exterminatus b 91
Candace Indiæ regina 247
nupta Alexandro M. 248
Canis Sim. Magi loquitur humane 326
Canis Itali cujuſdam mirificus b 190
Capitol. Rom. à Gallis obſeſſum 235
Caput Charonium quid 262
Cappadocia Secunda à Prima diviſa provincia facta b 35
Amplificata & munita b 125
Romano imperio ſubjecta 304
Carthago extructa 207
Carthaginenſis ſenatus captivus 269
Cari Imperatoris deſcriptio, & mors 401
Carini Auguſti deſcriptio 403, 4
mors 406
Cares ſubacti, civ. jure donati 401
Caſtor Ledæ filius 101
Caſſandræ deſcriptio 134
Caſſius mons 253
Caſus Inachi F. Amicen ducit 257
Caſtr. Anarſathum civ. jure don. b 178
Cecrops cur Διφυὴς dictus 85
Ejus lex pro Monogamia 86
Celeriani milites qui 230
Celer Illyricus vir fortis b 115
Cenſus univerſus ab Agrippa prodit 292
Cepheus Perſea occidit 45
Cerberus canis 75
Certamen Oenomai 219
Enialii 220
Cerycus Magiſtratu privatus b 153
Ceſtus Hymnus in laudem Veneris 115
Chamo quæ regiones obvenerint 15
Chalca Conſtantinopol. abſoluta b 221
Cherubim & Seraphim Jud. ad Antioch. portam collocantur. 337
Chiron Philoſophus Thetidos pater 122
Chlamydes apud Rom. in uſu 38
Chronologi pro Hiſtorici 34
Chryſeis ab Achille capta 125
Apollinis ſacerdos 126
Chryſopolis quæ 245
Chryſargyri tributum ademptum b 113
Chryſaphius Ztummus b 65
interfectus b 74
Chriſti nati tempus 293
proditus anno ætatis 33 302
Chriſtianorum perſecut. ſub Veſpaſ. 336
Sub Domitiano 340
Sub Trajano 351
Sub Numeriano 402
à Valente peſſime habiti b 35
multi interfecti b 93
à Samaritis afflicti b 180
Cæſareæ multi occiſi b 232
Indulgentia data
Chriſtianarum fæm. ad Trajan. reſponſio 361
Cicero quando floruit 272
Cilicia prima à ſecunda diviſa & provincia facta b 69
Cinis ubi depluerit b 79
Circe ejuſque Philtrum 149
Circenſia inſtituta 218
Circus Antioch à quo conditus 291
Circus incenſus b 109
Cithæron mons 49
Claudii Cæſ. deſcriptio 317
Mors 392
Claudii Apolliani deſcriptio & mors 315
Claudiopolis condita 37
Cleopatra Reg. Ægypti 251

Jul. Cæsarris amica 279
ab Augusto victa 251
ejus descriptio 282
mors 284
Clytemnestra Tindari F. 101
Agamemnoni nupta 101
Cum Ægistho consuetud. habet 168
nupta Ægistho 168
Coades Persarum rex b 114
ejus literæ ad Justin. b 185
quo genere mortis occubuit b 211
Cœmeterium quid b 15
Colossus Rhodi statua 189
Colossenses qui 189
Columna Theodosii b 117
Colonisia statua b 113
Computatio per 12. menses incipit 25
Commodi Augusti descriptio 371
mors 383
Cometa barbatus b 132
In Confusione linguæ 72. 12
Conchyle quid 36
Consules Rom. primi 231
quam diu Remp. ad ministrarint 274
Cono Fussiani F. Exepisc. Apamensis b 107
Contentio inter Ulyssem Ajacem & Diomedem 137
Constantini M. descriptio b 1
à barbaris in occidente victus b 1
crucis illi apparentia & inscriptio b 2
Christianus factus b 2
quænam extruxerit b 3,4,5,6,7
Ejus edictum b 4
Primus ille corona gemmata usus b 7
Constans Senator occisus b 47
Constantini Jun. regnum & obitus b 11
Constantis Imp. reg. & mors b 12
Constantius Exocionita b 12
Ejus cum Persis bellum b 13
interitus b 14
Constantius Comes Senator 46,7
Constantius Tars. Comes orien. b 106
Constantiolus ab Hunnis captus b 170
Constantii Chlori descriptio
Constantia Cypri Metrop.
Constantinopolis regia sedes Imp. Ro. b 9
terræ motu concussa b 66
iterum b 96
instaurata à Zenone b 96
penuriam panis passa b 232
defectum aquæ b 239
pestem b 224
terræ motum b 231
Conflagrationem b 237
Luem b 234
Corinthi terræ motus 338
Corinthiorum reg. quam diu duravit 111
S. Cosmas neci datus 403
Cotyæus urbs Phrygiæ Salutiferæ b 64
Chozroes Persarum rex b 211
ejus literæ ad Justin. b 212
Fratri caput amputat b 212
ejus cum Justin. induciæ b 212
Cranaus primus Maced. rex 204
Cretæ terræ motus 322
Cretenses mendaces 108
Antiochiam translati 256
Crœsus Lydorum rex 124
superbæ ejus ad Cyrum literæ 195
illi oraculum datum 197
victus & captus à Cyro 199
Crucis imago in cœlis 145
Curius consul Rom. 266
Cuspus tormenti genus unde 59
Cutzines Maurorum exarcha occisus b
Cuztis Damasci exdux captus b 175
Cyclops quis 145
Cygnus Priami F. Græcos adoritur 124
ab Achille occisus 124
Cygnus alius, Ledam vitiat 101
Cyprii Antiochiam translati 256
Cyrus rex Persarum 194
ejus cum Samiis bellum, mors 201
Cyrus Patric. Clericus fit b 64
Cyrrhestica regio 404
Cyrillus Episc. Alexand. b 60
Cyrillus Illyricianus b 119
Cyzici terræ motus 364
Cyzicenum Templum conditum 364

D.

Dacia Parapotamia provincia facta 398
Dædalus & mors ejus 105
S. Damianus neci datus 403
Damascenum templ. Chr. donatum b 39
Damonius Antioch. submersus b 80
Danae à Jove vitiata 39
Daphne urbs, eadem ac Heraclis 260
Daristhenorum dogma quid
Darius Persarum rex 201
ejus cum Æthiopibus bellum 202
Debborius Philosophus 344
Deiphobi descriptio 132
Dei quinam olim appellati 6
Deianira unde nata 208
Herculi Polyphemo nupta 208
Democritus Philos. & ejus scripta 104
Demosthenes quando vixerit 215
Demetrius victus 253
Demetrianus Seleuci f. 264
Desius mensis, idem ac Junius 116
Deucalion diluvii particularis historiam scribit 85
Dianæ ædes in Tabloparochium mutata b 40
Dido in Lybiam fugit 207

Diomedes

Didii Juliani descriptio 382
mors 383
Dies largitionis 223
Dinini regis Homeritensis literæ ad Auxumitarum regem b 164
ejus interitus b 164
Diomedes Argivorum rex 210
ad Troj. bellum profectus 210
reversus à primoribus à regno repellitur 211
Diospolis quæ 290
Dioscuri qui 302
Dionysius Areop. fit Christianus 324
Episc. Athen. constitutus 325
adversus Græcos scribit 325
Diocæsareæ terræ motus 347
ejus varia nomina 348
Diocletiani descriptio 406
Diogenianus Patricius b 132
ejus mors ibid.
Diomedes silentiarius b 167
Dirce uxor Lyci Argiv. regis 55
Tauro distracta. 57
Dirce fons unde 57
Divisio Gentium 14
Domitiani descriptio 340
mors 346
cur in cœlum raptus dicitur 346
S. Domitius in spelunca habitat b 16
ejus responsio ad Julianum Apostatam b 16
Martyrium b 16
Domitianopolis condita 346
Doras urbs Anastasiopolis vocata & muro cincta b 115
Dorotheus Militiæ magister b 209
Draco fluvius idem qui Orontes 44
Draco primus Athen. legislat. 87
S. Drosina se in ignem injicit 362
Dictys Cretensis historia in arcula reperta 322
Dynas Hecubæ pater 121
Dynastia Ægyptiorum prima quam diu duravit 242
Macedonica quam diu 243
Dyrrachium urbs terræ motu concussa b 141
Epidaurus vocata b 141

E.

Ecclesiæ Orthodoxis redditæ b 38
Ecclesia Alexand. à Theodosio condita b 60
Edessa terræ motu concussa b 141
Antiochia Mixobarbara appell. b 142
à quo condita b 142
Eetion rex Lernesi 125
Elda Lamechi uxor 3
Electra Plesionæ f. 121
Electra soror Orestis 170
Eleutherius seditiosus occisus b 112
Elpe Polyphemi F. 148
ab Ulyssis socio Lione ablata 149
Emessæ jus Metropol. datum b 42
Emisa urbs 391
Emmali Saltatores b 189
Enathus Romanorum socius 392
Encænia Mag.Eccl. Antioch. celeb. b 222
Endymionis Philos. somnium 72
Enochus translatus 8
Enyalius qui 220
Ephesi terræ motus 317
Ephesinum reg. quam diu duravit 136
Epimetheus Musicæ autor. 85
Epiphania condita 262
Epirus nova à vet. divisa & provincia facta b 42
jure Metropol. donata b 42
Eribæa Tydæi mater 207
Erigone f. Ægisthi se occidit 168
Ericepeus vox 91
Erythrius Senator b 148
Esdras libros sacerdot. ex memoria sua reparat 204
Eteocles occisus 63
Ethnicorum templa eversa b 39
Euchais Ponti urbs b 91
Eudocia mortua b 58
Eudoxia ejus filia b 55
Eudæmon Antioch. præfectus b 214
Magistratu privatus b 216
Eugenii regnum & mors b 34
Eulalius quis, ejus testam. & mors b 171,2
Euphratesia à Syria divisa b 3
Euphemius Patr. CP. abdicatus b 116
Euphrasius Antioch. Patr. b 138
Euristheus Laced. rex 111
Euripides quando floruit 204
Europa Agenoris f. 8
à Tauro abducta 35
regionibus Europæis nomen fecit 35
Eurota flumen 100
Europa à Thracia sejuncta 338
Eusebius Ep. Cyzic. occisus 223
Eusebii Argentarii conspiratio b 242
Eutychius patriarcha b 243
Enarath Persarum rex regiones Rom. invadit b 199
Exocionitæ fidem qui Arriani b 12
Exterminatio Antioch. constituta b 207.

F.

Factionum Rom. distinctiones 222
Fælicius comes Orientis b 4
Fanum Serapidis solis ab Alex.cond 244

occlusum b 46
Fanum Jovis Olympici 372
Faunus idem qui Merc. ejus inventa, Deus aureus dictus, & ab Ægyptiis adoratus 22
Misremo in Ægypto succedit 23
Febr. Senator cæsus & Roma ejectus 238
ab illo mensis dictus 238
Festa Anathematum 138
Festum in Campo Martio 218
Festum Theophaniorum b 43
Filii dei in libro Gen. qui 6
Floriani Augusti descriptio 399
Mors 400
Flavianus patr. Antioch. relegatus b 116
Follerales nummi qui b 117
eorum regnum Peloponnesiacum quam diu floruit 105
eorum in Troj. expeditio 123
eorum Primatum & navium in Trojanos profectorum catalogus 136
eorum literæ inventæ 70
Libri religiosi & simulachra combusta b 237, 8
Græcæ religionis professores persecutionem passi b 184
Grepes Herulorum rex Christianus factus b 154
Grod Hunnorum rex b 160
Christianus fit b 161
occisus b 162
Gundabarius quis b 83

G.

GABala motu terræ concussa b 88
provincia facta b 183
Gainas rebellis occisus b 44
Galatia unde dicta 286
Galbæ descriptio, & mors 333, 4
Gallus flumen 286
Galieni descriptio & mors 394
Galatia prima à secunda divisa provincia & Metropolis facta b 43
Galli à Romanis victi 233
Brenno duce Romam invadunt 235
Ganymedes Trois f. 98
à Tantalo oppressus 98
mors ejus & Epitaphium 99
unde raptus ab aquila fertur. 99
Gargazi mons b 93
Gelimer quis b 197
S. Gelasini visio & martyrium
S. Georgius Cappadox martyr. 402
Gesius frater Eudociæ b 55
Gigantes unde nati 7
Gigantea mulier b 133
Gilderichus magistratu priv. b 153
Gindaropolis Syriæ primæ urbs b 188
Githillia urbs Maritima 100
Glauca igne consumpta 45
Glauci descriptio 133
Glom Hunnorum rex b 160
Gobbulorum Castellum b 200
Godilas captus ab Hunnis fugit b 170
Gorgon quæ 41
igne absumpta 45
Gortyna urbs Cretæ 107
Gratiani descriptio b 36
mors b 38
Græci Genearthliologiam unde accepere 18
nefas putant vim illi inferre quîcum ederunt 104

H.

HÆresis Nestoriana b 116
Hannibal Afrorum dux 267
Italiæ partem vastat 267
à Scipione secundo victus se veneno interficit 269
Heberus lingua sua in confusione non privatus 11
Hebræi ab Hibero 12
Hebræa lingua ab Adamo usurpata 12
Hebraicæ literæ excogitatæ 4
Hectoris & Heleni descriptiones 132
Hectoris mors 155
Hecubæ descriptio 133
mors 135
Hecates templum subterraneum 408
Heliopolis urbs Ægypti 72
Helena Ledæ filia 101
à Paride rapta 119
Helladici qui 83
Helena mater Conft. M. b 5
Helenopolis (Suga olim) unde dicta b 10
civitatis jure donata b 10
Terræ motu concussa b 96
Helenoponti provincia b 10
Heliopolitanum templum 566
Hercules Tyrius & purpura ab eo inventa 36
Hercules Heros 93
Antæonem vincit 106
Hercules Theb. Jove Pico & Alcmena ortus 205
Augen ducit 205
Italiæ imperat 205
ejus ad Gades statuæ 205
Hercules Polyphemus Acheloi patrem interficit 208
Unde dicitur cornu Acheloo avulsisse 208
moritur 209

Heraclides

Heraclides quando vixit 204
Herodotus quando floruit 204
Heraclea condita 339
Heraclis urbs eadem ac Daphne 260
ab Hercule Myfta condita 260
Hermogenes Scytha b 179
Hex›ftoon ubi 388
Hierofolymæ quam diu defertæ 204
ab Antiocho vaftatæ 264
à Vefpafiano 336
Ælia vocatæ 365
Hierapolis urbs b 17
Hierum ubi b 162
Hippolytus Privignus Thefei 109
diris devotus 110
mortuus 110
Hippodamia eadem ac Brifeis 126
Hippodromi figura 221
Homerus poeta 183
Homeritarum cum Auxumitis bell. b 163
Honorii regnum b 45
mors b 48
Honorias pars Bithyniæ provin. facta b 69
Hunni Gothiq; Europam populati b 120
Hunni Sabiri regiones Rom. invadunt b 124
Scythiam & Myfiam occupant b 170
victi b 170
Thraciam invadunt b 235
Hypafius Philof. quæ invenit 214
Hyperberetæus menfis idem cum Oct. 298
Hypæthrum Cæfarium 376
Hypatius imp. creatus b 217
occifus b 218
Hypatia viva combufta b 60

I.

IAmblichus Philof. quando vixit 414
Jannes & Iambres magi 76
Japheto quænam regiones obvenerunt 16
Jafon quis 93
Icarus, ejus mors 106
Iconium à Perfeo conditum 42
Idominei defcriptio 130
Idololatria abolita 68
Ignis Æternus 44
Ignis in cælo apparet b 233
S. Ignatius martyrium paffus 360
Ilium conditum unde dictum 97
Ilia mater Rom. & Remi 226
à milite compreffa 226
Ilus rex Phrygiæ 99
Illus patricius occifus b 102
Inachus Argiv. imperator 31
Indarazar Manichæus Epifc. occifus b 178
Indici regis habitus, defcriptio b 194
Indorum rex focius Romanus b 194
Indi à Baccho victi 49
Infcriptio Ecclefiæ Antioch. b 13
Interpretes 72 250
Jocafta Oedipo nupta 51
D. Johannes ab exilio revoc. 349
Joh. Gibbus militiæ magifter b 105
Joh. Ifthmeus Chym. b 109
Joh. Paphlagon b 116
Jonitæ qui 33
Jo à Jove Pico rapta 31
Ejus fuga & mors 31
Jopolis condita 31
Jothor Græcorum pontifex 76
Joviani Imp. regnum b 25
obit. b 28
Iphigenia victima deftinata 123
Aulide vivit 173
Irenæus Penta. comes Orien. b 113
Irenopolis Ciliciæ urbs b 40
Ifaacius confpirator ibid.
Ifiodus quid invenit 70
Ifocrates quando vixit 214
Ifocafius Phil. Paganifmi accufatus b 76
in Chriftianorum album refertur b 78
Ifraeliticus pop. à Cyro cum facris eorum dimiffi 199
Jubalus quæ excogitat 83
Judæorum à captivitate reditus 200
à Græcis Antiochenis occifi multi 315
à Caligula 316
eorum fatalia tempora incipiunt 319
à Nerone ftrati 332
Contra Chriftianos confpirant b 231
Julius menfis unde 239
J. Cæfar unde dictus 274
Triumviratu exutus 275
In Romanos arma fumit 27
Roma capta Senatores occidit 276
Contra Pomp. arma movet 276
ejus regnum 277
Leges Romanis ponit 277
interfectus 279
Julianus Apoft. Imp. b 14
unde Apoftata dictus b 14
ejus in Perfas exped. b 17
vifio per fomnum b 15
oratio ejus Mifopogon b 15
ejus claffis quanta b 17
mortuus b 21
Julianus Latro Tyrannus occifus b 180
Julianici aurigæ Chriftiani mors b 243
Juno quænam 19
Jupiter Picus fororem ducit 19
occidenti imperat 21
Jupiter Afterius 118
Cafius 253
Ceraunius 254
Bottius 255
Juftafas rex Samaritanus occifus b 93
Juftinus imperator b 131
I l 2 ejus

ejus descriptio b 131
literæ ad Coadem b 137
Morti occumbit b 150
Justinianus Imp. b 147
ejus descriptio b 151
Prasinæ factioni studet b 152
ejus edicta b 158, 168
Bellum cum Persis gerit. b 199
ejus literæ ad Chozroen regem Perf. b 212
Imperatoriis insignibus privatus b 216
ejus Institutiones sacræ b 220
ejus statua b 225
contra eum conjuratur b 240
Justinianopolis urbs unde dicta b 154
Juventinus Martyrium passus b 15
Juvenalia fæmina b 95

L.

LAbyrinthus regio 108
Laconia à Lacone dicta 100
Laconides pulcherrimæ 100
Lacedæmonium regnum eversum 111
Laius Thebanorum rex 59
interfectus 61
Lamechi uxores Elda & Sela 3
Lamechi duo 8
Lamechi Caino orti peccatum & pœna 8
Laomedon rex Ilii 107
Laodicea à quo condita & dicta 258
Eversa 386
Jure Metropol. donata 387
Laodicenses Septimii dicti 388
Latini olim Scirini dicti 205
Latinus rex interfectus 212
Lavinium conditum 214
Lausus Bithyniæ præfectus 285
Leda Thestii filia Tindaro nupta 100
à Cygno vitiata 101
ejus partus Tergeminus 101
Leges veteres Constantin. collectæ b 183
Leius mysta 262
Lenones circumforanei Antioch. b 173
Leontius Philosophus Athen. b 52
ejus testamentum & mors b 53
Leonis Magni regnum b 75
ejus jussa de die Domin. servando b 78
exocionitas persecutus b 79
ejus literæ ad Anthemium b 82
Leontia filia Leonis M. b 83
Leo Jun. Imperator b 84
obit b 85
Lepidus Triumvir 280
Lex contra inceptum à Persis lata 19
Libya Pici Jovis filia Neptuno nupta 33
Libya regio unde dicta 221
Libanius Sophista Antioch. b 14
Linus D. Petri successor 320
Lithoprosopus mons b 229
Livius cum vixerit 277
Lomnas rex 186
Longinus qui b 97
Lous mensis 373
Lucullus contra Tigranem missus 218
Lucii Pertinacis regnum & descript. 382
mors 382
Lucretia violata 219
Ludus equestris à Romulo institutus 214
Lupæ quædam mulieres sic dictæ 226
Lycurgus vir sapiens 52
Lycus Argivorum rex 53
bello moritur 58
Lycaon ab Achille occisus 164
Lycia à Lycaonia divisa b 69
Lycocranitæ qui b 179
Lydii regni duratio 194
Lynceus bellum Danao infert 82
Lytargus urbs Syriæ b 42

M.

MAcedonici regni duratio 249
Macedonia Rom. Imp. subjicitur 246
Macedones Antiochiam translati 2 7
Macedonia secunda provincia facta 338
Maccabæi interfecti 264
eorum reliquiæ ubi sepultæ 264
Macedonius curator b 172
Magia à quo inventa 18
Magi 296
Magistratus Christiani Constantinopoli præpositi b 9
Majorinus Senat. Romanus b 83
D. Mamas b 80
Manumissionis ritus 232
Manlius Capitolinus Gallos vincit 233
ejus bona direpta 234
respub. illi soli administranda datur 236
Manichæus Cerdo qui 399
Manichæi pœnis affecti b 148
illis sua Hæresis indulta b 212
Manichæi Bundi dogmata 410
Mars qui 20
Marsyas Philosophus mente captus in fluvium se injecit 93
Marsyas amnis unde 93
Marcion Manich. dogma spargit 365
Marci Antonini Imperium 368
ejus regnum & descriptio 368
Lex ejus 369
interitus 370

Mariades

Mariades Magistratus Antioch. occisus 39
Mariana uxor Valentin. proscripta b 33
Marciani Imp. regnum & descriptio b 73
Ejus edictum b 74
Martyropolis b 154
S. Marinus Martyr b 187
Marcellus captus se occidit b 241
Maximianopolis terræ motum passa instaurata, Constantina dicta b 10
Maximianus Martyr b 15
Maximus Senator rebellis b 47
Maximiani Imp. regnum & descrip. 413
Alitarcha fit ib.
Persas vincit 408
obit 413
Maxentii regnum & descriptio ib.
Maximi imp. regnum descriptio & mors
Mauzanitarum regio 19
Mausoælum Eudociæ ubi b 58
Maurianus Comes vates b 103
Mauritani Africæ regiones occupant b243
Maunisii victi à Theuderícho b 197
Mazabda vicus, postea Laodicæa 258
Medi unde dicti 14
Medæa à Jasone abducta 97
Medusa quæ, truncata à Perseo 41
Meerdotes bellum contra Rom. movet 351
diem obit 351
Melantium mons Amanus quoque dictus 179
Melantia fluenta 179
Meleager quis 208
aprum Calydonium occidit 209
moritur 209
Memnon Indorum rex, & mors ejus 162
Menelaus dux Græcus 113
ad Priamum contendit Helenam petens 122
Meneles Legopolis rex 126
ab Achille interfectus 126
Mensium Macedonicorum nomina 219
Menses Syrii Macedonicorum nominibus dicti 257
Menas qui b 111
Menas Patriarcha Constantinop. à Papa excommunicatus, restitutus b 226
obit b 230
Meropes unde 13
Mercurius quis 22
Mercurius Trismegistus 29
ejus opinio de Trinitate 29
ad Æsculapium de divina natura 29
Merionis descriptio 130
Meran b 174
Mesopotamia provincia facta 358
Minos Europæ filius Athenis bellum infert 105
è Labyrintho extractus & occisus 108
Minos Tragœdus quæ invenit 181
Minotaurus unde dictus 106
Minoi in regno succedit 107
Modestus Magistrinianus b 82
Monarcha Orientalis occisus b 126
Mons ferreus b 182
Montes aurei ubi b 192
Mopsuestia urbs Ciliciæ b 14
Moschianorum porticus b 236
Mothon urbs b 11
Muget Hunnorum rex b 162
Mulier fatidica Atheniensis b 224
Mundus socius Rom. b 186
Myrmidones Bulgari dicti 122
Myra urbs Lyciæ. b 69

N.

Narses Gothos vincit b 230
Nazorei & Galilæi Christiani dicti 318
Nebrodus gigas 18
Geneathliologiæ peritus 18
Magiæ, Astronomiæ & Astrologiæ Persis autor 18
à Persis Orion dictus 18
Nectanabus Ægyptius Imp. 241
cum Olympiade Alexandri M. matre concubuisse per illusionem fertur 242
Nemea certamina Baccho sacra 194
Nemesi templum sacrum 407
Neronis Imp. regnum & descriptio 323
veneno interfectus 333
Nervæ Augusti Imp. regnum & descriptio 347
mors 349
Nestor senex 122
Nestorius quando floruit b 69, 70
Nicomedes & Nicanor Asiæ præfecti 252
Nicomedia terræ motu concussa, instaurata 335
Nicopolis terræ motum passa 347
instaurata & Nerva dicta 348
Nicæa terræ motu labefactata b 36
Niceas occisus b 180
Niger Senator orientem domat. 386
Niger imp. victus & occisus 387
Ninus Saturni filius Syriæ rex 20
Matrem ducit 20
Nisibis urbs b 17
vicus Nisibenus b 27
De Noâ 9, 10
Novellæ constitutiones Justiniani b 168
Numeriani Augusti regnum & descriptio 401
Nyctеus rex Bœotorum 53
Nycteparchus, officium ejus b 111
Nyssa urbs unde dicta b 177
Nyssæi altaris inscriptio b 177

O.

Occidentis Jovis Pici tempore descriptio 21
Ochus Artaxerxis filius 241
Ægyptios populatus 241
Odoacer occisus b 95
Odyssus urbs b 119
Oedipus Laii & Jocastæ fil. expositus 59
à pastore eductus 59
unde nomen cepit 60
Sphinga occidit 61
Matrem ducit 61
Thebanorum rex creatus 61
mors ejus 62
Oeneus Ætolorum rex 207
Oenomaus, qui certamen invenit 219
interfectus à Pelope 220
Ogygis diluvium Atticum 74
Olivæ frons Meleagri tutela 210
Olympicum certamen institutum 112
Olympias Alexandri M. mater 246
Olybrius rex Romæ, obit. b 83
Oraculum datum Thuli de Trinitate 27
Perseo 42
Pharaoni 79
Argonautis de Trinitate & B. Maria 94
Priamo de Paride 114
Romulo 217
Cræso 197
Augusto 298
Oresti 169
Orestes Agamemnonis natus 169
insanus matrem occidit 170
victima destinatus ab Iphigenia 173
quo signo sorori notus 176
cum illa Aulidem fugit 177
drapetes ab Antiochenis dicitur 181
Orgya quæ, majumæ dictæ 374
Orion quis 18
Orentes Typhon & Ophites dictus 252
Orpheus quando floruit 88
quænam docet 88
ejus carmina 88, 92
ejus dicta de mundo 89
Trinitatem agnovit 91
Orthodoxi afflicti b 138
Osdroes Armeniæ rex 352
Osdroma urbs 358
Ostrys Thraciam deprædatus b 79

P.

Palamedes quæ invenit 129
Palladium ablatum 141
in foro Antiocheno ponitur b 6
Palatia unde dicta 213
Palæstina provincia facta b 5
terræ motu concussa b 229
Palmyræ urbis fundator quis b 152
Paltus urbs & Gabala provincia facta b 183
Panduristæ 227
Panemus idem ac Julius mensis 373
Panis perpetuus qui 381
Panes Palatini b 9
Paris Priami filius Alexander dictus 114
ab Agricola educatus 114
Panegyrin in Venerem componit 115
unde fabula de tribus deabus 113
Helenam abreptam Trojam vehit 119
ejus descriptio 133
Parmenius torrens 301
Parathemaspates contra Romanos profectus 352
Persarum imperator fit 357
Parium urbs conditum. 115
Pasiphae uxor Minois 106
D. Pauli descriptio 331
Paulus Macedonicus occisus 267
Paulinus quis b 51
interfectus b 57
Paulus Patriarcha moritur b 138
Paulus Constantinop. conjurator captus b 241
Pelops Græciæ rex 104
Peloponnesus ab illo condita 104
Pelena dicta 16
Pelagius Patricius occisus b 103
Pentheus filius Agaves 50
cum Baccho pugnat 50
per insidias interemptus 51
Penthisilea quæ 159
interfecta 161
Perseus Jovis Pici filius 40
Persas docet Medusæa mysteria 43
ignem æternum in Persida fert 44
arbores Persicas serit 43
Gorgone sua occæcatus interimitur 45
Persæ unde dicti 43
Magog & Magusæi dicuntur 18
unde magiam & Astronomiam didicerunt 18
fusi à Romanis b 189
eorum in Romanos conspiratio b 193
victi b 208
fœdus cum Romanis ineunt b 219

eorum sub Maxentio invasio 414
Persa Ztathio bellum infert b 153
Persarmeniæ regiones Romano Imp. adjectæ
Perithous à Tricerbero laniatus 75
Pericles quando vixit 214
Perittius mensis qui 265
Perozes Persici regis filius b 174
Pessinuns urbs b 43
Pestis Constantinopolitana b 232
Petrus Paramonarius S. Euphemiæ Episc. Antiochensis constitutus b 86
Euchaita relegatus b 91
restitutus b 91
D. Petri descriptio 330
Pharaoh Maracho Ægypti rex 30
Petissonius, Comœdus 76
illi datum oraculum de deo 79
ejus tabula lapidea 79
Phædra Thesei uxor 108
à viro amota 110
se interimit 111
Philoctetis descriptio 130
Phineus Judæus Antiochiam vastat 315
interfectus 316
ejus caput in Orontem injectum 316
Philoxenus ab exilio revocatus b 132
Phocas Patricius b 146
Phœnicia quæ & unde dicta 36
Phœnicia Libanesia à Maritima divisa & provincia facta b 39
Phœnix primus purpura indutus 37
Phœnices artem tinctoriam inveniunt 37
Phorbantes rex Lesbi occisus 125
Phrygia salutaris provincia facta b 9
Phryx patricius b 121
Pilatus à Nerone truncatur 331
Pisistratus dux Lydorum 193
Planetarum antiqua nomina 27
Plato agnoscit Trinitatem 240
Placidia soror Gratiani Imperatoris b 37
rapta ab Alaricho b 46
Plutarchi Philosophi de diis opinio 67
Plutarchus Christianus Syriæ præfectus b 3
Polynices ab Eteocle occisus 63
Pollux Ledæ filius 101
Polymnestor quis 128
Polydorus Priami filius 128
Polyxena ab Achille amata 165
ejus descriptio 134
Polyphemus quis 145
cur tres oculos habere fertur 148
cur ab Ulysse inebriatus 148
cur occæcatus 148
Polydamus rex Phœnicum 161
ab Ajace occisus 163
Pompeius M. Tigranem vincit 270
quas regiones subegit 270
à Julio Cæsare interemptus 270
Pompeiopolis terræ motu concussa b 168
instaurata b 168
Pondera mensuræ & limites inventa 2
Pontous Senat. Romanus prædives 314
Pontus Polemoniacus ubi 332
Pontus Hemipontus vocatur, provincia fit b 39
Porphyrius Syriæ præfectus b 93
Priamus Ilii rex 113
oraculum illi de Paride datum 114
ejus descriptio 130
mors 136
Principes insulæ 95
Prœtus Græciæ rex 102
Proserpina à Tricerbero laniata 75
unde à Plutone rapta dicitur 75
Prometheus grammaticus 84
unde homines fingere dicitur 85
Procla Pilati uxor 309
Procopius quis b 67
Proclus Philosophus Antiochensis b 120
diem obit. b 124
Probus patricius accusatus b 171
Prochanus interfectus b 175
Ptolemæorum series 250
Ptolemæus Secundus & Philadelphus distincti 250
Pulcheria Augusta b 51
mortua b 75
Pygmalion Sichæum occidit 207
Pylades Orestis socius 173
ab Iphigenia hospitio exceptus 176
Pylæ ubi b 89
Pyrrhi descriptio 131
ejus ad ad patriam reditus 167
Pythagoræ Samii placita 201, 2
quando floruit 204
Pythium certamen Apollini sacrum 194

Q.

Quintiliani Rom. Imp. regnum & descriptio 396

R.

Ravenna urbs b 45
Recimer quis b 81
interfectus b 83
Redemptorium Antiochense quid 301
Regum formula, jussimus & sancivimus, unde 217
Remus à Lupa eductus 226
interfectus 217
ejus statua motuum civilium sedatrix

trix 217
Rhodius colossus erectus 189
Rhodii Colossenses dicti 189
Rhodus terræ motu concussa 242
Rhodanus vir potens, præfectus b 32
Rholus urbs à quo condita 253
Rogathinus Cutzinem occidit b 243
Romulus à Lupa nutritus 226
ejus Alphabeticum convivium 217
illius oraculum de Remo 217
Romani unde 216
fines suos proferre incipiunt 293
ad Indorum regem Legatos mittunt b 194
Romanum cum Persis bellum quam diu duravit b 199, 200
Roma à Gothis capta b 226
Rufinus Syriæ præfectus b 4

S.

Sabinæ virgines raptæ 225
Sabborarsacius Persarum rex b 19
Sacræ Scripturæ translatæ in Græc. 250
Sala filius Cainan tabulas Egregororum in Chaldæa exscribit 10
Saltatoria ars inventa 214
Salustius quando vixit 272
Salamine terræ motu concussa, instaurata, & Diospolis dicta 296
Salamias motu terræ concussa 415
instaurata ibid.
Constantia dicitur ibid.
Sampsigeramus Veneris sacerdos 391
Samosata Ephratesiæ urbs b 17
Samaritanorum à Romanis defectio b 180
victi sunt b 181
Samaritæ Coadi contra Rom. auxiliantur b 192
Sanatrucius Meerdotis filius 351
contra Romanos profectus 352
à Trajano captus & interfectus 357
Sappho Poetria 87
Sapores Persarum rex Syriam & Antiochiam vastat 391
ejus copiæ profligatæ 392
interficitur 392
Sardanapali luxuria mors & Epitaphium 21
Sarabarus rex Persarum b 3
Saramannus fons 363
Saturnus Gigas Orientis Imperator quæ excogitat 19
Scamander fluvius 161
Schisma Antiochenum b 133
Scirti milites Bacchi 50
Scipio Consul Rom. Carthaginem diruit 268
Scipio secundus Hannibalem & Antiochum vincit 269
Scirtus fluvius 141
Scriba quali honore habitus 377
Scythopolis urbs unde dicta 179
à Samaritis combusta b 180
Scythæ in Persida translati 28
Parthi dicuntur 28
Sebastianus Senator rebellis b 47
Isaurorum dux creatur b 174
Sela Lamechi uxor 3
Seleucia Palæopolis dicta 180
à quo condita 254
ab Isauris vastata b 66
Seleucus tricator Asiæ imperator 252
ejus uxores Apame & Stratonica 253
in Perside LXXV. urbes condit 259
mors ejus & Sepultura 261
Semo quæ regiones obvenerunt 14
Semiramis Saturni uxor Rhea dicta 19
Semele Cadmi filia 47
ejus puerperium 48
Serucus filius Ragavi Idololatriæ autor 63
Sergius Diaconus b 206
Sergius læsæ majest. postulatus b 240
Sethus literas Hebraicas & Astronomiam invenit 4
ejus lapideæ tabulæ 5
deus appellatur 6
Severi Imp. regnum & descriptio 383
mors 389
Severus Patriarcha Antioch. b 132
Sibylla Cumæa 229
Erythræa 97
Sicyoniorum respublica à sacerdotibus administrata 83
Sicyonii Helladici dicti 83
Sichæus interfectus 206
Sidon urbs à quo condita & dicta 69
Silpius mons 32
Silvanus Comes b 27
Simon Magus & ejus Canis 326
ejus miracula & mors 329
Simonium ubi 329
Simmas dux Rom. b 202
Sindus mons 5
Smyrna terræ motum passa 317
Socrates quando vixit 204
Sol Ægypti rex 26
Solis longa defectio 193
Solon Philosophus quando floruit 194
Solennia Daphnes qualia b 111
Sophocles quando vixit 204
Sosibius Antiochenus Romæ obit 290
Sostres Ægypti rex 28
quas regiones subegit 28
Sosthenium fanum ubi 96
Sphingis descriptio 60

mors

mors 61
Stephanus Episc. Antioch. occisus b 91
Stephanus præfectus Cæsareæ occisus b 232
Stellarum discursus b 219
Stheneboea uxor Præti regis 102
Antia dicitur 102
Bellerophontem falso accusat 102
Strophius Orestis socius 169
Strategium à quo conditum 245
Suga urbs b 10
Sulphur vivum quid b 124
Sunica dux b 189
Persas superat b 189
Surenas quis b 26
Susianum castrum Justinianopolis dicitur b 179
Syche urbs Neapolis dicta 84
Sycæ urbs b 120
Synagogæ Judæorum incensæ 315
Synodus Nicena contra Arium b 9
Synodus à Theodosio vocata & quæ in ea agebantur b 41
Ephesina contra Nestorium b 70
Chalcedonensis b 73
Constantinopolitana ab Agapeto Episc. Rom. convocata b 221
Synodica Papæ Romani b 238
Syria pro Judæa 12
unde dicta 36
Syriaca lingua pro Hebræa 12
Syrus Agenoris filius 33
Arithmeticam docet. 39

T.

Taciti Augusti Imp. regnum descritio & Mors 399
Taizanes Saracenus b 198
Tantalus Mycenarum rex 98
Tarsus urbs à quo condita, unde dicta 43
Tarquinius Superbus expulsus 229
Taurus rex Cretæ Europam abducit 35
Taurus Notarius Pasiphaes 106
Telephus Italiæ rex 205
Templum Salomonis Jovi dicatur 264
Templa Dianæ Herculis & Martis motu terræ dirupta 317
Tenebræ per integrum diem 406
Thales Philosophus 193
Milesius Athieniensibus Legislator 87
Thara statuarius 65
Thebæ conditæ unde dictæ 58
Thebanorum bellum civile & ejus causa 61
Thestius Laconiæ rex 100
Theseus Ægei Thessaliæ regis filius 107
Phædram ducit 108
Themis Græcus quænam invenit 181
Thessalonica quæ, & à quo condita 243
Thermæ olim dicta 243
Thebais Ægypti urbs 387
Thermus quis, bonis spoliatus 387
Theon Philosophus quæ docet b 37
Theodosius Imp. Rom. Christianus b 37
Ecclesia interdictus b 43
ejus mors b 44
Theodosius Jun. Imp. Rom. b 49
Factioni Prasinæ studet b 50
ejus de Prasinis edictum b 50
nuptiæ cum Eudocia b 55
Theophilus Bithyniæ præfectus b 76
Theuderichus Consul Rom. b 90
contra Zenonem arma capit b 94
Arianismi sectator b 96
Theodosius Augustalis interfectus b 119
Theocritus comes occisus b 131
Theodotus præfectus b 139
Theodorus Teganistes b 139
Theodora Augusta crucem gemmatam Hierosolymas mittit b 148
Lenones circumforaneos prohibet b 174
Ecclesias multas locupletat b 174
diem obit b 227
Theocritus Episc. Cæsariensis b 234
Theopolis quæ b 177
Theodorias urbs b 178
Theobous quis 53
Antiopam vitiat 54
Thobelus quæ excogitat 3
Thoas Scytharum rex 178
Thuras Assyriorum rex Baal & Mars dictus & à Persis adoratus 20
Thules Ægyptiorum rex 26
illi datum de Trinitate oraculum 27
mors ejus 27
Thymbræus Apollo 139
Tiberius Rom. Imp. reg. & descript. 299
quænam Antiochiæ destruxit 300
in Persas bellum movet 300
moritur 312
Tiberias exstructa 303
Tiberia urbs Thraciæ 304
Tigranes Armenus à Pompeio victus 270
Tindarus maritus Ledæ 100
Tiresias Bœotorum Philosophus quæ docuit 46
relegatus 46
Titus Vespasianus Palæstinam vastat 336
Imperator fit 339
ejus regnum & descriptio 339
mors 340
Torcis Persice regem insignificat. 351
de Transmigratione animarum opinio à quibus inducta 240

Trajani Imp. reg. & descriptio 350
ejus bellum cum Persis 352
mors 362
Trachonitis b 182
Triptolemus Inachi filius 32
Trinitatem ab Orpheus agnovit 91
Tricomitæ qui 177
Tributum fumarium exactum 317
Tripolis terræ motu concussa, & instaurata b 73
Tribonianus Quæstor Antioch. magistratu privatus b 216
Tros Phrygiæ rex 97
Trojani belli causa 113
Troili descriptio 132
occiditur ab Achille 164
Trocondes dux b 88
Troja condita 97
Tyana urbs 342
Tydeus Diomedis pater 207
Tyranx Hunnorum rex b 159
in furcam actus b 160
Tzanni quas regiones diripuerunt b 42
Tzittas militiæ magister b 204

V.

Valeriani Imp. reg. & descriptio 390
mors 393
Valentiniani Severi regnum b 28
uxorem relegat b 33, 4
obit 34
Valerianus Valentiniani f. Imp. b 37
Valerius frater Eudociæ b 55
Valeriana quæ b 135
Valentis regnum b 35
Varius Senator Romanus 314
Venetus color unde 222
Veronica mulier Judæa fluxu sanguinis à Christo curata 306
Christo statuam ex ære ductili fingit 308
Verina Augusta b 87
Vespasiani regnum & descriptio 336
Templum ventorum condit 339
Vigilius Papa Rom. b 228
ejus nomen è sacris diptychis expunctum b 228
Vindicius Bruti servus manumissus 230
Vindices qui b 116
Virgilius quando floruit 277
Vitellii regnum discriptio & mors 335
Vitalianus Thrax quas regiones occupavit b 114
ejus classis vivo sulphure combusta b 122
victus 123
in Gratiam à Justiniano receptus b 132
occisus 134
Vitus conjurator captus b
Vites à Baccho inventæ 48
Ulyssis oratio pro Palladio 139
à Cyclope captus fugit 148
à Polyphemo captus evadit 149
apud Circen commoratus 151
ejus socii in Porcos mutati 152
apud Calypsonem manet 153
in Charibdim incidit 154
Ithacam pervenit 155
Vox audita à Judæis sacerdotibus in sancto Sanctorum. 319

X.

Xanthicus mensis idem cum Aprili 116
Xenophon quando vixit 240
Xerxes Coadis filius b 174
Xyletæus Gothicus b 169

Z.

Zacharias Tyrius Patriarcha factus b 149
Zamanazus Iberorum rex b 159
Zarbus vir Senatorius Romæ 347
Zenobia uxor Enathi 392
captiva fit ab Aureliano 397
interfecta 398
Zeno Imperator b 84
ejus regnum b 86
contra Constantinopolitanos arma movet b 89
ejus edictum b 94
mors b 104
Zethus Antiopæ filius 55
Zilgibis Hunnorum rex contra Rom. arma capit b 137
occisus est b 138
Zoroaster Astronomus Persicus igne cœlesti absumptus 20
ejus cineres Persici regni tutela 20
Ztannica Ponti 399
Ztatthius Lazorum rex Christianus factus b 134
Valerianam ducit b 135
Zticca neci datus b 139
Ztittas militiæ magister b 157

RI-

RICHARDI BENTLEII
EPISTOLA
AD Cl. V.
JOANNEM MILLIUM S.T.P.

INDEX RERUM MEMORABILIUM,
ET SCRIPTORUM
QUI IN EA EMENDANTUR.

Cl. VIRO

JOANNI MILLIO, *S. T. P.*

RICHARDUS BENTLEIUS S.

MEmini equidem, Milli doctiſſime, cum abhinc dies compluſculos deambularemus una, ſtrenueque de literulis noſtris ſermones cæderemus; ibi forte fortuna de Joanne Antiochenſi mentionem fuiſſe injectam: cumque me deſiderium cepiſſet librum adhuc muſteum videndi, priuſquam in lucem publicam, te curante, exiret; ea me lege id abs te impetraviſſe, ut ſiqua in tam depravato ſcriptore emendationem noſtram accipere poſſent, ea in ſchedulas conjecta ad te mitterem. Duram profecto conditionem, quamque adeo multis de cauſis nollem acceptam. Nam ut omittam, quod ex illo fere tempore à meliori librorum & chartularum mearum parte, & (quod acerbius mihi accidit) à jucundiſſima tua conſuetudine longe disjunctus ſim; quodque ſemel duntaxat hunc Malelam properans percurrerim, nec ut ſecundas, quas ſapientiores eſſe aiunt, curas & cogitationes adhiberem, ullo adhuc pacto potuerim animum inducere: ut illa, inquam, atque alia prætercam; pudet hercle, ut verum fatear, pigetque bonas horas, quæ haud paulo melius collocari poſſent, in tam ingrato & ignobili labore conſumere. Sed quid faciam? data eſt fides: promiſſa flagitantur. Video, quod mihi egomet intrivi, exedendum eſſe. Liceat modo, ſiquando in hac ἀναϛκοφαγίᾳ faſtidium mihi ſuborietur, aliunde petere quod fluentem nauſeam coerceat. Dabitur itaque poteſtas & venia evagandi identidem longiuſcule; dummodo ne plane ἔξω τῶν ἐλαιῶν, neque levibus de cauſis. Hoc autem ſcias velim in primis; non mihi conſilium eſſe de Joanne iſto qui cujaſve fuerit, quando vixerit, aut à quibus laudatus ſit, omnino verbum facere: cum diu ſit quod omnem iſtam controverſiam ſuſcepit amiciſſimus noſter atque erudi-

tiſſimus Hodius. Quippe aliud eſt, inquam, Scriptionis hujus inſtitutum: quæ vereor equidem ut ſatis ex voto & feliciter mihi vertat. Ita ſane præſagit animus, ita in ipſo limine conſpicio, quod etiam fortiſſimo terrorem incutiat. Siquidem recte narrat Malelas pag. 90. edixiſſe nimirum atque interminatum eſſe Orphea, ne quiſquam mortalium palam fecerit τὰ Ερικεπεῶ. οὗ, ait, ὄνομα ὁ αὐτὸς Ορφεὺς ἀκούσας ἐκ τῆς μαντείας ἐξεῖπε, Μῆτινα φάναι τὰ Ερικεπεῶ, ὅπερ ἑρμηνεύεται τῇ κοινῇ γλώσσῃ, βουλὴ, φῶς, ζωοδοτήρ. Ego vero cum haud ſim neſcius, quam acerbos olim vindices Deos hominesque habuerit, qui μυστήρια ἐξορχήσαντες & Eleuſinæ Matris occulta proferre auſus ſit; quî ſciam, annon ipſe ſimilem in me noxam admittam, ſi Myſterium hoc Orphicum ſacro hactenus ſilentio celatum evulgavero? Neque adeo clam me eſt, O Milli ſuaviſſime, quàm audax impulſu tuo in me meoſque facinus conſciſcam:

> Sed tua tu Virtus tamen, & ſperata voluptas
> Suavis Amicitiæ quodvis diſcrimen adire
> Suadet, & inducit dias in luminis oras

horribile illud arcanum protrahere. Bono verò animo eris, capitique & ætati meæ parces metuere; ubi μορμολυκείῳ iſto detracto, putidiſque illis μή τινα φάναι τὰ Ερικεπεῶ in malam rem ablegatis aliquo, veterem illuc & veram lectionem quaſi poſtliminio reduxero. Ea hæc eſt: Οὗ (θεοῦ) ὄνομα ὁ αὐτὸς Ορφεὺς ἀκούσας ἐκ τῆς μαντείας ἐξεῖπε Μῆτιν, Φάνητα, Ηρικεπαῖον. Orpheus, ait, per oraculum edoctus eſt Dei nomina Μῆτιν eſſe & Φάνητα, & Ηρικεπαῖον, quæ communi ſermone interpretata hanc habent vim & ſententiam, Βουλὴ, Φῶς, Ζωοδοτήρ.

Porro hiſce nominibus Deum Orphicum vocari non deſunt mihi locupletes certiſſimique ſane autores. Damaſcius περὶ τῶν πρώτων ἀρχῶν MS. in Bibliotheca Coll. Corporis Chriſti Oxonii p. 156. Εν μὲν τοίνυν ταῖς φερομέναις ταύταις ῥαψῳδίαις Ορφικαῖς ἡ θεολογία δή τις ἐστιν ἡ περὶ τὸ νοητὸν (διάκοσμον) ἣν καὶ οἱ φιλόσοφοι διερμηνεύουσιν, ἀντὶ μὲν τῆς μιᾶς τῶν ὅλων ἀρχῆς τὸν χρόνον τιθέντες, ἀντὶ δὲ τοῖν δυοῖν Αἰθέρα καὶ χάος, ἀντὶ δὲ τοῦ ὄντος ἁπλῶς τὸ Ωὸν ἀπολογιζόμενοι, καὶ τριάδα ταύτην πρώτην ποιοῦντες. εἰς δὲ

τὴν

τὴν δευτέραν τελεῖν ἤτοι τὸ κυούμενον καὶ τὸ κύον Ὠὸν τὸν θεόν, ἢ τὸν ἀργῆτα χιτῶνα ἢ τὴν Νεφέλην, ὅτι ἐκ τούτων ἐκθρώσκει ὁ ΦΑΝΗΣ. ἄλλοτε γὰρ ἄλλα περὶ τοῦ μέσου φιλοσοφοῦσι, τοῦτο μὲν ὁποῖον ἂν ᾖ ὡς τὸν νοῦν, ὡς δὲ πατέρα καὶ δύναμιν ἄλλα τινὰ προσεπινοοῦντες οὐδὲν τῷ Ορφεῖ προσήκοντα· τὴν δὲ τρίτην τὸν ΜΗΤΙΝ τὸν ΗΡΙΚΕΠΑΙΟΝ ὡς δύναμιν, τὸν ΦΑΝΗΤΑ αὐτὸν ὡς πατέρα. Idem ibidem p. 106. ὅθεν πηγὴν μὲν πηγῶν αὐτὸ (τὸ Εν) χαλδαίων παῖδες ἀνευφημοῦσιν, Ορφεὺς δὲ μικτῆ σπέρμα φέροντα θεῶν, Φοίνικες δὲ αἰῶνα κοσμικόν, ὡς πάντα ἐν ἑαυτῷ συνῃρηκότα. Locus corruptus. Lego: Ορφεὺς δὲ ΜΗΤΙΝ σπέρμα φέροντα θεῶν --- Et pag. 125. Οὐχὶ δὲ καὶ Ορφεὺς ἀπὸ τοῦ Ὠοῦ παράγει. καὶ τῆς Νεφέλης ῥαγείσης (hac modo occasione cogita, an in loco superiore pro ἀργῆτα reponi placeat τὸν ῥαγέντα χιτῶνα ἢ νεφέλην) τὸν πολυτίμητον φάνηται, πρόοδον. καὶ ἐκεῖνος ἐν τῷ νῷ ὑποστησάμενος. ἢ ῥητέον πρὸς ταῦτα, & quæ sequuntur. Lege & distingue: τὸν πολυτίμητον ΦΑΝΗΤΑ, πρόοδον καὶ ἐκεῖνος &c. Et præterea p. 124.

> Ενθεν ἀποθρώσκει φύσις πολυπιδάκου ὕλης,

Καὶ ὅσα τοιαῦτα περὶ τῆς τάξεως ἐκείνης οἱ θεοὶ χρησμῳδοῦσιν· ἀλλὰ καὶ Ορφεὺς τὸν πολυτίμητον τοῦτον θεὸν ἀνευφήσαιμι τὸν σπέρμα φέροντα θεῶν κ' αὐτὸν ἠρικεπαῖον, καὶ ἐξ αὐτοῦ ποιεῖ περὶ τούτου ἅπασαν τὴν τῶν θεῶν γενεάν. Enimvero non leviter mendis aspersa est hæc ῥῆσις, quam ita constitues: καὶ Ορφεὺς τὸν πολυτίμητον τοῦτον θεὸν ἀνευφημεῖ

> ΜΗΤΙΝ σπέρμα φέροντα θεῶν κλυτὸν ΗΡΙΚΕΠΑΙΟΝ.

Pagina denique 164. Τοῖον ἀπέστιλβε χρόνος ἀθανάτοιο ΦΑΝΗΤΟΣ, ubi legendum χροός, ut quidem extat apud Proclum:

> Θαύμαζον καθορῶντες ἐν αἰθέρι φέγγος ἄελπτον,
> Τοῖον ἀπέστιλβε χροὸς ἀθανάτοιο Φάνητος.

Idem Proclus in Parmenidem MS. hæc habet: ὁ μὲν γὰρ Ορφεὺς μετὰ τὴν κατάποσιν τοῦ ΦΑΝΗΤΟΣ ἐν τῷ Διῒ τὰ πάντα γεγονέναι φησίν. ἐπειδὴ πρότερον μὲν καὶ ἡνωμένως ἐν ἐκείνῳ, δευτέρως δὲ καὶ διακεκριμένως ἐν τῷ δημιουργῷ τὰ πάντα ἀνεφάνη τὰ τῶν ἐγκοσμημάτων αἴτια. & in Alcibiadem priorem MS. sic scribit: Καί μοι δοκεῖ καὶ ὁ Πλάτων ὁρῶν παρ' Ορφεῖ τὸν αὐτὸν τοῦτον καὶ Ερωτα καὶ Δαίμονα μέγαν ἀποκαλούμενον, ἀγαπῆσαι καὶ αὐτὸς ἐπὶ τοῦ Ερωτος τὸν τοιοῦτον ὕμνον· περὶ μὲν γὰρ νοητοῦ νοῦ λέγων ὁ Θεολόγος,

Ἁβρὸς Ἔρως καὶ ΜΗΤΙΣ ἀτάσθαλος ------ καὶ πάλιν·
Οἷσιν ἐπεμβεβαὼς Δαίμων μέγας αἰὲν ἐπ' ἴχνη.

περὶ δὲ τοῦ νοεροῦ νοῦ καὶ ἀμεθέκτου,

Καὶ ΜΗΤΙΣ πρῶτος γενέτωρ καὶ Ἔρως πολυτερπής· Καὶ πάλιν·
Ἓν κράτος, εἷς Δαίμων γένετο μέγας, ἀρχὸς ἁπάντων.

Multa prudens & ſciens prætereo, quæ ex Athenagora, Macrobio, Orphicis Hymnis, tum autem præcipue è Proclo in Platonis Timæum adferre poſſem: ne forte qui me minus norunt, Pauli me Leopardi ſcrinia compilare exiſtiment. Inde petere poſſunt, vel à Theodoro Cantero, qui plura de his rebus ſcire deſiderent. Nam quid ego cenſeam de illorum ſententia, qui ſignificationem mendoſi verbi Εεικεπεω ex anilibus Cabbaliſtarum nugis conantur exſculpere? ſed nolo aliquid inclementer dicere. Non noſtrum eſt κειμένοις ἐπεμβαίνειν. Veniam etiam libenter dedero, ſi minus ea perſpexerint, quæ à multis ſæculis homines latuerunt, caligine & tenebris circumfuſa. Nam ut concedam hæc, quomodo à me emendata ſunt, ita à Joanne fuiſſe concepta; quod equidem haud facile crediderim: Suidæ tamen & Cedreni temporibus depravatum eſſe hunc Malelæ locum illud argumento eſt, quod hi interpretamenta duntaxat ex noſtro afferant, de verbis Orphei οὐδὲ χύ. Illud autem mihi videor ſatis certo ſcire, non Te expectare, ut vim verbi Ηρικεπαῖος & naturam explicem: Tune ut ineptas plerumque & caſſas Etymologias conſectari me velis? Dabitur jusjurandum, ne ab Orpheo quidem ipſo hoc fieri potuiſſe. Scire prius aveo, unde illa vulgaria, Διόνυσος, Ηφαιστος, Ποσειδῶν. Διόνυσος, ait Orpheus apud Macrobium, ἀπὸ τοῦ δινεῖσθαι originem ducit:

Πρῶτος δ' εἰς φάος ἦλθε, Διώνυσος δ' ἐπεκλήθη,
Οὕνεκα δινεῖται κατ' ἀπείρονα μακρὸν ὄλυμπον.

Ride, & ad hoc exemplum crede alia fuiſſe dicturum. Nec quidem de ſignificatione τοῦ Ηρικεπαίου belle convenit ſcriptoribus. Secundum Malelam, Suidam & Cedrenum eſt ζωοδότηρ. Noſti hos tres, quam ad unum redeant denique.

que. At Nonno in συναγωγῇ ἱστοριῶν Phanes eſt ζωοδοτήρ. Ericepæus aliam vim habet neſcio quam. Λέγουσι δὲ αὐτὸν τὸν Φάνητα ἔφορον εἶναι τῆς ζωογόνου δυνάμεως, ὁμοίως καὶ τὸν Ηρικεπαῖον λέγουσιν ἑτέρας ἔφορον εἶναι δυνάμεως. Quamobrem, ſi ſapiam, non operam perdam in Etymologia hac inquirenda: magis ex uſu fuerit, in quibus primum inſtiti veſtigiis pergere; & ſiqua reſtent Orphica apud Malelam, quæ correctione opus habeant, pro virili reſtituere.

Sic igitur refingo locum, quem habes p. 89.

Ω ἄνα, Λητοῦς υἱ', ἑκατηβόλε Φοῖβε κραταιὲ,
Πανδερκὲς, θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσων,
Ἠέλιε, χρυσέαισιν ἀειρόμενε πτερύγεσσιν,
Δωδεκάτην δὴ τήνδε παραί σεο ἔκλυον ὀμφὴν,
Σεῦ φαμένου, σὲ δέ γ' αὐτὸν, ἑκηβόλε, μάρτυρα θείην.

Tertio autem verſui ſimillimus & maxime geminus ejuſdem ſcriptoris eſt alius in Hymno ad Protogonum:

Πρωτογόνον καλέω διφυῆ μέγαν αἰθερόπλαγκτον,
Ὠογενῆ, χρυσέαισιν ἀγαλλόμενον πτερύγεσσιν.

At vir bonus Joannes, atque item Cedrenus, ne in librarios culpam hanc transferas, τὴν πτέρυγα arbitrabantur eſſe generis virilis. *En cor Zenodoti, en jecur Cratetis!*

Multo vero gravius affectus eſt locus pag. 92. ita poëtæ verba non modo cum interpretamentis Malelæ confuſa ſunt atque commixta; ſed & inſuper mendis obſita & cooperta. Illa quidem certe μὴ διὰ μηδὲν veritus eſt Cedrenus deſcribere, quippe quæ nullo prorſus modo intellexerit. At memini vidiſſe Excerpta quædam manu Patricii Junii ex Chronico quodam penes Cl. Seldenum Young manuſcripto: ubi inter alia ejuſdem farinæ hæc Orphica habebantur, corrupta ea quidem & mutila; nihilominus in quibus extarent veſtigia veræ lectionis: ſiquidem ibi ſcriptum erat μὴ διὰ μαὶ μηδέν. Proinde de hoc loco mihi nulla dubitatio eſt, quin in verſiculos reponi debeat ad hoc exemplum:

Θῆρές τ' οἰωνοί τε βροτῶν τ' ἀλιτήρια φῦλα
Ἄχθεα γῆς εἴδωλα τετυγμένα, μηδαμὰ μηδὲν

 Εἰδότες

Εἰδότες, οὔτε κακοῖο προσερχομένοιο νοῆσαι
Φράδμονες, οὔτ' ἄποθεν μάλ' ἀποστρέψαι κακότητος,
Οὔτ' ἀγαθοῦ παρεόντος ἐπιστρέψαι τε καὶ ἕρξαι
Ἴδριες, ἀλλὰ μάτην ἀδαήμονες, ἀπρονόητοι.

Ad hunc Orphicorum numerum non dubito adscribere quæ extant pag. 30. etsi ea Mercurio Trismegisto attribuant Malelas, Suidas, Cedrenus, Autor Chronici Paschalis, & de quo postmodum plura MS. Baroccianus. Scilicet ab autoribus multo plus idoneis, S. Justino in Parænetica ad Græcos, & S. Cyrillo adversus Julianum ad Orphea ἐν τοῖς ὅρκοις referuntur: ubi etiam veram hujus λέξεως scripturam offendes. Malelas enim cum suo grege antiquam adeo hic consuetudinem obtinent, ut nihil sentiant. Proxime autem ad Joannis verba accedes, si ita legeris:

Οὐρανὸν ὁρκίζω σε θεοῦ μεγάλου σοφὸν ἔργον,
Ὁρκίζω σ' αὐδὴν πατρὸς, ἣν ἐφθέγξατο πρῶτον,
Ἡνίκα κόσμον ἅπαντα ἑῇ στηρίξατο βουλῇ.

Ficta illa & commentitia oracula quæ habes p. 42. 79. & 172. adeo misere ac fœdè accepta sunt, ita verba poetica in quotidianum sermonem immutata, ut vix invenias disjecti membra poetæ. Quamobrem in iis recolligendis redintegrandisque frustra operam conterere non libet; præsertim cum Joannes ipse satis aperte fateatur, se quæ διὰ στίχων scripta fuerant, εἰς τὴν κοινὴν διάλεκτον immutasse. Verum, ut beem aliquos tam optabili nuncio, est liber Oxonii annos abhinc puto DC. calamo exaratus; in quo non pauca extant Oracula Malelanis his germanissima: quæ si omnia hic in lucem proferam, quando bella occasio est, sane (quod in Græcorum proverbio est) patella videatur operculum invenisse. Spero etiam me gratiæ aliquantulum initurum ab hominibus illis perelegantis judicii; qui Oracula quæ vulgo feruntur Sibyllina tanquam ab anu fatidica Noachi filia fusa venerantur. Adeste igitur O verè σιβυλλιῶντες, lotisque manibus sacra hæc tangite.

Χρη-

Χρησμοὶ καὶ Θεολογίαι Ἑλλήνων Φιλοσόφων.

I.

Ἑρμοῦ μεγίστου περὶ Παντοκράτορος.

Ἀκοιμήτου πυρὸς ὄμματι γρήγορε, δρόμον αἰθέρος ζωογονῶν, ἡλίου θέρμην κρατύνων, λαίλαπι μεθιστῶν νέφη, τοὔνομα μὴ χωρῶν ἐν κόσμῳ, ἄφθιτον ἀέναον πανεπίσκοπον ὄμμα· πατέρα τῶν ὅλων θεὸν ὄντα μόνον, ἀπ᾽ οὐδενὸς ἔχοντα ἀρχὴν ἔγνωκα· ἕνα μετά σε ὄντα μόνον ἐκ σοῦ γεραίρω υἱὸν, ὃν ῥώμη ἀπορρήτῳ καὶ ὀξυτέρᾳ φωνῇ ἴδιον εὐθὺς ἀφθόνως καὶ ἀπαθῶς ἀπογεννήτως λόγον ἐγέννησεν (leg. ἐγέννησας) θεὸν ὄντα, τὴν οὐσίαν ἐκ τῆς οὐσίας. ὃς σου τοῦ πατρὸς τὴν εἰκόνα καὶ (leg. κατὰ) πᾶν ὁμοίαν φέρει, ὥστε ἐκεῖνος ἐν σοὶ, σὺ δὲ ἐν ἐκείνῳ, κάλλος ἔσοπτρον· ἀλληλεύφραντον πρόσωπον. (leg. ἀλληλευφράντων προσώπων.)

II.

Τοῦ αὐτοῦ περὶ Τριάδος.

Ἦν φῶς νοερὸν ἐκ φωτὸς, ut apud Malelam habentur p. 29.

III.

Τοῦ αὐτοῦ Προσευχή.

Ὁρκίζω σε, Οὐρανὲ, θεοῦ μεγάλου &c. Vide Mal. p. 30.

IV.

Ἀριστοτέλους.

Ἀκάματος φύσις θεοῦ, γενέσεως οὐκ ἔχουσα ἀρχὴν, ἐξ αὐτῆς δ᾽ ὁ πανσθενὴς οὐσίωται λόγος.

V.

Σόλωνος Ἀθηναίου.

Οὐκ ἐφικτόν μοί ἐστι ταῦτα πρὸς ἀμυήτους εἰπεῖν, οὔτε δὲ φανερῶς παραθέσθαι· πλὴν τοῦ νοεῖν ἀκούεται (leg. τῷ νοεῖν ἀκούετε) ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ κατ᾽ οὐρανὸν μεγάλου * φλογὸς ὑπερβάλλων, ὃν τρέμουσιν οὐρανοὶ γαῖά τε καὶ θάλαττα, αὐτοπάτωρ, ἀπάτωρ, τρισόλβιος. Confer hæc cum Malelanis pag. 79.

VI.

Θουκυδίδου.

Τὸ ἓν τρία καὶ τὰ τρία ἓν, ἄσαρκον προσωπικόν. Γῆ τέτοκε τὸν οὐρανοῦ γεννήτορα.

V I I.

Χίλωνος.

Γόνος ἐκ γόνου κατελθὼν γόνιμον ὕδωρ ἐποίησε. Τὸ ὑπέρτατον τῶν ὅλων αἴτιον ἐπινοεῖται οὐ φωτὶ καὶ πνεύματι, ἀλλ᾽ ὡς πάντων θεὸς καὶ κύριος καὶ πατήρ.

V I I I.

Πλουτάρχου.

Ὁ παλαιὸς νέος, καὶ ὁ νέος ἀρχαῖος, ὁ πατὴρ γόνος, καὶ ὁ γόνος πατήρ.

I X.

Αντιόχου Κολοφῶνος περὶ Τριάδος.

Ην νοῦς εἷς πάντων νοερώτερος * εἰ δέ γε ἔστιν
Τοῦ ἄπο παγγενέτης νοερὸς λόγος ἄφθιτος αἰεὶ
Υἱὸς ἀπαυγασμὸς νοεροῦ πατρὸς, εἷς ἅμα πατρὶ,
Εν μετ᾽ ἐπωνυμίῃ * εἰ δέ γε ἔστιν ὡς ἀπὸ πατρὸς,
Εἷς δὲ πέλων σὺν πατρὶ καὶ ἐξ ἑνὸς εἷς, μία τάξις,
Πατρὸς . . . . . . ὁμοούσιος ἄφθιτος αἰεὶ
Πνεύματι σὺν προφότῳ ἁγίῳ καὶ σπέρματος ἀρχή.

Uno verbo, ne neſcias, te monitum velim in libro MS. ſic legi: τοῦ ἀποπαγγενέτης νοερώτερος λόγος ἄφθιτος υἱὸς ἀπαύγασμα. Sed nihil erat facilius, quam in verſus concinnare. Quivis etiam emendare poſſit Κολοφωνίου vel ἐκ Κολοφῶνος. Illud fortaſſe pluſculum habet difficultatis, quiſnam ſit ille Antiochus conjectura aſſequi. Et profecto nimis velim extaret Nicandri Colophonii liber περὶ τῶν ἐκ Κολοφῶνος ποιητῶν· mirum enim, ni ex animi ſententia hoc negotium conficeremus. Nunc vero, quandoquidem iſte liber, ut alia omnia καλὰ, vel flammis, vel humore, vel inertibus tineis conſumtus eſt; eum optimum vatem arbitremur, qui illud in re tam ancipiti protulerit, quod ſit veri ſimillimum. Opportune autem venit in mentem Xenophani illi Colophonio filium fuiſſe nomine Antiochum, quem res Siculas & Italicas ſcripſiſſe multi commemorant. Verum accidit perincommodè, quod is etſi patre natus Colophonio, tamen neſcio quî Syracuſius vocetur. Alius proinde quatiendus eſt funis. Placetne ut pro Antiocho repo-

reponatur Antiphanes? Athenæus lib. 7. Μνημονεύει αὐτοῦ Ἀντιφάνης ὁ Κολοφώνιος ἐν τῇ Θηβαΐδι λέγων οὕτως,

Ἢ ὕκκην, ἢ ἵππον, ἢ ὃν κίχλην καλέουσιν.

Sed mihi crede, nuſquam fuit gentium Antiphanes ille Colophonius: Quippe, quod à doctiſſimo Caſaubono non animadverſum eſſe demiror, pro commentitio iſto Antiphane reponendus eſt Antimachus, notiſſimus autor Thebaidos & Lydes, uti memorant ipſe Athenæus alibi, Etymologicon, Heſychius, Suidas, Quintilianus, aliique bene multi. Huic autem Antimacho vix equidem dubito quin putidos hos verſus affingere voluerint. Quo quidem conſilio nihil inconſultius eſſe potuit aut dementius. Proclus in Commentario Timæi diſtinguens poeticam ἔνθεον ἀπὸ τῆς τεχνικῆς, illius exemplum τοὺς χρησμοὺς, hujus τὸ Ἀντιμάχειον ponit. Adeo ut Antimachum χρησμῳδοῦντα fingere, ſit prorſus ἄνω ποταμῶν. Totus erat Antimachus in arte & opera: nihil habuit ἐξ ἐνθουσιασμοῦ, nihil ex afflatu furoris, & cœleſti illo mentis inſtinctu, ſine quo nullum poema ſani coloris, nedum Oracula naſci poſſint.

X.

Ἐρώτησις Ἰάσονος βασιλέως τῶν Ἀργοναυτῶν εἰς τὸ Πύθιον τοῦ Ἀπόλλωνος.

Προφήτευσον ἡμῖν, Προφῆτα Τιτὰν & quæ ſequuntur; ut habet Malelelas p. 94.

X I.

Πλάτωνος.

Γενετὸς οὐδεὶς ἱκανὸς γνώμης ἀφανοῦς ἰδεῖν αἰσθητήριον φύσις γὰρ μόνου θεοῦ ὡς αἰτίου τοῦ παντὸς γυμνὴν ψυχὴν δυναμένου (leg. δυναμένη) ἰδεῖν· εἷς γὰρ αἴτιος τοῦ παντός, εἷς καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀλλ' οἷος (leg. ἄλλος) ὁ εἷς, καί ποτε ἐστὶ ὁ εἷς οὐκ ἐν χρόνῳ, ἀΐδιος γὰρ ὁ εἷς καὶ συναΐδιος.

XII.

Τοῦ αὐτοῦ περὶ Χριστοῦ.

Οψέποτέ τις ἐπὶ τὴν πολυχεδῆ ταύτην ἐλάσει γῆν, καὶ δίχα σφάλματος σάρξ γενήσεται, ἀκαμάτοις θεότητος ὅροις ἀνιάτων παθῶν λύσει φθορὰν, καὶ τοῦτο φθόνος γενήσεται ἐξ ἀπίστου λαοῦ καὶ πρὸς ὕψος κρεμασθήσεται ὡς θανάτοι καταδίκως (leg. θανάτῳ κατάδικος) πάντα πεάσας (leg. πρέξας ſive δράσας) πείσεται.

XIII.

Χρησμὸς τοῦ Απόλλωνος δοθεὶς ἐν Δελφοῖς περὶ Χριστοῦ.

Εἰς με βιάζεται οὐράνιον φῶς, καὶ ὁ παθὼν θεός ἐστιν, καὶ οὐ θεότης ἔπαθεν αὐτὴ, ἄμφω γὰρ βροτόσωμος καὶ ἄβροτος αὐτὸς θεὸς ἤδη καὶ ἀνὴρ, πάντα φέρων παρὰ πατρὸς ἔχων τε τῆς μητρὸς ἅπαντα, πατρὸς μὲν ἔχων ζώων ἄλκει, μητρὸς δὲ θνητῆς σταυρὸν, τάφον, ὕβριν ἀνιήτου καὶ ἀπὸ βλεφάρων ποτεχεῦα τὰ δάκρυα θερμὰ ὁ πέντε χιλιάδας ἐκ πέντε πυρῶν κορέσαι (l. σας) τὸ γὰρ θέλεν ἄβροτος ἄλκη. Χριστὸς ὁ ἐμὸς θεός ἐστιν ἐν ξύλῳ τανυθῆ ὃς (leg. τανυσθεὶς) θάνεν. ὃς ἐκ ταφῆς εἰς πολλῶν ἕλκων.

Miris modis hæc perturbata ſunt; magnam tamen partem in verſus ſuos nullo negotio redigi poſſunt in hunc modum.

Εἴς με βιάζεται οὐράνιον φῶς————————
Καὶ ὁ παθὼν θεός ἐστι, καὶ οὐ θεότης πάθεν αὐτή.
Αμφω γὰρ βροτόσωμος ἔην ἠδ᾽ ἄβροτος αὐτὸς
———————————— θεὸς ἠδὲ καὶ ἀνήρ,
Πάντα φέρων παρὰ πατρὸς, ἔχων τῆς μητρὸς ἅπαντα
Εκ πατρὸς μὲν ἔχων ζώην ἀλκὴν ————————
Μητρὸς δὲ θνητῆς σταυρὸν, τάφον, ὕβριν, ἀνίην.
Τοῦ καὶ ἀπὸ βλεφάρων ποτε χεύατο δάκρυα θερμά.

XIV.

Αστάνου περὶ τῆς Θεοτόκου.

Τιμήσωμεν τὴν Μαριὰμ, ὡς καλῶς κρύψασαν τὸ μυστήριον.

Sine dubio loco Αστάνου emendandum eſt Οστάνου. Oſtanes magus & Zoroaſtres etiam indoctis cognitiſſimi. Theodoro Meliteniotæ Præfatione in Aſtronomiam non Oſtanes dicitur, ſed Οτάνης. Quæ fortaſſe vera ſcriptura eſt: nam

nam & apud Herodotum non unus eſt Otanes Perſa: & vero Magus ille natione fuit Chaldæus. Theodori locum deſcribam, quod ibi plurimorum Magorum nomina videas, quos alibi fruſtra quæſieris. Ἐν οἷς (Χαλδαίοις) ἄλλοι τε πλεῖστοι γεγόνασιν ἀξιόλογοι ἄνδρες καὶ μάλιστα Ζωροάστρης καὶ μετ' ἐκεῖνον Ὀτάνης, ὅ τε Κιδηνᾶς, καὶ Ναβουριανὸς, καὶ σὺν αὐτοῖς ὁ Σουδῖνος, ἀλλὰ καὶ Σέλευκος ἀπὸ Σελευκείας Χαλδαῖος καὶ οὗτός ἐστιν. ex Strabone accepta hæc.

XV.

Θοῦλις ὁ Αἰγυπτίων βασιλεὺς ἐπαρθεὶς τοῖς κατορθώμασιν ἠρώτησεν εἰς τὸ μαντεῖον τοῦ Εὐριπίδου περὶ αὐτοῦ οὕτως.

Φράσον μοι· πυρισθενὲς &c. ut Malelas p. 26.

Hominem ſane feſtivum, qui Euripidem χρησμολογοῦντα nobis exhibuit. Quidni autem, inquies? cujus ex μαντείῳ hoc editum eſt,

Μάντις δ' ἄριστος ὅστις εἰκάζει καλῶς,

oraculum quidem, quo nihil verius ac ſapientius; quale nunquam aut Bacis fudit, aut Comicus iſte Glanis, aut

Pythia quæ tripode ex Phœbi lauroque profata eſt.

Sed extra jocum: ſine controverſia corrigendum eſt τοῦ Σαράπιδος· cui Canobi templa dicata ſunt; etiam Alexandriæ & Memphi. Narrat Strabo miris quoſdam laudibus efferre τὰς ἀρετὰς τῶν τοῦ Σαράπιδος ἐν Κανώβῳ λογίων. Hæc ſcripſeram, cum ſero animadverti apud Suidam in voce Θοῦλις ita legi αὐτοπλεξεί, uti prius ex conjectura emendaveram.

Dubitantem me & quo proxime me vertam circumſpectantem ad ſe vocat Sophocles, indignis ſane modis à Joanne acceptus p. 47. Ὁ γὰρ σοφώτατος Σοφοκλῆς δρᾶμα ἐξέθετο καὶ ποιητικῶς εἶπεν ὅτι ὁ Τειρεσίας τὴν Παλλάδα εἶδε λουομένην καὶ γυνὴ ἐγένετο. Ego vero quovis pignore contenderim nihil uſquam de fabella iſta profectum à Sophocle, quanquam ab aliis paſſim memoretur. Cum enim omnes fere titulos Sophoclæorum Dramatum beneficio Grammaticorum veterum habeamus, nullum eſt ubi Tireſiæ perſona locum habere poſſit, præterquam una Trilogia, Oedipus Tyrannus, Antigone, & Oedipus in Colono: ſic enim

ſentio:

ſentio: ſive Tetralogiam malis, accedo; ut fabula Satyrica, ſicut omnes omnium præter Cyclopem Euripidis, periiſſe videatur. Quanquam enim affirmet Suidas, ὅτι ὁ Σοφοκλῆς ἦρξε τοῦ δρᾶμα πρὸς δρᾶμα ἀγωνίζεσθαι, ἀλλὰ μὴ τετραλογίαν· ſcimus tamen ex Didaſcaliis nòn ex omni parte verum hoc eſſe. Vide modo Ariſtophanem Grammaticum in Argumento Medeæ Euripidis. Atqui haud commemini fabellam iſtam de Tireſia in trinis illis narrari, neque ibi reperiri poſſe arbitror. Prima hæc eſt erga Sophoclem contumelia. Deinceps, Ὅθεν, ait, ἐξέθετο Σοφοκλῆς ἐν τοῖς αὐτοῦ συγγράμμασι ταῦτα ἀληθείας εἶναι. Εἷς ἐστιν ὁ θεὸς ὃς τὸν οὐρανὸν &c. O hominis ſtuporem, & ἰδιωτείαν meram! Apud autorem, unde hæc habuit Antiochenſis, ſine dubio ſcriptum erat ad hoc exemplum: Καθὼς ὁ Σοφοκλῆς εἶπεν· ἐν ταῖς ἀληθείαισιν εἷς ἐστι θεός. Homo ſtolidus interpunctione falſa jugulavit verſum, miſereque diſperdidit. Nimirum ab ἀληθείαισι diſtinctionem poſuit, cum oratio poſt εἶπε ſuſtineri debuerit. Sed efficiam ut poſthac hi verſiculi ſano ſaltem pede poſſint incedere. Sic igitur emendo:

Ἐν ταῖς ἀληθείαισιν εἷς ἐστιν θεὸς,
Ὃς οὐρανόν τ' ἔτευξε καὶ γαῖαν μακρὰν
Πόντου τε χαροπὸν οἶδμα κἀνέμων βίας.
Θνητοί τε πολλοὶ καρδίᾳ πλανώμενοι
Ἱδρυσάμεσθα πημάτων παραψυχὴν,
Θεῶν ἀγάλματ' ἐκ λίθων ἢ χαλκέων
Ἢ χρυσοτεύκτων ἢ 'λεφαντίνων τύπους.
Θυσίας τε τούτοις καὶ κενὰς πανηγύρεις
Τεύχοντες οὕτως εὐσεβεῖν νομίζομεν.

Ita fere leguntur apud Juſtinum, Clementem, Euſebium, Theodoritum, & partim Athenagoram; adeo ut demirer interpretem Chilmeadum, hominem ſane pereruditum, in luce tam clara minus ſolito perſpexiſſe. Sed non te celabo, quod pace ſanctorum virorum dictum velim, vehementer me ſuſpicari non eſſe hæc à Sophocle. Id adeo cur in animum inducam, ſi me interroges; dico, permirum mihi præter alia videri, tam illuſtrem locum Eccleſiaſticis ſolis incurriſſe in oculos, aliorum omnium aciem effugiſſe.

Quî

Quî factum, uti dormitaret hic Plutarchi diligentia? Quî Porphyrium præterire potuit περὶ ἀποχῆς ἐμψύχων tam insigne testimonium adversus τῶν θυσιῶν τὰς παρανόμους σφαγὰς, ut ad hunc locum ait Theodoritus? Ubi tu, Stobæe, cessasti, literarum oblivio? tu, qui tot forulos Bibliothecarum excussisti, Sophoclis autem & Euripidis monumenta studiose præter cætera lectitasti. Adeone paucos è Patribus, quid Patres autem dico? unumne aliquem tenebrionem, qui supposita persona librum ediderit (ut & olim & hodie nonnullorum opinio est, neque adeo injuria) cæteris omnibus perspicaciorem & diligentiorem fuisse? Clemens enim aperte & ingenue fatetur Hecatæi se fidem secutum, apud ipsum Sophoclem omnino non legisse. ὁ μὲν Σοφοκλῆς, ait Strom. V. ὥς φησιν Ἑκαταῖος ὁ τὰς ἱστορίας συνταξάμενος ἐν τῷ κατ' Ἀβραμον καὶ τοὺς Αἰγυπτίους. Illud autem exploratum habeo tam à Justino & Clemente Patres alios accepisse, quam Justinum & Clementem commentitii ejus Hecatæi autoritate tradidisse. Quem ad hominem demum, & quam nulla fide res redierit, vides. Ille'ne ut Sophocli versiculos aliquot vereretur affingere, qui illum ipsum, quo eos adduxit, librum ediderit simulata persona Hecatæi? Ipsa præterea oratio de se facit indicium. Non agnosco illud χαλκέων, & πολλὸν sumptum, ut aiunt, adverbialiter, esse hominis Attici, aut in Tragœdia ferri posse. Qualis enim hæc foret confusio dialectorum, & ut ait ille, sartago loquendi? Oportuit enim πολὺ & χαλκῶν. Χαλκέων quidem à χαλκοῦς Attice dixeris; minime gentium à χαλκοῦς, non magis mehercule quam ἀγαπάζ vel Ἀριστοτέλεος. Χρύσεα, ait Phrynichus, ἀργύρεα, κυάνεα, χάλκεα ταῦτα Ἰακὰ διαιρούμενα· χρὴ οὖν λέγειν χρυσᾶ, ἀργυρᾶ, κυανᾶ τὸν Ἀττικίζοντα. Χρυσοῦς λέγε, τὸ γὰρ χρύσεος Ἰακὸν, ὡσαύτως καὶ ἀργυροῦς, χαλκοῦς, κυανοῦς, καὶ τὰ ὅμοια. Rogo denique, cui personæ hæc oratio conveniat? Quáve Saphocles fiducia die festo Ludorum (non alias enim in scena quam Panathenæis ac trinis Liberalibus Tragœdiæ docebantur) illos ipsos dies festos & Ludos solennes in contemptionem adduceret? Istuccine se impune laturum speraret? Nonne Aeschyli periculum cautiorem eum faceret, qui, quod in Sisypho opinor πετροκυλιστῇ ad Cereris

mysteria curiosius videretur alludere, nisi ad aram Bacchi confugisset, illico trucidatus esset in Scena: postea etiam in Areopago de capite suo causam dixit? Habes, amice, suspiciones nostras: tu tuique similes rem cognoscite, & sententiam ferte; non Βεκκεσέληνοι quidam, πολυμαθεῖς sine pectore & mente,

> ἀνέρες ὧν τὸ κέαρ
> Παλῷ σέσακται καὶ δυσεκνίπτῳ τρυγός.

Præclare vero actum est cum Sophocle, quod à χρονογράφῳ nostro non nisi semel ad falsum testimonium dicendum citatus sit: Euripides autem, qui Malelæ erat paulo familiarior, gravissimas istius consuetudinis pœnas sustinuit; adeo quidem ut non minus incommodo hospite hoc Antiochensi, quam olim Promeri canibus usus esse videatur. Non erit, opinor, ab instituto nostro alienum, si locos omnes accuratius aliquantum examinem, in quibus Euripidis mentio fit: &, quoad ejus facere potero, fabularum titulos, quo singuli quique loci referuntur, ostendam. Dabitur fortasse occasio ex interioribus literis aspergendi aliquid: memores tamen erimus, ut spondeo, verbi veteris, quo admonemur

> Τῇ χειρὶ σπείρειν, μηδ' ὅλῳ τῷ θυλάκῳ.

Quæ igitur habes pag. 39. Περὶ ἧς (Δανάης) ἐμυθολόγησεν Εὐριπίδης ὁ σοφώτατος ἐν τῇ συντάξει τοῦ αὐτοῦ δράματος & quæ sequuntur, è fabula *Danae* desumpta sunt. Laudat hanc Pollux lib. 4. cap. 16. Stobæus autem non semel, ut & aliam Sophoclis similiter inscriptam. Harum alterutram, magis tamen Euripideam, latine convertit Nævius, cujus Danae Nonio Marcello citatur. Plutarchus Consolatoria ad Apollonium: Ὁ δὲ παραμυθούμενος τὴν Δανάην δυσπενθοῦσαν Δίκτυς φησί·

> Δοκεῖς τὸν ᾅδην σῶν τι φροντίζειν γόων
> Καὶ παῖδ' ἀνήσειν τὸν σὸν, εἰ θέλοις στένειν;
> Παῦσαι· βλέπουσα δ' εἰς τὰ τῶν πέλας κακὰ
> Ῥάων γένοι' ἂν, εἰ λογίζεσθαι θέλοις

Ὅσοι

Ὅσοι τε δεσμοῖς ἐκμεμόχθηνται βροτῶν
Ὅσοι τε γηράσκουσιν ὀρφανοὶ τέκνων
Τούς τ' ἐκ μεγίστης ὀλβίας τυραννίδος
Τὸ μηδὲν ὄντας. ταῦτά σε σκοπεῖν χρεών.

Erravit eruditiſſimus Grotius iu Excerptis; cum in verſu quarto repoſuit, Ῥᾷον φέροις ἄν. Nihil enim magis uſu tritum, quam ῥᾴων εἶναι, melius habere. hilariore animo eſſe. convaleſcere. Etiam pueri hoc ſciunt. Erravit, cum in verſiculo quinto emendare conatus eſt ἐμμεμόχθηνται. Non enim magis μοχθοῦμαι dixeris, cum μοχθῶ ſit verbum neutrum, quam πάσχομαι aut κάμνομαι. Sine dubio ſcriptum oportuit,

Ὅσοι τε δεσμοῖς ἐμμεμόχλευνται βροτῶν.
vel Ὅσοι τε δεσμοῖσι μεμόχλευνται βροτῶν.

Erravit denique, cum locum hunc ad hanc, de qua agimus. Danaen referendum putavit, qui omnino ex Euripidis Dictye accerſitus eſt. de quo conſule Stobæum, & alios. Ariſtophanes Grammaticus in argumento Medeæ. Ἐδιδάχθη ἐπὶ Πυθοδώρου ἄρχοντος κατὰ τὴν πζ' Ὀλυμπιάδα. Πρῶτος Εὐφορίων, δεύτερος Σοφοκλῆς, τρίτος Εὐριπίδης. Μήδεια, Φιλοκτήτης, Δίκτης, Θερισταί. Σάτυρος οὐ σώζεται. Scribe Δίκτυς, Θερισταὶ σάτυροι οὐ σώζονται. i. e. θερισταὶ δρᾶμα σατυρικόν. Ita loqui ſolent. Cave enim credas τὸ σάτυροι eſſe partem inſcriptionis. Ita Sophoclis fabula Κωφοὶ σάτυροι. Scholiaſtes Nicandri ſimpliciter Σοφοκλῆς ἐν Κωφοῖς. Sic ejuſdem Ἰχνευταὶ σάτυροι, quemadmodum apud Pollucem eſt legendum pro Ἰχνευταὶ Σατύρων. Athenæus non appoſito fabulæ diſcrimine, Σοφ. ἐν Ἰχνευταῖς. Sic Ἰοφῶν ἐν Αὐλῳδοῖς σατύροις apud Clementem: ſic Æſchylus ἐν Κήρυξι σατύροις apud Pollucem: ita enim emendo pro κήρυξι σατυρικοῖς. Photius in Lexico manu ſcripto: Πυρσοκόρσου λέοντος, Αἰσχύλος ἐν Κήρυξι σατύροις. Ex quo reſtituendus Heſychii locus: Πυρσοκυρσολέοντος· πυῤῥοκεφάλου, ξανθοτρίχου. lege, ut apud Photium. Cum autem nomen fabulæ cujuſpiam ſit numero ſingulari; tunc σατυρική dicunt & σατυρικός. Potuit autem Grotius erratum ſuum reſciſcere ex Fragmento illo Danaæ, quod primus in lucem edidit de literis optime meritus Hieronymus Commelinus. Ibi dramatis perſonæ ſunt Mercurius, Danae, Nutrix, Acriſius, Miner-

va, Nuncius, Chorus: Dictys autem minime comparet. In ἀποσπασματίῳ illo ſic vulgo legitur non longe à principio.

> -------- κἀτά πως κείνη ποτε
> Εὐνὴν κρυφαίαν γνοῦσα καὶ μὴ γνοῦσα δή
> Ὑπόπετρον λέοντα τέξεται πατρί.

Cum metri ratio, tum res ipſa flagitat, ut ὑπόπτερον ſcribamus, non ὑπόπετρον. Quis non alatum Perſeum & in libris legit, & in pictis tabulis vidit? At interpres homo ſane feſtivus ita convertit: ſub ſaxo natum leonem. Nempe huic committas, ſiquid recte curatum velis. Et tamen is ipſe eſt ni fallor, qui bonam ætatis partem contrivit, ut Suidam foras extruderet mendis maculiſque uſquequaque obſitum, ut aliquando fortaſſe oſtendemus.

Pag. 51. Διὰ τοῦτο δὲ ὁ Εὐριπίδης τῶν Βακχῶν ἐξέθετο δρᾶμα, ὡς ἀπὸ Πενθέως εἰπὼν ταῦτα· Σεμέλη δὲ λοχευθεῖσα ἐκ βροτοῦ τινος, εἰς Ζῆνα φέρουσα τὴν ἁμαρτίαν λέγει. *Bacchæ* Euripidis etiam nunc ſuperſunt. Illud autem mentitur Malelas, ὡς ἀπὸ Πενθέως. non Pentheus enim, verum Semelæ ſorores Ἰνώ, καὶ Αὐτονόα, καὶ ἁ μαλοπάρηος Ἀγαύα contumelias has ei dixerunt. Bacchus in prologo.

> Ἐπεί μ᾽ ἀδελφαὶ μητρὸς ἃς ἥκισ᾽ ἐχρῆν
> Διόνυσον οὐκ ἔφασκον ἐκφῦναι τοῦ Διὸς,
> Σεμέλην δὲ νυμφευθεῖσαν ἐκ θνητοῦ τινος
> Εἰς Ζῆν᾽ ἀναφέρειν τὴν ἁμαρτίαν λέχους.

Pag. 58. Ὁ γὰρ σοφώτατος Εὐριπίδης ποιητικῶς ἐξέθετο δρᾶμα, ὡς ὅτι ὁ Ζεὺς εἰς σάτυρον ἔφθειρε τὴν Ἀντιόπην. Cenſeo ſupplendum eſſe, εἰς σάτυρον τραφθεὶς ἔφθειρε. Propter ſimilitudinem duorum verborum accidit, ut fieri ſolet, ut librarius unum omitteret. Porro fabula *Antiopa* memoratur ab Heſychio, Stobæo, aliis. Photius Patriarcha in Lexico MS. Εὔκρας εὐκρατος εὐρυβροτοῖσιν. Εὔκρας οὐ φύοιτ᾽ ἂν ἡδέως, ἐν Ἀντιόπῃ. Lege. Εὔκρας, εὔκρατος· Εὐριπ. ἐν Ἀντιόπῃ· Βροτοῖσιν εὔκρας οὐ φύοιτ᾽ ἂν ἡδέως. Suidas: εὐκραής, ἀντὶ τοῦ εὔκρατος. Scribe Εὐκρὰς, uti recte apud Etymologicon magnum. Antiopam latine docuit Pacuvius, de Græco Euripidis converſam: citantibus Cariſio,

risio, Diomede, Servio & Marcello. In quo admiror, ait Cicero de Finibus, cur in gravissimis rebus non delectet eos patrius sermo, cum iidem fabellas Latinas ad verbum de Græcis expressas non inviti legant. Quis enim tam inimicus pæne nomini Romano est, qui Ennii Medeam, aut Antiopam Pacuvii spernat aut rejiciat? qui se iisdem Euripidis fabulis delectari dicat, Latinas oderit? Nosti illud Persii,

Sunt quos Pacuviusque & verrucosa moretur
Antiopa, ærumnis cor luctificabile fulta.

Pag. 63. Ὁ γὰρ σοφώτατος Εὐριπίδης ποιητικῶς ἐξέθετο δρᾶμα περὶ τοῦ Οἰδίποδος καὶ τῆς Ἰοκάστης καὶ τῆς Σφιγγός, Oedipus & Jocasta in Phœnissis ad partes vocantur: quin & ibidem de Sphinge mentio fit non semel. Potuit igitur Antiochensis ad Phœnissas respicere, potuit ad fabulam Oedipum, quæ laudatur ab Hesychio, à Stobæo aliquoties, ab Erotiano.

Pag. 88. Καὶ μετὰ Αἰσχύλον ἐβασίλευσεν αὐτῶν (τῶν Ἀθηναίων) Ἀκμαίων ἔτη δύο, περὶ οὗ Εὐριπίδης ὁ σοφώτατος δρᾶμα ἐξέθετο· καὶ μετὰ Ἀκμαίοντα ἐβασίλευσαν αὐτῶν ἄλλοι ΙΗ'. Amabo te, Syrisce, serione hæc an joco? quæ te enim larvæ atque intemperiæ agitabant, cum hæc scriberes? πῇ τοι φρένες ἐκπεπόταται; Ἀκμαίων & Ἀκμαίοντα pro Ἀλκμαίων & Ἀλκμαίωνα? Muli sunt illa, non hominis. Simile peccatum est, quod de Alcmæone Atheniensi tragœdiam factam existimes. Siquidem ille est Alcmæo Argivus, Amphiarai filius, qui, quod Eriphylen matrem occidisset, furiis agitatus est. Inde scenæ argumentum est accersitum. Timocles Comicus:

Τοὺς γὰρ τραγῳδοὺς πρῶτον, εἰ βούλει, σκόπει,
Ὡς ὠφελοῦσι πάντας· ὁ μὲν γὰρ ὢν πένης
Πτωχότερον αὐτοῦ καταμαθὼν τὸν Τήλεφον
Γενόμενον, ἤδη τὴν πενίαν ῥᾷον φέρει.
Ὁ νοσῶν δὲ μανικῶς Ἀλκμαίων' ἐσκέψατο.

Antiphanes ------ Μακάριόν ἐστιν ἡ τραγῳδία
Ποίημα κατὰ πάντ' -------- ἂν πάλιν
Εἴπῃ τις Ἀλκμαίωνα, καὶ τὰ παιδία
Πάντ' εὐθὺς εἴρηχ' ὅτι μανεὶς ἀπέκτονε
Τὴν μητέρα. Cicero Academ. 2.

Quid?

Quid ? ipſe Alcmæo tuus, qui negat cor ſibi cum oculis conſentire, nonne ibidem incitato furore; *Unde hæc flamma oritur ?* & illa deinceps, *Incede, incede ; adſunt, adſunt ; me, me expetunt.* Quid, cum virginis fidem implorat ? *Fer mi auxilium ; peſtem abige à me ; flammiferam hanc vim quæ me excruciat. Cæruleo incinctæ angui incedunt ; Circumſtant cum ardentibus tædis.* Sed piget profecto in re certiſſima teſtibus uſum eſſe non neceſſariis. Illud opinor auribus tuis, Milli, novum accedet; integram hujus dramatis inſcriptionem eſſe Ἀλκμαίων ὁ διὰ Ψωφῖδος. Niſi fortaſſe geminum Alcmæonem Euripides ediderit, aut iterum eundem, correctum ſcilicet & διεσκευασμένον. Quicquid eſt hujus, ſolus adeo me docuit Heſychius noſter, & fortaſſe ſolum: alios, qui depravata ejus verba non poterant intelligere, non item. Ἀργαίνειν, λευκαίνειν. Εὐριπίδης Ἀλκμαίωνι, διὰ ψηφῖδος ἀργαίνουσα, λευκαίνουσα, φοιτῶσα. Cenſeo corrigendum eſſe: Εὐριπίδης Ἀλκμαίωνι τῷ διὰ Ψωφῖδος· tum notam diſtinctionis ponendam † Ἀργαίνουσα, λευκαίνουσα, φοιβῶσα. Παρὰ δὲ τὸ ἀργὸν, ait Euſtathius ad Odyſſeæ ſecundum, καὶ ἀργάντες ταῦροι παρὰ Πινδάρῳ, καὶ ἀργαίνειν τὸ λευκαίνειν παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἀλκμαίωνι. Sive hæc Euſtathius ab Heſychio, ſive ab alio quopiam uterque tranſtulit, apparet hunc locum à multis jam ſæculis fuiſſe depravatum. Quî factum alioquin, ut Euſtathius tragœdiæ nomen mutilum protulerit, niſi quod in verbis ſequentibus cerneret οὐδὲν ὑγιές. Idem Heſychius : Ἀτενής. Ἥκω δ' ἀτενὴς ἀπ' οἴκων. Εὐριπίδης Ἀλκμαίωνι τῷ διὰ ψοφῖδος συντείνασα. Corrige ſodes in hunc modum : Εὐριπίδης Ἀλκμαίωνι τῷ διὰ Ψωφῖδος, συντείνασα. Ἀτενὴς, ait, eſt συντείνασα, feſtinans ſumma cum virium contentione. Cujus ſignificationis exempla quod haud temere reperiantur, propterea verbi ſedes à Grammaticis indicata eſt Ἀλκμαίων ὁ διὰ Ψωφῖδος. Rationem porro hujus inſcriptionis non diu neque fruſtra quæſiverit, qui in memoria habuerit Alcmæonem, quem antea contortorum anguium & ardentium tædarum verbera nuſquam conſiſtere paterentur, aliquando tandem ad ſanam mentem in Pſophide Arcadiæ rediiſſe. Videatur in Arcadicis Pauſanias. Apollodorus lib. III. Ἀλκμαίωνα δὲ μετῆλθεν.

πέμπει Ἐρινύος τοῦ μητρώου φόνου, καὶ μεμηνὼς πρῶτον μὲν εἰς Ἀρκαδίαν πρὸς Οἰκλέα παραγίνεται, ἐκεῖθεν δὲ πρὸς Ψωφίδα πρὸς Φηγέα· καθαρθεὶς δ᾽ ὑπ᾽ αὐτοῦ Ἀρσινόην γαμεῖ τὴν τούτου θυγατέρα. Jam monui emendandum eſſe Ψωφῖδα ſyllaba ſecunda producta. Ovidius:

Uſque ſub Orchomenon, Pſophidaque, Cyllenenque.

Percommode autem hic locus Apollodori in memoriam mihi alium redigit, in libro primo; qui viros doctos in errorem hactenus induxit: deinceps tamen, uti ſpero, non faciet. Τυδεὺς δ᾽ ὥς φησιν ὁ τὴν Ἀλκμαιονίδα γεγραφὼς κτείνας τοὺς Μέλανος παῖδας ἐπιβουλεύοντας Οἰνεῖ, Φηνέα &c. Quæ ſic latine expreſſit interpres: Is qui Alcmæonidem tragœdiam ſcripſit. Hominem ſane liberalem, qui vocem illam Tragœdiam benigne nobis de ſuo largitus eſt. Atqui, O bone, Ἀλκμαίων ea Tragœdia, non Ἀλκμαιονὶς inſcribitur, ut Erotianus, Stobæus, Priſcianus, aliique teſtantur. Sicuti autem Philoclis Tragici tetralogia de Pandione Πανδιονὶς, atque Aeſchyli de Oreſte Ὀρεστεία nominata eſt; Ita fieri poteſt ut Euripides tria dramata de Alcmæone publicaverit, unà cum quarto Satyrico argumenti omnino alieni: quam integram tetralogiam Ἀλκμαιωνίδα vocarent. Sed oportet Epicharmi illud ſemper habeas in promptu,

Νᾶφε καὶ μέμνασ᾽ ἀπιστεῖν· ἄρθρα ταῦτα τᾶν φρενῶν.

Quicunque enim humaniores has Muſas colit, ſæpenumero ſolet uſu venire ut

Ἴσκη ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα.

Siquidem hæ de Alcmæonide ſuſpiciones, ægri ſunt ſomnia; cum is Scriptor, quicunque tandem fuerit, (neque enim de ætate, neque de patria viri, aut nomine quicquam habeo compertum) hiſtoricus ſit, non tragicus. Ὁ δὲ τὴν Ἀλκμαιωνίδα γράψας (verba ſunt Strabonis lib. 10.) Ἰκαρίου τοῦ Πηνελόπης πατρὸς υἱοὺς γενέσθαι δύο Ἀλυζέα καὶ Λευκάδιον· δυναστεῦσαι δ᾽ ἐν Ἀκαρνανίᾳ τούτους μετὰ τοῦ πατρός. Et quidem Euripide vetuſtior. Scholiaſtes ad Oreſtem v. 1000. Ἀκολουθεῖν δοκεῖ ὁ Εὐριπίδης τῷ τὴν Ἀλκμαιωνίδα (ω ſcribe etiam apud Apollodorum, non ο.) πεποιηκότι εἰς τὰ περὶ τὴν ἄρνα, ὡς καὶ Διονύσιος ὁ κυκλογράφος φησί.

φησί. Φερεκύδης δὲ ὁ καθ' Ἑρμοῦ μίαν φησὶ τὴν ἄρνα ὑποβληθῆναι. ὁ δὲ τὴν Ἀλκμαιωνίδα γράψας τὸν ποιμένα προσαγαγόντα τὸ ποιμνίον τῷ Ἀτρεῖ ἀνταποκαλεῖ. Quid tibi dicam depravatum mihi videri verbum illud poſtremum? χροὶ enim δῆλον, τὸ τοῦ Φερεκύδου. leg. Ἀντίων ἀποκαλεῖ vel Ἀντανδρον καλεῖ vel Ἀντιφον, vel ſimile quippiam; cum ſine controverſia deſit nomen Paſtoris. Hæc habui, Milli jucundiſſime, quæ de Alcmæone & Alcmæonide ore, ut opinor alio indicta dicerem: non enim placet eorum ratio, qui cum meræ corniculæ ſint, emendicatis hinc inde plumis germanos pavones ſe pollicentur.

Pag. 104. Multa narrat Malelas de Prœto, Stheneboea & Bellerophonte, καθὼς συνεγράψατο Εὐριπίδης ὁ τραγικὸς ποιητὴς πληρώσας τὸ δρᾶμα. Intellige de fabula *Stheneboea*, cujus mentio fit apud Athenæum, Stobæum, alios. Julius Pollux lib. 3. cap. 4. Εἴρηται δὲ ξεναπάτη παρ' Εὐριπίδῃ. Nomen tragœdiæ non commemorat; aliunde tamen ſcimus hanc eſſe de qua agimus, Stheneboeam. Ξεναπάτας, ait Photius MS. ἰδίως ἐπὶ τῶν . . . . . ὅταν μὴ τοιοῦτοι πνέωσιν ἄνεμοι ἐν τοῖς πελάγεσιν, ὁποῖοι ἐν τοῖς λιμέσιν. Εὐριπίδης Σθενεβοίᾳ. Τίς ἄνδρα τινὰ ξεναπάταν. Scribe autem in Polluce ξεναπάτης. Apparet ita corrigendum eſſe, cum ex hoc loco Photii; tum ex Euripidis Medea, quæ in extrema fabula ſic Jaſoni convitium facit, Τίς δὲ κλύει σου θεὸς ἢ δαίμων τοῦ ψευδόρκου καὶ ~~ξεναπάτα~~; ξειναπάτ
Ariſtophanes Veſpis:

Εἴτις ὑμῶν, ὦ θεαταὶ, τὴν ἐμὴν ἰδὼν φύσιν
Εἶτα θαυμάζει μ' ὁρῶν μέσον διεσφηκωμένον,
Ἥτις ἡμῶν ἡ 'πίνοια τῆσδε τῆς ἐγκεντρίδος,
Ῥᾳδίως ἐγὼ διδάξω, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν.

Scholiaſtes annotat ad verſum noviſſimum: ὁ στίχος ἐκ Σθενεβοίας Εὐριπίδου. Bene pol factum, quod nos docuerit, unde tralatus ſit hic στίχος, quod quidem alias neſciremus. Atque ea gratia non leve peccatum ei condonabitur. Enimvero non totus verſus, ut ille exiſtimavit, ſed pars tantummodo poſterior ex Euripide eſt. Nam in his rebus verba mihi dari haud facile patior, qui, ut ſcis, fragmenta omnium Poetarum Græcorum cum emendationibus

bus & notis grande opus edere conſtitueram: nunc, ut aiunt, Ἄλλος βίος, ἄλλη δίαιτα. Plutarchus Συμποσιακῶν I. 5.

Πῶς εἴρηται τὸ -------- Μουσικὴν δ' ἄρα
Ἔρως διδάσκει, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν.

Quem ego locum admiror, cum ſine dubio depravatus ſit, nemini unquam in ſuſpicionem veniſſe. Ita exhibent, ut vulgo legitur, Eraſmus & Joſ. Scaliger in Proverbiis; ita Grotius in Excerptis. Spes tamen eſt, ut nunc jam dehinc tam turpe erratum ex libris & memoria hominum auferatur. Legent enim qui ſapient, μουσικὸν, non μουσικήν. Μουσικὸν διδάσκει, i. e. ποιητὴν ἀποδείκνυσι, *poetam reddit*: Quaſi hoc ſenario Latine dixeris: Amor poetam vel facit, vel invenit. Ars Muſica & ſtudium muſicum eſt poetica. Terentius: *Is ſibi reſponſum hoc habeat; in medio omnibus Palmam eſſe poſitam, qui artem tractant Muſicam.* Ea autem ſignificatio τοῦ διδάσκειν elegantior paulo eſt & rarior, propterea que fraudi fuit librariis: attamen non deſunt exempla. Ariſtoph. Ranis.

Καὶ σὺ τί δὴ δράσας αὐτοὺς οὕτως ἀνδρείους ἐδίδαξας;

Sed & hic locus in vitio eſt; & legendum autore MS. Oxonienſi:

Καὶ σὺ τί δράσας οὕτως αὐτοὺς γενναίους ἐξεδίδαξας;

Vulgata lectio cum propter alia minus placet, tum ob hoc præcipue; quod τὸ τετρατπόδιον ſive IV. priorum pedum menſura non debet in dimidiatum verbum deſinere. Idem Plutarchus Περὶ τοῦ μὴ χρᾶν ἔμμετρα νῦν τὴν Πυθίαν. Ὁ δ' Εὐριπίδης, ait, εἰπὼν, ὡς διδάσκει ποιητὴν ἔρως, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρὶν, ἐνόησεν ὅτι & quæ ſequuntur. Nicias Medicus apud Schol. Theocriti Idyll. XI.

Ἦν ἄρ' ἀληθὲς τοῦτο, Θεόκριτε, οἱ γὰρ ἔρωντες
Πολλάκι ποιητὰς ἐδίδαξαν τοὺς πρὶν ἀμούσους.

Sed quo me cunque recipio, omnia conſpicio mendis & maculis inquinata. Ecce enim & huic medico medicina adhibenda eſt. Scribendum eſt, inquam,

——— καὶ γὰρ Ἔρωτες
Πολλάκι ποιητὰς ἐδίδαξαν τοὺς πρὶν ἀμούσους.

P. 106. Περὶ δὲ τῆς Πασιφάης ἐξέθετο δρᾶμα Εὐριπίδης ὁ ποιητής. Inanem, mihi crede, operam ſumpſerit, qui Euripidis Paſiphaen inſtituerit quærere. Non temere dico atque equidem certe ſcio neminem ex ſcriptoribus vetuſtis hodie ſupereſſe, qui tale quidquam memoriæ tradiderit. Heſychius tamen, Σαρδώ, ait, ἐν Πασιφάῃ τὸ σαρδόνιον ἢ σφραγὶς εἴρηται. quem ſi ad Euripideam fabulam reſpexiſſe quiſpiam exiſtimet; caveat moneo, & exiſtimationi ſuæ inſidias parari cogitet. Alcæi quidem comœdia Paſiphae inſcripta eſt, ut ſcimus ex Didaſcalia Pluti Ariſtophanis: Ἐδιδάχθη ἐπὶ ἄρχοντος Ἀντιπάτρου, ἀνταγωνιζομένου αὐτῷ Νικοχάρους μὲν Λάκωσιν, Ἀριστομένους δὲ Ἀδμήτῳ, Νικοφῶντος δὲ Ἀδώνιδι, Ἀλκαίου δὲ Πασιφάῃ. Sed Euripidis Paſiphaen nuſquam cuiquam laudari reperies. Quid igitur fiet? Num nam Antiochenſis, cum hæc ſcriberet, memoriola vacillavit γεροντικῶς, an mendacio conatus eſt fallere? Utrum libet ſane fecerit, haud arbitrario vapulabit: atque adeo dudum eſt, quod homunculum video σκύτη βλέπειν. Verum hercle quanquam admodum nupera eſt inter nos notitia; me tamen & precatorem habebit & defenſorem paratum: cum & alias ſoleam eſſe in amicitiis fidelis. Dico igitur Euripidem tragœdiam quidem de Paſiphae publicaſſe, minime tamen Paſiphaen inſcripſiſſe, ſed *Cretenſes*. Nec tu mihi de Κρήσσαις hoc perperam intelligas, quæ ex Athenæo, Stobæo & aliunde ſatis in notitiam venerunt: ſed de quibus hodie fortaſſe primum inaudiviſti, Κρησί· quandoquidem & Joannis Meurſii, qui de trium Tragicorum fabulis accurate ſtudioſeque ſcripſit, diligentiam effugerunt. In Ariſtophanis Ranis his verbis compellat Euripidem Æſchylus:

Ὦ Κρητικὰς μὲν συλλέγων μονῳδίας·
Γάμους δ' ἀνοσίους εἰσφέρων εἰς τὴν τέχνην.

Quo in loco hæc annotat Scholiaſtes: Ἐν γὰρ τοῖς ΚΡΗΣΙΝ Ἴκαρον μονῳδοῦντα ἐποίησε· καὶ οἱ μὲν εἰς τὴν Ἰκάρου μονῳδίαν ἐν τοῖς ΚΡΗΣΙ. θρασύτερον δὲ δοκεῖ τὸ πρόσωπον. Ἀπολλώνιος δὲ ὅτι δυνατὸν

καὶ

καὶ εἰς τὴν Ἀερόπην τὴν ἐν τοῖς Κρήτεσι εἰρῆσθαι, ἣν εἰσήγαγε πορνεύουσαν· Οἴμοι δὲ διὰ τὰ ἐν τῷ Αἰόλῳ. Τιμαχίδας δὲ διὰ τὴν ἐν τοῖς ΚΡΗΣΙ μίξιν ΠΑΣΙΦΑΗΣ πρὸς τὸν ταῦρον. Abſolvimus, opinor, Joannem ab omni ſuſpicione peccati: nunc & huic Scholiaſti patrocinari oportet. Non enim deerunt qui pervulgata via quorundam, qui germanos ſe putant eſſe Ariſtarchos, extemplo pro verbo Κρησὶ contendent eſſe reponendum Κρήσσαις. Pedetentim tamen, & aliquantiſper, oro, manum abſtineant; dum Tribunos adeam qui intercedant tantæ temeritati. Ecce iterum Scholiaſtes ad hæc verba Ariſtophanis,

> Ἀλλ' ὦ Κρῆτες Ἴδης τέκνα
> Τὰ τόξα λαβόντες ἐπαμύνατε.

Ταῦτα, ait, παρὰ τὰ ἐκ ΚΡΗΤΩΝ Εὐριπίδου. Bina profecto ſunt dramata Κρῆτες & Κρῆσσαι, argumento longe diſſimili. Perſonæ omnino aliæ introducuntur, ſcenæ ponuntur in locis disjunctiſſimis maximeque diverſis. Illic Icarum cernis & Paſiphaen: in Creſſis Aeropen, Atrea, Thyeſtem. Hic Argis Peloponneſi, illic in Creta inſula res aguntur. Ariſtophanes veſpis:

> Τοῦτο δὲ Ἅιδης διακρινεῖ πρότερον ἢ 'γὼ πείσομαι.

ubi Scholaſtes, Ἐν Κρήσσαις, ait, Εὐριπίδου, ὁ Ἀτρεὺς πρὸς τὴν Ἀερόπην * κρινεῖ ταῦτα. Unde perſpicuum eſt, in ſuperiore loco corrigendum eſſe Ἀερόπην τὴν ἐν ταῖς Κρήσσαις. Porphyrius lib. 4. de abſtinentia: Μικροῦ με παρῆλθε καὶ τὸ Εὐριπίδειον παραθέσθαι, ὃς τοὺς ἐν Κρήτῃ τοῦ Διὸς προφήτας ἀπέχεσθαί φησι διὰ τούτων. λέγουσι δὲ οἱ κατὰ τὸν χορὸν πρὸς τὸν Μίνω·

> Φοινικογενοῦς παῖ τῆς Τυρίας
> Τέκνον Εὐρώπης καὶ τοῦ μεγάλου
> Ζηνός, ἀνάσσων
> Κρήτης ἑκατομπτολιέθρου·
> Ἥκω ζαθέους ναοὺς προλιπών,
> Οὓς αὐθιγενὴς τμηθεῖσα δοκὸς
> Στεγανοὺς παρέχει χαλύβῳ πελέκει,
> Καὶ ταυροδέτῳ κραθεῖ
> σ' ἀτρεκεῖς ἁρμοὺς κυπαρίσσου. & quæ ſequuntur.

Ita locum hunc emendare conatus eſt Grotius in Excerptis ex comœdiis & tragœdiis Græcis. Cujus autoritatem Cantabrigienſes in noviſſima Porphyrii Editione ſecuti ſunt. " Hoc fragmentum Euripidis (verba ſunt Grotii) ἐν Κλεισὶ extare dicit Erotion, ut quidem nunc legitur. At ex *Creſſis* eſſe facile intelligitur, quod verba ſunt chori ad Minoa. Sed erravit in re levi gravioribus, opinor, ſtudiis intentus vir ſupra comparationem atque æmulationem noſtram longiſſime poſitus. Cum enim in Creſſis, ut jam docui, Atreus, & Aerope loquantur; ſcena autem ſine controverſia ſit Argos: vix aut nullo modo eſt, ut hæc Porphyriana ex eodem dramate petita videantur. Quod ſi ſint, demiror equidem cur in Creta Minos cum his ſacerdotibus ſermonem inſtituat. Quæ enim hæ præſtigiæ? quibuſnam machinis hæc ἄνω καὶ κάτω? Eademne in fabula tam alienæ hiſtoriæ? duplex ne ſcena, & geminus chorus? Modo Cretam ſpectemus, modo regiam Atrei? modo chorus virilis, Myſtæ, inquam, Idæi Jovis, modo grex fœminarum ad partes veniat? Inde enim fabula Κρῆσσαι nomen accepit, quod in ea chorus ſit mulierum Cretenſium, videlicet quæ Aeropem è Creta comitatæ ſunt. Similem ob cauſam Φοίνισσαι, Τρωάδες, Τραχίνιαι, aliæ bene multæ ſuis vocabulis nominantur. Nec tamen, quod chorus ſit Cretenſium, idcirco neceſſe eſt, ut in Creta ſcena ſit poſita: quando & in Phœniſſis res Thebis aguntur; chorum tamen conſtituunt mulieres Tyriæ: Τύριον οἶδμα λιποῦσ' ἔβαν Ἀκροθίνια Λοξίᾳ Φοινίσσας ἀπὸ νάσου. Sed quid tergiverſamur? Scimus Aeropen Catrei fuiſſe filiam, Minois neptem: & quo tempore res hæ tranſactæ ſunt, jam diu liberos ſuſcepiſſe. Siquidem Agamemnonem & Menelaum patri fuiſſe conſcios commemorant, cum cœnam illam feralem Thyeſtæ apponeret. Non ergo de Minoe proavo longa dubitatio eſt, quin è numero vivorum pridem ante exceſſerit. Imo vero à filiabus Cocali trucidatus eſt: ſi Euſebio fides, prius circiter triennio; ſed ſecundum exactiſſimam rationem Gulielmi Lloidii Epiſcopi Aſaphenſis,

Ανδρὸς,

Ἀνδρὸς, ὃν οὐτ' αἰνεῖν τοῖσι κακοῖσι θέμις,

antè annis ſolidis quatuor & viginti, quam Atreus regnum capeſſeret. Quamobrem haud facile patior, ut corrupta illa verba Erotiani Εὐριπίδης ἐν κλεισὶ magis magiſque à Grotio depraventur: ſed, quod ad vulgatam lectionem proxime accedit, auctor eſſe auſim, ut poſthac ἐν ΚΡΗΣΙ corrigatur. Ita totum erit ſimplex & unum, omnia ſibi conſtabunt, belleque convenient: Minos, chorus Myſtarum, Paſiphae, Icarus. Non opus erit κλώθειν τὰ ἀσύγκλωστα. Reſtat, ut de loci hujus Porphyriani miris quidem modis mendoſi lectione accurate quantum in nobis eſt, & exquiſite diſputemus:

Ἥκω ζαθέους ναοὺς προλιπὼν,
Οὓς αὐθιγενὴς τμηθεῖσα [a] δρῦς
Στεγανοὺς παρέχει Χαλύβῳ πελέκει,
Καὶ [b] ταυροδέτῳ κραθεῖσ'
Σ' [c] ἀτρεκεῖς ἁρμοὺς κυπαρίσσου.

[a] Erotianus δοκοὺς, vetus Editio Porphyrii δορός.
[b] Porph. ταυροδέτῳ κρηθεῖσ' Erot. τρολέτῳ κολληθείς.
[c] Porph. Ἀτρεκεῖς. Erot. ἀτρεκεῖς ἁρμούς.

Quæ ita vertit Cl. Grotius:

Sacra advenio templa relinquens:
Quas priſca domos dedit indigena
Quercus Chalyba ſecta bipenni,
Taurique ſibi glutine jungens
De vera tigna cupreſſu.

Haud ita facere debet qui interpretis munere fungitur. Nolim eum in cæteris ſcriptis eodem modo indiligentem. Unde enim ἁρμοὶ ſunt *tigna?* quid iſta ſibi vult *vera* cupreſſus? Cur ſpreta eſt vulgata Porphyrii lectio ἀτρεκεῖς? Cur Erotiani autoritas repudiata, qui locum hunc ideo citavit, ut oſtenderet ἀτρεκεῖς ἁρμοὺς non ſignificare ἀληθεῖς *veras*, ſed ἀκριβεῖς, *arctas* nempe *& exactas compages.* Ejus verba ſunt hæc: Καὶ Εὐριπίδης ἐν Κλεισί (leg. Κρησί) φησιν, Ἥκω ζαθέους &c. κολληθεὶς ἀτρεκεῖς ἁρμούς· οὐκ εἶπεν ἀληθεῖς ἁρμοὺς, ἀλλ' ἀκριβεῖς. Sic corrigendum eſſe facile videbit, cui ad manum eſt Erotianus: vulgo enim perperam, ἀλλ' ἀτρεκεῖς. Apageſis autem barbarum illud & ſolœcum ταυροδέτῳ

ροδίτεω, quo verbo nullus unquam ſcriptor eſt uſus, aut per analogiam uti poterit. Quin etiam & verſui conſultum oportuit. Quis enim, qui non negligenter in his literis verſatus eſt, illud omnino probare poſſit Καὶ πωροδίτεω κραδεῖ ----, dimetrum ſcilicet brachycatalectum, ut proxime ante parœmiacum veniat. Affirmo tibi neminem unum Tragicum Comicumve in eo loco hoc metrum adhibere; multo etiam minus, quod Erotiani ſcriptura conſtituit Καὶ πωροδίτῳ κολληθείς. Quid quod ne in Latinis quidem legitimi ſunt numeri? In ſecundo verſu *quas priſca domos dedit indigena* tribrachys eſt loco anapæſti vel cujuſcunque pedis quatuor temporum. Quod vitium commune Grotio eſt cum Joſ. Scaligero, Flor. Chriſtiano, aliiſque, opinor, omnibus qui ſæculo hoc & ſuperiore vel Tragœdias Græcas latine verterunt, vel ipſi ſcripſerunt novas: quibus ſolenne eſt anapæſtos ſuos paſſim, ubi nulla clauſula eſt neque interpunctum, tribrachi vel trochæo vel cretico terminare; vel etiam vocali, aut litera M finire, verſu proximo ab alia vocali vel H incipiente. Scilicet etiam hic ut alibi poſtremam in verſu ſyllabam communem eſſe arbitrabantur. Næ iſti, ſi olim ſtante re Græca vel Romana ſuas fabulas edidiſſent, ſibilis & κλωγμοῖς è ſcena exploſi fuiſſent. Non enim Græcis ea licentia permiſſa,

Nec data Romanis venia eſt indigna poetis.

Fas erat duntaxat verſum illum, qui parœmiacus dicitur, trochæo claudere. Eo uſque non aliter continuari debebant anapæſti vel pares anapæſto pedes, ac ſi unicus eſſet verſus. Quin & Seneca Tragicus, ut ſcias eum de induſtria temperaviſſe, ſemel tantum atque iterum trochæo anapæſtos clauſit, nec niſi finita ſententia: qui ſcilicet parœmiaci locus eſſet, niſi is ſcriptor neſcio cur verſum illum repudiaſſet. Veteres tamen Latinos minime aſpernatos eſſe Parœmiacum, ſed & hic Græcorum veſtigiis inſtitiſſe ſcire dabitur ex iſtis reliquiis, iiſque, ni fallor, ſolis.

Attius

Attius Phinidis. Simul & circum magna ſonantibus
Excita ſaxis ſæva ſonando
Crepitu clangente cachinnant.

Locus eſt apud Nonium in *Cachinnare*. Sed nemo à me impetrabit, ut verba Attii ſana eſſe concedam. Quorſum enim pertinent *magna ſæva*, & *ſonantibus ſonando?* Peccaturus ſum, uti ſpero, intra veniam, ſi parum proſpere medicinam experior. Ex ipſo fabulæ nomine magna ſuſpicio eſt de Harpyiis verba fieri. Fallor itaque an ſic legendum eſt?

Simul & circum ſtagna ſonantibus
Excita ſaxis ſæva Celæno
Crepitu clangente cachinnat.

Illud *clangente* proprie & apte dictum eſt de Harpyiis.

Virgilius: At ſubitæ horrifico lapſu de montibus adſunt
Harpyiæ, & magnis quatiunt *clangoribus* alas.

Quin & *ſtagna* bene repoſui, approbante ibidem Virgilio:
Obſcænas *pelagi* ferro fœdare volucres.

Attius Telepho: Jamjam ſtupido Theſſala ſomno
Pectora languentque ſenentque.

Id. Euryſace: Super Oceani ſtagna alta patris
Terrarum anfracta reviſam.

Pacuvius Niptris: --- Operite, abſcedite, jamjam
Mittite: nam attrectatu & quaſſu
Sævum amplificati' dolorem.

Attius Philocteta: Heu quis ſalſis fluctibu' mandet
Me ex ſublimi vertice ſaxi?
Jamjam abſumor: conficit animum
Vis volneris, ulceris æſtus.

Idem apud Cic. 2. Tuſcul. "Unde ignis lucet mortalibus "clam diviſus? eum doctus Prometheus clepſiſſe dolo pœ-"naſque Jovi fato expendiſſe ſupremo. Qui locus ſic ad anapæſtos ſuos eſt reducendus.

Unde igneis cluet immortalibu'
Clam divis nimi' † doctu' Prometheus

† *vel* catú' doctu'

 Clepſiſſe

Clepsisse dolo, pœnasque Jovi
Furti expendisse supremo.

Ut ad Porphyrium revertar; illud utique scire cupio, quo auctore vir Illustriss. ταυροδέτρῳ κραθεῖσα de conglutinatione acceperit. Nam κραθεῖσα, nisi omnia me fallunt, est permixta & temperata, non conjuncta & compacta: ταυρόδετρον autem, ut principio dixi, plane barbarum. Quin & ταυρόδετος non alibi reperio; neque vero intelligo, quî commode dici poterit. Ut ἀλυσίδετος est ἀλύσει δεθείς, κηρόδετος κηρῷ & siqua sunt alia: sic & ταυρόδετος fuerit ταύρῳ δεδεμένος, [tauro compactus, non glutino taurino.] Nam quis obsecro ταῦρον usurpavit ἀντὶ τῆς ταυροκόλλας? Demiror tamen unde illa in Porphyrii & Erotiani codices irrepserint. Haud sane temere factum id videtur: itaque hæret hæc res; neque prompte expedire possum. Ne tamen ἀσύμβολος huc veniam; donec aliquid melius succurrit, censeo ut ταυροδέτῳ de medio auferatur: (cum sine eo plena sit sententia, τῇ κολληθεῖσα ἅρμας, ex Homerico isto, ut videtur, adumbrata;

Κολλητὰς δ' ἐπέθηκα θύρας πυκινῶς ἀραρυίας.

Atque hoc pacto βάσις ista ἀναπαυστική, versus videlicet quî parœmiacum antecedit, monometrum erit acatalectum; ut profecto plerumque est, & in hoc ipso quidem loco plus semel.) Cætera autem porro sic legantur:

Ἥκω ζαθέους ναοὺς προλιπὼν	*Adsum à sanctis templis, validas*
Οἷς αὐθιγενὴς τμηθεῖσα δοκοὺς	*Quibus indigena est sueta cupressus*
Στεγανὰς παρέχει Χαλύβων πελέκει,	*Præbere trabes, cæsa securi*
Καὶ κολληθεῖσ'	*Chalybum, atque arctas*
Ἀτρεκεῖς ἅρμας κυπάρισσος.	*Compages glutine vincta.*

Alibi nimis occupatum habuit animum ὁ πάνυ, cum illud δρῦς comminisceretur. Cur enim quercus vocaretur αὐθιγενής? quid? non alibi tam frequens quam in Creta nascebatur? Ego vero, ut primum oculis verbum illud agnovi, continuo deprehendi κυπάρισσος à poeta scriptum esse non κυπαρίσσου. Eam enim illic memineram esse vere αὐθιγενῆ, & Creticam propterea appellari à Plutarcho: Ἡ Ἰσθμικὴν πίτυν ἢ Κρητικὴν κυπάρισσον· sicut & Idæam, à Nicandro & Virgilio:

Σπέρματα

Σπέρματι βουπλεύρου καὶ Ἰδαίης κυπαρίσσου.
Nec salici lotoque neque Idæis cyparissis.

Plinius XVI. 33. de cupresso loquens; *Huic* ait, *Patria insula Creta cum Cato Tarentinam eam appellet, credo quod primum eo venerit: & in Aenaria succisa regerminat.* Simili sane tralatione, quam Euripides Cretæ *indigenam* vocat, ei *patriam* esse Cretam Plinius commemorat. Sed in ejus verbis macula inest fœdissima, quanquam haud valde δυσέκπλυτος. Quippe pro Aenaria non magna mutatione legendum est Tarra. Siquidem interpretatur hæc Theophrasti lib. 2. Hist. cap. 2. Κυπάριττος δὲ παρὰ μὲν τοῖς ἄλλοις ἀπὸ σπέρματος, ἐν Κρήτῃ δὲ καὶ ἀπὸ στελέχους, οἷον καὶ ἀπὸ τῆς Κουρᾶς ἐν Τάῤῥα· παρὰ τούτοις γάρ ἐστιν ἡ κειριζομένη κυπάριττος. Mihi quidem hoc certius est, quam illa quæ apud Sagram. Sed quia difficulter hoc nonnullis atque ægre persuaderi video, agedum ex Solino πειθανάγκην admoveamus θετταλικὴν, ut contra si quis sentiat, nihil sentiat. Ejus verba sunt cap. XVII. *Mira soli Cretici indulgentia: arborarii proventus abundantes: nam in hujus tantum insulæ parte repullulant cæsæ cupressi.* Profecto aut Tarra in Plinio suo legit Solinus, aut Aenariam, arbitratus est partem esse Cretæ. Quamne antea cap. VII. in insulis Italicis numeravit? Oris esse ferrei oportet, qui hoc dixerit. Quis autem credat cupressos in Aenaria sponte nasci? Ecquisnam isthuc memoriæ prodidit? non magis mehercule quam Batti Silphion aut auriferas malos Hesperidum. Verum ut ulterius progrediamur, etiam Solinum non ab omni parte sanum esse existimo. Valde enim suspicor ita scriptum esse antiquitus: *Nam in Tarra hujus insulæ parte repullulant:* vel, *in hujus tantum insulæ Tarra repullulant.* Nec enim à vulgata lectione longe nimis abscedo: nec probabilem causam reperire possum, cur abstineret eam *partem insulæ* suo vocabulo nominare. Dicerem etiam, si animus esset hariolari conjectura, similitudinem verborum Catoni imposuisse, cum cupressum Tarentinam appellaret. Siquidem urbs Cretæ Τάῤῥα, Tarentum autem Τάρας vocatur. Lanam quidem, & purpuram, mel, salem, oleam, ceram,

porrum, pectunculos, ostreas, nucem, castaneas, ficus Tarentinas animadverti fuisse in pretio: cupressum Tarentinam cedo mihi unum, qui supra cæteras laudaverit, præter Catonem. Verum hoc obiter, & magis joco dictum existima, quam quod in ea sim sententia. Jam quod Euripides istam arborem dicit firmissimas trabes templis præbuisse; firmat id adeo emendationem nostram: cum cupressum omnes uno ore testentur χρονιωτάτην esse atque ἀσαπεστάτην· & quod caput est, egregie præter cæteras in Deorum ædibus locum & honorem invenisse. Hermippus apud Athenæum:

———— ἐκ δ᾽ Αἰγύπτου τὰ κρεμαστὰ
Ἱστία καὶ βύβλους, ἀπὸ δ᾽ αὖ Συρίας λιβανωτόν.
Ἡ δὲ καλὴ Κρήτη κυπάριττον τοῖσι θεοῖσι.

Theophrastus Hist. 5. & 5. τούτων δὲ χρονιώτατα δοκεῖ τὰ κυπαρίττινα εἶναι. τὸ γοῦν ἐν Ἐφέσῳ, ἐξ ὧν αἱ θύραι τοῦ νεὼ τεθησαυρισμέναι, τέσσαρας ἔκειντο γενεάς. μόνα δὲ καὶ στιλβηδόνα δέχεται· Fallor, an oratio hæc σολοικίζει? Quo enim illud τὸ referri possit? lego: τὰ γοῦν ἐν Ἐφέσῳ, ἐξ ὧν αἱ θύραι τοῦ νεὼ, τεθησαυρισμένα τέσσαρας ἔκειτο γενεάς. Dicit materiem istam cupressinam per 4. sæcula sive cccc. annos, ex quo primum cæsa est, reconditam fuisse; priusquam ad valvas Ephesini templi adhiberetur: & tamen incorruptam duravisse. Ea Theophrasti sententia est. Profecto nihil hac emendatione certius & evidentius. Ausim equidem dejerare non aliter legisse Plinium, siquidem ad hæc Theophrastea respexit, cum Ephesiæ dicat Dianæ templum *tota Asia exstruente quadringentis annis peractum esse*; &, *valvas esse è Cupresso, & jam quadringentis prope annis durare materiem omnem novæ similem.* Scilicet tunc fere materia cædi solet, cum ædificii fundamenta jaciuntur: valvæ autem tum demum fieri, cum cætera omnia perfecta sunt atque absoluta. Hac quidem argumentatione Plinius videtur usus: rectene an perperam, nulla mihi quæstio est in præsentia. Illud adeo admiror, eruditis viris, qui tantopere locum hunc exagitaverunt, nihil hujus omnino suboluisse. Sed εἷς ἀνὴρ οὐ πάντ᾽ ὁρᾷ. Porro etiam nostra ætate, ut referunt qui ea

loca

loca viſerunt, tanta cupreſſorum vis eſt in Creta; ut domorum omnium trabes contignationeſque atque adeo navigia ex ea materie conſtruantur.

Pag. 109. Περὶ ἧς Φαίδρας ὁ σοφώτατος Εὐριπίδης μετὰ ταῦτα συνεγράψατο δρᾶμα ποιητικῶς. ſine controverſia reſpexit Malelas ad Euripidis Hippolytum: prioremne an poſteriorem nec poſſumus reſciſcere, nec ſane multum refert. Scimus utrumque ſalvum extitiſſe per diverſa tempora Erotiani, Pollucis, & Stobæi. Quæ Stobæus ex Hippolyto citat, eorum ne dimidiam quidem partem hodie invenias. Fruſtra itidem quæras, quæ Erotianus affert & Pollux. Ariſtophanes Ranis:

> Τίς οἶδεν εἰ τὸ ζῆν μέν ἐστι κατθανεῖν,
> Τὸ πνεῖν δὲ δειπνεῖν καὶ τὸ καθεύδειν κῴδιον.

Ταῦτα, ait ſcholiaſtes, ἐξ Ἱππολύτου δράματος. Age quærat hoc, qui velit in inveſtigando operam perdere. Verum aut librarii peccatum eſt, aut auctoris ἁμάρτημα μνημονικόν. Aliunde enim cognoſcimus tralata eſſe ἐκ Πολυΐδου δράματος.

> Τίς δ' οἶδεν εἰ τὸ ζῆν μέν ἐστι κατθανεῖν,
> Τὸ κατθανεῖν δὲ ζῆν.

Hippolytus ſecundus qui hodie ſupereſt, Στεφανίας ſive Στεφανηφόρος inſcribitur: prior καλυπτόμενος. Pollux IX. c. V. Εὐριπίδης ἐν Ἱππολύτῳ καλυπτομένῳ· ------ πρὸς ἵππων εὐθὺς ὁρμήσας στάσιν. Nec tamen omnino diverſæ erant fabulæ, ſicut Iphigenia in Aulide & in Tauris, Oedipus Tyrannus & in Colono, Prometheus Δεσμώτης & Λυόμενος. Vix, imo ne vix quidem hoc fieri poteſt, cum Drama poſterius rem omnem, uti geſta eſt, complectatur; ab eo tempore quo primum θέλαπτρον privigni amorem Phædra conceperat, uſque ad Hippolyti mortem: quædam etiam ex priore citentur, quæ & in altero reperias. Quin mihi perſuaſiſſimum eſt eam ob cauſam Καλυπτόμενον eſſe inſcriptum; quod in extrema fabula ſic loquatur Hippolytus moribundus:

> Κεκαρτέρηται τἀμ', ὄλωλα γὰρ, πάτερ,
> Κρύψον δέ μου πρόσωπον, ὡς τάχος, πέπλοις.

Proinde in utraque fabula comperiebantur hi versiculi. Similiter & alteri Στεφανηφόρου nomen est inditum, propter hæc verba Hippolyti non longe à principio:

> Σοὶ τόνδε πλεκτὸν στέφανον ἐξ ἀκηράτου
> Λειμῶνος, ὦ δέσποινα, κοσμήσας φέρω.

Non igitur δρᾶμα novum erat Hippolytus Στεφανίας, sed correctum duntaxat, atque interpolatum, διασκευὴ τοῦ προτέρου. Vetus Grammaticus Argumento Hippolyti. Ἔστι δὲ οὗτος ὁ Ἱππόλυτος δεύτερος καὶ Στεφανίας προσαγορευόμενος. ἐμφαίνεται δὲ ὕστερος γεγραμμένος· τὸ γὰρ ἀπρεπὲς καὶ κατηγορίας ἄξιον ἐν τούτῳ διώρθωται τῷ δράματι. Qui nescit quid sit διασκευὴ & διεσκευασμένον δρᾶμα, consulere poterit Casaubonum ad Athenæum: Ejus ego scrinia non compilo; sed Hesychii locum emendatum curabo, quem nec ille nec alius quisquam intellexisse videtur. Λυδίζων, χορεύων διὰ τοὺς Λυδοὺς, οἳ σώζονται μὲν, διεσκευασμένοι δ' εἰσίν. Ita lege locum, cujus hæc est sententia: Magnes veteris Comœdiæ scriptor drama docuit Λυδοὺς, qui tunc superfuerunt, quo tempore Grammaticus qui primus hæc dixit, in vivis fuit; sed sub incudem revocati, novaque lima perpoliti. Photius Patriarcha: Λυδιάζων, Λυδοὶ Μάγνητος τοῦ κωμικοῦ διεσκευάσθησαν. lege ut apud Hesychium, Λυδίζων. Castigandus etiam Suidas, qui Λυδιάζων habet absque interpretatione. Idem Hesychius: Ψηνίζων, τοὺς ψῆνας λέγει τοὺς τοῦ μάγνητος. scribe τοὺς Ψῆνας τοῦ Μάγνητος. Siquidem ille etiam fabulam Ψῆνας publicavit. Aristophanes Equitibus:

> Ταῦτα μὲν εἰδὼς ἅπερ ἔπαθε Μάγνης ἅμα ταῖς πολιαῖς κατιούσαις,
> Ὃς πλεῖστα χορῶν τῶν ἀντιπάλων νίκης ἔστησε τρόπαια,
> Πάσας δ' ὑμῖν φωνὰς ἱεὶς, καὶ ψάλλων καὶ πτερυγίζων,
> Καὶ Λυδίζων καὶ Ψηνίζων καὶ βαπτόμενος βατραχείοις.

His verbis Magnetis fabulæ Βαρβιτίδες sive Βαρβιτισταὶ, Ὄρνιθες, Λυδοὶ, Ψῆνες, & Βάτραχοι indicantur. Cogita autem, quî pax inter Hesychium Photiumque & Anonymum περὶ κωμῳδίας conciliari possit: Hic enim omnia Magnetis scripta deperiisse dicit, οὐδὲν σώζεσθαι. Μάγνης Ἀθηναῖος ἀγωνισάμενος Ἀθήνησι νίκας ἔσχεν ια'. τῶν δὲ δραμάτων αὐτοῦ οὐδὲν σώζεται· τὰ δὲ ἐπιφερόμενά ἐστιν ἐννέα.

Non

Non noſtrum inter eos tantas componere lites.

Pag. 148. Ο γὰ σοφὸς Εὐριπίδης δρᾶμα ἐξέθετο περὶ τ̃ Κύκλωπ☉, ὅτι τρεῖς εἶχεν ὀφθαλμὺς σημαίνων τὺς τρεῖς ἀδελφὺς & quæ deinceps ſequuntur. Os hominis! Hoccine ut Euripides vel in ſomniis dixerit? Bene factum, quod etiam nunc Cyclops ſuperſit. Quod ſi ita rem, prout narrat Joannes, ſe habere comperias: non recuſo quin, quod graviſſimæ pœnæ loco fore putes, per omne vitæ tempus noctes dieſque verſandi mihi ſint & ediſcendi adeo Annales hi Voluſiani, Malelani volui dicere.

Pag. 210. Ὡς ὁ σοφὸς Εὐριπίδης δρᾶμα περὶ τ̃ αὐτȣ̃ Μελεάγρȣ ἐξέθετο. Meleagri Fabulæ mentionem faciunt Macrobius, Stobæus, Scholiaſtes Pindari cum aliis. Latine convertit Attius. Heſychius: Καθωσίωσε, κατέλυσε, κατεύθυσεν. Εὐριπίδης Μελεάγρῳ. Lego, καθωσίωσε, κατέθυσε. Vox altera non aliter quam litura ſananda eſt. Nempe primo mendoſe ſcriptum eſt κατέλυσε· poſtea librarius aliquis paulo doctior vel lector quiſpiam ſtudioſus, in libri margine vel medio fortaſſis inter verſiculos ſpatio veram emendationem dederat Κατέθυσε. Tandem evenit, ut utrumque vocabulum conjuncte in verſu contexteque ſcriberetur. Hac ſane ratione cum in aliis ſcriptoribus, tum in Lexicographis præcipue non raro peccatum eſt. Quæ quidem peccata cum haud cujuſvis ſit odorari; profecto opus eſt, ut exemplis aliquot confirmemus ſententiam noſtram, ne temere quidquam & inconſulte ~~ſuo~~ loco moviſſe videamur. Ἔζελεν, ἔβαλεν, ἔλαβεν. Ejiciendum eſt verbum poſterius: ζέλλειν enim eidem Heſychio eſt βάλλειν. Εὐηρότατον, εὔδιον, καλὴ γῆ, εὐήροτον, εὔγειον. Poſtrema iſta ab emendatore quodam profectaſunt; qui prima vitioſa non inepte quidem correxerat. Totus itaque locus ſic conſtituendus eſt. Εὐήροτον, εὔγειον, καλὴ γῆ. † Φυρτοῖσιν, εἰκαίοις, συμπεφυραμένοις. οἱ δὲ ἄλφιτα οἴνῳ δεδευμένα συμπεφυρμένοις. Tam ſcio verbum ultimum à correctore quodam eſſe, quam me vivere. Nulla dubitatio eſt, quin ita ſcripſerit Heſychius: Φυρτοῖσιν, εἰκαίοις, συμπεφυρμένοις. οἱ δὲ ἄλφιτα οἴνῳ δεδευμένα. † Αντιδι. ἄν τινι ἐνέζμεθα, ἐναντιώμεθα. Cum vocabulum hoc veniat pone Αντιμίσθωτ☉, ſcire licet ex literarum ſerie ſic autorem ſcripſiſſe,

psisse. Ἀντινινέσμεθα, ἐναντιώμεθα. Postea quidam, qui deprehendit erratum, supra emendavit ad hoc ex- ἀντιδι
emplum, scriptionis compendium faciens. Sci- ἐντινεσσόμεθα
mus omnes ita fieri solere. Tandem autem ineptus quispiam librarius eam utriusque vocis continuationem fecit, quam hodie videmus. Ἐκλύτρισιν, ἐκλύρισον, κάλυψον. Illud ἐκλύρισον ex eadem est officina correctorum. Scripsit Hesychius Ἐκλύβισον, κάλυψον· ut ipse literarum ordo testimonio est. Media enim incedunt inter Ἐκλυτος & Ἐκλωπίζει. Hoc non intelligens pusillus quidam Criticus, (quî enim id intellexerit, quod ne fando quidem unquam auditum est?) emendare conatus est ἐκλύρισον, à verbo λυρίζω. ὄνος mehercule πρὸς λύραν. Tantum enim τὸ ἐκλυρίζειν & τὸ καλύπτειν significatione differunt,

Quantum Hypanis Veneto distat ab Eridano.

Alte profecto latet ulcus tetrum & κακοηθέστατον· quod nisi lancinata prius Hesychii existimatione, negat ad sanitatem perduci posse. Siquidem erubescendo prorsus errore posuit Ἐκλύτρισον pro Ἐλύβωσον· quod rectissime quidem interpreteris κάλυψον. Ipse Hesychius: Ἐλύτροις ΚΑΛΥΜΜΑΣΙ, σκεπάσμασιν. Ἔλυτρα κυρίως τὰ ἐνειλήματα ἢ ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ. Ἔλυτρον, δέρμα, θήκη, λέπυρον, ἐνείλημα, ΚΑΛΥΜΜΑ, σκέπασμα. Inde ἐλυτρῶσθαι apud Hippocratem, & περιελυτρῶν apud Athenæum, involucro tegere: similiter ἐξελυτρῶσαι, nudare, ex integumentis solvere. Hesych. Ἐξελυτρώσας, ἐγυμνώσας. Satin' hoc certum & exploratum est, ὦ φίλη κεφαλή Milli jucundissime? At enimvero exclamet hic aliquis, O Juvenem confidentem & temerarium! tune illum Hesychium, doctissimum Grammaticorum Hesychium tantæ inscitiæ affinem esse suspicari ausis, ut Ἐκλύτρισον scriberet; nisi verbum illud alicubi legisset, apud autores forte quos longa dies & nimia vetustas subtraxerunt notitiæ nostræ? jam & frontem nega de rebus periisse. Placide tamen amabo, O quisquis es: & reprime te tantisper, dum alia nonnulla profero, quæ te quoque ipsum velis nolis in sententiam nostram cogent transire. Dum enim ex antiquis Scholiastis, Grammaticis, Lexicis, quæ non con-

contexebantur κατὰ στοιχεῖον, omni ex parte vocabula corradit, quibus hanc ſuam Συναγωγὴν locupletet & referciat: ſæpe uſu venit ut ab imperitis librariis, qui parum accurate ſcripſerant, vel à ſui ſimilibus Ὀνοματοθήραις in errorem inductus ſit: quæque nuſquam gentium vel lecta vel audita ſunt, lectoribus ſuis obtrudat. Illud ſis vide. † Δελεδώνη, ὁ μυλαῖος ἰχθύς. Suo loco hoc leges in litera Δ. Ego vero nugas has eſſe meras tibi denuncio: ſcriptum enim oportuit Ἐλεδώνη, ὀσμύλος ἰχθύς. Piſcis eſt de polypodum genere; quem memorant Ariſtoteles, Athenæus, alii. Idem Heſychius: Ὀσμύλια τῶν πολυπόδων αἱ ὄζαιναι λεγόμεναι, καὶ ἰχθύδια ποιὰ ἄτια εὐτελῆ. Ὀσμύλαι βολβιτῖναι θαλάσσιοι. Sic emendandi ſunt hi loci. Videor autem mihi videre, quid errationis anſam Heſychio dederit. Nimirum in autore ſuo ſcriptum erat ἡ δ' ἐλεδώνη vel παρὰ δ' ἐλεδώνη vel ſimile quippiam: ille miſer, cum ſua ætate libri carerent ſignis accentus, δελεδώνην piſcem effinxit, qualem neque Nereus, neque Neptunus, nec ipſe pater Oceanus agnoverit. Ecce aliud huic geminum & germanum. † Θολκάζει χαλιναγωγεῖ. Nemo ut opinor inficias iverit, quin ita ſcriptum fuerit, abſque tamen notis accentus: Ἵππους θ' ὁλκάζει, vel Νῆας θ' ὁλκάζει. Ipſe Heſychius: Ὁλκάζει, ἕλκει, χαλιναγωγεῖ. Illud autem θολκάζει cedo quenquam mortalium qui legerit. † Ενδεκάτευσα, τὴν δὲ κώπην ἐπαρξάμενοι. Recta ſerie hoc ſcriptum offendes, ut & alia quæ deinceps à me proferentur: quod certo indicio eſt non à Librario, ſed ab Heſychio ipſo peccatum eſſe. Atqui ad hunc modum edidiſſe debuit: Ἐδεκάτευσα, τὴν δεκάτην ἐπαρξάμενοι. † Διαιτεύονται, μερίζονται. & Διατεύοντο, ἐμερίζοντο. Ea ſimilitudo eſt δ & δι in libris calamo notatis, ut haud facile ſit dignoſcere. Inde eſt quod mendoſa ea poſuerit pro Δατέονται & Δατέοντο, quæ legas apud Homerum. † Σικυλλίαν, τὸ τοὺς κρουσοὺς ἀποσείεσθαι. Verbum hoc reperies inter Σίβολε & Σιβωίη. Ipſe literarum ordo ſatis argumento eſt ab Heſychio poſitum eſſe Σιβυλλιᾶν. idque errore manifeſto pro Σιλλυβιᾶν. Heſychius Σίλλυβα, κροσσοί. οἱ δὲ τὰ ἀνθέμια καὶ κοροκόσμια Pollux VII. c. XIV. τοὺς δὲ θυσάνους καὶ σίλλυβα οἱ παλαιοὶ καλοῦσι ποιηταί. Sic locus iſte legendus eſt ex codice MS.

MS. qui fuit Iſ. Voſſii. Θύσανοι autem cum Polluci tum Heſychio ſunt κροσσοί. † Ερεθέντα, ἐν ὕδατι ἀποπνιγέντα. Εραθέντι, ληφθέντι. Portentoſi errores. Primo, oportuit ſcriptum Ερχθέντα. Ipſe enim alibi: Ερχθέντα, ἐν ὕδατι πνιγέντα. Ita Photius Patriarcha in Lexico MS. Ita Suidas. Locus eſt in Φ. Iliadis :

> Νῦν δέ με λευγαλέῳ πότμῳ εἵμαρτο ἁλῶναι
> Ερχθέντ' ἐν μεγάλῳ ποταμῷ, ὡς παῖδα συφορβὸν,
> Ον ῥά τ' ἔναυλος ἀποέρσει χειμῶνι περῶντα.

Iterum, illud Εραθέντι librarii peccatum eſt pro Ερεθέντι. Conſtat hoc ex elementorum ordine. Qui quidem eſt error auctoris, pro Αἱρεθέντι. Αι & Ε apud Græcos non differunt pronunciatione;de qua re poſtea plura dicemus. Ecce alia monſtra: † Επαλογῆς, σπουδῆς, ἀνταποδόσεως. Quam turpiter autem hic ſe dedit! adeo quidem ut hominis me pudeat pigeatque. Siquidem Ανταποδόσεως eſt ἐπαλλαγῆς, & Σπουδῆς eſt ἐπειγωλῆς· putidum autem ſuum ἐπαλογῆς *Ipſe habeat ſecum ſervetque ſepulchro.* † Αχινάων, τῶν ἀχιδνάων. Hercules, tuam fidem! enimvero non ab omnibus portentis Græciam liberaſti. Erat hominis eruditi ſic edidiſſe: Εχινάων, τῶν Εχινάδων. Verbi ſedes in Homeri Bœotia eſt;

> Οἳ δ' ἐκ Δουλιχίοιο Εχινάων θ' ἱεράων.

† Ηθέσει, ἀνθεῖ, ἀγνοεῖ, παρορᾷ. Adeſte huc conjectores & interpretes portentorum. Negant uſquam quidquam monſtroſius vidiſſe. Scilicet hæc vera ſcriptura eſt, Ανθέσει, ἀνθεῖ. Etymologicon magnum. Ανθέσειν, ἀγνοεῖν, ἀπείρως ἔχειν. Ανθεῖν, λανθάνειν, ἀνεπιστημονεῖν. Heſychius ipſe: Αήθειν, μὴ ἠθεῖσθαι, μὴ νοεῖν. lege. ἀηθεῖν, μὴ εἰδέναι. Αήθεσκον, (lege ἀήθεσσον) ἀσυνήθεις ἦσαν. † Ελευτωὼ, ἔλαιον. Mira vero Grammatici eruditio. Poteras haud paulo melius, Ελεητωὼ, ἔλεον; ſiquidem Homerici illius meminiſſes:

> Οὐκ ὄπιδα φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν οὐδ' ἐλεητύν.

† Ατεμῆ, ὑγεία. Pace quod tua dicatur, Heſychi, in his verbis οὐδὲν ὑγιές. Impoſuit tibi depravatus aliquis codex: oportuit enim Αρτεμῆ, ὑγιῆ. Te ipſum arbitrum capio, qui hæc alibi : Αρτεμῆ, σῶον, ὑγιᾶ, σώφρονα. Αρτεμέα, ὑγεία, (lege ὑγιᾶ) ὑγιῆ.

ὑγιῆ. Αρτελὲς, (corrige Αρτεμὲς) ὑγιές. Necdum peccandi finis: Ecce enim de integro: † Αρτίωεστέραν, ὑγιεστέραν, ἐντιμοτέραν. Duplex erratum eſt, hoc librarii, illud autoris. Apparet enim cum ex ordine, tum ex interpretatione, non aliter ſcripſiſſe Heſychium quam Αρτιμεστέραν· nempe vel ſcripturæ mendum, vel minutæ fugienteſve literæ, vel nimia feſtinatio in cauſa fuit, cur illud exhiberet pro Αρτεμεστέραν. Cum autem ἀρτιμεστέραν non multum abſimile ſit τῷ Τιμηεστέραν· ille ſecundam interpretationem liberaliſſime donavit de ſuo; prout error errorem generare ſolet. † Απσιλινοῖς, περὶ τὰ λινὰ ἐξαμμάτων δέσεσιν. Dic ſodes, annon Ænigma tibi videntur hæc? Equidem non ſum Oedipus: auſim tamen pro certo polliceri, rectam ſcripturam eſſe Αψῖσι λίνου. Heſychius alibi: Αψῖσι λίνου, ἅμμασιν ἀπὸ τῆς συναφῆς. Homerus quinto Iliadis.

Μήπως ὡς ἀψῖσι λίνου ἁλόντε πανάγρου
Ανδράσι δυσμενέεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένησθε.

Quid ego de iſtis dicam, quæ pagella proxima mihi in oculos incurrunt? † Αριστῆραι, δοῦλαι. Deceptus eſt ſimilitudine literarum Α & Δ. Siquidem oportuit Δριστῆραι. Ipſe alio loco: Δρηστῆναι, διάκονοι, θεράπαιναι. lege Δρηστῆραι. Verbo monendum eſt ῑ, ει, & η in Lexicis, præſertim apud hunc noſtrum, promiſcue uſurpari: vera enim analogia requirit, ut δρήστειραι ſcribamus. Locus eſt Odyſſ. τ′.

Τάων αἵ τοι δῶμα κάτα δρήστειραι ἔασιν.

Vide tamen, ut magnifice de ſe loquatur ad familiarem ſuum Eulogium. οὐ γὰρ, ait, ὀκνήσω μετὰ παῤῥησίας εἰπεῖν, ὅτι τῶν Αριστάρχου καὶ Απίωνος καὶ Ηλιοδώρου λέξεων εὐπορήσας, καὶ τὰ βιβλία προσθεὶς Διογενιανοῦ, ὃ πρῶτον καὶ μέγιστον ὑπάρχει πλεονέκτημα, ταῦτα δι' αὐτὸς ἰδίᾳ χειρὶ γράφων ἐγὼ μετὰ πάσης ὀρθότητος καὶ ἀκριβεστάτης γραφῆς κατὰ τὸν γραμματικὸν Ηρωδιανόν. Ego vero, qui Theodoſii MS^tam ἐπιτομὴν τῆς Καθόλου Herodiani lectitavi, teſtificor parum huic promiſſo vel nullo modo ſatisfactum eſſe. † Αρήαθορεν, ἐπήδησεν. Vitioſius hoc quidem, quam illud alterum Αέαθορεν, ἐπήδησεν. Sed ex utraque parte oſtendit, non lautiſſimam doctrinæ ſupellectilem ſibi domi fuiſſe. Quæ enim hæc con-

glutinatio verborum, quæ diſſolvi denuo divellique deſiderant? Hom. Iliadis M′.

——— ὁ δ' ἄρ' ἔσθορε φαίδιμος Ἕκτωρ
Νυκτὶ θοῇ ἀτάλαντος ὑπώπια

Αρενοβοσκὸς, προβατοβοσκός. Mirifice quidem, ut nihil ſupra. Atqui ἀρὴν ἀρῆνος, puto, dicitur, non ἀρένος· unde πολύῤῥηνες, & οἶς ὑπόῤῥηνος. Imo, quin Jambei principium fuerit apud Sophoclem Αρηνοβοσκὸς ---- ne dubitandum eſt quidem. Melius ipſe alibi: Αρηνοβοσκὸς, προβατοβοσκὸς, Σοφοκλῆς Τυροῖ καὶ χαίρεται δὲ ἐῤῥηνοβοσκὸς δία τε τῶν * ἕω καὶ τῶν βορῶν. Verum hic quidem locus à librario peſſime acceptus eſt: ipſe autor procul abeſt à noxa. Lege Σοφοκλῆς Τυροῖ β̄. χαίρεται δὲ καὶ ἐῤῥηνοβοσκὸς δία τε τῶν ε̄ καὶ τῶν β̄ ἑῶν. Scribitur, ait, ἐῤῥηνοβοσκὸς per literam ε̄. & duplicem ρ̄. Etymologicum magnum: Ἐῤῥηνοβοσκὸς, ὁ προβατοβοσκὸς ἐν Τυροῖ β̄ Σοφοκλῆς. † Εμπήρους & Εμπηροι vitium Exemplaris eſt pro Εμμήρους & Εμμηροι. Ipſe alibi emendaté: Εμμήρους, ἐν ὁμηρείᾳ ὄντας, παρὰ τοὺς ὁμήρους τοὺς ἐπὶ συμβάσει διδομένους. Totus autem locus ad hunc modum conſtituendus eſt: Εμμήρους, Δημήτριος ἐν Σικελίᾳ.

Λακεδαιμόνιοι δὲ ἡμῶν τὰ τείχη κατέβαλον,
Καὶ τὰς τριήρεις ἔλαβον Ἐμμήρους, ὅπως
Μηκέτι θαλαττοκρατοῖντο Πελοποννήσιοι.

Demetrius iſte Comicus fuit; & illa fabula inſcripta eſt Sicilia. Quare perperam hactenus judicarunt viri docti; qui ſcriptorem eum Hiſtoricum, orationem autem proſaicam eſſe cenſuerunt. Athenæus lib. 3. Δημήτριος ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Σικελίᾳ. Etymologici autor Σικελοὺς inſcribit, non Σικελίαν· eum vide in Εμμήρους. † Χωρονομεῖν, ὀργίζεσθαι. Oportet ut conniventibus oculis hæc legerit Heſychius. Ego quidem meis vix fidem habeo, cum iſta lego. Proculdubio ſic ſcriptum eſt à prima manu: χειρονομεῖν, ὀρχεῖσθαι. Ipſe alibi: χειρονόμος, ὀρχηστής. Manuum iſte motus cum certâ lege & numero bonam partem ſaltationis olim conſtituebat. Plena ſunt exemplorum omnia. Lucretius:

Quod

Quod ſupereſt, non eſt mirum ſimulachra moveri
Brachiaque in numerum jactare & cætera membra.

Et poſtea:

Quid porro, in numerum procedere quum ſimulachra
Cernimus in ſomnis, & mollia membra movere,
Mollia mobiliter quum alternis brachia mittunt.

† Κάλυψιν, κάλυκα ἀντιςρόφως. Medium hoc verbum eſt inter Καλυδώνιον & Κάλυκας. Agnoſco manum & ingenium Correctoris: qui videlicet, cum in Heſychio ſuo legerat Κάλυψιν, κάλυκα, idque animadverterat extra ſeriem & præpoſtere poni, adſcripſerat in margine è regione loci, Ἀντιςρόφως. nempe *vice verſa* ~~lege~~ oportere Κάλυκα, κάλυψιν. Poſtea illud ἀντιςρόφως per inſcitiam librariorum inſinuavit ſe in verſum. Quis hujus rei ante nos ſuſpicionem habuit? Quin & alibi poſt vocem Προσβάλλοιντο, quæ & ipſa vitioſa eſt, hæc leges: Προσελθὼν, προσβαλὼν ἐξ ἀντιςρόφως. Dele hoc noviſſimum, quod nimirum ab emendatore eſt, qui adnotaverat legendum eſſe *è converſo* Προσβαλὼν προσελθών. Quo nihil verius dici potuiſſe cenſeo: ſed in altero, quicunque fuit, longiſſime à vero abfuit. Profecto plus toto cœlo diſtant Κάλυξ & Κάλυψις. Ego vero pro explorato prorſus habeo ſic ſcriptum eſſe ab Heſychio; Κάλυζιν, κάλυκα· nempe depravate loco Κάλυξιν· ζ pro ξ· quem errorem millies erraviſſe eum, ſi hic locus eſſet, nunc poſſem oſtendere. Quam recte autem Κάλυξιν interpretetur κάλυκα, melius eſt ut ipſum ad teſtimonium vocemus: Καλύξεις, ῥόδων καλύκια. Κάλυξις, κόσμος τις ἐκ ῥόδων. Habeo alia ſexcenta, quæ hac vice condonabitur. Verum hercle ſi unquam uſus fuerit, ut nova Heſychii editio procuretur; qui, ut in pudendos errores crebro inciderit, utiliſſimus nihilominus & pene neceſſarius eſt omnibus, qui ad veram eruditionem viam affectant:

legi

Id tibi de plano poſſum promittere, Milli,

quinque plus minus millia mendorum me correcturum eſſe, ſi libuerit; quæ aliorum εὐςοχίαν & laborioſam diligentiam hactenus eluſerunt. Ut, illuc unde abii, redeam: multos ubique Lexicorum locos contaminaverunt

verunt Correctiones illæ in librorum marginibus: quod ex illo tempore verbum mendosum cum altero junctim continuaretur in versu; non uti factum oportuit, litura tolleretur. Luculentum hujus rei exemplum extat apud Julium Pollucem lib. VII. cap. XXXIII. ubi inter varia nomina jactuum in ludo talario nominantur ἅρπα & ἁρματίαι, ἀντίτευχος & ἀντίτυπος, ἐπιφένων & ἐπιφόρων. Sed ex hisce binis non nisi singula quæque à Polluce profecta sunt: cætera qua dixi via insinuarunt se in orationem. Cui quidem sententiæ non invitus accedet, qui jam primum à me didicerit Iambicos esse trimetros ex Eubuli fabula Aleatoribus. Locus hoc exemplo constituendus est. Ὁ μὲν τοι Μίδας καὶ τῶν μέσων βόλων ἦν. Καὶ ἄλλοι δὲ πολλοί εἰσιν, οὓς ὀνομάζει Εὔβουλος ἐν τοῖς Κυβευταῖς·

> Κεντρωτὸς, ἱερὸς, ἅρμ' ὑπερβάλλον πόδας,
> Κήρυκος, εὐδαίμων, κυνῶτος, ἅρπα,
> Λάκωνες, ἀντίτευχος, ἀργεῖος, δάκνων,
> Τιμόκειτος, ἐλλείπων, πυαλίτης, ἐπίθελος,
> Σφάλλων, ἀγύρτης, οἶστρος, ἀνακάμπτων, δορδὶς,
> Λάμπων, κύκλωπες, ἐπιφέρων, σόλων, σίμων.

Horum autem versuum ignoratione tota via erravit Joannes Meursius, qui eos omnes inter jactus medios recenset. Nempe non Eubuli esse verba, sed Pollucis: & quia Midas esset τῶν μέσων βόλων, itidem & sequentes esse arbitratus est. Sed parum est dubitationis, quin boni fuerint Εὐδαίμων & ἅρμ' ὑπερβάλλον πόδας, qui nimirum aliis jactibus tanto anteiret, quanto qui pedibus iter faceret, à curru vinceretur; πεζὸς, ut aiunt, ὁδεύων παρὰ Λύδιον ἅρμα. Δάκνων autem & σφάλλων & ἐκλείπων merito opinor suo pro infelicibus haberi possunt. Sed ad Antiochensem redeo: nam sero sensi longe longeque declinasse me à proposito,

Singula dum capti circumvectamur amore.

Pag. 172. Καθὼς ὁ σοφώτατος Εὐριπίδης ἐξέθετο δρᾶμα ποιητικῶς, ὧν μέρος ὀλίγον ἐστὶ ταῦτα. Multa quidem transcripsit Malelas ex *Iphigenia in Tauris*; quæ ex usu fuerit ad Euripidea exigere, quo de ejus doctrina & fide cognoscamus: si quis ilia tam dura habeat, ut eam molestiam devorare

vorare

vorare possit. Mihi enim, qui jam lentus & fastidiosus esse cœpi, dabis veniam; si plura rejiciens & aspernans, unumquidquid quod erit bellissimum carpsero. Velut illud p. 172. in Oraculo : Εἰ μὴ περάσας Πόντε κύματα Σκυθίης τε γαῖαν καταλάβοις, Αὐλίδ☉ τε χώραν. & 173. κατέφθασεν ἐπὶ τὴν Αὐλίδα χώραν τῆς Σκυθίας. Male vero sit vobis quantum est Geographorum. Rogo vos, an Scythicam illam Aulidem silentio prætermissam oportuit? quid? an ultra Cimmeriorum fines latitabat ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένη, adeo ut nemo vestrum usque eo potuerit oculis contendere? Euge vero, ὦ Ἰωαννίδιον· profecto aptus natus es ad omnia abdita & retrusa contemplanda: tam acri es acie & mentis & oculorum.

Sed tamen amoto quæramus seria ludo.

Geminam Iphigeniam etiam pueri sciunt Euripidem docuisse, τὴν ἐν Ταύροις & τὴν ἐν Αὐλίδι. Joannes, cum Tauros esse Scythas ab aliquo didicisset, etiam Aulidem, quæ Bœotiæ oppidum est, regionem iis finitimam esse arbitratus est. P. 173. Τέτες δὲ ἑωρακότες βεκόλοι ἔδραμον πρὸς τὴν Ἰφιγένειαν λέγοντες αὐτῇ· Αγαμέμνον☉ καὶ Κλυταιμνήστρας Κόρη, ἥκασι δύο νεανίσκοι παρὰ τὴν κυανέαν· quæ ex his Euripideis expressa sunt.

Βεκ. Αγαμέμνον☉, παῖ, καὶ Κλυταιμνήστρας κόρη,
Ακεε καινῶν ἐξ ἐμε κηρυγμάτων.
Ιφ. Τί δ' ἐστι τε παρόντ☉ ἐκπλῆσσον λόγε;
Βεκ. Ηκεσιν εἰς γῆν Κυανεᾶν συμπληγάδων
Πλάτῃ φυγόντες δίπτυχοι νεανίαι.

Vides Antiochensem hunc ita ἐπαρισερῶς accepisse sententiam Euripidis; tanquam si εἰς γῆν Κυανέαν conjunctim dixisset. Vos iterum apello de terra hac Cyanea; vos qui Geographiæ magistros vos pollicemini. Quid autem mussitatis? nam Joannem ea loca convisisse Cedrenus affirmat, prorsus οἴκοθεν ὁ μάρτυς. Damno itaque stultitiam meam, qui Κυανεᾶν cum συμπληγάδων componebam hactenus. Atque hercle vero serio, nequid dissimulem, non placet iste locus: neque enim video cur ii bubulci sermone Dorico

rico uterentur. Quid, malum, an Siculos ſe eſſe ſomniabant, non Tauro-Scythas?

Δωρίσδεν δ' ἔξεστι, δοκῶ, τοῖς Δωριέεσσιν.

Atqui quantumvis eſſent Dorienſes, ſi πλατειάσδοισι ſuam dialectον extra chorum adhibuiſſent, rus continuo vel in ultimas terras mandati eſſent non ſine infortunio. Sciunt id qui harum literarum guſtum aliquem habent. Adde Orationem ſolœcam eſſe; ut quidem nunc habetur: ſed certe, ſi pro ſano locutus eſt, ſic ſcripſit Euripides:

Ηκουσιν εἰς γλῶ, κυανέας συμπληγάδας
Πλάτῃ φυγόντες δίπτυχοι νεανίαι.

aut, ſi illud Κυανέαν antiquitatis cauſa ſervare velis, quandoquidem qua vixit Malelas tempeſtate jam in libris inveteraverat; in hunc modum:

Ηκουσιν εἰς γλῶ, κυανέαν συμπληγάδων
Πέτραν φυγόντες δίπτυχοι νεανίαι.

velut poſtea loquitur, Κἀγώ σε σώσω κυανέας ἔξω πέτρας. Eleganter autem κυανέαν πέτραν συμπληγάδων, ut nihil ſupra. Sic Virgilius:

Quales Threicia cum flumina Thermodontis
& Lucretius: *Pulverulenta Ceres, & Eteſia flabra Aquilonum.*
& iterum: *Ut Babylonica Chaldæum doctrina refutans.*
& tertium: *Impellant ut eam Magneſia flamina ſaxi.*

Sic legendi ſunt duo loci noviſſimi; in libris vulgatis minus emendati feruntur. P. 176. τοῦ Πελοπείου γένους σήμαντρον ἔχει, ἐλαίαν ἐν τῷ ὤμῳ. Jam hoc pro explorato habeo, ἐλαίαν ab hac pecude poſitam eſſe pro ἐλέφαντα. Cui enim fando auditum eſt, oleaginum humerum fuiſſe Pelopi?

Cui non dictus Hylas puer & Latonia Delos
Hippodameque humeroque Pelops inſignis eburno?

Ἐπεί νιν καθαροῦ λέβητος ἔξελε
Κλωθὼ ἐλέφαντι φαίδιμον
Ὦμον κεκαδμένον.

Alia

Alia multa ſunt apud Malelam ex eadem fabula tralata; quæ miſſa facio. Cur enim me mancipium faciam παραφρονοῦντος δεσπότου? Majoris fuerit & voluptatis & fructus cognoſcere, quæ *ſummus poeta Ennius* de priore Iphigenia convertit. Julius Rufinianus de figuris ſententiarum & elocutionis: *Aganacteſis indignatio, quæ fit maxime pronunciatione. Ennius in Iphigenia: Menelaus me objurgat, id meis rebus regimen reſtat.* Dormitavit hic vir ſummus Ger. Voſſius. Nam, ſi unam ſyllabam addideris, trochaicus erit catalecticus.

Menelaus me objurgat: id meis rebu' regimen reſtitat quod genus verſus commodiſſime inſervit τῇ ἀγανακτήσει· ut diu eſt quod ipſe in Tragicis Græcis obſervavi; priuſquam id de Sholiaſte Hermogenis didiciſſem. Idem Rufinianus poſtea: *Syncriſis ſive antitheſis comparatio rerum atque perſonarum inter ſe contrariarum: ut, ego plector, quod tu peccas: tu delinquis, ego arguor pro malefactis: Helena redeat, virgo pereat innocens: tua reconcilietur uxor, mea necetur filia.* Hunc etiam locum ad Ennii Iphigeniam refert Italorum doctiſſimus Hieronymus Columna: †[illegible] tamen & re- †invito pugnante Voſſio, partim quia autor non laudatur, partim quia non vincta ſed pedeſtris oratio eſt; ad quod mirum, ait, non attendiſſe Columnam. Peccet Columna, & peccat quidem, in verſibus: ego vero, cum certis ſignis hunc Ennii fœtum cognoſcam, non committam ut alium, quam quo natus eſt, parentem ſibi inveniat. Verſus enim ſunt Trochaici, ex eadem puto ſcena petiti, qua ſuperior eſt:

Ut ego plectar, quod tu peccas; tu delinquis, ego arguar
Pro malefactis? Helena redeat, virgo pereat innocens?
Tua reconcilietur uxor, mea necetur filia?

Non amplius, quod ſciam, Euripides à Malela citatur præterquam p. 35. Ὁ ταῦρος ἐκ τῆς Εὐρώπης ἔσχεν υἱὸν τὸν Μίνω, καθὼς καὶ Εὐριπίδης ὁ σοφώτατος ποιητικῶς συνεγράψατο· ὥς φησι, Ζεὺς μεταβληθεὶς εἰς ταῦρον τὴν Εὐρώπην ἥρπασεν. Hæc quidem unde accerſita ſint, non certo ſcio: nam credibile eſt eum in non una tragœdia hæc obiter attigiſſe; ut in Cretenſibus

tensibus fortassis, ubi Chorus ad Minoem; φοινικογενὲς, παῖ, τῆς Τυρίας τέκνον Εὐρώπης καὶ τοῦ μεγάλου Ζηνός. veri tamen simile est ex Euripidis *Phrixo* tralata esse. Eratosthenes in Καταστερισμοῖς. Ταῦρος λέγεται ἐν τοῖς ἄστροις τεθῆναι διὰ τὸ Εὐρώπην ἀγαγεῖν ἐκ Φοινίκης εἰς Κρήτην διὰ τοῦ πελάγους, ὡς Εὐριπίδης ἐν τῷ Φρίξῳ. Profecto qui *Europam* Tragœdiam esse volunt, narrant nobis insomnium ex eburnea porta.

Pag. 181. Ἐν τοῖς χρόνοις τοῖς μετὰ τὴν ἅλωσιν Τροίας παρ᾽ Ἕλλησιν ἐθαυμάζετο πρῶτος Θέμις ὀνόματι· ἐξεῦρε γὰρ οὗτος τραγικὰς μελῳδίας, καὶ ἐξέθετο πρῶτος δράματα, καὶ μετὰ τοῦτο Μίνως, καὶ μετὰ Μίνωα Αὐλέας τραγικοὺς χοροὺς δραμάτων συνεγράψατο. Utinam vero Malelæ cum præcursore suâ melius conveniret! nam Jubal, si ei credimus, diu ante Trojæ excidium tragœdias factitavit. Verba, ne te ludere videar, sunt p. 3. ὁ δὲ Ἰουβὰλ κιθαρῳδίας †τοῖς δαιμονικοῖς ἐπιτηδεύμασι προσεπενόησεν. Quid quod ad soccum haud minus idoneus erat, si interpretem audis, quam ad Cothurnum. Nam κιθαρῳδία Chilmeado est *comœdia*; qui, cum ad alios ingenii cultus etiam Musicæ studium adjunxerit; cur adeo ab artificio suo recederet, miror: clementer tamen, propter alia merita, suaque quasi lyra est increpandus. Vix equidem crediderim in Bibliotheca vestra Oxonii, quantacunque est, Jubaliana Dramata reperiri. Scilicet ea omnia perierunt olim;

Quando ex diluvio magno exivere rapaces
Per terras amnes, atque oppida cooperuere.

Quarum fabularum una cum ipsis etiam memoria occidisset; absque illo Hamartolo fuisset, qui omnia omnino meminit, Quæ fuerunt, & quæ nullo sunt tempore nata. Habeo tamen, quo desiderium meum & dolorem consoler; nam in mentem opportune venit fieri posse, ut locus iste vitiosus sit, & in hunc modum emendandus: Ὁ δὲ Ἰουβὰλ κιθαρῳδίας καὶ λυρῳδίας τοῖς ἁρμονικοῖς ἐπιτηδεύμασι προσεπενόησεν. Et profecto quam magis magisque cogito, nimirum acu rem tetigi; sin autem, nolim mihi quenquam posthac ne jurato quidem credere. Tandem igitur aliquando lite hac composita, quantulum est tamen quod profecimus, si Joannes ipse pugnantia loquatur? Non enim jam ab ×~~Mo~~

† καὶ τραγῳδίας
× Ilio

capto

capto primus mortalium Themis dramata fecit: ſiquidem ante iſtam memoriam Ægypti rex Pharao, ubi à negotiis & turbis requieſcere volebat, ſolitus eſt comœdias ſcriptitare. Verba ſunt Joannis p. 76. Τῶν δὲ Αἰγυπτίων ἐβασίλευσε Πεπισώνιος ὁ κωμῳδὸς Φαραώ. Quid rides? Quaſi vero novum nunc proferatur, Regem ad fabulas ſcribendas animum appuliſſe. Etiam Dionyſius Tyrannus poeta fuit tragicus, & Auguſti Ajax in ſpongiam incubuit. Quanquam, ſi emendate loqui velimus, κωμῳδὸς non *comicus* eſt, ſed comœdiæ actor. Hiſtrioniam igitur fecit Pharao; Thraſonis, opinor, vel Pyrgolopolinicis partes agens; ut Nero poſtea Oedipodis vel Creontis. Verum hæc ipſius Malelæ ſtultitiam ſuperant; ut ea qui dixerit, non pro homine ſanolo-qui, ſed ad agnatos & gentiles deducendus eſſe videatur. Sine dubio vitium eſt exemplaris, quomodo tollendum ſit, minus id poſſum conjectura aſſequi. Quid ſi legamus, Πεπισώνιος ὁ τῷ Μωσεῖ Φαραώ· *Petiſſonius, qui à Moſe Pharao vocatur*? Si caput ſcaberem fortaſſe aliud melius poſſem exſculpere: ſed indignus eſt Joannes, cujus cauſa commentari velim quidquam, niſi ſi quid ex facili naſcatur. Itaque ut ad Themin iſtum propius accedamus. Eadem cum Antiochenſi narrat, & in eodem doctus eſt ludo *Scholiaſtes vetus* neſcio quis apud Stanleium in vita Æſchyli: Ἐν τοῖς χρόνοις Ὀρέστου ἐθαυμάζετο παρ' Ἕλλησι Θέσμις, ὃς πρῶτος ἐξεῦρε τραγῳδικὰς μελῳδίας, καὶ ἐξέθετο πρῶτος δράματα. Καὶ μετ' αὐτὸν Μίνως, καὶ μετὰ Μίνωα Αὐλέας χοροὺς τραγικοὺς συνεστήσατο. Hæc habet doctiſſimus noſter Stanleius ex Bullengeri Theatro. Et tamen neuter de Themide, de Minoe vel Aulea, quod quam diligentiſſime factum oportuit, certiores nos facit. Concurrant jam omnes, quantum eſt βιβλιοτάφων, & capita inter ſe conferant: nunquam ſe expedient, neque quidquam de tergeminis hiſce tragicis reſciſcent. Narrat Clemens Στρωματέων primo τὸ ἡρῷον τὸ τετράμετρον Θέμιν μίαν τῶν Τιτανίδων εὑρηκέναι, Minoem autem τοὺς νόμους· ſed quod ad præſens negotium attinet, vacuum à ſe lectorem & hiantem dimittit. Quid enim νόμοι Minois ad nomos muſicos? Τί πρὸς τὸν Διόνυσον; neque Heroes in Tragœdiis heroos te-

Hex

~~tr~~ametros dicebant. Itaque quantum video, perpetua jam Criticis ſollicitudo & quaſi crux conſtituta eſt: niſi Callimachi Πίνακας & Ariſtophanis Grammatici Commentarium longa nocte ſepultos protrahere poſſunt in lucem. Verum heus vos! Ecquid erit pretii, ſi nodum hunc ſolvero? quod quidem ea lege & conditione faciam; ut dehinc mihi cum veſtra natione nullum omnino commercium intercedat. Enimvero ab Antiochenſi & ficulno illo, quicunque eſt, Scholiaſte graviſſime peccatum eſt, cum in nominibus tum in rebus ipſis. Prorſus quot verba, tot errata. Neque enim agnoſco commentitios iſtos Theomin, Minoem, Auleam; quorum ego loco non dubia conjectura repono Theſpin, Jonem, Aeſchylum: neque Theſpis ea, qua rentur, tempeſtate vixit; nam Solonis æqualis à Troicis temporibus longiſſime abſuit: neque Jon Aeſchylo prior fuit: neque primus Aeſchylus Choros tragicos inſtituit; quod contra chorum, qui perpetua antè oratione totam fabulam decantabat, primus diverbiis & perſonis diſtinxit. Sed operæ pretium fuerit accuratius hæc omnia tractare. Ac de Theſpide quidem minor eſt dubitatio, quia in diſcipulorum cathedris quotidie iſta jactantur:

> Ignotum tragicæ genus inveniſſe Camœnæ
> Dicitur, & plauſtris vexiſſe poëmata Theſpis.

Suidas: Θέσπις ἐδίδαξεν ἐπὶ τῆς πρώτης καὶ ξ̄ ὀλυμπιάδος. μνημονεύεται δὲ τῶν δραμάτων αὐτοῦ, Ἆθλα Πελίου ἢ Φορβὰς, Ἱερεῖς, Ἠΐθεοι, Πενθεύς. *Pentheus* fabula à Polluce laudatur lib. VII. c. XII. Τὸ ὄνομα ἐπενδύτης ληπτέον ἐκ τῶν Σοφοκλέους Πλυντριῶν, Πέπλους τενίσαι λινοπλυνεῖς τ' ἐπενδύτας· καὶ Θέσπις δέ που φησὶν ἐν τῷ Πενθεῖ· Ἔργῳ νόμιζε νεβρίδας ἔχειν ἐπενδύτην. De quo verſu cum nihil in præſentia ſuccurrat, quod mihi ſatisfaciat; ejus emendationem in aliud tempus differam: Sophocleum illum ſine mora expediam. Neque enim cum Caſaubono, Meurſio & Gatakero κτενίσαι ſubſtituerim; cujus media ſyllaba eſt brevis: verſumque redderet una ſyllaba breviorem. Non enim diiambus eſt λινοπλυνεῖς, ſed pæon quartus. Neque Gatakeri νεοπλυνεῖς ἐπενδύτας probaverim; nam ſedes

quarta

quarta ſpondæum non admittit; poterat paullo rectius νεοπλύτους. Sed aliud quiddam prætulerim, de quo auſim tibi firmiſſime aſſeverare:

Πέπλους τε νῆσαι λινοπλυνεῖς τ' ἐπενδύτας.

Diverſa ab illis, quas Suidas recenſet, fabula habetur in veteri marmore Arundeliano; quod nunc eſt Oxonii: ΑΦ ΟΥ ΘΕΣΠΙΣ Ο ΠΟΙΗΤΗΣ .... ΑΧΙ ... ΟΣ ΕΔΙΔΑΞΕΝ ΑΛ ... ΣΤΙΝ. Supple ΑΛΚΗΣΤΙΝ, ἄλκηστιν· non ἀλκέστιν, ut minus recte Editores. Locus eſt illuſtris apud Clementem in Στρωματέων quinto; quem nefas quidem fuerit ſilentio prætermittere. Θέσπις μὲν τοι ὁ τραγικὸς διὰ τούτων ἄλλό τι σημαίνεσθαί φησιν ὧδέ πως γράφων.

Ἰδέ σοι σπένδω κναξζβὶ τὸ λευκὸν
Ἀπὸ θηλαμόνων θλίψας κνακῶν·
Ἰδέ σοι χθύπτην τυρὸν μίξας
Ἐρυθρῷ μέλιτι, κατὰ τῶν σῶν, Πὰν
Δικέρως, τίθεμαι βωμῶν ἁγίων.
Ἰδέ σοι Βρομίου αἴθοπα φλεγμὸν
Λειβῶ.

Hæc narrat Clemens ex Theſpide: Ex aliis alia, quæ ad eandem rem ſpectant. Perſuaſum eſt hactenus viris eruditis, magnam Symbolicæ & ænigmaticæ veterum Theologiæ vim in barbaris illis vocabulis contineri. Rem igitur haud ingratam facturum me ſpero, ſi refregero hæc clauſtra, quæ à multis ſæculis omnem ad hæc ſacra aditum præcluſerunt. Quod autem Herculem ferunt dixiſſe, cum in delubro quodam conſpexiſſet ſimulachrum Adonidis, Οὐδὲν ἱερὸν ὑπάρχειν· idem mihi jam uſu venit, hoc adyto recluſo. Videlicet erat olim ridicula & puerilis ratio; ut ex quatuor & viginti literis, ſemel duntaxat poſitis ſingulis, barbara quædam & infaceta verba conficerent, prout cuique libitum fuerit. Clemens hanc appellat στοιχειωτικὴν τῶν παίδων διδασκαλίαν. Poſtea certandum erat ingenio, ut ſententiam iſtorum verborum aliquam omnibus veſtigiis indagarent; non eam quidem omnino alienam & abſonam, ſed à propinquo ſi fieri potuit, & veriſimili petitam. Tria profert Cle-

mens exempla eorum ὑπογραμμῶν παιδικῶν· quorum unum hoc eſt:

Μάρπτε, σφὶγξ, κλὼψ, ζβυχθηδόν.

Ita ſcribi oportere res ipſa clamat; non ut in editis, μάρπτης & ζωχθηδόν· Calculum jam pone, & omnes omnino literas Cadmi, Palamedis, Simonidis, in quatuor iſtis vocabulis invenies. Ecce tibi ſecundum:

Βέδυ, ζὰμψ, χθὼ, πλῆκτρον, σφίγξ.

Ita legendum, non ut in vulgatis, ζὰψ & χθών· nam eo pacto & M litera deeſſet, & N bis poneretur. Tamen ut Λάμβδα λάβδα, ſic illud Ζὰμψ autores Græci ζὰψ ſcripſiſſe & pronunciaſſe videntur.† Tertium denique eſt illud Theſpidis:

Κναξζβὶ, χθύπτης, φλεγμὼ, δρόψ.

Male apud Clementem eſt editum, φλεγμὸς, δρώψ· ut liquido conſtabit, ſi digitis computans literarum numerum velis inire. Quam mirifice autem Clemens hæc omnia quantumvis inepta & ludicra, interpretur; malim ex ipſo quam ex me audias. Aliter paullo hæc ultima ab Heſychio proferuntur; nam pro κναξζβὶ χθύπτης, κνὰξ habet & ζβὶχ & θύπτης. Κνὰξ autem interpretatur γαλὰ λευκὸν, Ζβὶχ (ita lege, non ζαβὶχ) ἁδυκὸν, & θύπτης ὁ τυρός. Atque hujus autoritate inductus Salmaſius verba Theſpidis ad hunc modum immutare voluit:

Ἰδέ σοι σπένδω κνὰξ ζβὶχ ἁδυκόν,
& Ἰδέ σοι θύπτην τυρὸν μίξας.

Sed profecto non ea eſt Heſychii autoritas; neque plus habet momenti, quam Clementis & Porphyrii hominum multis partibus illo doctiorum. Non enim librarii culpa eſt apud Clementem: neque ulla ſimilitudo veri eſt χ literam à verbo κναξζβὶ fortuito disjunctam fuiſſe, & tertio poſt verſu repoſitam. Porphyrii autem hoc ἀποσπασμάτιον eſt ex libro MS^to^ Oxonii.

† sic κάψα dicunt et κάμψα: sic λήψεται in antiquissimis MSS. λήμψεται et multa similia.

ΠΟΡ-

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ.

Περὶ τῆς Κναξζβὶ, χθύπτης, φλεγμὼ, δρὼψ ἑρμηνεία.

Εν Δελφοῖς εἰς τὸν ναὸν ἐπιγέγραπται τράγος ἰχθύϊ ἐπὶ δελφῖνος ἐπικείμενος. Κνὰξ μὲν γάρ ἐστιν ὁ τράγος κατὰ ἀποκοπὴν τῶν στοιχείων τῆς κως (lege κων) καὶ πάλιν ἀφαίρεσιν (imo πρόσθεσιν) τοῦ ξ. κνάκον γὰρ καλεῖται, ὡς καὶ Θεόκριτος ἐν βουκόλοις λέγει. οἷον τράγος καὶ ἰχθὺς, ὁ μὲν φλεγόμενος, ὁ δὲ δρὼψ ὄψον. Λέγει δὲ ὅτι ὁ τράγος φλεγόμενός ἐστι πάντοτε ὑπὸ λαγνίας, ὅτι ἐάν τις τὰς ῥῖνας αὐτοῦ ἀποσφαλίσει,× διὰ τῶν κεράτων ἀναπνεῖ. Εχει δὲ καὶ ἑτέραν ἑρμηνείαν οὕτως· Τὸ κναξζβὶ γάλα ἐστὶν, τὸ δὲ χθύπτης τυρὸς, δρὼψ δὲ ἄνθρωπος· δρῶπες γὰρ οἱ ἄνθρωποι λέγονται. Καὶ ἕτερα δὲ πλεῖστα τοιοῦτα διὰ τῶν κδ στοιχείων ἀπαρτίζοντα ἴδιον σκοπὸν εὑρομεν, οἷον· Βέδυ, ζὰψ, χθὼ, πλῆκτρον, σφίγξ. ὅ ἐστιν οὕτως· Βέδυ ἐστὶν ἡ ὑγρὰ οὐσία, ζὰψ ἡ πυρώδης οὐσία, χθὼ ἡ γῆ, πλῆκτρον δὲ ὁ ἀὴρ, σφὶγξ ἡ τούτων φιλία διὰ τὸ συνεσφίγχθαι. Κλώδιος δὲ ὁ Νεαπολίτης οὕτως ἡρμήνευσε τὸ προκείμενον· ἀὴρ, θάλασσα, γῆ, ἥλιος. Καὶ ἕτεροί τινες φιλόσοφοί τε καὶ ποιηταὶ τοῦτον τὸν σκοπὸν ἡρμήνευσαν.

Non longe à principio ſic ſcribe: κνάκων γὰρ καλεῖται, ὡς ὁ Θεόκριτος ἐν Βουκολικοῖς λέγει. Locus eſt Idyllio tertio:

——— ——— καὶ τὸν ἐνόρχαν
Τὸν Λιβυκὸν κνάκωνα φυλάσσεο, μή τυ κορύψῃ.

Illud autem nimis feſtivum eſt, quod aliquando poſt ſequitur: Capras ſcilicet, ſiquis iis nares obturet, cornibus ſpirare. Sed pro κεράτων certiſſime emendandum eſt οὐάτων vel ὤτων. Varro de Re Ruſtica: *De quibus admirandum illud, quod etiam Archelaus ſcribit; Capras non, ut reliqua animalia, naribus, ſed auribus ſpiritum ducere ſolere.* Idem narrant Plinius & Aelianus. Clodius iſte Neapolitanus librum compoſuit adverſus eos, qui carne abſtinerent; ut teſtis eſt ipſe Porphyrius περὶ ἀποχῆς ἐμψύχων. neque alius quiſquam illius meminit, quod ſciam. Fidem id facit, minime ψευδεπίγραφα hæc eſſe, ſed ex Porphyrio bona fide excerpta.

P. 181. Καὶ μετὰ τοῦτο Μίνως, καὶ μετὰ Μίνωα Αὐλέας. Dixi meam ſententiam: nimirum aut vitio codicis aut memoriæ falſum eſſe Joannem; & ad hunc modum à prima manu ſcriptum videri, Καὶ μετὰ τοῦτον Ιων, καὶ μετὰ Ιωνα Αἰσχύλος. Porro

× (leg. ἀποσφαλίσῃ)

iſte

iste Jon poeta fuit Tragicus, natione Chius: de quo ideo plura dicemus, quia Thespide & Aeschylo aliquanto est ignotior; tum autem ut quasi specimen demus istius operis, cujus antea fecimus mentionem, quo *Relliquias omnis Græcæ Poeseos*, Philosophicæ, Epicæ, Elegiacæ, Dramaticæ, Lyricæque colligere voluimus. Sed hæc fuerunt. Principio autem non injuria Chius noster una cum Aeschylo memoratur, cui olim amicitia & familiaritate cunjunctus fuit; ut ex Plutarcho constat in libro qui inscribitur Πῶς ἄν τις αἴσθοιτο ἑαυτοῦ προκόπτοντος ἐπ᾽ ἀρετῇ. Αἰσχύλος, ait, Ἰσθμοῖ θεώμενος ἀγῶνα πυκτῶν, ἐπεὶ πληγέντος ἑτέρου τὸ θέατρον ἐξέκραγε, νύξας Ἴωνα τὸν Χῖον, Ὁρᾷς, ἔφη, οἷον ἡ ἄσκησίς ἐστιν· ὁ πεπληγὼς σιωπᾷ, οἱ δὲ θεώμενοι βοῶσι. Juvenis tamen cum sene versatus est; & in eo quidem non leviter peccatum est à Joanne, quod Jonem Aeschylo vetustiorem faciat. Utinam vero superesset hodie Batonis Sinopensis liber: Plura de Ionis ætate, & evidentiora dici possent. ~~Platonis est Dialogus, quo~~ nunc soli in obscuro lubricoque tramite magis reptamus, quam pedetentim ingredimur.† Socrates sermonem instituit cum Jone quodam Ephesio; quem à Chio non esse diversum opinio est Lilii Gyraldi, Julii Scaligeri, Delrii, & Menagii: quæ si vera est sententia, non opus est ut multa dicamus. Statim enim constabit Jonem Aeschylo fuisse natu minorem. Quippe Socrates natus Olymp. LXXVII. anno IV tantummodo XIII ætatis annum agebat, cum Aeschylus ex vita excessit, videlicet Olymp. LXXXI. an. I. Callia Athenis Archonte. Sed de Ephesio isto pugnant adversus Gyraldum & Scaligerum eruditissimi quidem homines Leo Allatius & Joannes Jonsius: ille contumeliis fretus, & eo quod nullo autore primus id dixerit Gyraldus, quodque Ephesius Rhapsodus fuerit, non Tragicus; hic autem acerrimo telo armatus, quia ratio temporum reclamat: scilicet Jonem Chium Olymp. LXXII. tragœdias docuisse non minus annos viginti priusquam Socrates nasceretur, Olymp. demum LXXVII. IV. Mihi quidem idem est animus, non unum & eundem fuisse Chium & Ephesium: Chius enim & genere & opibus fuit clarus: qui cum Athenis quondam tragœdia simul & dithy-

† Platonis est Dialogus quo Socrat. &c

dithyrambo vicisset, Chii vini cadum viritim cuique civium dedit; ut memorant Athenæus & Comici enarrator ad Pacem. Luculentæ vero divitiæ, quæ tam eximiæ liberalitati sufficere potuerunt. Ephesius homo mendicus & circumforaneus cantitando & gesticulando victum inopem quæritans, ut mos erat Rhapsodis, quos Homerus suus misella stipe & esuritione pascebat. Ipse de se loquitur apud Platonem: Δεῖ γάρ με καὶ σφόδρ' αὐτοῖς (τοῖς θεαταῖς) τὸν νοῦν προσέχειν, ὡς ἐὰν μὲν κλαίοντας αὐτοὺς καθίζω, αὐτὸς γελάσομαι ἀργύριον λαμβάνων· ἐὰν δὲ γελῶντας, αὐτὸς κλαύσομαι ἀργύριον ἀπολλύς. Chius in omni literarum genere magnum nomen est consecutus: Ephesius præter Homerum nihil doctus cantare: sicut de se fatetur; cum à Socrate interrogatus, utrum Homerum solum calleret, an etiam Hesiodum & Archilochum; respondit, minime quidem istos; sed Homerum solum: atque hoc satis esse. Et aliquanto post, Οταν μέν τις, ait, περὶ τοῦ ἄλλου ποιητοῦ διαλέγηται, οὐδὲ προσέχω νοῦν, ἀδυνατῶ τε καὶ ὁτιοῦν συμβαλέσθαι λόγου ἄξιον, ἀλλ' ἀτεχνῶς νυστάζω, & alia pluria in hanc sententiam. Sic igitur persuasum habeo, Chio illi & Ephesio patriam, genus, fortunas, ingenium, studia, mores, omnia denique præter nomen & ætatem disparia fuisse. Et ætatem quidem cum dico, cave cum Jonsio & Gerardo Vossio ad Olymp. LXXII. Jonem Chium rejicias, qui in erubescendum errorem inciderunt inscii,

Et graviter magni magno cecidere ibi casu:

ab hominum futilissimo Æmilio Porto decepti, qui Suidæ verba, Ηρξατο τὰς τραγῳδίας διδάσκειν ἐπὶ τῆς πβ Ολυμπιάδος, ita Latina fecit, tanquam si Ion Olymp. LXXII. scribere cœpisset. Atqui, o bone, πβ sunt LXXII: & Scholiastes Comici non numerorum notas, verum integra verba exhibet, ἐπὶ ὀγδοηκοστῆς καὶ δευτέρας Ολυμπιάδος. Facile igitur per ætatem licitum est, usum & consuetudinem Joni Chio cum Socrate fuisse. Quin ipse in suis scriptis Socratis mentionem fecit. Diogenes Laert. Ιων δὲ ὁ Χῖος καὶ νέον ὄντα τὸν Σωκράτην εἰς Σάμον σὺν Αρχελάῳ ἀποδημῆσαί φησι. Quid Allatius, malevolentia & livor, non homo? quam falsus est animi, cum Gyraldum credidit primum in ea opinio-

ne

ne fuiſſe? Ecce tibi è tranſverſo Suidas: jampridem is in Διθυραμβοδιδάσκαλοι idem cum Gyraldo ſenſerat. Καὶ Σωκράτους τοῦ φιλοσόφου ἐστὶ λόγος εἰς αὐτόν. Portus haud præter ſolitum perverſe; ut nihil magis: *Extat Socratis Philoſophi oratio in ipſum ſcripta.* Sed de dialogo Platonis intellexit Lilius; & recte quidem: eo ſolum nomine culpandus, quod errantem ducem ſecutus eſt. Jam vero, cum illud exploratum ſit de Olympiade LXXXII, quis dubitet quin Jonem Aeſchylus anteierit ætate? ſiquidem obiit fere ſeptuagenarius, triennio prius ad minimum quam Jon ad ſtudium Tragicum ſe applicaret. Præterea, narrat Jon (apud Athenæum) conveniſſe ſe in inſula Chio Sophoclem poetam, cum Prætor factus navigaret in Lesbum: & (apud Plutarchum) memorat ſolitum eſſe Periclem jactare ſe magnificentiſſime, quod Samios viciſſet. Ea vero geſta ſunt Olymp. LXXXIV. IV. à morte Aeſchyli annis quindecim. Didaſcaliæ veteres in Argumento Hippolyti: Η σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Θήβαις (imo Τροιζῆνι) ἐπὶ Αμείνονος ἄρχοντος Ολυμπιάδι πζ ἔτει δ. Πρῶτος Εὐριπίδης, δεύτερος Ιοφῶν, τρίτος Ιων. Itaq; Olymp. LXXXVII. IV. Jon fabula certavit annis ſeptem & viginti poſteaquam Aeſchylus mortuus eſt. Denique hæc ſodes vide ex Ariſtophanis Pace:

Θε. Οὐκ ἦν ἄρ᾽ οὐδ᾽ ἃ λέγουσι περὶ τὸν ἀέρα,
Ως ἀστέρες γινόμεσθ᾽, ὅταν τις ἀποθάνῃ;
Τρ. Μάλιστα. Θε. Καὶ τίς ἐστιν ἀστὴρ νῦν ἐκεῖ;
Τρ. Ιων ὁ Χῖος.

Scholiaſtes notat Jonem jam mortem obiiſſe: ὅτι ὁ μὲν Ιων ἤδη τέθνηκε δῆλον. addo, etiam eodem anno quo acta eſt ea fabula, XIII. videlicet belli Peloponneſiaci, Olymp. XC. II. uti conſtat ex ipſa Comœdia, ubi Trygæus ſic Pacem alloquitur:

Μὰ Δί᾽, ἀλλ᾽ ἀπόφηνον ὅλην σαυτὴν
Γενναιοπρεπῶς τοῖσιν ἐρασταῖς
Ημῖν, οἵ σου τρυχόμεθ᾽ ἤδη,
Τρία καὶ δέκ᾽ ἔτη.

Jam nuſquam habet Malelas, quo abdat illud putidum & inhoneſtum caput. Tantum abeſt ut Ion Aeſchylo natu

fuerit

fuerit grandior; ut ſuperſtes ei fuerit annos ſolidos XXXVII. Nunc tempus eſt ut de Ionis ſcriptis fidem liberemus. Et profecto non immerito propter multiplicem doctrinam à Callimacho laudatus eſt Ion. καὶ Καλλίμαχος, ait Suidas, ἐν χωλιάμβοις μέμνηται αὐτοῦ, ὅτι πολλὰ ἔγραψεν. Nam ut Poemata prius recenſeamus; deinde quæ oratione proſa compoſuit: *Melica* Ionis laudantur & *Dithyrambica*. Schol. Ariſtophanis, & Suidas: Ἴων διθυράμβων καὶ μελῶν ποιητής. Harpocration: ἔγραψε δὲ μέλη πολλά. Et dithyrambo quidem vicit, cum Athenienſibus viritim Chii cadum diſtribuit: ex Melicis carminibus extat Odæ principium, Ἀοῖον ἀμεροφοίταν. Ἀστέρα μείναμεν, ἀελίου λευκοπτέρυγα πρόδρομον. Sic lege apud Scholiaſtem & Suidam: male in utroque ἀεροφοίταν, & in altero λευκῇ πτέρυγι. *Pæanes*. *Hymni*, *Scolia* ſive carmina convivalia. Schol. Ariſtoph. *Elegiaca*. Idem & Suidas. Ex Elegis non paucos verſus adducit Athenæus: ut lib. XI. c. 3. Καὶ Ἴων δ' ὁ Χῖος φησι,

Χαιρέτω ἡμέτερος βασιλεὺς σωτήρ τε πατήρ τε,
Ἡμῖν δ' κρητῆρ' οἰνοχόοι θέραπες
Κιρνάντων προχύταισιν ἐν ἀργυρέοις· ὁ δὲ χρυσὸς
Οἶνον ἔχων χειρῶν νιζέτω εἰς ἔδαφος·

& quæ ſequuntur: ubi Caſaubonum nequicquam æſtuantem videas, ut eliciat ex iſtis ſententiam commodam; nam prius correctionis indigent, quam à quoquam intelligi poſſint. Non longe aberrabimus à ſcopo, ſi ſic legerimus:

——————— ὁ δ' ἕκαστος
Οἶνον ἔχων χειροῖν ἰζέτω εἰς ἔδαφος.

Comœdiæ ut Comici Schol. *Comœdia* ut Suidas. *Epigrammata* Idem Schol. & Anthologia Epigram. lib. 3. c. 26.

Ἴωνος εἰς Εὐριπίδην.
Χαῖρε μελαμπέπλοις Εὐριπίδη, ἐν γυάλοισι
Πιερίας τὸν ἀεὶ νυκτὸς ἔχων θάλαμον.
Ἴσθι δ' ὑπὸ χθονὸς ὤν, ὅτι σοι κλέος ἄφθιτον ἔσται,
Ἴσον Ὁμηρείαις ἀενάοις χάρισιν.

Sed omnino falſa eſt & ementita inſcriptio: quam ratio temporum refutat & rejicit. Mirificum vero poetam Ionem, qui Euripidem mortuum Epigrammate celebraverit, ipſe jam annos tredecim extinctus. Deceſſit Ion Olymp. xc. II. anno belli Peloponneſiaci XIII. Euripides autem & Sophocles ejus belli XXVI anno, Olymp. XCIII. III. uti conſtat ex Ariſtophanis Ranis, quæ actæ ſunt eo anno Dionyſiis τοῖς κατ' ἄγρους· ut alia argumenta mittam ab eruditis viris occupata. Itaque loco Ἴωνος ſcribendum eſt fortaſſis Ἰωάννου, vel Βίωνος vel Δίωνος, ut cuique libitum fuerit. *Tragœdiæ* numero XII, ut alii volunt XXX, ut alii XL. Σχολ. & Suidas. Tituli quidem undecim à veteribus Grammaticis adhuc ſervantur. ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ, Idem Σχολ. & Athenæus. Heſychius: Πεδανῷ ὕπνῳ, ἢ πεδανῷ κούφῳ, Ἴων Ἀγαμέμνονι, τινὲς δὲ οὐ βεβαίῳ. leg. ἢ πεδανῷ, κούφῳ. ΑΛΚΜΗΝΗ. Heſych. Pollux x. 23. Ἐν δὲ τῇ Ἴωνος Ἀλκμήνῃ, ὃ εἰς τὴν τῆς τροφῆς παρασκευὴν ἦν, θυλακίσκη ὠνόμασται. Repone ex Cod. Voſſiano, ὁ εἰς τὴν τῆς τροφῆς παρασκευὴν θυλακίσκος ὠνόμασται. ΑΡΓΕΙΟΙ Heſych. ΜΕΓΑ ΔΡΑΜΑ. Pollux x. 45. Heſych. in Ὀνοταζομένη, & Μελάγχετον, μεγάλῳ δράματι ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, οἷον ἀκμάζουσι. Lego: Μελαγχαίταν, Ἴων Μεγάλῳ δράματι. Homines ἀκμάζοντες ætate florentes capillitio fere nigro ſunt, provecti caneſcunt. Sed verbum id inverſum eſt ab Ione, & ad alia tralatum, quæ ſunt annis & viribus integris: quaſi diceretur exempli gratia ἵππος μελαγχαίτας, *equus florenti ætate juvencus.* ΦΡΟΥΡΟΙ. Schol. Ariſtoph. Heſych. Athenæus: ΦΟΙΝΙΞ. Julius Pollux: Ἴων δὲ ἐν Φοίνικι σαφέστερον· Ἀλλ' ὦ θυρέτρων τῶνδε κοιμηταὶ θεοί. Enarrator Comici ad Ranas: Τοῦτο τοῦ Ἴωνός ἐστιν ἐκ Φοίνικης ἢ καὶ Οἰνέως· Εἰ δ' ἐγὼ ὀρθὸς ἰδεῖν βίον ἀνέρος, πολιῆται. Repone ex certiſſima conjectura ἐκ Φοίνικος ἢ Καινέως· & verſus iſte Heroicus eſt, non alienus à Tragœdia.

Εἰ δ' ἐγὼ ὀρθὸς ἰδεῖν βίον ἀνέρος, ὦ πολιῆται.

ſic Athenæus lib. III. & IV. Ἴων ἐν Φοίνικι, ἢ Καινεῖ. Itaque eſt ΦΟΙΝΙΞ Η ΚΑΙΝΕΥΣ & ΦΟΙΝΙΞ ΔΕΥΤΕΡΟΣ. vide Heſychium in Τιμαλφής. Athenæus fine lib. IV. Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ Φοίνικι ὁ Ἴων φησίν. Ἐκπυστον ἄγων βαρὺν αὐλὸν τρέχοντι ῥυθμῷ, ὑπο

λέγων

λέγων τῷ Φρυγίῳ. Non de nihilo eſt quod Codd. MSSi conſtanter exhibent ῥέχοντα· ad quorum indicium ſic legerim:

---- ἐκτύπων, ἄγων βαρὺ

Αὐλὸν, τρέχοντα ῥυθμόν. --- ut in Euripidis Rheſo. Πολλοῖσι σὺν κώδωσιν ἐκτύπει φόβον.

ΤΕΥΚΡΟΣ. Heſychius: Αἰδροὶ, ἄϊδριες, Ιων Τεύκρῳ † Αἰδροφῶντι, ἀϊδρίων ἀναιρετικῷ. ſcribe Ιων, & illud alterum Heſychii peccatum eſt ſcutica dignum. Quicunque fuerit *interfector* iſte *ſtultorum*, homo ſane metuendus, ſine dubio trucidaſſet Heſychium ſi occaſionem hanc nactus fuiſſet. Vera ſcriptura eſt Ανδρειφόντῃ, ἀνδρῶν ἀναιρετικῷ, ex Homerico iſto:

Μηριόνης ἀτάλαντ@ Ενυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ.

Αμφιβώτης, περιβόητος· Ιων Τεύκρῳ. lego περιβοήτε. Βώσας, βεβωμένος Herodot. inde ἀμφίβωτος. Idem alibi, Αμφιρῶπις, περιβόντος. Iterum tibi, mi Heſychi, à ſtulticida illo cavendum eſt; nam cur non ego par pari referam, & barbariam tuam ulſciſcar nunc demum nato vocabulo? ΟΜΦΑΛΗ. Schol. Ariſtoph. Harpocration. Heſychius: Εξερωπίζομεν, Ιων Ομφάλῃ. τινὲς ἐρωπίζειν ἀπέδοσαν τὸ ἀτεχνεύεσθαι, καὶ ἀμαθαίνεσθαι, (pro ἀμαθαίνειν) κακῶς. Εστι γὰρ ἔρωπος ὁ λεπτὸς καὶ ποικίλος φόρτος, καὶ βέβαιος, καὶ τὰ ἔσω τῶν ἐρωπῶν πλέγματα καινὰ καὶ στεῖπα κυρίως. Lego: ἀτεχνιτεύεσθαι· Et: Εστι γὰρ ἔρωπος ὁ λεπτὸς καὶ ποικίλος φόρτος, καὶ γέλγαι, καὶ τὰ ἐκ τῶν ἐρωπῶν πλέγματα καινὰ καὶ στῖπα κυρίως. Quanto hæc meliora quam illa Palmerii! Heſychius alibi. Εριωπίζομεν, ἢ τεχνητεύομεν, ἢ σύμμικτα σχήματα εἴχον. Iterum à librariis deceptus eſt. Sana lectio eſt: Εξερωπίζομεν, ἠτεχνιτεύομεν, ἢ σύμμικτα χρώματα εἴχομεν. Etymolog. magnum: Εξερωπίζομεν, σύμικτα καὶ συμπεφορημένα ἐποιοῦμεν· quod ferri quidem poteſt; ſed emendatius fortaſſe profertur ab Euſtathio: Φέρεται δὲ καὶ ῥῆμα τὸ ἐρωπίζειν, ὃ δηλοῖ τὸ σύμμικτα καὶ συμπεφυρμένα ποιεῖν. Quod ad βέβαιος attinet, terminatio ΟΣ in libris MSS. minuto apice ſignatur: illa vero non oppido diſſimilia γέλγαι vel γέλγια pro βέβαι. Aliis eſt potius γέλγη numero ſingulari. Euſtathius: Ρῶπος, λεπτὸς καὶ ἀτελὴς (leg. εὐτελὴς) φόρτος, ὡς δὲ Αἴλιος Διονύσιος λέγει, καὶ ποικίλος· γέλγην δὲ, φησὶν, αὐτὴν ἔλεγον οἱ παλαιοί. Heſych. Γέλγη, ὁ ῥῶπος, καὶ βάμματα, καὶ ἄτρακτοι καὶ κλένες. Photius Patriarcha:

Ρῶπος, μηδενὸς ἄξιον, Ρῶπος καὶ γέλγη. ὁ ποικίλος, λεπτὸς φόρτος. Jam σῆστα certiſſima emendatio: ea ſunt Caniſtra virgultis aut juncis contexta. Heſychius: Σῆστα κόσκινα ἢ κύμβαλα. duo verba confundit σῆστα & σεῖστα, quorum hoc ἀπὸ τοῦ σείειν formatur, illud ἀπὸ τοῦ σήθειν. Achæus vetuſtus tragicus docuit Omphalen Satyricam: quo de genere perſuaſum prorſus habeo etiam hanc Ionis fuiſſe. Hercules ſervivit Omphalæ, Genio & Veneri aſſidue litavit: juſſus & inter ancillarum greges penſa carpere, ſicubi duro & indocto pollice fila rumpebat, è veſtigio hominis caput Sandalium commitigabat. Nihil hic triſte neque tragicum: ludus jocuſque omnia. Favent huic ſententiæ fragmenta, quotquot ſuperſunt; quæ nihil niſi convivia, comeſſationes, & ſymphonias pollicentur. Heſych. Μεσόμφαλοι, φιάλαι. Etym. Πιθι Πακτωλοῦ ῥοάς. Pollux: Καὶ τὴν μέλαιναν στίμμιν ὀμματογράφον. Athenæus: Οἶνος οὐκ ἔνι

Εν τῷ σκύφει --- & ---
Ενιαυσίαν γὰρ δεῖ με τὴν ἑορτὴν ἄγειν,
Et   Λυδός τε μαγάδις αὐλὸς ἡγείσθω βοῆς.
& lib. x.   Αλλ' εἶα Λυδαὶ ψάλτριαι, παλαιθέτων
Υμνων ἀοιδοὶ, τὸν ξένον κοσμήσατε.

Ita lege, non Αλλ' αἱ Λυδαὶ, quod verſus recuſat. Et eodem libro: Ιων δ' ἐν Ομφάλῃ ἐμφανίσας τὴν Ηρακλέους ἀδδηφαγίαν ἐπιφέρει· Υπὸ δὲ τῆς Εὐφημίας

Κατέπινε καὶ τὰ κᾶλα καὶ τοὺς ἄνθρακας.

Caſaubonus corrigere conatus eſt, τῆς εὐφαγίας. Nollem factum. Neque enim quiſquam ita locutus eſt; neque, ſi fuerit locutus, eo magis conveniret huic loco; quia ſyllaba ſecunda foret brevis. Nihil aptius excogitari poteſt τῆς βουλιμίας· adeo quadrant omnia, ſimilitudo, menſura, ſententia. Libet illud afferre cum probationis tum boni-ominis cauſa,

Εξω τὴν βούλιμον, ἔσω τὴν πλουθυγίειαν.

Atque hæc quidem de Omphale ſcripſeram; cum Strabo mihi ad manum non eſſet. Poſteaquam copia facta eſt eum adeundi, delectatus ſum ejus ſuffragio confirmari ſententiam meam. Verba ſunt lib. 1. de Inſulis, quæ con-

continenti quondam adhærentes, poſtea interfuſo mari avulſæ ſunt. Ιων δ' περὶ τ Εὐβοίας φησιν ἐν Ομφάλῃ Σατυρεῖς.

Εὐβοΐδα μ̀ γλῶ λεπὸς Εὐρίπε κλύδων
Βοιωτίας ἐχώεισ' ἀκτῆς, ἐκτεμὼν
Πρὸς Κρῆτα πορθμόν. *Locum hunc,* ait Caſaubonus, *depravatum eſſe monere poſſum: emendare non poſſum ſine ope codicum.* Ego vero nullis adjutus codicibus, niſi tamen in integrum reſtituero; nihil deprecor, ne dentatis Criticorum chartis & canina eloquentia conſcindar. Lego autem ſic:

Εὐβοΐδα μ̀ γλῶ λεπὸς Εὐρίπε κλύδων
Βοιωτίας ἐχώρισ', ἀκτὴν ἐκτεμὼν
Προβλῆτα πορθμῷ· Homerus Od. ε.

Αλλ' ἀκταὶ προβλῆτες ἔσαν, σπιλάδες τε, πάγοι τε. & hymno in Bacchum:

——— Ως ἐφάνη παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο
Ακτῇ ἐπὶ προβλῆτι. Nec minus recte illud πορθμῷ. Pomp. Mela: Sicilia aliquando continens, & agro Brutio adnexa, poſt *freto* maris Siculi *abſciſſa* eſt. Idem Caſaubonus legit Ομφάλῃ Σατυρικῇ, vel Σατυρικῷ videlicet δράματι· nam Ionis Omphalam, ut Achæi, Satyricam fuiſſe putat. Poſtea tamen oblitus eſt hujus loci, cum aureolum illum libellum de Satyrica compoſuit. Sic enim narrat p. 186. *Scripſerat & Jon Chius poeta tragicus Omphalam: ſed id drama fuiſſe Satyricum nuſquam lego.* Tu revoca in memoriam quæ ſcripſimus ſupra paullo in hac Epiſtola, & ſine cunctatione lege ἐν Ομφάλῃ Σατύροις. Illud etiam notandum, cum numero ſingulari conjungi Σατύρες· cujus rei exemplum tunc non habuimus. Sic Lycophronis Μενέδημον Σατύρες laudant Athenæus & Laertius. Jamque etiam in memoriam redeo luculenti loci apud Galenum Comm. I. ad VI. Επιδημιῶν· ubi Sophocles citatur in Σαλαμῖνι Σατύροις. Is ita ſe habet. Νυνὶ δ' ἀρκέσει τοῖς γραμματικοῖς ἀκολουθήσαντα, κατὰ τὴν ἐκείνων διάταξιν εἰπεῖν τι περὶ τῆς κατὰ τὴν πέμφιγα σημαινομένων. Δοκεῖ μ̀ γὰρ αὐτὴν ἐπὶ τῆς πνοῆς Σοφοκλῆς ἐν Κολχοῖς λέγειν. Απῇξε πέμφιξιν ὁ πέλας φόρυ. (lege

Ἀπῆξε πέμφιξ Ἰονίε πέλας πόρε.

Vel ad hunc modum, si id minus placet, æque commoda mutatione ;

Ἀπῆξε πέμφιξ ἐξ ἕω σελασφόρε.) Sic Æschylus Prometheo : Χρόνον δὲ τὸ μέλλοντα πόντιος μυχὸς,
Σαφῶς ἐπίστασ', Ἰόνιος κληθήσεται,
Τῆς σῆς πορείας μνῆμα τοῖς πᾶσι βροτοῖς.

Apollonius Rhodius lib. IV. loquens de Colchis :

Τῷ καὶ ὑπέφθη τούς γε βαλὼν ὑπ' αὐχένα γαίης
Κόλπον ἔσω πόντοιο πανέσχατον Ἰονίοιο.

Καὶ αὐτὸς ἐν Σαλαμίνῃ Σατύροις· καὶ τάχ' ἂν κεραύνια πέμφιξι βροντῆς καὶ δυσσμίας λάβοι. (lege --- καὶ τάχ' ἂν Κεραυνία Πέμφιξι βροντῆς καὶ δυσσμίας βάλοι.) Αἰσχύλος δὲ ἐν Προμηθεῖ Δεσμώτῃ (imo vero Λυομένῳ)

Εὐθεῖαν ἕρπε τήνδε· καὶ πρῶτιστα μὲν
Βορεάδας ἥξεις πρὸς πνοὰς, ἵν' εὐλαβοῦ
Βρόμον καταιγίζοντα, μή σ' ἀναρπάσῃ
Δυσχειμέρῳ πέμφιγι συστρέψας ἄφνω. πέμφιγι

Ἐπὶ δὲ τῆς ἀκτίνων αὐτὴν δοκεῖ χρῆσθαι τῷ τοῦ πέμφιγος ὀνόματι Σοφοκλῆς ἐν Κολχοῖς κατὰ τάδε τὰ ἔπη· κἂν ἐθαύμασα τῇδε σκοπῶν πέμφιγα χρυσέαν ἰδών. (lege ---- Κἀπεθαύμασα Τηλέσκοπον πέμφιγα χρυσέαν ἰδών.) οὕτω καὶ Αἰσχύλος. Ἐξαντιαίας οὔτε πέμφιξ ἡλίου προσδέρκεται, οὔτ' ἄστερον στόμα Λητῴας κόρης (lege. Αἰσχύλος ἐν Ξαντρίαις.

Ἃς οὔτε πέμφιξ ἡλίου προσδέρκεται,
Οὔτ' ἀστερωπὸν ὄμμα Λητῴας κόρης.

Ea fabula citatur in Catalogo Dramatum & Scholiis Eumenidum. Pollux 10. c. 26. τὰς μέντοι λαμπάδας καὶ Κάμακας εἴρηκεν ἐξαντρίαις Αἰσχύλος. MS. codex If. Vossii habet ἐν ξανβίαις· ut & antea viri docti ex conjectura emendarunt. Porro Æschylus in his versibus se ipse imitatus est: nam hæc habet in Prometheo vincto de Græis sive Phorcidibus :

Μονόδοντες, ἃς οὔθ' ἥλιος προσδέρκεται
Ἀκτῖσιν, οὔθ' ἡ νύκτερος μήνη ποτέ.)

Ἐπὶ

Ἐπὶ δὲ τ͂ ξαγίπδ@ (lege ξανίδος) ὁ αὐτός φησιν ἐν Προμηθεῖ·

> Ἐξευλαβοῦ δὲ, μή σε προσβάλλῃ στόμα
> Πέμφιξ· πικρὰ γὰρ κοὐ διὰ ζωῆς ἀτμοί.

Καὶ ἐν Πενθεῖ. Μηδ᾽ αἵματος πέμφιγα πρὸς πέδῳ βάλῃς. Ἐπὶ δὲ τ͂ νέφους δοκεῖ τετάχθαι κατὰ τόδε τὸ ἔπος ἐν Σαλαμῖνι Σατύροις παρὰ Σοφοκλεῖ· Πέμφιγι πᾶσαν ὀψιαγέλων πυρός. (scrib. Πέμφιγι πᾶσαν ὄψιν ἀγγέλῳ πυρός.) καὶ παρ᾽ Ἰβύκῳ· Πυκινὰς πέμφιγας πόμενοι. λέλεκται δὲ ὅπως ὁ λόγος αὐτῷ κατά τινα παραβολὴν ἐπιχειμαζομένων (lege ἐπὶ χειμ.) εἰρημένην, διὸ καὶ τῶν προγνωστικῶν οἱ πλεῖστοι ἐπὶ τῶν κατὰ τοὺς ὄμβρους σταγόνων εἰρῆσθαί φασι τὰς πέμφιγας. ὁ δὲ Καλλίμαχος ὧδε· Μὴ διὰ πεμφίγων * ἐνάγουσιν ἔα. ὁ δὲ Εὐφορίων οὕτως· εἶπε δ᾽ ἄνθη πέμφιγες ἐπιτρύζουσι θανόντα. Verſus eſt hexametrus, Εἰ πεδαναὶ, vel Ηπεδαναὶ πέμφιγες ἐπιτρύζουσι θανόντα. i. e. murmure ſuo quaſi lamentari videntur. Poſſis etiam legere, ἐπικλύζουσι. Quod ad Σαλαμῖνα Σατύρους attinet, cujus gratia cætera emendavimus; nemo me adduxerit, ut verbum mendo eſſe vacuum exiſtimem. Æſchylus quidem fecit Σαλαμῖνα, ſive Σαλαμινίας· Sophocleæ fabulæ, quæ eo titulo inſcripta ſit, nemo alius meminit. Auſim pro certo dicere lectionem rectam eſſe Σαλμωνεῖ Σατύροις. Heſychius bis: Σοφοκλῆς Σαλμωνεῖ.

> Quatuor hic invectus equis, & lampada quaſſans,
> Per Graiûm populos, mediæque per Elidis urbem
> Ibat ovans, divûmque ſibi poſcebat honorem,
> Demens! qui nimbos & non imitabile fulmen
> Ære, & cornipedum pulſu ſimularat equorum.

Hactenus quidem argumentum eſt Satyris aptum, & conveniens ad hilarem & feſtum diem. Huc quoque fragmenta illa videntur pertinere; quæ verba ſunt cujuſpiam qui facete & urbane irridet jocularem illam Simiam Tonantis:

> Καὶ τάχ᾽ ἂν Κεραυνία
> Πέμφιξι βροντῆς καὶ δυσοσμίας βάλοι.

> *Forſan & petet Ceraunia*
> *Odore tetro & vi coruſca fulminis.*

Et

Et illud alterum:

Πέμφιγι πᾶσαν ὄψιν ἀγγέλῳ πυρός.

Nimbo ora velans *nuncio tonitrui*.

Atque hucusque Sophocles in eo dramate processit: nam quæ sequuntur, plane tragica sunt, & lamentabili carmine deploranda.

At pater omnipotens densa inter nubila telum
Contorsit, (non ille faces, nec fumea tædis
Lumina) præcipitemque immani turbine adegit.

Et hæc quidem conjectura probabili nituntur: sed extra controversiam rem statuit Athenæus lib. XI. Καλεῖται δὲ μάνης καὶ τὸ ἐπὶ κοττάβου ἐφεστηκός, ἀφ' οὗ (leg. ἐφ' οὗ) τὰς λάταγας ἐν παιδιᾷ ἔπεμπον, ὅπερ ὁ Σοφοκλῆς ἐν Σαλμωνεῖ χάλκειον ἔφη κάρα, λέγων οὕτως·

Τὰ δ' ἐστὶ κνισμὸς καὶ φιλημάτων ψόφος,
Τῷ καλλικοτταβοῦντι νικητήρια
Τίθημι, καὶ βαλόντι χάλκειον κάρα.

Jam si potes, dubita, an drama Satyricum fuerit necne. Profecto qui potest animum inducere, ut versus proximos autumet in Tragœdia posse dici; auctor ego sum, ut prius quid sit Tragœdia, quid Satyri discat, quam de rebus aliquantum à vulgari notitia remotis sententiam ferat.

Undecima Ionis fabula ΕΥΡΥΤΙΔΑΙ. Athenæus lib. XI. Hesych. Ἰήϊος θρῆνον σημαίνει, ὡς Σοφοκλῆς Τρωΐλῳ καὶ Ἴων Ἐρυτίδαις. lege Εὐρυτίδαις. Ἀθίκτορας, ἀνεπάφους παρθένους, οἷον Εὐρύπιδες. Pulchre fecisse sibi visus est, qui emendavit, οἷον Εὐριπίδης. Tu vero meo periculo repone, Ἀθίκτους κόρας, ἀνεπάφους παρθένους, Ἴων Εὐρυτίδαις. Eurytidæ autem, ne quis forte nesciat, sunt Euryti Oechaliensis filii, quos Hercules occidit. Habes Tragœdiæ argumentum. Non prætermittendus est insignis locus apud Schol. Soph. ad Trachinias. Διαφωνεῖται ὁ τῶν Εὐρυτιδῶν ἀριθμός. Ἡσίοδος μὲν γὰρ (in Ἠοίαις, ut puto, vel Ἡρωικῇ Γενεαλογίᾳ) τέσσαράς φησιν ἐξ Εὐρύτου καὶ Ἀντιόχης παῖδας οὕτως.

Ἡ δ' ὑποκυσαμένη καλλίζωνος Στρατονίκη
Εὔρυτον ἐν μεγάροισιν ἐγείνατο φίλτατον υἱόν.
Τοῦ δ' υἱεῖς ἐγένοντο Δηΐων τε, Κλυτίος τε,
Τοξεύς τ' ἀντίθεος, ἠδ' Ἴφιτος ὄζος Ἄρηος.
Τοὺς δὲ μέθ' ὁπλοτάτην τέκετο ξανθὴν Ἰόλειαν
Ἀντιόχη κρείουσα, παλαιὸν γένος Αὐβολίδαο.

Κρεόφιλος δὲ δύο· Ἀριστοκράτης δὲ τρεῖς, Τοξέα, Κλύτιον, Δηΐονα. Satis jam pernosti, qui sint Ionis Eurytidæ. Sed haud plene satisfactum esset promisso nostro; si versus eos dimitteremus ex manibus, & mendum teterrimum silentio dissimularemus. Principio legendum Ἀντιόπη. Schol. Apollonii: Κλύτιος καὶ Ἴφιτος οἱ τῆς Ἀντιόπης παῖδες. Hyginus: *Clytius & Iphitus Euryti & Antiopes Pylonis filiæ filius.* Quæ quasi manu nos ducunt ad cætera corrigenda. Jam enim Hygini autoritate scribo Πύλωνος pro παλαιὸν γένος· atque adeo, ut pompam & procemia missa faciam, versum hunc integrum præstabo, sicut ab Hesiodo profectus est,

Ἀντιόπη κρείουσα Πύλωνος Ναυβολίδαο.

Nam cedo mihi unum, qui Auboli vel Aubolidæ meminit. Naubolus vero nemini ignotus esse possit, qui labris primoribus gustavit literas humaniores. Apollonius Rhodius:

Τῷ δ' ἐπὶ δὴ θείοιο κίεν Δαναοῖο γενέθλη
Ναύπλιος, ἦ γὰρ ἔην Κλυτονήου Ναυβολίδαο,
Ναύβολος αὖ Λέρνου.

Conveniunt ætas, locus: ut, quanquam de hac re nullum verbum faciant alii scriptores, nihil tamen impediat, quo minus Pylon Nauboli filius esse potuerit. Denique pro Κρεόφιλος lege Κρεώφυλος· qui poëma composuit Οἰχαλίας ἅλωσιν: ad quod respexit Scholiastes. De Creophylo consulantur Appuleius, Porphyrius Strabo, Sextus Empiricus, Suidas, Scriptor certaminis Hesiodi & Homeri, Plato Πολιτειῶν x. Photius in Lexico MS. Κρεώφυλος Πολιτείας ι. ὁ γὰρ Κρεώφυλος, ὦ Σώκρατες, ἴσως ὁ Ὁμήρου ἑταῖρος· τοῦτόν τινες καὶ διδάσκαλον Ὁμήρου λέγουσι γεγονέναι, καὶ ἔστιν αὐτοῦ ποίημα Οἰχαλίας ἅλωσις. ἀρχαῖος μὲν οὖν ἐστι, νεώτερος δὲ ἱκανῶς Ὁμήρου. Pausanias Messenicis: Θεσσαλοὶ δὲ καὶ Εὐβοεῖς λέγουσιν, οἱ μὲν ὡς τὸ Εὐρύτιον πόλις τὸ ἀρχαῖον ἦν, καὶ ἐκαλεῖτο Οἰχαλία· τῷ δὲ Εὐβοέων λόγῳ Κρεώφυλος ἐν Ἡρακλείᾳ πεποίηκεν ὁμολογοῦντα. *Heracleam* hanc diversam esse totam ab Οἰ-

χαλίας ἁλώσει ſententia eſt Ger. Voſſii. Ægidius vero Menagius aſſeveranter affirmat pro ἐν Ἡρακλείᾳ ſcribendum eſſe ἐν Οἰχαλίᾳ. Demiror equidem viros excellentes ingenio & doctrina morbo minime deſperato medicinam non reperiſſe: quæ, niſi me omnia fallunt, hæc eſt. Τῷ δὲ Εὐβοέων λόγῳ Κρεώφυλος Ἡρακλέα πεποίηκεν ὁμολογοῦντα. *Eubœenſium autem ſententiæ Creophylus Herculem induxit convenienter loquentem.* Enimvero pars magna illius poematis fuit Hercules; ut propemodum jam illud audire mihi videar:

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βίη Ἡρακληείη.

Similis locutio eſt in iſtis, quæ occaſione alia ſupra adduximus: Ἐν τοῖς Κρησὶν Εὐριπίδης Ἴκαρον μονῳδοῦντα ἐποίησεν, &c, Ἐν τοῖς Κρήσσαις Ἀερόπην εἰσήγαγε πορνεύουσαν· neque opus eſt, ut plures teſtes excitemus. Sunt qui Οἰχαλίας ἅλωσιν ad Homerum referunt; ſicut autor eſt Callimachus apud Strabonem & Sextum:

Τοῦ Σαμίου πόνος εἰμὶ, δόμῳ ποτὲ θεῖον Ὅμηρον
Δεξαμένου· κλαίω δ' Εὔρυτον ὅσσ' ἔπαθε
Καὶ ξανθὴν Ἰόλειαν· Ὁμήρειον δὲ καλεῦμαι
Γράμμα· Κρεωφύλῳ, Ζεῦ φίλε, τοῦτο μέγα.

Suidas in Ὅμηρος. Ἀναφέρεται δὲ εἰς αὐτὸν καὶ ἄλλα τινὰ ποιήματα, Ἀμαζόνια, Ἰλιὰς μικρὰ, Νόστοι, Ἐπικιχλίδες, Ἠθιέπακτος ἤτοι Ἴαμβοι, Σικελίας ἅλωσις. Sed pro Σικελίας ſine ulla dubitatione legendum eſt Οἰχαλίας. Addam illud quoque; quod, ſi bene Millium meum novi, prætermiſſum eſſe graviter tuliſſes: nimirum Ἠθιέπακτος eſſe verbum nihili, & aliquanto inferius ſic ſcribi, Ἑπταπάκτιος. Καὶ Ἑπταπάκτιον, ait, καὶ Ἐπικιχλίδας ἐποίησεν. Et prima quidem ſpecie ea conjectura vera videbatur, ἑπτὰ ſcilicet Ἐπίγονοι. Memineram enim & ſeptem eſſe Epigonos, & ad Homericorum poematum numerum adſcribi. Herodotus IV. Ἀλλ' Ἡσιόδῳ μέν ἐστι περὶ Ὑπερβορέων εἰρημένα, ἔστι δὲ καὶ Ὁμήρῳ ἐν Ἐπιγόνοισιν, εἰ δὴ τῷ ἐόντι γε Ὅμηρος ταῦτα τὰ ἔπεα ἐποίησε. Sed repudiavi continuo illam ſententiam, ubi animadverti Epigonos eſſe ἔπη καὶ οὐκ Ἰάμβους, non Senarios, ſed hexametros. Scriptor certaminis Homeri & Heſiodi: Ὁ δὲ Ὅμηρος ἀποτυχὼν τῆς νίκης, περιερχόμενος ἔλεγε τὰ ποιήματα· πρῶτον μὲν τὴν Θηβαΐδα, ἔπη ζ, ἧς ἡ ἀρχὴ,

Ἄργος

Ἄργος ἄειδε, θεὰ, πολυδίψιον· ἔνθα ἄνακτες.

Εἶτα ἐπίγονοι (lege non dubitanter Ἐπιγόνους) ἔπη ζ ὧν ἡ ἀρχὴ,

Νῦν αὖθ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν ἀρχώμεθα, μοῦσαι.

Alii & Thebaidem & Epigonos attribuunt Antimacho Colophonio. De illa quidem res eſt vulgaris: de his teſtem habeo Scholiaſtem Ariſtoph. ad Pacem: Παι. Νῦν αὖθ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν ἀρχώμεθα ---- ϰλ. ἀρχὴ τῶν Ἐπιγόνων Ἀντιμάχου. Verum extra omnem controverſiam rem poſuit Joannes Tzetzes, qui utriuſque ſcripti ſimul mentionem facit, in *Iliade interpretata allegorice*, quæ nondum edita eſt:

Τρία ϗ δέκα γέγραφε μνημόσυνον βιβλία,
Μαργίτην τε, ϗ Αἶγά τε, ϗ τῶν Μυῶν τ̄ μάχην
Τὴν Ἐπιγόνων μάχην τε γράφει, ϗ Θηβαΐδα,
Τὴν Οἰχαλίαν, Κέρκωπας, εἰς τοὺς Θεούς τε Ὕμνους,
Καὶ τοὺς Ἑπτὰ ἐπάκτιον ϗ τὰς Ἐπικιχλίδας,
Καὶ Ἐπιγράμματα πολλὰ σὺν Νυμφικοῖς τοῖς Ὕμνοις,
Καὶ τ̄ Ὀδύσσειαν αὐτὴν μ῀ τ̄ Ἰλιάδος.

In his etiam *Oechaliam* habes: ſed aliud exemplar non τοὺς habet, verum τὴν ἑπτὰ ἐπάκτιον. Aut ego plane deſipio, aut legendum eſt

Καὶ τ̄ Ἑπταεπάκτιον ϗ τὰς Ἐπικιχλίδας·

poſtremam enim vocem non Suidas tantum, ſed & Herodotus ita exhibet, & Athenæus. lib. 2. & XIV. Quin etiam apud Suidam illud ἑπταπάκτιον ad hoc exemplum corrigendum eſt: & pro ἠθιέπακτος ſcribendum videtur ἡ ζεπάκτιος, i. e. ἡ ἑπταεπάκτιος. nam ζ notat ἑπτά. Sic apud Heſychium: Ἐννεωρὸς, θέτης· lege θετης, i. e. ἐνναέτης. quia θ ſignificat ἐννέα. & verbo uno interjecto, Ἐννῆς, σώφρων, ἀληθὴς, ἀγαθὸς, πατρῷος. Librarii, ut compendium operæ faciant, τηρ ſcribunt pro πατὴρ, & pro πατρῷος, τρῷος quod in hoc loco depravatum eſt ex ϖρῷος! vide Heſ. in Ἐννῆς. Cæterum de notatione τῆς Ἑπταεπακτίου, ut & illud attingam, facillimum eſt multa comminiſci: proxime tamen, opinor, ad verum

 accedent,

accedent, qui Homerum putaverint in opuſculo illo luſiſſe de hominibus quibuſdam numero ſeptem, qui ἐπ' ἀκτῆς *in litore* cibo vel ſomno curabant corpora, vel aliud quid jocoſi & ridiculi faciebant. Homerus ipſe in Certamine cum Heſiodo: Ανδράσι ληϊστῆρσιν ἐπ' ἀκτῆς δόρπον ἑλέσθαι. & Odyſſ. υ. Τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς εὗρε καθήμενον. Et Herodotus in vita Homeri: Καὶ οὕτως ἀναλαβόντες αὐτὸν ἀνήχθησαν, καὶ ἴσχουσιν ἐπ' ἀκτῆς· οἱ μὲν δὴ ἁλιεῖς πρὸς ἔργον ἐτράποντο, ὁ δὲ Ὅμηρος τὴν νύκτα ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ κατέμεινεν. & aliquanto inferius: Καὶ ἀναχθεὶς μετά τινων ἐσχωρείων ἀπηνέχθη εἰς τὴν Ἴον· καὶ ὡρμίσθησαν οὐ κατὰ πόλιν, ἀλλ' ἐπ' ἀκτῆς. Atque hanc vel illam rem veriſimile eſt argumentum & occaſionem poëmati dediſſe. Venio ad ea, quæ *oratione proſa* Ion compoſuit. Nam in eo genere libros edidiſſe teſtis eſt Plutarchus De fortuna Romanorum: Ἴων μὲν οὖν ὁ ποιητὴς ἐν τοῖς δίχα μέτρου καὶ καταλογάδην αὐτῷ γεγραμμένοις φησὶν, ἀνομοιότατον πρᾶγμα τῇ σοφίᾳ τὴν τύχην οὖσαν ὁμοιοτάτων πραγμάτων γίνεσθαι δημιουργόν. & Suidas in Διθυρ. Ἔγραψε δὲ κωμῳδίαν καὶ ἐπιγράμματα καταλογάδην καὶ πρεσβυτικὸν λεγόμενον. Portus vertit barbare: *Et Epigrammata oratione ſoluta.* Libenter vero videre vellem nobilia illa epigrammata pedeſtri ſermone facta. Vah! adeone exaruerat penitus benigna illa vena ingenii? & extincta erat prorſus ea mentis inflammatio, ſine qua nemo fit bonus poeta? Quid? unáne & generoſum Ariuſium in cellis evanuerat, quo memorant Ionem bene libenter plerumque eſſe uſum? enimvero veriſſimum eſſe comperit, quod olim dixerat Epicharmus;

Οὐκ ἔντι διθύραμβος, ὅκχ' ὕδωρ πίῃς.

Sed bene eſt, quod commoda mutatione propulſare poſſumus hoc dedecus à ſummo poeta. Sic enim Suidam emendo. ἔγραψε δέ κ. καὶ ἐπιγράμματα, καὶ καταλογάδην ΠΡΕΣΒΕΥΤΙΚΟΝ λεγόμενον. Schol. Ariſtophanis: Ἔγραψε σκόλια, καὶ ἐλεγεῖα, καὶ καταλογάδην τὸν πρεσβυτικὸν λεγόμενον, ὃν νόθον ἀξιοῦσί τινες εἶναι, οὐχὶ αὐτοῦ. Idem Scholiaſtes: Φαίνεται δὲ αὐτοῦ καὶ Κτίσις, καὶ Κοσμολογικὸς, καὶ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ, καὶ ἄλλα τινά. Depravatum hunc locum ſic corrige: φαίνεται δὲ αὐτοῦ ✠ ΧΙΟΥ ΚΤΙΣΙΣ. Etymologicon magnum: Λόσχας μερίδας Ἴωνες λέγουσιν. Ἴων ἐν Κίου κτίσει· ἐκ τῆς Τέω λόσχης λόσχας ποιεῖν. Certiſſime legendum eſt Ἴων

ἐν

ἐν Χίου Κτίσει *Ion in Originibus Chii.* Videlicet ipſe fuit Chius natione, & inſula Teos Chio propinqua eſt, non Cio. Athenæus libro x. Περὶ δὲ ταύτης τῆς Κράσεως Ἴων ὁ ποιητὴς ἐν τῷ περὶ Χίου φησὶν, ὅτι εὑρὼν ὁ μάντις Παλαμήδης ἐμαντεύσατο πλοῦν ἔσεσθαι τοῖς Ἕλλησι πινοῦσι τρεῖς πρὸς ἕνα κυάθους. Unum idemque eſt ſcriptum; ſed rideo eos, qui hæc perinde ediderunt, quaſi eſſent verſus Iambici, non oratio ſoluta: de mendo autem, quo contaminatus eſt locus, nihil ſuſpicati ſunt. Quorſum enim pertinet illud εὑρών? Quid *reperit*? quod pueri clamitant ſe in faba reperiſſe? Ego vero auſim aſſeverare ſic à doctiſſimo Grammaticorum fuiſſe ſcriptum: ὅτι ὁ οἰωνόμαντις Παλαμήδης &c. Pauſanias in Achaicis Ionis quædam citat, ex hoc Originum libro, ut quidem conjicio: non tamen uſquequaque ſervavit verba auctoris. Ion enim, ut hominem Chium facere par erat, in proſaicis ſcriptis Ionica dialecto eſt uſus. Conſtat hoc ex ſuperiore loco Etymologici, & Harpocrationis alio, & fragmento alîus operis, quod ΕΠΙΔΗΜΙΑΙ inſcribitur. Athenæus XIII. Ἴων οὖν ὁ ποιητὴς ἐν ταῖς ἐπιγραφομέναις Ἐπιδημίαις γράφει οὕτως· Σοφοκλεῖ τῷ ποιητῇ ἐν Χίῳ συνήντησα, ὅτε ἔπλει εἰς Λέσβον στρατηγὸς & quæ ſequuntur. Quanquam enim magnam partem perturbata ibi ſunt verba, & in communem ſermonem immutata: non obſcura tamen reſtant veſtigia Ioniſmi: ut κάρτα δοκέον, ἀφαιρέοντα, ἀσωτέρα, ἔπρηξε, ἐξελήνιος, ἐνωπήθη τῇ ἐπεξεργασίῃ. Iſ. Caſaubonus ad locum; Ἐνωπεῖσθαι, ait, *ſi ita ſcripſit autor, nove uſurpavit pro* δυσωπεῖσθαι. Nempe, quod mireris, exiſtimavit verba Athenæi eſſe, non Ionis. Atqui ἐνωπεῖσθαι vox nihili eſt: ἐνωπήθη vero Ionica, & à νωπεῖσθαι formata. Heſychius: Ἐνώπηται, τεταπείνωται. Antiquum obtinuit, cum depravatum illud protulit ex aliorum fide, nihil ipſe ſuſpicans vel ſollicitus. Lege vero integre νενώπηται, loco mutili iſtius. Idem alibi: Νενώνηται, τεταπείνωται, καταπέπληκται. Lege hic quoque νενώπηται. Patriarcha Photius in Lexico MS. Νενώπηται, καταπέπληκται καὶ κατεσίγακεν. Rectiſſime quidem Photius, ut ex hoc Ionis loco perſpicuum eſt. Quid ego de Athenæi interprete dicam, qui Ἐπιδημίας *Peregrinationes* interpretatur: perinde ac ſi Ἀποδημίαι inſcriberentur? Verum alibi quoque ἐπι-

δημιῶν

δημιῶν meminit Athenæus, ut l. III. τῶν δὲ χρηστῶν μνημονεύει Ιων ὁ Χῖος ἐν Ἐπιδημίαις. Intellige *De adventibus clarorum virorum in Chium*, ſive *De iis qui in Chio inſula commorati ſunt*. Similiter ac Polemo librum edidit, De Eratoſthenis adventu ad Athenas. Enarrator Comici ad Aves: Πολέμων ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ τῆς Ἀθήνησιν Ἐρατοσθένους ἐπιδημίας. Ex Epidemiis petita videntur vel Ὑπομνήμασι, quæ laudat Plutarchus in vita Periclis; & Cimonis etiam non longe à principio: Ην δὲ καὶ τὴν ἰδέαν ἐ μεμπτὸς, ὥς φησιν Ιων ὁ ποιητὴς, ἀλλὰ μέγας, ἐλῇ καὶ πολλῇ τρίχι κομῶν τὴν κεφαλήν. Quæ ſine dubio eſt oratio pedeſtris, & magis Plutarchi verba, ut ſuſpicor, quam Ionis. Magnus tamen Grotius ad Iambos Tragicos redigere conatus eſt:

> Τὴν γὰρ ἰδέαν ἐ μεμπτὸς, ἀλλ' ἦν μέγας,
> Οὐλῇ τε πολλῇ τε τρίχι τὴν κεφαλὴν κομῶν.

Hæccinè autem oratio, tam leves numeri Tragicum quid ſpirant, & cothurno dignum? Haud vidi magis. Quid illud ibidem, bene multis interjectis? Ὁ δ' Ιων ἀπομνημονεύει καὶ τὸν λόγον, ᾧ μάλιστα τοὺς Ἀθηναίους ἐκίνησε (Κίμων) παρακαλῶν μήτε τὴν Ἑλλάδα χωλὴν, μήτε τὴν πόλιν ἑτερόζυγα περιϊδεῖν γεγενημένην. Grotius perinde hæc accepit, tanquam ſi ex Tragœdiæ choro deſumpta fuiſſent:

> Μήτε τὴν Ἑλλάδα χωλὴν,
> Μήτε τὴν πόλιν ἑτερόζυγα
> Περιϊδεῖν γεγενημένην.

Nos puſilli homunculi vix poſſumus carere venia; cum etiam maximi Heroes labuntur identidem & hallucinantur turpiſſime. Scripſit Ion & *Philoſophica*, ut ΚΟΣΜΟΛΟΓΙΚΟΝ· Schol. Ariſtoph. &, ſi Suidæ credimus, De meteoris, & *compoſitas* ſive ornatas orationes: οὗτος, ait, ἔγραψε περὶ Μετεώρων καὶ Συνθέτους λόγους. Quo nihil ineptius vel falſius dici potuit. Imo neque magis contumelioſe, ſiquis ἐπαριστέρως & perverſe interpretari velit de ſermonibus ad fraudem & fallaciam compoſitis, ſecundum illud Æſchyli in Prometheo. ---- Μηδέ μ' οἰκτίσας

> Ξυνθάλπε μύθοις ψευδέσι, νόσημα γὰρ
> Αἴσχιστον εἶναί φημι συνθέτους λόγους.

Error

Error autem ortus eſt ex perperam intellecto loco Scholiaſtæ Ariſtoph. ad Pacem. Poetæ ſcilicet Dithyrambici verborum amant tralationes ἐκ τῶν μετεώρων, ex aſtris, nubibus, aliiſque quæ in ſublimi fiunt; libenter etiam vocabulis ſeſquipedalibus & coagmentatis utuntur. Demetrius περὶ Ἑρμηνείας. Λαμβάνειν δὲ καὶ σύνθετα ὀνόματα οὐ τὰ διθυραμβικῶς συγκείμενα, οἷον θεοτεράτους πλάνας, οὐδὲ ἄστρων δορύπυρον στρατόν, ἀλλ' ἐοικότα τοῖς ὑπὸ τῆς ἀληθείας συγκειμένοις. Et Horatii illud: Seu per audaces *nova* dithyrambos Verba devolvit. Ipſe Suidas alibi: Διθυραμβοδιδάσκαλοι περὶ τῶν μετεώρων καὶ τῶν νεφελῶν λέγουσι πολλὰ, καὶ συνθέτους δὲ λέξεις ἐποίουν καὶ ἔλεγον ἐνδιαεριαυεριναχέτους· οἷος ἦν Ἴων ὁ Χῖος ποιητής. Omnino vide Ariſtophanem in Pace, ejuſq; enarratorem. Itaque jam manifeſto compertum & deprehenſum eſt Suidæ mendacium. ΤΡΙΑΓΜΟΝ. Locus eſt illuſtris apud Harpocrationem; quem ex uſu fuerit integrum deſcribere. Ἴων. Ἰσοκράτης ἐν τῷ περὶ τῆς Ἀντιδόσεως. Ἴωνος τοῦ τῆς Τραγῳδίας ποιητοῦ μνημονεύοι ἂν νῦν ὁ ῥήτωρ (atqui nec in ea oratione nec in reliquis quæ nunc extant, eſt ulla mentio Ionis, quod ſciam) ὃς ἦν Χῖος μὲν γένος, υἱὸς δὲ Ὀρθομένους, ἐπίκλησιν δὲ Ξούθου. ἔγραψε δὲ καὶ μέλη πολλὰ καὶ τραγῳδίας, καὶ φιλόσοφόν τι σύγγραμμα τὸν Τριαγμὸν ἐπιγραφόμενον, ὅπερ Καλλίμαχος ἀντιλέγεσθαί φησιν, ὡς Ἐπιγένους. Ἐν ἐνίοις δὲ καὶ πληθυντικῶς ἐπιγράφεται Τριαγμοὶ, καθὰ Δημήτριος ὁ Σκήψιος καὶ Ἀπολλωνίδης ὁ Νικαεὺς ἀναγράφουσι δὲ ἐν αὐτῷ τάδε. Ἀρχὴ δέ μοι τοῦ λόγου πάντα τρία, καὶ πλέον τούτων, πλέον ἐλάσσων τούτων τριῶν ἑνὸς, ἑκάστου ἀρετὴ τριὰς, σύνεσις καὶ κράτος καὶ τύχη. Male iſta percepit Interpres; qui ita vertit: *velut ex eo Dem. Sc. & Ap. N. iſta comemorant.* Ego vero ſic interpungendum eſſe cenſeo: καθὰ Δ. ὁ Σ. καὶ Α. ὁ Νικαεύς. Ἀναγράφουσι δὲ, nimirum aut Eratoſthenes in *Deſcriptionibus temporum*, aut potius Callimachus in *Tabulis omnis generis librorum*. Nam ἀναγράφειν eſt in tabulas recenſere & mittere, in catalogum referre. Ipſe Harpocration alibi: Εὔλυος. Δύο ἀναγράφουσιν Εὐλύους ἐλεγείων ποιητὰς, ὁμωνύμους ἀλλήλοις· καθάπερ Ἐρατοσθένης ἐν τῷ περὶ Χρονογραφιῶν. Athenæus XV. Καὶ τὸν λόγον τοῦτον ἀνέγραψε Καλλίμαχος ἐν τῇ τῶν Ῥητορικῶν ἀναγραφῇ, *in Catalogo librorum Rhetoricorum.* Hunc autem morem in Tabulis iſtis tenebat Callimachus, ut cujuſque libri prima verba deſcriberet; ſicut hic fit apud Harpocratio-

nem.

nem. Unum tantummodo exemplum afferam, quia pridem hæc ab eruditis ſunt occupata. Athen. lib. VI. Τȣ̃ Χαιρεφῶντος καὶ σύγγραμμα ἀναγράφει Καλλίμαχος ἐν τῷ τῶν παντοδαπῶν συγγραμμάτων πίνακι, γράφων οὕτως· Δεῖπνα ὅσοι ἔγραψαν. Χαιρεφῶν Κυρηβίωνι. εἶθ' ἑξῆς τὴν ἀρχὴν ὑπέθηκεν· Επειδή μοι πολλάκις ἐπέστειλας. Στίχων τοε· Καὶ ὁ Κυρηβίων δὲ ὅτι παράσιτος, προείρηται. Ita locus iſte corrigendus eſt. Chærephon paraſitus ad ὁμότεχνον ſuum Cyrebionem epiſtolam miſit, in qua deſcribit cœnam quondam ſine dubio opipare apparatam. Χαιρεφῶν Κυρηβίωνι· Επειδή μοι πολλάκις ἐπέστειλας &c. Quod ſi vulgatam lectionem ſervare velis; Χαιρεφῶν, Κυρηβίων· jam non Chærephontis verba forent, quæ Athenæi ſententia eſt; ſed Cyrebionis. Illud autem Exordium Τριαγμȣ̃ nondum à viris doctis emendatum eſſe demiror; qui, etſi diſſimulant & muſſant, juxta id intelligunt, ac ſi in Ovidii Getica incidiſſent. Me autore ſic lege: Αρχὴ δέ μοι τȣ̃ λόγȣ Πάντα τρία, καὶ οὔτε πλέον οὔτε ἔλασσον τȣ́των τριῶν Ενὸς ἑκάστȣ ἀρετὴ, τριάς· σύνεσις, κράτος, καὶ τύχη. Ubi ſingula quidem verba ſunt communia: qui tamen ex ipſo Charactere & forma dicendi non ſentit Joniſmum, nihil ſentit. De *Epigene* vero, quo me vertam neſcio, ita res & hinc & inde magnam habet difficultatem. Nam ecce tibi Suidas; qui non Epigenem, ſed Orpheum autorem faciat Τριαγμῶν. Ορφεὺς, inquit, ἔγραψε Τριαγμȣ̀ς, λέγεται δὲ εἶναι Ιωνος τȣ̃ τραγικȣ̃. Cumque Epigenem video enarrationem Orphei feciſſe, Clementi memoratam Στρωμ. I. Επιγένης ἐν τοῖς περὶ τῆς εἰς Ορφέα ποιήσεως Κέρκωπος εἶναι λέγει τȣ̃ Πυθαγορείȣ τὴν εἰς Αδȣ Κατάβασιν καὶ τὸν Ιερὸν λόγον. (Proclus tamen in Timæum lib. 5. ipſum Pythagoram hujus autorem laudat. Α γὰρ, ait, Ορφεὺς δι' ἀποῤῥήτων λόγων μυστικῶς παραδέδωκε, ταῦτα Πυθαγόρας ἐξέμαθεν, ὀργιασθεὶς ἐν Λειβήθροις τοῖς Θρακίοις Αγλαοφάμῳ τελεστᾶ μεταδιδόντος, ἣν περὶ Θεῶν Ορφεὺς σοφίαν παρὰ Καλλιόπης τῆς μητέρος ἐπινύσθη· Ταῦτα γάρ φησιν ὁ Πυθαγόρας ἐν τῷ Ιερῷ λόγῳ. Unde conſtat Ιερὸν, ut alia ſcripta Pythagorica, dialecto Dorica fuiſſe compoſitum) & V. Επιγένης ἐν τῷ περὶ τῆς Ορφέως ποιήσεως τὰ ἰδιάζοντα παρ' Ορφεῖ ἐκτιθέμενός φησι, Κερκίσι καμπυλόχρωσι, τοῖς ἀρότροις μηνύεσθαι &c. Cum hæc inquam, lego, propemodum adducor in eam opinionem, ut Harpocration hoc exemplo ſcripſerit: ὅπερ

Καλλί-

Καλλίμαχος ἀντιλέγεσθαί φησιν, ὡς καὶ Ἐπιγένης. E diverſo ubi illud venit in mentem, Orphei ipſius & Pythagoræ quoque mentionem factam eſſe in illis Τριαγμοῖς, continuo ſententiam eam abjicio, & manifeſti erroris Suidam arguo. Clemens Στρ. I. Ἴων δ' ὁ Χῖος ἐν τοῖς Τριαγμοῖς καὶ Πυθαγόραν εἰς Ὀρφέα ἀνενεγκεῖν τινα ἱστορεῖ. & Diogenes Laert. Ἴων δὲ ὁ Χῖος ἐν τοῖς Τριαγμοῖς φησιν αὐτὸν (τὸν Πυθαγόραν) ἔνια ποιήσαντα ἀνενεγκεῖν εἰς Ὀρφέα. Itaque conſtat Suidam alterutrius verba perperam cepiſſe: & præſtabilius eſt receptam Harpocrationis lectionem ſartam & tectam tueri. Nempe ut ſuſpicor libri Epigenis cum Ionis ſcriptis conjuncti ferebantur: Is enim commentarium fecerat in Ionis Tragœdias; quod ſcias ex Athenæo lib. XI. cap. V. ut nihil miri ſit, ſi librariorum qui omnia perturbant & miſcent, alii tanquam Ionis Τριαγμοὺς inſcripſerint, alii ut Epigenis.

Pag. 174. Καὶ μετὰ Μίνωα Αὐλέας τραγικοὺς χοροὺς δραμάτων συνεγράψατο. Permirum fortaſſe videatur, Milli doctiſſime, tenebrionem illum Auleam pro Aeſchylo à Joanne dici. Quid autem admirationis habet, cum in memoria quis teneat tot alias hallucinationes hominis? Etiam p. 74 citatur Αὐλέας ὁ σοφώτατος de Endymione, quem in monte Cariæ Luna conſopivit, ut eum dormientem oſcularetur. Suſpicor & hic quoque ſignificari Aeſchylum, qui in fabula *Caribus* ſive *Europa* non potuit non eam hiſtoriam attingere. Illud autem quam longe abeſt à vero, quod Aeſchylum narrat primum inſtituiſſe choros tragicos? E diverſo partes chori, antea quam Aeſchylus tragœdias faceret, erant altero tanto longiores, quam poſt. Sed ea res niſi pluribus verbis explicari non poteſt: tota fere ſcenæ ratio & hiſtoria eſt illuſtranda: complures autorum loci qua corrigendi, qua novo modo interpretandi: multi errores amovendi, jam ipſa vetuſtate cani & venerabiles. Nemo enim unus ex cohorte Eruditorum, qui in eo argumento tantopere laborarunt, ſcire adhuc potuit, quid Theſpis, quid Aeſchylus & Sophocles inventis addiderunt. Itaque tam odioſa diſceptatione patienter carere poſſis in præſentia: imo vereor ut citra faſtidium epiſtolam perlegas etiam abſque iſta concerta-

tione nimium loquacem. Me quidem & moræ pertæſum eſt & ineptiarum.

P. 214. Στησίχορος καὶ Βακχυλίδης, οἳ ἦσαν ὀρχήσεως εὑρεταὶ καὶ ποιηταί. Quid narras? nimirum noſtra nos opinio fefellit, qui credidimus te Antiochiæ eſſe natum. Siquidem autor eſt Lucianus Antiochenſes de ſaltatoribus optime omnium judicare potuiſſe: te autem cum aliarum omnium, tum hujus artis imperitiſſimum videmus. Rogo te, homo hominum ignaviſſime, nunquamne Sacras Scripturas lectitaſti? nonne ibi frequens Saltationis mentio diu diuque, antequam Steſichorus naſceretur? quid? ne Homerum quidem per tranſennam aſpexiſti? jam ergo eum audias licet:

Ὀρχηστὺς, μολπητὴς, τάπερ τ' ἀναθήματα δαιτός.
Ἄλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε θεὸς πολεμήϊα ἔργα,
Ἄλλῳ δ' ὀρχηστὺν, ἑτέρῳ κίθαριν καὶ ἀοιδήν.

Scio tamen, quid in fraudem te impulit; nempe nomen Steſichori, tanquam ſi primus ἐστήσατο χορούς· & poemata quædam Bacchylidis, quæ Ὑπορχήματα inſcripta ſunt, & à Stobæo citantur, & Athenæo lib. XIV. Ἡ δ' ὑπορχηματική ἐστιν, ἐν ᾗ ᾄδων ὁ χορὸς ὀρχεῖται· φησὶ γοῦν ὁ Βακχυλίδης· Οὐχ ἕδρας ἔργον οὐδ' ἀμβολᾶς. Locus aliquanto integrior eſt apud Dionyſium Halicarnaſſenſem. Οὐχ ἕδρας ἔργον, οὐδ' ἀμβολᾶς, ἀλλὰ χρυσαίγιδος. Ἰτωνίας χρὴ παρ' εὐδαίδαλον ναὸν ἐλθόντας ἁβρόν τι δεῖξαι. Omnes Cretici præter unum pedem qui in Pæonem ſolutus eſt; adeo ut, cum hunc locum lego, coram oculis videre videar ὑπορχουμένους & ſubſultantes. Nec tamen princeps & inventor hyporchematum Bacchylides; ſed, ut quibuſdam videtur, Pindarus; ut alii volunt, Xenodamus. Vide Clementem, Athenæum, & Plutarchum περὶ Μουσικῆς.

P. 133. Γλαῦκος, ἰσχυρὸς, φρόνιμος, εὐσεβής. Atqui, O Malela, tantum abeſt, ut *ſapiens* fuerit iſte Glaucus, ut ejus nomen in proverbii conſuetudinem venerit, de homine qualis tu es, qui neſcit quid ſit in rem ſuam; qui permutat

Χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων.

Sed

Sed eſt potius ut librarii hoc eſſe facinus exiſtimem; (præſertim ſi non idem iſtud ἰσχυρὸς iteraſſes) & orationem eſſe continuandam ad hoc exemplum: Αἰνείας εὐπώγων, γλαυκὸς (cæſius) φρόνιμος, εὐσεβής. Agnoſco *pium* Æneam; & ita plane Iſaacius Porphyrogenitus.

Illud p. 329. Καὶ κατηνέχθη ὁ Σίμων ἐπὶ τὴν πλατεῖαν καὶ ἐψόφησε, ſatis quidem congruenter ad helleniſmum vertit interpres, ſed non appoſite ad ſententiam. Quid ſi interpretemur τὸ ἐψόφησε, ut, quod in N. T. de Juda Iſcariota dictum eſt, ἐλάκησε μέσος, *increpuit medius*? Heſychius: Ἔλακεν, ἐψόφησεν· & Λακεῖν, ψοφῆσαι· Pagina autem 16. ſane dormitavit interpres, ut in opere longo & ingrato facile queat ſomnus obrepere. Ἀχαΐα, Πελλωνή, ἡ καλουμένη Πελοπόννησος· *Achæa, Pelena, quæ & Peloponneſus dicta eſt.* Obſecro, quis iſtud vel fando audivit? Scribe Ἀχαΐα, Πελλήνη. & verte, *Achæa, Pellene, & quæ Peloponneſus vocatur.* Πελλωνή eſt Achææ urbs. Vide Geographos. Apollonius Argon. I.

> Ἀστέριος δ' καὶ Ἀμφίων Ὑπερασίου υἷες,
> Πελλήνης ἀφίκανον Ἀχαιΐδος.

Vereor ne putidum ſit adnotare, Βέτιος, Βότιος & Βώτιος vitioſe dici apud Malelam pro Βρέτιος ſive Βρέττιος. Hoc quidem exploratum eſt, cum eandem plane narrationem ex Brutio afferant Georgius & Hieronymus. Ita p. 200. Θάλης καὶ Κάστωρ καὶ Πολύβιος depravate pro Θάλλος. Similiter enim Caſtorem, Thallum & Polybium de rebus Aſſyriacis una citat Syncellus. Et adhuc p. 221. Callimachus ἐν Ἐπησίοις, pro Αἰτίοις. Neque enim Αἰτίαι inſcribuntur, nequis erret, ſed Αἴτια ut in Epigrammate lib. I. Anthol. cap. LXVII.

> Καλλίμαχος τὸ κάθαρμα, τὸ παίγνιον, ὁ ξύλινος νοῦς,
> Αἴτιος ὁ γράψας Αἴτια Καλλιμάχου.

Appello ad elegantiorum hominum judicia, annon melior aliquanto ſit lectio ex conjectura noſtra:

> Αἴτιος, ὁ γράψας Αἴτια, Καλλίμαχος.

Cæterum homo Malelæ germanissimus Fulgentius Planciades, *Jentaculum*, inquit, *gustatio dicitur. Callimachus Intesia: Jentaculum proferre Jovi.* Diceres hunc à Joanne Ἔπη illa mutua petiisse. Illud vero incredibile videatur, Cyrenæum illum Latine loqui & quidem versu: nam sic lego. *Jentaclum proferre Jovi* ——— Sed minuit admirationem, quod Fulgentius & Mnaseæ Εὐρωπιακὰ & Demosthenis Phil~~osophica~~ippica viderit Latino sermone conscripta. Sicut Ovidianæ Ibidis vetus Enarrator puditissimos versus eosque Latinos Eupolidi & (jocularem hominis confidentiam!) Democrito affingit.

Illud præterea pag. 52. Καθὼς Δήμαρχος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο περὶ τοῦ αὐτοῦ Διονύσου, corrupte exhibetur loco Δείναρχος. Nam Georgius eandem historiam memorans, Δείναρχος, ait, ὁ ποιητὴς, οὐχ ὁ ῥήτωρ. & Hieronymus: *Dinarchus poeta, non Rhetor.* De quo in diversas sententias ierunt viri docti. Verba Demetrii Magnetis in opere Περὶ τῶν Ὁμωνύμων apud Dionysium Halic. Δεινάρχοις δὲ ἐνετύχομεν τέτταρσιν, ὧν ἐστιν ὁ μὲν ἐκ τῶν ῥητόρων τῶν Ἀττικῶν· ὁ δὲ τὰς περὶ Κρήτην συναγήοχε μυθολογίας· ὁ δὲ πρεσβύτερος μὲν ἀμφοῖν τούτοιν, Δήλιος δὲ τὸ γένος, πεπραγματευμένος τοῦτο μὲν ἔπος, τοῦτο δὲ πρᾶγμα· τέταρτος δὲ ὁ περὶ Ὁμήρου λόγον συντεθεικώς. Et Gerardus quidem Vossius in præclaro opere de Historicis, *Dinarchus*, ait, *Delius Cretenses fabulas collegit, ut cognoscimus ex Dionysio Hal. Videtur idem signari ab Eusebio, ubi de Bacchi gestis loquens, ait,* Ὥς φησι Δείναρχος ὁ ποιητὴς οὐχ ὁ ῥήτωρ. Condonamus quidem ei ἁμάρτημα μνημονικόν· neque enim Delius fuit Cretensium Fabularum collector, sed secundus iste nescio quis; quem vix est ut existimem eas versibus edidisse, saltem hoc non exploratum est. Scaliger in Græca Eusebii p. 31. *Viderint*, ait, *eruditi, an tertius Dinarchorum* Δήλιος τὸ γένος, πεπραγματευμένος τοῦτο μὲν ἔπος, τοῦτο δὲ πρᾶγμα, *sit iste poeta, quem innuit Eusebius. Nam sane mihi ignotus est.* Hactenus quidem accedo, ut aut iste sit poeta, de quo Eusebius, aut nullus ex quatuor. Sed amabo, quid sibi vult illud πρᾶγμα? nam, quantum ego video, nulla ei subest sententia neque scientia. Latine sic vertas: *Dinarchus genere Delius, qui aliquid dixit, & aliquid fecit*: sive, *qui aliquid versu dixit, aliquid*

re

re ipsa. Profecto non multum in Demetrio perdidimus, si omnia sic dixit. Sed opinor neminem inficias iturum, quin mutatione commoda & illi suus honos, & orationi sua sententia restitui possit, si legamus: πεποίηκέν τινα μετρικῶς τοῦτο μὲν ἔπος, τοῦτο δὲ γράμμα, id est, *qui quædam Heroico carmine conscripsit, alia oratione prosa*: vel, (quia τὸ γράμμα quodvis scripti genus nonnunquam significat,) τοῦτο δὲ δρᾶμα. *qui & poemata Heroica & dramata edidit.*

Domninus iste χρονογράφος non aliunde quam à Malela cognosci potest à quo sæpissime ad partes vocatur. Antiochensem fuisse certissimis signis deprehendes, ubi per otium licebit locos istos consulere: probabiliter etiam dixeris deduxisse eum historiam ab exordio mundi usque ad Justiniani tempora. Itaque inclinat animus, ut hunc fuisse Domninum illum existimem, qui ea tempestate fuit Ecclesiæ Antiochensis Episcopus. Nam sane sicut hic à Joanne p. 265. Domnus vocatur: ita istum Patriarcham hi Domnum, illi Domninum appellant. Accedit huc, quod plerique omnes, qui aggressi sunt tempora describere, fuerunt Episcopi; Victor, Prosper, Theophilus, Eusebius, & Georgius Episcopus designatus.

Equidem nescio, utra res majorem admirationem attulerit, tot nomina hominum propria à Joanne corrupta esse, an ea menda à doctissimo interprete dissimulata fuisse & silentio prætermissa: verbi gratia p. 101 & 171 Τυνδάριος pro Τυνδάρεως. Ανδρόγηος 107 pro Ανδρόγεως. Πλησιώνης 121 pro Πληϊόνης; atque ea quidem non mater erat Atlantis, verum uxor. Ιωβάτης 103 pro Ιοβάτης. Μηδίαν τὴν τοῦ Αἰτοῦ 97 pro Μηδείαν τὴν τοῦ Αἰήτου. Πέλωψ & Πέλωπος 99 & 104 pro Πέλοψ & Πέλοπος. Αμφίωνα 55 pro Αμφίονα. Αἰνειάδες pro Αἰνειάδαι. Ιωκάστη 59 pro Ιοκάστη. Ετεωκλέους 63 pro Ετεοκλέους. Αμφίαρος 63 pro Αμφιάραος. Δευκαλίων ὁ υἱὸς Ελενος τοῦ Πίκου, 84 pro Ελληνος. Nec tamen Deucalionis pater erat Hellen, sed filius. Αντιφάντην. 145 pro Αντιφάτην. Τηλέφου Regis Latinorum 205 pro Τηλεμάχου, quorum hic Ulyssis & Penelopes filius, ille Herculis & Auges. Duorum verborum similitudine tota historiæ ratio est perturbata. Sed propemodum omni fide majora sunt errata p. 135. ubi Græcorum

Græcorum duces recenſet, qui contra Trojanos arma ceperunt. Nam ut de numero navium, etſi ea ratio longe vitioſiſſima eſt, nihil dicam; ecce tibi Μενέλαος καὶ Λήϊσος, pro Πηνέλαος καὶ Λήϊτος. Homerus:

> Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως, καὶ Λήϊτος ἦρχον,
> Ἀρκεσίλαός τε, Προθοήνωρ τε Κλονίάς τε.

Μέγης ἐκ Δολίχης τῆς Ἑλλάδος *ex Doliche Helladica* pro ἐκ Δουλιχίου ἐξεναντίας τῆς Ἤλιδος.

> Οἱ δ' ἐκ Δουλιχίοιο, Ἐχινάων θ' ἱεράων
> Νήσων, αἳ ναίουσι πέρην ἁλὸς Ἤλιδος ἄντα,
> Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Μέγης ἀτάλαντος Ἄρηϊ

Ἀγλώωρ καὶ Τελθίδης. Euge vero, Malela, qui de oppidi nomine Heroem confinxiſti. Siquidem in Homero legimus Ἀγαπήνωρ ἐκ Τεγέης.

> Οἳ τ' ἔχον Ἀρκαδίην καὶ Κυλλήνης ὄρος αἰπὺ,
> Καὶ Τεγέην εἶχον καὶ Μαντινέην ἐρατεινὴν,
> Τῶν ἦρχ' Ἀγκαίοιο παῖς κρείων Ἀγαπήνωρ.

Ex Tegea eum profectum eſſe Epitaphium ſatis indicat :

> Ἀρχὸς ὅδ' ἐκ Τεγέης Ἀγαπήνωρ Ἀγκαίου υἱὸς
> Κεῖθ' ὑπ' ἐμοῦ, Ταφίων πελτοφόρων βασιλεύς.

Πρόθοος καὶ Μαγνίτωρ. Enimvero apud Malelam facilius Heroes naſcuntur, quam fungi poſt pluviam. O fortunatam Antiochiam tanto alumno! Ineptus adeo Homerus, qui pro iſto Magnitore gregarios quoſdam milites viliſſima capita è Magneſia duxit :

> Μαγνήτων δ' ἦρχε Πρόθοος Τενθρηδόνος υἱός.

Εὔμηλος σὺν νηυσὶν ια pro Εὔμηλος.

> Τῶν ἦρχ' Ἀδμήτοιο φίλος παῖς ἕνδεκα νηῶν Εὔμηλος

Νηρεὺς ἐκ Μυκήνης, pro Νιρεὺς ἐκ Σύμης.

> Νιρεὺς δ' αὖ Σύμηθεν ἄγε τρεῖς νῆας ἐΐσας

Χαλίας ἐκ Τρίκκης σὺν νηυσὶν μ̄. Ecce tibi jam tertius Heros Chalias, qui à corrupto vocabulo οἰχαλίας prodiit, non aliter ac vermes in putreſcenti cadavere naſcuntur.

> Οἳ δ' εἶχον Τρίκκην καὶ Ἰθώμην κλωμακόεσσαν,
> Οἵ τ' ἔχον Οἰχαλίην πόλιν Εὐρύτου Οἰχαλιῆος,

eos ducebant Podalirius & Machaon. Λεοντεὺς καὶ Πολυποίτης, scribe Πολυποίτης. Ἀμφιγενείας ἐξ Ἰλίου σὺν νηυσὶν μ. γ. Profecto si Troicis temporibus Malelas vixisset, non decem annos totos Græci consumpsissent in unius urbis obsidione: tot iis terræ filios misisset auxilio. Ἀμφιγενείας & Πτελέου oppidorum meminit Homerus:

> Οἵ τε Πύλον τ' ἐνέμοντο καὶ Ἀρήνην ἐρατεινὴν,
> Καὶ Κυπαρισσήεντα καὶ Ἀμφιγένειαν ἔναιον,
> Καὶ Πτελεὸν καὶ Ἕλος καὶ Δώριον.

Ἀχιλλεὺς ἐκ τοῦ Ἄργους τῆς Ἑλλάδος, *ex Argis Helladis.* Et Argos & Hellas Thessaliæ sunt urbes, ut pueri sciunt: sed hic locus fatalis est ad Malelæ hallucinationes.

> Νῦν δ' αὐτοὺς (leg. αὖ τοὺς) ὅσσοι τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἔναιον,
> Οἵ τ' εἶχον Φθίην ἠδ' Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
> Τῶν αὖ πεντήκοντα νεῶν ἦν ἀρχὸς Ἀχιλλεύς.

Φιλοκτήτης ἐκ Μοθώνης, vitiose pro Μηθώνης. & Σώρθης, Φίλιππος, Ἄντιφος σὺν νηυσὶν σ. Quis autem porro mirabitur è cerebello Jovis Minervam esse natam; cum Antiochensis hic ex insulso suo capite progeneret absque ope Vulcani

> Ductores Danaûm delectos, prima virorum?

Sorthem heroem nominat pro insula *Carpatho,* ut & Philippum pro Phidippo.

> Οἳ δ' ἄρα Νίσυρόν τ' εἶχον Κράπαθόν τε Κάσον τε
> Τῶν δ' αὖ Φείδιππός τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην.

Notum est jam à multis sæculis morem invaluisse apud Græcos, ut eodem sono efferrentur αι & ε, οι & υ. Tam captiosa pronunciatio mendis infinitis libros opplevit: ut Mal. p. 47 & 49. τοῦ υἱοῦ τοῦ Αἰγίου τοῦ Πειθεῖ, pro Ἐχίου. & è diverso 49 & 55. ὄρος Κιθερώνιον pro Κιθαιρώνειον & 106. Ἀντεῶνι pro Ἀνταίῳ. & alia non pauca extant ex eo genere. sic 212 & 171. Τοῦ Ὕακος υἱοῦ τοῦ Ναυπλίου, pro Οἴακος. & Σχυνέως 169. pro Σχοινέως. In codicibus manu notatis promiscuus fere est vocalium horum usus. Hoc diligenter

ter animadverſo, deploratiſſimos locos emendabit nullo negotio, qui ingenium & judicium in numerato habuerit. Plutarchus de Iſide & Oſiride: Ἐμπεδοκλῆς δὲ τὴν μὲν ἀγαθουργὸν ἀρχὴν φιλότητα καὶ φιλίαν, πολλάκις δὲ ἁρμονίαν καλεῖσθαι μέροπι· τὴν δὲ χείρονα, νεῖκος οὐλόμενον καὶ δῆριν αἱματόεσσαν. Fruſtra hîc Plutarchus per annos ducentos criticorum auxilium imploravit. Tu verte αι in ε, & lege Ἁρμονίαν καλεῖ θεμερῶπιν. Poſſum excitare ipſum Empedoclem teſtem hujus correctionis, apud Plutarchum περὶ Εὐθυμίας.

> Ἔνθ' ἦσαν Χθονίη τε, καὶ Ἡλιόπη τανάωπις,
> Δῆρις θ' αἱματόεσσα, καὶ Ἁρμονίη ἱμερῶπις,
> Καλλιστώ τ', Αἰσχρή τε, Θόωσά τε Δειναίη τε,
> Νημερτής τ' ἐρόεσσα, μελάγκαρπός τ' Ἀσάφεια.

Ubi libenter legerim Δηναιή τε, ut contraria inter ſe comparentur. Scio nunc quid in animo tute tecum volutes: ſed illud tibi confirmare poſſum ſyllabam primam verbi ἱμερῶπις eſſe productam atque longam. Primus id repoſuit Henricus Stephanus ex conjectura quantum ego ex re ipſa conjecturam facio. Veteres editiones repræſentant καὶ ἁρμονίη γε μερῶπις. Itaque hic quoque legendum eſt ἁρμονίη θεμερῶπις. Heſych. Θεμερῶπις, ἐρασμία, αἰσχύνη. Lege ἐρασμία ἁρμονίη, autoritate Empedoclis: niſi ſi mavis ἐρασμία αἰσχύνη ex Æſchyli Prometheo: Ἐκ δ' ἔπληξέ μου τὴν θεμερῶπιν αἰδῶ. Αἰδὼς eſt αἰσχύνη. Perperam huic lectioni Scholiaſtes, & Etymologici autor θερμερῶπιν vocem nihili anteponunt, tanquam θερμαίνουσαν τὴν ὦπα. Atqui eo pacto θερμῶπις eſſet dicendum: neque enim vel fando auditum eſt θέρμερος. Pollux tamen lib. 6. c. 40. Τὸ δὲ θερμερωύεσθαι καὶ κιχλιδιᾶν κωμικά. MSi χλιδιᾶν vel κυχλοιδιᾶν. lege θεμερωύεσθαι καὶ χλιδᾶν, vel χλοιδᾶν. vel κυλοιδιᾶν. Heſychius: Θέμερον, σεμνόν, ἀφ' οὗ καὶ τὸ σεμνύνεσθαι, θεμερωύεσθαι. Θεμέρη, βεβαία, σεμνή, εὐσταθής. Θεμερόφρονας, συνετούς, σώφρονας. Sed ut planiſſime conſtet; opus eſt ut ſtrophen & antiſtrophen inter ſe conferamus: in quibus hi verſus reſpondent ex adverſo.

> Ἐκ δ' ἔπληξέ μου τὰν θεμερῶπιν αἰδῶ.
> Νεοχμοῖς δὲ νόμοις Ζεὺς ἀθέσμως κρατύνει.

Ubi pro ἀθέσμως ex neceſſitate metri conjeci legendum eſſe ἀθετῶς. Quam conjecturam firmavit Heſychius. Ἀθετῶς, ἀθέσμως, ἢ συγκατατεθειμένως. Αἰσχύλος Προμηθεῖ δεσμώτῃ: lege, ἢ συγκ. *ſine conſenſu & approbatione reliquorum deorum.* Reſpexit ad hunc locum: neque enim alibi in ea fabula occurrit. Plane jam imperitus ſit oportet, aut ab invidentia laboret, qui de θεμερῶπιν contra veniat. Experiamur, quid in alteram partem poſſit hæc obſervatio. Heſychius: Ἐνασπος, * ὥσπερ μάνας, ἀχαιὸς ἀλφεσίβοιαι ἀντὶ τοῦ ὑαστὰς γὰρ βάκχας ὑάδας ἔλεγον. Prodigioſa plane oratio. Nunc viciſſim ε muta in αι, & lege. Ἐνασπος ὥσπε Μαινάς· Ἀχαιὸς Ἀλφεσιβοίᾳ. ἀντὶ τοῦ Ὑάς. τὰς γὰρ Βάκχας Ὑάδας ἔλεγον. Agnoſcis, opinor, principium ſenarii ex Achæi fabula Alpheſibœa. Similiter οι paſſim loco υ Heſych. Κοίνημα, γνώνημα. pro Κύνημα. & vice verſa Στυχιοῦσι, διατυποῦσι. pro Στοιχειοῦσι. Idem: Στοιχείωσις, διατύπωσις, ἡ πρώτη μάθησις. Itaque Suidas in Lexico diphthongos αι & οι alieno loco proxime ante ε & υ collocavit. Extat in Bibliotheca publica Oxonii liber antiqua manu notatus, continens mille regulas de recta ſcribendi ratione: quarum XL docent quando αι ſcribere oporteat, & quando υ: totidemque ubi οι, & ubi υ. Eum codicem, cum ante inter ἀδεσπότους ferretur, deprehendi ex prooemio verſibus ſenariis ſcripto literis præ vetuſtate pene effugientibus obtutum oculorum, Theognoti eſſe Grammatici, quem laudat aliquoties Etymologici ſcriptor. Et quidem omnia ibi reperi, quæ iſte Theognoto accepta retulit. De ætate hominis reſciſces ex præfatione, cujus initium eſt,

Τῷ δεσπότῃ μου, καὶ σοφῷ στεφηφόρῳ
Λέοντι, τῷ κρατοῦντι πάντων ἐν λόγοις,
Θεόγνωτος εὔγνωτός τις ὡς ὢν οἰκέτης.

Conſtitueram hic Epiſtolæ finem imponere: ſed intervenit amicus meus, aurium convitio rationem efflagitans, cur Joannes *Malelas* mihi dicatur, qui à Voſſiorum utroque, Uſſerio, aliiſque omnibus qui in hunc uſque diem ejus mentionem fecerunt, *Malela* nominatur. Ego vero, inquam, ne in virorum quidem maximorum verba jura-

 verim:

verim : ſed in aliam ſententiam, ubi commodum eſt, quanquam invitus, meo jure diſcedo. Roget igitur quiſpiam, cur *Malela* potius ſit vocitandus ? hoc ſcilicet ab iis reſponſum feret; Apud Conſtantinum ſic appellari, Ἰωάννου τοῦ ἐπίκλην Μαλέλα, & apud Damaſcenum, Ἰωάννου τοῦ καὶ Μαλάλα· nuſquam alibi commemorari, præterquam apud Tzetzem Ἰωάννης τις Μελέλης. Atqui, ſi ita res ſe habet, vulgo & paſſim reperias τοῦ Σουίδα, τοῦ Θωμᾶ, τοῦ Ἀριστέα, τοῦ Φιλητᾶ, τοῦ Τριόπα, τοῦ Σκόπα, τοῦ Κρατεύα· nec tamen propterea vel *Suida* grammaticus dicitur, vel *Thoma* Apoſtolus, vel *Ariſtea de* LXXII *interpretibus*. Ratio videlicet linguæ græcæ vix aut nullo modo patiatur, ut in A literam virilia nomina caſu recto terminentur. Atque ea cauſa eſt, cur peregrina virorum nomina, quæ in A exeunt, à Græcis inflectantur in Ας, Γάλβας, Σύλλας, Νουμᾶς, Σενέκας, Αγρίππας. Quod ſi adeo jam exploratum eſt, nominativum Græcum eſſe Μαλέλας· nolim ego Latine vertens poſtremam literam abjicere præter morem & conſuetudinem eorum temporum, quibus maxime viguit honos & gratia Latini Sermonis. Vetuſtiores quidem, ut autor eſt Quintilianus l. I. c. v. *Non in A. & S. literas exire temere maſculina Græca nomina recto caſu patiebantur. Ideoque & apud Cælium legimus,* Pelia Cincinnatus; *& apud Meſſallam,* Benefecit Euthia; *& apud Ciceronem,* Hermagora: *ne miremur, quod ab antiquorum pleriſque* Ænea *&* Anchiſa *ſit dictus.* Priſcianus lib. v. *Apud Græcos in* Ας *deſinentia, apud nos in* A *terminantur; ut* Μαρσύας, Σωσίας, Βυῤῥίας, Χαιρέας, Τουρίας, Βαγράδας; *Marſya, Soſia, Byrrhia, Chærea, Turia, Bagrada.* Libro autem VI. pag. 681 & 701. *plerumque* ait & *frequenter* hoc fieri ſolere. Et his fortaſſis auctoribus tueri ſe poſſe arbitrentur, qui è contraria parte dicunt. Mihi vero longe videtur ſecus: ſed oportet haud jejune de hac cauſa, & tanquam in tranſitu, ſed plene copioſeque diſputare. Principio nulla controverſia eſt, quin indigena Latinorum ſermo nullum habuerit nominativum in *As* cum Genitivo ἰσοσυλλάβῳ. Quapropter antiquitus, ſive Græcus quiſpiam in Latina civitate viveret, ſive Græca ſcripta in Latinum converterentur, ejuſcemodi nomina per A plerumque ſcribere

bere & pronunciare placuit. Atque hoc quidem ex ingenio & consuetudine linguæ vernaculæ ab iis est factitatum. Comici igitur in Græcis interpretandis eam rationem tenuerunt; *Chærea*, *Sosia*, *Byrrhia*, *Phania*, *Clinia*, *Demea*, *Phædria*, proferentes. Nimirum auribus vulgi ista dabantur. Nec tamen deerant etiam antiqua illa memoria, (pace Quintiliani dixerim) qui ad Græcorum exemplum instituerent loqui: quantum ex eorum reliquiis conjectura consequi possum. Apud Gellium lib.3. c. 7. verba sunt Catonis Censoris, qui, ea tempestate in Rep. floruit, qua Plautus in scena: *Leonidas Lacedæmonius laudatur*: Plauto tamen in Asinaria servus dicitur *Leonida*. Claudius quadrigarius apud Gellium l.3. c. 8. *Ad nos venit Nicias familiaris tuus*. Lucilius apud Donatum:

Ante fores autem & triclini limina quidam
Perditu' Tiresia tussi grandævu' gemebat.

Ubi legendum est *Tiresias*: nisi si syllabam natura brevem propter cæsuram produci existimas. Priscianus lib.VI. *Hic Calchas Calchantis, quamvis hic Calchas hujus Calchæ, antiquissimi declinabant*. Sed in his locis fortasse fides Exemplarium suspecta esse possit: in illo Plinii lib. XXXV. cap. X. nullus datur suspicioni locus. *Decet non sileri & Ardeatis templi pictorem, præsertim civitate donatum ibi & carmine, quod est in ipsa pictura his versibus:*

Dignis digna loca picturis condecoravit
Reginæ Junoni' Supremi conjugi' templum
Marcus Ludius Elotas Ætolia oriundus,
Quem nunc & post semper ob artem hanc Ardea laudat.

Ea sunt scripta antiquis literis Latinis. Elotas est Εἱλώτας, εἱλώτης. Gruterus Epigramma hoc profert, tanquam à Boissardo visum in hortis Julii III. Pontif. Romani.

DIGNE DOCTILOQUEIS PICTUREIS & quæ sequuntur. Sine dubio fallarius aliquis in lapide inscribendum curaverat, à Plinio id mutuatus. Profecto male operam lusit in versu primo corrigendo. Editio Veneta anni MCCCCLXXXIII. habet *Dignis digna loco*. Lego igitur:

Dignis

Dignis dignu' loco picturis condecoravit.

Lucilius: *Samnis spurcus homo vita illa dignu' locoque.* *Dignus loco* est τῶν μέσων· & in bonam vel malam partem capi potest. Nihil verius hac emendatione. In eadem est editione *Ætolia orundus*, longe quidem melius, quam quod in indice Scaligeri est, *Ætola oriundus*. Lucretius lib. 2.

Denique cœlesti sumus omnes semine orundi.

Sive mavis cum vulgatis libris, *oriundi*: certe trisyllabon sit necesse est. Sic igitur vetustis illis mos erat, ut interdum quidem in AS, frequentius in A Græca nomina vellent exire. Postea vero, ut ait Quintilianus, *recentiores instituerunt Græcis nominibus Græcas declinationes potius dare.* Proinde hoc institutum tenuerunt

Lucretius, *Id quod Anaxagoras sibi sumit:*

Varro de R. R. antiqui tamen ut qui maxime, amator sermonis: *Archytas, Hegesias, Athenagoras, Mnaseas.* & apud Nonium in Scaturex. *Ismenias, Thebogenes fluit Scaturex.* lege *Thebagenes*, Θηβαγενής. Et similiter Cicero, apud quem vulgo occurrunt *Archias, Gorgias, Phidias, Cineas, Prusias, Arcesilas, Charmadas, Critias, Diagoras, Hippias, Lysias*, & siqua similia. Nam de *Hermagora* Ciceronis, vereor ne vitioso codice usus sit Quintilianus. Profecto enim omnes omnino, qui nunc supersunt MSS. constanter habent *Hermagoras*. Sed melius est ex ipsis locis experimentum judicii capere, libro primo De inventione: *Hujus constitutionis Hermagoras inventor esse existimatur:* & ibidem: *Quod si magnam in his Hermagoras habuisset facultatem.* Repone hic paulisper, *Hermagora inventor*, & *Hermagora habuisset*; non sentis vocalium concursum vaste hiantem? Ego vero Ciceronem ita scripsisse ne ipsi quidem Ciceroni affirmanti crediderim. Quid dicam de scriptoribus ævi Augustæi? quid de insequentium ætatum? nempe eadem tum consuetudo invaluit, ut in As caderent Græca nomina. Spero mihi fidem apud te esse; ne necesse habeam infinita hic exempla enumerare. Quod tamen cum exceptione dictum velim; ut, quanquam eruditi homines eum, quem dixi, morem servaverunt, nomina tamen Servorum, aut quicunque, ut principio dixi, in Latina civitate vixere, vul-

garis

garis usus, penes quem jus est loquendi, plerumque immutaverit ad Latinam consuetudinem. Inde est apud Ciceronem, *Phania* Appii libertus. Frustra enim græcissaret dominus; cum ab omnibus conservis & notis sine *s* litera *Phania* is vocabatur. Sed à Plinio memoratur *Phanias physicus*: nempe is in Græcia vitam egerat, nullum habuerat Romæ dominum aut patronum. Inde illud Horatii, *Credat Judæus Apella*, id est, quivis Judæus: ut locum explanem parum hac memoria intellectum. Judæi habitabant trans Tiberim, & multo maximam partem erant libertini, ut fatetur Philo in Legatione ad Caium. Apella autem Libertinorum est nomen, satis frequens in Inscriptionibus vetustis. Cic. Ep. 25. lib. 7. *Ne Apellæ quidem liberto tuo dixeris.* Itaque *Credat Judæus Apella*, quasi tu dicas, Credat superstitiosus aliquis Judæus Transtiberinus. Inde illud alterum, *Obeundus Marsya*: quo modo etiam loquuntur Ovidius, Silius, Lucanus. Marsya scilicet in Foro collocatus & donatus quasi civitate Romana non potuit non in ore vulgi quotidie versari; & præterea eo nomine fuerunt servi Phryges. In veteri marmore, M. HELVIUS M. L. MARSYA. Vulgi autem autoritatem libenter hic secuti sunt poetæ; cum secundum Græcam pronunciationem *Marsyas* in hexametro non staret. Sic *Cassius Chærea* tribunus plebis, notissimus ob Caii Cæsaris cædem: alter apud Plinium statuarius, qui nunquam credo Italiam viderat; & apud Varronem tertius Atheniensis, qui de Re Rustica scripsit, *Chæreas*. Ita Persius, (priusquam Cornutus Stoicus versum immutaverat metu Neronis) *Auriculas asini Mida rex habet*; & ad id exemplum Justinus: nullam aliam ob causam, præterquam quod id nomen frequenter mancipiis est inditum, præsertim ex Phrygia emptis. Terentius Phormione: *Puer ad me occurrit Mida.* Vetus lapis apud Sponium p. 289. MIDA CUBICULARIUS. Nequeo tamen conjectura augurari, cur qui Nepoti *Perdiccas*, Curtio & Justino & quibusdam aliis *Perdicca* nominetur. Siquidem apud utrumque cætera omnia Græco more proferuntur, *Amyntas, Bagoas, Philotas, Ophellas, Jollas, Gobryas, Alcetas* frater Perdiccæ.

Nullos

Nullos memini Perdiccas inter Italorum ſervos aut libertos: neque quicquam aliud cauſæ invenire poſſum. Nam cognomenta Libertinorum (ea ipſis nomina fuerunt, priuſquam manu mitterentur) ſi Græce in Aς caderent, Latinam terminationem plerumque ceperunt. Non tamen uſquequaque increbuiſſe eam conſuetudinem ex antiquis Inſcriptionibus animadverti. Nam ecce tibi hæc nomina ex Grutero, Reineſio, Sponio. Αχιλλας. *M. Cornelius Achillas. L. Pontius Achilas.* ¶ Αλεξᾶς, ὑποκοριστικὸν ab Αλέξανδρος. *Q. Hortenſius Q. L. Alexa. Suavettius Alexa.* ¶ Ανδρέας. *C. Quinctius Andrea.* ¶ Απελλᾶς (Απολλᾶς apud Athenæum) ab Απολλόδωρος. *T. Claudius Apella.* ¶ Αρποκρᾶς ab Αρποκράτης vel Αρποκρατίων. *M. Lollius Arphocras. C. Herennius Harpocra.* ¶ Αρτεμᾶς ab Αρτεμίδωρος. *C. Caecilius Artemas. Cecilius Dexter & Artimas fratres. Ae. Fl. Artema. L. Laberius Artemas.* ¶ Αθηναγόρας. *Vireius Athenagoras.* ¶ Κλεόπας. in N. Teſt. vel fortaſſe Κλεοπᾶς à κλεόπατρος, vel Κλεόφιλος. *Ti. Cleuphas.* ¶ Κλεινίας vel Κλινίας. *Juli. Clinias. Q. Pomp. Clinias.* ¶ Κτησίας. *M. Aur. Cteſias.* ¶ Sic *Dama* apud Perſium, ſi Græcum eſt à Δαμᾶς vel Δημᾶς quod eſt diminutivum à Δημήτριος. *Mettius Damas.* ¶ Επαφρᾶς ab Επαφρόδιτος. *G. Avillius Epaphra. M. Cornelius Epaphra. C. Curtius Epaphra. C. Julius Epaphra. P. Nonius Epaphra. C. Pricilius Epaphra. S. Propertius Epaphra. C. Veiacus C. L. Epaphra.* Et è diverſo, *Epaphras poſtremum praeſtitit officium.* ¶ Γλαυκίας. *Glaucias Lib.* ¶ Γοργίας. *Gorgias Lib. L. Abuccius Gorgia.* Spon. 288. ¶ Ηρᾶς ab Ηρόδωρος. *L. Abuccius Hera. M. Petronius Heras. P. Sulpicius Hera. P. Valerius Hera.* ¶ Ηρακλᾶς ab Ηρακλεόδωρος Clem. Stromat. v. *L. Aemilius Heracla. C. Annius Heracla. C. Camelius Heracla. L. Clodius Heracla. L. Cornificius Heracla. Q. Cornelius Heracla. L. Creperius Heracla. L. Licinius Heracla. F. Longinus Heracla. C. Stiminius Heracla. Q. Petinius Q. L. Heraclas.* ¶ Ερμᾶς ab Ερμόδωρος. *Herma accommodator. L. Aemilius Hermas. P. Annius Herma. C. Caſſius Herma. Cornelius Hernia.* (vitioſe pro *Herma.*) *M. Junius Hernia.* (lege *Herma*) *Q. Lollius Herma. M. Mag. Herma. Octavius Herma. C. Quinctius Herma. P. Statius Herma. P. Turannius Herma. Q. Vibius Herma. M. Ulpius Aug. Lib.*

Herma. ¶ Ἑρμαγόρας *L. Maecius L. F. Hermagoras.* ¶ Ἑρμείας. *Aurelius Hermias Aug. Lib. T. Didius Hermias. M. Helvius Hermias. C. Julius Hermia. Sex. Pompeius Sex. Hermia.* Spon. 221. lege *Sex. L. Her.* ¶ Λεοντᾶς fortaſſe ὑποκοριστικὸν à Λέοντος. *L. Arcius Leontas. C. Julius Leontas. M. Herennius M. L. Leonta.* ¶ Λεωνᾶς. Artemidorus p. 249. Λεωνᾶς ὁ Σύρος ὁ παλαιστής. *Fabius Leonas. C. Oppius C. L. Leonas.* ¶ Μηνᾶς à Μηνόδωρος. *D. Lallius Mena.* ¶ Μητρᾶς à Μητρόδωρος. *C. Fyrmius Metras.* ¶ Νικίας *M. Annius Nicia. Cluvius A. L. Nicia. A. Plautius Nicia.* ¶ Νικήτας. *Aur. Niceta.* ¶ Ὀνησᾶς ab Ὀνησίφορος. *Q. Virius Oneſas.* ¶ Παπίας. *C. Marcius C. F. Papia. Munatius Papa* (an depravatum loco *Papia,* an à Πάπας) *M. Plutius M. L. Papia. C. Purellius Papia. L. Valerius Papia.* ¶ Φιλώτας. A. *Annius Philotas.* ¶ Φιλᾶς à Φιλόδημος. *M. Hirrius Phila.* ¶ Φιλέας. *L. Magius Phileas.* ¶ Φανίας. *Phania* apud Terentium & Ciceronem : *Fl. Phaneas. M. Tillius M. L. Phanias.* ¶ Θευδᾶς vel Θεοδᾶς à Θεόδωρος. *A Faeſonius Thuda. Q. Veionius Teuda.* ¶ Θεωνᾶς. Alexandriæ Epiſcopus, *Theonas* apud S. Hieron. *Livius Theona Aug. L.* & *Livius Theona ab Epiſtulis Grac.* ¶ Ζάβδας Hieroſol. Epiſcopus, *Zabdas* S. Hieron. & *Zabdae* in monumento L. Valerii: *Saufeius Sabda.* ¶ Ζηνᾶς à Ζηνόδωρος. *L. Calpurnius Zena.* Enimvero jam percontari eos velim, qui ſine S. litera *Malela* pronunciant, quo auctore didicerint Joannem hunc Antiochenſem captivum in Italiam abductum ſervitutem ibi ſerviiſſe; tandem autem, poſtea quam libertatem receperat, ad hiſtoriam ſcribendam ſe contuliſſe? Sin autem; cur obſecro, cum Evandri matre & caſcis illis allium obolentibus, aut cum fæce Romuli loqui malunt; quam cum Cicerone, & bonis auctoribus Latinitatis? Mihi quidem non longa deliberatio eſt, utros imitari velim. Sed hæc nimium fortaſſe ſtudioſe atque anxie: niſi quod omnino reſpondendum fuit iis, à quibus ſum provocatus. Siquidem Gerardus Voſſius, qui neſcio an ab interprete Damaſceni in errorem ipſe inductus ſit, certe aliis exemplo ſuo & autoritate viam ad errationem munivit, non certo judicio, ſed inconſiderate præterque morem videtur egiſſe. Quippe qui nunquam alias abjecerit

S:

S: ne tum quidem cum auctores haberet, quos etsi perverse, saltem aliquatenus imitaretur. Apud quem *Chæreas* vocatur Historicus & *Clinias*, *Marsyas* Macedonicarum rerum scriptor & Delphicarum *Apellas*: nec tamen *Chærea* & *Clinia* in Comœdia, neque Horatii *Marsya* & *Apella* tenacissimam ejus memoriam fugere potuerunt.

Tantum quod hæc scripseram, Milli jucundissime: cum ecce mihi nova res atque improvisa nunciatur, quæ de sententiæ me meæ statu propemodum dejecit. *Enimvero, quod in superiore causa probanda tantopere desudarem, nihil fuisse; meque in ea disceptatione prorsus* ἄσκοπα τετοξευκέναι. *Nam apud Constantinum & Damascenum* τοῦ Μαλέλα *posse nomen indeclinabile esse: neque abhorrere ab usu Græcorum, ut nomina barbara sine variatione casuum proferantur,* τοῦ Αμμοῦν, τοῦ Ανοὺβ, τοῦ Ασκοὺμ, τοῦ Βλὰχ, τοῦ Αψικὰλ *&c. sexcenta dari masculina in* A, *ut* ὁ Σισάρα, ὁ Σάλα, ὁ Φουὰ, ὁ Σιβὰ *in Vet. Test.* ὁ Ζαρὰ, ὁ Αβία *in Novo: Syrorum nationem (Syrum autem esse hunc Malelam) amare nomina in* A *literam exeuntia, Maruta, Barsoma, & pleraque omnia: sic & Arabas quoque Abdalla, Mashalla, Taphala, & siqua sunt alia: occurrere denique apud Cantacuzenum* Ιωάννης Περάλτα, *& apud Theophanem* Ιωάννης ὁ ἐπίκλην Ημοῦλα, *Joannes cognomento Hemula, secundum Victorem Tununensem.* Ego vero, quanquam fortasse præstabilius esset, ut ex amicorum consilio supersederem labore respondendi, libera esse judicia sinerem: constitui tamen devorare eam molestiam; & eo quidem animo, nullum ut certamen instituam, neque enim temperato calamo res agetur; sed ut semel defungar, nec tacendo committam, ut odiosæ mihi de lana caprina lites succrescant in posterum. Dico itaque neque esse illud, de quo viri docti asseverant, neque posse. Nam ecce tibi Joannes Tzetzes, qui cum ἰωνικωτέρως πως protulerit Μελέλης, certe secundum me judicasse videatur. Crebro enim eæ syllabæ permutantur inter se, Λεωνίδας Λεωνίδης, Ερμᾶς Ερμῆς, Απελλᾶς Απελλῆς, Μαλέλας Μελέλης. Eodem accedit, quod in syllaba secunda statuitur accentus, τοῦ Μαλέλα tanquam ab ὁ Μαλέλας, non Μάλελα neque Μαλελὰ ut plerumque assolet in vocabulis peregrinis. Verum illud in primis est admiratione

ratione dignum, quod ut de Græco nomine cognitio habeatur, ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους & ad barbaras nationes provocant. Siquidem ex Hunnorum gente sunt Ατκουμ & Βλάχ, de quibus vide ipsum Malelam p. 159. & 170. Verum age quandoquidem sic agi placet, cedo quos volent arbitros Stabimus etiam Hunnorum judicio: neque homines plebeii, sed reges & regibus proximi pronunciabunt. Verba sunt Malelæ p. 59. Καὶ ἤνεγκεν ἅμα αὐτοῦ κατὰ Ατ- τιλᾶ. Maxime regum, bona tua venia libenter rogaverim, quî Græce vocaris casu recto. Cur autem occupato molesti sumus? Respondebit pro eo Malelas ibidem: Ωσαύτως δὲ καὶ Ατιλλᾶς ἐτελεύτησε. Sic omnes uno ore. Apud Priscum Thracem in Collectaneis Constantini Porphyrogeniti; corrigendus obiter Suidas, qui Πείσκος ait Πανίτης ἔγραψεν ἱστορίαν Βυζαντικὴν καὶ κατὰ Ατίλαν. lege haud cunctanter, Βυζαντιακὴν καὶ κατὰ Ατίλλαν vel Ατίλλα· apud Priscum, inquam, aliquoties legas Ατίλλας καὶ Βλήδας. Is Attilæ frater erat, à Jornande Bleta dictus, à Prospero depravate Bleba, à Theophane Βδέλας· Ατιλλᾶς, inquit, Ομουνδίου παῖς ἀποσφάξας Βδέλαν τὸν πρεσβύτερον ἀδελφόν. Verbum illud dividuum facito, & scribe ὁ Μουνδίου παῖς, vel fortasse Μουνδζίου. Jornandes enim Mundzuccum nominat, & Sigebertus Mundzuch, perperam vero Nicephorus Callistus Νεμίδιο. Quid Attilæ patruus, Ρούα ne declinabile an Ρούας? De hoc statuet idem ille Priscus; cujus verba sunt, Ρούα βασιλεύοντος τῶν Οὔννων & παρὰ τὸν Ρούαν ἀφικνεῖσθαι. Ita Βάλας dux Hunnorum apud Procopium, Vandalorum Αμμάτας, Gotthorum Γείπας & Βέσας, & Μόξζας & Μαρκίας, & Αλβίλας & Οὐσδρίλας. Eant nunc & ab Hunnis malum sibi mendicent. Apud Malelam reperio p. 210. Τζίτλα στρατηλάτου Ρωμαίων, & 202. κατὰ Σουνίκα καὶ Σίμμα, & 111. μετὰ τοῦ ἡνιόχου Καλλιόπα, & 165. μετὰ τοῦ φυλάρχου Αρέθα· plane ut apud Constantinum est τοῦ ἐπίκλην Μαλέλα. Placetne jam, ut Joannem ipsum nobis arbitrum capiamus? æqua, opinor, & honesta postulatio est. Sententiam vero is suam ostendit p. 204. ὅστις Τζίτλας 203. Σουνίκας δὲ καὶ Σίμμας 110. Καλλιόπας τις ἡνίοχος 166. Αρέθας τις ὁ φύλαρχος καὶ Γιλας. Et adhuc dubitent, si possunt, utrumne qui hæc scripserit, ullo modo est ut ὁ Μαλέλα vocatus fuerit.

erit. Jam Σισάρα & Φουὰ quàm inviti & recuſantes in argumentum ducuntur! Recte quidem factum à LXXII. viris; quod cum vetuſta illa & Ogygia nomina literis Græcis mandarent, ad ſyllabam de ſermone barbaro expreſſerunt. Nam qui annis ante permultis exceſſerant è vita, nulla, credo, iis futura erat conſuetudo cum Græcis. Quod ſi alii juniores, quibus eadem quæ veteribus illis nomina, uſum & commercium cum Græcis habuerunt, ſine dubio eorum nomina declinata ſunt ad normam Græci ſermonis. Sic Paralip. 1. cap. 8. eſt quidam Ανανία & cap. 12. Βερχία, vel, ut in MS° Regio eſt, Βαραχία. Eadem occurrunt nomina in Teſt. Novo: (Syrus enim interpres & hic & illic ܚܢܢܝܐ, ܒܪܟܝܐ, *Hhananio*, *Brachio*) cum Græca tamen terminatione, Ανανίας, Βαραχίας. Similiter antiqui illi Ιακὼβ, Ιωσὴφ, Σαοὺλ perpetuo nominantur: juniores vero, qui cùm Græcis rem habuerunt, Ιάκωβος, Ιώσηπος, Σαῦλος. Quo exemplo etiam Σισάρας & Σάλας & Φούας eſſent dicti; ſi Antiochiæ vixiſſent vel in alia quavis civitate Græca, & memoriam rerum geſtarum literis conſignaſſent. Neque vero inficior Syrorum, atque Arabum nomina frequenter in A litera terminari: ſervatam eſſe à Græcis eam terminationem pernego. *Abdalla*, *Maſalla*, *Taphala*. Ita quidem Arabes. Quomodo autem Græci? Theophanes p. 294. Μουαμὲδ ὁ τοῦ Αβδελᾶ. Perii equidem, in A hoc exit, & contra me facit. Sed nolo eos in lætitiam fruſtra conjicere. Illud enim perincommode intervenit ibidem ὁ Αβδελλᾶς υἱὸς, & apud Zonaram Μασάλμας ὁ τῶν Αράβων ἀρχηγὸς, apud Malelam Ταφαρᾶς ὁ φύλαρχος. Eadem mihi de Syriacis nominibus ſententia eſt. Porphyrius apud Euſebium Scaligeri: Πτολεμαῖος ὁ ἀγανακτήσας, ὅτι τῷ Πηλουσίῳ προσέβαλεν ὁ Δημήτριος, ἅτε τῶν κατ' Αἴγυπτον πραγμάτων ἐχόμενος, πέμπει βασιλέα τῆς Ασίας Αλέξανδρον, ὡς υἱὸν Αλεξάνδρου, ὃς διὰ τὸ ὡς ἀγοραστὸς εἶναι τοῦ Πτολεμαίου Ζαβινᾶς ἐπεκλήθη πρὸς τῶν Σύρων. & Joſephus: Αλέξανδρον τὸν Ζεβιναῦ ἐπιλεγόμενον. Et eodem nomine Antiochenſis Epiſcopus Ζέβινος Nicephoro, Ζέβεννος *Zebennus* Euſebio & Hieronymo vocatur. Atqui ἀγοραστὸς *emptus* Syriace eſt ܙܒܝܢܐ *Zbino* vel *Zbina*.

Ita

Ita Græce dixeris, Ἰωάννης ὁ Ἀντιοχεὺς, ὃς διὰ τὸ φιλόλογος εἶναι Μαλέλας ἐπεκλήθη παρὰ τῶν Σύρων, vel, ut propius Syrorum pronunciationem ſubſequitur Damaſcenus ipſe Syrus, Μαλάλας. Nam ܡܠܠܐ *Malolo* vel *Malala* eſt orator, eloquens, loquax. Non difficile eſt conjectura aſſequi, utram ob cauſam cognomento illo auctus fuerit Joannes, Λαλεῖν ἄριστος, ἀδυνατώτατος λέγειν. Ipſe Porphyrius à popularibus ſuis Syris ܡܠܟܐ *Malcho* ſive *Malcha* vocabatur: Græce vero non Μάλχα, ſed Μάλχος. Ita ܟܐܦܐ *Cipha* ſaxum Κηφᾶς, ܬܐܘܡܐ *Thoma* gemellus Θωμᾶς, & ſiqua ſunt alia. Mal. p. 41. Ἀντίοχον τὸν ἐπίκλην Χούζωνα Mirum ni ex illorum ſententia cognomentum Antiochi fuit *Chuzona* caſu recto, ut *Malela*: cum ambo ſint Antiochenſes. Quid ergo ſibi volunt iſta p. 65. Ἀντίοχον τὸν Χούζωνα τὸν ἔγγονον Ἀντιόχου τοῦ Χούζωνος? Quod ſi uſquequaque Syriaca nomina imitari & exprimere debemus, cur, obſecro, Ἰωάννης dicitur, non Ἰωανὰν Μαλάλα? nam Syris eſt ܝܘܚܢܢ *Jubhanon*, ut LXXII. viris Ἰωανάν. Sed ecce tibi Cantacuzenus, qui p. 874. Λατίνων τις ait, Ἰωάννης Περάλτα προσαγορευόμενος. Scias autem in quantas anguſtias adducti ſunt, cum homines χθὲς καὶ πρώην γεγονότας ſæculo demum XIV. poſt Chriſtum natum inveterata jam barbaria, cauſæ ſuæ patronos adoptant. Rem ſane lepidam & jocoſam. Joannes hic Antiochenſis bene Græce Μαλέλα dici poteſt, quia Italo cuidam nomen erat *Giovanni Peralta*. Sic enim Cantacuzenus p. 174. Μάλιστα δὲ Ντζιουὰν Περάλτας ὁ τούτων ἡγεμών. Græcus iſte eſt ſermo hodiernus: ita gioſtra τζοῦστρα, gingiva τζιντζίβα, jecur ντζηγάριον. Vah! quam velim progrediantur longius, atque una opera probent Ντζιουὰν Μαλέλα dicendum eſſe: facinus pol magnum & memorabile fecerint. Illud vero durum, quod apud Theophanem eſt Ἰωάννης ὁ ἐπίκλην Ἡμοῦλα. Nec à Victore ſolum vocatur *Hemula*, ſed Anaſtaſio etiam, qui Theophanem in Latinum convertit: à Liberato Diacono Joannes Mela; niſi fortaſſe depravati ſunt codices. Ex Græcis vero ſcriptoribus ſolus Theophanes & ſemel duntaxat cognominis ejus mentionem facit: cæteris ſimpliciter Joannes vocatur, Nicephoro Patriarchæ, Nicephoro Calliſto;

 ſicut

ſicut & Leontio Byzantio, Chronicoque Orientali. Quo magis adducor, ut vitioſum eſſe illud verbum exiſtimem; & iſtum apicem, qui in libris MSS. terminationem ας ſignare ſolet, ab indiligenti librario mutatum eſſe vel prætermiſſum. Præſertim cum cuncta id genus nomina præter hoc unum ab ipſo Theophane per ας ſcribi videam; Ἀρέθας, Ἀττίλας, Μασάλμας, Ἀβουλαβας, Κουτζίνας, alia quamplurima. Itaque hoc in loco, ut mea fert opinio, facta eſt Theophani injuria. Nec, quod Anaſtaſius & Victor *Hemula* Latine nuncupant, non *Hemulas*; magis id quenquam movere debet, quam quod Attila à Latinis dicitur, qui Græcis eſt Ἀττίλας. Nam peregrina ejuſcemodi nomina Græci Latinique neutri ab alteris, ſed ab ipſis Barbaris utrique acceperunt. Toto igitur cœlo erravit Priſcianus, cum *Turia* & *Bagrada* (Africæ ſunt iſta flumina) declinari putat à Τουρίας & Βαγράδας. A Græcis quidem Ἰόβας, Μικίψας & Βάρκας ſunt dicti, qui à Latinis Juba, Micipſa, Barca. Nec tamen hæc quæ proxime nominavi, de Græcia petita ſunt; ſed ex Africa recto itinere deportata ſunt in Italiam. Quid enim, cum illi Ἀμίλκας, Ἀννίβας proferunt, hi Hamilcar & Hannibal; non ſigni hoc ſatis eſt, unde utraque ſunt accerſita? Nempe hi maſculina nomina Africana in A libenter retinebant; Græcorum aures tanquam abſona & inconcinna repudiabant. Sed ut concedam illud Ἡμοῦλα à Theophane profectum eſſe: non ego Monachum aliquem adverſus omnium autoritatem magiſtrum dicendi capere velim; ſed illum ipſum ad nationis ſuæ exemplum, addo etiam ſuum, componere. Vir multiplici doctrinæ copia præditus Euſtathius Theſſalonicenſis Epiſc. accurate diſputans de Homericis illis ἱππήλατα Πηλεὺς & Ἑρμείας ἀκάκητα &c. non Σισάρα & Σάλα, non Ἡμοῦλα ad partes vocat; nam *Giovanni Peralta* qui potuit, priuſquam is naſceretur? quod contra [illegible] omni memoria duo duntaxat memorat maſculina Græca in A, eaque minime a ſe lecta, ſed Eudæmonis fide Peluſiotæ; ejus opinor, cujus librum de Orthographia Stephanus Byzantius, & Suidas & Etymologici ſcriptor citant. Horum unum Illyricum eſſe nomen, ex epigrammate quodam, Πα-

τὴρ δ' ἐμ' ἔφυσε κόπαινα, ἤτοι Κοπαίνης· Syracuſanum alterum ex Sophrone, ὁ Μύριλλα. Democopum videlicet architectum, cum theatrum exædificaſſet Syracuſis, populo viritim unguentum diſtribuiſſe, & ex ea re cognomento vocatum eſſe Myrillam: nempe ἀπὸ τοῦ μύρου Μύριλλαν. Ego vero Eudæmonem illum jubeo κρόμμυ' ἐσθίειν, ut hominem infortunio mactem: ſiquidem religio erat Peluſiotis cepas guſtare. Nam profecto de Syracuſiorum dialecto cras credo, hodie nihil. Theocritus Syracuſanus, qui idiomate vernaculo perpetuo eſt uſus (Μοῦσαν δ' ὀθνείαν οὔποτ' ἐφελκυσάμαν) annon Σ literam ubique ſervat, Δαμοίτας, Μενάλκας, Αμύντας, Διοκλείδας? Non Apollo Δαφνίτας Syracuſis colebatur? Non Nicetas Syracuſius Philoſophus à Cicerone laudatur in Academicis? non eorum ſermone γαφάγας *lumbricus* apud Etymologicon? non diſſimulo apud Heſychium ſcriptum eſſe Γαφάτα, σκώληξ· ſed vero duplici errore. Nam excidit Σ litera, ut uſu venire ſolet, cum proxime ſubſequatur altera: T. autem facillime mutatur in Γ. ut alibi Στένυτρον, ἀδυπωδέστερον, συριγγῶδες. pro Στενυγρὸν, εὐριπῶδες, στενὸν, συριγγῶδες. Ne ipſe quidem Sophron aliter locutus eſt. Athenæus lib. VII. Καὶ παρὰ Σώφρονι ὁ Θυννοθήρας. & καρχαρίας aliquanto inferius p. 306. Σώφρων, θυννοθηραῖα ἡ γαστὴρ καρχαρείας ὁ κάπνος δῆτε. Priora verba, quæ Caſaubono moleſtiam creabant, ſic lege. Σώφρων Θυννοθήρᾳ. Α δὲ γαστὴρ, id eſt, θυννοθήρα. Nimirum iſte liber Θυννοθήρας inſcriptus eſt. Etymol. in Ηἴα. Ὡς φησι Σώφρων ἐν Θυννοθήρᾳ. Male alibi ἐν Θυννοθήραις. Quod ſi verum eſt illud de Democopo, vulgi joco cognomen ſuum adeptus eſſe videatur: quia fortaſſis ea tempeſtate Syracuſis ſcorto cuipiam non ignobili nomen fuerit Myrilla. Nam mulieris id quidem nomen eſſe proprium certiores nos facit poeta neſcio quis inter Lyricos H. Stephani. Στρατόκλεις φίλος κυθήρης, Στρατόκλεις φίλος Μυρίλλης. Ἴδε τὴν φίλην γυναῖκα, Κομάει, τέθηλε, λάμπει. Ῥόδον ἀνθέων ἀνάσσει, Ῥόδον ἐν κόραις Μυρίλλα. Quod ad Κόπαινα attinet, etſi non facile fidem habeam, viderit de eo verbo epigrammatis author; qui fortaſſe, cum barbarum Illyrium βαρβαρίζοντα induxerit, bene moratum carmen feciſſe videatur. Quod ſiquis Illyriorum exemplo

Ιωάννης

Ιωάννης ὁ Μίλλα proferre velit; id quidem perinde eſt, tanquam ſi ὁ Κάτω dicens & ὁ Κίκερο, ſe egregie loqui Græce contendat; quia apud Ariſtophanem Caris Cantilena eſt, Θρεττανελὸ τὸ κύκλωπα· & Scythæ iſtius Attica elegantia:

Ως ἐλαφρὸς ὥσπερ ψύλλο κατὰ τὸ κώδιο.

& Ω χαῖδι' ὡς χαρίεντό σοι τὸ πυγάτειο,
Κὐ δύσκολ' ἀλλὰ πρᾶο· πὲ τὸ χάδιο.

Sed nimium diu, mi Milli, in litigioſa hac diſputatione te demoratus ſum. Dabis autem veniam neceſſitati; nam poſtea, per me licet, alii ut volent loquentur, non equidem invideo, neque intercedo. Imo enimvero invitiſſimus hæc ſcripſi,

Ως οὐχ ὑπάρχων, ἀλλὰ τιμωρούμενος.

ADDENDA.

Ecce iterum Criſpinus. Cum enim adhuc ſuperſit chartæ aliquantulum, ut narrat Typographus; nimirum ei parcere ſtulta, ut ait ille, foret clementia. Percurram igitur Epiſtolam totam, adnotaturus identidem, ſiqua vel retractari diligentius vel corrigi debeant.

Principio, bene quidem factum quod (pag. IV.) de Etymologia τοῦ Ηρικεπαίου ſuperſedi inquirere. Quamvis enim Ηρι in Græcorum verborum compoſitione non infrequens ſit, Ηριπόλη, ἠριγένεια, ἠριγέρων, ἠριθαλές· nihilo tamen minus peregrinam eſſe vocem mihi videor certo comperiſſe. Siquidem κεπ ſyllaba, quod jure mireris, plane aliena eſt atque abſona à conſuetudine cum Græci tum Latini ſermonis. Σκεπ quidem in σκέπω, περισκεπής, σκέπαρνον, &c. κεπ autem nuſquam occurrit, quod ſciam, præterquam in Κέπφος. Eam ego vocem, cum ſolitaria ſit atque unica, vix dubito, quin olim pronunciaverint *Keſſos* non *Kepfos*: prout hodie Σαπφὼ *Saffo* dicimus, non *Sapfo*. Apud Latinos autem κεπ ſyllabam brevem fruſtra quæſiveris. *Conceptio, perceptio* & ſimillia, κηπ habent productam à percépi, concépi. Anceps, auceps, princeps κεψ in ſcriptura exhibent, non κεπ: neque vero caſibus obliquis faciunt aucepis aut princepis.

Ep.

Ep. p. 12. Ut egomet vinēta mea cædam, falſo credidi tres iſtas Sophoclis fabulas ex una tetralogia fuiſſe, continuatione ſerieque hiſtoriæ in eam opinionem adductus. Αλλ' ὃ πεσὼν γε ἐκείμην. Culpa enim poſtridie deprehenſa etiam amoveri facile potuit, ſi per typothetam licuiſſet. Αλλὰ τὸ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ. Certum eſt eas tragœdias longo interjecto intervallo fuiſſe editas. Antigonen ita placuiſſe ferunt, ut ea gratia prætura Sophocli decerneretur in bello adverſus Samios. Ergo acta eſſe videtur anno III. Olymp. LXXXIV. ætatis Soph. LVI. ſecundum marmor Arundel. Oedipus vero Tyrannus ſecundas tantum obtinuit, & victus eſt à Philocle: quin & Oedipum Coloneum, quem extrema ſenectute fecit omnium noviſſimam, editionis tempore anteceſſit. Argumentum Oed. Tyr. Εἰσὶ δὲ καὶ οἱ Πρότερον αὐτὸν, οὐ Τύραννον ἐπιγράφοντες, διὰ τοὺς χρόνους τῶν διδασκαλιῶν καὶ διὰ τὰ πράγματα. Ita ſcribendus eſt iſte locus, quem minus intellexit magnus Camerarius. Sunt qui hanc fabulam Oedipum Priorem inſcribunt, non Oed. Tyrannum; quia prior erat cum tempore actionis, tum ſerie rerum geſtarum. Ea hujus loci ſententia eſt.

Ep. p. XIV. verſ. 3. Auget vehementer ſuſpicionem noſtram ipſe Clemens in Protreptico, qui poſteaquam verſus eos tanquam Sophocleos protulit, Οὑτοσὶ μὲν, ait, ἤδη καὶ παρακεκινδυνευμένως ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὴν ἀλήθειαν τοῖς θεαταῖς παρεισήγαγεν. Ergo & Clementis judicio in capitis veniſſet diſcrimen, quicunque eos olim in ſcenam detuliſſet.. Ii alibi citantur hoc exemplo:

Θνητοὶ δὲ πουλυκερδείᾳ πλανώμενοι
Ἱδρυσάμεσθα πημάτων παραψυχὴν,
Θεῶν ἀγάλματ' ἐκ λίθων τε καὶ ξύλων
Η χρυσοτεύκτων ἢ 'λεφαντίνων τύπους.

Quamobrem, quia nullus jam locus eſt cenſuræ noſtræ in πολλὸν & χαλκέων, alia afferam argumenta oportet, cur ſubdititii ſint. Multis ſane nominibus non placet illud πουλυκερδείᾳ. Nam quid, obſecro, facit πουλὺ in tragœdiæ diverbio? eſt enim ex dialecto Ionica. Neque vero δειᾳ ſpondæus

ſpondæus in ſede quarta ferri poteſt contra morem conſuetudinemque Tragicorum. Theocritus: Καὶ φιλοκερδείη βεβλαμμένον ἄνδρα παρελθεῖν. Neque porro πολυκερδεία de *avaritia* poſſis accipere cum interprete Clementis: verum ea ſententia nimium quidem inepta atque inficeta, quaſi ſi *prudentia* ſive *aſtutia* homines in errorem inciderint. Πολυκέρδεια enim eſt πολυϊδρεία· ut Ulyſſes Homericus:

Οὐκ ἔα εἰπέμεναι, πολυϊδρείῃσι νόοιο,
Ἀλλ' ὅ μὲν ἦν ἄλοχον πολυκερδείῃσιν ἄνωγε.

Sed & alia fertur ſcriptura nihilo melior: Θνητοὶ δ' πολλοὶ καρδίᾳ πλανώμενοι. Mihi quidem, ſalvo aliorum judicio, *nos multi mortales*, parum ornate dici videtur pro elegantia Ἀττικῆς μελίττης. Sed utcunque de ea re viſum fuerit eruditis: rogatos eos velim, qui luculenter Græce ſciunt, utrum καρδίᾳ πλανώμενοι domeſticus ſit ſincerusque ſermo Græcus, an potius peregrinus & πονηροῦ κόμματος? Nimirum ſuo ſe indicio prodidit Judæus iſte ſorex. Neque enim Helleniſmus eſt, verum Hebraiſmus purus putus ex S. S. tralatus atque expreſſus. Pſalm. XCIV. (& Epiſt. ad Hebræos) Ἀεὶ πλανῶνται τῇ καρδίᾳ· καὶ αὐτοὶ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδούς μου. Eſaias XXI. Η καρδία μου πλανᾶται. Imo enimvero negamus iſta, Η χρυσοτεύκτων ἢ 'λεφαντίνων τύπους ab homine Græco nedum à Sophocle proficiſci poſſe. Τύπος hoc in loco eſt ipſa ſtatua, αὐτὸ τὸ ἄγαλμα, οὐκ εἶδος τοῦ ἀγάλματος, ut apud Iſocratem in fine Euagoræ: τοὺς μὲν τύπους ἀναγκαῖον παρὰ τούτοις εἶναι παρ' οἷς ἂν σταθῶσι. Dicerent vero Græci Η χρυσοτεύκτους ἢ 'λεφαντίνους τύπους Θεῶν, non χρυσοτεύκτων. velut εἰκόνας dicunt χαλκᾶς Ὀλυμπιονικῶν, non χαλκῶν. Artemidorus: χάλκεαι γὰρ εἰκόνες τῶν ἐλευθέρων ἀνατίθενται. Ita paſſim & vulgo, ut quidem teſtimoniis uti putidiſſimum foret. Neque vero aliter Latini. Lucretius: *Si non aurea ſunt juvenum ſimulachra per ædes*, non *aureorum*. Plinius XXXIV 7. *Lignea potius aut fictilia deorum ſimulachra*. Juvenalis: *Effigies ſacri nitet aurea cercopitheci*. Horatius: *Quid referam, quo pacto in imagine cerea Largior arſerit ignis*. Itaq; τύπους ἐλεφαντίνων θεῶν nihil minus eſt quam Græca oratio: ea tamen utitur Sibylla lib. III. ξυλίνων θεῶν εἴδωλα dicens pro ξύλινα.

Οἵτινες

Οἵτινες οὐκ ἀπάτῃσι κεναῖς, οὐδ' ἔργ' ἀνθρώπων,
Χρύσεα καὶ χάλκεια, καὶ ἀργύρου ἠδ' ἐλέφαντος,
Καὶ ξυλίνων λιθίνων τε θεῶν εἴδωλα καμόντων,
Πήλινα, μιλτόχριστα, ζωγραφίας τυποειδεῖς,
Τιμῶσιν, ὅσα κέν τε βροτοὶ κενεόφρονι βουλῇ.

Eadem habet Protrepticus Clementis. Quis porro inficiabitur in eodem doctos esse ludo subjectorem hunc Oraculorum, & commentitium illum Hecatæum? Quod si vicero de versibus falso Sophocli attributis; etiam illud evidentissime constabit, quod olim Philo Herennius & patrum memoria Jos. Scaliger suspicati sunt: nempe librum illum *De Judæis*, qui sub Hecatæi nomine ferebatur, à Judæo quodam Hellenista fuisse confictum: velut Aristeam illum pari facinore, quem suppositititium esse convincunt post eundem Scaligerum alii bene multi, in quibus omnium doctissime & copiosissime Humfredus Hodius, cui multum olim debebit Historia Ecclesiastica.

Ep. p. 33. Εὐηρότατον) Suidas in Lexico: Εὐηρότατον τὸ καλὴν ἔχον γῆν, τὸ κάλλιστον τῆς γῆς. Εὔηροτον τὸ καλῶς ἠροτριωμένον. Vides eum utrumque vocabulum agnoscere, εὐηρότατον quidem comparativum, absolutum vero εὔηροτον. Quid igitur fiet? An supplex ad Hesychium adeam, pacem ejus oratum & peccati veniam? Imo enim satis ostendunt ea verba & mendi vetustatem, & emendationis meæ præstantiam. Quippe, nisi ego plane desipio, sic in comparatione dicendum esset, Εὔηροτον, εὐηροτώτερον, εὐηροτώτατον. Quod si reponere velis εὐηροτώτατον apud Suidam: jam ea vox inverso ordine post Εὔηροτον collocanda esset. Ergo quocunque te vertas, hallucinatio Suidæ est, qui sine dubio sua male confinxit ex Hesychianis, vel ex illis unde sua transtulit Hesychius.

Ibidem. Ἄντπι, ἀντιδινέσμεθα) Liquido possis dejerare, Hesychium scripsisse ἄντπι, id enim series literarum efflagitat; & illud ἀντιδι ex correctore natum esse, qui κακῷ κακὸν ἰάσατο. Scriptura à prima manu fuit in hunc modum: Ἀντπινέσμεθα, ἠναντιώμεθα. Hesychius autem, qui, ut videtur, non leviter tum lippiebat, sic legit & scripsit: Ἀντπινέσμεθα. νι & η paulum oppido inter se differunt, & facillima

 sane

sane erratio est. Nihil hac conjectura probabilius dici potest. Ἀντιλωέσμεθα ab ἀντιφέρομαι, ἠναντιώμεθα. Ipse Hesych. Ἀντιφέρεται, ἐναντιοῦται, & Ἀντιφέρεσθαι ἐναντιοῦσθαι, & Suidas: Ἀντιφέρονται, ἐναντιοῦνται. Sed Ἀντιδιαφέρομαι nusquam lego.

Ep. p. 47. v. 4. Πέπλους τε νῆσαι λινοπλυνεῖς τ' ἐπενδύτας) vox ea bifariam accipi potest. Aut νῆσαι erit ὑφάναι· quemadmodum πέπλοι ἐΰννητοι ab Homero vocantur, Ἔνθ' ἐνὶ πέπλοι λεπτοὶ ἐΰννητοι βεβλήατο, ἔργα γυναικῶν, qui à Sophocle εὐϋφεῖς vocantur in Trachiniis: Ὅπως φέρεις μοι τόνδε γ' εὐϋφῆ πέπλον. Aut erit νῆσαι, σωρεῦσαι, accumulare vestem, in arcis reponere, ut mos erat antiquorum. Homerus:

Ὣς φάτ'· ὁ δ' ὑψόροφον θάλαμον κατεβήσατο πατρὸς
Εὐρύν, ὅθι νητὸς χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο
Ἐσθής τ' ἐν χηλοῖσιν, ἅλις τ' εὐῶδες ἔλαιον.

Et alibi. ——— Ἑλένη δὲ παρίστατο φωριαμοῖσιν,
Ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, οὓς κάμεν αὐτή.

Possis etiam, & magis quidem apposite ad nomen Tragœdiæ Πλυνρίας, νίψαι reponere, *Lavato* &c.

Πέπλους τε νίψαι λινοπλυνεῖς τ' ἐπενδύτας.

Epist. p. 60. v. 29. adde: Idem Hesychyus: Κυδρὸς, ἔνδοξος, καὶ τὰ ὅμοια, γαυριῶν, πεποιθῶν * εὐρύπιδις συγκοπὸν δὲ τοῦ κύδρος Καλλίστρατος πεποιθώς Nunquam quidquam vidi inquinatius. lege γαυριῶν, πεποιθώς, Ἴων Εὐριπίδαις. συγκοπῇ δὲ τοῦ ρ κῦδος. Καλλίστρατος. verbum enim novissimum πεποιθὼς est emendatio τοῦ πεποιθῶν. Vide Ep. pag. 33, 34, 39. Et Callistratus quidem κῦδος à κυδρὸς deducit συγκοπῇ τοῦ ρ. alii vicissim κυδρὸς à κῦδος derivant ἐπενθέσει τοῦ ρ. Etym. magn. Κῦδος, κυδότερος, κυδότατος, πλεονασμῷ δὲ τοῦ ρ γίνεται κυδρός.

Ep. p. 78. v. 30. adde: Martianus Capella lib. 3. cap. de Analogia: *Aeneas*, *Pythagoras*, *Lycas* faciunt Aeneæ, Pythagoræ, Lycæ. Quando nostra ratione nomina, quæ genitivo in E exeunt, nominativo A finiuntur; ut Catilinæ Catilina. Sed hæc Græca sunt, ideo in Nominativo S literam retinent. Quædam tamen perdunt S literam in nominativo, ut Nicæa, Medæa. Ergo in his nominativis consuetudo servanda est. Ubi legendum est, Nicia & Demea. Vide Ep. pag. 83.

Ep. p. 75. v. 35. Sed nusquam alibi tam frequens earum voca-

vocalium inter ſe permutatio eſt, quam in 2. Codd. MSS. longe antiquiſſimis, ALEXANDRINO uno in Bibliotheca Regia, qui integra exhibet Biblia & epiſtolas S. Clementis ad Corinthios: Cantabrigienſi autem altero, mutilo quidem & decurtato; quippe qui Acta duntaxat habeat & Evangeliſtas; verum idem è regione oſtentat Interpretationem veterem Latinam ad verbum de Græco expreſſam, digniſſimam ſane quæ ex oblivione atque tenebris tandem aliquando in lucem edatur. Servantur etiam Oxonii Acta Apoſtolorum, vetuſtate quidem pari, ſed verſione multum diverſa; & in Gallia denique Epiſtolæ S. Pauli, qui codex & antiquitate & Latina Verſione atque adeo ſcripturæ & voluminis forma Cantabrigienſi noſtro ſimillimus eſt & germaniſſimus. Atque hæc quidem talia exemplaria, cum aliis omnibus ubivis gentium, quod ſciamus, longe longeque & dignitate & tempore antecedant, neque quidquam hodie ſuperſit ſimile aut ſecundum, cum tineis (pro dolor) atque muribus luctantur, & utut iis incendia pepercerint, ipſo ſenio intra annos paucos non dubie peritura ſunt. Tu vero, Milli doctiſſime, qui omnium mortalium maxime in eo ſtudio verſatus es, non patieris hanc laudem tibi præripi; ſed maturabis veneranda illa pignora & monumenta vetuſtatis à ſitu & interitu vindicare. Scimus enim te horum omnium editionem inſtituere, quæ una pagina & in uno conſpectu Codicem Alex. qui familiam ducet, & Cantabrigienſem cum verſione ſua, atque ubi hic deficit, Oxonienſem deinceps atque Gallicum repræſentet: quæ ſingulas literas atque apices exemplarium, etiam ubi à librariis peccatum eſt, accurate & religioſe ſubſequatur. Nihil illi purpuræ aſſuetur diſcolor aut diverſum; nullæ interpunctiones, nullæ notæ accentuum, quorum omnis hodie ratio præpoſtera eſt atque perverſa: adeo ut qui tuam Editionem ſibi comparaverit, ipſa illa propemodum Archetypa verſare manibus atque oculis uſurpare videatur. Ea res olim, ut certum eſt augurium, & Britanniæ noſtræ ſplendori erit, & Eccleſiæ præſidio: tuos vero utique labores ampliſſimis præmiis atque im-

mortali gloria compenſabit. Macte iſta pietate & diligentia eſto. In te omnes ora atque oculos convertimus, te unum in hoc curriculum vocamus: ipſi codices celerem tuam opem implorant & flagitant: quid ceſſas per medias laudes & faventium plauſus ſecundo rumore ingredi? Tu vero, ut polliceri de te poſſum, facies id ſedulo; ſimulatque exibit Novum tuum Teſtamentum, jam fere ad umbilicum uſque perductum: quo in opere, niſi vererer coram in os te laudare, dicerem quam longo intervallo aliorum omnium in eo genere labores poſt te reliqueris. Ea Typorum elegantia eſt & magnificentia; ea in Annotationibus eruditio elucet, in Variis Lectionibus induſtria: quippe etenim ad eam copiam comparandam omnia S. Patrum ſcripta, omnes antiquas Verſiones, & infinitam vim Codd. MSS. curioſe excuſſiſti. Enimvero mihi ſtomachum ſubinde movent imperiti quidam homines & nullo uſu bonarum literarum præditi, qui omnem operam, quæ in variis lectionibus colligendis impenditur, aut inutilem eſſe exiſtimant aut Eccleſiæ periculoſam. Eorum ego ſermones, quanquam indigni ſunt quorum ulla ratio habeatur, uno in præſentia exemplo retundam: quo perſpicuum erit minuta quædam & prima utique ſpecie leviſſima poſſe magnas difficultates expedire. Locus eſt Cap. IV. in Ep. ad Galatas, qui ab ineunte fere Chriſtianiſmo uſque ad hanc memoriam doctiſſimos viros exercuit. 22. Γέγραπται γὰρ, ὅτι Ἀβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν· ἕνα ἐκ τῆς παιδίσκης, καὶ ἕνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας. 23. Ἀλλ᾽ ὁ μὲν ἐκ τῆς παιδίσκης, κατὰ σάρκα γεγέννηται· ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας, διὰ τῆς ἐπαγγελίας. 24. Ἅτινά ἐστιν ἀλληγορούμενα· αὗται γάρ εἰσιν αἱ δύο διαθῆκαι· μία μὲν ἀπὸ ὄρους Σινᾶ, εἰς δουλείαν γεννῶσα, ἥτις ἐστὶν Ἄγαρ. 25. Τὸ γὰρ [Ἄγαρ] Σινᾶ [ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ,] συστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλὴμ, δουλεύει δὲ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς. 26. Ἡ δὲ ἄνω Ἱερουσαλὴμ ἐλευθέρα ἐστὶν, ἥτις ἐστὶ μήτηρ πάντων ἡμῶν. Memini equidem, Milli, me non ita pridem à te rogatum, ut de perdifficili hoc loco judicium meum interponerem, vehementer approbaſſe ſententiam tuam, quam in illa tua Editione poſuiſti: Neque enim eundem montem & Agarem vocatum eſſe & Sinam, neque vero ullum uſquam gentium eo nomine notatum eſſe, neque porro

Agarem

Agarem ſervam (ſi de ſerva malit quiſpiam, quam de monte accipere) in eadem Allegoria & Monti reſpondere poſſe, & Legi quæ ex monte promulgata eſt: atque his de cauſis in diverſa conſilia itum eſſe ab antiquis, quorum alii Σινᾶ, ſed plures Τὸ γὰρ Αγαρ è libris ſuſtulerunt: quæ autem noſtra & patrum memoria viri magni commentati ſunt, tantum abeſſe ut locum faciant explicatiorem, ut novis etiam obſcuritatibus involvant. Qua quidem occaſione, ne omnino ἀσύμβολος eſſem, conjecturam, ut ſcis, extemporalem in medium attuli, quæ etiam tum viſa eſt ad veritatem proxime accedere. Scilicet è regione verbi Σινᾶ adnotaſſe olim quempiam enarrationis cauſa, Σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, *Sina iſte, quem memorat Apoſtolus, mons Arabiæ eſt*; ea autem verba non multo poſt, ut ſæpe uſu venit, de libri margine in orationem ipſam irrepſiſſe: nam Apoſtoli quidem ea non eſſe, ſed παρεμβεβλημένα, ex ipſo ſtatim vultu & colore totiuſque adeo corporis filo cognoſci poſſe: & proinde me paratum eſſe ὀβελίζειν hunc locum, niſi quid tibi ſecus videretur. Cum autem tibi valde placere conjecturam meam præ te ferres: atqui, inquam, ut vera iſta ſit ſive opinio ſive adeo ſuſpicio noſtra, neceſſe eſt illud δὲ quod vocem συστοιχεῖ proxime ſubſequitur, pro ſupervacaneo auferatur. Dictum ac factum editionem tuam inſpicimus, ibique quatuor ad minimum MSS. libros comperimus conjunctionem iſtam non agnoſcere: quod ſane non de nihilo eſt, neque ulla commode ratio reddi poteſt cur abfuerit; ſi verba, de quibus hæc quæſtio eſt, nunquam non in codicibus extitiſſent. Tanta res tam pertenui indicio patefacta ſatis refellit voculas imperitorum aut malevolorum hominum, qui diligentiam iſtam minutas ſcripturæ varietates ſectantem, tanquam obſcuram & ſollicitam & nimiam in vituperationem adducunt. Quis enim dubitet quin melior multo & apertior fiat ſententia, ſi autoritate Manuſcriptorum expungatur δὲ· tum autem Σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ de medio diſcedant; & totus deinde locus ſic legatur. Ατινά ἐστιν ἀλληγορέμενα· αὗται γάρ εἰσιν αἱ δύο διαθῆκαι· μία μὲν ἀπὸ ὄρους Σινᾶ, εἰς δουλείαν γεννῶσα, ἥτις ἐστὶν Αγαρ. Τὸ γὰρ

Αγαρ

Ἀγαρ συστοιχεῖ τῇ νῦν Ἱερουσαλήμ, δουλεύει γὰρ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς. hoc eſt, *Agar autem reſpondet Hieroſolymis, ſerviunt enim cum progenie ſua.* Γὰρ & δὲ locum inter ſe permutare juſſi fide MS. Alexandrini, & aliorum: quinetiam dedita opera *Hieroſolyma* dixi non *Jeruſalem*; ut ex ipſa dictione foret perſpicuum, quorſum illud δουλεύει pertineret. Ipſa enim flagitat ſententia ut δουλεύει referatur ad Ἱερουσαλήμ. Quod cum ita ſit; cur, amabo, Apoſtolus tali uſus eſt conſtructione verborum, qua δουλεύει cum Ἀγαρ neceſſario convenire videatur? aut quamobrem τὸ Ἀγαρ genere neutro poſuit; quaſi vero Ἀγαρ materialiter ac pro voce, non pro ancilla hic uſurpetur? Hactenus opinor proſpere mihi conjectura proceſſit, ut mons iſte Arabiæ omnibus machinis loco movendus eſſe videatur: ſed male vero me habent hi ſcrupuli, neque aliud habeo quod dicam aut conjectem; præterquam ex quo tempore verba iſta de margine in orationis textum adſcita ſunt, ſicuti mox conjunctionem δὲ quoſdam homines intruſiſſe, ita alia nonnulla mutaviſſe leviter & ad commentitiam eam ſententiam accommodaſſe. Nam profecto facile animum induco, ut credam hoc modo ſcripſiſſe S. Paulum: Τῇ δὲ Ἀγαρ συστοιχεῖ ἡ νῦν Ἱερουσαλήμ, δουλεύει γὰρ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς. Ἡ δὲ ἄνω &c. *Agari autem reſpondet Jeruſalem, ſervit enim cum liberis ſuis. Quæ vero ſupra eſt Jeruſalem libera eſt, quæ mater eſt omnium noſtrum*: poſtea vero adulterina iſta ſeſe inſinuaſſe hoc exemplo, Τῇ δὲ Ἀγαρ Σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ συστοιχεῖ ἡ νῦν Ἱερουσαλήμ. Cum autem hæc oratio, ut cernis, in manifeſtum ſolœciſmum cadat, ſimile ſane vero eſt, ne dicam neceſſarium, verba iſta τῇ & ἡ ſic brevi à ſcribis immutatum iri, quemadmodum hodie vulgo feruntur. Quis enim non incuſet *imperitiam notariorum librariorumque incuriam*, ut S. Hieronymi verbis utar, *qui ſcribunt, non quod inveniunt, ſed quod intelligunt; & dum alienos errores emendare nituntur, oſtendunt ſuos?* Vale.

INDEX

INDEX RERUM

MEMORABILIUM; ET SCRIPTORUM

QUI IN EPISTOLA

RICHARDI BENTLEII

EMENDANTUR.

Aeschylus emend. 58, 76
Aeschyli σχολ. not. 76
Αι & ε eodem sono efferuntur 36, 75
Αἴτια Callimachi 71, 72
Allatius not. 51
ὁ τὴν Ἀλκμαιωνίδα γράψας 19
Anapæstorum ratio nunc demum observata 26
Antimachus Colophonius 9, 63
Judæus Apella 81
Apollodorus em. 19
Aristophanes Com. em. 21
Arist. σχολ. not. 20, 23, 31. em. 53, 54, 64
Aristoph. Grammat. em. 15
ΑΣ terminationem ubi servent Latini in Græcis vertendis, ubi mutent 77, &c.
Athenæus em. 9, 53, 55, 56, 60, 65, 68, 89
Attius poeta Trag. em. 27, 28
Auleas commentitius Tragicus pro Æschylo 45, 69
Βέδυ, ζάμψ, χθὼ, πλῆκτρον, σφίγξ, 48
Βόττιος, Βούττιος, Βώττιος, apud Malelam pro Βρούττιος 71
Camerarius not. 91
Casaubonus Is. not. 46, 53, 56, 57, 89
Κεπ. syllaba neq; Græca neq; Latina 90
Cicero em. 28
Clemens Alex. em. & explic. 47, 48
Clodius Neapolitanus 49
Κναξζβὶ, χθύπτης, φλεγμὼ, δρόψ. 48
Creophylus poeta scripsit Οἰχαλίας ἅλωσιν 61, 62
Damascius περὶ ἀρχῶν MS. em. 3
Demarchus apud Mal. pro Dinarcho 72
Demetrii Com. fabula Σικελία 38
Dinarchus poeta 72
Dionysius Halic. em. 72, 73
Domninus Chron. 73
Empedocles em. 7
Ennius em. 43
Ἐπίγονοι Homeri poema, vel Antimachi Colophonii 62
Epigramma falso inscriptum 53, em. 71
Ἑπτακεπάκτος Homeri poema. 62, 63, 64
Erasmus not. 21
Erotianus em. 25
Etymolog. M. not. 76, em. 55, 64, 89
Eudæmon Pelusiota not. 88, 89
Euphorion em. 59
Euripidis Danae 14. em. 16
Ἀλκμαίων ὁ διὰ Ψωφῖδος 18
Sthenebœa em. 20
Κρῆτες 22. em. 28
Hippolytus διεσκευασμένος 31
Iphigenia in Tauris em. 42
In Eurip. Tragœdiis perperam ponuntur Pasiphae 22
& Europa 44
Euripidis. Schol. em. 20
Eustathius em. 55
Ἠρικεπαῖος deus Orphicus 3, 90
Fulgentius Planc. not. & em. 72
Galenus em. 57, 58, 59
Gatakerus not. 46
Grotius not. 15, 21, 24, 26, 66
Gruteri Inscriptiones not. & em. 79, 82
Gyraldus not. 50
Hamartolus em. 44
Harpocration em. 67, 68
Hecatæus Abderita de Judæis à Judæo quodam Hellenista confictus 13, 92, 93
Hesiodus em. 61
Hesiodi & Homeri certamen, em. 63
Hesychius em. 15, 18, 32, 36, 38, 54, 55, 60, 63, 65, 76, 77, 89, 94
Hesychii hallucinationes 34, 35, 36, 37, 38, 39, 48, 55, 56, 65, 93, 94
In Hesychio παρεμβεβλημένα quædam 33, 34, 39, 94
Homerus em. 75
Horatius explicatur. 81
Joannes Malelas. vide Malelas.
Jonis Chii poetæ tragici ætas & scripta 50. & seqq. copiose.

Jon

Jon Rhapsodus apud Platonem alius à Chio 50, 51
Jonsius not. 51
Liberatus [illegible] n. 87
Lucretius 42
Magnetis Comici fabulæ 32
Λυδοὶ διεσπδύασμθμοι 32
Malelas sive Malalas in casu recto, non Malela 77, & seq.
Malelas em. 2, 5, 6, 12, 16, 45, 70, 71
Explic. 22, 43, 71
Castig. 17, 33, 41, 42, 44, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75
Μάρπτε, σφίγξ, κλὼψ ζευχθηδὸν 48
Martianus Capella em. 94
Menagius not. 50, 51, 62
Meursius not. 40, 46
Μῆτις deus Orphicus 3
Minos commentitius Trag. pro Jone 45
Nicias poeta em. 21
Nonius Marcellus em. 27, 80
Νωπειάζ vox Jonica 65
O, & υ, inter se permutantur 75, 76
Omphale Jonis Chii fab. Satyrica 56, 57
Oracula subdititia Gr. Philosophorum ex MSto hic edita & em. 7, 8, 9, 10, 11
Orpheus em. 2, 5, 6
S. PAULI locus in Ep. ad Galatas em. & exp. 96, 97, 98
Pausanias em. 61, 62
Photii Patriarchæ Lex. Gr. MS. 15, 20, 36, 55, 61, 65. em. 16, 32
Plinius em. 29, 79
Plutarchus em. 15, 21, 76
Pollux em. 15, 20, 35, 40, 46, 54, 58, 76
Porphyrius em. 28. ejus Fragmentum de Κναξζβὶ &c. ex MS. editum & em. 49
Priscianus not. 88
Priscus Thrax de bello cum Attila 85
Proclus in Parmenidem MS. 5
Prosper in Chronico em. 85
Φάνης deus Orphicus 3
Quintilianus not. 80
Julius Rufinianus em. 43
Salmasius not. 48
Σαλμωνεὺς Sophoclis fabula Satyrica 59, 60
Σάτυροι pro Fabula Satyrica 15, 57
Scaliger Jos. not. 21, 26, 72, 80
Scal. Jul. not. 50
Solinus em. 29
Sophocles em. 46, 57, 58, 59
Sophoclis locus commentitius 12, 91, 92
Sophoclis σχολ. em. 60, 61. explic. 91
Sophronis liber Θυννοθήρας 89
Henr. Stephanus not. 76
Strabo em. 57
Suidas em. 53, 62, 63, 64, 69, 85, not. 52, 66, 93
Novi TESTAMENTI editio gemina à Cl. V. Jo. Millio procuranda 95, 96
Thales apud Malelam pro Thallo 71
Θεμισρῶπις 76
Theognoti Canones de Orthographia MS. Gr. & Lat. 77
Theodosii Epitoma τῆς καθόλου Herodiani MS. 37
Theomis tragicus falso appellatus pro Thespide 45
Theophanes em. 85, 88
Theophrastus em. 30
Thespis 46. em. 47
Τελεταὶ Jonis liber, vel Epigenis, vel Orphei 68, 69
Tzetzis Interpretatio Homeri allegorica MS. em. 63
Varro em. 80
Vossius Ger. not. 43, 51, 62, 72, 83

ERRATA Typographica sic corrigantur.

P. 2. v. 17. me virtus. 20. 23. ξεινοπαίκτης. 23. 19. Hic Argis Pel. illic in Creta, 29. 21. Aenariam arbitratus est. 30. 15. 5 & 5. 31. *pen.* τὰ μ' 33. 26. *dele*, suo 34. 33. I jam 35. 11. ὄζαιναι. 38. 10. Καὶ τῶν βόρων. 39. 12. legi 43. 20. invito 44. 12. suo 14. *adde* καὶ τραγῳδίας. 15. & 32. περιεσπεπόνησεν. 34. Sin autem, nolim *v. ult.* ab Ilio. 45. 14. sano loqui. 15. quo tamen modo 34. ἐξάμ. & *ult.* Hexam. 46. 26. Ηἰθεοι. 48. 12. *adde* sic κάμψαι dicunt & κάμψαι· sic λήψεται in antiquissimis MSS. λήμψεται, & multa similia. 49. 8. *adde* (leg. ἀπασφαλίσῃ) 21. aliquanto 50. 11. ἐξεκέραγε. 17. *dele* Platonis est dialogus quo & *scribe* v. 19. Platonis est dialogus quo Socrates. 51. 23. *adde* & Menagio 30. LXXXII. 55. 33. & βέβαι. 56. 11. Nihil hic triste. 58. *versus* 1, 2, & 3. *transferantur post versum* 10. 18. πέμφιγι. 59. 3. ἀτμοί. 62. ult. ἔπη. 63. 17. ἐπαύλιον. 64. *antep. dele* & 70. 27. videar. 71. 22. Βέλτιστε. 74. 10. ναίουσι 76. 16. illud 86. & 87. *Syriaca mendosissima sunt.* 88. 33. quod contra ex. 89. 13. Hicetas. 91. 1. vineta.

F I N I S.

705

CC2 hold

C+p AF

19494